00142644

Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 17 May, 2019

S S S S S S

[illegible]

$ ' E' ' ' ^ ' 6 . 7 ' !

E ' + E G \ ' E2 + ' \ - ' G n n ' ? '
6, 06 E' ' C' ,'6, ' / 5 +MM) K' G' 'M' 7 11' 1 8 1' A '
= ' , '%a G '0, 'F9' * * ' ' -*' 1(G U2 8* / GZ (1 , * ' 11 1 4 3 D, * 3 0 + D6 6Z (Z7 ' ' 7 ?9
?+) M '=%B' a = '4 5B' 0 ' N 5XD' 4 5 D 4 4 '6 '<+ '+% 6 ' 'C* +7 ' D# CJ% # 0' ' B_' "( ) " # "' "7'C 'C " #!7' 7
4 #! 2' k' 4 !2! 5 (' 26 9+# #) #
A 07 5p 9') ' = 64'# U' 4 '4' 2 %4' p) ' * = $7 ' ' !7 & '8 ! 7
0 5 >5 ('4' ' 9 !' ' .6;666 K.' 52' C C ! 2 ' " 2'E!, "# U+, 27 6' MC' nM) > P).0 'MB')!#Q #! 7 7 #+' 7
+2 % 5 'M 4 ' 3 4 ' M 4 % p ' 5? 4' 4' '4% (' ' 4 = ' , ' 69 CK C *6' 1 @ @ - + P

4 D 4 M< ') ' % ' A' A ' 9 &:2: ; ,
' 7 67 7 ' ? ' ^ 0 # ' 5 '?E ' + % ' ' 2> # & %7 " ! 8 K 7
7 I ' A' 0 >>.B' 0 0 >590 <' ,<: " ' ' ' ' "! '2 ' + 7 ' ` ') +) ' ( ) @a7 ' p+ + 2) +7 6%' +2

.B iM' DM6LD' % .
= ' P%4' ! 9 (' ' 0+ .' +M' + %' 4 %%' !' M 4 %'U
7 D '%) MF % m5.
' 4' '<% ! ' # ' ' + '+2 ' >' (C ,'!
;$Tm' %7A6 . '6,% % 7M %7; T AXV 7
(' " + ' = N %% '!D' !' #9 + %j' *+ !' I' -
< 2&;2 :' >?@#X ;ma 06 R
= (4 , " ' ' # C 2 C = * " % %!'U +%2 '4 '
5C' 6 % D' A' ;M? 9' E 'M 6E %654 ' 6 7' 46
% ' '6# , 7 % ! ' 4 5$ # (
% ')
, 3 2 4 +! 2 = '>%! 4 ! #
T5 7' ; ' 7% ' M 5BK;K
'4 (4' ,q ?% L ' ' % U# ' (' , , % '
5X 050 ' 0 I H "' 6 5 6 < "
/ ' 2 (%U #&'2 ,(% 8%4 4' 4 %2 ' # % ' ' = *
' ' V;K F M' 0') 6 < "
5, L' ?? ' J' 0 3 4 , 4 '9 3 M' 3 4 + -
+4+ +7 ' !
C W55X; T 5m 7D 5m 5' 5S 67= ' V !H ' (m0K
7 '+ ' 92 3 ' U # 2 %4' ' !' # ' '!2' !' $
(E ' 4 56M
%23%(' Y ', ' ! '4 , ' ! % ' :2+ 'U
/ Am5 ' 6 ' ' 7 ' +
' *+ ' + ' *' 6 !' ' ! #9' 23' ': ' + ! +, %- ' (
C DA' 5m"4 T" pM 5X 0 0 2 5K,
4 , - ' % ') ? %2' + ' , 3 '
' ' 3) ' + : M) ' (0' % ' EVX '
-! 2 '! 2'%! '#! %2(%(%!' 7' '('
T 0" % ' 5, 7" '5n0 , ' %" '
'2%4' 4 '4' '%!= % , 7! 4!'%!' '+,' '= ' # "%!'
6' q5 n @E AH n' 5I5 ' 5 ' M %E' 55, <"5B,05 *'
#% U# C4 5%(+2 ! *' ? ' %4('g 14 , ' ' - ' ' p'
+ - ' $A*' !# 2 : ' '!6 # ' 4# f ' ' '< C;
"' 5 ' % ' " ' "' 7 '
= ' 2 : ' + ' ": '+,K 5 ' C2,*!' !J%!' 4.'
n6M5 55+2 5B' 9 " n0 0 , 7" 4' m>A' , , 7 E ,
7 ' \ 8 ' ' .2 5 '= 4 5' ' 5' 5 %(5' 0'
^' % 0 m ' 0A@TF 0 *0 = 6 ' A5m ' 6 EB
' # ' # ' ' %(+2,! ' # ' ' ' ' ' +'2 '%+' ! ' ' +%-
' +7 '0'% %(% + 8 7 '2 ' P
9% ! ' ' '2" ' ' # > '+'2 ,' ' - ' ! 4' M ' '
,,("' 5$) Q 9A+M5 < E
+ ': +, ' # ' $ ' 2,% +'2 ' %4= " " %! = "
%+ ' ' ! ' +%2 #% '% '= %4' + ' - ' ' # + ' + , ' ,
' 7 (;' 5 6 ' ,% m5'% ' ' ?5 'W 0 6 5
') %4+ '2 ' 'P' 0
% 5E 7;

2 (-4 ! = ' U' * 1* - (' '
' 4 ' -4* - - 4 3 - - '
' - (' + ' - ' 1* 2 W >
' ' * - 3 %' 1 1' = 2 '
-1 4 11 1 =?- 4) 1 '
) 4 (* - ' -' * 1* - ('
7 * 3%'5 . * ' < '
6 L' L ' '
'8 W . 4 * - ' - . -0A-1'
2 ' = -' 2- 4 58 4 W). >
* 4 1 = * 12 '8 %'2 W '
43 * 3%' 1 2 *'* (3
- = (?- ' ' - ') >
< 1* 4 1< .' -1' 2 (- ('
*1- 4 (43 1 (1'
. =3 n! ?- 5 -1 C) C2'
'% ' %2 4 = " ' , ' : ')'
9' 23 #U! , + 7 -22' , 6'
' '+ ' + '3 " 0 ' 5,'4 ' !"
' , ' ?+ %' ,# ' '" ' , % '
A ' A +j 2 '"'7' j 3 %!
%3%(#! 2' ;' -! ' #= '
' ' %! '#U : '+, '
4' %4' ' " , % '
NN S#N = \ 1
?2 += ?4 , ' ' #%(2 ,! #
U' % '? - % ' # ' ' '%!
4 '#' +' !' '+2 ' (%' !2
' < 4 = %2,% !' ** '6'
'(#U' ,, % ' '" ' #'
'+' ' = '%(' 2 + ' '
= 4 2 2 # U' 2 4 '3' 6'
'!' ,' ' ' ? +% % '4' +'2 "
%+' ' !' " ' ' +, % '2 '
4 , ' + %.' = "' ' + 6'
' ? #= N (' ' % ' > '% 6'
' '= ' 4 +,' + ' % #+'2 '
+ ' '(' ' %4' = N' ! 2 2
%!' %! 4' 9 !% ' ' ,, += "
2: ',M ' ,,% 4' "%'!% +%' + 6'
'2! 4' (! 4 '% ' = '
,% ' (% 2# U' '22" 4 , ' '%+'
2' ! 2%!' 7U% 7'

/ \ <' * K' P ' KC*' , . 'C ,C
p * * ' A) D6 " , +9 D 1 + ' F. ' ( ) " " $ *'
4' E p # % ' D%, %, %, EF## %7 G% ' ,
> 4 C# * 4 * !
1S, ;' +0 22' 2 7 2' 2 = ' ' : > " 8 ' " ' [
7 % 2 7< , 7 +# * *+ 7%C' - <A ' 7' & ' ' ' " 7' '
: 6 (G & : B< I " '"@ & b7' (,) ' C " =G "
' @-' I& ' KC?9 'X))' 7 # ! 7'
c' ' + ' ' ' 7 Mm5 I " * ' ( ) ' ' (# ! 7'
: ' %' ! 74
& 9 E') , + > P) 7* M * M '0.7* * " ' ' ' !" '
7 ' 5' ' 5' ")
' 5' ! Y 7 %6 # !'
' 5S) ,' & ' ' 0' W 6L)06 90 7
0 G' '&P F' <' I9 S' CA $' * C0* *M VA $2 = & F '2' ' ! ' e
#
D D' -'k# H@T '
B% _ 6C '0, C + 5 ' B *C'9 . ' 'X6 ' # '# '" # " [' ' %
E , # ' #' '
C ' P" 'd E ' E' 5' E' ' #') , ' ! "7 ' (
@ HMO @) *' 7) ' %' 7 = (! '2
' ' +, M# 7PP ' ! # '&%9) E) +, %5 '0 G' !" 7' '
) ZG)' 5' ') 7' :Z JJ 4 M4% H' 0
* 6 & Z ,#B+2 + *6 * * '
* H, # ' ' 0 ! ' ! # (, ' 4' '), : 8 !
(D2 ' pM> 7 ' ' P2"X >&P:7 ? 7 6' 5? 8
;+, X' # -9) *6R7 75X) ' " ' ' 9 ! ' #
& ! #& =') ' " # & # 7
5 = ' 2 ' ' " ' ' % ' & ' ' e ' 7 ' 7 ' #
L #Z ' SiC# ' * * ' *#9' *' 4'
& " @ ' M! **C # M> - 5 6' ' 5! G 2# 4'
'GS) S + N" & &) " ' D%2 ' & # 7' C
%%6 ') 8 ' &7 F pF% $ ' * 9F% # & 7' , ! : ' ^ ' " " 7 '
6 * 5. 5 *' '%!' 6 j%)M' # M I)#- , 6 !! " "4' %
' * n J _X* C* & F ,*' 5 P5# # , J) ' ' 8 G 0' 7 6 E 7' + c' S 7
+M nC*B **M ')' & D X*7) # ! j !0 ' ! ' ' P %'+ ' , %'
2+ % E# RD' E' ! ' 4' ! !7' ' 6
M '9F C .M" '@)'
' * PM ,+' M' 9' 2' * *+ .++ 0 ' XRQ' 9 ' G ,Z #!
!SPP # BK) j' 2' 9 ' D' j 2' + B 7S 4' %' !! #
'MC' + %7 >2 MB ' D9' ' # '0 : $ '
' 7 " 0 = $ < (' # ' # !
))) ' ' $ ' ' = 0?$ * H =) ' " 7 7
?CE C* * # D ' 7 M' U ,N O L . Z f R
> ') ' ( ) = '" ' = - '#) ' 5 I ' '& ! '
= ' J' FY' ' "' ' # ,) ' ' p # A $' 7 +' 4 # ! +P %4'
MC'A' 2' "+ ' + , 7% ' ' " " ' ' L' D ! !) G'
% *' *JC9# 5 9+#

'&" F !'") &) - * 0' *" (0 G #
<' < &S:) = ')' 5) G O ')$ 5 G' ' ' , ' 5
G' ' @=) = "5 G = + &)0+G*) +) 0 ' '54 *

. E . 7 ' 6 . " ' E ' + ' G% % ' 0
.9' E?,, E 5%7 E"5 ?T 5 0 n5 7 T? 0? M % L' 5 , ' -+ '4 '4 ' ' (K= !' N" ' (' +' ' +' ' 4 # ! 2 6' '
d / /' # 5 0 1 0? 5' / '60 .' . 5 /' 6# 6 6' ' 9 '? ++, ' 2 '2+ ' ' 2= 2+2' 2'D2' #U! ' ! ' ('2 % ' , %4' /.
'n5, A99A T i, AXA 5M0n <5 p 7M AM A ' A0B & A0m9'9 n "< " 0V ' " ' ' 2 N % ' '+ #U' '2 %' + %' 4% ' (' ' %'= %4' ! '6' '
. 4 07 # L , < "B, A A7E A' n 9M%< " "70, 55' % + (% 4 % % ' +,% 2 ' 6' , #
6 '9 ' ' 7 1# 6666 5' 6" ,5 56 M , 6 6 ' ' 0 +, ' 4 2 p ' (%7 !% '4 U< , #U' %! ? %+ ' K T' %! 2= 24' !2' 4 ?9
A < A' . 7 #E 0,m Fi' a M9A'7, nX' + % ('+ + 2 2' ('7'U' +,,!'% ''2 %4 ,,' ' % '= %4' 4 '
;"m iB' :' p 'n M = ' " 0 9P T? ' ' ' ' %4 +,2 '+, N# '
> ;'M 'n 99 5 4 ' '06BAE,'? p'K 99 4 AX' 0 B'<m 0) " ' 4' , ' - ' ' + !' '9 + # ! 22 ! ' ' 4 g I ' B6SS K g
' 6 6' 6+6' 16 ' 0' 5 (+%2 2 4 U' %! 4 24, 2 4= 4 +2 7 (4 ' 2 4 2= +7
' < n 4 "% 0< B ng+n5 5T 0 0 , BM?9T 9 7T + p , B0,' %22' 7 4 '" + '#+ 2%2! '4 '" ' ' % % '+ ' ' (4' 4 ' ' 6

' ,, P' 2 = ' .2' ' '# 22 !%4 % ,42 + % 'U! % (>+ ;' .

6 * K E 4 M% m b5 (5B < @ 5 ' - MZ A + ' C * +4 % 5Z '# ^ # = ' * 4 * #
5 F5G!5!' , % 5I %4 0 p M5 ,9? n " 0%E < ,n 5? 5 M' ! , ' ' ! ' 2 ' %4 U9' j3 ;' 2 ' 2' ! ! '+ ' ' ! 4 4'
#'6 , ' , ' ' 4 ' 5 GGH ' ' 5 5 ' 0' 5' 0' 5' " ' ,6 69 ,8 G5 8 4, ' , 2% % N7! +' 4' ' '7 ' %3((U% (' 4 (' - ! 3 4 + 6%
' m.K n9, n ' n 1, < ' : T' * ' : '9' j3 ! 2' ! ' ' - 22" ' 3 " j'2"' + , ' + %' , '%! ' "6
"EE" .B' 06?n' M0 0, ' E<0?M , n?' n06 %' /5 0 , n ? ,5% E % 4 , ,5,5", I E , % ! +' ' %' - '4 + " ' "9' 23 ' %, 3%(' ! (' ! ' L ! 2' = ' Y
' ? ### 6 6 6' # ' # ' <: 77 7: ' =<7 ' : 2+ ' + 2P 4 4') % ' , ' 4%4' %! " , % ! 4
, "n I m, A' 4 n5,a X I n," AV' , *, p 0K* 50' 4 d4* %4 'I' - ,j , ' ! ..#U% (+2 ! 22 #U! "

?' =) 7+ ' B' 7) E 4 # ' p ?? L '0L 5M .' ,BB') E' 5
+7 77 "' Q ' '9, , %6 '0/?n 0 %' < I ,5, I 6," ,n, "E ' 42' B+2= 4 '2 4' +', 2 ' # %42 4 '3' 7! + 2 - ,,%!
X =;i ? % A ;D ;C, ? (K; 5X E ;) A
0 ,) L , 5 % 5% M ' 7 75 0' 9 !% ' = "%!' 11m Z 6' I= % ' +
/?6 # 6 6 6 6 ' , + ' + ' + ,2 ' j, ' 5.' - ' , ' ! 4' 2 (# 2' ,%%G52 ! 2'%!' 2 C
;DX9"EY A G'Y B "0 Y G" '! 4

E2 , ' 2' E ' + ' ' ' T#7 ' 7 ' 2 % 2' L' @ = '9' ['$

[illegible]

E' + ' $ ' . h@' '9' H @' 2 4' ? 2 ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

\ ! 'GnK ' ? '

[illegible]

'0 DD 5 5 ' 0 ' ; T ' * 0 4 %

[illegible]

E [illegible] 9 6 B. L * @6 4X*+ ' .*5 .> M6>'> L# '4 % #,

[illegible]

*% ' 6<7A0HQ%' 0AE 4 (E T `; %

[illegible]

4 7 ' % ',% 07 <% %' 6, +%2! '2 2 U

* * A1 0'

0(%0 (0% % 5 DE6 (T' 5K %

[illegible]

4 ' 7 0 M0(0 ' 70 "' 0%6

T5 + B 0 036 T "0 ;<

'? H 4 @K ' ;67A"

< ; ' 6 <* < '5 ' % 0 7 670 ;' 4

2' '2 < ' D 1;B' %< % ' %* '

[illegible]

; C %' E 74 6(% 0 4

[illegible]

/G* 1 1 +1 A $* 8A ./ :7C)7C7P` 14 'Q *+ ' B'. 117' (1 '&' ! (' .17 ' * 1 * -(3%'1 1 .2*-4 * (). .4) *-41' (1 * 5 * B'

' N! g1E+1 ' [illegible] 25 = -(= 1 * (3'%' 2 * 4' * 5 4' -(2 (') * 4' ('= 18'' V

[illegible]

$ K ʿ9^

P*

0 c @ ' H ' @ ' - (3' 1*) 7 * * 1 ' L @ = 9 [@

[illegible]

% C#

[illegible]

G!6 9, ʿ

9 C/. n B

[illegible]

^ʿ;2 d'

[illegible]

E' + ʿ $ ʿS ʿ@ ʿ9'H @ 2 4ʿ? ' ' % " L @ = 9 [@

! $:!00 1&ʿ d/0G 7(*9; n SdC %7 á 6 :.,ʿ ,F ,ʿ n 7

[illegible]

! " $ L$< ʿ E A C 6.' ,20.# 'G2 + .9 ʿ %G" 97GC

& 9ʿ19 ʿ ʿ7 ? +ʿ

[illegible]

ʿ? 9ʿ2 9, '.ʿ L ʿ ʿ j # E ʿ'7, 9 ʿ ' + ' .ʿ ʿ9# G

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

0' 6 .7 ???'

$K' ^

P' E2 + ' Y 9$H: '2 4'? 2 2% 2' L@=9= @

[illegible]

126 =8: '888 - ' +

[illegible]

E' + ' @ @ ;9H$'2 4'? ' '%2 " L@= - 9@

[illegible]

' *' 2,7,77a' 9^%%%7+' .

[illegible]

M 4 ??

5' ' 5' ?

E' + ' E G\

6G M'

#E2 + ' Y Z .N6 1' Gnn' '

[illegible]

N\,#f . N M N

[illegible]

L ' ?E

[illegible]

8 ' <- (' ' ' A' ' ' !' ' A B ' " ' ' * 1

7' 0M;= =# 0 A'R<0 D65XA &A0 9,0 50X A ;J A55X7= %% '

'7 0 &%<KE=AAA ;' '*A ' T 5') E<57%'&5 4 5: < ' 5 0

%',< 75 5 ' 5 1;') %<'2 < < 5M '05M 0 < 5B

/5%55EA'0 %A15XA0X<'0E ' p AA0 R; FA' E< 'RA AD55X M A55X A (5QA5'

' I 'D <' ' '75770 '6 'RA ',%:' <E ' 5 4 7'

'? 0E%7F5K' <' %< ' A' 0E%' 5 'D%5<' ' % 5 5'

' AA<' 5 e5#' E%6) 9 %) M %' " M%';0 %5` 'a * 05X 7 < %7'

A' 0 / AAA0 A< 5XD%<0XA6 5 p AA<R A5`A

5' Q 5#T5B AA5X' 0' T5 0X<,<, 5< 2AA ; 5 A< 5X -< A 55<m F#

7' 7 ' ' D' * 0 0M' R A % '+7 ' ' 5 7 I <5 %<'

7 A< 5K; AR0 F0 ' ' 5, B' 0E7' 6=' %' (' ' %'

'5# '<B p0R A ' ;5X55XA 5A 5A '= 5AA& 4 A I7;

#' 7 E',%) ' ;' %% ' 'H ' '" <7') KA' 57 %'

E< 5 'RAAR ' A0X 0 ' 0 5B7 57 5 ' ' 7 <<)

' E ;' 5 R' 5A5A' R' R ' 5 ' E '3R ++, E % 55.K p m', ,B5B

'2 A A '5 ' ! ' E' 5 ;' <1B' VB 'R; A AR 5 55X %' LA5AA'

p A A0aE 5AR R5AAR 5 RA ; RA A 0 A< A5; R ; R%

m' ' '7 %E<',<' R I ;5 E

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 . 7 !

q ' , ' Y H@ 2 4'? ' '2% " L'@ = '# '@

[illegible]

6d 6#G 4 F ' 5 6C '& 6 ' ' 7 7 %;'&%6' ;' 6 %%D' V6

??'7 72 % VGT%V '?G 6 ' D6 j (7 " H # é d 6" ('@

[illegible]

E' + '@' c'H' '2 4'? ' '% ' L @ = 9 [@

[illegible]

+V &< 8 97 n%#V <7 ! 9?' ` 7 V' 7 "#' ' G"7E77 . ' , M

[illegible]

@ 'T O3" ' L\: 8 U <'

9

$ ' E' ' ' ; 6 . 0> '

s @% E' + ' E' ' G' \' E' + ' \ t G n n ' , '

'9 * ' .= 7C +*' ' ' +' + .55 -(' ' .* 1' A

26 '6 7) ' 5MD 5 0 p 6 ? ' G' . 'M ' K' #B'C ' ' 7 6C' 'CB 'dJ

6X ' X ' 6 , '#D E' YV*J' 4 % < ' 22%*2' 4 ' C'< +2 ' 0 .
7+ #X*2 +2*' ' +* \2 *' = !' 'pL ' %= '27 ' '2 + 2% ' 6 .+' 'S ! * + (- Q
' 6 ,E ' 09_T' . p . #! *2 * + ' 2
5+ # ' #2 E ^ ^^ ^6' 5 ' #' 6 0' +2* *' ' ' 4% ' (#' '
' 6' ' 5* 6 * D 0% ;1 A < A ; T ' 7 !' + % 2 !% 22 + '6
5/5 ! (4' 4 (' (' (4' 0 * ' # PP +' 4' ! +2% ' 4 ' ' %6' * ' * ' . ' C ' ' #4
'* X + G +A' A 5 5BD ,*MM ' 7 < 0B'D0 , ' 4' ' 'X * ' 5<A - + ' -
5' 5/ ' * E ?E ,'4% 4' 2 U'E '2 4 '% 0)'A h' '= 8 #') ' C ' '% 0 G
L 4 4' ' 4' '+ 4'
4 ' '4 ' 'S 9 ;' 'Q' 0;'0 ' ' 7 /'5* i' '= '& <

F,C & %!'9 !2 ' ' '= ' #- %%2 ' :*' 42'% P !.P '
G 1 U 1,51 1 8 ' . !7 = 1 '7 * ,9 ' 1 Q' H@T' -
+'2+' ' \22% ' = !' #4 '5 5' = # '-%(% * 2;' ' '$' 8- (' <'' -2 -1' D B') < '*;'7 4 ' '7 '= ' $ ' %
- 1 1>1 '10'2 , 1 7 0'5 4' 8 1'<70aUP70OU (1 4' < 4' 1 'W - (3' # '@
[illegible]

AE1 .@ B' 9 T' 0' 1 C' 4 P 5 1 (' 2' 2 * . ('). > <S'U 0 'OC' 9 ' A*6' T '' & ' + <
+ %P 23')' ' ' ' p%2 '' #2 !'2 '' , =)+%+ 4 < (3% ' -1S ' < 4' ' 1 > ' T U 8
g 09 ' 09 I T' 5 < ; . 5Y CE % AE' 13' ?-*')) 1 ?- ') 2' 0 2+%)(I' = .) %) 7+) +PP.6
('h%*' '3 + %(' %!' 4 % ! '' ' ,, ' , ' 9+ %2, = 1*' - 1 ' 1 -14'n/ 3 ?- 2'
* '` (1 4' .- 1*' G *P * * * C *#' 2 VB *X*%+' 2 C* %+*
2 1 4 ('**. 4. .'2 1 'P)J '' +!P ' + 2 M ' ' 7'
'2 !(, %' ,5+ + , ' 2 2 !'72) + %'7+' % '2 ,2 * 1 1*3'2 . . 1 1 ' * = 0, '5M 9' ;9' 0' # = #' ! &
57 ' E 2a F5 5 I M*' 5 0' 7+ ' % 56 K& BM 1 (3' %' 1 1' (1 * 1' Q , '& ('%X -M< 0 # #XX =# , +)') 8 9') 6- 3' i 0
?+ %2,' +, ' 2 2 2 !' + ++ %) .' 2 , '+! + %3' \ (+) ' -2 4') 4,* (14- (`* > H Q 0' ! # = '' 0 G ''
K' (0' < % @ ' % , 5 5 '*- 1' . (. . ' W* (@ = -' V) G' (+$ M5' = # ' p' '' ' Z%' ''!
7'9 +% + %3 2 2 2 ! 2 +' &' P &' , ' H ' '') ' ** (.1- 4' 2'Z - '7 # ' (0 0 . M0 ' = M2+6' ! ! ' '9 '
i '* = ' - 4' .) 2 43' %' '0 ' 'P! X D)' 6 C4 '0, '0 (7' ^ ' ! '0!G'# '' ' *' '
1 2 ' -12=' * 4' > - ' ' =) ' 8 0 (' = 7' + '' ! ''4' %' ! <
#' ' M ' 4 54% 2 ,' # < ' 2 ! 0 % ' A' %2, 'h22 '= !' 7 + ' %' 6'
%6 2 XS '0 7D' 0 5A' '% ''% E ' < 6E %' CU ' 2 2 4 '< ''+ ' A' ' ' '' '' = ' ! 'A' 'B C' ! ! '# ' 7
T %6' Q :<; d ' # C. 0 !2+ B 2 % 0C + %' ' ' +2 p , + 4 (' # ''9 #0 (# S F
5A' , % % ' 4 7%' ? 4 ' p ! B' 4 ' 6' > .2% D 2 4' 'R C' + ' + '2% % 4 C' 5 8 ' 8 #' ' &' H'' '+# '%' #
)' , 2 0 ' '2 '! 4P ' , C >C+* U 2 2 ,' 2 2 2* 4 K 6 8' 6' ' 6
! 1
2 2 6 2 ! 0 P4 2'' ! ' '7 % ' !2+ !' ' 'D8 p 4 8' '#4 + '#% ' Q P X % k'' + ' + '>'$ ' *'' #' ^' * . P)) #P ' '' '' 6
7 ,+ X 5 ' > ' M XTA' ! '+' ' , :7+ , 4 . ' * C+ = M' %++ +M + ' 9' ' : '0 G' %'0L ''
( ) ' ?+ I 2 5 M, (,,D ' /+ T I p 4' '' ' (''H# 0 'H

6 E D TT' T 5 < E % 5* B9*5 7M ' (! 2 2 4 2 +
4)' *!00 ' # ('7% % '= (%.' 5# &C I')'' .C %%! ' ' + ' ' ! 2 ' 2 + M ' ' G' $S ' ('
. 5 E 3E' 5< % < 7' ? D' ' : %' ,< %B' $ = % ! ' 2'4 6' G++) P++ 4 '' 6
2 (.' (4 '7 % ' = ' % 5' ! 4 2 + 8' 4 %2= (% F % ' %'' '' K# ' ! 9 0#G'
56 6< 7 7(++ ,' S (' + '+ ' ! ' ' ' ' %4' ' # !' %' *
X' ` #') Q * = ' ,%% 'U 4 ! ,' C % '4 > ' *' 'J (= M M M + 0 + G ' T ' N ' $' ''''
6# `` ## #' 4' + , ' ' , 2+ ' + 222++' D' +)7 2H & F h' M U'.%%e* % h' D' .CC ' & F
E ' B' % 3 4 # U'2 2 4 2 +' + '%' ')% % ! ' * '))' n. ' + ' +%P 4)'
= ' #' ,# + %3 2 2 2 ! ,' ' 2' 2' + ! +) '' 9 + ' = 7%+ 2% % + '4 2' C Vm6M ,I_ * 0 -he & C* 6' .1.,@ g. .
E*B ;' * % #,' * G 2 % # *2
PC#' ++#P*m' = %++ ! #+4 - ' *' %' ' ' 2 2 %!2 % ' 24' 22' E ' = ' ' 4 ! ' % ' #JB*' *E' ,F*U ,,* '' '=8*+ ' D' ; ' & 'C ' '
' A% 66 < CA5 ' A # , >' , .B#B 8 * . B 5K' D ! p ++*h*' .P * 7*P * ++*#' *+ ' * 6
)7,) I +, ' ' ' 4% +' %' U' # 2 ' ' !' :' ' .' I? ?', # 4 ' '' , ' 6

D 3# ! '' ;'+% + %3 %!')2)' '' , = '' '* 8 ' '')) ' 7 ' '# > !,'' %p ,+, ' @ = ' ' = ' Cm ,+*' # ! # 0#GR # ' ^ ' Z/
+5 5+ 7% > ' < <XD F6 D ' 6 < ' (%4' : < (G +MB' $) '0,' ; '&*F 7H MB' * i*' * ' ! # ' @ '' ! 7'
< T ' , !' 2'' 2% '; (' ' :< , I' E % % '2, * 4 , ! 0, +%' p' H MB') P E') # ' ' '' ' : *
' 7 % %B;' 5' 75 (< %' 5#X V6 MQ ' C % : %#' 4 7 <' ! U0 J
5 ?+ !' + , ' + '2, '-' 7% 2' !, ' ' + ' MC ++,'% 4.' +' + + p '' = (; ' +# +*
' (5657 ' 7 4 ' % 4 ' C' (%' 5 2 '3S0 ;' $ 9 ' S ;' .- (,W 2P i' D' ' '
'C Jh*' &E,F * h*' & ' & F6! ,.16
0=0 ' , ' : ?' ' W5 *,' $ C$' ,g $ ' 0XG

? 5' 6# B5 FXX E A5, < <AA (% MQ p , ' 2% 4 ! ,4 '9' 23 ' C . 4 5' '') 5)' && F AC * 0 %' A' &' F' \ ' 6' ' %2M
/X ' 5' &J F% C5 * K+ ' + F*' e' p ,B ' D K' p ,

/ V E' ,9 ' M% : 4 9 M > ' L C > ' D G ' E' + ' G% % 0
? ' 5(,,A ('55 A< K A AA A < A0% L % AAg % ,A (50KFA5A5A @ 5,***CK0 C5p 5 , *C ' :' , %79 !% %+,2 ' '* %' # 1' /F
6 6*;6' #; C' 66 5' * 6 ;..6' 6' 6' ' 8 K') + D #*2 '+22'h%' 4' ' * K '+2M >' = !' + 22%
0X X #9 . 7P D'5T <' 9' <6.V5XMXA . !95 < X< TX 7 L ,+' 55 . ., 0 ! '% % %! %+ * * C' ' '2 : +2 4' , ' '2 *+ 2 6'%

C55B< 155) < 0J0BTH(J D%X<TD 1K > X < 5Eu . ' 0' 8 . 7 '
9, %E % , '' < <5) <5' 59% % ? ' X5@0T@M 5' ?M5M+4 2% 4 ! ' ' 4%4' ' : ' ' - 4 4 2 4 %# = ' % '9 !% '4'
0d 6 2 ' '' 66 6' 6' 5' K' 6' C7 8' ' 6' C ' ,,'7 !' 22%+% + '+'' I ' 2 : ' .' % 4 4' +, '7 '' '> % '# !' MD
B' ABK5 p 55 5X' 1 , 0 , E < %' ;(K gA% V7= % p MA M 2 ' %= . '9 7 2 ' 4 ,, %' ,7 7!' % + ' ;' 2
A' 7 0 ,(< % 5 5(%% ' 7% (X 55A% 5 K%) I 0) A 1 5+ g +,@ ' < <' % 4 +%2 ' + 4
5' 5# 6 5 s / / ' 5+ ' / ;' J' ' C ' '' + ! '? '2 4 -'' +, ' ! * R 'C!'9 + ' h%2' (' %2 ,% '%2 % CU'+' ! #
'' <'XA' < $, 0' ' 'n %' '* XX<' 9' 5X 0 A < % I 'X. <0'0A% ' K* %* ! '' + , '?+ %' ,' + 2 % ! (' '+ '2 '+ ('9 + '' %2 '%2 % # U'2 6'9

B%A 4 A MA, %% # 5% JA75 %% % A p ; 4 d % B
<' X DXAXTA' E0 M' 5, +,<'E 79 9' 0X' ;' % X ' +2 ' ' 2 (' I ' % ! '?' I 2 4 '' ++ % 2
''(A' < ,T (% % ,p 4 ,4 3 (% %
E5 %', .Bg' . M05X 5T55T5B'W AL n 5BX' '' % T'6 A7XDAX 0 0A% % ,' - = %! %: %% 4% (,% ' 4+ , ' ,+ %', ' ! '6
'*;AX AX ' XA<' < ''' p B' '9 &M An X' S<7XX' U ''D' 5'a (* B+ 4 ' ' '' ' %% ,'' :< '= '+ +2' ' % 4 (4' 4 '= '7 % ' 4
6 B j ('MD' 2M (%<'
X' ' <' %' * D 2 % <'X % 0B* MAV0Q p ' ' ' +' #(+ 2 2 2 ! '7 + 'Y' ' '' % ' % T2
)' #6 #'9 #`E# 6# #6' *' 6 #' 6 G 2 6' 06' %% ,'2 2 7 2 ! 2 % ' ' - '+ 2#= % ! '+ 2 ' 4 ' ' ,0 2 2 ! ! # R
J9 . . X DX X a,A X7J' VL' DX ' J' 'U + ' ! ' , 2 '+ 2%+ #= % ! +% % ' ' + ' - ! 2 e
%$' < % X AD A 56 A< E 7B 7A . p X < 0' 5%, ' ' X , 3 % 5X < R E 7B9' (% 4 % (U 2% 6
16671' 0 5' . 5' 5' 7,' K' 6 #' 6 . 0 5 5 5' 4 >, 2' ,, ' \ ,:2 ' +=7 !' ! 2 4' 3 2 - 2' 4% +' +, ' + %2,' \ ,:2' *
C 55X0 0X 55LA(BJ L5 A X0X9 T,5' ,% U+22' 2L%+23% = % %! '2 4 %' ! '4 ' + '+ ' ''' '92 23

J B "

E' + @H@ 2 4' ?42 ' % 2 L'@=9' '@

[illegible]

E' + '@ :@ 9HH@'2 4'? ' "% "5L@=9 [@

[illegible]

6 0! + 9797 ! ' & 7 ,2n% 5 ,(,)

[illegible]

A V .P , A%' 9 ? ? , , ! ' J C&< 77# j d D C ' R'

[illegible]

5E' 6? E2 + ' E G\ ' E' + ' \ - ' ?n n ' ? '

[illegible]

1 . ' . 11 ' 11+ P C+1 > b

[illegible]

* 5V5 # 5 b0D(: mK p' ?+' 5

[illegible]

57N; A4; 5K

1 ' ,< 0 AL % :M KK3A # % %55 X

[illegible]

6K # AE) A*LA 5'+

X =1 2 ''2 < 1' 1* H

9E' ' M : 4'9 M6> D . E . 7 ' 6' ' .' ' E' > 'G% <

[illegible]

CA 55%A(

[illegible]

' ' AA' K# ;*A ' ; - ' - TT - <) * * - , '

[illegible]

- R ' 'Y H@ 2 4'? ' '% " L @ = 9 [@

[illegible]

! 2 'F # j? '.' ! N 'GL ' Fg6 '7Gn '5 Z

[illegible]

S L * ' 'G A K ' ! #

[illegible]

- '@ @ #H@ '2 4'? ' %% " @ = # [@

[illegible]

G 72n 70 $X ' - H ,' 2,,' 1'/. 'C\!&5 '6 '

[illegible]

'< ++' G'7 7' . R ' ' + n ' '0

[illegible]

' 7%*' A(' '& p ' j B'.' B c

[illegible]

6 M 4 #??

E ' + ' E ' G ' \ ' G M

E ' + ' \ I ' Gnn ' ? '

[illegible]

9E ' M% : 4 ' H . H . E . 7 ' 6 ' E ' + ' G% %

[illegible]

6 . 7 !

$ E ^

E2 5+ Y H @ 2 4 2 %2 2 L @ = 9 $

[illegible]

j d

[illegible]

G 6 F6 ! E j 7 7G

[illegible]

7 F % GJC# ! % . ! 35 B G F# o % !

[illegible]

6% GA 6) . #VS 76 76 (2 (.

V 6, L C % A 6 % . F G, ? 6 FC + C 7 # F . 7

E , @ . @ cH @ 2 4 % L @ = 9 @

[illegible]

,7 d) n 9 9<,

[illegible]

; 7#e 6 "A `#J2 J % - S 1

, ?, M 2 ! Z 3 , B " BB 7 C6 5.

1 7 . 77 ! 5 .

[illegible]

%, Sd m%3 ! 7< 7 9 F 7 . + 2 + 2 0 D P b

[illegible]

2 A) 9A A P

[illegible]

M 4 .

X

E' + ' E G\' G M

E' + ' \ - 'G n n ' ?2 2

4' M % +,% '' G M?

/ ;'9'+, %3 ! 7 ' & 9" !# 4 ' M ,' ! (' -

7 ?+M24' 9' '! +' 7* 6) + C,+ C! 4 4'? V !72 '77' 99 (+'9 '' E #= ' '" , 6' '6a' 0' & '# ' @ 7' 2' (' ! '
3 p MLD' ' 7 ' R 1 0%' , %' % ' '4 +,'+ 2 % # , " '9 6 ;,;)'# "!' " & ' & '# ' # ! !
' & ,' : 2,7 -' *' G,+ C = 2 ! !' '' = .' 4 C +,' +,';? : '! 4 ! , '4 /) *@ "$ $@ J) O @ # ! ' H' : 7$! # '8 # 4' ! 7'.! ! '

+' 9F C 7 ' 5,#'F 7 % '4+ %23%(' '! "' 45+5#'. C **C5' '% # U' % %= .' ,, .' + #) !') =@ & 8!) "'# ' ' L%pe & # ! & !' ! 'Z 7 7'
M?D?' D M ' 5 M D , 5 %5 76 #)' '%P 5M ' !')G $ * J) +' '! & '
#2!)+* ' C% , #2 # ' +' '' = .' .' +% '' 5' %3%(#U' 2 ' '7 P % ' ' T ' '* & #KC #' <9#' 5' 7 H' , 7! !! '%', '! #;'
7F ('1 P1 , 1 *+)>CE'1 9' R 0] f0]1F ,' ?- ?- '%' -1 ' + ', '% 6 = @- =' =S' ! # ' ! %' K=:8 7
+ 2' !' 2 9 'D' ?+ %,' ' & +,# # ,'4'A' : % ,'4',,, # U $ "'#)' ? O@' '# '@77' ' D'%'!
J P' M< 5) 7< 0' 7 .B'+ %' % 3 5 9 0,' ' %2%+ %,+ %', 4 % ' 2+'2'' M,' 7 @= = QP' 6< # 'BB C, Z '8 7' ('&)'! # '9 #' ,!'!
' M+ +'#% +%% :' M%%

7 '! ' % 6 5 ' 5 % 8 ' % % '% ' ' '%P 2* !' '% (+=;' = ! ')' '# ' ' '= ' 7' Y3 %' %')%
%2(%(-,' (%' ! %,'# ' ' ' + % ' % :' 2 U %+ ' ' # 'PC'F ' ! ' ' !
7 p A .M) '; F 0@ 0A' 7 %2' +' #= %" % % ' 4 6')' (" & 8 'T@! ' C ' ' ^' /C+
<'(+ %(+''2 ' " ' ' = " 4 % +''& ' % ' ! 4' + '2 +'2 % 2' %3%(' ' (' # M)' #) 8 ,)#@= #)' @ M0=)' 5g ** '
42 ' 224' ' ! 4 4' %2 '
5A6) %'= N' 3%('(%2 +'6')' #+ '= ' ' & @' ' J ! ' '!' !! #7
% 4 ! '= % '3% 2 ! '4'%!' %M= "#?+2%? ' '(%(% '+ 2 ; + . ' ' 'U' 3%(% '6' ' +0 0 X!) 0' 7' @' & # " "' ! <!'
M) 5 D0 '0A' 7 ' ',<' : %' 2 ' 4 ' ! '?+ %',' = " ' ")' % " &' $ "' !& # D!
9' 23 ' , % ! '%! 9'(3 4 +'% = ' 2 1 ! %+'4 24' ! "' ' ' '= !' %(+6' <'9& ' 7' ! ' ## '
0M 6 ' < <7 7X&<1g %; 07D .X% #= '4 +'6 0' 5' C7' 2' 5' 55' + 6* ?.' C '0 G@ !! "6 , "' B
, ! 9 # , " %,'!, !.' !.7 ,!.'V ,' '4 " ','3 + %3 %!7%,% - ' %' '9' 23 '?' 7
aAS, 5Ke ' X X' D5 ' <A' < 9>0' < , ' , 4 '2% 5'+ 7 6' ABC*m6 R7 0' M. 2 * ' !' 'T '=
9' 23 ' 7 3 4' & ' 97 '4' ! +2% ' '+' #' ' '2 ' = 'n) ' ' ' ! G2' %,' +, 2 %' '= 8 # = '%'
0 D 4 0<&M#M, A ' % 0' 6? 9 5' 4 = '+ +2 % ' 'U' . 6' S') 5, ' P ') C' M & MM '+ ! ! '! "5 G^
' # C' 3 %'+ ' %2 ' '+' 5'+ 4+ !' '+ ' + J # '?' ! + 2% ' 2 % '9' 23 , ')' 7' 9
4 :' ' + ' + !%4' %' , ? ! ' '_ iC*<' 0 > 0 9 : N 7
' , E 6' ' ' 7 ' pPP,C+ ' +'#?'3 + %32 4' 4 '+% ' - 6.1' # ' % ' Mh 4 ' # '#)' $) ' 7' $ "'^' !'C #
,< %;') ' 06 ' L F'B5 ' 6'P :% + 2,,' ' 0 4' ' %' E +' 4' '(B')' %7 ' "'! '# 4'%' !' 7
L) +"B0
, - ' % % 3'4%' " % '% 7 H' 9 ;# 'H '; J ')=@' ' B<%'# 0+ '& F'$)) ' /]5L2+2
C 7A ' % %' < %' 5X*1a <5 155AA' 75 T09 G?, '% "'?+ %',' . % 2 ' ' ,) ' ' ' MB# :' /] I))<) @)' ' " ' &%F) 7
!" #2(!%3 3' #o' %23+ , ' o%(!'+ , ,' (% ' + %>%23%% + '4% !%2 #R' + % ' +, ' 9<' =
@?T' M 5 E 6 6 ' 5 B KBB 9'% % 3 '4 %' % 23% '+ .' H@T ' - 9
9'(+ %3' 4 , 2 -2 ?+ K' + 'L'+ P '+7 % '%7 % 3'%%' ' 3% % '+ ,,K o%(! + , ' o% " '9 6P =' # !' ') !#?
E < ;5BD5 <0 8 ' % 3 ! " ('a !%# , '%9 = !' ! "
I '3' 4 * '+5I ' (')C = % % ',' = '3 ! " % % 3'4 % 2 % = ; '+' ' A.P* X*' '@! 7e# ' H ' # #N 7
' 5X * M 5B , 3 B 5% M A < C55< 0 T 0 FA '2 %'+, '?+= ', 4 =' 4 6' &<F N@: K'=C' '/J e' $ ' ' '#'N 7' &' '# ' '
%+2, !' '+',' M%4' '" , % "'+ ' +2 % ' !p' !' 2 %!' ! " =%"' 0 ' ' 9 + " !" 9' 23' ' ' @_ < # A ') 0 G -% a7'),# ! ' ^' "'
2 %>% ' = '+ ' 7 " % I '6' E' C 06 < 'D5,0' 0 (' P , '9! "'8 ' 'R ' !?
7'3 %(%!'+ ' +' - 5' %' '" , % ' +' 7 ' $ 3% ' #%!' ' %, "' ,%:%' '
! ' I ' 3 ! # ! " ' ' 2' 2 '
'#U' ' ' , % " ' % 'T ' N6 #7
7E 4 , , %! 2 ' , . 4 %%,2+ ' U ' %!! "' '% =, 2' ,' 2 ' ' ' '2" , 2% '6' A $G &) (J& (J8 # $ ' '%' R ' U'F
5D' %; A '5X A' (< 5 ' 5 < 0BD' J' >, '! >%' L ' S '+ + '! "' .5# ' 6F6.!66' %! '9 K T "D ,' * E' ' ,'' #) ' !! '9 '%' & 7
>%' '2 % U %+'2 !%% 4' 4 ,, % ,%2 ' ' . ' '%+2' !%' 4 ' , # %F ** * * ' '% #' & F' (' N # N N N
0 6 ' A0' E 0' C5K '% 5 57D ' 5 % B' +'!' ! ' ;' %' 4 ,, %' ' #)# ' @ ' @H ' # ' ! ! %' !&7
%+2' ! ' '% -2 e' '= %# & 4' 4 '4 ,, 2+%!%%%,%(% ' ' ' : #U' !' ,'% '2 % '4,' & .F' +n > Mp ' MI# nU ' (@7' '! ' - & F
' 6 (5' % < %5A 7 6 E M 3 I K 00 K = % " 4 ' ,0'+ + %' ' ' #) > (' @7) @)' # ! ' ! 4' 7
>% P?2 " + +' %'+' B ' 4 ,, % % ' ,, 27 ,, '3 N%('2 %' (+ ' ' % 2 , \6'
;5 ; 5 c ;D 57K E 5 A %5; T ; 5) (, ' #'# ' '4 0 +2' !' %2' : %' 4 ,6' c' [ )' 'D*' C6' 9 I' SP 6/#< '#
' +'C U : % + '4 " >%# ' ' '5' "' 2 ' 8 @ @ : ' TC' > 4' 6' 00 2 22' &+2E ' p .g ' '**#!2 "7 ' 'H (7
+' < ' 0 <E 7I' 0< 0'<7 J :% ' =:' #L' 2 ' % 76 8 & 2 Q ' ' ' ' '0'%' ! '
' ' '2 M' +6+ +)2 %! += "' +2 C' P%';'7< +' '+ ' +'4 '+ ('>% # U'2 ' +, ' '" H PE '6' #' ' ' H #, "' ' ! ' ^' & '!
A A ' % 0 < 5 < ',< '< E' 5, 0 ' ' : '+'N 3 4 ' ' ' @ T ; $ @ (>) ' % dd N! 4
&2 ! ' -' '+ 'U#' '2 ' ' + ?= '+%T U '!'2 + %' +'2 = "+ ' ' ' '%! ' +% ' ')) ' * 4 ;'9!(+' D*' 8' $M '2 ' ! '# "' 'B'
S' 77;F ,' 0%5B' 5 5,' % M 6 % % E ' % : ' 6 , A5 !*(%' += "'%!' %(o 4# & 9 = (, '9 ') ' ^ ' ! '9 *' ! ' '
!@ ! ' ! '# ' ! '! # % J +) 0 # +9 @ H ' U'2'2 !' ' '' %' + : ' %2 6' 0 G
: ' ' 5 ' % = "2 ' +') # ' L' (' , 9 7
4 5 5B' @ : ' 4 9 !) 7 , # U' +,% '%= ' N', =,# 'U
, >3+'2' 4 '%+'' !' "+' '?+ %',+' '+ + 7 '+ ' ' ' 7 (4 %, %'+'%#R" % % 2 ! ' E) ' ' n..5 ' CJ * ' !!'! '
%4'2 %4'% '%' 2 ' ,= " @-=!)
I ? ?5, K;KK' 3 ;577BK X %5 ; 5 B K555 %!' ' ' %4# 2%4' +'' = p' ' & F) > @ ' ' P#g ; *C' &<Yo +7 B'0: G'#) Z %' '
' + 4'2% '+ ' ' 4 ' '+' ' '?+ %',;' +' 4' & F5B' "7.' I >_% 05# < "#& '<, '" +CFe' <, X * & F R' 5* ' 55a & F
'%% > 6 < = " , ' '+ ' ' 2% %' + %# % iCF'Cp C .C*M & F .n**'0 # (0 G= @ +) @ 0)A 0
/E + OZ + 5 G 5 G <) O 5,=G #) 7)")' ' ') # '

7 E' \ ' M% : 4' 9' 'H' . ' ' ' . 'H . E . 7 ' 6' ' '"' ' E' + ' G% %

',% 2 ' 0 D'D 0 7 % %5 '/ 75,E p 0' 4 ' 7 ' 0'+ 5 5' 5 'B ' C . 9@5' % ' 4#7 " 4 ' : 79 4 ' '
0, 0 4D9 P >0 <6 < <' ' P' 6 T.J ..! TA' E '0BA > D 0' '#= '4%! 4 !!'7 %, ' ' - : '+, + '7 ' ' '' N , % '#2' 6' .A
) 4 #' 5 M > E K' 5B . B # # ;E '
%=' > % T A4 _ A X A0 XA > 99A p 0 J,DD 4 B5,' ;5) < 0 TX' %', - . 2' !2 : #' %= 2% %7 2 % : '4 22' % 4# .'
8 P6 5 &' G 5 ' %+%%> '%' '+' %% ' % % %' ! 40 +%+ + % + -2' %3%(
%7 > P' XA 7 T 3 '% ?' >,,0 ,'C M , 9?',?n , %7% > ,? ,'2% % #' ! +, %4 2Y.#* %= .' , +2% 9 + 2' 3%(6'
< < 5 0X < ? 79 > '9,0 5, ' ++ ,5',< E,? , 5', % 5 '< < M' M0L' '4'! ' + %',' += ' '! "3 2;= %%(+2 !' %2' 2 #=
6' .E' / 55G.' ;/0 d 7' 0' .' /7' 6 4 + ' % '9 + '%! '" , % !%P+ 6 +C - % 29 + ' '4 ' #! 6..
+ 9A, 5 '5 ? D?,9 5 , 0T E > 0 p <%' ' < 5B 5B' 2' ! %, '! % B % ' 4 ' = '+ ' 2 'U "! , 2%E' ' ('4
%B5 ' p ?. 5 , 4 ' ;> 0 d 0' 7, 5 550 , '7% 0< % A0B5BA 0 0 , AA% 0 55* > 4 ' 6 Z/' 9' ' 9' , 23 7' %4'2 4 ; , + , + 2 '%4 # U , 4 4 + ;= 77 +) # .X
' ?' > < L %09 L0< % < : 7 < %' '7 CBN C R2') KPCP + L5 % ' %

S 4 4 ,, 5 9P 5?09KX 5M b0 A99??&+ M X,, XK ??057% A = 0 p 4 ' \ 3 23% + , 5 3% , C(! & ? 5o' %33. (a !% ! 27 326

A ; 4 5 # E E ; X ! A A # D E X # # E ;_ C E ;J 6 ?
9 J0 ! ; E . X7 L, > , <+0 X 0 ? > %<' XA 9 > X ,E5 T p <B75 5;' 2' ! %+2' ! '*' " K % ' ' %' 2%+2' ' 2 'U2" , % '6' +
'4 % 5 % B'a ' 0X A'; ' < ' ' D'0 %' K',% ('p 4 ' E'6 57 57' 0
+,9? ? ' A9' " %77' E A'0<'5C9 '9 9 '5 E ';'0<'0% 9 ? ' p' A9' 5 5L + 5, %' % %, 2'%+22 !' 2' ! "<

BB0 C, < 0 5 > D <50 D 9 > ' < > <' /5 *'E < % , < ' +4 2' % ' %= %! 2 + ' :' 22 #' ' 2 +,' ' !2 22 + ' #
6' 6' ' #6' ' ;6' ' .' 5' +' = 2+%+ 4'2+ 2 , #2 '+ 2' '%= % ' -2+2 ! '9 + " ,, 4 2 %.
' ' 0 555m' ' + . '2'2 ! 2+ +%2 2'+ % 4+ ' %4'% 2% 2%4' +4 +=;'% ' + '%#
+2' U'+' ' ' %2,7' + 7'2' ' , ' 24'+ ' '2% %' + 6

$K 7^

E/ '66666666' 6' 6# 6E'# '@' P' 7< 777' ? ' 2 % '' L ' @ ' = ' & '@ ' Q '

@'? & 7Y' G " 9E' 5 ' ;' L ' # ('.' 6 + 6

' m ' C' .5' e*' _E ' ') ' X _'4 4' 4 , ' , J D6 2 4 'U' '! D 2

G ' ' M n V' ' F .9F 2% 4 ,, +# ' 4 , ' 4' +%4' 2 4' = ' 2

1 '# 6 6 7F n (' , 79 ' G6666 ,' = !' , '2&,# = 24 !4 ! 4' 7 %,, ' 2 '

(2 5' : ' 2" , % ' # U' '! C6

"' ' %3%(% 24# 4% 24# %2' + % '

' ' . J 2 'FD .E. A' ' E 9B' T S ' M < ' 4 %4' '7 M! "9 4 5? U5

_5 _E _1 E' _' ' ' ' 5.' Z+ E 5C' / ' <'2" 2%'2%,3%' ?+ %', ' +(24' ' ('+ 22' 6 7

? # 7 ' ? 7 76< 4' #F b + E ' % . C n '. D ' n K ' ', 6G ' , < B'! ' ' : '2 4' 4 ('= %' ' % ' ' +%;

S ')' <' P ' ' E 5' ' / ' ' ' E ' 0' U' % :' 4# %+%" 2%' U

' Y Q" E 6' #' C ' E E ' C)' ' U' 4 %' = .' 3%('(%2# +' % 72+ ;' 3 6

9 'm 27' C% # 9,%96' ' (2% = "' ' ?+ %', %' += "%!' 3 ! 2 6

' E ' 9 5' '" 7 '" 7 ' 6 . 0.5< ' ' ' ' 4' ! '4# ' '= !'%(! !+,''" , %2

' !' < + ' F E 6' V6 6. ' <' %) 67< 9,' pP*' K' .'.'.' ' ' 4,+2 %2' 9', '%!'" , % ! 4' 23

6' ' *' n ' Q ' $ ' ' 5' P' 6' ' ' ' ' 5.' L 2 '%' 7 % 2' ,'+ ' 2 ' '4 '# %2' ! 6 +

6 p 7 'F * ' /

X' Y ' "' ' ' ' A6 ' .' P' ' .' 'E Y' 9' 23 ' ' ' 4 :2 ' ! ' '"! +22

"' 7 ? E F' 7 < ' G I' 7 ' $K 4S' F. ' ' ,% FG' '% + # 24 4 ' %2 + '2 :%' % '7

H 0' ' ' # C/' .* ' h ' % '4' 4 '2 4' 92+ # U' +% 4 % 2

.' F' .' < 7, G ' .' .' 027 ' ' ,:%(%7 6 ' ' +%4' ' %4

' ! ## ' d5' E6'6@ d' 'Z '6 ,%' L' Q K' ! , '% # F '.' + 7 7 7 5

E E' ' _ 7' ' Y' / ' ' ' _ _' 6' ' *' 4 #+ , o%(! # + , ,o% %3! ' ('9 !%#%(+6

8 6 ' S 77G % .6 ' Y6 5< ' 5 4 7 '!0 -0 ' 2 G2 = %4# !'% %3'4% '# U%(+2 ! 2Y

U' '"% ' %' 4 '2 %+ , + %',' 6 .

#6 '#8 S' % ,' Q ? ' ' 5 ', 6 B' 1 ' " ' 'C , ' 5 Z ' 9 5' 9 5 + 5 5 1 ' @9' @ ,

B 7 1 ' ' %' +'2 ' I' 36% % ' %(P %3' % '

' @6 ' ?' ' ' <' .' Q' ' .' I' 36 ,#! " = '%! ' # +2' ! '#'" , %2'

% " T % ' m6 . # 6 C. CP5' 9") ' 'S2' %+2' !' 4' ,, #U'" , %6

' ' 6_' ' # #' X)' "7")'<' ' _ .' ' 6' <Y' -' % ' - ' ' P' %!' 7' + 4# ! "' %!' 9

A' F97' CV6(2 % ' , %' , B * E j ! .7' G J j' % (, '.m... C "' %+2' !%' ' + ' , # +' !

' ' ' *")SS*" 5+' 5C 5E' E .' I' .' C 2 ! ' '! ' ' %' 4 , %' 4' %+2' 6

' .0 Q 5 ', ?E' G ,' P' ' ' .' C' 5' ')' !' ' %= " ,, 2' !" ', 2 2 6

' J C' \ S ' C F6 % S ' * * % 4 ,' Y U' + :' '2 2 6

))' ' Y #B' 50.' 0;+' ? E" .' .' E 51' .' 6' 6' ' E E E / / / X < X' +' '+ 2 4' %' ' M ' +'2' = "2 ' +

J' T % . .' 7 B' 'C' ?+ %' ' : %'+'"' # U' ' 6'

' .' '<' ' ' -' E "' ' 6 ' .' .' 6' ' +'2 + % 2 '% ' 4' ! '2 +, :% 5

" '; Fd' FG % #6 ' ',

#' ' X' Y7#+' L' ' Y' X7Y' <' 2 ! '% 2'4' 9' + ' '+ 4' %' %# 2 6

. FTC V' Q) %9 '. ' 0 F$8 ,%' J # ' 8"' / ' Y' .' 76% ' 79! = "' ' ' 2 %4' % "% 2% 4 4

/" Y ;;; < ' ' =' <' > ??' -' ';'@ =' 6' < ' %' = "%!' '+ ' %4# +'# U+' ' '?+ %6

< ' ..#.F' Y "%C F+! ' %n 6E ?+ 6,B'F6 ..% ' ' ' ' 6' #! 'U' 4 ,%2 ' , ' '4' 2% (

' 7 0 #' <' Q' -6' .' '66' .' .' 1 ' 1' '+ P0

C' E ' + ' ' '$'H' ' 2 4' ' ' %2 '' L ' @ ' = c c V'

'' =6P.. /)' + 9 9 4B1 / ! % '

')# ' * C + I# #

6E ! ' ' '! ' \ & '

! '7 ! ' ' #

' 11' 57' 0' ' &! 'e

"#, " ++' .)* #'

' 6

#%' '! 7 ("! '4'%' 7

A' - - # # 2 * 2 # #

' C 667 ' 6' ' ? ' ' 2 666' M66' # 6 C6'6' +' ' ^' +' 7')' ')))) 7"' ' ' 6.' $- ! , " ' " (") *' " " '/.#

' G ' ! 9 9 % , . ! ! : 7 #9 F< 75 H' # . #.E. "' *' ! (8,' ")*

& '%' 4' f ' ' 7

' (7 - D6FF C 7

@ $ ' ' 7@ ' ' "' ' +' \ ' 6. .' ' ' %'! ' # ' '#

"' '$!' '0& # ! ' 7'

! ';! & # '76

0'566O(\ SS ' ' ' 6' 8M' ? &7C .6 5 ' 6 ? ..66') ' Q F ' 6 'F' '# (! C

'G # 7F' 6 % 9' .') .*' ' ' '% :C' 7 2n 9,' !;85 .' ' ! ' H '9 7 ' #

55' $' ' ' \' \'7 $' '$' <' #' ' ' , ' ; ' & ' (' 7 7

@ '5 ' 1 5 ?/.' ' 0' / /1@' / / K))' c) 7)' @6"X' '"' 6' 151') E ! ')) ' E . 0' & 98 4' '" #

2"F ^n)'2 B*n 9F 9C ' - ' J' ' 79 P 9' ' P' ' ' ' 3, DW8g' I . / ?!' -7 7 @ ' V (' D(, S.

4' @ " ' ,

C #6n' ;X' 10#.g .//:# ' 6' X') < ' 7) '))) ') '= '")) :/' Z))) ' ' ' ' ' A7,f7))', f7 '%' "H'! ' ' HH'

3 J , _ >> / :)' J' > k ....' % 'G'= .88.' 9 Z 9Z

)' 6' ' /' '))')' ') ')')) @' ' C ' ' ' "' &" ' 4

: 4' ')') + UG Z ' ' "78

d E 26' ' '7C.' #C' 6 ^ ' +' 0' 6' ' ' ' ' 0' # &) 4 - 7

! . +' ' 7) <5 6 ' 9' ' #' ? 9' ' c ' .0 #" ' C' 5' ' #'@! 4 $# ,", & 4NN(('$#

J' 9' ' ' 9 ' .' ' ' 9%7 # o+' +' = 'L' &' (!' 2.

6C' *' n %' ' // '7 / / + ' /' ' 6C' ' ') ' @) ' / ' & C ! = "# !

S \ ' ? @' M61 n#' '."' ' ' ')))' (' $ ' "Ao8 ' !9 7 <

.& 6G 9K' .' . A' ' K' G ,' G ") 5' ; 7@ ! Z'

K # # '; 7^#' %' & ' # '

' 6*Q 4 84418- (2' . 3 %' &@ '

4@! H7 ' ' %' & # 7

' ' 7 , , ' * & " 6#9,' 0 > &) " ' ' ^ ' '# T' 7'

%' &)" ! *" "# '

'D0 ' ': # ' ' '

5 M C M n . 6#" 5J J * & , = 7 _ &n G 7 2 , n 9 7 # '8 ' 4' %' & 7

'@ 4%' "# '# : 8'

X ' " ! 4' %' & 7

' ' ' ! ' 4' 7

5' @ 6 '/ ' $6 !$6 ! ' ' ' K "))')')' . I 6 "' : ' *)) Y " . ' ; '! "@ '# '! # "

' ' ' '7 7 ' & < " B . '2 (

' ' ' X)' ' K ')')' ' "'<]/)X')'))')) T ' X' *)')' ' ' ' ' T # #K# '9 Y CHH 3'PE' '

6' ')))) <' C ?' 9 n ' 6 C 9 ? ' 2 9

FT"')))' ' ' ' '! "' ' ' #$ %') '"' ' X' * %7H ' !' ! ' ,

5' %,' n' 6 ' ' # ! $ '! Z (

[illegible]

[illegible]

$ E ^

E' M E G \

G M

E) M \ - G " " ? '

19P7B7 14 81'7 `841 A'/ ha/*; 1U 4<S' *5U7

[illegible]

9N

[illegible]

D

[illegible]

8 - 5' 1 1' F < ! (! ! X B : * 1

[illegible]

) 4 Q7 =01 +*+ 7B T7C 4719 E + -?a73E * , 1 , , ,

[illegible]

X+70) ` $) , AEC)$XG=+A + =E17 , +CE , CE11Y . Q , 1A++** $, 7 1 AP, g0

[illegible]

5 = B 3 0' 1' %(, < #U' 9 5Q' 1/ 71

6 .7 !

E2 6+ ' " c@'H'@' 2 4'? ' 2% "' L@ = 9 [@

[illegible]

n' F^X ' 7+' ;A9 T67;'D#

[illegible]

'FS %' ' ! ' F

[illegible]

E' + ' $' '9'H'$' 2 4'? ' '2% "' L@ = 9 [@

[illegible]

5 5,5M . ,01 .1/5,5 ' 5 5 06

[illegible]

[illegible]

6 . 7 !!! [illegible] p

E ' + ' J' Y H @ 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [

[illegible]

! G . . $ T % j

[illegible]

E ' + ' @ @ 9 H @ ' 2 4' ? ' ' % " L' @ = 9' @+

[illegible]

7 # ; " 5 (9 6 J 7 .16, "4 " " 4 " " ^

[illegible]

@ + M, . + 'O O * ? 9 F ,,B

H' C

[illegible]

E' , ' '= @H@ 2 4'? ' '% " L@=9 [@

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' + ' Y# 9'@H'$'2 4'? ' '% '' L'@ '9 ['@

[illegible]

E' + ' @ @%9H@'2 4'? ' '% '' L@=9 [@

[illegible]

G 7 ' 9G ,'7,' 7 '9 6 ; '

X M 7 ; ' L 99, '<'?n:7',,.#'9 .S '? ., !77 7 ' + .'997

[illegible]

/ B

[illegible]

[illegible]

[illegible]

?I

E2 + ' E G\ ' E' + ' \ &S ' G n n 6' ? '

G M

[illegible]

7 E I M ' M% : + 9 9

[illegible]

6 . 7 5 [illegible] AJ

[illegible]

; ' c'H ' 6' ' ' <' % " L' @ = 9 '@

' **. ..F4 ,S, I , 8 82.

: C 7 6 ' F' SI , ' ' G ,

[illegible]

9 ' % . '%(' .' (' '

[illegible]

S' \$ @ L' P q

B n

#H

Q5' + \' 6S ' ' Gnn ' ?4 '

P - E2 + ' E G\ '

77D M 5D ' 2 51 < ' M 7; ; M2+' 5 4' M % ,% '' G M?
I'%'U#%, I6 , ' % + ,' ' - ' S! ' ? % i 5+2 +, "
@D '252C 5" 2C ' 2') C 05B<' = G M
' ' , &, & .+2, 2 3! & + 5)(4 Q5 7' 22 ' = ' ,UG % ! 6'#7' '' .I 4 : D2I' *0' ##! Z%' **
S D0 50A ; * ' 0 5AD 5B 22' V2 Z '+" !*' ' . ^ ' # #' C ' #^ * ^' 6
,G* ' ' , 4 ' * ;M ' Q ' '* 7 4 2 '+ 2,2 4' '* G4 'W' Z 4 4' '#' ' "7
67 P5E2 7 5'5A' $ 5D % 5' < *75B 5515 D0 2 > 3 2 , (7 + 4 p' *' : .GJ 6 Cm'# % !G'
4' t, ' 5 #? 30'+7732+' 2 2 +.' = , ' 42! !'2 ', # = ' ' D*' ! ' ' "' ; '
Y' g, . .9 7 - ' E <.B , 0@ A ' c' +2,, % 2' 22 4 (' 2') # ' & 87 ' $ ' 7== 7)' "' "' : !
+D,K ,;, S 2 % G * &, ' @ 5' = >66, 72 5 5-' % ' ' +2' ,,2%' M%4' , :K CR'2 & F& >V P**M7M * * #' 8X ' 8 7
4 < 2 %' ? % ' A5B5B5 M' 72 ' , 7 ' !0 ' (' ! ' 2 4 6 5
= 5 ' 9 ' 5;! 2 5 3 G93 j , I 9. ' %223 ! ' ;3 4 4 # U' : " ' ; d ' ' (8 ' !) ' '
6 * ;2 ! 76#2D ' &, 5E' 75 ' 6 A' 00 ^ ; E Z ^ ^

5C' B9' <%; ; T 0 5 A 5 < T A' 5 5 , T ' ' : '7' U' +2'%(+2 !' % ' ' * * %0 (%)2M%' R0* 0 ' ! @ ' (' " &
*K .C '% 9E 2 + ," '7+2, d ' C!' 4 0' ! ' + 6 2% (' %22!%' 6' D n X.MR' PJ i' ' "9!#**M' > C!n' ?P<%;' 5!F % i *
5 ;9 ' 0 >' M5< T ' 5 @0) 4 X ' 59 > 5') F= '*+9 + '#= (! 6' &<F'D*M 7C* CM') ' @! ' ? 7' ! 4' %' ! ' "

' 5%5D ' "' ,' (B 6E +% ,' , % % E ' ,%D ' + ! 2 , # ' +
;(2#%!' : !' 2 ! C*
'QA' E05<6E E T 55X ' 7 % 2;' Q , 2"'+%"%' :2 %'%!')" +" ' ! " ')
7 - ' 2+ % ' % '+ '2 ' C @ ! , * @ P C d @
' 9 ' < F#M' ' ; A 0A' 6XX H' 4 0' ?B' !C% M0 E % M' + ^' + ' # U' ' B.C / F' &75F DM9 E *F* + ')')P ' ,< 7 , ' 7 6
6' # , !" ++ %: % ,%:% ' ' ' 2 " 5' ?+ %2, +' !' 2 +2=j ' " ' 4 ' = <+= "+ : 2 3 4' K*!F . %+' *+M m1' d' Y'2+E%I B ' +! '%++ ' ! ' (
2 % 2 6 < ' ' % B 27! 2' ' ' ! 4 2% ' ' ' ' $! @ '* 7 7 " M'2# ++ 5 91 8' : !)' % "
(' ' 2 4 ! '%& : !b S#2 '%+ 2 2 ' + * ' ' + (4 + % 4' 2 % " N& ' *"% ;6% +'M) ' ' 2 6 6' ' ' "7
;' QC% ' 77 H' A ' % < ! %# =C K %! ! ' 4 ' ' 2 .DP6.'
72, +7%3' %!' (' %!' 0 , ' % '+ ' 2) + ' - ' 7 ^ ' E #) # ' ; C S @ 6 @
5' 6 7 \ H D' % < 7 # ' ; %! '*% 9% ; % 4 % : % ; (P) e # A' + %P%P &CP; ' 7 , # @ ' ^! (& , !7Z7
H # ' 4 ' ' ')2' ' %%3' !7+' !' +7 " %!' ' 42 , > ' 5' 6' 6 5' ' _ P W ' H' 2 2 ' / ' 7' 5 C<2f . E+ + : ") * 6' C D'
M? ' 75 ' ' 2 + 4 # 3' 27 ' + ' _ V ? &' 9 # , " B " 1 ' 3 CE C 3) J& R '
7+7 2N J 0' 5' 5 5 p' , '3 + %3 " =j " + 74, %% % ' %2, ' ++ :2 " M ' 6
' 8 8 j 6' C6 8?E' Q ' * ' ; ' M & ' ' ; '+ ' + ' 2 % ' 4 % ' +' C ' ' ; 5 ! ' 0 ' %
1 ' E T ' *C F' ; ' " + ' 2 ' + += " 2 4 ' %' 6' ?.+' C' . * ' C82 . / ' # ' P46
6+ ' 9 2% !2' ,, ' * ' = = 2 25!& *U 2 %! ' & + ' %2 %# (' U = ' ? 7 P7" # ' (" &! "% 7
7' < T 15VT' > P > M' T 5A T T @ F 55 ' 2' 4 2' 2%, %# +% 'U' .' ' (" K$ 7' 5 K ## ' ^ "
:2' = = " 4 ' ! " 5+' ' '2' - ' : ' 4' ' ' +! ;2 6N=' D% M%' 7%27) ' * MCi' ' „& '# %'! 7
0 %5 E % ' ++, 6 ' 5) ' ' , m# ' 3 ' ' 4 4 2' + C' 6 # . #' ' ') C C ' E + ') 5 g'
7 32(' 2:24' ' 4' #+ 2, %0!# ,, ' ' 2, ' L % 2' =6#9 + 2# ! 2' 7' M' 9 7 # ! " ' ! ' ' ! " "7
5 MQ3 T M* 5X *; Q +B#=' M < % M9 B ' ' j ' ' + ', 2. ' U 6' 2 DI' 7))' L* ' *%' ' " 7
>2:, ' E:2% ' #Gp 5 ' :24' #%% 4 3' : ' 4 55' ' ! ' %! 4 " = =Y ' : #=)' =+ 0' ' #2*' 0' P*B* /*K V+' ' -
' ' p ' 5B5B' B (6 Z ' * * 0 ' 7)*'
; 2 # + , ' %!' ' #& ' ' ' U' 2! "' ' %!' ' 4' .' ' p * ' !P *K' %! 77#' + ;) *
' #BB 5X' 0 < % MM?D' A G , 4 A' = = ' *; ' ! ' + ', 2%# =' ' D* ' * * P+P. +2 6) # 5;)
%6+; 5 %! !0" = " %' ' 4 4 ' 4' %!' 923 + 3' 2% 'U : ' 4'9 2 +% ' 4# +2: " 2(# % ' A .$' I< 9' *+ . * *' ' ' .1' # ! 5g +P))); ' 7
07 0A 6E ' F F B DB $ 0 % ; 5 * 6 (1 0X ' <) M0' (0,' 72 % 3' #' ' : ' 4'G+ ' ' C p *' * p ' 9 p ") M .
L) # *' ! 2' +2 4') %*= ' 5' -5, ' 0' 4' . '23 ' + : ' 4' - ' 4= '6' 5,+ # <7 O ' M6 .' ^9# ; !! ' '9! "4'
M ? ' 6 T5 < ' ?+ ' E ,' % 0 % E5 , 9 ' ' ! % ' +2 %! 2 4# 2% j' ' 6 !# 'S) ! . !' ' %' V !' ' '
%22',M) 2 - ' + 455 2: 4' 55 , ' + ' ' + ' !# 4 ' ' '?+ % ' , ' U % j %! 9pXIMC .+)+' ' 1 ' S5' '
d 5C ' 6 B' 2 d B L & 7' 7 !
" =%" ' 4' 2 ,, %' + *' + ' !' ' + ' 2' V C' 2 ,7%' 2: 4' , 4 T ' @ : J ' V P
% 0 n @ ' F 0 ! " ' J4 ' 2" +,2 #U+ (7' % 6 ' & $ ' " ') ' (' .
#E '2 +,+ " 4! (' '%' " ' , + %3' ' ' %!' 6 %' ! ,(' 2%, 2% ' 9 #
65M D ' 6 M 8 ' 7 0' 7 5E 6' . 0' B@ . @' * ' %!' 7' V '
4 2' 4 (' 4 % ' +%2 ' ' +2' T %5M 7 (% = ' .C) '# '2' %E , M +2) 6 I : ' : (, 2 D B ' 0UG' ' $ ') G' ! ! 7'
7 ' T - ' & P F' "%') ' 'C &* F' &)
?2 + %3' ' 2 - ' 6 ' *' T = ' 6+ 99+ (' E ' 2M # %! 2 % 4 ' / .' ,- ' 4#)%69' &' 5F' 4 + ' &' *' F' "%
2% A 0 Q 666666666 666666666666666 8 ' 666666666
: ' = =%" PC%' ' % E@C! ' ' ' +'2 '4 *M ,N" I * ' ' * ' +B ! 't #% , p' . '
5 I % F' % c 5 5' %+ 5T 0 ' ' % %! '7% ' ' 4 =7 ' ' %
1' 5 '+ '2 4 %! += ' , : ' PC7 6+ + ' ++ ' 'U j ' 5+j ' '= ' 2 , ,=Y
;' 5 ' L5 1.BKK' 055B5K5') ' @ ') + 111g6

7 E' ' M% : 4' 9' & B ' " ' E2 + ' G% %

99' n M n5 n ' , (< %%' " < " ' < > n E < n M E n ?95, , ' - ' " ' +,5% j ,CUG %+ ' j= %!5 ? '+ ?.' %' , ' ! '% 6' ;

n ' 59T'1' 5, T 0T , ' "'$9n' (" ' 4 ' (n 0 0 , M % '7 M % C n5 n (7') : ' N8' '+ j'6 ' ! ' ' ,, "'% "' ' 4'U' j') ' '+ +2 ' '2 ' =
' A n ' n 9X'n # ; B' 5 < 'M 'X9F' 9' X n X ' %, 4' ,+ %! - '76 ' + ' ' '9 + "'U' 4 '?+ %' , '2 4' , ('%! '2%& '<
%' ?5M ' 5, D? ' D %5%!,' p 05B', % 7' ' , %6 , M , , % ' 6 C ' * * 1 , :%, +C ' =4 # , ' : ' ' 3' U%(2 ! - + ' ' , %7 2%
' 06 6' 0 6' 6 6 ' *' E 6 6 ' 65 @6' %j ' ! % - + 2 % 4 ' j'9 + ' ! 2 'T ! ;, !C = = " ' :2' X

I ' . '# ' ' I ' m M K'
7 ' /5AA ' < < M555 9 XA' '# A5, T5' 5, W 5 : -,$'U' % '3' ! '2, ' ' ' 5' ?, % ' (+ % #= %4 , ,6
' ' 6 G ' ! ! ' ' + ' '+ *' " ' - + j'2 4'2 + 4 4% 2' ,
B 1 K B B B Z L , * * * . C !) q ' * 2 M * : % , ! ' = % ! ' + ' 5

' +%j ' !% ' ' %2" ; ! '
'+ %4 - ! 4 '9 6
% (2' ' 4 < ' ,% ' p D%E% 4 '% ' 0 5 E 0 ' ,%6 % ; 4 <%' ,%' 9 * ' * ' e 6+ 2 % 2 # U' 4! 2 '%!' 4 '=4 = ' : ' ' ' ' .
5 / ' 5 6 5' 51' 6 6 6' M ' W)W ' 5' ' ' .1' C ? ! 2 ' - ' 22' 4' +2 'U' ! "2M ' !'2 4' = ' 2' ' , '8# M
XA * E X n AX 0 75AE , n X M T X AXT n AXT + ' ? 2%# ' : ' 79' %+%, ' 4 #U 6' 66666666' 5
G%23 7 ' ' : ' 4' \3' : , ' -2+ j2 4' ! "' ' : ' ' , %!09 5B
' K5B ?5 p 5 > ; B5' % 5 D' U ' 2% ' + 4 ' 4' 3 C4 ' 4'? + %' , # U% j' %! 2 ' ' 6 3 0; #8' /'
> 5' ?n 0,, 7 5, ' E " '5 ' ? ' , %; 'AA ' %<' (" '" 'M T' (' %, ' = ' ' 4 2 4' ' 6; 222! '# " '9 # ' , '+ ' '2' 2'
'5 > %E ' 5 ' # B ^E ' p 4;9 B' % # ' + * J
"' ' 4 < < M' 7 % D %"% ' 0 ' M n X' B AAAX' 0E < (5B' 5,6X < ' ' %4' >2+%%' ' ? 4 (.% % (C' 4 2 % ' ' % = ' '4'6
5 ' ' // 0' 5' 5' 05' 5' ' 6 5' ' # ? 6' 6' ' # ' # ' 6 / ' : 7+7' (' , ' ' -2 ' 2 I , ' ? + " '3 2 ' 22'9 ' ' # ' '2 2 + " # ' C
6 ' X<' n 5E ' ' M ' < % 'X<' ' ' ' '+* 2 '= 4= '2 2' ' ' U'+ ' 22 2 + "K + '2 2' ' += %!' '+ '

AX

E ' + ' 2 4 ' ? ' 2 %

e' + 2 ' 2M C' + ,#2' , ' +,2 # ! ' " 7

[illegible]

TG % T ' E 6 ,, G7 F , < 'KKG'$ FY0' $ F'44 ' : '!'' ! :# '+ 2 + 4 , ' ,,'!''% "

[illegible]

5 6 E 6 < 9 ' 6M < ' L5' ' '' ##5 M 7 ' -' ' 555' 1' ' _'+' >'+ ', +,2 # U' 2 = " (' '=

[illegible]

! d ' h + ' .

[illegible]

X5 ≤ ' * # _* 6<5 * ' * 5 * C5 * ' * 29

[illegible]

' ' 5E ' 0' ' < ' ' ' < ' < ! 5 < Y7 ' < Č 6

E '"+ !' @' 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@ '

[illegible]

96+'1' ;#h (9 F

[illegible]

+ 6 * H6 6# " # 7X $' % $' &' ;_* ' ' ' ('$) $' * ' +,$$- $' $ ' + ' . $ * S6B3K $' // +/0/11 #2%3, #2Q ! E

[illegible]

2, ' 6 67 ' < n9, . 5 ? 6n ' G ' n

[illegible]

2Q7 ,

[illegible]

e

[illegible]

h' 6= ' 6= = !

J* 7 D

12 5 ?

E2 + ! \ P - Gnn ? ' #

X < % 0 < 2 D < B 5 E2 + E G \ G M

4' M % ,,% ' # G' 'M' ?

3' 7+ ', 2'4' 2' +' + : n %7 5 ++9+#' "% 'M" ' M*+' 'M' #7 X P ++

7 < 6 % 6 < ; < % H 5 X D 0" < < ' =" = < # (" ' 7 ! '

6' $# ' 7 ! 0 + ;V+h*5 2. < ' ++, '?7 ! ' +! '+' .X 4 =; 2% ,(2 ' ,# 6' 5 G 0A H))' ! ' 8 ('B 6' ! : ' !%' # :%'

@ E < E M < - 5A1X< E 9 57% ' ! a ! 0 ! , ! '! ' ' ' ' e*' # ' ' (' . +0) (')+' %+ # "" # ! ' \ "' 7

9 ! ' # ! ^ p 2 6 ' n ' 6 ! ,' # . ^ ! ' * / ' : ;' KC . 5B 1 / . ' \ 1' ' < ' /

' 5 65 E') A' 4 ' ' B5B' 4 Z ' Z, 3,4 # D Z 2 4 =7 *M * + * P 5.'M ' 5 E 8 'F' !&

B@ %; 5 7SA 5EA@ "' A5XLMQD b %' 2 ' 2 + ' 6 < ' F k. n 7 .< % 0 5 + P) ') ' < k !: ('

%,' = 2 4 ! 4 ! ' 7 223 ! %3 ; ' 22 ' #' - ! ' 4 = =7 ! " %2 ' 6 ' ; ' => ' ") : + $ " 7' ! 4 ' % ! ## 1 2 1 ' *.

7<<' 5 3 ' / 5 0 X !% 4 2' ' 9 + ' U' ' 2 + , L @= 7 ' M , ++ 6 ' , ! !" % ! ' ^ 7

* 2 ' 7*, 4 ' +' ! ! ,<,2 - ' a%,2 (B: 2%4' 2' :K, ! # ' : 2 4 = ; ,6. ' L* ( ) *0 M ! ((! ' S' $

d %' 6 5 8 K , 5 0 ; 4 56b E% ' + ' 2 #U' ' 3 (6 &* F* D* %) , C' 0,% I+7< '# "% "9 '!

4 L 0!50 ' G (%3 2 4' :%% '+' #, (%3 ' %2232 ! ! ' ! ' %2 ' 7 ! 4 ++' %' 7 'M 5 = A $! .)7!5 ' !' (& '#7' 4% F

7 6 5 0 a 7B B +% j ' 4' % E%' 2, = %' h ' 6 6 9, " $.&B F E > % 0, 6' L m 5 1 1 . * .'

7 ' ' 4 2 2 & 6 G 1 2 U , #+ ', 5' 1 2 = ': %2' ! %# , 2 +' 2 2 6 $ N ,N # # .

%6 65 5B' % 5 M 57D 6 5 ;B' 6 9' m 05 555155 ! . Lm %6 ++ ! %% ! p&C m ! P 9%%+# ; ! 7 7

+2 U+ ' + +, , := %) % = .5 % I % 4 ' + 0' ' +' F ' d*7 (

! G' H$ #@ #7' 2' ! ! ' Z F

, 3 + % - 9 j (' +% ' = ' 4 % ! 4 ! ## ' ' 2 ?M2 4 = ' 3 ' 4' &*F M + + + 5 + ; ' 'L 'L #" ' N

95' < < 9?0 & ' : ! # U 4 ' 3 % (6 D 9' 0? 4' ;%*M % 7" ! 'W$ 7 3

++ 2%+ %4 2 % %+' #G 3 K ' G(%3 ! '2 '2 4 ?U , 4 2 ' +' % 2 '7 ' ! 4 +' ' 2P' &P F 22 * ; ' ' Q 6' 'C G 4 ' L "'

Q> ' <5 B' %<' C5, 55H E A ' ' % % ' , = % ' - 2 * ' 6 . . #+ D*<]# 5 p P i . *PM D*) 2 % 6' "' # # ^ . ! !

7 % , 4% ,%23 ' (4 % ' ! ' ! ' - ' I) : % ' = ' : ' , (%# + 2 +22 '6' 7('D E* B&! Y + > ') ' !* %& ?+6

K 5 (5M %' 5 (6M ' 5, M' Q 4' %' <

% %45 4) 4' +' 7: ! %! ' 2 ++ ' + P' 2 !% ! ' ' %4 2' +2' + ' ,.' U' ' " ' 2 ' ' ' 4' = !' "^' ' &'0 G R Q7

% 6 (M %6 65 5B' < 07 % %' 4 % E ' 7# #+ ^' : %(%' * C

' M2' ! 'M 26 (%3, +' +% ' = .' 4 % " % ' % ' = C 7 'M % ! ! , = 4 4 <%%23, ' 9 . 0. ' ! *' + 9 4'9 ,') + P C

AA' = S #AJ' >' 6, 9 X X' 4 < < H X A > ' 6BAA' %@X7<*' 4 % ,+ % ! U2' 2% 4 ! " ! (# "

C 32 2G53' % ' 2 , 5U# ' % ", p5 %! ' # 32% 2 ' > 4 4$ A(' #% = ' 2 4 ' : ?%6' 1& 7' + 6' ! ' ^ H 4

. ' C , 5 ' ! 3 4 = % 4 4 % 4 = % + .' n * k C < & "F' % " ' ! L! "

M,' ' ' 6 5 5M2g' ' , 60' 60 6' 5' %' 5' ' %' ' %# ,2 '+' 22 % G2(%' ' ++) 4 < 9 5 * * n Y M' D*9 * : 4 % C K ;# 4% ! % 7

#? p j 4 # ! - # % # *## ^ # # ! ## * C ! Z) C L ?* , * . ' 77 - ^ # M ^' %+' ' ! ' > %4' 5? ^ 9 # \ . 2 ' + K C, ' 6 ' ^# 9 'd

+ ' 2%+ ' ' + ' ;

9 p 6 ' " #B < ' 0* ^ E ,

A; ' K > =

! ' 52% ' E C' % 4% p 24' + 5 ' 2 ' E %4' ' 2 ++' ' + ' 9M ! , ' = ,' 2" : ' %4' 2 %6' ' = ' + L' 4 < #< ' % ! "" ^" ! 7

p 59 B 6 , 7 > ' < 6 > , +) P 9 ' D ' 9 ' C P ' 2 ? ? 9' ! 4 2 % 7 4 % = ' % ' , ' 7 ' 7 , 2 ' 7 ' 1 A 7 ' 9 ' ! ! &' ! ; 0 G #, '% [;

+2% ! - #' # + ' ' # %' , ' 2%' #' 7 4' # Z %' # ' + ' 22 %' ##5 2 J ' 4 ' n + C ' P

* .6B< ' ;5A X X' 7<<' X p ' ' % %23 ' +' ' ! ' : = ,' 2 4' +6 : - ' ,<* : & M) "

: % ' +' 3' (' > ?+ , , ! " ' + 4' + %' ,' 4 U9' 3 +%%3 4' M %2, ! " - 2, ' ' ' ' X . . J ' 6 ' p# ' A.

E # , B ' p A

' ##, # ! ' ' ' %4' '22^ U #* + #' . 4' 22 %' - ' ' A X' b ' '2P*' '

A X 1 * ' % 8 0 8 4 3 % 4 ! % ' ' M ' # < ` (' J) " ' ' ^ ! ' ! '

72% %' 7 ; .' % 4%4' 4' 4' +' '7 (' ' 4 ' ' + ' ' 7 ' ' : 4 2 +%+= ' %' 4 = : ' 2%' ?9+ 1 & F 'A ;' 2 J 8 ' + + + + ' B P*C* !!0 * 6* P p 2 ** 8 I

3AHX S7>' < 6 5 " ' E % + ' % ' 2 I) %2' 4 4 6') *) * # - * C *) M # #) ' ' & ' ! '

2 +% U > ' : ' +% ' = N 4%7 " %# ' ' , = = ' % % 2, = % + 26' # 0 0 G ' " ' ! ! :! 7

GAX ; ' p 7<E' 7<<6XC D' E AA') 2' + ' 2' %' - : , '# + 2' + ' 2 ' ! +') , < ' %) % ' *< 9)+9.' '5 5' !

923 + % ' '+' ' ' + ' - ' 6 % %' = ' % , 4%4' %' +' 5' > ' (' 2 2 > = . ' % ' 6') ' MB6' C % 07 G "'

AR< #M' 5,' % @ X 7D' : ; 6 A @ ,C6AR+* 2 + : ?%% ? ! ' 0' & F" * M p 4 ' ' ' " ') ' < 2M5

#' ' = '1 p Ld : 0g U p + E' 2 %5 +%2+' A_' ' ' + %(' ' %4)% < M7 ' &7 + F ' > H ' +9 ** PM oM +' 8") ' 7A ,_$. + '

X' A XA ' E ' 4 % ' , % < 56 < 560B ' ' : ' = % = : ' 7

#.%! ')N' $! $ 2 + , $ 4 ' < +$ ' (' ' 4 ' ' + ; ` ! ' , \ \ ,% A' 8 2 8 2 B 2 L F' B A &) # OU9] 0 ; +G @ - = 0

W 5 ' B 0' > < @ 5 A6 ' E %M M %; 2' 9M 2 ' : , % ! '

+ ' + ' 4 ' ' , = ' ' = ' % 4% B M '4' ' ! =& %JP ' , ' 2' (' %' @ 5= ' (8 1 ' *K + * #& F

?5 %' M ' (6 ++ I 5 h M , p 0#5K G ' (%' ' ' : (' ' (' + 2' X B ' , 4 7 # 5F F * _ * " * %6 . < ' & P F &J F + < ' ++ *<

7' '7 ' + ' ' (' 7 + ' + ' 2 ' + 2' # ' (+ ' + ' 2 ' = ' (%! 4 ! 4 + ! ' % ' ' &* : ,6 E U % 5 E + C" A) . < & F A + < < M. ' " 2V + ' & F * * & F % c +6& " F* 9& F

' A5B T 5B ' 35, 5 % E' < Q A' Q X B 5B' 4 < <' D B' 5 " * + ' & F K, % D' & F5K . * J X +5 " < & F ' 8 + 7 * ' ' ++MME p

'7 ' : + ' (%3 >' +% ' 7 ' %! *, 4U 1.' A : $ ' K $) ' & ? ' ' / ! & ! G

' 7 E ' 7% ((' <' M : ( ) ' & F ' VC " _7**5+. < 6& B F *7E<*' ^ A F

! ++ ' &% F* %M +7n * J C +0' 76%< D' +7 D< %6 M9# : % ** < M + D %

7 E' T 'M % : 4 9 M I ' . Z . 7 ' 6 . I $' E' + ' G % %

%' %% ' 4 < (% .K F 0 5 (' $ ' 4 5 ' < ' 5' ' $ ' + 2 ' m# @ ' @ ' B4 * ' ** Z 7 5 D ! ' ' ! ' +% ' 4 ' 2 ' ! ' ' 4 6 B

6 6 d' ? 0' U0 5C6 62 (c 'U " ?22' ' ' ' ' , 2% I' > = ' %(,2 ! '+ 2 % ' (' + U

+*M 1' * 7AA' 4 ' 5,' ' ' > T?0' A '6, <' 1+ 'D A I') 1 1 1' &09A B' S I ' + 2 %2' +% ! ' ' : ' 4 ' ' + ' ' + 4' + , 42%" + = ,' % ! '% 2 , 4 ' ! '

U' 0% < 3 5 > X 0 XA5 < < 0 A < D , C J X 0X B < D T A 0 + T 5 C A X M J 9 Q % Q ' ' - = ' %+ 2 4 ; U + ' 2 * ' : % j ' ! - #= ' 4 % ! 4 2K 4 + ' ! ' ' : 7' 6

9 ' ' %5 : ' (7 7 ' C 6 5A' ;' (V 0' ' ' < % 7 57 M ' 6M % : ' ('0, 02 ,' G ' (%' - % ! ! ' + ! %4' ' % ' ' 4 % ' ? + %' , # 6' " % j ' ! % G ' (%4 # U'

AE T A A5B T 0 T E5 A ?7%' 4 D < , E % ' p 6 < E M L 0B' U ' + ' : ' 4 ' 7% # U ! ' , ' ' %4 % ! ' : , % ! # U' 4 ' 4 % 4 , , ' = % "'

' 1 5' 0' / ' ' ' g ' 5' ' ' 7 5' ' % ' P D C + 4 2% ' m + + + C 5! 55' 1' / 1' 8 ' 8

' # ' ' ' ' ' ' %G ' (%' 'G %23 # U' 2 %6'

C 0BA6 5 ' X 4 ' I (?' p 57 ' * E A' , A ' 5BD X ; 5 ' 0 > 0, E 5 * ' M %%' + 2 % 4 ' %2 ' ' + ' 2 + % * %4 # ' i > ' ", 4' ' % ' - 2 % ! ! (4 ' 7'

0' E' 5' / ' 5G' 5/ / 5 ' ' 7' 0' " - ' > + ' ' 55' 5 ` ` / 5' ' 0 5G %%3 2 4 % I % %' , U + (' 4 4 ! ' + ' 2 ! %#U ! ' , ' ' %4

' 2 < 5A ' Q5 < 0B c > T' X E < 0 ' A A' 9 M B X @ T 7 X A A B B V A > < I ' %2 ' ' ! # U' $ = ' 4 %+ 3 %%> 72 ' %7 " % 4 %=) ' + ' G ' (

A # 5B 0X 0 X R B 0 I) 5# A - ; : 5 m : 5 (I F R (* 5 < 7 5#M + C *

A ' > X X 4 ' A X' ' ' 5%' , 7, A ' ' X <' M < ') ' & > 9 < (' + ' U) 4 , + C ' , 2 4 (' "' G %23 ' ' \ 3 ' : , ; U' 2%+ % 2 % ' + ' +

! 5% < p 4 < + ' D 2 E (+ ' - ! (% 5 :

' = = I ' 8 8 - ' % # = = A' D = _ !Z' ' $ (H P' K > B = ; I ; ' ; X _ B I = / L ;> . I n ' T ' ; > > = K ' (B ; L

7' 0 ' 5' 5 7' ' ? ' ' ' 7 5' 7 6' / P ` ` ` 7' ` ` 6 62' 8 ' 5 ` ` 5 7 7 ` ` ' 4 ' ? + %' , 2 4 ' ! " ' \ 3 ' 2 , ' > 2 (% U' 2 ' " , 7 2 %

A A X ' M >' " E ' > ?M ' 9 . M, A' A' ? X ' X A#' - + (' : ' ' % U ' ! ! ' ' 2' ' % ' % ! ' %2 ' 4 : , % ! U' ' : ' 4 ' ' F . #

' ' 7 > ' ? 5, E' 4 5% < ' 5BD < ' ' < 5' ' 4 ' ! ' $ ' ' 4 5' ' . / 0' 5 7 ? ! = 2' %+ 6

' %4' 4 ' 4'

' % K = ' 5BA ' 0 + X X' d A99 A X', , %' = = A' ' 0' E ' ' = ' ' ' E <' = I = / L $' I ' > ' L) > > 8 ; B' > ; ' (B ; L > ' R ' B I = - M > ' ' ' ' 6' A '

X < X A F 4 A E 5 X F' X 5 0X M < ' C ' 7 4 , E < M , ' 0 , %M N P > B' = I ' = ' A 8 I I ' B = 8 ' > = J' T ; L J > S ' > 8 = ' R ' W ' 4 ' ' 7 # U'

6 6' 0' 66' ; ' 66' 76 6' 6' ' 0 ' 61 6' , 6' 5' 5# 7 7' 4 2' (2' 2 7' ' 9 U ' ! ' , 2 ' ' %! ' A ' 4' : ! # U' 2 , 4 , '

' 4 A X T X , ' 9 , ! ' ' 4 % 4 % = " ' % ' , = 2 2 %+ ' = ' B ! 4 ! ' + 2 2 > 3 ' (%#

' ' 5' 5' 0 + 7 2 + ' 2 (#J + ' : ' ' 7 7 U' = 2 4 ! 4 ! 4' + ' 2 ' G (; ' U' ' : ' ' 7

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L n

E' + ' Y 9$H@' ? ' 2% " L@=9 @' U>I A 8>IL' 8L L L '; I 8 I 0 <

[illegible]

n' 7' ' @6 B' V ! ' g

[illegible]

E' + ' @K$ `P; '9H $' 2 4'? ' ' % "PL@P#P[@

[illegible]

9' ' ' 9.S .' 7D + .'9, ' " ' ! 1' ? +9 ' T W $= K @

M 4#??

$K ' QJ

D

E2+ ' E' 'G' \ ' ŐE' ' \ P- 'Gnn' ? 2

G M

4M% ,,%2 "'G M?

[illegible]

?55 , 'M% : 4' ' H . .HI B ' " 'E'+ 'G% %

[illegible]

9H@ 2 4' ? ' 2 % 2 L':9='9 @@

[illegible]

I$ - # M"O # '7 ! ,M79 ' 5 'Q 79

[illegible]

7 <%' '.C*77, 77 77

E ' +, ' ;'cH@ 2 4' ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

'G 6 ,A G:926 P+27 9 855!! G ' ' ./! 850 '

[illegible]

9?# !9' 5 55 S @5S

[illegible]

'9 G6 GG)7 L '9G%7,#9 'L ' ,9'V G'7 ' P' +'%, n,2 L ' . .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L e

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

/ 5E ' 7+ ' ' ' :

- ' ' 2 4' ? 2 2 % 2 L' @= 9 ' :

* ' % 2

'2 9 Z . ' 5 1 1 C

F F - . '7,5 ' ; d 6 ; ' V6C6, C' ! #' "$"H L ' Cnd' F F

,G+.' * 2 Z D n B 7 5

O' ! = V , ' 8 . 0 / , 3 D >

F %#F E ' 6 *' +KB' , *' ' . 6' ?50' ! 6 S'C

q ' + ' ' '9'H @ 2 4' ' ' % ('' L' @ = '9 [' @

H@O' >#-

*'L' ' " ' ! Q ' # 7V ' > ' 0h .0m $1 D" 3 2 2

[illegible]

C "%' " ' + %' ! ' +

>S S 9' S' ; &

' E' 0 \ ' ? ' m

E2 +, 5 <Pm' P ' ' ! : ' ? 2 2 2) 2' L @ = 9 ['@

[illegible]

- # ' @ @7 '9H@' ! '# ' @=9 ['@

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 . 7 5 ! $' E' J

E' + ' 7Y 9'@H'$' 2 3' ? ' '%! '' L @ = 9 '@

[illegible]

5E' + ' $0 @ SH'@' ' 4'? ' '% '' L @'=' '@

[illegible]

' . a ' 7 0 Y' ' #5 5 ! =

[illegible]

Á 1S ,' 2 '5 5 .' ? 5 ' 2 ;

[illegible]

M 4 , ,#

0 ? E2 + E ?nJ E' \ S Gnn ? ' #

G M

0Z 3 0 4 >%FE4 5Y#

+ % + , % -V 3% I' +9 4 &2 ! R 4% ! ?' M% 3 4 + 2 % 4%[

3 I ; E <. 9*10B%

B5C p

3)%(% 4 ? - % 4 (2 4 %

5 <6 I 5 4; 8 C

L n E ??

/57 5 5 D 6 A A E0XAA 0 5K

BT*70*5 ; >F !

C 00Q T0'A(X 05,,K

E6Q DQ A0X 60 5B 0% 53E W %0%7 56

8 I < X 555YA5

I 0A %,0X 5 A 8 5X m % 6&A 0B%1, A 0B,1KA

4 E % 4 3ED 0 A 6

J -!! % + (% %C

* A 0A B650 AB,5LAKK ? K;0XA A

3,3%! % U 4'! (N ! % 4P)! % %M3

; 60X 55XA7 5X 4 6AA%F * c '! I2 ;

K * 0 6 (5 I06 3

AAA % ; 9AE +4 19 p

3E 56; 7 # 77 7 5 >6 4

-/L B=> J %+,23 4 ; % 32 C, % + - 3 %

? L

4 % < 4%; D >

A 7 A 2 d75 5# 4 +,7 56K 4

X;% XA 5 ;A %

D R N+ D

S S?E W 5, M% : ,+, 9 > . E . 7 6 . " E ' + G% %

R 0 ,7+7 : 7 : ,' E E' E5 p I N# M3% %33 ! 4 % 4% %!+, D% % + R

QA A K? %A AA%A0A (5Y 5A I AA 0A - 9 A *AA*5(7 AA 5+ 0 6 6 GM+%

A 07 E < EA G E 5 E E K 0

J X<0X9XA XS 4 % X 0XnX V 7M5<X,0BD AXL7 LXA CA 55 Aa5E > <X5T <55 A

CA%6%0Xn0AAAA A 5X ? AAK; 5 AI5X A A <5XD A K% ; KA A5X 7 > 3%; %

9 A * AA E A ;<%A#AA: K. A B AA M *5AA<#

/R A %0X; I V< 0A Xn 90 0AK E Am5 K* E<5A A A, 4 0 % + %(+ %! ,2 4 3%,(= ; + 32 2 2% * 4 # 6

A 4 A 5X A5XK, 0 7, W % 59 E' %' 4 0C Z 4 %,A<A A , % 4 4 5%!!

n.B 7 9,A SAT T 4 >D?9T ?7% 0 LM D.55X DX AX .. XXX ! 4 .%!+, +, D% %%! , + 7 (3. - 3 % 4 4 !

6 < A ;_A A# Z D% ; # E *B 6m E 2 A

Xn AX XA<S+0A iA T 4 777 2 +2 2 : % 2 2 # ,++%23% %(2

E ' + ' =' @'H@ 2 4'? ' ' % '' L'@ = 9' ['@

[illegible]

E ' + ' @ @ ;9H@' 2 4' ' ' % '' L@ = - 9@

[illegible]

[illegible]

ED ED> M E

[illegible]

*('+9 ' ' E5E AAX ' 5 < MQ> K;5 , 3!

[illegible]

V E 1 ' M% : 4 ' 9 ' ' M> ' '

[illegible]

' % q ('

[illegible]

E ' + ') ? . ' 2 4 ' ? 2 ' " 5 ' ?) ' = ' ? ' 9 '

) ') ' / <// +') ' . J ' .0 K' - ' X) ' :
,) ' . . ; 6 ' ' # T 6 9 6% C + ' . ; B C ' C %+ c F % 9 ' 9G .' * ; % % + + * ' " ' : " +%23% ' ' <
" g ' # 5 5 + ' < ' - ' U ' ' ' 7 ' %(, ' U ' 6
9 ' <

?#) ' * <2 :)) ' ' ! 6 S m ' QQ15 0 * /5 00 ' CCC *C% : , ' - 4 %, , ' + %2,' C
' G 7 ' 9 6 ! ' Q j : 5C F ' 96#% " 5 F @ 6C+ . . 96%' 99 C 2 % 7 ' , ' = ! ' 2 +2 + + ,E ' 3% %
' + ')) ' B ' + ' + ' J << ') ' 5 C %% 2 C ! + ! % (7 ' T 4 % 659
' B ' + ' GD ' ?GG (' 9B ' ' ' * ! " / D ' % n 9 #% ' E % ' 2 4 ' 7 i 4 + + ' 2 + G ' ? + %2, # + (2: ' 2
X 1 +2 8 ' " ' 3 % % + (' 2 (4 , % 22 ' ' 2 ' 6
Fo G# ' F% G ' J ' + (. < ' 42 4 ' ' " ' = ' + , , 7 +2 3% ! 7 ' &
a * f 8 ' ! + ' (' 4 ' 3) 29 2% 2 4
' ' . ' + ' 5 ' _ ' _ ')) ' ') ' Y ' Y - ' Y - ' W. ' . ' % ' 4 K 2%4U ' + 2 , 4 ' + # 2 4 ' k
B ' . ' , 6 . E / 2% , ' 7 " ' ' + 4 , 2 + ' ; 3%2 ' + , 4 ' , ' (' 6
5 5 E ' 5 ' 6 ' I ' Q ' E ' ! " ' 4 B 2 , , ' 92 + # 7

n ' ' ? , , n ' $

') ') ' Y ' X . . ' ' ' 00QQC /* # ' _ Y Y) ' X) ' ' % L32 ' N%2 ' U ' \ : % 4 = % ! 6
*& GS ' / " ' V ? ' < ' 5 ' 7 , ' = ! ' 4 ' % : > ' ' , ' (' 4 ' ' 3 ' 4
C ' ' < ' # 5 C C / 05 5 . ' D ' + , ' 92 3# ' % ' (' *
9 ' * % B ' j " # ' ## ' , , ' , 2 ' < (# % ' 99 Z 5g ' B Z Z 5 I * (0
' + ' Y // Y ' Y ' C5.5 ' E K ' ' % ' ' H ' e" ' _ ' _ 7%+% %2 % : ' ' 7 # U ' ' %, , " ?N %! # ' 6 C
2 ' L + , . ' ! ' % ' + ! 2 ' 9 ' 4 ' ! 4 ' 9 + ' 3# ' + , ' 6 ' /
' X ' / ' ' ' Y @Y ' 9 ' Y X Y X Y ' < 3 ' ' U ' % %+ + ' #L , . ' , 2 ' ! , #UM 6
6 ' j 3 ' 6 : % ' ? 9 B ' T % S B 7 ' V %6 # * 6 , V ' G (% #Q ' E ' (' 4% : ' 3%(' ; + ' + + 2 , ' (' %
2 ' Y 9 ' ' 6 ? 6 L ' 2 E // Y Y 6 ' M F 4 ' ') ' % - , n ' (' 4 2 J + ' , + 2 ' ; (#
n + + ' / 8 " ! ' P4 . ' 22, %2 ' % ' 4 ' ' ' (" ' ' 70 A + ' 6
0 ' ' ' 5 ' + 2 " 3% % 7 ' ' ' 703 ' 5N # = %4
_ ' + ' ' ' Y ' # P _ @ ' + ' 5 ' _ ' + ' _ ' _ 6 + + ' + ' + ' ' ' %(2 2 2 ' 4% : ' %2 ' 4 %2
' < , ' j 9 ' ' ' ' VU j %F 7 7 8 VH * G 9 * ' + = ' (, ,

. ' < 9 G ' e 9B ' # L ' n E , , ?
' % ' 4 ' ' +%2 ! ' + , 4 ' . '
? S % 5 + ' 96G F ' V S j . 6 6A ' ' % . ' %, P ' . 5 P %29 8 ' , # U ' 2 , , 2% 2 (' %(' 6
= L I ' > I AB - ' KB I /L>;L ' >8 I ' B&
$ ' 8 I ' - ' + I /L ' I = 8 = + ' & ' + , ' 7 ; K ' *
' 9 B @ 6 6 ' . 5 K C 5 ' e ' #< ' C 77A ' + . % ' %G& ' / LB8L I FQ >K > I = B = KL I ' K ; >8 = ' ; >&
) ' ' X ' Y X Y ' X ' Y ' SS ' 5 _ ' . ' Y // Y ' 9 ' * ' ' 9 $ ' A >4 I JL - # ' > ; L - K ' FE B - ' 7 ; 8 K ' P LB& '
' G , 6 5 " (2 ' 6 F ' D5 99 ' 9 " 5 " ' , i C + ? 9 7G 3 ; / L> ' B8A> ; > - ' /LB ' I = L - ' A8BS8>K I = '
K ; B ; 9 K = K ' >88 ' / L I ' K>K ' BJ - ' UB = & '
' % ' ? , 6 ' Q K " d j ') K J ' F ' j @ ') ' = L - ' U>L - ' A 8L I ' > ; 8B8L I ') > S > BJ - ' '
(>8 = B - B - ' > C?) ? ' 8 JL L ' I ' > B - R
Q . ' ' < ' ' / =) ' $ ' ' Y + : ' ' ' , U) % Y ' %4 (j , 24# %2 ! ' + 2 (% 2
2 , G ?6 6 ' G m 5 * j 9 . C FF < %6 G9 ' < 9 * < 97 ' %4 ' + ' 2 ! 4 ' 3 . ' ! % ' 4 ' + %4 # U ' ' 6
' 7) ' ') ' 9 ' ' ' Y ' Y ') ' ' ' _ ' 6 + ' - ' M ' 4 = " ! !% 2 ' + ' 6<
' , % S 2 * % # 5 E P (, " 2 (# " 2 " . E j , ? , ' f d 6 6 #% d (

' < ' ' ' ' ' - ')) ' . ' j ' . ' ? ,) 00 ' ' 97 c ' ' . 5 ' + ' %(' = , ' # E ' ' : ' ! ' + ' (' 6
F7 6#FF ' F d % % 7 ; ' . ' j % #7 ' ' . F ' , % 4 % # ' + 2 ' ' ' ' % ' ' + ' ' 4 ' % ' # %+ + ' " ' %4 ' 3 '
< ' + ' , 5 ' ' ' * ') ' , , /X , /*# > Y7$ ' X ' X ' ' + + ' * Y ' \7= ' %! ' 4 ' # + 2 !%4 = " (' + ' 4 ' " ' 2 '
6 ' ; 9n % BF j , 7 F F 6 , % C ;) 7 % %2 %4 ' 4 ' ' ' +

E ' + ' ' 9H ' ' 2 4 ' ? 2 ' 2%2 " L ' $ = 9 [' $

6 ' ? B6 ' e ' ' L , 9 6#656m #K ' # ? 6B. ' (#7

2 ' 6 ' S 6 6 B9 ' # # G ' 9 ' ' 9 6 ' 0 ' ' S) '
' G - : . . J o o o ' 9 < 2 n , ' .

' & ' " S ; ' < ' 8 . - ' ? ' A . / ' 9 Z O O ' 7
\H ' $ 4 ' , % ' N ' : ' * 7 ' O ' P ' # # # # # G 7QZ i 7
' Q ?R (' ' ' # ' ' #" 8 '
< ' 6 p . H9 _ ' 6 ' * E0 ' ' c 9 ' ' 9 ' (9 8 95 p695 ' 65< ! ' ' ' 3 ' ' - ' K (60 ' 6 ' D9p 2 >9 ' ' # " o '
9 ' ' . ' VC : 9 &9?UA ' ! , , ' G & n 9 ' . ' , n ; > F E 5@D 0 ' 0 '
' >* 4^ !>>*> * * ? - ' ' ' ' 1 ' Z ' ' !> ' ' ' !>** B ' ' !) @ ' @ ' # ! ! ' ' # W 7D 4 * 7
S ' 3 0 ' H O ' 5 '
' ' ' ' !>*') * / > ^ ' F * $ >*6 > 6 *) ' * ' ' 6 * ^ K & $ ' B I '
& n 9 ? ' 1 ' ! . 5 . 5 ' ! ' 2 n 72 n % ! ' " ' 4% ' "! !) 7
' : ' + ' H " ' 7 % 7
' ' ' ' : ' 9! ! #@# ' '
P <& ' " ' ' ' ^ ! 7
#! ' ! ' (! * = # " Z "
) M ?? . ' 4 , >*) * **F* * ' >*) ' 6 * ' >*F ' >* JM ' *> ' ' ' ') $ " " ! ' 9) #) '
' 0 " 2 ' ' , , ' 6 R o ' 9 7 . n ' , , ' 6 . ' ' % . P %9 9 ' ' 6 j n) ' 7 ' H #
(L 9 ' $? / F> ' (* ' ' 6 ' 6 *% ' # . + #) 6# ' 55 0 ' 05B . 5 i 0V ?6 ' ' 6 _ ' $ C*6* ' H 7
+ ' ^85 0 8 5 . * ' p _ ! ' 7+ ' % C 8 5 0 8 5 . ' ? , , ' $* - , %' 1 % ' P 6C, + ' A 7J ' ! ' ") % 7
> ZZ * *
6 ' 6 ' 26 6 ' H @] > - ###

' # ' 6 ' ' 9 . 6 . # 8 ' ' * # ' < # ' ' ' . ' # ' ' ' ' # ' % ' ' 7
' ' 6 n 7C p ? ' 7 , ' 2 , 9 V ' 9 9 . ' ' "
6 ' / , ? ?#6 8 ' r ' ' 55 ' ' ' ' " @ " ' $ " ' 9 # '
_ ' # 6 # B_66 7 ' X ' <6 ' _ ' * ' ' ' 9 ' 2 ' _ ' + <6 ' / * *
' 57 > j K 6 9 7 p ! ' 6 9 ? A , . : ' # F ! * ? = ! X7
' ? * ' E 5 ' 6 ' /KC . ' ' 6 ' ' k ' 5 ' C " C ! " !] T 7! 7Q
' C ' CPC (' ? 69 ' ' << (9 ' : ' ' 6 < ' 7 : 06 ' 9 ' (6 (H 5 ' 9 ' # C6 ' (' V ' B 1 ' '

d ' ; 6 < ' 6 ' # ' < ' ' ' g 5
' ' ' ' %'
' @ @7 ' ' ' 8$44 ' 2 ' 2 ' @ % ' 2 ' 4 47 ' 2 ' S % ' (R2 2S ' % N / ' 8 ' / B ' ; ; T ! " ' HK@ ' # = '
/ ' 2 ' V ' 2 ' 2 ' 2 ' 4 8 & ' 2 2 ! R 2@R ; ! ' ' K,5$ ' XH ' ' #M ' 2 J ' ' ! 7&)&!\ !+ " H ' ' K ' c E ' K
. ' 9 ' N G ?) ' . ' (' ' 9 p 6) 5

E2 + = c$ H @ 2 4 ? 2 % L @ = 9 [@

[illegible]

E' , @ @ 9H @ 2 4 ? 2 % L @ = 9 [@

[illegible]

B ' ' ' ' ' E' ' ^' 6 .7 5!5

A6 Q 5' ' E' ' E' + ' \ 'Gnn' ? '

+, # =%, '4%!' %!' 2 4 ' %%+E ' E +,, ' E' 6G ' +' ?M % , '' ' M? '

%' E= 5, *C% ,5+7, C0+ 7 5 ' 4 5 ' C ' I +' * i

6( )' 7 ' 3 (% %;' (6 ' 7 ' D ' f 8' 4 2 ' ! 4 '2 4' . '

' ('7 !' ' -' 7IM ' 4 7 , " ' 9 9 !' 9 7 !' ' '" ' %' = , '4' I '2363%60,%' + 2=;' . . . 50. .' " ? 9j,5 , +P*' +6M' 9 +D' ! # ' 'K' & ' p*2

C" 0 4' 9 ' > ' ' 77' 0 ' " ' '" ' '7 '2 %M : ' 4%' 7 # ' ; *; 7

' 4 !' I 7%4 , !3" , %' + ' ; 8 -') ; ; ! 9 J /L B= =' ; &" %4d8 9 ' _; $ Q($;% 1; ' ?, ' # %' , + 6@

= = J B J I != ' !J ' F J= ' = - ' = =A&=?] $ ' = - 69 !% %! , %,2 7 ,%' '& F

& .' J' @=>= >' _$ > AB; >; B$!, , " ; ?] ; 4; ' :) >;8 ' S] =; 8 ' < . O $ @2 @

0 ' % X' W' ,< ' , ' % < m L X A L %' +, 4 I ' =%4 ' ' 4 6.a p J+Y #' ; .%' # . - p * #D*9D.S 6' ^' T#* %&U'

I 2 3 -' 3' K M ,, ' #I' 323 ,%3+' #9' 23 ' #+ *' + 4 ,4' '+ ' '2 2 #' U' +%4 6 7 n '72' D *' G7" ' *.5 * *' ^#H "; H H : #'

' 0A ' 0M5 L' T ? 9 1 0 ,' 5gK0' 5 < B' . ' , %' %' h ' 4= '2 %' #' ' 9' ' 5' 51 ' 5' % (" %'R 4! "5* G

0 6' C E%,9 ' %,, #' I ' 3 6 % (% %=# %' ; ! ^ ' (4V#!76 6

! p 4' 55' 2#' ' # 34 #>' ,#' > 4 ' ' I' 6' 7#' 4 % 4' U' I' 3' ' - ' 4' I @@' 5' 5' D* '1 M 50' @ %'H M %0 ! % !0?

/' ,7 6 0h ; % < ' < B F ; 7 & ' 5 %< , 6 G . H(') , 'T' A B=C%' "$

3' 3+# # '3D' 12 3+" # 4 3' + ' # (3 ' 6 5 , j - 4 %' U' 3 ' U' \%(' " ! !' 2 4# U *B > #' ' '

' ? ' '% 4' \ %(% 'U' %4% U' i)5 G ' !1 0 !' ! ' & ! (' # ' ; "P%6 #

#- ,' 3' # ', 3' - ' 7' 6M% ', 3' + ' #,+ *,' +' '2(' 4 - ' + (' +' *' ' ,3' - ' 2+ 3" U' % 3%6' ! %! @= ! #! !' '

5 M5,' % X X' ' %' U' 4 +%' - '2' 4 9% ' 6 '& F Z' '& " F ' I '+ ' & VF ' ') +' &% F I * *+ , 5#& F 5)

' #= % &,'2 ' 2 %' '# ,, 3 (3 3#a' %,% 4' +' 7' (N' U' :' 32,2 M3% ' - ,% - ,' 3# c 5. . . . . . ' I& _ 'SJ +*#' ' +"6

= % 8H ! , !! H=FA= (J! =! , !88!U! !89' ' >JL- /L >>; ' >bL; > X & ' i #7 IF * 7 ' > # 0 *+#' '5 SJ #' ' "% 7<#' 7 , ' ' +% 7 E#' '

3% + 4 # !5' I 4 4 5+ , 4' 3* ; ! *' + ' E 4 P+' (%%23' U' %+ %23' ' , % *+* .' 7' & ,5FI + F # #)' # n *S # 0 V*%%%#

d % ;T 5 %' E A' 7'

%(' +, 4' *94; 9' 7 3 ' ' +* !C' M ' ' +' : ',M, - ' 7% 4 '7 *A' + , % ' +, #' XE ' I% p + ,5

#' , < 1 5 C' (L E ' BQ' #' - M5 ' ++%25+ ' + '2 !%')' 0<G ' ! *%' 5M' .) +P' *5K P%P4& FVBP , &'

' +, 3" ' % K 1' 6 " J ; ') 5D 6 - . 6' 9 ' M9 L' n . *' ^' 5#' :

c o S' = ! = 9' ?5 %' 561517' % 4 % < ' ' ' + %' ' 2= " 3% ' ! ') (3 5H')' H#" ' ' ; %

! 3+ #J F U#I' + (%3#' %3. ' ! %' ' ' ' h = '9' 3 ! ' - 4' ' 4 ' ! %' 6, ' ". >+$6' '<M5IC7+* 'C ' %7' H 3

%' 4 , < K ;,9 *; . %' % E ,9 ' 5 0,' 4 0' P7P 4' 9 ! ' ' I' % D" U' 'D9 . E#' %' ; * % ^4^ , : !

3 4%3U#I' 3 %#E& 3 , ! - ' >%+) 75 %,%3' . ' , , + 3,' - ' 9' %(' " U' , %!%' - ' >%+' 6' 'D 0-i_Cn* #' ! I 2#' D Pn 6

E 6 6 5 p #' ' <) 4' ? ' . G @ 0

' (,' (% 3- ' 3%+ + 3' U #I' 332 +2(%D 3+' # : 3- ' +: p' U' I2 3 4% 23%(3' H . . ' C B i m . ' " % > 7 '%' ! ! ^! =

*5X 5A ' 9 I ? ' 4 % 0 ' 7E n0' '>% + +%' - I 2 3,' (% 3U' # 7, (=@ J #) * I * * 7 = % #)%$ D

0' #>, 4 #>%' % 4 *CU5' 7 ' !'2,45 52 %' ' # % ' '+') 8BF>=' ' >)' 8 K I' # .) p % ')P &F

X' % ' VX' U . ' '% 4' U ' 6' : . *B' WDS % '& & F * B' ,6%7

(($ B I==T' >8 I ! 88 ' ; ' /L LB8K >-' _ + = ; _>>' ' IB=' R' F 8'] ; = &' /8BA *>A) 8] "; &' Q ;$' > B"] " 4& , ! = > - $0@ #! @#'

n " 5 A ' ' 55 <' ?0) <' . < ' 8 >-/L LB8' U' *G' > 8 L=' +:<:P ' P +C" & NB # J C ! C "

m I F!'] ; JJ>>8' KL; /L ! ; 8L I' ! L8J L I' !' 8 L L-' /H ' $' @ ! >-' M L ' A>8' 8 I L I' ' = ' !#' ' ' ' ' ' ' Q ;>HB A' , ' @' , @ A<

E ' % '3 M% '

1 - +%4 %!' 43 ' +, 4' ') < D3 ' ! %' + % 4' + ' + %,' 4 ,% :% M,' > N2' ' + '3N ' .' 38' 7" (' 0& *,5M' $ ' 8' ' " * VS* 59 F , !(' C @ 2 , ! 'B=

;% A > 7% 0XB <= B;5@ 5;KA' %% E 4 D ' =)' ! %' + G 4' 4' ' $! C4 @ <

' '2%' = % 3 ' +, 4 (. ' ! C9' 3 ! 3+ , 4' (" _' ' % ' + % #' , +, ' +,, 6' ' e ' '" ,?+$1' % X+*Xp' ! I " m0 > # # 0 N * # 7

Q 65A9 < *;' 09A' 5 7 5' , % 3 %' 'U+ ,2 , ' +, 4 7 !%' < **M6&CF i *<M*5B P " > % <

4' ! 5 43 ' + 5 p ;) #' + . ' 4*P&P7' 3 !%3 = 4 %7 '2 % - , ! 2 2 (+ , ' ' p B#' - ";FC *' B J *#' @' M) 3 #' R # H' ' (& %' (7&

.? A' a < ,7555AA' 0' M 0109A' 4' ' ++' ! ' 2' ' 4 6! ' *E .F .7' % P%"#' &#) C #<F' *' I') 6' :" p%#' ' +I 2' +; +CS' %! ' I&7' (6'

#' L 56' ; I >' @' o J L=6' ' 6 &C%2' ! ' 6 /966666 . 3 . ' ! 6 % 7 3 . ' ! %9 ' 4' '2 ! = ; ' :7 +' ' < B 9' " 0CS %* '& :F # # ' !

'% % < E' F F 5B' 5XXX 0B< , ' ' A $. !K' + C2' * %+ ? T o%(? ' ' , # 0 *+* < D% 5* < . %& F * 9 " B' ^ '7 7 7' #

+2' ! '2=' % !' !' += ' (3 I % ' ' 4 + +' B>= B=>-;L - ' R' ; ; L->; ' E E 3' @C C @2 , ' F

E ' ' 4 ' +, ' +, ' ' 4' . ' ' # . ' ' +' ! ' ' ($ ' p E' K'

5/ < 6 <' % 5 ' ! ' += " % ! ' +2' ! j= " ! "

' 6 #' + (% + 3' 56' . #' 1 P 6 % + %,%3' + 5 5' % 2 ' %,%#' ' 2

0 (' 5<%' % %' <7 ' (<%' 5E' ' ^ 6#6

Z' / * # K # 5# 5' @' 3'11' @ 5 9P 4 A ' > 5 d6'

< < ' 8 L8' K>') 6>K' +B# 8 ' @8 &

6 %' 'M , < ' Am ' < ; 09_' % " ' + ' ' ' +' , ' 3 3%(; &*F' %" >+m6' P' ! % $6' X%%6 <V *%#E& . > K&& F K# ,#' ' m6'

5' 5' %!' +: ' ! ' +' M3%(3&a 3 ' 4PC _5' 7 , ' ' ' 2 : ' ! ' %!' %(' ' 3 'P, #' < (* ' ; + G)' IB +++, . # 0 B9P # u0 - " C +E#

` ` ` ` * 6' 8 #C ' %4' D' 4 #' 4 3% 2' %5' 0 C' ' J &PF=<&"F' ,%2 % !P

5= d =' @M=T8' , ; #$1 N , > K 1 ; , " , # + , d ; ?>K , ! ; ; 1B

; ; " e!9 -BH' 9 9 '1A Q$ & R ; ; ,A1 '9>' ,' Q 19 $! + ! , 8 ; ' 8 # $' - ' (8' ? " 1A!C> A N &%, ; (; ! !8"> ? , ! ' e 8

9$' >A $' T, A' ' T 8 ! ' $' '" # ' d ' 8 A =Q ? ,' DB , Q` ') - ; A- (8 ' ; A? ' &G ? ' 9 2B' H

8 L ' = ' Q 8 S L I '@ D' 9' _ D' J # K # / ' ' ' ' #' ' (' 'M > 8 B' . =

* (= 5A (++, : ; : B 7++, (D) V J C E K

9 ,7< , 5 M' 5B A A0 ' / D + ' , ' B T 4 D A A05I55 'P%!' > 4 '3 " ' 4 ' + %, - '7 !% ' ' 4 ' , , %! ' 4'

`8 U `9 8 = - < N , - = Z J = = U = = A D =

B=H I ' ' ! ?89! ' U = - ' " H!=' 9 U 7' 'M!) A' C P =! ==! = = = = = !H ! A < ; A , ; \ ` >8 FB >] F FFBSF > A I >-?>;G ;G T] , F =>; & %'

' 6 ! ! 6' ' &' &' ' 8 ' ; > '>' - ; > I = > '] > F> T 'XF I ' > _F AF ' > 'XF AF8 ' T ' i

'`= = ) '= H' & 'A @AH (M( ) M= '= H= &4q ' `"= = -H i' = & = ' F>AF 8' XF I BL F > 'XF AF > X J SF ' J>-KLBK>K I '> BAA K '> `

6' ' ' 5' 3N2 ++' +, + 4' I ' 7% 4 '%!' +% %' ' 4

? ? 9 " 9Aa, K 9 DC Q 0<X,0BV <T <6AA@?,C A o ; XV, < $XC4 A < I A ' M' " + +'2 !% 4' 2 (+, 4 ' %! +% % ' ' '

' EK' (% #' (< ' ('< < '< E , ,

' (U=) ('A 8 L B' (U' I = ' I 'A = ' = = ' = Q 'c & ?)' ( )' 8 L B = - ' I I ' ! H ' KA8B; A ->B8_ TQ;B8 >; B8L I' (LK AB;> =B; B8L') I >B=%= I; ' '

B B = = < I B J J / = J < J= - H A & J A 'A = ' / = - L ' A H B B

'% = 'H HB '= H 'H'= H ' ?) $' 7 8 = = 'C U ' ' I 4H' = H' = = @= ?' > B8L I ' , ' ; I ' > 8 I =L-' AB; >;- B I -' >B I I ' L; / ' K) 8 K' T' ; >=K ' > 8'

!' 5 ' ! ' 555! 5!' 55' !' I =L- K I 8>' > N 8>F > B= = ' =' U J ; > F' > B= = ' = ; L

8' C) ' B= ' D ?<' U& I =' = @' - B = A '& = HA' = [' ' H A ' ' ' L/L' ; LA' ; K>-' (V= SF I ' L' j 8> >= I ' ') 8 K' K' = >8 L-' @8 >= -'

!(' A T !AA - ' ! : = = HM - = ? d - 8`% = S _ S = A H / = / '

`' = HLM' = I B S' aB= / = ? 8 / ! ' F F' ? ; G ' , ' >Q ' K' m = B=N , ? 8 , =K>' 8> >8 I ' =' ? &SF F

E ' + ' 'Y @'H'@ 2 4'? ' 2 % '' L @ = 9 [@

[illegible]

E ' + ' @ '9'H'$ '2 4'? 2 ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

*G69?. EG .9;6

[illegible]

M 4 ,,

? E' + E G'G M E' + \ P- Gnn' ? '

[illegible]

D.X*+% # ' % % + #; &&+ _&I7#;

[illegible]

8 7 $ C1' <-(' ' 'A' !' 'A' B ' " ' ' * 13a37

[illegible]

I D=!=!H? HA2(= 8(M A =) ;!M ,=) = A'(==!H M H) # ;'A >V > m>FFBJ L8J>- S= > L 8 BAA K L _Q AB;8 8 B I JL-(' 8

[illegible]

2 !'2 4'') !%'% 4

E2 + ' Y 9H' % 4'? 2 2 2' L@=9 @

[illegible]

E' ,! ' @' $@ '9'H@ 2 4'? 2 ' % = ''L'@=9 ['$

[illegible]

M>8; B M * . X

[illegible]

4M % +,%2 2 G' M?

G M

[illegible]

T f N@#O \ 4

[illegible]

KLXM5] L : C

[illegible]

X n [aE 1411 (*U 7 4 11 P)37 1U1U n

[illegible]

> 9E ' 4 M % : 4 ' ' H . . H

J # K # / ' # (M>8; B . =

[illegible]

;C< . 5#) E E 0E < ' p T ' ('4%2 >+2 '!' ' ' + ' !'! !' !%' %

[illegible]

6 . 7 'n n $' E' ' ' ^ B

E' + ' H'@ 2 4'? ' ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

E' + ' @' @' '9H'@ 2% 4'? ' ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

E2 + ' E' ' G \ ' E' + ' \ + ' Gnn ' ? ' 0

G M

[illegible]

1' M% : 4' H ! A h . E . = ' 6 . " , ' E' + ' G% %

[illegible]

+ C : : 8 $' F' ' ^ ' H' K

5 E' M' ' > @ H @ 2 4' ? 2 ' % " L @ = 9 [@

' &' ' ')' ' &' ^' ' +' ' \ ' 05 ' ' 2 KK QA8 N = >-' ' -' A8B B=;L _!

BBL ' H@ B(Z ' +;' - H @ & B' 0 "!82 IB=>' LK ' 98 8-7@!L ?=

0 _ < < _ C ' < < ' ' 4<' ! I ' &-' J@8 I > K (> L I ' m; ' BL ' I ' K>&

&' &' ' &' " ' &' ' !"' ' ' 3' "<!' ' ' %' R' +B > I X ' K>' I JL' * K' R' XB&

)!. F' 3 ' = ' ! ' ' , ' !2 (' % %M6

5 @' ' M ' ' ' ? M $ ' $' d $ 9 A >-' >; !LS ' R' ;H ' B= I J -'

' 5' L ' ' `B# . %' A B . B ' I B " ' A L' ? ' $' L&

' B 5 ' _' 5' ' ` ') 8 ')' ' ' ')' 51 _' #/' m ' , ' 2 ' 2 +22 ++ # 2 %! ' ' 4%

' i & 2 - U B & (H !" (&$ ' =L I =K K-LV B I -; =S L= -' KB=>>' ; >&

' ' ^<!M $ ' ' P X ') X) ' ') ' 7X E' ' ' 8> L8 B8 I ' > L' ' LK B

+' A' . " 7 G 0' #V 6G ' $& 8 * X

' ' "&H ' ' H' H' ' H')' M !$!!' ; ' ı' 6! ' ' (; I ' ; * L I ' DL= ' R' K A=> ALB-' A 8>-

B $ B ' "' +9 1' JLL I ' 7; > ' T ' K Q 8L= K'>B-' I ') B'

$ 5 H' %' ^' H ' H' H' ' =' >= ' +F = =' UB I =L ' A8Q>>A ' A>8

/' B=@ * " ' $' ' M &M) ' ; ' 5 ' @ * + ' EH % DK ' . & ' H@) (%' $ ' M& ! @(NB;>=' ' K 8>= ' =BJ -' >-' K K>S>=&

6! ' 6' E' ' ' !' 6' $ KL I ' => -' R' BAA K ' 8L I A B' L= >8 -

M' ' ' ' 55 ' g' ' &M $5 ' LB 8 -' U>K>8L= ' /L>' ; ' ;8 > ' . > &

&' " ' =' # (' A6 &' &' & ' ' X * 9' " & H ' ' & 9 H & H' I = ' >-' -' 8B !BAA K -' > I I

@A@ @ &+ !) Q' + 9 * ' $ L (&8- + & C$ 4 . ' - = 2 L @ $ + &$ P# (;@ C8BK ' >8SB' ;B8-' ; I ' + F F') B8L I ' '

$ \' ; ! ! $ ' $ H ' * &' ' * ' ; B' F 8B= -' ; > KB -' K>' . > -`

' A ' ' FK G ## ' ' '

& ' * ' &' ' *A5 & &' & ' !!$ ' ' H & ' H' Y ' ' ! > I ' T ' 8 /L -' ; -' + F F K>K>8L= ';

' (" ` ' 46 & f ' H@@+)-' B L ' , @M&B ) $ 4 ' @ . @ (' L ( f ` ? @' $' >Q I J AF8> I ' R QL JL' U = ' R QK &

!' $ ' A H' ' <' $ ' H!' ' &$H' H' !' H' f' 6' &= & ' ' H I K ' 8 JL' N = 9>' >-' K> > I ' 2

+' 5 ' XcT d-> ' L@ (& @' $' ' 6 ' . ' 5, ' _' 9 U J ' c Q= ' $ @ @ H ' [n X> ;B=' ;B8 >' K>K>8L= ' >Q =J ' 7; L8

' ' ' h ' ' R' >Q 8 JL' 78' R' >Q JL' D>AF ' 2`

\' \' 5' B $' N E ' ; I K -;L -' K>K>8L= ' >Q I J ' * LJ ' R' Q

<' . # 2X' * (L ' ' #F % ? E o ' 76, 52 ' ' d % % 7' E 5CB 8 JL' X K S>' Q' 8 JL' o JB B= >-' #3 '

K> I ' U>K>8L= ' L/L I ' J = 7;8 ' 7QH &' '

" -' >-' 8 -' L= ' BAA K -' = I ' A>8

' ;B > I /L> I K I BKL I ' A8Q A 8 ' U=-' NB&

K' 55 ' &' ' <' X X55 8 +6 ' +65 6E ' #' ` ` ` ` ` ` ` 056 E "$$&3 $' 1 ' CB B' Q ' ;L ' =B =' LI'

' & @ . $: P @' @ " $P ' L& ' # $ H2P . &" @ (' -' K>K>8L= ' >Q 8 JL' (LK ' R' >Q = I) &

' ' &' -' ' $ ' ' ** ' ! 5H 7 $' ' => B=' ; " , ' _S ' L' >-' L I ' = B I &

B J B + . ' . J ' $ ' ;H>-@ & ' . $% ' @ . J ' 0 + $ P % " ' _& # " H . ' JL-' ;L -' 1bL>8L= ' L > I ' ' B= I '

* Z ' M ' E')' ' ' <' /') \ ' F 8B= ' '"' ; I ' + F F K>' ; -' . > ;' F -

' 8 8 ! . < ; f #5 ! d %6 % B' ' %2 ' @ ' 55

' H' &' ' ' ' ' ' 2' ' 7 ' $ A ' _ >J8B= ' /LQ' >; ' = I B= >' (LK L= ' L I

' _ ' G % ` G , ' < j 799' C 7 6 X' +2 XF 6n ' 0 F' * , n ?' (' 7 + 2 2 7%2' 2 (

' ' _' H' 5 N' ' e& ' ' ' ' ' ' &' ' ' ' 1 ' & ' ' ' (' & & ' &' 6

B * ; : ; @ ((B' BBL&i ' && ! V I ' HB - ' L K ' BK%' AB 4%' -& ') , " P 2

E' + ' @ 9 ; 9H@ 2 4' ' ' % " L@ = 9 [@

- C ' KKQ8 _' : ! : = ` ; H)'

' ' ; B ' @' S ' B' ' '

' ' ' 51. ' ' 6/ ' 5r ' ' 7 6666' : +' ?* ') L' # ' ; C <16I G) ' @' : (3 ' ' > $ 3A 3S

' "7

f' & ' !@&!!3& ' 6 * 7 ' Z ' ' /' 5 %6 & ' ' ' ' ! ' K) ' E' !3 3 ' @' ;

; ; b' ` ! ' @' ' ; ' K ' ! ' ' ! ' - > '

" ' ' !' ' ' " ' F' .' ' 7 \ )' 8 ? ; " ' 6' ' -;&V? ' > . ' !B!S>B ' @'

%' ' .' 96X7 ' 76) , ' 6 ` ' "! (75 ; ' 7 * ! +P ;' : 7

' ' 5 55' . / ' ' ' 6' <' ' ')' ' 3 F* X ' * ' \' n

33 . ' 3 ' ' I3 QB ' !3 ; BZ3

' $. 4 +$ (' . : * VQ(@ _ ` ; &3 ' ' F ' ' 2 ' ' >?)?X B! U3 .

& \ ' ' (8 H HH&$ 5$ 7) ' n' B' H & ' , ' &' ' ' ' ' . 1 ' FD&' & ' &' ' #' H' H' 8 H H' &) " ' ?' ! ' ?>? A7.

' ' 3333H $' 1 ' ' *) ' 8H!c $3& 9' B! H' &' & ' 9 H' , ' H B' 7 ' D ' ' b ' ; ; ' - ? 3 ; ' : L' 3! ' a) ') ; Q

" , ' ' H ' ') J $' H@J . -' + . 0' (' A& ' (' G6 ; 3 " . ' ; 9 ' : '

H&!&' H' 7 P' (' ! $! ' 8HH!H' 3H&H' !M' H' !$ 5 $? C? S ' B 3?C

7 H ' H $' ')' H' H -&M ' H' 8 H ' H' H' H' $' $ $! $ ' . $ $ 3 ' ! ' >? 9Y ' Z CQ ' ' 363)

' + * ' #9 9 ' (L' ' $! " ' ' V' Q >?)?! ' >%& > ' ! ?2

* ' & ' 55 !$ ' 5 %' H' ' H' ' J 1' ' 1' 3; >?KB) ' ' ' !

H' / ># H' ' ; ' ' \' 88' !! 7 $' !' ' W Z' ! ' ' $' ' $' ! ' > . ' d ; C ' ? ' ; 7 : > >' ;

' + (7!(QL ' ; & ' (' $' 7' (*8' (LB' 0 5' &(Q$' (. &K' &) ' Q ' ! S .G ' ' H.U '

4 & ' ' H' & H H' H' ' 6 H' 7 H' H' 5 H' H' @' ! ' ! > . ' A) . ' ' . '

W L) H" ' e& & & $ ') & H ' B' ' , ' ' #5 H' ' B' ' H' H#3! ' ' ' $' H' 7 !$ $ H' ! 3 ' ' E> . ' f H . ? ' ' 3Q'

Z%' * H ' '

. ' ' ' ' 3' ' &' ' 6% ' H H ' ' ' ' L' f&' ' &&' ' &' &' b ' &' &b ' &' L& ' SQ) . ' K? !' ' '

H' Q ' ' 2 & &&' &' ' 1' & &' #% H>#H#' S&8-f H H9 H' 98 ' `) ! @&Q = > ' 8 > ; E ' ? > ' !? ! '

-' . ' . HH ') ' P 1 ' + ' G+A * ' ' A 7& L) ' 8) [' . L L 4' 93(?> 3?' S> . ' ' H

= H G C? '

) H' @ H' ' ' 4' H' k SHH & d B ' &' % ' B' ; ' \' Y' 7$' 3! ! ' ' $' ' ' ! " @') >?) 7' & #

' G (7, ;' ` , ' 6 , % !' 99F 7

' 2 ' & &' ' &' ! ' H' ' f ' $' HH#c ' ' H8' ' & &' ' &H')' 3' H' H' 76 /6 # " ! G #) ' 6

S ' < - ' 0U+ ' ' ' %/ @ ' @ @ ' '

5$ ' 6 H H !HH' 3 B+' HH' B' F 3 . &' &' ' H) ' & ' &' Q R ; S > E ' ' 3 ?! ' ' 3? ' :

-' ' * c \ \ 5 \ , ' '

$ E ^ nn?

7 E' + (' \ + Gnn ? '

E 2 ,, ' E' G' \ 4 M % +,7 G M?

'? 2 ' 9 9 6 7 ' 22 , ' 3, ' ' 2; C' +, ' 4' H ' 0 * 4' 7; # 'cU
5< 5 D' 7' ;L ' D 5% %' F 4 %' $9'@ 4 = ! 4 B0' :#)C ! 8)
(' j' , C,E((,9' j 3' 2% 9(E%' %F2' , ' j ,7 '' %!' !4 #QZ H EQ % 7
> 5 9 MM ?' F 0 9 MC>0' 6 D' 55 0 +,,!' 9 4' '! 2 : + 6' I' n +7%7 # ' A $')' 6KP20+:+, #B***** 6
8(' (%8, K' 8 ' ! (D ?' +< (' $' (8'$ D G , :5 ? ' % ' +%2' ! ' > ' (' ! E K5) ' 00G@ ' 8 G' &) ' ' & ' ! 4
'7P 2L 5D6 0' @ %; 1 Y ' M D' 5+< 7 3 ## 2 4 2 ' 2 ' 4# %2' + (& ' ' * *A % P7 5 D%9 `5=G@ * V@ =@ 0 7 \)'
?7 5 + (' 2

A' AM G6L ;X9%M5 5X 6 D' ; 2; 7%MF)' 324 # - > 9 #
2 ' #7 ' 7 ' ((((' %6 #> ' - ' ;; #+^((2(% ' , %(+#' @ ' ' ! P :P') * ; 276
. 6 C' 6) ' ;B Z #' * M 7%

[illegible]

+ E' % ' M% : 4' ' H . . H J # K # / ' ' ' # (' !M>8; B' . =

[illegible]

' ;, 0 ; 4 < ; ` ' %% % P % '
' ' ; < A 6 0 AX

?<T6 . 7 5 5 U ')

E' + ' 2 4' ? ' '% 2' L'@ =9 #'@ S

[illegible]

; 'K 0

[illegible]

\ ' 5 ' ' ."9#? ? ! , ' + ')

g' +# M' ;'27 " \ G,

[illegible]

Z ' 9 9#.' ') 9B' 34 " 43' " DN

[illegible]

79? (n(K 6 5 #'76G*' - . 9 +2 n B

[illegible]

M 4 ??

[illegible]

[illegible]

E ' + E G\ E ' 6+ \ Gnn ' ? '

[illegible]

M NN + (J `1, 1A>,) -3

[illegible]

\ ID'?) 8 8 4 /00 91 1 003 0

[illegible]

= 1 141 48) 1 41 1

[illegible]

7 , n% : 4'9' M> L . L 6 E ' + G% %0

[illegible]

BKK 6 E) %M % E7SF 5 K 50 E% %) % C

5*B0

[illegible]

E ' + ' ' Y J P $ ' H $ ' 2 4 ' ? ' ' " L @ = 9 [@

[illegible]

E ' 5+ ') @ $ '; 9 H @ ' 2 4 ' ? ' ' % + ' L $ = 9 [@

[illegible]

[illegible]

6 . 7 ' n n ' /' $ ' B ' ' ' ^ '

E 2 + ' ' Y ' ccc$ ' H '$ ' 2 4 ' ? ' 2 ' ' L ' = '9 ' [

[illegible]

1 /' ! 72 7

E ' + $<H $? ' ' % 2 L @ = 9 [7 @7

[illegible]

6 ,%,+, P !2n 2

[illegible]

$' E' ' ' ^ 6 . 7 5 5 ! ! U

? ' ' E2 + ' E G G M E' + \ - ' ' G n n ' ? 4 2

+U 2' ;P' T . ' ' 7'+ 4 4' ' ' 4' M % +,% " G M?

UE # U' + (,2 4' '4# +2 6' 0 B"0' B '& F J' 6' '"!$ ' ! ! S G Z0'

2 4= 2 :' '4# +2 6 0 B' M "7 %7 K"' %' ' ! !

34 ' 4 'U'#p ' 6' ;' ^ ' 7#'7# ##5##'

< . A' ; ' . 7 1 D' 6 < 5B + '+ ' +' ' 'U' 3 , 2% , # 8 '* 7 +, p & C) C% 6' .

' 2M ' + ' ' ! +7 '& 6E 6 > 7' ! ' ,# * + C+*M 7 '+ U % 4 * U %2 + 2% 3 + ' 19' 7 # * 66 6'

= 4 5 7 ' # ' 9 % ' ' U' 2 = %%= 4' ! 2% 2 % ' #;d# D

) = @ ? & ' = = & @ d = = A! = B H 8 , ' BJ * A 8 - I U ; B' P L J K " W 8 ! ^ & (F

5 % 4 "' D ' ?E D 4 %' ' -2 * % 2% 6' , 4 4 ' < . ' &" F' B' 4 C , * " # p' %' ' W ' # !

' D5M 7 E 5B' 75 % B# < 6 Z * ; 5 % + ! 4 + !' 2 4 Z

0 `%E \ ' 5 5X0 A 0AD ' < 60A ( '3 2'+2' , '2' ' j 4 ' 6 H H ` ' /

2V ' 9 E' F ; (0' ' 5' 0 5%' 3 B 0U %2 M+ ! U' ' !!!! != ' 'C) $! (7

- ' & ' 1 / ' 1 ' * ' 1 1= 1 = 4 : ' , = ! ' "6' ++ 7 ' 7 ') # "! C 7

0% D > 4 < 0D5 , < 7&9 > M 70_'< ' ; I '59 B' 7 '7 ' K (% ! #L3 ' ' 7 *+'*S) *') ' D . & 6F** C*+' ,6' 5#GN ' # "- ! " ! 7 9%

, 5 + ,* = .' 5E' (.' 1 +' ' = ' + %' ' + ' + 2' ! #'U' 4 2, ' ' ,' :% %' ! ' "' 6B &M,*P< + . 9+.' Z

C C = ' 4T ?C* L5@ . 6 ' (' + , ' 3 !' + , ' # * ('% *V (' ' 5 \ %! ' ' ' ! 4 5! ' '+' ' 5.' & ' ' B6' Z R %' #' ' ' (7

9 p ' M 9 5 A L g K * 7 % 5 ' 6 5 ' ,< M' 5' (' %++ ##(? 4 +

3 !+? ' %! U=D' (' + ? C' %!' *7! #- ,3 * *' + , ' L ' ' (%' 9 ,' 22 2 + ,) ' % = ' ' L3 ' ' , .' ' . C' % * iMC*' K L

=% 9' 7 + 4' ! = ! 4 > ! " ' +,' (, C5%!' %' .' '+2 4 ' = (!' (+2 4' ' ') 7 P" + < P C% 7 ! &P=M0+*_' > *V72 6' I% P24 ' %4)#+ ' =) !' C *

W o (@7 5 ' 04 0 0' ,')) ' <<6 8 C' + ' 4 # = % 4' %, ' ' 0P* '$ * = ',) p M= 4H4 ' 'C " ' 7

1 % ' p # #^ ^ ,C2^ ' ' 1 '9

-,, % '+, ' L 2(%' '+' ' ' + 7 - , + ' 4% P! #' ?+ %', ' + , .' B' M ' <6' ^ 7' 2 6' ' L*B? ' .# MM=m . % * 7 K0 ' *K *+ ##"'e %' ' R '%6

' 5 ? . ' 01w / 0 # # 2 2 . ' 1 %2 ' = 2 2 = ' ' # 6M* ' , > * ? + 7"7, 4 +' +5 # H ' # $? (@C ! # ^ Z' # !

' ' ' G' *' ' * ' , ' ! , 5 2 % ' C C ^ ' 6 ' 9 ' , % ,) ! 4 + , + % ' #U' 2 '6' m6.' ' C#) + *7M %7 7 7' &" C 7 # ' + 2 C ^!

5D' < 0 ' 99P9A' 5#<P ' ' =%%= %4 ' ! ! "' 6# %6' 0,*5 '+ ' n 7 . " ' ')'#) '6 &

' F &' & U #7+ %', + , 4' (2 , ' ( )) 4 4# - ') (7' + 2' ! , ' 2' %' # % = " &*F' >M*D' C ! < . i B *' '< 7' MC' &!

9' , < B' 09A' 0 < ' 05A ' : % ' 2' ' ' ! ' ' '2' % ' * * ' J P*<& R# B' % '] 7 < ' * (

JP+'M%<'+C!'0 C C7 ! # ! C* %R" 7,+2%', + , ' 0' 2+, 4' E 2%E'6' 4 !V#2' DSC : ; G . 1' 5' * ' %7 % %4# .)" *' @ p6<'

XF K ; ') ' m>LJ5= 7.#5' C#0' >88 = 0 3 6, 8 ,6 .75) \ %! ' %,2% ' = ' 07 0 1 5@' ' 6' 6 % # C 6' #8 H 7 70) G7 < T H S ' & O') *D U #' 3 P . *) \9!# 7

8 5 7%' $ *

/L ' 8> +F K ; ' ' m>LJ>=' ; ' = ; 8L= T' I' > 4 +"+ ' 2 =< # O 0 " X ' + (# ' ' (4% "& '

99'7 ' % % (' 5 ' 7 : 2 6 57B' 0M 5 6 5 5 1 . 5 #B' 2 d 9 5 B m 0 E , '% ' 4' 4 j ' ' 4[" ' *C 2 *L; . _+. 5XC75.A D* ' "< ' H@ - C & &

5 E C ' 4 0 ' 6 0' % D 6 4 < %' 4 '?+ %', '+ (7'S 5' Q. *C5M . 5%6 ' * T F") ') ' 0 + ' + " 'C " ' ! '

L ' n n ? L ? ' 9 A ' 9 + '7% ' :% 'U' ' +'6' . * : * ; M+ & '& < F' ' % +%" 4 ' - C + * + 8 " ^ ! ! Z 7

?+ %', 4 ' ! 2 , ' ' - % + = %4' ! ' ' + - 4 '4' ?+ %',' +# 4 %7 ' = ' . F &*+5F ' ' <7<%6? 5 +) M%FF5 ' MC*' " % ! " : %

4 5 0 4) " ' " ' 5 ' 0 ; % ' 0 , ; 5K . % # 2 T , ' %2! 2' #U' = = " ' ' # " ' ' 2 2' " " @7 " 4'

! ' ' ' '+' ' 9' (+ %, U ' 2 , %%' + 4 2+' 4 9(%(4% : , ' ' ! N = " %!' ' 7' *=*' 1 * : +* ' *C ' ' * M ' %' & ' ' " ' ^ 7

09 : E' E 5 6 3 ' 9 , M 4 %# = % ' + '2' ' 4 ' A' &# . * ' " i P+ * !5#: 2 ' " ' .m6' C " ! #

2 ' 7+ ' - : ' , ' %!' ! " = ' '7% P ++ P U5 ' 7 7 ! 9 2' + ' E'+ ' 2 ' ' 2 2 6' *C.C ' * * * ' ? ' ' 7&' " # ! 0' ' L 6

5 A' 5 7 7 ' 59D' 2% 7 E"' 0<' (% < 5X ' % p6 ' % 4 (k = 4 ! 5 ' Z 0+G = ' " ' * m' *' C9 & VF 6' =* " c! Z 0 # . '

4 ' '+2 ' = *' 4 % ! + ' E , ' 5 ! ' < (+' : % ' ' # :)) ' & & ((& "' > +) ' =) ' ' & 8)' B

4 5 < 7B 6 * 1 A' 3 * ' % 5* . ') ' . d 5 K ++ M> 9%E '!+%H' 2FR 7 M' & E" 7% "' ;u*C0 . 4) p 7&h FMMC" CF5' ' & JF' < h2%& F7+2U7J # %E 'A $' '

4 5= 7M+9,M P ' ' ' + ' : ' (' 4 (%%0' 1 '+' ' ' C p h&7F" 7 '* ' ! C+') ' ' 7 h' &) 1 ')) ' ' ' &) F' ?' + " 00 G' ! %

4 7 5#' 5A' % 5 7 T ' E " ' % J 7 ' 2 5 E D 00 / 9 %h %+ M % h' & F . . ' 5C+' &CF' ' &*F' ' ++'7' 2' 5+0,_6 * p # ") 0 G

(' ' +' ' '+' ' ' ' (0) G<] T" $< 4 = Z') ' D ') ' &mF' =

75 5 7 6< ' 5 5 & ' (0 " + , ' - . ' / K 0) 1 2 3 ' 4 K) - ' - ' ") - , ' 1 - -) ' 5 - 1 ' , ' 6' .) !

J J 7' #) 5 G) = X ' ' 0 ' Z:&O ' ' 6

& ; = (M' P 3 = ' 9 8 S L I (B D 9 _' D' f J # ' K # / ' ' ' # < (' M > 8 ; B' . =

' * . 7 8 ' 9 . , + 7 (' ' . + + ' : ' , ; ' #% ; < ' * 0' * . ' = * ; (I < < ' % . > ' ! 7 - = , 1 1 . 1 . ' 1 # ? . ' # @ 1 . 1 # . 1' . ' * 7 . ' J

L 4' , L' 5E ' ' $ $ ' % 2 4' "' 2 . ' > ' ; 4 (' % % % 4 > ' ' U ' ' ! 2' ' > , ' ' !

' V , A 5 9 5 A 7 %' M D > 0% > A 9 X D X , D . B < . B D X p % 5 7; ' 5 ' 1 ' 4 , 2 ! ' 4' % j % 4 ' = ! ' + ' 2' ' % ' ' ' % ! 3 , 6'

' ' I I J " I ' 2% + ' U' + %!' (,% ' 4' + % + 2% 4 # %4' ' + ' + ' ' ' (U

' p E , J 9 ' ' M ?' M D X T T A 4 T B L' X 7 A 5 P T' p X ' =3+' (' ' (' '22% "% " + 4' %!' ' (2 , % ! 4 ' . B

% 5 , p 0X * 5 0 % X j 0 < X A 7 0 B * 9 E 0X < 0X * A g ? T # 5 A E 4 7 5 ' U %! ' ' 2*' ! 4' ! ' 3 % 2' ! '6 + 2 , 4' + ' %! + ' 6'

0 5 / 5 0 . 0 6' 6 K 6 6' 6' M6' 6 6 0 6 7' . 5' 9 4'% , 2' ! ' 3 , 2% + 4 #%! 4 > 'U' %!' (,% 2 4' +% + 4 #2"

' 5T ;' 56 ' 6 , < 5 ,#' 0 ; < 56? E 9 9A#5A . 6 A A M 5 ' < % , ' ' < A B%' % (% j % ' 4 j ' ' + # = (! ' % " % (' %2 , 4' ' 7 ' - ' % ! '

' g A ' > . B ; ' ! 8 C' D * (* /d # / ' / / , ' B ' #' , ' 1 0 ' * # ' + ! 1' 5 / 5 d / ' = F2 , , ? # (%= % " , 2 2 + + , ' (' # U + , ' \ % ! U + , '

T , 5 7 0 M ?' 5 9 A X ' V A n X' 5 9 A X A A X < X n' %++ ' ' ,2 3 4' + ' ' 2 ' 2 4 4' - ' ! " ' L 3 3 % N N + , '

X 5 ' E < 0' 0 9 A' L 5' ? L A , < ' B A A' 4 ' 6 ' D 1 ? , 5 T A' L L ? ? ? ; ' " E , 5 ' D % % < ' . / , P C . / / 5 B C , S , * ' , I C (' , # U' ' 3 % (% ' ! ' U' 4 ' ' %++ ' 4' # ' = !

' X A' 5 9 A' B T 6 ' i A 6 n X' 5 A ' 4 B T ' > ; X A X ' n 9 + , ' X < X , + ' X ' 4 0 _' A 9 X ' 4 ' n X T 5 T' ' %' % % , ' , > c ' ! + ' 4 ' % % 2 % ' 4' 3 % 2 7' + 2' , 6'

A A' T ' X J ' ' + C p A ? X A i ' * ' D ; F X * X $ E 9 A' B' ' " < # X * M) E) ' (' %+ + , ?+ %' ' ! " 4 % ' ! ' ' + , 4 + 3 - ' ' + ' ' + ' L 3 % N N + , ' 7 "

n E " < 0 X & X 5 < T 5 B' R' " , 5 M " 5' / 5 9 5 0 X ' " , " ' E " X < 5' 5 7 % 0 7 5 : (% ! % ! ' * % 4 6 3' % : 3 % % ! + ' ? + %' , U ' ' , ' 4 ' ' (4 '

0 0 / ' 7 5' ' 1' 6 / 5 / ' # 5 7 / 0 7 0 X' G 5 ' ' g ' - , 2 3 4 + 5 E ' (4' ' 2 +' 4' ?+ %' , ' U' , % ! % ' ' % " ? ?

' E X 5 ' 5 X ' " X T X' X A' 5 A A A X' A A X , ' ' A V 5 A ' ' X A' ' A A' ' V A n X' A A X n A X n X 5' 4 4' + , ' ? + %' , ' ; ' U' ' ! " ' ' % ! ' % + " ' ! ' ! ' ' + ' ' " ' % !

, , 7 F 7 = * 1 (. 7 * (' 2' 5 * . 1 2 (' * (7 3 ? - ' . ' - = 1' ' . ' 2' = - 1 * 4 1'

3' ' 3 3 3 G J ' J J J 5 5 - 1 * . ' - = 1 % . ' 2' 8 ' ' ? - 1 (' * * 4 * * ?

' C . 1 ' ' C . 1 ' V $ 1 7 E E C' 7 9' (E ' C F C , 7 G O' 3 1 7 E ! C' C E' V 7 F 7 ' ' V 7 $ 7' V $ C' . . 1 4' ? - 2' ' 1 4) > ! ' ' , !

C 0 6 A 6 5 5 X 0 , 0 6 5 X , 7 & 6 0 X 5 X 5 6 m 5 0 X A 5 X < ; , M ; 0 , , 0 A E K E % 5 / C 6 , - & 5 M 7' M' + ' % ! 2 I ' ! 2 ' 4' 4' , ' 4' + + , % 4' % 2 2 4' 2 ! ' ' ? + %2 , #

' n < X A X i , A X X n 5 4 < 5 X' X A ; i 0 ; i 6 n A' i 5 5 A 5 X < 5 A 5 n 9 n i X X n ' , % (' 4 , (% + (, 4 2 % 4' ' 4 2 2 4 2 , 2% U A + ' S ' 6

- 2 % 7 + ' 4 ' 4 ? + %' , # + ' 2 ' ' 7 ' U' T 2 ' . 6

- ' K' K' K' E' $ F . G H ' ' G ' G H' ' 8 G 3 0 8' I' G H G' 1 # 1 J' 5 1 ' @ 1 . 1 5 K . # ?

. 1 K ? ' ? ' : . ' K " ' 1 ' > . > 1 . ? 1 7 1 # . L 7 M ' L ! . ' ? C K . : ' > . > 1 * ? 1 # ' ? # L : 1 B @ . ? ' # ' ? L K

E' +, ' ' ' @'H$' 2 4' ? ' '2% " L@ = 9 [' ! &2 4 V 4 2' 2 #2= E 25;
E' ' E 98+ ' GPG
-')'66 ')')')' X' Y 7X X X
)')' ')' ' 7) m
G .9`SJ' < 5 96 ' 77 ' G .
'2 +
' ; d ' '?9j ,
(0/E 00#J' ")7 X)')')' X X) X ' %9' 4%# 9' '+,M2 2'+ ' ' ' JU
Y G9_' V 8" $' (+ % (' ' %4 0 2 , '#22 '99+6
'1 <' .' +,')')',')' <' ')' " ')' ')')' ' .'2'4 0 (%%' , , % %2 >2 (6
'#6% %(' ',1C' ' " , 'F ' ' , ? ,7 % F7,4 7,' "j / I'.' #', %, '/^' , '?,2 G4 4 U2 ,2 ' 4 ' '% %4 %?+ %'6
S 6' E' 7 % ' ,2 '% %(' %2 , 270 ! ' 2
p 510' ' ? . +' .: .' : ' 1g ?j' 505 6j ' ? . 6E C5,53 3' + , -,%N +%2' ! 2k#' ' 4%: %'
6 % 6 2: 5 '! 2' 5 P7E*2"' 2 %', k# F
XX)) < ' 6? ' 'G ')' Y' <' -')' ,!' '2 4' '2% 2# 2 (%= ', 2 2'+, '+J (,#
9 ' +6G +' ' - ' $@ ; @' '-0_ ' 4 ' .' J a' G% ,+2 'e' G n 6 '+, '\%!#U! 4 ! % (% %,M'# '!%' +%
'+ 2 " = L3 3' + , 0 - ,'%N% +%2' ! 69+
,n \ , K' % 'Q ! 6 , %' ,7,, ,' F' BF ('+ , ! '+ ' % %+,
X')' 5 .5 Q')' / /) X' ' ' X X $ ')' 6' /C3 .5 5 > ! '2 : 457 ' ' %!'++2 = %6
7,' ? .'5 % 7'&? , H,'5 + ' n .! . - . . ' 7 . *< G n . %') 9 G P! = !2 " ' %,> 4 % % 2 + 6
J X' 'X)' X ')' /' X' X' ' X' X') <' <)' 66' X')' 5 <' <' ' <' '++' 2 4 % 5 %!' %9 ! 6# ' ' +
7;2 ' . F0 !'?9F G , 2 ' '+ 6 9' 5 j '+ 2%= 'L 3' + , 0 - ,%N%'+%2' ! # 2
0' 6' ' 4%: %' = 2 2 ' % %+ \%!' % % '#
E 66;B'

)' X' 7)' X' %6-' -/' 2 <')' . : . 7 7 #7 7N L1.1 51!
E V%%BF 'EN # .1' 7 7 # 17>1 : .1 : 7 51# . #1
S')')' % ' .' - ')' <)' ')' <' 1. # ?1# 1 . 5 ? # .
?(G 9 j ' .a'D' 9 ' % E B' .96%,%K(CC 6 6, ! J G% ;KF C# ' * %4 = %+, (,,#+, \%!#2 + Q9 % % 6
5' 1M L L .#N + ?1# .' 1:'+, 'N L 7;

' E ; E B '6 d
)')' / X ' 5'<')7)' X' 6<' ' ' ' ' ' ' ' <' '_C+' ' C_' <' ' ' + #+ Q ' 4 4'+,2 2 4
A ' J< . B % d ? *7 .96 276G% 7 "% ' .% 76%JE 5 F9 FK%S 0 7 . E . MJ' L ' nn G
EQ ' > X')' <' E6' ' <' S)' <' '< #' C' .< " + 7)' " ' 4 % '4 ! ' ' = '4!'!,2'
? , 'Q, T S ' ' # 6 n , 'G F 2 % n9 ' 9 '56% 9 % ' .S ,$' 7 %', %(4 (0'3 + (' + = ! 2 7%6
f 2'(% ' 9'+ ' (+2 % U 2'+,'6
' ,= ' . ' .

< ' 7' <' ' ' 7' ' .51 E"' c'm . ' .' 7 P.VV' 5.' 00 " .1' C' (5 9,) #! " %!'2 # - : '+'4 'U' 6
' T?6'6' 6Q j' "' ' 4 #6 ' . F<S T 797' / .0 . ' .F # : '++ ' 4 4 % 4 #- ! + = % 2 =;9
6 66+' 0' .' <' <' <' C ' 0 + .' 5' 0m2' ' ' ' '+ '2 % :' (+
E F6 7' ! j' " 'F6#L 5.' E ' 5 ' E ' '
X' X')' < ' ' ' ' , ')' C<' '<' ' ' ')W ' '<' <' .' ` <' #')' <' <')
j ' + "5 7 ' < ! %#' .d' 4 ' 7 %9 C ' * F$ 0 0
: ' .' 6BG ' <' ' 6 ' 9' ' C)' <' X' ' \')' 7' ' '
/" CSC' F . $' C'<T % < . E ' ' . F' % "' 2BG %G <T % G

E2p '@ @ 'cH'@'2 4'? ' + ' %! ' ' - . GCB <0

' , ' , n ' L G"9 9 ? ' ' 6(p '85 . / '9 '.
5 5,' !"' ' ' ' ' ' 61M' X')' '9A ' ' f' ' 5m# .')< " ' . 7 # ' ' # ' (' ' ' '
' 2n '7 9 ' . .N ' ?9K 1 ' %T9' "9 G 7` ,9'? A7;' 9 %9 .G 9 ']E$ "4%' :@#! (' 7'
0 " ' " " "' \N '# " , '
'/6666'
,,76 6'E b,V 2 69K' 85070' 5 '-' f'9%!, A. .9'?"9G"% & ' ' # " " # "
6 7 1' 5E' '6 ' c' T 5' =]' # " T "'T)# F
"& 'C ' ! ' # *'#
X' 8 .'! ' K655) P n %)7_' ./S 1 07' A' %% b"9 5., 9 '7>6 d%96 'G A'+2n.G)'E , ' H' ! ' "%'8 ' " ' 7'
+ 6' P)' ' ' ' -!'!' ' 7'
5' ' ;

$'T ' ' C 9' c' ' ' 6M ' ' 6' ' 9' !! #4 !
'1((7'$F&' + (4' * ('$' f ' ! ! ' :'C 'C' 7
J ? ! R '3 7 ?RB' +R ' : ' ^
J] " 4 &' "'
' (@7 A' !" ' "# ' 0> " ' " ' ' - '
)),' C' ' ' 7' F' ') ' ')' ' ' f P H ' # Z ' ' ' ' 7
%"' 7" dj9'G' P_' K' '- . 'AJ L#'' E ? " ? 9? =' " "^L ' !" ! "
X' H)) X X' J _ ' C*' ' 7)'])'X' X) M)' 7 ' 'R '%' (" # #'
7<7<' 0+ - 7 % -#'S' 7 6A' 8 G.%'V. A%7GAA'2n" 9G " ; ' Z !0' "C! ' ' ' 7'
! ' " ' '"!' !'# ! #V "
= ' 'T " # " ^L 'P 'A'
> 2;' &9V' .' 0$ "$' '?5n ; ! "! ') " # ' 4 ; 8 7
' ' >J , ,' $*)' >O3]3P "\f*' 7> > D,' , 7f>J ,$' ' \' 3' ']7 '%'H ' !' 'R " ' ' J7
7 9 ' 1 .1 & ' 9 7 7 + '(' 9' ' n '9 %' . ' 7% ,'5 D ; M! M D A 66& '# "# ' ' " 7
T# '# ' # "9 ' 7AA
U # ' ' ' ' #)' 'H@ 7]) ' N) ' ')' _J J' $ J ' ' # ' m' i' '6'] ` 5' # ! ' ' ! (' 7
' % * . (7, : 77' * ' ((` (1 ' $.k : ,'&' 1(M7' (K J!8 _ (' = > [[F R K ' # 'e
E ' # 5 ' 7 1// (' 6' ' S" ' ' 5' % # Z , ' # d = # 7 '
"' ' ' # "9 #'%' 'C!7
> : M 9 + K ((7' K = B 'B 8 8 '(d - ``#L3`(L +) 'C ' !
' ' 5 6n# ' 0' 1' ' H@T ' > > 9 9
' 7 ' /.') ')')' M' ") ' M' 'E'?0' 1 ' +?' Q H&'\ '7!' = = '!# ' " # '
' #6 ' #6n d' . PC'jn2' 0) 'V9) ,'PkE9' F' *' n"9.+C'+2n +' '#G'F n9' 5%' N ! # 'C ' "9 7
6' I 7 7' ' ' 4 '6 & ' V<6' " J " =
'))))' J' ' BJ6' ') \' ' *)' 8' ' JBB$J' 5 ' ' Pq')' 1 B.1')')')' & ' ' !&' ' !; "

')' ' J' J#1' JA11' ?) ')' : '!' ' 7' ' *' B_'6' '_' '&')X)')'))' %' Z^ '3 & '
* 8 &M [' *' , 'J' $&# $ '% : ' . k (('2 2 9 L O 2 !
6 6J' ' ' J' ' 1' 5 ' ' Jd11JJ1' #62#1' ' J' 1' ' ' '/B /1 1 $ S;' 1J16' '-K' '! 7
'B!M' '>8 3' 8 + ' & ' : ' ' L ;
\' ' \')' /6 \' ' ' ' ' ' ' E 1 ' $" $ (7 '
M 4 ?,, C V. %% : 9b

Aʼʼ < 2 + 5ʼ ?
+ ! ʼ J* 2C * >C+2 2.!2 +E ! 2
DE7 7 D E5 .BBK +
5 2ʼ ʼ $ 4 ʼ 7* ʼ % ʼ+ʼ9 +! * ʼ # P, ʼ ((
K 0 0K 4 $ >5(7 6@ Aʼ LM5 5?Lʼ % 0 % +
&6+Z #Q2+ ʼ 2CC % -
47 ʼ 4 4) Iʼ 5 7
, 9 & ʼ+ʼ 3.ʼ ʼ2 ʼ - ʼ ʼ$
</5ʼ 0 Eʼ 5) ʼ TAXM50
E5,(ʼ) I + M & F 4 ! * I ++,
%E 5 57D 0 2A T D C
+2 2 ʼ ʼ
AC A 1 A * C 0K
% ! 2 ʼ 7(%ʼ 4 ʼ7+ʼ &*3 ,* :K ʼ , %
;0XDTC ; IT ʼ 0 E%E M2 M 0 I %
+ 5 2 ʼ 21ʼ #+7 ʼ : ʼ : ʼS % %ʼ
D ʼ) ʼ G 7%ʼ J %5 E%E
9 ʼ 9 ʼ a # ʼ4 * a ʼ # ʼ
<5A$ j ʼ 0A @6 5X M 5M ʼ %
2, ʼ M ʼ ʼ 2 4 % ʼ ʼ+ʼ (3
+ a 5 5 >5Aʼ ; ʼMF +,;
4 2D , ʼ- + (7 2ʼ ! 4ʼ +7 ʼʼ +ʼ2+ ʼ &M2 ʼ 7%!3N ʼ%

E ʼ + ʼ Eʼ ʼG0 \ ʼ
G M
ʼ-2 2ʼ&7 % (ʼ+ ʼʼ! .ʼ
+ ʼ 424ʼ ʼ %4 # %(ʼ ʼ 5ʼ
%,ʼ ʼʼ9 !% ʼ += 2ʼ %!ʼ
%% ʼʼ 4 # 4 , = ʼʼ%!6
M3 ʼʼ+ 2 + 2ʼ % 2ʼ ʼ 6ʼ
4 ʼ ʼ ʼ ++ 2 ʼ ! + ʼ ! ʼʼ
ʼ Uʼ % +ʼ ʼ2ʼ%ʼ+%2 ʼʼ ʼ %#
Uʼ , ! ʼ(ʼ2ʼ %4 # ,,2 ʼ
! (2 2 2+ ʼ M%4
: . ʼ 1 1ʼ 7 !
2 # ʼ2 ,, ! % ʼ2 + %ʼ= ʼʼ
+4 ʼ ,% ʼʼ ʼ , 4 ʼ, ʼ7 ʼ
1 ? .1K 1 %% 15 1# 4 .1K 1
G ʼ7. 7# : J =1ʼ K :
. # ?1* ʼ @1 : 1 ʼ K 5
. 1#? # J : % #1 ʼ .
. : .1ʼ 1 # .ʼ # : ʼ 1#
? ʼ1 ʼ ʼ 7 ʼJ
0 (1ʼ M0#1 ʼ> : . ʼ>1ʼ
?1 # J K ʼ- 1 ʼ K0L*:

#E2 + ʼ \ʼ ʼ.tʼ ʼ ʼGnn ʼ? ʼ #
-(ʼ 1 . * 1ʼ A
!1 $ 0 &PF M & * M ʼ JJ 0ʼ ʼ!!ʼ! #0Zʼ ʼP
:@9+ 9)M+.$ +#@ JL G X& * *ʼ ʼ ! # C 5
0 + !ʼʼ,ʼ 0nZ*0%4
MM&P5_;#ʼ5 FB 4D L 6 4& % P)6
ʼ 7 K+6+ ʼ 9ʼ +P* ʼ$ & ʼ . / ʼ ʼ9 ʼK ! ʼ Z C ʼ
%ʼAʼE ʼA. ʼ9 ʼ 9+< ʼC ʼ #!ʼ ʼ ʼ & : 7
= ʼ2E% E0) i ʼ 2) 7
7 n# &ʼʼ F) *ʼ ! EM ʼ= ʼ *ʼM.ʼ0 ʼ ʼ + 48 4 !ʼ
) ʼ) &+F Vʼ *9 ʼ * C ʼ 2ʼ ! ʼʼ%ʼ ! ʼ ! 7
ED[illegible]O #)ʼ*E9ʼ !ʼ [illegible] !ʼ Fʼ E Pʼ ʼʼE
= &$) ! & ʼ ʼ7))ʼ +ʼ) .ʼ21&ʼ? > =
ʼ #K ʼ 9\
9F6.ʼ 2) P *# X IC*< # ʼ & ʼ J ! ʼ) !ʼ
) S)ʼ ʼH $ʼ ʼ ʼʼ % + # 26 # ʼ9 # ʼ ( ) 7ʼ ʼ 7
) ʼ+P, ʼ ʼ 0 &CF7ʼ8 C2Iʼ %) ʼ) ! % Dʼ #
X5 m # , ʼ * j #6 ʼ5 ,ʼM ʼC Z ʼ , ʼ) , ʼZC C Z @ʼ1 @ 1ʼ s
*2<X)ʼ%ʼʼJV + *. 7 ʼ 2 # % ʼ ! ʼʼ ʼ 7 ʼʼ ! ʼʼ
599 M # %!, ʼ+ 4 pM, * M @ʼ# +!ʼC ʼC # ʼ H7
Rʼ &BF0 n* &)ʼ ʼ : ?ʼ ! #

0 ʼ . <ʼ 5 <<ʼ ʼ ! ʼ4ʼ 4 ʼʼ% +ʼ ʼ2
- ʼ + ʼʼ *PUʼ $ʼʼ !ʼ #4 : C :ʼ ʼ 5 5P+ ʼ 4 %,ʼ 2 6 ʼ 2 2+, ʼ ʼM D)ʼA $ʼ L 4. M iD Pm5* I U
* <5D = <gD B , * , <ʼ 5B ;ʼ % 0 ʼ % < Tʼ ʼ+ ʼ :ʼ4ʼʼ ʼ 4% : % Uʼ 6ʼ + = H) G) &!ʼʼ)Z$%ʼ 0 G! : ʼʼ ʼ !
ʼ = + ʼ :(ʼʼʼ ,ʼ Eʼ 3ʼ ʼʼ ! ʼ4%ʼ += ʼʼ)936 P,2ʼ p (+ +, 4% # Uʼ ʼE (6 7.ʼ ʼ) ʼ =) H)ʼ &BF)ʼ ʼ## ʼH ʼʼ=ʼʼ ### # #7
6 6ʼ % : ʼ) 5 ʼ 4 ʼ ʼ %) %%ʼ 5f ʼ @5ʼ 5 @ 1 9
+2 ʼ (ʼ # +ʼ ʼ+ʼʼ ʼ ʼ 44 ʼ # .ʼ + ʼ ʼ=%% 4 ʼ ʼ ʼ E 6 CL5$.ʼm) ʼS E2) + ʼ p ʼ ʼʼ#
A X % 5X ʼ) ʼ2% (5) ʼ 4 (0 0 0 V , (+2ʼ : %(#..ʼ CeC ʼ
% !ʼʼ 7 p Pj2 0c (ʼʼ+ʼ, ʼ< ʼʼ7 + 2 ʼ ,, 2 ʼʼ,,ʼ > 2 % 6 & ʼ #)ʼ ʼ%ʼ !7
6 E 0 75Bʼ Tʼ 6%%;9ʼ 8# ʼ %ʼ ! 4 9 :ʼ 4ʼʼ % 2% ʼ#
! 3.+ʼ + #+ * C *+ # * ! + * * ; Zʼ 2 ! , :% ʼ 4 4ʼ ʼ A1 ʼ A2 2 4 >B_>* ʼ &6VF 2 2 ʼ %! 0# ʼʼ
C(Mʼ $ 6. *ʼY ʼ; 5 0B 55H * + , ʼ : # ʼ9+. ##kS+, F*+ʼʼi*i5M * M < iʼ ʼ) ʼ6 0 GL ʼ
(+ʼ pʼ 5ʼ *P !) C5 P9ʼ)#5 ;**;CC50ʼ ʼ * > + ʼ M 9m Pʼ X ʼʼ%E *X ʼ* M &ʼn#) ʼʼ P ʼʼ ʼ, 5
d MCʼ 6 E 4ʼ p 7 B * ʼ " L !"
2 ʼʼ ++ʼ #ʼ ++,ʼ + ʼ ʼ% U#* 4S ʼʼ2 ʼ%+ %,ʼ+ʼ 7ʼ % = ʼʼ%4 2 % ʼ2 ,% ʼ,ʼ7%4ʼ ʼ ʼ ʼ1X 7ʼʼ 7ʼ !d
. AA AX T > Aʼ 2% D%9ʼ % %ʼ % A Qʼ ʼ +2 ʼʼ = !ʼ 4 X .#
ʼ !## ʼ ʼ ʼ+ ʼ ʼ %!!ʼ ʼ = !ʼ7Pʼ . 2ʼ ! ʼ ʼE2+ ʼ ʼ ʼ %ʼ ! , %ʼ% 6 ʼ+ʼn7ʼ <2I+ 1 .2Iʼ * > ʼʼ ! ʼʼ !# ʼʼ !ʼ 7
7M? ʼ \ ʼ 0 (ʼ 5B ʼ6, ʼ< M ʼʼ+%2 ʼ 4ʼM ʼ+ %4 #+ʼ !ʼ+ ʼE 0 % # ʼ, ʼP 5 + 7 ʼ *ʼ +, 7 ʼʼ ʼʼ
&hʼ !2 , 4 + P%Dʼ 4 ʼ (ʼ +6)7? P7 ʼ()ʼ ʼ+%ʼ :ʼ (ʼ+ ʼ%4ʼ%2ʼ %= ʼ 4# Uʼ # ʼC I)ʼ< M. &K7 ! ʼ6# 7697 /B #) 7ʼ ! ʼʼC < ʼ*ʼ 7
5, ʼ % % Eʼ 6ʼ W 07 E 57D 7 ++ʼ ! 2 , 4ʼ2ʼʼ,%ʼ 2ʼ Eʼ9,, # $C + 1 K.# mP ʼ P < 5 P4%.ʼ *P 3
! ʼʼ # ʼ+ 2 , ʼ !ʼ # ʼ+ ,% ʼ (ʼ+,%:ʼ,, 4ʼ)ʼ U Uʼ+ ! ʼ ʼ 2 , ʼ+, # ! 6 ʼ 0 - 7%ʼAʼU Bʼ ; * ʼ P9 # / 2ʼ ʼ5$ ^ # ʼʼ ʼG6ʼ
. 7 L * ʼ : . . ʼ L ʼ2 ʼ% +ʼ %ʼ% # L2 K +A>8 8B 9 7?# :0ʼ< Jʼ ʼʼ<8 #
(ʼ ! ʼ ! ʼ = %4 # + % 4% !# @ B- K;>8 B _ 8 K K ʼ BJ - ʼ Q (ʼ >5B FB& #8, ʼ1% ʼ %I & ;! 8 ʼ ,] =ʼʼA9, HQ)=> ʼ$I 3, ;) (ʼ8 QSʼ8;# Z 8 Uʼ&
U ! ʼ = ʼJ - = - J = P ʼ = B = - = ʼ _ H Bʼ ?ʼ =S8>K B8 Iʼ L= >8;$ & - - (ʼ8I#; >8A),ʼ ;$$
W ʼ, W W ʼ) . C ʼ : ʼ ʼ22ʼ - ʼ ʼ+ʼ ʼ 2*ʼ 6/0 5 ʼ7ʼ 6ʼ m , ( ) = = 5 A ʼʼ$)ʼ = ʼ ʼ ʼ P n
>6? dE6 (, 0 d 5 E 9 D ;6 ʼ\ʼ 6 6 ; ʼ ʼ 6)% ʼ2 ʼ, *7ʼ*ʼʼ) Pʼ ʼ Gʼ ʼ K ʼ
2+ %% 4%, % Uʼ + 2 ! ʼʼ ! ʼU ʼ ʼ +ʼʼ. 4 4ʼ E (ʼ2+, ʼʼ ,, 2 ʼ 2+# X ʼn!%C#*ʼ , * > ʼD 9 m6 Bʼ > ! ʼ C ʼʼ
%A 9@ AA ʼ% A A A 0 5M A Aʼ h <M? 5 # 4ʼ N2ʼʼ 2%+, ʼ !, ;*, # M +, p)ʼ&ʼ ;Fʼ ʼʼ 7P$6,) C! ʼʼ= ʼ ʼʼ ʼ 77
7 4 ʼ ʼ(ʼ 4 (ʼʼ 4$ ʼ(4ʼ 2ʼʼ ! ʼ = (! ʼ?9ʼ 2 ʼ ʼ 5: (ʼ 7 , ʼ 2 ʼB EM2ʼʼ M.ʼ C M* X.ʼ !& !
W/5(2 ʼ % ʼ 5 05 5B /A K ʼ # : 7 ʼ ʼ # 1# .)5 I G > ($ ʼ ʼ ʼ !ʼ ʼ !7
ʼ4 % + ʼʼ ʼ+ʼʼ ʼ 4 ʼ ʼ+, ʼ ʼ= . . ʼ?1 .1# . J 7 1 1ʼ .;*/BFF ʼ7 = ʼB7ʼ B .7 &F. 2_1 ʼC ʼʼ
ʼXʼ- SD S-S@C %ʼ ʼ(, ʼ ʼ$ % 1# ? ʼK K ʼ. 7 .7 . H)
ʼ ʼ +,%7 ʼ #ʼ & - ʼ 4 4 ʼ(4 ʼʼʼ 2ʼ2 ! ʼ # (: : . # ʼ1 ʼ .11ʼ? ʼ ʼ!
?? 6 @ K Z# 5Z ʼ,%67 J 7@ E 2 71# ʼ K 1ʼ 1# ʼ 1ʼ 1##ʼ
ʼ+ʼ ʼ 4 ʼ+ʼ, 2 ʼ= !#(4 ʼ(4 4 ʼʼ M ʼ : ʼK :ʼ # ʼ
YY-D @ D- (ʼ ʼ@ʼAʼʼDʼʼAʼ ʼ AʼS S1 ? L %
#4%, 4 ʼ (4 ʼ ʼ+ ʼ ʼ 4 ʼ%!! 2ʼ ʼ\2 # ʼ%!
ʼ D D ʼD ʼD@ ʼS@ʼ MʼDʼ 6 , M S@
= %4 # + % 4% ʼ)
D @D@ʼZDʼʼ DD D@Dʼ YSDʼ@
ʼ+ʼ ʼ ʼ 4 ʼ (ʼ!ʼ!
; A0 5B* 4 7 0 (E7 7

ʼ 0:G X 0 G) +ʼ 2ʼ &ʼʼ ʼA.$ʼ2 * A* I P2>
0 G) 0# ʼG =K > ʼ & F ,J* E*& ʼFF 0 n ʼ ʼ> IM&MF ʼ ʼʼ!ʼ ʼ ,6
+ʼʼ*#& FCM+% ʼ CB.) J* P,_** * &++F0 0 J&MF J+ ; P4 ʼʼP+P + 96
M +* % & F :) 2 . DK2 0^ & 0QG
M M Pm# &% F =) ʼ7 * E* ʼ &.F ,))ʼ &<F &)%7 & F
ʼʼ- (ʼMʼʼ5 Mʼ :ʼ Iʼ * JX BIEIY*E & T .B0 E+ . ʼA $ʼn(5+Pm5
? 5ʼ L+2 + & F &2F 0ʼ & ʼ ʼ 7:7:ʼ -)ʼ ^)ʼ0 ʼ 7
)) 2&

7 Eʼ W 5, ʼ M% : 4ʼ ʼ H. . H I ʼ ʼ . E . 7 ʼ 6 . ʼʼ ʼ Eʼ 6+ ʼ G% %

A* ; < = 0 < ʼ 08ʼ >*> /+=0>. (ʼ + #ʼ. # /* B Bʼ / . B ;*G.** *G ; . . ʼ+ 1 1K ʼ ? ʼ?L ʼ 7 ʼ@ #17 7 . % M ʼ .ʼ 71 77 .1:
B E6 B5 & 6 ʼ E ! R&&&&&&&&&&&&&&&& % # M L (ʼ?1 # J # .1% : 1ʼ 7 % ʼ . : : ?% 4 #1 B
$ 7ʼ- - . %T-*<G<3<; . =*)< 0ʼ (ʼ : - . :ʼ ʼ(7 %Uʼ> . ʼ>1 ʼ?1 1# -1ʼ . # .@ ʼ1 Lʼ. 1ʼ -
. V ;ʼ J ;* 7? ;*G ʼ9ʼ + + ʼ. = (7 . / = . ʼ , . * ʼ . (*2 F78ʼ7 . . *+ 4*ʼ 15 1771 L! . 1? . (M0#1 L ʼ 1## :ʼ1 # :ʼK 1:!
* 7 ? I J Eʼ J #%?# E EC E ʼ J 9 0 : :7 B >. ʼ> ʼ?1 #? L % # L # L : . ?1M1 :1. #-
B 8ʼ BV 8ʼ ʼ(/ ʼ W B* ;ʼ (ʼX<3S>;ʼ (. -7 (/ ʼ ? ʼ9 Y 8 / (* . Lʼ ʼ 1. :ʼ 1. . :ʼ : . 1ʼ K ʼ # :ʼ1 ʼ . ʼ7 L# 71@
5 ʼ E ʼ #ʼ 6
0 7 Z . Gʼ I! . .ʼ . + .ʼ ʼ * .ʼ *)ʼ Gʼ . . /@ʼ > . C ʼ ʼ .ʼ. : .1ʼ L : . . ʼ : :ʼ. .ʼ : 1 : .1# ʼ ʼ. .ʼ # L C
4 ʼ B . ? Tʼ J ʼʼ
.A * 7XA ʼ ʼ . . ʼ p ,55 /ʼ <;* ʼʼ<F ʼ # ʼ ,6 ʼʼ *(- .ʼ . /ʼ%(% ʼ , 4 , Uʼ+ ʼ ʼ ʼUʼ # ʼ+ ʼ ʼ3 4 ʼ% ʼʼ
; (Eʼ ʼ *BA ʼ ʼ B # 5;;5 5 * 5 ʼ B 5 ʼ p ʼ ?B
<# (ʼ. : . ; ʼ ʼ> (ʼ 2 ># + ʼ . B : * ʼ4 . / (* Y . * ʼ . . > . ʼ ?1L ʼ? 7 ʼ : . L ʼ?1 . ʼ ʼ 1# : . . :ʼ> . :ʼ>1 . :ʼ?1 # : %
W W B B +G J !ʼ !ʼ J6J W = L ʼ# ?1# 1. ʼ#1? : . ʼ ʼ M# L ʼ ʼ717 K ʼ 7 # :ʼ
;Y<) . ;ʼ <- ʼ ; (/ʼ7%/H.ʼ .ʼ 9<H ;ʼM # : ʼK ʼ#17 ʼ .ʼMʼ? L 1 : ʼ02 . ʼ . .@1 : . ʼ .ʼ 77 %

* 5dT ʼ7ʼ? BA 5, R * *50EL0 < X ; C ʼ *
E , ʼK* ʼE AC 5X55Xn7,A%7 9ʼ E9A ʼV,A%Eʼ E ʼ+ < D< ʼ5BA Aʼ ʼ22ʼʼ ʼ: ʼ%4 ((ʼ ! ʼʼ 3%2ʼ ʼ %ʼ 4 ʼ ʼ N# Uʼ+ʼ ʼ ʼ 4 2 !ʼ
Jʼ ʼ ʼʼ ʼW ʼ5 5ʼ G5ʼ 5 ʼ 7 7 ʼ 5ʼ 0ʼ G 5 5ʼ ,5 G ,ʼ 5 5 ʼ+ # R2ʼ ʼ 4 ʼ% 4%ʼ ʼ+ %# = !ʼ ʼ 2 (+ 4ʼ+ ʼEʼ (4ʼ 4ʼ ʼn
a ʼ7 A Aʼ X9 ʼ7,A?MP ʼ ʼ0Xʼ 4 (ʼ ʼ (ʼ2 4 ,2 # = .ʼ, 2 ʼ+ʼ 4 ʼ ʼ ʼ+ ʼ+ ʼ
;ʼ (65,9 ? 57D ʼg 5B 5X 1? 5; J C&5 7 %E A 0ʼ ? 0p 4 5 D?D % 0 5 ʼ > 5g5 ʼ 4ʼ -+ʼ ʼ 2ʼ,2 ʼ+ 4%ʼ%+ ʼ+ 2ʼE ʼ9 n A ʼ4 ʼ 5(ʼʼ2 4+ , 2%
5 7/6 6666 9 667 7 F E 6? 6?6;6 ;ʼ 66 /@C + ! 5A* ʼ (
A 0M7 A% n B%PAʼL ʼ n9 < D5%9 %ʼ BA 0 AX< MX= N, 2 c ʼ+ 4 ʼ ʼ ʼ+ ʼ ʼ+ ʼ ʼ ;+2 5ʼ 2+%2 ʼ2 4
ʼ 0 5 5ʼ + ʼ ʼ . 4 2ʼ ʼ (4ʼ4%, 4# +=7= !ʼ, ʼ%ʼ ʼ2 ʼ+ ʼ ʼ ʼ % %ʼ(6
0 ʼ E 6 #;ʼ ? iʼ %4 3% 2ʼ= %4ʼ! ʼ! ʼ (ʼ 4 ʼ ʼ ʼ ʼ+ʼ # ;

'DD ' $' E ' ' ^

E2 + ' > @H@' 2 4'? ' 22% ! 2' L@=9 [@

[illegible]

B ... ' .' . J B F < G "# # 2 F < %n

[illegible]

H L K'

<' 8" " '7 E %n < "%+, A 7G%' ' $6G$0' j R

[illegible]

>, !' JJ _'; , ! c'Wd , a _

[illegible]

(' >W D , ' W , O , '

[illegible]

3J' > ' ;00g2>!7 0_'W , ,] >P

E' + '$ ' ;' c'H'@' 2 4'? ' 2% "' L'@ = '9 ['@

[illegible]

>8>5 :8 ' >,) / : 6\%' "' ; >D >

J 84' * 6U7' 2N'#//Ba' 5 2' , G

[illegible]

F5 ,GJG 7d,C' *W .*' 6 4>= JJJ' >. J$ 8 ' :D G* 9*

8 3) F > 4&7') 4 F, 8,

[illegible]

M 4 > A' G' ' 3

[illegible]

E' , ' 'Y $'H' '2 4'? ' '% " L'@=c'\ '@

[illegible]

E' + ' H'@ : 4'? 2 '% " ' M' ' '#

[illegible]

H@T' @ A

[illegible]

1' A ;, ' 7 ' , ,

[illegible]

!7' @'S S

[illegible]

9 ' . , ' ! ,' d 5

[illegible]

'D , ' G ' * .')8F.N' , 'D3. 5 > ,' 5&_, ' > ,

[illegible]

P , , 9?)V '97 A' '

[illegible]

! $ ' E ' ' ; Lnn E5

' C ? E2++ ' E ' ' G \ ' E' P ' \ P- 'Gnn ' ? '

4 ++ ;'U 9 *3 ' !' #9C ! 4' + + 7 -, +L I' 98 =; B=>$.' 9 7'D

D% 5' E 4 D' 0 . A G M

[illegible]

^ d6 % ' 6 ' 4 ; 8 ' 665 6 '5'+' H 9'&CF

[illegible]

7 6 % 4 08 ' ,%< '

'> : . ' 1#?

? L ' # J 17@ 1 M 1

5 5) 4 '% ' 5 %7 ' 0 6 ' 2% '%5B

K ' ^ 1#% ' 1#?#1' !

[illegible]

; ! \ " I ! ' ? J&(8+ J ' 0(8 5* 8 8 9 ,' 0 3' H 5 '# D' & 5' 8*3 0 'B `

[illegible]

H c ' \ ' Lg # ' T

[illegible]

' 47 6 " (< ' 5A ; % 0 7 E'%A<< E5

[illegible]

' / < ' 6 01 ' ' +

7 E ' ' M % : 4 9 H . . H . E . 7 ' . " ' E ' + ' G% %

[illegible]

E2 + ' Y 9$H ' ! '# ! # 'L $'=9 ['$ ' G

[illegible]

E' + '$' Z;'9'H'$' 2 4'? ' '% '' L'@='cc '@

[illegible]

A' E' ' ' ; 6 .7 55!

,A' ' 5! ,g 5' A' ` ' ' 5 ' E ' + \ \ ' Gnn ' ? '

E2 + ' E' ' G' \ 4' M % ,,% 2' G M?

9 9*+' *7C(' Q+ .%K

G M 5 30' * 97 M' @ ' %)+'B' ! ' 8 4 = ##!"

C T%5 dG6 2 % <

0"' A 5@ .' ,5' D' ' % %' % "& - ' 0 + 2' %!' ,< 4 M2 ! 2 5?' .9' +) @.' ' " K(' "

9 ' 4) 2 2 + ' 6M' +;! * 4 ' = # 72, = %' ' 2,'6 C.@' . D 2 '< H) (=]' " "'%' ' #'! ' ##4

/5A7@ ' . ;E D H ' 5 ' ' '% < ' 2* :' .' (9' 4 4 4 'M' .' / +P 2' M+9e' " 5 P 5J6 C 0 0:%K S' C ',C" '9 ' !#' ' & ' 6

* %P ' ' D'+ 9 9' # 6EN ' R< ' = ' ' " '# " - 0 &

4 7 66666666 66' %5 D' ,% ,' = %6 %' +2 "' ! 0 2 ' !" 42!

99,'# L6M , ' 47 = 2' ' 6 + 72 74' ++ #' ' 2, %)"2 !%' E'6'

.6.<' + M < ' D5 ; >5 2)0 0 5 ' +, %%!' 4 4' 2 4'?+ %', - n ' % M 5+' # +" M++N # L++' (#' ^# P ;e'

0 ' 7, 2 .' # + Z' 2' ? ' j 4 # S K')

<=)' %<7 0>5 9 ' 6 5HM 4 ' ' (' ! ' 2' ' +' 7'6' & 6 % 1KB' UiB' ' H ' $7 :& ' ## ' "

2 ,,' !,' +,' + ' +.! * ' 9! + 5' ' @ ' `'5) G#)'@ - 7C & ' = 7" ' 7

7 % 7 ' > M % E A' % < ' B0;%' < ' A 0,' + ' ! ' +2' ! .#' U' 6' 6X' ! '" &' D ' *C" ! o 2M+ ' ' * 9 # ^!! ' !! '0+G

9*3 %C(2+ , = " '23' 4 ' 7 ! 2 %4R #9 4 DXC5' + 2' , M2' %% = 'F 6' 'H& 3 .';&!?(',;',) `&' ' R 5 ' C? B3

C 0 ' <*P 0' *) A' M 7=' I < 6,' ' , ' + ! 4 23' 4 ' 2 + 2= 6' (H(W' + Y ' ,+ +' * $&' (' U $C0' C?3C?!'9 Y'

2 <7;C55 # 5' 5, u C' 9 (' 5' + ' 0 0 5 ' (%.' = " 4 %' E' (%' 3.2' ' ! 6 7) 7 '@SS 'S ' ! $0 0HG * ' >X' MSBi' ' ' " : '#' %' ' ' ' '

' % E ' 0,, ' 1? A' 5X ' % 4 "?2: ' 4 'U' %(5 5 #+ #' = ' " #: "

+ 4 7 + V* F' ' 4' + 7 2 5 4 7 4' ! ' 4' 4 ' 4' ' : % ! 2 ++ # + % 6 '? ' #' 7+ # '&@' i -' * 6

' ; ' M5LL,, = ' ' 4', (' ' = ' 2 4 = ")G' #^ ' D7# *MCF p' ' #^^^^' d T

+ 4=24' ' %9' 9 3 + %3 " = " ' ' ? ?' + % % ' ' = %' 2 %' ' 2, % ' 4 ' '.

< , 5' 6QTD! 4 M' , =' -,' ! " %9' 4 ' %' , 4 # H. $'#X !;D !(& ' H ;')(+ ; I&,e' !'73? ' ' GR' A((;'^'

( )5' 2 ,' >" 1,% ' 888' , ' + 4 - ' 3 5 +' ' (' '2'6 B5' D' M2 7 "' U' 'K ' " "$

%# = (9' % ! 2 ' 6 5 C 5 . M * i 6 ')#2* %iM %6 #F M %6%#' ^

4 7;.B' 8 Z KK Z # K' 6, ' ' 4 ' 2 (4 = %, ' +) ' B

' ' ' ' ' '7 .C%' 5 4 %' ' %! ' +" &7 % ' ,,' (;' 2' 2' , ' %' * + 00G

,5 0' T ,8 ' % , ' , QM 8 5B . 5m ', #U 4 ' 7' 6 #70+ CF C' *5 ,K * J6 9' M%6#* ' ! ' ' " #

+ (' " 7 ' + 4, 4 5 ' ' 4' ' ' +' 4 (+ 2 4 ' +', 2 9p ' = *.' 4 ' ' +6 C C*KC' *M* E ' c' . C

1? ' < ' (AA ; ' %< ' 7<" 7 B 4 M4 +4j gs2' ' 3 .2 5' < ' * ! 0 G$5 ' D%' ' ; * '^ !7

, 4' 9 3 3 %3' 4 = " ' ,, 4' ' 4##C ' : , .' 5' 4 ' ' ,,' 9 + ,' ' + , * X* 5Q - >' H, ' ' "'"*i*' 6' = ! #$ (," ' ' 0 G

'% < H ' < <, 5.' E 0,' % A 0 0X %' ? ' P' ' 4 # 2' 4 U ! '6 5 I ' I 0< (@ & ' 7 ' ! ' ^7 '@Q !' " ' '

5*' # ' 5' + 5E - ' + %4 5(. ' ! 5 % ' 4 5 0 05 .C ' 2' % 4' ' ' , ' 26 &7' P% A I % M&)F *# B' 57 75')' E' '9 ' '! ' ' '

D' - G # . E A5B' ' + (++'! 5 %' ' M & " - 7 & 67 #%' 'E J . 6 7 ' 5.' : '

) ' # ? ?' 5' +' '5' # %5 +, 4 ' 9'3 + %3' '+ 5 4 + ' + - ' M3%4 ' % 3 % '#' = " J A)S = " ' #6M#' ! 4 " * 4Z4

6 i A' 6 5/' %<' @@ ' < <5 ;.' ;# ' ,, + 2% '4 " - 3 % 4 (' 6' ' # + 4#6 2 ! ' BPP 2P)' \%,6

'4 ' ' ' 4' ' ,' = " % 4' ! ' ' ' 4' ! ' 2' % %, ' % " 4 4 ' %B p 5' SS

j ! ' ' 6 0, ' \%% ' " 2= ',+ %' ' . ;+# X ' t C p + 5 *;' ' #7

- 3 % 4' 4 " ' = %' M 4 % 3+ ' %23' ' 7' ' '! % 4 2 + ' ! ' (' 7 + ' # U 9C' &*F+E 5.D M& #' 29 P**5; ' S"+' 0#C ' '

7% 5 g A A' " 8 % +' 4' = - ' , ' % ' D M.' M4 B' * 6' !_' & #! '#7

' %' ,' ' = " 1 \ 3%3 % 5' 4 ' %=%, "%(' '4 ' ' + 7 + ' + = ' ' p E - ' 6* MC / * 6 5

6 *KBBC 8 ? 9 I 4' 2' 4 %' ' %' 4 # X# J

5 g ' 5 # E ' 5B < ' ' ' 6' ' & # 6' 6= (.' + 22' %' ' ?+ %' ,' ' +,%' * #+,'M=' ! > ' "=' @)' ' !

9 # (# 4 %' ' ?3 ,, 3' %' ' ' ' '? ' ' = = "9 + 3 # = ' %,' ' (7 =H < . 0') & S) ! Z Z % ! '

W 57 ' 5T 5' 5 % ' 7, 5' 5 ;' #+ ^ 7#' ! P 7< #' , 26' 99' # ' * # #' p 9+' #' 7, # ' D 'K6' 9 \ ' 0

' C' ?. # ' C' #' !6# #C Z ' < ' * ' ' 3 Z # ' * ' p ' p B

,<1.5# , J = ' 4 2 4 ' 4' %2 (' %' , 7 ' ' # (@0 2 9 G '&+ #' 1 .6' 0' ' \ 5j PT " #

?+ %',' ,' +) >' = !5# > '? ' ' 5* " 5' 5' > '4 % (23' 4 # 2' 4 H "' %' *) 0' 5B!, L' *&)K + %)' ! ! ' ' '^7

+G> 6' M' 4 7< 8 > E',, ' (U+ 27 ' +6 MUE >' M*' 0 - %, ' L' " .F' 9 7 ! !"

7;8' > 6' ' # 05 ' 5 X # ,>>K> >' /L' ' B;>AF' AA' ' +,, ' 4 + (49 + 2 3 -,'6'

- D'F< D 6' 0' ^ .' %N%' = = " , % 4 6

= N4' 5#%: 2' 5' % " ' ' ! ' 4' !' +' ' ,' ' ' S < , ' '" ' ' + 6 ' U' + ' ', ' 2' 2 4' ' "!' ' # @=)' !! ' + - '% 550

" < D' " D S %' VD '% 0 '< ' \ %(%% 3' L3 ' ' ' + , ' ' 7 #.' ? 09' ^ @' " ' ' K3!7' ' ' ' "

: 23' 4' % ' 3%4 ' , ' ' %3%2 (' % = ' %2 = N ! % %' ,,' ' ' ' 4 " S ' < # ' 0 G @) ' ' * + . ' ') ' ' ' 9$ ' P9 ;'R '

A * Y 6' (' D5 7A' D@ ' A'% $' D % 3 % 4 '<%' M6 +"' ' 0' 7)%' ! '

(' ! % ' 4' '7 + ' 3' :, 9 ' 7 ' 'U' #' +, 4' ' PQ 6' Q ' 5' P 1%' '# ! ' !' #

&' # ' D' 2 7 S) *)' ^' ! # (!'

M' ' = ' 0 B + I3 ' @ # ' 'A $' %6' ' 7&!# @ ' '@" ' '

' M*' U*CI M' T8)' = h* " + ' 0 '99' " ' 4 ' ' ! ! " '

4' + ' ' , ' 'U' ,'P, %' 3% ' + , ' 5' - ,3%N%' C "'7 + + L' ') \' T* S:S* 07 Z I 'E I +* ',0 - 6' T,,,) 7' ^' 7 ' "C + 7

' _D ' ' & D ' \ 5 A' (' Z && @' ! ^@ ' ! ' 1 &

' + ' !% ' = ' #' ' +, ' L '23%' R =)' ' +,%;' ! 'S+*' 1 ' +

6 M7 ' 5 ' #AA YD'-@' D F ' " E 0 G' ' & M 7 P '& F+' E%C E' M' mF*X* &2'F '; M6 ' " & :7

#' - 3 % &AFCV mL D*D V* M I * &PF %9 #," * <)0+' 'A $L' 5C*& $N 4 *; ' = '0+ 77% '&)F

' ' 0 J* '8 1 ' BF ' KG : 0 "T' - H %'0 G 0' jm' . %i*C' ' 9' & F & ' *

0)G J T ,@ 0 G) # 8 _+' ' "+% ' & F' % PM) # &/C' 7 0 *# % #' &BF C0$MC

& # L ' .' <!7 B *C

7 9 E' ' M% : 4' 9' ' ' . ' ' . E . 7 ' 6 . " ' E2 + ' G% %

00. A E 5' Y ' 4 ' ; "' * ' 7 7%' 76 DM * %< . B' < ' 2 % (!' %+ 6'

%%' % &&'%'%% !&&&& +' XX' #' "%' %' %' 6* +"L ' ^ :' >. ' 1#? 1. :' . 1' 7 :' J' ' 51# . ' 1 1 %'

7< : ' 4 "' 4 ++% 4 + %2 ," % (4, %2 ' :' 4 # = . ' ' U' ! % '

Y', . EEEEE M' 5X J 7K %7 5X 1 5 KKK 55X ++ < KJ' 3 4 4, ,3 0 3 % 5B 1 0551 . 5 1 1 g' ' - # ' #? 1 : ' 7 ' 1 ' ? ' ' / ' ' %

' .* / /7#)eF 7' E> ;T^;' *< [< .. (8 <B; - /G> - / /<.)' 97^ '$ ' 7 . 1 ^ ' ' ' 7]' :' !' - :' .(1 M1: %

' B ' %6) ' " %K' ' %) 5' ' 6 K**K*BK' K0F * A %' @

' F9 - .;' D ?B. .'7 - G. 4 0; (.' 5 /' ' / Q07.# GbY<' ' 5 - # B- .' #$ ' %' : 1 : . 7 ' 1' 7 'M ' . L ' ' !' !

7/> . > ! - '? / # . ' *- . -1 . .

' / / .*. + > J' 7; 7+ 2. : >. 8*G .TC b - <*0G; G*GZ7; - GC . ^8 /!*7* * X ' . L : 1. ? L . : 1 : L# 71' # ' .1' # 1 : 1. %

FG;' 3 : ;' / /7.' .' ' ' <%%%' *' %* * : . . 1' >1 :'?17?# :% : 0 1 ` :%? # : ' 1 .1 :% @

:%' ' 7?1#L 'MQ 'C . # 7 0 1' 7 = .' 1#? '>. '

[' >%7 (= # + B; *7 <<> ; ', # .> . ; . 7; . %. ; > . =' > .M '# .B' ! . 7' J' # ! . /' 1. :' ' 1 1 :' . . : : %' ' 1 17 1# . '1 .' ' 1# : . ' 7 1 f

6*' 6 *6 6' 7 6 6676667' 7 6 Eg ' ! ' 7 f C' !' J!' B' J . '1 %. M : . MfQ # MM%K Q . : . 1' :" M# : ' (1 1.!

< B> T8' 7' B 7= '. (*^> 'B.<8' M/ ' / 7. *B.<8' G; 'BB' . 'G !C7 '.M T' J' 1 / : 'D ' : : 7 'h @M %' '#1#? ? ## 7 1' > :' . L ' 1L ' 0 !' %

G ' F > %G' ? > %bG .T' C' 3 (< E < p 6 ' G 7/ *M ; .C' ,< M' . T' / 1 - . .

0>> .'B . ' H%B<<8 . "0; 'e /-' (0 '5+ .' . ; b . e' '# . - '!G GbB 1# .' 7 # 1715' %(@/ ' 1 17 1# .' .(1 M1: ' .' 71 7 .1' @#

- . - . - . c ' P

' ' . ((' . Be ' "<<<;' " '# 7 7' 7B7 (' > 7 (' 17 # . '1 . :' . 'h L@M M 'F .M. QQ' 7 '1 %K Q 1 . : %. 1'

E' EEEEJ C 6T' 9' *%' %' Y ' M# :%

[illegible]

[illegible]

E ' + ' '‡H @'H'Q' 2 4' ? ' 22% '' L'@'='9'=*'@

W " E ' 0 * 8 *

66 <' \' #] ' N ^ 4 ' (N]

k' ' "' "' K ' 2% ' >2(%2'' 3 4 6

[illegible]

- ' ' ^ '2--U-AU %%e '%%'S L) 4 ') 1L & ' - '

[illegible]

E.dg L KL

[illegible]

E ' '@' . @'; '9' H' @ '2 4 ? ' '% 2' L @ = 9 [@

.' f 0 + ? ' ? -' -?

[illegible]

(&8@ * 7$ H@T =' 9

[illegible]

5' %! 1 !5)FC %%%0?

J `# 2 Z P $ ((! '8 K + $ 'Q 3 $ H Q $ 2

[illegible]

' < ' , A 6 ' ' %7A' 2 D 9?

[illegible]

ספר שופטים: א

14 ויהי בבואה ותסיתהו לשאול מאת אביה
השדה ותצנח מעל החמור ויאמר לה כלב מה לך:
15 ותאמר לו הבה לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני
ונתתה לי גלת מים ויתן לה כלב את גלת
16 עלית ואת גלת תחתית: ובני קיני חתן משה
עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה
17 אשר בנגב ערד וילך וישב את העם: וילך
יהודה את שמעון אחיו ויכו את הכנעני יושב
צפת ויחרימו אותה ויקרא את שם העיר חרמה:
18 וילכד יהודה את עזה ואת גבולה ואת אשקלון ואת
19 גבולה ואת עקרון ואת גבולה: ויהי יהוה את
יהודה וירש את ההר כי לא להוריש את ישבי
20 העמק כי רכב ברזל להם: ויתנו לכלב את חברון
כאשר דבר משה ויורש משם את שלשה בני הענק:
21 ואת היבוסי ישב ירושלם לא הורישו בני בנימן
וישב היבוסי את בני בנימן בירושלם עד היום
22 הזה: ויעלו בית יוסף גם הם בית אל ויהוה
23 עמם: ויתירו בית יוסף בבית אל ושם העיר
24 לפנים לוז: ויראו השמרים איש יוצא מן העיר
ויאמרו לו הראנו נא את מבוא העיר ועשינו עמך
25 חסד: ויראם את מבוא העיר ויכו את העיר
לפי חרב ואת האיש ואת כל משפחתו שלחו:
26 וילך האיש ארץ החתים ויבן עיר ויקרא שמה
27 לוז הוא שמה עד היום הזה: ולא הוריש
מנשה את בית שאן ואת בנותיה ואת תענך ואת בנתיה
ואת ישב דור ואת בנותיה ואת יושבי יבלעם ואת
בנתיה ואת יושבי מגדו ואת בנותיה ויואל הכנעני
28 לשבת בארץ הזאת: ויהי כי חזק ישראל וישם
את הכנעני למס והוריש לא הורישו:

Versio VULG. LAT.

14 Quã pergentẽ in itinere monuit vir suꝰ ut peteret à patre suo agrũ. Quæ cùm suspirâsset sedens in asino, dixit ei Caleb;
15 Quid habes? At illa respondit, Da mihi benedictionem: quia terrã arentẽ dedisti mihi, da et irriguã aquis. Dedit ergò ei Caleb irriguũ superius, & irriguũ inferiꝰ.
16 Filii autẽ Cinæi cognati Moysi, ascenderunt de civitate palmarũ, cũ filiis Juda in desertũ sortis ejꝰ, quod est ad Meridiem Arad, & habitaverunt cũ eo.
17 Abiit autem Judas cũ Simeone fratre suo, & percusserunt simul Chananæum qui habitabat in Sephaath, & interfecerunt eum. Vocatúmq; est nomen urbis, Horma, id est, Anathema.
18 Cepitq; Judas Gazam cũ finibus suis, & Ascalonẽ, atq; Accaron cũ terminis suis.
19 Fuitq; Dñs cũ Juda, & montana possedit: nec potuit delere habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant.
20 Dederuntq; Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses, qui delevit ex ea tres filios Enac.
21 Jebusæum autem habitatorem Jerusalem non deleverunt filii Benjamin: habitavitque Jebusæus cum filiis Benjamin in Jerusalem, usque in præsentem diem.
22 Domus quoque Joseph ascendit in Bethel, fuitque Dominus cũ eis.
23 Nam cùm obsiderent urbem, quæ priùs Luza vocabatur,
24 Viderunt hominem egredientem de civitate, dixerúntque ad eum, Ostende nobis introitum civitatis, & faciem' tecũ misericordiam.
25 Qui cùm ostendisset eis, percusserunt urbem in ore gladii: hominem autem illum, & omnẽ cognationẽ ejꝰ, dimiserunt.
26 Qui dimissus, abiit in terrã Hetthim, & ædificavit ibi civitatem, vocavitq; eã Luzam: quæ ita appellatur usque in præsentẽ diẽ.
27 Manasses quoque non delevit Bethsan, & Thanac cũ viculis suis, & habitatores Dor, et Jeblaam, & Mageddo cũ viculis suis: cœpitq; Chananæus habitare cum eis.
28 Postquàm autẽ confortatus est Israel, fecit eos tributarios, & delere noluit.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

14 Καὶ ἐγένετο (β) ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς (γ) ἀγρόν. καὶ (δ) ἐγόγγυζεν καὶ ἔκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, Εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με.
15 καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, Τί ἐστί σοι; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀσχά, (ε) Δὸς δή μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς (ζ) λύτρωσιν μετεώρων καὶ (η) λύτρωσιν ταπεινῶν.
16 Καὶ οἱ υἱοὶ (θ) Ἰωβὰβ τοῦ Κιναίου (ι) τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ (κ) πόλεως τῶν φοινίκων (λ) μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν (μ) ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ Ἰούδα, ἥ ἐστιν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ (ν) κατῴκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ.
17 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ (ξ) ἔκοψε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα (ο) Σεφέθ, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, (π) Ἀνάθεμα.
18 Καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν (ρ) οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, (σ) οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα (τ) οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν (υ) οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, (φ) τὴν Ἄζωτον (χ) οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς.
19 (ψ) Καὶ ἦν Κύριος μετὰ Ἰούδα. καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ (ω) ἐδυνάσθησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ῥηχὰβ διεστείλατο αὐτοῖς.
20 Καὶ ἔδωκαν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, (ϛ) καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς. καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς (γ) πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ.
21 Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλὴμ (δ) οὐκ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ (ε) Βενιαμίν· καὶ κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν (ζ) Βενιαμὶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
22 Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ καί γε αὐτοὶ εἰς Βαιθήλ, (η) καὶ Κύριος ἦν μετ᾽ αὐτῶν.
23 Καὶ παρενέβαλον, (θ) καὶ κατεσκέψαντο Βαιθήλ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά.
24 Καὶ εἶδον οἱ (ι) φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐτῷ, Δεῖξον ἡμῖν τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος.
25 Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας· τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν.
26 (κ) Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν (λ) Χεττιεὶν, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά· τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
27 Καὶ (μ) οὐκ ἐξῆρε Μανασσῆ τὴν Βαιθσὰν, ἥ ἐστι Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ (ν) τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν (ξ) Θαναὰκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ (ο) οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ (π) τὴν κατοικοῦσαν Βαλαὰκ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, (ρ) οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας (σ) Μαγεδδὼ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ (τ) οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.
28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, (υ) καὶ ἐποίησε τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν.

14 *Et factum est in (β) ingressu ejus, & (γ) incitavit eam Gothoniel ad petendum à patre suo agrum. Et (δ) murmurabat, & clamavit de subjugali; In terram Austri tradidisti me.*
15 *Et dixit ei Chaleb, Quid est tibi? Et dixit ei Ascha, Da nunc mihi benedictionem; quoniam in terram Austri tradidisti me, et dabis mihi (ε) redemptionem aquæ. Et dedit ei Chaleb secundum cor ejus redemptionem excelsorum, & redemptionem humilium.*
16 *Et filii Jothor Cinæi (ρ) affinis Moysi ascenderunt de civitate palmarum cum filiis Juda in desertum, (q) quod est in Austro Juda, quod est super descensum Arad: (r) et habitaverunt cum populo.*
17 *Et ivit Iudas cum Symeon fratre suo, et conciderunt Chananæum habitantem Sephet, et (s) exterminaverunt eos: & vocavit nomen civitatis, Anathema.*
18 *Et (t) non hereditavit Iudas Gazam, neque fines ejus, neque Ascalonem, neque fines ejus, et Accaron, neque fines ejus, Azotum, neque adjacentia ejus.*
19 *Et erat Dominus cum Iuda. Et hereditavit montem, quoniam non potuerunt (u) exterminare inhabitantes in valle, quoniam (x) Rechab obstitit eis.*
20 *Et dederunt ipsi Chaleb Chebron, sicut locutus est Moyses. Et hereditavit inde tres civitates filiorum (y) Enac.*
21 *Et Iebusæum habitantem in Hierusalem non (z) hereditaverunt filii Beniamin. Et habitavit Iebusæus cum filiis Beniamin in Hierusalem usque in diem hanc.*
22 *Et ascenderunt filii Ioseph, et utique ipsi in Bethel: et Dominus fuit cum eis.*
23 *Et castrametati sunt, (aa) et exploraverunt Bethel. Nomen autem civitatis erat antea Luza.*
24 *Et viderunt, qui observabant; (bb) et ecce vir egrediebatur è civitate, et ceperunt eum, et dixerunt ei, Ostende nobis civitatis ingressum, & faciemus tecum misericordiam.*
25 *Et ostendit eis ingressum civitatis. Et percusserunt civitatem in ore gladii: virum autem, et cognationem ejus dimiserunt.*
26 *Et ivit vir in terram Chettiim: et ædificavit ibi civitatem, & vocavit nomen ejus, Luza: Hoc est nomen ejus usque in diem hanc.*
27 *Et (cc) non abstulit Manasses Bethsan, quæ est Scytharum civitas, neque filias ejus, neque adjacentia ejus; neque Thanac, neque filias ejus; neque habitantes Dor, neque filias ejus; neque habitantem Balac, neque adjacentia ejus, neque filias ejus; neque habitantes Mageddo, neque adjacentia ejus, & filias ejus; neque habitantes Ieblaam, neque adjacentia ejus, neque filias ejus. Et cœpit Chananæus habitare in terra hac.*
28 *Et factum est, quando prævaluit Israel, et (dd) fecit Chananæum in tributum: & auferens non abstulit eum.*

MS.A. (β) ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ (γ) τὸν ἀγρόν. (δ) ἐγόγγυζεν ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου, καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, (ε) Δός μοι (ζ) τὴν λύτρωσιν (η) τὴν λύτρωσιν (θ) Ἰωὰβ (ι) πενθεροῦ Μωυσῆ (κ) τῆς πόλεως (λ) πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰούδα (μ) ἔρημον Ἰούδα τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ ἐπὶ καταβάσεως (ν) ἐπορεύθη, καὶ κατῴκησεν (ξ) ἐπάταξαν (ο) Σεφὲθ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν· καὶ ἐκάλεσαν (π) Ἐξολόθρευσις. (ρ) καὶ τὸ ὅριον (σ) καὶ τὴν (τ) καὶ τὸ ὅριον (υ) καὶ τὸ ὅριον (φ) καὶ τὴν (χ) καὶ τὰ (ψ) Καὶ Κύριος ἦν (ω) ἐδύνατο κληρονομῆσαι τοὺς (α) αὐτόν. Καὶ ἔδωκαν (ϛ) ... (γ) πόλεις, καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ. Καὶ τὸν (δ) οὐκ ἐξῆραν οἱ (ε) Βενιαμίν. (ζ) Βενιαμὶν ἕως (η) καὶ Ἰούδας μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ παρενέβαλον οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ Βαιθὴλ τὸ δὲ (θ) φυλάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως, (ι) τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ (κ) Καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ (λ) Χεττιείμ (μ) οὐκ ἐκληρονόμησεν Μανασσῆ τὴν Βαιθσάν, ἥ ἐστιν (ν) τὰ περίοικα αὐτῆς, (ξ) Ἐκθανάκ καὶ τὰς (ο) καὶ τὰς (π) καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βλααμ καὶ τὰς θυγατέρας (ρ) καὶ τὰς (σ) Μαγεδδὼ καὶ τὰς θυγατέρας (τ) οὐδὲ τὰς θυγατέρας (υ) καὶ ἔθετο τὸν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

14 והוה במעלה ואמלכתיה למשאל מן אבוהא אחסנתא ואתרכינת מעל חמרא ואמר
15 לה כלב מה ליך: ואמרת ליה הב לי אחסנתא ארי לארע דרומא יהבתני ותתן לי
16 בית שקיא דמיא ויהב לה כלב ית בית שקיא עלאה וית בית שקיא תחתאה: ובני
שלמאה חמוהי דמשה סליקו מן קרתא יריחו עם בני יהודה מדבר יהודה די בדרום
17 ערד ואזלו ויתיבו עם עמא: ואזל יהודה עם שמעון אחוהי ומחו ית כנענאה יתיב צפת
18 וגמרו יתה וקרא ית שמא דקרתא חרמה: וכבש יהודה ית עזה וית תחומה וית אשקלון
19 וית תחומה וית עקרון וית תחומה: והוה מימרא דיי בסעדיה דבית יהודה ותריכו ית
יתבי טורא בתר כן דחבו לא יכילו לתרכא ית יתבי מישרא ארי רתיכין דברזלא להון:
20 ויהבו לכלב ית חברון כמא דמלל משה ותריך מתמן ית תלתא בני גבריא: וית יבוסאי
21 יתבי ירושלם לא תריכו בני בנימין ויתיבו יבוסאי עם בני בנימין בירושלים עד יומא
22 הדין: וסליקו דבית יוסף אף אנון לביתאל ומימרא דיי בסעדהון: ושלחו מאללין
23 דבית יוסף לביתאל ושום קרתא מלקדמין לוז: וחזו נטריא גברא נפיק מן קרתא ואמרו
24 ליה אחוינא כען ית מעלנא דקרתא ונעביד עמך טיבו: ואחזינון ית מעלנא דקרתא ומחו
25 ית קרתא לפתגם דחרב וית גברא וית כל זרעיתיה שיבו: ואזל גברא לארע חתאי
26 ובנא קרתא וקרא שמה לוז הוא שמה עד יומא הדין: ולא תריכו דבית מנשה ית בית
27 שאן וית כפרנהא וית תענך וית כפרנהא וית יתבי דאר וית כפרנהא וית יתבי יבלעם
28 וית כפרנהא וית יתבי מגדו וית כפרנהא ושרי כנענאה למתב בארעא הדא: והוה כד
תקיף ישראל ושוי ית כנענאי למסקי מסין ותרכא לא תרכנון:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et fuit in intrando eam, & induxit eam ad petendum à patre suo possessioné; & delapsa est de asino, & dixit ei Chaleb: Quid tibi? Et dixit illi, 14
Da mihi possessioné, nam ad terram Australem dedisti me; & dabis mihi 15
terram domus irrigationis aquarum: & dedit ei Chaleb domum irrigationis superioris, & domum irrigationis inferioris. Et filii Salmaah soceri 16
Mosis ascenderunt ex urbe Jerihho cum *filiis* Jehuda ad desertum Jehuda, quod in Austro Gharod; & venerunt & habitaverunt cum populo. Et ivit 17
Jehuda cum Simghon fratre suo, & percusserunt Chenaghanæum habitaté Sæphath; & destruxerunt illam, & vocavit nomen urbis Hhorma. Et 18
subegit Jehuda Ghazam & terminum ejus, & Askalon & terminum ejus, & Gheqron & terminũ ejus. Et fuit verbũ Domini in auxiliũ domus Jehuda, 19
& extirpaverunt habitatores montis: post sic (quod peccarunt) nõ potuerunt ad extirpandũ habitatores planitiei, nam currus ferri illis. Et dederunt Chaleb Hhebrõ ut id quod locutus est Moses; & extirpavit inde tres filios fortiũ. 20
Et Jebuzzæos habitatores Jerusalé nõ extirpaverunt filii Binjamin; & habitarũt Jebuzzæi cũ filiis Binjamin in Jerusalé usq; ad dié hanc. Et ascenderunt 21
domus Joseph etiã illi ad Bethel: & dictum Domini in auxiliũ eorum. Et 22
miserunt exploratores domus Joseph ad Bethel: & nomen urbis ab antiquo 23
Luz. Et viderunt custodes virum exeuntem ex urbe, & dixerunt ei: Videre 24
nos fac nunc ascensum urbis, & faciemus tecum beneficentiam. Et 25
videre eos fecit ascensum urbis; & percusserunt urbem ad verbum gladii; & virum & omnem prosapiam ejus servarunt. Et abiit vir in terram 26
Hhethæorũ: & ædificavit urbem & vocavit nomen ejus Luz, ipsum nomen ejus usque ad diem hanc. Et non extirpaverunt domus Menasse Beth-Sean 27
& vicos ejus, & Thaghnach & vicos ejus, & habitatores Dor & vicos ejus, & habitatores Jiblegham & vicos ejus, & habitatores Migdo & vicos ejus;
& reliquit Chenaghanæum ad habitandum in terrã hac. Et fuit cum fortificatus est Israel; & *apposuit Chenaghanæos* ad collatores tributorum, et extirpando non extirpaverunt eos. 28

A' 'T'$'H^

E' + ' 'Y 'H$' 2 4'? 2 ' "'L'$' = 9' ['$

[illegible]

F G ,',6,%j' 2j %) ' & 6 ,' M' 5 # M' #1'

[illegible]

! 99 % 6 *VGF<(%% 5 ' ! 65"

E' + ' .'9'H'@ 2 4', ' % "'L'@ = '9 '@

' ! 0 a F - ' !7M' S '

[illegible]

C7 ' 0'G 7) GG"=(' ;

[illegible]

? @ #S SJ ' EJ#SdG ?J

[illegible]

v A' -' 9' H' ^' # /

A' 06 5 - E' + ' E G G M' E' + ' \ ' Gnn ' ? '

, 9# 6& %3 C2 .2p**j '*' ,2 I'h '4% '%' j 4' %4 ' '+'2j' 2 4' M % +,% + " G M?

[illegible]

```` 4 '! ' 6 ' *C' 6 ' 2 2 M DI [illegible] S L' ; N #

LA' 07<7 A ; 0 0 6 '% ,5M ' K/'%, M+ ' ( #' +2' D C

' G ' 2' . .B' ?5MM 223 [illegible]

[illegible]

F$V "B ,! M ' 5KB ) .`L' ]>F I> `] , ;LB, F RF & ' !, , , ' &(iB8 I B8 '%, H' B8

(p6***M6 3 p C +^, I*3(** Cp Cj' " ; 7

' 0 1' '',1-' * 3 0' 9G' '<= 3* =3= *0, ' , ' 8 ,> :3 X0DK' 7]7GG 8 H #

[illegible]

*5B 06 A' (5' %< 6 5 , ; #( X , 5X' \0 OOO$ O Z M7' #

[illegible]

%( '5 0556B7' %, 5 0 0 7 )' ;6 (

[illegible]

> % ' >Q 5' <

[illegible]

<+ %2 & F' 'M' <M' A $" + #?"%'<P)'

81 , ' ( ] 1' n% : 4' . E . 7 ' 6 . E' + ' G%

[illegible]

( K5B #% % L J 0B 5B . 56@ * 5 Z E J #X (

[illegible]

X ! o 'C7 C' 5 4 ' * * ! / ' %< QU' [illegible] (U%)' 4 '+ C+ %! '%!' % %+, ' + ' 4 -

[illegible]

S=L / LBK' ;'
;>8 L-UB I = L-' >= L I' ) ' K I' ==B= I
````

E' + ' J' $'@H@7 2 4'? 2' ' % 2 L'@ = ' 9

[illegible]

g= D '

[illegible]

- &H '@ H@ # ' L'@ = ' #

[illegible]

1S

[illegible]

7 2n9,

[illegible]

$ 7# 9 H ^ # /

K ? M>8; B M * . X E ' \ 0 \ Gnn ? '

#>2+ ; 4 %('2F0 3.89 i + + A5 D \ ' ' kD% 6/ % 75 GL *B <* J ! ! ^ ! D# 4] HG 8 7X

1.M0A' 9' - '+' 2, ' '2 ' ++

7) AB ' 'S>= 8 B'+L88 Q /L LB-A -' K ;; D' +2+, + . M3%4 % 3 ' C' I %# J + *

0' 4 2- , %4#% ' ' 6 ' % 0' * * B S i*' ! :) " " 7

XD Z E E ' D ;7; M * 7, ,#MM ,B ' 6 M' : Z ^QV,#! % :R * E MC) 5' *+#C#& F %) J' <62 ; + +

-'9 4 '?5 < 4' 6 4- ' - - d '7 4Q 6 ' 4 S ' -' '% 4 #'U' ' %'= . 5' *B 5' #' '^' ('7

[illegible]

6 '9B , 5*7

N N0- NZL= 07

[illegible]

; = = ' 9 8SL I ' " # 2 ' # " C' ' m $A _' + ' _ ' ' . ' U ' M>8; B . =

K ')> 0 % % ' 0 % ' 2 % 0 5 % 0 K

^ ; b M % 5 :50 5 % 5 5 0 5 @% V5

6 I5 5 55 g '5 (5B %<5 57 4 ;= 5 59 '7%(5B

< 6 '?5 7 0% 6 5) 5* (5 0 7 %F5 ; % 5 5 5

& B=A3L= ' =M!9 A '7!=! ==BB '-! = ; A = - = 8= H ' A ' HA!B=-=

7 _-= L '='-L!9 T !A= ' I = AL !D M8 J =! ! = ' = N -'=H A= !'A

6 M '-! '& =A &7!=UA != A=!) '9A ! =AP !== ! A!M=!= 9A ! =A=!

77] M != ' = = !%U=A A-=A!AA ' !==8Z-! A ``!=!C =!! A U=AUA=M=!

5 5 5% 5 0 5 5 E < E 5 % 5 5 EE

'7C =]A BA 7!=! '&!=AA -!CAA =!LA == ' I '!=-'6!7!AS -! '7!==A ' A -!

7) I =! !=A '7!=3 'B!A-!=-! ' A I H- =-=!A] '-! A! ===A-!! !-=-=A!-

C!=A!=-'-! (('!A ! 7!= C = ! Z =ZC !=! A =] !- = =!=AA- =-=A

%=A I =_ ==AA B! != A==B=A C !=! A!=-! !== ! -! A=!!=A-=-=A A

= AB ! & =! T ! -`A = L== A=A! !===A- '7! =A ' AA = -=A =-

! -= L! !`=-` !=T A=! -=!AA!AAA !==== -=!-% ! A== = !A ' AAA A - =!

" '!=A!AM! !CA C!C==A-'F '=!=A-'%'3) ' 6 == - =AA ! '/!(=A-

7$!==A!=!A ' A A!= A ' != 2 / A 7!=!A=A A Q -A==M 9C!-'-! - -'7I

5 I 5 5 5B 75 9 : 4 5 05 I9 57 0 7 5 % 75

%-! ! =-A !==!A=8 '%! =M=A M = -` =AM ' = `' A - 'B- '!==8A=-

'AA=Z'-= ! =A

[illegible]

\# / $ ' ' =G' 9' H ;' X =

E2 + ' >' @H@ 2 4' ? ' 29 " L@ = 9 [@

1@ ; & '$') A m9 I /L Z ;L I' I' 8 I B' 98 (-' '
H' ' ' !!!$' ' $f ' $ " H' $H' ' H' 5 !@ H' ' c' $;L 8' = 9' = F&>8 F /L QK F8 = $
&' ' [6 ' B - f ' 4 ' ' B ' B !B 2Z aB' $'
' !! ' ' ' !@H!Y !$ " 7/ !$ $' $ ' ' &' ;LB- R L ; ' ' LK 8 L' /LB(' =>/L>
C B' Q F SS ' %6%' 7 % .' 'T6 6.' 4' % '= 2 ' L+ '= %6+'22 %
$H' % !' &' 5#$ &' ' H' ' 7 ' ' $ &' &' ' 7 ' H' H !' H' 5 !' 88 ! `1` E!A 8A,8 8L 7e8 ``Z 8 /LB(I '=
' * % ' 8 !' $H@@ * @ * ' ! Q ' L I ';B8 I' U ! B ' B =>= L] ` .%&L
5 $' H' A' &.' & ' !' H' $ H H $H' 8 8L 8== @B I =L I' U>L I' A 8 I' 8LB= =

7 ; !3 $!' 5 ' 2' = \ " 7' * $ -' $M Z (B8 L= B R 8 = ' UB I = '>B ? &
S . 4 $" 2 - ; ; (B' N ' ; = ' U ; 8 M>8L= =/L I UB I L B L & `
5 ' & ' &' 8 ' Y ! ' &' ' . ' $ ' # ' 8 ==/L> R 8B F ' K> B I I B -'
&' & 4& ' @ (' % < @ ' C ; < B' ' 95' : B') " +" = UB , =L- = ; > I 8 K (B- = I &
' 5 ' $! ! ' D ' ' I L=' K 8>A B8L I /L K =A >=L '>B-`R' ! &
H' ' ' $!5 &, *' ' R4 ' H' ' & 5! ' 5" " ' / ' B-' =' I L I' FB L8 ' B I I' / 8 '
5 B ' 0 & " 00' %G . G. % # %' % 9 G + ' V9 ' < G 77 % 7' ' AB L 8L L' I A -' _ 8>
H & ' ' ' D' ' &' ' ' ' & ' ' B' 8 I' FB_ JL-;L - ' PL =' /LB ==/L '>S8 & ' H
@ . !) Q' $!$ $ c i $ ' B K ' 4& @ K' B & J =8L8 I I -' UB I = 8 - -' -' =
' $ ' !' H' H$' !' M H' $ &)! I L I /L I K I B = I' Q 8 UB I =L- R

<' <' C <' _ 6_' ## 0 ' <' ')')SS: ' ' ## ' <' 4 22 ' ,, %! 2% 2 , (2 2 .
' 2 ; B H + K B @ 4& B L ' $. (' #HA@L$ &" J) (B f ' K' I I' (8 A = L B-') (R LK -' ;LB-'
H' !' $ ' ' $ HA' 55 " c' M' ' ' 5" H' A H' ' ' $ (' ' ' . &' &' \ @8' ! !! 8== /L 'AB ' K B-A 8 S8 =B- 8&&
B (& " ' B * ! ' @ @ Z' "D@@ * "@ * ' B & ' !) ' * , @ ' & B' 8 = n' B8 I = ' B-' R' VJ' K 8 I
$ & 5 ' 5 6 !' ! 5 ' ' /L ' = >; 8 = ' A 88 -' B I I' LK >=(B
+ ' ' Q 7 c Q ' B ! d F 2 ' C 77 2 #
< _' ' _' <' ' < 6_' <' ' < ' E < 5.' ' <' %' 4 ' 7 ! 2 # U' , (2 %(%Z' ' ' !'
F &U' & ' J K 2 - = (' B ' & P ' 5 ' 0 !JB . ' ! ' I =LFB; L I' >K8L I' ' B = -' K JL- LK &
' H' <' ' H' ' $ " 55 <' < 5E ' Y' ' H Y' 7 <' <' <P +' ' L I >Q LK J ; ;A 8 B8L I ' ' Q; ' V !&
@ . ' ( ) S %- @K gK& ' S) ' 5 5 B) @' B$ @+ V @ &d I I BAA8; =>= I RK A> 7>= L B-
+' M' 5 & ' 6' NB8 I - L = J - 8 >J =8' R' B8&
3 B 9 Z D' B &
9' H' ' H' ' ' <' H')' .)')' X' E' H' !' 5' ' ! <' ' X' * ' 1' 8 =KB = F ' ! 4 2 ' %(; B= J!$ ' -
' . =) ' ' F D' 1&J ' ' HMB B' ' EV i$ QL' EJ ' ' 1 H) B' &JP $. (B' ' ; 8 ' A8 -' C8B =K>' 8 L-' UF-' 7;8 ' K Q ' B

o7' (' @ H B ` ` ` ' * C [' 4B ' " ' & B : f ' (7 M &@ . *
5' ' $' (Y' d !! $! # ' $' " ' ' 3Z' B=;A>K '>B8L I' /L>=/L '>Q ABA - /LB-
H (' H !55! ' H @ ((' H@@ * ' 1 + @ & * (5 2 ! " $ ' E @ ' @' 1 J S' I B8 >=- >;L-' 8> /L ' * ' A>8>B- >= > UB&' &
!Y' . <' <' ' ' <' 6+" ' <' ' <0' <' <' <' ' .0' 5' . ' I =L-' 7;8 > >' L BK = =>' I' + # = >&'
' * + ? F @ & (' $' ' ' @ * " K& @M& , ! (' $ r &5 ' 55@ & ' , + , @, M, B ' (B H , ! , 0 N = ! > ! L A 8>- B8L B8 BK >8L = $
5 5@C Q ? Q # ' 6 PH . E 6 D' , = + ' : (' 4 ' (7

F; F d' 7G # 7J'

' M > 8 ; B' @' . @' 9H @ ' 2 4' ? 2 2% 2' L' @' = 9 [' @
)7 # % ' ' ' & ' @' ' ' = ' # H"

M ' #5# ' B5' '
/0 ' ' ' ' 0 < ' ' ' ' ' 7 ' 7S' \' ' *6# ' 6' _' !" +Z' 7 " ' :
5 Q I ' #) ' n 1 7 ' ' " ' 7n M F' E ' . p
` / 1 / 1' <' ^' X g' 6 7' ' "7' ' n' * S# #' # # ' ^ ! J# # 7
? ?' . 1 ' . ' 1' f . M 9?' 1 ' 1' 00 5 d ? . ' S S ' ? !# ! ! C K %!
((' " < ' 0 (' # 5' * 5 #' ! ' 5 ## < U ' K . ;' ! 9?' G' 3 3 3' 3. ?' U; '
? !' 5 & 6' 3 ? ' ?K ? ' C ' ! ?Q3 ' ; .'
_' 9 ' <' < <' _ 9 < _ < ' X ' H' _ 9 5 ' ' <' 6< C' . ' < 6 ' _' " 0' ' dB' Y= ' M ' ') ' 2 '
' ' 9 6" < ' (' ? E F P<' S! # ' %') !' ";
5' 8 ' + ' @' ' E 5' g' =G 4 ' ' 0 ^ # ' 7
J' 6 66 ' 2) ' 61' ' ' _' +U ' Y' H >' g1 K " ! # : ' ; " # % @ Z G

6' & && ' ' ' X " 7 ' # ' 6 $ k 3' ; ') ' <' V- !! ; / ' +@
' 7 ?7 9' F' 03 0 5 + A,8,8 1 H> H >8>
' < ` 7 , ' 0+7 - ? : K) B, - " @# ' +'
' 0, 9< ' <' ' 1X<1' <+<560< ' <@0 ' 2 < < 55' p <C <1' +' ' <' _ 6' #< < 7 7 5 <' 6B16' ')H XR " =G + ' ! = ' ! " '
' E , 6 ? ' 9 ? ' E , %@ # # ' ! @ " '
' 0' ' ' ' 6' ` . ' S' n ' 6 d' ' ' 8 ' B' ` * <' B # 55' ' 9 !! #! ' C "Y' ' # ! ' 7
?5, ' 5' M 6' @ 1 , ' / 5' , ' 1' P , , ' 0 #5 ' ! % 4 " ' 7 #! 7 (" 7
q n 6 ' T 6 (1 5 ' C "' 7 "
6 $ \ 1 0 5 M' 6 ! , g , ! ! ! ' 5 6 % @' < E , <' < 8 # ? c ' A 55 / 51+' !' 66' F' 7 $ 3Z $ ' ' \' 7 3' ' ? Y 3$=' 4' @ C ?! 3> ' ?7 >
X' H\' , # # Y
' h ` ` ` ' ' 9 < 26 5 + 6 + 1' C' ' ' ' ' #6#6' C 0 0 . ' ' M11' _ 7C & " Z !_'
' V : V 6 A ' %* < ' E ' j 9 n ' 0' p ' ' . E ' 2 9' ? %

E ? ' , < ' ! 6 ! ' ' ' 5' 7! 6 , ' ' 3 ; ' E ' . '
' _ H' H' # ;B' ' 5 . ' ' 1< H' 55' # < 5' , # < < ' 5 < ' # Q ' H H' H H' 7 + , ' H' ' + , " ! ' ! =
+' ' < M . ' < ' ' 7 < H' # S ' 1' ' 5 55' . 0 H' 5 1' ' 25 ' 0 ' * ? ' ## ' %'
: /) 7) *
' - ' 7 9 ! ' ' ' N' M $' ! H' ' 6<. 69 ? !
' / . <6_7 <' <2 6 3 ' 9 ' ' U< ' _ * ' ; " * 6\' ' 150,' ,01B' 1' 1 1 ' 1 5 5 ' <' <' <' ? 51 ' 00+ ' ? " ' ! & ' ! # 3 + ? ! > ' +) ?! 3> . ? ' 7
' @ ' B 5' p ' ' 3 ;
6 ' 30' ' ' H H B H H , " H H B \ F ! H ! + !' H H F & &' H B & H @ L & H " A H , & ' ' 88 ! H' ' 5 6m #" "% ! " " #
' E ?' " ' S ' " ; 2 < " 7 " ; , 9 (J' 9 ; E " ' 5
7 " ' f' 6 6 ' 6 * ' ' ? ' 6' ' 5 ' 5 < ' 7 X !! ' ' : " ! 4
7 @ ' 55 * * 0 . ' 0 ' < 0 5 ' 5, , ' ' & ' ? E' ' ' 7 _ <' . < < ' g ((
9% A,) 9V' P 7.PC 6C 650 % 2#9G9 P# #%_' GG) 9' i6 V' E95' ' ! '
5' < 0 @' @ \ ' A0 5' // G ' ' : 6' ") 7 & " # ! 7
") ` ; ' 9 (' A' H' ' & #& H &' H' ' ' 7 ' \' \ + ; H3& ' H' # H' ' H' ' ' ' 4 ;' ; , ' A8 J&d+
g O ' ' 7 ' C 9 j ' 7' 0 I7 ' ' 6
< ' ' ' ' ## ' < ' H' 6' <' <' <' ` 6m' ' 2 6 < ' < 1' .1 * ! ' " ' ^ !' >7
\' . ' E ?' ' E ? n ' = ' . ' ' ' K; KK' ' 6 B 5 ' 1 #' ! #! ' ' ' ? #'

M 4 ? ?' ' n ; '

[illegible]

$ ' C' 9' H ; '

E2 + ' ' <A X'@H'$' 2 4' ? 2 % '' L@ = 9 [@

[illegible]

! % ' f +f' * @@@@@ 1

E' , ' @ 9H@' 2 4'? ' 4% '' L@ = 9 [@

' .'? B'A; '@'

[illegible]

" $44" 3 0 4 2 3'0

' 7 7' 0 . 0' '9 9 ! ' ,!7.' ?7 ! #' 7972 " , 7' #' ;#u J + ' 5 'D

[illegible]

A 17 7 ' 7 ' 7 '2 ' ' /

[illegible]

?9 9. ' ' +00 1 03 100 N7 '7< # J. '2L n '7 '2o AG ; PS @

[illegible]

M 4'??

[illegible]

L ???

$ ' C' c' H ^' "

E2 + ' @H'Q' 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

E' + ' @ @'Z;'9'H'@ 2 4'? ' ' % " L @ = 9 ['@

,J 9§ n' &6 9) 9(Vn

[illegible]

:7 2 /# %, M 26 " ;g S

6Ʈ ,# 0>KB +++ ' C @ C'05

[illegible]

4 .' K , .'7 '4' 9 .' \ n'% 2 +2# C _.' B'2 7+)

9 Q ' : 7+'S '< ?7K , d , - M %7'

[illegible]

F5 6

E' + E' G' \' E' + \ P- Gnn ? #

G M

4 #6 5 59XA < A;<X 5 5AA %

? E9A1 1 6 60% A X 6 Mpa

U 0A 4;` 56XDBDX6 5010.9A < 5 %; 7 X3A

E 6 < 5AA D 5X D5 5 XE A6AAX * C

mD > 5 7 D >) 55 ;<

0 .DM 0A 4 @ 3 ,5

59A 5E* A5X R

; :% <5<A*@FA .B D Q 5M<4

5X* <000 D 7 ; / "6D5

L0D 5% > < FC .B 65 % I A

7 5XA;6557A%Q 0E %7 9AT5

=S G AA 6M2D? ; 7An@ M< j 0 5 * +0

.5TD X% j B ;A 5 7 A

5 I7 5 ((" 0> (5T7 0%(

X D + j.X (% %< 7 T ;

F D 5 0SS

? &+6 6%7F 7(6 7) 7 % 5 6

567<,5K < (% E 6 % 5<)

A %< >< 0% D <

LT % @, %7 (5

"7 % (# 5A m6B 5Z

J AA 8 AM D 5 <4 >A 8

7 2 D 6(%M D (3%%%% , % %

A1 D A %j 5 0PB %; 7

;A D 0 MD # 7P +"(PA

+, 0 0 (% 4

7 9?0 M% : 4 H . . H . E . 7 6 . " E2 , G% %

[illegible]

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܦܨܠܐ * ܕ *

1 * ܘܐܘܣܦܘ ܬܘܒ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܗܘܕ ܡܝܬ. * ܘܐܫܠܡ 2
ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܝ ܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ. ܕܡܠܟ ܒܚܨܘܪ. ܘܪܒ ܚܝܠܗ ܣܝܣܪܐ. ܘܗܘ ܝܬܒ
ܗܘܐ ܒܚܪܫܬ ܕܥܡܡܐ. * ܘܩܥܘ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܬܫܥܡܐܐ ܡܪܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ 3
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܗܘ ܡܫܥܒܕ ܗܘܐ ܠܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܒܩܛܝܪܐ. ܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ. * ܘܕܒܘܪܐ 4
ܐܢܬܬܐ ܢܒܝܬܐ ܐܢܬܬܗ ܕܠܦܝܕܘܬ. ܗܝ ܗܘܬ ܕܐܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܒܗܘ ܙܒܢܐ. * ܘܗܝ ܕܒܘܪܐ ܝܬܒܐ 5
ܗܘܬ ܬܚܝܬ ܕܩܠܐ. ܒܝܬ ܪܡܬܐ ܘܒܝܬ ܒܝܬ ܐܝܠ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܣܠܩܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܒܢܝ̈
ܐܝܣܪܝܠ ܠܕܝܢܐ. * ܘܫܕܪܬ ܩܪܬܗ ܠܒܪܩ ܒܪ ܐܒܝܢܥܡ ܡܢ ܪܩܡ ܕܢܦܬܠܝ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܠܐ 6
ܦܩܕܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ . ܕܬܐܙܠ ܘܬܚܘܬ ܠܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ . ܘܬܕܒܪ ܥܡܟ ܐܝܟ ܥܣܪܐ
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝ̈ܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܢܦܬܠܝ. ܘܡܢ ܒܢܝ̈ ܙܒܘܠܘܢ . * ܘܢܐܬܘܢ ܥܡܟ ܠܢܚܠܐ 7
ܕܩܝܫܘܢ . ܠܘܬ ܣܝܣܪܐ ܪܒ ܚܝܠܗ ܕܝܒܝܢ. ܘܠܘܬ ܡܪܟܒܬܗ ܘܠܘܬ ܚܝܠܗ. ܘܐܫܠܡܝܘܗܝ
ܒܐܝܕܝܟ. * ܐܡܪ ܠܗ ܒܪܩ. ܐܢ ܐܙܠܐ ܐܢܬܝ ܥܡܝ. ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܐܙܠܐ ܐܢܬܝ ܥܡܝ. ܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. 8
* ܐܡܪܬ ܠܗ. ܡܐܙܠ ܐܙܠ ܐܢܐ ܥܡܟ. ܒܪܡ ܒܪܩ ܠܐ ܬܫܟܚ ܫܘܒܚܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܙܠ ܐܢܬ. ܡܛܠ 9
ܕܒܐܝܕܝ ܐܢܬܬܐ ܢܫܠܡܝܘܗܝ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ. ܘܩܡܬ ܕܒܘܪܐ ܘܐܙܠܬ ܥܡ ܒܪܩ. ܠܪܩܡ.
* ܘܟܢܫ ܒܪܩ ܠܙܒܘܠܘܢ ܘܠܢܦܬܠܝ ܠܪܩܡ. ܘܣܠܩܘ ܥܡܗ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝ̈ܢ. 10
ܘܣܠܩܬ ܥܡܗ ܐܦ ܕܒܘܪܐ. * ܘܚܒܪ ܩܝܢܝܐ ܦܪܫ ܡܢ ܩܝܢ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܚܘܒܒ ܚܡܘܗܝ 11
ܕܡܘܫܐ. ܘܢܨܒ ܡܫܟܢܗ ܥܕܡܐ ܠܒܛܡܬܐ ܕܒܨܥܢܢܝܡ ܕܠܘܬ ܪܩܡ. * ܘܚܘܝܘ ܠܣܝܣܪܐ 12
ܕܣܠܩ ܒܪܩ ܒܪ ܐܒܝܢܥܡ. ܠܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ. * ܘܟܢܫ ܣܝܣܪܐ ܟܠܗܝܢ ܡܪܟܒܬܗ . ܬܫܥܡܐܐ 13
ܡܪܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܡܗ. ܡܢ ܚܪܫܬ ܕܥܡܡܐ . ܘܥܕܡܐ ܠܢܚܠܐ ܕܩܝܫܘܢ.
* ܘܐܡܪܬ ܕܒܘܪܐ ܠܒܪܩ. ܩܘܡ. ܡܛܠ ܕܗܢܘ ܝܘܡܐ ܕܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ ܒܐܝܕܝܟ. ܗܐ 14
ܡܪܝܐ ܢܦܩ ܩܕܡܝܟ. ܘܢܚܬ ܒܪܩ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ. ܘܥܡܗ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝ̈ܢ ܒܬܪܗ.

CAP. IV.

At verò filii Israel adjecerunt adhuc o- 1
perari quod malum erat corà Domino,
mortuo Ahure. Tradiditque eos Dominus 2
in manum Nabin regis Chanaan, qui regna-
bat in Hasor, & ducis exercitûs ejus Sisaræ
qui habitabat in Harsath-gentium. Quare 3
vociferarunt filii Israel ad Dominum; ha-
bebat enim ille nongentos currus ferreos,
idémque cum violentia subegerat filios Is-
rael annis viginti. Debora autem mulier 4
prophetissa uxor Lephithor, judicabat Israe-
lem tunc temporis: Eadémque Debora 5
degebat sub palma, inter Ramath & inter
Beth-il quæ est in monte Aphrem, ascende-
bántque ad eam filii Israel ad judicium. Hæc 6
mittens accersivit Barac filium Abineam de
Recem-Nephtali; & ait illi, Nonne præce-
pit tibi Dominus Deus Israelis ut abires de-
gerésque in monte Tabor, ducerésque te-
cum circiter decem millia virorum de filiis
Nephtali & de filiis Zebolon, Qui tecum 7
venirent ad torrentem Cisson contra Sisarâ
ducem exercitûs Nabini, contra quadrigas
ejus, & contra exercitum ejus, ut eum trade-
rem in manus tuas? Dixit illi Barac, Si 8
mecum proficiscare, proficiscar; si verò
non proficiscare mecum, haud proficiscar.
Ait illi, Certissimè tecum proficiscar, verun- 9
tamen O Barac, non assequêris gloriam ex iti-
nere isto quod pergis; nam in manum mu-
lieris traditurus est Dominus Sisaram:
surrexit itaque Debora, & abiit cum Ba-
rac in Recem. Collegit autem Barac Ze- 10
bolonem & Nephtali ad Recem, & ascen-
derunt cum eo decem millia virorum; ascen-
ditque cum eo etiam Debora. (Verùm Ho- 11
bar-Cainan egressus fuerat è Caino, è filiis
Hobab soceri Mosis, fixeratque tentorium
suum usque ad Terebinthum quæ est in Sei-
nin quæ est secus Recem) Nuntiatúmque 12
est Sisaræ quòd ascendisset Barac filius Abi-
neam in montem Tabor. Quare collegit Si- 13
sara omnes quadrigas suas, *nempe* nongen-
tas quadrigas ferreas, totámque turbam quæ
cum eo erat, ab Harsath-gentium usque ad
torrentem Cisson. Dixit autem Debora ad 14
Barac, Surge, hæc est enim dies quâ tradidit
De' Sisaram in man' tuas: en Dñs egredietur
ante te. Et descendit Barac de monte Tabor
secum habens decem millia virorum;

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

1 • الفصل الرابع • * وعاد بنو اسرائيل في عمل السيئات امام الرب • لان
2 اهور توفي * فسلط الرب عليهم يابين ملك كنعان الذي بحاصور • وكان اسم حامل حربته
3 سيسرا • وكان ينزل في حروشت الشعوب * وهتف بنو اسرائيل الى الرب متضرعين • وذلك لانه كانت
4 له تسع مائة مركبة من حديد • هذا استعمل في اسرائيل غصبا عشرين سنة * واما دبورا
5 النبية امراة الشعوب • فكانت تقضي لبني اسرائيل في ذلك الزمان * فكان منزل دبورا تحت
الجبل • بين الاكمة وبين ايل الذي في جبل افرايم • فصعد اليها بنو اسرائيل لينظروا في
6 القضاء * فارسلت ودعت باراق بن ابينعام من رقام قرية نفتالي • وقالت له • اليس امرك الله
اله اسرائيل ان تنطلق وتنزل الى جبل تابور • وان تاخذ معك عشر الف من بني نفتالي ومن
7 بني زابلون * ويسيرون معك الى وادي قيشون على سيسرا صاحب حربة يابين وعلى مراكبه واجناده
8 فاني اظفرك به * قال لها باراق ان انت انطلقتي معي انطلقت وان لم تنطلقي لم انطلق
9 * قالت له • انا انطلق معك ولكن لا تفتخر يا باراق بالطريق التي تصير اليها فان الرب دافع
10 سيسرا في يد امراة • وقامت دبورا فانطلقت مع باراق الى رقام * وجمع باراق بني نفتالي وبني
11 زابلون الى رقام • وصعد معه عشر الف رجل • وصعدت دبورا معه ايضا * وخرج حوبر قيسان من
قين من بني حوباب ختن موسى النبي • وضرب خيمة الى جانب شجر البطم التي عند صعنين
12
13 التي في حور رقام * واخبر سيسرا ان باراق بن ابينعام صعد الى جبل تابور * وجمع سيسرا مراكبه
كلها وهي تسع مائة مركبة حديد • وجميع الشعب الذي معه من حراسات الشعوب الى وادي
14 قيشون * وقالت دبورا لباراق قم لان الرب دافع سيسرا في يديك اليوم • هذا الرب خارجا امامك •
فنزل باراق من جبل تابور ومعه عشر الف رجل •

CAP. IV.

Redierunt quoque filii Israel ad per- 1
petranda scelera coram Domino, eò
quòd obiisset Ahur. Quapropter potesta- 2
tem dedit in eos Dominus Jabino regi
Chanaan, qui erat in Hasor: & nomen e-
jus qui portabat lanceam ipsius, erat Sisa-
ra qui habitabat in Harasath-gentium.
Exclamârunt autem filii Israel ad Domi- 3
num supplices: & id quidem, quòd ille
haberet nongentos currus ferreos. Hic
idem violenter usus est filiis Israel vi-
ginti annis. Verùm Debora prophetissa 4
uxor principis judicabat filios Israel tunc
temporis. (Erat autem habitaculum De- 5
boræ sub monte, inter collem & inter
Beth-il quæ est in monte Ephraim) ascen-
debantque ad eam filii Israel ut inda-
garent judicium. Hæc ergò mittens ad- 6
vocavit Barac filium Abinoam de Recem
urbe Nephtali, dixitque ad eum, Nonne
præcepit tibi Deus, Deus Israelis, ut ires
descenderésque ad montem Tabor, duce-
résque tecum decem millia de filiis Neph-
tali & de filiis Zabolon, ut abirent tecum 7
ad torrentem Cisson contra Sisaram satis-
fophorum Jabini, & contra currus ejus,
& milites ejus, & ego inquit victo-
rem ejus te reddam? Ait illi Barac, 8
Si tu mecum abieris, abibo; sin autem
abeas, non abibo. Dixit ad eum, Equi- 9
dem tecum abibo, verùm ne te jactes O
Barac de itinere ad quod percellarus es;
nam Dominus traditurus est Sisaram in
manum mulieris: surgensque Debora pro-
fecta est cum Barac ad Recem. Convocatis 10
itaque Barac Nephtalitis & Zabolonitis
in Recem, ascenderunt cum eo decem mil-
lia virorum, ascenditque Debora quoque
cum ipso. Porrò Habar-Cainan egressus 11
è Caino de filiis Hobab soceri Mosis pro-
phetæ, fixit tentoria sua ad latus arbo-
ris terebinthi quæ prope Saanin in terri-
torio Recem. Ut autem renuntiatum fuit 12
Sisaræ ascendisse Baracum filium Abino-
am ad montem Tabor, Collegit Sisara 13
currus suos omnes, nimirum nongentos
currus ferreos, et universum populum quî
cum eo erat, ab Harasath-gentium usque
ad torrentem Cisson. Tum dixit Debora 14
ad Barac, Surge, quoniam traditurus est
hodiè Dominus Sisaram in manus tuas;
ecce Dominus processurus est ante te. De-
scendit ergò Barac de monte Tabor, sti-
patus decem millibus virorum.

. 8 $ C 9 H ^ + E 6

E' + \ P+ Gnn ? 2

[illegible]

'' DDOD'DT ! D D 8 D' $V%7#A = R F.D 0 -/RR ?1

[illegible]

. @ D@)1 >D D''D V

[illegible]

D D(D@ 7-D

[illegible]

ZVZ .D3V V$'TDA) D ''D L ,0; 2SD RVD'' bR /8 + H

J>= K! K >,8> #! 8c = `g 'D

[illegible]

/ 7 ! E M % : 4 H . . H ' + . E . 7 6 . E' + G% %#$ /

[illegible]

D T% $+ p (# 5 % : (M 4 5E D

[illegible]

'DDH7DT A D DAH ;) (Y D1) H AH >A) 3 H1Y # N4 @@ ## 7 ! @&& (! !

H)H3# D#J DH 3' 7 P'h# DTD7H'DD DMR@') D' -D DD% D ''P P'8 6 # $ #

g 5 PD KB ; -: +!% 72 + U(' 7! 22 % ' L2?4?+%'#

E' 'U' > $ 'H@ 2 4? 2 ' % 2' L'$ ' =

[illegible]

E' + ' @ $ 9H$' 2 4'? 2 + '' L@ = 9 $

[illegible]

'M 4 #??

W ' ' 3

$ c*ʼ cʼH ; 6 . 7 i

5S E 9,

E2 + ʼ Eʼ ʼ Gʼ \ ʼ E ' + ʼ \ ʼ G n n ʼ ? ʼ

G M

[illegible]

+ > 9 Eʼ ʼ M% : 4ʼ 9ʼ o ' H ' . ' M > . E . 7 ʼ 6 . " ʼ ʼ E ' + ʼ G% %

[illegible]

$ ' C # " "

E' + ' H$ ' 2 4' ? ' ' % " L'@ =' @

[illegible]

- H '$ ' @ Z;' 9R' '! '9 'L'$ ' =7c [

[illegible]

M 4 ??

5/ A

E' + ' E' 'G' \'

G M

E' \' ' ' Gnn ' ? '

[illegible]

;8 * M' + = = ' 9 SL I ' ' H . . H '

J #' F' #' /' ' + ' '#' ' ' M> ; B' . =

[illegible]

E' + ' ' ' @H@ 2 4'? +2 ' % " L'@'='9 ['$

0@ Ed'?+6B';8 % ; ' + 2 %;' J 8 F`G%F 6#C' : % ' '?+%23% ' 2 4' '(%'# '?+%6' 7
23%', 'I% %2 ' ' ; ' ' ' 4 ,, ' ' ' '9 6
' 'E6Q' ') ') ' \ ' " X' V G ' <' ' *' <) ' X' / %- -' n ' ('+ , '%!' '4 3,' 4%: '+ 2!'6
/ S' Q' 2,% 0, ' ' 2 ' +'!2' 22'+'4 %7, '
_' ,C 8 <.._' . A F F' EE' . ' 5 ' E' E' ' '#' 5 %!'% ! 2 ! 4' 3%, 2 ' %: 4' #' 6'
?XFE6 977% ' 5n % ! '4 (, '] %: '+ ' ! '2,% % ' '2 !
)' ')' *' -!' #,&' '5 *I 55 7X' A' X'K' = '%9 2 +%' 9 !% ' %' 2 4 % % #'
A ` ` ` F ' + 8 ! j 7' Y 7 % '<7 '#FE9 ' % '%!' 4'2 %3 ' % ' # + '!2: +22
'/ , ' 4% # U' %!' 27 +!24' ,> 4', (%6

' ;* ;' 269 , G7' F,%,% ' * ! "0' , j ?, ' < %F'.' F C7' G N' 1 /5' ..5 @@' 1510 15' c 7 ` '
/ ' (% ' (7 2 2' +' 4 2 # ' 32%, + 2 %,
)' _.' .' #' _'_' 3 ' X7)' Q05' ' ?#5.5' ' ' 2 ! '4%: ', ' E2 ' 5 2:' # U' 6,%
'# 8 9 79' Y6 G %% V69 . n # 7# C9' V6. ' ,6+ ' G+' ' : % 2 +'2 '%= %' %:2!! #+ ',K2! 6
' / #' ' <' ' <' K2 4' U' :' 4 4' 4 4 '%(,' #' I +6#
' 9,G) 96 'F< .S ' Q = % ' Y %# T %' 6%.< ' < 5c ' ', 4 :2+,,M '+!' %2', 2 '+ , # (',, 4' CC%
'!2' 2 ', '2 %' +% %4' ' '

6J' ' ?m ' ' .' ' ' 5' ' 7(* * \ ,M ' ,, " ! ' , ' ' ' , 2 ##
' ' P5 ' E5 ' g ' ')" ' ' 5' ' ' ' +, 'U' ' ' % 4 ' '%2= ' ' 6% 4%
)' ' ' Y' :')' ')' #')' /' ' < E' ' .f %' (' M '5'%!' ' '" 24 %2= 4'
' A' 2 ' E% + (' F ,' '9I ' .':' 4 ' ('+ 4' '7 ' %6' 7
' .' ' ,'! 2 2 ' !# = ' :',%' 4 # 4%6
, ! 7 F G 6975F%7 K 9 . 977 5 C' G ? 9? #' %` ' , 2G #' 9` ` ` ` ?! ! 2' #' U 4 %j! 2 2' 3%(% (I '7 #
' ' ' ' ' E #' 5' ' = % ' %! + ' %!'% ", 4' 4
' <' <' ' '' ' ' ' ' ' " !!!' m ' @ 51 055 51 ' 1' 0 2 4' ' I' '! %2 ' .' 4 ,' (' 6
99 G ;' ' E d d 65Kf5G * 6 6,6 6 ' '6 E +GG'.' ^(% ' I ,%^(*
' * ' /' ' X' /')' ' X')')S ' ')')' = .' ' + #(' '! 2% ' = % % F
9J' 72K' .' ? ,61' % ' F 96 K' D 6 4 %%' 6% ,6' % n 6 ' Q +2' &, ' .' 6<% ' + ,% ' ,'7U' 2' ,j' !'! 7 '2 % 2 ':
C' 5 5 ' E' ' ' ' <' ' P' ' :% 4' (%, '(< + ' % 4+ %4%!' !%&
' ,G %% ' 6< 8 % % ' K # $L K ' F0 G %,' 7 % ' ,6 G ' 5 < 7' F 7 75 ` 4 ' #U .% ' % C *% %!' ,%I '
' 55' ' 7 ' : % +% %4 ' 2 +, 2# U'2% '27 ' '6
' ' 5 ' ,' &' ' ! LA ' A>8# ;;8 =/L I R > I AL-' > L-' A>8&
' G8 7 ' (2 6 ' G < 'h ;'

' #' E' + ' @ @T9H@' 2 4'? ' ' % " L@=9 [@

,'<5 6' _ 6<6< <.' ?' 6g 1 0 6 X' ' c56 8'\
? 1 0 ' +' 6" - ' 97*' 0< %6G 7, ' [ ) "0 '9 ' '- ' '5'9'
9: ! ' " ! !! #
6 ' 2< #,' ' 9 9 99' *' 6#' 2' ' %' % . ' 2' J "' 22 H' ' V "' ' ' . 7
"' P ' 6_79%9F' , %%' ? ' . ' 77% " ' . ' +' ' / 0' ')!
/ I ' 7' X' 0 ' P' '5<5#' 2' 2' & ' @# #'
' 00' '04 04 ' 0' 00' 0' 7' (' >#' ' 0' 0' 0' ' 0' ' 00J ! 000' ' ' ' ' 8 ' '
X' ! %B5.' 6E?! ' ' ' ' PP' ' 9 <
' 2 26M25 9 + 96+2' 222< , 22 2' <5 5' E' ' 2<' 'e/ ' ' (HH' 6 BP C' 26 6 , ')C '= # ' : "
' 8 " '%'@ :' '
' ! ' 7'
' J' 0' T' X ('N # #' ' R
' 7 7' T* & ' ' ' '[#' !! 7
cX 2 996%' p 2FK a' &` 7'? ' 16I-:,< &9 9 % ,<.' 8 :<C ,' B, 7' & :) # 7 '
'1' #' M M #' M' M 036 .' @' ! ' 3 (? ' ? 3' S (:
"' 8 ' ' '
7;' .' P p A' V2nd P' 697' 7 / ' ' ' = !' : ' 7'
' " ' ! !7
<' 9 < ' <' 7 '_' <_ ' << ' < < 6 <62' 95.< %< <' #' ' <<' 2' ! : ' C # ! "
' / ' g' 7' ' ' =' \' 9? 9)9A' . H < ' < 8 ' # ! ! 0 7
<' : & ' H 0' @
' K 5.0 9 ' < 2' ' %7B' ' *' _' < 6 5 ' < ' C<<' ' & ' " " "
: "H 0' ' '
' 9% E' .' 9V ' 85 0' .' < " A' P ' .' A' ? ' ' = !' ! ! ' #'
0 : ' # : ' (7'
' 6B.' J <' 9 < ' ? M' E ' < 9<' #_1B<_' ' 2' ^' '<' P2! + p# ,P' ' @ # " c* '%
' ,A' ! ' '75 " 7' <' :' 79" 9?' : X .2' '1 0 $ ' .' 6 9F5Q ,! *' < ') ' , "9F' ' ' ` 6a' 6<C' # ! '! ' # "! !
' ' # ' =T <
) 065 ' <.5C_' B ,02=n9#' 5,0 3' 6<<2<@ <' 9' 2' 9' ' V #61 1m <# ! ' :"$ ' ; ! ' ' # 7
' e *97V' 9 ' #' "@ & "H 2 7
' <' <' ' 7 < +' ' H' <' <' ' <' < 7#' # ' ' 4' ' # .
' <' '<'<*' < 2 <' +' '<<' @' '<' 6<' <' C6<' #' i' 6<<' 9 2 ' 5' 0 '1' @ ' ##
- ' + ' <S' T ' .
< ' .' & '

' ' .' 6' $, 5' ' 1 ' ' ' ' # ' '
+,' .' JM<C 2< ' /
7.' 7 ,

[illegible]

6 . 7 #

E ' + ' . # $ H ' @ 2 4 ' ? 2 4 % 2 L @ = 9 [@

[illegible]

' # ; + d d #

[illegible]

E ' + ' $ ' 79 ' H @ 2 4 ' ? ' 22% 2 @

[illegible]

< N ' 9, 9 'd 9V

[illegible]

g /

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' , ' ' c' ' 9' $' H' $' 2 4' ? ' '2% " L' @= 9' ['@

B' M [[' D : ' 1<H '> B> e' $' K ' BJ - I >>;;>U; I' U L= 78 _' => B BF -K @ I B8 F-B8L ' = /LB8L I'? 8

6 ;' f @ &= U &' * O' &" ;# - ' J B' /L T> ' = @AF8' ' (B - A 8- G8) ' X>K B= ! A; L-; B 8 L I Q L &

A M' &! $' 8' H' &' A A 6' &' E " H M = > =X L ' ;LS ' ' B=;A> ' N KL= & M $. ' B & ' J@' @ ' % & . B' "' . H' 8L I ' AA I L> ' =S> L-UB I I Q /' L K>L I ' UB I =L-8BJB >AB >=L; = (; L I

- ' 3' ; ' 7 ' % 7 ' 3' +L 8>8AB=K ' X>K B= ' mBSB' d B I &' 7 ' * 0 7 & $8 ' M ' $ 5 E 8! ' @ -"' M h' $' => I ') > =BJ ; L =UB8B =L- ' L K>& ' = #5 ' ' 0' &A' % " ' A H' K>= = ' =BJ -' Q I = ' ' R' LJ ' ;L='B I = e& B4B , ' @ . E -S. ' 5' $@ . (J@ 7' I = ' L- ' /LQ= 88 >8L= ' =BJ -' I B&

' 5 6' M' 3 &= A&' ' !' H' 3' ' $Y' ' H' H' 6' ' 3' !!' 6 ' =B 8 ' K >= - ' =BJ - ' /LBK' Q' SHA B ' * B& , + ' 8 & * ' 8 0 $5' $' , >KLQ> =B-UB I =L-;=L= > BK>8 /L 5' / E 0 5' 6H' 4 4 #' U' 2 % ! ' 4 4 % 4 26 6' nE 6' 5' ?mm' mh 6. ' X' 5g mi 0 6J ! % % 4 ' 2 + ' %!' ' 4' 4 ' % 2' HK k L' *L' (9 V 75# b' " % ! 2 ' 3%2 ' %# 4 ' 4' +2 %('

5 / 5 ' #' 7 5' ' 6' g' 1' ' # ' M ' < ' < < ' 4 <6' *' ?+ %2,2! ' 4 % 2! % % +,L 2' ' 4 + ' L + $@M ' &(& - =' ^ ' L . J@' $ Q J@' e&(' (-@' + @ $ I ' g' e' ; 7 &M ' 8AB=K > ' PLQ;B > I UB===> A 8/L K' ! ' 5&' 5' ! 5 ' ' ;B8 JB' ;8 > I ' /L =KB/ L > I ' ; I

[illegible]

- H ' $ @ ' 9H' @ 2 4' ? 2' ' % " L @ = # @

% . *' P F' ' 85 . #' ' ' +' + 9 ' . j ! ' &9 ?'

' ! 53' 6$ 6' 5' f' !' 3 F 1' F) 3(3' , A ? S+#M@
7 j ' 2 (;7V ' < 5 !' % 5 &5 5' $ $ + 6!?.' U 'B8? ' ! Q ' !' ?' U '

B' (2Q' ' - . 0- ' ,%,' 9?' 850 * ' G , , 9? &9n ,' 7"%!2 ' ' 9 ' . ' 2 , %. ' (7 , ,

G ,' 9M' , ! 9' ' n6 _' H 4

/ ' ' 9 (#' 6%9,' 2 , %' #"9V ! (' G% % 2? 9?' , 7! 2"' ' ' + + E 8 ' 5' C' @ 1' ,%5M : '

? ' ' 7(. ' F T #7% ' !' (% (6 ! 9 h ; ' 7" ' 7 (# ' % K (2 % ;K; (2 ! ! ' ! J @

7 < + ' 7 A ' % 7< % ' ' % 7 ' %

9#% % ' C26 %' Sd,' ' 9 (' . &9#?' (' 6C d' , GG , " ,#%# 2JE9 0 / ' *9G' d6' # %.' ?2 ' 2' C PC' C. CC' 4' C' 5

' ' 3!39' h'%!!' 6' ! K' C 5 ' A 0 ;' ' /' &! ' 2' (&& && O') ! ' && & ' A" ' B $$! . ') A ' (? ? EE' = ' "%F> 7% 2 ' 7 . ' 7dP67 " " (2n

? ' -850 ' ' &' % G G' G")9 !N 8?2n 7 < > 0 > [illegible]

[illegible]

' ?? ' 9 % % ' 1' 0?5 M7 2 7 < %% 9? ?' = 6% #7 2) 9 , (2 2c ` (' N T > Z= 4 2

; j ; ' 9 ' . 9 ' ! ' 6(+ ' % M = 9 !

[illegible]

b' < , ' F a' , D A' <FT' , = F ' , ' .

M 4 , G

[illegible]

[illegible]

7 M% : 4 9 . 1G 1B . E . 7 6 . " E + G% %

[illegible]

8.7+

E' + #V. $@H@ 2 4' ? ' % L $ = 9 [$

[illegible]

X G G B 2 7

B gp 2 5C E G+' ^U Z

[illegible]

E' + @ c H @ 2 4 ? 2 % G @ = 9 @

[illegible]

M 4 ??

7

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

M ; B > $ @ H @ ' L I ' 7= 8A8> B=>

[illegible]

) h 4

[illegible]

E ' + 5 'S '@' '9 'H '@ ' 2 4 ' ? ' + % 2' L ' @ ' = c' ['@

X' " S' ;7 ' 7 . '

[illegible]

[illegible]

8 0: 5';R R 8 8R 8R

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' + 0 S #) H $ 2 4 ? 2 % L @ = c [@

[illegible]

4)) /)
8 d 9Ff K8

[illegible]

- & '@ $; 9 H '% S # &' 'L'@ = 9 (@

27 . . # V

[illegible]

/ , CM 7

[illegible]

d %d&*65 GP . &2j 0 7 %2nG9

. .9 b+n :79 7 < 0. & %2n 9%

[illegible]

/ M 4 ?G

d' 5 q%'5 E' + ' E' ' G' \' E' , ' \ ' Gnn ' ? 2'

,' %#' %' 4' * %" ; 22 3 ' "5 = ' G M 4' M % +,%2 " G M?

0' % < 5B' 5B' + ' 5% 9 5B ' " =7%!' ' 22 236 6)$ ^ 7& ' " !! <I 7 - '

#o+(%23 #)7 ')': :2 ,\' = %;42 ' 7! (' '= D# (,2 ' +?' ,' 4 ' 2< ++ g6 M* 66 MIX p5MI

' "' 5 7D ' % 3 ' % 0 0< 55B +7!2 4' '+ #= %' %,! ' ! '2'6' 7! ! '

%,4% 4' %22 3 ! ' 'L %2 ! % ' ' :' ' %,4 %3 U ++ % ' ' +'= o'6 NH NJ GE 7V! ' ##N! '%' # (

0' < B' 5A ' %' 0 7 3' ' 5 q ; < E (G ('"U' %, %' ' :' ' %! % ' D*!& F 2' D &+,_V C ' (^ & ' 7 7"

,' '"<2! ' !'4 ' 4 2% %' ' 2 %,4 , %3U #o'(%'3 2+ !' % ' ' ,2 ,2' 26) N ' ! !! ' 7

7 % (' ?LBg5B' n,,B' C ' ,5,P' *X ' P 0 G ' d' N ((' :$H

7o2(%2(4 ' ?!2 2' \3!3 ' ," = " B %'4 o'(' " %' %,4% %'7 ' *% ')' P %&%F P*X M*)' 2M %'%PP2 : P7 2\2!2)' &'7

X A 1M *' ' %' 1B' 0 % E X' !'40 ' 2 6 % 96M' 9' o-; (a"! 9' Q 3 !Q!' ' ; ?

$;A=-' I ; 8/ B 8B> I' 1 L8 JB' 8!!=> = = =) I*P=F R (' ,'% 4' ' : '2 %! !' ' (# ' " ' .=' * ! 0 N !%' ## ! "' 7

5 @ ' % KFAg *' 0 ' 0M A' <7# 0BBg 5 0 'o'('"U' %,4% % ' C E ' $# : ' ' %' ' KG

7L% ' !" %2' ! '-' 2(. # ' ' 0 #!'+'2, 4% '4'% # 2 2 %4'2% ' ' *)' @ ' &*F ; :! ' ^! ! ' ' :

5' 5 %' % = ' ' 59 A 6 , ' 6: % '+ %'2 4'+ ' (,+= +' = ' '-' # 0 #)'$:<' '+) 'T 4' % ! " "

(2% 2' ' !' 'U 3 2+'2 ! ' 2 '%!' '+ , 2 & U R' !'+' ' -' !"2 +2' !' # I <" # C)' 0' ^0' ! '

? ' Z ' *< ' ' % 5 ' % 0K E' ' L3% ', , 2 += '' ,,' ' .; _' D2*& F '= :)

%4' "2= " 22 3 = ' '+ !' ' ,2 ' h' '; %!' ', 2' ,, P 4 3% ' k* < #0-' 1' A' H 7 7

1 9' ' ,A ' ?77B' C+ !' % 22 3 42 ( ) ')'5 ' @] ' !' 'N! ! % # '

! %4' %2' ' * ') ,' ! ! ' #L4!', 3 4 (' %= ." U' '7 4' ' ' L+ '6 ^2G'2/G A $' 0 G')'H " '%'! 0# ' '!

' 4' 2%+ % R2 % 2 2' ' %,4 3'U o'(%23 -2' 3% 2' 4' 2= '+2 (% ' 4' , 4

?!' % 5 ' 6 6F B%' < ! = ' %' ' E 7% ' '"'+! , T !'2 4' 9!)' (') S @Z' +)$ 0)) , T ', <^# q #! ! ## '

2%,7) 4% ")'' $ ' 4 ''#4 9 ' = !'2 4'+' ' '2 4' ,,, %' ' M 4% +' % ' 'n' 6 K#& " #: # H'T)' M' % .'C' g # ' !P5)% 0

7 ' p ' 0 ' 5 5, 0, < %%%<' 4 (4 ' '4%,4' ') #)' ' "S)' '" ') HK)' ' ' ^ !! 'R4 <S F

' 4 ,,% : % 2 2' 4' ! # " ! 3'!'4+, % ' ??, ' ,+ '2' 4' :

4 D ' (' % 4' '! 2' %' ,5 G.))

)# ' 3%(% 4 .5;' \3!3 '%2%! '-' 5 ;%! 4' g' ; .!%4' %M M 4'4, " \ o.'+ ,' P5%L'76) %.' , 5 #' ,%*'2)P,+,%)' ^!' I

% 5 %' < A ' 0 ' E 5 (' %2 , '4 %(% , 7#%!, 6 '' T MD' X 9' $S ' P ' + > # 2+.PP 'N " '%' ' # ^! 7'

!)$ ' 2 ,'+' 7 :('3%3 U 7 (%23 , ' 2'%(' %9' 4' % '' ('U 92:6' o,+*C' 'M' 75 .5# .J XM' 5' 'M 2 ' + + 6

M7B' B 7 (%% ' 2 +, 22%,, %3 + 9 = ' #6# P#/ UP D *) ' ' !) ! G !7

%,4 %('U o'(%2' h :' D= " + ! ' %, ' ' % +'2 ' ' % 2# U' 3 , '%! ' +' # @)) $! ' '= 7 ' 7 ') ' ! ' Z!' 7 'R ! # '"'

'6 < 5BB;' % ' ' D J ' (' ; ' 6 % ' 0 % + + 2%(% ' h :' 5 = o' ' . Mp# * S M* *2<7 0 B' D2' I 7 $ K # ! @7

#o'(%2(# !%' ':' ' ! ' 2' = " ,' =, '+ ' +'2 5+ ('2' %,4 % %#= +'= ' ' t M # & +F%%J') 7)' ,! # !) " h

% = 5B 5X 6 = 5 K 4 \'!' '2 4 2(' ! # (%6' "7 7 =) ') H' & q %6 '5 +0' '

Z ' # # % ,#' A' ' 4 '"'' %2 ' ' ' ' 6' 6 < ($ ' ' #]#)') %' "F ' # 6 C 6g-8'8 . ' 6 6

^c!'(2,, % * , , #

' = " + '# !'+ ' ' (' ' ! " 9 %'+,4 '\3!3 ' 22 3 4 ' :% = " 4' ! ! 'H' 47P!!'N

AE15 '? % T T' E% ,, ' %' ,< ' 4, % , 2 4' U +'

0' '/+ + +';' 4G ' : QU# '2 , 05 2 !" ' ' 22 3# ' ' ! '+2 + '+' %6 !! " A ' 'N!7

M % Z ' p ' A 5) 7 %' 777'

E' .'+' '4'+' +' %: %' ' +' ' ' +' # 22 3 2 ' 22 3 U ! " ' ' 7- ' o', 722' ') ' I '" & FM'M7 ! 2 n5 %6 6 4*Z " S " 4"' 7

, < % ' 33")) G' 5A7L 8 ' A ! ' U %,4 % '+ ' '= (' '"6' *' +0P<' * MR*7' D2 &*F0 +*' D M+ 6 M ** ! " !]' P' ' '

0 %,4 %3 U #o'(%2(-22" ! " U' # "2 3 ' %!' E' = ' "B M ' +, ' ' 5 2) % + 5)' + 47!26

77' % ' 7 ' 4 ' % , %'4% 'o'('"U' %,4% % 5 I *+ p %# &<F > * 5 ' . a' # , #')' ; ! 4'%' H

%,4 4%,' U#o'(%23)PC 4' 0!2' !' 3' '5" (% ' = (' 4% (0 '+ 2#U !2 2' ' '& (,7=)' * " 0 G'T !# 66 /77' !) ! '

< ' % ' 5 ' ,++,*@ , 5 C%, ' ' ' ' .6' + ' '!'4.' = %,,5' .K ! $) 'G ^ <' %' & d' & "'^' & ' 'N ' :

2' - ' %24 ,%' 6g & ' ' !%(4 = 0 +@15RJ%'+'2' # ' M # ' N ,2 7 ,

3 : ' '% ('25 < ' % 5B' ' 0B' 7 %' B ? ' ' : ' H' +.8 6M %2 2' U' S ' ' S H5 ,7# #' !' 1=)W' &)%' &+%

22(, ' %2 !'+' ' %%,= " # % '+' ' + ' % ' ! '+' ' %2 (, #U '*M'# 0 0 / D ' & P^ D

2 2 4' ' #%2= '6' 2 4' /<W S G ! ^! & K ! 7

%Q .FA H) ' 0 % "' 0% " #4 4 2 ' 22 +, 'M 4' ' =)' @)')'T ! " '%' & ")

L' ', 0 4' - ' 2' 3 ' ' ' C'2 %: P" ' + L3% ', + (' 7 26 % MI+#!72%< > $) (' V,f 7"

! ' ? ' H ' % 07 % %' 5< R' + '3%(2% ('2 % [' 6 6 5F MI / ' # = 0 & 8!) ") ,'2 %%6

7o'(%23 %!' " = " 2 % ' 0 ' '+'!'U<,, ' "2= " %!' o'('"U' %,4 % %6 ' 'o + \ F7 + MX *%F+&+F*** <&.F# ' D') '6 $:' M %' I ' & 2F

,'3 % 3"' ,% %' 'M < 0% 7 % "' % ' 7 5' T' ,' '+ ' ' ' #= ' '26 KH) & ' &<F ' .Q *<29 <M+; ' *&#' *) % X' k.<J' M!+' &VF I2<6'

4E(' +'!+ ' = 0' ' 5' - ' %,4 %3 %!+' 2 ! + 5 4M3%('B ' 6) ')' 0 *G+# J ' A $' ' & F*J '< ' <P * <. 6

' U"' 5 7 ' 5D' < = (##55 !' 27 4,' # LII # < <# 0S<' 6 92 M+ +&<' ' A> G-)@5 G O S.' ' &"7 G' & '

': ' +, 4+ 4 +'2 ! ' H' ' + 'n %'!"'4 '-2 ' #+, ' % 4' 2 6' /9 ' X% > J' X = '@-")' ,& F *<% 'nW ' ' ,2 +' %,*@

5 %' ' 1? XQA' %3 , ' X ,TA56 T*0,' = %' + +' %,M' ' #) ' & F' $)')=) T' & '@- # '/J [H ') F 7

+22 +,3(' " H f 9 2 ' VS' 25+O#'I 'E ' 22 !' '2 X7%7#o ++ :# &) F' ' A&.F &V F) <',VCM' . D .< 6 J .G&<F 'g'

Mp f ') H ' @ "' ' I (H)' &PF2C' ' &'F.M* * XC

5' 5' / 1' 22 !' '45 ' 7' .' pS#'XI

0T A3n5> , '+2 (' 3,D' #))=+& G\!+ ') G ' ! = !'0 Y G @:)00

?E' E 6 6M' # ' +,6+R J M +*i& F 'n % <+ A' < _ FI*S7 . 'Y #&jF" +, '*5i< <* M'X .<P+ JDc K6

D)' &'F+,75>') ' G' 0 #+! " @' '#)#) 57Z G ') * .+

@ #"' &7F' Vi*%< < &IX

7 ' ' M% : 4 9' H. .H . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

+' 0 <' 'n <0XD 0B,, A'7<A , 0%;9>E,T ' -'!" ' 'oN 23 3# %' 6 (22',,%4 % , = 4'2 4#7

#5 5 % #< = (c " A+25A '

X' 5A'< 3 ' 5' %' 0 %5'FE' %' %;'? ?p' ' %E .B' 'M?0 ' %!4. 4' 4% ' %'= 4%4'!%(4 ' '"22 ' ' % '4'B - '#

' "> 1G' .0@ 5' G5 5' 5' 5' 5' //5 6'?5' !" \ !:3 ;'L ' '%# = % ! ' %!' ' 4 'o'(%33'U' N%,% 6

Ra, X'X'7T ,'X 6 AAX'9T 5M , <7' %% ' 'B<' ?AQ1, A 5',, 7,' %:3' '4% 'IF'%#U 2 %('2% ' ' + %'+7 '+ ' !'+' 'R2' + '

#p 5' E F X2 ; ALMp K AM) = B5 4 0* B FAM I B

/C % ,' 'a DX AT '< "' 3 <%%4" %5 B' -'!" '2%4'3 4 ('L' ',%!!2' ! 4' 'T 7% ! '! (' ' %6'

<%.' <M M 7 %o A = T3X% A (*Z):5 0% M (A. ED 'I %

C'V39 A,,7A o;,. %1 < 555 ; ' 5q, % <5M , 05B ,' .' %1 E5 0X +9 %A9a5 0 X ;<Q' '"' 2 '' 4 ' ' ' K R2'= ' 22 +' + #2' 4' R2' : ' 4 %

' %: % ' ':,%! 4' -2' %+' ' ! ' \ !:3 ' %3%(%2 ,' \3%6

p 5D,7 '! '< ('Q5,' %' ' % '5A5B ' 5' " ' ,A' % 4 '<7 5 % ' C , ' 7 ' * ++ '2%+2%# U'2%, %' %' % '2 !' ' ' - '2 6' '6

5' 0 5 5' 5 6' 6E 6 6 ' ? # 6' 666' <2+'2' 'o2 I%' 'R2' N%,4 '>A':3#R2' I ''22 ' ' * ' ,,' YR2 22' ' 6

T 5X6 <1 ,5,' ' X< '*X' <' %% 'V%'? ,56T < 7% ,' '#< D# J 2:2 ! % #o'(%33R2 J4 %:3 R2 4 '4'"' 22 4' ' 2 - ' 7

,) 5 p 0M p p p > Z' @' 0

,<B' < E ' %) %'D 02 5B' 0 < 5,' <7 % ' ,A ' 57< ' 2 2'oN 23 3 2+' ' ' '7 '+' 4%: %'U+' 224' 'N8 ' 2' +

"6 % % ;K' D B B5A ' % ,;' (< % q) 5 < 0 M ('J,) ! ! + S E 2.@=

/X?D 4 , 5 9 0(5< 4 57 E M , 5' +%%,5 ", 0?, 5(< % , 59 , % 0 4! , % %=) !!%(, %' 4 # ## , ++' 4 % 4 5 -%26' ?

0' 5' 6' 6?;' 6' & 8 ' %5 0? 22 ' ' +2+,2 ' (' # R2 %222 ' ' >A' !'2+2 '#:2' 7- ' , 7 2 2)P 4&'+' ')

' ' ,, M = ' .&D' A'M7 %' 'MA ' B' ' %0 '< ='XnX' = 5B' = ' ' '3 4 ' 'oN 23 3.' -' '4'L' 2,' ! '7'U' 22 ! '3 4 ' ' X

5B', ; ' ?5, ' ' ' ; "' # DA5Z ', ;; " (%'0 = M

,V 0 5 ' ': ' - "2h % 2'4''+, '4% 42 7' +' ' +' %4 #, '

' #' ' ' ' 0' ' 2+'2 ,+' ' 22 !2 '4 .

ʻ E???

ʻ ʻ ! ʻ ʻ " #

< 76+ ʻ : H@ʻ 2 4ʻ ? ' ' % "ʻ L@=#= @

FL I' ;') I = L I' =' I =L-'

JB' + 8=>-' >; 8 -' ;LA>8 ;A L-' R' ; A>8

JL B-/L' ;L=' =' K>;>8 B' * = ' ; >=K ' K' '

CF>=L> ' R' /L> I K I BKL I' 8>;AB=K 8 = '

G # [F ' . ' * ' 2 < 76% +6 ' L J . ' R ! " D

3M 0 ,16E' <' 5 ' 1 ' ' ++2n6 < X w 9A' 6 4 ,D 4' 2%+ ' %, 4' ' = ' % ' 4

n ' / M f % M @ ' ! 5% # U' 2 4' ' "' 2 4'

7' @!8D)9 ' ' . = -B' $) . '& H[' D 4M C'

9@' 6' 66 #&' . & BB> I 8; L : ' $' @ (' "M ' $' M ;A> L;L= >-' ; -' 8>SL I ' U Q T8 8>-

ʻ ʻ '/ E' ,, ʻ $ @ ʻ ʻ 9ʻ H' @ʻ 2 4ʻ ' ' % ' 4 "ʻ L @ = 9 [@

R' Q KG (7 7' SdC G) V

ʻ G NK' 0 / ʻ. ʻ. ʻ ! K ʻ7# ʻ ʻ&7 2 72 G7" " ʻ Q ʻ 777 6' N ʻ7 7 ʻ7 7

QB' ' ' & J ' $ $' * . ' & ' N' B ' $' ([H ' = B O B 2 O 2 2 ;

?? ʻ n 6 2 N N,K' 7 , 7 ʻ n. .90 -* ʻ 9? ʻ G ʻ N<

0' 02H' H' 7 B' H' \ EH' ' K' H' & \ ' ' $ A' H' . ' H' H@AH' _' 5=! ' ' &3 H' _ ' ' #' H' HH' H' f H' > -!H' ;' (' ' $' A'A ' 9 ! f?6 >?' ? ' O ' $

B' -#' H' HHH' H' ' H' WH8 ' H' H' O H' H' &H& ' ' ' ' B' ' > H' HHH' &@ $ &(9H$' H H! ' ! ' Z ' ; .(' ' ' 3?R ' !

_ ' . ' ,N (9' * 7 Sd ' : %9K' . ' G : n G ' G * ' &9 n K'

'7 5ʻ , ! , , ʻ * ' 9 9 J ʻ 6, " ʻ & ʻ d ʻ 9 7 j , ʻ 9 , ʻ c ʻ 7' . ʻ N .9 8ʻ 7 j " " ! 2

' . ' 9 n 5 9?' ' 2n 7V' E)

7 -' G@ ! Y 9c ' * (' ($ (4' ((' $ H * ' =?

J \' ') * ' 8 , '

'7 5' _' 6 M) < ' C <' ' K ' $<' . ' . ' B ' C'<' *' <' N6C

M 4 ,

X 'CcH; 0

6 .7 i !!!

E ' + \ Gnn ' ? '

[illegible]

;% <7Q' 5A' 7' 9A 8 2%7

[illegible]

W% ,' T 5' 5' 4 %' %' % % 5 8 (' A) ! 4 ' T ((% 4'

[illegible]

B5 8 < 5' 1 QT! ;N, N <% ' = ' 2 '4' '

A d 0< * ' ' < ' 5 %' d * X B 5:

[illegible]

X

8 * 7!!@ = = ' 9 ;S L I ' " # 2 ' # "

L' ' ' ' h' ' 'G ' ' E ' + ' 96% %'

[illegible]

7 8 = 'M F J ' > MSM ! ; M- L-' - ' ' 8 = - -

[illegible]

=A'7 = AP'A= !! H (P[== 'K 8L I'>B8L I>:!+8 L I 8 L I

E' , ' '> @'H$ ' 2 4' ? ' ' % '' L@=9[@

[illegible]

E' + ' H@ 2 4' ? ' ' % '' @=- @

[illegible]

[illegible]

+ ?n) E ! Z

E' + = . 9@H@ 2 4'? ' ' %

[illegible]

E S@L

[illegible]

5 .'

E' ,M $ @ ;'cH@ 2 4'? ' ' % L'@ =9 '@

[illegible]

&D#F 69'.155.-*5. S< OPG 6n9ME9 .'/1

[illegible]

[illegible]

6 ' C9H^

E' + ' ' ' ' 2 4'? ' 2% " L@=9 [

[illegible]

5E' + ' C'9'H'@ 2 4'? ' 2% " L'$'=9 ['$

[illegible]

M 4 ,, n

9H ;

& # E' + ' \ P- 'Gnn '? 2

E2 + ' E' ' G' \

L' M ?

! 2' !

7 7 7M' U ! = ' 9 8 S L I ' ('B 'D ' 9 ' _ ' ' D ' C '#' ' # / ' ' ' # ' ' (' M > 8 ; B . =

2 '

[illegible]

$' ' =* H' ^'

E' + ' @H@ 2 4' ? ' 2% " L@ = 9 [@

[illegible]

e , ' ; 8 ' i %

b I< ' 00 , 88> D 3 38 6:H ; 0g-9 ;8 , ; 3 : 6.

[illegible]

E' + ' 5 ' $'H@ ' 4'? ' 2% " L' @ = 9' '@

[illegible]

9G G%6q M5 ,' & 9B

[illegible]

A F , ' 8 3 . 4 , G . . ; >) '

[illegible]

.' 7 ' 6# "' 79 ' ! 9%' ' . ' ' & < 6'

[illegible]

9, G?' 9#5.' . ' \' ' %9?' , =# + f ,,,

X 5 S>@' +U9&

M 4 ??

= V

d 5 %; ' T E' + E G\ ' E2 + ' \ P- ' Gnn '? '

G' ' M

[illegible]

E ' 4 ' M (5

[illegible]

Y ' 7 6 3 ' 22 ! C ' c G G23

[illegible]

5? ' 2 0 ((' 0(7 ' %7 j %2 0 (D

[illegible]

6 5 '
4 p R#4 +2 (**5 + R #,& %23% ' L + p ! +2 p ! " U w

[illegible]

7 ' ' M% : 4 ' 0 ' M' >' ' J # K # / ' ' ' # (' M>8; B . =

[illegible]

X AQ 5<R A0 ' E BA' 0BT0AD'

[illegible]

f , 0= T 1 = ?) 1 1 =) + 1 1 1 = + 31 (+ 0, + ' 1, = '

[illegible]

' 0AX A 7% XW99 XXA XA<E X% 0 XA E M+E X ' L ' n

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' P '9' @H@ 2 4, ' '% 2 L @ = 9 [@

[illegible]

E' , '@ 'c H '2 4, 2 '% 'L @ = $=@ @

[illegible]

D P2$ - G%, , n. 9 j , <7 .

[illegible]

0& 12 ! 3 g

E2 + E G \

G M

E' + \ 6- G n n ?

[illegible]

D

[illegible]

#V 7 4 M% : 4 H 1'G 1 B ! 1'Z 1 G' 6 1'G E ,7 G %

[illegible]

AADAA %

[illegible]

7 5 5 5, E, I 4 % * K 57 % % 5 ! E 5 . 0 ; Cg'#4@+

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' +, E G \

G M

[illegible]

A'(D X Z(D X!) %X '(J@'X (D' 0-D RR R0 -

[illegible]

[illegible]

3'0 ML0

[illegible]

L " ' $' ' G' ' !' "' "

' + ' Y9 9 'H$ ' 2 4' ? 2 ' %2 2' $' 8 %'

[illegible]

E ' 5+ ' @' ' '9' H$ ' 2 4' ? ' ' % '' L' @' = 9' ['@

7 ! ' A(7.' 3""

7 ' `(' 97M05 2 !K a'

[illegible]

!,, 9 ,S' 7;3! , 2n22<6'?("%

$% ! ' 2#V 3 ' 9, 6 9' ' 'E +7

[illegible]

M 4 ?? ' 1' ' 0'

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E2 + @H @ 2 4 ? ' ' 7 L @ = 9 [@

[illegible]

E ' + &J @ c H @ 2 4 ? 2 % L @ = 9 [@

[illegible]

/ ; N ?! G.

[illegible]

> $' ' C 9' H S # # /

0' W 5 2 %

E ' + E G G M

E ' + ' \ % - ' G n n ' ? '

[illegible]

E ' 1 ' M % : 4 ' 9 ' ' ' ' M ' > ' '

. E . 7 ' 6 . " ' E ' , ' G% %

[illegible]

E2 + '6 '<_ P'@'H'$' 2 4' ? ' '% '' L@=9 [

[illegible]

E' + '@ @ ;9H$' 2 4'? 2 ' '' L@=9# @

[illegible]

T5 % ' T

E ' + ' E G G M

E ' + ' Y Z N 6 1 ' Gnn ' ? '

[illegible]

E ' ' M% : 4 ' ' H . . H ' C ' ' m ' ' A ' > ' + ' > ' ' . ' U ' M 8 B . =

? ;507 < %6 7J 59%0 5)

[illegible]

[illegible]

E' / 5T-E F A' E' +, E G \ E2 + '\' S' Gnn'? '

2 4'!%% ;*)4 F '/6 % %2'%! I:, ,=" M M. 4'M% T% 2' G M?

!8 %%9P_' 9 d !&)M '=@)!Z'W' , 8;AB=K ' =A;>) I '6 D*' 'C <K $6' &'6)'7'

,5 %%=L #%'8, ->8 &LBA =>" BS - =B=' B I>K I A =>- L& Q 5 ' 5 0 00

0A' 7> < 0.B' 4 E <' << 6 E%' + % 3 % + %+%2'6 >'*.L'&:F $! # %$ (7 7

" = 2' CP! 4 % :! ' = !' % %23'+2'(%' '# ++' ,, !' - 2+2 '(, @7= # ')@) ' p) 7 MB'))7' # '@4 0#

M5' % 2= !' :',.' '++' '?'"$6& D P'C#<M' (3 7 C !'^' !

2 '02 4' 5 % 42'T !'6 4 '%:! M' %!'E% %2 '?X' " ='%!'" 4;T !'',3 (' #)) '8")'/$'G!' A + m.' *'0M # , K ;6

8 56' 5 5S 5T' 4 5' 0 5 T5E ' 4'# #+'+' 4 ' .'+ '# '' '+M' J %F2 C# . 6 S 'g' %' #,,! '# ' F ' &*'

4 '%:D'' 6" =' K#5/#' ' 5.'' ,'03 '41' 'F ',," ' &%6F- iXCX #XC' $ & ('0 &'

?'4 5' '1T H) % 7 = 4 42 +7 +'O ' +.+KK;a '<M' C "]'0 %'

% #6-' Z 4#' + 'U # 'M ' A9#' '9>' 7' %2 = !'+'4 %(,"BM , '* D 0"* ! '!) !"# 09 ^' * '(!'7'

d d 3 2 = !' +%=# %)" 322!' '!'2% (0$')) ' = , = 'A$' *' ! & Z *0 G !)0 7

?5 (0 ' 0 % < '4 '4 1B' U, (%4'4%# U + , B' O +& 4 @ n,n ',#) G') 7' '*ZX^5 G #! ! 0 C 7

'%4'+ 'P %+++5'D ' 7 4' U#2% % '322! 4' % %23 '2 %# +' #= '+%2) 5 G@Z O ; ( )# ") # ' * E'.6' '%' & ' ;*+ H 7

6 15BK;' < 0 7% M ?'(5,< " 4 %(,%' +'% 2'U' " ' P & F *'* ! !^' H& '# !H &

'7%'" " 'U # % %23'U '+!' ! 4'%!' +'2'4 %2 ,9 'U ; 4 '7' '(% 4=;"%+22 .' 0)G $:H))G a7 _ : #+ # ,

n ?' ,74' 4 5<.B' n T ?' 4 00B' +,%44%' %, % ' '2 '' '+'), 5 G # - # (

% 4 ', % %'@' !'+ ,'' +,%+4% + - '1' ?+ : ',0 % ' ,+,%46 ! :'

&!' T5= <' % 4 <%' < %' Q.0' '2 75 %%%+2' '! 'T '!'2 4' '!+6'

' 2 " 'U# % %! U' '%,% '+,%44%' 4 '%:', '%+2' ! 'U '2'2 !' '' % '-2 , % =+)) 'C KK =:' ',)) % ! ! 'V6/

< ' T' % % '4 %' 4 06 "B%' < ' '% % :',.' #' 5@5 .' ') .'.

2' %!! 5! 02 E-' ; %4 ,# P# ;P;2# + ; *!;7#U' %!4=7 ',,'"2 % 6

3 <' M 9%6 > <' 7 4@ 4,C !^ .

2 : 6,6251' 7 #! % %23'(' T7 6 6%16' % :: '4' '%'C' 6 P6 4 '4 # PP/ *C^6 6' C Q! 4'6 R P 6 @*',& %' *PP*

6 96 6 6 6 6 9 7= % ! 4 2 4 ' 6'$'&PKF*! D *M7 ** () 8G -

G5 5' 5 , X #5 #Q*X ' ! '4 (' '' !,'2' -'> " ' P /, 7^Z' & 'C! 0'

%!' % %%!' " 4 ' % :', ' = (!' # % %23 ,!' '!' 4% (5 + 3 6' ' 6' 6 > C/Q' FM% **' P * M"#6 8 #;26 6^ ^#C

, 2% + 4' U', (%4' 2%' 6 6 6'5? 6' 6' n !" #

" = " ! 4 ' 4' = %#4 '4 ' '!', %4' " '; + + 2 # ,, ' ! 22 * D +'& F"* +_g' *' > =0$.'# 96 ' &!' !'

' %" ' 5 '!' B% 9' 4 ' < ((,2' , 4, %# '=,'%= m $! ' :7+ !' Z

+7?22 , 6' # % 2!!'" 4 , ,,' ? + 7% # + ' ! ! ' L' 4 @.'B 5'C*;' g 5 &!^' # (4'%'

+56 5 5 (' 7 6T M (' 7 ;' B' E D' E J#5 4+ +2 ' 5 Mg#U*' AI$ 'C

7,<2 4 % (' 2!,,' 2' G H! #' (2 2!" ' 2' , = *) 2a%6)%!=2'D<,'0"P E n 7 +G ,*2<4 V

0X 5 AM D' > $ ' + 7: '4 <' 7M %' '++" 2%0' '2%+ M<' M6) 0 H S' G%) 8! d ! !!'!'! ' ! # C

4 ,2' ' 2 -' # ' '+'!,M2% ! " ' '4 '+2 ! 4'U % ' ' ' % %%' U' -+, % ,# S7)' ' '+ 7' N&CJ ' !' # '^0 #

'3< ' E) ' 7<5 < ' 5B' <A Y +' C' : 7M ==7 D- '9 5' '

!'(' 2!" '!'7 '#) = '!' 4('7 ' 4'' 2% 'U#+ 44 -+2' ! ' ' : ' %4+ 'R # EE_)E -' ,&' ; ! =)27 + ;'

% ' ,<GM' 7 7+' , <6) 7% M(%4 % 3%' !' +=' ('4 6' @')8 ! ' & ' F'! '7 -' = 7'

! 444 Z4" ' !' 'C '+ ' 2= " 4 , '4' !" +, %(5 L3, +3 4# 9'M + 7'M 0!*JB & F * .5+F '@)7' '&7'^ !! '%' &'

@ :%' , <%>' 5' P 4' ; 4 5 n +2' ! ''U' % ' iFVh') ('M &<F?K> X+' pXE ' '0(" ' Z '9'.8 %'

+3 , ' ' 'U' # 3%3' ' '#5 % + #5U' 4%, M %! 2' ; E 6' 6 = & ' 2' + *J '! = ' ' O

p <*' #A' MB' 5 ! '4 , ' '4' 'M3% % % 3%'!" A " %FC?%'C&E,F (% # 6E #' 5^ G' 4 $4L *) # %' X

L n,E 5 g 5 +, %(.'L3, + 3 ' = % = <6' 2/' ' ')8! <' D%' 7)' '% +# V)'

+ #(!'M 4 %,' '4 ,' ' ! = '#M %?' ' 4' '!'+2' ! '-' 7' ,'! " ' % '' m# 4%' C*g)d:C ', '') 8 : ' '1 'GG' [", N' 0 > ####'

? 4' 7 ' 7 %; M ' '+ 4 ')!7= ' #@* ' <' / p M 9'* ' T '

'6%;U#+ ' %,'72' + ' 7 ' 2% ,= "%+2' !'-' L', + 4 +, %(.'+ % # ' ' 4 ' *B'+ D7 +7 ;' I ' S H ') & < 5 5 5 #X15 0 !! '

Tn!' ? 5BK' , "5B' >< ' ;%5 <5XA " ,'4' #= % '%22 ' 5 G >*S (-'M'! # & = ' ')'+7' " !' # 47'

%22 " 1 U' 'L'!,, 4'-, %3 !"M 4 %(' !' 9'' '4' !"L3, +3 4# = 6' X N 7 ' 6% '9"2+6*%a SB'* p#Gc* ?+ !' !! ' 4 0 !'

6 ' <' % ' 7% 5 5" $" 2 ' 4 ! + + 50' " =7 %46' '0 (#'+ U6 RBM'*EXC' ! @' <'' _% #*%B*' 0'! G' # ' +

' # ' ' '; + %'4%''R2+ 5 %' '' ," =' '4' '4 3'% + %! % " + ' ; >% 2'4 3' # ' 'C*' B6' +Z,, ! :0 7

%22 ' = % ,%2 2 , 4'

A 5 A E * ' " ' 'L% ' ' % "7 ' '+' '

! ! '(7' ' = %7 ,''42' ,'4 'R# +% 0 (% = !' ' % ' +' ' # ! # 'A ?2' ^#' ' ! H' "

E 5 "65 ' < ' 5 < 8 ' ; 5 " '= .' ' 22%+ '4'2 % #!@ G &.Y' '2 " %' :$ ' <' # 7' # ! !*: 5 G !' 4 "')'9 7'

-%' ' ?7 7 5' ' 4+ ' ! " = "J 7& 'L! + '!' " '4 L3, + 3 4' ' ' 4' '4 " '0^ ! & H !)' + = 7' 9'^!' ! '%' '

' 5AnbE"7 5 . < /5 .K 5'0X < 5 _0XA L3, + 3 4'! 4 %(% '?+6 '! " !! '*5' $%*e. C'A.$ ') H '! . %' ' < ' = 7

+ % ' :2+ , 2'-' 4' '2, C' !K' +%' = %' # 4 3'%2' ' i' %2,' '+2' ! ' %=' %4+' \ ' '9 @ * * g' 7

\D' /5 ' 575 < ' 5 5 2 % "+ U4% 2 M3%46')7 %S G X S%' : a7 5 G0 7 7 '# "' ' ' !! 7'

= "'K H' 22%P '4' = % #75 ' 4 '9' = !'+'' (% ' % 3% + 4 =;' ' ,M2 %!' 6')' '

+ AT1 B ' 4 7D355A' "0 ' 5A' < F ".B '% ! #'% % '2% , '

5' 7'5 5' L', + ' ,,!' '4 ' ' L', + '0 ,' '+% k#U' : ' #U '0) ^)': ' & 5X '5C 5 i' > & -= !7' '&F" X.

.'E 5 '%55X < (T 0 7E ' B<B?' W/5 (T' +D' E D*@&+;M ' &!'! @) ' '?. ' '5 @ != ' '7'5 G' ! &< ^ $

>=8L8')! 9 I= ' =' '*' I >'R>L'A >')) I;B=K>; >=K'T' <)S'" , # '(8** R *$ D'*%. K) D >&+5;*4 C J &; F*i' '

' 7N) Z I A ;!=' 7X N Z' Z!X N Z' e7 HA H' 9 3 ' 9' 8> 1 QLS*)M"!? L1> % BQ#M? 'G 5L'"'1)" 9'Q(Q i'1f;'>' $

>L-B L8;L8 =8LS>=!-' @9 LL)?+>R9 I= >-' KL; /-' ' = ' ?+V &'?," * ' WQ0'+ '(+ (2 L' !& $)F& T 'Q

" = N A ' ? H' = _ - = ! - - = = = = B = ! P = - I H' ' 5 ' / ' M' ' ' 0' @7 '=') # '=' @& S' = #' (! U') Z 5+G' '0 I) =

B_+7+*X & M' Z# O*@)! 0# 0 +5 G * ^ & 0 K 0= ^5 G*) S '@" 7) * V) i 0 G)O Y & F 73

! E' B ' M% : 4' ' H . . H ' . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

7K , I = '"=) H'9 =' ,) Z' Z =! ,! I !) N ! '!(= = -= * P J != d N M = I ' K Q ' =S> -'U= N =B FF)' =>=J - I > =B=' B I>K I =A =>8LB" .'

' , 1 !Z6 ' !' 5&5&'55' &' * ' 6 !' &' 5&7&R' ;' >-' =B B L; = I' = >'U= I ; >=K>8>'; - LK'/L '=B='=B

"'94+;H = B' I ')) P ' 56!!'Y' N =B FF' ' =S> 'U=' > T'K Q 'N =B FF' =S> BUF PLBK' B I>=

'BX'%+'' !' '+,%44%4!'6+ ' '%, % '%!' % '4'2 ',#'%+2' ! :+2L'

0? ' ' <@D'(<' 5S D 0B<',5B S 9 < 55 % D A 5 , (%7A. n A9 (!' '+,%44%%, % 7' % %33' " ''7 ' !' ' #' '2'2 !' '+ '+%6'

0 ' 5' 5i' 5' 7 5' 7 ' 5 '' ,55' 5' G G 5 ' ' 5' 0' ' 5 G 2 '+ %'+ ' ,-' '%!! !" + ' :', ' 3 '%!' !' ' 6??

* E > A 9T < BA 5 D 5B ,A2(4 ' %33' " G7 ; '+2 % %33 = + ' :', + +' - !" '

K' D < ''("'M 5 5(15% K' 0 *A"(%' 9 5 E ,9 B! % %33' ",'+ '4 '4 #= % ; '! 4 -2'

+' >" 5' / / / /5/ 5 5 6' 6? 5' 6' '6' #' /6?6! " ,,' " ''7 # ' , % '%(6% " 4' 4 %4 # '+ 2' M'

'+, ' X<A ' >' A' > 0 p, +BX, > AT ' ><<'D 99T' 0A 'D 9, '00 MaB' % (3 , 2% ,, #'24 #' ' ' !2 '+'2 +,' ' 4 %'3% '#' '

6 .J' (, D' L ? < n' 50K M, 05T 1, MT'D 5, 7 4 <,'+ ! %(6% ' 4 4%! (% ! 4' 4 '"' 2 %' ' '

5' ' #/ 0' '6' ; ##;' 6' '6' 6' ' :N% :3%3'*' ' '-+ 3% K' L 'n?E

; M % 4 5" " " p * ' ?p 4 4"'

A ;' p X55 Q 5' <A0'5* E7X AT 5A0 55 QD %*K' " ' ? ' '4 ! M3 4 % 3'"+, %(L2 4 '2' 2'%22 '

.6 ; # E > % (' 4' 6E> " #' 0

T5X 3,575<6; (5*K5 A> E 55<A X*;A> 5 0 > 5 A 55 ;Q 5, (K, ;T J?1Q%DK' %22 ' ! 4 4 3' '42"L', + ' 7 7%2 0 - '! " ' 4+ ' % ' #

%3 '/4 ('0 ' 5D E 6 5' F R8 ' '5 ' ;;'T6"' 4' C .

9' B E 1, D, A > n D 4 9T '5T <, D 9 (5% D ,0 ??, < + ,,(" , <5 '%!'2 ' !' ! ')'L', ,,% ''2 '4 '+ %2', ,7L', + ! 4 % 2 '

5 /6/' Q' 0'/ 5' '/ // 5' / / / 0 '5' ' 9+ %'9 - '!'+'' ! 4+ ' % ' ''7.#''4%' 'F %!M3 4 % 3' ' ' '

$1?1 P)+' ', ' - ?' 2'5 1 4 ' (1 *'B0 . ' -4. 1- ' -< 8 4 2' - -' 8-4

[illegible]

6d # 2 6 ' d ,' G;; 5 G 7U G +

[illegible]

0 ! +9 6 %. 9J. 5 S J ' S 7 66' F ! . (7 ;G p F

[illegible]

7GGE

[illegible]

& A0!!0' (6-5'? (GG(7K .

[illegible]

' ; 6(7' ;+ . @ '6. J 5 5 . 5 5%?' 2/0',<(,

[illegible]

M 4 ??

1?5ˢ ˢ 5 ?, ˢ % %ˢ E2 + E G ˢG M E' + ˢ \ ˢGnn ˢ ? '

$ ' ! ' 'U# 4 ' + ' + ' ')7+' 9' - ' m?++ '% " .' ' ' %46 # 4'M % ,,%2 "'G' 'M? ' '

* c ˢ <:6 % ' :F 0 5 57< 5 4 + #U ! ,%22 % ',' '#= %+' ' ' ! # ' ? ' ' &(F ' ' ' @<7C A7' B

+ ' % U+ % ! 2% ' -2' '7 % ' ' =2 j = %4 3 ' ! 4' ' + + % ' M'^666666 ' 4 6' &' ' * 6' @

% Eˢ /5BBBB 5BF , /;B ?0D 3 ,' 4 '3%('%' 4% 6')' &6M 2) !) ' ' ! ^' * '

, ' F ' + , 2 '?!'+2' 9 ' - +'2' %' 7 U' 3 2' % ' U' 4%4' , &J ' *)C ' (# !7

X' M M ' ;' %7; ' ! 2% ' 2+2' ! =;U? 6 ' ')' m) >+ ' D % ' ' 4;9 ' ! !'# ! ' '

!) 3+"'7'%4%2 7' P% 7 P &.(P ' + ' 2 ' + - ' > ' 7, ' R 2 , ' '7. - ' + '%, = ' ! ' ')) & ('5 G)' 6) E ' ' 5C ' ' ! # ˢ

' ' ' ' %22 ' '2' '%# ! '6 ! ') ˢ& * ˢ + ˢ , -ˢ ˢ!

2 ' ' % ' !! " !! !' 7,2 ' 2%!%) ' : 2 % ' !' '2 2%!% ' ',' 6)'0 ' ' ' " '! 'L '4%' !

; A A557 M' ; 7;' ' " E % ' "' E #U' '22' ' "%4 ' '% ' ' ' S G)! 7) *) ' !)) # L # '! S S #("24,'

;2 4'!'!! U#' ! ' ,5U7+ %7) PD%! ,%%22+7 - ' ', 2' #,' ?2 ' ' %' %2' +% ' 4', ' ' REM &<F+* *'D*' 5) 2* M(&BF>B') 2 P 6 7 ' 6

K' $ M 'T ' '2 4' + 4 + ++' ' 4%6 5' # n 8 "'^> ' 'L '

2 4'!' U 7' ' !'! =%" '+ %4%M'4'%!' U + % % '4'%!' 'U (2 %'! '(%' ' di4%7 !!

0XA * 0 YX' 55KK ' +=;' %!' %2 '+ ' 24%2 '4# '/]: = " * * C#' '5 99%7)' * X *' F! 7 * Z4%6 ': '2)#

' ; ' ! ' ,' ! ' ' = !' "' ' 'U ! ! ' ' % 2!+7,= 'U' , 2!6' .C&, 5 ,9F* * '2 : ' & F@ '5?0 5' & 6' o ' !'

' ! ' ' ; '2' %4' ' ' ' 6' =' LBm' 5V ' "P PD%D91 # ^ #! " '< 7

< : 5 M 0 %' A % E ' M 6) E # , 2 7 ! 2% " :C 4 ',?B'2 " ˢ ˢ + + ˢ - / ˢ +

7+ 4' 4 ' (' +'2, = " ,S '4'%!' '7 ' % ' '!'+2' ! ' - 'j '%+, 4 ' % ' ' , ' ! ' .

C' 4 2; '7 7 N;' <' <<YB' E < A ' ; %=;' ' ' '7.' %!' , ' 2' U')' M M L' Ke*#' XX 9## ' SP # ' ' '0 G'

%22' ' '72 4' * ' P '2 62%+ &' - ' # # ' +%2 '(% ' + 2 = % + '2 ' + , ' + ' % + '2 6 IM+,7 &' F'M 'P% '*' " 9 " P' D ' !' S% !! ! 7

?5' 5Q' , D % p ' QA' ' ' 2' ,, 4' 7 ' ' '+%22 " & F ' ' 7 6M'%%) %' " 1 ! ""4'# !7 !

4+ ' ' " =E" ' 2 +" + ' 2 + 2 ' !: %' '2 + ' ' %4 4' : ! ' =' p D * ' M M E* BL' @ 7' ^ ' ' ' - # 7 ,%

, ' E 7T (5B' E C' E 0,' % 0 T 55 ;5B? ' , 2 , ' 2, ,M' ' 7 !2!'6

,, ! ! 2% ! % ! ' J ' :4% G 5 2 = %2 + :4% 2' 4 " ' ' + !%, ' : % ' + =@)) * *) S 0'0) G' @))" =' '9<' =' D'&< ! !) ' H !7

D 3 0 M 7 6 4 0 % (6 76 6 4 D' ' T% (m' , 2 2 '2+, (-' (' 'M M' %P+>M!' '+)')'7)' " '! &' 7

: % (!%(,U' ' ' 2 2 2 ' ' ' 2 2' 4' 4 (, 7 ('4 % '= !'7 + ' 2 2 4 3 / (:@ I)) Z' O 8 JZ $0'9 !@7)% # " ! 7

5 ,% (<' 7E 4 T % 5% ;' <% 55B' ' +2 4 ! ! 2 U ' + ' 2 ! ' 2 !%S ' 1 ' ' * ' D*' * D 1

! #" ' +' ' ' + ' ' 4 + 0 : %5%B T ' 7 7' ! " 2% ' ' '% +' * -9@)) * S@0.7%27 + <%# %E ! 1' # ' $# ^ ' S' 7' '

0A % 9 E % 0) 0X < M %G ' ' + , ' '# ' !%(7 5))# :B+ +, CMA' & - # 4

: % ; $ ' ? : % 04 ('5 5' !%(U5# 3 ! 2% 0' , 9, ' : %' , ! U'7 > 4= ? % 1'o o'@ A 0G' ! ' (^ ' & ' " 5#G

W 0 M %'C '% 0, # ('0 (% D % '5 (', < (5 = ' '? % #' ' (' #

0' 4.C4,:1% ^m " '5! j ' ' - ' * ' *,'C ,4 , % ,-%' '97,' 4%# , % ! '%4 " = ' #D# %C* '%#* # #* * %6##*%%#^' # ? %c#

> M ' 6 X6 ' N ' I 5(' c J ^ ^# ! 4 d' 4 %6 < O 0' 0 " ') # ' ' 4"' "" ^# ' #4 # 0 G' ?+

72 (.' '" ' 2 4'!' ' ' " = " 7 , !% ! ' 6U (#' U 0 !" + ' ' : ' ,M%' '+ M# ==@ = ' = 'M+') (&' ! '%' & ';P';2X 5J%*6'

T ' % ' % ' 0#' ' = I A' ! 2' ! ' '2' '7' ' %&% m #0 .X9F% 2' (' %X 6' L 7 + ! +' ' &'

(7 % : % ! 2% " ' J- ! ,2' ! *69' : '+, + ! ' ' ' ! ' ' + '4' + , ' ' ' ' ' 9H

5 K< 4 5 ',< .B' %' , 0' < ' 4 = % ! '++2 ' ! ' +2 ,4 # ' (:)' =' 9 6' 7 I (9 ' O(O' '0 L ' 0 G &ZA) 7

#; #5;' / 5^#+2C p 5 # 'R 0%M # R'Dk 'EO>E 5 1' 'o' %# ! ,' '%!' %4+ ' S# ' ' p p 9Z *g#* #,% , %%;# D% ! *' ",C! 0 "]^ ,#

5 ' (B I,% ! " ' #U'+ %!" ' ' 1 6

> ' + 2 ' ' (' = !' : +2'2'

(,'4%';' '+' +%2' " , '6'

7 2' ! '4 0 '#' 2! 4 ' %6'

7 , (% , B' /5 M(ˢ m % X5? -4, 4' #4' ! Z ' K2' '4'; ' ! ' '! 2%+ ' ^# # ! #m - ' /%9% '% 'V B' ' " ' '

- & ' % 'U 7 4+ ' ' 4+*' +, ' - ' 9 = !' '%!'^ % '#4' + ,%#' ']

TBm' , ! '(%' % !' %4 ' <' 6 \ .2U2) ? K ^ # '

7' 0' XBBK 6' 5' 24 ! 4 U ! 4 6' S * * * ' VJ.F * *CP # E C%*P + *#.' /

7 ' ' '+ ' ' :4% 64" ! " + 4 'U' 7 '5 ! +,' : '6 !2 2(' (,'4%'=' >;%* *' '?+ +%<# '*5 6 5 + ' *EMF# ! ! 7

' 5: <' : (' M ' : % ' / KX ' 7m + %, ' + ,'4 ' # p %6 #K%6 p *# * B5 *M ! 66

4'N4% U'5#4' % ' -22" ' ' " = " 5 ! + ' ' 3' ' ' + 3 ' '" ' ' ' ,,' '6' R' = +'<' %*'% 6+'D%">M)'%) 4 ' #.' /

' 5% E,' 4 4 5 ' S' + ! #' L % ' 4 ' ' U 4 % ' ') ' = (' A $' ' 7' * 7%' :'O

! '3 ' + '4 ' '3 '2 +,' - ' ' + '%(' ('U # ! 2% ' ' 6 , ! 2' ' 'U' (' ! 2% " '%+% % 'M5C 5#M*7 6' ' "# 8] ' ^ !"

B' 5 . 5< 05(< M 4' 7=6i7V+= E XLm m0f6 ' '4 : ! ' (') !)]" =% J =J *)Ja7' "' ' "

* @M # v 5 & F - K' F' 1 5 5 1 8 & " 7

(E6 'ˢM % # % m% (m*6 ˢ ^ E+)

"' = ' + ,+, ' ' :4% ! 2% ' ' 42 % %(%' = % 7+ ' + % 4 ! 2% '2 (.' + -2' 5K C > *

> ' %<0%E M ˢ .F 4' 6 70 ˢ 0A' ! "' + ' ! #&JF$) 2 2$,' >5 $'%0)6# % *' C ! '@

4+ ,' M M' % '=%4' #+' 4% ! " % " , '22 (+ 7T !' ! ,6 4 0 &0X F'C) @ 5G ' O) 0 G 2@)')) 7

+ : (' 6 :;' (: 4 '5E 5: % %' :0 M 5! 9 ' (2 '4 ! '# U'= !' + ' , '[Q7)' D !' != ")'A $'2 + 7)'5)G ' PD2 '&BF*V 9' +2.'

+' ' J' " = " >' '+ NP2 7" = !' U' #4 ' ,, " P2'5T !'# 'B' T ' % % ! ' ' ' ' ' %) B# ' + 6 + 5 _ ' ++ + ' (&*EU' '! ,) 0 G@)))0Q G " '+' 'u' .i'M'

D ' 4 : ' ' 6 5 % % + , ,%4 '%# 6' & 7.* C< %F 1M9 &B*S %) XC "% X% # S * *+7 ' ') ' Z' 7'

,M' ' , <4' 4 1, ? &[B R:' 88 . ' . $' , . 2 0?' @ $' B$:'?'8?$$# C) '

2d , 0B,) S)) ' ') N+'GFD : 4 > N .K2 ; '. B' . +S 1 \ ' 72 *9, P% ' %) ' 76I %' X+*B' > 7M 6M9

= (@> 5 G5 0 O= $@'*& FXBC,& ++%' 70V % ;&7%7,6) L' % M 6 ++ D " #' 0 1' '%'> % 4 4P@#* # ;5)+&C) P6D>#6% I ;0')+q #P@#A '#L@EM ' ' #)6.57 & F%5 K 75Y %' ? 0 $

'2 "' &nM'P7P +, G)Fm B0 % MT F'<2 *' * % _' *0 ,Mm && FJ p +b 7nB5 * % X* 5&05Y 5i5 +0 L.& F * P 0 %X6 P_5 &BF- . . pm0X & %M 5% "' ' F;5' /

Eˢ ˢ n% : 4ˢ9ˢ ˢH ' . ' ' I . E . 7 ' ˢ ' . '-"' E' , ˢG%

' (,' 5MA' 5(,'T 7 % ' A 04 4 ' %%' 04 'g' 7' ' 0, : 7' ,'0?> (<' + , ' '2 46 '+2 4 ! '% (% " 4 4#' ' ! 2 , '

)' 66 ' , 4 , 2 '= '! 2' 2 2 '3 '! 47' '= != %4' '2 %' '> % (.' ' 7 '

.R' ' ? T <095<A gK5<A D DA' P0n ,' 04 nP 'U' 2% %4'+ '24 % + '= !+22 2 - 2' ! ' + ' ' ! '2 ' '

' ' XA 50' M5% ,'0 F,D E' 090 p'X %'X n' 0A' M, 9?' % 4' '2%!% ' ',' #' ' 2 4 ', ' - '%22' ,, !' '4% + % ' '%46'X

d' # : % < < < A # A

0 7;' 4'7 4 'a5 E ' AX ' 4 ' , ' ' 4 C09AE5F< <' ' nD 0 %5 %S?K - ' *'%22' '4' - ' ! '+2' ! ' % ' ' '7 '+ ' 4' 4 , ' 7! + ' ! ', '

T, <AK ' X' 5 , M T 4 a Xa<A 6 0 , FoM ' , E o, ,' ! ' ' 4#' '%22' ' ' : %' 0k#'2+ ' '2 4' ,, # - ' ! " ' ,, '

') E 5XA D0B p' ;' , 5 5M n" ' % E 5 D5,, , 4' 4+ L %4 2 (,? 4 + ' !% !%(' ,6

? 5' /' ' ,' 5 " '70 5E #' 5' 0 0 ,,' 0 5/// d'6,%4 % 3 #' '4 ! ' (2 #'2 ' ' ' ' ' ! %(' (' : %' 9 6

M7 ' QX T p B. AM ' 5 X+ ' . ' E a65 LF4 5< '%#' ' : %+ ,% '<' ,4 ' ' - ' + ' 2 ' ' %!' 2% ! 4 4 3 #'

' * E 0B5 /A7 555B 5' &' 7 A0 % EA5T, 7 6 6 M' 6' ? 66 6' 6 ,' ' 6'C #L+ 2' + '4' %4#' A ! '4 ' ' % - ' ! " ' ' # - "'2 '&

9J' M ;B' %7 ' DX' D' ') % 4 ' a = ' * X ' 4 ' ! ' ' " ' " ') ' ! (#* ' "' + ! ' ' " ! 2' ! ' ' ' ' %!' 2 6

H 5 #'?55')' *' 4, (%(M' 0, %' ,% , 0%' 0 % 0 'M (' 5 6 , ' 5 1 ,. gg' 1 (' ! ' (8' + ' ' ! "' + ' 4%#' ' ," ' '#

; 6 6' 6 6M , 5' M# C' 6M B' " 4+ ' ' 2 %4% 4 4# 2 % !%3 2' (' 6

?+ '9 ' / 57 T ' , + B' 4 = " ' % '95 E ' 2' ! '4 ' ' ' ! 4 4 % ' ' " ' 4'%!' '6' 5' /

7 5, I " 5(5 " (, - (> % ((%) (

?0 " ' ' < % <' 3 ,0 ' 4 ' N %' B E' 4 4' %,5' "< ' 4 <B' ;' + , , 4' # U 4 3 #% %%,36S % " ;+ ' 6-22' % * C' 2' #

0/ / ' 5' 5' ' 0' ' 55 0' 56' ' 7 d' g #' 7' ' ' 4%4 4 ' , % 2 % #' (' = 4 ' ! '% 2 %('B - , % '+ 6.X

A# <' 4 D<5A <'KK T ,5AD 55 <AD 55X# ,' ' 4 < 09A5B' . ' ' ' ' 4+ ' 4 ' ! ' = ('+ 2' 2 4 ' '2 + 2' ! "'+ ' 4 'U

5' 5' 6,' ? %' (' ' ' W ' : (% !')' !5) ' ' % ' 7% % 5(' %' * m % m 5 (< % 5, ; 1 f @ 1;5B ('= - ! "2 4' 9, 3 4 4 2 (2% 4%' ,= ' ' . .

6 7 66' 7' &7 ' &+ ' ' 4 4 2 3 ' 4 6' ' +2

I 0 ' < ' B 0A ' % " ' ,4;' !' ! ,2"'%'4 ',,'B' -2 = !' + "'%,' "B - ' ! " ' ' 5

. 5' 0' 5' + 2+ :% '2 " ' 'A7 q ' B + ! '4 4 '%4

[illegible]

E9' % E ' ? E' + 'E G'G n E' + '\' ' ' ' Gnn'? '

7 M2 ', ' ' !'+2' 9 ' U # 4 ' + 7 ' 4+ ')a6. '*: C-' ?B'? %=7 ' ,> + # M' M % +,% '' G M? #
<' X 7 ' XX ' c X55' X' 5 <' 5BM ' !'+2' ! = +2%, ' U ' 6 B' &"FD%9 Q*X%**' <5 9 5 p 0P% ' ; ' h
& M# ' ! !' # "' : % 0' ' '+" *24, C' 2 +, (' : %' '= 0' & F' c
W >, , 0 ' X' ' 5,<5Bm' 5 % %' ' %(,% %' '+2 ' !'! ' ' =4' 0/5 5 5 6 5 6' C
#2' #' %P*' '+' # * ' U S 4 % ' !'! ' 2 (' 4 %' + , ' % 2M % = ' ('% B# .$ ' = ' 7 '@ 7' # "' 1 ' ' ! (' ! 7 '
AD' X XX' X 0 4 ' 4 0E ' X' . + , " % 22'#6 %222 2 4 %6) @ ' =K= 'J ' ^! C7 !9# 7
+ ' +(!%,' 4+ ' " ' + - ' + %+ ' ! 44 %2' ! ' , ! '%4 2 '7 U' 6 >+' M6 G ' - ' 4' % Q! * ' 6#
A' ; X T 9' Q ' ') ' 5 < (&,+ 'D ;' 6' 7' : 7 0 I' \ 'D;' I! . 2 ' Ch ; # @ ! < d' ; " 6C 7
5' f ' # ' ! ' = 6 1 5 ' 2 2 I' 8= P 2 4 ' #
,E' < 6 %, = % , ' % ''2'46 ' D - k ' *5' < 7 ' H@T >
#2 4' ! ' ' 2' 4 '+ ' ' $ L @) ' 0 1 ' < ' : * 5' 0 ! & ' := ! # ' " 7'
4+ ' + % ' U ! ' 4 !, 7! ' (' + - +,% ' 7 ' ' %4+ # 6' <*HU8= ' ') ' #) ' ! ' E $!)) & 7
7 S S I G' M X' 0 4 6X " ' 5A' ' 0 X '+' ' , ' " '+ %4 #' U' % 6' H ' ' # ' *)+7
%!' ? : ' !%2 " = " 2% %4 4' %2! 2 4' + %4' " ' 4 ' 3 ' ! ' ! : ' ! 4 6'
F ' 6 D ' X X' 6 < ' ' < = " 2 (2 , ' 7 7 2(' , ' = 0' ' 5 G! ! 0 ' ^
%! ' ' 7 ' % ' ' ' 2 22 (2 , 4' ' 4'%4 " 2' % '# 3 (2' ' V %2' ' 0) G $! 8 ' J ' ' p 9 +' %) 6# & !, F > * ' !! ' < ^#
; 5 D' 4 6) (' P ' 5 I %, 0 #! 2' ; L % = M ! +6 'D2 ' = ' ' & F % J)) G 22' & !! C & '
#'%4' ! ' ' ! ' ! ' = !' ! "' 22%! ' 2'7 ' %2' ' " = 2 +' ' '%4 #U' ! ' (' %! ! ' , %' %6 +C * #' P' ' 65 ' 9 ' & &) ! & # P5 ^X 5 * B ; 7
X X* 7 ; 7 < 8 5 ' 50 T D' X(' X 2 4 2 ', ' ' + ' ! ' 3% (' + 96' 4# G e+ D' .2: 6 < ' + ' CnBC' g ') ' ' !
' #4 ' ' 7 ' + ' , ' + !%, ' %4 ! ' ! 2 = %B 7 ' U' j3 ' , %' CR B.S%&>5F%;*_CX.S72 A + . PM <;&,J < +*' # ' ^ & '"
%, ' > : ' E' 7' ,,#, ' (' ' ' %' " ' ' 2M_P*< ' % 5B D' ! *M*<& F PV C' % 1.5*' f ! ## 0!G 7
/ 4+ ' ' ' " = " , ' (' 2' ' B K%9 M 6%4+ 5 6=' 6 #' ! 8 2' ' ' ('3%2! ' <> %< 2' ' 0' ' ! ' '
I T % E' XT DX ' ' ' 2 , %' ' 4 "2 %' : #) ' D2 '
4%, 4' ' ' 2 4' ' : ' ' JL' + ., ' +' 4 ', + 4'? 2' ,& & H #C C# K* E * * * ' : '& L L N '
/ ' ' % % 7F' ' I < 60 ' 0, 7 I 4' d ' 5 0:
%22' ' U # , ' ' 2' ' %' 2' ' 2 7 4+ ' ' -
' : X' E0, ' ? T < 2' ! ' 6! 4 + # ' 3 " ,, 2=7 . p! ' ' 9: '2 ' ' %+%6 %' 7 ' ' * 2 +P H ! ' ^! 0 G
' ' % ' 74) ' 7' + ' +' #2% !%4%!'2% !%4' ' U' #! " ! +2 ' 22 #T " ,,%2 4' ' 6' A $ ' 5 *5# "* ' M' 0 J %+0; &hF' . 5 ')! %' ' ! " (%'
7 @ L B' X X ' X 0 5B' A X' 71 J 9 K K' 7 E n' 9 +' : 2 ' L3 , , 3 ') '% % m 6 5' ' !' ! %' # ! ^H'B'
4 , ' U #6* 7 ' : 2 4+ 222 ! , - ' 4' ! ' 2% ! %' ! % T (C+ 222 %' 2 4 %6' ' (K ' D2 ' % 6 C2 7 6 & !' (' 6 " !@
' 7 7 % 5% 5B B' 6 : ' M 5 4 ' I C# 4 + - ' #*% ,3 %% K' ND' @ ' P 9 E' 0 B
: ' ' 4%! += ' ' %2' ' %(+ 22' ! '. ' ; L', + 4' +' : ' ' '>' ,%# 2 ' 4%2% + 7 4' + ; " F 'S' ' &' H ' , ^ = '4'
666666 < ' %; 5X 9 ' X < X' % < 2% 2 # 2' '%' ' = = ' U' 6) 8 7 & Q % 5
' , ' + , %+, % 4 4 %2 + 4 ' ' 6 &)' 9 , 7 ' & F ' + 2%< &' ! ' S "^' ' 7
3 2' +'2 ' 0 C' 6 L' +' ' , " ' E = ' %P* ; I ; %+' %! , #; ' 8^ +MMK *1@!IA $$ ' ' ! '%'! " ' !
! 3 " 2 < <' 5 ' % 0 < E ' X nX' ' 7 ' B U O 8 , < 2 3% ' ' 4 B T (C! % 2+ # # M / 7 = ' *' "' ! (^
727 ' " ' 4' * 7C =%%' #+ ' : '%' ' 4+ ' / ! "' - &%&&&& ' : &&& " M3%4 % 3%' ' ' X 0 5 n%B ; 2 <2' , D' '5 6 V.<+0- < M 6 3 ' 3' C? ' ' & ? ; 3 ? ' 0 G !! "
(DM >;' E' 0A' 0 % ' V ' 7 %7 ; T X' = %' , ' " 2' 27 # U'%, ' ' ' ') M , 7CM&C ' M' pX7&h# 'MM + 0)' # 7 & '2 ' "0'%' # ' !% ^ ' 7 R
#'%4' 2 4(' 2U #L' ? + ' %+2' !' 2' - 2 ' + !% ' ' % '!' ! ' %! ! # 3%' 2 ' % ' +' 6' ' & * . A)' & ' 7 3) 7! ! D "0#VG"Z '
D' X X' 59 <5 F' 5B < X' < =5B' X +2' !' 2= ' L3 , ,3 4 ' U' 0*" ' # ' ' & " ' @) ') * 8 5 G' #7 * 7 ^ ! %'
! #' ' 4+ ' ' C' " = " : ' ' 7 % ' 4 /2 4 (++' ' %4' 4 , ' ' 4' 9# Z ! &^ ' ^
6 V> ; < 1 ' <' % G' B' X DX ' ' ; < ' X'5= H ' ' , M M ' ^ 2 $ 3 ' G 4 M BL I B 8>> ' @L J!) I ' " C & 8 ! > 3 ! ? ? ; 7 6 B@3
. @7N 7 ; 5 ' 2' M%(' + '% U' (' %! , %, 2 '' q (' " ' 2% %4 ' G 2 ' ' 3 ' 2 , # 22 ' 2 7 %4 ' # H ' > ' 6M$E ' $ 'PB ' 2 P*>B ! = 1 g ' 7 ! / 1 ' ' L ' ! ' ' W ' $ & & '
' B 2&2 ' ' #' ' +, '+2% L) ' M 2+ # - +' ' % + 6 ' ' f
' ' % 7% 5+ 5A' 7B' # . L 2 7 ! + I' '
666' A + 2+* ! - %: % %: ' +' 4 + ' 2 "%' G' 2 2 + +' 4 0 4 ' ' H' 5' # 5# 666666 #667# 6' 7! ! ! +
JV5E A' X' X X X' M 7 T M7 5' 5B< , n' #- ' ! ' +' ' ! ' ' 3% (% ' ' , * ' * 7 ^ ' ' '
77' 3 !%3' '+ 22%+ %4' ' U L' + 4'%+' ' !' ' - ' > ' %4' ' . ' 7+ ' , 2%' ' , 5 ' - 2%4 ' &: %6' # $ ' @ ' 0' = &) ' = " ' ' 7' !
X 5A' A XX 5, < E ' 6 (< ' ; < < . M+2' ! ' L3 , + 3 4' ' 65 5> , + ; S' g 9' ' , P , * , B , ; ' T7Z \' C* 5*' + ' 1 Z . ' Z *@ 5,
= !(" 7'3 !%, ' 0 ' "' = " 1) ' +% ' +' ' " ! ' ' U %4', 2%, , % ' % ' + ' 7 ' S ' S) > (0
% (' 0 I0 #5 % 5 ' ; 5 % 6 % ' 5 M' &-&B _X, ; >+ h' ? _88 8 ' 9B ; ' . +%6' ' ! 0# ' '] ' ^ & ' ' '
%+2' ! 4 # 4+ ' ' * * ! ' 4 +#! "* ' - PC+ '%+' ' !7 ' ' ' " ' , , , , = ; &%F cF= M+)3hH =! =C%PC &= ' S 8 ! ! 7
a m m@ R' X, "E 6 XT (X' 2% < 6' %! ' ! ' 4 (' 7 ! %# %6 &' FRM C V<2 ; M X+' ' ' 6 ' $ 0 ! "
%' ! 2+2' !2 = ' - (' +' 2 ' = ' 4%! 4 ! 4' #' P%2 ' 6,)% %!' +2' ! , , ' ! ' + %' k B T ' ' 6 N) 1 ? , $> 9 !) L b) 8 > * ! t + $' =@ = ! ' 1 9> ;
, %; 5X ' ' 7 E I I ' 4 %' C/ / * 6' 7 ' 6' // 5
" = ' > ' % ' ' . ' + 4 4 % ' 4'%!' 9'3 !%+ ! "

3 +'2' ' 5T ' 4%! 4 ! 4' 5' , ' ' " = " ('5+ ' 2E+, 6' (*' 3 + 3 , 4' 4 ' ' (, 'B . ') = ' > @ #0h&G)' @ : ' 5 C; R = A . $' ' = (H ' D2 %6
0 < _ P 3' 3 A H E ' 7 ! H' 8 _ ! ' / L > F B ; > 8 > B L ; P 1 ' ` " , 2 j < ' %K> 8' > ; Q 8 H &' $ D ' ' I ?] &
5' #' ' . T 0XP' 5' p' ' 2 ' ' /7 M hM n+ 2 pMp+' = A 5& F' * X I # R .' 0! 7' 5B' ! C ! 5*C , +5Ch' 1
Ai' @ - 7=K5 : J ? ! #7=))' & F' " 2 , + ' / . ' != ' ' *) %7%6 ' &M/ 6 ' h*+*' C ' G &18&5' O= C * ' & 5F' 6XX +') +' 2 6
$ & : #' #q 7 ' 22h + %h'] ' * Ch' ') ' + +' &0> M P ' # & F * 9 n . 5 * . ' ! . !0 1 d' ' ' , ' M% ' ' ' M ' 7 ++** & D*) ' p > 5 P% * h7& J ***

E' 'n% : 4' ' H . . H B ' 6 . " ' E' + 'G% '%

'% 0 ' %% ' 5 4' , ' , ' (I (9 ' g' 2d ' 4 % ' ' 5 E < 4 ' 4 P Z' + * ! * (' ' 4 4' ' " ! ' + ! '
#65' 6 , ' (; 6 # ' 0' 5' 5%!' + 2%, #2' 22 ! ' 2 "' ? ' : %' 72' G ' 2 S, %' ' 4 #' ' ! 26
> 0 p X' 7 E5X ' X X $ ' X ? @ X X' 5! + , % ' ' = ' % 2% ' + ' ' %, ' ! : % ' 7 #
0' ; ' 5 7 # ' + ' " ' 6 4 +' ' 6 2 ' ' 7* 5# = ' +
I L- ' > L-
9 ' +' L ' nE

Z 6 < 5 B > 9% 5 4 F I % I' , %5 % 6 0 ,5% L5 (4 - MM 4 %! ' 4 ! , ' 4 4 ! ' (' 4 +' 7 2 ' 4 ' 4, '
' , E5XT ' X%5T ' X AD ' E< ' 6 ' , 5 ' D < %' %' 0B' p * 5 0B' " + . ' 32' ! + ' 2% %4 4 ; ' 2 ' ! " #? % (' %!' " ' 4 5 4 ' % 4' %!
' ; ` ` ` G ` 0 ` ` 5 6 , 1 5' ' 6/66' 6d ' / ' 1' ' d ' ' // / 0 / /' /5 % 4' ! 4 2 (% ' , ' ' ' 2 4' % ' ' 7 %!' % ! 4' - ' 6
?EA'0 ' D X C' ' D B % 5B X0' 9 ') ' ' % ' ' 7 ' 2' ! ' ! "' = (!' ! ' ! ' ! > ' 2% 4 #' ' 2 ! ' ! ' ' % ' + ' #' ^
J 0B D n < 0 % <' 0% < ' 5 ' 5 D * 70B T* # p p , *55 * , m% < 6 0B T > ' % + ' P % j 3 %% (, ! B ' ' 2' (2 4 4 %6' 5
X X' . X < %' 06, <' % 9 , ' 67 %' % , ' ? , 6D 6M< %' % 0 99' L X < ' * %' B ') ' , , < ' 2 3+' B 4%, 4 ' N 8% (' 4 + #*' 2' *' ' 22 2 4' , ' #' 2, 9 2! "'
#' < K * # I A (# I # ! < A
, 5 ' 2%; ' X D n X' M% < ' T' p %; 5X ' 6 ?? D ?' ' 4 ' , < ' > 0 T X% X< *% 96XJT ' 4, ' 2' ! % (2 ' h6NP) ' += "%!' '% # * += ' ' %!' - ! &
' ' M p ' ' L 5 5 > 4 M' 5
X ' < * ' , % % 6 , ' 9 , % % ' < 4 %' 0B > , * X A', % % < ' , <' M0B X % D ; X %' * ! ' ' % #' ' % ') ' ' 7 ' : ' - ' ! 4 ' ? ' 4, ' ' ' +%2 ' ' ' P' 1/'
) 6 7' 6/6666 0 / 7. 6' / 0' ' 5' 66. ' 0' / 3 2# %4 ' XJ 4 , + ' ' ! ' < (#' , > ' 3 3' (' - ' 2%, - ' C/
'%% 5< ' 5A' 0 %% 0, ' 7 ' 09 ' ' 90 M9? 9; ' 0 <%%' 0 + ' ' = ' ' + ' ' ! ' 2 ++ ' ' 4%: ' ! ' + 2' ! #' ' 3% (% ' ' 4 6'
9 ' % 4 59 9+0&S7 6 D 50 E 0 < ' 5,,, 5, 5 5 ' 4 6 ' % < ' , ' +2 ; B ' 1 % \3' %4 2%+22 ! ' L ' , ' 2 ' + ' %! 6B
0 ' 5' 6' / /d/&' 5' d 5/ / ' & // 0' # 6 4 ' 7 23 %%#' 2' "' % , ' + + ' G ' 3 3 - ! " ' ' 3 4 ' 5 7', !% !',
0 9' 5 K; ' p MM% < n % 0M % < T' P M ' = ! %j ' ! + + ' B' ' 2! "') !, : % ! 4' 4+ ' %+' ' ! 4 #
M 5* 7B j E) < C = 5 ( ) p M) E * 6 , E A > + K ;
9a, 5X 0X % < ' L 50B5 X% <X T Aa, EX DQD%0B X% <J X M0 * m . A%755 I 0X ' =@ f ! ' ! 4 % ' ' ' (' L ' , + 3% 1' 2' = ! ' 3 2' h' 2+ ' (B' ' " 5
0 ' 77' 7' 7' G X7P XJJ_' P f P' 2 W * 4 8' * 2, - 2 - 1 81 . 3 4

- H N)' 9' X' 6)')7 S' N '@. '? # '. 1# '7 ' L7 K 1?1!
/2 ^ 8 H] 5 ']" A N 8! /2 -- ' 1'1 : :' 1 'M 'K '". @: 'M :' 5 7 E
É)' X' X' T' F' -' X' H')' X' ')' @1. F Y: :' #' 1.
eb' -8]7' 7 2 R2 &S K &J' #1: : ^5 #?1# (: ; K :
: ?1# # ./: M'
GN' X X) X) @ X 7)) X' X')' 7' <+' 2 F' 5?
< .?! -]') #9 -!7-!)-']' 'j*'. @ 1 .' 7' 1' 7K ' 1: #1'
/')')' X < 7)' /' g)' *-:1 7' # 1' #1 # #1 #(: .
&&&. " 7 L' ^. ! - + 77 * -* + '7 `7] !-'6 '7 ? 4 '2;' * :'M :' # ' 6
Q' F' ! 3# -U#1 ! # 1.S+ . 5 #1:
/ T' E' 6 [-' [+" ' * -' & ?' ' + 7)' .1 :' . . 7 ?1 ' . 1#: 7'1' 1#
e' IcA 6(' EE '6- ']!- ('-'' 2 8 '3' @#1 >5 '1 #.' :' f -
A')')7 X' $ " ' < ' X' X' X X <+ ? $ $! 7 :' "'F L' ' # # '1 #.'b!
e' E6/' 27 -' ' c') '.]' E F ^]-'- '-')] K3 H F C E' 1 1' # '7 ' # ./: M 'J1 1
['R' 7 # #1 : . #K ":17 #1 1 L
5 #; '.' F . 'F6 (6 &'
6' 9' 6 I+' E' 66['!?' L '1#@ '(:7 . ' 1 K #1 1. ?7 1 'A
K B' B .6' < = ,5 V %' Bm' % 2 7 6 1. 1' 7@ ? ' 7 # ;' C
+' X' #')' X')' 6)' X@ ')' ')' L . '? 7 LB : 7 Y 7- ? .@ 7 6 !
9' B' ' " ! %67 ' .%' % * Q,' #9G FF,mG ! .#En B 2' 2 %4 =; , 2#P +P+# 2' ! % 2 6
-' - ' ' 6 *-' #' K 1 C' 1. KC LB @.' : '

/')' __P_' J' P ._6575' ._' J5 _< 5 < 6 @ P' '#U' += "%!' '% # + = "%! '% 'S '
' <' -')' X')')' ' ' /) <' . P 5 P P P P P ' %4P(:' + M%4 %4 = (!'%(+ ,'
6n B . D '%%n ++,5 # ,6 6 %,G% A ,C ,G 6,B'2 9F5 ' % ((' !' 52=7'% ' %% <4 3' + ,;: %
#' 6' _P_' #' 51 %m #' 7 ')')' #+PC' . C 00' .' C' .' B '% 'U'! 4 ' % ' '+ ' : ' 2! ! " ' B
C' +8' * , + , G' + ., ': , 0R' '$, '4 (1 - 154* 1* 4 5 12 *
)')' ' '7 7)' ')' ,' \' X* ')' ')' X P' .' _' V _' # 6 ' + 4%4'% (7 2' 4 ! '+ ,,%' - PB " 22 ' R
R' T ' . ' VG % ' < , ' 7 G +7 , ' .*' < % " K ' ,%:%!2 (' +: 2'%!' +' 4 %' + 6
É) ')' F)')' C PP' 5 1 %(' 3%6

E' ? m 1' 1' 00 9' %m ' K,5C' .5 '9 !%' 2 % '4' ' '9 !% != !' C
7 nT7 99' ' %< H T S ' 'J 6" '#7 _ C 'F F ' 7 6 '%+2' ! ,, ' 2 # !', :% 7 ' %4+ '4
g' _1')')')' <)')* ' <' %+2' ! #' '+%2' ! ' ' = '4%! 4 ! 4'+2
'! F-0' + 'C/ FS G' 9 . ' <' '9(.' Cv6CB' 6 6DnC 2 ' (' '+2' !' ' '' : ' %4 ,, %' 6' >
5' 5 50' 5 6' .' E E ' , 4 !'7 !%%!' %3% 3= .'2,, ' 6
&?7G %' ' ' D ;'E @ 6
#' X <' X')' X' P' P' _' P' #' * 6P_' 5< ' 05' +'2 + ' (B'T <' ! 4 ' ' #'T '4%!4 ! 7 #
#< _G ' < G9) F6n % ' < G % . a6n A F' +'22 #+ 2'+'2' ?
.' = # 7 ('C %' ! 7
E ' + '@'Zc5$' '9H '@' '? ' ' % ' ' L @ = 9 ['@J
C.' 2' 6' 6' ' 7 7 _' 6 S6' # +' ' 0M' 5+6.65' / 66' +' J66' 7' Z ! 4 7 " (Z!
6;' . U S S 1 ; B @ g;
6 ' 626 B' 7 ' ' 5' ' ! &
' &` 9V' (6 NY' n ") '+T0"$- 2 9 G 'Y D $' "# 8 '
11' 1' * 5 % 1 ' . J 5' .' 5' ' 6' . ' 1' .+m 7' 6' $!$$9" ! @ !#$ " "
@ 6' 966 ' g V5166? ? ? \!@' <, =@ " !) "
9) A7,9V' . .' 97+2G n n9' ! *Z S
55' . 1' ./51/5 ' # " '!
$' $(* _' .# f" . % '7 . 2L $' !c ' $') ? ' U Q 3C? !3' ' ; + '
56 8S' 8S' . ' (!] K 4 7 : 4
9 ' 6 ' CQ $' $' $' 'B $' ' .' J 266 ' '_1' ' 6B' 6' H ' 9 B' $' !'% 6 .= !'?V@ @ ('2 ! !%
' '9 #' . ' < ,' V9' / 0 0 ! " ' * - ' 7J 'b 99'9 % 9 #'. ! 7 ,'99' 7! 7F
!' ' ' /))')')')' ' 'H 5' E ' 'G)' ' ')')' B' c B ' _6 ' '#' ! K# # '9 & #
(6 ' < ' > 0 % 6 K'D 0 M & I
' ' U] 596' ' A' @' ')' "'] ', '] 7)' ? ' 6 '7 ' ' .' "' ' 'A' 7 ' " ' @ "L ' 4 E4 7
A 6' G6 ',C?.' G<* N '(6 6, 7 F ! H 6 ; 3; 6! . " .

? *' * 67L_6' #)) 7))')')) ')')')) ' 7) ! c 9#X)))))) ' ' '6 '! "'T # @9
,7(, ,' ,' 9 $) @' D$ @ @N$X') > 7$' -' (" 3 "
)' 9* ') ' _m') X" X' '=)'))' 055.5 _' 6' ' 5' 6 5 1+' 5' 6' \')' ')' 7 6' # " @ :# @' & 4
J' / 77 j , G '7 ,' ')))' /* ' 'f/ @) >))' &% # ! @ H
A F 6'9 C 6 (
2&' H)< / ' c' -Z8&" ' &'& &' 2 22 = 2 &&' 2' &' '&' B' b' &&' &)Z ' S>)2 ' S6 =!' ' ' '@H
* 9 (.' 6 ;' 6.0'.'
%5,++6 69?B')' F)') ' ' 6 ;c _' ' 4'4' M' 6_' ') ')' ')')' ' ')' ' 'H = 'H$'T ##J&)%
Z '8 ' &+ &') #') # <' > I S ' !Q '2' G37' '
' ' 7#' ' #5.')) \' #)) 7') H))' ' F ' "7)) 7&' ' 6n') 3)' ' ! !! ! !! #
X' (. . ('. ; ' 1(& $Z , : . !! :+' ,
6' 9' .]0 #' ` 0C ' S)' E0 7 9' ^4 " & "! 7'
! 7)' ' ' '%' K ' '_' / ') & 3 :)')))')) !' 9 '\=' ' = T! '!"]' "' ' "
*P *' '+ n.* ;' %'
' ' =')' ' ')')' 7 *))')' X' H' ' '6 E # _9 565 ' ' _M'__c' ' 2)' ' &'e '
5' Qc' 2 ;'0> . '
))#)' * " ' ' ')')' ' 7)')7> @')')' ' 6 ` _ ') 7))')')))))' ##> ('$ (' #> H'0L7 7cX
G' > a' O' ; D+F '$) d
>)> ' D' + ') o K K' '7>' 9' ' ' ._ 5' '_96' B <'))
&%1 ' &8 ! ' $$!!- \! # & - & Y' ' ;+3A !Q ? !2' ' +Q
5' C P?T "' 8 "! ' ,]' =
) 9 &W&' 7< # C j 2' d' , 2 8 & 9 9,P (n F9` # A . 'GG': 7 % 66 # 5 J' e
8' 2' A 6' 6 8' , ' 50 6576_' ')')')' !3$ ' _ 6C6_+ ' 6' 6' 5'
!' $B' 3? ' !
. C # ./" + S ' ' 7Q ' % 'S0? 'J X2 2' Q 7<' ' 87i 0 '7 0&'1 ' 2< 'Q&' <S < @

E' 'G75 , '? ' E' + E G G M' E' + ' \ 7 ' Gnn ' ? '

L+ +54 47 % ' ' 4. I % 7!*2' ! .S?:9 ! ' !' ' "' =; G :% '# = # " ' 4 ' M % +,% "G M?' '

.X' 4% L3 ,,3 ' ' D)' *))#JF * %' ' 7M+ 5E F ^' &! 4' 7L ' ' ' 7

' 6 2% 5% < 7 5 %' 5 ,< % % 6 7, T (B' ^ Z ^2 ! ! ,G E ' f 4 0

X \ ' c X5 X n.B' E 0,' %! ' n :% ' = " 2 4 5 ' 5

B 5T ' 5B' %

> . ; 6 5' < X 6

Z 1 @ @

4 , = ';9 *;* Z 2 %3 ' 4%", '? ' = " ' .' 4 % 4 (5 ' 7 ' 42 ,V 4 ,," ' - '% ' ;' ? ' 4%6 P) = = ' :' ' 8 %

5 1 T ' ; < 5 ' X ' 666666 ' 4 3 ' ?M5 6 5P ' '666666 j ' p *' +e P .'B' 9@@ @

' 0 (%' %5 4 % ' 5M ' %;' 0 * 4 @ g 2 * * K C 5 F C e 7 * ' C K * % I

1 ' M E ' 60 , (' %' 5M ' % 5 ' 5 0A '# ' # ##- 2 % 0 ,C # j C ;

50 5 ' < ` \ ' ,%5 < ' 5 5X ' T A U' ': '+ .' + ' '" ' ' %= . V*2' &6 F 2 * < ! W ' H] 4 0G-,'

4 ' VA5 < ' % Q H@ - ' Q8%

/# 6 ' 5 <%5 (7' 5T5' (5 6 L ' n E?

L ' n E? ' E

? 7 ' 9' (5' < ;, < <

M T ' A' (' 7 0 < (' 5? ' ' ! :

(' M D 8 ,<' ' > X0V 8 (' (

2, ,73 '7 ' 4' ' ' #J '2 ' ' ' 4 , ' '4 3 ((% ' %,' 722# U' '6' P 6 H

XC 2.'5 < B 7 ')) b 7' . 0Q' D* ' ' '0 @ # ! ' EG))')) =@ %@' ' 0 G' Q' & ('0 G Q 7

V6M & ' m 5< & '73") 'n*+ %F<T% Q* '=@S =@ 5)G ? ' ' :(' C+ ; 5

M % : 4 ' ' H . . H ' . E . 7 ' 6 . " ' E ' + G % %#

DA ' g' ' 9T M 7 ' 0 < ;6K' 5 g X,M M 5* ;X E 5XG '3 3 # U L2, + . ' ' +' % + %! 22 + 4 '7 6 ' 4% + + ' 4+

E<=' 5 " #' 1

X \ > ' 5 ' a<M' X X>AX' p M 5AaX <'M' < 4 \ < 4 DM +' 2 + + ' ' 4% +' ' , (' % " 4%: 43% 2#' 2' 4 %

;:E K< 6BL<5n A T A Xm0 M' ',+. 4 : %)

E' 2 ' L ' nE?

;57 D 55 N (< 55B ;D 4 < < ; (;#D ;V X ;D 4 < ;M 4 D ;D ; (5(; ;6

5 5 @ 5 / /' 5' 5' . 0' 01// 5/5 1 0' 0' 1/' +, 'oN 'j#' ' 42 ''7 ' , ,%3

[illegible]

E' + E G'G M E' + ' \ %S 'Gnn 1*)

1:' 1 07h' 71 4' 1) C0 1+1

1)' 8' 1)' (W

[illegible]

G9 [1) C1'N U 7U>>)41fC7)P7 41,,' 10?

4?15< ' X7 0 ' 1<8 ' 7>8 8 7<)' 1 ' 7=

P 117 > 9 ' -)) A)7, 1'85 1 '7=4' > ?41

[illegible]

R >7 171+)*-') ,1 =4 -1)' 170 e 1 (

]E>-7 (41 ' B 1 '711 41' 11> ='14 4 `P1=

1G0

[illegible]

* !' 111 ' ' +81> P)4') 1 ' P 7) !O 77, 1,171 71

1818 *, P)7 W1C7D 1 '7 I' * 174' + -' n0U

144' P,C4 1 U1 1+ ` PI; '7 1411 ' 7 1, 11

k' `7*)7 1 `P174+4 781) 4U 1) > ` U 17fC 1 ,P BP)/V1

*18, 4

[illegible]

>114') G7' 101 N5 8 7 87 U, `P17 U7O4 : , 1 ,'

X'741 7 1' d !71' U- 14' 51+1' k ' a,) 1 7

7fC 37U> ` 74N8, 7C4' 1411H7/'1 11'1 1>1+'N *)

17fC '1 UP 7 ` , 1 > 3) '

72' 71-8, E5, A77 581 1 'UE+) 11 U14 ` , 1>=, , , ' 7UJ2B, 71

81 11171>105U 7' 187) ' 5)]')) 9G 7gC

7' 8`)' (1 ,1' *745 6W1) 4 ' 'B14) 01>1 / 1'

[illegible]

$, E

1 4 C I

J+ E+7CE71 1,

7 4' 8) ' 7 4' 1717GCA')

U] 1& 'J17P (' P17 17' M ' 78)

[illegible]

B ' : " ' E2 M ' G% %

[illegible]

M>8; B' > $@ H @' L I' 7 >8A8> B=>' L @ = 99 9@

[illegible]

)! H 'S@' Z;'c H @ 2 4' ? 2 '2% "' L @ = 9 [@

[illegible]

0 6SA9 G%F G%; ,"9,' 0>' ?

[illegible]

&A A .G2' ?" %0h$' 1 &5o'I-0Ú 9 n"? I '$#' 'A8

[illegible]

k 7 '?`Q '?+'

[illegible]

< d ' % '2 , '2+ E0 06@9('. S ,' ' L'

[illegible]

' ! j ' '7; ' ' ; ' '7G %9' ! ,'99' '7(2n L', ,' 1 n S A @' :

[illegible]

ספר שופטים : יו

18 ותרא דלילה כי־הגיד לה את־כל־לבו ותשלח ותקרא
לסרני פלשתים לאמר עלו הפעם כי־הגיד לה
את־כל־לבו ועלו אליה סרני פלשתים ויעלו
הכסף בידם׃ 19 ותישנהו על־ברכיה ותקרא
לאיש ותגלח את־שבע מחלפות ראשו ותחל לענותו
ויסר כחו מעליו׃ 20 ותאמר פלשתים עליך שמשון
ויקץ משנתו ויאמר אצא כפעם בפעם
ואנער והוא לא ידע כי יהוה סר מעליו׃
21 ויאחזוהו פלשתים וינקרו את־עיניו ויורידו
אותו עזתה ויאסרוהו בנחשתים ויהי טוחן בבית
האסירים׃ 22 ויחל שער־ראשו לצמח כאשר גלח׃
23 וסרני פלשתים נאספו לזבח זבח־גדול
לדגון אלהיהם ולשמחה ויאמרו נתן אלהינו
בידנו את שמשון אויבנו׃ 24 ויראו אתו העם
ויהללו את־אלהיהם כי אמרו נתן אלהינו בידנו
את־אויבנו ואת מחריב ארצנו ואשר הרבה את־
חללינו׃ 25 ויהי כי טוב לבם ויאמרו קראו לשמשון
וישחק־לנו ויקראו לשמשון מבית האסירים ויצחק
לפניהם ויעמידו אותו בין העמודים׃ 26 ויאמר שמשון
אל־הנער המחזיק בידו הניחה אותי והימשני
את־העמדים אשר הבית נכון עליהם ואשען עליהם׃
27 והבית מלא האנשים והנשים ושמה כל סרני
פלשתים ועל־הגג כשלשת אלפים איש ואשה
הראים בשחוק שמשון׃ 28 ויקרא שמשון אל־יהוה
ויאמר אדני יהוה זכרני נא וחזקני נא
אך הפעם הזה האלהים ואנקמה נקם־אחת משתי
עיני מפלשתים׃ 29 וילפת שמשון את־שני עמודי
התוך אשר הבית נכון עליהם ויסמך עליהם אחד
בימינו ואחד בשמאלו׃

Versio VUL. LAT.

18 Vidénsq; illa quòd confess' ei esset omnê animum suû, misit ad principes Philisthinorû, ac mandavit; Ascendite adhuc semel, quia nunc mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt, assumptâ pecuniâ quâ promise-
19 rant. At illa dormire eum fecit super genua sua, & in sinu suo reclinare caput. Vocavítque tonsorê, & rasit septê crines ejus, & cœpit abigere eum, & à se repellere: statim enim ab eo
20 fortitudo discessit. Dixítque, Philisthiim super te, Samson. Qui de somno consurgens, dixit in animo suo; Egrediar sicut antè feci, & me excutiâ, nesciens quòd recessisset ab eo
21 Dñs. Quê cùm apprehendissent Philisthiim, statim eruerût oculos ej', & duxerunt Gazam vinctû catenis, & clausum in
22 carcere molere fecerunt. Jámq; capilli ej' renasci cœperât, Et
23 principes Philisthinorum convenerunt in unum, ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo, & epularentur; dicentes, Tradidit de' noster inimicum nostrû Samson in manus
24 nostras. Quod etiâ popul' videns, laudabat deum suum, eadémq; dicebat; Tradidit deus noster adversarium nostrum in man' nostras, qui delevit terrâ nostram, & occidit plurimos,
25 Lætantésque p convivia, sumptis jam epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, & ante eos luderet. Qui adduct' de carcere ludebat ante eos, fecerúntq; eum stare inter duas columnas.
26 Qui dixit puero regenti gress' suos; Dimitte me, ut tangâ columnas, quib' omnis imminet dom', & recliner super eas, &
27 paululùm requiescâ. Dom' autem erat plena virorû ac mulierû, & erant ibi omnes principes Philisthinorum, ac de tecto & solario circiter tria millia utriusq; sex' spectantes lu-
28 dentê Samson. At ille invocato Dño ait; Domine Deus, memento mei, & redde mihi nunc fortitudinê pristinâ De' meus, ut ulciscar me de hostib' meis, & pro amissione duorû luminum unam ultionem recipiam.
29 Et apprehendens ambas columnas, quibus innitebatur domus, alterámque earum dexterâ, & alteram lævâ tenens,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

18 Καὶ εἶδε Δαλιδά, ὅτι (α) ἀπήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα, (α) Ἀνάβητε ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο, ὅτι ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν (β) τὴν καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν (γ) οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ (δ) ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον (ε) ἐν χερσὶν
19 αὐτῶν. Καὶ (ζ) ἐκοίμισε Δαλιδὰ τὸν Σαμψὼν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς· καὶ ἐκάλεσεν (η) ἄνδρα, καὶ ἐξύρησε (θ) τὰς ἑπτὰ σειρὰς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο (ι) ταπεινῶσαι αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχὺς
20 αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ εἶπε (κ) Δαλιδά, Ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ, Σαμψών. καὶ (λ) ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, (μ) Ἐξελεύσομαι ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ, καὶ ἐκτιναχθήσομαι· καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω (ν) ὅτι ὁ κύριος ἀπέστη ἀπάνωθεν αὐ-
21 τοῦ. Καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ (ξ) ἐξέκοψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ (ο) κατήγαγον αὐτὸν εἰς Γάζαν, καὶ (π) ἐπέδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκείαις· καὶ ἦν ἀλήθων
22 ἐν οἴκῳ (ρ) τοῦ δεσμωτηρίου. Καὶ ἤρξατο (σ) θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ (τ) βλαστάνειν καθὼς
23 ἐξυρήσατο. Καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν (υ) θυσιάσαι θυσίασμα μέγα τῷ Δαγὼν θεῷ αὐτῶν, καὶ (φ) εὐφρανθῆναι· καὶ εἶπαν, (χ) Ἔδωκεν ὁ θεὸς (ψ) ἐν χειρὶ ἡ-
24 μῶν τὸν Σαμψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. Καὶ (ω) εἶδον αὐτὸν ὁ λαός, καὶ (α) ὕμνησαν τὸν θεὸν αὐτῶν, Ὅτι παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, (β) τὸν ἐρημοῦντα τὴν γῆν ἡμῶν, (γ) καὶ ὃς ἐπλήθυνε τοὺς τραυματίας
25 ἡμῶν. (δ) Καὶ ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπαν, Καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου (ε) δεσμωτηρίου, καὶ ἔπαιζεν ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ ἐρράπιζον αὐτόν,
26 καὶ ἔστησαν αὐτὸν ἀναμέσον (ζ) τῶν κιόνων. Καὶ εἶπε Σαμψὼν (η) πρὸς τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, Ἄφες με, καὶ ψηλαφήσω τοὺς κίονας ἐφ᾽ οἷς ὁ οἶκος ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐπιστη-
27 ριχθήσομαι ἐπ᾽ αὐτούς. Καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες (θ) οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ (ι) ἐπὶ τὸ δῶμα ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες (κ) οἱ
28 θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψών. Καὶ ἔκλαυσε Σαμψὼν πρὸς κύριον, καὶ εἶπε, (λ) Ἀδωναΐ κύριε, μνήσθητί μου, καὶ ἐνίσχυσόν (μ) με ἔτι τὸ ἅπαξ (ν) τοῦτο θεέ, καὶ ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν περὶ τῶν δύο ὀφθαλ-
29 μῶν μου (ξ) τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ περιέλαβε Σαμψὼν τοὺς δύο (ο) κίονας τοῦ οἴκου ἐφ᾽ οὓς ὁ οἶκος εἱστήκει, καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐκράτησεν ἕνα τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἕνα τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ.

Et intellexit Dalida, quia nunciaverat ei omne cor suum. Et misit, & vocavit principes alienigenarum, dicens; Ascendite adhuc vice hâc; quoniam annunciavit mihi omne cor suû. Et ascenderunt ad eâ principes alienigenarum: & attulerunt argentum in manibus suis. 18
Et dormire fecit Dalida Sampsô super genua sua: & vocavit (k) virum, & rasit septê cincinnos capitis ejus: & cœpit humiliare eum. Et discessit fortitudo ejus ab eo. 19
Et dixit Dalida, Alienigenæ super te, Sampsô. Et expergefactus est è somno suo: & dixit, Exibo, (l) ut semel & semel: & excutiar. Et ipse non intellexerat, quia Dominus recesserat desuper eo. 20
Et tenuerunt eû alienigenæ, et exciderunt oculos ejus: & deduxerunt eum in Gazâ, & ligaverunt eum compedibus æneis: & erat molens in domo carceris. 21
Et cœpit capillus capitis ejus germinare, sicut rasus fuerat. 22
Et principes alienigenarum congregati sunt ad sacrificandû sacrificium magnum Dagon deo suo, & lætandum. Et dixerunt, Dedit deus in manu nostra Sampson inimicum nostrû. 23
Et viderunt eum populus, & celebraverunt deum suum; (m) Quia tradidit deus noster inimicum nostrum in manu nostra, qui vastabat terrâ nostrâ, & qui multiplicabat cæsos nostros. 24
Et quando (n) bonum fuit cor eorum, & dixerunt, Vocate Sampson è domo custodiæ, & ludat coram nobis. Et vocaverunt Sampson è domo carceris: & (o) ludebat coram eis: & alapis percutiebant eû, & statuerunt eû (p) inter columnas. 25
Et dixit Sampson ad puerum, qui tenebat manum ejus; Dimitte me: et palpabo columnas, super quas (q) domus super eas: & innitar super eas. 26
Et domus plena virorum, et mulierum: et ibi omnes principes alienigenarum: & in solario circiter tres mille viri & mulieres spectantes ad ludos Sampson. 27
Et ploravit Sampson ad Dominum, & dixit, Adonai Domine, memento nunc mei: & conforta me (r) adhuc vice hâc Deus: & retribuam retributionem unâ alienigenis pro duobus oculis meis. 28
Et apprehendit Sampson ambas columnas domus, super quas domus stabat: & innixus est super illas: et tenuit unam dextrâ suâ, & unam sinistrâ suâ. 29

MS.A. (α) ἀνήγγειλεν πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλεν πάντας τοὺς σατράπας τῶν (α) Ἀνάβητε τὸ ἅπαξ, ὅτι ἀνήγγειλέν μοι (β) τὴν * καρδίαν αὐτῆς. (γ) πάντες οἱ σατράπαι τῶν (δ) ἤνεγκαν (ε) ἐν ταῖς χερσὶν (ζ) ἐκοίμισεν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς (η) τὸν κουρέα, καὶ (θ) τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ (ι) Δαλιδά, Οἱ ἀλλόφυλοι (λ) ἐξηγέρθη ἐκ (μ) Ἐξελεύσομαι καὶ ποιήσω (ο) κατήγαγον αὐτὸν (π) ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς· καὶ (ρ) τῆς φυλακῆς Δαγὼν τῷ θεῷ (φ) τοῦ εὐφρανθῆναι· (χ) Παρέδωκεν (ψ) ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν Σαμψὼν (ω) ἴδον (α) ᾔνεσαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπαν, Παρέδωκεν (β) καὶ τὸν ἐξερημοῦντα (γ) ὅστις ἐπλήθυνεν (δ) Καὶ ἐγένετο ὅτι (ε) τῆς φυλακῆς, καὶ ἐνέπαιζεν αὐτῷ, καὶ ἔστησαν (ζ) τῶν δύο στύλων. (η) πρὸς τὸ παιδάριον τὸν χειραγωγοῦντα αὐτόν, Ἐπανάπαυσόν με δὴ καὶ ποίησον ψηλαφῆσαί με ἐπὶ τοὺς στύλους ἐφ᾽ ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικται ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐπιστηρίσομαι ἐπ᾽ αὐτούς. ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως. Ὁ δὲ οἶκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, (θ) οἱ σατράπαι τῶν (ι) ἐπὶ τοῦ δώματος (κ) ἐμβλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν Σαμψών. Καὶ ἐβόησεν Σαμψὼν (λ) Κύριε, κύριε, μνήσθητί μου, καὶ (μ) μοι δὴ πλὴν ἔτι (ν) τοῦτο, καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν ἀντὶ τῶν δύο (ξ) ἐκ τῶν ἀλλοφύλων. (ο) στύλους τοὺς μέσους ἐφ᾽ ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἐπεστηρίσατο ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἕνα ἐν τῇ δεξιᾷ

תרגם יונתן Targum JONATHAN.

18 וחזת דלילה ארי חוי לה ית כל לביה ושלחת וקרת לטורני פלשתאי למימר סקו ברם
זמנא הדא ארי חוי לי ית כל לביה וסליקו לותה טורני פלשתאי ואסיקו כספא בידיהון׃
19 ואשכבתיה על ברכהא וקרת לגברא ונרעת ית שבע גדילת רישיה ושריאת לעניותיה
20 ועדא חיליה מניה׃ ואמרת פלשתאי אתו עלך שמשון ואתער משנתיה ואמר אפוק
21 כזמן בזמן ואתגבר והוא לא ידע ארי גבורתא דיי עדת מניה׃ ואחדוהי פלשתאי
ונקרו ית עינוהי ואחיתו יתיה לעזה ואסרוהי בשלשלן דנחש והוה טחין רחיא בבית
22 23 אסיריא׃ ושרי סער רישיה לצמחא בתר דאתגלח׃ וטורני פלשתאי אתכנישו לדבחא
דבח רבא לדגון טעותהון ולחדוא ואמרו מסרת דחלתנא בידנא ית שמשון בעל
24 דבבנא׃ וחזו יתיה עמא ושבחו ית טעותהון ארי אמרו מסרת דחלתנא בידנא ית בעל
25 דבבנא וית מחריב ארענא ודי אסגי ית קטילנא׃ והוה כד שפר לבהון ואמרו קרו
לשמשון ויחיך לנא וקרו לשמשון מבית אסיריא וחיך קדמיהון ואקימו יתיה בין
26 עמודיא׃ ואמר שמשון לעולימא דמתקיף בידיה שבוק מני ואמישני ית עמודיא דביתא
27 מתקן עליהון ואסתמיך עליהון׃ וביתא מלי גבריא ונשיא ותמן כל טורני פלשתאי
28 ועל אגרא כתלתא אלפין גברא ואתתא דחזן בחוכא דשמשון׃ וצלי שמשון קדם יי
ואמר יי אלהים יעול דכרני קדמך ותקפני כען ברם זמנא הדא יי ואתפרע פורענותא
29 חדא מתרתי עיני דנקרו לי פלשתאי׃ ואחד שמשון ית תרין עמודי מציעאי דביתא
מתקן עליהון ואסתמיך עליהון חד בימיניה וחד בסמליה׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et vidit Delilah quod annunciavit ei omne cor suum: & misit & vocavit 18
tyrannos Pelisthæorû ad dicendû: Ascendite *tantùm* vice hac: namq; an-
nunciavit mihi omne cor suû: & ascenderût ad eam tyranni Pelisthæorû,
& attulerunt argentum in manib' suis. Et soporavit eum super genua sua; 19
& vocavit virum, & abscidit septem crines capitis ejus: & cœpit ad af-
fligendum eum, & transivit virtus ejus ab eo. Et dixit: Pelisthæi vene- 20
runt super te, Simson: & excitatus est ex somno suo, & dixit: Exibo ut
vice in vice, & prævalebo: & ipse non cognovit quod virilitas Domini
transivit ab eo. Et apprehenderunt illum Pelisthæi, & eruerunt oculos 21
ejus, & descendere fecerunt eum ad Ghazath; & ligaverunt eum in catenis
æris, & erat molens pistrino in domo vinctorum. Et cœpit capillus capi- 22
tis ejus ad oriendû postquam tonsus est. Et tyranni Pelisthæorû congregati 23
sunt ad sacrificandum sacrificium magnû Dagon errori eorum, & ad læ-
tandum: & dixerunt, Tradidit Timor noster in manu nostra Simson au-
ctorem inimicitiæ nostræ. Et viderunt illû popul' & laudaverût errorem 24
suum, nam dixerunt: Tradidit Timor noster in manu nostra auctorem ini-
micitiæ nostræ, & vastatorem terræ nostræ, & qui multiplicavit occisos
nostros. Et fuit quando pulchrum fuit cor eorum, & dixerunt: *Vocate* 25
Simson, & ludet nobis: & vocarunt Simson ex domo vinctorû, & lusit ante
eos; & statuerunt eum inter columnas. Et dixit Simson puero qui appre- 26
hendens manum ejus: Remitte â me & palpare me fac columnas, quibus
domus firmata super eis, & sustentabor super eis. Et domus plena viris 27
& mulieribus, & ibi omnes tyranni Pelisthæorum, & super tectum ut tres
mille vir & mulier, qui videntes in ludo Simson. Et oravit Simson ante 28
Dñm, & dixit: Dñe, intret memoria mei ante te, & fortifica me nunc tan-
tum vice hac, Domine; & ulciscar ultionem hanc ex duobus oculis meis,
quos eruerunt *mihi* Pelisthæi. Et apprehendit Simson duas columnas me- 29
dias, quibus domus sustentata super eis, unam in dexterâ suâ, & unam in sinistra suâ.

C H ;

E' + ' '=' $'H$'2 4' ? 2 2% 2' L'$'=9 [$

[illegible]

H+ B . !3

[illegible]

E' + ' 'cH'$'2 4' ' '% '' L'$'= 9 '$

[illegible]

D ; N' " H' K1'@'D K G' (' c

[illegible]

S A'

[illegible]

se Inclinavit & :Pelistæis cum mea anima Moriatur :Simson Dixitque
30 ויאמר שמשון תמות נפשי עם פלשתים ויט
qui populum omnem super & ,satrapas super domus ceciditque,robore in
בכח ויפל הבית על הסרנים ועל כל העם אשר
quos quàm multi,ipsum moriendo in fecit mori quos ,mortui Fueruntque ea in
בו ויהיו המתים אשר המית במותו רבים מאשר
,ejus patris domus omnis &,ej* fratres descenderūt Et.suæ vita in fecit mori
31 המית בחייו׃ וירדו אחיו וכל בית אביהו
inter & Sorhah inter eum sepelierunt & ascenderunt & ,eum tulerunt &
וישאו אתו ויעלו ויקברו אותו בין צרעה ובין
Israel judicavit ipse Et.sui patris Manoach sepulchro in ,Esthaol
אשתאול בקבר מנוח אביו והוא שפט את ישראל
annis viginti
עשרים שנה׃

CAP. XVII. יז

:suæ matri Dixitq; .Michaiehu ej* nomē &,Ephraim monte de vir fuit Et
1 ויהי איש מהר אפרים ושמו מיכיהו׃
2 ויאמר לאמו
dixisti etiā & ,adjurasti tu & ,tibi est captum quod argentum centū & Mille
אלף ומאה הכסף אשר לקח לך ואתי אלית וגם אמרת
:ej* mater dixit Et.illud accepi ego,mecum argentum ecce ,meis auribus in
באזני הנה הכסף אתי אני לקחתיו ותאמר אמו
argenteos centum & mille reddidit Et .Domino mi fili Benedictus
3 ברוך בני ליהוה׃ וישב את אלף ומאה הכסף
argentum sanctificavi Sanctificando :ejus mater Dixitque .suæ matrī
לאמו ותאמר אמו הקדש הקדשתי את הכסף
nunc & :conflatile & sculptile faciendum ad meo filio mea manu de Dño
ליהוה מידי לבני לעשות פסל ומסכה ועתה
ejus mater cepitque :suæ matri argentum reddidit Et .tibi illud restituam
4 אשיבנו לך׃ וישב את הכסף לאמו ותקח אמו
,conflatile& sculptile illud fecit &,argētario illud dedit &,argentum ducentos
מאתים כסף ותתנהו לצורף ויעשהו פסל ומסכה
Fecitque .deorum domus ei ,Michah vir Et .Michaiehu domo in fuit &
5 ויהי בבית מיכיהו׃ והאיש מיכה לו בית אלהים ויעש
ei fuit &,suis filiis de unius manum implevit &,Theraphim & superhumerale
אפוד ותרפים וימלא את יד אחד מבניו ויהי לו
rectum vir :Israel in rex non illis diebus In .sacerdotem in
6 לכהן׃ בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר
familia de Jehudah Bethlechem de puer fuit Et.faciebat suis oculis in
7 בעיניו יעשה׃ ויהי נער מבית לחם יהודה ממשפחת
civitate de vir abiit Et .ibi peregrinabatur ipse &,Levita ipse &,Jehudah
8 יהודה והוא לוי והוא גר שם׃ וילך האיש מהעיר
Venitq; .invenisset ubicunque peregrinandum ad,Jehudah Bethlechem de
מבית לחם יהודה לגור באשר ימצא ויבא
ei Dixitque.suum iter faciendū ad,Michah domū ad usq;Ephraim montem
9 הר אפרים עד בית מיכה לעשות דרכו׃ ויאמר לו
,Jehudah Bethlechem de Ego:Levita eū ad Dixitque ?venies Unde :Michah
מיכה מאין תבוא ויאמר אליו לוי אנכי מבית לחם יהודה
:Michah ei Dixitque .invenero ubicunque peregrinandū ad vadens ego &
10 ואנכי הלך לגור באשר אמצא׃ ויאמר לו מיכה
decem tibi dabo ego & sacerdotē in & patrē in mihi esto &,me apud Mane
שבה עמדי והיה לי לאב ולכהן ואנכי אתן לך עשרת
.Levita ivit &:tuum victū &,vestimentorum ordinem & ,dies in argenteos
כסף לימים וערך בגדים ומחיתך וילך הלוי׃
unus tanquam ei puer fuit Et .viro cum manere Levita voluit Et
11 ויואל הלוי לשבת את האיש ויהי הנער לו כאחד
adolescens sibi fuit & ,Levitæ manum Michah implevit Et.suis filiis de
12 מבניו׃ וימלא מיכה את יד הלוי ויהי לו הנער
cognovi Nunc :Michah Dixitque .Michah domo in fuit & ,sacerdotē in
13 לכהן ויהי בבית מיכה׃ ויאמר מיכה עתה ידעתי
.sacerdotem in Levita mihi fuit quia ;mihi Dominus benefaciet quod
כי ייטיב יהוה לי כי היה לי הלוי לכהן׃

Versio VUL. LAT.

30 Ait; Moriatur anima mea cum
Philisthiim. Concussisq; forti-
ter columnis, cecidit dom* su-
per omnes principes,& cæterā
multitudinē quæ ibi erat:mul-
tóq; plures interfecit moriens,
31 quàm ante viv* occiderat. De-
scendentes autē fratres ejus &
universa cognatio tulerūt cor-
pus ejus,et sepelierūt inter Sa-
raa et Esthaol in sepulchro pa-
tris sui Manue : judicavitq; Is-
rael viginti annis.

CAP. XVII.

1 Fuit eo tempore vir quidā de
monte Ephraim nomine Mi-
2 chas, Qui dixit matri suæ;Mil-
le & centū argenteos,quos se-
paraveras tibi,& super quibus
me audiente juraveras, ecce
ego habeo, & apud me sunt.
Cui illa respondit, Benedictus
3 fili* meus Dño. Reddidit ergò
eos matri suæ, quæ dixerat ei;
Consecravi et vovi hoc argen-
tū Dño,ut de manu mea susci-
piat fili* me*,et faciat sculptile
atq; conflatile : & nunc trado
4 illud tibi. Reddidit igitur eos
matri suæ, quæ tulit ducentos
argenteos, & dedit eos argen-
tario,ut faceret ex eis sculptile
atq; conflatile,quod fuit in do-
5 mo Michæ. Qui ædiculā quoq;
in ea deo separavit, & fecit e-
phod, & theraphim,id est, ve-
stē sacerdotalē,et idola:imple-
vitq; unius filiorum suorū ma-
6 num,& fact* est ei sacerdos. In
diebus illis non erat rex in Is-
rael:sed unusquisque,quod sibi
rectū videbatur, hoc faciebat.
7 Fuit quoq; alter adolescens de
Bethlehē Juda, ex cognatione
ej*:erátq; ipse Levites, & ha-
8 bitabat ibi. Egressusq; de civi-
tate Bethlehē, peregrinari vo-
luit ubicunq; sibi commodum
reperisset.Cúmque venisset in
montē Ephraim, iter faciens,
& declinasset parumper in do-
9 mum Michæ,Interrogat* est ab
eo unde venisset. Qui respon-
dit;Levita sum de Bethlehē Ju-
da,& vado ut habitē ubi po-
tuero,et utile mihi esse pspexe-
10 ro.Dixitq; Michas ;Mane apud
me, & esto mihi parens ac sa-
cerdos:dabóq; tibi per annos
singulos decē argenteos,ac ve-
stem duplicē,& quæ ad victum
11 sunt necessaria. Acquievit, &
mansit apud hominē,fuitq; illi
12 quasi unus de filiis. Implevitq;
Michas manum ejus, et habuit
13 puerū sacerdotē apud se,Nunc
scio, dicens, quòd benefaciet
mihi De* habenti Levitici ge-
neris sacerdotem.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

30 Καὶ εἶπε Σαμψὼν, Ἀποθανέτω (π) ψυχή μου
μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. (ρ) καὶ ἐβάσταξεν ἐν ἰσχύϊ καὶ
ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ (σ) τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ
πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ. (τ) καὶ ἦσαν οἱ τεθνη-
κότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμψὼν ἐν τῷ θανά-
τῳ αὐτοῦ, πλείους (υ) ὑπὲρ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ
31 ζωῇ αὐτοῦ. Καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, (φ)
καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ
ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀναμέσον Σαραὰ
καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴ-
κοσιν ἔτη.

Et dixit Sampson, Moriatur ani- 30
ma mea cum alienigenis. Et sustulit
in fortitudine: et cecidit domus
super principes, et super omnem po-
pulum, qui in ea. Et fuerunt mortui,
quos mortificavit Sampson in
morte sua, plures quàm quos mor-
tificavit in vita sua. Et descende- 31
runt fratres ej*, et dom* patris e-
jus, et tulerūt eū. Et ascenderūt, et
sepelierunt eū inter Saraa, et inter
Esthaol, in sepulchro Manoe pa-
tris ejus. Et ipse judicavit Israel
viginti annis.

MS.A. (π) ἡ ψυχή (ρ) καὶ ἔκλινεν ἐν (σ) τοὺς σατράπας, καὶ (τ) καὶ ἐγένοντο οἱ (υ) ὑπὲρ οὓς (φ) καὶ πᾶς ὁ

Κεφ. ιζ'.

1 Καὶ (α) ἐγένετο ἀνὴρ (β) ἀπὸ ὄρους Ἐφραὶμ,
2 καὶ ὄνομα αὐτῷ (γ) Μιχαίας. Καὶ εἶπε τῇ μητρὶ
αὐτοῦ, (δ) Οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν οὓς ἔλαβες ἀρ-
γυρίου σεαυτῇ, καί με ἠράσω, καὶ προσεῖπας ἐν
ὠσί μου, Ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοὶ, ἐγὼ ἔλα-
βον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, (ε) Εὐλο-
3 γητὸς ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ. Καὶ ἀπέδωκε τοὺς
χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ
εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, (ζ) Ἁγιασμῷ ἡγίασα τὸ
ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου (η) τῷ υἱῷ
μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, καὶ νῦν
4 ἀποδώσω αὐτό σοι. Καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον
τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ δια-
κοσίους (θ) ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ (ι) ἀργυρο-
κόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χω-
5 νευτόν· καὶ (κ) ἐγενήθη ἐν οἴκῳ Μιχαία. Καὶ
ὁ οἶκος Μιχαία αὐτῷ οἶκος θεοῦ. καὶ ἐποίησεν
(λ) ἐφὼδ καὶ θεραφίν· καὶ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα
ἀπὸ ἑνὸς υἱῶν αὐτοῦ, καὶ (μ) ἐγένετο αὐτῷ εἰς
6 ἱερέα. (ν) Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν
βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· ἀνὴρ (ξ) τὸ εὐθὲς ἐν
7 ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει. Καὶ (ο) ἐγενήθη νεα-
νίας ἐκ Βηθλεὲμ δήμου (π) Ἰούδα, καὶ αὐτὸς
8 Λευΐτης, καὶ (ρ) οὗτος παρῴκει ἐκεῖ. Καὶ ἐπορεύθη
ὁ (σ) ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως Ἰούδα παρ-
οικῆσαι ἐν ᾧ ἐὰν εὕρῃ τόπῳ· καὶ ἦλθεν ἕως
ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ ἕως οἴκου (τ) Μιχαία τοῦ ποιῆ-
9 σαι (†) ὁδὸν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ (υ) Μιχαίας,
Πόθεν ἔρχῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λευΐτης (φ)
εἰμὶ ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι (χ)
10 παροικῆσαι ἐν ᾧ ἐὰν εὕρω τόπῳ. Καὶ εἶπεν
αὐτῷ (ψ) Μιχαίας, Κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ (ω) γενοῦ
μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι
δέκα ἀργυρίου (α) εἰς ἡμέραν, καὶ στολὴν ἱματί-
11 ων, καὶ τὰ πρὸς ζωήν σου. Καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευ-
ΐτης, καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρί. καὶ
ἐγενήθη (β) ὁ νεανίας αὐτῷ ὡς εἷς ἀπὸ υἱῶν
12 αὐτοῦ. Καὶ (γ) ἐπλήρωσε Μιχαίας τὴν χεῖρα τοῦ
Λευΐτου, καὶ (δ) ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα, καὶ (ε)
ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ (ζ) Μιχαία. Καὶ εἶπε (η)
13 Μιχαίας, Νῦν ἔγνων ὅτι (θ) ἀγαθυνεῖ με
κύριος, ὅτι (ι) ἐγένετό μοι ὁ Λευΐτης εἰς ἱερέα.

CAP. XVII.

Et fuit vir de monte Ephraim: 1
et nomen ei (a) Michæas. Et dixit 2
matri suæ; Mille, et centum, (b)
quos accepisti argenti tibi ipsi, et
(c) me maledictis adjurasti, et eti-
am dixisti in auribus meis; ecce
argentum apud me: ego accepi il-
lud. Et dixit mater ejus, Benedi-
ctus filius meus Domino. Et reddidit 3
mille, et centum argenti matri suæ.
Et dixit mater ej*, (d) Sanctificati-
one sanctificavi argentum Domino de
manu mea (e) filio meo ad facien-
dum sculptile, et fusile: Et nunc
reddam illud tibi. Et reddidit ar- 4
gentum matri suæ. Et sumpsit mater
ejus ducentos argenti: et dedit il-
lud (f) argentario: & fecit ipsum
sculptile, et fusile. Et fuit in domo
Michææ. Et domus Michææ, ipsi 5
dom* Dei: Et fecit Ephod et The-
raphim. Et implevit manum (g) u-
nius de filiis suis: et factus est ei
in sacerdotem. In diebus autē illis 6
nō erat rex in Israel: (h) vir quod
rectū in oculis suis, faciebat. Et 7
fuit adolescēs de Bethleem de po-
pulo Juda, et ipse Levita: et hic
incolebat ibi. Et ivit vir de Beth- 8
leē civitate Juda ad incolendū,
in quocunq; invenisset loco: et ve-
nit usq; ad montem Ephraim, et
usq; ad domū Michææ ad faci-
endū viā suam. Et dixit ei Mi- 9
chæas, Unde venis? et dixit ad e-
um, Levita sum de Bethleē Ju-
dæ: et ego vado ad incolendum, in
quocunq; loco invenero. Et dixit 10
ei Michæas, Sede mecū et sis me-
cum in patrē, et in sacerdotē: et
ego dabo tibi decē argēti in diē,
et stolā vestimentorum, et ea quæ
ad vitā tuā. Et ivit Levita, & 11
cœpit incolere apud virū. Et fa-
ct* est adolescens ei, sicut unus de
filiis ejus. Et implevit Michæas 12
manum Levitæ: et factus est ei in
sacerdotem: et fuit in domo Mi-
chææ. Et dixit Michæas, Nunc 13
cognovi, quia benefaciet mihi Do-
minus; quoniam factus est mihi
Levita in sacerdotem.

MS.A (α) ἐγενήθη (β) ἐξ (γ) Μιχά. (δ) Χιλίους καὶ ἑκατὸν, ἀργυρίου τοὺς λημφθέντας σοι, καὶ ἐξώρκισας, καὶ εἶπας ἐν τοῖς ὠσίν μου, (ε) Εὐλογημένος ὁ (ζ) Ἁγιασμῷ ἡγίασα (η) κατὰ μόνας τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν, καὶ νῦν ἐπιστρέψω αὐτά σοι, καὶ ἀποδώσω σοι αὐτό. (θ) τοῦ ἀργυρίου, (ι) τῷ χωνευτῇ, (κ) ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχά. Καὶ ὁ ἀνὴρ Μιχὰ αὐτῷ (λ) ἐφοὺδ καὶ θεραπείν· καὶ ἐνέπλησε τὴν χεῖρα ἑνὸς τῶν υἱῶν (μ) ἐγενήθη εἰς (ν) Ἐν (ξ) τὸ ἀγαθὸν ἐν (ο) ἐγένετο παιδάριον ἐκ (π) Ἰούδα, ἐκ τῆς συγγενείας Ἰούδα, καὶ αὐτὸς (ρ) αὐτὸς (σ) ἀνὴρ ἐκ τῆς πόλεως Ἰούδα Βηθλεὲμ παροικεῖν οὗ ἐὰν εὕρῃ· καὶ ἐγενήθη εἰς ὄρος Ἐφραὶμ, ἕως (τ) Μιχὰ (†) τὴν ὁδὸν (υ) Μιχὰ, (φ) ἐγώ εἰμι ἐκ Βηθλεὲμ δήμου Ἰούδα, ἐκ τῆς συγγενείας Ἰούδα, (χ) παροικεῖν οὗ ἐὰν εὕρω. Καὶ (ψ) Μιχὰ, (ω) γίνου (α) τὰς ἡμέρας, καὶ ζεῦγος ἱματίων, καὶ πρὸς τὸ ζῆν σου. (β) αὐτῷ τὸ παιδάριον ὡς εἷς τῶν υἱῶν (γ) ἐνέπλησε Μιχὰ (δ) ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον εἰς (ε) ἦν ἐν (ζ) Μιχά. (η) Μιχὰ, (θ) ἠγαθοποίησέν με (ι) ἐγενήθη μοι

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

30 ואמר שמשון תמות נפשי עם פלשתאי ונגד בחילא ונפל ביתא על טורניא ועל כל עמא
31 די ביה והוו קטיליא די קטל במותיה סגיאין מדיקטל בחיוהי׃ ונחתו אחוהי וכל בית
אבוהי ונטלו יתיה וסליקו וקברו יתיה בין צרעה ובין אשתאול בקברא דמנוח אבוהי
והוא דן ית ישראל עסרין שנין׃ יז
1 והוה גברא מטורא דבית אפרים ושמיה מיכיהו׃
2 ואמר לאמיה אלף ומאה סלעין
דכסף דאתנסיב ליך ואת אומית ואף אמרת קדמי הא כספא עמי אנא נסבתיה ואמרת
3 אמיה בריך ברי קדם יי׃ ואתיב ית אלף ומאה סלעין דכסף לאמיה ואמרת אמיה
אקדשא אקדשית ית כספא קדם יי מן ידי לברי למעבד צלם ומתכא וכען אתיבניה לך׃
4 ואתיב ית כספא לאמיה ונסיבת אמיה מאתן סלעין דכסף ויהבתיה לקינאה ועבדיה
5 צלם ומתכא והוה בבית מיכה׃ וגברא מיכה ליה בית טעותא ועבד אפוד ודמאין וקריב
6 ית קורבן חד מבנוהי והוה ליה לכומרא׃ ביומיא האנון לית מלכא בישראל גבר
7 דכשר בעינוהי יעביד׃ והוה עולימא מבית לחם יהודה מזרעית יהודה והוא לוי והוא דר
8 תמן׃ ואזל גברא מקרתיה מבית לחם יהודה למדר באתר דישכח ואתא לטורא דבית
9 אפרים עד בית מיכה למעבד אורחיה׃ ואמר ליה מיכה מנן את אתי ואמר ליה ליואה
10 אנא מבית לחם יהודה ואנא אזיל למדר באתר דאשכח׃ ואמר ליה מיכה תב עמי והוי
לי לאב ולכהן ואנא אתן לך עסר סלעין דכסף לזמן עדן וזוג לבושין ופרנסתך ואזל
11 ליואה׃ וצבי ליואה למתב עם גברא והוה עולימא ליה כחד מבנוהי׃
12 וקריב מיכה ית
13 קורבן ליואה והוה ליה עולימא לכהן והוה בבית מיכה׃ ואמר מיכה כען ידענא ארי
אוטיב יי לי ארי הוה לי ליואה לכומרא׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et dixit Simson : Moriatur anima mea cum Pelisthæis : & traxit in vir- 30
tute, & cecidit domus super tyrannos, & super omnem populum qui cum
eo : & fuerunt occisi quos occidit in morte sua, multi ab iis quos occi-
dit in vita sua. Et descenderunt fratres ejus, & omnis domus patris ejus, 31
& tulerunt eum, & ascenderunt & sepelierunt eum inter Sargha & inter
Esthaol in sepulchro Manoahh patris sui: & ipse judicavit Israel viginti
annis.

CAP. XVII.

Et fuit vir de monte *domus* Ephraim ; & nomen ejus Michaihu. Et 1
dixit matri suæ : Mille & centum zzileghin argenti, quod acceptum 2
est tibi, et tu jurâsti, & etiam dixisti ante me, Ecce argentum mecum ;
ego accepi illud : et dixit mater ejus : Benedictus filius meus ante Dñm.
Et reddidit mille et centum zzileghin argenti matri suæ : et dixit mater 3
ejus : Sanctificare sanctificavi argentū ante Dñm ex manu mea filio meo ad
faciendum simulachrum & fusum ; et nunc reddam id tibi. Et reddidit ar- 4
gentum matri suæ : et accepit mater ejus ducentos zzileghin argenti, et
dedit illud redemptori, et fecit illud simulachrum et fusum: & fuit in do-
mo Michah. Et vir Michah illi domus erroris: et fecit ephod et similitu- 5
dines, et obtulit oblationem unius ex filiis suis, et fuit illi *Chomara*. In 6
dieb* illis non erat rex in Israel: vir quod rectum in oculis suis, faciet. Et 7
fuit adolescens ex Beth-lehhem Jehuda de prosapia Jehuda, et ipse Le-
vita, et ipse hospes ibi. Et venit vir ex urbe sua ex Beth-lehhem Jehuda ad 8
hospitandū in loco quem inveniet : et venit ad montem domus Ephraim
usq; domū Michah ad faciendum viam suam. Et dixit ei Michah: Unde tu 9
veniens? et dixit illi: Levita ego ex Beth-lehhem Jehuda, et ego ambulans
ad hospitandū in loco quem inveniam. Et dixit ei Michah: Sede mecum, et 10
sis mihi patri et sacerdoti; et ego dabo tibi decē zzileghin argenti ad vicē
temporis, et par vestimentorū, et alimentū tuum: et ivit Levita. Et voluit 11
Levita ad sedendū cum viro; & fuit adolescens illi ut un* ex filiis illius. Et 12
obtulit Michah oblationē Levitæ; et fuit illi adolescens sacerdoti, et fuit in
domo Michah. Et dixit Michah : Nunc cognovi quòd benefecit Dñs mihi; 13
nam fuit mihi Levita *Chomara*.

[illegible]

ספר שופטים : יח

CAP. XVIII. יח

Danitica tribus illis diebus in & :Israel in rex non illis diebus In
1 בימים ההם אין מלך בישראל ובימים ההם שבט הדני
ad usq; sibi ciciderat non quia ,habitandum ad hæreditatem sibi quærens
מבקש לו נחלה לשבת כי לא נפלה לו עד
sibi Miseruntque hæreditate in Israel tribuum medio in ipsum diem
2 היום ההוא בתוך שבטי ישראל בנחלה: וישלחו בני
virtutis filios , viros suis finibus de viros quinque sua familia de Dan
דן ממשפחתם חמשה אנשים מקצותם אנשים בני חיל
teā investigandū ad &,terrā pedibus explorandū ad,Esthaol de & ,Sorhah de
מצרעה ומאשתאל לרגל את הארץ ולחקרה
Ephraim montē venerūt Et .terram explorate ,Ite :eos ad dixeruntq;
ויאמרו אלהם לכו חקרו את הארץ ויבאו הר אפרים
,Michah domo cum Ipsi .ibi pernoctarunt & ;Michah domum ad usq;
3 עד בית מיכה וילינו שם: המה עם בית מיכה
,illuc declinaverunt & ,Levitæ adolescentis vocem agnoverunt ipsi &
והמה הכירו את קול הנער הלוי ויסורו שם
quid & ?hoc in faciens tu quid & ?huc te adduxit Quis :ei dixeruntq;
ויאמרו לו מי הביאך הלם ומה אתה עשה בזה ומה
:Michah mihi fecit hoc sicut & hoc Sicut :eos ad Dixitque ?hic tibi
4 לך פה: ויאמר אלהם כזה וכזה עשה לי מיכה
nunc Pete :ei Dixeruntq; .sacerdotem in ei fui & ,me conduxit mercede &
5 וישכרני ואהי לו לכהן: ויאמרו לו שאל נא
ambulantes nos qua ,nostra via prosperabitur an sciemus & ,Deo in
באלהים ונדעה התצליח דרכנו אשר אנחנו הלכים
,vestra via Dñi Ante .pace in Ite :sacerdos eis Dixitque :ea super
6 עליה: ויאמר להם הכהן לכו לשלום נכח יהוה דרככם
,Lais in venerunt & ,viri quinque abierunt Et .ea in ambulabitis qua
7 אשר תלכו בה: וילכו חמשת האנשים ויבאו לישה
:fiduciam ad manentem ejus interiori in qui populum viderunt &
ויראו את העם אשר בקרבה יושבת לבטח
verba deterrens non & ,confidentem & quiescentē,Sidoniorum judiciū juxta
כמשפט צידנים שקט ובטח ואין מכלים דבר
non verbum & ,Sidoniis à ipsi longinqui & ,retentionem possidens terra in
בארץ יורש עצר ורחוקים המה מצידנים ודבר אין
:Esthaol & ,Sorhah in suos fratres ad venerunt Et .homine cum eis
8 להם עם אדם: ויבאו אל אחיהם צרעה ואשתאל
Surge :dixerunt Et ?vos Quid :eorum fratres eis dixeruntque
9 ויאמרו להם אחיהם מה אתם: ויאמרו קומה
:valde bona ecce & ,terram vidimus quia ;eos super ascendamus &
ונעלה עליהם כי ראינו את הארץ והנה טובה מאד
possidendum ad veniendum ad ,eundum ad pigri sitis Ne ?tacentes vos &
ואתם מחשים אל תעצלו ללכת לבא לרשת
,confidentem populum ad intrabitis ,vos venire Secundum .terram
10 את הארץ: כבאכם תבאו אל עם בטח
locum ,vestra manu in Deus eam dedit quia ,manibus lata terra &
והארץ רחבת ידים כי נתנה אלהים בידכם מקום
inde sunt profecti Et .terra in quæ ,rei omnis defectus ibi non quo
11 אשר אין שם מחסור כל דבר אשר בארץ: ויסעו משם
accincti viri sexcenti ,Esthaol de & ,Sorhah de ,Danitæ familia de
ממשפחת הדני מצרעה ומאשתאל שש מאות איש חגור
Chiriathjeharim in sunt castrametati & ,ascenderunt Et .belli vasis
12 כלי מלחמה: ויעלו ויחנו בקרית יערים
,Dan Machaneh ipsum locum ad vocaverunt Idcirco :Jehudah in
ביהודה על כן קראו למקום ההוא מחנה דן
transierunt Et .Chiriathjeharim post ecce ,hanc diem ad usque
13 עד היום הזה הנה אחרי קרית יערים: ויעברו
.Michah domum ad usque veneruntque :Ephraim montem inde
משם הר אפרים ויבאו עד בית מיכה:

Versio VUL. LAT.

CAP. XVIII.

1 IN diebus illis non erat rex in
Israel, & tribus Dan quærebat
possessionē sibi, ut habitaret in
ea: usque ad illum enim diem
inter cæteras tribus sortē non
2 acceperat. Miserunt ergò filii
Dan, stirpis & familiæ suæ
quinq; viros fortissimos de Sa-
raa & Esthaol, ut explorarent
terrā, et diligenter inspicerent:
dixerúntq; eis; Ite, & conside-
rate terrā. Qui cùm pergentes
venissent in montē Ephraim, et
intrássent domū Michæ, requi-
3 everūt ibi: Et agnoscentes vo-
cem adolescentis Levitæ, uten-
tésq; illius diversorio, dixerunt
ad eum; Quis te huc adduxit?
quid hîc agis? quam ob causam
4 huc venire voluisti? Qui re-
spondit eis; Hæc & hæc præsti-
tit mihi Michas, et me mercede
conduxit, ut sim ei sacerdos.
5 Rogaverunt autē eum, ut con-
suleret Dñm, ut scire possent, an
prospero itinere pergerent, et
6 res haberet effectum. Qui re-
spondit eis, Ite in pace: Dñs re-
spicit viam vestrā, & iter quò
7 pergitis. Euntes igitur quinq;
viri venerunt Lais: vidérúntq;
populum habitantē in ea absq;
ullo timore, juxta consuetudi-
nem Sidoniorū, securū et quie-
tum, nullo ei penit⁹ resistente,
magnarúmq; opum, & procul
à Sidone atque à cunctis homi-
8 nibus separatū. Reversique ad
fratres suos in Saraa et Esthaol,
& quid egissent sciscitantibus
9 responderunt; Surgite, ascen-
dam⁹ ad eos: vidim⁹ enim ter-
ram valdè opulentā & uberē:
nolite negligere, nolite cessare:
eamus, & possideam⁹ eam, nul-
10 lus erit labor. Intrabim⁹ ad se-
curos, in regionem latissimam,
tradétq; nobis Dñs locum, in
quo nulli⁹ rei est penuria, eo-
rum quæ gignuntur in terra.
11 Profecti igitur sunt de cogna-
tione Dan, id est, de Saraa &
Esthaol, sexcenti viri accincti
12 armis bellicis, Ascendentésq;
manserunt in Cariathiarim Ju-
dæ: qui locus, ex eo tempore,
Castrorū Dan nomen accepit,
& est post tergū Cariathiarim.
13 Inde transierunt in montem
Ephraim. Cúmque venissent
ad domum Michæ,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Κεφ. ιη'.

1 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν
Ἰσραήλ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις (α) ἡ φυλὴ
Δὰν ἐζήτει ἑαυτῇ κληρονομίαν (β) κατοικῆ-
σαι, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως (γ) τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κληρο-
2 νομία. Καὶ (δ) ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν (ε) ἀπὸ
δήμων αὐτῶν πέντε ἄνδρας (ζ) υἱοὺς δυνάμεως,
(η) ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἐσθαὸλ τοῦ κατασκέ-
ψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν. καὶ εἶ-
πον πρὸς αὐτούς, Πορεύεσθε καὶ (θ) ἐξιχνιά-
σατε τὴν γῆν. καὶ (ι) ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραὶμ
ἕως οἴκου (κ) Μιχαία· καὶ ηὐλίσθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ
3 ἐν οἴκῳ Μιχαία, Καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φω-
νὴν τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ.
καὶ εἶπαν αὐτῷ, (λ) Τίς ἤνεγκέν σε ὧδε; καὶ σὺ
4 τί ποιεῖς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοι ὧδε; Καὶ
εἶπε πρὸς αὐτούς, (μ) Οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέ
μοι (ν) Μιχαίας, καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ (ξ) ἐγενό-
5 μην αὐτῷ εἰς ἱερέα. Καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ἐπερώ-
τησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ (ο) εὐοδω-
θήσεται ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἐν ᾗ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν
6 αὐτῇ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεύς, (π) Πορεύε-
σθε ἐν εἰρήνῃ. ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν, (ρ) ἐν
7 ᾗ πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε
ἄνδρες, (σ) καὶ ἦλθον εἰς Λαισά· καὶ εἶδον τὸν λα-
ὸν (τ) τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ' ἐλπίδι,
ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, καὶ οὐκ ἔστιν δι-
ατρέπων ἢ καταισχύνων λόγον ἐν τῇ γῇ, κλη-
ρονόμος ἐκπιέζων θησαυρούς, καὶ μακράν εἰσι
Σιδωνίων, καὶ λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἄνθρωπον.
8 Καὶ ἦλθον οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελ-
φοὺς αὐτῶν εἰς Σαραὰ καὶ Ἐσθαόλ, (υ) καὶ εἶπον
τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, Τί ὑμεῖς κάθησθε; καὶ
9 εἶπαν, Ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν (φ) ἐπ' αὐτούς,
ὅτι εἴδομεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ
ὑμεῖς (χ) ἡσυχάζετε. μὴ ὀκνήσητε τοῦ (ψ) πο-
ρευθῆναι, καὶ εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομῆσαι τὴν γῆν.
10 (ω) Καὶ ἡνίκα ἂν ἔλθητε, εἰσελεύσεσθε πρὸς
λαὸν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλατεῖα, ὅτι ἔδωκεν
αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν· τόπος (α) ὅπου οὐκ
ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ῥήματος (β) τῶν ἐν τῇ
11 γῇ. Καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν (γ) ἀπὸ δήμων τοῦ
Δὰν (δ) ἀπὸ Σαραὰ (ε) καὶ ἀπὸ Ἐσθαὸλ ἑξακό-
σιοι ἄνδρες (ζ) ἐζωσμένοι σκεύη παρατάξεως.
12 Καὶ ἀνέβησαν καὶ (η) παρενέβαλον ἐν Καριαθ-
ιαρεὶμ ἐν Ἰούδα· διὰ τοῦτο ἐκλήθη (θ) ἐν ἐκεί-
νῳ τῷ τόπῳ, Παρεμβολὴ Δάν, ἕως τῆς ἡμέρας
13 ταύτης· ἰδοὺ (ι) ὀπίσω Καριαθιαρείμ. (κ) Καὶ
παρῆλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραίμ, καὶ ἦλθον ἕ-
ως οἴκου (λ) Μιχαία.

CAP. XVIII.

1 IN dieb⁹ illis non erat rex in Is-
rael. Et in diebus illis trib⁹ Dan
quærebat sibi hæreditatem ad ha-
bitandū: quia nō ciciderat ei usq;
in diem illam in medio tribuū fi-
2 liorum Israel hæreditas. Et mise-
rūt filii Dan de populis suis quin-
q; viros filios virtutis, de Saraa, et
de Esthaol ad considerandā ter-
rā, et investigandā eā. Et dixe-
rūt ad eos; Ite et investigate ter-
rā. Et venerūt usq; ad montē E-
phraim, usq; ad domū Michææ.
(a) Et manserunt ipsi illîc in do-
3 mo Michææ: Et ipsi agnoverunt
vocem adolescentis Levitæ, et de-
clinaverunt illuc. Et dixerunt ei,
Quis attulit te huc? et tu quid fa-
cis in loco hoc? Et quid tibi hic?
4 Et dixit ad eos, Sic, et sic fecit
mihi Michæas: et mercede con-
duxit me: et factus sum ei in sa-
5 cerdotem. Et dixerunt ei, Interro-
ga nunc in Deo: et cognoscemus, si
prosperabitur via nostra, in qua
6 nos imus in ea. Et dixit eis sacer-
dos, Ite in pace. Coram Domino
via vestra, in qua pergitis in ea.
7 Et perrexerunt quinq; viri, et ve-
nerunt in Laisa: & viderunt po-
pulum, qui in medio ejus, seden-
tem in spe, sicut est judicium Si-
doniorum, (b) quiescens, & non
est deterrens, vel confundens ver-
bum in terra, possessor exprimens
thesauros: et procul sunt à Sido-
niis: et non habent verbum ad ho-
8 minē. Et venerunt quinq; viri ad
fratres suos in Saraa, et Esthaol:
et dixerunt fratribus suis, Quid
9 vos sedetis? Et dixerunt, Surgite,
& ascendamus super eos: quoniā
vidimus terrā, et ecce bona val-
de: et vos quiescitis. Ne torpea-
tis ire, & intrare ad hæreditan-
10 dā terram. Et quandocunq; veni-
etis, intrabitis ad populū in spe;
et terra lata: quoniam dedit eam
Deus in manu vestra: locus, ubi
non est ibi inopia omnis verbi eo-
11 rum quæ in terra. Et promoverūt
inde de populis Dan à Saraa, &
ab Esthaol sexcenti viri accincti
12 vasis belli. Et ascenderunt, et ca-
strametati sunt in Cariathiarim
in Juda. Propter hoc vocatum
est in loco illo, Castra Dan usq;
in diem hanc: ecce post Cariath-
13 iarim. Et præterierunt inde mon-
tem Ephraim: et venerunt usq; ad
domum Michææ.

MS.A. (α) ἐζήτει ἡ φυλὴ τοῦ Δὰν (β) τοῦ κατοικεῖν, (γ) τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐν μέσῳ φυλῶν Ἰσραήλ (δ) ἐξαπέστειλαν (ε) ἐκ τῶν συγγενειῶν αὐτῶν (ζ) ἀπὸ μέρους αὐτῶν υἱοὺς (η) ἐξ Ἀραὰ καὶ Ἐσθαὸλ (θ) ἐξερευνήσατε τὴν (ι) παρεγένοντο εἰς ὄρος (κ) Μειχὰ καὶ κατέπαυσαν ἐκεῖ. αὐτῶν ὄντων παρὰ τῷ οἴκῳ Μειχά, Καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδαρίου τοῦ νεωτέρου τοῦ Λευίτου, (λ) Τίς ἤγαγέν σε ὧδε; καὶ τί ποιεῖς ἐνταῦθα; καὶ τί σοι ἐστὶν ὧδε; (μ) Οὕτως καὶ (ν) Μειχά (ξ) ἐγενήθην (ο) κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἣν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ' αὐτῆς. (π) Πορεύεσθε εἰς εἰρήνην. (ρ) καθ' ἣν ὑμεῖς πορεύεσθε (σ) καὶ παρεγένοντο εἰς (τ) τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ καθήμενον ἐν ἐλπίδι κατὰ τὴν σύγκρισιν τῶν Σιδωνίων, ἡσυχάζοντας ἐν ἐλπίδι, καὶ μὴ δυναμένους λαλῆσαι ῥῆμα ἐν τῇ γῇ, ὅτι μακράν εἰσι ἀπὸ Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας. Καὶ παρεγένοντο οἱ πέντε (υ) καὶ ἔλεγον αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Τί (φ) ἐπ' αὐτούς, ὅτι εἰσήλθαμεν καὶ ἐνεπεριεπατήσαμεν ἐν τῇ γῇ ἕως Λαισά, καὶ εἴδομεν τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐν ἐλπίδι κατὰ τὸ σύγκριμα τῶν Σιδωνίων, καὶ μακρὰν ἀπέχοντες ἐκ Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας. Ἀλλὰ ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς, ὅτι εὑρήκαμεν τὴν γῆν, (χ) σιωπᾶτε. μὴ (ψ) πορευθῆναι, τοῦ ἐλθεῖν καὶ κατακληρονομῆσαι (ω) Ἡνίκα ἂν εἰσέλθητε, ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα, καὶ ἡ γῆ εὐρύχωρος, ὅτι παρέδωκεν (α) οὐκ (β) ὅσα ἐν (γ) ἐκ συγγενείας τοῦ (δ) ἐκ (ε) καὶ Ἐσθαόλ (ζ) περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά. Καὶ (η) παρενέβαλον (θ) τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, (ι) καθόπισθεν (κ) Παρῆλθον ἐκεῖθεν καὶ ἦλθον ἕως τοῦ ὄρους (λ) Μειχά.

תרגם יונתן Targum JONATHAN.

יח

1 ביומיא האנון לית מלכא בישראל וביומיא האנון שבטא דבית דן בען להון אחסנתא
למתב ארי לא אתפלגת להון עד יומא ההוא מגו שבטיא דישראל באחסנא: ושלחו 2
בני דן מזרעיתהון חמשא גוברין מקצתהון גברין בני חילא מצרעה ומאשתאול לאללא
ית ארעא ולמבדקא ואמרו להון אזילו בדוקו ית ארעא ואתו לטורא דבית אפרים עד
בית מיכה ובתו תמן: אנון עם ביתא דמיכה ואנון אשתמודעו ית קל עולימא ליואה וזרו 3
לתמן ואמרו ליה מן אייתך הלכא ומא את עביד הכא ומא לך הכא: ואמר להון כדין 4
וכדין עבד לי מיכה ואגרני והוית ליה לכומרא: ואמרו ליה שאיל כען במימרא דיי 5
ונידע התצלח אורחנא די אנחנא אזלין עלה: ואמר להון כהנא אזילו לשלם 6
אתקין יי אורחתכון די תהכון בה: ואזלו חמשא גוברין ואתו ללישׁ וחזו ית עמא די 7
בגוה יתבין לרוחצן כהלכת צידונאי דשקטין ושרן לרוחצן ולית דמנזק פתגמא בארעא
ירותין ועירין ורחיקין אנון מצידונאי ופתגם לית להון עם אנש: ואתו לות אחוהון 8
צרעה ואשתאול ואמרו להון אחוהון מה אתון: ואמרו קומו ונסק עליהון ארי חזינא ית 9
ארעא והא טבא לחדא ואתון שתקין לא תתרשלון למיזל למיעל למירת ית ארעא:
כמיתיכון תעלון לות עמא דשרן לרוחצן וארעא פתיות ידין ארי מסרה יי בידיכון 10
אתרא דלית תמן חסרן כל מדעם די בארעא: ונטלו מתמן מזרעית דן מצרעה 11
ומאשתאול שית מאה גברין מזרזין במני קרבא: וסליקו ושרו בקרית יערים בארעא 12
דבית יהודה על כן קרו לאתרא ההוא משרית דן עד יומא הדין הא הוא אחורי קרית
13 יערים: ועברו מתמן לטורא דבית אפרים ואתו עד בית מיכה:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. XVIII.

IN dieb⁹ illis non erat rex in Israel: & in dieb⁹ illis tribus domus Dan 1
quærentes sibi possessionem ad habitandū, quoniam non divisa est usq; ad
diem illam in medio tribuū Israel in possessione. Et miserunt filii Dan ex 2
prosapia sua quinq; viros de partib⁹ suis, viros filios virtutis ex Szargha et
ex Esthaol, ad explorandū terram, & ad rimandum: & dixerunt eis: Am-
bulate rimamini terram; & venerunt ad montem dom⁹ Ephraim usq;
domum Michah, & pernoctarunt ibi. Illi cum domo Michah & illi agno- 3
verunt vocem adolescentis Levitæ, & diverterunt eò, & dixerunt ei:
Quis adduxit te huc? & quid tu faciens hic, & quid tibi in hoc? Et 4
dixit illis: Sic & sic fecit mihi Michah, & conduxit me, & *fui* ei *Cho-*
mara. Et dixerunt illi: Pete nunc in dicto Dñi, & sciemus an prospe- 5
rabit viam nostram qua nos ambulantes super ea. Et dixit illis sacer- 6
dos: Ambulate ad pacem, stabilivit Dñs viam vestram qua ibitis in ea.
Et ambulaverunt quinque viri, & venerunt ad Lais; & viderunt popu- 7
lum qui in ea, sedentes ad confidentiam juxta morem Szidoneorum, qui
quiescentes & manentes ad confidentiam, & non est qui noceat verbum
in terra: possessores parvi, & remoti illi à Szidoneis, & verbum non est
illis cum homine. Et venerunt ad fratres suos Szargah & Esthaol, 8
& dixerunt illis fratres eorum: Quid vos? Et dixerunt: Surgite & ascen- 9
demus super eos; nam vidimus terram, & ecce bona valdè: & vos siletis,
non negligatis ad eundum, ad intrandum, ad hæreditandum terram. Ut ve- 10
nire vos, intrabitis ad populū qui manentes ad confidentiā, & terra lati-
tudo manuū; nam tradidit eam Dñs in *manus vestras*, locū quo non est ibi
penuria omnis cujusquā rei in terra. Et elevaverunt inde de prosapia Dan 11
ex Szargah & ex Esthaol, sexcenti viri armati in vasis belli. Et ascenderunt 12
& manserunt in Kirjath-Jegharim in terra dom⁹ Juda: propter sic vocarunt
locū illum Castrū Dan usq; diem hanc: ecce ipse retro Kirjath-Jegharim. Et 13
transierūt inde ad montē dom⁹ Ephraim, & venerūt usq; ad domū Michah.

6 . 7' 5 !!! $' ' C S 9' H' ^' B

E2 M' 'c' 9'@'H'$' 2 4' ? ' '%2 " L'@= c' ['$

[illegible]

? ?? '))

2 ! 1#

: M Z #T #2 4#C ^^# Z'^ #

[illegible]

E' + ' @ 5@' 'cH'$' 2 4' ? 2' ' % *t' L7@=# [@

[illegible]

5E #

[illegible]

*1A#E5n' E

[illegible]

2 V ,n ,7 j #9 j 7'& 7V $ I' Z

J 7A< 6 A.5 F6 GG 156 ' '8 S / .' "9?' 26)

M 4 ??

ספר שופטים : יח

14 וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ לַיִשׁ
וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְדַעְתֶּם כִּי יֵשׁ בַּבָּתִּים הָאֵלֶּה
אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ מַה־
15 תַּעֲשׂוּ : וַיָּסוּרוּ שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר
הַלֵּוִי בֵּית מִיכָה וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם : 16 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ
חֲגוּרִים כְּלֵי מִלְחַמְתָּם נִצָּבִים פֶּתַח הַשָּׁעַר אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן :
17 וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ
בָּאוּ שָׁמָּה לָקְחוּ אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים
וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח הַשַּׁעַר וְשֵׁשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ
הֶחָגוּר כְּלֵי הַמִּלְחָמָה : 18 וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית מִיכָה וַיִּקְחוּ
אֶת־פֶּסֶל הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם עֹשִׂים : 19 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־
יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב
וּלְכֹהֵן הֲטוֹב הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְבֵית אִישׁ אֶחָד אוֹ
הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְשֵׁבֶט וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל : 20 וַיִּיטַב לֵב
הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפָּסֶל וַיָּבֹא
בְּקֶרֶב הָעָם : 21 וַיִּפְנוּ וַיֵּלֵכוּ וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַטַּף וְאֶת־
הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוּדָּה לִפְנֵיהֶם : 22 הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית
מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר עִם־בֵּית מִיכָה נִזְעֲקוּ
23 וַיַּדְבִּיקוּ אֶת־בְּנֵי־דָן : וַיִּקְרְאוּ אֶל־בְּנֵי־דָן
וַיַּסֵּבּוּ פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה מַה־לְּךָ כִּי נִזְעָקְתָּ :
24 וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהַי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְקַחְתֶּם וְאֶת־הַכֹּהֵן
וַתֵּלְכוּ וּמַה־לִּי עוֹד וּמַה־זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ :
25 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ
פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי נֶפֶשׁ וְאָסַפְתָּה נַפְשְׁךָ
26 וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ : וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה
27 כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ : וְהֵמָּה
לָקְחוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ
וַיָּבֹאוּ עַל־לַיִשׁ עַל־עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ
וַיַּכּוּ אוֹתָם לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ :

Versio VUL. LAT.

14 Dixerunt quinq; viri, qui priùs missi fuerant ad considerandã terram Lais, cæteris fratribus suis; Nôstis quòd in domibus istis sit ephod, & theraphim, et sculptile, atque conflatile: vi-
15 dete quid vobis placeat. Et cùm paululùm declinâssent, ingressi sunt domũ adolescentis Levitæ, qui erat in domo Michæ: salutaverúntq; eum ver-
16 bis pacificis. Sexcenti autẽ viri ita ut erant armati, stabant
17 ante ostium. At illi qui ingressi fuerant domũ juvenis, sculptile, & ephod, & theraphin, atq; conflatile tollere nitebantur, & sacerdos stabat ante ostium, sexcentis viris fortissimis haud
18 procul expectantibus. Tulerunt igitur qui intraverãt, sculptile, ephod, & idola, atq; conflatile. Quibus dixit sacerdos,
19 Quid facitis? Cui responderunt, Tace, & pone digitum super os tuum: veníque nobiscũ, ut habeam' te patrẽ, ac sacerdotem. Quid tibi melius est, ut sis sacerdos in domo unius viri, an in una tribu & familia
20 in Israel? Quod cùm audisset, acquievit sermonibus eorum, et tulit ephod, & idola, ac sculptile, & profectus est cum eis.
21 Qui cùm pergerent, & ante se ire fecissent parvulos ac jumenta, & omne quod erat pre-
22 tiosum, Et jam à domo Michæ essent procul, viri qui habitabant in ædib' Michæ con-
23 clamantes secuti sunt, Et post tergum clamare cœperunt. Qui cùm respexissent, dixerunt ad Micham, Quid tibi
24 vis? cur clamas? Qui respondit; Deos meos, quos mihi feci, tulistis, et sacerdotem, et omnia quæ habeo: & dicitis, Quid ti-
25 bi est? Dixerúntq; ei filii Dan; Cave ne ultrà loquaris ad nos, & veniant ad te viri animo concitati, et ipse cum omni do-
26 mo tua pereas. Et sic cœpto itinere perrexerũt. Videns autem Michas, quòd fortiores se essent, reversus est in domũ su-
27 am. Sexcenti autẽ viri tulerũt sacerdotẽ, et quæ suprà dixim': veneruntque in Lais ad populum quiescentẽ atque securum, & percusserunt eos in ore gladii: urbémque incendio tradiderunt,

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

14 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πεπορευμένοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν Λαισά, καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς (μ) ἀδελφοὺς, Ἔγνωτε ὅτι ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐφοὺδ καὶ θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν. καὶ νῦν (ν) γνῶτε ὅ, τι ποιήσετε.
15 Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ (ξ) εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον (ο) τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, εἰς τὸν οἶκον (π) Μιχαία, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην.
16 Καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες (ρ) οἱ ἀναζωσάμενοι τὰ σκεύη τῆς παρατάξεως αὐτῶν ἑστῶτες παρὰ
17 θύρας τῆς πύλης, οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δάν. Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ (σ) πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν (τ) γῆν, καὶ εἰσῆλθον ἐκεῖ εἰς οἶκον Μιχαία, καὶ ὁ ἱερεὺς ἑστώς.
18 Καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ (υ) ἐφοὺδ καὶ τὸ θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτόν. (φ) καὶ εἶπε πρὸς
19 αὐτοὺς ὁ ἱερεὺς, Τί ὑμεῖς ποιεῖτε; Καὶ εἶπαν (χ) αὐτῷ, Κώφευσον, ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, (ψ) καὶ δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ (ω) γίνου ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα. μὴ (α) ἀγαθὸν εἶναί σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς, ἢ (β) γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς (γ) καὶ οἴκου εἰς
20 δῆμον Ἰσραήλ; Καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρδία τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὸ (δ) ἐφοὺδ καὶ τὸ θεραφὶν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν, καὶ (ε)
21 ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ (ζ) ἀπῆλθον, καὶ ἔθηκαν (η) τὰ τέκνα καὶ τὴν
22 κτῆσιν καὶ τὸ βάρος ἔμπροσθεν αὐτῶν. Αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία, καὶ ἰδοὺ (θ) Μιχαίας καὶ οἱ ἄνδρες (ι) οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς μετὰ οἴκου Μιχαία ἐβόησαν, καὶ κατέλαβοντο
23 τοὺς υἱοὺς Δάν. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν τῷ Μιχαίᾳ,
24 Τί ἐστί σοι, ὅτι ἐβόησας; Καὶ εἶπε (κ) Μιχαίας, Ὅτι τὸ γλυπτόν μου, ὃ ἐποίησα, ἐλάβετε, καὶ τὸν ἱερέα, καὶ (λ) ἐπορεύθητε· καὶ τί μοι ἔτι; καὶ τί τοῦτο λέγετε πρὸς μὲ, Τί κρά-
25 ζεις; Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δάν, Μὴ ἀκουσθήτω δὴ (μ) φωνή σου μεθ' ἡμῶν, μήποτε (ν) συναντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, καὶ (ξ) προσθήσεσι ψυχήν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ
26 οἴκου σου. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν εἰς (ο) ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἶδε (π) Μιχαίας, ὅτι δυνατώτεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτόν· καὶ ἐπέστρεψαν εἰς
27 τὸν οἶκον αὐτοῦ. (ρ) Καὶ οἱ υἱοὶ Δὰν ἔλαβον ὃ ἐποίησε Μιχαίας, καὶ τὸν ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον (σ) ἐπὶ Λαισά, ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ (τ) πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι· καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν (υ) ἐνέπρησαν ἐν πυρί,

14 Et responderunt quinque viri euntes considerare terram Laisam: et dixerunt ad fratres: Nôstis, quia est in domo hac Ephod, & Theraphim, & sculptile, & fusile? Et nunc intelligite, quid faci-
15 etis. Et declinaverunt inde, et intraverunt in domum adolescentis Levitæ, in domum Michææ: et interrogaverunt eum in pace.
16 Et sexcenti viri, qui erant accincti vasis belli sui, stantes apud januas portæ: qui erant de filiis
17 Dan. Et ascenderunt quinq; viri, qui iverant considerare terram, & intraverunt illuc in domum
18 Michææ. Et sacerdos stans. Et sumpserunt sculptile, & Ephod, & Theraphin, & fusile. Et dixit ad eos sacerdos, Quid vos
19 facitis? Et dixerunt ei, Taceto, pone manum tuã super os tuum, & veni nobiscum: et esto nobis in patrem, & in sacerdotem. Nunquid est bonum esse te sacerdotem domûs viri unius, an fieri te sacerdotem tribûs et domûs in po-
20 pulo Israel? Et factum est bonum cor sacerdotis, et sumpsit Ephod, & Theraphin, & sculptile, & fusile: & venit in medio
21 populi. Et reverterunt, & abierunt, & posuerunt filios, & possessionem, & (c) quod pretiosum,
22 ante se. Ipsi elongaverant à domo Michææ: et ecce Michæas, & viri qui in domibus, quæ cum domo Michææ, clamaverunt, &
23 assequuti sunt filios Dan. Et converterunt filii Dan faciem suam: & dixerunt Michææ, Quid est
24 tibi, quia clamâsti? Et dixit Michæas, Quoniam sculptile meũ quod feci, tulistis, et sacerdotem: & ivistis. Et quid mihi ultrà? Et quid hoc dicitis ad me, Quid
25 clamas? Et dixerunt ad eum filii Dan, Non audiatur nunc vox tua nobiscum: ne forte occurrant vobis viri amari animo: et (d) apponent animam tuam, et animam
26 domûs tuæ. Et iverunt filii Dan in viam suam. Et vidit Michæas, quia potentiores sunt super ipsum: & revertit in domũ suã.
27 Et filii Dan tulerunt, quod fecerat Michæas et sacerdotem, qui erat ei: & venerunt super Laisa, super populum quiescentem, & confidentem in spe. Et percusserunt eos in ore gladii: et civitatẽ incenderunt in igni:

MS. A. (μ) ἀδελφοὺς αὐτῶν, Εἰ οἴδατε ὅτι ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις ἐφοὺδ (ν) γνῶτε, τί ποιήσετε. (ξ) εἰσῆλθον εἰς (ο) τὸ παιδαρίου τοῦ (π) Μιχὰ, καὶ ἠσπάσαντο αὐτόν. Καὶ (ρ) περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικὰ αὐτῶν ἑστηλωμένοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος οἱ ἐκ (σ) πορευόμενοι (τ) γῆν, ἐπεὶ δὴ εἰσελθόντες ἐκεῖ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν (υ) ἐφοὺδ (φ) καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστηλωμένος παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ πυλῶνος, καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά. καὶ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς οἶκον Μιχὰ, καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ ἐφοὺδ καὶ τὸ θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτόν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς (χ) πρὸς αὐτόν, (ψ) καὶ ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν (ω) ἡμῖν (α) βέλτιον εἶναι (β) γενέσθαι (γ) καὶ συγγενείας ἐν Ἰσραήλ; (δ) ἐφοὺδ (ε) εἰσῆλθεν (ζ) ἀπῆλθον, (η) πανοικίαν καὶ τὴν κτῆσιν αὐτῶν τὴν ἔνδοξον ἔμπροσθεν αὐτῶν. Αὐτῶν δὲ μεμακρυνκότων ἀπὸ τοῦ οἴκου Μιχὰ, (θ) Μιχὰ (ι) ἄνδρες οἱ ὄντες ἐν ταῖς οἰκίαις οἱ σὺν τῷ οἴκῳ μετὰ Μιχὰ ἔκραζον κατόπισθεν Δὰν, καὶ ἐβόησαν ... πρὸς τοὺς υἱοὺς Δάν. Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν πρὸς Μιχὰ, Τί ἐστί σοι, (κ) Μιχὰ, (λ) ἀπήλθατε, καὶ τί ἐμοὶ ἔτι; (μ) ἡ φωνή σου μεθ' ἡμῶν (ν) ἀπαντήσωσιν (ξ) προσθήσεις τὴν ψυχήν (ο) τὴν ὁδὸν (π) Μιχὰ, ὅτι ἰσχυρότεροί εἰσιν αὐτοῦ· καὶ (ρ) ... (σ) ... (τ) ... καὶ ἐπάταξαν (υ) ἐνέπρησαν, Καὶ οὐκ ἔστιν ἐξαιρούμενος,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

14 וַאֲתִיבוּ חַמְשָׁא גֻבְרַיָא דַאֲזַלוּ לְאַלָלָא יָת אַרְעָא לַיִשׁ וַאֲמַרוּ לַאֲחוּהוֹן הֲיְדַעְתּוּן
אֲרֵי אִית בְּבָתַּיָא הָאִלֵין אֵיפוֹד וּדְמָאִין וּפַסְלָא וּמַתְּכָא וּכְעַן דְּעוּ מָה תַעְבְּדוּן :
15 וּזְרוּ לְתַמָן וַעֲלוּ לְבֵית עוּלֵימָא לֵוָאָה בֵּית מִיכָה וּשְׁאִילוּ לֵיהּ לִשְׁלָם : 16 וְשֵׁית מְאָה גֻבְרִין
מְזָרְזִין בְּמָנֵי קְרָבֵיהוֹן קָיְמִין בְּמַעֲלָנָא דְתַרְעָא דְּמִשִׁבְטָא בְנֵי דָן : 17 וּסְלִיקוּ חַמְשָׁא גֻבְרַיָא
דַאֲזַלוּ לְאַלָלָא יָת אַרְעָא עָלוּ לְתַמָן וּנְסִיבוּ יָת צַלְמָא וְיָת אֵיפוֹדָא וְיָת דְּמָאִין
וְיָת מַתְּכָא וְכָהֲנָא קָאֵם בְּמַעֲלָנָא דְתַרְעָא וְשֵׁית מְאָה גֻבְרָא דִמְזָרְזִין בְּמָנֵי קְרָבָא : 18 וְאִלֵין עָלוּ
לְבֵית מִיכָה וּנְסִיבוּ יָת צַלְמָא אֵיפוֹדָא וְיָת דְּמָאִין וְיָת מַתְּכָא וַאֲמַר לְהוֹן כָּהֲנָא מָה אַתּוּן
עָבְדִין : 19 וַאֲמַרוּ לֵיהּ שְׁתוֹק שַׁוִי יְדָךְ עַל פּוּמָךְ וְאֵיזֵל עִמָּנָא וֶהֱוֵי לָנָא לְאַב
וּלְכָהֲנָא הֲטַב דִּתְהֵי כָהֵין לְבֵית גַּבְרָא חַד אוֹ דִּתְהֵי כָהֵין לְשִׁבְטָא וּלְזַרְעִית
20 בְּיִשְׂרָאֵל : וּשְׁפַר לִבָּא דְכָהֲנָא וּנְסִיב יָת אֵיפוֹדָא וְיָת דְּמָאִין וְיָת צַלְמָא וְעָל
21 בְּגוֹ עַמָּא : וְאִתְפְּנִיאוּ וַאֲזַלוּ וְשַׁוִּיאוּ יָת טַפְלָא וְיָת בְּעִירָא וְיָת קִנְיָנָא קֳדָמֵיהוֹן : 22
אִנּוּן אַרְחִיקוּ מִבֵּית מִיכָה וְגֻבְרַיָא דִּי בְּבָתַּיָא דְעִם בֵּית מִיכָה אִתְכְּנִישׁוּ וְאַדְבִּיקוּ יָת
23 בְּנֵי דָן : וּקְרוֹ לִבְנֵי דָן וְאַסְחַרוּ אַפֵּיהוֹן וַאֲמַרוּ לְמִיכָה מָא לָךְ אֲרֵי אִתְכְּנֵישְׁתָּא :
24 וַאֲמַר יָת דַּחְלְתִי דִּי עֲבָדִית נְסֵבְתּוּן יָת כָּהֲנָא וַאֲזַלְתּוּן וּמָה לִי עוֹד וּמָא דֵין תֵּימְרוּן
25 לִי מָה לָךְ : וַאֲמַרוּ לֵיהּ בְּנֵי דָן לָא תַשְׁמַע קָלָךְ עִמָּנָא דִּלְמָא יִשְׁלְטוּן בְּכוֹן גֻבְרִין מְרִירֵי
26 נַפְשׁ וּתְסֵיף נַפְשָׁךְ וְנַפְשׁ אֱנַשׁ בֵּיתָךְ : וַאֲזַלוּ בְנֵי דָן לְאוֹרְחֲהוֹן וַחֲזָא מִיכָה אֲרֵי תַקִּיפִין
27 אִנּוּן מִנֵּיהּ וְאִתְפְּנֵי וְתָב לְבֵיתֵיהּ : וְאִנּוּן נְסִיבוּ יָת דַּעֲבַד מִיכָה וְדַבַּרוּ יָת כָּהֲנָא דִּי הֲוָה
לֵיהּ וַאֲתוֹ לְלַיִשׁ לְעַמָּא דִּשְׁקָטִין וְשָׁרַן לְרוּחְצָן וּמְחוֹ יָתְהוֹן לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְיָת קַרְתָּא
אוֹקִידוּ בְנוּרָא :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et responderunt quinq; viri qui iverunt ad explorandum terram Lais, & 14
dixerunt fratribus suis: Num nôvistis quòd est in domibus his ephod, &
similitudines, *& sculptile*, & fusum? & nunc scite quid facietis. Et di- 15
verterunt eò, & venerunt ad domum adolescentis Levitæ ad domum Mi-
chah; & rogaverunt eum ad pacem. Et sexcenti viri armati in vasis bel- 16
lorum suorum stantes ad introitum portæ qui ex *tribu filiorum* Dan. Et 17
ascenderunt quinq; viri, qui euntes ad explorandum terram, *ingressi sunt*
eò; *&* tulerunt simulachrum, & ephod, & similitudines & fusum: & sa-
cerdos stans in introitu portæ, & sexcenti viri qui armati in vasis belli.
Et illi intraverunt ad domum Michah, & tulerunt simulachrum, ephod, 18
& similitudines, & fusum: & dixit illis sacerdos; Quid vos facientes?
Et dixerunt ei: Tace, pone manum tuam super os tuum, & *ito* nobiscum, 19
et esto nobis patri & sacerdoti: Num bonũ quòd sis ministrans domui viri
unius, vel sis ministrans tribui & prosapiæ in Israel? Et pulchrum fuit 20
cor sacerdotis, & tulit ephod, & similitudines, & simulachrum, & intra-
vit in medio populi. Et respexerunt, & iverunt, & posuerunt parvulos 21
& jumenta, & substantiam ante se. Illi elongaverunt ex domo Michah; 22
& viri qui in domibus quæ cum domo Michah, congregati sunt, & asse-
cuti sunt filios Dan. Et vocaverunt *ad filios* Dan: & verterunt facies 23
suas, & dixerunt Michah, Quid tibi quia congregatus es? Et dixit: Timo- 24
rem meum quem feci accepistis, & sacerdotem, & ambulâstis; & quid
mihi adhuc? & quid hoc *dicitis* mihi, Quid tibi? Et dixerunt illi 25
filii Dan: Non audiatur vox tua nobiscum; fortasse potestatem exerce-
bunt in vobis viri amari animabus, & finiet anima tua & anima hominis
domus tuæ. Et iverunt filii Dan ad viam suam, & vidit Michah quòd 26
fortes illi ab eo; & respexit & rediit ad domum suam. Et illi acceperunt 27
quod fecit Michah, & duxerunt sacerdotem qui fuit ei, & venerunt *ad*
Lais super populum qui quiescentes, & manentes ad confidentiam, &
percusserunt eos ad verbum gladii, & urbem incenderunt in igne.

L n E ? , $' '9' 'H ^ &kJ

E' + ' > 97 H@' 2+ '? ' '2% '' L'@='c @

[illegible]

E' + ' ;9H@' 2 4'? ' '% '' L @ = 9 [@

[illegible]

M 4 ??' 5' 0' 5'

ספר שופטים : יט

cum eis non verbum & ,Sidon à ipsa longinqua quia ,erueret non Et 28
28 ואין מציל כי רחוקה היא מצידון ודבר אין להם עם
,urbem ædificaverunt & :Bethrechob ipsi quæ ,valle in ipsa & homine
אדם והיא בעמק אשר לבית רחוב ויבנו את העיר
Dan nomen secundùm,Dan urbis nomen Vocaveruntque .ea in manserunt &
29 וישבו בה: ויקראו שם העיר דן בשם דן
urbis nomen Lais quidem Et .Israel ipsi est natus qui ,sui patris 29
אביהם אשר יולד לישראל ואולם ליש שם העיר
Jehonathan Et .sculptile Dan filii sibi statuerunt Et .principio in
30 לראשנה: ויקימו להם בני דן את הפסל ויהונתן
tribui sacerdotes fuerunt eius filii &,ipse Menasseh filii Ghersom filius
בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט
sculptile sibi posuerunt Et .terram transmigrare diem ad usq; ,Danitæ 31
31 הדני עד יום גלות הארץ: וישימו להם את פסל
.Siloh in Dei domum esse ,diebus omnibus ,fecerat quod ,Michah
מיכה אשר עשה כל ימי היות בית האלהים בשלה:

CAP. XIX. יט

Levita vir fuit Et .Israel in non rex & ,ipsis diebus in fuit Et
1 ויהי בימים ההם ומלך אין בישראל ויהי איש לוי
pellicem uxorem sibi accepit & ,Ephraim montis lateribus in peregrinans
גר בירכתי הר אפרים ויקח לו אשה פילגש
eo cum à abiit &,ejus pellex eū super est fornicata Et .Jehudah Bethlechem de
2 מבית לחם יהודה: ותזנה עליו פילגשו ותלך מאתו
dies ibi Fuitque .Jehudah Bethlechem in sui patris domum ad
אל בית אביה אל בית לחם יהודה ותהי שם ימים
loquendum ad ,eam post ivit & ,ejus vir surrexit Et .mensium quatuor
3 ארבעה חדשים: ויקם אישה וילך אחריה לדבר
asinorum par & ,secum ejus puer & ,eam reducendum ad ,ejus cor super
על לבה להשיבו ונערו עמו וצמד חמרים
est lætatus &,puellæ pater eū vidit &,sui patris dumū in eum introduxit &
ותביאהו בית אביה ויראהו אבי הנערה וישמח
Mansitque .puellæ pater ejus socer eum in apprehendit Et .ejus occursum in
4 לקראתו: ויחזק בו חתנו אבי הנערה וישב
.ibi pernoctarunt & ,biberunt ac Comederuntq; .diebus tribus secum
אתו שלשת ימים ויאכלו וישתו וילינו שם:
.eundum ad surrexitque ,mane in manicaverunt & ,quarta die in fuit Et
5 ויהי ביום הרביעי וישכימו בבקר ויקם ללכת
,panis buccella tuum cor Fulci :suum generum ad puellæ pater dixitque
ויאמר אבי הנערה אל חתנו סעד לבך פת לחם
.biberunt & ,pariter ambo ipsi comederunt ac Sederuntq; .ibitis postea &
6 ואחר תלכו: וישבו ויאכלו שניהם יחדו וישתו
sit bonū & ,pernocta & quæso Velis :virum ad puellæ pater Dixitq;
ויאמר אבי הנערה אל האיש הואל נא ולין ויטב
,suus socer eum in fecit vim & ,eundum ad vir Surrexitque .tuum cor
7 לבך: ויקם האיש ללכת ויפצר בו חתנו
quinta die in mane in manicavit Et .ibi pernoctavit & ,est reversus &
8 וישב וילן שם: וישכם בבקר ביום החמישי
,perseveraverunt Et .tuum cor quæso Fulci :puellæ pater dixit Et.eundū ad
ללכת ויאמר אבי הנערה סעד נא לבבך והתמהמהו
vir surrexit Et .ipsi ambo comederuntque :diem declinare ad usque
9 עד נטות היום ויאכלו שניהם: ויקם האיש
pater ejus socer ,ei Dixitque .ejus puer &,ejus pellex & ipse eundum ad
ללכת הוא ופילגשו ונערו ויאמר לו חתנו אבי
ecce,quæso Pernoctate.advesperascendū ad dies se remisit nunc Ecce :puellæ
הנערה הנה נא רפה היום לערוב לינו נא הנה
cras manicabitis & ,tuum cor bonum sit & ,hîc pernocta ,diem castrametari
חנות היום לין פה וייטב לבבך והשכמתם מחר
.tuum tabernaculum in ibis & ,vestram viam in
לדרככם והלכת לאהלך:

Versio VUL. LAT.

28 Nullo penitùs ferente præsidium, eò quòd procul habitarent à Sidone, et cum nullo hominū haberent quidquā societatis ac negotii. Erat autem civitas sita in regione Rohob: quam rursū exstruentes habitaverūt in ea,
29 Vocato nomine civitatis Dan, juxta vocabulū patris sui, quē genuerat Israel, quæ priùs Lais
30 dicebatur. Posuerúntque sibi sculptile, et Jonathan filiū Gersam filii Moysi, ac filios ejus sacerdotes in tribu Dan, usq; ad
31 diem captivitatis suæ. Mansitq; apud eos idolum Michæ omni tempore, quo fuit dom' Dei in Silo. In diebus illis non erat rex in Israel.

CAP. XIX.

1 Fuit quidā vir Levites habitans in latere montis Ephraim, qui accepit uxorē de Bethlehē
2 Juda: Quæ reliquit eum, & reversa est in domū patris sui in Bethlehē, mansitque apud eum
3 quatuor mensibus. Secutúsque est eam vir suus, volens reconciliari ei, atque blandiri, & secum reducere, habens in comitatu puerū & duos asinos: quæ suscepit eum, & introduxit in domum patris sui. Quod cùm audisset socer ejus, cúmque vi-
4 disset, occurrit ei lætus, Et amplexatus est hominē. Mansitq; gener in domo soceri trib' diebus, comedens cum eo & bi-
5 bens familiariter. Die autem quarto de nocte consurgens, proficisci voluit, quē tenuit socer, & ait ad eum; Gusta priùs pauxillū panis, & conforta sto-
6 machū, & sic proficiscēris. Sederúntq; simul, ac comederunt & biberunt. Dixitq; pater puellæ ad generum suū; Quæso te ut hodiè hic maneas, pari-
7 térq; lætemur. At ille consurgens, cœpit velle proficisci. Et nihilominùs obnixè eum socer tenuit, et apud se fecit manere.
8 Manè autem facto, parabat Levites iter. Cui socer rursū; Oro te, inquit, ut paululū cibi capias: & assumptis virib', donec increscat dies, posteà proficiscaris. Comederūt ergò simul.
9 Surrexitque adolescens, ut pergeret cum uxore sua & puero. Cui rursum locutus est socer; Considera quòd dies ad occasū declivior sit, & propinquat ad vesperum: mane apud me etiā hodiè, & duc lætum diem, & cras proficiscēris ut vadas in domum tuam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

28 Καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυόμενος, ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ Σιδωνίων, καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ (φ) ἀνθρώπου· καὶ αὐτὴ (χ) ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ οἴκου Ῥαάβ. καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν, καὶ (ψ) κατε-
29 σκήνωσαν ἐν αὐτῇ, Καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δάν, (ω) ἐν ὀνόματι Δὰν πατρὸς αὐτῶν, ὃς (α) ἐτέχθη τῷ Ἰσραήλ. καὶ ἦν (β) Οὐλαμαῒς ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον.
30 Καὶ (γ) ἔστησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ (δ) Δὰν τὸ γλυπτόν. καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς (ε) Γηρσὼν υἱὸς Μανασσῆ αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ Δὰν (ζ) ἕως
31 ἡμέρας τῆς ἀποικίας τῆς γῆς. Καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν ὃ ἐποίησε Μιχαίας, πάσας τὰς ἡμέρας (η) ἃς ἦν ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν (θ) Σηλώμ. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις (ι) οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ.

Κεφ. ιθ'.

1 Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραίμ, καὶ ἔλαβεν (α) αὐτῷ γυναῖκα παλλακὴν (β) ἀπὸ Βηθλεὲμ
2 Ἰούδα. Καὶ (γ) ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε (δ) παρ' αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ (ε)
3 ἦν ἐκεῖ ἡμέρας μηνῶν τεσσάρων. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη (ζ) ὀπίσω αὐτῆς, τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ (η) καρδίαν αὐτῆς, τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτὴν (θ) αὐτῷ· καὶ νεανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ (ι) ζεῦγος ὄνων. ἡ δὲ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς· καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, (κ) καὶ ηὐφράνθη εἰς συνάν-
4 τησιν αὐτοῦ. Καὶ (λ) κατέσχεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ (μ) ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἔφαγον καὶ ἔ-
5 πιον, καὶ (ν) ηὐλίσθησαν ἐκεῖ. Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ ὤρθρισαν τοπρωΐ, καὶ ἀνέστη τοῦ (ξ) πορευθῆναι. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς (ο) τὸν νυμφίον αὐτῆς, Στήρισον τὴν καρδίαν σου (π) ψωμῷ ἄρτου, καὶ μετὰ τοῦτο
6 πορεύσεσθε. Καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον (ρ) οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔπιον. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα, (σ) Ἄγε δὴ αὐλίσθητι,
7 καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ (τ) τοῦ πορεύεσθαι αὐτός· καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, (υ) καὶ ἐκάθισε καὶ ηὐ-
8 λίσθη ἐκεῖ. Καὶ ὤρθρισε τοπρωΐ τῇ ἡμέρᾳ (φ) τῇ πέμπτῃ τοῦ πορευθῆναι. καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, (χ) Στήρισον δὴ τὴν καρδίαν σου, καὶ στρατεύθητι ἕως κλῖναι τὴν ἡμέ-
9 ραν· καὶ ἔφαγον οἱ δύο. Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ τοῦ (ψ) πορευθῆναι αὐτός, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, (ω) καὶ ὁ νεανίας αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, Ἰδοὺ (α) δὴ ἠσθένησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπέραν· αὐλίσθητι ὧδε, καὶ ἀγαθυνθήσεται ἡ καρδία σου, καὶ ὀρθριεῖτε αὔριον (β) εἰς ὁδὸν ὑμῶν, καὶ (γ) πορεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου.

28 Et non fuit, qui erueret: quoniam longè est à Sidoniis, et verbū nō est eis cū homine: et ipsa in valle domûs (e) Rhaab. Et ædificaverūt civitatem, et habitârunt in ea, Et
29 vocaverunt nomē civitatis Dan, in nomine Dan patris eorum, qui natus est ipsi Israel. Et erat Ulamais nomen civitatis antea. Et
30 statuerunt sibi filii Dan sculptile. Et Jonathan fil.* Gerson (f) filii Manasse, ipse et filii ejus erant sacerdotes tribui Dan usq; in diē transmigrationis terræ. Et posue-
31 runt sibi sculptile, quod fecerat Micheas, omnibus diebus, quibus fuit domus Dei in Selom. Et factum est in diebus illis, non erat rex in Israel.

CAP. XIX.

1 Et fuit vir Levita incolens in femoribus montis Ephraim: et accepit sibi uxorem concubinam de Bethleem Juda. Et (a) ivit ab ea
2 concubina ejus, et abiit ab eo in domū patris sui in Bethleem Judæ: et fuit ibi dieb' mensiū qua-
3 tuor. Et surrexit vir ej': & ivit post eam ad loquendū ad cor ej', ad revocandū eam sibi: et puer ej' cum eo, et par asinorū. Illa verò introduxit eum in domū patris sui. Et vidit eum pater adolescentulæ: et lætat' est in occursū ej'.
4 Et retinuit eum socer ejus, pater adolescentulæ: et sedit cum eo ad tres dies; et comederunt, et biberunt, et (b) manserunt ibi. Et fa-
5 ctum est die quartâ, et surrexerūt manè: et surrexit ad eundum. Et dixit pater adolescentulæ ad generum suum, Firma cor tuū buccellâ panis: et post hoc ibitis. Et se-
6 derūt, et comederūt ambo in idipsū, et biberunt. Et dixit pater adolescentulæ ad virū; Age nūc, maneas: et bonum fiet cor tuū. Et
7 surrexit vir ad eundum ipse. Et coegit eum socer ejus: et sedit, et
8 mansit ibi. Et surrexit manè die quintâ ad eundum. Et dixit pater adolescentulæ, Firma nunc cor tuum, et (c) instrue, donec in-
9 clinet dies: et comederunt ambo. Et surrexit vir ad eundum, ipse et concubina ej', et puer ej'. Et dixit ei socer ejus pater adolescentulæ, Ecce jam infirmata est dies in vesperam: mane hîc, et bonum fiet cor tuum: et diluculō surgetis cras ad viam vestram, et ibis ad tabernaculum tuum.

MS.A. (φ) ἀνθρώπων· (χ) ἐν κοιλάδι, ἥ ἐστιν τοῦ οἴκου Ῥαάβ. καὶ (ψ) κατῴκησαν ἐν (ω) κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς (α) ἐγεννήθη τῷ (β) Λαισὶς ὄνομα τῇ πόλει (γ) ἀνέστησαν (δ) τοῦ Δὰν τὸ γλυπτὸν Μιχά. (ε) Γηρσὼμ υἱοῦ Μανασσῆ (ζ) ἕως τῆς μετοικεσίας τοῦ Δάν. Καὶ ἔταξαν αὐτοῖς τὸ γλυπτὸν Μιχὰ ὃ ἐποίησεν, πάσας (η) ὅσας (θ) Σηλώ. (ι) καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν

Κεφ. ιθ'. MS.A. (α) ὁ ἀνὴρ ἑαυτῷ (β) ἐκ (γ) ὠργίσθη αὐτῷ ἡ (δ) ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς (ε) ἐγένετο ἐκεῖ ἡμέρας τετράμηνον. Καὶ (ζ) κατόπισθεν (η) τὴν καρδίαν αὐτ. διαλλάξαι αὐτὴν (θ) ἑαυτῷ, καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς αὐτόν· καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ (ι) ζεῦγος ὑποζυγίων. καὶ ἐπορεύθη ἕως οἴκου τοῦ πατρὸς (κ) καὶ παρῆν εἰς ἀπάντησιν (λ) εἰσήγαγεν αὐτ. (μ) ἡμέρας τρεῖς, (ν) ὕπνωσαν ἐκεῖ. (ξ) ἀπελθεῖν. (ο) τὸν *γαμβρὸν αὐτοῦ, (π) κλάσματι ἄρτου, (ρ) ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀμφότεροι καὶ ἔπιον. (σ) Ἀρξάμενος αὐλίσθητι, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ (τ) ἀπελθεῖν.* Καὶ ἐβιάσατο (υ) καὶ πάλιν ηὐλίσθη ἐκεῖ. (φ) τῇ *τρίτῃ τοῦ ἀπελθεῖν. καὶ (χ) Στήρισον τὴν καρδίαν σου ἄρτῳ καὶ στρατεύθητι ἕως κλίνῃ ἡ ἡμέρα· καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀμφότεροι. Καὶ (ψ) ἀπελθεῖν αὐτός, (ω) καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ· (α) δὴ εἰς ἑσπέραν κέκλικεν ἡ ἡμέρα· κατάλυσον ὧδε ἔτι σήμερον καὶ μεῖνον ὧδε, καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ (β) εἰς τὴν ὁδὸν (γ) ἀπελεύσῃ εἰς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

28 ולית דמשיזיב ארי רחיקא היא מצידון ופתגם לית להון עם אנש ואנון במישר דלבית
29 רחוב ובנו ית קרתא ויתיבו בה: וקרו שמא דקרתא דן בשום דן אבוהון דאתיליד
30 לישראל וברם ליש שמא דקרתא מלקדמין: ואקימו להון בני דן ית צלמא ויהונתן בר
גרשם בר מנשה הוא ובנוהי הוו כומרין לשבטא דבית דן עד יומא די גלו יתבי ארעא:
31 ושויאו להון ית צלם מיכה די עבד כל יומיא דהוה קים בית מקדשא דיי בשילו:

יט

1 והוה ביומיא האנון ומלכא לית בישראל והוה גבר ליואה דר בסיפי טורא דבית
2 אפרים ונסיב ליה אתתא לחינתא מבית לחם דבית יהודה: ובסרת עלוהי לחינתיה
ואזלת מלותיה לבית אבוהא לבית לחם דבית יהודה והות תמן יומין ארבעא ירחין:
3 וקם בעלה ואזל בתרהא למלל על לבה לאתבותה ועולימיה עמיה וזוג חמרין
4 ואעלתיה לבית אבוהא וחזהי אבוהא דעולמתא וחדי לקדמותיה: ואתקיף ביה חמוהי
5 אבוהא דעולמתא ויתיב עמיה תלתא יומין ואכלו ושתיאו ובתו תמן: והוה ביומא
רביעאה ואקדימו בצפרא וקם למיזל ואמר אבוהא דעולמתא לחתניה סעיד לבך פתא
6 דלחמא ובתר כן תזלון: ואסחרו ואכלו תרויהון כחדא ושתיאו ואמר אבוהא דעולמתא
7 לגברא שרי כען וביח ויספר לבך: וקם גברא למיזל ואתקיף ביה חמוהי ותב ובת תמן:
8 ואקדים בצפרא ביומא חמישאה למיזל ואמר אבוהא דעולמתא סעוד כען לבך
9 ואתעכבו עד מתפני יומא ואכלו תרויהון: וקם גברא למיזל הוא ולחנתיה ועולימיה
ואמר ליה חמוהי אבוהא דעולמתא הא כען פנא יומא למערב ביתו כען הכא לחוד
יומא דין בית הכא ויספר לבך ותקדמון מחר לאורחתכון ותהך לקרוך:

PARAPH. CHALD: Versio Latina.

28 Et non fuit qui eriperet, quoniam *distans illa à Sidon*, et verbum non erat eis cum homine; et illi in planicie domus Rehhob: & ædificaverunt ur-
29 bem, & sederunt in ea. Et vocaverunt nomen urbis Dan, in nomine Dan patris eorum, qui natus fuit Israeli: & certe Lais nomen urbis ab antiquo.
30 Et statuerunt sibi filii Dan simulachrum, & Jehonathan filius Gersom filii Menasse, ipse & filii ejus fuerunt Chomarim tribui *domus* Dan,
31 usq; diem quâ migraverunt habitatores terræ. Et posuerunt sibi simulachrum Michah quod fecit, omnibus diebus quibus fuit stans domus sanctuarii Domini in Silo.

CAP. XIX.

1 Et fuit in dieb' illis & rex non erat in Israel. Et fuit vir Levites habitans in finibus domus Ephraim, & accepit sibi mulierem concubinam ex
2 Beth-lehhem domus Jehuda. Et contempsit super eum concubina ejus, & abiit ab eo ad domum patris sui ad Beth-lehhem domus Jehuda; &
3 fuit ibi diebus quatuor mensiū. Et surrexit marit' ejus, & ivit post eam ad loquendum super cor ejus ad reducendum eam, & puer ejus cum eo, & par asinorum; & intrare fecit eum ad domum patris sui, & vidit eum pater
4 ipsius puellæ, & lætatus est ad occursum ejus. Et invaluit in eo socer illius pater ipsius puellæ, & sedit cum eo tres dies: & comederunt & bi-
5 berunt, & pernoctarunt ibi. Et fuit in die quarta, & anticipaverunt in aurora, & surrexit ad eundum, & dixit pater ipsius puellæ genero suo:
6 Fulci cor tuum frusto panis, & post sic ibitis. Et redierunt & comederunt duo illi simul & biberunt: & dixit pater ipsius puellæ *viro*: Mane nunc
7 & pernocta, & pulchrescet cor tuum. Et surrexit vir ad eundum, et invaluit
8 in eo socer ejus, et rediit, et pernoctavit ibi. Et *anticipavit* in aurora in die quinta ad eundum, et dixit pater ipsius puellæ: Fulci nunc cor tuum;
9 et morabimini usq; ad converti diem: et comederunt duo illi. Et surrexit vir ad eundum ipse et concubina ejus, et puer ejus: et dixit illi socer ejus pater ipsius puellæ: Ecce nunc inclinata dies ad Occidentem, pernoctate nunc hic tantùm in hac die; pernocta hic, & pulchrescet cor tuum, et anticipabitis cras ad viam vestram, et ibis ad urbem tuam.

[illegible]

E2 + ' ;cH'@ 2 4' ? ' '2% '' L'@ ='9 ['@

[illegible]

'9',&6 7 % 2"^#n$?7D; .%9,9'9

[illegible]

7 7+ ,, V,G# 9' j . 2n J

[illegible]

ספר שופטים : יט

,Jebus contra usque venit &,abiit &,surrexit sed pernoctare vir noluit &
10 ולא אבה האיש ללון ויקם וילך ויבא עד נכח יבוס
.secum ejus pelex & ,stratorum asinorum par eo cum Et .Jerusalaim ipsa
היא ירושלם ועמו צמד חמורים חבושים ופילגשו עמו:
:suum dominum ad puer Dixitque .valde descenderat dies &,Jebus cum Ipsi
11 הם עם יבוס והיום רד מאד ויאמר הנער אל אדניו
.ea in pernoctemus & ,hanc Jebusai urbem ad declinemus & ,obsecro Ito
לכה נא ונסורה אל עיר היבוסי הזאת ונלין בה:
,alienigenam urbem ad declinemus Non:ejus dominus eum,ad Dixitque
12 ויאמר אליו אדניו לא נסור אל עיר נכרי
.Ghibbah ad usque transeamus sed :huc Israel filiis de non quæ
אשר לא מבני ישראל הנה ועברנו עד גבעה:
,locorum unum in appropinquabimus & ,Vade :suo puero Dixitque
13 ויאמר לנערו לך ונקרבה באחד המקמות
intravit &:abierūt & Transieruntq; .Ramah in vel Ghibbah in pernoctabim'&
14 ולנו בגבעה או ברמה: ויעברו וילכו ותבא
,illuc declinaverunt Et .Binjamin quæ Ghibbah juxta sol eis
15 להם השמש אצל הגבעה אשר לבנימן: ויסרו שם
,civitatis platea in sedit &,intravit Et.Ghibbah in pernoctandū ad intrandū ad
לבוא ללון בגבעה ויבא וישב ברחב העיר
vir ecce Et .pernoctandum ad domum in eos recolligens vir non &
16 ואין איש מאסף אותם הביתה ללון: והנה איש
,Ephraim monte de vir & :vespera in agro ex sua opera ab venit senex
זקן בא מן מעשהו מן השדה בערב והאיש מהר אפרים
Levavitque.Jemini filii loci viri Et .Ghibbah in peregrinans ipse &
17 והוא גר בגבעה ואנשי המקום בני ימיני: וישא
dixitque :civitatis platea in iter facientem virum vidit &,suos oculos
עיניו וירא את האיש הארח ברחב העיר ויאמר
Transeuntes:eum ad Dixitque ? venies unde & ,ibis Quò :senex vir
18 האיש הזקן אנה תלך ומאין תבוא: ויאמר אליו עברים
unde Ephraim montis latera ad usque Jehudah Bethlechem de nos
אנחנו מבית לחם יהודה עד ירכתי הר אפרים משם
;vadens ego Domini domum & ;Jehudah Bethlechem ad usque ivi & ego
אנכי ואלך עד בית לחם יהודה ואת בית יהוה אני הלך
est pabulum etiam palea etiam Et .domum in me colligens vir non &
19 ואין איש מאסף אותי הביתה: וגם תבן גם מספוא יש
puero &,tuæ ancillæ & ,mihi est vinum & ,panis etiam & ,nostris asinis
לחמורינו וגם לחם ויין יש לי ולאמתך ולנער
:senex vir Dixitque .rei omnis defectus non tuis servis cum
20 עם עבדיך אין מחסור כל דבר: ויאמר האיש הזקן
ne platea in tantum,ne super tuus defectus omnis tantum ;tibi Pax
שלום לך רק כל מחסורך עלי רק ברחוב אל
laverunt & :asinis miscuit & ,sui domum in eum Introduxitq; .pernoctes
21 תלן: ויביאהו לביתו ויבול לחמורים וירחצו
bonificantibus Ipsis .biberunt ac comederuntque ,suos pedes
22 רגליהם ויאכלו וישתו: המה מיטיבים את
circuierunt proselli absque filii viri civitatis viri ecce &,suum cor
לבם והנה אנשי העיר אנשי בני בליעל נסבו את
dominum virum ad dixeruntque :ostium super pulsantes ,domum
הבית מתדפקים על הדלת ויאמרו אל האיש בעל
,tuā domū in est ingressus qui virum Educ :dicendo ,senem domus
הבית הזקן לאמר הוצא את האיש אשר בא אל ביתך
,domus dominus vir eos ad est egressus Et.eum cognoscamus ut
23 ונדענו: ויצא אליהם האיש בעל הבית
postquam,obsecro faciatis male ne,mei fratres Ne :eos ad dixitque
ויאמר אלהם אל אחי אל תרעו נא אחרי אשר
Istam turpitudinem faciatis ne,meā domū in iste vir est ingressus
בא האיש הזה אל ביתי אל תעשו את הנבלה הזאת:

Versio VUL. LAT.

10 Noluit gener acquiescere ser-
monib' ejus:sed statim perre-
xit,& venit contra Jebus,quæ
altero nomine vocatur Jerusa-
lem, ducens secū duos asinos
11 onustos,& concubinā. Jámque
erant juxta Jeb',& dies muta-
batur in noctē:dixitq; puer ad
dominū suum ;Veni,obsecro,
declinemus ad urbē Jebusæo-
12 rum,& maneam' in ea. Cui re-
spondit domin';Non ingredi-
ar oppidum gentis alienæ,quæ
nō est de filiis Israel,sed trans-
13 ibo usque Gabaa: Et cùm illuc
pvenero,manebimus in ea,aut
14 certè in urbe Rama. Transie-
runt ergò Jeb',& cœptū carpe-
bant iter, occubuitque eis Sol
juxta Gabaa, quæ est in tribu
15 Benjamin: Diverterúntque ad
eam,ut manerēt ibi. Quò cùm
intrassent, sedebant in platea
civitatis,& nullus eos recipere
16 voluit hospitio. Et ecce,appa-
ruit homo senex, revertens de
agro & de opere suo vesperi ,
qui & ipse de monte erat E-
phraim,& peregrin' habitabat
in Gabaa:homines autē regio-
17 nis illius erant filii Jemini. Ele-
vatísque oculis, vidit senex se-
dentem hominē cum sarcinulis
suis in platea civitatis:& dixit
ad eū, Unde venis? & quò va-
18 dis? Qui respondit ei;Profecti
sumus de Bethlehē Juda,& p-
gimus ad locū nostrum,qui est
in latere montis Ephraim, un-
de ieram' in Bethlehē:& nunc
vadim' ad domū Dei, nullúsq;
sub tectū suum nos vult reci-
19 pere, Habentes paleas & fœ-
num in asinorū pabulū, & pa-
nem ac vinū in meos et ancillæ
tuæ usus,et pueri qui mecū est:
nullâ re indigemus nisi hospi-
20 tio. Cui respondit senex ; Pax
tecum sit,ego præbebo omnia
quæ necessaria sunt : tantùm,
21 quæso,ne in platea maneas. In-
troduxítq; eum in domum suā,
& pabulum asinis præbuit : ac
postquàm laverunt pedes suos,
22 recepit eos in conviviū. Illis
epulantib', & post laborē iti-
neris,cibo & potū reficientib'
corpora, venerunt viri civita-
tis illius,filii Belial,(id est,abs-
que jugo) & circumdantes do-
mum senis, fores pulsare cœ-
perunt,clamantes ad dominum
dom',atq; dicentes;Educ virū,
qui ingress' est domum tuā, ut
23 abutamur eo. Egressúsq; est ad
eos senex,& ait,Nolite fratres,
nolite facere malum hoc: quia
ingressus est homo hospitium meum,& cessate ab hac stultitia.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

10 Καὶ οὐκ (δ) εὐδόκησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι, καὶ
ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε, (ε) καὶ ἦλθεν ἕως ἀπέναντι
Ἰεβοὺς, αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ μετ' αὐτοῦ
ζεῦγος (ζ) ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἡ παλλακὴ
11 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. (η) Καὶ ἦλθοσαν ἕως Ἰεβοὺς καὶ
ἡ ἡμέρα (θ) προβεβήκει σφόδρα. καὶ εἶπεν (ι) ὁ
νεανίας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, Δεῦρο δὴ καὶ
ἐκκλίνωμεν εἰς (κ) πόλιν τοῦ Ἰεβουσαίου ταύτην,
12 καὶ αὐλισθῶμεν ἐν αὐτῇ. Καὶ εἶπε (λ) πρὸς αὐ-
τὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Οὐκ ἐκκλινοῦμεν εἰς πό-
λιν ἀλλοτρίαν, ἐν ᾗ οὐκ ἔστιν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ
13 ὧδε, καὶ παρελευσόμεθα ἕως Γαβαά. Καὶ εἶπε
(μ) τῷ νεανίᾳ αὐτοῦ, Δεῦρο καὶ (ν) ἐγγίσωμεν
ἑνὶ τῶν τόπων, καὶ (ξ) αὐλισθησόμεθα ἐν Γαβαᾷ ἢ
14 ἐν Ῥαμᾷ. Καὶ παρῆλθον καὶ (ο) ἐπορεύθησαν, καὶ
ἔδυ αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα τῆς Γαβαά, ἥ ἐστι
15 (π) ἐν τῷ Βενιαμίν. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ
εἰσελθεῖν (ρ) αὐλισθῆναι ἐν Γαβαᾷ. καὶ εἰσῆλ-
θον, καὶ ἐκάθηντο ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ
οὐκ (σ) ἦν ἀνὴρ συνάγων αὐτοὺς εἰς οἰκίαν
16 αὐλισθῆναι. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πρεσβύτης (τ) ἤρ-
χετο ἐξ ἔργων αὐτοῦ ἐξ ἀγροῦ ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ (υ)
ὁ ἀνὴρ ἦν ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ, καὶ αὐτὸς παρῴ-
κει ἐν Γαβαᾷ, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενι-
17 αμίν. (φ) Καὶ ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε
τὸν ὁδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλε-
ως· καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης, Ποῦ πορεύῃ,
18 καὶ πόθεν ἔρχῃ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, (χ) Πα-
ραπορευόμεθα ἡμεῖς ἀπὸ Βηθλεὲμ (ψ) Ἰούδα
ἕως μηρῶν (ω) ὄρους Ἐφραίμ· ἐκεῖθεν ἐγώ
εἰμι· καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ εἰς
τὸν οἶκόν μου ἐγὼ (a) πορεύομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἀ-
19 νὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν. Καί γε ἄχυρα
καὶ χορτάσματα (β) ἐστὶ τοῖς ὄνοις ἡμῶν, (γ)
καὶ ἄρτος καὶ οἶνος (δ) ἐστὶν ἐμοὶ καὶ τῇ (ε) παι-
δίσκῃ καὶ τῷ νεανίσκῳ, μετὰ τῶν παίδων σου· οὐκ
20 ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος. Καὶ εἶπεν
ὁ ἀνὴρ (ζ) ὁ πρεσβύτης, Εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν
τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐν τῇ πλα-
21 τείᾳ (η) οὐ μὴ αὐλισθήσῃ. Καὶ εἰσήνεγκεν αὐ-
τὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τόπον ἐποίησε τοῖς
ὄνοις, καὶ αὐτοὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐτῶν,
22 καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. (θ) Αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες
καρδίαν αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ
παρανόμων (ι) ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, (κ) κρούοντες
ἐπὶ τὴν θύραν· καὶ (λ) εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύ-
ριον (μ) τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτην, λέγοντες, (ν)
Ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα (ξ) ὃς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰ-
23 κίαν σου, ἵνα γνῶμεν αὐτόν. Καὶ ἐξῆλθε πρὸς
αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος (ο) τοῦ οἴκου, καὶ εἶπε, Μὴ
ἀδελφοὶ, μὴ κακοποιήσητε δὴ, μετὰ τὸ (π) εἰσ-
ελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην.

Et non probavit vir manere: et 10
surrexit, et abiit, & venit usq;
contra Jebus (hæc est Hierusalē)
& cum eo par asinorum superstra-
torum: et concubina ejus cum eo.
Et (d) venerunt usq; Jebus: et dies 11
processerat valdè. Et dixit puer
ad dominum suum, Veni nunc, et
declinemus ad civitatem Jebusæ-
orum: et maneam' in ea. Et dixit 12
ad eum domin' ejus, Non decli-
nabimus ad civitatem alienam,
in qua non est de filiis Israel istic:
et transibimus usq; Gabaa. Et di- 13
xit puero suo, Veni et appropin-
quem' uni locoru: et manebimus
in Gabaa, vel in Rhama. Et præ- 14
terierunt, & iverunt: & occidit
eis Sol juxta Gabaa, quæ est in
Benjamin. Et declinaverunt illuc, 15
ut intrarent ad manendū in Ga-
baa. Et intraverunt, et sederunt in
platea civitatis: et non erat vir
conducens eos in domum ad ma-
nendum. Et ecce vir senex veni- 16
ebat ab operibus suis ex agro ad
vesperam: & vir erat de monte
Ephraim: & ipse incolebat in Ga-
baa: et viri loci, filii Benjamin. Et 17
levavit oculos suos, & vidit vi-
rum iter facientem in platea ci-
vitatis. Et dixit vir senex, Quò
vadis? Et unde venis? Et dixit ad 18
eum, Transimus nos à Bethleem
Juda usq; ad secreta montis E-
phraim. Inde ego sum: et ivi usq;
Bethleem Juda: et ad domū me-
am ego vado: & non est vir con-
ducens me in domum: Et quidem 19
paleæ et pabula sūt asinis nostris,
et panis, et vinum est mihi, et an-
cillæ, et adolescenti, (e) cū pueris
tuis non est defectus ullius rei. Et 20
dixit vir senex, Pax tibi: Tan-
tùm omnis defect' tu' super me,
tantùm in platea non manebis. Et 21
introduxit eum in domum suam:
et locum fecit asinis: & ipsi lave-
runt pedes suos, & comederunt,
& biberunt. (f) Ipsi autem bonū 22
reddentes cor suum. Et ecce viri
civitatis filii iniquorum circuie-
runt domum, pulsantes ad ostiū.
Et dixerunt ad virum dominum
domûs senē, dicentes, Produc vi-
rum qui intravit in domum tuā;
ut cognoscamus eum. Et exiit ad 23
eos vir dominus domûs, et dixit;
Non, fratres, non malefaciatis
nunc, postquàm intravit hic vir
in domum meam, ne faciatis im-
prudentiam hanc.

MS.A. (δ) ἠθέλησεν ὁ (ε) καὶ παρεγένοντο ἕως κατέναντι (ζ) ὑποζυγίων (η) Ἔτι αὐτῶν ὄντων κατὰ Ἰεβοὺς, καὶ (θ) κεκλικυῖα σφόδρα. (ι) τὸ παιδάριον (κ) τὴν πόλιν τοῦ Ἰεβουσαίου ταύτην, (λ) ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, Οὐ μὴ ἐκκλινῶ εἰς πόλιν ἀλλοτρίαν, ἣ οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ (μ) τῷ παιδαρίῳ (ν) ἔλθωμεν εἰς ἕνα (ξ) αὐλισθῶμεν ἐν Γαβαᾷ. Καὶ (ο) ἀπῆλθον ἐν Γαβαᾷ, καὶ ἔδυ ὁ (π) τοῦ Βενιαμίν. (ρ) καταλῦσαι ἐν (σ) ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον καταλῦσαι. Καὶ (τ) εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἑσπέρας, (υ) ἀνὴρ ἐξ (φ) Καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς ἴδεν τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρον ἐν (χ) Διαβαίνομεν ἡμεῖς ἐκ (ψ) τῆς Ἰούδα (ω) ἕως ὄρους τοῦ Ἐφραίμ· ἐγὼ δὲ ἐκεῖθέν εἰμι, (a) ὑποστρέφω, καὶ (β) ὑπάρχει τοῖς (γ) καί γε (δ) ὑπάρχει μοι (ε) δούλῃ σου καὶ τῷ παιδαρίῳ, τοῖς δούλοις σου· οὐκ (ζ) ὁ πρεσβύτης, (η) μὴ καταλύσῃς. Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ παρέβαλε τοῖς ὑποζυγίοις αὐτοῦ, καὶ ἐνίψαντο τοὺς (θ) Αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες (ι) περιεκύκλωσαν (κ) καὶ ἔκρουσαν τὴν (λ) εἶπαν (μ) τῆς οἰκίας (ν) Ἐξάγαγε τὸν (ξ) τὸν ἐλθόντα εἰς (ο) τὴν οἰκίαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, Μηδαμῶς ἀδελφοὶ, μὴ πονηρεύσησθε δὴ (π) εἰσεληλυθέναι τὸν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

10 ולא אבא גברא למבת וקם ואזל ואתא עד לקביל יבוס היא ירושלם ועמיה זוג חמרין
11 חשיקין ולחנתיה עמיה: אנון עם יבוס ויומא מאך לחדא ואמר עולימא לרבוניה אתא
12 כען ונזור לקרתא דיבוסאי הדא ונבית בה: ואמר ליה רבוניה לא נזור לקרתא בני
13 עממיא דלא מבני ישראל אנון ונתמטי עד גבעתא: ואמר לעולימיה אתא ונקריב בחד
14 מן אתריא ונבית בגבעתא או ברמתא: ועברו ואזלו ועלת להון שמשא בסטר גבעתא
15 די לשבט בנימן: וזרו לתמן למיעל למבת בגבעתא ואתא ויתיב ברחובא דקרתא ולית
16 אנש דכניש יתהון לביתא למבת: והא גברא סבא אתא מן עבידתיה מן חקלא ברמשא
וגברא מטורא דבית אפרים והוא דר בגבעתא ואנשי אתרא מן שבטא דבית בנימן:
17 וזקף עינוהי וחזא ית גברא דארח ברחוב קרתא ואמר גברא סבא לאן את אזיל ומנן
18 את אתי: ואמר ליה עברין אנחנא מבית לחם דבית יהודה עד סיפי טורא דבית
אפרים מתמן אנא ואנא אזיל עד בית לחם דבית יהודה ולבית מקדשא דיי אנא
19 אזיל ולית אנש דכניש יתי לביתא: ואף תבנא אף כסתא אית לחמרנא ואף
לחם וחמר אית לי ולאמתך ולעולימא דעם עבדך לית חוסרן כל מדעם:
20 ואמר גברא סבא שלם לך לחוד כל חוסרנך עלי לחוד ברחובא לא תבית:
21 ואעליה לביתיה ורמא כסתא לחמריה ואסחיו רגליהון ואכלו ושתיאו: 22 אנון
מטיבין ית לבהון והא אנשי קרתא גברין בני רשעא אקיפו ית ביתא דחקין למתבר
דשא ואמרו לגברא מריה דביתא סבא למימר אפיק ית גברא דעל לביתך ונדעניה:
23 ונפק לותהון גברא מריה דביתא ואמר להון בבעו אחי לא תבאשון כען בתר דעל
גברא הדין לביתי לא תעבדון ית קלנא הדין:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et noluit vir ad pernoctandum, & surrexit & ambulavit,& abiit usq; ad 10
è regione Jebus,ipsa Jerusalem:& cum eo par asinorum stratorum,& con-
cubina ejus cum illo. Illi cum Jebus,& dies inclinavit valdè,& dixit puer 11
domino suo : Veni nunc,& divertemus ad urbem Jebuzzæorum hanc, &
pernoctabimus in ea. Et dixit illi dñs ejus : Non divertemus ad urbem fi- 12
liorū gentium qui non ex filiis Israel illi;& perveniem' usq; Gibghatha.
Et dixit puero suo : Veni, & *applicabimus* in uno ex locis, & pernocta- 13
bim' in Gibghatha aut in Ramatha. Et transierunt & ambulaverunt,& in- 14
travit illis sol in latere collis qui tribui Binjamin. Et diverterunt eò ad 15
intrandum ad pernoctandū in Gibghatha:& venit & sedit in platea urbis,
& non erat homo qui *congregaret* illos ad domū ad pernoctandū. Et ecce 16
vir senex venit ab opere suo ex agro in vesperi & vir ex monte domus
Ephraim,& ipse habitās in Gibghatha;& homines loci *de tribu dom'* Bin-
jamin. Et levavit oculos suos, & vidit virum qui viator in platea urbis:& 17
dixit vir senex ; Quò tu vadens,& unde tu veniens ? Et dixit ei : Transe- 18
untes nos ex Beth-lehhem dom' Jehuda,usq; fines montis dom' Ephraim:
inde ego,& ego ivi usq; Beth-lehhem dom' Jehuda,& ad domū sanctuarii
Dñi ego vadens; & non est homo qui *congreget* me ad domum suam. Et 19
etiam palea & pabulū est asinis nostris,& etiam panis & vinum est mihi
& ancillæ tuæ, & pueris qui cum servo tuo : non indigem' omni quoquā.
Et dixit vir senex ; Pax tibi: tantùm omnis penuria tua super me;tantùm 10
in platea non pernoctabis. Et introduxit eum ad domum suam, & conja- 11
cit pabulum asinis ejus ; & laverunt pedes illorum, & comederunt & bi-
berunt. Illis bonificantibus corda sua,& ecce homines urbis,viri filii im- 22
pietatis, circuiverunt domum, impellentes ad frangendum portam : &
dixerunt ad virum dominum domus senem,ad dicendum : Produc virum
qui intravit ad domum tuam,& cognoscemus eum,Et exiit ad eos vir do- 23
minus domus, & dixit illis : Obsecro fratres mei,non malefacietis nunc,
postquā intravit vir hic ad domū meam, non facietis ignominiam istam.

6 . 7 ' F F ' J $ # H ; P

E2 + ' = 90$@ $' 2 4'? ' '%K '' L'@=9 ['@

[illegible]

E' + '@9; @' '9'H@ 2 4'? ' 26 2' L@=9 [@

[illegible]

09' 2 E .'P ? E 7 % 9 ' #< * 6 + 7 A L ' : 695 +

[illegible]

ספר שופטים : כ

eas nunc educam ,ejus pellex & virgo mea filia Ecce
24 הנה בתי הבתולה ופילגשהו אוציאה נא אותם
huic viro Et .vestris oculis in bonum eis facite & ,eas affligite &
וענו אותם ועשו להם הטוב בעיניכם ולאיש הזה
viri noluerunt Et .hujus turpitudinis verbum faciatis ne
25 לא תעשו דבר הנבלה הזאת : ולא אבו האנשים
foras eos ad eduxit & ,suam pellicem in vir apprehenditque :ei audire
לשמע לו ויחזק האיש בפילגשו ויצא אליהם החוץ
:mane usque nocte tota eam in illuserunt & ,eam cognoverunt &
וידעו אותה ויתעללו בה כל הלילה עד הבקר
mulier venit Et .auroram ascendendo in eam dimiseruntque
26 וישלחוה בעלות השחר : ותבא האשה
suus dominus quo ,viri domus ostium ceciditque ,mane respiciendum ad
לפנות הבקר ותפל פתח בית האיש אשר אדוניה
aperuit & ,mane in ejus dominus Surrexitque .lucem ad usque ,ibi
27 שם עד האור : ויקם אדניה בבקר ויפתח
ecce & :suam viam in eundum ad est egressus & ,domus fores
דלתות הבית ויצא ללכת לדרכו והנה
super ejus manus & ,domus ostium cadens sua pellex mulier
האשה פילגשו נפלת פתח הבית וידיה על
respondens non & ;eamus & ,Surge :eam ad Dixitque .limen
28 הסף : ויאמר אליה קומי ונלכה ואין ענה
.suum locum in abiit & ,vir surrexit & ,asinum super eam cepit Et
ויקחה על החמור ויקם האיש וילך למקמו :
apprehendit & ,cultrum accepit & ,suam domum ad venit Et
29 ויבא אל ביתו ויקח את המאכלת ויחזק
:frusta duodecim in suis ossibus in eam concidit & ,suam pellicem in
בפילגשו וינתחה לעצמיה לשנים עשר נתחים
,videns omnis fuit Et .Israel terminum omnem in eam misit &
30 וישלחה בכל גבול ישראל : והיה כל הראה
ascendere die à sic fuit visum neque ,fuit factum Non :dicebat &
ואמר לא נהיתה ולא נראתה כזאת למיום עלות
Ponite .hanc diem ad usque ,Aegypti terra è Israel filios
בני ישראל מארץ מצרים עד היום הזה שימו
.loquimini & ,consulite ,illud super vobis
לכם עליה עצו ודברו :

CAP. XX. כ

coetus est congregatus & ,Israel filii omnes sunt egressi Et
1 ויצאו כל בני ישראל ותקהל העדה
,Ghilhad terram & ,Beersebah ad usque & ,Dan à unus vir tanquam
כאיש אחד למדן ועד באר שבע וארץ הגלעד
anguli Steteruntque .Mispah in DOMINUM ad
2 אל יהוה המצפה : ויתיצבו פנות
;Dei populi ecclesia in Israel tribus omnes ,populi omnis
כל העם כל שבטי ישראל בקהל עם האלהים
audiverunt Et .gladium evaginantis peditis viri mille quadringenti
3 ארבע מאות אלף איש רגלי שלף חרב : וישמעו
.Mispah in Israel filii ascendissent quod Binjamin filii
בני בנימן כי עלו בני ישראל המצפה
malum fuit quomodo Loquimini :Israel filii Dixeruntque
ויאמרו בני ישראל דברו איכה נהיתה הרעה
,occisae mulieris vir Levita vir respondit Et .hoc
4 הזאת : ויען האיש הלוי איש האשה הנרצחה
mea pellex & ,ego veni ,Binjamin ipsi quae ,Ghibhah In :dixit &
ויאמר הגבעתה אשר לבנימן באתי אני ופילגשי
circumierunt & ,Ghibhah domini me super Surrexeruntque .pernoctandum ad
5 ללין : ויקמו עלי בעלי הגבעה ויסבו
& ,occidere cogitaverunt me ;nocte domum me super
עלי את הבית לילה אותי דמו להרג ואת
.est mortua & ,afflixerunt meam pellicem
פילגשי ענו ותמת :

Versio VULG. LAT.

24 Habeo filiam virginem, & hic homo habet concubinã, educam eas ad vos, ut humilietis eas, & vestrã libidinẽ compleatis: tantùm, obsecro, ne scelus hoc contra naturã operemini
25 in virum. Nolebant acquiescere sermonibus illius: quod cernens homo, eduxit ad eos concubinam suam, & eis tradidit illudendam: quã cùm totã nocte abusi essent, dimise-
26 runt eam manè. At mulier, recedentibus tenebris, venit ad ostium domûs, ubi manebat dominus suus, & ibi cor-
27 ruit. Manè facto, surrexit homo, & aperuit ostium, ut cœptam expleret viam: & ecce concubina ejus jacebat ante ostium sparsis in limine
28 manibus. Cui ille, putans eam quiescere, loquebatur; Surge, & ambulemus. Quâ nihil respondente, intelligens quòd erat mortua; tulit eam, & imposuit asino, reversúsq;
29 est in domum suam. Quam cùm esset ingressus, arripuit gladium, & cadaver uxoris cum ossibus suis in duodecim partes ac frusta concidens, misit in omnes terminos Israel.
30 Quod cùm vidissent singuli, conclamabant; Nunquam res talis facta est in Israel, ex eo die quo ascenderunt patres nostri de Ægypto, usque in præsens tempus: ferte sententiam, & in commune decernite quid facto opus sit.

CAP. XX.

1 EGressi itaque sunt omnes filii Israel, & pariter congregati, quasi vir unus, de Dan usque Bersabee, & terra Galaad, ad Dominum in Ma-
2 spha: Omnésque anguli populorum, & cunctæ tribus Israel in ecclesiam populi Dei convenerunt, quadringenta millia peditum pugnatorum.
3 (Nec latuit filios Benjamin, quòd ascendissent filii Israel in Maspha.) Interrogatúsq; Levita, maritus mulieris interfectæ, quomodò tantum
4 scelus perpetratum esset, Respondit; Veni in Gabaa Benjamin cum uxore mea, illuc-
5 que diverti: Et ecce homines civitatis illius circumdederunt nocte domum, in qua manebam, volentes me occidere, & uxorem meam incredibili furore libidinis vexantes, denique mortua est.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

24 (ρ) Ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ· ἐξάξω (σ) αὐτὰς, καὶ ταπεινώσατε αὐτὰς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιή-
25 σητε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης. Καὶ οὐκ (τ) εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες τοῦ εἰσακοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω. καὶ ἔγνωσαν αὐτὴν, καὶ (υ) ἐνέπαιζον ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα (φ) ἕως πρωΐ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν (χ) ὡς ἀνέ-
26 βη τὸ πρωΐ. Καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ (ψ) πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρὰ τὴν θύραν (ω) τοῦ οἴκου οὗ
27 ἦν αὐτῆς ἐκεῖ ὁ ἀνὴρ, ἕως οὗ διέφαυσεν. Καὶ ἀνέστη (α) ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρωΐ, καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ (β) πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα (γ) παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον.
28 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, (δ) Ἀνάστα καὶ ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ (ε) ἀπεκρίθη, ὅτι ἦν νεκρά. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον
29 αὐτοῦ. Καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ· καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν εἰς δώδεκα μέλη, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ ἐν παντὶ ὁρίῳ
30 Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ (ζ) βλέπων ἔλεγεν, Οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἑώρακα ἀπὸ ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ (η) ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας (θ) ταύτης· θέσθε ὑμῖν αὐτοῖς βουλὴν ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ λαλήσατε.

Ecce filia mea virgo, et concubina ejus. Educam eas, & humiliate eas: & facite eis, quod bonum oculis vestris: & viro huic ne faciatis verbum imprudentiæ hujus. Et non probaverunt viri audire eum. Et apprehendit vir concubinam ejus: & eduxit eam ad eos foras. Et cognoverunt eam, et illuserunt in ea totam noctem usq; manè, & dimiserunt eam ut ascendit usq; manè. Et venit mulier diluculum versus: et cecidit ad ostium domûs, ubi erat dominus ejus vir, quousq; illuxit. Et surrexit vir ejus manè, & aperuit januas domûs, & exiit ad eundum viam suam. Et ecce mulier ejus concubina jacens apud januas domûs: & manus ejus super limen. Et dixit ad eam; Surge, & abeamus. Et non respondit; quoniam erat mortua: & tulit eam super asinum, & ivit ad locum suum. Et sumpsit gladium, & tenuit concubinam suam: & (ζ) partitus est eam in duodecim membra: et misit ea in omnem terminum Israel. Et factum est, omnis aspiciens dicebat, Non fuit, neq; (h) visa est à die ascensionis filiorum Israel de terra Ægypti usq; in diem hanc; sicut hæc. Ponite vobis ipsis consilium super eam, & loquimini.

MS.A. (ρ) Ἰδοὺ (σ) δὴ αὐτὰς, (τ) ἠθέλησαν οἱ ἄνδρες ἀκοῦσαι (υ) ἐνέπαιξαν αὐτῇ (φ) ἕως πρωΐ, (χ) ἅμα τῷ ἀναβαίνειν τὸν ὄρθρον. Καὶ (ψ) τὸ πρωΐ, (ω) τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρὸς οὗ ἦν ὁ κύριος αὐτῆς ἐκεῖ, ἕως (α) ὁ κύριος αὐτῆς (β) ἀπελθεῖν τὴν (γ) παρὰ τὴν θύραν, καὶ αὐτὸς (δ) Ἀνάστηθι (ε) ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἀλλὰ τεθνήκει. καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον, καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. Καὶ ἦλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς αὐτοῦ· καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν κατὰ τὰ ὀστᾶ αὐτῆς εἰς δώδεκα μερίδας, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὰς εἰς πάσας τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. (ζ) ὁρῶν ἔλεγεν, Οὔτε ἐγενήθη οὔτε ὤφθη οὕτως ἀπὸ τῆς ἡμέρας (η) ἐξ Αἰγύπτου (θ) ταύτης. * Καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἀνδράσιν οἷς ἐξαπέστειλε, λέγων, Τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα Ἰσραήλ, Εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Θέσθε δὴ ἑαυτοῖς βουλὴν ἐπὶ αὐτῆς, καὶ λαλήσατε.

Κεφ. κ΄.

1 Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ, καὶ (α) γῆ τοῦ Γαλαὰδ
2 πρὸς κύριον εἰς Μασσηφά. (β) Καὶ ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ (γ) τοῦ Ἰσραὴλ ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν (δ) ἕλκοντες
3 ῥομφαίαν. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν, ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (ε) εἰς Μασσηφά. (ζ) Καὶ ἐλθόντες εἶπον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, Λαλή-
4 σατε, ποῦ ἐγένετο ἡ (η) πονηρία αὕτη; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς (θ) τῆς φονευθείσης, καὶ εἶπεν, Εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμὶν ἦλθον ἐγὼ καὶ (ι) ἡ παλλακή μου
5 τοῦ αὐλισθῆναι. Καὶ ἀνέστησαν ἐπ᾽ ἐμὲ οἱ ἄνδρες (κ) τῆς Γαβαὰ, καὶ ἐκύκλωσαν ἐπ᾽ ἐμὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός· (λ) ἐμὲ ἠθέλησαν (μ) φονεῦσαι, καὶ τὴν παλλακήν μου (ν) ἐταπείνωσαν, καὶ ἀπέθανε.

CAP. XX.

1 ET exierunt omnes filii Israel: & congregata est Synagoga, tanquam vir unus à Dan, et usq; Bersabee, & terram Galaad, ad Dominum
2 in Massepha. Et steterunt ad faciem Domini, omnes tribus Israel in Ecclesia populi Dei, quadringenta millia virorum peditum
3 trahentium gladium. Et audierunt filii Benjamin, quia ascenderant filii Israel in Massepha. Et venientes dixerunt filii Israel; Loquimini, ubi facta est malignitas
4 hæc? Et respondit vir Levita, vir mulieris occisæ, & dixit; In Gabaa Benjamin veni ego, & concubina mea ad manendum.
5 Et surrexerunt super me viri Gabaa, & circumdederunt super me domum noctis: me voluerunt occidere, & concubinam meam (ν) humiliaverunt: et mortua est.

MS.A. (ι) πᾶσα ἡ (α) γῆ τοῦ Γαλαάδ (β) Καὶ ἔστη τὸ κλίμα παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ πᾶσαι (γ) Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (δ) σπωμένων ῥομφαίαν. (ε) πρὸς κύριον εἰς (ζ) καὶ εἶπαν (η) κακία αὕτη; (θ) τῆς πεφονευμένης, (ι) ἡ γυνή μου καταλῦσαι. (κ) οἱ παρὰ τῆς Γαβαὰ, καὶ ἐκύκλωσαν ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν (λ) καὶ ἐμὲ (μ) ἀποκτεῖναι, καὶ (ν) ἐταπείνωσαν καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ, καὶ ἀπέθανεν. Καὶ ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

24 הא ברתי בתולתא ולחנתיה אפיק כען יתהן ועני יתהן ועבידו להן דתקין בעיניכון
25 ולגברא הדין לא תעבדון עסק קלנא הדין : ולא אבו גבריא לקבלא מניה ואתקיף
גברא בלחנתיה ואפיק לותהון לברא וידעו יתה ואתלעבו בה כל ליליא עד צפרא
26 ושלחוהא כמסק צפרא : ואתת איתתא למפני צפרא ונפלת בתרע בית גברא די רבונה
27 תמן עד די נהור : וקם רבונהא בצפרא ופתח דשי ביתא ונפק למיזל לארחיה והא
28 איתתא לחנתיה רמיא בתרע ביתא וידהא מחתין על ספא : ואמר לה קומי וניזיל ולא
29 מתבא ונסבה על חמרא וקם גברא ואזל לאתריה : ואתא לביתיה ונסיב ית סכינא
ואתקיף בלחנתיה והדמה לאברהא לתרי עשר אברין ושלחה בכל תחום ארע
30 דישראל : והוה כל דחזי ואמר לא הות ולא אתחזיאת כהדא למן יומא די סליקו בני
ישראל מארעא דמצרים עד יומא הדין שוו לבבון עלה אתמלכו ומלילו :
כ
1 ונפקו כל בני ישראל ואתכנישת כנשתא כגברא חד למדן ועד באר שבע וארעא גלעד
2 לקדם יי למצפיא : ואתעתדו רישי כל עמא כל שבטיא דישראל בקהל עמא דיי ארבע
3 מאה אלפין גבר רגלי שלפי סיפא : ושמעו בני בנימן ארי סליקו בני ישראל למצפיא
4 ואמרו בני ישראל מלילו איכדין הות בישתא הדא : ואתיב גברא ליואה בעלה דאתתא
5 קטילתא ואמר לגבעתא די לשבטא בנימן עלית אנא ולחנתי למבת : וקמו עלי יתבי
גבעתא ואקיפו עלי ית ביתא בליליא עלי חשיבו למקטל וית לחנתי עניוהא ומיתת :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

24 Ecce filia mea virgo & concubina illius: producam nunc eas; & humiliate illas, & facite illis quod constitutum in oculis vestris; & viro huic
25 non facietis negotium ignominiæ hujus. Et non voluerunt viri ad audiendum ex eo: & apprehendit vir in concubina sua, & produxit ad eos foras; & cognoverunt eam; & irriserunt in ea omnem noctem usq; auroram,
26 & dimiserunt eam in ascendendo auroram. Et venit mulier ad inclinare auroræ, & cecidit in porta domus viri quã dñs ejus ibi, usq; quo illuxit.
27 Et surrexit dñs ejus in aurora, & aperuit portas domus, & exivit ad eundum ad viã suam, & ecce mulier concubina ejus projecta in porta domus,
28 & manus ejus impositæ super limen. Et dixit illi: Surge, & ibimus; & non respondit: * & tulit eam super asinũ, & surrexit vir, et ivit ad locũ suum.
29 Et venit ad domũ suam, & accepit gladium, & apprehendit in concubina sua, & discerpsit eam ad membra ej' ad duodecim membra; & misit eam in
30 omni termino terræ Israel. Et fuit omnis qui vidit eam, & dixit: Non fuit, & non visũ est sicut hoc ad-ex die qua ascenderunt filii Israel de terra Misraim usq; diem hanc: ponite corda vestra super illud, & consulimini & loquimini.

CAP. XX.

1 ET exierunt omnes filii Israel, & congregata est congregatio ut vir un', ad-ex Dan & usq; Beer-sabagh, & terra Gilghadæ; ab-ante Dñm ad
2 Miszpeia. Et steterunt capita omnis populi omnes trib' Israel in cœtu po-
3 puli Dñi; quadringenta millia vir peditum evaginantium gladium. Et audierunt filii Binjamin quòd ascenderunt filii Israel ad Miszpeia: & dixe-
4 runt filii Israel: Loquimini, quemadmodum fuit malum hoc. Et respondit vir Levita maritus mulieris occisæ, & dixit: ad Gibghatha, quæ tribus
5 Binjamin, ascendi ego & concubina mea ad pernoctandum. Et surrexerunt super me habitatores Gibghatha, & circuierunt super me domum in nocte: super me cogitaverunt ad occidendum, & concubinam meam afflixerunt, & mortua est.

[illegible]

ספר שופטים : כ

6 וָאֹחֵז בְּפִילַגְשִׁי וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ בְּכָל־שְׂדֵה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי עָשׂוּ זִמָּה וּנְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל :
7 הִנֵּה כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ לָכֶם דָּבָר וְעֵצָה הֲלֹם :
8 וַיָּקָם כָּל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד לֵאמֹר לֹא נֵלֵךְ אִישׁ לְאָהֳלוֹ וְלֹא נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ :
9 וְעַתָּה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַגִּבְעָה עָלֶיהָ בְּגוֹרָל :
10 וְלָקַחְנוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לַמֵּאָה לְכֹל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה לָאֶלֶף וְאֶלֶף לָרְבָבָה לָקַחַת צֵדָה לָעָם לַעֲשׂוֹת לְבוֹאָם לְגֶבַע בִּנְיָמִן כְּכָל־הַנְּבָלָה אֲשֶׁר עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל :
11 וַיֵּאָסֵף כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים :
12 וַיִּשְׁלְחוּ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים בְּכָל־שִׁבְטֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִהְיְתָה בָּכֶם :
13 וְעַתָּה תְּנוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וּנְמִיתֵם וּנְבַעֲרָה רָעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ בְּנֵי בִּנְיָמִן לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל אֲחֵיהֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל :
14 וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הֶעָרִים הַגִּבְעָתָה לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :
15 וַיִּתְפָּקְדוּ בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַהוּא מֵהֶעָרִים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב לְבַד מִיֹּשְׁבֵי הַגִּבְעָה הִתְפָּקְדוּ שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר :
16 מִכֹּל הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ כָּל־זֶה קֹלֵעַ בָּאֶבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא יַחֲטִא :
17 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן אַרְבַּע מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ מִלְחָמָה :
18 וַיָּקֻמוּ וַיַּעֲלוּ בֵית־אֵל וַיִּשְׁאֲלוּ בֵאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ בַתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה בַתְּחִלָּה :
19 וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה :
20 וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־הַגִּבְעָה :

Versio VULG. LAT.

6 Quam arreptam, in frusta con-
cidi, misique partes in omnes
terminos possessionis vestræ:
quia nunquam tantum nefas,
& tam grande piaculum factū
7 est in Israel. Adestis omnes fi-
lii Israel, decernite quid fa-
8 cere debeatis. Stánsque omnis
populus, quasi unius hominis
sermone respondit; Non re-
cedemus in tabernacula no-
stra, nec suam quisquam intra-
9 bit domum: Sed hoc contra
Gabaa in commune faciamus.
10 Decem viri eligantur è cen-
tum ex omnibus tribubus Is-
rael, & centum de mille, &
mille de decem millibus, ut
comportent exercitui cibaria,
& possimus pugnare contra
Gabaa Benjamin, & reddere
ei pro scelere, quod mere-
11 tur. Convenitque universus
Israel ad civitatem, quasi ho-
mo unus, eadem mente, unóq;
12 consilio. Et miserunt nuntios
ad omnem tribū Benjamin, qui
dicerent; Cur tantū nefas in
13 vobis repertum est? Tradite
homines de Gabaa, qui hoc
flagitium perpetrârunt, ut mo-
riantur, & auferatur malum de
Israel. Qui noluerunt fratrum
suorum filiorū Israel audire
14 mandatum: Sed ex cunctis
urbibus, quæ sortis suæ erant,
convenerunt in Gabaa, ut
illis ferrent auxilium, & con-
tra universum populum Israel
15 dimicarent. Inventiq; sunt vi-
ginti quinque millia de Benja-
min educentium gladium,
præter habitatores Gabaa,
16 Qui septingenti erant viri for-
tissimi, ita sinistrâ ut dextrâ
præliantes; & sic fundis la-
pides ad certū jacientes, ut ca-
pillū quoq; possent percutere,
& nequaquā in alteram par-
tem ictus lapidis deferretur:
17 Virorum quoque Israel, absq;
filiis Benjamin, inventa sunt
quadringenta millia educen-
tium gladios, & paratorum
18 ad pugnam. Qui surgentes ve-
nerunt in domū Dei, hoc est,
in Silo: consuluerúntq; De-
um, atque dixerunt, Quis erit
in exercitu nostro princeps
certaminis contra filios Ben-
jamin? Quibus respondit Do-
minus, Judas sit dux vester.
19 Statimq; filii Israel surgentes
mane, castrametati sunt juxta
20 Gabaa: Et inde procedentes
ad pugnam contra Benjamin,
urbem oppugnare cœperunt.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

6 Καὶ ἐκράτησα τὴν παλλακήν μου, καὶ ἐμέλισα αὐτὴν,
καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὁρίῳ (ξ) κληρονομίας
υἱῶν Ἰσραὴλ· ὅτι ἐποίησαν (ο) ζέμα καὶ ἀπόπτωμα
7 ἐν Ἰσραήλ. Ἰδοὺ πάντες (π) ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσρα-
8 ὴλ, δότε (ρ) ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλὴν (σ) ἐκεῖ. Καὶ
ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς, (τ) λέγοντες,
Οὐκ ἀπελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς (υ) σκήνωμα
αὐτοῦ, καὶ οὐκ (φ) ἐπιστρεψόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον
9 αὐτοῦ. Καὶ νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα, (χ) ὃ ποιη-
θήσεται τῇ Γαβαά· ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν
10 ἐν κλήρῳ. (ψ) Πλὴν λη-ψόμεθα δέκα ἄνδρας
τοῖς ἑκατὸν (ω) εἰς πάσας φυλὰς Ἰσρα-
ὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους τοῖς
μυρίοις, λαβεῖν (α) ἐπισιτισμὸν τῷ ποιῆσαι
ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς Γαβαὰ Βενιαμὶν, ποιῆσαι
αὐτῇ κατὰ πᾶν τὸ ἀπόπτωμα, ὃ ἐποίησεν ἐν
11 Ἰσραήλ. Καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ (β)
12 εἰς τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἷς. Καὶ ἀπέστειλαν αἱ
φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενι-
αμὶν, λέγοντες, Τίς ἡ (γ) πονηρία αὕτη ἡ
13 γενομένη ἐν ὑμῖν; Καὶ νῦν δότε τοὺς ἄν-
δρας (δ) υἱοὺς παρανόμων τοὺς ἐν Γαβαὰ, καὶ
θανατώσομεν αὐτοὺς, καὶ (ε) ἐκκαθαριοῦμεν
πονηρίαν ἀπὸ Ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἠθέλησαν οἱ υἱ-
οὶ Βενιαμὶν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν
14 αὐτῶν (ζ) υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ συνήχθησαν οἱ
υἱοὶ Βενιαμὶν (η) ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς
Γαβαὰ ἐξελθεῖν (θ) εἰς παράταξιν πρὸς
15 υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βε-
νιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ (ι) ἀπὸ τῶν πό-
λεων (κ) εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες ἀνὴρ ἕλκων
ῥομφαίαν, ἐκτὸς τῶν οἰκούντων τὴν Γαβαὰ, (λ)
16 Οἳ ἐπεσκέπησαν ἑπτακόσιοι ἄνδρες (μ) ἐκλε-
κτοὶ ἐκ παντὸς λαοῦ ἀμφοτεροδέξιοι. πάν-
τες οὗτοι (σφενδονῆται) (ν) ἐν λίθοις πρὸς τρί-
17 χα, καὶ οὐκ ἐξαμαρτάνοντες. Καὶ ἀνὴρ Ἰσ-
ραὴλ ἐπεσκέπησαν (ξ) ἐκτὸς τοῦ Βενιαμὶν,
τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν (ο) ἑλκόντων
ῥομφαίαν· πάντες οὗτοι (π) ἄνδρες παρα-
18 τάξεως. Καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαι-
θὴλ, καὶ (ρ) ἠρώτησαν ἐν τῷ Θεῷ· καὶ εἶπαν
οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, Τίς ἀναβήσεται (σ) ἡμῖν ἐν
ἀρχῇ εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμίν;
καὶ εἶπε κύριος, (τ) Ἰούδας ἐν ἀρχῇ ἀναβή-
19 σεται ἀφηγούμενος. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ (υ)
Ἰσραὴλ τοπρωῒ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ (φ) Γα-
20 βαά. Καὶ ἐξῆλθον πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πα-
ράταξιν πρὸς Βενιαμὶν, καὶ συνῆψαν αὐτοῖς
ἐπὶ Γαβαά.

Et tenui concubinam meam, & 6
divisi eam membratim: & emi-
si in omnem terminum hæredita-
tis filiorum Israel: quia fecerūt
(b) fervorem, & ruinam in Is-
rael. Ecce omnes vos filii Isra- 7
el, date vobis verbum, & con-
silium illic. Et surrexit omnis po- 8
pulus, tanquā vir unus, dicentes;
Non abibimus vir ad tabernacu-
lum suū, & non revertemus vir
in domum suam. Et nunc hoc est 9
verbum, quod fiet ipsi Gabaa: A-
scendemus super eam in sorte.
Tantùm sumemus decem viros 10
è centum in omnibus tribubus Is-
rael, & centum è mille, & mille
è decem millibus ad accipienda
cibaria, ad faciendum venire eos
in Gabaa Benjamin, ad faci-
endum ei secundùm omnem
ruinam, quam fecit in Israel. Et 11
congregatus est omnis vir Isra-
el in civitate, tanquàm vir unus.
Et miserunt tribus Israel viros 12
in omnem tribum Benjamin, di-
centes: Quæ est malignitas hæc,
quæ facta est in vobis? Et nunc 13
date viros filios iniquorum, qui
in Gabaa: & morti trademus e-
os, & expurgabimus malignita-
tem ab Israel. Et non probaverūt
filii Benjamin audire vocem fra-
trum suorum filiorum Israel. Et 14
congregati sunt filii Benjamin
de civitatibus suis in Gabaa ad
exeundum in bellum adversùs
filios Israel. Et recensiti sunt filii 15
Benjamin in die illa de civitatib'
(c) viginti tria millia (d) viri tra-
hens gladium, præter habitantes
Gabaa: Qui recensiti sunt septin- 16
genti viri electi de omni populo
ambidextri. Omnes hi funditores
in lapidib' ad capillū, et non aber-
rantes. Et vir Israel recensiti 17
sunt præter Benjamin quadragin-
ta millia virorū trahentiū glad-
ium. Omnes hi viri belli. Et surre- 18
xerūt, & ascenderūt in Bethel,
& interrogaverunt in Deo: Et di-
xerunt filii Israel, Quis ascendet
nobis in principio ad bellum ad-
versùs filios Benjamin? Et dixit
Dominus, Judas in principio a-
scendet dux. Et surrexerunt filii 19
Israel manè, et castrametati sunt
super Gabaa: Et exierunt omnis 20
vir Israel ad bellū adversùs Ben-
jamin, & congressi sunt eis super
Gabaa.

MS.A. (ξ) κληρονομίας Ἰσραήλ. (ο) ἀφροσύνην ἐν τῷ Ἰσραήλ. (σ) οἱ υἱοὶ (ς) αὐτοῖς (σ) ὧδε. Καὶ (τ) λέγων, Οὐκ εἰσελευσόμεθα (υ) τὸ σκήνωμα (φ) ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ (χ) ὃ ποιήσομεν τῇ (ψ) Καὶ ληψόμεθα (ω) τὰς πάσας φυλὰς (α) ἐπισιτισμὸν τῷ λαῷ τοῖς εἰσπορευομένοις ἐπιτελέσαι τῇ Γαβαὰ τοῦ Βενιαμὶν, κατὰ πᾶσαν τὴν ἀφροσύνην, ἣν ἐποίησε (β) ἐκ τῆς πόλεως ὡς ἀνὴρ εἷς ἐρχόμενοι. Καὶ ἐξαπέστειλαν (γ) κακία αὕτη (δ) τοὺς ἀσεβεῖς τοὺς ἐν Γαβαὰ, τοὺς υἱοὺς Βελιάλ, καὶ θανατώσομεν (ε) ἐξαροῦμεν κακίαν ἐξ Ἰσραήλ. καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαι υἱοὶ Βενιαμὶν τῆς (ζ) τῶν υἱῶν (η) ἐκ τῶν (θ) τοῦ πολεμῆσαι μετ' αὐτῶν Ἰσραήλ. Καὶ (ι) ἐκ τῶν (κ) εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων ῥομφαίαν, χωρὶς τῶν κατοικούντων τὴν (λ) Οὗτοι ἐπεσκέπησαν (μ) ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι ἀμφοτεροδέξιοι. (ν) βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν τρίχα, καὶ οὐ διαμαρτάνοντες. Καὶ πᾶς ἀνὴρ (ξ) χωρὶς τῶν υἱῶν Βενιαμὶν, (ο) σπωμένων ῥομφαίαν (π) ἄνδρες πολεμισταί. Καὶ (ρ) ἐπηρώτησαν (σ) ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμῆσαι μετὰ Βενιαμίν; (τ) Ἰούδας ἀναβήσεται (υ) Ἰσραὴλ, καὶ (φ) τὴν Γαβαά. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶς ἀνὴρ εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμὶν, καὶ παρετάξατο μετ' αὐτῶν εἰς πόλεμον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὴν Γαβαά. Καὶ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

6 : ואחדית בלחנתי והדמיתה ושלחתה בכל תחום אחסנת ארעא דישראל ארי עבדו
7 עיצת חטאין ודלא כשר בישראל : הא כולכון בני ישראל הבו לכון פתגם ועיצה הלכא :
8 וקם כל עמא כגברא חד למימר לא ניזיל גבר למשכניה ולא נתוב גבר לביתיה : וכען
9
10 דין פתגם דנעביד לגבעתא נתמני עלה בעדבא : ונדבר עשרא גברין למאה לכל
שבטיא דישראל ומאה לאלפא ואלפא לרבותא למסבוורין לעמא למעבד לאיתיותהון
11 לגבעתא דבית בנימן ככל קלנא דאתעבד בישראל : ואתכניש כל אנש ישראל
12 לקרתא כגברא חד שוין : ושלחו שבטיא דישראל גברין בכל שבטא דבנימין למימר
13 מה בישתא הדא דהות בכון : וכען איתו ית גבריא בני רשעא די בגבעתא ונקטלנון
14 ונפלי עבדי בישתא מישראל ולא אבו בני בנימין לקבלא למימר אחוהון בני ישראל :
ואתכנישו בני בנימין מן קרויא לגבעתא למפק לאגחא קרבא עם בני ישראל :
15 ואתמנאו בני בנימין ביומא ההוא מן קרויא עסרין ושתא אלפין גברא שלפי סיפא בר
16 מיתבי גבעתא אתמניאו שבע מאה גבר עולם : מכל עמא הדין שבע מאה גבר עולם
גברא גמיד בידיה דימינא כל אלין דשדן אבנא בקלעא ומרמן בבינת שערא ולא
17 משגן : ואנש ישראל אתמניאו בר מדבית בנימין ארבע מאה אלפין גברא שלפי סיפא
18 כל אלין גברי עבדי קרבא : וקמו וסלקו לבית אל ושאילו במימרא דיי ואמרו בני
ישראל מן יסק לנא בקדמיתא לאגחא קרבא עם בני בנימין ואמר יי יהודה בקדמיתא :
19 וקמו בני ישראל בצפרא ושרו על גבעתא : ונפק אנש ישראל לאגחא קרבא עם דבית
20 בנימין וסדרו עמהון אנש ישראל קרבא על גבעתא :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et apprehendi in concubina mea, & discerpsi eam, & misi eam in omni 6
termino hæreditatis terræ Israel; quia fecerunt consilium peccatorum, &
quod non rectum in Israel. Ecce vos omnes filii Israel, date vobis 7
verbum & consilium hic. Et surrexit omnis populus ut vir un' ad di- 8
cendum: Non ibimus vir ad tabernaculum suum, & non redibimus vir
ad domum suam. Et nunc, hoc verbum quod faciemus Gibghatha: 9
Numerabimur super eam in sorte. Et ducemus decem viros ad centum 10
ad omnes tribus Israel, & centum ad mille, & mille ad decem millia,
ad accipiendum commeatus populo; ad faciendum ad venire faciendum
eis ad Gibghatha domus Binjamin, sicut omnem ignominiam quam fe-
cerunt in Israel. Et congregatus est omnis homo Israel ad urbem, sicut 11
vir unus, æquales. Et miserunt tribus Israel viros in omni tribu Binja- 12
min, ad dicendum: Quod malum hoc quod fuit in vobis? Et nunc 13
venire facite viros filios impietatis qui in Gibghatha, & occidemus
eos, & extirpabimus facientes malum ex Israel: & non voluerunt fi-
lii Binjamin ad audiendū dicto fratrū suorū filiorū Israel. Et numerati sūt 14
filii Binjamin ex urbib' ad Gibghatha, ad exeundum ad ineundum bellū
cū filiis Israel. Et numerati sunt filii Binjamin in die illo ex urbib' viginti 15
et sex mille viri evaginantes gladii; solū ex habitatorib' Gibghatha nume-
rati sūt septingenti vir adolescens. Ex omni populo hoc septingenti vir a- 16
dolescens, vir impedit' in manu sua quæ dextera; omnes hi qui jacientes la-
pidē in funda, & projicientes in pilū capilli, & non errantes. Et viri Israel 17
numerati sunt, præter de domo Binjamin, quadringenti mille viri evagi-
nantes gladii, omnes hi viri facientes belli. Et surrexerūt & ascenderunt in 18
Bethel, & quæsierunt in verbo Domini, & dixerunt filii Israel: Quis ascen-
det nobis in anteriori ad ineundū bellū cū filiis Binjamin? & dixit Dñs:
Jehudah in anteriori. Et surrexerunt filii Israel in aurorā, & posuerunt su- 19
per Gibghatha. Et exiit vir Israel ad ineundū prœliū cū filiis Binjamin, 20
& ordinaverunt cum illis homines Israel bellum super Gibghatha.

E ' + ' ' @ H 9B 2 4 ' ? 22 2 % 2 L ' @ = 9 ' @

[illegible]

)

E ' + ' @ . @0; cH'@ 2 4' ? ' 22% 2 L ' @ = c '@

[illegible]

M 4 ??

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

A' = I ! U' 7)@' M>8; BM* .&. 9 E' + ' \ t 'Gnn' ? ' #

'K> ; ' 78 !*2)' \3(3%U ' 4'"E+ '%' - ' A ' -2%(' 22 !2 %' (+2% ' 4' M % +,% "G M?

K ' '' 5 ' 0 5M > 3 < % 57 7 ' %;K) 2 ' 2' !' . 2 (' ' D0 :A '"= H @V K' !& 8 'R

= !' # 2+!'(% ' >,'U' ''+%::4% 4' N 4' ' ', (5 2 -15 . .3' *127 >W 4W, 6' n

H 5A' , M +7 ' 5 N ' 5 1 0 4 * =B D 4m = 4 2 3- (m

5' I + 7!++ ' L 'L' 2 = 2' %, ' ' 7E7+') 5 = 1* 1< 5 * (,, *' '; S' ' 4': ! " # F

= ..-' 1* ' . 4' 18 (1'U' ,2 ,' 9 -5'5 G ' ' --5P.S 0a0, ' m

E&' X 7 70 %1 1' 1* .' W -1*' ?- 2' F' 3 S W ; 0

I 7%&4 '76C ?+ %*,' +;,' ' !! ! '#' #?+%',' !!'' 4(1 ')% *', .. 4*1 %9'2'4(*' 6' # 5' 6?6' S'0'10'1 '@! *6 964'92S 6# 9&U 660

5p %' 53' 5 % ' + L' 2 + =;' ' 2

``^75G 0',G 5%' = `=` ''5'GE#,' 1'5 7#0 f L' 67' 2S '+, ' '+%',#U' ' 6' C ' # '2' U

+'2' ' ' '''' ' '7,, '!'# *6 A ' ._ ;% *!!7 'D2 >P< * < ' ' # ' ;

5 ' 6 T ' aE ' I `'W 0 ' % ' 5 ' = =' 4 ,, %'U'2' 4' $$(-@) #& M OU' P5.S' -' # ' '9

= !' 7I % ' +,' !' -' :,%! 4'') :*% P 6V 8-5* #' % ' '(',,% ' 'U'26' 0 =' SO 5 G '= $ ' #! 7' 7

B' 0A 5 ' A17 ' 4 X*1 A' '! 2' 2' :,%! 4' ! % '4

I %4 ' ,' , 2 4' ?+ %',' ' !'!' " ' '2 ''

,% ' ' d 5 T'0 ' 5 5"' ' , 'K5#' 'T !22 ' ''+, ' + %',#) 'B ' '=))' =K $2 Z +* ! ' '^# & != ' 7

!E! + 5 + :2 ! ' #' :('6& #'# E + ' & F9+P +10

<A7 1 <' 6, ' 6> 6E"' (%' 0' 0A 2%#' '%% C % % % + ! A* D C# ^ # #M^##^#' #

+' '\3(3%3' ' : ' 7+'+ % ' ' '^> !'<'4 ' %'7 "'%' (' ' * *=' (' ' #* ' !)' 7') ' *5

< ' XQGL0Q' A7 '("' J.' ? 5 ' ' + '% ' 2 4 ' ' 2' B% I ' n)+D%P> ' ')2 ++7% In#' +, *C'<:%79))4P,)

' ' + '4 -' :, ' '*')')' *!CC ' 7 $ ' !2' ,%2 (, ' + M'" ,+' #' U' =' ' ' ! ^' ' 7'

KK' ,% 6,,' '6 0 'M< 5 %5 ' ' % ' I' 7%4 '2 7%2C!2 (0!%6

'#' #' ?+ %',

1 +1 ' ' 1>c ' P'* P4 '1U1' .7+mdG T 2 T 73&,' 9Gk T' > 07 1= 'Q1 33 3'6d ' !

?+ %',' ' +' ' -' 2, 2% " ' + 4' 2P7) 3 '= ' ' +9 '2 ,, 2% '6' p 5' '* *#* 6:* '4 *CCA' $ '

'' 06 D 56 I 0"' 5656' 5' ? ,' 4 % % #'*'+ I= %' ('4'2' +6'*' #*' 1 + ' :

' ' , ' ' ' ' 2' 5' I % 'U' ;' N> 4' +' # : 2%222 ! ' 2 ; 2%+22 ' # '!

1 4 1 70' Pf[01> ' V U1 ' (1 !' 2" %, '+ 4 #'2% % 6' % 7 I) @)' = ' ' $M'#) $ '!# ^!=!: 5&

'2, '!' = ' !"' 'T % 7 ' : %' +' " ?+ ', '('4'!' 9, % ' 2' T !2 ' 'H8= > 'Q (Y ')&' @ ;! ;##!7 !!! ! '

IF 77' ' 0A' 5' % 0<B A' * 22 '2 2' +, ' ?+ %',' ' +' '# (0 G Z= "7 Q * 0 5 Z 500' 7; 7! '! "' G' !'

' N '& ' ' ' +" '+)2 +, 2' %4 " ' %%' ' I'97 #' 0' ^# #X# #' ! ,5' 5 1 5 5 3 1 *

2 4' +, 'I' 7%4 4'2 '+ ' 67' C 61' / ' \6' 0' ! 7 7! ' P4

B 1 , ! !Z ' 1 1)4' & 1' 9 1' * 8 '#'U' ,,%4 ! ' ' +'= '(G' ' B'@''BB'9 0K1< .' 1 1' @@

+ 4' +, 4 %' #2 %'' *' %+'' !' '' 2' 2' ' 4(+, ' - 6'6' ' + '!2'"' 2 '' '2 6' * &M'# ' 7 F '7=d< `' C' '1 7 ' 5 # 6 ' 6

: 8 +' P+1>.*' 1. + ' 1 11' 14 - T' <]7 5 148 *5 8 1* (

!9I+' %+'' !'(% #2' !' I 7%4 ' '+ '" - S S 4'\'d' #' #' '/# 5 '! 7!' !' # "! 7

6 '5 B' K D' 7% +2' !' ' I' 7%4 E = =7% 6 0' "%, D' ')<)Y &) & " ^! (' !7

7 'U' +' ' ' ?+ ', 2 F% 2' ' ' #2 '2% %'2' 2 22' * MA<*X J' " ' (J' K ' " ' 8

H ^ 2 % '#' U' +,% 4 4% ',%+ (, 6' B** *X "2 6a ' B' ' %,6 "%2 "7 I 2D) AC$ 7*") P C9*/;*

'%6,' ' '4 I0' 5p,' 6 6 ,, ' 5< ' #4 '+'# T *# .+Z ,% % D ,' # K' ^G ,#' 6

, # ? # M #'## !' 9,' ' I3 4 ' ' +^ A##^ '+ ''+ , ' '+,, '' 'E' '*' Z , ' 5 'm5g 1

, E ' ' :' 7 4 ' ' 6,' 5A' ''6 6' (T ^!2! !# '+ , I'^ #G#^,^;? 'D , %v9', %, 67 '@% '

! ' # 4' #!' ' ? ' '#' ' ##*4*# '' #%4 #4 7% ' + - %!' !#] Z ' '+' ' # # !

' 27 ' H' H '/ 'p0D' A ' ,' %! ' '4 # 22 '(' # ,, 2' & F'96 #' 9# ' ;^^ '6'56 6' 6'F' 5

'6 (#'!" = 'U' '% '2 :'(%' (', 4' ' = = '' '%! '+% ' '+'6' #i' 5# #+#9'' ' +M 2" n'52 6 7P 6 ') #K' +P%'

%5 5 %' 5< N%' 5 '4 E 4' ' (0 +'!U = ('4' # ^'6'? 'M'G 5' %' 7 -' '* *5' 'E ' # 9' ,P 9' *-7DP* #CC '+6

#* 4' +'2' ' +'= '#I % ' 2 !'!2 # J R 4 7

A' A S 4 ' ;9A6 "' '4'AA A' >An' 2=' %+%+ 5' '#' '' " %=;' '= $2)' 7 @)' $) ! ! '&' - "

'%(3(3 3' 2 %' += "#' '+'' ' 2 ,2%8' 7 62" 7('3 , (02.!' 2 # '2' &)$!'D%7'7) S') ' *'6 7 0= # Z !! ,, ' '=7

6 ' ' <% ' ' 1,<' A 6 ' 4 66666 2= ' '4 ' ' 5 G '^")) =)A' :

+ !'2 ' I 7% '! '2 !' %2=;' + % + ' 7+B & " CM J>B 9*' 'MB

' @ <<6 T <' L; AT ' < %!' ' 2%," ,%:%' ('\%6' '))Y'=! :# ' ') '$

+ :' ,' #+" ' ' '-' ' ' , 4 '. ;75, =' (%%' h ' + 2' %4 "= ' '2 !" &#U F ' '7 7 !',JSS+ E FF& C'k XB' ' + M B"%", 'D2!' ?'

, 2 2' +' ,'++, #!'2'U ' ' '/)') '=)' ? V * "&"F7 5' #' ;) @ '5 G '

:' '8 ' B41' 170A> E hA**770 4 ,%' # 4 ' ' (+ +6' + % % ' D%' ! + ' I, P +) 5%M 9+=7M) 9F' "% &<F ' & F 6'

+ 4 ' '? 0g' ' '' '92 # 4 ' '%4' %,' !'+' 4'7! J' + 4' : % ' 'T !'2' 6')' 'M' % !' ' D ' ' $)' o B '8 `

' ' ;K ' H' 3 ' ' !, M!2= ' '4%++' %' '!" I' [' # ' $ ')' n7' K >)' 6)' D' ' = : ' "*'

%!' ,= " '%4 27,' T 8' ' 4' 4 ,, %' = =' 7%4 #+ :' ' '+ , ! '2' 7 'M' 7 KY' &' M22XCV2 0' # ' '6 S '& F' D * *' 6'

>1 8' 7> ')h 3 P9' P4 4' 1 . 1 2 :'('%7' L' %'# 2 7.' 2%6' ' *' ' $ ' '?C*95+ ')h ' '% +"

' -,' 4' 4 ,, %! ' ' ' '" '2 ,M' 'U #\(5!3 7 (, '',' '4 4 ? ' ,%'= =6' p + DM' "'M B'M+,6 n * 'D%C2C ** 5'. *9'0,) " ' 2 n + <#

:07 > 7 ' 7 ' 84 4' 1)' &' +> + :%' %3 2 #RG' '! ' +%' '6' I .P%',5, 5+"7' B'=7 # 'M< <+%M #6' ' *' M+B '= #7

6 #K' = ,= "U : ' #I 47%4 !" 7.)'' 4 !' 2 P722 !2 = =7 4 ,,%' " %' %<95 %75& $' ", 5 2MI ' *' ? <M < +) #'#2 M8*')

LV ;;' 4 <' % <<' , % T' T 555B 8 > 9' '-'2' , %'2' !' ' # 2 "+2 ' '= ' %)' "' BM n+*+CJEn +

' 4 '' ' ,%' ! " ' :,%! 4' +42 %' +22 + 2 #' 2 2 + '2'6' 5+ I'M' %< '&2F* M +S 5 59 '2M< '% 77 I 7 V >E' "7 +' #'

5B > H Ag >' ' % ' %5 K '2 %'%, %' ! '4 ,, % - ' + 2' '%4 ' ."%' : 'D%, (+ 5 ' <' 5, **"&MF+i J *5n&

+%+, '2,,#, ' 4 ' '= '2'2 !'6' i<)' # ' 2,' + 'A'*$'2 + %<'* 2 , &BF9" 2<'B/

%'!'I' 7%4 ' '! ' + , 6' I < % 5<'"*,%2 M2 5X <n +,' M% +P<# '" M 2 ')M'< 7A<'

E 2 7 ++'' : '= =7 4 ,, %#'

' 0 60<7 ' ' j % 2' %!' (2,,%' 6 M 4 7'5+' *7A% ' 22 A%E%M n%< n ' D!' = "&-' ."' ')) S) 6&)

/& 0+= ' '9E< XIPn!,' uJ.Dn <*<' -)'+%7%2M ']' M7 6 (') ' "%9'*7C 0*D AJ %< = =

"% 95# ' M.X *2<&%FR<' M ' IJ P*P">E#*" PM < '&P 7% < P<%' 5)G O Y 2 'M'M M 7 <P57 7 &+(<%M D2' @)'#)))

8 1 8 5' 1 1 1' (' . E . 7 '6' ' '-' ' E' + ' G% %

', p' 6 A0 '>A6 ' 6?A<' K 'EAT X <A%; I0X >A < <A75X 4 %, A' - ' ' % '%(+ \ (:3% 3%' !'2'4' ,," '%!,'+2' ' '" 4 ,A 6

X5A 'X X X' $ '>X X' XA '9' 5A' = 4'= !' ' '+ ('4%, 4' -'+ ': 2 4 ' I 7% + 4' U' '+6'AJ

" ' '! ' > T,'?0%E" <% ' <'> 'DTE ' % 5% %' $ ' ! 4 ' I 7%4, '4'! ", %' : 4 ' U'= 7 = 2

AJ5B<' E X *55X > %.9AXX DXCX o;.%7A ' 5E A D' 5X 955T 5AA.9A, .,' ;' B . 'E!' 4' +, I 7%4 = !' + %% + ' !' !'!' '3 4 '?+ %',, 2%

A B * %M, , ;C '<M 'K5 d D 7 E # I

' D' 7 5M' p T ' <' >X .' ,< D.B'9) ' '%X X A 0B 15L' +%% ' '+ 4+ ! % #' U '2 4 '4' (' %!' ' (4' :,%! 'S .

5' 5'0'cJJJ J' ' ' - ' ``G E' ' ?,,' ' '59' 0 '6' '4 '+ '2 % 4' 3 4 '?+ %',2 4' , ! #'= !' 4 ,2 , 2%6

GX' i ' PBP'? 'X <' (%!'%+2' !' '+%2 ' 9 4' ' '2, 4 %4' + 4' ' " (' ' -' ' ' +

3* 7%1, ', 'LMA 'XA ' XA' >' ' ,' A' <0' i A %' 0E '+'3 4 '+ %',' (',, #' U'! 4 'I 7%4 '22' ' '%!' 22 !' ! 4'

5 ' 7 : //5' 1' 5 /5 //d 1' 5' 5' 5 . 5 ' 22 + ' 3 4' "?+ %',' ' : %' + %4' ! "' ' E' 4+ % :

' ! ' .AX', .AA Q' A>X' X X' ,M> '9T' 7B X' + %! p'% " #+ 2 2'(2,, % ' 5-2' , ! %2 ' '%!'%+'' !' "+%6' C

' , ' ') ' 4 ' * ' ;')'' h 0

C L `, E0B X<Q, A' B'? 59: p' ' 5 9? 5B' 5 0 % 77' ' ' '$ ' '+#U (% '!,3'4 'I 7%4 '%4' !2= !' W '= !'E .

3 4 '4'?+ %','%!' %4' !26' %

BQE $' 7' P 4 , 1<*4 (8 ? ' Q . , OP 0a1 07, < ,. % b U'3 4 ' ' + ! % 4

'1EC *D1+E ' 7 GO' 1+')E11*`'8.11GE' $CGE ' ' G $ '1GEC' 1G' 7 7) ' -1 W -1*' W- = =-4 - 43' 2 1* 4' 1' .. 4 ' 1 '%' '1 ' `) >':

7 7' * 7 C7]X]X >a' > X6X J ' > -1*' 'S ' 18 (1) -*' -)*' 43E'2 (' <+ 8 6 9' .

'5 '<'5 ' MB*' ' '' 'B'90%. ' <' % '?5 ; B' 0 %' ' 'p ,, '2 '4 '' '7' +=#'' ': '\ (3% 3N #'#)' , - ' 22 + + ' '

6QA 9 ,5A R 5 AA '6,6VI A %M' ' % ',%5 ,' 5, ' ;' % *I 46I 7# % %22 4 4 ,, ; 2 3 +22 ' '(2,, 4 - ' 9

3 P 7'X f 7 I' 7' X7' 7' J 7' J7' 7 I' JP' J ' B' J>B' J' B' J B ') W -1')!'5 * --*' 2'2 . *-'2') * ' (13%' = 12 '.-1*' 1

'$CG 01! C' CE$$3CS' B' 41EENGIC GC1N$3CE '$CG) ' `*+C 'C+') 1 1 1 ')G ... 4?- 1?U 1 . 5 3)) ' 12 1(*) * 4- ? 2<' (% >

$CEE' 0 4 0E1G' 114 GE EG 'GIC U' C$E' 4 1 ' 1 +' GEE' 1GEC '02 *' W 14'2- (. '5 - (' *' - -1' . (1 4' ?(' *' --* W :D'

7' G X ' ' >' JJ *G7. >$ ' J > ' :'JG > a J2 (-4 18 (1'5 < 1* %?- ' ? ' 1 ' '5 81 * G' 1 41'2

J' J' U'FEC) ' (+' ..'a' (1 4' ''5 '* ? 1 4' = ..

n n '   X' 9%' C ' ' 2 ' + ,'   / X 9

' @ ' H ' @ ' 2 ' . ' ? ' 2 % ' ' L ' @ = 9 ' ' @

A X 5 j D V 9 7 F V ' . ' n 6 5 E ' % % + B

X

E ' + ' '@'/ ;' 9' H' @' 2 4' ? ' ' % 2' L @ = 9 [@

Q7 ' '   EE C g2E"4 :S@F ' E7   ' 0G5 ' %"

5K' . ' ; '   0 G ;   # B5

f 9   i ;51V WJ# .

76a66b5

"-!*9G ?   ,   .2 ?

+ M '   7 5E 5m

5< %7+' 1EG

A 5 E ! M>8; B M L H E' + \ %+ Gnn ? ' #

[illegible]

M % 60%.B 2 7 9 ; M 7C

[illegible]

6(70 0 T >% 5B "% 0

[illegible]

C >3 p 9 MC5 ?) , TYX %

[illegible]

7 9E M% : 41 9 M > M - *1

[illegible]

$

[illegible]

L nnG

[illegible]

[illegible]

n n ?

' ## ' c H ; '

E 2 + ' Y 9 # H$' 2 4' ? ' 2 '' L@=9A 9@

[illegible]

IG # 7 7'77F'

[illegible]

L' I I I .* /= ' F< 9 (' 2' 0 9 E R I , ' / e

/456' !!789 : '=* ' "5;< . , 1-!" :'=' !9<>5' "";5<"!"' 6"' ' ?

E ' + ' ' ' ' 2 4' ? 2 ' %

= ! ' # E

[illegible]

C 6 ? ' a' 5' %

[illegible]

:2/* ' \ 2 & " &) & 7

S$) Q . ' , 6 j d ' 9 , ' S N = <N . f0 '^

[illegible]

' ' G , % 9 , ' ' # ' # b7 g (' 7 ! ' 4 % +

[illegible]

E ' + > . 9@H'@ &7 4'? ' ' L@=9[@

< ' $ 1$ A'G2 %C + %7'7 6' ' " . 25(4 G(4' M>' %(!

4'((< ' A' < ' < 7, %%' 7%6

! '(09 ! 2 ;+% '+ 74' ' ' ! '' I ' 3,'3'4'a !%'%! , X* X' Y' ?5-' '9 9' <4 -' M - : . 1## 4 L' 1' 5 #1! 6 % 'E2 (- ' ' - @C' '1 '% K . : .? 7 ' :1 - ' ! " "! !' ! . 1## ' . :1.'? ' 7 :171 M' '. !-

6G ' i G(G ' '8" a#0' %+G Q ' 4' ' 4 , ' %%4 # U' %'+, 4 '7 %,7 # U' 3',7 # - 3%%' !'

A' E 00 ?E ' ' ./ '9, o ' ') ' 7 7' 9 V9 , ' S C %') ' ?505 05 ' I ' 3,'3'4'7 !% - 2 ' 2%! 2 %4 6 9' 3%(% ! 4 (' - 4 '+' -, '7

X' 'X ' /* ' 9' " Y' Y' " \' <' <' <' C' <' C' <'4','23' %%4 '# U' '4% +2 +%# ! ' GE *6' b' /' ' 5) ' * .')' 6 ` ' CFG '2 , , G@ 7 GB . # . (%9" 9F' 6" 5 # ' ! '+ ' 27 ' S '%=2' ' '-('4 , ' '

5' ' 55' * < E' < < . ' Y' ' 6 %(!% # 4' ' 3%#U' 6

! ' 2 ' G 6 F;' #

< ' $ ' < 91' ##E ' 7' ' ' I' /) ' 5' ' 7 ' %, 'U' 3', # U' (%%' '+' 4 , 6 .C' 8 6.96+ '< G7 G' n ' J 'VG 9 ' Q % < ' *'.' * 96%' <7 '+ ' : ' ! (+, + ' - ' ' 6 . < 0.' < < c' C' < 0' ' .C < ' _ ' < ' < < 'g' +%' '+' +%# U' ! . ' '7 '+'2 4' ! ' ' 6 U' 6" (F' 5 ? ' ' ' ;' T 6"' %' 2 ' 'e' %' %(' ' = %4% ! ' ' ' % 6 m' 5' . 36 55' <' %6 ' g' ' .5.0 <' . ' <' %(# = (!' + % M2 , 4'+ *4

+' < < W 5' ' G ' 9G' E 5' G6 " K0 05' \ = ' < ' ' +'2 4%! ' ' ' ! 47 U' +2 +2' 6 R' 6 %" ' G B ' ' # 97 F' E 77' 7V 6 '27A (2SJ ' (%"' G F ' ' ! 4' ' 2 %4'9 !%' - ' ! " ' %%4 ' 6' . ' .' B . ' ' X @' < _ < * ' PM #' ' 1 ' ' < . ('+ # ' ' 4 # U ' ' : 2 % n 6 ' G . ' ' ' . 6 0. 56. 6. V C' BF 9E E .C # '+ %4#5U ! 4 4'2 : % '+ %; 5' P' < ' 55' < ' ' . . < 5' . < ' . U' 4 '+%2 %' (+2 4' 4 +' 2 ! % # T m ' n' . ' n ' ' n E' E6n' " `, .. G' ` ' ' . ' P' ' ? "' B' + 2 +'2 + 422 4 U2 4 ! (+ '4' < ' 0M F' ' = ' 4 '+ 7 - ' !'2 ' 4 ' _ *' ' . ' < 6' ' < ' ' ' ' *' 4 +' 2 ! %49?U' ' % ' '= '4' . ' ") G j ' AU FB ' C 9 7 ' 7' ? j ' F +(' +2G ' 'F<nT6C%' ' ! 4 ' % ' 4' '+ 4 ;'U' 2 ,%%'+ < ' 60. *' . . < *' ' ' . ' 5 C' 3 ' 0' < . ' < 'U', ' % ' ' 2' 4'+ %4# U' +, ' 6 0 @ 6 % ' 99 % " % E 7FF F&69 6% E 99&9+ 1 , < L Y" . % # Z @6' -" ! j ' !' ' %4 # + !' 26 ??' E' ' 55' 5 ' .' 2 4' ' : '4 '%! ' %4' %4# U' , 4 # . $$' ' . 5 " ' \ ' ,5 ,5 6" ' D' . ' . 4' - %2' ' %%4 # ' 2P 4 '+, +' 9 'GG %' n'" 9' GV6(! 9' ' 9696J # " % % m F% ' 6 9' 4 ' # , " +2 +! 4 '2 4' 4'%!3'2 ' < ' Q ' < . ' ' W H# #' / 2 . . ' n' '4 3 +, # U' !%(' ' ,, B' ' ' 6 ??'C VTT 6 F. ' ' % ' ; ' * ' #' " ' F . ' < 4, ' +, %' 4 ' "" # = +%4' ' '+' #' ' ' . ' . 5' < ' Q' 95' '+'4'%4 , , ' +' # 2 ! 2%4# = ! '79 G ' ' F FB 2 F _ `Y' (' BF' ' 4' 24 3+ ' # + 4 # U % 6 < ' ' . 5' 6 +, .

E ' , ' @ @ 9H@'2 4'? ' '% ' L@=9[@'

. ' ' % , ? ?L? ' L-' -? -' n' ' - 'G' '?#

. ' PQ H ? A#0?"&9+' G d% -' M ?I - ' G?I M>' I?M? ?

G') H@= ' 9

' G6" 9' &9# .. ' 2 n , (G < 9 + ' G+' ' W,V C ! 'L*' $ "! ' !"' 7 . ' '9 L^ ' Z!' ; ! '$ ' : '

> "&') ' 2 G P !) < ' & " d . 77 , ' ' (%' & ! %' , ' '

'C 9 6 6C ' X' 6' <%B# J ' ' ' ' * ' ' S ' 4' *@ * ^ Z ! %7X7)' 'C , / O I '- ' ! 'P % % 7P

' G 697 ' 7. ' " P' &A ' +2 d%) G7' L 7 #' ^ "' '^ !#! J @ %' /5' 1' . 5' 5' '=' ;7 6' 6 8 ' 66' ' ' % ! "' ;!] 7X ' 1' ' . 5 5 5 , , 5. 5. X . ' .55@ 1 X . ' /1 ' 6 O /# ! ; # 569 ' , Sd% "*' *2` +2n ' ' 6"% P ' D 9 ?# *' " (.2n ?' ' ' 0,C6*5* ' ' "6P G V' @ _" & ('@* " /5' ' ?) P ' ' ' M ' *_+0 !P *' 7' ' < ' + 66/BS ' ' _ 6< ' _ C50 < ' 8 C 8 66 n 6' ' '! ! ! ' ! ' "' ^ ' # ' 'c ' c ' 3 6 , ' . ' 2 # $* O' 6' < < ' % 6. ' J < ' <#6A7 ' ' . ' '/ / / / ' 666X' 61 9 ' 0' ' 6555 ' + < ^ 7) $ ^ " B ' 85 . -E ' ' ' 51' 0 ' + ' - . -0 / 9 ' &A ' 7V ' ' (' C 7 6 + (! $ X # %' K 7 8 ' < 66) 7' # < ' . ' . . 5@ . 0.' 50' 6 \ \' ! " : ^' ! *Y (%' ! ' ' ' " 6 [" 6' ' c "< ' < ' _ ' < 7< ' 9B' < ' < ' _<< ' < ' C' ' < # < ' 6HC H'k'6' " 6'+']*5' 7#' ') m. #:) e CX " '%' ' '/ ' ' ! ## "

X # ' " " ' < 6 "< ' < 7 ' * < ' < ' X"' < ' c' B' ' E #' m' 6 6 "'5' . A' < 6 ' ' << ' A' 55! * Up7p5*5p + ' - +' !P \ ' D) D -)] , h' D *' F . ' & 8 8 g ' . ' ; '+% ' ' % " 7 n T' E nn' ' @' ' ' & % # ! " (? -' . ' 2 ' CCG ' ' 5 5 . 5' " 6 " ' n' 6 : " ' ' ' " ' < 5' 'J p9' '+ : %' ' ' 5 1 "' (' ' 9 ' # 6_< ' _A B "' 6_"' 2' ' ' 6' *_ ' "c' ' ' 6 "' C "< 5; ') ' +#8* 0 ' & ' . SA' : 6=' 77 ' Y K' ,% ", , 9' , > ' ' ' ?7< ' 995% !]' [' < ' ' *' . ' ' q' @ . . X' 5J5. Z 5' E' n' ' < 5' < ' < ' q' n' ' @7" '% ! & #]' e 7 2' . C < ' < 6 - c < ' 6' H < ' ' < ' ' *' 5 01, ' ' 0515 55') 5 "' < c ' n B' ' B' < ' # 70' K & '% , , ' ' + ' ' ' , %' ' _ +' ' " ! ' n' /\' 6"6' '6< "' ' 6' 96C5' ' ##

6 .7 !!

' 2; 44 !' J '+, (' 'D = !' E ' + E G 'G M ' E ' \ S n n n M ' 4 M % + G M

A '2 ' '"+ '+ % '' 2, ! '+' ' ' 0' *' 9F % 7 ,' ,> D# "7 77

2;(7 ,7' 5 3 7 4 7 ! =% %#4 ' + S " B ' ++ '%%P' 5' 2 '+2% #' U ' % 5 ' (' %

"! ! 8' Sr ' S 'E"' ' 7

+,2 + ' ' #+ % 2" ,' % ' 5 ' - ' 4 '4% P%" ' '+' ': '++" = %

A ;5X ' ' ' 8 cS 3 d '^

'%' +K !3%+ ' '/ ,' ' 7 & ' > %3' ! #8 # '^' %!3 2

; A

6, E' 1 Z Z 2 2 ##^ ± ' " ' 2 C 6 K* 5B' 6J ! * Z

' < 'D) ' + X & F 'C +%* 7*Ai5L #?P*' ' ! ' '! ^ '2& ' T 7 7<

0 . 0` - ' US ' á ' ' 2

h' #J

@4 'v '# ' xX 0 0 ; # ' 2 ' ' 0 3

+,!!7 p < G++ +%%;#F 'C .K6'%< P2A6 J*< P*U>6 ' ! J ' ' ! 7Z ,+) 6'

#"*6'J ' 7 '% 0' I)* 7

(0 (' M < + %5 I ('5 % L ,0' ' ' '4' 7m!' 6 %P M) '&'+Y P +X* ' ' ' (&!' * '3! ' '

R n T T @ 5A' ?n5 6' 9M 5 %' 4 '5 5?5 0' ' 6% 4 ' 2' 2' ' 2# '%' ? ': ' #P ') I ' 0, !5* % '&*F' 2*# E' XX 8 7 0! ! ! !): 0? 77

;;^) Z -#' #^ ' ^ +^ j ' ;U ;*' '($

CC 0' g' 7' 2 , 'X-S P#, * +' ' +' #6 5 + # M ! 1 5 @ , 5 + 7^!

& I +, +' #P') = ' ' ' ' 1 8' 0'P@ A*!0 : &' '; 7

C%2 % %U' #%(' ,' % - : ' # 'M, ' 8")

E

/ ' 8

' 5, %' 0BA 4 X T n % V0%0XD' ?0, %' XA n A0X X" 0BX'X 'nA ' 0 ,56?n0 ' & '[$ " ' %' "(+ '

' 1 % ' 5%') E' 0 '0 '4 % '

W ?5 |6 ' - 02 5 7 % E # 6 6 ` ` ` ` 6 6 ` ` ` ` ` ` ` ` ` `

E I 2X X B+ 0A

' ,< 'i 3 5 4 ' " T ,n ,' <' 5' X"X 0'09A'?n0M 'n ?0'n5 % 'nM M' ! 2222 ' %+ , ,+ %' !' 4'7 ' !%4 %4 , !' % '= + ' '"' !2

' < ' 5T '5 5 3"' 5'a '" " 575 ' 'XAA XAA5X'< % "'0 < 3'N ' % 4'2 : '+ '%!' 4' '7 ' e' , #+ ' C' P B#'"

0' J2 7 g 7#0E ' . L ' # '("0 . K 0 %' # 6 #' J1 : 0@1 : V c @ ' 0

A' H= Q Q -= 'X = A Q) A=A = B (A!!=!XH = : ' ' ! I A' F Q = !X I Q X !HA' 8 = X' I ;>= B8K - =B L ->L- > K Q ' 7 B; I> ' T > I 8 'A

K'ng 'nA5X`nTAn' " + '4%: 4'+ ' '+ ' ' % '7 ',,%3 2P

E2 ' 'Y @H@ 2 4' ? ' '%2 2 L @ = 9 [

[illegible]

E' + ' @S@ ; '9'H$ '2 4'? ' '% L'@ = 9 ['@

[illegible]

E '" . E (E ; (2b(2 VE<AA ?b EF Q ' 7> 7QA

[illegible]

G:9 97 'C Q 7 6 +1

[illegible]

& -ʾ)ʾ

ʾ ʾ 4 ʾ

[illegible]

E' + E G G M

[illegible]

E' + ʾ \ <- ʾ Gnn ʾ ? '

[illegible]

%6 (A 6(ʾ > ((< + %(Z 6

[illegible]

+L9E ʾ . 1 ʾ < ('

[illegible]

J # K # / ' ʾ ' # (ʾ E' + ʾG% %

[illegible]

% ' (/ f

RF ;' H ' = ' S

E' , #@H'@ 2 4' ? 2 2 2 L@=9 [@

B

[illegible]

/ ==8JH f 'T 88 C O, 'O D' Ng 8 ' I' 8 + + 3 + 8 8 J. 9N

[illegible]

$' LL8

[illegible]

dF K' ;# ' G L) ' 2 ' " 1 P ' @ 1 'G c 1 1 1

SF I '7 m9 ' 5 BH #D ^ % '<' # G X c 8 n J ' j 4' + %4' 3 !'

(, 'H 7 F o'97 9;LG%

N@)' 'M' 88 M' ' @ F & < 8 @ @

E' , '@ ';'9H'$'2 4'? ' ' % " L'@ ='9 '@

/ *C' H

R' G2,P' '- . 5 ' 3 3 ' # 8 " 8' ' C 8 dU ') 3 <-' $7 I

' ! 7 + < ' ' .!G'7 !' ^ ^ . 2 7 R RR ^

6_' =VJ p 56 5 6# ,'2Q.9? 'K, ? .

[illegible]

%%C' . / +0 * J0' M95 '@+'

0>& P<2 8 0 / < 'I8 ; 62n! 7, , 2 7 9(; > G & ! !

! 9 ' 7 ' 2 # . ; ; ' G 7 75, j (' 2 G 3 = 4" 4 D2 4 ' 6

.@ 8 '6' A + p0c KU

[illegible]

<d ' ' ! ' 2= + ! '# ! 7 (' 9 (' ' *,2n9 (' ? ' 01565 F _ C;

[illegible]

; 7 G' , 7 7 - C-; A '/,/ (0' /M N. :

;') 7N9A'<'L N <' @' ' ' &6

M 4 ??) J$ "+' \c'

9
2 ,,' :* ' = !' '7 B+ 2 ' ! ' - ' ('4'> : ',M'R' &PC - ' MP1 E' +,, ' S=' E' GG' 6G' M' &7C 7 E ' + ' \ ' G n n ' ? ' ' # 4' M % +,%7 " G M?
5 < 1 5) G M 'D'P + ' ') M> 5>' ' (: ' ' - ' # # ' %' #' ' ! 7' 7
+!% +% 2 % " ! " ! ' ' " ' ! ' U # , ' !' E
'= C' 8=== =&\ ?=-=$ 3eA=' ;)' PLB-AB8 =-8> >8; >; ' = ' ' ! K 4' %' ! ! "
' * ! :-' ('U# ! "2 ,,':92' (' ;+ % +52 % ' ' " = " 2%2'#U' ++' ! '& + ;+)'B 7' ML' % ' ' % XB' ' # ' ^: 4& ' 7 C/ 7
K / B 5 59P 9D,(,MMM E 0 ' (p E %" 4 ' ' , #U!'! 2' '!" ? Q ' / 4' R96 9
#* C* ' #*X5' #+ .+ 2 ;P !F* 2- ' '!0 % k# '* 6'P)C' 2, = 7) 2 +%F+ #' = +% % % KM ! 5P5 D' ') '
,% < M p (7 4 ' M7 0 :' S A U B?U0 #U &Lg' C5' L 'X# ' 7' C- ' ' ! " ' -+
U - /L>']BF ' FBK>' ,' L I' ;>K' B' 8' DB I>=' ' 'R' ; '@A*)' ; ' J>=>K ; &*)' / , ' + M " "7 M*# M%' C * ' '+7 7 ;' %) *')
!& ' 7P) I ' " ! ' =' =d _) = A& P d 7' I ;>=L-' 4' L 7=K / i' > 72' R' *M 5 %D I & '5) G' I % ' '*)' ' ' p +#' 86 ,%'
', = ' ' 2' ' ' ,(' ' '7P' I' '! + 7' .' ' %(4' % !' = '4' + +,' ' %2% U' , 'NG2 ' + E' X*' - R6 +,2 p 5) ' P* J

3 ! = " :' + ' * 'C #) (*! " ;" ' ' ('L = 2' '% !" ; % %# = % %'(' %2' # * * 5 B# 2* % ' +7 H ! 6L6% ;C' p' +7,' *U% 6;' + 7 '6
6 % ' # ' ( ) ' %M,&B' $ +! 4= " % #L = C.
7%!3% ' (' 4 ' = '5 ' ' !L ' 55 4" %! ! " '7 % - % ' ' %(' ' + ' ' '+' 3 4 '-2 3# > ' ' 2* ^' D ') = '" $' ' & ' ' !'! '
5E , 0,<7 6T <' 5 T 10A' 5 P 0 % ' = =, ' 7 = # '2' 2' 4 3,# (2 A a ' 00W ' ' 7' .! ' & ' '
(M%3 4 % j2' /& 4 3 1= .' #4' - 45 %4' 2 4 , ' '2 55 !9 D' *2' 2%4 ! ' 4 ' ++ (5' 7C' 7 6' ! = ' ! ' ? ' 8
79' !8% = ' \ = = ' 5 @ 6 %! '" 4 ' ' : '7' ' 8>`' (! &' ' RE ' 2 '1= D" A' ' T' ! Q 'P? '7'?
@ p 1%J ' G D M n ' 6XA ' ($' 4 ' ' '3 ' ! " + 2 # ' ' # O 7 ' !' 0' c% C 9 6
#'Y ',, ' 2 4' '"'%' =%(!' #2 2' +, I 4' + %4' 4' 3%!' +, % 4 '% '2 ' ,6' X < 0 6C ' 0' .' H 5' , C ; ' & ' ! ' ? ;; ' 6
5 L 5D 0A' ' * ' E 6 (' 0
'> ')5' : ' - ' %, ' %: ' * ' &' % .(%(' 'U' %, * $%: '=% + % '+ + %' 6
81 1+8 ') 1' B 14D 11*E' EE e Q P' A =.' &' =3' 12 '@' -3-_') - .4GP'] J' ' $/0,' S3; >' 7>] ' 7F * 7
'U 3 !' 4' '! ' 5 ^ % : #6 ! # ' !' j ' M> %* (2 - - (4 (>' & /] J]' d
5 77 ' % 7 5M ' (% 5 # G# ' ;# % + 2#'! "'3 !' %UU 22 4' + ' ' ! ' M% 5) ' ;' +0 ' ')
'V ' !' 4' '3 ' '2 ! ' '5 =)
' ' ! ' ## (6' & F I ++' D%' P= +, ' &7,F' ' P"6
' ,% @ * AB7 ' 5 L ' ??? &)' 0G @')=) 5 G >' & B' p) '+ M ' &F'
7' L + = %'% '6 ' ' ,%' '+ '%!1 (& ' R3(' $ %f' A W' R')"= ( )' =)5* G' '
(' = %4' ! "# 4'% h , %' % - F4 ' D%3 4 ' ' ' " = ' + 2 '+ %# % ! '%(' '% h , % 0! ' MM +
9MV(1*, A> (0(% 5 <7 '%#= . %' F('= '#U 6' E ' # D - m# ' # ' MX' 7 H@ ' Z' 999
2 ; # + %2 : ! ; I 3%N ! '# 2- ' B& (' + ' (' " :%9' 7 '= 24 ! ' (' W2(' ' '+ 22+(I N' '
6 ,% ' (' %D (7;K' ;' B+(1A 00' EL + ' 2 7.' ' ,, ' '%: '7 + %' 5* * ' p ' '@ 6M7 [' ' . _ = *.) M>+#
3 +!' 2 ' %' %7' : " =' -22" B ' ' ,, ' 2 4' + + := 0' + ' ' '+ #U'3 " E) Z# '7) & F p .50m ## ;L' S+' !' 7
<, 7 M?n 6, MM7 ' E 5' +,'' % '%4' 3 ! ' ' ' ,%2# ' ! '))8#! I ' / ')) '0) ';) 7; S # H Z !
! U% H !) 0 4 0 ' * ? *^' + " , % % ' : #U : ' '#U ' = ("!)' 6 95 ' + Z; , ' !A "]' ' '
! 2 '2 , (. ! E # + "P ;' *# % ++, %#' \ 0' $ < f # # = 7
7 (%
((' ' U' 2 4 6 ' 2 ' 5' 7 ' 6 ' ' 2' : +2% ' % ' %4' ' T % ! % S ' %!0! 6' ,: 7 7' I 5@G# 7 ' !) R & ' 'c7 !)! [
4 ' # %, 2 = ' ! ' 00E .' X9 P' ,& F, C*' ')7 ! " I J 8
2 2 U6 (' !("(' ' , 2 4' `P20' '6#' %C*( )C4#' - ' 4 %2 ' '+=;U' ! +2 ' ' ' 6' EX1
> 5% p 6AA 0 7D , % 6 > p ' , % " %' p ' %,, 4# = ' 4 % % '
= !' (! 2%(' +' U' '%22 4(' 'U '7C 2.75! +2 ' ' 'UC*^ 2! 2 7 2 ' ' '#U' ('7%6' B* *' " P+ *A' #)' , Kn 9 ' 3 %' H H '
? < D ' 5 ` 0 % B' E E ' 5 , ' '(% 2 * ' ('= !' 60 7 $) ( ))& ( )* , # ' ! "!G ( ) 0% ' J
E' 8 ' !8 ' %!' ! " ' = ' 4 %' ' 4%!' %j= " S% ^' ' 6' '! ' ('% 'T " '+ ! 6' #' '#*' 5 5E , %' " ' ' #
#; 6 #* ' ' * 6A * A' / #%2 %4' ' , J #' ! ## Z # ' D%,) ,61 'm01
+ %+ 2 '+ (' 2 2' ' %' = ' 4 %7 " % + '2 'U % '%4 ! '+2' !, ' - ' 5 4 6 % = ;' + (6 6 4 ' % ' %' *' 0' C' 5' H' / + ' M' * ! ' &! ' ! ' 'B
6d1 11' > 1 4 e *+A !)E' ++1')81' 1 <+ 2 0 ' = 4 ' ! ++2, I N' ' < ' ') * Z 7' ' &7
!7 4 ' ! 4%!' ' U#' 7 2 U 1C C F#((' #I 3%N ' ! - U((++*#' U' +%+ . '+, ' 3 ,%' 5' 'K 4 #F I; 2' D)' 2 P Z 7+ - '2% 2+ #
' '(' A5 ` + (' 05, ' (' 2, %' > 5 # = ;%! ! 4 ' ! 7 "6' ! (# ' <'# 7 " ' J 7 ' !
%22 ('U#' 7 ' ! +2 ' ;' ! # # ' ' ' = ' %22 ' & ' %' ' ' M, ' % , ' 2' &BF . ')' N ' #
;AA < ' < T' ' 5BB' ' < ' " % %(+ ! " ' ' ' ! 2 ' ' R' A' ' ' # !' ') # ' %6 ! !7
4 , ' ' '22" U#+" 2 % 'U # ' '" % 7' 4' ! ' ^ %,3 %' '! (m! '7B#+" 7' 2 # &.F* ')+ ')) ' 4 &' ' ! "0 G! 'W 7 :
R 0 7 ' E 0 ' %;0 ' 0 ' < 0a :- '22'# +,"7%4' 4' ' ! % ' S 2 ' # A7 $)' 7 ' ! !!
#' ' '7 ' $ ' ! % ' 3 4 # 22 2 (% ' % ' & %' Q #' %' !!! '8 ")' ' ' !"
1P1=111 '+ ' ' ! =' 4 , ' '4' 7%2' 6'
2' 4' %!' '!' '+ # # ' & FA' *P"*M ' $ <$# $ '& FB +K 'X H# ! *' &" ,F
*2 MB' & F' '# :)= 7 ' % >7' & F ' (&= ' &*F I 6'
' &RF' "+ # & F*.) 77 ' '"' p ,5 5' & F

9 7E ' - , , ' M% : ,' 9' ' ' ' M' >' ' # J # K # / ' ' ' ' #' " ' M>8; B' . =
0' 0h (: ;F (5L5, 5L' I '> 0 ' % 0 ' " (' (E' L5 0'. ('B".f52B% %! (' #U' ! + 2 .0 '7 ' != !2 ' ' :% Y' U' '
x' -M' 7 'JU' I - ' -J== 8=J= I]]=J==-= - ' ' _K '> 8> 7 ' !' ('2 ,, ' : + ! '3%2 ' U' %!' (' + ,, 2 %+ , '
J' = J = m = ' J ' 8 = M) d m m K _ I H J 3
9 ' 5XA< < A D a; % T' 0, T E 6%7; 0E ; 1? A A' 6? < %<' ' ! '3%2 2% '+ I :3%N' N8 ! " ' %:3%4 '%!' + % I' '! + 0',
'K) ' h (% % M 7F D 7 % 5% % % ' % % 'S ' ! '1!@ '5#; @@
% ' <'5 ('?\ D' 6 D' dF ' == - B' '4 % ' ' * 'C* J5, %' n? 9' (7EA ' ,g' + ' M' -2! "j' 3' % (%3 - ,= !' ! " '4 3 4 ' ,, ' '
0 7 q 0 55' 0' = % 4 3 #%!!' + 7 += 7 7!' '4 '4 ' ' + 4 4% ' '))+7) +97' '= %
.' M % % (% % (5 7; 4 % K' ;' 0(' (A , a I 0 K F E (B5K? L K5, KK B 5+, I 3 ' - ! p :3 4 ' %! % 3 + % 4 L%,23 4 ' 4 '%' = !'
7' %M (%6 % (%'M 'i, < % (E' % '% % %
4 ' <' %) 'E 4 ' 0 <' A TX' 4' + 4' 4' ' U' +' ! 2' 2 4' + 2 ' + %
0 5' ' 'L' ???
#' D 5 M?0E<% ,' , ?' , < 0 p' ' < <%' 5 . < ,% 655%< (% T ,' \ M! " ,, %:3%4 + 2 0 '7 h , % 4 '% 7 %4' = '+2% 4 #
' ;' M %%' ' 0 (< < 5 q (7(< % % < % ('&< : ;' (
' A5%; 0 g& F ' A 55A 4 0 A < X 4 ' . 55DX55X A Y %F ,< 'MMB ' ', '7 '22' ,, '! + ' : ' ' % '%' !' 4' ' ' ' + 'B -2' ,% %6A
/ '/ 5/ ;' ' h' 0 1G' 0d5 ' d' 0' q #0' 5' (' %= %#' ' ' : ' ,' #' ' ' % ' %' + ' ' ' 2 ! 2' !2
' 5 5,' ' 0B 70T X' % ! % ' % 4 ;' '4% +' + %('2 ' # +=;' +, ' ' 4'%!2 4 '!' ! 4' %!
'% %% 4 ' (' '5 0('5 (< % % %% % 07 07 ' %% %% %' '4 ' '4 "2 (% " ' 4'! : ' '+ '#', 2 4' =* #
' M,' / 5 XA' > X' % ' ' 5 < 'g' .5' % %' ' D 5<' 59%' 5GB F' 'm12 + *' +"? ! 2%(' (,, '+% ' %' + %= !' +%2 ' -'5! " ' ,, ' <
")) 2 p 5 ' % ' 4 * ' = H -9 -J = = ' = J) o))
D = , ' X% ; ' D7T 9 0 <) 0B 0B% 0M T < A 0A.X ;0 C0) *q*)) CC ! K)) C *P*X] % 6* P5)) +P ++'

AA5 a' .X X' E% ' T X* *' D M XV ' <% %E ' ' ;+2 % 4' 2% '7 ' " '6
1' ' 0' 1#5' / 0' 0 5' 5' 6 5' ' 0 ; ! L # ' ' ; & 3' " 9 '% '
% (' % (' %% % 4+ 555 %0/0 ' 4 (%0/0 (' % ' % XX ! '#* C p*'. CP M9!
8 - - U' 4 M % (' J -] J - AD@9
S F AX LXAX X 4 E, , X?PP+ p ;BP) p % 0 *P* ++ 64 .6 Xp#B*' A7 +*P PE, + 6+ ++ 6+ B;P'

6 . 7 ???

E' + ' ' ' ' ' 2 4' ? 2' ' %2

F 77 D? 5G, ' ?7&' ! 'C

8 2C^' &' . , ' #? K% ;F 5 F '5 '5

#G (F2 6.

[illegible]

E' + ' $' . @' ; '9 'H$' 2 4' ? ' '2% 3" L @ = 9 [@

? *G '9? .*)5. p

?? 9'2 9, L' ' 0? 0 ! 7M' d 7

'+ 2) ' > +, A' (5G5G "7 '7 (9(K5# #G0 '7 B

)# ' ' a7' B' B& 'A$'

[illegible]

G 2 b C

H@T ' 999

[illegible]

YY . = ' 6 .7I!

' '& !^' %%2,' 3-:''!"'-'B 'T .'!"'- E' + ' E' ' G' \ E' + ' \ P- ' Gnn' '

J B+ T' 5 Q "3! G M' E 4' M% ,%2 " G M? 6

'!' '!+,% ",= " *' ' SS' # %4'%2 %4'+ ' - '' =#"' 'I '6 ' ' ' 2)' &' "'#]'@

%' % '5 7' Q 03KF _' * * .. 3 ,G 40 .. ?U .)"> 6%' 5' 5' ' $ ' +' 4' K"! !"

'5+' "' %' '+2 !%+'2+'4', '4'%+,5' 4 ! #-:'-(' -*''1 ..'*-; " 7 : 7

7 5 T',6K % M 5 5h%3, 55 W) 2') . -'*--' -< (-.U D%' &'A.$' '" '^!' & D

2-' ! P 24' ,'%' ''7 '2' ' ' %#= %' = 0'2 -2' ,,2;#) @ 6 9' T%F D 'E #')7%M 7 MP' 2 S' #' 'C '

K' I 776% M 0 % 0 E I' '!+%# = #''%' '+6' 0 G' MC' 'I '=K =)' 'K' D' ' : 7

%+2 ' = % ;,(' +%2%4'!"' % = ' % 42' "#4'%+,% ,%;'U' "4 +' 2 !%4' K' &JF ' ' E H P D ' !' '' '

D ! '" = %7 2-' &C #'4 ,''= %#4'' ,E' = "+ ' %+ '= %' '+'2 2%7 ' ' % 2'+ 2 (8) = ' = #!&' E H 'P D ' !' '* 7 ' "'

5 : ; E 0A' 5 % '! ' ' ,' ': '4' ''+2!') '&' "H $'& =!' ' "' ! # ! "4 '

L' + %' ' *' ' ! '' ,' '%% '7-:'D!+I9 = != !!"' ' 3 #+%2%4' 8 # :I :' #: ') ' = ' K : ' "! ' &! " 7

A.55 % 0' ' K' (2 '' 4' 4 ' # 1'12M2# '),) '$# (! "' # FD%' ' ' ' 7

=B*!&')' '')'3 #4%'7 R2' H6!, ' ' ,)7' = '3%(%' %' L C % (K (' *P6' ' V

q >0pM ? 5 Aa@ >' &M ,,' "7# ' %('4" 5 4'.# 4 ,' " ''S," 2 ' C6) '))" ')%6 7 ';%' P 6' ']' '^'7)6

6/ ' += 'D2' H* ' E9B:' '% *' "@' 7' '+'%354'' 5 = 'T 6' = +2!' ='= ' H"= '" G' \= '=" @)'8)7 ' '

2+2''3%2' + '!'+%+ '4%2# & #') #)'') > = ')'' ' ' % '77

)) = 'H)) = ' ' "##' # ; '4

2 : +22 2' '=%4 + ''"'-' 4% " = '#' + ,C*%22 (-

M ' % I %% ' M E ' 'C ' 0 'j' ': ''/.

%2%4' % ''' 2 '= (!#2% ' ',!"'-' E5 51m C,2

7 + "X< 7< 56B ') 5 > 2 4 3 ' BM' 2. d)8"' *' ' N = N ^' & L&

,!' ' '#"+ '' = !' , '4' C' 4'!"' ' 7 +='%!' S '%(+2'++ .' JD.5' T' =*#' +'M . ,& 0 %' ! " '

8 , " 0% '5 ' 2" j%=#% '= ,'3 4 '+") I '1!' <' ' '"'' 6' ^' &"' 'C ## '7

#%+ ' +% U5Q5). %)5+"' '+4' + B F? 5!6 5% h5? % -2' : +22 2' !'?U'!"' 7 X+>*5' &)'? ' 8 . ?' 7"' # 'H' ^4' # !' ##

' ! 'C' #p + Z' !' '= C9'3 C 2#' ' - # ' M # L #* #' ^

"' 754 ' , 65X 4' M<#M' g#J' p Z 1' 550' %PC CCP 6 6.'. '.*'

'T' M ' G^ 5 ;; 'D2^! ^5'@ U0* ' +

<0 < % 6 5 %' ' 2# 4' + ' 'V,'+'" 4 ! ' @ \\ 6' 0J' "$ (!

:5'!' 'B') !!" T %' 43!'!' 8' '" 3 !'# 2' +,,'+ ''' , & -' = ' ' :> # =9' ' '&' ' " "

.' @?T 0A' 9 E, 'W0/<< ,<' ,9 B') 'C !i' ! ' ' ! '@' '

#4'%+,% % '15'!7 '-' 1' %6 5 + 2 4' 5%!' %2+' 2 '%!'+2' ,,'T .!"'' m@' A' D! & " Z

0(' 5 ;' 5 > % #6' # 5 ;' 5% 5 E ' ' 0.J@5 4 '= ,'+ (' '2+,') = ' "'))) 'I' D '< 7' ! B ' '! 7

' Z' 2! # !'# % ^+%' ! ' ##'3^^#^ - % #a22' *4 !

?I0 0 0A' 0 56 ' !,5' ?0 :' 3 ! !'! 43, '7 , ' * CB' ! Z')' & F M + U3' MI' #+ *' *6' ' #

3 !" 2)'24?' ' ' K' %2 %' "' ' ' '%!'+2 ' ,,

' '% ' ' 7XA5 @5A' R " =;' p 24''-" 2%%+,%# ('1' ^ .$' IAR+ ' 0c<G' " # &6 #' & F') "

g' ' 5' 1' ! '" !'%4.'= '4'%2''" .2A $ (' ' =: WJD' 2' ' 1B' ?, ' + 2 3

L# 3%('% '=' ' 4' 2' +%(' 3 [&F I 9+7 0 G ' = 0'o') " '/"')' 0 G Z) 0 G0 7

'8 IA 8> >R' 'J';>K # % %4' %!' %,'' !2 I 3%N - 4 ' ,'24 ,' ' '= !, 6' ,+,

'3 <'E '47 '% + # < , K',< 2 ' '+) 7' ^S' #' MX' H@T'

8h 'J3",'!" '2, %' ;'!"'U'#I 3%N'P"%K 2% * %24 ?9 '@'0G') ' ' H =' ; &$!""(' '?

55XA' ' ' ,<% '67<* 2 2' ! '2 :(I N%!' 6' 5E' H 5' 7 ' 5' 0' P' ' $, '#4 0'%'!! !' !6) 2

1>=B JL-' K>' 8B-' K>>8=' 8A T' ;>K) K> = >'T+' %4 U+'! 2' (' = " *' ('! = ' JX* M +' M+,C %' F' . 6 0 G' 7

!+,'' = 4' %' '# I ' ' M' #' ' & FI ! # C!!# " L7

&8; NAB8'UQ /L>' ;>(>8L=')'' ')>K>>' KQ ')' - !"= ' '+' 4 '3%(^ Y&#! ' !' '$' &F' H ' 7 ' ^4' %'!!

J 0.1 T"0' ' 5 @ <' " ') ' !"'%!'2 7 '23 %' % 6'

7 %3 ' '!!' -,4','23' + '+% ' = ' %: ' L% '4 0' ,+ ' #U'+'!"32 2% ' ' j d $ ' ! ' ! ' ^ ' ! 7

5(<7' @5<> < a;5B 4 "+ ' ' ! ' # U' * M>I ,% +# ' 'MC' '&!' ; ' ' L65+)'

5NL J 6' Q >' >>8;'/L- '+'! 'M ' '% "I N'!'2" < @' ') ' #" ' 0 G' 7' '!V#' ' "'^7

' A ' ' 4 '!"+' ('2 % # 6&')) 'c ' $' ' * B' 5 G !Z ! 0 $ @ 5 $

A !" %!' ; '!'232' 6' " ' ' ' ' &.0 J F0-" "# '* K5;

('+'!' (#, 2 5 '2&'%!' C' @ ' ' ' ') ' (:

' = 4#L% ' '%: '+%6' (@'0G' ; '0G')) > '0) =) ; '0 #G' +00G'&-,'

' + ' -, 42,'23' ' !'" >' j M< A' I #M ': :'5 G+= 0' '*' @ '0 G !'

'4 #= .' ' ' ,5%'+'!"'6' ^>*'0\/G CS*

: " %(!'

V QAE' M% : 4'9' M>'' J # K # / ' ' ' # (' M>8; B' . =

_P5 g5> eA 5X5, T 0 "5X<'M ,< 22 ' 4''4 4#B

5' 7 /5 6' ' # 8 666+ '% 2 ,%' %'%!'%22 2 ! 4'42 +' " '#= %'!'4 ' '-!6',

(' .0'2L' > MVJ' aT' . A 5 >5,A ' '5>5?' 'i 59D M 0,,' ' '" 'I' '! ' '% " 34'+,%42%',2'(%'+ 2'3 %' %' + ' '

DM '95A '5 5M', <'E5 ' ,5' ?G59M' 'M95 '4 < ' ,'4 ' % 2 #*CS4+' ' !# 7@ $ ' !

' 5M' ' 4 ' X'5 %'7<A ''M> ' ?'VA ' H' % '0 ,',%< ' 4 '1 %,7 '%!' '%4(,%9' ,,'%! ,'2' ' B#P"+p ' ! ' ' "'+

0 6 4 D ' ' 4' '.6 * 5 6 % 9C 5 6 +!' 2'+,%'4'%' ' 42% 7 4':'!2' 43+%2%' %4' .

D '1' ' <; H'? @ 7' BE' X . 5' B!XH5+ p ' '4% +2+ 4'% ' >4' '+'9' ' '.0N% 3'! '4%: . ' #7

5X 'T?D , ' ? D'&E ?'5> 9 %' 59'> " 5 'M0,5 5D ' '%'!'%+ 2' ! ', 2' %' '2' ' 4

55' 5 19' 5 G' /5' 55' 5 0' g' 5' 1' 6' /k0 /-' '= % ' ' % " '= ' '!'4 ' ': #U' %'+ '!'4 '%, ''?

A 8 > D5? n,> 5,D5 5P,'5 5A' ' 59 ' 5' B' 5 5 4 '9V , 5 5D aD A ' = !'! : ' ,,%! '! 4' 7 4' 4%: '%'4''L' +,%' ' +'#'' ' j' ' J

M BA I AA . 0 X A; A A * * M B 0J E 4 MA; B6p 0 g

<' 9?'5A ' <' A'M 5X 5E % D A1 , +>;,, A 5 %>C ' 7 %4' % " 4; != (!, 2 C+ 4 F(#+2+%2 A 6'7 2' += %!' 6

' AAV'<+ D (#)') % ' 7' ' : < 6 ' ' +2 + %(6% " (+4 % ''''!"' ' '6' +

?D ,D ' ?, ' , <, +47> '5, < 4 ?'DA,,;'T L;T' 5 4 '+ 6 "2 : , '= !' ' '4 ,'%!%' '%4' -!" ' %+ 65+'

?0' 50 5 0 0' / '/ 0' 1' ' 66?6' 6' 1.' / !% = !+ ' ' ' '% '3' !' 3' '' '% '3' ! '??' ' #''4' + %6

<5 < D' '5<' p ' 5 > 5 M5 <' D 5' T6 ' 2"NN' ! P2 + '+, '%% 6'P

' 5 < '6/MD? ' p ? ?5' BT ?, ' 1S 0 ' 4 0 1D ' *+g<*+ ' Q ; + !! "0 '$ &' "7

'7' 7' ' ' M' 6 6' $' & !& 7' "

5 ' "5 7 5 7 7% = 0 5 < <7 5 D 5<' ' ' % 'I :3%N

E11 7 07 0 ` 100C, ' ), `17+11 `4 U 1 + , %2 %4'2 ! 4 += %!24 = 2 : +2% = '4%! ! 4!'6

T M < ', < 5 0 <M '5 (>0'M *5AB5 .dK;*0@1 m5 '0 ** 5* 0 5g 1 0@ 5101+5 d0('(4=4A = ''

6' 6' '2+222' = 4'2 + 44' %!'(4' '(4!2'32

p A X0 0N;5?5 ' D 9' 5 X 4 7 *;5X 5 A 7 0T$'.

5 55' 5' 5' 0 5L D E 6#' 8 .7'!

?' > ' 7 5 ' 4 D5, ' < 0 5 L5? p 5 5 < 5 M< 6,' MI :3%N%+'' ! %! %4! 4 '7 !2>#= ,2 oN% 3'! 4#'.

0' 0' 0' 7' 55' ```9, M 80' K' 5' 5' G ' ,'!' ('2 4' +' (' ' +'22' '!'4 '= , 2 2+ I 23%N%!

.' ? , ' ?5 ' 5 '7<'9n ,,,9') ' 5 ' D? <' 7,, ' 43#' '!" '' 22, ;+'!"3 '#' '2 7 3 4 ,' ' '27 #U!'2, % #

7'! ' >X'55 'C ' 7 ' .B' E 5 5 '-KS, ' 4 '5, ' ' +'! '-'%22' '!'2'4' !"'+' (' (#' '!"' ' '!2;"3'6'2'+'6'C

6666 >'>' ' >>' ' J0J J 2 -1* *' W*' 2 ()* 7 . . 1 (' <* 3? (* ' ! * ' (8 '3'E

P' rA 'C)1 '1 1 ,7.'I7 +,'18..I'5 12*' A <' '?-G'5 (*' W' < ' =

9 $ # 9 $! @ ' 2 4 ' ? ' 62 " L @ = 9 [@

A' 7F+ , T` #& 7 7 7' 666 7 ' #2C% F# ' & ' / 6 ; C' - ,, # T ! 42* 2 4 4 5 I ' 5

& 6 M ' . ' GL 3 S L' , ' , 6 . ' 0

/ ' 7' F 9 % ? , Q + ' ' F9%7 A' F 67 ' F D ' 9 ' - 5 ' F` n % ?' 7 n ' A 5 8 +

FE c' 76 ' % ` % n F' 2 ! n + ' % , , 7' a 9 , F& ' # % n d 7F' 9 ' Q " %

6 5 ' n n ' G 7 ' ' + ' ; ' n

9 $ ' G 99 ' ? B ' V? * B 66666 " L 9 ' . ' . # o, 4 ' + % 3 ! 2 4 U ! " P '

& 57, , 2 n ' 9, ; " 5 I' 2 d 7

X Y' n' L ' ?E

< ' $' <6 < 7, F' '

E ' + ' % ' _ 9 Pm' P % ' 2 4 ' ' % " o' %, PME

? , ' G +' 7 . G d ' 2 % 6 ' ! ! % ' o O ' "' 7 2 7 (' , % ' o ' + ' " 4 " "

F' ; " B ' ! 7 2 2 5 ; 2 G 2 n ' ' F G) 7 . 7 # % ' 2 ; K + U d

G' 9 G 2 ' & 9 1 5' 9' 6' # ' ! ' ' "' ! " D

?3' / . ' n (' . ' 69' G ' 9 & ' . ' & < 1*

% C # K ' 8 ' % ' 11' % % 66666' ' % 2 6 H ' E 7 5' 2' U % 6 ' 6 0 * * ' 9' 4E) %4' ' ! " = (' ! ' ' 7

3W ' 3 - 0' + 3 ' $ ' $' / D ' ' $ ' , ' ; 3 ' ') ' U ' ' C? ! I

I , - ' , 8') ' G ' 8 2 8 ' , : ' T ' : &' 0 ' 3 G \' , ' , , - ' 7 [U C & . 4 3 , &

8 ' Y ! ' e' , 9 G : 7 ' P27; ' SS' ' 6L' 7' b+

6 6 6 % % 6 5 p % 5 , % 6 ' ; B' _' C' %6 6M6' %1g H T' # ' %' > ' + 7# ' ' H'

. X 1 J' ! ' . ' ! ' %6 ' ' ' & # ' ## ' ; &

1 ' 5 % 5' % % 6 % ' % % 66 6 ' 6 PP ;D * 4 < B+# p 67 ' + U++.

' M'

I +, = ' # % ' ' ##) '
d ! ' * ' ' > >

' L ; ' ! A ' . ' (. ' . + > + ' . ' 6 $. * ' $ * . ' : A' @J! 232

I _ S' %' 6' %% 8%%K# 2# 2' 6 E % 6 % 6' . ' 051 ' ' G' Q1 * 1 ' 500 ' 1+' ') +% +%# ! P + ! 2%2+ P' V ' 6 2 P; ' - ; A

A' (, ' , % 9 ? ' , 52 , ' 9 (! ' 2

K ' ' L 4

' ' , ' = (

E' + E G'G M E' + ' \ - 'Gnn'? '

[illegible]

:G$ ' .< (' H . H . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

[illegible]

E' +, ' J9 J P@H@ 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

V' 'Q B ' '5 M Q ; ' ;M 2 `B'

[illegible]

' O J B& i& B # H :& 4 B 5L" $F &(L' &JB B $ 55! 8 ;8 >

[illegible]

+ 1 # ' @ e @ ; 9 H '@ L I . 1 # 1 . 1' L @ = 9 [@ 5

') S N #2 ! #L S

+ 7) ' & 2 &9 ' #a 6 , ' > 7 ' M'

[illegible]

n .6K ?? - / / 0! &n + .

F ' ? ! 5 .' 5 L ' @ c ' A' ?2 ' .

[illegible]

.3 W 2 ' , 'G') .]

[illegible]

7 . $ # < # ! . 7 7 ? 9 G ' /0/ G)9 9 (# + /0!+0 1 J& @ + @@@CC.CHP6

[illegible]

[illegible]

E ' + ' . ' 2 4' ? ' ' % " 5' ') c' ^ ' @

[illegible]

é .V6%,%2 V BG 99 ' F/Gj F2G ' G2G 7 ' % j

E ' , ' F . ' ' 2 4' ? ' ' % " 5) ^ ?

[illegible]

n97,' 2n ? ` FG #L'. ' ,%G 7 ' 2, 4' V9V ' 9G77, % ,

[illegible]

.6 9F 9 % !F 1.5 8

[illegible]

E ' , ' T . ? ' 2 4' ? ' ' % " 5 ?) ^ ?

G , ' .' G ? I - - G ? 5

H ' ! -F

[illegible]

E ' , ' ?' ' ?' F' c' . ' ? ' 2 4 '? ' ' % " 5' ?) ' ' ^ ' ?

[illegible]

J ' 9 %9V C

[illegible]

+' 6 1S -0 ' U 0! ' - .1' &9 .7J97C) ') ' G2n ,,'

[illegible]

@ (# L 9

E ' + E G G M

E' + \ PS Gnn ? '

[illegible]

[illegible]

A ' K ?+B 5X*5 %K E ' + ' E? M6 G M E ' + ' \ Gnn ? '

[illegible]

AC$Y ' F*#& F"9-7 # ' InBP<)@& I ' H&) $ " I75 G) ' '" DU)#A_*021o2 ' &!))) ')))T ' !) '& 92EM9.

? > 6?55 T @ ' M% : 4' ' H . .H ' . E . 7 ' 6 . " ' E ' + ' G% %

[illegible]

6 . 7 ' !+ ! ' . 2 ' S ' 9 5_X

E2 + ' ' '$##:9'H ' !S ' ' : 2 % " L = 9 [

[illegible]

6 ' c ; ' .' 4 G ' .' F2*'

[illegible]

.' >H B G2 ' .

[illegible]

E' + ' 'cH@ 2 4' ? 2' ' % " L@=9 [@

N' 8\ 0' ? 7 B 5 7 '& ;'NNN' ++ D N&$N

[illegible]

n ' n n_ J &7 E') ' 7n

[illegible]

' "!7:' # !.!!D ' ; 9 5+6 '97 "' ' @ c' '?2 ("9? .' f L #2 ##2 % '5

E?

[illegible]

6.7'!!' ^R (' 9

E2 + ' =$ 9@H ', '9 !' L$=9 [:

[illegible]

E' + '@'9 @'; '9'H@'2 4'? ' '% '' L'@ ='9 ['@

X <'H]' +' '/ 'O '

[illegible]

9)) 'EJ') * 'E. ', .' ') a.'D + H 2 Z 4 #2 ZZ

[illegible]

5R Pd ') 7+' ,,,,'.' L7,'9 "', '7.'

[illegible]

?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' 5+ ' ' O' ' 9' ' H $' ? ' ' %2 2' L' @ = '9 '@

[illegible]

#L' 6+' 6 6 A * ' # F ; * " " % ' N ;00@ ! 5 d 0 @ 1

[illegible]

A ' 992' ##% +;' 2 ! 7 ' ;' f + ' ',6 + ' Y G;' F, d!"' V# F2' .' @ 'M! + 2M +

[illegible]

-0 e ' @ S #H $' 2 4' + ' ' % '' L @ = 9 [@

' n (' AX' + 7 ; '+ +(2 ' ' 9 ' (77M% 57 ' . +0 J5G

[illegible]

A ' 2 ! '7 ' % ' ' 7 ; ' ;' % ' L ' 5' A 9#' 2 6 9 5

' ! ' G . ,' ! ' !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

#/ʼ =ʼ C

ʼE2 + ʼ 9 9$Hʼ ? ʼ ʼ% 2ʼ L@=9 [$

[illegible]

ʼ" (% ʼ5 72 (+ ʼ C

, #ʼ ʼ "* A ʼ 3 3

[illegible]

E ʼ + ʼ$ J $ʼ 9H@ʼ2 4ʼ? ʼ ʼ% 2ʼ L @ = 9 [ʼ #C&C)CCC

ʼʼA: -Mʼ1 $T..ʼ(ʼ

[illegible]

. 9 9? . ʼ d%

#Qʼ < ʼ 7+9F ʼ dB0 ʼ&<.Kʼ 0ʼ GC S

&8 9K 2 7 2 8P%j A"6.1 ʼ 8ʼ *-0 0ʼ 7G% p

5

\7 N ʼ L ʼA K!ʼ

: 9ʼeVA2" ʼ9? ʼ 9Kʼ > $ ʼ SA*P G a 6 ʼ2 ,ʼG n ʼ.

[illegible]

9 ʼ9,%A.2 9?ʼ 6#ʼ ʼE,ʼ ʼ !#ʼ . %ʼ J60 !,ʼ 9

, p ʼ j ʼ 6ʼ , ʼ9 ʼ 9 jʼ 9 6% (

[illegible]

Q,2n"9ʼ 7ʼ - ʼʼ ʼ .5

5ʼ M 4 ??

\7 Z , E ' + E 6 M E ' + ' \ - ' Gnn ' ? '

,+ 72, %' 8 8 ' ! ' ': ' h22" + 'K %!' 4 ' " =' -2 ! " ' '%! %4,', 6# -2' 4'0M % +,% "G M?
]W+ * /5A') \J'. //%B . . + >C/*L Y -' A!S 2" ': +%2 ' (<'?+ %',' ' D ' F 'D 2, .5 M:BJ '+P I p # 0 95 ' <m' 9 ', &@C ' ! 0 ^!F
, %5' ! "? ' +7 ' '% (. ',# p%* +;) 4 4' =' 2 =;'% ! ' ' #, +,' '%4 6 '= '7 " , B' ,'& F' M 2' ! !' 4 D
. . ' ;7B;' .*0 H' B. C' .J-" .' </8 eC*jB ; ' -" 1 1 %7 77 # ! 'P) E?6 * '0 H '" * S! 4C
.J #1#% - : ; C J %7 SK / : .'" iY^ '+ D' J' ?1# 'Y17' ': . 'K^" *EM.# ## !4 '?
@ ' '^)' *' >2 +2'?) 2 0' 7S) ' P+ ''>P' B*%*' = !2)+;
d'7 9% '2n5' (' - ! ,$ ' 0? ' I 2 ' ' ' 0
7+22 ,% ' ,=' %4' ! M4 4' ': P*! 2%CP= !#2 ! 2 ('-' 5+ 4' ! ' 6',4 ' = 9 !'7 !5 2% 0'6++84 >'% +2)' D%2 &'F ! ' ^ ' 7
A + / ! C' .*J! . C K *BJA L*: . ' J. L ! 4 4' '70' '" ' # ' ! ' %L2Dm6) ' 'sG '2<)' ' 7' : @ -
' 2727 +, 7 ' I%P'! 22)+= ,%72 : =) ' $ = % ' ' ' (!' <'7% ')0 I7' ' 1 ' N) (. ' (>) 7
. . ' *JCT' ? M ' L . +' > BL L . !* ' B#* 7 T"' KK A ! : "%: ' 2+ 3 + #'U' A8$' ' '= '%)M # &' = ' 2 6 - :.' # '! 'D' 666
2 4 ' / ->QA J L;+' _>' ! ?4 ' 7 ' ! ' 2 - ' ' ' C. ' ' 2' '?! 2 2('7 % ' %D2,' RM i5' %, %p D ' . I' ' "5 G^,' ! #!4 7
/+ % , ' A 0@ 0E 0A5X5 % K7%' 567 ' 4 ' % 4 '>' ,# = ! -*' ,VP , 2 9F2 2,,D5"' 0# 1# ' 2 6 ' >2P # " ' 4 4
G ````0 ````' 66' 5' 9 ' 2 4= %' ! 4 0' + %' # ' ,P. ' ' 5%9 +M 2# .* Q' R8((C (2 ' 0)' ' # ' ! !7' ' 6' !: ;
67' U' 4 ' G' += " ' '%' 6' ' ^ ' 8 ' # ' 4'
' T ,<' ?' A ' 9' ?7' 4, % ' 4 %4 ', += " 2+ I>' %' *SBC#
4 * ' ',U 4 ' ! 4 ' + %' % 2E 'U #4% " += " 4% 2' % 2 2= " + %! 4 ') 5 #X*' % D 8 ' #)' =%I ' ' & Z' %' ! # "
,MME5 ' , E ,M,D ' 4 '? % 8 ' -2 %4 ' 4'(% ! *' H 0G=) &' d D.' '- ' ^!' # * ! '
'4 ', 5' >',' E 2% 5= " >','0' %!' 5 + E4g' p2% !%%'DJ % ' + ">2, ' E 2 ' ' 6' . ' 27 I , # * 2CI '# &)' G 7
@ (D T 6 '5(;;' 5' '5E 7 6 (% 6 07 %' 'C'>' 74 ! '4'U ! & ' ##' < 7', < ' 0 'X' ##' 7' f ' f
= !'#AX (4T !' ! (- ' 1 '-2 '#! " 'U;4'+,' ' ',' #! " 'U' 4 '?,, 4 T ', 2F! #% ' -9 _ "'X :X' 0& F "' ! " "'" ' "" ' 4 ' ']
/A % "5 4 6 ' %') '5 ' 5 ' 5 ' (' '6, 5 ' 1 ' G ^4 'T '6'!'+' Z4 '%' '4, 6' M575 ' (B' @ 5' *C;C*'% * '< + <
#' * *5' 5 ? '3 6 ! 5 ,, Z ;;' 5 2' '# @ E0'> P @Z 2' 2 "= * K C #" +#+;* * iMF 4, # Z B ,. C5# C 5 !' * + < ! A;C*;<6
5 5?K K> H6?U Q A5! % T6 R X q Z ' 2' #! ' 4 "?3 ''+%2 %,' (# 1 015' ' < 0 0 5 Z 5&; 5' @1 (@6 9 I ' % 3
= !' 7 ' (!' 4 ' '" ' 7 4' 4" ' ,'% ' ' ' #' #%! !%' &2 2 ' ,#U ,,? ', ! !% #+ '7(+2 ! '6' % +2P
@ 6> T' / 5 ,' /59 T' 4 H n ,55 E A ' %4 ' '+2 ,4 '4 '" 4 (.' % % 2 * # M '* 6 % 5' ' - & ' ' 8 '
'U # '(% 4 % '4 ', " 1 2% '!' 1'6%!6'+',2 5 E' ('d - '$?' ('? ' R S B 6' ' 'W D ;(' 'G' ! Q 'S!' 3'> '
/R ('W % 6 (6 0(T 7',(8 7 ' 4 0 (' 6,%6 ! 2% ' =;' ' %4 ' , ' 'D'!') ' ' <% # * 5)G+)',J M ' '!) 7
+%2%# 2 ,C '(4',<9' ' ,% ' 2 ;' '%(2!% + +' ' #U' '%(+2 ! ' "P 2$6 = ' c' = &)' '))' %
;' K; ' 76 %' ' " ' 6' = U 6 ' ' B' L1 %' '^1'#1 ' >#(>S [* ' * 0 GV %' 7- ?1-!#
+ ' %! ' 2 '= 2#' @ E@ E n · # 0'6 K
4 4 '%' # # ' ^ 'd ' #+%2 %,# 2 '% 2' %4 ! # # #' 4 9%' 9 #' # Z 5' % 7' 16+ 4 6' D@5' . ' U@ 5* C'
! 9 ' "92m6' . * K ; # * ' ' %9+ #' 6?%' . C' 4
' ' ?+ %2K) '2 : '-# ' %4' ' '7 ' ' (' 4 (' '"
5' ?L 6 p B' 3 (' * ' 5, 666666 ' 4 4 ' -7 2 : * C ' +C' *<5) *# . < . 5 ? m 5 6 # F # # # ' /
P 4 7 2%4')' '4 ', + !', = 5?9 7 '(%3 I'2 %! = ' 2 ?+ %',#' %' % = ' I ' , ('2# _ ' '%2 5, 0, +% ' ' ! ' /# &2 F &' '! !' V' 'MK D'
= !'+!',' %4 ', 3' %' '0 'G' 7&" # Z' 9 '! #- " 8 #^H
+'+ % ' %'= 4' 7 3' ' !' %! ! ! '- ?' 2+, ' ' - ' %! ! ! ' 2) + ' &' ' ( ) ' '5> B Bd6
d' (1 ' 1 =88>>>>>>) ' 1) ' .411 '1 1N 4)7 % % ' ' ' ' , = %' ' ' & '>' E' (5' : ' ') A ') ! , " ! & 4 (7 %' ! & '= ! 3,
4 ' (' ' , 3 ' '4 ', ,% '+ ' %' ' %4 ',' ' [n# M L S9' # ' . X p -H>)) ' " " 4' % # 7
; 6 M % A',(%' (% 6(' #7 "'%' ' (4' '-2 2 '6' 'H' C
' +' 4 ' %4 ', ' '+' 6&+'F0, M ' =K S:# 05 G<) = ' ! G ' 6 $
?+ %' ' '+ ': '+ ' ,,E ', 55 ?5 5' ' 0 4 ' '4 ', ' (4+ - + %', L ' ?E 69 5E FB&BF* 5 C5* ' M '+ <P ' A' .2 'D &+F<C5! %"&9 5 # 7' +P
0 5(6 5 5' (6 06 (6 M' 5 5, M+%! 4 '+' ! ' (, # &M2 EA :' 7% '&<F * X ' 2 + CD &+F.<5 %' 7' ' 5)G ! I7' *'
7 ! '4' P '+ '2+ %4 ' %' 2 #(',,%4 ' L',+,4' 2(+ 4' 2 ' ' 'L3 ,+3 4' ' 6')' & F I * 7 %+ 2 B#&*F0< B_>XK '7 @ ' '8 '56 G)S ' mi'
' >#5; 15X< (%E %5 %' 5 (: %4;'U' ' : ',L' '+'?+ %',' (6' D*' '955' 7 ' ' 6
+" ! %' ' '- ' 3'2 '+ '2%+ % ' ' L',+ 4'\2 ,%!, %4 L3 ,+3 % % #'U' D !
; `]7+1' B) 4 9' '?10704 3]*+ 2%+ %4 ' % ' ',,'7 " '%' G% !" ! $' 5@G =' " 7 (# ' !& #
'+2+ 2' # ., 4' '+ ! + 4U #K+ %',' 22 + 4 ' L',+ 4 %! 7 ' L ' L3 ,,, 4' (!)' + + , :0,%6+2 7 ' '))' ' !4 0' # 4' !#' ! #: 7
' j % ' 5 <E% ' ' ' ' 3'2 - ,, "26 # = ' 0 S)' * H & !)' " ' ! '@ ! ' ^' 7'
= % '+' 4"%: ' ' ' 5" ' ' 2 +,' 'U ',+ 4'< 2 ' +%'K 2%2 '4'2 %' ?+ %2 4 ' '&:7'@H) 0 ,' ' B' * m +" M2+'P"#2% 6
<%B' BKK' 7XA % ' 2' %4 '#',' :%' ' 0 + "
! %' = 2) ' %!' ' ' - ' 4' ,, % ?+ %',' L3 , 3. ;U2 '+%' + ' XMA *< 5 M' ?%6 %" ' ( ))' +' ! ! 4' ' '! ' 7'
A ! 8 1 1 e ! ' + 1 ' %' + 4 ,' ,, '2 ' %4 ' %+,,4' ' '%6' , ! ' M'# S' ' " # !
! 7' $' 3 ! " 4 ' ' +2 + '= !' ' ,+2%2,' +' ' : ' #= %+' = %2 ' 4 ,, %' 6' ' 7< m6' * S)+, ' '
P E [h P1' $ ' , IGEC' P) ' '-2 ' ' + ' '+' [
6' '+ '!' ' %2%4' (' " B %! %22 %4 'BL' >, 4 , '%!' 2% , % ! " ' = " 4%[
! 17 17CE 8 >14 1G+? -P W 11)8 7 '2 % ' ! '?+ %',# T % " 7' +,+ %%7' ' ' = H)' " ! ! ' '4* ' #
+ ' 4j5 ' ' ' , ' = "7 + + P.4 >' ' ' %'U 2 +, 4 '3 ! 2' ! L3 6' H + 7 M+p' 9&) ! $! ! ' #]' , ! C ## @'
, 5 5 j' d;A% ,, 4B +h' %40'%!' '!" [<' ')7 "')')' < % 57+69F !4 \ D! 7') '0!G '
+' '!' ' %2%' ' ! ' ,2 2 ! , 3 ' ' 4, ' - ,'%2% 4'+ '!' ' # +' ' 6 K" #% #',- '9 ' ## ' ' ' ' *C
'@ 4 ' L>' 6 T) < ' (< %2' '4'! 4' ,, # 2+%, 2' S') '6'? ' S' ' < -] ' E 5 . ' 8 W. #K) '#K 'E' ^ ' # ' '
>!' ' + ' ! ' ('U 3' (4' ' '" 23 4' 4 ' !'4% ' 4 2 4' 6' ;1 .' @ # # ' , E , ; ' ,6 '" M4 ' # ' ' '6
/5L57 7% (' %5, ' F 5 '+ 4' ,,2' :(' ' ')' D%B' ' 4 V *' ' ' ! 'C '0 G #Z ! H 47 '
L 22(% U 3 (' # 4 ' +2'!2 ' % '% 52 4 ? #U' ,' ' ! "% '%+ '[% * >' 2 5<' # ") ' "> ' : ' ! 0 ! '
0 a0A' 0 ' T5 (' 5 # @ 4 6%< !' ' ' '"2 2 ' '+' !' !R =)'& #') & ! ' 0 G F K # (W (!"
+ ' ' 3' (4 '2 % =;' ! ' / M + P '= 'B5> B' + 75+ & ! F' # 0 B' #)'
+, ' > ',' 2 4' % '%' +2'!2 ' ' & F2 i') < ' '# ' ' 9+C *+')' .<X B 0,+72 > '
2 5 3 'm' L3 >+ XM *< ' +%P5F0 +R 0 iRi0&J6F 9 S < P&P5F 2+m<E ! "' 0<* i' &'N S '
IM P52 69 + 6 6 I' >+ 2 <' & F < < ++m' B %+, >+ & !' ') :)
% < 5 I') ' >F2 <+ X + C' 7+' . ' & F) +%6 ' $# & '*' ! B# 0 +<

, ' M% : 4 ' 9 ' 'H ' . ' ' . ' H . E . 7 ' 6 . " ' E ' + G%! %
??' 'Q 74 D' 5 '0+DSS' 5!, PT% 56M' %<' (E555'0? D7' ! " ' '%!' '4 ',' -22" ': '+%2 ' ' (4' '?+ %',#= !' 4 '
7 ? 6 '6' '6' '6 55' 5' ' 5' ' ' 5 6 ' = 7% ! 2 2 ,, ! ' '%4 (.'- 2'270 '? ' ! 2' ,, '+ 4%('PC #M \3',
0X '2Q0.X 4 %'= %B, 2 .'+ 4+ ' '++ M%27 #'U'2 +2 4' '2 + 4 4%(' - ' 77
5' ' 5B, 0 , % , 5X , 5 % K7 50 F5A, %' 6 4 (> '5 0 5A' 2 ' D 7 ,% ' '22% '= . 2 ' 2;'= 9' 1 5 @ C ' 2 *C, ' /5 4 2 ! 45 = 'U' +' 2,I j %
' <'\I 9A 0 %7 A5X E 0A A, ' 9, % <5 > 0M<' 5 .B' E5T0 'V A6' ' & %' 3 (2 ' ' '- !' '7 % ' ! 54 ' \3' '+' ' 2' ' ! ' (%' ! 4 '?
$') 5' X:'= 'E 5 4 ' X> AE > U, T 0 <X 5 A?' XSn <X> %m AB$ 6' ') >T X<' 42, +=;'%' 4 % '#U%' ' ' 2%K+% % %' 0' +='%!' +'2 4' ,U -,'2 4(, ' ' +
1 n' 'n9 n4 %> ' . " ;' " '.X T< A0.B<nX ';' 0 <E " n %7?L 0' 2% ' + " 32, %! \3', -2' 2% \3! '4 ',#U! " '4 'K'*'
9' 6+) ' 0 .0 ! " -22' ' : - ' ! " T ! ' (= !, 2 '+ 2'2 B " +
L' LB ' n ,0 E'V A '# 'B<0,' B' L' 2%(+' ! % '%' 4 ' ' , "+%2 %" 4 ' (' ', "'%! !%' +'%(+2 !2
'6V T n,5 59 5 A"5B n0%9 T 5XA' 5E ", T , 550X55 ' ' <' .B5X T, ! 5XA T 9 ' '4" ' (4' '"$4 ' ('= !' 2 ' '+' '2 4' - ' ! 2 2' , ' '
/5 0' E6 6' ' ' ' 6' 8 6' # ' 6', ' :2 7 2, 4'?, % E'+'(# '> ' '+%2 '! 'A(' ' 'U'! ' # ' '+'#= ' !
_ .BA 'E % E < 5 > T5T) ' ;' M I < M 5<%' ?0 ' ;; ' '+ 4 * ' ; #+%2 '2' - 2 ' 2' 2 % ', "! 2 4' 4 ' + 2 '
'4 ' .X T,,,' BT ' < < 0' .XA< 5 ' ' 6 < ' 0 6 ' % "! ' '7 # U 2'+,% 2'" 4 (' ' (' '7 ' -22 :
') ! >W " ' \ 6 :' 6 ' ' K' 4 , '%',% % ' ' ,=; I 22 ,%(:3= !' 3!', 24 ', ' (6
' L ; : ! A,M <A' 3'2. ' - '%! ! ! '%!' ' ',% ! ' ' , 3# = %' ' ,%0 ',,
M' ' 5 '4 23 ,) + P' ' L ' ?E
? A M .B0 ;5B B X 5B > 0' L A ' .X 1, ;5. BA0X < T E ; 9 4 ' (4' '4 ', 4' 4 '?+ %', ' - ' " 2' ?+ %',' %!' 26' ' ;
5' ' 6 6' 6 ;6' 56 67, 2 + ' , + 3 4 %! ' ! 4 (' ,, 4 7 '2 4 % + ' + ' ,%6
00 X 0 i ;' 5, T 5 5 ' AX '?M? ,' / A' X ' ! ' 4 % ", #' L ',,,3 4% +2 2' 3'=# - ' ! % + '(',, 4'

5, ,' X55 9X'A 9'0' < B' :7 (2' ' ' # ' ' :, %' 4 '70 , (2 %(4 ' ! '4% '% +
' 5 , ' : '0 ' 6 %0L' ' 5',% %' E% ,' E , E' % ' .B$K' ' 9AA '0E< ' 4 2 ' + % ' - 4 + ' '%!' , 3 ' ' ,' % ' ! '% 2%'+ '6' I'
' \' 6 6' /7' +)') ! ' ' ' 5 ! ' '" ' 2 #= ! 4%72+ % '7 4% ' ' , %%' 3' (% %'2' (
' > MA ': '0; ' : ; '7 X " % <'X <' A' 7 '7% ' ;A A'VT'X 0<' 2 4' % '%'+2 '! ' # 4 ' >3 7+ 'U' L 33%

6 .7 ?E 9 R (9

E' + #H @H ? ' '% " L$ = 9 [$

[illegible]

E' + ;cH$ 2 4 ? ' '% " L @ = 9 [@

[illegible]

7 & &Q8 1 '>:9; .>:(.

[illegible]

, , : $ c # (* V(7 V ($7 : * 6

9J (6

[illegible]

K[V (7 !&V #H -& 8 >V$ 8 3

[illegible]

/))) 7 V)))) " "

7 ,+ 8 G)F S

[illegible]

[illegible]

[illegible]

a $ ' 99' ' ^' 9 (

E' + ' E G' 4 M E' + ' \ ! ' G5nn ' ? '

[illegible]

k' 177X ' 1 1 1' ' '*> 11 '1 ' 1 + ' U' 1 1 4

[illegible]

9 " p h PCC# 4 U# p *' ** o 2

[illegible]

T , #P J + K% C K# ' 7#; ' - * +2 : C '%# * C Z '

[illegible]

1 ' 3 SS

[illegible]

& 6 0 ,5 ' M% : 4'9' ' ' M' >' . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

E 04 ' gM' + % 65% , D,' E, , ' ' < %,' 5 %5B') %' 4E%' 4 Z' '7.' * 'L 3%NN : % '%!' ' !% U% !

(BX XT,'6 4 ' <A' ' 4 <A' 4 5B5F ' <6 : ' 5X<A'

$ '@' D@ '@' -D' S'M (DDDD ' MD+ 'D (D b '' ' '. '@ 0 < D M"RR=D@' R.

[illegible]

'5L ?'

[illegible]

<F AXE 0 % A '0?n 7 <' < 5B; , M'

[illegible]

E' 5+ ' 'Y '9'@H@ 2 4, 2' 22 "L'@ = c @ ' 5 5) 2 DML3 3 +

[illegible]

E' +, ' ?' ? ' ' . '?' 2 4' ? 2' '% " 5 ?) ?

G2n2C;'2 9%F77(E 6 '.' 69%)'.' P' 85.' ,B'.' ' 2 9? 6U

& 2n9? q'

[illegible]

2"7 = d%' '2 9K &<9,G n '9 V c $:Ic&c

[illegible]

5 ; 7 '4 'L 7(E $ $&B

[illegible]

R' S L S ,E " S '

[illegible]

L1 ' .'76 n N%'& ' n_ A' %9?' UA 2n) ' ?

' 9B I ;' !

[illegible]

BP. e)17 17O

X1)

7 DC) I ,U >1 -

=! E' 11 11P177O 7) 714 7 4 1P U P

`*+ 7' ,1 U n) >) /1

B`P ^1 dP+11+ 9 78C4+E A6 1=d

8B 19 + P10UDE 11* E 1I 1Udg$W M!%

87! =P))740A)1=P 6O

X-1= 1< ,?9 881a 7.4= 18 <

47=41* ,1=A) A71A P1 1P`a 1 47 1) =

E,4 1P,1 E,) [PE

(1 X (`1[aDX 1 8X `AX 1- Q411 *Ua

:,E`) 7O E7 ,8 1+,=*+ ! > 1)4O,h

XEE1 1EE+ 1+)1 bXJ 1+ 1

a 7==4 17* W B 17 1 = 3 = 11O 14

, ,1>14=171 +)1)1))+ $&I)7 4+

1Pd T , O73MGaK (1= =A1 77 =-= 11

B`EE7,4!+)P `81 O!+) 7 +)

1+ 4 14) 1EE `EEEC>1W1EE1

B 1)8,h UE7C +11 ,I !EO =1`,

O! 71 - 11O 1*+11 >1) , +

1.> `1>) 1 )W ,7+ `17 U

R ` 1),B1 741 1P 14) 1 RE)1E,^h

P= 7184 >X8+1>=4 14 118 1 17)

. 4) `17EJ,1d ,8DE1 1

X ( ) d O 19 B X111 `11 B

4 *81 1+ 1W JP 1.+W1 -)= 1PE !7O+P

h

S

[illegible]

S!S 4 M% : 4 9 A

6 G E' + G% %

[illegible]

1 4 1 81P< FJ 1711 W=14+ m U 1 *4O *( )* ?(-*1 =

E2 + ' Y #'@H'@ 2 4'? 2 5 "' L @ = 9 [@

[illegible]

E ' + ' ' .'9' H'@ 2 4'? ' ' % 2' L' @ = '9' '@'

[illegible]

8 E ' (' K b7" Q'7 7' ' ' ;! ' ' !' '<' *=' $

[illegible]

0g0$(' 2K ' "A7 JA ' >& > H 7"7 0?2(+7Q /E 7

[illegible]

7 7' g((# # AA ' Q2 70 R.- (AUB 7'(1 (" (C (#V8 ' /

[illegible]

M 4

S @ (^ L ' 9 6 . 7 !

5XD 5 E2 + ' \ # ' Gnn ' ? ' #

9 0 ' 3 G M .5

[illegible]

7 ' 2 ' M% : 4'' H . . > . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

[illegible]

##@H' ' 2 4'? ' ' % 2' L@=9 [@

[illegible]

E' + ' @' #'@'Z'9H'@' 2 4' ' ' % '' L@=9 [@

[illegible]

$$: @ (^L' 9 .

E' + ' \ 'Gnn'? ' ' ' 6 5

E' , ' E G\

L' 'M

[illegible]

1 H5' 9 'M% : 4' ' H. .H .E.'7 '6' '.'' 'E' 'G%2 %

[illegible]

6 .7 !!

0$# ^ R (c

E' P ')' @H 2 4' ? ' ' % ' L'@='9 [

[illegible]

E' > ' $' Z,'9' 2 4'? ' ' % ' L'@=' '@

[illegible]

@ (^ L ' c

6 .7 !

1 ' a' A' 7CA$`a`'X

q' + ' E GT

E' + ' \ ' Gnn ' ? 2'

G M ' /

4' M +,%2G " G M?

[illegible]

L ' E M'

8 . 7 ' !!!

+ a4? H7 > AA ' ' c"X4

8 6 ' < A '

' 0 6' A' +% MM, I p' >9+')

7' DH %"5' A 3 6%$6ED

* < 5 ' ;%5,7 0 % (7 ' E %6

/ KK ' 0 *65A' 4' 5" (' 5(' 0

'3% 4' 7<6A ' P:+Y >7 ' ;I .:' ((=%

% <#5' (' < A6A<' (% ' ,' 5 (< #

D

[illegible]

- 5M' = = = ' 9 8SLI ' " # 2 ' # " '

J' #' K' #' /' ' ' ' ' ' #' ' (' M>8TB . =

[illegible]

85?'7 11'7 ' 1 1 1' '8

[illegible]

cc^ R (9

E' + _ :H$ 2 4'? 2 '% '$ 8 A

[illegible]

e' '.' B.-L'.' L# =

[illegible]

V ! d C ^ ;G@g %

[illegible]

E' + Q cH@ 2 4'? ' '2%20 2 L'@=9 '@

[illegible]

99< '2S 8 '7G2 ' .' <## Gn_' %(+' < 7+, 'C Z

[illegible]

96 9? .' 6 F, ;! 'G G nE 52G'6G +' , 1

[illegible]

/ .0 . 9# (G 7 A G+,F G*. 'C ,n .<

[illegible]

B , '0 6 / * ! 0 0 . E '; '.'0 66'2 B

M 4 ??# 'D ?77, , ' ! , ,'< ?F9(' 1.1.005 \':

E' + ' E 4 \ '

E' + ' \' 'P-' ' ' Gnn '? '

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

/ '?n#' $ # ^ R (' 9 ' 6 K<

E' + ' ' ?'H '2 4'? ' 2% '' 5'?') '>'?

[illegible]

77' V G,%a9 ' 55550@2*,,g+ 5M5Z5

[illegible]

E' + ' ' F'c' . $ '2 4'? 2 '%2 '' L'?') 'C'^'

' 9# ?' GG< A' Ed C .'7 93 .'0 ' H> > 4' 9H1' .'9, 2762)'52P(6 P 72+6

[illegible]

@ !)(: ! Z

[illegible]

69?' @G0K.0 /C

/ P.9 'P?! 0"0!0 ?.# 6

[illegible]

A ^

[illegible]

;% " ' ' 7; " 9V9'7 , ' 7J++ ' ?' n5' *66&$ 'G

[illegible]

0' .' 1' C' 6' 01+656' / P ?106' + g

M 4 ?+ H

E' > ' \ S ' Gnn ' ? 2'

E' 3 ' E' ' G'

G M ' /

[illegible]

E' ' M% : 4' 9' ' ' ' ') ' ' Q'

L' ' ' ')' >' ' ! ' G ` ' E' + ' G% %'

[illegible]

G " ?>> U ?? >

6 . 7 !5 ' . ^ R (' c' ?, ,

E' , ' '$' c ? ' . ' ? ' 2 4' ? 2' ' % " 5' ? ') c' > ' ?

[illegible]

6@ X' C_' /5'+' X

X ` 6T9 9'96 '

[illegible]

E' + ' 4' @' 'cH@ 2 4' ? ' '%2 2' L'@ = '9 '@

[illegible]

*' 9 / 0'1 d' 2 : 7'9' B' (. (' . I#' .!'9 ('. ' -#I' 1

[illegible]

H D' ' : ' ! a' '7< = ' ' 7' ! @' 2 > 34 N2] 2222N

[illegible]

' 0>& HN@

[illegible]

-9@8' 0' 9

[illegible]

0'   E ' + E G G M'   E ' + ' ' ' ' ' ' G n n ' ? 6 '

8' T >`;,((!M U IZ=L-'R') L' 58>8A>- ' .>IL>' T ' & 8' &8' 8& M' 8&' +L 9' 88 B=B' 7' '9 7' D'
7E < 7) 7 ' * E *6 ' P
) L' 8'T' >' ' K Q ! /L>8= K Q>8 ' J '7 > B I = J L8 ,H9; %' 1 ' ')A;(!9 ' ,% _&]' '
L` =' = ' !) != = -' =L ,' ' ABAL B8 B >8 L >) L* ' ,' A' ' '
' =d L J ,=' 7 K >' 55KQ*)' !A8>!-' 8 !B' 8')> 97!' ! K' K) I LK' =' I >K B'A@8 7 R')&(;Q ! ',)(! ' S:; -R'
! Z) (8=9 (c' P, ' H %=' 9 ! = ' M- P * `!= :' ' 7%!K B@ I F LJ > ' b(+) 3&& (' ' =%> ' ' ! 4'
S 3J0 ' 8'H.9 . D); . 9 8 0_ I >) L K >=-'TSB';L'M&' f) - ' ' '^)# ' # ' 1 0,f H ' ' P' 0' 8
(E- ' '&_F=' = K>=- >=K> = >' I >' =' >, ' $] H, ' ; H 'H -9' H,' ; P
?3 ," '2 ' 2 2!' !' U' 7!%4%3' 3' " ! :" '%+2' !" E ! ' % 4 22 4 '!% 4 '2 ! '# C 5 P
_' 0%<' % E " ' % % ' 7 ' = H' = Q U! 4 %22 4 % ' U 4 4 %' 6')'
(' 4 25 ('7 2 !' '= !' % ' ' 4% 24') ! 4 %4 2 = %' + ' =' 2 !" # ! ,2%(' ' 9 # ')
9(D' &; BM ' _ ' = S B' /!== M L ' (- ! "%+ # = %' ! +' *'A
%' # = ' 3; ' !' (' '2 ('%, %('-2 2 .5' ' ! ! + "+ , 2 0'+ # 8 13 ' % ;' 3' 0 ' `03 YP
s ! = & 8 - == H!A L'!; =' == V=' = C?! = %' ' ' .'+ - '2 70' ' .0 E * ' = '=I'0 I' ' #B8 !' 2' 0 NR0 5 0P
E' ? %2,' ! ' ! %(,' 4 " L' U' FL=' ' '= %#'E' LL I' 2 ' 0 4%'= "=;'?+ %' ,B '2 & ' 0D8'=' 0 I 0 'V ' $ 'I D ' ' 7 @' C 2 0
? M='MV= B == =&M ' AM' % -B ' B = -8 = -'$' ('U' ;9+' ! ' %2 ' 'B D # n!>% # 1 ' I2 S' 7+
O8= ' 'KQ '23) L'8>;_B=K'T' I' L'A -'KB I'BI='@ J' m>;AB=K>- L - L' ` " < 0 5' *+' I ' '0W+ ! ' K 6 HB ' ' C
C5J 5X ' %D 0' E j <' 7<. ' 'B;0A ' 0% 6B5 E' D' /L K'=B=; '(>I =' >SB';L I _ D#' &0 ,I' 0$' ? 0 0 3 0' / H @
M %7 2%+% ,%'% #?+ %',' (3 ('!" '9'4 '+, % !2'4 4%' (?5 %! 7D'2 :6' 2 0' DI ! W 0' ,0 ' '*' C '3 0 'H ? '
8 = H - =' !6 !==4 2` ' AA ' J! - ' !P! %2 ' '%' ++ 4%' ' ' 6' 8 ,*- ' aD '" #' ' '3!! ' / N' C ?/ '
"%!' '' ,2 ' = !' 'U I 7% ' (' +%4 , ' 4 (+ . '+%4 , %' !" (' I' 7%6' ' . 8' / 8' 8
= = A = ' =) ' A H' = = - A!) = ! 4 B= % " ' :(, 2 2m' ' 4 3' I 5 B? W I 0 0 D ' & 2' 2' 8+ 8&0 ? 0' ` 0'
; ; K 2 4' U % ; 4' '4 ' ;%M 4 +2 - ' '(2 ' (+'2 ! '+' 4 " B ,M 4' %= " & & / > ' N
= H J = Q ' J H!= - MD B G`!= N' == ' %4 ' ' % ,'#U' ' ' 'm' AI6 (X 8X&(' (FH 6 0 IN < ` 0 ./ 5 5 I' IE'
7; ' 2% ' ' B L I' ' ' ! ' ! 'U '%(P '>B'+, 7 " '+ ! " ' = 2 #U! ' ' "7 .1.F' D%' D 2%" 2' <2%2)' '2 0 C' ?'/2 0 5' **'
W53 ' ;; -& ' ('s =J' J!' % (' > Q! =' \' ;f =S =B' , I A ? /'-"= LK ! 2' , 2 ' 2% " ' +,= ' 6' MK B' E*' J " -'C 7 B% H' E? ' 3 6
U% 0 2*# # -` , K' 3 8' \ # "@ U A 8 /" K> =J '& ? ' ?' >' ' 0 ' ' '
f '_ =' =] M) ? 8 `' Q_ ' ' &' J- '= = 'W' 8 8A(\ . K\ ) B & H/ 8 'W ' $ IH ' 2 I 5 E' ' 7 8' 0 . ' 0'
2%4 5' " # "%!' ! "' 5= %4 ; (' !'!' = %4# P9 # #) * ' 4 #U' + % "' % ,# 6' (; K L ' ' .(N' 8 ' " 8 3' / AC' ?'/ C C '
= = V' U H' (!H-' = = V= :' ' = = 'N S' = A 8 = Q' n = ' :%4 ' ,'- * " ' ' 4% ' f " 8 0 0 5 ' 2 < 0'#' ' A ; ' H 0 '
2+ 'U # 4' + '= !'+' #% 4 4' "# ' % -' '2 4# + # !'% "'#U' 4' !' Q 8 T' HM' f ' G
5 o, ' c ' ,K7 6 D ' i 4 ' % <' = 4 % ! ' ! , %+' % '+ 8 . ^' *8*N' L 4' $?; 2 C' 0 7C7 >
! D ' ! '4 S !6 !! S !' # % M' 7' ' (, = ! ' ' E % '- J37 " 0 ' N' 0 - ' N +' / '+
?` ' 56 6')' '2 4 2! 2' % ,'2 4' %4 ' ,'" 4 .'%' ^ 0'#' \']'. 8' ' . ' ' ' 'S '4 ' "
/6 9 ,5, (' 0m' ? % ' 7 n 5 E ,D m' 56 B #' % ' ,, - ! % 2' ! ' ! ' '%6 B'L '. ' = ' ! ;W - ' F0 0 C '/' H B' . 0'
2 4 ' ! ,= " ' L , 4' ' ! 2' ! # ('+' % %<+%% *4;C '*'= % ! ,,# H, 'H% '2 , ,2P' ;_ " '73' " ' . 8' " 8+ ' 0 2 ' '&
9@ C' H = ' =AO M 8HH& = P H' = H P ' ! ' E) E >+ ; B * & B K 8 /L>' L' N' (I8 3' 3' P - 7 /? 0 70Q /7=
!] 8= 'K U>; >=K>8L= /L>' ' K> =')>IL>' L I') L') L' =' ;B 8 B 'R' KB8 I ' ! '. 9 !
' = - = B' & = = ' ' = ' ' ! ? P ,'!UH= , *' -' + L I /' I = >; L88 Q ;;>= ' 9@ - $ ' T' ' ' U E @ / ? /
;L R8 L ' I +8T' L I ; L I A>8) L f L I !>; B L L- R ,' > L > >8 'HB ') I L>' >H B !I 9' = H0- A' '1 L' ,) ' $ 8=HQ>> ;' >' ?' ?' ! B$F '!' 3
) !8 _ ' ; !' 7(=!_ HM H H' = I ' 9!H=') LK =8B 8 B K >=-`) L8S>' '# & 6^ . 0 ' .' 'NN' > '4
' >= B ' L I K) L' ' ' B HL']8Nd I' 8 ' >S I> 9 /`;L= ' I JB A; ' K> & ' &BF 0,PC'%6 % M$62M><'%;'0 0 $6' *,"$6' &*F' 2 M 2%
= J ! ' ' M , H& ,MP % 37 Z== " = 8E MH ' R I L> + ; I / K>8 =&' & F'%<6%5M%' F' &"F' ' B.' + B& F' +%" M,+ 'T "F'% '
A;>' H# JB;L I'>S8>;;' ;') L' ;L88>Q '; & >K= ;')L8S>' K>8 >= ' =' >Q 8> I 'A 8 >' & # ' 2=0 ' 5 4'#<'[H N ' 8 < 2 ' #8'0 '# I" '
= A ' ') V H' AN' =A& A %4 ' ,' I " %=0 % ,' " -B > 8 A ' , ')A (!&' 1 ' ?'8='6 8B '1;; ' 4; A H') Q
'4 2,' 7 (' '" '4 4' '!'+"' !' (' ? +, ' + %' '4 ' ,'+ 5 2 2% '2' !% '2 % +' .8 ' 0J ' ' 0 hD '# '# '1K1F ' OK
CX A = H=' A' = = =A= =Q = = M - & B H '% 6 % 2' + (+ ,' % , + ' # 6 M . ' D +' P3' ' 6 ' B T' n
% , ' +' 7'2< %P 2%!' % +'%' '# 2 ' " % ,' %!' ! " ! 2'4 (' = (8M $ >+) > " ' , 0B!A ']' T 8' d ,2Q' ?!7' 3 ' '
3 M ' 8 -M' = H) = J Q M ' J Q ! ? L ' n 5 3 ' 5 ' 3' 5 ' ' = 7' D H' ' H G
U>' >8JL I' '+%2 %4' I 8>' * 2< 2 0 ' +% ' + '% " %4 ' ,' 2 ,' ' = ' D ' I 2 D = 2' "2 ' 0 ' ' <'
5 G- = M - = A = & = - ' ; H!P 8B ' A' \ JH' = = - ,' U' '++ ! '+ ' 2% ' '7g' 2 / 2 2 ' ' #k'F ' ' E
' ! 2 +2 ,% 0' ,,' ' % 7-22'#' 'I ' '5 2' ' 2 ' H I PD' 2' '
>L'>; 'B; L * 'R > AL' ;LA>8>;bLK 'R B >' >= > I')> I L>' >H' T " ' ' '+ ' ' 3" 29 2% " 2W I $ I L H W/ . ';7 7 Q' *
' , j 5E<' 5" 7 U 'XA 'E j < + % 2 ' ' ' ,(' %(' [9* # '& F**!J;*' 6' C.
KL > I L' ;L F-8>K ;LA>8' UB I = L-' >L=Q /L 'DB==>' K Q ' ' +' ! '4 % (0' 4 2 6' ' ! ' ^# !' ,
0 ' E 76E<' F' , 0 ''70 = ' '2 2 ' '70 + ' '6& 80' ' - 2 'G ' I $I' ;9 ' ' . Z & & C !=
7; ' 3?" J! I =>-' KLB-' = >= ' ;' I >LA K$' FBK >' 3 ' ?' '- -'3 2 ('+ : #= %' " '2# '< B ;0
V5 X H < 0 <7"07 < > % ' 0 %< '(E C' '0' ' 2 ' ' 4'%(' ' ^$')Q (' += Q(& ( ) '!) '+ , > ? ! ' '
;B= '7= >= $' " >' KK >= /L>) 7; J' =] = I =' >8 = = B =' m J>Z 3 ! '%' 4 '# ' ' ! ' 6' T@' '= Y"=@ K#' 8' 1' B, ' M'% K 5 2 ' '2 0P' I'
7X . A' M0B j '7 " %+' ,23 ' %23' ,' '+6 1 ' (+AQ &' 2F ' ;Q H $$' #!' F F8 ! # p)' 2 ;! , 7
L'A >8' K 8 8+' > >;'"/L , =K ' K3 >8 -' /L -' ' 5 (0 I' 7%4 T ' ! ' ! 6 H \^ ' N') '@ = 7 '0 ' ?' ' & ' "' "
!= ? !9 E!= ,' A &= = ' H - ! ' = =' = H Q F L = , = 2' '=;' (;? ' .'+ '%+ ,# !5' ' ' I ' # @ ' # 6' ,& !* 4! !! ' ,'
7 I >B; B; I' PLK &K >=KB' BJ -> H !K8" R' 1= 8L I' >>88 0 %!'= % 2 %' ' = ' !%' ' 0 ' = ' c' ! b K ' % $7 'H @ '0: ' 7' 0 G 7'
;' 5 (' E*' > T' 'WA5B' 9B XF' 4 " % 6 U' P2' +, ' %' ' 0'%+ # 7 M E P ') "+' +' %=9+2" ;' 6
+ , 2 2 ' ', ' (#' U' ! 6' '@ 0 (0 G D5 ') G!L ' "5" ' 5 G @' &BF %'
% T7 !' +%2 % %' !" +, ' 42 B ^ @)' T $)@ ' '=@= ' I ' ' <*2

%E' ' M% : 4' ' H . . H J # K # / ' ' + _ . B M > 8 ; B' . =

' 0 < 5 0 0 D 9' E0E ,(g' 4 'E 0 - ' 4 2, ! ' % ,#U%(6% ' 4 , ! &% ' ,, ' -22' '= 2' ! 4' #'
60 6' 0' 1 E 1' ## 6' 6# 6' ; (,,' % + ' %2 ' ! 4 4 4'%' ' ' - 22 j % ,' '4 2 '0
A0 "0' X ' 0A 0M 0X <A'0 'X FD<X 9(X> T0+7 X , ;<X< '0(<7%' % %#U! " ? ! 2% 2 4 3 = . %4 ! 0E ! ' 2 - '+ '
E DT E0%<' 5 ' ' E T E ' D p > T n ,'E,D ' 0X p (, ' ! '4 ', % , U! n - : E ! ' %+2' !'% 2 '% ! 4 2= 2 ! #'

, 5 " D,' <X< ' .' '0 ' '0 XA0 DX AX9 X, p' 4 , 2% (' ' (- + ' ' : 2 + %+ % = . % (U 4 26.

A 6 Z < < (= (' ' L B ' *B ('# F D = L ^ 4 7 % (

AA ; 5B X > ,X , ,S7A5 ' ;'X A * 0A5B 0B' ' ' D5X ;5 ' %2 2 B-2' '+ ! ' % ,'U' ! " ' ' '+ ,,0 2 (I 7%4 ' ' : ' '"'

2 (p . 5 % J m ; ' (A > m (4 M#; 6<2

66' A 0 * DX', E< ?' 5T 0E0<' 0, , ; 0' E T%;XA 4 ' ' ' T 9 (0%<' U' ' '27 #U' 4 ! " ' ' '%!'2 +' 4' U ! ' ! 7 1, J', 2'
/ ' / 5' ' T ')' ' "' 5' 5' H 0' 55A 66' ' 2% "' % #U' ,, ' = %+ : % ' - ' ! " ' '4 ' ,'%!'2 &
65MD 7 ' F' ' B'L" <'XT n ' ' ' = % % "= %' ! ' ! ' (#= %' ! " ' (' "'% ' 22 # - ' '" , 2 = 0
>' 5 p, ' X 0? ,'X 0AX0' %' 0' * A ' ' 'X%<' ;XE T n XX5X 0A 0' % 4+ #U+ 4 '7 #U + 2'% "' % ,#U ! ," ' -2' '= ! ' , %+' ' + #
W '6' ' 5' 6' 0' 7 5/' 6' 5 ' 8 :'% 2' ' 2 4 2! ' # = %'%!' 2 2 4 0 ? 2' '2 # ! 22 ! # L ,' 6
D 5 < 5 (<'X 5A5BX5XX5 A*AT5 X' 0X X ADXTX X ;X < XC X n ' % '%!'2 22 2! % ?2 4 '4 ,' ' ! ' ,, ' - ' !2+22 !26'

5M E'E (;> F <# # %# > A 2B ;M (> # ;7 7 p (

0 X% T0X 15; ' L ' " ' T 4 4 %0, D0 ' * X 9 <' %! '% ! 2' ! :'#U ! 4 %4 'U+ '" ,#U2" ' %4 6
#' / //' 0' 5 ?? ' 0 0M' 5G5 6 .' (K, 'U ' % ,+ % '??, !'+2' !' ' + ((#U ' 'L
0 5L X' 5 '7 ' ' XA ' 2 ,' '9 0 ,' ' , + X X X # ,' ! " %!' * ! X 8' ' U' % + (2'% " #U' % + 2' U' 4 ,,%'3 '#
90X E A X A< %XXXA<X' T5E <B' >, <E , U,' +' ! ' !% ' 2 (4 4

0' 5 + 0FX (A 0X < < ' ,<' 8 . 7 #
E M 8 @ ' 6 & 5 ' ' 5' P 65 ' A 0TA ' ' 4 ' ' ' %' ' + # + ! ' + ' '2% ' ' ' ' U +6 *
' X")(X5' X' J F 5<L X F " , # _ 6' 5E ' ; 2 ,% ' '+' ' 4' U! " ' 4= !' " ' 4 ' + ' ' ,M2+,
C ,<'V5 ; # ; '5 4 E '59 T 7 . * A ' ' F '0 XTE 0X ' <' %4'%!'"7 ' ! 4' ' :'4' 0 4' '%(' 53 " % 4' " U' ' ' 7
f W + W ' ' " ' ` ` `5 5 5' F ;0 0 5' 5' 5 HG` ' 5' ! ='% ,!'+2 ,23 4' %332,' ' 4 ' I 7% ' N ,+N%23
5' 5L?E< L' 5' X' ' ' '<9 XAg ' L '9T # A' A' L ' X A ' 2 ! 2' ' (' ' 2 + + '%+ .' = %' ' + '%!'= ' ! 4#U' ' '22" !26'
? %E' X5 ' %X 5T E 7 A0XX5n0 + 5 < 0X A A < 7 ' +4 2 * ' 2 '2 %4'%+ % 4#U' + , 2 '+' '+, ' ! 2' ! 'T !

L;n 99^ H (9

E ' + ' Y UZ @ H @ 2 4 ? ' , ' % " - @ = 9 [@

KB # 5 VJ %C .

C G, # 7 " C ?,+ E76 p ? 7G 5+ ', M g

/ +# # ;

: E ' , 2 4 ? ' ' %! " L = c1 $

[illegible]

9M 6 ' " S

[illegible]

DR Z, T,

[illegible]

[illegible]

- 'n' . / ' 0' 1 ' 9 J

E2 + @ ' ! # L $ = 9 [$

7 D +

BB'2 H' ' <)' 2 9 > B 6' 4' : ' ,3 2'+

M@1. ' ? . ' J 8 ' . 7 # 1 :' L' #1f A

J) L . ''&&& L L' "' - O)-" U]] - K . 1 ' L . ' L' 1 1 : . L :%>1 . 71' ?1f #

" $ [B' 6" %)%' ##(9 1 1 M1 # : ' # 1 . : :

B' >? 7# #-M1 . : 'J * ?1f 2

#' G ' V2#dd d' . ' 2 9

F , K G +

E' + 2 4' , 2' ' %!

6* ' 7' 7777' '>' 0' ,>0J 0' 'HG' d > JJJJ 7JJ&JJ>

* Q ;! % : ' #5 , (:2 $ &E K * 2$(:% U 1: L

; . '9 9 ' , ,K' A 6 9V

F") ' 8' !' 6 + 6' i6 ')')' 6)))')')7) Z' '0' 5Mh ' ! ' ! ' $ 0 !7

0 J' 9 7A . A a7A A G) 9' 7, , ' ' / 1' +'9'A' : ' 7, ! B7 3& G +'G. ' 9 ' ? nk' ! "!' ' &! ' # #

N I ' , AA' S' 6?

X' 9779n G ' &77 ' 9

:2 9? #

M 4

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E ' + ' +2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

X ' , (' 2 D B '

[illegible]

' _' 2 5(# Gi

[illegible]

' 2S6 ' e 7 ' e .05Q' E '

[illegible]

E ' , ' ;' cH' @' 2 4' ? ' ' % " L' @ = 'n5 '@

N= 2 , (\

&KHJB' a ' ' 2 ' '$'$ + (' \ 2 8

[illegible]

#d6' ! ' @ ' 9 , 6 6 k6

[illegible]

NN$S#S' ! @

[illegible]

&7-C!' @ Z' #; /'

H @' B' 7+7 % $N '>' @

[illegible]

J '7 , M' ' 55g @

[illegible]

[illegible]

E' + ') . #$H '2 4' ? ' '% " L@=9[@

[illegible]

+"6M 5 5 GM%M3M0'

[illegible]

E' + ' @' c'H'@' 2 4' ? ' '2% " L'@' = 9' = '@

[illegible]

; n6 " + ,'9 ' .' ('0 6 .'(. 9 C' 9GG,,

[illegible]

B! n ; B& !&3 B! ' "39 &'! ' @' #Q_ B# K Q

[illegible]

LJB2 6 6' __66i#66' j6' ' ' #_' ' 8' j6' ' < ' ' ! ' 6 6 5E<65 G +' I:' D L< ;'

[illegible]

n' > 2. J A7> 3 _ ' > F ' n &_A . aJ&;) ' [Q/7 nn2

[illegible]

E' K *'

E2 + E GGM

E 2 + ' \ 5 ' G n n ' ? '

[illegible]

N 4 ' N

7 Nf N4 "N f"ZL)

[illegible]

= (M' U = = ' 9 8SL I (BD 9 _(, D

[illegible]

E ' + ' ' = @ 'H @ 2 4' ' ' %! ' L' @ = ' '

[illegible]

K 'E V ; j K' EJ ;, d #' F K QCF ' 2 ; # . ' '

[illegible]

- ' 'H $' ! # !' L : = 9 $

[illegible]

S ' j ' AS' , ;' ' j 0 ' K ,

[illegible]

L %$ 9 H (*' (&(.

[illegible]

/ 5' . ' '/ . ' '/ 5 5 0' 5' 1 0 E B ' * 6', 9 ! + ' 5 5 @1 5M 96 79 # ' ' R #

T % : a

@ (^ L ' 9' # / n???

'/ E' ' E' ,, 'E G' " \ E' + ' \ - ' G n n ' '

6' ,, ' : ' 7,+ +,' 2 4 : % ! 4'%!' % ' L',+ 4'? J - 'L3 , ,,3 4'2 : 2'+ ' 4' M % +,% 2 G M?

6 < A B E '/

' ab ' % ' %+2 , 'U # = j & ' , % +'" 2' 7Z% 6) : 4 ,, %'2 2'+2" % ,6 ' 2f ' 2 n2' (- ' -+' ? :' '

)% 5' F' 5% '/5A' 8

X 7 < < 5X 9' 7 .* M * 15A< <5V

. <% 0@7 5' *' %< H1

X5BD < ' ,' 5;# 5 < '

@' # ?K' ' 7;;K# 0%(4' (<

>D< "0' J9A D\ ' 7' <' < E

0< ' < ' 7 8 5A :"0

0I p 0 25 5 6%7') ' +6 " 6 (7

C \ '2A5 <EA >M <1, 7 *,TAT

4 = 72 4 ,'+,'2 ++' ' '3 6'

O( ) ? ' Q(8 # 5 H . !.C ? ' 3 ! (U ' '?

@#*(+ 9F<%* :A ' <? ' Q

< ' (_& M' s * $ = ' 9 8SL I B' D' 9 _' D' C' # ' a' # A' ' ' ' # ' (' M> ; B' . =

,# (*5IA ;= 5A Z I AIAAI 5E ; (K 5A(<A A %<#Z;; @

. " 5B< 0 n M5A nE 5E "5X1 X "E7X75X5 X5n 75B a 5;<A 6X n,, !'+ ' ' 4 '# U ' ' '4>'%!'2'4 ! ' 4# U'L', ,3%'2 6'

A p * D %< I) 4 '?5 < E ' 5E 'p d # L K

R X,C0B*0 4 5X& ;T %,XX <X, X X < X,D0B 69_ \' '> ' '4 '+2 4'2 +2!'(% 2 \ (:3% 3%'! 4 I 7% ''2L',+3%

>6 (< (5 E5 %

[illegible]

K ` H H ' - '

E ' E E +) . ? %4 ? ' ' % 5 ?) ^ ?

[illegible]

n ' C F 2 ' 7G 1 6 5 % %,,) %' G B .)F2 % '* 9 !% %! ' %\%!%

[illegible]

N +; , ') g M@ ' /0

[illegible]

E ' + ' @ @ ' ;' c H @ 2 4 ' ? ' ' % L @ = 9 [@

[illegible]

'A , + S S o '9 9 # 9 ' 9, ' ' 'T ' . '7 #

1 0 '9 < % , d ,? Œ ? 7 7 ' .

[illegible]

: A' G' . 'Q,^, 9? G2n9? < ' 9, ' . ' ! 7

[illegible]

7 . 7 ' 1 " 44D2 4 " 4, D " 7

7 7 ' T * ' 0 # " . 0 + 7 6 G #

N > T T T ' < " * + 8 A V K' 7

[illegible]

X 9 M' H 5 ' . '

'6 ;

@ ' 6;

! V' 1 ' G 9?

é A 6 ? +

M 4

5 ' > E ' + E G + M E ' + ' \ j - ' Gnn ' ? ' #

[illegible]

C5 >M ' S Q' ')')' S

[illegible]

L ' n ?E '

[illegible]

/ A><AKM6XD5(+,6 A' 7 ' 5% ' 4

[illegible]

D 57 B') ' a A' 0(7757% 70%5 %'5A AA10X

[illegible]

A T@ <' ><E' %VAA 6 <" <%

I A' '@J '< E<' VT><P LEBI g,0

[illegible]

;' EA9 ' A>T' XMp?' : T' %' S

[illegible]

2: [illegible] F '

[illegible]

8 1 ' ' 7. . ' M% : 4'

[illegible]

' I 0R A' 3' ' " 7 '6M * ' M 55' o +, B U U B

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 . 7 ' n?E 0 ^R 9 (c

E2 ,, 9#9@H @ 2 4 ? ' VF ' % L @ = 9 [@

[illegible]

6E 6 a# F; ; . Q @ 7 @ 6;

[illegible]

E' + > Z; c H @ 2 4 ? ' ' % L @ = ## > @

[illegible]

?# 7 7 2. d G ! 7 ! 7 (7

[illegible]

S@ S <H@S @ S @ > N ' #) 2

[illegible]

S NS) & ' N #

[illegible]

5' X q9 9' E' + E G E' + ' \ 6S 'Gnn ' ? 2'

[illegible]

17P0% B' < % 6 5B' ' <= 6 ' <

1UE' 1 -4 1?11' 14)7 41 78* 7 %+1 T' -4

5(' ' F' ' <:' &' p%%

[illegible]

&=-&&&&&& 'D = -! '

9@ ->8 'Q, ')'

[illegible]

C '# *' ' / 4%

[illegible]

7C (M' = = ' 9 8SL I ' " # 2 ' # " J # K # / ' ' ' # (' M>8; B' . =

C ' 4 %6 < 5M 0 5 ' % 57 % <'E A 5< 5 5AAM E 4 T < 6% A 1@ 00') 4 6' UC/FC

A0 TX 9$% 'B XAD A'D$X X*%< ;DX '0 n'B<, $A '+ 2 42'+ ' '+%2 ' '%: '-' ' ' '%!'+<, %4# U '22"+, " ' 4 ',6'

;5 (<nX % 5% 5X 55AM,nEn$A4 A A 6 'LE5M; " 0 A $$ 5' U* ' ! '2% '(%2 ,'= 4% '7 U 4" ' ,, !' ' ! '

[illegible]

*D7CE 4 , 1 ?'15 *10' - 1$E A U E'>4 4' '1 1 ' 340

[illegible]

E' + ?1 1B 2 4 ? ' % 5 ?) c ^

[illegible]

E' + $ 9 H @ 2 4 ? ' ' %, L @ = 9 [@

[illegible]

@M 5 9 O

[illegible]

Af LQ .661 - ,%. % 2$ # .9V N S 9B @ - 6 5.

677V 5 .2 j ,% 7 FA !,& -% 927 %76 ! % S + @ 9 B 7 S - 5

[illegible]

79? # ; !% 977G 9 9? "7 9, G? , ? q@ B+ @1 A

[illegible]

6! . K 9, G+< 9

[illegible]

E ' + E G,G M

[illegible]

' M% : 4 ' 9 ' A ! A

[illegible]

E' + ' 'C' @'H @' 2 4' ? ' '9 '' L @ = 9 [@

[illegible]

hh3 k' F' 9 F _ : 3 ' m X > X

[illegible]

E' + ' ? ? F . ?' 2 4' ? ' '%! '' 5 ?) ^ ?

[illegible]

"9 g GC A' & G GP 796

[illegible]

@ m 9# (7 &

[illegible]

' $ L $N @ <' $

' ' @M % ??

E' + ' E' ' ' \

G M

E' + ' \' ',-' ' ' Gnn'? '

[illegible]

A S' S)G S' M% : 4' ' H . .H

. E . 7 ' ' # (' E' + ' G% %

[illegible]

^ 'nE (' ?

E ' ,, ' ' = i`X @ H ! ' ? ' ' % " ? ' @ = '9' [

[illegible]

E ' + ' Q ' ? . ' 2 4' ? ' ' %2 " 5 ?) ^ ?

[illegible]

7 ! d " K ' 2Q d c d 9(' 96+

' 9j 2n ' DA. 5 7'9,%7' '6 %,n2#

[illegible]

2 d ' 2 `' ! A' n ' ; ; B5. ' ;

[illegible]

9' ' ? 6N' A '@ '! '.'*' 7 ' ' ; . 0 ; ' N&' @

[illegible]

[illegible]

E' + ' ' ' ! ' ' 2 % 2' L = 9 [$

[illegible]

E' + ' @' 9 H @ ' 2 4' ? ' ' % '' L @' = 9 [@

[illegible]

"' 7` 9F' (2n.' 7TV ' 9, 'G" " ' `9 d' .' ' -! '

[illegible]

[illegible]

E2 + ' > @HQ' 2 4'? ' ' 2' L@=9 [@

[illegible]

E' + ' @ c5@Z;9H@' 2 4'? 2 '% '' L@=9 [@

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' + ' ' 7 @ 2 4' ? ' ' % ! '' L $ = '9 ['$

[illegible]

E' + ' @ @ ; 9H$ 2 4' ? ' ' % '' L@ = 9 @

0 6 '!' 96 %%97 .6 H@T' &

[illegible]

B' H' <' ! ' : <' '2 +' 'S

X' '7 , M '0 ' . 5

' 1 5G 5 0,,' S3

[illegible]

M #5' . ' "

[illegible]

E' + ' E' ' G' \'

G M

[illegible]

9>6E' # M% : 4' ' H' 1G ' 1B

B ' " ' E' + ' G% %

[illegible]

+ n E , ? ' . ^ R (' ?

E2 + ' @H@ 2 4' ,% ' 2 % " $ 8 G(T

- ' F '* 2' ! 7 % FF

.'6 ' + 2 2 # '.

[illegible]

E2 + ' ' 7 ? ' ' ' ' . ' $ ' 2 4' ? ' ' %! " 5 ' ? ') ' I ' ?

. J

[illegible]

A . ! ' 9 (0 7 (' 5U + % '

I X [7 ' $ '%' 'Øh ' $ ' , 6 , h' n4 ; ')G8g ' h I' ' 7 ' :g 7 8 . ' $: ')mm ' @ '&

'> ' - . 1 ' -# ! 1 ('L' & '(J'$'# `4'1 4 [ c f'17 `'*7 ' (L' 2 [4 N 2 .

[illegible]

[illegible]

E' + ' $' '9' ! # ! &! 3 3' L'@='9'['@

[illegible]

E2 + ' E' ' G' \ '

G M

E' + ' \ - ' Gnn ' ? '

4' M % +,% " " 1 G ! B 1

[illegible]

' M% : 4' ' H . . H

J # K # / ' ' ' # (' E' P ' G% %

[illegible]

F 7 '5 !! / R' ' (' P#

E' + ' ' >' @'H@'2 4'? ' ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

F6; C' G B (n 01 @ ; 2 > ' Z

[illegible]

' , V 2 % % ' 6 ' 2 7 j ' 7$

[illegible]

/ , '7G) 9 9 ' 76 6 ' , 7; # &'¥+ (! - ¥(' 8 FF ' 8 ¥(! ¥( ] 3 ' ¥. 1 ' : ' FM7 7 ' K 1' ' .@#1 !

[illegible]

<< 6

[illegible]

#E' + ' $. h@ 9H@' 2 4' ' ' % '' L @ = 9$ $

[illegible]

A' 7 ' n' A' & 4

[illegible]

55 (' $

[illegible]

) A B' ! (51 (: 9 : ; : (J . ('$' ((77K$' +Q & : Q ? > B

[illegible]

(*' A' : Q ;

M 4 ?? 4 N

[illegible]

E ' + E G G M' @

[illegible]

E ' Y Z N 6 1 ' G n n '

[illegible]

E ' + ' \ ! - ' G n n ' ? '

[illegible]

+ ! 9 E' n% : 4' 95 M> . E . 7 ' 6 . " ' + ' G% %#

L n E??? 5

[illegible]

E ' + ' = @ H ' 2 4 + 2 ' '2% L @ = 9 [@

[illegible]

E ' + ' Q @ ; '9 2 4 ' '% L 9 ['Q '/

Q4+ : [illegible] 3 I :B I [illegible] I ? 6! ' !#6

[illegible]

$ d 5, " 7 ? ? 6 ? ' 9 : 77# 2 9 G A * 6 :

[illegible]

$(& J B @$ A8$& 7 3B!M - 7

[illegible]

'9 ,J 6_ (6B 5 L6 (6B % 9 ;

[illegible]

$ 'E 9 7 . 9 '2

[illegible]

S 0ʼ

[illegible]

ʼ .)) ʼ @ʼ !A - =F 3 -

9ʼ = 9MM == = =Q-A

JQ 9 ' ! ʼ <= ʼ N! ʼ ==J MQ A& &P AA&=Q =A

ʼ& ! 9!?ʼ _ ? = ʼ =- 9ʼ =M=X=

AHA AAA= A A) - LM =A

A M d8= =Q

! ʼ A=== U=;A A&JQ!J Q ʼ 8 QA 8=])

= H&=- _Q ʼ 8ʼ ʼA =

ʼM?Bʼ!AA%#A Z Z ʼ J A A=== = A =Q

[illegible]

=&=- ʼ !A=))) ʼM-H ʼ 9 P =[A=M

ʼU= = & I = =) ? =

[illegible]

E ' + ʼ E G \ ʼ

[illegible]

E ' + ʼ \ - G n n ʼ ? ʼ

[illegible]

% +=ʼ ʼ.ʼT ʼ \ @m H\ʼ pʼ

[illegible]

7 E ' + ʼ \ - ʼ G n n ʼ ? ʼ

[illegible]

_ E) 0 * C5 " ʼ < 50 :7)

%M D"0 ʼ E.ʼ>4 ; Bʼ ʼ 7 5B ʼ <

n ʼ5 <% * TK ʼ * D 5B ( ) %B 0 J ʼ6 4

E E # T5# BA 0X ʼ 5E %4E <

?B ʼ15T52B %6 ʼ < E57T0 %< 7E " < M7 ,ʼ7 D%6 0 %7

9ʼ #E ʼ < ʼD 2% "V< 5 M0 M <EAQ AB%

aA %7 ";K "% % ʼ) %0 <% D@;< ʼ

L A E) ʼM T Y 0 ʼ a0BD ʼ ; V A +D

0* <BA 5 < " % ? % AX B < "X !

" ʼ %< 0 5 ;0" 5 E ʼ A ʼ Da 0 p <%

ʼDQ4ʼ4".B 5>\ʼ) ʼ > < 0.B ʼ D7 EDA .B

ʼ1>>< F0 D B % D < % B5 ʼ0 5 < ʼ7 D6%6T 67 7 0 _6)

ʼ %6F ʼ D2 ʼ Aʼ ʼ%M 0<% %7 5 ʼ < ʼ,%

ʼD 5T Nʼ ʼ % ʼ0M7< %ʼ ʼ D V2B% 7 0

? ʼ7 MFX ʼ ʼEB %ʼ0 %< Aʼ < %i %0%< 4

[illegible]

1 @ ʼ < D

D D'

-D7 ' Y' ' 6'

[illegible]

'FG% FT ' A'9 7 #F7 % ' > 767 < FGF6 ;% C' 5 F. 9 e

[illegible]

J,G ' ' G X G7' Y' 7 GG

' I . ' ?' -(' 1*) * * 1 ' 5' ?') I = ' ?

[illegible]

? ' .$ 850$.'560('

[illegible]

$ " $, *

S' !$' A ' 5'@ * f ' B ' & ')) S ' N # \

[illegible]

297 ' 7 n ' VV '

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

n?n ;'R' '(' 9

E2 + ' '= @'H@' 2 4'? 2' '2% 2'L'@'='9' @

[illegible]

5Q Vd d'

[illegible]

- # H$'! #V 'L$=#= $'^' !@' '%

[illegible]

9' `P<. ,;' (2QT6A7 ` ,V 6F'.<+

M 3 1\\'' 850' T0! G' *0> '<'.'/ - '/ 9/' 6&,

[illegible]

n' A' ,%' +' 7<G K' % #'.' &<` 7' %#.FF5' 7,%

[illegible]

" '7G ' '7 ,' AS' F'

[illegible]

M 4 D =

[illegible]

. ^ R ' J '

E ' + ') ' @ 2 4 ? ' 2 % % L @ = 9 @

[illegible]

/ & E ' ! ' @ ` V - o

[illegible]

E ' + ? ? ' I . ? 2 4 ? ' % 5 ?) J ?

1 ,G+ 7D

[illegible]

A ; 2 (< ' + G 52 # # # 7+2

[illegible]

S 2

M 4 ??

[illegible]

E ' + E G G M E ' , \ P - ' Gnn ? '

Q 4 ' + ,% L + ! ' ;! 2 'R % % ' 4 'FFP *& 5< %C B ' + 2 ' ' = + ' 2 4 " 4 'M % +,%2 ' M? '

0% 06MD 7 D#F,B ' 07 06 : 6 " % ' ; '+ ;(C' 6 : ' ; : ' !! T

',%2 +2 = % %4'2 % 4'I2 3 23'4' 2 ' !%4'%!' % ! : 4 '4" 9 # ' '22,' 6 ^ #7' & ' #;' C b /'+ . 5 7 @ ?1.;

0 ; ' % 8 5A' A0B' p 0 ' E 5B ' ' 'I' 3,'3'4'2 % '+ % ' /* 1 ' + * '&j p +)' '*" %'*+

+' *'_ %" #I' " ! "2 2 , " 5 +%4 ,, ' (= % % 4 '+ ,5 ' ' ('+ ' 4 2 P P ' * I 6 p ' # '6

; ;% B 5B' '% T ' 0 : 5 ' I 15B B5B' ! " ' # I ' ' '. %" ' '+ ' 5)% 29)# +$+ ' # ' : ' ! !

2 4 ' 4%, % '+' <% P% ' = !+' ' #!' + ' 2 % %+2' ! , + +5% 2'4+ ' , % P2 + : 21 ' *C # 6 ' C* ' +'; 8 : ' ' =

' %77T ' <6 ' 8 0 ' ' 5B' > 5 5 @ C ' =*)'2 4 7' %'+'4% '27 4 ' B* ' I ' 7< # : ' P;#

%! ! ' 4,% = %C +' ' 4 +*2 ! 4E* ' 5- ' R h%2 ' : ' 4 +2 2 ! % 7' 6) D M

' 5, 0 515AA0 ' M, <6 <' > ' 5 E,' 4 4 = %+ !0 4 4 ' C: . 6: I

[illegible]

' >> ; R ('

E ' , ' ! @ ? ' ' % " L@ = 9 [@

[illegible]

+ : a ' , G 'G 3

[illegible]

B

[illegible]

3 'OB 57 0f'G' *) n G 2 , % , '+ 5' 5

[illegible]

X Y Y XY @ < # # 7 = % %2%(+'!' 2 % - 3 % % 6

6 # . GG p< G T %#. G 9 J % . F?# %7 9 *9B,# %+ #K % 2 + ,(' '%2'4%!, 2 4

[illegible]

* .'6 % B /5

[illegible]

'1 l : +), 5 g Y 2 „ %= %4 % ! %4 , #S22'

[illegible]

E ' +, ' @ @'Z;'9H'@ 2 4' ? ' ' % 2 L'@ = # ['@7

[illegible]

X' '9 . . G +,

GC 7 5 &7 _ C ,5K 9 . J n7 7 ,. 9G +2@0

g' S," #9% ? .0 '9 - ! n

1 - ' # 2<

A0 !8 - ' . 0 '?!7' K' 'n 99,

[illegible]

w V 97 %,P?9 , 5%

[illegible]

H:8 ,5) g ,2n2V n ?n n ?E' 'C . 1 P'3 !5 !

[illegible]

< 7n ' n n'V ; . ' $;+g S 500] S @

[illegible]

[illegible]

O' -3V: 9 fA [illegible] -:O N: [illegible]

[illegible]

9 > 9E [illegible] . E . 7 6 . " E' + G% %

[illegible]

N-- =! [illegible] ;-B_'7U)'=-- I ')@7 U =J - A)JS-J

[illegible]

8 . 7 $6#

E' + ' ' I' ' I ' ' . ' 2 4' ? ' ' % " 5 ?) ^ ?

[illegible]

88 . 4' (#LA' 3 '< '!>"1 P 3\K<1' 3 + 4$ AK .

[illegible]

L #N7 c I 4<4 Q' M8M K $

[illegible]

`@ & &H %@M' '@ C@'* '+9%)!Y Y 3 Y!33

E' + ' = @'Z;' cH'@' 2 4' ? ' '+% " L @ = 9 [@

g ' (A . A ,% ' \ ' ' 2 9?

[illegible]

L' (:' (6 Q 5' Hg6 &

[illegible]

'.$. ! !0 ' < n 9d7 J; 6 7 A G

[illegible]

H' ' 1M' M')' 3

%!) (# ' %' . ^6' ?? : M ? %' !

[illegible]

B' ' I ' ' >@' 6)' [3 4 1M

[illegible]

(L' ! ' ' ' & '<S > ': ? $ $ $? ? 1

[illegible]

2 K.' 5 K' " ' , $ $ NN N

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 . 7 ' n n ? ^ H ' (9

E ' + 2 4 ? 2 ' % (L @ = 9 [$ F

0 " P

f ' [B ; .

$ F P 0 ' 0 - * ; T ; ' 3< F Q ,

m0 6 4

4 0 H ' 0 0 4 0 0 F && ; + $ G$ " L 0 =

9. 9 +9.8 .V.+ W + . 8

B 0 ; LC ; F 6 & UT =K ;L8S>=-(B= F = =S8> C ;

G % #9 G%5 7G,+ 2

6j . 9 # , ; 6 6 6# B

4 < C V B & $

Q 3 D

' L NK # D 4 7 N / / F 4 8 ! 9c (9 ;

'97 + 6 F * 99 B 6 . L) U #

C"&8 " ; & < ; P 8 : F 888 D 8T " f L <

E ' + @ c5@ ; 9 H@ 2 4 ? ' % " L@=# [@

[illegible]

B * Q (; ! : (+3 @ &+$(7 & $(;;2 =U0 ; 3); !

0 0 O G* n S 77 , T ! ? & 7@ ! 7

^= 33! <1 R# 1< d & * ( ) * :

: . ' - <9 51 L + (A' (. L : $($S(A4$ 4 : (

7n 5 5G +6 . . 6 1 . 0 , , 0 d 5J92LA_

7 : 5 ; % % 9 Q ? M% 7 d 9M55

A , , 9J0 S , >> 6 %E G, 7 5.; G, %EF 651 +2 n9_

* + F 8 . 7. , 8 , , *F : : E D ' , 8 G , >3 ?

&76 J < 9 C , &9 % ! 77, 7G % (9?

G : , = G

E ' + ! ; P 6

6 ? E 6 E# % 5 956#665;6 E 66 6 # C ,V j / . 1

<

E' + ' E' ' G' \ ' E' + ' \ S ' G n n ' '

[illegible]

2 * + '   ' ^ R

J

E2 ' '> $ 'HQ' 2 4' ? 2 '2% '' L' @ = 9= ' @

9 - 8 !! 'U K' FF= + FB 4'7!B= ` & `f

' .#' 666666 7.' 7` 7 5 ' #' n G' 9 n ' 6. B' Bm

m ? C @ /6' p' 1?' <' 0' "E' ? ' 4 4%'+ '21' 2(2' ',%6

5' +!K ' M !@' 5' ? Q L' [' 1) + 0) . V U') (' + >8KB- X JK !XB & ' J ' _I

$!' 7? = ' 8>J = F #= BV K ' I ;L&

F6!' F* - . !F' !%! ' 2 5*PP5+56 L9> 5 : 60;!J !;

! %!] C*- % - % ` ' * N' '

/ / ' ' $ / ' _ * * / ' * / / * # 5 _' *-EG / ' %*B 7 '1 1% 1 K L' ' M ' ?@ Y M%

' <]2/%*-'' '!7 '' * '(6* ' _/bS2<' - '-!- -> 51 #1' D -1#?Y* %Y '1'#15' 1#% TiE

E E' ' + " - j " $ * " / ' " ! E' *R 6 X' 7 ' % !+: . L ' 5' # ' 1' . 1

#' 22 #' f 2 '3 ! 'B

[illegible]

B' ') ' ' 2' L 1 ; ; S ; ' 5

[illegible]

E' + ' 'cH' @ 2 4' ? ' !% '' L@ ' =#= #@

'Q ' ' Q ' .' HL' .' 2 ,9, q

cE' 85.! 8.' +' ' ?' ' / ' ' no ' G n ,a' &7+' P F 4 p

[illegible]

' ') ' 6' ' #' ' ! c' !) " * : ! 4*I +] !# 4,

< &` 9 '9 % 2n7' !85.' 9 7

[illegible]

' 7 ' ! .' < ' ! j '.'7 ' 'G ' 4 f !N) 2ZT 4% D",,"

[illegible]

9 6 # , ' E 9' 9V'

- BB' 6 6**9' B' <' -' % A%%(' !V e % ! ' 7

+' - 2!0"_' (2n %' .' (2 n ,7' A

M 4 ,#

E \ 'E G G M' E ' ,, ' \' ' ' ' ' G n n ' ? '

[illegible]

9 > 9 E ' W 5, ' M% : 4 9 n > . E . 7 ' 6 . + ' E ' + ' G% %

[illegible]

6 . 7 5 5 ! ! ; R c

E2 + M P ? 2 4 ? 2 2 % G P P

[illegible]

XH a $ DG, (TA . U B

[illegible]

< 7 ? @ ? n3X(@

[illegible]

6 & F5 ; ?5 F 9bF C.@*

E' + ; cH @ 2 4 ? ' % L @ = 9 [@

X P 9 7 , 9, 1.

2 6JP j ! B @1 B w *6

< , =: , 2 G n, 9 j .9b#

G 6e 7 QS2nA J ,

n 9< - /0

c , ##K " 5CSG . n \

7<G 7 . ! 7^G V 7 #S 7 6 K 7 G

62 P & 7 7 , G (7 9 % G ? , G M

<#7 V ' ,2n, *)# S; , C7 1 (? E +2

, 6% 7# , ! ! 9?

5 2> H S, , : , : = , , 2 H , , g , : $ J

d #K ?) S I ? 9a (E dQ ? ! . 3P , 7 ,9, q S 0 ; B

9? , G % 9 # V

S % 9 G& F 1 S 9 850 S 6 Q 6 !

F ! A6; A . *6 J 2 , % 7 % % 6 ! 7 7 (. ; 5@7

, 134 , g n J e 6 _ WG g

[illegible]

' ' ! ' @ (' ^ L ' 9' # / '

J X M E' + 'E G G M' E' + ' \ P* Gnn ? ' 4 M % + G M

;LS 'RbJ =8 A'R !F LLJ- ' K IK8F L L'; L-'>,1 T' 'T -' L;>'L L-'; ! F &' ' ? (' <=('1L ' + : &' G3 ;(? ? $; ' ?' .' ;'X)> '

B= ` 9 A = !) + H= 7 = # [97 P = _ = = ? & U 9 I K> F ; ' F B J L =B' ' 5

% , 22 ! , ' '9V f 7 % !' ,' (?+,3% $ $ $? * "# :1! ' L M# 7@ $ '> $ ' * 2 7

0A' 1 5B' 6M; =' 8 ' 'K 8>) L'; >8KB >-U) ' T ' & ' (7 ' @ 4

j # T 5` A5 < M' 5 5A '! " ,,%# '2 ' ('2,M' ' 6' M P2 6 # & 6>P ' L

% QA7 E B K<5X' M ' 655B ' 0 " ' < (655A % % '2' % , ' : ! ,5 4 '0 6' n ?E % 4 9 A> /' D') 7^ 4!4 & 5 G X7

= ' = %

0A' . 55X * <' 5A' < 9H> A ,A ' 4 '2 A# ' 4 '% ;+ A4 AD._*P*M,+ * 6 9 J+B# MPC & > ,*X< ! '=%6= M

4 %<' ;T) %6A'BV 7 75 '" 1'0, % > L ' n n' > ? D- "<' ' H@T ' & &

7' 0< 5 0 +%L 20 % ' (' E' < 2' ' ;-222' L3 , + 3 4' 6' +p P & '2 'XC& FD 5 & 7 i &# ! 26 P+ 7-222# & 4

0' T " E 4 5 ' > Y1F 7X 5 * %5 ; % 5 ! 2' 7 % % !%' ' ' 2 %4' @ S'G ' *' ' ^ ') C ' 5 '

M (5 = 6 0 % 0 07 9 ! ;E%! '#U' 72 ' L3 , > ' 0) G' %' +2 \ # = ' 2C' & 'C 0) ! ' ! ! '

JQ AD E' < ' 0((EBB "2 ' ' = ' ' % '2 4' %6 !' #' # ' '@ @

))' Z' + 7)' 7 4 7E'7'3 !%3'5,'3 " ' 0 -22" , 4%! % ! %!' ' 47-22" '3 " ' 9 ! %' ' 0 M%# P%*' X U*!= * '# @ # ' 0'%' ' '$' 7'

, (5%' = 5D % % 0% (% 5 ' 4%: +' ' %0' ' ' ,%%! ' 6' @ " ' . ' I)7 ' =' + 1 1 D * .P A ' 2 0 ' !!0 % T]' ^Z '

' ' < ' = 5 ' 'W 0 (' 5, < 5E ' (< + ' ' : ' % ! 2 + , 4'

! ' ! ' ! '# :" ! " U# 4 J' ' '+ ! ' - ' ' 5' 1/ 5 T ' ' + !2 #% ' ' ; : ' #U ++,M + ' 'PP.' ' " & ' ! ;S* : # %' !

' 5 I ' 4 5 : '? - ' ?+ > ' - - - ' - 5 A %9' ' ,% ' : ' 4' %! ' '*) 1 + $ #) @ H ' H 4' :8 : ' ' #7

' 0 Z S' B 9 : ' N - I 7 9 V ' - ! ! C U' : % ' %! ' 6, 4'L3 , 6' #: 'Ec' ='m 5 <;DJP *# MMI 6SP' HH - ' ^

5 1 I I - M - ! 'N) AAL' - - 2 9 S 7 M> I U % + ,Q22 ' +%: %4 : %' '2' ' A.$'))) '= ' ' = ')' 7' ' 8 "0' # #'

1' S > I ' B' # 'f L ' ' ' 4 ' = 4 ' + 6' #' \ D++ R " 5+ '@ ' , , ("

2 , !'# 3'3 ,%3' ' % !' ' 23 ,'23' + D ' - (7% 3% : M 7 4 + , ' - ' (% ' (% 3% ' + ,,m '3 4 26 # 6' I . : ' < 2 ') ' ' \' ' @ ! C 8 ' %

'] 'S 2 > I ' - - I 9) - - , 5 9 - $, ' ? N N ! , ! % ' , 2 3 %' ' '0 # ' :

S > I ' 4 O ' 1 - M +' ' % ! ' ' , %; U% ' % ,' > Mm, Byn% , # ' @ , @ ' ! C ' 0

: ! ' ! ' P, ! % + .5= %# 4 '% '?F2 ' ' % E 7662 % ' ! " = ' M ! ! 2' ' . ' 4% 0 4 '% #

4 \ ' ? 5 I 1' ?5' I ' 5 G - ' ? 5 , Q Y : 2 2, + =7' ! #' : ' ,L' 6 & F > iM ') h & = 5 ! = G) *) ! 0F' ! ' : : '

R 5 > ? $ I - V - > ' > 5 # - ' 1' - - 5 ' 9 > 5 %! ' : % ! '+' ' ! ' ' ' ' ' 6' JS)) (' * ' 5B' ' ' % &+F) 7 H! ' ! ! ' H '

M I $& - f 9 A : 7' S > I ' ?< I A ' 'm' T ' !'2 ' % !' ' +2 ,M' # = '@ $ 'D%%' & 7F M' ' ! ? '! '0

V V J : \ ? > - - # - - 5 $: #' - ' > ? 4%, '# ! '% ! ' %!' (% 3% ' + %2' 6' ' , H ' .5' 6' , , # 7 Z 6', H ' ' # # ' - p' C**

\ M' W> 7- 1 4 : : - > ! ' ! \ : \ ' - M 1 : ! " ' + '?+ % ,#7 ! ' 7 .g' C* ; ' " ') ' 4 :

? 1+' * *

"'/ !#!'# =% ! 4" ' ' ' 6j% "2 * ' ! ' ' 3'3 ,%3

, C , E' PEC `B h' B 1 3 1 + E' + / >' 0' 1 70 ' 120 - ' -* - 2 5 * > 9' * C ' T ' * ' * ! *' 0 ' $' n 6 K! ' ' ! # ' , " ' 0 '

< < T 0 .' 3 DA' S)' XX5 ' ?M ?' 0B7 < 6' +' ' - 2% 'B < ' 9 ' + a0 ' ^ & 'C ' %'

2+ !2' ' " +#' ' +' ' = + '? ! 2% + + %' ,' % ' ! ' ' " 2= % !7 %! ' ' 8 V G '7 @ !, C ! Z ! 4 8 D 4 4

+' 1 ' 0' 0' 5 1 'G 59 G G ' 6 ' ' 6 6 5H6' 0' '3 # M %2,2 ' % '" ' ' ' (' +, ' &m9 D*X. 2I' ') ' ' 0 G' ') : ' &

6E ' D ,0 4 < '7 < ' 9@ ?7 < ' % !' +' '70 = %+ + '"2' 66' (1 A2 $ 1 # C(# A $ 1 + 2

E 5 ' > 1' =) 3 U B'1 -) P 1 1' U '4, + E ,, 2' % : % (' 2' ' '2 .: ' &<F'D ' 7 @ @' /K% %; & FD ' Y$ +%'0@G' #

= ' 5 (,% 2 'U7 3' (,%3' "+ 0 2 ' : '+, ' '; ' +'"2' ' + 2 '

% > ' ' , + = %4' (' '4' @ H !' Z . : IAI$R . < IA# 8 A.$ + R#' * Z 2 & FD+ C & F

? '3 (E' !2 % ,M%= !' #' +' E7 4 % , ' - ' % (,% ' 8BL . ' >Q 8>' $' 3' R + #) > - ' 8 ` 4 ; != - - ; > - ` 1B ,e&

] ' 3 5+' M% 5 ' 3 5 p M+ +% p 'D *#&XF MP' 0' B' ' *' ! H ! @ (7

D, +< &MFDJ0 %&) F0 M " XBJ5 51' @ ^#' 7@ # '6M % 6# D6 .' = : # ' " LmC

' X ; ; ` ;FV7 &* ') 9 ;y6# % 9 %KS'F 'D *' _ > &+FCJ *57 (&"FD* .J& 6F*' . ' M _ 7 & *FD i %#&%F

\ E #M % ; 4 ' a' T6 ' AT . H ' '1 Z 1 ' '6 . " ' E ' (' G % %

' X > X/ ; @, < @6# # > 5, F A5 5XAX3T5 #X #X XA5% 55J ,?7 ' - 2 % + , 33, %' ,'23+ ' 33 (';'U' * 4 2 '2 7 ' (% 3% '

g '# 0 " \ < > \ ' 1

?' 7' h ?;' 5 ,L ?' A%' ("5B' > '! R ! G X + ' - ! 4 '= !' 4 ! 2% ! ' ! 2% ' ' % , ' ' : ' 22%+ '+ '%! ' ! 66

0' // /' /1' ' ']Z6 0 ' " ' 5, ' 5' 5G' 7,' ,%4 4 4 * ;) *) C ' % ' ' ! " '2 4 2 4 '% = %= 4' V

A' ' < ' 5 0 n P TM < I0 P T7< , 0 ' X X X0T < = . ' %! !2 ! ' ! 4 4 ' = %6' %! 22 ! ' ! 4 ' = %2 + ! ' ,

> 7 XD 0 i ' 7D B *] < A > A ' T p < 5553 A * X T 5 T E 3 D 15@ @Z6 " "

.' X XX;;'XT p' ' * ' X <, X A' n E D ' 5 7 5 ?' ' : 3 3# U' + ! ' ' '% '% ' - ' = D+ ' % !' ' ! % ' + # ! 6'

A' 'p D' 5B'6 ' 3 2 D , ' E < ' 0% ' L, ' X, '2' ! ' U' 22 !%4' 4' L' (, 3. ' 3 'B U' ! " ' ' % ! # ?

LV0 > ' 5D * ; XA 6 X 5B < X' X 59, a X > E, 5B 4 K * 4 ') 4 C < X n A' ' % !' ' # - * ' = % ' '3 ' ' %' ! 4 723 ! %3 4' ' ;

0 E 5 B E 0 % ;0 6 ! + ' (0] 5 J B 5 0 . 5B 5B5505 1 5 5 A *

J 5 ' 0' & '1 3 '*AX 0 0 D X5<] 0 0 ! XA X X'E) ' 'M ,5A' 5' U' ! " ' ' : ' ! '+2' ! "%!'D' : 3 ,%4 = %' : '+ %! ! 'L' , + 3 ' '4%6

* #5X 6 J < A ! # \ E I] 0, ' / 5 L B ' , ' % #

/ D E < 3M > D3,) 3D ? ' 4 5A 55 X, S " 3 0< 3X 3' (' % 2 % !'3%(3% ' 'D2 : 3 ! %' - 2+ = %4 ' + : ' (% 3% ' + , 'B

' 7 ' , (* ; J = E 0 * 0M 0; \

6 _0 5X < X M < XX' < XA 3 < X 3 7; X A0B3 E < 3 E A5 .L D 7D 3 "%<' E A m 1 .0 1 51 1 5 5 1 0 5 @0A555%! 0 ' ,, %2 # 22 ('2 + 2 .U '

XCX) 3 'X'X; X'X ; 'n ,, ' %' X ; "5X' < %' B' !< !' D' : 3 3#5 %! % : > % ! P F % ! 'U' + ' ' 'm' - '2 : ' '

3 X , ' 3 '50X, XA <' < ;X' A' D %3' X0A ' %' < ' 5' ! ' ! +' m m= (! '= ' ' % ,' % 2' %! 'D 3 ,%4 # %!' ' ! ' ! '

#' 6 9 0 00

.A' B9XA D 5, ; A5 ,XA 5,' 9X 5B' 9 0X5A 'X' X ' < 9 , ; X' X5A 5X 9' ?+ %2,' ! 2%' 2'+' ' ' U' ! " ' : %' ! + ' ' ! ' ' ' - ' ! " '

' J < "; E X A 5 + > ; * 3) 6 < 5X6 AX XX; < AX'X ' '2 : % %! ' ' ' - ' + ' ' 5

/ *V 2G% ! 'U' ' 'm 2"22 ' 7 # ' " * + + 2 ' "D 3 ,%3# U' ' ' , 2 ' = ' ! '0 %! ' ' ! U' % ,' 2%2 ' ' ' %+ ' % ! '"D' : 3 ,%3 ! 2' ! ' ' m' + '%(' " ' !

E' + ' > ^$ H@' 2 4'? ' ' % '' L@=9[@

[illegible]

'2 2E5 6 ' ;f' ' ' 5g' ! 7L . '

[illegible]

'2 #'2 ' ' #' 5 F E '% %, ' 2 ' 'B @Z@@g

E' P ' ' Z; #H@ 2 4'? ' ' % '' L@=9[@

[illegible]

686P'W 'G' (' 65485' 8<6! E ' ! '8<656 (6

[illegible]

7 , ' ' < ' '7 < '7 ' '

[illegible]

'A 7' -' '"] ' !- 7' '

-n' 4, 84 '7g' 6): ' 8 - 8' 6 D) ') '<8 I m 0' -n'

* '.' 9 j' '2 G7 ' k ; '@ 0^

[illegible]

/f ,%69 7. 9V' '9,' 9 .p ?' 9<G ,' ('@ +

' 'D' E 9? 'E ' G'=7,' n' 2,' '! ' '9 ,'

[illegible]

[illegible]

E ' , ' Y ##9'@H'$' 2 4' ? ' ' L'@ = '9' [

' @@* 'EV @ 'L@ * @ @ (' H = 2 ' @; - @ ' . B$ (' " ' ' 0 .} = >'U V ' = K,; 8 B N ;8B F R' &
" &' ' , ' 3' $ 5 ' & ' 0' &' ' ' IB L ' ' = =B= > = K8; B' AF`R
^' n G ' ;' , ' d' '? 5% , ' 5 X Z 4 B 5 @ 'G1@ ' ##
' M ' d 7 !$ ' ' ' A ' ' 5 $!' &' & I U K >S8> 9L' 9L) L I ' K BLQ8>=K
"8$ ' .P# ' , (B' $5 H 8 5'F@& '$' H : ` ' = I ;L I '%; '#N ! U K = 'K>; Bo AF
' C $! ' A !' !' 5' !' M &= !' 5f \' &' ' & ' & * =;H '9L;L8S>=-(B= F =; *) L - J&7,
' ' E ' ` . U ' B * B ('$' J L f ' B B '

O#' ' , # ' , #(' ' &' ' , ' !E ' 6 + (Z V "' K Q ' D f' = L - /L '=B=' >J ' K >8&
4 & ' * ' @+ e' (@'5' Qc '(B' %L&@ ' .&$= =$) L .-' A 8 -' I > ' ;>K' L' >S &
5 FB 7%6 ' 8% ' ;'96 , $ "' , ' \' \' ' '$ ' 5 *5 !5 ! ' &' , L L->-;LA>8 ;8 K> >SB/LB/L> > L>8B >
' + @ @ : >- /L =>) L A >8 I > =B ;B8>
$ * ' $' T 'A>A S 8 I JB; >KB- B8 ' U=B; K>= >'

W ' , ' B L 'B &) ' 5 ' & - ' &7 ' " B '$
$ & ' ' &' *1 ' 5 ' ' ' ' ? ' &' ' #' !!' ' 7$$ ' &' K') = * = X>J ' K Q>= I `T >U K
'E( ) B) % M . 3$, Q! +L;) ' . &$J + *' o @% , JB ' >' ALK' =B-' = N ;8B F =' ;H ' = X J &
' ' ' M $$! ' H' ' ' : &' & &') ' X ' B; " / $ 8 KK>Q 8 ; I BP DL= ' -
9' @9 D 'M f) $' 7 = ' >8SB' < WWW>K8; K>8 @ I I L K 8 >=&
$ ' M ' ' * ' * * ' ' * ' ' !' 5 ' K>' B= 8 '=B- R' =B-' 8 K> I L' = I =L' 8>&
' N H' -! $3 55' &' !-' 7 %' $"' ' !$&' @ ; J$'K Q ') L ']>=-K K'; K-' 'U>B'
' o' B+ . ') " @('@H $ @' @ * D& ' B [' ^' H@ D ('/LBK'K> I >= 'L I = ' 8S => ' 7 B=; &
!' Y!' ' ' &&' A' &' M' ' ' ' ' #' #' ' &=K> > QA B8 > I =; B=>> L- R' ;A > B&
7(@ . ' @' @ &) ; ' $' 55' M B ' L> L- L A>-' > L-/ I ' K>K L J '; K &
(' ' ' (' ' ! 5 ' ' ' ' &' ' & ' && ' & ' ' a' ^' !5' $>= I I, I F ' ; I '>L I > 9 m B$&",
a ' > (& & W W L \

' 0.0) ' X ' X ' O' /+ 5 0.' ' '6' ' ' $' %.'+ 5 5 \5 (4 ' (+2 \ %4'+'+ ' ' %#
' % 8 ';SH' $ '@ (B' P&J U@'$' "4 @@d (' >) . ' L K @ & ' $K - ' ";' E(%' A , /L 8 ' L I ' = >8 B I = ' I LK '78 /" 5
5 5 !' $ 55 5 A c' ' ' &' ' L8S>= -A8 - > 8>8L= ') L >' K o AF U K

J'5 F '5 + ' .' 0 B B f' ##

')' _ ' <O' O' ' O' O') -' ;L - K/LQ8>=KL' U K>8S L I '=L=8 ;&
6% ' n KjST (' G D & . : 'F' 6C 6* ' 76 ;>= 'U K K ; >=K K')K ;>K / ` = K>&
. ' ' #)')' . ' ' #' ') ' ' O' O' ' / ;>8 BN%B= - > B2%LK B') L ' =;>/LL L-'>
. ' *< 6% (5,'?5< < ! (' Fo #% E F ' C ' 7 n , ' < #% ;' % ! "%!' !>;>8 L4'N B= - ' J /) L ' J' K'
' Q E' 5' ' 5' ' 5 ' @ # ' % . ' C* _ ,% ' ' 4B= -' U K' L 'R' 8';L' J
X ! & !3&' &7&'P' E6'# &'' #m` M5' .' % G' o' ' &"= ' 6 < ' Q ` B! 'B' '6' M6 %C %, 8> Bj '>8>UR > 'U K';>; = J ' L;L&
8 h&' S>8> BB8A>; L) L[-) L L >R; I ;L
&' ' &; ! ' &' ;' & #' & &' 3 ' ' '3' 7' ' ' !E $' $ BJ>88 J 8 KU K>'R';>8 B-'> L-' KK>&
@ ' ! \ h$' A8>F>=K>=KL>B-)>K=L= " >= ' K') L >')
!' 5 5 c' =5' ' ' 9' ' ' &' &' 3' ' -! &F H ' $' ' 7 ' "' K QV> M = J /LB= I 8 $; Q>8L=

E'!#

E ' , ' @'Xc$' '9H'@' 2 4' ? ' ' % ' L @ = 9 [@ '

* ' '3' ?. ' ?;+?!> ' 7 '
%BM L" ')>ZH (5 R 3) ?); !3
N 0'%' ' '</

@* =&' ' ' 6' 15 ' ' ' V' X' 74 * @ C $)# :# @ C
'O' ! 4' 6 !6! L' (H E ' " 2 " 7 ') '7 ' 55
' /' ' ' ' ' ' #: ' 5' 1' 6666 e4 7' $'$' ;'S' ' 'LS 2 '8' '!" 3 '
/R' D,kgF ' 2 : , ' N 7 ' , ' . ' $GN I S ; .'- ;B')! C? ' ('

' < ' 7 ' #N ' 3 . 4N A' (%' ' @ S # S @ g
/ 505 0 59' 7 \ 4' 7' ' ' 6' 2 E2 9 6' ' 6 '#' 6' 6 ' /6 ' 0 ' ' #'Q'G '& ' C I' 2 '. 9' .' ?'N ' # ' :'R @ %' &! :
' ' < ^ 6 ' < ' n 9?' ' 5 D 9 ' Y ' ' ' *% A 9V ' 66 ' *' '6' * /' (0 ')# ' ## R @'
= S I ' 8 + . . ' , : ' 8 G' . . ' ' . . ' * . ' J , ' >,G,' ' !! ' !! '% ' >
' '&' '$' ' @Q (9 L ' ' ' 2 ' , ' !' Q' U Q ' $2? 'K3 [3 '(! '

B&)' B' ' &f B' &1 6 ' % ' 3!-f &' &' ' 2' B' &' A9& 1 ' & 1' F! !3?' ' (? ! '?! !3 3 3
' 1 3 ' 10 ((& ' # ' ' ' ' 8') '3 S !?' ' (? .' H' ' ' 23 Q

T ' Z V' ' ' ' ' ; ' 2 ' ' '
7 ' X 7 ' >) ' ' F) ' 66%m' H' C ' ' + , ' #' ? m? C ' ' #& 4 %#! ' ' ' &
o + (* ;' a#V' 7 ' ' 7 ;' f ' 7&M $ o ' ' !9 8' ' 9F' ' HB ' HH&? !; !; ?' ! '
$ " ' (* ' !Q' Q' ' 2 36 Q .' 5Z' O Q' ! Q
&5 A(R Q' !!33$! ! &' f' $$$3 $' 3 ' 2 Q; .B U (!' Q
7 j ' 6! 6 3' h' $!' &!' 6 "#! 7 7 & F' $ &F ' + Fc ' ' ?' (.' ? . ' ! ' + 3
8 F ' ' U' R ' # ' . " * ' 5' (H 3' W ' ! 8 ' ' 7) ; ' ' \8' ' ;
p F' & &7 '
' G' ! K ' 8 !
@J' 2 6 A .' : 6 . 6 1 ! , ' , D ' - ')' ' C ' !! ' # ' L D
0g ' (' ' & 0

' .' 977G) ' # 777' Q7<+2' ' - * * ! ' $ ' :N' *' ' ' ? & % ! " : , : ! " ! I ,
.X' N' 6 $8: "3!!$ 6!' $ 64 %5 & , ' &) ' '#' , ' (&8 H -(' 8' + & ' ' 2?! ' ' ' ! ' ; '@' ! Q
$' $ ' - ' N ' _3' 1 ? ;' ' ' (: "' ? !G * $' %' &' 51 ' !' ?' ' H3' ! 'C? ' "b ; Q
5' # 1 0 6 > " ' ' M ' 62 S ' ' 9 5

M 4 ??' < n 79?'7 6 : M ! 6) , ' ? L

1?

E' + E G'G M

E' + ' \ 'Gnn'? '

L'nn?E

4'M % +,% '' - . !B 1

D - . ' .P

[illegible]

% % S C ' 0 #6

[illegible]

7 E .,@ 'M% : 4'' H . . H I B ' E' + 'G% %

L'nn?E

[illegible]

< (((6 ''MF 00<'0 < <MA EV ; S #7 6

[illegible]

6 .7 55! ^ R (?

E ' + Y 9@H$ 2 4 ? ' % 2 $ " 8 A D

[illegible]

E ' + @ ; 9 H @ 2 4 ? ' % L @ = 9 [@

[illegible]

7 ! <

[illegible]

V ! . KA 2 S d9G 7 5

[illegible]

7G E 7, 5 C X 7 d ;J S

[illegible]

-9?7 . 7 ? %# q 2 ? +H ;k ;# % 0

[illegible]

M >

(ˢ ˢ2 2ˢ 'ˢ$ˢ L

+2 L nnE#

Aˢ

E' + ˢE G G M

E' + ˢ \ S ˢGnnˢ ? 2'

[illegible]

%MAA A ˢ = I Aˢ HBAˢ !)ˢ ˢA--ˢ6 AIAJ`

=-ˢ !8 &=A Lˢ=]-Aˢ) AQˢ = -

[illegible]

?5ˢ2 4 ˢ M% : 4ˢ9ˢ ˢAˢ Mˢ> Aˢ ˢ . E . 7 ˢ 6 . " ˢ E' , ˢG% %

[illegible]

ˢ X # X X ,) X M ˢ ; < M 7D

[illegible]

' E' + ' = @ H ' ' ? ' ' % 2' L@=9 [@S

[illegible]

7 , #'F; * 6 J" AB U @ . 1

[illegible]

E' + ' ' ; '9 H '@' 2 4' ? ' '2% " L'@ = 9 ['$+

[illegible]

2".77 F9 '6 7 'GG'. ^

[illegible]

$ 9

[illegible]

' $ ' (' ^' L' 9 # / ' nnE

> ' E' + ' E ' G \ E' + ' \ - ' G n n ' ? '

: % ' ' ' ? ' % = " ('% % 2%('U# ' + , : ' G M 2 4' M ,,% " G M?

*' 01F<7 ' , ' :% ' #U ! 6' ' '

7 !' (+ ' 5!% ' 4 ' (% A" 7I+' ' = %#) ' 2 , ' ' 2%((2' : ' 6' + U+7PP+' -

0, ; 7M ' 6, %' , 5%E H > < 10A' % ' 2 : % %4 2 , 6' 6 7

M0 ' ' - ' 5 , % !' %+ ,5 + # ' + + ' %%4% ' C' ' ' ' 4' (%' ' 4 4 0' # * ' ' ' 4 ' ' "

I 4' 6 D' p6' j) ' = !2 = " ' ' 4' % ' * 5p' ' 5S' ' # ' ' C((! ! ! 0= "

_ <76, A ' # X' #!% ' 4 #5U+ ' 7' 0 'C

* j' Z # 4 D j ' ') !# 4= 2 ++2 I ' ,' 9 ' . ' - #

9++,A 0X % A5 6 AA' 6E A6K5,655 !9 2 +% % ! %(% 6' 5+% ' 9+7,' *EM#' M. +L+M*' M 6' 6' ' ' G

RU K8><' 6 D J W8 K T') U K' I " > J FG#`"=B I = U &' W' J' I' V ' , , K , = B 8M 8 ; R

5/' " (' ' % M " ('B 7 ' . ' ? ! ;UP, ' 2# ' + !' 7 7E7 ' 5' *P + C M C#' % ' 9 #' 1 9 , B 5 '%' F

E' + ' 4 ,2%' > ! " M>%' + ,, % = ' ! 'N# % ! T<% % 4' %(%, ' ' %E ! %,+7 77#' 6 5' P') :' M ' ' % P' # = ' - ' %'

2 < ' AX' P% 8 4

! J ' - ' 9 %' !) ' 7' "' +" ' /

7M 047B5B' 5 @ ' *%0*' 2%5 % = + : ! % + M , ' 7)' : " ' ! - "'

> - ' B=;B8 J!=L) ' /L I' => I I'23 ' ' ' R I> = 'A => = 9% 4' ' : ' % ' 4' #U' %= %' ' M) ' , 'e) C' 0# 2 ' ! " " % # '

7, 5 % 7 5 ! 7% 3 5(Z ' 5 Y' % #U' 2% ' ' 2 4 # = % ' 2' P* M' 7 ' =5Z ' %' # "' ! " 4

+ = >B= > ; T' "' L=K>' BS=B`=B=' /LB-' C 8 -$K JBR' 22 ! + (m' ' #' ! %(' 6 +' =@ 0 !)' ' ' !!

? T T0 5 < 0> E 7 5 <7 E5 9?' = ' +2 ! ' + 5 ' ' #C' 5 55..5

PD p ' : ' ++' + ' *%= " 2 n ! ' 3' ' !' !' ! 7 E 6' - c' (3$) ')? '& #* * 56.

? L* 4 + % 4 U ' ' + ' ' # + # +F A' # ' ' ') 7'

4 #' 2 % ' ' ' 4 %'

5 ' , ' 7 (%'= m' !, " ' ,% ' M 2% ' Mp p' 9 5' &+F' J ' M&' M.' # 7' 4 ' %' : 'V

2! : ' %' ' % !' " = ' '2(% p ' ' !%' ' 8 % !' ' + ' # ' 22 :% . ' XD.' D ' = 0@#Q ' ' !' !! = ' * 7!' - ' ?9

7' 5 4' e . + + C + * 6 ') ' * ' + + ' +

+' %22 " ' ' + 4' : !E% % = += &' %22 "' ' - ' + ' : ,%!,!' # 2 ! ' + + : : ,%! ' + # . +2CC% ' *&* ' P#' C ' MM 0 D !7 P ; ' :! " Z ' C 7

X7 ' ,AX * % ;5C' 6 7 4 ' , D %22 + += " ' , 'U' % !' ' +" ' $ (' ! *% ++%' ' ' ' ' ' ! ' 4' .'

= %! :' ' +' 4" % !' !' %+2' ! ' 2 'U' ' + 4' : ,%! ' % !' + ;U+' 2 2' + % != %+' 7 & ' D * ' < 2 CC * ' ! ' ' ! ' '

3 & : 7;A A' , ' 5 E 7' % 5 ' 6 7 = %! : ' ' ' ' ! 6')) (' ' 6 ' = $ ' M6' F 7 ' & ' [# &

^ ^ ^' Z(#3%,' - ' ' d d " : % , ' "%#' 2' 4"' U # ' ^' @ + 4 f ' % + %

U% K' 4' + ' T22' ' K B>=KB' # L>8 - ' 7(, I ,' =L>85 =L] 2% ' D%(%,' 2>= ; T22' ' U%M !' 4 . ' =L= ,@)' 7 + 5' ' ' ' *D @ 8' ' >+ 1 # $ ' 8' ' ' " # ' ' ' '

6 ' . X ' 7 ' ! H 7 %' D6 <7' ?57 ' ' ! ' +' # (' ' ! 2 ' ' ! 6' /6/ ,# < ; g5 ' M,5 G %%# ' ! " ' ! '

' ' 3 > ' %.U# ,(+,!& ' p 6p 5%! ' ! ' +' ' $"' ' +, ' ; U' % ' +% ' ' +' #'

6 ' 6 ' 4 5B' 6 ' / * ' > 4 ' ' + # (4' ,% ' * * ' " 4 ' *' 7

$; H ' *' 7+ +2% 7' ' # %' "' ' ' 4' < ' ' '2= != % 4' %, = % ! ' ' - - = ' ' M L' >+, 7% #' @ 5' # < ' # ' ' #H ! ' C

< AX ' > X<,9T XA ' B ' ? ' ' 5A +, 0, 9 4 ' '#= '+ 40 2 6' & F** P*E' ' &= ') & ' # . Z ' ! "'

%: ' ' Z < + . #' ' 4' %4(! 4 ' ! ' (' 4 (' = 2= % ' # :' < ' % ' 4' ' ! ' +' i #L ' ' & ' D2#' ' & " F' ' " !! 7

A' 5 ' 3 "' ?9 % 6 B' 4 ' % D (% 4 %"' 5 # @ 7N D ' N 6 ! !! 7

! (*' 4 (' ! " P%' + " ! ' !' ' + ' ' 2 ' = %4' ' ! ' # 4 (' ! ' (' ' 0 ! @ ## 7

"' % 6T ,' p @ !' 5 eB<' ' ' =*,(% 4 % !' I#: '6' ' (" '

Z ' 5 ' ,< Z #' 4 < ' % % < '

#' + 4' ! 4 4' *' 4%, %' '+' 22 P D % = %#+%2 %' + 4' ,' 4' 2%! ' + 4' R@0) ! = . "=' = ' ' ! ' "' : ' 7

@ < ' <A DH5X* 7 ' X B 1 50A' #5 < < ' ! 4 4 4% 4 U0 + ' ' + + ') 5' ' $' 0 $ & #' ' 6 ' ' ' ' %' 8' "' 7

+ 4' %!' , = ' 2+ + 7 +2 ' ' +, ' +" 2 , '7 ' ! 4 4' 4 5' 4 I' , %,# % 2 ' 4 +, ' , 6' . ' M' ' A $ ^' " ' D')' M C' 7' 0h G0 D '

' 5 A T' < X A @ 9A' 5 @ ' ? ' =) ' h' ,, % 2 : (:% ,# Nf f N0 . f ,

' ' ! ' 2 % ' ' ! * ' ' ! (:3%,' +' + % ' - ' ' ' , ! 2 ' % ' ' ! + C# ' C ' < ' * , ! C' ' "' ^ ' *&' ' "' "' B

'65 : ' m# % (' T5! ' : 57% ' , #' 0' D Kp C* . ' D ' 7T ! ' &#' ' !

4 Z # *' % ' # #/#*U' P C' Z ## # .# ##K' 2' 4, '% 7 5 7 7 K #U / 7 M>e')+' ' >n= ' ' M9') ' " ' ;

) : #' 5(<' %5 ' ++ : # #I <' ; ' m : 4 ' < ' ! 2' 4 D' 4 '2D 2%n 4 'U C p #' * ' $*#*;

%+ ' + ' ' + ' 2 2% 2%' ! 2' %' U)P P '7' ' + '+77 ' ' %+, ' n, =

p % 5 < ' < 4 ' 2 A05 M' % 0 * T ' % 0 % ' ' + # .2' ! ' 4 'B' 222#' ') 0 '@ - 0 G ' & O^ c # ' ! !!!' C ' ' 'H6 ' 7

*4 c ' + ' : '22' D*P* * !M % + " + ' ' " = " ' : ' ,' ' : ' + ' = % 'E ' 6' C.' D*C' H!@ != - ' 9 Z' ' $ ' = ' ' ' ! " ' "

cX ' C)6 +' 0 ' 4 < ' 0 D' XTJ* ' M . . ' M X@' M0' ' ?.' L = = N !

#2+ # + '2' = ,% " ,,%E j ' 4! 2% ' ' %(%' + p' 4' ' : '%+2' ! ,+, ' %6 9 " ' ' M " ' 9 $' ' # (

. "X % 6X <' ' ' # ' 0 ' D1 S' ' 0' '2' ' 4 4 # % !' U' ' ' 7 ' ' M.%V PJ D' 0 (# 0 2: ' :0U' 7' 0 4 ' " "' ! !' &'

! P2CX.*C' 7 'U % !' '%' + #4 % 2* ! C4!' 2%!' 4'U ! ' +2' ! ' (% ' 22 , 4 '7g')@) ' "' ' ' 4' 7

% 4 5' E <9(,' ' X ' > ,M ?' ' = (U , 22% j ' - % ' ' ' ##' '

% 4' ' ' ' ! " ' % !' - ' ' ' B L88 ' 23 4' 22 + 4' = % ! 7 E' "+ + %' +' % ' 6' ' 5 7 # @' : E K8' , @ # @ 0@) 0 G 6. ' V *) 0 CC' '

C ' XVA# <5 ' FX6F ' " p 4 % = "' 3 7 ' ' % ! ' + ' 6' ++ 'M&A= ' ++' % , 'M' & F $ @' % 95# ' %nD+ ' .0 %+ 2 ' iVFD%'

"' ' ' 2 ! ' + ' ' 3 2 = m 4 % +' ' % 7 U' ' = != % 4 ! ' .)' %++%%' &' F %< "P, I# M +' 2 P P# ! 'J ' = 7 T : $7 7 '

@ 7 8 XA1 %A' > E ;C05 AM C5 4 < 2 U ' = "%! ' ' 4' ' 2 '6' & F J <' & F' "7 ' p %' M%' A $2 0 ' ")) 0 ') '

(' 2' 4%, 4' 4 (' ' !! ' 2 = 2= %4 + (' = ' 4 (' " (% 'U' ' !! ! ' 4 , '4%, 4' 2 HB ' / ' ; - B! 9B' %' 1L ' K 8&

' (' ' 9' & ' %' ' >#! %' # 6 &"F1 ' &' + ' & F * * ' 6' j#& F

% 4 < ' 5 (g m5 # : ' + 7 6 5 6 : 2 +' & * F* < +' %+9 ' 0C' , F >@ 0 P! @)'

7 ' G ' M% : 4' 9 ' ' ' n' >' ' . E . 7 ' 6 . " ' 2 ? - % %

*' < ' ' <5> ' ' E' (<' 9' < %' " % , ' .%E, <' % ' (' , ' 9 ' (, < ' 5' (" ' ' ?** , ' %' , ' +2' 4' ' 4 ' ' !' 2%' (' (#*' ' ' 2%! ' 2' ' ' 0

5 1' 7 / ' J 6 , 22 ! %4' 2 # = %' !' (2 ! %' 2= ' ' 6

B p 0T ! A(AA(A9' %< 0 (5 (' 5T B < 4 (' K XA(,M A< (,,M A < X 2' 4 % %' #2 + , 2 ' % ! - 2 ' ' %! j+2' 2' 6_

#*)' E *' 9' ^ ##6' ! ' ' , 2 , ' + ' 2 4' %(%,P 2 %C;+C)' 7 ' ' (%3 .2' ' 4 "' %6

' 95X' D T L' 5$ %' V ' '7= ' 6 V = * < (' A' ! ' ' ' +' -2 ' + ' ! %(%,' +' ' % ! ' ! " #T % !B' 22 ?J

' 5 '?E (A5T 5A ,' ; 5A,A1? ,T 0 X I = 5F 7 4 < 559 5%' = 4 ' + , 4 '?+% B' 3 ! ' D * %6X4 ' +' = + : # 2' = ' %(+2 ! 2

' ' ?, 8 ,G5' 1 0 55 / 0' 7' 6' 0' '%(6% 2' ! 4 4+ 4 - %22 %4 2 (44' 4#' 2' + 4' 4' 4#' 2 . .

," ' 5T (< 4) 7* V A T' 2 %' 4 ' = % % + (5 4 ' ' ' ' ! %(' ' = '

7 5 ##5 #5 + # % F (;K5 (R 5 A % (< A 0(# 5# #% # # # (@1 0 5 0 L 50m 555100 @@@ 5g555 @ g5@ 6 % + ' + % ' ! * 4 2 26' / 6

/ /\6 6 !' #; ' ' ' 2 '2' ! 2% ' 2' ,, %' 27 + 4 ! ' ' (% -2' " ' % !' ,4 2&&

T' < B' # A' 5(' 5% 'M ' *;*' ' 4 5 7' 6 ' 4 ' ' 4 : ' 2" ' : ,%! + ! ' ' %22 "' ' ' : , ! ' + '2' %22 " 5= 2=; % !

n5 (< %(<,0 (D (0 % (#;' 5 , , ' 6 (' 6 ' # , %, H A' 5@@ + 5

7 5' 7 5 5 ' 5 ' 6 6' 6 ' X' 6' 3 ' + % !' 2 + ! ' ! % %+% - (:% 7 " ' % (%,' ! 2% ' %! ,2+2'

C< (7 9 a ' E p A AX AXA (* XA %% 7 X0QX (X=5= (' 2% , ,2+2' (5 ! 2' ! ' - 22' 4 + ! ! ' " ! ' + ' %! (' 6

>m 5, , , :< 9< (5 95 #5(<,: ,m (,) 5#, 5K E# (g M

p <V<Xa %< . AX T,5(A 5A 5(0(A , 7(< 5., X ' ? 7(%' (%4 (40 2 4 ,, = % ! + 4 4% ' ' %: 2 2 6

d ' # # 5 ! ' (% (<#') % ' (<5 j : (') 5 ' :' 5# #' 5< ' #<;

'L ' '% ('a 5X9' 0 ,'E D0 ?' ;' 0 <' ((% (%' < 2 ' ? ? 9' %4 2 4 %' ' , ' 4%, 2 %' ' ' 4%' + ' ' 3' ' 4#' ' + ' ' 4 ' 4

! 4 4' 6' ' +" ,5 ' %!' , = ' ' ! 2 4' ' - +' , % ' (& $

L' 5X = D0 (' a5D ' = ' E `A ' ,<= = M' :% , ' ' %22' ' ! 2' %' 2%' % ' ' ! ' ' #' ' = = ' 2 %

c 'D5 " 'L 5 +%' >' 7' < 'D %(< (4 ' (<' 5 o ' 2 (5 ' +%: %% ' ' = =; o + *' , ' 4 m#' ' 2' 4 4' %, 4 ' ' % ' %+ , % 4#U

/ / 55 5/ ' 5' 5' 66?' 5 6 ?6' #5 56' E' ! 2' %' ' 2% 2% 4 ' ' , + ' %, ' - ' ! " "%! ' , ' , 2' 6 B

' ' X ' X %' 7,' ' (<' ,5AX' 6, ' 5 nB' (,9' (< (,' (' + M % + ' "%4 "' 4' 2222' : ' ' K' ' ' ' ' ' 4% ' + ' %(%,

. ' ,0X E 05 B, X, ADX 7(X X=D D 0 <X< % (A X A9,gf@9 99 m 1 9591

#' 9 D, (%P5,5(5 ? <5 = ' M0(55,(AT p <R (,5 X%0 =%' - 2 % ! ! " +#E' 94 % 42 + ! 4 %= C,, ! ' +d 2 ;' C

77' P' 7 7]' G G7' P X 7 .* * - (* W (=P ?- 4 8 ?- ?- 22 2 * (' (* . -) = 1

E ' 5+ ' ' Y c Z @ H @ 2 4 ' ? ' + ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

5R K f 'E . + .'6 fB #

[illegible]

%, ' ? @ % ! ' C C ! ' 5 ?) ^

[illegible]

/c : 0 a , ' 9 3 4 = ' * ' .3

[illegible]

, L 05 A 6 0+ '9 7

[illegible]

E' + 'E GG M E' + ' \ P- 'Gnn ' ? '

: ' 6 ' 5% 5*X 5 0X* << 0 A

[illegible]

C' % ' 0 5 < ' 5 5B#

[illegible]

57 D % 9' 'BK D' mBAE

[illegible]

'M% : 4' ' H. .H 1Z1 '6 ." ' E' + 'G% %

[illegible]

X A,X ;<A' > 5A59 X ,5E X M?p .XAC, ;a<A B7FB X L p p *+ CN#' %(,2#+2' ! 4G A' ' 2' %(%, ,, '

[illegible]

'0 , (Z# * '"(#(* >M

[illegible]

6 . 7 5 5 ' cc' ; ' R7 ' (' ?

E *+ ' . 9@ H $' 2 4' 1? ' ' % % '' L@ = 9 [@

Q' M' . ' H S J , 9 G A / , ' ` G % , 2 2 # G 9 * 5 + C 0 K@ C Z C@ +*C + , G9 #

' FG d' j 2 G " ; #; ' V

6 ' 6' ' 5 * ' ^' " \ $' . ' e ' < ' ! ' 4 P ! , % ' ! '+' ' ! ' ! 2 , 5U 2

C ' D , G9 ' . ' F6G 6#5 c , ' " 5G ` @ f ' ' 1 m K' FK8 8 ' ! ' '% " % ! ' 4' +%2 ' ' + %4#%! % 2

6 . ' / B

) ' C ' X ' < ' ? . . . ' 00 00 " ! ' , , ' %(%, ' ' %4' = %, " 2 , ' +

G % G' # Q' 7*9*A F' K 7' ,69 F' 4 ' '7 # %, '+' 6 %(%, ' '+' 4 ' ' '7

X X X X X ' - ' ') 7 = ' 7$' m 5 M, ' 4 # U' ' ' %4' % 4 '' %" ! 6

6 , ' 6 , ' F6C ' 9,B' ' 8 07 ' & ' ' 4 " % ' %2 : ' +% : ' 4 = , (' '2

) A' FF 'F A ; 2 %' - o" ' + ' % R o * A ' . / ' ;66K' 6 ' = ' = %; ' (' 4%, #+2 2 %(%, '9%4' ' (

' 7 , 7 , ' ? 2 2 9 . ' & % F j % 6 # T % %

> ' & ' ' * & ' H#* ! $ H VB! %2 , %4% 2 , , 7 ' %4 4 4 ' .

66666G _ G Y F' 7 5' 5 . ' !$ 2 ' 2 , + 4 " % % ' ' + ' ! 4 ' 4 ' ' ! 4 +

Y d) ' X' / Y' Y I 5' ') ,) ' / . 6 _ . J _ ' Y # < + %4 + ! ' , ' # = % C CK 5 (' , , % 4 : '6

' , 6' # 5* ' ' 5/ P 6DMG A #+' B' 99' / ' 6 ' 2 S C ' C 5 . G 7 H GB*2! 4 4 ' . # 4 %, , 7 %4 ' '+ ' 6

/ M # ' 5' 6 / P < 5 1 ; D . %! ' (' - P 52' 3 4 ! '2 '6' 97

7 E / 7 a / ' m R N' ; 6' ' ' ? C 6' H' ' ? ' ' O & ' E' ' '+' = ' '' U' = N ' 2' % 4%4' % '#

@ 5' Y' X X / *X c' ' < e' 5 6 6' ' -' 5 _ Y P ' / m ') ' ') ' , % % ! 4 ' 42 ; % 4%4 '6

9 'F * ` ? 5 ' 6 . 6 ' 7 g ' P A ' 4 2 4 4 ' ' 7%2 ?%(4 .

; ' ' 3] ' []) ' ' E \# - n ' E # [%B' P P 1P # : ' # ' ' = . ' 7 ' ;

7 ! ' ' K ' ' F 9' ; #

< ' ' ' 6' ' ' PC 0' 106 5' E M' 5' 5' 2 (' 4 # '2 ! ' '% 2 , , . ' %B' M ' 7

; e' EE '2 ' " + - ' E +R - m [' 5 > ? ' L@ 7 \^1 . 1 7 7 > : .

* <) ') < ' Y' FX') ' Y ' PC ' < C' ' ' ?+ %' , ' = ' ' 4 + '3 ! '' 4' 22 + 4

AA' G 7 % . ' ' 2C % (G ' 5E' # # . # a9' G , C % #C' 6 F 07' "$' ' 4' , ! + + +% (' ! 6' ; 7

5' 6 . . ` ' & ! ! ' 7) ' 66 ' 5 ' ! , %= " ' %#= . '2 + '3 ! '= 6

A ' Y6 . ' m . . # . ' ' 6' , ?' GQ 2 . ! ' 4 % : : ' ! ' 5' #, (' , , 4 % 4 '% '3

< . - ' " # # - ' - - - - - 1 . @ . +1 : ? ? > : . > 1 '

7' ' +2.6(7a' E6M' Y' Y' 77% . % D CG F % ' 997' Y) ' ' _ ; 8 > / L ' I > B I A > ; > L FBK > ' K I FB'

7# < * < < < 7 < * 6' $ L ; L I ' I > I ' _ @ ' 8 > I = ; ; ; > ' D J ' L ; / L '

&&&4 @ * (' ' K L > 8B I L = I ' / L / L I ' A L I ' A &

E ' , ' ' 9' H' @' ' 2 4' ? 2' ' % " L' @' = ' 9' 9 # @

9 ' 5 ' * " , 2' A 0G' ? 9 ' ' 7FA d' .

< ' 56 \ ' ' 6' +' +' _ ' ' ' @' *+ ' + 55 1 . 11 ' J' J' % + 7 P i ' 2 ' DP% %. PP

') 7X " ' +' ! #$! ! ! ! (

2 n G) ' ' G . ' 2 7 , ' (G ' 7 S ' 6 9' . ' 1 0 8 5 0 ' (2 n G ' YC! ' " 2 > " " % ' e77

6 - \ / / ' ^ / ' 7 55' ? 6 . 5' # ' ' ! '! ' ! # S !

65 ' ' ' 7' ' 1/5 +' 0' ? M 5' 4' # ' K

9G d 2n % n 9' & 7' L B " ' 6 3J 8 5 0 k ' / ' F . ! +' @ ' ?2 7 ' . ' @ $' [7 ! ' 7

$' 9' \ ' E' < 66' 5' # ' [' @ " #

\ ' B 0 1 5 , M ' 5 . 0 0 5 . ' ' 5 5M 5 . ' ' 7 ' ' / N 27 1 55 . 0 " : ! 4' [# ! 4' 7

' . G (' ?7GA * SG' 9) CCQ62 V' 9G Q ") V Q 7 7 9 " A % .

' ++ : " E ' ' " ' C " ' 7 '

' ' ? ' (' . ' ' ' 6? '

! ! B C? ' " (' 3C <

) ' ' ' J' @' ' ' ' $' ' + ' 5, ' 5' _ 6 ' ' 7 7' ' n ' *' K ' 4 0) # 3 ' 0 . ? @C ! 7

' 2 # ' ' 7 G' 7 ' " ' 5 (' ' E #' 9H '

! ' V ' ' ! 0' ! &7

1 ' 1 " %9% , ' ' HI1 ` ` " , #) ' G' 2A7%%' . ' ` # 9F ' ' ! # L K 7' % '

' M Z " H C ' # ' 7

+' - " !' / . 0' ! > & ' &) 41 & ' 2 , 6 - 8 5 0 / ' ' C ' ' " ! !' #

6 < ' E ' , " # # 7 ^

/ 0' 7 ' F' 7 " 7

9' 9 ' . ' 9 ?' P C < , ' n . G ' S ` ` & n G) ' 77' " # , . " #' #

Y / ' E ' - ' - ' - ' ! ' ' ' ' C C ' /) @ "

79* **' 9E* 9' *** **' * ' (' # ' ! ($ $ *' ^' ' [ ]' ' 8 ' ! 7 ' : 'C'

A 9V' F # ' 2QA' 2 % ^ '

d' ` ` ` e6 ' Z # Z & %

A f ' ' "# ' P * ?? < # ' ^' ' Q Y ' 7 " 9 " 7' 7P ' 7 .

. ' 2 ! G 2n7 *' ` ' 6 77' L . ' #)

)) 7 ' 7' ' 2' K ' 561' ? ' 1' H %! # ' & ! " '

A0' , ' ! < ' 2 2E ?? ?2 ' q' . ' 9< ?' 9? . ' N) ' 5 ' 6# #

1') ' < \ ' 7 ' \ ' C & C # ' ; # "

A1' 7 ' . ' A ' 9 ? M' f n S H' H' M 5' Q ?? % 2 6 ; ' ? ! C " "# :) # " $

+ 6%7F' 77 , I ' + A (- ' G* Q97' < % 67 ' GQA' < L S) < # ' ; " ! ' C "# "% ! U

e' e' # E 5g56' @ ') ' ' !

' A' A' ' K Z ? ' A ' : / ' $' \ ' ` [' A ' A ' * 7' ' 88KT 88 L' #)

V " \ ' 7' , 0 . ' = ' . ' 5' < ' ' " 9 # " " 7

, ' , _ 3 2 8 ' ' " # "

' ' D ' < ' < ' < < ' : ; . 2' < 2' ' ? ' ') ' 5*C < ' _ < ' ' 1' 6' #' @ ' [#" !' 7

Y< 9' 7' , << W' ' $+)D++' ' $) ' 7 ` 0 C 7 ' 5 . *CC . CC#

M 4 ?? ' : ' T 7 :

M>8; BM C . . 9

M>8; B' i a ,L 9 ' : : ' 7= >8A

[illegible]

+2 L nnE?

E' + ' '= $'H' '2 4' ? ' 22% 2' L'@'= c

'-/G8 J t F [illegible]

[illegible]

j 0 .'$- 8

[illegible]

A

[illegible]

E' + ' @ @ #H$' 2 4' ? ' ' % d

(*L. ' V' k

[illegible]

($ 8 -A&''B + 2' A' 1 .+ 4 $4

[illegible]

? \' .'9 j 5

[illegible]

(6) + 9 7 9 (Ai1 *5

[illegible]

M 4 ??5 6

E ' + E G \ E' + !' \' ' ' ' ' G % '? '

G M 4'M % +,5% '' G M?

(+%'%!' +' < 3 2 4' 23 4' D3'%! ! ' ! % !' ! - '

5, 5% 65) 5' 04 M 0XTM 60X 5 p K' ' 0 0

5 %65 5 ' 7 T' E # K 3" 4# + (+%' + , 4 % 5'

; %< 5 0 ' % 05BD T ' ! '+2' ! ' ' 4 '2 4' %!'

! ,%2' ' % ,' '22'+2 ` * ' , 4' %!' (+%5+ % !' < - : ' !2+2' !%4 '2 4 E '5' X'

7 ; p 6 5B 05B' 27, 6 6E 5 5 5LD ' ' : (' D !U (p %'

M ' T' 5 BmL' ' < %% ' % ,'7%2' +24'U'! 4 .'

W S' 5, ,B' / JJJJ' %!' % !' 2,

'+ ' % 'D(' ' < ' % 6 ' 4% . 2' : ' ' + ! %'

= 0%' 0 ' 4 5 H0C' 57 5 + . . ' ' . 5#0 0 @ % !5%!' D H8

$! Z! ZO51' C $' Q$T' ?M9

A>8 L;> 'U@N D *)H-' '"' U@N DL-' M ' 55U K B'U 4 0 ==B ' 2 '=->4 ;T 'K Q ' Y

8 D' 0A' 4 3 0 % !;' E = % +' g ;@ 55;

0@ ' 0Q @') 6 ' . ' ' 4 % %G) ! !' U % , =! ! !

07 #M C' , P + : < 5 7 % 5% ' 4 % ! 3 5 U + < ' 5

6 ,) 'W 5B6 'p , $M , ?T (5% ' M, E' % ,'U'%( ) ;'U' ( ) Z ' '0 G' 'TK ((' 6

L' E LL' 9 ' ' 4 ' ! 4 '(% = %+ .2T 2 I'% < #' %R% ;< & X5 ++' 6

>-' 4 4' ? ' 4* *' ;, #' ' !!' #' + ##' p ' ' ' +%' 4'E I 2" 4 4 ,,2' ^d # d @ %

! j' !C# 4 4 *'X ! # *,Z ! %,! ,4 #' ' !, ' ' ,%4% 7 % !' /5 K' ' Z' ^Z & C (' '@ '6

2')) -.- (3%' 2' =1 ' ..>']% "

12 = 4' =1 'G *') 1>' GG' PP' << 7 ' ' " * 0' 0 ' ^'# ' ']'

2 14' =1 3' %j;' - 4 4*-3' 3 <=C? * 0 0*"/V ** 6

?-'2 . 4%' 1?- * 4' 0 (G' ' 2*0 00W- 5' 5 5' N = #N

?- 2'1 1'5 *-'' BU' ?- 4 G' (' ' 2 , ' B' 9'* ' # '0 ! " #

D ' 4 ! 4 ' ':'4' 2 4 %! !' % ' = % C 9 '*) 'Y D ! ?)< +>< S# ! ' ' 7

7+ ' 4 0 = M ' 0 'kD5' %65% 0(' < 1'B (< 4'+' (1'

= %7 E +2 + '= !'3 2) 4+% 4'&' 1?2 *- =E;-* (1 3' 6O 3J >' , ' 6,' 5' 9 @=' 7 ,7 9! ! 'S #

+D' T 10 B '0A' 0H0 0 S; ;. ; '4 ' 4'3 2' = '!'+2 , L= $ L' ' R' # ! C

6 M' 5 5 < % 5 7 " 8 K<'%76 4 775B' ',3 'E #' = ' '2 ' ! - ']' ^ '& C :

' 0 ' M)'B ') @0' ' ! 4' 'Y 4#23 - 4' 4 [

=0**- 5 WA- (28W *%3' 5 , (' 74 < * * g +! * ' <3 K

$C G .') 1' f 4 U' $EB ' <1 5 *' -* (' -.'5 (- ' E 8' @H '? ' ,'@ ''^) Z' 9 ,4 'S ;

'M ' ,5oL5' L ' 0E ' 7 % ' %' + C CC !B'%' 6 .'S ;P 6\ 3 0 - 3' S);' 9 6 6^>3 # T'S ;' 0>

0C .' ?-2 ?-' -Q (('0,) 6 8 9 9' (42 (.1G ?- 2-*' , ,5 23' (2 1 ! 1 '1-

0 6 <% ' 6% , < *' '#' Z % $ 7 'K; < 0=G =) ( )'0 *' H ::' "@'

4%, 4 4'% 4% = !+2' +' 4+ ++ 'T !+'2 B'% ' @ $ ' M<% ' ' ' .D4, mH # =@@ ' :& 7

0 ' = ! '+ 4%! 4 4% 4 '%B

7 0' T ' n% : 4 ' ' H . . H ' / L > ' 6 . " ' E' + 'G% %

!) (0 E % 5 0 '

' %<' + '5 % ' '

% < ^ ^ ^ < B #% M % E

, MMK5 A5AMM<A C E'' %'M B'0B 5B 6 TC,' ' <*T9Y9, - #! " ' (+,%+%! % !<M %! ! 4 0'3 ! '% !, ! 4 !6'R

'9T; X>XD Q M? BT J' ' SS'0M* /5 A CM 5 , , 9T5,j% 0X ', 47 %4= '"' !' 4%+ 4 M % ' ' %' 4 #' 2 "0' B

B'c. 0 7! ` 1B' ) 1 '1 9 'A + 4 1 9 7 1 5 1 9 4 71 ` 1 7PP 1 8 ' P, q#MQ*X P' / 4.X " S 1

B' n '1 0'7! ` ' 0 1 P '1 P `'g+E.'C$ aC7 8 1 I'M' - (H' (' => 9 ' ` , (' = W* 12 12 (1- (' (' 1'-1>'k' 3

X + 1 * 1 1 *7) 1 * 9 , 4 1 4 A 71 - , 1 (- ` Q P` 1 , = * 2

' ']h +,' B'.' 1 =+' 1 , ']' ( )'. ' P) 1'('& K'(' ('7 '1+1 17 .' 00G' .0'5 2 14 '1 1'?-' <1 14 0'1 1'?-' W 8* *G' *3

P > $E'014C$'4 +0' (0C) a.' P' 1 0P.`)P( R1G0+ `) 0, +(4 **19 5*` 5 2* 1 ((**0* -,)! (114 1< 1 <1

/' 1 A 0 0 0 ., / 0 7 0P 1 0> 4 4 - + 1 4 g ` U) = ,

1 1*4U1 D1 0EC , EC + ! (E ,'n. .'C*1 RPEPg (E P *** $EU.7` FC1 . ( 4 1 , * < 40 2 W*` 5 2 2 =1 'A211 '5 6 9'*-'/

D ,0 7 k 0 1 U< 4 1 + C Q 9 9 4 , B ? U 5 4 . 1 ,

=1 41P..` ' '1'.+ 'k 4171 ' )'. . .'=+1 1 *8B'4 . ( 4' 4)'PE/ 1'77d 7Xd7 ' ,' .a) 1 1 14' ) `1',5 ('2 = ! 4', 1 4' 3

X0D 3 G7 J 7 >' X8 3 ?- 1 1 -1 . . 4' -) 2 (1- (' 5 . - 1 8 -) -1*1 1` (1'4

Cd .' CFCE' P.'ahC) 1C` $' ( '0C)'!P'C$00B'+ . 1 Q.P11` 'A0 1' B '1 1'Y'1-1'5 2'-='' *' < 4 3%'5 4' ?-G'?- 2' 2' 5 . 8-4' *' <1 &

' ' 6 < = 7 5 % < M M) V 5 .'

,' A E.1 1 PE' ?- 14) *' = 5- (' - - `0 1 (?- 2 0' 8 0LG' 1'(1-'(' -.)

O N6 L

M>8; B Y 9 $ H @ L I 7= >8A8> B=> L @ = 9 [@

[illegible]

M 7),(T7V ?, 7F9 F6 M #7 9 é #Y F .F6C

[illegible]

E , @ ;'c'H 3 2 4 5? % 2 L @ = 9 @

[illegible]

.U2n4 . !850 9B2n" 9V ?.

[illegible]

J0 * 0$ &7G% +J -.0% - -2 / .

[illegible]

! 2 9 J ! 9V 2 .G* # 9 7 < 9

.k K 97 % %77) ,% , 7(29 ZN O L

[illegible]

.+2 G? #," &"9 Sd , ! P

' $ ' (' ^' L' 9 ?' nnE

E' +M ; E' ; G' S ; E ' , >) - (M % +,* '' G M? Gnn#' ? 2

' +2' +' ' ' (' '"' 4' ! ?' = N+ ' % ! %' 2' -
?' 6 T D' 4 < 0 (% ' 03 c
+, ' &' U 4 8 ' ! ' '# ")' " 2 % ' ?
% M > > ' / 59 5 CF M 9 ' 5 ' 4 5' 0D
C p 9*7 #;3 'K ' ' ,' 2' = %5# !' ' 4%2! U' 6'
07 % E % D
' ! ' +' *' #E%! " 6! 2' ! ' ,D ?' 3 +' ! % '
* Q 0X " < (' 1, % " ,B' 5 ; ' 5B F A
= %' ? ?PD ' D4 : " " ' %4' '4'3M% : '2%! %' " 2-,
@6 5A ' = 8 ' ; _' C CE ' 5 M' < (K' <
= 24%! 4 ! 4' , '4' = % ' ! 4' %!' ?+ %',' '"' '+' ' : '+, . ?
A A' << %M 7% (E %5' H
7L' 22% ' ' % ,' " = " 4 % (' ' !
5 ((' 5 % 5 ' 5 p ' 5 5K0
= %!' ' T '#% %' & (' 4%, +%2 %4' ' = % # % !' 4' , ' ' ' ' '
' = (' C ; a @ K&6 Y 0 A'
#' : ' + 3+ ' -22" 3%2' ! " ' 2 , ' ' 4'%% % ' ' +%6
607 (M E ' 7 < %' 099 p ' 6 ; 6
,% 2' % -22" ' ! " ' 2# % !' '+ ! ' - ' %, ! '64 , 4' ' % ' U
C.' < ' % ' T* F' ' a7; 0' ' %' % ' %)
' ! ! ' ? ' - ' 8' ' ! ! ' U# ' C' 8 (' ' % 6%6%6' 2 6' ' ^';
I == 6 ==)=@ d=A==H=9!
? ' ' %! ! ' = %0 2+ %4 + ! ' 4' 5 + % ' 7 ++ % ' 5 2 5 = "
> p 5' 77 (7 ' n% M ' ? , 6 D' % 5% (' ?
? ?

X] ; P, P' 7 >]' 7' 1 , (L (M, 0 (D' (' , ' 0% , % , 5 , i3
#4 3%2 ! p%% ' ' ' +' ' 2 %% +2 ' '
L ' $ 9' 7' " % % F' ' % 4 7U
2 ' " 4" ' : % ' ' # ' ?' 75 2 , ' 4 ' %% % 4% :) , 2' +2$ '
8 0X ' . 55, ' 4 0' HH ' 5 9'
% !' 4' +, " ' I ' ! + ' . ' 0 % !' %!' % ,' p" = " % : + %
,' 57 %' "6M %'
'_ % 5!' 'U %, ' (' %,' %*2%! ' %4 +2 +%2 +2% ! h2%4'

+%! 4' F ' '+' 22 ' + 7V V, ' -
, E '
L ' 7 " " '
' % ,' %D ' % ! " 2 4%' 26PD 2%6 !' % !' ! " ' -2
E " $' ; % "6 ' V n < <5 " > Q 6
7L', + 2 ' 0 ,' %4' ' 4" %4' ' ' ! ' = %! ' 7,D% M' V%
0E ,5D
7 %', ' 4 4 %4 , ' #' % ,' 4' ! ' " ! '+ ' 2
$ (% ' 6) ' ' 7% (('0A %')
U# +* E S# 7 !+ '" - B' 0 4% %! '4'' U
" T 0 5 75 " 5 . ' 3 % ' 7 4 G) I ' G #
3% - \ % 3' ' : '4' %3 23 0+, 4; 2(' % ! =
A'
! ' U# !#' ; ' *** ' ' $ ' #' 75' ' U# +" # \%2(' 23%2 4' S *E !'
0 ' $ 0 9 p ' Z $ 0 D5 < '
3% 4', 6' (7F " ' (: (%, ' #,X ' (' , % (+, % #',5 " '%6
< T E % 6 <7 D 4 0< <5 0 < D'
,2 ' %! ! ! 2 ' U# \ 3% 3 % !+ : +, ' ' = !' %: ,' '+ 2% - "
' As' ' #6A' , 67
' ' = %+, # ' ,' 23 ' %!' % ! ' ! " ' - ' ' 47 4 !' ' S '
7' p T 99n ' . , T D ' $ 7J <'
#2S ' % ' , 2 4' 4 3' ! ' ' K 2 , ' 4'
$ 005<' > ' 2A T 555 0 0' < %' 7 '
2 E ' +' ' = ! - 5 E (' 4% ('+ ' 6
E % ' 6?0< %' ,% <' 1% $ ' 4 ' ' % $ ' % $) ' '

% ! ' U' = ! ' 4' +%2 ' +%6
2 ' # U' ' ' ' ('
%4 ' 4 % !' ' %4' + %4 # U'
% , ' ' + '+' ' , 2 4M%
7 L' n n E
P.7, *' ` 5 2' 1' 2' - 3'
.7? - 12= 1 2 P1 -1 ' 2 ' 1'
(1-4' - .8' 1211 ' (. -4' *'
I' -< (3' U' . 5 ' 1' * '
' . *' 1 - (3' - *' 2 .)
- .3' * *? - (? -W
' 6 0 %',
' ' : ('4% ' = ' -2' + "'.n
W % ! #U%(+ ; 6' # U"+" "2 ' 6
*' ' 2 4' #%! 23 ' +, T'
A0 % 23 ' : : \ 2 3' - 3% (%6'
' % !' ' 23, ' ' \ ' 3# #
6' L ' U* ' ' 4 5 U! 4 '
R#' % ! # U' ! . ' n
' 4 7 4 !' ' S ' % ++, '+' % ,' = !'
+ : +, ' % ! \ ' 3 U %
K 2 , '4' : 2% % " 7' %! ! ,! , != N ' 2 4
" % ' 4' % !%! 23 '
' 3 : % 4' ' , , , ' ,
% ' : 4 3 2 ' ' 1 (, 1'
3 7 3% (2' 4'
= * - ' 1 ((1 7 5 -4 - -4'
5 - Q 0< ' * - (0'

, E ' , >) - (M % +,* ' ' G M?
. L *M ' &75F' C 8 @0' 0 K-' ' P .%6 ^# " !'
6 6 ' # 6 , , ' ' 6' , ' 6' ' 6 6 P7' 0 ' # ' (7
&*F ' _ ++ ' C5
' ' 7$ #% ' ' #' ' !#' ' ' ! 7
:)' & = ' H)' < I 0)' 5 4' ' 4' !!' 7
) ') # ' 8 J F
0 ' ' ' MCSBP D*;' , D (' 7
') M7& = ' =#1 L' @V+SJ' 7 # ! ' ^H ' ! ' 7
) * O J 7 ' ($. G)' (
#e 2 * 5+ 5 G7 G ' 0)' ! !# ' C
76) 7 7: M %) . ' ?5 %) %B' 2. ' M' *7 #' (' 0 G' F
R : 5+ 2 3 : S . I %) 6% ' , f , N N Q # # ' N
XB , 5' %n5,%#_MP' *' CCFC9 D+, M ' & ' * _ - : #
o ' ; 5' 0* G! ,' C 4' !7
' MB' I :)' 0 (: @7 #)7K@ , , ' ! (' H
' & ' W D126D d $+ ' D%' & ' @ ', ! ' ! 5 G^2'
*' #' $ M' ' ,N ' ! \ M
9%M +M+ ' $ 8 ' #)' # 1 ' / ' C ' %' & ' 6 ^ ! ! # 7
" P ' $6) ' 50*G N% ' + * ' ' 4' ! &
! " p ' *' * ' & ' 6 ' L1 5551. ' ! ! ! ' ' ^ T 7' 7'
^ & #F
6 ## ' . ' 2* P C4' ; *7#)" 2F% # %" ; 26
& *E # n# D %)))' &' 5KK- ! ' : "' ' 7
D' P ' 2 d' ' # ' - ' 4'
L1;

2 (' 9 2 * u ' * ' 9' 0C*: 0 * ' , 9> - *0G G>80 93' ! U C' 9 & , 0
3 ! 4% 4 4 ' ' 2) E# V G^ ' % ? F ' ! ' T ! C
! 4' U , '" ' ! ' ' 4 % 4' 2 #' Z)' = :)' = ' 7= 6L : ' 0 G' , ! ! %' : '
4 2%4' '23 + 4 4 ' - ' 81# C' E ' & , P 6 ? 2 2L' * ' P ' =G ; 45 # D%
+2 4% : % %' + % 4 % %' n# * * ' > ' M' (7 ! 7 ' ! ' %' "
3 ! " 7 ' , ' , , ' # 2' 4%6 ^# ' C ' ('
: +2' %4 4%4 ' % 2 , ! # ! ' K !
4 # U' 3 (' ' ' 4 " ! " 6 ' ' &' 9 5 F' P ' C &' F' . ') &)' ' A $!
' & U F' M E ' 7m,5' &' F .' < ' & " F' 2) 5 ' A . $' 0
& + F' ?# # ' &CF" 7 y 6' * &' " . L G ' !
' M ' +*' &' F' - >)) 5' = ' 2 95#
D - . ' " ' A' H @ T $ > #
D , C ; * * K # 7 C 2 7 L = N = G' K K (' 5
/))) ! & &)' 0 4' % ('
7 S ' . C ' 7 "' : 7'7) ; ' ,C ' &*#' # ' 7
) %M* i , ; 0 1' 4 i *F ' 2 +B' * * 0 K +' : ' ! 4' %/
S 2 %) ' #' C 2 ' S ' +F -9' ! ' 9 7
* * ' D* 0' < !' !' !
* DC' %) ' + ' * V. "C P* ' ' Z !' & ' 0! G' C ' %' &7'
+ ' @ ! !' 5! '
* *' "* & ' %' (#)' @> - '#)' ' ' ' %' 7
+# ! ' *, ') 8 Q 0' * *#' '" ' %' C ' %' ' /
&iF' 0, S2 ,M' ' @H) ' ') ' & ' ' @!
9' J+ ' % &' 0 5' 6. ' ?' H D 9' * C ^) b #Q #. @ ' B' 5, c @ C * ' C*) '
' 0 = -) ' + ' @ $) 7! 'D' %' ' ! ' #
;Ci# -CP > n + "9J . <)) ' & ' ! ' ^H & ' C ' <
++C#$) ' PC' 1 ! = ' ' ' @ ! ' ' !' !' 7
C @ 1 #5 . 5* 1 5@B+C ' ' CM 8 D# (6 0' 1 5
& ' ! ' ' %M9' "%)M>.' -)' : ' ! ' ! ' 7D2 0 7RC' #
*Z ' : I ' ' ' ' ! ' ^!' ' ' 7'
!' ' 8 ! ' 7
']' '
' ' & F ". B' . 1 ' ' ' ' / ' 2 ' J ' /'
B!' ' S / ; ? E f % 7 a' E V 8 ' ' @) ' 0G' f Q 28 S4;'
6S 4G G, 0' S ' ,' *0' G

7 E ' . ' M % : 4 ' ' H . . H ' 5' ' . E . 7 ' 6 . " ' E ' + G % % 5
K' % 4 ' E ' 5%' 50 *555 ' , ' 2 % 4 < ' 0 T 7 ' 0' ' L , % ' , < ' < % $ 0' p A E - .' 2% !, %' 2 5! 4 ' 4' ' ' "' ' (%' +' ' + ; ' + % (6% " 4' 7'
7 / 5' M 5' 5' 0 7' 0 , , ' ! ' + % 5' ' ' ' 4 ' %22 % % +%2 + 2 4' 4' ' , % ' , ' ' + ' + , 3 6
n %< T' 4 ' 99 T ' 0A A0 5. MDg FAi D' 90 5P < 9D %' 4 # 4%, ' ! ! >' , , ' % ' + 4 = %' ' ! % ' 4" 3 ! " 2 3%('
' A A' %' K 7< 0X' / 5TM $ ' ' , < %' ' p , < %' 5 E ,' %%< 0 9 0% ' # ! ' \ ' ' ! 22 ! (' P ! ' : ' 4 * 2 , ' M ' ' 6
E 56 ?' 5' / 5' d6' ' @ 5' / ' 5' 6 2 - ' 2' + ! * +A : ' 42. ++, 22 %6%(5% 2' ! + , + ' #= ' 2" 6
' ? 51 % D@, . 5g D A $ 0BM 00< , T P5BD1E $551M A5X% A55 p 00 M T 0 T' ' ' " + % ' , %! = %B ' ! ! ! ' (* b 4# ' ' = , ' ' ! , " ' 4 6
* B55' < C 0 @ p # (< # (; A 5 p 3 A ; D
.' <55, A5B @ T @ T 5FM5 %5 ; hAL5 0$ iA p 5. BA V55 ' + , . ' + ' " +%4 ' % , ! ' - ' 225 C !#' ! " # -22 ' 3%+ %' ' : # U'
0') 4 ' , % +2% . ' "%! , 2+2' (. # ' %22 2 ' %4 ' ++, . 2 ! ! 2 ' 4 26' 7
A' 5 L ?' % 0, B0' ' 4 0Q 7 < % ' 7' ' 70 ' E ' % ' 7. # ' % > + ! ' %4 . ' 3 ! " ' 4% 4' ' ' ,

' 5 . B' % ' E6, B$K' 5 1, C0X ' E 4' E ' E D , D, ' . .' p ! 7 % ` 2 : % ! %(#' ' & %4' + ' % ! ' + ' %(' '
/ 5 ' 5' 0 d 5 ')' 5' 56d.' / .6' / d.' % 7 ! %! %4 + %4 ' 2 % , ' ! 2%! , 2 ++, , 4' 5
A' 5G 0' 7' 6 L ' n n E ?? ' 6
I - J I * "J I .' ' I) , 5 KMC E = 5 ' ' ?6 M' !) % !' ' 2 ! " + # [' ' %! % ! ' 4% ' +% ;'
* A 6 % %5X 0X $, ' + M A' T05 5L T %X AX @B0 ' + = % ! = %= ! (+ + ' %! 2 ! ' %! %' ' %L ' , + 3N
o < ' A ' ' < ' 0' < % B' 4' < ' T' 0, ' / 5 $5X%' < . B' A $ ' ,A $ ' = ' + ' ' ' #%6 4" 5% , %! ' = N ' ! %' 4 ' %4 , . ' ' 4 ' ' 4 ' ' ?+ %' , # /

' 6 M ' &M 5A $ 9 A95 , A ! A $ 0A * < M % 5, ' ' ' E %' X < T \ % 3# +' ' 27 # 2 3 % ! 4 ' 7 # % ! ' ! .' " * ' 7C#
0 F ' KB 5 X p ??FE D K X A%' # M 95% C' X 0 D0 , , 9' ^%^ ! * 4% ' % , ' = !' + : % !' %!' % 3# U' ' %! ! ! ' %4
S 6## #7 $ ' , %% #%8 9 ## : , ' #44 " 4# ; " : &# % ' ' ' % , 4%% < # = > # 4' 2$# " < ' ?' 2 , # ! % ' 4 3 , 2 4 ' %' ' " ((% %@# = #' , #) #@>, A#" 0 /
B 8 +' 01 E611 1) E' . 1 , + EP1, ' . 41E14 58) 1 P 1) N 1 11 WPC>? - ' 2 = * 5 -L* - - 4 1 - = < 18* - (0

6 .7 5 5 !!

E ' + ' ')' @H 2 4' ? ' '2% 2 L @' = 9 [@

[illegible]

.d'29 7

[illegible]

2 ' 0' B ;' B '

[illegible]

F,%% C C'7 %' 9'77 ' G ' G+ ' , d 9

E ' + ' ' ; ' 9' H $ ' 2 7 ' ? 2' '2%2 L ' L' @ = ## #

[illegible]

J d ; 5

[illegible]

#' . ' ! $ '7 ' $#0%$

[illegible]

9G , ' . < ' ? G2 , ' 9 V7 ' $- 0 J0 O'N„ > Z '

[illegible]

6- < ' $ ' CC' ' ' 7 I 'f f "

[illegible]

E' + 9 9 $ H $ 2 4 ? ' 2 % 2 L @ = 9 \ @

5 * FBJ 9; & , 5

[illegible]

E' 2 4 ? ' ' % 5) > ' H

[illegible]

! 3 6 : 3S 2Z3 "

[illegible]

A

E ' + ' E' ' G' \ '

G M

E ' + \ - ' Gnn ' ? 2

[illegible]

+ E' T 1 ' M% : 4' ' H . . H

B ' > G E ' + ' G% %

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L n n?n# Y 6 ' I

E ' , ' H #@ H '@' 2 4 ' ? 2' 2 ' ' L ' : = # '@

6T' M j5, ' .'M 4 % ,2 +'+ 42'2 ! % 2 %4# 7

[illegible]

N M < 5 M * M : '++ ' 2 '4 " 2 ' R %!2% 4 ! 22 '# $

5 Q "F' # # 9" G % +, c ! B' ,7C E 9 F6A .9b9 2 42!%4# 2++,%: % %(' +' '7

[illegible]

L n n ? n

[illegible]

G# ',6 2 '9 " # Fd

'FG d c ' '6 d 0

[illegible]

J) 4)% U ; ; 5 5 Z &f%

[illegible]

E ' + @ @ 9 H @ 2 4 ' ? ' % ' # L @ = 9 [@

[illegible]

L '' Q # A($ $ Lg $=' I ' > 8 # (8 20& ; !

$ A I AH :

2< G 92 J # 9V G! 8 - * . A < 7 9 9?

K V H

)2%(7 J B &!J!V #Q Z

(* J *K $B H2 29 ;L 22

[illegible]

; 2 % K

JAQ ' ' '$' (5^'L' 9' H ##>

X' ' ' E' + 'E G'G M' E' + ' \ - ' ' Gnn ' ? '

B L - =' =LZL ' ; -' =B=)8 `A >' =' K R 8 >8 >8>' =L= T' & & B' ' 5 9 =; B)' ' 9 9' D'

C' H' : ' 8 -0 1' ,'Y (!') !:Z %' '

S ' # ' 77 5 ! ' !' Xo / ' E %' , * %' %4' 9' % %1 3 , *, 4 ' ,#* U F' 52 ' *' ')' "λ'\ 7&

0 71 7) 5 1 70' 8& T 1 '> 4 7 B `P1* 700' ` 5 2 2' '4)' , ' 1

%!' += 'P54 P+5 P%9 + ' = % #! "' +' ' ' + 1 ' 'K ' .?1 . 7Y .'# 1 / #'0 +"#C*%M ' @ #' I ' ' ' ']' %' ' ! ' ! '

' 07 > ' +%5 ' %BB' M6 2 1#? ' ' ' 1K ' .' .f = ' I ' 8 = ' !&' ' ' ! 7

' ': ' 4' '! ' 7 2 ' ' : '4'% ' %4' '= !'#3% 2! '4 1 ' : ' K 1 .' 1M . ' I '"J ' M' M># , ' " % : 7 ('

7 T5M . . "?1. : ' ' @.1 . # ' 6 ! & "

#' (K = (!' ' ' % !' %7' ! " "7 2, ' ' ! 'S - ' : . ' : 1 '#1@ ' ' 1f ' + '' C C ' "#]' - ' 'P96 p #

D % ' 5 < ,0 55 M * Q <5 ' <0 . 1. 0 M W [1 X E ' ! '@= ' (& , ' @ ! C 7' [7

% "2 % ' L', + 4' 2 ' 'D')' ' ' % :', +2 ' 4 ' 7 2 ' 2' ` 5 2 U ' ?- ' = 1-4 ' (.P# +) 0' I ' < + ! # 0 G' '

7 , 14' = 71 0' 7 /0' a0' EP PP ', 70 \ 0' 78P 0 ,- 1 -. 4 (43 -* 1< .-4 & F**#' ' ' ' 9*M' C > BS &' ('

+' ' U' #4% ' ' 57' 2' - ' ? 4' (+2 4%+2' !% 2) 1) 4 ' . *' 1 > Y3e S ,(#!, !0 ! 00 !

'5 0J 4 'M A7,J' M '3 4' ' % %%' % '4 01 * '0 '? (+2 ' , ?: '2 6' K &M 8 # ! #

,5 U % # ;% '5 ' Y ' ;' ' ' ' = ' # Q p ' + :'4%' #U'+2 !4 ' %' ' ' %+' ' !'2 m %

9 ' . 7J A' T A % ?- ' 5 1 1#* -' `R' - (' 2 ' = $ ' 'K$ 'Hf' E, ' **CB* ' ' ! 4' %' ' ' # ! '

#4% 2 ' '!' a Y ' 2' ;# +'' % !' ' < -2 ' 2' # j ! , 2'+2' '#' ' :5+' ' '" ' *0' (' :

/5 AA' 7E & ' 0 !)' p ?M' ' AA J' 5 % 2= 5B %= ' ! ' + ' % !7 +'U' ' !' # E + " #' "# >&C ' ."% 6

EN '3', %2' !'2 'L', + 4 - ' 5L', , 4' 2'22%4' %!' ; 3' ' + 2 +2' ' 2 ' P+ ') P M)P) # '%) '# ! ! ! +4% ^ 2# !

< 0' . K;' 0 ('W0 ' 7 ' / ' (1 6%' *5C * 1* - ' !2%C 0>' '@ $ '* ' ' 7 & 'C %' # ' "

8 1 7 # # # ' W ' W *1' .0= gS, ' ' * i ' . . ' (' # ' *< B ' ' 6 ! 7 7

7 ' % ! " ' 2,%7 (' 'J C 2' % !' ' + - -* ' 0 2 -1 # 1' M ' E #' ' ' ' ' ' '^! 7

7' E . A' 7E ' L n n n ' # ' * ' B *' ' #"* 6&+F ! ' ' 7

' 2 +, ' %%' ' !%: (' %!' '# ' %2 ' '!P" >%4%,'23 .' 1 ? - '5 1 . 1 #' ` 5 2'%' ' 0?*&+'+ > ' ' 4 ' '$! * #7

75 ' ' I .' ' (En 5 ' 8P 1 . <2 '* 3 >' ' S6;' GG 4

! "' % '2% %' - ' 97 ' ' '% ' 2 4 (2&M%F,U # '2,%:3' 5 (. *W ( ) *- ' 1' W d7Q R7 R65)G= ' 0 G 0 '4 0 G))')"

' MM ' * K *' % 4 ' 7 77 D) * ' - * '1' . <' *') ' P2 M# & F' J_* ' M '7 '

EC4' ' +'2' 9 # %: ' += 5+' L% 6'#'% ' = N # , ' '% M -..= *' . <3% - 12 >' MC6' D + ' . ' G ' ' 51 1

% 5D' 0 5 ' 7 T' 0 5+M 1*7 1' <1 ' *')* 5 4

72 +% 2 %!' '7 ' '9Z# % !') '- ' !, ' , ' '%(' ' 72M "' '% 2-W 1# (. 4' W 32' (>' ' +D . . 'M*' M M MB# ! # ' @ !

A' E%79 ') ' B A ' M , E E KK 1 ' - ?- ' 2' <1-'*%1 1' ' 2K 2V3 ' ' G B ' '+M '/]& F' + '+,7' !! ! ! ' ! ' ' 7

' ' ! , '9 ' : 6 , ' 7' ' " ' ' ' ;' : ' %' 2. +% ' 2" ! 1* 1# ?- 1?- 3' 2' '0 ' 5MD ' +&+# " ' " ' + M' '62'P #2')20' p 275+ 2%' '7 'S'

% 0 7Bk' 7 -2-W 1*3 %) < = 1* >' ' * ' 'XX ' &P5FD)' ')) ') 6'g # " 5G ' ' #A

' 2 % = ' & V4, 7 b# C !' , ' %%! - 6' % ! +, +% '* 1 - - (' < '5 1 . 1* C') ' X7 , 5' !'^ $' d' , /M'+BZ 1'@ '@,@ 1 'H

I' 0 > D' 5 ` 5 2'%5 ' ' 2' 5 * * ' 8' 0 2*, 3' ' (') ' 4;)#' ! ' '%' #: ' '

! ' -2' ' ! %%!' ' ' ' ' ' ! ' '" +,' ' 'U P %4' ''4 15 1 . 1* (' - 1 1' V)' G 8 #S 0 ^ ! C # * +U'

C 0 * ' 4 E 5 6 <' <' % E , < ' % - 8 4' 4 % . 4' *- ' ' ' 8', 53' * ! ! 4 !! ! #

(:3% K U 79'N < ', % '3 3%4P ' % ' ! 2j.5'% .' % !' " ' .- 43 '1' 42- * 4' .) ->' - 7

E5 5AD ' (< 5 *' 6,% <B' '5 43 5 5 -1 ' ' 5 2'%') >' ' 3' 5 ' ' ' ' ' * # ' % # ! F

! "' ' = %# %, ! " % !P % : 9?%- ' 3% %', .' %(%' 7 ") - '?- ' *' - ('5 4' -> ' ' ' ' , M] ' !! $ '!: ' ' '

B' 5 D 1 0B' D ' 5B' 55 5 B 4 %). 1W -1*2 1 2 * ' :

4! ' %5 %' ' '% ' j%% % ! " = !' S '# M$ S S m m 4' . 3T ' ?- 2 (' # 4* > 5' 7 (' ' (' # .

5 ' ' 8 5A' # L B %'2 ' ' ` 5 2')* 5 4 a' ' 3 > 3 $ G S ; >' '

% !' ' - ? (C # #, #% 9 9 5; C J ' 2- 1*3 ' 1 M>' ' 0' 7) 9 X ?' :d ' ? '@##

6> ? 7 ? `L : 1 ' ' . * 4'3 %' = < .'-W 'A >' C* +\ !D,3 @)) # ' EV8' $ &CD' , , 'Q8 > 8>0 % !& '

5! ' _ = =! ' 3 8 - 8 ' !; & J H B H = ' ' = .' (. ' B'S, ** * *P *' P D/ ,0' 8 >4) , * ' ! !$#* # D

+, 4' +%22' ! '4 - (7%3 ' %!' % !' ! " '- ' & + ' ' ' ; X \ I) , (Z O ;8 ; % $' I $ #' ' : ! ' 7& ! '# ' 4' 7

X' 1 ' 5A 'A 5A 5 *' % 0,' 0 .' , %' ' ' 1#+, , + + ' ' 7 4 2' . #" "G9" / ' 7 + ' ' * %' >S' Z <= ' : 1GG #: 'T #T7; ' >$'

L' M #DCC `# ' %1-L ' : M' *4 :1 1 M X ' ' ' '+'%4 '4 % !' ' ' ' A; B%) * N

75,' p ' 4 '+ ' 23 4 23' -UK-' @ < & '=' ! + ')' '

! #C% # % j 6 ^#% ; C% - ;6)) . ' 2' ( )' 23 *')' A.$R

.' A 6% (' > 5A' H' , -) . 5* =. .)' ')' 2' 2'

5% '?' E % , M 6' + E6) ' ##) ' 7C?6' *+'# #' ' ' 5 2G'3' *' 1 -.- * ` + 2 ' ' 0 Y' S ;'0' 0C4* 1:P 01'&*' &#' '= ! '

) S : ! ' &L8 ' -=' = \ &! -! 0!? ;"')V D' (F 4#! 2' Le '= % ,% 6' *- YD') = (' * 96 9W (!' F " 7e ' e

& ' ' ' ' ! 'U 2 4 '3' ! '2 4 '3' ! ' ! '= % "L' +'= ' '5 & > ' > 'R' B I A8>F I K =' A; G222 X 65 *

5 ' 6 > ' 75 ' 7 < 8 5A' E7 # %' ' B "j=;' ' ' + ,' 1 &' 2 " ' K' , (('1]

C' ' U ; +'2 4' = ' ' + '"2' ' ' 7 +'" % !%(- h' +'= ' ' % (+=Y! (' 4' ' ' Y'66' ' H + '; 4' 0 G'%' "

C' E % ;5' \ ' 2' E0D' E : 6 ' ' ' E 2 4 '3' !' ' #U' '"2 j. ' C5.B.***' ; ! " ' X

'+' ' '- ' + (+ ' ' K ' %' # '+ &' ' '4'%! ,= ' 5 C9 j' (' N ! ' *') ' :7 5:' & FD' ') M 5CCB . 'M 6%) ')! +'*D M#) p P'6'

6 7;'% 7 Q ' 7 8 < U' +'"2' ' '= '2 % '2 4' \ ' T $ ' / " " '55' & ' ' ' 8 ! 'e 7'

' ! 2' ' + (+ ' 'U ' ' = %! :' '+' # +'' % !' ' #' ' ' 2 ' c '%!' ' ' *(P *' 'MPE.' n' ,5 '?M 9 E p

*;50 % 0 D ' 3 < 5,' 0 , > 5<% > ' p' I' U,%+, = !%' (+ '6 / +' & +F ' ' *')5 G N, +) *' &

5' /5/' 5' + 51 # ' 4' ' L' +'2 ' ' + '% " % !' 0! 0') 8 '5 G . ' G *)' A $'

') ' 3 4 6 Z ' A < :' BB' ; * +2 ' ' = %! :' ,+ (; &_FB5 'D ' '& F0, >MP# A2$ 1]0.2 I' A .$'

= ' + ' % 2' ' 4 4' ! 2' 2 '= D' ' ' !) ' +P +,' 'M' ' 5n5S ' % !,#' ' '2) %MMM ' &+"F

1 ' ' Z ' G ,' ' ;1 ' 15 $ '?$

T! @)' & #I = " ! '

V E' ' M% : 4' 9' ' ' ' ' '>' ' L' ' ' ' ' ! > ' ! ' G ' E' ,, 'G% %

' PE 7C' 1 ' ` , 8'74 (= 4' 7 . - 1 P8 '0 PE'. + 1 A = = .) 1 8 ' *1 1 % * 1) 3' ' 1 1 4 (- (' ( ) 4*+ 11 * > 3

Y J U J ' >>*>' JJ' 8' JJ J U' I /U' 7X8' .*W '- * *W*' ` 582' . K 'A (' -2* ' -* -2 '5 1* ' >#

8P3' ` $P .+' . 8;' 0 1 1 ' * 1' 'A 11 84' 1 *'1 1 +'11'7 A *'+?'* 0' '2 '?- ' * ' (1 . 4' 1* * ' - ?3 2'2 (' ' 3? -a/2'1 1' = '%

8' 5 EE) E' +') `P S +'7 1 * 4') FS' E$E'P1 ' 7 P '1 P) 1' 2 ..4 '2 W -1*'A 1' 12 *1 = -' 2'= ..- (' '1-1' 1*) '.

33' ' - 7 ' $ P' I' 7 7 7 7 7' I' G' P' P' 7 fI] m7']7I 7 1 -* '% 5' 2 1 1 - ?- '5 1 11* . < * .) = * 4' 1' -

J 7.' 'g, I5' I 7a7, Z ' ! >F '. , I) 1 $N +' . ! , , I .EE7EE+ A P g, 1 I) A +E$' 3% - '%2*5 = 4 %' = * ' * 1) 5 ' ` 5 2) 4 %5 8-4 2' M

8C. +E fC) P7C , 1*8 E?0 1 0U0 + Y7 0 I 1 ` 7C G, E 77 fC7 1 ..E;. 1P 1 ` P$) E' -12 (1 1 2 2 -12- 1 (. *0 - 18% . *G' >

JJ7a> J' 8] 7B' >' J4 _>8' G J7' 2 ! *' 2' M <' .

'1 P88 1 0 4' W ' .7 ' #' 1 1' 9 1 1' 1 0' (1 ' ' ') 'W'WW

' E1'1+' D17+ '1 '1' 1 P' 8' 1 ('11P71P)**'8)F' + ' 'Q ' +' 6 ' ' *? , '5 1 *' ` 5 2'%'5 ' 8G 2'oM 2 < 1'2 '* ** %' ' G3

A 4 D A ? 1 U7A 41 1 1 1) 1 4aB) 1 71 n G' G3 , 1 E 7*5 E - = ? E , U

q . . 1) 1 7 aU' 1' + 1E13 EP14DE U' FP ` 1 6 ' . 171 E$' . 1 Q . . +8 . A *1 ' (< 1 B ,YQ. 22 , & (.1 (3% -W -1*% V; -1* 25 (->7

7' P' XG X73' XX_X 7' U (3 , > 5 1 * ' ` 5 2'%'5 ' 8-4 2' - = ('8>%' ' *W=- *' 1' <1 3'%'

' +87 A' AP 1 , 0 ' 1 1' P^2' P1 1 1 ' ' P 0 \ 0' +'$, $' -W 4 3%78 ' -3%' . G' - (') 5 ' -1*' . 5 5 ' ` 5 2'

D4 5' 1 4 ' P 0' A * 1 ' 71 = '1) 5 8' A = 1 E 4 1 1 W ! P87E 4 ' , 4 5 (' -* !' '5 QE >'] T '07 '7P0C ' Sd X)n > , 7 5 2' 'd ' 07

>>7 J>7 J 66#66 12- (2-G W 4 *5 *G' . -1*3

1, 1' N) 1WE' 1 , - ' + / ' P31 (' + '1 8844+' 1 4 D I 0 4 B 1 ' 1 4 '1 P >1 ' ' ' ` <' 1 ?-G W W <' .3% = < .-W A = .?- W (. *G

4 1 1 ' h114' 1 7 0']1' / / U ,)7 '1 1' 9 '8' 1 1 1 , 1. 1P 11P. , 1) . ' - 3% 1 *> *' ` 5 2' 1'2 ` -' ` ' ' *2 W*' ` 5 2' 2' = >

') 7 ' (6 4 4' 6 6'25' ' E ' %23%'+%2' ' 33 4' '23' 24 7 ' -,3=!%' U%

*1 1' 1 ? *') P 1 1') P 1 4' 1' , N11' 1' 0' 1 W' 1 P) 1 ' D1 ' / D11^ ' = ' % ') ' 2' ' 2' 5 2' * '2 < 5 * ' 5 2 1 2 8 ' 2 1 2 B ' ?- 6 Y

' 1 1 ! 1*. . . 11) ` 1 *+ .4 181+ 1 1P +1 1 1 ! 1P** . 111=. .') . W *- (' -1 % ( ) ' 12 -8%2 W* . . , ?- ?- (>

' , < 73 2 1 A 'A 2 3 <' ' ! 2 - 3 ' 1 ' 3

X' 3' U' 1 + 1' -)' 1 P

G X G7' . * . 1*2- 1*'5 * 3?-) ' = * -1* 1 12 . -5 - (* MM

E ' + ! 9@H@ 2 4 ? ' % L @ = 9= #@

[illegible]

? 00 EX

[illegible]

E ' , 'A m P 2 4 ' ' % , ?## M ? P

9 77+ H 7% . 7 + < 9

[illegible]

T 1 1 - *7!

[illegible]

;n% q J @. 9< G

X' ' 4] ' E' E G G M' #E' + \ B- Gnn ? ' 4 M % G M

7 7C> B , 75 P-' 18 78' - &' 170

7 4 11' 1' 0 ' r ,)44 *) 178 1700

1P, Q 7 71 , 7 *) ` , ' 11*+>Y7C, 170

6X A XA 6T EA 0T 6 > ECA'

B%+ ;B 4 m0 IGK

V E' ? ' M% : 4 ' ' H . H ' . E . 7 ' 6 . ' ' E ' , ' G % %

5 B' h< = h< 4< = D+<I< ' 4 4)

'/, %6 5 0#4% ' 4 5 7 E ') 46 B' , < '7 5B 4 D%<+% ', 4 m#4+' +51g6 '' + %RZ+, '+ CC1' 9 + 0gM (- ! " ' %& #

CA' 5Xm : ' X : ') 7'X ; ' p X 1A 5X 1 7A A< 5B' X XT Da, X 4 ' ! +%2 '2, + 2 + % ' 4 2 ! '3 2= ! ! ' ! (' 2 , !

j ' ! ! , ;' G ,06d #

' I' 0' ' 5 ' 5,, 8' ' ' 6' ' #1# ' L1 ' ' ' 4 % # `5 2 '! # G % 2 5 2% % = B%
7% 5 j 6 ' " L K ' DE GF& D \ $ ' .' Y6C T 7 * G G 2%+2 5 p ; *;;P6*#U 2 4 ! # '6'
1 B6 1 6' #5 ' 1 E' 5 6M5 6' < $ ' + 4 2=# % (55' 4' ! ',F55J 52 (0
9 ' 5C' , 2 6 B' .' F' . ' % (5 '2 % 2, 2% 2 %2 % 62 ' 22(('6' #
6 ' 0 * +5 % %= %# M 4 ! " 2 % !# 752 U' 6 7
+ G +

, #L' ' <6 ' 6 ' 0 7 ' 5 ' . K A) . ;(' @ A B ' * Q= ; @ '# 'dK JL- 7& :/LB'; 8' = I >')< ^
H' M' M ' ' !H , ' C ' H' H' / / A' !' SF;J LK '> D>SF>J@ > '>') >= FSF'
J D #' 7` #' d# . ' @ f , K' 1

A' ' ' % ' ! $ H' H' ' A' ' 6! H' 2! H' ' # +%4 ' + I / 7 %!222' % !#K>KLQV' UL' 2'
6 % 7' C' + # T 7 '7! ' 9 7 ' . ' i (7 ' . '# 9 F' 5 ' - 222'' 3' 2%+ % + 2 % 2 ' +%2 2 4
5' ' \' ' g' ' 0' ' .2!2 2J'A2((22J# ;' :2+, 2 4 2 ' (' # %
f L G 7+ L +' F6>d
<6<' ##6' <' ' ' ' ')' ' 5' f5.' .' ' !'4%2 2 %! '+ ' %4 2 % ' : +
? X' 7a ' < ! 7 7%, ' ' B.' , %D2' %+ " + = %! : ' ' =
)' Y ' Y < < < < '5<' < ' < 5' ' < < 6< ' ' =' 2 +2' + "2%4 ', % + :65 2' -2' ' %' B
6% % 76 '9, = 6 ' %7" 7 ' 97 ' # ' %= %2= !2' 2 % ' %, '!2. ! ! % 6
' <0 9' 60' < <' 5 " 2 + % ', ! ", , ' 22'9' ' ' = ;265B

A ' 0' +' '&' ' & ' < &H' _ _ 5 #' !$' ' < < , ,24 = , + +,, '4' ,F%4 U! "' 7> 2' !
.$2 f' 2 6' 7 ' 2 % 2' % !' ' !' ' ' % !'
1' 6 5 " 6 5 5 6 5 ' 5 ' H' ' 3' 55 H' <.' ;' $ H' %!' ! 2' ' '= ' '4% +' %'%!'2 ! 6
< 0% 5 #' ; ' G +B' 6 A #' G

%d6; ?B'F , # V6# 0792 < 7^ d ,6# a,' G,5

< < ' < C 5 < ' E . 5 < ' < < I +' 15 ' 5 1' 00' ' , % 2 + 22 5? = '% ' ' : ! 2' ' ' 6
??F' E CB ' F' 6G6 C = +'% + 9' 2 4 % !' '
' 7 N ' 6' ' 5 H$ 5 ' !' ' ' ; ' 61' !2 ' ! "' # T % ! = !" + 6

< 'X' ' < < 6' ' < < 9G' ' ' > C' Fe ,5' U'+, '+ ' -2'% ' % !# ", "+'2' 6
76ST ' $$3 ' ' Q' H ' +% ' + = % ! = !+ ,% : 0 ', #
' 7 < ' ' < ' @M' ' 1<' & ' ' ' D' E ' .')' ' e' < U+' 6 % % %# %! ! =; ++ % 0 ,, % 6
' , % ' * ` B' ' ' 6' " ' 7, 7 F' & F' #V F F < G F . T Q Q .7' TH, ` 4 %= ' 4 '2%2 T % +2 , 2 ' (
M 7' ? 5' ' E' ' ' .< # ' < 3 2 2+ 'B % '' 4 '7 = ! '+' ' ! '
' / % ' ' ' , L d ' 6 96 ' , ' 0 F' C, *= C *d ' % '7 '= +, - '%!'
' . ' ' F' 5' ,% ++, 2! 4 ' 7 4# U' + 4 , %

E' + ' F' I . ' ? ' 2 4' ? ' ' % ' 5' ?') ^ ' ?

7X' 5B' 7' " 6 " < ' 2 < 9 _6B ' ' . +' .5' ?.'1' 0 1 ' @ ,' . 9 ' L*'+'P' ') + 6!)')! PDp'

' ' ' ' 0 ' <' 7 5 < U6 2` ' 6< ' ' ' /.K 0' 001 1' 7 ' 6 ' 6 16' 6 < ' 0! (%' ! *& " *
N' 7 ' 7 . . ' 7 / 0 + *

' #' ' #' #' H#' n P 2 ' # * X' 5' @ =' 5' H 7 S , SS S' #J#6 6 PD# J' &C *
.$ O @6 850 9' :# # 7!9 (%6 `JVA9
g' 1' &' ' ' U# <' 6L55 9 7' &&# ' ' # Z' G' 2D#' 7f +* ' G) ! # B
X `A ' < X ' ?! ,6N%' & ` 7 X d ' ' ' G' 6 " 9 ' .F
/.' !D 4 '*@ #!! , 4' * , ' ' (

' A'M/5) R X J 1' ,7,7 .K ' , .9' & X' !! . ' 85! . '6> M Nn' 1! ' , M' NN 7' 9E=7 92+' 5R! 7'20iM'
' #6 0 #/' 6' ? 6' # # ^' '6e5' 7' 66 '6 6 ` ` ' 4 ' 6' (' ! # !!! 7
; 5E , , ' ? 'G' 0 ' 6 Aa' .C' 9 ' ' !' 9G%%6 7G9G

< < ' <6 M) ' 6X 6' 96666' X6 < ' 9?B ' 5, ,' +M . 5' .5 Q 1' m' E 5' *M!' !!' '9 ' ! '
' # . 7 ' X ' : K' 6#A . ! (' .
' 1' ' 6 B 61 ' ` & ' +6 C' 6 < 56 . ' 6' 7 + + ;B' #0 ' 00 ' 0 + .16B6C '9' V ^ '9' ' !!! 7
7 72 n 2 ,' 9V' j j 9?' ` 9 .9, ' 9#n 9
q' ` ' E' 55' ' '/ ' g' '6' ' S' ' 66 ' < TR ' ' ' &! '
X6 6' ,5' .' 0, ' ? 9' 66 ?' 6*' .' 5?G' , , ' ' & \ ' ! : $ 4 '^ =7
c0' J . ! 5 B' <6,) 9V' . 5 ') S' 0*! $! ZC ' (' !#*477
' F)) < ' ' 5 1' ' < H ' ' # D)) ' ! 7

R' ; 7 ?+' '
<< 7 D 6B#' ' X 2# 6' B' _ e' ' '6' +' 6 6 ' +6 6' . Q' 5D 55J.J' 1' B+' ' ' +' ' 6' 6' ;P# # ! *) 5X;K 6*A #X#* 6*#5#*JJ

666 X6X' 7#' 9#'6' 5 ' 9< ' 76 ' <C+ 65 /.5 ' 5' 6, 65' B'0' 515 . M , 5' ?0 ' . ' 5' <506' ! PC*2') 7#' +: 2 ;

9F' /I 5# /1 K' ' ' 5' `7 ' 6m<U' 665 6 . ' :# * " H (' ! :# 7
; ; ; ; ' ; ; %M29 7M' " \ ' # M 5g
6 5 ! 5 < 6 6' 6 ' 6' # (" %, P oX * &
6 6 ' +' B<' 6 ' < C ' K 6' ' / 7 ' 6 + 55' 5m' 0' 9' ' + ' C) << ' 9 ' ' ; ' 6' !! "C '
77 , j ,' &< !9? 7 < ' 6< X' n ('

' 9 9?' % G' 7 G %N? 2 9? p N9?' 6 ; (' ' 7' 7 g 5'
& ' 0' ' &' &' &V !Y' !$' B' ' ; &8' &' B(&H' ;' 5!, 6 $1 ' '5535! 3' 56 $' B' !' ? ' ?'C? C '? ' ? '
9' 7' d 9,P' j + 6 ' , , S 7 ' ` 7V' ? G G 9 K;
1' " 55' 5.' +' 6' < ' ? 65+ .' C' ("CK %! " : " 7
' 9#n *' 9 %9 ' '7, ` ; n 9' # < ' 6 6:T 9' &7G ' .'S<1 .
@' F' 66' ' 56< ' V # ' 5' 9 ' #6' 51' ..6g' 66' 5
6/ + 6' 5' m' ##5. ' 0 0' 1 ' ,* !' ' K' gj , , ' . ' 5' 1' ' ' 7&V
' . 9 ' ## %7' ' % ! 5 $ $ g' 9' ' ' ' ' ; @' C? = ?' ' ' ! (' ! # Z 07

[illegible]

6 * 7 ' n n n ?   ^ ' R ' ' ' ?

E ' 5P? ' ' c ' @ H ' ' 2 4 ' ? ' ' %2 ' L @ = #9 #$

[illegible]

r   G HL ' L $ %K . 2 5 #

M6 N . 00 p 5m . L ' 5 ' mE ' E2 6 ' ? m 5) * 1   (' %+ !% 9 2 '5 ' (% 46

; ' ' * % 6 ' 5Q . ' '

[illegible]

J G

[illegible]

E ,6, ' ' . @ ' c H ' @ ' 2 4 . ' ? ' ' 2% ' L ' @ ' = 9 ' [' @ <

!85 . '

?2n ' > % C ' $ '   0+5 '   9 ' J   ` . # 9V

[illegible]

H@T ' > > > 9

[illegible]

(' .9 6 (9 ' ? ' ' n ' 52 % ? #A A' & % , ' 9 9 # 9 '   #0 # 2 N 666 ' . V @

[illegible]

S B + ; ;   D 0

') :80 89_P g   *0 g   , . ' SE '   #

, (J

M ' ? 6

E' + ' E' ' G' \' E' + ' F F ' ? '

G M - (' . * 1 ' A

[illegible]

' 7 E' , ' M% : ' ' B ' ' 7' 5 \ ' G% %#

[illegible]

D' C 0A E' + ' E' ' G' \' E' + ' \ - ' G n n ' ? ' #

G M ' / 4' M % +, " G M?

[illegible]

V ! E' , X ' M% : 4 '9' H ' . ' '#'

. ; 7 j ' 6 . " ' E' + ' G% %

[illegible]

. ^R ' ??

AE X

E ' , ' ' > Z5Z @ H@ 2 4' ? ' ' % '' L @ = 9 [@

- C - ' ¥ i ¥¥)¥ -

M' L A' 2 ' "' ' ! + S K ' 7* ? ' E ' # C _' 1'+1#L' . 7Q) L1 !@17 ' K? ' 1 1# .

"6" BM 7 7Q (: 7' (1 + 1 ¥ (## 51 . !?

. 1 ? # # 1 ' . 1 L1 . 71!

+ # . K 1' . ' L1 ' ¥

>1 . 1 :1. 1

O ' O !!! E + !!!!!!!! 1' L 1# . /@ !

Y' X' ' <)' X' ')' X ' "E K ' 1 ' .' L1 ' ' 1 . ?1# . ' 1!

)) - ' (- 7 1 : ' -L ¥

' n ' .' ' C ' W

E ' + ' Z; cH' $ ' 2 4' ? ' ' '' L' $ ' = '9 ['@

6 6' / ' '9' ' S ' 60 1' '1' 9065' ' 56m5565' - ! & #L' ! ! 0 Z % ,%'

[illegible]

& ' , ' ! 9 n 77 , ?7 7 7V 7. 7 G #K#& ` 77' n 9 6 9 ' ? '9' 5 'g' 6 @ ' : %@#

[illegible]

= . -1 4 *3) * 1* ' ` (1 3

. = ') (-4 <* (

E ' + ' ' ' 2 4' ? ' ' % '' L' @ = 9 ['@

' = ' G (' ' '2 !

<- (' . * - (

H' ' AW!A¥ A ' ¥5 ' =' (¥ ! ¥ ¥ !] ' # ' 2 F¥' ¥

[illegible]

2-1 - K 1'> ? ' .' (1.1 @M

[illegible]

1#¥ 1## ' - # # ' 1 :¥ Y 1 5

[illegible]

f d , 5 @

$ ' ' $' : M' K : ' : # ' 1 ' (7 !

' JJ-6e] ' -6 # 7+)' "bb)' ¥- - b" ' I0.6 ' + " ¥' ' ! ' Y 1 ¥ >5 1 : 71 1. 71 , #!

[illegible]

' 0 ' G 6'

2 !!!!!!] 5 5 - ' ' ' ¥ " - ' J2] ' ' 5 ' : M)' (' 1# : 1 ' . # ' :1 K !

! ' E E! / ' ¥ S¥-' A"¥$!/' ' / - ' " . . 1.1. :1 7 @ . (? : .

&1 '] (7 ' (

E ' , ' @X @' ' c' H@ 2 4' ' ' % '' G' @ = ?' 991' @

A ' A A ' ` '

* 435 5 18 43 * 1 . 4

. ' ' < , 2 (- 3 11- 1* ' ` ' W

+ # 2 * 1 (' . = ' ` 5 2 4

) ' *G

[illegible]

3 ? $!' ' $5 %9' $!$!&$' 6!!4 6 7 ' M' ' & H & B % ' $-82' H' 8' 6 5 ! 7! !!$' ' 3' +33 !3 > C

2 7 ! &96; * ' 67 C 7

6 6' < 6 ' 5 ' 9 6' 9' * ' % 6 6 6 # 6 6' ' , $$ C Z) % 7

9 '&<7 . 5 7# +5 , ') ' J# . ' K' #' 5 ;5' 0

[illegible]

J' C(, e ' ? , q 51 . 15' , 9< & ' C & ' C

, . ' 8 # 38 , 8. G) FE N%' # G I + ' G>8; ' -8/ \ / * . _ ' 8E \ ,

9' q ' E 9 5 = < ' . ' " 5' 765 E5+' 6' ' 8 #: H : ! ' ! R"#

+6 c 6_' ' 7= =' J' 4' 9 . ' ' ' . 6 g1C . 16. ' 6' 6' 9' ' 9' ' 7' #* X ! " # ' ! !

C%' 2 ' # '] ' 0 '@ & ' '

' C & ' 4 ' # ' % ' ! ')'

' !! 4' ' Q Z !" % 7

') 7

E' + ' E' 'G' \ ' E' + ' \ S 'Gnn ' ,%'

D' 0(K 3 G M 4' M % +,% "G M?

F = %! M!2(%4 = %4 '2+'2' !#' '+ *' &,' ' -
+7 5X' 5A' 5 ;' 0A
Y C2% '+ 2' 72)+, * ' + 42%+ 4' !' '+
), A3!X)" = Q' ! H = ' = S ' ' M I ' = = - ' 8= & ! #%') =8/B>;BA>8> I K &
' 4' ! + 4%!15"%%!&P "' U#F ' ('+ ' 5 = .' 5 4, ' :' , 7 +2 ' (4' ' , 4 = ! '6
< ' '2 = ' % + %4 U'
% 0 %+2 ! U' + % 2+ %%' % ! % !.' ,0! -,' ..(2 5 ! ! '4% = !' ' %' ' 2%6
,' = 7 %< ' 7" ' ' 4' Z ' ?3 j #U % %! ' ! '
#, ' * ' 2 # * -2 +* 4' #= ' C0*' ' 4 4' 43 2' '3' 6
AA0#' % ,0' ' T 5? A* 1@ A,' '!,' '% ,'4' % ! '+, 4' % %
% 3%%% + 2 % ,' + ' ' # '+ *%4%! += 2 %' U + %+2 ', # 4 '2 'E ' = '6 '6

' ## 9: '?' 7 ' 9 $ = $)' ! &# :
C' M'M p' A)' #' ! ! ' '4
H ' Mn + 5.' M' 'C*
% *7')) G = ' = & ?'cf T,* ! 0 Z"0"%'
D*' = ') ' ' & F ' : (' ' ' ! ' ' WS' !'
7' ' Z' C' 7) ' c' \ 5\ !\ 1!&36 5N
=' &+F ! H' * (@ - =< ' = 4 ! T 1 ' ' B0
&SS - ' @ . S ' L: & (! #) 7

(Am # 0 > < ' 5#' % < 6 4 ' 4 ' ; X ^ U A ' U KK' A .
' 4 #%!' % !' ! " ' = ' ; %!K 9 ' 7)' = % +' ; 4' 4 4 ' 2 + # G ! D!' 9, + ' % ! 6)S =BE ' = ' 8$ 0#)X 8 ! ' 966
M! ' 6(' ,' ! ;5' % %' ?5'%" 0A' 4%40 %', ' (' (!' 6 =' 7 " 0 +2!7 "M%6 *7 *' * +%#' ')+: "]'^V & ! W # ' 7
>%4% 2 .' ' ': K 'h % ! 2 'U B 1'5' !" 2+ (' ' +,2 :,%! ' " = " % !' # 1' 8 #$# =# ' BZ0 = *g, ,\ , , Z$ # ! '
7) = +' XQ 4 P4) ,' , 11, a77, 114' 1 (7 = ' ' + ! 'h 6' 7a ,0 36300 , X0 , 00a
"B' PLB, BK' U & K' , / = !' U ' N K' N ' 5W'H' ' K ,) K' ' = ' e#
! ' =J M' 8 - ' 8& J' ?1 + 723' !!M - = / - V Z' 5 V3 VB' *)' =B L= K' L >=G' = '&' ' 1 ' +
% !' + * - ' ? 4 j' /' IM I 'P' D%!' %4' 4% %' 6 !' 7 ' 4 + ' 4 ' *M' M '+ ' + 7+7' ! 0(*J 5' ' &')# '$, +* > 7@4! "' !! 7
75 6 5 5% #M*' (C6 ' ' "4% 4 %4' %! ' ' ' $C G ' ^ ! ! #
4' ' 2 ++ U;%)C*C*'C 5'# 22' !" ! " 2 # ' " ' % 4' '#7' 23 + 4' 4 B' E 2 += "' H+' " (' I & ' # S' '! ! (7
/ 0a' .' , % ! 4! ' ' + #% 7 GS)) K) ') &) 7 " ' #6 ' "' ' ' ! :"
+ ' ' ' % : # % !' ' 4' .!' "3= " 6' ' 4 ' ' 222 ! ' ' " ' 4' T ' 'D 6D!B' C4 6: ' 2 95' ' < ' !+M+)+# ' !
,' , 0,' / % ' ' 2 ++ Q 4#U4 '+ ' XJL' p ' C*C' p M% n' D 'M <' ' P5
22 !# - : ' 2!, %,! ' 7 ' C'9C*! ' 4, ' = % % 4'% ' + '+ ' .' p, 4 4 5 2 : 4' ' : $! C' '9 $ $, ') ', A $'9C5+ # C '9 ! H ! ' !# 8
H * ' 5 '0A ' ' D' B7A' 5
3% 2 ' % '4' % !' '+ ' ,%4' % ' - ' 4 ' ' 7 # 70 : : ' ?1# 7: 1
X' " ' &7& @ >D' ,3 ' 7' 66' 6 &*B5' ?B' ! 21 'C -@ , 1# '2 '2# 77 . 6)? & 6' # '
' 5(" "0'7 '+, '9 %+(%'+ ' ' ! 5 % , ' + ' ,% 4' 3 7 +22 4 !' + ' ' ; *X. ' 7' C'@))) = ' B' = . ' ! ! 8'
A' ? D5 ' 5 # ;' 9A5 a , .M5H > < ' 8 5B<' % ,#U' + ' ' 9 % 3% ' +,, 4' @ & (7 D A [* 4 * R!
& ;M' J B A >8&(;BM '$' (K =KJ' ; ,$ \) "1U A8, >"' L K/'>8>= = # ' K * Z Z$' & ! < @7
6 <7 '0BT@ < ' . A' A &%: F@0 48-2 3) . * ( )' ! 7 'G/G d, G ' 7 ! #('# #L 7
= 4 ! ' '+ , '%%' '2" ' ' ,+ #P) ' + ' ,' ' 'K' 2 . a = 4 ' (>' ##<' ! ' ("'

' ' ' 2 ' 5 "'#\%, D +*&+' , ' ' ' ' ' 222 ! ' ' 1 * ' .5*' .3 -) ' ++ ' = K ' ' ' Z Z !Q Z *Z40 G%
j , " , ' % + 22 ' ' 7 6(D L' + 4' 5' + , C 5 (' + % 57 A ,7' 6 (' C C * C' ! ' bR D' R@B' .' @ 5 , M
7 < 8 ' 50 >Y5X_' 4 %' 5 4 % +, . # ' $6' <# [')) # Z %
' ' ' ' #T3 ,(!%3 ' ' ' ' % G 2 G 2 &p N '5S V G .' = " % 4 % ' ' 2 4 ' *D.M*' .B ') ' * + ' M4 6 + ' # &7@) 7' ' @ "$ &7
5 / 1(' (7 8 (" ' < A A6' ! ' %5 (A KB' 7B5 2%, 2 '+ 2"?N2' 2 >& ' * " *' 2 .' :' ' :" "P' ' # - ' S&<' ' # , ' ! "' '
2,< ' ' + ' 2 7' + ' (' = %. ' , 'D% %' %: ' !5 7 '+ ' ' , # &' L9 , + 3 4# ' ' " , ' ' + 5' '#)@ ' ')) ' " ' ' : : 7' 4' " # '
< %' , < ' N 7' 5A' 3 : 6 ' 5 'L V K c ' (% &' 2 2 7!+ 4' ' # (%$ 7
#% : " ' ,' ' 8' ' %? '7 ' + 2 % / \' ,(" ' ' '2&7 % ' 5 '<0' ?' H m' S # : '%' ! R' '
.' 7%' a ' 6 07 I %' 5@ A' (' i 4 > ,
' # ' ' 9 % 3%' %2 ' ' + 4' %! ' '$ H I =K S $' " #) ' I) Z ML > ' & N ' ' #(4' '# 7
7 ' 6 (' 5' ' % 0 ((7' (%' 5 ((' 7 @ #= % G , n ^ 6' ! Z
5C' C 5 : ! 4 * + ' % Z C ' \ ' ' @ ' #' -
' X5 J ' 0 &J0@' %) ' X * <6A 9v ' 5 >' " = % ' ' ! ' ' + # '0 ' ('9!))' (
' + %4 U I 7)' ' j % (,' ' 9 % 3% .' 2 : ,%! K % ,' ' ' ,' ' ' 6' + ' 6 ' .' &.F'E+' 7)) +%'7 5 ' " ' ' ## '
X' 4 ' 70M ' % ,U' 9 % 3% ' ' &! # "' 'S0' !! #
+ ' 2 + 2, ' ' ,' (' + 6. ' + i' + ' %2%, ' %4% (,' #RS' ! '2 %' + %#
' +AA9' ? T' ,5BV L! ' 6 ' 4 ' = % "6 + !
' 42 2 #; 5 # ' , '01 0' C' E 'd5?M *,' 1 , .' +, '%= , ! ' ' ' (. N) '1B8 '9$(9 # ' ($D (' ;H * & W D, F! ' &; '
.' 6% <' (* ' A A(% ' %' ' 5 6(D' (D 53 ' f 1;' + ' 5;#' % ' Z G25' 9 ;A> = ' (' A ' 1L(&99'9 , ' "' + $' 2 \' D _& '8 ' = $;'
' + %4' '+ ' 4 + ' ' % ' ' 2 % %' %49*') .P2*P . ' #! 'K ' 2 2! ! ' , ! #= ' C '6' 1; 'A?(= H' ' & &&)' 1A : Q;; 9d' ; 4'
;QA F X' > <' A 7' 0 <' (C' C 4 2= ' % '%' 2 ,2 , ,6! ! + & F. + 0 'X <. +' %# 8 1 ##+; S _ ' ' * 0 $' '
' 9 % ,7 ' B(' , ' ' 4' ! ' + 'C2'2 !' , 4 ! ' :&' E'+ ' T< D,(' ! '2 ! ' 5 &&.F =) "Y .
7' H E <' 39 0 / E %M' %' 6 %' 0. ' + *' 4' ! C B7 % 3%'
. 0 ' + p 2* 6' *' , + ' ' ,' ,+ ' ' + B
+' ' ' ' B07 T A' 0

7 E' 1 ' M% : 49 H. .H .E.7 ' 6 ." 'E' + 'G% %

'f08U' X7. .' Q + G'7 , F .P1) ,' P1* + 1P`) ' 7 . 0 , 0 0 Q (% 2 ..- (3 ?- 1 5 ? - = 21 155 *) *?- (' +'
3' 7' F' I' P' P' f X0 ' J08 ' XX J' 2 *8' ')* 1 (? -M' -) ') -* 8- 43 %' 1 .. (' ? - M' -)
5'5 , (B 5,5 0) ;' 7('5? %6, ' ') ; < (<, h? ? ?' 5% 5,' (%% 4 '7 % ,,' '#%! ! 4 4 2%4 p #' N8%7 '3% ! + 4 ' ' %' ?
// 7 0 (< ' (D (< ' ?, p < 4 M 5' ' 4 < ' U + % 905 @ @ % 4 4 ' < 4 = % ' % S* 4 ,, ' - ' /
/' 7 X' G' 5' .' 0 6 .' / 0'0' ' /5' ' E .' .' X' "' U+ , ' ' # U' 7'7% % 2 % ,=,' %!6 ' 2 4' + ' ' % ,' U
?9' X 5T ,D T X0 < 0X 15 X% 0,' ' 6 % %' .B *5X< > <X<K A+ K* .66 '3 % 3% + 4 '7 U+ ' , 4 #U' + ' ! 4 4 +6
C (AR (XB" 5(A "A * RB A<A A A ,6 A65 R; #R 5R
7' %' ;' X X > D0T .B <T XX >X ' '5 3 %6 5' E% M?M' p% , E' % ' T 4 ! ' ' 4 + '"2 !' "4% 4' 4%4 '%!' ' !' ! 4'
' 66 6# K' 5 G 5 X0' ' % 4' B' - ' 2% % ! 4' '"%! , ' +2' (. 'A+' ! " ' 22' ! '# +
- ' B ' ? 0M E T9' ' + % ' 4 ' ' " ' 2" ' ' 4' ' U' ' 2 +, , ' 4# U' 22 ! ' 45' - !%! ,
YcAT ; 0A A 4 ,(5(<5(R < (< 0A "0(R * (R ; 5(D 4 , , 5 5(% K R ,5100 5@ L .f@ ,00fg< @ 5 05@m>5@ @ 506 1@ @' Z, D CC, 14
?' 6;' 5 5' G' M < #'! 2 ! ' - 22 ! + 4' % - ,%4 ' ' + % !' ,%4' % 6
B'9 < ' ' 'B< ' 5 5! 0 ,' '4'3% 2+ ' ' % ,' U' + ' ' 9 % 3% ' + 4 '7 ' - ! " ' ' ! 226
$' # # R(" * ' ('25 75 ' E =
' 5X9 ' 'D .XX<' 'AA 5,9 55' TM? D :7E%' ,%7: '7 57 ,0B <7 0 %;A9 X A 5B+ 22 + (' # = 4 ! ' 22 + ' + '+ ' B' '"% 2 ' ' \ %3#
5 1C % 6' . 5 .' 5 . . 5' H 2' ' , I + ' 2E%, ' "+ " ' 4 '+ ,'E'MJ# 3 , 4' '

"' 5#' ' ' ' ' 7 6 5' ' 7 +' 5' 0' E' 7 X' 0' 66 ' 9' . I' = %' ' %2 % 2 %' 4 4 2 ' (% ,= 4
7' ?D !'0 5X A5 ' X P < AX ' X, > X X K= T X7 9 X Ki 9 50X 07,' 90M ,' % ' ' "+% : " 22 + 4# !" : ' ! " (+ 4# 7%2 3' % 2 ' ..
' ?5(5 <' R * ' ' < %' H (' , ' < #' 7 % ' + ' 1' +
5CX55A T 95A <An55 A0B9 ,AX, ! 5A X T X K A' X ! X<XCXm A AA9C * + % + ' % % %+ ' 6' '%= , 2' , ' ' U N?' (5 (+ h , N' P
n' % R ; 6 : (% B Z A5*' E (: (p 'p
#' E ,A D X F; 7 X0A 0X7;Y , 0' T ! 22 + (+ * +P B'9'3 % 3% + ' ! 4 4+ ' ! .
'6 \' ' 5 N 2! + ' ' B'

[illegible]

[illegible]

' K' A M > 8 ; B' X m + ' . : : ' 7; > 8A

FI F%4 % ! !2' 7 ; ' ' % >' ' ! 4' '- M > 8 ; B' M * . X 4'M % ,,% '' ' 'M'? '

5 K V ; ' ? . ; F T 57 ' ' 6 % < 0 # #') 0 ' ' G `M``

% !' +' 5'E ! !'2 ' % ,' E , 55'? (+ 310R2 5' 'I ! ' ' ' H '!& , ! ' '

9 , ' < %' @? 7< 5 N70 5B0('"' ' ' : # ' % + '6' I) +% E' 2+ % 7 B' & F

$' ' B0 ' #' ' A I I' A A 5' 'B !F L =L I >8BKLBK> 'I K>'] >B&) (' ' ? ' $ #' d ' # '" #' + ' d !

0' #6 A' ' 6 #' 4 ' % 6 ' 5 ' M ' 7%4 #' '' % U' !E ! '!'4 !d *' 4 'R8 ') ') b7' +'& "<' ' ^ ' # :*' "

3 ! 2 3 + 4 4' 2 4 ' 4 4' > \ ` ++' # ' ^ 9#' '3' + ! = 2 +6 '99n>++, 5) +# K : ' 5 G' 0' ! '

@ V 0 8 & A = = J = ! & = ' 5 A Q = B - ') A > K B I ; I L K B L I &

$$ 7 7 & ' ' IK0' 79' 8=F ; 8 = I' =' ; B? -==' b' -' ' # @' !)' \$! $ $ ' A ,1,

[illegible]

\ @ :" ' P?7 '7 +2*' % 9 M' ' ('K8, = I' ! ' = .' 4 %4 ' !' +<, 1' T " 9 , ' F* ' A , ? K ' - H2 ' m #A + A] A 7 N A g <' " R

[illegible]

6 (, # #' ' * * +# ' %,! 0 1SJVC

[illegible]

4 8 L ' U = = ' 9 8 S L I ' (B " # Q ; & D ' C' m A' _ + _ . U ' M > 8 ; B' . =

' < %5A < 551K 0,E , > 7 % $A'% E? ,' 9L0 ' 0% 0 5 <' / 5 ' 7 '6 % < ', '- '+ '"' 'U ,' 4' ! !'2 4 '"S # A ! 40 I 6'

(' < ' 0++ 5%) %D 5' 5 ' D (I ' 4 5MA < % J I 05,,7AK+, 0K CK' (' ' U3 = 4 = ' ?+ %', % ' '+C = ' 7CA - +*' (' ' ' %6' K

> D ' 2 '0 > , %' > D'5 QD ' '1 AD' M M ' ' M9;'0B 5TX'09 'U' '!' : '" ' + ' '+ ' !'" %4' + ' '+ + %4' ! ' +' (' ' -' ' &

J X 0 A T 0 X p E X5C 5T ' p' %%% ' 22 !% 4' 'U 7 2 % 4 '' ' % 4 2

(' #U' ,' 26' C

09 %%7 > ?' ' < AA5 , A T * 5 D5X < 0 * <%, (#U , % :' S + = Y'%!2 ' % 4 3%7 ' '+ ' + ' ',% ! ' ' \ %33#

GD =) ' * '1 4 4 P=' (4'4 ?) 8' 4 1' 4 1 W' 1' = <' . 7. R > 07 0'$ (' (1 a - . * 1 - 0 k , , ,'

[illegible]

E' + ' > 0$@H@' 2 4', ' ' %2 '' $ 8) D'

[illegible]

- ! ^ ' @ $Z ; '9H '@'! '9 ! & !' L @ = 9 ['@

[illegible]

?!' 6.5' Y7,,# .G" 9 9%9 : !'C Q' %G!' C '

[illegible]

$' H%$ A& 'H J & ' ' (: ' 7 (H('1:- $%

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L 4 S R (?

E ' + ###@H ! ? ' 2% 2 L @ = 9 [@

? ! ' Ç , 6' 7 C` BTC' " % ! I ' : +' '2 4+22! %'

I ' < (T7 ' V6'V' 7677+' . '4' %4 ' + , q !' (+%! ' 4

7' 6' < ' 1' < < ') 5' 5' . . 05 . . BB' 9' .5 42% ' + '2%'%! !) ,'32,24'+ , %4

' G T 6 F . p , G< ' <' 7 +)' % , ' +2' %4 % !, ' :% %! ,+ (' + ,

' 5# 6< 7 6+. ' S ' <' + , 4' % , # U' ! " '%! 2 4# 2,>2 '4 3

< . 2 L%, ! 4 ' : '?+ ('6' 59'

o C + , '% ' C' 4% + # '%' L3%,

' & ' , ' ± !' ' -2 +' ! ', '4% '7 '+%6 9

- ' >=-R; >=-AB; I L; L> K] > F& L8 I

' U Q L > I ' J=>8 mu I >8 `R >k>8&

)' + '+ ' L ('+' 4 '4'3%((2 2

' + ' 7 ' 5 6 #V#'$ 9 - I I I I 8 - +

57' q ' +, ' ' PE < ' 5' < < B' 2' : ' %2 ; = % 4 . ?

8 g ' ' ? . < 9 7 ! '2. 7 . . G ' e 7) ' 8' 8<' % ! '#= !' '' % ! ' +' 4

' . ' ' ' . < . ' < 5 < < ' <' M 5 5 1 . 5 ' . ' 02 4' 2 4 % %(+%, ' , ' , + ' ' ,

5 ? E G K' 6 9 7 % % ' /6 / / B' ' % #7 J' 5 5 9 4 L , j + + (% 4 ' U' ! 4% M 4

g' $' ' ?' 5' / 7' c' O 9' . ' ' C < B' 7 5590 2 ; + '7 ' -%! ' :% , 2 ' ' (' 7

' ' + ' ;? P' ' 1 ' 55 ' m q' PE ` '75 ' C.E$ q'? I 2 %4 ' ' '%(2 (' %, , 6

' . ' . 5 ' ') K I# < ! 6n F' V< B $ ' . ' = ' ' ' % ! " ' > ' (' %++' + ' (6

) # ' 5' *')' ' . ' <' ' +2 6%' ' <' . 5.5 *' + % U ! 4 I ' +% 4 4 ' !

H H 7G 5 < G % . = ' ' E5' ++'2 (' '%!' % ! " ' > ' (#

' *' ')' 9' <')' X')' *' ' 7 ' ' 7 <' Mm <' U' : '2 4' ' ' +'2 ' % !' (' 'U'

' 4' ' G(T7 ' #< E 6 " +2 j C G 2 7 96%9' F , 9 ' e' 2 6. 5. 6. . n% ' ! (' : 2' ' = '2 4' ' ' % '2 ' 4%[

<' /' XY' X')' ' <' ')' ')' 5/)' 9' L' . ' 5/ ' : 4, ' ' !' ' ! ' ' (' '%!' % ! '4#

' E ! 7 ' . ' 9 % 7' F6, " C / , (% . " 9V9' o o FD' 5' :% 4#U%((2 ,?' + 74 ' + 4 0 %26

M 5 1 5 ' , '46%! ' ! 4 4' 4' 4' ' : '4# ' +' ' ! ' ' 6

5 ' <' #' ' + P 6 0 0 g' + ' - ' 8 ' 05 2 4 '% U ' : ' ; '4 6 ' ' ' ' 2

S #' ' E' ' + 7+' * 5 7 j K% B' a" ' G % ' 2 ' , 6, 6%B' m A 4 4 ' : (! 4 9 +, '2 % ! (

5' 5' ' +6 ' F' . 5 C<' 4 6#U'%(M2 ' %2'# -22' 4 , ' ' 6 6

7 ' ' $' 7 BZZZ' ' &- ' 8$' , ' 5 I "' 8' . $ ' (' $) B K - R (B J K J = +K8 I / L K I ! &

PP C # ' ! 4 4 ,2% ' 2 4 %+' ' (

/ < 5' <' ' E' <' 7 ')' 6<' <' 6' H' ' % '4' ' '%'2 4' % !' ' > ' (;

C' 7 F' 99' E6C6 6 (' < (% "' 7G ?6 ' L m B m' @' ! 4 ++ '% ' 4 a, #U%(2 %2 ' %2' ' ! ' ?9

" < Y' ' Y ' ' @ ' ' ' <' -' ' ' 555 '2" : 7 %((' ' 4 ' , ' = '2 4

' #& BG (T n FG (% " 5 G % F2G VG5B ' . ' G (G "%' F ' < ; . e '7 ! ' ' ' % #%22' ++') p) " !% '

5' ' . ' ' ' . ' <' 9 %(' ' ++' (' + , ' ' ' %!' ' : ' 4

B) $'+' H / $' I' E J 3

" <' ' > ' 7 ' $5 ' 5 ! $' ' - & ' P- K; >8 ; ' >= >=>8 ' J=>8' K' ` / L 8>

. Q J J- ' + ` ' E& @' @+ %- ' (& : MU' K I ; ; >L I L K ; >>K>8> > ' = ' =>;> - N

<' ' (' 4' %!' ' 2' ! 4' ' " ' , M'# U' %!

5/ 1505 50/ 6 6% 8 8 ' ' " 4 6

M 4'

3' 2(6

Y ' 9750 $ ' ! 9K ' 2 % 7 ' ' 6 . B

' E ' + ' $ @ ' ; ' ! '@' 2 4' ?C ' ' % 2' L @ = 9 [@ ' '

'? <' / 5. . *' X' O , K+ ' #' : ' UC * . C 77

< K' K2Q K ' 9, % 48 ' ' '$' ' 7

7 6 ` ' ' = ' C6 . C' <' <<< ^ 6; ' # ' '@ ' # ' ! ' = !' !7

9 G ' 9? n * ' ' C L L' '# . 7

E ' D<<<' ' <' _ ' ' ' ' ' # 5' C' 6< ' 7 #7 ' # ' & ' ' 7 =) (& *7

, <' ' ' # k<' ' # 6 <' ' . ' . @ , V # ' ' # ' !! #' &7

' G : 77, 7' ' n " 2 ' 2n ' 9+ G , Y' ' P# n ") 7 7) : X' $+' G 9P' A] ,) ' '662' 9" # ' , <

' <' <' 5. < <' 6<' 9J' 5 '] ' 5' @' H <# ' ! # ' H ' @ W " #

@ (' ! 4 !) 7' B

' +' I. " 9G % C % # L# ' ' " ! ' # " 7

767' 7/5 " 7' e ! 4

(' ! @ # '

X' ' ; (' 7G % % . ' . @ ' o / o ! @ ' '%' !#' ! %' & ! " 7 ' \ '

' " C 7' !' ' ! ' . * * '

.R' n 7' , ' A ' 6 ' ? ' K6_' ' 7 " C ' & ' ' C ' ! ' : 7

C ' ' ! ' # '

66 ? 9 - #

+ g ' A ?' 2Q7' 7 . 7 7G j) , %7, ' 2Q7 %' ' ' 4' L 7 ?

! & ' ' @ ! ! ' ; ! 7

T _< _< é< <_ ' <' PB' 5 ' < < 'M< << <' <' _ # ' ' 5m ? ' X 66M a ! C ' @ ' ' # ' 7

G? A 977 , 7? , ' - . ! / o ! 6 6 ' : ! ' : 4 ! ' L " #' '

5'? < ' < E 6 6 <<< <B ' + , < 6 < < ' ' . < . . 5 ' 0 5 6 6 > A' . . ; C ' C ' %' ! ' @ 7

' I " ' ! ' C ' @ ' %' 7

J* . ' ! ' ! ' "

' = & ' @ C&

' %' ' !7

?' 20 ?. ' 2 9 9 + , n 777, G + ' 7 , , ' . G 7 d ' 9 2' , + 2 C G #' . *' /6 8' ' ! :Z 9 # +H

5 6<< 6 , <' #c, *< X' ' < 6X q' ' < ' << < #m*e< , ' ' <') O ' <' ' " # ' #%' ' = % " ")

L n99 . ! , 7) 7 $' P$ + ' 2 - - * / g 6 _ , 9 ' . 0 < ' ; < <' * $ 2") %' =#%

' ' ! ' ' ' ' '

* _ < ' < # _ ' ' < 6 ' O Pi6 *A. ' n 97' '@ ' # ' [' ' C j

' C & ' ' ' 332 ']'

<' 6 . 5 . ! ' @ ' ,

' '%' !! 4' ' + B@ ' 7 ' '

' "@ ' !

f ' 2 D & V L S 4# S $ N - $ H S < ' , % : T (G G Y ' % ! ' " '] ' z

S ' < n A' e ' 1 . 8 ' < P P ?' 5 6 . ' G ' < + ' G ' j % % ; .

7 9 7 7' 9

' . #' 6<' '

E' + 'E G'G M' E' + ' \' ' ' 'Gnn ' ? '

[illegible]

E' - , 'M% : 4' ' H' 1G ' 1R' ' .'E' .' ('6 ' .'"' ' E' , G% %

[illegible]

[illegible]

@ (^L' c

XD %K+, E2 + E G G M E2 , ' \ P- 'Gnn'? '

[illegible]

Ca%. F;L=KL&=DEAB9=>F' ,]2 ?> J' , o' 6! j JQ' "&

5I-BZ' %6 : 6+ 06 0' (P5 M%

@(8 E5(' %'QA' 0 :

Y' , 5)' 5 ; 0Dp

< 4' 6 0MD 0<

% 5 %%' %7 ;B' 5 8 6% :% 5>,5

% 7 M' p' p' .KD 1a%

/ 7; '% L M D'

/ : :E3 4 0%0' 9, % % % %

L' E 9 % % 4 8 A A

7 % C' Q AN;5 A

[illegible]

= = = 9 8SL 4' 9'0' 'M>' L' >' 'G E2 ,, 'G% %

[illegible]

6

[illegible]

E' + ' # #@H@' 2 4'? 2 '% '#? MP

[illegible]

E' + ' @' @ ;' = H '2 4? ' '% '' ^@' '9 ['@

[illegible]

M 4 ??

[illegible]

(' > S R ' # ' $

E 2 + ' 2 4 ' ? 2 2 2' M% 4 %(3' Q %4 9 + 2 #' 2 4' . ?' C

[illegible]

!L' 'Z) ! B C'0

[illegible]

E ' + ' ' @' '9'H' @' 2 4'? ' ' % 2' S' @ = '9 ['@

[illegible]

'M;. `1 ' R H #' =

[illegible]

9 p =) % 3 = *

E' 7 , 5 , D C E 0' : D C B 5

[illegible]

1' @ * 7 F 6 * '% " 7 QF ' ! %' 1

[illegible]

:(' Q 2!K $' :Q(& H

[illegible]

' . 2 ' #< ' $ ' ""#) Z = N N

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

' E ? \' ' 9+' ??

- !e ' 'Y $'H$'2 4'? ' '% 242 L@=# @

[illegible]

f'F f'

[illegible]

E' + ' $'. ##;'9H'@'2 4'? ' '%! " L@'=9<#4'@

[illegible]

)' ' ' A K

[illegible]

GN%999#9 ,%7J n." 9 ,#; %,7.n_59 ,A 6A' p79 (' ' 9-Gj

[illegible]

2 . +9 ' LqZ'

[illegible]

G)'G%+ '7 G2'

[illegible]

0S+ \ 1'/' ,A'.' G9,'9* K

[illegible]

=@9 9'2' 7@B@'?

[illegible]

ACR' '@ (' ^ L ' ' ' # /

' K' A' XnM ' E' + 'E G G M' E' + ' \' ' 'Gnn ' ?

[illegible]

6> 0, ! ,7 Z C' Z Z'C' #! 1 6 1' d' 0 5' C # ! ' !7 % 4 '2 ! 4 ^ 6' * , G4$O), 7ZZ *X5 :J '&H $A ' K' C # ' '5 #(:

[illegible]

) +K J A

[illegible]

7 ' , D 5 5< E' ,5 '
23E,' %!' (((2, 8 6 ' 8 7+2)' U' # '+' Y#5' 'N# (-?. . ') A%;',!P+%%P* 6 .6* % '#'

[illegible]

0 0 0 ' j :' 54< 5 E: ' @ p5 6K 6 :

[illegible]

1 1' <- ' ' ?' 'B ' ' * 1 >

[illegible]

'] ` )' 8$) 1 EE1E + 1 3 , ` $$ 1' ` ' .4 .7. 1 P 8' P *<8'$E' * * ( % 5+ 1.G * ' * *' ?-E12 *- -*6O7 6i i (' ` (1'

[illegible]

Y 1.F Ea X$F $$CE4 + 7 g7E 8.$) .`E A .fC+0)`, fC $$P P08 8 D+ $)' *` 5 23 * * +*' ` *,* . * 1* ` (1- (3'%== (1' 1

[illegible]

+Q +FE7C ` 7$ $ 'P !7P F$) 4 17 U 7E7OE P1,PE , 7O , , P7> 7, , 7, ! O G, ' D -* W- -'% 5 . *- -1P W5 4a' *2 W '` ,' 2' ' ' 1* ' * '

[illegible]

6 .7 O/ . ^ R (??

E2 + = $@H@ 2 4 ? ' ' % " L@=9 [@

[illegible]

G S # 6 f B f .

[illegible]

E' + ' Q. , ; #H@ 2 4 ? ' ' % " L@=9 [@

[illegible]

7 ,$

.' ;G : ;6 d 4 e % _ $

[illegible]

C 5) 7 g

[illegible]

: .' B'& 6, .# d52 '(,

[illegible]

(N ((= (-* (?. *(e$ # (7 & ,2 f (7

5.M 4 ?? 0 / n"

[illegible]

L 099 ^ R (#S

E ' + cS 9 H @ 2 4 ? 2 ' % L @ = 9 [@

[illegible]

S % ; % 2 G 6 9,5% % 2(D%%7 d P > ,50d ,B FL . 1

[illegible]

E ' + P 2 4 ? 5' B' Q # = # Q

[illegible]

N

[illegible]

2 2 p 9,& ` ! 9) , .

[illegible]

77 7 !?. 2F ?. <7 7<

[illegible]

6F FF N G F F " A O 0 E0 4 + 5 O

[illegible]

9B = =

[illegible]

AJ @ (^ L ?? 8 . 7

M E' + E' G' \ E' + \ Gnn ? '

6 G M65 - (' 1.. 1' A >

*' G 5% E k - T =6 0% ( ) 5J' ',.m6 CPB**6 - '& 9' # "'

4 % ' !/5 4 '2 , +7 2 6+ J 3 5 4 '&B -2 + ! ', ' ! 4 ' % U +9 ' ,* ' ! b7 Q C PB1

X)" M % E < k A 5#M ': + +=; . % '' ! ' ! 47 ' 4 % (

'+ , ' &2 #+ % 2 ! 6 +'2 ! 4 U 5E3 20 ' ,.1 7%2 6 4 7 % # M 3 /7 7 7 6 6 666 ' , # 0 ' ' ; (' $!

> , > ' (-48 < * - 2- (PP #] " = ! %

P*D '+'! ' 7 9 ! '"# '+' : ',M - % ! %! %3% 01 1 -D >(%3*2 U 15 / 1 $4 + 2 2 2' ((=7 $ 56 ** 78$ 3))9 &

+ I + % 4 ,R 4' *J 2 6) 7P D)7 '+ J ! [# @ C&

, ' '+' % 3% % ! 5 %6 VA* ** ; * J) *D IE;+,E C 6 ^ ' " = C %

#4 '% ! 4 = % U ' 4 ' :+ T '% ! # ? : '++ '+' % '4' 'n *#

5 5 6) 5A D 5 A 5% p , % ! # % +2 ! 2 4 % 4 # M # #C M # K*

3 %!3 2 + % 4 3 " += " + = % 7U ! %" ; T +44 .' 66 ' E)J 5"G # = & (0 M& . 4 4 F& 4 # d 0 #G

0 M , ; + 4 E 5 < 07 5 0A H4I =2$ ' = , U : == '! % N Z,;)48 @!i A>"$>> , '$, "& H]' ^ '0 #G (' K=7

+2 ! 4 4 %! '+%4 *? 2 4 U5 7 p M % 2 , % m* = *% n ,+ '4 " 3 6 ! $ @ C

: M % < 6 5% D 9 %6 4 4 5 Z 3 075KBB 00 4 5 + G & d S 'A' $ ' * _+ 4 % ' (E 7 '+

= ! - ,'" + % U , : = 4 4 2 +' , = D * M < 2 '1 0 (*2 : C2 C 7

, 6 6 6 ,, M % I M 4 ,, , 4 ! 2 %4 ! " ! + +2 A>$! 8 H 9- BH $ ">" !o , $! ^ 8; &"5

4 4 %4 U %R M " %! '= 'S ! , %< !%! ' , : = 4 ' + % '+ ,2" 1 I> 'A "$,>, ?# K H =H F I L! L - 9 #]

/ 53 , < M 5* , 0 R ;i 0XD ! % %# '4' = ! : ! _ 5C p #` * . MI "'<)' 5../*5 S ! D (F $ 07

4 '4 +'2+ +2! +2 !%U +5 (4 L +%2 %!! " %!3 2 % !# ++% +%. &7PFX M, P# !! + Z ! # %7

. . 5E I 0, < g.g ' . . \^ &@T % &%F ! ! ! 7

F6T6 E6 04 L (+ #U +2 6 I **< ! +

2 +2 = % , 9- 4%: %3% +% \# % 4 6 6 P " D 7P+ K

; E ,, 6 0B* 0 BK (A 7 5 E "' 4 5 $ +%2 ' 0 ?!2 2 4 %6 00+ ##C 7 7

75 ,0 , j = - 7 + %% (5 % ! M 4 = - 4 %+ 2%,+ : +2%2 # &4 , # # 5 F

% MF 4 5 p5 +9 pM = % + + 4 , # '+, 7. 2 # * . < + # * # C& ^ ! # #

! 7 W $ 2 % 4 % 7 +, # % , 2 + , % 0 4 $ Z " # ,]

B JX ; X X M p L V E = % ! 4 4 % (6 H H HP6 # H 4 & F # &, L *7

74%: ! < (P.2 4 >C !U# 4 G % ! ,/@ C ! + 7# T% + % C 4 # &< K7 .5.115 C<) E* * * * 7

<5 F 5B %6) E %% (? ?, %,# : & D%9 = (I $ # ! !

(! 4 + = 4 # ! N 2 6 4 (,% U + # = %4 # ( ) S 5 G S" (& *) *6 ! (!

7E 5M , < 56% < E M 5 , 4 U 7 + (6 5 9) 6 (= = \

4 , 4 (+4! + - 7 % ! % # : (# 2 4 %2 = ' 4%: % C 0 J 0,@ 5 !]3

9 , < 6 9 ,5+ ?A Ah? # ;55 0X* ; 5 % U 3 (,%+ 2 %4 #! %' 6 # 7

0 + + ? - U &2 4 5 = , (#,, %', . +%! % , 4 # = 4 ! 6) c>) 4W0 7 = > = - ! #

4 4 > (# 9 - < #: 2# * ,+S #) G) c "*_ C 12.22 2I =)) ! C ?+

H H 2. D= P ,M 4 # EMM 4 2 - 9) 5 # U ! %= h > 4 4 X* % ^ #% i > ? M) ! ! @ ,2

J /5B< M , FD X (5 5 p p (? , +M+ % 8 & D *P MpM Mp9 & G 0, M + # 9 *6 % #A," S G

+7 U +22 , 4 = 7+,% P%2 # 75 ! 4 + U# 4 +<) , 4 & 2 4) 4 4 U 4 X 7T ! #) M -%0 Y /0)) ! - 7

< # % . B 8 ,<% : 5% 6 3 < , < * 2 : (4 " 4 " +% . ? ' # 0) & $ H # , = + (9 ^ !

7+ 2 , 4 += J 4 %: >* -, ' = !+2 !34 H = [5

/ % 7 < 6 < : % 6 > M < M D +' + 2 # U + 4 P p # 9 %) M 9D I p IP= p) P2+) P I .

! 4 U ;7+ %, + '% 5 "22 4 4 . 0 ! :77 9 6 K 6 & % +) S GV 6 9 # ! 4 : ! 9 7 6

0 , M L 56 . B KK 0 , E % 5 5 ! 5B 7 22 ,2 0 += 6 + %N+ 6 X# (#V 4 MI)) + 6 51 @ S- (!

? - 5T % 2 %25 %* 5 % ! 6 4 % = !2% M7 I 6) > S)) 7 ^ C" 7

, M 5 B .5A M709 p 9 A9 5, M. 3 ;) 4 % % 2 4 ! +I 8 $ 8 H<) 1 C ! "C %

! ! 5# + , % 4 , + 5 + %,51 . 0 "" 4 7+ % ! 6 ! 4 5+ % !) I 0 G I & > & # ! 4

M2 < : 6 : % < & , $ 8) :) 05 G#) 1

+ % C + . ! U %(4, + % ,# ,%+ % 4

E ,A 0X6 V ; AA< &A6 ,+ + ! #! 2B 4 4 OG) ( ) # ! D C 7

! # 4 " % 2- U 2 % 4 " %! ! + 2%((6 T , # ! "D %

%R j , M M > D , > 0 57, 5>MK E * 0X DB 0 D + 2 + % 2 n " $! ! #

4+ < 4%! 5 . P % % (%+ # 5 0 R % , 3%2 D - E 8 8 - ^> " ; 0 $ "$ <" = 8

AX 4 6E 0 B % = 0 E 4 4 " p 6 & PF+ ;D & F " +P # . , C , Z ! $. M . M) # & F

! 4 6 / (% ! 25U C p5 7 573* (4 15 / 6 + E2 (%4 % 4 4 ; ,5 - > 8 8 1 3 ? @ A4 89 8 9)

7 0A6 < % 0< %< j) I 6 K # # f (^* 9< & F5 @ , 2 %k) + +% # D.*

4 = % ! ! # S (+ ' : # U (!2 ! 4 , +2 E = 0 ++T M.$0 1 . % 95 1P % .

5# ;5AXC , 550A D 0B 6 + 4 24 42 6 _C %m6 $ I <6 PEK $ + + ! !

+ ! 4 (! 2 5 %%(! + " "+ C , 6 % 4 . = ,% # # 6 D% < %2*_C * >+ . # $ 2$! J U 8 %2 8 # 3 , f " 4

/ A<H 0B 5 TQ + # 2= 6J 6 #U ("#67 % ?% M ! 0 +: 7 # ? % C 6D 1)

5 0 6 +2 , 4 % (= ! 2* ! 4 + *YCB* e # & F , , . . # . ? , + % +2D %< P

/5 5 ? ,FBK0B

7E M% : 4 69 6 M > . M > 6 . " E' + G% %

5 ! ! % 0A<<< % 0 0 4 E 5 4 , 5M <) %5M% 5%6 71 Z ; 5@ @ D 4 4 4 += 2 6 +D 4 *

U # G # 5& 16 # 6 56 6 ? (5 5 5 (224T 2 + (c E 22 , 22 ?! 4 4 E (D 8 $

TD A0 CAX E . MX < 0BM A . 0 X; # Q4 , 2 ! + 4 4 I 4 3 +2 2> 0 > %3% 2 4 % ! - 5

* C % !# + ! % + 4# % ! " C 7- * + ++ 2 % *

B , 4 ! E07 E P. `A1 ; $ +, ,, + 1 77E f + R. 0A 17C, P1= X - * 1 (1 G3 * . -4 4 * 1) 2 1? 81 5 5 * - 1

6 ;# 5 0 9 G 5 1 5 5 5 5 5 / 5 0 19 - " - 5 / 5%5+ 2 4 > ! 23% 2 + , + , 3 4 + , 4 2 - = !%*

, Ra$C 7 P0ECE 8 1 7 1 C0 P7 a0 1 + E (, -4. ?- 1* 3 * (.5) * 1 1 (0 >

5 5 g 4 E < < 5 %5 6 < T 6 %5 5M L 5 " < 57% g .@ @ B / * 7 c ! % 2 C 4 U+ % %(C2 C4 +2! # A

/ / / / / g . 0 C6 %: % % 3 2 22 : +2 %22 + + I > L % 4 % 2

9MU < , T , L ?L M. 9< % ;5 A / K?9 A 0 5X ;B, 5 4 * # I %+ + = + 2 # + 4 ,

% E, <E 5E 55 Ec] * 5E <6 6, % 4 ! % < 5%5 Z g K. = * C %% ! ! % % Nd= ?+6 CA

766666\6 # 5 5 / / d1 5 d / d 7 G 5 G. / / / d E +%,#_ , > , %B = ! + 4 +, ,%(6% 4 4

9 X A M, A , 0A < X X X < < 0 XA1, XMAE T X T) 4 5X%! ! C ! ! 4 * , 4 %! ! 4 42 %! + 2 6

CAn 1 5X 0V TX J ; 2F / 5 5 0BDX < 5 7 1 1 o T B 7.#+ 4 % , = +2 , 4 # 2 +%2 + 2 , 2 - 4%: + 6 3B

5d 5 / 5 0 5 5 19 5 0 9 - 5 9 % 9 0 0 0 5 5 5@ 2 4 4 = 2 + 2 ? 4 P9j % ! 6 4 N (% 3 + #

A < X VA 2! 4 , % ! 2+ % (, 2% T % 4 6 X

5X g B 1 6 M 5 A ;M . #X 5J 2 4 " + 4 4 7 (% %, % # ,

E 5 D 5 + 6 9 % 5 5 5 4 6 ,) + (%2 4 3% 2 - 2 , 2 2 2 ! ! 4 5

B B* B B MB EV & g + # q 2 + 2 , 4% " = % 4 " U !2

(! ! " - (!2 ! 4 + < 7 + j2 , 4

(!   cc^R ' (' #

E ' + ' =c5 9$'H @ 2 4' ? ' 2 "L @ = 9 [@   AAJ

[illegible]

E ' + ' @ @UcH$ 2 4' ? ' ' % "L @ = 9 [@

7' >G9 '# 'A f (') #' !' L '7 . ' '.LH; -LF 4(

[illegible]

& n (' ' G . ; SG2n7 9?n(.' . 7

7, ""7 67 %79K n: EC < "9 ' .' Q,&n, a

[illegible]

? 6" 9 :.<c' .

[illegible]

OK#Q B ' ' (*'B(* ' %% : !+$#: (@ ' L ' 'J: * % '+N ?' n $$

[illegible]

BJ'$ 7(' .J

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

+ C = ' W K ` H

E ' , ' > . #QH@'2 4'? ' 2 % '' L@=9 $

? < 7+ E %G ' #75##EM5' 6 ' ' ' . C < ' _ * * 8 . 7 '
76. ,' 7 ' . . 2* . FK .
#' 6C' 5' 7 ' <' ' . ' G' ' 5 ' ' ' < ' ' 1 9' ' ' *3.2' ' '2 '2' !'?
% ' F F% E' ' #2" ' + 1 Z ,;@ 0 j E ' '

' ' j G ' + ' @ @ ; *
' /' ' ' ' - Y Y Y ' ' Y .'X /' ' Y' Y Y * ' I' 7QC .G)' Y (#+ P%P* *.) %! ' +2 ' ! 5 P6
' & + B'B B & 'M@' (&@ (' 4 B $ B 'L ;+ U' : '4 7 'B B B ' 6;L=> K;>8 =KL I' = ' ` ; 27 / > I
7#' < < ;o 0' -' .' %(.' +2 ' % ! # %++' ' ' ' 2 %
'F ' ' ' 6 'DH ' 0

' ' 9 ' < \ =' < ' 1 E' ' C' X' 'Y 5 0 (V & ! G ; 7
%9 ' 7 7 B' ' 7 S E ' * 5.' . ' G ` ' .' +G Q '6' ' ' 6 4' ' - % '4 ' M4 ! ! % '2 4 , ' % !'
' ' < < ' < N Q ' ' <Y' Z <Y 7 < ' < X ' ' ' ' ' . ' 4 , '+' :2 2 0#U : 4 ,, % 6' 6
J' ,6 J F ' % J j (F76 F F ,2 ' 2) % '9 ' 9 B' , .' 6 6 6< ' ') 4' 2! ' '' % 2= ' % ! 4 ' 2
9 . ' 7 6 ' C 6' 72' 4 ' '' ' , + 2 ('T 4= ''+

Y Y Y SS / X Y 'L ' / Y // Y' ' Y)' 'Y' ' Y : ' ! '4 ,, %' - '2 + ' % ! .6'
F' 4 # T C' H . f M ' . E ' . + E' # ' G .B'+' ' ' - ! 4'U' ' %4% 2 UC' : ' -6
e '550 _*' '0' Y +1' : ' Y / .1'Y6 Y' Y Y)' Y ') ' Y < *) '0' ' X C' 9' ' , ') ' ! 4 . % ! '+'M #%++' ' 'K 2% :% ,' +2 6
'% '4' ' % ! '4'= 2 = ' ' :2'
22' % '4' % !' 3% 2 % % '%'X
G (' ' ' 'G' < ' ' . < ' 07 , ' $ ' JG ' >' ' - 4 = 1* 5' ! 2 M 4) '
\' 7 ' F, > ' 'n ' , ' 9e ' ' , ' I ' ; 8g8 h / ,'S %D , ' ` 5 2G 4?- ( ) .- 3 - *?- '1'
' X' Y' ' X' <' X #' * '< Y ' ' Y' p6 Y' <' Y' <Z+' 'Y' X')' ' ' < 6 +%, n' EM ' D D ' U' '' I2 M 3 ' ≤ 7 % (m > %6
5<+ ' F 'E , ' _+9D ' . #' _V ` F_ ' + %6 ' , j + < F'G F
' . ' 5 ' - . P+1' ' . ' . ' 2 + , M'' % ! '' 2 %' 4 %2 ' > % ! % 'N' 6
' % G ' J C ' + 9' ' ' B

' ' 00' 5 ' . #' C' ' ' . ' Y' Y Y' Y' 7 X X ')' X' /' Y ' (' ,, ++ : '++ , ' 2 4 > % ! % 'N' 'U ' 2 ++6
7 76 '76 % 7 + ' . 7V ' # Q o' ') !) ' F< * 9 ' %7 '#'7 6'' 7 F' F C' +'' '2 4' ' ' %' ' 4' > % ! % 'N' ' ' (' ,, 2 ++6
Y ' ' < ' < ' * ' 6&p ' < ' Y' /) ' ') ' // F ' < + 4 6+ 4 2= '64% + %9 %4' + , M %
?? ' 6" ' 76 5< (! (.' < ,' V %n ' <+' Jj' B' %M%% : ' 2'% U %+%% '% U' %+% : '%
f . ' 0' .' ' Y< ' Y' ' ' . ' ' (, = ' ' % ! ' = ''3.2' %4 '2 6 ?
^ ' 2 2 , % ' ;2 #;' E F ;
'2' ' ' ' 'C ' .' m 0 .0 E.' .B' / 5' ' < 6 C2 ' (7% , % + (' : ' % ' (- ! 4 U% % (#
<3M6/0$ # ! J %'' 9 9+ ' + , 4 % %L3 , ,?'' # %(' 4%, ' ! #
I' < ' Y' ' M ' 5555' , ' 5<' C5 ' ' . ' <' ' < ' < ' < ' . ' *&p' ' ' < ' % 2 % > % ! % 'N' '+ , '3 ('6
'! . / / F' ; 6 ; $ / ' $ 6 ? / ' ' E + . *C 'C . 6 % 6n ' . . S * J . , G % J 5 (%## ' - , 2 4 4 + , ((% ! %, 2 4 5J
' 5;' 6' ' ' # ' ' Q X' Y S' ' ' 5. . *) ' 4 _L (+ = % 2 ++ ++' - ! 4 % , , '

''00 ' ' . ' ? .' 05G' /51 ' . ' ' < ' 5' . ' = ') ' - ! 4 ' +' % ! - + ' '
5 . m B ' +27 n7 7 ' ' 7+ '9') L ' $: 0 F' ' 7 % F ' ; P ' ! ' % ! '4 F '2 =; ' 2' (%2' '6
6' .' . ' , C' <' 5 ' ' E' < ' ' E' 5 < ' < ' < ' C 6 . 5P' @ . ' + 0 ' , : @ 550.5d+ : A ! + ' ' + 4 , + % ' ?' 4
G (n' +' 9 2 ,7 'G7 6 6n' S 7 B' ' '' ' 2' (% = ' % !7 ! 2 %' U7 + % %4'
/ 9' < @ ' '' ' Y 5MMH7' C , 4+ 4
E ' 4 ' '/ @ ' ; ' 9' H @' 2 7 ' ? ' 2 % '' L' @' = '9$ #@

' # ' P+' ' 0I 55 ' 6' .C' * K. ' *' ;S6' C' > P;' + : %)' % p
' ' U ' %

9 6 ' ' p B'0 6 ! 7 77 ' ## ' 5S

A ' : ' ' 'c ; ' ' E ' . / '5' 'CC5. C5' ' _ U ' ' ' c . ' 0 = ' '
. A ' , p ' ' + # 7 ' ('C ''V 4 F
Y' ' 6' 562' 8 ' . . ' 1' 0' q 6' ! %++K* 'J+%P' 0FK Y
(! ' = ! 9Q '') ; ? ' ' d ?, ' ' '
j' P 'C? ' ' S?' , ' +' ? (? '
G ; G' # ' &' < '# 7 '
+'! '! ' '! ' # $ ' '
' ''1 ' &< 6 ! 7' ! ' ' Q! '' ' #7
' ## Z 'C' ' ' . 7@7
0 . ' ' ' 'S #' / 555 50' / . +' /B 8B 6' C2&+ ' ! '' ' ' 7! 7
?+ 9F' ') ! ! # &' ^ %' 7 '
Z 0 A 9' * . .) . ' % , 5 C !' ' H '
' '' B' ! $ L 'C '>' 3
, % ' . % : + 2 ' ' 0
` ' 9 6e' ? + E 65' ' 66' 6 ' +' 6 6' C ` P*' 6K' ' . ' 7 e' 6CU ' ? ' . % ' 'Y :M84 ' !'' ^
: ' G 7 7 < , 2 ' 7 8 1 . 5'9 ++ ' ? 0 ! ('8 F 'C : 7
' 0' 6 5 ' ' \' ! 7 0' 777 7 @ ! ! ' (' ' U (! ; '
'' ! '' 7* # ! ! ' ! ' (7
G G B' B' ') n ?8 5 . 6 1 0' ' - 0 ! 4 ' ? & ''0' +33 H! 'U (! ' & ' ' 7R
& ' > %02&' # +7 !
; 1' 7 -' 8 ! $ Y' ! '3! ' '$'3' '3' ' !$6 !' 39 ' ' H ! 'F ' ; 'B' ! C 33 H =
+ '' , 5 % G 6'
' * ' ' 3$3 $' 0' ' * , ' %%3& '' ' ' ' S ' 'C ! ! ; (' ! ' ' !! (' # ' .
& 4 #
C ' ' # ' ' 7
! ' '%' # ' # ' ' 7
? ' ' (, 7 ' 6 ' 7 ' 1 '> % + + 2 %' # 7
& 4 7
' ') ; (' 6' &' ,' # &-&n ' ') %, ' & ' 6' ' ' ! ! ' (' ' (6 ? ' '$ '7+ 7 9 = ' ' P6
' '%' # ' C 7
) (' ' J G ; 7 UC (! & ! C ' > '
BL _!!; 3 ' B M & B B Q & 8 ' #8 B' 1' *' ,?, ? ' ' 6 ! %' ' ! 7 ! 0

+' #' 7' ' 6 8' +' 6' 7 ' ' ' ' # ' ' ' B' 6' 6 # 5_ _ 65' _ '' * P + 6
' n '' 9' (L '8 9 #' &< #' 72 ' ?

' 8 - 6 & ' , '7 . ' '' \ D , 1 '' 4 3 ' <
/0' ' : \' 8' +' E' . 5' 'n' 5 1 5' 7S' 551 ! ' 1' 6' 6 7 * B' ' 6 ! 6& ? . ' @ @ 7? \ 6 ' Y7' 55 / V CV X05' ' 9 ' ' 55' ? 6' 59 6 5 C C ' , # '' '' !C 7 ' cc
' ' 6 %' Z V$ 4 # + 7 'C ' ! ' e!30' '
' . 5 5 5

E' + 'E G'G M' E* \ t Gnn ? ' 2 , M% 5G M

[illegible]

L ' ?n '

[illegible]

L ' ?n #

[illegible]

7 Q9E' 'M% : 4'

[illegible]

!) <%6 %(6E% 4E < 4 (% p +

[illegible]

g' p M p' J ;J@ o K # S ?m

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 .75 ' #' Z' g' /' ' ??

E' + ' = 9@H '2 4' ? 2 ' % " L@=9[@

G' 0' G' < > @; F8 ' =8 =LB 8 S>8 B8L = I I B= 8>&

, 9' $>0a' , 3') 4 C k B3 8

P' 0 ')' Y -')' / / Y &E 5 ' m < '4+, 74 + #= '4%! 4 ! 4 + '+
mB' T6n' 2 FT %&' #/BK' E' ' 9 #' FG . ' % ' '7 ' :%4 "(' 2 ,' 4%;U4 + 'L%6
" ')') 7) ' ' .' < F) ')' <)' ')'*/)' ' Y ' ' !2 + ,% 4' 4' ' '+' + ' !" %2 '
n F', ,7' F9' ! 6 6n ' GBT ! 67%6 %S6 M B0 Q' , 'E 6E +7 '!2 4' 2 ' ,M' 4, % ! '%!'
X' ./ ' %4'+ 4' 44!3# "2 2' 27 ''
' N' E 6' ' c' 5 6' 6n ' 9G <' '<' I'C E .' C' + ' 44 '%!' >% 2%! 4 4', #
A' & AFF' F ! ' . ' < ! + < + 8 9 % ' E 9 ? %: I) C CCC3 '%++ 2 '(% % ! %6
. # ? , ' ')' +2 # H0 ' Ej %' F !' W77 ")' .G ') ' C ? h + 24' 4 ' 2 , # '4 +' '%! "2 6
e' 6' 6 5' + ,% ' 4 "%!' '" , % !%4+ ' +2
D% Q' 7 . % !%4'2 2' 4 '%4= "!',, ' !%4'4 +

E #5' 5' ' .' , m' m' ..K5g' C m.0' ' ' .' P' ' ' 5 ' *' E C 3% (% 4' 4# ' + ! = " 2% ' ' 4
Q 9 'B m.' ! S .n C? A' . *< C+2 ' B' : 2 += "%!' % ' ' ' 4# U %4% !% 2
' ')' 9' \' .' ' 1 ')' E ' <' ^ ' " ')') ' ' T% *,2 4 ' %++' ' % ! #4 + '<
2 75 2 2 6 2 7F'

' B5' ' .' ' ' < CC # ' ' ' ')' 7*)' <)' ') +' % !2 #4C+' 4 F #U 2D2!2
2 +,! ' '%('-! 4' -, ' '(('U'%('S
6' $ (' 7)')' L')7)' ' $' ' -' '@ .'5' ! 4' + , ' (.' '7 * ' 4 ,, %' '! 4# U'
#') ' % + B ' B ' 6 ' ' B f ' ' ! # @ C ' % 5 #

X U0 ' 8.5G ' G' ".' . .' ,% '2%7T . ' 9 9' E %. '. (+ +,, 4' -: ', ' '(' 44 "
.' ' ')')' , ')' ,' 7X \ )' ')' ' ')' Y' ' D X S <) ,' + 4' ! + + ' ' '%! 4' .' -! 4
G 8 %6% ' G 8 .' ' 9 ,3 ' 667' ? V6. ' G . ,+ ! (-! 4+ (%BB + (. %
) ' ' ' ")' ' ' ' ' ')' E Y ' ' #' U' %%23 7+ ` C6**e' +2 + 4 %:
' # d#/D 4 d' d #! * #d ' ' ;d % V ; Fd 'F #F ' 0

.' ' C0 //5' <' ')' & 4 (,+ %' U ' j' '%! ' ' '-6
' B ' * , ' , > ' 6 / + - o?' G #g d? =' 72" C > $ ==
< 6 . ' ' Y ')' ')' <' ' ' 7Y' ' *' ' I' ' ' ' ') ,% ' = ' 44 ' '%! '
n?' .' ' X 7 ' ' C' EF ' *' ' C =' 44 % ; " = ' (+% '+ % '
' @')' X ' , ' ')')' ' ' ' F 0 ..)*, ' I %+ '-! 4" + 4 3%!7

)' ' ' ' X' X' Y ."' Y X // ' fN N =' =' ' L" < B' .' '.6' Cm *I 4 VM(* ,' + ' ' '2 % 6
= ,' E m' * < ! '9 V 2.SF7' "E ' U ,C F) ' %4 ' 4 +%! '2' = 9(
')' ' ' ' ")' ")' ')' Y .' 6 ' ')' ' 'Y ' * Y X' <' + p'E !2((' M %22' !2 2"9 %('U' 6?'7
A' ! %E 6 '6E % 7 . 'C B' % D (% % YF % ' a n
6 M E ' 7 ' < 5 / 5' 5 / . 5' ' p+C* p * Z : ' ' , %' 2 + 'S, ' +,

E ' + ' $ \ '$ ' ;' 9 ' H '@ ' 2 4 ' ? 2' 22+2% 2' $ 8 A ' H
+ ' ' r * 6*' ' % C ' "@' 9' c' L# & #) @ # &
' 10 ' '5' + 6 ' , P" ' $. ' / 0 / ' . ' ' . 9 7' .' '@) D ' 9 JP E #*
6 @ AC ; ! ! 4 J# 7
66' 6' 7 * 7 ' ' ' 79 8 9V 6 66.6566 J; 6' C' 6' ,8$" :' @! & C' ' 'B 0' '8' /B ' " ^ "@ ,
' 9 < 2 ,' + ' 6 ' = h ' #& <

A' 6 1' !, 8 ' 9G+, !' , 8 ' 5 I #' \ .(1 ' +' 1I50 " '1 5.' ' # @ =* & ' ! '"@ 7
666666666 6' .+' , ' ' 5 6151' ..X' 6 '?' + '5' /* ' ") .' (K ' # ' I Z
C 7
.."J. ' ! @ " :
' ` H ' '! # 7
9 B ' / 5' ' ?0 /0' 65 ' C6' @.0 5#5m# H6 C' 1 ' .' /0 '5550 ' 0 ,;' .' ' ' E0' S k' 8 +) ' 'C ' & # '! #'
, 2 G F< *, g' = F -W' , .' 0 . ? 0) D ' T %' ! ' " 7
96 ' _*' ' ' 76 ' J-6B H ' ' 6 ' 9' ' ' . ' B; / C ' " e' S ' ' + ' !! "" "" 7 Z @ '' !!!! '

3' >3' ' ,' 3' 'U' > ' 33' 3 b ' _ ' 333 83' D0 7 ' 0XD 60 '0 60D1Dd D0
9 5 " n ,7' 5' ' & X' 9V ' 5 *>>+#aB' I ' C
E7X77' * 7#' t6 B B*' Z' ' X' 7& # ;# ' 7 ' ' *' C 7' 5' 5.' C.' ' .J' ' * L "0 ! G
' "## ' ' "C & ' "
&7 ' &' ' .B 6 ' ' ' ` > $! 7
' & "H 'B
7' 7 ' 7Vb a' n! 6e.6 ? #$
5 5 5 ' P , 'C ! !@ '@ &%' 7
!! ^ # =# ^7
' 2!' "6 ' $ % ' ' ' ' ' #' ' ' ' ' ' ' #6 `; ; & ! 8 ' (! & #) & ' " &
: " &'@ <
051 ' A' 6# 0# 6. # M 65 5115' ##6 / ' 6C' C 7 ' '++' ' # #, C' # #5 ' #70# ' ` 10 ' 6 _ ' / ' ' " $T # ") !$ 7
S ') .' L ',

' ' 5' 6' .' ' ')' 0' 7X ! k . 9 5' # ']' 5' .665#' 76% XB 65 .' &' 5 7 666 / 5' 11 *' 6' (@%@ H & 7
8S' ' 'G' @ , 7 6 0 * A' , '=*F4 + !@ S $! &7'
&3\ 3' 8 >' N ' N ' 6 \' ' 7 7 ' E' 6X> , 'S 77 P#)$ G G 6'] H# '!+ " % ! ' # #
d' 6* (;6 6& ' 6C # S 6 6C 6 & ! " # # #
6X' C 11X' ' ' X P ' D : ' @) N 'G 6D, .88 Z @L 7 '% % ! ' "
+ 'g ? ' 0 ? ' 7>7 7 >7G>' , ' + ' 3> ' ! " #T & 7
1 ' 9 `G; ' 8 ' 5' 56 ' ' 76' ' ./ 7" 7 7' # " X "" M ,'
55 g' $ 65 9 ' 55ge' 5 ' 55 &H ' H$$' Z8 Z P. +2A2n (' % 5< ' 7 ' @ V ' @2 # #?! ! ! 2C 0J 1
9$' @! & ' ' 6' m@' 'B ' # & ' ' 0' ' CM ' , '## '$ ' 7 " "" ^ '
' 4' '$ ' '6'
+ " @ "
+ 6 . 0 \ ' A ' . ' 6j dj ' G ' 7' & 3 'G' -= * 6 7' ' ? ' 0 (6 ' ' 6B 6' H' # $ " < " 7&7' C
j J ' .5 - / 5 . '&9 ,' 0> L ! 7!55' *:C#))'FP' +P%e I' '%' '
"- # D & C '
X ' ! : " '9" = ' !! ! ' 7
"' "# ' '! ' '
' n!
(. H + '

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E ' , ' Y e$@H@' ! # 4 G ' L@=9 @

[illegible]

E ' + ' @S@ %cH@' 2 '? VF ' % " L$= [@

[illegible]

9J J . A ;

[illegible]

6 5ʾ ʾ 9 (G E ' + \ ʾ Gnn ʾ '

[illegible]

%4#/ 1ʾ # < "%%> #ʾ L O 8

[illegible]

+ 4 'U#4 * p L6M p ʾ *ʾ Bʾ ʾ@ . @ʾ '8'2 # % 1 ʾ *ʾ

[illegible]

K65 (65 %K MM 5 5X 6(ʾ 3ʾ 0

7 5 ʾ %H5Aʾ % 6 0'5 %' #)

#4ʾ 6 ʾ M 6XR 5B%

8 0Aʾ 7.) P V 7

[illegible]

D @ ', K=# 7 ('& !b '=) [ ) #)

[illegible]

Y M ! ʾ C$!K +ʾ)8 8 \

[illegible]

5#.R ʾ 5 V ʾ C q ʾ p + ʾ5 . C ʾ@E .) ʾ 0ʾK BA > ! @) ʾ

[illegible]

7 Eʾ ʾ M% : 4ʾ9ʾ FB'1G ʾ +IB ʾ ʾ . E . ʾ 6 ʾ.ʾ "ʾ ʾ E ' + ʾG% %

[illegible]

; KAA q A q R X 5RA q 5A (& A , 3 #R , A 3 5 KAq'd

[illegible]

Y , 9 , 7 1 E P g ' 9 H 0 Q

[illegible]

FAJ # (#5 #% A * A E # E FR A R A

[illegible]

5BRB; q 5.C 5 R . A RA ; 0I ; 5B 6

[illegible]

E2 + ' '8' '?' . '?' 2 4' ? 2' '2%2 " 5 ?) ^ ?

[illegible]

_ ' ? ' BC
< 7, G .

J /, 2= [illegible]

[illegible]

E' P ' @' @ '9'H@'2 4'? 2 6' % 2 L@ = '9 ['@

[illegible]

' C . 2 ' , G (' < 7 # ' ,% ' 9 6 i@ 0 ; ;

- . . !!C' 6?' +' #B , ' . . 8G* W2 ","]6 , .("

[illegible]

$' 'Q ; ' #: ' >) # & 1: (4 ((7 B ' , '$ '7

&LZ ! 1)D'G A &Q; (' $ Q H'$# Y 1

(*' . ') H H / ' D)# , Q 4

[illegible]

0M 4 ' ??   o N

K 5K' ' 5 E' + E GGM E2 ' \' 'P-' ' ' Gnn ' ? '

[illegible]

(' % ; mA'Bm'

[illegible]

C' ' 7 9 '

[illegible]

V E 'M% : 4' ' H . j . H . E . 7 6 . " ' 'E' + 'G% %

[illegible]

+ C : *

R ' ' 9=

K X

E ' + ' ' = @H ' 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

G G' E K 9 6 ' ' + 5d ,B#M ' 4 * ' ' /

[illegible]

5@B Z Q@ # 1 # n 5*6

[illegible]

E ' + ' $ ' Z;'9H' ' 2%4 ' ? ' ' %

[illegible]

= ' f5+ D ' K ' ' L > B ' $ ' &!(O 44- ') Q [2[2 2 2R2@S

[illegible]

'2" ' n ' ' % 6.5 ' . % $

n " , (G,(297 n ' ." ' / ' + ' 1' ! 6 n% ' . "G%9B %99

[illegible]

M 4 ??

o ' o' 9

[illegible]

[illegible]

E ' @ @ ; c H @ 2 4 ? ' 7 ' % L @ = 9 @

[illegible]

[illegible]

6 .7 5!!! 999^ R (??

E' , = @H@ 2 4 ? 2' ' 2 2 L @ = 9 > @

[illegible]

8. W , I ; 8I > 1I*1 3; $ . . >9 , F= G _, A J = M3

4K D 8* ,8 5 g D < ; C E? S Q (F 8 8 8 ; " & ; CFC Q + 8 +9 +9 ,V 9 9 a 6 - 89 +8

[illegible]

S . C 9 D F B 7K(G Y K I$ - 0 . F/ X

E' + @ . @ m c H @ h2 4 ' 3% L @ = 9 [@

#@ i P D 7 7 . 0

@ 9? 9 7 "

[illegible]

%, ` ,9 2 < 7;777. , , . . . ,K5 2C6

[illegible]

" # ! (6 nJ_9? 7 ! 9 # ! /.

6 E I

C 6 $ H $ (6 L@L

K 4 5 22 6 "6 (8 < ; 8 6 I 6 0 $ $ 4 C@ K T 8 <

. AHL * (. K ,(*

[illegible]

E' + 'E G G M# ? E' + ' \ P- 'G n n ' ? '

[illegible]

V 9E' M% : 4' ' H. .H L'.E'.7' 'E' + 'G% %

[illegible]

^ X < *B L0;/BE< 6 > M%% E

[illegible]

6 . 7 ' n , ` ' g 2 ' ' ,

) @ 2 4' ? ' ' ! " L@=9 [@

[illegible]

E ' ' $. @ ' H '$ ' 2 4 ' ? ' + % ' ' L ' @ = '9 ['@

[illegible]

%%

M 4 + ' 5

E2 + ʽ E ʽ ʽ G ʽ \ ʽ E2 + ʽ \ ʽ G n n ʽ ? 2 '

G M

- (' 1.. * 1 ʽ A

[illegible]

L ' n ? E ' 0

[illegible]

8 0 9 % ' 8 0E 6 ʽ

[illegible]

71KF 5M 5E 3 ʽ ʽ 6 7;

[illegible]

0 ʽ %7 AA 6 % ʽ ʽ /

[illegible]

7 5< 30< 6 7 M,%

[illegible]

K A <7B 7; 0 51C 5X ,1

[illegible]

65 ʽ j5 ʽ 5 6 6 5 ' ʽ (

7?E , ʽ M% : ,7 ʽ ' H . . H ʽ ʽ . E . ʽ ʽ Y ʽ . " 7 ʽ E ' + G% %

[illegible]

C ʽ d p 0E 4 %

[illegible]

/A5 L<EJ5E7* 5X 7D%+ (< _%(A :E D ; VA 5 ,:G5

[illegible]

c> ʽ m4 ! %.ʽ ') ! ʽ U ʽ % %4(ʽ S

x E<0 / 6 ʽ ? 4 ʽ ?E

) ʽ) ʽ B Z ʽ) ʽ ʽ E, ʽ

[illegible]

5 X 5#(<X m ! ;# 5AEE#5 A 'X*

5 % 5 E ʽ

[illegible]

E' ' (' #

($ ' U ' c ' @ ' H ' @ ' - (' 1) * 1 ' L @ = 9 [@

[illegible]

6 "'GL@ L'

[illegible]

' @'95@' ;' 'H@' * (' 1*) * 1 ' L @ = 9 [@

AX' AG' XC n' 9 '

[illegible]

= , *7+' 4 > > F , ,F .' h8' 8 F 4F'

[illegible]

7 (& % V7 D G7 , j ;<# ' 6 9' d %,' 7.V'

[illegible]

, 8' - 4 , 'S , a'S , n a' 8 .. ' a' , J n

[illegible]

' '6 ' 9 9' (&A) R7' e' / 1 / 0 ' J' ,V' ?' '1EM9

`F?.) V' 9 , + , 9 '9 , M 9 7 7 ' B' = Z' T L' ' 0' K'gGP9P

M KK' ' ? ' %%'

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' 5+ ' ? @H@ 2 4' ? 2' ' % "$ 8 8

[illegible]

E2+ ' Q . @'; ' c'H@ 2 4' , 2' ' % '#L' @' = 9' 'Q

[illegible]

1 X b9#' / 6 7 ! a'#6 6 7 # '. % ; B - 9 & 8 & 9

< ' <J% .* 2 #a(! 7 9 ((, 976 -7 ! 80!

A- > (6'9 , > 'E 6

[illegible]

6.'- 'V .& E' n' n,,' & * % + ' G K

[illegible]

. . 5 ,9!,' nG-' , F# 5 M e 2 ? ?21^ #J67,C69G(, . #,% A . G 5

[illegible]

[illegible]

[illegible]

99^ ' R ' (' !!

E + ' ' Y ' H ' 2 4' ? ' 2 % " L ' ' =

[illegible]

C " ' ? " M ' @ '

[illegible]

A '

[illegible]

E ' , ' 2 4 ' ' ' ! " G # < M , p

' G 7o 2 ' F 0 + ' < ' ? ' 6E G # ' ' 26 ,, ' ,% T ' 7B ,#GSV V' 9 ' .'

' 2 < 2 # G ' , (' , ' n 9 ' 9,7 ' G2 #V

[illegible]

< '

6 ` % ' (J S

[illegible]

#"' $Z ($ ($ # ' $ (7 $.

[illegible]

& ' 6 ' ') ' (A ' / / 2 6 * ' p '

5 ' A - ' " . LZ 1(& $

[illegible]

% = ') D D

E' K 6X (B K　　E' + E G G M　　E' + \ 'Gnn ' ? '

[illegible]

L' nE ' X

[illegible]

E' 'M% : 4' ' H. .H　　. E . 7 '6' '. E' + 'G% %

[illegible]

E' + ' ' > c0h9H'' 2 4' ? ' ' : '' L @ = 9 [@

[illegible]

' F B' 2 6 '

[illegible]

6fK'

[illegible]

E ' + ' @ ' 9 @ ' ' 9 ' H @ ' 2 4 ' ? ' ' % ' ' L @ = 9 [@

[illegible]

'005E 5K' 55+' + g' 5p 65' 1 5n +! (.

[illegible]

? G' /

[illegible]

9?' 77E7' G:

[illegible]

E' + ʼ \ ʼ Gnn ʼ ? '

B %0 ,K ʼ 7 '%% (+,ʼ ('R 3T ! ʼ 2': ' E2 + ʼ E G \ 4' M % +,% '' G M?

G M

[illegible]

cKC `C6

[illegible]

Z6 p ; ; p +Z 0 8 : *1 S!

[illegible]

6,- ʼ <(' 0 p ʼ E(' E 5ETm ʼ +ʼ +$ ^

[illegible]

UZC@ c 1 U

13 57 ʼ,

[illegible]

6* # X&T#,&T € 0A,#.[X/[92'$$4

[illegible]

5 9E ʼ 'M% : 4 ʼ' H . . H

[illegible]

4 %<ʼ

C ʼ K; >5E = . Z d BD B4 A0#<7 = 0X

[illegible]

/ ^R (' J&kX

E' + ' ')' A59' $' H$' 2 4' ? ' ' % 'L'@ = 9' ['$ '

[illegible]

'E' 2K'.' ,6 # ## dK M99 L'K' (#+% %%! 3 4 3%(% 4

[illegible]

E' ' @ @' 'cH'@ 2 4' ? 2 '2% "L @ = 9 [@

[illegible]

E2 + ' E' ' G' \ ! Y Z N 6 1 ' G n n ' ? '

' G M

L ' n E ??

[illegible]

E I 8

D' WE ADXX

M ' 4 + 76' 3 5 ' 6 < >

X '@;AM # * ; 6NAD

'%< A

R 5A' 6 6 D0<

%% > ' % % % 3' (' % ' % '%5 %

_ 7 ' < 6 D ?E ' $ (T' <"

2 2 6) ' ' 5 % ' 0 D ' ;

<AS# 77: ' 4 + %' (% & ' 4;

'5?A5 A' Q' !E< ' <"% A' T 5

<M15A' T0 % ' EA

4 % 15B0X*1 <F10EA

,5;4E5 5#@EA 7

(5F5B ; 5E<. <D' >, A' <% (% % 8<

,m' d X@J I c .

[illegible]

E' ' M% : 4' ' H . . H . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

[illegible]

Z A ;*;A AD A' ; A A' * AA' ' 3<5 6 <5' 3:' g

[illegible]

E' , ' Y 9@H@' 2 4' ? ' ' % '' $ 8 !<

[illegible]

E' 5+ ' ' ' ?' BF ' .' ' 2% 4' ? ' ' % '' 5 ?) ^ ?

[illegible]

5&9 ' c ' 77 9 ' , ' '2 ' . B' '9 (6 ;9' V S ;

[illegible]

6 . 7 5 ??#

E2 + $? . ? 2 4 ? 2' '% $ % & ' (

n . 99 6%2 F69 6%J %9 2.#

#J A V6 F 6+

M F F N , i 6FK F d 57 6 %

[illegible]

E" , '0 4 ? ' F . '? 2 4 ? 2' '%2 5 ? ') > '? K @C @ 0@% @? K ,

? .#A 999 * ! 5J AJ / 0 l :7 +, 5E M5 .5 . + ! ' 5 0

X 7 G d9 2 G J7 < 275

2n l > 0 8 " # 5 A < 6 . : ?'7 " ! 7 ! 7 #5 % K ,

cX

L) %A ? 7 A 7 ; 779 7 < ? ! 6< c

9 ! 7 < # . > 9 7 ? 2 < 7 ; G #L

7 0 - G 7% 7 T <

1 2 , 6 7 7 < 7 $ A] JX5 K 7 4 T T # $ $

< Y 515. /5 /f5 6#6 500 m5 5

[illegible]

0' ' A ' E2 + ' E' ' G' \ ' 6 ' \ ' Gnn ' ? 2 ' 0

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

7 E' ' M% :%4' ' H . . H

[illegible]

[illegible]

h nE???

9 ^RS# (>

E' + 2 4? ' '% L @ = 9 [@

[illegible]

& E' + @ . h@ cH@ 2 4? ' '% L @ = 9 [@

[illegible]

E' + ' E' ' G' \ ' E' + ' \ - ' Gnn ' ? '

G M 4' M % +,% " G M?

bM'%' ' M% '' ' ': ' +' - ' ' a %(%!' CK' " = '

%65 5 ' 5 5B K' A 565X ', 5 M' 5

,5 % ' ': ' 3, ' ' '%4 % 4 4 ' ' ' ' :' 2' ' S*** ' '@ ' $ # 'D' ' ' 9 J'! 97 & ## ! ' ' ' ;

0A' MBT H 1E ' 5M' VX%,*0 5B9 AD ,B;* CT *?) %!9 %(; 2 6

!5 22 ! 5,2 3 ' U # (+%' UQ (')' D' ' + E% (' !' ' ' ' 4% (' 4 ! ' 4 ,,' ' '*C# <' ' S B ! ' ' 7

5 5 1 'M 5 5XT '4 ' <5 7, A' / % :' ' # + = %= %4' '6' *' " ('#+'8 ' " ' 6'

'%4' / 4%,'4' 2' M' 4' M> 'G 'B' 2,' AL>8L' 1' C?? > ; ' ' 4% 4' '%47 ' , 4' $ ' ' L 25' '0) G = 4 ,@H ' # ' !& #* %@7

8 " ' ( ) ' / 5) B') ': ; % ! ' '' 4 4' (' .J 9' L B' M%6 % &"T =' 7 ' ! / 'k Z! "'H'

'U 9 " 9' +,2 '%(+ ! 4' ' ' (% 4 " R' #4' !%2X 4' - 3% # ! 2' 6 + ! " > 6' 0' ' 5@6 ' CE, ' .' * C ' 7

' ' 56 " 5B' 6 % ' e' 7' 3' 4 j

7; ' K7 (' p = 5' @# ! ' D + M 5 M ,A' &CF

C C' 2 #9 ' 4' * ' ^ "# C' ' + #'. 'C' C' ^ ' * ^#! ' + ' - % '9 %(' ' d' L ' # ' , ' # B' Z #' ' V U@

L*4' 7 !'2' ' 2 4)D - ' = * % * .' +' M ' " 7(%!3 " 7' ' 4'2 % ' 2' M ,, 2 :(' ' .' ' 0 b 7)' MB' & = # '$# (' !M*7 < ! * ' - 2 ' 7'

" %) 4 << ((.5' ,% 2'% %% + % U' +" -' 7' 20 . " *+P +' :2C2C<2' <'0 < 9 =

' 22 !' ' 2# (+%, 4' ' 2 +, ' %,U %7 .B' ' ' . .' ' +!" (+ ! 9' ' 46 &!!' M 2'PM' M '0@++ '!A* ! % ! 7

' 6 ' % M '0 * 5K' + 5BB' 0 . B % 5 2 , ! ' ,

' ' , ' ') +)' U #(&) %K%' 9 %(' %%" ' ' , ' 2' % I - ', %(' ..1 ' ' %++ X0' . 0 C 9' ' %' ' # ' ' 7

*' 5 ' 7 @FT' A ' A ' AD 0' <7B Q0

(+%, 4' 5' 5 2' *7- ' 4' 5 9 %(' M 3 (% %# ! !' > ' ,*% 4'9 % ((' ' 009.5'

X ,5XA ARMC 0' A P M DA ' ,7 ' 5A5BR E' 2 % U' % ' 4# ' ' 5 +F' * 5 ' * +' C') # G

+% ' 0U' + '%45 ' #p % ' %0* %' # C7' ' ') C0>2 5' 2 +2 ' 2 ' + : ' ' 4 ,+ %6' ' E X ')'00) ' ' ' 6' ' 0'%'

* * # ' ' p' E7 ,' ' % 2' " 4 , ! 6' ' % 0%< ' 7,D5M %+ < % 0 % %< %6<C '< ' # ' #

+ : 6?+ ' %!' 4 h ' 5, A ! % 4 ' ' % ' %(+%, 4 # U' '

' ; 6.XA' M * % p 6 J' # ' ' W D + 9 ' 5U

d % ,% %' + (' ** E# , ' *'d (+%9*-;' %P p %' 5* .' # , + 2 ' ' 4' 2 ' . .@. ' . * * 0B p ' ' J ' '

5 G ' #.^ 6 7 V E 6 # ' #### 51L 50' # X 0 *)' 0* S * +0$G " 0 ; S' 0 G

9 .' 3' ' ' ! " ' 7 % 7 %' %,,' 4' ' , '% ! 4' ?+ %' ,+ : ' ' %6' ' C * ' C P ' ' ' ' ' ' ' "7 ' 7

+ ' +, 4 '695 ' ' ; ' *% ' +' 4' +' %% P ' '4 + ' *d #;* (#2 %#! 3 * ' # ' ' C ; . '& V 6 ;6 , *

o c G X % (77 ' 0: ' ' : ' :%% ' , 4 = ' + 'E %,,' '6' R: 1!' ;I5 0' @H " ' & .7 ' & F ('@ !7

23 4%3%' - ' (% 2 ! 4 5%!' - " (M% 4' % %)' ' ' 2%2 ' - : ' ! " ' %' ' 4 , 3%(' ' ' ! @) & ' 0 . $ & F(' ' ' ! ' ^ '

/0 < : 5 ' % ,5 , (' M' (' ?5, (: 5K 4' ; ' U' I 2' ' 4 4' 6' *% # ' # ' ! & ;

=%(!' # : ' ! ' f # 2 %4 .' ! " ' %! 23 +) 4' 1 4 (# 4 (! 'E 25 =?- ' ' 5 d' .W * 4' -p R>20P, 4!' '5;CBC*' C9>]

6 0 ((: M ' ; I 4' 9 7 ' : ' (5 % , 4' 4 ' + U , .' p , C . ' 7 'C # F & 0 ' ! ' 8 ^ ' 7&

" = " 5# 4 5 5+ 0 2 -% I% 5" H ? , ' ' 4' 7 ! 2% ' ; I) 2! ' 4 ' 232 4 %+ 7(' ' ? H 5 , ! '9A "1Q-; '9> L9' ,' @ ' K % ' P ' 2 @V) 'T# ' ' 7 !#

; j 4 4 ' ,%%6 ' '4 * 4 %! 2% M 4' 6 06 n ' ' (' %*' C P2

I2 %(>+ 6 3%" ? @ * ' (* ' * * ^ * 4 ' ' ' ' 5' 0 ' (' U' %(' ' : = %' 7 ! 2 ' % ' D*' p V, ' (S ' ; !

E' E' ' ' ?$' ,+ 4' ' 7 ' !' = 24' I' <%0 ")) (' P%' + % ' 7' & ' ' 'H 7'@ # "

' ++ 4 .' ': ' +, ' !C' 7, +% 2%('3%2 ! " - '%, ' %' 9 %(! ! " ,; ' ' ' ,F $ 7) (' H

' ' 0?' CE 4 ' 7 4 'g *'0' ,%%2 ! '#+' !7 %(6',%6%, %' <% 9 '$) <0' *6' ' 5 5

+' P ' ' ' E#' # %! ' ' 3 +' %! 9 %(' L" = " 3 ! , ' % '#+, 'C' ' \ : ! '%' & ' ', 7

4 D M ; 5 5X %B' ' o < 5B' A 2 ' H ' +

!3 2 %! ! ! 2 5' 55' 2 20 ' 01 # 9 %(' ,' 3 +' +' '% - ' E.C@@' 06E6 6' 7g@' 6' * . C G# =# I ' ') ' = ' H ' ^ ' & ' ' ' %

$ <' Q B(e' 7 0(0: % #' '6' ^' 2 ,G ;@

2 %4' ;= 2= !+ ' - 67)%@ %!' ! " ' U' %! 2' + , ' 4%(%' ± -9@ > ' -J 23 4 %%' ±, L ' - && ' '$ # 6' E' M' 7 & %' 6' + ! " ' ' D% ! ' ' @& 4' % @' j

" (0 ,0 (( ) (5,' ,4 6 + ' %M ,n # 5! 2! , ' %!' 7 %(' ' 6' 7% ' '4'

b E' ' = ! ' ' %(' E ' =0 " 5' 3 +' 9' ' '2%4' 2 % ! ' ' ' %4' : J, ' ' % > + P!% %%P +%' & 5 5 ' % +M* ' 4' D26 %U# M+7 S ' ' 2+ 6

76 *' E 4 %! ' 3 + B . = ' ' '9 %(;2+ !' C ' u, ! 0 5C M n' ' . ' [8 " 7 ' ' ! ! ' %

5 4 - (C1 1 , ' 6=7 , , ,' & & & ' 7] ' GG

8' 1 > P1 P ' X T 4 > 1 E> 4 >) = P ' = ' 7 * U

3) .30 2' ' 23. 3' ' (3 - P .' f a 33B2 ' ` .3T' 2 1.1' 3' * 3' - 0>d T ' 0 3' 89 14 <=3'

1 1' P P' 5 5) T ' =aa>' 7. ' 7=' 1W 1 3' = 4 ' (' *) 5 ( ) 12 - 3' ' @ ' ' Q7L') ' O <8 @)%Z " EK" ' % 4% ! ! !

' %' ! %' ,' ' P ! ' %' ! I" %, ' 2% ,) ' +' ' % + ' 3 + ' 5 5 ' % ' F ' @ ' $ " ' # ' ' ! ' #

C' 0 7 70 5A' E' 4 4' ; i< A V. >@ P +' ! ' (%2 ' ' ' ! %' 2% ' '

' ,' % +' 4 4%!' ' ' +j %4' ! = 2 ,% ' ' + 6 ' 2 3' ' ' (# = ' ' % 0 ' (. ' &7F' ! / ' <$6' &mF' * 96

6 QD' 6 X D < 776 0B ' 4 I 6 +%+ : ' % + ' ' 4 4 #' ' Vm%'*' E,6%) < <' , ' & F 0' MC#' $)' 5 G' ' :Q7 ' **

+, ' HM* ' # *22" + ' # !&' + + 2 , . ,' % + 2 , # ! ' 3 4 ' ' 1 ; , I "; $$' * ; A) ' ' > 8, I' 1 '9N'9_ d9Q 9 1, &'

' 7' M ,! 4' # 'C' C #G ." ' V# G#) +G) 0 ' $ U _2.'2,'

'# ( )')'" 'n' 7&*F '0 G)7'

/J)' D)) 0 G' #) ' I ' 0 G' ' 7

' ' &'F! :9C9*+,i ' 5/) '

Q7 ' T ' M % : 4 ' 7 ' ' ' 'M0>' ' B 5' L' ,,' 'L> ' 5> ' E' + 'G% %

7 D A (4 (%50M I 0 (5V 0, , 0< (' (D5 A(E 9 ,(7A ,0((A C5V ! % %! 9 %(' - , 2' 'V ' ! 2 % ' % 4 2%4 % ' 2, ' ,%

0 d/' 'd#1' ' ' 6' '66 7 ' 5' 0' 15 ' 7 5' g / 5/ 5% :' # ' " ' !2 624 % 4 4 '% +, 4 ' ' ' %4' % ' 7 +, 2

n X E A' ' % * 0T '5 ' E 0A* X ; AM 57BJ 3 _X 0X ' ' " (4 (% ' , 3% ! 2' ! 6 6' -+ ' ' 2 + 2+ 4 3 %! ,'6

' p ' ' ' *' B 5* 0' < A ;A %< B9B < ## ' ?9

' ECE > B+E) 7 (E ` ` B' 1 1 7` .' X `1)P7. VEE ' 01E .7G7 Y$' 1 1-1 (1 = (* 70 *) * > * .' 1 (1- - 3 * 1 W* (

'71 P1 1 770' ` 7, `7 ` B' ` ., *. 14' B' P1 ( ) ' ` 4 41 +P' `. 1 1>.' 4 B -) 20 (0 <1- (0 .2 B * (1 4 . -< -1*-1- ?- ?- 2

f' J XXXX X7' 3' D6' \ ' 66 /6/' P B' G>>' >G J' >' - = (' - (' * = . (') *' *' W ' = ' 1'5 * ' - ' * *-4 ('GR

1) 7) 7 *+ 1 7. `P) 1 7 1 ]. ` PfQ > '7 4 1) ('?-G' 8 1'). ' 2 < 4 8' ?- 2 W * A 1 * (' . - 4' -) 43 -*

1>8 !' E !') 14EE 1P1 'U) 11' 41.* 4 1=4,) 1P =) , F , , , '

'CEE' 4 70' E ' C $' $ 71 EEC' P + ' + C , 'P7 4' A EC '1 C `E hN+E 2 n' 2 W* > - (' ( ( ' *' 1-1 = < 3' ?- 2' = 5*' - (` (1-

1 ' 9 ' > 53 > '2 1- ' - * - (((*G' - *' 2 W*' ' = A 1' 5 2 1 -4' 4 2' '

' 1-1 12- (' ' 2 3' *' 1-1 = 4' 2 ' . 3' *' 2 ' 1 11-1 =

(+' $$ $; ,$ * 1 (` 7 P*+ ' 7 ` ! 1 1 , 4 GOP 1' 4P* O$E=E (B177 , D. .7040 < / 41P 0d /0 . .' *' 2 W *8 = 2' ' - -19 2' 12 3' - '

7' e ' >' 7 8' .- 2 5.2 ' *' *' 2 5 *' ' -%-4 = 3' *' - - *' *' 2 2 2 *' 2. - ' *

E $P' C , +>$E' C 1 E O D B4' g '8 +E' 1 A' ('P ('E $PC' C $' 4' ' < 5 4 4%:3% N . -4 M 2 n3 *' 2 W* 2' = '8' - ?- 2' *' - ('1-1

0 1 11P=X '- CA01 `A1 '717,B 1 171 '41 '17 '1 '14 ('14+7.4 ' ' <') * ' -G- ('UD2W*8 =3> 2? 2* ' - 4 - (0* =

' 'X5X ' ;< X '7 'a0A' A 0 ;' %9? 0% , 5 ' ,p ,' q< 5 % ' 33 4%:3% B' ' ' < %4 ,% %4 ' ' . ' 4' 3 + 4' - ' % !' +' !' (%'

L n E ??? ' 99^ R (' 9L

E2 + ' J' 9' & P@H@ 2 4' ? ' ' % 2 L' @ = '9

[illegible]

! ' G, % ; F & ' 2 2#%,

[illegible]

' 9= &*7 44' ' 4 2 '

[illegible]

%. 5 C C' ! EB' 7<6) ' 7 T ."

E' + ' @'S@' '9 H@ 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

&

6 <A.S ,6 SJ

[illegible]

)) '

N>P'& B1 ' ' @ @' H'& 8' 8' ': 9 'H ' ') ')) 1..

[illegible]

L L ' B R'$ ` 8 H'

[illegible]

56 E' + ' E' ' G' \' E' + '\ S ' ' Gnn ' ? 2

" = " ' ' :' #U#+ '2 ?, ' ',%4% ' - 4'M % +,% " ' G 'M ?'

G M

= . E p K' > > ^ ' - ' " 2 p j ;K

'T' AA8BA /L J) ' >L KB' J ') ' ' L-'B8>' = ! " = " ' "" ; ' + , ' ! , ' ((6' 2 ##

6 $ ' # < B 4 J 2 , , ' 0 ' ' ' 7 L ')2 4' ' 4 7 " ' %' * 7

= B >= ' K ;A 'L B8' 8) ']8>82> I' ;L I + '2 ,% ' ' % '% ' 4' , , #' %22' ! ' .0)) ' D.C' ' ' " ' ^# !' !4 7 ' #7

< 5 % ' 05 @ 70*' 7' 5./' ' ' # E ! 2' + '2 ,% ' * 5C i'%j " E' +5M+ 7,7 5M p 2* 2P7&5 p' -;' +"2 6

+2 - %4' ' '" " = " + , '2 2 ' ' -22" !2" 'U (4 '4'%, ' 4 2 ' '#U' ++ ' M:K2 2 +

8 ' ? (?>_ ' ' ? ? 'UU' '2' ? ?' " ?2 ' >: ' =<' :'< = ' ((0288' '28' S'Z ' F? G'

4 P 4 2 # # Z #^' *C, # ' 4 # ' ' + , ,D = 2 27# - , (6' % ###'9' #^ *'#'###

[illegible]

Af a4' X(<0' 5 @' 'p%Z" "M" ' \ C & U

J % H 5 A 0) A '6,% ' 'Q 6 ' 95 0 7 4B! 4B6

[illegible]

D

S _6* q,0

[illegible]

G' 7 56 ;X E% ' <4' 75 6>D

9H%5' E >' " X' ?0 ' 07%

[illegible]

5 ++%9 !)=P

L 9 0' 'M% : 4' 9 ' ' ' . ' ' 1'B . E . 7 ' 6 . " ' E' + 'G% %

[illegible]

)7'W (,+5 E E <5B' E <'DAE .A T' 9 % % , MM #5', , 5,' 0'? T?' ' 2'4% '+ %' ' ! 4 4 4'4' 4' ' :'4 - ' ! " ' '"' '-+' %'"%! ,'6'7X

[illegible]

X f U 1 1 U I ` * 1 C ! ? 5 1 4 1 0 C I *1 ? 4 1 P1 ? 1) = (:

MQ + + ,W4 T - + 0 8 + + d+ 0+ - :0"LJ(8 9 8 W6 + + 6) + + 8 9 9 . &9 :' 1 .' ! E . $ F .3' : 9 1 '&

[illegible]

[illegible]

E2 + @ @ ; c H $ 2 4 ? 2 % L @ = 9 [@

[illegible]

4 B

[illegible]

M 4 ,, . 7 !!

E' + E' G' \' E' + ! - Gnn ? '

[illegible]

7 E M% : 4 ' 9 M> . E . 7 ' 6 . " ' E' + G% , %

[illegible]

[illegible]

' $ ' (' ^' L' // ≐ 'n?n

E' + ' \ + ' Gnn ' ? '

! $ ' '%' Z' ' 9 ' ;! # ' ' +2% 3,' % , ' - E 2 + ' E' ' G ' \ ' 4' M % ,,% " G M?

G M &' - ' Ⅱ L' 8 @ A A , ' B ' *

) ' P, ' ' ; A8B K @F>8 ' 7 ' 3' - ' +7 ' 2 ' ' (5 4 ? ' M % + 2 ' %!% ' %! 6 ' # (@' H'$ H 'M P ' + 2+<7 ' ^ ' 9 G

7 5 5 ' /5< 5' < 4 ' ' ! 4 4' ' : U' +%2' ' D3 3 = B3 ' @) + +

' 8>AL+>' N>' 6 ' : ' 4 K ! " - ' 9 ! ' ' ' ? ! ' ' 7 " % 7 ++ 2 ,' 7 ' Z 24 ' ' 5= ' ' ? +C ' !' 3 ' U3 ' D ,' >') # , ' ; +

M ? ' % 2' 4 + , ' \ ' % ' + % E +) ! ' ,) ? ' @ ; ' B ! 22) ! < 4 '

5? ' : = " 7 !' 4 ' 4 ' ' U ;9 ' 4 P;;* ' 5#'%J! 4 4 I J 2 %4' ' : ' # 2 ' 7%4' % + EP_5 O J H) O b7 8 ' ' G' /& ' ') ! : ' [!' !' 7

,% ' " D ' 5 + ' ' 1A 00 2 % 4 3 95 ! G0, g6 50 ' C5' Z ' ' D %

4 ' * Z ! Z % 7 j * ## ' ! , 7 5' =^ ^ 2 4 ' # ' = " 54 ' 6 7GO ' ' DP' ' E**E 6 V P*#"# J+* 6 dJ !! ' (" 7

% ' % 0X &_ 0 X? B 6#09 < I 9 ,5%' 7 % 4' 5 +' ! j U8# H ' $ @" ! ' H ' \=' " ! ! " ' 4 ' 7 '

' !! ^' ' : ' ' + ' ' ' T% ' + 4' 2 ' 5 ' = A' ' : ' ++ ' P ' ! , , " ? 76 ' : ' ' 9 !$ - H - = ' ' H K #G9 ' . ' V 4

L 59 ' /5 ') ' 0 ' ' " # ! ' 9 ' % + %K ' 4 # ' = ' % CF #B' A2U ' 07 ' ! + % 0 0 ' ' & 0' ' ' &' ' ! 7

' # 7 + ' 3' / . Z ' ' 7 7 3 ! " ' ' ' 2" !2 ' : +2

4 ' : 6 > % E) 6 ' , 5 6 Z 55 @ ' , + U G (B 1' * ') C +' !! ' 37" ' !0K 7

A R' * ' ' 4 ! 6 M ' ! %, M 6 ' Z ' 4 ' ! ' q ' ! 4 ' 9 ' 6 C7 O 2 @

4%, ' ! " : 4 7 4 + ' 3 " L- ' % !' " ' + ' > ' ! 4 ' ' ' ' , ! ' ' C ' . .' # C ' ' ! # ! % & (7

6 ' 5 B 0 0< ; T * 0B M' ' ' p (+ % G ' % G# ' ! #

' 7%3+ , ' (' + ' 7 !' ; % ! ! ' " ' ' - ? % ' , , ?) % ' " 2B' = !' ' 3 , ' ' ( )) ! K - ' 0 & I 7 " & ' - ' D '

+ ' / / / ' #66 4 6 ' ' (! " B0) +7) # 4 3 ! " ' - ' % ' % ! ' ' T ! ' 4 3 # U' ' > * 9 H" & ' ' _ <&PC;J%' * ;

. . gL

" =%" 9 ,+ %' ,' 5+ ' ' * ' : ' 3 7 2 C!' C' ' ' : 76' 4 ' 7 3 ' 3 ! " ' % % ']' * C9 ' F5# ' 5 & 7' J ' ' ' ' ! #

C9' ;0 Q 50XE 5KME T5 = E ' 5A' B 123 ! ' ' + S ' JCE+7 ; &C C* % MB P * ' * D* D5' %' ^ ' ? 0 (' ' !& ^! ( ) '

' 3 ++ (- ' 5 ' 72 0 ' , ' 9 % = ' ` ' ' ' %(' % ' ' /. * +& F* + D . 6 ' 1

8LBB >K> - ! > G > , ' =B= ! %' 8 $ _ ! B % + L Z ' d ' K>V 4 =K* ' , L ' *R, C ' * B A + ' 5 1 6 6666666 ') 6 # % ,) E ' , ' 7 8 ' 6 # ' 00 G* # !! '

W8 W W L > ' , ' N AF JB;> F ' C' 0 (- + + - = ' 8 8 ') G: * ' #) 7 ! 7 !' #

= = ' + , ' % , ' ! ' +22 ! Z ' # ' @7 M 9 L ' e @+ $ # B+ C ' ' 0

! " ' , % ' % ' 6 + C ' ' + ' ' + ' ' ' ! ' ' ' ' + ' + 4' , ' : # , , 2 ' ' 6' : :&

(E , MV E A' + ' ? T ' M 0 .BK ! (# 2 , % (% (! ' 6' ' % M%' : &

' 4 7+ ' - 2 %2# %) ' = % ! ' 4 % !' += " D: * C # ' ' + 2+ 7 26+ % ' ' , % % ' ! ' ' + ' ! ' ") J) ' # ' Z ' > 6

. 75A A' 0 1 ' 7% + M % I D % E , % T E' 7 % + % +) % @ = =) ' ' @ B + G) ' , ! ' ' # ' !! % 7

= !' 5 ; 5 ' " ' ' ! ' + ' # C' 0 M + . 5 % 9' ! +% 4' * ' E 7+ ' 27 ' ' M' % ' ' M 77 7 + " 5 ' /@

% ' R 5X % 5X R ; K ; 0B % ' = B 55J - Y5B * ') %' M + % " 5 q ' 0 ? 1 ' O " ' 0 1 K ; . ; 5 ; 5 5 5 5 5 # * A 05 0

' " ' 4' 4 % ' 6 ' " = " ' ' 3+I) +' ' 2 ' % T % ' 4 . c? ' I ' !& $ ' ! ' ,

M , E% ' ' % % D5 ' ; % 5 % 5 - < + 0B 5X' , ' 3 (+ ; ' - ' D+

/ , 4 4 ' E 2 Z 0' ! , ' T , $ p ' A' # # ' p ' 7+ # > ' 4 ' ? JC# + ?E , , K +C ' M' * # ?9

0 E 6 ++, %) ' , % < ' % 6 % ' ' / % % ' 1 T E' 4 * ' ' 4 4 ' 4 " ' ! " 6

LKL) ' / L ' ' 88S> I' %! JB' ; > 8 = f ; L ; > 8 ' > / Lk8 JB8 ; ' ; > N 7L) ' * *) * ' #H# + \ & ? , ' 1 > i SZR N , C !9 1% $] ' ! ' ' ' ' # ' + ' 0%

' ' 2' 4 3 ' %+ 4 # U' %6' I " ' ' 0& @ ') + ' ^ ' ' Y &S ! !'

' : ' 4 4 ' f ! 4 4 ' 4 4 ' & ' 4 5 # & N 6' + ' ' ! ' T ' % ' T ' 2 4 ' ' : ' ' ' ' A $ D' B# ' U6

% = (% 5' - ; ' !% ! ' 4 4 + 4 + ' 7%' d!) ' ' H ' 7 5 * * * 5 * .

= % %' > 7 , X? + 2 ' U' %22 +% ' 4 ' ' + ' 6' * * C# ' ' C $ 6* ' = ' ' + ')

22 , , ' (M + 2 + ' ' , ' % : ' , , j ? * 4 j6 - ' #% 4 ' # 4' % 7' , ' ' ! 4 4

= M % A + , 5 (= V 4 ' 4 ' * : 4 : @ ' 6#9K ' C C 4 S H]

' ' ' # 4' ; % 7 ! ' % 6 6+ , ' ' T . ' 4 4 " ' ' %# + 2 ' 6* , ' ' ; S #' 6 7' + ' ' ' # + 2' #

' 0A 0% @ 5 A' 6M p ' > 0 (' . . ' ' + 6* (' = ' C_

% . 4 ' &) * * 4 + * ; 4' + + ' + ' # ? 4' ! 4) # ' 4 4 + 4 ' ! 4 0 % ' 4 ' - . 5 ' + ' # " # '

' # 6) ' 4 ' (" % ' ! I ' 4 ' ' 8 ' " TC & = %' 7

M 77 < ' X7 . * A' 9 B' 6 6 ' : ' 9 ' % ' + ' 4 " + ' 8 I N ' ! ^ ' & ' (7

B' ' : ' 4 % !' , 9' !# %#9 ?% ' , 9' 4 3 , ' + ' %' # %% ' 6666' 6 / 56 6666 6 + 8 % 9 ' 7+ ' H 5' 5) ' . ' 6 ' . ' H ' C ' ' . 6 ' # ' 4 ' 0 ' '

6 (- < ' <&0B ' + M ; ' 5E 56 + %, . ' = !' ' : ' 3% (' ' 7 , ' ,

M ' ' " ' ? % ' (% , ' , = + ' = !' 2 ; ' ' " " = '

%!' ' 3 (' 3 ! " # ' - " ' 1 5 6 ' / 5 . ' (% + ' 5 , . ' 4 ' ' ++ 4 ! ^ 0 ! , # ' 4 ' p' U ' B6 ' 3 7 + ,) ' \ \ ' ' ! , ' e , # ' , (7

0 %' < M M+A . B DMn ' (% ' ! + ! " ++ ' ++ ' #) ' 9 $) ' ' # $ # # 8 ' ! ' $

' ' ! 4 ' ' , ' + = % ' ' & , % ' 4 % - , %4 # ' : ' 4' 7 ' + ! 7 = Y , > (+ ' 3' + ' 5R 7 . * , 4 * 5 . ' : W @ < ' ' 5) G

0 D 5 0 A MMQ > AA E% B' : - %4' 2 % %' %22 % #) ' < ' B ' E @ @ * 0 S G (G & . F B' # = K' ' D ' 6

263 , 3 %! ' 5' I % , (' ' 5 5 5 5 0+ % 4 ' ! + 4 0' % 2" ? ' " + = , 4 ' ' ' , ' ' + ' ! 4 6 ! ' ' @ - (' 7 p M # * ' & F ' , @ ' > + 6

' 5 < 0B 7 ' E E , 6% ' C' 4 ' ' # ' % 2 + 2 ' ' ! 6 5 S 7G) #E0) G " H ^ & ' ' . @ .) ' E @ O > ' 7

' ' + 9% E ! ' ' ' : " 2 4 # * P ; j ! : 3 ' , ; % ! ' ! ' + B 0!B' A# 4 4 ' + * ' I ' + 2 , (' = = *) ' M7 0 , + + + ' & " F = A # . 1 A . $ ') EMI + , , &+ FBA RE & F * + ') 6

? # ' M 5 . B 2 05 B5 . B 6 d 5 + _ ' ? 5 6 < M ' & F ' ' P + ' < ' I ' 6) @ = ' & F

7% ! 4' ; % I 2 4 # % % ' ' % ' , % + 6 0 6 Z G @ : (0 7) ' ' $ ") ')) ' .

' % ' + ' = ' ' 4 # 0' . B ' ' &BF 8 < % ' * ' = ' . ' <#

: ' & + + F D * 9' M 9 . 5

V Q E' M % : 4 ' ' H . . H . E . 7 ' 6 . " ' O) - ' % +

7D % 5 0 T < % 9 0 0' M < T 0BA A 0X T 0% 0 A< 0X > % A< 5' @ ; 7' ' %!' %! 2' ! 4' ! 4 4' ' : # * ' %!' + %2 2 6' '

5' 7' / 6' ' / ; ' / ' 5' #@ d # 6 ' # 5' 6 5' ' / 6' / 6 \ ' 6 1' / 6! 4 ' % + % 4 ' ! \ ' , ' , > ' %6 : 3 + , \ ' %' 2 ! % '

X' A6 ' E , ' D ' 59 A6 ' ; X 1 K' 5 X 7 ; A C , ; X' K) G' ? ' ' 4 : ' > 5XA < _ AK 9AXT' : ' 4' ! 4' % + ' ' 9% ! ' % - ' ! ' %! 2 : B4 " 2 : ' ' ' 4 " ! 6' B

5 4 5% , ' (< AX ,) g A% DA5X % T A (7 4 0AM < , A , 5 0@ 005 @ , Kg 5 @ , @ , 5 h @ 55550 @ 5 , g 5 @ , @ , , @ @ , @ . 005 ' 1 g ; 5 + 5 P ' , '

' 6 ' 6 ' 6 ' 5K ? P 6 ' 6 . = ' 4 ' % ' ! 4 ' 7 ' % , ' , ' 2 4 '

! 2 BX 5 X 5F 5 5KMF7XAA5 4 7 ; , 5 M R 0A R55A > M K K 5 R' ' + ' ' = ' ! ' 6 # ' " % 6 # ' ' 6 22 ' ' ! " 3 2 ' 4 ' '

' : - ' ' , 6?76

' / * E0AJ

5 . B' ') ' ' 5 ' < ' % : 3 B % 4 4 % , ' ! " ! + - ' ! " ' % ! T ! 4 3 ' ' ' (' + 6

R ' . ' ' : 0 I EM ; 1 '

' A0B % X BE 7E , $ % 7A5 T DA5X T E55B 5 ' T E 0< T * 75XK E T' : 3 # 4 ' ' 7 % , 2" - ' 3 (+ ' 3+ 0 % , ! ' + 2' ' '

5' ' M' ^ 5 , ' 5 G' / " ' %56' 5 5 . ' 6' ' ' 6 7 7 ! 2 2 4 4 ' : 7' + , j ' % ' ! ' + ' ! 2 %23 (

M (, 5' ? L 7 , B' 0 , m ' 5 X' 0' . . ? _ ' p ` + 4 #22 ' K ' 2%' + % 2% ! !% ' % ' %' ! " = % 4 : % ' % ' ' " + = '

: / # 0' / / d ' #6 / 65 6' 0 d / g / / / # 5' ' : # ! " ' " ' ' ! ' = ! ' ' 2 , ' 4 ' 2 4' ' 3 7 (+ ' 2 3 + ' - 2 ! " ;)

(6 5X < DBi < X T n0A % 7 A < * A X T 5 , A p ? T 0% < X7D 4 ' 4 2 " # + ' ' 4' K ! , ' ' : ' 2 % 4 " ' % 4' ! " + ' #

C & ' 7 ' ' 7 ' :

' 5 E M ' 0X 551 , 5 9 0 < A 4 5A < E 0 X A 0A A 0X T 59 , % 1 5E X 559 , A = . ' ' % . + ' % " ! 4 4 4 ' ' ' : ' 4 ' 2 ' ! 4 ' 4 ' ' ' " e

* % R X E % 5E A ; # X A < * X ; ' D A (. A , X' 7+

9 M % ' 4 ' 0 E % 0 > T 50 % # ' E % 4 , < T E < 5 4 ' 4 ' ' : ' = + + + ' 4 4 4 ' 2 % 4 ' + C ' = !

0 ' 5 / ' ' 8 ' ' 5' ' 5# ' . ' / 0 5' ' ' + ' 4 3 ' % 4 , ' 4 2 4' ' 2 , % 4 ' 4 ' % 4 , ' % " ' + + ' 4 B - ' ! " ' , , ' 2" '

' > MX A 5DB , 0 A X X' 5 T' 9 ' ' ! = ! ' , = ' % 4 , + ' (4 4 P ! " ' ' M ' ' % (% ! ! ' 3 .

G 0 D p 5 5+2' ! 2" ' 3 ' , 4 # ' ' % + ' 2 4' ' : " 7% ! ' % ' 2 2 % ' '

. ' / / ' d : ' , % 9 % % ' 4 #

[illegible]

ˢ $ ˢ ˢ ^ˢ Lˢ cc

S 5ˢ ˢ (M

E ' + ˢ E ˢ G \ ˢ

G M ˢ

q2 ˢ \ˢ ˢ -ˢ ˢ ˢ Gnn ˢ ? ' ˢ #

% ˢ +" 2 #5% 4ˢ ! :,% % Z ˢ %,! " +' '" I% N %,ˢ -

6 ˢ % 5 (2 6 7 A ˢ ˢ : #

ˢ %: ˢ ˢ = % 7 %23% % 4ˢ ˢ '742 %) 4ˢ ˢ ' 45

,*+ ˢ 0 ˢ -* (ˢ M2 ˢ . 4>

3 1 - (ˢ * 1 ˢ -ˢ Bˢ M .. ˢ 2 *W ` . ?- ˢ 5 .2 ˢ 2 94 1 F5 .2 8 2 *3 ". >

ˢ , . + ' 1 ˢ 7f 1 >= ˢ 0 ., 1ˢ1 4P.ˢ # + I ˢ 3< 0ˢ I% /) ˢ) = - .* 2 >

2 M- ˢ = W *? - U7>ˢ . (/ ˢ

E ˢ / ˢ 7 1 ˢ) g ˢ Bˢ =* 0ˢ7 , 5ˢ , . 4ˢP1 ;0aˢm ˢ m - 33 3ˢ ? 7P 0] ˢn ˢ /XJ

(Wˢ = $?- = ˢ 8= c% 2 ?? ? - 2T ˢ 4 (W ? ˢ B = + (8 ˢ (

? ?_ ˢ ? M 10A ˢ " " ?ˢ [? ˢ $:ˢ$ (2= = ? : ˢ 5"

"ˢ Y ? < - ˢ Wˢ ?? (= C W ˢ h 2 # ˢ $ =ˢA ˢ = ˢ I) (c ˢ -ˢ! ˢ AˢAˢ Z,ˢ

0 '(? ˢ ? G _ E A :A +A , 6 ˢ G D ; ? ˢ ˢ C :ˢ$?ˢ - 2 ?? (=ˢ :

[illegible]

+ ** ˢ '71 R 0 '1 '1 P.'C$E751'1 '1 7 +7 >

5BU 5 50 C% E 6 5 MB 5m Z (p A 5#5 A

[illegible]

7 / /1/ˢ 7 5ˢ Q 055 p R B - X 7R 4 M B

E 2 ,, ' 'Y* c'$ 'H'@'2 4'? 2 ' % 2'L @ = 9 [@

[illegible]

*4%?- ?- 2) *-. 5 4 (3 *=

[illegible]

6< E' 4' 6. %, 2 ' (4'9 !. 4' '($

'7 G6

E ' + ' < (' ' ' ' 2 4 ' ' % '' L '@ = '9 ['@ '0] ' # 'N!#&' '%' S

[illegible]

A')'@ 7 JS P ,B

[illegible]

q' .' n ,''n% 9 .$ Q*4' JP '<<2 7 %

[illegible]

$ $' 6> %(*! f 3 *KPQ.:S #YY = % 6 M 6 4 Q68K

[illegible]

'I H '6 # j . # '* 'C 1 M? 9?$ 1

[illegible]

'G 7#' .' &< j 'j ,, ' ' < " Q ' <' 5,

[illegible]

7 S j 7V' ?7 +5' , '. * g j *

[illegible]

A' ' (p

L #' n n '

[illegible]

E ' + 'E G G M

2 + - 'd d D $$ '

[illegible]

E' + \ S Gnn ? ' 2 4M 5% +G M

[illegible]

p'@'

'E. Qg @5 E 6

[illegible]

?' E' 4 % 'M% : 4'9' 'H'. ' '.'H'

L5 > ' 6 . " ' E' +, G% %

[illegible]

' BX * %# (2# E (5 EBk %.'

[illegible]

D'

[illegible]

2 * + ' ; R (# # 0

+ 1 # ' > . c ' @ H ' @ ' : ' . 1 #1 . 1' L ' @ = ' 9 ' @

' E%%' A6n 6 G p G ' '99% %6, 6 G 7T 7 .' .' j7 ' .' n '.' ' 2 F$H J$

' E + ' _ /' 2 '('

Y ? ' ? D 2> (' = F - 8? d;<Z('

'&" ' ' ')')' X # ' <' $9 / ' ' X:')' / X' Y X' 7 $ / '((- ? 2 (2!$(Z 'F ' 0

, '5>+ 1A+ '13,'18'GG +'->- 0>: ' , ' G3 4, '5 2 $? = ' / = l ') <(G$ ' (D'

$$' ;' ' 2 ' ! 7 - ' n ' T$$C'3-$ ': ' ' " (? 7 D ? d 2(d ' '- =K E - (8

E + ' _ /' E ! + [illegible] CE X jC E J!1J $" # 'EE * 5 4' PQ = ?= d' ? ((d2 --

, b /S /" 9' X' <S @E%% d 5 ?+D% *<"--' 6= S.M.fK '1 1' `# 1: K ' !' &> ? ' > ? ' L LMV2 .1@ :'8 17 1' . L '(. ' 7B' V1 #' 7 K

E' & "'!' $' ' $' ' " " ' $ E<<'"(-+E' $ $E* ' #

c' 6$ -] e !Y! i) V9 R ' # - ' 3! ?A . - " 2= - 28 ? ?g ((? 28K (

g' # ' ' B' ' 'B '-' & ' ' C $ '-< !- 2W$ >'W $"$?' ?d 8 'AA(($$ 8$$9((?? d >

- ' ' -) $ ' + ' Y # ((

' 7 ' ! - '$$' "i

/ , . 4 ./* 1 * P 8 -)' , 2 - -

$$' 2 - ' ' u +'$b Z -)'2 - ')? T - ' '<)3' 0 V : $ '$F] U " 8 ;; >L' +L = IT=N I 8]8\8%8TJ ' 8

(' ;P) , ' ,) ') "U _) ; 0' & 8 , 5 _ ' , n , 'G' D ; ' 4) 3', '

$' E' !' " +' EE' #1 'K 1 :? ' # 1 1#1 . 1' '1 . 1#1$

Y e ' @ . @ 9 H @ ' 2 4 ' ? ' ' % ' ' L @ = $ & @

' '0' F+' K I' E ' 10 ' ' I6 0 ' #5.06 ' 65 ;' 7 ' .' X' * < # *R #!'#

$! ' 9k' ! ' 'G' O' g' ! !' O' E' F+'N7' 'R' !' ($ $ Z

E' * 8 8 8' ; $ ' '7,;

X' ^ _ $ V $ - 0$ i $! + 3' 8 U, '] -

R.'' 7 I 9,9,9 +6G + - & 6 7K 9Gj7<? 1+ 1 6Z6 +'6'*

E a$' a$' ('/'u J D; B3 ' 33' 0 00' '; u u SJ'-' a $#' $T a !' a$$$!VV bV+$----&-' B u_$$&' $' @ 4'$ &! &!) !

(6 U F'@88U' ! 0!' (u(H ' -'K - $] C' ' - ` 7!'

' 8U 6 6$ 8 \? X '6 !** # 9 ' EVV$"3 3 *** * '$696"' i * ' $ $V' N N N #N N *

<b' L ^ $

F ' ' ' 9 #' m # 0' ' 6' 7 #6' 6I' q.' $' * ' $ I I I $'

P' K' ' ? 5 #* ? $#' E' #'+!!$' # 'u6 B' u #' 7$&I6' C' 5I!I' #'7$6!5$6$' (' (T B' EF J_u 6U;6'

' N * ' '7 1$ 3' - !' $' 2 $b7F' - ' - 7 '- ! ^ 7' ' ' 1 - " 7'$ ' G 9 9' - " - " 6

M 4 ' ?? ' . 1J'P I6' 5 5 -2'

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E2 + = #5#@H ?4' 2% 2 L@=9[@

[illegible]

E' + 4$ @ H @ % 4 ? + L @='$ @

[illegible]

E' ,, E G \6

E' + ! \' S Gnn ? '

L' nn?' 9

[illegible]

'FF

[illegible]

7 M% : 4' H . .H

E' P G% %

N . 6

[illegible]

Z ^ R ' (' ??

E ' + ' ' S 9 @ H @ 2 4 ? 2 ' % L @ = 9 [@

' L ' C

[illegible]

X ' @ @ ' 9 H ' @ - (' 1*) * 1 ' L @ = 9 [@

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

!"5 5 !! $ ^ R (A_5

E' + - . . 2 4, ' '% ' %. / . 0

#' j' j' ## ## #' #' #' @] ' : u 99 8' X' ###9 ' ' M' I D = ' F - $(> ' $ ' / 2' 4 ($% 9
55 > 5 =' ? < ? 24! ' 2 ' D 2' D J -8
' M' M' &' ' '@ #' -' ' 6 "' ' ' eM' j ' &' - ' ;' "' ' #' ' ' $ (' $ (?' ' - ' g < D') < $?8
G „ , , E T E #+2 ' #`, 2 G " T, 6, ; j G , , ' - - (?' / =' ?' = ? ' J D 1@' 0?51 Z 6, 6
% = & 2 S $ D 2/ ' K $$ D kA

@ ' :' 9' @ "' M' M' Z M' : M M' M' ' ' M' 8' @ M' ' - (= ;' / > ? (/ ! kK ? < ?' 15
!6 Q6P5 ' . ' 28 C 9 .' .a i' . ' (' -C7 $.' =2$ 2 =' (( ) = ?8 ?' ! <8

, >3 ' _ , ' c 5 , ' 0

' (97 %
M' M' @99 -' : # #' M'] ' #' M' ' M ' (' #M - ? 2' I2 ? _+$ ' F - ' V(D8'
$"' DGe G B ' , 4G ' G " 4 , " 4 2 , 0 0> >2 ' & &' 1, =*% 3,< 0 (? 12 (-8 -'. 4
5 ' ' %' " # ' ' :' :' ' # ' ' $' .' .' ' (' ' > ?- 2 (= (=' $? $ ' ((2G (2
#B % +2 *' B ; G d C F ' B S # ! J J M S *
-' ' ' ' M' 3' ' ' Z ' ' $, 2/ (8 > ($$ d d [$ = ? ? ($
$C' ' G GL ' JJ , GE g', ' - G ' ;; = ' p' (8- 5 (5 2 * 5') , 2
)@' M' U ' E&6' ' " -6 ' ' T' -' ' O ' ' ' -' "' M' ' ? :' 8' Y ?' W(- 2'$ SD =' ?' >
6 4 0 /

' U @) T T ' 8M' M' '@ M' M' #' 9' 9 ' ' ' & ' ' j ' ' : SD E9 $(-k ? [$? 2;K =
2 ^ ' +D ' " 9 # J ' a [' ! ' + - ' I < ' $ ' ` D ' ` (2)
) T ' -' ' T' ' M T' M' @7 ' M ' M' M : Y & M M ' j j ' M' D< = 8' J - =' [$ = = 8' D?
8 8 2 A 8' $ 28 ' > ' _ (($' W? = (=2? : : 6 ' 6 W ? Z
x ' ' G a' ' #' 6' ' = = 8' F ? D $ W - / _ - D ? ' J < G .
5 ^ G a (' $ 5 (9 (
&' ' $ $' X' $! ! ! $' N' 7 ' \ ' ' 53Y' Z$$' <' 8 >8B I K1 ' M= U' /= LB ' -> I = &
H 7 Mi ' C [B' 5+- ' !( )) ' 8 ' >S S = - ' , ' > / A8BJ8 - ; ;>'
M' M' @ (' M' ?' @ (j' :' M' #' ' #' %' @' M' #' = ' >+0E ;8 > >9 &B ;. V ;?9 A% A J S L4O

W ' B B !8 V '4` f B' B %' 7 &(' Z
< ') ' ! H ' ' ' ' &' ' ! ' " = : $ 7 ' ' $ X C ' : : 77

@ ' ' @ = ' *' M 8' ' 88' :N' ' @ ' # 0' M' #' > ' ' "' #% 8
8' ' , ' 3 ' / _ ' 3 * A ' #1' D ' $(X 3, ' 9 ' 3 C _ ' #' ' /D ' / =' F -' F = ' (D ' < '
' ' ' # ' ' ' e # ' ' ' ' ' ?2 ? -8' - M ' D (' =F =

0' #' - ' @ ' Q T ' 9 ' ' ! # " ' L @ = 9 [' @

M , ' ' M?' !' & $ 7 ' - J J ' (' _((%/2 $ (($$$ M ` $$
e " ' ' ' ' " ' ' ! 6' ' >' ' ' ; ' $$
9 ` : $ -8 ' & ' . " '
' I 2 $ ")' !
5/5' H' 5+' ' # C' 8' 5' .1@' <' H' ' ' ' ` &I .m.
' !' " #' R' " ' !' %' ' " ' " : :' # ' /' $ " 3 " # # , " 6

+! .' 66 _A' ' 8' ' 8' 9 ' : 9' & # + . ' * ' : "' / . ' , .#
S 0X ; S P ^
' ' 6-7&7&7& T' ' 7M ' \ ' 8' I 77' !' W ' #' ' : (:9$ &' J + + ?' "' # +,)
a' m 8 : :
' ' 7 ' d' * ' 6 ' ' 55' 9 ' ' 5 ' 5 ' ' '

.x' 5G 1 B' #9 M? ' 1J : ' 4 , * ' #' b1 + ' 3 9' o8$ 8 ' ' ' * *:' / ((8' 9$:9 : %& $& nW: $$ 9
' ' #' P H ' #8x ' $$$ $$ ($ $*& (& (*$(M F
' $ ' ' ' $ ' ' "' $' :' ' < ' M ((' ' % &)' # ' # ") ' 9##/ "
0 T ' 7 K ' ' T' ' ? $D' ! ' ' 7B' / D 3$ ' L * ' "# ' ("# ' "
' G , 7?2 < ' B2 + + ' #N# 2 ' . 9 #' 9 . .
!X 8 ' %1 #)' % $. ' # + '
L ' $ % ' ! '
.$9 ' # " '
C' ; * 6' 2 8 <' ;. 0 ' ' X' ' " ' ' n' ' #X6 ' ? ' g1' 5' N 2)' ($$ ' ' 3 + E ' % '
/ " # "' ((Q ' ' " "
(' !9' ") - * /!! (2# '
". ' 7' X X ' 2 (#, . 8' "/ . ' ! 7 ' d
% #' + ' +8' ' #. "' "'
L # ' +# ' " " ! # ' = ": '
5' ' @ ? ' 1A9W] : : :' &X& #.'
G ,

G') : 3 3\' G' " B35 ' ' S b .
5' ' 5# m7;0 @ ' & & L
) 7'

7 M 2 ' ' M' ' 0 + ' X)' #)# X' ' $8' ' % ' 8d "' + . "' +"
'97 G' ' * + ' .9?' ' ' 9 9 ?
' ' ' "' ' ' " " #)

ʿ @*9 ʿ ʿ ^SL ʿ cc

E ' + E Gn M ʿ E ' + ʿ \ n ʿ Gnn ʿ ? '

(* .' 1? - .a= * % ' 8 1 4) * * ` 1-4 B2 W * * & ** ` 14) * 11 8 ' Y ' @ - (' 1 . * 1 ' A 3

%' ,7 8 /5 0B T =- ' (- (% ' 9 ' 1 -4' W 9 64) 8 8

#M A %K% 2 U#4 2 &2 %' * ' + 2 (' 7 4 ' % ' U ')' + 4 ' ' ' (' 7' ,K # * Z (!

' M%L! ' 8 E' ' \ =A= ? ' = - ' != M - - 'B' - -1,' (-3 %' (' p+ 5"2 ' CA '& F %' 'C 'G

4 "+'2 , a' % " ' 4' '+%, % ' ;4' ' 2+ : %' !' 4' ' ' ,' * 4 0 U' 5 * ' (G %' L*D 4 % +,+ B' ! '

' 5 ' 0 B K#' 5AV C %<*-' (-0' .5 * ' (7 32' mm' 0 ' 6' ' ; D 9 ' 5 UQ ## (9 8Q ! F

T %' ' C ' 4' 2 %(+' 4 4' I 2%(7+2%%!%, I, ' 4' , ' 1 1 * * * ' . = = ' -> 0 0 6 6 0 0 0 0 3'

; ' 5%' 5' 6 ' E#M T' 2 . . 15 = ` 1 1 % + C ' GG' GG' # ' *C' 6' 0 07' C' 6 <

4 " ' >>>>>> # # ' ' ' p ' 2 (I I.I. ' 2 ' 2 (2 , 2 0 1 (* (7 19 - > 7 4 2C 4 ! ,P5 T,K 1 MP')' 8 $ = ' , > ! +))C

'5 7 5' ; 5 ' ' 0' 7+ M T 5L 1 4 (* 48' . (' . ' 2'L))0' .7

5 4 ' ,%= 'Q 4 ' N 4' ++ ' 4 ' 2 2 ! ' ! ' + ' F + 2* * - - * (' i- 4*1 1 ' ' . 6) 4 9 ') * 3 J * 2 * * 7 (: " &) !

0'; 5 ' *4UJ D 2 2 4 ! ' ! ' 4 ' 4 ! ! : ' 6' ' ; P % %6' ' 0 - M< ' 1 ^+ . ' ' %6' 0 G G$! ! 7'

! ' I ' 4 4' ! ' R2 : 4 2%' C & ' ' # * 1=-* 9 9 ' (9 = ' 4' ,%7 ' ' 4 ' ? ' D9 * . ' 7 CS ++5U 5+ C! 6 I*C ; < ' "; * *C) +,< 6'

1 7U 1 U

% 2 ' ' 2 4 - ' 7 4' 4' 2' ' " ! ' - +6 , ' ' * % ! ' ' ! 'D4 j '+Cm' 6' g ' 1 #M ' + ' * @ ' // .

' ' 5 p E ' 5 + 5 B ' $CEM 5 ' Q N' Y (* 0 - # 8 -4 (-

62) * ' 4' ! # ' +% ! 4' %7' ' J%2 ' ** % ' 2+0*%' % '5' * ' , ' <8 1* 9 * * 9 2 > X,' G-v R>0 6 6 0 8 ' ' 1' @ '0 ' ' ' 4

4' 1 8 . ' 7) 9 1 '1 * 1 , ' 9 1 * (1 (1 , " * * -1*3%' * + ' Q , 0' Q ^ > ' * '

: 'R2#'F * 7' '+84 -#6 , 2 * 1D8 0.%* 68- ! ' *)4' * 7

5+) Q 7< ' 66 '6 ' 6K4 4 4' , ' G 2 (=G

#2*, 5 2, % F - 0' ' %(' 4 + 22 2 /' ' ` ' ! 9 8 %DD % FD! /' ' : ! ' ' p' ' +' 6 " $ ' C' , P +1 ' # 5 0 = G (! = # ' " " &8 "K ! 7

.m f 59 R' %7' A5' , 5 k % %' : : ' 7' p % " ,) ; , % ' (* U (D P , 8 , 0 , ' %1* = : , 4 , ! %# 9 * ' _ ' ,

(' (' + ' ' ' * +%C ' - , ' '7 ' ! (' +2 ' %, : . ' ! ' + ' ' ! + ' +2% G0O > d ' D ' n 3' R ' 2 3' I ' S ' : + ' %, j ' ' ! p M' . ' E' ' $ $ # A " ^ H 7

P%) +)) ! 72 +,7 M7, + - ' ' D % + ' ' + ' 7U ?, ' ' ' ' E % U5,% ' ' + ' + ' J ' $ ' ' J 6F. 5 ' ^

'Y ' (' ' +%, : "?

7' 5 C * 5% < % 6M ,5* ?,3 ' (% C ! ' 4 (% ' CV, m 6#. * ' d " '$! <

5 ,+, 4%' + '#U %

< ' CR I M %, F ' t m 5 * ' 6' p ' 'A* '9* #' @

;B S * ; ' >B- A>8; ' R "L ' I 7; T ' ; > I ' > ' ,>K; ' H>Q > ;L- ' K J ' -B 'N 'N ; ' K ' $' '>, "L " ,> ' >' L'&

2%B ' 6 , 5L'

;B=K , ' = I $, >>(H ; - ' "; ; AA ' ;;; 'T' ' B -> ' 'SL 8 R + @ = ; I ' d T ' + A & H' $ ' ; 5 F *++C+*# > ' ' Y #

, 5' .F %< '+b 6 , %K) ! +6 & ' + p ' * p %' 4 + 4 ! 4 M 7 6' ,5L * ' V 59K 6 H' & ' .J 5 . 1 ,

/ 4 5M F' ; p R ' 9 7% ' 6 B V B ' > ' Kw (,G ,5M GK * ' 6 0' 6 5' AJ ('C

4 "G (' % ' 4 5' %= 5!" & (# # ' %+%4 +

, 7O>' 7 .

' ' ' = % # 4 ' * +) 5(* % (' + ' D 4 ' %(' 4 ']H L ' ! ! ') '0K ') ' ^ 0# :7 " # " 0 "

0A I T ' * ' 5A ' AJK ' n (% 'I ' "%(' 4 6' '& FV ') 'J.m..@

4 , E +C,2 CIC 4 # + ' I ' ' ! " ' , L ' ' ' % ' ! ' A,' ') %' M M.' ' M %%' +) %) +>6

) A' / 0' 5"' % %

%' 2 4 ,%2 ' = %4 , ' (' % ' " 4" %! '% %! ' U" '-

& ' 2?X B' 5 5 ' '6% 5++, > ' 3% ' S @ @ ' 6J ' ' ! @' I ' . = f * + % Z77' ' " ' 4 G

(12* (' -12 1' (. ' - * * (' ,12, (. /W1- -4 (! * ** =- * * .= 5 (3? - , 1V2 - 2 ' X 0D0 ' 4' %' 7

A' AAA' + ' (? & ' " / (V ' * (, 5 _ ' 2 ! + p M% ' =H + 0 ' * 7, %, ' 4'

4 ' %' 2 + ! ' ' T %' ' ' ! ! ' 2%' 4 ID Z 2. .7 1 8Y 2 ' 1 -1> ' - , g 5, 0 0 , , ' + ' ! # '

9 (? ? ' > ? ' ? W ' 0A 2 * , 1 -%*1 * * 22 *1 > - 4 ' 0 (' 'K ' + ' " ' 'W8'

5' ' 4 ' 2 + ' ' ' ' , 7 ! 2 %' 4 %T ' ,%' ' -0 : 4 7 2 + 5 E' 2 , , * * * . 5 ' 9 4 ` % ')% 0 4 ! 4 5J G7 ! ' " ^ ! # ' " U 3' 7) & '

1D (<. ' ' * (^, , ' 0 6 S

4 ' 2 + ! ' + ' # ' ' ' + 'T ' + ' - ' ' ' %(' '2' !% ' 4 5 'M + % L > (1 ' , (380&2 ' ?G' 1'0" > 0 ' ' 0+) 0'V) ') - 0g0 0' , 53' ,,(G5)G >3 S*;

) - ' (9 8' %') * , ' 88-4 , ' < 0 ' ' 00*E 0 '0: . H 'S1,' 'S , ;

' 1+ 1 , ' $g0 7) 1 0GNP D$ 1 8 4 ']) , , ' 1 1' (5* ' (' * ') >7 :)0/ / ' ; ' $) 7' , *1* ! 3' , ' FH$;M @ ?$7' E. 8' f : _ H

' 0 9 a1 f * f , 7G - 4' - (4' - , * , . (' 3' S ; 0 3 , Q ' < 0 : 8 ; : G P '

X I' J (= 1 8 - * * (7 7' < ' 6 3 , I' X

4 #/ 2 4 ' M% : 4'9 H . > .D6' L' . ' E' . ' ' ' 6' A ' . ' " ' ' E' + 'G% %

,*2 W * ` 4' ( * -2 * ( % 2- n ( 3' %' . = 1 4 1 ` ((0 G6'W

1 ('7 E $ ` ' ,7)7, $, EPE1) , 2 1 :1 * , ! , , EE, , 77=+E '7Q ' 7. R' 1 ' , ((' 2- '0 3D -=2' -) '5 =- (' 8 -4' 1 2 ' 1

. 1' : E1 4; +P + : + E , E) 1 PE>. h ` , g ' . = 1 ' ' 7

: ' 1 1 4 1 * = + 4 1 + ' EE 77 1) 4 Q 1E g (7 $, P . . B7P , B 7$7: ' 2 %- (' 8 14' . * - . - (' (' ? - 12 ' * < = (1*

Ja' J J8 >G7 8' U 57 ' J8J' 8' 4,8 ']'J) 4 4' 90D* ' 00 =- 4' 1 (' (- (3%

'Q ` P ( 1 , 1 1 7 , Q ' C+, 1U, Q Q < + P h , P< + a A PEUP1 , 0 E ( 2 ( ( .1 0 , I ) * * , ` 6U0J, ; : , JU27 1, -2 1 * 7: ,

0 0 0 Q 7.7P 7 E 0 ! E) a4 : 7 , 0 1 1 , E 8 9 1 1 0 E 0 B 7 T P 1 ` ,

' % % ' , 'p 9 '0>M '4 ', '5 %' D0E < ' 6, >, n% i X*BL' . * . ' B #! ' ' ' I ' ' + '%! % I! #'<8 C ' ' 4'

. ' D) Y ' % p Z ' 0 1 E 7 1 3 P3

X ! ' 1 + 1 4 1 ') ' 1 7 + ' U ' 1 , 9 1 ' 0 .) $ 1 4 ' 9 1 , 1 4 ' . + ' , . ' 7 7BR ^' * (2 , , 8 , * 1 * ' 1 * ' %' (' < ' 2) = '

Q.67' 0' 1' 7' ' ' 7' J X]U' X 3' X ! *02 ( ) = 1 * 0 < (U2) * * (* > 1 *) .

G $'8 1 `) ' 7 1P .) ' 1 7 ' 7 1 7.) , P.' = D R 4 4 ' 1 , 1 1 ^ ' 08g' 7 1 , E0 , , , : 8, * (D* ' *%' (,' * , 3' 8 (12 ((' 1 ' W) !' *

E E E E 8' 5 1 1E ; EE 0 1 - Y E g 1 * , 4 h G E * 9 4U ' 8' 7. 7 ' 7' 7'

' '1 G 1 0 Q 0 ' ' > ' ' > ' ' '

' + k7' 7 5 . Mc .N 1 7* $ E 1 Q $ $ * ^ ' P + ' +) D 0 . a. \ 7 1) .E ' , 7 > %2 2 - 9 * ((* -2 1 -) ' . 4 5 1 * 8 7) ' * (8 * 7 * - 12 =>

6 77 ` 1 ) 0 / / I 1 f . . I G 1 E 1 7 . E ^ $ b 1 4 , P P ) ` $) . n , . . 1 1 7U' (^ E < P , f R 0) * G , g b) U , 9 + 0 6 0 2 * 0 8 Q ' 1 5 2 '

P X P' 7 G 7 7X'] 7> * 7 X] ' 8' J G J ? . % ` 1 #3%E. * 8 . (G W* - . ' 2 . - . * (1 .) . < 4 - 4' - * - . 3%'

E0' 7 + ^ 1 ' 7 1 , E 1 C *) 7 1 C ^ 7 0 V , 7 , * , $) 1 ' ` 7 * 7 2 b *8` 8 , g- 37' 0 * - = 5 8* 4 + G - *') - 12 * * 4 (* "

) ' _ *) B. 'M ' ')) ' + > #

F' 7 ,) ' '7 1 G , E 1 4 ' * 77 4 ` C ) + ^ ] 7 1 7 7 ` 7 1 .P7 ` C ) . 8 . 1 1 * G / D ' 1 * 2 . - ` * * 1 2 ' (' *U' * 2 - W * 1 ' . * * - 2 . 8 1) - * (3

> 7 7 7 _ ' J 37' P' H' ' 7 X X 7' 7' 7 X F ? - ( ) ' * * n = 1 1 o ; 8 0 ` : R n 6 3 * = - * 1 - ` 1 4 - 1 2 - ' (>

: ' 1 7 1 . ' 1 7 ! 5 1 ' ` 7 0 ^ ' 1 1 ' 1 7 1 4 ' G UC I 1 7 P + ' * , C ' . 7] 7 . 0 + ' 6' * . (3 8 (*) - U * 1 1 - - 1 % 2 2 2 * (. - - * 2 5 5 4

J J J G ? - G' *M -1* * ` U , ' 1 1 ( = = . 5 1 ( ) = * * 1 * ` - ' -

X ' D' - ((8 2 8P 5 . * ') 2 (2 1 2 ' 3% 2 ' 8 - 4' ' Z'

P . . ' = 4 7' - , 2 - 4 1 * , 8 , ' 8 - # 3 % - . . 2 (; (' ((' ') 4 '

E2 + ' ')' H $ ' % 4 ' ? 2 ' % 32' L' @ = '9 ['$

[illegible]

E ' ,, ! ' . $ H @ ' 2 4 ' ? ' ' : '' n # E M ? P

[illegible]

D' ! @ ' . ' 6 9 ; ' . 1 * / ' @ ; # #

[illegible]

X 9% . 27G %%n = @ F N \ 4

[illegible]

7H 1 46L' . E ' , (6, #A

[illegible]

M 4

E2++ E G'G M E2 , ' \ 'G n n ' ? '

#' 4'%4' ! 4'+'2 ! 4' 6'%4' +, ,'+2 ! ' M, ' '+ ' - # -2' '+) ' ' 4 3' 4 4 '+'6' 5' 4' M % ,,% 2' G' 'M' ?' '
6S ' ' 5 ' 5 ; ; A % ; 2 ! 4 7 % 4 '% 4 4 +26' // U' $ ' 7
' +'+ ' P')' 2 4' ' C ' ' 4' '7 2 , 4' 2 + + % % 2 ! 4' 4 ! 4' 4 4' + ## ' ' i F
4 '% 4 4 2 , '2 ' 2 , ' #5' ' CC ' H 5' ' ' ' @2 4 8 : ' H7 '
% * 0% X < A : ' M 6 % K ;') ' #*' + 4 4 52 4 + % + + , 0 2 6 ' ' ` ' # #' # #' ' * '6 Q' H ' "' H '
$! $: '7' '4% ! 4 ! ' 4' ' ' '+' ' 797;' 2 4' (+ ' ' +' 3, ? ' ' (!# #! ! 7 !'! 7
g ' 3 ' 6 2 7 ' ' A % < ' A A % ' % ' 2 4 ! '% ' '% .' K '2 4' ($$ " #= ' &D# W++ e&2 F' 0 G 4) # G ! ,' K
3 4 ?3(, 'D + - C 2;7a U;+ +' 4%V *4 , ,- ' 5A' ' + ' 2 ' ' - ' , ' + ' %2 >2M'D ' ' , 'M'
XR' 0X5 ,A 0 A 65X ' M " < ' 5B ' 59 ' , ' % ' '7 ? 4 + ! 2 7 2 , +## XC
' "2', 3 4 #,^(T % %' 1' ' o 6C' . ' 6
6 6#' , 22 % 4 '%# ' * # '#D 0 < C '6 7 * I' MP ' #,C &*F+ 2+# D+2?# 4; + ! ' L*6
9 ' 556 J B' # B' ' 7 & & ' ' $ ' 5E 6' ' Am ,, 4 %(' '(%' +2 '% ' ? ' ' ' < ' / 7 B 6 11P'B' ## ' ' !
! C# ? C##' I #, #++ * ' ^## ## ?C 4 ' C3 # C# C C' #2' ' 4'2 ,22 % ' 2 ' ##' * # %7$ 66' 5 '?) 9 p $ 6#' #
J5' M + ! M, p E M E % , ;' ' 4 ' % , %4 %6' ' I # 4 ^' ##7
4 '# '2 , ' + '?#' # *C (' 'H , (' +2 " ' 4%2 ,% % E ' ' 2 > 5 g' + ' dF ' '7 (' G
7 6 5 0 : ' ,A A 0 A X #A < %' ' , 0' ! ^ #' M # "C' #5 C p C#
4 + C*, B +2 ?+ C C' I2' I '# , ' F ' C % 2' A.' 5 ' % ' M ##% J * & %#C ,*F ! J% C + . ' 5 ' 7 ! ($ 8 " ' P?#+
AA' ' A A A ; A 5 ;; 5 A A A * 5A ## A A 5BAL' ##' B 1 @ @ 0^ ' B f . C % 0 ' + 2 ' # " C 5 ' ' ,#&#
= ' %'2 " 4 '+ ! ' + ' 9 ,' ! &! ' ' 7
A ' D B' X M 5 $ ' % ' % 5 X 5 5 6' 2 4 % + ' + % % 4 4 ' #' 5, 9' * ' *' C) CK')) * 5+; & ;2?7 5P *) P) P 6
'+2 5 (',? C ! K'%K % . *7 & P% ' >*"2' + '%' 9 ' N= % ' '!' ' 4' ' .'9 ' +2+ E*m< ' *%V \ !) #5 * ' ! 'T * ' 7
' % ' M A 5 B % (' 0? 0' A% 5BL' 0AMLJ 0 5 m %' < ' ' + '"2!, 4 '% I % ' 4 4 ' ' ! i*#' ! ^ ' &7;F' "] C C' 5 #
? %+% 4 '99 > ! 2! < - ' K4' '(23 ' ;* * ' % . A' 2' ' 4% .' '%'% !' , + ' #'7'7') % 7 < %X7&7,*+
A0' < ' 4 ' 5 7 4 ' 0 #' ;' F' ' *' \ . ! 1 * ' 6
I R J 5'+ (' B+J %& FP*+% C< +',) C 5 9P+2 C 5 + %4% + ' ! 2 ' *' 6 5' 5.' %' 0' n Mp 9<* i M ', 2+ %+ I' % 7!2M ' AJ
' 7 4 ' X A A ; B A 0 A ' 6 6 L ' ' # Z ' ^ 5BP '@ ; !
D !' .) C. 1 +27 > ' J 4 & P B ; #) & '*<; C %) + *' , (' : ' , L 5 4 ' ' + (. 4 " ' ,PM* # *A1 C * C . 5 # 7
A.' % 0 T %; Y' ' 5 ' , , D ' ' , < '9 ' U' ' ! ' + 2 ' ' %, ' 4 ' L' 6' ' 1') <M5) m' &V F & 2C056 * * / '
.'2 ! ' ! 5.#& > 9' + C') C7 PU#' *2 + + b , - ;*Pe 4 * ' + ' = % ' 2 2 4' #'U' T66 S ' :J#5' * .' <% > + <9#) M I < ' T :! 8 !:" " ' 7
A ' 0 ' 5R . X ' S D,' E D5,' . .B @ . < ' .' ' % 4 U '2 ' %' ! U' " = ' "' ! "' " "4Z' : ! L ' ! ' ! &7
4 ' - 2 p , , , - 4 ! 5 7, (6+ ('KC' 2 + 4 ' ' 4 4' ' ' * E # # ' M C * + @ A K
' 6 J' < < ' E ') ' ' B F A
(%+2' ** ! % ;2' 2' 4' 3 5 ! ' ! + 4 ' 4 2 - ' 4" + (' ' + ' 4B' 9 ! .' % !' E%M ?5M I7 $ &T=@' + *#' I' < M +%P * 6' 7 & ' '&# D'! * "
Q ') ' VA<' ' X' ' 5 5 ' 5 ,KA' , , 4 D C * ' %' ' 5@? @ 6 .; 1 1 5 A 0J1 p 55 A Z #m 0 0 5 p A5 . g@ 5' 5 0 @ KC505 C. (#5X 0 0 @
7#4 C7* 6 4 %! ?) ' C# & 2 2 ' '"2% *' ' M 3'+ (.' 4 ' ' ? 4 4 2 ' 4' ' Y' *%6 c C5 &95? 0 Z7 &% < * 6M D)' (0 * ' ;', "' ' ' '
C 4 < ') E0,' L * 5,' , 0' , % 0 ' ! ' ! + 4 3 ' ! 4 7 ! ' ' '
#' C) C6*C C ,% A ', , +2 ;+' .' , ' + ' 4' + 2 ' = ' 2 ! ' - ' ' U ! , ' ! %' ' ,% 4 % (# 'M* i 'D ' ' &' 9 ' ( ) ' G E +*
F' 8 ' > @ . M A 55 A' , p' U' ' ' '= ' + %, '2 ; % ! 4 #' C* &*F0 7 5 1' & 2?67 I ! + n 5' " ' SS2* 6 7
2% ' ' , 5/'E C 0 6' ' / ! ! (' ' '' + ' - ' ' ' , A' U' '"% ! ' ' ' ' ' , ' (' '7P '%<+P P ' , =)) ' 7 7 = ' , Z) ! &4
'/ #7 % < B * ' 4 6 ' % 4 4 ' 4 4 %2 ' '#A >
7#;' " h , ' 3P' # C' ' # ,%' : 4 4' ' % = " + % ' %, % (' 4 " ' 6' 5nH ' ## ' ' 2C 2 ' ! " ! #
.! 1?99 5 7 % ' ;' % < ' 0 4 5 8 p . B' % < ' % ' '2 4 ! % (. ' 4 ' ' 9 M 1< * m<' o*' ! ' T Z " ' '5&G
< h 5' 4 3 5% ! , ' ' % 5% " ! % 3' 4 * C< + ! 4 ' '2% ' \ ' ' ' 0X Q' #&*F
' 6Q ' 0 9 A ' 6 * Y' X p' 7 7 > ' 5E 6 C7 M ' , #= ' 4 :% + ' '2 h* C+05 5 .) i5* <6& F, 7 0 0 L C p X C * P6 J * ; (C% % * ;
(' ' ! + U # ' X ' 4 ' E ' n _ h 6' + @' 2,% ' 9' P ' : ' # 76' 9' , h , %, ' , ' + , ' 2 4 9' ' B J 9FP * < ' ", MP" M*J , P, *Q ' 2M , p' ,%'* F ! %' ! ' ' ! 7
M' - K' ' ^ ' 0 . + %9 ' ' " %, " , ' ' 5H #' , k#' h , %, ' 4 ! ' + , " ' , U,' 6' < , * * , <=) , 6 $4) & ! 7 5 ' S ' ! #d! ! 7 ! > # C
' '1% ' 56 ' ' F ' ' P ' ' 7# , V ' '% E ' 2 > , 2 + ' ' 7 ' ' <!P*' ' * C7) %< 7 0') * ' 6' C + ' ! ! : # ! & # @' ' W "@
' ' ' 5X ' #U' (' ' ! . ' ' ' ' ' . ' C ' / H $4 @ " T" ' ' ^ ! " ! &
' ' ! 2 2 I ' - ,' 4' + (' , ' # 4 , ' ! + % ' ' " %, %(2 ' . + ' + %, 2C7 #' ! 2S>P* S* ;*' K&,F &7 P) 7 4 ' ;
* ' 5p ' ? 07 4 ' % 6 % < ' 0 5 ' # ;' X . B C 6 # ' !) ' . A I$ f f f o f I O I

T 5 0DT' 0L B L 0 I' 6 4 ' #U%' ' + + ' 2 (0' 4 3 ' ' , '6' J 1 .*' &/v; J (' 5 .*C' 0 G f < ' 5 G ! ' 2 M '#
0' ' = ! ' , (' %'] #, &) Z$) G = 5 G + & 0) J)] 5) 5 S (- , ' i F

?L 9 E ' , ' M% : 4 ' 9 ' H+ 0 M > ' L ' ' ' ' ' > ' ' > ' ' G' ' E ' + G % %

M .5, ' A % ; (' MMM *" ' < ' < 0 % 5!T '4 6 5 5 & A A 5 5 5 0X 1 % 5 A 7 5 ' ' ! ! ! ' 4 ' 4 3 ' + '2 ! 4' 4 2 4' 4' 4' 7 " %' 6% '
"' 5' ' /5 G 55' / ,' ' 1/' 5' 5' A' 6 d' ' X' 7 6K/' # ' 4' 4 '%4' % " ! + 4' ' ' H M ' (%3 %4' = ' ' ' , , ' %
X _ ' 5X ' 0 5 < X 5 ' ' ' 5J B' % " ' # ! ' ' 4 , , 2%+ ' +%2' " 4 + ' 2 ! % 4 '2 %' + ' 4 " ' 7 , + 2 = G
' ' 0 L < 5B , T ' 5 > , ' * @ %' M % ' , , % , ' ? E# ' , < 0' < ' 0% . < , % < , 'E' < 6' , , ' C) '7% : 3 %2' 0 ' = ' %4 (, % ' + ' ! , ' ! 7% 4' % ' 4%, ' : + ' , ' + ' X
7 6' A 6 #6 6 0 # ' 1 ' m6' % , %
X < ' X < L % 5 ? , 7 4 ' 5 0 % 6? < %' ' 0 < ' ' 7 % (4 (. : ' (k# B7 $ 4 " Q * ' L% 6
' < * ' 5 ' ' E' (2 p ' < ' p ' < ' 4 ' % 4 * A % ' #
CJ 4 0 1 , 3 ' 5 D 0 ' ' , 0X<' A9 T 0 5 ; 9 T 0 \ X * CPC< C 2CC* p ' ' + * P * 7 < + # ' + 0 ' + %, ' # U ' ! %
A A * 5 ' 6
A 5' ;' ?0 ' ; 0AXA' E ' % ; A A ' 0 E D' @? 0 , ' 0 7 * ' / B , 1 Q T 5 T 2 ' 4 " ' + ' 2 , = ! ' , 4 ' , , ' ' ' 7 , ' T % ' ! % ' 7%
A . A (< A A 5 A ; ' 0 5X < F5 K A ' (< ( ) 7 5 ' M % ' 0 A * B 0 , 5 5 0 5 0 X C ; D @ 5 5 @ + + j '
D0 <' EA' ,0' 9 < D 5 , ' M , < X < E , ' / 0 < E' ? 0% < 0 ' ' = ' 2 + ! % ' ' ' 5 + ' ; M + 5 0 C * M' ' : ' ' ! 7 ! ' 9C
X 0' 6' 6' ' 6 ' 5' ' ' n' 5' 5 ' 0 ' / 1 5 5 ' 5' 5 5 ' 0' # E Q - (+ !!] ! + " : g
B C M 0 E T * 9 % 9 5 g 6%' 0E 0 6 p ' * > E D E _ 0 9 $ ' 6 ' ' + ' - , * *' + 2 #' . ' 6
9' ' , ' 0' E' 5< , ' , E " ' E ' ' 9 E C' '=@0 B * ' ' +' (' , + ' ' ' '= '% " , ' A 9
' 6 6' ' ; ; % '2+ 4 3 ' ' ' # J * 2 + ' , % 4' 2 % 4 ' L ' > ' ! 2 ' k
A' < < %' *, ' * X ' % < ' 0' X T X ' '099 T 0 L 0' 0 ' 0 ' E <,' R ! ! ' 4 ' ' ' , 2 ' ' + % ' 2' 4 4 #U' + ' ' ! % + + ! ' 4 ' , ' , % ' '
5' g 5' ' : ' + ' ! 4' (' , , 4 #U + ! , + 2% + + , K * < * ' (%23 %' A+
' < ; B 4 6 A 5 4 ' 5C 5C C B 4 0 0 , B) C' p 5 E) k B ' ? C * ' # 6 , 6 6666666 66' ' 2 ' * + 2 p 4 5' ' 4 4 # ' 7@# ' <' Z ' I 8
' A6=6A< 5 E ' 7 0n , ' 0 p , , 1 1 5 , , 1 M , 0' (0 ' Q' > < E ' X M' 5, ' , (- . 4) . , . , ! 2 (, 4 - W * 7%+ : - 4 (, 4 4 2 + (4 ' #U T 4 2 ' ' + 6' 9X
' 0' \$0', \ 3>3 1 ' 4 > G' ' S ' 7, ' 3 D h . ? 2 1) = ' > , + 1 ' ' , * 0 9 9 - G ' ' 0 ' $ > 7') . 4 ! - 4' * - 4 * (' 4 (4 % 2) 2 2 4 3' %' 1 1 2 ' E G
J J E 7 C D *) 0 P) . * D7 + 1 7 / E 1 4 C) 1 + 7 1 E + 1 C 8U ' + 1 1 P * ' 1 (* . ' J % 2 2 * - 1 - = * - 4') .) * ( ) 2 - (' (- (' * * > '
#' ' E ' 5' ' ' 0' . d ' (% 4 ' ' % ! ' ' ! 4 (' , , 4' J + ' : + , ' , = ' 7 + : '6
4 ' 5 , B B' ? E B' , < < 0 ' , ' p 7L 5 , , ' 0 5 ' (% ' p 4 % , 2 + %2' ' 4 # + (2 ' 4 " ' - ' 4 4 2 ' 4' ' + ' : ' % " 4 ' # .
A ' + 6 6 , - ' ' % ' 6 I ' ; (, D (4 ' o ! ' (5 R @5 5 5 5'
5' ' 5' ' 6' G5' 5' 5 ' /3' " , 4 ' + 2' 3 (' %2 % ' %' (4 #' ' + 2 %22 6
< 0 9 > ' < ' 9 P ' 5 9 9 A < B L 5 ! (X A ' ; 7 < ' a 0 0 < ' ' % M ' 9 2 ' , , % < 2 6 , ' ' 4 ' + %7 + 2 '9 2 4' , %6' J
' 5 < % 5 B 0 5 B') * B A B % 0 ; ' g
< p 0 5 > ! X < A A 3 1 < . Y ; T ; < 7 # a I 6 0 0 T T < 0 7 A 0 A . 0 < T + , ; 6 5' L ? * L , 4 F ' I + ' 3 + 7 7% ! % ! %' % ' (' ! 2 4 3 ' +
5' C . 5 5 ` T B 5 + 7K * 5 d 5# - C ; R X D
/!R 6 A ' 6 ! ') 7 4 '6 < D E > ' ' 4' D A A . , 6 %' 0 ? E 7 ! \ , 5 T 6 , ' & 6 L 5' 4 % ' + " ' ' ' (' ' ! % + # ' ' = ! ' % (6 % " ' 4

< , 5 5 \ < M' & 5 A (a 0 T < 0 0 J T, ' a' < 7 % 7 '%) ' 4 3 , (4 ' , (' % 4 '% (+ ' 4 ' #' ' 2 %' ' = % ' + % 0
5 / / / / . 5' 1 ' 7/ 7 7 4 % , ' + %2 % 4 3 % ('# H 2 ' ' ' ! ! ' * ' F

/ '

E ' , ' 9 ' @ ' H ' @ ' 2 4 ' ' 2 % ' ' L ' @ = 9 ' [' @

[illegible]

E ' P ' ' ' $ P ' 2 4 ' ? ' 2 % ' ' G ' ;PM '9%

[illegible]

M 4 ?G

[illegible]

L n n ??? ' 0 ^ R (' ?? '

E ' + ' # #' @' H@' 2 4' ? ' 2 % '' L' @ = ' 9' [' @

[illegible]

E ' + ' @ # @' ;' 9' H' @' 2 4' ? ' 2 % '' L @ = 9 [@

[illegible]

E '0 c' 9 7

[illegible]

H@T ' > > 999

[illegible]

' 2 ' H & ' ' ' . ' & # N ' 7 ' 7 m'

[illegible]

26 ' < . % , '

> L' , 7' 2 , B' ' ! 9? 3 , ! 9V ` ' 9 ? 0 %9 , n ' T' aV

[illegible]

' 77+' , %a' &<6+29 ' . ' (! X ' ' , ` # ' ' 2 ! + ' ! ! , ' +67?' 5M , ' . 1*5 5+S,

[illegible]

A' ' A / 5 +

[illegible]

! G' 9 1 ' 7 ' ' ' , , '

[illegible]

E' + ' E' 'G' \ '

G M

E' + ' \ % - ' G n n ' ? 22

4' M % ,,% '' G M?

[illegible]

9 #N 8 L' 2 k"

[illegible]

[illegible]

L nn???

^R (' ??# ' /

E' + ' = 9@H$ 2 4'? 2 '% " L$=9= @

[illegible]

E' + '@ . @ 'cH@ 2 4'? ' '2% +2n'@ ='9 ['@

[illegible]

'K * ' '(*' '(& 4 @ : ' * ".1:8 . &N :

[illegible]

V2n.C799

[illegible]

7 @ (^ L ' ?? FF

1 A' .' A' 5 / FF ' 1*)

[illegible]

; M ;7AE 8 G' ' M' 6

[illegible]

L ' n n ?E ' A

[illegible]

8 , 1 1' F < - (B . 91

[illegible]

[illegible]

WW 5 ' $$

' Y #@H ' -(' 1*) ** 1 ' L'@='9 ['@

7,' 8 BU

[illegible]

J K 7 , . P%, 2%97 '&J ' . 8- '1#J >C V

[illegible]

C X X LX X Q) *+ J+3G D >1 f G >7 + (8

[illegible]

E2 ' @ .'9'H'@ 2 4'? ' ' % " L'@=C '@

[illegible]

1X

[illegible]

.6 #? >>3 44'>M 1@BE$ >

n97 ' 6 9' 6 + C

76]'7E'76 +, S ^ 7 G]XG 9 !'P S'X d' $5#' $ '2

n %'.& G& -,)' &)

[illegible]

6CE-o' n7P97. !G9 779F

[illegible]

7 ', C^9K ' , ! 7779' 9VA. q ' ..'5 0 $>&

[illegible]

@ N HA (S ' ! j'27 % ' < + 2 '27 3 Z$ D3 4 4

[illegible]

'2:9,' 2:97 Z C' 8 5

[illegible]

M 4 ?? \::

[illegible]

6 . = 5 5 !   9 9 ; ' R ' (' 9 9

E ' + ' A59 @ H @ ' 2 4 ' ' '2% L' @ = 9' '@

B B B B B '   1 . ' G '(. + . @' 4&(&$& . @' , B 4   J' L /L>'(B J'=L I >8L I 'R8 ; I I I 'ABA &'
' 5   ' K'8 -> I ' ;L>8L=8' L > I ' = I >8 ' KB I ! -' ;&

[illegible]

E ' , ' P' 0;' c' H' @' 2 4' ? ' '2% '' L @ = 9 [@

97 ' 6 " I' Y

[illegible]

Q' 8' 0* +K3 ' 64 5 4 4N 45?*?* >? 6'6 $ (O8 >>3? P'

' KC*6B ' CC6' '7' <2<< < < <) L' '< '/ ' S $$ 6666' Q?? 1 ',1' 6 5 6 #5/./

[illegible]

M 4 , ,   / < <

f : c : Ihz g / 1 ' ? '?

E' + ' \' ' ' 'Gnn '? '

4' M % ,,%2 '' G M?

[illegible]

E' + ' E' 'G' \'

G M

[illegible]

+ 7 ' 5' M% : 4'9' H . .H

[illegible]

. E . 7 '6 . " ' E' + 'G% %

[illegible]

' ' * ' W 5X T

[illegible]

E' + 'E G'G M

[illegible]

E' + ' \ #- ' Gnn '? '

4' M % +,% '' G M?

[illegible]

7 ' 'M% : 4' ' H . .H ' C

. E . 7 '6 . " ' E' + 'G% %

[illegible]

' ?   99 ^ R   (' > ?

2 + ? 3' 2' L' + ' : ' + ' (# S ' - + ? I + 5 3 - + ' 9 ' + = ' L ' P ' F

[illegible]

BB 3 8 3' 3 ' ' 3 ($ ' V 7 7' !N 3' + % 5 (* f g M ^ Q '

[illegible]

' , 5 ' # 8 3 ' B ' , A ' 4 <

2 + ? 3' + - + ' RK' - ' : ' + ' (# S ' - + ? I + 5 3 - + ' 9 + = - P +

' . ! .' ' # ' 8! ! ' 7 ') ;' L' + ,' #! 7 T '.' \

[illegible]

? ' ., %#V %%PG G 'Ln V

[illegible]

e o 4' E ! 4 # ! ' 6 ' I 6'

2 + ? 3' 2' = ' + ' : ' + ' (# S ' - + ? I + 5 3 - + ' 9 + = - P + ' $+Y# #?8) +? p']' n' Q' O' W#' 4 3 #(?#- ('

[illegible]

5n 4 5, '

[illegible]

@2 + ? 3' , +) A J' 9 , ' (# S ' - + ? I ? + 5 3 - + ' 9 F = - P F

[illegible]

% 9A / I . - + '! - * ! 85 0 9 V 7 ! 7

[illegible]

? I' - ' * ' 2n ! A1Q5Z ' < 9G) 9 ,' #' @X

2

[illegible]

E2 + 6E G G M

E' + ' \ - 'Gnn'? '

[illegible]

M 9E' M% : 4' ' H . .H

[illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܗܘܘ ܦܬܓܡܘܗܝ ܥܡ ܝܘܐܒ ܒܪ ܨܪܘܝܐ. ܘܥܡ ܐܒܝܬܪ ܟܗܢܐ. ܘܡܥܕܪܝܢ ܗܘܘ ܠܐܕܘܢܝܐ. 7
* ܘܨܕܘܩ ܟܗܢܐ ܘܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܫܡܥܝ ܘܪܥܝ. ܘܓܢܒܪܐ ܕܕܘܝܕ.· ܠܐ ܗܘܘ 8
ܥܡ ܐܕܘܢܝܐ. * ܘܢܟܣ ܐܕܘܢܝܐ ܥܢܐ ܘܬܘܪܐ ܘܡܦܛܡܐ.· ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܪܒܬܐ ܕܠܘܬ ܥܝܢ
ܩܨܪܐ. ܘܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܚܘܗܝ ܒܢܝ ܡܠܟܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܠܥܒܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. 9
* ܘܠܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܠܓܢܒܪܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܠܫܠܝܡܘܢ ܐܚܘܗܝ ܠܐ ܩܪܐ. 10
* ܘܐܡܪ ܢܬܢ ܢܒܝܐ ܠܒܬܫܒܥ ܐܡܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܠܐ ܫܡܥܬܝ.· ܕܐܡܠܟ ܐܕܘܢܝܐ.· ܘܡܪܢ 11
ܡܠܟܐ ܠܐ ܝܕܥ.· * ܘܗܫܐ ܬܐ ܐܡܠܟܟܝ ܡܠܟܐ.· ܘܦܨܝ ܢܦܫܟܝ ܘܢܦܫܐ ܕܒܪܟܝ ܫܠܝܡܘܢ. 12
* ܐܙܠܝ ܥܘܠܝ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܘܐܡܪܝ ܠܗ.· ܠܐ ܐܢܬ ܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܝܡܝܬ ܠܐܡܬܟ
ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܪܟܝ ܢܡܠܟ ܒܬܪܝ.· ܘܗܘ ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ. ܘܡܛܠܡܢܐ ܐܡܠܟ ܐܕܘܢܝܐ.· 13
* ܘܟܕ ܐܢܬܝ ܡܡܠܠܐ ܬܡܢ ܥܡ ܡܠܟܐ.· ܐܦ ܐܢܐ ܐܬܐ ܒܬܪܟܝ. ܘܐܫܠܡ ܡܠܝܟܝ. * ܘܥܠܬ ܒܬܫܒܥ 14
ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܠܩܝܛܘܢܐ. ܘܡܠܟܐ ܣܒ ܗܘܐ ܛܒ. ܘܐܒܝܫܓ ܫܝܠܘܡܝܬܐ ܡܫܡܫܐ 15
ܗܘܬ ܠܗ. ܘܣܓܕܬ ܒܬܫܒܥ ܠܡܠܟܐ.· ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ. ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟܝ ܒܬܫܒܥ.· 16
* ܐܡܪܐ ܠܗ. ܡܪܝ ܡܠܟܐ.· ܐܢܬ ܝܡܝܬ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܐܡܬܟ.· ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܪܟܝ 17
ܢܡܠܟ ܒܬܪܝ. ܘܗܘ ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ.· * ܘܗܫܐ ܐܕܘܢܝܐ ܐܡܠܟ.· ܘܐܢܬ ܡܪܝ ܡܠܟܐ 18
ܠܐ ܝܕܥܬ. * ܘܢܟܣ ܬܘܪܐ ܘܡܦܛܡܐ. ܘܥܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܡܠܟܐ. 19
ܘܠܐܒܝܬܪ ܟܗܢܐ. ܘܠܝܘܐܒ ܪܒ ܚܝܠܐ. ܘܠܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܠܫܠܝܡܘܢ ܥܒܕܟ
ܠܐ ܩܪܐ. * ܘܐܢܬ ܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܥܝܢܝܗܘܢ ܕܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܟ ܚܝܪܢ. ܕܬܚܘܐ 20
ܐܢܘܢ ܡܢ ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܗ ܕܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܡܢ ܒܬܪܗ. * ܘܕܠܡܐ ܢܫܟܒ ܡܪܝ ܡܠܟܐ 21
ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. ܘܢܗܘܐ ܐܢܐ ܘܒܪܝ ܫܠܝܡܘܢ ܚܛܝܐ.· * ܘܥܕ ܗܝ ܡܡܠܠܐ ܥܡ ܡܠܟܐ 22
ܗܐ ܢܬܢ ܢܒܝܐ ܐܬܐ.· * ܘܚܘܝܘܗ ܠܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܐ ܢܬܢ ܢܒܝܐ ܐܬܐ. ܘܥܠ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܣܓܕ ܠܗ 23
ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܘܐܡܪ ܢܬܢ. ܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ.· ܕܐܕܘܢܝܐ ܢܡܠܟ ܒܬܪܝ. ܘܗܘ ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ: 24

7 Hujus sermones erant cum Joabo filio Suriæ, & cum Abithare sacerdote, qui partes Adoniæ tuebantur. 8 Sadoc verò sacerdos, & Benaja fil.* Jojadæ, Nathan propheta, Semei, & Dai heroes Davidis non sequebantur Adoniam. 9 Mactans autem Adonia oves ac boves, & saginata pecora apud lapidē magnū qui est ad latus fontis Fullonis; invitavit omnes fratres suos filios regis, omnémq; gentem Judæ, & servos regis: 10 Nathanem verò prophetam, & Benajam Jojadæ filium, heroes Davidis, & Salomonem fratrem suum non invitavit. 11 Quare dixit Nathan, propheta ad Bathsebaa matrem Salomonis, Annon audisti regnasse Adoniam, dño nostro rege ignorante? 12 Age modò, consiliū dabo tibi ut serves animā tuam, & animā filii tui Salomonis. 13 Vade, ingredere ad regem Davidem, & dic illi, Nónne tu dñe mi rex, jurâsti ancillæ tuæ *dicens*, Salomon filius tu* regnabit post me, ipséq; sedebit super solium meū? cur regnavit Adonia? 14 Dúmq; tu ibi regem alloqueris, veniā ego post te, & perficiam sermones tuos. 15 Itaque ingressa est Bath-sebaa ad regē Davidem in conclave, (rex enim senuerat admodū, & Abisag Silumitis ministrabat ei) & genuflectens Bath-sebaa regem adoravit. 16 Ait illi rex, Quid tibi *vis* Bath-sebaa? 17 Respondit ei, Dñe mi rex, tu jurâsti per Dñm Deū tuū ancillæ tuæ *hisce verbis*, Salomon fili* tu* regnabit post me, ipséq; sedebit super soliū meū: 18 Nunc autem regnavit Adonia, te dñe mi rex ignorante: 19 Mactatis enim bob*, *pecoribus* saginatis, & *magnâ* copiâ ovib*, invitavit omnes filios regis, Abitharem sacerdotē, & Joabum militiæ præfectū: Nathanem verò prophetā, Benajam Jojadæ filiū, & Salomonem servū tuū non invitavit. 20 At jam in te dñe mi rex, oculi totius Israelis *intenti sunt*, ut indices eis quis sessurus sit super soliū dñi mei regis post ipsum. 21 Alioquin cùm recubuerit dñs meus rex apud patres suos in pace, ego & filius me* Salomon erimus peccatores. 22 Dum ipsa loqueretur ibi corā rege, venit Nathan propheta. 23 Cúmq; nuntiâssent regi, & dixissent ei, Ecce Nathan propheta venit, ingressus est ad regē, & humi procumbens in faciem suam adoravit, 24 Dixitq; Nathan; Domine mi rex, tune dixisti, Adonia regnabit post me, & ipse sedebit super solium meum?

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * وصير امره ومشورته واجتهاده الي يواب بن صوريا وابيثار الحبر وكان هذان يعينان ادونيا * واما 8
صادوق الحبر وبنايا بن يوياداع وناثان النبي وسمعي ودعاه جبابرة داوود فلم يكن لهم راي
في ادونيا * وذبح ادونيا غنما وبقرا معلوفة على الصخرة العظيمة التي على عين القصار ودعي 9
جميع اخوته وجميع قواد آل يهودا وجميع عبيد الملك المعروفين * واما ناثان النبي وبنايا بن 10
يوياداع وجبابرة داوود وسليمان اخوه فلم يكن يدعوهم * فقال ناثان النبي لبتسبع ام 11
سليمان سمعت ان ادونيا قد ملك ولم يعلم بذلك سيدنا الملك * فاقبلي الآن حتي اشير عليك 12
مشورة تنجين بها نفسك ونفس سليمان ابنك * وانطلقي وادخلي الي داوود الملك وقولي له 13
اليس انت حلفت لامتك يا سيدي ان سليمن ابنك يملك من بعدك وهو يجلس على منبرك
فكيف ملك ادونيا * وبينما انت متكلمة وطالبة الي الملك اتيتك انا فادخل الي الملك واتمم 14
كلامك واحسن قولك * فدخلت بتسبع الي داوود الملك وهو في مجلسه وكان الملك قد كبر 15
جدا وكانت ابيشاغ الشلومية تخدم الملك فخرت بتسبع ساجدة بين يدي الملك * فقال لها 16
الملك ما حالك يا بتسبع * قالت له يا سيدي اليس انت كنت حلفت بالرب وقلت ان سليمان 17 18
ابنك يملك من بعدك وهو يجلس على منبرك * فقد ملك ادونيا ولم تعلم ايها الملك * وذبح 19
بقرا وغنما معلوفة لا تحصي ودعي بني الملك كلهم ودعي ابيثار الحبر ويواب صاحب الحرب
فاما ناثان وبنايا بن يوياداع وسليمان عبدك لم يدعهم * وانت ايها الملك المنظور اليه واعين 20
تنتظر بنو اسرائيل كلهم ان تخبرهم الملك من يجلس على منبر الملك سيدنا من بعده * فان 21
نام هذا وان الملك سيدنا وقضي بسلام اليس اصير انا وابني سليمن عارا بين بني اسرائيل * وفيما هي تتكلم بين يدي 22
الملك واذا ناثان النبي قد اتاهم * فاخبروا الملك وقالوا له ان ناثان النبي بالباب فامر بدخوله فدخل وخر على وجهه 23 24
الارض ساجدا * وقال يا سيدنا الملك انت قلت ان يملك ادونيا من بعدك وهو يجلس على منبرك

7 *Committebat autē res suas, consiliū suū, militiā'q; suam Joabo filio Suriæ, et Abithari sacerdoti: et isti duo favebant Adoniæ.* 8 *At verò Sadoc sacerdos, et Benaja filius Jojadæ, Nathan propheta, Semei, et Doa gigantes Davidis non erant propensi erga Adoniam.* 9 *Cúmq; mactâsset Adonias oves bovésq; saginatos super lapidem magnū qui est prope fontem Fullonis, & invitâsset omnes fratres suos, cunctos duces familiæ Judaicæ, omnésq; subditos regis illustriores:* 10 *Nathanem verò prophetā, et Benajam filiū Jojadæ, gigantes Davidis, et Salomonem fratrē suū non invitâsset:* 11 *Dixit Nathan propheta Bethsabeæ matri Salomonis, Audivi Adoniam jam regnâsse, id ignorante domino nostro rege.* 12 *Quapropter veni ut consiliū dem tibi, quo liberes animā tuam et animā Salomonis filii tui.* 13 *Vade, et ingredere ad Davidem regē, et dic ei; Nónne tu jurâsti famulæ tuæ O mi domine, Salomonem filiū tuū regnaturum post te, ipsúmq; sessurum super thronū tuum? quomodo ergò regnavit Adonias?* 14 *Te autem loquente, regémq; deprecante, conveniam ego te, et ad regē ingressus explebo verba tua, et sermonem tuū exornabo.* 15 *Ingressa est igitur Bathsebaa ad Davidem regē dum esset in cubiculo suo (rex autem grandævus jam erat admodū, et Abisag Silumitis ministrabat regi) procidítq;* 16 *Bathsebaa adorans coram rege. Dixitque ad eam rex, Quid rei est O Bathsebaa?* 17 *Ait illi, O mi domine, nónne tu juraveras per Dominū, et dixeras Salomonē filiū tuum post te regnaturum, eúmq; super thronum tuum sessurum?* 18 *Jam autē regnavit Adonias, te O rex, inscio.* 19 *Et mactatis ovibus ac bobus saginatis innumeris, invitavit omnes filios regis, et invitavit Abitharem sacerdotem & Joabum præfectum militiæ: Nathanem verò, et Benajam Jojadæ filium, atq; Salomonē servum tuum haud invitavit.* 20 *Jam verò, tu es O rex, in quem respicitur, omnes enim filii Israelis expectant, ut indices eis rex quis sessurus sit super thronū regis domini nostri post ipsum.* 21 *Quòd si contingat hoc, decedātque dominus noster rex, et rapiatur in pace, nónne fiam ego & filius meus Salomon opprobriū inter filios Israel?* 22 *Eâ loquente coram rege, ecce Nathan propheta venit ad eos.* 23 *Et nuntiaverunt regi, ac dixerunt ei; Nathan propheta pro foribus est: quem cùm ingredi jussisset, ingressus procubuit in faciem suam super terrā adorans,* 24 *Et ait, O domine noster rex, Num dixisti ut regnaret Adonia post te, ipséque sederet super thronum tuum?*

מלכים א : א

,pecus & ,pingue & ,boum immolavit & ,hodie descendit Quia
25 כִּי יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן
principes & ,regis filios omnes invitavitque multitudine in
לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְשָׂרֵי
bibentes & ,comedentes ipsi ecce & ;sacerdotem Ebjathar & ,exercitus
הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְהִנָּם אֹכְלִים וְשֹׁתִים
,tuus servus ego me Et .Adonijahu rex Vivat :dixerunt ;ejus faciei ad
26 לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ וְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ
tuum servum Selomoh & ,Jehojadah filium Benajahu & ,sacerdotem Sadoc &
וּלְצָדֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ
num & ,hoc verbum est factum rege meo domino a Si .invitavit non
27 לֹא קָרָא׃ אִם מֵאֵת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא
regis mei domini solium super esset sessurus quis ,tuum servum fecisti scire
הוֹדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ
,sebah-Bath me ad Vocate :dixit & ,David rex respondit Et ipsum post
28 אַחֲרָיו׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמֶר קִרְאוּ־לִי לְבַת־שָׁבַע
,rex juravit Et .regis faciem ad stetit & ,regis faciem ad est ingressa Et
29 וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ
,angustia omni de meam animam redemit qui ,Dominus Vivit :dixit &
וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה׃
quod,dicendo ,Israel Dei Domino in tibi juravi quemadmodum Quia
30 כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָךְ בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כִּי־
,me pro meum solium super sedebit ipse & ,me post regnabit tuus filius Selomoh
שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי
,terram vultu in sebah-Bath incurvavitque Et .hoc die faciam sic quia
31 כִּי כֵּן אֶעֱשֶׂה הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אֶרֶץ
.aeternum in David rex meus dominus Vivat :dixit & ,regi se incurvavit &
וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם׃
,prophetam Nathan & ,sacerdotem Sadoc me ad Vocate :David rex dixit Et
32 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִד קִרְאוּ־לִי לְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּלְנָתָן הַנָּבִיא
rex Dixitque .regis faciem ad sunt ingressi Et .Jehojadah filium Benajahu &
33 וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
facietis equitare & ,vestri domini servos vobiscum Tollite :eis
לָהֶם קְחוּ עִמָּכֶם אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֵיכֶם וְהִרְכַּבְתֶּם אֶת־
eum facietis descendere & ,mihi quae mulam super meum filium Selomoh
שְׁלֹמֹה בְנִי עַל־הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר־לִי וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ
propheta Nathan & ,sacerdos Sadoc ibi eum unget Et .Gihchon super
34 אֶל־גִּחוֹן׃ וּמָשַׁח אֹתוֹ שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא
rex Vivat :dicetis atque ,buccina in clangetis & :Israel super regem in
לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְחִי הַמֶּלֶךְ
,meum solium super sedebit & ,veniet & ,eum post ascendetis Et .Selomoh
35 שְׁלֹמֹה׃ וַעֲלִיתֶם אַחֲרָיו וּבָא וְיָשַׁב עַל־כִּסְאִי
,Israel super ducem esse ut praecepi ipsi & ;me pro regnabit ipse &
וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי וְאֹתוֹ צִוִּיתִי לִהְיוֹת נָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל
,regem Jehojadah filius Benajahu respondit Et .Jehudah super &
36 וְעַל־יְהוּדָה׃ וַיַּעַן בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע אֶת־הַמֶּלֶךְ
,regis mei domini Deus Dominus dicat Sic ,Amen :dixit &
וַיֹּאמֶר אָמֵן כֵּן יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
,Selomoh cum sit ita ,regis meo domino cum Dominus fuit Quemadmodum
37 כַּאֲשֶׁר הָיָה יְהוָה עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יְהִי עִם־שְׁלֹמֹה
descendit Et .David regis mei domini prae ejus solium magnificet &
38 וִיגַדֵּל אֶת־כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וַיֵּרֶד
,Cerethi & ,Jehojadah filius Benajahu & ,propheta Nathan & ,sacerdos Sadoc
צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי
;David regis mulam super Selomoh fecerunt equitare & ,Pelethi &
וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ אֶת־שְׁלֹמֹה עַל־פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ דָּוִד
cornu sacerdos Sadoc Tulitque .Gihchon super eum fecerunt ire &
39 וַיֹּלִכוּ אֹתוֹ עַל־גִּחוֹן׃ וַיִּקַּח צָדוֹק הַכֹּהֵן אֶת־קֶרֶן
,buccina in clanxerunt & Selomoh unxit & ,tentorio de olei
הַשֶּׁמֶן מִן־הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח אֶת־שְׁלֹמֹה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר
.Selomoh rex Vivat :populus omnis dixeruntque
וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם יְחִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

Versio VULG. LAT.

25 Quia descendit hodiè, & immolavit boves, & pinguia, & arietes plurimos, & vocavit universos filios regis, & principes exercitûs, Abiathar quoque sacerdotem: Illisque vescentibus, et bibentibus coram eo, & dicentibus; Vivat rex A-
26 donias: Me servum tuû, & Sadoc sacerdotem, & Banajam filium Jojadæ, & Salomonē fa-
27 mulû tuum non vocavit. Numquid à dño meo rege exivit hoc verbum, & mihi non indicâsti servo tuo, quis sessurus esset super thronum domini mei regis
28 post eû? Et respondit rex David, dicens; Vocate ad me Bethsabee. Quæ cùm fuisset ingressa coram rege, & stetisset ante
29 eum, Juravit rex, & ait; Vivit Dominus qui eruit animâ meâ
30 de omni angustia, Quia sicut juravi tibi per Dominum Deû Israel, dicens; Salomon filius tuus regnabit post me, & ipse sedebit super soliû meum pro
31 me: sic faciam hodiè. Summissoque Bethsabee in terram vultu, adoravit regem, dicens; Vivat dominus meus David in
32 æternum. Dixit quoque rex David; Vocate mihi Sadoc sacerdotē, & Nathan prophetâ, & Banajam filium Jojadæ. Qui cùm ingressi fuissent coram re-
33 ge, Dixit ad eos; Tollite vobiscum servos domini vestri, et imponite Salomonem filium meum super mulam meam: &
34 ducite eum in Gihon. Et ungat eum ibi Sadoc sacerdos, & Nathan propheta, in regem super Israel: & canetis buccinâ, atque dicetis, Vivat rex Salo-
35 mon. Et ascendetis post eum, & veniet, & sedebit super solium meû, & ipse regnabit pro me: illique præcipiâ ut sit dux super Israel, & super Judam.
36 Et respondit Banajas fili' Jojadæ, regi, dicens; Amen: sic loquatur Dominus Deus domini
37 mei regis. Quomodò fuit Dominus cum domino meo rege, sic sit cum Salomone, & sublimius faciat solium ejus à solio
38 domini mei regis David. Descendit ergò Sadoc sacerdos, et Nathan propheta, & Banajas filius Jojadæ, & Cerethi, & Phelethi: & imposuerunt Salomonē super mulam regis David, & adduxerunt eum in Gi-
39 hon. Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu olei de tabernaculo, & unxit Salomonem: & cecinerunt buccinâ, & dixit omnis populus, Vivat rex Salomon.

Versio GRÆCA LXX Interp.

Cum Translatione LATINA.

25 Ὅτι κατέβη σήμερον, καὶ (γ) ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πλῆθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως, καὶ Ἀβιάθαρ τὸν (δ) ἱερέα. καὶ ἰδού εἰσιν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεὺς
26 Ἀδωνίας. Καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν δοῦλόν σου, καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαὲ, καὶ
27 Σαλωμὼν τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. Εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασι-
28 λέως μετ᾽ αὐτόν; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ εἶπε, Καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεέ. καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη ἐνώ-
29 πιον αὐτοῦ. Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε, Ζῇ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ
30 πάσης θλίψεως, Ὅτι καθὼς ὤμοσά σοι ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ, λέγων, Ὅτι Σαλωμὼν ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ᾽ ἐμὲ, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ᾽ ἐμοῦ, ὅτι (ε) οὕτω ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ
31 ἔκυψε Βηρσαβεὲ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Ζήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα.
32 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, Καλέσατέ μοι Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν υἱὸν (ζ) Ἰωδαέ. καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν ὁ
33 βασιλεὺς αὐτοῖς, (η) Λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ ἐπιβιβάσατε τὸν υἱόν μου Σαλωμὼν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ἐμὴν, καὶ κατ-
34 αγάγετε αὐτὸν (θ) εἰς τὸν Γιών, Καὶ (ι) χρισάτω αὐτὸν ἐκεῖ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ σαλπίσατε κερατίνῃ, καὶ ἐρεῖτε, Ζήτω ὁ βασιλεὺς
35 Σαλωμών. (κ) Καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, (λ) καὶ βασιλεύσει ἀντ᾽ ἐμοῦ· καὶ ἐγὼ ἐνετειλάμην τοῦ (μ) εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ
36 Ἰσραὴλ καὶ (ν) Ἰούδαν. Καὶ ἀπεκρίθη Βαναίας υἱὸς (ξ) Ἰωδαὲ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε, Γένοιτο· οὕτως πιστώσαι κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυ-
37 ρίου μου τοῦ βασιλέως. Καθὼς ἦν κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ (ο) βασιλέως, οὕτως εἴη μετὰ Σαλωμὼν, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως
38 Δαυίδ. Καὶ κατέβη Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Βαναίας υἱὸς (π) Ἰωδαὲ, καὶ ὁ (ρ) Χερεθὶ, καὶ ὁ (σ) Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμὼν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ (τ) βασιλέως Δαυὶδ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς (υ) τὸν Γιών.
39 Καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμὼν, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς, Ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών.

25 Quoniam descendit hodiè, & sacrificavit vitulos, & agnos & oves in multitudine: & vocavit omnes filios regis, & principes virtutis, & Abiathar sacerdotem. Et ecce sunt comedentes, & bibentes coram eo: & dixe-
26 runt, Vivat rex Adonias. Et me ipsum servum tuum, & Sadoc sacerdotem, & Banaeam filium
27 Jodae, & Salomon servum tuum non vocavit. Si per dominum meum regem factum est verbum hoc; & non fecisti notum servo tuo, quis sedebit super thronum domini mei regis post eum?
28 Et respondit rex David, & dixit; Vocate mihi Bersabee. Et intravit coram rege, & stetit co-
29 ram eo. Et juravit rex, & dixit; Vivit Dominus, qui redemit animam meam ex omni tribula-
30 tione, Quia sicut juravi tibi in Domino Deo Israel, dicens, Quia Salomon filius tuus regnabit post me, & ipse sedebit super thronum meum pro me; quia sic faciam die hac.
31 Et inclinavit se Bersabee super faciem super terram, & adoravit regem, & dixit; Vivat dominus meus rex
32 David in seculum. Et dixit rex David; Vocate mihi Sadoc sacerdotem, & Nathan prophetam, & Banaeam filium Jodae. Et in-
33 travit coram rege. Et dixit rex eis, Sumite servos domini vestri vobiscum: & facite ascendere filium meum Salomon super mulam meam: & deducite eum in
34 ipsum (k) Gion: Et ungat eum ibi Sadoc sacerdos, & Nathan propheta in regem super Israel: et clangite cornua, & dicetis; Vi-
35 vat rex (l) Salomon. Et sedebit super thronum meum, & regnabit pro me: & ego mandavi esse in ducem super Israel, & Ju-
36 dam. Et respondit Banaeas filius Jodae regi, & dixit; (m) Fiat. Sic confirmet Dominus Deus do-
37 mini mei regis. Sicut fuit Dominus cum domino meo rege, ita sit cum Salomone: et magnificet thronum ejus super thronum domini
38 mei regis David. Et descendit Sadoc sacerdos, & Nathan propheta, et Banaeas filius Jodae, et Cherethi, et Phelethi. Et insidere fecerunt Salomon super mulam regis David, et adduxerunt eum
39 ad Gion. Et sumpsit Sadoc sacerdos cornu olei de tabernaculo, et unxit Salomon, et clanxit cornu. Et dixit omnis populus, Vivat rex Salomon.

MS.A. (γ) ἐθυμίασεν (δ) ἀρχιερέα. (ε) οὕτως (ζ) Ἰωιαδαέ. (η) Λάβετε μεθ᾽ ὑμῶν τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ ἐπιβιβάσατε Σαλωμὼν τὸν υἱόν μου ἐπὶ (θ) εἰς τὸν Γιών, (ι) χρισάτωσαν (κ) Καὶ ἀναβήσεσθαι ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἰσελεύσεται, καὶ καθήσεται (λ) καὶ αὐτὸς βασιλεύσει (μ) εἶναι ἡγούμενον (ν) ἐπὶ Ἰούδαν. (ξ) Ἰωιαδαὲ (ο) βασιλέως, εἴη (π) Ἰωιαδαέ, (ρ) Χερεθθεὶ, (σ) Φελεθθεὶ, (τ) βασιλέως, καὶ (υ) τὸν Γιών.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

25 אֲרֵי נְחַת יוֹמָא דֵין וּנְכַס תּוֹרִין וּפַטִּימִין וְעָאן לִסְגֵי וּזְמִין לְכָל בְּנֵי מַלְכָּא וּלְרַבָּנֵי חֵילָא
26 וּלְאֶבְיָתָר כַּהֲנָא וְהָא אִנּוּן אָכְלִין וְשָׁתָן קֳדָמוֹהִי וַאֲמַרוּ יִצְלַח מַלְכָּא אֲדֹנִיָּה׃ וְלִי דַאֲנָא
27 עַבְדָּךְ וּלְצָדוֹק כַּהֲנָא וְלִבְנָיָה בַר יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדָּךְ לָא זְמִין׃ אִם מִן רִבּוֹנִי מַלְכָּא
הֲוָה פִּתְגָמָא הָדֵין וְלָא הוֹדַעְתְּ יָת עַבְדָּךְ מַן יְתִיב עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתָא דְרִבּוֹנִי מַלְכָּא
28 בַּתְרוֹהִי׃ וַאֲתֵיב מַלְכָּא דָוִד וַאֲמַר קְרוֹ לִי לְבַת שֶׁבַע וְעָלַת לִקְדָם מַלְכָּא וְקָמַת לִקְדָם
29 30 מַלְכָּא׃ וְקַיֵּים מַלְכָּא וַאֲמַר קַיָּים הוּא יְיָ דִּפְרַק יָת נַפְשִׁי מִכָּל עָקָא׃ אֲרֵי כְּמָא דְקַיֵּימִית
לִיךְ בְּמֵימְרָא דַייָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אֲרֵי שְׁלֹמֹה בְרִיךְ יִמְלוֹךְ בַּתְרַי וְהוּא יְתִיב עַל
31 כּוּרְסֵי מַלְכוּתִי תְּחוֹתַי אֲרֵי כֵן אַעְבֵּיד יוֹמָא הָדֵין׃ וּכְרַעַת בַּת שֶׁבַע עַל אַפַּהָא עַל אַרְעָא
32 וּסְגִידַת לְמַלְכָּא וַאֲמָרַת יִתְקַיַּם רִבּוֹנִי מַלְכָּא דָוִד לְעָלַם׃ וַאֲמַר מַלְכָּא דָוִד קְרוֹ לִי לְצָדוֹק
33 כַּהֲנָא וּלְנָתָן נְבִיָּא וְלִבְנָיָהוּ בַר יְהוֹיָדָע וְאָתוֹ לִקְדָם מַלְכָּא׃ וַאֲמַר מַלְכָּא לְהוֹן דַּבָּרוּ
עִמְּכוֹן יָת עַבְדֵי רִבּוֹנֵיכוֹן וְתַרְכְּבוּן יָת שְׁלֹמֹה בְרִי עַל כּוּדַנְתָּא דִילִי וְתַחֲתוּן יָתֵיהּ
34 לְשִׁילוֹחָא׃ וְיִמְשַׁח יָתֵיהּ תַּמָּן צָדוֹק כַּהֲנָא וְנָתָן נְבִיָּא לְמֶהֱוֵי מַלְכָּא עַל יִשְׂרָאֵל וְתִתְקְעוּן
35 בְּשׁוֹפָרָא וְתֵימְרוּן יִצְלַח מַלְכָּא שְׁלֹמֹה׃ וְתִסְּקוּן בַּתְרוֹהִי וְיֵיתֵי וְיִתֵּיב עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתִי
36 וְהוּא יִמְלוֹךְ תְּחוֹתַי וְיָתֵיהּ פַּקֵּידִית לְמֶהֱוֵי מַלְכָּא עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל יְהוּדָה׃ וַאֲתֵיב בְּנָיָה
37 בַר יְהוֹיָדָע יָת מַלְכָּא וַאֲמַר אָמֵן כֵּן תְּהֵי רַעֲוָא מִן קֳדָם יְיָ אֱלָהָא דְרִבּוֹנִי מַלְכָּא׃ כְּמָא
דַהֲוָה מֵימְרָא דַייָ בְּסַעְדֵּיהּ דְּרִבּוֹנִי מַלְכָּא כֵּן יְהֵי בְּסַעְדֵּיהּ דִשְׁלֹמֹה וִירַבֵּי יָת כּוּרְסֵיהּ
38 מִכּוּרְסֵיהּ מַלְכוּתָא דְרִבּוֹנִי מַלְכָּא דָוִד׃ וּנְחַת צָדוֹק כַּהֲנָא וְנָתָן נְבִיָּא וּבְנָיָה בַר יְהוֹיָדָע
וְקַשָּׁתַיָּא וְקַלָּעַיָּא וְאַרְכִּיבוּ יָת שְׁלֹמֹה עַל כּוּדַנְתָּא דְמַלְכָּא דָוִד וְאוֹבִילוּ יָתֵיהּ לְשִׁילוֹחָא׃
39 וּנְסֵיב צָדוֹק כַּהֲנָא יָת קַרְנָא דִמְשַׁחָא מִן מַשְׁכְּנָא וּמְשַׁח יָת שְׁלֹמֹה וּתְקַעוּ בְּשׁוֹפָרָא וַאֲמַרוּ
כָּל עַמָּא יִצְלַח מַלְכָּא שְׁלֹמֹה׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Quia descendit hodie & mactavit boves & pinguia & pecora in multitudine; & invitavit omnes filios regis, & magistros exercitus, & Abiathar sacerdotem; & ecce illi comedunt & bibunt ante illum: & dixerunt; Prosperet rex Adoniah. Et me qui sum serv' tuus, & Szadok sacerdotem, & 26
Benaiah filium Jehojadagh, & Selomoh servum tuum non invitavit. Num 27
à domino meo rege facta est res ista, nec scire fecisti servum tuum quis sedebit super solium regni domini mei regis post eum? Et respondit rex 28
David & dixit, Vocate mihi Bathsebagh: & intravit ad regem, & stetit ante regem. Et juravit rex & dixit: Vivit ipse Dominus qui liberavit 29
animam meam ab omni angustia: Quòd quemadmodum juravi tibi in 30
dicto Dñi Dei Israel dicendo: Quod Selomoh filius tuus regnabit post me, & ille sedebit super solium regni mei pro me, quia sic faciam hodie.
Et incurvavit se Bathsebagh super faciem suam super terram, & adoravit 31
regem, & dixit: Vivat dominus meus rex David in seculum. Et dixit rex 32
David: Vocate mihi Szadok sacerdotem, & Nathan prophetam, & Benajah filium Jehojadagh: & venerunt ante regem. Et dixit rex illis: 33
Tollite vobiscum servos domini vestri, & equitare facietis Selomoh filium meum super mulam quæ est mihi, & descendere facietis illum in Silohha:
Et unget illum ibi Szadok sacerdos & Nathan propheta, ut sit rex super 34
Israel: & clangetis buccina, & dicetis: Prosperet rex Selomoh. Et 35
ascendetis post illum, et veniet et sedebit super solium regni mei, et ipse regnabit pro me: nam illi præcepi ut sit rex super Israel, et super Jehudah.
Et respondit Benajah filius Jehojadagh regi, et dixit, Amen: ita sit vo- 36
luntas ante Dñm Deum domini mei regis. Sicut fuit dictum Dñi in auxi- 37
lio domini mei regis, ita sit in auxilio ipsius Selomoh, et magnificet solium ejus plusquàm soliû regni dñi mei regis David. Et descendit Szadok sacer- 38
dos et Nathan propheta, et Benajah filius Jehojadagh, et sagittarii et fundibularii, et equitare fecerunt Selomoh super mulam regis David, et deduxerunt illum in Silohha. Et accepit Szadok sacerdos cornu unctionis de 39
tabernaculo, et unxit Selomonem: et clanxerunt buccina, et dixit omnis populus: Prosperet rex Selomoh.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܕܢܚܬ ܝܘܡܢܐ. ܘܢܟܣ ܬܘܪܐ ܘܡܦܛܡܐ ܘܥܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܡܠܟܐ. 25
ܘܠܪܒܝ ܚܝܠܐ. ܘܠܐܒܝܬܪ ܟܗܢܐ. ܘܗܐ ܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܐܡܪܝܢ. ܢܚܐ ܡܠܟܐ.
ܐܕܘܢܝܐ. * ܘܠܝ ܕܐܢܐ ܥܒܕܟ. ܘܠܨܕܘܩ ܟܗܢܐ. ܘܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܗܘܝܕܥ. ܘܠܫܠܝܡܘܢ ܥܒܕܟ. 26
ܠܐ ܩܪܐ. * ܐܢ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܗܘܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܘܠܐ ܐܘܕܥܬ ܠܥܒܕܟ ܡܢ 27
ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܗ ܕܡܪܝ ܡܠܟܐ ܒܬܪܗ. * ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ ܘܐܡܪ. ܩܪܘ ܠܝ 28
ܠܒܬܫܒܥ. ܘܥܠܬ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܩܡܬ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. * ܘܝܡܐ ܡܠܟܐ ܘܐܡܪ. ܚܝ 29
ܗܘ ܡܪܝܐ ܕܦܪܩܗ ܠܢܦܫܝ ܡܢ ܟܠ ܐܘܠܨܢܐ. * ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܝܡܝܬ ܠܟܝ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. 30
ܘܐܡܪܬ: ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܪܟܝ ܢܡܠܘܟ ܒܬܪܝ. ܘܗܘ ܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ. ܗܟܢܐ ܐܥܒܕ ܝܘܡܢܐ.
* ܘܣܓܕܬ ܒܪ ܫܒܥ ܥܠ ܐܦܝܗ̈ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܣܓܕܬ ܠܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܬ. ܢܚܐ ܡܪܝ ܡܠܟܐ 31
ܕܘܝܕ ܠܥܠܡ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܩܪܘ ܠܝ ܠܨܕܘܩ ܟܗܢܐ. ܘܠܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܠܒܢܝܐ ܒܪ 32
ܝܗܘܝܕܥ. ܘܥܠܘ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܕܒܪܘ ܥܡܟܘܢ ܠܥܒܕܘܗܝ 33
ܕܡܪܟܘܢ. ܘܐܪܟܒܘ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܝ ܥܠ ܟܘܕܢܝܬܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܚܬܘܗܝ ܠܫܝܠܘܚܐ.
* ܘܢܡܫܚܘܢܝܗܝ ܬܡܢ ܨܕܘܩ ܟܗܢܐ ܘܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܠܡܠܟܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܩܪܘ ܒܫܝܦܘܪܐ. 34
ܘܐܡܪܘ. ܢܚܐ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. * ܘܣܩܘ ܒܬܪܗ. ܘܢܐܬܐ ܘܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ. ܘܗܘ 35
ܢܡܠܘܟ ܒܬܪܝ. ܠܗ ܦܩܕܬ ܕܢܗܘܐ ܡܠܟܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܘܥܠ ܝܗܘܕܐ. * ܘܥܢܐ ܒܢܝܐ 36
ܒܪ ܝܗܘܝܕܥ. ܘܐܡܪ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܐܡܝܢ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. * ܘܐܝܟ ܕܗܘܐ ܡܪܝܐ 37
ܥܡ ܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܐܦ ܥܡ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܢܪܘܪܒ ܟܘܪܣܝܗ. ܡܢ ܟܘܪܣܝܗ
ܕܡܪܝ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. * ܘܢܚܬ ܨܕܘܩ ܟܗܢܐ ܘܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܒܢܝܐ ܒܪ ܝܗܘܝܕܥ. ܘܩܫܬܐ ܘܩܠܥܐ 38
ܘܫܒܛܐ. ܘܐܪܟܒܘܗܝ ܠܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܟܘܕܢܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܫܝܠܘܚܐ.
* ܘܢܣܒ ܨܕܘܩ ܟܗܢܐ ܘܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܩܪܢܐ ܕܡܫܚܐ ܡܢ ܡܫܟܢܐ. ܘܡܫܚܘܗܝ ܠܫܠܝܡܘܢ. 39
ܘܐܩܪܘ ܒܫܝܦܘܪܐ. ܘܐܡܪܘ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܢܚܐ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ.

* Nam descendit hodiè, & mactavit tauris, at- 25
que saginatis, ovibusque permultis, invitavit
omnes filios regis, principes militiæ, & Abi-
tharem sacerdotem, & ecce comedunt ac bi-
bunt coram eo, & dicunt, Vivat rex Adonia:
Me verò qui servus tuus sum, & Sadoc sacer- 26
dotem, Benajam Jojadæ filium, & Salomonē
servum tuum haud invitavit. Itane, jussu tuo 27
domine mi rex, facta est res ista, & non indi-
câsti servo tuo quisnam sessurus sit super soliū
domini mei regis post ipsum? Respondit rex 28
David, & ait, Accersite mihi Bath-sebaa: cui,
cùm introîsset in conspectum ejus, & stetisset-
que coram rege, Juravit rex & ait, Vivat 29
Dominus qui eripuit animam meam ab omni
mœrore, Nisi quemadmodum juravi tibi 30
per Dominum Deum Israelis, & dixi Salomo-
nem filium tuum post me regnaturum, ipsum-
que super solium meum sessurum, sic fecero
hodierna die. Genuflectens ergo Bath-sebaa 31
in faciem suam super terram, adoravit regem,
& ait; Vivat dominus meus rex David in
æternum. Tum dixit rex, Vocate mihi Sa- 32
doc sacerdotem, Nathanem prophetam, &
Benajam filium Jojadæ: quibus, cùm regem
adiissent, Dixit rex, Surgite, ducite vobiscū 33
servos domini vestri, & imponentes Salomo-
nem filium meum mulæ meæ, perducite eum
ad Siloha: Ibique ungant eum Sadoc sacer- 34
dos & Nathan propheta, ut regnet super Is-
raelem, & buccina clangentes dicite; Vivat
rex Salomon: Tum ascendite post eum, ut 35
veniat, sedeátque super solium meum, & ipse
regnet post me: ipsum prælicio ut sit rex sup
Israelem & super Judam. Respondens Be- 36
naja Jojadæ filius dixit coram rege, Amen: ita
faxit Dominus Deus tuus; Et quemadmodum 37
fuit Dominus cum domino meo rege, ita quo-
que sit cum Salomone, amplificétque solium
ejus præ solio domini mei regis Davidis. De- 38
scendit ergo Sadoc sacerdos, & Nathan pro-
pheta, & Benaja Jojadæ filius, & sagittarii,
atque fundibularii, & impositum Salomo-
nem mulæ regis Davidis, perduxerunt in Si-
loha: Acceptoque Sadoc sacerdos & Na- 39
than propheta, cornu olei è tabernaculo, un-
xerunt Salomonem, & clangente tubâ dixe-
runt universus populus, Vivat rex Salomon.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* إن أدونيا نزل اليوم وذبح ثيرانا معلوفة وغنما كثيرا ودعى جميع بني إسرائيل وبني الملك. 25
ودعى صاحب الحربة ودعى أبيثار الحبر. وهم يأكلون ويشربون في منزله. ويقولون يعيش
أدونيا * وأنا الذي أنا عبدك. وصادوق الحبر. وبنايا بن يوياداع. وسليمان عبدك لم يدعونا 26
* نعم من قبلك كان هذا الأمر أيها الملك سيدنا. ولم تخبر عبدك من يجلس على كرسي 27
الملك من بعدك * فقال داوود. ادعوا بتسبع. فقامت بين يدي الملك * فحلف الملك وقال. 28 29
حلفت بالرب الحي الذي خلص نفسي من كل آفة وحزن * إني فاعل كما حلفت لك بالرب وقلت 30
أن سليمان ابنك يملك من بعدي. وهو يجلس على منبري. كذلك أكمل * فخرت بتسبع 31
ساجدة على وجهها أمام الملك وقالت يعيش سيدي داوود الملك إلى الأبد * فقال الملك ادعوا 32
إلى صادوق الحبر وناثان النبي وبنايا بن يوياداع. فدعوا وأقاموا بين يدي الملك * فقال لهم الملك. 33
خذوا معكم عبيد سيدكم. واحملوا سليمان ابني واركبوه بغلتي. وانطلقوا به إلى عين سلوحا.
* ويمسحه هناك صادوق الحبر وناثان النبي ملكا على بني إسرائيل. واهتفوا بالساقور وقولوا يعيش 34
سيدنا سليمان الملك * واصعدوا خلفه. حتى يجيء ويجلس على منبري. وهو يملك من بعدي 35
على آل إسرائيل وآل يهوذا * فأجاب بنايا بن يوياداع. آمين. هكذا يفعل الله ربك * وكما كان 36 37
الرب مع سيدنا الملك. وكذلك يكون مع سليمن أيضا. ويعظم كرسيه ويفضله على كرسي
سيدنا داوود * فنزل صادوق الحبر. وناثان النبي. وبنايا بن يوياداع. ومعهم أساورة والذين يرمون 38
بالقذافات. وحملوا سليمان على بغلة داوود الملك. وانطلقوا به إلى عين سلوحا * وأخذ 39
صادوق الحبر وناثان النبي قرن الدهن من بيت الرب. ومسحوا سليمان بن داوود ملكا وهتفوا
بالساقور. وقال كل الشعب. يعيش سليمان الملك.

Nam Adonia descendens hodiè mactavit 25
tauros saginatos, oves que permultas; &
invitavit omnibus filiis Israel ac filiis re-
gis, invitato etiam lanceæ portitore, & A-
bithare sacerdote invitato comedunt ac
bibunt in ejus domicilio, dicuntque, Vivat
Adonia: Me autē qui servus tu⁹ sum, & 26
Sadoc sacerdote, & Benajā Jojadæ filiū,
atque Salomonem servum tuum haud in-
vitaverunt nos. Verè ut imperio tuo fa- 27
ctum est hoc negotiū O rex domine noster,
nec notum fecisti servis tuis quis sessurus
sit super thronū regis post te? Dixit Da- 28
vid, Advocate Bathschaa: cumque illa asti-
tisset regi, Juravit rex et ait, Juro per Do- 29
minum viventem qui servavit animam
meā ab omnib⁹ calamitatib⁹ & ærumnis,
Facturum me ut juraverā tibi per Do- 30
minum ac dixerā Salomonem filium tu-
um post me regnaturum, eundemque sessu-
rum super thronum meum, & ita me præ-
staturum. Quapropter corruit Bathschaa 31
adorans super faciem suā coram rege, &
ait, Vivat dominus meus David rex in
perpetuū. Dixitque rex, Vocate ad me Sa- 32
doc sacerdotem, et Nathanem prophetam,
& Benajam Jojadæ filium: quibus, cùm
vocati fuissent, stetissentque coram rege,
Dixit rex, Ducite vobiscum servos domi- 33
ni vestri, et vehite Salomonem filium me-
um, cumque imponite mulæ meæ, & duci-
te eum ad fontem Silohæ. Et ungat eum 34
ibi Sadoc sacerdos & Nathan propheta in
regem super filios Israel, & buccinā præ-
clamantes dicite, Vivat dominus noster
Salomon rex: Tum ascendite post eum, ut 35
veniat, sedeatque super thronum meum, et
ipse regnet post me super gentem Israeli-
ticā & gentem Judaicam, Respondit Be- 36
naja Jojadæ filius, Amen: Sic faciat De-
us Dominus tuus: Et quemadmodum fu- 37
it Dominus cum domino nostro rege, sic et-
ia sit cum Salomone; et thronū ejus am-
pliorē augustioremque reddat throno do- 38
mini nostri Davidis. Descendentes itaque
Sadoc sacerdos, & Nathan propheta, &
Benaja Jojadæ filius, unàque cum eis sa-
gittarii & jaculatores fundis, vexerunt
Salomonē super mulā Davidis regis, &
duxerunt eum ad fontem Silohæ. Tum ac- 39
cipientes Sadoc sacerdos & Nathan pro-
pheta cornu olei è domo Domini, unxe-
runt Salomonem filium Davidis in regem,
& proclamaverunt buccinā, dixitque to-
tus populus, Vivat Salomon rex.

מלכים א׳ ב

40 ויעלו כל העם אחריו והעם מחללים בחללים
ושמחים שמחה גדולה ותבקע הארץ בקולם : וישמע 41
אדניהו וכל הקראים אשר אתו והם כלו לאכל
וישמע יואב את קול השופר ויאמר מדוע קול הקריה
42 הומה : עודנו מדבר והנה יונתן בן אביתר
הכהן בא ויאמר אדניהו בא כי איש חיל אתה
43 וטוב תבשר : ויען יונתן ויאמר לאדניהו אבל
44 אדנינו המלך דוד המליך את שלמה : וישלח אתו
המלך את צדוק הכהן ואת נתן הנביא ובניהו בן
יהוידע והכרתי והפלתי וירכבו אתו על פרדת
45 המלך : וימשחו אתו צדוק הכהן ונתן הנביא למלך
בגחון ויעלו משם שמחים ותהם הקריה
46 הוא הקול אשר שמעתם : וגם ישב שלמה על כסא
47 המלוכה : וגם באו עבדי המלך לברך את אדנינו
המלך דוד לאמר ייטב אלהיך את שם שלמה משמך
ויגדל את כסאו מכסאך וישתחו המלך על המשכב :
48 וגם ככה אמר המלך ברוך יהוה אלהי ישראל אשר
נתן היום ישב על כסאי ועיני ראות :
49 ויחרדו ויקמו כל הקראים אשר לאדניהו וילכו
50 איש לדרכו : ואדניהו ירא מפני שלמה ויקם
51 וילך ויחזק בקרנות המזבח : ויגד לשלמה
לאמר הנה אדניהו ירא את המלך שלמה והנה אחז
בקרנות המזבח לאמר ישבע לי כיום המלך שלמה אם
52 ימית את עבדו בחרב : ויאמר שלמה אם יהיה לבן
חיל לא יפל משערתו ארצה ואם רעה תמצא
53 בו ומת : וישלח המלך שלמה ויורדהו
מעל המזבח ויבא וישתחו למלך שלמה ויאמר לו
שלמה לך לביתך :

CAP. II. ב

1 ויקרבו ימי דוד למות ויצו את שלמה
בנו לאמר :

Versio VULG. LAT.

40 Et adſcendit univerſa multitudo poſt eum, & populus canentium tibiis, & lætantium gaudio magno, & inſonuit ter-
41 ra à clamore eorum. Audivit autem Adonias, & omnes qui invitati fuerant ab eo, Jamque convivium finitum erat: ſed & Joab, auditâ voce tubæ, ait; Quid ſibi vult clamor civita-
42 tis tumultuantis? Adhuc illo loquente, Jonathas filius Abiathar ſacerdotis venit: cui dixit Adonias; Ingredere, quia vir fortis es, & bona
43 nuntians. Reſponditque Jonathas Adoniæ, Nequaquam: Dñs enim noſter rex David regem conſtituit Salomonem:
44 Miſitque cum eo Sadoc ſacerdotem, & Nathan prophetã, & Banaiam filiũ Joiadæ, & Cerethi & Phelethi, & impoſuerunt eum ſuper mulam re-
45 gis. Unxeruntque eum Sadoc ſacerdos & Nathan propheta regẽ in Gihõ: & adſcenderunt inde lætantes, & inſonuit civitas: hæc eſt vox, quã au-
46 diſtis. Sed & Salomon ſedit
47 ſuper ſoliũ regni. Et ingreſſi ſervi regis benedixerunt domino noſtro regi David, dicentes; Amplificet Deus nomen Salomonis ſup nomẽ tuũ, & magnificet thronũ ej' ſuper thronũ tuum. Et adoravit rex
48 in lectulo ſuo: Et locutus eſt, Benedictus Dñs Deus Iſrael, qui dedit hodiè ſedentẽ in ſolio meo, videntibus oculis
49 meis. Territi ſunt ergò, & ſurrexerunt omnes qui invitati fuerant ab Adonia, &
50 ivit unuſquiſq; in viã ſuã. Adonias autem timens Salomonem ſurrexit, & abiit, tenuit-
51 que cornu altaris. Et nuntiaverunt Salomoni, dicentes; Ecce Adonias timens regem Salomonem, tenuit cornu altaris, dicens; Juret mihi rex Salomon hodiè, ꝙ non inter-
52 ficiat ſervũ ſuũ gladio. Dixitque Salomon; Si fuerit vir bonus, non cadet ne un' quidem capillus ejus in terrã: ſin autem malum inventũ fuerit in
53 eo, morietur. Miſit ergò rex Salomon, & eduxit eum ab altari: & ingreſſus adoravit regem Salomonem: dixitque ei Salomon, Vade in domum tuam.

CAP. II.

1 APpropinquaverunt autem dies David ut moreretur, præcepitque Salomoni filio ſuo, dicens;

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

40 Καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐχόρευον ἐν χοροῖς, καὶ εὐφραινόμενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἐῤῥάγη ἡ γῆ ἐν τῇ φω-
41 νῇ αὐτῶν. Καὶ ἤκουσεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν. καὶ ἤκουσεν Ἰωὰβ τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, καὶ εἶπε, Τίς ἡ φωνὴ τῆς πό-
42 λεως ἠχούσης; Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως (φ) εἰσῆλθε. καὶ εἶπεν Ἀδωνίας, Εἴσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἶ σὺ, καὶ ἀγαθὰ εὐ-
43 αγγέλισαι. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν, καὶ (χ) εἶπε, Καὶ μάλα ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασίλευσε τὸν Σαλωμών,
44 Καὶ ἀπέστειλε μετ᾽ αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ (ψ) Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν (ω) τὸν υἱὸν Ἰωδαὲ, καὶ τὸν (α) Χερεθὶ, καὶ τὸν (β) Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βα-
45 σιλέως. Καὶ (γ) ἔχρισαν αὐτὸν Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ (δ) προφήτης ἐν τῷ Γεών, καὶ ἀνέβησαν ἐκεῖθεν εὐφραινόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις. αὕτη ἡ φωνὴ ἣν ἠκούσατε.
46 Καὶ ἐκάθισε Σαλωμὼν ἐπὶ θρόνον (ε) βα-
47 σιλείας. Καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ, λέγοντες, Ἀγαθύναι ὁ Θεὸς τὸ ὄνομα (ζ) Σαλωμὼν ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου. καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
48 τὴν (η) κοίτην. Καί γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Εὐλογητὸς κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἔδωκε σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ (θ) θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοί
49 μου βλέπουσι. Καὶ (ι) ἐξέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, καὶ (κ) ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν
50 ὁδὸν αὐτοῦ. Καὶ Ἀδωνίας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμὼν, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἐπε-
51 λάβετο τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμὼν, λέγοντες, Ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμὼν, καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, Ὀμοσάτω μοι σήμερον (λ) Σαλωμὼν, εἰ οὐ θανατώσει τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ.
52 Καὶ εἶπε Σαλωμὼν, Ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, εἰ πεσεῖται τῶν τριχῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐὰν κακία εὑρεθῇ ἐν αὐτῷ,
53 θανατωθήσεται. Καὶ ἀπέστειλεν (μ) ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ εἰσῆλθε, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαλωμὼν, Δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

MS. A. (φ) ἦλθεν. (χ) εἶπεν τῷ Ἀδωνίᾳ, Καὶ (ψ) τὸν Νάθαν (ω) υἱὸν Ἰωιαδὲ, (α) Χρεθθεὶ, (β) Φελεθθεὶ, (γ) ἔχρισεν (δ) προφήτης εἰς βασιλέα ἐν τῷ Γιών, (ε) τῆς βασιλείας. (ζ) Σαλωμὼν τοῦ υἱοῦ σου ὑπὲρ (η) κοίτην αὐτοῦ. Καί γε (θ) θρόνου. καὶ (ι) ἐξέστησαν καὶ ἐξανέστησαν πάντες (κ) ἀπῆλθεν (λ) ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, (μ) Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς, καὶ κατήνεγκαν

De tranſpoſitionibus, quæ in hoc & in ſeqq. capp. hujus exemplaris Romani occurrunt, conſule notas Nobilii & aliorum in ultimo tomo hujus operis.

ΚΕΦ. β.

1 ΚΑὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ (α) ἀποθανεῖν αὐτὸν, καὶ ἀπεκρίνατο (β) Σαλωμὼν υἱῷ αὐτοῦ, λέγων,

MS. A. (α) τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ (β) τῷ Σαλωμὼν

Et aſcendit omnis populus poſt eum: & choreas ducebant in choris, & lætabantur lætitiam magnam: & ſcindebatur terra in voce eorum. Et audivit Adonias, & omnes invitati ejus: & ipſi conſummaverãt manducare. Et audivit Joab vocem cornu, & dixit, Quænam vox civitatis ſonantis? Adhuc eo loquente, & ecce Jonathan filius Abiathar ſacerdotis intravit. Et dixit Adonias, Ingredere: Quia vir virtutis es tu, & bona evangelizans. Et reſpondit Jonathan, & dixit; Et quidem dominus noſter rex David regem fecit Salomon. Et miſit rex cum eo Sadoc, ſacerdotem, & Nathan prophetam, & Banaiam filium Jodæ, & Cherethi, & Phelethi, & ſederũt eum ſuper mulam regis: Et unxerunt eum Sadoc ſacerdos, & Nathan propheta in ipſa Gion: & aſcenderunt inde lætantes, & ſonuit civitas. Hæc eſt vox quam audiſtis. Et ſedit Salomon ſuper thronum regni. Et intrãverunt ſervi regis ad benedicendum dominum noſtrum regem David, dicentes; Bonum faciat Deus nomen Salomon ſuper nomen tuum, & magnificet thronum ejus ſuper thronum tuum. Et adoravit rex ſuper cubile. Et etiam ſic dixit rex, Benedictus Dominus Deus Iſrael, qui dedit hodie de ſemine meo ſedentem ſuper thronum meum: & oculi mei aſpiciunt. Et exterriti ſunt omnes invitati Adoniæ, & iverunt vir in viam ſuam. Et Adonias timuit à facie Salomon: & ſurrexit, & abiit, & apprehendit cornua altaris. Et nuntiatum eſt Salomon, dicentes; Ecce Adonias timuit regem Salomon, & tenet cornua altaris, dicens; Juret mihi hodie Salomon, ſi (non) interficiet ſervum ſuum in gladio. Et dixit Salomon; Si fuerit in filium virtutis, ſi cadet de capillis ejus ſuper terram; & ſi malum inventum fuerit in eo, interficietur. Et miſit rex Salomon; & deduxerunt eum deſuper altari. Et intravit, & adoravit regem Salomon. Et dixit ei Salomon, Vade in domum tuam.

CAP. II.

1 *ET appropinquaverunt dies David, ut ipſe moreretur. Et (a) reſpondit Salomon filio ſuo, dicens;*

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

40 וסליקו כל עמא בתרוהי ועמא משבחין בחנגיא וחדן חדוא רבא וזעת ארעא לקלהון :
41 ושמע אדניה וכל זמיניא די עמיה ואנון ספיקו למיכל ושמע יואב ית קל שופרא ואמר
42 מא דין קל קרתא אשתגישת : עד דהוא מלל והא יונתן בר אביתר כהנא אתא ואמר
43 אדניה עול ארי גבר דחיל חטאין את וטב תבשר : ואתיב יונתן ואמר לאדוניה בקושטא
44 רבוננא מלכא דוד אמליך ית שלמה : ושלח עמיה מלכא ית צדוק כהנא וית נתן
45 נביא ובניה בר יהוידע וקשתיא וקלעיא וארכיבו יתיה על כודנתא דמלכא : ומשחו
יתיה צדוק כהנא ונתן נביא למהוי מלכא בשילוחא וסליקו מתמן כד חדן ואשתגישת
46 קרתא הוא קלא דשמעתון : ואף יתיב שלמה על כורסי מלכותא : ואף עלו עבדי
47 מלכא לברכא ית רבוננא מלכא דוד למימר יוטיב יי ית שום שלמה משמך וירבי ית
48 כורסיה מכורסי מלכותך וסגיד מלכא על שוויא : ואף כדין אמר מלכא בריך יי אלהא
49 דישראל דיהב יומא דין בר יתיב על כורסי מלכותי ועיני חזאן : ותוהו וקמו כל זמיניא
50 די לאדוניה ואזלו גבר לארחיה : ואדוניה דחיל מן קדם שלמה וקם ואזל ואתקיף
51 בקרנת מדבחא : ואתחוא לשלמה למימר הא אדוניה דחיל מן קדם מלכא שלמה והא
אחד בקרנת מדבחא למימר יקים לי כיומא דין מלכא שלמה דלא יקטיל ית עבדיה
52 בחרבא : ואמר שלמה אם יהי לגבר דחיל חטאין לא יפול מסער רישיה לארעא ואם
53 בישתא תשתכח ביה ויתקטיל : ושלח מלכא שלמה ואחתוהי מעלוי מדבחא ואתא
וסגיד למלכא שלמה ואמר ליה שלמה איזיל לביתך :

ב

1 וקריבו יומי דוד לממת ופקיד ית שלמה בריה למימר :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et aſcendit omnis populus poſt illum, et populus canebat choris, et læta- 40
batur lætitia magna, ita ut tremeret terra ad vocem eorum. Et audivit A- 41
doniah et omnes invitati qui erant cum eo; (illi autem finierant comedere) et audivit Joab vocem buccinæ, et dixit: Quæ vox hæc? civitas commota eſt. Adhuc loquebatur, et ecce Jehonathan filius Abiathar ſacerdos ve- 42
nit, et dixit Adoniah: Ingredere, quia vir timens peccata tu es, et bonum annunciabis. Et reſpondit Jehonathan et dixit ad Adoniah: In veritate do- 43
minus noſter rex David regem conſtituit Selomoh. Et miſit cum illo rex 44
Szadok ſacerdotem, et Nathan prophetam, et Benajah filium Jehojadagh, et ſagittarios et fundibularios, et equitare fecerunt illum ſuper mulam regis. Et unxerunt illum Szadok ſacerdos et Nathan propheta, ut ſit rex, in 45
Silohha; et aſcenderunt inde lætantes, et commota eſt civitas: illa eſt vox 46
quam audiſtis. Et etiam ſedet Selomoh ſuper ſolium regni. Et etiam intra- 47
verunt ſervi regis ad benedicendũ domino noſtro regi David dicendo: Benefaciat Dominus nomini Selomoh magis quàm nomini tuo; et magnificet ſolium ejus plus quàm ſolium regni tui: et adoravit rex ſuper ſtratum. Et etiam ſic dixit rex: Benedictus Dominus Deus Iſrael qui dedit hodie 48
filium ſedentem ſuper ſolium regni mei, oculis meis videntibus. Et obſtu- 49
puerunt et ſurrexerunt omnes invitati qui aderant Adoniah, et iverunt quiſq; in viam ſuam. Et Adoniah timens faciem Selomoh, et ſurrexit & 50
abiit, et apprehendit cornua altaris. Et indicatum eſt Selomoh dicendo: Ec- 51
ce Adoniah timens faciẽ *regis* Selomoh; et ecce apprehendit cornua altaris, dicendo: Juret mihi ſicut hodie rex Selomoh, ꝙ non occidet ſervum ſuum gladio. Et dixit Selomoh: Si fuerit vir timens peccata, non cadet ex 52
crine capitis ejus in terram: at ſi malum inventum fuerit in eo, occidetur. Et miſit rex Selomoh, et deduxerunt illum ab altari; et venit et adoravit 53
regem Selomoh: et dixit illi Selomoh, Vade in domum tuam.

CAP. II.

ET appropinquaverunt dies David ut moreretur: & præcepit filio ſuo 1
Selomoh dicendo:

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܣܠܩܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܒܬܪܗ. ܘܥܡܐ ܡܙܡܪ ܒܙܡܪܐ. ܘܚܕܝܢ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܬܒܙܥܬ 40
ܐܪܥܐ ܒܩܠܗܘܢ. ܘܫܡܥ ܐܕܘܢܝܐ ܘܟܠ ܕܡܙܡܢܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܟܕ ܫܠܡܘ ܠܡܐܟܠ. ܘܟܕ 41
ܫܡܥ ܝܘܐܒ ܩܠ ܫܝܦܘܪܐ. ܐܡܪ. ܡܢܘ ܩܠ ܗܢܐ. ܕܡܬܬܙܝܥܐ ܩܪܝܬܐ. ܘܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ. 42
ܗܐ ܢܬܢ ܒܪ ܐܒܝܬܪ ܟܗܢܐ. ܐܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܕܘܢܝܐ. ܥܘܠ. ܡܛܠ ܕܓܒܪ ܚܝܠܐ ܐܢܬ.
ܘܒܣܪܬܐ ܡܫܒܚܬܐ ܐܝܬ. ܘܥܢܐ ܢܬܢ. ܘܐܡܪ ܠܐܕܘܢܝܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܪܢ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ ܐܡܠܟ 43
ܠܫܠܝܡܘܢ. ܘܫܕܪ ܥܡܗ ܡܠܟܐ. ܠܨܕܘܩ ܟܗܢܐ. ܘܠܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܗܘܝܕܥ. 44
ܘܠܩܫܬܐ ܘܠܩܠܥܐ ܘܠܩܠܥܢܐ. ܘܐܪܟܒܘܗܝ ܠܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܟܘܕܢܝܬܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܡܫܚܘܗܝ 45
ܨܕܘܩ ܟܗܢܐ. ܘܢܬܢ ܢܒܝܐ. ܘܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܫܝܠܘܚܐ. ܘܣܠܩܘ ܡܢ ܬܡܢ ܟܕ ܚܕܝܢ.
ܘܚܕܝܬ. ܟܠܗ ܩܪܝܬܐ. ܗܢܘ ܩܠܐ ܕܫܡܥܬܘܢ. ܘܐܦ ܝܬܒ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ 46
ܕܡܠܟܘܬܐ. ܘܐܦ ܥܠܘ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ. ܠܡܒܪܟܘ ܠܡܪܢ ܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܘܐܡܪܘ. 47
ܢܝܬܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܫܡܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܫܡܟ. ܘܢܘܪܒ ܟܘܪܣܝܗ ܡܢ ܟܘܪܣܝܟ.
ܘܣܓܕ ܡܠܟܐ ܥܠ ܡܫܟܒܗ. ܘܐܦ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ 48
ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܕܝܗܒ ܠܝ ܝܘܡܢܐ ܕܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ. ܘܥܝܢܝ ܚܙܝܢ. ܘܐܬܬܙܝܥܘ 49
ܟܠܗܘܢ ܩܪܝܐ ܕܐܕܘܢܝܐ. ܘܩܡܘ. ܘܐܙܠܘ ܟܠ ܓܒܪ ܠܐܘܪܚܗ. ܘܐܕܘܢܝܐ ܕܚܠ 50
ܡܢ ܩܕܡ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܩܡ ܘܐܙܠ. ܘܐܚܕ ܒܩܪܢܬܐ ܕܡܕܒܚܐ. ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܡܠܟܐ 51
ܫܠܝܡܘܢ. ܕܗܐ ܕܚܠ ܐܕܘܢܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܘܐܚܝܕ ܒܩܪܢܬܗ ܕܡܕܒܚܐ. ܘܐܡܪ. ܢܐܡܐ
ܠܝ ܝܘܡܢܐ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܕܠܐ ܢܩܛܘܠ ܠܥܒܕܗ ܒܣܝܦܐ. ܘܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ. ܐܢ 52
ܢܗܘܐ ܒܪ ܚܝܠܐ. ܠܐ ܬܦܠ ܡܢ ܣܥܪܐ ܕܪܫܗ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܐܢ ܬܫܬܟܚ ܒܝܫܬܐ ܒܗ. ܢܡܘܬ.
ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܚܬܘܗܝ ܡܢ ܡܕܒܚܐ. ܘܐܬܐ ܘܣܓܕ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. 53
ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܙܠ ܠܒܝܬܟ. * ܦܣܘܩܐ * ܢ *
1 ܘܩܪܒܘ ܝܘܡܬܗ ܕܕܘܝܕ ܠܡܡܬ. ܘܦܩܕ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܪܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ.

Tum ascenderunt totus populus post eum, 40
pulsabántque populus fistra, & lætabantur
populus lætitiâ magnâ; ita ut finderetur ter-
ra clamore eorum. Et audivit Adonia & 41
omnes ab eo invitati, cùm edendi finem fe-
cissent: audiénsque Joab sonitum buccinæ
dixit; Qualis est tantus strepitus ut urbs tu-
multuetur? Dum ipse loqueretur, ecce Na- 42
than filius Abitharis sacerdotis venit, ad
quem dixit Adonia, Ingredere, vir enim stre-
nuus es, & bonum nuntium affers. Respon- 43
dens Nathan dixit Adoniæ, Reverà dominus
noster rex David regem creavit Salomonem;
Misitque cum eo rex Sadocum sacerdotem, 44
Nathanem prophetam, Benajam Jojadæ fi-
lium, & sagittarios ac fundibularios; & ve-
xerunt Salomonem mulâ regiâ. Et unxe- 45
runt eum ibi Sadoc sacerdos & Nathan pro-
pheta, factúsque est rex in Siloha; & ascen-
derunt inde læti, & gestivit tota civitas: hic
est strepitus quem audistis. Quin etiam se- 46
dit Salomon super solium regni: Et vene- 47
runt servi regis ad benedicendum domino
nostro regi Davidi, & dixerunt; Clarius red-
dat Dominus Deus tuus nomen Salomonis
nomine tuo, & solium ejus præ solio tuo am-
plificet. Tum rex adoravit super cubili suo,
Idémque rex talia locutus est, Benedictus Dñs 48
Deus Israelis, qui dedit hodiè mihi filium qui
sedeat super solium meum cernentibus oculis
meis. Quare territi viri omnes qui invitati 49
fuerant ab Adonia, surrexerunt, abierúntque
quisque in viam suã. Adonia verò Salomo- 50
nem timens surrexit, & abiit, cepitq; asylum
cornua altaris. Cúmque nunciatũ esset regi 51
Salomoni, Ecce formidavit te Adonia, & con-
fugit ad cornua altaris, & ait; Juret hodiè mi-
hi rex Salomon quòd non interficiat servum
suum gladio; Dixit Salomon, Si fuerit ge- 52
nerosus, non cadet è pilis capitis ejus super
terram: quòd si crimen deprehendatur in
eo, morietur. Mittens itaque rex Salomon 53
jussit eum adduci ab altari: cui venienti &
regem Salomonem adoranti, dixit Salomon
rex, Vade in domum tuam.

CAP. II.

Cùm autem appropinquassent dies Davi- 1
dis ut moreretur, hortatus est Salomonem fi-
lium suum, & ait illi;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

40 * وصعد كل الشعب معه يلعبون بالمربعات ويفرحون فرحا عظيما فزعزعت الارض من اصواتهم
41 * فسمع ادونيا والذين معه الذين دعاهم من بعد اكلهم الطعام فلما سمع يواب صوت الشافور
42 قال . ما هذا الصوت وما هذه الضجة التي قد زعزعت المدينة * وبينما هو يتكلم واذ ناثان بن
43 ابيثار الحبر قد اتاهم فقال له ادونيا ادخل فانك جبار بقوتك وانما تبشر بالخير * فقال ناثان
44 لادونيا . حقيقا ان سيدنا داود الملك قد صير سليمن ابنه ملكا * وارسل الملك معه صادوق
الحبر وناثان النبي وبنايا بن يوياداع ومعهم رماة واصحاب المقاليع وحملوا سليمان على بغلة
45 الملك * ومسحه صادوق الحبر وناثان النبي في سيلوحا ليصير ملكا من بعد ابيه وصعدوا من
46 ثم فرحين وفرح اهل القرية كلهم فهذا هو الصوت الذي سمعتم * وقد جلس سليمان على منبر
47 الملك يقينا * ودخل عبيد الملك ودعوا له بين يدي ابيه وقالوا يعظم اسم سليمن على اسمك
48 ويفضله ويفضل منبره على منبرك . وسجد الملك على مضجعه * وقال . تبارك الله اله اسرايل
49 الذي رزقني ابنا جلس على كرسي وعيني تنظران * ففرق جميع الرجال الذين دعاهم ادونيا
50 51 وقاموا وانصرف كل انسان الى منزله * فاما ادونيا ففرق من سليمان وقام وانطلق الى بيت الله
52 والتجا الى المذبح وتمسك به وقال يحلف اليوم سليمان الملك الا يقتل عبده * فقال سليمان . ان
كان من الانصار واهل الطاعة . لا يسقط من شعر راسه شعرة واحدة على الارض . وان كان غير
53 ذلك . ووجدنا عليه سبيلا قتلناه * فارسل سليمان الملك فاتي به من عند المذبح . فدخل الى
سليمن فخر له ساجدا . فقال له سليمان . انصرف الى منزلك .

. الفصل الثاني .

1 * ولما حضر يوم وفاة الملك داود . دعي سليمان ابنه وقال .

* Deinde ascendit cum eo totus populus lu- 40
dentes tympanis quadratis, & gestientes
lætitiâ magnâ adeo ut contremisceret ter-
ra præ clamoribus eorũ. Et audivit Ado- 41
nias & hi qui cum eo erant, quos invi-
taverat, postquàm comedissent epulas: &
cùm audisset Joab sonitum buccinæ, dixit,
Quinam est clamor iste, & quid tantus
tumultus qui urbē commovet? Dum ipse 42
loqueretur, ecce Nathan fil.* Abiatharis sa-
cerdotis venit ad eos*, cui dixit Adonias,
Ingredere, quia robore validus es, & pro-
culdubiò prospera nuntiabis. Dixit Nathan 43
Adoniæ, Certum est quòd dominus noster
David rex jam creavit Salomonē filium
suum regem. Misit enim rex cum eo Sadoc 44
sacerdotē, Nathanē prophetam, & Bena-
jam Jojadæ filium, & unà cum eis sagit-
tarios atque fundibularios, & vexerunt
Salomonē super mulâ regis. Et unxerunt 45
eum Sadoc sacerdos & Nathan propheta
in Siloha, ut esset rex post parentē suum,
tum ascenderunt inde læti, & gavisi sunt
omnes cives urbis: hic est clamor quem
audistis. Et Salomon certissimè jam sedit 46
super solium regis; Et ingressi servi regis 47
fausta precati sunt ei corā patre ipsius,
& dixerunt, Major fiat & illustrius no-
men Salomonis nomine tuo, & solium ej'
augustius solio tuo: tum demum adoravit
ex super cubili suo, Et ait, Benedictus sit 48
Deus, Deus Israelis, qui concessit mihi fi-
lium qui sederet super thronum spectanti-
bus oculis meis. Itaque perterriti omnes 49
viri quos invitaverat Adonias, surrexe-
runt, & abierunt quisque domum suam.
Et verò Adonias Salomonē extime- 50
scens surrexit, abiitq; domum Dei, et con- 51
fugiens ad aram tenuit eam, & dixit, Ju-
ret hodiè Salomon rex se non interfectu-
rum servum suum. Dixit Salomon, Si fu- 52
erit è fautoribus & obedientibus, ne un-
quidē pilus è capillis capitis decidet su-
per terrã: verùm si fuerit aliter, (i. aliter
se gesserit) & occasionē adversus eum in-
venerimus, morte plectemus eũ. Misit ergò 53
Salomon rex, & adduxit eum ab ara: qui
cùm ingressus esset ad Salomonem, &
corruisset ante ipsum adorans, dixit ei
Salomon, Vade in domum tuam.

CAP. II.

Instante verò die obitûs regis Davidis, 1
* accersivit Salomonem filium suum, & ait;

מלכים א: ב

2 אָנֹכִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וְחָזַקְתָּ וְהָיִיתָ לְאִישׁ׃
3 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו לִשְׁמֹר חֻקֹּתָיו מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדְוֹתָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן תַּשְׂכִּיל אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר תִּפְנֶה שָׁם׃
4 לְמַעַן יָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃
5 וְגַם אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם דְּמֵי־מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה בַּחֲגֹרָתוֹ אֲשֶׁר בְּמָתְנָיו וּבְנַעֲלוֹ אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו׃
6 וְעָשִׂיתָ כְּחָכְמָתֶךָ וְלֹא־תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלֹם שְׁאֹל׃
7 וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ׃
8 וְהִנֵּה עִמְּךָ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶן־הַיְמִינִי מִבַּחֻרִים וְהוּא קִלְלַנִי קְלָלָה נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי מַחֲנָיִם וְהוּא־יָרַד לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן וָאֶשָּׁבַע לוֹ בַיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ בֶּחָרֶב׃
9 וְעַתָּה אַל־תְּנַקֵּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל׃
10 וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד׃
11 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַםִ מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים׃
12 וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו וַתִּכֹּן מַלְכֻתוֹ מְאֹד׃
13 וַיָּבֹא אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגֵּית אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם בֹּאֶךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם׃
14 וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלָיִךְ וַתֹּאמֶר דַּבֵּר׃
15 וַיֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה וְעָלַי שָׂמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה הָיְתָה לּוֹ׃

Versio VUL. LAT.

2 Ego ingredior viam universæ terræ: confortare, & esto vir.
3 Et observa custodias Dñi Dei tui, ut ambules in viis ejus, ut custodias ceremonias ejus, & præcepta ejus, & judicia, & testimonia, sicut scriptũ est in lege Moysi: ut intelligas universa quæ facis, & quocunque
4 te verteris: Ut confirmet Dñs sermones suos, quos locut' est de me dicens; Si custodierint filii tui vias suas, & ambulaverint corã me in veritate, in omni corde suo, & in omni anima sua, non auferetur tibi
5 vir de solio Israel. Tu quoque nôsti quæ fecerit mihi Joab filius Sarviæ, quæ fecerit duobus principib' exercit' Israel, Abner filio Ner, & Amasæ filio Jether: quos occidit, et effudit sanguinẽ belli in pace, & posuit cruorẽ prælii in balteo suo, qui erat circa lumbos ejus, & in calceamento suo, q
6 erat in pedibus ej'. Facies ergò juxta sapientiã tuã, & non deduces canitiem ej' pacificè
7 ad inferos. Sed & filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam, eruntq; comedentes in mensa tua: occurrerunt enim mihi quando fugiebam à facie
8 Absalom fratris tui. Habes quoq; apud te Semei filiũ Gera filii Jemini de Bahurim, qui maledixit mihi maledictione pessimã, quando ibam ad castra: sed quia descendit mihi in occursum cùm transirem Jordanem, & juravi ei p Dominũ, dicens; Non te inter-
9 ficiam gladio: Tu noli pati eum esse innoxium. Vir autem sapiens es, ut scias quæ facies ei, deducésq; canos ejus cum
10 sanguine ad inferos. Dormivit igitur David cum patribus suis, & sepultus est in civitate
11 David. Dies autem quibus regnavit David sup Israel, quadraginta anni sunt: in Hebron regnavit septem annis: in Jerusalem, triginta tribus.
12 Salomon autem sedit super thronum David patris sui, & firmatum est regnum ejus ni-
13 mis. Et ingressus est Adonias filius Haggith ad Bethsabee matrem Salomonis. Quæ dixit ei, Pacificusne est ingressus tuus? Qui respondit, Pacifi-
14 cus. Addiditque, Sermo mihi est ad te. Cui ait, Loquere.
15 Et ille; Tu, inquit, nôsti, quia meũ erat regnũ, & me præposuerat omnis Israel sibi in regem: sed translatũ est regnũ, & factũ est fratris mei: à Dño enim constitutum est ei.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

2 Ἐγώ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς.
3 καὶ ἰσχύσεις, καὶ ἔσῃ εἰς ἄνδρα. Καὶ φυλάξεις (γ) φυλακὴν κυρίου θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ (δ) δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσέως· ἵνα (ε) συνήσῃς ἃ ποιήσεις κατὰ πάντα (ζ) ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι·
4 Ἵνα (η) στήσῃ κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν (θ) ἐλάλησε, λέγων, Ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοί σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιον μου ἐν ἀληθείᾳ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ (ι) αὐτῶν, λέγων, Οὐκ (κ) ἐξολοθρευθήσεταί σοι ἀνὴρ ἐπάνωθεν (λ) θρόνου Ἰσραήλ.
5 Καί γε σὺ ἔγνως (μ) ὅσα ἐποίησέ μοι Ἰωὰβ υἱὸς Σαρουίας, ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶν ἄρχουσι τῶν δυνάμεων Ἰσραήλ, τῷ Ἀβεννὴρ υἱῷ Νὴρ, καὶ τῷ (ν) Ἀμεσσαὶ υἱῷ Ἰεθὲρ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, καὶ ἔταξε τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῷον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὀσφύϊ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ (ξ) τῷ ἐν τῷ
6 ποδὶ αὐτοῦ. Καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου, καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ
7 ἐν εἰρήνῃ εἰς ᾅδου. Καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου· ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν (ο) τῷ με ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλὼμ τοῦ
8 ἀδελφοῦ σου. Καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ (π) Βαουρὶμ, καὶ αὐτὸς (ϛ) κατηράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς· καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς (σ) ἀπαντήν μου εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ ἐν κυρίῳ, λέγων, Εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ.
9 Καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσῃς αὐτὸν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἶ σὺ, καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν
10 πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾅδου. Καὶ ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ
11 ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, (τ) τεσσαράκοντα ἔτη· ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ (υ) τριάκοντα
12 τρία ἔτη. Καὶ (φ) Σαλωμὼν ἐκάθισεν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς (χ) αὐτοῦ, καὶ ἡτοι-
13 μάσθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. Καὶ εἰσῆλθεν Ἀδωνίας υἱὸς (ψ) Ἀγγὶθ πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμὼν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ. ἡ δὲ εἶπεν, Εἰρήνη ἡ εἴσοδός σου; καὶ
14 εἶπεν, (ω) Εἰρήνη. Λόγος μοι πρὸς σέ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Λάλησον. Καὶ εἶπεν αὐτῇ,
15 Σὺ οἶδας, ὅτι ἐμοὶ ἦν (α) βασιλεία, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλέα, καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία, καὶ (β) ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ κυρίου (γ) ἐγενήθη αὐτῷ.

MS. A. τὴν φυλακὴν (δ) δικαιώματα αὐτοῦ καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ τὰ γεγραμμένα (ε) ποιῇς (ζ) ὅσα ἐντέλλομαί σοι (η) στήσῃ (θ) ἐλάλησε περὶ ἐμοῦ, λέγων, (ι) αὐτῶν, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν, λέγων, (κ) ἐξολοθρευθήσεται (λ) τοῦ θρόνου (μ) ὅσα μοι ἐποίησεν (ν) Ἀμεσσαὶ (ξ) τῷ ἐν τῷ (ο) τῷ ἀποδιδράσκειν (π) Βαουρεὶμ, (ϛ) κατηράσατο (σ) ἀπάντησιν (τ) τεσσαράκοντα (υ) ἐβασίλευσεν τεσσαράκοντα καὶ τρία (φ) Σαλωμὼν (χ) αὐτοῦ ἐπὶ δώδεκα, καὶ (ψ) Ἀγγεὶθ (ω) Εἰρήνη. Καὶ εἶπεν, Λόγος (α) ἡ βασιλεία, (β) ἐγενήθη (γ) ἐγένετο

2 Ego quidem vado in via universæ terræ. Et confortaberis, & eris in virum:
3 Et custodies custodiam Domini Dei tui, ad ambulandum in viis ejus, custodiendo mandata ejus, & (b) justificationes, et judicia, quæ scripta sunt in lege Moysi: ut intelligas, quæ facies secundũ omnia quæcunque mandavero tibi:
4 ut stabiliat Dominus verbum suũ, quod locutus (c) est, dicens; Si custodierint filii tui viam suam ad ambulandum coram me in veritate, in toto corde (d) suo, dicens, Non exterminabitur tibi vir desuper throno Israel.
5 Et etiã tu nôsti, quæcunq; fecit mihi Joab filius Sarviæ, quæcunque fecit duobus principibus virtutũ Israel, Abenner filio Ner, & Amessai filio Jether: & interfecit eos, & (e) posuit sanguines belli in pace: & dedit sanguinem innocentem in zona sua, quæ in lumbo suo, & in calceamento
6 suo, quod in pede suo. Et facies secundum sapientiam tuam: & non deduces canitiem ejus in
7 pace ad infernum. Et filiis Berzelli Galaaditæ facies misericordiam: & erunt in comedentibus mensam tuam: quoniam sic appropinquãrunt mihi in fugiendo me à facie Abessalom fratris tui.
8 Et ecce tecum Semei filius Gera filius Jemini è Bahurim: & ipse maledixit me maledictione acerbiore die, quã ibam in castra. Et ipse descendit in occursum meum in Jordanem; & juravi ei in Domino, dicens; Si interficiam te
9 in gladio. Et non justificabis eum: quoniam vir sapiens es tu, & cognosces, quæ facies ei: & deduces canitiem ejus in san-
10 guine ad infernum. Et dormivit David cum patribus suis: & sepultus est in civitate Da-
11 vid. Et dies, quibus regnavit David super Israel, quadraginta anni: in Chebron regnavit septem annos; & in Hierusalem
12 triginta tres annos. Et Salomon sedit super thronum David patris sui: & paratum fuit regnũ
13 ejus valde. Et intravit Adonias filius Aggith ad Bersabee matrẽ Salomon, & adoravit eam. At illa dixit, Pax introitus tuus? Et
14 dixit, Pax. Verbum mihi ad te. Et dixit ei, Loquere. Et di-
15 xit ad eam, Tu nôsti, quia mihi erat regnum: & super me posuerat omnis Israel faciem suam in regem: & versum fuit regnũ: & factum est fratri meo: quoniam à Domino factum est ei.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

2 אנא אזיל באורח כל ארעא ותתקיף ותהא לגבר דחיל חטאין׃ ותטר ית מטרת מימרא
3 דיי אלהך למהך באורחן דתקנן קדמוהי למטר קימוהי פקודוהי ודינוהי וסהדותיה
כמא דכתיב באוריתא דמשה בדיל דתצלח ית כל דתעביד וית כל אתר דתתפני לתמן׃
4 בדיל די יקים יי ית פתגמוהי די מלל עלי למימר אם יטרון בנך ית ארחהון למהך קדמי
בקשוט בכל לבהון ובכל נפשהון למימר לא יפסוק לך גבר מעל כורסי מלכותא
5 דישראל׃ ואף את ידעת ית דעבד לי יואב בר צרויה דעבד לתרין רבני חילותא דישראל
לאבנר בר נר ולעמשא בר יתר וקטלנון בערמותיה ודמי די יתחשיב ליה דמיהון
עלוהי כדם חבירי קרבא ויתיב להון בכמנת שלמא ואשד דמהון באספניקי די בחרציה
6 ודש בטלריתא די ברגלוהי׃ ותעביד כחוכמתך ולא תחית סיבתיה בשלמא לשאול׃
7 ולבני ברזלי גלעדאה תעביד טיבו ויהון באכלי פתורך ארי אנון ספיקו צרכי במערקי
8 מן קדם אבשלום אחוך׃ והא עמך שמעי בר גרא בר משבט בנימן מעלמת והוא לטני
לטון מרירן ביומא דאזלית למחנים והוא נחת לקדמותי לירדנא וקיימית ליה במימרא
9 דיי למימר דלא אקטלנך בחרבא׃ וכען לא תזכניה ארי גבר חכים את ותדע ית דתעביד
10 ליה ותחית ית סיבתיה בקטלא לשאול׃ ושכיב דוד עם אבהתוהי ואתקבר בקרתא
11 דדוד׃ ויומיא די מלך דוד על ישראל ארבעין שנין בחברון מלך שבע שנין ובירושלם
12 מלך תלתין ותלת שנין׃ ושלמה יתיב על כורסי מלכותא דדוד אבוהי ואתקינת
13 מלכותיה לחדא׃ ואתא אדניה בר חגית לות בת שבע אמיה דשלמה ואמרת שלם מיתך
14 ואמר שלם׃ ואמר פתגם אית לי למללא עמך ואמרת מליל׃ ואמר את ידעת ארי דילי
15 הות מלכותא ועלי שואו כל ישראל אפיהון למהוי מלכא ואסתחרת מלכותא והות
לאחי ארי מן קדם יי הות ליה׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Ego vado in viam universæ terræ: roboreris et sis in virum timentẽ pec- 2
cata. Et custodias custodiã dicti Dñi Dei tui, ut ambules in viis quæ re- 3
ctæ sunt ante eum, ut custodias pacta ejus et præcepta ejus, et judicia ejus,
et testimonia ejus, sicut scriptũ est in Lege Moseh, ut prospera reddas omnia quæ feceris, et omnem locũ ad quem respexeris. Et ut firmet Dñs verbũ 4
suum q locutus est sup me, dicendo: Si custodierint filii tui viã suã, ambulando ante me in veritate, et in omni corde suo, & in omni anima sua, dicendo, Non abscindetur tibi vir de solio regni Israel. Etiã tu nôsti quæ fe- 5
cit mihi Joab fili' Saarujah, quæ fecit duob' magistris exercit' Israel, Abner filio Ner, et Ghamassa filio Jether, quos occidit in dolo suo et sanguine; qui existimavit sanguinẽ illorũ sup se sicut sanguinẽ percussorum belli: & respondit illis insidiis pacem, & effudit sanguinem illorum in cingulo quod erat in lumbis suis, & conculcavit talarib' quæ erãt in pedib' suis.
Et facies secundum sapientiam tuam, & non descendere facies senectutem 6
illius in pace in sepulchrum. Et filiis Barzelai Gilghadæi facies benigni- 7
tatem, & erunt inter convivas mensæ tuæ: quia illi sufficerunt necessitates
meas dum fugerem à facie Absalom fratris tui. Et ecce tecum est Simghi 8
filius Gera filius tribus Binjamin ex Ghalemeth, & ille maledixit mihi maledictionib' amaris die quo ibam in Mahhanaim: & ipse descendit in occursum meum ad Jardena, & juravi illi in dicto Dñi dicendo, Quia non
occidam te gladio. Et nunc non justificabis illum; nam vir sapiens es: 9
& cognosces id quod facies illi, & deduces senectutẽm ejus occisione in se-
pulchrum. Et dormivit David cum patribus suis, & sepult' est in urbe Da- 10
vid. Et dies quibus regnavit David super Israel, fuerunt quadraginta anni: 11
in Hhebron regnavit septem annis, & in Jerusalem regnavit triginta &
tribus annis. Et Selomoh sedit super solium regni David patris sui, & 12
confirmatum est regnum ejus valde. Et venit Adoniah filius Hhagith ad 13
Bathsebagh matrem ipsius Selomoh: & dixit [illa,] Estne pacificus adven-
tus tuus? & dixit, Pacificus. Et dixit, Verbum est mihi ad loquendum 14
tecum: & dixit, Loquere. Et dixit: Tu nôsti quòd meum erat regnum, 15
& super me posuerant omnis Israel faciem suam, ut essem rex: sed conversum est regnum, & fuit fratri meo, quia à Domino datum est illi.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * ܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܐܬܚܝܠ ܘܗܘܝ ܓܒܪܐ. * ܘܛܪ ܢܛܘܪܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.
3 ܘܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܗ. ܘܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܘܩܝܡܘܗܝ. ܘܕܝܢܘܗܝ ܘܣܗܕܘܬܗ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ
ܒܢܡܘܣܗ ܕܡܘܫܐ. ܕܬܨܠܚ ܒܟܠ ܕܬܥܒܕ. ܘܠܐܝܟܐ ܕܬܬܦܢܐ ܬܛܘܒ. * ܕܢܩܝܡ ܡܪܝܐ 4
ܡܠܬܗ ܕܡܠܠ ܥܠܝ. ܘܐܡܪ ܠܝ. ܐܢ ܢܛܪܘܢ ܒܢܝܟ ܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܠܡܗܠܟܘ ܩܕܡܝ
ܒܫܪܝܪܐ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܗܘܢ ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܗܘܢ. ܐܡܪ. ܠܐ ܢܬܓܙܪ ܠܟ ܓܒܪܐ
ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܬܘܒ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܠܝ ܝܘܐܒ ܒܪ ܨܪܘܝܐ. 5
ܘܡܕܡ ܕܥܒܕ ܠܬܪܝܢ ܪܝܫܝ ܚܝܠܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܐܒܢܝܪ ܒܪ ܢܪ. ܘܠܥܡܣܐ ܒܪ ܝܬܪ.
ܕܩܛܠ ܐܢܘܢ. ܘܚܫܒ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܒܩܪܒܐ. ܘܐܫܕ ܕܡܗܘܢ. ܒܣܝܦܐ ܕܚܨܘܗܝ. ܘܕܫ ܒܡܣܐܢܘܗܝ
6 ܕܪܓܠܘܗܝ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܐܝܟ ܚܟܡܬܟ. ܘܠܐ ܬܚܬ ܣܝܒܘܬܗ ܒܫܠܡܐ ܠܫܝܘܠ. * ܘܠܒܢܝ
7 ܒܪܙܠܝ ܓܠܥܕܝܐ. ܥܒܕ ܛܝܒܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ ܥܡ ܐܟܠܝ ܦܬܘܪܟ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ
ܫܡܫܘܢܝ ܒܟܠܡܕܡ. ܟܕ ܥܪܩܬ ܡܢ ܩܕܡ ܐܒܫܠܘܡ ܐܚܘܟ. * ܘܗܐ ܐܝܬ ܥܡܟ ܫܡܥܝ ܒܪ ܓܪܐ 8
ܒܪ ܝܡܝܢܐ. ܕܡܢ ܒܝܬ ܚܘܪܝܡ. ܘܗܘ ܨܚܢܝ ܨܘܚܝܬܐ ܡܪܝܪܬܐ. ܒܝܘܡܐ ܕܐܙܠܬ ܠܡܚܢܝܡ.
ܘܗܘ ܢܚܬ ܠܐܘܪܥܝ ܠܝܘܪܕܢܢ. ܘܝܡܝܬ ܠܗ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܐܡܪܬ
ܠܗ. ܕܠܐ ܐܩܛܠܟ ܒܣܝܦܐ. * ܘܗܫܐ ܠܐ ܬܙܟܝܘܗܝ ܠܚܛܝܐ. ܐܝܟ ܚܟܝܡܐ. ܘܝܕܥ ܡܕܡ ܕܬܥܒܕ 9
ܠܗ. ܘܐܚܬ ܣܝܒܘܬܗ ܒܕܡܐ ܠܫܝܘܠ. * ܘܫܟܒ ܕܘܝܕ 10
ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ. ܘܐܬܩܒܪ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ. * ܘܝܘܡܬܐ ܕܡܠܟ ܕܘܝܕ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܪܒܥܝܢ 11
ܫܢܝܢ. ܒܚܒܪܘܢ ܡܠܟ ܫܒܥ ܫܢܝܢ. ܘܒܐܘܪܫܠܡ ܡܠܟ ܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ.
* ܘܝܬܒ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. ܘܐܫܬܪܪܬ ܡܠܟܘܬܗ ܛܒ. * ܘܐܬܐ ܐܕܘܢܝܐ ܒܪ 12 13
ܚܓܝܬ ܠܘܬ ܒܬܫܒܥ ܐܡܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܫܠܡ ܡܐܬܝܬܟ. ܘܐܡܪ ܫܠܡ. * ܘܐܡܪ 14
ܠܗ. ܡܠܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܕܐܡܪ ܠܟܝ. ܐܡܪܐ ܠܗ. ܐܡܪ. * ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬܝ ܝܕܥܐ ܐܢܬܝ. ܕܠܝ 15
ܗܘܬ ܗܘܬ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܥܠܝ ܣܡܘ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܐܦܝܗܘܢ. ܕܐܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ.
ܘܐܬܗܦܟܬ ܡܠܟܘܬܐ ܡܢܝ. ܘܗܘܬ ܠܐܚܝ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܠܗ.

Ego aggressurus sum viam totius terræ, forti- 2
sis ac virilis animo. Et observa observationes 3
Domini Dei tui, & ambula in viis ejus, & cu-
stodi statuta & præcepta ipsius, & judicia ac
testimonia ejus, quemadmodū scriptum est in
lege Mosis, ut prosper sis in omnibus quæ ges-
seris, & quocunque perrexeris sis beatus: Ut 4
ratos habeat Dominus sermones suos quos de
me dixit; Si custodierint filii tui vias suas, co-
ram me integrè ambulando, ex toto corde suo
totaque anima suâ; non deficiet inquit, tibi
vir sedens super solium Israelis. Cæterùm tu 5
nôsti quid fecerit mihi Joab filius Sarviæ, quid-
ve fecerit duobus principibus militiæ Israelis,
Abnero filio Ner, & Amasæ Jatharis filio,
quos interfecit, reputans eos quasi essent in
prælio, & sanguine eorum gladio suo lumbis
appenso fuso calcavit calceis pedū suorum.
Fac illi pro sapientia tua, & ne patiaris de- 6
scendere senectutem ejus pacificè in inferos.
Erga filios autem Barzalı Gelaaditis, benefici- 7
um exerce, sintque de comedentibus mensam
tuam; quoniā ipsi administrarunt mihi omnia,
quando fugi à conspectu Abisalomis fratris
tui. Ecce præterea tecum habes Semei filium 8
Geræ, de Benjamin, ex Beth-horimitis acerbis
prosecutus est me conviciis, quâ die proficisce-
bar in Mahanaim: cùm descendisset in oc-
cursum meum ad Jordanem, juravi ei per Do-
minum Deum, & dixi illi; Ego non occidā te
gladio. Verùm ne insontem patiaris hominē: 9
tu sapiens es, scito quid sis illi facturus; stulti-
tias ejus in ipsius caput refunde, & demitte
senectutē ejus cum sanguine in foveam. Post- 10
ea occubuit David cum patribus suis, & se-
pultus est in civitate Davidis. Porrò dies qui- 11
bus regnavit David super Israelem, fuerunt
anni quadraginta: Hebrone regnavit septem
annos, Jerosolimis autem regnavit triginta
tres annos. Sedit ergò Salomon super soliū 12
Davidis patris sui, & confirmatum est regnū
ipsius valdè. Venit autem Adonia filius He- 13
giath ad Bath-sebaa matrem Salomonis: ad
quem dixit illa, Pacificusne est adventus tu-
us? Respondit ille, Pacificus. Tum dixit ad 14
eam; Verbum habeo tibi dicendum; Ait il-
li, Dic. Qui dixit ad eam, Tu nôsti quòd 15
mihi debebatur regnum, & super me posue-
rant omnes Israelitæ vultus suos, ut essem rex
eorum; sed translatum est à me regnum, ob-
venitque fratri meo, quoniam à Domino de-
volutum est ad eum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * انا منصرف في طريق اهل الارض كلهم. فتقوي وكن رجلا * واحفظ شرايع الله ربك. واسلك في
3 طريقه. واحفظ عهوده ووصاياه واحكامه وشهاداته. كما هو مكتوب في سفر موسى النبي لتفلح في
كل ما تعمل. وتنجح حيث ما توجهت * لان الرب مثبت قوله الذي قال لي. انه ان حفظ بنوك 4
طرقي. وسلكوا امامي بالقسط والحق من كل قلوبهم وانفسهم. لا يعدم رجل منهم يجلس على
منبر بني اسرائيل * وقد عرفت ما صنع بي يواب بن صوريا. وما صنع بعظماء اجناد بني اسرائيل. 5
ابنير بن نير. وعمسا بن يانار. انه قتلهما وحسب قتلهما كمثل من يقتل في الحرب. وسفك دماهم
بسيفه وداسه بخفه * فاصنع به كحكمتك. ولا تدعه ينزل الى القبر بسلام * واما بنو برزلاي 6 7
الجلعداني فاصنع بهم معروفا. وصيرهم من ندماك. لانهم جاوني واقاموا لي بجميع الاشياء
حين هربت من ابشالوم اخيك * ومعك شمعي بن جاري. من قبيلة بنيامين. من بيت حوريم. 8
هو الذي سبني واقذفني بالقبيح وباسر ما يكون من القذف. ولما انطلقت الى محنيم فهو نزل
الي. واستقبلني حيث جزت نهر الاردن. وحلفت له بالله اني لا اقتلك بسيف في ذلك اليوم * فلا 9
تعفوا عنه. فانك رجل حكيم. وانظر كيف تصنع به. ورد كيده في نحره. وانزل كيده الى
القبر ملوثا بدمه * وتوفي داود. وصار الى ابائه. ودفن في قريته * وكان عدد السنين الذي 10
11 ملك فيها على بني اسرائيل اربعين سنة. ملك منها بحبران سبعة سنين. وفي اورسليم ثلثة وثلثين
سنة * وجلس سليمن في موضع ابيه. وثبت ملكه. واستقامت الاشياء * فجاء ادونيا بن حجيث 12 13
الى بتسبع ام سليمن. فقالت له. السلام جئت. قال بنعم السلام * فقال لها. احب ان اقول لك شيئا. 14
قالت. قل * قال لها. قد تعلمين ان الملك كان لي. والي مد جميع بني اسرائيل اعينهم لاصير 15
ملكا. فخلع الملك مني وصار الى اخي. وذلك لان الرب احب ذلك.

Ego abiturus sum per viā omnium terri- 2
colarū: quapropter fortis esto atq; virilis,
Serva leges Dei Domini tui, ambula in via 3
ej[us]*, & observa fœdera ejus, præcepta, &*
judicia, atq; testimonia ipsi[us], *quemadmodū*
scriptum est in libro Mosis prophetæ, ut
prosper sis in omnibus quæ feceris, et quo-
cunq; te verteris, feliciter habeas. Nam 4
Dominus confirmabit sermonē suū quem
dixit mihi quòd si servaverint filii tui vi-
as meas, & ambulaverint corā me in æ-
quitate et veritate, totis cordibus animis-
que suis; non deerit aliquis ex eis qui sede-
at super solium filiorū Israelis. Ad hæc 5
jam nôsti quid fecerit mihi Joab filius
Sarvia, & quid fecerit principibus exerci-
tuū filiorū Israel, Abnero filio Ner, & A-
masæ Jatharis filiis: eum occidit utrun-
que, & reputavit necem eorū velut ejus
qui trucidatur in bello, sanguinem eorum
gladio suo effudit, eosq; sub pede calcavit.
Age cum eo secundū prudentiā tuam, 6
& ne permittas eum descendere in sepul-
chrum cum pace. At verò in filios Zellai 7
Galaaditis utere benevolentiâ, & fac eos
e convivis tuis; quoniā ipsi obsecuti sunt
mihi, & suppeditârunt mihi omnia, cùm
fugi Absalomem fratrem tuum. Deinde 8
tecum est Semei filius Gera, de familia
Benjamin, ex Beth-horim; is est qui conví-
tiatus est mihi, & turpioribus atq; atro-
cioribus quàm dici possit injuriis me im-
petivit: & licet cùm profectus essem ad
Mahanaim, ipse ad me descendisset, mihiq;
fluvium Jordanem trajicienti obvius fuisset,
eique per Deum jurâssem dicens, Non oc-
cidam te gladio eâ die; Attamen ne par- 9
casis. Et quandoquidem vir prudens es,
vide quomodo agendū tibi sit cū eo, ut re-
torqueas malignitatē ej[us] *in jugulū ipsi*[us],
et malitiam ejus proprio sanguine colora-
tam in sepulchrum detrudas. Deinde mor- 10
tuus est David, abiitq; ad patres suos, &
sepultus est in civitate sua. Numerus au- 11
tem annorū quibus regnavit super filios
Israel fuit annorū quadraginta, è quibus
regnavit in Hebron septē annis, & in Je-
rusalē triginta tribus annis. Cùm itaq; se- 12
disset Salomon loco patris sui, confirmatū
esset regnū ejus, & res rectè se haberent;
Venit Adonia filius Haggith ad Bathse- 13
baa matrē Salomonis: quæ dixit ad eum,
Pax tibi, Venisti? Respondit, pax tibi. Tum 14
dixit ad eā, Vellē aliquid tibi dicere. At
illa, Dic. Dixit ad eā, Jā nôsti quòd re- 15
gnū ad me pertinebat, & in me converte-
rent omnes Israelitæ oculos suos ut rex
essē, attamē ablatū est à me regnū, et de-
volutū ad fratrē meum: atq; id quidem,
quia Dominus hoc voluit.

מלכים א׳: ב

16 ועתה שאלה אחת אנכי שאל מאתך אל־תשבי את־פני ותאמר אליו דבר:
17 ויאמר אמרי־נא לשלמה המלך כי לא־ישיב את־פניך ויתן־לי את־אבישג השונמית לאשה:
18 ותאמר בת־שבע טוב אנכי אדבר עליך אל־המלך:
19 ותבא בת־שבע אל־המלך שלמה לדבר־לו על־אדניהו ויקם המלך לקראתה וישתחו לה וישב על־כסאו וישם כסא לאם המלך ותשב לימינו:
20 ותאמר שאלה אחת קטנה אנכי שאלת מאתך אל־תשב את־פני ויאמר־לה המלך שאלי אמי כי לא־אשיב את־פניך:
21 ותאמר יתן את־אבישג השנמית לאדניהו אחיך לאשה:
22 ויען המלך שלמה ויאמר לאמו ולמה את שאלת את־אבישג השנמית לאדניהו ושאלי־לו את־המלוכה כי הוא אחי הגדול ממני ולו ולאביתר הכהן וליואב בן־צרויה:
23 וישבע המלך שלמה ביהוה לאמר כה יעשה־לי אלהים וכה יוסיף כי בנפשו דבר אדניהו את־הדבר הזה:
24 ועתה חי־יהוה אשר הכינני ויושיבני על־כסא דוד אבי ואשר עשה־לי בית כאשר דבר כי היום יומת אדניהו:
25 וישלח המלך שלמה ביד בניהו בן־יהוידע ויפגע־בו וימת:
26 ולאביתר הכהן אמר המלך ענתת לך על־שדיך כי איש מות אתה וביום הזה לא אמיתך כי־נשאת את־ארון אדני יהוה לפני דוד אבי וכי התענית בכל אשר־התענה אבי:
27 ויגרש שלמה את־אביתר מהיות כהן ליהוה למלא את־דבר יהוה אשר דבר על־בית עלי בשלה:
28 והשמעה באה עד־יואב כי יואב נטה אחרי אדניה ואחרי אבשלום לא נטה וינס יואב אל־אהל יהוה ויחזק בקרנות המזבח:
29 ויגד למלך שלמה כי נס יואב אל־אהל יהוה והנה אצל המזבח וישלח שלמה את־בניהו בן־יהוידע לאמר לך פגע־בו:

Versio VULG. LAT.

16 Nunc ergò petitionem unam precor à te, ne confundas faciẽ meam. Quæ dixit ad eum; Lo-
17 quere. Et ille ait, Precor ut di-
cas Salomoni regi (neque enim negare tibi quidquã poteſt) ut det mihi Abiſag Sunamitidem
18 uxorem. Et ait Bethſabee, Be-
19 nè: ego loquar pro te regi. Venit ergò Bethſabee ad regẽ Salomonem, ut loqueretur ei pro Adonia: & ſurrexit rex in occurſum ejus, adoravitque eam, & ſedit ſuper thronum ſuum: poſitúſq; eſt thronus matri regis, quæ ſedit ad dexterã ejus.
20 Dixitque ei; Petitionem unam parvulam ego deprecor à te, ne confundas faciem meam. Et dixit ei rex, Pete, mater mea: neque enim fas eſt ut avertam
21 faciem tuam. Quæ ait, Detur Abiſag Sunamitis Adoniæ fra-
22 tri tuo uxor. Reſponditque rex Salomon, & dixit matri ſuæ; Quarè poſtulas Abiſag Sunamitidem Adoniæ? poſtula ei & regnum: ipſe eſt enim frater meus major me, & habet Abiathar ſacerdotem, & Joab filiũ
23 Sarviæ. Juravit itaque rex Salomon per Dominum, dicens; Hæc faciat mihi Deus, & hæc addat, quia contra animam ſuã locut⁹ eſt Adonias verbũ hoc.
24 Et nunc vivit Dominus, qui firmavit me, & collocavit me ſuper ſolium David patris mei, & qui fecit mihi domum, ſicut locutus eſt, quia hodie occi-
25 detur Adonias. Miſitque rex Salomon per manum Banaiæ filii Joiadæ, qui interfecit eum,
26 et mortuus eſt. Abiathar quoque ſacerdoti dixit rex; Vade in Anathoth ad agrum tuum, equidem vir mortis es: ſed hodiè te non interficiam, quia portaſti arcam Dñi Dei coram David patre meo, & ſuſtinuiſti laborem in omnibus, in quib⁹
27 laboravit pater meus. Ejecit ergo Salomon Abiathar, ut non eſſet ſacerdos Domini, ut impleretur ſermo Domini, quem locutus eſt ſuper domum Heli
28 in Silo. Venit autem nunci⁹ ad Joab, quòd Joab declinaſſet poſt Adoniam, & poſt Salomonem non declinaſſet: fugit ergò Joab in tabernaculũ Dñi, & appre-
29 hendit cornu altaris. Nuntiatúmque eſt regi Salomoni, quòd fugiſſet Joab in tabernaculum Domini, & eſſet juxta altare: miſitque Salomon Banajam filium Joiadæ, dicens, Vade, interfice eum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

16 Καὶ νῦν αἴτησιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβεὲ, Λάλει.
17 Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰπὸν δὴ πρὸς Σαλωμὼν τὸν βασιλέα, ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσει μοι τὴν Ἀβισὰγ τὴν Σωμανῖτιν εἰς γυναῖκα.
18 Καὶ εἶπεν Βηρσαβεὲ, Καλῶς· ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ.
19 Καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν λαλῆσαι αὐτῷ περὶ Ἀδωνίου. καὶ ἐξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντὴν αὐτῇ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὴν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου· καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ.
20 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Αἴτησιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν μου. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, Αἴτησαι μῆτερ ἐμὴ, καὶ οὐκ ἀποστρέψω σε.
21 Καὶ εἶπε, Δοθήτω δὴ Ἀβισὰγ ἡ Σωμανῖτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα.
22 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ, Καὶ ἵνα τί σὺ ᾔτησαι τὴν Ἀβισὰγ τῷ Ἀδωνίᾳ; καὶ αἴτησαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμέ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ αὐτῷ Ἰωὰβ ὁ υἱὸς Σαρουΐας ὁ ἀρχιστράτηγος ἑταῖρος.
23 Καὶ ὤμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κατὰ τοῦ Κυρίου, λέγων, Τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Ἀδωνίας τὸν λόγον τοῦτον.
24 Καὶ νῦν ζῇ Κύριος ὃς ἡτοίμασέ με, καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον, καθὼς ἐλάλησε Κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Ἀδωνίας.
25 Καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ Ἰωδαὲ, καὶ ἀνεῖλεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
26 Καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Ἀπότρεχε σὺ εἰς Ἀναθὼθ εἰς ἀγρόν σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἦρας τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου.
27 Καὶ ἐξέβαλε Σαλωμὼν τὸν Ἀβιάθαρ τοῦ μὴ εἶναι ἱερέα τοῦ Κυρίου, πληρωθῆναι τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἠλὶ ἐν Σηλώμ.
28 Καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθεν ἕως Ἰωὰβ τοῦ υἱοῦ Σαρουΐας, ὅτι Ἰωὰβ ἦν κεκλικὼς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω Σαλωμὼν οὐκ ἔκλινε. καὶ ἔφυγεν Ἰωὰβ εἰς τὸ σκήνωμα τοῦ Κυρίου, καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.
29 Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν λέγοντες, Ὅτι ἔφυγεν Ἰωὰβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωὰβ, λέγων, Τί γέγονέ σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ἰωὰβ, Ὅτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς Κύριον. καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαὲ, λέγων, Πορεύου καὶ ἄνελε αὐτὸν, καὶ θάψον αὐτόν.

MS. A. [illegible]

16 Et nunc petitionẽ unã ego peto à te, ne avertas faciem tuam. Et
17 dixit ei Berſabee; Loquere: Et dixit ad eam, Dic nunc ad Salomon regem; quia non avertet faciem ſuam à te, & dabit mihi Abiſag Somanitem in uxorem. Et di-
18 xit Berſabee, Rectè. Ego loquar
19 pro te regi. Et intravit Berſabee ad regem Salomon ad loquendũ ei pro Adonia. Et exurrexit rex in obviam ei, & oſculatus eſt eã: & ſedit ſuper thronũ: & poſitus eſt thronus matri regis, & ſedit à
20 dextris ejus. Et dixit ei, Petitionẽ unam parvam ego peto à te, ne avertas faciem meam. Et dixit ei rex; Pete mater mea, & non a-
21 vertam te. Et dixit; Detur, quæſo, Abiſag Somanites Adoniæ fra-
22 tri tuo in uxorem. Et reſpondit rex Salomon, & dixit matri ſuæ, Et ut quid tu petiiſti Abiſag Adoniæ? Et pete ei regnum, quoniam hic frater meus magnus ſuper me: & ei Abiathar ſacerdos, & ei Joab filius Sarviæ princeps mi-
23 litiæ amicus. Et juravit rex Salomon per Dominum, dicens; Hæc verò faciat mihi Deus, & hæc adjiciat; quoniam contra animã ſuam locutus eſt Adonias verbũ
24 hoc. Et nunc vivit Dominus, qui paravit me, & poſuit me ſuper thronum David patris mei, & ipſe fecit mihi domum, ſicut locutus eſt Dominus; quia hodie oc-
25 cidetur Adonias. Et miſit rex Salomon in manu Banææ filii Jodae, & ſuſtulit illum, & mortuus eſt
26 Adonias in die illa. Et Abiathar ſacerdoti dixit rex, Recurre tu in Anathoth in agrũ tuum, quoniã vir mortis es tu in die hac, & nõ interficiam te; quia portaſti arcam teſtamenti Domini coram patre meo: & quia afflictus fuiſti in omnibus, in quibus afflictus eſt
27 pater meus. Et ejecit Salomon Abiathar, ne eſſet ſacerdos Domini, ad implendum verbum Domini, quod locutus eſt ſuper domum
28 Heli in Selom. Et rumor venit uſque ad Joab filiũ Sarviæ: quoniã Joab fuerat inclinans poſt Adoniam: & poſt Salomon non inclinaverat. Et fugit Joab in tabernaculum Domini, & tenuit
29 cornua altaris. Et nunciatum eſt Salomon, dicentes; Quia fugit Joab in tabernaculum Domini, & ecce tenet cornua altaris. Et miſit Salomon rex ad Joab, dicens; Quid factum eſt tibi, quia fugiſti ad altare? Et dixit Joab, Quoniam timui à facie tua, & fugi ad Dominum. Et miſit Salomon rex (g) Banæam filiũ Jodae, dicens; Vade, & tolle eũ, & ſepeli eum.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

16 וכען שאלא חדא אנא שאיל מניך לא תתיבין ית אפי ואמרת ליה מלל: ואמר אמרי כען
17 לשלמה מלכא ארי לא יתיב ית אפיך ויתן לי ית אבישג דמן שונם לאתו: ואמרת בת 18
19 שבע טב אנא אמליל עלך קדם מלכא: ואתת בת שבע לקדם מלכא שלמה למללא
עמיה על אדניה וקם מלכא לקדמותה וסגיד לה ויתיב על כורסיה ושוי כורסא לאמא
20 דמלכא ויתיבת לימיניה: ואמרת שאלה חדא זעירא אנא שאלא מנך לא תתיב ית
21 אפי ואמר לה מלכא שאלי אמי ארי לא אתיב ית אפיך: ואמרת יתיהב ית אבישג
22 דמן שונם לאדניה אחוך לאתו: ואתיב מלכא שלמה ואמר לאמיה ולמא את שאלא
ית אבישג דמן שונם לאדניה ושאלי ליה ית מלכותא ארי הוא אחי קשיש מני הלא
23 בעצה הוו הוא ואביתר כהנא ויואב בר צרויה: וקים מלכא שלמה במימרא דיי למימר
כדין יעביד לי אלהים וכדין יוסיף ארי בנפשיה מליל אדניה ית פתגמא הדין:
24 וכען קים הוא יי דאתקנני ואותבני על כורסי מלכותא דדוד אבא ודעבד לי מלכו כמא
25 דמליל ארי יומא דין יתקטל אדניה: ושלח מלכא שלמה ביד בניה בר יהוידע ושליט
26 ביה וקטליה: ולאביתר כהנא אמר מלכא לענתות איזיל לך לקרויך ארי גבר חיב קטול
את וביומא הדין לא אקטלנך ארי נטלת ית ארונא דיי אלהים קדם דוד אבא וארי
27 אתעניתא בכל די אתעני אבא: ותריך שלמה ית אביתר מלמהוי כהן משמש קדם יי
28 לקימא ית פתגמא דיי די מליל על בית עלי בשילה: ובשורתא מטת עד יואב ארי יואב
אתפני בתר אדניה ובתר אבשלום לא אתפני ואפך יואב למשכנא דיי ואתקיף בקרנת
29 מדבחא: ואתחוא למלכא שלמה ארי אפך יואב למשכנא דיי והא בסטר מדבחא ושלח
שלמה ית בניה בר יהוידע למימר איזיל שלוט ביה:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et nunc petitionem unã ego peto à te, & non reverti facias faciẽ meam: 16
& dixit ei, Loquere. Et dixit: Dic quæſo Selomoh regi (quia non re- 17
verti faciet faciem tuam) ut det mihi Abiſag, quæ eſt ex Sunem, in uxorẽ.
Et dixit Bathſebagh; Bene: ego loquar pro te ante regem. Et venit 18
Bathſebagh ante regem Selomoh, ut loqueretur cum illo pro Adoniah: 19
& ſurrexit rex in occurſum ejus, & adoravit eam, & ſedit ſuper ſolium
ſuum: & poſuit ſolium matri regis, & ſedit ad dexteram illius. Et dixit: 20
Petitionẽ unam parvam ego peto à te, ne reverti facias faciem meam: &
dixit ei rex: Pete mater mea, quia non reverti faciam faciẽ tuã. Et dixit: 21
Detur Abiſag, quæ eſt ex Sunem, Adoniah fratri tuo in uxorem. Et re- 22
ſpondit rex Selomoh, & dixit matri ſuæ: Et ut quid petis Abiſag, quæ eſt
ex Sunem, Adoniah? pete illi regnum, quia ille eſt frater meus ſenior me:
nonne in conſilio fuerunt ille, & Abiathar ſacerdos, & Joab filius Szaru-
jah? Et juravit rex Selomoh in dicto Domini, dicendo: Sic faciat mihi 23
Dominus & ſic addat, quòd contra animã ſuã locutus eſt Adoniah verbũ
illud. Et nunc permanet ipſe Dominus qui confirmavit me, & ſedere fecit 24
me ſuper ſolium regni David patris mei, & qui firmavit mihi regnũ ſicut
locutus fuerat: quòd hodie occidetur Adoniah. Et miſit rex Selomoh 25
per manum Benajah filii Jehojadagh, & exercuit poteſtatem in illum, &
occidit illum. Et Abiathar ſacerdoti dixit rex: Ad Ghanathoth ito tibi in 26
domos tuas, quia vir obnoxius occiſioni tu es: ſed hodie non occidam
te, quia tuliſti arcam Domini Dei ante David patrem meum; & quia af-
flictus fuiſti in omnibus quibus afflictus fuit pater meus. Et repudiavit 27
Selomoh Abiathar ne eſſet ſacerdos miniſtrans ante Dominum, ut con-
firmaret verbum Domini quod locutus fuerat ſuper domum Gheli in
Siloh. Et fama pervenit uſque ad Joab (quia Joab declinaverat poſt Ado- 28
niah, & poſt Abſalom non declinaverat) & fugit Joab ad tabernaculum
Domini, & apprehendit cornua altaris. Et nunciatum eſt regi Selomoh, 29
quòd fugit Joab ad tabernaculũ Dñi, & ecce eſt apud altare: & miſit Se-
lomoh Benajah filiũ Jehojadagh dicendo: Vade, exerce poteſtatẽ in illũ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܗܫܐ ܫܐܠܬܐ ܚܕܐ ܫܐܠ ܐܢܐ ܡܢܟ: ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܡܪܝ. * ܐܡܪܐ ܠܗ. 16 17
ܐܡܪ ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ. ܕܠܐ ܢܗܦܘܟ ܐܦܝ. ܘܢܬܠ ܠܝ ܠܐܒܝܫܓ ܫܝܠܘܡܝܬܐ. ܐܢܬܬܐ.
* ܘܐܡܪܐ ܒܬ ܫܒܥ. ܫܦܝܪ. ܐܢܐ ܐܡܠܠ ܥܠܝܟܝ ܠܡܠܟܐ. * ܘܥܠܬ ܒܬ ܫܒܥ ܠܘܬ ܡܠܟܐ 18 19
ܫܠܝܡܘܢ. ܕܬܐܡܪ ܠܗ ܥܠ ܐܕܘܢܝܐ. ܘܩܡ ܡܠܟܐ ܠܐܘܪܥܗ. ܘܣܓܕ ܠܗ. ܘܝܬܒ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܗ. ܘܣܡܘ ܟܘܪܣܝܐ ܠܐܡܗ ܕܡܠܟܐ. ܘܝܬܒܬ ܠܝܡܝܢܗ. * ܘܐܡܪܬ. ܫܐܠܬܐ 20
ܚܕܐ ܙܥܘܪܬܐ ܫܐܠܐ ܐܢܐ ܡܢܟ. ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ. ܫܐܠܝ ܐܡܝ ܡܛܠ
ܕܠܐ ܡܗܦܟ ܐܢܐ ܐܦܝܟܝ. * ܘܐܡܪܐ. ܢܬܝܗܒ ܐܒܝܫܓ ܫܝܠܘܡܝܬܐ ܠܐܕܘܢܝܐ ܐܚܘܟ. ܐܢܬܬܐ. 21
* ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܐܡܗ. ܠܡܢܐ ܫܐܠܐ ܐܢܬܝ ܐܒܝܫܓ ܫܝܠܘܡܝܬܐ ܠܐܕܘܢܝܐ. 22
ܐܦ ܫܐܠܝ ܠܗ. ܡܠܟܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܐܚܝ ܪܒܐ ܡܢܝ. ܘܠܗ ܐܒܝܬܪ ܟܗܢܐ. ܘܝܘܐܒ
ܒܪ ܨܪܘܝܐ. * ܘܝܡܐ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܠܝ ܐܠܗܐ. ܘܗܟܢܐ 23
ܢܘܣܦ ܠܝ. ܐܢ ܠܐ ܒܢܦܫܗ ܡܠܠ ܐܕܘܢܝܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. * ܘܗܫܐ. ܚܝ ܗܘ ܡܪܝܐ. 24
ܕܐܬܩܢܢܝ ܘܐܘܬܒܢܝ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܥܒܕ ܠܝ ܒܝܬܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ. ܐܠܐ ܝܘܡܢܐ
ܢܬܩܛܠ ܐܕܘܢܝܐ. * ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܦܓܥ ܒܗ ܘܩܛܠܗ. 25
* ܘܠܐܒܝܬܪ ܟܗܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܡܠܟܐ. ܠܥܢܬܘܬ ܙܠ ܠܟ. ܠܚܩܠܟ. ܡܛܠ ܕܓܒܪܐ ܐܢܬ 26
ܒܪ ܡܘܬܐ. ܘܝܘܡܢܐ. ܠܐ ܐܩܛܠܟ. ܡܛܠ ܕܫܩܠܬ ܐܪܘܢܗ ܕܡܪܝܐ ܩܕܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ.
ܘܐܬܛܪܦܬ ܒܟܠ ܕܐܬܛܪܦ ܒܗ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. * ܘܐܦܩܗ ܫܠܝܡܘܢ ܠܐܒܝܬܪ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܟܗܢܐ 27
ܠܡܪܝܐ. ܕܢܫܬܡܠܐ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ ܕܡܠܠ ܥܠ ܒܝܬ ܥܠܝ ܒܫܝܠܘ. * ܘܫܡܥܐ ܡܠܬܐ 28
ܠܝܘܐܒ. ܕܐܬܩܛܠ ܐܕܘܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܝܘܐܒ ܗܘܐ ܨܠܐ ܒܬܪ ܐܕܘܢܝܐ. ܘܒܬܪ ܫܠܝܡܘܢ ܠܐ ܨܠܐ.
ܘܥܪܩ ܝܘܐܒ ܠܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܚܕ ܒܩܪܢܬܗ ܕܡܕܒܚܐ. * ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܡܠܟܐ 29
ܫܠܝܡܘܢ. ܕܥܪܩ ܝܘܐܒ ܠܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܚܕ ܒܩܪܢܬܗ ܕܡܕܒܚܐ. ܘܫܕܪ
ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܙܠ ܦܓܘܥ ܒܗ.

Nunc autem petitionem unam à te peto, ne 16
avertas faciem meam. Ait illi, Dicas. Ait 17
ad eam, Dic regi Salomoni ne repellat faci-
em meam, detque mihi Abisag Silumitidem
uxorem. Dixit Bath-sebaa, Bene, ego allo- 18
quar pro te regem. Ingressa itaque Bath- 19
sebaa ad regem Salomonem ut alloqueretur
eum pro Adonia, surrexit rex in occursum e-
jus, & adoravit eam, tum consedit in solio
suo; obtulerunt etiam solium matri regis,
seditque à dextera ipsius. Et ait; Petitio- 20
nem unam parvam à te peto, ne repellas fa-
ciem meam. Dixit ad eam rex, Pete mater
mea, neque enim repellam faciem tuam.
Quæ dixit, Detur Abisag Silumitis Adoniæ 21
fratri tuo in uxorem. Respondit rex Salo- 22
mon, dixitque matri suæ; Quare petiisti Abi-
sag Silumitidem pro Adonia? imò pete pro
eo regnum; quandoquidem ipse est frater me-
us natu major me, habetque pro se Abitha-
rem sacerdotem & Joabum filium Sarvæ.
Juravit rex Salomon per Dominum, & ait, 23
Sic faciat mihi Deus, & sic addat mihi, nisi
contra vitam suam loquutus est Adonia ver-
bum istud. Nunc ergo vivit Dominus qui 24
stabilivit me & collocavit me super solium
Davidis patris mei, fecitque mihi domum
prout dixerat, nisi hodie interficietur Adonia.
Misitque rex Salomon Benajam Jojadæ fili- 25
um, qui irruens in eum interfecit illum. Ab- 26
thari verò sacerdoti dixit rex, In Anathoth
te recipe ad agrum tuum, quoniam homo es
morte dignus: hodie tamen non interficiam
te, eo quod portaveris arcam Domini coram
Davide patre meo, & probris affectus sis in o-
mni loco in quo probris fuit affectus David pater
meus. Ejecitque Salomon Abitharem, ne el- 27
set sacerdos Domini: ut compleretur sermo
Domini quem locutus fuerat de familia Eli in
Silo. Cùmque fama pervenisset ad Joabum 28
quod interfectus esset Adonia (nam Joab in-
clinaverat post Adoniam, post Salomonē au-
tem non inclinaverat) fugit Joab in taberna-
culum Domini, & asylum cepit cornua alta-
ris. Et cùm nunciassent regi Salomoni fu- 29
gisse Joabum in tabernaculum Domini, & a-
sylum cepisse cornua altaris, misit rex Salo-
mon Benajam filium Jojadæ, dixitque ad eum,
Vade, irrue in eum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

وَالْآنَ أُكَلِّمُكَ حَاجَةً وَاحِدَةً • لَا تَرُدَّنِي فِيهَا • قَالَتْ لَهُ • قُلْ * قَالَ لَهَا • قُولِي لِسُلَيْمَانَ ٱلْمَلِكِ لَا 16 17
يَمْنَعنِي مَا أَطْلُبُ • يُزَوِّجنِي ابِيسَاغَ الشَّنْلُومِيَّة * قَالَتْ لَهُ بَتْسَبَعُ أُمُّ سُلَيْمَانَ • حَسَنٌ أَنَا أُكَلِّمُ 18
ٱلْمَلِكَ فِي حَاجَتِكَ * فَدَخَلَتْ بَتْسَبَعُ إِلَى سُلَيْمَانَ لِتُكَلِّمَهُ فِي حَاجَةِ أَدُونِيَا • فَلَمَّا رَآهَا ٱلْمَلِكُ قَامَ 19
إِلَيْهَا وَسَجَدَ لَهَا • ثُمَّ جَلَسَ عَلَى مِنْبَرِهِ • وَأَمَرَ أَنْ يُلْقَى مِنْبَرٌ أَيْضًا فَجَلَسَتْ عَنْ يَمِينِهِ * فَقَالَتْ لَهُ إِنِّي 20
أَبْتَغِيكَ لِأَسْأَلَكَ حَاجَةً • لَا تَرُدَّنِي فِيهَا • فَقَالَ لَهَا ٱلْمَلِكُ • سَلِي يَا أُمِّي فَإِنِّي لَا أَرُدُّكِ * قَالَتْ • تَدْفَعُ 21
ابِيسَاغَ الشَّنْلُومِيَّةَ لِأَدُونِيَا أَخِيكَ • لِتَصِيرَ لَهُ ٱمْرَأَةً * فَرَدَّ سُلَيْمَانُ عَلَى أُمِّهِ قَائِلًا • كَيْفَ سَأَلْتِ 22
ابِيسَاغَ الشَّنْلُومِيَّةَ سَلِي لَهُ ٱلْمُلْكَ • لِأَنَّهُ أَخِي وَهُوَ أَكْبَرُ مِنِّي • وَلَهُ ابِيثَارُ الْحَبْرُ وَيُوآبُ بْنُ صُورِيَا
* وَحَلَفَ سُلَيْمَانُ بِالرَّبِّ وَقَالَ • هَكَذَا يَصْنَعُ اللهُ بِي • وَكَذَلِكَ يَزِيدُنِي • إِنْ كَانَ أَدُونِيَا أَرَادَ بِهَذَا ٱلْأَمْرِ 23
إِلَّا قَتْلِي * وَٱلْآنَ أَحْلِفُ بِالرَّبِّ الْحَيِّ ٱلَّذِي أَصْلَحَنِي • وَأَجْلَسَنِي عَلَى مِنْبَرِ دَاوُدَ أَبِي • وَصَيَّرَ لِي 24
بَيْتًا كَمَا قَالَ • إِنْ أَمْسَيْتُ ٱلْيَوْمَ حَتَّى أَقْتُلَ أَدُونِيَا * وَأَرْسَلَ ٱلْمَلِكُ سُلَيْمَانُ بَنَايَا بْنَ يُويَادَاعَ • فَلَقِيَ 25
أَدُونِيَا وَقَتَلَهُ * وَأَمَّا ابِيثَارُ الْحَبْرُ فَقَالَ لَهُ ٱلْمَلِكُ • ٱنْصَرِفْ إِلَى عَنَاثُوثَ قَرْيَتِكَ • وَٱلْزَمِ الْحَرْثَ فِي أَرْضِكَ • 26
لِأَنَّكَ رَجُلٌ قَدْ وَجَبَ عَلَيْكَ ٱلْقَتْلُ • وَلَكِنِّي لَا أَقْتُلُكَ • لِأَنَّكَ حَمَلْتَ ٱلْعَهْدَ بَيْنَ يَدَيْ دَاوُدَ
أَبِي • وَأُهِنْتَ فِي كُلِّ ٱلْمَوَاضِعِ ٱلَّتِي أُهِينَ دَاوُدُ أَبِي * وَأَخْرَجَ سُلَيْمَانُ ابِيثَارَ الْحَبْرَ أَلَّا يَكُونَ حَبْرًا 27
لِلرَّبِّ • لِيَتِمَّ ٱلْقَوْلُ ٱلَّذِي قَالَهُ ٱلرَّبُّ فِي بَيْتِ عَالِي فِي شِيلُو * وَبَلَغَ يُوآبَ أَنَّ أَدُونِيَا قَدْ قُتِلَ • لِأَنَّ 28
يُوآبَ كَانَ مِنْ حِزْبِ أَدُونِيَا وَأَنْصَارِهِ • وَلَمْ يَكُنْ فِي حِزْبِ سُلَيْمَانَ • فَهَرَبَ يُوآبُ إِلَى
بَيْتِ ٱلرَّبِّ • وَٱلْتَجَأَ إِلَى ٱلْمَذْبَحِ * فَأَخْبَرُوا سُلَيْمَانَ ٱلْمَلِكَ أَنَّ يُوآبَ قَدْ هَرَبَ • وَٱلْتَجَأَ إِلَى 29
بَيْتِ ٱلرَّبِّ • وَتَمَسَّكَ بِٱلْمَذْبَحِ • فَأَرْسَلَ ٱلْمَلِكُ سُلَيْمَانُ بَنَايَا بْنَ يُويَادَاعَ وَقَالَ • ٱنْطَلِقْ وَٱقْتُلْهُ بَعْدَ
أَنْ تُخْرِجَهُ •

Nunc ergò molestiâ te afficiā ob rem unā, 16
in qua ne me rejicias. Ait ad eum, Lo- 17
quere. Ait illi, Dic Salomoni regi, ne mihi
neget quod postulo, matrimonio mi jungat
eam Abisag Sulamitide. Dixit ei Bathse- 18
ba mater Salomonis, Optimè, ego regem
alloquar de re tua. Ingressa est igitur Bath- 19
seba ad Salomonem ut alloqueretur eum
de re Adoniæ: quam quum vidisset rex,
processit ad eam, & veneratus est eam,
tum resedit in solio suo, & aliud solium
apponi jussit. Quæ cum sedisset ad dex-
teram ejus, Ait illi, Equidem rem unam à 20
te postulatum veni, in qua ne me repulsâ.
Dixit ad eā rex, Postula O mater mea, nō
enim repellam te. Ait, Detur Abisag Su- 21
lamitis Adoniæ fratri tuo, ut sit illi u-
xor. Respondit Salomō matri suæ dicens, 22
Quomodo postulâsti Abisag Sulamitidem?
postules ei regnum; nam frater meus est,
ipseque est natu me major, habetque pro se
Abiatharem sacerdotem & Joabum Suriæ
filium. Juravitque Salomon per Dominū, 23
& ait, Sic faciat mihi Deus, & sic addat
mihi, quòd Adonias hac in re non nisi
necem meam intendit. Quare juro per Do- 24
num vivum qui me restauravit, & sedere
fecit super solium Davidis patris mei, &
paravit mihi domum quemadmodū di-
xerat, nullum hodiè minimè affaturum,
quin Adoniā interficiam. Misitque rex Sa- 25
lomon Benajam Jojadæ filium, qui in A-
doniam irruens interfecit eum. Ad Abi- 26
atharem verò sacerdotem dixit rex, Vade
in Anathoth rus tuum, & fundum tuū col-
ito: vir enim es qui necem me-
reris: verumtamen non occidam te quia
portâsti fœdus coram Davide patre meo,
& depressus es in omnibus locis in quibus
depressus fuit David pater meus. Expulit- 27
que Salomon Abiatharem sacerdotem, ne
esset sacerdos Domini: ut adimpleretur
sermo quem Dominus pronunciaverat in
domum Eli in Silo. Cumque perlatum 28
fuisset ad Joabum quod Adonias inter-
fectus fuisset, erat enim Joab è factione i-
psius & fautoribus Adoniæ, nec amabat
Salomonem, fugiens Joab in domum Do-
mini confugit ad altare. Nunciaverunt 29
autem Salomoni regi quòd Joab fugisset,
seseque recepisset in domum Domini, &
aram teneret: quapropter misit rex Be-
najam Jojadæ filium, dixitque; Vade,
eumque eductum interfice.

30 ויבא בניהו אל אהל יהוה ויאמר אליו כה אמר
המלך צא ויאמר לא כי פה אמות וישב בניהו
את המלך דבר לאמר כה דבר יואב וכה ענני:
31 ויאמר לו המלך עשה כאשר דבר ופגע בו וקברתו
והסירת דמי חנם אשר שפך יואב מעלי ומעל
32 בית אבי: והשיב יהוה את דמו על ראשו
אשר פגע בשני אנשים צדקים וטבים ממנו ויהרגם
בחרב ואבי דוד לא ידע את אבנר בן נר שר
צבא ישראל ואת עמשא בן יתר שר צבא יהודה:
33 ושבו דמיהם בראש יואב ובראש זרעו
לעלם ולדוד ולזרעו ולביתו ולכסאו יהיה
34 שלום עד עולם מעם יהוה: ויעל בניהו בן
יהוידע ויפגע בו וימתהו ויקבר בביתו
35 במדבר: ויתן המלך את בניהו בן יהוידע תחתיו על
הצבא ואת צדוק הכהן נתן המלך תחת אביתר:
36 וישלח המלך ויקרא לשמעי ויאמר לו בנה לך בית
בירושלם וישבת שם ולא תצא משם אנה ואנה:
37 והיה ביום צאתך ועברת את נחל קדרון ידע
תדע כי מות תמות דמך יהיה בראשך:
38 ויאמר שמעי למלך טוב הדבר כאשר דבר
אדני המלך כן יעשה עבדך וישב שמעי בירושלם
39 ימים רבים: ויהי מקץ שלש שנים ויברחו שני
עבדים לשמעי אל אכיש בן מעכה מלך גת ויגדו
40 לשמעי לאמר הנה עבדיך בגת: ויקם שמעי
ויחבש את חמרו וילך גתה אל אכיש לבקש את
עבדיו וילך שמעי ויבא את עבדיו מגת:
41 ויגד לשלמה כי הלך שמעי מירושלם גת
42 וישב: וישלח המלך ויקרא לשמעי ויאמר אליו
הלוא השבעתיך ביהוה ואעד בך לאמר ביום
צאתך והלכת אנה ואנה ידע תדע כי מות תמות
ותאמר אלי טוב הדבר שמעתי:

Versio VULG. LAT.

30 Et venit Banaias ad tabernaculum Domini, & dixit ei; Hæc dicit rex, Egredere. Qui ait; Non egrediar, sed hic moriar. Renuntiavit Banaias regi sermonem, dicens; Hæc locutus est Joab, & hæc respondit mi-
31 hi. Dixitque ei rex, Fac sicut locutus est: & interfice eum, & sepeli, & amovebis sanguinem innocentem, qui effusus est à Joab, à me, & à domo pa-
32 tris mei. Et reddet Dominus sanguinem ejus super caput ejus, quia interfecit duos viros justos, melioresque se: & occidit eos gladio, patre meo David ignorante, Abner filium Ner principẽ militiæ Israel, & Amasã filiũ Jether principem
33 exercitûs Juda: Et revertetur sanguis illorum in caput Joab, & in caput seminis ejus in sempiternum. David autem & semini ejus, & domui & throno illius, sit pax usque in æter-
34 num à Domino. Ascendit itaque Banaias filius Joiadæ, & aggressus eum interfecit: sepultúsque est in domo sua in
35 deserto. Et constituit rex Banajam filium Joiadæ pro eo super exercitum, & Sadoc sacerdotem posuit pro Abiathar.
36 Misit quoque rex, & vocavit Semei, dixitque ei; Ædifica tibi domum in Jerusalem, & habita ibi: & non egredieris in-
37 de huc atque illuc. Quacunque autem die egressus fueris, & transieris torrentem Cedron, scito te interficiendum: sanguis tu[*] erit super caput tu-
38 um. Dixitque Semei regi, Bonus sermo: sicut locutus est dominus meus rex, sic faciet serv[*] tu[*]. Habitavit itaque Semei in
39 Jerusalem diebus multis. Factum est autẽ post annos tres, ut fugerent servi Semei ad Achis filium Maacha regẽ Geth: nuntiatúmque est Semei, quòd
40 servi ejus issent in Geth. Et surrexit Semei, & stravit asinũ suum, ivitq; ad Achis in Geth ad requirendum servos suos,
41 & adduxit eos de Geth. Nuntiatum est autem Salomoni, quod isset Semei in Geth de Jerusa-
42 lem, & rediisset. Et mittens vocavit eum, dixitq; illi; Nonne testificatus sum tibi per Dominum, & prædixi tibi; Quácunque die egressus, ieris huc & illuc, scito te esse moriturũ? Et respondisti mihi, Bonus sermo, quem audivi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

30 Καὶ ἦλθε (α) Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ πρὸς Ἰωὰβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς, Ἔξελθε. καὶ εἶπεν Ἰωάβ, Οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὧδε ἀποθανοῦμαι. καὶ (β) ἐπέστρεψε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαέ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, λέγων, Τάδε λελάληκεν Ἰωάβ, καὶ τάδε ἀποκέκριταί μοι.
31 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, Πορεύου, καὶ ποίησον αὐτῷ καθὼς εἴρηκε, καὶ ἄνελε αὐτόν, καὶ θάψεις αὐτόν, καὶ ἐξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ δωρεὰν (γ) ἐξέχεεν, ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ
32 οἴκου τοῦ πατρός μου. Καὶ ἐπέστρεψε κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὡς ἀπήντησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα αὐτῶν, τὸν Ἀβεννὴρ υἱὸν Νὴρ (δ) ἀρχιστράτηγον Ἰσραήλ, καὶ τὸν Ἀμεσσὰ υἱὸν Ἰεθὲρ ἀρχιστράτηγον Ἰούδα.
33 Καὶ (ε) ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς (ζ) κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰρήνη ἕως αἰῶνος παρὰ
34 κυρίου. Καὶ ἀπήντησε Βαναίας υἱὸς (η) Ἰωδαὲ, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρή-
35 μῳ. Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίαν υἱὸν (θ) Ἰωδαὲ ἀντ' αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατηγίαν. καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ (ι) Σαδὼκ τὸν ἱερέα (κ) ἔδωκεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερέα πρῶτον ἀντὶ (λ) Ἀβιάθαρ. καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμών, καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα, καὶ πλάτος καρδίας, ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν.

30 Et venit Banaias filius Jodae ad Joab in tabernaculum Domini: & dixit ei; Hæc dicit rex, Egredere. Et dixit Joab, Non egrediar, quoniam hic moriar. Et reversus est Banaias filius Jodae, & dixit regi, dicens; Hæc locutus est Joab, & hæc respondit mihi.
31 Et dixit ei rex, Vade, & fac ei sicut dixit: & tolle eum, & sepelies eum: & amovebis hodie sanguinem, quem gratis effudit, à me, & à domo patris mei.
32 Et revertit fecit Dominus sanguinem injustitiæ ejus in caput ejus; quia occurrit duobus hominibus justis, & bonis super eum, & interfecit eos in gladio, (& pater meus David ignoravit (h) sanguinem eorũ,) Abenner filium Ner ducem militiæ Israel, & Amessa filium Jether ducem militiæ Juda.
33 Et reversi sunt sanguines eorum in caput ejus, & in caput seminis ejus in seculum. Et David, & semini ejus, & domui ejus & throno ejus fiat pax usque in seculum à Domino.
34 Et ascendit Banaias filius Jodae, & occurrit ei, & interfecit eum, & sepelivit eum in domo ejus (i) in deserto.
35 Et dedit rex ipsum Banaiam filium Jodae pro eo super exercitum. Et (k) regnum dirigebatur in Hierusalem. Et Sadoc sacerdotem dedit eum rex in sacerdotem primum pro Abiathar. Et (l) Salomon filius David regnavit super Israel & Juda in Hierusalem. Et dedit Dominus prudentiam ipsi Salomon, & sapientiam multam valde, & latitudinem cordis, velut arena, quæ juxta mare.

MS. A. (α) Βαναίας υἱὸς Ἰωαδαὲ (β) ἀπέστρεψεν * Βαναίας υἱὸς Ἰωαδαὲ, (γ) ἐξέχεεν Ἰωὰβ ἀπ' (δ) ἀρχιστράτηγον * Ἰούδα, (ε) ἀπεστράφη (ζ) τὴν κεφαλὴν (η) Ἰωαδαὲ, καὶ ἀπήντησεν Ἰωαδαὲ τῷ Ἰωάβ, καὶ ἐθανάτωσεν (θ) Ἰωαδαὲ (ι) τὸν Σαδὼκ (κ) ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς (λ) Ἀβιάθαρ. * καὶ ἔδωκεν κύριος τῷ Σαλωμὼν φρόνησιν, καὶ

ΚΕΦ. γ΄.

1 ΚΑὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις (α) Σαλωμὼν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων υἱῶν ἀρχαίων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Φαραώ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς (β) πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι (γ) αὐτὸν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κυκλόθεν. (δ) ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. Καὶ (ε) ἦν τῷ Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα (ζ) χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν θάλασσαν, καὶ τὰ ὑποστηρίγματα, καὶ τοὺς λουτῆρας τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἔπαλξιν ἐπ' αὐτῆς, διέκοψε τὴν πόλιν Δαυίδ.

CAP. III.

1 ET (a) multiplicata est prudentia Salomon valdè super prudentiam omnium filiorum antiquorum, & super omnes prudentes Ægypti. Et accepit filiam Pharaonis, & introduxit eam in civitatem David, quoadusque ipse consummasset ædificare domum suam, & domum Domini in primis, & murum Hierusalem in circuitu. In septem annis fecit, & consummavit. (b) Et fuerunt Salomon septuaginta millia portantes onus, & octuaginta millia lapicidarũ in monte. Et fecit Salomon mare, & sustentacula, & labra magna, & columnas, & fontem atrii, & mare æneum. Et ædificavit (c) arcem propugnaculum super eam, abscidit civitatem David.

MS. A. (α) Σαλωμὼν * πάντων ἀρχαίων υἱῶν, καὶ ὑπὲρ (β) τὴν πόλιν (γ) αὐτὸν τὸν οἶκον (δ) ἑπτὰ ἔτεσιν (ε) ἦν τῷ (ζ) χιλιάδες * λατόμων

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

30 ואתא בניה למשכנא דיי ואמר ליה כדנן אמר מלכא פוק ואמר לא ארי כא אתקטיל
31 ואתיב בניה ית מלכא פתגמא למימר כדין מלל יואב וכדין אתיבני: ואמר ליה מלכא
עביד כמא דמליל ותשלוט ביה ותקברניה ותעדי חובת דם זכי דאשד יואב מגן
32 מני ומן בית אבא: ויתיב יי ית חובת קטוליה ברישיה דשלט בתרין גבריא דזכאין
וטבין מניה וקטלנון בחרבא ואבא דויד לא ידע ית אבנר בר נר רב חילא דישראל וית
33 עמשא בר יתר רב חילא דבית יהודה: ויתובון דמיהון בריש יואב ובריש בנוהי עד
34 עלמא ולדויד ולזרעיה ולביתיה ולכורסיה יהי שלמא עד עלמא מן קדם יי: וסליק בניהו
35 בר יהוידע ושליט ביה וקטליה ואתקבר בביתיה במדברא: ומני מלכא ית בניהו בר
36 יהוידע חלופוהי על חילא וית צדוק כהנא מני מלכא חלף אביתר: ושלח מלכא וקרא
37 לשמעי ואמר ליה בני לך ביתא בירושלם ותתב תמן ולא תפוק מתמן לכא ולכא: ויהי
ביום מפקך ותעבר ית נחלא דקדרון מדע תדע ארי ממת תמות חובת קטולך תהא
38 ברישך: ואמר שמעי למלכא תקין פתגמא כמא דמליל רבוני מלכא כן יעביד עבדך
39 ויתיב שמעי בירושלם יומין סגיאין: והוה מסוף תלת שנין וערקו תרין עבדין לשמעי
40 לות אכיש בר מעכה מלכא דגת וחויאו לשמעי למימר הא עבדך בגת: וקם שמעי וזריז
ית חמריה ואזל לגת לות אכיש למבעי ית עבדוהי ואזל שמעי ואיתי ית עבדוהי מגת:
41 ואתחוא לשלמה ארי אזל שמעי מירושלם לגת ותב: ושלח מלכא וקרא לשמעי ואמר 42
ליה הלא קיימית עלך במימרא דיי ואסהדית בך למימר ביום מפקך ותהך לכא ולכא
מידע תידע ארי ממת תמות ואמרת לי תקין פתגמא שמעית:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et venit Benajah ad tabernaculũ Dñi, & dixit illi: Sic dixit rex, Exi: & 30
dixit, Nequaquã; quia hîc occidar. Et retulit Benajah regi verbũ dicendo:
Sic locutus est Joab, & sic respondit mihi. Et dixit ei rex, Fac sicut locut[*] 31
est; & exerceas potestatẽ in illũ: & sepelias illũ & auferas culpam sanguinis innocentis quẽ fudit Joab gratis, à me, & à domo patris mei. Et red- 32
det Dñs noxã occisionis ejus in caput ejus, eo quòd exercuerit potestatẽ in duos viros qui justiores & meliores se erant, & occidit illos gladio, & pater me[*] David non cognovit; Abner filiũ Ner magistrũ exercitus Israel,
& Ghamassa filiũ Jether magistrũ exercit[*] domus Jehudah. Et revertetur 33
sanguis eorũ in caput Joab, & in caput filiorum ej[*] in seculũ: & David, & semini ej[*], & domui ej[*], & solio ejus erit pax usque in seculum ante Dñm.
Et ascendit Benajah, filius Jehojadagh, & exercuit potestatẽ in illũ, & oc- 34
cidit illũ: et sepultus est in domo sua in deserto. Et præfecit rex Benajah 35
filiũ Jehojadagh pro illo super exercitum, & Szadok sacerdotẽ præfecit
rex pro Abiathar. Et misit rex & vocavit Simghi, & dixit illi, Ædifica ti- 36
bi domum in Jerusalẽ, & sedeas ibi, nec exeas inde huc vel illuc. Et erit, 37
die quo exieris & transieris torrentẽ Kedron, sciendo scias quòd moriendo
morieris: culpa occisionis tuæ erit in caput tuum. Et dixit Simghi regi, 38
Rectũ est verbum; sicut locut[*] est dominus meus rex, sic faciet servus tuus:
& sedit Simghi in Jerusalẽ dieb[*] multis. Et factum est in fine trium anno- 39
rum, ut fugerent duo servi Simghi, ad Achis filium Maghachah regem
Gath, & indicaverunt [quidam] Simghi dicendo, Ecce servi tui [sunt] in
Gath. Et surrexit Simghi et stravit asinum suum, et ivit in Gath ad Achis 40
ut quæreret servos suos, et ivit Simghi, et reduxit servos suos è Gath. Et 41
indicatum est Selomoh quòd ivisset Simghi ex Jerusalem ad Gath, et
rediisset. Et misit rex, et vocavit Simghi, et dixit illi, Nonne adjuravi te in
dicto Dñi et obtestatus sum in te dicendo, In die quo exieris, et iveris huc 42
aut illuc, sciendo scias quòd moriendo morieris? et dixisti mihi, Rectum
est verbum: audivi.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

30 ܘܥܠ ܒܢܝܐ ܠܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܦܘܩ. ܘܐܡܪ. ܠܐ ܢܦܩ *
ܐܢܐ. ܐܠܐ ܗܪܟܐ ܐܡܘܬ. ܘܐܦܢܝ ܒܢܝܐ ܦܬܓܡܐ ܠܡܠܟܐ. ܘܐܡܪ. ܗܟܢܐ ܡܠܠ ܝܘܐܒ.
31 ܘܗܟܢܐ ܥܢܢܝ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܥܒܕ ܠܗ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܡܪ. ܘܦܓܥ ܒܗ. ܘܩܛܘܠܝܗܝ.
32 ܘܐܥܒܪ ܕܡܐ ܙܟܝܐ ܕܐܫܕ ܝܘܐܒ. ܡܢܝ. ܘܡܢ ܒܝܬ ܐܒܝ. * ܘܢܗܦܘܟ ܡܪܝܐ ܕܡܗ.
ܥܠ ܪܫܗ. ܕܦܓܥ ܒܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܕܙܕܝܩܝܢ ܘܛܒܝܢ ܡܢܗ. ܘܩܛܠ ܐܢܘܢ ܒܚܪܒܐ. ܘܐܒܝ
ܕܘܝܕ. ܠܐ ܝܕܥ. ܠܐܒܢܝܪ ܒܪ ܢܝܪ ܪܒ ܚܝܠܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܥܡܫܐ ܒܪ ܝܬܪ ܪܒ ܚܝܠܐ ܕܝܗܘܕܐ.
33 * ܘܢܗܦܟܘܢ ܕܡܝܗܘܢ ܥܠ ܪܫܗ ܕܝܘܐܒ. ܘܥܠ ܪܫܐ ܕܙܪܥܗ ܠܥܠܡ. ܘܠܕܘܝܕ ܘܠܙܪܥܗ.
34 ܘܠܒܝܬܗ. ܘܠܟܘܪܣܝܗ. ܢܗܘܐ ܫܠܡܐ ܠܥܠܡ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܣܠܩ ܒܢܝܐ ܒܪ
35 ܝܘܝܕܥ. ܘܦܓܥ ܒܗ. ܘܩܛܠܗ. ܘܐܬܩܒܪ ܒܩܒܪܗ. ܒܡܕܒܪܐ. * ܘܐܩܝܡ ܡܠܟܐ
ܫܠܝܡܘܢ. ܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܚܠܦܘܗܝ ܥܠ ܚܝܠܐ. ܘܠܨܕܘܩ ܟܗܢܐ. ܐܩܝܡ ܡܠܟܐ
36 ܚܠܦ ܐܒܝܬܪ. * ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ ܩܪܐ ܠܫܡܥܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܢܝ ܠܟ ܒܝܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ.
37 ܘܬܒ ܬܡܢ. ܘܠܐ ܬܦܘܩ ܡܢ ܬܡܢ ܠܟܐ ܘܠܟܐ. * ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܦܘܩ ܘܬܥܒܪ ܐܢܬ
38 ܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ. ܡܕܥ ܬܕܥ ܕܡܡܬ ܬܡܘܬ. ܘܕܡܟ ܢܗܘܐ ܒܪܫܟ. * ܘܐܡܪ ܫܡܥܝ ܠܡܠܟܐ.
ܫܦܝܪ ܦܬܓܡܐ ܕܐܡܪܬ. ܡܪܝ ܡܠܟܐ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܥܒܕܟ. ܘܝܬܒ ܫܡܥܝ ܒܐܘܪܫܠܡ.
39 ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܥܪܩܘ ܬܪܝܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܫܡܥܝ. ܠܘܬ
ܐܟܝܫ ܒܪ ܡܥܟܐ ܡܠܟܐ ܕܓܬ. ܘܚܘܝܘ ܠܫܡܥܝ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܐ ܥܒܕܝܟ ܒܓܬ.
40 * ܘܩܡ ܫܡܥܝ. ܘܐܣܪ ܠܚܡܪܗ. ܘܐܙܠ ܠܓܬ ܠܘܬ ܐܟܝܫ. ܠܡܒܥܐ ܠܥܒܕܘܗܝ.
41 ܘܐܙܠ ܫܡܥܝ. ܘܐܝܬܝ ܠܥܒܕܘܗܝ ܡܢ ܓܬ. * ܘܚܘܝܘ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܕܐܙܠ ܫܡܥܝ
42 ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܠܓܬ. ܘܗܦܟ. * ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ ܩܪܐ ܠܫܡܥܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܐܘܡܝܬܟ
ܒܡܪܝܐ. ܘܐܣܗܕܬ ܒܟ ܘܐܡܪܬ. ܕܒܝܘܡܐ ܕܬܦܘܩ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܘܬܥܒܪ ܢܚܠܐ ܕܩܕܪܘܢ:
ܡܕܥ ܬܕܥ. ܕܡܡܬ ܬܡܘܬ: ܘܐܡܪܬ. ܫܦܝܪ ܦܬܓܡܐ: ܗܟܢܐ ܐܥܒܕ.

* Ingressus itaque Benaja tabernaculum Do- 30
mini, dixit ad eum; Sic præcipit rex, Egre-
dere: qui dixit, Non egrediar, sed hic moriar.
Retulit Benaja sermonem illum regi dicens;
Talia locutus est Joab, & talia mihi respondit.
Dixit rex, Fac ei secundùm id quod dixit; ir- 31
rue in eum, atque interfice eum, & amove
sanguinem innoxium quem effudit Joab, à me
& à domo patris mei. Refundátque Domi- 32
nus sanguinem ejus in caput ipsius, qui irruit
in duos viros justiores ac meliores se, & gla-
dio peremit eos, inscio Davide patre meo:
nempe Abnerum filium Ner ducem exercitûs
Israelis, & Amasam Jetheris filium ducem ex-
ercitûs Judæ. Et revertatur sanguis eorum 33
in caput Joabi & in caput seminis ejus in per-
petuum: Davidi verò & semini ejus, domui,
ac solio ipsius sit pax æterna à Dño. Ascen- 34
dens itaque Benaja Jojadæ filius, irruit in eum
& interfecit eum, deinde sepultus est in sepul-
chro suo in deserto. Tum præposuit rex Sa- 35
lomon ejus loco Benajam Jojadæ filium exer-
citui: & Sadoc sacerdotem constituit rex lo-
co Abitharis. Deinde mittens rex accersivit 36
Semei, dixitque ad eum; Extrue tibi domum
in Jerusalem, ibique maneto, & inde ne e-
grediaris huc illuc: Nam quo die egressus 37
fueris, transierisque torrentem Cedron, certis-
simè scias te morte plectendum: & sanguis
tuus erit super caput tuum. Et ait Semei ad 38
regem, Recta est sententia quam pronuntiâsti
domine mi rex, ita facturus est servus tuus:
seditque Semei in Jerusalem diebus multis.
Post tres autem annos fugientibus duobus 39
servis Semei ad Achis Maachæ filium regem
Gath, indicaverunt Semei & dixerunt ei, Ec-
ce servi tui sunt in Gath. Quapropter sur- 40
rexit Semei, stratóque asino suo profectus est
in Gath ad Achis, ut quæreret servos suos:
profectus est inquam Semei, & reduxit ser-
vos suos ex Gath. Cúmque nuntiâssent regi 41
Salomoni, profectum esse Semei ex Jerusalè in
Gath, ac rediisse; Mittens rex advocavit Se- 42
mei, dixitq; ad eum; Nonne jurejurando astrin-
xi te per Dñm, téque obtestatus sum, ac dixi;
Quacunque die egressus fueris ex Hierusalè,
& transieris torrentem Cedron, certissimè
scias te morte plectendum: & tu respondisti,
Recta est sententia, ita sum facturus?

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

30 * فدخل بنايا الى مذبح الرب. وقال له. قال لك الملك. اخرج من ههنا. فقال. لا. ولكن ههنا
31 اموت. فاخبر بنايا الملك بذلك. ان يواب قال. لا اخرج من موضعي * فقال له الملك. اصنع به
32 كما قال اقتله في ذلك الموضع. واصرف الدم الذي سفك يواب عني وعن بيت ابي * بل يصير
الرب دمه في عنقه. لانه لقي رجلين ابر منه واتقى. وما ابقى. وقتلهما بالسيف. ولم يعلم
33 داود ابي بذلك. ابنار بن نار صاحب حربة ساول. وعمسا بن ياثار * وصير الرب دمهما في عنق
34 يواب. واعناق ذريته الى الابد. اما داود ابي. وبنوه وملكه يسلم امام الرب الى الابد * فصعد
35 بنايا بن يوياداع ولقيه وقتله. ودفن في مقبرته في البرية * وصير سليمان الملك بنايا بن يوياداع
36 بدله في الحرب. واما صادوق الحبر فصيره الملك بدل ابيثار * ثم ارسل الملك الى سمعي وقال
37 له. ابن لك بيتا في اورسليم واسكنه. ولا تخرج من هناك الى موضع من المواضع * واعلم ان
38 في اليوم الذي تخرج وتجوز وادي قدرون. تيقن انك تموت. ويكون دمك في عنقك * قال
سمعي للملك. نعم ما قلت ايها الملك. وكذلك يفعل عبدك. وسكن سمعي في اورسليم
39 اياما كثيرة * ومن بعد ثلاثة سنين هرب لسمعي عبدان الى احيس بن معك ملك جات.
40 فاخبر سمعي وقيل له. عبداك في جات * فقام سمعي واسرج دابته. وطلب الى احيس لاجل
41 عبديه. فدخل سمعي جات واتى بعبيده * واخبر سليمان الملك ان سمعي خرج من اورسليم
42 الى جات وعاد * فارسل الملك ودعا بسمعي وقال. اليس قد اقسمت عليك بالرب وحلفتك.
وحولتك. واشهدتك وقلت لك ان في اليوم الذي تخرج من اورسليم وتعبر وادي قدرون
اعلم انك مقتول. وقلت نعم ما رأيت ايها الملك. كذلك افعل.

Ingressus itaq; Benaja ad altare Domini, 30
dixit ad eum, Præcipit tibi rex dicens,
Egredere istinc. Dixit, Nequaquam, imò
potiùs istic moriar. Quod cùm Benaja
regi indicâsset, dixisse scilicet Joabum,
Non egrediar è loco meo; Dixit illi rex, 31
Fac ei quemadmodum dixit, interfice
eum eodem in loco, & averte sanguinem
quem fudit Joab, à me & à domo patris
mei. Quin potiùs retorqueat Dominus 32
sanguinem ejus in collum ipsius, eò quòd
irruerit in duos viros se justiores ac reli-
giosiores, nec pepercerit, sed occiderit eos
gladio, id ignorante Davide patre meo;
nempe Abnerum filium Ner portitorem
lanceæ Saulis, & Amasam Jatharis fi-
lium. Retorqueatque Dominus sangui- 33
nem utriusque in collum Joabi & colla
prosapiæ ejus in æternum: David autem
pater meus, & filii ejus, ac regnum ipsi-
us sint incolumes coram Domino in perpe-
tuum. Ascendens igitur Benaja Jojadæ 34
filius irruit in eum & occidit eum, se-
pultusque est in sepulchro suo in deserto.
Et constituit Salomon rex Benajam Joja- 35
dæ filium loco ipsius in bello: Sadoc ve-
rò sacerdotem suffecit rex Abithari. Tum 36
mittens rex ad Semei, dixit illi, Extrue
tibi domum in Jerusalem, & in ea com-
morare, & inde ne egrediaris ad ullum
usquam locorum. Et scito, quacunque 37
die egredieris & torrentem Cedron exce-
des, certò inquam scito te moriturum:
& sanguis tuus erit in collum tuum. Di- 38
xit Semei ad regem, Optimè locutus es
O rex, & ita faciet servus tuus. Habi-
tavit ergò Semei in Jerusalem diebus
multis. Post tres autem annos aufugien- 39
tibus duobus servis Semei ad Achis Ma-
achæ filium, regem Gath, nuntiatum fuit
Semei, dictumque ad eum, Duo servi tui
sunt in Gath. Quare surgens Semei, 40
ephippium indidit jumento suo, rogavit-
que Achis pro servis suis; & ingressus
Semei in Gath reduxit servos suos. Nun- 41
tiatum est autem Salomoni regi quòd Se-
mei egressus esset è Jerusalem ad Gath,
rediissetque. Tum rex mittens accersivit 42
Semei, & dixit, Annon adjuraveram te
per Dominum, juramento constrinxeram,
hortatus atque obtestatus fueram, ac di-
xeram tibi quòd quacunq; die egredereris
è Jerusale, excederésq; torrentem Cedron,
nôsses te occisû iri; tu verò dixeras, Opti-
mum est quod decrevisti O rex, ita faciã?

מלכים א: ג

, præceptum & , DOMINI jusjurandum custodisti non quare Et
43 ומדוע לא שמרת את שבעת יהוה ואת המצוה
, nôsti Tu : Simhi ad rex Dixitque te super præcepi quod
44 אשר צויתי עליך: ויאמר המלך אל שמעי אתה ידעת את
: meo patri David fecisti quod , tuum cor novit quod , malum omne
כל הרעה אשר ידע לבבך אשר עשית לדוד אבי
rex Et .tuum caput in tuū malum DOMINUS reddidit &
45 והשיב יהוה את רעתך בראשך: והמלך
DOMINI facies ad stabilis fit David thronus & , benedictus Selomoh
שלמה ברוך וכסא דוד יהיה נכון לפני יהוה
; Jehojadah filio Benajahu rex præcepit Et .seculum in usque
46 עד עולם: ויצו המלך את בניהו בן יהוידע
est confirmatum regnum Et .est mortuus & ,eum in irruit & ,est egressus &
ויצא ויפגע בו וימת והממלכה נכונה
.Selomoh manu in
ביד שלמה:

CAP. III. ג

accepit & ,Ægypti regi Parhoh Selomoh est conjunctus affinitate Et
1 ויתחתן שלמה את פרעה מלך מצרים ויקח
eum consummare usque ,David civitatem in eā adduxit & ,Parhoh filiam
את בת פרעה ויביאה אל עיר דוד עד כלתו
Jerusalaim murum & ,DOMINI domum & ,suam domum ædificare
לבנות את ביתו ואת בית יהוה ואת חומת ירושלם
erat ædificata nō quia ,excelsis in immolantes populus Attamen .circumquaque
2 סביב: רק העם מזבחים בבמות כי לא נבנה
Selomoh dilexit Et .illos dies ad usque DOMINI nomini domus
3 בית לשם יהוה עד הימים ההם: ויאהב שלמה
ipse excelsis in tantū :sui patris David statutis in ambulando DOMINUM
את יהוה ללכת בחקות דוד אביו רק בבמות הוא
, ibi immolandum ad Ghibhon in rex ivit Et .suffiens & immolans
4 מזבח ומקטיר: וילך המלך גבענה לזבח שם
Selomoh facit ascendere ascensiones Mille .magnum excelsum ipsum quia
כי היא הבמה הגדולה אלף עלות יעלה שלמה
Selomoh ad DOMINUS est visus Ghibhon In .illud altare super
5 על המזבח ההוא: בגבעון נראה יהוה אל שלמה
.tibi dabo quid Postula : Deus dixitque , noctis somnio in
בחלום הלילה ויאמר אלהים שאל מה אתן לך:
meo patre David tuo servo cum fecisti Tu : Selomoh Dixitque
6 ויאמר שלמה אתה עשית עם עבדך דוד אבי
justitia in & ,veritate in tuas facies ad ambulavit sicut magnā misericordiā
חסד גדול כאשר הלך לפניך באמת ובצדקה
magnam misericordiam ei custodisti & ,tecum cordis rectitudine in &
ובישרת לבב עמך ותשמר לו את החסד הגדל
.hanc diem secundū ejus thronū super sedentē filium ei dedisti & ,istam
הזה ותתן לו בן ישב על כסאו כיום הזה:
tuum servum fecisti regnare tu meus Deus DOMINE nunc Et
7 ועתה יהוה אלהי אתה המלכת את עבדך
.ingredi & ,egredi scio nec ;parvus puer ego & : meo patre David pro
תחת דוד אבי ואנכי נער קטן לא אדע צאת ובא:
qui ,multi populi ,elegisti quem , tui populi medio in tuus servus Et
8 ועבדך בתוך עמך אשר בחרת עם רב אשר
tuo servo Dabisque .multitudine præ supputabitur nec numerabitur non
9 לא ימנה ולא יספר מרב: ונתת לעבדך
bonum inter intelligendum ad , tuum populum judicandum ad audiens cor
לב שמע לשפט את עמך להבין בין טוב
? istum gravem tuum populum judicare poterit quis quia : malum ad
לרע כי מי יוכל לשפט את עמך הכבד הזה:
Selomoh postulaverat quòd ; Adonai oculis in verbum fuit bonum Et
10 וייטב הדבר בעיני אדני כי שאל שלמה את
.hoc verbum
הדבר הזה:

Versio VUL. LAT.

43 Quarè ergò non custodisti jusjurandū Dñi, & præceptū quod
44 præceperā tibi? Dixitq; rex ad Semei; Tu nôsti omne malū, cujus tibi conscium est cor tuum, quod fecisti David patri meo: reddidit Dominus malitiam tuam in caput
45 tuum. Et rex Salomon benedictus, & thronus David erit stabilis coram Domino usque
46 in sempiternum. Jussit itaque rex Banajæ filio Jojadæ: qui egressus, percussit eum, & mortuus est.

CAP. III.

1 Confirmatum est igitur regnum in manu Salomonis, & affinitate conjunctus est Pharaoni regi Ægypti: accepit namq; filiam ejus, & adduxit in civitatem David, donec compleret ædificans domum suā, & domū Dñi, & murū
2 Jerusalem per circuitum. Attamen populus immolabat in excelsis: non enim ædificatū erat templum nomini Dñi
3 usque in diem illum. Dilexit autem Salomon Dñm, ambulans in præceptis David patris sui, excepto quòd in excelsis immolabat, & accendebat
4 thymiama. Abiit itaque in Gabaon, ut immolaret ibi: illud quippe erat excelsum maximū: mille hostias in holocaustū obtulit Salomon super altare illud in Gabaon.
5 Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium nocte, dicens; Postula quod vis ut
6 dem tibi. Et ait Salomon; Tu fecisti cum servo tuo David patre meo misericordiā magnam, sicut ambulavit in conspectu tuo in veritate, & justitia, & recto corde tecum: custodisti ei misericordiam tuam grandem, & dedisti ei filium sedentem super thronū
7 ejus, sicut est hodié. Et nunc, Domine Deus, tu regnare fecisti servum tuum pro David patre meo: ego autē sum puer parvulus, & ignorans egressū
8 & introitum meum. Et serv tuus in medio est populi, quē elegisti, populi infiniti, qui numerari & supputari non
9 potest præ multitudine. Dabis ergò servo tuo cor docile, ut populum tuum judicare possit, & discernere inter bonum & malum: quis enim poterit judicare populū istū, populū
10 tuū hunc multū? Placuit ergò sermo corā Dño, quòd Salomon postulâsset hujusce modi rem.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Οὕτως θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ᾠκοδόμησεν αὐτῇ· τότε ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν. καὶ Σαλωμὼν ἀνέφερε (η) τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὁλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ᾠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμία ἐνώπιον κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ (θ) καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμὼν, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται (ι) τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ἀσσοὺρ, καὶ τὴν Μαγδὼ, καὶ τὴν (κ) Γαζὲρ, καὶ τὴν (λ) Βαιθωρὼν ἐπάνω, καὶ τὰ Βαλαάθ. πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ, μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἐν τῷ ἔτι (μ) Δαυὶδ ζῆν, ἐνετείλατο τῷ Σαλωμὼν, λέγων, Ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεῒ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς (ν) τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμινὶ ἐκ Χεβρών. οὗτος (ξ) κατηράσατό με κατάραν ὀδυνηρὰν ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς· καὶ αὐτὸς κατέβαινεν εἰς (ο) ἀπαντήν μοι ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὤμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ κυρίου, λέγων, Εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ νῦν μὴ ἀθῳώσῃς αὐτὸν, ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος (π) σὺ καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν
36 πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ᾅδου. (ρ) Καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεῒ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, (σ) Ὠκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ
37 ἐκεῖθεν οὐδαμοῦ. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς (τ) ἐξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν (υ) χείμαῤῥουν Κέδρων, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ· τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου. καὶ ὥρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν
38 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ εἶπε Σεμεῒ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας κύριέ μου βασιλεῦ· (φ) οὕτω ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐκάθισε Σεμεῒ ἐν Ἱερουσαλὴμ τρία
39 ἔτη. Καὶ ἐγενήθη (χ) μετὰ τὰ τρία ἔτη, καὶ ἀπέδρασαν δύο δοῦλοι (ψ) τοῦ Σεμεῒ πρὸς (ω) Ἀγχοῦς υἱὸν Μααχὰ βασιλέα Γέθ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεῒ, λέγοντες, Ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου
40 ἐν Γέθ. Καὶ ἀνέστη Σεμεῒ καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γὲθ πρὸς (α) Ἀγχοῦς τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη Σεμεῒ, καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ
41 ἐκ Γέθ. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμὼν, λέγοντες, Ὅτι ἐπορεύθη Σεμεῒ ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γὲθ, καὶ (α) ἀνέστρεψε τοὺς δούλους αὐ-
42 τοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσε τὸν Σεμεῒ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι, λέγων, Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πορευθῇς εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερὰ, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ (β) ἀπο-
43 θανῇ; Καὶ τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὅρκον (γ) κυρίου, καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετειλάμην κατὰ σοῦ;

MS.A. (η) τρεῖς τῷ (θ) καθεσταμένοι (ι) τῷ λαῷ (κ) Ἀζὲρ, (λ) Βαιθωρὼθ (μ) ζῆν Δαυίδ, (ν) σπέρματος (ξ) κατηράσατο (ο) ἀπάντησιν (π) εἶ σύ. (ρ) Καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν τὸν (σ) Οἰκοδόμησον (τ) ἐξοδίας σου (υ) χειμάῤῥουν (φ) οὕτως (χ) μετὰ (ψ) τῷ (ω) Ἀγχὶς (α) Ἀγχὶς (α) ἐπέστρεψεν (β) ἀποθανῇ· καὶ εἶπάς μοι, Ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἤκουσα. Καὶ τί (γ) τοῦ κυρίου,

Sic filia Pharao ascendit de civitate David in domum suam, quam ædificaverat ei: tunc ædificavit arcem. Et Salomon offerebat tres in anno holocaustoses, & pacificas super altare, quod ædificaverat Domino, & adolebat coram Domino. Et consummavit domum. Et hi sunt principes, qui erant præpositi super opera ipsius Salomon, ter mille & sexcenti præsides populi facientium opera. Et ædificavit Assur, & Magdo, & Gazer, & Bethoron superiorem, & Ballath. Verùm, postquam ipse ædificârat domum Domini, & murum Hierusalem in circuitu; post hæc ædificavit civitates istas. Et dum adhuc David viveret, mandavit Salomoni, dicens; Ecce tecum Semei filius Gera filius seminis Jemini de Chebron. Hic maledixit me maledictionem acerbam, in qua die egrediebar in castra. Et ipse descendit in obviam mihi super Jordanem: & juravi ei per Dominum, dicens; Si occidetur in gladio. Et nunc non justificabis eum: quoniam vir prudens tu: & cognosces quæ facies ei: & deduces canitiem ejus in sanguine ad infernum. 36 *Et vocavit rex Semei, & dixit ei; Ædifica tibi domum in Hierusalem, & sede ibi, & non egredieris inde usquam.* 37 *Et erit, in die exitûs tui, & transieris torrentem Cedron; cognoscens cognosces, quia morte morieris: sanguis tuus erit super caput tuum. Et adjuravit eum rex in die illa.* 38 *Et dixit Semei ad regem; Bonum est verbum, quod locutus es, domine mi rex. Sic faciet servus tuus. Et sedit Semei in Hierusalem tres annos.* 39 *Et factum est post tres annos, & aufugerunt duo servi Semei ad Anchus filium Maacha regem Geth. Et annunciatum est Semei, dicentes; Ecce servi tui in Geth.* 40 *Et surrexit Semei, & instravit asinam suam, & ivit in Geth ad Anchus ad exquirendū servos suos. Et ivit Semei & duxit servos suos è Geth.* 41 *Et nunciatū est Salomon, dicentes; Quia ivit Semei de Hierusalem in Geth, & reduxit servos suos.* 42 *Et misit rex, & vocavit Semei, & dixit ad eum; Nónne adjuravi te per Dominum, & contestatus sum tibi, dicens; In quacunque die exieris de Hierusalem, & iveris in dextra, vel in sinistra; cognoscens cognosces, quia morte (d) morieris?* 43 *Et quid, quòd non custodîsti juramentum Domini, & mandatum, quod mandavi contra te?*

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

43 ומא דין לא נטרתא ית שבועתא דיי וית תפקדתא די פקדית עלך: ואמר מלכא לשמעי
44 את ידעתא ית כל בישתא די ידע לבך דעבדתא לדוד אבא ואתיב יי ית בישתך ברישך:
45 ומלכא שלמה בריך וכורסי מלכותא דדוד יהי מתקן קדם יי עד עלמא: ופקיד מלכא
46 ית בניהו בר יהוידע ונפק ושליט ביה וקטליה ומלכותא אתקנת בידא דשלמה:

ג

1 ואתחתן שלמה בפרעה מלכא דמצרים ודבר ית בת פרעה ואיתיה לקרתא דדוד עד
2 דשיצי למבני ית ביתיה וית בית מקדשא דיי וית שורא דירושלם סחור סחור: לחוד
3 עמא מדבחין על במותא ארי לא אתבני ביתא לשמא דיי עד יומיא האנון: ורחים שלמה
ית פולחנא דיי למיזל בגזרת דוד אבוהי לחוד על במותא הוא מדבח ומסיק בוסמין:
4 ואזל מלכא לגבעון לדבחא תמן ארי היא במתא רבתא אלף עלון יסיק שלמה על
5 מדבחא ההוא: בגבעון אתגלי יי לשלמה בחלמא דליליא ואמר ליה יי שאיל מה אתן
6 לך: ואמר שלמה את עבדתא עם עבדך דוד אבא חסדא רבא כמא דהליך קדמך
בקושטא ובזכו ובתריצות לבא קדמך ונטרת ליה ית חסדא רבא הדין ויהבת ליה בר
7 יתיב על כורסיה כיומא הדין: וכען יי אלהי את אמלכתא ית עבדך תחות דוד אבא ואנא
8 יניק זעיר לית אנא ידע למפק ולמיעל: ועבדך בגו עמך דאתרעיתא עם סגי דלא
9 יתחשבון ולא יתמנון מסגי: ותתן לעבדך לב סבר למדן ית עמך למסבר בין טב לביש
10 ארי מן יכול למדן ית עמך סגיאה הדין: ושפר פתגמא קדם יי ארי שאל שלמה ית
פתגמא הדין:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et ut quid non custodisti juramentum Domini, & præceptum quod præ- 43
cepi tibi? Et dixit rex ad Simghi: Tu nôsti omne malum quod novit cor 44
tuum, quod fecisti David patri meo: et *reddet* Dñs malum tuum in caput tuum. Et rex Selomoh sit benedictus, et solium regni David stabile an- 45
te Dñm usq; in seculum. Et præcepit rex Benajah filio Jehojadagh, et exiit, 46
et exercuit potestatem in illum, et occidit illum. Et regnum confirmatum est in manu Selomoh.

CAP. III.

Et affinitate junctus est Selomoh cum Pargoh rege Misztaim, et acce- 1
pit filiam Pargoh et adduxit illam in civitatē David, quoad finisset ædificare domum suam, et domum sanctuarii Dñi, et murum Jerusalem circū
circa. Veruntamen popul⁹ sacrificabat sup excelsa; quia non ædificata erat 2
domus nomini Dñi usq; ad dies illos. Et amavit Selomoh cultum Dñi am- 3
bulando in decreto David patris sui: veruntamen super excelsa ipse sacrificabat, et adolebat aromata. Et ivit rex in Gibghon ad sacrificandum ibi; 4
(quia illud erat excelsum magnum:) mille holocausta obtulit Selomoh super altare illud. In Gibghon revelatus est Dñs Selomoh in somnio noctis: 5
et dixit *illi* Dñs, Pete quid dabo tibi. Et dixit Selomoh: Tu fecisti cum 6
servo tuo David patre meo misericordiam magnam, sicut ambulavit ante te in veritate et justitia, et in rectitudine cordis ante te; et servâsti illi misericordiam magnam hanc, et dedisti illi filium sedentem super solium ejus
sicut hodie. Et nunc Dñe Deus me⁹, tu regnare fecisti servū tuū pro David 7
patre meo: at ego puer sum parv⁹; non ego scio egredi et ingredi. Et serv⁹ 8
tuus [*est*] in medio populi *tui* quem voluisti, populi multi, *qui* non supputabuntur nec numerabuntur præ multitudine. Des igitur servo tuo cor 9
intelligens ad judicandū populum tuum, ad discernendum inter bonum et
malum: nam quis poterit judicare populum multum hunc? Et placuit ver- 10
bum ante Dominum, quòd rogâsset Selomoh rem istam.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

43 44 * ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܢܛܪܬ ܡܘܡܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܦܘܩܕܢܐ ܕܦܩܕܬܟ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܫܡܥܝ.
ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܟܠܗ ܒܝܫܬܐ ܕܝܕܥ ܠܒܟ ܕܥܒܕܬ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܐܗܦܟ ܡܪܝܐ ܒܝܫܬܟ
45 ܒܪܫܟ. * ܘܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܢܗܘܐ ܡܒܪܟ. ܘܟܘܪܣܝܗ ܕܕܘܝܕ ܢܗܘܐ ܡܬܩܢ ܠܥܠܡ
46 ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܦܩܕ ܡܠܟܐ ܠܒܢܝܐ ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܘܢܦܩ ܦܓܥ ܒܗ. ܘܡܝܬ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܓ *

1 * ܘܡܠܟܘܬܐ ܐܫܬܪܪܬ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܚܬܢܐ ܠܦܪܥܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ.
ܘܢܣܒ ܒܪܬܗ ܕܦܪܥܘܢ. ܘܐܥܠܗ ܠܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܥܕܠܐ ܢܫܠܡ ܠܡܒܢܝܘ ܒܝܬܗ.
2 ܘܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܚܕܪ ܚܕܪ. * ܒܪܡ ܥܡܐ ܡܕܒܚܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܒܡܘܬܐ.
3 ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܒܢܝ ܗܘܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. * ܘܐܚܒ
ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܠܡܗܠܟܘ ܒܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. ܒܠܚܘܕ ܥܠ ܒܡܘܬܐ
4 ܡܕܒܚ ܗܘܐ. ܘܡܣܝܡ ܒܣܡܐ. * ܘܐܙܠ ܡܠܟܐ ܠܓܒܥܘܢ. ܠܡܕܒܚܘ ܬܡܢ. ܡܛܠ ܕܗܝ
ܗܝ ܒܡܬܐ ܪܒܬܐ. ܐܠܦ ܥܠܘܢ ܡܕܒܚ ܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܒܓܒܥܘܢ.
5 * ܘܐܬܚܙܝ ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܚܙܘܐ ܕܠܠܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܠܗܐ. ܫܐܠ ܡܢܐ
6 ܐܬܠ ܠܟ. * ܘܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ. ܐܢܬ ܥܒܕܬ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܛܝܒܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܐܝܟ ܕܗܠܟ
ܩܕܡܝܟ ܒܩܘܫܬܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܒܬܪܝܨܘܬܐ ܕܠܒܐ ܗܠܟ ܩܕܡܝܟ. ܘܢܛܪܬ ܠܗ ܗܕܐ
7 ܛܝܒܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܝܗܒܬ ܠܗ ܒܪܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܗ. ܐܝܟ ܝܘܡܢܐ. * ܘܗܫܐ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܐ. ܐܢܬ ܐܡܠܟܬ ܠܥܒܕܟ ܚܠܦ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܐܢܐ ܛܠܝܐ ܙܥܘܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ
8 ܡܦܩܢܐ ܘܡܥܠܢܐ ܒܝܢܬ ܥܡܟ ܗܢܐ ܕܓܒܝܬ. * ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ. ܕܠܐ ܡܬܡܢܐ. ܘܠܐ ܡܬܚܫܒ
9 ܡܢ ܣܘܓܐܗ. * ܗܒ ܠܥܒܕܟ ܠܒܐ ܫܡܘܥܐ ܠܡܕܢ ܠܥܡܟ. ܘܠܡܦܪܫܘ ܒܝܬ
10 ܛܒܬܐ ܠܒܝܫܬܐ. ܡܢܘ ܓܝܪ ܡܫܟܚ ܠܡܕܢܗ ܠܥܡܟ. ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܪܒܐ. * ܘܫܦܪ
ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܟܕ ܫܐܠ ܫܠܝܡܘܢ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ.

* Cur non custodisti juramentum Domini, & 43
præceptum quod præcepi tibi? Dixit etiã rex 44
ad Semei, Tu conscius es totius mali quod novit cor tuum te cõmisisse in Davidem patrẽ meum : retorsit ergò Dominus malum tuum
in caput tuum : Rex autem Salomon sit 45
benedictus, & solium Davidis firmum sit in
perpetuum coram Domino. Deinde præ- 46
cepit rex Benajæ Jojadæ filio, qui egressus irruit in eum ita ut moreretur.

CAP. III.

Itaque confirmato regno in manu Salomo- 1
nis, factus est Salomon gener Pharaonis regis Ægypti : accipiens enim filiam Pharaonis introduxit eam in civitatem Davidis, antequam absolvisset ædificium domûs suæ, & domûs Domini, & murorum Jerusalem circumquaque. Tantummodo populus sacri- 2
ficabant super altaria, quia nondum extructa fuerat domus nomini Domini usque ad dies
illos. Dilexit autem Salomon Dominum, 3
ambulando in institutis Davidis patris sui : duntaxat super altaria sacrificabat, & incensa ponebat. Ibat etiam rex ad Gebaon, ut 4
ibi sacrificaret ; illud enim erat præcipuum altare: mille holocausta sacrificabat Salomon
super illud altare quod erat in Gebaon. Tunc 5
apparuit Dominus Salomoni in visione nocturna, & dixit ei Deus, Postula quod dem
tibi. Respondit Salomon, Tu prosequutus 6
es Davidem patrem meum favore maximo, quemadmodum ambulavit coram te cum æquitate & fide, & cum rectitudine cordis ambulavit coram te : & servâsti illi gratiã hanc ingentem, & concessisti ei filium sedentem super solium ejus, ut hodiernâ die *cernitur*.
Nunc igitur Domine Deus, *quandoquidem* 7
tu regnare fecisti servum tuum loco Davidis patris mei, ego verò puer sum parvus, ignarus egrediendi & ingrediendi inter populum
tuum quem elegisti, Populum copiosissi- 8
mum qui præ multitudine sua nec numerari
nec supputari *potest* ; Da servo tuo cor do- 9
cile ad judicandum populum tuum, & discernendum inter bonum ac malum : quis enim posset judicare populum tuum, popu-
lum hunc maximum? Placuit sermo iste 10
Domino, cùm postulâsset Salomon rem hujuscemodi :

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

43 44 * فَلِمَاذَا لَمْ تَحْفَظْ مَا أَمَرْتُكَ. وَتَعَدَّيْتَ عَلَى ٱلْيَمِينِ ٱلَّتِي حَلَفْتَ بِٱلرَّبِّ * ثُمَّ قَالَ ٱلْمَلِكُ لِشِمْعِي. قَدْ
45 عَرَفْتَ ٱلشَّرَّ ٱلَّذِي ٱرْتَكَبْتَ مِنْ دَاوُدَ أَبِي. فَرَدَّ ٱلرَّبُّ شَرَّكَ عَلَى رَأْسِكَ * فَأَمَّا سُلَيْمَانُ ٱلْمَلِكُ
46 فَيَكُونُ مُبَارَكًا. وَمِنْبَرُ دَاوُدَ يَكُونُ مُصْلَحًا أَمَامَ ٱلرَّبِّ إِلَى ٱلْأَبَدِ * فَأَمَرَ ٱلْمَلِكُ بَنَايَا بْنَ يُويَادَاعَ.
فَأَخْرَجَهُ إِلَى خَارِجٍ وَقَتَلَهُ.

. ٱلْفَصْلُ ٱلثَّالِثُ .

1 * وَصَلَحَ ٱلْمُلْكُ لِسُلَيْمَنَ وَثَبَتَ سُلْطَانُهُ. وَخَاتَنَ سُلَيْمَانُ مَلِكَ مِصْرَ. وَتَزَوَّجَ ٱبْنَةَ فِرْعَوْنَ. وَأَدْخَلَهَا
مَنْزِلَهُ ٱلَّذِي فِي قَرْيَةِ دَاوُدَ. قَبْلَ أَنْ يُتِمَّ بِنَاءَ بَيْتِ ٱلرَّبِّ. وَقَبْلَ أَنْ يُتِمَّ بِنَاءَ سُورِ أُورِشَلِيمَ
2 * وَأَمَّا ٱلشَّعْبُ فَكَانُوا يُقَرِّبُونَ ذَبَائِحَهُمْ عَلَى ٱلْمَذَابِحِ. لِأَنَّهُ لَمْ يَكُنْ بَيْتٌ لِٱسْمِ ٱلرَّبِّ إِلَى تِلْكَ
3 ٱلْأَيَّامِ * وَأَحَبَّ سُلَيْمَانُ ٱلرَّبَّ وَٱشْتَاقَ أَنْ يَسِيرَ فِي طُرُقِ دَاوُدَ أَبِيهِ. وَلٰكِنَّهُ كَانَ يُقَرِّبُ ٱلْقَرَابِينَ
4 عَلَى ٱلْمَذَابِحِ وَيُبَخِّرُ ٱلْبَخُورَ * وَٱنْطَلَقَ ٱلْمَلِكُ إِلَى جِبْعُونَ لِيُقَرِّبَ هُنَاكَ قَرَابِينَ. لِأَنَّهُ إِنَّمَا كَانَ ٱلْمَذْبَحُ
ٱلْعَظِيمُ فِي ذٰلِكَ ٱلْمَوْضِعِ. وَكَانَ سُلَيْمَانُ يُقَرِّبُ عَلَى ٱلْمَذْبَحِ ٱلَّذِي كَانَ بِجِبْعُونَ أَلْفَ ذَبِيحَةٍ
5 6 * فَظَهَرَ ٱلرَّبُّ لِسُلَيْمَانَ فِي رُؤْيَا ٱللَّيْلِ وَقَالَ لَهُ. ٱطْلُبْ مَا أَحْبَبْتَ لِأُعْطِيَكَ * قَالَ سُلَيْمَانُ. أَنْتَ
يَا رَبُّ أَنْعَمْتَ عَلَى دَاوُدَ أَبِي ٱلنِّعْمَةَ ٱلْعَظِيمَةَ. لِأَنَّهُ سَارَ بَيْنَ يَدَيْكَ بِٱلْإِيمَانِ وَٱلْحَقِّ. وَلَزِمَ ٱلْعَدْلَ
بَيْنَ يَدَيْكَ. وَصَحَّ قَلْبُهُ. فَحَفِظْتَ لَهُ هٰذِهِ ٱلنِّعْمَةَ ٱلْعَظِيمَةَ. وَرَزَقْتَهُ ٱبْنًا يَجْلِسُ عَلَى مِنْبَرِهِ كَٱلْيَوْمِ
7 * وَٱلْآنَ يَا رَبِّي وَإِلٰهِي. أَنْتَ صَيَّرْتَ عَبْدَكَ مَلِكًا بَعْدَ دَاوُدَ أَبِيهِ. وَأَنَا حَدَثٌ صَغِيرُ ٱلسِّنِّ. وَلَا
8 أَعْرِفُ كَيْفَ أَدْخُلُ وَأَخْرُجُ وَأُدَبِّرُ ٱلشَّعْبَ ٱلَّذِي ٱخْتَرْتَ * لِأَنَّهُ شَعْبٌ عَظِيمٌ. لَا يُحْصَى وَلَا يُعَدُّ
9 لِكَثْرَتِهِ * أَعْطِ عَبْدَكَ قَلْبًا حَكِيمًا يُحَاكِمُ لِشَعْبِكَ بِٱلْعَدْلِ. وَأَنْ أَفْهَمَ ٱلْخَيْرَ وَٱلشَّرَّ. وَإِلَّا
10 فَمَنْ يَقْدِرُ أَنْ يَحْكُمَ لِشَعْبِكَ هٰذَا ٱلْعَظِيمِ * فَرَضِيَ ٱلرَّبُّ قَوْلَ سُلَيْمَانَ وَسُرَّ. حَيْثُ طَلَبَ
هٰذَا ٱلْأَمْرَ.

Quare ergò non observâsti quod præce- 43
peram tibi, et transgressus es jusjurandum
quod per Dominum juraveras? Tum di- 44
xit rex ad Semei, Jam nôsti crimen quod perpetrâsti in Davidem patrem meũ : jam reflexit Dominus crimen tuum in caput
tuum: Rex autem Salomon sit benedictus, 45
& thronus Davidis sit stabilis in æter-
num coram Domino. Præcepit itaque rex 46
Banaiæ filio Jojadæ, qui eduxit eum foràs, & interfecit illum.

CAP. III.

IGitur stabilito regno Salomonis, et con- 1
firmato ejus imperio, affinitatem contraxit Salomon cum rege Ægypti, conjugem duxit filiam Pharaonis, & introduxit eam in ædes suas quæ erant in civitate Davidis, antequam absolvisset ædificium domûs Domini, & antequã absolvisset ædificiũ murorũ Jerusalẽ. At verò populus 2
offerebant sacrificia sua super altaria, eò quòd nondum extructa esset domus nomi-
ni Domini ad eos usque dies. Amavit au- 3
tem Salomon Dominum, optavitque ambulare in itineribus Davidis patris sui : attamen offerebat sacrificia, & thus adolebat super altaria. Præterea contulit se 4
rex in Gabaon, ad offerendum ibi sacrificia, quoniam altare maximum erat in eo loco: Offerebat autẽ Salomon super altare
quod erat in Gabaon, mille victimas. Qua- 5
propter apparens Dominus Salomoni in visione nocturna, dixit ad eum, Pete quic-
quid volueris ut dem tibi. Ait Salomon, 6
Tu O Domine, usus es ergà Davidem patrem meum summo beneficio, eò quòd ambulaverit coram te fideliter ac veraciter, æquitatem perpetuò exercuerit corã te, et integra fuerit mens ejus; idcirco servâsti ei tantam benevolentiã, & dedisti ei filium sedentem super thronum ejus, ut ho-
diè. Jam verò O Domine & Deus meus, 7
tu regem constituisti servum tuum post Davidem patrem suum : ego verò juvenis sum teneræ ætatis, nec scio quomodo ingredi & egredi debeam, & gubernare
populum quem elegisti : Nam populus 8
ingens est, qui neque numerari neque re-
censeri potest ob multitudinem suã. Con- 9
cede servo tuo cor sapiens, ut judicium exerceat populo tuo cũm æquitate, & ut intelligam bonum ac malum : alioquin quis valeat judicare populum tuum
hunc ingentem. Gratus atque jucundus 10
Domino fuit sermo Salomonis, ubi rem istam postulavit.

מלכים א: ג

non & , hoc verbum postulâsti quod eo Pro :eum ad Deus Dixitque
11 ויאמר אלהים אליו יען אשר שאלת את הדבר הזה ולא
postulâsti neque *opulentiam* tibi postulâsti nec ,multos dies tibi postulâsti
שאלת לך ימים רבים ולא שאלת לך עשר ולא שאלת
audiendū ad *intelligere* tibi postulâsti & ;tuorum inimicorum animam
נפש איביך ושאלת לך הבין לשמע
cor tibi dedi ecce :tua verba juxta feci Ecce :judicium
12 משפט: הנה עשיתי כדבריך הנה נתתי לך לב
te post & ,*tuæ facies ad* fuerit non *tu sicut* ut ,intelligens & ,sapiens
חכם ונבון אשר כמוך לא היה לפניך ואחריך
dedi postulâsti non quod etiam Et .*tu sicut* sit surrecturus non
13 לא יקום כמוך: וגם אשר לא שאלת נתתי
vir tu sicut fuerit non ut ,gloriam etiam ,*opulentiam* etiam ,tibi
לך גם עשר גם כבוד אשר לא היה כמוך איש
meis viis in ambulaveris si Et .tuis diebus omnibus reges inter
14 במלכים כל ימיך: ואם תלך בדרכי
David ambulavit sicut ,mea præcepta & ,*mea statuta custodiendum ad*
לשמר חקי ומצותי כאשר הלך דויד
.somniū ecce & ,Selomoh evigilavit Et .tuos dies longos faciā &,tuꝰ pater
15 אביך והארכתי את ימיך: ויקץ שלמה והנה חלום
,DOMINI fœderis *arcæ facies ad* stetit & , Jerusalaim in venit Et
ויבוא ירושלם ויעמד לפני ארון ברית יהוה
universis convivium fecit & ,pacifica fecitque ,*ascensiones fecit ascendere* &
ויעל עלות ויעש שלמים ויעש משתה לכל
,regem ad *meretrices* mulieres duæ venerunt Tunc .suis famulis
16 עבדיו: אז תבאנה שתים נשים זנות אל המלך
ego,*mi* domine me In :una mulier Dixitque .*ejus facies ad* steterunt &
17 ותעמדנה לפניו: ותאמר האשה האחת בי אדני אני
.domo in *ea cum* peperi & :una domo in *habitamus* ista mulier &
והאשה הזאת ישבת בבית אחד ואלד עמה בבית:
: hæc mulier etiam peperit & ,*me parere* tertia die in fuit Et
18 ויהי ביום השלישי ללדתי ותלד גם האשה הזאת
duas præter ,domo in nobiscum *alienus* non ;pariter *nos* &
ואנחנו יחדו אין זר אתנו בבית זולתי שתים
quia ;nocte hujus mulieris filius est mortuus Et .domo in nos
19 אנחנו בבית: וימת בן האשה הזאת לילה אשר
meum filium tulit & , nocte media in surrexit Et .eum super *jacuit*
20 שכבה עליו: ותקם בתוך הלילה ותקח את בני
& : suo sinu in eū fecit *jacere* & ,dormiebat tua ancilla & : me apud *ex*
מאצלי ואמתך ישנה ותשכיבהו בחיקה ואת
mane in surrexi Et .meo sinu in *fecit jacere* mortuum suum filium
21 בנה המת השכיבה בחיקי: ואקם בבקר
,mane in eū ad *intendi* Et .erat mortuus ecce &,*meum filium sugere faciendum ad*
להיניק את בני והנה מת ואתבונן אליו בבקר
mulier dixit Et .pepereram quem ,meus filius erat non ecce &
22 והנה לא היה בני אשר ילדתי: ותאמר האשה
hæc & ; mortuus tuꝰ filius & ,*vivus* meꝰ filius *quia* Nequaquā : altera
האחרת לא כי בני החי ובנך המת וזאת
loquebātur Et .*vivus* meꝰ filius & , mortuus tuus filius sed ,Non : *dicens*
אמרת לא כי בנך המת ובני החי ותדברנה
,*vivus* meus filius Hic , *dicens* Hæc : rex Dixitque .*regis facies ad*
23 לפני המלך: ויאמר המלך זאת אמרת זה בני החי
,est mortuus tuꝰ filius sed ,Nequaquā ; *dicens* hæc & :mortuus tuꝰ filius &
ובנך המת וזאת אמרת לא כי בנך המת
attulerūt & :gladium mihi *Capite* : rex Dixitque .vivus meꝰ filius &
24 ובני החי: ויאמר המלך קחו לי חרב ויבאו
natum Dividite : rex Dixitque .*regis facies ad* gladium
25 החרב לפני המלך: ויאמר המלך גזרו את הילד
dimidium & , uni dimidium date & , duas in vivum
החי לשנים ותנו את החצי לאחת ואת החצי
.alteri
לאחת:

Versio VULG. LAT.

11 Et dixit Dñs Salomoni; Quia postulâsti verbū hoc, & non petisti tibi dies multos, nec divitias, aut animas inimicorū tuorū, sed postulâsti tibi sapientiam ad discernendū judi-
12 ciū: Ecce feci tibi secundùm sermones tuos, & dedi tibi cor sapiens & intelligens, in tantū, ut nullus ante te similis tui fuerit, nec post te surrectu-
13 rus sit. Sed & hæc, quæ non postulâsti, dedi tibi : divitias scilicet, & gloriam, ut nemo fuerit similis tui in regibus
14 cunctis retrò diebus. Si autem ambulaveris in viis meis, & custodieris præcepta mea, & mandata mea, sicut ambulavit pater tuus, longos faciā dies
15 tuos. Igitur evigilavit Salomon, & intellexit quod esset somniū: cúmq; venisset Jerusalem, stetit corā arca fœderis Dñi, & obtulit holocausta, & fecit victimas pacificas, & grāde conviviū universis famulis
16 suis. Tunc venerūt duæ mulieres meretrices ad regē, stete-
17 rúntq; coram eo, Quarū una ait; Obsecro, mi dñe: ego & mulier hæc habitabamꝰ in domo una, & peperi apud eam
18 in cubiculo. Tertiā autem die postquàm ego peperi, peperit & hæc : & eramꝰ simul, nullúsque aliꝰ nobiscū in domo,
19 exceptis nobis duabꝰ. Mortuꝰ est autē filiꝰ mulieris hujꝰ nocte : dormiens quippe oppres-
20 sit eū. Et consurgens intempestæ noctis silentio, tulit filium meum de latere meo ancillæ tuæ dormientis, & collocavit in sinu suo: suū autē filiū, qui erat mortuus, posuit in sinu
21 meo. Cúmq; surrexissē manè, ut darē lac filio meo, apparuit mortuꝰ : quem diligentiùs intuens clarā luce, deprehendi non esse meū quē genueram.
22 Responditque altera mulier, Non est ita ut dicis: sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit. Econtrariò illa dicebat, Mentiris : filius quippe meus vivit, & filius tuus mortuus est. Atq; in hunc modū con-
23 tendebant coram rege. Tunc rex ait; Hæc dicit, Filius meus vivit, & filius tuꝰ mortuus est. Et ista respondit, Non : sed filius tuus mortuus est, meus
24 autem vivit. Dixit ergò rex, Afferte mihi gladiū. Cúmque attulissent gladium corā rege,
25 Dividite, inquit, infantem vivū in duas partes, & date dimidiam partem uni, & dimidiam partem alteri.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

44 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεΐ, (δ) Σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου (ε) ἣν οἶδεν ἡ καρδία σου, ἃ ἐποίησας (ζ) Δαυὶδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε κύριος τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλήν σου.
45 Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εὐλογημένος, καὶ ὁ θρόνος (η) Δαυὶδ ἔσται ἕτοιμος ἐνώπιον κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα.
46 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ Βαναίᾳ υἱῷ (θ) Ἰωδαέ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνεῖλεν (ι) αὐτόν. καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός. καὶ Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα, ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες. καὶ Σαλωμὼν ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις· καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα, καὶ ἐδούλευον τῷ Σαλωμὼν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. καὶ Σαλωμὼν ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου. καὶ αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Θερμαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμών· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως, καὶ ἑξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, δέκα μόσχοι ἐκλεκτοί, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων· ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ῥαφὶ ἕως Γάζης ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. καὶ κατῴκει Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες, ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ ἑορτάζοντες ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμών· Ἀζαρίου υἱὸς Σαδὼκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου υἱὸς Νάθαν ἄρχων τῶν ἐφεστηκότων· καὶ ἐπορεύθη ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ Σουβὰ γραμματεύς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλὰμ ἀναμιμνήσκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς Ἰωὰβ ἀρχιστράτηγος, καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραῒ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τῆς αὐλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ Καχοὺρ υἱὸς Νάθαν ὁ σύμβουλος. καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππων. καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. καὶ Σαλωμὼν υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσ-
2 ραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλήμ. Πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν θυμιῶντες (κ) ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, ὅτι οὐκ ᾠκοδομήθη οἶκος (λ) τῷ κυρίῳ ἕως
3 τοῦ νῦν. Καὶ ἠγάπησε Σαλωμὼν τὸν κύριον, πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς (μ) ὑψηλοῖς ἔθυε καὶ ἐθυμία.

Et dixit rex ad Semei; Tu nosti omne malum tuum, quod novit cor tuum, quæ fecisti David patri meo: & retribuit Dominus malum tuum in caput tuum. 44
Et rex Salomon benedictus; & thronus David erit paratus coram Domino in seculum. 45
Et mandavit rex Salomon Banææ filio Jodae: & egressus est, & sustulit illum. 46
Et fuit rex Salomon prudens valdè, & sapiens. Et Juda & Israel multi valdè, tanquàm arena, quæ super mare, in multitudine, comedentes, & bibentes, & (e) gaudentes. Et Salomon erat princeps in omnibus (f) regnis. Et erant offerentes dona, & serviebant Salomoni omnes dies vitæ ejus. Et Salomon cœpit aperire præfecturas Libani. Et ipse ædificavit Therma in deserto. Et hoc (g) prandium Salomon: triginta cori similæ, & sexaginta cori farinæ subactæ: decem vituli electi, & viginti boves pascuales, & centum oves, præter cervos, & capreas, & aves electas pascuales: quoniam erat princeps in omni trans flumen à Raphi usque Gazen in omnibus regibus trans flumen. Et erat ei pax ex omnibus partibus ejus in circuitu. Et habitabat Juda & Israel confidentes, unusquisque sub vite sua, & sub ficu sua, comedentes, & bibentes, & festivitatem celebrantes, à Dan, & usque Bersabee omnibus diebus Salomon. (h) Et hi erant principes Salomon: Azarias filius Sadoc sacerdotis, & Ornias filius Nathan princeps præfectorum (& cucurrit ad domum suam) & Suba scriba, & Basa filius Achithalam commonefaciens, & Abi filius Joab princeps militiæ, & Achire filius Edrai super onera, & Baneas filius Jodae super aulæ præfecturam, & super plinthium, & Cachur filius Nathan consiliarius. Et erant Salomoni quadraginta mille fœtæ equæ in currus, & duodecim millia equorum. Et fuit princeps in omnibus regibus à flumine, & usque ad terram alienigenarum, & usque ad fines Ægypti. Et Salomon filius David regnavit super Israel, & Juda in Hierusalem.
Verumtamen populus erant adolentes in excelsis: quoniam non erat ædificata do- 2
mus Domino usq; nunc. Et dilexit 3
Salomon Dominum, eundo in præceptis David patris sui : tantummodò in excelsis sacrificabat, & adolebat.

MS.A. (δ) Σὺ ἔγνως πᾶσαν (ε) ἣν ἔγνω ἡ (ζ) τῷ Δαυὶδ (η) Δαυ-
1 ὶδ ἕτοιμος (θ) Ἰωδαδέ, (ι) αὐτόν, καὶ ἀπέθανεν. Τῆς δὲ βασιλείας ἑδραζομένης ἐν χειρὶ Σαλωμών, ἐπιγαμβρίαν ἐποιήσατο Σαλωμὼν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Φαραὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως οὗ συνετέλεσεν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον ἑαυτοῦ καὶ τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ. Πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν (κ) ἐν τοῖς (λ) τῷ ὀνόματι κυρίου ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. Καὶ ἠγάπησεν (μ) ὑψηλοῖς αὐτὸς ἔθυεν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

11 ואמר יי ליה חלף דשאלתא ית פתגמא הדין ולא שאלתא לך יומין סגיאין ולא שאלתא
12 לך עתרא ולא שאלתא נפש בעלי דבבך ושאלתא לך סברותא למשמע דינא: הא עבדית
כפתגמך הא יהבית לך לב חכים וסוכלתן דכותך לא הוה קדמך ובתרך לא יקום כותך:
13 ואף דלא שאלתא יהבית לך אף עתרא אף יקרא דלא הוה כותך גבר במלכיא כל יומך:
14 ואם תהך באורחן דתקנן קדמי למטר קימי ופקודי כמא דהליך דוד אבוך ואוריך ית
15 יומך: ואתער שלמה והא חלמא ואתא לירושלם וקם קדם ארונא קימא דיי ואסיק
16 עלון ונכים נכסת קודשין ועבד משתיא לכל עבדוהי: בכן אתאה תרתין נשין פונדקן
17 למקם קדם מלכא וקמא קדמוהי: ואמרת אתתא חדא בבעו רבוני אנא ואתתא הדא
18 יתבן בביתא חדא וילידית עמה בביתא: והוה ביומא תליתאה למלדי וילידת אף
אתתא הדא ואנחנא כחדא זכאין לית נוכרא עמנא בביתא אלהן תרתין אנחנא בביתא:
19 ומית בר אתתא הדא בליליא דשכיבת עלוהי: וקמת בגו ליליא ונסיבת ית ברי מלותי
20 ואמתך דמכא ואשכבתיה לותה וית ברה מיתא אשכבת לותי: ואקמית בצפרא לאונקא
21 ית ברי והא מית ואסתכלית ביה בצפרא והא לא הוה ברי דילידית: ואמרת אתתא
22 אוחרנתא לא כן ברי חיא וברך מיתא ודא אמרא לא כן ברך מיתא וברי חיא
23 ודינן קדם מלכא: ואמר מלכא דא אמרא דין ברי חיא וברך מיתא ודא אמרא לא כן
24 ברך מיתא וברי חיא: ואמר מלכא איתו לי חרבא ואיתיאו חרבא לקדם מלכא: ואמר
25 מלכא פסקו ית רביא חיא לתרין גזרין והבו פלגא לחדא ופלגא לחדא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et dixit Dominus illi, Pro eo quòd rogâsti rem istam, et non rogâsti tibi 11
dies multos, et non rogâsti tibi divitias, et non rogâsti animam auctorū inimicitiarū tuarū: sed rogâsti tibi intelligentiam ad audiendū judicium. Ec- 12
ce feci juxta verbū tuū: ecce dedi tibi cor sapiens, et considerans, ita ut
sicut tu, non fuerit ante te, et post te non surget sicut tu. Et etiam quod 13
non petîsti dedi tibi, etiam divitias, etiam gloriam, ita ut non fuerit sicut
tu vir inter reges omnibus diebus tuis. Et si ambulaveris in viis quæ rectæ 14
sunt ante me, custodiendo decreta mea, et præcepta mea, quemadmodum
ambulavit David pater tuus, prolongabo dies tuos. Et excitatus est Selo- 15
moh, et ecce somnium; et venit in Jerusalem, et stetit ante arcam fœderis
Domini, et obtulit holocausta, et mactavit victimam sanctitatum, & fecit
convivium omnibus servis suis. Tunc venerunt duæ mulieres tabernariæ 16
ut judicio contenderent ante regem, et steterunt ante illum. Et dixit muli- 17
er una, Obsecro domine mi, ego et mulier hæc habitabamus in domo una,
et peperi cum ea in domo. Et fuit die tertia qua peperi, peperit etiam mu- 18
lier hæc, et nos eramus simul *innocentes*, et non erat extraneus nobiscum
in domo, præter nos duas in domo. Et mortuus est filius mulieris hujus 19
nocte, quia incubuit super eum. Et surrexit in medio noctis, et accepit fi- 20
lium meum à me (et ancilla tua dormiebat) et cubare fecit illum apud
se, et filium suum mortuum cubare fecit apud me. Et surrexi in aurora ut 21
lactarem filium meum, et ecce [*erat*] mortuus, et contemplata sum eum in
aurora, et ecce non erat filius meus quem pepereram. Et dixit mulier alte- 22
ra, Non ita est, filius meus est vivus, et filius tuus mortuus; at hæc *illi* dixit:
Non ita est, filius tuus mortuus est, et filius meus vivus: et *disceptabant* an-
te regem. Et dixit rex: Hæc dicit, Hic est filius meus qui est vivus, et fi- 23
lius tuus est qui mortuus est: et ista dicit, Non ita est, filiꝰ tuus est qui mor-
tuus est, et filius meus est qui vivus est. Et dixit rex, Adferte mihi gladium: 24
et attulerunt gladium ante regem. Et dixit rex, Dividite infantem vivum in 25
duas partes, et date partem uni, et partem alteri.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܚܠܦ ܕܫܐܠܬ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܘܠܐ ܫܐܠܬ ܠܟ ܥܘܬܪܐ.
ܘܠܐ ܫܐܠܬ ܠܟ ܢܦܫܬܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܘܠܐ ܫܐܠܬ ܠܟ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܫܐܠܬ
12 ܠܟ ܚܟܡܬܐ ܠܡܫܡܥ ܕܝܢܐ. * ܗܐ ܥܒܕܬ ܠܟ ܐܝܟ ܦܬܓܡܟ. ܗܐ ܝܗܒܬ ܠܟ ܠܒܐ
13 ܚܟܝܡܐ ܘܡܣܬܟܠܢܐ. ܕܐܟܘܬܟ ܠܐ ܗܘܐ ܩܕܡܝܟ. ܘܒܬܪܟ ܠܐ ܢܩܘܡ ܐܟܘܬܟ. * ܘܐܦ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܫܐܠܬ. ܝܗܒܬ ܠܟ. ܐܦ ܥܘܬܪܐ. ܐܦ ܐܝܩܪܐ. ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܟܘܬܟ ܐܢܫ ܒܡܠܟܐ.
14 ܒܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝܟ. * ܘܐܢ ܬܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܝ: ܘܬܛܪ ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܡܘܣܝ. ܐܝܟ ܕܗܠܟ
15 ܕܘܝܕ ܐܒܘܟ. ܐܣܓܐ ܝܘܡܝܟ. * ܘܐܬܬܥܝܪ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܚܙܐ ܚܠܡܐ ܗܘ. ܘܐܬܐ ܫܠܝܡܘܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܩܡ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܣܩ ܥܠܘܬܐ. ܘܢܟܣ ܢܟܣܬܐ. ܘܥܒܕ
16 ܡܫܬܘܬܐ. ܠܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘܗܝ. * ܗܝܕܝܢ ܐܬܝ ܬܪܬܝܢ ܢܫܝܢ ܙܢܝܬܐ ܠܕܝܢܐ. ܩܕܡ ܡܠܟܐ
17 ܫܠܝܡܘܢ. * ܘܐܡܪܬ ܐܢܬܬܐ ܚܕܐ ܡܢܗܝܢ. ܒܒܥܘ ܡܢܟ ܡܪܝ. ܐܢܐ ܘܗܕܐ ܐܢܬܬܐ
18 ܥܡܪܝܢ ܗܘܝܢ ܒܒܝܬܐ ܚܕ. ܘܝܠܕܬ ܥܡܗ ܒܒܝܬܐ. * ܘܗܘܐ ܒܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܡܢ
ܕܝܠܕܬ. ܝܠܕܬ ܐܦ ܗܕܐ ܐܢܬܬܐ. ܘܚܢܢ ܐܟܚܕܐ. ܘܠܝܬ ܐܢܫ ܢܘܟܪܝܐ ܥܡܢ. ܐܠܐ
19 20 ܬܪܬܝܢ ܚܢܢ ܒܒܝܬܐ. * ܘܡܝܬ ܒܪܗ ܕܗܕܐ ܒܠܠܝܐ. ܕܕܡܟܬ ܥܠܘܗܝ. * ܘܩܡܬ
ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܘܢܣܒܬܗ ܠܒܪܝ ܡܢ ܓܒܝ. ܘܐܡܬܟܝ ܕܡܟܐ ܗܘܬ. ܘܐܪܡܝܬܗ
21 ܒܥܘܒܗ. ܘܠܒܪܗ ܡܝܬܐ. ܐܪܡܝܬܗ ܒܥܘܒܝ. * ܘܩܡܬ ܒܨܦܪܐ ܕܐܝܢܩܝܘܗܝ ܠܒܪܝ. ܘܐܫܟܚܬ
22 ܐܢܐ. ܡܝܬܐ ܗܘܐ. ܘܐܬܒܩܝܬ ܒܗ ܒܨܦܪܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܗܘ ܒܪܝ ܕܝܠܕܬ. * ܘܐܡܪܬ ܐܢܬܬܐ ܗܝ
ܐܚܪܬܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ. ܒܪܝ ܗܘ ܚܝܐ. ܘܒܪܟܝ ܡܝܬܐ. ܘܗܝ ܐܡܪܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ. ܒܪܟܝ
24 ܗܘ ܡܝܬܐ. ܘܒܪܝ ܚܝܐ. ܘܡܬܚܪܝܢ ܗܘܝ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܐܝܬܘ ܠܝ ܣܦܣܪܐ.
25 ܘܐܝܬܝܘ ܣܦܣܪܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. * ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܦܣܘܩܘܗܝ ܠܛܠܝܐ ܚܝܐ. ܠܬܪܝܢ.
ܘܗܒܘ ܦܠܓܗ ܠܚܕܐ. ܘܦܠܓܗ ܠܚܕܐ.

* Dixitque Dominus Salomoni, Eò quòd postu- 11
laveris rem istam, nec petieris tibi divitias,
nec petieris tibi animas inimicorum tuorum,
neque petieris tibi dies multos, sed petieris
sapientiã ad audiendum judicium; Ecce feci 12
tibi juxta sermoné tuũ: ecce dedi tibi cor sapi-
ens & intelligens, adeo ut par tibi non fue-
rit ante te, nec post te surrecturus sit par tibi.
Quin etiam quod non postulâsti, dedi tibi, 13
tum divitias, tum honorem; adeo ut nullus
par tibi sit inter reges, cunctis diebus tuis.
Quòd si ambulaveris in viis meis, observan- 14
do statuta & præcepta mea, quemadmodum
ambulavit David pater tuus, multiplicabo
dies tuos. Cùm autem evigilâsset Salomon 15
viso somnio, venit Salomon ad Jerusalem, ste-
titque coram arca fœderis Domini, & obtulit
holocausta, & mactavit pacifica, & fecit con-
vivium omnibus servis suis. Tunc venerunt 16
duæ mulieres meretrices ad litigandum corã
rege Salomone: Et dixit mulier una ex eis, 17
Rogo te domine noster, Ego et mulier ista co-
habitabamus in eadem domo, & peperi cum
ea in domo illa; Tribus enim diebus post- 18
quam peperissem, peperit etiam hæc mulier:
& quidem nos simul eramus, nec quisquam
extraneus erat nobiscum, sed nos ambæ era-
mus in domo. Mortuo autem hujus filio, eò 19
quòd noctu cubâsset super eum; Surrexit me- 20
diâ nocte, sublatúmque filium meum à latere
meo, ancillâ tuâ dormiente, posuit in gremiũ
suum; filium autem suum mortuum posuit in
gremium meum. Cúmque manè surrexissem 21
ut lactarem filium meũ, deprehendi eum esse
mortuũ: at eo manè diligentiùs considerato,
percepi eum non esse filium illum quem pe-
pereram. Porrò illa mulier altera dixit, 22
Non ita est; filius meus est vivus, filius ve-
rò tuus mortuus. Illa verò dicebat, Non est
ita; filius tuus est mortuus, filius autem meus
vivus: sicque altercabantur coram rege.
Tum dixit rex, Afferte mihi gladium: cúm- 24
que attulissent gladium ad regem, Dixit 25
rex, Dissecate puerum illum vivum in duas
partes, & date dimidium uni, & dimidium
alteri.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * فقال الرب لسليمان • لانك لم تسالني في كلامك • وتطلب مني اياما كثيرة • ولم تسل الغنى •
12 ولم تطلب انفس اعدايك • بل طلبت مني حكمة تفهم بها الاحكام والقضايا * فقد استجبت لك •
واسعفتك بما طلبت • واعطيتك قلبا فهما حكيما • حتى تصير الى الامر المنعوت • ما لم يكن قبلك
13 مثلك • ولا يكون بعدك * وقد اعطيتك ايضا • وخولتك ما لم تطلب من الاموال والغنى والكرامة •
14 ما لم يكن مثلك في الملوك • ولا يكون طول عمرك * وان انت حفظت شرايعي ووصاياي • وسلكت
15 في طرقي كما حفظ داود ابوك • اطيل عمرك * فانتبه سليمان • وعلم ان الذي راه رويا من قبل الله •
فجاء سليمان الى اورسليم • وقام بين يدي تابوت عهد الرب • وقرب ذبايحا وقرابينا كاملة • وهيا
16 دعوة لجميع عبيده • مايدة عظيمة * وهناك تقدمت امراتان • واتيا الى سليمان الملك في
17 القضاء * فقالت احديهما • اطلب اليك يا سيدي ان تنصفني • كنت انا وهذه المراة ساكنتين
18 في بيت واحد • فولدت انا ابنا في البيت الذي كنا فيه * ومن بعد ما ولدت بثلاثة ايام •
19 ولدت هذه المراة ايضا • وليس معنا في البيت غريبا ساكنا • بل وحدنا * فمات ابن هذه
20 المراة بالليل • لانها اضطجعت عليه * فقامت عند نصف الليل • فاخذت ابني من عندي •
21 وكانت امتك راقدة • وصيرت ابني في حضنها • وابنها الميت صيرته عندي * فلما قمت بالغداة
ارضع ابني • رايت انه ميت • فلما بينته وتفرست فيه • واذا هو ليس ابني الذي ولدته
22 * فقالت المراة الاخرى • كذبت هذه • وليس الامر على هذا الحال • ولكن ابنها الميت
24 وابني الحي • وجعلتا تختصمان وتتنازعان بين يدي الملك * فقال الملك علي بالسيف •
25 فاتوا بالسيف * فقال الملك • اقطعوا الصبي الحي باثنين • وادفعوا نصفه الى هذه •
ونصفه الى الاخرى •

* *Ideo dixit Dominus Salomoni, Quoni-* 11
am non rogâsti me in colloquio tuo, neque
postulâsti à me dies multos, neque petîsti
divitias, nec postulâsti animas inimico-
rum tuorum, sed postulâsti à me sapien-
tiam quâ jura atque judicia perciperes;
Jam exaudivi te, & concessi tibi quod 12
postulâsti, dedique tibi animum pruden-
tem atque sapientem, ita ut ad gradum
pervenias adeò sublimem, ut nemo par
tibi extiterit ante te, nec sit futurus post
te. Insuper do tibi & largior quod non 13
petîsti, opes & divitias, atque gloriam
tantam, ut nullus inter reges par tibi ex-
titerit, neque futurus sit quamdiu vixe-
ris. Quòd si tu jura & præcepta mea 14
custodieris, & ambulaveris in viis meis,
quemadmodum custodivit David pater
tuus, ætatem tuam prorogabo. Experre- 15
ctus itaque Salomon, & sciens id quod
viderat esse visionem à Deo factam, ve-
nit Salomon ad Jerusalem, stititque se
ante arcam fœderis Domini, & obtulit
sacrificia & oblationes perfectas, para-
vitque convivium omnibus servis suis,
mensam ingentem. Ibidem accesserunt 16
duæ mulieres, adieruntque Salomonem
regem litigandi causâ: Dixitque una ex 17
eis, Obsecro te O Domine mi, ut jus mihi
dicas: Ego & mulier ista degebamus in
eadem domo, peperique ego filium in do-
mo in qua morabamur: Et tribus post- 18
quam peperissem diebus peperit hæc etiam
mulier, nec ullus nobiscum habitabat in
illa domo extraneus, sed solæ eramus.
Mortuus est autem mulieris hujusce fili- 19
us noctu, eò quòd incubuisset ei: Quæ 20
nocte mediâ surgens abstulit filium meum
à latere meo dum famula tua dormiret,
posuitque filium meum in sinu suo; filium
verò suum mortuũ prope me collocavit.
Cùm autem manè surrexissem lac præbi- 21
turu filio meo, vidi eum esse mortuum: sed
cùm despexissem eũ & contemplata eum
essem, ecce non erat filius meus quem pe-
pereram. Dixit altera mulier, Mentitur 22
hæc, nec isto se res habet modo; imò filius
ejus est mortuus, & filius meus vivus:
simulque rixabantur & contendebant co-
ram rege. Rex verò ait, Ad me gladi- 24
um afferte, & atulerunt gladium. Di- 25
xitque rex, Scindite puerum vivum du-
as in partes, & date dimidium ejus huic,
dimidium autem ejus alteri.

Dixitque mulier, cujus filius vivus ad regem, quia Incaluerant
16 ותאמר האשה אשר בנה החי אל המלך כי נכמרו
miserationes ejus super filio suo, & dixit: In me domine mi, date ei natum
רחמיה על בנה ותאמר בי אדני תנו לה את הילוד
vivum, & interficiendo ne interficiatis eum: & illa dicens: Etiam mihi,
החי והמת אל תמיתהו וזאת אמרת גם לי
etiam tibi non sit, dividite. Et respondit rex, & dixit: Date ei
27 גם לך לא יהיה גזרו: ויען המלך ויאמר תנו לה
natum vivum, & interficiendo non interficiatis eum: hæc mater ejus.
את הילוד החי והמת לא תמיתהו היא אמו:
Et audierunt omnis Israel judicium quod judicavit rex, & timuerunt
28 וישמעו כל ישראל את המשפט אשר שפט המלך ויראו
à facie regis: quia viderunt quod sapientia Dei in interiore ejus
מפני המלך כי ראו כי חכמת אלהים בקרבו
ad faciendum judicium.
לעשות משפט:

CAP. IV. ד

Et fuit rex Selomoh rex super omnem Israel. Et isti principes
1 ויהי המלך שלמה מלך על כל ישראל: ואלה השרים
2 qui ei: Hazariahu filius Sadoc sacerdotis. Elichoreph & Achiah filii
3 אשר לו עזריהו בן צדוק הכהן: אליחרף ואחיה בני
שישא ספרים יהושפט בן אחילוד המזכיר: ובניהו
4 בן יהוידע על הצבא וצדוק ואביתר כהנים:
5 ועזריהו בן נתן על הנצבים וזבוד בן נתן כהן
6 רעה המלך: ואחישר על הבית ואדנירם בן עבדא
7 על המס: ולשלמה שנים עשר נצבים על
כל ישראל וכלכלו את המלך ואת ביתו חדש בשנה
8 יהיה על אחד לכלכל: ואלה שמותם בן
9 חור בהר אפרים: בן דקר במקץ ובשעלבים
10 ובית שמש ואילון בית חנן: בן חסד בארבות
11 לו שכה וכל ארץ חפר: בן אבינדב כל נפת
12 דאר טפת בת שלמה היתה לו לאשה: בענא בן
אחילוד תענך ומגדו וכל בית שאן אשר אצל
צרתנה מתחת ליזרעאל מבית שאן עד אבל מחולה עד
13 מעבר ליקמעם: בן גבר ברמת גלעד לו חות
יאיר בן מנשה אשר בגלעד לו חבל ארגב אשר בבשן
14 ששים ערים גדלות חומה ובריח נחשת: אחינדב בן
15 עדא מחנימה: אחימעץ בנפתלי גם הוא לקח
16 את בשמת בת שלמה לאשה: בענא בן חושי
17 באשר ובעלות: יהושפט בן פרוח ביששכר:
18 שמעי בן אלא בבנימן:

Versio VULG. LAT.

16 Dixit autem mulier, cujus filius
erat vivus, ad regem; (commota
sunt quippe viscera ejus sup
filio suo;) Obsecro, domine, date
illi infantem vivum, & nolite
interficere eum. Econtrariò
illa dicebat; Nec mihi, nec tibi
27 sit, sed dividatur. Respondit
rex, & ait; Date huic infantem
vivum, & non occidatur: hæc
28 est enim mater ejus. Audivit
itaque omnis Israel judicium
quod judicâsset rex, & timuerunt
regem, videntes sapientiã
Dei esse in eo ad faciendum
judicium.

CAP. IV.

1 Erat autem rex Salomon re-
2 gnans super omnem Israel. Et
hi principes quos habebat: A-
zarias filius Sadoc sacerdotis:
3 Elihoreph & Ahia filii Sisa
scribæ: Josaphat filius Ahilud
4 à commentariis: Banajas filius
Jojadæ super exercitum: Sadoc
autem, et Abiathar sacerdotes.
5 Azaria fili' Nathan, sup eos qui
assistebant regi: Zabud fili' Na-
6 than sacerdos, amicus regis: Et
Ahisar præpositus dom': & A-
doniram filius Abda super tri-
7 buta. Habebat auté Salomon
duodecim præfectos super o-
mnem Israel, qui præbebant
annonam regi & domui ejus:
p singulos enim menses in an-
no, singuli necessaria ministra-
8 bant. Et hæc nomina eorum:
Benhur, in monte Ephraim.
9 Bendecar, in Macces, & in Sa-
lebim, & in Bethsames, & in
10 Elon, et in Bethanan. Benhesed
in Aruboth: ipsius erat Socho,
11 & omnis terra Epher. Bena-
binadab, cuj' omnis Nephath-
dor, Tapheth filiam Salomonis
12 habebat uxorem. Bana filius
Ahilud regebat Thanac & Ma-
geddo, & universam Bethsan,
quæ est juxta Sarthana subter
Jezrahel, à Bethsan usq; Abel-
mehula è regione Jecmaan.
13 Bengaber in Ramoth Galaad:
habebat Avothjair filii Manas-
se in Galaad, ipse præerat in o-
mni regione Argob, quæ est in
Basan, sexaginta civitatib' ma-
gnis atque muratis, quæ habe-
14 bant seras æreas. Ahinadab fi-
lius Addo præerat in Manaim.
15 Achimaas in Nephthali: sed &
ipse habebat Basemath filiam
16 Salomonis in conjugio. Baana
fili' Husi, in Aser, et in Baloth.
17 Josaphat filius Pharue, in Issa-
18 char. Semei filius Ela, in Ben-
jamin.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

4 Καὶ ἀνέστη καὶ (ν) ἐπορεύθη εἰς Γαβαὼν θῦ-
σαι ἐκεῖ, ὅτι αὐτὴ ὑψηλοτάτη, καὶ (ξ) με-
γάλη. χιλίαν ὁλοκαύτωσιν ἀνήνεγκε Σαλω-
5 μὼν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον (ο) ἐν Γαβαών. Καὶ
ὤφθη (π) κύριος τῷ Σαλωμὼν ἐν ὕπνῳ τὴν
νύκτα· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμών, Αἴ-
6 τησαί τι αἴτημα σεαυτῷ. Καὶ εἶπε Σα-
λωμών, Σὺ ἐποίησας (ρ) μετὰ τοῦ δούλου
σου Δαυὶδ τοῦ πατρός μου ἔλεος μέγα,
καθὼς διῆλθεν ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ
καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας
μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ (σ) ἔλεος
τὸ μέγα τοῦτο, δοῦναι τὸν υἱὸν (τ) αὐτοῦ ἐ-
7 πὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ
νῦν κύριε ὁ θεός μου, σὺ ἔδωκας τὸν δοῦ-
λόν σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου. καὶ ἐ-
γώ εἰμι παιδάριον μικρὸν, καὶ οὐκ οἶδα (υ) τὴν
8 ἔξοδόν μου καὶ τὴν εἴσοδόν μου. Ὁ δὲ δοῦ-
λός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν ἐξελέξω
9 λαὸν πολὺν, ὃς οὐκ (φ) ἀριθμηθήσεται. Καὶ
δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ δια-
κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν (χ) δικαιοσύνῃ, καὶ
τοῦ συνιεῖν ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· ὅτι
τίς (ψ) δυνηθήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου
10 τὸν βαρὺν τοῦτον; Καὶ ἤρεσεν (ω) ἐνώπιον
κυρίου, ὅτι ᾐτήσατο Σαλωμὼν τὸ ῥῆμα
11 τοῦτο. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτὸν, Ἀνθ'
ὧν ᾐτήσω παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ
ᾐτήσω (α) σεαυτῷ ἡμέρας πολλὰς, καὶ οὐκ
ᾐτήσω (β) πλοῦτον, οὐδὲ ᾐτήσω ψυχὰς ἐ-
χθρῶν σου, ἀλλ' ᾐτήσω (γ) σεαυτῷ τοῦ συν-
12 ιεῖν τοῦ εἰσακούειν κρίμα, Ἰδοὺ πεποίηκα κα-
τὰ τὸ ῥῆμά σου· ἰδοὺ δέδωκά σοι καρδίαν
(δ) φρονίμην καὶ σοφήν· ὡς σὺ οὐ γέγονεν
ἔμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἀναστήσεται
13 ὅμοιός σοι. Καὶ ἃ οὐκ ᾐτήσω (ε) δέδωκά σοι
καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὡς οὐ (ζ) γέγονεν ἀνὴρ
14 ὅμοιός σοι ἐν (η) βασιλεῦσι. Καὶ ἐὰν πο-
ρευθῇς ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν (θ) τὰς
ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ὡς
ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνῶ
15 τὰς ἡμέρας σου. Καὶ ἐξυπνίσθη Σαλωμὼν,
καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον. καὶ ἀνέστη καὶ παραγίνεται εἰς
Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυ-
σιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ δια-
θήκης κυρίου ἐν Σιὼν, καὶ ἀνήγαγεν ὁλο-
καυτώσεις, καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς, καὶ ἐποί-
ησε πότον μέγαν ἑαυτῷ καὶ πᾶσι τοῖς παι-
16 σὶν αὐτοῦ. Τότε ὤφθησαν δύο γυναῖκες πόρ-
17 ναι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ
εἶπεν ἡ γυνὴ (ι) μία, Ἐν ἐμοὶ (κ) κύριε,
ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ᾠκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἑνὶ, καὶ
ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ.

Et surrexit, & ivit in Gabaon 4
ad sacrificandum ibi: quo-
niam ipsum erat excelsissimum,
& (ξ) magnum. Millenarium
holocaustosim obtulit Salomon
super altare in Gabaon. Et ap- 5
paruit Dominus ipsi Salomon in
somno nocte. Et dixit Dominus
ad Salomon, Pete aliquam pe-
titionem (k) tibi. Et dixit Sa- 6
lomon, Tu fecisti cum servo
tuo David patre meo misericor-
diam magnam: sicut transivit
coram te in veritate, & in justi-
tia, & in rectitudine cordis te-
cum. Et custodisti ei misericor-
diam magnam hanc, dare filium
ejus super thronum ejus, sicut di-
es hæc. Et nunc, Domine Deus 7
meus, tu (l) dedisti servum tuum
pro David patre meo: & ego
sum puer parvus: & non novi
exitum meum, & introitum me-
um. Servus autem tuus in me- 8
dio populi tui, quem elegisti po-
puli multũ, qui non (m) numera-
bitur. Et dabis servo tuo cor ad 9
audiendum, & dijudicandum
populum tuum in justitia, & ad
intelligendum inter bonum, &
malum. Quoniam quis poterit
judicare populum tuum gravem
hunc? Et placuit coram Domi- 10
no, quia petierat Salomon ver-
bum hoc. Et dixit Dominus ad 11
eum; Pro eo, quòd petiisti à me
verbum hoc, & non petiisti tibi
dies multos, & non petiisti di-
vitias, neque petiisti animas ini-
micorum tuorum, sed petiisti ti-
bi intelligere ad exaudiendum
judicium; Ecce feci juxta ver- 12
bum tuum. Ecce dedi tibi cor
prudens, & sapiens: sicut tu,
non fuit ante te, & post te non
exurget similis tibi. Et quæ non 13
petiisti, dedi tibi, & divitias,
& gloriam; ita ut non fuerit
vir similis tibi in regibus. Et, si 14
ambulaveris in via mea custodi-
endo mandata mea, & præce-
pta mea, sicut ambulavit David
pater tuus, & (n) multiplica-
bo dies tuos. Et expergefactus 15
est Salomon: & ecce somnium.
Et surrexit, & advenit in Hie-
rusalem: & stetit ad faciem al-
taris, quod ad faciem arcæ te-
stamenti Domini in Sion: &
obtulit holocaustoses, & fecit
pacificas: & fecit convivium
(o) magnum sibi, & omnibus
pueris suis. Tunc apparuerunt 16
duæ mulieres meretrices regi, &
steterunt coram eo. Et dixit mu- 17
lier una; In me, Domine: Ego,
& mulier hæc, habitabamus in domo una; & (p) peperimus in domo.

MS. A. (ν) ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς εἰς (ξ) μεγάλη * λίαν ὁλοκαυτώσιν (ο) ἐκεῖνο ἐν (π) τῷ Σαλωμὼν ὁ κύριος ἐν (ρ) μετὰ δούλου (σ) ἔλεός σου τὸ (τ) αὐτοῦ καθήμενον ἐπὶ τοῦ (υ) τὴν εἴσοδόν μου καὶ τὴν ἔξοδόν μου. (φ) ἀριθμηθήσεται, καὶ οὐ ψηφισθήσεται ἀπὸ πλήθους. Καὶ δώσεις (χ) δικαιοσύνῃ, τοῦ συνιέναι (ψ) δυνήσεται (ω) ὁ λόγος ἐνώπιον (α) σεαυτῷ (β) σεαυτῷ πλοῦτον, (γ) σεαυτῷ (δ) σοφὴν καὶ φρονίμην· (ε) ἔδωκα (ζ) γέγονεν ὅμοιος (η) βασιλεῦσιν πάσας τὰς ἡμέρας σου. Καὶ ἐὰν (θ) τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, ὡς (ι) ἡ μία, (κ) κύριέ μου, ἐγὼ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

16 ואמרת איתתא די ברה חיא למלכא ארי אתגלגלו רחמהא על ברה ואמרת בבעו רבוני
הבו לה ית רביא חיא ומקטל לא תקטלוניה ודא אמרא אף דילי אף דילך לא יהי פסקו:
27 ואתיב מלכא ואמר הבו לה ית רביא חיא ומקטל לא תקטלוניה היא אמיה:
28 ושמעו כל ישראל ית דינא דדן מלכא ודחילו מן קדם מלכא ארי חזו ארי חוכמתא מן
קדם יי במעוהי למעבד דינא:
ד
1 והוה מלכא שלמה מלכא על כל ישראל: ואלין רברביא די ליה עזריהו בר צדוק כהנא:
2 אליחורף ואחיה בני שישא ספריא יהושפט בר אחילוד ממנא על דכרניא: ובניהו בר
3 יהוידע ממנא על חילא וצדוק ואביתר כהניא: ועזריהו בר נתן ממנא על אסטרטיגיא
4 וזבוד בר נתן רבא שושבינא דמלכא: ואחישר ממנא על ביתא ואדנירם בר עבדא ממנא
5 על מסקי מסין: ולשלמה תרי עסר אסטרטיגין ממנן על כל ישראל ומסוברין ית
6 מלכא וית אנש ביתיה ירחא בשתא מטי לחד לסוברא: ואלין שמהתהון בר חור
7 בטורא דבית אפרים: בר דקר במקץ ובשעלבים ובית שמש ואילון דבית חנן: בר
8 חסד בארובות דיליה סוכו וכל ארע חפר: בר אבינדב כל פלכי דאר טפת בת שלמה
9 הות ליה לאתו: בענא בר אחילוד תענך ומגדו וכל בית שאן די בסטר צרתנה מלרע
10 ליזרעאל מבית שאן עד מישר מחולה עד מעבר ליקמעם: בר גבר ברמות גלעד דיליה
11 כפרני יאיר בר מנשה די בגלעד דיליה בית פלך טרכונא דבמתנן שתין קרוין רברבן
12 מקפן שור רם דיליהון עברין דנחשא: אחינדב בר עדוא מדבית מחנים: אחימעץ בשבטא
13 דבית נפתלי אף הוא נסיב ית בשמת בת שלמה לאתו: בענא בר חושי בשבטא אשר
14 ובעלות: יהושפט בר פרוח בשבטא דיששכר: שמעי בר אלא בשבטא דבית בנימין:
15
16
17
18

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et dixit mulier, cujus filius erat vivus, regi, (quoniam convoluta sunt vi- 16
scera ejus super filio suo) et dixit: Obsecro Dñe mi; date illi infantem vi-
vum, et occidendo non occidatis eum: et altera dixit, Nec me' nec tu' sit,
dividite. Et respondit rex et dixit: Date illi infantẽ vivum, et occidendo 17
non occidatis eum: ipsa est mater ejus. Et audivit omnis Israel judicium 18
quod judicavit rex: et timuerunt regem, quia viderunt quòd sapientia à
Deo esset in præcordiis ejus ad faciendum judicium.

CAP. IV.

Et fuit rex Selomoh, rex sup omnem Israel. Et hi sunt magnates qui [*ad-* 1
erant] illi: Ghazariah fili' Szadok sacerdotis. Elihhoreph et Ahhiah filii 2
Sisa scribæ: Jehosaphat fili' Ahhilud præposit' sup monimenta. Et Bena- 3
jah fili' Jehojadagh præpositus sup exercitum: et Szadok et Abiathar sa- 4
cerdotes. Et Ghazariah fili' Nathan, præposit' super antesignanos; et Za- 5
bud fili' Nathan sacerdotis amic' regis. Et Ahhisar præposit' sup domũ, 6
et Adoniram fili' Ghabda, præpositus super convectores tributorum. Et 7
erant Selomoh duodecim antesignani præpositi super omnẽ Israel susten-
tantes regẽ, et viros dom' ejus: mense in anno attinebat ad unum [*ex*
eis] sustentare. Et hæc sunt nomina eorum. Filius Hhur in monte domus 8
Ephraim. Filius Deker in Makasz et in Saghalbin et Beth-sames et Ailon 9
Beth-Hhanan. Filius Hhezzed in Aruboth, cujus erat Sochoh, et omnis ter- 10
ra Hhepher. Filius Abinadab, cuj' erant omnes regiones Dor. Taphath fi- 11
lia Selomoh erat ei in uxorem. Baghana filius Ahhilud, [*ejus erat*] Thagh- 12
nach et Megiddo, et omnis Beth-Sean quæ est juxta Szarthan subter Jizre-
ghel à Beth-Sean usq; ad planitiem Mehholah, usq; trans Jacmegham. Fi- 13
lius Gebar in Ramoth Gilghad, cujus erant vici Jair filii Menasseh qui erat
in Gilghad: cujus Bethpelach Tarcona quæ erat in Mathnan, sexaginta ur-
bes magnæ circundatæ muro excelso, quib' erant vectes ærei. Ahhinadab 14
filius Ghido, [*ejus erant*] quæ de domo Mahhanaim. Ahhimaghasz in tribu 15
domus Nephtali, etiã ipse accepit Basmath filiã Selomoh in uxorẽ. Bagha- 16
na filius Hhusi, *in* tribu Asser et Baghaloth. Jehosahpat filius Paruahh in 17
tribu Iisachar. Simghi filius Elah in tribu *domus* Binjamin. 18

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 ܘܐܡܪܬ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܒܪܗ ܚܝܐ ܠܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܚܡܣܘ ܪ̈ܚܡܝܗ ܥܠ ܒܪܗ. ܒܒܥܘ ܡܪܝ
ܗܒܘ ܠܗ ܠܛܠܝܐ ܚܝܐ. ܘܡܩܛܠ ܠܐ ܬܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܐܡܪܐ. ܠܐ ܠܝ
ܘܠܐ ܠܟܝ ܢܗܘܐ. ܦܘܠܓܘܗܝ. * ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ ܘܐܡܪ. ܗܒܘ ܠܗ ܠܛܠܝܐ ܚܝܐ. 27
ܘܡܩܛܠ ܠܐ ܬܩܛܠܘܢܝܗܝ. ܗܝ ܗܝ ܐܡܗ. * ܘܫܡܥܘ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܝܢܐ ܕܕܢ ܡܠܟܐ. 28
ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܘ ܕܚܟܡܬܗ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܒܗ ܠܡܥܒܕ ܕܝܢܐ.

1 * ܩܦܠܐܘܢ * ܕ * * ܘܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܠܟܐ. ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܠܝܢ
2
3 ܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܝܠܗ. ܥܙܪܝܐ ܒܪ ܨܕܘܩ ܟܗܢܐ. * ܐܠܝܚܘܪܦ ܘܐܚܝܐ. ܒܢܝ ܫܝܫܐ. ܣܦܪ̈ܐ. ܘܝܘܫܦܛ
4 ܒܪ ܐܚܝܠܘܕ. ܡܥܗܕܢܐ. * ܘܒܢܝܐ ܒܪ ܝܗܘܝܕܥ. ܥܠ ܚܝܠܐ. ܘܨܕܘܩ ܘܐܒܝܬܪ. ܟܗ̈ܢܐ. * ܘܥܙܪܝܐ
5
6 ܒܪ ܢܬܢ. ܥܠ ܩܝܘ̈ܡܐ. ܘܙܒܘܕ ܒܪ ܢܬܢ ܟܗܢܐ. ܪܚܡܐ ܕܡܠܟܐ. * ܘܐܚܝܫܪ. ܪܒ ܒܝܬܐ.
7 ܘܐܕܘܢܝܪܡ ܒܪ ܥܒܕܐ. ܥܠ ܡܟܣܐ. * ܘܠܫܠܝܡܘܢ. ܬܪܥܣܪ ܩܝܘ̈ܡܐ ܗܘܘ. ܥܠ ܟܠܗ
ܐܝܣܪܝܠ. ܘܡܬܪܣܝܢ ܗܘܘ ܠܡܠܟܐ. ܘܠܒܝܬܗ. ܘܠܚܝܠܗ. ܝܪܚܐ ܒܫܢܬܐ. ܐܝܢܐ ܕܥܠ ܚܕ
8 ܚܕ ܡܢܗܘܢ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗ̈ܝܗܘܢ. ܒܪ ܚܘܪ. ܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. * ܒܪ ܕܩܪ. ܒܡܩܨ.
9
10 ܘܒܫܥܠܒܝܡ. ܘܒܒܝܬ ܫܡܫ. ܘܒܐܝܠܘܢ ܒܝܬ ܚܢܢ. * ܒܪ ܚܣܕ. ܒܪܒܘܬ. ܕܝܠܗ ܗܘܬ
11 ܣܘܟܘ. ܘܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܚܦܪ. * ܒܪ ܐܒܝܢܕܒ. ܒܢܦܬ ܕܘܪ. ܛܦܬ ܒܪܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܗܘܬ ܠܗ ܐܢܬܬܐ.
12 * ܒܥܢܐ ܒܪ ܐܚܝܠܘܕ. ܒܬܥܢܟ. ܘܒܡܓܕܘ. ܘܒܟܠܗ ܒܝܬ ܫܐܢ ܕܥܠ ܓܢܒ ܨܪܬܢ. ܕܡܢ ܬܚܬ
13 ܠܝܙܪܥܐܝܠ. ܡܢ ܒܝܬ ܫܐܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܐܒܠ ܡܚܘܠܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܥܒܪܐ ܕܝܩܡܥܡ. * ܒܪ ܓܒܪ.
ܒܪܡܬ ܓܠܥܕ. ܕܝܠܗ ܚܒܠܐ ܕܝܐܝܪ ܒܪ ܡܢܫܐ. ܕܝܠܗ ܚܒܠܐ ܕܐܪܓܘܒ ܕܒܡܬܢܝܢ
14 ܫܬܝܢ ܩܘܪܝܢ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗܝܢ ܫܘܪ̈ܐ. ܘܡܘܩ̈ܠܐ. ܘܬܪ̈ܥܐ ܕܢܚܫܐ. * ܐܚܝܢܕܒ ܒܪ ܥܕܘ. ܒܡܚܢܝܡ.
15 * ܐܚܝܡܥܨ. ܒܢܦܬܠܝ. ܐܦ ܗܘ ܢܣܒ ܠܒܣܡܬ ܒܪܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܐܢܬܬܐ. * ܒܥܢܐ ܒܪ
16
17 ܚܘܫܝ. ܒܐܫܝܪ ܘܒܒܥܠܘܬ. * ܝܘܫܦܛ ܒܪ ܦܪܘܚ. ܒܐܝܣܟܪ. * ܫܡܥܝ ܒܪ ܐܝܠܐ. ܒܒܢܝܡܝܢ.
18

Dixit autem mulier illa cujus filius erat vi- 16
vus, ad regem (contorta quippe fuerant ejus
viscera pro filio suo) Rogo te domine mi, da-
te illi puerum vivum, & haudquaquam occi-
datis eum. Contrà altera dicebat, Neq; mihi,
neque tibi sit, dissecate eum. Respondens 27
rex ait, Date illi puerum vivum, & nullo mo-
do occidatis eum: illa est mater ejus. Au- 28
dientes autem omnes Israelitæ sententiam
quam rex tulerat, timuerunt à conspectu re-
gis; quia viderunt sapientiam Dei esse in eo
ad exercendum judicium.

CAP. IV.

Fuit itaque Salomon rex super universum 1
Israelem. Et hi erant principes ejus: Aza- 2
ria filius Sadoc sacerdotis, Eliheraph, & A- 3
hia filii Sisæ, erant scribæ: Josaphat filius Ahi-
lud, à commentariis: Benaja Jojadæ filius 4
præerat exercitui: Sadoc & Abithar, sacerdo-
tes: Azaria Nathanis filius, præpositus præ- 5
fectorum: Zachur filius Nathanis sacerdotis,
amicus regis: Abinsar, œconomus: Adoni- 6
ram Abdæ filius præerat tributo. Habebat 7
præterea Salomon hos duodecim præfectos
super totum Israelem, qui regem, ejusque do-
mum & exercitum alebant; mensem quotan-
nis tenebatur unus *ex iis* annonam parare.
Hæc autem sunt eorum nomina: Filius Hur, 8
in monte Aphrem: Filius Decar, in Macas, 9
& in Sciaelbim, & in Beth-semes, & in Ilon-
Beth-hanan: Filius Hesed, in Raboth: ipsius 10
etiam erat Sochoth, & tota terra Hepher:
Filius Abinadab, in Nephethdor: Thaphath 11
filia Salomonis erat hujus uxor. Baana fili' 12
Ahilud, in Taanach, & in Magedo, & in tota
Beth-jasan quæ est ad latus Saitan infra Jezra-
elẽ, à Beth-jasan usq; ad Abel-Mehola, & usq;
ad ulteriorem ripã Necamam. Filius Geber, 13
in colle Gelaad: hujus erat tract' Jair filii Ma-
nasse, & ad eundẽ *pertinebat* tractus Argob
qui est in Baisan, sexaginta civitates magnæ
habentes muros, seras, & portas æneas. Ahi- 14
nadab filius Gedo, in Mahanim: Ahimees, in 15
Nephtali: hic etiam Besmath Salomonis filiã
duxit uxorem. Baana filius Husi, in Afir & 16
in Baeloth: Josaphat fili' Paruh, in Isachar: 17
Semei filius Elæ, in Benjamen: 18

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 * فقالت أم الصبي. لأنها رحمته واسعفت عليه. اطلب اليك يا سيدي ان تدفع اليها الصبي
27 حيا ولا يقتل قتلا. فاما الاخري فقالت. لا يكون لي ولا لها. اقطعوه * فاجاب الملك وقال.
28 ادفعوا الصبي الي هذه لانها امه * فسمع بنو اسرائيل ما قضاه الملك. واتقوا الملك وفرقوا منه
وخافوا. لانهم علموا ان له حكمة من قبل الله. يعرف القضاء ويقضي بالعدل.
1 . الفصل الرابع . * وصار سليمان ملكا علي جميع بني اسرائيل * وهذه اسماء
2
3 قواده. عازور بن صادوق الحبر * والحرب واحيا ابنا سيسان كاتبان. يوسافاط بن احيلود علي
4 المواسق * بنايا بن يوياداع علي الحرب. صادوق وابيثار حبران * وعزريا بن ناثان علي الوكلاء.
5
6 ربود بن ناثان الحبر خليل الملك * وابيسار خازن الملك. وادونيرام بن عبدا علي الخراج * وكان
7 لسليمان اثنا عشر وكيلا علي نفقته. وكانوا هؤلاء يجمعون النفقة من جميع بني اسرائيل. وينفقون
8 علي الملك وعلي اهل بيته وعلي الروابط. علي كل وكيل منهم شهرا واحدا من السنة * وهذه
9 اسماؤهم برحور في جبل افرام * بردقار في مقاص وفي ساعبيم وبيت شمس. وفي ايلون التي في
10 بيت حنن * برحساد في ربوث. واليه ساحوث وكل ارض حافار * ابن ابيناداب في ابنفدور. وصار
11
12 مزوجا بطوفث ابنة سليمان * بعنا بن احيلود في تعنخ ومجدوا. اليه كل بيت باسان التي
13 عند صرتن. وهي بسط ايزرعال. من بيت باسان الي ابل محولا. والي عبر يقنعين * ابن جبار
في رامة جلعاد. له ميراث يائير بن منسا. واليه حبل ارجوب التي في بيسان. ستون قرية
14 عظيمة لها سور وابواب من نحاس باغلاقها * احيناداب بن جدوا في محنيم * احيماعص في
15
16 ارض نفتالي. هذا ايضا تزوج ابنة لسليمان * بعنا بن حوسي في ارض اسير وبعلوث * يوسافاط
17
18 بن فروح في ارض ايساخار * شمعي بن الا في ارض بنيامين.

* *Dixit mater pueri (nam commiseratione* 16
& clementiâ commota fuerat in eum)
Precor te O Domine mi, ut des illi pue-
rum vivum, nec ullatenùs occidatur: al-
tera verò dicebat, Neque mihi esto neque
illi, scindite eum. Respondit rex & ait, 27
Date puerum huic, quoniam hæc est ma-
ter ejus. Cùmque audissent filii Israel 28
quod judicaverat rex, veriti sunt regem
& timuerunt ac formidaverunt eum; eò
quòd noverint habere eum sapientiam à
Deo, quâ jus cognosceret, & æquè ju-
dicaret.

CAP. IV.

Factus est ergò Salomon rex super 1
omnes Israelitas. Et hæc sunt nomina 2
ducum ipsius: Azur filius Sadoc sacer-
dotis: Eliorab & Achia filii Sisan erant 3
duo scribæ: Josaphat filius Achilud præ-
fectus erat consilii: Banaja Jojadæ filius, 4
belli præpositus: Sadoc & Abiathar, duo
sacerdotes: Azria Nathanis filius, præ- 5
fectus curatorum: Zebod filius Nathanis
sacerdotis, familiaris regis: Abisar, the- 6
saurarius regis: denique Adoniram Abdæ
filius erat super tributum. Habebat etiam 7
Salomon duodecim annonæ suæ curato-
res; & hi cogebant annonam ab omni-
bus Israelitis, eamque dispensabant pro
rege, pro domesticis ejus, & pro militi-
bus ejus: singuli ex his curatoribus men-
se uno quotannis suo munere fungebantur.
Hæ autem sunt eorum nomina: Bar-hur, 8
in monte Aphraim: Bar-decar, in Macas, 9
& in Seir, & in Beth-semes, & in Ai-
lon quæ est in Beth-hanan: Bar-hesed, 10
in Rabboth; ad quem etiam pertinebat
Sochoth, & tota terra Hepher: Filius 11
Abinadab, in Ephethdor: atque is
conjugem duxit Taphath filiam Salo-
monis: Baana filius Achilud, in Taa- 12
nach, & Magheddo; ejus etiam erat tota
Beth-jasan quæ est prope Sartan, sita in
littore Jezraelis: à Beth-jasan ad Abel &
Mehola, & ad citeriorem partem Jocna-
am. Filius Geber, in Ramath-galaad; ejus 13
erat hereditas Jair filii Manassis, & ad
eum attinebat tractus Argob qui est in
Baisan, sexaginta urbes magnæ muris mu-
nitæ portisque æneis cum vectibus suis.
Achinadab filius Geddo, in Mahanim: 14
Achimaas in terra Nephtali: hic etiam 15
unam è Salomonis filiabus duxit uxorem.
Baana Husi filius, in terra Aser et Baaloth: 16
Josaphat Pharuhe filius, in terra Isa- 17
char: Semei Ala filius, in terra Benjamin: 18

, Emoræi regis Sichon terra , Ghilhad terra in Uri filius Ghebet
19 גבר בן־אורי בארץ גלעד ארץ סיחון מלך האמרי
Jehudah .terra in qui unus præfectus & , Basan regis Hogh &
20 ועג מלך הבשן ונציב אחד אשר בארץ׃ יהודה
,multitudine in mare super quæ arena sicut multi Israel &
וישראל רבים כחול אשר־על־הים לרב
erat Selomoh Et .lætantes & , bibentes & , comedentes
21 אכלים ושתים ושמחים׃ ושלמה היה
, Pelistim terræ flumine à regna omnia in dominans
מושל בכל־הממלכות מן־הנהר ארץ פלשתים
servientes & , munus facientes accedere , Ægypti terminum ad usque &
ועד גבול מצרים מגשים מנחה ועבדים את
diem in Selomoh panis erat Et .ejus vitæ diebus omnibus Selomoh
22 שלמה כל־ימי חייו׃ ויהי לחם־שלמה ליום
Decem .farinæ cori sexaginta &, similæ cori triginta , unum
23 אחד שלשים כר סלת וששים כר קמח׃ עשרה
, cervo à solum , pecudes centum & , pascuæ boves viginti & , pingues boves
בקר בראים ועשרים בקר רעי ומאה צאן לבד מאיל
ipse Quia .saginatis caponibus & , bubalo & , caprea &
24 וצבי ויחמור וברברים אבוסים׃ כי־הוא
omnib' in , Hazzah ad usque &, Tiphsach à , fluminis transitu omni in imperans
רדה בכל־עבר הנהר מתפסח ועד־עזה בכל־
ej' transitibus omnib' ex ei erat pax & : fluminis transitus regibus
מלכי עבר הנהר ושלום היה לו מכל־עבריו
,sua vite sub vir , fiduciam ad Israel & Jehudah habitavit Et .circuitu à
25 מסביב׃ וישב יהודה וישראל לבטח איש תחת גפנו
.Selomoh diebus omnibus ,Sebah-Beer usque &,Dan à ,sua ficu sub &
ותחת תאנתו מדן ועד־באר שבע כל ימי שלמה׃
ej' currui ad equorum equilium millia quadraginta Selomoh ipsi fuit Et
26 ויהי לשלמה ארבעים אלף ארות סוסים למרכבו
præfecti alebant Et .equitum millia duodecim &
27 ושנים־עשר אלף פרשים׃ וכלכלו הנצבים
mensam ad appropinquantem omnem & , Selomoh regem isti
האלה את־המלך שלמה ואת כל־הקרב אל־שלחן
.rem deficere sinebant non : suo mense vir , Selomoh regis
המלך־שלמה איש חדשו לא יעדרו דבר׃
locum ad deferebant dromedariis & equis paleam & , hordea Et
28 והשערים והתבן לסוסים ולרכש יבאו אל־המקום
Deus dedit Et .sui judicium secundum vir , ibi esset quo
29 אשר יהיה־שם איש כמשפטו׃ ויתן אלהים
latitudinem & ,valde multam intelligentiam & , Selomoh sapientiam
חכמה לשלמה ותבונה הרבה מאד ורחב
.maris labium super quæ arenam secundum , cordis
לב כחול אשר על־שפת הים׃
filiorum omnium sapientia præ Selomoh sapientia fuit amplior Et
30 ותרב חכמת שלמה מחכמת כל־בני
fuit sapiens Et .Ægyptiorum sapientia omni præ & , Orientis
31 קדם ומכל חכמת מצרים׃ ויחכם
, Chalchol & , Heman & , Ezrachita Ethan præ , homine omni præ
מכל־האדם מאיתן האזרחי והימן וכלכל
gentibus omnibus in ej' nomen fuit & : Machol filiis Dardah &
ודרדע בני מחול ויהי־שמו בכל־הגוים
fuit & , parabolarum millia tria est locutus Et .circumquaque
32 סביב׃ וידבר שלשת אלפים משל ויהי
lignis super est locutus Et .mille & quinque ejus canticum
33 שירו חמשה ואלף׃ וידבר על־העצים
egreditur quæ , hyssopum ad usque & , Lebanon in quæ cedro à
מן־הארז אשר בלבנון ועד האזוב אשר יצא
, reptili super & , volatili super & , animali super est locutus & : pariete in
בקיר וידבר על־הבהמה ועל־העוף ועל־הרמש
.piscibus super &
ועל־הדגים׃

Versio VULG. LAT.

19 Gaber filius Uri, in terra Ga-
laad, in terra Sehon regis A-
morrhæi & Og regis Basan,
super omnia quæ erant in illa
20 terra. Juda & Israel innume-
rabiles, sicut arena maris in
multitudine: comedentes, &
21 bibentes, atque lætantes. Sa-
lomon autẽ erat in ditione sua,
habens omnia regna à flumine
terræ Philisthiim usque ad ter-
minum Ægypti: offerentium si-
bi munera, & servientium ei
22 cunctis diebus vitæ ejus. Erat
autem cibus Salomonis p dies
singulos, triginta cori similæ,
23 & sexaginta cori farinæ, De-
cem boves pingues, & viginti
boves pascuales, & centum a-
rietes, exceptâ venatione cer-
vorum, caprearum, atque bu-
24 balorum, & aviũ altilium. Ipse
enim obtinebat omnem regio-
nem, quæ erat trans flumen, à
Thaphsa usque ad Gazan, &
cunctos reges illarũ regionũ:
& habebat pacẽ ex omni parte
25 in circuitu. Habitabátq; Juda
& Israel absque timore ullo,
unusquisque sub vitẽ sua, &
sub ficu sua, à Dan usque Ber-
sabee, cunctis diebus Salomo-
26 nis. Et habebat Salomon qua-
draginta millia præsepia equo-
rum currilium, & duodecim
27 millia equestriũ. Nutriebánt-
que eos supradicti regis præfe-
cti: sed & necessaria mensæ re-
gis Salomonis, cum ingenti cu-
ra præbebant in tempore suo.
28 Hordeum quoque & paleas e-
quorum & jumentorum, defe-
rebant in locum ubi erat rex,
29 juxta constitutum sibi. Dedit
quoque Deus sapientiam Salo-
moni, & prudentiam multam
nimis, & latitudinem cordis,
quasi arenam, quæ est in litto-
30 re maris. Et præcedebat sapi-
entia Salomonis sapientiam o-
mnium Orientalium & Ægy-
31 ptiorum, Et erat sapientior
cunctis hominibus: sapientior
Ethan Ezrahitâ, & Heman, &
Chalcol, & Dorda, filiis Ma-
hol: & erat nominatus in uni-
versis gentibus per circuitum.
32 Locutus est quoque Salomon
tria millia parabolas: & fue-
runt carmina ejus quinque &
33 mille. Et disputavit super li-
gnis, à cedro quæ est in Liba-
no, usque ad hyssopum quæ e-
greditur de pariete: & disse-
ruit de jumentis, & volucri-
bus, & reptilibus, & piscibus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

18 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τικούσης
μου, (λ) ἔτεκε καὶ ἡ γυνὴ αὕτη. καὶ ἡμεῖς
κατὰ τὸ (μ) αὐτό· καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μεθ' ἡ-
μῶν (ν) πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ.
19 Καὶ ἀπέθανεν ὁ (ξ) υἱὸς τῆς γυναικὸς ταύ-
της τὴν νύκτα, ὡς (ο) ἐπεκοιμήθη ἐπ'
20 αὐτόν. Καὶ ἀνέστη μέσης τῆς νυκτὸς, καὶ ἔ-
λαβε τὸν υἱόν μου ἐκ τῆς ἀγκάλης (π) μου,
καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υ-
ἱὸν αὐτῆς τὸν τεθνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ
21 κόλπῳ μου. Καὶ ἀνέστην πρωῒ θηλάσαι τὸν
υἱόν μου, καὶ ἐκεῖνος ἦν τεθνηκώς· καὶ ἰδοὺ
κατενόησα αὐτὸν (ρ) πρωΐ, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν
22 ὁ υἱός μου ὃν ἔτεκον. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑ-
τέρα, Οὐχί, (σ) ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ
υἱός σου ὁ τεθνηκώς. καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ
23 βασιλέως. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐταῖς, Σὺ
λέγεις, Οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱὸς ταύ-
της ὁ τεθνηκώς· (τ) καὶ σὺ λέγεις, Οὐχί,
ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σου ὁ τεθνη-
24 κώς. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, (υ) Λάβετε μά-
χαιραν. καὶ προσήνεγκαν τὴν μάχαιραν ἐνώ-
25 πιον τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς,
Διέλετε τὸ παιδίον (φ) τὸ ζῶν τὸ θηλάζον
εἰς δύο, καὶ δότε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτῃ, καὶ
26 τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ταύτῃ. Καὶ ἀπεκρίθη ἡ γυ-
νὴ (χ) ἧς ἦν ὁ υἱὸς ὁ ζῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν
βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτρα αὐτῆς ἐπὶ τῷ
υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν, Ἐν ἐμοὶ κύριε, δότε
αὐτῇ τὸ (ψ) παιδίον, καὶ θανάτῳ μὴ θανα-
τώσητε αὐτό. καὶ αὕτη εἶπε, Μήτε ἐμοὶ, μήτε
27 αὐτῇ ἔστω, (ω) διέλετε. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βα-
σιλεὺς, καὶ εἶπε, (α) Δότε τὸ παιδίον τῇ
εἰπούσῃ, Δότε αὐτῇ αὐτό, καὶ θανάτῳ μὴ
28 θανατώσητε αὐτό, αὕτη ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Καὶ
(β) ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα (γ) τοῦτο
ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ
προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνη-
σις θεοῦ ἐν αὐτῷ τοῦ ποιεῖν δικαίωμα.

Et factum est in die tertia, cùm 18
ego peperissem, peperit & mulier
hæc. Et nos simul: & non est
ullus nobiscum præter ambas nos
in domo. Et mortuus est filius mu- 19
lieris hujus nocte, quia incubuit
super eum. Et surrexit mediâ no- 20
cte, & sumpsit filium meum ex
ulnis (q) meis: & collocavit e-
um in sinu suo: & filium su-
um mortuum collocavit in sinu
meo. Et surrexi manè ad lacta- 21
dum filium meum: & ille erat
mortuus. Et ecce consideravi e-
um manè: & ecce non erat fili-
us meus, quem peperi. Et dixit 22
mulier altera, Nequaquàm: sed fi-
lius me' est, qui vivit: filius au-
tem tuus, qui (r) mortuus. Et lo-
quutæ sunt coram rege. Et dixit 23
rex eis; Tu dicis, Hic filius me-
us, qui vivit; & filius hujus
est, qui mortuus. Et tu dicis, Ne-
quaquàm, sed filius meus est, qui
vivit; & filius tuus, qui mortu-
us. Et dixit rex, Sumite gladium. 24
Et attulerunt gladium coram re-
ge. Et dixit rex, Dividite puerum 25
viventem lactentem in duo: &
date dimidium ejus huic, & di-
midium ejus huic. Et respondit 26
mulier, cujus erat filius vivens,
& dixit ad regem; Quoniam
turbatus est uterus ejus super fi-
lio suo, & dixit; In me domi-
ne: Date ei puerum: & morte
non mortificetis eum. Et hæc di-
xit; Neque mihi, neque tibi sit:
dividite. Et respondit rex, & di- 27
xit; Date puerum ei, quæ dixit,
Date huic eum, & morte nè mor-
tificetis eum: hæc mater ejus. Et 28
audierunt omnis Israel judicium
hoc, quod judicaverat rex: &
timuerunt à facie regis: quoniã
viderunt, quia prudentia Dei
in eo ad faciendũ justificationẽ.

MS. A. (λ) καὶ ἔτεκεν καὶ αὕτη ἡ γυνή. καὶ (μ) αὐτό· οὐκ (ν) ἐν τῷ οἴκῳ πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν * ἐν τῷ οἴκῳ. Καὶ (ξ) υἱὸς ταύτης (ο) ἐκοιμήθη (π) μου, καὶ ἡ δούλη σου ὕπνου, καὶ (ρ) πρωΐ, (σ) ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ἐστὶν ὁ νεκρὸς, υἱὸς δὲ ἐμὸς ὁ ζῶν ἤδη λαλεῖ, καὶ αὕτη ἔλεγεν, Οὐχί, ἀλλ' ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ (τ) σὺ δὲ λέγεις, Οὐχί, ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκὼς, καὶ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν. Καὶ εἶπεν (υ) Λάβετέ μοι μάχαιραν. (φ) τὸ θηλάζον τὸ ζῶν εἰς δύο, (χ) ἧς ὁ υἱὸς ἦν ὁ ζῶν, (ψ) παιδίον τὸ ζῶν, καὶ θανάτῳ (ω) διέλετε αὐτό. Καὶ (α) Δότε αὐτῇ τὸ παιδίον τὸ ζῶν τῇ εἰπούσῃ, (β) ἤκουσεν (γ) τοῦτ' ὃ ἔκρινεν

ΚΕΦ. δʹ.

1 ΚΑὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν βασιλεύων
2 ἐπὶ Ἰσραήλ. Καὶ οὗτοι (α) ἄρχοντες οἳ ἦ-
σαν (β) αὐτῷ· Ἀζαρίας υἱὸς (γ) Σαδὼκ·
3 Ἐλιὰφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σηβὰ γραμματεῖς· καὶ
Ἰωσαφὰτ υἱὸς (δ) Ἀχιλοὺδ ἀναμιμνήσκων·
4 Καὶ Βαναίας υἱὸς (ε) Ἰωδαὲ ἐπὶ τῆς δυνάμε-
5 ως· καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς· Καὶ (ζ)
Ὀρνία υἱὸς Νάθαν ἐπὶ τῶν καθεσταμένων· καὶ
(η) Ζαβοὺθ υἱὸς Νάθαν ἑταῖρος τοῦ βασιλέως·
6 Καὶ Ἀχισὰρ ἦν οἰκονόμος· καὶ Ἐλιὰκ ὁ οἰκο-
νόμος· καὶ Ἐλιὰβ υἱὸς (θ) Σὰφ ἐπὶ τῆς πατριᾶς·
καὶ Ἀδωνιρὰμ υἱὸς (ι) Αὐδὼν ἐπὶ τῶν φόρων.

CAP. IV.

ET erat rex Salomon regnans 1
super Israel. Et hi principes, qui 2
erant ei: Azarias filius (a) Sa-
doc: Eliaph, & Achia (b) filius 3
Seba scribæ: & Josaphat filius
Achilud commonefaciens: Et Ba- 4
naias filius Jodae super virtu-
tem: Et Sadoc, & Abiathar sa-
cerdotes: Et (c) Ornia filius Na- 5
than super assistentes: Et Zabuth
filius Nathan amicus regis: Et A- 6
chisar erat œconomus: & (d) E-
liac œconomus: & Eliab filius
Saph super familiam: & Adoni-
ram filius Abdon super tributa.

MS. A. (α) οἱ ἄρχοντες (β) αὐτοῦ· (γ) Σαδὼκ ὁ ἱερεύς· Ἐναρὲφ καὶ Ἀχιὰ υἱὸς Σεισὰ γραμματεῖς· (δ) Ἀχιλὰδ (ε) Ἰωαδαὲ ἐπὶ τῆς στρατείας· καὶ (ζ) Ἀζαρίας (η) Ζαβοὺθ υἱὸς Νάθαν ἱερεὺς ἑταῖρος (θ) Σαφὰτ (ι) Ἀβδὼ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

19 גבר בר אורי בארעא גלעד ארעא סיחון מלכא אמוראה ועוג מלכא דמתנן ואסטרטיגא
20 חד די ממנא בארעא׃ יהודה וישראל סגיאין כחלא דעל ימא לסגי אכלין ושתן וחדן׃
21 ושלמה הוה שליט בכל מלכותא מן נהר פרת עד ארע פלשתאי ועד תחום מצרים
22 מקרבין קורבנא ופלחין ית שלמה כל יומי חיוהי׃ והוה לחמא דשלמה ליומא חד
23 תלתין כורין סולתא ושתין כורין קמחא׃ עסרא תורין דפטמא ועסרין תורין דרעיא
24 ומאה ענא בר מאילין וטבין ויחמורין ועופיא פטימיא׃ ארי הוא מפלח בכל עבר פרת
מתפסח ועד עזה בכל מלכי עבר פרת ושלמא הוה ליה מכל עברוהי מסחור סחור׃
25 ויתיב יהודה וישראל לרוחצן גבר תחות פרי גופנוהי ותחות פרי תאניהי מדן ועד באר
26 שבע כל יומי שלמה׃ והוו לשלמה ארבעין אלפין ארות סוסון לרתיכוהי ותרי עסר
27 אלפין פרשין׃ ומסוברין אסטרטיגיא האלן ית מלכא שלמה וית כל דקריב לפתורא
28 דמלכא שלמה גבר בירחיה לא מעכבין מדעם׃ וסעוריא ותבנא לסוסותא ולרכשא
29 מיתן לאתרא דיהי תמן גבר כהלכתיה׃ ויהב יי חוכמתא לשלמה וסוכלתנותא סגי
30 לחדא ופתיות לבא כחלא דעל כיף ימא׃ וסגיאת חוכמת שלמה מחכמת כל בני
31 מדנחא ומכל חכמת מצרים׃ וחכם מכל אנשא מאיתן בר זרח והימן וכלכול ודרדע
32 בני מחול והוה שמיה סגי בכל עממיא סחור סחור׃ ומלל תלתא אלפין מתלין והואה
33 תושבחתיה אלף וחמש׃ ואתנבי על מלכי בית דוד דעתידין למשלט בעלמא הדין
ובעלמא דאתי דמשיחא ואתנבי על בעירא ועל עופא ועל ריחשא ועל נוניא׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Gebar fili' Uri in terra Gilghad terra Zzihhon regis Amorrhæorũ et Ghog 19
regis Mathnan: et antesignanus unus præerat terræ. Jehudah et Israel 20
multi erant tanquã arena quæ est sup mare in multitudine, comedẽtes et bi-
bentes et gaudentes. Et Selomoh imperabat omnib' regnis à *fluvio* Perath 21
usq; ad terrã Pelisthæorũ et usq; ad terminũ Miszraim, afferentib' mun', et
servientibus Selomoh omnib' dieb' vitæ suæ. Et erat panis Selomoh singu- 22
lis diebus triginta cori similæ, et sexaginta cori farinæ. Decem boves sage- 23
næ, et decẽ boves pascuæ et centũ pecudes, præter cervos, et capreas, et bu-
balos, et aves saginatas. Quia dominabatur ipse omni loco trans Perath 24
à Thiphzzahh usq; Ghaza, omnibus regibus citra Perath: et pax erat il-
li ab omnibus lateribus ejus circũ circa. Et sedebat Jehudah et Israel in 25
confidentia quisq; sub fructu vitis suæ, et sub fructu ficus suæ à Dan et usq;
ad Beersebagh omnibus diebus Selomoh. Et fuerunt Selomoh quadragin- 26
ta millia præsepiorũ equorũ pro curribus suis, et duodecim millia equitũ.
Et sustentabant antesignani hi regẽ Selomoh, et omnem qui accedebat ad 27
mensã regis Selomoh, unusquisque mense suo, non differebãt [*suppetere*]
quicquam. Et hordea, et paleã equis et cursoribus equis deferebant ad lo- 28
cum in quo erat quisq; juxta consuetũ sibi. Et dedit Dominus sapientiam 29
Selomoh et intelligentiã multã valde et dilatationẽ cordis, tanquã arenã
quæ est sup litt' maris. Et amplior fuit sapientia Selomoh sapientiã omniũ 30
filiorũ Orientis, et omni sapientia Miszraim. Et sapientior fuit omni homi- 31
ne, ipso Aithan filio Zerahh, et Hheman, et Chalchol, et Dardagh filiis
Mahhol: et fuit nomen ejus celebre in omnibus gentibus undiquaq;. Et lo- 32
cutus est tria millia parabolarũ, et fuerunt cantica ejus mille et quinque.
Et vaticinatus est super regibus domus David qui dominaturi erant in se- 33
culo hoc, & in seculo futuro Messihhæ: & vaticinatus est super jumentis,
et super avibus, et super reptilibus, et super piscibus.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 ܓܒܪ ܒܪ ܐܘܪܝ ܒܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ ܐܪܥܐ ܕܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܘܕܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܡܬܢܢ.
20 ܘܗܢܘܢ ܡܠܟܐ ܐܚܕܘ ܝܘܪܬܢܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܝܗܘܕܐ ܘܐܝܣܪܝܠ ܣܓܝܐܝܢ ܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܪ ܝܡܐ ܠܣܘܓܐܐ.
21 ܐܟܠܝܢ ܘܫܬܝܢ ܘܚܕܝܢ. ܘܫܠܝܡܘܢ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܒܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܢܗܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܐܪܥܐ
ܕܦܠܫܬܝܐ ܘܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܡܩܪܒܝܢ ܡܘܗܒܬܐ. ܘܦܠܚܝܢ ܠܫܠܝܡܘܢ
22 ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝ ܚܝܘܗܝ. ܘܗܘܐ ܠܚܡܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܝܘܡܐ ܚܕ ܬܠܬܝܢ ܟܘܪܝܢ ܕܣܡܝܕܐ ܘܫܬܝܢ ܟܘܪܝܢ
23 ܕܩܡܚܐ. ܥܣܪܐ ܬܘܪܝܢ ܦܛܝܡܐ. ܘܥܣܪܝܢ ܬܘܪܝܢ ܕܪܥܝܐ. ܘܡܐܐ ܥܢܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܐܝܠܐ ܘܛܒܝܐ ܘܝܚܡܘܪܐ
24 ܘܦܪܚܬܐ ܦܛܝܡܬܐ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܒܟܠܗ ܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ
ܡܢ ܬܦܣܚ ܘܥܕܡܐ ܠܥܙܐ. ܘܒܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ. ܘܫܠܡܐ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܟܠ ܥܒܪܝܢ
25 ܕܚܕܪܘܗܝ. ܘܝܬܒܘ ܝܗܘܕܐ ܘܐܝܣܪܝܠ ܒܫܠܡܐ. ܐܢܫ ܬܚܝܬ ܓܦܬܗ ܘܬܚܝܬ ܬܐܬܗ. ܡܢ ܕܢ
ܘܥܕܡܐ ܠܒܐܪܫܒܥ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܗܘܝ ܠܫܠܝܡܘܢ ܐܪܒܥܝܢ ܐܠܦ ܐܘܪܘܝܐ ܕܣܘܣܘܬܐ ܠܪܟܫܗ
26 ܘܬܪܥܣܪ ܐܠܦ ܦܪܫܐ. ܘܗܢܘܢ ܡܠܟܐ ܡܬܪܣܝܢ ܗܘܘ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܠܟܠ
27 ܕܩܪܒܝܢ ܠܦܬܘܪܗ ܕܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܐܢܫ ܒܝܪܚܗ. ܘܠܐ ܡܚܣܪܝܢ ܗܘܘ ܡܕܡ. ܘܣܥܪܐ ܘܬܒܢܐ
28 ܠܣܘܣܘܬܐ ܘܠܪܟܫܐ ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܠܐܬܪܐ ܕܬܡܢ ܗܘܐ. ܐܢܫ ܐܝܟ ܕܦܩܝܕ ܠܗ
29 ܘܝܗܒ ܐܠܗܐ ܚܟܡܬܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܘܣܘܟܠܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ. ܘܦܬܝܘܬܐ ܕܠܒܐ ܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܪ ܝܡܐ.
30 ܘܣܓܝܐܬ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܚܟܡܬܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܡܕܢܚܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܟܡܬܐ ܕܡܨܪܝܢ
31 ܘܚܟܝܡ ܗܘܐ ܡܢ ܟܠ ܒܢܝܢܫܐ. ܡܢ ܐܝܬܢ ܡܕܢܚܝܐ. ܘܡܢ ܗܝܡܢ ܘܟܠܟܘܠ ܘܕܪܕܥ ܒܢܝ ܡܚܘܠ
ܘܗܘܐ ܫܡܗ ܒܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܚܕܪܘܗܝ. ܘܡܠܠ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܡܬܠܐ. ܘܗܘܘ ܬܫܒܚܬܗ
32 ܚܡܫܐ ܘܐܠܦ. ܘܡܠܠ ܥܠ ܐܝܠܢܐ ܡܢ ܐܪܙܐ ܕܒܠܒܢܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܙܘܦܐ
33 ܕܢܦܩ ܒܫܘܪܐ. ܘܡܠܠ ܥܠ ܒܥܝܪܐ ܘܥܠ ܦܪܚܬܐ ܘܥܠ ܪܚܫܐ ܘܥܠ ܢܘܢܐ.

19 * Geber filius Uri, in terra Gelaad, terra Sihon regis Amoræorum, & Og regis Baisan. Hi ergò præfecti inierunt possessionem terræ.
20 Cæterùm Juda & Israel plurimi numero quasi arena quæ est in litore maris, edebant ac bibebant, & lætabantur.
21 Et Salomon dominabatur in omnia regna, à fluvio terræ Palestinorum, usque ad limitem Ægypti; & offerebant munera, serviebantque regi Salomoni cunctis diebus vitæ ejus.
22 Erat autem cibus Salomonis in die uno, triginta cori similaginis, & sexaginta cori farinæ.
23 Decem boves saginati, viginti boves pascuales, & centum oves; præter cervos, & capreas, & bubalos * sylvestres, & volatile saginatum.
24 Nam ipse dominabatur in tota citeriore parte fluminis, à Tahphis usq; ad Aza, & in omnes reges qui erant cis flumen; pacemque habebat ex omnib' partibus & ex omnib' locis adjacentibus:
25 Confidebatq; Juda & Israel tranquillè, quisq; sub vitibus suis, & sub ficubus suis, à Dan usq; ad Bir-sebaa cunctis dieb' Salomonis.
26 Habebat præterea Salomon quadraginta millia præsepiorum equilium pro equitatu suo & duodecim millia equitum.
27 Et ii præfecti sustentabant regem Salomonem, & omnes accedentes ad mensam regis Salomonis, quisq; mense suo; nec quicquam desiderari sinebant.
28 Hordeum quoque & paleam pro equis & equabus advehebant ad locum ubi erat, quisque pro munere suo.
29 Concessit ergò Deus Salomoni sapientiã & prudentiam, mentisque capacitatem tantâ copiã,
30 Ut excederet sapientia Salomonis sapientiam omnium Orientalium, & sapientias Ægyptiorum.
31 Essetque sapientior cunctis hominib', Ethane Orientali, Hamane, Chalchole, & Dardaa filiis Meholis; vigeretque nomen ejus inter omnes circumjacentes sibi gentes.
32 Et locutus est ter mille sententias, fueruntque cantica ejus mille et quinque.
33 Disseruit etiam de arboribus, à cedris Libani usque ad sempervivum quod prodit in pariete. Disseruit quoque de jumentis, de volucribus, de reptilibus, et de piscibus.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * جابر بن اروي في ارض جلعاد وارض سيحون ملك الاموريين وعوج ملك بيسان · فلزم
20 الوكالة كل رجل ارضه وما ولي عليه * وكان بنو يهودا وال اسرايل بالكثرة مثل الرمل التي في
21 سواحل البحر · ياكلون ويشربون ويفرحون * وكان سليمان مسلطا على جميع الممالك من
22 حد فلسطين الى حد مصر ويهدون اليه الهدايا ويعبدون له طول عمره * وكانت مايدة سليمان
23 وبقية طعامه في كل يوم · احد وثلثون كرا من السميد · وستون كرا من الدقيق * وعشرة
ثيران معلوفة · وعشرون ثورا من الرعي · ومائة كبش · هذا غير الوحش والبرابير والطير
24 السمين * لانه كان مسلطا على جميع الذين في عبر نهر الفرات · من حد تفسح الى غزة · وكان
مسلطا على جميع الملوك الذين في تجاه نهر الفرات · وكان مطمئنا سالما من جميع الذين حوله
25 ونواحيه * وسكنوا بنو يهودا وبنو اسرايل مطمئنين · كل انسان تحت كرمه وتينه · من حد دان
26 الى بير سبع طول عمر سليمان * وكان لسليمان اربعون الف اري عليها خيل لرجلته · واثنا
27 عشر الف فارس * وكان هولاء الوكلاء ينفقون على سليمان وعلى جميع بني مايدة الذين يحضرون
28 مايدته ولم يكونوا يتركون مايدته تعوز شيا * وكانوا يحملون الشعير والتبن للخيل والرماك ·
29 الى الموضع الذي يكون فيه سليمان كما يومرون * واعطى الله لسليمان الحكمة والفهم واللب ·
30 وجملة كل الفهم * فعظمت حكمة سليمان وفاقت حكمته جميع اهل المشرق · وفاقت حكمته اهل
31 مصر ايضا * وصار احكم من جميع الناس · وغلب ايتان المشرقي في حكمته · وفاق هامان
32 وحلكل ودرع بني محول في الحكمة · وشاع خبره في جميع الممالك التي حوله * وكتب ثلثة
33 الاف مثل · وكانت تسابيحه الف تسبحة وخمسة تسابيح * وتكلم في الشجر · وبعث قواها ·
ووصف كل شجرة · من ارز لبنان والى الحشيش الذي ينبت في الحايط · ووصف البهايم
والطيور وما فيها من المنافع · ووصف الهوام والزحافة وسمك البحر ·

19 * *Geber filius Arvi, in terra Galaad, & terra Sihon regis Amoræorum, & Og regis Baisan. Et quilibet horū curatorū vacabat terræ suæ, & ditioni suæ.*
20 *Porrò filii Juda & gens Israelitica numero æquabant arenã quæ est in litoribus maris, cõedebãt, bibebant, & lætabantur.*
21 *Salomon autem dominus erat omnium regnorum, à termino Palæstinæ ad terminū Ægypti; & offerebant ei munera, eratq; ei subdita toto spatio ætatis illius.*
22 *Mensa verò Salomonis, & annona victûs ejus singulis dieb' erant uni' et triginta cori similæ, & sexaginta cori farinæ:*
23 *Decē boves saginati, & viginti boves pascuales, & centū arietes; præter ferinas, & venaticas, & volucre saginatum.*
24 *Nam ipse dominabatur in omnes qui erant cis fluviū Euphratem, à termino Taphsa usq; ad Gazam; & dominabatur in omnes reges qui erant à citeriori parte fluvii Euphratis; eratq; tutus & immunis ab omnibus sibi adjacentibus & conterminis.*
25 *Adeoq; filii Juda & filii Israel securè habitabant, quilibet sub vineis, & ficubus suis, à limite Danis usq; Bir-sibaa, totâ ætate Salomonis.*
26 *Habebat etiam Salomon quadraginta millia præsepiorum in quibus equi pro viris suis, & duodecim millia equitum.*
27 *Igitur hi curatores impensā faciebant pro Salomone & pro omnibus convivis ejus qui assistebant mensæ ipsius, nec sinebant ejus mensā ullius rei indigere.*
28 *Et cogebant hordeum & paleā pro equis & equab' in locū in quo Salomonem esse contingebat, prout jubebantur.*
29 *Dedit ergò Deus Salomoni sapientiam, & sagacitatem, atq; prudentiā, & concessit ei omnem intelligentiam:*
30 *Crevitque sapientia Salomonis, & superavit sapientia ejus omnes Orientales, & excelluit sapientia ejus etiam Ægyptios:*
31 *Factusq; est omniū hominū sapientissim', & superavit Ethanem Orientalem sapientiā suā; & Hemanem, Chalcholem, atque Dardaem filios Meholis sapientiā antecelluit: & divulgata est fama ipsius in omnia circumjacentia regna.*
32 *Scripsit tria millia proverbiorum, & fuerunt ejus carmina mille carmina & quinque carmina.*
33 *Locutus est de arboribus, & exposuit virtutes earum: disseruit autem de quibuscunq; arboribus, à cedro Libani usque ad herbam quæ nascitur in pariete. Disseruit etiam de animantibus & volucribus, deque indicit in ea [illegible]. Denique disseruit de insectis & reptilibus, & piscibus maris.*

מלכים א: ה

3 Selomoh sapientiam audiendam ad populis omnibus ex veniebant Et
34 וַיָּבֹאוּ מִכָּל־הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה
.ejus sapientiam audierunt qui , terræ regibus universis de
מֵאֵת כָּל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־חָכְמָתוֹ׃

CAP. V. ה

quia : Selomoh ad suos servos Sor rex Chiram misit Et
1 וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צוֹר אֶת־עֲבָדָיו אֶל־שְׁלֹמֹה כִּי
fuerat amans quia ; suo patre pro regē in unxissent ipsum quòd audierat
שָׁמַע כִּי אֹתוֹ מָשְׁחוּ לְמֶלֶךְ תַּחַת אָבִיהוּ כִּי אֹהֵב הָיָה
ad Selomoh Misitque .diebus omnibus David ipsum Chiram
2 חִירָם לְדָוִד כָּל־הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־
quia ,meum patrem David nôsti Tu : dicendo , Chiram
3 חִירָם לֵאמֹר׃ אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי
facibus à ,sui Dei Domini nomini domum ædificare potuit non
לֹא יָכֹל לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי
sub eos Dominum dare usque ,eū circumdederunt quod belli
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת־יְהוָה אֹתָם תַּחַת
meus Deus Dominus dedit requiem nunc Et .ejus pedum curvaturas
4 כַּפּוֹת רַגְלָו׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהַי
ego ecce Et .malus occursus non & ,adversarius non : circuitu à mihi
5 לִי מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע׃ וְהִנְנִי
est locutus sicut ,mei Dei Domini nomini domum ædificare dicens
אֹמֵר לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר ׀ דִּבֶּר
te pro dabo quem tuus Filius :dicendo,meū patrē David ad Dominus
יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי לֵאמֹר בִּנְךָ אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ
,præcipe nunc Et .meo nomini domum ædificabit ipse ,tuū soliū super
6 עַל־כִּסְאֶךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וְעַתָּה צַוֵּה
:tuis servis cum sint mei servi & ,Lebanon de cedros mihi præcidāt &
וְיִכְרְתוּ־לִי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם־עֲבָדֶיךָ
quia : dixeris quæ omnia secundū tibi dabo tuorū servorū mercedē &
וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמֵר כִּי
ligna cædere sciens vir nos inter non quia , nôsti tu
אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ אִישׁ יֹדֵעַ לִכְרָת־עֵצִים
: Selomoh verba Chiram audire secundum ,fuit Et .Sidonii sicut
7 כַּצִּדֹנִים׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ חִירָם אֶת־דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה
Davidi dedit qui ,hodie Dominus Benedictus : ait & ,valde est lætat' &
וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד
Chiram misit Et .hunc multum populum super sapientem filium
8 בֵּן חָכָם עַל־הָעָם הָרָב הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח חִירָם
ego : me ad misisti quæ Audivi : dicendo , Selomoh ad
אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלָי אֲנִי
.abiegnis lignis in & ,cedrinis lignis in tuā voluntatē omnē faciam
אֶעֱשֶׂה אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃
ratibus ea ponam ego & : mare ad Lebanon de descēdere facient mei Servi
9 עֲבָדַי יֹרִדוּ מִן־הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי אֲשִׂימֵם דֹּבְרוֹת
: ibi ea dissipabo & ,me ad miseris quem locum ad usque mari in
בַּיָּם עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי וְנִפַּצְתִּים שָׁם
.meæ domui panem dando meā voluntatē facies tu & ,tolles tu &
וְאַתָּה תִשָּׂא וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת־חֶפְצִי לָתֵת לֶחֶם בֵּיתִי׃
abiegna ligna & ,cedrina ligna Selomoh dans Chiram fuit Et
10 וַיְהִי חִירוֹם נֹתֵן לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים
millia viginti Chiram præbuit Selomoh Et .ejus voluntatē omnem
11 כָּל־חֶפְצוֹ׃ וּשְׁלֹמֹה נָתַן לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף
sic : tunsi olei coros viginti & ,ejus domui cibum tritici coros
כֹּר חִטִּים מַכֹּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן כָּתִית כֹּה־
dedit Dominus Et .anno in anno Chiram ipsi Selomoh dedit
12 יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְשָׁנָה׃ וַיהוָה נָתַן
Chiram inter pax fuit & ,ei est locutus sicut , Selomoh sapientiam
חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם
.ipsi ambo fœdus exciderunt & ,Selomoh inter &
וּבֵין שְׁלֹמֹה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם׃

Versio VULG. LAT.

34 Et veniebant de cunctis populis ad audiendā sapientiā Salomonis, & ab universis regibus terræ, qui audiebant sapientiam ejus.

CAP. V.

1 Misit quoq; Hiram rex Tyri servos suos ad Salomonem: audivit enim qđ ipsū unxissent regē pro patre ej': quia amicus fuerat Hiram David omni
2 tempore. Misit autem Salo-
3 mon ad Hiram, dicens; Tu scis voluntatem David patris mei, & quia non potuerit ædificare domum nomini Dñi Dei sui propter bella imminentia per circuitū, donec daret Dñs eos sub vestigio pe-
4 dū ej'. Nunc autē requiē dedit Dñs De' me' mihi p circuitū: & non est satan, neq; occurs'
5 mal'. Quamobrèm cogito ædificare templū nomini Domini Dei mei, sicut locutus est Dñs David patri meo, dicens; Filius tuus, quem dabo pro te super soliū tuū, ipse ædifica-
6 bit domū nomini meo. Præcipe igitur ut præcidant mihi servi tui cedros de Libano, & servi mei sint cū servis tuis: mercedem autem servorum tuorum dabo tibi quamcunq; petieris: scis enim quomodò non est in populo meo vir qui noverit ligna cædere sicut
7 Sidonii. Cùm ergò audisset Hiram verba Salomonis, lætatus est valdè, & ait; Benedictus Dñs Deus hodiè, qui dedit David filiū sapientissimum super populū hunc plurimū.
8 Et misit Hiram ad Salomonem, dicens; Audivi quæcunque mandâsti mihi: ego faciam omnem voluntatem tuam in lignis cedrinis & abiegnis.
9 Servi mei deponent ea de Libano ad mare: & ego componam ea in ratibus in mari, usq; ad locū quem significaveris mihi; & applicabo ea ibi, & tu tolles ea: præbebisque necessaria mihi, ut detur cibus
10 domui meæ. Itaq; Hiram dabat Salomoni ligna cedrina, & ligna abiegna, juxta omnem
11 voluntatem ej'. Salomon autem præbebat Hiram, coros tritici viginti millia, in cibū domui ejus, & viginti coros purissimi olei: hæc tribuebat Salomon Hiram per singulos
12 annos. Dedit quoq; Dñs sapientiā Salomoni, sicut locutus est ei: & erat pax inter Hiram & Salomonem, & percusserunt ambo fœdus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ τῷ Σαλωμὼν δώδεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· (κ) μῆνα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐγίνετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν.
8 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν· (λ) Βαὲν υἱὸς Ὢρ ἐν ὄρει (μ) Ἐφραὶμ, εἷς.
9 Υἱὸς Δακὰρ ἐν (ν) Μακὰς, καὶ ἐν (ξ) Σαλαβὶν, καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ (ο) Ἐλὼν ἕως (π) Βηθανὰν, εἷς.
10 Υἱὸς Ἐσδὶ ἐν Ἀραβὼθ, αὐτοῦ (ρ) Σωχὼ καὶ πᾶσα ἡ γῆ Ὀφέρ.
11 Υἱοῦ (σ) Ἀμιναδὰβ πᾶσα (τ) Νεφθαδὼρ, (υ) Τεφὰθ θυγάτηρ Σαλωμὼν ἦν αὐτῷ εἰς (φ) γυναῖκα, εἷς.
12 Βαανὰ υἱὸς Ἀχιλὰθ τὴν Ἰθαανὰχ, καὶ Μαγεδδὼ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σὰν ὁ παρὰ (χ) Σεσαθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἐσραὲ, καὶ ἐκ (ψ) Βηθσὰν ἕως Σαβελμαουλὰ, ἕως Μαεβὲρ Λουκὰμ, εἷς.
13 Υἱὸς (ω) Ναβὲρ ἐν Ῥαβὼθ Γαλαὰδ, τούτῳ σχοίνισμα Ἐργὰβ ἐν τῇ Βασὰν, ἑξήκοντα πόλεις μεγάλαι τειχήρεις καὶ μοχλοὶ (α) χαλκοῖ, εἷς.
14 Ἀχιναδὰβ υἱὸς Σαδδὼ Μαναΐμ.
15 Ἀχιμαὰς ἐν (β) Νεφθαλὶμ, καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν (γ) Βασεμμὰθ θυγατέρα Σαλωμὼν εἰς (δ) γυναῖκα, εἷς.
16 Βαανὰ υἱὸς Χουσὶ ἐν Ἀσὴρ καὶ ἐν (ε) Βααλὼθ, εἷς.
18 Σεμεῒ υἱὸς Ἠλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν.
19 Γαβὲρ υἱὸς Ἀδαὶ ἐν τῇ γῇ (ζ) Γὰδ Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἐσεβὼν καὶ Ὢγ βασιλέως τοῦ Βασὰν, καὶ (η) Νασὲφ εἷς ἐν γῇ Ἰούδα.
17 Ἰωσαφὰτ υἱὸς Φουασοὺδ ἐν Ἰσσάχαρ.
27 Καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεσταμένοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμών· καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ παραλλάσσουσι λόγον.
28 Καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμασιν ᾖρον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεὺς, ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ.
22 Καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμὼν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ· τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως, καὶ ἑξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου,
23 (θ) Καὶ δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων, καὶ (ι) δορκάδων ἐκλεκτῶν σιτευτά.
24 Ὅτι ἦν (κ) ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντων τῶν μερῶν (λ) κυκλόθεν.

7 Et Salomoni duodecim præfecti super omnem Israel, ad præbendum regi, & domui ejus: mensem in anno erat super unum præbere.
8 Et hæc nomina eorum: (λ) Been filius Or in monte Ephræm, (μ) unus.
9 Filius Decar in Maces, & in Salabin, & Bethsamys, & Elon usque Bethanan, unus.
10 Filius Esdi in Arabeth; ipsius Socho, & universa terra Opher.
11 Filii Aminadab universa Nephthador: (Tephath filia Salomon erat ei in uxorem,) unus.
12 Bana filius Achiluth ipsā Ithaanach, & Megeddo: & universa domus San, quæ apud Sesathan, sub Esrae: & de Bethsan usque Abelmaula, usque Maiber Lucam, unus.
13 Filius Naber in Raboth (ξ) Galaad, (huic funiculus Ergab in Basan sexaginta civitates magnæ muratæ, & vectes ænei,) unus.
14 Achinadab filius Saddo Maanaim.
15 Achimaas in Nephthalim: (& hic accepit Basemmath filiam Salomon in uxorem,) unus.
16 Baana filius Chusi in Aser, & in Baaloth, (h) unus.
18 Semei filius Ela in Benjamin.
19 Gaber filius Adai in terra Gad Seon regis Esebon, & Og regis Basan: & (i) Naseph unus in terra Juda.
17 Josaphat filius Phuasud in Issachar.
27 (k) Et præbebant præfecti sic regi Salomon: & omnia mandata ad mensam regis, unusquisque mensem suum: non mutant verbum.
28 Et hordea, & paleam equis, & curribus ferebant ad locum, ubicunque esset rex, unusquisque juxta ordinem suum.
22 (l) Et hæc erant necessaria Salomoni in die una, triginta cori similæ, & sexaginta cori farinæ subactæ.
13 Et decem vituli electi, & viginti boves pascuales, & centum oves, præter cervos, & capreas (m) electas saginata.
14 Quoniam erat princeps trans flumen, & erat ei pax ex omnibus partibus in circuitu.

MS. A.

(κ) μῆνα ἐνιαυτῷ (λ) Βὲν (μ) Ἐφραίμ. Υἱὸς (ν) Μαχμὰς, (ξ) Σαλαβεὶμ, (ο) Αἰαλὼμ (π) Βαιθανάν. Υἱὸς * Ἐσδὶ ἐν (ρ) Σοχχὼ (σ) Ἀβιναδὰβ (τ) Νεφαδδὼρ, (υ) Ταφατὰ (φ) γυναῖκα. Βαανὰ υἱὸς Ἐλιὰδ τὴν Θαανὰχ, καὶ * Μαγεδδὼ, (χ) Ἐσθανθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἰεζραὴλ, (ψ) Βαιθσὰν ἕως Ἀβελμαουλὰ, ἕως Μεμβραδὲ Ἰεκμαὰν, εἷς. (ω) Γαβὲρ ἐν Ῥαμὼθ Γαλαὰδ αὐτῷ ὁ Αὐὼθ Ἰαεὶρ * υἱοῦ Μανασσῆ Γαλαὰδ, τούτῳ σχοίνισμα Ἐργὰβ ἣ ἐν (α) χαλκοῖ. * Αἰναδὰβ υἱὸς Σαδὼκ (β) Νεφθαλεὶ, (γ) Μασεμμὰθ (δ) γυναῖκα. Βαανὰς (ε) Μααλώτ. Ἰωσαφὰτ υἱὸς Φαρρού ἐν Ἰσσάχαρ. Σεμεῒ
17 (ζ) Γαλαὰδ τῇ Σηὼν βασιλέως Ἐσεβὼν τοῦ Ἀμορραίου, καὶ Ὢγ (η) Ἐνασὶβ ἐν
20 γῇ. Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος,
21 ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ εὐφραινόμενοι. Καὶ Σαλωμὼν ἦν ἐξουσιάζων ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίου Αἰγύπτου, * προσφέροντες δῶρα καὶ δουλεύοντες τῷ Σαλωμὼν πάσας ἡμέρας ζωῆς αὐ-
22 τοῦ. Καὶ ταῦτα τὰ δέοντα Σαλωμών· (θ) Δέκα μόσχοι (ι) δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτὰ ἐκλεκτῶν (κ) ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Θάψα καὶ ἕως * ἐν πᾶσιν βασιλεῦσιν πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἰρήνη ἦν αὐτῷ ἐκ πάν-
25 των (λ) κυκλόθεν. Καὶ κατῴκει Ἰούδας καὶ Ἰσραὴλ πεποιθότες ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὴν συκῆν αὐτοῦ, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

34 ואתו מכל עממיא למשמע ית חוכמת שלמה, מכל מלכי ארעא דשמעין ית חוכמתיה:

ה

1 ושלח חירם מלכא דצור ית עבדוהי לות שלמה ארי שמע ארי יתיה משחו למהוי
2 מלכא תחות אבוהי ארי רחימא הוה חירם לדוד כל יומיא: ושלח שלמה לות חירם
3 למימר: את ידעת ית דוד אבא ארי לא יכיל למבני ביתא לשמא דיי אלהיה מן קדם
4 עבדי קרבא דאקפוהי עד דמסר יי יתהון תחות פרסת רגלוהי: וכען אניח יי אלהי לי
5 מסחור סחור לית שטן ולית פגע ביש: והא אנא אמר למבני ביתא לשמא דיי אלהי
כמא דמלל יי עם דוד אבא למימר ברך דאתן תחותך על כורסי מלכותך הוא יבני
6 ביתא לשמי: וכען פקיד ויקצצון לי ארזין מן לבנן ועבדי יהון עם עבדך ואגר עבדך אתן
7 לך ככל דתימר ארי את ידעת ארי לית בנא גברא דידע למקץ אעין כצידונאי: והוה
כד שמע חירם ית פתגמי דשלמה וחדי לחדא ואמר בריך יי יומא דין דיהב לדוד בר
8 חכים על עמא סגיאה הדין: ושלח חירם לות שלמה למימר שמעית ית דשלחתא
9 לותי אנא אספיק ית כל צורכך באעי ארזין ובאעי ברותין: עבדי יחתון מן לבנן לימא
ואנא אשוינון תורגסין בימא עד אתרא דתשלח לי וארמינון תמן ואת תטול ואת תספיק
10 צורכי למתן מזון לאנש ביתי: והוה חירם יהיב לשלמה אעי ארזין ואעי ברותין כל
11 צורכיה: ושלמה יהיב לחירם עסרין אלפין כורין חטין פרנוס לאנש ביתיה ועסרין
12 כורין משחא כתישא כדין יהיב שלמה לחירם שנא בשנא: ויי יהב חוכמתא לשלמה
כמא דמלל ליה והוה שלמא בין חירם ובין שלמה וגזרו קים תרויהון:

PARAPH. CHALD: Versio Latina.

Et veniebant ex omnibus gentibus ad audiendam sapientiam Selomoh, ab 34
omnibus regibus terræ qui audierant sapientiam ejus.

CAP. V.

ET misit Hhiram rex Szor servos suos ad Selomoh, quia audierat 1
quòd unxerant eum ut esset rex pro patre suo: nam dilexerat Hhiram Da- 2
vid omnibus diebus. Et misit Selomoh ad Hhiram dicendo. Tu nôsti 3
David patrem meum quòd non potuit ædificare domum Dñi Dei sui
propter belligeratores qui circuierant illum, usque quo tradidit illos Do.
minus sub planta pedū ejus. Et nunc requiem dedit Dñs Deus meus mihi 4
undique; non est adversarius, nec occursus malus. Et ecce ego dico quòd 5
ædificabo domū nomini Dñi Dei mei, sicut locutus est Dñs cum David
patre meo, dicendo: Filius tuus quē dabo pro te super soliū regni tui, ipse
ædificabit domū nomini meo. Et nunc jube ut scindant mihi cedros ex 6
Libnan, & servi mei erunt cum servis tuis; & mercedē servorum tuorum
dabo tibi juxta id quod dixeris: nam tu nôsti quòd non est inter nos vir
qui nôrit scindere ligna ut Szidonæi. Et fuit cū audisset Hhiram verba 7
Selomoh, lætatus est valdè, & dixit: Benedict' Deus hodie, qui dedit Da-
vid filiū sapientem super populum multum hunc. Et misit Hiram ad Selo- 8
moh dicendo, Audivi quòd misisti ad me: ego sufficiam omnem necessita-
tem tuā in lignis cedrorū & lignis abietū. Servi mei deducent [ligna] ex 9
Libnan ad mare, & ego ponā ea per rates in mare usq, ad locū ad quem
miseris mihi, & conjiciā ea ibi, & tu tolles: & tu suppeditabis necessitatem
meā dando cibū viris dom' meæ. Et Hhirā præbuit Selomoh ligna cedro- 10
rū & ligna abietū, omnē necessitatē ej'. Et Selomoh dedit Hhirā viginti 11
millia corōrū frumenti in sustentationē hominib' dom' ejus, & viginti co-
ros olei contusi: sic dedit Selomoh Hhiram singulis annis. Et Dñs dedit 12
sapientiam Selomoh, sicut locutus fuerat ei: & fuit pax inter Hhiram &
Selomoh; & percusserunt fœdus ambo ipsi.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܠܡܫܡܥܘ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܡܩܒܠ ܗܘܐ ܡܘܗܒܬܐ. 34
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܕܫܡܥܘ ܚܟܡܬܗ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܗ * ܘܫܕܪ ܚܝܪܡ 1
ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ. ܠܥܒܕܘܗܝ ܠܘܬ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܛܠ ܕܫܡܥ ܕܡܫܚܘܗܝ ܕܢܡܠܘܟ ܚܠܦ
ܐܒܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܚܝܪܡ ܠܕܘܝܕ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܘܫܕܪ ܚܝܪܡ ܠܫܠܝܡܘܢ.
2 ܘܒܪܟܗ. * ܘܫܕܪ ܫܠܝܡܘܢ ܠܚܝܪܡ. ܘܐܡܪ. * ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܕܠܐ ܐܫܟܚ
3 ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ: ܡܛܠ ܩܪܒܐ ܣܓܝܐܐ ܕܚܕܪܘܗܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܫܠܡ
ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ. ܬܚܝܬ ܦܣܬܐ ܕܪܓܠܘܗܝ. * ܘܗܫܐ. ܐܢܝܚ ܠܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܚܕܪܝ. 4
ܠܝܬ ܣܛܢܐ. ܐܦܠܐ ܦܓܥܐ ܒܝܫܐ. * ܘܗܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܕܐܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. ܐܝܟ 5
ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܟܕ ܐܡܪ. ܕܒܪܟ ܕܐܩܝܡ ܚܠܦܝܟ ܥܠ ܟܘܪܣܝܟ. ܗܘ ܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ.
* ܘܗܫܐ ܦܩܘܕ. ܘܢܦܣܩܘܢ ܠܝ ܡܢ ܠܒܢܢ. ܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܥܒܕܝ ܢܗܘܘܢ ܥܡ ܥܒܕܝܟ. 6
ܘܐܓܪܐ ܕܥܒܕܝܟ ܐܬܠ ܠܟ. ܟܠܡܕܡ ܕܐܡܪ ܐܢܬ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܬ. ܕܠܝܬ ܒܢ ܓܒܪܐ
ܕܝܕܥ ܠܡܦܣܩ ܩܝܣܐ. ܐܝܟ ܨܝܕܢܝܐ. * ܘܟܕ ܫܡܥ ܚܝܪܡ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܚܕܝ ܛܒ. 7
ܘܐܡܪ. ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܝܘܡܢܐ. ܕܝܗܒ ܠܕܘܝܕ ܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܕܢܕܒܪ ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܪܒܐ.
* ܘܫܕܪ ܚܝܪܡ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܫܡܥܬ ܟܠ ܕܫܕܪܬ ܠܝ. ܐܢܐ ܐܥܒܕ. ܟܠܗ 8
ܨܒܝܢܟ. ܒܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܒܩܝܣܐ ܕܒܪܘܬܐ. * ܥܒܕܝ ܢܚܬܘܢ ܡܢ ܠܒܢܢ ܠܝܡܐ. ܘܐܢܐ 9
ܐܥܒܕ ܐܢܘܢ ܡܫܘܛܐ ܒܝܡܐ. ܠܐܬܪܐ ܕܬܫܕܪ ܠܝ. ܘܐܫܪܐ ܐܢܘܢ ܬܡܢ. ܘܐܢܬ
ܬܫܩܘܠ. ܘܐܦ ܐܢܬ ܬܥܒܕ ܨܒܝܢܝ. ܘܬܬܠ ܠܚܡܐ ܠܒܝܬܝ. * ܘܗܘܐ ܚܝܪܡ 10
ܝܗܒ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܩܝܣܐ ܕܒܪܘܬܐ. ܐܝܟ ܕܨܒܐ. * ܘܫܠܝܡܘܢ ܝܗܒ ܠܚܝܪܡ. 11
ܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܟܘܪܝܢ ܕܚܛܐ ܡܝܟܘܠܬܐ ܠܒܝܬܗ. ܘܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܟܘܪܝܢ ܕܡܫܚܐ ܟܬܝܫܐ.
ܗܟܢܐ ܗܘܐ ܝܗܒ ܫܠܝܡܘܢ ܠܚܝܪܡ. ܫܢܬ ܒܫܢܬ. * ܘܡܪܝܐ ܝܗܒ ܠܫܠܝܡܘܢ ܚܟܡܬܐ. 12
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ. ܘܗܘܐ ܫܝܢܐ. ܒܝܢ ܚܝܪܡ ܠܒܝܬ ܫܠܝܡܘܢ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܘܩܝܡܘ ܬܪܝܗܘܢ ܩܝܡܐ.

Et ex omnib' gentib' veniebant auditũ sapi- 34
entiã Salomonis, et accipiebat munera ab o-
mnibus regibus terræ qui audiebant sapienti-
am ejus.

CAP. V.

MIsit quoq; Hirã rex Tyri servos suos ad 1
Salomonẽ (audiverat enim quòd unxissent
eum ut regnaret vice patris sui: nam dilexerat
Hirã Davidẽ cunctis dieb') misit inquã Hirã
ad Salomonẽ, & benedixit ei. Tum misit Sa- 2
lomon ad Hirã, & dixit ei, Tu nôsti Davidẽ 3
patrẽ meũ non potuisse domũ ædificare no-
mini Dñi Dei sui ob frequentia bella quæ
cinxerant eum, donec tradiderit ea Dñs sub
plantã pedis ej'. Nunc ergò cùm requiẽ mihi 4
dederit Dñs Deus me' undequaque, nullus sit
Satanas, nec ullus sinister occursus; En ego 5
statuo ædificare domũ nomini Dñi Dei mei,
quemadmodum dixit Dñs Davidi patri meo
hisce verbis, Filius tuus quẽ pro te constitui
sup soliũ tuũ, ipse ædificabit domum nomini
meo. Itaque jube ut succidant mihi de Liba- 6
no ligna cedrina; erunt autẽ servi mei cum
servis tuis, & mercedẽ servorum tuorũ dabo
tibi quamcunque præscripseris: tu enim nôsti,
neminẽ inter nos esse qui cædendorũ ligno-
rũ gnarus sit ut Sidonii. Cùmque audisset Hi- 7
ram verba Salomonis, lætat' est vehementer,
et ait; Benedictus sit hodiè Dñs qui concessit
Davidi filium sapientẽ, ut præesset populo
huic ingenti. Misitque Hirã ad Salomonẽ, et 8
dixit ad eum, Intellexi quicquid ad me misisti:
ego perfecturus sum omnẽ voluntatẽ tuam
quod ad ligna cedrina, et quod ad ligna a-
biegna. Servi mei devehent ea è Libano ad 9
mare, tum in rates componã illa in mari ad eũ
usque locum quẽ mihi *significatum* miseris,
ibi exponã ea, tuq; ea inde asportabis: tu quo-
que vicissim facies voluntatem meã, & com-
meatũ dabis domui meæ. Itaque dabat Hirã 10
Salomoni ligna cedrina et ligna abiegna pro
voto ipsius. Salomon verò dabat Hiramo vi- 11
cies millenos coros tritici in cibum pro do-
mo ej', et vicies millenos coros olei expressi:
hoc pacto dabat Salomon Hiramo singulis
annis. Dedit quoque Dñs Salomoni sapientiã, 12
quemadmodũ dixerat ei: fuitque pax inter
Hiramum & inter Salomonẽ cunctis diebus,
& pepigerunt ambo fœdus.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وكان يجتمع الي سليمن من جميع الشعوب ليسمعوا حكمته ومن جميع ملوك الارض الذين 34
يسمعون بحكمته . الفصل الخامس . * وارسل حيرام ملك صور 1
عبيده الي سليمان مهنيا له وداعيا لما سمع انه قد مسح ملكا مكان ابيه . اذ كان حيرام لم
2 يزل محبا لداوود في كل ايامه * وارسل سليمان الي حيرام وقال * قد عرفت ان داوود ابي لم يقدر 3
ان يبني بيتا للرب باسم الله ربه . من اجل الحروب التي اشتغل بها . حتي صير الله الملوك كلها
تحت قدميه * فاما انا فقد اراحني الله من كل من حولي وليس من يضادني ولا من يلقاني 4
بالشر * وانا قد نويت ان ابني بيتا باسم الله ربي . كما قال الرب لداوود ابي . ان ابنك الذي اصيره 5
من بعدك ملكا هو يبني بيتا لاسمي * فمن الان تقدم بان تقطع لي خشب صنوبر من لبنان 6
ويكون عبيدي مع عبيدك . وانا اعطي عبيدك من الارزاق ما امرتني . لانك تعلم ان
ليس فينا من يقطع الخشب مثل الصيدانيين * فلما سمع حيرام كلام سليمان فرح فرحا 7
عظيما وقال . تبارك الله يومنا هذا . الذي رزق داوود ابنا حكيما يدبر هذا الشعب
العظيم * فارسل حيرام الي سليمان وقال . قد فهمت رسالتك . وانا افعل كما تحب وتهوي . وارسل 8
اليك خشب الصنوبر وخشب السرو * وعبيدي يقطعون ويتولون حمله من لبنان الي البحر 9
وانا اصيرها الطوافا في البحر الي الموضع الذي تريده واصيرها هناك وترسل انت فتحملها من هناك .
وانت ايضا تعمل بما اقول لك وتجري علي اصحابي ارزاقا * وصار حيرام يبعث الي سليمان خشب الصنوبر 10
وخشب السرو علي ما يريده * واجري سليمان علي اصحاب حيرام عشرين الف كر من طعام وعشرين الف 11
كر من الزيت المغسول . هكذا كان يجري سليمان علي اصحاب حيرام في كل سنة * والرب اعطي سليمان 12
من الحكمة كما وعده . وكان بين حيرام وبين سليمان اتفاق وحب وسلامة كل ايامهما . وتحالفا وتعاهدا جميعا .

Et conveniebant apud Salomonem ex 34
omnibus gentibus ad audiendã sapientiã
ejus, & ex omnibus regibus terræ, qui
sapientiæ illius rumorem audiebant.

CAP. V.

ADhæc misit Hiram rex Tyri servos 1
suos ad Salomonem gratulaturus ei, fau-
staque precatus, ubi audisset eũ unctũ esse
regem loco patris sui: fuerat enim Hiram
constans Davidis amicus cunctis diebus.
Misit quoque Salomon ad Hiram, dixit- 2
que; Jam nôsti Davidem patrem meũ 3
non potuisse ædem extruere Domino in
nomine Dei Domini sui, propter bella
quibus erat occupatus, donec subegerit
Deus reges omnes pedibus ejus. Me au- 4
tem pacatum reddidit jam Deus ab omni-
bus qui circa me sunt, nec est qui adver-
setur mihi, nec qui pernicioso mihi animo
sese objiciat: Quapropter jam decrevi 5
ædẽ extruere in nomine Dei Domini mei,
quemadmodũ dixit Dominus Davidi patri
meo, quòd filius tuus quem regem post te
substituam, ipse extruet ædem nomini
meo. Igitur jubeas in præsenti ut præci- 6
dantur mihi ligna pinea de Libano: e-
runtque servi mei cũ servis tuis, & ego
præbebo servis tuis annonã qualemcunque
mihi præceperis: scis enim haud esse inter
nos qui ligna cædant sicut Sidonii. Cùm 7
autem audisset Hiram verba Salomonis,
gavisus est gaudio magno, & ait, Be-
nedictus sit hodiernã die Deus, qui dedit
Davidi filiũ prudentem ut regeret popu-
lum hunc ingentem. Et misit Hiram ad 8
Salomonem dicens, Jam intellexi episto-
lam tuã, & ego facturus sum prout cupis
& optas, & missurus ad te ligna pinea
& ligna abiegna: Et servi mei cædent, 9
satagentque transvehi illa è Libano
ad mare: tum ego in rates componam
illa in mari ad locum quem cupis,
ibique ponam, & tu inde transferes
inde: tu verò vicissim facies quod tibi
dicam, & meis annonã præbebis. Cœpit 10
ergò Hiram mittere Salomoni ligna pinea
& ligna abiegna prout volebat. Salomon 11
autem suppeditabat genti Hirami vicies
millenos coros cibi, & vicies millenos
coros olei loti: talia suppeditabat Salo-
mon genti Hirami quotannis. Porrò Do- 12
minus dederat Salomoni sapientiã, quem-
admodum promiserat ei; eratque inter
Hiramum & inter Salomonem concordia,
amor, & pax cunctis eorum diebus, &
adhibito jurejurando pactũ simul inierant.

מלכים א : ו

13 ויעל המלך שלמה מס מכל־ישראל ויהי
14 המס שלשים אלף איש : וישלחם לבנונה
עשרת אלפים בחדש חליפות חדש יהיו בלבנון
שנים חדשים בביתו ואדנירם על־המס :
15 ויהי לשלמה שבעים אלף נשא סבל ושמנים
16 אלף חצב בהר : לבד משרי הנצבים
לשלמה אשר על־המלאכה שלשת אלפים
ושלש מאות הרדים בעם העשים במלאכה :
17 ויצו המלך ויסעו אבנים גדלות אבנים יקרות
18 ליסד הבית אבני גזית : ויפסלו בני
שלמה ובני חירום והגבלים ויכינו העצים
והאבנים לבנות הבית :

CAP. VI. ו

1 ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת
בני־ישראל מארץ־מצרים בשנה הרביעית בחדש
זו הוא החדש השני למלך שלמה על־ישראל
2 ויבן הבית ליהוה : והבית אשר בנה המלך
שלמה ליהוה ששים־אמה ארכו ועשרים
3 רחבו ושלשים אמה קומתו : והאולם על־
פני היכל הבית עשרים אמה ארכו על־פני
רחב הבית עשר באמה רחבו על־פני הבית :
4 ויעש לבית חלוני שקפים אטמים : 5 ויבן על־
קיר הבית יצוע סביב את־קירות הבית סביב
6 להיכל ולדביר ויעש צלעות סביב : היצוע התחתנה
חמש באמה רחבה והתיכנה שש באמה רחבה
והשלישית שבע באמה רחבה כי מגרעות נתן
לבית סביב חוצה לבלתי אחז בקירות הבית :
7 והבית בהבנתו אבן שלמה מסע נבנה
ומקבות והגרזן כל־כלי ברזל לא־נשמע
בבית בהבנתו :

Versio VULG. LAT.

13 Elegítque rex Salomon operarios de omni Israel, & erat indictio triginta millia viro-
14 rum. Mittebátque eos in Libanû, decem millia per menses singulos vicissim, ita ut duobus mensib⁹ essent in domibus suis : & Adoniram erat super hujuscemodi indictione.
15 Fuerúntque Salomoni septuaginta millia eorum qui onera portabant, & octoginta mil-
16 lia latomorû in monte : Absque præpositis qui præerant singulis operibus, numero triû milliû & trecentorû, præcipientium populo & his qui
17 faciebant opus. Præcepítque rex, ut tollerent lapides grandes, lapides pretiosos, in fundamentû templi, & quadra-
18 rent eos : Quos dolaverunt cæmentarii Salomonis, & cæmentarii Hiram : porrò Giblii præparaverût ligna & lapides ad ædificandam domû.

CAP. VI.

1 FActum est ergò quadringentesimo & octogesimo anno egressionis filiorû Israel de terra Ægypti, in anno quarto, mense Zio, (ipse est mensis secundus) regni Salomonis super Israel, ædificari cœpit
2 domus Dño. Dom⁹ autē, quā ædificabat rex Salomon Dño, habebat sexaginta cubitos in longitudine, & viginti cubitos in latitudine, & triginta
3 cubitos in altitudine. Et porticus erat ante templû viginti cubitorum longitudinis, juxta mensuram latitudinis templi : & habebat decem cubitos latitudinis ante faciem templi.
4 Fecitque in templo fenestras
5 obliquas. Et ædificavit super parietem templi tabulata per gyrû, in parietibus domûs per circuitû templi & oraculi, &
6 fecit latera in circuitu. Tabulatû quod subter erat, quinque cubitos habebat latitudinis, & medium tabulatum sex cubitorû latitudinis, & tertium tabulatum septem habens cubitos latitudinis. Trabes autē posuit in domo per circuitum forinsecùs, ut non hærerent
7 muris templi. Domus autem cùm ædificaretur, de lapidibus dolatis atque perfectis ædificata est : & malleus, & securis, & omne ferramentum, non sunt audita in domo cùm ædificaretur.

MS. A.

26 Καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵππων εἰς ἅρματα,
27 καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων. Καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεστάμενοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμὼν καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως,
28 ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ, οὐ παραλλάσσουσιν λόγον. Καὶ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἅρμασιν, ἦρον εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ᾖ ὁ βασιλεύς, ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. Καὶ ἔδωκεν κύριος σοφίαν τῷ Σαλωμὼν καὶ φρόνησιν πολλήν

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

29 Καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμὼν, καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδί-
30 ας, ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐπληθύνθη (μ) Σαλωμὼν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ
31 ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. Καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐσοφίσατο ὑπὲρ Γαιθὰν τὸν (ν) Ζαρίτην, καὶ τὸν Αἰνὰν, καὶ τὸν Χαλκὰδ καὶ (ξ) Δαραλὰ
32 υἱὸς (ο) Μάλ. Καὶ ἐλάλησε Σαλωμὼν τρισχιλίας παραβολὰς, καὶ ἦσαν ᾠδαὶ αὐτοῦ πεντα-
33 κισχίλιαι. Καὶ ἐλάλησε (π) ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἕως (ρ) τῆς ὑσσώπου τῆς ἐκπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου· καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἑρπετῶν καὶ περὶ τῶν ἰχθύ-
34 ων. Καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ ἀκοῦσαι τῆς σοφίας (σ) Σαλωμών· καὶ παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς, ὅσοι ἤκουον (τ) τῆς σοφίας αὐτοῦ. Καὶ ἔλαβε Σαλωμὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ. τότε ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζὲρ, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν, καὶ τὸν Χαναανίτην τὸν κατοικοῦντα ἐν Μεργάβ· καὶ ἔδωκεν αὐτὰς Φαραὼ ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών. καὶ Σαλωμὼν ᾠκοδόμησε τὴν Γαζέρ.

Et dedit Dominus prudentiam ipsi Salomon, & sapientiam multam valdè & latitudinem cordis, velut arena, quæ juxta mare. 29
Et (ξ) abundavit Salomon valdè super prudentiam omnium (ο) antiquorum hominum, & super omnes prudentes Ægypti. 30
Et sapuit super omnes homines: & sapuit super (p) Gæthan Zaritem, & Ænam, & Chalcad, & Darala, filios Mal. 31
Et locutus est Salomon ter mille parabolas: & fuerunt cantica ejus quinque mille. 32
Et locutus est de lignis à cedro, quæ in Libano, & usque ad hyssopum egredientem per parietem. Et locutus est de pecoribus, & de volatilibus, & de reptilibus, & de piscibus. 33
Et adveniebant omnes populi audire sapientiam Salomon, (q) & ab omnibus regibus terræ, quicunque audiebant sapientiam ejus. Et accepit Salomon filiam Pharao sibi in uxorem: & introduxit eam in civitatem David; quoadusque ipse consummâsset domum Domini, & domum suam, & murum Hierusalem. Tunc ascendit Pharao rex Ægypti, & cepit Gazer, & incendit eam, & Chananitem habitantem in Mergab. Et dedit (r) eas Pharao missiones filiæ suæ uxori Salomon. Et Salomon ædificavit Gazer. 34

MS. A. (μ) ἡ σοφία Σαλωμὼν (ν) Ἐζραΐτην, καὶ Ἡμὰν, καὶ τὸν (ξ) τὸν Δαρδὰ (ο) Μαὰλ. Καὶ ἦν ὀνομαστὸς ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν κύκλῳ. Καὶ ἐλάλησεν (π) περὶ τῶν (ρ) τῆς ὑσσώπου (σ) Σαλωμών· (τ) τὴν σοφίαν αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου

ΚΕΦ. ε΄.

1 ΚΑὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας (α) αὐτοῦ χρῖσαι τὸν Σαλωμὼν ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν
2 Χιρὰμ τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιρὰμ, λέγων,
3 Σὺ οἶδας (β) τὸν πατέρα μου Δαυὶδ, ὅτι οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου ἀπὸ (γ) προσώπου τῶν πολέμων τῶν κυκλωσάντων αὐτὸν, ἕως τοῦ δοῦναι κύριον αὐτοὺς ὑπὸ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν
4 αὐτοῦ. Καὶ νῦν ἀνέπαυσε κύριος ὁ θεός μου ἐμοὶ κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν
5 (δ) ἁμάρτημα πονηρόν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ (ε) λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, καθὼς ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, λέγων, Ὁ υἱός σου, ὃν δώσω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου.

CAP. V.

ET misit Chiram rex Tyri pueros suos ad (a) ungendum Salomon pro David patre ejus: quoniam Chiram fuerat diligens David omnibus diebus. 1
Et misit Salomon ad Chiram, dicens; 2
Tu nôsti patrē meū David, quia non poterat ædificare domum nomini Domini Dei mei à facie bellorum, quæ circumdederant eum; quoadusque Dominus daret eos sub vestigiis pedum ejus. 3
Et nunc requiem dedit Dominus Deus meus mihi in circuitu: non est adversarius: & non est (b) peccatum malū. 4
Et ecce ego dico ædificare domū nomini Dei mei; sicut locut⁹ est Dominus De⁹ ad David patrem meū, dicens; Filius tuus, quem dabo pro te super thronum tuum, hic ædificabit domum nomini meo. 5

MS. A. (α) αὐτοῦ πρὸς Σαλωμών. ἤκουσεν γὰρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλέα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς (β) Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι (γ) προσώπου πολέμων (δ) ἀπάντημα (ε) λέγω, Οἰκοδομῆσαι

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

13 ומני מלכא שלמה מסקי מסין מכל ישראל והוה מסקי מסין תלתין אלפין גברא :
14 ושלחנון ללבנן עסרא אלפין ירחא משחלפין ירחא הוו בלבנן תרין ירחין גבר בביתיה
15 ואדנירם ממנא על מסקי מסין : והוה לשלמה שבעין אלפין דנטלין בכתפא ותמנן
16 אלפין דפסלין בטורא : בר מרבני איסטרטיגיא דממנן על עבידתא דשלמה תלתא
17 אלפין ותלת מאה דמפלחין בעמא דעבדין בעבידתא : ופקיד מלכא ועקרו אבנין
18 רברבן אבנין יקרן לשכללא ביתא אבנין פסילן : ופסלו ארדכלי שלמה וארדכלי חירם
וארגובליא ואתקנו אעיא ואבניא למבני ביתא :

1 והוה בארבע מאה ותמנן שנין למפק בני ישראל מארעא דמצרים בשתא רביעתא
2 בירח זיו ניצניא הוא ירחא תנינא למלך שלמה על ישראל ובנא ביתא קדם יי : וביתא
די בנא מלכא שלמה קדם יי שתין אמין אורכיה ועסרין פותיה ותלתין אמין רומיה :
3 ואולמא על אפי היכלא דביתא עסרין אמין אורכיה על אפי פותיא דביתא עסר אמין
4 פותיא על אפי ביתא : ועבד לביתא כוין פתיחן מלגיו וסתימן מלברא וחפן כלנסא בית
5 אנחת רישי שרית ארזיא : ובנא על כתלי ביתא זיזא סחור סחור להיכלא ולבית
6 כפורי ועבד מחיצין סחור סחור : מחיצתא ארעיתא חמש אמין פותיה ומציעתא שית
אמין פותיה ותליתיתא שבע אמין פותיה ארי נפקתא עבד לביתא סחור סחור לברא מן
מחיציא למהוי רישי שריתא ניחין על זיזיא ולא יהוין שריתא מעברן בכתלי ביתא :
7 וביתא באתבניותיה אבנין שלמן מטקס אתבני וארזובין וחולילין כל מאן דברזל לא
אשתמע בביתא באתבניותיה :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et præposuit rex Selomoh convectores tributorum ex omni Israel, & fu- 13
erunt convectores tributorum triginta millia virorum. Et misit illos ad 14
Libnan decem millia [in] mense vicissim, uno mense erant in Libnan, [&]
duobus mensibus vir in domo sua: & Adonirā erat præpositus super con-
vectores tributorum. Et fuerunt Selomoh septuaginta millia qui porta- 15
bant humero, & octoginta millia qui cædebant in monte. Præter magi- 16
stros antesignanorum qui præpositi erant super opus Selomoh, tria millia
& trecenti, qui servire faciebant populum qui faciebat opus. Et jussit rex 17
ut eruerent lapides magnos, lapides pretiosos ad fundandum domum, la-
pides cæsos. Et ceciderunt architecti Selomoh et architecti Hhiram, & cæso- 18
res, & composuerunt ligna & lapides ad ædificandum domum.

CAP. VI.

ET fuit quadringentesimo & octogesimo anno ex quo egressi sunt filii 1
Israel de terra Misraim, anno quarto mense splendoris florum (ipse est
mensis secundus, quo regnavit Selomoh super Israel) ædificavit domum
Dño. Et domus quam ædificavit rex Selomoh Dño, sexaginta cubitorum 2
erat longitudo ejus, & viginti latitudo ejus, & triginta cubitorum altitu-
do ejus. Et porticus erat ante templum domus, & viginti cubitorum erat 3
longitudo ejus ante latitudinem domus, & decē cubitorum latitudo ejus
ante domū. Et fecit domui fenestras apertas intrinsecus & clausas forin- 4
secus, & operiebant vectē domus quietis, capita tigni cedrini. Et ædifi- 5
cavit super parietes domus prominentiā circumcirca templum & domū
propitiationū : & fecit appendices per circuitum. Appendicis inferioris 6
quinq; cubitorū erat latitudo, & mediæ sex cubitorū latitudo, et tertiæ
septē cubitorū latitudo: quia projecturā fecit domui circumcircà forinsec⁹
ab appendicib⁹ ut capita tignorū quiescerent super prominentias, & non
tigna transirent parietes dom⁹. Et dom⁹ dum ædificaretur, lapidibus per- 7
fectis ordinationis ædificata est : & mallei & secures, omne instrumen-
tum ferri non auditum est in domo dum ædificaretur.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

13 ܘܐܣܩ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܡܟܣܐ. ܡܢ ܟܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܗܘܐ ܡܟܣܐ. ܬܠܬܝܢ ܐܠܦܝܢ 13
14 ܓܒܪܝܢ. * ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܠܒܢܢ. ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܒܝܪܚܐ ܒܚܘܠܦܢܐ. ܝܪܚܐ ܗܘܘ
15 ܒܠܒܢܢ. ܘܬܪܝܢ ܝܪܚܝܢ ܒܒܝܬܗ. ܘܐܕܘܢܝܪܡ ܡܫܠܛ ܗܘܐ ܥܠ ܡܟܣܐ. * ܘܗܘܘ ܠܫܠܝܡܘܢ
16 ܫܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ ܡܣܒܠܢܐ. ܘܬܡܢܝܢ ܐܠܦܝܢ ܦܣܠܝܢ ܒܛܘܪܐ. * ܣܛܪ ܡܢ ܪ̈ܒܝ ܦܠܚܐ
ܕܡܩܝܡܝܢ ܠܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܥܒܕܐ. ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ ܕܫܠܝܛܝܢ ܥܠ ܥܡܐ
17 ܕܥܒܕܝܢ ܥܒܕܐ. * ܘܦܩܕ ܡܠܟܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܟܐܦܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܟܐܦܐ ܓܒܝܬܐ. ܠܫܘܟܠܠܗ
18 ܠܒܝܬܐ ܒܟܐܦܐ ܦܣܝܠܬܐ. * ܘܦܣܠܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܒܢ̈ܝܐ ܕܚܝܪܡ. ܘܓܒ̈ܠܝܐ.
ܘܛܝܒܘ ܟܐܦܐ ܘܩܝܣܐ ܠܒܢܝܢܐ ܕܒܝܬܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ *

1 * ܘܗܘܐ ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܫܢܝܢ ܕܡܦܩܢܗܘܢ ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܐܝܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ:
ܒܫܢܬܐ ܕܐܪܒܥ: ܒܝܪܚܐ ܐܝܪ ܕܗܘܝܘ ܝܪܚܐ ܬܪܝܢܐ: ܕܡܠܟ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠ ܐܝܣܪܐܝܠ.
2 ܫܪܝ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܫܬܝܢ ܐܡܝܢ ܐܘܪܟܗ.
3 ܘܥܣܪܝܢ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܘܬܠܬܝܢ ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ. * ܘܐܣܛܘܐ ܕܩܕܡ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܐ.
ܥܣܪܝܢ ܐܡܝܢ ܐܘܪܟܗ. ܠܩܘܒܠ ܦܬܝܗ ܕܒܝܬܐ. ܘܥܣܪ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܠܩܘܒܠ
4 5 ܐܘܪܟܗ ܕܒܝܬܐ. * ܘܥܒܕ ܠܒܝܬܐ. ܟ̈ܘܐ ܡܫܩܦܬܐ ܘܐܛܝܡܬܐ. * ܘܒܢܐ ܥܠ ܐܣܬܐ
6 ܕܒܝܬܐ. ܚܕܪܐ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܐܣܬܐ ܕܒܝܬܐ ܐܚܕ ܠܗܝܟܠܐ ܘܠܒܝܬ ܚܘܣܝܐ. * ܘܥܒܕ ܚܕܪܬܐ
ܬܚܬܝܬܐ. ܚܡܫ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܘܡܨܥܝܬܐ. ܫܬ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܘܬܠܝܬܝܬܐ. ܫܒܥ
ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܡܛܠ ܕܠܘܬܪܐ ܥܒܕ ܠܒܝܬܐ ܚܕܪ ܚܕܪ ܡܢ ܠܒܪ: ܕܢܗܘܐ ܐܣܬܐ ܠܩܒܠ
7 ܐܣܬܐ. * ܘܒܝܬܐ. ܟܕ ܡܬܒܢܐ. ܒܟܐܦܐ ܫܠܡܬܐ ܕܡܬܝܬܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܪܙܦܬܐ
ܘܡܩܒܐ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܦܪܙܠܐ. ܠܐ ܐܫܬܡܥ ܒܒܝܬܐ. ܟܕ ܡܬܒܢܐ.

13 * Assumpsit quoque rex Salomon tributum ex toto Israele, fuitque tributum illud triginta
14 millia virorum, Quos mittebat in Libanum, decem millia videlicet singulis mensibus alternatim; *ita ut* mensem essent in Libano, & duos menses in domo ipsius: Adoniram autem præerat huic tributo.
15 Habebat insuper Salomon septuaginta millia bajulorum, &
16 octoginta millia lapicidarum in monte: Præter præfectos qui pro Salomone præerant operi, *nempe* ter mille ac trecentos, qui præerant turbæ quæ operi vacabat.
17 Præcipiente quoque rege advexerunt lapides ingentes, lapides optimos, ad ornandam domum lapidibus sculptis.
18 Scalpserunt igitur structores Salomonis, & structores Hirami, atq; lapicidæ; & parârunt lapides ac ligna pro structura domûs.

CAP. VI.

1 FActum est igitur anno quadringentesimo octogesimo ab egressu filiorum Israel è terra Ægypti, anno quarto, mense Aprili (qui est mensis secundus) regni Salomonis super Israelem; ut ædificare cœpisset domum Dñi.
2 Domus autem quam ædificavit Salomon Dño, habuit sexaginta cubitos longitudine suâ, viginti cubitos latitudine suâ, & triginta cubitos altitudine suâ.
3 Longitudo verò porticûs quæ erat ante ostium domûs, viginti cubitorum erat ex opposito latitudinis domûs; latitudo verò decem cubitorum, ex opposito longitudinis domûs.
4 Eidem domui fenestras adhibuit obliquas densasque.
5 Super parietes domûs peribolos ædificavit circumquaque: parietibus domûs cinxit templum & propitiatorium.
6 Et infimi quidem periboli latitudinem fecit quinque cubitorum; medii latitudinem, sex cubitorum; tertii latitudinem, septem cubitorum: mutulos enim fecit domui per ambitum extrinsecùs, ut paries parieti cohæreret.
7 Cæterùm domus cùm ædificaretur, lapidibus perfectè elaboratis qui devehebantur, ædificata fuit: adeoque nec malleus, neque scalprum, nec ullum instrumentum ferreum auditum est in domo cùm ædificaretur.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

13
14 * وانتخب سليمان من كل بني اسرايل ثلثين الف رجل * وارسلهم الي لبنان . وجعلهم نوايب
يتوب كل شهر منهم عشرة الف . يعملون في لبنان شهرا . ثم ينصرفون الي بيوتهم . وادونيرام كان
15 مسلطا علي الخراج * وكان لسليمان سبعون الف رجل يحملون بالدهوف . وثمانون الف رجل
16 ينقرون الحجارة من الجبل * هذا سوي الوكلاء والقهارمة المسلطين على العمال والصناع . وهم
17 ثلثة الف وثلث مائة الموكلين على الذين يعملون العمل * فامر الملك ان يحملوا حجارة
18 كبارا جيدة ليسقف البيت ويتم بالحجارة المنقورة المخروطة * فقطع بناؤ سليمان وبناؤ حيرام .
والذين يحكمون قطع الحجارة . واصلحوا الحجارة والخشب لبناء البيت .

1 . الفصل السادس . * فلما كان بعد اربع مائة وثمانين سنة لخروج بني اسرايل من ارض
مصر . في السنة الرابعة . في شهر ايار الذي هو الشهر الثاني من شهور السنة . في ملك
2 سليمان على بني اسرايل . بدا سليمان في ان يبني بيتا للرب * والبيت الذي بني سليمان للرب
3 طوله ستون ذراعا . وعرضه عشرون ذراعا . وسمكه ثلثون ذراعا * والرواق الذي جعل بين
يدي باب البيت . كان طوله عشرون ذراعا امام عرض البيت . وعرضه عشر اذرع حيال طول
4
5 البيت * وجعل للبيت كوي ضيقة من خارج . وواسعة من داخل * وبني على حيطان البيت
6 حراين كما يدور . واحاط بالهيكل وبيت الطهور الذي يستغفر فيه حيطان * وجعل للبيت اروقة
كما يدور . وصير ايضا فوقها ثلث مستطرات بعضها فوق بعض . وصير عرض المستطر
الاسفل خمسة اذرع . وعرض المستطر الاوسط ستة اذرع . وعرض المستطر الاعلي سبعة اذرع .
وجعل للبيت افريزات من خارج كما يدور . لتكون الحيطان متمسكة بالعرق بعضها ببعض .
7 * وبني البيت حيث بني . بالحجارة التامة المنقورة المسواة . فاما ضرب مطرقة او مربة . او
معطعا او شيا من آلة الحديد . فلم يسمع في بناء البيت .

13 *Præterea selegit Salomon ex omnibus Is-*
14 *raelitis triginta millia virorũ, ut mitteret eos in Libanũ: alternos autem statuit eos, ita ut singulis mensibus alternè succederent ex eis decem millia, mensem operarentur in Libano, tum domos suas reverterentur: Adoniram autem præerat huic tributo.*
15 *Adhuc habebat Salomon septuaginta millia virorum ferentiũ vectes, & octoginta millia virorũ lapides è monte excidentium:*
16 *Idq; præter curatores & præfectos qui præerant operariis & artificibus, nempe ter mille trecentos præpositos iis qui operi incumbebant.*
17 *Præcepitq; rex ut adveherent lapides prægrandes & optimos quibus tegeretur ædes, & perfecta redderetur lapidibus cæsis ac dolatis.*
18 *Quapropter dolaverunt latomi Salomonis, & latomi Hirami, quique præerant dolaturæ lapidum, & parârunt lapides ac ligna ad ædificandum ædem.*

CAP. VI.

1 *ITaque post annum quadringentesimum octogesimum ab exitu filiorum Israelis è terra Ægypti, anno quarto, mense Aprili (qui mensis est secundus è mensibus anni) regni Salomonis super Israelitas; cœpit Salomon extruere ædem Domino.*
2 *Et quidem longitudo ædis quam extruxit Salomon Domino, erat sexaginta cubitorũ, latitudo viginti cubitorum, profunditas autem triginta cubitorum.*
3 *Porticus verò quæ collocata fuit ante januam ædis, longitudo erat viginti cubitorum, ante latitudinem ædis; & latitudo decem cubitorum, ante longitudinem ædis.*
4 *Fecit autem ædi fenestras extrinsecùs angustas, intrinsecùs latas.*
5 *Et super ædis parietes cellas extruxit circumquaque; & tam templum quàm sanctuarium in quo petebatur indulgentia, cinxit parietibus.*
6 *Tum porticus fecit ædi circumquaque, & super has quoq; tria fecit loca prospectuũ accommoda (i. podia pensilia) unum super aliud: & imi quidem podii latitudinem fecit quinque cubitorũ; latitudinem verò podii mediani, sex cubitorum; supremi deniq; podii latitudinem, septem cubitorum. Fecit etiam ædi extrinsecùs projecta, per ambitum, ut parietum alter alteri per ligna firmus hæreret.*
7 *Et quamvis ædes, dum extruebatur, perfectis, dolatis, complanatisque lapidibus extrueretur; tamen ictus mallei, aut tudiculæ, aut scalpri, aut ullius instrumenti ferrei non fuit auditus in structura ædis.*

cochleas per & ,dexterum domus humerum ad mediæ appendicis Ostium
8 פתח הצלע התיכנה אל כתף הבית הימנית ובלולים
ædificavit Et tertia ad medio de & ,medium ad ascendebãt
9 יעלו על התיכנה ומן התיכנה אל השלשים : ויבן
ordinibus & ,tabulatis domum texit & ,eam perfecit & ,domum
את הבית ויכלהו ויספן את הבית גבים ושדרת
quinque : domo omni super thalamum ædificavit Et cedris in
10 בארזים : ויבן את היציע על כל הבית חמש
fuit Et .cedrinis lignis cum domum apprehēdebat & ,ejus statura cubitorũ
11 אמות קומתו ויאחז את הבית בעצי ארזים : ויהי
quam ista Domus : dicendo ,Selomoh ad Domini verbum
12 דבר יהוה אל שלמה לאמר : הבית הזה אשר
,feceris mea judicia & ,meis decretis in ambulaveris si ,ædificans tu
אתה בנה אם תלך בחקתי ואת משפטי תעשה
meũ verbũ statuam & ,eis in ambulãdo,mea mãdata omnia servaveris &
ושמרת את כל מצותי ללכת בהם והקמתי את דברי
medio in habitabo Et .tuum patrẽ David ad sum locutus quod ,tecum
13 אתך אשר דברתי אל דוד אביך : ושכנתי בתוך
ædificavit Et .Israel meum populũ derelinquam non & ,Israel filiorũ
14 בני ישראל ולא אעזב את עמי ישראל : ויבן
domus parietes ædificavit Et .ei perfecit & ,domum Selomoh
15 שלמה את הבית ויכלהו : ויבן את קירות הבית
parietes ad usque domus pavimento à ,cedrorum costis in intrinsecus
מביתה בצלעות ארזים מקרקע הבית עד קירות
domus pavimentum obduxit & :intrinsecus ligno operuit contignationis
הספן צפה עץ מבית ויצף את קרקע הבית
lateribus à cubitos viginti ædificavit Et .abietum costis in
16 בצלעות ברושים : ויבן את עשרים אמה מירכותי
ædificavit & :parietes ad usque pavimento à cedrorum costis in domus
הבית בצלעות ארזים מן הקרקע עד הקירות ויבן
cubito in quadraginta Et .sanctitatum sanctitatem in oraculum intra sibi
17 לו מבית לדביר לקדש הקדשים : וארבעים באמה
domum ad cedrus Et .meæ faciei ad templum ipsa : domus erat
18 היה הבית הוא ההיכל לפני : וארז אל הבית
,cedrus omnia :florum apertiones & colocyntarũ fundæ instar sculptura ,intrinsec⁹
פנימה מקלעת פקעים ופטורי צצים הכל ארז
intrinsecus domo medio in oraculum Et .apparebat lapis nec
19 אין אבן נראה : ודביר בתוך הבית מפנימה
faciebus Et .Domini fœderis arcam ibi dandum ad ,fecit parare
20 הכין לתתן שם את ארון ברית יהוה : ולפני
,latitudo cubitorũ viginti & ,longitudo cubitorũ viginti oraculi ipsius
הדביר עשרים אמה ארך ועשרים אמה רחב
operuit & : conclusæ auro illud operuit & :ejus statura cubitorum viginti &
ועשרים אמה קומתו ויצפהו זהב סגור ויצף
auro intrinsecus domum Selomoh texit Et .cedro altare
21 מזבח ארז : ויצף שלמה את הבית מפנימה זהב
illum texit & ,oraculi facies ad auri catenis in vestivit & ; conclusæ
סגור ויעבר ברתיקות זהב לפני הדביר ויצפהו
omnem consummari usque ,auro operuit domum totam Et .auro
22 זהב : ואת כל הבית צפה זהב עד תם כל
fecit Et .auro texit ,oraculo quod ,altare totum & : domum
23 הבית וכל המזבח אשר לדביר צפה זהב : ויעש
.ejus statura cubitorũ decem : olei lignis Cherubim duos oraculo in
בדביר שני כרובים עצי שמן עשר אמות קומתו :
cubitorum quinque & ,una Cherub ala cubitorum quinque Et
24 וחמש אמות כנף הכרוב האחת וחמש אמות
ad usq; & ,ejus alarũ extremitatibus ab cubiti decem : altera Cherub ala
כנף הכרוב השנית עשר אמות מקצות כנפיו ועד
mensura : secundus Cherub cubitis in decem Et .ejus alarum summitates
25 קצות כנפיו : ועשר באמה הכרוב השני מדה
.Cherubim duobus eadem incisio & ,eadem
אחת וקצב אחד לשני הכרבים :

Versio VUL. LAT.

8 Ostiũ lateris medii in parte e-
rat dom⁹ dextræ : et p cochle-
am ascendebant in medium
cœnaculum , & à medio in
9 tertiũ. Et ædificavit domũ, &
cõsummavit eã : texit quoque
10 domũ laquearib⁹ cedrinis. Et
ædificavit tabulatũ super o-
mnem domũ quinq; cubitis al-
titudinis, & operuit domũ li-
11 gnis cedrinis. Et factus est
sermo Dñi ad Salomonẽ, di-
12 cens; Dom⁹ hæc, quam ædifi-
cas, si ambulaveris in præce-
ptis meis, & judicia mea fece-
ris, & custodieris omnia man-
data mea , gradiens per ea :
firmabo sermonem meũ tibi,
quem locut⁹ sũ ad David pa-
13 trẽ tuũ. Et habitabo in medio
filiorũ Israel, & non derelin-
14 quã populũ meũ Israel. Igitur
ædificavit Salomon domũ, &
15 cõsummavit eã. Et ædificavit
parietes dom⁹ intrinsec⁹ tabu-
latis cedrinis, à pavimẽto do-
mûs usq; ad summitatẽ parie-
tũ, & usq; ad laquearia, ope-
ruit lignis cedrinis intrinse-
cùs : & texit pavimentũ dom⁹
16 tabulis abiegnis. Ædificavitq;
viginti cubitorũ ad posterio-
rẽ partẽ templi tabulata ce-
drina, à pavimento usq; ad su-
periora: & fecit interiorẽ do-
mũ oraculi in Sãctũ Sanctorũ.
17 Porrò quadraginta cubitorũ
erat ipsũ tẽplũ pro forib⁹ o-
18 raculi. Et cedro omnis domus
intrinsec⁹ vestiebatur, habens
tornaturas & juncturas suas
fabrefactas, & cælaturas emi-
nentes : omnia cedrinis tabu-
lis vestiebantur : nec omnino
lapis apparere poterat in pa-
19 riete. Oraculũ autẽ in medio
dom⁹, in interiori parte fece-
rat, ut poneret ibi arcã fœde-
20 ris Dñi. Porrò oraculũ habe-
bat viginti cubitos longitudi-
nis, & viginti cubitos latitu-
dinis, & viginti cubitos altitu-
dinis: & operuit illud, atq; ve-
stivit auro purissimo: sed & al-
21 tare vestivit cedro. Domũ quo-
que ante oraculũ operuit auro
purissimo , & affixit laminas
22 clavis aureis. Nihilque erat in
tẽplo q non auro tegeretur :
sed & totũ altare oraculi texit
23 auro. Et fecit in oraculo duos
cherubim de lignis olivarum,
decem cubitorum altitudinis.
24 Quinque cubitorũ ala cherub
una, & quinque cubitorũ ala
cherub altera : id est, decem
cubitos habentes, à summitate
alæ unius usque ad alæ alteri⁹
25 summitatẽ. Decẽ quoq; cubi-
torũ erat cherub secund⁹ : in
mensura pari , & opus unum
erat in duob⁹ cherubim,

Ver. GRÆ. LXX. Interp. Cum Transf. LAT.

6 Καὶ νῦν ἔντειλαι, καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. καὶ ἰδοὺ οἱ δοῦλοί μου (ζ) μετὰ τῶν δούλων σου, (η) καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας, ὅτι οὐκ ἔστιν (θ) ἡμῖν εἰδὼς ξύλα κόπτειν καθὼς
7 οἱ Σιδώνιοι. Καὶ ἐγενήθη καθὼς ἤκουσε Χειρὰμ τῶν λόγων Σαλωμών, ἐχάρη σφόδρα, καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς (ι) σήμερον, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολὺν
8 τοῦτον. Καὶ ἀπέστειλε (κ) πρὸς Σαλωμών, λέγων, Ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν (λ) ἀπέσταλκας πρός με. ἐγὼ ποιήσω πᾶν θέλημά (μ) σου·
9 ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα. Οἱ δοῦλοί μου κατάξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, (ν) ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ (ξ) σχεδίας, ἕως τοῦ τόπου οὗ (ο) ἐὰν ἀποστείλῃς πρός με, καὶ ἐκτινάξω (π) αὐτὰ ἐκεῖ, καὶ σὺ ἀρεῖς· καὶ ποιήσεις τὸ θέ-
10 λημά μου, τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου. Καὶ ἦν Χειρὰμ διδοὺς τῷ Σαλωμὼν κέδρους καὶ πεύκας
11 καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ. Καὶ Σαλωμὼν ἔδωκε τῷ Χειρὰμ εἴκοσι χιλιάδας (ρ) κόρους πυροῦ καὶ (σ) μαχεὶρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι χιλιάδας (τ) βαὶθ ἐλαίου κεκομμένου. κατὰ τοῦτο ἐδίδου
12 Σαλωμὼν τῷ Χειρὰμ κατ' ἐνιαυτόν. Καὶ κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμὼν καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμέσον Χειρὰμ καὶ ἀναμέσον Σαλωμών, καὶ διέθεντο διαθήκην
13 ἀναμέσον (υ) αὐτῶν. Καὶ ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς (φ) φόρον ἐκ παντὸς Ἰσραήλ, καὶ ἦν ὁ φό-
14 ρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα (χ) χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι· μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν. καὶ
15 Ἀδωνιρὰμ ἐπὶ τοῦ φόρου. Καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν ἑβδομήκοντα χιλιάδες αἴροντες ἄρσιν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει, (ψ)
16 χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες (ω) καὶ ἑξα-
18 κόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα. Καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

ΚΕΦ. ς'.

1 ΚΑὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου (α) υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως Σαλω-
17 μὼν (β) ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς ἵνα αἴρωσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου, καὶ λίθους ἀπελεκήτους.
18 Καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμών, καὶ οἱ υἱοὶ Χειράμ, καὶ ἔβαλαν αὐτούς. Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσε τὸν οἶκον κυρίου ἐν μηνὶ Ζιοῦ, καὶ
1 τῷ δευτέρῳ μηνί. Ἐν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ, ἐν μηνὶ Βαάλ, οὗτος ὁ μὴν ὁ ὄγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ.

Et nunc manda: & cædant mihi 6
ligna de Libano. Et ecce servi mei
cum servis tuis. Et mercedem (e)
servitii tui dabo tibi secundum
omnia, quæcunq; dixeris: quoniã
tu nôsti, quia non est nobis sciens
ligna cædere, sicut Sidonii. Et fa- 7
ctum est, ut audivit Chiram ver-
ba Salomon, gavisus est valdè, et
dixit; Benedict⁹ Deus hodie, qui
dedit ipsi David filiũ prudentem
super populũ multũ istũ. Et mi- 8
sit ad Salomon, dicens; Audivi de
omnib⁹, de quib⁹ misisti ad me: e-
go faciã omnem voluntatẽ tuã.
Ligna cedrina, & abiegna Servi 9
mei deducent ea de Libano ad
mare: ego ponam ea (d) rates usq;
ad locũ, quocunq; miseris ad me:
& excutiam ea ibi, & tu tolles.
Et facies voluntatem meam, dan-
do panes domui meæ. Et fuit Chi- 10
ram dans Salomon cedros, et abie-
tes, & omnem voluntatem ejus.
Et Salomon dedit Chiram viginti 11
mille coros frumenti, & (f) Ma-
chir domui ejus, & viginti mil-
lia (g) Beth olei contusi. Juxta
hoc dabat Salomon ipsi Chiram
per annum. Et Dominus dedit sa- 12
pientiam Salomon, sicut locut⁹ est
ei. Et fuit pax inter Chiram, &
inter Salomon: & disposuerunt
testamentum inter se. Et retulit 13
rex tributum ex omni Israel: &
fuit tributum triginta millia vi-
rorum. Et misit eos in Libanum: 14
decẽ mille in mense mutantes se :
mensem erant in Libano, et duos
menses in domo sua. Et Adoni-
ram super tributum. Et erant Sa- 15
lomon septuaginta mille portantes
onus, & octuaginta millia lapici-
darũ in monte. Absq; principib⁹, 16
qui præsidebant super opera Salo-
mon: ter mille, & sexcenti (h)
præfecti, facientes opera. Et para- 18
verunt lapides, et ligna (i) tribus
annis.

CAP. VI.

ET factum est in (a) qua- 1
dragesimo & quadringentesimo
anno exitûs filiorum Israel de
Ægypto , anno quarto in mense
secundo regnante rege Salomon 17
super Israel, Et mandavit rex ut
tollant lapides magnos pretiosos
in fundamentum dom⁹, et lapides
(b) non dolatos. Et dolaverunt fi- 18
lii Salomon, et filii Chiram, et je-
cerunt eos. In (c) anno quarto fun- 1
davit domum Domini in mense
Ziu, (d) et secundo mense. In un-
decimo anno in mense Baal (hic
est mensis octavus) consummata
est domus in (e) omni ratione e-
jus, et in omni constitutione ejus.

MS.A. (ζ) ἔσονται μετὰ (η) καὶ μισθὸν (θ) ἐν ἡμῖν ἀνὴρ εἰδὼς κόπτειν ξύλα καθὼς (ι) σήμερον ὁ θεὸς τοῦ (κ) Χειρὰμ πρὸς (λ) ἀπέσταλκας (μ) σου εἰς ξύλα (ν) καὶ ἐγὼ (ξ) σχεδίας ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἕως (ο) ἂν (π) αὐτά, καὶ (ρ) κόρων (σ) μαχὰλ (τ) βὰθ (υ) ἑαυτῶν. (φ) Σαλωμὼν φόρον (χ) χιλιάδας ἀλλασσόμεναι (ψ) Χωρὶς ἀρχόντων καθεσταμένων τῷ Σαλωμὼν ἐπὶ τῶν ἔργων, τρεῖς (ω) καὶ πεντακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα. 17 Καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεύς, καὶ αἴρουσιν λίθους μεγάλους, λίθους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου, καὶ λίθους ἀπελεκήτους. 18 Καὶ ἐπελέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμὼν καὶ οἱ υἱοὶ Χειράμ, καὶ οἱ Βίβλιοι, καὶ ἡτοίμασαν τὰ ξύλα καὶ τοὺς λίθους τρία ἔτη. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τετρακοσιοστῷ Κεφ. ς'. MS.A. (α) τῶν υἱῶν (β) ἐπὶ Ἰσραήλ, καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ. Καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

8 תרעא דמחיצתא ארעיתא פתיח לעבר ביתא מימינא ובמסבתא סלקין מן ארעיתא
9 לעליתא באורח מציעיתא : ובנא ית ביתא ושכלליה וטלל ית ביתא בהנתוכין ועילא
10 מנהון סדרא דרכפת רישי שרית ארזיא : ובנא ית תיקא על כל ביתא חמש אמין רומיה
11 וטליל ית ביתא באעי ארזיא : והוה פתגם נבואה מן קדם יי עם שלמה למימר : ביתא
12 הדין די את בני אם תהך בקימי וית דיני תעביד ותטר ית כל פקודי למהך בהון ואקים ית
13 פתגמי עמך די מלילית עם דוד אבוך : ואשרי שכנתי בגו בני ישראל ולא ארחיק ית עמי
14 ישראל : ובנא שלמה ית ביתא ושכלליה : ובנא ית כותלי ביתא מלגיו במחיצת ארזיא
15 מארעית ביתא עד כותליא עד מטי שמי שריתא חפי נסרין דארזא מלגיו וחפא ית אושי
16 ביתא במחיצת בירון : ובנא ית עסרין אמין מסיפי ביתא במחיצת ארזיא מן אושיא עד
17 כותליא ובנא ליה מגיו לבית כפורי לקודש קודשיא : וארבעין אמין הוי ביתא הוא
18 היכלא לקבליה : ונסרין דארזא חפי ביתא מלגיו וגלף חיזו ביעין ואטונין שושנין כל
19 ביתא חפי נסרין דארזא לית אבנא מתחזיא : ובית כפורי מגו ביתא מלגיו אתקין למתן
20 תמן ית ארון קימא דיי : וקדם בית כפורי עסרין אמין אורכא ועסרין אמין פותיא ועסרין
21 אמין רומיה וחפהי דהבא טבא וחפא מדבחא נסרין דארזא : וחפא שלמה ית ביתא
22 מלגיו דהבא טבא ואעבר בשלשלן דדהב קדם בית כפורי וחפהי דהבא : וית כל ביתא
23 חפא דהבא עד דשלים כל ביתא וכל מדבחא לבית כפורי חפא דהבא : ועבד בבית
24 כפורי תרין כרובין דאעי זיתא עסר אמין רומיה : וחמש אמין כנפא דכרובא חד וחמש
25 אמין כנפא דכרובא תנינא עסר אמין מקצת כנפוהי ועד קצת כנפוהי : ועסר אמין
כרובא תנינא משחתא חדא ועבדא חד לתרין כרוביא :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Porta appendicis inferioris aperta erat in latere domus dextro, & per 8
cochleas ascendebant ab inferiori ad superiorẽ per viam appendicum. Et 9
ædificavit domũ & consummavit illã, & operuit domũ trabibus cavatis:
& supra illas erat ordo multiplex capitum tignorum cedrinorum. Et ædi- 10
ficavit camerã ultra totam domum: quinque cubitorum erat altitudo ejus,
& operuit domum lignis cedrinis. Et fuit verbum prophetiæ à Dño cum 11
Selomoh dicens : Dom⁹ hæc quã ædificàs, si ambulaveris in decretis me- 12
is, & si judicia mea feceris, & servaveris omnia præcepta mea, ambulan-
do in illis; stabiliã verbũ meũ tecũ, quod locutus sum cum David patre tuo.
Et ponã majestatẽ meam in medio filiorum Israel, & non elongabo po- 13
pulum meum Israel. Et ædificavit Selomoh domum, & perfecit illam. 14
Et ædificavit parietes domus intrinsecus tabulatis cedrinis, à pavimento 15
domus usque ad parietes, donec attigisset cœlos tignorum, & obduxit ta-
bulis cedrinis intrinsecus, & obduxit fundamenta dom⁹ tabulatis abiegnis.
Et ædificavit viginti cubitos ab extremitatibus domus tabulatis cedrinis 16
à fundamentis usque ad parietes : & ædificavit sibi intrinsecus in domo
oraculum in sanctũ sanctorũ. Et quadraginta cubitorũ erat domus, ipsa 17
est templũ quod erat contra illud [*oraculum.*] Et tabulæ cedrinæ operie- 18
bant domũ intrinsecus, & sculpsit visionẽ ovorũ & fasciarũ & liliorũ :
omnis dom⁹ erat obducta tabulis cedrinis : nõ lapis visus est. Et domũ ora- 19
culi à medio dom⁹ intrinsec⁹ composuit, ut poneret ibi arcã fœderis Dñi.
Et ante domũ oraculi viginti cubitorũ erat longitudo, & viginti cubitorũ 20
latitudo, et viginti cubitorũ altitudo, et obduxit illã auro bono, et obduxit
altare tabulis cedrinis. Et operuit Selomoh domũ intrinsec⁹ auro bono, et 21
traduxit catenis aureis domũ oraculi, & operuit eam auro. Et totã domũ 22
texit auro, donec perficeretur tota dom⁹, totumq; altare quod erat in ora-
culo texit auro. Et fecit in domo oraculi duo cherubin è lignis oleæ, decẽ 23
cubitorũ erat altitudo ej⁹. Et quinq; cubitorũ ala cheruba uni⁹, et quinq; 24
cubitorũ ala cheruba alteri⁹ : decẽ cubiti erant ab extremitate alarũ uni⁹
usque ad extremitatẽ alarũ alteri⁹. Et decẽ cubitorũ erat cheruba secund⁹, 25
mensura eadem , & incisio eadem erat ambobus cherubaja.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܬܪܥܐ ܕܐܣܛܘܐ ܡܨܥܝܬܐ ܒܣܛܪܗ ܕܒܝܬܐ ܬܝܡܢܝܐ. ܘܒܡܣܩܬܐ ܣܠܩܝܢ ܠܡܨܥܝܬܐ. * 8
ܘܡܢ ܡܨܥܝܬܐ. ܣܠܩܝܢ ܠܬܠܝܬܝܬܐ. *ܘܒܢܝܗ̈ܝ ܠܒܝܬܐ. ܘܫܡܠܝܗ. ܘܛܠܠܗ ܠܒܝܬܐ 9
ܒܩܪ̈ܝܬܐ ܕܩܝܣ̈ܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. *ܘܒܢܐ ܣܛܘ̈ܐ ܥܠ ܟܠܗ ܒܝܬܐ. ܚܡܫ ܐܡ̈ܝܢ. ܪܘܡܗܘܢ. ܘܐܚܕܗ 10
ܠܒܝܬܐ. ܒܩܝܣ̈ܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. *ܘܗܘܐ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܫܠܝܡܘܢ. ܟܕ ܐܡܪ. *ܒܝܬܐ ܗܢܐ 11 12
ܕܒܢܐ ܐܢܬ ܐܢ ܬܗܠܟ ܒܢܡܘܣ̈ܝ. ܘܕܝܢ̈ܝ ܬܥܒܕ. ܘܬܛܪ ܦܘܩܕ̈ܢܝ ܠܡܗܠܟ ܒܗܘܢ.
ܐܩܝܡ ܦܬܓܡܝ ܥܡܟ. ܕܐܡܪܬ ܠܕܘܝܕ ܐܒܘܟ. *ܘܐܫܪܐ ܒܝܢܝ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐ ܐܫܒܘܩ 13
ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܒܢܝܗܝ ܫܠܝܡܘܢ ܠܒܝܬܐ ܘܫܡܠܝܗ. *ܘܒܢܐ ܐܣܛܘ̈ܗܝ ܕܒܝܬܐ 14 15
ܡܢ ܠܓܘ. ܒܕܦ̈ܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. ܡܢ ܫܬܐܣ̈ܘܗܝ ܘܥܕܡܐ ܠܬܛܠܝܠܗ. ܘܚܦܝܗ ܩܝܣܐ. ܡܢ
ܠܓܘ. ܘܚܦܐ ܫܬܐܣ̈ܘܗܝ ܕܒܝܬܐ ܒܕܦ̈ܐ ܕܒܪܘܬܐ. *ܘܒܢܐ ܥܣܪܝܢ ܐܡ̈ܝܢ 16
ܡܢ ܣܘܦ̈ܘܗܝ ܕܒܝܬܐ. ܒܕܦ̈ܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. ܡܢ ܫܬܐܣ̈ܘܗܝ. ܘܥܕܡܐ ܠܬܛܠܝܠܗ. ܘܒܢܝܗܝ ܡܢ
ܠܓܘ. ܠܒܝܬ ܩܘܕܫ̈ܐ. *ܘܐܪܒܥܝܢ ܐܡ̈ܝܢ ܗܘܐ ܒܝܬܐ. ܗܘ ܗܝܟܠܐ ܗܘ ܓܘܝܐ. *ܘܐܪ̈ܙܐ. ܡܢ ܠܓܘ 17 18
ܗܘܐ ܒܝܬܐ. ܡܢ ܠܓܘ ܡܚܦܝܐ ܗܘܐ. ܘܡܓܠܦ ܥܘ̈ܦܝܐ ܡܨܝܪ̈ܝܢ. ܘܫܘ̈ܫܢܐ. ܟܠܗ ܐܪ̈ܙܐ ܗܘܐ. ܟܐܦܐ
ܠܐ ܡܬܚܙܝܐ ܗܘܬ ܒܗ. *ܘܒܝܬ ܩܘܕܫ̈ܐ ܒܓܘ ܒܝܬܐ ܛܝܒ ܡܢ ܠܓܘ. ܠܡܣܡ ܬܡܢ 19
ܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ. *ܘܩܕܡ ܒܝܬ ܩܘܕܫ̈ܐ. ܐܪܒܥܝܢ ܐܡ̈ܝܢ. ܐܘܪܟܗ. ܘܥܣܪܝܢ ܐܡ̈ܝܢ 20
ܦܬܝܗ. ܘܥܣܪܝܢ ܐܡ̈ܝܢ. ܪܘܡܗ. ܘܚܦܝܗ ܕܗܒܐ ܕܟܝܐ. ܘܚܦܐ ܡܕܒܚܐ ܕܐܪ̈ܙܐ.
***ܘܚܦܝܗ ܫܠܝܡܘܢ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܠܓܘ. ܕܗܒܐ ܕܟܝܐ. ܘܥܒܕ ܐܣܛܘܐ ܩܕܡ ܒܝܬ 21
ܩܘܕܫ̈ܐ. ܘܚܦܝܗ ܕܗܒܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡ ܟܠܗ ܒܝܬܐ. ܘܟܠܗ ܡܕܒܚܐ ܕܒܝܬ ܩܘܕܫ̈ܐ 22
ܚܦܝܗ ܕܗܒܐ. *ܘܥܒܕ ܒܒܝܬ ܩܘܕܫ̈ܐ. ܬܪܝܢ ܟܪ̈ܘܒܝܢ ܕܩܝܣܐ. ܥܣܪ ܐܡ̈ܝܢ 23
ܐܘܪܟܗ. ܘܚܡܫ ܐܡ̈ܝܢ ܦܬܝܗ ܕܟܪܘܒܐ ܚܕ. *ܚܡܫ ܐܡ̈ܝܢ ܟܢܦܗ ܕܟܪܘܒܐ ܚܕ. ܘܚܡܫ 24
ܐܡ̈ܝܢ. ܟܢܦܗ ܕܟܪܘܒܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܥܣܪ ܐܡ̈ܝܢ ܡܢ ܪܝܫ ܟܢܦ̈ܘܗܝ. ܘܥܕܡܐ ܠܪܝܫ ܟܢܦ̈ܘܗܝ.
*ܘܥܣܪ ܐܡ̈ܝܢ. ܟܪܘܒܐ ܐܚܪܢܐ. ܡܫܘܚܬܐ ܚܕܐ. ܘܩܘܡܬܐ ܚܕܐ. ܠܬܪ̈ܝܗܘܢ ܟܪ̈ܘܒܐ. 25

Ostium periboli mediani erat in latere dom° 8
Meridionali: & per cataractam ascendebant
ad medianū, & à mediano ascendebāt ad ter-
tium. Domo ædificatā & absolutā, texit i- 9
psam domū fistulis cedrinis ferrā fectis: (i.
asseribus cedrinis concameratis.) Et ædifica- 10
vit peribolos super totā domū quorū altitu-
do erat quinq; cubitorū: deniq; domū ipsam
connexuit trabib° cedrinis. Deinde factus 11
est sermo Dñi ad Salomonem hisce verbis;
Dom° hæc quam ædificas, si ambulaveris ju- 12
xta fœdus meū, judicia mea servaveris, perfe-
ceris omnia præcepta mea, & in iis ambula-
veris; firmabo tecum sermonēs meos quos
dixi Davidi patri tuo; Habitabo in medio 13
populi mei Israelis, & non deserā populum
meū Israelem. Ædificavit igitur domum Sa- 14
lomon, & concinnavit eam; Et ædificavit 15
parietes domûs intrinsecùs asserib° cedrinis:
à fundamentis ejus usq; ad cœlū ej° obduxit
eam ligno intrinsecùs: & pavimentū domûs
obduxit asseribus abiegnis. Viginti quoque 16
cubitos ex domûs extremitatibus ædificavit
Salomon asseribus cēdrinis, à pavimento ad
cœlum usque: & intra *eam* ædificavit Sancta
sanctorū. Viginti cubitorum erat ista domus 17
nempe templū istud interi°: Cedroq; obte- 18
cta erat domus eadem intrinsecùs, & cælata
erat encarpis, scutulis, ac liliis: tota erat ex
cedro, nuliusq; conspiciebatur in ea lapis. Sic 19
sanctuariū intra domū intrinsecùs paravit,
ad collocandam ibi arcam fœderis Domini.
Frontis Sanctuarii longitudo erat quadra- 20
ginta cubitorum, viginti cubitorum latitu-
do, & viginti cubitorum altitudo; quam &
obduxit aurō purgatissimo: obduxit etiam al-
tare cedro: Obduxitque Salomon domum 21
intrinsecùs auro purissimo. Præterea fecit pa- 22
rastadem ante Sanctuariū, & obduxit eam au-
ro, donec absolveretur tota domus: quin to-
tum altare Sanctuarii obduxit aurō. Fecit 23
etiam in Sanctuario duos Cherubim ligneos
hujus mensuræ; decem cubitorum erat longi-
tudo, & quinq; cubitorum latitudo Cherub
uni°: Quinq; cubitorum ala Cherub uni°, & 24
quinq; cubitorum ala Cherub alteri°: adeoq;
decem erant cubiti ab extremitate pennarum
ejus usque ad extremitatē pennarum ejusdē.
Decē quoq; cubitorū erat Cherub alter; ea- 25
dē mensura, eademq; statura utriusq; Cherub:

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*وصير باب الرواق الاوسط في ناحية البيت اليمني • وصير درجة من خشب يصعد عليها من 8
الرواق السفلي الي الاوسط • ودرجا ايضا في الاوسط يصعد عليها الي الرواق الاعلي * وبنا البيت 9
وتممه • وسقفه بتراب صنوبر مليحة * وجعل مستطرات حول كل البيت • وصير علوها خمسة 10
اذرع • وسدّه البيت بخشب الصنوبر * واوحي الله تعالي الي سليمان • وقال له * هذا البيت الذي 11 12
تبني • ان انت لزمت عهودي • وحفظت احكامي • وعملت بوصاياي واكملتها • اكملت ملكك كما
وعدت به داوود اباك * واكون حالا بين بني اسرايل • ولا احذل ال اسرايل شعبي * وبنا سليمان 13 14
البيت واكمله * وقوم حيطان البيت من داخل بخشب الصنوبر • من اساس البيت الي سقفه 15
مقوما بالخشب • من اسفل الي فوق • واما ساير حيطان البيت فقومها بالواح خشب السرو * وبني 16
سليمان من اسفل البيت الي ارتفاعه • عشرين ذراعا بخشب الصنوبر • من اساسه الي سقفه • وبنا
البيت الداخل الذي يسمي طهر الطهر * وجعل البيت الداخل عشرين ذراعا * وقومه بخشب 17 18
الصنوبر من داخل • ونقش في الخشب شبه الهليلج والنرجس والسوسن • وصيره كله من خشب
الصنوبر حتي لا يري الحيطان البتة * واما قدس القدس فصير داخل البيت متقنا • ليصير فيه 19
تابوت عهد الرب * وجعل بين يدي القدس • طوله اربعون ذراعا • وعرضه عشرون ذراعا • 20
وسمكه عشرون ذراعا • وادرجه بذهب جيد • وقوم المذبح بخشب الصنوبر * وجعل سليمان داخل 21
البيت على الحيطان صفايح من ذهب جيد ابريز • وجعل لباب بيت القدس عتبات • وقومها
بذهب ابريز * كذلك صنع لكل البيت • انه جعل فوقه ذهبا • حتي كمل البيت وتم • وقوم 22
ايضا داخل البيت المذبح بالذهب * وصنع في بيت القدس كروبين من خشب • وجعل طول 23
كل كروب عشر اذرع • وعرضه خمسة اذرع * وصير عرض جناح الكروب خمسة اذرع • وكذلك 24
الكروب الاخر • فصار عرض جناحي الكروبين عشر اذرع * وصير مقدار الكاروبين واحدا • 25

Medianæ porticūs januā fecit in dextero 8
ædis latere: fecitq; gradus ligneos per
quos ascendebatur ex ima porticu ad me-
dianā; ut itemq; gradus in mediana, per
quos ascendebatur ad porticū supremam.
Structurā ædis absolutā, laqueavit eam 9
pulcherrimis asseribus pineis. Præterea fecit 10
podia circa totā ædem, fecitq; altitudinem
eorū quinq; cubitorū: domū cōfirmavit
ædem trabibus pineis. Et revelavit se Deus 11
excelsus Salomoni, dixitque ad eū. Hæc 12
ædes quā extruxisti, si tu hæseris pactis
meis, observaveris judicia mea, egeris
mandata mea, & perfeceris ea; absolutū
reddā regnū tuū, quemadmodū pollicit°
sū Davidi patri tuo; Et ero habitans in- 13
ter filios Israel, nec deserā Israelitas po-
pulū meū. Extruxit ergò Salomon ædem, 14
& absolvit illā: Et parietes ædis compla- 15
navit intrinsecus ligneis pineis, à funda-
mento ædis usq; ad culmen ejusdem com-
planavit tabulis, ab imo ad summū: omnes
reliquos parietes ædis contabulavit asseribus
ligni abiegni. Et ædificavit Salomon ab 16
ima æde ad summitatem ejus viginti cu-
bitis ligni pinei, à solo ad tectū usq;:
& ædificavit ædem interiorem quæ voca-
tur Sanctū sanctorū: Et ædem illā in- 17
teriorem fecit viginti cubitorū. Contabu- 18
lavitq; eā ligno pineo intrinsecùs, &
insculpsit tabulis figuras pomorū ..., &
liliorū: totāq; ligno pineo texit, ut
lapides nullatenus apparerent. Quòd au- 19
tem ad Sanctū sanctorū, interiorem ædis
partem fecit accommodā ad collocandā
in ea arcā fœderis Domini. Fecit etiā ex- 20
teriorem Sanctuarii partem longitudine
quadraginta cubitorū, viginti cubitorum
latitudine, & viginti cubitorū profundi-
tate, obduxitq; eā auro optimo: item altare
contabulavit asserib° pineis. Deinde posuit 21
Salomon in parte dom° interiore, super pa-
rietes, laminas optimi auri obryzi. Et januæ
domūs Sanctuarii fecit limites, eosq; obdu-
xit auro obryzo. Idemq; fecit toti domui: 22
nam auro obduxit eā, donec domus ab-
solveretur ac perficeretur; & intra do-
mū altare quoq; obduxit auro. Item fecit 23
in domo Sanctuarii duos Cherubinos ex
ligno, fecitq; longitudinem cujusq; Che-
rubini decem cubitorū, latitudinem verò
quinq; cubitorū: Latitudinem autem alæ 24
Cherubini fecit quinq; cubitorum, & si-
militer Cherubini alterius, adeoq; latitu-
do alarū utriusq; Cherubini fuit decem
cubitorum. Utrumque Cherubinum fecit 25
ejusdem mensuræ;

.secundi Cherub similiter & .cubitis in decem unius Cherub .Statura
26 קוֹמַת הַכְּרוּב הָאֶחָד עֶשֶׂר בָּאַמָּה וְכֵן הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי׃
extendebant & ,interioris domus medio in Cherubim dedit Et
27 וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ הַבַּיִת הַפְּנִימִי וַיִּפְרְשׂוּ
Cherub ala & ,parieté in una ala tangebat & :Cherubim alas
אֶת־כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים וַתִּגַּע כְּנַף־הָאֶחָד בַּקִּיר וּכְנַף הַכְּרוּב
domus medio in eorum alæ & :secundum parietem in tangens secundi
הַשֵּׁנִי נֹגַעַת בַּקִּיר הַשֵּׁנִי וְכַנְפֵיהֶם אֶל־תּוֹךְ הַבַּיִת
Et auro Cherubim Texitque .alam ad ala tangentes
28 נֹגְעֹת כָּנָף אֶל־כָּנָף׃ וַיְצַף אֶת־הַכְּרוּבִים זָהָב׃ וְאֵת
29 ,Cherubim cælaturarum apertiones effigiavit circuitu omnes domus parietes omnes
כָּל־קִירוֹת הַבַּיִת מֵסַב ׀ קָלַע פִּתּוּחֵי מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים
Et .extrinsecus & intrinsecus ,florum emissiones & ,palmarum &
30 וְתִמֹרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים מִלִּפְנִים וְלַחִיצוֹן׃ וְאֶת־
ostio Et .extrinsecus & intrinsecus ,auro texit domus pavimentū
31 קַרְקַע הַבַּיִת צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה וְלַחִיצוֹן׃ וְאֵת פֶּתַח
.pentagona ,postes ,superliminare :oleæ lignis fores fecit oraculi
הַדְּבִיר עָשָׂה דַּלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן הָאַיִל מְזוּזוֹת חֲמִשִׁית׃
,Cherubim cælaturas eis super cælavit & ,oleæ lignis fores duæ Et
32 וּשְׁתֵּי דַּלְתוֹת עֲצֵי־שֶׁמֶן וְקָלַע עֲלֵיהֶם מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים
,Cherubim super extendit & :auro texit & ,florum apertiones & ,palmarū &
וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים וְצִפָּה זָהָב וַיָּרֶד עַל־הַכְּרוּבִים
templi ostio fecit sic Et .aurum palmas super &
33 וְעַל־הַתִּמֹרוֹת אֶת־הַזָּהָב׃ וְכֵן עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל
lignis fores duæ Et .quarta ex ,oleaginis lignis postes
34 מְזוּזוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן מֵאֵת רְבִעִית׃ וּשְׁתֵּי דַלְתוֹת עֲצֵי
sculpturæ duæ & ,volubiles unius ostii costæ duæ ,abiegnis
בְרוֹשִׁים שְׁנֵי צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁנֵי קְלָעִים
,palmas & ,Cherubim cælavit Et .rotundæ secundi ostii
35 הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים׃ וְקָלַע כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת
.impressum super directo auro operuitque :florum apertiones &
וּפְטֻרֵי צִצִּים וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־הַמְּחֻקֶּה׃
,dolati lapidis ordinibus tribus interius atrium ædificavit Et
36 וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה טוּרֵי גָזִית
est fundata quarto anno In .cedrinarum (excisarum)trabiū ordine &
37 וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים׃ בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית יֻסַּד
mense in ,undecimo anno in Et .Zif mense in ,Domini domus
38 בֵּית יְהוָה בְּיֶרַח זִו׃ וּבַשָּׁנָה הָאַחַת עֶשְׂרֵה בְּיֶרַח
,suæ res omnes ad domus est completa (octavus mensis ipse) ,Bul
בּוּל הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי כָּלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו
.annis septem eam ædificavit & :sua judicia omnia ad &
וּלְכָל־מִשְׁפָּטוֹ וַיִּבְנֵהוּ שֶׁבַע שָׁנִים׃

CAP. VII. ז

complevit & ,annis tredecim Selomoh ædificavit suam domū Et
1 וְאֶת־בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְכַל
centum ;Lebanon silvæ domum ædificavit Et .suam domū totam
2 אֶת־כָּל־בֵּיתוֹ׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית ׀ יַעַר הַלְּבָנוֹן מֵאָה
triginta & ,ejus latitudo cubitorū quinquaginta & ,ejus longitudo cubitorū
אַמָּה אָרְכּוֹ וַחֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים
:cedrinarum columnarū ordines quatuor super :ejus altitudo cubitorū
אַמָּה קוֹמָתוֹ עַל אַרְבָּעָה טוּרֵי עַמּוּדֵי אֲרָזִים
.columnas super cedrinæ (excisæ) trabes &
וּכְרֻתוֹת אֲרָזִים עַל־הָעַמּוּדִים׃

Versio VUL. LAT.

26 Id est, altitudinem habebat unus cherub decē cubitorū, &
27 similiter cherub secundus. Posuitque cherubim in medio templi interioris: extendebant autem alas suas cherubim, & tangebat ala una parietem, & ala cherub secundi tangebat parieté alterū: alæ autem alteræ in media parte templi se
28 invicèm contingebant. Texit
29 quoq; cherubim auro. Et omnes parietes templi p circuitū sculpsit variis cælaturis & torno: & fecit in eis cherubim, & palmas, & picturas varias, quasi prominentes de
30 pariete, & egredientes. Sed & pavimentum domûs texit auro
31 intrinsecùs & extrinsecùs. Et in ingressu oraculi fecit ostiola de lignis olivarū, postésque
32 angulorum quinque. Et duo ostia de lignis olivarum: & sculpsit in eis picturam cherubim, & palmarū species, & anaglypha valde prominentia: & texit ea auro: & operuit tam cherubim quàm pal-
33 mas, & cætera, auro. Fecitque in introitu templi postes de lignis olivarū quadrangula-
34 tos: Et duo ostia de lignis abiegnis altrinsecùs: & utrumque ostium duplex erat, & se invicèm tenens aperiebatur.
35 Et sculpsit cherubim, & palmas, & cælaturas valdè eminentes: operuitq; omnia laminis aureis opere quadro
36 ad regulā. Et ædificavit atriū interi⁹ trib⁹ ordinib⁹ lapidum politorum, & uno ordine li-
37 gnorum cedri. Anno quarto fundata est dom⁹ Dñi in mense
38 Zio: Et in anno undecimo, mense Bul (ipse est mensis octavus) perfecta est dom⁹ in omni opere suo, & in universis utensilibus suis: ædificavitq; eam annis septem.

CAP. VII.

1 Domum autem suā ædificavit Salomon tredecim annis, & ad perfectū usq; perduxit.
2 Ædificavit quoq; domū saltûs Libani centū cubitorū longitudinis, & quinquaginta cubitorū latitudinis, & triginta cubitorū altitudinis: & quatuor deambulacra inter columnas cedrinas: ligna quippe cedrina exciderat in columnas.

Versio GRÆCA. LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

2 Καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ, (γ) τεσσαράκοντα ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσιν ἐν πήχει πλάτος (δ) αὐτοῦ, καὶ
3 πέντε καὶ εἴκοσιν ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ. Καὶ τὸ αἰλὰμ κατὰ πρόσωπον τοῦ (ε) ναοῦ, εἴκοσιν ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου· καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον,
4 καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. Καὶ ἐποίησε τῷ οἴκῳ
5 θυρίδας παρακυπτομένας κρυπτάς. Καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα (ζ) κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ δαβίρ. (η) Ἡ πλευρὰ ἡ
6 ὑποκάτω (θ) πέντε πήχεων ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον (ι) ἕξ, καὶ ἡ τρίτη ἑπτὰ ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς· ὅτι (κ) διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλόθεν ἔξωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου.
7 Καὶ ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν λίθοις ἀκροτόμοις ἀργοῖς ᾠκοδομήθη· καὶ σφῦρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ (λ) ἠκούσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν.
8 Καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν ὑπὸ τὴν ὠμίαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ (μ) ἑλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐκ τοῦ μέσου ἐπὶ
9 τὰ (ν) τριώροφα. Καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν· καὶ ἐκοιλοστάθμησε τὸν (ξ)
10 οἶκον κέδροις. Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς ἐνδέσμους δι' ὅλου τοῦ οἴκου πέντε ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ συνέσχε τὸν (ο) σύνδεσμον ἐν ξύλοις
15 (π) κεδρίνοις. Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίχων καὶ ἕως τῶν δοκῶν· ἐκοιλοστάθμησε συνεχόμενα ξύλοις ἔσωθεν· καὶ περιέσχε τὸ ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευ-
16 ραῖς πευκίναις. Καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς εἴκοσι πήχεις ἀπ' ἄκρου τοῦ τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ (ρ) ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν· καὶ (σ) ἐποίησεν ἐκ τοῦ δαβὶρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων.
17 (τ) Καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν ἦν ὁ ναὸς
19 κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ. Ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν, δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυ-
20 ρίου. Εἴκοσι πήχεις μῆκος, καὶ εἴκοσι πήχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. (υ) καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβίρ, καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ.

Latina: 1 Et domus, quam ædificavit rex Domino, (γ) quadraginta in cubito longitudo ejus, & viginti in cubito latitudo ejus, & quinque
3 et viginti in cubito altitudo ejus. Et ipsum (ε) Ælam secundum faciem templi: viginti in cubito longitudo ejus, in latitudinem (h) domûs secundum faciem domûs. Et ædificavit domum, & con-
4 summavit eam. Et fecit domui fenestras (i) obliquè prospicientes
5 occultas. Et dedit super parietem domûs (k) Melathra per circuitum
6 templo, & ipsi (l) Dabir. (m) Latus quod subter, quinq; cubitorum in cubito latitudo ejus: & medium sex: & tertium septem in cubito latitudo ejus. Quoniam intervallum dedit (n) domui in circuitu ab extra ipsius domûs: ut non hærerent muris domûs.
7 Et domus, cùm ipsa ædificaretur, lapidibus (o) ex rupe excisis illaboratis ædificata est. Et malleus, & securis, & omne vas ferreum non est auditum in domo, dum ipsa ædificaretur.
8 Et ostium lateris quod subter, (p) sub humero domûs dextro, & cochlearis ascensus ad medium, & à medio ad tertia
9 conclavia. Et ædificavit domum, & consummavit eam: & laqueari⁹ texit domū cedrinis.
10 Et ædificavit (q) ligamenta per totam domum: quinq; cubitorum altitudo ejus: (r) & conclusit colligaturam in lignis cedrinis.
15 Et (s) ædificavit parietes domûs ab intùs per ligna cedrina à pavimento domûs, & usq; ad parietes, et usq; ad trabes: laquearibus texit conjunctè lignis ab intùs: & circumdedit interiū domûs in co-
16 stis abiegnis. Et ædificavit viginti cubitos à (t) summo muri latus unum à pavimento usq; ad trabes. Et (u) fecit è Dabir in sanctum sanctorum.
17 (Et (x) quadraginta cubitorum fuit templum
19 ad faciem ipsius Dabir.) In medio domûs ab intùs ad dand um ibi
20 arcam testamenti Domini. Viginti cubiti longitudo: & viginti cubiti latitudo: & viginti cubiti altitudo ejus: & circundedit illud auro concluso. Et fecit altare ad faciem Dabir, & circundedit illud auro.

MS. A. (γ) ἑξήκοντα πηχῶν μῆκος (δ) αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα ἐν πήχει ὕψος (ε) ναοῦ τοῦ οἴκου, καὶ ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον εἰς τὸ ὕψος τοῦ οἴκου· δέκα πήχεις πλάτος αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου. καὶ ᾠκοδόμησεν (ζ) κυκλόθεν σὺν* τοίχοις τοῦ οἴκου κυκλόθεν τῷ ναῷ (η) καὶ ἐποίησεν πλευρὰς κυκλόθεν. Ἡ πλευρὰ (θ) ἐξ πήχεων τὸ πλάτος (ι) ἐξ πήχεων πλάτος, καὶ ἡ (κ) διαστήματα (λ) ἔχουσαι ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι (μ) ἑλικτὸν (ν) τριώροφα. (ξ) οἶκον φατνώσεσιν καὶ διατάξεσιν κέδροις. (ο) ἐνδέσμιον (π) κεδρίνοις.

11 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαλωμὼν, λέγων, Ὁ οἶκος οὗτος ὃν σὺ οἰκοδομεῖς, ἐὰν πορεύῃ τοῖς προστάγμασίν μου, καὶ τὰ κρίματά μου ποιῇς, καὶ
13 φυλάσσῃς πάσας τὰς ἐντολάς μου ἀναστρέφεσθαι ἐν αὐταῖς, στήσω τὸν λόγον μου σὺν σοὶ ὃν ἐλάλησα πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα σου. Καὶ κατα-
14 σκηνώσω ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. Καὶ ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. Καὶ ᾠκο-
17 δόμησεν τὰς (ρ) ἐδάφους τοῦ οἴκου ἕως (σ) ἐποίησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ δαβεὶρ (τ) Καὶ τεσσαράκοντα πηχῶν ἦν ὁ οἶκος. οὗτος ὁ ναὸς ὁ ἐσώ-
18 τατος. Καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκὴν ὑπαγαγώσεις. καὶ πέταλα καὶ ἀνάγλυφα πάντα κέδρινα, οὐκ ἐφαίνετο λίθος· κατὰ
19.20 πρόσωπον τοῦ δαβείρ, Ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν ἡτοίμασεν δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. Καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ δαβεὶρ εἴκοσι πήχεις μῆκος, * πήχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ· (υ) καὶ ἐποίησεν θυσιαστήριον κέδρου· καὶ περιέπλασεν Σαλω-
μὼν τὸν οἶκον ἔνδοθεν χρυσίῳ ἀποκλεισμῷ. καὶ παρήγαγεν ἐν καθηλώμασιν χρυσίου κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβείρ, καὶ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

26 רוּמֵיהּ דִכְרוּבָא חַד עֲשַׂר אַמִּין וְכֵן כְּרוּבָא תִנְיָנָא׃ וִיהַב יָת כְּרוּבַיָא בְּגוֹ בֵּיתָא גַוָּאָה
27 וּפְרַסוּ יָת כַּנְפֵי כְרוּבַיָא וּמְטַיָא כַּנְפָא דְחַד בְּכָתְלָא וְכַנְפָא דִכְרוּבָא תִנְיָנָא מְטַיָא בְּכָתְלָא
28 תִנְיָנָא וְכַנְפֵיהוֹן לְגוֹ בֵּיתָא מְטַיָא כְּנַף לִכְנָף׃ וַחֲפָא יָת כְּרוּבַיָא דַהֲבָא׃ וְיָת כָּל כָּתְלֵי
29 בֵּיתָא אַקִּיף צִיּוּרִין וּגְלַף קְלִיעַן כְּרוּבִין וְצוּרַת דִּקְלִין וְאַטּוּנִין שׁוֹשַׁנִּין מִלְגָיו וּלְבָרָא׃
30 וְיָת אוּשֵׁי בֵיתָא חֲפָא דַהֲבָא מִלְגָיו וּלְבָרָא׃ וְלִתְרַע בֵּית כַּפּוּרֵי עֲבַד דַּשִּׁין דְאָעֵי זֵיתָא
31 אֶלְהֵן סְפוֹהִי מְטַקְסִין׃ וְתַרְתֵּין דַּשִּׁין דְאָעֵי זֵיתָא וּגְלַף עֲלֵיהוֹן קְלִיעַן כְּרוּבִין וְצוּרַת דִּקְלִין
32 וְאַטּוּנִין שׁוֹשַׁנִּין וַחֲפָא דַהֲבָא וּנְסִיךְ עַל כְּרוּבַיָא וְעַל צוּרַת דִּקְלִין יָת דַהֲבָא׃ וְכֵן עֲבַד
33 לִתְרַע הֵיכְלָא סִפִּין דְאָעֵי זֵיתָא מִן אַרְבְּעָה סִטְרֵיהוֹן מְרַבְּעִין׃ וְתַרְתֵּין דַּשִּׁין דְאָעֵי בִירָן
34 תְּרֵין צִירִין דְּדַשָּׁא חֲדָא סִגְלְגָלִין וּתְרֵין צִירִין דְּדַשָּׁא תִנְיָתָא סִגְלְגָלִין׃ וּגְלַף כְּרוּבַיָא
35 וְצוּרַת דִּקְלִין וְאַטּוּנִין שׁוֹשַׁנִּין וַחֲפֵי דַהֲבָא מְכַבַּשׁ עַל צוּרָתָא׃ וּבְנָא יָת דַּרְתָּא גַוָּיְתָא
36 תְּלָתָא סִדְרִין דְאֶבֶן טָבָא וְסִדְרָא חַד דִּמְרִישׁ אָעֵי אַרְזַיָא׃ וּבְשַׁתָּא רְבִיעֵיתָא שָׁרִי
37 לְאִשְׁתַּכְלָלָא בֵּית מַקְדְּשָׁא דַיְיָ בְּיֶרַח זִיו נִיצָנַיָא׃ וּבְשַׁתָּא חֲדָא עַסְרֵי בְּיַרְחָא מִיסַף אִבָּבַיָא
38 הוּא יַרְחָא תְמִינָאָה אִשְׁתַּכְלַל בֵּיתָא לְכָל עוּרְתֵיהּ וּלְכָל דַּחֲזֵי לֵיהּ וּבְנָהִי שְׁבַע שְׁנִין׃

ז

1 וְיָת בֵּיתֵיהּ בְּנָא שְׁלֹמֹה תְּלַת עַסְרֵי שְׁנִין וְשַׁכְלֵיל יָת כָּל בֵּיתֵיהּ׃ וּבְנָא יָת בֵּית מַקְרַת
2 מַלְכַיָא מְאָה אַמִּין אוּרְכֵּיהּ וְחַמְשִׁין אַמִּין פּוּתְיֵהּ וּתְלָתִין אַמִּין רוּמֵיהּ עַל אַרְבְּעָה סִדְרֵי
עַמּוּדֵי אַרְזַיָא וְקַרְנָתְהוֹן דְאַרְזַיָא עַל עַמּוּדַיָא׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

26 Altitudo cheruba unius erat decem cubitorum, & sic cheruba secundi. Et
27 posuit cherubaja intra domum interiorem, & extenderunt alas cherubaja, & pertingebat ala unius ad parietem, & ala cheruba secundi pertingebat ad parietem alterum, & alæ eorum [*quæ erant*] intra domum pertingebant
28 se invicem. Et obduxit cherubaja auro. Et omnes parietes domus ambi-
29 vit figuris, et sculpsit cælaturis cherubin, & figura palmarum, & funiculis liliorū ab intus ad extra. Et fundamenta domus obduxit auro ab intus ad
30 extra. Et portæ domus oraculi fecit valvas è lignis oleæ, *sed* postibus
31 ejus inter se ordinatis. Et duas portas è lignis oleæ: & sculpsit super eas
32 cælaturas cherubin, & figuram palmarum, & funiculos & lilia, & obduxit auro, & operuit cherubaja & figuram palmarum auro. Et sic fecit
33 portæ templi superliminaria è lignis oleæ quadrilatera. Et duæ portæ
34 erant è lignis abiegnis; duo cardines portæ unius erant rotundi, & duo cardines portæ alterius rotundi. Et sculpsit cherubin, & figuram palma-
35 rum, & fasciarum, & liliorum; & obduxit auro extenso figuram. Et ædi-
36 ficavit atrium interius tribus ordinibus lapidis boni, & ordine uno tigni lignorum cedrinorum. Anno quarto incepta est fundari domus san-
37 ctuarii Domini, mense apparitionis florum. Et anno undecimo, mense
38 quo congregantur novæ fruges, ipse est mensis octavus, consummata est domus cum omnibus partibus suis, & cum omnibus quæ videbantur ad eam [*pertinere*:] & ædificavit eam septem annis.

CAP. VII.

1 ET domum suam ædificavit Selomoh tredecim annis, & consummavit omnem domū suā. Et ædificavit domū refrigerii regum: centum cubito-
2 rum erat longitudo ejus, & quinquaginta cubitorum latitudo ejus, & triginta cubitorum altitudo ejus, super quatuor ordines columnarum cedrinarum, & coronæ earum cedrinæ erant super columnas.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

26 ܘܪܘܡܗ ܕܟܪܘܒܐ ܚܕ. ܥܣܪ ܐܡܝܢ. ܘܗܟܢܐ ܕܟܪܘܒܐ ܐܚܪܢܐ. * ܘܣܡ ܟܪܘܒܐ ܒܓܘ ܒܝܬܐ
27 ܓܘܝܐ. ܘܦܪܣ ܟܢܦܝܗܘܢ ܕܟܪܘܒܐ. ܘܡܛܝܐ ܟܢܦܗ ܕܚܕ ܠܫܘܪܐ. ܘܟܢܦܗ ܕܟܪܘܒܐ
ܐܚܪܢܐ. ܕܡܛܝܐ ܠܫܘܪܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܟܢܦܝܗܘܢ ܕܡܨܥܬܗ ܕܒܝܬܐ ܢܩܝܦܢ ܚܕ ܠܚܕ. * ܘܚܦܐ 28
ܐܢܘܢ ܠܟܪܘܒܐ. ܒܕܗܒܐ ܫܚܝܩܐ. * ܘܠܟܠܗܘܢ ܫܘܪܘܗܝ ܕܒܝܬܐ. ܐܚܕܪ ܘܓܠܦ. ܘܦܬܚ 29
ܦܬܚܐ. ܟܪܘܒܐ ܘܕܩܠܐ. ܘܫܘܫܢܐ. ܡܢ ܠܓܘ ܘܡܢ ܠܒܪ. * ܘܠܐܪܥܗ ܕܒܝܬܐ. 30
ܚܦܐ ܕܗܒܐ ܡܢ ܠܓܘ ܘܡܢ ܠܒܪ. * ܘܠܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܩܘܕܫܐ. ܥܒܕ ܬܪܥܐ ܕܩܝܣܐ 31
ܕܡܫܚܐ. ܡܚܣܢܝܢ ܒܣܘܡܟܝܗܘܢ. ܘܡܬܩܢܝܢ. * ܘܬܪܝܢ ܬܪܥܝܢ ܕܩܝܣܐ ܕܡܫܚܐ. 32
ܘܓܠܦ ܥܠܝܗܘܢ ܓܠܦܐ. ܟܪܘܒܐ ܘܕܩܠܐ ܘܫܘܫܢܐ. ܘܚܦܐ ܐܢܘܢ ܕܗܒܐ. ܘܐܘܣܦ ܥܠ
ܟܪܘܒܐ ܘܥܠ ܕܩܠܐ. ܕܗܒܐ. * ܘܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܣܘܡܟܐ ܕܩܝܣܐ ܕܡܫܚܐ. 33
ܦܫܝܛܐ ܘܡܪܒܥܐ. * ܘܬܪܝܢ ܬܪܥܝܢ. ܕܩܝܣܐ ܕܒܪܘܬܐ. ܘܬܪܝܢ ܓܒܝܗܘܢ ܕܚܕ ܬܪܥܐ ܓܠܝܦܝܢ. 34
ܘܬܪܝܢ ܓܒܝܗܘܢ ܕܬܪܥܐ ܐܚܪܢܐ ܓܠܝܦܝܢ. * ܘܓܠܦ ܟܪܘܒܐ ܘܕܩܠܐ ܘܫܘܫܢܐ. ܘܚܦܐ 35
ܕܗܒܐ ܫܦܝܪ ܠܓܠܦܐ. * ܘܒܢܐ ܠܕܪܬܐ ܓܘܝܬܐ. ܬܠܬܐ ܣܕܪܝܢ ܕܟܐܦܐ ܦܣܝܠܬܐ. ܘܣܕܪܐ 36
ܕܩܘܪܝܐ ܕܐܪܙܐ. * ܒܫܢܬܐ ܕܐܪܒܥ. ܐܫܬܬܝܣܬ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܝܪܚ ܐܝܪ. * ܘܒܫܢܬܐ 37
38 ܕܚܕܥܣܪܐ: ܒܝܪܚ ܬܫܪܝ ܩܕܝܡ. ܗܘ ܝܪܚܐ ܕܬܡܢܝܐ. ܫܠܡ ܒܝܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ.
ܘܠܟܠܗܘܢ ܚܫܚܬܗ. ܘܒܢܝܗܝ ܒܫܒܥ ܫܢܝܢ. * ܦܨܚܠܐ * ܙ * * ܘܠܒܝܬܗ 1
ܒܢܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܒܬܠܬܥܣܪܐ ܫܢܝܢ. ܘܫܠܡܗ ܠܟܠܗ ܒܝܬܐ. * ܘܒܢܐ ܒܝܬܐ 2
ܚܘܪܫܐ ܕܠܒܢܢ. ܡܐܐ ܐܡܝܢ ܐܘܪܟܗ. ܘܚܡܫܝܢ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܘܬܠܬܝܢ ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ.
ܥܠ ܐܪܒܥܐ ܣܕܪܝܢ ܕܥܡܘܕܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܩܘܪܝܐ ܕܐܪܙܐ ܥܠ ܥܡܘܕܐ.

Nam altitudo Cherub unius, decem erat cu- 26
bitorum; paritérque Cherub alterius. Che- 27
rubim istos collocavit intra domum intimã,
& explicavit alas Cherubim, ita ut ala unius
hæreret parieti, & alterius Cherub ala alteri
parieti hæreret; alæ verò eorum, quæ erant
in media domo, se invicem attingerent. Eos- 28
dem Cherubim obduxit auro purissimo.
Omnes autem parietes domûs cinxit encar- 29
pis, cælavitque scutulis, Cherubinis, palmis,
ac liliis, tam intrinsecùs quàm extrinsecùs.
Pavimentum quoque domûs obduxit auro, 30
tam intùs quàm foris. Ostio sanctuarii fecit 31
fores de ligno oleoso, firmis validisque pa-
rastadibus. Et binis valvis è ligno oleoso, 32
quibus insculpsit cælaturas *nempe* Cherubim,
scutulas, palmas, ac lilia; eáque auro obduxit,
plus auri adhibens super Cherubim & super
palmas. Idémque fecit januis templi, cujus 33
parastades fuerunt è ligno oleoso, simplices
& quadratæ. Duæ verò januæ fuerunt de li- 34
gno abiegno, & *tam* utrumque latus januæ
unius cælatum erat, quàm utrumque latus ja-
nuæ alterius cælatum erat: Insculpsit enim 35
Cherubim, scutulas, palmas, & lilia, obduxitq;
auro pulcherrimæ cælaturæ. Postea ædifica- 36
vit atrio interiori tres ordines *lapidum* secto-
rum, & ordinem epistyliorum cedrinorum.
Anno quarto fundata fuit domus Domini, 37
mense Aprili: Et anno undecimo, mense 38
Octobri, qui est mensis octavus, absoluta fuit
domus cum omnibus rebus omnibúsq; ope-
ribus ejus: sic ædificavit eam septem annis.

CAP. VII.

Domum verò suam ædificavit Salomon 1
tredecim annis: & absolutâ totâ domo, Ædifi- 2
cavit etiam domum saltûs Libani (ejus au-
tem longitudo fuit centum cubitorum, quin-
quaginta cubitorum latitudo, & triginta cu-
bitorum altitudo) super quatuor ordines co-
lumnarum cedrinarum, & epistylia cedrina
columnis imposita.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

26 * وجعل ارتفاع الكروب عشر أذرع. وكذلك الكروب الآخر* وصير الكاروبين في البيت الداخل.
27 وبسط أجنحة الكاروبين والصق جناح الكاروب الواحد بالحائط. وجناح الكاروب الآخر الصق
بالحائط الآخر. وصير جناحيهما الآخرين في وسط البيت ملتصقين الواحد بالآخر* وموه الكاروبين 28
بذهب ابريز* ونقش على حيطان البيت كلها شبه الهليلج. ونقش فوقها شبه الترنج والنرجس. 29
والنخل والسوسن. وكذلك نقش من خارج أيضا* وموه أساس البيت بالذهب من داخل ومن 30
خارج* وأما باب بيت القدس. فصير عليه بابا من خشب الصنوبر مخروط عليه. وصير عن 31
جانبيه من خشب الزيتون في كل جانب من العروض خمس أذرع. وجعل ذلك مقنطرا. ورفعه
خمس أذرع. وصير له عتبات غلاظا صلبة* وجعل أيضا للبيت مصراعين حسنين من خشب 32
الزيتون. ونقش على الأبواب كاروبين ونرجسا ونخلا وسوسنا. وألبسه ذهبا. وأكثر على النخل
والكروبين من الذهب* وكذلك صنع بباب الهيكل الذي هو البيت البراني من جانبيه 33
أربع أذرع من كل جانب من خشب الزيتون. وصير له عتبات مفردة من خشب غير منقوش
مربع* وجعل له مصراعين من خشب السرو وجعل كل واحد من ذينك المصراعين قطعتين 34
تنطوي بصفائح* وجعل جانبي الباب الواحد منقوش عليها شبه نرجس وكاروبين ونخل 35
وسوسن. وألبس النقش كله ذهبا* وبنى الدار الداخلة بناء وثيقا وجعل ثلاثة سافات حجارة 36
وسافا من خشب الصنوبر* وفي السنة الرابعة من شهر أيار ابتدى وضع أساس بيت الرب. 37
* وكمل بناؤه في سنة إحدى عشر في شهر تشرين الآخر وهو الشهر الثامن من هذه السنة. 38
وتم البيت بجميع أموره وزينته وبنائه في سبعة سنين. * الفصل السابع *
1 * وبنى سليمان بيته في ثلاثة عشر سنة إلى أن كمل بناءه* ثم بنى بيتا كبيرا لسلاحه.
2 وهو بيت مجلس ملكه. وسماه غيضة لبنان. وجعل طوله مائة ذراع. وعرضه خمسين ذراعا
وسمكه ثلاثين ذراعا وسقفه على أربعة صفوف أعمدة من خشب الصنوبر. وجعل على الأعمدة عرقا من خشب الصنوبر.

Fecit enim altitudinem unius Cherubini 26
decem cubitorum, totidémque Cherubini
alterius. Utrumque verò Cherubinum 27
posuit in domo interiori, & expandit alas
utriusque Cherubini, & alam Cherubini
unius affixit parieti, alam autem alterius
Cherubini affixit parieti opposito: alias verò
duas alas eorum disposuit intra domum,
alteram alteri cohærentem: Tum obdu- 28
xit utrumque Cherubinum auro obryzo.
Præterea super omnes ædis parietes sculp- 29
psit figuras pomorum, eosdemque cælavit
figuris pomorum citreorum, narcissi, pal-
marum, atque liliorum: eandémque cæla-
turam extrinsecùs etiam adhibuit. De- 30
nique solum ædis obduxit auro, intùs &
extrà. Porrò januæ domûs Sanctuarii ada- 31
ptavit fores de ligno pineo cælaturis orna-
tas, & in lateribus ejus, in utroque scilicet
latere valvarum posuit quinque cubitos de
ligno olivarum, quod & arcuatum fecit:
extulit eam cubitos quinque, et fecit ei po-
stes crassos ac firmos. Ædi quoque fecit 32
duas valvas pulcherrimas è ligno oliva-
rum, insculpsitque foribus Cherubinos,
narcissos, palmas, & lilia, quæ auro con-
texit, majore auri copiâ palmis & Cheru-
binis applicatâ. Idem præstitit in lateribus 33
januæ templi, hoc est, ædis externæ; qua-
tuor videlicet cubitos ex ligno olivarum
in unoquoque latere: fecitque ei postes
simplices, ex ligno minimè cælato, quadra-
to. Et fecit illi duas valvas de ligno abi- 34
egno, & unamquamque ex duabus illis
valvis bipartitam fecit, per fibulas flexi-
bilem. Fecitque geminas portæ unius late- 35
ra cælata figuris narcissorum, & Cherubi-
norum, palmarum, atque liliorum: & cæ-
laturas omnes auro contexit. Præterea 36
extruxit atrium interius ædificio solidissi-
mo, fecitque tres margines lapideas, &
marginem de ligno pineo. Anno quarto, 37
ab Aprili mense cœperunt jacere fundamen-
ta domûs Domini: Et absolutum fuit æ- 38
dificium ejus anno undecimo, mense Octo-
bri, qui erat octavus ejusdem anni men-
sis: itaque absoluta fuit domus cum o-
mnibus rebus, ornamentis, & structuris e-
jus, spatio septem annorum.

CAP. VII.

Posteà domum suam extruxit Salomon 1
tredecim annis, donec absolvisset ædifici-
um ejus. Deinde magnam extruxit ædem 2
pro armis suis, eâdemque palatium stationis
ejus regiæ, vocavitque eam, Saltum Liba-
ni: fecit autem longitudinem ejus centum
cubitorum, latitudinem ejus quinquaginta
cubitorum, et profunditatem ejus triginta
cubitorum: contignavitq; eam super qua-
tuor ordines columnarum lignei pinei: im-
posuit enim columnis tigna ex ligno pineo,

מלכים א : ז

columnas super quæ tecta super ,desuper cedro in tecta Et
3 וספן בארז ממעל על הצלעת אשר על העמודים
fenestellarum Et ordine quindecim quinque & quadraginta
4 ארבעים וחמשה חמשה עשר הטור : ושקפים
omnia Et .vicibus tribus fenestram ad fenestrã & ordines tres
5 שלשה טורים ומחזה אל מחזה שלש פעמים : וכל
fenestram ad fenestra regione è & ,fenestella ,quadrati postes & ostia
הפתחים והמזוזות רבעים שקף ומול מחזה אל מחזה
quinquaginta :fecit columnarum porticum Et .vicibus tribus
6 שלש פעמים : ואת אולם העמודים עשה חמשים
porticus & :ejus latitudo cubitorum triginta &,ejus longitudo cubitorum
אמה ארכו ושלשים אמה רחבו ואולם
porticum Et .earum facies super (densa) trabs & ,columnæ &,earum facies super
7 על פניהם ועמדים ועב על פניהם : ואולם
tecta & :fecit ,judicii porticum ,ibi judicaret quo solii
הכסא אשר ישפט שם אלם המשפט עשה וספן
manebat quo suæ domui Et .pavimentum ad usq; pavimento à cedro in
8 בארז מהקרקע עד הקרקע : וביתו אשר ישב
:erat istud opus secundùm ,porticum intra aliud atrium ibi
שם חצר האחרת מבית לאולם כמעשה הזה היה
,Selomoh acceperat quam ,Parhoh filiæ fecit domum &
ובית יעשה לבת פרעה אשר לקח שלמה
preciosis lapidibus hæc Omnia .hanc porticum secundùm
9 כאולם הזה : כל אלה אבנים יקרת
,extrinsec' & intrinsec' serra in serratis ,dolati lapidis mensuras secundũ
כמדות גזית מגררות במגרה מבית ומחוץ
atrium ad usque extrinsecus & ,palmares lapides ad usq; fundamento à &
וממסד עד הטפחות ומחוץ עד החצר
,magnis lapidibus ,preciosis lapidibus fundatum Et .majus
10 הגדולה : ומיסד אבנים יקרות אבנים גדלות
suprà Et .cubitorum octo lapidibus & ,cubitorũ decem lapidibus
11 אבני עשר אמות ואבני שמנה אמות : ומלמעלה
atrio Et .cedri & ,dolati lapidis mensuras secundum preciosi Lapides
12 אבנים יקרות כמדות גזית וארז : וחצר
(excisorũ) trabiũ ordo & ,dolata petra ordines tres circum majori
הגדולה סביב שלשה טורים גזית וטור כרתת
porticui & ,interioris Domini domus atrio & :cedrinarum
ארזים ולחצר בית יהוה הפנימית ולאלם
Filius .Tyro de Chiram cepit & ,Selomoh rex misit Et .domus
13 14 הבית : וישלח המלך שלמה ויקח את חירם מצר : בן
,Tyrius vir ejus pater & ;Nephthali tribu de ipse viduæ mulieris
אשה אלמנה הוא ממטה נפתלי ואביו איש צרי
& ,intelligentia & ,sapientia erat plenusque :ærarius faber
חרש נחשת וימלא את החכמה ואת התבונה ואת
regem ad venit & :ære in opificium omne faciendum ad scientia
הדעת לעשות כל מלאכה בנחשת ויבוא אל המלך
columnas duas formavit Et .ejus opificium omne fecit & :Selomoh
15 שלמה ויעש את כל מלאכתו : ויצר את שני העמודים
filum & ,unius columnæ statura cubitorum Octodecim :æreas
נחשת שמנה עשרה אמה קומת העמוד האחד וחוט
,secundam columnam circundabat cubitorum duodecim
שתים עשרה אמה יסב את העמוד השני :
columnarum capita super dandum ad ,fecit coronamenta duo &
16 ושתי כתרת עשה לתת על ראשי העמודים
quinque & ,unius coronamenti statura cubitorum quinque :ære fuso
מצק נחשת חמש אמות קומת הכתרת האחת וחמש
.secundi coronamenti statura cubitorum
אמות קומת הכתרת השנית :

Versio VUL. LAT.

3 Et tabulatis cedrinis vestivit
totam cameram, quæ quadra-
ginta quinq; columnis susten-
tabatur. Unus autem ordo ha-
bebat columnas quindecim
4 Contra se invicèm positas, Et
5 è regione se respicientes, æ-
quali spatio inter columnas, et
super columnas quadrangula-
6 ta ligna in cunctis æqualia. Et
porticũ columnarũ fecit quin-
quaginta cubitorum longitu-
dinis, et triginta cubitorum la-
titudinis: & alteram porticum
in facie majoris porticûs: &
columnas, & epistylia super
7 columnas. Porticum quoque
solii, in qua tribunal est, fecit:
& texit lignis cedrinis à pavi-
8 mento usque ad summitatẽ. Et
domuncula, in qua sedebatur
ad judicandum, erat in media
porticu, simili opere. Domum
quoque fecit filiæ Pharaonis
(quam uxorem duxerat Salo-
mon) tali opere, quali & hanc
9 porticum. Omnia lapidibus
pretiosis, qui ad normã quan-
dam atque mensuram tam in-
trinsecùs quàm extrinsec' ser-
rati erant: à fundamento usque
ad summitatem parietum, &
extrinsecùs usque ad atrium
10 majus. Fundamenta autem de
lapidibus pretiosis, lapidibus
magnis decem sive octo cubi-
11 torum. Et desupèr lapides
pretiosi æqualis mensuræ secti
erant, similiterque de cedro.
12 Et atrium majus rotundum, tri-
um ordinum de lapidib' sectis,
& unius ordinis de dolata ce-
dro: nec non & in atrio domûs
Domini interiori, & in porti-
13 cu domûs. Misit quoque rex
Salomon, & tulit Hiram de
14 Tyro, Filiũm mulieris viduæ
de tribu Nephthali, patre Ty-
rio, artificem ærarium, & ple-
nũ sapientiã, et intelligentiã,
& doctrinã ad faciendum o-
mne opus ex ære. Qui cùm ve-
nisset ad regem Salomonẽ, fe-
15 cit omne opus ejus. Et finxit
duas columnas æreas, decem
& octo cubitorum altitudinis
columnam unam: & linea
duodecim cubitorum ambie-
16 bat columnam utramque. Duo
quoque capitella fecit, quæ po-
nerentur super capita colu-
mnarum, fusilia ex ære: quin-
que cubitorum altitudinis ca-
pitellum unum, & quinque
cubitorum altitudinis capitel-
lum alterum:

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

21 Καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ, ἕως συν-
23 τελείας παντὸς τοῦ (φ) οἴκου. Καὶ ἐποίησεν ἐν
τῷ δαβὶρ δύο (χ) χερουβὶμ, δέκα πηχῶν
24 μέγεθος (ψ) ἐσταθμωμένον. Καὶ πέντε πη-
χῶν πτερύγιον (ω) τοῦ χερουβὶμ τοῦ ἑνός, καὶ
πέντε πήχεων πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον
(α) ἐν πήχει, δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ
25 (β) εἰς μέρος πτερυγίου (γ) αὐτοῦ. Οὕτως
τῷ χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ, ἐν μέτρῳ ἑνὶ συν-
26 τέλεια μία (δ) ἀμφοτέροις. Καὶ τὸ ὕψος τοῦ
(ε) χερουβὶμ τοῦ ἑνὸς δέκα ἐν πήχει· καὶ (ζ)
27 οὕτω τῷ χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ. Καὶ ἀμφότε-
ρα χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου. καὶ
διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἥπτετο
(η) πτέρυξ μία τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ χερουβὶμ
τοῦ δευτέρου ἥπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευ-
τέρου· (θ) καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν (ι) ἐν
μέσῳ τοῦ οἴκου (κ) ἥπτοντο πτέρυξ πτέρυγος.
28 Καὶ περιέσχε τὰ (λ) χερουβὶμ χρυσίῳ. (μ) Πάν-
29 τας τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ ἐγκολαπτὰ ἔ-
γραψε γραφίδι (ν) χερουβὶμ, καὶ φοίνικας
30 τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἐξωτέρῳ. Καὶ τὸ ἔδαφος
τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἐξω-
31 τάτου. Καὶ τῷ θυρώματι τοῦ δαβὶρ ἐποίησε
θύρας (ξ) ξύλων ἀρκευθίνων, καὶ φλιὰς πενταπλᾶς,
34 (ο) Ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πεύκινα·
δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία καὶ στροφεῖς (π) αὐ-
τῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ δευτέρα στρε-
35 φόμενα (ρ) Ἐγκεκολαμμένα χερουβὶμ, καὶ
φοίνικας, καὶ διαπεπετασμένα πέταλα, καὶ
περιεχόμενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκ-
36 τύπωσιν. Καὶ ᾠκοδόμησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτά-
την· τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος
(σ) κατειργασμένης κέδρου κυκλόθεν. καὶ ᾠκο-
δόμησε τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἰλὰμ
τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

Κεφ. ζ'.

13 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, καὶ
14 ἔλαβε τὸν Χειρὰμ ἐκ Τύρου, Υἱὸν γυναικὸς
χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς (α) φυλῆς τῆς Νεφθαλίμ·
καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ (β) ἀνὴρ Τύριος, τέκτων
χαλκοῦ, καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης καὶ
συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν
ἔργον ἐν χαλκῷ. καὶ (γ) εἰσηνέχθη
πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν· καὶ ἐποίησε πάν-
τα τὰ ἔργα.

Et totam domum operuit auro 21
usq; ad consummationem univer-
sæ domus. Et fecit in Dabir duo 23
(χ) Cherubim: decem cubitorum
magnitudo mensurata. Et quinque 24
cubitorum ala Cherubim unius: &
quinque cubitorũ ala ejus secun-
da in cubito: decem à parte alæ
ejus ad partem alæ ejus. Sic 25
Cherubim secundo, in mensura
una consummatio una utrisque. Et 26
altitudo Cherubim unius, decem
in cubito: & sic Cherubim secun-
do. Et utraque Cherubim in me- 27
dio domus intimæ. Et expandit
alas eorum, & tangebat ala una
parietem: & ala Cherubim secun-
di tangebat parietem secundum.
Et alæ eorum in medio domus
tangebant ala alam. Et operuit 28
Cherubim auro. Omnes parietes 29
domus in circuitu cælatos scripsit
scripturâ Cherubim, & (ζ) pal-
mas interiore, & exteriore. Et 30
pavimentum domus operuit auro,
intimæ, & extimæ. Et ostio 31
ipsius Dabir fecit januas (aa) ex
lignis juniperinis, porticus qua-
druplicater, In utrisque januis 34
ligna abiegna: duæ plicæ janua
una, & cardines earum: & duæ
plicæ janua secunda, volubilia
Insculpta Cherubim, & palmæ, 35
& expansæ laminæ, & operia
auro deducto super sculpturam.
Et ædificavit atrium intimum: 36
tres ordines (bb) non dolatorum,
& ordinem fabrefactæ cedri in
circuitu. (cc) Et ædificavit vela-
men atrii ipsius Ælam domus,
quæ ad faciem templi.

CAP. VII.

ET (a) misit rex Salomon, et ac- 13
civit Chiram è Tyro Filium mu- 14
lieris viduæ: & hic de tribu
Nephthalim. Et pater ejus vir
Tyrius, faber æris, & plenus ar-
te, & intelligentiâ, & scientiâ
faciendi omne opus in ære. Et in-
troductus est ad regem Salomon.
Et fecit omnia opera.

22 MS.A. (φ) οἴκου. Καὶ ὅλον τὸ ἔσω τοῦ Δαβεὶρ ἐπέταλωσεν χρυσίῳ.
Καὶ ἐποίησεν (χ) *χερουβεὶν ξύλων κυπαρισσίνων, δέκα (ψ) ἐσταθμω-
μένον (ω) αὐτοῦ τὸ ἕν, καὶ πέντε (α) δέκα ἐν πήχει ἀπὸ (β) καὶ ἕως
μέρους (γ) αὐτοῦ, καὶ δέκα ἐν πήχει. Οὕτως τῷ χερουβ τῷ (δ) ἀμφοτέ-
ροις τοῖς χερουβεῖν. Καὶ τὸ (ε) ὕψος (ζ) οὕτως τοῦ χερουβ τοῦ δευτέ-
ρου. Καὶ ἔθηκεν ἀμφότερα τὰ χερουβεὶν (η) ἡ πτέρυξ τοῦ ἑνὸς τοῦ τοίχου,
καὶ ἡ πτέρυξ τοῦ χερουβ τοῦ δευτέρου ἥπτετο (θ) καὶ πτέρυγες (ι) αἱ
ἐν (κ) ἥπτετο (λ) χερουβεὶν (μ) Καὶ πάντας (ν) χερουβεὶν,
καὶ *φοίνικας, καὶ περίγλυφα ἐγκολαπτὰ τῷ ἐσωτέρῳ (ξ) ἐκ ξύλων
32 ἀρκευθίνων, καὶ φλιὰς πενταπλᾶς, Καὶ δύο θύρας ξύλων πευκίνων καὶ
ἐγκολαπτὰ ἐπ' αὐτῶν ἐγκεκολαμμένα χερουβεὶν, καὶ φοίνικας, καὶ πέ-
ταλα διαπεπετασμένα, καὶ περιέσχεν χρυσίῳ, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὰ

33 χερουβεὶν, καὶ ἐπὶ τοὺς φοίνικας τὸ χρυσίον. Καὶ οὕτως ἐποίησεν τῷ πυλῶνι τοῦ ναοῦ· φλιαὶ ξύλων ἀρκευθίνων, καὶ τετραπλῶς, (ο) καὶ ἐν ἀμφοτέραις (π) αὐτῶν, δύο
33-38 (ρ) Εἰσκεκολαμμένα χερουβεὶν, (σ) κατειργασμένης κέδρου. Ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσεν τὸν οἶκον κυρίου ἐν μηνὶ Ζειοὺ, καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. Ἐν ἑνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
1 ἐν μηνὶ Βαὰλ, οὗτος ὁ μὴν ὄγδοος, συνετελέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ· καὶ ᾠκοδόμησεν αὐτὸν ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν. Καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ
2 ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τρισκαίδεκα ἔτεσιν καὶ συνετέλεσεν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. Καὶ ᾠκοδόμησεν τὸν οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου Et quæ deinceps sequuntur
in MS. A. usque ad κάλλει. Καὶ ᾠκοδόμησεν αὐλὴν οἴκου, habentur in textu Romano in fine cap. 7. post vers. 51.
MS.A. Κεφ. ζ'. (α) φυλῆς Νεφθαλεὶμ (β) ἀνὴρ *Τύριος, τέκτων (γ) εἰσήχθη

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

3 וחפא נסרין דארזא מעלוי מחיציא דעל עמודיא ארבעין וחמשא חמש עסרי סדרא :
4 וכלנסא תלת סדרין ווי לקביל ווי תלת זמנין : וכל תרעיא וספיא מרבעין וחפן כלנסא
5 6 ומקביל ווי לקביל ווי תלת זמנין : וית אולמא דעמודיא עבד חמשין אמין אורכיה
7 ותלתין אמין פותיה ואולמא על אפיהון ועמודיא וסקופתא על אפיהון : ואולמא
לאתקנא תמן כורסי בית דינא דדאן תמן פרוסדא לבית דינא עביד וחפי נסרין דארזא
8 מאושיא עד אושיא : וביתיה דיתיב תמן דרתא אחרנתא מגיו לאולמא כעובדא הדין
9 הוה וביתא עבד לבת פרעה דנסיב שלמה כאולמא הדין : כל אלין אבנין טבן כמשחת
גזית מסרן במסרין מגיו ומברא ומשכללן בפושכיא ומלבריא עד דרתא רבתא :
10 ומשכלל באבנין טבן אבנין רברבן אבני עסר אמין ואבני תמני אמין : ומלעלא אבנין
11 12 טבן כמשחת גזית וחפי נסרין דארזא : ודרתא רבתא סחור סחור תלתא סדרין דאבן
טבא וסדרא חד דמריש אעי ארזין ולדרת בית מקדשא דיי גויתא ולאולמא דביתא :
13 14 ושלח מלכא שלמה ודבר ית חירם מצור : בר אתתא ארמלתא הוא משבטא דבית
נפתלי ואבוהי גבר צורי אומן בעובדא דנחשא ואתמלי ית חוכמתא וית סוכלתנא
וית דעתא למעבד כל עבידא בנחשא ואתא לות מלכא שלמה ועבד ית כל עבידתיה :
15 וצר ית תרין עמודיא דנחשא תמני עסרי אמין רומיה דעמודא חד וחוט משח
16 תרתין עסרי אמין סקף ליה וכן לעמודא תנינא : ותרתין קרונתא עבד למתן על ריש
עמודיא מתך נחשא חמש אמין רומיה דקרונתא חדא וחמש אמין רומיה דקרונתא
תניתא :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et obduxit tabulis cedrinis supra; tabulata, quæ erant super columnas, 3
quadraginta & quinque, quindecim ordine. Et vectium erant tres ordi- 4
nes, & angulus è regione anguli tribus vicibus. Et omnes portæ & postes 5
erant quadrata; & operiebant vectes: & è regione anguli contra angu-
lum tribus vicibus. Et porticum columnarum fecit: quinquaginta cubi- 6
torum erat longitudo ejus, & triginta cubitorum latitudo ejus, & porti-
cus erat ante faciem illarum, & columnæ & limina ante faciem illarum.
Et porticum ut præparetur ibi solium domus judicii in quo judicaret; ve- 7
stibulum domui judicii fecit, & obduxit tabulis cedrinis à pavimento usq;
ad pavimentum. Et domui suæ in qua habitabat fecit atrium aliud intra 8
porticum, secundùm opus illud erat: & domum fecit filiæ Parghoh, quam
acceperat Selomoh, sicut porticum hanc. Omnia hæc lapidib' bonis se- 9
cundùm mensura lapidum dolatorum, serratis serris intrinsecus & extrin-
secus, fundatis verò in palmis, & extrinsecus usq; ad atrium magnum. Et 10
fundatum lapidib' bonis, lapidib' magnis, lapidib' decem cubitorum, &
lapidib' octo cubitorum. Et desuper erant lapides boni secundùm men- 11
suram lapidum dolatorum, & obduxit tabulis cedrinis. Et atrio majori 12
per circuitum erant tres ordines lapidis boni, & ordo unius tigni è lignis
cedrinis, & atrio domus sanctuarii Dñi interiori & porticui dom'. Et mi- 13
sit rex Selomoh & tulit Hhiram ex Szor. Fili' mulieris viduæ erat ille de 14
tribu dom' Nephthali: & pater illius vir Szuræ' artifex *in opificio* æris; &
repletus erat sapientia & intelligentia & scientia ad faciendum omne
opus ex ære: & venit ad regem Selomoh, & fecit omne opus ejus. Et 15
formavit duas columnas æreas, octodecim cubitorum erat altitudo co-
lumnæ unius, & filum mensuræ duodecim cubitorum ambibat illam, &
sic fecit columnæ secundæ. Et duas coronas fecit ut ponerentur super ca- 16
pita columnarum fusa ex ære: quinque cubitorum erat altitudo coronæ
unius, & quinque cubitorum altitudo coronæ alterius.

Versio SYRIACA cum interpretatione LATINA.

* ܘܡܛܠܠ ܒܐܪ̈ܙܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܥܠ ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫ ܩܘ̈ܪܝܬܐ ܕܥܠ ܥܡܘ̈ܕܐ. ܚܡܫܥܣܪܐ 3
ܒܣܕܪܐ. * ܘܐܣܛܘ̈ܢܐ ܬܠܬܐ ܣܕ̈ܪܝܢ. ܘܡܚܙܝܢ ܚܕ ܠܘܩܒܠ ܚܕ ܬܠܬ ܙܒ̈ܢܝܢ. * ܘܟܠܗܘܢ 4
ܬܪ̈ܥܐ ܘܦܬܘ̈ܪܐ. ܡܪܒܥܝܢ. ܘܡܚܙܝܢ ܚܕ ܠܘܩܒܠ ܚܕ ܬܠܬ ܙܒ̈ܢܝܢ. * ܘܐܣܛܘܐ ܕܥܡܘ̈ܕܐ ܥܒܕ.
ܚܡܫܝܢ ܐܡ̈ܝܢ ܐܘܪܟܗ. ܘܬܠܬܝܢ ܐܡ̈ܝܢ ܦܘܬܝܗ. ܘܐܣܛܘܐ. ܥܠ ܐܦ̈ܝܗܘܢ ܕܥܡܘ̈ܕܐ. ܘܕܪܬܐ 6
ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܐܣܛܘܐ ܕܟܘܪܣܝܐ. ܕܕܐܢ ܗܘܐ ܬܡܢ. ܘܐܣܛܘܐ ܕܕܝܢܐ ܥܒܕ. ܘܩܪܡܗ 7
ܒܐܪ̈ܙܐ. ܡܢ ܐܪܥܐ ܘܥܕܡܐ ܠܐܓܪܐ. * ܘܒܝܬܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܕܪܬܐ ܐܚܪܬܐ 8
ܠܓܘ ܡܢ ܐܣܛܘܐ. ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܗܢܐ ܥܒܕ. ܘܒܝܬܐ ܥܒܕ ܠܒܪܬ ܦܪܥܘܢ ܕܢܣܒ
ܫܠܝܡܘܢ. ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܗܢܐ. * ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ. ܡܢ ܟܐ̈ܦܐ ܝܩܝܪ̈ܬܐ. ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܐ ܕܦܣܝܠܬܐ 9
ܕܢܣܝܪܐ ܒܡܓܪܬܐ. ܡܢ ܠܒܪ ܘܡܢ ܠܓܘ. ܘܡܢ ܫܬܐܣܬܐ ܘܥܕܡܐ ܠܥܠ. * ܘܡܢ 10
ܠܒܪ. ܘܥܕܡܐ ܠܕܪܬܐ ܪܒܬܐ. ܕܡܬܩܢܐ ܒܟܐ̈ܦܐ ܝܩܝܪ̈ܬܐ. ܘܒܟܐ̈ܦܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ. ܟܐ̈ܦܐ ܕܥܣܪ
ܐܡ̈ܝܢ. ܘܟܐ̈ܦܐ ܕܬܡܢܐ ܐܡ̈ܝܢ. * ܘܡܢ ܠܥܠ. ܟܐ̈ܦܐ ܝܩܝܪ̈ܬܐ. ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܐ ܕܦܣܝܠܬܐ. 11
ܘܐܪ̈ܙܐ. * ܘܕܪܬܐ ܪܒܬܐ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܬܠܬܐ ܣܕ̈ܪܝܢ ܕܦܣܝܠܬܐ. ܘܣܕܪܐ ܕܩܘ̈ܪܝܬܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. 12
ܘܠܕܪܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܓܘܝܬܐ. ܘܠܐܣܛܘܐ ܕܒܝܬܐ. * ܘܫܕܪ ܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ. ܘܕܒܪ 13
ܠܚܝܪܡ ܡܢ ܨܘܪ. * ܘܗܘ ܗܘܐ ܒܪ ܐܢܬܬܐ ܗܘܐ ܐܪܡܠܬܐ. ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܢܦܬܠܝ. ܘܐܒܘܗܝ 14
ܓܒܪܐ ܨܝܪܐ. ܘܢܦܚܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܡܠܐ ܚܟܡܬܐ ܘܣܘܟܠܐ ܘܝܕܥܬܐ. ܠܡܥܒܕ ܟܠ ܥܒܕ
ܕܢܚܫܐ. ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܥܒܕ ܟܠܗ ܥܒܕܐ. * ܘܨܪ ܬܪܝܢ ܥܡܘ̈ܕܐ ܕܢܚܫܐ. 15
ܘܪܘܡܗ ܕܥܡܘܕܐ ܚܕ. ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܐܡ̈ܝܢ. ܘܚܘܛܐ ܕܬܪܬܥܣܪܐ ܐܡ̈ܝܢ. ܚܕܪ ܠܗ. ܘܗܟܢܐ
ܠܥܡܘܕܐ ܕܬܪܝܢ. * ܘܥܒܕ ܬܪܬܝܢ ܟܘ̈ܬܪܬܐ ܠܡܣܡ ܥܠ ܪ̈ܝܫܝ ܥܡܘ̈ܕܐ. ܕܢܚܫܐ ܢܣܝܟܐ. 16
ܚܡܫ ܐܡ̈ܝܢ. ܪܘܡܗ ܕܟܘܬܪܬܐ ܚܕܐ. ܘܚܡܫ ܐܡ̈ܝܢ ܪܘܡܗ ܕܟܘܬܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ.

* Tecta erat cedris supernè, supra quadraginta 3
quinq; trabes columnis impositas, quindenas
unoquoque ordine. Et podiorum tres ordi- 4
nes terna serie sese respicientium. Et tam 5
januæ omnes quàm podia, quadrata erant,
ternâque serie sese respiciebant. Fecit etiam 6
porticum columnarum, quinquaginta cubito-
rum longitudine, & triginta cubitorum lati-
tudine: & quidem porticus super ipsas erat
columnas, & ante has atrium. Item porti- 7
cum tribunalis ubi judicabat, porticum *in-
quam* ad jus dicendum fecit, eámque ce-
dro contabulavit à solo ad cœlum ej⁹ usque.
Et domum in qua habitabat, in alio atrio cis 8
porticum, hâc eâdem structurâ fecit. Domum
quoque fecit filiæ Pharaonis quam duxerat
Salomon, similis structuræ. Hæc omnia ex 9
optimis lapidibus, ejusdem cum sectis *lapidi-
bus* torno elaboratis mensuræ, extrinsecùs &
intrinsecùs, à solo ad summum usque; Et ab 10
exteriori parte usque ad atrium domûs, quæ
aptata erat optimis lapidibus & magnis lapi-
dibus, lapidib⁹ *scilicet*, decem cubitorum, &
lapidibus octo cubitorũ: Supernè *quoque* la- 11
pidibus optimis æqualis cum *lapidibus* sectis
mensuræ, & cedris. Denique atrio magno 12
circunquaque, tres erant ordines *lapidis* cæsi,
& ordo trabium cedrinarum: idemque in-
teriori atrio domûs Dñi & porticui domûs.
Misit quoque Salomon rex, adduxítque Hira- 13
mum de Tyro. (Is autem filius erat mulieris 14
cujusdam viduæ, de tribu Nephtali; pater
autem ipsius erat vir fictor & faber ærarius:
atque is imbutus erat sapientiâ, sagacitate, &
peritiâ adfaciendũ omne opus æneum) Qui
veniens ad regem Salomonem, fecit totum
opus. Finxit enim duas columnas æneas: alti- 15
tudo columnæ octodecim erat cubitorum, &
fascia duodecim cubitorum ambiebat eam:
ejusmodi erat altera columna. Fecit etiam 16
duo epistylia ad collocandum supra verticem
columnarum, ex ære fuso: quinque cubito-
rum erat altitudo epistylii unius, & quinque
cubitorum altitudo epistylii alterius.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وسقفه ببراب صنوبر وجعل البراب على الخشب الذي على روس العمد. الذي كان عددها 3
ستون عمودا خمسة عشر عمودا من كل صف * وجعل عليها كوادح مصطفة ثلثة صفوف. 4
يقابل بعضها بعضا ثلثة مرات * وجعل الابواب وعتباتها كلها مربعة. يقابل بعضها بعضا 5
ثلث مرات * وجعل رواقا له اعمدة وصير طوله خمسين ذراعا وعرضه ثلثين ذراعا وصير الرواق 6
في وجه الاعمدة والصحن بين يدي الرواق * وجعل ايضا رواقا ينصب فيه منبر القضاء ليجلس 7
فيه ويقضي والبس حيطانه خشب الصنوبر من اسفلها الى فوق السقف * والبيت الذي كان 8
يجلس فيه في الدار الاخرى داخل من الرواق عمل مثل هذا العمل وبنى سليمان لابنة فرعون
التي تزوج بها منزلا مثل هذا البناء * وكان بناوه كله بالحجارة المنقية قد سويت مثل الذي 9
يخرط خرطا وكذلك جعل داخل البناء وخارجه من اسفله الى سقفه * وكذلك صنع خارج البيت 10
الى دار البيت المبني بالحجارة الكبار المصلحة. وكان طول الحجر عشر اذرع. ومن
الحجارة ما كان طوله ثمانية اذرع * حجارة منقية على قدر الحجارة التي تقرب نقرا مستويا. 11
وفوقها خشب الارز * وكذلك صنع بدار بيت الرب الداخلة والاروقة والبيت * ثم ارسل 12 13
سليمان الملك واتى بحيرام من صور * وكان حيرام هذا ابن امراة من قبيلة نفتالي وكان ابوه 14
مصورا حاذقا بصناعة النحاس والهمه الله الحكمة والعقل والفهم ان يعمل عمل النحاس ويتخذ
منه كل نوع من الاوعية فجاء الى سليمان الملك وعمل له ما اراد من الاوعية * وافرغ عمودين 15
من نحاس طول كل عمود ثمانية عشر ذراعا ودور حوله سبعة خيط من نحاس اثنا عشر ذراعا
وكذلك العمود الاخر * وعمل شبه طبق مدور كبير على راس كل عمود مفرغ من نحاس وجعل 16
ارتفاع الطبق خمسة اذرع وكذلك الطبق الاخر

* *Et contignavit eam trabibus pinei, tra-* 3
besque imposuit tignis quæ erant super ca-
pita columnarum quarum numerus erat
sexaginta columnæ, quindecim videlicet
columnæ unoquoque ordine. Super has 4
etiam podia extruxit pensilia *terno ordine*
disposita, tribus vicibus sese respicientia.
Et januas, earúmque limina omnia fecit 5
quadrata, tribus vicibus sese respicientia.
Fecit præterea porticum habentem colu- 6
mnas: fecitque longitudinẽ ejus quinqua-
ginta cubitorum, latitudinem verò trigin-
ta cubitorum: porticum hanc collocavit
è regione columnarum, atrium autem an-
te porticum. Fecit etiam porticum in 7
qua statuebatur tribunal judicii, ut in eo
sederet judicarétque, & contexit parie-
tes ejus lignis pineis, ab imo ad summum
usque tabulatum. Domum quoque in qua 8
morabatur in atrio postremo intra porticũ,
consimili fecit opificio. Ædificavit etiam
Salomon pro filia Pharaonis, quam duxe-
rat uxorem, habitaculum similis ædificii:
Nam totum ædificium ejus erat ex lapidi- 9
bus aptatis, itáque complanatis, ac si tor-
no elaborati essent. Et ita fecit tam in in-
terna quàm externâ ædificii parte, ab imo
ad tabulatum usque. Idem præstitit ex- 10
tra domum usque ad atrium domûs illius
quæ ingentibus extructa erat lapidibus
elaboratis, (erat enim longitudo cujusque
lapidis decem cubitorum, & nonnullorum
longitudo lapidum octo cubitorum) La- 11
pidibus inquam aptatis juxta mensuram
lapidũ qui planissimâ dolaturâ cæsi erant,
iisque tabulas imposuit *cedrinas. Idem* 12
fecit interiori atrio domûs Domini, porti-
cibus, & domui. Deinde misit Salomon 13
rex, adduxítque Hiramum è Tyro. (Erat 14
autem Hiramus iste, filius mulieris cujus-
dam ex familia Nephtali; pater autem i-
psius erat fictor peritus artis metallicæ:
hunc imbuerat Deus sapientiâ, judicio, at-
que prudentiâ ad exercendum opus æris, et
efformandum ex eo omnia vasorum gene-
ra) Qui cùm venisset ad Salomonem re-
gem, fecit illi quæcunque exoptabat vasa.
Fudit autem duas columnas æreas; lon- 15
gitudo cujuslibet columnæ octodecim erat
cubitorum: & uni circunduxit veluti fi-
lum quoddam æneum duodecim cubitorũ,
eadémque modo columnæ alteri. Super 16
caput cujuslibet columnæ posuit magnam
veluti concham rotundam ex ære fusam:
fecitque altitudinem conchæ unius quin-
que cubitorũ, totidémque alterius conchæ.

Hebraice

17 שבכים מעשה שבכה גדלים מעשה שרשרות לכתרת
אשר על־ראש העמודים שבעה לכתרת האחת ושבעה
18 לכתרת השנית: ויעש את־העמודים ושני טורים סביב
על־השבכה האחת לכסות את־הכתרת אשר על־ראש
הרמנים וכן עשה לכתרת השנית: 19 וכתרת אשר
על־ראש העמודים מעשה שושן באולם ארבע אמות:
20 וכתרת על־שני העמודים גם־ממעל מלעמת
הבטן אשר לעבר שבכה והרמונים מאתים טרים
סביב על הכתרת השנית: 21 ויקם את־העמדים
לאלם ההיכל ויקם את־העמוד הימני ויקרא את־שמו
יכין ויקם את־העמוד השמאלי ויקרא את־שמו
22 בעז: ועל ראש העמודים מעשה שושן ותתם
23 מלאכת העמודים: ויעש את־הים מוצק עשר
באמה משפתו עד־שפתו עגל סביב וחמש
באמה קומתו וקוה שלשים באמה יסב אתו
24 סביב: ופקעים מתחת לשפתו סביב סבבים
אתו עשר באמה מקפים את־הים סביב שני טורים
הפקעים יצקים ביצקתו: 25 עמד על־שני עשר בקר
שלשה פנים צפונה ושלשה פנים ימה ושלשה
פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה והים עליהם
מלמעלה וכל־אחריהם ביתה: 26 ועביו
טפח ושפתו כמעשה שפת־כוס פרח שושן
אלפים בת יכיל: 27 ויעש את־המכנות עשר נחשת
ארבע באמה ארך המכונה האחת וארבע באמה
רחבה ושלש באמה קומתה: 28 וזה מעשה המכונה
מסגרת להם ומסגרת בין השלבים: 29 ועל־
המסגרות אשר בין השלבים אריות בקר וכרובים
ועל־השלבים כן ממעל ומתחת לאריות ולבקר
ליות מעשה מורד:

Versio VUL. LAT.

17 Et quasi in modum retis, & catenarū sibi invicèm miro opere contextarum. Utrumque capitellum columnarum fusile erat: septena versuum retiacula in capitello uno, & septena re-
18 tiacula in capitello altero. Et pfecit columnas, & duos ordines per circuitum retiaculorū singulorum, ut tegerent capitella, quæ erant super summitatem, malogranatorum: eodem modo fecit & capitello secun-
19 do. Capitella autem, quæ erant super capita columnarū, quasi opere lilii fabricata erant in
20 porticu quatuor cubitorum. Et rursum alia capitella in sum-* mitate columnarum desūp juxta mensuram columnæ contra retiacula: malogranatorum autem ducenti ordines erant in
21 circuitu capitelli secundi. Et statuit duas columnas in porticu templi: cúmq; statuisset columnam dexterā, vocavit eam nomine, Jachin: similiter erexit columnam secundam, & voca-
22 vit nomen ejus, Booz. Et super capita columnarum op* in modum lilii posuit: perfectúmque
23 est opus columnarum. Fecit quoque mare fusile decem cubitorum à labio usque ad labium, rotundum in circuitu: quinque cubitorum altitudo ejus, et resticula triginta cubitorū cin-
24 gebat illud per circuitum. Et sculptura subter labium circuibat illud decem cubitis ambi-* ens mare: duo ordines sculpturarum striatarum erant fusiles.
25 Et stabat super duodecim boves, è quibus tres respiciebant ad Aquilonem, & tres ad Occidentem, & tres ad Meridiem, & tres ad Orientem, & mare super eos desuper erat: quorum posteriora universa intrinsec*
26 latitabant. Grossitudo autem luteris, trium unciarum erat: labiúmque ejus, quasi labium calicis, & folium repandi lilii:
27 duo millia batos capiebat. Et fecit decem bases æneas, quatuor cubitorum longitudinis bases singulas,* & quatuor cubitorum latitudinis, & trium
28 cubitorum altitudinis. Et ipsū opus basium, interrasile erat: & sculpturæ inter juncturas.
29 Et inter coronulas & plectas, leones & boves & cherubim: & in juncturis similiter desuper: & subter leones & boves, quasi lora ex ære dependentia.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

[illegible]

Et fudit duas columnas ipsi Ælam domûs: octo & decem cubiti altitudo columnæ: & (b) perimetrum, quatuordecim cubiti circundabat eam, crassitiem columnæ, quatuor digitorum cavitates. Et sic columna secunda.
16 Et duo (c) additamenta fecit, ad dandum super capita columnarū (d) fusilia: quinq; cubiti, altitudo additamēti uni*: et quinq; cubiti,
17 altitudo additamenti secundi. Et fecit (e) duo retia ad cooperiendum additamenta columnarum: & (f) rete additamento uni: &
18 rete additamento secundo. Et opus pensile. Duo ordines malogranatorum æneorum, reticulati, opus pensile, ordo super ordinem. Et sic fecit additamento secun-
21 do. Et statuit columnas ipsius Ælam templi. Et statuit columnam unam: & vocavit nomen ejus, Jachum. Et statuit columnam secundam: & vocavit no-
19 men ejus, Boloz. Et (g) super capita columnarum opus lilii secundùm Ælam quatuor cubitorum. Et Melæbrum super utrasq; columnas: & desuper latera (h) additamentum, Melæbrum crassi-
23 tiei. Et fecit (i) mare, decem in cubito à labio ejus usq; ad labium ejus; rotundum in circuitu ipsum: quinque in cubito altitudo ejus: & (k) resticula, tres & tri-
24 ginta in cubito. Et fulcimenta sub labio ejus in circuitu circundabant illud, decem in cubito in circuitu. Et (l) labium ejus, tanquam opus labii calicis, (m) germen lilii: & crassities ejus, palm*.
25 Et duodecim boves subter mare: tres spectantes Aquilonem: et tres spectantes mare: et tres spectantes Austrū: et tres spectantes Orientē: et omnia posteriora ad (n) domū.
27 Et mare super eos desuper. Et fecit decem (o) Mechonoth æneas: quinq; cubiti longitudo Mechonoth unius, & quatuor cubiti latitudo ejus, & sex in cubito
28 altitudo ejus. Et hoc opus ipsarum Mechonoth, conclusum eis, & conclusum inter juncturas.
29 Et super clausuras earum inter juncturas, leones, & boves, & Cherubim, & super juncturas: sic & desuper. Et subter leones, & boves, regiones, op* descensio-
30 nis. Et quatuor rotæ æneæ (p) Mechonoth uni, & excedentia ænea, & quatuor partes earū, humeruli subter (q) luteres.

MS. A. [illegible]

[illegible]

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

17 סריגין עובד סריגא קליען עובד גדילין לקרונתין דעל ריש עמודיא שבעא לקרונתא
18 חדא ושבעא לקרונתא תניתא: ועבד ית עמודיא ותרין סדרין סחור סחור על סריגא
19 חדא לכסאה ית קרונתין דעל ריש רמוניא וכן עבד לקרונתא תניתא: וקרונתין דעל
20 ריש עמודיא עובד שושנתא לקיט באולמא ארבע אמין: וקרונתא על תרין עמודיא אף
מלעלא מלקביל דבקא די לעבר סריגא ורמוניא מאתן סדרין עבדין ליה סחור סחור
21 על קרונתא תניתא: ואקים ית עמודיא לאולמא דהיכלא ואקים ית עמודא מימינא
22 וקרא ית שמיה יכין ואקים ית עמודא מסמלא וקרא ית שמיה בועז: ועל ריש עמודיא
23 עובד שושנתא ושלימת עבידת עמודיא: ועבד ית ימא מתך עסר אמין מספתיה עד
ספתיה סגלגל סחור סחור וחמש אמין רומיה וחוט משחה תלתין אמין מקף ליה סחור
24 סחור: וצורת ביעין מלרע לספתיה סחור סחור מקפין ליה עסר אמין מקפין ית ימא
25 סחור סחור תרין סדרין דצורת ביעין מתכין באתכותיה: קאים על תרי עסר תורין תלתא
אפיהון לצפונא ותלתא אפיהון לדרומא ותלתא אפיהון למערבא ותלתא אפיהון
26 למדנחא וימא מתקן עליהון מלעלא וכל אחוריהון לגיו: וסומכיה פושכא וספתיה
27 כעובד שפת כס סגלגל לקיט בשושנתא תרין אלפין בתין ברטיבא מחיל: ועבד ית
בסיסיא עסרא דנחשא ארבע אמין אורכא דבסיסא חדא וארבע אמין פותיה ותלת
28 אמין רומיה: ודין עובד בסיסיא נגדין להון ונגדין בין שליביא: ועל נגדיא דבין 29
שליביא ציור אריון תורין וכרובין ועל שליביא כנתא מלעיל ומלרע לאריון ולתורין
מרבק עובד כבוש:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Reticula opere intricato, cælata opere perplexo, coronis quæ erant super 17
caput columnarum: septem erant coronæ uni, & septem coronæ secundæ.
Et fecit columnas & duos ordines circuitu super reticulum unum, ad ope- 18
riendum coronas quæ erant super capita malogranatorum: & sic fecit
coronæ secundæ. Et coronæ, quæ erant super caput columnarum, erāt opus 19
lilliacei floris in porticu, quatuor cubitorum. Et coronæ erant su- 20
per duas columnas, etiam desuper è regione cohærentiæ quæ erat trans
reticulum, & malogranata ducentos ordines faciebant sibi in circuitu,
super coronam secundam. Et statuit columnas in vestibulo templi, & 21
statuit columnam à dextris, & vocavit nomen ejus Jachin; & statuit co-
lumnam à finistris, & vocavit nomen ejus Boghazz. Et super caput co- 22
lumnarum erat opus lilii, & perfecta est factura columnarum. Et fecit 23
mare fusile, decem cubitorum à labio ejus usq; ad labium ejus orbiculare
in circuitu, & quinq; cubitorum altitudo ejus, & filum mensuræ triginta
cubitorum ambiebat illud per circuitum. Et figuræ ovorum subter labi- 24
um ejus in circuitu ambibant illud; decem cubiti ambibant mare in cir-
cuitu: duo ordines figuræ ovorum fusiles erant in fusione illi*. Stabat sup 25
duodecim boves: tres facie sua ad Septentrionem [respiciebant,] & tres
facie sua ad Meridiem, & tres facie sua ad Occasum, & tres facie sua ad
Orientem: & mare statutū erat sup eos supernè, & omnia posteriora co-
rum erant intra. Et crassitudo illi* erat palm*, & labium illius secundùm 26
opus labii calicis rotundi, & floris in lilio: duo millia batorum humoris
continebat. Et fecit bases decem æris: quatuor cubitorum erat longitu- 27
do basis unius, & quatuor cubitorum latitudo ejus, & trium cubitorum
altitudo ejus. Et hoc est op* basium: clausuræ erant illis, & clausuræ erant 28
inter commissuras. Et super clausuras quæ erant inter commissuras for- 29
mavit leones, boves, & cherubin: & super commissuras erat basis desu-
per, & subter leones & boves adjunctum erat opus extensum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܥܒܕܐ ܥܒܕ. ܘܥܒܕܐ ܡܫܪܓܐ. ܘܥܒܕ ܫܫܠܬܐ ܠܟܘܬܪܬܐ ܕܥܠ ܪܝܫ ܥܡܘܕܐ. ܫܒܥ 17
ܠܟܘܬܪܬܐ ܚܕܐ: ܘܫܒܥ ܠܟܘܬܪܬܐ ܐܚܪܬܐ. * ܘܥܒܕ ܥܡܘܕܐ ܬܪܝܢ ܣܕܪܝܢ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܥܠ 18
ܥܒܪܐ ܚܕ. ܠܡܟܣܝܘ ܠܟܘܬܪܬܐ ܕܥܠ ܪܝܫ ܥܡܘܕܐ. ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܠܥܡܘܕܐ ܐܚܪܢܐ.
* ܘܟܘܬܪܬܐ ܕܥܠ ܪܝܫ ܥܡܘܕܐ. ܥܒܕܐ ܕܫܘܫܢܬܐ. ܘܥܒܕ ܒܐܣܛܘܐ. ܐܪܒܥ ܐܡܝܢ. 19
* ܘܟܘܬܪܬܐ ܕܥܠ ܬܪܝܢ ܥܡܘܕܐ. ܐܦ ܡܢ ܠܥܠ ܡܢ ܠܘܩܒܠ ܟܪܣܐ ܕܡܥܒܪܐ 20
ܕܥܒܪܐ. ܘܪܘܡܢܐ ܡܐܬܝܢ. ܣܕܪܝܢ ܚܕܪ ܚܕܪ ܠܟܘܬܪܬܐ ܚܕܐ. ܘܗܟܢܐ ܠܟܘܬܪܬܐ ܐܚܪܬܐ.
* ܘܥܒܕ ܥܡܘܕܐ ܠܐܣܛܘܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܘܐܩܝܡ ܠܥܡܘܕܐ ܕܝܡܝܢܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܝܟܝܢ. 21
ܘܐܩܝܡ ܠܥܡܘܕܐ ܕܣܡܠܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܒܥܙ. * ܘܥܠ ܪܝܫܐ ܕܥܡܘܕܐ. ܥܒܕܐ 22
ܕܫܘܫܢܬܐ. ܘܫܠܡ ܥܒܕܗܘܢ ܕܥܡܘܕܐ. * ܘܥܒܕ ܝܡܐ ܕܢܚܫܐ. ܥܣܪ ܐܡܝܢ ܡܢ 23
ܣܦܬܗ ܠܣܦܬܗ. ܚܕܪ ܚܕܪ. ܘܚܡܫ ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ. ܘܚܘܛܐ ܕܬܠܬܝܢ
ܐܡܝܢ. ܚܕܪ ܠܗ ܚܕܪ ܚܕܪ. * ܘܦܩܥܬܐ ܠܬܚܬ ܡܢ ܣܦܬܗ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܚܕܪܝܢ ܠܗ. 24
ܠܥܣܪ ܐܡܝܢ. ܚܕܪܝܢ ܠܝܡܐ ܚܕܪ ܚܕܪ. ܬܪܝܢ ܣܕܪܝܢ ܕܦܩܥܬܐ ܕܢܬܝܟܢ ܒܢܬܟܐ.
* ܘܩܐܡ ܥܠ ܬܪܥܣܪ ܬܘܪܝܢ. ܬܠܬܐ ܦܢܝܢ ܠܓܪܒܝܐ. ܘܬܠܬܐ ܦܢܝܢ ܠܬܝܡܢܐ. ܘܬܠܬܐ 25
ܦܢܝܢ ܠܡܥܪܒܐ. ܘܬܠܬܐ ܦܢܝܢ ܠܡܕܢܚܐ. ܘܝܡܐ ܠܥܠ ܡܢܗܘܢ. ܚܕܪ ܚܕܪ ܘ
ܠܥܠ. ܘܚܪܝܗܘܢ. ܠܓܘ ܒܝܬܐ. * ܘܥܒܝܘܬܗ. ܦܫܛܐ. ܘܣܦܬܗ. ܐܝܟ ܣܦܬܐ ܕܟܣܐ 26
ܘܦܪܚܐ ܕܫܘܫܢܬܐ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܡܬܪܝܢ ܐܚܕ. * ܘܥܒܕ ܐܓܢܐ ܥܣܪܐ ܕܢܚܫܐ. 27
ܐܪܒܥ ܐܡܝܢ ܐܘܪܟܗ ܕܐܓܢܐ ܚܕܐ. ܘܐܪܒܥ ܐܡܝܢ ܦܬܝܗ. ܘܬܠܬ ܐܡܝܢ ܪܘܡܗ.
28 * ܘܥܒܕܗܘܢ ܕܐܓܢܐ. ܡܢܬܩܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. * ܘܥܠ ܡܢܬܩܐ ܕܒܝܬ ܫܩܦܐ. 29
ܐܪܝܘܬܐ ܘܬܘܪܐ ܘܟܪܘܒܐ. ܘܥܠ ܫܩܦܐ ܗܟܢܐ. ܡܢ ܠܥܠ ܘܡܢ ܠܬܚܬ. ܐܪܝܘܬܐ
ܘܬܘܪܐ. ܥܒܕܐ ܕܚܙܘܐ ܫܦܝܪܐ.

* Encarpum quoq; fecit, encarpum intertextum, & catenas fecit epiſtyliis quæ erant ſupra verticem columnarum, ſeptem epiſtylio uni, & ſeptem epiſtylio alteri. 17
Fecitq; columellarum binam ſeriem circunquaque ſuper encarpum unum, ad tegendum epiſtylia quæ erant ſuper ſummitatem columnarum: idem quoq; alteri columnæ. 18
Epiſtylia verò quæ ſuper ſummitatem columnarum, erant opere liliaceo: idem fecit in portico, quatuor cubitis. 19
Talia erant epiſtylia duabus columnis ſuperpoſita etiam in ſuperiori parte ex adverſo lateris encarpo oppoſiti: & ducenta malogranata binâ ſerie cingebant epiſtyliū unum, eodémq; modo epiſtylium alterum. 20
Præterea fecit columnas porticûs templi, erexitq; columnam dexteram, & vocavit nomen ejus, Jachin: deinde erexit columnā ſiniſtram, & vocavit nomen ejus, Booz. 21
Super faſtigium columnarum *poſuit* opus liliaceum, & abſolutum fuit opificium columnarum. 22
Item fecit mare fuſum, decem *habens* cubitos à labro ad labrum uſque, circunquaque rotundum, quinque cubitorum altitudine; & filum triginta cubitorum cingebat illud undequaque. 23
Et capitella ſubter labrū ejus circunquaque ambiebant illud decem cubitis, ambiebant *inquam* mare circunquaque duo ordines capitellorum fuſoriâ *arte* fuſorum. 24
Stabat ſuper duodecim boves, quorū tres reſpiciebant ad Aquilonem, tres reſpiciebant ad Auſtrū, tres reſpiciebant ad Occidentem tres denique ad Orientē reſpiciebant: mare autem ſuper eos collocatum erat ſupernè, & poſteriora eorum ad intimā domûs *partem verſa erant*. 25
Craſſitudo ejus palmaris erat, & labrum ej' ſimile labro calicis aut germini lilii: bis mille metretas capiebat. 26
Adhæc fecit lagenas decem æneas; quatuor cubitorum erat longitudo cujuſque lagenæ, & quatuor cubitorū latitudo, triū verò cubitorū altitudo. 27
Opificiū autem lagenarū erat *hujuſmodi*; Mutulos habebant, 28
Et ſuper mutulos quis loris intercipiebantur, leones, boves, & cherubinos; itidémque ſuper tegumenta, tam ſupernè quàm infernè leones ac boves, opificium pulcherrimi aſpectûs. 29

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 وجعل على كل واحد منهما نقاسية الهيكلين وجعل لسفة الطبقين سلاسل سبع سلاسل لطبق
18 واحد وكذلك للطبق الآخر وأكمل عمل العمودين * وجعل على النقش الذي على الطبق
صفين أعمدة صغار ليغطي بهما الطبقين الذي على رأس العمودين وكذلك جعل العمودين
19 كلاهما * ونقش الطبقين الذي على العمودين شبه السوسن كما يدور وجعل لهما غطاء أربعة
20 أذرع * وأكمل المجلسين الذي على رأس العمودين وصير عليهما من فوق مثال نقش
الهيكلين ومائتان رمانة من نحاس صغار كما يدور على الطبق الواحد وكذلك صنع بالطبق
21 الآخر * وعمل أعمدة لرواق الهيكل ونصب العمود الواحد عن يمين البيت ودعى اسمه
22 ياحين ثم نصب العمود الآخر عن يسار البيت ودعى اسمه باعاز * وصير على رؤس الأعمدة شبه
23 السوسن وأكمل عمل الأعمدة * ثم عمل وعاء معمولا من نحاس مصبوب ودعى اسمه البحر
وجعل سعته اثني عشر ذراعا من سفة إلى سفة وصيره مدورا وجعل ارتفاعه خمسة أذرع
24 ووشحه بخيط من نحاس طوله ثلاثون ذراعا * وتحت سفته جعل سعفا كما يدور وكانت استدارة
25 السعوف عشرة أذرع وجعل طفنا من نحاس مصبوب * وصير البحر على اثني عشر ثورا من
نحاس وصير منها ثلاثة تقابل الجربي وثلاثة تقابل المغرب وثلاثة تقابل التيمن وثلاثة تقابل
26 المشرق وصير البحر فوقها وجعل مواخر الثيران إلى داخل البيت * وجعل سمك البحر فترا وصير
27 سفته كسفة الكأس وصير عليه شبه سوسن من نحاس وكان البحر يسع ألفي كيل * وعمل
28 إجانات من نحاس عشر طول كل إجانة منها أربعة أذرع * وصير للإجانات سفة نابتة إلى
29 خارج شبه الإفريز * وجعل على سفة الإجانة أسودا وثيرانا وكروبين من نحاس وكذلك صنع
غطاءها ونقش أعلاها وأسفلها أسودا وثيرانا عملا حسنا محكما

* *Super unamquamque earum fecit cælaturam figuræ pomorum, & utriuſque conchæ labio fecit catenas, ſeptem catenas conchæ uni, totidémque conchæ alteri: atque ita abſolvit opus utriuſque columnæ.* 17
Cælaturæ quæ erat ſuper concham, duplicem fecit ordinem parvarum columnarū; ut his tegeret utramque concham quæ erat ſuper caput utriuſque columnæ: & ſic fecit utramque columnam. 18
Porrò cælatura duarum concharum quæ erant ſuper utramque columnam, referebat lilia circumquaque; & ambabus conchis fecit operculum quatuor cubitorum. 19
Abſolvit duobus ſedilibus quæ erant ſuper caput duarum columnarum, impoſuit eis ſupernè cælaturam veluti pomorum, & ducenta parva malogranata ænea coronabant concham unam: idémque fecit columnæ alteri. 20
Fecit etiam columnas porticui templi, & erexit columnam unam à dextera domûs, vocavitque nomen ejus, Jachin: tum erexit columnam alterā à ſiniſtra domûs, & vocavit nomen ejus, Boaz. 21
Denique ſuper columnarum verticibus poſuit figuram liliorum, abſolvítque opus columnarū. 22
Præterea fecit vas quoddam compoſitum ex ære fuſo, et vocavit nomen ejus, Mare: fecitque latitudinem ejus duodecim cubitorum, ab uno labio ad alterum; fecit autem illud rotundum, & altitudinem ejus fecit quinque cubitorum, obduxitque ei filum æneum longitudine triginta cubitorū. 23
Sub ej' labro fecit ſupercilia per ambitum, erátque ſuperciliorum circumferentia decem cubitorum: fecit quoque intextum ex ære fuſo. 24
Mare verò collocavit ſuper duodecim boves æneos, ex quibus tres diſpoſuit ut reſpicerent Aquilonē, tres Occidentem reſpicerent, tres Meridiem reſpicerent, tres denique reſpicerent Orientem: ſuper hos inquam, collocavit mare: poſteriora verò boum ad internam domûs partem vertit. 25
Craſſitiem maris fecit unius lichæ, fecitque labium ejus ut labium crateris, et formavit ſuper illud figurā liliorū ex ære: capiebat autem mare illud bis mille menſuras. 26
Præterea fecit lagenas æneas decē, & ſingularum lagenarum longitudo erat quatuor cubitorum. 27
Fecítque lagenis labium foris porrectum, ex ſimili ſimile: 28
Et ſuper labium cujuſlibet lagenæ fecit leones, boves, & Cherubinos æneos: eodémq; modo fabrefecit operculum earum, & tam ſuprema quàm infima illarum parti leones incidit, & boves, opere venuſto & concinnate. 29

Versio VULG. LAT.

30 Et quatuor rotæ per bases singulas, & axes ærei: & per quatuor partes quasi humeruli subter luterem fusiles, contra se
31 invicem respectantes. Os quoque luteris intrinsecùs erat in capitis summitate: et quod forinsecùs apparebat, unius cubiti erat totum rotundum, pariterque habebat unum cubitum & dimidium: in angulis autem columnarum variæ cælaturæ erant: & media intercolumnia,
32 quadrata non rotunda. Quatuor quoque rotæ, quæ p quatuor angulos basis erant, cohærebant sibi subter basim: una rota habebat altitudinis cubi-
33 tum & semis. Tales autē rotæ erant, quales solent in curru fieri: & axes earum, & radii, & canthi, & modioli, omnia fusi-
34 lia. Nam & humeruli illi quatuor per singulos angulos basis unius, ex ipsa basi fusiles &
35 conjuncti erant. In summitate autem basis erat quædam rotunditas dimidii cubiti, ita fabrefacta, ut luter desuper posset imponi, habens cælaturas suas, variásque sculpturas ex
36 semetipsa. Sculpsit quoque in tabulatis illis quæ erant ex ære, & in angulis, cherubim, & leones, & palmas, quasi in similitudinem hominis stantis, ut non cælata, sed apposita per
37 circuitum viderentur. In hunc modum fecit decem bases, fusurâ unâ, & mensurâ, sculptu-
38 râque consimili. Fecit quoque decem luteres æneos: quadraginta batos capiebat luter un[us], erátque quatuor cubitorum: singulos quoque luteres per singulas, id est, decem bases,
39 posuit. Et constituit decem bases, quinque ad dexteram partem templi, & quinque ad sinistram: mare autem posuit ad dexteram partem templi con-
40 tra Orientem ad Meridiē. Fecit ergò Hiram lebetes, & scutras, & hamulas, & perfecit omne opus régis Salomonis in
41 templo Domini. Columnas duas, & funiculos capitellorū super capitella columnarum duos: & retiacula duo, ut operirent duos funiculos, qui erant
42 super capita columnarum. Et malogranata quadringenta in duobus retiaculis: duos versus malogranatorum in retiaculis singulis, ad operiendos funiculos capitellorum, qui erant su-
43 per capita columnarum. Et bases decem, & luteres decem
44 super bases. Et mare unum, & boves duodecim subter mare.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Et manus in rotis in ipsa Mechonoth: Et altitudo rotæ unius, cubiti ac dimidii. Et opus ro- 32
tarum, opus rotarum currûs. Manus earum, & dorsa earum, & tractatio earum; omnia fusilia: 33
Quatuor humeruli super quatuor angulos Mechonoth unius: ex ipsa Mechonoth humeri ejus. Et 34
super caput ipsius Mechonoth dimidium cubiti magnitudo ejus rotunda in circuitu super caput ipsius Mechonoth. Et principium manuum ejus, & clausuræ (ſ) ejus. Et aperiebatur super 35
principia manuum suarum: Et clausuræ ejus Cherubim, & leones, & palmæ, stantia, cohærens unumquodque ad faciem ejus, & quæ in circuitu. Secundùm 36
hunc fecit omnes decem Mechonoth, ordinem unum, & mensuram unā omnibus. Et fecit decem 37
(ι) Chytrocaulos æneos, quadraginta choas capientem unum Chytrocaulum mensurâ quatuor cubitorum. Chytrocaulus unus super Mechonoth unam, decem ipsis Mechonoth. Et posuit quinque 38
Mechonoth ab humero domûs à dextris, & quinque ab humero domûs à sinistris. Et mare ab humero domûs à dextris ad Orientem à latere Austri. Et fecit Chiram lebetes, & (κ) calfactoria, & phialas. Et consummavit 39
Chiram faciens omnia opera, quæ fecit regi Salomon in domo Domini: Columnas duas: & vestibula (χ) columnarum super capita columnarum duo: & retia duo ad operiendum utraque vestibula sculpturarum existentia super columnas: Malogranata 40
quadringenta utrisque retibus: duo ordines malogranatorum reti uni, ad cooperiendum utraque existentia vestibula (η) ipsius Mechonoth, super utrasque columnas. Et Mechonoth decem, & 41
Chytrocaulos decem super Mechonoth. Et mare unum, & boves duodecim subtus mare: Et 42
lebetes, & calfactoria, & phialas, & omnia vasa, quæ fecit Chiram regi Salomon, (ζ) domo domini. Et columnæ quadraginta & octo domûs regis, & domûs Domini. Omnia opera regis, quæ fecit Chiram, ænea abundanter. Non erat pondus æris, quo 43
fecit omnia opera hæc præ multitudine valde: non erat terminus ponderum æris. 44

MS. A.* [illegible]

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et quatuor rotæ æris erant basi cuique, & asseres æris, & quatuor angulis 30
ejus erant humeri illis: subter lutrum humeri fusiles protractio opere adhæ-
sionis. Et os ejus erat intra coronas earum, & supra in cubito; & os ejus 31
erat orbiculare opere basis, cubitus & dimidium cubiti: & etiam super
os ejus erant cælaturæ, & clausuræ earum quadratæ, & non orbiculares.
Et quatuor rotæ erant subter clausuras, & radii rotarum in basi: & alti- 32
tudo rotæ unius erat cubitus & dimidium cubiti. Et opus rotarum erat si- 33
cut opus rotarum currus gloriæ: radii earum & costæ earum, & ligamina
earum, & subligacula earum, omne erat fusile. Et quatuor humeri erant 34
quatuor *angulis* basis unius: ex basi erant humeri ejus. Et in capite basis 35
dimidium cubiti altitudine orbiculata per circuitum, & super caput basis
radii ejus erant & peripheriæ ejus ex ea. Et sculpsit super tabulas radio- 36
rum ejus & super peripherias ejus cherubin, leones, & figuram palma-
rum in grâdu uno & junctura per circuitum. Sic fecit decem bases; fusio 37
eadem; mensura eadem, incisio eadem erat omnibus illis. Et fecit decem 38
lebetes æris, quadraginta batos humoris continebat lebes unus; quatuor
cubitorum erat lebes quisque: lebes unus super basim unam decē basibus.
Et dedit lebetes quinque ad latus domus à dextra, & quinque ad la- 39
tus domus à sinistra *ejus*, & mare dedit à latere domus dextro ad
Orientem è regione Austri. Et fecit Hhiram ollas & scopas & pel- 40
ves: & finivit Hhiram facere omne opus quod fecit regi Selo-
moh in domo sanctuarii Domini. Columnas duas, & vasa rotunda 41
coronarum quæ erant super caput columnarum duarum, & retia duo ad
operiendum duo vasa rotunda coronarum quæ erant super caput colu-
mnarum. Et malogranata quadringenta duobus reticulis: duo ordines ma- 42
logranatorum erant reti uni ad operiendum duo vasa rotunda coronarum
quæ erant super faciem columnarum. Et bases decem, & lebetes decem 43
super bases. Et mare unum, & boves duodecim subter mare. 44

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

30 * ܘܐܪܒܥ ܓܝܓܠܝܢ ܕܢܚܫܐ܆ ܠܐܓܢܐ ܚܕܐ. ܘܣܪܢܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܐܪܒܥ ܙܘܝܬܐ. ܡܩܒܥܢ ܠܗܘܢ.
31 ܘܟܬܦܬܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܠܬܚܬ ܡܢ ܬܚܬܝܗܘܢ. ܟܬܦܬܐ ܕܢܣܝܟܐ. ܠܥܒܕܐ ܚܟܝܡܐ. * ܘܦܘܡܗ
ܕܐܓܢܐ ܡܢ ܠܓܘ. ܐܡܬܐ. ܘܦܘܡܗ ܚܘܕܪܢܝܐ ܐܡܬܐ ܘܦܠܓܘܬ ܐܡܬܐ. ܘܐܦ ܥܠ ܦܘܡܗ
32 ܫܫܠܬܐ ܘܦܬܘܪܐ ܡܪܒܥܝܢ ܘܠܐ ܚܘܕܪܢܝܢ. * ܘܐܪܒܥ ܓܝܓܠܝܢ ܡܢ ܠܬܚܬ ܡܢ ܦܬܘܪܐ.
33 ܘܐܚܝܕܬܗ ܕܓܝܓܠܐ. ܒܐܓܢܐ ܚܕܐ. ܘܪܘܡܗ ܕܓܝܓܠܐ ܚܕܐ. ܐܡܬܐ ܘܦܠܓܘܬ ܐܡܬܐ. * ܘܥܒܕܐ
ܕܓܝܓܠܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܓܝܓܠܐ ܕܡܪܟܒܬܐ. ܘܐܚܝܕܬܗܘܢ ܘܓܒܝܗܘܢ. ܘܨܒܬܗܘܢ
34 ܘܫܘܦܪܗܘܢ ܥܒܕܐ ܕܢܣܝܟܐ. * ܘܐܪܒܥ ܟܬܦܬܐ. ܥܠ ܐܪܒܥ ܙܘܝܬܗ ܕܐܓܢܐ ܚܕܐ ܡܢܗ
35 ܐܓܢܐ. * ܟܬܦܬܗ ܘܟܪܣܗ ܕܐܓܢܐ. ܦܠܓܘܬ ܐܡܬܐ. ܘܦܘܡܗ ܚܘܕܪܢܝܐ ܡܢ ܪܝܫܗ ܠܐ
36 ܕܐܓܢܐ. ܘܐܚܝܕܬܗ ܘܦܬܘܪܘܗܝ. ܡܢܗ ܘܡܢܗ. * ܘܨܪ ܥܠ ܠܘܚܐ. ܘܐܚܝܕܬܗ ܘܥܠ
37 ܦܬܘܪܘܗܝ ܟܪܘܒܐ ܘܐܪܝܘܬܐ ܘܕܩܠܐ. ܡܢ ܚܕܪ. * ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܥܣܪ ܐܓܢܝܢ.
38 ܢܣܟܬܐ ܚܕܐ. ܘܡܫܘܚܬܐ ܚܕܐ. ܘܩܘܡܬܐ ܚܕܐ. ܠܟܠܗܝܢ. * ܘܥܒܕ ܥܣܪ ܟܝܪܝܢ
ܕܢܚܫܐ. ܐܪܒܥܝܢ ܡܬܪܝܢ ܐܚܝܕ ܟܝܪܐ ܚܕܐ. ܐܪܒܥ ܐܡܝܢ ܟܝܪܐ ܚܕܐ. ܥܠ ܐܓܢܐ ܚܕܐ
39 ܟܝܪܐ ܚܕܐ ܠܥܣܪ ܐܓܢܝܢ. * ܘܣܡ ܚܡܫ ܐܓܢܝܢ. ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܕܒܝܬܐ. ܘܚܡܫ
ܝܡܝܢܐ. ܘܚܡܫܐ. ܡܢ ܣܡܠܗ ܕܒܝܬܐ. ܘܝܡܐ ܣܡ ܡܢ ܝܡܝܢܗ ܕܒܝܬܐ. ܡܢ
40 ܬܝܡܢܐ ܡܕܢܚܐ. ܠܘܩܒܠ ܬܝܡܢܐ. * ܘܥܒܕ ܚܝܪܡ ܟܝܪܐ ܘܩܕܪܐ. ܘܙܒܠܐ ܘܡܙܪܩܐ. ܘܫܠܡ
41 ܚܝܪܡ ܠܡܥܒܕ ܟܠܗ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ. ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܠܥܡܘܕܐ
ܬܪܝܢ. ܘܐܓܢܐ ܕܥܠ ܪܫ ܥܡܘܕܐ. ܬܪܬܝܢ. ܘܡܫܒܟܐ ܬܪܝܢ. ܠܡܟܣܝܘ ܬܪܬܝܢ ܐܓܢܐ ܕܥܠ ܪܫ
42 ܥܡܘܕܐ. * ܘܪܘܡܢܐ ܐܪܒܥ ܡܐܐ. ܠܬܪܝܢ ܡܫܒܟܐ. ܬܪܝܢ ܣܕܪܝܢ ܕܪܘܡܢܐ. ܠܡܫܒܟܐ ܚܕ.
43 ܠܡܟܣܝܘ ܬܪܬܝܢ ܦܘܡܝܗܝܢ ܕܐܓܢܐ ܕܥܠ ܪܫ ܥܡܘܕܐ. * ܘܐܓܢܐ ܥܣܪ. ܘܟܝܪܐ ܥܣܪ ܕܥܠ
44 ܐܓܢܐ. * ܘܝܡܐ ܚܕ. ܘܬܘܪܐ ܬܪܥܣܪ ܬܚܝܬ ܝܡܐ.

Quatuor autem rotas æneas habebat una- 30
quæque lagena & circulum æneum: quatuor
anguli erant eis annexi, & scapulas habe-
bant infernè, scapulas *inquam* fusas, elegan-
tis opificii. Os lagenæ intrinsecùs, erat 31
cubitale; & os ejus rotundum erat sesqui-
cubitale: & super os ejus etiam extabant
catenæ & mutuli quadrati, non rotundi.
Quatuor autem *illæ* rotæ sub mutulis erant, 32
& axes rotarum in unaquaque lagena: & al-
titudo cujuslibet lagenæ, sesquicubitalis erat.
Opificium autem rotarum simile erat opifi- 33
cio rotarum currûs: & tam axes earum,
quàm latera, ornamentum, & concinnitas
earum opus erant fusorium. Quatuor scapu- 34
læ erant super quatuor angulos cujuslibet la-
genæ *prædictarum* lagenarum. Scapulæ & 35
venter lagenæ, dimidii erant cubiti: & sum-
mitas ejus rotunda circunquaque in vertice
lagenæ: & tam axes, quam mutuli ejus erant
ex ipsamet *lagena*, Et super tabulas, axes, & 36
mutulos ejus excîdit cherubinos, leones, ac
palmas circunquaque. In hunc modum fecit 37
decem illas lagenas: fusura eadem, mensura
eadem, eadémque statura erat omnibus. Fe- 38
cit præterea decem labra ænea: quadragin-
ta metretas capiebat unumquodque labrum:
quatuor cubitorum erat unumquodque la-
brum, *singula* singulis lagenis imposita: hoc
modo decem illis lagenis. Et harum lagena- 39
rum quinque posuit in dextero latere do-
mûs, & quinque in sinistro latere domûs:
mare verò posuit in latere domûs, Meridiem
inter & Orientem, Meridiem versús. Fecit 40
denique Hiram labra, lebetes, cacabos, atque
sartagines: absolvitq; Hiram facere omne
opus quod *fieri jusserat* rex Salomon in
domo Domini. Columnas duas, & lagenas 41
quæ erant super summitate columnarum, du-
as: & tegumenta duo, ad tegendas duas lage-
nas quæ erant supra verticem columnarum.
Et malogranata quadringenta pro duobus 42
tegumentis; duos ordines malogranatorum
pro tegumento unoquoque, ad tegendum
duo ora lagenarum quæ super columnas. La- 43
genas decem, & labra decem imposita lage-
nis. Mare unum, & boves qui mare sustine- 44
bant, duodecim.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

30 * وجعل لكل اجانة اربعة بكرات من نحاس، ويكون كبش من نحاس تحتها. لها اربعة
31 زوايا ملصقة بها، وجعل تحتها مواضع للحمل شبه عواتق من نحاس، عملا محكما * وجعل سعة
الاجانة ذراعا، وكان استدارتها ذراع ونصف، وجعل على شفة الاجانة سلاسل، واخرج الشفة الى
32 خارج، وجعلها مربعة ولم يجعلها مدورة * وجعل تحت شفتها الخارجة اربعة بكرات، وجعل على
33 بكرات الاجانة شبه الايدي، وصير ارتفاع البكرة ذراعا ونصفا * وكان عمل البكرات مثل
عمل بكرات المركب، وكانت ايديها وجوانبها وسوسنها ونرجسها محكمة من نحاس مصبوب.
34 35 * وكان على اربعة زوايا الاجانة اربعة عواتق * وكان جوف الاجانة مع اكتافها نصف ذراع.
36 وكان ارتفاعها مستديرا على راس الاجانة، وكانت ايديها وشفاتها خارجة منها * وكان لها الواح
37 ملصقة بها منقوشة على ايديها وعلى شفاتها اسود وكاروبين ونخل كما يدور * كذلك كانت
38 صنعة الاجاجين، وكان مقدارها وصنعتها وسعتها واحدا * وعمل عشر اسطال من نحاس يسع
كل سطل منها اربعين رقا، وكان سعة كل سطل اربعة اذرع على الاجانة، وكذلك عشر
39 الاجاجين * خمس كن عن يمين البيت وخمس عن يساره، وصير البحر في جانب البيت
40 ما بين التيمن الى المشرق * وعمل حيرام مراجل وقدورا واقداسا، واكمل حيرام العمل
41 الذي امر سليمان ان يعمل لبيت الله * وكان لما عمل العمودين والاطباق الذي على
42 راس العمودين، وجعل لهما غطاوين ليغطي بها الاطباق الذي على العمودين * واربعماية
رمانة من نحاس على الغطائين، صفين من الرمان على كل غطاء ليغطي الاطباق
43 44 التي على العمودين * وعشر اجاجين، وعشر اسطال على الاجاجين * وبحرا واحدا، واثني
عشر ثورا تحت البحر.

Singulis lagenis quaternas fecit rotas æ- 30
neas, magnámque rotam æneam sub ipsis,
quatuor habentem angulos ipsi inhærentes:
fecitq; sub iis loca pro vectione (vectibus)
scapulis similia, ex ære, opere solido. Am- 31
plitudinem lagenæ fecit cubitalem, ambi-
tus autem ejus erat sesquicubitalis: & su-
per labium lagenæ fecit catenas, et labium
foràs porrexit; quadratásque fecit illas,
non rotundas fecit. Sub labio ejus promi- 32
nente fecit quatuor rotas, & super rotas
lagenæ fecit quasdam veluti manus: porrò
altitudinem rotarum fecit sesquicubitalem.
Opus rotarum simile erat operi rotarum 33
currûs: & manus, latera, lilia, & narcissi
earū firma erant ex ære fuso. Super qua- 34
ternos cujuslibet lagenæ angulos, quaternæ
erant scapulæ. Et alvus lagenæ cum sca- 35
pulis ejus erat sesquicubitalis: horum au-
tem vertex, rotundus erat, super summi-
tatem lagenæ, & tam manus quàm labia
ejus erant ex ipsa procedentia. Tabulas 36
habebant sibi annexas, & manibus ac labiis
earum insculpti erant leones, cherubini, et
palmæ circumquaque. Ejusmodi erat fa- 37
brica lagenarum: eadémque erat mensura,
artificium, & capacitas earum. Item fe- 38
cit decem conchas æneas: quælibet concha
metres quadraginta capiebat, & amplitudo
cujuslibet conchæ quatuor erat cubitorū:
sita autem erat concha super lagenam: &
hac ratione dispositæ erant denæ lagenæ.
Earum quinque positæ erant à dextera do- 39
mûs, quinque verò à sinistra ipsius; mare
autē collocavit in latere domûs, Meridiē
inter & Orientem. Fecit præterea Hira- 40
mus cacabos, ollas, & conchas: absol-
vitque Hiramus opus quod Solomon fieri
præceperat pro domo Dei. Cùm ergò fe- 41
cisset duas illas columnas, & discos qui
erant supra verticem utriusque columnæ,
fecit etiam utrique duo opercula quibus
tegeret discos qui erant super duas co-
lumnas: Et quadringenta malogranata 42
ænea super duo illa opercula, duplicem
malogranatorum seriem super unumquod-
que operculum, ut operiret discos quæ e-
rant super duas columnas. Item lagenas 43
decem, & conchas decem super easdem
lagenas: Mare unum, & boves duo- 44
decim sub mari.

מלכים א: ח

45 ואת הסירות ואת היעים ואת המזרקות ואת כל הכלים 45
האהל אשר עשה חירם למלך שלמה בית יהוה נחשת
46 ממרט: בככר הירדן יצקם המלך במעבה האדמה בין
47 סכות ובין צרתן: וינח שלמה את כל הכלים 47
48 מרב מאד מאד לא נחקר משקל הנחשת: ויעש 48
שלמה את כל הכלים אשר בית יהוה את מזבח הזהב
49 ואת השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: ואת המנרות
חמש מימין וחמש משמאל לפני הדביר זהב סגור
50 והפרח והנרת והמלקחים זהב: והספות והמזמרות
והמזרקות והכפות והמחתות זהב סגור והפתות
לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים לדלתי הבית
51 להיכל זהב: ותשלם כל המלאכה אשר עשה המלך
שלמה בית יהוה ויבא שלמה את קדשי דוד אביו
את הכסף ואת הזהב ואת הכלים נתן באצרות בית
יהוה:

CAP. VIII. ח

1 אז יקהל שלמה את זקני ישראל ואת כל ראשי המטות
נשיאי האבות לבני ישראל אל המלך שלמה ירושלם
להעלות את ארון ברית יהוה מעיר דוד היא ציון:
2 ויקהלו אל המלך שלמה כל איש ישראל בירח
3 האתנים בחג הוא החדש השביעי: ויבאו כל זקני
4 ישראל וישאו הכהנים את הארון: ויעלו את ארון
יהוה ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש אשר באהל
5 ויעלו אתם הכהנים והלוים: והמלך שלמה
וכל עדת ישראל הנועדים עליו אתו לפני הארון
מזבחים צאן ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו
6 מרב: ויבאו הכהנים את ארון ברית יהוה אל
מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל תחת
7 כנפי הכרובים: כי הכרובים פרשים כנפים אל מקום
הארון ויסכו הכרובים על הארון ועל בדיו מלמעלה:

Versio VUL. LAT.

45 Et lebetes, & scutras, & hamu-
las: omnia vasa, quæ fecit Hirã
regi Salomoni in domo Domi-
46 ni, de aurichalco erant. In
campestri regione Jordanis fu-
dit ea rex in argillosa terra, in-
47 ter Sochoth & Sarthan. Et po-
suit Salomon omnia vasa: pro-
pter multitudinem autẽ nimi-
48 am non erat pondus æris. Fe-
citque Salomon omnia vasa in
domo Domini: altare aureũ, et
mensam, super quam pone-
rentur panes propositionis, au-
49 ream: Et candelabra aurea,
quinque ad dexteram, et quin-
que ad sinistrã, contra oraculũ,
ex auro puro: & quasi lilii flo-
res, & lucernas desup aureas:
50 & forcipes aureos, Et hydrias,
& fuscinulas, & phialas, &
mortariola, et thuribula, de au-
ro purissimo: et cardines ostio-
rum domûs interioris Sancti
sanctorum, & ostiorum domûs
51 templi, ex auro erant. Et per-
fecit omne opus quod faciebat
Salomon in domo Domini, &
intulit quæ sanctificaverat Da-
vid pater suus, argentũ et au-
rum, & vasa, reposuitque in
thesauris domûs Domini.

CAP. VIII.

1 Tunc congregati sunt omnes
majores natu Israel cum prin-
cipibus tribuum, & duces fa-
miliarum filiorum Israel, ad re-
gem Salomonem in Jerusalem:
ut deferrent arcam fœderis
Domini, de civitate David, id
2 est, de Sion. Convenitque ad
regem Salomonẽ universus Is-
rael in mense Ethanim, in so-
lenni die, ipse est mensis septi-
3 mus. Veneruntque cuncti se-
nes de Israel, & tulerunt arcã
4 sacerdotes. Et portaverunt ar-
cam Domini, & tabernaculum
fœderis, et omnia vasa Sanctu-
arii, quæ erant in tabernaculo:
& ferebant ea sacerdotes &
5 Levitæ. Rex autem Salomon,
et omnis multitudo Israel, quæ
convenerat ad eum, gradieba-
tur cum illo ante arcam, et im-
molabant oves & boves absq;
6 æstimatione & numero. Et in-
tulerunt sacerdotes arcam fœ-
deris Domini in locum suum,
in oraculum templi, in Sanctũ
sanctorum, subter alas cheru-
7 bim. Siquidẽ cherubim expan-
debant alas super locũ arcæ, &
protegebant arcam & vectes
ejus desuper.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

[illegible]

(σ) In vicinia Jordanis fudit ea in 46
crassitie terræ inter Socchoth, &
inter Sira: Et (aa) accepit rex 48
Salomon vasa, quæ fecerat in
domo Domini, altare aureum, &
mensam, super quam panes oblati-
onis, auream. Et candelabra quin- 49
que à sinistris, & quinque à dex-
tris secundùm faciem Dabir,
aurea conclusa, & lampadas, &
lucernas, & (bb) epargstres au-
reas. Et vestibula, & clavi & 50
phialæ, et patellæ, et mortariola au-
rea, conclusa. Et cardines ostiorũ
domûs intimæ sancti sanctorum,
& ostiis templi, aurea. Et com- 51
pletum est opus, quod fecit Salo-
mon, domûs Domini. Et intulit
Salomon sancta David patris sui,
& omnia sancta Salomon, ar-
gentum, & aurum, & vasa de-
dit in thesauros domûs Domini.
Et domum ædificavit sibi Salo- 1
mon tribus & decem annis. Et æ- 2
dificavit domum (cc) sylvæ Liba-
ni: centum cubitis longitudo ejus:
& quinquaginta cubitis latitudo
ejus: & triginta cubitorum alti-
tudo ejus: & trium ordinum co-
lumnarum cedrinarum: & hume-
ri cedrini columnis. Et (dd) texuit 3
domum desuper super latera co-
lumnarum. Et numerus columna-
rum, quadraginta & quinque, or-
do, Et Melathratria, & (ee) ca- 4
pacitas super capacitatem tripliciter.
Et omnia ostia, & capaci- 5
tates quadrangulæ Melathris in-
structæ: & ab ostio ad ostium tri-
pliciter. Et Ælam columnarum: 6
quinquaginta longitudo, & (ff)
quinquaginta in latitudine, junc-
ta Ælam super faciem earum: et
columnæ, & crassities super fa-
ciem (gg) ejus ipsi Ælamis. Et 7
Ælam (hh) thronorum, ubi judi-
cabit ibi: Ælam tribunalis. Et 8
domus (ii) eorum, in qua sedebã-
tur illic: atrium unum circum-
volutum his juxta opus hoc. Et
domum filiæ Pharaonis, quam ac-
cepit Salomon, juxta hoc Ælam.
Omnia hæc ex lapidib' pretiosis,
sculpta ex intervallo ab (kk) in-
tùs, et à fundamẽto usq; ad sum-
mitates parietum, & ab extrà ad
atrium magnum Fundatum in 10
pretiosis lapidibus magnis, lapidi-
bus decem cubitorum, & octo
cubitorum: Et desuper, pretiosis 11
secundum mensuram (ll) non do-
latorum, & cedris. Atrii magni
in circuitu tres ordines non dolatorum, & ordo sculptæ cedri. Et (mm) con- 12
summavit Salomon totam domum suam.

MS.A. (σ) αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν (τ) Σιαράμ. Καὶ ἔδωκεν ὁ (υ) ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη ἀπὸ τοῦ πλήθους σφόδρα σφόδρα οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ. Καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον (φ) πέντε ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν κατὰ (χ) ἐπαρυστρίδας χρυσᾶς τρεῖς. Καὶ τὰ (ψ) ἅγια ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ (ω) πᾶν τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν (!) κυρίου. Κεφ. η'. Τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ ut in seq. cap. v. 1. lit. (α) Quæ autem hic sequuntur in textu Romano, Καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, &c. usque ad κέδρου. Καὶ συνετέλεσεν Σαλωμὼν habentur in MS. A. ante initium hujus 7. cap. (α) Καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν τρισκαίδεκα ἔτεσιν, καὶ συνετέλεσεν ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησεν τὸν οἶκον δρυμοῦ (β) τὸ μῆκος (γ) πεντήκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος, (δ) ξύλον ἐποίησεν πεντήκοντα πηχῶν μῆκος, (ε) τριάκοντα ἐν πλάτει (ζ) αὐτῶν τοῖς ἐλάμ. (η) τὸ ἐλάμ ... ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ ἐδάφους. Καὶ οἶκος αὐτῷ ἐν ᾧ καθήσεται (ϑ) τῶν μέσων (ι) ἕως (κ) ἐκ (λ) λίθοις τιμίοις (μ) κέδρου. Καὶ οἰκοδόμησεν αὐλὴν οἴκου κυρίου τὴν ἐσωτάτην τοῦ αἰλὰμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν, prout sequitur in principio hujus, capitis.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

45 וית דודיא וית מגרופיתא וית מזרקיא וית כל מניא האלין כעובד מני משכנא דעבד 45
46 משה כן עבד חירם למלכא שלמה בית מקדשא דיי נחש טב: במישרי ירדנא אתיכנון 46
47 מלכא בעובי ערגשתא בין סכות ובין צרתן: ואצנע שלמה ית כל מניא מסגי לחדא 47
48 לחדא לית סוף למתקל נחשא: ועבד שלמה ית כל מניא די בבית מקדשא דיי ית מדבחא 48
49 דדהבא וית פתורא די עלוהי לחם אפיא דהבא: וית מנרתא חמש מימינא וחמש מסמלא 49
50 קדם בית כפורי דהבא טבא ושושנתא ובוציניא וצבתיא דהבא: וקוליא ומזמריא 50
ומזרקיא ובזיכיא ומחתיתא דהבא טבא וצירי תרעיא לתרעי בית גואה לקדש קודשיא
51 לתרעי ביתא להיכלא דהבא: ושלימת כל עבידתא דעבד שלמה מלכא בית מקדשא 51
דיי ואיתי שלמה ית קודשי דוד אבוהי ית כספא וית דהבא וית מניא יהב באוצרי בית
מקדשא דיי:

ח

1 בכן כנש שלמה ית סבי ישראל וית כל רישי שבטיא רברבי אבהתא דבני ישראל לות 1
2 מלכא שלמה לירושלם לאסקא ית ארון קימא דיי מקרתא דדוד היא ציון: ואתכנשו 2
לות מלכא שלמה כל אנש ישראל בירחא דעתיקיא קרן ליה ירחא קדמאה בחגא
3 וכען הוא ירחא שביעאה: ואתו כל סבי ישראל ונטלו כהניא ית ארונא: ואסיקו ית 3
4 ארונא דיי וית משכן זמנא וית כל מני קודשא די במשכנא ואסיקו יתהון כהניא וליואי: 4
5 ומלכא שלמה וכל כנשתא דישראל דאזדמנו עלוהי קימין עמיה קדם ארונא מנכסין ען 5
6 ותורין דלא יתחשבון ולא יתמנון מסגי: ואעילו כהניא ית ארון קימא דיי לאתריה לבית 6
7 כפורי די מתקן ליה בגו ביתא לקודש קודשיא לתחות גדפי כרוביא: ארי כרוביא 7
פריסן גדפיהון על אתר ארונא ומטלין כרוביא על ארונא ועל אריחוהי מלעלא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et ollas, & scopas, & pelves: & omnia vasa hæc secundùm opus vaso- 45
rum tabernaculi quod fecit Moses, sic fecit Hhiram regi Selomoh in domo
sanctuarii Domini ex ære bono. In planiciebus Jardena fudit illa rex in 46
densitate argillæ inter Zzuchoth & Zzarthan. Et reposuit Selomoh 47
omnia vasa præ multitudine copiosissima, non erat finis ponderis æris.
Et fecit Selomoh omnia vasa *quæ* [*erant*] *in domo* sanctuarii Domini, altare 48
aureum, & mensam, super quam erat panis facierum, auream. Et cande- 49
labra quinque à dextera, & quinque à sinistra ante domum oraculi ex au-
ro bono, & lilia, & lucernas, & forcipes ex auro. Et hydrias, & psalte- 50
ria, & pelves, & cochlearia, & thuribula ex auro bono: & cardines
portis domus interioris in sanctum sanctorum, & portis domus templi,
ex auro. Et perfecta est omnis factura quam fecit Selomoh rex domui san- 51
ctuarii Domini, & intulit Selomoh sanctitates David patris sui; argentum
& aurum & vasa dedit in thesauris in domo sanctuarii Domini.

CAP. VIII.

Tunc congregavit Selomoh senes Israel, & omnia capita tribuum, ma- 1
gnates patrum filiorum Israel, ad regem Selomoh in Jerusalem, ut trans-
ferrent arcam fœderis Dñi ex civitate David, ipsa est Zzion. Et congregati 2
sunt ad regem Selomoh omnes homines Israel, in mense quem veteres vo-
cabant Mensem primum, in festivitate: & nunc ipse est mensis septimus.
Et venerunt omnes senes Israel, & tulerunt sacerdotes arcam. Et trans- 3
tulerunt arcam Domini, & tabernaculum pacti, & omnia vasa sanctitatis 4
quæ erant in tabernaculo, & transtulerunt ea Sacerdotes & Levitæ. Et rex 5
Selomoh & omnis congregatio Israel, qui convenerant ad eum, stabant
cum eo ante arcam mactantes pecudes & boves qui non supputabuntur,
nec numerabuntur præ multitudine. Et introduxerunt sacerdotes arcam 6
fœderis Domini in locum suum in domum oraculi quod paratum erat ei
intra domum in sancta sanctorum subter alas cherubaja. Nam cherubin 7
extendebant pennas suas super locum arcæ, & obumbrabant cherubaja
super arcam & vectes desuper.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

45 *ܘܩܕ̈ܣܐ ܘܙܝܪ̈ܐ ܘܩܕܪ̈ܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢ̈ܐ ܕܬܫܡܫܬܐ. ܕܥܒܕ ܚܝܪܡ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ
46 ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܕܢܚܫܐ ܩܘܪܢܬܝܐ. *ܒܟܟܪ ܕܒܦܩܥܬܐ ܕܐܝܪܝܚܘ ܠܘܬ ܝܘܪܕܢܢ.
47 ܢܣܟ ܐܢܘܢ ܡܠܟܐ. ܒܫܘܦܪܗ ܕܐܪܥܐ. ܒܝܬ ܣܘܟܘܬ ܘܒܝܬ ܨܪܬܢ. *ܘܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܡܐܢ̈ܐ. ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܢܝܢ ܠܡܬܩܠܐ ܕܢܚܫܐ. ܕܥܒܕ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܒܝܬܗ
48 ܕܡܪܝܐ. *ܟܠܗܘܢ ܡܐܢ̈ܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܕܒܚܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܦܬܘܪܐ ܕܕܗܒܐ. ܕܥܠܘܗܝ
49 ܠܚܡܐ ܕܐܦ̈ܐ. *ܘܡܢܪ̈ܬܐ ܕܕܗܒܐ ܦܪܝܟܐ. ܚܡܫ ܡܢ ܝܡܝܢܐ. ܘܚܡܫ ܡܢ ܣܡܠܐ. ܩܕܡ
50 ܗܝܟܠܐ. ܘܟܦ̈ܐ ܘܫܪ̈ܓܐ ܘܡܩܛܘ̈ܡܐ ܕܕܗܒܐ. *ܘܡܟܒ̈ܫܢܐ ܘܡܙܪ̈ܩܐ. ܘܟܣ̈ܐ ܘܡܚܬ̈ܝܬܐ
ܕܕܗܒܐ ܦܪܝܟܐ. ܘܦܬܚܐ ܕܬܪܥܐ ܕܒܝܬ ܩܘܕܫ ܩܘܕܫ̈ܐ. ܘܬܪܥܐ ܕܒܝܬܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܕܕܗܒܐ ܦܪܝܟܐ.
51 *ܘܫܠܡ ܟܠܗ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܥܠ ܫܠܝܡܘܢ
ܩܘܕܫ̈ܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܘܡܐܢ̈ܐ. ܘܐܥܠ ܠܓܙܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.

*ܩܦܠܐܘܢ *ܚ*

1 *ܗܝܕܝܢ ܟܢܫ ܫܠܝܡܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܫܒ̈ܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܫܐ. ܕܫܒ̈ܛܐ.
ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܠܡܣܩܘ ܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܗ
2 ܕܡܪܝܐ. ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܕܗܝ ܗܝ ܨܗܝܘܢ. *ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܟܠܗܘܢ
3 ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ. ܒܝܪܚܐ ܕܒܟܘ̈ܪܐ ܒܥܐܕܐ. ܗܘ ܝܪܚܐ ܫܒܝܥܝܐ. *ܘܐܬܘ ܟܠܗܘܢ ܫܒ̈ܛܐ
4 ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܫܩܠܘܗܝ ܟܗ̈ܢܐ ܠܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ. *ܘܠܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܡܐܢ̈ܐ ܕܩܘܕܫܐ.
5 ܘܐܣܩܘ ܥܡܗܘܢ. ܟܗ̈ܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܠܘܝ̈ܐ. *ܘܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ. ܩܝܡܝܢ ܥܡܗ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ. ܘܡܕܒܚܝܢ ܥܢܐ ܘܬܘܪ̈ܐ ܕܠܐ
6 ܡܬܡܢܝܢ. ܘܠܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܡܢ ܣܘܓܐܗܘܢ. *ܘܐܥܠܘ ܟܗ̈ܢܐ ܠܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ.
ܠܐܬܪܗ. ܠܒܝܬ ܡܩܕܫܐ. ܠܒܝܬ ܩܘܕܫ ܩܘܕܫ̈ܐ. ܠܬܚܝܬ ܟܢܦ̈ܝܗܘܢ ܕܟܪ̈ܘܒܐ. *ܡܛܠ ܕܟܪ̈ܘܒܐ
7 ܦܪܝܣܝܢ ܟܢܦ̈ܝܗܘܢ. ܠܐܬܪܐ ܩܕܝܫܐ. ܘܡܛܠܠܝܢ ܒܟܢܦ̈ܝܗܘܢ ܥܠ ܐܪܘܢܐ. ܘܥܠ ܢܩܦ̈ܘܗܝ. ܡܢ ܠܥܠ.

Lebetes, cacabos, & sartagines. Omnia au- 45
tem vasa ministerii, quæ fecit Hiram regi Sa-
lomoni pro domo Domini, erant ex ære Co-
rinthio. In Chachar quæ est in planitie Je- 46
richo secus Jordanem, fudit ea rex, in pul-
cherrima terra, inter Sochoth & inter Sar-
tan. Fecit ergò Salomon cuncta vasa, ma- 47
ximâ copiâ: infinitum erat pondus æris quo
usus est rex Salomon pro domo Domini.
Præter omnia vasa domûs Domini, fuerunt 48
altare aureum, & mensa aurea super quam
erat panis faciei. Item candelabra ex auro 49
purissimo, quinque à dextera, & quinque à
sinistra ante templum: lances, lampades, &
forcipes aurei; Vasa munctoria, laternæ, 50
cola, calices, & thuribula ex auro purissimo:
operimentum januæ interioris Sancti-san-
ctorum, & januæ domûs templi ex auro pu-
rissimo. Absoluto demum toto opere quod 51
fecit rex Salomon in domo Dñi, attulit Salo-
mon quæ consecrârat David pater ejus: ar-
gentum, & aurum, ac vasa intulit in thesau-
rum domûs Domini.

CAP. VIII.

Tunc convocavit Salomon omnes tribus 1
Israelis, omnesque principes tribuum, et
patriarchas et convenerunt apud regem
Salomonem in Jerusalem, ut adducerent ar-
cam fœderis Domini de civitate Davidis,
quæ est Sion. Congregatis itaque ad regem 2
Salomonem cunctis Israelitis mense pro-
ventuum, in festo (is est mensis septimus)
Et convenientibus cunctis tribubus Israelis, 3
tulerunt sacerdotes arcam Domini, Et ta- 4
bernaculum temporis, & vasa sacra taberna-
naculi; & ascenderunt cum eis sacerdotes
Israelis; et Levitæ. Rex autem Salomon, et uni- 5
versus cœtus Israelis, qui ad eum convene-
rant, stabant cum ipso ante arcam, & sa-
crificabant oves ac boves, quæ præ multi-
tudine nec numerari nec supputari *poterant*.
Attulerunt autem sacerdotes arcam fœderis 6
Domini ad locũ suum, in templum, in domum
Sancti-sanctorum, subter alas Cherubino-
rum. Nam Cherubinorum alæ erant expan- 7
sæ in loco sancto, et alis suis obtegebant ar-
cam et vectes ejus supernè.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

45 *ومراجل واقداسا وقدورا. وكل الاوعية التي عمل حيرام لسليمن الملك لبيت الرب. كانت من
46 نحاس رومي* وعملها في خاخار التي في قاع اريحا على شط الاردن. عملها وسبكها في احسن موضع
47 من الارض. بين سلحوت وبين سرين* وعمل سليمن الاوعية. اوعية كثيرة لا تحصي. ووزن
48 النحاس الذي عمل سليمان لبيت الرب. لا يحصي ذلك. وجميع اوعية بيت الرب* وعمل مذبحا
49 من ذهب. ومايدة من ذهب ابريز. يكون عليها خبز الوجه* وعمل منايرا من ذهب ابريز. خمسة
50 عن يمين الهيكل. وخمسة عن يسار. وعمل كفافها وسرجها ومصابيحها من ذهب* وعمل
مسارج وشبه الشمع من ذهب. وعمل كفاف شبه سكارج. ومصافي ومجامر من ذهب. والبس باب
51 بيت الطهر الداخل وباب الهيكل ذهبا ابريزا* وتم كل العمل الذي عمله سليمان الملك لبيت
الرب. وجاء سليمان بخريجة داود ابيه. ذهبا وفضة واوعية حسنة. ادخلها بيت الرب.

1 الفصل الثامن. ثم جمع سليمان جميع اسباط بني اسرائيل. وجميع روساء الاسباط
وعظماء الاباء واجتمعوا الى سليمان الى اورشليم. ليصعدوا تابوت الرب من قرية داود التي هي
2 صهيون* واجتمع الى سليمان الملك محافل بني اسرائيل. كلها في شهر الغلات للحج. وهو الشهر
3 4 السابع* واحتشدت اليه جميع اسباط بني اسرائيل. وحمل الكهنة تابوت عهد الرب* واصعدوه
الى بيت الرب. واصعدوا معه قبة الزمان وكل اوعيتها. وصعد معهم جميع كهنة بني اسرائيل
5 ولاوييهم* وكان سليمان الملك وجميع بني اسرائيل الذين اجتمعوا اليه قياما امام تابوت العهد.
6 يذبحون من الغنم والبقر ما لا يحصي ولا يعد من كثرته* واما الكهنة فنقلوا تابوت العهد الى
7 الهيكل. وادخلوه الى بيت طهر الطهر. وصيروه تحت اجنحة الكاروبين* لان اجنحة الكاروبين
كانت ممدودة في موضع القدس. تظلل باجنحتها التابوت والدهوق التي يحمل بها التابوت.

* *Cacabos, urceos, ollasque. Cæterùm cun-* 45
cta vasa quæ fecit Hiramus regi Salo-
moni pro domo Domini, erant ex ære Græ-
co: Fecit autem illa in Chachare quæ sita 46
est in planitie Jericho secus ripam Jorda-
nis: fecit inquam & fudit ea in pulcher-
rimo terræ loco, inter Sechoth, & inter
Sarian. Itaq; fecit Salomon hæc vasa, 47
præter numerum plurima: adeoq; pon-
dus æris quod fecit Salomon pro domo Do-
mini, numerari non poterat, ut nec omnia
vasa domûs Domini. Præterea fecit altare 48
ex auro, & mensã ex auro obryzo, ut ei
superponeretur panis faciei. Fecit etiam 49
candelabra ex auro obryzo, quinque à
dextera templi, & quinq; ab ejus sinistra:
fecitque lances, lucernas, & lychnuchos e-
orum ex auro. Fecit quoque lampades, & 50
formã candelarũ ex auro: fecitq; lances
scutellarũ instar, phialas, et focos ex auro.
Denique texit januã sanctuarii intimi, &
januã templi, auro obryzo. Et cùm absolu- 51
tum fuisset totũ opus quod fecerat Salo-
mon rex pro domo Domini, attulit Salo-
mon sacrũ Davidis patris sui, aurum, ar-
gentũ, vasaq; pulcherrima, quæ intulit in
domum Domini.

CAP. VIII.

DEinde congregavit Salomon omnes 1
trib' filiorũ Israelis, & omnes principes
tribuũ, summosq; patres; qui congregati
sunt apud Salomonẽ in Jerusalem, ut de-
ducerent arcã Domini è civitate Davidis,
quæ est Sion. Cumque cœtus Israelitarũ o- 2
mnes mense proventuũ, qui mensis est se-
ptimus, ad solennitatẽ convenissent apud
regẽ Salomonẽ; Et congregatæ fuissent 3
ad eum universæ tribus filiorũ Israelis:
tulerunt sacerdotes arcã fœderis Domini.
Et deduxerunt eam in domũ Domini: & 4
cum ea deduxerunt tabernaculum temporis,
omniaq; vasa ipsius: & ascenderunt cum
eis omnes Israelitarum sacerdotes ac Le-
vitæ. Interea Salomon rex & omnes 5
Israelitæ qui ad eum convenerant, stabant
coram arca fœderis immolantes tantam
ovium boumque multitudinem, ut nume-
rari aut recenseri nequiret posset. Adve- 6
hentes itaque sacerdotes arcam fœderis in
templum, intulerunt eam in domum
Sancti sanctorum, & collocârunt eam sub
alis Cherubinorum. Nam alæ Cherubi- 7
norum erant expansæ in Sanctuario & hi
suis alis obumbrabant arcam & vectes
quibus arca ferebatur.

super sanctitate è vectium capita apparebāt &, vectes fecerunt elongare Et
8 וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן הַקֹּדֶשׁ עַל
hanc diem ad usque ibi fuerunt que: extrinsecus apparebāt non &, oraculi facies
פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
Mosch ibi reposuerat quas, lapideæ tabulæ duæ tantum arca in Non
9 אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה
eos egrediendo in, Israel filiis cum DOMINUS excidit quando, Choreb in
בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
nubes &, sanctitate è sacerdotes exeundo in, fuit Et Ægypti terra è
10 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן
sacerdotes potuerunt non Et .DOMINI domum replevit
11 מָלֵא אֶת בֵּית יְהוָה: וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים
DOMINI gloria repleverat quia : nubis facie ob à ministrandum ad stare
לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי מָלֵא כְבוֹד יְהוָה
dixit DOMINUS : Selomoh dixit Tunc .DOMINI domum
12 אֶת בֵּית יְהוָה: אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר
, tibi habitaculi domum ædificavi Ædificando .caligine in habitaturū ad
13 לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל: בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל לָךְ
, suam facies rex vertit Et .secula in sedendum ad locū (paratum)
14 מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת פָּנָיו
, stans Israel concio omnis & : Israel concioni omni benedixit &
וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד:
suo ore in est locutus qui , Israel Deus DOMINUS Benedictus : ait Et
15 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו
qua die A : dicendo, implevit sua manu &, meo patre David cum
16 אֵת דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ מִלֵּא לֵאמֹר: מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר
civitate in elegi non ,Ægypto ex Israel meū populū eduxi
הוֹצֵאתִי אֶת עַמִּי אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא בָחַרְתִּי בְעִיר
meū nomē existendū ad, domū ædificandū ad ,Israel tribubus universis ex
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי
cum fuit Et .Israel meū populū super existendū ad, David in elegi & : ibi
17 שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי עִם
Dei DOMINI nomini domum ædificandū ad ,mei patris David corde
לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
fuit quod (eo) Pro : meū patrē David ad DOMINUS dixit Et .Israel
18 יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה
fuit quia ,benefecisti ,meo nomini domū ædificandum ad ,tuo corde cum
עִם לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבֹתָ כִּי הָיָה
quoniam ,domum ædificabis non tu Tantum .tuo corde cum
19 עִם לְבָבֶךָ: רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי אִם
.meo nomini domum ædificabit ipse ,tuis lumbis de egrediens tuus filius
בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי:
David pro surrexi & ,est locut' quod suū verbū DOMINUS Firmavitque
20 וַיָּקֶם יְהוָה אֶת דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקֻם תַּחַת דָּוִד
est locut' quemadmodum ,Israel thronum super sedi & ,meo patre
אָבִי וָאֵשֵׁב עַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
Israel Dei DOMINI nomini domum ædificavi & ,DOMINUS
יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
quod ,DOMINI fœdus ibi qua ,arcæ locum ibi posui Et
21 וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר
stetit Et .Ægypti terra è eos cum educendo in ,nostris patrib' cum ...
22 כָּרַת עִם אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיַּעֲמֹד
,Israel concione omni coram DOMINI altaris faciem ad Selomoh
שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל
Deus DOMINE : dixit Et .cœlos ad suas palmas extendit &
23 וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיִם: וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
terram super nec ,desuper cœlis in Deus tu sicut non ,Israel
יִשְׂרָאֵל אֵין כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ
ambulantibus ,tuis servis misericordiā & ,pactum custodiens ,deorsum
מִתָּחַת שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים
.suo corde toto in tuam faciem ad
לְפָנֶיךָ בְּכָל לִבָּם:

Versio VULG. LAT.

8 Cúmq; eminerent vectes, &
apparerēt summitates eorum
foris Sāctuariū ante oraculū,
non apparebant ultrà extrin-
secùs, qui & fuerūt ibi usq; in
9 præsentē diem. In arca autem
non erat aliud, nisi duæ tabulæ
lapideæ, quas posuerat in ea
Moyses in Horeb, quando pe-
pigit Dñs fœdus cū filiis Isra-
el, cùm egrederentur de terra
10 Ægypti. Factū est autē, cùm
exissent sacerdotes de Sanctu-
ario, nebula implevit domum
11 Dñi, Et nō poterant sacerdo-
tes stare & ministrare propter
nebulā: impleverat enim glo-
12 ria Dñi domū Dñi. Tunc ait
Salomon, Dñs dixit ut habi-
13 taret in nebula. Ædificans
ædificavi domū in habitaculū
tuū, firmissimum soliū tuū in
14 sempiternū. Convertitque rex
faciē suam, & benedixit omni
ecclesiæ Israel : omnis enim
15 ecclesia Israel stabat. Et ait Sa-
lomon; Benedict' Dñs Deus
Israel, qui locut' est ore suo ad
David patrē meū, & in mani-
16 bus ej' perfecit, dicens; A die
quā eduxi populū meū Israel
de Ægypto, nō elegi civitatē
de universis tribub' Israel, ut
ædificaretur dom', & esset no-
men meū ibi : sed elegi Da-
vid ut esset super populū meū
17 Israel. Voluitq; David pater
meus ædificare domū nomini
18 Dñi Dei Israel : Et ait Dñs ad
David patrē meū; Quòd cogi-
tâsti in corde tuo ædificare
domū nomini meo, benè feci-
sti, hoc ipsū mente tractans.
19 Veruntamen tu nō ædificabis
mihi domū, sed fili' tu', qui e-
gredietur de renib' tuis, ipse
ædificabit domū nomini meo.
20 Cōfirmavit Dñs sermonē suū,
quē locutus est : stetiq; pro
David patre meo, & sedi super
thronū Israel, sicut locutus est
Dñs: & ædificavi domū nomi-
21 ni Dñi Dei Israel. Et cōstitui
ibi locū arcæ in qua fœdus
Dñi est, qđ percussit cū patri-
bus nostris, quando egressi sūt
22 de terra Ægypti. Stetit autē
Salomon ante altare Dñi in
conspectu ecclesiæ Israel, &
expandit man' suas in cœlum.
23 Et ait; Domine Deus Israel,
non est similis tui Deus in
cœlo desuper, & super terrā
deorsū : qui custodis pactum
et misericordiam servis tuis,
qui ambulabant coram te in
toto corde suo.

Vers. GRÆC. LXX. Interp. cum Transl. LAT.

ΚΕΦ. η'.

1 Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν τοῦ
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ
μετὰ εἴκοσι ἔτη, τότε ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς
Σαλωμὼν πάντας τοὺς πρεσβυτέρους (α) Ἰσρα-
ὴλ ἐν Σιών, τοῦ ἀνενεγκεῖν τὴν κιβωτὸν διαθή-
κης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυίδ, αὕτη ἐστὶ (β) Σι-
2 ών, Ἐν μηνὶ Ἀθανίν. Καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν
3 κιβωτὸν Καὶ τὸ σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου (γ) καὶ τὰ
4 σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ (δ)
5 μαρτυρίου. Καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ
ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες πρόβατα, βόας,
6 ἀναρίθμητα. Καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν κι-
βωτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴ-
κου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπὸ τὰς πτέρυγας
7 τῶν (ε) χερουβίμ. Ὅτι τὰ (ζ) χερουβὶμ διαπεπε-
τασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ,
καὶ περιεκάλυπτον τὰ (η) χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβω-
8 τὸν καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς ἐπάνωθεν. Καὶ
ὑπερεῖχον τὰ ἡγιασμένα, καὶ ἐνεβλέποντο αἱ
κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμένων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσ-
9 ωπον τοῦ δαβίρ, καὶ οὐκ ὠπτάνοντο (θ) ἔξω. Οὐκ
ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πλὴν δύο πλάκες λίθιναι,
πλάκες τῆς διαθήκης ἃς ἔθηκεν (ι) Μωυσῆς ἐν
Χωρήβ, ἃς διέθετο κύριος (κ) μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραὴλ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς
10 Αἰγύπτου. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ
11 τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ νεφέλη ἔπλησε τὸν (λ) οἶκον. Καὶ οὐκ
(μ) ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς (ν) στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ
προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἔπλησε δόξα κυρίου
14 τὸν (ξ) οἶκον. Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς
πάντα Ἰσραήλ· καὶ πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ
15 εἱστήκει. Καὶ εἶπεν, Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς
Ἰσραὴλ σήμερον, ὃς ἐλάλησεν (ο) ἐν τῷ στό-
ματι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου καὶ ἐν ταῖς
16 χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων, Ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας
ἐξήγαγον τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου,
οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἑνὶ σκήπτρῳ Ἰσ-
ραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά
μου ἐκεῖ. καὶ ἐξελεξάμην (π) ἐν Ἱερουσαλὴμ εἶναι
τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δαυὶδ τοῦ
17 εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ
τῆς (ρ) καρδίας τοῦ πατρός μου οἰκοδομῆσαι οἶκον
18 τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύ-
ριος πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, Ἀνθ᾽ ὧν ἦλ-
θεν ἐπὶ τὴν καρδίαν σου (σ) τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶ-
κον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐ-
γενήθη ἐπὶ τὴν καρδίαν σου.

CAP. VIII.

1 ET (a) factum est postquam con-
summavit Salomon ædificare do-
mū Domini, & domum suā post
viginti annos, tunc convocavit
rex Salomon omnes seniores Is-
rael in Sion ad ferendum arcam
testamenti Domini è civitate Da-
2 vid, (hæc est Sion,) In mense A-
3 thanin. Et tulerunt sacerdotes ar-
4 cā, Et tabernaculū testimonii, &
vasa sancta, quæ in tabernaculo
5 testimonii. Et rex, & omnis Isra-
el ante arcā, immolantes oves, bo-
6 ves sine numero. Et inferunt sa-
cerdotes arcā in locū ej', in Da-
bir domûs, in sancta sanctorū sub
7 alas Cherubim. Quoniam Cheru-
bim expansa alis super locum ar-
cæ, & cooperiebant Cherubim su-
per arcam, & super (b) sancta ejus
8 desuper. Et eminere faciebant san-
ctificata: & inspiciebantur capi-
ta sanctificatorum è sanctis ad
faciem Dabir: & non videban-
9 tur (c) extra. Non erat in arca, nisi
duæ tabulæ lapideæ, tabulæ testa-
menti, quas (d) posuit Moyses in
Choreb: quas disposuit Dominus
cum filiis Israel in egrediendo e-
10 os è terra Ægypti. Et factū est,
quando exierunt sacerdotes è san-
11 cto, & nubes implevit domum;
Et non poterant sacerdotes stare
ad ministrandum à facie nubis:
quoniam impleverat gloria Domi-
14 ni (e) domum. Et convertit rex fa-
ciē suā: & benedixit rex omnē
Israel: & omnis Ecclesia Israel
15 stabat. Et dixit; Benedictus Domi-
nus Deus Israel hodie, qui locut'
est in ore suo de David patre
meo, & in manibus suis implevit,
16 dicens; Ex qua die eduxi populū
meum Israel de Ægypto, non e-
legi in civitate in uno sceptro Is-
rael ad ædificandam domum, ut
esset nomen meum ibi. Et ele-
gi in Hierusalem esse nomen
meum illi. Et elegi David,
ut esset super populum me-
17 um Israel. Et fuit super cor pa-
tris mei ædificare domum nomini
18 Domini Dei Israel. Et dixit Do-
minus ad David patrem meum;
Pro eo quod venit in cor tuum,
ædificare domum nomini meo;
rectè fecisti, quia factum est su-
per cor tuum.

MS. A. (α) Ἰσραὴλ συμπάσας κεφαλὰς τῶν ῥάβδων ἐπηρμένους τῶν πα-
τέρων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν ἐν Σιών, τοῦ ἀνενεγκεῖν
2 τὴν (β) Σιών. Καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν πᾶς ἀνὴρ Ἰσ-
ραὴλ ἐν μηνὶ Ἀθανείμ, ἐν τῇ ἑορτῇ· αὐτὸς ὁ μὴν ὁ ἕβδομος.
3 Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ, καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτόν, Καὶ
4 ἀνεβίβασαν τὴν κιβωτὸν κυρίου καὶ τὸ σκήνωμα (γ) καὶ πάντα τὰ (δ) μαρτυρίου.
5 καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὰ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν καὶ πᾶσα
συναγωγὴ Ἰσραὴλ οἱ συντεταγμένοι ἐπ᾽ αὐτὸν σὺν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῆς κι-
βωτοῦ θύοντες πρόβατα καὶ βόας ἃ οὐ ψηφισθήσεται, ἀναρίθμητα ἀπὸ πλήθους.
6 Καὶ εἰσφέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὸ (ε) χερουβείν. (ζ)
χερουβεὶν (η) χερουβεὶν τὸ (θ) ἔξω, καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
Οὐκ ἦν (ι) Μωσῆς ἐκεῖ ἐν (κ) μετὰ υἱῶν (λ) οἶκον κυρίου. Καὶ (μ) ἐδύναν-
12 το (ν) στῆναι ἐξ οἴκου κυρίου. Τότε εἶπεν Σαλωμών, Κύριος εἶπεν τοῦ σκηνῶσαι
13 ἐν γνόφῳ. Οἰκοδόμησα οἶκον κατοικητηρίου σοι ἕδρασμα τῇ καθέδρᾳ σου
* αἰῶνας. Καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασιλεύς. (ο) ἐν στόματι (π) τὸ Δαυὶδ τοῦ εἶναι * τὸν
λαόν μου (ρ) καρδίας Δαυὶδ τοῦ (σ) οἰκοδομῆσαι

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

8 וְאָרִיכוּן אֲרִיחַיָּא וּמִתְחַזַּן רֵישֵׁי אֲרִיחַיָּא מִן קוּדְשָׁא עַל אַפֵּי בֵּית כַּפּוּרֵי וְלָא מִתְחַזַּן לְבָרָא
9 וַהֲווֹ תַמָּן עַד יוֹמָא הָדֵין: לֵית בַּאֲרוֹנָא לְחוֹד תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא דְּאַצְנַע תַּמָּן מֹשֶׁה בְּחוֹרֵב
דִּי עֲלֵיהוֹן כְּתִיבִין עַשְׂרָא פִּתְגָמֵי קְיָמָא דִּגְזַר יְיָ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִפַּקְהוֹן מֵאַרְעָא
10 11 דְּמִצְרָיִם: וַהֲוָה בְּמִפַּק כָּהֲנַיָּא מִן קוּדְשָׁא וַעֲנַן אֲמִטְתָא אִתְמְלִיאַת בֵּית מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ: וְלָא
יְכִילוּ כָהֲנַיָּא לְמֵקָם לְשַׁמָּשָׁא מִן קֳדָם עֲנָנָא אֲרֵי אִתְמְלִי יְקָרָא דַּיְיָ יָת בֵּית מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ:
12 13 בְּכֵן אֲמַר שְׁלֹמֹה יְיָ אִתְרְעִי לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתֵּיהּ בִּירוּשְׁלֶם: מִבְנָא בְנֵיתִי בֵּית מַקְדְּשָׁא
14 קֳדָמָךְ אֲתַר מְתַקַּן לְבֵית שְׁכִנְתָּךְ עָלְמִין: וְאַסְחַר מַלְכָּא יָת אַפּוֹהִי וּבָרֵיךְ יָת כָּל קְהָלָא
15 דְּיִשְׂרָאֵל וְכָל קְהָלָא דְּיִשְׂרָאֵל קָאֵם: וַאֲמַר בְּרִיךְ יְיָ אֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל דִּי גְזַר בְּמֵימְרֵיהּ עִם
16 דָּוִד אַבָּא וּבִרְעוּתֵיהּ קַיֵּם לְמֵימַר: מִן יוֹמָא דִּי אַפֵּקִית יָת עַמִּי יָת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לָא
אִתְרְעֵיתִי בְּקַרְתָּא מִכֹּל שִׁבְטַיָּא דְּיִשְׂרָאֵל לְמִבְנֵי בֵיתָא לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתִּי תַמָּן וְאִתְרְעֵיתִי
17 בְּדָוִד לְמֶהֱוֵי מַלְכָּא עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל: וַהֲוָה בְּלִבָּא דְּדָוִד אַבָּא לְמִבְנֵי בֵיתָא לִשְׁמָא דַּיְיָ
18 אֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל: וַאֲמַר יְיָ לְדָוִד אַבָּא חֲלַף דִּי הֲוָה עִם לִבָּךְ לְמִבְנֵי בֵיתָא לִשְׁמִי אַתְקֵינְתָּא
19 אֲרֵי הֲוָה עִם לִבָּךְ: לְחוֹד אַתְּ לָא תִבְנֵי בֵיתָא אֱלָהֵין בַּר דְּתוֹלִיד הוּא יִבְנֵי בֵיתָא לִשְׁמִי:
20 וְקַיֵּם יְיָ יָת פִּתְגָמֵיהּ דְּמַלֵּיל וְקָמִית תְּחוֹת דָּוִד אַבָּא וִיתֵבִית עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתָא דְּיִשְׂרָאֵל
21 כְּמָא דְּמַלֵּיל יְיָ וּבְנֵיתִי בֵיתָא לִשְׁמָא דַּיְיָ אֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל: וְשַׁוֵּיתִי תַמָּן אֲתַר מְתַקַּן לַאֲרוֹנָא
דִּי בֵיהּ מַחְתִּין תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא דִּי עֲלֵיהוֹן קְיָמָא דַּיְיָ דִּי גְזַר עִם אֲבָהָתָנָא בְּאַפָּקוּתֵיהּ
22 יָתְהוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרָיִם: וְקָם שְׁלֹמֹה קֳדָם מַדְבְּחָא דַּיְיָ לָקֳבֵיל כָּל קְהָלָא דְּיִשְׂרָאֵל וּפְרַס
23 יְדוֹהִי בִּצְלוֹ לְצֵית שְׁמַיָּא: וַאֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל לֵית בַּר מִנָּךְ אַתְּ הוּא אֱלָהָא דִּשְׁכִנְתָּךְ
בִּשְׁמַיָּא מִלְּעֵלָּא וְשַׁלִּיט עַל אַרְעָא מִלְּרַע נָטַר קְיָמָא וְחִסְדָּא לְעַבְדָּךְ דִּי מְהַלְּכִין קֳדָמָךְ
בְּכָל לִבְּהוֹן:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et prolongabant vectes; et visa sunt capita vectiū à sancto sup faciem do- 8
mus oraculi, et non visa sunt extrinsecus, et fuerunt ibi usq; ad diem hanc.
Nihil erat in arca, *nisi* duæ tabulæ lapidū quas reposuerat illic Mosch in 9
Hhoreb, sup quas erant scripta decē verba fœderis qđ pepigit Dñs cum fi-
liis Israel, quando exierunt de terra Misraim. Et fuit cùm exirent sacerdo- 10
tes de sancto, nubes caliginis implevit domū sanctuarii Dñi. Et non potue- 11
runt sacerdotes stare ad ministrandū propter nubē, quia impleverat gloria
Dñi domū sanctuarii Dñi. Tunc dixit Selomoh : Dñs voluit ponere maje- 12
statē suā in Jerusalē. Ædificando ædificavi domum sanctuarii ante te lo- 13
cum paratū in domū majestatis tuæ in secula. Et circumtulit rex faciē suā 14
et benedixit omni ecclesiæ Israel: et omnis ecclesia Israel stabat. Et dixit: 15
Benedictus Dñs Deus Israel, qui pepigit fœd' in dicto suo cum David pa-
tre meo, et in voluntate sua firmavit, dicendo: A die qua eduxi populum 16
meum Israel ex Misraim, non mihi complacui in urbe ulla ex omnib' tri-
bub' Israel ad ædificandū domū in qua ponerē majestatem meā, sed com-
placui mihi in David ut esset rex sup populum meū Israel. Et fuit in corde 17
David patris mei ædificare domum nomini Dñi Dei Israel. Et dixit Dñs 18
David patri meo: Propterea quòd fuit cum corde tuo ædificare domū no-
mini meo, rectè fecisti quòd fuerit in corde tuo. Veruntamen tu non ædi- 19
ficabis domū, sed fili' quē gignes, ipse ædificabit domum nomini meo. Et 20
stabilivit Dñs verbū suum qđ locut' est, et surrexi pro David patre meo,
et sedi sup solium regni Israel sicut locutus est Dominus; et ædificavi do-
mum nomini Domini Dei Israel. Et posui ibi locum paratum arcæ in qua 21
depositæ sunt duæ tabulæ petrarum, super quas [*erat*] *fœdus* Domi-
ni, quod pepigit cum patribus nostris cùm eduxit illos de terra Misraim.
Et stetit Selomoh ante altare Dñi è regione omnis ecclesiæ Israel, et ex- 22
tendit manus suas in oratione ad summitatem cœlorū: Et dixit: Domine 23
Deus Israel, non est præter te; tu ipse es Deus cujus divinitas est in cœlis
desuper, & imperas super terram deorsum, custodiens pactum & miseri-
cordiam servis tuis, qui *ambulant coram te* in omni corde suo.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܐܪ̈ܝܟܝܢ ܗܘܘ ܩܘ̈ܩܐ. ܘܡܬܚܙܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܫܝܗܘܢ ܕܩܘ̈ܩܐ ܡܢ ܩܘܕܫܐ ܠܩܕܡ ܗܝܟܠܐ. 8
ܘܡܢ ܠܒܪ ܠܐ ܡܬܚܙܝܢ ܗܘܘ. ܘܗܘܘ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܠܝܬ ܗܘܐ ܒܩܒܘܬܐ. ܐܠܐ ܬܪܬܝܢ 9
ܠܘ̈ܚܝܢ ܕܟܐ̈ܦܐ ܕܣܡ ܬܡܢ ܡܘܫܐ ܒܚܘܪܝܒ. ܟܕ ܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܩܝܡܐ ܥܡ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ.
ܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. * ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܟܗ̈ܢܐ ܡܢ ܩܘܕܫܐ. ܥܢܢܐ ܐܬܡܠܝ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. 10
* ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܟܗ̈ܢܐ ܠܡܩܡ ܘܠܡܫܡܫܘ ܡܢ ܩܕܡ ܥܢܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܡܠܝ ܐܝܩܪܗ ܕܡܪܝܐ. 11
ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܠܡܫܪܐ ܒܥܪ̈ܦܠܐ. * ܘܐܢܐ ܒܢܝܬ 12 13
ܒܝܬܐ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ ܠܟ. ܘܡܬܩܢܐ ܠܡܘܬܒܟ ܠܥܠܡ. * ܘܐܦܢܝ ܡܠܟܐ ܐܦ̈ܘܗܝ. ܘܒܪܟ 14
ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܩܐܡܝܢ. * ܘܐܡܪ. ܒܪܝܟ ܗܘ ܡܪܝܐ 15
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܡܠܠ ܒܦܘܡܗ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܫܠܡ. ܘܐܡܪ. * ܡܢ 16
ܝܘܡܐ ܕܐܦܩܬ ܠܥܡܝ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܠܐ ܓܒܝܬ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܫܒ̈ܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ: ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܕܢܗܘܐ ܫܡܝ ܬܡܢ. ܘܓܒܝܬ ܒܕܘܝܕ ܕܢܗܘܐ ܥܠ ܥܡܝ
ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܐ ܒܠܒܗ ܕܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 17
* ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܫܦܝܪ ܕܗܘܐ ܒܠܒܟ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. ܫܦܝܪ ܥܒܕܬ 18
ܕܗܘܐ ܒܠܒܟ. * ܒܪܡ ܐܢܬ. ܠܐ ܬܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. ܐܠܐ ܒܪܟ ܕܢܦܩ ܡܢ ܚܨܟ. ܗܘ 19
ܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܫܡܝ. * ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܦܬܓܡܗ ܕܐܡܪ. ܘܩܡܬ ܚܠܦ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܘܝܬܒܬ 20
ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܘܒܢܝܬ ܒܝܬܐ ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܣܡܬ ܬܡܢ ܐܬܪܐ ܠܩܒܘܬܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܕܐܩܝܡ ܥܡ ܐܒܗ̈ܝܢ ܟܕ ܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ 21
ܕܡܨܪܝܢ. * ܘܩܡ ܫܠܝܡܘܢ ܩܕܡ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ: ܠܘܩܒܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 22
ܘܦܪܣ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܠܫܡܝܐ. ܘܨܠܝ. ܘܐܡܪ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܝܬ ܐܟܘܬܟ 23
ܒܫܡܝܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ ܡܢ ܠܬܚܬ. ܕܢܛܪ ܩܝܡܐ ܘܛܝܒܘܬܐ ܠܥܒ̈ܕܝܟ
ܕܡܗܠܟܝܢ ܩܕܡܝܟ ܒܬܪܝܨܘܬܐ. ܒܟܠܗ ܠܒܗܘܢ ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܗܘܢ.

* Porrò vectes longi erant, adeoque conspicie- 8
bantur vertices vectiū à sanctuario usque ad
templi frontē; foris autem non conspicieban-
tur: ibiq; manserunt ad hunc usque diē. Nihil 9
erat in arca præter duas tabulas lapideas quas
collocaverat ibi Moses in Horeb, quando pe-
pigit Dominus pactum cum filiis Israel post-
quam exierunt ex Ægypto. Cùm autē egressi 10
essent sacerdotes è Sancto, nube repleta fuit
domus Domini: Adeo ut non possent sacer- 11
dotes consistere ac ministrare, propter nubē;
impleta enim fuerat gloriâ Domini domus
Domini. Tunc dixit Salomon, Domine, tu 12
dixisti in caligine te commoraturum; Ego 13
tamen domicilium planè ædificavi tibi, para-
tum stationi tuæ in sempiternum. Deinde rex 14
conversâ facie suâ benedixit universo cœtui
Israelis; & astante universo cœtu Israelis,
Dixit, Benedictus sit Dominus Deus Isra- 15
elis, qui ore suo collocutus est cum Davide
patre meo, & manibus suis executus est.
Dixerat enim, Ab eo die quo eduxi populū 16
meum filios Israelis ex Ægypto, nulla ex o-
mnibus tribubus Israelis arriserat mihi civi-
tas ad ædificandam domum ubi esset nomen
meum: sed oblectatus sum Davide, ut præesset
populo meo Israeli. Cúmque animo conce- 17
pisset David pater meus ædificare domum no-
mini Domini Dei Israelis, Dixit Dominus 18
Davidi patri meo, Animo tuo te concepis-
se ædificare domum nomini meo, optimè
fecisti animo *id* concipiens: Verùm tu 19
non ædificabis domū nomini meo, sed filius
tuus qui prodibit è lumbo tuo, is ædificabit
domum nomini meo. Et quidem exitu com- 20
probavit Dñs sermonē quem dixit; exurgens
enim ego loco Davidis patris mei, & sedens
super solium Israelis, quemadmodū prædixe-
rat Dñs, ædificavi domum nomini Dñi Dei Is-
raelis: Ibique posui arcam fœderis Dñi, quod 21
pepigerat cum patribus nostris, quando eduxit
illos è terra Ægypti. Deinde stetit Salomon 22
ante altare Dñi, coram universo cœtu Israe-
lis, manibúsq; cœlū versùs expansis oravit, ac
dixit; Dñe Deus Israelis, nemo tui similis est 23
in cœlo supernè, nec super terram infernè, qui
servas pactū & gratiā servis tuis sincerè corā
te ambulantib' toto corde totóque animo:

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * فكانت الدهوق طوالا ترى روسها من فوق القدس الى الهيكل . ولم تكن ترى من خارج
9 الهيكل . وصارت هناك الى اليوم * ولم يك في التابوت . الا اللوحين الحجارين اللذان وضعهما
10 موسى في التابوت بحوريب . حيث عاهد الرب بني اسرائيل . واخرجهم من ارض مصر * فلما خرج
11 الكهنة من بيت القدس امتلى بيت الرب سحابة * ولم تقدر الكهنة ان يقوموا ويخدموا لاجل
12 السحابة . من اجل ان البيت امتلى من كرامة الله * فقال سليمان هناك . يا رب انت قلت انك
13 14 تحل في الضباب * وانا فقد بنيت بيتا مسكنا لك . مصلحا لمجلسك الى الابد * واقبل الملك
15 بوجهه الى بني اسرائيل ودعي لهم . وكان جماعة بني اسرائيل كلهم مجتمعين * فقال . تبارك الله
16 اله اسرائيل الذي كلم داود ابي . واكمل بقوله وموعده له * انه قال . منذ يوم اخرجت آل
اسرائيل شعبي من مصر . لم اسر بقرية من جميع قرى اسباط بني اسرائيل . ان يبنى لي فيها بيت
17 ويكون فيه اسمي . وهويت داود واحببت ان يكون ملكا على آل اسرائيل شعبي * وقد كان قلب
18 داود ابي نوى ان يبني بيتا لله اله اسرائيل * فقال الرب لداود ابي . لانك نويت في قلبك ان تبني
19 بيتا لاسمي . نعما صنعت حيث نويت في قلبك * ولكن انت لا تبني البيت . بل ابنك الذي
20 يخرج من صلبك هو يبني بيتا لاسمي * واكمل الرب القول الذي قال . وقمت بدل داود ابي .
21 وجلست على منبر اسرائيل . كما قال الرب ووعد . وبنيت بيتا لاسم اله اسرائيل * ووضعت فيه تابوت
22 عهد الرب . الذي عاهد اباءنا حيث اخرجهم من ارض مصر * وقام سليمان امام مذبح الرب بين
23 يدي جميع بني اسرائيل . ومد يديه الى السماء * وصلى وقال . اللهم اله اسرائيل . ليس مثلك
في السماء فوق . ولا في الارض اسفل . انك تحفظ العهد والنعمة لعبيدك الذين يسيرون امامك
بالقسط من كل قلوبهم وانفسهم .

Erant autem vectes adeo longi, ut sum- 8
mitates eorū sanctuarium superantes con-
spicerentur quidem ab his qui erant in
templo, non autem conspicerentur ab his
qui erant extra templum: ibique manse-
runt ad hodiernum usque diem. Nil au- 9
tem erat in arca, nisi duæ tabulæ lapideæ
quas posuerat Moses intra arcā in Horeb,
quando fœdus iniuit Dominus cum Isra-
elitis, & eduxit eos è terra Ægypti. Por- 10
rò cùm exissent sacerdotes è domo san-
ctitatis, impleta est domus Domini nube;
Nec potuerunt sacerdotes consistere et mi- 11
nistrare, propter nubem: impleta enim fue-
rat domus gloriâ Dei. Tunc dixit Salo- 12
mon; O Domine, tu dixisti te habitatu-
rum in caligine. Et ego quidem domum 13
extruxi in habitaculum tuum, com-
modum mansioni tuæ in seculum. Tum 14
vertit rex faciem suam ad Israelitas
& bene precatus est eis (erat autem
cœtus Israelitarum omniū congregatus)
Et ait, Benedictus Deus, Deus Israelis, qui 15
allocutus est Davidem patrem meum, &
explevit quod locutus ac pollicitus ei fue-
rat. Ipse enim dixerat, Ab eo die quo e- 16
duxi Israelitas populū meum ex Ægypto,
nullam approbavi civitatem ex omnibus
civitatibus tribuum Israelitarum, ut ex-
strueretur mihi in ea domus in qua esset
nomen meum: sed approbavi Davidem, et
volui ut esset rex super Israelitas popu-
lum meum. Et quidem animus Davidis 17
patris mei decreverat extruere domū Deo,
Deo inquam Israelis. At dixit Dominus 18
Davidi patri meo, Quòd animo tuo de-
creveris extruere domū nomini meo, rectè
fecisti animo tuo id decernendo: Attamen 19
tu non extrues domū illam, sed filius tuus
qui egredietur è dorso tuo, ipse domum
extruet nomini meo. Et quidem perfecit 20
Dominus sermonem quem dixit: nam sur-
rexi pro Davide patre meo, & sedi super
thronū Israelis, quemadmodū dixerat Do-
minus ac promiserat, et domū extruxi no-
mini Dei Israelis: Et in ea collocavi arcā 21
fœderis Domini quod inierat cum patribus
nostris, quando eduxit eos è terra Ægypti.
Constitit autem Salomon ante aram Do- 22
mini coram omnibus Israelitis, & exten-
sis ad cœlū manib' oravit, ac dixit; Deus 23
Deus Israelis, Non est tibi similis in cœlo
sursū, nec in terra deorsū: tu enim servas
pactum et favorem servis tuis legitimè
coram te ambulantibus ex totis cordibus
animisque suis.

24 אשר שמרת לעבדך דוד אבי את אשר דברת לו ותדבר בפיך ובידך מלאת כיום הזה:
25 ועתה יהוה אלהי ישראל שמר לעבדך דוד אבי את אשר דברת לו לאמר לא יכרת לך איש מלפני ישב על כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני כאשר הלכת לפני:
26 ועתה אלהי ישראל יאמן נא דבריך אשר דברת לעבדך דוד אבי:
27 כי האמנם ישב אלהים על הארץ הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר בניתי:
28 ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו יהוה אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך היום:
29 להיות עינך פתחת אל הבית הזה לילה ויום אל המקום אשר אמרת יהיה שמי שם לשמע אל התפלה אשר יתפלל עבדך אל המקום הזה:
30 ושמעת אל תחנת עבדך ועמך ישראל אשר יתפללו אל המקום הזה ואתה תשמע אל מקום שבתך אל השמים ושמעת וסלחת:
31 את אשר יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא אלה לפני מזבחך בבית הזה:
32 ואתה תשמע השמים ועשית ושפטת את עבדיך להרשיע רשע לתת דרכו בראשו ולהצדיק צדיק לתת לו כצדקתו:
33 בהנגף עמך ישראל לפני אויב אשר יחטאו לך ושבו אליך והודו את שמך והתפללו והתחננו אליך בבית הזה:
34 ואתה תשמע השמים וסלחת לחטאת עמך ישראל והשבתם אל האדמה אשר נתת לאבותם:
35 בהעצר שמים ולא יהיה מטר כי יחטאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את שמך ומחטאתם ישובון כי תענם:
36 ואתה תשמע השמים וסלחת לחטאת עבדיך ועמך ישראל כי תורם את הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתתה מטר על ארצך אשר נתתה לעמך לנחלה:

Versio VULG. LAT.

24 Qui custodisti servo tuo David patri meo quæ locutus es ei : ore locutus es, & manibus perfecisti, ut hæc dies pro-
25 bat. Nunc igitur, Domine De' Israel, conserva famulo tuo David patri meo quæ locutus es ei, dicens ; Non auferetur de te vir corã me, qui sedeat super thronũ Israel : ita tamẽ si custodierint filii tui viã suã, ut ambulent corã me sicut tu ambulâsti in conspectu meo.
26 Et nunc, Dñe De' Israel, firmẽtur verba tua, quæ locut' es ser-
27 vo tuo David patri meo. Ergóne putandũ est ꝙ verè De' habitet sup terrã? si enim cœlũ et cœli cœlorũ te capere nõ possũt, quãtò magis dom' hæc,
28 quã ædificavi? Sed respice ad orationẽ servi tui, & ad preces ej', Dñe Deus me' : audi hymnum & orationẽ, quã servus
29 tuus orat coram te hodié : Ut sint oculi tui aperti sup domũ hanc nocte ac die : sup domũ, de qua dixisti ; Erit nomen meum ibi : ut exaudias orationem, quã orat in loco isto ad
30 te serv' tu'. Ut exaudias deprecationẽ servi tui & populi tui Israel, quodcumq; oraverint in loco isto, & exaudies in loco habitaculi tui in cœlo, & cùm exaudieris, propiti' eris.
31 Si peccaverit homo in proximũ suũ, & habuerit aliquod juramentũ, quo teneatur astrictus ; & venerit propter juramentũ corã altari tuo in do-
32 mũ tuã, Tu exaudies in cœlo : & facies, & judicabis servos tuos, condemnans impium, & reddens viã suã super caput ejus, justificánsq; justũ, & retribuens ei secundùm justitiã
33 suã. Si fugerit populus tuus Israel inimicos suos (quia peccatur' est tibi) & agentes pœnitentiã, & confitentes nomini tuo, venerint, & oraverint, & deprecati te fuerint in
34 domo hac ; Exaudi in cœlo, & dimitte peccatum populi tui Israel, & reduces eos in terrã, quã dedisti patribus eo-
35 rũ. Si clausũ fuerit cœlum, & non pluerit propter peccata eorum, & orantes in loco isto, pœnitentiam egerint nomini tuo, et à peccatis suis conversi fuerint propter afflictio-
36 nem suã : Exaudi eos in cœlo, et dimitte peccata servorũ tuorum, et populi tui Israel : et ostende eis viam bonã per quã ambulent, et da pluviam super terram tuam, quam dedisti populo tuo in possessionem.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

19 Πλὴν (τ) σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ἀλλ' ἢ ὁ υἱός σου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν σου, οὗτος
20 οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. Καὶ ἀνέστησε κύριος τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε· καὶ ἀνέστην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι
21 κυρίου Θεοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ κιβωτῷ, ἐν ᾗ ἐστιν ἐκεῖ διαθήκη κυρίου ἣν διέθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
22 (υ) Καὶ ἀνέστη Σαλωμὼν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ· καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς
23 τὸν οὐρανόν, Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, οὐκ ἔστιν ὡς σὺ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, φυλάσσων διαθήκην καὶ ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευομένῳ ἐνώπιόν σου ἐν
24 (φ) ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί (χ) μου· καὶ γὰρ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν χερσί σου
25 ἐπλήρωσας, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ νῦν κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, φύλαξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων, Οὐκ ἐξαρθήσεταί σου ἀνὴρ ἐκ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραήλ, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται τὰ τέκνα σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης ἐν-
26 ώπιον ἐμοῦ. Καὶ νῦν κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, (ψ) πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά (ω) σου τῷ Δαυὶδ
27 τῷ πατρί μου. Ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει (α) ὁ Θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς (β) καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὃν (γ) ᾠκοδόμησα τῷ ὀ-
28 νόματί σου; Καὶ ἐπιβλέψῃ (δ) ἐπὶ τὴν δέησίν μου κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ, ἀκούειν (ε) τῆς προσευχῆς ἧς ὁ δοῦλός σου προσεύχεται ἐνώπιόν
29 σου πρὸς σὲ σήμερον, Τοῦ (ζ) εἶναι ὀφθαλμούς σου ἠνεῳγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον (η) ἡμέρας καὶ νυκτὸς, εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπας, Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς ἧς (θ) προσεύχεται ὁ δοῦλός σου εἰς τὸν τόπον
30 τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ εἰσακούσῃ (ι) τῆς δεήσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν (κ) προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου (λ) ἐν οὐρανῷ· καὶ (μ) ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ.
31 Ὅσα ἂν ἁμάρτῃ ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ,
32 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις· καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραήλ, ἀνομηθῆναι ἄνομον, δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιῶσαι δίκαιον, δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν (ν) δικαιοσύνην αὐτοῦ.

19 Veruntamen tu non ædificabis domum: sed filius tuus egressus è lateribus tuis, hic ædificabit do-
20 mum nomini meo. Et suscitavit Dominus verbum suum, quod locutus est. Et surrexi pro David patre meo: & sedi super thronum Israel, sicut locutus est Dominus; & ædificavi domũ nomini Do-
21 mini Dei Israel. Et posui ibi locum arcæ, in qua est ibi testamentum Domini, quod disposuit Dominus cum patribus nostris, cùm ipse educeret eos de terra Ægy-
22 pti. Et (f) surrexit Salomon ad faciem altaris Domini coram omni Ecclesia Israel: et expandit ma-
23 nus suas ad cœlum, Et dixit, Domine Deus Israel, non est, sicut tu, Deus in cœlo sursum, & super terram deorsum, custodiens testamentum, & misericordiam servo tuo (g) ambulanti coram te in to-
24 to corde suo, Quæ custodisti servo tuo David patri meo. Etenim locutus es in ore tuo, & in manibus tuis implevisti, sicut dies
25 hæc. Et nunc, Domine Deus Israel, custodi servo tuo David patri meo, quæ locutus es ei, dicens; Non (h) auferetur à te vir à facie mea sedens super thronum Israel : dummodò custodiant filii tui vias suas, ambulando coram
26 me, sicut ambulâsti coram me. Et nunc, Domine Deus Israel, fidele sit, obsecro, verbum tuum David
27 patri meo. Quoniam si verè habitabit Deus cum hominibus super terram? Si cœlum, & cœlum cœli non sufficient tibi ; (i) tantum
28 etiam domus hæc, quam ædificavi nomini tuo? Et respicies super orationem meam, Domine Deus Israel, audiendo (k) deprecationem, quam servus tuus depre-
29 catur coram te ad te hodié : ut sint oculi tui aperti in domum hanc die, & nocte, ad locum, quem dixisti; Erit nomen meum ibi ; ut exaudias deprecationem, quam deprecatur servus tuus, ad
30 locum hunc die, & nocte. Et exaudies orationem servi tui, & populi tui Israel, quæcunque deprecati fuerint in loco hoc. Et tu exaudies in loco habitationis tuæ in cœlo, Et facies, & propi-
31 tius eris. Quæcunque peccaverit unusquisque proximo suo, et si acceperit in eum maledictionem ad maledicendum eum, & venerit, & confessus fuerit ad faciem
32 altaris tui in domo hac ; Et tu exaudies de cœlo, & facies. Et judicabis populum tuum Israel, iniquitatis condemnando iniquũ, dando viam ejus in caput ejus, & ad justificandum justum, dando ei secundùm justitiam ejus.

MS. A. (τ) ὅτι σὺ (υ) Καὶ ἔστη (φ) ὅλῃ καρδίᾳ (χ) μου, ὅσα ἐλάλησας αὐτῷ. καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί (ψ) πιστωθήτω δὴ (ω) σου, ὃ ἐλάλησας τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί (α) Θεὸς μετὰ (β) καὶ οὐρανὸς (γ) ᾠκοδόμησα ; Καὶ (δ) ἐπὶ προσευχὴν δούλου σου καὶ τὴν δέησίν μου ὁ Θεὸς (ε) τῆς τέρψεως καὶ τῆς προσευχῆς (ζ) τὸ ὀφθαλμούς σου ἀνεῳγμένους (η) νυκτὸς καὶ ἡμέρας, (θ) ὁ δοῦλός σου προσεύχεται (ι) τῆς φωνῆς τοῦ δούλου σου Ἰσραὴλ (κ) προσεύξωνται (λ) ἐν τῷ οὐρανῷ· (μ) ποιήσεις (ν) δικαιοσύνην

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

24 די נטרתא לעבדך דוד אבא ית דמללתא ליה וגזרתא במימרך וברעותך קימתא ביומא הדין :
25 וכען יי אלהא דישראל טר לעבדך דוד אבא ית דמללתא ליה למימר לא יפסוק לך גבר מן קדמי יתיב על כורסי מלכותא דישראל לחוד אם יטרון בנך ית אורחתהון להלכא קדמי כמא דהלכתא קדמי :
26 וכען אלהא דישראל יתקימון כען פתגמיך די מללתא לעבדך דוד אבא :
27 ארי מן יסבר ומן דמי כי בקושטא אתרעי יי לאשראה שכנתיה בגו בני אנשא דדירין על ארעא הא שמיא ושמי שמיא לא יכלון לסוברא יקרך אף אלהין ביתא הדין דבניתי :
28 ותתפני לצלותא דעבדך ולבעותיה יי אלהי לקבלא לצלותא ובעותא דעבדך מצלי קדמך יומא דין :
29 למהוי רעוא קדמך לאגנא על ביתא הדין ליליא ויממא לאתרא די אמרתא יהי שמי תמן לקבל צלותא די צלי עבדך לאפי אתרא הדין :
30 ותקבל בעות עבדך ועמך ישראל דיצלון לאפי אתרא הדין ואת תקבל מאתר בית שכנתך מן שמיא ותקבל צלותהון ותשבוק לחוביהון :
31 ית דיחוב גבר לחבריה ויזקיף ביה מומי לאומותיה וייתי ויומי קדם מדבחך בביתא הדין :
32 ואת תקבל מן שמיא ותעביד ותדין ית עבדך לחייבא חייבא לאתבא אורחיה ברישיה ולזכאה זכאה למתן ליה כזכותיה :
33 כד יתברון עמך ישראל קדם בעלי דבביהון דיחובון קדמך ויתובון לפולחנך ויודון לשמך ויצלון ויבעון מן קדמך בביתא הדין :
34 ואת תקבל מן שמיא ותשבוק לחובי עמך ישראל ותתיבנון לארעא דיהבתא לאבהתהון :
35 כד יתכלון שמיא ולא יהי מטרא ארי יחובון קדמך ויצלון לאפי אתרא הדין ויודון לשמך ומחוביהון יתובון ארי תקבל צלותהון :
36 ואת תקבל מן שמיא ותשבוק לחובי עבדך ועמך ישראל ארי תלפינון ית אורחא תקנא דיהכון בה ותתן מטרא על ארעך דיהבתא לעמך לאחסנא :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Qui custodisti servo tuo David patri meo quod locutus es ei, et pepigisti 24
fœdus in dicto tuo, et in voluntate tua firmâsti *in die hac*. Et nunc Domine 25
Deus Israel, serva servo tuo David patri meo id quod locut' es ei, dicendo: Non deficiet tibi vir à facie mea sedens sup soliũ regni Israel, dum modò servaverint filii tui vias suas ut ambulent ante me, sicut ambulâsti ante me.
Et nunc De' Israel, firmentur, quæso, verba quæ locutus es servo tuo David 26
patri meo. Nam quis opinabitur, et quis existimabit quod in veritate volet 27
Dñs ponere majestatẽ suã inter filios hominis qui habitant sup terrã? ecce [si] cœli et cœli cœlorũ non possunt sustinere gloriã tuã, nedũ etiã domus hæc quã ædificavi. At tu respicias ad orationẽ servi tui, et ad depre- 28
cationẽ ejus Dñe Deus *meus*, suscipiendo orationẽ et deprecationẽ quam servus tuus orat ante te hodie. Ut sit voluntas ante te protegere domũ hanc 29
nocte et die in loco de quo dixisti; Erit nomẽ meũ ibi : ut suscipias orationem quã oraverit serv' tuus contra faciẽ loci hujus. Et suscipias deprecati- 30
onẽ servi tui et populi tui Israel, quã oraverint contra faciẽ loci hujus, & tu suscipias è loco domus majestatis tuæ de cœlis, et suscipias orationem eorũ, et remittas peccata eorũ. Cùm debuerit vir socio suo qui exegerit ab 31
illo juramentũ ut jurare cogat illũ; et venerit et juraverit ante altare tuũ in domo hac: Et tu suscipias de cœlis, et facias et judices servos tuos, con- 32
demnando impiũ, ut des viã ejus in caput ejus ; et justificando justũ, ut des ei secundùm justitiã ejus. Quando percussi fuerint populus tuus Israel ante 33
auctores inimicitiarũ suarũ ꝙ peccaverint ante te, et redierint ad cultum tuũ, et confessi fuerint nomini tuo, et oraverint et deprecati fuerint ante te in domo hac: Et tu suscipias de cœlis, et remittas peccata populi tui Is- 34
rael, et reducas eos in terrã quam *dedisti* patribus eorum. Quando clausi 35
fuerint cœli, et non fuerit pluvia, quòd peccaverint ante te, et oraverint contra faciẽ loci hujus, et confessi fuerint nomini tuo, et à peccatis suis reversi fuerint, ut suscipias orationem eorum. Et tu suscipias de cœlis, & re- 36
mittas debita servorũ tuorũ et populi tui Israel : nam docebis eos viã quæ bona erit, p quã ambulent; et dabis pluviã super terram suam quam dedisti populo tuo in hæreditatem.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܕܢܛܪܬ ܠܥܒܕܟ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ ܠܗ. ܘܡܠܠܬ ܒܦܘܡܟ ܘܒܐܝܕܝܟ ܫܡܠܝܬ. 24
ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ. * ܘܗܫܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܛܪ ܠܥܒܕܟ ܕܘܝܕ ܐܒܝ. ܡܕܡ ܕܐܡܪܬ 25
ܠܗ. ܕܠܐ ܢܦܣܘܩ ܠܟ ܓܒܪܐ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܕܢܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܠܚܘܕ ܐܢ ܢܛܪܘܢ
ܒܢܝܟ ܐܘܪܚܬܗܘܢ. ܠܡܗܠܟܘ ܩܕܡܝ ܒܬܡܝܡܘܬܐ: ܐܝܟ ܕܗܠܟܬ ܩܕܡܝ. * ܘܗܫܐ ܡܪܝܐ 26
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܢܬܩܝܡ ܦܬܓܡܟ ܕܝܡܝܬ ܠܕܘܝܕ ܐܒܝ: * ܡܛܠ ܕܫܪܝܪܐܝܬ. ܢܗܘܐ 27
ܐܠܗܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܗܐ ܫܡܝܐ ܘܫܡܝ ܫܡܝܐ ܠܐ ܡܫܡܠܝܢ ܠܟ: ܐܠܐ ܟܡܐ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܒܢܝܬ.
* ܐܬܦܢܐ ܠܨܠܘܬܗ ܕܥܒܕܟ ܘܠܒܥܘܬܗ ܡܪܝܐ. ܐܠܗܝ. ܠܡܫܡܥ ܩܠܐ ܘܨܠܘܬܐ. 28
ܕܥܒܕܟ ܡܨܠܐ ܩܕܡܝܟ ܝܘܡܢܐ. * ܕܢܗܘܝܢ ܥܝܢܝܟ ܦܬܝܚܢ ܥܠ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܒܐܝܡܡܐ 29
ܘܒܠܠܝܐ. ܒܐܬܪܐ ܕܐܡܪܬ ܕܢܗܘܐ ܫܡܟ ܬܡܢ. ܠܡܫܡܥ ܨܠܘܬܐ. ܕܥܒܕܟ ܡܨܠܐ ܩܕܡܝܟ ܥܠ
ܐܬܪܐ ܗܢܐ. * ܘܫܡܥ ܒܥܘܬܗ ܕܥܒܕܟ ܘܕܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܡܨܠܝܢ ܩܕܡܝܟ ܒܐܬܪܐ ܗܢܐ. 30
ܘܐܢܬ ܐܠܗܢ. ܬܫܡܥ ܡܢ ܡܕܝܪܟ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܬܫܒܘܩ. * ܐܢ ܢܚܛܐ ܓܒܪܐ ܠܚܒܪܗ: 31
ܘܢܫܒܥܘܢܝܗܝ ܡܘܡܬܐ. ܠܡܘܡܝܘܬܗ: ܘܢܐܬܐ ܘܢܐܡܐ ܩܕܡ ܡܕܒܚܟ ܒܒܝܬܐ ܗܢܐ.
* ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܬܥܒܕ ܘܬܕܘܢ ܠܥܒܕܝܟ. ܠܡܚܝܒܘ ܚܝܒܐ. ܘܠܡܬܠ 32
ܐܘܪܚܗ ܒܪܫܗ. ܘܠܡܙܕܩܘ ܠܙܟܝܐ. ܘܠܡܬܠ ܠܗ ܐܝܟ ܙܕܝܩܘܬܗ. * ܘܡܐ ܕܐܬܬܒܪ ܥܡܟ 33
ܐܝܣܪܝܠ. ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܚܛܘ ܩܕܡܝܟ. ܘܢܬܘܒܘܢ ܠܘܬܟ ܘܢܘܕܘܢ ܠܫܡܟ.
ܘܢܨܠܘܢ ܘܢܒܥܘܢ ܩܕܡܝܟ ܒܐܬܪܐ ܗܢܐ. * ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܬܫܒܘܩ ܠܚܛܗܐ 34
ܕܥܒܕܝܟ ܘܕܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܬܗܦܟ ܐܢܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܡܐ ܕܢܬܟܠܘܢ 35
ܫܡܝܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܡܛܪܐ ܡܛܠ ܕܚܛܘ ܠܟ. ܘܢܨܠܘܢ ܘܢܒܥܘܢ ܒܐܬܪܐ ܗܢܐ: ܘܢܘܕܘܢ ܠܫܡܟ.
ܘܡܢ ܚܛܗܝܗܘܢ ܢܬܘܒܘܢ. * ܟܕ ܡܟܝܟ ܐܢܘܢ. ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ: ܘܬܫܒܘܩ 36
ܠܚܛܗܐ ܕܥܒܕܝܟ ܘܕܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܬ ܠܗܘܢ ܐܘܪܚܐ ܛܒܬܐ ܕܢܗܠܟܘܢ ܒܗ.
ܘܬܬܠ ܡܛܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܥܡܟ ܠܝܪܬܘܬܐ.

* Qui servo tuo Davidi patri meo servâsti quæ 24
dixeras ei, ore tuo pronuncians, & manibus
tuis complens, ut *patet* hodié. Nunc ergò 25
Domine Deus Israelis, serva patri meo Davidi
servo tuo id quod ei dixisti; non defuturum
scilicet tibi filium à conspectu meo, qui sedeat
super soliû Israelis; dummodo servent filii tui
vias suas, ambulando corâ me sincerè, quem-
admodum ambulâsti coram me. Nunc etiam 26
Domine Deus Israelis, comprobetur sermo
tuus quem jurâsti Davidi patri meo. Quando- 27
quidem reverâ Deus humi commoratus est
(en cœlum & cœli cœlorum non capiunt te,
multò minùs domus ista quã ædificavi.) Con- 28
vertere ad orationem servi tui, & ad precatio-
nem ejus Dñe Deus meus, audiendo precatio-
nem & orationem quam serv' tuus fundit co-
ram te hodié. *Sint oculi tui aperti super do- 29
mum istam die noctéque, in loco de quo di-
xisti; Erit ibi nomen meum, audiens oratione
quam servus tuus fundit coram te pro loco
isto. Et exaudi petitionem servi tui & po- 30
puli tui Israelis, quam fundunt coram te in lo-
co isto: tuque Deus noster, exaudias ex habita-
culo tuo, de cœlo, & parcas. Si quis peccet in 31
socium suum, & is ad juramentum adigat il-
lum, ut eum jurare faciat; illéque veniens ju-
ret ante altare tuum in domo ista: Tu au- 32
dias è cœlo, facias, & judices servos tuos; con-
demnando reum, & viam ejus in caput suum
retorquendo; insontem verò justificando, ei-
que pro innocentia sua rependendo. Cùm 33
profligatus fuerit populus tuus Israel in præ-
lio hostili, si quando coram te peccaverint;
convertantur autem ad te, & confiteantur no-
mini tuo, eque orent ac deprecentur in loco
isto: Tu exaudias è cœlo, & dimittas pecca- 34
ta servorum tuorum & populi tui Israelis, &
reducas eos in terram quam dedisti patribus
eorum. Cùm abstinuerint se cœli, nec fue- 35
rit pluvia, eò quòd in te peccaverint; vene-
rint autem, & oraverint in loco isto, & con-
fessi fuerint nomini tuo, & à peccatis suis
conversi: Exaudiens illos, tu quoque audi- 36
es è cœlo, & condonabis peccata servorum
tuorum & populi tui Israelis, docens eos vi-
am bonam per quam incedant; dabísque plu-
viam tuam super terram quem dedisti popu-
lo tuo hæreditatem.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

** كما حفظت لعبدك داود ابي ما قلته له. انك لا تعدم ابدا من يجلس على منبر اسرائيل. 24 25
ولكن يكون ذلك ان حفظ بنوك طرقهم. وساروا امامي بالعدل كما سرت * والآن يا ربنا والاهنا 26
اله اسرائيل. تصدق قولك الذي اقسمت لداود عبدك ابي * من اجل ان الله قد حل على الارض 27
يقينا. السماء وسماء السماء لا يسعانك. كلا ما يسعانك. فكيف هذا البيت الذي بنيت * اقبل 28
صلاة عبدك وتضرعه يا ربي والاهي. واسمع الصلاة والتضرع الذي تضرع عبدك امامك اليوم
* لتكون عيناك مفتوحتين الليل والنهار الى الموضع الذي قلت يكون فيه اسمك. واسمع 29
الصلاة التي يصلي عبدك في تثبيت هذا البيت * وانصت الى صلاة عبدك وتضرع شعبك بني 30
اسرائيل. الذين يصلون لك في هذا البيت. وانت يا الاهنا تسمع من السماء وتغفر * ان اساء رجل 31
الى صاحبه. واوجب عليه اليمين لتجعله منجي. ويحلف امام مذبحك في هذا البيت * تسمع من 32
السماء وتحاكم عبدك. وتنتقم للمظلوم من الظالم. وتستجب المسي وتعاقبه بذنبه. وترد
كيده في نحره. وتبري الصالح الزكي وتجزيه * واذ انهزم شعبك اسرائيل في حرب اعدايهم. 33
اذا اجرموا بين يديك. فيتوبون اليك ويقرون لاسمك. ويصلون ويطلبون اليك في هذا
الموضع * فتسمع صلاتهم من السماء. وتغفر خطايا عبدك وشعبك اسرائيل. وتردهم الى الارض 34
التي اعطيت اباوهم * وان امتنعت السماء. ولم تمطر من اجل خطاياهم. فيتوبون ويصلون في 35
هذا الموضع. ويشكرون لاسمك. ويتوبون عن خطاياهم * اذا استجبت لهم تسمع اصواتهم من 36
السماء. وتغفر ذنوب عبدك وشعبك اسرائيل. وتعلمهم كيف يسيرون امامك. وتدلهم
على الطريق الصالح. وتهبط مطرك على الارض التي اعطيت شعبك ميراثا.

** *Quemadmodum servâsti Davidi servo* 24
tuo patri meo quæ hisce verbis *dixeras* 25
illi, Non carebis unquam aliquo qui se-
deat super thronum Israelis; id tamen e-
veniet, si observaverint filii tui vias suas,
& legitimè ambulaverint coram me, ut
ambulâsti. Jam verò O Domine & Deus 26
noster, Deus Israelis, eventu comprobatus
est sermo tuus quem juraveras Davidi
servo tuo patri meo: Quandoquidem De- 27
us certissimè super terram habitavit. Cœ-
lum & cœlum cœli te non capiunt, nequa-
quam, minimè inquam te capiunt, quonam
igitur pacto domus ista quam extruxi?
Suscipe orationem & supplicationem ser- 28
vi tui O Domine & Deus meus, & exau-
di orationem & supplicationẽ quâ te pre-
* *catur hodiè servus tuus; ut sint oculi tui* 29
aperti noctu diuque ad locum in quo di-
xisti mansurum nomen tuum: & audi ora-
tionem quam orat servus tuus pro conser-
vatione hujusce domûs. Et ausculta pre- 30
cationem servi tui & supplicationem po-
puli tui filiorũ Israel qui te hac in domo
precantur: tu inquam, O Deus noster, au-
dias è cœlo, & condones. Siquis injuriam 31
socio suo intulerit, eumque coëgerit ad ju-
ramentum, ut liberum declares illum; &
is juraverit ante aram tuam in domo ista:
Audies è cœlo, et jus dices servis tuis, & 32
oppressum ulcisceris ab opprimente, perdes
auctorem injuriæ, punies eum pro crimine
ipsius, & perfidiam ejus retorquebis in ju-
gulum ipsius; probũ autem & innoxium
absolves & præmiaberis. Item si profli- 33
gatus fuerit populus tuus Israel in pugna
inimicorum suorum, cùm deliquerint co-
ram te; conversi autem fuerint ad te, &
nomini tuo confessi oraverint, teque hoc in
loco deprecati fuerint: Exaudies orationẽ 34
eorum è cœlo, & condonabis peccata ser-
vorum tuorum & populi tui Israelis, re-
duces que eos in terram quam dedisti pa-
trib' eorũ. Præterea si clausũ fuerit cœlũ, 35
nec pluviã demiserit propter peccata eo-
rũ; pœnituerit autem eos, & oraverint in
loco isto, gratias egerint nomini tuo, seseq;
pœnituerit peccatorũ suorũ: Exaudiens 36
eos, clamores eorũ audies è cœlo, & di-
mittes culpas servorũ tuorũ et populi tui
Israelis, et docebis eos quâ ratione ambu-
lare debeant coram te, et ostendes eis viam
rectã; demittesq; pluviã tuã super terrã
quam dedisti populo tuo hæreditatem.

מלכים א׳ ח

37 רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן אַרְבֶּה
חָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבוֹ בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו
38 כָּל־נֶגַע כָּל־מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר
תִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם לְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן אִישׁ
39 נֶגַע לְבָבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ וְנָתַתָּ
לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה
40 יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ אֶת־לְבַב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן יִרָאוּךָ כָּל־
הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה
41 לַאֲבֹתֵינוּ׃ וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
42 הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כִּי יִשְׁמְעוּן
אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה
43 וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ אַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם
מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ
הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ
כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־
44 הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה
עַל־אֹיְבוֹ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־יְהוָה
דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִתִי לִשְׁמֶךָ׃
45 וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ
46 מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא
וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם
שֹׁבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃
47 וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לִבָּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם
וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שֹׁבֵיהֶם לֵאמֹר
48 חָטָאנוּ וְהֶעֱוִינוּ רָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ
אֵלֶיךָ בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם
אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר
נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִ
49 לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ
אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃

Versio VUL. LAT.

37 Fames si oborta fuerit in terra,
aut pestilentia, aut corruptus
aer, aut ærugo, aut locusta, vel
rubigo, & afflixerit eum inimi-
cus ej' portas obsidens, omnis
plaga, universa infirmitas,
38 Cuncta devotatio, & impreca-
tio, quæ acciderit omni homi-
ni de populo tuo Israel: si quis
cognoverit plagam cordis sui,
et expanderit man' suas in do-
39 mo hac, Tu exaudies in cœlo
in loco habitationis tuæ, & re-
propitiaberis, & facies ut des
unicuiq; secundùm omnes vias
suas, sicut videris cor ej', (quia
tu nôsti solus cor omnium fili-
40 orum hominum,) Ut timeant
te cunctis dieb', quibus vivunt
super faciem terræ, quam de-
41 disti patribus nostris. Insuper
& alienigena, qui non est de
populo tuo Israel, cùm vene-
rit de terra longinqua propter
nomen tuum, (audietur enim
nomen tuum magnum, & ma-
nus tua fortis, & brachiũ tuum
42 Extentum, ubique,) cùm vene-
rit ergò, et oraverit in hoc lo-
43 co, Tu exaudies in cœlo, in fir-
mamento habitaculi tui, & fa-
cies omnia pro quibus invoca-
verit te alienigena: ut discant
universi populi terrarum no-
men tuum timere, sicut popul'
tu' Israel, & probent quia no-
men tuum invocatum est super
domum hanc, quam ædificavi.
44 Si egressus fuerit populus tuus
ad bellũ contra inimicos suos,
per viam, quocunque miseris
eos, orabunt te contra viam ci-
vitatis, quam elegisti, & con-
tra domum, quam ædificavi
45 nomini tuo, Et exaudies in
cœlo orationes eorum, & pre-
ces eorum, & facies judicium
46 eorum. Quòd si peccave-
rint tibi (non est enim homo
qui non peccet) & iratus tra-
dideris eos inimicis suis, & ca-
ptivi ducti fuerint in terram
inimicorum longè vel propè,
47 Et egerint pœnitentiã in cor-
de suo in loco captivitatis, &
conversi deprecati te fuerint in
captivitate sua, dicentes; Pec-
cavimus, inique egimus, impiè
48 gessimus: Et reversi fuerint
ad te in universo corde suo, &
tota anima sua, in terra ini-
micorum suorum, ad quam ca-
ptivi ducti fuerint: & ora-
verint te contra viam terræ
suæ, quam dedisti patribus
eorum, & civitatis quam ele-
gisti, & templi quod ædifi-
49 cavi nomini tuo: Exaudies
in cœlo, in firmamento solii
tui, orationes eorum, & pre-
ces eorum, & facies judicium
eorum:

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

33 Ἐν τῷ θραυσθῆναι τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἐχθρῶν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ ἐπιστρέψουσι καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, 34 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. 35 Ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετόν, ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν ἀποστρέψουσιν, ὅταν ταπεινώσῃς αὐτούς, 36 Καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ· ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ. 37 Λιμὸς ἐὰν γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, ὅτι ἔσται ἐμπυρισμός, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πᾶν συνάντημα, πᾶν πόνον, 38 Πᾶσαν προσευχήν, πᾶσαν δέησιν ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἁφὴν καρδίας αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, 39 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ἵλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἂν γνῷς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων υἱῶν ἀνθρώπων, 40 Ὅπως φοβῶνταί σε πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. 41 Καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σου οὗτος, 42 Καὶ ἥξουσι καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, 43 Καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσηταί σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου, καὶ φοβῶνταί σε καθὼς ὁ λαός σου Ἰσραήλ, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα. 44 Ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαός σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ᾗ ἐπιστρέψεις αὐτούς, καὶ προσεύξονται ἐν ὀνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, 45 Καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δεήσεως αὐτῶν καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτοῖς. 46 Ὅτι ἁμαρτήσονταί σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ ἐπάξεις ἐπ' αὐτούς, καὶ παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτιοῦσιν αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς,

33 In cadendo populum tuum Israel coram inimicis, quoniam peccabunt tibi, & revertent, & confitebuntur nomini tuo, & deprecabuntur, & orabunt in domo
34 hac; Et tu exaudies de cælo, & propitius eris peccatis populi tui Israel, & reduces eos in terram,
35 quam dedisti patribus eorum. Cùm cohibitum fuerit cælum, & non fuerit facta pluvia, quoniam peccabunt tibi, & deprecabuntur in loco hoc, & confitebuntur nomini tuo, & à peccatis suis avertent
36 se, cùm humiliaveris eos, Et exaudies de cælo, & propitius eris peccatis servi tui, & populi tui Israel: Quoniam manifestabis eis viam bonam ad ambulandum in ea: & dabis pluviam super terram, quam dedisti populo tuo in
37 hæreditate. Fames si facta fuerit, mors si facta fuerit, (l) quia erit incendium, bruchus, ærugo si fuerit, & si tribulaverit eum inimicus ejus in una civitatum ejus;
38 (m) omnem occursum, omnem laborem, Omnem deprecationem, omnem orationem, si acciderit omni homini, postquam cognoverit unusquisq; tactũ cordis sui, & expanderit manus suas in lo-
39 cum hoc; Et tu exaudies de cælo, ex parato habitaculo tuo, & propitius eris, & facies, & dabis viro juxta vias ejus, sicut cognoveris cor ejus: Quoniam tu proprius solus novisti cor omnium fili-
40 orum hominum: ut timeant te omnibus diebus, quibus ipsi vixerint super terram, quã dedisti pa-
41 tribus nostris. Etiã alieno, qui non est de populo tuo hic,
42 (n) Et venient, & deprecabuntur in loco hoc;
43 Et tu exaudies de cælo de præparato habitaculo tuo, & facies juxta omnia quæcunq; invocaverit te alien': ut cognoscant omnes populi nomen tuũ, & timeant te, sicut populus tu' Israel; & cognoscant, quia nomen tuũ invocatum est super domum hanc, quã
44 ædificavi. Quia egredietur populus tuus in bellum super inimicos suos in via, quã convertes eos, & deprecabuntur in nomine Domini (o) viã civitatis, quam elegisti in ea, et dom', quã ædificavi nomini
45 tuo; Et tu exaudies de cælo orationẽ eorũ, et deprecationẽ eorũ:
46 & facies justificationẽ eis. Quia peccabunt tibi (quoniã nõ est homo, qui non peccabit) & induces eos, & trades eos coram inimicis, & captivantes captivabunt in terram longè, vel prope,

MS. A. (ξ) ... (π) ἀπεστρέψαντο ... (υ) ἰκτερος, βρούχος, (φ) καὶ ἐκθλίψει αὐτὸν ἐχθρὸς (χ) πάντα πόνον, (ψ) ... (ω) κατὰ πάσας τὰς (α) ἡμέρας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς (β) σου Ἰσραὴλ ..., καὶ ἔλθῃ ἀπὸ γῆς μακρόθεν ἕνεκα ὀνόματός σου, ὅτι ἀκούσουσιν τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν ἰσχυρὰν, καὶ βραχίονά σου τὸν ἐκτεταμένον, καὶ ἥξουσιν καὶ προσεύξονται (γ) Καὶ εἰσακούσῃ (δ) λαοὶ τῆς γῆς τὸ (ε) οἶκον ὃν (ζ) Καὶ εἰσακούσῃ (η) τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, (θ) οὐχ ἁμαρτήσεται σοι, καὶ ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς (ι) αὐτοὺς οἱ (κ) αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τῶν ἐχθρῶν μακρὰν καὶ ἐγγύς,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

37 כפנא ארי יהי בארעא מותא ארי יהי שדפונא ירקונא גובא שושיא ארי יהי ארי יעיקון
38 ליה בעלי דבביהון בארעא קרויהון כל מכתש כל מרע: כל צלותא כל בעותא די תהי
לכל אנשא לכל עמך ישראל די ידעון גבר מכתש לביה ויפרוס ידוהי בצלו לקבל ביתא
39 הדין: ואת תקבל מן שמיא מאתר בית שכנתך ותשבוק לחוביהון ותעביד בעותהון
ותתן לגבר ככל אורחתיה דגלי קדמך ליביה ארי את הוא לית בר מנך קדמך לחוד גלן
40 לבביא דכל בני אנשא: בדיל דידחלון מן קדמך כל יומיא דאנון קימין על אפי ארעא די
41 יהבת לאבהתנא: ואף מן בר עממין דלא מעמך ישראל הוא וייתי מארעא רחיקא בדיל
42 שמך: ארי ישמעון ית שמך רבא וית ידך תקיפתא ודרעך מרממא וייתי ויצלי לאפי ביתא
43 הדין: ואת תקבל מן שמיא מאתר בית שכנתך ותעביד ככל די יצלי קדמך בר עממין
בדיל דידעון כל עממי ארעא ית שמך למדחל קדמך כעמך ישראל ולמדע ארי שמך
44 אתקרי על ביתא הדין די בניתי: ארי יפוק עמך לאגחא קרבא על בעלי דבביהון באורחא
דתשלחנון ויצלון קדם יי לאפי אורח קרתא דאתרעיתא בה וביתא די בניתי לשמך:
45 ותקבל מן שמיא ית צלותהון וית בעותהון ותתפרע עולבנהון: ארי יחובון קדמך ארי
46 לית אנש דלא חטי ויחול רוגזך בהון ותמסרנון קדם בעלי דבביהון וישבונון שביהון
לארע בעלי דבביהון רחיקא או קריבא: ויתובון ללבהון בארעא דאשתביאו לתמן
47 ויתובון ויבעון מן קדמך בארע שביהון למימר חבנא ואעוינא ארשענא: ויתובון
48 לפולחנך בכל לבהון ובכל נפשהון בארעא בעלי דבביהון דשבו יתהון ויצלון קדמך
לאפי ארחא דארעהון דיהבתא לאבהתהון קרתא דאתרעיתא בה וביתא די בניתי לשמך:
49 ותקבל מן שמיא מאתר בית שכנתך ית צלותהון וית בעותהון ותתפרע עולבנהון:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Fames cùm fuerit in terra, pestis cùm fuerit, aeris corruptio, rubigo, locu- 37
sta, bruchus cùm fuerit; cùm obsederint *illum* auctores inimicitiarũ suarũ
in terra urbiũ suarũ, omnis plaga, oĩs infirmitas: Omnẽ orationẽ et omnẽ 38
deprecationẽ quæ fuerit oñi homini & oñi populo tuo Israel, cùm noye-
rint quisq; plagã cordis sui, et extenderint manus suas in oratione contra
faciẽ dom' huj'; Et tu suscipias de cœlo è loco dom' majestatis tuæ, et re- 39
mittas peccata eorũ, et facias deprecationes eorum, et des unicuiq; secun-
dùm omnẽ viã suã cuj' revelatum fuerit ante te cor (quia tu ipse es, non est
præter te, ante te tantùm revelata sunt corda omnium filiorum hominum.)
Ut timeant te omnib' dieb' quib' manserint super faciẽ terræ, quã dedisti 40
patrib' nostris. Et etiã ex filiis gentium qui non sunt de populo tuo Israel, 41
et venerint de terra longinqua propter nomẽ tuum. Quòd audierint nomẽ 42
tuum magnũ, et manũ tuã validã, et brachiũ tuum excelsum; et venerint et
oraverint contra faciem dom' huj': Et tu suscipias de cœlo de loco dom' 43
majestatis tuæ, et facias juxta omnia quæ oraverit ante te fili' gentiũ, ut
sciant omnes gentes terræ nomen tuũ, ut timeant te sicut popul' tu' Israel;
et ut sciant ꝙ nomẽ tuũ invocatũ sit sup domũ hanc quam ædificavi. Cùm 44
exierit popul' tu' ut ineat bellũ contra auctores inimicitiarum suarũ per
viam qua miseris eos, et oraverint ante Dñm contra faciẽ viæ urbis in qua
tibi complacuisti, et dom' quam ædificavi nomini tuo. Et suscipias de cœ- 45
lis orationẽ eorũ et deprecationẽ eorũ, et ulciscaris injurias eorum. Cùm 46
peccaverint ante te, quia non est homo qui non peccet, et stillaverit indi-
gnatio tua in illos, et tradideris eos ante auctores inimicitiarũ suarũ, &
captivos abduxerint eos captivantes eos in terrã auctorũ inimicitiarũ sua-
rum longinquã aut propinquã. Et redierint ad corda sua in terra in qua ca- 47
ptivati fuerint, et redierint, et precati fuerint ante te in terra captivitatis
suæ, dicendo: Peccavim', insanivim', iniq; egim'. Et redierint ad cultũ tuũ 48
in oñi corde suo, et in oñi anima sua in terra auctorũ inimicitiarũ suarum
qui captivaverint eos, et oraverint ante te contra faciẽ viæ terræ suæ quam
dedisti patrib' eorũ, urbis in qua tibi complacuisti, et dom' quã ædificavi
nomini tuo. Et exaudias de cœlis è loco domus majestatis tuæ orationem eorum et deprecationem eorum, et ulciscaris injurias eorum. 49

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

37 * ܘܟܦܢܐ ܟܕ ܢܗܘܐ ܒܐܪܥܐ. ܘܡܘܬܢܐ: ܘܫܘܦܢܐ ܘܝܪܩܢܐ: ܘܩܡܨܐ ܘܙܚܠܐ ܟܕ ܢܗܘܐ: ܘܟܕ
38 ܢܥܝܩܘܢ ܠܗܘܢ. ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗܘܢ: ܘܟܠ ܡܚܘܬܗܘܢ ܘܟܠ ܟܘܪܗܢܐ. * ܟܠ
ܨܠܘܬܐ ܘܟܠ ܒܥܘܬܐ ܕܢܗܘܐ ܠܟܠ ܒܪܢܫܐ. ܠܟܠܗ ܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܢܕܥܘܢ ܓܒܪ ܡܚܘܬܐ
39 ܕܠܒܗ. ܘܢܦܫܘܛ ܐܝܕܘܗܝ ܩܕܡܝܟ ܒܒܝܬܐ ܗܢܐ. * ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܢ
ܡܕܝܪܐ ܕܬܫܒܘܚܬܟ. ܘܬܫܒܘܩ. ܘܬܥܒܕ ܘܬܬܠ ܠܓܒܪܐ ܐܝܟ ܐܘܪܚܬܗ ܕܝܠܗ ܟܠܗ.
40 ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܒܗ. ܠܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. * ܡܛܠ ܕܢܕܚܠܘܢ ܠܟ.
41 ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܝܢ ܥܠ ܐܦܝ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܘܬܗܘܢ. * ܘܐܦ ܠܢܘܟܪܝܐ
42 ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܬܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܪܚܝܩܬܐ ܡܛܠ ܫܡܟ. * ܟܕ ܢܫܡܥܘܢ ܫܡܟ
43 ܪܒܐ: ܘܐܝܕܟ ܚܝܠܬܢܝܬܐ ܘܕܪܥܟ ܪܡܐ. ܘܢܐܬܐ ܘܢܨܠܐ ܩܕܡܝܟ ܒܒܝܬܐ ܗܢܐ. * ܘܐܢܬ ܬܫܡܥ ܡܢ
ܫܡܝܐ ܡܢ ܡܕܝܪܐ ܕܬܫܒܘܚܬܟ. ܘܬܥܒܕ ܐܝܟ ܕܩܪܐ ܠܟ ܢܘܟܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܢܕܥܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ ܫܡܟ. ܘܢܕܚܠܘܢ ܠܟ ܐܝܟ ܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܕܥܘܢ ܕܫܡܟ ܐܬܩܪܝ ܥܠ ܒܝܬܐ
44 ܗܢܐ ܕܒܢܝܬ. * ܘܟܕ ܢܦܘܩ ܥܡܟ ܠܩܪܒܐ ܥܠ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ. ܒܐܘܪܚܐ ܕܬܫܕܪ ܐܢܘܢ.
ܘܢܨܠܘܢ ܩܕܡܝܟ ܡܪܝܐ. ܒܐܘܪܚܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܨܒܝܬ ܒܗ. ܘܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܒܢܝܬ ܠܫܡܟ.
45 46 * ܘܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ ܨܠܘܬܗܘܢ ܘܒܥܘܬܗܘܢ. ܘܬܥܒܕ ܕܝܢܗܘܢ. * ܟܕ ܢܚܛܘܢ ܠܟ.
ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܐܢܫ ܕܠܐ ܚܛܐ. ܘܬܪܓܙ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܬܫܠܡ ܐܢܘܢ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܘܢܫܒܘܢ
ܫܒܝܐ: ܘܢܫܒܘܢ ܐܢܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܪܚܝܩܬܐ ܐܘ ܩܪܝܒܬܐ:
47 * ܘܢܬܦܢܘܢ ܒܠܒܗܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܐܫܬܒܝܘ ܠܗ: ܘܢܬܘܒܘܢ ܘܢܒܥܘܢ ܡܢܟ
48 ܒܐܪܥܐ ܕܫܒܝܗܘܢ: ܘܢܐܡܪܘܢ. ܚܛܝܢ ܘܐܥܘܝܢ ܘܐܪܫܥܢ: * ܘܢܬܦܢܘܢ ܠܘܬܟ
ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܗܘܢ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܗܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ ܕܫܒܘ
ܐܢܘܢ: ܘܢܨܠܘܢ ܩܕܡܝܟ ܒܐܘܪܚ ܐܪܥܗܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܐܒܗܘܬܗܘܢ. ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܒܝܬ
49 ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܝܬ ܠܫܡܟ. * ܘܬܫܡܥ ܡܢ ܫܡܝܐ ܡܢ ܡܕܝܪܐ ܕܬܫܒܘܚܬܟ. ܨܠܘܬܗܘܢ
ܘܒܥܘܬܗܘܢ. ܘܬܥܒܕ ܕܝܢܗܘܢ.

Itē cùm fames acciderit in terra, & pestilen- 37
tia, diverberatio *grandinis*, aurigo, locusta,
aut bruch' cùm acciderit cúmque infestârint
eos hostes in aliqua ex urbibus eorũ, quicun-
que tandē morbus, aut quæcunq; plaga: O- 38
mnem orationē, omnémq; supplicationē quæ
facta fuerit à quocunque homine, ab univer-
so populo tuo Israele, cùm pceptā unusquisq;
afflictione cordis sui, manus suas expanderit
corā te in domo ista: Tu exaudias è cœlo, è 39
firmissimo habitaculo tuo, & parcas, facias, ac
des illi pro viis suis, prout noveris esse cor e-
jus; quia tu solus nôsti cor omnium hominũ:
Ut revereantur te cunctis dieb' quib' victuri 40
sunt super faciem terræ quam dedisti patrib'
eorum. Quin etiam pro extraneo *precor*, qui 41
non fuerit ex populo tuo Israele, sed venerit è
longinqua terra propter nomen tuum, Cùm 42
audierint nomen tuum magnum, manum tuā
validam, & brachium tuum excelsum; venerit
inquā, & oraverit corā te in domo ista: Au- 43
dies tu de cœlo, de firmissima statione tua, fa-
ciésq; prout invocaverit te extrane': ut cog-
noscant omnes populi terræ nomen tuũ, ut
revereantur te sicut populus tuus Israel, & ut
sciant nomen tuum invocatum esse super do-
mum istam quam ædificavi. Præterea cùm 44
processerit populus tuus ad bellũ contra ini-
micos suos, per viā quā mittes eos; & orave-
rint coram te Dñe, in via *suscepta* pro civitate
quam gratā habes, & domo istā quam ædifi-
cavi nomini tuo: Tu quoque audias è cœlo 45
orationē & supplicationem eorũ, & peragas
causam eorũ. Cùm peccaverint in te (nemo 46
enim est qui non peccet) & succensueris eis,
tradiderísque eos corā hostibus, & captivos
abduxerint eos prædatores eorũ in terrā ini-
micam longinquam sive propinquam; Ipsi 47
verò animo suo consideràrint in terra ad quā
abducti sunt captivi, pœnitentiā egerint, teq;
deprecati fuerint in terra captivantiũ eos, &
dixerint, Peccavimus, culpam et crimen com-
misimus; Et reversi fuerint ad te totā mente 48
totóque animo suo in terra inimicorum suo-
rũ qui captivos abduxerunt eos; & oraverint
coram te versùs terrā suam quam dedisti pa-
tribus eorum, *id est*, civitatē quam elegisti, &
domũ quam ædificavi nomini tuo: Exaudies 49
è cœlo, de firmissima tuā mansione orationē
& deprecationē eorũ & perages causā eorũ;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

37 * وإذا كان في الأرض جوع وموت فاشي وأمراض ويرقان · وإذا كثر الجراد والذباب · وإذا ضيق
38 عليهم أعداؤهم في مدينة من مدنهم · وإذا ابتلوا بالبلايا والأسقام * فصلوا وطلب عبدك
وشعبك إسرائيل · وأقر كل واحد منهم بما كان في قلبه من الشر · ومد يده إليك في هذا
39 البيت * تسمع من السماء ومن مسكنك · وتغفر وتصنع بهم ما أنت أهله · وتجزي كل رجل
كطريقه وما هو أهله · وما أضمر في قلبه · لأنك أنت وحدك تعرف ما في قلوب جميع الناس
40 41 * ليتقوك طول العمر في الأرض التي أعطيت آباءهم * والغريب الذي ليس من بني إسرائيل إذا
42 أتاك من أرض بعيدة ليلتجي إلى اسمك * إذا سمع باسمك العظيم · ويدك المنيعة · وذراعك
43 العظيم · فيأتي ويصلي أمامك في هذا البيت * تسمع من السماء من مسكنك · وتستجيب للغريب
فيما يدعوك · لتعرف جميع الشعوب اسمك · ويتقوك مثل شعبك بني إسرائيل · ويعلمون أنه
44 قد دعي اسمك على هذا البيت * وإذا خرج شعبك إلى الحرب في الطريق التي ترسلهم · ويصلون
45 أمامك في القرية التي هويت واخترتها · في البيت الذي بني لاسمك * تسمع من السماء صلاتهم
46 وتضرعهم وتعضدهم * ولا تعاقبهم بذنوبهم · وتغفر لهم · لأنه ليس إنسان لا يخطي · وإذا غضبت
عليهم · وسلطت عليهم أعداءهم · فيسبونهم من أرضهم إلى أرض أعدائهم · بعيدة كانت
47 أو قريبة * فيفكرون في قلوبهم وهم في الأرض التي سبوا إليها · ويتوبون ويطلبون إليك في
48 أرض سبيهم · ويقولون · أخطأنا وأسأنا وأثمنا * ويقبلون إليك من كل قلوبهم وأنفسهم في
أرض أعدائهم الذي سبوا إليها · ويصلون إليك في سبب الأرض التي أعطيت آباءهم · والقرية
49 التي انتخبت · والبيت الذي بني لاسمك * فتسمع من السماء صلاتهم وتضرعهم وتفرج عنهم ·

Cúmque fuerit in terra fames, lues gras- 37
sans, ægritudines, & aurigo: cúmque cre-
verint locustæ, & muscæ: & cum obsede-
rint eos hostes eorum in aliqua urbium eo-
rum: cùm denique calamitatibus ac mor-
bis afflictati fuerint; Oraverint autem & 38
deprecati fuerint servi tui & populus tu-
us Israel, & confessus fuerit unusquisque
eorum malum quod latet in corde suo, ex-
tenderitq; manum suam ad te in hac do-
mo: Audies è cœlo & ex habitaculo tuo, 39
condonabis, faciesque eis quod te dignum
est, rependes unicuiq; pro ratione viæ suæ,
eorum quæ meretur, & eorum quæ animo
suo molitur; tu enim solus nôsti quid cusit
animis omnium hominum: Ut te venerentur 40
tota ætate in terra quam dedisti patribus
eorum. Alienum etiam, qui non fuerit ex 41
Israelitis, cùm ad te venerit è regione
longinqua ut confugiat ad nomen tuum,
Cùm audierit ingens nomen tuũ, et manũ 42
tuam arduam, brachiumque tuum maxi-
mum; venerit inquam, & oraverit coram
te in domo ista: Audies è cœlo, ex habita- 43
culo tuo, et exaudies alienũ in his quæ po-
stulaverit à te: ut cognoscant omnes gen-
tes nomen tuum, teque venerentur ut po-
pulus tuus Israeliticus, & sciant invoca-
tum esse nomen tuum super hanc domum.
Cùm prodierit populus tuus ad præli- 44
um, viā scilicet quā mittes eos, oraverint
coram te in civitate tibi grata, à te electa,
in domo quæ extructa est nomini tuo: Au- 45
dies è cœlo orationem & supplicationem
eorum, opemque feres illis; Nec animad- 46
vertes in eos pro culpis eorum, sed parces
eis: quandoquidem nemo est qui non pec-
cet. Cùmque iratus fueris eis, & concita-
veris in eos hostes eorum, & captivos ab-
duxerint eos de terra eorum in terram ini-
micam, remotam sive propinquam: Si ani- 47
mis expenderint dum fuerint in ea regio-
ne ad quam captivi sunt abducti, pœniten-
tiam egerint, te deprecati fuerint in re-
gione captivitatis suæ, ac dixerint, Pec-
cavimus, culpam & scelus commisimus;
Denique ad te redierint totis cordib' ani- 48
misque suis in regione hostili ad quam ab-
ducti sunt, teque supplicaverint coram
terra quam dedisti patribus eorum, & ci-
vitati quā elegisti, atque domûs quæ ex-
tructa est nomini tuo: Audies è cœlo ora- 49
tionem & supplicationem eorum, & sub-
levabis eos:

omnibus & , tibi peccaverint qui tuo populo Parcésque
50 וסלחת לעמך אשר חטאו־לך ולכל־
eos dabis & : te in sunt prævaricati quibus , eorum prævaricationibus
פשעיהם אשר פשעו־בך ונתתם
.eorum miserebuntur & , eos captivantium facies ad misericordias in
לרחמים לפני שביהם ורחמום:
Ægypto ex eduxisti quos , ipsi tua hæreditas & , tuus populus Quia
51 כי־עמך ונחלתך הם אשר הוצאת ממצרים
deprecationẽ ad apertos tuos oculos existendũ Ad : ferreæ fornacis medio è
52 מתוך כור הברזל: להיות עיניך פתחת אל־תחנת
eos ad exaudiendũ ad , Israel tui populi deprecationẽ ad & , tui servi
עבדך ואל־תחנת עמך ישראל לשמע אליהם
tibi eos separasti tu Nam .te ad eos clamare omni in
53 בכל קראם אליך: כי־אתה הבדלתם לך
Mosch manu in es locutus sicut , terræ populis universis de hæreditatẽ in
לנחלה מכל עמי הארץ כאשר דברת ביד משה
.Domine Adonai Ægypto ex nostros patres te educendo in , tui servi
עבדך בהוציאך את־אבתינו ממצרים אדני יהוה:
DOMINUM ad orare Selomoh complere secundùm , fuit Et
54 ויהי ככלות שלמה להתפלל אל־יהוה את
,DOMINI altaris facie à surrexit , hac deprecatione &, oratione omni
כל־התפלה והתחנה הזאת קם מלפני מזבח יהוה
.cœlos ad expansis suis volis & , sua genua super flectendo genu A
מכרע על־ברכיו וכפיו פרשות השמים:
: dicendo , magna voce , Israel concioni omni benedixit & , stetit Et
55 ויעמד ויברך את כל־קהל ישראל קול גדול לאמר:
,Israel suo populo requiem dedit qui , DOMINUS Benedictus
56 ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל
ej' verbo omni ex unum verbũ cecidit non ; est locutus quæ omnia juxta
ככל אשר דבר לא־נפל דבר אחד מכל דברו
DOMINUS sit .sui servi Moseh manu in est locutus quod bono
57 הטוב אשר דבר ביד משה עבדו: יהי יהוה
,nos derelinquat ne , nostris patrib' cum fuit sicut , nobiscũ noster Deus
אלהינו עמנו כאשר היה עם־אבתינו אל־יעזבנו
ambulandũ ad , se ad nostrum cor inclinare faciendũ Ad .nos deserat neque
58 ואל־יטשנו: להטות לבבנו אליו ללכת
, ejus statuta & , ejus præcepta custodiendum ad & , ejus viis universis in
בכל־דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו
mea verba sint Et .nostris patrib' præcepit quæ , ejus judicia &
59 ומשפטיו אשר צוה את־אבתינו: ויהיו דברי
DOMINUM ad propinqua, DOMINI facies ad sum deprecat' quib' , hæc
אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אל־יהוה
judicium & , sui servi judicium faciendum ad nocte & die nostrum Deum
אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט
omnes scire Pro : suo die in diei verbum Israel sui populi
60 עמו ישראל דבר־יום ביומו: למען דעת כל־
.ultrà nec ; Deus ipse DOMINUS quod , terræ populos
עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד:
ambulandũ ad , nostro Deo DOMINO cum perfectum vestrum cor sit Et
61 והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו ללכת
.hanc diem secundùm , ejus præcepta custodiendum ad & , ejus decretis in
בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה:
faciem ad sacrificium sacrificabant , eo cum Israel omnis & , rex Et
62 והמלך וכל־ישראל עמו זבחים זבח לפני
quod , pacificorum sacrificium Selomoh sacrificavit Et .DOMINI
63 יהוה: ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר
centum oves & , millia duo & viginti boves DOMINO sacrificavit
זבח ליהוה בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה
omnes & , rex DOMINI domum dedicaverunt & : millia viginti &
ועשרים אלף ויחנכו את־בית יהוה המלך וכל־
Israel filii
בני ישראל:

Versio VULG. LAT.

50 Et propitiaberis populo tuo
qui peccavit tibi, & omnibus
iniquitatib' eorũ, quibus præ-
varicati sunt in te: et dabis mi-
sericordiã corã eis qui eos ca-
ptivos habuerint, ut miserean-
51 tur eis. Popul' enim tu' est, et
hæreditas tua, quos eduxisti de
terra Ægypti, de medio for-
52 nacis ferreæ. Ut sint oculi tui a-
perti ad deprecationem servi
tui, & populi tui Israel, & ex-
audias eos in universis pro
53 quib' invocaverint te. Tu enim
separâsti eos tibi in hæreditatẽ
de universis populis terræ, sic-
ut locut' es p Moysen servum
tuũ, quando eduxisti patres no-
54 stros de Ægypto, Dñe De'. Fa-
ctum est autẽ, cùm complêsset
Salomon orans Dñm omnẽ o-
rationẽ & deprecationẽ hanc,
surrexit de conspectu altaris
Dñi: utrumq; enim genu in ter-
rã fixerat, et man' expanderat in
55 cœlũ. Stetit ergò, & benedixit
omni ecclesiæ Israel voce ma-
56 gnâ, dicens; Benedict' Dñs, qui
dedit requiẽ populo suo Israel,
juxta omnia quæ locut' est: non
cecidit ne un' quidẽ sermo, ex
omnib' bonis quæ locut' est p
57 Moysen servũ suũ. Sit Dñs De'
noster nobiscũ, sicut fuit cum
patribus nostris, non derelin-
58 quens nos, neq; projiciens. Sed
inclinet corda nostra ad se, ut
ambulem' in universis viis ej',
& custodiam' mandata ej', &
ceremonias ej', et judicia quæ-
cunque mandavit patrib' no-
59 stris. Et sint sermones mei isti,
quibus deprecatus sum coram
Dño, appropinquantes Dño
Deo nostro die ac nocte, ut fa-
ciat judiciũ servo suo, et popu-
lo suo Israel p singulos dies:
60 Ut sciant omnes populi terræ,
quia Dñs ipse est Deus, & non
61 est ultrà absque eo. Sit quoq;
cor nostrũ perfectũ cum Dño
Deo nostro, ut ambulem' in de-
cretis ejus, & custodiam' man-
62 data ej', sicut & hodiè. Igitur
rex, et omnis Israel cum eo, im-
molabant victimas corã Dño.
63 Mactavitque Salomon hostias
pacificas, quas immolavit
Dño, boũ viginti duo millia, et
ovium centũ viginti millia: &
dedicaverunt templũ Dñi rex
& filii Israel.

Vers. GRÆC. LXX. Interp. cum Trans. LAT.

47 Καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὗ
μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσι (λ) ἐν γῇ
μετοικίας αὐτῶν, καὶ δεηθῶσί σου, λέγοντες,
Ἡμάρτομεν, (μ) ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν,
48 Καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐ-
τῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ ἐχθρῶν
αὐτῶν οὗ μετήγαγες αὐτοὺς, καὶ (ν) προσεύξονται
πρὸς σὲ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πα-
τράσιν (ξ) αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω,
καὶ τοῦ οἴκου οὗ (ο) ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί
49 σου, Καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἑτοίμου
50 κατοικητηρίου (π) σου, Καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἀδικί-
αις αὐτῶν αἷς (ρ) ἥμαρτόν σοι, καὶ κατὰ πάντα τὰ
ἀθετήματα αὐτῶν ἃ ἠθέτησάν σοι, καὶ δώσεις
αὐτοὺς εἰς οἰκτιρμοὺς ἐνώπιον αἰχμαλωτευ-
όντων αὐτοὺς, καὶ οἰκτειρήσουσιν (σ) αὐτούς,
51 Ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία (τ) σου, οὓς ἐξή-
γαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ μέσου χωνευτηρίου
52 σιδήρου. Καὶ ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ
ὦτά σου ἠνεῳγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου
σου, καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, εἰσ-
ακούειν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς (υ) ἂν ἐπικαλέσων-
53 ταί σε. Ὅτι σὺ διέστειλας αὐτοὺς (φ) σεαυ-
τῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς
γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν (χ) χειρὶ δούλου σου
Μωυσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας
ἡμῶν (ψ) ἐκ γῆς Αἰγύπτου, κύριε κύριε. τότε
ἐλάλησε Σαλωμὼν ὑπὲρ τοῦ οἴκου, ὡς συνετέ-
λεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτὸν, Ἥλιον ἐγνώ-
ρισεν ἐν οὐρανῷ· κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν
ἐν γνόφῳ· οἰκοδόμησον οἶκόν μου, οἶκον (ω)
εὐπρεπῆ σαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότη-
τος. (α) οὐκ ἰδοὺ αὕτη γέγραπται ἐν (β) βι-
54 βλίῳ τῆς ᾠδῆς; Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλε-
σε Σαλωμὼν προσευχόμενος πρὸς κύριον
ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην,
καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου
ὀκλακὼς (γ) ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖ-
55 ρες αὐτοῦ διαπεπετασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ
ἔστη, καὶ εὐλόγησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ
56 φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Εὐλογητὸς κύριος
σήμερον, ὃς ἔδωκε κατάπαυσιν τῷ λαῷ
αὐτοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ (δ) πάντα ὅσα ἐλάλησεν.
οὐ διεφώνησε λόγος εἷς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις
αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐλάλησεν ἐν (ε) χει-
57 ρὶ δούλου αὐτοῦ Μωυσῆ. Γένοιτο κύριος ὁ θεὸς
ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡ-
μῶν· μὴ (ζ) ἐγκαταλείποιτο ἡμᾶς μηδὲ (η)
58 ἀποστρέψαιτο ἡμᾶς, Ἐπικλῖναι καρδίας ἡ-
μῶν (θ) ἐπ' αὐτὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν πάσαις
ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολὰς
αὐτοῦ, (ι) καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, ἃ ἐνετεί-
59 λατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. Καὶ ἔστωσαν οἱ (κ)
λόγοι οὗτοι ὡς δεδέημαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ
ἡμῶν, ἐγγίζοντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν ἡ-
μέρας καὶ νυκτὸς, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ
δούλου σου, καὶ τὸ δικαίωμα (λ) λαοῦ Ἰσραὴλ
ῥῆμα ἡμέρας ἐν (μ) ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ·

Et converterint corda sua in ter- 47
ra, quò translati fuerint illuc, & converterint se in terra transmigrationis suæ, & oraverint te, dicentes, Peccavimus, injustè egimus, iniquitatem fecimus, Et re- 48
verterint ad te in toto corde suo, & in tota anima sua, in terra inimicorum suorum, quò transtuleris eos, & deprecabuntur ad te viã terræ suæ, quã dedisti patribus eorum, & civitatis, quam elegisti, & domûs, quam ædificavi nomini tuo, Et exaudies de cœlo, 49
de præparato habitaculo (p) tuo: Et propitius eris injustitiis eorũ, quibus peccaverint tibi, & jux- 50
ta omnes prævaricationes eorum, quas prævaricati fuerint tibi: & dabis eos in misericordias coram iis qui captivaverunt eos, & miserebuntur in eos, Quoniã popul' 51
tu', & hæreditas tua, quos eduxisti de terra Ægypti, è medio fornacis ferri. Et sint oculi tui, et 52
aures tuæ apertæ ad orationem servi tui, & ad orationem populi tui Israel, ad exaudiendũ eos in omnibus, quæcunq; invocaverint te. Quoniam tu distinxisti 53
eos tibi in hæreditatẽ ex omnibus populis terræ: sicut locutus es in manu servi tui Moysi, in educendo te patres nostros è terra Ægypti, Domine, Domine. (q) Tunc locutus est Salomon pro domo, postquã consummavit ædificare eã; Solem fecit notum in cœlo: Domin' dixit habitare in caligine: Ædifica domũ meã, domum decorã tibi ad inhabitandum super novitate. Nonne ecce (r) hæc scripta est in libro Cantici? Et factũ 54
est, postquã consummavit Salomõ deprecans ad Dominũ deprecatione, & orationẽ hanc; & surrexit à facie altaris Domini, cùm curvasset se super genua sua, & man' ej' expansæ ad cœlũ. Et ste- 55
tit, & benedixit omnem Ecclesiã Israel voce magnâ, dicens; Bene- 56
dict' Domin' hodiè, qui dedit requiẽ populo suo Israel juxta omnia quæcunq; locutus est. Non dissonuit verbũ unũ in omnibus verbis ejus bonis, quæ locut' est in manu servi sui Moysi. Sit Domin' 57
De' noster nobiscũ: sicut fuit cũ patribus nostris. Nè derelinquat nos, (s) neque avertat nos, Incli- 58
nando corda nostra ad ipsũ, ut eamus in omnibus viis ejus, & custodiamus omnia mandata ejus, & præcepta ejus, quæ mandavit patrib' nostris. Et sint verba hæc, 59
sicut oravi corã Domino Deo nostro, appropinquantia ad Dominũ Deũ nostrũ die ac nocte, ad faciendũ justificationẽ servi tui, & justificationẽ populi Israel, verbũ diei in die (t) suo.

MS.A. (λ) καὶ δεηθῶσίν σου ἐν γῇ μετοικίας αὐτῶν, λέγοντες, (μ) ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν, Καὶ ἐπιστρέψωσιν (ν) προσεύξωνται (ξ) αὐτῶν, τῷ (ο) ᾠκοδόμησα (π) σου τὴν προσευχὴν αὐτῶν, καὶ τὴν δέησιν αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίσιν αὐτῶν, Καὶ ἵλεως ἔσῃ (ρ) ἡμάρτοσαν (σ) αὐτοὺς, Ὅτι (τ) σου εἰσὶν, οὓς (υ) ἐὰν (φ) σεαυτῷ (χ) χειρὶ Μωσῆ δούλου σου, ἐν τῷ (ψ) ἐξ Αἰγύπτου. τότε (ω) ἐκπρεπῆ σεαυτῷ (α) οὐχὶ αὕτη (β) βιβλίῳ (γ) ἐπὶ τὰ γόνα αὐτοῦ, (δ) πάντα ἃ ἐλάλησεν. (ε) χειρὶ Μωσῆ δούλου αὐτοῦ. (ζ) ἐγκαταλίποιτο (η) ἀποστρέψαιτο (θ) πρὸς αὐτὸν (ι) καὶ προστάγματα (κ) λόγοι μου οὓς δεδέημαι (λ) λαοῦ σου Ἰσραὴλ (μ) ἡμέρᾳ αὐτοῦ. Ὅπως

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

50 ותשבוק לעמך דחבו קדמך ולכל מרדיהון די מרדו בך ובמימרך ותתנון לרחמין קדם
51 שוביהון וירחמון עליהון: ארי עמך ואחסנתך אנון דאפקתא ממצרים מגו כורא דברזלא:
52 למהוי רעוא קדמך לקבלא בעות עבדך ובעות עמך ישראל לקבלא צלותהון בכל עדן
53 דאנון מצלן קדמך: ארי את אפרשתנון לך לאחסנא מכל עממי ארעא כמא דמללתא
54 ביד משה עבדך באפקותך ית אבהתנא ממצרים יי אלהים: והוה כד שיצי שלמה לצלאה
קדם יי ית כל צלותא ובעותא הדא קם מן קדם מדבחא דיי מדהוה כריע על ברכוהי
55 וידוהי פריסן בצלו לצית שמיא: וקם ובריך ית כל קהלא דישראל קל רב למימר: בריך
56 יי די יהיב ניחא לעמיה ישראל ככל די מליל לא בטיל פתגמא חד מכל פתגמוהי תקניא
57 די מליל בידא דמשה עבדיה: יהי מימרא דיי אלהנא בסעדנא כמא דהוה בסעדא
58 דאבהתנא לא ישבקננא ולא ירחקננא: לאפנאה לבנא לדחלתיה למהך בכל אורחן
59 דתקנן קדמוהי ולמטר פקודוהי וקימוהי ודינוהי דפקיד ית אבהתנא: ויהון פתגמי אלין
די בעיתי מן קדם יי מתקבלין קדם יי אלהנא יימם ולילי למעבד דין עבדיה ועולבן
60 עמיה ישראל פתגם יום ביומיה: בדיל דידעון כל עממי ארעא ארי יי הוא אלהים לית
61 עוד: ויהי לבכון שלים בדחלתא דיי אלהנא למהך בקימוהי ולמטר פקודוהי כיומא
62 הדין: ומלכא וכל ישראל עמיה מנכסין נכסת קודשין קדם יי: ונכיס שלמה ית נכסת
63 קודשיא די נכיס קדם יי תורין תרין ועשרין ריבוא ועאנא מאה ועשרין ריבוא
וחניכו ית בית מקדשא דיי מלכא וכל בני ישראל:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et ignoscas populo tuo qui peccaverũt ante te, et omnib' rebellionib' eorũ 50
quib' rebellaverũt *in te*, et in dictũ tuũ et des eos in misericordias ante ca-
ptivatores eorũ, & misereantur eorũ. Quia popul' tu' et hæreditas tua il- 51
li sunt, quos eduxisti ex Misraim de medio fornacis ferri. Ut sit voluntas 52
ante te ad suscipiendam deprecationem servi tui et deprecationem po-
puli tui Israel, suscipiendo orationem eorum omni tempore quo de-
precati fuerint ante te. Nam tu separâsti illos tibi in hæreditatẽ ex omni- 53
bus gentibus terræ, sicut locutus fueras per manum Moseh servi tui, cùm
educeres patres nostros ex Misraim Domine Deus. Et fuit cùm finisset 54
Selomoh orare ante Dñm oẽm orationẽ et deprecationẽ hanc, surrexit à
conspectu altaris Dñi, ex quo fuerat curvat' sup genua sua, et manus suæ
extensæ in oratione ad summitatẽ cœli. Et stetit et benedixit oñi ecclesiæ 55
Israel voce magna dicendo: Benedict' Dñs, qui dedit quietẽ populo suo 56
Israel, juxta omnia quæ locutus est: non vacavit verbũ unum ex omnib'
verbis ej' rectis, quæ locut' est p manũ Moseh servi sui. Sit dictũ Dñi Dei 57
nostri in auxiliũ nostrũ, sicut fuit in auxiliũ patrũ nostrorum; non deserat
nos neq; elonget nos: Ut convertat cor nostrũ ad timorẽ ej', ut ambulem' 58
in omnib' viis quæ rectæ fuerint ante illũ, et servem' præcepta ej', et de-
creta ej', et judicia ejus quæ præcepit patrib' nostris. Et sint verba mea 59
hæc, quib' deprecatus sum ante Dñm, suscepta à Dño Deo nostro die ac
nocte, ut faciat judiciũ servi sui, et injuriã populi sui Israel [*vindicet*] per
singulos dies: Ut cognoscant omnes gentes terræ, q Dñs ipse est Deus, nec 60
ultra ipsum alius. Et sit cor vestrum perfectũ in timore Domini Dei nostri, 61
ambulando in decretis ejus, et servando præcepta ejus secundùm diẽ hanc.
Et rex et omnis Israel cum illo mactabãt victimã sanctitatũ ante Dominũ. 62
Et mactavit Selomoh victimam sanctitatum quam mactavit ante Domi- 63
num, boum viginti & duo millia, & pecudum centum et viginti millia,
& initiaverunt domum sanctuarii Domini rex & omnes filii Israel.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

ܘܬܫܒܘܩ ܠܥܡܟ ܟܠ ܕܚܛܘ ܠܟ. ܘܟܠ ܣܟܠܘܬܗܘܢ ܕܐܣܟܠܘ ܒܟ. * 50
ܘܬܬܠ ܐܢܘܢ ܠܪܚܡܐ ܩܕܡ ܫܒܝܗܘܢ. ܘܢܪܚܡܘܢ ܐܢܘܢ. * ܡܛܠ ܕܥܡܟ ܐܢܘܢ ܘܝܪܬܘܬܟ 51
ܕܐܦܩܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ ܡܢ ܓܘ ܟܘܪܐ ܕܦܪܙܠܐ. * ܘܢܗܘܝܢ ܥܝܢܝܟ ܦܬܝܚܢ ܥܠ ܨܠܘܬܐ 52
ܕܥܒܕܝܟ ܘܕܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܬܫܡܥ ܐܢܘܢ ܒܟܠ ܕܩܪܝܢ ܠܟ. * ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܦܪܫܬ 53
ܐܢܘܢ ܠܟ ܠܝܪܬܘܬܐ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܒܝܕ ܡܘܫܐ ܥܒܕܟ.
ܟܕ ܐܦܩܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܨܠܝܘ ܩܕܡ 54
ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܟܠܗ ܨܠܘܬܐ ܘܒܥܘܬܐ ܗܕܐ. ܩܡ ܡܢ ܩܕܡ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ.
ܕܗܘܐ ܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ. ܘܐܝܕܘܗܝ ܦܪܝܣܢ ܠܫܡܝܐ. * ܘܩܡ ܘܒܪܟ ܠܟܠܗ ܩܗܠܐ 55
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܩܠܐ ܪܒܐ. ܘܐܡܪ * ܒܪܝܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܕܝܗܒ ܢܝܚܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܠܥܡܗ. 56
ܐܝܟ ܕܐܡܪ. ܘܠܐ ܢܦܠ ܚܕ ܦܬܓܡܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ ܛܒܐ. ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܒܝܕ
ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ. * ܘܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡܢ. ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܥܡ ܐܒܗܝܢ. ܠܐ ܢܫܒܘܩܢ ܘܠܐ 57
ܢܪܚܩܢ. * ܠܡܦܢܝܘ ܠܒܢ ܠܘܬܗ. ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܘܪܚܬܗ. ܘܠܡܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ 58
ܘܢܡܘܣܘܗܝ. ܘܕܝܢܘܗܝ ܘܩܝܡܘܗܝ ܕܦܩܕ ܠܐܒܗܝܢ. * ܘܢܗܘܘܢ ܡܠܝ ܗܠܝܢ ܕܒܥܝܬ 59
ܩܪܝܒܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ. ܕܢܥܒܕ ܕܝܢܐ ܠܥܒܕܗ. ܘܕܝܢܐ
ܠܥܡܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܝܘܡ ܒܝܘܡ. * ܕܢܕܥܘܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ 60
ܕܐܪܥܐ. ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܐܠܗܐ. ܘܠܝܬ ܐܚܪܝܢ ܒܪ ܡܢܗ. * ܘܢܗܘܐ ܠܒܟܘܢ ܬܡܝܡܐ 61
ܥܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܘܪܚܬܗ. ܘܠܡܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܘܕܝܢܘܗܝ
ܘܩܝܡܘܗܝ. ܐܝܟ ܝܘܡܢܐ. * ܘܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ. ܕܒܚܝܢ 62
ܗܘܘ ܕܒܚܐ ܪܒܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܕܒܚ ܫܠܝܡܘܢ ܕܒܚܐ ܕܫܠܡܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ: ܬܘܪܐ 63
ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܥܢܐ ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܕܬܘ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ.
ܡܠܟܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.

50 * Et parces populo tuo quicquid peccaverint in te, et culpas omnes quas in te commiserint: & gratiosos reddes illos apud captivantes eos, ut diligant eos.
51 Ipsi enim sunt populus tuus & hæreditas tua, quos eduxisti ex Ægypto, è camino ferri.
52 Et sint oculi tui aperti super deprecationem servorum tuorum & populi tui Israelis, & exaudias eos in omni re pro qua ad te clamaverint:
53 Quoniam tu segregâsti eos tibi in hæreditatem ex omnibus terræ gentibus, quemadmodum dixisti per Mosen servum tuum, quando eduxisti patres eorum ex Ægypto, Domine Deus.
54 Cúmque cessâsset Salomon orare coram Domino Deo totam orationem & petitionem istam, surrexit è conspectu altaris Domini, nam procumbens erat in genua sua manibus ad cœlum expansis.
55 Surrexit inquam, & elatâ voce benedixit universo cœtui Israelis, dicens;
56 Benedictus sit Dominus Deus qui pacem dedit Israeli populo suo, quemadmodum dixerat, nullo decidente sermone ex omnibus sermonibus optimis quos protulerat Dominus per Mosen servum suum.
57 Sitque Dominus nobiscum, quemadmodum fuit cum patribus nostris: non deserat nos, neque derelinquat:
58 Revocando cor nostrum ad se, ut ambulemus in viis ejus, ut custodiamus præcepta, pacta, judicia, & leges quas præcepit patribus nostris.
59 Sintque sermones isti quos à Dño postulavi, propinqui Dño Deo noctu diúque; ut peragat causâ servi sui, & causam populi sui Israelis de die in diem:
60 Ut cognoscant omnes terræ gentes Dominum esse Deum, nec alium esse præter ipsum.
61 Sit autem cor vestrum syncerum erga Dominum Deum nostrum, ambulando in viis ejus, & observando præcepta, fœdera, judicia, & leges ejus, ut hodierno die.
62 Porrò Salomon Rex & totus Israel cum eo sacrificabant sacrificium magnum coram Domino.
63 Sacrificavit enim Salomon sacrificia pacifica coram Domino, boum viginti duo millia, & ovium centum viginti millia, & renovârunt domum Domini rex & omnes filii Israelis.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

50 * وتغفر الخطايا التي اخطوا امامك وتمحوا جميع سيئاتهم الذي اساوا • وتحببهم لاعدائهم
51 فيحبوهم * لانهم شعبك وهم ميراثك • الذي اخرجتهم من ارض مصر • امين يا ربنا والاهنا •
لانك رحوم متحنن •

50 * *Dimittes peccata quæ coram te perpetrârunt, & delebis omnes culpas quas commiserunt; & conciliabis eos amorem inimicorum suorum, ut diligant eos:*
51 *Quoniam ipsi populus tuus sunt, ipsique sunt hæreditas tua, quos eduxisti è terra Ægypti. Amen O Domine ac Deus noster; cùm tu sis misericors & clementissimus.*

*** *Alii duo versus desunt in utroque MS.*

54 * فلما اكمل سليمان صلاته لله الرب • واكمل هذه الصلاة وادعها • وكل هذا التضرع •
قام بين يدي مذبح الرب الذي كان جاثيا امامه على ركبتيه • ويداه ممدودتان الى
55 56 السماء * فلما قام دعى لجماعة بني اسرائيل كلها باعلا صوته • وقال * تبارك الله الرب • الذي
وهب الراحة لاسرائيل شعبه كما قال • ولم يسقط قول واحد من جميع الاقوال الصالحة • التي قال
57 الرب لموسى عبده * ونسال الله ربنا ان يكون معنا • كما كان مع ابائنا • ولا يخذلنا • ولا يرفضنا •
58 * بل يقبل بقلوبنا لنسلك في طرقه • ونحفظ سننه وعهوده • ووصاياه واحكامه • التي امر
59 اباءنا * وتكون هذه الاقوال التي طلبت من الرب • قريبة من الله ربنا الليل والنهار • لكي
60 ينعم على عبده وشعبه • وينتصف لهم يوم فيوم * ليعلم جميع شعوب الارض • ان الرب هو
61 الاله الحق وليس اله اخر غيره * فلتكن قلوبكم سليمة امام الله ربنا • لتسلكوا في
62 طرقه • وتحفظوا وصاياه وعهوده • واحكامه وسننه كاليوم * وكان سليمان وجميع بني اسرائيل •
63 يذبحون ذبائح عظيمة قدام الرب * فذبح سليمان ذبائح كاملة امام الرب • من الثيران اثنين
وعشرين الفا • ومن الغنم مية وعشرين الفا • وجدد الملك وجميع بني اسرائيل بيت الرب
في ذلك اليوم •

54 *Cùmque finem fecisset Salomon precandi Deum Dominum, & hanc orationem, totamque supplicationem istâ perfecisset atque absolvisset; stetit ante aram Domini ante quam erat in genua sua procumbens manibus ad cœlum expansis:*
55 *Cùmque stetisset, altissimâ voce precatus est pro toto cœtu filiorum Israel, & ait;*
56 *Benedictus sit Deus Dominus, qui requiem dedit Israeli populo suo quemadmodum dixerat, ita ut ne ullus quidem sermo deciderit ex omnibus sermonibus optimis quos dixerat Dominus Mosi servo suo.*
57 *Quare Deum Dominum nostrum deprecamur ut sit nobiscum, quemadmodum fuit cum patribus nostris, nec deserat nos, neque rejiciat,*
58 *Sed corda nostra reducat ut ambulemus in viis ejus, & observemus leges, fœdera, mandata, & judicia ipsius, quæ præcepit patribus nostris.*
59 *Et fiant res istæ quas à Domino postulavi, propinquæ Deo Domino nostro noctu diúque, ut benefaciat servis suis & populo suo, & indies ulciscatur eos.*
60 *Ut sciant omnes populi terræ Dominum esse Deum verum, nec alium esse Deum præter ipsum.*
61 *Sint igitur corda vestra syncera coram Deo Domino nostro; ut ambuletis in viis ejus, & custodiatis mandata, fœdera, judicia, & leges ejus, ut hodierno die.*
62 *Deinde sacrificaverunt Salomon & omnes Israelitæ sacrificia magna coram Domino.*
63 *Sacrificavit enim Salomon sacrificia perfecta coram Domino, ex bobus quidem viginti duo millia, ex ovibus autem centum viginti millia. Eodem die renovavit rex cum omnibus filiis Israel domum Domini.*

מלכים א׳ ט

64 בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן מֵהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃

65 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָעֵת־הַהִיא אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם׃

66 בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֵּלְכוּ לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃

CAP. IX. ט

1 וַיְהִי כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָפֵץ לַעֲשׂוֹת׃

2 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה שֵׁנִית כַּאֲשֶׁר נִרְאָה אֵלָיו בְּגִבְעוֹן׃

3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתְךָ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתָּה לְפָנַי הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִתָה לָשׂוּם־שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃

4 וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִד אָבִיךָ בְּתָם־לֵבָב וּבְיֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ חֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃

5 וַהֲקִמֹתִי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתְּךָ עַל־יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־דָּוִד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃

6 אִם־שׁוֹב תְּשֻׁבוּן אַתֶּם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי וְלֹא תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃

7 וְהִכְרַתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אֲשַׁלַּח מֵעַל פָּנָי וְהָיָה יִשְׂרָאֵל לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃

8 וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה עֶלְיוֹן כָּל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְשָׁרָק וְאָמְרוּ עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃

[illegible]

Versio VULG. LAT.

64 In die illa sanctificavit rex medium atrii, quod erat ante domum Domini: fecit quippe holocaustum ibi, & sacrificiũ & adipem pacificorũ: quoniam altare æreum, quod erat coram Dño, minus erat, & capere non poterat holocaustũ, & sacrificium, & adipem pa-
65 cificorum. Fecit ergo Salomon in tempore illo festivitatem celebrem, & omnis Israel cum eo, multitudo magna ab introitu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Domino Deo nostro, septem diebus & septem diebus, id est, quatuorde-
66 cim diebus. Et in die octava dimisit populos: qui benedicentes regi, profecti sunt in tabernacula sua lætantes, & alacri corde sup omnibus bonis, quæ fecerat Dñs David servo suo, & Israel populo suo.

CAP. IX.

1 Factum est autem cùm perfecisset Salomon ædificium domus Domini, & ædificium regis, & omne quod optaverat
2 & voluerat facere: Apparuit ei Dñs secundò, sicut appar-
3 uerat ei in Gabaon. Dixitque Dñs ad eum; Exaudivi orationem tuam & deprecationem tuam, quam deprecatus es coram me: sanctificavi domũ hanc, quam ædificâsti, ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum, & erunt oculi mei & cor meum ibi cunctis die-
4 bus. Tu quoq; si ambulaveris coram me, sicut ambulavit pater tuus, in simplicitate cordis, & in æquitate: & feceris omnia quæ præcepi tibi, & legitima mea & judicia mea ser-
5 vaveris, Ponam thronũ regni tui super Israel in sempiternũ, sicut locutus sum David patri tuo, dicens; Non auferetur vir de genere tuo de solio Isra-
6 el. Si autem aversione aversi fueritis vos & filii vestri, non sequentes me, nec custodientes mandata mea, & ceremonias meas, quas proposui vobis, sed abieritis & colueritis deos ali-
7 enos, & adoraveritis eos: Auferam Israel de superficie terræ, quam dedi eis: & templũ, quod sanctificavi nomini meo, projiciam à conspectu meo, eritq; Israel in proverbiũ, &
8 in fabulam cunctis populis. Et domus hæc erit in exemplum: omnis qui transierit per eam, stupebit, & sibilabit, & dicet; Quare fecit Dominus sic terræ huic, & domui huic?

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

60 [illegible]

Ut cognoscant omnes populi terræ, quia Dominus Deus, ipse est 60
Deus, & non est ultra. Et sint corda nostra perfecta erga Dominum 61
Deum nostrum, & (u) sanctè ambulando in præceptis ejus, & custodiendo mandata ejus, sicut dies hæc. Et rex, & omnes filii 62
Israel sacrificaverunt sacrificia coram Domino. Et sacrificavit 63
rex Salomon sacrificia pacificorum, quæ sacrificavit Domino, boum duo & viginti millia, ovium centum & viginti millia. Et dedicavit domum Domini rex, & omnes filii Israel. Die illa sancti- 64
ficavit rex medium atrii, quod ad faciê domûs Domini: quoniam fecit ibi holocaustosim, & sacrificia, & adipes pacificorum: quoniam altare æreum, quod corã Domino, parvum erat, ita ut non posset (x) holocaustosim, & sacrificia pacificorum sufferre. Et fecit Sa- 65
lomon festivitatem in die illa, & omnis Israel cum eo; Ecclesia magna ab introitu Hemath usq; ad flumen Ægypti corã Domino Deo nostro, in domo, quã ædificavit, comedens, & bibens, & lætans coram Domino Deo nostro septem dies. Et in die octava dimisit po- 66
pulum. Et benedixerunt regem, & abiit unusquisq; ad tabernacula sua lætantes. Et bonum fuit cor super bonis, quæ fecerat Dominus David servo suo, & Israel populo suo.

CAP. IX.

Et factum est, postquam consummavit Salomo ædificare do- 1
mum Domini, & domum regis, & omne opus Salamon, quæcunq; voluit facere: Et apparuit Do- 2
minus ipsi Salamon secundò, sicut (a) apparuerat in Gabaon. Et di- 3
xit ad eum Domin⁹; Audivi vocem deprecationis tuæ, & orationis tuæ, quã orâsti coram me. Feci tibi secundùm omnẽ deprecationẽ tuam. Sanctificavi domum hanc, quam ædificâsti ad ponendum nomen meum ibi in seculum. Et erunt oculi mei illuc, & cor meum omnibus dieb⁹. Et tu si am- 4
bulaveris corã me, sicut ambulavit David pater tuus in sanctitate cordis, & rectitudine, & faciendo juxta omnia, quæ mandavi ei, & præcepta mea, & mandata mea custodieris; Et faciam surge- 5
re thronum regni tui in Israel in seculum, sicut locut⁹ sum David patri tuo, dicens; Non auferetur tibi vir dux in Israel. Si autẽ a- 6
versi avertemini vos, & filii vestri à me, & non custodieritis mandata mea, & præcepta mea, (b) quæ dedit Moyses corã vobis, & iveritis, & servieritis diis aliis, & adoraveritis eos;

MS. A. (ν) κύριος αὐτὸς ὁ Θεός, καὶ ἐκ (ξ) [illegible] (ο) Ἰσραὴλ [illegible] (π) [illegible] καὶ δύο (ρ) καὶ προβάτων [illegible] (σ) καὶ τὸ [illegible] (τ) καὶ τὰ δῶρα καὶ τὰ (υ) εἰρηνικῶν. Καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν ἑορτὴν, καὶ πᾶς (φ) [illegible] (χ) ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ ἡμέρας, τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας. Καὶ ἐν τῇ (ψ) [illegible] (ω) [illegible] (β) κύριος πρὸς αὐτὸν, Ἤκουσα (γ) [illegible] (δ) ἐνώπιον ἐμοῦ (ε) [illegible] (ζ) μου [illegible] ἐπὶ Ἰσραὴλ (κ) [illegible] (λ) [illegible] ἀνὴρ (μ) [illegible]

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

In die illo sanctificavit rex mediũ atrii quod erat ante domũ sanctuarii 64
Dñi, quia fecit ibi holocaustũ, & munera, & pinguedines oblationis sanctitatũ, quia altare æris quod erat ante Dñm, angustius erat, quàm ut sustineret holocausta, & mun⁹, & pinguedines oblationis sanctitatũ. Et fecit 65
Selomoh tempore illo festivitatẽ, & omnis Israel cum eo, ecclesia multa ab introitu Hhamath usq; ad fluviũ Misraim ante Dñm Deũ nostrũ, septem dieb⁹ initiationis dom⁹, & septem dieb⁹ festivitatis, [id est,] quatuordecim dieb⁹. Die octavo misit populũ: & benedixerunt regi, & iverunt 66
in habitacula sua cùm lætati fuissent, & jucundatũ esset cor eorũ propter omne bonũ quod fecerat Dñs David servo suo, & Israel populo suo.

CAP. IX.

Et fuit cùm finisset Selomoh ædificare domũ sanctuarii Dñi, & domũ 1
regis, & omnẽ voluntatẽ Selomoh quam voluit facere. Et revelatus est 2
Dñs Selomoh secundò, sicut revelatus fuerat illi in Gibghon. Et dixit 3
illi Dñs: Audita est à me oratio tua & deprecato tua quã deprecatus es ante me: sanctificavi domũ hanc quã ædificasti, ad ponendũ majestatẽ meam ibi usque in seculũ: & erit majestas mea manens in ea, si beneplacitũ meũ fiet ibi omnibus diebus. Et tu si ambulaveris ante me, sicut ambu- 4
lavit David pater tuus in veritate cordis & rectitudine, faciendo juxta omnia quæ præcepi tibi, decreta mea & judicia mea servaveris: Statuã 5
soliũ regni tui super Israel in seculũ, sicut locutus sum cum David patre tuo dicendo: Non abscindetur tibi vir à solio regni Israel. Si avertendo 6
aversi fueritis vos & filii vestri ne[catis] post cultum meũ, nec servaveritis præcepta mea, decreta mea quæ dedi ante vos, sed iveritis & colueritis errores gentiũ, & adoraveritis eos: Tunc consumã Israel de superficie 7
terræ quã dedi illis, & domũ quam sanctificavi nomini meo elongabo ex adverso dicti mei, & erit Israel in parabolã & in fabulã omnibus genti-
bus. Et dom⁹ hæc quæ fuit excelsa, erit diruta: omnis qui transierit per 8
eam, sibilabit & nutabit: & dicent, Quamobrem fecit Dominus sic terræ huic & domui huic?

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

64 ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܩܕܫ ܡܠܟܐ ܠܒܝܬܗ ܕܕܪܬܐ ܕܩܕܡ ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܬܡܢ ܥܒܕ ܥܠܘܬܐ *
ܘܩܘܪܒܢܐ ܘܬܪܒܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܡܛܠ ܕܡܕܒܚܐ ܕܢܚܫܐ ܕܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܙܥܘܪ ܗܘܐ ܠܡܫܩܠܗ
65 ܥܠܘܬܐ ܘܩܘܪܒܢܐ ܘܬܪܒܐ ܕܩܘܕܫܐ.* ܘܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܥܐܕܐ ܗܘ. ܚܓܐ. ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ.
ܥܡܗ ܟܢܝܫܝܢ. ܡܢ ܡܥܠܢܐ ܕܚܡܬ ܥܕܡܐ ܠܡܥܠܢܐ ܕܢܚܠܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ.
66 ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܐܪܒܥܣܪ ܝܘܡܝܢ.* ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܡܢܝܐ. ܫܪܐ ܠܥܡܐ.
ܘܒܪܟܘ ܠܡܠܟܐ. ܘܐܙܠܘ ܠܡܫܟܢܝܗܘܢ. ܟܕ ܚܕܝܢ ܘܛܐܒ ܠܒܗܘܢ. ܥܠ ܛܒܬܐ
ܟܠܗܝܢ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ ܠܕܘܝܕ ܥܒܕܗ. ܘܠܥܡܗ ܐܝܣܪܝܠ. * ܦܣܘܩܐ * ܢܗ *
1 ܘܟܕ ܫܠܡ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܒܢܝܗ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܠܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܠܟܠܗ ܪܓܬܗ *
2 ܕܫܠܝܡܘܢ. ܕܨܒܐ ܠܡܥܒܕ.* ܘܐܬܚܙܝ ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ.
3 ܐܝܟ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ ܒܓܒܥܘܢ.* ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܫܡܥܬ ܨܠܘܬܟ ܘܒܥܘܬܟ
ܕܒܥܝܬ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܘܩܕܫܬ ܠܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܒܢܝܬ. ܠܡܣܡ ܫܡܝ ܬܡܢ ܠܥܠܡ.
4 ܘܢܗܘܘܢ ܥܝܢܝ ܘܠܒܝ ܬܡܢ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ.* ܘܐܢܬ ܐܢ ܬܗܠܟ ܩܕܡܝ. ܐܝܟ ܕܗܠܟ
ܕܘܝܕ ܐܒܘܟ: ܒܬܡܝܡܘܬܐ ܕܠܒܐ ܘܒܬܪܝܨܘܬܐ: ܠܡܥܒܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬܟ. ܘܢܡܘܣܝ ܘܕܝܢܝ
5 ܬܛܪ.* ܐܩܝܡ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܟ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܠܥܠܡ. ܐܝܟ ܕܡܠܠܬ ܥܡ ܕܘܝܕ ܐܒܘܟ.
6 ܘܐܡܪܬ ܠܐ ܢܬܒܛܠ ܠܟ ܓܒܪܐ ܡܢ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.* ܘܐܢ ܡܗܦܟܘ ܬܗܦܟܘܢ ܡܢ ܒܬܪܝ. ܐܢܬܘܢ
ܘܒܢܝܟܘܢ: ܘܠܐ ܬܛܪܘܢ ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܡܘܣܝ ܕܝܗܒܬ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܬܐܙܠܘܢ ܘܬܦܠܚܘܢ
7 ܠܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܬܣܓܕܘܢ ܠܗܘܢ.* ܐܘܒܕ ܠܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܐܦܝ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗܘܢ.
ܘܒܝܬܐ ܕܩܕܫܬ ܠܫܡܝ. ܐܫܕܝܘܗܝ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܘܢܗܘܐ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܬܠܐ ܘܠܫܘܥܝܐ.
8 ܒܥܡܡܐ ܟܠܗܘܢ.* ܘܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܢܗܘܐ ܚܪܒ. ܘܟܠ ܕܢܥܒܪ ܥܠܘܗܝ. ܢܬܕܡܪ. ܘܢܫܪܘܩ.
ܘܢܐܡܪܘܢ. ܠܡܢܐ ܥܒܕ ܡܪܝܐ ܗܟܢܐ ܠܐܪܥܐ ܗܕܐ ܘܠܒܝܬܐ ܗܢܐ.

Eodem die consecravit rex internam partem 64
atrii quod erat ante domum Domini, quoniam ibi sacrificavit holocausta, oblationes, & adipem pacificorum; eò quòd altare æneum quod erat coram Domino, impar esset ad capiendum holocausta, oblationes, & adipem pacificorum. Celebravitque Salo- 65
mon eo die festum, dum omnes Israelitæ cum eo essent ab ingressu Hemath usque ad ingressum torrentis Ægypti, congregati coram Domino Deo nostro septem diebus, & septem diebus; *nempe* quatuordecim diebus.
Octavo verò die miserunt populus & bene- 66
dixerunt regi, tum redierunt in habitationes suas læto hilarique animo, pro omnibus beneficiis quæ contulerat Dominus in Davidem servum suum, & in populum suum Israelem.

CAP. IX.

Cum ergò finem imposuisset Salomon æ- 1
dificio dom' Dñi & ædis regiæ; omnique optato quod Salomon facere decreverat;
Tunc apparuit Dominus Salomoni secundâ 2
vice, quemadmodum apparuerat ei in Gabaon:
Et dixit illi Dñs, Exaudivi orationem 3
& petitionem tuam quâ me precatus es; & consecravi mihi domũ istam quam ædificâsti, ad collocandũ ibi nomen meũ usque in seculum: eruntque oculi mei & animus me' ibi cunctis dieb'.
Tu verò si ambulaveris co- 4
ram me quemadmodũ ambulavit David pater tuus, in sinceritate cordis & æquitate, feceris quemadmodũ præcepi tibi, & statuta ac judicia mea servaveris;
Conservabo so- 5
lium regni tui super Israelem in perpetuum, prout pollicitus sum Davidi patri tuo, *dicens*, Non deerit tibi vir à solio Israelis.
Quòd 6
si omnino aversi fueritis à me vos & filii vestri, nec servaveritis præcepta & statuta mea quæ proposui vobis, sed abeuntes colueritis deos alienos, & adoraveritis eos;
Perdam Is- 7
raelem de superficie terræ quam dedi eis; & domũ quam consecravi nomini meo, evellã à conspectu meo; eritq; Israel in proverbiũ & fabulam apud omnes populos:
Et dom' 8
hæc destruetur, ita ut quicunq; transierit juxta eam, obstupescat, ac sibilet, dicantque, Qua de re Dñs ità fecit huic terræ & huic domui?

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*وقدس الملك الدار الذي بين يدي مذبح الرب لانه قرب هناك قرابين وزبودا وسحوما كاملة. 64
لان مذبح النحاس الذي كان امام الرب كان صغيرا ولم يكن يسع القرابين والسحوم التي قرب.
*وعمل سليمان ذلك اليوم عيدا عظيما. وكان بنو اسرايل كلهم مجتمعين معه. من مدخل 65
حماة الى مدخل وادي مصر كانوا كلهم مجتمعين امام الرب سبعة ايام. وسبعة ايام. اربعة
عشر يوما * وفي اليوم الثامن من السبعة الاخيرة بعد العيد. دعى الشعب كله للملك. 66
ثم ارسلهم الملك الى منازلهم. فانصرفوا الى مساكنهم فرحين بقلوب سليمة طيبة. على ما
صنع الرب من الخير بداود عبده واسرايل شعبه.

الفصل التاسع.

*فلما فرغ سليمان من بناء بيت الرب وبناء بيته. وعمل كل ما اشتهى واحب *ظهر الرب 1 2
لسليمان ثانية. كما ظهر له في جبعون.* ثم قال الرب. قد سمعت صلاتك وتضرعك التي صليت 3
امامي. وقدست لي البيت الذي بنيت. لاصير فيه اسمي الى الابد. وعيناي وقلبي فيه كل
الايام * وانت ان سرت امامي بالحق كما سار ابوك. طول الايام بسلامة القلب والعدل. وتعمل ما 4
امرك به. وتحفظ عهودي * اثبت كرسيك وملكك على بني اسرايل الى الابد. كما قلت لداود 5
ابيك. لانه لا يزول رجل من نسلك ملكا على بني اسرايل * وان انت انقلبت عن امري. وخالفت 6
انت وبنوك. ولم تحفظوا وصاياي وعهودي التي امرتكم وتبعتم الهة اخر وعبدتموها وسجدتم
لها * خذلتكم واهلكت بني اسرايل. وابددهم من الارض التي اعطيتهم. والبيت الذي 7
قدست لاسمي اخربه واقلعه من بين يدي. ويكون بنو اسرايل مثلا وحديثا بين الشعوب.
*وهذا البيت يكون خرابا. وكل من عبر به يتعجب ويصفر من خرابه. ويقولون الناس. 8
لماذا فعل الرب هذا الصنيع بهذه الارض وهذا البيت.

Sanctificavit etiam rex atrium quod erat 64
ante altare Domini, quoniam illic obtulit sacrificia, adipes, & pinguedines perfectas; nam altare æneum quod erat coram Domino, parvum erat, nec capere poterat sacrificia & adipes quas obtulit.
Et celebravit Salomon eo die solemnita- 65
tem maximam, dum Israelitæ omnes essent cum eo congregati: ab ingressu Hamat usque ad ingressum torrentis Ægypti erant omnes congregati coram Domino septem diebus, & septem diebus; nempè quatuordecim diebus.
Octavo à 66
septem postremis post solemnitatem die, benè precatus est universus populus regi, tum dimisit eos rex ad mansiones eorum; abieruntq; ad habitationes suas læti, hilaribus jucundisque animis ob beneficia quæ præstiterat Dominus Davidi servo suo, & Israeli populo suo.

CAP. IX.

Cum absolvisset Salomon ædificium 1
domûs Domini, & ædificium domûs suæ, perfecissetq; omnia quæ optaverat et voluerat;
Apparuit Dominus Salomoni se- 2
cundò, quemadmodum apparuerat ei in Gabaon:
Tum dixit Dominus, Jam au- 3
divi orationem & supplicationem tuam quam ante me fudisti, & consecravi mihi domum quam ædificâsti, ut in ea ponam nomen meum in perpetuum: & oculi mei animusq; meus erit in ea cunctis diebus.
Tu autem si ambulaveris coram me 4
in veritate, quemadmodum ambulavit pater tuus, cunctis diebus corde sincero & recto, feceris quod mandavero tibi, & fœdera mea servaveris;
Stabiliam thro- 5
num tuum & regnum tuum super filios Israel in æternum, prout dixeram Davidi patri tuo; quia scilicet non deficiet vir de stirpe tua regnans super filios Israel.
Verum si tu aversus fueris à præcepto 6
meo, & refragatus fueris tu & filii tui, nec servaveritis mandata & fœdera mea quæ præcepi vobis, adhæseritis diis alienis, eosq; colueritis & adoraveritis;
De- 7
stituam vos, & consumam filios Israel, & disperdam eos de terra quam dedi eis; & domum quam consecravi nomini meo, destruam & evellam è conspectu meo; & evadent Israelitæ proverbium & fabula inter gentes:
Et domus ista in 8
ruinam abibit, & quisquis prope illam transierit, mirabitur & sibilabit ob ruinam ejus: dicentq; homines, Quare fecit Dominus opus hujusmodi huic terræ & huic domui?

qui , suum Deum Dominum dereliquerunt quòd Eò ,dicent Et
9 ואמרו על אשר עזבו את יהוה אלהיהם אשר
, alienos deos in apprehenderūt &,Ægypti terra è eorū patres eduxit
הוציא את אבתם מארץ מצרים ויחזקו באלהים אחרים
eos super Dominus induxit idcirco :eis servierūt &,eis se incurvaverūt &
וישתחוו להם ויעבדם על כן הביא יהוה עליהם
annorum viginti fine à ,fuit Et hoc malum omne
10 את כל הרעה הזאת: ויהי מקצה עשרים שנה
,Domini domum 3 domos duas Selomoh ædificavit quibus
אשר בנה שלמה את שני הבתים את בית יהוה
Selomoh extulerat Tyri rex Chiram ,regiam domum &
11 ואת בית המלך: חירם מלך צר נשא את שלמה
:ejus voluntatē omnē ad ,auro in & , abietum lignis in & ,cedrorum lignis in
בעצי ארזים ובעצי ברושים ובזהב לכל חפצו
terra in urbes viginti Chiram ipsi Selomoh rex dedit tunc
אז יתן המלך שלמה לחירם עשרים עיר בארץ
quas urbes videndum ad ,Tyro è Chiram est egressus Et .Galil
12 הגליל: ויצא חירם מצר לראות את הערים אשר
Quid : dixit Et .ejus oculis in fuerūt rectæ non & ;Selomoh ei tradiderat
13 נתן לו שלמה ולא ישרו בעיניו: ויאמר מה
terram eas appellavit & ?mi frater mihi dedisti quas ,istæ urbes
הערים האלה אשר נתתה לי אחי ויקרא להם ארץ
centum regem ad Chiram misit Et .hanc diem ad usque Chabul
14 כבול עד היום הזה: וישלח חירם למלך מאה
fecit ascendere quam ,tributi res hæc Et .auri talenta viginti &
15 ועשרים ככר זהב: וזה דבר המס אשר העלה
,suam domū & ,Domini domum ædificandum ad Selomoh rex
המלך שלמה לבנות את בית יהוה ואת ביתו
,Meghiddo & ,Chasor & , Jerusalaim murum & ,Millo &
ואת המלוא ואת חומת ירושלם ואת חצר ואת מגדו
,Ghesec cepit & ,ascendit Ægypti rex Parhoh .Ghesec &
16 ואת גזר: פרעה מלך מצרים עלה וילכד את גזר
; interfecit civitate in habitantem Chenahanæum & ,igni in eā succendit &
וישרפה באש ואת הכנעני הישב בעיר הרג
Selomoh ædificavit Et .Selomoh uxori suæ filiæ missiones eā tradidit &
17 ויתנה שלחים לבתו אשת שלמה: ויבן שלמה
Thadmor & ,Bahalath Et .inferiorem Beth-choron & ,Ghesec
18 את גזר ואת בית חרן תחתון: ואת בעלת ואת תמר
erant quæ thesaurorum urbes omnes Et .terra in deserto in
19 במדבר בארץ: ואת כל ערי המסכנות אשר היו
desideriū & ,equitum civitates & , currus civitates & ,Selomoh ipsi
לשלמה ואת ערי הרכב ואת ערי הפרשים ואת חשק
omni in &,Lebanon in &,Jerusalaim in ædificare desideravit quod,Selomoh
שלמה אשר חשק לבנות בירושלם ובלבנון ובכל
,Chittæo ,Emoræo de residuum populum Omnem .sui dominii terra
20 ארץ ממשלתו: כל העם הנותר מן האמרי החתי
: ipsi Israel filiis de non qui ,Jebusæo &,Chivræo ,Perizæo
הפרזי החוי והיבוסי אשר לא מבני ישראל המה:
potuerunt non quos ,terra in eos post remanserant qui eorū Filios
21 בניהם אשר נתרו אחריהם בארץ אשר לא יכלו
,servile tributum in Selomoh eos fecit ascendere & ,eos occidere Israel filii
בני ישראל להחרימם ויעלם שלמה למס עבד
Selomoh dedit non Israel filiis de Et .hanc diem ad usque
22 עד היום הזה: ומבני ישראל לא נתן שלמה
,ej* triarii &,ej* principes &,ej* servi & ,belli viri ipsi quia :servū
עבד כי הם אנשי המלחמה ועבדיו ושריו ושלשיו
qui ,præfectorum principes Isti : ejus equitū & ,ej* currus principes &
23 ושרי רכבו ופרשיו: אלה שרי הנצבים אשר
dominantes ,quingenti & ,quinquaginta ,Selomoh opus super
על המלאכה לשלמה חמשים וחמש מאות הרדים
,opificio in facientes ,populum in
בעם העשים במלאכה:

Versio VULG. LAT.

9 Et respondebunt; Quia dere-
liquerunt Dñm Deũ suũ, qui
eduxit patres eorũ de terra Æ-
gypti, & secuti sunt deos ali-
enos, & adoraverunt eos, &
coluerunt eos: idcircò indu-
xit Dominus super eos omne
10 malum hoc. Expletis autem
annis viginti postquàm ædifi-
caverat Salomon duas domos,
id est, domũ Domini & do-
11 mum regis, (Hiram rege Tyri
præbente Salomoni ligna ce-
drina & abiegna, & aurum
juxta omne quod opus habue-
rat,) tunc dedit Salomon Hi-
ram viginti oppida in terra
12 Galilææ. Et egressus est Hi-
ram de Tyro, ut videret op-
pida quæ dederat ei Salomon,
13 & non placuerunt ei. Et ait;
Hæcine sunt civitates, quas
dedisti mihi, frater? Et ap-
pellavit eas terram Chabul,
14 usque in diem hanc. Misit quo-
que Hiram ad regem Salo-
monem centũ viginti talenta
15 auri. Hæc est summa expensa-
rum, quam obtulit rex Salo-
mon ad ædificandam domum
Domini & domum suam, &
Mello, & murum Jerusalem, et
Heser, & Mageddo, & Gazer.
16 Pharao rex Ægypti ascendit,
& cepit Gazer, succenditque
eam igni: & Chananæum, qui
habitabat in civitate, inter-
fecit, et dedit eam in dotem
filiæ suæ uxori Salomonis.
17 Ædificavit ergò Salomon Ga-
zer, et Bethòron inferiorem,
18 Et Baalath et Palmirã in ter-
19 ra Solitudinis. Et omnes vicos
qui ad se pertinebãt, et erant
absq; muro, munivit, et civita-
tes curruũ et civitates equitũ,
et quodcunque ei placuit ut
ædificaret in Jerusalem, et in
Libano, et in omni terra po-
20 testatis suæ. Universum popu-
lum, qui remanserat de A-
morrhæis, et Hethæis, et Phe-
rezæis, et Heuæis, et Jebusæis,
qui non sunt de filiis Israel:
21 Horum filios, qui remanserant
in terra, quos scilicèt non po-
tuerant filii Israel extermi-
nare: fecit Salomon tributa-
22 rios, usq; in diem hanc. De
filiis autem Israel non consti-
tuit Salomon servire quen-
quam: sed erant viri bellato-
res, et ministri ejus, et princi-
pes, et duces, et præfecti cur-
23 ruum et equorum. Erant autè
principes super omnia opera
Salomonis præpositi quingen-
ti quinquaginta, qui habe-
bant subjectum populum, et
statutis operibus imperabant.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ ἐξαρῶ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀπορρίψω ἐκ προσώπου μου· καὶ ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας
8 τοὺς λαούς. Καὶ ὁ οἶκος οὗτος (γ) ἔσται ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ συριεῖ, καὶ ἐροῦσιν, (ξ) Ἕνεκεν τίνος ἐποίησε κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τού-
9 τῳ; Καὶ ἐροῦσιν, Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον (ο) κύριον θεὸν αὐτῶν, ὃς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀντελάβοντο (π) θεῶν ἀλλοτρίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε κύριος ἐπ' αὐτοὺς (ς) τὴν κακίαν ταύτην. Τότε ἀνήγαγε Σαλωμὼν τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυὶδ (σ) εἰς οἶκον αὐτοῦ, ὃν ᾠκοδόμησεν (τ) ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις
10 ἐκείναις. Εἴκοσιν ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶ-
11 κον τοῦ βασιλέως, Χειρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμὼν ἐν ξύλοις κεδρίνοις, (υ) καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις, καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν παντὶ θελήματι (φ) αὐτοῦ. τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χειρὰμ εἴκοσι πόλεις (χ) ἐν τῇ
12 γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. Καὶ ἐξῆλθε Χειρὰμ ἐκ Τύρου, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών· καὶ
13 οὐκ ἤρεσαν αὐτῷ. Καὶ εἶπε, Τί αἱ πόλεις αὗται ἃς ἔδωκάς μοι ἀδελφέ; καὶ ἐκάλεσεν αὐτάς,
14 Ὅριον, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἤνεγκε Χειρὰμ τῷ Σαλωμὼν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα (ψ) χρυσίου.

Et tollam Israel de terra, quam dedi eis: & domum hanc, quam sanctificavi nomini meo, abjiciam à facie mea. Et erit Israel in perditionem, & in sermonem in omnibus populis. (c) Et domus ista 8
erit excelsa: omnis transiens per eam stupebit, & sibilabit, & dicent; Propter quid fecit Dominus sic terræ huic, & domui huic? Et 9
dicent; Pro eo, quod dereliquerunt Dominum Deum suum, qui eduxit patres eorum ex Ægypto, è domo servitutis, & susceperunt deos alienos, & adoraverunt eos, & servierunt eis; propter hoc induxit Dominus super eos (d) malum hoc. Tunc adduxit Salomon filiam Pharaonis è civitate David in domum suam, quam ædificaverat sibi in dieb[us] illis. Vi- 10
ginti annis, in quibus ædificavit Salomon ambas domos, domum Domini, & domum regis, Chiram 11
rex Tyri adjuvit Salomon in lignis cedrinis, & in lignis abiegnis, & in auro, et in omni voluntate ejus. Tunc dedit rex ipsi Chiram viginti civitates in terra Galilæa. Et exivit Chiram è Tyro, 12
& ivit in Galilæam ad videndũ civitates, quas dederat ei Salomon: & non placuerunt ei. Et 13
dixit; Quid civitates hæ, quas dedisti mihi, frater? Et vocavit eas, Terminum, usq; in diem hanc.
Et attulit Chiram Salomoni centum & viginti talenta auri. 14

MS. A.

(γ) ἔσται ὑψηλός, (ξ) Ἕνεκα (ο) τὸν κύριον (π) θεῶν ἑτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο (ς) ἐπήγαγε τὴν κακίαν (σ) εἰς τὸν οἶκον (τ) ἑαυτοῦ. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, εἴκοσι ἔτη (υ) καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ παντὶ (φ) αὐτοῦ. τότε ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τῷ Χειρὰμ (χ) ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.
15 (ψ) χρυσίου. Αὕτη ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς, ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ σὺν τὴν Μελώ, καὶ τὴν ἄκραν τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυίδ, καὶ τὴν Ἀσσούρ, καὶ τὴν Μεδδώ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν Ἐσέρ, καὶ τὴν Μαγδώ,
16 καὶ τὴν Γαζέρ. Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἀνέβη, καὶ κατελάβετο τὴν Γαζέρ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ σὺν τὸν Χαναναῖον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινεν. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ
17 Σαλωμών. Καὶ ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν τὴν Γαζέρ, καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κα-
18 τωτάτω, Καὶ τὴν Βαλαάθ, καὶ τὴν Θερμὰθ ἐν τῇ ἐρήμῳ, Καὶ ἐν τῇ γῇ πά-
19 σας τὰς πόλεις τῶν σκηνωμάτων, αἳ ἦσαν τῷ Σαλωμών, καὶ τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμὼν ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ,
20 καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ. Πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ἀπὸ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου, καὶ τοῦ Γεργεσαίου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄν-
21 των, Τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ οὓς οὐκ ἠδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς· καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν εἰς
22 φόρον δουλείας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμὼν εἰς πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ τρισσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες αὐτοῦ τῶν ἁρμάτων, καὶ
23 ἱππεῖς αὐτοῦ. Οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ ἐφεστηκότες οἱ ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σαλωμών, πεντήκοντα καὶ πεντακόσιοι ἐπικρατοῦντες ἐν τῷ λαῷ οἱ ποιοῦντες ἐν
24 τῷ ἔργῳ. Πλὴν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβη ἐκ πόλεως Δαυὶδ πρὸς οἶκον
25 αὐτῆς, ὃν ᾠκοδόμησε σὺν τὴν Μελώ. Καὶ ἀνεβίβασε Σαλωμὼν τρεῖς καθόδους ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὁλοκαύτωμα καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ᾠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμία αὐτὸ εἰς πρόσωπον κυρίου. καὶ ἀπήρ-
26 τισε σὺν τὸν οἶκον. Καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

9 וימרון על די שבקו ית פולחנא דיי אלההון דאפיק ית אבהתהון מארעא דמצרים
ואתקיפו בטעות עממיא וסגידו להון ופלחונין על כן איתי יי עליהון ית כל בישתא
10 הדא: והוה מסוף עשרין שנין די בנא שלמה ית תרין בתיא ית בית מקדשא דיי וית בית
11 מלכא: חירם מלכא דצור סובר ית שלמה באעי ארזין ובאעי ברותין ובדהבא לכל
12 צורכיה בכין יהיב מלכא שלמה לחירם עסרין קרוין בארעא גלילא: ונפק חירם מצור
13 למסער ית קרויא דיהב ליה שלמה ולא כשרין בעינוהי: ואמר מה קרויא האלין די
14 יהבתא לי אחי וקרא להון ארעא כבול עד יומא הדין: ושדר חירם למלכא מאה ועשרין
15 ככרין דדהבא: ודין פתגם מסקי מסין דמני מלכא שלמה למבני ית בית מקדשא דיי וית
16 ביתיה וית מליתא וית שורא דירושלם וית חצור וית מגדו וית גזר: פרעה מלכא
דמצרים סליק וכבש ית גזר ואוקדה בנורא וית כנענאה דיתב בקרתא קטל ויהבה מתנן
17 לברתיה אתת שלמה: ובנא שלמה ית גזר וית בית חורון ארעאה: וית בעלת וית 18
19 תדמור במדברא בארעא: וית כל קרוי אוצרא די הואה לשלמה וית קרוי רתיכיא וית
קרוי פרשיא וית כל רעות שלמה דאתרעי למבני בירושלם ובליבנן ובכל ארע
20 שולטניה: כל עמא דאשתאר מן אמוראי חתאי פריזאי חואי ויבוסאי דלא מבני ישראל
21 אנון: בניהון דאשתארו בתריהון בארעא דלא יכילו בני ישראל לגמרותהון ומנינון
22 שלמה למסקי מסין עד יומא הדין: ומבני ישראל לא יהב שלמה למהוי פלחין ארי
23 אנון גברי עבדי קרבא ועבדוהי ורברבנוהי ורבני רתיכוהי ופרשוהי: אלין
רבני אסטרטיגיא די ממנן על עבידתא דשלמה חמש מאה וחמשין די מפלחין
בעמא דעבדין בעבידתא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et dicent: Eò quòd dereliquerunt cultum Domini Dei sui, qui eduxit 9
patres eorum de terra Misraim, & apprehenderunt Errores gentium, &
adoraverunt illos & coluerunt illos, idcircò induxit Dominus super eos
omne malum hoc. Et fuit à fine viginti annorum quibus ædificavit 10
Selomoh duas domos, domum sanctuarii Domini & domum regis.
(Hhiram rex Szor sustentarat Selomoh in lignis cedrinis & lignis abie- 11
gnis, & auro in omni necessitate illius:) tunc dedit rex Selomoh ipsi
Hhiram viginti urbes in terra Gelila. Et exivit Hhiram de Szor, ut vi- 12
sitaret urbes quas dederat ei Selomoh: & non rectæ fuerunt in oculis
ejus: Et dixit: Quænam sunt urbes hæ quas dedisti mihi frater mi? & 13
vocavit illas terram Chabul usque ad diem hanc. Et misit Hhiram regi 14
centum & viginti talenta auri. Et hæc est ratio tollentium tributa quos 15
præposuit rex Selomoh ad ædificandum domum sanctuarii Domini, &
domum suam, & aggerem & *murum* Jerusalem, & Hhaszor, & Megido
& Gazer. Pargho rex Miszraim ascendit & subegit Gazer, & incendit 16
eam igni; & Kenaghanæum, qui habitabat in urbe, occidit: & dedit
illam dono filiæ suæ uxori Selomoh. Et ædificavit Selomoh Gezer, & 17
Beth-Hhoron inferiorem: Et Baghalath, & Thadmor in deserto in ter- 18
ra: Et omnes urbes repositoriorum quæ erant Selomoh, & urbes cur- 19
ruum, & urbes equitum, & *omnem* voluntatem Selomoh quam voluit
ædificare in Jerusalem, & in Libnan, & in omni terra imperii sui. Omnẽ 20
populũ qui relict[us] fuerat ex Emorrhæis, Hhithæis, Perizæis, Hhivæis, &
Jebuzæis, qui non erant de filiis Israel: Filios eorũ qui relicti fuerant post 21
illos in terra, quos non potuerant filii Israel consumere, constituit Selo-
moh in allatores tributorũ usq; ad diem hanc. Et ex filiis Israel non dedit 22
Selomoh ut essent servi, quia erant viri belligeratores, & servi ej[us], et ma-
gistratus ejus, et viri ejus, et magistri curruũ ej[us] et equitum ej[us]. Hi sunt 23
magistri antesignanorũ, qui erant præpositi super opus Selomoh, quingen-
ti et quinquaginta qui servire faciebant populum qui faciebant opus.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 9
[illegible]
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible]
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible]
[illegible] 16
[illegible] 17
18
[illegible] 19
[illegible]
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible]
[illegible] 23
[illegible]

* Et respondebitur, Quia reliquerunt Domi- 9
num Deum suum qui eduxit patres eorum è
terra Ægypti, & adhæserunt diis gentium
exterarum, & coluerunt atque adoraverunt
eos; idcirco induxit in eos Dominus malum
hoc universum. Factum est etiam post an- 10
nos viginti quibus ædificavit Salomon duas
illas domos, *nempe* domum Domini & do-
mum regiam; Cùm Hiramus rex Tyri 11
suppeditâsset Salomoni ligna cedrina, & li-
gna abiegna, atque aurum, prout optaverat;
ut tunc donaret rex Salomon Hiramo vigin-
ti civitates in terra Galilææ. Et egressus 12
est Hiram è Tyro ad invisendas civitates
quas donaverat ei Salomon, nec placuerunt
ei; Dixitque, Quid sunt hæ civitates quas 13
donâsti mihi frater mi? & vocavit eas, Ter-
ram Chabuli, in hunc usque diem. Miserat 14
enim rex Hiramus regi Salomoni centum vi-
ginti talenta auri. Hæc autem est taxatio 15
vectigalis quod indixit rex Salomon pro æ-
dificio domûs Domini & domûs suæ, & ædi-
ficio muri Jerusalem, & Mello, & Hasor, &
Mageddo, & Gazar. Porrò Pharaon rex 16
Ægypti ascendens subegit Gazar, & igne
succendit; Chananæos habitantes in ea civi-
tate peremit, & dono dedit illam filiæ suæ u-
xori Salomonis. Ædificavitque Salomon 17
Gazar, & Beth-horon inferiorem, Et Baa- 18
loth, & Thadmur quæ est in terra deserti:
Omnes quoque civitates ærarii, quæ fue- 19
runt Salomonis, & civitates curruum, & ci-
vitates equitum; quicquid denique optavit
Salomon ædificare in Jerusalem, & in Liba-
no, & in tota terra ditionis suæ. Totum 20
populum qui remanserat ex Amorhæis, He-
thæis, Pherezæis, Hevæis, & Jebusæis,
qui non erant ex filiis Israel; Horum *in-* 21
quam filios qui remanserant post eos, quos
filii Israel exterminare non potuerant; red-
didit Salomon servos tributum afferentes,
in hunc usque diem. Ex Israelitis verò 22
nullos reddidit Salomon servos; hi enim
erant viri bellatores, ministri ejus, magna-
tes, ac heroes ej9, præfecti curruû ej9, ac equi-
tes ej9. Iidē erant præpositi operi Salomonis, 23
quingenti *videlicet* quinquaginta, qui præ-
rant populo, & opus urgebant.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * فيقولون لانهم تركوا عبادة اباهم الذي اخرجهم من ارض مصر وتمسكوا بالهة اخر
10 وعبدوها وسجدوا لها لذلك انزل بهم الرب هذا البلاء الشديد * فلما كان من بعد عشرين
11 سنة بعد بناء بيت الرب وبيت الملك * وكان حيرام ملك صور يرسل الى سليمان الملك
الصنوبر وخشب السرو وذهبا كما احب فاعطى سليمان لحيرام عشرين قرية في ارض الجليل
12 13 * وخرج حيرام لينظر الى القرى التي اعطاها سليمان فلم يرض بها * وقال ما هذه القرى التي
14 اعطيتني يا اخي ودعا اسمها قرى الشوك الى اليوم * ثم ارسل حيرام الى سليمان الملك مائة
15 وعشرين قنطار ذهب * هذا الشرط الذي شرط سليمن الملك على الارض مثل الخراج لبني
16 بيت الرب وبيته وبني سور اورشليم ايضا وبني ملوية وحاصور ومجدو وعازار * اما
فرعون ملك مصر فصعد الى عازار وحاصرها واحرقها وقتل الكنعانيين الذين كانوا
17 18 فيها ووهبها لابنته زوجة سليمن * وبني سليمن حدود بيت حوران السفلي * وبنا بعلوث
19 وتدمر التي في البرية * وجميع القرى التي صير فيها بيوت امواله القرى التي صيرها
لمراكبه وفرسانه وكل ما احب سليمان ان يبني في اورشليم ولبنان وكل ارض سلطانه
20 * واما الشعب الذي بقي من الاموريين والحثيين والفرزيين والحويين
21 واليبوسيين الذين لم يكونوا من بني اسرائيل * وبنوهم الذين بقوا من بعدهم الذين
22 لم يقدروا بنو اسرائيل ان يهلكوهم صيرهم سليمان عبيدا يودون الخراج الى اليوم * فاما
بنو اسرائيل فصيرهم احرارا لانهم ابطال رجال حربه وهم جبابرته وقواده واساورته ورؤساء
23 مراكبه وفرسانه * وهولاء الذين كانوا يعملون الاعمال لسليمن خمسماية وخمسون رجلا
المتسلطون على الشعب المكملون لاعماله

* *Et respondebunt, Quia relicto cultu pa-* 9
trum suorum, qui eduxerat eos è terra
Ægypti, adhæserunt diis alienis, & co-
luerunt & adoraverunt eos; propterea
intulit in eos Dominus miseriam hanc
atrocissimam. Post annos viginti, ædificatâ 10
jam domo Domini, & domo regia, Quia 11
Hiramus rex Tyri miserat ad Salomonem
regem pinos, & ligna abiegna, &
aurū prout optaverat; dedit Salomon
Hiramo viginti oppida in terra Galilææ.
Cumq; egressus esset Hiram ut viseret op- 12
pida quæ dederat Salomon, nec placuissent
ei; Dixit, Quæ sunt oppida ista quæ 13
mihi dedisti ô mi frater? vocavitq; no-
men eorum, Oppida spinarum, ad hodier-
num usq; diem. Tum misit Hiramus ad 14
Salomonem regem centum viginti quin-
taria (pondus centum librarum) *auri. Hæc* 15
est indictio quam Salomon rex imposuit
orbi veluti quoddā vectigal, pro structu-
rā domûs Domini & domûs suæ, stru-
cturā quoq; murorum Jerusalem, & stru-
cturā Meluæ, Hasoris, Magheddo, &
Ghazaris. (Intereà Pharao rex Ægypti 16
ascendens Ghazarem obsedit eam, &
combussit eam, interfectis Chananæis qui
erant in ea, deditq; eam filiæ suæ uxori
Salomonis.) Salomon verò ædificavit limi- 17
tes Beth-horan inferioris: Et ædificavit 18
Baaloth, & Tadmur quæ est in solitudine:
Omnesq; civitates in quibus constituerat 19
ærariæ sua, civitates quas constituerat pro
curribus & equitibus suis: deniq; quic-
quid optavit Salomon ædificare in Jeru-
salem & Libano, totâque terrâ dominii
sui.) Populus verò qui remanserat ex A- 20
moræis, Hethæis, Pherezæis, Hevæis, &
Jebusæis, qui non erant ex filiis Israel,
Nec non filios eorum qui remanserant post 21
eos, quos Israelitæ perdere minimè potu-
erant; fecit Salomon servos vectigal
pendentes ad hodiernum usque diem. At 22
verò filios Israel fecit liberos, eò quòd
strenui essent, viri belligeri: ipsique erant
gigantes ejus, duces ac nobiles ejus, præ-
positi curribus & equitibus ejus. Iidemque 23
erant qui præerant operibus Salomonis,
quingenti scilicet quinquaginta viri popu-
lo præpositi, perficiendis operibus ejus de-
mandati.

מלכים א : י

,suam domum in David civitate de ascendit Pahoh filia Veruntamen
24 אך בת פרעה עלתה מעיר דוד אל ביתה
fecit ascendere Et .Millo ædificavit tunc ei ædificaverat quam
25 אשר בנה לה אז בנה את המלוא : והעלה
super pacifica & ,ascensiones anno in vicibus tribus Selomoh
שלמה שלש פעמים בשנה עלות ושלמים על
facies ad quod illud super suffiendo & ,Domino ædificaverat quod altare
המזבח אשר בנה ליהוה והקטיר אתו אשר לפני
Selomoh rex fecit navem Et .domum perfecit & :Domini
26 יהוה ושלם את הבית : ואני עשה המלך שלמה
terra in Suph maris labium super Eloth cum quæ ,Hesiongheber in
בעציון גבר אשר את אלות על שפת ים סוף בארץ
gnaros ,nautas viros ,suos servos navi in Chiram Misitque .Edom
27 אדום : וישלח חירם באני את עבדיו אנשי אניות ידעי
inde ceperunt & ,Ophir in venerunt Et .Selomoh servis cum ,maris
28 הים עם עבדי שלמה : ויבאו אופירה ויקחו משם
regem ad adduxerunt & :talenta viginti & quadringenta ,aurum
זהב ארבע מאות ועשרים ככר ויבאו אל המלך
.Selomoh
שלמה :

CAP. X. י

Domini nomine in ,Selomoh auditum audiens Seba regina Et
1 ומלכת שבא שמעת את שמע שלמה לשם יהוה
comitatu in Jerusalaim in est ingressa Et .ænigmatibus in eum tentandum ad venit &
2 ותבא לנסתו בחידות : ותבא ירושלמה בחיל
,valde multum auri & ,aromata portantibus camelis ,valde gravi
כבד מאד גמלים נשאים בשמים וזהב רב מאד
omnia eum ad est locuta & ,Selomoh ad venitque :pretiosum lapidem &
ואבן יקרה ותבא אל שלמה ותדבר אליו את כל
omnia Selomoh ei indicavit Et .suo corde cum erat quod
3 אשר היה עם לבבה : ויגד לה שלמה את כל
non quod rege à absconditum verbum fuit non :ejus verba
דבריה לא היה דבר נעלם מן המלך אשר לא
,Selomoh sapientiam omnem Seba regina vidit Et .ei indicaverit
4 הגיד לה : ותרא מלכת שבא את כל חכמת שלמה
habitationem & ,ejus mensæ cibum Et :ædificavit quam domum &
5 והבית אשר בנה : ומאכל שלחנו ומושב
,eorum vestimenta & ,ejus ministrorum assistentiam & ,ejus servorum
עבדיו ומעמד משרתיו ומלבשיהם
erat non & ;Domini domû ascendebat quo ,ejus ascensum & ,ejus pincernas &
ומשקיו ועלתו אשר יעלה בית יהוה ולא היה
verbum fuit Verum :regem ad Dixitque .spiritus ultra ea in
6 בה עוד רוח : ותאמר אל המלך אמת היה הדבר
.tua sapientia super & ,tuis verbis super ,mea terra in audivi quod
אשר שמעתי בארצי על דבריך ועל חכמתך :
,mei oculi viderunt & ,veni donec ,verbis credidi non Et
7 ולא האמנתי לדברים עד אשר באתי ותראינה עיני
bonum & ,sapientiâ addidisti : dimidium mihi fuit nunciatum non ecce &
והנה לא הגד לי החצי הוספת חכמה וטוב
tui servi beati ,tui viri Beati .audivi quam auditionem ad
8 אל השמועה אשר שמעתי : אשרי אנשיך אשרי עבדיך
.tuam sapientiam audientes ,semper tuam faciem ad stantes ii
אלה העמדים לפניך תמיד השמעים את חכמתך :
te dandum ad ,te in complacuit qui ,benedictus tuus Deus Dominus Sit
9 יהי יהוה אלהיך ברוך אשר חפץ בך לתתך
:seculum in Israel erga Domini amore in :Israel solium super
על כסא ישראל באהבת יהוה את ישראל לעלם
.justitiam & ,judicium faciendum ad ,regem in te posuit &
וישימך למלך לעשות משפט וצדקה :

Versio VUL. LAT.

14 Filia autem Pharaonis ascendit de civitate David in domum suam, quam ædificaverat ei Salomon: tunc ædifica-
25 vit Mello. Offerebat quoque Salomon tribus vicibus per annos singulos holocausta, & pacificas victimas, super altare quod ædificaverat Domino, & adolebat thymiama coram Domino: perfectúmq;
26 est templum. Classem quoque fecit rex Salomon in Asiongaber, quæ est juxta Ailath in littore Maris rubri, in terra
27 Idumææ. Misitque Hiram in classe illa servos suos viros nauticos & gnaros maris, cum
28 servis Salomonis. Qui cum venissent in Ophir, sumptum inde aurum quadringentorum viginti talentorum, detulerunt ad regem Salomonem.

CAP. X.

1 Sed & Regina Saba, auditâ famâ Salomonis in nomine Domini, venit tentare eum in
2 ænigmatibus. Et ingressa Jerusalem multo cum comitatu, & divitiis, camelis portantibus aromata, & aurum infinitum nimis, & gemmas pretiosas, venit ad regem Salomonem, & locuta est ei universa quæ habebat in corde suo.
3 Et docuit eam Salomon omnia verba quæ proposuerat: non fuit sermo, qui regem posset latère, & non responderet ei.
4 Videns autem regina Saba omnem sapientiam Salomonis, & domum quam ædifica-
5 verat, Et cibos mensæ ejus, & habitacula servorum, & ordines ministrantium, vestésque eorum, & pincernas, & holocausta quæ offerebat in domo Domini: non habebat ultrà
6 spiritum. Dixitque ad regem; Verus est sermo, quem audivi
7 in terra mea, Super sermonibus tuis, & sup sapientia tua: & non credebam narrantibus mihi, donec ipsa veni, & vidi oculis meis, & probavi quòd media pars mihi nuntiata non fuerit: major est sapientia & opera tua, quàm rumor quem
8 audivi. Beati viri tui, & beati servi tui, qui stant coram te semper, & audiunt sapientiam
9 tuam. Sit Dñs Deus tuus benedictus, cui complacuisti, & posuit te super thronum Israel, eò quòd dilexerit Dominus Israel in sempiternum, & constituit te regem, ut faceres judicium & justitiam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

26 Καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν Γασίων Γαβὲρ τὴν οὖσαν ἐχομένην Αἰλὰθ ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἐσχάτης θαλάσσης
27 ἐν γῇ Ἐδώμ. Καὶ ἀπέστειλε Χειρὰμ ἐν τῇ νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικοὺς ἐλαύνειν εἰδότας θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών.
28 Καὶ ἦλθον εἰς (ω) Σωφιρὰ, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσίου (α) ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τάλαντα, καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

26 Et navem (f) pro ea re fecit rex Salomon in Gasion Gaber, quæ est juxta Ælath super labium ultimi maris in terra Edom.
27 Et misit Chiram in navi puerorum suorum viros nauticos impellere scientes mare cum pueris Salomon.
28 Et venerunt in Sophira: & sumpserunt indè auri (g) centum & viginti talenta, & attulerunt regi Salomon.

MS.A. (ω) Σωφηρὰ, καὶ (α) τετρακόσια καὶ εἴκοσι τάλαντα,

Κεφ. ι΄.

1 Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμὼν καὶ τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι.
2 Καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βαρείᾳ σφόδρα. καὶ κάμηλοι αἴρουσαι (α) ἡδύσματα καὶ χρυσὸν πολὺν σφόδρα καὶ λίθον τίμιον. καὶ εἰσῆλθε πρὸς Σαλωμὼν, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα
3 ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμὼν πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς· οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος (β) παρὰ τοῦ βασιλέως, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ.
4 Καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμὼν, καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε,
5 Καὶ τὰ βρώματα Σαλωμὼν, καὶ τὴν καθέδραν (γ) παίδων αὐτοῦ, καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁλοκαύτωσιν αὐτοῦ ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου· καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο.
6 Καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμὼν, Ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου
7 Περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου. καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσί μοι, ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ (δ) ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί μου· καὶ ἰδοὺ (ε) οὐκ εἰσὶ τὸ ἥμισυ καθὼς ἀπήγγειλάν μοι· προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα ἐν
8 τῇ γῇ μου. Μακάριαι αἱ γυναῖκές σου, μακάριοι οἱ παῖδές σου οὗτοι οἱ (ζ) παρεστηκότες ἐνώπιόν σου δι' ὅλου, οἱ ἀ-
9 κούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου. Γένοιτο κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, διὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον τὸν Ἰσραὴλ στῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἔθετό σε βασιλέα ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ ποιεῖν κρίμα (η) ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν (θ) αὐτῶν.
10 Καὶ ἔδωκε τῷ Σαλωμὼν ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου, καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα, καὶ λίθον τίμιον. οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα (ι) ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος, ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ (κ) τῷ βασιλεῖ
11 Σαλωμών. Καὶ ἡ ναῦς Χειρὰμ ἡ αἴρουσα τὸ χρυσίον ἐκ Σουφὶρ, (λ) ἤνεγκε ξύλα πελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον.
12 Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ (μ) πελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ οἴκου κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, (ν) καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ᾠδοῖς. οὐκ (ξ) ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα ἀπελέκητα ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὤφθησάν που ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

CAP. X.

1 Et Regina Saba audivit nomẽ Salomon et nomẽ Domini: et venit
2 tẽtare eũ in (a) ænigmatib'. Et venit in Hierusalem in virtute gravi valdè. Et cameli portantes (b) suavitates, & aurum multum valdè, & lapidem pretiosum. Et ingressa est ad Salomon: & locuta est ei omnia, quæcunq; erant in
3 corde suo. Et indicavit ei Salomon omnia verba ejus. Non (c) fuit verbum despectum à rege, quod non indicavit ei.
4 Et vidit regina Saba omnem prudentiam Salomon, & domum, quam ædificaverat,
5 Et cibos Salomon, & cathedram puerorum ejus, & stationem ministrorum ejus, & vestem ejus, & pincernas ejus, & holocaustosim ejus, quam offerebat in domo Domini. Et extra se
6 facta est. Et dixit ad regem Salomon: Ver' est sermo, quẽ audi-
7 vi in terra mea De sermone tuo, & de prudentia tua: & non credidi iis, qui dicebant mihi, donec veni, & viderunt oculi mei; & ecce non sunt (d) dimidium, sicut annunciaverunt mihi. Apposuisti (e) bona ad ea, super omnem auditionem, quam audivi in terra mea.
8 Beatæ mulieres tuæ, beati pueri tui, qui assistunt coram te semper, qui audiunt omnẽ prudentiã tuã.
9 Sit Dominus Deus tuus benedict', qui voluit in te, ad dandum te super thronum Israel; eò quòd Dominus diligat Israel ad (f) statuendum in seculum: & posuit te regem super eos ad faciendum judicium in justitia, & in judiciis
10 (g) eorum. Et dedit Salomoni centum viginti talenta auri, & suavitates multas valdè, et lapidem pretiosum. Non venit juxta suavitates illas ultrà in multitudine, quas dedit regina Saba regi
11 Salomon. Et navis Chiram portans aurum de Suphir, attulit ligna (h) dolata multa valdè, & lapidem
12 pretiosum. Et fecit rex ligna dolata, fulcimenta domûs Domini, & domûs regis, & nablas, & citharas cantoribus. Non venerunt hujusmodi ligna non dolata super terram, neq; visa sunt (i) usquam usque in diem hanc.

MS.A. (α) ἡδύσματα, χρυσίον* πολὺν σφόδρα (β) ἀπὸ τοῦ (γ) πᾶσ̄ φρόνησιν (γ) τῶν παίδων (δ) ἑωράκασιν (ε) οὐκ ἔστι καθὼς ἀπήγγειλάν μοι τὸ ἥμισυ· προστέθεικας σοφίαν καὶ ἀγαθὰ (ζ) [illegible] (η) καὶ δικαιοσύνην (θ) ἑαυτῶν. (ι) ἐκεῖνα εἰς (κ) τῷ Σαλωμών. (λ) ἤνεγκεν ἐκ Σωφὶρ ξύλα (μ) [illegible] (ν) καὶ κινύρας καὶ νάβλας τοῖς (ξ) [illegible] τοιαῦτα ξύλα [illegible] ἕως τῆς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

24 ברם בת פרעה סליקת מקרתא דדוד לביתא די בנא לה בכן בנא ית מליתא : ואסיק
25 שלמה תלת זמנין בשתא עלון ונכסת קודשין על מדבחא דבנא קדם יי ומקטר
26 עלוהי קטורת בוסמיא די קדם יי ושלים ית ביתא : וספינתא עבד שלמה מלכא בעציון
27 גבר דעם אילות על כיף ימא דסוף בארעא דאדום : ושדר חירם בספינתא ית עבדוהי
28 גברין ספנין דאומנין לדברא בימא עם עבדי שלמה : ואתו לאופיר ונסיבו מתמן
דהבא ארבע מאה ועסרין ככרין ואיתיאו לות מלכא שלמה :

י

1 ומלכת שבא שמעת ית שמע שלמה לשמא דיי ואתת לנסיותיה בחודאין : ואתת
2 לירושלם במשרין סגיאין לחדא גמלין טענין בוסמנין ודהבא סגי לחדא ואבנין טבן
3 ואתת לות שלמה ומלילת עמיה ית כל די הוה עם לבה : וחוי לה שלמה ית כל
4 פתגמהא לא הוה מדעם דאתכסא מן מלכא דלא חוי לה : וחזת מלכת שבא ית כל
5 חוכמת שלמה וביתא די בנא : ומיכל פתוריה ואסחרות עבדוהי ומקם משומשנוהי
ולבושיהון ושקיותיה ועלתיה דמסיק בית מקדשא דיי ולא אשתאר בה עוד רוח :
6 ואמרת למלכא קושטא הוה פתגמא די שמעית בארעי על פתגמך ועל חוכמתך : ולא
7 הימנית לפתגמיא עד דאתיתי וחזאה עיני והא לא אתחוא לי פלגו מה דחזיתי אוספתא
8 חוכמתא וטבתא על שמועתא די שמעית : טובי גברך טובי עבדך אלין דקימין קדמך
9 תדירא דשמעין ית חוכמתך : יהי יי אלהך בריך דאתרעי בך למתנך על כורסי
מלכותא דישראל ברחימת יי ית ישראל לעלם ומנך למהוי מלכא למעבד דין
דקשוט וזכו :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Verùm filia Parghoh ascendit de civitate Davidis in domum quam ædi- 24
ficaverat ei: tunc ædificavit aggerem. Et offerebat Selomoh tribus tem- 25
poribus in anno holocausta, & victimam sanctitatum super altare quod ædificaverat ante Dominum; & adolebat super illud suffitum aromatum, quæ erant ante Dominum, & perfecit domũ. Et navem fecit rex Se- 26
lomoh in Ghesion Gaber super litus maris Zuph in terra Edom. Et 27
misit Hhiram in navi servos suos viros nautas & peritos regendi *in mari* cum servis Selomoh. Et venerunt in Ophir, & acceperunt inde aurum, 28
quadringenta & viginti talenta; & adduxerunt ad regem Selomoh.

CAP. X.

Et regina Seba audivit famam Selomoh in nomine Domini, & venit 1
ut tentaret eum in *ænigmatibus*. Et venit in Jerusalem cum turmis mul- 2
tis valdè, & cameli onusti aromatibus, & auro multo valdè, & lapidibus bonis; & venit ad Selomoh, & locuta est cum eo omne quod fuit cum corde suo. Et indicavit illi Selomoh omnia verba ejus, & non fuit quic- 3
quam quod celatum fuerit à rege, quod non indicaret illi. Et vidit re- 4
gina Seba omnem sapientiam Selomoh, & domum quam ædificaverat. Et cibum mensæ ejus, & discubitum servorum ejus, & stationem ministro- 5
rum ejus, & vestimenta eorum, & potum ejus, & holocausta ejus quæ offerebat in domo sanctuarii Domini, & non remansit in ea ultrà spiritus. Et dixit regi, Verum fuit verbum quod audivi in terra mea super 6
verbis tuis & super sapientia tua. Et non credidi verbis, usq; quò veni, & 7
viderunt oculi mei, & ecce non indicatum est mihi dimidium ejus quod vidi; addidisti sapientiam & bonitatem super famam quam audivi. Beati 8
viri tui, beati servi tui isti, qui stant ante te semper, qui audiunt sapientiam. Sit Dominus Deus tuus benedictus, qui complacuit sibi in te, 9
ita ut posuerit te super solium regni Israel, eò quòd amaverit Dominus Israel in seculum, & præposuit te ut esses rex causa faciendi judicium veritatis & justitiæ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * ܘܒܪܬ ܦܪܥܘܢ ܣܠܩܬ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܕܕܘܝܕ ܠܒܝܬܐ ܕܒܢܐ ܠܗ ܫܠܝܡܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܒܢܐ 24
25 ܚܩܠܐ. * ܘܡܣܩ ܗܘܐ ܫܠܝܡܘܢ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܒܫܢܬܐ ܥܠܘܬܐ ܘܢܟܣܬܐ ܓܡܝܪܬܐ. ܥܠ ܡܕܒܚܐ. 25
26 ܘܣܐܡ ܗܘܐ ܒܣܡܐ ܥܠܘܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܫܠܡܗ ܠܒܝܬܐ. ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܣܦܝܢܬܐ 26
27 ܒܥܒܐ ܕܦܘܠܐ ܕܒܐܝܠܬ ܥܠ ܣܦܬ ܝܡܐ ܕܣܘܦ. ܒܐܪܥܐ ܕܐܕܘܡ. * ܘܫܕܪ 27
ܚܝܪܡ ܥܒܕܘܗܝ ܒܣܦܝܢܬܐ. ܓܒܪܐ ܡܠܚܐ ܕܝܕܥܝܢ ܝܡܐ. ܥܡ ܥܒܕܘܗܝ
ܕܫܠܝܡܘܢ. * ܘܐܙܠܘ ܠܐܘܦܝܪ. ܘܢܣܒܘ ܡܢ ܬܡܢ ܕܗܒܐ. ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܟܟܪܝܢ. 28
ܘܐܝܬܝܘ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝ *
1 * ܘܡܠܟܬ ܫܒܐ ܫܡܥܬ ܫܡܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܘܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܬ ܠܡܢܣܝܘܬܗ 1
2 ܒܐܘܚܕܬܐ. * ܘܐܬܬ ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ. ܘܓܡܠܐ ܕܛܥܝܢܝܢ ܒܣܡܐ ܘܕܗܒܐ 2
ܣܓܝܐܐ ܛܒ. ܘܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ. ܘܐܬܬ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܢܣܝܬܗ ܒܟܠܗܝܢ ܕܐܝܬ
3 ܗܘܐ ܒܠܒܗ. * ܘܚܘܝܗ ܫܠܝܡܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܝܗ. ܘܡܕܡ ܠܐ ܐܬܟܣܝ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܠܐ 3
4 ܚܘܝܗ. * ܘܚܙܬ ܡܠܟܬ ܫܒܐ ܟܠܗ ܚܟܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܐ: * ܘܡܐܟܘܠܬܐ 4 5
ܕܦܬܘܪܗ: ܘܡܘܬܒܐ ܕܥܒܕܘܗܝ: ܘܡܩܡܐ ܕܡܫܡܫܢܘܗܝ ܘܠܒܘܫܝܗܘܢ: ܘܡܫܩܝܢܘܗܝ
ܘܠܒܘܫܝܗܘܢ: ܘܥܠܘܬܗ ܕܡܣܩ ܗܘܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܐܫܬܚܪܬ ܬܘܒ ܒܗ ܪܘܚܐ.
6 * ܘܐܡܪܬ ܠܡܠܟܐ. ܫܪܝܪܐ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܕܫܡܥܬ ܒܐܪܥܝ. ܥܠ ܦܬܓܡܝܟ ܘܥܠ 6
7 ܚܟܡܬܟ. * ܘܠܐ ܗܝܡܢܬ ܠܦܬܓܡܐ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܝܬ ܘܚܙܝ ܥܝܢܝ. ܘܗܐ ܠܐ ܚܘܝܘܢܝ 7
8 ܦܠܓܗ. ܐܘܣܦܬ ܚܟܡܬܐ ܘܛܒܬܐ. ܥܠ ܫܡܥܐ ܕܫܡܥܬ. * ܛܘܒܝܗܝܢ ܠܢܫܝܟ. 8
9 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܥܒܕܝܟ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܩܕܡܝܟ ܐܡܝܢܐܝܬ ܘܫܡܥܝܢ ܚܟܡܬܟ. * ܢܗܘܐ 9
ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܒܪܟ. ܕܨܒܐ ܒܟ. ܘܐܘܬܒܟ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܪܚܡ ܡܪܝܐ
ܠܐܝܣܪܝܠ ܠܥܠܡ. ܐܩܝܡܟ ܡܠܟܐ. ܠܡܥܒܕ ܕܝܢܐ ܘܙܕܝܩܘܬܐ.

24 Filia verò Pharaonis ascendit è civitate Davidis in ædem quam extruxerat illi Salomon. Tunc ædificavit Mello.
25 Et offerebat Salomon ter in anno holocausta & pacifica super altare, ponebatq; super illud thura coram Domino.
26 Perfectâ jam domo, paravit etiam rex Salomon naves in Isinu-geber quæ est prope Eloth, secus littus maris Suph, in regione Aruad.
27 Misitq; rex Hiram servos suos in iis navib⁹, viros nautas gnaros maris, unà cum servis Salomonis:
28 Qui profecti in Ophir tulerunt inde auri talenta quadringenta viginti, & advexerunt ad Salomonem.

CAP. X.

1 Regina verò Saba audito nomine Salomonis & nomine Domini, venit ad probandum cum ænigmatib⁹.
2 Venit inquam Jerusalem cum exercitu copiosissimo, & camelis portantib⁹ magnam vim aromatũ & auri, lapidesq; pretiosos; & adiens regem Salomonem, probavit cum cunctis reb⁹ quas habebat in animo.
3 Et exposuit ei Salomon cuncta verba, nihilque regem latuit quod non exposuerit illi.
4 Cúmque regina Saba vidisset omnem sapientiam Salomonis, & domum quam ædificaverat:
5 Cibum mensæ ejus, mansionem servorum ejus, statum ministrorũ ac indumenta eorum, pincernas & indumenta eorum, & holocausta quæ offerebat in domo Domini; non remansit ampliùs in ea spiritus:
6 Dixitq; ad regem, Reverà contigit sermo quem audiveram in regione mea de rebus tuis deque sapientia tua:
7 Tamen non credidi sermonibus, donec venirem, & viderent oculi mei; sed ecce non indicaverant mihi ne dimidium quidem: excedit sapientia & bonum, famam quam audiveram.
8 Beatæ uxores tuæ, beati servi tui qui astant jugiter coram te, & audiunt sapientiam tuam.
9 Sit Dominus Deus tuus benedictus qui te oblectatus est, teque collocavit super solium Israelis: eo quòd dilexit Dominus Israelem in perpetuum, regem te constituit, ut judicium & justitiam exerceres.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * فلما بنت فرعون فصعدت من قرية داود الى البيت الذي بنا لها سليمن * ثم بني سليمن 24
25 ملوي * وكان سليمن يقرب ثلث مرات في السنة قرابينا وذبايحا كاملة على مذبح الرب * 25
26 ويبخر البخور امام الرب من الاصماغ التي بين يدي الله * واكمل سليمن بناء البيت * ثم 26
27 عمل سفينة في غيضة وال * التي عند ايلوث عند شط بحر سوف * التي بارض ادوم * ثم ارسل 27
حيرام الملك عبيده في السفينة قوما ملاحين بصيرين بتدبير السفن في البحر * مع عبيد
28 سليمن * خرجوا الى بلاد دهلك التي من الهند * وحملوا من هناك ذهبا اربعماية وعشرين 28
1 قنطارا * واتوا به سليمن * الفصل العاشر * * وسمعت ملكة سبا 1
2 بخبر سليمن واسم الرب * فقدمت من بلادها لتجربه بالامثال والمسايل * فجاءت الى اورسليم في 2
جيش عظيم جدا * ومعها جمالا موقرة ذهبا وعنبرا وجواهرا * فاتت سليمن وجربته بجميع
3 ما كان في قلبها * فاجابها سليمن وفسر لها كل شي سالته * ولم يخف عن سليمن شي 3
4 5 من امثالها * فرات ملكة سبا حكمة سليمن والبيت الذي بناه * وموايده وجلوس عبيده
بين يديه * وقيام خدمه ولباسهم * وذبايحه وقرابينه التي كان يقرب في بيت الرب * فلم
6 يبق فيها روح من تحيرها * وقالت * يقينا كان الخبر الذي بلغني في ارضي * وكشف 6
7 عندي ما سمعت عن اقوالك وحكمتك * وان كنت لم اصدق ما قد بلغني * حتي 7
قدمت وعاينت بعيني * واذا اني لم اخبر بنصف ما عاينت * بل وجدت عندك من الحكمة
8 اضعاف ما سمعت * طوبا نساءك طوبا عبيدك هولاء الذين يقومون بين يديك ابدا * 8
9 ويسمعون حكمتك * تبارك الله ربك الذي رضي بك * واجلسك على منبر ال اسرايل * 9
بحب الله لبني اسرايل * فصيرك عليهم ملكا * لتقضي بالحق والعدل * وتعدل بالبر *

24 *Porrò filia Salomonis ascendit è civitate Davidis in domum quam ædificaverat ei Salomon: tum extruxit Salomon Millon.*
25 *Offerebat autem Salomon ter quotannis oblationes & sacrificia perfecta super altare Domini, & adolebat incensum coram Domino ex gummi qui erant in conspectu Domini.*
26 *Absolvit ergò Salomon ædificium domûs, tum struxit navim in sylva Val quæ est prope Iloth secus littus maris Suf, quæ est in terra Edom.*
27 *Tum misit Hiramus rex servos suos in illa navi, homines nautas peritos gubernandi naves in mari, unà cum servis Salomonis.*
28 *Qui egressi ad regiones Dahlak quæ sunt ex India, asportârunt inde auri quadringenta viginti quintaria, & attulerunt ea Salomoni.*

CAP. X.

1 *Audiens autem Regina Saba famam Salomonis & nomen Domini, advenit è patria sua ut tentaret eum parabolis & quæstionibus.*
2 *Cúmq; advenit ad Jerusalem maximo cum comitatu, secum habens camelos onustos auro, ambaro, & gemmis; adivit Salomonem, & tentavit cum omnibus rebus quas animo conceperat.*
3 *Et respondit ei Salomon, & exposuit illi quicquid ab eo quæsierat, nec latuit Salomonem ullum ex ænigmatibus ejus.*
4 *Cùm etiam vidisset regina Saba sapientiam Salomonis, & ædem quam extruxerat:*
5 *Mensas ejus, consessum servorum ejus in præsentia ipsius, statumque ministrorum ejus, & vestimentum eorum, sacrificia demum & oblationes ejus quas offerebat in domo Domini; non remansit in ea spiritus ob stuporem suum:*
6 *Et ait, Certissimus erat rumor qui ad me pervenerat in terram meam, & pro comperto est apud me quod audiveram de sermonibus tuis & sapientiâ tuâ;*
7 *Etiamsi fidem non præstiterim his quæ ad me delata fuerant, donec venirem, & propriis oculis cernerem: sed ecce haud significata erat mihi dimidia pars eorũ quæ vidi: imò inveni apud te sapientiam longè superiorem his quæ audiveram.*
8 *Beatæ uxores tuæ, beati servi tui isti qui tibi semper astant, & audiunt sapientiam tuam.*
9 *Benedictus Deus Dominus tuus qui te delectatus sedere te fecit super solium Israelitarum. Ex amore Dei erga filios Israel constituit te regem super eos, ut verum & æquum jus diceres, & justitiam decerneres.*

מלכים א : י

aromata & , auri talenta viginti & centum regi Deditque
10 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים
illud aromâ ficut amplius non : pretiofum lapidem & ,valde multa
הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה לֹא בָא כַבֹּשֶׂם הַהוּא
.Selomoh regi Seba regina dedit quæ ,multitudine in ultrà
עוֹד לָרֹב אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃
,Ophir ex aurum portabat quæ ,Chiram navis etiam Et
11 וְגַם אֳנִי חִירָם אֲשֶׁר־נָשָׂא זָהָב מֵאוֹפִיר
lapidem & ,valde multum almugim ligna Ophir ex detulit
הֵבִיא מֵאֹפִיר עֲצֵי אַלְמֻגִּים הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן
fulcrum almugim ligna rex Fecitque .pretiofum
12 יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים מִסְעָד
: cantoribus nabla & ,citharas & ,regis domus & ,Domini domus
לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים
diem ad ufque eft vifum nec ,almugim ligna fic venit non
לֹא בָא־כֵן עֲצֵי אַלְמֻגִּים וְלֹא נִרְאָה עַד הַיּוֹם
omnem Seba reginæ dedit Selomoh rex Et .hanc
13 הַזֶּה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־
manum fecundùm ei dedit quæ præter ,petivit quam fuam voluntatem
חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר נָתַן־לָהּ כְּיַד
ejus fervi & ipfa ,fuam terram in abiit & ,fe vertit & : Selomoh regis
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃
,uno anno in Selomoh ad veniebat quod auri pondus erat Et
14 וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אֶחָת
viros Præter .auri talentorum fex & fexaginta fexcentorum
15 שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכַּר זָהָב׃ לְבַד מֵאַנְשֵׁי
,Arabiæ reges omnes & ,aromatariorum negotiationem & ,fcrutatores
הַתָּרִים וּמִסְחַר הָרֹכְלִים וְכָל־מַלְכֵי הָעֶרֶב
fcuta ducenta Selomoh rex fecit Et .terræ duces &
16 וּפַחוֹת הָאָרֶץ׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה
fcutum fuper fecit afcendere aureos fexcentos : tracto auro
זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה
tres : tracto auro clypeos trecentos Et .unum
17 הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשֶׁת
eos dedit & : unumquemque clypeum fuper afcendere fecit auri minas
מָנִים זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם
folium rex fecit Et .Lebanon filvæ domo rex
18 הַמֶּלֶךְ בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא
gradus Sex .obrizo auro illud operuit & ,grande dentis
19 שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז׃ שֵׁשׁ מַעֲלוֹת
hinc manus & ,pofteriori fuo à folio rotundum caput & ,folio
לַכִּסֵּה וְרֹאשׁ עָגֹל לַכִּסֵּה מֵאַחֲרָיו וְיָדֹת מִזֶּה
ftantes leones duo & : feffionis locum ad inde &
וּמִזֶּה אֶל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים
ibi ftantes leunculi duodecim Et .manus apud
20 אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיִים עֹמְדִים שָׁם
omnibus in fic fuit factum non : inde & hinc gradus fex fuper
עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־
.regnis
מַמְלָכוֹת׃

Verfio VULG. LAT.

10 Dedit ergò regi centū viginti talenta auri, & aromata multa nimis, & gemmas pretiofas: non funt allata ultrà aromata tam multa, quàm ea quæ dedit regina Saba regi Salomoni.
11 (Sed & claffis Hiram, quæ portabat aurum de Ophir, attulit ex Ophir ligna thyina multa nimis, & gemmas pre-
12 tiofas. Fecitque rex de lignis thyinis fulcra domûs Domini, & domûs regiæ, & cytharas lyráſq; cantoribus: non funt allata hujufcemodi ligna thyina, neque vifa ufque in præfentem
13 diem.) Rex autem Salomon dedit reginæ Saba omnia quæ voluit & petivit ab eo: exceptis his, quæ ultrò obtulerat ei munere regio. Quæ reverfa eft, & abiit in terram fuam
14 cum fervis fuis. Erat autem pondus auri, quod afferebatur Salomoni per annos fingulos, fexcentorum fexaginta fex ta-
15 lentorum auri: Excepto eo, quod afferebant viri qui fuper vectigalia erant, & negotiatores, univerfique fcruta vendentes, & omnes reges Arabiæ, ducéf-
16 que terræ. Fecit quoq; rex Salomon ducenta fcuta de auro puriffimo, fexcentos auri ficlos dedit in laminas fcuti unius.
17 Et trecentas peltas ex auro probato: trecentæ minæ auri unam peltam veftiebant: pofuitque eas rex in domo faltûs
18 Libani. Fecit etiam rex Salomon thronum de ebore grandem: & veftivit eum auro
19 fulvo nimis, Qui habebat fex gradus: & fummitas throni rotunda erat in parte pofteriori: & duæ manus hinc atque inde tenentes fedile: & duo leones ftabant juxta
20 manus fingulas. Et duodecim leunculi ftantes fuper fex gradus hinc atque inde: non eft factum tale opus in univerfis regnis.

Verfio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranflatione LATINA.

13 Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ Σαβὰ πάντα ὅσα ἠθέλησεν, ὅσα ᾐτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν δεδώκει αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμών. καὶ ἀπεστράφη, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν (ο) αὐτῆς αὐτὴ, καὶ πάντες
14 οἱ παῖδες αὐτῆς. Καὶ (π) ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμὼν ἐν ἐνιαυτῷ ἑνὶ, (ρ) ἑξακόσια καὶ ἑξηκονταὲξ τά-
15 λαντα χρυσίου, Χωρὶς τῶν φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν (σ) ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασι-
16 λέων τοῦ πέραν καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. Καὶ ἐποίησεν (τ) Σαλωμὼν τριακόσια δόρατα χρυσᾶ ἐλατά· τριακόσιοι χρυσοῖ ἐπῆσαν
17 ἐπὶ τὸ δόρυ τὸ ἕν· Καὶ τριακόσια (υ) ὅπλα χρυσᾶ ἐλατὰ, καὶ τρεῖς (φ) μναῖ ἐνῆσαν χρυσίου εἰς τὸ ὅπλον τὸ ἕν. καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ὁ βασι-
18 λεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. Καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ δοκίμῳ.
19 Ἓξ ἀναβαθμοὶ τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μόσχων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ (χ) χεῖρες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο (ψ) λέοντες ἑστηκότες παρὰ τὰς χεῖ-
20 ρας, Καὶ δώδεκα λέοντες ἑστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἓξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. οὐ γέγονεν
21 οὕτως πάσῃ βασιλείᾳ. Καὶ πάντα τὰ (ω) σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ Σαλωμὼν γεγονότα χρυσᾶ, καὶ λουτῆρες (α) χρυσοῖ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου (β) δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσίῳ (γ) συγκεκλεισμένα. οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν (δ)
22 λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις (ε) Σαλωμών. Ὅτι ναῦς Θαρσὶς τῷ (ζ) βασιλεῖ Σαλωμὼν ἐν τῇ θαλάσσῃ μετὰ τῶν νηῶν Χιράμ. μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ βασιλεῖ ναῦς ἐκ Θαρσὶς χρυσίου καὶ (η) ἀργυρίου καὶ λίθων τορευτῶν καὶ πελεκητῶν. Αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν ἄκραν, τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ τὴν Ἀσσοὺρ, καὶ τὴν Μαγδὰλ, καὶ τὴν Γαζὲρ, καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἀνωτέραν, καὶ τὴν Ἰεθερμὰθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἁρμάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων, καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμὼν, ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, τοῦ μὴ κατάρξαι αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολελειμμένον ἀπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Εὑαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου καὶ τοῦ Γεργεσαίου τῶν μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολελειμμένα μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμὼν εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμὼν πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ, καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τρισσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρ-
23 χοντες τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ ἱππεῖς αὐτοῦ. Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασι-
24 λεῖς τῆς γῆς πλούτῳ καὶ φρονήσει. Καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμὼν, τοῦ
25 ἀκοῦσαι τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε κύριος τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Καὶ αὐτοὶ (θ) ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα, σκεύη χρυσᾶ, καὶ ἱματισμὸν, στακτὴν, καὶ ἡδύσματα, καὶ ἵππους, καὶ ἡμιόνους τὸ κατ' (ι) ἐνιαυ-
26 τὸν ἐνιαυτόν. Καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι (κ) εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων. καὶ ἔθετο αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἁρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου.

13 Et rex Salomon dedit reginæ Sabæ omnia, quæcunque voluit, quæcunque petiit, præter omnia quæ dederat ei per (k) manum regis Salomon. Et reverfa, & venit in terram fuam, ipfa, & omnes pueri
14 ejus. Et erat pondus auri, quod veniebat ad Salomon in anno uno, fexcenta, & fexaginta fex
15 talenta auri, Abfque tributis fubditorū, (l) et mercatorum, & omnium regum regionis ulterioris, &
16 fatraparum terræ. Et fecit Salomon (m) trecentas lanceas aureas ductiles (trecenti aurei inerant in
17 lancea una) & trecenta (n) fcuta aurea ductilia: & tres minæ inerant auri in fcuto uno. Et dedit
18 ea rex in domum fylvæ Libani. Et fecit rex thronum elephantinum magnum: & circumauravit illū
19 auro probato. Sex gradus throno: & prominentia vitulorum ipfi throno ex pofterioribus ejus: & manus hinc, & hinc fuper locum cathedræ: & duo leones ftantes
20 juxta manus: Et duodecim leones ftantes ibi fuper fex gradus, hinc, & hinc. Non factum eft fic omni
21 regno. Et omnia vafa, (o) quæ à Salomon facta, aurea, & lateres aurei, Et omnia vafa domûs fylvæ Libani auro conclufa. Non fuit argentum: quoniam non erat reputatum in diebus Sa-
22 lomon: Quia navis Tharfis erat regi Salomon in mari cum (p) navibus Chiram: una per tres annos veniebat regi navis è Tharfis auri, & (q) argenti, & lapidum tornatorum, & dolatorum.
Hæc (r) fuit fumma diftributionis quam obtulit rex Salomon ad ædificandam domum Domini, & domum regis, & murum Hierufalem, & arcem, ad circumfepiendum fepem civitatis David, & Affur, & Magdal, & Gezer, & Bethoron fuperiorem, & Jethermath, & omnes civitates curruum, & omnes civitates equitum, & negotiationem Salomon, quam negotiatus eft, ædificando in Hierufalem, & in omni terra. (f) Ut non opprimeret eum; omnem populum refiduum de Chetthæo, et Amorrhæo, & Pherezæo, et Chananæo, & Evæo, & Jebufæo, & Gergefæo, de iis qui non erant ex filiis Ifrael, filios eorum refiduos (t) cum eo in terra, quos non poterant filii Ifrael exterminare eos, & adduxit eos Salomon in tributum ufq; in diem hanc. Et de filiis Ifrael non dedit Salomon (u) moleftiam: quoniam ipfi erant viri bellatores, & pueri ejus & principes, & (x) tertiarii ejus,
23 & principes curruum ejus, & equites ejus. Et magnificatus eft Salomon fuper omnes reges terræ divitiis, & prudentiā. Et omnes
24 reges terræ quærebant faciem Salomon, ad audiendam prudenti-
25 am ejus quam dederat Dominus cordi ejus. Et ipfi ferebant unufquifq; dona, vafa (y) aurea, & veftem, ftacten, & fuavi-
26 tates, & equos, & mulos, (z) quod per annum, anno. Et fuerunt Salomon (aa) quatuor mille fœminæ equæ ad currus, & duodecim millia equitum. Et pofuit ea in civitatibus curruum, & cum rege in Hierufalem. Et fuit Dux omnium regum à flumine, & ufq; ad terram alienigenarum, & ufq; ad terminos Ægypti.

MS.A. (ο) αὐτῆς, καὶ (π) ἦν σταθμὸς (ρ) ἑξακόσια ἑξηκονταέξ (σ) ἐμπόρων τῶν ῥωποπωλῶν, καὶ (τ) ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν (υ) ὅπλα ἐλατά· (φ) μναῖ χρυσίου ἐνῆσαν (χ) χεῖρες ἐπὶ τοῦ θρόνου ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, (ψ) λέοντες * ἑστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἕξ (ω) σκεύη τοῦ ποτοῦ τοῦ βασιλέως Σαλωμὼν χρυσᾶ γεγονότα, καὶ (α) χρυσοῖ, πάντα (β) τοῦ δρυμοῦ (γ) συγκεκλεισμένα. (δ) λογιζόμενον (ε) Σαλωμών. Εἰσὶν ἓν ὅτι (ζ) βασιλεῖ ἐν (η) ἀργυρίου καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ πιθήκων καὶ ταώνων. Καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμὼν ut verf. feq. 23. (θ) ἔφερον πρὸς αὐτὸν τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ ἱματισμὸν, (ι) ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. Καὶ συνέλεξεν Σαλωμὼν ἅρματα καὶ ἵππους, καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες (κ) καὶ εἰς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

10 וִיהַבַת לְמַלְכָּא מְאָה וְעַסְרִין כַּכְּרִין דִּדְהַבָא וּבוּסְמָנִין סַגִּי לַחֲדָא וְאַבְנִין טָבָן
11 לָא אֲתָא כִבוּסְמַנַיָּא הָאִנוּן עוֹד לִסְגֵי דִּי יְהַבַת מַלְכַּת שְׁבָא לְמַלְכָּא שְׁלֹמֹה׃ וְאַף
סְפִינַתָא דְחִירָם דִּמְטַעֲנָא דַּהֲבָא מֵאוֹפִיר אַיְתִיאַת מֵאוֹפִיר אָעֵי אַלְמוּגִין סַגִּי לַחֲדָא
12 וְאַבְנִין טָבָן׃ וַעֲבַד מַלְכָּא יָת אָעֵי אַלְמוּגַיָּא סְעִיד לְבֵית מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ וּלְבֵית
מַלְכָּא וְכִנָּרַיָּא וְנַבְלַיָּא לִבְנֵי לֵוִי לָא אֲתוֹ כֵן אָעֵי אַלְמוּגִין וְלָא אִתַּחְזִיאוּ עַד יוֹמָא
13 הָדֵין׃ וּמַלְכָּא שְׁלֹמֹה יְהַב לְמַלְכַּת שְׁבָא יָת כָּל רְעוּתַהּ דִּשְׁאִילַת בַּר מִדְּמַנֵּי לַהּ
בְּעוּתַר יְדָא דְמַלְכָּא שְׁלֹמֹה וְאִתְפְּנִיאַת וַאֲזַלַת לְאַרְעַהּ הִיא וְעַבְדָהָא׃ וַהֲוָה 14
מַתְקַל דַּהֲבָא דִּי הֲוָה אָתֵי לִשְׁלֹמֹה בְּשַׁתָּא חֲדָא שִׁית מְאָה שִׁתִּין וְשִׁית כַּכְּרֵי
15 דַּהֲבָא׃ בַּר מֵאֲגַר אוּמָנַיָּא וּסְחוֹרַת תַּגָּרַיָּא וְכָל מַלְכֵי סוּמְכוּתָא וְשִׁלְטוֹנֵי
16 אַרְעָא׃ וַעֲבַד מַלְכָּא שְׁלֹמֹה מָאתַן תְּרֵיסִין דִּדְהַבָא טָבָא שִׁית מְאָה דַּהֲבָא
17 מַסִּיק עַל תְּרֵיסָא חַד׃ וּתְלָת מְאָה מָגִנִּין דִּדְהַבָא טָבָא תְּלָתָא מְנַן דַּהֲבָא
18 מַסִּיק עַל מְגִנָּא חַד וּמַנְּנוּן מַלְכָּא בֵּית מְקֵירַת מַלְכַיָּא׃ וַעֲבַד מַלְכָּא
19 כּוּרְסְיָא דְשִׁנָּא רַבָּא וַחֲפָהִי דַּהֲבָא טָבָא׃ שִׁתָּא דַרְגִּין לְכוּרְסְיָא וְרֵישׁ סְגַלְגַּל
לְכוּרְסְיָא מֵאֲחוֹרוֹהִי וְאַשְׁדְּרָתָא מִכָּא וּמִכָּא עַל אֲתַר מוֹתְבָא וּתְרֵין אַרְיָוָן
20 קָיְמִין בִּסְטַר אַשְׁדְּרָתָא׃ וּתְרֵי עֲשַׂר אַרְיָוָן קָיְמִין תַּמָּן עַל שִׁתָּא דַרְגִּין מִכָּא וּמִכָּא
לָא אִתְעֲבֵד כֵּן לְכָל מַלְכְוָתָא׃

PARAPH. CHALD. Verfio Latina.

10 Et dedit regi centum & viginti talenta auri, & aromata multa valdè, & lapides bonos, non venerunt ficut aromata illa ampliùs
11 in multitudine, quæ dedit regina Seba regi Selomoh. Et etiam navis Hhiram quæ adferebat aurum ex Ophir, advexit ex Ophir li-
12 gna coraliorum multa valdè, & lapides bonos. Et fecit rex è lignis coraliorum appofitamen domui fanctuarii Domini, & domui regis; & citharas, & nabla filiis Levi: non venerunt talia ligna coralio-
13 rum, nec vifa funt ad diem hanc. Et rex Selomoh dedit reginæ Seba omne placitum ejus quod petivit; præter id quod numeravit ei fecundùm opulentiam manus regis Selomoh; & vertit fe, & ivit in
14 terram fuam ipfa, & fervi ejus. Et erat pondus auri, quod veniebat ipfi Selomoh fingulis annis; fexcentorum & fexaginta fex talen-
15 torum auri. Præter mercedem artificum, & negotiationem mercato-
16 rum, & omnium regum Zzumchevatha & principum terræ. Et fecit rex Selomoh ducenta fcuta auri boni, fexcentos aureos afcendere
17 faciens fuper fcutum unumquodque. Et trecentos clypeos auri boni, tres minas auri afcendere fecit fuper clypeum quodque, & pofuit eos rex
18 in domo refrigèrii regum. Et fecit rex folium eburneum magnum,
19 & obduxit illud auro bono. Sex gradus erant folio, & caput rotundum erat folio à pofteriori ejus, & fuftentacula hinc & inde fuper locum
20 feffionis, & duo leones ftabant in latere fuftentaculi. Et duodecim leonés ftabant ibi fuper fex gradus hinc & inde; non factum fuit tale in cunctis regnis.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 * ܘܝܗܒܬ ܠܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܟܟܪܝܢ ܕܕܗܒܐ. ܘܒܣܡܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ.
ܘܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ. ܘܠܐ ܐܬܐ ܐܟܘܬ ܒܣܡܐ ܗܢܘܢ ܬܘܒ. ܕܝܗܒܬ ܡܠܟܬ ܫܒܐ ܠܫܠܝܡܘܢ.
11 * ܘܐܦ ܐܠܦܐ ܕܚܝܪܡ. ܕܐܝܬܝ ܕܗܒܐ ܡܢ ܐܘܦܝܪ. ܐܝܬܝܘ ܡܢ ܐܘܦܝܪ. ܩܝܣܐ
12 ܕܒܪܘܬܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ. ܘܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ. * ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܩܝܣܐ ܕܒܪܘܬܐ
ܐܣܟܡܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܒܝܬ ܡܠܟܐ. ܘܟܢܪܐ ܘܢܒܠܐ ܠܡܫܒܚܢܐ. ܠܐ ܐܬܐ
13 ܐܟܘܬ ܗܢܘܢ ܩܝܣܐ ܕܒܪܘܬܐ. ܘܠܐ ܐܬܚܙܝܘ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ
ܝܗܒ ܠܡܠܟܬ ܫܒܐ. ܟܠ ܨܒܝܢܗ ܕܫܐܠܬ. ܣܛܪ ܡܢ ܡܕܡ ܕܝܗܒ ܠܗ ܐܝܟ
14 ܐܝܕܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܗܦܟܬ ܘܐܙܠܬ ܠܐܪܥܗ. ܗܝ ܘܥܒܕܝܗ. * ܘܗܘܐ ܡܬܩܠܐ ܕܕܗܒܐ
15 ܗܘܐ ܠܫܠܝܡܘܢ ܒܫܢܬܐ ܚܕܐ. ܫܬܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܫܬ ܟܟܪܝܢ ܕܕܗܒܐ. * ܣܛܪ ܡܢ ܓܒܪܐ
16 ܕܬܓܪܐ ܘܬܓܪܬܐ ܕܪܘܟܠܐ. ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܥܪܒܝܐ ܘܫܠܝܛܢܐ ܕܐܪܥܐ. * ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ
ܫܠܝܡܘܢ. ܡܐܬܝܢ ܩܘܠܝܣ ܕܕܗܒܐ ܕܟܝܐ. ܫܬܡܐܐ ܡܢܝܢ ܐܣܩ ܥܠ ܟܠ ܩܘܠܝܣ ܚܕ.
17 * ܘܬܠܬܡܐܐ ܡܓܢܐ ܕܕܗܒܐ ܕܟܝܐ ܬܠܬܡܐܐ ܡܢܝܢ ܐܣܩ ܥܠ ܡܓܢܐ ܚܕ.
18 ܘܣܡ ܐܢܘܢ ܡܠܟܐ ܒܒܝܬ ܚܘܪܫܐ ܕܠܒܢܢ. * ܘܥܒܕ ܡܠܟܐ ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܢܐ ܪܒܐ.
19 ܘܚܦܝܗܝ ܕܗܒܐ ܡܢ ܐܘܦܝܪ. * ܘܫܬ ܕܪܓܝܢ ܠܟܘܪܣܝܐ. ܘܪܫܗ ܕܟܘܪܣܝܐ ܓܘܢܕܝܐ
ܡܢ ܒܣܬܪܗ. ܘܐܝܕܝܐ ܡܟܐ ܘܡܟܐ ܒܐܬܪ ܕܘܬܒܐ. ܘܬܪܝܢ ܐܪܝܘܬܐ ܩܝܡܝܢ ܠܘܬ
20 ܐܝܕܝܐ. * ܘܬܪܥܣܪ ܐܪܝܘܬܐ ܩܝܡܝܢ ܠܗܠ ܘܠܗܠ ܥܠ ܫܬ ܕܪܓܐ. ܠܐ ܐܬܥܒܕ
ܗܟܢܐ ܒܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ.

* Et dedit regi Salomoni centum viginti ta- 10
lenta auri, & odoramentorum magnam co-
piam, lapidésque pretiosos : nec fuerunt am-
pliùs advecta talia odoramenta, qualia de-
dit regina Saba Salomoni. (Naves quoque 11
Hirami advexerunt aurũ ex Ophir, attulerunt
etiam ex Ophir ligna brasilica ingenti copiâ,
& lapides pretiosos. Adhibuit autẽ rex Salo- 12
mon ligna brasilica in ornamentum pro do-
mo Domini & pro domo regia, & in nabla
& citharas pro cantoribus : talia ligna bra-
silica nec allata nec visa fuerant ad hunc usq;
diem.) Vicissim rex Salomon dedit Reginæ 13
Saba quicquid voluit & expetivit, præter
res quas dederat illi pro manu (*i. muni-
ficentiâ*) regiâ : sic reversa abiit in regi-
onem suam unà cum servis suis. Cæterùm 14
pondus auri quod obveniebât Salomoni in
uno anno, erat sexcentorum sexaginta sex ta-
lentorum auri : Exceptis *iis quæ obveniebant* 15
ei ab artificibus, & mercibus negotiatorum,
cunctis regibus Arabum, & principibus ter-
ræ. Fecit quoque rex Salomon ducentos cly- 16
peos ex auro purissimo, sexcentas autem mi-
nas insumpsit in quemlibet clypeum. Et tre- 17
centa scuta ex auro purissimo, & trecentas
auri minas insumpsit in quodlibet scutum ;
posuitque ea rex in domo saltûs Libani.
Fecit præterea rex solium eburneum ingens, 18
& obduxit illud auro ex Ophir *advecto*. So- 19
lio fecit sex gradus, & fastigium solii re-
tundum erat à tergô, & brachia hinc inde
in loco sedis, & bini leones stabant utrin-
que : Et duodeni leones stabant hinc inde à 20
lateribus sex illorum graduum ; nihil tale
factum est in ullo regno.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * وجاءت ملكة اليمن هذه لسليمن الملك بماية وعشرين قنطار ذهب وعنبرا كثيرا
وانواع الطيب والجواهر المرتفعة ولم يجي مثل ذلك الطيب والعنبر الذي وهبت ملكة
11 اليمن لسليمن واتت به الى ارض اسرايل * وسفن حيرام ايضا حملت ذهبا من ارض
الهند وجي فيها بخشب الخيم وهذا الخشب مصور في خلقته باصبغ من الاصباغ كثير
12 وجواهر مرتفعة * وجعل سليمن من الخشب المصور الذي اتاه في بيت الرب وبيته وزينها
به وجعل منه ايضا عندانا ومعازفا للروساء من بيت لاوي الذين يسكنون في بيت الرب
13 به ولم يجي مثل ذلك الخشب الى ارض اسرايل ايضا ولم ير مثله الى اليوم * واجاز سليمان
الملك ملكة سبا ووهب لها كل شي طلبت هذا سوى الجوايز الذي تجيز الملوك بعضها
14 بعضا وخرجت من عنده وانصرفت الى بلادها هي وعبيدها وخيلها * وكان وزن الذهب
15 الذي اجتمع لسليمن في تلك السنة ست ماية وستة وستون قنطارا * غير ما كان ياتون به
صناعه وتجاره وكان جميع الملوك والسلاطين كلها التي للارض وروساء الشعوب يهدون الى
16 سليمان الهدايا ويكرمونه * وعمل سليمان الملك مايتي ترس من ذهب ابريز في كل ترس
17 ستماية منا من ذهب * وعمل ايضا ثلاث ماية درقة من ذهب ابريز في كل درقة ثلث ماية
18 منا من ذهب وصيرها الملك في البيت الذي بناه وسماه غيضة لبنان * ثم عمل سليمن
19 ايضا منبرا كبيرا من علج والبسه ذهبا من الذهب الذي اتاه من الهند * وصير للمنبر
ستة درجات وصير راس هذا المنبر مدورا من خلفه وفي الجانبين جعل للمجلس متكا
في كل جانب منها وجعل على جانبيه اسدين من ذهب واحدا عن يمينه والاخر عن يساره
20 * وجعل على كل درجة اسدين فصارت الاسود اثني عشر على ستة درجات يمينه ويسارا
ولم يعمل مثل هذا المنبر في جميع المملكات

* *Eadem hæc regina Austri attulit regi Sa-* 10
lomoni centum viginti quintaria auri, am-
barum permultum, genera odorũ & gem-
marum præstantissimarũ : nec unquam ve-
nerant tales odores nec ambarum, quæ re-
gina Austri donavit Salomoni, quæque ad-
vexerat ad terram Israeliticam. Naves 11
etiam Hirami tulerunt aurum è terra In-
dica, & advectum fuit in eis lignum co-
loratum (est autem lignum istud natura-
liter pictum variis colorum generibus) per-
multum, gemmæq; præstantissimæ. Posu- 12
itque Salomon ex ejusmodi ligno picto
quod allatum ipsi fuerat, in domo Domini
& in domo sua, eóque ornavit eas : ex
eodem composuit etiam fides & sistra pro
principibus familiæ Leviticæ, qui cane-
bant in domo Domini : nunquam adhuc
venerat tale lignum in terram Israeliti-
cam, nec illi simile visum fuerat ad hodi-
ernam usque diem. Salomon quoque rex 13
donavit Reginæ Sabæ, eique largitus est
quicquid postulavit, præter munera quæ
reges mutuò sibi donare consueverunt : sic ab
eo egressa rediit in patriam suam tam i-
psa quam servi & equi sui. Fuit autem 14
pondus auri quod coactum fuit Salomoni
eo anno, sexcentorum sexaginta sex quin-
taribm : Præter illud quod afferebant 15
artifices & mercatores ejus. Omnes præ-
terea reges, omnésque orbis imperatores, &
principes populorum mittebant ad Salo-
monem munera, et honore afficiebant eum.
Item fecit Salomon rex ducentos clypeos 16
ex auro obryzo, & in quolibet clypeo sex-
centæ extabant auri minæ. Fecit etiam 17
trecenta scuta ex auro obryzo, et in unum-
quodque scutum trecentas auri minas in-
sumpsit : & collocavit ea rex in æde quam
extruxerat, et appellaverat, Saltum Libani.
Ad hæc fecit Salomon tribunal maximum 18
ex ebore, & obduxit illud auro, ex eo sci-
licet auro quod allatũ fuerat ei ex India.
Eidem tribunali fecit sex gradus, ejusdém- 19
que tribunalis verticem rotundum fecit à
tergo : & in utroque sedis latere fecit ful-
crum utrinque, & super gemina ejusdem
latera posuit geminos leones aureos, unum
à dextera, alterum à sinistra. Singulis e- 20
tiam gradibus binos imposuit leones, adeò-
que duodecim fuerunt leones super sex il-
los gradus dextrorsum & sinistrorsum :
nunquam factum fuit hujusmodi tribunal
in universis regnis.

מלכים א: יא

domus vasa omnia & ,aurea Selomoh regis propinationis vasa omnia Et
21 וכל כלי משקה המלך שלמה זהב וכל כלי בית
diebus in reputabatur non ,argentum non :conclusi auro Lebanon saltus
יער הלבנון זהב סגור אין כסף לא נחשב בימי
cum mari in regi Tarsis navis Quia .quicquam in Selomoh
22 שלמה למאומה: כי אני תרשיש למלך בים עם
Tharsis navis veniebat annis tribus in semel :Chiram navi
אני חירם אחת לשלש שנים תבוא אני תרשיש
,pavos & ,simias & ,elephantium dentes ,argentum & aurum portans
נשאת זהב וכסף שנהבים וקפים ותכיים:
,terra regibus omnibus præ Selomoh rex est magnificatus Et
23 ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ
faciei quærentes terra omnis Et .sapientia in & ,divitiis in
24 לעשר ולחכמה: וכל הארץ מבקשים את פני
ejus corde in Deus dederat quam ,ejus sapientiam audiendum ad ,Selomoh
שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן אלהים בלבו:
,aurea vasa & ,argentea vasa ,suum munus vir afferentes ipsi Et
25 והמה מביאים איש מנחתו כלי כסף וכלי זהב
anno in anni rem mulos & ,equos ,aromata & ,armatura & ,vestes &
ושלמות ונשק ובשמים סוסים ופרדים דבר שנה בשנה:
quadringenti & mille ei fuit & ,equites & ,currum Selomoh congregavit Et
26 ויאסף שלמה רכב ופרשים ויהי לו אלף וארבע
civitatibus in eos posuit & ;equitum millia duodecim & ,currus genti
מאות רכב ושנים עשר אלף פרשים וינחם בערי
rex dedit Et .Jerusalaim in rege cum & ,curruum
הרכב ועם המלך בירושלם: ויתן המלך
dedit cedros & ,lapides tanquam Jerusalaim in argentum
27 את הכסף בירושלם כאבנים ואת הארזים נתן
exitum Et .multitudine in campestri in quæ ,sycomoros tanquam
28 כשקמים אשר בשפלה לרב: ומוצא
regis negotiatores ,netum & ,Ægypto ex Selomoh ipsi qui equorum
הסוסים אשר לשלמה ממצרים ומקוה סחרי המלך
quadriga egrediebatur & ascendebat Et .pretio in netum capiebant
29 יקחו מקוה במחיר: ותעלה ותצא מרכבה
,centum & quinquaginta in equus & ,argenteis sexcentis in Ægypto ex
ממצרים בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה
eorum manu in Aram regibus & ,Chitthæorum regibus omnibus sic &
וכן לכל מלכי החתים ולמלכי ארם בידם
.educebant
יצאו:

CAP. XI. יא

filiam & ,multas alienigenas mulieres adamavit Selomoh rex Et
1 והמלך שלמה אהב נשים נכריות רבות ואת בת
;Chitthæas ,Sidonias ,Edomæas ,Hammonitidas ,Moabitidas ,Parhoh
פרעה מואביות עמניות אדמיות צדנית חתית:
Non :Israel filios ad Dominus dixit quibus gentibus De
2 מן הגוים אשר אמר יהוה אל בני ישראל לא
facient declinare certo :vos in ingredientur non ipsi & ,eos in ingrediemini
תבאו בהם והם לא יבאו בכם אכן יטו את
.amando Selomoh adhæsit eis in .suos deos post vestrum cor
לבבכם אחרי אלהיהם בהם דבק שלמה לאהבה:
:trecenta pellices & ,septingentæ principes uxores ei fuit Et
3 ויהי לו נשים שרות שבע מאות ופלגשים שלש מאות
.ejus cor ejus mulieres fecerunt declinare &
ויטו נשיו את לבו:

Versio VUL. LAT.

21 Sed & omnia vasa, quibus potabat rex Salomon, erant aurea: & universa supellex domus saltûs Libani de auro purissimo: non erat argentum, nec alicujus pretii putabatur
22 in diebus Salomonis. Quia classis regis p mare cum classe Hiram semel per tres annos ibat in Tharsis, deferens indè aurum, & argentum, & dentes elephantorum, & simias, & pa-
23 vos. Magnificatus est ergò rex Salomon super omnes reges terræ, divitiis, & sapien-
24 tiâ. Et universa terra desiderabat vultum Salomonis, ut audiret sapientiam ejus, quam
25 dederat Deus in corde ejus. Et singuli deferebant ei munera, vasa argentea & aurea, vestes & arma bellica, aromata quoque, & equos & mulos, per
26 annos singulos. Congregavitque Salomon currus & equites, & facti sunt ei mille quadringenti currus, & duodecim millia equitum: & disposuit eos per civitates munitas, & cum rege in Jerusa-
27 lem. Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in Jerusalem, quanta & lapidum: & cedrorum præbuit multitudinem, quasi sycomoros quæ na-
28 scuntur in campestribus. Et educebantur equi Salomoni de Ægypto, & de Coa. Negotiatores enim regis emebant de Coa, et statuto pretio perduce-
29 bant. Egrediebatur autē quadriga ex Ægypto sexcentis siclis argenti, & equ' centum quinquaginta. Atque in hunc modum cuncti reges Hethæorum & Syriæ equos venundabant.

CAP. XI.

1 REx autem Salomon adamavit mulieres alienigenas multas, filiā quoque Pharaonis, & Moabitidas, & Ammonitidas, Idumæas, & Sidonias, & He-
2 thæas: De gentibus sup quib' dixit Dñs filiis Israel; Non ingrediemini ad eas, neque de illis ingredientur ad vestras: certissimè enim avertent corda vestra ut sequamini deos earū.
3 His itaq; copulat' est Salomon ardentissimo amore. Fuerúntq; ei uxores quasi reginæ septingentæ, et concubinæ trecentæ: et averterūt mulieres cor ejus.

Ver. GRÆ. LXX. Interp.

27 Καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς (λ) τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ
28 εἰς πλῆθος. Καὶ ἡ ἔξοδος (μ) Σαλωμὼν τῶν ἵππων καὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐκ Θεκουὲ ἔμποροι τοῦ βασιλέως καὶ ἐλάμβανον ἐκ (ν) Θεκουὲ
29 ἐν ἀλλάγματι. Καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἔξοδος (ξ) ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου. Καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι Χετττεὶν, καὶ βασιλεῦσι Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

ΚΕΦ. ια΄.

1 ΚΑὶ ὁ βασιλεὺς (α) Σαλωμὼν ἦν φιλογύ-
3 νης. Καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι, καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι. Καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ, Μωαβίτιδας, (β) Ἀμμανίτιδας, Σύρας, καὶ
2 Ἰδουμαίας, Χετταίας, καὶ Ἀμορραίας, Ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπεῖπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Οὐκ εἰσελεύσεσθε εἰς αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδώλων αὐτῶν· εἰς αὐτοὺς ἐκολ-
4 λήθη Σαλωμὼν, (γ) τοῦ ἀγαπῆσαι. Καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σαλωμὼν, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, κα-
3 θὼς ἡ καρδία (δ) Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν
7 αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν αὐτῶν. Τότε ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμὼς εἰδώλῳ Μωὰβ, καὶ
5 τῷ βασιλεῖ αὐτῶν εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμμὼν, Καὶ
8 τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων. Καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναιξὶν αὐτοῦ ταῖς ἀλλοτρίαις, αἳ ἐθυμίων καὶ ἔθυον τοῖς εἰδώλοις
6 (ε) αὐτῶν. Καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου· οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου, ὡς
9 Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμὼν, ὅτι ἐξέκλινε καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ
10 δὶς, Καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου, τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ (ζ) φυλάξασθαι ποιῆσαι ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ (η) θεός· οὐδ᾽ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου, κατὰ τὴν καρδί-
11 αν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμὼν, Ἀνθ᾽ ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐφύλαξας (θ) τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἐνετειλάμην σοι, διαῤῥήσσων διαῤῥήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χει-
12 ρός σου, καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ σου. Πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου· ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐ-
13 τήν. Πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω· σκῆπτρον ἓν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν
14 ἐξελεξάμην. Καὶ ἤγειρε κύριος σατὰν τῷ Σαλωμὼν τὸν Ἀδὲρ τὸν (ι) Ἰδουμαῖον, καὶ τὸν Ἐσρὼμ υἱὸν Ἐλιαδὰ τὸν ἐν Ῥαεμμὰ, Ἀδαδέζερ βασιλέα Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ᾽ αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος, καὶ προκατελάβετο τὴν Δαμασέκ. καὶ ἦσαν σατὰν τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. καὶ Ἀδὲρ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ.

Cum Transl. LAT.

Et dedit rex aurum, et argentum 27
in Hierusalem, tanquā lapides: & cedros dedit, tanquam Sycamoros, quæ in campestri, in multitudine. Et exitus Salomon (bb) 28
equitum et ex Ægypto, et ex Thecue mercatores regis: et accipiebāt è Thecue in permutatione. Et a- 29
scendebat exit' ex Ægypto, curr' pro centū argenti, et equ' pro quinquaginta argenti. Et sic omnibus regibus Chettiim, & regibus Syriæ (dd) per mare egrediebātur.

CAP. XI.

ET rex Salomon erat amator 1
mulierū: (a) Et fuerunt ei uxores 3
principes septingentæ, et concubinæ trecentæ. Et accepit uxores alienas, et filiam Pharao, Moabitidas, Ammanitidas, Syras, et Idumeas, Chettæas, et Amorrhæas, Ex 2
gentibus, quibus interdixit Dominus filiis Israel, Non intrabitis ad eos, & ipsi non intrabunt ad vos, ne inclinent corda vestra post idola sua, ad eos adhæsit Salomon, amando. Et factum est in tempore 4
senectutis Salomon, & non fuit cor ejus perfectum cum Domino Deo suo, sicut cor David patris (b) ejus. Et declinare fecerunt muli- 3
eres alienæ cor ej' post deos suos. Tunc ædificavit Salomon excel- 7
sum ipsi Chamos idolo (c) Moab, et (d) regi eorum idolo filiorum Ammon, et Astarte abominationi 5
Sidoniorum. Et sic fecit omnibus 8
uxorib' suis alienis, (e) quæ adolebant, et sacrificabant idolis suis. Et fecit Salomon malum in con- 6
spectu Domini: non ambulavit post Dominum, sicut David pater ejus. Et iratus est Domin' in Sa- 9
lomon; quoniā declinare fecit cor suū à Domino Deo Israel, qui apparuerat ei bis, Et mandaverat ei 10
super verbo hoc: omninò, ut non iret post deos alios, (f) et custodiret facere, quæ mandaverat ei Domin' De' neq; erat cor ej' perfectum cum Domino, juxta cor David patris ejus. Et dixit Do- 11
min' ad Salomon, Pro eo, quòd facta sunt hæc tecum, et non custodîsti mandata mea, et præcepta mea, quæ mandavi tibi, discindens discindam regnum tuum de manu tua et dabo illud servo tuo.
Veruntamen in dieb' tuis non fa- 12
ciā ea propter David patrē tuū: de manu filii tui tollam illud. Ve- 13
runtamen totum regnum non tollam: (4) sceptrum unum dabo filio tuo propter David servum meum, et propter Hierusalem civitatem, quam elegi. Et suscitavit Domin' 14
Satan Salomoni Ader Idumeū, (g) et Esrom filiū Eliadæ, (h) quā in Rhaemma, Adadezer regē Suba dominum suum. Et congregati sunt super eum viri: & fuit princeps congregationis, & præoccupavit Damasec. Et (i) fuerunt Satan Israeli omnibus diebus Salomon: & Ader Idumeus de semine regni in Idumæa.

MS. A (λ) τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν (μ) τῶν ἵππων Σαλωμὼν ἐξ (ν) Θεκουὲμ (ξ) ἅρματα ἐξ Αἰγύπτου ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου. οὕτως πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν*, καὶ βασιλεῦσιν Κεφ. ια΄. MS. A. (α) Σαλωμὼν φιλογύναιος ἦν, καὶ ἔλαβεν γυναῖκας ἀλλοτρίας πολλὰς, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ, (β) καὶ Ἀμμανίτιδας, καὶ Ἰδουμαίας, Συρίας,
3 Χετταίας, καὶ (γ) τοῦ ἀγαπῆσαι. Καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσιαι, καὶ παλλακαὶ τριακόσιαι· καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αὐτοῦ τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Καὶ ἐγενήθη ἐν και-
5 ρῷ γήρους Σαλωμὼν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτοῦ ἐξέκλιναν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ οὐκ ἦν καρδία (δ) Δαυὶδ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύθη Σαλωμὼν ὀπίσω τῆς Ἀστάρτης
6 * βδελύγματι Σιδωνίων, καὶ ὀπίσω τοῦ βασιλέως αὐτῶν, εἰδώλου υἱῶν Ἀμμών. Καὶ ἐποίησεν Σαλωμὼν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ
7 αὐτοῦ. Τότε ᾠκοδόμησεν Σαλωμὼν ὑψηλὸν τῷ Χαμὼς εἰδώλῳ Μωὰβ ἐν τῷ ὄρει ὃ ἐπὶ προσώπου Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῷ Μελχὸλ εἰδώλῳ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδω-
8, 9 νίων. Καὶ οὕτως (ε) αὐτῶν. Καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμὼν, (ζ) καὶ φυλάξαι καὶ ποιῆσαι (η) θεός. Καὶ εἶπεν κύριος (θ) τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἐνετειλάμην (ι) Ἰδουμαῖον ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ. Καὶ ἐγένετο

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

21 וכל מני משתיא דמלכא שלמה דדהבא וכל מני בית מקרת מלכא דדהבא טבא
22 לית כספא לא אתחשיב ביומי שלמה למדעם: ארי ספינתא אפריקא למלכא
בימא עם ספינתא דחירם חדא לתלת שנין אתיא ספינת אפריקא טעינא דהב
23 וכסף שן דפיל וקופין וטוסין: ורבא מלכא שלמה מכל מלכי ארעא לעותר
24 ולחוכמא: וכל דיירי ארעא בען למחזי ית סבר אפי שלמה למשמע ית חוכמתיה
25 דיהב יי בלביה: ואנון מיתן גבר קורבניה מני כספא ומני דהבא ולבושין ומני
26 זינא ובוסמנין סוסון וכודנון גזירת שנא בשנא: וכנש שלמה רתיכין ופרשין
והוו ליה אלף וארבע מאה רתיכין ותרי עסר אלפין פרשין ואשרנון בקרוי רתיכיא ועם
27 מדהוו עם מלכא בירושלם: ויהב מלכא ית כספא בירושלם כאבניא וית ארזיא יהב
28 כשקמיא דבשפלתא לסגי: ומתפקין סוסותא דלשלמה ממצרים ומקוה תגרי
29 מלכא זבנין מקוה בדמין: וסלקא ונפקא רתיכא ממצרים בשית מאה כספא וסוסותא
במאה וחמשין וכן לכל מלכי חתאי ומלכי ארם ברעותהון נפקין:

יא

1 ומלכא שלמה רחים נשין נוכראן סגיאן וית ברת פרעה מואבאן עמונאן
2 אדומאן צידונאן חתאן: מן עממיא די אמר יי לבני ישראל לא תתערבון בהון
ואנון לא יתערבון בכון דלמא יטעון ית לבכון בתר טעותהון בהון אתרעי
3 שלמה למרחם: והואה ליה נשין מלכן שבע מאה ולחינן תלת מאה
ואטעיאה נשוהי ית לביה:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et omnia vasa potus regis Selomoh erant ex auro, & omnia vasa domus 21
refrigerii *regis* ex auro bono, non erat argentum; non æstimabatur in
dieb' Selomoh quicquam. Nam navis Aphrica erat regi in mari, cum navi 22
Hhiram: semel in tribus annis veniebat navis Aphrica, onusta auro & argento, dente elephantis, & simiis, & pavonibus. Et magnificatus est rex 23
Selomoh præ omnib' regibus terræ, in divitiis, & in sapientia. Et omnes 24
habitatores terræ quærebant videre aspectum faciei Selomoh, ut audirent sapientiam ejus, quam dederat Dominus in corde ejus. Et illi affe- 25
rebant quisque munus suum, vasa argenti, & vasa auri, & vestes, & vasa armorum, & aromata, equos & mulos; statutum singulis annis. Et con- 26
gregavit Selomoh currus & equites, & fuerunt illi mille & quadringenti currus, & duodecim millia equitum, & collocavit illos in urbibus curruum, præter eos qui erant cum rege in Jerusalem. Et dedit rex argentum 27
in Jerusalem tanquam lapides, & cedros dedit tanquam sycomoros quæ sunt in planitie in multitudine. Et educebantur equi Selomoh ex Miszraim, & collectio mercatorum regis emebant collectionem precio. Et 28 29
ascendebat & exibat currus ex Miszraim pro sexcentis argenteis, & equitatus pro centum quinquaginta: & sic omnibus regibus Hhithæorum, & regibus Aram in voluntate eorum exibant.

CAP. XI.

ET rex Selomoh amavit mulieres filias gentium multarum, & filiam 1
Pharghoh, Moabæas, Ghamonæas, Edomæas, Szidonæas, & Hhithæas.
Ex gentibus quas dixerat Dominus filiis Israel, Non immiscebimini cum 2
illis, & illæ non miscebuntur vobiscum, ut non errare faciant corda vestra post errores suos; in illis complacuit sibi Selomoh ut amaret. Et 3
fuerunt ei uxores reginæ septingentæ, & concubinæ trecentæ; & errare fecerunt uxores ejus cor ejus.

Versio *SYRIACA* cum interpretatione *LATINA*.

* ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܬܫܡܫܬܗ ܕܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܕܕܗܒܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ 21
ܕܠܒܢܢ. ܕܕܗܒܐ ܫܚܝܢܐ. ܘܣܐܡܐ. ܠܐ ܚܫܝܒ ܗܘܐ ܡܕܡ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܡܛܠ. * ܕܐܠܦܐ 22
ܕܬܪܫܝܫ ܐܝܬ ܗܘܝ ܠܡܠܟܐ ܒܝܡܐ. ܥܡ ܐܠܦܐ ܕܚܝܪܡ. ܚܕܐ ܙܒܢܐ ܒܬܠܬ ܫܢܝܢ.
ܐܬܝܢ ܗܘܝ ܐܠܦܐ ܡܢ ܬܪܫܝܫ. ܘܫܩܝܠܢ ܣܐܡܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܫܢܐ ܘܩܘܦܐ ܘܛܘܣܐ. * ܘܪܒܐ 23
ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ. ܒܥܘܬܪܐ ܘܒܚܟܡܬܐ. * ܘܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ 24
ܕܐܪܥܐ. ܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܚܙܐ ܐܦܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܠܡܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܝܗܒ ܠܗ ܐܠܗܐ ܒܠܒܗ.
* ܘܡܝܬܝܢ ܗܘܘ ܓܒܪ ܩܘܪܒܢܗ. ܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ ܘܡܐܢܐ ܕܣܐܡܐ. ܘܬܟܣܝܬܐ ܘܙܝܢܐ. ܘܒܣܡܐ. 25
ܘܪܟܫܐ ܘܦܪܕܐ ܘܦܘܪܝܐ. ܫܢܐ ܒܫܢܐ. * ܘܟܢܫ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܡܪܟܒܬܐ 26
ܘܦܪܫܐ. ܘܗܘܝ ܠܗ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܡܪܟܒܬܐ. ܘܬܪܥܣܪ ܐܠܦܝܢ ܦܪܫܐ. ܘܫܒܩܢܘܢ
ܒܩܘܪܝܐ. ܘܗܘܘ ܥܡ ܡܠܟܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܘܬܪ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ ܣܐܡܐ
ܒܐܘܪܫܠܡ ܐܝܟ ܟܐܦܐ. ܘܐܪܙܐ ܐܝܟ ܫܩܡܐ ܕܒܦܩܥܬܐ. * ܘܡܦܩܢܐ ܕܡܠܟܐ 27
ܫܠܝܡܘܢ. ܕܣܘܣܘܬܐ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܐܓܪܐ ܕܬܓܪܐ. ܗܢܘ ܕܡܝܐ ܕܡܙܒܢܢܘܬܐ.
* ܘܡܦܩܢܐ ܕܪܟܫܐ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܬܓܪܐ ܕܡܠܟܐ. ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ ܒܕܡܝܐ. 28
* ܘܣܠܩܐ ܗܘܬ ܡܪܟܒܬܐ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܒܫܬܡܐܐ ܕܣܐܡܐ. ܘܣܘܣܝܐ. ܒܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ. 29
ܘܗܟܢܐ ܡܠܟܐ ܕܚܬܝܐ. ܘܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ. * ܫܠܡ. * ܝܐ *
* ܘܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܪܚܡ ܢܫܐ ܢܘܟܪܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܒܪܬܗ ܕܦܪܥܘܢ. ܘܥܡܘܢܝܬܐ 1
ܘܡܘܐܒܝܬܐ. ܘܐܕܘܡܝܬܐ ܘܨܝܕܢܝܬܐ ܘܚܬܝܬܐ. * ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 2
ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܘܬܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܢܥܠܘܢ ܠܘܬܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܨܠܘܢ ܠܒܘܬܟܘܢ ܒܬܪ
ܦܬܟܪܝܗܘܢ. ܒܗܘܢ ܐܬܢܩܦ ܫܠܝܡܘܢ. ܘܪܚܡ ܘܢܣܒ. * ܘܗܘܝ ܠܗ ܢܫܐ ܚܐܪܬܐ. 3
ܫܒܥܡܐܐ. ܘܦܠܚܬܐ ܬܠܬܡܐܐ. ܘܐܨܠܝ ܢܫܘܗܝ ܠܒܗ.

Omnia quoque vasa ministerii regis Salomonis erant ex auro, & omnia vasa domûs saltûs Libani ex auro purgatissimo. Argentum verò nihili æstimabatur in diebus Salomonis, 21
Quia naves Tharsis habebat rex in mari cum navibus Hirami: semel ternis quibúsque annis adveniebat classis è Tharsis, onusta argento & auro, elephantis, simiis, & pavonibus. 22
Sic antecelluit rex Salomon cunctos reges orbis cùm divitiis tum sapientia. 23
Et omnes reges terræ cupiebant videre vultum Salomonis, & audire sapientiam quam Deus indiderat cordi ejus. 24
Et afferebat unusquisque munus suum, vasa aurea, & vasa argentea, vestes, arma, aromata, equos, carrucas & mulos, *idque* annuatim. 25
Et congregavit rex Salomon currus & equites; habebat enim mille quadringentos currus, & duodecim millia equitum: & quidem currus reliquit in civitatibus, aliquot apud regē *retentis* in Jerusalem. 26
Reddiditque rex Salomon argentum in Jerusalem ut lapides, & cedros ut ficus sylvestres, *maximâ* copiâ. 27
Transvectio autem equorum Salomonis erat ex Ægypto: & præmium mercatorum regis hoc erat, *nimirum* accipiebant rei emptæ pretium. (*i. merces suas regi afferentibus, rei emptæ pretiū numeratâ pecuniâ solvebatur*) 28
Et currus quidē ex Ægypto *transvectus* constabat sexcentis argenteis, equus autem centum quinquaginta. Pari modo reges Hethæorum & reges Edom magnam copiam per man' eorū *mercatorum* adduci sibi *curabant*. 29

CAP. XI.

VErùm Salomon rex adamavit mulieres multas alienigenas, & filiam Pharaonis, & Ammonitidas, Moabitidas, Adumæas Sidonias, & Hethæas: 1
E gentibus *scilicet* de quibus dixerat Dñs Israelitis, Ne commercium habueritis cum eis, nec ipsæ commercium habeant vobiscum, ne fortè seducant animum vestrum post deos suos: his *inquam* adhæsit Salomon, *has* tenuit et adamavit: 2
Habuitq; uxores ingenuas septingentas, concubinas autē trecentas; & seduxerunt uxores ejus animum ipsius. 3

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وَكَانَتْ جَمِيعُ أَوْعِيَةِ خِدْمَةِ سُلَيْمَنَ ذَهَبًا يَعْنِي ٱلْمَوَائِدَ وَٱلزَّبَادِيَ وَٱلسَّكَارِجَ وَٱلْكَاسَاتِ وَٱلطَّاسَاتِ ۝ 21
وَجَمِيعُ أَوْعِيَتِهِ ٱلَّتِي كَانَتْ فِي بَيْتِ ٱلْغَيْضَةِ كَانَتْ مِنْ ذَهَبٍ إِبْرِيزٍ وَلَمْ تَكُنِ ٱلْفِضَّةُ تُعَدُّ فِي
أَيَّامِ سُلَيْمَنَ شَيْئًا * لِأَنَّ ٱلْمَلِكَ كَانَ لَهُ سُفُنٌ فِي ٱلْبَحْرِ مَعَ سُفُنِ حِيرَامَ تَجِيءُ ٱلسُّفُنُ مِنَ ٱلْهِنْدِ فِي 22
كُلِّ ثَلَاثِ سِنِينَ دَفْعَةً وَاحِدَةً وَفِيهَا فِضَّةٌ وَذَهَبًا وَأَفْيِلَةً وَأَقْرُدَةً وَطَوَاوِيسَا * وَعَظُمَ سُلَيْمَنُ ٱلْمَلِكُ ۝ 23
وَفَاقَ جَمِيعَ مُلُوكِ ٱلْأَرْضِ بِٱلْغِنَا وَٱلْحِكْمَةِ * وَكَانَتْ مُلُوكُ ٱلْأَرْضِ تَشْتَاقُ إِلَى ٱلنَّظَرِ إِلَى سُلَيْمَانَ ۝ 24
وَيُحِبُّونَ أَنْ يَسْمَعُوا ٱلْحِكْمَةَ ٱلَّتِي أَلْهَمَهَا لَهُ ٱلرَّبُّ * وَكَانَ كُلُّ ٱمْرِءٍ مِنْهُمْ يَأْتِيهِ بِٱلْهَدَايَا وَأَوْعِيَةِ ٱلذَّهَبِ 25
وَٱلْفِضَّةِ وَٱللِّبَاسِ وَٱلسِّلَاحِ وَٱلطِّيبِ وَٱلْخَيْلِ وَٱلْبَرَاذِينِ وَٱلْبِغَالِ * وَكُلَّ سَنَةٍ يَجْمَعُ سُلَيْمَانُ ٱلْمَلِكُ 26
مَرَاكِبًا وَفُرْسَانًا وَكَانَ لَهُ أَلْفٌ وَأَرْبَعُمِائَةِ مَرْكَبَةٍ وَٱثْنَا عَشَرَ أَلْفًا مِنَ ٱلْأَسَاوِرَةِ وَتَرَكَ ٱلْمَرَاكِبَ
فِي ٱلْقُرَى سِوَى مَا كَانَ عِنْدَ ٱلْمَلِكِ بِأُورِشَلِيمَ * وَصَيَّرَ سُلَيْمَانُ ٱلْفِضَّةَ بِأُورِشَلِيمَ كَثِيرًا مِثْلَ 27
ٱلْحِجَارَةِ وَجَمَعَ مِنْ خَشَبِ ٱلصَّنَوْبَرِ مِثْلَ ٱلْجُمَّيْزِ ٱلَّذِي فِي ٱلصَّحَارِي * وَكَانَ يَجْلِبُ لِسُلَيْمَنَ 28
ٱلْخَيْلَ مِنْ أَرْضِ مِصْرَ وَكَانَ يَبْتَاعُ ٱلْخَيْلَ مِنَ ٱلتُّجَّارِ بِثَمَنٍ مُعَيَّنٍ * وَكَانَتِ ٱلْمَرْكَبَةُ تَبْلُغُ سِتَّمِائَةِ 29
مِثْقَالٍ لِأَنَّ ٱلْمَرْكَبَةَ كَانَتْ أَرْبَعَةَ أَفْرَاسٍ تُشَدُّ جَمِيعًا وَيَجْلِسُ عَلَيْهَا أَرْبَعَةُ رِجَالٍ لِلْحَرْبِ ۝
وَٱلْفَرَسُ بِمِائَةٍ وَخَمْسِينَ مِثْقَالًا وَكَذَلِكَ جَمِيعُ مُلُوكِ ٱلْحَاثِيِّينَ وَمُلُوكُ أَدُومَ يَأْتُونَهُ بِٱلْهَدَايَا
ٱلْكَثِيرَةِ بِأَيْدِيهِمْ ۝

* ٱلْفَصْلُ ٱلْحَادِي عَشَرَ *

* وَكَانَ سُلَيْمَانُ ٱلْمَلِكُ قَدْ أَحَبَّ نِسَاءً كَثِيرَةً غَرِيبَةً وَٱبْنَةَ فِرْعَوْنَ وَٱتَّخَذَ نِسَاءً مِنْ بَنِي عَمُّونَ ۝ 1
وَمِنَ ٱلْمُوَابِيِّينَ وَمِنْ أَدُومَ وَمِنَ ٱلْحَاثِيِّينَ وَمِنَ ٱلصَّيْدَانِيِّينَ * وَمِنَ ٱلشُّعُوبِ ٱلَّتِي قَالَ ٱللهُ 2
لِبَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَخْتَلِطُوا بِهِمْ وَهُمْ لَا يَخْتَلِطُوا بِكُمْ وَلَا تَتَزَوَّجُوا مِنْهُمْ لِئَلَّا تَمِيلَ قُلُوبُكُمْ 3
إِلَى آلِهَتِهِمْ هَؤُلَاءِ لَصِقَ سُلَيْمَانُ بِهِنَّ وَأَحَبَّهُنَّ وَٱتَّخَذَهُنَّ * وَصَيَّرَ لَهُ سَبْعَ مِائَةِ ٱمْرَأَةٍ حُرَّةٍ
وَثَلَاثَ مِائَةِ سُرِّيَّةٍ وَأَغْوَى نِسَاؤُهُ قَلْبَهُ ۝

Omnia denique vasa ministerii Salomonis erant aurea, nempe mensæ, paropsides, scutellæ, calices, & crateres: & omnia vasa quæ erant in æde saltûs, erant ex auro obryzo. Argentum verò nihili fiebat in diebus Salomonis; 21
Quia rex naves habebat in mari cum classe Hirami: semel ternis quibusque annis accedebant naves ex Indis, advehentes argentum et aurum, elephantes, simias, & pavones. 22
Itaque magnificatus est Salomon rex, & superavit omnes reges terræ divitiis atque sapientiâ. 23
Et reges terræ cupiebant aspicere Salomonem, & avebant audire sapientiam quâ imbuerat eum Dominus. 24
Quamobrem unusquisque eorum afferebat ei munera, vasa aurea & argentea, vestes, arma, odoramenta, equos, jumenta & mulos. 25
Et singulis annis colligebat Salomon rex currus & equites, habebátque mille quadringentos currus, et duodecim millia equitum: currus autem statuit in civitatibus, exceptis iis qui apud regem erant in Jerusalem. 26
Reddidit q; Salomon argentum in Jerusalem quamplurimum ceu lapides, et collegit ex ligna abiegna velut sycomoros quæ sunt in desertis. 27
Advehebantur etiam Salomoni equi è terra Ægypti, emebát que equos à mercatoribus præfinito quodam pretio. 28
Et cujuslibet quidem currûs pretium *perveniebat ad sexcentos siclos (nam currus constabat ex quatuor equis simul conjugatis, eis insidebant quatuor viri ad pugnandum: equi verò* pretium *erat centum quinquaginta siclorum. Similiter omnes reges Gethæorum & reges Edom plurima ei munera propriis manibus afferebant.)* 29

CAP. XI.

SAlomon autem rex adamaverat mulieres multas alienigenas, et filiā Pharaonis, et duxerat sibi uxores ex Ammonitis, Moabitis, Edomæis, Gethæis, Sidoniis, 1
Et ex populis de quibus dixerat Deus Israelitis, Ne commisceamini cum eis, & ipsi ne commisceantur vobiscum, neque nubatis ex eis; ne fortè inclinentur corda vestra ad deos eorum: his conjunxit se Salomon, has adamavit & accepit: 2
Fecitque sibi septingentas uxores liberas, & trecentas concubinas; et deceperunt uxores eius animum ipsius. 3

מלכים א : יא

inclinaverunt ejus uxores ,Selomoh senectutis tempore in fuit Et
4 וַיְהִי לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה נָשָׁיו הִטּוּ אֶת־
cum perfectum ejus cor erat non & ,alienos deos post ejus cor
לְבָבוֹ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם
Selomoh ivit Et .sui patris David cor sicut ,suo Deo Domino
יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה 5
abominationem Milchom post & ,Sidoniorum deum Hastoreth post
אַחֲרֵי עַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדֹנִים וְאַחֲרֵי מִלְכֹּם שִׁקֻּץ
non & :Domini oculis in malum Selomoh fecit Et .Hammonitarum
עַמֹּנִים׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא 6
aedificavit Tunc .ejus pater David sicut Dominum post adimplevit
מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃ אָז יִבְנֶה 7
super qui monte in Moab abominationi Chemos ipsi excelsum Selomoh
שְׁלֹמֹה בָּמָה לִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב בָּהָר אֲשֶׁר עַל־
fecit sic Et .Hammon filiorum abominationi Molech & ,Jerusalaim faciei
פְּנֵי יְרוּשָׁלִָם וּלְמֹלֶךְ שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְכֵן עָשָׂה 8
.suis diis immolantibus & suffitentibus :alienigenis suis uxoribus omnibus
לְכָל־נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת מַקְטִירוֹת וּמְזַבְּחוֹת לֵאלֹהֵיהֶן׃
cum à ejus cor declinaverat quia ,Selomoh in Dominus est iratus Et
וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה כִּי־נָטָה לְבָבוֹ מֵעִם 9
praeceperat Et .duabus vicibus eum ad visus Israel Deo Domino
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה אֵלָיו פַּעֲמָיִם׃ וְצִוָּה 10
:alienos deos post ire non pro ,hoc verbo super eum ad
אֵלָיו עַל־הַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
Dominus dixit Et .Dominus praecepit quod custodivit non &
וְלֹא שָׁמַר אֵת אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה 11
custodisti non & ,tecum hoc fuit quod Pro :Selomoh ad
לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה־זֹּאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ
scindam scindendo,te super praecepi quae mea decreta &,meum pactum
בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת־
tuis diebus in Veruntamen .tuo servo illud dabo & ,te desuper regnum
הַמַּמְלָכָה מֵעָלֶיךָ וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדֶּךָ׃ אַךְ־בְּיָמֶיךָ 12
.illud scindam tui filii manu de :tuum patrem David propter hoc faciam non
לֹא אֶעֱשֶׂנָּה לְמַעַן דָּוִד אָבִיךָ מִיַּד בִּנְךָ אֶקְרָעֶנָּה׃
,tuo filio dabo unam tribum:scindam non regnum totum Tantum
רַק אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרָע שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן לִבְנֶךָ 13
.elegi quam Jerusalaim propter &,meum servum David propter
לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי׃
;Edomaeum Hadad Selomoh ipsi adversarium Dominus suscitavit Et
וַיָּקֶם יְהוָה שָׂטָן לִשְׁלֹמֹה אֵת הֲדַד הָאֲדֹמִי 14
David existendo in ,fuit Et .Edom in ipse regio , semine de
מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בֶּאֱדוֹם׃ וַיְהִי בִּהְיוֹת דָּוִד אֶת־ 15
,interfectos sepeliendum ad militiae principem Joab ascendendo in ,Edom in
אֱדוֹם בַּעֲלוֹת יוֹאָב שַׂר הַצָּבָא לְקַבֵּר אֶת־הַחֲלָלִים
mensibus sex Quoniam .Edom in masculum omnem percussisset &
וַיַּךְ כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם׃ כִּי שֵׁשֶׁת חֳדָשִׁים 16
masculum omnem excinderet donec ,Israel omnis &,Joab ibi mansit
יָשַׁב־שָׁם יוֹאָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד־הִכְרִית כָּל־זָכָר
servis de Edomaei viri & ,ipse Adad fugit Et .Edom in
בֶּאֱדוֹם׃ וַיִּבְרַח אֲדַד הוּא וַאֲנָשִׁים אֲדֹמִיִּים מֵעַבְדֵי 17
parvulus puer Hadad & :Aegyptum ingrediendum ad ,secum sui patris
אָבִיו אִתּוֹ לָבוֹא מִצְרָיִם וַהֲדַד נַעַר קָטָן׃
secum viros separant & ,Paran venerunt &,Midian de surrexerunt Et
וַיָּקֻמוּ מִמִּדְיָן וַיָּבֹאוּ פָּארָן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם 18
,Aegypti regem Parhoh ad Aegyptum sunt ingressi & ,Paran de
מִפָּארָן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
.ei dedit terram & ,ei dixit panem &,domum ei dedit &
וַיִּתֶּן־לוֹ בַיִת וְלֶחֶם אָמַר לוֹ וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ׃

Versio VUL. LAT.

4 Cúmque jam esset senex, de-
pravatum est cor ejus per mu-
lieres, ut sequeretur deos alie-
nos : nec erat cor ejus perfe-
ctum cum Dño Deo suo, sicut
5 cor David patris ejus. Sed co-
lebat Salomon Astarthen deã
Sidoniorum, & Moloch idolũ
6 Ammonitarum. Fecitque Sa-
lomon quod non placuerat co-
ram Domino, & non adimple-
vit ut sequeretur Dominũ, sicut
7 David pater ejus. Tunc ædifi-
cavit Salomon fanum Chamos
idolo Moab, in monte qui est
contra Jerusalẽ, & Moloch i-
8 dolo filiorum Ammon. Atque
in hunc modum fecit universis
uxoribus suis alienigenis, quæ
adolebant thura, et immolabãt
9 diis suis. Igitur iratus est Dñs
Salomoni, ꝙ aversa esset mens
ejus à Domino Deo Israel, qui
10 apparuerat ei secundò, Et præ-
ceperat de verbo hoc ne se-
queretur deos alienos, & non
custodivit quæ mandavit ei
11 Domin'. Dixit itaque Domin',
Quia habuisti hoc apud te, &
non custodisti pactum meum,
& præcepta mea quæ manda-
vi tibi, disrumpens scindam
regnum tuum, & dabo illud
12 servo tuo, Veruntamen in
diebus tuis non faciam, pro-
pter David patrem tuum : de
manu filii tui scindam illud.
13 Nec totum regnum auferam,
sed tribum unam dabo filio
tuo, propter David servum
meum, & Jerusalem quam ele-
14 gi. Suscitavit autem Dominus
adversarium Salomoni, Adad
Idumæum de semine regio,
15 qui erat in Edom. Cùm enim
esset David in Idumæa, & a-
scendisset Joab princeps mili-
tiæ ad sepeliendum eos qui
fuerãt interfecti, & occidisset
omne masculinũ in Idumæa,
16 (Sex enim mensibus ibi mo-
ratus est Joab, & omnis Israel,
donec interimeret omne ma-
17 sculinum in Idumæa,) Fûgit
Adad ipse, & viri Idumæi de
servis patris ejus cum eo, ut
ingrederetur Ægyptum : erat
autem Adad puer parvulus.
18 Cúmq; surrexissẽt de Madian,
venerunt in Pharan, tulerúnt-
que secum viros de Pharan, et
introierunt Ægyptum ad Pha-
raonem regem Ægypti : qui
dedit ei domum, & cibos con-
stituit, & terram delegavit.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ (κ) ἐξολοθρεῦσαι Δαυὶδ τὸν Ἐδὼμ ἐν τῷ πορευθῆναι (λ) Ἰωὰβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς (μ) τραυματίας, καὶ ἐ-
16 κοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ· Ὅτι ἓξ μῆνας (ν) ἐνεκάθητο ἐκεῖ Ἰωὰβ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, (ξ) ἕως ὅτε ἐξω-
λόθρευσε πᾶν ἀρσενικὸν (ο) ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ.
17 Καὶ ἀπέδρα Ἀδὲρ αὐτὸς καὶ πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ (π) εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον· καὶ Ἀδὲρ
18 παιδάριον μικρόν. Καὶ ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιὰμ, καὶ ἔρχονται εἰς Φαράν, καὶ λαμβάνουσιν ἄνδρας (ρ) μεθ' αὐτῶν, καὶ ἔρχον-
ται πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ εἰσῆλ-
θεν Ἀδὲρ πρὸς Φαραὼ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ οἶ-
19 κον, καὶ ἄρτους διέταξεν (σ) αὐτῷ. Καὶ εὗρεν Ἀδὲρ χάριν ἐναντίον Φαραὼ σφόδρα, καὶ ἔ-
δωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς
20 αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θεκεμίνας (υ) μείζω. Καὶ ἔ-
τεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίνας τῷ Ἀδὲρ τὸν Γανηβὰθ υἱὸν αὐτῆς· καὶ ἐξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμίνα ἐν μέσῳ υἱῶν (τ) Φαραώ. καὶ ἦν
21 Γανηβὰθ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραώ. Καὶ Ἀδὲρ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κεκοίμηται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ὅτι τέθνηκεν Ἰωὰβ ὁ ἄρχων τῆς στρατιᾶς, καὶ εἶπεν Ἀδὲρ πρὸς Φα-
ραὼ, Ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀποστρέψω εἰς τὴν
22 γῆν μου. Καὶ εἶπε (υ) Φαραὼ τῷ Ἀδὲρ, Τίνι σὺ ἐλαττονῇ μετ' ἐμοῦ; καὶ ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπ-
ελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀδὲρ, Ὅτι ἐξαποστέλλων ἐξαποστελεῖς με. καὶ ἀνέ-
στρεψεν Ἀδὲρ εἰς τὴν γῆν (φ) αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία ἣν ἐποίησεν Ἀδὲρ· καὶ ἐβαρυθύμη-
σεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν (χ) ἐν γῇ Ἐ-
26 δώμ. Καὶ Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ ὁ Ἐφραθὶ ἐκ τῆς (ψ) Σαριρὰ υἱὸς γυναικὸς χήρας δοῦλος
27 Σαλωμών. Καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπήρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλέα (ω) Σαλωμών. καὶ ὁ βα-
σιλεὺς Σαλωμὼν ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν, συνέ-
κλεισε τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πα-
28 τρὸς αὐτοῦ. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Ἱεροβοὰμ ἰσχυ-
ρὸς δυνάμει. καὶ εἶδε Σαλωμὼν τὸ παιδάρι-
ον ὅτι ἀνὴρ ἔργων ἐστὶ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν
29 (α) ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ Ἱεροβοὰμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρεν αὐτὸν (β) Ἀχιὰ ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀπέ-
στησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ. (γ) καὶ Ἀχιὰ περι-
βεβλημένος ἱματίῳ καινῷ, καὶ (δ) ἀμφό-
30 τεροι μόνοι ἐν τῷ πεδίῳ. Καὶ ἐπελάβετο Ἀχιὰ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐ-
τῷ, καὶ διέρρηξεν αὐτὸ δώδεκα ῥήγμα-
31 τα. Καὶ εἶπε τῷ Ἱεροβοὰμ, Λάβε σεαυ-
τῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύ-
ριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σαλωμὼν, καὶ δώσω σοι (ε) δέκα σκῆπτρα.

15 Et factum fuerat, cùm exterminas-
set David Edom, in eundo Joab
principem militiæ ad sepeliendũ
cæsos, & exciderunt omne mas-
16 culinũ in Idumæa: Quoniam sex
menses obsedit ibi Joab, & uni-
versus Israel in Idumæa: quoad-
usque exterminavit omne mascu-
17 linum in Idumæa. Et aufugit
Ader ipse, & omnes viri Idu-
mæi de (k) servis patris ejus cum
eo : & intrârunt in Ægyptum:
18 & Ader puerulus parvus. Et
exurgunt (l) viri de civitate Ma-
diam: & veniunt in Pharan, &
assumunt viros secum, & veni-
unt ad Pharao regem Ægypti.
Et intravit Ader ad Pharao. Et
dedit ei domum, & panes (m)
19 constituit ei. Et invenit Ader
gratiam in conspectu Pharaonis
valdè : & dedit ei uxorem, so-
rorem uxoris suæ, sororem The-
20 cemine majorem. Et peperit ei
soror Thecemine, ipsi Ader Ga-
nebath filium suum. Et enutrivit
eum Thecemina in medio filiorum
Pharaonis. Et fuit Ganebath in
21 medio filiorum Pharaonis. Et A-
der audivit in Ægypto, quia dor-
mivit David cum patribus suis,
& quia mortuus est Joab prin-
ceps militiæ : & dixit Ader ad
Pharao ; Dimitte me, & rever-
22 tam in terram meam. Et dixit
Pharao ad Ader, Quã re tu egẽs
mecum? Et ecce tu quæris abire
in terram tuam? Et dixit ei A-
der, (n) Quia dimittens dimittes
me. Et reversus Ader in terram
suam. Hoc est malum, quod fecit
Ader: & (o) gravatus est Is-
rael, & regnavit in terra Edom.
26 Et Hieroboam filius Nabat E-
phrathi è Sarira, fili' mulieris vi-
27 duæ, servus Salomonis. (p) Et
hæc res, quia elevavit manus
super regem Salomon. Et rex
Salomon ædificavit arcem, con-
clusit sepem civitatis David pa-
28 tris sui. Et homo Hieroboam for-
tis virtute. Et vidit Salomon
parvulum, quia vir operum est;
et constituit eum super onera do-
29 mus Joseph. Et factum est in
tempore illo, & Hieroboam exi-
vit è Hierusalem: & invenit e-
um Achia Selonites propheta in
via, & removit eum de via. Et
Achia indutus vestimento novo:
30 & ambo soli in campo. Et ap-
prehendit Achia vestimentum
suum novum, quod super se, &
discidit illud duodecim scissuras,
31 Et dixit ad Hieroboam; Sume ti-
bi decem scissuras: quoniam hæc
dicit Dominus Deus Israel, Ecce
ego scindo regnum de manu Sa-
lomonis: & dabo tibi decem
sceptra.

MS. A. (κ) ἐξολοθρεῦσαι (λ) Ἰωὰβ τὸν ἀρχοντα τῆς δυνάμεως θάπτειν (μ) τραυματίας, ἔκοψαν (ν) ἐκάθητο (ξ) ἕως οὗ ἐξωλόθρευσεν (ο) ἐκ τῆς Ἰδουμαίας. (π) εἰσῆλθον (ρ) μετ' αὐτῶν ἀπὸ Φαράν, καὶ ἔρχονται εἰς Αἴ-
23 γυπτον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. (σ) αὐτῷ, καὶ γῆν ἔδωκεν αὐτῷ. Καὶ εὗρεν (ʹ) τὴν μείζω. (τ) Φαραώ. * Καὶ ἦλθε (υ) Φαραὼ, Τίνι σὺ (φ) αὐτοῦ. Καὶ ἤγειρεν κύριος Σατὰν τῷ Σαλω-
24 μὼν τὸν Ῥαζὼν υἱὸν Ἐλιαδὰ τὸν Βαραμὲθ Ἀδαδέζερ βασιλέα Σουβὰ κύριον αὐτοῦ. Καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων συστρέμματος, ἐν τῷ ἀποκτέννειν Δαυὶδ αὐτούς. καὶ ἐ-
25 πορεύθησαν Δαμασκὸν, καὶ ἐκάθησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Δαμασκῷ. Καὶ ἐγένετο ἀντικείμενος τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. αὕτη ἡ κακία Ἀδὲρ. καὶ ἐβαρυθύμησεν (χ) ἐν τῷ Ἐδώμ. (ψ) Σαριδὰ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαρουὰ γυνὴ χήρα, δοῦλος Σαλωμὼν, καὶ ὕψωσεν χεῖρα ἐν τῷ βασιλεῖ. Καὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα (ω) Σαλωμών. * ᾠκοδόμησεν τὴν ἄκραν, καὶ συνέκλεισεν (α) ἐπὶ ἄρσεις (β) Ἀχιὰς (γ) καὶ ὁ Ἀχιὰς (δ) ἀμφότεροι ἐν (ε) δέκα * ῥήγματα. Καὶ,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

4 וַהֲוָה לְעִדָּן דְּסִיב שְׁלֹמֹה נְשׁוֹהִי אַטְעִיאָה יָת לִבֵּיהּ בָּתַר טָעֲוָת עַמְמַיָא וְלָא הֲוָה לִבֵּיהּ
5 שְׁלִים בִּדְחַלְתָּא דַיְיָ אֱלָהֵיהּ כְּלִבָּא דְדָוִד אֲבוּהִי : וַאֲזַל שְׁלֹמֹה בָּתַר עַשְׁתּוֹרֶת טָעֲוַת
6 צִידוֹנָאֵי וּבָתַר מִלְכֹּם שִׁקּוּץ עַמּוֹנָאֵי : וַעֲבַד שְׁלֹמֹה דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ וְלָא אַשְׁלֵים בָּתַר
7 דַּחַלְתָּא דַיְיָ כְּדָוִד אֲבוּהִי : בְּכֵן בְּנָא שְׁלֹמֹה בָּמְתָא לִכְמוֹשׁ שִׁקּוּץ מוֹאָב בְּטוּרָא דִי
8 עַל אַפֵּי יְרוּשְׁלֵם וּלְמוֹלֶךְ שִׁקּוּץ בְּנֵי עַמּוֹן : וְכֵן עֲבַד לְכָל נְשׁוֹהִי בְּנַת עַמְמַיָא מַסְקָן
9 בּוּסְמִין וּמְדַבְּחָן לְטָעֲוָתְהוֹן : וּתְקֵיף רוּגְזָא דַיְיָ בִּשְׁלֹמֹה אֲרֵי אִתְפְּנִי לִבֵּיהּ מִדַּחַלְתָּא דַיְיָ
10 אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל דְּאִתְגְּלִי לֵיהּ תַּרְתֵּין זִמְנִין : וּפַקֵּיד עֲלוֹהִי עַל פִּתְגָמָא הָדֵין בְּדִיל דְּלָא
11 לְמֵהַךְ בָּתַר טָעֲוָת עַמְמַיָא וְלָא נְטַר יָת דְּפַקֵּיד יְיָ : וַאֲמַר יְיָ לִשְׁלֹמֹה חֲלַף דַּהֲוָת דָא
עִמָּךְ וְלָא נְטַרְתָּ פִּקּוֹדַי וּקְיָמַי דִּי פַקֵּידִית עֲלָךְ אַעְדָּאָה אַעְדֵּי יָת מַלְכוּתָא מִנָּךְ וְאֶתְּנִנַּהּ
12 לְעַבְדָּךְ : בְּרַם בְּיוֹמָךְ לָא אַעְבְּדִנַּהּ בְּדִיל דָּוִד אֲבוּךְ מִיַּד בְּרָךְ אַעְדִּנַּהּ : לְחוֹד יָת כָּל
13 מַלְכוּתָא לָא אַעְדֵּי שִׁבְטָא חַד אֶתֵּן לִבְרָךְ בְּדִיל דָּוִד עַבְדִּי וּבְדִיל יְרוּשְׁלֵם קַרְתָּא
14 דְּאִתְרְעִיתִי : וַאֲקֵים יְיָ סָטָן לִשְׁלֹמֹה יָת הֲדַד אֲדוֹמָאָה מִזַּרְעָא דְמַלְכָּא הוּא בֶּאֱדוֹם :
15 וַהֲוָה כַּד הֲוָה דָוִד בֶּאֱדוֹם כַּד סְלִיק יוֹאָב רַב חֵילָא לְחַלָּצָא קְטִילַיָא וּקְטַל כָּל־
16 דְּכוּרָא בֶּאֱדוֹם : אֲרֵי שִׁתָּא יַרְחִין יְתֵיב תַּמָּן יוֹאָב וְכָל יִשְׂרָאֵל עַד דִּשֵׁיצִי כָּל דְּכוּרָא
17 בֶּאֱדוֹם : וַעֲרַק אֲדַד הוּא וְגֻבְרִין אֲדוֹמָאִין מֵעַבְדֵי אֲבוּהִי עִמֵּיהּ לְמֵיעַל לְמִצְרַיִם
18 וַהֲדַד עוּלֵים זְעֵיר : וְקָמוּ מִמִּדְיָן וַאֲתוֹ לְפָארָן וּדְבַרוּ גֻבְרִין עִמְּהוֹן מִפָּארָן וַאֲתוֹ לְמִצְרַיִם
לְוָת פַּרְעֹה מַלְכָּא דְמִצְרַיִם וִיהַב לֵיהּ בֵּיתָא וּמְזוֹן אֲמַר לְסַפָּקָא לֵיהּ וְאַרְעָא
יְהַב לֵיהּ :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et fuit in tempore quo senuit Selomoh, uxores ejus errare fecerunt cor 4
ejus post errores gentium, nec fuit cor ejus perfectum in timore Domini
Dei sui, sicut cor David patris sui. Sed ambulavit Selomoh post Ghasto- 5
reth errorem Szidonæorum, & post Milchom abominationem Ghammo-
næorum. Et fecit Selomoh quod malum erat ante Dominum, & non per- 6
fecit [*ambulare*] post timorem Domini sicut David pater ejus. Tunc ædi- 7
ficavit Selomoh excelsum Chamos abominationi Moabæorum in monte,
qui est super faciem Jerusalem, & Molech abominationi filiorum Gha-
mon. Et sic fecit omnibus uxoribus suis, filiabus gentium adolentibus 8
aromata, & sacrificantibus erroribus suis. Et invaluit indignatio Do- 9
mini in Selomoh quòd aversum esset cor ejus à timore Domini Dei Is-
rael, qui revelatus fuerat ei duabus vicibus. Et jusserat ei super re hac, 10
ut non ambularet post errores gentium ; & non custodivit quod jusserat
Dominus. Et dixit Dominus Selomoh, Propterea quòd fuit hoc tecum, 11
& non servâsti præcepta mea, & decreta mea quæ jussi tibi ; removendo
removebo regnum à te, & dabo illud servo tuo. Verùm in diebus tuis 12
non faciam hoc, propter David patrem tuum : de manu filii tui remo-
vebo illud. Attamen omne regnum non removebo ; tribum unam dabo 13
filio tuo propter David servum meum, & propter Jerusalem quem volui.
Et suscitavit Dñs adversarium Selomoh Hadad Edomæum de semine re- 14
gio ; ipse erat in Edom. Et fuit cùm esset David in Edom ; & cùm ascen- 15
disset Joab princeps exercit' ad expoliandũ mortuos, & interfecit omnem
masculum in Edom. Nam sex menses sederat ibi Joab, & omnis Israel, 16
usq; quo delevissent omnem masculum in Edom. Et fugerat *Adad* ipse, et 17
viri Edomæi de servis patris sui cum eo, ut intrarent in Miszraim ; &
Hadad erat puer parvus. Et surrexerunt de Midian, & venerunt in Pha- 18
ran, & acceperunt viros secum de Pharan, & venêrunt in Miszraim ad
Pharghoh regem Miszraim, & dedit ei domum, & victum : dixit ut sup-
peterent illi, & terram dedit illi.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܗܘܐ ܒܙܒܢܐ ܕܣܝܒܘܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ .· ܢܫܘܗܝ ܐܨܠܝܘ ܠܒܗ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ . 4 *
ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܒܗ ܫܠܝܡ ܥܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. ܐܝܟ ܠܒܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܘܐܙܠ ܫܠܝܡܘܢ 5
ܒܬܪ ܥܣܬܪܘܬ ܐܠܗܐ ܕܨܝܕܢܝܐ. ܘܒܬܪ ܟܡܘܫ ܕܚܠܬܐ ܕܡܘܐܒܝܐ. ܘܒܬܪ ܡܠܟܘܡ
ܐܠܗܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ: * ܘܥܒܕ ܫܠܝܡܘܢ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ .· ܘܠܐ ܫܡܠܝ ܒܬܪ ܡܪܝܐ 6
ܐܝܟ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܘܒܢܐ ܗܝܟܠܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܟܡܘܫ ܕܚܠܬܐ ܕܡܘܐܒܝܐ: ܒܛܘܪܐ 7
ܕܠܩܒܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܡܠܟܘܡ ܕܚܠܬܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. * ܘܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܟܠܗܝܢ ܢܫܘܗܝ 8
ܢܘܟܪܝܬܐ .· ܕܡܣܩܢ ܗܘܝ ܒܣܡܐ. ܘܡܕܒܚܢ ܠܐܠܗܝܗܝܢ. * ܘܐܬܚܡܬ ܡܪܝܐ ܥܠ ܫܠܝܡܘܢ .· 9
ܕܣܛܐ ܠܒܗ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ .· ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ. * ܘܦܩܕܗ 10
ܥܠ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ .· ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܕܥܡܡܐ. ܘܠܐ ܢܛܪ ܡܕܡ ܕܦܩܕܗ ܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪ 11
ܡܪܝܐ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܚܠܦ ܕܗܘܬ ܗܕܐ ܥܡܟ: ܘܠܐ ܢܛܪܬ ܩܝܡܝ ܘܢܡܘܣܝ ܘܦܘܩܕܢܝ ܕܦܩܕܬܟ .·
ܡܒܙܥܘ ܐܒܙܥܝܘܗܝ ܠܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܐܝܕܝܟ .· ܘܐܬܠܝܘܗܝ ܠܥܒܕܟ. * ܒܪܡ ܒܝܘܡܝܟ. ܠܐ ܐܥܒܕܝܗ: 12
ܡܛܠ ܕܘܝܕ ܥܒܕܝ. ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܪܟ ܐܒܙܥܝܗ. * ܒܪܡ ܠܟܠܗ ܡܠܟܘܬܐ. ܠܐ ܐܒܙܥ. ܫܒܛܐ ܚܕ .· 13
ܐܬܠ ܠܒܪܟ .· ܡܛܠ ܕܘܝܕ ܥܒܕܝ. ܘܡܛܠ ܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܒܝܬ. * ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ 14
ܣܛܢܐ ܠܫܠܝܡܘܢ. ܠܗܕܕ ܐܕܘܡܝܐ. ܡܢ ܙܪܥܐ ܗܘܐ ܕܡܠܟܐ ܕܒܐܕܘܡ. * ܘܟܕ ܚܪܒ 15
ܕܘܝܕ ܠܐܕܘܡ : ܟܕ ܣܠܩ ܝܘܐܒ ܪܒ ܚܝܠܐ ܠܡܩܒܪܘ ܩܛܝܠܐ : ܘܩܛܠ ܟܠ ܕܟܪܐ ܕܒܐܕܘܡ .·
* ܡܛܠ ܕܫܬܐ ܝܪܚܝܢ ܝܬܒ ܬܡܢ ܝܘܐܒ. ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ .· ܥܕܡܐ ܕܩܛܠ 16
ܟܠ ܕܟܪܐ ܕܒܐܕܘܡ. * ܘܥܪܩ ܗܕܕ ܗܘ ܘܓܒܪܐ ܐܕܘܡܝܐ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܒܘܗܝ. 17
ܠܡܐܙܠ ܠܡܨܪܝܢ. ܘܗܕܕ ܛܠܝܐ ܗܘܐ ܙܥܘܪܐ. * ܘܩܡܘ ܡܢ ܡܕܝܢ. ܘܐܬܘ ܠܦܐܪܢ. 18
ܘܕܒܪܘ ܓܒܪܐ ܥܡܗܘܢ ܡܢ ܦܐܪܢ .· ܘܐܬܘ ܠܡܨܪܝܢ. ܠܘܬ ܦܪܥܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ.
ܘܝܗܒ ܠܗ ܒܝܬܐ ܘܡܐܟܘܠܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܬܒ ܠܘܬܝ. ܘܐܪܥܐ. ܝܗܒ ܠܗ.

* Factúmque est ut tempore senectutis Salo- 4
monis seducerent uxores ejus animum ipsius
post deos alios, nec esset cor ejus sincerum er-
ga Dominum Deum suum ut cor Davidis pa-
tris ejus. Abiitq; Salomon post Essteroth de- 5
am Sidoniorum, & post Chamos cultum Mo-
abitarum, & post Malchom deum Ammonita-
rum. Fecitq; Salomon quod malum erat co- 6
ram Domino, nec integrè sequutus est Domi-
num quemadmodum David pater suus. Tunc 7
ædificavit Salomon altare Chamoso deo Mo-
abitarum in monte qui est è regione Hieru-
salem, & Malchomo deo Ammonitarum.
Idémq; fecit omnibus uxoribus suis alienige- 8
nis, quæ thura adolebant, & sacrificabant diis
suis. Quapropter iratus est Dominus contra 9
Salomonem, eò quòd aversum esset cor ejus
à Domino Deo Israelis, qui bis apparuerat ei,
Et hac de re monuerat eum; ne *scilicet* se- 10
queretur deos gentium: nec tamen servave-
rat quod præceperat ei Dominus. Dixitque 11
Dominus Salomoni, Quandoquidem hoc
apud te factum est, nec servâsti statuta mea,
& judicia, atque mandata quæ præcepi tibi;
omninò excindam regnum è manibus tuis,
dabóq; illud servo tuo. Verùm dieb' tuis non 12
faciam hoc, propter Davidem servum meũ:
è manu filii tui excindam illud. Nec ta- 13
men totum regnum excindam: tribum unam
dabo filio tuo, propter Davidem servum me-
um & propter Jerusalem civitatem quam ele-
gi. Itaque suscitavit Dominus adversarium 14
Salomoni Hadadum Edomæum. Is enim erat
de semine regum in Edom; Cúmque vastâs- 15
set David Edom, quando Joab princeps
exercitûs ascendens ad sepeliendos confossos
interfecit omnes mares in Edom; (Sex enim 16
mensibus mansit ibi Joab totúsq; cum eo Is-
rael, donec interficeret omnem marem in
Edom) Fugerat Hadad ipse cum aliquot 17
Edomæis servis patris sui, ut se reciperent in
Ægyptum: erat autem Hadad puer parvus.
Et surgentes è Median ingressi sunt in Pha- 18
dan; ductísq; secum viris è Phadan ingressi
sunt Ægyptum ad Pharaonem regem Ægypti,
qui dedit ei domum & cibum, dixitq; ei, Ma-
neto apud me, quin & regionem dedit illi.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* ولما كان عند كبر سليمن اغوى نساوه قلبه ومال الى الهة اخر ولم يكن قلبه سلما لله 4
ربه . مثل ما كان قلب داود ابيه * وتبع سليمان عشتروت الهة الصيدانيين . وكاموس اله 5
الموابيين . وملكوم اله بني عمون * وارتكب سليمن القبيح امام الرب . ولم يتم عمل الله 6
وعبادته مثل داود ابيه * وبنا سليمان بعد ذلك مذبحا لكاموس اله مواب . في الجبل الذي 7
قدام اورشليم . ولملكوم اله بني عمون * وكذلك صنع لجميع نسايه الغرباء . انه جعل لهن 8
مواضع يذبحن ويبخرن * فغضب الرب على سليمن . حيث مال قلبه عن عبادة اله اسرايل 9
الذي ظهر له مرتين * ونهاه عن هذا العمل . ان لا يتبع الهة الشعوب . ولم يحفظ ما امر 10
الرب * فقال الرب لسليمان . لانك فعلت هذا الفعل . ولم تحفظ عهودي واحكامي ووصاياي 11
التي امرتك بها . اشق الملك واخرجه من يدك . واصيره الى غيرك * ولكن لا افعل ذلك في 12
حياتك . من اجل داود عبدي . ولكن انزع الملك من يد ابنك * ولا اخرج الملك كله 13
من يديكم . ولكن اعطي لابنك سبطا واحدا من اجل داود عبدي . ومن اجل اورشليم
القرية التي انتخبت * وصير الرب لسليمن معاندا . وهو هداد الادومي . هذا كان من نسل 14
ملوك ادوم * ولما حارب داود ادوم . عند ما صعد يواب صاحب حربة داود ليدفن القتلى . 15
وقتل كل ذكر كان في ادوم * من اجل ان يواب وبني اسرايل مكثوا في ادوم ستة اشهر حتى 16
قتلوا كل ذكر كان بها * فهرب هذا هداد هو وقومه وعبيده من ادوم ودخل الى ارض مصر 17
الى فرعون ملك مصر وكان هداد صبيا صغيرا حيث هرب * وكان دخوله الى مصر . انه خرج 18
من مدين ووافا الى فاران . واخذ معه رجالا من فاران ودخل ارض مصر واعطاه فرعون منزلا .
واجرى عليه ارزاقا وقال له اسكن عندي . ودفع له ارضا .

Cùm itaque senuisset jam Salomon, dece- 4
perunt uxores ejus animum ips', et decli-
navit ad deos alienos, nec fuit animus ejus
integer cum Deo Domino suo, qualis fue-
rat animus Davidis patris ejus. Et secta- 5
tus est Salomon Astaroth deam Sidonio-
rum, & Chamos deum Moabitarum, &
Malchom deum Ammonitarum, Designa- 6
vitque Salomon turpitudinem coram Do-
mino, nec perfecit opus Dei & cultum i-
psius, sicut David pater ejus. Deinde ex- 7
truxit Salomon aram Chamoso deo Moa-
bi in monte qui est ex adverso Jerusalem,
& Malchomo deo Ammonitarum. Ita 8
fecit omnibus uxoribus suis alienigenis, fe-
cit enim eis loca ad sacrificandũ & ado-
lendum. Quamobrem succensuit Domi- 9
nus Salomoni ubi aversum esset cor ejus à
cultu Dei Israelis, qui bis apparuerat ei,
Et ante dixerat ei facinus ejusmodi, ne 10
scilicet sectaretur deos gentium; nec ob-
servâsset quod mandaverat ei Dominus.
Quare dixit Dominus ad Salomonem, 11
Quoniam tantum facinus perpetrâsti, nec
custodîsti fœdera, judicia, ac præcepta mea
quæ tibi mandaveram; scindam regnum,
& extraham illud è manu tua, aliique
tradam. Veruntamen non faciam hoc 12
te vivente, propter Davidem servũ me-
um, sed regnum auferam de manu filii tui.
Non tamen abstraham totum regnum è 13
manibus vestris, sed tribum unam dabo filio
tuo, propter Davidem servũ meum, et pro-
pter Jerusalē civitatē quam elegi. Quare 14
suscitavit Dominus Salomoni adversari-
um, nempe Hadadum Edomæum. Erat e-
nim is ex prosapia Regum Edom: Cùm- 15
que oppugnâsset David Edom, quando a-
scendit Joab satellitum princeps Davidis ut se-
peliret confossos, peremitque omnem ma-
sculum qui erat in Edom; (Joab enim et 16
Israelitæ morati sunt in Edom sex men-
sibus, donec perimerent omnem masculum
qui erat in ea.) Fugiens Hadad iste unà 17
cum gente sua et servis suis ex Edom, con-
tulit se in terram Ægypti ad Pharaonem
regem Ægypti: erat autẽ Hadad puer par-
vus cùm fugit. Fuit autem ingressus e- 18
jus in Ægyptũ hoc pacto: egressus è Me-
dian abiit ad Pharan, assumptisque secum
viris è Pharan ingressus est terram Ægy-
pti: dedítque ei Pharaon domicilium, &
annonam præbuit illi, dixítque ei; Com-
morare apud me; terrámque dedit illi.

מלכים א : יא

uxorem ei dedit & εvalde Pharaoh oculis in gratiam Hadad invenit Et

19 וימצא הדד חן בעיני פרעה מאד ויתן לו אשה

ei peperit Et ,domæ Tachpenes sororem suæ uxoris sororem

20 את אחות אשתו אחות תחפניס הגבירה: ותלד לו

Tachpenes eum ablactavit & ,ejus filium Ghenubath Tachpenes soror

אחות תחפניס את גנבת בנו ותגמלהו תחפנס

medio in Pharaoh domi Ghenubath fuit & :Pharaoh domus medio in

בתוך בית פרעה ויהי גנבת בית פרעה בתוך

David jacere quod ,Ægypto in audivit Hadad Et ,Pharaoh filiorum

21 בני פרעה: והדד שמע במצרים כי שכב דוד

dixit & ,militiæ princeps Joab esset mortuus quod & ,suis patribus cum

עם אבתיו וכי מת יואב שר הצבא ויאמר

ei Dixitque ,meam terram ad ibo & ,me Dimitte :Pharaoh ad Hadad

22 הדד אל פרעה שלחני ואלך אל ארצי: ויאמר לו

ad ire quærens tu ecce & ,mecum indigens tu quo Nam:Pharaoh

פרעה כי מה אתה חסר עמי והנך מבקש ללכת אל

suscitavit Et .me dimitte dimittendo sed ,Non :dixit & ,tuam terram

23 ארצך ויאמר לא כי שלח תשלחני: ויקם

ab fugerat qui ,Eljadah filium Rezon adversarium ei Deus

אלהים לו שטן את רזון בן אלידע אשר ברח מאת

,viros eum super congregavit Et .suo domino Sobah rege Hadadhezer

24 הדדעזר מלך צובה אדניו: ויקבץ עליו אנשים

,Damnesec abierunt que eos David occidendo in ,agminis princeps fuit &

ויהי שר גדוד בהרג דוד אתם וילכו דמשק

adversarius Eratque .Damnesec in regnaverunt & ,ea in habitaverunt &

25 וישבו בה וימלכו בדמשק: ויהי שטן

:Hadad quod malo cum & ,Selomoh dies omnibus Israeli

לישראל כל ימי שלמה ואת הרעה אשר הדד

Jarobham Et .Syriam super regnavitque ,Israel in est detestatus &

26 ויקץ בישראל וימלך על ארם: וירבעם

Serubah ejus matris nomen &) ;Seredah de Ephrataæ Nebat filius

בן נבט אפרתי מן הצרדה ושם אמו צרועה

,regem in manum levavit & ,Selomoh ipsi servus ,vidua mulier

אשה אלמנה עבד לשלמה וירם יד במלך:

ædificavit Selomoh :regem in manum levavit quare rei haec Et

27 וזה הדבר אשר הרים יד במלך שלמה בנה את

vir Et .sui patris David civitatis diruptionem clausit ,Millo

28 המלוא סגר את פרץ עיר דוד אביו: והאיש

faciens quia puerum Selomoh vidit & ,robore potens Jarobham

ירבעם גבור חיל וירא שלמה את הנער כי עשה

fuit Et .Joseph domus corporationi omni eum præfecit & ,ipse opus

מלאכה הוא ויפקד אתו לכל סבל בית יוסף: ויהי

eum invenit & ,Jerusalaim de est egressus Jarobham & ,illo tempore in

29 בעת ההיא וירבעם יצא מירושלם וימצא אתו

veste opertus ipse & ,via in propheta Silonites Achijah

אחיה השילני הנביא בדרך והוא מתכסה בשלמה

vestem in Achijah apprehendit Et .agro in soli ipsi ambo & ,nova

30 חדשה ושניהם לבדם בשדה: ויתפש אחיה בשלמה

Dixitque .scissiones duodecim illam scidit & ,se super quæ ,novam

31 החדשה אשר עליו ויקרעה שנים עשר קרעים: ויאמר

Dominus dixit sic nam :scissiones decem tibi Cape :Jarobham ad

לירבעם קח לך עשרה קרעים כי כה אמר יהוה

;Selomoh manu de regnum scindens ego Ecce ,Israel Deus

אלהי ישראל הנני קרע את הממלכה מיד שלמה

.ei erit una tribus Et .tribus decem tibi dabo &

32 ונתתי לך את עשרה השבטים: והשבט האחד יהיה לו

quam civitatem Jerusalaim propter & ,David meum servum propter

למען עבדי דוד ולמען ירושלם העיר אשר

.Israel tribubus omnibus ex ea in elegi

בחרתי בה מכל שבטי ישראל:

Versio VUL. LAT.

19 Et invenit Adad gratiam corã
Pharaone valdè, in tantum ut
daret ei uxorem, sororem uxoris
suæ germanam Taphnes re-
20 ginæ. Genuitque ei soror
Taphnes Genubath filium, &
nutrivit eum Taphnes in domo
Pharaonis: erátque Genubath
habitans apud Phara-
21 onem cum filiis ejus. Cúmq;
audisset Adad in Ægypto, dormisse
David cum patrib⁹ suis,
& mortuũ esse Joab principẽ
militiæ, dixit Pharaoni, Dimitte
me, ut vadã in terram meã.
22 Dixitque ei Pharao, Quã enim
re apud me indiges, ut quæras
ire ad terram tuam? At ille respondit,
Nullã: sed obsecro te
23 ut dimittas me. Suscitavit
quoque ei Deus adversarium
Razon filium Elioda, qui fugerat
Adarezer regẽ Soba domi-
24 num suum: Et congregavit
contra eum viros, & factus est
princeps latronum cùm interficeret
eos David: abieruntq;
Damascum, & habitaverunt
ibi, & constituerunt eum regẽ
25 in Damasco. Erátque adversarius
Israeli cunctis dieb⁹ Salomonis:
& hoc est malum Adad,
& odiũ contra Israel, re-
26 gnavitque in Syria. Jeroboã
quoque filius Nabath, Ephrathæus,
de Sareda, servus Salomonis:
cujus mater erat nomine
Sarua, mulier vidua: leva-
27 vit manum contra regem. Et
hæc est causa rebellionis adversùs
eum, quia Salomon ædificavit
Mello, et coæquavit voraginem
civitatis David patris
28 sui. Erat autem Jeroboam vir
fortis & potens: vidénsque
Salomon adolescentem bonæ
indolis & industrium, constituerat
eum præfectũ super tributa
universæ domûs Joseph.
29 Factum est igitur in tempore
illo, ut Jeroboam egrederetur
de Jerusalem, & inveniret eum
Ahias Silonites propheta in
via, opertus pallio novo: erant
30 autẽ duo tantùm in agro. Apprehendénsque
Ahias pallium
suum novum, quo coopertus
erat, scidit in duodecim partes.
31 Et ait ad Jeroboam, Tolle tibi
decem scissuras: hæc enim dicit
Dominus Deus Israel; Ecce
ego scindam regnum de manu
Salomonis, & dabo tibi decẽ
32 tribus. Porrò una tribus remanebit
ei, propter servum
meum David, & Jerusalem civitatem,
quam elegi ex omnibus
tribubus Israel:

Versio GRÆCA. LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

32 Καὶ δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ, διὰ τὸν δοῦλόν
μου Δαυὶδ, καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν
ἐξελεξάμην ἐν αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσρα-
33 ήλ. Ἀνθ' ὧν (ζ) ἐγκατέλιπέ με, καὶ ἐποίησε
τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων, καὶ τῷ
Χαμὼς, καὶ τοῖς εἰδώλοις Μωὰβ, καὶ τῷ βα-
σιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ
οὐκ (η) ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς μου τοῦ ποιῆσαι τὸ
εὐθὲς ἐνώπιον (θ) ἐμοῦ, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ
34 αὐτοῦ. Καὶ οὐ μὴ λάβω (ι) τὴν βασιλείαν ὅλην
ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντι-
τάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
αὐτοῦ, (κ) διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου ὃν ἐξ-
35 ελεξάμην (λ) αὐτόν. Καὶ λήψομαι τὴν βασι-
λείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δώσω σοι τὰ
36 δέκα σκῆπτρα. Τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω (†) τὰ δύο
σκῆπτρα, ὅπως ᾖ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ
πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσα-
λὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἐμαυτῷ τοῦ
37 θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. Καὶ σὲ λήψομαι, καὶ
βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου,
38 καὶ σὺ ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἔσται
ἐὰν φυλάξῃς πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι,
καὶ πορευθῇς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, καὶ (*) ποιήσῃς τὸ
εὐθὲς ἐνώπιον (μ) ἐμοῦ, τοῦ φυλάξασθαι τὰ
προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου, καθὼς
ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δοῦλός μου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ
καὶ (ν) οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστὸν, καθὼς ᾠ-
40 κοδόμησα τῷ (ξ) Δαυίδ. Καὶ ἐζήτησε Σα-
λωμὼν θανατῶσαι τὸν Ἱεροβοάμ. Καὶ (ο) ἀνέστη
καὶ ἀπέδρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσακὶμ βα-
σιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως οὗ
41 ἀπέθανε Σαλωμών. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων
Σαλωμὼν καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ πᾶσαν τὴν
φρόνησιν αὐτοῦ, (π) οὐκ ἰδοὺ ταῦτα (ρ) γέγρα-
42 πται ἐν βιβλίῳ ῥημάτων Σαλωμών; Καὶ αἱ
ἡμέραι ἃς (σ) ἐβασίλευσε Σαλωμὼν ἐν Ἱερου-
σαλὴμ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ (τ) τεσσαράκοντα
43 ἔτη. Καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πα-
τρὸς (υ) αὐτοῦ. Καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ
υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ
ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμὼν καὶ ἐκάθητο
ἐν Αἰγύπτῳ, κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πό-
λιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαρειρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐ-
φραίμ. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐκοιμήθη
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβο-
ὰμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et duo sceptra erunt ei propter 32
servum meum David, & propter
Hierusalem, civitatem, quam elegi
in ea ex omnibus tribubus Israelis:
Pro eo, quòd dereliquit me, 33
& (η) fecit Astarte abominationi
Sidoniorum, & (ν) Chamos,
& idolis Moab, & regi eorum
offendiculo filiorum Ammon, &
non ambulavit in viis meis, ad
faciendum rectum coram me, sicut
David pater ejus. Et non tol- 34
lam regnum totum de manu ejus:
sed propugnans propugnabo ei omnes
dies vitæ ejus, propter David
servum meum, quem elegi
eum. Et tollam regnum de manu 35
filii ejus: & dabo tibi decem sceptra.
Filio autẽ ejus dabo duo sce- 36
ptra, ut sit (ʃ) sedes servo meo
David omnibus diebus coram me
in Hierusalem civitate, quam elegi
mihi ad ponendum nomen
meum ibi. Et te assumam, & 37
regnabis, in quibus concupiscit anima
tua: & tu eris rex super
Israel. Et erit, si custodieris omnia, 38
quæcunq; mandavero tibi, & ambulaveris
in viis meis, & feceris
rectum coram me, custodiendo
præcepta mea, & mandata mea,
sicut fecit David servus meus, &
ero tecum, & ædificabo tibi domum
fidelem, sicut ædificavi ipsi
(ι) David. Et quæsivit Salomon 40
interficere Hieroboam. Et surrexit,
& aufugit in Ægyptum ad Susacim
regem Ægypti: & fuit in
Ægypto, quoadusq; mortuus est
Salomon. Et reliqua verborum 41
Salomon, & omnia, quæcunq;
fecit, & (u) omnem prudentiam
ejus, nónne ecce hæc scripta sunt
in libro verborum Salomonis? Et 42
dies, quibus regnabat Salomon in
Hierusalem super omnem Israel,
(x) quadraginta anni. Et dormi- 43
vit Salomon cum patribus suis: et
sepelierunt eum in civitate David
patris ejus. Et (y) factum est, postquàm
audivit Hieroboam filius
Nabat, & cùm adhuc ipse esset
in Ægypto, ut fugerat à facie Salomonis,
& sederet in Ægypto;
dirigit se, & venit in civitatem
suam Sarira, quæ in monte Ephraim.
Et rex Salomon dormivit
cum patribus suis, & regnavit
Roboam filius ejus pro eo.

MS.A. (ζ) κατέλιπέν με, (η) ἐπορεύθη ἐνώπιον κυρίου ἐν τῷ (θ) ἐμοῦ καὶ δικαιώσεις μου καὶ κρίσεις μου, ὡς Δαυίδ (ι) ὅλην τὴν βασιλείαν ἐκ (κ) διὰ Δαυὶδ (λ) αὐτὸν, ὃς ἐφύλαξεν ἐντολάς μου καὶ ἀκριβασμόν. Καὶ λήψομαι (†) δύο (*) ποιήσεις (μ) ἐμοῦ, φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, καθὼς (ν) οἰκοδομήσω οἶκον (ξ) Δαυίδ, καὶ δώσω σοι τὸν 39 Ἰσραήλ. Καὶ κακουχήσω τὸ σπέρμα *Ἰσραὴλ διὰ ταύτην, πλὴν οὐ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἐζήτησεν Σαλωμὼν (ο) ἀρχὴν Ἱεροβοὰμ καὶ (π) οὐχ (ρ) γεγραμμένα ἐν (σ) ἐβασίλευσεν (τ) τεσσαράκοντα (υ) αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν Ῥοβοὰμ υἱὸς

ΚΕΦ. ιβ΄.

1 Καὶ πορεύεται (α) βασιλεὺς Ῥοβοὰμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα (β) ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεῦσαι (γ) αὐτόν.

CAP. XII.

Et vadit rex Roboam in Sicima: quoniam in Sicima veniebant omnis Israel ad faciendum regem eum. 1

1 MS.A. (α) ὁ βασιλεὺς (β) ἔρχεται (γ) αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἔφυγεν ἐκ προσώπου *τοῦ βασιλέως Σαλωμών,
3 καὶ ἐπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν καὶ ἦλθεν Ἱεροβοὰμ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραήλ. καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

19 ואשכח הדד רחמין בעיני פרעה לחדא ויהב ליה איתתא ית אחת איתתיה אחת תחפנס מלכתא:
20 וילידת ליה אחת תחפנס ית גנובת בריה וחסלתיה תחפנס בגו בית פרעה והוה גנובת רבי בית פרעה בגו בני פרעה:
21 והדד שמע במצרים ארי שכיב דוד עם אבהתוהי וארי מית יואב רב חילא ואמר הדד לפרעה שלחני ואיהך לארעי:
22 ואמר ליה פרעה ארי מא את חסר עמי והא את בעי למיזל לארעך ואמר לא ארי שלחא תשלחנני:
23 ואקים יי ליה סטן ית רזון בר אלידע דערק מן קדם הדד עזר מלכא דצובא רבוניה:
24 וכנש עלוהי גברין והוה רב משריתא כד קטיל דוד יתהון ואזלו לדמשק ויתיבו בה ומלכו בדמשק:
25 והוה סטן לישראל כל יומי שלמה ועם בישתא דעבד הדד ומריד בישראל ומלך על ארם:
26 וירבעם בר נבט אפרתי מן צרדא ושום אמיה צרועה איתתא ארמלתא עבדא לשלמה ארים ידא במלכא:
27 ודין פתגמא דארים ידא במלכא שלמה בנא ית מליתא אחד ית תרעות קרתא דדוד אבוהי:
28 וגברא ירבעם גבר תקיף חילא וחזא שלמה ית עולימא ארי עביד עבידתא הוא ומני יתיה לכל מסקי מסין דבית יוסף:
29 והוה בעדנא ההיא וירבעם נפק מירושלם ואשכח יתיה אחיה דמשילו נביא באורחא והוא מתכסי בכסותא חדתא ותרויהון אנון בלחודיהון בחקלא:
30 ואחד אחיה בכסותא חדתא די עלוהי וסדקיה לתרין עסר סדקין:
31 ואמר לירבעם סב לך עסרא סדקין ארי כדנן אמר יי אלהא דישראל הא אנא מעדי ית מלכותא מידא דשלמה ואתן לך ית עסרא שבטין:
32 ושבטא חד יהי ליה בדיל דוד עבדי ובדיל ירושלם קרתא דאתרעיתי בה מכל שבטיא דישראל:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et invenit Hadad gratiam in oculis Phargoh valdè, & dedit illi uxorem 19
sororem uxoris suæ, sororem Thahhpenezz reginæ: Et peperit illi soror 20
Thahhpenezz, Genubath filium ejus, & ablactavit illum Thahhpenezz in
medio *domus* Phargoh, & fuit Genubath [*adolescens*] domus Phargoh
in medio filiorum Phargoh. Et Hadad audivit in Missraim, quòd dor- 21
misset David cum patribus suis, & quòd mortuus esset Joab magister exercitus:
& dixit Hadad ad Phargoh, Dimitte me ut abeam in terram
meam. Et dixit illi Phargoh, Nam quo indiges tu mecum, ut quæras 22
ire in terram tuam? & dixit: Non, quia dimittendo dimittes me. Et 23
suscitavit Dñs illi adversarium Rezon filium Eljadagh, qui fugerat ab
ante *Hadadghesser* regem Szoba dominum suum. Et congregavit ad se vi- 24
ros, & fuit magister castrorum quãndo occidit David illos; & iverunt in
Damesech, & sederunt in ea, & regnárunt in Damesech. Et fuit adver- 25
sarius Israeli omnibus diebus Selomoh: & cum malo quod fecit Hadad,
rebellavit in Israel, & regnavit super Aram. Et Jerobgham filius Nebat 26
Ephrataei de Szerada, & nomen matris ejus Szerughah mulier vidua, serv⁹
Selomoh extulit manum in regem. Et hæc est causa propter quam extulit 27
manum in regem, Selomoh ædificavit aggerem, & occlusit rupturam urbis
David patris sui. Et vir Jerobgham erat robust⁹ fortitudine: & vidit 28
Selomoh adolescentem, quòd factor operis esset, & præposuit illum omnib⁹
allatoribus tributorum domus Jozzeph. Et fuit in tempore isto & Jerob- 29
gham exivit de Jerusalem, & invenit illum Ahhia Silonæus propheta in
via, & ipse erat opert⁹ operimento novo, & ambo ipsi erant soli in agro.
Et apprehendit Ahhia operimentum novum quod erat super se, & scidit 30
illud in duodecim scissiones. Et dixit ad Jerobgham, Accipe tibi decem 31
scissiones: nam sic dixit Dñs Deus Israel: Ecce ego transfero regnum de
manu Selomoh, & dabo tibi decem tribus. Et tribus una erit illi propter 32
servum meum David, & propter Jerusalem urbem in qua complacui mihi
præ omnibus tribubus Israel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 *ܘܐܫܟܚ ܗܕܕ ܪ̈ܚܡܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܩܕܡ ܦܪܥܘܢ. ܘܝܗܒ ܠܗ ܐܢܬܬܐ. ܚܬܗ ܕܐܢܬܬܗ. ܚܬܗ ܕܬܚܦܢܝܣ
20 ܡܠܟܬܐ. * ܘܝܠܕܬ ܠܗ ܚܬܗ ܕܬܚܦܢܝܣ. ܠܓܢܘܒܬ ܒܪܗ. ܘܐܪܒܝܬܗ ܬܚܦܢܝܣ. ܒܝܬ
21 ܦܪܥܘܢ. ܘܗܘܐ ܓܢܘܒܬ ܒܝܬ ܦܪܥܘܢ ܒܝܢܬ ܒܢܘܗܝ ܕܦܪܥܘܢ. * ܘܗܕܕ ܫܡܥ ܒܡܨܪܝܢ ܕܫܟܒ ܕܘܝܕ ܥܡ
22 ܐܒܗܘܗܝ. ܘܕܡܝܬ ܝܘܐܒ ܪܒ ܚܝܠܐ. ܘܐܡܪ ܗܕܕ ܠܦܪܥܘܢ. ܫܪܝܢܝ ܘܐܙܠ ܠܐܪܥܝ. * ܘܐܡܪ ܠܗ
ܦܪܥܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܣܝܪ ܠܟ. ܕܗܐ ܐܢܬ ܒܥܐ ܕܬܐܙܠ ܠܐܪܥܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ. ܐܠܐ ܡܫܪܐ
23 ܫܪܝܢܝ. * ܘܐܩܝܡ ܠܗ ܡܪܝܐ ܣܛܢܐ ܠܚܕܪܘܢ ܒܪ ܐܠܝܕܥ. ܕܥܪܩ ܡܢ ܗܕܕܥܙܪ ܡܠܟܐ ܕܨܘܒܐ
24 ܡܪܗ. * ܘܟܢܫ ܥܠܘܗܝ ܓܒܪܐ. ܘܗܘܐ ܪܝܫ ܓܝܣܐ. ܟܕ ܩܛܠ ܐܢܘܢ ܕܘܝܕ
25 ܘܐܙܠܘ ܠܕܪܡܣܘܩ. ܘܝܬܒܘ ܒܗ. ܘܐܡܠܟܘ ܒܕܪܡܣܘܩ. * ܘܗܘܐ ܣܛܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ.
ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܥܠ ܒܝܫܬܐ ܕܥܒܕ. ܘܗܕܕ ܐܬܩܛܝ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܠܟ
26 ܥܠ ܐܕܘܡ. * ܘܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ ܐܦܪܬܝܐ. ܡܢ ܨܪܕܐ. ܘܫܡܗ ܕܐܡܗ. ܨܪܘܥܐ. ܐܪܡܠܬܐ. ܐܢܬܬܐ
27 ܥܒܕܐ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܪܝܡ ܐܝܕܐ ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. * ܘܗܢܐ ܦܬܓܡܐ ܕܐܪܝܡ ܐܝܕܐ
28 ܥܠ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܟܕ ܒܢܐ ܠܡܠܘܐ. ܘܣܟܪ ܠܬܪܥܐ ܕܩܪܝܬܗ ܕܕܘܝܕ. * ܘܓܒܪܐ ܗܘ ܝܘܪܒܥܡ
ܓܢܒܪ ܚܝܠܐ ܗܘܐ. ܘܚܙܝܗܝ ܡܠܟܐ ܫܠܝܡܘܢ. ܠܛܠܝܐ ܕܓܢܒܪ ܚܝܠܐ ܗܘ. ܘܐܫܠܛܗ ܥܠ
29 ܟܠܗ ܟܒܪܐ ܕܒܝܬ ܝܘܣܦ. * ܘܗܘܐ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܘܝܘܪܒܥܡ ܢܦܩ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ.
ܘܐܫܟܚܗ ܐܚܝܐ ܢܒܝܐ ܫܝܠܘܢܝܐ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܐܚܝܐ ܡܟܣܐ ܗܘܐ ܡܥܛܦܐ ܚܕܬܐ. ܘܬܪܝܗܘܢ
30 ܗܘܘ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܚܩܠܐ. * ܘܐܚܕ ܐܚܝܐ ܡܥܛܦܐ ܚܕܬܐ ܕܥܠܘܗܝ. ܘܨܪܝܗ ܬܪܬܥܣܪ
31 ܩܨܝܢ. * ܘܐܡܪ ܠܝܘܪܒܥܡ. ܣܒ ܠܟ ܥܣܪܐ ܩܨܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܐ ܐܢܐ ܡܦܣܩ ܠܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܐܝܕܗ ܕܫܠܝܡܘܢ. ܘܐܬܠ ܠܟ ܥܣܪܐ ܫܒܛܝܢ.
32 * ܘܫܒܛܐ ܚܕ ܢܗܘܐ ܠܗ. ܡܛܠ ܕܘܝܕ ܥܒܕܝ. ܘܡܛܠ ܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܓܒܝܬ ܒܗ
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.

19 Nactúsque est Hadad gratiam apud Pharaonem, ita ut daret illi uxorem sororem uxoris suæ *nempe* sororem Tahphis Augustæ.
20 Peperit autem ei soror Tahphisæ Gebothem filium ejus, & ablactavit eum Tahphis in domo Pharaonis inter filios Pharaonis.
21 Audiens autem Hadad in Ægypto quòd occubuisset David cum patribus suis, & mortuus esset Joab imperator exercitûs; dixit Hadad Pharaoni, Dimitte me ut vadam ad terrã meam.
22 Cui dixit Pharaou, Quid tibi quæso defuit apud me, quòd cupias abire in terram tuam? Ait illi, Nequaquam, sed omnino dimitte me.
23 Suscitavit etiam illi Dominus adversarium Hedronem Elidai filium, qui cùm aufugisset ab Hadarezere rege Sobæ domino suo,
24 Confluxerunt ad eum viri, factúsque est princeps turmarum: sed Davide necem eorum pertentante, abierunt in Damascum, ibique morati sunt, & regnavit Hedron in Damasco,
25 Et fuit infensus Israeli cunctis diebus Salomonis, propter malum quod perpetraverat. Hadad etiam qui regnaverat super Edom, infestabat Israelitas.
26 Et Jeroboam filius Nabath Ephrathæus de Sedra (cujus matris nomen erat Seroa mulier quædam vidua) servus Salomonis, manum extulit contra regem Salomonem.
27 Hæc autem fuit causa quòd manum sustulerit in regem Salomonem: Cùm ædificaret Mallo, & occluderet hiatum civitatis David,
28 Eratque vir iste Jeroboam robustus ac strenuus; videns rex Salomon adolescentem robustum esse ac strenuum, præfecit eum toti oneri domûs Josephi.
29 Contigitq; eodem tempore, ut exeunte Jeroboam è Jerusalem offenderet eum Ahia propheta Silonites in via, & Ahia opertus esset veste novâ, essentq; ambo soli in agro.
30 Ubi prehendens Ahia vestẽ novã quam gestabat, discidit eam in duodecim frusta;
31 Et ait ad Jeroboam, Sume tibi decem frusta; sic enim dicit Dñs Deus Israelis, Ecce scissurus sum regnum de manu Salomonis, & traditurus tibi decem tribus.
32 Unicã ei tribu manente, propter Davidem servum meum, & propter Jerusalem civitatem quã sum oblectatus præ cunctis tribubus Israelis,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * وظفر هداد برحمة من فرعون وزوجه اخت امراته اخت تحفنس الكبري الملكة * وولدت له 20
ابنا وفطمته تحفنس في بيت فرعون وسمته جنوب فمكث جنوب في بيت فرعون مع بنيه .
21 * ولما سمع هداد بمصر ان داود مات وصار الي ابائه وان يواب صاحب حربه قتل فقال هداد
22 لفرعون ارسلني انصرف الي ارضي * فقال له فرعون ما الذي اعجزك عندي اذ انت تطلب
الانصراف الي بلادك فقال له لا يوافقني المكث هاهنا ولكن انصرف الي بلادي فاتي هداد
23 وصار ضدا لسليمان * وصير الرب لسليمان ضدا اخر هدرون بن البدع الذي هرب من عبد
24 مولاه هدد عزار ملك نصيبين * وجمع رجالا وصار غازيا في ايام داود فلما قتلهم داود انصرف
25 الي دمسق وسكنها وملك هذا هدرون بدمسق * فصار ضدا لبني اسرايل كل ايام سليمان .
26 من اجل الامر الذي حل به منهم وضيق هداد على بني اسرايل . وملك على ادوم * وصير
الرب ايضا ضدا يوربعام بن باباط الافراتي . كان ابن امراة ارملة يقال لها صروعا . وكان عبدا
27 لسليمن . هذا شق العصا وعرد على سليمن الملك * وانما عصي هذا على سليمان حيث بني
28 سليمان ملوي وسد الثلمة التي كانت في سور قرية داود * وكان يوربعام هذا رجلا جبارا بقوية .
29 فلما راي سليمان الملك الفتي انه جبارا بقويه سلطه على العمل في قبيلة يوسف * وفي ذلك
الزمان خرج يوربعام هذا من اورسليم . فصادفه اخياء النبي السيلوني في الطريق . وكان
30 عليه لباس جديد . واتفقا في الحقل وحدهما * فعمد اخياء النبي الي اللباس الذي عليه .
31 فخرقه وقطعه اثني عشر قطعة * وقال ليوربعام خذ من هذه عشر قطع . لانه هكذا يقول
32 الله اله اسرايل . انا نازع الملك من يد سليمن الملك . ومصير اليك عشر اسباط * واصير له
سبطا واحدا . من اجل داود عبدي . ومن اجل دار السلم الذي اخترت من جميع اسباط
بني اسرايل .

19 *Deinde favorem nactus est Hadad apud Pharaonem, conjunxitque eum matrimonio cum sorore uxoris suæ, sorore scilicet Tahphis magnæ reginæ.*
20 *Quæ peperit ei filium quem Tahphis ablactavit in ædibus Pharaonis, & vocavit eum Gebbothum: mansitque Gebboth in ædibus Pharaonis unà cum filiis ejus.*
21 *Cùm autem audisset Hadad in Ægypto mortuum esse Davidem et abiisse ad patres suos, et Joabum Sarisforborum ejus interfectum esse; dixit Hadad Pharaoni; Dimitte me ut repetam patriam meam.*
22 *Ait illi Pharaon, Quid tibi defuit apud me ut reverti quæras in patriam tuam? Respondit ei, Non expedit mihi istic morari, imò verò revertar patriam meam: sic veniens Hadad factus est adversarius Salomoni.*
23 *Alium quoque adversarium suscitavit Dominus Salomoni, nempe Hedronem filium Elidai, qui fugerat ab hero suo Hadadezere rege Nisibin,*
24 *Collegit viros, factúsque est bellator in diebus Davidis: at cùm neci tradidisset eos David, profectus in Damascum habitavit in ea; regnavitque Hedron iste in Damasco,*
25 *Et factus est adversarius filiis Israel cunctis diebus Salomonis, propter modum quo habitus fuerat ab eis. Hadad etiam vexabat Israelitas, dum regnaret super Edom.*
26 *Suscitavit præterea Dominus adversarium Jeroboam Nabati filium, Ephrathæum. Erat is filius mulieris cujusdam viduæ quæ vocabatur Seroa, eráque servus Salomonis: is baculum (l. Imperium) detrectans rebellavit in regem Salomonem.*
27 *Rebellavit autem is contra Salomonem, cùm ædificasset Salomon Meluam, & obstruxisset rupturam quæ erat in muro civitatis David.*
28 *Cùm enim esset Jeroboam iste vir valentissimus robore, et cùm vidisset Salomon rex juvenem hunc esse robore valentissimum, demandavit illi curam negotiorum in familia Josephi.*
29 *Eodem tempore cùm Jeroboam egrederetur è Jerusalem, offendit eum Achia propheta Silonites in via, veste novâ præcinctus: soli autem occurrerunt invicem in agro.*
30 *Tum apprehendens Achia propheta vestem quâ præcinctus erat, dilaceravit ac discidit eam in duodecim partes;*
31 *Dixitque Jeroboamo, Accipe ex his decem partes: sic enim dicit Deus Deus Israelis, Equidem ablaturus sum regnum de manu Salomonis regis, decémque tribus ad te devoluturus:*
32 *Ipsi verò tradam tribum unam, propter Davidem servum meum, & propter urbem pacis quam selegi ex omnibus tribubus filiorum Israel:*

deo Haſtoreth ſe incurvaverunt & ,me dereliquerunt quòd Eò
33 יען אשר עזבוני וישתחוו לעשתרת אלהי
:Hammon filiorū deo Milchom & ,Moab deo Chemos ,Sidoniorum
צדנין לכמוש אלהי מואב ולמלכם אלהי בני־עמון
,meis oculis in rectum faciendum ad ,meis viis in ambulaverunt non &
ולא־הלכו בדרכי לעשות הישר בעיני
capiam non Et .ejus pater David ſicut mea judicia & ,mea decreta &
34 וחקתי ומשפטי כדוד אביו: ולא־אקח את
ejus vitæ dieb⁹ omnib⁹ cum ponā principem ſed ,ejus manu de regnum omne
כל־הממלכה מידו כי נשיא אשתנו כל ימי חייו
,mea præcepta cuſtodivit qui ,eum elegi quem ,meū ſervū David ppter
למען דוד עבדי אשר בחרתי אתו אשר שמר מצותי
* tibi illud dabo &:ej⁹ filii manu de regnum capiam Et .mea decreta &
35 וחקתי: ולקחתי המלוכה מיד בנו ונתתיה לך את
eſſe pro ,unam tribum dabo ejus filio Et .tribus decem
36 עשרת השבטים: ולבנו אתן שבט־אחד למען היות
,Jeruſalaim in mea faciei ad diebus omnibus meo ſervo David lucernam
ניר לדויד־עבדי כל־הימים לפני בירושלם
,aſſumam te Et .ibi meū nomen ponendum ad ,mihi elegi quam civitate
37 העיר אשר בחרתי לי לשום שמי שם: ואתך אקח
ſuper rex eriſque :tua anima deſiderabit quæ omnibus in regnabis &
ומלכת בכל אשר־תאוה נפשך והיית מלך על־
,tibi præcepero quæ omnia audieris ſi ,erit Et .Iſrael
38 ישראל: והיה אם־תשמע את־כל־אשר אצוך
cuſtodiendum ad ,meis oculis in rectum feceris & ,meis viis in ambulaveris &
והלכת בדרכי ועשית הישר בעיני לשמור
,tecum ero & :meus ſervus David fecit ſicut ,mea præcepta & ,mea decreta
חקותי ומצותי כאשר עשה דוד עבדי והייתי עמך
tibi dabo & ,David ædificavi ſicut ,firmam domum tibi ædificabo &
ובניתי לך בית־נאמן כאשר בניתי לדוד ונתתי לך
non veruntamen :hoc propter David ſemen affligam Et .Iſrael
39 את־ישראל: ואענה את־זרע דוד למען זאת אך לא
ſurrexit & :Jarobham interficere Selomoh quæſivit Et .diebus omnibus
40 כל־הימים: ויבקש שלמה להמית את־ירבעם ויקם
fuitque :Ægypti regem Siſach ad Ægyptum fugit & ,Jarobham
ירבעם ויברח מצרים אל־שישק מלך־מצרים ויהי
,Selomoh verborum reſiduum Et .Selomoh mortem ad uſque ,Ægypto in
41 במצרים עד־מות שלמה: ויתר דברי שלמה
libro ſuper ſcripta ipſa nonne ,ejus ſapientia & ,fecit quæ omnia &
וכל־אשר עשה וחכמתו הלוא־הם כתבים על־ספר
Jeruſalaim in Selomoh regnavit quibus dies Et ?Selomoh verborum
42 דברי שלמה: והימים אשר מלך שלמה בירושלם
cum Selomoh jacuit Et .anni quadraginta ,Iſrael omnem ſuper
43 על־כל־ישראל ארבעים שנה: וישכב שלמה עם־
Rechabham regnavit & :ſui patris David civitate in eſt ſepult⁹ & ,ſuis patrib⁹
אבתיו ויקבר בעיר דוד אביו וימלך רחבעם
.eo pro ejus filius
בנו תחתיו:

CAP. XII. יב

,Iſrael omnis venerat Sechem quia ;Sechem Rechabham abiit Et
1 וילך רחבעם שכם כי שכם בא כל־ישראל
filium Jarobham audire ſecundum ,fuit Et .eum regem creandum ad
2 להמליך אתו: ויהי כשמע ירבעם בן־
Selomoh facibus à fugerat quia ,Ægypto in ipſe adhuc ipſe &): Nebat
נבט והוא עודנו במצרים אשר ברח מפני שלמה
,Miſeruntque .Ægypto in Jarobham habitaverat & ,regis
המלך וישב ירבעם במצרים: וישלחו
ſunt locuti & :Iſrael cœtus omnis &,Jarobham venerunt & (:eū vocaverūt &
3 ויקראו־לו ויבאו ירבעם וכל־קהל ישראל וידברו
:dicendo ,Rechabham ad
אל־רחבעם לאמר:

Verſio VUL. LAT.

33 Eò quòd dereliquerit me, & adoraverit Aſtarthen deam Sidoniorum, & Chamos deum Moab, & Moloch deum filiorū Ammon: & non ambulaverit in viis meis, ut faceret juſtitiā corā me, & præcepta mea, & judicia, ſicut David pater e-
34 jus. Nec auferā omne regnum de manu ejus, ſed ducem ponā eum cunctis diebus vitæ ſuæ, propter David ſervum meum, quē elegi, qui cuſtodivit mandata mea & præcepta mea.
35 Auferam autem regnū de manu filii ejus, & dabo tibi decē
36 tribus: Filio autem ejus dabo tribum unam, ut remaneat lucerna David ſervo meo cunctis diebus coram me in Jeruſalem civitate, quam elegi ut
37 eſſet nomen meum ibi. Te autem aſſumā, & regnabis ſup omnia quæ deſiderat anima tua,
38 eriſque rex ſuper Iſrael. Si igitur audieris omnia quæ præcepero tibi, & ambulaveris in viis meis, et feceris quod rectū eſt corā me, cuſtodiens mandata mea & præcepta mea, ſicut fecit David ſervus meus: ero tecum, & ædificabo tibi domū * fidelem, quomodò ædificavi David domum, & tradam tibi
39 Iſrael: Et affligam ſemen David ſuper hoc, veruntamen
40 non cunctis diebus. Voluit ergò Salomon interficere Jeroboam: qui ſurrexit, & aufūgit in Ægyptum ad Seſac regē Ægypti, & fuit in Ægypto uſ-
41 que ad mortem Salomonis. Reliquum autem verborum Salomonis, & omnia quæ fecit, & ſapientia ejus: ecce univerſa ſcripta ſunt in libro Verborū
42 dierum Salomonis. Dies autē, quos regnavit Salomon in Jeruſalem ſuper omnem Iſrael,
43 quadraginta anni ſunt. Dormivitque Salomon cum patribus ſuis, & ſepultus eſt in civitate David patris ſui, regnavitque Roboam filius ejus pro eo.

CAP. XII.

1 VEnit autem Roboam in Sichem: illuc enim congregatus erat omnis Iſrael ad conſtitu-
2 endum eum regem. At verò Jeroboam filius Nabat, cùm adhuc eſſet in Ægypto profugus à facie regis Salomonis, audità morte ejus, reverſus eſt de
3 Ægypto. Miſeruntque & vocaverunt eum: venit ergò Jeroboam, & omnis multitudo Iſrael, & locuti ſunt ad Roboam, dicentes;

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

3 Καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοάμ, λέγοντες, 4 Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε (δ) τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, 5 καὶ δουλεύσομέν σοι. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, (ε) Ἀπέλθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀνα-
6 στρέψατε πρός με. καὶ ἀπῆλθον. Καὶ (ζ) ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις, οἳ ἦσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμὼν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ, λέγων, Πῶς ὑμεῖς (ζ) βουλεύεσθε καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον;
7 Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν, λέγοντες, Εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔσῃ δοῦλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ (η) δουλεύσεις αὐτοῖς, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονταί σοι δοῦλοι
8 πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἐγκατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ᾽ αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ
9 προσώπου αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμεῖς (θ) συμβουλεύετε; καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ (ι) τοῖς λέγουσι πρός με, λεγόντων, Κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πα-
10 τήρ σου ἐφ᾽ ἡμᾶς; Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ᾽ αὐτοῦ οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγοντες, Τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασι πρός σε, λέγοντες, Ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ᾽ ἡμῶν· τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς, Ἡ μικρότης μου (κ) παχυτέρα τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου.
11 Καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπεσάσσετο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξιν, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπί-
12 οις. Καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοὰμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, λέγων, Ἀναστράφητε πρός με τῇ ἡμέρᾳ τῇ
13 τρίτῃ. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρά. καὶ ἐγκατέλιπε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλεύ-
14 σαντο αὐτῷ, Καὶ ἐλάλησε πρὸς (λ) αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν παιδαρίων, λέγων, Ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, κἀγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν· ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιξι,
15 κἀγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφὴ παρὰ κυρίου, ὅπως στήσῃ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησεν (μ) ἐν χειρὶ Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβάτ.
16 Καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραήλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ (ν) βασιλεῖ, λέγων, Τίς ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυίδ; καὶ οὐκ ἔστιν (ξ) ἡμῖν κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί. (ο) ἀπότρεχε Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματά σου· νῦν βόσκε τὸν οἶκόν σου Δαυίδ. καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα (π) αὐτοῦ.

MS. A. (δ) τὸ κλοιὸν (ε) Ἀπέλθατε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ (ζ) παρήγγειλεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τοῖς (ζ) βούλεσθαι (η) δουλεύσῃς αὐτοῖς, καὶ εἴξῃς αὐτοῖς, καὶ λαλήσῃς αὐτοῖς λόγους (θ) βουλεύετε; (ι) τοῖς λαλήσασιν πρὸς (κ) παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν τοῦ (λ) αὐτούς, καὶ συνελάλησαν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν (μ) κύριος ἐν (ν) βασιλεῖ λόγον, λέγων, (ξ) ὑμῖν (ο) ἀπότρεχε εἰς τὰ σκηνώματά σου
17 Ἰσραὴλ νῦν (π) αὐτοῦ. Καὶ υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν καθημένων ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐβασίλευσεν ἐπ᾽ αὐτῶν Ῥοβοάμ. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὸν

E locutus eſt populus ad regem
4 Roboam, dicentes; Pater tuus aggravavit jugum noſtrum: & tu nunc alleva de ſervitute patris tui dura, & de jugo ejus gravi, quod dedit ſuper nos: & ſervie-
5 mus tibi. Et dixit ad eos, Abite uſq; ad dies tres, & revertite ad
6 me. Et abierunt. Et annuntiavit rex ſenioribus, qui fuerant aſſiſtentes coram Salomone patre ejus, adhuc vivente eo, dicens; Quomodò vos conſilium datis, et reſpondebo populo huic verbum?
7 Et locuti ſunt ad eum, dicentes; Si in die hac eris ſervus populo tuo, & ſervies eis, & loquêris ad eos verba bona; & erunt tibi
8 ſervi omnibus diebus. Et dereliquit conſilium ſeniorū, (a) ea, quæ conſuluerant ei, et iniit conſilium unà cum pueris, qui enutriti fuerant cum eo, qui aſſiſtebant
9 ante faciem ejus. Et dixit eis; Quod vos conſilium datis? & quid reſpondebo populo huic, iis, qui dicunt ad me, dicendo, Alleva de jugo, quod dedit pater tu-
10 us ſuper nos? Et locuti ſunt ad eum pueri enutriti cum eo, qui aſſiſtebant ante facie ejus, dicentes, Hæc loquêris populo huic, iis, qui locuti ſunt ad te, dicentes; Pater tuus aggravavit jugum noſtrum, & tu nunc alleva à nobis: Hæc loquêris ad eos; (b) Parvitas mea craſſior lumbo pa-
11 tris mei. Et nunc pater meus ſtravit vos jugo gravi: & ego adjiciam ſuper jugum veſtrum. Pater meus caſtigavit vos in flagellis: ego autem caſtigabo vos in ſcor-
12 pionibus. Et advenerunt omnis Iſrael ad regem Roboam in die tertia, ſicut locutus erat eis rex, dicens, Revertimini ad me die
13 tertiâ. Et reſpondit rex ad populū dura. Et dereliquit Roboā conſilium ſeniorum, ea, quæ conſulue-
14 rant ei: Et locutus eſt ad eos juxta conſilium puerorum, dicens; Pater meus aggravavit jugū veſtrum: & ego addam ſuper jugum veſtrum: Pater meus caſtigavit vos in flagellis: & ego caſtiga-
15 bo vos in ſcorpionibus. Et non audivit rex populum: quoniam erat everſio à Domino: ut firmaret verbum ſuum, quod locutus erat in manu Achia Seloniæ, de
16 Hieroboam filio Nabat. Et viderunt omnis Iſrael, quia non audivit rex eos. Et reſpondit populus regi, dicens; Quæ nobis pars in David? & non eſt nobis hæreditas in filio Jeſſæ. Recurre Iſrael ad tabernacula tua. Nunc paſce domum tuam David. Et abierunt Iſrael ad tabernacula (c) ſua.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

33 חלף דשבקו פולחני וסגידו לעשתרת טעות צידונאי ולכמוש טעות מואבאי ולמלכום
טעות בני עמון ולא הליכו באורחן דתקנן קדמי למעבד דכשר קדמי וקימי ודיני
34 כדויד אבוהי: ולא אסב ית כל מלכותא מניה ארי מלכא אשויניה כל יומי חיוהי בדיל
35 דויד עבדי דאתרעיתי ביה דנטר פקודי ואוריתי וקימי: ואסב מלכותא מיד בריה
36 ואתניה לך ית עסרא שבטין: ולבריה אתן שבטא חד בדיל לקימא מלכו לדויד עבדי
37 כל יומיא קדמי בירושלם קרתא דאתרעיתי לאשראה שכנתי תמן: ויתך אקרב ותמלוך
38 בכל דרעוא נפשך ותהי מלכא על ישראל: ויהי אם תקביל למימרי ית כל דאפקדנך
ותהך בכל אורחן דתקנן קדמי ותעביד דכשר בעיני למטר קימי ופקודי כמא דעבד
דויד עבדי ויהי מימרי בסעדך ואקים לך מלכו קימא כמא דקימית לדויד ואתן לך ית
39 ישראל: ועני ית זרעא דדויד בדיל דא ברם לא כל יומיא: ובעא שלמה למקטל ית
40 ירבעם וקם ירבעם וערק למצרים לות שישק מלכא דמצרים והוה במצרים עד דמית
41 שלמה: ושאר פתגמי שלמה וכל די עבד וחוכמתיה הלא אנון כתיבין על ספרא פתגמי
42 שלמה: ויומיא דמלך שלמה בירושלם על כל ישראל ארבעין שנין: ושכיב שלמה
43 עם אבהתוהי ואתקבר בקרתא דדויד אבוהי ומלך רחבעם בריה תחותוהי:

יב

1 ואזל רחבעם לשכם ארי לשכם אתו כל ישראל לאמלכא יתיה: והוה כד שמע ירבעם
2 בר נבט והוא עד כען במצרים דערק מן קדם מלכא שלמה ויתיב ירבעם במצרים:
3 ושלחו וקרו ליה ואתא ירבעם וכל קהל ישראל ומלילו עם רחבעם למימר:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Eò quòd reliquerunt cultum meum & adoraverunt Ghaſtoreth errorem 33
Szidonæorum, & Chamos errorem Moabæorum, & Milchom errorem
filiorum Ghamon, & non ambulaverunt in viis quæ rectæ ſunt ante me,
faciendo quod rectum eſt ante me, & decreta mea, & judicia mea, ſicut
David pater ejus. At non accipiam omne regnum ab eo; quia regem po- 34
nam eum omnibus diebus vitæ ſuæ propter David ſervum meum in quo
mihi complacui, qui ſervavit præcepta mea, *& legem meam*, & decreta
mea. Sed accipiam regnum de manu filii ejus, & dabo illud tibi, decem 35
[*ſcilicet*] tribus. Et filio ejus dabo tribum unam, ut firmetur regnum Da- 36
vid ſervo meo omnibus diebus ante me in Jeruſalem urbe, in qua mihi
complacui, ut ponerem majeſtatem meam ibi. Et te applicabo, & regna- 37
bis in omni quod voluerit anima tua, & eris rex ſuper Iſrael. Et erit ſi 38
ſuſceperis omnia quæ juſſero tibi, & ambulaveris in omnibus viis quæ
rectæ fuerint ante me, & feceris quod rectum eſt *in oculis meis*, ſervando
decreta mea, & præcepta mea, ſicut fecit David ſervus meus; erit verbum
meum in auxilio tuo, & firmabo tibi regnum firmum ſicut firmavi David,
& dabo tibi Iſrael. Et *humiliavit* ſemen David propter hoc, verùm non 39
omnibus diebus. Et quæſivit Selomoh occidere Jerobgham, & ſurrexit Je- 40
robgham, & fugit in Miſzraim ad Siſak regem Miſzraim, & fuit in Miſz-
raim uſq; quò mortuus eſt Selomoh. Et reliquum verborum Selomoh, & 41
omnia quæ fecit, & ſapientia ejus, nónne illa ſcripta ſunt in libro verborū
Selomoh? Et dies quibus regnavit Selomoh in Jeruſalem ſup omnem Iſrael 42
fuerunt quadraginta anni. Et dormivit Selomoh cum patribus ſuis, & ſe- 43
pult⁹ eſt in urbe David patris ſui, & regnavit Rehhabgham fili⁹ ejus pro eo.

CAP. XII.

ET fuit Rehhabgham in Sechem, quia in Sechem venerant omnis Iſrael 1
ut regē conſtituerent illum. Et fuit cùm audiſſet Jerobgham fili⁹ Nebat, & 2
ipſe hucuſq; erat in Miſzraim, quò fugerat ab-ante regē Selomoh, & ſede-
rat Jerobgham in Miſzraim. Et miſerunt & vocaverunt illum: & venit Jerobgham *& omnis* eccleſia Iſrael, & locuti ſunt cum Rehhabgham, dicendo. 3

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܥܠ ܕܫܒܩܢܝ܂ ܘܣܓܕ ܠܥܣܬܪܘܬ ܐܠܗܐ ܕܨܝܕܢܝܐ܂ ܘܠܟܡܘܫ ܐܠܗܐ ܕܡܘܐܒܝܐ܂ 33
ܘܠܡܠܟܘܡ ܐܠܗܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ܂ ܘܠܐ ܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܝ܂ ܘܠܐ ܥܒܕ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡܝ ܘܠܐ ܢܛܪ
ܦܘܩܕܢܝ ܘܕܝܢܝ܂ ܐܝܟ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ܂ * ܘܠܐ ܐܫܩܘܠ ܟܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ܂ ܐܠܐ ܪܫܐ 34
ܐܥܒܕܝܘܗܝ ܟܠ ܝܘܡܝ ܚܝܘܗܝ ܡܛܠ ܕܘܝܕ ܥܒܕܝ ܕܓܒܝܬܗ܂ ܕܢܛܪ ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܡܘܣܝ܂
* ܘܐܫܩܘܠ ܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܐܝܕܝ ܒܪܗ܂ ܘܐܬܠ ܠܟ ܥܣܪܐ ܫܒܛܝܢ܂ * ܘܠܒܪܗ ܐܬܠ ܫܒܛܐ 35 36
ܚܕ܂ ܡܛܠ ܕܢܗܘܐ ܫܪܓܐ ܠܕܘܝܕ ܥܒܕܝ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܩܕܡܝ܂ ܒܐܘܪܫܠܡ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܓܒܝܬ ܠܝ܂ ܠܡܣܡ ܫܡܝ ܬܡܢ܂ * ܘܠܟ ܐܕܒܪ܂ ܘܬܡܠܟ ܐܝܟ ܕܪܓܝܐ ܢܦܫܟ܂ ܘܬܗܘܐ 37
ܡܠܟܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ܂ * ܘܐܢ ܬܫܡܥ ܟܠ ܕܦܩܕܬܟ܂ ܘܬܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܝ܂ ܘܬܥܒܕ ܕܬܪܝܨ 38
ܩܕܡܝ܂ ܘܬܛܪ ܦܘܩܕܢܝ ܘܢܡܘܣܝ܂ ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܥܒܕܝ܂ ܐܗܘܐ ܥܡܟ܂ ܘܐܒܢܐ ܠܟ ܒܝܬܐ
ܡܗܝܡܢܐ܂ ܐܝܟ ܕܒܢܝܬ ܠܕܘܝܕ܂ ܘܐܬܠ ܠܟ ܠܐܝܣܪܝܠ܂ * ܘܐܡܟܟ ܠܙܪܥܗ ܕܕܘܝܕ 39
ܡܛܠ ܗܕܐ܂ ܒܪܡ ܠܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ܂ * ܘܒܥܐ ܫܠܝܡܘܢ ܠܡܩܛܠܗ ܠܝܘܪܒܥܡ܂ ܘܩܡ 40
ܝܘܪܒܥܡ܂ ܘܥܪܩ ܠܡܨܪܝܢ܂ ܠܘܬ ܫܝܫܩ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ܂ ܘܗܘܐ ܒܡܨܪܝܢ܂ ܥܕܡܐ ܕܡܝܬ
ܫܠܝܡܘܢ܂ * ܘܫܪܟܐ ܕܦܬܓܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ܂ ܘܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕ܂ ܘܚܟܡܬܗ܂ ܗܐ 41
ܟܬܝܒܝܢ ܒܣܦܪ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ܂ * ܘܝܘܡܬܐ ܕܐܡܠܟ ܫܠܝܡܘܢ ܒܐܘܪܫܠܡ 42
ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ܂ * ܘܫܟܒ ܫܠܝܡܘܢ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ܂ ܘܐܬܩܒܪ 43
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ܂ ܘܐܡܠܟ ܪܚܒܥܡ ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ܂ * ܦܣܘܩܐ * ܢܚ *
* ܘܐܙܠ ܪܚܒܥܡ ܠܫܟܝܡ܂ ܡܛܠ ܕܠܫܟܝܡ ܐܬܘ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܡܠܟܘܬܗ܂ * ܘܟܕ 1
ܫܡܥ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ܂ ܘܗܘ ܟܕ ܒܡܨܪܝܢ ܗܘܐ܂ ܕܥܪܩ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ 2
ܫܠܝܡܘܢ܂ ܘܝܬܒ ܝܘܪܒܥܡ ܒܡܨܪܝܢ܂ * ܘܫܕܪܘ ܘܩܪܘܗܝ܂ ܘܐܬܐ ܝܘܪܒܥܡ ܘܟܠܗ 3
ܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܐܡܪܘ ܠܪܚܒܥܡ܂

33 * Eò quòd me derelicto adoraverit Efteroth deam Sidoniorum, & Chamos deum Moabitarum, & Malchom deum Ammonitarũ; non ambulaverit in viis meis, nec fecerit q̃ bonũ erat coram me, nec servaverit statuta & judicia mea ut David pater ejus. 34 Non tamen auferã totum regnũ de manibus ejus, sed principem constituam eum cunctis diebus vitæ ipsius, propter Davidem servum meum quem elegi, qui custodivit præcepta & statuta mea. 35 Sed auferam regnũ de manibus filii ejus, tradámque tibi decem tribus: 36 Ejus autem filio tradam tribum unam, ut maneat lucerna Davidi servo meo cunctis diebus corã me in Jerusalem civitate quam elegi mihi ut ibi collocarem nomen meum. 37 Tibi itaque concedam ut regnes pro animi tui voto, sisque rex sup Israelem. 38 Quòd si audieris quicquid præcepero tibi, & ambulaveris in viis meis, feceris quod rectum est coram me, & statuta ac præcepta mea servaveris, quemadmodũ fecit David servus meus; ero tecum, & ædificabo tibi domum firmam prout ædificavi Davidi servo meo, tradámque tibi Israelem, 39 Et deprimã semen Davidis hac de causa, non tamen cunctis diebus. 40 Quamobrẽ Salomone Jeroboamum occidere volente, surrexit Jeroboam, fugitque in Ægyptum ad Sisac regẽ Ægypti, & mansit in Ægypto donec mortuus esset Salomon. 41 Reliqua autẽ gesta Salomonis, quicquid fecit, ac sapientia ejus; ecce scripta sunt in libro rerum gestarum Salomonis. 42 Porrò dies quibus regnavit Salomon in Jerusalẽ super universũ Israelẽ, fuerunt quadraginta annorũ. 43 Deinde occubuit Salomon cum patrib' suis, & sepultus est in civitate David patris sui: regnavitque Rehabaam filius ejus post eum.

CAP. XII.

1 * Tum profectus est Rehabaam in Sechim, quoniam ad Sechim confluxerat universus Israel ad creandum eum regem. 2 Quod cùm audisset Jeroboam Nabati filius dum adhuc esset in Ægypto, (fugiens enim à conspectu regis Salomonis habitaverat Jeroboam in Ægypto) 3 Mittentes accersiverunt eum. Cùmque venisset Jeroboam & universus Israel, dixerunt ad Rehabaam;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

33 * لأن سليمان سجد لعسروت الهة الصيدانيين، وكاموس اله الموابيين، وملكوم اله بني عمون.
ولم يسلك في طريقي. ولم يعمل الحسنات امامي. ولم يحفظ عهودي واحكامي مثل ابيه كل
34 35 ايام حياته * ومن اجل داود عبدي الذي اخترته، وحفظ وصاياي وعهودي * فاني لا اخرج الملك
36 من يد ابنه، بل اصير لك عشرة اسباط * واصير الى ابنه سبطا واحدا. ليكون سراجا لداود
37 عبدي امامي كل الايام. في اورشليم القرية التي اخترت لاصير فيها اسمي * فاما انت، فادفع
38 اليك ما وعدتك به. وتملك كما تحب نفسك. وتصير ملكا على بني اسرائيل * وان انت سمعت
كل ما امرتك به. وسلكت في طريقي. وعملت الحسنات امامي. وحفظت عهودي ووصاياي
مثل داود عبدي. اكن معك وابني لك بيتا امينا كما بنيت لداود. واسلطك على بني اسرائيل
39 40 * واضع ذرية داود من اجل هذا. ولكن ليس الايام كلها * واراد سليمان قتل يوربعام. فهرب
41 يوربعام الى ارض مصر الى سيسق ملك مصر. ومكث بمصر الى وفاة سليمان * واما بقية اخبار
42 سليمان، وجميع ما عمل. ووصف حكمته. مكتوب في سفر اقوال سليمان * وكان عدد السنين
43 التي ملك سليمان على بني اسرائيل. اربعون سنة * وتوفي سليمان. وصار الى ابائه. ودفن في
قرية داود ابيه. وملك رحبعام ابنه من بعده.

* كمل السفر الثالث من اسفار الملوك. وهو مملكة سليمان بن داود. بسلام من الرب امين.

* سفر رحبعام بن سليمان *

* الفصل الثاني عشر *

1 * ولما ملك رحبعام بن سليمان. مضى الى سخام.
2 اذ كان اجتمع بنو اسرائيل لتمليكه * ولما سمع يوربعام بن ناباط بمصر. وهو يومئذ بها. مذ
3 هرب من قدام سليمان. فاقام بمصر * وبعثوا اليه ودعوه. فلما جاءهم. مضى هو والجماعة
من آل اسرائيل. وخاطبوا رحبعام قائلين.

33 * *Eò quòd Salomon coluerit Astaroth deam Sidoniorũ, & Chamos deum Moabitarũ, et Malchom deũ Ammonitarum, non ambulaverit in via mea, nec fecerit bona coram me, neque custodierit fœdera & judicia mea, quemadmodum pater ejus cunctis diebus vitæ suæ.* 34 *At propter Davidẽ servum meũ quem elegi, quique præcepta & fœdera mea servavit;* 35 *Non abstraham regnũ de manu filii ejus: sed tibi tradam decem tribus:* 36 *Ejus autem filio tradam tribũ unã, ut sit lucerna Davidi servo meo coram me cunctis diebus in Jerusalem civitate quam elegi ut in ea collocarem nomen meũ.* 37 *Tibi verò concedam quod promisi tibi, & regnabis pro animi tui voto, erisq; rex super Israelitas.* 38 *Quòd si tu auscultaveris quicquid præcepero tibi, & ambulaveris in via mea, bona feceris coram me, & fœdera atque mandata mea custodieris ut David servus meus; adero tibi, & ædificabo tibi domũ stabilem, quemadmodũ ædificavi Davidi, præficiamque te Israelitis:* 39 *Prosapiam verò Davidis deprimã hac de causa, non tamen cunctis diebus.* 40 *Quare Salomone necem Jeroboami quærente, fugit Jeroboam in terram Ægypti ad Sisacum regem Ægypti, mansitq; in Ægypto usque ad obitum Salomonis.* 41 *Reliquæ verò historiæ Salomonis & quicquid fecit, & narratio de sapientia ipsius, scripta sunt in libro sententiarũ Salomonis.* 42 *Fuit autem numerus annorum quibus regnavit Salomon super Israelitas, anni quadraginta.* 43 *Mortuo Salomone & ad patres suos recepto, & in civitate Davidis patris sui sepulto, regnavit Rahabaam filius ejus post ipsum.*

Absolutũ est tertiũ volumẽ librorũ Regũ, videlicet regnũ Salomonis filii Davidis: cũ incolumitate à Domino *concessa*. Amen.

Liber Rahabaami filii Salomonis.

CAP XII.

1 *Regno suscepto Rahabaam Salomonis filius abiit in Sechem ubi convenerant Israelitæ ad creandum eum regem.* 2 *Cùmque id audisset Jerobaam Nabati filius in Ægypto ubi tunc erat (nam ex quo fugerat à conspectu Salomonis, manserat in Ægypto)* 3 *Et misissent ad eum, & advocassent illum, ipseque venisset; abiit cum cœtu Israelitarum, & allocuti sunt Rahabaamum, dicentes,*

מלכים א : יב

servitute de allevia nunc tu & ,noſtrā jugum aggravavit tuus Pater
4 אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה עַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת
tibi ſerviem' &,nos ſuper dedit quod ,gravi ej' jugo de & ,dura tui patris
אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃
abierunt & me ad revertimini & ,dies tres adhuc Ite : eos ad Dixitque
5 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ עֹד שְׁלֹשָׁה יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ
ſtabant fuerant qui ,ſeniorib' cum Rechabhā rex eſt conſiliat' Et.populus
6 הָעָם׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים
Quomodo : dicendo ,vivente eo exiſtente in ejus patris Selomoh faciebus cum
אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ
ſunt locuti Et ? verbum huic populo reſpondendum ad conſultantes vos
7 אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם־הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבֵּר
eis ſervieriſque ,huic populo ſervus fueris hodie Si : dicendo ,eum ad
אֵלָיו לֵאמֹר אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־עֶבֶד לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם
erunt & : bona verba eos ad fueris locutuſque ,eis reſponderis &
וַעֲנִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ
quod ,ſeniorum conſilium dereliquit Et .diebus omnibus ſervi tibi
8 לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר
,eo cum creverant qui ,juvenes cum conſiluit & : ei conſuluerant
יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ
,conſulentes vos Quid : eos ad Dixitque : ejus faciem ad ſtantes qui
9 אֲשֶׁר הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים
:dicendo ,me ad ſunt locuti qui ,huic populo verbum reſpondeam &
וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר
ſunt locuti Et ? nos ſuper tuus pater dedit quod jugo de Allevia
10 הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ
populo dices Sic : dicendo ,eo cum creverant grandes qui ,nati eum ad
אֵלָיו הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם
,noſtrū jugū aggravavit tu' Pater :dicendo ,te ad ſunt locuti qui ,huic
הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ
groſſum meum Extremum : eos ad loquêris ſic :nobis deſuper alleviat tu &
וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם קָטָנִּי עָבָה
vos ſuper impoſuit onus meus pater nunc Et .mei patris lumbis præ
11 מִמָּתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם
vos corripuit me' pater : veſtro jugo ſuper addam ego & ,grave jugum
עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם
Venitque .ſcorpionibus in vos corripiam ego & ,flagellis in
12 בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבוֹ
ſicut ,tertio die in Rechabham ad populus omnis & ,Jarobham
יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר
tertio die in me ad Revertimini : dicendo ,rex fuerat locutus
דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי׃
quod ſeniorum conſilium reliquit & ,durum populo rex Reſpondit que
13 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר
me' Pater:dicendo,juvenū conſiliū ſecūdum eos ad eſt locut' Et.ei conſuluerūt
14 יְעָצֻהוּ׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי
corripuit me' pater: veſtro jugo ſuper addam ego &, veſtrū jugū aggravavit
הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר
exaudivit non Et.ſcorpionib' in vos corripiam ego & ,flagellis in vos
15 אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־שָׁמַע
ſtatuere pro ,DOMINO cum à cauſa fuit nam : populum ad rex
הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה סִבָּה מֵעִם יְהוָה לְמַעַן הָקִים
ad Silonite Achijah manu in Dominus fuerat locut' quod,ſuū verbum
אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי אֶל־
exaudivit non quod ,Iſrael omnis vidit Et .Nebat filiū Jarobham
16 יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע
dicendo,verbum regem ad populus reſponderunt & : eos ad rex
הַמֶּלֶךְ אֲלֵהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר ׀ לֵאמֹר
tui tentoria ad : Iſai filio in hæreditas non & ? David in pars nobis Quæ
מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי לְאֹהָלֶיךָ
ſua tentoria in Iſrael abiit & :David tuam domum vide nunc ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃

Verſio VULG. LAT.

4 Pater tuus duriſſimū jugū impoſuit nobis : tu itaq; nunc imminue paululùm de imperio patris tui duriſſimo, & de jugo graviſſimo quod impoſuit
5 nobis,& ſerviem' tibi. Qui ait eis,Ite uſq; ad tertium diem, & revertimini ad me. Cúmq;
6 abiiſſet populus, Iniit conſilium rex Roboam cum ſenioribus, qui aſſiſtebant coram Salomone patre ejus cùm adhuc viveret, & ait; Quod datis mihi conſilium,ut reſpondeam
7 populo huic ? Qui dixerunt ei ; Si hodiè obedieris populo huic, & ſervieris, & petitioni eorum ceſſeris, locutuſq; fueris ad eos verba lenia,erunt
8 tibi ſervi cunctis diebus. *Qui dereliquit conſiliū ſenū,quod dederant ei, & adhibuit adoleſcentes, qui nutriti fuerant
9 cum eo, & aſſiſtebant illi. Dixitq; ad eos ; Quod mihi datis conſilium, ut reſpondeam populo huic, qui dixerunt mihi; Levius fac jugum quod impoſuit pater tuus ſuper nos ?
10 Et dixerunt ei juvenes qui nutriti fuerant cum eo ; Sic loquêris populo huic, qui locuti ſunt ad te, dicentes ; Pater tuus aggravavit jugū noſtrū, tu releva nos. Sic loquêris ad eos ; Minimus digitus meus groſſior eſt dorſo patris mei.
11 Et nunc pater meus poſuit ſuper vos jugum grave, ego autem addam ſuper jugum veſtrum : pater meus cecidit vos flagellis,ego autem cædam vos
12 ſcorpionibus. Venit ergò Jeroboam, & omnis populus ad Roboam die tertiâ, ſicut locutus fuerat rex, dicens ; Rever-
13 timini ad me die tertiâ. Reſponditq; rex populo dura, derelicto conſilio ſeniorum,
14 quod ei dederant, Et locutus eſt eis ſecundùm conſilium juvenum, dicens ; Pater meus aggravavit jugum veſtrum,ego autem addam jugo veſtro: pater meus cecidit vos flagellis, ego autem cædam vos ſcorpi-
15 onibus. Et non acquievit rex populo : quoniam averſatus fuerat eum Dominus , ut ſuſcitaret verbum ſuum, quod locutus fuerat in manu Ahiæ Silonitæ, ad Jeroboam filium
16 Nabat. Videns itaque populus quòd noluiſſet eos audire rex, reſpondit ei, dicens: Quæ nobis pars in David ? vel quæ hæreditas in filio Iſai? Vade in tabernacula tua Iſrael, nunc vide domum tuam David. Et abiit Iſrael in tabernacula ſua.

Verſ.GRÆC.LXX.Interp.cum Tranſ.LAT.

18 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιρὰμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν (ρ) αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανε. καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔφθασεν (σ) ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ.
19 Καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐγένετο ὡς (τ) ἤκουσε
20 πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν (υ) Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραήλ· καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω (φ) οἴκου Δαυὶδ πάρεξ σκήπτρου Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν μόνοι.
21 Καὶ Ῥοβοὰμ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμὶν (χ) ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιούντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραήλ, ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμών.
22 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ,
23 λέγων, Εἰπὸν τῷ Ῥοβοὰμ υἱῷ Σαλωμὼν βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμίν, καὶ τῷ καταλοίπῳ τοῦ λαοῦ, λέγων, Τάδε
24 λέγει κύριος, Οὐκ ἀναβήσεσθε (ψ) οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραήλ. (ω) ἀποστρεφέτω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα (a) κυρίου. (†) Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν κοιμᾶται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, υἱὸς ὢν ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααναάν, θυγάτηρ Ἀνὰ υἱοῦ Ναὰς βασιλέως υἱῶν Ἀμμών. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἐφραὶμ δοῦλος τῷ Σαλωμών, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἱεροβοάμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρά, γυνὴ πόρνη· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμὼν εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. καὶ ᾠκοδόμησε τῷ Σαλωμὼν τὴν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραίμ. καὶ ἦσαν αὐτῷ τριακόσια ἅρματα ἵππων. οὗτος ᾠκοδόμησε τὴν ἄκραν ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Ἐφραίμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυίδ, καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. καὶ ἐζήτει Σαλωμὼν θανατῶσαι αὐτόν. καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών. καὶ ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθνηκε Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα Σουσακὶμ βασιλέως Αἰγύπτου, λέγων, Ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακίμ, Αἴτησαί τι αἴτημα, καὶ δώσω σοι. καὶ Σουσακὶμ ἔδωκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὴν Ἀνὼ ἀδελφὴν Θεκεμίνας τῆς πρεσβυτέρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτεκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὸν Ἀβιὰ υἱὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς Σουσακίμ, Ὄντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι.

Et miſit rex Adoniramum, qui ſuper tributum: & lapidaverunt eū in (d) lapidibus: & mortuus eſt. Et rex Roboam anticipavit (e) aſcendere, ad fugiendum in Hieruſalē. 18
Et rebellis fuit Iſrael in domum David uſq; in diē hanc. Et factū eſt poſtquā audivit omnis Iſrael, quia reverſus Hieroboā ex Ægypto, & miſerunt, & vocaverunt eum in ſynagogā: & regem fecerunt eum ſuper Iſrael. Et non fuit poſt domum David, niſi de ſceptro Juda, & Benjamin ſoli. 19 20
Et Roboā intravit in Hieruſalē: & evocavit ſynagogam Juda, et ſceptrum Benjamin, centū & viginti millia adoleſcentiū facientium bellū, ad bellandū adverſ' domū Iſrael, ad reſtituendum regnum Roboā filio Salomon. 21
Et factum eſt verbum Domini ad Sameā hominē Dei, dicens; Dic Roboā filio Salomon regi Juda, & ad univerſam domum Juda, & Benjamin, & reſiduo populi, dicens; Hæc dicit Domin', Non aſcendetis, neq; bellabitis cum fratrib' veſtris filiis Iſrael. Revertatur unuſquiſq; in domum ſuā: quoniam à me factum eſt verbū hoc. Et audierunt verbum Domini: & quieverunt ab eundo juxta verbū Domini. 22 23 24
Et (f) rex Salomon dormit cum patrib' ſuis: & ſepelitur cū patrib' ſuis in civitate David. Et regnavit Roboā fili' ej' pro eo in Hieruſalē: cùm filius eſſet ſex & decē annorum, cū regnū ipſe adivit. Et (g) duodecim annos regnavit in Hieruſalē. Et nomē matris ej' Naanan, filia Ana filii Naas regis filiorum Ammon. Et fecit malū in conſpectu Domini, & non ivit in via David patris ſui. Et erat homo ex monte Ephraim ſervus Salomoni : & nomen ej', Hieroboā; & nomē matris ej', Sarira, (h) mulier fornicaria: & dedit eum Salomō in principē ſcytale ſuper onera domus Joſeph. Et ædificavit Salomoni ipſam Sarira, quæ in monte Ephraim. Et fuerūt ei triginta curr' equorū. Hic ædificavit arcē in oneribus dom' Ephraim. Hic cōcluſit civitatē David: & erat elevans ſe ſuper regnū. Et quærebat Salomō interficere eū. Et timuit, & fugit ipſe ad Suſacim regē Ægypti: & fuit cū eo, donec mortu' eſt Salomō. Et audivit Hieroboā in Ægypto, quia mortu' eſt Salomō: et locut' eſt in aures Suſacim regis Ægypti dicens; Dimitte me et abibo ego in terrā meā. Et dixit ei Suſacim; Pete aliquam petitionē, & dabo tibi. Et Suſacim dedit ipſi Hieroboā Ano ſororē Thecemine ſeniore uxoris ſuæ ei in uxorē. Hæc fuit magna in medio filiarū regis: et peperit ipſi Hieroboā Abia filiū ej'. Et dixit Hieroboā ad Suſacim; Omninò dimitte me, & abibo.

MS. A. (ρ) αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ ἐν λίθοις (σ) ἀναβῆναι ἐπὶ τὸ ἅρμα τοῦ (τ) ἤκουσεν Ἰσραὴλ (υ) Ἱεροβοάμ, καὶ ἀπέστειλαν καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς (φ) τοῦ οἴκου (χ) ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας (ψ) οὐδὲ μὴ πολεμήσετε (ω) ἀναστρεφέτω (a) κυρίου Καὶ ᾠκοδόμησεν Ἱεροβοάμ.
(†) *Quæ hic ſequuntur in textu Romano ad v. 25. è diverſis locis hinc inde conſarcinata ſunt ; neque in MS. A. (ut nec in Vulgata) uno in loco ſimul habentur.*

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

4 אֲבוּךְ אַקְשֵׁי יָת נִירָנָא וְאַתְּ כְּעַן אֲקֵיל יָת פּוּלְחָנָא דַאֲבוּךְ קַשְׁיָא וּמִנִּירֵיהּ תַּקִּיפָא דִיהַב
5 עֲלָנָא וְנִפְלְחִנָּךְ׃ וַאֲמַר לְהוֹן אִיזִילוּ עוֹד תְּלָתָא יוֹמִין וְתוּבוּ לְוָתִי וַאֲזַלוּ עַמָּא׃ וְאִתְמְלִיךְ 6
מַלְכָּא רְחַבְעָם בְּסָבַיָּא דַהֲווֹ מְשַׁמְּשִׁין קֳדָם שְׁלֹמֹה אֲבוּהִי כַּד הֲוָה קַיָּם לְמֵימַר אֵיכְדֵין
7 אַתּוּן מִתְמַלְּכִין לַאֲתָבָא יָת עַמָּא הָדֵין פִּתְגָמָא׃ וּמַלִּילוּ עִמֵּיהּ לְמֵימַר אִם יוֹמָא דֵין
תִּתְרְעֵי לְעַמָּא הָדֵין וְתִפְלְחִנּוּן וְתַעֲנִנּוּן וּתְמַלֵּיל עִמְּהוֹן פִּתְגָמִין תְּקִינִין וִיהוֹן לָךְ
8 עַבְדִּין כָּל יוֹמַיָּא׃ וּשְׁבַק יָת מְלַכַּת סָבַיָּא דִּי מְלִיכוּהִי וְאִתְמְלִיךְ בְּעוּלֵימַיָּא דִּרְבִיאוּ עִמֵּיהּ
9 דִּמְשַׁמְּשִׁין קֳדָמוֹהִי׃ וַאֲמַר לְהוֹן מָה אַתּוּן מִתְמַלְּכִין וּנְתִיב פִּתְגָמָא יָת עַמָּא הָדֵין דְּמַלִּילוּ
10 עִמִּי לְמֵימַר אֲקֵיל מִן נִירָא דִּיהַב אֲבוּךְ עֲלָנָא׃ וּמַלִּילוּ עִמֵּיהּ עוּלֵימַיָּא דִּרְבִיאוּ עִמֵּיהּ לְמֵימַר
כְּדֵין תֵּימַר לְעַמָּא הָדֵין דְּמַלִּילוּ עִמָּךְ לְמֵימַר אֲבוּךְ אַתְקֵיף יָת נִירָנָא וְאַתְּ אֲקֵיל מִנָּנָא כְּדֵין
11 תֵּימַר לְהוֹן חֲלָשׁוּתִי תַּקִּיפָא מֵעוּלְשׁוּתֵיהּ דְּאַבָּא׃ וּכְעַן אַבָּא רְמָא עֲלֵיכוֹן נִיר תַּקִּיף וַאֲנָא
12 אוֹסֵיף עַל נִירְכוֹן אַבָּא רְדָא יָתְכוֹן בְּשׁוֹטִין וַאֲנָא אֶרְדֵּי יָתְכוֹן בְּמַרְגְּנִין׃ וַאֲתָא יָרָבְעָם
וְכָל עַמָּא לְוָת רְחַבְעָם בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה כְּמָא דְמַלֵּיל מַלְכָּא לְמֵימַר תּוּבוּ לְוָתִי בְּיוֹמָא
13 תְּלִיתָאָה׃ וַאֲתֵיב מַלְכָּא יָת עַמָּא פִּתְגָם קְשֵׁי וּשְׁבַק יָת מְלַכַּת סָבַיָּא דִּי מְלִיכוּהִי׃ וּמַלֵּיל 14
עִמְּהוֹן כִּמְלַכַּת עוּלֵימַיָּא לְמֵימַר אַבָּא אַתְקֵיף יָת נִירְכוֹן וַאֲנָא אוֹסֵיף עַל נִירְכוֹן אַבָּא רְדָא
15 יָתְכוֹן בְּשׁוֹטִין וַאֲנָא אֶרְדֵּי יָתְכוֹן בְּמַרְגְּנִין׃ וְלָא קַבֵּיל מַלְכָּא מִן עַמָּא אֲרֵי הֲוָת פְּלוּגְתָּא
מִן קֳדָם יְיָ בְּדִיל לְאַקָּמָא יָת פִּתְגָמֵיהּ דְּמַלֵּיל יְיָ בְּיַד אֲחִיָּה דְּמִשִּׁילוֹ עַל יָרָבְעָם בַּר נְבָט׃
16 וַחֲזוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל אֲרֵי לָא קַבֵּיל מַלְכָּא מִנְּהוֹן וַאֲתִיבוּ עַמָּא יָת מַלְכָּא פִּתְגָמָא לְמֵימַר לֵית
לָנָא חוּלָק בְּדָוִד וְלָא אַחְסָנָא בְּבַר יִשַׁי גְּבַר לְקִרְוֵיהּ יִשְׂרָאֵל כְּעַן מְלוֹךְ עַל אֱנָשׁ בֵּיתָךְ דָּוִד
וַאֲזַל יִשְׂרָאֵל לְקִרְוֵיהּ׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Pater tuus induravit jugum noſtrū, et tu nunc allevia *ſervitium* patris tui 4
durum, et de jugo illi' forti quod dedit ſup nos, et ſerviem' tibi. Et dixit 5
illis, Ite adhuc trib' dieb', et redite ad me: et abierunt populus. Et petivit 6
conſiliū rex Rehhabgham à ſenib' qui miniſtraverant ante Selomoh patrē
ſuum, cùm adhuc eſſet ſuperſtes, dicendo : Quonā modo vos conſulitis, ut
reſpondeā populo huic verbum ? Et locuti ſunt cum eo dicendo, Si hodie 7
conniveris populo huic, et ſervieris eis, et reſponderis eis locutiones bonas, et locut' fueris cum eis verba recta; erunt tibi ſervi omnib' dieb'. Et 8
reliquit conſiliū ſenū quod conſuluerant ei: et petivit conſiliū à juvenib',
qui creverant cum eo, qui miniſtrabant ante eum. Et dixit eis, Quid vos 9
conſulitis, ut reſpondeam' verbū populo huic, qui locuti ſunt mecū, dicendo: Allevia de jugo quod dedit pater tuu' ſuper nos. Et locuti ſunt cum eo 10
juvenes qui creverant cum eo, dicendo: Sic loquêris populo huic qui locuti
ſunt tecū, dicendo: Pater tu' induravit jugū noſtrū, et tu allevia à nobis,
ſic loquêris cum illis, Debilitas mea fortior eſt robore patris mei. Et nunc 11
pater meus injecit ſuper vos jugū forte, et ego addā ſup jugū veſtrū: pater
meus dominat' eſt in vos flagellis, at ego dominabor in vos ſcorpionibus.
Et venit Jerobgham et omnis popul' ad Rehhabghā die tertio, ſicut locu- 12
tus fuerat rex, dicendo: Redite ad me die tertio. Et reſpondit rex populo 13
verbum durum, et reliquit conſilium ſenum, quod conſuluerant ei. Et 14
locutus eſt cum eis juxta conſilium juvenū, dicendo : Pater meus induravit jugum veſtrum, at ego addam ſuper jugum veſtrum : pater meus
dominatus eſt in vos flagellis, et ego dominabor in vos ſcorpionibus. Et 15
non ſuſcepit rex populum, quia fuit contradictio ab-ante Dominum,
ut firmaret verbū ſuū, quod locut' fuerat Dñs per manū Ahhiah Silonæi
ſup Jerobgham filiū Nebat. Et viderunt omnis Iſrael quòd non ſuſcepiſſet 16
eos rex; et reſponderunt populus regi verbū, dicendo: *Non* eſt nobis pars
in David, neque hæreditas in filio Iſai, quiſque in tabernaculum ſuum Iſrael; nunc regna ſuper viros domus tuæ David ; et ivit Iſrael ad tabernacula ſua.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܒܘܟ ܐܩܫܝ ܢܝܪܢ. ܗܫܐ ܐܢܬ ܐܩܠ ܡܢ ܫܘܥܒܕܗ ܕܐܒܘܟ ܩܫܝܐ . ܘܡܢ ܢܝܪܗ ܝܩܝܪܐ 4
ܕܣܡ ܥܠܝܢ . ܘܢܦܠܚܝܘܟ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ. ܘܠܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܗܦܘܟܘ ܠܘܬܝ. 5
ܘܐܙܠ ܟܠܗ ܥܡܐ. * ܘܐܬܡܠܟ ܡܠܟܐ ܪܚܒܥܡ ܥܡ ܣܒܐ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܒܘܗܝ ܟܕ 6
ܚܝ ܗܘܐ . ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܢܐ ܡܠܟܐ ܝܗܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ . ܕܐܬܦܢܐ ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܦܬܓܡܐ.
* ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܢ ܬܫܡܫ ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܝܘܡܢܐ : ܘܬܫܬܥܒܕ ܠܗܘܢ : ܘܬܡܠܠ ܥܡܗܘܢ 7
ܦܬܓܡܐ ܛܒܐ . ܢܗܘܘܢ ܠܟ ܥܒܕܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. * ܘܫܒܩ ܡܠܟܐ 8
ܕܣܒܐ ܕܐܡܠܟܘܗܝ. ܘܐܬܡܠܟ ܥܡ ܛܠܝܐ ܕܪܒܘ ܥܡܗ. ܕܩܝܡܝܢ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 9
ܡܢܐ ܡܠܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܬܦܢܐ ܠܥܡܐ ܦܬܓܡܐ: ܕܐܡܪܘ ܠܝ. ܕܐܩܠ ܡܢ ܢܝܪܐ ܕܣܡ ܥܠܝܢ
ܐܒܘܟ. * ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܛܠܝܐ ܕܪܒܘ ܥܡܗ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܥܡܐ ܕܐܡܪܘ ܠܟ ܕܐܒܘܟ ܐܩܫܝ ܢܝܪܢ. 10
ܘܐܢܬ ܐܩܠ ܠܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܥܘܪܐ ܕܝܠܝ ܥܒܐ ܡܢ ܚܨܘܗܝ ܕܐܒܝ. * ܐܒܝ ܐܩܫܝ ܥܠܝܟܘܢ 11
ܢܝܪܐ ܝܩܝܪܐ. ܐܢܐ ܐܘܣܦ ܥܠ ܢܝܪܟܘܢ. ܐܒܝ ܪܕܝܟܘܢ ܒܫܘܛܐ. ܘܐܢܐ ܐܪܕܐܟܘܢ ܒܥܩܪܒܐ. * ܘܐܬܐ 12
ܝܘܪܒܥܡ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ ܠܘܬ ܪܚܒܥܡ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ.
ܕܗܦܘܟܘ ܠܘܬܝ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. * ܘܡܠܠ ܡܠܟܐ ܥܡ ܥܡܐ ܩܫܝܐܝܬ. ܘܫܒܩ ܡܠܟܐ ܕܣܒܐ 13
ܕܐܡܠܟܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܕܛܠܝܐ. ܐܒܝ ܐܩܫܝ ܢܝܪܟܘܢ. ܘܐܢܐ ܐܘܣܦ ܥܠ ܢܝܪܟܘܢ. 14
ܐܒܝ ܪܕܝܟܘܢ ܒܫܘܛܐ. ܘܐܢܐ ܐܪܕܐܟܘܢ ܒܥܩܪܒܐ. * ܘܠܐ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܡܢ ܥܡܐ . ܡܛܠ ܕܗܘܬ 15
ܥܠܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܢܩܝܡ ܡܪܝܐ ܦܬܓܡܗ ܕܡܠܠ ܒܝܕ ܐܚܝܐ ܕܫܝܠܘ
ܢܒܝܐ ܥܠ ܝܘܪܒܥܡ ܒܪ ܢܒܛ . * ܘܚܙܐ ܟܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ ܕܠܐ ܫܡܥ 16
ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܘܐܗܦܟ ܥܡܐ ܦܬܓܡܐ ܠܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܐ ܡܢܬܐ ܐܝܬ ܠܢ
ܥܡ ܕܘܝܕ . ܘܠܐ ܝܪܬܘܬܐ ܥܡ ܒܪܗ ܕܐܝܫܝ. ܠܡܫܟܢܝܟ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܗܫܐ ܚܙܝ ܒܝܬܟ
ܕܘܝܕ. ܘܐܙܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܟܠ ܐܢܫ ܠܡܕܝܢܬܗ.

4 Pater tuus aggravavit jugum nostrum: tu itaque remitte præduram patris tui servitutem & grave jugum quod imposuit nobis, & serviemus tibi.
5 Qui dixit illis; Ite & hinc ad tres dies revertimini ad me. Toto igitur populo profecto,
6 Consuluit rex Rehabaam senes qui assistebant patri suo dum viveret, dixitque ad eos; Quodnam responsum vestro consilio reddam populo?
7 Dixerunt ei; Si fueris hodiè servus populo huic, obsequaris eis, respondeas & alloquaris eos verbis bonis; erunt tibi servi cunctis diebus.
8 At is derelicto senum consilio quod dederant, consuluit juvenes qui cum eo adoleverant, quique assistebant ei;
9 Dixitque ad eos, Quodnam responsum vestro consilio reddam populo qui mihi dicunt; Remitte jugum nostrum quod imposuit nobis pater tuus?
10 Dixerunt ei juvenes qui cum eo adoleverant, Sic respondeas populo qui tibi dixerunt, Pater tuus aggravavit jugum nostrum, tu remitte nobis aliquid: respondeas *inquam* eis, Digitus meus minimus crassior est pollice patris mei:
11 Pater meus grave jugum vobis imposuit, ego addam jugo vestro: pater meus vos castigavit ferulis, ego verò castigabo vos loris.
12 Cum ergo venisset Jeroboam & universus Israel ad Rehabaam die tertio, quemadmodum locutus fuerat eis rex, *dicens* Revertimini ad me die tertio;
13 Respondit rex populo asperè, derelicto consilio quod dederant illi seniores,
14 Dixitque ad eos juxta consilium adolescentium; Pater meus aggravavit jugum vestrum, ego superaddam jugo vestro: pater meus ferulis vos castigavit, ego verò loris castigabo vos.
15 Et non auscultavit rex populo, quoniam instigatio fuit à Domino, ut confirmaret Dominus sermones suos quos locutus fuerat per servum suum Ahiam prophetam Silonitem de Jeroboam Nabati filium.
16 Videns autem universus Israel non acquievisse sibi regem, responsum reddiderunt populus regi, ac dixerunt ei; Nulla nobis sors est cum Davide, neque hæreditas cum filio Isai: ad tentoria tua O Israel: provide jam domui tuæ O David: sic abierunt Israelitæ, quisque in civitatem suam.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* ان اباك صعب نيره علينا. وانت الآن اقلل من استعمال ابيك الصعب. ونيره العظيم الذي 4
كان جعله علينا. فانا نكون تحت طاعتك * فقال لهم. امضوا ثم عودوا الي بعد ثلثة ايام. فانصرف 5
القوم عنه * فشاور رحبعام الملك الشيوخ الذين كانوا جلساء الملك سليمان ابيه في ايام حياته. 6
فقال لهم بماذا تشيرون ان اجيب هولاء القوم من الكلام * فاجابوه قايلون. ان انت رفقت بالقوم 7
في هذا اليوم. وخضعت لهم. واجبتهم بمخاطبة حسنة. صاروا لك عبيدا في كل الايام * فاطرح 8
راي المشايخ الذين اشاروا عليه. وشاور الاحداث الذين ربيوا معه * وقال لهم ما الذي تشيرون 9
علي. ان اجيب هذا الشعب. لانهم قالوا لي. خفف عنا النير الذي استعبدنا به ابوك * قالوا له 10
الاحداث الذين نشوا معه. قل لهذا الشعب الذين خاطبوك قايلون. ابوك صعب نيرنا. وانت
خفف عنا. اجبهم بان خنصري اغلظ من ابهام ابي * والآن فان ابي رسم عليكم نيرا صعبا. وانا 11
اريد عليكم نيركم. ابي ادبكم بالسياط. وانا ادبكم بالعقربين * ووافي يوربعام وجميع 12
الشعب الي رحبعام في اليوم الثالث. كما خاطبهم قايلا. عودوا الي في اليوم الثالث * فاجاب الملك 13
الشعب بكلام خشن. واطرح راي المشايخ الذين اشاروا عليه * واجابهم حسب ما اشار به 14
الاحداث. ان ابي صعب نيركم. وانا اريد على نيركم. ابي ضربكم بالسياط. وانا اضربكم
بالعقارب * ولم يقبل الملك من الشعب. لانها كانت فتنة من الله. كيما يتم كلامه الذي 15
تكلمه على يد اخيا السيلوني على يوربعام بن نباط * ولما راي الجماعة من آل اسرايل. ان 16
الملك لم يقبل منهم. اجاب الشعب الملك عن كلامه قايلون. ليس لنا حظ في داود. ولا نحله
بابن ايسي. فليرجع كل رجل منكم الي وطنه يا آل اسرايل. والآن فاملك على اهل بيتك يا
داود. ورجع آل اسرايل الي اوطانهم.

4 *Pater quidem tuus difficile reddiderat super nos jugum suum: tu jam minue servitutem patris tui asperam, & gravissimum jugum ipsius quod nobis imposuerat, ut subditi simus obedientiæ tuæ.*
5 *Ait illis, Ite, tum ad me redite post tres dies: discessitque ab eo populus.*
6 *Interea consuluit Rehabaam rex seniores illos qui erant assessores regis Salomonis patris sui dum esset in vivis, & dixit eis, Quibus me verbis huic populo respondere consilium datis?*
7 *Responderunt ei dicentes, Si tu benignè tractaveris hodiè populum istum, teque submiseris eis, & allocutus fueris blando sermone; evadent servi tui cunctis diebus.*
8 *Sed rejecit sententiam seniorum illorum qui consilium dederant ei, & consuluit adolescentes illos qui secum educati fuerant:*
9 *Et dixit eis, Quid consulitis ut respondeam huic populo? dixerunt enim mihi, Leva nos ex servitute quâ nos presserat pater tuus.*
10 *Dixerunt ei adolescentes qui cum eo creverant, Dic populo huic qui te sunt allocuti dicentes, Pater tuus difficile reddiderat jugum nostrum, tu verò leva illud nobis: responde inquam eis. Digitus meus parvus crassior est pollice patris mei.*
11 *Jam verò pater quidem meus difficile vobis jugum imposuit, ego verò augebo vobis jugum vestrum: pater meus flagris vos punivit, ego verò puniam vos scorpionibus.*
12 *Itaque Jerobaamo cunctoq; populo Rehabeamum die tertio convenientibus, prout allocutus fuerat eos dicens, Redite ad me die tertio;*
13 *Excepit rex populũ verbis acerbis, et rejectâ sententiâ seniorum qui consiliũ dederant ei,*
14 *Respondit illis prout cõsiliũ dederant adolescentes; Pater quidem meus asperam reddiderat jugum vestrum, ego verò augebo jugũ vestrũ; pater meus verberavit vos ferulis, ego verò loris verberabo vos.*
15 *Et non acquievit rex populo, nam à Deo obvenerat hoc dissidium, quatenus eventu comprobaret verba sua quæ locutus fuerat per Achiam Silonitem de Jerobaamo Nabati filio.*
16 *Cùm ergò videret cœtus Israelitarum non acquievisse sibi regem, respondit populus regi ad ea quæ locutus fuerat, dicentes, Non habemus partem in Davide, neque possessionem in filio Jesse: revertatur unusquisque vestrûm in patriam suam O Israelitæ, & nunc regna super gentem domûs tuæ O David: sic reversi sunt Israelitæ in patrias suas.*

ובני ישראל הישבים בערי יהודה וימלך עליהם 17
רחבעם: וישלח המלך רחבעם את־אדרם 18
אשר על־המס וירגמו כל־ישראל בו אבן
וימת והמלך רחבעם התאמץ לעלות במרכבה
לנוס ירושלם: ויפשעו ישראל בבית 19
דוד עד היום הזה: ויהי כשמע כל־ישראל 20
כי־שב ירבעם וישלחו ויקראו אתו אל העדה
וימליכו אתו על־כל־ישראל לא היה אחרי בית
דוד זולתי שבט־יהודה לבדו: ויבאו רחבעם ירושלם 21
ויקהל את־כל־בית יהודה ואת־שבט בנימן מאה
ושמנים אלף בחור עשה מלחמה להלחם עם־בית
ישראל להשיב את־המלוכה לרחבעם בן־שלמה:
ויהי דבר האלהים אל־שמעיה איש־האלהים 22
לאמר: אמר אל־רחבעם בן־שלמה מלך־יהודה 23
ואל־כל־בית יהודה ובנימין ויתר העם
לאמר: כה אמר יהוה לא־תעלו ולא־ 24
תלחמון עם־אחיכם בני־ישראל שובו איש
לביתו כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו
את־דבר יהוה וישבו ללכת כדבר
יהוה: ויבן ירבעם את־שכם בהר אפרים 25
וישב בה ויצא משם ויבן את־פנואל:
ויאמר ירבעם בלבו עתה תשוב הממלכה 26
לבית דוד: אם־יעלה העם הזה לעשות 27
זבחים בבית־יהוה בירושלם ושב לב העם הזה
אל־אדניהם אל־רחבעם מלך יהודה והרגני
ושבו אל־רחבעם מלך־יהודה: ויועץ 28
המלך ויעש שני עגלי זהב ויאמר אלהם רב־לכם
מעלות ירושלם הנה אלהיך ישראל אשר העלוך
מארץ מצרים: וישם את־האחד בבית־אל ואת־ 29
האחד נתן בדן:

Versio VULG. LAT.

17 Super filios autem Israel, quicunque habitabant in civitatibus Juda, regnavit Ro-
18 boam. Misit ergò rex Roboam Aduram, qui erat super tributa: & lapidavit eum omnis Israel, & mortuus est. Porrò rex Roboam festinus ascendit currum, & fugit in Jerusalem:
19 Recessitque Israel à domo David, usque in præsentem diem.
20 Factum est autem cùm audisset omnis Israel, quòd reversus esset Jeroboam, miserunt, & vocaverunt eum congregato cœtu, & constituerunt eum regem super omnem Israel, nec secutus est quisquam domum David præter tribum
21 Juda solam. Venit autem Roboam Jerusalem, & congregavit universam domum Juda, & tribum Benjamin, centum octoginta millia electorum virorum bellatorum, ut pugnarent contra domum Israel, & reducerent regnum Ro-
22 boam filio Salomonis. Factus est autem sermo Domini ad Semeiam virum Dei, di-
23 cens; Loquere ad Roboam filium Salomonis regem Juda, & ad omnem domum Juda, & Benjamin, & reliquos de
24 populo, dicens; Hæc dicit Dominus; Non ascendetis, neque bellabitis contra fratres vestros filios Israel: revertatur vir in domum suam, à me enim factum est verbum hoc. Audierunt sermonē Dñi & reversi sunt de itinere,
25 sicut eis præceperat Dñs. Ædificavit autem Jeroboam Sichem in monte Ephraim, & habitavit ibi: & egressus indè
26 ædificavit Phanuel. Dixitque Jeroboam in corde suo; Nunc revertetur regnum ad domum
27 David, Si ascenderit populus iste ut faciat sacrificia in domo Domini in Jerusalem: & convertetur cor populi hujus ad dominum suum Roboam regem Juda, interficiéntque me, & revertentur ad
28 eum. Et excogitato consilio fecit duos vitulos aureos, & dixit eis; Nolite ultrà ascendere in Jerusalem: Ecce dii tui Israel, qui te eduxerunt de
29 terra Ægypti. Posuitque unum in Bethel, & alterum in Dan.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Et exiit Hieroboam de Ægypto, & venit in terram Sarira, quæ in monte Ephræm. Et congregatur illuc omne sceptrum Ephræm. Et ædificavit ibi Hieroboam vallum. (i) Et ægrotavit puer ejus ægrotatione validâ valdè. Et ivit Hieroboam interrogare de puero: & dixit ad Ano uxorem suam; Surge, vade, interroga Deum de puero, si vivet de infirmitate hac. Et homo erat in Selom: & nomen ei Achia: & hic erat filius sexaginta annorum: & verbum Domini cum eo. Et dixit Hieroboam ad uxorem suam; Surge, & sume in manum tuam homini Dei panes, & collyridas filiis ejus, & uvam, & vasculum mellis. Et surrexit mulier, & sumpsit in manum suam panes, & duas collyridas, & uvam, & vasculum mellis ipsi Achia. Et homo senior: & oculi ejus obtusi erant ad videndum. Et surrexit de Sarira, & vadit. Et factum est veniente eâ in civitatem ad Achia Selonitem, & dixit Achia ad puerum suum; Exi nunc in occursum Ano uxori Hieroboam, & dices ei; Intra, & noli stare: quoniam hæc dicit Dominus, Dura ego immitto super te. Et intravit Ano ad hominem Dei. Et dixit ei Achia; Ut quid attulisti mihi panes, & uvam, & collyridas, & vasculum mellis? Hæc dicit Dominus; Ecce tu abibis à me: & erit, ingrediente te (k) civitatem, in Sarira, & puellæ tuæ egredientur tibi in occursum, & dicent tibi; Parvulus est mortuus. Quoniam hæc dicit Dominus, Ecce ego exterminabo de Hieroboam mingentem ad parietem: (l) & erunt mortui Hieroboam in civitate, comedent canes: & mortuum in agro comedent volatilia cœli: & parvulus (m) plangetur, Veh Domine, quia inventum est in eo verbum bonum de Domino. Et abiit mulier, postquàm audivit. Et factum est, ut intravit in Sarira; & parvulus mortuus est. Et exiit vociferatio in occursum. Et ivit Hieroboam in Sicima, quæ in monte Ephræm, & congregavit illuc tribus Israel. Et ascendit illuc Roboam filius Salomon. Et (n) verbum Domini factum est ad Samæam Enlami, dicens; Sume tibi vestimentum novum, quod non intravit in aquam: & scinde illud duodecim scissuras: & dabis Hieroboam, & dices ei; Hæc dicit Dominus; Sume tibi decē scissuras ad induendum te. Et sumpsit Hieroboam. Et dixit Samæas; Hæc dicit Dominus (o) super decē tribus Israel. Et dixit populus ad Roboam filium Salomonis; Pater tu[us] aggravavit jugū suum super nos: & aggravavit escas mensæ suæ. Et nunc allevabis super nos, & serviemus tibi. Et dixit Roboā ad populū; Adhuc tribus dieb[us], & respondebo vobis verbum. Et dixit Roboā; Introducite mihi seniores, et consultabo cū eis, quod respondeā populo verbū in die tertia. Et locut[us] est Roboā in aures eorū, sicut misit popul[us] ad eū. Et dixerūt seniores populi; Sic locut[us] est ad te popul[us].

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et [*super*] filios Israel qui habitabant in urbib[us] domus Jehudah, regnavit 17
Rehhabgham. Et misit rex Rehhabgham Adoram, qui præposit[us] erat super 18
allatores tributorum, et lapidaverunt omnis Israel illum lapide, et mor-
tuus est: et rex Rehhabghā roboravit se ut ascenderet currū, ut converte-
ret se in Jerusalē. Et rebellaverunt *dom[us]* Israel in domū David usq; ad diē 19
hanc. Et fuit cùm audissent omnis Israel quod rediisset Jerabgham, mise- 20
runt et vocaverunt illū ad congregationē, et regē constituerunt eum super
omnē Israel: non fuit post David, nisi trib[us] Jehudah sola. Et venit Rehhab- 21
gham in Jerusalē, et congregavit *omnē domū* Jehudah, et tribū *domus* Bin-
jamin, centū et octoginta millia virorū robustorū belligerantiū, ut inirent
bellū cum *domo* Israel, ad reducendū regnū ad Rehhabghā filiū Selomoh.
Et fuit verbū prophetiæ ab-ante Dominū cum Semaghiah propheta ante 22
Dūm, dicendo: Dic ad Rehhabgham filiū Selomoh regē dom[us] Jehudah, 23
et ad *omnē tribū domus* Jehuda & *tribū* Binjamin, et reliquū populū, di-
cendo: Sic dixit Dñs, Non ascendatis, neq; ineatis bellū cum fratribus ve- 24
stris filiis Israel; redite quisq; in domū suā; quia ab-ante dictū meū factum
est verbū istud: et susceperunt verba Dñi, et redierunt ut abirent juxta ver-
bum Dñi. Et ædificavit Jerabgham Sechem in monte dom[us] Ephraim, et se- 25
dit in ea, et exiit inde et ædificavit Phenuel. Et dixit Jerabgham in corde 26
suo, Nunc fortè redibit regnū ad domum David. Si ascenderit populus hic 27
ad faciendum oblationem sanctitatum in domo sanctuarii Domini in Jeru-
salem; divertetur cor populi hujus post dominum suum post Rehhabgham
regem tribus domus Jehudah, et occident me et redibunt ad Rehhabgham
regem tribus domus Jehudah. Et petivit consilium rex, et fecit duos vitu- 28
los auri, et dixit illis: Sufficiat vobis via, ne ascendatis in Jerusalem: ecce
hi sunt Timores tui Israel, qui eduxerunt te de terra Misraim. Et posuit 29
unum in Bethel et alterum dedit in Dan.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 * ܘܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܕܝܬܒܝܢ ܒܩܘܪܝ̈ܗܘܢ. ܘܝܗܘܕܝ̈ܐ ܐܡܠܟܘ ܥܠܝܗܘܢ ܠܪܚܒܥܡ ܒܪ
18 ܫܠܝܡܘܢ. * ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ ܪܚܒܥܡ ܠܘܬ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܐܕܘܢܝܪܡ ܕܥܠ ܡܟܣܐ.
ܘܪܓܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܒܟܐܦܐ. ܘܡܝܬ. ܘܡܠܟܐ ܪܚܒܥܡ ܐܬܠܒܟ ܕܢܪܟܒ
19 ܒܡܪܟܒܬܐ. ܘܢܥܪܘܩ ܠܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܪܕܘ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ܥܠ ܕܒܝܬ ܕܘܝܕ. ܥܕܡܐ ܠ
20 ܝܘܡܢܐ. * ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܕܗܦܟ ܝܘܪܒܥܡ. ܫܕܪܘ ܘܩܪܐܘܗܝ ܠܟܢܘܫܬܐ.
ܘܐܡܠܟܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܬܪ ܕܒܝܬ ܕܘܝܕ. ܐܠܐ ܐܢ ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ
21 ܒܠܚܘܕܘܗܝ. * ܘܐܬܐ ܪܚܒܥܡ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܢܫ ܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ: ܘܫܒܛܐ
ܕܒܝܬ ܒܢܝܡܝܢ. ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܥܒܕ ܩܪܒܐ. ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ
22 ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܗܦܟܘ ܡܠܟܘܬܐ ܠܪܚܒܥܡ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ. * ܘܗܘܐ ܦܬܓܡܗ
23 ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܫܡܥܝܐ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܠܡܐܡܪ. * ܐܡܪ ܠܪܚܒܥܡ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ ܡܠܟܐ
24 ܕܝܗܘܕܐ: ܘܠܟܠܗ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܘܒܢܝܡܝܢ: ܘܠܫܪܟܐ ܕܥܡܐ. ܠܡܐܡܪ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ
ܡܪܝܐ. ܠܐ ܬܣܩܘܢ ܘܠܐ ܬܬܟܬܫܘܢ ܥܡ ܐܚܝ̈ܟܘܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ. ܗܦܘܟܘ ܓܒܪ ܠܒܝܬܗ.
ܡܛܠ ܕܡܢܝ ܗܘܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܘܫܡܥܘ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܗܦܟܘ ܠܡܐܙܠ
25 ܐܝܟ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܒܢܐ ܝܘܪܒܥܡ ܠܫܟܝܡ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܝܬܒ ܒܗ.
26 ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ. ܘܒܢܐ ܠܦܢܘܐܝܠ. * ܘܐܡܪ ܝܘܪܒܥܡ ܒܠܒܗ. ܗܫܐ ܬܗܦܘܟ
27 ܡܠܟܘܬܐ ܠܒܝܬ ܕܘܝܕ. * ܐܢ ܢܣܩ ܥܡܐ ܗܢܐ ܠܡܕܒܚܘ ܕܒܚܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܢܗܦܘܟ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ ܠܘܬ ܪܚܒܥܡ ܡܪܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܐ: ܘܢܩܛܠܘܢܢܝ
28 ܘܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ ܪܚܒܥܡ ܡܠܟܗ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܐܬܡܠܟ ܡܠܟܐ: ܘܥܒܕ ܬܪܝܢ
ܥܓܠܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܐܡܪ ܠܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܣܓܝ ܠܟܘܢ ܕܬܣܩܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܡܪ.
29 ܗܐ ܐܠܗܝ̈ܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܐܣܩܘܟ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. * ܘܣܡ ܚܕ ܒܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܚܕ
ܒܕܢ.

* Israelitis itaque confidentibus in civitati- 17
bus suis, Judæi regem creârunt super se Re-
habaamum filium Salomonis. Tum misit 18
rex Rehabaam ad universum Israelem, Ado-
niramum qui præerat vectigali: at obruerunt
eum omnes Israelitæ lapidibus, & mortuus
est. Rex autem Rehabaam fategit ut con-
scenderet currum, & fugeret in Jerusalem.
Sic defecerunt Israelitæ à familia Davidis 19
in hunc usque diem. Et cùm audisset u- 20
niversus Israel reversum esse Jerobaamum,
acciverunt eum ad cœtum, regémque creâ-
runt super universum Israelem: nec reman-
sit sectator familiæ Davidis, nisi sola tribus
Judæ. Rehabaamo in Jerusalem reverso, 21
congregati sunt omnes Judæi & tribus Ben-
jaminitarum, centum octoginta millia viro-
rum belligerantium, pugnaturi adversùs Is-
raelitas ut reducerent regnum ad Rehabaa-
mum filium Salomonis. Fuit autem sermo 22
Domini ad Semajam prophetam Dei, dicen-
do; Dic Rehabaamo filio Salomonis regi 23
Judæ, & universæ familiæ Judæ & Benjamin,
& reliquo populo, hæc verba; Sic dicit Do- 24
minus, Ne ascenderitis, néve pugnaveritis
adversùs fratres vestros Israelitas, reverti-
mini quisque domum suam; quoniam à me
fuit sermo iste: & acquieverunt sermoni Do-
mini, reversique sunt ut abirent juxta sermo-
nem Domini. Deinde ædificavit Jerobaam 25
Sechim quæ est in monte Aphrem, & habi-
tavit in ea. Inde egressus ædificavit Phanue-
lem. Dixitque Jerobaam apud semetipsum, 26
Mox reversurum est regnum ad domum Da-
vidis, Si populus hic ascenderit ad immo- 27
landum sacrificium in domo Domini in Jeru-
salem, revertetur animus populi hujus ad
Rehabaam regem Judæ, occident me, & re-
vertentur ad Rehabaam dominum suum re-
gem Judæ. Quamobrem inito rex consilio, 28
fecit duos vitulos aureos, dixitque universo
Israeli, Supervacaneum est vobis ascendere
in Jerusalem: tum dixit; Ecce deos tuos Is-
rael, qui te extraxerunt è terra Ægypti. Et 29
posuit unum in Beth il, alterum verò posuit
in Dan.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 18 * فاما من كان من بني اسرايل في قرى يهودا • فملك عليهم رحبعام * ووجه الملك رحبعام
ادونيرام المولى على الخراج الى بني اسرايل • فرجمه الجماعة من بني اسرايل بالحجارة حتى
19 مات • والملك رحبعام بادر وعلا في ركوبه ليمضي الى دار السلام * وغدر آل اسرايل ببيت
20 داود الى هذا اليوم * وعند علم بني اسرايل برجوع يوربعام الى دار السلام • وجهوا ودعوه
عند اجتماعهم • وملكوه على جماعة آل اسرايل • ولم يبق منهم تابعا لبيت داود • الا سبط
21 يهودا وحده * وعند موافاة رحبعام الى دار السلام • جمع الكل من آل يهودا وسبط بنيامين •
مايه وثمانين الف رجل جبار • رجال يعملون الحرب • ليناطح بهم في الحرب • لآل اسرايل • ليردوا
22 الملك الى رحبعام بن سليمان * وعند ذلك حضرت نبوة من عند الله الى سمعيا نبي الله قايلا
23 24 * قل لرحبعام ملك سبط يهودا وبنيامين • وباقي القوم قايلا * كذلك قال الله • لا تطلعون •
ولا تعملون حربا مع اخوتكم بني اسرايل • وليرجع كل رجل منكم الى بيته • فان من قبل
25 امري كان هذا الحال • فقبلوا كلام الله • وعادوا راجعين • كما امر الله * وبنى يوربعام سكام في
26 جبل افرايم • واقام بها • وخرج من هناك وبنى فنوال * ثم يوربعام فكر في قلبه وقال • الآن
27 لست آمنا • ان ترجع المملكة الى داود * حين يطلع هذا الشعب يذبحون ذبايح مقدسة في
بيت قدس الله في دار السلام • فتعطف قلوب هذا الشعب نحو سيدهم رحبعام ملك سبط يهودا •
28 فيقتلوني ويرجعوا الى رحبعام ملك يهودا * وشاور الملك في ذلك • وعمل عجلين من الذهب •
وقال لهم • قد بعد عليكم طريقكم في الطلوع الى دار السلام • هوذا معبودك يا اسرايل الذي
29 اطلعك من ارض مصر * جعل احدهما في بيت ايل • والآخر جعله في بانياس •

At verò super Israelitas qui erant in ci- 17
vitate Juda, regnavit Rahabaam. Deinde 18
misit rex Rahabaam Adoniramum tribu-
to præpositum ad filios Israel, sed obruit
eum lapidibus universitas filiorum Israel,
ita ut moreretur. Rex autem Rahabaam
stipatus ascendit cum equitatu suo ut abi-
ret urbem pacis. Defecerunt ergò Israeli- 19
tæ à domo Davidis ad hunc usque diem.
Cùmque novissent Israelitæ reversum esse 20
Jerobaamū ad urbem pacis, mittentes ac-
cersiverunt eum dum essent congregati, &
regem creârunt super universitatē Israe-
litarum: nec remansit ex eis quisquam se-
quens domū Davidis, præter solam tribū
Judæ. Cùm autem advenisset Rahabaam 21
in urbem pacis, collegit omnem gentem
Judæ & tribum Benjamin, centum vide-
licet octoginta millia virorum fortium,
virorum militiā exercentium, ut per hos
impeteret in pugna Israelitas, reducerent-
que regnū ad Rahabaamum Salomonis fi-
lium. Tunc autem advenit à Deo prophe- 22
tia ad Semajam Dei prophetam, dicens;
Alloquere Rahabaamum regem tribûs Ju- 23
dæ & Benjamin, reliquumque populum,
dicens; Sic dicit Deus, Ne ascenderitis, nec 24
pugnam institueritis cum fratribus vestris
Israelitis, sed revertatur quilibet vestrûm
domum suam; quia me permittente con-
tigit hujusmodi casus: quapropter acquie-
scentes oraculo divino, conversi redie-
runt, quemadmodum præceperat Deus.
Ædificavit autem Jeroboam Sechem in 25
monte Ephraim, & commoratus est in ea:
tum inde egressus ædificavit Phanuelem.
Postea cogitavit Jeroboam in corde suo, 26
& ait, Incertus modò sum an non rever-
tatur regnum ad Davidem: Cùm enim 27
ascenderit populus iste ad immolandum
sacrificia sancta in sanctuario Dei in
urbe pacis, inclinabuntur corda hujus po-
puli erga dominum suum Rahabaamum
regem tribûs Juda, meque interfecto redi-
bunt ad Rahabaamum regem Juda. Ita- 28
que capto rex hac de re consilio fecit duos
vitulos aureos, & dixit eis, Nimis longū
est iter vestrum, cùm ascenditis ad ur-
bem pacis: ecce deus tuus O Israel, qui te
eduxit è terra Ægypti. Et collocavit 29
unum in Beth-el, alterum verò collocavit
in Banias.

מלכים א

30 ויהי הדבר הזה לחטאת וילכו העם לפני האחד עד־דן׃
31 ויעש את־בית במות ויעש כהנים מקצות העם אשר לא־היו מבני לוי׃
32 ויעש ירבעם חג בחדש השמיני בחמשה עשר־יום לחדש כחג אשר ביהודה ויעל על־המזבח כן עשה בבית־אל לזבח לעגלים אשר־עשה והעמיד בבית אל את־כהני הבמות אשר עשה׃
33 ויעל על־המזבח אשר־עשה בבית־אל בחמשה עשר יום בחדש השמיני בחדש אשר־בדא מלבד ויעש חג לבני ישראל ויעל על־המזבח להקטיר׃

C A P. XIII. יג

1 והנה איש אלהים בא מיהודה בדבר יהוה אל־בית־אל וירבעם עמד על־המזבח להקטיר׃
2 ויקרא על־המזבח בדבר יהוה ויאמר מזבח מזבח כה אמר יהוה הנה־בן נולד לבית־דוד יאשיהו שמו וזבח עליך את־כהני הבמות המקטרים עליך ועצמות אדם ישרפו עליך׃
3 ונתן ביום ההוא מופת לאמר זה המופת אשר דבר יהוה הנה המזבח נקרע ונשפך הדשן אשר־עליו׃
4 ויהי כשמע המלך את־דבר איש־האלהים אשר קרא על־המזבח בבית־אל וישלח ירבעם את־ידו מעל המזבח לאמר תפשהו ותיבש ידו אשר שלח עליו ולא יכל להשיבה אליו׃
5 והמזבח נקרע וישפך הדשן מן־המזבח כמופת אשר נתן איש האלהים בדבר יהוה׃
6 ויען המלך ויאמר אל־איש האלהים חל־נא את־פני יהוה אלהיך והתפלל בעדי ותשב ידי אלי ויחל איש־האלהים את־פני יהוה ותשב יד־המלך אליו ותהי כבראשנה׃
7 וידבר המלך אל־איש האלהים באה־אתי הביתה וסעדה ואתנה לך מתת׃
8 ויאמר איש־האלהים אל־המלך אם־תתן־לי את־חצי ביתך לא אבא עמך ולא־אכל לחם ולא אשתה־מים במקום הזה׃

Versio VULG. LAT.

30 Et factum est verbum hoc in peccatum: ibat enim populus ad adorandū vitulum usque in
31 Dan. Et fecit fana in excelsis, & sacerdotes de extremis populi, qui non erant de filiis
32 Levi. Constituitque diem solenné in mense octavo, quintadecimâ die mensis, in similitudinem solennitatis, quæ celebrabatur in Juda. Et ascendens altare, similiter fecit in Bethel, ut immolaret vitulis, quos fabricatus fuerat; constituitque in Bethel sacerdotes
33 excelsorum, quæ fecerat. Et ascendit super altare quod extruxerat in Bethel, quintadecimâ die mensis octavi, quem finxerat de corde suo: & fecit solennitatem filiis Israel, & ascendit super altare, ut adoleret incensum.

CAP. XIII.

1 ET ecce vir Dei venit de Juda in sermone Domini in Bethel, Jeroboam stante super al-
2 tare, et thus jaciente. Et exclamavit contra altare in sermone Domini, & ait; Altare, altare, hæc dixit Dominus, Ecce filius nascetur domui David, Josias nomine, & immolabit super te sacerdotes excelsorum, qui nunc in te thura succendunt, & ossa hominū su-
3 per te incendet. Deditque in illa die signum, dicens; Hoc erit signum quod locut' est Dominus; Ecce altare scindetur, & effundetur cinis qui in eo
4 est. Cúmque audisset rex sermonem hominis Dei, quem inclamaverat contra altare in Bethel, extendit manum suam de altari, dicens; Apprehendite eum. Et exaruit manus ej', quā extenderat contra eū: nec valuit retrahere eā ad se.
5 Altare quoque scissū est, & effusus est cinis de altari, juxta signum quod prædixerat vir
6 Dei in sermone Domini. Et ait rex ad virum Dei, Deprecare faciem Domini Dei tui, & ora pro me, ut restituatur manus mea mihi. Oravitque vir Dei faciem Domini, & reversa est manus regis ad eum, & fa-
7 cta est sicut priùs fuerat. Locutus est autem rex ad virū Dei; Veni mecum domum ut pran-
8 deas, & dabo tibi munera. Responditque vir Dei ad regem; Si dederis mihi mediam partē domûs tuæ, non veniam tecū, nec comedam panem, neque bibam aquam in loco isto:

Vers. GRÆC. LXX. Interp. cum Transl. LAT.

Καὶ διεσκέδασε Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε, καὶ εἰσήγαγε τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς, Ταῦτα καὶ ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαὸς πρός με, λέγων. καὶ εἶπαν οἱ σύντροφοι αὐτοῦ, Οὕτως λαλήσεις πρὸς τὸν λαὸν, λέγων, Ἡ μικρότης μου παχυτέρα ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν τοῦ πατρός μου· ὁ πατήρ μου ἐμαστίγου ὑμᾶς μάστιξιν, ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμῶν ἐν σκορπίοις. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥοβοάμ. καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ, καθὼς συνεβουλεύσαντο αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ παιδάρια. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἀνέκραξαν ἅπαντες, λέγοντες, Οὐ μερὶς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί. ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώματά σου Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐκ εἰς ἄρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγούμενον. καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σικίμων, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ κατεκράτησε Ῥοβοὰμ, καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ. καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ πᾶν σκῆπτρον Ἰούδα, καὶ πᾶν σκῆπτρον Βενιαμίν. καὶ ἐγένετο ἐνισταμένου τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ συνήθροισε Ῥοβοὰμ πάντα ἄνδρα Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμεῖν πρὸς Ἱεροβοὰμ εἰς Σίκιμα. καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, λέγων, Εἰπὸν τῷ Ῥοβοὰμ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ πρὸς τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ, λέγων, Τάδε λέγει κύριος, Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ᾽ ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ ἀνέσχον τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆ-
25 μα κυρίου. Καὶ ᾠκοδόμησεν Ἱεροβοὰμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ᾠ-
26 κοδόμησε τὴν Φανουήλ. Καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει
27 ἡ βασιλεία (β) εἰς οἶκον Δαυὶδ, Ἐὰν ἀναβῇ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν (γ) θυσίας ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπιστραφήσεται (δ) καρδία τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον καὶ κύριον αὐτῶν, πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀπο-
28 κτενοῦσί (ε) με. Καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσᾶς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαὸν, Ἱκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ (ζ) θεοί σου Ἰσραὴλ (η) οἱ ἀναγαγόντες σε ἐκ γῆς
29 Αἰγύπτου. Καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαιθὴλ, καὶ τὴν
30 μίαν ἔδωκεν ἐν Δάν. Καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἁμαρτίαν. καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸ προσώπου τῆς μιᾶς ἕως (θ) Δὰν, καὶ εἴασαν τὸν
31 οἶκον κυρίου. Καὶ ἐποίησεν οἴκους (ι) ἐφ᾽ ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρος τι ἐκ τοῦ λαοῦ,
32 (κ) οἳ οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Λευΐ. Καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τοῦ θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε.

Et dissipavit Roboam consilium eorum, & non placuit corā eo. Et misit, & introduxit coalumnos suos, & locutus est eis; Hæc & hæc misit populus ad me, dicens. Et dixerunt coalumni ejus; Sic loqueris ad populum, dicens; Parvitas mea crassior super lumbum patris mei. Pater meus castigabat vos flagellis: ego autem opprimā vos in scorpionibus. Et placuit verbum coram Roboam. Et respondit populo, sicut consilium dederant ei coalumni ejus ipsi pueri. Et dixit omnis populus tanquàm vir unus, unusquisque proximo suo, et vociferati sunt omnes, dicentes; Non pars nobis in David, neq; hæreditas in filio Jessæ. Unusquisque ad tabernacula sua, Israel: quoniam homo hic non in Principem, neque in Ducem. Et dispersus est omnis populus è Sicimis: & abierunt unusquisq; ad tabernaculum suum. Et vim fecit Roboā, & abiit, & ascendit super currum suum, & intravit in Hierusalem. Et vadunt post eum omne sceptrū Juda, et omne sceptrū Benjamin. Et factum est ineunte anno, & congregavit Roboā omnē virum Juda, & Benjamin: & ascendit ad bellandum adversus Hieroboā in Sicima. Et factum est verbum Domini ad Sameam hominē Dei, dicens; Dic ad Roboā regē Juda, & ad omnē domum Juda, & Benjamin, & ad residuum populi, dicens; Hæc dicit Domin'; Nō ascendetis, neq; bellabitis advers' fratres vestros filios Israel. Revertatur unusquisq; in domum suā: quoniam à me factum est verbū hoc. Et audierunt verbū Domini: & sustinuerunt non ire, juxta verbum Domini. Et ædificavit Hieroboā Sicima, quæ in monte Ephraem: & habitabat in ea. Et egressus est inde, & ædificavit Phanuel. Et dixit Hieroboam in corde suo, Ecce nunc revertetur regnū ad domū David; Si ascenderit popul' hic sacrificiū offerre in domo Domini in Hierusalē: & convertetur cor populi (p) ad Dominū, & dominum suum, ad Roboā regē Judæ: et occident me. Et consilium cepit rex, & ivit, & fecit duas vitulas aureas, & dixit ad populū; (q) Sufficiat vobis ascendere in Hierusalem. Ecce dii tui Israel, qui reduxerunt te de terra Ægypti. Et posuit unam in Bethel: & unā dedit in Dan. Et factum est verbū hoc in peccatū: et ibat popul' ante faciē uni' usq; Dan. Et dimiserunt domū Dñi. Et fecit domos super excelsa: et fecit sacerdotes partē quandā de populo, qui non erant ex filiis Levi. Et fecit Hieroboā festivitatē in mēse octavo in quintadecima die mensis secundùm festivitatē, quæ in terra Juda. Et (r) ascendit super altare, quod fecit in Bethel, ut sacrificaret vitulabus, quas fecit: & constituit in Bethel sacerdotes excelsorum, (s) quæ fecerat.

MS. A. (β) εἰς τὸν οἶκον (γ) θυσίας (δ) καρδία λαοῦ (ε) με, καὶ ἐπιστραφή-σονται πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα. Καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐποίησεν (ζ) οἱ θεοί (η) οἳ ἀνήγαγόν σε ἐκ (θ) Δάν. Καὶ ἐποίησεν (ι) ἐπὶ (κ) οἳ οὐκ ἦσαν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

30 והוה פתגמא הדין לחובא ואזלו עמא קדם חד עד דן׃
31 ועבד ית בית במתא ועבד כומריא קצת מן עמא דלא הוו מבני לוי׃
32 ועבד ירבעם חגא בירחא תמינאה בחמשא עסרא יומא לירחא כחגא דשבטא דיהודה ואסיק על אגורא כן עבד בביתאל לדבחא לעגליא דעבד ואקים בביתאל ית כומרי במתא די עבד׃
33 ואסיק על אגורא דעבד בביתאל בחמשא עסרא יומא לירחא תמינאה בירחא דעדא מרעותיה ועבד חגא לבני ישראל וסליק על אגורא לאקטרא׃

יג

1 והא נביא דיי אתא משבט יהודה בפתגמא דיי לבית אל וירבעם קאים על אגורא לאקטרא׃
2 ואתנבי על אגורא בפתגמא דיי ואמר מדבחא מדבחא כדנן אמר יי הא ברא מתיליד לבית דוד יאשיהו שמיה ויכוס עלך ית כומרי במתא דאסיקו בוסמין עלך וגרמי אנשא יוקדון עלך׃
3 ויהב ביומא ההוא אתא למימר דא אתא די מליל יי ודתדעון די שלחני יי הא מדבחא מתבזע ומשתפיך קטמא די עלוהי׃
4 והוה כד שמע מלכא ית פתגמא דנביא דיי דאתנבי על אגורא בביתאל ואושיט ירבעם ית ידיה מעלוי מדבחא למימר אחדוהי ויבשת ידיה דאושיט עלוהי ולא יכיל לאתבותה לותיה׃
5 ומדבחא אתבזע ואשתפיך קטמא מן מדבחא כאתא דיהב נביא דיי בפתגמא דיי׃
6 ואתיב מלכא ואמר לנביא דיי צלי כען קדם יי אלהך ובעי מן קדמוהי ותתוב ידי לי וצלי נביא דיי קדם יי ותבת ידא דמלכא ליה והות כבקדמיתא׃
7 ומליל מלכא עם נביא דיי עול עמי לביתא וסעוד ואתן לך מתנא׃
8 ואמר נביא דיי למלכא אם תתן לי ית פלגות ביתך לא אעול עמך ולא איכול לחמא ולא אשתי מיא באתרא הדין׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

30 Et fuit res ista in peccatum: & iverunt populus ante unū usq; Dan. Et fe-
31 cit domū excelsorū, et fecit sacerdotes, partem ex populo qui non erant
32 de filiis Levi. Et fecit Jerabgham solemnitatem mense octavo, quintadecima die mensis, secundùm solemnitatem trib' Jehudah, et obtulit sup aram: sic fecit in Bethel sacrificando vitulis quos fecerat, et statuit in Bethel sa-
33 cerdotes excelsorum quæ fecerat. Et obtulit super aram, quam fecerat in Bethel, quintadecima die, mense octavo, mense quem conceperat juxta placitum suum, et fecit solemnitatē filiis Israel et ascendit ad aram ut suffiret.

CAP. XIII.

1 ET ecce propheta Dñi venit de tribu Jehudah in verbo Dñi in Bethel: et
2 Jerabgham stabat juxta aram ut suffiret. Et prophetavit et clamavit contra aram in verbo Dñi, et dixit: Altare altare, sic dixit Dñs, Ecce filius nascetur domui David, Josiah erit nomen ejus, et jugulabit sup te sacerdotes excelsorum qui obtulerunt aromata sup te, et ossa hominum comburent sup
3 te. Et dedit in die illo signū, dicendo: Hoc est signum quod locutus est Dominus, quo cognoscetis quod miserit me Dñs. Ecce altare finditur et spargi-
4 tur cinis qui est sup illud. Et fuit cùm audisset rex verbū prophetæ Dñi, quod prophetaverat contra aram in Bethel; extendit Jerabgham manum suam de altari, dicendo: Apprehendite illū, et exaruit manus ejus quā ex-
5 tenderat in eum, et non potuit reducere illā sibi. Et altare fissū est, et sparsus est cinis ex altari juxta signum quod dederat propheta Domini in ver-
6 bo Dñi. Et respondit rex et dixit Prophetæ Dñi, Ora quæso ante Dñm Deum tuum et precare illum, ut redeat manus mea ad me: et oravit pro-
7 pheta Dñi ante Dñm, et rediit man' regis ad eum, et fuit sicut priùs. Et lo-
8 cutus est rex cum propheta Dñi, Intra mecum in domum, et refocilla te, et dabo tibi donū. Et dixit propheta Dñi ad regem, Si dares mihi dimidium domus tuæ, non intrarem tecum, et non comederem panem, nec biberem aquam in loco hoc.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܗܘܐ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ ܠܚܛܗܐ. ܘܐܙܠܘ ܥܡܐ ܩܕܡ ܚܕ. ܥܕܡܐ ܠܕܢ. * ܘܥܒܕ ܒܝܬ 30 31
ܥܠܘܬܐ. ܘܥܒܕ ܟܘܡܪܐ ܡܢ ܥܡܐ: ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܗܘܘ ܡܢ ܒܢܝ ܠܘܝ. * ܘܥܒܕ ܝܘܪܒܥܡ 32
ܥܐܕܐ ܒܝܪܚܐ ܬܡܝܢܝܐ. ܒܚܡܫܥܣܪ ܒܗ ܒܝܪܚܐ. ܐܝܟ ܥܐܕܐ ܕܒܝܗܘܕ. ܘܣܠܩ ܠܡܕܒܚܐ.
ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܐܦ ܒܒܝܬ ܐܝܠ. ܠܡܕܒܚܘ ܠܥܓܠܐ ܕܥܒܕ. ܘܐܩܝܡ ܒܒܝܬ ܐܝܠ
ܟܘܡܪܐ ܕܥܠܘܬܐ ܕܥܒܕ ܒܒܝܬ ܐܝܠ. ܒܚܡܫܥܣܪ ܒܗ ܒܝܪܚܐ ܬܡܝܢܝܐ. ܒܝܪܚܐ ܕܐܬܪܥܝ ܡܢ
ܠܒܗ. ܘܥܒܕ ܥܐܕܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܠܩ ܠܡܕܒܚܐ ܠܡܣܩܘ ܒܣܡܐ.

* ܫܠܡ * ܝܒ *

* ܘܗܐ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܐ ܡܢ ܝܗܘܕ: ܒܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ ܠܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܝܘܪܒܥܡ ܩܐܡ 1
ܗܘܐ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܠܡܣܩܘ ܒܣܡܐ. * ܘܩܪܐ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܒܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܡܕܒܚܐ 2
ܡܕܒܚܐ. ܫܡܥ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܗܐ ܒܪܐ ܡܬܝܠܕ ܠܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ.
ܝܘܫܝܐ ܫܡܗ. ܘܢܕܒܘܚ ܥܠܝܟ ܟܘܡܪܐ ܕܥܠܘܬܐ. ܕܡܣܩܝܢ ܥܠܝܟ ܒܣܡܐ. ܘܓܪܡܐ ܕܐܢܫܐ.
ܢܘܩܕ ܥܠܝܟ. * ܘܝܗܒ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܐܬܐ. ܘܐܡܪ. ܗܕܐ ܐܬܐ ܕܡܪܝܐ ܫܕܪܢܝ. ܗܐ ܡܕܒܚܐ ܡܬܦܠܓ. 3
ܘܡܬܐܫܕ ܩܛܡܐ ܕܥܠܘܗܝ. * ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܡܠܘܗܝ ܕܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܕܩܪܐ ܥܠ 4
ܡܕܒܚܐ ܕܒܒܝܬ ܐܝܠ. ܐܘܫܛ ܡܠܟܐ ܐܝܕܗ ܡܢ ܡܕܒܚܐ. ܘܐܡܪ. ܐܚܘܕܘܗܝ. ܘܝܒܫܬ.
ܐܝܕܗ ܕܐܘܫܛ ܥܠܘܗܝ. ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܕܢܗܦܟܝܗ ܠܘܬܗ. * ܘܡܕܒܚܐ ܐܬܦܠܓ. ܘܐܬܐܫܕ 5
ܩܛܡܐ ܕܥܠܘܗܝ. ܐܝܟ ܐܬܐ ܕܝܗܒ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܒܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܥܢܐ ܡܠܟܐ. 6
ܘܐܡܪ ܠܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܨܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܒܥܐ ܥܠܝ. ܕܬܬܦܢܐ ܐܝܕܝ ܠܘܬܝ.
ܘܒܥܐ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܬܦܢܝܬ ܐܝܕܗ ܕܡܠܟܐ ܠܘܬܗ. ܘܗܘܬ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܝܡ.
* ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܬܐ ܥܡܝ ܠܒܝܬܐ. ܘܐܣܬܥܕ. ܘܐܬܠ ܠܟ ܡܘܗܒܬܐ. 7
* ܘܐܡܪ ܠܡܠܟܐ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܢ ܬܬܠ ܠܝ ܦܠܓܘܬ ܒܝܬܟ. ܠܐ ܐܥܘܠ ܥܡܟ ܠܒܝܬܐ. 8
ܘܠܐ ܐܟܘܠ ܠܚܡܐ ܘܠܐ ܐܫܬܐ ܡܝܐ.

Fuitque res ista causa peccati; nam populus 30
præivit ante unum *vitulum* usque ad Dan.
Fecit etiam locum altarium, & ex populo 31
fecit sacerdotes eos qui non erant è filiis
Levi. Instituit quoque Jeroboam solenni- 32
tatem mense octavo, in plenilunio ejusdem
mensis, juxta solennitatem quæ *celebrabatur*
in Judæa, ascenditque super altare: idem
fecit etiam in Beth-il, ut sacrificaret vitulo
quem fecerat: & constituit in Beth-il sacer-
dotes altarium quæ fecerat in Beth-il, in ple-
nilunio ejusdem mensis octavi, mensis *vide-
licet* quem commentus fuerat animo suo: fe-
citque solennitatem filiis Israel, & ascendit
super altare ut adoleret incensum.

CAP. XIII.

INterim propheta Dei accessit cum oracu- 1
lo divino ex Juda in Beth-il, stantéque Je-
roboamo super altare ad incensum adolen-
dum; Elatâ voce pronunciavit contra al- 2
tare oraculum divinum, & ait; Altare alta-
re, audi oraculum divinum: Sic ait Domi-
nus, Ecce nasciturus est Davidi filius nomine
Josia, qui super te sacrificabit sacerdotes ex-
celsorum, thura super te ponentes, & ossa
humana super te comburet. Eodem die si- 3
gnum dedit, ac dixit; Hoc est signum quòd
Dominus me miserit: ecce altare hoc fin-
detur, & effundetur cinis qui super illud est.
Cùm autem audisset rex verba prophetæ 4
Dei, exclamantis contra altare quod erat in
Beth-il; extendit rex manum suam ab altari,
& ait; Apprehendite eum: sed exaruit manus
ejus quam extenderat contra eum, nec potuit
illam ad se retrahere. Altare quoque fissum 5
est, & effusus cinis qui super illud erat, juxta
signum quod dederat propheta Dei ex oracu-
lo divino. Tum respondens rex dixit ad 6
prophetam Dei, ora pro me ad Dominum
Deum tuum, & pro me precare ut restituatur
mihi manus mea. Et oravit propheta Dei ad
Dominum, & restituta fuit regi manus ejus,
& fuit ut antea. Tum dixit rex ad prophe- 7
tam Dei, Veni mecum domum, & comede,
munúsque dabo tibi. Cui dixit propheta 8
Dei, Si dimidiam domum tuam mihi dares,
non ingrederer tecum domum, neque come-
derem, nec aquam biberem;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وصار ذلك الفعل سببا للاثم . وسار الشعب امام العجل الواحد الي بانياس * وجعل بيت الطاغوت 30 31
مقام البيع . والكومرين مقام الائمة . تشبها باهل الحنف . وجعل كومرين من اقبال الناس لم
يكونوا من بني لاوي * وعمل يوربعام حجا في الشهر الثامن . في خمسة عشر يوما منه . كالحج 32
الذي عند سبط يهودا . واصعد على السطح . وكذلك عمل في بيت ال . ليذبح للعجلين الذين
عملهما . واقام في بيت ال كومري الطاغوت التي صنع . واطلع على ما صنعه . واسماه مذبحا في
بيت ال . في خمسة عشر يوما من الشهر الثامن . وهو الشهر الذي جعله برايه . وصنع حجا لبني
اسرايل . وصعد على المذبح للتبخير كذلك *

. الفصل الثالث عشر .

* اذ وافا نبي الله من سبط يهودا . بكلام الله في بيت ال . ويوربعام في ذاك من حال قايم على 1
السطح مبخرا * ونبي على المذبح وقال عن امر الله قايلا . يا مذبح هكذا قال الله . ان ابنا يولد 2
لبيت داود . يسمي يوسيا . هو سيذبح عليك كومري الطاغوت الذين يبخرون عليك . وعظام
الناس يحرقون عليك * واقام في ذلك اليوم اية . بان قال . هذه الاية التي تعلمون بها ان الله 3
بعثني . ينشق المذبح . ويتفرغ الرماد الذي عليه * فلما سمع الملك كلام نبي الله الذي تنبي به 4
على المذبح في بيت ال . مد يده على المذبح يقول . امسكوه . فيبست يده التي مدها نحوه . ولم
يستطع ردها اليه * وانشق المذبح . وتفرغ الرماد منه . كالاية التي اقامها نبي الله عن امر الله 5
* فاجاب الملك نبي الله . وقال له قايلا . صل الان امام الاهك شافعا في رد يدي الي . فصلي 6
نبي الله امام الله داعيا . فرد يده كما كانت بديا * وقال الملك لنبي الله سايلا . اطلع معي المنزل 7
لتتغدى . واجيزك بجايزة * فقال نبي الله للملك . لو اعطيتني نصف منزلك لم اطلع معك . 8
ولم اكل طعاما . ولا اشرب ماء في هذا الموضع .

Facinus istud occasio peccati; per- 30
rexit enim populus ante vitulum unum
usque ad Banias. Fecitque phanum idoli 31
pro templis, & sacrificulos pro sacerdoti-
bus, ad imitationem gentis veri cultûs:
sacrificulos autem fecit ex hominum fa-
miliis qui non erant è filiis Levi. Præ- 32
tereà instituit Jeroboam solennitatem in
mense octavo, decimâ quintâ die ejusdē,
juxta solennitatem quæ erat apud tribum
Juda, obtulitque super aram: idem fecit
in Bethel, ut immolaret vitulis quos fece-
rat: & statuit in Beth-el sacrificulos ido-
lorum quæ fecerat; tum perpendens quod
fecerat, nominavit illud aram in Beth-el,
decimâ quintâ die mensis octavi, nimirum
mensis quem suopte ingenio excogitave-
rat: & instituit solennitatem filiis Is-
rael, ascenditque super altare ad incen-
sum pariter adolendum.

CAP. XIII.

ECce autem advenit Propheta Dei ex 1
tribu Juda cum edicto divino, in Beth-el,
Jeroboamo tunc temporis super aram
stante, & thus adolente; Et prophetans 2
de altari, locutus est ex imperio divino
dicens; O altare, sic dicit Deus: Filius
quidem nascitur est domui Davidis, Jo-
sia vocatus: is jugulabit super te sacrifi-
culos idolorum, qui thus adolent super te,
& ossa humana super te comburentur. As- 3
signavit etiam eo die portentum, dicendo,
Hoc est portentum per quod scietis esse me
à Deo missum: Findetur altare, & effun-
detur cinis qui super illud est. Audito rex 4
sermone prophetæ Dei, quo prophetavit
contra altare in Beth-el, extendit manum
suam super altare, dicens, Tenete eum: at
arefacta est manus ejus quam extenderat
versus illum, ita ut non posset eam ad se
retrahere: Et fissum est altare, effususq; ex 5
eo cinis, juxta portentum quod assignave-
rat propheta ex imperio divino. Tunc re- 6
spondens rex prophetæ Dei, allocutus est
eum dicens, Ora jam Deum tuum deprе-
cans pro restitutione manûs meæ mihi: o-
ravitq; propheta Dei, Deum deprecans, &
restituit manum ejus in pristinum statum.
Dixit autem rex ad prophetam Dei, A- 7
scende quæso mecum ad ædem, ut pran-
deamus, & munus dem tibi. Dixit Pro- 8
pheta Dei ad regem, Si dimidiam domum
tuam mihi dares, non ascenderem tecum;
nec cibum comederem, nec aquam bibe-
rem hoc in loco:

מלכים א: יג

comedes Non : dicendo , DOMINI verbo in mihi præcepit sic Nam
9 כי־כן צוה אתי בדבר יהוה לאמר לא־תאכל
.venisti qua via in reverteris neque ; aquam bibes neque , panem
לחם ולא תשתה־מים ולא תשוב בדרך אשר הלכת:
ea in venerat qua via in est reversus non & , alia via in abiit Et
10 וילך בדרך אחר ולא־שב בדרך אשר בא בה
, Bethel in habitans senex unus propheta Et .Bethel in
11 אל־בית־אל: ונביא אחד זקן ישב בבית־אל
fecerat quod opus omne ei narravit & , ejus filius venit &
ויבוא בנו ויספר־לו את־כל־המעשה אשר־עשה
qua verba , Bethel in hodie Dei vir
איש־האלהים היום בבית־אל את־הדברים אשר
est locutus Et .suo patri ea narraverunt & , regem ad fuerat locutus
12 דבר אל־המלך ויספרום לאביהם: וידבר
ejus filii ostenderant & ? abiit via Qua : eorum pater eos ad
אלהם אביהם אי־זה הדרך הלך ויראו בניו את
.Jehudah de venerat qui , Dei vir ambulaverat qua viam
הדרך אשר הלך איש האלהים אשר־בא מיהודה:
ei straverunt & : asinum mihi Sternite ; suos filios ad Dixitque
13 ויאמר אל־בניו חבשו־לי החמור ויחבשו־לו
, Dei virum post abiit Et .eum super equitavit & , asinum
14 החמור וירכב עליו: וילך אחרי איש האלהים
tu Num : eum ad dixitque , quercum subter sedentem eum invenit &
וימצאהו ישב תחת האלה ויאמר אליו האתה
.Ego : dixit & ? Jehudah de venisti qui Dei vir
איש־האלהים אשר־באת מיהודה ויאמר אני:
.panem comede & , domum mecum Vade : eum ad Dixitque
15 ויאמר אליו לך אתי הביתה ואכל לחם:
neque , tecum venire & , tecum reverti possum Non : Dixitque
16 ויאמר לא אוכל לשוב אתך ולבוא אתך ולא־
.isto loco in aquam tecum bibam neque , panem comedam
אכל לחם ולא־אשתה אתך מים במקום הזה:
, panem comedes Non , DOMINI verbo in me ad verbum Quia
17 כי־דבר אלי בדבר יהוה לא־תאכל לחם
qua via in eundo ad reverteris non : aquam ibi bibes neque
ולא־תשתה שם מים לא־תשוב ללכת בדרך אשר־
angelus & : tu sicut propheta ego Etiam : ei Dixitque .ea in ambulasti
18 הלכת בה: ויאמר לו גם־אני נביא כמוך ומלאך
in tecum eum Reduc : dicendo , DOMINI verbo in me ad est locutus
דבר אלי בדבר יהוה לאמר השבהו אתך אל־
.ei est mentitus : aquam bibat & , panem comedat & , tuam domum
ביתך ויאכל לחם וישת מים כחש לו:
.aquam bibit & , ejus domo in panem comedit & , eo cum est reversus Et
19 וישב אתו ויאכל לחם בביתו וישת מים:
verbum fuit & , mensam ad sedentibus ipsis , fuit Et
20 ויהי הם ישבים אל־השלחן ויהי דבר
clamavit Et .eum reduxerat qui prophetam ad DOMINI
21 יהוה אל־הנביא אשר השיבו: ויקרא
dicit Sic : dicendo , Jehudah de venerat qui Dei virum ad
אל־איש האלהים אשר־בא מיהודה לאמר כה אמר
servasti non & , DOMINI ori fuisti rebellis quod eo Pro : DOMINUS
יהוה יען כי מרית פי יהוה ולא שמרת
: tuus Deus DOMINUS tibi præcepit quod præceptum
את־המצוה אשר צוך יהוה אלהיך:
, loco in aquam bibisti & , panem comedisti & , es reversus Et
22 ותשב ותאכל לחם ותשת מים במקום
bibas neque , panem comedas Ne , te ad est locutus quo
אשר דבר אליך אל־תאכל לחם ואל־תשת
.tuorum patrum sepulchrum in tuum cadaver ingredietur non : aquam
מים לא־תבוא נבלתך אל־קבר אבתיך:

Versio VULG. LAT.

9 Sic enim mandatum est mihi in sermone Domini præcipientis; Non comedes panem, neque bibes aquam, nec rever-
10 teris per viâ quâ venisti. Abiit ergò per aliam viam, & non est reversus per iter, quo venerat
11 in Bethel. Prophetes autem quidam senex habitabat in Bethel, ad quem venerunt filii sui, & narraverunt ei omnia opera, quæ fecerat vir Dei illâ die in Bethel: & verba quæ locutus fuerat ad regem, nar-
12 raverunt patri suo. Et dixit eis pater eorum, Per quam viam abiit? Ostenderunt ei filii sui viam per quam abierat vir Dei, qui venerat de Juda.
13 Et ait filiis suis, Sternite mihi asinum. Qui cùm stravissent,
14 ascendit, Et abiit post virum Dei, & invenit eum sedentem subtus terebinthum: & ait illi, Túne es vir Dei qui venisti de Juda? Respondit ille, Ego sum.
15 Dixitque ad eum; Veni mecum domum, ut comedas pa-
16 nem. Qui ait; Non possum reverti neque venire tecum, nec comedam panem, neque bibâ
17 aquam in loco isto: Quia locutus est Dominus ad me in sermone Domini, dicens; Non comedes panem, & non bibes aquam ibi, nec reverteris per
18 viam quâ ieris. Qui ait illi, Et ego propheta sum similis tuî: & angelus locutus est mihi in sermone Domini dicens; Reduc eum tecum in domum tuâ, ut comedat panem, & bibat
19 aquam. Fefellit eum, Et reduxit secum: comedit ergò panem in domo ejus, & bibit a-
20 quam. Cúmque sederent ad mensam, factus est sermo Domini ad prophetam, qui redu-
21 xerat eum. Et exclamavit ad virum Dei, qui venerat de Juda, dicens; Hæc dicit Dominus; Quia non obediens fuisti ori Domini, & non custodisti mandatum quod præcepit
22 tibi Dominus Deus tuus: Et reversus es, & comedisti panem, & bibisti aquam, in loco quo præcepit tibi, ne comederes panem, neque biberes aquam; non inferetur cadaver tuum in sepulchrum patrum tuorum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

33 Καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ (λ) ἐποίησε, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ ἑορτῇ ᾗ ἐπλάσατο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ (μ) ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθῦσαι.

MS. A. (λ) ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τῇ (μ) ἐπέβη

ΚΕΦ. ιγʹ.

1 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ (α) ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ κυρίου εἰς Βαιθὴλ, καὶ Ἱεροβοὰμ εἱστήκει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον (β)
2 ἐπιθῦσαι. Καὶ ἐπεκάλεσε πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ κυρίου, καὶ εἶπε, Θυσιαστήριον θυσιαστήριον, τάδε λέγει κύριος, Ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυίδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ (γ) θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐπιθυόντων ἐπὶ (δ) σὲ, καὶ
3 ὀστᾶ ἀνθρώπων καύσει ἐπὶ σέ. Καὶ δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας, λέγων, (ε) Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος, λέγων, Ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον (ζ) ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται
4 ἡ πιότης ἡ (η) ἐπ' αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων, Συλλάβετε αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἣν ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ οὐκ (θ) ἠδυνήθη ἐπιστρέψαι αὐτὴν
5 πρὸς αὐτόν. Καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐρράγη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πιότης ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, κατὰ τὸ τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ
6 θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, Δεήθητι (ι) τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ (κ) σου, καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χείρ μου (λ) πρὸς ἐμέ. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐγένετο (μ) καθὼς τὸ
7 πρότερον. Καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, Εἴσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἶκον, καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα.
8 Καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, Ἐὰν δῷς μοι τὸ ἥμισυ τοῦ οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον, οὐδὲ μὴ πίω ὕδωρ ἐν τῷ τό-
9 πῳ τούτῳ. Ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι (ν) κύριος ἐν λόγῳ, λέγων, Μὴ φάγῃς (ξ) ἄρτον καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ
10 ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. Καὶ ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ
11 ᾗ ἦλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαιθήλ. Καὶ προφήτης εἷς πρεσβύτης (ο) κατῴκει ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ (π) ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθὴλ, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βασιλεῖ, καὶ (ρ) ἐπέστρεψαν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν.
12 Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν, λέγων, Ποίᾳ ὁδῷ πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ (σ) ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα.

Et ascendit super altare, quod fecit, quintâ & decimâ die in mense octavo, in festivitate, quam finxit è corde suo: & fecit festivitatem filiis Israel: & ascendit super altare ad sacrificandum. 33

CAP. XIII.

Et ecce homo Dei de Juda advenit in verbo Domini in Bethel, & Hieroboam stabat ad altare ad adolendum. Et invoca- 1
vit (a) adversùs altare, in verbo Domini, & dixit; Altare, altare, hæc dicit Dominus; Ecce filius nascitur domui David, Josias nomen ei: & sacrificabit super te sacerdotes excelsorum (b) adolentium super te: & ossa hominum comburet super te. Et (c) dabit in die il- 2 3
la prodigium, dicens; Hoc verbum quod locutus est Dominus, dicens; Ecce altare rumpitur, & effundetur pinguedo, quæ super ipsum. Et factum est, ut audivit 4
rex Hieroboam verba hominis Dei invocantis super altare, quod in Bethel; & extendit rex manum suam ab altari, dicens; Comprehendite eum. Et ecce exaruit manus ejus, quam extenderat in illum: & non potuit reducere illam ad se. Et altare ruptum est, 5
& effusa est pinguedo de altari juxta prodigium, quod dedit homo Dei in verbo Domini. Et di- 6
xit rex Hieroboam homini Dei, Ora faciem Domini Dei tui: & revertatur manus mea ad me. Et oravit homo Dei faciem Domini: & reduxit manum regis ad eum: & facta est, sicut antea. Et locutus est rex ad homi- 7
nem Dei; Intra mecum in domum, & prande: & dabo tibi donum. Et dixit homo Dei ad 8
regem; Si dederis mihi dimidium domûs tuæ, non intrabo tecum, neque manducabo panem, neque bibam aquam in loco hoc: Quoniam sic mandavit mihi 9
Dominus in verbo, dicens; Ne comedas panem, neque bibas aquam, neque revertaris in via, quâ ivisti in ea. Et abiit in via 10
alia; & non revertit in via, quâ venerat in ea in Bethel. Et 11
propheta un⁹ senex habitabat in Bethel: & veniunt filii ejus, & narraverunt ei omnia opera, quæ fecerat homo Dei in die illa in Bethel, & verba, quæ locutus fuerat regi. (d) Et averterunt faciem patris sui. Et lo- 12
cutus est ad eos pater eorum, dicens; Quali viâ ivit? Et ostendunt ei filii ejus viam, in qua abiit homo Dei, qui venerat ex Juda.

MS. A. (α) παρεγένετο ἐξ Ἰούδα ἐν (β) αὐτῷ ἐπιθῦσαι. (γ) ἐπιθύσει (δ) σὲ, *Καὶ ἔδωκαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ (ε) Τοῦτο τέρας ὃ ἐλάλησεν (ζ) ῥήγνυται, (η) ἐν αὐτῷ. (θ) ἠδυνάσθη (ι) τῷ προσώπῳ (κ) σου, καὶ προσεῦξαι περὶ ἐμοῦ, καὶ ἐπιστρεψάτω (λ) πρὸς μέ. (μ) καθὼς πρότερον. (ν) ἐν λόγῳ κύριος, λέγων, (ξ) ἄρτον, μὴ (ο) κατῴκει (π) ἡμέρᾳ ἐν Βαιθὴλ, τοῦ (ρ) ἀπέστρεψαν (σ) ἐξελθὼν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

9 ארי כן פקד יתי בפתגמא דיי למימר לא תיכל לחמא ולא תשתי תמן מיא ולא תתוב
10 בארחא דאזלתא: ואזל בארחא אוחרי ולא תב באורחא דאתא בה לבית אל: ונביא
11 שקרא חד סבא יתב בבית אל ואתא בריה ואשתעי ליה ית כל עובדא דעבד נביא דיי
12 יומא דין בבית אל ית פתגמיא דמליל עם מלכא ואשתעונון לאבוהון: ומליל להון אבוהון
באי דא אורחא אזל ואחזיאו בנוהי ית ארחא דאזל נביא דיי דאתא משבטא יהודה:
13 ואמר לבנוהי זריזו לי חמרא וזריזו ליה חמרא ורכיב עלוהי: ואזל בתר נביא דיי ואשכחיה
14 יתיב תחות בוטמא ואמר ליה האת נביא דיי דאתיתא משבטא יהודה ואמר אנא:
15 ואמר ליה אתא עמי לביתא ואכול לחמא: ואמר לא אכול למתב עמך ולמעל עמך ולא
16 איכול לחמא ולא אשתי עמך מיא באתרא הדין: ארי גזרא עלי בפתגמא דיי לא תיכול
17 לחמא ולא תשתי תמן מיא ולא תתוב למיזל באורחא דאזלתא בה: ואמר ליה אף אנא
18 נביא כותך ומלאכא מליל עמי בפתגמא דיי למימר אתיבהי עמך לביתך וייכול לחמא
19 וישתי מיא כדיב ליה: ותב עמיה ואכל לחמא בביתיה ושתי מיא: והוה עד דאנון מסחרין
20 על פתורא והוה פתגם נבואה מן קדם יי לנביא דאתביה: ואתנבי על נביא דיי דאתא
21 משבטא יהודה למימר כדנן אמר יי חלף דסרבתא על מימרא דיי ולא נטרתא ית
22 תפקדתא דפקדך יי אלהך: ותבתא ואכלתא לחמא ואשתיתא מיא באתרא דמליל עמך
לא תיכול לחמא ולא תשתי מיא לא תתכניש נבלתך לקברא דאבהתך:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Nam sic præcepit mihi in verbo Dñi, dicendo: Non comedes panẽ et non 9
bibes *illic* aquam, et non redibis p viâ qua ivisti. Et abiit p viam aliam, & 10
non rediit in via per quâ iverat in Bethel. Et propheta mendax un⁹ senex, 11
habitabat in Bethel, et venit filius ej⁹, et narravit illi omne opus quod egerat
propheta Dñi die illo in Bethel, verba quæ locut⁹ fuerat cum rege, et nar-
raverunt ea patri suo. Et locut⁹ est eis pater eorũ, Quanam via abiit? & 12
ostenderunt filii ej⁹ viâ quâ abierat propheta Dñi, qui venerat de tribu Je-
hudah. Et dixit filiis suis, Expedite mihi asinũ: et expedierunt illi asinum, 13
et equitavit sup eum. Et ivit post prophetâ Dñi, et invenit eum sedentem 14
sub quercu, et dixit ei: Num tu es propheta Dñi, qui venisti de tribu Jehu-
da? et dixit, Ego sum. Et dixit ei, Veni mecũ in domũ; et comede panem. 15
Et dixit, Non possũ redire tecũ et intrare tecũ, et non comedâ panẽ, et non 16
bibâ tecũ aquam in loco hoc. Nam decretũ est super me in verbo Domi- 17
ni, Non comedes panẽ, et non bibes ibi aquâ, et non redibis ut vadas per
viam qua ivisti. Et dixit ei, Etiâ ego sum propheta sicut tu, et angel⁹ locutus 18
est mecum in verbo Dñi, dicendo: Reduc illum tecum in domum tuam; &
comedat panem & bibat aquam: mentitus est ei. Et rediit cum illo, & 19
comedit panem in domo ejus, et bibit aquam. Et fuit adhuc illis in circui- 20
tu mensæ sedentibus, factum est verbum prophetiæ à Domino *propheta* qui
reduxerat illum. Et vaticinatus est contra prophetam Domini, qui venerat 21
de tribu Jehudah, dicendo: Sic dixit Dominus, Propterea quòd rebellâsti
in dictum Domini, nec servâsti præceptum quod præceperat tibi Dominus
Deus tuus. Sed rediisti et comedisti panem, & bibisti aquam in loco de quo 22
locutus fuerat tecum; Non comedes panem & non bibes aquam: non colligetur cadaver tuum in sepulchrum patrum tuorum.

E' + 2 % , ' '%

[illegible]

7)'?0 d',65

0' E' + '@' @' ; 'c'H'@' 2 4' ? ' ' %2 '' L @ = 9 [@

[illegible]

$' AB' 2!' 03CD'

[illegible]

8 & _ : 'J > >' D,$ 7' : 'G' '4 4 4 3 B4 >' P

[illegible]

V9A 2!G8 n9V !85 . ,,1 G' !-H

[illegible]

M 4 ??

0 ' ; ^ R (' c' n E n, 6

M 56 ' W5A5B ^ E ' \ Gnn ? ' 4 M % + G M

+2## ^? ' # CZ E ' + ' < ' ' L ' \ ' ## ;

% 4 ' , ') ' % ;B ? ' 5 G M ' ## .) ' * * ' .Ce* F IK* G

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2 U !! ' ' '2+ ' + 2 ' ' .

Q > > 6 6 E ;J+ Z 5X E A6 Z ' ') M ARA 54 * A * A

[illegible]

. 7 ' n ?E

K9 ' R # (' G' /

E' + ' 'c @ 'H@ 2 4' 2 ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

' 6dK

[illegible]

E' + ' @ @';' c H @' 2 4' ? ' U % 2 L @ = 9 [@

D E 1! 1 - 0 # F

[illegible]

a :]. ' , ' , ' ,

(

[illegible]

R ' (' 4

E ' + ' 2 4' ? ' ' % '' L @ = 9 [

[illegible]

E ' + ' @ c5@ ;'9'H@ 2 4' ? ' ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

M ' n' 0 qT

% ! ') - ' +2 ' M 2? ' ' ' ' ' -

4 0' A Q

+C , (4' , ' %' @ ' ?+ %',' ' ' ' U #= 3 I

4 W5TA

;+,%4' ' % ' * ' ! + ' :22#' ' 7 (' ! ' ! ' = %4'

H 37_(M = HP' , = = ,' 4= != ,'

#^!2 - ' +% , 2 # + ' ^ # .'

2' E; !' D% ! $ % :' 8\ '

= ' ' # ' %C2' = ' 7 7 p%4' '22% % ' ' 6 ? E%','

X p A ' X9 *' %7 XQ ' ! ' ' * X <55M, ' *

) 5B % < X5 5 ' % CX ;556 ' n5 '

*/ // 6M ' 26' ! %566 # ' 5;P # p ' 'd' , +#1' M %3' *' X

' (4'7 " %' ?+ %,' 4% ' ' ,% "' 'U #' % E 2? ' -2

' $)1 e * ' #& ` ' #P 4' 5 '

2 (2% 2, 7%3 ' + ',' '4% + ' %', 2 , ' = ! 7

' 7 ' 0 "' X ' %+*' > 0

' % ' = ('U' : % 2' =% (' #9% (3% ' ' (' ' ! M- '

% 7 $ 2 ' I % <)' 7 ' f 0 8 /' ' M ' '

p ' ! ' 4 ' (44, (' +' ' +2)' +%'2"

; 6 >5, ;;55 0 T 5T7 ' % ' 5 g X < %5 M ' = 7 '

% %' 5 5! ' E: ' #a% 2 (3%450 ': % ' = ( )7 ! '. - '

X % ' 0 S7' T < 5' B?.HBT@ +7D' (0T0 '

5%A8B >'/L-8'L-' D'K'% 8>S= R' +L -A 8JL-'L I' AD8A>

&=== ' = !' B ' & J = !' @ D & B 'J !Z

/L K8 S= L-' (>FL(F =' 8 = ')> B IBJ' L' m> J JF I' T !

"' EH ? ' = = ' = B$ 1H3 ' JH =

== -' ! A8LK> IR' m> F JJ =' =B' L= L)`

!_K L' = HHH ' ' BH = ' = L' = = D

AAN K- =' ' B I = -' >>S ' /L I' AV >' (>8L; =' =' 8>S=

- , ' = = `' C1 E [C, 4' H=' G1L <

1 L'8= 8 -' = B I >=' R' &' +8 >' 8 JLJL-' B I = JL-' >Q' J' 9LL=' = B I >=

' U ' ' J!

UB I = 'B8 -' =' I LI' (>FLK F ;>K /L>' _ I IB= -' D F = F

8& = ! `8 H ' H ' = &= HH ' 8= S H=' BH

>B8L I' A 8>-' ;> >8L=' /L' B I = JL-' A8' >L I' ;> >8L=' IL 8')

4') -' P 7E ' 1 4' 4BO 7a

; J' A' > = ' -K ; >8L= T' A> >- >8L= ' /L-' ;L*' A> -=

K' E' - # M d ' ' ;' ' 6 ' % % %'

' ' ' 2 ,+ 4' 2 ,' 4' 4 ' 4' M% ' ' #, 2 'U' #+ % %'U' '"2',+%'

4 F' 7 6 7; 5 ' : : ' : %'

+'2' '5 ' % ' ' %5 +2 % ' ' %4' - ' E !" , : 4' 4 "

" ' E !?<' Eg5 A' X0 X' N , 8 2 % 7,' q < H 56 V' = ('4+ ! +%4 ' ! U '+6

4 ' '?'2 ' = %' #:' 4' %(4 % ' ' 4 ' '+2 ! 4' +2' 4 % + ' ' ' ' %#+' 6

8& = ' = I ' & - f J = ' = B ; 8 B'

, ' B = ; T ' WWK')W WI ;(*B] I 88

[B' = !A U = = ' = I = ` ' 8 - ! A ' L ' ` 4 ' W L = B = e = = B SB mB

L T' > L; I A8 +:< ' 8>Q') ; ' ;> =K ' m> J JF I' JB ; >=K)>; 8>: SHA

= ' ' ! ! H'@! : !7;M ; H'8 = H' = H B = 9' # ' 1' (>8L; > I ' T ' L* ' F>; L&'

R' 8>S ' KB IL-' >; L8B-' R' 'JB I = ' KB IL-' J> L8B-' 8B-KB IL-UB I = 'R' F>; L&

6 _D76 8MB=' = !)'F) D3=) ' I = 9 9 ! ' =) : !F_' RL I >8; 'K I AL&

)K IBFR;>>I>8 ' /L' L8>' ; L !B I I ! f L ' L & B I= ! F '%' L8> /LQ

' ! 5 < 6 " < 7(65 6 ' 0' @ @ ' -BJB I ' +2 %0 ' 1

6% ' ;. '%' ;>L ' > -A8B' m> J JF I' 8>Q' ;> T' >' 8 K K ' = ' I = L I KL L I

" ' !A I ' = H= ' H P' = = =' HH ' ; L 8 B8L I R'>B8L I '/ I '>Q

8>S -' KB IL- L I' 3 3? ' '' L8;B8L I' A8 = KAL I' I = L' ;>8' +LJ J = ' = >' B; L I' KB= *)

' ' = ! ' = = -' U!# = 2 =' + ! = ' = ' !\ = H ' & -8>S - ' +L I /=>' = S8>K>8> L8

#5^((* ' !8 ' 7# ' I #' * 0.' ! 4 4 4 4 4 ,# 6

5Z' ! - & = ' = 8 3' = ! ' > & J & B' != !' B) I ! !) 3B , ' 8

L8;B8L I' F IL I' K > 8>AB8 J = 'R' AB8LJ = ! ' K' 8 I I >= 8L I'

` + U !) =' ;>L 8 >8L I

E' + ' E' ' G' \'

G M

- ' 2 2 4 2 k6

72 ,#' +2 2' 4 2 ' + , ' ' !

I /L ' R' > ' 8 > ' K>

>88 ' JB= ' F ' /L 8 ' K>K

(%' # 4 ;U #' # K%(

@>4 "" f' d 23 %//3#" @"

' + (', 2 ' ' ' '

' - %! ' ?+ %','

' ' '22%2%72 (%4 =

'22% E D U '22% ' + ' % ,+ %6

X' "<)/ X' =) 8c ' "7

2 4 = 2' %' : ' ! ' 4 ' , 6

4 ' ' ! 4+, # 2 ' 4 + ' ' ++#

' [ )- 5 # %) ##)% [ ) "%^#

' 4' 4 ' ?+ %','7 " %' +2 4 ' #'

Z 4 4 ## * d 4 , 2 C 2 '

' 4% ' &'+# ' +%#' 3 %#' ,# 6'

' L $ /> < $ # 8 > 5 f7

:%%= ' # 9X' = >4 >A>' ':%#'

<' # '22' + %' + ' ' , 6'

('E' (4' ! ' %' ': 4'

' % 24#= ('6'

: % '9' (%4#' : 2' ! ' '

% ' + U' ! 4 ' 2 4'

'%%(+ , ' '7 ' ' ' ' L ('

(%' +, ' %, 4 ' ': %6'

' '9 ! ' T %! %: %'U'

'% ' ' %' (%4#' 2 4'

': % '2 ,+ '2 ! '2' 4 U+'

'4'% ' ': % '9 ' 4 6'

+%,"2 2% 2#' = %4' ' ,' : 6'

4 ' ' ' ' 4' + 4'

(' 4 (((+ %' , '%# R8* +' . 2 7+' ' " <) 5L +

4 ' '% ' 4%4 ' ' 7 ' *6'

4 ' 4 4 4 ' - +' 2 '9 ! '

I - * I' B8 I UB I I B R' 8&'

I > I B ' L I ' ; A> ' B I I J' #

#L$' ;> '8% = ' A% 8> -' > B8L I ' 4'

'22% ' + ' = .' '22% '6E

! # % 20# Z #2^ 4' U

+ + ('% % # U' + % 9 ' U', 6'

'+ ' ' 4 ' 4'2 ,, ' 4 ' "6'

2' ,+ 4# U' + (' ' 4 24' % 6'

E' + ' \ - ' G n n ' ? '

' 4' M % +,% 2' G' M?

' # ' 0EG' MM% ' D , ' - 8 ' T F' %' '

+' + EM)' + M 5' ' ' *6C2

' M%7#E !, * ' ' D') +'

K' V B2 X7 9+P$6' 7' 6M' ' ' * 6' :0 M25+& ' +

* & F' ' " ' > ' ' # = # ' ' ' ! # ! ' !& 7'

&PFF M' 2^' +' 0 %' %7 ' 7

JC ! ! # 'C 4' % 2

6 ' *C M + < * M + %2 5 C & = '& F* P6' ! ' ' & ' 0'

' ' ' ' &@ # ! ' ' 0 :)' !) H @ " &'0 !! ' 4'

) $ ( )' &IF P9 *J B* * ' '9 &! > ' 9" ' %# ! "

E ' 5P' %' E P' 5' ? Q C2 f ' ! #L ' &!! %

( ) !! K'

8)#E$ ' (OY @ -## @ -@1') 7 ' 7

' 5 S7 !)' : 'A $')7)' ' ^ G! Z# & 5 $J' +'

' # 7C CEC 0,* V* ' D*'5 4 X ' ' ' * ' # ,&" ! 7

6 0 $ f . # . N

4 %7% %' %))P" % 2 + %5' 5 #' D %,

5 #D*' & FQ .+*' M X%#MD7 +6 5! +' 4 0 ! ' &' @) ' ! '

Z

%' 0 G 7

' = = ! ' T%F ! 7! "' ! ' ' # # C

'E& "7 & * ' . ')))' ' "' ' ' ' ' @L & ' !7

53+ %6! ,P M%6 & F' * B ' * ' ' + #

M%9 + 6Z' ? !

/> # ' T! ' ' E , ' *C *' e ' &' ! ' 4 ! '

. * !#:A ' =! " ? # ' ./C0 :#) %# #' "

@' 00 ! ' 8 Z

'9' = ! ! !G' & "' ' ' <+ S' * (!7

= ? ' 'E ! 2" 5' ! !)' &7 !' !& : , C 8 %'

' &/C' & ' ', # 7 & ' (!4! :7 %' $ 7

: :# '< A+' ' ' I ' ' ' 0 G= &! 87

" S .

#' ' #% ,^

, ? '2 # , P<E8 8L ' &BBICB+B K T !

' ' ' \ H ^' 'e ! 7

*B ' *M * <

MM X * *)' 7&)G')) 7 ! C ^ ,'

+!, 7 C+* C7 *<' @P ' Fe' =A' ' '@ (' ' " ' '

" 7

' FX *' X*' & F .*' *C& !5F < 7 .+ 0 +0.C00005' ' 5

&*F ')' ' ' &699' ' X** 5X*59' & 5 C ' 5&G=

M pM E & FE %+*< "' 5 M22' ' ' & F2 . *' *+ <# B +* '

' .'&uY' 7) P" % ' D ' %; *+(P ! 5L &B . 2 < M0 * M-L ' BK .

F & *FM p < %' A $' BB* I' & F *< * =! '9! & '

& F' @ S' ") ((= ' * * 'C'5 &%* i '7A&MF V_#'

D' - 'k ' # ' M 7 0 H @T' > W

9' ! @ 0 WQ= ' '%' ! '

%V, *' L ' 9!)' V G' ' " ' ! ' ^ ' K" " 7

&)' &7 F' ' %5 + 4 P"5' ' ' %6 5A>;+ P.#5' 4 S(;+,*2B;) 6'

&? .' (' :& ' ' 7. CB'0 +*766' (! ' # &' @* ,

* ') ! ' ' ' & !)'

" "7+ ' > : ' 'M > .' 7) 9D U B !H# '! ' C # 'C '

%' + #' & ' = #' ' \K ' ! 5 G! Q! " 7

' + ! ' . , * '27 , ' 5 :G' , a7' * + &$ ' ,*g T4] , ' - ' ! !' '0 !G'

> " & ' #) ' C C %' X " *' H' #' =' & " #' # ' ' & H F

= ' ' ! ,6*O7' # '&) &' 4

'& F " < $) ' A0 $! ?' & 759 , '7 "' B& P 6D + %' ' ' 9e'

e @')' ')')

8 * M ' = = ' 9 8 S L I ' " # 2 ' # "

B ' " ' E' + ' G% %

E0DC1'A ! E ' D+C ,)+)' '1 7' C) +7.' D I' P8) CF ' E' 0 0C* + '1 P' PP' , 1 C') -* *' ` (1-4' .3 -* < * - 11 ' 1' ?- 4U' %' 5 .. *' >' G

' !' 5' ' \' 3' 5 &' &&5' ' & 5 9' & &8" &' 8 > ' K>' 88 ' JB= ' F 'BL I 'K>K 'A 8 JL-' B8L I 'R' ' =; I -8 9>; >

' NC9 ' = ' & / H ' " ' HS' L S8 ' = = & = SQ! ' = = 'K 8 'M>8 F A8BA >8> / 8 K' ;> >8L= L B-';LB- 88V = >-U = I 'T 8 K> ' g

5' !Z' =) I U , & = b - = = A ' ! - 8] != , ! I , = U d = Y = ! = I = ' = B = < I ##% I L- > I JSF I' / I %N k , R' A>8 8>' ; H' ;= > ' F B

' , E P1 C+1 E` 171 P ( ) $' 8' 1 7 A 7EC$' 1 7EC E` E1C+ hC1 C1C11 A $ (12 (- 4) - (* - - 4 *' *') -1* . - (%. 1* * ' -1* ->8

1' ! '0 ' 5))' 9 ' ' 8 ! f

MbPTX' 5 E, ' ;' . X < ' 0A B 5X9 0T ,5'5 A XA' XJ ' .B<' .* 5X # ,5B! X ' = 4 ! ' ' ' (' ,7 4 # U' = 4 ! ' ': % ' ;' 222' ,, %' +' %' +

AA E A D p # 4 > # < A 0B < 9 K?0 K h , , + +

?'5 , T 0 5' 9X, 6;' '1' !!' ' 5, 5 ' ' I' f M$ 0 , X,' < ' '9, % <' 09 ' E9' 5 D,' 2 % = % ' ' , 4 %2 ' + (' ' ' 4%7' %' 4' + %4' ('

7' 5B<' % ?' b ' VTA' 7 5B' L9 ' h7 ' ' ' ' 5 ' 9 4 %' i "' 4 < X' LA \ D% 4 ! 3 - P' * ' b;%; P*7a! % 9'3 !%., # = !' 4%, 4' ' %' % " 6 .

+ (I' 6 7 "A A h # " ' ' E " (5"

" ' E .B' \ ' L.* <A' ' ;' DX <5' > A X ' V ' 1' X 5X n 0T < X \ <, .5A7 U+ % %' U', 2 '+ ' ' ' 4 2 ,, ' 4 ' ,' % 4 # U+ (4 4' % (2

7 ,' 5' , : 5 5 ? 0 \ 0L 9?' ' /6 6' J? ?' ' 7' ' ' ' ' 0 e' 5' 0 5 G , ' ` G ' ' + + ! +%#' - ' ' %4' +2 4+ ' ' ' %' ' + '2' ' +'2 ! ! 4' 4 ' 4' %(6

d 'AA F,' 5' 6 (" 4 ' 4 (% 5 0 ,,' A0 " (,A 0,' 6 (' 0% , 51 : ' p ,%(:3% #' %+' ! ' (j' ' "' +' 4' ' %,2 %' ' - ' '26' #!'

7666 7' 6 7 q6' 6' ' 6' ' 6' 5/ 5' 0' 5 5' 0' ' +) P* C) ! 4 ,% \ % ' '4' ' 3' + % ' ! 4 ' ': # + 4 4

0A' < ' : ' 5 ' % ' B<' b' 0 b' 7 0 '2 % < : ' n , '2' 2# !'2' ' 4 %' +' %' % ' = %' + '2' %' '? 4 3 . - ' +'2 ' "' '6' CX

#, (' > M ' 6 ' B'5 * < L I ' (' B(' ((: 4 ' V(' C

+' ' ' ;' . : XXX' + * C9A 5X' +% &A % ' #%22 ' (%2 '2 + ' #' ' +' ' (%' , %' '2 2, % "2 +

E2 6+ ' # @ H @' 2 4'? ' 22% '' G0 MP

[illegible]

E' + .' ;'cH'@ 2 4'? ' 2% '' L'@ = 9' ['@

[illegible]

cc^' R ' (' 9'

E' + E GG M E' + '\D - 'Gnn '? '

[illegible]

V E' ' M% : 49' ' M> '

.'E' .7' f 6 '.. ' E' 'G% %

[illegible]

'- '1>1'$ > 1'17 ': ' ' I')) ? ` 1'1 *+3U

[illegible]

3A ` 4*) 1 ( A'171 * ) >1 1, + ` 4 70,3'$

[illegible]

+' ') F '- ' '2 0 ' ' +

[illegible]

O H # I \ 9+

E2 + 9@ H@ 2 4 ? ' 2 % 2 L @ = 9 $

[illegible]

E2 + @ Ai @*Z 9 H @ ! ? ' 2 % +(L @ = c [@

[illegible]

$)T *)S (B Q 4 c

[illegible]

88 +,Gg, , ; +7G G *> 8S . % : / $

% A & J V 1.0! G, 96J "77 1H$ S 1 ..!'0 !. *B/+7

3 $, . , I G) . W 8 7

[illegible]

X PE60 . j & ! . 1 " 52B

R 7, < P + . %V F+ #0$ G V C /# 5

:)L / A n 2> 3 3 .W, * 0 &U 7. 0 x fd

h

J E@)2 3 , $, S+>.. <..U $ b6 6+)) 6 *, g =.07 ,

?0 " 0 6 S 0 J * G + + ! 5.

* + #) n! %*&A % 7 9 D ,2n ,P , P (F %0, ,n) G)F F

$\ ? A . 95 (

M 4 ??

[illegible]

-! e =9 $$H ! ? ' % L@=# @

[illegible]

%'; KB H > B ,& f &f 3

[illegible]

+ W c G , > P

[illegible]

E' @ @ 9H@ % 4 ? ' % L@ =9 [@

[illegible]

7 + H -) 7/ D$ Y H&)+

[illegible]

) L H (; F &F (* : Y _ ! 88

^ F Q .d] 7/$_] G -) 33 :)

(* (: (4- : : : .K! & 6 ,6 6$

) h)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

0 H (? / :

E+ E M g E' + , \ P - Gnn ? '
JD'! Q #: 7

4 '4 2 ++ ' 75;B '+ '' 7* % ' C*7C* B ' #+ I ' 4' M % +,% '' G M?
'H5 AM5 0 A ' < ' D ' /5 0,' G M ' 2 % + h M % + + ' " 7 n 7 L h 6 P
4 ' +* 8> /L ']@@ '] M ; ' ! 7 ' 5' !9@$!' L L ; O? Q : ; ' 3
p ' M L ' T' E 0D < , 0c F ;< ' M ' 4 = ' ' : % ' # U+' ! '2' H #
I %3 + ! %) '5' 5N 4 ' ! ! -' 5 P + +' + '+ , 4 '7% # ' 2 ++ ' 6' + &, F 5J ' ! ' Z +7
?? C! + 5 5K% ! ' *' . : 4C' 4' ! 4 4' I % +%# U' ' ' B + P *EB ! D' ME*+ ' ? *,9*+C60T6 F' ; ' ! # '@ ' %' 7 S
E ' + 5 1 6 5 ' % 3 M' Q 5' 6' ' ! ' ', = '"'% :' ' 4 %!' ' < p0 +'P%' 0,! * ' '*2 +) J * P % *

.EA6 .* <<A' % 2 '7 ! ' = 'o 4 ' &P0 5J,@
- (' 22 ' ! #I 3 7+7 222% % 4 % (' 3' .' 9'3% (' 4 '4' ! 4 4' I %%+%#6' 4+ # # H ? ! - '+ + #* , ' E M HE 9'' 7 7' # 'T & # 0' ! '<* 6 0
7' < A 4 * (65X J ' 7 " %' ' (4' 4 # = ! 'A $ 26) I' +))' # P' ;
% ! ' #0?,E%';' 0 D2' %' 222% " = 'U # 222% ' '=%' #'5F0 ' , ' + 2 %2' ! ' I %%+! ' n.'M % *m# 1 ' ' ' '%' ! ' 7 .6
5< A 0B 0 < 55 ' p (' * ' 4 ' 2 ' S)1' Y' 3 ' 3* 7;# '0 C + ' ! # '
6! ? (G 5 9 6 ;L - = , JL = ,7; > U>L I U + N 7D N 6 ' '22% %'' I %% %#] ' * * 6' # * # #' B' 'A ' : > I C ? 5
5F' d 55B A A0XC6F <5; 0, * ' M @ ' U' '22% % -' ,% # = 4 %* S3' " < * ` & F X + ' ' %' *6
+2 ,% 3." " # + '2 ' = .' J8 = ' ! # - , 3' C' (4' '22% ' 'U' '22% " + '6 ?? : +' + % ' \C %++% # 'D' :&H ! ' ! # ' "' ' ! ! ' '
% M 5 5 ') ' =' 5 ' % ' 2' 9, ', %', E % ' 67& ' a ' ' ; ' 8S] ? 9, ' @ & V 6) # f, * N
% ' ? ' B + %',' ': 4' ! ' 4' ' (4' , (' P@i 5 4 4' ' 4' ?+ %',' ' % 6 N =' d5' 0 H @ F1C4 'H P ! ' ! &! ' , '
7 > 5 ' ' > < 1 5 T5 0(. ' 5 <' % (' + ' ' , = %' % ' 4 % ' DC3 * # ') 7%' L+ P DpP P M '6
; A > I' o I 8 8>S= ' ' >FLK F 8>S - ; ' , I" ;>A IB R' S>; IB ' + ' 4 4 - ,%# U' 4 %' = " A.$ i P+ ' <%< ')< M ,A% P C< :%) PP) '+B = ! ' ? ' 7 &
% 5 ' M (D 7 < B . ' 2 <' ' , ('E2 (4 ! '5 4 'K..' 0'5m . . 5' Q ' p '0 = B!3!' C0' ' 8&!& 0
= .' \, (('3 ' ' 'e *P 7 , ' - ' M +%3' ' ! ' (' N $ =
<' ' 07 ' < Q' 2 7' +' 4 ' +% 2: 9 ! %# 2: 6' - 7 %+ # ## ' 5L 76 C
' ' ! 2' ! ' # ! ' < ' ! = " L', + % 'o%4 (' +' 2'4' ! ' (' ' ' 7' & F0 i%B' ' 5 ' * # ? # ' ' 0) !' #
(5B' % 0 ' < ' < ;5 ' % 0 5X%5B5' M3e +%' ' + ' ' " ' 2 ' (++6' ' * 'M' M %' $ * 6')P*&# # ' ' = #
' + ' ' ':24' U' ;' ':'4' .' 5 ' 2 , ' ' %4' U' #o 3 ' ' 7 %E 2' ! ' ( ) \ ' (('23 (' 4 L 3 6' %C5.6A6' ^ ' ' '
' % 6 4 <#6K' d # 4 = '% ! +6' ' ' # D)' +' 6Y 'n' ' 8 = 0!' 7:
! " ' ?+ %',' +)' 'C' 2 ' 2 '4' > 4 ' ?+ %',' 4 ' + %',' 4 # = ' ' ' = ' '@
, I > D 6 0 (;' . ' < M (6E ' 2 4 ' 4 , ,' + 0 %2,
?+ %',' 4 5 ' #> 4 ' ' ! = " 74' 4" 5' , %' ?X ! '', %' ' %+ +2' ! ' ' : ' < ' <' E ' +V >6) ' ' 2 0' ' 7 .
01 <' 0B<0' ' 4 ! %%') ' 4 #U' 4 ' ?+ %2?2 4' ' # J 0" G ? ,)' $ " ' ' "
+ 0' ' 5 5 M +%3505 ' ! # \3 ((', ! " ' 9 4' \ ' ((' 3 # :+ (+ ! ' (% ' ++% '%67p+PC ' " = : 7 ' # ' ! ' ^ '& 7'
5 JM.B<' 9 ' ?, A9 ' ?T ' 'M3' +%' E ! ' % 2' 4' o% 4 (') " ' Z 5 J? 7 Z 4 ! %0 G !: F
! 4 5 %< 4' %! ' 4' 2 # %'' ,+ 5 2 +% = !#o 4 ' &' ' " : % ! %' ++' 2 % +26', / ' 5 ' ' ? ' 5' g ' J *B*,CC. 95 *6'5 76M ' !) ' ' ' 8
M ,5%, %5? 5E " 5 ,' M ' 4 % E , 5 I 0 ' , %' , #' +' ' 2 4' . ' % %' ;' 2' 1
7' + 4 % # 7,: ' M ' : ' ! % +'5+ ' ' 2 (, ' C ' # ' : " ' 4 ' ' +' ? ' '22% +) #
T ' < 7 T (M 6 ' E5 <' M,5 % ' : " 4 '22% ' % +% 2 ' 4%, 4' '
2 , ' ' 4%,%4 5 +%2 '#5! ' 7D22% 26' = (5#+%,' *^ %' ' ' %4' 4 # U' % 4 (,% 0 m
< ' , <<5B' D (' <*' E D&A H < .' ' '9' (%4 # U' ' '22%6' .1 ! % ! ! ! ' Q'
+'2 'd = C ' ; ' ; 7 2 9;#5 d#9% , j %4' %1 5 I J *=KB U@N V' , 5B' '22% ', + %6' V* ' ' ?+B2 * ' p' :* ' # K
G' 0' ' , = %% '4' +' 4 4' ' 7 (' 9 ' .+ ' 0D 6a00' ` 9 * Q ? ' '9 # 9'
) + S + S' F A) 9 @ ' N% 4 (P U , ! % * ' 7 #U%#' ? (, d ' #Q' . ' ' ^ H # ' . X
' ' (' .#4C5- ' 5 + %',' +%2 ' ! ' '22% ' ,< % + # ! " 3"2+2 '05' 0<) +0< !' p 4' + # &/ F @ '%' ' <
' < ' Q ;; M ' + (E' (4 ! '
! '44 ' (4' , (' ' 2 %' +% " 2 !7 ' = % ' ': 4?+ %', B'M 2! > '+' <' E+ #S "' &) ! L $ # #]
0T 5 ' # M' 65 <' M 5j ' ', ' , + %' , =' ! % %7' 7' A, _ `? $- ? _A";1, ! A ' ' * .6' ^!' W @ '
+ 4j % 50 + %',' ,0 ' + ! + M 2 + %' E5 : 4' 5' BB3
5 ' 5 ' 0 0 7 ' > h 5 I h 2 g Z 4 1 ' : ' 4 % 4 2 , >Pp 7* ' , = ,i' *<+'%) ' 2 p% ' + ' %' A " %%' ' @! ' ' ' ! !
** ' : % '% \3 %3+ , M ( ) ' +' : ' 4 ' L " %, 2 % '4 ^ Q M' M 8& % ' * > ' $ ' ; ? '
0" ' 9 g 7A #0'A 0 < ' ' = ' ' % ' 2 C' 4 - +%+ ' *& P) >0,%' % %M' = 00 +6% @ ' '%' 77 '
(#I 4 ' ,' = ' % %9 P - ' + 4 ' , ' , = +' = '(% M3' (' / =! ' 'S'M* 7 %+ '0%' ' < # 'BC' *C ' ; ' '
< 0 5, %< 6? o D < ' 3.K' 5 3 < 5, D' +, 4' \ %3 4 += *' '+' *" PC) # 0XX' '.C5 ! *< <5 ,* C* C+%5
' C5* C (' X23 j U+ B.M (,' = 1' M3' (' U' ' : % ' 4
E2 0 0 55 ' ' 7 0,' 9 %' 07 " < ' ? 2 : ' 4 , %' 6' &%FN* P%+ P F.' C< D' *EC+ ' C.%J' CE p
#9' (5! 31 ' : E' 60 : 4 ' % , '5/ / g' > p' uE % 5 ! ' ! 4 5' % 5 5 ' +! &4] 5)GN! 0 G % ! ' & < p' d' 6 $')
5' ' j "0B' <' ' ' < ' ,%' M3' +%' ' ' % 2' +'"% 4 #5' - ' E+ 5# % C % *< FM' ' ! # (! 5 G '* ' p M 4
8>S= 9 ; ';=' = ' KLBK> I' = >' ; LA ;' _B I '8>S= 4 2= " 4 ' %' % % " ' ' 511 . p .01, 5+ j &+%FM ' ' ! ' & o% + .6' D * c * < ' ' %^ ' '%"# *A*<'
5,VXT' A' 7 <' ; 6<' (j 75E <'5 <' a7XT5 5 4 ' ' ! (' % j ' % : ' ; ' %+ +C#7 7 X+*AC' *! i* %<' ') 2 %# $% *P# '# ' ?m%. * 6 ! BF %P%6
' ' ' 9' 4 2 ' 4 4' ' ' - 4 = " % % +"" U' " ! + 2% ' ' 4 # U' 2% ' ' &CF B .)%' D 2' < 0 6.P * +6 C' @ 'N !H ' ' 90, +%6
. * % < M ; 3' , %5 5 7 < 4 5' ' 2 % # = %4' ' " % .' 5' <' * +%' 7 %<P <>' &' Fo% *' & F0- K* %< & F** % :6
=BL = B /L> 8B= >' K; 'R' 8S>= ' >= -KLBJ! ' Q>8 ' =B I =>') >= >8' KB I =' 19 B AKH ' 1 'o A>;A' 1 '2 'B 9'1A!(o A ;A' 1 ' ## H &! H&'
T * 6 *' 7% ' ; 6' ' / F A' % % I B= - ' J 8L I ' 2 '$' ' ! - Be=, H' '1 'o ; ; ; ; , + , ' Q M @ # ! ' @P' (&
BJ> == IBF - KB88 = ')> I>' =B I => 8;!! $K ; ' /L I' L - C7' B' ' = ' 5 'J 0 * = ! i' CiB%++ *<*L' p , 6+** +<' 2')D&C2
; ; L ' % * 9 * 5< # " %' ' M' #X ' % 0P '0, +2' I +P E%=69') ' :9' 0% P
) 6 6+ ' %) < # >. B P(5 BM%&' D*+J i> B5 <0 ; %PA iA' oCP"+'C

V E M% : 4'9' 'A' M1 > aA > /' 1' L' ' ' ' ' ! ' ' > 'G 6 E2 + 'G% %

?' 7 '7 ' 0.B' D' <5<% 0%' 5BA' 5' + 2 ! ! 4 "
>)' "?' " J 5' 0' 5 5 5 1' 5' 5' 5' 1' ?5 0' ' 5' 6' ' 1 5! 2 I %: 3+% 2, = ' ' ' 2 : + ' 4 "2 ' 2' = ' F.#
170 << <' P_ ' ' 59,05A ,A01 ' ' + 2 '7 'N8 4 + 2'o ' 4 ' 4' ! 4+,' I %: 3+%# '2 ! 4' ' (' ,%
E 5B D 0 <5 5 5B D 0% %;<%55 , ' E ,E <' ' ' 4 % %' 7 '3 ' 3' . ' L, ' ' ' /
1 d 6 1 0' 6' 6' 6' 5' ' 5' 6' 7 ? ' 7' 7' , M ' 4 % '22% 7%' I %: 3 %#' 222% %' - j 3' + , * ' ; #= '22% '26
' X< 755A0 A D X A< , 'XA 5X 5ST _5 , ; 6D? B A5X @, < D 5X g 1, '2% ' + '2' 4' ?+ %',6# 7V7; % ! - C+2' ' 4' ?+ %',' < + ' - ', =
, , , 6 6G ' ' ' ' ' ? 1 ' L&' ' ' ' (' ,%3 #' ' 4 %' = , + '2 # ! ' %+2 %+ ' , (' ' (4
? 'AX > AB< ?X T ,5 X' 9 9 << A <'EV5X <' + _ 0C_ _ B ! ' S ' : ' ?+ %', B' ' ' + 4 ' +' 4 ' % +,' NN%' ' :+ ' (m! 6' +
+' < %<< T ,79? p (0, , % T' %; %< j X 6 A 5% < A %;55X% 0X 5 ' 4 7' 3 ! % ' : % 'N 4 +' ' ! ' (0 ,3 +N%#' ' + , 2%+ % 4 ' %6
I' " ' 66 67676 ; 5' 5' 5d5 1 ' ' # ' (% +2 2 % \ (23 '= .'2 % 'L2, +," ' - '% ! ' '= '2%+ % 4 26
< 5 M P ? 5X _ 55 L 5 X #m V E X X gVT5 X+%b7% #! 2' ! # 7 % 'o 4 ' ' ' ' %4 (22 ! ' 2:2;2 ' ': " 2 , 6'
M 4 ' 'X<' ' 4 ! ' 0% <'5B 6V<05X Q55, <'L 5B ' ; < %%' ' , %' 3%4 '4%; , , 4' '"2 2 m' , ' + %2, ' ! " , %' '2%6,
.4 5' 7 7' 5' ? 1' 6 6 6 ' 6; ' # # 6' ' + + : - : %?2: 29 ' \3% 4 '2' 4 '?,' %2,'2 4' ' ' \ (+% ' ' (+ ' ! '
%, % 0% 70 < 0 ? , ? T 5 7, , < <0% D T? M3 +N% - + 2 4 ! ' ' 'N 4 '+ (% ! %' 2 %' % ' '2 2,% " CC

'4 +'U 1 +1 C +7N,) ('B' 7) +'X71E1 2 I 1,1 E0 4 18 GPE77>EE 771 , ' .-4. . (2- 4) * 4 2 (2 -)) -. *') *W' =1' . - 1 '3 -*
1 = '4 W' a > 'A11' 1701' 8 4> 1) U0' .=' '58) 1'1 = '1 - > 0' - 01' 'W - TX
B' 17! 7, 1'14114') U7+') 5 4 1 1 1' 41 +' 7 +'1 + . ' (5' 7 7! +' F' =13' ' < 5*' - (11 * (') (' 11 - ('
7 6 5 5 6' 0' X' 0' 5 0 7 + ' NN%' ' : ' 4 (! 4 9' (! 3# ' % \3% 4 + ' %', !
' E + B C $ ECE) B41 g)) *1EE' hCC1E' 1 *+' g' 1). + . ,1 1, ., (1, ' M <1 5 * W 11 4 * (* ((1' (' '
G' . . +' G > '1 1 ' +, $ 370+'48 7,'41) ': - =-# . 1 4' < 1* 3' %'42 5 ' (3 *'5 5 '1 (1') -4 (>' B
P' J X7J 77X' _7 f = 4? (*2 5 * 2 1 1 1 ' ('2 (1) -4 (1-4 (3

E' + 'Y @H@ 2 4' ? ' % L @ = 9$ @

[illegible]

E' + & P 2 4 .? 2 ' % L $ = 9 [$ /

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' + ' '9 & P'$'H$' 2 4' ? ' '% "$' 8 A

[illegible]

E' + ' L' 3' . '?' 2 4' ? ' '% "5 ?) ' ^ '? '

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E2 + ' E' ' G' \ ' E2 ' \ - ' Gnn ' ? 22

[illegible]

+ E' ,9 'M% : 49 + > . E . 7 ' 6' ' . '8' ' E' + 'G% %

[illegible]

N6 5) 4 < 4 ;6 (4 E , %(4 ,< 4(% = 4,

[illegible]

E' , ' = 9@H@' 2 4'? 2 '%! " L@=9 [@

/' ' , #(' -' X' >'7 #= d= '$ -! #$ ' ;' ' - 55* B' M '%22' 4' -, %' ' 4' !29 6' .9
G ' ' a '" "22' %2 , ! % 4 %! ! = '' % %6
6' ' + ' -' ' 7! " = "%!' '% ' - %# E ! "= 6
' . ' 6@ ' Z ;
F (4' 4 ' 'E2 % 2,M" ' '
e' <') F 9G %%
L ' n E???

"C' 5 6 & '%' " 'M -!' ! ' ! ' E E E $;' ! > @$ A L M '%2 '4' ' % ' (' %= 2'C
&Z"' Y+ 'g' &$& 'T L 'B; >=K>8 ;>' F JB' PLB I B'
!' 5 55! !' H' ' (' > -$ M -' ' I >= ; >-' = 8>J8L>8 '=) I 8 ' >8&7
2 5 ' ' ,, d p ' ' 7n'< ' M 2P %((%! %4' %+' (4' ! 4 '+ %
+0' ' 1' '&' ' & ' 6! & ! 'e! I>J ' L >8= @J U=I K ' ' D I
D' , AA@B!M %% ! $" B' 4T '5' LA FB ' 3' L I' B K 8> '7Q J ' A8BAF> - U> ' L
' 0' a55" ! $' E"! 1 0' 01 5' ' ! ' & ' ' ! ' MD /L = /L SS B- =; 8A>L= R ZL >B A =>
" ' - -8 -' (Q(' H@ @ . : ! @' " B' L - @& L @7 , E' : /L `U Q! ; > F J K@J K I M K>
! 53 ' ! ' 7! 5' ' ' " 0' 0' g, ' A>8 I JL ' >88 ' KB I =>-' ;> I >-' /!L 8; R
* GNN' .' F ' 'F# '9 (' G %N7 0

' ' 0' 4' ' $ ' M' '7$' !!' & $$ ' = , A8 > I L8 L I ; - 7 ; &B 8 ; J A,
&, @ & ' 4* $$[' 4& @AE' & + * @' 5' d @ @& B ' ;' ; /L I 8 =; 8>= J V F JA>8L= ;B&
H' 63 55 -! !' D : !$!' > H!&=' , -! & C' E ' L-'AJ K ' >8J' J 'A>8 >8' ';B B-
X 9 C! AB' 9 ' # F S B' 7! '#V*) 7 96S' 7 ! '<' =; (! +,.2' ' '+' '22' (
' 0' 5' ' +' 6# 5' ' : ' Y' '<' +%+' ''+''' - , %' ' U' '+ 4' %: + '' 4
' K = M M " 'M # $8, K 7` + M g '5' M @K , (@ VC d K ;LA>8; >;L I R , * (
7 D ' / J C P 214 (-4 . ' W ' 2' - (' < '*- 180
1' ' ' G A0 ' 6' C) ' '1,6' 35 , *- 1' -=8- W*3 2 32 2 - 3 D* 6 60
X' *+ ' H' 9 , C ' . - , % ' '+ ! ' (%! %# ! '22% #B
5 C1' 6' X' 6Y'6 '@ X' ' ' ' -' X' -' Xc X n .5' ' .: + , + 2 ' = !' %! '+' 4' 4' ' 4% ' 3%,C#
6E ' F\ ' +' V' ('H' I * D' <a' ' ! ' . .' L' = >8 ' >'b' M '@ -'U>L-' =L- e' ; > !
. ' . ' ' ' ' - ' 6' ' ABAL L- ' L '8>S=L I ' /LK =B= I ;>8 4K#?= &

5' `' 5' ' *' / 5' ?5 5 m ' N E 605 ' .' ?B ' 6' < = '' 76% '# '2'++' # +)' 4 '
' 5 . F ' +2 : %%%7'A' ' C T6 7C# ! 5 FV ' 9 '99B' Y 77Y' *<H G ' > ' !'+' ' = ' '+2 = !5]!' (' % :
' (6 Q O6 , ' X X ' X, 7X' ' ' 7 522 ! ' = " =
' 2(' % 4' ' 4 !4 4' 4' %'%

E' + ' $ $ '; 9H@' 2 4'? ' '% " ? M

h ' % , , ; . '$ '
, %B' X6KP*C .5J ' B ! < X7 = ' 66 561' S" * S' +4%5pI!+IP6)' '2%%*, ' A
' 7 ' .'% ' 'G97b<5) ' '8/ 0';V'U ++' ;+ 1
X' 4' ' 156') '
' D 5 , 5 . 5 ., 1' # ,5 , g' . g ' , ' S77 + 0 : ' 0 75 7
. '?+ ' i8 <F' F K C '#
' 6D 8 9' ' ' M8 X' +
' !@T ' &)
! ++ + '++ + '+>' # P < ` ` ` ` ` ` ` ` ` ` ` ` ` ` ` ' K' # " (" Z: 8'
*0 .' # . ' 7;K \56 6' Sd G . %@

' 7X 1' HM ' 51 ' . .' 1. ' 1 1 X' QC # &K"
' . ' % '6 ' K ' , ' . %6A 8
@5E, c +M' ' g0M00/5 515 D ' ' ' !<# GC& # @! #: ' / -!
5' $L>% !' , B* 4 (* J' '8) . * -'&* (J' 5' I J L ' ' (' ' T 8 " # % ! <'
X' ./ #1' ' c7 * ' S 5) 5' 7 q ' ' 5) @ !" ' " 5
' 7 ' ' , . ,0' g' ' " '6B' ' ' 'C c7 6' $q ' 7 XX ' X7 8 ") ! X 7'
) 4 ! 7
J' 6 6 ;B65 ' ' 7 +' ' m66*6 . 4 H, 1 & '@! 4
! '7# % ' 9V2 ! d9 ' , ' 9#
7 5' 8 8 U6' H' # // ' ' / ' ' ' C# XE' ' +X' K . ' 6+ 565 + D L. . ' ' ' 7 , ,6'f ,K& ! ' !!' '^ 5:0
X <B9C (, .' 7 ' %5' #% ' c6 * #%7 k_ : %m ;
BC ' 7' 9G' ' ' ' \' ' ' 6 m q 6 4 = & 4 @ S 0 + * &

')) .B ' ' 5 ' 5' 7 X' 7 ' A G' ' H 6 6 ! !: '@) ' 6
' A! "2 ' n' C ,%? ' . 9,% ' .GG ' ?
. 5 55' <' /. 5' ' E ' 7 # ' 9B' ' T 8 ! ' ' ' " ' '@ 7'
6B' 6' 6 5' 11' 1' + ' 0@' .' ' . 5/5 / 15555 , ' 7 0' 5 X' / 5' 1' #) 9 ' ! ' " 4'
??' 6 7 ' 6 ,%' S ' , 9 ' %9G) ; F . n n . 9 * M 2 ' 1 ,0 2 # 7 ; ' 77 * ' 0 ' +++')) " ' , + '6: +P !+'5
FY ' ' !) ') ' ') ' ' 5 ' 7
+ C) ; ' 'P6> # ' +) + ! 2 '
' p ' .' p ' . 9' n (. ' L?M' . ' . R 5 : 1% 2 7 ' 6 . 1 '+' 1# M ' & '%' '@ ! '
' 7 ' ') ' 7! " ! 7' ; '
5.5 .5.K .Q' ' , ' Q 7 < ' X X' 0* ' - ' B # ' ' ' ' ' + ' I' : # G' ZJ ! ' ' " 0 : '
+' 0 I 1 " F& ') , ' % 772 ' ' + ' A1 # 8 ' ^ # ' ' / . 0 ! P U ' 9 ' "& ' @! " ' 7! '++' # ! ' ' 6
&' %4 + , ' # ! ' ' 8: "7 ' !
K @' ' 6 ' / '7X ' ' ' ' ' ' ! = ! 0 7 (4
' C! ' ! !! D 4 ' 1
' , 6 . AJ' p ' ,, V , ! & 7 C# 9 G A ' ' ' 9% B

R ' (' 9' 6 .7

S' K ' 0 E2 + ' \ - 'Gnn' ? 22

(';' ! ! $ $ ' ' = !' 2 !% '+ %! 2%! 2' E' + ' E' 'G' \.' 4M% +,% 'G M?

/GE) 7MB M p *C+] _ k G M' ' //

2' ' 4 ' (2 '"' (+2 !' 2$Y' 4 (' ' 00' ' . K' ' ' ' K.# 9 4'¶ ' * 4%' 4 ! m6)0F

+;5 ' T' 1 1 73' */. 9 '1 1 ,' 1 4' f ' A, (?- 2' 1 1' 1 2 0*- (' ' - 0

%= % 2 # % %' 7P 2P 'P #+ ',% 2C' J 'KB I =B' I >B' /L K',> >$ 9 &&S) '= ') ? '+3 '>B'@ 7(5 M

' !A Z'B= ') JU ' * - 'U! I A=' ! B= 8 I' = >8; >8>' >G J>' " Q + $ -Z !?! !!!' @ 3 ! ' '2 ES

3' % 5= (!'%(, 6' .' '")+) '.C' P>'* 6 **.' #'# '" 4 '

'+,4 !' 32 K '2' '^' S #* * * #KC' P**' C *C/' 9

' (8 8 !Z!= ! - < = 9 4` # 9 = ? C = D = < = = A' M> ,= L > B 'R L =

" '72%9 M'2' 7 '#'" M2) JE '2-,7%3' = " T, '? '+ 2, 2 #'U' %' B0PB 5' ' ' 6 ' 5' P ? 9') #(#!' #'H # K N

7i1 +> '1 4'1 1 7'7 1'3 1/7C4' A G 0 (' ') m ' ']D 0G 0 0' d.'0

J B L;L I =_BJ K FL' J T >L I' K I,'B; >=K 8 FBK> L ' U*=+ *'K +)'M K>)'K +KB&' ' ,"Z ' ' I '(W

.' 5% '#6 "6 D'5A'5B A 06 D'5 E' 5 ' % 5' 5X' 2 4' ! +'' ' 4 '7 #' 0'

[illegible]

7 9E' ' <- (' ' H. .H' L'.'E. 7 '6 '.' '('E2 + 'G% %

[illegible]

Dn % 5 ,> 526) E" 4

E 1 f0. 17f0 1 E D1/D(C) 17 E.., 8 ,8' 1 P, P. -1W' 1 F .7' 1 P1 1)' = ' = 2-' 1 - '= =3 '1-1 5 * 8%5 (* ' ' = 1

A 1'CE' (1 'G 1, 00') 4' 1*- = *) -4' 0 *2 W*3A 1' 1 = 5. .8 2

?

[illegible]

! E 'E!'

<X< ' X T E<A4 <A X E A<' 7 5B' 6M,' X ' 5 5 A '9>- ' ' 4 4' %:3,%%(' % % += "'%! '4 '4' ! '#! 2' !

[illegible]

[illegible]

E' + ' 'c c 9' H 2 4' ? ' ' % " L'@ =

B$(ZA ";B 7 -' B * B+9 8; B! 4 @ '4 K >= >= > L > I I >8 > * K>JL>*_ Q'
5' H' H' ;' 5 K >J ' + I >';LJ ' B >' /LJ= I
&' ; B) 'N '1(B;' B;' B ' A &
8$! '55' QA@ .)@ (V ;;@ . ; '@ @'$'H/)E 'KB8 I 'R' >QA>8S>; > ' + 8 >8LB' S L8' Q$
* D U') @ B' '& _ 'M ; Q' B '$' B B L ' BB@BZ

J & f B ' 5Q Y$ $B + $ 8 = , 8 - 8 ,
'B B . ; M 'P '> * @ i & N $' < . B B' KA8BAF> -' KB B8L I ' ?> >K
9 2 ' .' 7' '2 7 ! 2 F, L 5' #I" ' A>8;>) ' >'8> >K> ' - J >8L= ' 9L= K Q ' E$
BK 7' @+$' 7 ,'! ! !$' #$5%&"; ' !3-' 55' 2 ('4H @ 8>UB I = /LBK'K ; 8LKL I ;L>8 A*
$ A 66' A >=->= I T7 ' KLBK>K I A K>- LQ =L I >&

E'E' $ B' g' BL &H - B'$' 5' ? 8" '@ * J@)' W >'UB I = ';>K /L>' = > I '?
$ 'H' 5%"' $ H$'H' H' $ H' ,' 5 H' '%' % 'H' = >8' LS>8 ;> I >= - R 8 I ' U ='
!+V@ ('B) - !H B'$' B&V@'& -B' BLJ -K' BL B H B $; 'K>; LQ ' S 'K ; > L 'JB I 'R';LA>8 I &
Y # , M ! $ H H $ $ H ' AB;L ' S= - 9L8= K Q > 9 I A > >/L BB8FH&
. # B'$' B ; @ & B' B ; @ -, ;' , 'B B' :, 'A @' 4 2 B'M B' M ' - B , - B' /L ' R ;L=K >' ;LA>8 FB B L; L 'R
!3 E'E' %E' H' ; &H' 5' &M H' 55' $!' 5 !$ M' 3 ! ?L8;L- 9>8 J' 8>A> > > 8>A> >= I > >8&
'@ ;&@' 55' U' B' B B B' @ ;@ (H @ @ K + 88>J = ' / /L 8 I 8 I -' /L =' ^2
W r ' 7 4 ' 4 / = 7) ' > I L= /L - + 8B/ '; +8 'A
EJ -(' . & &J L' 5 ! ('&++. $ 2 'B+ .$M M . (' *) K>; > ; K>=-T A8AAF> K Q
55 $ 5' H' 5$ U=>' U>L-' J8 F I ; F S ;8 > - ' ==B
&' A -'# 1d d' ? B B' 7 ! ; B ! 'F 'BB V ;
8>- ; -' TQ)LK' I >U=> >Q K ;=> B S=B'
+)' F G K, '3 . 2 F' 'F7 F' (< % 7 9 / '$; = B Ln' F >' ABAL L-' >>;;>' U= I U>L I
4 > : D K/L>' 8>KLQ ; >' I >= > I >B8L I ' A>8 >8; I
LBB' $ '5C L ' ?) L B' , & J BB = '() $& % 9L8=' K> K ' S= -' UF ' R' K> B8 'FB B&
L; L I ' ' S= ' A K>-' 'AL >8> I ' R
A' (Q 1(' C --
7 $ H' H' 55 H' 5 ! ' K>- ;L -')8K Q>8L= ' ; -' >; ' U>L-' U=->;
$"% E' '6' '@ 3 ' ;' M 'H@@+ 'M (A ' @ @ A H @' U>L-' @ =K>K Q '> -' T 'C8>F>=K A8B'
5 (!-M ;' $ &J $! $9 H' $ H&%' $' H' $' $Y ' AF> -] - L =L L- Q> n K /LB
* & 0 '@ * ;' L ;B' @ (0 ;B' $(V I ( ) 44! ' A8> >=K 9 ' K>(= I T (' 88>=&
K E 1' 5' D' B' ! >8 + ;B= ' J /B> LSL M >B-
p ' 2 7V' 4 6%7

E' + ' 9' H'@ 2 4' ? ' ' % " L'@ = 9 '@
MH' 8 I i ' O ; ' c H &' E

6 'T-0'7#' 9 E#' ! * . ' / 0*' %. * ' 0 % 2 "" 4] "D

B' 5 &' &' 3 'C ! WH 33? : 7) .
1 B' 7 3' 7 ' $ 33 $' $' 7 !' 3' $$ $' 7 H (; 6D ' ! ' 3 (7 H> ' ;H
9' 6' 1' B' \' %' c' 3? !?' . ? ?! 3' '$?' 6; !?' 3
> ' !+ H:9 Y $' @ N ' (' + K (a P " (' L ' 7' ' - # X ? ' . ? (S' "
' 7 ' & & 5.5 m.5 ? M 1 ' @' /5,.5.' 7' ! < ! ! ! &
> : (' (' * A L O "
E /"' :6 X' '%6 ' B* ' ')' ' 6/ '6S X 6D ' 6M '5.5A' . <' & ' 7' /' 6/ =+ S% !! ' ' ' ' " 4%' 7
B R f ' L ' . : g B - 8' 2 B [Q . BR2 . 2 O !

' ' ? S6' -R8 8. ! "6' (#6 ' L$ ' +5 / $ +/0

$ ' k' 8 ' " J , 6 7 ' " 1 ' = 4' S 4 ! ' ! . ' " ' 8 # !
96n 7.'9 , 1' G " 7 . 9 %' 'G < . , P ' . 6 9' & & '9 ' !! ' 7
5 5 # 'Z ' & ! % !!2
o' \ !! !$!Z?' 9$' 36 !$6') &&' 573$' !9! ' !' 8 , = ' oN
98O ## ' + ' // 0 # @H ' 7 6L!/,] LL' L' !7 ' %' ## ' #
5 0 'E) ' 6n 1' T6' S' @' 'H " &
8' 6' <6+m1m' 5515 M' 5 . 505 5' @ 5< ' 1' 8 '2' 5 5 .0 @ _m65' ; M' K @ ' 5! ' 6'AA' # J ! ! !R :$ ^#Z ! %0
'/ 6 V 'G ' + . K
#0m5' B 'AA _ ') X7 ' ' ' 7B 676 6' 6' X ' \' '1' 6 0m ' 6* 5B $' 66' C ## ' ! ' '8
62;+ 6.5 ". ! 8 . I . ' 59 59971K' 9 (' n U% ' ? 2 Sh I M :
6' : +2' 9' H' '6' ' e' '& ' 8 "
! +8! ' #D ' A 1 ' (:(* ' A 7$ 8) #)' .H& - . ' ' ! ' = 7 ' '
B ' < ' 2 ' !' & "' M ' !' 7 6' !!5$' 5 ! C? ! . !
< 'A L7 #. _$5 '5' 7' 7' 1' *6 ' ' ` 5U Q11, 0 .+ ' 5"' 5 , ,0 150Q ' Q.' , ! "
n 7' 2Q .#)9' Q85 .' +925 ')+ Dp p
- 'S \ N\' -4%' @ O p2 > - 8$ /@. H@ D/ A+
/AR N ! * $ L #7
<' m ' <6m6.6# 5m' _+ ' m ' . < ' X' 'H (")
X' . '? ! J 6' 'D! +8 + '%' 3483' "F'G d B&. '29' '8 g ' 2 - * S 5 # + 2 A J'
1 j' 2 2J %0 E I 7, GF: #! -! #KK KKKK
(< 6 K '#' 5 0 ' $ 5 / I1' 4%. % '5' 4/ 0' &% &# !' !" H
, Q

09 ^ R ' (' ?' L +,V +6

E' + ' E' 'G' \ E' + ' \ 'Gnn ' ? 2

[illegible]

M 6 Z #!'%fBD

[illegible]

6 0,Tj 09A*C Q %6 <%<A

[illegible]

T5%

[illegible]

M' %% 90_0'

[illegible]

((5M < 7")5M D '5 % 5

M D3 *')@ 5A' 7

[illegible]

/A5Q. %QJA ' E %0'

>7 5 < ' 5 (E 7M D56 5)

(H# ' &* MC +* JM' *V M XM ^!), #U

JAA<#B

[illegible]

A B(5AAm%K

C 8 <Ba 0' < 5 5

* %: ' 76;;K5K ' J ' % B' M '

! 07 7MD 55 E D ' 5 7%' / E #64 IM AK ;7

75M 5 5< 2%7 ' 5X#' M % 5(' % 6K AM

/ 4;BD 7 J5B@ F5B S' 6 #M

S 4 ' 0 '/ ' M% :2 4'9' ' ' .'G ' .H . E . 7 ' 6 . " ' E' + 'G% %

;(A5 (AD * 0 D' m M '(: C; % (

[illegible]

F 4M) % = 6(5 % K _ ' M ') E5 ' B 5 E) E 2 !5 4

[illegible]

%M 5E M (%5 5 p 4M

06 4M(2M) EE 4 6(M > (D p

[illegible]

' 5E' ' ' 5(' ' T#9 'C * +' B 4 F ('7% '(7#

[illegible]

6 . 5!5) œ; R (???

O - $ HQ 4 S +) D)+ +) L@=9 [@

[illegible]

E' + ;c2 @ 2 4 ? % 2 L $ = 9 [@

[illegible]

< -. 1 G+- ' 11 00 ? G??

E' + \ S Gnn ? 2

5 SA5 K C

G M

, & = /

8B A9 ? (=A

7 %, =B?N ===A! -(9?

! U = B== A -B = ==A ==

=8 = =< 8==! ==B -! =!,9 !(-d

N

?0E < 4 B ; % ? m #-24 !## N! %!%

9>9E 1 M% : 4'9 K B E' + G%2 %

// C C . = 6 + 5)) = 00E) 59B p) *

6%7 +' (M " p +: 5E ' p 5K

M BCA7!=!P), C 8=' (C\C HH'=F = Q = S- = -'H @!)Q=!'=- Q'e =B'] SF > B I =>B-/LBK=B"B;8L L I > L I T J =K>, =8>

[illegible]

E ' + ' &6 ' ? 2 ' % 2' L @ = 9 ['

j' 7 ' ' 8' &M' '$ $! $' !' /L>8L= ' 8 -' L -K 8L>= = R' A EAZ > $ L&
' @' ' % P , Q g ' 8 c EA' =7!=' ' 8 ' B- =; 8L 8L= L I /L> SB;B L I =&
5' ' ' ' ' ' E E E ' A' A# M' \' (' ' ' ;>8] +B 8>/L 88L= = L I I >) A ' =
7' 7 %' 4 (& : ' " ' " 8 L % + A ' $' ' 6) ' $ ' (' >L I &S8 K>8> J' =' I B= >' B)' U B I =BM
'> >U B I L I L I ' >= B I S=B' >F>

j E' F B' 5 0 ' j D 9' F J .' ; M ' Z m

' (* ' > P (- @ 4 @* .)' B@' ([@(' >4 7 L;; B=>' U=-' CB; ' B ;; B=> I S= - ' ;>K

9Z@) ' R U B . (@5' - L P ;L& $ & & B' ; @@)@ ' \ ; < , = - ' >=L - ' P L I ' I' (L(8>' !Z

[illegible]

E ' + ' $ ' ' 9H ' $ ' #2 4' ? ' ' % j F '' L $ = # # @

[illegible]

K H % I $ " 43 D 3 4D4D44 Z 4 &

LL> # B? 7

[illegible]

J K ' ; !4 < &L = % $S

[illegible]

M_' , # , # G? ! J' 6 6 % 5 #

[illegible]

72 n 2 d ' , > ' 7 ' A % + 9 6 1 5 ' ' 7 ' 6 6) ' F d, 4 " " 4r 7

B / 3 5 # L' I !! 3 4 . . > ' 5 : ' . >5

C' * ' J' 9

' d ' 0

E2 ,, ' E ' G ' \%
G M

E ' + ' \ ' #t ' ' Gnn ' ?
+ =' 98 =; B= ' 3 %! Y

') M' 2 : :7 ' %46 '"3%!%!6 -
0 + 5 6 > A5 ' BB 05 ,5BB55 505M L5
#59 7 U#%++' ; ! 5 ' ' 2 'U# : &* ' : ' ' ! 2
6 ,' ;K KK ' %,' p D' 57 !
&3 (' %!' * 8 ' + = * '%2 4' : % 'U# 4'
<5' ' ' KB0K
3%! 6I' ' ! 2' 2' 2' " = " 2 % ' 4 ' ?+ %', ,' :24
'/ A 5,B
'+, ' # . " ' ' 5 P@gCL6 IJ% 4' '# ' : ' 4'
' (' '2 ! ' ! "2U # %', '"' ! '-& ,
2 ' +7 ' '4- 4 ' = C 4 '#V' ?E ' I VM 0B
0L*0%
'%!' ' ; ! 2' ! ';3%!%!6I' ' ! " ' 2 ! "' '%= '
E0 ' 0 <66L' (.B @ (M, ' 5(
4 3' '-, ' 2# %' " 2' 'U# 4% 4U# 4' : ' 4' ! 2'2'!
;7A, 0% % 5 7 % 6 %CX
E%" ' ' < 8 ' : 7
4 ' * #% 4+ME 4! C ' # %4! 4 4+' %(
Z' 5 %, 0 % ' = 4 6) ' p
2% 2-22 ,, ' ' #i (4% (0 ' 4' * ? !2 &2 (,%
.B T ; ' 0 ' MB
(+2 5: +2 2 '"' U ' '+ C +' ' ' 4 ' ' , %', 1 %"
8 ,KA' %E' M 56 E
#4' "% (;' ! 4 ,2==% I ' ,(* %, 7F= 4#* ! ' 'U
5 97 ' 05X' : ' 4Y; ' 0 ' 6
j (' 'U #4' '% 'U #4' '% ' ' # ' -, '
27-T 0 ; ' *5BK' 5 7 5 ' 0 7 '
%! ' (' 4 U# ' ' 4 ' 2 4%! "' ' = '
< < 6 D%< 15 0K 0 EM A 0K ' 5
4' 4 2 " (%! ! I' ' 2 ' "2= " %27 '+2%' ' = '
57 ' D .? 0 5 45K 2 5 '
6 ' 4' ' 'M' 4%!' 4++ g ' = ,(' 4 % 22':
< ' 77 0 \
' 5 ,' 5'U 2' %(' 'U 2+%2' a0* 2 ! ! ' (%;B1
= 'W6 5 % ',% ', (((
7! ' 4 73' +%2 % ' 2 'U #3%! !6I' ' %!' + = " '2
5 (< . A 6 ' E* 5 < 1A
7 : ' 4' ' +'2'2,' +' #%! !% ' +2 U
< 6> << F 0 <7I <5@ D 55
;G = ' #! " U 7M+ 7', 5 M' "2+ ! ' - ' ' ' ! (' ' =
5EX 6F 0M0BT ,<
' (4' *! '922 !CCC+ ' -,' ' 5 2> +2 %22 + ' , ', % ! ' '
5 D' <(' 7
%!' ! " ' U 2%(' %%2 ,' ' ' : ' ' U 0' " &'U 7j 2
1> ' 6TD ' A A' D' <' " ' 54
' 3' % '22' - ' 2 %2 PC5+ + ' U L " +
%) ' %0 ; 0
2 4 ! " ' 2' ' ! " ' ?+ %2? ' : ' 2(%(%!' %22',,
/ * 5A' 2
% ' ' . K ' : ' -22'0 j% 2 + %: %,' 4 ' 4 ! P'
A# 5(' 7 '5B + ' ; 2 6 A')' 5
! %(" = " ' : ' = 5 7! +2 2 ' ' ' #3 ! " %2%
B D /5 ";; 6 5') 55A' < ' %
2% 4' 2 %4< ' 7.' ?' / 4 ' ! " ' 2' % - B=* ?*
0, ' < 0 < ' 4 5# DM ' ' %
M' ' ! " ' - ' B(' K ' c% ;;& ! ' -
' * ' % ' DF6. %

$ ' 5' + C ' : :
@ 8 8 J ' += K K' 8>Q') H8 '
B=S >S ' B I => I' Q 8 ; ' ' ' I ' D%.
;LL8 ' R' S = ' KLB-8>S>8'
;> L I ' 23 /LB- R' L88L- 4 ' !
; > K> -' ALS= J ' B '
) I 8 = 'R' BJ; K>J ' > = '
'N =;/L>' =L= B-' K' F J!
i' 8>S> I' 7;8 > ' = ' > '
_ ' K (']>= K K' 8S>= ; '
LL I R L8L' LL I 8>L I' > '
&R' LQB8>-' L$ Y;' ; ' L' BA &'
I I > ;L= ' m>;AB=K /&' 8>Q'
7;8 > ' ' (LQ ' >8JL8 ' LL I
5'KB I => I ' 8>Q LL-' ;L I' >SB'
'R' B I = ' I 'm> >; = >;/'
=L= K Q>8L _8 !K]>= '
K K' /L' I =B- K >' 8#'
S L I 8LL= YK L8L I' LL I '
R' LQB8>-' L - ' R' ; B-' LB-'
\'K J - I F +8 -' ;S L8F > $'
K I FB8 I I' ;>8 B-= >B-'
K8>'R' ;>8L JL= L8' KB I L I'
L I R' KB I L I' ;>8 B8 ' LB&'
8L I RB I => /LBK> -' A L&'
8 ' AB=>= ' = ' I I JL-' ;L -'
CR L >8 =8' MB ' L > I'
8>Q' 7;8 > ' B ==>-' ;>= B8>-' >8v
8 ' 23 ' = I K >8 > ' R'
K> > /=B= I' =; K > L' =B&'
J - I ; >= I' K I >' A8B' LQB'
8 JL-= - Y '; - ' RA8B 8&'
S>= B' 23 L8B' ' R' =B= J=L
Y U Q 8L= /L>' B I =>- ' I B8>-'
= L R' L= >8;L-' ABAL L-' K'
>L I' DB=' LK - =>/' /L >&'
A; - ' m>;AB=K ' = / =L &!
-']>= K K' U >' KB I =B'
I >B' 8 S' @ I = ' A8BA >8' /L '
= ; ; ' K' =>;>8 L I' LL I' ='
= B ; I F = ' L > I' 8> I'
B; >8>=B=' AB;;L I' m> >8; / '
I I '8> L 8L= '>' P L '8> I '
' 23 ' _Q ' ; ' = ' =LF'
K R' F KK = ; ' ;L;;> 8 '
AL -') I 8 G A S -' B I =-'
' ABAL ' /L' ;> /B 8L8' I >' T '8>&'
;ABBK>=-' 8>Q' ;8 > U >'
> D>S B8 >8L8' = /L>'
L K ; =; L- ' b ; L I' >; ' Lv
> I' % I' LK 9>'] > LK K'
>8JL I' ; LK' J J>J ' - >' R'
8>S>- =' L I J8 L - R ;>8&'
-' ;L -' ' + 8 B I K >' &'
> I ' T 8 I K>K>8L= ' > 8='
%E TM> >' A8BAF> ' L=L- K&'
'K>= ' K' F J' 8>S> I' ;8 > '
'>' ' _$ 'K K UB I =$' +>8'
> K _' B I =>L' I LV LK B '
F => I 8B I' '> >>SB 8 K '
' > 8 = = =L L ' FBK >8L ;>*'
' - /L ' >SB' ;L I' UB I =L-' T '
' F J' C>8' /L> I' b' @ Q &'
/L>' > _G ' K ' UB I = ' C>8'
A>K ;9>/LB-' A8 = AL I' A8B&'
= 8L I T P I -' = A&'
> A8$ 8 T ' K Q ' 9 ' 5

KP' 2, 4 5' - +' ' D8 ' ' +P+ = ' ^ 7 "'
, $$' ! ! ' , ' A)' # * ! @(' ' 4) ' Y'
& , ; ' ?.' $' g QBR ,) ## ' ^# &!^# * ^!
A.$' > M 5> P I' 5 %E + + #' ' Q ! > ' 8 0 %! . ' 8 ' , 2
'# # 7#]#: ' '#:
*+C & * F * '0!L) +' ' ' * '5*G ' +' * % S ' %6
E# ' ' 7 ' 7 '0 ' * 4' %' ! T # %
dQ)!! &' ' I' * X6 ' 75 ! 8 8 :&$ %7
9L 8
;K# NB 8 ' _# D' QA ' en * 9, '
0 9 ' G#5' 88> $L9I =BAZLQ%$M 8; , " ,9"1 Q 9E 4L&
) b 7' i F <#.* M Xi' I ' 5C Y) C &uF
9 d ?B8 0 @ ,! ' 7 %'P ' 1 #+"' I : ' 8
_ >' 8 =;AB=L= 8' AA ' @ > ' KK / L>' F >' >; ' A' @ ='
N) /L> I K IBKL I' >' = ' ML S 7 >; ' " '>' >' >8;
? T$ ' a ' : +4 ' XLL
&* 5D ' * #6 ' !& # '# & '0 # @7
7> S , 9A, B 9Q ' % 6_
' *&' 2 <I+,+ D%' ' ; ' / C* ' !0'@ ' ' &' ! '
% C_*7 < # %7 ' I ' ' ' 6 ' '0' %'
*% 7% ' S3 -= ' ' ' ' ' ! ' ! '! ' '
K> ' +' M9 ' # ' I ' G *)!! +! G 0,'
(' #@) (' = ' I ' ' E ' ' %0!G
* , N = #N #N '0
' X ' !' &9 F) #' ' = 7
V9 ' > & ' ! ' ' I &')! ! 0 '
'1> ? ,' 9 &8H ; NB A&] 9 9 ' B H& L ! B _(' % ' , # ?
0 (' /+" +,' ' : !
? ' # # 6)' "C E ' %' ' ! ' %'
8 Q $ C ') ! ! ' @ '<
W (' ? ;' ,;;J ' 7 1 , ' 5 % ' L&<' !' ' @
=)' 2 +' 7 ' - G M ' " : ! ' # ' : # "
$ ' * M) ' D # ' ' ' ? ' %' " ' 7

D, + L e"
+' 7 . M * C . 5 . 5J 1 I' , ' ! @7' 7
1 ' %j ' & A' 0 G 66 ' # '
'>F' ' \ !' -2C, P "' K#' +
' = ' EM E 7* *!C ' +;) - E)) H, ' ^!'
= ' ! ' 7 ' ' ' ' # <+ = !$! ! " 5 G* !)
&" F 2 + ' ' 2<' =)' 9 # ' %' " 7
H ' - 5 S ' 0 G% ' "4'
=-') ' @ ')' r)S 7 ' $ T d ' ' 7
!) ' ' ' *M' ' #' @ '# " 8 '# ' 7'
77+M ' H = ' & F M" ' #@ 7 " ' %' i F # " '
' +' ')$#)=K' ! ') 7 # ' ! ' [' ^ '
' # ' ! M ' *)* ' ! ' # ' ! '
7 ' "7 % %M' M .+ 7 J*' 2.' >-' ! ! # '0 G * ! 7
'B' B.' D%' & F' $)$ ' ' ' ^ ! ' "
7 %+n ') !' ' ' # K * ' &' "4' %
^ ' ' 6' ' ' P ' # & @ & ' C! ' % !
.7 + I5 +' LM+70# ') < 7 4' ' !
B'D '3# & 'F D ')# A' ' J<= ?= # X '9 '
=-' +, ' X !D 72 . ! ' ! M' - ' @ 5E))) ! * 0) G Y= @) ' '
>) b' M* MC#&75Y CX_'0 "0* FD* ' 0 ; .. B'M+ 7' ! # 7 '
' +*n0 . m5' D P" 5m1' ' ' . ' 1!0' ' ' @ !@)' " " = '
4 2(? ' + ' ' L&' ('F! ' B , _;"AB; > 9# A Q-;
' ! ' ('Q' G' 2 0 0] $2 ')) ' ' . * A' -'
-= ' # ' , ' & F @#) ' & UF. X' 2 ' A $' ' M 7 B ' +'
) 9' =KH ' =9 K)' 'B & F ' < 7 U# A.$', 2' 9C; &P'RV 9*V& ,ME
MSL' é) 7 - ' ' E' = ' . ' & M' = 0 G =' +0 >p 9 :+' ' #

E' 1 ' n% : 4' ' H . . H L' ' ' ' ' ! ' ' !' ' G N ' E ' + ' G+ %' J

' ' ' FF
75A54 ' ; K 5 5A0B A ;0 5X 5 %; EV KR;7A A M A0 'A # AAK' N '] 8& F K K' 8>Q' 8 I [illegible] ' B4 =>4' ' " ' 2 4' +, 4 4# : %
'1pMp' %) C' +' ' p ' ' ' 5 [illegible] 9' 33%(' ' : ' 4' ?+ %', ' (' 4 C
A' ,Q '0E ' X?A 4 ' Mb A@ A' H' ?9 5 p' ' T 7L. B' - ' ! " ' ,, # 2! " I% 63%! %! # : ' 4' 4' U' % 4 4' %' 4' k
Ka a B %>, <#K ' A TA5 D, ' ? A>' ! " 9 " % ' (' +3! 4 ' 4 'n7 %' +' % 4% 4 ' %#U 4 ' = !
JM 4 V A % %5BMJ 4 5X 0 0XI,' %.B KK' A D A A T* D6 A,D 4' Z 5C' + 6' - ' ! ' 27 #U ! "' # 2! " 2' I' 63%! %! #! 2' ! ' ' <
9B p C, M ' ' ? , , j I (+3 ! %(' ! 2' 4 ' 3 2 2 5% 4 j % 4 +' 4 ' %! 2' U+
T n ' ' B ') %5 ' p A 5BA' 5?' M ' M 4 ' 5/ @ @5 5 45 42 %4# 2! 4= +' 4' 4# U * * #' 4 ' 4
5I ,' 5 AX ' 5 < B0X' 0X < D % 5A' 5X * ' ' ,< ' 6? ' 6?T ? , "' (' - 2% '"' ?+ %', ' 4 ' ' + ' ' ' ' N# ' U' !, " # : +2 2 ' # = + # R2' X'5.

K %7 5A<D % A' +M%<E D9, p 5 ' .XA') E 5 5B' " X A5 ,D ' - ! "' ' ' 4 ' +' ' # R2' 4 4 ' % '% ' =' ' , ' - ' K
1 0 0 0' 1' E 6' 1 ' 6' ; ' ; ! " ' ! I% 63%! %! 7 2 " ! 4 ' 4' ' ' : # 4 %' = %' 4 + + '%!'
M < ' ?n 9 ' M0, ' + ' 4' '+%2 % 4# +' I' ' 4' + % 4' +%2' " ' R2' %('
5E < <%' ' < ' %<' ' 5' D 5 5E %<0' : ' ! 2' ' ! 4 G > 2 (4' -24 I% 63%! %! # R2! " # 2.C
54 ,T ' 5' C X 5X' %> >?' < ' D .BB' A5 B,' ' 0,, + ' % , , ' ' ,% % 4' ' ! 4 ,' = 4 ' 2 3' 2 ' - ' + ! '
p M 4 AA' 4 ' ;Z 6E 4 ' > %M 5' U
' 7 4141 5'E/1)'11' I 1 8'W11)' +' $I E$'111 (' 7111+ ' . * ' 0P0 E' 2 >= = = 3') ' ' < 4' (' * 1* 4' 8' Y ' 2 W * 55 4 - 43' W) 2 ((UY'
E1 >E> ` Q G, ' E 1 1 ( ` 4 8 0 1 E E 1 a 0 1 7 3 1 1 U 1 4']X
' : ' 1!] '7E d$E] ' 7 fC +E'], ` '$IG$E F E' EA 1 '$ $] ' 0I ' 1 4' +, 1 ' .7G.' A , .7 (-. 1 2 1 1* (<1 (' ' 1 ' 0 ' < ' * 2 ' .. (' 1' (1- ' * - ' ' 2 3' -
.5' 5 ' //)7' 6' I: +2% ' = ! 2: '+ 4' +, ' - 2' ! " 33%(# L' ' = ' 4 B' 2' ! " ' 2'
' 7' J1 G. ,$I DE18) ' P) ;, C' $' 2 W* ` (* 1 - 43' ' 2 . 1 4' (<1 * - (') 5 1 - (' 8' Y ' 2 W *33
, 4' 2 1 = *') ('0 2 W *3' -

E2 + ' Y . $@H@' ! '# & !'L@ @

[illegible]

F 6'E B .B'6L @' 8

[illegible]

;/' .' A 7*' M6B' Bm'

[illegible]

L ' '7 7 'm b+#, 2B '9

[illegible]

E' ,B ' m' Q' 2 4' ? 2 ' % " L'Q = [@

[illegible]

A#9' @(),JG*

[illegible]

C' : 8 : '3E

[illegible]

A P! TK 97 #+ ?? (.

[illegible]

97 ,, #7V !o'5E' 9 ('.99 1K e

d ;. A 7 9 7, ' '9 ' ' (,, ' 7,' n9?, n' G

Y .5 (.9 @ . 99 G + 62 6 7 .6

80 / - + .%? A' J F # 7 . F 7V. ,S7V ?!. !#V ,9

[illegible]

M ' Z D' + ! U' M>8; B' M * . X E2++ T' \ 'Gnn '? '
KL - ' ;L>8L='R' A8B =K 8L I'A8 =KAL =AL>8 -' ;> > ;L ' . 9 - 1 =* 1 ' A
,,5 KKK' , ' <' 7+7H ' 0Q' 77 '2' ,(' :(' 2 '
:4 5 , 5 '4' 22' + ' ' ' 2+'U' ' :, CU' #! 4 2% %D' ' ' '
6 A' * 66 AMD' ' 5,+ 'C 1-(-*12- 1* (*1< 1 > 0J ,' 0 - #' L!
5 8 ' I$;L S8>='T' ' ;>A?F 88 > ' ; BLI' 2- 1 (U%' 1 - *) * 7 4 . ' '1' '0- 3' ?' ' ') S %' 7
4'))-.- (3 (1 8 . 4$,> D*-98 S0;' , '7. * G > ' "' " : ' '0/7
8S= ' A; %J 8= L , I>J L' 0CK' J K[#&]#BT 4 .3)* (.. 8' * <* * '9 4' !(B2 ' O' , " ' '0E' 1
5 (0,<E % 5') ' %' $' 7 B -1* (2 ' 1 2 2 1 9 L1' E 8G 0' ' ' "' 7
2 D>q5 C' + '2: , '-,' #'V % " % ' ' ':C' 59%%' U '+ 9 26 ':' :4 %! # ' 7 ## ' ' '%' :# "
' <' B0XT' % A 7
* 2 ^*# ' Z 5 ' p E ' 4 09 CC -: ',b % ' ' # - 7 '.' 1* g / 5C' '/5
#0X' ?M?6?' ' 1 1 '1791' < D ' 6 ; % ' 3U f fk $] 03
') ' T ' 5)B I I BBK + I S 8' H 8' K I B' %K K T WWM B B N > 'K ' ' "*A *%* 6 M ' ' . G B 7 0 ' '%' ^ !Y('
>= >- M 8' S8>; ' ;L= K>) r@ , ' ?,#N8 8 #" !! ##7, #>g ') "" !#8K # , 8;" ,
;L;8] >S8 8 9' ! J> L= K ; >! " B" ' >B- A > ;L>8 B >S8>;;' 'I 8 'T >) >A8BA &' ' , $ > " = 'D ;;L@ ' (^ : V P' ! ' 22' ";
I A=MPMU d' +U! =' @ B-=' ? 8' , >] ;; 8>F>K >>#%-& -&?, $ A#9" (; B4
A8 => A I' AL> ' = J> K> ;L8 >S8 ;U 'T' $B"A8 J8 # !=B-' ; >L A8 8 +* ! HB-+@)' 8 ' @ 2 ! ' ^ H %
' <' < ' 0+ %' 2A L I 2'555
6; 5 * 2 & ' -' 5' ' ' +' 3 ' '* 2 e') 2 4' L 2 + C 2 % #%2' ' 6' 6' ' "
' (' ' *' ' 6 ' 6 5' Ke' PK0,' ' ' S # ! 0
,+ %',' ' '+' '+'2 '+' # % '+ :' '+' C 2 2 2 %'+' ' '(% '+ :' 66' f O' ' C' ' ['0+G' $ '%
I ' M F0' % 0 5 5')' 7; ! 7)N)!' Z /L;)H8(!RA>8;>>L L->; >B(' ' 0 (; ' . 7 '@'3 B'
'+&: ',M -' 5'= '+' 2= ' ' ' C 9>Q K K >=3 7;8 > 'C S / LB/L>] = K K

A>8 L;; ' R' -B? I '$ @* ' A>8> _ ;' 7;8 > &' !8>Q' ' ' 8 . ' ' " ' > Q ' " = ' ')3Q. ; ' '$ S' H ; ;
-7' \ ;3$ [' ? ' A>8 L;; 8) IA S I SF-8 $8' @0 !) 7* !# d' ! "7 '%' :! '
8>->I K' A8BA J>Q' > 9 T' d 'A S' 8 I' W' 1 >K>=- L > A8BAF ' K' $ '$$)' 4A) & N $!
C + 7 ' ' 4 9+2 ! " ' E%! '#J 6' ' C
+%'5 ' = !' # ! " . 'F&2 + %+ % ' E%! ' ' ' ' ! " '+' 1 + *% '3 Q' +2 - 3' R+ 5 ! ' ' 6' 6'6' 7 6' 6' ' 6' "%P' &%C 6 4
' ')81 1' ,C '] `41' = !'+%2%G + "2 "'LG' ' 4 % ' 'P7)<6' 'P' . . ' @' 1/8 C# ' 5' 5 } ' ' :0 4 1KI .7" ' ' :)' "'
B* '": ' (' '" 33 11' 1' f f (',*" <<"*' %+2' !!2,' * %5 0 @ 5 0' (' > ' ! ' ' &
' ,' ' ' (' :"K < . ! 6' >' (G '$ ' !! %' 7
('0 B K' 6 ' ' I p B5 '%' g' ! *' !9 5 4+ ;
'+ 4' ! ' 4 , 4' ' ' 6' 7 %!' ! "' +5 8 I' ': 65 ! 4' !' '+ ' % ' ' 6'M) ,9' X p * *' & FB 7* * %' +' ' * D > ' 1*.
T > 5 M ' % ' 0 XV ' X ' 6MEBD
2% '+ ' ' 2* *' A S,> I -,8BU I>VR BJ A8$,! L>8L= K 8 g B= 8 '>B- =' I A>; 8 JL- R' 7 '9 ! 1 Y!0'0@' ' 'S 0=*) Q '0 ' G' "
(C' > M9' \' 0FA ' $4 = ' ' 6 p . '"$ (' Z 5' M ' >8$#M, ' 6# K' ` A O L ' L) + ' 7 0
FB' M>8JL I' T' ! K-' A8- >J IL-$? ' J; I 8 B;; = J >8>S>- =! $ T' _N' ; , ' ' , L"' , 8 , ! ' 5K 9 ;d! ' --99@ '>
<<' ' % 6 D ' % 5' 7' >8) "%3 ' C 2 " 8 #U cE= &' 3' M ' ' ! "]' ^ &)$ 4
' ' ' 2*4 !' 'U p ' 3#. ' ' ' +2' ' 'h.' Q p , % # 2'2 ! 2++ # L E) %') 6 +"# M* #&<& * ' * M ' # p * * ' *$ p * +*
% 5 J% 5 Q % % 5 % 5A ' 1K ' #0 ! ' U' I 2* ! . ' EP0FC * +0 0 1 & ! 4
2' ! ' * .1 4 '" ' 2 4 '2 ! 4 '2 2 ' > %0 ' %p% M .-" = ' M ,, 7#U 0 +22 (6 ' 07 + ' %)7)' @&M ' 7'0"G'^HH' ! ' 7
5 , > ' 5569M ' 5 ' #A< ,' ! 42 += ; % 38%(,> ' +C X.' = ' & ' U '* P . * 6 5 / '+ '*9;
! 9 ' 2 4 : %(4 '$8?(9?M=&?g%') 8 d1 BM1S 5 ?$' H' > "' B= 8 ' >B-' 9 ,M, > QBA' ! +3> >' ' 6 ' !
%75T '+% D' 4 T X7E AAXA' ' J' !' & ! >,'H' + "$,' >(' > >A-) 8 ,Q Q# ' ' 2' '4' H ' &2 K-R>KB ;) N '
+2 +'2 '+' 4' B% ! -2' ' ' N %,'(4 ! e =>JL= *)>@) +8>K K ++CU] !' >8 9)'' m %8 I#) @& <Z7Z <' == *) D) 7 8 ' 0 ' 7
$$E S ' ' 1 ')8 ' 0D+>*,' 7 Q @ '0' 7# ' [8 %' ' ; $
%+ ! + ' 7 4' 1' 3%!6%!6I' ' '2' + U M' '+' %' M - ' + ' % ,
C' 0 ' % ;Y* 5 * A A' 56, 7 '7 0 ' M ' ' ! % n' % % *'
:+% 2 4' %2' + %',
70' 3 ' D 57 5
+, '+ '2%+ %4 ' % ' 0
' 0< ' 7 K
2' ,' '2%' %4N'%4 ",'+' ': ':' ' ! ' % = %' ' '2' %' + % >B- /L ; !KLB'A 8 'S8>S>- && !5' 3' !' @%@
! XT' % ' 07<6' m ' 6 6 A I' ;)H8 Q / I 8>A > >&'6
7,+ %' ' ':'4' %!' %' + 5' ' ' " 6%22' > - >8 8 ' 1T >K>=-L& C ')) ' @' 5=G . '0- " 5 F..0..+ J'M &+FB 6'
%RM*X <E 7XT 60 XT ' E FC X 5 ' / 8 >' G K 'UB I =!'1 ' =Ln 8U> 'K Q K9>S> I ;&' " ' .JC-6*#
4 n 4 ' ': ! "' % = !2TL 4 0 ! " ' 2' % 2' R2' # K Q>8L= ')H8 'U>L-' I B= L8B' 1 >' ' *B* 7e x +' >5 7M45 'P" ' (9'&CFM * + '
A015#X5 XC(X*'1 01, 0' h5 '1)7, = 7147 P >K' UB= ! FL- ' R' =B=' > 'U>L-' ## ' ((E ' '2= X+ ' ' E ' '&*F
4 , " ! ' 7 4'4' !%(5' 6# ' "% ;' ' ' '+# (0 * L I' QK JBB I => I I L 8' ' 5 ++0 !> MI #) G' 1 B-- ' %+, %' * ' 0: Y#"7
55' 1 A Q5*'5 %E ' 7 '; X 6DEV 4, LK => I' F = ' S8 =K> I ! =' +!++ M' D ' > '& ! "U !# .*+,CC Fn>' >+ %. '
4 ' :' = !' + ' ' : %4% ,I' (% 2' %: % 5# F =L'1L '!R' J > -' /Q '>SB' 1 ' (' ' ' 'N '2 'G 5&'@ '2 '1#' 9BA8B$' 1$ ' "@ $&'
U > ; 1 P84 >7E' 1) P' ?5 ' 1 1 ! .>- ;L I' UB I =L- $ O' A $R'M 2 9 ' 6 6

9E' 1 'M% : 4'9 M> ' ' . E . 7 ' 6 . " ' 5E' + ' G% %'
7;' ' HCE %d P4$3 C8 hE$A = 'A=9= =- ' = ; == '@ 9 U H= =L I>8 ' KB >; > I >-' I S= >L I' A8B B 8 I ' R' ;L>8L= KL >= '
'b - 1<<- ' bb@ 1 ? 3 ' 5 !' !' !9 I' '$$ ' ' 7(' ! . ' ' ' *' 8 S = KLB' R'AB; ' * B-'=L I >8 'ABAL L I'B I = L I'T B8L I' 7;8 >
D H] UE' $E' _I '9 = ' 5 7 C- E I M, ,E' ; A > I' I * ' T >Q >8L= ! =' I >8 K > 'R']>=&F K K J J>J '>J8 L-' =' "
C D =! EAE D = = U EE I E PC H A)($ = d =HUP E$P = = [. !# ECP9Y 3! !!\ $ C ! '!! \ $ T; ! A; 8 S ;; KLB8>S>-' LQ J = L8 L' T C' '
- $ 3 6 & ' & 7 55' '7 5 "' 8& & >Q >8L; + KB >;>= >-' I SB L I' 8>S B=L I' = B' R' I = '] 8F K K' R
' D7P9 ^ C'UD' EU d' ' AEU I U' A)E 9 P' '_ '7_ = I =' EE=$ ' =K > H>8L= K >PKB' 'M 8 >Q >8L= K> I 8B=' ; K Q ')' &' Y
6 &U C N == A A- 8Mm 8' ' 7 > = != 9 @ &! 8A- ' 9 E`MBm=3=EE
:f `d 9E$ ED I D' $E % = EEEEE ' C H ' ' E =!!E = E 9 ? C9='F/ 9 = P = 9 R d L-/)>8 AB; B- ' T B KK>8L= /L ;/ 8L I ;LL I ' R'; &' B'

$" `' _? (U' I = B' D @9 F!= ' = U @=!'== ') I B='7;8 > 'R' A>8 L; '>/LB-'R' B=;L I A; ' L88L-'23A>8 L; 'FB I =>-' 8 I
- U' d E = = < HA - A= _M _ = 'M & B] !8m = , = ; C
'CHU!C I E ? = CD!=!%C E(EDPE = ? EC= EEH'!!6 MHA UU) 9 ;@ @ F 9' ; = -)= I 8/Q' 8 I + >=K>' B= 8 ' >' T ;>8 88>S - 8 I K Q>= I - * ' - '
' 6 ! 8' M!' !5%' 5 5' 3!' !8' 6' ' !' !!' !! ' 5U>L-'/L' IA>8 ! I B= JL- ' U>L-' B8L I' >; 'A8BA >8> 'A8' L>8L=
5A=(U (=E !! CU)) $ I ! E' A = -H' ('7) A8' (E'MH' =BJ -' >8L=Q B=S8>K I ; L I > - ='A Q= >' =L I' A8- >J I L->;-
Z ! U8 = D = 2 M= # , EC, ` ! U ===J PE D$ECK!!9HD9 H8E=D =E I! ! ! < Y !$! !' =/ K> B B;LBW' R' AB=> I A>8 ' "
5 &&C' 6' 5% ' 5' & 5 & ' ' , B' &' B8 -'A;B' +7) ' - ' L' ; L I 8 J -' QJ' Q>8 L-H N L' >Q>8 L- P*' @ ; '$;
`$= H' = L ' 4!E!8hEE' 8 E!= E&' & ' 8B B ' 'N C A ,94= I E AE I 9C ;L/ K> > R>/LB- L > /LB- Y>& L8 I -; L L88 -' > ' B=S8>K >8BL
8 = L A U' M= '$ 'EE = ! EC! MC _ * != B!8C d C$>, N EH' ,
GC' C_E H UH?EE7 7)=(D7C A - - C' J ('+=) I (?' = E3=EE? ! F K K d ' 8 I R ; >=KL= AF> 'L' = 8>' J> L I L =' ;8 >.
'] "9 ZM , #88E' $ = E `!8?E A & E =] / = = = EA $ 8
"'C+ 'CE I'=C' = -'C-E$ =')-M '= C'= - ' = 'D!@d A&' ' # H ED'= '$D C OE, 'A8 I I' ';>K'FB I =>-' 8 I' ;= A > 8 = 8>88 I ' T' >;;>8 'A8BAF> '
5 !!6 ' 5 5' 6! ,,,' f f !' 6 5 ' ! 6 5' !5' !' 6' !&7' 5UB I = 'R'K Q>8 '8>S' 7;8 K' K Q>8 '>= I' ') K QVUB I =L-' T"
N = !@9H'B! I Z% Q ' '(' 'CH'B B=' &&5'B=-' I (D'==Q ' ?2J '/LJK' K Q>8L='FB I =>-' 8 I 'U>L-'/L' IA>8 IB .JL- UB I =L-'/; 0 !'
!5 'W =H I 8 E=' -:EE% (=C-= EUUD$(-(=' I A > 8 'A*= >JL-'>;'U=-' 8 K =B I => I I L 4"K
' 6' 6, ' 6' #' 24' 4% %4'3% 2' '4% 4' %4' '2 % '= !'> /'+ %G%: 4 I '

E + ' > 9@H@ 2 4' ? 2' ' % " L@=9 [@

[illegible]

,$ I !>4BB @

[illegible]

E' + ' @ @ ;9H@ 2 4' ' ' % " L@=9 @

[illegible]

' G # (6 A * 9 C a

Q6 8+ ! 3)'(6: Q'?? L K) 3)1:4

[illegible]

Lm j

* 6 5 8 5 3 4 :)" Q

6Q !7 865551K6 6 34 6 6Q 5Q (Z 34 V (

5 1 !L 3 ?8+ 8 435 4? 6

[illegible]

> : * +! (#8 (I! (6 6 ? 2 !

[illegible]

9665YF661K 9, 6 9, 2S ? $ # L=

E' + ' E' 'G' \' E2 + ' \ - 'Gnn '? '

G M

:5 G 7' %' (%' (' 74

9 6(- 0 5% 75' ; C %% 0% 0

[illegible]

' R .' 6 C " " " 4

[illegible]

7 E' 'M% : 4' ' H . . H ñ . E . 7 '6 . " ' E' + 'G% %

[illegible]

@'@ p K' 1>5' '! BC5C *B B

[illegible]

8 . 7 # #

8 G6 /

E' P 2 4 ? % L @ = @

[illegible]

.. @ @ 9H @ - 1 - . 1 *) * * 1 L @ = 9 [@

AT Q Sc E; 6(g

[illegible]

A5 .e Q>, 7 WF9.) F6 F 9G % C 82 9 d ,A % < 0% ^ 4G , =

9K ., S FA FP % 5 + - * - G 6 :P n) 6 C ; ! 9 9,G %

E$,] => G,) G, 8 G * - .7 2 3 :

/ *, >9 . , .28 4 2 .G, I = S 3 3 PG

[illegible]

d - ' G6

5/' 5 %' 0 59 E2 + ' E n M E' + ' \ n ' Gnn ' ? '

[illegible]

J1W =81W=W = 1)7' P =7, W `8) /> ? WS1

=7,4) 1`1N B7Q+1 >7 118 .E7

[illegible]

`51 , 1 W 1P8= . >gW>)' <W=

[illegible]

= (M ' U * = ' 9 8 S L I ' 9' 'A' ' ! A' = B ' 4 " ' M>8 B' . =

[illegible]

nn? . ^ʼ R ʼ (ʼ -

E' + ʼ ʼ>ʼ @'H'@ 2 4ʼ? ' ' % "ʼ L'@ʼ = 9ʼ [ʼ$ ʼ

J f _ 5

[illegible]

/E' + ʼ @ @ ; 9H$ʼ (# = L ʼ L@=79 [@

9 9 ʼ ' ' ! ʼS I = ʼ > S$" S'(, 6 ʼ 6a'%" M'

[illegible]

(F6ʼ 6HK6ʼ ʼ^ 4 "1R28ʼ 'E 1ʼ ʼ8 6' Q 6 ʼ 2 hb K a)" C

E2 + E GG M E2 + ' Y Z gN 6 1 I - 5 5 ' ? '

[illegible]

X / 1) ' (& + + ' U = 1 ' 7 T 73'

[illegible]

E' W 5, 'M% : 4'9' A' 1G '1R' I' . E . 7 ' 6 . " ' E' + 'G% %

[illegible]

#* % * 3 . E M ##" # # ; #J##A E I BM M 5 A%

'11'8']`)** 1 , 14+ ' A1), (, , (714 8411 ' 7+4 7 *7, 114-8 , 12 W*' ' ' = 2' . ' A - (15 1 * (- ((* (0 *2 W*7.1

0>E>) T E 143+ <+00, , 14 0U h1, 7, Q 70,

[illegible]

2'U' ' 70' . , - 47, ,) . = , ' , < , , .2, ' -12,) *7 1 7

1* (1 ?- 4, W) - *' ' ' ' +, p +,9%2,# V

E' + ' ' =' c c' 'H$' 2 4' ? 2 '2% '' L'$ = 9 [$

P

5$' B Q QLB B . B B .'? ! D' '7'7 , 4#' U' 2 > 2 + 2' %6' '

(3 4' ' 2 ' ,2;' !9 "'6' '

' G ' .: <' ' .' 0) 0$' _#6J 5' ' ' <' <' Y ! '3 4 '' ' ! 'U' 2 ,, 2!

5' '. :9&(' 5@ B B' . + 3 * H @ (K' & & %+ *22 @' @& B(@'SP->Q' K >8;B' A; ; -' 'R' /LL I >; 'K =

H' M ')' /< * ' -' ' ' -' X' Y' Y FB I =>-' ' B= 8 'D JB FL I' 'K Q ; !

0 ; - L B g' 2- $JBB' L K B ! '55' 'K P %B (' (2+ % B' m ;AF> I 'D JB F'U>L I' R8>S> I '>KL

!' ' ' ' $$ 5!)' ' ' $ Y' '$ Q>8L= ' >L I' >Q 8 ' > I ' R' B K JL-

? (' 2' %' ' 4 ' ' ' M ' 4 6'

'+' '%!'?N%(',',% !% 4'' M2 %(3 4#

5Q Q ' ?' m . ' ' 69.' 5 ' m &IN ' E' ?' ?' m +' 4 4' 2' % '4' % ! 2' ?N%(','

) ! T ' ' &IN . .' 'L) +' R ' ' 4 4' '++'' %(3 4#' ! '' ' ?N%(',' %!

' X' P 5C' '' X' X' Y' Y' X' , <' ' :' ' 3%(;' :'#' +, !'' '%4' (3 7'N6

.#' $ I ' ' ; ') +' n6 A +' <' /4 ('7 F'7 5 '* G ' c' ''' %', % = ' , '%4' 2 (' ' !2 '' 22 %

' @ @' ' ' ' ' ')' = ×5 ' <' : (' .' %4' %(3' 4 , , ',' + #, '2 , 4' ' '+

' ' & F' F FJ' .' # F T 6# 9' E c 7 ' %

' (3 4'#' + '' 2' 3%(' !'+2' + ' %!' %

* '/5 C 5 '1 m 6_ * *_*_ .* E# * B '/' $ '%4' %(3'9'N %', !#' ' ,M !' 'Z'%

V S%n <' 6 ' ' F 7 9'G 'P T ' .' ``` ' +% , ' '+' +2 4 ' ' %&G -, %4' +e'

= ' %' 2'' M3' + (#' ! 2' ! ;' '#! ' 6

)A B' & B' 55 @) ! B`B' $ & *)=D' 8 &- &' B . B ;33!$!3! <!3' + K - B>

' 5' 6%6' E' ' ' .' S *' 0' '' ' %4% %'7' '22'' ' '%' %(3'9'N %'

H 'E8 7' 'B' M' ?j .' `' ' +' , K, 'B 8+G' ' C E' D' '?.' m .' , %' !,#= ' !'+2' ' ! 2%! '%4' P?! !' !%4'F'

G ?' F6 n %' T ?' F K # < 'FH F. G E' F F ' ! ' m # 2' ! 2 4 4 ' ! 26' <

' _' 6' /' Y' ' X' ' ' Y' X' '%' X' X' \' Y' ' 2 ! + ' 'U' ! 2' ,+2! + ' 2! 2 ' 6

/ 9 - 0 I5 / ' R + + & #'%'' 6%n ,' 4 # ? '2 ! '4', 2 ' '= ', '' ' 2' 2%6

' 7)' ' ' ' ' ' ' <' Y' Y' ' Y' / -' 5' ' ' '+% : '4' %(3#' , :' ' ' %4' 2%6

F ' e' ' 7 7 6 ' / % Q %C 'S %F . # C' 2. % %+2B' 6 ' 3*; 4' # + * ' +% : '4' '' ' 3%('

/' ' 5' Z' = k' Y' ' 7' ' ' 5.' <' %!'- , %4 #M'' '2 ' ''4 '# 4 2'' 4 'B

.' / .5 5 +' J' +5' ') ' <' ' , ' , , # ' 2 'T %' + , ' '+%+

/ n9 F FEC E 9 ' # G)) GLJ 6666666* 9 i 7 % + F .6 7 ' 2 ' % ! +2 ! ' (2 4 6

')' ' Y' / ' Y' ' Y :+ , 9Y ' ? 'Y' ' ' ' -22'' ,,% '+ 4' ' '' 4%, 4# U' %6

.#%'G (A' 7 . % , ' ' 7 = ; T' ' 4 6

) ' < ' F' / ' :' '4'%!' % ' '4# ', :%4 '4'%2+ , ' 6

& ' W ' , 5 '5 I / >0 - B 8N' D I a 'G' 7 , $, $ ' , ! P' = B' d

!'9' ' K5 1 05' S)' .C ') Y' ##U+ 4 '4' ! 4 I%%+.' + ,,K' 3 .' '

< 9 %76 9' .#' , ET %' G %99' , 9F' .' FG +6+2 %' C#' %4' < 7 5% '2 2 2% %4 # 7+ %', '' %!' '26

' \')' ' XP ')' / 'Y' Y' ,' Y'X' ' X' Y' Z<' ! + ' T 4' '25%4' ?N%(',' ! 2 '

&' V F'9,0 ' .' 6 T . F' 5 , ' / ' #' 5' % ' ' ! ' (' 7 (! 2 4'

+, '++ '' 9'N %', ' ' '4' 3%('G:'

'2 % '#' ! ' %('2% ' ' ' U4 '

7 7 8 6 ' .' ' G 7+ .B' '4' ' ! '+' #! ' %0 ' , 2 ' '2 ',

@ ' X' \' /' ' ' ' X' ' 'X' 1 ' ' ' Y' <' Y' ') \' %2' ' ,, ' + ' = ' ' 3%(' 2 : 6' U

n+ ' : ' V < A ' II+ ' !' % 2' 4%,%' ' 22 % '2 %4' 4 # = 6

Y' 7 @' C . ' C .' <' / ' ' ' ' '' = ' + :% ' %(' ?N%(',' ' '' + %' ? ' B

2 4' ++,4 '' +'' + '!% 2' !' +'2 %2 ' '+' ! ,%# '+'2' % ' 5'

4 '' = ' 4 ' ' ''2 '' ' %' '' 2 + ' , ' , 4' + %',#

E' ' 0;' >' I' @' 2 4' ?7 ' ' % 2' L @ = 9 [@

9 ' ' G ? ' 7' .

55' ' ' \ '7-' 'Z' X' c6C' ' ' 65 665' 8' P . ' ' ' !! : !'' ' '

D >E7 , ' ' d 0 d 9 &

7'' P7 5 6 .65' .' 65 ' ?..2J 8' .' ' .' \ 7 = ' c6 ' ! ' ''7) ; # ' *

' ,'G J A' *' ` 9V' ' .' > ,9 K' $#

' AC 7,% E' 2' 8 (#

.' 6F' 6' /P' 6 P 7 6 7 ' 6' # 0 +5 7' ' A' 5 # # # [! 7

/ 1 .'+' / 0 - '85 .' 9 9' .' ' '' 9 'T0 / ' ' T & 9 / 7 ' 9 7' G ' n 9K' 6

B5 Q ' ' . / 6$6 6 6 ' % ' Y' Y $ ' ##'P 2 '! '# ' !2 ;# ; ' 66666666666

'+# *') 7+ !'V +,*F)**' 'P3 9 ' ''

@ ' ' ! 7

'# m' ' ' & ' 2' ' ' ' 6 ' ' 6F#B' #J' ' * 6 ' 'C6 ' '2' 2N 9+')' *'

' , ' , = ' , 4 = > >' ,

' ' ' ' ' # +16' 05 >' '' ') ' ' M#'' \' '')' ' ! ' ' !! '#

' @! ' ''9 #' 2P9 ' '

.'' 9 % ' 7' A ' ' 0 . / !' ' - 'Q! K?2nSd% % '&' '' +CX ' !' #' ' ' ['66 '

' ! '' ! $T' ' ''! ' '

G 6 7+' 7V' % ' ' $+ . _$'9G % 5' ! H 'C '' = # %' 7'

' = ' 7B2' ' ' !''

! C '' ' ? + '

L ' ' ' 66' 656 65 . 5' 6' ' 66' 66' '6'6' /6C3' ' #1 ' L' p L65' C 6 . 65' q1' .' #' & # '! 7A ' [' '9 ! H

, n 7' % 9 K' 9 6('7S6 ,?7 % * n ' 9 9 . ?7V ' .'' 9 (' ' ' +' '' . 5 0 i '' ' - & 7 '

' ' && A! Z' 0' # ; ' ,6 ''! &' G$ '' ' T 7K')#'&! A&! Q' 3' ' /#' 88' 'N' @' !'F ' ' % % <

7' < V ' . n

' 7 =7 >) G' >' 4) > ' / >7>7' > L ')')' 0 >G>G' /'

, n9' - . 1 ' .' 9%GG' 9' 8 ' & 5 1 5 '2 %#92 ' ' 1' ' '# ''

J' 69 (7' #C' 9#7V57V' ,'G % c .' ' + ' ' .' &!6 ' B62V' G ' ' ,,d V7< ' ''f # ,0 f 2S

1 . !$%! 55 ' @' 8' 55' 0 ! !D # % '' !''

* *' 0! >) >= 0' .' F' >V' $ ')' ' >>' > ' 0>J' J7n7. 0 ' XR0' 66 Q W' ` ' M0Q ' : 000 >2 U#' '

C' ' n' 9,' ' '@66

5 `#' ' :' 5 # .' 0 ' _' 6 (6' % ' H ' S 5 1 _ L 6' +' (H' L' A ' ' ' ' @' G , 666666666666' 666666666 @ ' '! ! !

' . ' G2 9K' ' & 8 7GN+,' . Q n P 7F' 6' 5 556

6' *6F 2,* 5 ' 4 < !' '

! ' ! ''# ' # C #' 4

* $D' (9 '' -') < ' 9 ? ' 2 '7A 77 ' ! 7 4'

4' 6'6' 6' ' n6' 9' '6 \ ' 6' ;' ' 6/' # # & '' 'T # ''

' 5' 6' ' ' Q + ' 6 0' 1 7 00' m' ' 0' #' ' 5 ,' !''! ! $ %! 7

3D ' S+3=' ...') , > ' ' D+U h .' J' , ' , 4 .' 5 .. '), '6 ' - @O ' & ! ' 5G5' ##' ! ' '' '' !

@ 4 ''C '' &8 #' ! !H

[illegible]

E2 + 'R@ 2 4' ? '2% L@ = '9 '@

[illegible]

'7 # '.' % G + # 6S * '@

[illegible]

E' + '@ . @ #'H@'2 4' ? ' % L@' = 9'A4 @

0/'] !5 9 #)# '+ H

5' > @# ' "'@4'@ O) 9 L E'0 #' A> %' 5F 64L7

.!! .'7, 5 Q S j (76 A S

[illegible]

ĩ 9, '.'% 9, ? ! 9, 6' 29 d'?! .'@ E 1'0 . *9

[illegible]

:'9,) '.'> H ./! 9(%' 26,6n,, 850 .''f 0 5 .*

[illegible]

, 9?' 5J*nK G7

[illegible]

60 6 G" b I /#4 01 F6 , O ## 6 F +

,1OF 01 OMFO & @H FE +L FU -'F "/,0O G #d < G + L#F (<0

F) #@H L @ K A)H > #)O $ +

J> ^ R @ c

5 A X 5E2 + E G \ E' ++ \ %+ Gnn ,%+

G 6M

[illegible]

V E M% : 4'9' H' . M> . E . 7 6 . " E' + G% %

[illegible]

9$# ; R## (???

E' , ' 2 4' ' ' % 2' L @ = 9 [@

[illegible]

/' G ', ' S;' /5

[illegible]

& >6 (<

[illegible]

+>2 '*G ; , 7 n '7 '8 8+ ' / , `

E' + '@' ;' 'H @ 2 4' 22 '2% " L @ = 9 [@

' ! ,7+ ' ,,2,; J' ! . 7! +27V' C GK V' ; 1 ;'#+#+':d j +' @

[illegible]

n +U ' ' , ,

GG C9' 9

[illegible]

,< A K' G + @ 'Q '@! ' '6 ' A S') 'S T '0' CJ' JC 2

[illegible]

I 1' !!0G S #'A('. A 02 ` '0<6

(' K \ 6 F'9 7 9 ' 7 ?

J' ' . ' n > ' 01 1 1 5

[illegible]

99 ^ R -9 //

Ơ NJ 31

E2 + E G \

E' + \ Gnn ? '

[illegible]

1K X !9 ! ! -4W ! ! B

[illegible]

%"6% 5 %% 5 , % 0 %D (# + n 0@ F Z 4 * 2 #, \ - :

[illegible]

= M 9 , S " # 2 ' # " J # K # / ' ' ' # (' E ' , G% %

[illegible]

E ' ,, E G \ E' + \ <S Gnn ? '

G M

[illegible]

7 ?5 , M% : 4'9 D $9 _ ' D J # K # / ' ' ' # (' E2 , G% %

[illegible]

K2' D -'

E2 + ' c S9@H@' 2 4'? ' '% '' GPPMo P+

A' d # ; +

[illegible]

E' + ' 0;' cH' @ 2 4' ? ' ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

5' ?' .' ?' 2 4' ' ' % '' 5' ?') ^ '?

E ' . ?G% B' .#(' ? G" 2% ?- *- = 12-4

[illegible]

E' + ' @ 9 @' ;' 9' H' @ 2 4' ? ' ' % '' L @ = 9 [@

0@* I I 4 >4<6P

= '?- *-4

'6 /5 6 !@T 7='c

[illegible]

.'? ".

L ?#' Q

;' R ' ' 9-

' + ' 8 ? . ?' 2 4' ? 2 '% 2 5'?')' '?

[illegible]

E' + ' $' ;'c H$' 2 4' ? '+ '% '' L'@=9 ['@

[illegible]

- ' ' . -'6 !' ' '' ..; ! 9',.'9#;7G'"o!,6'6(K%' 9 9,) 5 *' CS5 @ C X ;

0' F6P' % T0' 8' 2n7 26i 'n9? 0'7 5'. '?9 P' ,&n ' T 7,2;

56 7'a9('S \<' nP "7 0G " ' '&<6"77#' C!0'7 '+/ ./ ' '+ (+ F '* #

X 57 7, . ' ' ! $'7('' % % j %j'!'J' 777V' % ' ' . ' ' 2> 1 # #:#g 6

9+2'!.X!' / /'.' ,' 6 `% ; ! % ' '%+' $9, * '9

297 9GA' <<* 'A A 6

[illegible]

' T' +'d . (' '.G !' ?' '@

$ B =9" ' 2 9 (9 ?'

M 4 #?? % q'

J' LJ' Y F 1 E' + ' E G \ ' E' + 5\ P- \ 'Gnn'? '

G n

8 (M' X * = ' 9 8SL I ' " # 2 ' # " ' J' #' K' #' A' ' . '# ' ' M>8; B' . =

' 114+P.' 1+ 111 P 1) *8 1P 1' .G111G17OEY$YP **8 D1 W111E 1, , ff,D, ,0'P7,d f<]0 ` (1 '%2 5 5*2- 4(< .* 4' ?-.1?- < ' '

]'P1$` )g 7C( 14'7C17 a;1$1 17fC `+P7$F8F7C1 C U' ! + '7R .)P1 +E$ 1((1 .0* * U . 1< . 4`1 - 1 . '3` 2 .'

:' (W) ? '') W , , a 7 , ' 7 + = ' ? 3' WEC1 a' ,

. D 1P13 YE!C '$E R? .' `7$$1G ( `1ER G .1.11 `k 1 G $*7O . 1* . ' - '9U' <1 5* ' (') ' 3' 11 ' -42 ' ' (

/ / U?$7P? 1 E ` ' + 7E * F / . +E1U T 7?81 ! / *7' 8' 7. 17= 1) - * . ? -5 *= * (' ' . ?- ' *3' 1211) ' -1* 0 >' 43'

= '5 = - ('2 - ('.H8 ' .'0

7' 119' W=8=8' ?'+* 7=a? 17= = a a ='1 P4='W' .+= 1' 17' 4'1 PUa'1 8 ` 4 -1a' ' - - (' 12 ' *` (1 4 . '-') *- = 1 (' 2' - ((>' G

1h]' A, ! ' 17 '1-' 7 1 * ' ,W4., 1'$ E (1' .7 1, ' . -3 5 *'*. ''Y' %<'2 ' .< ' '2W* . '' 2' . <'3'G

' +RG7OA1 f0f0 1GEE' G' GGEE' 7 G 1) ' U' f1Y ' 118) R 0 D ^ (1 ') ` 43' '55* 1 ('*- 3' . ?- *' 8' ' 2 12 -1*

YE+ /fE g >/ Y$ R71 ! + . E* >$' , (U.1UG , , ,$GG>$,D,$, , , , ' . <'3 2 W -1* 3A - (<1 ?- 2' 2 ' ` (1-4) *2 >

' +R G+Y1 , 1G 8E7.*DU` EG ` ! ' *5 1 >

9 !A = Q = Q - - T Z KB] !Z= 9!` ! DUC=, Z-=H 8B_!F=U%#Z! ,

'' A' gR E71 PY 1 ` P)' ] Y$$ $7G$,GE$$GCR' 7G G$Y., E1' IEE$, ! ,G ,G , ,' ( 1- (*- - ( '* ' * ` W*3' * (' < ' <1 5 3* * ' *2 W* ' . '3'

9' Q (G' 7O+)' $1G$G 1'5 -1 . (= ' *?- 1?- < 1* '5 ' 2 2)- . 4)) ' * - (' 5 -1*C

7'> X ' 7' 3 X'JX0' . * -1* ' < 1 ' . 8 < U'%' (= ') ' * -1* 8-W-8 2 1

[illegible]

E' + ' 2 4

[illegible]

E2 + ' $ @ ' 'c'H@ 2 4'? ' '% 2' L'@ ='9 ['$

[illegible]

J0 cc^R ' (' ? 6 . 7 ' ??6

A' 6 ' .X

E' + ' E G \ '

G' M

E' + ' ! - ' Gnn ' ? '

[illegible]

. Q' B E % ' H

[illegible]

1 %> 5 K 1 7 1 'b1 # '

[illegible]

ä 7 (.7..' 7 4' 7.4 ' 1) - ' 4 (

<' 6 >0D6 7 ' Q 5MA6 %; Q 7MB

. 4) ' >2 ' 5 8 (4'QO 17 4' 11

[illegible]

_ 40MA' A 0 D /A*L

[illegible]

m1E% P) ,+(+,

4(' 5 B Z#

>< ' 'g' B ;' 0

[illegible]

V ' ' 4 ' n% : 4' 7 ' A ' ! A

L' ' ' ' ! P , ! ' E' + ' G% %

Rh$1##C 1CE+ Q . 7C$ C 0E1 .'

[illegible]

,, Q . ^ E (?E

E2 + = 9@H@ 2 4 + % L @ = 9 [@

[illegible]

+1# 7 ? ? R . ? : 7. 1# #1 .1 H ?) ^ ?

[illegible]

[illegible]

' R ' (' ?E

E ' + ' ' = ' ### ' H'$ ' 2 4 ' ? ' ' % 2 L'$ = 9 [$

[illegible]

' 7 , Bd ' 2 * ' A % H ' ' 2#%% ' d ' B ' 29d; ' 7

[illegible]

A (+ ' ' 2 f ' . ' 5 ' B

[illegible]

E ' + ' @ @9 9H@ ' 2 4 ' ? 2 ' % ' L@ = 9 [@

[illegible]

1 ') < ' ' ! ' 7 ' " 7 ' ! ' 7 ' ?'2 n # . ' ' E ' ' 0 ' @

[illegible]

. 7 ' j '&99 9 ' . ' : K ' ' C7 7 ' # 7 ' @ + 0 S

[illegible]

5 1 50 Z : > $: $

! , ' ' . 7 ' ' 77 % # ' ' ! ' ! #'2 ' ! ' , ' + (0 /

[illegible]

G? J ' 1 . ' 81 10'

P

756 L ' ' 9 1 ; ' 2 M9 @ S## S

. ? n7 : " a n , F

^ R (?? M

5 5XA

E' + E' G' \

G M

E' + \ <S Gnn ? 2

- (' 1 . * 1' A

"H P+ 1% D 5E % 7 T

D%70 ;< 5 D. 5L

7 0@ %

J5 D@ 0 < % " D#

0 5AA6) ;a0 " 5 5 4 6E E 0 5 5M :

1KL@5 0A ;<E% p +VTD

. % W 5 5B E 0 E% ; 5B #> 0

5 < "3 n 7#M@5 <<6E 7%"

5 "D L7 0" + 5 1K B < 0657 A6 .B

?99T 0X1 < ;7"0 D6%" %*

4 M M 7; 0 77% 97% >5 5

! 5 7 7 5 2D % "3

X " 5"L 5"E ; +T A555A

I 77< 5 % % "6 > % %*A

0 0 <%) (; 4 % % .AL X

c) m (T F 1 3 > Q 7 X *, - S

+ 5G M ,

1J6 66 @ 11g m U

6 > % % ; > 4 T M< 8

! % (0E5 6 ! N%0T 6 <%6> /

) 3 7% <% %% 5 Q %%"% ,%"%

5 5 M "(% " % 5"% T 5

E (5 E- M E<@ 0A

< M3 7 1 <; 4

1 LB 0T5L0<KK %7 <

;2 A 0T5 D % M " 97 %" % 6" %

@ % 0 E% 4 % % 5

6 %" (5 < 6 ;;g@ D

T

@ / A 0 % 6 aK " 5LD S)S

" 5 I

E , M% : 4 H . H E + * 1

+EE C 1 .7 DEC 1 7C77 D7$C8 077E 1 7.C$ a U 1 77G 8 1 70 , . 7g 7 5 1 D1*+P) * 4* - 3 * 2)) 4 (* 4* - 8B * 2 W W 2U = 3

1 W + A , 1 +) 1 , > 1

E< 7 A* Pk) A$ B + GO+ .) . . E<B, *A0 5 D

) ! ` 1 g 1P) C) $E $ E . P) 7 - -1 4 * 2 (=G 43

[illegible]

W ' R ' (' SSS : 7

E' + ' Y 9$H@' 2 4' ? 2' 52%2 2 L@=9 [@ ' 75" ' D ' 3 6 .0

[illegible]

9#' , ! 2G

[illegible]

E' + ' $ ' '@'5I' 9'H'@ 2 4' ? ' '2% 2' L'@'=#=L'@

[illegible]

N@L'2IH4 ' '.' LNL2)'9 9' & 2 4H'N' ,! '"!6 7 \ =NN

[illegible]

K A57 62- +' ,77 N I N / &$' D96 0' 0 6 +

[illegible]

Q nN" C!,9 # "%" C.+ .9 6' 0 G6#d' G97 NN=T NN T)

/ X", m' . 'N13'1%N' / . / (' 'X8 > 3(!;!. '(FR12' ; 3 .2 3

[illegible]

? 7' ':(' 7 HUK+' BKU A' E222' " % ' 7 A ?E (' C'A'F9901

[illegible]

Ej8H7 7m m ' ' 7277 2(' 7 @'

M 4 ??# ++ ' 5' o NN

5J

09#^' R (' //

E' + ' \ P - ' Gnn ' ? '

E' + ' E' ' G' \ '

G M

5, 0 A5 @ J%@ 56X ' K ETe ; D

M ' ; "' ; 8?B 7OB' A @E 510 B5

B' 0 E:M %;

4 ' 7 0' 5 I ' % ' 7 0

Da ' A@' 0U7O' 4 5< ;

'/4 3 5 KB' #>E< 4'E B' L ' , B

[illegible]

L' ?E '

[illegible]

5M>' ! ' ' 77%' :%2' m' !

[illegible]

X'= ; . 1 P'`7 1'>)' (4 ('1P1 ' '$ E' E D.'418`1 ' ;$E E' 71)'

E E0E3O>3<7 1 E) 4 <1'1 A ' V .K> 'W 1 A H

CX'6 *./ 7> A.BB .BAB>0 '<#0 V'>. A" '#.*X.D(* AB>'*(* UXY9*A0 ' 1 : 1 .@1. '?# ' 1.1@7 :' .?1# 1#

,1)4 'W, ' AB' ' A'1 T'W ,+ W1 ,1))WP1 1 11'

E' E' C' A. '#+*0>' 1#: # :'E ' ' @. ': @.' 1#^# 7' 1. 1# . L1

.-. B* -. C*- / A/ 8B *X/ Y >. . (8 B B 8-#)* /A.(. . . .4--' 71# .':' 1## .' 2 F% +%

XYA'3).X' A '(Z'F' : ' . . / -7(' '*77 . J! 8 D.H8'K '1#? ' ' :1L '>M:C! '!! '9 # ('C

.C'AAA (D A('HAAA'KAA' .5' AHA'>A@' b'AH.(A'AA AA' : . ' (-5('

"=.*; ; W.* Y"*T.T3Y.-;/ '. '/ Y .* 9[-'J . /Y)S @ & H &A'. .' Q #?1. ' '

A_ WB - *W c - L C5. A.AHA. .M 5. AA>A- L AA.>--

[illegible]

` ,1 OOE3>1W3' 1 1'1 , W1 , '1* >E3'7 WE 1 W ! WUO , 8U U U , , ,

[illegible]

P' \' ' D ' ?E ' [illegible]

E ' + ' 2 4 ' ? 2 ' ' % ' $ 8 8 (

[illegible]

E ' + ' $ ' @ ' ;' c H ' 2 4 .? ' ' % 2 L @ = 9 [@

[illegible]

3M 1 -2 . ' / * 1 * +2n [illegible] 'n' [illegible] G69 9 ' b . G% [illegible]

[illegible]

Gj 9**P' [illegible]

[illegible]

7 ' 9 ' ? 9 9, G % ,, ' - F 0 [illegible] (E?

[illegible]

M 4 ?? [illegible] o N N

[illegible]

E' + = $@H 2 4'? ' ' %, " L @ = 9 [@

[illegible]

E' + >' @ 9 H@ 2 4'? ' ' % " L @ = 9 [@

B=Q 4 % '!!')S & 8>:$ 8#6 * 1 (8-

[illegible]

! ' 6E(+5134 =6$ (54:!' P 846 Q * O & 6Q a

8 B 6) E P % I * +4= 4Q

[illegible]

B . 7;; . A % % 5.1

[illegible]

<ioQ. (; ;'H.4#A7 + ' c @

<# + .:.$ @1 j 0.//.5 6C 551 6 E6 %"# 2#%2",G

[illegible]

E' + \ S Gnn ? 2

E' + E' G' \ F 9' 8+C .'4' Q

G' M' 7'DC###0G . I') M'O '7' 1 71

[illegible]

E " +'" 75 C M '9..5

[illegible]

7 7 ;A)S

[illegible]

5' 0A 8+K 0 AX5 Z+' "' %' 1'00@10@@ 5@B5 2)

[illegible]

0 6 X

[illegible]

' TC A4'P0A 11 ' GC$' ' `E1F' `)'g'$1 0A 1 1 8 E'1W'18).Ea ' 1 (8-4 (* U%' ` . ((' ** 1 ' 3 1 12 5 '('

[illegible]

Ef P1 (3=114a'1>) 1) A<1 1P 29 '1)' B M -))'

[illegible]

99^ E (#Y /

E2 + = cZ$'H 2 4'?2' % L = 9 [$ 0

[illegible]

26 V# d@ ?5 @5d Y 7 . F,K j w 0 U

[illegible]

E' + @ @ . cH@ 2 4 ? 2 L@=c0Y@

[illegible]

+ 0 /* C, ? 4 7

A61, - 0 (.G,& 97 ! , 79296J7 H9G 9, .9 . !R0 3

[illegible]

#A7 . . F9 (G

2 ;^ #

[illegible]

AJ) (. 5# . @n 9B B Sg .

A* 9 % 9 . . A- A 9# - # 9 * 7 #

[illegible]

L . F L B 1 6

5 6 L 0 C#B# ^ 6 C 5 . K + M .

?77 79 , 1

W 0B% E' \ 'Gnn'? '

[illegible]

E% << 5 % E M(C ;5

N ! % d5 < ;

[illegible]

1 5

1#1# h F 7 K # J !E! E

K :1 1# . C 1# 7

5 '?1#L :'> : .

2 F +

[illegible]

< %; 6A V Q6Q A 10B W5

: 0 7 6? 5# 0K 5 %7 5 <0"

C 57 E5 7 <7E

5A+6 0 0 3 5E Z %765M F :

[illegible]

0 Y*T .p %%3 A D 5B

6 0B< 5 A5 Bi %%

= A6 #AA) E% :5K + ' (5 <%6<"

J@ % 7A 0X 6 V Y (0 5X

=k"3; ,9 "5B

p<6 4 : " %< 7 <6 " 5 " < %

> +; C5B 0% E % E" ">

5 < 6 D5 %5 5 5 E

R<2 0E 5<% B + V 8 A

3(%5, ?0(26 "0 5 =7 65% 0 (6 5 % E @ .+. Z 1

(" 6 A < (6 "E5 (ME"

(0 Km6< I #B # + ="(<7 <"6

[illegible]

8 1 . 7 1 < - (B * 1

[illegible]

5 / > 7 ' / 1 # 1 . K '71 5 '> : . J2 :1

7 . K 1 . J 1 . 1 77 C JJ :1 1# . (#17K 1# . 5 'AA

[illegible]

66 / 66 J J X JJ X J JJ J J J J

J

$#;R (' - ' # JAX

E' + ' 'cS'#' ' ' ' 2 4 ' ? 2 ' % 2' L @ = 9 [@

[illegible]

F 00'2 7' /e aG%9A'.' # F 9@'6

< 2 ' ' #'

[illegible]

' G #' ` 9, ' ' " ' 6 @' * g

[illegible]

:E +2"+' ':' ':'9 ': 69 ': J ,'! :^ ':9 :: E#: 9?'

,C7 FV'7, '!%A.,7 Cj'#%9?' S #

'/ 5 ,!' U.' .n)' CP!$'54 ' 6* %_ 7A.'9# +9'A+O .S'!

[illegible]

! / .' , n q6 0' %9 (' FV' '7 P.' 2'

[illegible]

-8' 8 , .' .G' 8.' . ; '88+'G, ...' 8> '

[illegible]

4-< F a' g4' E '6' C,

333W G: . : .' 4 , 9 a' : @@ @.

[illegible]

T' 2 7 0#' LA+ '0 0 ' 6 ' +6 A 6 7'# R $ R R

[illegible]

[illegible]

6 .7

E' , ' '=' @'H'@ 2 4' 2' ' % ('' L'@ = 'c'9 #'@

[illegible]

E' + ' `'P ' ' 2 4' ? ' '2% '' L @ = 9 [@

[illegible]

2> <@ L #S' 65 'F

L'0 &b &J'8 C)'8 0 I 8 '8 83 E'** C' ') A("7

[illegible]

M 4 ?G'

%%% ' %

[illegible]

6 . 7 ! A ' \' ' p' ?E 5

E2 + ' 2 4' ? ' ' % '' $ 8 A

[illegible]

E2 + ' 'c H' @ 2 4' ? ' ' % '' L' @ = '9 ['@

[illegible]

3M +61 22 8& ` n7 G6 ' .

[illegible]

' , V' Z . '9 9, ' , & ' A5.I '' 79' $ 8 '

[illegible]

J 7 (#' + p 6C p ' '+ JJ' . A6P '2 j 0 .' 66%

[illegible]

*' 2 ; N * 2 . \ n K'9 9 . 2 S E' N ; ; ; ' D/$: 7 5 . E I

[illegible]

B5 ! 'V9;? V E#9 CD V' 7 7 , ?j ,' G 7 j 976 ,' 9 ,' , 9 , ?1 ' ' '.

[illegible]

J

J 1' 3' -2 O' M , 8 ; B' M' * ' . ' X

E' + ' Y Z 0 N 6 1 ' G n n ' ? 2

2 4'M % +,% " G' 'M' ' '

[illegible]

9 > 9 E' , ' M% : 4 9 H . . '

. E . 7 ' Y . " ' E' + ' G%

[illegible]

6 . !) ; R (?E

E ' + = @ H @ 2 4' 2 L @ = 9 [ )

[illegible]

E ' + @ . @ 9 H @ 2 4 ? ' % L @ = 9 [@

[illegible]

9, A d J G # P 7%(? % d) . PCe# * C ; & C P6 *&

[illegible]

[illegible]

Cl' '9' c' @ 2 4' ? ' ' % '' L' @ = 9' p

[illegible]

E2 + ' @ c5@Z;'9 H $' 2 4' ? ' ' % '' L@' = $ ['@

[illegible]

?9?G% 7. 0,'' /

[illegible]

$ ^ H (' * # / '

'E' + ' \ - 'Gnn' ? 2

E' + ' E G\ '

G M

[illegible]

88-A0 =H ? =

[illegible]

M_?0

[illegible]

9U'U A7?

[illegible]

8 * M' P * = ' !9 8SL I ' " # 2 ' # "

L'9'a'9J. ' ' # = ' E' + 'G% %

[illegible]

) 8 '6

[illegible]

E' + ' 9H @ H @ 2 4' ' '2% ' L @ = 9 [@

7$ ' P P @@ ' T '+ : ' ' 7=2 2 ,2 , ' K' ' !%4' '

' ' ' 1 ' VI' 7' ' 0' 2%,, %' ! 4#U ' 2 ' 2 += 2%!'24 6

C 2 , ;' @

; ')! 9 ' 5 ! J _ ! 5C5_ Q X 0' ' 0' 0' ' X 0 ' 5' '9!A L I' /L L I 'R';BB L I' /LB8L I R;B&

F C E 6d BA@ @ "4 ' I' Q>8 -' I S=' ' K>B/L>' KQ&8 = ' '

9 A5 Z=& & & , . ' P& "' ;O 4,' =@ !) '8-' 8E,' M' ' P @' $' ;& " E' M 7 = ' . ' K >8- I' =B-' 8>S> I' _> >B8 I' R' 8 SS =

'5' $ 5 6 M' '5' " ' %9 SHA B8L I L >= =' B= 8 '=B-' T ';L8'

' ' , G 9 '.' 2 6 2 ' ' Q 2 #;%% 6 M

!9# P A S L @ R) . . J @ ! & B + E+ (S' =LK' 'M>= >= >-' =/ I' ' >A8B;' * L;/L>'

. '&$ '. 2 $ '+ @' P ?%' @ M B ' .-L &o : B' ; B' $. &@ G ' L I L I I K I &K> L= J J>8LL 'R L;>

Y &@ & ' c' $$ - $' ! A' 7 & 'M' ; - !$! ' 7$! /Z M')!8L= R , " J; B=K>8L= ` I '8> 81 R' =

[' " % =% ", ' . + (T ' T T C ' LK >= B8 L I' =S8>; ' J L >8L L =K>' R

@ &(9' &M !8 '%& & ;8-& =8!)B8%' (O 'P& ' .' #) .H) L 2 @ (' @ %(P & " ' $a!.M=8' >8L I' DB=' 8>K >' ; I L-' FBK >K >->

6 2 '2G+ '.' 2 ! 2GG#' ' 2 ' F ' F 75' 7; B P ; ,M ; ' 52 Z

? ' d ; ' d ; & 6' ' . ' ;/

J -?0 F+' 8%" 6,B' a 08 - 0' * ' ? <

@ 5, L' .' 6dY6' 6 +Bf

F2 ! 9 ' 5.

@' >=& P' ;L ' 8> >8; '9L= =L= ' >' =K 8L=88>S

E2 , ' ;' cH' @' 2 4' ? 2' '2% ' L' @' '9 ['@

6 n 'G " n2 ' ,n) ' .<V ?2 n ' -0K f -

' A&8&&' $' Y $$ R' J' K' ' !' Q ; '

HN' P ' 0' c 7/ ?

F 6 1' ' *' /6' 6 :7 ("! '"

& & ; ' * T &' & ' -' 7' ' ; 6 B '

62 6

&7n %' # %

? ' .G2G + 2 n

' 9,2 ,,' 5

B' # 1 &' ' # 8 L #

I 5((('

[illegible]

6 . !!! R ' (' ?E J

E ' + ' ')' 0 c' @ H' @ 2 4' ? 2 ' % '' L @ = 9 [

[illegible]

' C5 ,7G75 G , ' 6+0 F 'V ?# ,+ ' *7 ,54Z

[illegible]

2 *% #7 ("" 7 !! !3' VG7' .

[illegible]

E ' + ' @ . h@' ' c' H' @ 2 4' ? ' '2% '' L' @ = '## #' @' .

T .P8T '2 8 0 - 'S' 2n G 7 2 G62n9, ,' ',9 ' ' n,? 9 '+' . /! ' ! . L &R '4

[illegible]

Q 0 Pg5 15,K,5Q' 5. H ' 1@' . /.1 0 51 / 5B ' 10 ' .

[illegible]

? ' 0 / - 0! 3 % ' 9?' ? .TV 3 ,, -' 2 I. '! ! +' $

[illegible]

! ' . C5 ' 5 ! G 2 7 ' 27 %' ' C % ' X' "VN > 4 f <

[illegible]

12 "6 ' a " !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 . 7 !!! #' ^ K (' Y7

E' +, ' '= 'H@ 2 4' ' ' %! '' L'@'= 9 [

[illegible]

E' + ' @ @' 'P'H'@ 2 4, ' ' %2 '' L'@'=99 ='@

6 >?M' = Q' ($4' (4QP'6m

[illegible]

c'R(C 7Q' 5 7 U N'1' 1'

[illegible]

;R @ ; @ 1R' '0;

UO + M . 0

[illegible]

9 $' 7 M 6 A'G7 '7

[illegible]

JJ. !!Z g' ' ' !!I 6.7!5

' K A E' + ' E G \ ' E' + ' \ ' G n n ' ? '

!''2 23%%2!+, %! =='923%! (%% '$< -! 4!'+*22- 4' M % , 2 '' G M?
<' 53 4 < $! ' 6G M
==#' 42 ' ,% 4'-5' ,,''4 " 'G(%2 g' 1 0 1 0.5' p' 0'-5' '^ '0K '
M' 6)' <%' ' : ' -! 4' '' '++'' H#ZP ! ## L! ' '#
' : 4' ! 4 4('9(' '1M2 C 5 +C 5' #p5' i ('9 !, += '%!!'%3% 2' '%'
<6 6 8 4' 6) 5 8)4' M 2'2'+, 'G (% ' ')+' < M = ! T = ! B
]6'6/ g < '>A' ' $' 2 ' ' = %% '4+'6 A $' .'9P'M+)MC 'B i&FCP26 %P%%'C' p6') F
+ * %*#(p ++ .+#+* % #(5** '9 C= *NP ' B !3 i^ '7 %4 U ' +%= *' D'!'***' B' ^ 7
C E %D6%<' E %D6%<%59E C 0' +'2 # ! "3*'+' '%+ ' p *' &'F
% , ' #' ' 7 V,6C '3*%3' U CC!2C 'T' +,, ('E' (! ' 4' '5 ')X+4<
7 %' 2 ' , %' S ' : 49 !%B- ! 449 %4
': %4' ?+ %',' = .' (%(+, ' 9 %4' 5**C ! '!'24' % % ('77 ' , ,= 2 2)' 11 2G '*'9 ! 7"
' # 6 ' ; :) 5+.' 2 BP ' p'+'
! 4% .#:# h 3 % 7'3 !%3 F'3^;%4'+,4 '(%%9%' ! !'24
%!' Q $ ' % <7%' ; 5 X T ,#M1Y;' 7 %4+, 2(%(': ?++%',#C.'MA2 2 ' %CM M " p M +(+,) * I%* + <*+,'9.
'2 +%,% ,': ' '% * '(%%,%3% % ': % 2' 23 N,'>, 9 % 6 $ ')' = ' ' (# ' +SH - 7) @ ' 7
%9) 5%5 7 ,'? E B' 7 0 D' % ': 7 !%' E : 4 ! 4' &% F(0,:FI) 9+%# 2'
%4(,% -'?+ %',' '> 4'+>%#>%+2%,%3 '7 .4% #%' % 4' ' % 23 N%' 4' *.M'M' .'A)F*> # @
' 0% ' 2%B ': % "22' 4' # U' '% .'%B # & 'i D%& M.+* ' ' P ' " ' @) << ' ;'+2+ ' ')' *C<a # ' %6
! \ 2 4(2 ,' 4%, 4'+'2,= " 7 2(%(' ! 4%% $'H 78 (8B8' . ' .;% AC* M *#77) +% 4"'>#&@! ' S %
5 ' 6) ' ;75CB' < ')'%j 4' 4' '4% 4'27 ' 3%,%%,%' ' ' % @ H
, ' 9 %4' 2 4%(-' #' '3%(' ! 4 ':''= %6 ! ' X 4 + ;;: + Z C (?g 0 .
%'6 % EM,D')'; 4 77 6 5%' 5%'p D' ,% ' ' I'! 4 ' %(' 5 5 .' B; ' N (
=.n2 *1'= ' %4' 'J = ' ') .-(1' , = 2# ?- 2' (.- 1' 0 (' 6
+GC' . ' C G .C 1 1 .7 Q ' ` (1 3'. - 2, (-4' ' =8 ,' N ' 0' & 09 + 0 8#8 8 9'30' g
)1 1 ('2 (G ' = -*' .)*' E)m6'0') ->, ' ' #' c' #

C#Z* 4D ** M #V7#j%' ## ' ?#!#!# '@#*,#7o' ^^#3' \ !%,!# ' , 7 '6 , W 43 3 3' W)2m' 7 73) 33
5% D' 4'A5' ID' 0 #M ') %' 5 5B' <!'7 %4'? T 7 '6 A#' &CF ' '6' ' '# '@! '
+, 7 2(%N%('; %' ' (%N%',' ' @GS' '+ 2+' ' %* '92 6' 0,% +2' , F!" 4 6' ' ' MP'J, 5D .:* *SM P* ' *'
6 ; *' ; 0+0 0B 6 ' + E6' 5T' a+ ' %3',= %' , ' % '%' ' 4' @ ,
2+%%(+, 47 %4' M4 % !',2' !29'3 !%(' %" 9'(%4' < ' ' %4 23# ", % 24' ' F6 " 4# Ni #& F' %%<# + 7
9D 5 > 0M? ' ,D ,5B' 0' #M 07+ % 5' 2 %'>%%',' ':4' < , &F&& P #.' '< *&7 '. 'M)i*P% YK&/6?1B*(0 .'6 C i5,%!,'' g-F6
./ d5' '/ g' & 00 :P#": %#!/////8 2N#!#'T L ' 23 N%'% '9 %4 " +' *7C MnC D0 7N **&CF . &CF " 6K'A /9
/ ' =6# KVG #8 ' "7 !%#' !'+' ! ' +' ' F C%0) + 9 ' D* +,6' ; C' &7 F0L*'&# !5U& $ 2 &PF ' +',
.11 1' (' .1(* = 1' M > 7' 5Ln+%,, ! F& F5?* ' *+, E+0 ! j P
' L 0?n ' 3',= %" : % %' (
' ' L ' ?n ' D' - . ' < H@T' 9>
7 0BXTD 0 5A M5'59AT6 0BB ;59 < 7 0X*0' 2% | G+'.% '4 3' ' ' #' 7' j !" ' 8 ' @ =T# ') ' '5
4!'+, 3'%6' B^6' C+ #' ' ' /' # 6

%) ' +) '5' e) 6
1X.' ' ' B,0 T' XA ' (% 2' '4% %' %!' ' @8' 0EG=7 ' '& 'E f< ,'
D%4 3 %,%%!' !# #^ '6'
0' +' E' E 5' ;' 2 ,, 2# !'(723 +, 4' ..*& F' & F' V# *6' ! 0%6' '%' 7
% +% 44'! !'' 4+% '+ ' ' p4+' +,' 9'3 + 3%' 9 +% 3% 4 % + ' : '+6' # ')' <<
E, ' 9 ' (C;A' .A & 5 0' + K 9 +' %(' ' 4' !" 4' ! ' #) "' :J)' @%7 0" ' ! ! #
,' ' 2,%4' ,' -'2(2, 4%)(2, ' ' 45 I 2+,! ''!' + 4+ 4#U ! 2' ' ' ' M*+P) ' & ' +' Mm+N* ' D*' . J
@ V' ' Z ' M ' ? ' * * 1' 09 % : 9 ' + 0'
' %' 4 '!"' 2 !) U#'#%2% '+ ''+ !''C' U' ! 2' ' '>%'!' '9 #' 7
M,5 9T' 4 ' % 5 %' 4 ' n0,' 2 4) ' "' ' ' '+ ' ** '?< .> '.# ' +''%' #''%'
* %%(U+ : 2 U + 4 5% ' .' ,+%',' *' ': 4' ' ?+ %',' 2 += " + 4'U' ' C**5B.' p ' C'B*6***UCS '**Pp
X A 0X 97 5 4 ' + : ' #U (+%(, !' (6' '* M9C * '** + *'*7' &69F
'22' '#C24 -' \3,%! % 3 '% ' 5 # '# %(5: ' , ' :(%! ,'+2' ' ' 6' 'i2++5 77 '"P# D*' .' 0G '^' 7) 'S ' '
.' ' 7 0' 7 '^' & '9 '@
9' 2' 9 '1%!' 43'E' (' !" +5 P*U*' /** E ' ,5 <) C 6 66NN' :' 77 ' ^ &
X X % Q2Ap 7 ' <' @1 2 ' '"' ! '+'!'(% # <+ 5 ,*% XC' , ' =# :+! ^ & %B'
2' ' '' !' ! " ' 2B (' 4 (+''"= ' ' !' #a'(' !" = ' U%C E' (4 4 +% %! ' ' JE* ' ! ' ') = %, ' ^
'8 =' E! '" N-'Z' L! H ' !B&J-' B=' / -! 2' ' " = ''9'3 # "+ 5K ' ' # n# M 'H ')' ' <') 7)' # ! >' &
'7 2% %' ,' 4 + ! U # F4 % '+ : ',U ' '" '= ' = ' '' 4 (' ('Z'
0' 7 ' X' 4 ; A ' : 5 2 ! " # ! 2 ! 22 ' - = ' & ,)
2':'4 ' 2 " 55?+%',' ' ' (' ! " ' 2 2' ! " = " -,+ '" 'U : ' J# ' *2 ' B ' !#I2'.I'D 9 " ' 0' * C " *' p ' C6 #P*+5 9P * &'
(2 , 4 % ' ,, " + ! 2 ,' 4' CC A . i '*C 5# ?++7.* ' P ' C PC '
+ ' 2% '7 ' % ' >"2' ' & . F5 - % 7 * p . , E' & 9 +9 ' .'
?+ %',' ' ?n ' %, 4+ ' ! ! ' 4 ' ' + % ' # 0 " '& F' ' MC ' &*F I ' & F - @ &PF0,CC#&.F' *' +
6 & - 8!8,'=Z!9'U H \ )# " ' :'2 ' + ' ' , 4' D
4 ', %',

7 E' ' M% : 4' ' H . .H . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

'A K6 6 0 < A 0 , Z ' 0 B'
Cn' 0B > Xm RAE% R nX% X X 7%9 D X <%95 , X ' ' ' ! !'24 '% 4' 7 %4+, 33%(' ': ?+ %', ': % 'N#
#'6 ,,'6'6'6 ' #5'^ #'#5#67,#,6#' ,,'6 6 ', ,'' '#G "'6 .6#' 6' 33%N %3 '+, '9 %4' * ' ('! 4.'9'(!%3'h, ' : 2';'! 6' B'
' K9 X D'?9m'9' X % 4 33%N%3 2 4' ': % # U% ' ' ': % ' '9' +%6'
.X' ,X, %0X4 ' 'E X < "%0BT %< A 65B ; 5 D ,7,TE,< %'9,E% < ' 06 U' 4' 4%2 '7 2 % %, ?%3' %' \3%4 ' ': '?+ %',' -2C<
6/'6666 '66' ; ' 6' 5 . ' 0'/ 5'0' %4(,% ' 'E %! > ' 33%(+2+22 'T !' 4%, 4'2 %'% " 4 +, 4#
R' <P ?' ' .* > D'L 0, ' p 55 > 5,B05 5 90 XX5 < ', # D' L ?0%'+2 ! 4 ' 33%(6= %' :' '' ! ' 33%(' % # -2 2 4'9 %4+ '%m
0 7 , % <<0X7 , A' < %'(%< % < % ('% 0.@0550@ >3% ! 2: ' %4' D 4 32 :3%!
' W) I9' 9 ' " >9' 5' .' D' ' 2 +,' 4'3 ' ' %4#9 %4' 2' '! 29 %4' '" '2 % ' %" C
C'XA'?..!9X X' X '<7 '0 X XX' > 'V' < <X A' D L 'X AP ' 0, > ?* AX 0 '9N ':3','%' ,%: = (' '2 ++' % ,, '3 4 ' ' %4' ' %4%3%
+ 6 0AX % 0#5 5K i5 B ; K 5K B E < , 0 S ; ;
$E U/P 1+C 14 4+71 7aEE 10CE' ' C.P 1 P C+))70 9 M < ' .3?- G< * = *)

/ 7' Bm 6K'*p ' 0 +'6 ' 7 5(' 0' 57'C 7 ' 0'< 00X K'N '- +%:3' # 3C%' '!5) %' 3 % 4#%%' ! " '
.X 0<T XA < 0X 0 0? 09 9 0BX 9' ;6X<0X , XEE 0, '7 0% 55 22 :', 4(J #U%22 ' %' ,' 3 7 4% %# U '
/;' 7 ' 5' ' / 57 / 0 .' 1.) .' 5' ' /66' 66 0 '/ %4 23 \ ,'%! '- (J 2#U' !" ('923 + 97 4'9'3 +% 3% '+, 6C
9' ?X5 0X' ' 0X > < Mp ,- ' .' ' %' 0L0<0< 0 , ,9 (09T07 ' .' ;' U#(* P) M' U+ : ' '+ ' ' ' 4'!'4'! +%2 4'+ 4# U

"' ' ,'+ '"
-2%(%! ,'+2' ' '
:' ' ' ' # J2 '22' %%: + ' ' " 69
' 7 7)' ' '22 '+'!'(% 2';U'!"'#E' (4' ', 43 5%!', = ' ! 4'2'2 4' 6
E ' 5B'K DYT5 nX>;' g'M D' LXA' 0.BM D? >0$0.K5 <' L0MD7* '6U'!" '9'3 # 4'= ' + ,4' 4 4 2 " 2'M'2 4'!' 46
#; 0 5' 7.1'22 '-' '+ 2" 2'U' 2 ' ,' ! 4 ' +2+ ! 2' ,2' 7' ' 227 7U'!," '
' X' ,, 2' ! " ' J' '0' + %', %" ' '' '+ ' '"'+ 7' ' + ' ' + %',

E' + ' ^' [illegible]

[illegible]

n ' 6

[illegible]

S " '

5 N 11(n B'

[illegible]

'/ E' + ' @ ;' 9' H$ ' 2 4' ? ' 2 % L @ = 9 [@

[illegible]

J') 7 . K' / 7" # 7 7 ' % (9 %')#) L

A ?2n 96

< %7V' ?! j ' #2n . (p 7 ' ' < ' D g S 5S - +

' 6 7V

[illegible]

5 M 4 ? ' #' ' 7 ' 9 V' 9,

E' + 'YR0N6 1' Gnn '? ' #

[illegible]

5X p %5 C XX'0) X#A 0XX9% 50 ;

[illegible]

_CAX Ep AA ;A*F@ E

[illegible]

]17(,!92:(' _: '3 S%1?M 1M, !'$?(:1$

[illegible]

AE A A A M'm 6)

[illegible]

6 . 7 ' !5 ;' R' ' (' ?E JJJ

'/E2 ! ' H ' 2 4' ? '+ ' 2 '' L' = # [

' @7P ' 6 -' 6' ' 5 9 69' $' C 9L8>' ; 8 (I' 3 ('1;B I = ' L ' R L &'
$' &' 5' ' f B' $ M' ! $ $' &' ' 5' 55 ; &' >' ; =SL => I >8 B= I ' ! I >B8L I ' A8B&

X Y' a\' + G ' _ > 8 U ' P * N' , '

' 7X Y' , ' \'X +' '' ' J5' j' ? 5. ' %4' ! 4 4' 3%(#' 2 !% = ' 6
66666 ' 5_' +2) 7+' . . 5. ' 7 M 7<6H ' I' 3%(' 4 :' 2' 4' %!' % ' ' 4 #' U' > :% 6
' . ' Y $' < < ' X' ' Y' ' ' <' \')' 2 % = 2' + , ' 24' '?+ %' , ' ' ! ! %4 6' e

[illegible]

E ' + ' @ $; 9H @ ' 2 4' ? ' ' % ! ' ' L $ = # @

[illegible]

7' ;+ ' X . 5 !b +

F4' ' 7 (@ b ' ' ' b 1' 0%b(, ' "./(<. ' (>NNN7N : N$

' ! ' 7 7G 6 ' 9 ' . ' " 9 2 % ' 6 ;'7 G 0 500

.' S6E 6 ' G 1' A % ' 9 ' ./ 9 ' (n' T !L(' ' ' + 9G2% ' ! Z ' ' ' ## ' 7

M 4

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E2 , 9 (9 @ H @ ! ? - % 2 L @ = $ [

[illegible]

E' + ;' 9' H @ 2 ? 22% L' @ = 9 [@

99 . , 9G < 9 p - % BLLG Q 92n N.9 7. 7K

[illegible]

) + 0 (J 9V * % 6< G, / 1 0 $ 8 5 0 S6 9 ? R

[illegible]

* ! 77! 6 d $ L@ G (j 6K0 50 . !

[illegible]

E' + ' q G \ ' E' + ' \ - ' Gnn ' '

G M ' /

[illegible]

= ==? ' = =U=-S! (Q

[illegible]

8U! QL` 9F! =? ? =!' 7Y' 5= ' I H 9

[illegible]

) M 9 =#

[illegible]

5 /& 9 C= = -%c= ' ' = B ' /M' -8! Z

[illegible]

!* U! HM ==!D ' , = = _!=?' 5=A-! U=,

% =' B B-=' ! -=' ==B =! = ' 9! =L; B-8>S= PL 6 6 J8 &

S &9@ ' = &!9-' ' L= !Z'B`!=' - I

[illegible]

'>)K 7 2 9 '% U:% ,(; BJ

[illegible]

5L# ' (;) 6#M ' ?(B ;K

, 44 ' 4 - 46 N N#?) 0) H i = #.

c @ !B ; @ ' 1 M 55+

[illegible]

7 E' , 'M% : 4'' H . . H . E . 7 ' 6 . " ' E' + 'G% %

[illegible]

A#ʿ ʿR ʿ @ ʿ 9 - 7

E ' + ʿ) . #@H@ʿ 2 4ʿ ? ' ' % " L ʿ@ʿ = ʿ9 [ʿ@

[illegible]

E ' + ʿ @ @ 9H@ʿ 2 4ʿ ? ' ' % " L @ = 9 [@

< (V&(5! ./%(-V 5]ʿ /01

[illegible]

% 2/3.4 / ʿ/31% ʿ1G) 1ʿ 5% - ʿ1% ?)1)57 "6 70 !

[illegible]

ʿ5 ʿ)ʿ ʿ 00ʿ ʿ ʿ ʿ), ʿ Y0 ʿ !5

[illegible]

% 5ʿ5(5V?$Y)$J ʿ?) ? B?Bf / $ ʿ??)$Y?7 (a, ʿ) ʿ!! ʿ5)

- L NK 0 J N

B L 5 ʿS)! V)4ʿ(i 2)ʿ)5Uʿ2 . U ʿB@, ! ! ʿ!

[illegible]

3 B 5 ʿ - E?4: !"2 8 .S0 &8 #&($?"

[illegible]

M 4 ?? ʿ 2?3 9? 2 3 9F 0 ! ! !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E2 ' J' =' $ ' H')Z 2 4'5? 2 ' 2' L' $ = 9 ' ['$

[illegible]

E ' + ' @' d @Z;' 9' H @' ! ' ? ' '2% '' L @ = 9 [@

[illegible]

[illegible]

M 4 > #' 1 B 1' ' ! ' ! ' ! ' .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 . 7I5 !

R ' (' ?E

E2 + ' = 9@H@' 2 4' ? ' '2% '' L'@' = '9 ['$ '

,67' e' < 7<G 6 '.

L ' n ?

?' V8

[illegible]

E * L8!($'3' E @ '_ E 4 5 $: _(5

3 8 '3< 5!,3336 r

[illegible]

M EBB M V , ' C , 1J, `B ' B

[illegible]

#5 55 3 ' !5! 4? I

3A \G-' 2 2, ' 7+"" EA

[illegible]

FS2c 2 7

[illegible]

R ' ' @ c @ 9H@' ! '9 ' L@ = 9 [@

!@

[illegible]

!B 2 ' F '.'2P@ 4" (3"43D" " #' FD

0' 77 ' + > ,,

[illegible]

H J 6 2 # ' # 6 2

J 9 n ' G?' 7 M nPP '6 :' / !' .' ? .'9 S

E' !' +

[illegible]

5 # 1 ' 0 6 + 5 ' 7) Y

[illegible]

)' 9@ # J' 7' J' (*@)')) Y 'D

[illegible]

:' 1-$1 6 / '' 6 .0 'S' '+'

BB 0 ; R (?? ' 6 .7 n ??

[illegible]

'D'D'D# 'D D A' ,D D Y ZA' D

#A' F'D D@ D' 'DDA' D

' @ ' ' D '''DD'D '3D @ ' D/D #

*D 'D D 'DA/D \'D(@ D'-(' ,'TD '$D D

YA A 6' D A' Y- 'D'D @'(7 D'T(

[illegible]

`2 '1>, Z '1; '<' 515,'@ , # 2 J

[illegible]

L ' n?? ' A

0< "' m) 0 & F#X J @ A

< 0 0 ;gH A' 4 0 0 %:' 7 ;KK

51 K 4VX< " a A6XA' : <' , Y5V A' 0*

? 0 : '+% 3 ' 4 ,# 0 : ' : .B' 0 5%3

6 % "E(E 0 D' Q XAT) $5*

[illegible]

fb: ' a F !' R D'8P%8 J P' ,: DR' 7

M% : 4' ' H . . H

. E . 7 6 . " E' , G% %

[illegible]

F . ' $ 9 ; R (' 9 -

E' +, . 9@H$ 2 4 ? ' 2% " L@=9[@

[illegible]

'2 7 #))L

[illegible]

E*+ ! $ 2 ? ' "'% " L@=9[@

V ' O= S"% L" B(%B B"X O $4 4 3HP <

[illegible]

7 7 G ccl !;E0 6

[illegible]

6 nV

! n

? G); 15 ! .

[illegible]

? 2 , >

P6 <6 7 d 0* . + :) S 5 # ; 0 !

[illegible]

[illegible]

2 " K

; R (?E

E' + . # 'H 2 4' ? ' 2 % " L' @ = 9 [$

[illegible]

E' + '@ $ 9H @'2 4' ? ' 2 % " L @ = 9 [@

[illegible]

9 ; 9V : ; 1 J B H

[illegible]

1 2 C'V 7 ? * 9?

M 4 ??

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4 <

E' , c . h9@H$ 2 4 ? ' ' % L@=9[$

[illegible]

2 1 2 ?

[illegible]

E'++ 'N 2 4 ' ' % L@=9[@

[illegible]

% h @6 1 6

M 4?, .C6.7

E' + ' E' 'G' \' E' + ' \' ' ' 'Gnn '? '

G' M

[illegible]

7 9?0 5, 5 'M% : 4' 9' M> B ' " ' E' , G% %

!= = =) ? U H'] ? ' 7 8.' U' ' (# ; P (= 9) U H4! != ?%%" =8L= = J8B' >8JB I 8BK 8L I Q>4L I 7;8 > ' *' LJL '(B -' - ('A 8 &' 8'

1 1'] '] P'7 1 *44'$ H* 4 0', 1*+1 A , 7'*+ .7 I != ! '= = ' .P '1 1'1 P 3k '2 12 *' 2' B -'8>Q' ;8 >(R; > ';LA>8'; >=' 8GU%' 2 *3 < * ' P

[illegible]

@C@m0X0 FA0 $nM' ' 4(2(' '2 ,, 47 % ' '+) ' (2 + %',

E ' + ' @'H'@' 2 4' ? 2 ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

E ' + ' @ @' ;' 9'H'@' 2 4' ? 2 ' % '' L'@'= 9'= #'@

[illegible]

G9'9 : . 1& ? : 6<; g

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

' N ' (' #)

E' , ' J' 9' $' H$' 2 4' ? ' 2 % " L' : ' = 9

0C

55 G' R ' 3 .7 ' ' +' 3 5' ,' ' ' 7' X' <'

F 1 ' 6 D

; N' 8 ! ' Y8 ' Q+ + '&.V 8 I '&.V 8V8 - '

' : ' <' X' - :+' X' \' ' nB' ' "B"' ' 9 !% %2 ' % '% ' : 2 = = ' = % 7 .

&) %C ' '$ 'C V %' , C ' T I F ` # ' ! ' : % 2# U' : '4' % ' ' : % 1

)' ' ' ')' < -' -' Z+' -' 6) ' < ' -' , ')' X' < ; ' <' 5' <) ' Y' '9' +%, '4' ' 4 ' '% 4 2 4 % '7 ' %2

E# 2 ? %B' B' B G $ 9% %B' ?9' . G F . ' 7' 3 %! % ! ''9' +%, '4 ' h' 2 ' = ! ' + 4' A

. 6 ' . 5 ' F' 7 ' * ' %' 2 %4 4 ' %4 ' ' ' % ! A6

" -' ' J 6' >5' ' , ' G7X7 ' , 5' X' G *' * G' F' " N' G 0' <')) -. -4 2 ' - = 1* %' 2 . = 1* - .

' 9 4N' N > I.W H [> , ' . + 8 , ' 8 4 , n ' , 7) - - (1 1 - 8 * < -

N7 0')')' ' Z ' Q ' *" M ' ' ') ')' J P' / ' ') ')' (' (1- ' 8- 43 * - 22 5 *' 5 4' . - #? - ' >

"' > , 0 ' , P' $ > , ' f , ' G' G

')' \ ")' >J DL)')' 6' 5' +' 5' > ' L' +' 1* - ') * 4) . 43 % . ' 1 1' (1* -

C' , > 9 , ' > G [, ' dX f , G ' $ ' < ' L $' ! + K K K L (') ') * = -4' - 4U 2' ? - ? - ' =) * ,

' , ' 7)' S 7X ' G' , ' G G 7' ' ;) ' F) ' , ' 7 dG' R * - ' 4' - 2 58*' 1' (. ' 5 -

[illegible]

7)' 'c' H' $ ' - (' 1*) * * 1 ' L ' ' = 9 ['$

*' 4) , , .' ; DVI' G' 6D') >> (, . 2 # 2 . #$ + '$

[illegible]

9; K 9? 7, <6, 2A ?G%V

[illegible]

9 : 7 7o, : ' 7 7 : 9G 97 , &P! 2# @ %@g

[illegible]

>6,76 : . G% 9# 7 6>

[illegible]

A 7#7 :, ! : : . A , ? V : 1 9G G : . . 2 / .

W 59

C##' BI=' R8 8S>=LI' 23 L8LI' BM?' 9L 8/L> ' F F ' , 1*)

! = !! A= &) A =? ' " U4= ' = = 3) A0 8' 4"M% +,% "G 'M?

KBIL-' F>; L8 - =R' UBI = 'KBIB' L' = >= '! G M

Q 06 ! ' T0 + '

M & ' P' ' _9L /L>BI => L= ' 8 2.. GOR)' E &8 8**)6458,'= (7' '%'" 0 %

I I' ALSB C=LBIBKBR>I ;B8Z"K#R ;, ' /L' B' I = R = ' F>; L8 -8>S -'R ,'96 6 90' 2D . >

J8B' %` 8' ! ; 8A_' A;' =B= ' [FLK,F 8,S,! &_L' ;' I 8 I ' ?K /L ' L >I >86 J) !)' G3J**498 , 5' !' G>7 Z59 S0 D0699' >)'

LI' (FB ' F ?)?' _;8 >' ! >A I' !K' LI' ' '= =' &8 LKB> L-'/L 'ALS= ' ' B=& ?)' +'$ <= @'@ - ' '

; ' 8SJL$ LI' -# 8B=='8 8 A XL N'C 8JL-' IB=LIK = I'8>SLI';8 (T 0' S0;' ' H ' !' m

.-' (=' 5.* *) 0 0" -48 -== (' , 5 ?-' =-4 - 3&') -.*-42.' 1' ')*- . P. /0' = S)' 3' 7 # <' ! 7

' ' 7,' '-2=' 7] 9 7 0>' >' <1 5* = *1' . -4 8 4 <M#' I' 'K

J 1W 1$0 ' 9 *1'7 1 "' 114' (1 1P ^W5' Zk' 5 GO' - ,' (43 ' #)G' 0 0' ' "#' (# 7

Z ?'' G ' &*== ' ,=K>KI' $' &,, !5 !' >SF' F O LK AB; /L I ?8P.9 5 '8E0 6 Q 8' * 7 *

9 ' 9) J& !5!d &!d $ d !(A & A ' +F f - K '/L ' I B8' LL'-" B - ; ' I -! [B & " 9'G 0' ' 7 Q' ' ' P) Ra'O d

M>8JBLI' JB' Z,3' AL' A;' B==> A I ; J') == -' m> /L L ;>==B=;' , 0 CO' *) *'$! =^' 3

7, $' X7)>, ' ` P, E' 1>* , 1' 1U F' (W3 = B=' 'G' ; B , ' XCROO G G /P P. 6 *8' ,5)4 , !7,'/7 0 > !a G6. (G % 7

6 '3)? ' $(E S' (K#F' SLI' K';L=-' ;Lm' =' 7 J;@')>8I@=LI'2>& 1 ->

., FF % LI ABI I , ; ' B*O' ' ' "' 30- . U 7 1' 0' ' >' ' , I' F3 ,7 88' ' ' ' ' - (8 -=(2= 2'9* 9

= I ! MM= = Q' 4 ' 1 ?-) .. -('1' 03' 9DG0O' U' 0 60)G6 ? 1' R

>/L-' ' ; 8' LI' L>8L='T' J' > K L= R W ' 4 3'%' 1 -1* -('J ! ,6 3' ,4, iG ,G9) *!' '%' !$# ' '

,7P `7)7` 1>, +' , -)n' ' ,)' G 0+' P/ 77, P aN '*=' ' *) *5 - . 1' >, ' P**5 ')PO > i3' 8, *)' 8 "' ' 7' !

U K' L> ' ;B A 8JL' LI' (L+(I ?- 43' .)-. - ?- ' * ., ->' G0C 00' 5 ' O' ' @%7' *' $!> (" *

: 7 ' 1' * 1 1' 1) . (' (') * 2-4' - 4 1' > %, T 6h 3' P' OC >'J ' &'%' ! '+ U ,G' %

; L-')F 23 _G ' $(FLK F A AL _L= >8; R 8 I T a'5 * *' ` 5 2' - * -* (8,' > H< 7# #' -=) S'0' @ ' 7 7@' ' ' ' ! 4'#

$'3` '%# = ' = 3' 9d' I 0 A' =A E -1 5 -4'))-.-48-2W M >') 0)' = '# '0 A #=' ' &'!

!' &' ; B!A 8>' A8B' @ ' +N; F>8L 8>S IR B8L=' !;>K> I (' 11 41 *- (' 2 (3' '

E '11 , '*174' (H)' 18^' 1 *) +' ^^ 1**- -1' -*1' < (') 9G ,4 &-3. Q ' Q $ & ' ; ' # ,

I' 8 ; FL ' 7' %T_J KR ' 7A+' 8= 8 FL $) - 8-4' (3') M2=>' ' U # +0' ' '# $ L H! # '$ ' '9 # ' '

$8=A I ' = 4 ? 0 = , ' 8&L ' 5' %= -B? . 5 *7 . *'3'%' **- * (' H '?EU 5 #Y# ' ? ' # S' **/7N (7 *' % "' &'$

==>' 777 L A?8 - LI' 8=' &AB; /L I' (d F' AK' -2W3) *?- ('2 (5* W

5 E/ ' C, <' d E^' (1 1P7O' '+LI' A 8JL-' ;L -' ==B'

[KF' ' (B ' $' ; ' I ; FL' ==B' !' > = B/L= '' /L= BK> I B I ; Q' ; (B& >*' [' #, ' . * *' P9 ' E' '`# #)/ .

$' " 8 S= ' (>8B& KM '!C5 L(6W '6 # +Z # ' #+' 5 " %

6) &<'1,B' K' S' Fe' W' 1,0' [W JF, ' , T8; #K I BK] 0 % ' ,#' ", "' #+#' , # .

>.`*.;O' >.* 7 OO' U' . - . (' ` (1 'A ' #'0,(+* .*C' *++ ' 9+) 9' # ' >_F 29 /.) '" ' " #

B'0171' '7 -. 4' (-(' * *G 1 ' P -1 %P ?- 2 < *' . ' = (1 =-4') *. - ' 6 % ,' # . ' ' # 2

: 1g177 P P.6' +11' ^Q' 18 ' 11W' P, ' = (. A = *<-) &) %, 2" , 0 + !' ' F* M0 %' "' &+2F;(*' #' /%' ' N 2 '

G G?- ' 8A= * . ' .5 == (') *' (1=-4 =2 .15*1 'G' 3, 3 % ' ! ' + '?% 'c' # #(' 9 ,#" , ' = # .'2.

I 4*E 8e $I' + I IP ! /n*E1dd0E<' I ' , $, C - '* (1 4. ' = 1* >'

! T >' L===LI' 8 L ' 7A;>' (T8 >' ' ; 'A> 8> *-' *1 * '3 - ?-' 2' (' >' # "&" - #)' :2 #)*' +C D*# , " '

a' f P' 1 1 4' = P 1' 0> 3 U' 7 = , Q 7. 8>) 11 .*-2 1 438-W ' (1 (' ` @ ;6-' V< 6 ' #' # ' , # $

4 ' 2(7 "% # ' 4 2%! ,= " +%%%4(' ? '%((1' ` ' 3 ?- 1'. -' /#C ' D '*D % C " + m.' + '9' '= "#!' + "

J1 9 ' $EIE' 1 +1 U[180 *-4' *) ' 5-*1' -- 7 >' "## .-'6 ' # +? " " ,' p .' -+P%)) 6

T Z 1.' - . '1291 - ' -*-4 ?- 2 +8 ' ' G 1 (' . -(' 1 *''))' >' ,' Q 3' aS 'R ' , T '

>) 1 J 7' +,e 1 H * (3' ?-' *2 ' * 3' ?-W E* >+)' /5 ' ! # 5 #

3 UBI I-' JJ' K' '+$I I' '=>AJ>8&K IK>' /LN77 A8LAF> J' JJXX J' XO ' >(' ' 2 * 1 ('

. 1 17' (110 '14111 (1-4' 1' &. 1 (' . ' X9pM* & F# C' &<F0 + C* 0$G' =

I 1' % 3 - - -% 5 .2' 91* = . *1' a' . * 1 (' (('1 (43' '? -=2' 1>'))-0 ' I' '% % ' '6 ' ' * > / 9 ' ? ' '#'*+ >%'

' EF' IF'] ' 7, F I ^77I' 7E8U' 1 4' -*1)*' 1* - ?- ' 2' - 4 &!F=+' 0,%,j ' J* + *' &.F0KC*' R** I '6 ! ?%'

54 2+, 52%% 2 -' .' 5' 9+ %5 ' % " , % ' '= "0 =5!'M2, % ' 3'%' W* (43'%'1 4 *' ') ! H' ' .' * * >' ' ' '

IE$e B! 3 I)PC' dO+' ,P8 . ?-' -W. 0- .)) (= 5 &) 0 G' +> K ' '

%4) +' % ' 2 >' M%(,55' ?+ %" ,' 4' ' 0' &2= !, 4' A '5 -*-4 +* ` c41+4 -*

I , ' , 7^ I' `P *, 1111<' CF I8, ` ^d 1Y' 1 1 2 . *1 (1' .'2' =

O' 7 ' ' 0' a %%' + '9% (3'%4 . 3' 2' .5 5 * 4 1' (>'

1- *?<) ;' . . 4

E' , 6M% : 4 '' H. .H' . E . 7 ' 6' ' ." ' E' + 'G% %#

!' (' =='1 7E'7 - 1 ']='1 8) ' 181 >A 1'=, '17,'44 '4 ('= ' 5'1 '0' d]=7, - (('%' < (- (3'%' (1 '5 ?-G' 15 1*3' 1('18 G

J XXX B JJ7 X7 J ' X > B' 8' >' ' >a' ' ' JJ 2 (1 *- ' ' (13%'* *' ' -14' 2 . -4 < 43'%' . 4' (<1 *- ('8

' 17F F ` 8U1P . 1P1 IP I $I0+' 77I ^.01P7181\I0 B .' 8g.I ^CE(4.:EIIIPE '% 2 *1 (1' * . ?- (15 = ((8 4?-4 3' * -2 8

, aOU> = 1= g

B' 11E' OE I PG$.C1 'CWI ^7'XEEC ' + ' .I S& E' ..8) 1W 'hI 1 I W' + '^F 17EPE +'' 4' - (') * =-4' - 43'%')-. -4' * 1' (' - (' <=-4' % .U' %

' , 1 1) 1 1 1U' ' E 1U4 A A 33' ' 1 1 11' k

>' JJ J ' >' JJ 7' . '80

) **;), 1E 01B' 14? - (-'*> * ?'

GE 7 ! , '$P>P, '0 <$ ' 18^E' B' 711 W 5'F P I ' ' - (') * =-4' - 4' 11 ,2 (? 1* 11 - ((" . ' 4'

X *10 E! ! : 31 ? 31 , 7,

G:' EE' IE' + , 7' JE*1' CE ' 4. ' WC' k' I) ' ^ 7EI' IE+ ' 8' ^' 4: I1 ' A = *3?-)

] X /66 /66 7 P 7 ' U >' >' >' 3 7' >' 8 >' & ' J8 3>' , ' . ') (*- ** (1- (' .6 = 1* *- ! ' (' ?- ' ?- ' 2

' Q I ^7 I' F P I+'1 1 ' 4- , + ' W ^P' (1'1P' F , 18' W ^P'1P' P1 ' ('). 1. ' -*. -*-4' - 14' ` -4. .3*006'# ! ' ' ' 7

B 011 ? / AU1 1 110+ 3 / = 1 0101P! kP ,

1 PC$)P , P ` ** ' Q 3' , 10'/178)1' WI ^1'0/1 `+^'k3 `)37CE7IF')0 '%'2 *3 1 ?- *?- ' -W. *-' . ' *1 1 - *5 . -1* 4

If e ' ' & , & % F 'J'86!' > 7' X(' 7' ` (1 2 . * (1 .1 ' j6 N' *G= . 43' %' . = 8 5 * 4) '

' G 73< ^' , .11 , F.8) ' ' 1I' 1< +' 33' `)3'F + ' 1 1F5 'p C, , R.9 : 08E =<' 1 . 3 4

3' ' GR, , I I +E]EU17fC P, O'g

2.

E' 6+ ' ' c @H$' 2 4' ? ' ' %2 " L' @ = 9' [$

[illegible]

E' + (' 9'H '2 4' ? '+ +' % " L $' = '$' ['@

[illegible]

M 4 ?G'

h + + +

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E2 + (') 9 @ H $' 2 4' ? 2 ' % +,' L @ = # [#

[illegible]

E' + ' $ „ #H @' 2 ' ? ' '2% '' L' = # '@

[illegible]

>' ' DA6B< 7' ,]\' <8

> > U' 6 0'

[illegible]

R ,, %A' '0 b !' 9 1' T '$ & ' H 'AG' 8 U 5= 9%7,,,' 1 # & $N # >

/M 4 >'

[illegible]

ST ' A 0 0C

)=U 8>=' >= / >& 9 88 FK>' + K' ; L' N#= Z>I' + RK T+ - H ' E' ' G' \ ' E2 + ' \ ' ; ' Gnn ' ? 2

1' .. ; a, ' (4 ' 1 U e g' ` 8 ' 7 5; +L 8;' 98 =; B=>' . 9 7 D

I 8 I ;8)B I 8B= =' (J ' ; L=') L I' A>8 L) V G' M

[illegible]

p %0 ; % - 5EK+ 5A4A ,L'

[illegible]

' , ,< F 2% 2% ;K :% 5 8 0 % # ' U o gK

[illegible]

\ ) c a , F 1 4 1 ,) ' 12' # . S

[illegible]

R$ E e

[illegible]

X*& F &" C:M<* P#' x @5'

[illegible]

Q ' Y' DD' , F''M' 7' A ! A ' P Q @ ' ' ' / - ' R ' E 'D

[illegible]

0 PP 1 C 1101 E=< 1 , 1 <PB 1 / 0000 ,] 1 4 0 U 0 7700

J OP GO +'$ d ,8 , 5 *' n ' " .G (' -) ' * 2' 1' ( )' 5 < 1*' 114

6 . 7 I5 R (9 - 7:

E' + =' cč@H@ 2 4' ? ' % 2 L@ = 9 [@ .

[illegible]

E' + ;' c H@ 2 4' ? ' '2 " L' @ = 'c' $

[illegible]

' ' a' 1

9% 2(, %4' 222 ' J '9 ,' ; 6 T 2 , %K 4 2K ' E2 + ' E G \ ' E' + ' \ ' G n n ' ? '

+ 52 % D% T' ' 5B 5' <<%' < G M -(' 1 . * 1' A

M2: ' L+ , %23' ! '+2 J ? ' 6?+ 6+,' +'2 ' '22 " = ' #5 (7 + , ' C ^ * C' . #' # # ' H ' ! ' S 7

/0' ' 0(0A' + ! & d 4 4 7, 60 .' ' !

' " L&=%' = ' N' = ,) B'=) = ')!ZZ') ' = A> 4 -(>8BJB I' ; D J %" ' -! D , >, 9'># 2' 7,& 8 ' , T"' 2' $A 8' .>?.' G7

' F 8 ' R' +F K>-' R' I F F F] > ' J>' 0 -' / L A 8> S 8 K = 5 &3? 8#82 , J, ; , ' M' = ;&Z

M3' : , % 3. 3% %+%' ' "' +, #' ' &<F'X' ,@H &' ' = # $ #6

' % + , U5 % 37, 5 2 %4' 4%' 4' \%, ,%, 5' 0 %' \3 (7!' U #U' (', 4 P' ' 5' 5 (* ' P' 5'

= 87 51W' <' n% , %' 2 43

C' 2 3P j) ! D # + ,4 > + 3 D * C' - : [7' ,M 4' 6' ' \ %, %%' % 6' PP 5: 8' 2ZGGa' , ' 8 , -** ' ( )c ' K ' 2 N

Ec' FS1' ' 7 E [0+' 7 ' 0 -$1' 7. (3 %' - (5 . (' * (SD-' 0Q YD @ 7%' ' $)

I' ' 7B ' ' c ' T ' 7' 4' * ! ' U# & ' 2 ' +'# ' %? %3 d 88' A) ' * ' . %' 1 * -. ' 4 1 5' 2 I' : = # ' -) ,* G ! 8 ! K ! ' 7

1 8* , I 1 1 1' I S' ' 1) P' ' *S ' .5 4' =18- 5 * -* 3%' *828P! ' Q0' : 0 4 h' $ ' XD0J +> .# %' P+ 2 I . ' H ' %' 7

'2%23 & $$ ^' ' > NN %3+, ' 9 3%4' C 4 ' 2) % L3%2' ' +, 4 ' , % # 5 #)) ' 0 f * * 12 1.2 7 . ' 3 > g G E 3

1) 4' J'C $3' 1 U ' B (+d g E ` 1 C ` 1 *++' %) 8> - . . - (3% 1 . *8 3 G ' $ ' ' , ' ^# # $' # 'T 77

5' 5' (4 (+ P 0 5 +2 5 5+%' ' ' 7+' ' =% ': %<2 ' :' + <%76 2 ' %P' B B i>* # & 9 6 F 1

>C C 7C = 7 , P1 1 1 E ' 7E 1 E - ? - ' , -* (11 1- '71* 3 ' ' " (- G [' e< >< @ + /3 1n G' DPj 8 ' 6J ' # ' 1

/666 7 < 0 ' J - = - * ' 1-4 1' X 0 > 8' * 1 54 - *3 1 (GG' , $ # ' ,

' *) * ' -1* ' . = $ L7 8' 50 $ #' (' $ 7

?- ?- %5<1* ' 1 -4 ' 2 " < 4 ! -MM ' - . (4 * (6 * (1 1 ' 2 2 - (' 6D (' % . 0 H ' 6' 5 0 P 666666 6 ? P 67 # ' ' $ @ ' W ' 88' X

EZ' 11 ' -12 ' ' ' . ' E' 8VO I , (Q ' ' 6 7 ' 0

a' +%% 4 * ' : %C 2' % ' +' ! ' 2 4' ! + * # Z S =S ' 4 2, " ' : ,+ ' ,# 2: ' 2 76 .' iM*+')' 2C M & ' 4 ? * p 59 # , , ! "*! G 4

8 (, 7C0 ` 1 . 1 1 ++0++, ' ' 1 71 ! 9 U' * ' ' . - M G' <.48-2 ' S ; 9 < -). D . :*60)' 9 ' ' 7 " (7

m1 J 4 (-0 > Q5* > 2* . ' 8 8 = 7 8 (* * 1 (1 * EE < 1* ' ? - (1? - ' - (1 * ') ! @! ' / ' ' ! ' ^ ! ! !

E , P8C E' C , U1 ++ ' = 2 (' <1 ') *3 % ' >G 9, 8 I 8*3 &2G S D ' ') C ' 8 '

E' %4' ' +' 2 ' ' 7 ' I : N +D&' ' =%% 7 "2% 4 (' (' 9 4 < 1 5 * (1' S0 . > J I > D ' 7) 4 '

E') ' 81 , ' 4' 1 U + Q , PC A') 4' . . (8 1 (1 (* 4 8-4 ' 0' 6' ' 7 ' b 7 [' 1 ' ' 3] ' -! @ & # '

9W . 4 1 , , 7 62' 3 ; U QS')) -.-4%!+ 7 2* B . * ' W ' *) . *1 ' (' ` (1 ' 7 :7 0 '&7 ! < -) SLG = J' I ! !& # " ' H

1 . EE ` 1 ) . ` 71 8 * g' * . + ' > = ' , 1 . 1' 8 - W - ((? - W M* # @? #) =#0 / 4 ! # #

J 0 9 6 &6 -) 1 ` (12 -4) .. 1' 42 % 5 *) ' EE' ') * ' - - 3) * ' * >EG' ' 4 6 - SG4' Q) 4, ' * WR'

, ' & =! ' I = &=) H H&= ? ' I ' 8L= => = , > ; =B , J ; L ' , !8 H d) > ' > 8 = &

>8JB8L I J ' d' ; 8A ' A; ' = => ; > ' ' /L= = R (B8J I')KF*+ ABAL L- I I B*J ' R' ;; - &' "Q' 98 9' H A@Q ; >Q ' 1Q' 2 ! ?' ' 6>?'

0 =1> 1 1 1 *G (> . , 71a1 C* Q ,] ' 1 ' f 2 . = 1 1 - ((W 4 H J *) + - = &J) ' % 7 = '] ' "!! C G7 '

' I > ' UB I BL-> A ' A; - K JL- = 7(>FLK F 8>SL I' K>8 I' S' UB I = ; L J I ; ; I I m > & A ; > >K AB= I KB I L- ' 2" , , $ #& ' AN; ' ? "M i 63 2& ' @' 4> 3 d

M8 =@ = = P ! @ ' 5=9= MB! H U = ' /L L > I ; >8 I B= [B F I ' 6 å G ! ' (# ' ;

F? C' K> !JL' ; BI' C> J ^' 8 I'8>S= m> = >FLK F = , ' L= 8 ; ' / L ' ; > ' =K= = > ') SLA ' ; & $. ' $ ' $ ' ' J= ' ' + , ' " > . B' 2' $3

EY EE 1' U 1 PfC 1 [g 1) 1W $ ` W . fC) F1 1 , / CC' ' 2) 9 -1 (. = 5 ' M . * ' ' ')) ' ' C ' 6 2) 6' ! ' C ' ' ' ^Q

6U K > = ; L -A 8 J>L I' >; ' >AL L- ; ' L -A 8 J! L I' B F = ' JB8L I' K >8L I' 8>SL I' (LK 7= ' 4' ** 0 ' D 0 0G J' Q Z # (' 7 8** ' 7& 1 7 /f' SJ

. ' 50' 7P (4d _5' 5 1 0 > + ' (. U ' = ' (

' ' # ' +, 4 ' 2(%N ' : = ' ' + # % ' ' L3%2' ' + , ' - ' , . . (@ 0) <H S 5 @G0! ' ' @) ' & FL! + , . . P CF .6'

J 111' , ' , ' R *J2 , (5 * ' (- ( ) > S0 ; ' Q * ' *9 4 3 - ' , ' * ' 5) G' < ' #) # ' 5 G 60'

' F ' ' > ' (=G -03) - . - ? - * - (')) 5) < ' = ' 5 . G' E S 5E # i ' & F

4 1 * * ' 5 2) * 4 - 3 15 ' $7 , , , ' 1# ' ' G I 5' G#5' 2 $) D ? ' 7!' '

<1 5* 3 1 = - . ' = 1 1 1 ' 2 ( )* . (' 11' . ' <1 5 * ' M . -4 8-4

' !7 1' 9 P= e ; 0 1 UI = 1 -' 1 8> 4 ' 8) E P X P T cP ' W5 K b e' V' ' ' ! @ T &

3 0 Z : , ' 6h, , %' 69 E%>' , 6' 6 A1 2 2 ( ) * (L3%6 -

14' 1 ' 1 1 9 e $E' U' 1 1 1 U' 1 = ' _a P[gE' < , ' m ' ' (3' < T') P, 0 D -(' $ W# "

) . ' 9' M +!, %4 ' ' : : % ' % ' &' ! ' 2 ' %' # ' M' . -4 ' (, < 8 -2 $ 598 M ' 7 ' * 4 ' 4 ' 7SD* ' ' * E' ' @ S' '

XWGO' 1 Q , ' 1 , ' 1) + , * 8* , ' fC B ' < 1* ' 11 - (' * ' M g =U' (# ' && # ' % &' % 7

% 57 +2 ' + ' ' ' ? ?' 2 , ' ' ' + 4' +' 2 - (' <1 ') . * * 2 @ 9 0 -' 0 , 0 ' 2 ' U ' k 0 ' # 7

1 0' 51=4' > . 3 ') P1 0' U1' 1 U (' 1 1 4 < 1 5 * 1' - > 44 1 YI, 4 , EG ' I " ' > ' dS# ' ^ ! H ' ! 7

, %+ , ' ' 7%4 U' ,+ %' ,' ' : %' ' %(' - ' ' F ' 7 ' . (U 1 1' * ? - 2' 3 *) . > ' 0 - ' 9 > 3' % 0 J ' < ' C ' " ' ^! # !'

.8 e 14' 8 4 - ' 8 ' 8 E' U P>E4 * ' 1' 1) * - ' 1 ' ' ` ' - 3 E - Q4 9 9')5) G U' 5 .) P. 5) 0>) 9' / , 00 #4' 0 G'

.= %' : ' 4' %(4 % ' ?' 2 ! 4' : ' 4' ' 2 ' +' 2 ' 2% + ' ' -* ' 5 2') ' 8-4 2' (> 3 * ' 5 - 6?6 0J; 00) 03

C) ' ! 8 1' ' E + ' ' 1 , +1 = - . 5 * 1' 5 ' < -1 . . 8

++ , ' S ' 6?+ %' ,' + , 4P, ,) ' ' ? ' ' " , 2 7 1 -) ' %' . - (' - - (' 1 >

6' N ,] ' 8 ' ; E ' ' 0' ! 7' * +1 *

3 T 0 ' ; L 3 > 8 4 +/ (JL- 6 23 > Q > 1 - = ; L ; ! + 4' 2 R) 5n ` (4' 1 .' > X Q . * - * i >

>7> . 0' 1 (1) (> > ' ? 0 0' > ' 43 Q U / 4D *> T ' Q 9 4 3 A 00 0

' 7 1 W . 43 * 1 . . = -430 - ='

G' ' G $ 0 > ' ' (1 . <1 ' 12

7 E' , ' M% : 4' ' H . . H B ' " ' ' * 1

X 1) 4P=5 ' 8' DC P 7E 7 1 1 CE + C] I . , ` / 0 ` D ` C) PI ' ' 8 ? - 2' ( . - ( 1* ` 1 (> ? 12 -5 *) * 4 , ' ' ' '

*8' JJJJD > 3 J X 3 J > ' 5' J 7) ' 7' 8' Y ' > 7 > - ' A = *3' ? - ') * * .3' * ' 2 =**4 n = ' ' 4* ' ' ' . ' 5 1 * 0

J1E+ ' 1 7 I 'C . 1 7$' g$' + = S' * . ' 1 1 4 ' YEC ' ` ! , ' 1 C ; 1' 4 1 W' f0Y1 ` 1' *D I C ' ' , * ' ' . MM ' W' * ' - G' %' *) * 5 5 * ' 1 ' = .> * ' >A < ' >

' 0 1 0' , ' 1 71) = , ' 1 ' 41 *')

E 71 7C 1C , $' 1 ' >. 7' P (' $ ' 1 +4 , OU' 1 ' +1 . 1 71 (1 ` 7 .' B k.E1Y 7 , 111' ! , ' * -4 . ' ' 11> n ' ' . - ((. ' %') - *

' 3 , E ! E Q E 31 = E 1 4 , U , ' ' , a 0c 1 9 T E > Q .1 , U & f &

G' 4C* U1' J 7 CP$E' 1) 4 , , 1 1' *+ ' 8' f , *+' P ' ' Y P ' P 1 ' 14 ' +' -1* 1' ' = ' 5 = ((' 2 ((' <- (' .' 11' -12 ' * ' ' Ef

] ' 7J ' 777' 777' \6' X X X ' 3 . ' (. ' - < 4' .3' <1 5* * ' (' . -4' ' -M ' ' 4* = -4' 7

EE 1 P. ' CE' 1 1' > ' U ` 1h ' $0+ ' 1 , C' ' 1 + ' > ' 1 5' C .70 ' 2 (-4, ' -2 ' ' . -4' 5 < 1* ' %' ? - 1?U 11 - (' * ? -) 2 ' <1 5 * ' E

G' , 1' - , ' XX `)' C0 + EC' 1 , + 8') 1 4' 1 7W - . 1 7' 1 , F' 11+ ' ' *+ ' PC* +' G ' 02 (' 11 4 < 58* 1' - . (' 8' %' 1 ('> (* 4 J " ' . ' m

X 3' XP' _ > > >' F > 3' U' 3' > $> ' 8' ' X8' > ' W 42 -?3' 8* ' * ? - 2' *- (' 2n' *11' ' n6 1 (' 8' 8-W* 5(- (' ? - G' * 7.

' C+0U) '))))) 1) W +' 0 + ECE + YC +YC' Y1 E' 1 1G0B' CE + U1 > 1Y' (+' ' -M , ') * ' 8 -43' *] - * (1' W . ' 1 1' 1* 8' 2' ' E$

? - ') ') - . -4' = *Q' 7 7 7' ' , ' >>0DJ > J '

I 5 ' ** (' 2 (-4' 1

5 ' . F. 8 , >% , B W P_P (A $ (1% ? PE $' U U C U_P $0 . P@' U B F f0M 6 (68-4' ' * ' (3' %' (1 ?9' *3' 1211 ' - 1) * ' -1* 1' = ' 5 = - (

3 444> 4 0 4f > e 3 ' %97 $' e 2 - (<- (' 2 * -4' ' -2 ' ' 0 1' 2 = -4) 4)) * ' 14' ((* * ' 1' /C'

E P! . h>C Y + ' ! ' E' 0* $' ' / , C C>CE1) \1 . , CYC' YE 7 , , P C' 1 C$! ' I CE') <) - . - (' 2 (-4' 8 ' -2 ' ' M 1' < (' (3' %' n ' ' . + (' >

U P1 Q 1 1 1 1 UE 1 Y , fC 1 1 YC 1 Y1C) h$$1 1 I Y ` + C I) 1 Y77, fG ' ' * -= - * 8 * ' (' - (') (=-4' -43' %) - . * -4 . . - ( ) * = -4EG

f J X X 3> ' > -4 1' 5 * * ' ` 5 2') * 4 - 8% < 1 5* ' ' M . -4 8-4)

' F , G >

c $ E U' 1 1 P 1 7E > $' 8= 1 . 14 A , 7 7= 41) 4 = P R' 7 ` + 81 88 , 0' ' A1) * ( ) 2 (11 - n ' ' " . ' (- " < 1 5* ' ' M*

1 71 7 ` C) ' C$ , EGE' CE + Y f0 . 7C** > 1 f I' C , ' $877] 7 ` + 1 7P** 8 5 1 7C CE 1) . . 8 1 ++' ' 8 * ' (< 4' 2 (-4' ' -2 ' ' -8' 5 < 1* ' 11 - (' * ' ' M*

JJP J>P' _ 7XJ J P G' X 7' P' _ X 6' 7' X * - 5 *3%. 2 (' 11 4' 1 5 ' ! ' - . * 8' %' 1 1' * ? - -

8Q ` 81 . . 1 , . 41 P 1 P 5. . = > . . ' 7 < 1 . . . . . ' 8' 71 E $1E 0 ( * 1* ` 1 ' & (- - (3 (U' 5 2) -4 2 (' -.094'

:' = 1 1 > 41 , A 1 (5' & I M ' 1 E , 8' = 4 ' < E' _) 7 8 ' 1 U > ' k' 2 (1' = (1 * 1 4 <1* - (' ? - 4' W) - . * 1 1-4' - (' < , 133 - ('

P' X 7' P X7 D' > , J U J , U0' ' 3' ' .

J 3' J , EE+ Nf0PY CE' 1 1 1 ' . ' * 5 % 2 . 5 * 5 1 * ' -) ' W . 3' % -) ' . 43

.' 7' U + (' 4 ' % (' + ! +%#

E ' 'Y @H @ 2 4'? ' 2% '' L': '= 9' # @

/ X' ' ' ' ' PC' /< X =' X' E 7X /\ -' -
#' +ESEE <' , , ' 88c' G' 'i *3?- 2' (.-* *' (' ` ('
T' X ' ' ' ' ')' Y' 'Y' ' ' ' ' *,- 2 5 ** ') 4' = (.' A >
J 3 3' 5 ,

[illegible]

L 'n . , ' ' ' . , U ' ' ' d - U 5 < U

[illegible]

U ' >' > 3' , 3= &' | ,

[illegible]

E' , >' G' >0'G> U 'GX.>> , Uc d' , c G' 77F ' F F F * 'k

F>3 ': ' > * ' b' ' F' Q : Pd * F dWF) 7 T 0* NW

[illegible]

C $H Y' ' 0' *' 0' ' ' '=' + C ' : M7

[illegible]

..c> _ >7_ / G c _0' G ' U j' * T

[illegible]

/ 8 O ' C 8 'gE

E' + ' @ @',; 'c H @ 2 4'? 2' '% '' L' @'= c @

[illegible]

!2 ' P * oA. # ' ' E
'V < @ : > U0' ' ' @' 0 ' # 'K ' e # : ') '

' # : ' ') > % B' '? !' !' W' $ + ' 3' : ' , ' ' ' ! 6 ' 4 ?+ ' L !?

J, ' ' @ ' S4 S 8 ' ' P , 6 ' & J' @ & '3
L ' * d
' ' ' &' 9R' ' 0' ') > WB ' ' ' & ' ' $ $3' &' ' &' !' ? ' CC? '); ' ! ' '=
_ ' _ > ' $ + ' 5 ' _ ' 8 ' K+ 0 ' / 'e' ' K/' ' 7 0?' ' 6?' 'F?! ' - ' !7> ' '3 '
T ' 1 `' 0' + 8 # ' ++KKK 8 ?' ' L ' @'0' d '3?' 6' '- !H' ' ' ?' 2

; , . 'V ,)' ' >' : @ : ' " ') ' &

A . - -0' 0 ! 0' 6

[illegible]

$A' F 7gJf7 e \ >' > L d$\' # ' 6' ' ' >']/' ' 8 3 >Q3 ' ! ; > ' ? ' Q !A' '
@' @ & ' @ ' 5' ' & I

) a @

E' ' ' W5 0%

E' + ' E G \ ' E ' \ ' G n n ' ? '

'"' ' %,%3 '+, L '23 ' # 7 ' '"' ' 3 %2' ! M 2

'k170 ' 17/ d .E' 1884 ' 1 8 , P 1 8) ' .<

R' F ' ': 2 (3 R A $ L = I' (>8L; *

- (' 1 * 1 ' 3 ' ' $ A'

%p' E%' m> =8>; LH f _B 4 '5,2' '" : %" AB I >` ' 8 ' U ' CF >>'; L-'?B I > $' $?$' e

' ? 7 $7C ' + 8 1 P, 1 W. . 18 - . (2) a' >7' =>00

5 23 `T B *K>' (>FL B-' >Q; 8A ' T! 2- (U' - (?- '2=. . 1* *' 1 . 9)7NL' 7 7 >*8')<jm3(W -<3 ' # : 7

`P 1 1, 70' 1 ` 1 1 1 1 7, 8 U , , ' ` 1 ! C 1 C .0' 2 ' M 1 1 5 .- -1*I -) ') ' S, ;01 0:G' 0' ' e ' &)7

1 ' ' 1 ' 2 1 2-D - ' = ' ' = 5 81* * 3 *" 1 1 -1' - (' 1* ( ) .. . ' , S4; W** ' + 5% 3 # -&) < 6 0X

B1 1 ` P1' G +' J1 P7 1 4' P ' : - * (W + . . (' + ' & ' $' F *7' " # ' %'Z/

2 12' 3 a -' < ( ) . > <'' G'%' 8 *8-24 42' . B . 3' 0' , W 0 7_ U 4 G

6565* ' E ' U?!C4 #' ' C ,* # @ +6+1

U' 3%(% % 4 ' (' + " ' 0' C'C * * ' Z ' D*' ^ d ' d* = &

%4' ' :# * ! ' " 4'+' %U # +% ! " ' :C +, "U# % ' '%!' M3' :,%23 3%, +%' '@ ' @

1 1 7 . ' $E ') ' 7 ' 0U1 ' J < (' + - 2 'U' >' 8 ' 0 Q' , 'F, 'N ' > = ! '

< 1*- (' ' *-. * . (/) '069< 0G (' ,4Q 2 G' 5-4 *--4 3' %' . -4 * ' < ' 3' 0' 0G' /8D&0D< ' 16 >8 9 9 !)

Y ,8 ,1' 1 F 1 4 1) 7 , ' J = + ' 7) 1' C , k . , ' *6 ' , E $' - (B 12 ' 3 % .5- ((' S 5' 4, 9 4 8- 5 1 9 &*60 060 , = ,6 + < 1 (3Y

2 (-4 * ' - 4 1% ` (1' 2 (' 1 1*- (' - - (' % ' 2 ' .1 ' < 4 + . 3 %' Y* ') 43 *D SW; * 8 8 +' , P7G3G9 7*

5 E' a>1 1 aa 33' (*1 , ' 1 7E ' A (?' k f] 7 0

1 W -2 5* * (-1 4 -' <' . * ' > <G m1' J I I' I ' F) -F85, ' W* = 'E* 5)' S * : D ') ' ^!' !! # '

0 5X ' < ' 5' 9 4 6 (%6B VX 5' 7(% ' % 1 4BKVC+g 2 5 S

2' %' (%4 4 ' '2 5' ,+ 5') '%2' ! ,*' ,M '1 ' "' . ! 4 ,F 4 5U. 'E3'6 * * PE)<+%F 0 ' ' ++,' 2 + p70 ' 2 2 I ' % 0 #4

1*+4 ') * + > 4' 1 . ' 8= P %' P ' - (< 4 (6 < .+ ' ' ' , ' - T_ M' j - :

) * ' 1* (' 67 8 ' 1 1 ** 1 <* ' X' - (' (-1 ' - '%' ?- >' , 007D G' ' ; *Q 7 , , ' 7 4* 8 ' = # ! ' '@ 7

(P)' 1=8 ' 5 5 .-1 * 8-4 B 1 2 > - " E9' , > * G [

7 & 7 , 7' 1 (4 + 1 1 ` 1. >' (a3' U8' *6 * /W>* 8D : 7 6 7 C ! 4 %' #

) - 1' ! 4 C) 1 ` 4 C 4 1 7C U1 Y7) 7C' *1 W , 1' = = .] 7 f) + d _ca $ 0;' ; S3V0 0' ,* 6 ' ,@ ! ! 7M ' ! 4 #*7'

' M W (.* * E (. 1?- 2 .* ' 1' .-* (' 1 *' > 7 6' 7' 7' # %

*10' $C 1' 1 . ') - ')Eg% .70' , , C ' W-?- W ' M 1' - 3' * ; ' 2 : (' g' ! %' & ! " ! = "S

(1 8 2 8-4 W(6 5 ' .* 4 . (. -21 (.(2* 1' * 2 - (' ' <. *') ' <' , * \ \P, U , ' " ' K !8'] 7 <' Q &Z &! '

7 EGC' .1 P E 1 7 1 0 , E 1 1 1 P 1 0 ' 8 1 7 4 1 ' 1 1 0 >= W' + - ((` (- (* - ?3 (' ' 57 G' ' 0 GE * & !

1 (7 8-W-B *0 ' 30ff Q 2 G * W* -W*?' ' G) - ' 5 2 . * .* ' ` (3 (1*7) = , ' , -?, 6 1 *1 , 7 # %' # 7

1U I 13' F . M 2 ' . *2 > P+**i 'B ' 7 ' !$ # ' H ' %' !

, 0E' 1 4 ' 8 1 M 1 ' 1 1 9 ')U' 1 1 + ?' 33m (m8 4 % (1> = E 0' U* , ' ^ '# ' 5 ! G: 4 J

*8 F ;> ' >' U I I>;> ' F G' , ' I; ' /L' K => I' LQ ' B I => ') -4 > L - ' & D%P "E * ' ' %2QJ+2C DR

> 1 4 4 * - U' $E , ` ' 1 0' , 0 1 ' 1 = , > R ' m&W* -W *?- 2 4 2 4 . ') 3 S ; 2 H ' ? ' - ' 0 G

W 5 1D* * ' (* ' 7 7 , ' C 0400 0 0'G0D0W 2 ' * F-W* (1 '?-G') 4 >' ' U 23 > 6W Q ' 2KSQ 0L ' P 0 1/ ' C ' W' & Z' #

&= ' 3 6 C 3 E \' 0 2

. *% . . - 4- 4 1 ' [' , ' ,

5_1 ' a > 0' 0 Q ; 3$ 00U' 0 F k

8' 1+ ' 1 4' d) . ' G d C ' 1 a\ 7 [' * - ' * . . -2 12 ?- '%' G f 7 , ' GG' 0 6 6 *46 ' 9 Q>

1<- 1 ( ) ** 8 - - ('. = (* ' = * ' % *9 * ((. 5 * ' . - * ' 0 . W 8 9) 7 5* ' *0' J0C , , ' 88+) 8

> 4 P*> 1 4 ') ' E ` B [> 1 4' * 1 , >1 9 ' ' - (' - - *1 3 J ' . = 5 ' . & ' ,*, 4* 1 W)) ' 4 - = 0 . ! 3g' J E + 7' '%'

4 (' 7 .* 7 * 7 .* ' B) ' ' ?- ' 8) - (' = (1 3% - 2 * 1<- 1 ') E' * * * 7 U , 4 * , ' ' 7 !3 *+ . 36]f 6 9 6 3 %' ? ! #

'= A= = ' = - = ' = - ' 8 8 3! ' M) ' A = ' B8L I / L->BJ L >8 ;LA>8' P, . ' Q*' M ' & J ' ' !' ' ! ' %' 6 ' &!\

2 (-4 ! ' ' *))) 1?- 8` 9')8 6 Q ?- 2 , , , * ' = . - (3, B" d 9 d # 8, 7 ' L>> f ,!! ' <7 4' % ' * (

' ' = - B' B& A ' _ = '' B M' 'S 8 8N; ' 9' B B? L9' = H 'E (9 (' 7 ! #) %'

' 3 ` J 2' ` 1 1' 2 1- (1 * .* ' 1* 7!: f ( ) . '%' 2 ' ., ?, 0 , . > ' / @W' ' ("L ") ' ! ! # # " ' ^ '

&) H' < ' 4 I ' 8 = ' J = S' 7! ;' * 1 4 ' % 2 ' ( ) . ' (B = =' 7! - / ' A J ; = *7 / ' ; ; , K , (1 B , -) ') ' 0) G' # P * 0 G 7

*8 F J G 8>$ 7 '>A / > / L B=> I ' K 8 - K ' ' ` K' / L B=> I 'C8- >A ' / LB&' ' 3' W 7 3 3 ' , ' K ' >' 0

;' = F ' = - ' & 'B = Q = ' I ( )) ' = - B = ' 3 ' / L>'8>Q' F G' * 8 $; >8KB Q> d 9 @ & " ' #) ' 7&) ' >LA>' ;; ; ' "' @ >

3 JP L > (' (U-4 .* ' ' -) 'B2 ,2 3 I>' 2U8 2 1 4U -) .* (8-4 > $L ' ')&N ; L>G ' 9B

@ (<5 ' , ' ' % '0X<' 5 ' ' . - *- (' (*-* 1- (' [' M)' -' ' & * ' 'X ' D2 ' 6 '

8 4 15P !' % 3*</' = n -. . - (%<52) 1- (' (- ' * (- * - 4- (*5 - (' 5) * 1 2 3' %' ' ') ' K 0 5 ,4-S 8 , '* 68 ' 0 , 0

% 6 E% 9 M " E < ' 4 5 ' 3V%' . - * - (' < 4 ' 7 - (' C' 5 , ' 0 ,0 *F*+V G U,D*,

1. = - 1 - 1% 1- 9 * * ') , - - 5 ' . - * - (' * 8-4 ' %' ' . - * - (-1 5 S 67;G' Cb)8:0*7S*; 8 *)M * G / S ; G *8S , ;) G

7 5 . BB, E " ' dA @5 B' 5B5KK Z)) - . ' * W' !' ' >' 6 4* * * ' 5 G) ' J ' # '))' ' U , , 5 SW; .*4 , * 3

5 * (M <- ((-1 - (* , . - ' 1<- 1 (7 (1 (' * - ('%' = (1 ' - (' 8' %' 1A ' 8HA ' ' @-=;)' ? = H L8' $' ' ' ;!C8 >A f @ M>) 9 d M'

' T6 7 8 ' E< % 6666660 B F (1 (7 1<- 1 ' ' . * - * 3 & JF' ! = Y = 6 & M<' 1 # . 1 2' ' E 3 X ' A@$' A' ('&6 F' _6

* *?-4 1 2- (' 2 ' = * 4 - (.* ' *7) < 4 . . -2 -) J ' -1 5 - (' . 1<- 1 (' 5 . >' ' ' ' &' & F + + 7 (' ' 7 ' Q& &' (' ' V%k

* ' % < ' ; E' 5(6 0 5 I % ' ' 4' 5 < ! % 4 " # h: ! 4 &* W -) . . -2' & - 1 2 4B ,>' E@ <@> *7 ' >>A ;;;$ ' ? L'=) ' ' 8 - ; , & ' ;AQ$; ? ,

1 ' k3 n H 3 8 7' + :' I 8 4 8 . + 2=4 8-W8' *(- 8 5 = W -*1' , *) *- (0 'G25'G)' 8 ' E (K ' ./J A' @) ') ' 0 G' '

?# ')) ' ")) ' ' 0 G8 '#) 7 ' ' 0 X G (<

*1 W . 1 1 1 71 4' ' *737 7P 74 ?-W) W) ' W ' 4 , ' SW; ' S : ;4D GG*7 E' SG;0 ' 9<)

7 , 5' M% : 4 ' ' H. . H ' ' % ' ') ' ! ' ' ! ' ' ' ` ' ' * 1

3' 9 G00' 1 2 1 > 1 = ` >< 4 7 , ' W1 ') 2 ' 3 ' 8 7 7

' = !) = U N) $! P !) N != ? ? 3 =) H ' # D =) ' 579@ ' - J ' ' JH ABSP 8> ' = ' > I AB8>' B8>; L ' m>;G = '8>Q' 8 I ' T F A; ' 8 I 'R'2

P P) 1 ') ` 84 ,' $ $ 7 ) + P + 1 1 ' E7C ] .` = E' 1 1 1) , 1 < (' *' - 2 1 2 ' 8' 5-4 * - - 4' % -4 * -4 < - (U' 1 2 ' %' ' >'

' 7' ' $ $ 7> . 7 $ 7X7' 7X " &' = ' *1 2 ' (1-' < 4 (3 % 2 (1 ' < 4 . 3 ?- ' - W -1 *

'1E *) P. ! 1 7 1) E1 P 1 ' 1* ' (3 *) * = ' M < * - 1 ' %' - - (' ?- 2 1 5 1 * - (' * 1 Y

'17 ' 7.) ' U' 9 1 1 . * . ' . 1 4 . ' F. ' ' ' 1 . . ' 4 G0aa' 1 P. ' 1 4 * '] $' ' 1 7 . . ' * (1 ` (1 '%') ' * ' . 4 2 (4 < 4 3 %' (. * < ' * ' 1

3' X 3' ' J ' !5 ! ' 3 ' X ' ! = & K ' 8' (L$ L4' T'A) 8L ' > ' 8>Q' F L8' R ' ; >> 1 K L ' 8>Q' * FL8' B= 8 U I I > ; > / '

, , 7C) 1 7] * ' 0 , P7C I Q ' 1] ! . ')) . 7 $ H+ 1 F +) P ,) 1 ,) 6 ' &&&&) 0 ' B%' (< ' *)) - . - (?- * 1' 3 - ; * 8: D*3Y M 1

] ') 5 0 , 1 , , 7 1 0 7 i > * 0 7 0 C) 4 , * ' 8' ' 0' = B L8; L I 9F>S FC> >GG 8' 8>S - ' FL8 = '

L = B ' 7 : ' L >' . = ' / LBK' >8 ' = ' U I I > ; > / ' ` R I ; ' 8>Q' FF

UN' =) N @' = @N' h' ' = ' I = ? ' =) ' = Q ' $# ' 9 4 d ` ' A 3= ' 6 I = ' K' * 8 F' * >8KB8J I' I * LK => I ' 8 - ' R ' > ? I A 8' > L - ' = ' B I = ' ; &

) + 7 , , 1 0 , : E , 7C ^ , , 0 , E , 1 P , , , ' 7 > - '

/ *4 ( ) * - 1 DE7C 8 4 1 D ' * 8 9 U 1 0 * 7C ' * , 1 4 1 + ' 9 1 E 1 P 0' 1 , 1 '

3' ! . @ !@< 1 ' ' 7$3 3' I I ', W 2 . 3 %' = * - . * -) . . -2 ' * = - . * ' . - * - (- - (' (- >$

E 1 ' 8 1 ,) ' ` ' ' G4') ' f+ , I , E P) . ' *D1E ' 1 P G: EG0 ' m 4' - - (3 %' ' = 5 ' . = * 1 (' - (8 %') . * ; = & ' 1 >

' %' (' h ' 8' X 9 1 4 1' G0+ . ' 1' P. . 1) 1 ` ' ` ' 1 P) 1' 1 P ' 1 P ` B' 1 P 1 1 ' . * * - (' ? - G' * . . ' -) ' . * ' . (, - (4 1 (' ?- 2' * 1* ' :'

7 J X' 7X X > > J 7 . . ' JBJ' >' >* >8' J J8' d X' _' ' 5 (1- (3)) - * ' * ' 2 (-4 1* ' .* ' ' 1* 2 (- (' 1 . - !

1 P1 B E 1] 7 7U ' ` . 0' J' ` (1 ' %' 2 2 7 -2 2' . -4 * 4') * 1 * - (' 5 -4' * ') *) *7,

/ DE7+D , dU , 7C / U , 7 0 Q 1 E 1 P G Y1 1 , E7C , 7) L$' G Q , 4W' J8' 8 > 8' JJ >' - - (' - G' %' (-1-45) 03' %' ' . * 0 (<1- (1 12 ?' . >

f' J ' 8 > ' > G > ' J ' 3 ' > ' 6 ' - * - (' < 4 % (-1-4 8-43

! ' , 71 ' ' A , i , 1 ' 1 8 ' 1 ' F GhC , ' 1 , ') P ' ' %' ' . - * - (1 4)) - . ' * 0' ' (-1 ' - (' ' . = 1 4' >

) 7' g' ' ' \ 6 M ' M ' ' @ B

T ! (T ' ' - L = ' = =) ' H ' ` % &` (' ! ' ! = & ' ; & > = A ' - = = ' A = ' ! @ = H' ; >8K % , - B I AL / E ` > A8 >>; > 8 > i F; G' , ,

f ' ! ! ' !' ' = - ' N J =

[illegible]

; R ?? 'nE???

[illegible]

- d

E' +M E G \

G M

E#' + \ #- Gnn ? ' #

[illegible]

5 , 'M% : 4' ' H 1G '1B

'1E ' > ' E' + G% %

[illegible]

'E B" G Z @h 0h '"< '!% 76'RB'!' 0!'

[illegible]

L " ' H ' O ' 2 ' , ?E

E' + $ H $' '4' ? ' 22% 2' L@=9['@

[illegible]

A F0 2# # V

[illegible]

E' + @'Z;'9'H' 2 4'? ' '% 2' L@=9 [@

[illegible]

X A 5 '0?

[illegible]

[illegible]

E' + > @ I @ 2 4 ? " L @ = 9 @

[illegible]

% E F E 7 F 0# , K ? , + 1 B 7 ; 5 d

[illegible]

E + @ S @ 9 H $ 2 4 ? 22 2% L @ = 9 [@

[illegible]

S # 6 A J % S J ; ; V d - d

[illegible]

J J o 9F ? 9 , 5 . n ;

[illegible]

6 . 7 5 !!

E' + ' \ - ' ' Gnn ' ? '

-(' 11 . * 1' A

* = 1 8*" ' ! (' ' * -*' '%3' = .' ' -' 1W 22-W.*?- E' + ' E' 'G' \ '
8q1 1 ' 9 + '11> (' ,E 1*, ?>,70 '
,+%E' +J C & M++*0! % (+D,3%('+ R' 3% > 4 2'

[illegible]

J D1I' `1 - '51 151A8! A=1,' (,17 ((3' %' ' = * 5 5-1* " . C'e 'U.M5 jX'*U

[illegible]

C !oA5 << F aM *

#p<6 SB ' 4(A ' 5AA'

[illegible]

3)M6< ; < 7; 65XAM

[illegible]

09AM * 5 F ' . * #4Qn- A' AA

[illegible]

X 113 1>> D733` 114' 71 ,
4 1-1 '=*4 1' (. * 4' 4
'% 5B' 4%4'*X'

7 E' ' M% : 4'9' ' ' ' .'= ' . E . 7 ' 6', ' (D'O' E' + 'G% %'

]2..11+'7 1)4' ,1.4' 11 `1'111 ' (+2.'11 E $'! 4 '>110.' Ef0 'P1PQ' D.2-W* W *'-'9 "G'0' = .30' WH # ' W ' 5 ' * '

1') 7'

W1GC ' 6, % %5 , 0, *4 P +'1?P GO'< ' * * *' 1' - = =P' (13'1 1' <1 5 -1*8-2 -'7 >' #

[illegible]

E' + ' #09@H@' 2 4'? ' +' % '' L'@' ='$

' , ' B' T <' J@@ ' #0 -BB' B' 'B. '7 , 8%>8 ' KKL -' 8>Q' & I&' '] J> 'R' >' (+' + L F' Q Q7; I F R)>AF 8 I

$ + ' # '!5' % f & @M *; ' I AZB; _V ;; K'
' ' & ' ' Q$ 33 5 \' #8 8 = ' R' 7- J >8L= ' =' =J=-' > L-
n' 4$"A+. ' (("5 @@' ,' @. JP&= ' C8= AB' >I' != ' F J 9>= '=B=' H
' ' &' " 5 $, +' ' 5 &' ' & '&' 6' ' B Q=')BI =LI' '/ A8BA >8' I I ' =
"' +@0 ' $(" ' B. ' < < 'g' @@ @'& : = @' '5' B-' UB`= =L-' >B=>-' /L' 8L K J >' B-
Y 5 M' 'M' ' ! ' PLBK' LI' =K 9>= '8>S' FL8' R' K &' 2
6' 7 ' 7 M ' 5M8 ' ' '!' '<#? ' Q ; ='> 'X>=8>-' Q' / - 8 = L ; RF &
2 ' 0 :7 'B B+ ' 7 '+\ 8$' ' X @&:' 8>;> _' =' JL-) 8= 88=>; L='
$ ' &' ' &' &' ' 5"' ' ' * ' & &' A5 (' 8 I I'U>' >88 -/L 8>' -' I F' =' >B- >B&
@ @*& '(c. ' 5D BBL' B @ '8 9; ' @@.) :'=>-'R'> >' L K=' B-'/L '=>; '8&
'!' ' 6' 8' ' & ' ' &' &' &' L8=' U ' q' *=Z C8?>A '8>Q' 8&

X 6' '@' 6//@' d EfB

$55' E !3' 7 $$O ' '$!' K> 8' B 8/L '>B-' I'U>' >88 ' 8 -
4c * ' .4B' $' @@*(-'4&(c ' 1 ')-(@'$' B2#"(@' 4,(@'M> =-' /L>L=-'>Q -'8 >8KB JL-/LB-'$
6' 5 $ 55 5 ' 55 5' 5 KL 55' ') I 8 ' B=;>K =]>F&
.@L >H@@ '+) (V 'B@ @' $5'!' ' KB >J '>B-' / B I BKB' U> I' B >8>=8
!'6' ' ' $&' 8' ' $ &"!' $ ' ' &' ' &' ' $ ' I =' / Q/L>' S>=-K> ==' ;LL I' B >J =
XS ' = f.) @' + &(' BO :' B '' '$' + R' >;>8 = ='KB I L-' >Q>K;B8L I ' / -' ;>&
M' ' 8&' 8' >8 =8 =) I = '/L J> S>=- = &
88 ' , BB &" '%Bc&Q' OQ' 5' & % &' &' JL-' ;L -' LJ' K>S>J = ' T' /LK>I' B $' C'
'] J> -' B >J = ')B FB F&J>=B F' ` = B
*&' ' ' EQ' 33 Y ' ' ' +L F' B >J = ' D>8S>' ` = B $' _>I F
: ' ?JB$%' &0 $ $: ' #$$ B' < ' B = M' %%D B8' B >J = I ' ' G B >J = >JG F' R' (
6 &' $' &' &M' &' &' &' &' &' M 9 8)>AF 8 $J B-;LB-S=> B I JL8>
'.++") +' III , 4 ' n> 'J* 4 7 W ' 9 ,87,' P , ' 66 L + 0V' = 1' 2 (. ' ' (. '2 4)' >
E' 5 !' & ' 5$' =' T' /L -' UB I =L I' B >8>= ' &' A
1' c"' ' ' ' ' :' 833! ' &M ' -;' 5M ' 7 ;' I>=' 8> J ='; J' >Q' ;> A; -' ; >8KB >-' >Q&
'@ @' `f M &(@%4B & % P@ @ @ % ('(& & K;B8L R B7>J = 8 AF = ->Q K J
' !55' ' #FG&% 7)' < 6 G ' ' &' &' ' ' &' ' F+ 6 6 #' 61' UB I L =' 8> >8>J = L8' R' K B-' ; B-' +@&' '(
' "; . : Q%' F+ %' 2 76 ' < >J = ' Q ' 8 L I' S = L I '7 /L>' I S8 &
/' H' 'A6 ' &' &' !' X' 6 $H3A' H' &' >8L='7;8 >* Q' K>' >88 ' ;L' K' FLL L8/ >
QM @' cJ J B %' .@@J ' BBK' ' @@*&&@ !? B' $'@@@' ' MH TJ' /LBK' UB I I L I' K> F/L>== '
+' &' ; R' =B=' B L>=='UB I I L I '=>BL ' > 8 =

' 7 ' ,(;' ?,
' ' &' ' ' 6 &' ' 6 ' H' !& M' '5')! ' -' (BJ' ' UAB; >8 ' =B L =' ;8 > -
8 ' & ' 4&2U ' &H ' &"& B' (B' T' /L JL;>L I' A>A S>8 'UB I =L-' ;>>KL-' H
6 '&' X' ' H' ! ! 6 &' 'A8 >A>8 '> - 'K : 8 ; D>' B -' K> -
9 ,2 ' < (%7'G(% G7E ' B&QU B' $')#' ' 8S' %%M' B- =>+ KB8> ->B-;> >8 ->- =>/ >
' ' &' ' +' 3$$6$5; 8; > > -'

(B' H@ !Q-. (B' M (B'5
' "' '))
h >9 0.

E' + ' @ c5@Z;9H@' 2 4'? ' '% '' L@ = 9 [@

d' !7, ;' F!1 ' -9 3+ !!?QH' Q ?3-'3(>?.'$'
' K>H' '3(>?.')('3('
A' B' 3(k!H' e' Q$!&' '!(> .' ;+&+ '@'73
) G43'G $LQKH' ' F3' '79 'Q 1'2 ; Q ('@' !' ' R 3' ;?
$' 7 >+)&' 3' . - ?& ' 2 ' Q
;3 !; ?' R' AF!3E B2?
' " 7)6<' 9V ' ' '77,' S S J '.
; S#' '%& ' > + J ' E% ' ' '+#' N*' $ ' !%&$$!!$ ' 40 ' 02 ' ' >
. a' : '*, ')8' , - '' # "
' %M ' ' G' 5I' ' ' Y' ' ' ' (' ' b' ' ' 0' ' = b' <' 0 2 B' ' = '8' &;G4 7
/' 0>& '*) ' J)8' ' ' S >"
')')' ' ' ')' ')' 9' ' 6') ' #' #HK' K# #' K' ' #-#7
' (4' ;8' Q>7 C3' ?' .'8v
! &H' ' -'3''
G' ' ' !
'7 ' E $$!' '($' :F;F (&FD'&' 2'&' &&' &' B' 'B' ' ' 8& 8>&9 8>&B +!)' ' '3' :2HHR' ' ::! >?2 D
.F& ' ' M' , !+' !,M' ?! ' '2 ' ` Q?' .' '23 '
7 ;'3 ' ' ?.' >'! > ' .' C?S
' 8 \' ' >' ! ' ' (' P ' ?.63 .' D

&' &&' ' &' ' 1' 6 C?3A>3' 6 .' '3(? >?.
+ ' '2 'd' 9' &, ,' j ' 'g
')' 7]' '"')' ' N)' '72M'6)'7"7)')' ' ' " ')')' 6 ; 5' '.5*P/*8'2' 6C' / B'6 / C 5 ' 5' ! ' #'! !"' 44' 7
9.' * : ' #%6C9 J '6.! ' 1 .#0' .'G'9V'&A 1 .#0'7/!'9` '9, ?>('& ? ' +(Q' ! >'B' >'
' >'@a'= ?'' 2 > (H '
& ' ; ' '6 '3 '>?3>('F!!' '
5'6 6 ,9 677' 97,+2%'.' 7 7%*# # :7' '7 ' ' @' +' F3' ! ' 2 ! '
9.65')A ' '3 7> B' .3' ?;
Q' .' Q3 ; ?' ' '
' + 2I) &' &, ' 7M 7' - .! .0' 0!0 A; .' ! -'3' ' . Q33; '
' U '' 3 > '@' ! 3.' (
' ! >A'3Q' ' '6. ?'' 4
; ' !$ 5 && ' &' 2'0' !(A&' &' &&' ' &'2 ' M5' 8& ' 8' ' ' ! ' %;' . ;.' ! '6 ! ' ' ! ;3 ?
+1' J 5 7' ,' <' #@'7)7'' 6 6, ' ' ' 2(M' L#L 'f$ 42N ' = MZ44N
' ' ' & .'6 F' .7 3 '40 ' > 3 ' '
8 , ' :A .' 38 ' ,F 8')88' ') .') =' >') ' 8 ' ' ' ' ' 1' 'M& ' & 8 33? ! '' d '' 33'33? !?'
d : Y' . 0 ' ')?! ! ' 3 3 ! ' ' ;6 ' ' 33 '
:S !?'' 63 ' ' C? !' '. .! (: '
' , 28) W8' I' , g' : , $$>' J' - 4* 'U ' ' .' ; .' 3 >' C? '(3 (.R
- ;3' ' G'C? F.' 6)) R'3? ' '(;
' B & (%B&! 8>8> &8>' ' !' !!(&!' U >?.' .; ' '@' Q3)3'3.' 3
DSJ' ']3] f],>' ; 7, $ 8') '7 7' >]2 ' ;1' (, G' F'5= ;' C

0' K' %' % @

E2 + ' E' ' G' \ '

G M

E2 + ' Y Z N 6 1 ' - 5 5 ' ? '

[illegible]

pMM ' 5B5' . * ' =B+5 ' ' :)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

J 2 ? ; 2 ' H H ' ?E

q ' + ' Y H$ ' 2 4 ' ? ' 2 % L @ = # $

J ' J ' G ') ' . < ' < ' X ' < ' Db J P R G ']
' , ' , . , G = = ; ' . 9 ` ' + * , 0 / ' ! , , ' : , 4 ( : 0 0 ' 2 . * ` (1 - (? *
JJ I I 6 @ I 0 ' # # C # C # 5 0 I ' J 7 ' 7 K C H ' C > 0 2 ' (?) - (' * 3 8) - (' 2 3)
$ ' H ' J ' ' #,5 & 5 _\ H ' # ' & ' & ' 5 5 H ' H A8). ' ? - G)) * 5 = 4 3 * ' !
< ' . - G ' ; + - ' + , ' 8 ' * ' - 1 , 4 2 = - 4 ' A 0 5 (1 2 4 8 <
0 : I ' + . 1 ' // ' , C , , $ ' F ' + F . ' F J ! % G 7 + 7 + < % (, 0 4 3 % ' 1 ' = 5 (1 ' . 2 - (' ? - G) >
' O ' + >= N ` g > , = - ' 8 g N ' < 6 3 + ' ) < ' 5 = - ` ' A ' 5 1 * 2 4 < 1 * > G
0 8 ' , e & 9 ' 4 4 ' g 4 9) , > 0 L > , = * * = 0 1 * 1 - (5 * - (' 1 1 = * (&
X , ' G ' 7 ' + G ' G X G d = * = * 1 (3 ` (1 - 1 P 5 = 1 >
' (7 ' ' . d ' * + '
7 ' R ' F ' G 7 J ' ' 6 > ' , ' m ' < ') + ' J \ 1 ') 4 , - (3 ' ? ' = 1 * ') .
J N ' , A G / . . , ! Z /) . , , + D ; D E , ' 2 ' ? - ? - ' ' ' - 1 ' - ? - 2 '

F 3 ; * ;) 2 * ' 5 - n ' * . 4 - G G
' S S ' 7 G J ' , ' G , ' 7 G * ' ' $ ' 0 ' ' * * * ' ! G ' . . a . 4 ' < . 4 . 3
% + ' ; 2 ' , < < 1 5 * ! M ' - 4 ' M ' < 4 - 2 '
7 ' + ' ' G + ' > + ' ' ' " ' 5 ') ') ' 1 ' < * ? - 1 ? - ' 1 * - 4 * 1 - 4 ? - 2 '
g ' + ' 6 R R ' G > , ' > 5 , Z f 5 & E ' - , ' - = 8 * ' < 1 H * 3 % ' 5 < 1 ' 1 5 (' 1 1 4 < 1 5 ' 1
p p G G J G J ' & 1 > ' c G c G ' H ' (8 L > (1 (* 4 U - 4 3 ' ' . M >
: 3 I ' . 8 n G g - G ' - + / ; n G i / D 1 0 , , g / = G ' , 8 F , , , > W ,] * ? - 2 0 * - (' (' (' ` > '
3 > $ \ ' ' & X G d F G G G 0 ' R 7 I ' 5 1 < ' B ' 7 C > ' > ' . 0 > 5 Q . , . ' 1 n 4 (= * 8 . * % . * 3 * - 4 < 3 >
, * G * , ' 2 ' , 9 = G ` ' J J 2 4 " ' * G e ' 2 3 8 - . - 4 3 % ' 1 2 *) 1 * (' 4 - - 1 >
' ' 1 . ' ; ; ' * , & 4 ' , > E 8 ' >) G W 5 8 G 8 ' . , , ' G 3 , S - 2 1 W 8 % * = - ') 1 = , ' 2 4 - ? - '
2 4 3 5 = 1 * ? - ' - (' 1 2 1 ' ` > +
B ' ' ' d ' a c ' J U ' , 5 , 7 . P * 8 ' 3 : 8 8 _ , ' . 8
3 \ m + ' G R I ' G 7 R 1 ? - ' 1 * ' 4 ? - ') 1 1 * - (' 2 '
+) > 8 . R ' , 0 f G 0 ' G J , ' J P , ' ' ? ` ((1 n * = 3 - * >
' p ') D ' + ' ' G ' G > 1 + ' G ' 0 J + ' ' + + d ' + P ' \ ' p G ' 5 5 J ' 2 1 4 ')) * 8 - 4) - (1 2 5 * ` 1 4
' J ' $ ' ' * n ' ') 0 / ' $ > , 7 , 7 , ' , , * 2 ' Z ; ; ' g 2 ' h n ; 0 $ ' . . ')) * 9 2 * ' ` (1 - 4 3 %
p G G G J ' P G ? - - 1 ? -) L < = 3 5 1 = ' 4 = . . 5

$ ' M 7 ' ' 5 6 ' $ ' 5 " !) ' K ' G 7 = > - > L - 9 L 8 8 > L ; B K L L ; / L
A ') 7 (Z H % ' (* , ' H @ ' M : $ " @ @ ' , % ' ' D $ ' 5 ' 6 % ' @ L K $ ' $ ' ; @ ' 4) N ; $ ' 4 D (B ' ^ ' K * 8 J > I ' 8 > S = I ' = = B ' / L 8 B ' 8 > S - _ > & A
5 # & ' ' < ' ' 9 H ' H ' 5 $ ') ' 7) ' ' < ' # ' ' G > > / L ' > 8 ' = = L - ' ; > A I $ _ B ; > ' ; ' T - >
5 5 ' > *) Q i (. @ $ J) L @ % ' 4 B %) # ' " > 8 - ' ' 8 > S - ' 7 ; 8 > ' ; > > = K ') I = ; 8 ' 8 > Q F ; 8
G 1 * ' ((3 Y ' = 2 * 1 3

? ' E ' + ' ' @ ' 9 ' H ' @ ' 2 4 ' ? ' 2 % ' L ' @ ' = ' 9 [' @

? h C 5 C ' ' . % P ' ' . 2 ' e 9 " ' #
' (, B ' % 6 7 7 !
7 ' 6 @ ' 7 ' > 7 R ' P 3 ' " > ' , * ' ' > I $ ` 0 4 ' " < < ' 0 J > # ' / G 4 V : - 7 ' . ' * ' # + ' , ' = #]
') 0 g ' , ' ' : D ' g G D F : . * * ' , g ? . # # , ' + % $ # " ") * 7 , ' + # ' ' #
' > ' 3 J X G > 7 > 7 G 7 ' J ' \ , \ / i D \ ' , < ' 8 ' ' ' V D [' J 1 ' " ') ' / . ' % ' % #
- " ' j G 7 , ' ') F F * . ') F , ' A f & $ H 4 ' Z ' ' ' ' ? ' ' ') 3 ' ' (?
] , ' 7 ' > ' 7 '] ' > > \ > 7 G 7 , ' i i > < I ' L ' ' 3 6 X G ' ' > ' > ' ' ' ! > \ i 0 8 ' J X ' " " : 9 " ! " ' 2 ' 7
' 9 7 . ' & < A M , < , M : , - , ' > > ? ! ? 3 2 ' & '
E X Z ' ' ' ' " 5 # & 6 B ' 6 _ _ % # # B ' " # 3 ' ' ' ?
' ' G J ! p ((6

G g)

J 4 \ D 0 D , ' \ ' 2 ' $ $ $ G c > ' ' 9 > ' > ' > ' * 3 > 0 > 0 X 6 7 > G 7 ' > ' , ' < * @ H * Z 7
' G] 4 G D + : d / 4 , ') M ! M
' 1 . * ' 6 ' 6 ' 6 ' h * 1 1 ' . ' $ ' ' ; 4 ' ' . ' 6 ' . ' ! # @ ' e ; ' ! 7
9 ' 2 S % A , 6
0 5] ' ' G J ' 7 X 7 $ I ' 2 . 6 ! > ') ' e ' > ! >
. ' 9 ' 6 % ' 7 7 7 & p ' ' + ' 1 0 + 1 ' $ > 1 1 3 $, $ ' $ $ ' 2 k E ' . G \ 2 ' . ! G 9 ' # ' (" # , ! 7
' ' ' $, ' c ' $ $ ' 3 ' k ' & ' M &) ' ' , ' E ' ' ! "
' (' 3 ' ! $ $, $ $ $ $ $ 6 ' $ ' ! ! $! ! ! ! ' $ ' $ $ $! Z ' , 8 & H b & (7 (' ' C ' I ' $ " 7
' 7 6 ' 0 ' 8 . + + ' ' 1 % f f ' < 7 ' . ' ' % 9 " ' ' "
' ((5 , . ' . 5 ' m . V M ' 5 5 / 1 5 7 % ' K ' . ' 6 B # * & ' ' # . . . ' * # 6 1 ' _ 6 6 @ m . 5 . 5 . 5 / B C C * C * ' . " . " #
% 7 ' ' # $ $ ' ' 4 ' G " & ! ! ' $ ' ' 3 7 ' (' ' H D ' ' - % & 3 ' I I I ' I G ' ' G 0 0 ' / 4 1 ' X 0 ' e > J ' > J > : n >
$ ' =) = ' ' ' @ ' - ' (' ' 8 ') ' 2 2 ' B A
' 9 , ' 9 V 0 3 L ' ?
% ! ' ' & N ' 8 ' 7 3 ' ' ' 0 A ` B ' B 0 3 1 = G
G F 8 < G ; % ' , E 3 D) ' $! 8 G 8 ' , 7 X ' 6 5 5 , ' ' & ! F ! ' 6 ' " '
P > ' 7 ' 3 ' e ' > ' 3 G ' ^ # ' 9 " . " Z F
+ ; I ' A ? ? (' ' ! ')
E 3 ' ' G G
M 4 ? ? 5 > 3 3 j

E' + ' ,G \ # E' + ' \ - 'Gnn'? '

4'M% +,%2 "G M?

G M

4 X ' 0 % 5 % 6 0

'5E M'A B5 (5X M .

'/ VF 0< 5MMX' I ;' +' '0@<

'%4' %%% 0 % '5 47%3 ' E' M E

C' K 55 0% 7 '7 A 0EA6 ' >7 7

> 4 3= . 1 , > T ` 1) 7 : C 0 3U1 1 ,

B 3 1 G 1 B ` = 0 1 5 = + 1 1 8 1 1 + 1

7E' 'n% : '9 M> D' . E . 7 '6 . " S' E' + 'G% %

X7 1 P = + . *1 '+0 11Q 71 7) 1 0 18 E$P 17C!7g ` ` (UEE7 * -= < .' ('1' *(-(' (1 (B' 11 1 !'M2 '.7)

0 J7, Q 1=1 9 41 4='Q E 14E4E= ` 7 E /,

10U d7 I.f0E1P 7P)1P1 +S$] 1f0Df7 $ P 70>.fCP O D .,+'B' 1 .8, ..2 M 1 *-5= =7 2 =<'1 1 -2 -1*2 '`1'` ' ..' 2,

>) 1 1 8 4 (, +4 414, > P , 1 =)4 44!7.)*B' 414,

D1'1g '==) ' >* '(U' (4 1 .'*7> 1'9 4 (': '-1414) = '9 1 >h>g , ' 0' /J

4 ; < ,#; !M# ML 'd A' A BL'X<

JPC , + f0E7C ` 77, C E 1+C0gE1P8) ' * * . <' M 1= 81 =-8? 1 2-1*1

L nE?,

+,' \' ' D' ?E

E' , ' P ' 2 4'? ' ' 2' ' ' ' ' ')

[illegible]

E ' + ' @ @ ; 9H$' 2 4' ? ' ' % '' L@ = 9 [@

[illegible]

?? 6 +1."!)P$T'

[illegible]

5E?'#` 9V

[illegible]

5X' ' .66' ' <7G K ?"7 ' .

E 79M'

[illegible]

* '!' ,6h' ' J'5 0'? V'7 ' /k'<) +m ' C ' 01H < 8C *@ 5.@-8P0

1' F (66' 1 @ 05/ 57

5' 0 M E' +, ' E G \ E' + \ Gnn'? 2

1(1' 1 2 (-4 1 * A' 1'81 ' 2 2 9 * 'S D -(' 1 . * 9' > 3' X

[illegible]

1 + ' 7C C) 4' ! 1 P , 5X 4 % M % .dC! %! , 4 J 4 1 = .1 m 6 9 TS ; #6 !

[illegible]

6 ' 6' ' 4%: ' ' 5' ' (' ! " ! " + #' +, 2 U' . !& Q ? ^ H &"

[illegible]

7 E' ' M% : 4' ' H. . H' . E . 7 ' 6 .' " ' E' + 'G% %0

[illegible]

< 5 E 0 n M 5- T % 7< ' ' I E ,6 <0 4 0D?n L'5B7;B&5B 4 4 D0X< C6 S# XP * h +50 1055@ *'= *B C 2% '4 ' * ' ! % 4

[illegible]

3Q 4< 1 a* > , 4 E R 73 0 1 1 0 1 0 f7 0 3 , 4 1 4 B 2 1 0 E 1 U 4 4 f0 " E>

[illegible]

E T P 1 9 ' 4 1 1 $ '4 + > , 1 , . P 8) 5 1 1 1 3 E 5 0 UC D

[illegible]

$"D@"@A% ("-D-'@D!"A"@Y 'D M@"

[illegible]

[illegible]

[illegible]

& ! GG' Y xx' O x' x' 3 3_G'

[illegible]

(2'

- H ' @'S@' '9H'@' '9 & ' L @=9 @

[illegible]

9 77' J9 ' ' # ' ` 9' '%6 0 S J' ' 5D9V

[illegible]

AG ' + ' ' 7 + ' ; ' ' L AA

, ' 71'

#M' 4!2&*' & = & * : ' ! ' ' , (4% ' ' ' , ' ' ' FF ' ( )
XJ ' 4 1 1 4>Q ` PQ a7 7 4' Q 1 - (' 1.. * 1 ' A'
7 *1' K '0 2 * j 1'?-*8n 2 1 . % * * = *8 2 1' 8 - ?' H >(> = ' :' "
1H@ K0K! L' Q 9 X; '#5*GG >
, ! = *, , ,) (.25 * '0J' ,) 2' * 9 n' ' -1 *= GG A-11- ..= 15 *2 < .G' GSGG7/' '% V ' 8' 8 88
8 1 Q ' Q 1 ` P1 `` ,GC $ 1 0' 1 1' 7 dd' 1<-. 4,?- 45 ! 5 *' G 3' 2 ' S ;' ' S ;' >6 (3 ?- ' =]' '08 g

& ,) @J ;M0 : ! / '

0 1 0 DD Q02 8 '-)G12 G8;7 * 2 1 (0 2 *% g " * 0 (* ' % W ' > 0V0-* * 3' P 03' , FG 3 G ' 7X ' !7G > P]7 &' 00>
B1 9 784 ! ' 3 U) a1' ( ) 9 ' > 1U' 1 < ' 4 a ' 3 0 ' 0 X
` -*7.W/ A 7872W ' n'3 Q Z / / 2 M ; 1G ' * %'5 (3 1 3%' - , ' * ?- '
1 Q ' J 1 , P84 ' ,) 7) 1 : (2 %22' 0 6M' -N223 4 , D0 ' C. * 6' 6Y @ + ' # 51 # F ; ' f

) S N N / 5 ' 5 M +5 A=7

I ^ ' f, C 0 ' ` (1 3%' W) 12 * 4' 5 - ' G2 0 ' , 0 ! 9 9 0g 0 9 D U 9, >
J * 1' J % 30 0' * ' *-' 4 ** G' , 1' + ` (. ' * > 5 1' 1) ' 5 9 8' 0' ,'
B] Q 1>1 ` Q ( 01 7: / + ' 1 1 4' , 8-4 2 148 ` (1 ` -4') 8 * 0 Q +
39 00-* 4, .Q) ,U-2 3*r G>0. X ` ,2A ,' .? - ' 2 4' -) ' ' - > ' > G0W
d ' .17 ' 1)R' + ^N' 0 Q' , * 1 7 1 , = -1 ' * - -8' =4' < (' 0G' 0f 0 0 5 9 3' , ' ,) ' 8 6
) = * 8 J' ' LK V- K>; ' A] " = ' > 8$' * ' 8> '+@' &' 9>L' * ' K' >N' ;;>8' 9 ' ! ' 0 ' C < E

1O!X, * Q 31 L 0 > ` > 1 4 4 1 R 3' *-: / 3 ' --* + 3- - 1 ' ' d ' J7 d 7d 0 @=) 3' 6
* 1(' 8' ' $A ' - . *- 43' %'5 "0U -2 '$C' / JG7] T B
>J J X8 J' >3C>/5' 7' $7 d' -'10 0' (1 ' 5 = ' 11 ' =3 ?- ' GGGX 9 *4' ' ; # ' ' 8 ' 0
' 2 8 # ' n V ((']* ' < 91' k' ? * -* W) = * 1 = 4 ` > 8 ' * * 0- ' M ' ' Q ' &' : 7
' G 1h C h 818' J P 1P1 ' /C- (5 5 1* (' ` (1 3' S+; ' ' >, . ' G0' ,
0 .' 1-- (') -4 gG/ / 2' 1 1' ?- ' 481 (1' 2) 5 -1*' < 4' .+ .' + X X +'g5 0 , ' -
T [1h 1* > aDP41 1 ` P179 / S ' = ' . W ' 7 * < T 0 4 % 3 G 3 ' K C 3G' 9 ' 4' GX &J J60
* 06M4*' 9 ' = " G' #)' U Z%' (' C7
^ < 4 4 %@ @ Zg ' ! %' H ' :Z S0 ' ') ' S, ; ' C U # ' ; ' &G*0'
0' - h. b ' 1 ' > Q.' . 4 U0' 84U' 1 - (' (1 - (. < 89' , o7c' ,4D - 4, ' 0' < < (\ 7' ' ^)! '
M' .: %' % 2 ' 75 % ! " (+ ' ' +%'+%,M ' '9% ! " # U' 2 ! ! ' ' 08' ' XaaO3' 03' ' U' ! 0' "! ' -
K7. 1 1E70 f, E, 1 1 ' ' P^ 1' /A-1 *-*3' (1 / -41 ? ' 8
-4' 8Q 717* S *7 . ' ` 74 ` .n-4' *- . 3 = # ' 2 (- > G ' /0 b7' ' % ')' ' " '
R8g$' $> ^P1 , 7P.' 80g7 E7C ` P1 , 4 1 . 1 P' 1 (PE' 8- * 2 (' (1 <1 * >3 7 2 D E V \@XE # * ' 2 <)7 ' $
` -4' `2 A 2W*4 ' *27 12P ' = 8 ' - 27' , ' 0 I 2gR I 1 0 (*8 0 ' P 92)3' ' f " ' !
S ' 5 , ' ! 1 , d A7 E' 1=W 1P) W, A . 1 3 (4 ' - 4 ' R> ' 5 R 7Y3' ' W R ' S J; ' H
BK =' ;;L ' 8>;> =') B F> J ## @:' B ; ' L JL' (4' 2' M -32 14U ! W ' 0- * ' Ga'd 0 d J g ' # " 7' >
` . . ! . . ' E 18) ] 4' P ! 4 1 7 , ( 4' 2 ' ' L-4' ` -4' .8' ' ' E5;G> ' > ' I ' ! %
3* ' `* ( ) * - (.) * A ' * . -*-4' ?- 2=5 != (' $8%' 2') (- a' 4' (.' -) 7' R, 9 0 0' - 8 ' , ' #7' ' @ ' ## ' %' *
3' ' 4 ' 0 6 $ * ' 07 ' ' 11 ' = ' < ' + ' -3' >V3' S' ; & ' 0' ^
1' P (*2')0' * ' S. * 8 1' * - ' n < 7 7* ' -= 11 - % ! ' + ' ' + @5' '
' + P 1' ^ A 18h 1 1 0' ' 0' * 8 . = * -4' ' ((- C 2 0 3' C m' 3 " $
?- 14) ' %804, 15 * *-4 '3 * ') =1' - 17' ; - 2 ( ) 5' * * ' ' -= 11 5' * 3' R7 ' 0' 08, GG Gk' ' H# ' 9 # ' 9 ' +' Z
J ' 7 7 1' J) 4 ' (' > ' 7 1 > 1 4 P 1 78 . 1P 5 < ' ' . 18') .' H ' ' . ' I7) ' 3. , 0 ' 7 4' ' # ' & #
+% ' # ' Y& %, ' 2"2', 4$, ' %+ ' + ' #M 2' ' " , + , * - - ( ) -* 5 *3. . - >)) ' W5 8' C) ' & 7 # '
) 7f> U' XaUUZPK' 1 ' A 4 ' * < 1 ' ' (' - ' W) = . 3 %' ?- ' T - M ' 2' ? ' (' $?? ') ' 6
7 ' ! 4 I5; (' %+ (2 + ' ' 2 4' , ' 6 3 , =.) ' 1; 0 < ' ?- 1' W> , 7 9' Q ' G U0' S :
8' , 7 ' ,1 ,4 1 ' 8W7 G' ' E' 4 7 . ' 5 (' - 1;3%' . 5, * ' , & +D' 1' , 9 - , *3' # ' 0@- 7 %' ! < ! '
) D4 ' % % ! ' ' : ' 4 2 G>J J7a> 4 > ! %' ? ' ! , " + ' 1' &! # ' * . 4* - 4' , 1> J R> " $ ' ' (' 7' %' 5 '
' _a. ' 7 1 P .5' ' PE) ' EE$E' a J 1 - (, 1 , -.(* - , - (W) , , > 4) (+ ' ' ' F7') ' 0 " K ' 05G' ' (')
#' ; ' ' ! b' ' 2', ! % F + ' #' G' (% ' ' 7 %4 = 3 0 ' , 8 (- 3' ' 2 W (' ' 1' 0' 7 X m ' , / 0:
5 4' 1 *8C' 1) 4U' 8 1 ' P1 0] UU' P. 1 (- . * . 1 - - - ((- ('] / +' : ') ') #
, 4' / '; ' + ' $8 ' : ' ! %' * 3' 8 4' (' 4' , 12' W . ' 1* - (' 1' , ><<' k ' J L' 6 k ' 5 8 ' 5 G 4 '
4U I' ! 4)' g*)' > 4 4 ' 4' 9) 3 - ((* ' = 3' %' - 2' ' # 7 @ ' I)))' * ' &' ' &S' '
' %, 2 %' %= %' ((' + ' #' + ! ' - : ' #' ; ' (% -=. (4 2 4 8-43 * . & * 4' @) ' ' , E ' ! ' % W*9' / > : ' 7
PD E7 U' U) ' 78 71 8' P 4 8')' * 0 = * 4 .. -4' * 1 < .. -4 - (')' " ' & @7' ' "
; ' 5 , ' (1 ' (1*1) 2- ( ) . 1 ' ' S 5a' * - ?- 2- (1 4 8-4 .> 7
' , ' 5 , > ' 5L % $AA' % ' * - ((, 8-4' < - > % - ' S ; ' 8' (' " ' 5 G' 7 , 3' 8M (' 2'
#7 ! ' ' ' +'2' N ' #' , : ' ' % ! , > ' = ! S 33> 5%-U < *4') 2-(' E8' @ # #< ' 0 G ' & " " S88;' *>
X; ') < ' 7) P) . P1 P 4' 1 1 4) 1 .) 7 ' 1- ` e * > + U ?- 4 . - 4 A- (' J 90 8' S : ; ' G : , ' S ; 0 ESG; ; 0 7 60 00>Yf V S '
%' ' # !2 , % ! 4' %! ' ' + ' ? ! %! ! !' 2' > %! , %M 4% ' + ? 21* * -2 * ?- 2' = 1 > J&00J00' ' , ') 8 ( ] ' 3' 0' @ +
M ( ) ' 1 17' 7) 1 ' 7 4 7) (U' 7 1 4 (' ' W2 =-4' 1 / 0) J " ' , ' S6; ' I ' o' a7' 5 G' H ' ( )
/4: %' 2 %2' K ?- 4) . (5' 2. - :' %' --1' !)11' E8' H < Z @ ' # SJZ; ' g 0' 59$ ' * 4' 0 G' 0)'
1 1 8* 1 + 22-W' ' , ? - ' 1' . 1 (' ' S ; ?0 2 ' " R' ?' - / (D' $ &' (' '
- (') -<1 1* - (' 5- * 4' P +L' 7 ') ' S * ;' 8' = ') ' -' '
" ' E * 5 1)' 7 01 3' 0 * '))' >
; >- ' E 2 / ' ' -d!9 NC'

7 E' T ' M% : 4' ' H . . H B ' " ' * 1

X J B ` * 0 P , 7 4 1 1 (! 1 P 7 1 E 4 1 PE 1 ,47 + 1 f0 1 , 1 1 74E a 1 A dd777PP7C 4] dd7 7 d f7 0 T g k] , ') , 2 2 , * >) 8 4 (
GE' * , 8.5P) + ! 1' ` 7) `' A 1 , SOC.' 5 ' A + 7 . 1 = + ' ! ' ('3 * W') ' 23 * W? - ' 1' - = ' oM) ' 5 (31211 - *->
! c$ 031 B 0a1 : 7 .) 4D)) 1 PE7C') 8) ' =
' + 1' ' 1 4') ' C7 ' 1 - ' 1 P18E ^ 1' C . ^ 1' ! ' k'. . ' k (V0' 17) 1' 1 P ! ' Mn " 1* ' ` ( 1 - (' * 5 * ! ' Mn ' -' 2' ` (1 - (30' 2 W *8' *c
d' 1 7U Q . Cg D 1 0 , f0 Q ' T 0 $! 1 a0 Q !) E 1 , . , ' #' P
DX X 0 E$0 A ;K X 9 I0 A < ' 1 , E) $ PEg0 +G ,]P ' .) + P . 71 * ( )) * 1* * ' ` ( 1 3 8-2 - (' 8 * -2 * - ` (1'
? @ !? <A S N C' 3$' ! $' M' 5 3 ! ! ! 8' ' ' = > ' > > ' L ; >8 > ; L B=> = ' ; LB' B8 I JL- ' >8J -' oG =FF>8 J' / I
' $ 1' 1 , 1 P , ' 7, 1W, , ' (! * -* W) = ')) - . ` ' ) ( 1 1* 4' 1' 5 * * 3' ` 1 3 , . - W >' . +
E $' F + ' ^ ' 1 ' 1 * + ' 1 , ' 8 ' , W ' 1 P , . + ' K (' ! ' C$ ' . . 1 1 + ' ;GG, d 1 12 - (' (- - ' ' &
7XX_']' X G>J>JX8' J 7 G7' a J777 - 1' <1 3?0 *2 ' 1' - = -4' . *- - 3 2') (1-- (' ' (>
' ` P1 70 ] 1 1 + C 1 EC 0E) + 1 1 P g 8+E' 8C.C E1C P g + ` U* ($ - (3.0 <1 - (* .) Y3) 2 2 T1* 4 ' 1 - 1 ` 1 ` 141 * 3. = ' "

P1 G 9 71 - ' 7C / 1 \ ') U' 7) ' + P ^ C 1 , *C*G GC EPC18 ` ' U' P C) , 1 77+E1' 12 ' ' 2 W * - ' ` - . .8' - 2' 2) * -4' 4' 2' (' -) ' IM 1>
J/ 1 UB, 8) 3 4 0) 8) 1 7 1 h) 7 1 , Q 1 ` =) 3 Q 4) , 70 ,
7, 1 1 ' 2 784 1 5 4 1 4) 1 4 7*) 4 1 4 ' r.) 4 1 EE14' ' 7*) ' 1 ` 1') ' 7 ' 0 (+ *0 ')) . ' (. (- ' 8) = 0' * -) ' *8- *1' 1 . ' ' '
G4' 7EP1 1)) E1) ak. E 1) 1 .. 8U EU' f . 7. , P) 1) 7. .) . ' 2W ! ' . ?- . 4' ?-3' 1 1' 1 * * 3' 1* ' 1 . (' .' a' ' (* - (' Da
.) 1] $E2 . I . - fC) 0. * * , .) , ` 1 PE$ *1 PA * ' *4 1 1 , , 7. ) 1 1 7) = ` * 7 ! ' -1 7 (T 1 70 _]0k / * 1211' -2 1 (((- (* ( ) (
Gp' , ' 8') 1 1 1 1 I ' P ' PFP ^ E0' . 17 8 1' 1 1) ^ PEE .' 2 (- (1 - - (3 * 2 ( ) - . ' *-2 1 (=- . - (. . - (3

$ 7IE1 C, 0 .' 14' 7 ^ a'M : K (' ` 77CF d EG ' 1 + C f0 1 7CE + 3C' 1 ') ( ) ' . 1 43 * . 5') 1 * .') 2 (')) - ' " ? - ' (- (' * (1 4' ?- 4' . ->
3 aE 1 4 ' 0 cC' Q 7 A , *1 8 Q 1 1 , 4 4) B' ,
J U' $E7$E$7 .) ' 1* , ' . P b , ' 1 0 8 0 1 / ' J4) ,) ' 1 4 1 , ') ' * * .) 1 , , ' 1 1' A$$1 1 >17 ! , ' (2 =G 1* ?- 4' * = ' ') 1 5 3G4' 4' * ') *) 11' * . '
g - * = 1 12 - . -* * 3' , ' ?* 2 - -' 1* * . -* *- (-. *-4' . - - - (' ?-g2 * -W (1* = 4' (-1 * 4

E' + ' 'Y @'H$'2 4'? 22 '2% '' L'@'= 9 '$

[illegible]

E'' + '$' ; c'H$'2 4'? 2' '2% '.'L@'= 9';#'@

[illegible]

M 4 ??

$ U' B

B ^R (?? ''DD

1' XA E' + 'E G'G M E' + ' \ Gnn '? '

'#+ 9'6 * 4 ,' 1* 1' 43' '-(n4 -(' 1. 1' A'

N d 22,e M' ' M6666 F J I I' BL 8 I L>8L='R' 1> ('+RI R$ 'H "' 7> . .

;L;'; = ; ; ';I' >L';B-=;' ' % ^# U* '^#3' (% '+ 4# #' ' ! JG

B1)' ,C' 1 4 7 Ua' 1 88']PW1') /''

'4H('C (3 N U U) 3 3 T 8_m7 33' ! * 8'1 * (8' ! . >' 6* ' 67)' ' ('

76' 314 $' * -.- ((3% < V-(- 3' 0;' , S 0 ; ## '' %' ! '!

= L& LIL !R I> &8 ' R' = 8B LI' LL =' R' =' ='S2 2 ('8' ';' 1B'+"'7 & 8 I '

71 1' . . .' P 45 - 1 1 5P * (<)8 5 % - (' 5 GI (= ' *, '% 0 7

; 8 K8M `L*.& ``==` 8` `LI) `` `8J -VI ' , LL I'+B= 8' I>' 7=; = ; =

, , 1N6 ' P 14+' (%' ,4M=1' ' 8=> R;LA 8J L 8 >=KL I'

IB8 !+I 8K>' FB T' 8 &>= ;' L>- I -8AB= I' /L>' 8&' & '' +-$' W>B(d `ZR, ,

> 8-1' d C' UW' 1 4' 03C &&&& 1' 1 = ? 0 1 4 CCE' 81 =m4*1 43% 2 (*(' +$' $M9 '5(!; ' ?' > ??!0 B@ L 3! 0 + 3

W= ,' 8 - W'W = 'A>8/ I' B_ 9 J' $&' ;

H!=B' =!K! =8= H '=! B' L I TG> F FB >8 S=L' $ f '

+B<>K>FB W=B/"f 8>A 8 ' !$ < , A `'$'

E 1, `6.' >) ' 7 E ;') 1*' 1 -) = 1* ' ' !" 7 4' %'0 ! ' * !#

1 -(2 /%3 3(32 (' , ' '-2" *. ' 11' (1 '%' (**' 8' E 8':' &

20'). 1* '5 1 43 %' (2*' 5 8 *) , 5 S+;' (') F ' ,) ,, % S

* 1 ' 5 %3'22--3 < 2*-' - ('2 -' 1' - (' -(' *?- 2 -1>.' 7 '4.7., 4' ; ' F' , G > 6J06N 0' 2''

>' 11 '1 7,4 (P14 8BU' /:F .' E3CD, 17' ' ,E 1 + 0' ?-' ? ((' - *2 2 (' 9-, 3 ,'@@ # ! %F *g)9'I1 ' ' # ' ' :

2E C(-2 * >?-(7f= (' '' `` (1'o.-4 74 ' 8-' (* * 2 (2 -(3' :1 p' B)0' ' 7-*W99 '9D8C ' 7 X7 #

7 '6(D 4 DM, ,' 7(' < 5' 52 4 K5' U +%2, +4%%4+ + 4' 9" % ' "G A@$ c

%% # ,, #>#;# #Z ' #, Z' %#(^5%9 % ^! ; ^'H . '+' ' ' !%' 9%9 ! 9' * ' <' ! 7 S!'C L ' H #9 :# 7

51' ` 1C$774= 1 ( 7+ ' ! . 1EP *fCd* ! &U0E= ' ( ( 4P 1>M .-4` (1 ' ' .7 >3 ? '5<* MO' 9 0 0303 S) ;' b7%7 AR'. < 2 1> ' >'

= ' * 1833' m' ' 2+)Um' mm' 7 4'33' 3= m' ?) 3m' S). 8' .' 7 0' S a3'3' ,' '3 'aOU 3' * ' (7

B1CC`' 1>If)'7 ) P> , .' ;(@' =(@7S!&9+ !A' = ('' 2 *` (1 '2 88' ! # !! ' > &7V- - ; ; : W

FS81KVI' N7 '71 ** %' 5 ***- P1735 1*7 ?-' (' !' <' . + -(' 'D@_' 1< >' " 9,' M;& (

' DEP 4C1 1G.77+17C .' P 1 ' 2 *-(= ('' E1 3 1 (** 8:' 4W! *1W0 0 ;3')):' W9 R>3' ' ! 7' %' '! 7

<1)) '0 $' (@ !' **(7') < (` *` ((P'2 7' < (3'1 ' -) >' ' >.' JD 0' =@- ' ' :' '

>' 791 ,* . '1W 1> P5 1>Q ' P1 'X1.1 P1 ,' 7 T 2+) G3'1 ' -(2 >88'))' 8:>' 9* ' ^ 7 7' 8G

8+8' ' , 7 , C' 1W 1' 1+1' C ' VO' ' * 1' (-1(' 5 (3' U2:0 E0)05 >Y ^>W- ' W' G D>

1<.-4 < * -4 7 3 .. ' 1 * 1 -' 1 5-(` 52 /)* %P' ?- + 1* 5 **-'* ' 5> G' J ' - ; 7

3+ <ID_ ' !7) ' m === % '88' '= H' =' HA ' (>I'' 1' 1 1' 1< 2 -3' 8 3!!'$!' `'8' , , , ' \ )!&

=)Q=] = U! P# '=-# -&L== ' J!' I =!' ' <F J 'R 8 "JB> I

A' '6 "' W ' '(< ']' A8BA>8'233' R' A8BA >'U K' '# , , 5'"' ?,'0 ,' " "' '2 #%6 ' \ \ &

G@!= ' = -' M ' I I' =A ' @@H ' ';>8 L I I>L I' b KL I K S &' Y 8; ,#' T ;&& ' H1 'K ' U8 &(#

! &' L8 8 E')' F>8! J;'8>>;L-')' F 'R>;'A U L-'T L8 =' =BK>' >L =S>L-(' K '?#H $* ,' #8 #' L I%9 & $' +Z;;8 ;!@9" , `

` (13%') -. ' 1' .n4' 7K 'S ;' *,) U8 ,'> ' GG'D-7 / SO;'W ' '%' 8 0[" 2:' '0

,' >+P' - S' + 0Pa ;9H B8L I > I L=' BKBS = ' L +? &' =L) ;8 'A' $ D3' (B' 8B

X?' R' D;8B F KB I B' ' 3? (A' ' A;B' ;L T' !D=# F = /' = /L>I + I /L>K L&' 5 4 M' 9> 5 7 ,1 . (((! (' #' %&@ !! '

0C 1, W' >7 ` '71 PE' 1, 11+ ' 1U' 8' 1 84 L J' ;L=>Q ;; ' K 'B I = ' \3 5 C' +; D! ' ' @2. (;) ' 03) ?

A b' KK B' = LB' % ,M ' >LK; ') 8> 8 R' K8 I> B8AB8 ' I B8 LB8L I 'R' 8> >&') J' ; ' ' 6H! ' S' '3(?

! I (' 77C ' (1 7) ?, H' 9M 97) ,' ,' K>=- J T 8> > ; -'>4e')>=&' (" 'P ')0,05 S0;' 'G6 L' 0 $P0+T' 0 ,,08J$;3 ,J*3$.' U2,')

>BJ; -' T; 8KLKB= ' = F>8 J 8>Q' 9H B8L= ' R ('+)K! ;$ ')?' ''

7$ `F *> > ' 1*4' C ' %: ' Q2W 0R' $0Q'Q U,' 0G ' Q 3' Q

C0 ' ' 1' * ( ) . A '2 -

)* ' 2 (. '' %' ' 0 * 'S5;W**CQ3 .> 61C' 'SW;' * `' ' , W(

U' . ' >8 4) -. 11 -1< 7 9P' C4D## ? O) &% F0-++ <%7 ' &' F0. 7+*I% R7 ' & F' &75F

2 3' < 11 ?-' 1'* ' >')a 0,' S, ;P 8D* 7 *D7' S ;*a *

(1 (3' * 5<15' >'

IB8>=KL I' K +F F` FL' QS8B; ' -' K>J - = ' 22 -' . (4' 814') G ' W7' ' H@T' >>

$9 P$ (70' 1P) 1' 3 C1' 1C7C' 70a0 3' FF' +2# 'M.'+' 6;'2 / 4' +' * 6' 6M ' *SC5** 7' 1' 5

K'=a')!+ >L = ' KQ /L>' A8BA;>8' =L' ; L' (>; F FL>L I K 8' .W'2 =G . 4 < * 5* M >') 3' , 3' 1' 91' ' ' 0 ' H' ! >, 2((3 -(8

W>1 7E' CW' F8' F [* ' (+, P , (K 21 4- ?- 0V 8 'S0;' 6 D' ' ! ' & ' ' 7 ! !

7 -' L) ' 7? K 3' /L ' L$KB= L' C8 A>' UB I =L- 1* 2' -(' 4 . -4 (4' 6- # =)' * ' *8 !' F7 78 'C T*!! 0G :74

4; 7" # 7 % 0A' >,)). ** 2W ?-' ' ! 2 >' $! 'H 'S ; (: 0 00 ' ' 'Q [' 'G

` ( '-4' ` -43' W)

67 56M' + 0' 7% 2 (-' 1 ('*13' 3' 0' ;'+ 53: 43' P&SU30a0' 3a3' '

%'1 1'5 5 4' 5' 15 1 * 3') d ' ' S6;' m' 0 S/ ;'a

&K!@ ' /LBK /L;B' I>8 = B' UB,I >' @J;> B' . (-5 &' 2) * * 5 ')83,51, U' $ @ ' 1 6 5 # ' ! ' '

E .7B4C' 1111 +W1W*7 7>1 ` ' ( 1h' 5 * ` ((-2' 14& @J >> B 5 S # 5 ' # = '@ (7) ' 0 ! '5 G' h' 0

; L' L -B8 -=' "%=!R A>8;; B' B K =) ' >8 I' ` 1> ((1* 3' ?-G ' ?-

I BKB' I JL >8 I' B8 I >' #' +W 'F F? 0/ Q

!= ' ' [`8H ' 2o % = >8 > R I B8K>A>8;>& N) 1 ; ; ' 1Z B9, ' "= : _# 1 ' RH

I S=B=>L F FL; > T' ;> B '>'/LBK'A '8B' > '++7& ! P' C=QAA ;'1 ' -'QH>9 /' ! ' &' 1,

( ) 1' ! $' (* 3' ` (i. 5*- ?-

M ' ' 4' .

8 - 5' h' F 5<-(' ' ' 'B ' M" ' ' * 1

++ ' W(' ` (4' 0G> 7C) 1' E -+E' 11' (P1 1' 141 W' 1, C71' 4) 1 ' 5 *-46 -1*% 1 - 1* ->'

&' >>& >> M' >W> "' = H \' 7 ']f -1* * ' = < 1 (3' U' 1* .-4 143' -*' = * , -(?-

' 18F0' A ,+ 'C0, , ,' J fX,PC' ' -.?U) 5 1 * -* 1* ') G * . (* 1' 1>' S

M G>a 8C+5 1- 1>.! C1' U' 77, U7 1) ' F1 F '11' CW1* 1A : +>.W'C 17 .' 2 3%' W--4 --4' 2(-1 (= -('%' 25 '*--4 1*

8' >> ' ' V' ' J' &' > & U>' U' ' 3>' 8' G' J (1 ' .-1' 1*') 3%8' 2 ?-' ' *`*' (' (1 *1' ' ?- 2' >GG

1 ' 88 P1 WFIC 1I ' E' 1' 1 , ' X0/+! P) 1) `' (1 ! ' ." 28 -1 (-3%*-(-n0*--4' . 12* (3') 1 (' ' (4' 1' (>

M3 1E10 ( ) 141, 33+ UE *D1 M= = , U T E3=) C E ,

' >1 7, 7 17 31' 74 + '1 ` '8' 0$1EF' , ' ! ' ` ` . ' 1 4 (' +18 (W17' 1' 2 (3 % 11 ' * (((* % (- , %) 1* * 5 1 43' % (>'

X 0 ' ' ' 3 ' 3X0 7 ' 3 ' XJ73 P' P' 7 2*') 5 1*-4' -(' * 1' . = *'2 (4 '-2 "?-' .0 ' G

Z' g.) a 72,P.7 'P F' X*G: C+C, P,,,' 7C\7G+C' 7C. 7OP, ,7,]G, , , , C -1 3 -* = ' ?-G (** 2 46 4' 2 -(3%* .. *5 (4 - 4' ->

8' +1 1' 1*F 'P1'F C *ZE' 7 'F 4 'F 11 P 7 ` ' 1 . . ' FP ,_ ' W ' - . (' M = (* 8 ?- G'8- * - (3' %' .5 . = . 1>' 7

7' X3 7 J 7 7' >' ' * ((8< (' W (1* ' U 1' 1'2 . ` ` (' M= *. '1 * ' 2 - 2 W * EG

U' C$) d) P'F 6f, 2'. 1G); WC. A C7Cf, ,7; 0C'7, 7, +; , 6G, , , , C, \C C' $, CC$0, ' `14'2 < ' * '- 8' A 1 1 = .* 1 = (' ' 1 3' 1 ' 18 * 1' 1'8 >

, C aD'd8 PaG'A 14( ) 'M1/' 7 1W '4 (*4M7U'4 P=1'1 5'1 4PA=' 7) 1 'd T>' d P') 7 d 0) G * M (2+) d 1 ?3M (= *

7' ' X X P' P' X 7' ' J J PXXJ7 P' '5 (?-' ' + 1 * 2 = 3' % 2' - = (' ' 1 1' 1' 1* *32 W* ` 1 ' /G

!' FPC7C I 1 C.' 8' 1 + .. 1,0' 1 7)' 141) 4 +W 1W1) 0 , ' 8W 78' ') * < (' - = (' ' 1 ' - * . = (' 1')) * ' ! % ! 7

P' , 0Id * EJ, ,) A$ E WF . U1 P7 , $1 / 1. FX , ' 11 M (7 16771 /D& (11 ' ' * - 1 * 1 < , 3 W * 1 < -4 1 3% 5 2

IX &>C' ' 0 * $ E6F W-' ' 1' ' ' 1W' 1 ' 1W' ' 1W' 1 1 +) ' C 8) AC' +$ 'OE') . *' - ' 1 *- (' 0' < 1*' ?-1' ? (.. 8%' 1* ') 5 -1*

'7J J , + U8 I' E71] 'C 1Fk * C ' 118' ' E ('CF C (8' , ') 1C' ' W(' - *1 %' ' (1 4' .. ' 2 5 ' (*- -(' *) -4 * %' = *3' ED

17 F 5 8>, 1>3' %' * oM 1' ' =' W ' - 3%' 2* 1A 1 5 ' * -* (' 2 * >

>' ' J $ >F' 8, ; O , Z 7 7; + P, , 0, 0, 18m I 88 8, 8 , ' 2 - 3' 2 (. '% M ' . ' 8-4 2 -1* ' J

E' 8' 71 1 11114' N 11 C F'1)C $' $CC)' W+ , 4' <. 2 3' %') ' 5 (1* 1'* 1' 2 '8%' <1 5* M ' ' 2 1

:C , 'C' A. / $GEE. , WCE'D 8+ P' 17 1 CW I1 C$77, P $\+C\' ' . =-, .. 4 4< 5* ! ' M "- ?U 2 * ('U' %' 5 1 * 2 - ('A 7' G

*' 2C$ `C7P 8' C$, F$' $' + G11 / 1W1F 77 F> 1P4.` W - 7) 7777 F' X6 <' 8 " P' (M)) ' * 3Y 2W* hh B 2 W* ` 4B 0) ' (>'

U' X 6o . 7- . 3' $3 ("0 :' 7 * -4 ?- ' (4' *-3 E' 1 1' 5 5 4 W* 1 = * - '5 * * 'G

' .U77, C. 03C 1C C1a +E'C CF, ' (+ , ' ' C ' ' C ,h , , C) 1' ' -' 2) 1* ' ('2 (P 1 *- % 5 * 1* ' 1 (2 12 * -) 2 >,

$1W> ` 'FP '1G) 1' F E$' (+' . C)) 1C$' * ' ' (' ' 1 3 ((1* ? '?' 5 (' =' 1'5 * * '%' 24

J' P XX]X']XX' XX 7X ' X R]f_07P, ,P - . 1* (8' % 5 ' M.* ' . ! (E<1

[illegible]

0##^' R' ' ' 5 6 . 7 ' nn

A' K A' C $,]C 6

E , ' E ?n G' *

'@M ,,' 5 M ?0', ' H 0' S)S G' ' M E' , ' \' '6PS' ' ' G n n ' ? '

[illegible]

1 ' M% : 4' ' H . . H . E . 7 I' 6 . " ' E' + ' G% %

[illegible]

' Q Q / G7P$' I - 15 4 '9 7 G P * G XD

$ J ' '>, \ , ' <'8 '' 2' ! ' Mn =' U' -2'5 =- (' ` (1 U

E' + ' > @H@ 2 4' ? ' ' % " L@ = 9 [@

[illegible]

& - \# * - " i C')\C 'A L E

[illegible]

5# F F6 06 50

[illegible]

A Gn%

[illegible]

'E' + ,;' c H$' 2 4' ? ' ' % " L' @ = 'c' '$

[illegible]

B 811 ' WL'

[illegible]

'& 9V & ' CG 9E ,, % '7,%%' 2n%

.C P'V7 7 (' .%,) 5 n F :.$A I# > ^ Z 7*

[illegible]

^' '7 : : ' ; : ' ; ' C . @5 5 5B 6 6 H 6 H

6 ! . m '9 5 ' , ; Q0 +

^' D' A 2' 67' ' + : 6' & 7 = 9 '%

/0 A' : ' A H' 0 ' : = ' : A 2' $" $1 J

'9 U 7' S @ 161

" @ . !' ?5 m1 5#6. 7# 6<<< #!!J! 5M P 6 ' !' 2n . #2 9' D ! !

\ ' Gnn ' '

A ' K' A ' 0A 0X

= % U ;, ,' ! , ' = !' ' ' ! +' ' ' '# *CUCC

E' + ' E' G' \ ' 2 4M% +,% *' G M?

/? 5A A' 77 5 ' 7 04 ' 5 ;' + 6 *X0 P9 E ']) + ' *' 8

DM '(' ' o%(', ' #3% " ! '4'%!' += '# % ' ' 59 ' C' B' H ,)

4 ' ,5 8 ??' B ,5 A ' ' - 22'! ' ' ' #U% +' ' 6' & %4 M # * *+'5# M!) #* +' I *6 ! 0: ! ' & 6e

= ' ;* ! ' ' : 2! 4 7 = '5< p %5! ' - ' 99 4 .' ! " ' p %) +' 5; n& F . ++ , E*' m* C/*CS* ' %' 7

M 7B 5 ' & F' " Pm6' D%6 2 ' 5 P ' XX+ 0 G &# C * " ' - P7 7

6#% # 2' p ' # # #' 4'^ #' 4 'C# , % K 7 M" ' . : 0 $I

? = 54 E 0X A5 A T 0L 5A ,0 ,' 5' M E p ' ' =% % % 4 ' 2 ! U ! '

' , 2 , ' = !' # 4 ' ' (',,' I 4' 7 +%3 %3 ' %!' 3 23 %3 ' + > ' 7' = ' : ' ! ' , ' ' n' C Em6' D% *4 ' - ", 7 2 5/ ! ' ' ' ^ (7'

M' ,;*' 5@ @ A5 ' , , ' 0 ' '#= : 2 ' %(,,2 ' M' E& ' 'Q ' 5' ' # ' ' , ' (7'

9 4 ' 5! '(0 5E + T %5 ' ,5%%' %" ' 5' j ! ' ! E' ' 2' 2 ' ' % ': 0 55 5

6 ( ] JH B= - ' U Q T G > F L - K ?,

h'2 ' = !' %' #' 7 ' + , , ! ' 4 ' %# 3 23 F% ') +2') I' ' - ?+% P 4 I + ' 4 ' * P5X' C , , 5 - + , " P

C ' % ' 6 ' % ' = #' , 2 ' - ' %' U' ' # * * ' C 7" P' SH ,BG,' SE 0 "

2 % 24' ' %= %' 2 ! " %= N! + 4' !' +' %4 ' * J' ' ! '(' 4 ' ' '3= %' L))* ' 7 #' & /F) *) ')' 6 ' * ' B' '%' ('

H ; 5T 6 " ' % 6 % 5 % ' E+' 4 4' - N '23 . #' 2' *' " ;<# M! 6 ' 7 7% = " ' . ') ' &PF' %2P) +4# ** *" (P3 P +*

' : , 4' ! ' %4' ' (4' , (' G\5 ' ?2 % +%' ' 4 ' + 2 ! ' ' 7 U' = 6') 'B' = $ ' G ' ! !') * #* ' '

0A X ' A5 ; ' 5 < ' 5% '2 % " 4 ! ('%2' 2' ,2 %4 # U' % 6 #7' 77 #' D2 "% >' B' p 7%(%<

' %,M 3' : % ' + P % (' 2 4' 3,N23 %3 ' ' 9'3 !%3 = . ! * 4 #U 4 ! " ' %' 7 #H ' C C' * ' 0 G: " ' ^ ' :

,5 * 1 < ' 0L = * 2 4 ! ^ ' 3D' g K' c' 5 5/ 55 1' * . CC ' * .' 1 I 5

' ' ' ' ' + , +' %' + ' ' , (' ' 4 c' +M' + =%

%' ! ' 4 ' : 4' 9 ! %B' 4 6' ' & F ' + B , ' &*F ') Pi m6 &V F*n' C* 0 ; '

= " - N '23 % '2 4' % (' *' > + ' * %_*' . ' *P" 2*# &N" ' &<F' A 95' '7 & 5F' 6

+ # S ' : % 2' % %+, ' + , . ' ,

L ' n n? ' W W D S * ' 2 H@T ' > > 9

= K = %: %U# F) I ' : M ' % '+ '% 4' ! ! '2 4' h, . E ## ' h P '?* ' ' ' 7

? 2 0 % ' # ! ' 4 7 7 ' 3 7 p 02 mg KB ,A+ +' 7,+M h' * 6 !) ' 7MM=' ' (" D

(=F(, (%3 ' ' 4% %' 4 ' ' - '69' %7% 4' ' ' : %% '% '= = " + 9' ! 22 4 % ' ' %' ' %6')' ' 4 # #%' ' :

" 5 A ' % * ' 2) ; ' % E 0A' E %' %;' % %++ ' 2 4' ' : % " 2 ' PM' # H H H) ') 9 #$ ' ' ' " : #' '4' ! g

#' :' 4' %(4 % ' ' " %' C 4 ' 2 , ' 4%, 4' h'2 = ' U' = = %: 2% = = " % 6' ' C & F0 . H ' i' 4' 5' PC+' ' K 6

. % F ' L 4 ' 7 0' " ' < ' < < ; ' ' : % 2' '9' % %, ' 4 ; 9 . ' ')' X Z Q 0 ' Z 8 " !) # P% " L' 7

7+ ' += " h %',' + , %4' ! ' ' ' " , ' = % C 4' ' 4 %2 ' 7 > % 3+ (% h' ' ;< *X) ' M' ' 9 . F0 ')

' % F0Y ' ' ; ' A %' 0 4 0' %; ' < 2 2 = " 4%, 4' ' 2 + ' +

' " U ' % '2 (+(%3 ' ! !2 %2= . ' #*"2'a+%' %! +2% 5+ 4 # 7 " % ! ,% : ' 4 # A = " ' B' +% ' 0,XSB6* ' D*' 0 G 7 ! ^! ! % , ! '

% ' + , 5XM D' S)S = % ' ! ' ' 2 4 ' %' +%2 " 6 6' ' 'M2 A+% ' C &<F' "7=7 &!) ' ! ^ ! (' 7

'" 23%(' +'2' %' +2 ' #G 2 4' +'2 ' +' 7 I %(%, +' %, % % A' + , 4'?+ %', ' ' + +=; ' B ; # ' Z , ' Z , ' 0 , G ' , 7

3 C' ' M DA' +D' % '+ # 2 ' ! + 2% ' "2' , +%# = . ' +< # # (!L=+] *)' M 7 ' P< #' S9 #8<p ! & L' % #'

' C P' ' ' + ' 724, 4' 4 , ' 4 ' +' 2 M % ' +' 7,+ %', ! +, % ' %' - N '23 % ' % ' ' 6' X . ' * ++' #)' @) H' 0 G S ' ! # 4%' 7

' L A AA; L + P ' 9% 5 E' 4 % ' 0 0 7 ' ' U' ' " 2' % ' I %%,# U' + ' [' ' '#)' M 7X* %P 5 X' ! ' ^ ' ! ! ' '

4 ' ! " ' = %' #' 4 ' ! 4 ' %, % %' ' " " ' - 2 ' , 2 ' + 2 2' + '2' %' 23%(' $ & ' ' " ' # * * P* X* ' 2 ,

' 5) ' % ' ' 4 5#' %' % ' 4 ' " + %2 ,# A2' %! % 2' 4 ' ' 0 G' ' S 5 P 1 g + @

' +% % %' ' " " ' - ' 4' 4 4' ' %4' 9' +%,% 4' ? 4 , %4' 22' , #' 22 , ' ' % = ' ' # & ( ) ' 5+G' ! &#' " "

% ' ? ; ' ' 0 5 ' % 5 '2 (% 5 ' - " " = ' % % ! ' : (' 5 G M7 Q" - # 4 ; # & # 7 " B

+'2 ' %%+ " - ' 4 ' ! 4 ' % ' ! ('722', 4' 4 , - 4 # ! ' .= A' ! " ' 4 ')P P ' M%E ' :' (>& o' ' 5 GS) ' %' 5 G # #

+' 0 < 4 ' ; 4 05 0A' 5 ' % " ? ' 9' +%, ' 4' %4' ' ' C & # ' D ' 7 ;

+'2 'U#'+ ' % : % ' + ' #,* %' (,' % '+ ' # : ' 4' ' ' + 4' + , 4 + ' %' - ' " " '2%' % % ` ` 7 (' . . ' !

< < ' 7' 7 < ' p %' o G ' +% ' 4 , % '2 ' , ' ! (' * & B #' " ' &" F = 7 ' <C% +* ' ' 6' C ' ' ^ ' '

4 '22 , ' ' 4%, 4' ! ': ' ' 4 , , , 2% ' ! ZU + ' # < 3 ' % ' ' 4 , ' 4 ' - 2 2 %6' 7 = ') G' =) <' ! # ! #!#

4 5' @ < %' < 4 ' , < < 5B' 4 % ' % 5 < 0 ! " 2 + , 4' + 4' ' ' ^' ' 4' ; '8) # ' @ .) ' R 2' V@2 ' 0 G & 'C ' C ' %'

?' = !' 'G 2' +2 , , " + ' - ' % ! 4'%! U% ,% ' + #U (+' % ' ' G X 1 5; + 6

X 5V A' < < < 5 ' I <57' ' 0< E % ^ U + 2= < 3 ^ ' ## ` U'

> L - L =')> B I BF K ; ' U K' K' @ B I IL' KQ> ' /L % + 2 ' ' 4 , 2 , 2% # ' +%6' ' ' ' 9 , #'

A' (' 63) ' > 5' ' 2' 2 ' 4%, 4' 2 % 4' 4 # ' ' M #0 - ' 2 n ' T' "F ')' M I 675 : F' %' ' '

JLJL- ' = * - K>' > > S' /L I' [?L + * I' = ; ' F ' KB I B L (! @ ' ') ') ' & F' ' ' ' ! 7

0 A ' 0 X A' %57 < M , ' > ? > ' 0A A = " ! , 4', 2 # = ' ' +'2' ' ' 6 ' ' = ' =*' d H L' S

K(B'] B=T ' 1> I A > I L I =' I> L I' = L I >=' AB= I' ' 7 ; 8 > % # 2 4 %6666' 4 ' + ' + ' # ' ! " 4' 0

R 570 D' E ' % 5B < 0B' 5 N 6 ' o 5 < < 0 = ! , 2 ' ' + 4 %! ' 7) ' #d *

> B8) A JL - ' K> K' /L I' > 88 ' >' 7 ; 8 > ' ! F 3H ? ; ' (' ! % ! # ; ' %! %, 4 ' + , 4') ' ' M 7% ' ' Q' < ' * ' 0$ 7 ' ' & ' ' #7'

A 0X'0 7'6 7 ' ! 5 T' . 0 #' > 57 E ' 7 , ' * 4 , 3 2#U' '9' 6' MRX*' #)' :#) ' ' 8 ' ' ' # " 7

> - A8 - > A' /L - ' B I = LQ *' F 3 !? ' !' L BK > 8 L ' F' ; Q' +% j 4 # = %4' ' , ' : ' ! " 2 + ' & F' = e ' ' &2 F' M> ' ' ' ' %6' #@

5 0 ' %' ' , 5B' T 5#6 d > ' 7 ; ((' ?+ %', # %4' 42 ' * + M ' , 5, ' ,)' '?+ M p 9e' , P9+,# E # F

&NB ; >F I L - ; T L - ' > - ' A8 > A' /L I' %> S> I' B I = > I LQ ' ; R' 4' 4 +' 4 2' ' - ' #' & & F) X i

' 17AK ' % ' " 6 ') 5 656 : 5BK %' ' +%2 %4' 2 4 ' ' & F* M * 556& F' (= = ( )' &95Fe*J 6

' ! ' 4' ?+ %', ! " ' %# = %4' + 7)'M* % + 7P ' &*F% " * ' i F' A !2 + ' ' 7 ' & F' ' i * ' D2 &A6F

! ' ! ' % (' ' 4 + %4' ' = ' #)' 0 G ' ' < &.F X,2 # 7C%E* ' A .$XA . ' 7< P6

2 + ! ' 2' ' " 4 %= ' X7A ' ' ' ' M)' . ' " ' ' M' * ' ' ' " # C &')' 0 &G' F

%'2' ' ' #' U' , ' +% ' , ' [+ : + 7 P" '$ @8' & F' ' &kF' . ")' " ' ' A $'2 ' ' &) !'

: ' 4' = %4' 4% !% 2' ' +' ' 0 G + ?) %P% > '2 K%<I # ' %, ' G' 2) "

4' ' <+'

Y ' 'D' , F M7 - R□ (' □R P□Q□@ ' ' ' □ / G' R ' ' E 'D□

5X , 0BAA5BA 55 ' , D? ' ,D -(' $ ' @ ' ! ' ' ' 4 U ,, ' % 4 " = !' ! , ' ' ! 4 %# = !' 3' +% 6' 7+

. . ' A T5 DXA 5V Q05A5 5A5 5 ' XAMMB, A5 AT ' 7 A 0X AA ' > X < ,D 0 = ' = 2= %4 # ! " ' - ' ! ' + , ' = 2" (! " ' = ' : : ' # 9

) p ; 5B ' E (5B A5) 5 : ; K 05B ; BQ (BM KV

C g 5> T ' 1T' < ' 4 % ' 0BA' 0 4 0 % D% ' ,' /5T 0A 1 7c Q 2 , % ' 2 ! ' (4' B' - 2, = 4 ' (4 > 3 N j %3U

MA D ' A ; ; 5A (* = A Z AV (; ; ' ?5A AK ; 5B AJ (;

> QX , , 01 A 99%B75 c 1, % <' 6 0 ' ' : 4' ! 4 '9', 4 ! %3'] - '2 (' > 3 N j %3' 2 4' % (' + # U'

' 0 ' 5' 0 5' 5/ ' ' 0 +2 : % 2' ' %,M' 3', ' ' 7 ' ' '

L ' n n?

? 0 > ' I p ' 5M 0 ' 09 ; '% ' ' ' (' ' " ' 75 ' ' V h' AA' h' ?, ' ! ! '2 4' % 4 ' ' %' ' %++ '3' = % ! ' ' : + j' ' U' = 6' 7

K% ' ? , < 0' 07%' 4 ' 7,T, 555X ' , ' 0 < A < A 50 * Y0A , A < ' % 0 , @+ ; 015% , J . 1* : 0% 7' +% #U 4' 4% 7 ' 7 > 3' 36'

A / ' ## ' # ? ' ; ' # 6 ' ' +N (%3 ' - , ' + ' 2 ' = ! 4%, 4' 2 % ' % 2' 4 4' 7 " %%(4 % 2'

A X' + T A' * A0* ' < ' DB < %X' 7 9 ' 0 ' 0 > ? ? D' 0 ' ? 0 D ?' A' 0' p A ' :' 4 # = % ' ' " %, ' %' ' %' +%2 " ' + , 4' ?+ %', ' - ' 2 ' + ' ' . ! 6' A

BA B AA A AB 4 (A # * = 2 P E (A (M , (A B , d p

9' ' 90 4 n 0 < 0E0 ' E%. B' a5 > 9#D 9AM' ' 59 % B g X m D E < 0A' g X D ' 0 22', 4 # U' 2 , ' %. ' - . ! + 2% % % ! 4 +% ! % ' ! ' = '

` ` ` E G K ` ` ` ` G , ` ` ` 5 5, #51 ! " ' % + ? ' 9' +%, ' 4 2 , , 2%(4% ' % 2 4 4 ' %4 ' - % ! + 2% % % +

' $ 6 ' AA' AA < > ' ' & I I W - ' 4 (' 2 (22', 4' ' ! (' % ' ! 4 ' +% + % ' ' - ' B

7' X . L g n D A' D 5AA' @T 7 ; ' ' ,3 ' 0 AL * AD 5B' g ' + 4' ' : ' ' U% ,% 0 ' + % = %: % #U+ ' 7

0G' 5' 1 ' . ' 0' 6 # ' " ,5' G ' ' ' * i' 7 3 2 U! % 2 4 , 2 , 2% 2' + %2' ' = !' 4%, 4' ' %' % " %

XB ' X $ 0A, ' V ' * * 5AA' X 00 ' , ' % ' ' ' 4 ' - ' 2+ 4 %23 4', 2' = ' 4 + '2' %' ' ! 4 # ! ' = %B

A A E' 5A 50 ' < ' 9T' 5' 0' 0 > 5 ? ' CE, ' ' 0B < E' 0 7 ; ' , 4 3' + , ' 7 # ? ! 4 3%2' 2' 7' +%, ' 4

j) ,#5?? ' ' ' ' - - " 0' 5 5 ` ` ` . 5' 5' ' 5 5' 5G' 0' = %' 4 3 '2 4 ,%2 . ' 4 (0 ((0, + %', #' %4' 4 %7 '+ ,% ' 4' 4 '%

5?' 6' P E ,' LAKAA AA' 5* M B ' AA' < <' 0' D' ' + '2 , 4' ' 2' % ! ! %4 % +' ' , + %', ' 4' ! 2' ' %= %4' ! ' ! ' % (' R

> , T ' ?5= mm Z Z' ' % 4 4 ! ' , ' 2 + ! ' ' +%2' " 7 " %' ' !

/ 55L + . 2' ' #U *2 4 ! ? 4 2, ' : ' 4 = % *2' 22 ' 2 0 4' . + ' 3#

E2 > ' J')' S'$'@ H@ % 4' ? ' '2% " L' @'=9OS

[illegible]

77' ". ' V !' , 6 2 GG7,M 'é L' ""

[illegible]

E' + ' 9 H @ ' 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

H@= ' > > 9

[illegible]

' 9n '9 6'9 n '%' n ' , 9 '%'H '% " ' n ' MM' n +

[illegible]

U%A' 2 a q @0 .6.. 2: ' 5 5' & 5;

[illegible]

DA K

/ < @M " ;<E 4 $7 ,<

T 56 0) 75

1 < ,(V< /5 nX %5 5%7 8 5 4 10

@ A 7X 7 < 46 %

E"5 5 6 ; E (E7A

7(< 8 A E7 M 5 5X <X

67 0)

T01X B A <0 0 5 0 % D 0 E7P5

LD 5L < 7 5 A10 < % 5BBM 55 5

B; % + 0D 25 0 7 0LX 7 67

) < X (>7<0 G MA#5 15 A(6 6 < X (

5 6 < 557T0 %5 <B 0 ;1K M *

! 7 H AE < %5 % % %D

/ D(5X < T % 7 0 7 %6

2 6DX % D) (< X C@ A 6 < T /

B% ;< 6 55 0X 0X%T 01 LX %5 <%5,0

2%(5 0M6%?56 T 570"%5 5< %* $

; ;nA; q 6 % %L $

EAp 4 7 <<

7 6 7<5; s H 6M<6"

D 1 6 < ; 5 % 8 *

L% 0 Lj0M

E' + QQ,G G M

V8 :M.

U , 4 (

)-: FF 1*)

E M% : 4" H. .H

* 1

[illegible]

E' + ' 'c' H$' 2 4' ? 22% " L@=9 [:

[illegible]

E' '$' Q ' 9'HQQ2 4' ? ' '%2 " L $ = 9 $

[illegible]

A A ' ' A ' 5 A
, (P ++ ' +2 ' +' " #+'2 ' $$(' -
5 A ;5B<% A= 5> 5X a) *
+ ' j3 ' ' ' 4' +2 ', - ' Ba! !%3' ,': 4' ! ' 4' 2 (2
7 ' %' ,% 57' #5 g75 L 0 ; ' 5
/+ ' '7 '++ '9 3 ' ,': 27 " > NN3
65' ===ˢ A' +9 Q' 4& B!Z

' L' n n ?? ' A

f '1 9 47*) , ˢ P 4P 18 >8
>1 > ˢ ; W ^ h , U - 1 7 ˢ G ; ˢ * -
f' '7>7' 1 P17' +P P 71ˢ :7aa7'ˢ >71 ˢ > 18U
> 7' 1 P ˢ 4 1ˢ , , (ˢ X U7C40> ˢ844 4

[illegible]

E' + ˢ E ˢ Gˢ \ ˢ

G M

[illegible]

L ' n n ??

[illegible]

E 2 , ˢ \ D 6 T V ˢ G n n 6ˢ ? 2 .
4' M % +,%2 " G M ?

[illegible]

7 E' 1 ˢ M% : 4ˢ 9ˢ ˢ ˢ M>ˢ ˢ ˢ L' .ˢ E' .ˢ 7ˢ ˢ \ˢ ˢ .ˢ "ˢ ˢ E' + ˢ G% %

[illegible]

L ' n n ??

[illegible]

B 0 > B ; 3 . ˢ; 5' E p , L ˢ 0,3ˢ (%

[illegible]

V(0 J A ' V <*QA T5B, 55XA E C0EAM RE 01,?9X' ;* 0A gK A 0C A 5B' ' ' ! 4 '+% % % ' 4 #' %! '+2 ' ! 4' %' ! 4 ' h%(' B

[illegible]

= + " = " + 4+ U Y A+D+ W Y Y (0(" & + Y D + (A Y ˢ 0 $ # ˢ (ˢ) c ˢ Sn

[illegible]

.7 5 5 ˢ

Q2 + ˢ ')ˢ 0ˢ . 0ˢ 2 ˢ ? 2' 2% "ˢ 5 ?)

V2' ' ' PA T *A ' n, ,' G % 5 ' .' ',0 7 ' : ' + ,' 4 4 5 ' U' = 2= !' + ' 2 ;
/ E' '22" +' %' + ' ' 3 (' % %, 4' ': 4
#' 2 6 F /5
E .' + , '7 + + 4 ' #
e' .' < # n6' .' L ' n n ??

+ 5 ' F @

' C C .' ' #C' * .' ' * g' '.' ' 6' ' ;' ,' 4 7 4 2 '4 % 2; + ,' !! !%+ , % N%6
F F '0 0' M' m' FM 6 . .' A . 6 ' .# ! ' I 'N'% 3' h'2 ' ≡ !8> L 4>8 % @! 6.
' S % '1 ' '48 F' ' > 9 G 3 '% @'2 ' $ '8 * 5 ' O < % ' ' :?' ?: '8' ' @' 5 4 '%4 (' 4 ' ' % %6
5' 6' 6' . / 66 0 .' .' % %! ' + + %4 ' ' ! '2 4 ' + % ' ' : ' 9

%+, 4 +2 (% 4 7 '% 4 4' 4 ! 2' !e'7
*' ' <' 7 ' 7X ? 0 m &M 6)' K .' X) ' ' X * .' E M 5 ' +22 ! "' %! ' > ', 2 % 4' +%2' ! '4' 4%: 4#
6 / ;' ' + + ' C%' , ' %' ! ' ' ! !% = " '2 %4' ,,% % ' '! 4 4 5
' ' ' <')' ' Y X X S ' ' ' ' +' ' = 7 9 2 ! !' 2 , j %' 6
2 # , 26 ' 4' E ' M # / / /5 '6 ' G ME '8 I ')' 5 E5 ' .' , < ' ' ' - 5' %! % ' '% '2 %+ (' ' # 7
' ' % 5' ^ ' 5' /5.5' ' ' ' ' @' = (2 %! ' % !% %' ' + ' '! 4 ' 4 5 7

' 6' ' ' ' Y .' m 6E ? ' 1 ' // 1' /5 ' .' 5' <+ % % !%+ ' = ' ! 4 ' 4 ' h% (, 6'
? 6E '9' X * X Y Y * + < @ ,G F# %# < G ' V; 'V+ . ' : % k#, % 2 ! # +'% 23 j ' ;' U' %! ' 4 2 6
c ' + ' W ' 8' ' 6 ! 4' , : % , % ! += " ' ! ' ' ' ! ' '
C G V# GE ,6% ' 5 ' < , G 99' 7 2 ' 7 " , G 7 ' , F' E' %4 ' ' ' #
0' @' /% ' ' 6 ' 25 (! 2' (% '2 4' ' ' % '2 = % 6
B 6 1 ' E . 5 #55 0 !2 (%2 5 4 % 2 4 = %(%+ ! '%: '6'
%% % ' Y 9 %' . (% ' M 4 ! " 2 > ' j %+ 4 ' +%2' ! %!' :
' O' X 7X X 'X X ' X ' = X X X Y ' Y ' % 3% ' +' (%4 # G (4' , ': ' ' '
I' (' ' E ' ` C ' QGB ' <' C .0 ' ? G 4 ' G I C# V T # (% 7 F' LG 4 5. ' ,*S G`. '! 4 ' 4 2 4 = ' ! ' ! ! > ' j %+%2' 6
1' 5' E' ' Y ' ! (', (4' 9' : ' % 3% ' +' (% # , ' : j ' ' 4
' ? . QE 5. E # E' 7 ' '% '4' % 3% ' 2 (% %! ' ' ' 4 # ' '
Y X X f X Y X Y X X # 6' ' # .) m' + + ' : ' ' ! !! " # % ; ' ! ! '
5 5' ' + ' '2 %4'= .' ' 2%' + ' ' ! 4 #
? 966 G G .' M ^ % %' % (! j 7 ' U' %! ! ' ' %4 ' % (0' ' #= (
A % $Z"' X7X X Y X ' ' " (!' ' M ' ' 1' cH "' 0' 8' ' ! '4 % !% %' + '2 %! 4 ' 4 ' M ! 2%6'
G 7 j 2' ' - : ' " CE2% ' j %' ' , 5 'G ' T 'E%' C'= ≡ ' % 3% ' +' (%' ' : # ! 2' # G 6'
<' . ' 0' 6< ' ' .' C ' 5' H <' 0C ' ' / ' (' ≡ ' ' !%4' ! ' ! ' 4 3 ' > ' , 2 %' +%2' ! ' ;

F j (. '
' ' C' ' ' ' _ _ < # _ 5' 5m ' _ P' ' _ _ # _ < 42 ' + , 9 + 2= "+2" > ' , 2 . P%2' ! #U'
G %9 n $ ' 7576 6 ' H G, n ' ' J '1 ' ' ' 3 2%4 ' + ' % 3% , # (%23 ' + , ' 6
F' <' ' ' < ' g' <' 3. ' % 3% , ' +' (. #5 ' +% %" +' ' : 7
E 9

E' + ' $ 9 H $' 2 4' ? ' '2% "' L @ = 9 ['@
' X X 7 _ , ' c ' ' ' X' ' ' 77Y' O' ' 7X ' ' XX ' 7

' ' ' 7 ' ' 7 ' "' 7 ' '$ & ') 1' ' # ' ' U
: ') , ' & J * ' (J Z < ' + ' . . . ' 1/
H $T ' > > 9$

?') ' !H 8 H C. ' 6 b ? (' <' ,65 ' 75 ' - . , ' :S$ S' 2 " 7' n%$ ' 0 :
' / ' S6.1' ' H ' ' ' = # ' ' J ' ' "' / <X ' : ' & # # 3 # ' "4
' .' .' , +' 92 n ! ' FYI* ' .' < 9' PG#C # 7V' G ' ?2 n 7 n ' #' .' ' 6 &' # ! ' !' ' '
' O' '"' ' ' ' 6*)] ' Y) ' ' 0' ' :)" "7 ' 6' .' E' S) ') ' ' E' ' A' 6C I %' ' K) %C **P% P 2L%BP p % ' ' 7 p #
7 ! ' ' % '

6m2 B66' 0 7 <))' 7) 7') 7 '.')' ' C A' ')'X 6' Y X 6 6 A . 7' ? O#O'6 ' (& ' # '^:$b'
9/F 7 C+ '9V -0] '! < #.) ' I '$!7' F' ,@ ! ! # 'S 7; ' '
' ')')' 50 0 H! @ ' # ' ' 4! 4 ' '

H 1' 5/ /1' ')' S))' 7')F7 ' \' 155 0' 55' # ' '# "' %' ! ' 7
J' B 0 G 88 , 3' 8 /E g 6 :)') ' 50' X)') G' M))' m .' C' G' >5F0O > *4.8 + "' C! ' ! ' ' ! 7
)' ' \ 9' /6 15' ` ` 7 5 // e ` ` ` 55' ' ' '# ' h
1 1 5' 7 6 5')' /' ' 05+5#' 1 55 ' < 5 . / / 55. ' ++1M _5' 5.5_' X7 ' "' ' #
B' G 56 ' G, %' .' 7 + 7 7 ' %' < ,) G% 7Z ' 9V 6 9' !85 0 8 5 ' %# " # "' ' ! 7 `
/6 16' 5 q' 5?5' 1 5' 55' ' C!C 5' ' & ' ' ' O
9 .' ' &' 2' 'A' ' #7 _ ' &' ' X*))' 6 _' "' 6 7 ' % %6') ' + '2*;;) ' # * % ' '% ' ! ' %' '
6 ' MX. ' ' '
/) ' *X * ' 5' Y))) 7] ' 9 ' ') ' 7 ')' ' N))) ' 6 = Y') X +))' 0) X')' ' >S) C' '0!# '^ ! ' ! '# 7

/X7')' ')' ') 7 " 7) ')' ' '7 ' 'B .:' L' :' >')')' **/ 6 ' ' ' ' ' "' 9! ' - ' ! ' '! ' 'X
' ? D 9 ?' (G ' .' '& D * ' ;7 ' &< , ;7V' G n ' ' ; . ; ' ' ^ 7
7 ' # # # ' 0 ' . 0 ')) ' * ! %7 & (' (K
Q - , ' ' , +' . / f' 7V ' Z 6% %9,' 8 ! 8 5 . . 0 1 . 0" ' ' L ' ' ' ! ' 7
')' ' , 7)')' @ ' 6' ? '9 ' ' ' ! 7

G 9% n ,' # n , ,' ? ' ' : >P2' &%5 ' ! ' 'D' " 7'
#') 7 ' 6 ' 6 5 n ' 5 ' 1 + 5 ') ' # ' ' & ' &' & ' %' @# 7
' &!@8 ' (' :' 3') % #' ' 9' 5$' ! ? @47 ,R '5: #
6 ' / . J' ' ,' , n %'

' .' 9 , ' > ^ 4 ' G CG EP' K

ˢ ˢ ˢ 5X

E2 + ˢ E ˢ G ˢ \

Gˢ M

E2 6+ ˢ \ ˢ <-ˢ ˢ G n n ˢ ? '

4' M % +,% ' G M ?

[illegible]

J7T 0X< 5A T Q) 4

L ' n n ??? ' 9

[illegible]

D7 ˢ hQ (Dˢ , F M -R (' R ˢ $P Q @ ' ˢ ' /Gˢ 0 ' ˢE 'D /

[illegible]

'FF . J H' '(

[illegible]

E' + ' , - ' 2 4' ? +' '% "5 ?) ^ ?

[illegible]

J D >77 B ' = ,

J ./ G'9 +2G ' M' '! H% $6 4 P)9,% C X J#(FE dddG') C & J0 . 49 ? C4 ! % ! @%# , ! /

& 'X ! I % 2 % 4# U # I U

?20- @ L9!E '3 ! B 2' ! 4 MEP -9

_ E- BK 2- $! B O I)*%)

P5 , ' I ; . ! ' ! ! G2 ') 5 G' 9 *% n_

[illegible]

) @ '? 72 '< E '

[illegible]

G' E' E' M' E' + ' \ - Gnn ' ? '

; 5; 5 A 5 M ! <%60XE 0X- 5 G' M

[illegible]

1)7 Q1L 11 1]B)

[illegible]

> 1 d>;

' T , , ' M % : 4 9 M > E' , (' G% %

4-1=. 1`=K 4 1P L , % =) =

[illegible]

+E /:7C 7$E , 1' 7)) >.)P`A'41 4'18 `.' (1U17.1'

[illegible]

Q52 + ' ' G' S c ' @ ' H ' @ ' 2 4 ' ? 2 22 2 2' L ' @ ' = 9 ' [')

A' . . ' T % M T ' K0' 6+2 ' #? 9 T n ' ' ' ! ' +2 ' + ' 2 , 4 %4# %! 4' C
[illegible]

/ ' , ' @ ' @ ' c H @ 2 4 ' ? ' ' % ' L @ = 9 [@

[illegible]

$? $V5 ' : ;' 9O # 1

[illegible]

Ff &*< $ *8W

$')' $$ $K' $') ' , ' $'$')' $$' -i ' /H9 8" 9 %%,

! 7K' 2" '. G' 9' - H ' S',

E $' ' $' $' % ' ' ? [- ' $' $) ' $' ' ' ?' ;' $' U R # /"/@ %' 6 ' >(*6%

- ' &2) ' * ') ' %J ! H ' ' % ' 7 #! ' H

< & <' ,' 5' 9 < & ' 9 % & 1 ? ' 5 V V ' !+(

5 ? H

WD' :D *8 %35 & /4 517B

[illegible]

H +' P' +$ +(0 ((+ ,

X + +' J a K T Ke+ 0 W$ H KK

1A+ X] + + ((+ Y J

32 0 + + 0K ('K (0 + + 0+

[illegible]

;%E 3M

[illegible]

> B MA ; m H 5 % 8) & 1

[illegible]

6 . = 5 5 !!!

. ' ; ' E ' ' (' 9 -

B&

E ' + ' ') ' ' 9 ' : ' H ' 2 4 ' ? 2 ' 2 ' ' $ ' 8 ' P

[illegible]

E 0+ ' @ $Z ; 9H@ ' ! ' 9 ! ' L $ = 9 [@

[illegible]

' ' # 9V 7% ' b ' ' 9? 2 2 7 ' %% 9 69 #7# @ ;@

[illegible]

7 ' X X F < 9 A 7X ' n % T % A #% A

[illegible]

' ' <7 ! ?@) ') ' 7V (2 7q E

[illegible]

' 6 . . ' ! ' ! S6 2 a 9? 7 G j ' ' ?

[illegible]

' , G # #L) ' ! 6% 6 G7 ' S) ' ' 19, ' . ' ## " ' M 661a#

G?

(. ' / ' @

N N GE E ' + ' E G \ ' E2 + ' \ - ' G n n ' ? '

9A8(A7 I' (#' +, 4' 2, 4' - 0 4' M % + % " G M?

C ' % 0 I 6; 6 5 D ' % 4 6 ' 9

2 + !2(D ' ' (Y 2' ' # ! , ' %' G @ 'M' / ; ' GA25' ' 9 ; ' AR>7-] #% ' T;; d 0 = ' !! 7'

7 - & L' , ?' B !) A " & & & = Z # ! ! 9 = Z # ' X = ' . * ' 6 .0 M " ' % ' = %' /

; = ! L# B; FL' ; = ; * I' = ' ' (;V K F >88 ! ') K' ; AH ; B=>) R = B B) R' 3 &)(' = ' & & ; ' ' = \ & 5' - & $' 'F?F' %' S'

0 ; E L 0X0M#50 5) 0 T + : %' ! , 4# U' 4 4 6' 8; ' $ X) * 5' ' # '$!

%C) " = ' ' , 7 ' P/+)' M% ' , ' : 7 ' (C ! % # U' %(4 % ' #= N' "M ' .) ' ' &+FX +')) ' 8 G! ' ! ' # ' ! ') '

5 < 0 7 04 ' 6) +%2 % ' ' ' %' 9 !% U%'2 6 &8>; #> 1, A , Q d B1')>+-N> !Q$$' - !' ! . %

+ ,, ' +' , ' -,' '? '? ! 4 ' +2' ! 7 3 j3 7%3 ' + , Z # C(,# a %' ; 6' P * * . C 1 . 6 C C * C ' 6

7' 2' ' (%' , ' : #= , ' + ' ' %' , 5' #' 6 ^' ' . ' 0' 7' & &4' S

+ ' , (# = ' 4' .) ' * * *' *' V 3! ' 7

+7 ' ! ' ?!%' ' ? '%!' , ' ' + ' = > ' j %' +%2' ! ' ' 4A ,B' ' V ' " ' # ! !' ' ' %

%E %' _ = &) Q' >`0 , D =) ' .7 4 ' 4 , ' , + ' Y") ** 0 . B p C C0B' (' % Z

, '7' ' '4 7 * %' + % %, ! ' ! % ' + %%% %' 9 ' % ' ' " = ' ') ' 2 ' A $' *) 6 # * + * ' " , ^#' #' J '$ 7

C 6' #G ' 5 6 6' , E E ' , X 5 , ' ' ? , 6' ' E , '5' +g 4 K&' , 7 ' C C' M ' & F' ^ # +%' I f f ' 9' 7##

1' % ' + ' 2" + # 7 " ' <) I' S ' # ') 7' '8 M

' +7 6 % (' ? C Z ^ ^ Z # *' ' 4 4 , # , , # E 26' + ' #' D 9' '&#FC6 0 7' +2^5^' * ' 4 ' # ' 4 # ^

4 5, ? D' M ' ? ?, ' > 0' %; @ # ' 4 4' ' ' ' + ' % ' , ' 6' H # ' ' C 6 0#' !" ' 2 & ' C '6^7

6 $ ' +) 1' ` ` + 1 , +' / , , 77E' . D' 1* ' - 2 (' 8')) * ' >' c K' N, 0 3 3 ,' 9) 00 153' ! ! ' 8

' (' ; p !% ' - , % # # ? ' ! # ' - ' 6 6' ,# = , (' M 2 , , D 6 ' ' p '

E ' M > 0 > 9' ' %' ' 4' % % M' ' " ' %=' F C ') %' 9 %' C PC! # * "5' ! 7 . S A $ S

6 ' %' 4 ' (7(U '?+ %' , ' 4 ' - 2 ! ' ' - !% 4' 9 !% 4' ' ' 7 7 ')) +)) ' VQ G 7' ' O!:Z ' %' *

? 0< M > ' 5L T? . , F' '5 L ' 5 A' + ' %4' %' +%2 " 4 '%' + 2 ' % (+6' ' & S +' # ' ; 5 - ' ' ' 5 %g' ' ! !

#! " ' = % ! % 4 B2 9' , p% 4' j : ' = %4' #3%!2' , ' + % ' , ' %' 7 2 % 4 2 6' :: ' # H ' , n@ . ' - Q ' ' $ F

0L? 6 % L5 6L ?W5 (?0L n 5 4 %6 D 6' 1 1 5 / 5 (' j 6') ' 0.

Z # ' ? ! ^ 3 # + 2#^' # # - 4' c' ? * ? ^ 6

%' . 99 ' A5 ' 0 < n0 M L ! ' 5 , ' 0 I T , 0 2 0 ,1K5' ' ' (= %' % + :' + ' 6 4* . ' 9 + . 5' *) C # " ' <8 2M E + ' pF * E M A ' . m' P . ' 6 9 6h ' * + + I 4 ' ; 7

! + ' ' (4 , (2' ' +20 % +% " 5 7+ ' ! 5 5' 2' 2 +%' = . ' + ' 2 # ! " ' f' . 5 g ' D') ' + * ' t 6' ' $ " ' ! ' ^

0 7 ' ' ? 5 ' % ' 6] ' <' 3N2+2 %+ , (E ' 6 * & F * 9 ' ' '% +' ' - > ' " . 6' j + '7P ! + ') ' , ! ' '

'%5 '23 3' L% (2 3 + ' ' ! 2 ' 5! 2(, ' 1 B7 '3 !%3 ' : 4 5 (' ! ' 4' ' : 4' 9 !% B = $7 > ' ') 2' # ' H " ' C 6' + ' / . 5C * . 1 . ' m' AC

. B , B A9' < ' B<' E T 5A' 6 0' . 0' , ; ; ('70' %+ ' ' ! L3% % 7 (0 ' C X* + = *) ' #) (H ' M' !# ! %' & "

8>Q! J R' C>8 F ? 5 4' P + ' 5 M ' ' : ' 4 PG:2 5 SHAK 5 '23% ' ' " P :< , # p) % " !) ' ' #) ' 0, + # 6 * C ' + *C' ? : ' ' %'

' M # G 0) G 2 : O] ' : # ' '

:3 ! ! ' ' ' 4' 2 ! ! , ' ' ' 22 + 4' ' 9 , F%,# ' 22 + ' ' 7 ' ' U' 2' + ' (' 7' - ' ' #

8 E 2+ %: ' ! ! # 2 4' ! + '2' ! & 7 ' ' Z ? 8 ' p 9?6

I , % 5+ + ' ' ' 4+ '22 % ' ' = % ' - ' ! ' ' 4 - ' % ' ' ' 4' + ' 6' 0 # H! T ' ' ' P ' : W #

J ' 1 ' 5) + ' U 1W' 11 ' + ' ; 4 4' ! " 4 %D2 ! ! ' 7 ' O ' 0 (@ $=) '$ ' ' '%' ' ' ! '

' 4' + ' , ' ' ' #9' +% 4' ' 4%! ! " ' ' U' #' + , ' : 3 ! ! ' ' U' , ' ' 9' +%, ' 4 # ' &.F + + 5* D * ' . ' p ' ' <CSBE' 6' $ S) %

6 6Y; % 5Q' % U' + ' ' , ' 2' ' 4' ' + ' ,6' ' @' 8) 7 ' B *

#Y , %3 ' + ' a , # %2K 7 6 % % ' M , , = ' + , 2 , 23 ' 23 + ' M , = ' 7 7' + * * ' * ' D 'M. + C* 5* DM ' 6 '6' @ # " L '

' %'9 %23%N' + , 7 4' 9 + % ' U' ' & F . L + * '=") ' O ' ; !&' # ' ! # ' 7

+ ' % " ' ' 4' 2 + , ' ' : ' 4' U ' 4 " ' 4 D " ' 4# U' 2 + ' 6' + + p + F 5 , + * > # : 9K " 6C %F6 $! " &! (4

A D' Q ' j T ' 5 + ' E 4 ' 4 4' % 4#' ^ #' ') # N' = # &) ' 7) ' Q7' C5* * &B * 5 7 7

#' , 9 5 ' 5 ' :) ' ' 7' 3 %' (%' %! 4' 0' 4' U' : , 2 %' 9 %23%N' ' (%' ' : % " ' 5' / P = 0 0 ! ' e<7

9 5' , ' 0' < 7 2 ' + + ' # U' (' 4' (' ' I ' 7 %. ' [' ' ' PM # M + , ' - P ' 6' ! !' ' # 0' %'

27 4 %, 5 4 ' - 0 9' %, %' 5' 0' 5 > 5 J - 5 / 3 L - R ' : % ' ' 9' + %, ' 4 $A . ' % C & U F 0 , % D' ' # ' O #' H # ' ' # ' ! 7

D' , L , # 0) M ' M ' 7 = ' ' ' + ' . * * ' : ' ' %' 0 G! ,

7 E ? ?B L - = I L I ' b> * / L > . J / FK>' 7 I> FL; + I L ' 2 % ' 4 # * : &H T) ' @)) ' & ' * * 6' ^ ! ' # ' " $ 7'

0 < %' < ' << ' ' E ' 4 %' = . ' + '2' % 4 0 % 2 * ' ' ! S 4%' ! 7

C FBF !>L I ' S! T' ; ' A 8> - ! ; > >8L = ' ! / L ' B I = ' LQ ' (' > B - ' M = Q / L > ' > * 7U C F 8 B ' ' & ' ' ^ ' Z /

AA' < ' D ' ' , << 8 ? : Pn' '23% ' ' (, %# = %' ' + ' ' $ &! ' % & '

! ' 5 a' +% % # : * 9 ' * E 23 ; , ' % ' (, %(' '23 (' %' - 4% 3 " " 2: % ' ' 4 ") ' % " ' #'

' ' 0 G' ' ' > E ' & + F' M')) & 5 > ,

L ' %' 4U #% : ' 4' %' %' > L ' ' %4' 2 ' 7= ' : ; ' % ' ' : ' 4 = ' ? , , ?)3 , ' FIF 5 ; , 0 5' E 8' E , 8' 5 1' " 6 5);

g ? 6 A ' *Q #A666666 AA' C ' D M <' cc6cX ' 2 , 'L3% % ' 223% ' - 6 O) ' ' $ T' & F' ! ' 0Q7G' JP) J ' &* . F' = " ' p B' #

A8 ' B= L' I' + F I' D>>JBF C(7 J B= ; L ' 8>5> I' T ? 2 4' + , 4' , + %B' ' 9 + %' &*F M2 5' ' %7 9599 ' F' '2 ' > #)' ' ' ' 2M ' ") M' " .6'

& #66 % D 06 (; 50 6 Q ' %7 6 6 % " ' 7 ' ; ' = " ' ') $ $ ') G' E !) ' 5 G' = ' ' & F' ' 4' + ') ' 5

(>F J f ' ` J & F I > ! B I = 9> ' R' ! 8LBA 8> ' 7 , % j 4' ' (' , %23%N' < ' 76 ') !5 &CF' % ' %5 D > # # #

06 ' W0 5 j M0' , <' <' % 0' 6' . : F 5 , # U' ! " ' ' : < 4#'

J' ; ; I B8 LP-R TSHA L=' >=) ; L ' 4 ' ' + ' (

' % % 9' 0' ' % 5 ' H ' E

E' W 5 ' M% : 4' ' H . . H ' . E . 7 ' 6 . " ' E ' + ' G% %

75 5 < 6 D 0 D 0 < ' 07% ' 2 + %' % 4 =

5 / 6' 5' 5' 1' # ' " ' 1' . ' % ' ' = N %' (% ' ' ' %! %m' 9 '3 !%3# ' ' 4' 9' + %, ' 4 ! ' , '

B5' 9 , ' < ' 9 5 5 M' L 0 , , D 0 9 5 5' ' 4 0 550XA X < M5 ' 59 + % 3 #' + 4% ' ' ' (%' , ' : ' = . ' + ' %' 2 % ' , (' = 24' ' 6

- (# I 5 #% AE 6 M (#M K%; 2# d B%R % ; < B

' ML? ' ' ' N ' 5 , , ' ' ? 9' ' 0 9' %' 0 ' ' * ' 4 4 (' + %2 , % (' + #7 " %* 4 ' 4' , ' : ' 4' + '3 ; ' ' + , ' , 4'

0 K 0 5Q M T 5 ; ?M0 '7 T 55 J 4 55 0 L > 50 E S; 7%5 , E9 , L 55 5* ' 4 % ' 4 ' = %' % ' % ' ' 4 ' %+ + '3' - 2 ! " ' % CX

6 ' / 5' 1' ; 5 5 6' ' 6' ?6' ' 6 E6' ' 6 / 5' + , # - 7%+ + , '3 4 2 ' ! 4 '?23 ! %+ ' 4 : % " + %2 4 ' ! 2 2 + %' ! M ' 4%6

2 <' < 4 ' 0 0< ' ? ' * 4 ' 4 ' 5 ' 6 , ' 7 ' + % ' 4 ' , # + D ' 4 : ' + ' 2 ' ? + %' , #' ' ' ' (%(' 2 % ' ' 3% 2 ' = %

0 E T 0 E 5 7 % E < ' E M A 0 M < 55 , E 5 , 7 1 A A m % 100 5 2 4 , %2 2 % 7 p 7' + %, ' 4 ')) % ! ' = %! " ' %4 - ' ' '

' 5' 7' 1 5 # / 6 5' / 0 ' 5 ; ' . 4' 4 (' - 2 , = 4' ' (4' 7 %3 #' ' ' 4 %' = . ' + ' 2 7 ' ' %' . m

@ ' X < ' 5 ' X T ' X <' 6 B Ka' 07 ' < A ' L5M ' Q % ' ' 4 6 ' + ' % + ' ' , , (' ' (4 ! ' 4' ' : 4' ! 4 ' 7' 3 ! % 3' 9' ? ' ! ' (' 9_

A # % * i 4 0 ; * #A p B X - # 6 # E # Z * 5 R A X (J @

50 L 5' < % < ' ' 0L 0 6 ?' E 6< ' 5 4 5 5 j , , 7% %' L 0 ' ' , 4' ! + , ' ' 4' - ' ! ' + ' ' ' 4' + ' ' + ' 4 4' ' " ' : ! # 2 ' JX

A A< 0 4 A E , 5% 55 A' L E 5 - ; 7X , ; , M 5K , 5X 50 ' T L 50m' % " + h , 0' : 4 7' % ' % 7 '3 %33%N= % ! ' : % 2 '

0 5' 0 E' 5' 0' 0 ' ' 2 (. ' ' + (' ' : % ' '9' + %, ' 4 ; ' ' 4' ' 4% ' ' 7 ' > 3% 4 %,

C ' ' D < ' B' 07 ' < A') ' ' 6E < ' T , B' + , %' 9' 4 %3' ! " G (%3' - ' + ' 2 ' = ! ' 4%, 4' ' %' % " + 4 # 7 " %' 4 %' C

' 4 ' 5? ' < D ?' % < ' X <' 5 9 ' ' % , , , 5 b' 2' % ' %2 ' ' ' 7 ' - 2 " ' , 4' L : 3 3' 2 , %! . ' (, %3' ' 26' AJ

7 # ` ` ' ' 6' ; ' ' 6' ' 6' 6' 1' ' 5' 5 ' d' M6 > 3% M %3 ' 2 : % 2 ' , 2 '9' , %, ' 4 #' 4 + ' 4 , %' , 2n' 2 6

' 4 5 %' N ; # , 6 0% ' , ' ' 5 ; B ' a' , 4' ' . ' 2' 4 ' %, ' %' % : ' #' 4 j S ' % ' - 2' ' : ' 4 ' 2 + 2 L % 6' A .

B 5 n 0 n 5 , 65 4 K 55 I . E #5M5 (32 j ! ' - , 7% j 4' + , 4' 9 + %3' ' 9 + %3' % " ' 7 ' ' ' + ' 6'

/ 0' ' K/5' 7 4' ' ' 7 ' 9' 3 7% j 4' ' ' + 4' 9 ' 3 %33%N' %22' #' ' ' ' ' ' + N % 4 ' 22

4 ' + ' (

[illegible]

[illegible]

E' + ' Y 9: H$' 2 4'? 2' ' 2 '' L $' ='9=Y'@

[illegible]

E'"+ ' @ @ cH@' 2 4'? ' '%2 '' L@=9= @

[illegible]

H@T ' & &)

[illegible]

5.' (%2 (('

[illegible]

A' ' 0%E E2 + ' E' ' G' \' E' + ' \ 'Gnn ' ? '

G M

[illegible]

L ' nnE

[illegible]

7 E' ' n% : 4' ' H . . H' . E . 7 ' 6 . " ' E' + ' G% %

[illegible]

cXAAX' AX : A X 5 X<X0X: E5? 9A <'

[illegible]

[illegible]

' 5A X
* % ' !' & 4'+2 2 ' 22 !2 62U &_ b*+%' !* % ' -&
' 5 THE*' < ' 2; A
+, 6' ?' 0' 7 9 4' 2 ' %4, % U' " (, 3 ' I (,
B5557AH D' A2 ' ' 4 5X %. "
#2*%C ! 3 D p ' U 2 *, :% ' !2(J,3 ' *'
. F<' p; ' <E' $'
42, -' T(,' ' !! "2 'U P 2! (',%' 2 ",+
' <M ' ' T; ; A' KK
! %' % ' ," 74' ,' 2 4' ' =
<6< < ' 7 ' 5 ' 4 %' E 0L56M
5 2(, ' 2 2 ;' I (',' : ' *(23F9 '& ' 2: '
% 7
(2 ' 92 ,% 4' I (!' 2: ' +' ' 4' 4%: + '
*' % ' '% , 0' 0 %A 0B ', %7;' 2A5 % I @ A
5' ' # G' 7' U #' 4 ' ! 4 4
7 A0 A * ' F 0' 5% 6
/ ' ' 41 ' k 0 1 8' 1 , 7, 1) > 1 ' E7C / 1 P'
3 % ') ! ' 4 '&+'9 D 4' + **V*%=.'' 8' 4'
3 6 ' 3 ' A 0B
'? ' ' ABAL' ; KLL I' T' *= B8L I' I S; B' /L'
' " 7 ' FF ' 0' 3" ' ;%5 A H A 0K' $D'
'] J>' 8>S> I' K '9 =8 8 % % / ' ! ' ' " 23 L1>%=
E' 8 1>7>8+' $GC ,' d 9 ' 7+4
B B8L I I S >8 K =&D>JLG ' =EL IL LK =!) >; KLL I' 23
? &)A `dA ' E R> . (' 17 81' 11' 1 P ,4
= B >-' I' *= B8L I' I S; >8 8> /L ' >88-' K>'T
`71 + ' 2 ' P4) 1' , 1' 1 0
2, 4% S8 B -
' ,#M 1 96V 0A S D' > I 4 ' 4 % < H) ' % 0A95X '
! 4 ' = !'1& 5 2' 4' 7 4%' 5U' 5/55(%*' 55' j5'
8 6 I.8)' 76 > ' 8 8 6) 8 8 7'
> A A' 6QCD' % 7' % 6
%(', ' *2 4' . ' ?' U 3%! 4' +':' # 4 '
5 M % < 7 6 6 <' '
+, ' ' / U' #+2 %' U5' # %' - 5'
. M > 4 % % 6 ' T < @) ' M
C' %' 4 + %(% ' = (' # '%' %+% 4 % 2 #2%23, '% %
!' 0' , , >' < 4 ' 69@ ' D ,5 4
' ' ' ' ' ' ' #%4 % ' 2' ,'2 ' 77' 7 +, %(%
' ' 1 > ' X ' ') ' '
, % 5,% ' 4 :+ ' 5 , 6'
*' 5 4 5 - < 5 A 1AX' (' . A' * A 8 , >,'
', 4 ' +22 = E' # +' ' C5' 0#% 4' 4%" ##!
(= 1 ' > 141' ?1 57 7
%+ 5' 4' ' ! ' '%' ' 5 4
% 0 J 6 A' . ' > 7 ' ; 6 " X' ;'
%3 ! ' 2 (4' !'2' 4 ' + ' +, M 4
X ' - < 5 , ' > ' 1K <' % A'
+ ' 5' ! &
,%E) ' + 6 A ' < % /5E<
! ' + ' ' %, : % %%U # %2 5, 4 ' '2 (4
6 6 @ < ' % (% ' / % 6' 5 >
'% 4 % ' ' 4 %=)
/1 < 5 (' 6 %<. B' < ' > '
+%2' ! '4' '%<%' 5' #',% 4 0 4%: + 2' 5 , ' -' ' %2 , 4' R' % 4' M , ' = " 6'
0A' 9A5 A 8 ' 7 0,' ' A S '
? ' ' U 7+'2 ! 4' 4%2' ! '4' ' (% %3' U #' 4
A <A' ' 09 6 D 5'
(% + !'
*, ' ,;

'32 4 M: (' ':2 4' ! 7
"' 2%! + ; ' 4' I (<,
' (23% = ' , 2 2 ' , ' 2 4'
' ' ' 2 2 4 ' h , ' % 2' 4'
' ! ' ' "' 22 ! ' 2 %4' ' # 2
2 , ' 7 ' %! ! ' ' " .
= " ' 4' 2%2' ' #' U' %! ! 6'
" 2' ' I %(<, ' ' ' +"
= #' + ' 2 + % ! " 4' > #
, " ' , ' % % ' ! ' 2 6'
6 66666 ' : ' I %(< e; '
%(N% ! % ' 2' ' 2 " ' 6'
D 5.' I %(<, = '
B' 4 ' 4 ' 72 +% j 4 ' 8' , 26'
! ' ! 4 MM' ' . P 4 #' #' X2
4' ' : ' %' !, 4 ' '9 ' 6,
+%, '4 # ' M ' 4= " ! 4' 4'
7: 7' ' 'S7' 4 ' 5'
9' +%, ' 4 ' 2 2 ' ! ' + 6'
B I = -' :>8 + *)' + F KQ&
4 # ?- ' , 2' 4' ' 2 6
' 2' 4 , 2 4' ' , = %4' % 6'
'4' , % ' 4 # = . ' '
% + ' %' ' 2 2% ' # U' ' '
' :' 4' I %(<, 4 # U' ', A'
T 4 , : # % + , 2 %(6'
N% ! % 2' 4 , 2 . ' - '
!" % ' (' ' ## ' 2,## ' Z
E 4 6' ' U' %: 2 ,% '
, 4 % ' % ' 4' , " 2 ' = , ' 7 ' <%
'4' , ' ' 4 4 # ' #U2
(%+' # R2' 4% ' ' , + ' 4' # = ! '
' ! 4 ' ' 4 # 2
+ ' : ' 4' 23% ! . # 2
j 2'. k' 4 2' ' I %(<, 6' . 0
U1 , , % ' U' 4 !) 'M' U' .'
+ < 3 ' ' ' U' 4, # 2(' 4' = ; (8'
' U' 3 (,%#' 2' , %6'
,% # = C' % '%# % '% 7' !
= m %: ' 4 '%# % : ' '% 6
2 ' ' ' 4 , . ' ?! ' + #
2 , 4 % ' ! % # 4% " 4'
2' (%+' ' = % ' + ' 2' %' %,
4 ' ' 4 , ' 4
' # g 4 @*f4'
'<%+ 4' '2' 4' R2' +
2 (' %2 ! ' 3% (' (%
2 4 % %' ! ' 2% 2!, 4'
m ' 4' + ' ' + ' % , 2 !
4' 2 (4' ' 2' ' 5%6'
2 , 4' # U' 4%, : % % % + [
' ' 2% ' , , 4' 2 , 4 m # 6'
% " '%' ' + 4 , 2 4' 2' 2 [
4 % + '2 !% 3%(' (%' 6
2' ' 4 , m' % % % 4' +%2' 6
! '4' 4 4' #' U' 3 6
+%2' ! '4' + '2 ! 4 #
U' ' ' 7%

f ' ' FF ' *)
4 M % ,,% ' ' G M ?
,' ?, (' +\! ,>B"&) ' , $, ' T,' % ! ' , V! ' P ' @ G
' Q W' X ' R ' P !2 P, mJ8d ; K' K% !,
6.$' L C+ * J*' ' C' * I*' 0 = ' * p C' 7< 6' ^ # !'
'>8 8' ?#L') ' B L' $ L' 2' ? % % V 2 ' ' % # %
@ ' B' >) ') &' 3 ' % ' @ % ' C'
?C U' >; -9 M]K; ' ' , # C' @2 $' H' V 2 ' !'
' ' =H & ' RE' ' % ! ' F C' ! ' F
* ' #8 G' D ' . 4 '& P' p'
2) ' 'CP*PX ' <+%. P X4 > ' ' %6 ?d ' @ % ! ') @
H! @ ' P %X* * I % D % m6# & F 9 6 g* ' ' ; (' G' + ' 6
#
%) D P %+P C' I %B 7 m. 5*7 57 %6%6
' 0' 'M) 6 72 ' <' . 2' ! ' C ' % ' 7
' U& M' "7 /"% 4 ' < +>2' '<+:22'
2 . 1 2 I 2' 0; G S 3 ,)' ') 6' > ' * < P2*# ! 6 *** . P*& ! m
% h' ' D% M' # P ' H K7
& F 0*G#. 8 +7 X *) B' 6M ' !
P 'e%' ' n* 2U,& F ' D%' ' " # ' H # & ' 7
* ' e * *B ' ? ' . I') &
' ! = "' ** = G 7
6 3 7H' @ 3g((@' ' ; &' # ' ; (' 3 ' ' K &; ' '@ ' ; ; C ' '
%'P< 'Mm1' & F' !+' < % 9 j E 0 G0 ' # 7
DC' ')) ' + ? ' ! "' !
^2# 4 ' &' # '&
1' ! "! ! "
& ' + 0' & F %++ D*' 2' ' 0 GR # * ' ; ' ! # &' ' <
' M +' ' * * ' " ,6' & ' & C %
0K (, ' %'
&# *CX' 5' ' < , ' #' ' C#K 1' 1 @ 5## 1 B #' g' g ' 1 ' .
' .1 ' <$ ' ! &' ' ;)# 7
'%' ')) 5 ' ; 2 S& ' = ' O ' ! ' ^ '9" " '%' 0 G' 7# '
@H ' ! . ! ' ! ' % # " %' 7
' ! "' G' =!"' # % ' &
' 9' #' n ' ' ' 7' # ' % ' .
,9 '
' . ' 1 I' ') ' %' (
+D' ' + C D'P' . B') * ' 0 +
! !' ' C') ' L7 ! ' ! ' # ! ' 7
' 0 " ' P I(' &P F & '%'59'$H
4 2' ' 3' , ' ' $M' #, "!3, '$ ' . @
' M ' C * #', 7 * * ' , 5' , #7 ? 7 & 77 G' ' % , CCC 1K
P Q' N'
' H ' !
' ' 7) ")' . ' @ = ' ! ' 0' %' & ' !
* 7 # ; & F C . ' M 6M% M=# + %' ! # ' ! &' ' 7
' X% > &E' + S' U 2C
/ 0' + . . 1 1' N = # . 4 0 Q
=)' * 0)' # " ' ' 0%)' 7% 6'
)')' = ' $ = "' ' X C# <*+' ! !'
)=! ' 0#) ' "
4 (' ' - ")' 0 ' ! 0 ! ' * ' ,' 00 G ! = "' ## "*
5A* 1 <D 4+' 0 ' 0) G' ' A [$' # ' #") ') =)' . . 0 X p'
i? ' D' ' X% & ' F' n>. K' " ! (' / ' ! ' n + U+C"' . ' X6
)) K7' D' ' =K +, + '%%79# 0 G' ' * + 2 ' X *@& & F' '
& ! =)' 0 OG')) ' A $' = ' # & F' X. +
O !9>8 ; ; -8; ' &' 0)) # 7' ' ; 8, d#8
' <2 <

J ` ' , 1' <- (' ' B ' " ' ' * 1

B4' 7 ' 0 7 ' %<' E < , ' E% . B' . B M' K] ' 5B' 0' ? 5 > , > < ' 0' ' 4 '3' !' '2%= " ' : ' 4#' ' %! ! "' 2, 4' %!' ' : ' 4 I %(' ,5 4'
' 7, ' F ' > ?' <' 0+ ' 0 <' a ' 0 (5< ' 5A9' 7 . * 5 % SS' (,% 3 ' ' , ' (% ! 2 4 - ' + , ' N ! j %3 ' : 6X
. ' > AE %X' a59 I,' 515 <' < <5 $' >5>' > < < ,% " 4 0A ' ' AA B 5E A, > ,' ' ' ! ' ! " 6' 4' %!' I %(% - 2' 4 ' + " = 4 #+' 2 4%' 42 + + " R
'% X < 5X' XAA ' n M <' ' ' " ' A9' " "' ' " 5< ' X ' ? (N% % ! % ' : + ' ' 3 4 2 ! % +' ' ' : I %(' ,' ' 9' +%, ' 4 ' - ' 6' X

@0 5X' ' n0XE7 ' AX < ' 0nX A 5X < TXA <1Q X, ' X ' X5 < X' ; X 9A' ! 4 ' " ' 2 ' 3%NN! " 4' = ' ' %' 2 4 4%: + ' 3 4 2 ! %6
?n < ' L ' #AAX' n AX <' < n X D ` < ' % $ X < A' Xn K , <n X ;%< ' X n, ' ! ' ! ! ' % ' : I %(' , 2 % = 4 2 (. ' 4 : % " + ' 2 ' ' (N% % ! % 4%6'
5. / 55 X 7X 5X 59 AX' X n , , ; n < Xn Xn T < A5 I ; ; A n0 AXVXnXE, A 5X9nn A T& X I 5+ ' 3 4 2 ! % ' - ' ! " % ' 2 (,' 2 ' " ' , = 4%: + ' 3
! ' . 5, A0 5 ' n 5L 5) A Xg X . 1 < X T' 5/ ' 5' 7 ' ' ' G' 1 ' 4 2 ! % %# 2 , ' ' ' % : ' ' '% ' - ' 2 , 4 % '% '%' ' ! 4 ' + % ##
' 55' n 0X H' X' ? AA ' , 5I , 7' E A, n ' / 5n ' g X' n % L , ' Q5AA' 5X ! | Y 9X' C4 ' , - ' 3%NN ! m #' ' ! ' ' m' ' 4' ' I %(' , - , , % ' ' +2=6
J > X' ' A5 V, Aa5. I ; A' X ; ?n 9X ' XA' X" ; A5 A Xn % ` %' +%22 ! 2' #%(+ , ' 2 -2 3 (?% R ' , ' #= m' "% % '%' 2' = .
/5(?5, ' ; R J, , 7 6V' A5 9' R_ A' RA ' 5M ' K 4 ' % 4 ' 1? M ' 5, ' 4 0 ' @' 1 Z Z ' 3 4 2 ! % 4' , 4 % ' ! % # 4% 2' # 7
n09 ' XAX' 5B T' @ 5 nP' 55?n < E (, ' XA < Xn 5 A ' n %X' ! ' . # (4' 4 4' %+ 4 , , 4 ! ' 2 4' 2 (4' ' %
P # 5 ' 9 6 M, # X' 5 ' < ' 9 6 7 9 W ' P # 0 # M & \ D 56 < , + ' 9 T 1 ' ' V % 4 ! 2 ! 4 , % m 4 ' % # ' ' 2 %2 (' 7 ' + ' ' %2 , ' 4 # ' 2 4 % , ! : % % 6
5XnA ' n6 ; > X, A' X, ' X ' ' ' , ' < ' n0 %X ' " ' % "' ' 4 ' 2 % ' ' ! ' 4 # 4 %' . '%' ' 6' 6 2' 4 , %3 ' ' % ' 2 6'
' : 4 4 ' %, C ' + ' M6 , # 3 4 2 ! % 4' % %6#' /
^ ' < 4 B J * J 5 ; ; . J % Z ; 22 ' 2 + 6

E2 + ' Y$ $$H '2 4' ? ' 2% '' L@=#=YZ

[illegible]

E ' + ' @' @' 'c' H'@ '2 4 ' ? ' ' % '' L @ = 9 [@

[illegible]

1,0 Cn (. 0; ! a (%B9

[illegible]

e ^R (' ??' 6 .7'nnE

> ' K A' 5 ' E' + ' E' 'G' \ E' , ' \ - 'Gnn'? 2

M+' N+'5 ' # 4 4 %D 2j ' , ' ,+, '' -' G 'p' X '

? >) S (%! $/' ? 2' ?> ' I - ? < = ? 8 2 :' # . 7 1'] =' $

, B\ gEI' 5 > % T B% ,% ' 7 ' U= = ' 6 ' = (= (' + FB * ' ^ ! ' *, ** 4* +2J ##

\ % 2 ' . ' .50 2 :'# = 2 ' 2 %') ' %'& *0 '' C2' * Y') ' ' %# ! ' ! ' *B

!4 ' 4 ' , !'' ' %' &%U 7 ' 2 , 4 U' 3' ' 2 ' 4' ''' 2 ' - 'c'# #' I 4 " '1 / -? [9? # $- #!

+2 ,' 2U (4 4%%+' '(N% !%' 2 ' , ? , -2 2 , +' '2' ,: # = ' 'E !,+p' 'MB' R 4'D*' +,'*) .'

.m MK0' %55 A g A1,' ?, 5, 9 ' 7%0? ' <%' + ' % 2 4 % ' .T = 5- / +' ' &IF ' & ' ' ; 7

' P ' 2 & - 5; (33 4' I (',' * ' *C5' %(% !%' 2' '),,*+, , *,* ^ ! H

9 3 %,' (C 3' #) 3#^' 2 ^" I <, # ' % `<7 < = S G' ; C # L 7

= ' ' 9'3 !73' ' %' *' (I' 5' + %' %' ' %' - 4% 3' ' 22 % + ' '+' $L ') 'é **B ' D%' ' *A*' * P %% ' '$ ' ! 7

5' 4 Q , ' S - ' I W ' 5 > - ' / - I ' '9 !%! ' ' %' + % L , % 6 MB')

2 ' '& %' # ! ' 4 I .5 % 3 ' +, ' (74+, '\3' !%,%3' 23 ! , ' n I <, # D*P% A .$' ' k' 5' D ' = ' ') ' 4')

6 5n AA5B ,5X T' 5' I H5A' 5,) ' 0.X ' 4 3 6 + U = ' % 2' %7 6*#$ ( ))' A ' " '# ' .+' ') ('%

, ! +2 3' +, ' 2 % %CU %'%,' +, ' 7 2(% %'+' '23% % %4' ' ' ' %!' \ ! , %4 : ' H, +E ' ' ' ? D"' '<* Z*<<'E #" Q % %: (4%7

'2% 5) %> ' %V,;'M A7C : < A' 5 7 3 4' 3' ' 3% 3 ' # U'9'6' % !,: p ' M#)) M +# +*A" H # 4' ' '

5 ' $^ ? 54$ 1 !) .') "!

'MMp') '%) 'U ^" " J' ' '#' (. L5 ')! 'R #

?+4 , 'K '4' +' 4' 4'2+'4' + ' - C (C' (' '+#I%(',' U' +' ' 2 : 'I%(<, , #+

J0X < <5 A0 < 7 m A' .B' ' , %7 (' 2 (' h%% 42+' MD' ' ' +*M " 7 # '9' 3 # ')

(5 9 ' 7< ' A, % ' L' 2 %3',' + ,4 ' % 3% <# +,

#9'3 !. ' +' '+ 4 '+7\3' !%,%3') +22 = ' ' 2 4' -, +%4%' `!2+' 4 4 '' ' :, # U E j' 'EE B' ,1' 'X 6 ! '1 ## U 12L T! $ 'CX

* ' &I& ' 'p ' FS 'W1 % 6) ' U'23%, ! # # = ' ' '2%4 (H = 5 G Z = #F' ! ' ' ' '

5D , 0' 5.B5 ' 5 ,' > 5 7 %2%< ' 4 ' , % % < = '

:'+ 4' ' #+ 5D' 3%E! % + ' p 0 4 ' = % ' :< 4' %! 4%: 4# U' 2 4 . - " %d3.' P9!+,)' I. C &m ' '

0 (7 ' 5 6?0,' , N 5 ' H M' 0A' T 5, # 1 *.*' (11 4 0# .'$5 1 #0 G' !' -' ! ' ' U'

8& & I !&= J U' = d' I 8 ' Y' ;>A I B ==; I -=*B=9- X ' ' 3 0 a3' 8' 1 ' > ' 76d / 6J07' ,7

E ' E < ' $<A$. ' << %' !'2 4 ' :'+ 4%' +' 4%! ' 'V 1# # '- # " ' ' 'V f %/' ' ' 7

' : ' 9'+ 7%2+%' 2% ' # .1 50m. '%)' I%(',' '"4' !%23' 4 ' + K' + (,' % ,' - ,4 '6 H T 5) GZ * S (-<'$ 7 ' '! ! ' ' ' F X'

! ! +' (% ' '2 4' ' 2 '-&5 2% 2' ' ! ! .' 923 !%3 9 %23 ' ': '9 !%' ! "2% 22 ' ' !' ' X' 'G- ' H$ "7 0 G '

= B' ' ' 9E' -J = ! - = = = = + 9 ' T ' B =-!> ' >' J>B I - p +' ' ') 7' ;7C' '< ' " .' "

I%(',' 2 4' = ' # ':%' 5 3 4' !'P+<' 7 7 3 ' U' + ,' 3 4' 27 ' , 2' ' ? ' 7D 'X ' !"

3 %A , C .5# < %5A 5X ' D A' < ' 3 ': = 4' %T ' @ H

T P%2*' ,,'+' ' ' %' 4'2 4 '(%' + '7'7 242' ' '+' '-'<X' I%(<, ' ' - ,'4 % '6' 4 ($ $ R) 5' X)(7'6 ' -' - ')) J #&

E 9 I > 'M '% .B' > (' 7) ,' *9* 0 = %' 3%(2 %' + *A' ' 2 m R : ' &UF ' *+ A*?+' <B' ' '&, F' +M M.6

!%(% ' ,7,' E# 55: ;C** E - ' + ' ! ' (' 4 (' 2%,2', ' Z 2 4' !'(%2 % '4' ! j,=' DA $'2: ' ' ? - ' A .$' B' &CF' %, 4 # &CF' ?*.

+ 4 .' !,'(' 4('#PCC!)' (' *' ' :" ' ' = = " 2 + ' ' ' + " 6' #") ? 1? =1 7 1V ') 0"G = 0'= '-

/55+.' 55T5' % 15B0V C ' B' ' 4 +, ' = .' 2 ! %(% 4 ' 0 G $ ' ?) .K' K' "[' ')

7 1' 7 7 5' %' ' :" ' ' : , ! ' 7 4 M>I' % MC Y &.F- K 0 * !, ; 5& FMC ** ' P ' p

JL-'K JL-' >' ; > V2 #

8 * M ' + I = ' 9 8 S L I ' " # 2 ' # " . E . 7 ' 6 . " ' E' G% %

< 5? 7 7;') D) ,- ' * ' * % ' '%22' ,' ' 23 4' 4= ' ' %' " + + * ' ' B

% 5B 55 0A,n 0.B A D @, BA9' 0' . AM' ;' 7 ., A m5 + , ' % J U+' "A: % ! ' , ' .#= C ' +T 2 ' 2 j % ' ' - C '

.. ' + X 9 C 7 * M % 0 & ' * A0B T 7 " ' ,B' %6? B5BKB' %(2 ' (,% 3# - 22 ,M ,, ' ' "I%(+ ,#R' 22 ! ' ,, (33'

" A A P D '52' 0' 5A ,D,7 CA5Y," C5 A' % < ' C 6' 6' 6' ' 0 'S2' , = ' - '+ % 2M %' ! 4 '9'3 !%3# = ' 2, =%' % %

9' 9> ' I M,,M AA'0XA'?E% ,'?'9 'M9 ,,5 ', % ,9' ;',, 'E7,' %,'E%%6?' ' ' %2, !7'+N%' ' "I%(',# C+'2 ' \ ' !%, ,3' , ' 33 j'9, ' % 3%I'

" : 'B" J'+J0'+J'+='+< '+ 0+' (J+'(0 '+ '+ ' H 0+' 3# 7 -U - & '%' UcI 8 U& -) (

9 ' A< ' ' , 5,' , 7 4' 7 '& ' 4 7B' * .) #j' 5 %' '#', '##' 3%4%3# U'9'33% % ' +, 'D% '%33'U' ' % %3' ,' M3% 33 -6

6 ' ") 7' 0 n B p' , ') ((% 4 (E E

0?A .XC<% N;0' 4 4' ' 9 A0XA g 'EAAM' > A5B% 5BI DK;6,DA% ' 3%N !C 4 '+' ! ' '4 ' % U+2 ' ' : ' I%(',' U(' 2'

, 6 , 0' 6 ", 8 ' "' 6LnL'5'E 6 E, 6* "'G' 0CC.5 *C;", 2 6.6"' 6L"5 '5 . ' - 5' ' 4' +" +' 4 '#' ' 2 9+4%: 3'K +, ' , ' 3% %3' +, '<

< $' -(+%4%: 3' ' +' 2' ': # U' !'2' 4 '2 4' ' U' ' ' ,+' ' \' !%6

.X0 A 4 AE K< M< 4 <0BA', ?' C5I A 4 % <' 4 ' < : 5 , 5 4 5 ' + '# U9'3 !. U' 3%N" !. # = '2 % "2 4' ,,

' 6 6 6 6 6 ' 4' 6' 6' ' 6 +% ' %# -2 + ' 2 4 ' , '%' % ' += "%! ' 4% 4# U' %+

g ' ?5M? 0 (7 '?0,, '7% , ,' %' '0 6 %' ?9? ' 6,' B' '4%: ,,6'2" ' ! 4 4# U' ' 4 '*' +" % 4' = %9 4 ' % 'J 3%"#

6 _0 0 0A L 0 > E B50. > 01 + B ? 5 1 M C % 0A = 9 @ # + 6 @ @

'5M 5 T' 4 0 5A ,'n A$' 9X V5A5 0',<5 0 5 M ' $A'XAA DA0BT' 4%: +2% ' - F96 ' !%23' ' "I%(',' % ' ': '+ '2% '9'3 7%23

0 A# ' g

(@ 5 5= ' 5 '!@M' $!!= A , !& =' ' B = $ '$!U) ' =! I U :' ! ' =!' !(o(MJ> ' T> I L ' >; I >= ' 8 >8 -' * L-'R' B I >KV' A => I' 7 : ' '

' ' '0"6 6 " 6 G" ` 6G % 6G - - I \ ./' ## ","6' > 4 > (' ! '(' %"+ ' ' - ' + '7 + ' ' ' !%&

' XAX A 'p ,A ' T 7A7 ' 'X'DA # ' '$' (% ' %' 2 :' %2 ' ' ', : , ! ' 4 (' ! '(' .'+ C

E ' , ' J = c c ' H ' 2 4 ' ? 2 ' % 4 ' L $ ' = c [

[illegible]

E ' + ' $ ' Z ; 9 H ' @ 2 + ' ? ' ' % ' L @ = 9 $

[illegible]

> 22 ' + + 4 4 %

c] ' V . 9 ?

[illegible]

, \ % \ $ f N d

[illegible]

(' 6 7 ' 9 7 '   (% '   ) A ') 3   \ N

[illegible]

% = ?   // ' 4 4 ' 4 ' ?

D' U @ != ' = =

L ' ?' K

[illegible]

E2 ,, ' E G \ ' G M

G'?I - ' ' L ?

L' ' G ' ? L - #

[illegible]

E' + ' J'=' Q ' 2 4', ' 22% "L'@='9 '@

J' -' T` ' ?'M' ' '

- ! j N Z Z N Z / (' 1 6 G 1 Z / ('

GN (FZ! j / 'Z 6 / ' (' ' / X I

T7 ' 2% 5

' ?' I' - 69' ' ' ?

H @ T - = ' T e 9 (- ' (

[illegible]

E % %+2 7Y ' T 77' & 77 I 7 ' C 7 ' 7% 9 ' . ' &97 T 7 ' 0 8

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5 0>' 0

E2 ' E'??' G' \ ' G M

[illegible]

E' + ' =' @H@ 2 4'? ' ' %2 2' L'@' = 9 @

[illegible]

E' + ' \ <-' ' Gnn ? ' ' 4' M % +,% '' G' M?' '

[illegible]

[illegible]

[illegible]

S' ' E2 + ' \ <- ' G n n ' ?) ' # 4' M % + ,% " G M?

[illegible]

[illegible]

E' + ' ' F . ' ? ' 2 ' ? ' ' % " 5 ?) ' ?

6 9 . " 3

< %G ' '%, , ! ' ' "' ' G ? < ' S 0 T#Z.#

[illegible]

T 7 < < 2 6 < ' , , < G 2' ' 5, `A96;VJ

2E 11') S' . ' , % , G ' ') S' '&977' 5'A 7 ' + 1' ;

[illegible]

EN' f ' ' . % 2 ' 2' 1) ,) ' , ' ' , ! ' ' L P ' . ' 1 . %8 ' / > ?

[illegible]

' < ' L > # $ ' ' H ' 8 . ' 85. * ' + ' ' - - . ' 0 ?'

' . S 7 1 ' . ; K 7' ! G ' + 8 - * ' ! 7

[illegible]

G ' ' ' < ' G d ' . ' 4 @ $' N # = # N

. ' + (5 5 (K7' . LM& ' "

$B < $' 8C' . B6 , $$ ' 4 ' ' 6' (' C ' ? 1' 55, ' 1 ' 0 !P' 70 @ K

' T) ') ' 5' : @ ' 6X" + ' ' ' " ' S ' W7) ' 7 7' 7' 0 70' H# ' ' \ ) ' " ') ' ')

5 5# 55 G 5' 5

M 4 ' ? + 6

D

[illegible]

[illegible]

5 ' 0 5>' 0 %

E' + ' E G \ ' G M

[illegible]

L ' ?E ' M

[illegible]

E' + ' '= cQ'H$' 2%4'++ ' ' %"L'Q=$ [

[illegible]

@5E '

[illegible]

L 8' L' , 8.n '<'

F

[illegible]

$

5

[illegible]

ʹ@ @L ʹ ʹ (ʹ ʹ ʹ [ʹ

E ' 5+ ʹ \ S ʹ G n n ʹ ? ' ʹ 4ʹ M % +,% "ʹ Gʹ ʹMʹ ? ʹ

[illegible]

D -ʹ Cʹ * 5ʹ

[illegible]

E ' +, ʹ ʹ ʹ C .ʹ ' % ! 4 ! , ,% _ ʹ 5) ʹ ^ ʹ

[illegible]

1 , q ʹ 6 P E

[illegible]

) - Y

[illegible]

5 5>' %M E' + ' E G\ ' G M

[illegible]

- ' > 9@H '2 4'? ' '% '' L@='9 ['@

[illegible]

SS' M2> ' .' C'

BB B' BH !! '$ H ' BSV ' B `

BB !M B' BB=' ' BB (B

A 2 B' "(@' '$' %BK&' H@K.K 'B 4 5'8

: 0)P&.-B$' @4 @' B : B' $' 5M+.(.' B $8 B' ML-Q-L

(($' BLGB B' &-B K

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

K F FZ , ,

Y . 7 ' E?

0 5> ' 556 T 0 ,#

E: 7;(4 +I2 P+ % (((+ %&(' # 3 ,3,! (%(! -

E ' + 5E ' G \ ' G M 5

5C , M, ' (E % ' ; p 65XKK,,6KE ' 5 % H 5 A % 0 (M 5KBBK mAA - 3 , p 4 ' % ' \ 7 %! 2' I ,+ ' % ' 2,,, ' ##

(! 9 "+ , (, N+ 2 (' h ' 9 j : ' 9% %4! ;%'+ '923 !%3 2: ' 7 (%4! ' (27,M #U' 2 , + ((# += 2%! ' 4

C* mA 0 K< AA' D 0AA' 5BD p 0BT %M' 5 ?' 4 50 ,5X ' 2 0T0 ' 4 I ' 3 4 ' % ' 4 ++ 2(' 9 % 3% ' 9 9%

7 I ?? ' = #+ ' =?%! 7+ >' # (,, ' ' !%+ .' + ' 7%2 ' '%!5' (. ' # :,7! U#27,, VCJ4 (7 5 *;7+, ' !' U' 9 2('9' (%4' 2: ' ,2, ' h, ' (2 ,# U'

V ' D ' < % D X, ' 9B' A F VA ' p ? $ D 9 %4 2 U: ! #U 2 ! ' % 2 4# ! = ' %!

+%% >0N - 9 (J;#(;% , C+ #9* + #> V*# 4' 2 4' p, 4' +22'E - ' : 74 ': ! + ' + ' :7 %+ ;' + :2 ' + %, %#= %! %: 2%= % 4 ,, %*+ :' +2D%:

p' ?+ 6 M9p % 5A; 0 9 ' 5 5D A 6 < B ' C%0<%$E' %# 2' ! ' 'k%! : % 4 2% * 2 % :% '

+ 2((+ ' (2,, ' !% % 2 4'%!' = % 2 4'= ' M' ! + ' # %:&M ' & % 5% ' I %%2 %! 5= 27 0?2 5%2' ' (# 2' % 3 2 =!%(L % (2 2 ' ' % ",

<7, (E %%' < a D' 0 % % <) ' > ' 55D555 5' 5,' 9 0 ' M %! ! =;+ %% :% ' #*) ' + = +

4 ,,# / =/L = E * ; ! * ' + E , , % = 4 = = % E C ' #' ' % ' ' = , % 2 ') 2%7+

/ / 75Mn' 5 5, 2 4 6 = ' 0% 51KBB; 67 m B . 6 > #

`J> , I &' =L> I = 4 , ' M +,% ' T % L 4' 6 4 %!)' =B$; ' +, %: 2%4 % U 4 ! 2' %= = %: %4 ,, %#

CC XT 5) T ; 5, '% X X H A +4 ' ! 4 , % U' % 4% ' 3 4 :4'2' 4'

3*42 %3%,%!' += I%+4 ' %,%3%(% % ' % !' (! 4 ! 2 - % +3,: %! ;%, =2 ' (%(% + 4 , %# E , ' % ' % 'M' 2 , + , ,>

. 5T@ ' <A@ < ' 9 < q j %' 7 +9 %7<0n ' 5 % 5 ;, ' (' ,, 4 ' 4 ' >%(% ' 4= ' ' ' + " %!

'>%% ?+ ' # .- , ' ; + ' #, ' + ' #>2 (* + # %+ %4) ') ! 27 ' + , ' - ' + ' % 4 , ,2%7 ' ' (' % ' + # ' + ' %+ : % ' 4 ' h , ' = = " ! ! . (' %*' ?9

.' C. 1 <EXD0E" ' 0E 70 < ' % 4 D 5 0, 4 7S % ' 9 T6? 8 < %+, ' # ++ ' !2 2' %4 %+ (I%+ , += ' I%% #> ' 6'

6> , ' % 2 + ' + 2% % 4 ! 4 ' 2% % p %3+ .* # U' %4 # ' 4 ' 4 ' > ' : ' = 4

% % D 0 5E E * % m 5* C . % A (m) ; 5 + . M 0.

! . 5-. ' + ' 2 ' ! + ' ! ' = .' # . 7 , ' ! ' 2 + ' +) %5 + ' # WJ % 5 4' + ' ! %# .9 ' ! 2,# ' + 2 + ,, 4 ' # 4

7 % 5A T 5 5X M m6 8 m A 6% 5 75 VD' %M % 5 E %' % ' ! 2' ' +%4 , ' + D' , = ' % ' 4' ' 4'

2 (+ 2.' #')' %+ ,, ' + ' 3M' ' : ' L 2+ :7 (E ' + #n+ '2': ' L ,' + 4' ?+ (2 P' % %' + 4 ' + 2% + ,,' ! ' ' 6

M p5 0B' XA5 E (' 0 M D < 6,5BT 6 A5 M?D0X 1, S;0 0 5X* ' *#= %(, p , ' 0 ' %4 ' - + +2 % 2 ' ' , + %' ,

3 2' ! 2' 4%!' += 2 3 %+ ;' + ' ;>%%(+ ' 3 ' + ' 23%% 5 ' (' 2 C%! ! " .- ' 2 %), (54 ! 4 ! + ' ((9 h. .J ++< # ' ' + 4M3 ' , :%,36

d5I C p MK' ?F ' ??L ' (NM 69 p K' ' d * 5B K) 7 ' %m' 5

3% ' 7>%4 %4' t , ,- ' I 2 ,' + 23' j %+ ' >%) , 2, ! % 3+ , ' - ' % ' + # (' (% (3 ' + ' : ' ' h , ' > (' % 2 ' + , 4' \ N% += ' %! ! ' %3% 2

7' V * % < 0 < 7' + 8 . 7 #

:' 2L ' 23%' ; L 23%' :' 4 ' -, (%2%' ? 3%4% + ' -, %%' (3 + ' %!%(# 3% ' + , ' - %4' + +23 + n. ' ?, ' G' ' 7' \ ' + # %% 3# ' ' % ' h , ' %% 3' '

09B 7; I' , 75 DM + M C X F;0XD X p ,, A' 0 ,, M5 ?' %4 # , % #' > ' (# ' ' N ' , h , 4 %4'; %0 %

o' %23%3 U5o' %23% . :+ 7> 0N ' - ' >4N' :' ' I 223 + ' I 22 :' (+ % ' - ' (+ %3 . # <+2 # R ' % % ' h , ' % 7# %!%(' (# 9

B' J 7, X9 MQ 5, 5 0B < ' ME ' 07% 5 n M E < %P5, , ' < %;5 M? ' - ,'%N% ' , 3% 4 % ' - ,' %N% : L3) ' L3 ' ' ' I'

:' 23 (- ' 5' * (' 5 2 4% %3 U 4% %, 5 ' 2% +' % 3 1 :' # mI, (,+ ' # (,+ ' (' : ' , 2I 2F I ?:2 ' +

' M . ' 5% % 5 Z ' %)) ' M %) = +6 ' M . ' 3 = ' ; 6 ' ?5E + @ ' + #

Y 23% 9 - 9 23% :' ' >%N% !+ ' ' >%%, %3 : ' 23 4%3% - ' 2 4%3%' :' ' %! 23 U ' %! ' 3 :' 23 (' 23 (+ ' ' %! 2# ' ' %! 2: ' ' *

4 23 4 %% ' 23 4%% : ' N% %4 N% %CV ' ' #

L% %3' :' ' - ' 9' +%,% 4' ,% ' , 4 (%) , + 2% ' = %7' ! 4 ' + + + +%) ! = +' >%N% %3 :' ' L ' 7 3% % # 9 3% %+ :' ' N% %4' J + ' ' + ' = ' ,%'

??' 9' (E <' @, 0 < > M5B ' +%2' ! + % ' + # ! 4 = %4* + 2% ' %, 4

' 5. ' 5/ ' 5' d 1 / ' ! (X ' %! %35+ ' 7 4% ,%3 *' 92 +%, ' 4 ' \') ' % 24' N% % ' 4% %4 # 2' ??

;' % D6 * .XEM 5M D,9 % M, *' 5gg % ' : ' 23 (# *

E ' + 2 ' ' MB #?' @' H @ 2 4' ' ' ' L ' @ ' = ' 9 [' @ '

S' C ' 1" ' < c' 1

P % G 67' % .#+ 7 e' . $. 9 % % n % % >%(%(% ' % 2' % 3 #U' %: . ?

@' 27 6' 4' + %: % + ' + ' ' N 5'

R, #H, n *< A ' ;5C ;F F%7 % .* ') 7 , U C +, %%,BJ ' ,C H % %F%7 , 6' .# % . % ,X, G 7' (.9 3%4 ' ' + %4 , . 9 ! %2. # '

#I 6' g 5' 0 5 6% (7' (%% ' : ' ?+ ' , p - + , ' .

3 4 ' ' + ' ' ' ' + ' U2,< ' # 7%2 6

0' -' E' E' &$ /' %C' 51 #10 ' * _ ' < ,% ' % 2 # : % ' (' ,, 4# = %! %:

F 6 % % 7' < j %' C . ' 7+ 7G FF A " ' = % + 4 ,, %#+ ' " 2 ' ' + ' - %: %+ ' " 6' +

-) X 5' : $5! ' # _ ' 7' 6 # # B' < <' Q7 ' 4 ' + ! ' %! (' ,, #U %,

' F % Y9 % ' T 7' % (2 C9 ' .' CF R2 ' 6(" ' P % G' 7# 0 ' ' : ' ++ 2 %3%(% ' ' %2. M %! '

77 55 H' ' ; H' 5 H' $ &M $' " !!!' ' H' H' 4 ! 4' ' (' ,, ' ! ' ' 2% ' & # ' ' 7 ! = " + ' ' 4% .' ' ! + ' (= (!' 65'

. ' . ' F + . . ' I p T , . (% ,9' Q 3 ' < (' n(' 2,%4 ' ' + ' = %' + ! ! %4 ' 2 ,, 2! %

' < 5(< < ' g ' _ ' E' ' C(,K0' ? .' m ' < 1_ ' L . ! % = ' + I ' 4 , % ' C6

#7+2 . G9 ' * # V=6(T ' C (' . ' 7 : ' 4' ' % 2% ' , 4P!P % ' = = %: %

< < 4' <' . . < ' ' . IU+< ' <' 4 ,, % (4' ! 22 %= = %: %4 ,6

? ? ' % % 6 ,% %%' # 9 + A K , F D : ? . / o @ 45,, 4A 4' ! ' Y

. . ' 5' S' @' .5E ' #5X . ' %% % 4' 2' ' 7 3% %4' ' +) ' %C

#' H' ,?' 6' 00)6' ?' *') ' 4 , ' 2 ' % ' ' 4' ' ' .

A' ,6 67, 6%' 0 ' * ' Q ,696,6%. (' < % % , %3%(% , 2 ,, + '

X) ' # _' *+' #_ ' < ` ' < ' # 01 < ' L (+ 3 ! 4 ! % %2 (' C9

. ' # %. 6. ' / G * n # F' %+, /, ' 3% (% ' 3 ' %' %3 0

< ' K' .G' 6(<) . C' .5' . ' < E' <' # ' @ + , * ' ' %!' , ' 4' 4 ' > ' 4 #

G B B C G H ' % * G (* G ' + 6+2 B' + %! > % 7(= ' 4 , ,2%'

? < .) * ' + ' ' L' 97' > ' + % 4% ' ! % 45 %6'

, , I' e < &B %+' J ' #PX*' .' 0' ' \ > ' .5' ' + ! ' 4 %# 4' 7 3% (- ! %%# , N6.

FX FG . F' %P ' > ' N%%, # ' %, ' 6'

' _' _ . ' <' . E' <' , ' ' C' < ' #5' . ' X' + <' B' < <' + # 2 5' 5' ' 5(' # 6 62' , " (' # = ' ' % 6'

< ' # < G 79A' 9 G < $ % 9 4 ' ' +%4 , N % 4' 4 ' ' ! 2 4' +'

/*V <' ' C< ' Q ' # _V ' _ ' . < . ' . 5 ' ' ' %' nB' <' E ' ! . 5 < . 0%,M2 ' ' 4' % 4' + 4# ' ' ' 6

' < C' C' * ' 90 @' ` < ^ 7' - "2 % 4 D %' , ' ' +

< % 9, E 7 . G n % (A S2 ++, , 7' 2 ' + 4M' : ,% 36 %,+% ' : ' 23 #

= / ' A I B* ' 8 J B N &

> 6 < < < . ' . . ' 4 ' *' ' ' ' ' ' ' ' %! > (%' , 4 ' \ N% ' 2 % ' ' ' 6'

' G ?' 96 ' . ' G .< 6 *E . ' * VGGS ' . ' K' 8' < ' 6 ! + # (' 2 4 4 % ' %! ' 3 2' += ' ! ' 4'

- \ ' 9' <' <' \ - ' - 9 ' 9' C <' < C < M B ' \ L ' E?

I" ' . 6D T C' PAEA \ C \ 96% ' < ' ' ' ; E% .N .) E ' G' # \ ' , (# %3% 3# ' ' ' % '

_CPdH . .5' X' C' ' 5' <' ' ?. <' ' h ,, 1' ' 7' 0' .'

' MM' 0' E . ' < ' ' < ' ' ' < ' # < ' /C ' + ' < ' _ ' < ' < ' <' <

% # % ' : ' 4% !% # 4% % 6

T' < ' ^' 6') <)' . ' _ ' < M' -' * 0. %# ' M B ' . . ' _ ' . ' <

' _ n _ ' <' I ' # _ _ 0 < 05 . 0 5) 0 M' _ < ' . ' N% %4 # N% %' : ' ' 9 (3% % # 9 6' .

#; 9 (F %' < % 2 . ' 696 + ? . 8 d6d ' ^' 5.' ` ' A 56' H 4 . ' 3% % ' : ' N% %4# ' N% % ' + "

% 2 ' ! 4 ' = %4' N! + 2% 5 %.

F' ' 9' +%, 2 4 ' \' ' % ' 4'

B' *X5-5* #\5 !*?55?5J+S *#3)

EQ.0\ ' \ 6- ' Gnn ' ? 2' ' 4' M5% P? " G M?

[illegible]

E' + ' cHQ 2 4' ? ' '2% " L @ = 9 [@

[illegible]

*9V a 0 -&' :S= S

[illegible]

' 0 C ' 5& 6' ' ' &4 22' 4 ' 5' 8

[illegible]

'J77`; %S ' . ' +' LkA' . ' 9G; '

[illegible]

C' ' G"' '7G < ' & , ,

[illegible]

T L F&8'H2 'C "" 6'

[illegible]

J 0 ; D ' 7 L ' M' '.

9' A ; 7. ; 5 7% J S; 2n ? '

@ T @ = =

5 ^ < 6 @1 ;10 5

[illegible]

< `97K d V' n 97,' /' ' '&

200 ' 4

E' + ' E G\ ' G M

',< 8', " 8D. '1)D D 'g8VDS ' '$Y')R D"'-8 ' '@ ''@D<' D'' ,!'

11D D ,A ," D

g)D' D 3 S1 'D< ' 1D'

7' cT' $M' D ' M' D D D' Y'' '1' $YD-ZAT 1')DD'DLW

$ ' ' Y ' DD ' M' '7- 'DD ' $;A D ' DD' G

1'7A '1 D1' 7 ' S ' D M' 1' D- <' # 1Ao?

QA <- ,T DD M' - @ ' T' D7 ,< $D' -D<V 3 'D' T'

) ' %-"%D -) -AA ' Y ' D 6 #AA DD'&

V D'<

' "- cDT "A 3' '@% YZ) '1' D' 0 ' D- 1

$U DD'A+1%' @' D' D D'D- DgH D< DD %@% D'7A*D' (M

AA' D 0 D DD <'

D'-& &A 'D' -'@ #A ,Y<' ' DDD "A $DQA (" c c 'D%' \'%)T

$< ' 'D)11' " @G+

D D%' c M . ' D @D' >2 D@ '1' 1 \ SD "A '/"'V/A -@%- 'A

-b'- "D< '< D gA" 1 $ CA '% DDD

' V ZD p1@ 'A 'A "D "A A%4 'A \

E' + ' ' . #'@'H $'2 4' ? 2 2% "L @ = 9 ['@

[illegible]

&A6 # ! L 7#; ' , @

[illegible]

E ' 5+ \ ' G'n n ' ? ' ' 4 ' M % +,% '' G M?

[illegible]

E ' + ' @ ' @' ;' 9 ' H' @' % 4 ' ? ' ' % 2' L @ = 9 [@

[illegible]

[illegible]

[illegible]

K 5 5> 0 A

[illegible]

E' + E G \ G M

[illegible]

E'++ = . $@H@' 2 4' ? ' % L @ = 9 [@

[illegible]

.ʿ E' \ - ʿGnn ʿ? ' ʿ 4ʿM% +,% "ʿG M?

[illegible]

E' + ʿ@ $. cHʿ@ʿ ! ʿ9 L@=# #@

[illegible]

6 1ʿ ʿ ʿ/ 5ʿ ʿ/ 6

[illegible]

R T@ . @L K (^ K ' ? 6 . 7

(* +* + S ' -+') + $! ' # ' 2+ : +9 $ + ' -+ [+$ * ' -+) - * $ 1-+ S++ ' 2+ E' + ' E G \ ' G M

7.>18>1 .' 1P) .A.' (K ! 9' B10 18) .' . , Q 1PgC$A.) Q $.=UU)) U>14 ' N (Dg ?- (*= = 1 (43Y. 0' T T>P0

" X * 7 C E * ;X Z 0XA0 p 0 + ;T . D 9E ' 0 90,++,M D ,' ' 4 4 ' ' 9' 4' ! 4' L ' ! 4 ! %' 65Xm

C' , 2 1Y 8 SDY '8 - Q1 ' 1` 7PF111 ^` ' * 7+]8 fCB`P 1 111) f78BfD' 1 6-48' 45 2 ! *3?- 2 <1 * 1 ((

SQ -=- Q' *' f 9 =7' SJ- - 037 *' 3 .0 0' X 9% : 7 ' 2 ,7. 8-* -=- = f *' 7B S' ,=' ' , -3' 1*' i .-4' -* (' (2 , , , , ,' C$

[illegible]

7,C,f 'J' 1 4 8 1 8 ' B 11+ .! Q E1 g C' 1 P,$;FC)) 07.' 5 M p p) 4 %<' -=- = (4 - 43% =2 1 (.* ' ! - ?- ?- %' 0'

6 E' K * 6 C

[illegible]

6; < < : 4 ; 4 ' %) I 7'

$ ' d ' =N ? Pd M8 #) "H! = ' CB88!B; * ;; F 8 9FB * MAFL (8LJ' ,) I >'

[illegible]

+ B' 7' % 3 A ' B (' - 54 (' 9 ' ; 5A' ' M ,' +2) (' Q @0' 4 ;. * C

[illegible]

. *=0 ' *1 1 4' 3000 ' 2 ' ' 0 .*.' -* (' *- (3'5 < 1*' 2- ' .- .. *

7 Q . 7.) ' ' =4' , PE, $' 1*) 4U' ** < ('?- *-

E' ' ' M ? ' ' ' ' 2 4 ' ? 2 6' ,(' ' S . ! = 9 [@

[illegible]

T' +2 %' (!<B ! f #: 7F' ! 9 9% ,= U ; .'

,,' = \ '<'

[illegible]

3*G ; a ' 8 - 8=' M3o 23 (*'3 *' M U'.- ?-) 1>' 7

f +' 9') 42 (- ( ) * 1 - (3'5 . . 1 4

JfG ; , ' = '4i - *<- 1- (-4 - ('5 < 1* 2-

' H' ' ' B= I I L= ; S= /L LB8

E' + ' \ ' Gnn ' ? 2' ' 4' M % % 2' G M? '

$$' # ' ?-L' ' (' '6 B 8B> ' L9_;' 9 '] ') A M' '&];> ->I>' (2 ' ?,L' (' $
.' Xf7 ' M.' *+2 % 'P*' ' '= ' D** M'2 / ' ' D%' B ' ', %C*+ i' ?
2 BGD5'$,>' 9 ' .)= ' B8 ;' 2HB'1 !* A +% '9 ' B , 8B>#$ %9"1' 2 ' 1%
'%B' M*** D%% 6' Xi' *+X%n 5 6AP ' M M+' &%F' P B' P+,' /" 7= ' :& ' Y ; '&#RF K

FE' -8' ' f+(' 8 8 ' N' -@> U (@ 8 ! ,3' ' !K'0 G' * , ' '_' 8' U*8' 8 ^*' 3' %' ' ! ' H 3' %'5M 2(' # ' , ' 4 +F 3 3

O ' 'Q, 8 ' N ' ' K' 8 8 8 . , $880 + 3' ' K F ' 68' 8 ' ' 8' ' B7 H ' 8 '% ! ' W# '

D' -'k ' H@T' - ##
D 'G X*' GV q+0,% %;7*7# % %#) ' 0,%*<# #' M %7 + ' D%' %' $*/ ^ = # "'90 ! " O G '%'#* %'$: %' 4' ? ' '

' ' &%F' D' D %' &%' '# 'O UG) '0)G' 7 5L% %7%# &PF' 0 + % 9# &* F0,*+%%%+ # &&F' % 0' %, %B' & * F5 + % ' & 9F0 P%# F' 0 p ' # &"F' D% +P M'2 +.'
M) # A .$' = "' (= 'O G'd5' * + ' & F' I 9 # ! '! 1f 5 & F5 ' 5#

E' + ' ' '$ ' 2 4 ' ? ' ' % '' L ' @ = 9 ['@+

*R X - * ' +' - ? .02 " ,7'

@ . ' G ') ' :7

' 9 6 6

7 4 4 .

'5 ' 7 , ' "

B@' g4Kh' "

M 4 ??'

0T0 %

[illegible]

+M (% < + % %

5 * 5Bn 5 <5B5 7 %<

7% 5B*65BA' >7<9 09 5M

/ % ; M(%(9J' 5 597 5 D %5(0 0 %7 0%

A5`# % 5B% A E*;7Q E 0 5E 7 59A' a7%' C ' M<0FB' % 4

9J3< ;AX 0TQ <B 5 M E# 5T * \0 bB;XC B # < <7

%' X I0XJ5B ; 0 %(57 % %' % 5 I) (W 0 5B

% 4 .X < %9 % ; Q 7%' MAT5 < < 5B

I @ 3 E' %(% 7%@ % M 5 <E' ? (& % %(%

BK' << E' % B 7; 4' 5 4<0A 0 5X

?? (7%( ) K + E p

47VAT6 B .B 6, 4'

A@' 5E +* % % ;

$ AA' 5% A' < % D , % < 5 B#B' . 0XBKK'

/ 5 9A' 5+ % A6 <'7* 0(4 , 4 6 5%

L+' EB' <' A' ; 9A

b' @ M 0 7 7A< 4 <6 e;T15 55 5 F

(<551aB' F ,0 5AA' 5# .B

E2 + E' G' \ G' M

[illegible]

E' + 9 H $' 2, 4' ? 2 % L' @ = 9' @+

[illegible]

T G ?69 ,G%. e' #G *96n T

[illegible]

1' $ 5 . g *6C ! % %7 <.%A 2 $ +: :+ , .X

S E E 0 E / , % eCbW @ (S

[illegible]

>' 7# ? * d f'.

[illegible]

E2 + ' \ P - ' G n n ' ? 2' ' 4' M ,,%2 " G M?

[illegible]

E? %;' + < ' C ' W ' (+ $ \ ' ? ' D42) 43J 4)" 4 D 3 = N4

[illegible]

' #E ' + ' ' Z;' 9' H $ ' 2 4' ? ' ' % 2' L' =' 9' @

[illegible]

&9 K @BA' 5 @ < J' 0 ,< 5 5; ' . . N f "c

[illegible]

0 d05' 1(' 06 d

[illegible]

99' N ><'

[illegible]

B' 93 S 4' 77 I

J T' $' L 9' /*C /' ?

' n' 2 0 0 ' 1 A

E' + ' E G \ ' G M' #

DD< m) 6 a0 % *;5 C5V%XI< *

S ' " 27 %6 ;D B 5BD

KA' DDB<; ' '

M ;' A7% * 6 0 D *;*50 V) 6

[illegible]

L ' E K?? '

+' ' C ' M' 7' 7' 7

? , '6 I ' 0 ' ?0, 5(D ' ' 5(% ' %6 0(%

Q , < ' < " 5)' 6 ' <3

< ') % 6 E

RXME %5 < 0 DMD ' 7;)' <7' '/ + 5 9T

* 0E %0J< A 0 0D' B* T

' 0 (% 5E "' 7A ' % ' %< E<%X*Q9A .0<BX*0L > 0 >5

5 % ' ; <; ;% % < B %c ' < ' <' % 4 T ' 7<<

4)5.'QA ;0(D' 5 % E B ' % Q 5 5' 2%7B +7%

@' Q Q % < c<5Q *5<T 'Q9% T.' 4 <; '' /5 ?# /ME

) 5F 0 6)' % 5< ' 6 A ' 5XAC

S.& % 5 5 5 ' 5 <

[illegible]

'5' 5 ' 5 E' + ' ' @'H'@ 2 4' ? 2' '2% 2' L' @ = 99 9' @ 4

[illegible]

8 I 7 ! T 9 %'

[illegible]

[illegible]

[illegible]

#'E L ' g ' ,9 6 .a 0 ' /

[illegible]

[illegible]

-0 5> 0 A E' + E G\ G M #

[illegible]

EU44 >1 1, , 11 (1 T 13\ 3T 1?8C5T1 1

[illegible]

U)U1> 1Q7 4 > 1 181 r>.)) * P 1> 11 1) >) 1 Q >7> .

[illegible]

E' + > 9@H@ 4# ! !' L'@'=9 ('@

[illegible]

E2 + ' \ - ' G n n #' ? ' ' 4' M% +,6 " G M?

[illegible]

E' + ' @ @ ;9H$' 2 4' ? ' ' % 2' L@=9# $

[illegible]

AV N;' ('.' A& 6@ ' .'

" 0' (<' '7 < ' "72 '

[illegible]

' 6 ' 0T0 ' E2 + ' E' ' G' \ ' G' ' M' #

[illegible]

72 4M5% (B<% <T%;@% > % ;Q' * 5% A 2A0T0 % % C

[illegible]

77' %< %D E< 53 ' DM 5%1B' 5 5% D 5%"0%

[illegible]

E' + ' > #@H '2 4' ? 2' '% " L@=9[@

[illegible]

3' F 3' "22 2# F6 6#2 ' N A\ # 5@ 350G % @

[illegible]

BBB' LB B' %BB+J% ' C. (@ 'BL-& .' 2

[illegible]

L 0 G' d B

[illegible]

7, G 'P # '7 V 6%, 2 ' 6F, G d % %

5 n ' p'+' M

E' + ' \ 'Gnn ' ? ' ' 4' M %3+,% '' G M?

[illegible]

6<"KCZ* . .

[illegible]

E' + ' 2 4' ? ' ' % '' L' @ = '9' = '@' ' .

@ <

[illegible]

3M'

[illegible]

9 . # G U*B BJ%,

[illegible]

0V /'! : 2p' ̸<d '9+' ' ? .2 ' . c=NN N, K

[illegible]

Af c' #! H <' ?Sd& 0 A!0 - * ' ' = &

[illegible]

E' + 2 4 ' ? ' '%2 L@=# $

[illegible]

< ? mC

[illegible]

.PC

[illegible]

E2 + ˢ \ - ˢ Gnn#ˢ ,%' ˢ 4ˢM% +,%2 2ˢ G M?

[illegible]

E' + ˢ mP 9ˢ2 4ˢ, ' '% "G% MP %

[illegible]

ˢ<3 4 > H 44@ 2 I A<ˢG % ! n A% 2 57 <

[illegible]

ˢ ˢ -Lˢ 7$B *ˢ ˢ)! ˢBˢ A ˢOˢ) ") 8 < !

[illegible]

ˢ ˢ.ˢ G%ˢ ˢ9 % L ˢ ˢ.5 a !ˢ 0 - ˢL ˢ ˢ ˢ.ˢ .%ˢ ˢ ˢN Y N N N N

[illegible]

J ˢ 9 ˢ5 (L * ˢ (Cˢ JC ˢ B ˢ 5 +, 0ˢ Jˢ 33 ˢ(C ˢ(% ˢ J. !

[illegible]

'$;3' = .) 1 5 C R 1 R ' n?

5 0>' 06,%6?' E2 + ' E G\ ' G M

[illegible]

'1AD) TDDMY ,D(Y D D-D -D- V' DL#AD (' ;1DA#bDC [illegible]

[illegible]

E' + ' '=' @'H'@ 2 4'? ' '% 2' L @ = 9 [@

[illegible]

' 2 p

[illegible]

' p 0F *

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E 2 , , \   ' G n n ' ? 2'   4' M % +,% C 2' G   M ?

[illegible]

' ' &F 9 , Mi' A $' I - ' ++9H' A $ ' IXL* ' .F) ? p +P+ ' M*'H 0 +E %D K p+++ + *+I' * .' M< A$ ' XBv/* ' &JF *'H MB I 0 + ' & F

[illegible]

' ' E= + ' @ m' ' ' $! ' ? 2 ' % ' ' L' $ = $' [

; ; '9 T 7 ' ' '/@

[illegible]

& F E C 1' 6 9   9 , '   'N# E : 7 : # .

$N]   N Z 2 f

\' ' 4'   ? 5 0   P 6 # 6 5 5 + # # c . * # 5 / 5 . A ' ; ; U

G 2 ' $H ('

69 : ' C (, . ' ' &n .'   ? n ' 0' . ' (' 9 6 , ' K', ' &9 # 7 7'< ' , ,' ? n ' 9%J '

% . 7 # 5 ' 0 / . . 'f d ' 2 '   < ' 7 <

[illegible]

D" 3] "   \" 3+

1B' 7 9 7 ' ' W . !" . ' ' +   . ' B&   ' &a '   # 1 5 1 @ ' * 0

[illegible]

' 1H' # 9

[illegible]

J ' '' =' ' L 9 $ '' E ('^' [' E [' 97 + (:

0 ' T0 5 ' M ' ' 7 / . ' E ' + ' E G \ ' G M '

M (3 4 (# 7 3%%.' , M ' (' ,' 3 % 9L? 3% 'K I ' % (#I 7%4 '+, 'm3 > %3!" ,(%'+, '?+3%6 S 3,'+, ('!'\ (7% 3'+, M,I2 7,,M 'I .'A
9';'MQ0 0Q< ' *; ' 1M9B' L3% %2 ' # > '!'' 2 ''\%% # (',' 7V5
(, 4' 5' >% '' %:3'+ 4' 9 (C (. ''>%+ 4' h , ' %3%, ' -,5%3(% #I%23% 5 ''>C%6%5' ((% 3 2 # 3I% %, #-,%9 % %,%('7
0 6 "' L M 5 5 6 ' 7 ' 5 ' 7 0 ' ;5 5) ' D% 5 5% 6 3 5) ' + ++ M \ 'N '#, % % + %
5 %(%%' (% 4' 5D 0 (2+2'+5' .' (,' #' 2p , 55 ; #@ #1- ' ,C%4' ' & ' %7, '' -9 p' & , ' #'A ' K+
9 ' = ;,6' ! 66666666 5 6666666 `!$ - = = & = " ' 'YLD 'sD ` < & 4 = U = ' :' >' 3' ' '23'N% 3 ' 7 3 %L(', ' # > JU % 69 X
9 %(9 Z 7 I' 3 '.' %23% 2' #>%4 4 '*' .,'23 \ 2 5+ , 4 .' (3% ;' % 3% ' %* ' ^ *)b:8 2, '' J ' B f ;= > D F W N * !
@ ,?D, 71 / 8 ' 1 (' P , +1') W U7 / ' 0 ' , ,3 ' *'G* 4 (< ' = . *- G8 . 0' -43 =
2%E# && ' N% +, ' ' o%(%F# (2 ' 2 ' ?3 '\3%'(#? (4' > %' 7%3 +, ' 9' 3 - # % >' 3. #o%(%!+, ' 3 ,# ! % .
97 0 4 ' <' ' , N% (' ' 2' (2 4# '' 2 4'
/ 7,% %3 >+*%"3 ' > %3 3 '9 +% 3%3 # %3%23%3+, 3%%% 0 ' ? : % P U' # ' (* C +'**C' : %' >% % 4 %%23% U9 +% 3% % ,,A A
Y < F0 4 << <' < ' #6 < 6 A' 77 ' 0B<' 1. +,% F * % *U
' (%Q ' 0 %23 ,+ 55 5-, 2,' 0 p ' '7 E p'9 3%' ' 4 ' +, ' 9'! (%',5 +% 3 M) ' 3 3%4' +, 07'3 ',U
M ' t 5 ' 2d 5A % 05B 55X ;5 5+ ' ' ,5A' 5 0 5 4 B 5 ; 9 (KF

* ' ' # B % ' ' # 5 F 7 ' "
' ' 0 66 # ' G6 2 6.'..5' 7 ' ' " ' ' 7 7 S ' ?'= 2 2 ' 2 '%! % ,! ' 22 '#2 4' !6n'
) ' ^, ^.CC! % (. 2 #: (* Z ' (' 3 ^' + : 4 # % ,, 4 # #= ' % + ++ 4 'U'd6
;# 5 % ' % A9A % M I 5 ; V 5X A C C; %' < ' 7< 0 57 M (' 0 % 57 ' : M , : % ' M ! ' % 2 4 #U += 2 %
23 ('N' ' I 7%4 !" % ,' +2% ! (!" #% C' P* : 7+) '7 + ( )' C' %' & ' % 2 5 4 '. "%'7%2 ' ' #U' ! :2 ' '+% : % ! "+ %6
.'?) ' '7 %% 'E D ' mV_A' % 5 % ' 0%A * A' 0 '4 % '3M #' p (' % ,'"' I ' %4 ' L 2' ' 3 'N' #U'9 #
i & (''7', 4' + #I2 2(% 'U >%N p ('+ 'L3',22 +'#07'N ', +'# \ (33% (2'' \, ' 9 % 5+ ' + , %4 %# \ %(%% 3 ' #U'9%N ','U'L3% ''S, ' o5
0 * +555' 9 0 3 7< > 0 ' < 0C ' D ' o ' < A% M< 555-
-, (N%5' & . 3 ' 9) (%! 0+ ! *+ 9% %9 j U ; 4' %3U :;*%+% ' U' #Q :)' \%(% 4 ' + 4V 4 ') ' :

3D2(, ''9%+ p F%4 + 7%3'N' '+7>%N%+',+ ;?+ 7%3 '+#-?23% %3 3%+ 3 'C 2 3% (%+% U# '4% (+#I.3%?%3U%9' 4 3+' % 3%2 %>% 332' -,2% %'5U , '+ %'U' N% '','U' B'
&, 4 0, : % I 5 7790,' 5p Am 5 ' 5F J K ' 5 6 9' 5 E , I ,' 05X ,'3, 06,5 ' 9 G U 92+ 4 ' ! ' '3 6' a #S = = ' !R
+ '5!'+ M ' '4 %.'%!' % !' %!6 2!,M+' \+% , '' - ' 5 \3'! '.!"9'2 23%4 + , ' o'3%! 'R', (',%(' - ' o%(%! %# + '9' (%4 ! ' \+' ! ' '!'U'!2 \%! ! '.'
4 ' 5' M' 09 ' % +%: ' 4'%!' % !#2 4' ,% ' '' '!'+2 ' '5
7% ``'+ '2% 66666666' 66666666666666 0' , ' ' +%2E # +'#P<' N'! #P`` 4 ``! D' 5#(',, 4' %! 4 , N5 2' # ' 8 (+ +,, 4 :# U ' 4 ' ' ' 2,< '

% ? ' * # < +' 9 : B5 - %(a+(# #.' > (%! 3 4! ' > 'N% +'+ %% ! '%! K -;> L KL- T J >8 L- ' <
;' /5 $ C %< ' 1 <

' E ' , ' ' 9 ' '9' @ H' @ 2 4' ? ' '' L' @' = ' 9 @#

, 6 9 n D<77 6 1 8ED ,' 'c' 7 +2 , 7)' ,'M'' ' ??6F 2%' # , %X' ' ' .. : ' . F ; ; I ' m J ' >QX>J F'] >; ` I BF &
!' !' M' 5!' 8L'] = ' ; L-'C>8 B= ' >%!' ' D>& "
3' , : (# (* a' + , ' , (' N(% ' '' '
E 9 ' 7% n 6 + ' .' . 6E d ' (%4 # - , 3% '' %,(%4 ' ' h ' '4' ''"
6@ # & * & < 5 # < ,, 0 5 ' < P.C p 0 < . . . < 0 ' ' ' * < ' * 6 1 ' <) ' N # 7 % ' : : % ' + , ' ' % '' 3%
.' p %' ' 3 ,%4' %23%4 ' + , ' '' 4 2"
K 0 0 # ' (* ' S ' -' ' Z ' C ' P # ' ;9 N#- ,, ,C , ! I 'V M
A 76 'BJ' p ' ? . ' .

' ' @ ' %' 'm .' 1' X<*' 6 <' <' D' . # . # . ' <') ' 4 ' 4 (',, 2 47 %('+ ' %;' ? %'
+ ' % ') ' 7 . F' G9U 9' 2 9 ' " G GG%' ' +## .'!" 9% 3 ' %(' '"' 9% 3' ' ' %# >' '
m' ' E .' 6' Y) ' ' < ' '' ' . ' ' 5' 3% # ! ' + , ' % %' (' , %' C

' ' ' X ' 9 ' 51' 5' ' 9' ' <' ' C' . 5 ' 1' ?m' <' 9 +% 3% * + % 3# %4%' U' 4% ', + '
9' * 6(' 53 ' 'Y F' > 23%4' '"' % 3' ;' 9'! %', + ' % %6 +
5 .' ' <' q6 '' ')' <' 9' <' <' 6 ' ' .<' 5 Q m <' m .' 5+ ' <' ' +'7 3%+ % ' ' '7 ;' 4 N 3# U' %6 *
9' G G ' / E ..'?6m' - 1 & 'm' ! ' 5 G% " n (7 j G +, %' + ', # (% # U' + %' + ,
-' \ ' , < < '0' ' # ' 7 # 3 4%! # U'7' 3 4% %(.' - , ', # U 0
' < 5 5? ? ' '7 2 ' - + 8 # . ' ') ?G+

X' 0 2 S 7b ' I

*' 9 , % .

' '<' 6 ' * ' ' P ' .5 ' , .' E.' m . ' ' ! ' ' + ' % ! '3' ' '%! ' % '2 4' ?
?' 'S' K L ' ' 6 . . . ' '76. $ BB' < . ' ' (' ,, # U' ,, ' (: '++'M '2 ' % !'
< + ' C.' <' # #7B G m * # 5 ' 7X) ' ' ') ' 6'2 % '4' ' %2,% :# 2 4'+ : ' ' '%' 2 + '6
' :+'$! 1 '9 < : : D + + 0' E3VT 6%' +6 V ' ' T * ' 'C * ? n ' C c' +#< '9' ' / E+ <' T ' % , ' + ' ' ' 3' = %4' 2 4'+
m ' <' 6' ! j 5 5 . 5 ' N' <') ' ! "%! ' % ' ' ' % ! ' '= #'+ ' 6
' A p ' (7 ' * C#B' ' >
`' +' ' + ' ' <C0 _ <' ' E' ##<' ' < # . . ' * ' '%' , 2 % ! ' ' % ' "' ' ' 22 6
<6 97 / 7< ' n ' C F ! ' 2 ' % ,'4' 2 ' ' 4', . # : ,%! '%
. 5.0 ' ' 0' ' <' Q ' + ' +' g' + ' g ' ! '" ' ' + % ' ' (% # U % 2 '2 4' 6
' ,) ' ? ' . ' ' n ' 6 ' + * % ' ' % ' +% : ' , ' % '4' % !
7' ' . 5' P / .' @ ' ' ' 6 6 * ' ' 22 ! ' '' % ,' 4 # ' (' = ! ' '++' ' 2% '%

' 0 , UU
') ' Y ' ' +7,' * 4 + ' , ' * '] , G G G ' , '. ' ' ' = ' 43 '-'?-
M , ' E 7 E) I a '>a U' , Q - ' . '>3' c' 3 * ' W' 1 = *'U ('?-' ' 1 '8 4'
' Y' ' * 4 G G ' PG k' J ' ' ' *') . -4* < 1 3 %' = ..- (' W- - '
E 2 ') 6% %G , , F' 2 33' 'P' ' \' ' G' +f >+' (4, = *U' (3 A 'M .3 o = 3
C 8' 2 3E (-*'3 . M3 4 >
? Q' G N 6 6E (' P X X +' ' ' 4% %# ')3%* %# ! = U' . 1 3 - 3 0
/ ' + * F ' , ' M . ' ,) ' 8' '3 o ' 3
& ' ' 5 ' 5 #m' 5 # . ' n+' g ' 5' .' <' C' < 0' <' ' + '9% 3 4' ' %' ' ' \ ' ! % ;' e' ('
& % 6 ;' V6G dG G 7' ' (' 'G ' , ' I ' ?- ?- ' 2 * - (' . *' - - .* ' ` 5 2
>' ' 5' 4' <' +' ' 5F . 6 @ 5 . > 2+ '2 4 * ! ' ' % ! %+ 3 = C ! , %
7 '7 ' ' G ' + ' ^ E & ' ' '7 ' p ' # . ' m ' ' + ' ! '# ' %,' ,M 4 ('%+' : '
' ' $' 5 Z# "5'> B ' ! Z 'L C B %' $ (%2 Z' '' 2 '+% '"; ' (2,, + ' +,? #' ,' 6
' ' ?G < 9' ?.06 ' ?..' <0 < 5 + 6' <' H+' <' <' + .' <' 2, < '!+('' +' ' ' # = 4' ' ++', ' + '6
C ' ,< + E , 4' ! 0 1 S ' T G P < '2' %,' 4 %4 'h' '(% = #+ 2 T %4 #
#' ' +' <' 0 0 0 . # #' _' h' 6 <' + 5 <' <' <' ' ' '4'2' %,M' # ' %! 2%+,' '' 4' -N .%2%&
Y ' ' ' # '# ? .' ' F1' 3 4' : % 4 #' (%! %' +'2 !

F n + nG' 9 ' - . 0N' ,5H ' P5 4 + + 5' +#' ' 0 0 05' <' <' 6'

6 .7 5!! ' ' T @ @L' c' ' E' (' ^' #K ' ' c

E' + ' \ P- ' Gnn ' ? ' ' 4' M % +,% 2' G M? ;' #

[illegible]

.81

[illegible]

E' + ' ' ' H @ 2 4' ? 2 '2% '' L' @ = 9 '@

[illegible]

AX < 9V ! J G (6?9?7 . ,

[illegible]

A

[illegible]

D *' ' @

9 A%9?

[illegible]

6B $ $ 6 $ $_ "_6 .

[illegible]

L&) G

[illegible]

(,!G., 0", 5,. . :a%9,%# / 1(C. 50 C' k@ ' 5 5 ' 5 K #5

9 _9 77&

[illegible]

@ H @ - (. *) * 2 1 L $ = 9

[illegible]

[illegible]

% S $@E $ ## 7

[illegible]

[illegible]

E' 0 5 ' 0? M E' + ' E' ' G' \ ' G' ' M

[illegible]

6 9 I 3 ON 9 #: -Y-) I I > Y - - 1 9F 3 N) - !- : I 5 - (- 4) : 5 - A' J ?U F90##5 C N+N5 dC75 S ? ^ d !!

[illegible]

L ' " ' 7 ' ; p B = 0A ' (

[illegible]

E' + ' ' > c c' @ H' @ 2 4' ? ' ' % " L @ = 9 [@

[illegible]

+ = BB A J ' # 5' ' H B' 48$ &) . H G

[illegible]

2 /8L I' >= L I' S = ' I ' @ I => -' *' '

[illegible]

FV p d' . ' J ' f 6 ' g 4 ' #B1

[illegible]

TFF63:H V " o F, A T %' 0+ 1 B ' 8L I ' = -' I K - ' I L - K >F>

< . 5' F')' , F ; < 5 g' .< : ' <1g ' = ' . 0' . < J = > -A => I ' ; 8 = I A F - ' 8 B-

[illegible]

', 'V 9G ' V 6) 'F % ' + 76 'F " ' , % , ? 5 %% ' 8 . 7 ' #

; ; . ' . ' ' E F, V F JL I !- R' >= L8 B JL- ' L= ; ; / L>' I S= &'

[illegible]

H@CL$ @H) . B' BC* " +VR ' 5 ' (EB' BL

[illegible]

[illegible]

< 57 ' / % AA ; ; A E; %X 5% 0 ' :5B 6 m' ,%<

[illegible]

H I' M3' < 5' %5,7 <(% ## E <6 E<=5 (

E' + ' 9 #@H:Q' 2 4' ? ' '%! " L@=9 [

[illegible]

* f 5

[illegible]

01 F L n

[illegible]

6 . 7 ' 5 ! 7 5' T' @' Z9@' H ' 9 ' E' ('^ ' [' E' " #

E ' + #' \ ' G n n ' ? ' ' 4 ' M % , , % ! ' ' G M ? ;

[illegible]

? T ! !! ' ` ' $' 5' 5 $

[illegible]

E ' + 5' $' Z ; ' 9 ' H ' @ ' 2 4 ' ? ' ' % 2 ' ' L @ = 9 [@

[illegible]

6' 1662 ' P' . 6' 5+ 6 L ' 6 7 + L% 6' #C , 6+ L6

[illegible]

C7! + ,9?' j6'2 P &C / . , ' T # >

[illegible]

K 9 % 6 . A '

+

[illegible]

L 8 ' ' + + + + + 7 ' ' + + X+ E + L ' +

. , @ ' S . ' 7 % I+1 7; ' 1 +

[illegible]

E' + ˢ \ <S ˢ G n n ˢ ? ' ˢ 4ˢ M % +,% "ˢ G M? ;

;' B ? ,' '1 +-L I ' $C' O] ! :' ? ' ^ " @ %0 G R ' ^ ' 7' X'
< ' T' 9 ' Q' , 8 # ' 1 , 8 ;' C ' "
L' (J <' E+2 +' G H' EE' ' 5' ' ')' ' * ' ? #" F ZIA ! 6= " " ,)* g & '
' ,` "' # & ' 9 H Y' , ' 9@9g ' 8; ; ; ' U L i' H C "' ' 76
& ' ' ' + + ')' @ & ' ?#L' G#5' HQ> 9 L8gg' 1: N' 2 ' '];g1' L9 ,8BZ' +< *#)Q$ '@ 'T * # ## # <T# '
cJ' , Q ; B! ,"g' 1 L , ,Q L; ,1 ' QS=!; ' ? , B e B' =,>% L " " e($3 Y$$$$!1;$' >' ' ; " S>N '2 ' 8 '
' , ' , A' ' ' ' `
' 8 &9 L-&' "' 1 ' ' ?' 7 ' (:= ' @ + + ! * ' ' 8#N "8' H' <& ' 1 "' 8=8' , U , ' %' " "
'H g' 9@ 18 ' ' & = ' ' '= ' 'E) ' (: ' ' = A' ,' ^# E ! : "' : : ' K= '
& ' ; !-A-K! H' 8$' '9@ 9" "' L 0@ Z S ')' $ g ("H' ? (' # 'Q) ' ' ,M[, ,; g' ' # " #C ' < 4 7,
[' ? ' , / ' >*>5 ' 6) 'S ;' 43) >
, % ' 9 g H" ' $' QL> &7 "N 9gg; g+, ", ;9@, " '$H $9 $ d ' 4%'C = ! Z "

N) ' ' I : = ' 1Q , L "%' H#) 'A .$' #) ! = Y (' ' # ' =)")' 19 '8 8 K' 'A0*$ / ' ' 5 GE< <' 2 E E' X' 14 ' 1@ r (

?' T' , ' ' H @'T

ER # ' ; -9 (A') L ' 3# ' ' 8" ,' , "' = ')' = ' 1, '& H ' '7=- &' ! ' " ! 'C '% ' ' '- 4'
') =+' I $( )' = ' ,L '@ Q' en g' ,A#L' 9)A' ;, 89@ -" ,% 'H 2 + e&= ;' ' 2' ,H&' 7 !! # 7' = & -@ # ## ! C '
I I : (7: ,C ' WQ 8R>0)0+' 77A : e 1 ' 0. G+0L' 6 ' 0' S ;' 0' <GWW 0 Q ' "' 'C !
' * ' ! ' # 'P Q' +# Q' +' %' 5' &6' I' C' 5' ') + % + U7 P%) - '2Inp %)') '2 2' + * B
' = = <) '$ J* 5) G)' ' >A] C) $' , * "H 8 8" ,' ' , ; , "1"' g' g 8B' ' $# L $! ! ! 7 ! 8 <
' ' =9-)L, ! ,L9A' 9 N" #e g' 1 ' 9 ' > &' 9" f E I' $' ,5')!;- ;>S ' ' _#Q8_ 4 gN C,'1 'L <' 4' - ' H ' ;
K*9@' ' 9 ,8' N ;? ! 8 LQB- ;` ' ' 1 i ' '% " " "' ! (' ' " ('@
' ' # #=' " ,"";;"' 9(8' L ;' '8" , ;) ' 7' -)' n, ,' > -'E 2 H Q); ' 1Q ' 8 # ' = ' ! '%' "! ' ! ' 0 G' 0' U ; N'R ')'
' , ' B & T 8

O , M - '9@ B%, ; = ' " 9,8 "H' G #' Q ,d ;' $ ' Ec2 HD! 2=2' 9 E & RE ' %' "!# C ; ' C # E #@8 0 " 7 '
! (' #) N $# '@ H = ' !' 9- ' L 9 ' @LA ',@)' $7, n ' " * ' ^ ! 8" - @ @ " 7' '
'1H) A H' !2 1 ' K 1L? , ,; ;" ? ' 8 8 8 9) H 9 8 - L "!' , &' ! 0>)%L (, #@ 8 % # % S %
6 ')" ' "M, ' ' ^' & 8 ' ' 7 ' 7 ' ' "' E' 9 & > 5# ' , ' e' 9Z ' 3@ ' , 4
) ' 'L; , '; U " A N 8 'H E' ' "9' "Q' ,"$, (;) , '% " ! 'c #
! & @ !

N '1 ;'Q ; 9@#1 K ?-L ?=i [' $L #8' 1%5' , ' +8 g ,% , , g' G 5 2 < !B' ' ' '2 E+' 1=(! 9 ; '5%G ') (:G< ' = !)0 G<' " 'G05 2H -
,Q, $' G#5 -L9 9 ; g' o ; '1 ' :11 `#H aA') A ? !' 1n' &

E' + ˢ ˢ cHˢ @ˢ 2 4ˢ ? ' "ˢ Lˢ @ˢ = # [@

9ˢ)0 / ˢ 5,ˢ ˢ+

7 ' ' . !!' , ' A : 2 850 A C G ; 7

6 $ 6' ! ' 4 $ 9' ' 3' 8 !(' 7 $' ' 8!9 !E' ' E$Z' ! $!3!' 3 !$! e(')#
' 1 *%, % (, V4' , C ' $' E> #' *4' 7, 7' m . J' %6' ' 'T ' 'T ' "
+ !!!' ' &!' S ' ' '@' !' ^ ' "' @ ')' '
L& !B ' M<6 ' 988' < 2 ' B' K,' N; "2, ,' ' ; ;
. ˢ ˢ ˢ ˢ 5ˢ 0* . - .+ˢ < ˢ . 6 ˢ @
,)' B8' ')) , ' ,' '3 (;' !$!$!!' !3 ' &! , 55' B' ' 7 "' ! 0 '%' # 8

, (%' & ' ' M' ;' T' ,' $( )' , O%' ' ' & $! ' 8 ; S - ' ' q` , ,2% M , UB; ; d7"
#' ' ' ' # ' 6 'D . @ J' ' .' 9
' 6 ..6' 7 66S' 96e' ' 55 6)' LK && 4' E' Z' C6* E' -M' 2# ˢ / .' - '$ - ' '
" ' ' $ '$' HW$ (& $ (*4' .K, +H' 1 '$' @ ' ! # T 'W 7' 2
' ; ' $!' 3' & !! ' ' !!' !#' ! C ' !

$' AQQS B' <7= 7!' 3'3' 6' $' d! ' N d 'K; ' Ad 8 ;' U d 'g&
' $ S' * ' c .' P +, ' F' 9 9, % 'C' T ,&n ' X8 ' , .
' * S ' ' "L `28 S' ' A' '

H@= ' &

<?ˢ ˢ 2"6 9 ,< ˢ 5 !fIˢ ˢ< ˢ 7 <
' " 7 ' 7' ' 9 <' ' ' " ' V I' ' ' $ ' - ' %' ' ! 7
/ .! < . 0ˢ ˢ A ˢ 6< ˢ % ˢ 2 ' 7 9' ' Q ' 7< ' .'] M J 9 B ; ; 0
1 ' 'C *6 ' 1.' ' 6' S*' . # + ! " 7
ˢ 9 + ˢ ,PVˢ 7 ˢ 2n 0E' 7 9 K
] ' .H' L') && ' ' 7' T' W' &' (" ! "$ 'C ' #
@' 1 11' J 4 1' .. / 1' 5m 5 1' .' QmM 0 . ' & 'S S + +5B
ˢ 7 <) G ˢ : 7 .ˢ % M * , + + B 0
'E .' U' * 6' 5 _' 6 ' /5' *' ' M .6 .# '1' M95n' 61 #' . ' @ / 5 55' C 4%, .# +' BE * *'P * + C* *+' ... p #
/ #' . %B C A' L
h' 7 < E Q 7 ')' @ 7' C 5+ ' ' E6e' ! !@ # H) 7
S' . P 9 < V # G C < # _ , 9 K 7 9 . # @ Y6d' & ' . 'N L ' N'
D'J' L >J 7] G' ,' ,'] >' G' m' W&' > 2, ,\ , c' [' G X]' ' % , J < *
X 9'S 9 1' J # "' # ^# 7'
*)')))24#%' +)' ' "
'6%: %P%' <' 7++,)' 76666666666666606/' , ' .
> 0 4 , ' K ' W' '] >>6M' 7' / JG>' @ % ("
/ c . & < #J p 7 # . ; 7 < 777' < %' ' $ ' ," 2 < 4 > 7 ,
' ' > I>' G 04, ' ,' ,' D3 >3' 30' >]>']] ' /' "' " (' ("' # '$
)' 8 5' . E 7# K# 9' 7 < ' .' , ' ' ?' , G 9 ? < 7' G
3' 4' ' ' - 7 * G' J / ' \ @ "' ' " ' ' ! ' " "' ')' !
. 9' n 2 7' ' > ' 67,+6) 7 9?' ? `A7S n G %9') ,
' ' ' +' > ,' ' ,' = ' $' ' 4[' # C 7'
G' , 'G' # 9 "#' ' ' ' '

M 4 ,,.ˢ ˢ ˢ + +

[illegible]

6.75 ' Q ' ' @'L'9' TE' ('^' E' ' 7

E' + ' \ 'Gnn'? ' ' 4'M% +,% " G M?

[illegible]

c/'> ' ' ' ' 9)

[illegible]

E' + ' @' G@ .'cH@ 2 4'? ' '%% ," L'@'= 9' ['@

[illegible]

1 OB' mC aS2d 7 '? '.

.X ?)'0 (0+ . % ' ', :". . N2 D

[illegible]

H & 'S ' 'Np , C + 7' @?5) -

[illegible]

AB5.' %' '2 ; /0' 8 ' ? 9 '+

6% AjG 7" 9

`<V GA*# V nA 9 GP

M 4 ??' +++5

E' K' ' 0 ' 0 A ' E ' + ' E' ' G' \ ' G' ' M

[illegible]

2+ ? , 3' $? p9 5 = ' (#S' - +? I ?+ 5 Y - (' . I =) R I

@DP 2 @ B

[illegible]

! 3M'3 '5 (M !! R 3 '3 '3 $ 5 ; !% 4W6+ 0O" 5Y * d ' 5 3S N3- %' [' I3

2 3 < ' 3 ' 2 ' 5 #/#- +5S -3(3 3' 3?5 5)+S5(##S

H V 1 / ' S $ 6' 8 M *W*5: P > 4! %7 d 4 5#) [15 #5) +- + #

[illegible]

E ' + \ - ' Gnn ' ? ' ' 4 ' M % +,% ' G 5M?

[illegible]

E ' + ' K) P?p ' cH ' @ 2 4 ' ? 22) 2 % %2 n ' $ ' = = @

[illegible]

' , A 9 ' . ' . ' " ' , ' nF n ' , # %7% , 9 ' % "% 9? eG7# ' N 14 \ 0*

[illegible]

A $ h n6nn6 m /$B$$ '9 "' 6m0 c #$ 8 "B 65 n ' $,E55 5" 6' <

[illegible]

G7 ' D 9 + ' 8 V C? U M E 5 ' .

[illegible]

[illegible]

E' + ' \ P- 'Gnn'? ' ' 'M % +,% " G M? ;

P m' 'N/* (' '8 <' .' ' '1 ' ? ' ' .+' R 4 %# @ E G 4 :(% QZ 0) $! C '
C ' 2' $ '$)')<' . ' +' ' $ < ' &CF ('% 5' -" (% # ('T -0

[illegible]

(!('$ 1(' ,$@9 ;' + ' != ' 1 'M !' GG15 !

? 8 ' " '$' D ' %' `

[illegible]

E' + ' > ' .h@ m' $' H' @ 2 4' ? 2 ' % " L @ = 9 [@

% ' ' 9 I / g C !' ' .9V' 7 ' .' 2n%' ' ., 9 , 7' ,'.' ,'

[illegible]

A*' 2 ' 6< 9 ' 9 ' + '6' K . 7 '7+ ' B' ' 9 p ' ' ; :;.' " ' # ; P d

[illegible]

X QS

66 T 2 '7 9

[illegible]

/ 5. 6 A 0

[illegible]

'*(-1 *1 (' `5 2 02 '%* 9 ' 82 * 2 '3A*' 1 2 ` ' *.;8, / !*% .) G 1 . ' -' * * ' .. ' ' '

?-' 2 ' ' 2 (' = -5 7 1 1 ' ' = * 12- (2 2- ((('h 42 = 4 *- A 1 4 (1-4 2 W * < * 1 -4 ! ' (` . 2A ' 32 14
(' 1 7 ' P 0 / P' / DG0' PE' ' 1 , 1 ' 77 > (8E 1 1 * D f0 1 Q $ ' 2 3%.0? 0` 5 2 5 1 ' ! 02 *` 1 1 4 :'
U= g U0 9 (1 = U 1825 n 32 , 00 3, U U m ' . 2 , , ' P 0 02 7' A 1' 2 = 49 ('*2 ((2' ' = 912- (

D 7 0 1 a U 1 >0 7 >C F ' 3 00 7 ! , / = 3B U 1 4 5 1 (' = 4 * 9) 7 a
U2 0*, 3 ( ) 8 ! . 11) *) ?- =-' / 2 0G -1' - (. -*- 9= 1-1?- 2' % D (1.1 ' 1 - . 3 % 1* 1* ' 1 14 - ((1 . ' A - (>D
0C P , 7 Q U' 1 $ U 1 0' 1 1' Q $* N [, ` ' ?- 2. -*-# - (* <1 -2 2. . ?- = - ') G
4 21 -81` 4 2 W* ' 8' ` 5 2 1 ' 2 7 7 - * , *1 (2 - (' '42. *4 1 1 ?- 2. *) , ' . *) . *)) -.. 1' (. *3 S' 2 W , - ' 1 1 o
7' 1 * ' 1 1 1 0 1 E $ 7' . 1 I f0 ., E' 1) (' B P1 1 PE P f0 1 7EEf ! 7C1 ' 2 *4 (' 2 1- 1 2 1 ('6' A -1 '** ?- ' . ' . >C
(1=-4 * - (7 -' G*7' *0 ' * 2., , -.1' -, ' 2000 %' L ' . ' '*- * , ' R] T] ' (- (' ` 5 2' 3' ! ' 2. * ` * ((-4

' P, E 0' a 0 1 ' J = 4 7' 7, 8 U ' - ') ' 1 (= a 0 1 1 1 a D > 1) ' < T 4 2 0 0 9 (
> ' ?-' (<1 - (' 1 (Z -0 ' 1 (9' * Q *2 * , 2 9 *- 4 1 (9 (4 - 2 * 7 $ ' ?-' -1?- ') W * 8' %' 1* (1 , 1 4*- 4
9 4' **U' U g C 7 1 P% 0' e CEd ' 1 1 9 1) 9 ' (* ' 2?- = 1 (1?- -1 -4 (<1= - (?- 7
7 (7 22 1*' , 4-.* - 5 ' *- 1 2* ' = -= * *7, -1)*9 5 * *. ( )) - '* - ') - , * . = 1*- ' 1* ' * 2 2'. - (')) - . ' (. 8'
C >7 1 ' P` A G0a' Q ' . ! P' (' P1 1 1' Q ' 1 P1 9 *' ' 9 . U7 P . 70') P1 ') , 1* =. * - ' %' ' = * =. ' 1' 0 3% - . * ' 1 1' (5
8 (- ( )) - . -1) ' 8-2 * ') * , ' ?- =**4 2 = 4 '7 4*) g) D / ' ?- (2 1 02- (' 8 - ((' / ? ** * ' = 9 '*1 1 ?- . 9 (**0 1* 3. -* ') 1 , 3

^ , 7* ' = P 7 1 ' 1 0 7 0' = ; 0
*- 2 4 - . 1*0 ( ) *0 (, * * / (- . = 2* = ' 2 a0 (4*. ! - 58 * 3* 4 1 (' (1 4 ' - (. G G' G2 *- -4 ** = ` 142 (-' 2 ?Z ( ). 5 42 4
k' 0g G) U' G >P0' ' 1 Q 70 0' *- 43 *5 2 4 2) * 4*- 43 - * = (1 - -) . 3
X2 4 , 1' = . *1 U , 4 42 ' . * ? Q ' /) * (- . 1' - = ' * - * , * = ' - (' ' ?- 2' *2 ' . 4*- 4 8' *' .. = 1' <1- (8-43) ' . '
U 1 70 f1 0 P1 ` 1 ' P1 P) 1' P' W 8 U ' ' 2 = *G (' 2 (- (' % . - 1 = . - ( ) - ?-
- (1 (' ' <) *%) * (1 7 * ' & b ' P, , 7 ' , - ' ?- * . = . - (' (* *82 - , ** *12 . 2) ' , G* 18- (' < ' 1') (3 %') ' 1*. ' ' 1

$ ' Q a (U E F = + 1 T 8 S 0 U , ' 7 18) = ' 1) ' P / > T a Q ' & 0 , d 0 - 0 .
10 '8>S=8 (' * +1 2 (' 1 (2 *- (' * ' - ' ?- *) = (5 .n-*, (9 1 9= 1 1 (2, *2 ' 2 (' . ' %G ' <1 ' (' - ?- ' 1' ( ) * 1- (' 8' %
' 7) 4* ' . 1 1 +1 8, U, C1 , > , P1 . $) 1 18+ , , ' J] *1' *' 1- 4 8- 4 , (1 4 1)) * - - = ' -W* (1 ' 0 ,
<'3' 1 5 1 (- 0 , -W* * 8' W 7 5 = -) , 8-W* ' . (-S?' * (' * ' 14*' , - * 4 - . - (1 ?9' 5 = ' ' M 3 %' 8-W- -1 + (5 . ` (. (, . ' . -*-4
! N 2 1 g $ 1 1') E $' 1 C , 1 C U 1 1 Pf = ' . ' A *' 1' 2' ` 5 2' 1 , - 5 1 . 0 0' ` 5 2 3% 0
?, *73` -* ` (' <' -4 82 W* * % ' , D D . 2* *3 22 W (* * ` 22 2 A *' 1' * . 1*- ' . 2 . * , 1' ` (1 3' 2 W* 8, 4 ,

n' Q (D #M5A & 6 %M K5 +M , 5 0 59 L 5X' A F5 , M . % K% ' ' 5, M (, ' D 7 ' 7 I ' X J % ') 1 (5 . - (0 81 1) 0 *- 3' 2 2?- ' . -> g
R : 4= % ' #+' ') '+ *' + 2) ' + ' # C (*' +# 4 ' - ' p = 7' 4 " ' '+ ' 2+ = %# 4 ' % ! 4.
fC) (G0' X 1 1Z ` b 1 f0 0 0 a ( 1 . ' 8 / 1' ` GC1 >. 8U' 7E' P1 ' 1 ( ) = . (' -) 1 (4' (1 43` ( 1 ` -4
5' :, 2 2% ! 4%! # ' ' % !' , 3 # %! T ! 5' 9 ' . ' 24 " " ' '2+ P*3 4 ' ! + ' M'2 ! 4 4" ! + ' + ' T ! ' , %' %! ! ' " ' , % ! # 2 4' %' :, + 2% ' '
5. 5E' + ' 4' 4# " 2 : ' ' 4 B' 4 ' #) ' ' 5
(. ' + '2+ ' % 4 %+ ! 4'+ ' # 4+' # ' ' %4 " + ' 4, ' # ' - ' B %4' ?2 4' +%4 , 4 ' 7 " %2 4+ '2+ ' 4 ' 4 >%: + 22 .
X / J8) 1 4) P 4U' 1 . 0' 1 4 ' 1 ; 1 5 81 1 7' 1 1 9' ?) 4 1 ,
P ' ' 4 ! %') 9 ' ' U ' ' #3%%2' 4%: %, !, '
8' 1 9 1' 1 1 81

' Y Q 0 9 $ H $' - (' 1*) * * 1 ' L ' $ = 9 [$

E>3E ; $') . 1 ' ' *' 8 . 5 8' 4 B / 8 , ' ;) G' 4 . * 2 1 1 (1 5 = - (' ` (1'
, ' ^ ' ' Q' G' ' ' 7J ' G 7 Q ' , " !) ! p' KD F > (A) ' * 1 3%2 W ' 2 - (U
0 H ?' ' $ & ' P , ' ! $ 9' A 7 <X' X J F J 2 4 '* . ' 2 4' 5 ' (' ` 5 2 7U -' :'
@' ' M = ' ' ' ' T' ' T' ' -> ' ' ' ' ' * : >' N' ' : ' ' ? ? Z (- 2 (= ' *2 (' 2' ' = * 1 ' 1' 8'
6 % 4 ' ! 0 F ' " B ' !) & ' ' = 5 2 (- (' = ' 2 ?- >
:

' ! B ; (55' H # % J ' ; " & + 9 , B a' ; ' " 2 (3' , ' * = (' ' * 1 ' 1' * 1* - ('
A0' ; ' 5 h PGXG7 G' ' J ' ' h h f] G' *' ' ' ?- 12 - (= -= 5' 1* ' (1 4 . 7 "
' + . = 5) 6 G' : : H (' W = 5' / R ' 1' ' * 4 3 1- 1?- 2- .. - 5 = - (- .. W8- 2 >
J ' ' ' ' ') ' G G n' 1 (' ' ' 0' %' ? ' 1' ' 7 J ' , = -4 - (3?- 4) M ' 2 8- 2 1>
2- ') - . - (' (- (' . (3 %' 2 W' 4Z

9F' 3' 4 ' > ' ' , ' ' ' & ' ' G' 7 G' J' 7 7 ' , ' J 4' ' G' D' & ' ' ' ' . * ` (1-4) * 1* .. (-43 < * ' 2-W
8 ` = ' , ' ' ; & 9 ' 8 G d< d d R G ?- 1 2 4 5 = -#3-* . 4 W <)
M ' , ' : + ' : ' 6 ' \ / - ' 8 #, ' 8 8 ' M ; ' ' 4 7 / ' H' A B A L L 8 ' T >L I ' L 8 > > I 8 T ; L ' > L I ' / L B & ' n'
% #6 A K %" , G A ' 8 ' 7 , B ' 5 ' > E > : / > . " ' . ' % % 5 G C X @ 1 @5 L 5 Z % # ' ! 3 3' 4 = >- ' F B > - ' L B -
@ . . ' %2 + ' ' % ' 7+ ' 2 = = B I (> =' 4 2 J 8 >
X' G h ' J' 0' ' G J a' ' ' , ' 7 , / ' G' $ J J) K) ') = 6 ' , G G' , 7 R J' < A L 8 1 B = 1 I (Q I (B8 ' A L ' ; L 1 1' > 88 ' T ' A'
(= ' ; S (I) A B A L B (= ' . 8 3 % ! ' F J 8 >
H' ; ' H ' ; ' ; ' 6 * ! ; ' I' #9 $ $ $ $ ' 5' ; I > L I ' ; > K > J / L > = B B ; L B = > I B &
+ @ ' B% > , ' ' ; ' / ' ; > 8 + ' 5 $' 4 * ' : ' @' 2 P > J L 8 I A ' = > ' L 8 A L I ' J K L &
< ' , " ') ' + ') ' + ' p') G) G k ' G G + ' > * 0' <' <' 1* (1 . * - * 1* ' = ' 2 ' ?- ' *
' > ' 0')

7 ' & : ' $! 5 ! ' G' W* ' ' G' 9G P' 7' A 0 > ' > J' ' J J' + ' 1 (4 *- 43 ' 1 2 5 ** = ' ` 1 4' <1- (
U 4 F F' - .. ' ; " $ ' % % ' *+) W *8' ' , ' W * , ' , ')) * - = * = 2 - * - ((' 7 * ! ! & % ' G
' . ' < ' + ' + ' G + 0 + 3' ' 9' ' 4' > + ' + ' 7 b' , ' . 1 . D . 4 5 * a * - 0 0 4 3 , ?-) , 4 2) >
' *) ' F + 1 + 0' . * > ' , . . G 3G , * W , < * 5 / (' ' , , 4' * - 4 8 < (') .. (1' * - - (' ?- 2
' N ' A > ' C' 9' *' G G G d * G' 7 + ' , ' , ' G' J' ' ') 2 = n 2 * - 3 .. = . (? <1- * - -
' . ' #

G' ' + ' 0' + ' F ' 0' 3 * ' , 3 G R m 4 7 K ' 0 . 7 W X G X W 6) C * ' * W F 5 ' % J ' * & + ' , G L' G (' / 3' . W) * 8%) , 7 / * (' - . - 3

@ . & ' @ & ; - B B N & 7 @ R @ @ i' ; I @ ' W' - # 2 ' R' ; ' = K] ' B I ' F = ' &
' ' ; ' H' @ < X 3' X X X ' X c' ' B' ' -3' ' ' ' 5' 5' ' ; ' ' ; ' / H' ' ; B = > I B + L L n > D F A 8 B A F > L I
' Q * ' J B' & & > ; ' / ' # ! ' B . $ ' (' E J V @' 5 $' J @ . 1 ( ) ' H A @ . ' ; ' ' M ' U K > ' P L I B J 8 > I ' > = > = - ' 8 > Q' @ ; K '
' ; > K ' B8 I ' U B = = B ' R ' ' + L L - ' I B I > = Z

. . 3' - . 1 , ' E 3 D & 4 . 4' ' f J . ' . 0 - . * - (* -1 (' 1 (W 1 * 3' ' 1 = 4
/ G' 5 , ' 7 . ' ' G ' 3' J 7' 1' . - (') 4 ` (1 ' 2 (1 - (0
N 5 R' ' 1 R 77 ' ' R D A , ' ' A ' - 2' 5 = < . * - * . * 4 ` 5 2 . ?- * *
: + ' * 3 ; ' , , g) ' P * > , ' * G G' & 4 8' S . , ; ' J + ' , , ' ' 1 ; ' (' # 1 * - 1 ') ' 5' *- ' (
3 > + ' , (G' ' + ' , ' + 2 G' G J' G + ' \ ' * \ ' , + 7' J 4' 7' ' + G' + ' 2 (1 - (' - ' 1 = * ' ? g 2 1 ' 1 *1 '
, ' ' G > A ' W F n F . = G' 9 ; ' ' + ' 5 * - 3' ' - (1 4 .. (<1 1* 4 (
0' , ' > ' ' , ' ' m' ' < 6 ' ' J J J) * 2 W* 12- (5- ` * - - (
E) ' J 0 $' - , ' - A , ' ' :) 1'
/ ' J G 7' 7 G' ' * + , \
#< % F % (T C' E C

E' + ' \ P- 'Gnn '? ' ' 4' M % ,+,% % #' G M? #

[illegible]

E2 , ' @ h@ '9H'@ 2 4' 4' ' " L'$' = # '@

[illegible]

9 9 '5' ! K !H0 7 '7 m6 L ?

[illegible]

@' ' ' ' ' * n + ' J GB 0

A 2 ' Sn 7;' .' ' 6' ' + c '

[illegible]

[illegible]

S H ' > 9$H@'2 4' '' '% '' L@=9 [$

[illegible]

8 + ' ' B'<+ Bf.' ' 6 A'

[illegible]

S @ 5

[illegible]

E' + ' \ t 'Gnn '? ' ' 4' M % !% "G M?

[illegible]

QC MB6F' # '&"F 'GE5.' &F @

D - k' 5' M 9' H @ T > #

[illegible]

7' & F # D ^ 5 ' *# ' C#C/# 7 #

[illegible]

E' + ' @' @' '9H'@' 2 4' ? ' '% 2' L @ = 9 [@

[illegible]

7' P 6 ' 2, n" ' "6n' P) d 9,

[illegible]

9GG??' ,U' P",,%' QAA5+8 O &'S85.' &< **, '.' .' ,,2n7 9'7!

[illegible]

. & 9F' C

[illegible]

& G),'

[illegible]

! G' ' , ..' ' " '

[illegible]

Gnd '' !d, ' 9, ' 2n.' '9;

E' 2' :8 0' +5' /' ^' 8 & '8 '8 .'6'' 6 2 6' m 8 '8 ^& "'&' '! !

M 4 ?? 1 X9 ' '!9

SA5 ' 5 0 ' % E' + ' E G \ ' G M

4 + - ' (3 +: ' >%!%3'N'2 '"' 2 4 4 '4 % !' ' 2 +,+' = !' # 3%4%3 '" M 3 ' % ! , ' - ' 7 ' 6

*' 7 # ' M 3' 4 ' #< +L#

>!%3'N' 2 4 L : % ' = !' !' #' (' '! 2' !%%!+' # %* 4' # % !' ':' ' %!' + %+, 4' ! %4 ! %4' +, 4' + 4' %!' ':'4' % !' # ' + ,% '2

X 7 C 7;' % ,' E , <E' 4 6 69? ' %(' 2 %2' 4 # U2 :) ' ' # (!' '22 +, '2

+% - 2%4$ '% ' % :' .'U % '% %+% 4 %U >%!%3' ' ' '%' M 3' (',, 4'5 ' = % '% ' 2 ,, ,U U'2" : %+, ' ' !% 2N' ' '%! ' +% '= ' ' % 'n3 '

5 9' < 7 ' 'a AY 0E ' < M ' ,< E 0 6 5,' 4 ' !% 2N' ' ' !' '' 4 % %+% ' #U% : ' 4 '%#U .6'

S,, '!"+'7 %(!"+' #-! 4'!'07 5:'% (9 ' ' '" ' %'= !' #% '+g% ' ' 4' 4 ' % !.' '"+' 2 '+% T+2% +' 2 % 2 % !' 'n 4 # 4 % :' ' U

' p ' * ' 7 p M

!'2 462+ ' +,, ' E%,,'4' -! 4 '2 +' ' ' 7!' + ' (+% -' >%4%,'2!'+ L',, 4!"U >%44 ' (,+%' ' (' +, ' % m ' 2 +, 2 S! ' ' %,,''

99 ,9 T $ X% p 5 , 6 >' ' 6 %'5$ %) ' ;' < ' 5 <XAT ' V %7;' %, % 4 !'2'4'U 2 , %' N82 + 2 ' -! 4' Y'

7 4 (% !' 5+2 % 'U ;' % !' +2 ' -! 4 ' 4 5 ' '+ 2 'U -! 4 ' + - ' 4 ,, % %+ ! 4 # '+2 ' ,! 4 % % ! ' '+%, % = '' 6

A' 5Q< * > 5 M5' 4 < % D 5 ' 0,' 0% 5 (%' 0,' E DR' 4 ' % !' ' 2 +('%!'= '' ' ' '" ' % ' D': % '

9 7(- ' + ' ,5 4 '7 + %4' # 7 ! 2 4' ! ' '%'U ?+ %',' '+ 4 + '2 % !5 ': E = " 2 2'" ' = .' % !'+ 2' ' + 4' ?+ %',' ' U' +%2 '(%' 7 ! 5

!# '' - ! ' ' UZ &= M' L- (A') M Q & B !&) 8 = '7 = ' 7 !' ' - - ' T ' - 9 !>) !; AY ' 'R' (B; A ';

I (%3 # C! 3%' ++, ' 7! 2,' 7,, !' , (9 + 3 ' '#*d !,%4'+* C 4 (3 4' 3;^ V9'2 4 4' >,, ' %! 2, >' +, ' 23, (# ?

7 @' ,' 7 % 0, ,' %5 6??' 69 ,' ,, 5, %' ,6 ,7 0 6 ' ++, 0,' J#M06?KF ; FA'U' 3 4 2,'2 +, ' p% 3% ' # +%2' ! ' ' ;U ' +%#

': ' 4% %!'0 ' % !+, ' - L', ' 3' # 3' '3'+ ' '9'3 7%!%3+, 'I' %3 ' - ' +2 (' +%3U +%2' ! ' ' +2 (%' !% % %' = = '' +, ' 9 %!'" + ' ' : ' '

X MbX T X0 5K <D XXM5 5 5XJ E XA 05X<< 55, 555 ' # ' E < <' %57 ' ' '23 7UL3',' 3 (+, % ! 4 %! % 4

8 . 7 ' 5!5 ' / !' >: +W' 6 1 ' 5!5

h%2%m 7 ! '' = '' ' ' ' '7 +, ' ': % +' > 4 4 +, 4' '" %23%' '+ 4 'U #3*' ' + - ' 2 ! '% '4' '4 ' ' ' %%' 'n' + ++,' 4 6 '

' 0 XK<< XXX1, *0a' M ' 9A' %<HQ A' M,0XT' 05MY' 4 # U ': % ' ' + ,4' '7 ' ' ' '' '' % !

5%2 %, ,% ! '%!' 2 ' % !' = '' 4 +' 2 !%L5 511 .//655 566 565 56 M' ' 6' : ' 3% 44 6%23%M5+ E23% h 2 %444 4 p +2 2% !h%2 % 4' 4 4 ,%2 ' !+ %24' 2%%4 >% <,+' +, %% ' + ! > 2

, 7567' 5AD5XT M ' 0%<' EAD' <<0 ' $ 3 75 ' 6 <' ' ' 4' 4 3' 2% ' ' '7 ' : % ,%4' + = 2 % !'

25 *! '" -2Q 42 C;; ; j% 4' %!5>%4 4 +, 45 ' %m ' % !' +'5+ ' 2 ' -' % '5 ' ' Q '%!' + ,% ! 4' ' 4' + ' 4 '' % + ' + ' T

?' ,' Z ' 4 ' # 7 5 ' # % <H6 ' # *60X 'M ' 0 E' . B K' E A 66 7F

4 , 4' C #' * K #*'#^ !' 4 '# ' 4 ,# ' # 4 4# C, !'? 4 # #'C%# !' # j ' !' > # 4 '+,, ' 7 9 ' > % ' 'M ' + , ' ,, #! !' , !'3 I ' I ' K

A' 5 %' 5 %:' p 65 ' 095 ;A' M M ' 7 ' & - L15 ' , ! % '4' 7 4 4 + 4' 9? '2 , ' 2 '' ' 2 4 6

'#2 ' %, '+ # % !' +' ' 3% ' , ' - ' > '' %!' '7 '+' ' 3 ' Q ,# 0 ' '%' ! @' %' C ;' 4%! '5 = !' n , 2 # U' '+ , : '3 # U' +2 D'>6

%3 E 55X00 A<MQn9, A5,' ' 00XD' 4 A<' 9 A' EX" ' 0> 7 EF' 6 5@X' 2 %4 % ! 2 ' %! '+' '7 '?: >% '

j 5X*+ #5 % ,! + 2% ' U#%(' '] ' 2 ! 4 + U566+ !; * 5%!' += 2 4' ! % ' ' ' 2%' +2 ! +' ' % !' ! '2%, % '# U' %+ # U' %2 !, ' 6

'(S;9n 6 <' 0 ' 6 0,' (E ,' % B +7 ' <%; I % H <' 5 ' % 56 6 '' 2% ' 4 '% %2 (= '% ' !' #U! 4 + ' '

: ' 5 'E! 5'2 E 2+ ' %52 ' ' ! ''5 -'+ % !']++ 4 5 # ' %] = %F ' +222 # 4 +]5' B '3 2 4% !%+2 ' % !' 4 + ' 6

GG! ? G' 7 2 4' ' 4 # &: % ! ' 4' ' 4' 2 4 ' 7%4' ' 6

5g X<' > MA' , ' XD T' 5T I 9' W' $ n ;' E >' 0A' nX X X, 0' % 9U %2' 2 7% ' 9' 23 ! '22 '+2 '6

,,' >%4 4 '+, +' 7 3% ' 4 + +' % !' 2 4' +2- ,+' ' = (!>%4 ' +, ' !' - ' ' ' 4 '+ ' +, %((7 ' (% (%' ' U' ,' , ' 2 ' ' E ! ' % 6 ''

0 B 0 M 9 5B5BKK' %<' LA' T A ' 5' 4 '+, ' 4 4 # = !' 7 %4 + ' 2 ,M' 2 % !# %

= ' ' +' ') (%3!'5U 9%23%3 %4' !'' U' +% % 4' %4' !'' 1&?(' 4' 2' !524!%2 !) p' % :' ' %,5' ' > % # = %4' ' ,= ' +' , # 4 + ' ' ,,2 %,'

; 0< , ' T,' > ,<%' %X n 6Q KQ C T (A% 5X D X T ' 5B' = 0 ' % : 2 # 22 ! 2' ' , (!' '+ %4 A#R+! ' < %

5/ 0 E 5 & 5 / 66 6' M 6/' %%23%# U' ! 2' (% 2 4 'U'2= 2

E ' + ' '9 '& P' @' H' $ ' 2 4 ' ? ' ' ,% ' ' L ' @ = 'c 1 ' @

<' <' 9 ' ? N \ ' $ ' ' ? ' 7 ' ! ' % ' 4 L3 , '" 23' 4'

VG %' Qn (%$ '<' = !2 !'' %+ % *' % !' 2 % ' > ! %6

\<' ' ' ' -' +' X' -' . . . ' 'N' ' ': ' + (;' + '9 %4' +, 4' m

' BFGT %E , G ' BG ` ( T C %' # 7` = CP A . o T F %< T . J e' + 4'%!' ':24' % ! '4 # ' '2% '2 ' '

' ' . ' ,' X' ')') \')' ')')' ' + , ' 4 U (' ' ! j' ' ' # = (!2 4 >%6

F' ' ,' 2 9 , '< 6 ' AP '95 J' T ')' ' % 9 6 ' 79 ! E >' 0 'E.' ' 677 . ' 72 7' :' ' '%# %+%% '% U' %+%. 2%;' -' = 6'

g' M 5.')')' +')' E' ')' ' ' -' \' 6' ')' ')' (' %4 % '! .CC '" % !' 4 '2

0 P' *' ' ' E' ' %2 ', G% '' %' < j' 5*6 (!A '2 0 FG +'2 % %'% 4 '% :' U% < =C% (+

6' ' ') ' , ' ' ' 6' ' ' , ') ' ' <' ,' %' %(' 4 (.' :' 2 (5= % ' + (7 :% %;

G 1#' J 2 , 6 a 2 C' 2 ' # L3 , + 3% U%(' 4%,'2+ ' - ' ' (' -'

@ ' (Y ' $ (' M' M , =' ' !!' H' ? a ! ')' ' ' 8' +% ' +, ' % + % ' '9 %(# 2 !% ' 7+'

F ' ' '' ' ! . ' E' 776C...... ' 0 <$' L? V' !, 4 ' ' %,, '' %, !!' 2' ' 2 !, 4 ,6

4' !' = '' ' +' \ ' 2 + 6' '7'

P < ') <' 5. 5' E ' 5' , ?' % !' + ' ' ! 4 %2 # +%S>= '' + 4 '

dE '6 6 ' ? ' E f m A' m# f 0 f 4 ' ' ! 4N' +' ' % ! ' ' +2 %(%2

% '4' 4 ' % ! '4' = 2 = ''

7 + 2 +2' (% ' ? %= '' ': % ' % !'

#6 ;F ' Q I F % I 7 ! 6 '' ' . ' # ' // ' ' ' h I ' 4 ,+ %',' 4' ' ' ' ' '" ' 2' (%' % !'

7 5 ' ' E . ' ' ' ' ' 7 0' ' ? 2 6 . ' F ; F ' V 7 ;' #6% ` ' 7% !9'!5 4' U' 7 I # %4' ' 4 , 4

' D 6 #' '))' ' X L 9 % (' %'? , ' 4 ' %(% ' ' ,<

. 5' ' ')' ' < S ' G 7%'2P : GC6T 6 T' + '2 ; 9'3 +% 3%' 3, ! +, ' ' %2

S ' + ' > d C' 8' : ('4% ' ;' %! 2' +!, ' 3 (# U'

))' 9') ')' ' , * ' 3 4' 23+, (3% ' % +%2' ! 6

)' \)')' ' 0 B1 ' # E *C (6.' . ' #F % n ' '969 G%' ' 7 %#+2 (%' ' I ' % %' 9 9%! %' +, ' ?

' ' ' 5' ' <' %' %' +%: % ' ' + ! (,% +,

' 1 ` ' 6 6 F F' ' !' % ! ' %' 2 '

6 @ ' E ' L ' '' ''

E ' ' <')' ')' ,)')' ' + ' S . ' ' . 2' < *, ' < E ' : ' + 3 2' ' 4 ' ' %3% '

?' E<%' n T96 ' +2 j ' %* 7 7 , , e' ' & 4 4 % 4 # ': % ' = '' ,,' ' 4

. , W] , ' , F' 0' ' , ' e G :' , 0 L' >% ' +, ' ' 7 ' % ' ' ! '' ' % !# %

' 8 ' ' ' 3 ' !33 ' ' ') ') X 0 >' ' >' 1 = 1 ') ?- ! 1 1 (, - (

A ' ' 3 ?- 2 (2 (' = 1 ') >

? LE E 4 >.* (>' A *>8' >8 E 4 5 (; * ? E > A 5 R

1 . - (- (2 ') * ') - 4 - (' <=

H @ ' &-@@;& &) ' B . @' B . ' ' ' $' K' C C ' H 6' ' K' $' 6' H' X' H' A>8 >= ;;>=>' ;>8 'U K -' = >88 I' I &

')' 7 0' $, 7 0$' / ' FC < S& 0 * 7 C$' H @ J @ % '17 & ' 4 . %<V 4B= % 4'%!'>% '4 '2 + ,%22 4

+' - . ! - (' Z ` W -1* (<1 * 4 ((1 - (' 8'

-' 8 ' '" Q ' $' ' ' B 8 @ ! B B M @ B' 2' ! 1 1 (2 (1- (- - (3 - (('?- >'

2 (') ?- = *- ' ' 1 ' ` 5 2') * ('

G 9 ' # d ' > 7' $' ' *] 2- ('5 5 *3 -* 8 (' (** ** = '8 '

. ' , ;' Jm 0 g > ' . * 4 U 1 ('). * 12' - = (3 *

>' >' J J + G J J ,' , + ')') ' ' X')')') ' W*- 4 2 * . ?- <1 12 (*' >

D 2 E , '' ' + B' X X7G' [' G X d C' ' ' 7' 5 2 5 4 - 4 2 1 4' . . 14 < - ' :

<#' / < ' $' ' c' 7) * ' ' ') ' *)' * ' + 6.' #' ' ! 1 1' 5 4 7` 5 2 4 3 *2 2 4 = >'

' . #7 ' < 7A+ ' % 6 T ' 9B' '' # '' = 4 * 2 (2 ') * ' - ('3 ** -1 4

- (' * 12 * 2 (4 - ? ' - (= . 4

- (* - (' 2 (* . . 4' - 2 - (' 1 > 8'

! 2% + 21 ' ` %5 2 3 4 + * 5 % 4 ' 5 4 + ' %12

-= ' - ' - ' ' * * . . 4 W 1 *

6 I . ' 6 n ' < A' E 6 , < ? ' '9' 23 ' ! ' '' ' ,, ' (% ('6'

' ' ' ' 5', ' 6' ' + -# ' ' ' 4 ' E ! ' ' ;% '4'

` . _ 7G ' :' # ' #2 5 ' ,' ' ? E 5' ^ ! ' 4 4 . +' ! ' , = , M' +' % ! #

G ' < T 2 . 9 % ' 4 + '' > 4 ' ' ' 4 4 '%! 2 ! 6

* ')' ')' ' - ' 5 . ' ' 6 <)' 2' ! 4' + (' 4 ,, ' %,' ' % :' 2' ' ' ''5

%4' ' '%4 # ' '' > % % # '' + (# ' '

'" ! 4 2 ' ' ' ' = , ' ;

E' + \ ' G'nn'? ' ' 4'M % +,% '' G M'

' D%F ****' & $ 1.' @ $< U*$ ' P , 2) ' & . F0 P %< 7A .&*6 ^ '= &' ^ "4 ' 4:#) +)' 87 ' #

/@ .J.' @ # ", ' mP 5.' Z ;K< A# C*

[illegible]

0' .C5 +,' *,' ^! !' # '@! %'@! # ' 6

' *'" & F *' ! ' * +' D% =9+' ?*%Pj ']' & F n*; J7 %6" ! <' 4' ^4' & " # ' 'H %' '= 7' 0X

p' '.J. 0 %) P' ' : ' B' &R _P * # # ^# # C 0 G ! B'

' &PF' D' A $' 0 P i ' A . $' < +' &V F 5 M % '7#' & F $ 9' & F' 0 P % <' &' F' > <' <) <*' /(M %P *')&! #' % 97,' &# F . 6'

+P*B% & ,F' . P *X.& F +* . ' J 5

P ' >9>

D' -' . ' c ' MX

H =' ## # # &!' : " ' " & # 8 '@ &" '

[illegible]

' & +F' & ' % & F' ') # ' 0 . . OE & F' @n')' 0 G &) ' ' &*F' 7 ' & F' =" ' ' &CF' ' ' *++.

E' + ' @' '9' H' @ 2 4' ? ' ' % 2' L' @' = c' '@

9' 5%7 5%' J ;' B " 5+ + * + 0

[illegible]

* 2 ' : * 9V' 9 % % 7V $

[illegible]

0 5 ; 4 E2 + ' E' ' G' \ ' G' M

[illegible]

C' E ' : ! - ' ?e:5+' F #+' M E' ?Y / ' E)

[illegible]

E' + ' '=' @ H @ 2 4' ? 2' '2%2 '' L @ = 9 [@ <

[illegible]

" d' G` B' ' , + ' ' . '

[illegible]

L ' nn ' P

[illegible]

6 . 7 ' n n X @ 0 $ L c = E (^ E' '

E' M ' \' , '\' ' G n n ' 1*) ' 4'M % ; '' ' ' A'

[illegible]

E' + ' @ . @ .'9'H@ 2 4'? ' '%! 'L'@='#^#@

[illegible]

A U@ T'2,

[illegible]

+((M2 % !' +'2 ', 2-2 +'2 4%2 #'M 'C (%3 ' %5 M5 '#! " ' * ' = ' 4 -2 E 2 + ' ,E ' G ' \ ' G ' M
' 5?7,' 06775,M 3 I L 5 , , % 5 4 ,5 655 % ' 6, 5, n 5 ? % ' % ' ! ' + ' L , 4'% 'e' = , ' % ' ' % ' 9 4 'U' '2 ' + %' 7
2 4 3'% 4 (',, 4 + ' 4+" + '% +4 - '9 ,% 4 ,% C % ! ' + ' *6' + 'U ;' >%4 ' +, 4 9 ++'2% - U % 2 + 2E '2% , !' 46 6 '
6 < 64 E E 6 M > ' A ' .0KBB % ((+, 4 4 4 U ' % + 2+ 2 4 4 '
' j, 4' %!3 " + - ' + (,,% 2 P :%47 % !2 %' 3 %3 " ,((' % ' 2 ,\'M " L',+ 4 , ' + ' '9% +%,'2 ' h 3N ' 4' '&,'(',, ' '
M * ' 1, 555 " D ;* 5 7E \%N' %! ' + 4 L3 , + 3% = ' 2 + (6
,2 C 4C', ' 3+ .', :) + ' \3). 4\3 C3+0% ' ' G%234' 9%(+, ' -j,7 %I' ' ' I ' ' L', +4' 23 ' > +%3 # 3%' !2 :' 2 " % 3% M,# U3 , 5
B' 7+ ' 5 ' p ' 5 5XX M ,V' 7 5) ' 5
) - (.?- 0 ' <11' 1* 0' 3 2 < * '3 1 1 0' 5' * ' ' 1' = .* ' 2=- , * * W 1*(' ,*6 ' * ' 8-4' *4.) .
7 <% p 0 <*7B E %$' 0?- . 20 * W 0 - ' 2% . -2= - (
-1* *' ?+ ' > ` 5 !+ % ' (' ' 8g = 1 * ' 17 - () * - ..* ' . *.) = 4 2 '* *)'). **1 *-G 2 * 1' *' / 1'?- -**= (' 21, (P 1 4' = 1%' '
' C 1 ' = 4' 8 71' 7! 87)' g 8 17 1 4 P7] (K 9M' #' 8*0D *7O 2 < * #3 2 * (-.5 < 11?- - 8?- %) 2)'
]' 77' 77' f X 7*8- 1 (' (1-1) , * ,= 5 .8), 2 * * '*.P 1')') ' - *) ' < 1 .73 ! '=.)' (5 * 2' *%') >
' ;' % < 666666 5% ' 0 8 5%' 4 %' 9 % 3% ' +, ' %4%%' + % + ' %C ! ' > ' + 2
* 07.' .5' +, % 3% ' \ 2 3 # = 222 ! ' 2 % % ! + 2
2 ' !' 2 9 %(' %!' % !' " 7 " #, %',' # @ % !' 2 % ' 7 %',' 2 % P(P%' + 2 2- ' &2 E ' 7 #
C * <6 %D 0.5X > M 6 T i ' 0X > 6 &<56 D' 9T 5B M 5 M C 0BD@Q6<56 < < <0' 8 . 7 # #
; (,#^E 2' c * . CC#6' 5 ! ^ # ;E 7 +2# # C+ ! 5 c C (;(. p ' . 5' + I ' % % 'C +
? 5B' M 6 % " ' 65< %7 ' % (" 6 ' 3 , % E < ' %! ! M 5 G 5
= ,! 'K7) 2 ' ! 4 ' +' 4 ' ' '" (2= '2 ' = !' ' + 4' +' C+ ' , ' (' ! !%' Q ^ ' ' ' 8 ' GB
% 0 5 09 "5B' 4EB 7 0 E
9 %(' + ': 2! j.-' #9 (7(<)' 2 %, ' ': ' ' (4-' >' 6' 6' C
:EY$P' ! > > +' J 5B% @MA 9' ED ? 0E 5,Bm * E 0 7 %' + ' ' 9 R 8 ' -9,?d0 gZD/ -G *2 (1 ((-#3?- 2 1) 0 *-,
4 '+ ' -& % !' ' ,' ! ' 4' 4' = '9 = " 9' +%% 4' ' ' ' ?+ %',' ' + 4' '%4(,% ' #) ,,. ' + %2, ' + 2!' +' ' ': ' %: ' n %, ' '

'! 2'*4' ' 4 ,3%+' 2 %: % 2 = %! :' %9 3 !%(' -' : ! # ' 4 ,, %2' ; 4U 4 > % ," ?+ %',' 6 2, 2 %' ' U' 2 %' ' + ' 4 ' 4' ' + %',#
, 5> 9 5X * %0<Ai ,,, <A D M9(MM F5X%9 75C' 4 24 4 %U2' 4 4 ,, %< + ' ! 2' 4 :,%! +
2, P) ' -' 9 %(' +' ': ' ' (4+ ' %(%(,'= %2 '4'! ' ' **<*% 'I 7%4 'UG' ' -' :,%! ' !27 !%'% '4 = %! :' %'+' %: 2%' 4 ,, %'(2 % .
' 5P<%' p 7' ACE.? D' % < 766666660A' ' a ;9A ' G A ,% ' 2 ' %4 G' UI ' 7 4 ' % 6'(= !!'
5+'2' 5' = % %0,!" L'22% +5/5 '5' %! 5(% !' " = " 6?+ %',' 5' '2 ,+ j' '3 2 ' (4P + '5' ' 1' 9 %(' E, ,, ' 'n'= ' ' ' :' ' + 2 , '.
MQD55 0 <<5, ;(i,D%0 > % 5 .ED ,' ! a ' ' > ? <0M ' ' 4 %. 60B< 5 5B * ' '4 ' = !7 ++ 4' %' *+ ' 2 ++ ,+ %', ' "+ = " '
\ (' %!' %'+, 2 I' 7,! " ' :' % ' ' = ' % +6' ' =' % M (+'2 '+ 2' % \ " 2 2 '3%%' ' 4' % !'%! ' 4 #L '2% 6 P /3 2 %2' / (2
A ' " ' 5 E % ' 7 " ' 76 % < < 4
(' ',,:" '+ 224 . ' ': ' M %' 44 ' ! " ' 2 ! 2' !' % !' %!' '7) P' ' E ! " ! 2' ! ' % !' !' '4 , = ' " %!' % !#U' ! 2' ' ' > "2! 2 , 4 M 4'
0X6 %';70B<' 7'QB' D' > A' % .B'5?09M M ' 7' ' M ' 4 ' ,(' = 4' ! ' ' 4 = !' , , #', :'#U' + 2 % 4
,(' '2 " 4 ' 2 ' ' ! " = '# % !' %!0' 232 ' ' -2 (' +%2 % 4' U #3 0' " 4 , (' = " ' M' ' \%!' %!' % !' ! " 2 ' '7' > "2' 2? '
7 ;BKE A+B 5 T7 A7E > M ; 0B,E)' % ' * 0 0@ 'F = ? 28I 2d - (2G

$ M> ; B' V . 9@ H '@ LI' 7= >8A8>L B=> L' @ = 9' # @' AWA / WW >8B , >8 == ,KL" =&'

Q ; J .';B> ' ' ;

7(:' $' ' ' # ' D ' 2' Q' -' 9 .' M' U' - ? d ' = - '$ - ' = ? D'D = ? D 2d
P N B;- . % <?@7 ' ' /> ! ' C'W $' $. ' # ? ? (? ? D 2 = = ? (= G
6 9 < 6 I 6 + 2 ' # O' * SY' 'Z* ' M' 9 N' *D ' M' (' M' K? = ? Z= ? ($ 8$ - D ?9< D
G 2 ' G $ 8 .' !$ ' 8' J C Z ! ' ' #$T T T 'N [T/ : :T !+ 9: F? = -J'
' # # (($ 2 $ F - ;' =? 2d ' (?' =
7 ' $<' M ' ' ' ' ' <') 9& ' D E ! ' 8' B ='(8L; >' CB; F ?' >8; ' B I I ; * I'
& B BB ' 5 ' ;B A=> =' Q B I CF * ; FQ - = =>
' Y' ' 5' & \' Y' <' ' Y' I' 5,$' Y' X' Y') J F /L >8 >Q_ I ; F' = >8 I)L&
&7 ' ' B ;M ') mJ P B' L) @ 'A @%@ * 2 # (" ' . ' C f / L ,& >' ; -S S = ; ' 7= B8L88L I '8
55 &' ' M ' ' M $' ' M' ' &' ',$' J> B CF ; F$ - T(F = = 8 ; L- =&

9' E B

Y X' / <' Y' X' X' Y' X' <' X' X' Y' Y' 9' + Y' <' Y ' X' S' H' L = >$ L;A - ;; ' 8 B' LSL Q&
4 ' '$ '@' ; @@ N ' ' $$ $ H(; *D J@' B8L I ' mL;8L-; I >; J 7L P' X F 'R'
@ ' <' ' <' A " ' <' ' <' = ' ' ') M' 'H' >N J 8/LK I > S) d " 8, " =B "
> D & , I H 4 % M - & N B > B ' ? (f J @ B B N B

6' @ ." ' 7 '$' & 'E = ' $$% ' 7' \ <' ' $$$ Z' 0 T F B !>8 +B= L8 > B;$' L= /LJK'
@ K '1) @ '> . (& @@' :) ' H) ; & : ' EQ E 9 ' $5' @ + R ' L K @ &$; ' : 7 @' B= L I > - ; ;;> 98 > * B Q K (B= &
Y' << = ' <' ' Y' X' ' $!$' *' Y' E !J' ' $' 5' 3' Y' X' X' /' ' / <' F ='; L-') I $';8 8 -'U K - ' P LB8'$
', /, %L + N i' 'H +; B @$") ' 4' ;; ' " "M ! ' ; = >8 = +B= L I * B;G UX F ;8
5' ' ' ' ' Q ' ' &' ' 55' /L>;L=>' A>8 I =L I U K -'R' I =L'; 8,
' 3 9 + _ - 4 8' , ;' ;> ' > + 8 , W , ' > 4 8 ' (= 2
+ C ' : : 7
' N' ' 2 8 'G ' 7, . - ' , 'G' G' G'] " ' 5 * 88>Q L >') =' 88 * RA8 A > I ' '
L 'U K-' K'=L= >8 =K;' ;8 > > Q '$
7.' 55'0 4' M , <Y' Y' ' X' Y' Y<X7<Y' Y' X :' ' Y' 3' <' ' :' ? ='F -' D' / (2$ 'K'>(= (D
3' 0 / > a' c c' - 0 > 3 E3 ' , 8' >_

8 U ' ' 3 b ' 8' , 'J' G
' GH , fH ' f+' ' G' \' P ' = ' Y' * Y Y' +' ' 'R ' <' 2 *- 1*-5 =7 -. 42 (8 < 4 > >
->8= 8' - >, e g ' 5 ; , 0 '5 0' J - = 37, ' 0 ' 1 1* = -4 * ?- 12 ?- 2 (' 5 ' *- -2
' 7 X ' <' 0' G' (' D011 3 2?- 2 41 * W5 .. *' 1 >

J' ' < 7Y' X +' Y' Y' X*+' 55 , ' / Y 7 ' \' ' ' ' J' 1' 0 0 5' G' *- ('02 ' . + (.8' ` 2 * ?8 = ' >
' 3' A , '*, 8 ' g , '. > ') ' 5 2 '1- (* %' 1 (')) -. ' i -* (
3 + ' +' X' Y' X" ' G' G' 3, G' f ' ' c' ' Y' Y' " ' - (*1 ' . * - .. 4' (.. 3%' 1*-
'. . ' ' > G G ' * . ' 8 7G 3' * G' 8>+ (3' ('5 -' , * ' *11< 1* ('<. 2 * 9 8
' ' J ,' J >' 7' ' ' 0' 5' -' **1=-4 (W -2 - 1 1 1- (?- >

< 1* - (' < , -' 5**W5 =' ' 2 * 43<
-' ' ' Y' \' Y ' >\' ' P' \' ,' P , ' 0* ' , ' 1 1 1'* =G 18 (1* - (' 1 1' - -1* J
g' /' *8n ,' 3' X5 > 5 'g ' AF> 88 2' JJ ;Z ' &4 $' 1- (* ' 48 ?-) 5n' =8 - . *1
JX ' , ' * 0' +' ' ' -&? <' X \' X' Y < 4 1 5 .- 8 =1- (4' **5 'C
0 5 0 * ' ! # #' c > 2
') \' fY Y ' \' ' 3' (' ' G7' . 5 .aa' ' 0/' 5 *) 5 1 - ' 1 >
+2-2, ' L F 7 9 9 ' F : 2+'2 2% +' !', + %+' = 6
' + ' * " + ' + #. g' ' .0' m < E *' C _ . 5 . ' . %: 5 ' ++' ! ' = 7 4 % ' N) 6.
' *> 1*+ / I' ' 1 0' , ' 5 * ' % !# - (' *5 = - 1 ` (2
R' Y' # ' <' \' ' Y PG G , G $')G 2)) ' * * * ! . 8' 2 2 * ` 5 > =

' 7+ 6' , ' < Y X @ Y X ' Y' * >5' , 37]' \' \' 55G7 3\' \' 5<13 m4' * ?- ' 2')) = * 3' 2 W * . 3'
' , 8E / 5 ' , + / >7 0 ' 8 * , * . ' * ` (1-4 8) ' * =

M 8; B X 2 + . : : 7= >8A +L I 98 =; B=> . 9 7 D

[illegible]

E2 + @ @ 9H@ 2 4 7= >8A8> B=> L@=9 [@

[illegible]

g K; ' M + ' 1 k

[illegible]

'/ ' ' ' 5%5> ' 0 M - ' E' 'G' \ ' G. 'M

W; , - B B) -d - B FB, " (8; K d I ' J] ; < ' WW ' W JW')' , ' =JL-' " = -' ;- I > I ' %,' JL-' I >=; JL- ; S 8-' 7'

8*]A!' = ' 9 8M) C' ' 8=- A' U @=== M] !U) =M9' U A A -' FB] J) LB- SFK L I >B8L= B=AB;; > K 8>' `O

) -![H!= (!) ' =!= ` ' I =!' !I = ' != !=;= A e !U?' = I >8 R 8S> L I UB I I 8 > >8> =' L= >; -

::Q -9$,' - N _ -:' -5 7 -S-W:-' 1- -' @-AHC-%' --M

[illegible]

B9 - p--' -->' ' - - 5- , A5A--.-- - 9 ' 5 S -' S - ' -:-' - -5 ?5' +?#:+ #I+S5J- # -+S5Q [SI (?5< 5-J+

4 p :E, 4 E ! ' 2 , % 5(% ! p [illegible]

@ \ )Y -:' : ' ! > -:' 9 -' :3L' -?K2 L ' ? - ' -:) -

U K >T ' (I 8 , 8 >%1 I JJ1"9@ [illegible]

[illegible]

5' E' + ' 'M' A'P' @H@' 2 4 ' ?4 2 2 % ' ' L'@ 'c' ['@

[illegible]

L . L&- & -B!> L 'BB @= -2& (1-#]' (1 3?- 1 (' (-.*M -1*81

D 7.' ' @ LB' A . K-B' BB B$ '

[illegible]

F ` ' A J ' ? 6 ' 6 = 7' p '

> ! , d ; F6 d' ` A ' 4 7;' ' f ' .' (

[illegible]

E ' + + \ S ˢ G n n ˢ ? ' ˢ 4ˢ M 5 +,% " G M ? ˢ

[illegible]

ˢ X d ˢ d ˢ d ˢ ˢ W ˢ) ; M) ˢ !) 8 $ ˢ 8

[illegible]

M> ; B ˢ @ ˢ 9ˢ H @ L I ˢ 7= >8A8> B=> L ˢ @ = ˢ 9= ˢ @

[illegible]

A ˢ n ˢ ? ! % ˢ 9 ! 9 M a ˢ . K . ˢ N@ ! "!f c

[illegible]

J? 9 ˢ S d % 7 7 ˢ 5ˢ . ˢ ! ˢ 2 . 9 ? .796 61a

[illegible]

ˢ 3 ? ; ` Q = H A ! ; > $

+ ˢ ; ˢ ! ˢ !Y7 7 = $ = ˢ \ L NN 7 # R

Y% ! ! 3 B ! ˢ 3 B ! ! . " Y ˢ ! Q(7 # + :$, (7 4 ˢ @! !

$ G 2nP9P 11ˢ #1M 1 6 !1!8

[illegible]

6 ˢ M K 2 9 T J 0d + ˢ 5J 7 ; S

[illegible]

ˢ V&n ˢ s 6ˢ ? ? . ˢ 61 .a1 / 5 ˢ 0+ 55

5 J db_ ˢ 6 ˢ 1 ˢ 55 2 e ˢ 9 .5 ˢ 2 + 1 ˢ d ;5;;B 0d g1 C 6

0ˢ @ ˢ 5ˢ ˢ 8 j * ˢ M 7 5 7 1 ˢ G . % ' " 7 ˢ L ˢ L ˢ L ˢ

11' J

[illegible]

E' + ' E G\ ' G M

[illegible]

E' + ' ' =_ '$'H '2 4'? ' ' % "L'@='9 ['

[illegible]

G7MN

[illegible]

E2 + ' \ 'Gnn '? ' ' 4' M % +,% '' G M? 0

[illegible]

D - . ' D 5' X' B' En,

[illegible]

E' + ' 9H $' 2 4' ? ' '%! '' L@=#= @

;%%;%M VG97M' .!!!

[illegible]

' 767 ' 9 % V '

[illegible]

B'A J'.' J &n 'M 7 ' I$ $' 9'

[illegible]

??' KG5 0 '9\ ' 0

M$O T $ 9 @ L K (^ [K [# 6 .7 55!!!

AA 5 W p , 5 A M E + E G \ G M

[illegible]

M 0L6 Z 6 3

[illegible]

p 5 % T5L 5XK T%7 5%5X 0L 9L

[illegible]

.0% DM E :5M 7 0 5 4 5 0 0% %5 5 0 % (D0 5 > E0%

[illegible]

E = J5$@H 2 4 % L@=9 [@

[illegible]

E

[illegible]

AFG_ SV

o % T; (4 # 2 76% . #Fn 6J j ?

E' + \ PS 'Gnn ? ' 4 M % +,% "G M?

[illegible]

E' + S@ 'cH@ 2 4 ? ' % L@ = 9 [@

[illegible]

9 H = $N

[illegible]

.' G a 'D + G G 9 '1.6$

[illegible]

% 'G7 %2 % 'P 6# '? <'? 7 7F . 5 5 / '2 'S 5 7 ; 7 P @;5B

[illegible]

q C

[illegible]

> . %9, %((. , 6 A C 6'0

[illegible]

X + +'5 0 1C . , . -Q8&

[illegible]

'G & p' B ,CbJ

T$ @L# TK (S' 6 . 7 5 5 !!!

A ' ' 0%0>' % ' E' U' E G\ ' G M

[illegible]

E' ' M5 ? P ' 2 4' ? ' ' %2 '.'L' @' = '9 ['@

[illegible]

'E 772 j ' 2< < 5' ' 9 ,%'.

' ,?# % 2#d5%AC ! S2J ' 2,%;' *B5

[illegible]

G ' .'6 5

[illegible]

? T ? %n '

[illegible]

n n??? @ 0$ @ L c] E ^ E

E ' + \ Gnn ? 2' 4 M % +,% 2 G M?

[illegible]

+ . @ ; 9 H $ 2 4 ? ' % L @ = 9 [$

[illegible]

"(#& I "L" 8= 3 8A "7 G<

45 C " C ,,8 O 78 P

[illegible]

9 '9? 8 . ,9 9< ' : G P, 7 7 . , ,% 97 5 1

2 9? 96 d + " %

[illegible]

A

E 7 7 , 7 6 ; d < . 2 < - 7K

E ' + ' E' ' G' \ ' G' ' M

' L ' n n ? E

[illegible]

E ' + ' > @ 'H @ 2 4' ? ' ' % '' L' @ = 'c1 > @

[illegible]

6 . 7 ' nn?E T @ 0# @ L L] E (' ^ ' E [' ?

E2 + ' \ S ' Gnn ' ? ' ' 4 M % +,% ' G M?

[illegible]

5- 6% D2 f O33:D24 ZD"

[illegible]

E2 9 H $ ' 2 4 ? ' '2% 2 L @ = 9 ' @

[illegible]

A' F K . % p9

6$

< . 0 I K 5 5 6 5< 77. ZC C *C@ %)

[illegible]

+ - 1 &8 .9 % / M7 G G 9(!2 8) p < H S

&< ;m G%< ! %9? - S B S E H B C

9) , #< .) F S 9? S + S E * M () ;B S 5

[illegible]

L M .'7 T 9 , ,9? P P/2P!+, # "! ! @ 7

o) < , &< 7X 9,9,.' 9E

P) ,"9,

S# ,% 679 (. 9 #, (G 7

X ? -.'!$5

"2

67F# ZK 9? %,'? Sd C 7 F &< 1 J51 0 6) 7 , C , 1gg

[illegible]

J * T !3* <7) . 8) 2 * G.

M 4 ?G K

B T$# 'c (; [E 6.D 55 ;

G4 NW - - 5 - <+ V3 $ = 1 T 1

[illegible]

& 5K :7 & ' & # Z #&7 M +0 E 6O+, 5 '/ # Z4

[illegible]

!5E% (5 <" % M 5% M, % W 55%" 5H<< <Dg< % < <% > 5 % 5B

[illegible]

CC 7 D 7 8

[illegible]

. f . U - ,

[illegible]

9C6 " G9 % F F .

B EEB 3 6 $$ G-3 3 3 3 3 3

!

3$g 1F , ,) ' 0

[illegible]

E G d #% #= * d

[illegible]

[illegible]

ʼ ʼ (* ʼ ʼ ʼ ʼ ʼ ʼ ?ʼ 6 . 7 ' nnE?

0 0 ʼ M <' + ʼ E ʼ G \ ʼ G ʼ M

270 + %M (a*7 k , ' # \, ! !%2&' :' \ %' 22 !% ! !'2 ' '7 ' + % (% 7'7 , , 7> „ :' %+' %

?5 ' ;%' 5 E 9E 50K p ' % 5B' 2< nP' ' 7%' ?5 5B' I <

#D & % & C :! 4% +' & 2 %' ! D4 '7% + % 2 j +' #'7 + , ' # %2>%N ! 3 ,:' 4%+' M' %' ! !'2 4

?m! 50QAA * %0B $ <; m ;

/! !'2 4 27 + %E ('+' #'7 C ,

L ' nnE? ' < 59 ' 5' &

o2223%,%(' #I, ' !',' (-2 M%> + ' !' , ' '2,' '%3' , 2(4 7% ' - =

0' 5-' ; 5X' &%5X' ; ;YA1 D ; 6a%' 0T E I ' %5 4 : 5B' W5 ,< I 5;' , (5B

-, (2 %' 7+'" ' 92(% %' = %' D',%4 = % ' 9 (',' # '2 ' o2(%!%('7+j ! ' 9'! 3%',# 4 :' &

A 0* 70 5KK. < < . 5< 5A X = 50

'3% ', j' = % %' % 3 +' 2 %' 9 %23 '2%! ,'(+%(%!# 4 :' ' '4%3%3 -! 46 p' +P' - ' +'

AA ' ;< T p' AA' ' .MA<E ' 0< 0B .5B

T + ' ' I%3%,' - ' %% ' ' (' ' ! " ' = %7 + % % 0' (,,'3%' +' 4 ',?M%23%' ' i'" ' >%4 4 ', = %

9' 9A' M T E ' 0 5X*' A A' 55A' 0 < %5< 0Am A < U ;E5+

-,N% ' I (+ >' %',+ #> ' ' '4%3 ' h, ' 7 :' ' ' : F 6 % ' ! 4 ' ! 4 % ' ' +, ' + 5%

X 6 7 , ' H $' p 6 < % I %' L I E 5 5 ,%7 % - : (5(+,T % 0- ' 7 *

X ' ' %+ % ' 5+'72 +, +' '!2 %6> (5S, ' !"5 + ' 4 '% .' '4%2(%3'+' ' -, (' ' ' +, ' 70+ % '%

K' M 0D' 0 ' 3 < %' % ' ;) 6 % 7;5 % (6 ' ' '4 0(' o

!'2 ' S' ./' , ,'++%2 ' +' *' + , ' ',','4 ('- ' 2! 46> ('! ! ' +' &'"%: + %7P4 +, %!+ !%' M)

; I K #7 m M 60- 5 K&' ' 5% % (67 ! < (' j P' % < (' 57%' ;

+' ' % 2' ' '%' M '+' ' 4 :' '+%' %' ' %! 7' D 42' +, ' '%2' +, ' !" (%(-

' 5 5I ' 4 ' 5 0 5 (' 0A 7K 5 m % A 5 Z @5; I 6 %' '

?+ ' '! 2%' 3 +%(.5P' + % ' ' + + , ' 4 ' ' = % ' o' (% %(' 5# ' ' M'(%,%3' # '2 %! 3,2(F%(

@ 5 D M p (I (%5 5 % ' 0 % ' C 5m 5 (m ' 4 E % ' ('+ ' ;m

' ' -' 9 4 4 ' 4 + % ! %!' ', + % ' '2 % ' M 2 4 ' ,% 4 %

/' $ %, 66 ' ,6H 2' % 0 T E) 0 D 0 p

',' %(! 3' '%!' ?(% 2'2 ! ' -' ! <' J7 P9) %4%' ! 4 4 ' ' %%: 2 % 2 ' ('

F ; 0X 4 (* ' > ' < I < 5B' % ' 5B' 0 ' 7% 7' 4 7

%!' ' ! 46>2 ' # B' %= , '4'%!'9 % ': '+,%+' #'+ ' ' 7'2' ' % ',,'+ ' '2(+, % ' '7%+, o+ (% %3 +

E' T ;7' ' % 5 ' d 6 I ' K5 ' p 0 ' %UA' < ,5' 7%'

2 %' + ! %7%+ " , ' # +' ' ' %2 4 22 !' (%!' 3 + ('+' 4, ,' 2 ' ' ! 4 % ' 0'+ , %+

/0 E I E) % + I < % <' 5 % (3%3 (G 5 m 5B' % 0A D ;%' 7 (

/! ' !C ')D' %!' +' #= ' ! ' 4 ' ' ' ! ,'%!' 7= % # ! ' 4 ' '%= , (%!' #+' '" G' 5 ' (!' ' + !

' m' 55 5B;' 6FD' % 0.B 4 % 7 .B' D'((' C A 5B' 3mm' 5B' .Q %E' ' 6 = m

+ 2% ' + ' # (! % ' + % '7% (' 5 + ' ! ' # ' ' = % 2 22 ' "%!' # ' !

S 5 1KB05 E B 5B f 5 p B 5 55 5 K55J5MB5X Am 57 < A R ' A < % (' / 6T M

' \' + % ' +, ' G%(%!%'h, ' % + % 4 3' j 2 ' +' # *' !%4 ' ('+% ' + ' '9 %3' #'G2 ' - ' ' %,

@' E m 6* 53' 5 5' 0 I 77 j E %5+ 5) '3 ", 5 F' 5 7 E ' ' 5 6 %

! 4 ' ('+% ' + ' '#'7 +%% 'M 9 ',' + # o' (% 9' ' (' ' -> ' 7 ' , ' R ' #G%(%!%' + + D4# 2%)' %3%!% +P

7 > 0%' " j 6 > <' X ' (B %

/ ('+% ' + ' ' ! ' '3 +, ' ' + ' +, ' ! ',- ' > NN' :P# 3'(5hP' #, 3% ' %4 % ' 7(4 !

0 0 ; 606 B ' 5,,;' (@ A' 4 m ;%5 (% I ' 5 *55 B' 5 E / (5 (5B')

' +, ', ('+ # ' +, o 2(M+ #'F _+ , a %4 c % S A'+% %3 ' + ' #'F% <3A ' '(%(%' ' ' - ' N' ' ' 7 + % ' -

.5' ; 4 ' ' 5 ' , %' ; ' 0 A' I I 0' ' 4 4 ' 7 ;5BD5X'

% ' 2' 3' + ' # ' " %E ! 0 +' 2 +% + 2% ' 5= % (' % ' 4 ' ' + + # ' 5+ % 2 ' + ' ', 4 ' ? + .)

@ ' 5 ' 5,% 5 5K' % 5 ' ! 4 : ' D 5 > ' # < ' ! 5 I 5 5

/'"' !5 ' ! ' +' '%' 2 ' %!

7 % ' 55, ' D ' %5 E M 5B'

E : ' + 4% 4%' 3 # +, 'U' + % (' '7 ! !'2 4 ' B'

E :' 4%+'2 !%' \2 ! ! !23 # +, 'U' + % (' '7 ' ! 6 N<

!'2 4 ' E : ' + %2 %. 3% 23#+, U+ 2 ('7 ' '

! !'2 4 ' E : ',,4%= % % 4 ' 4 3 ' N' #+, 'U++%' '

(' '7 ! !'2 4

' FF

5 1 4 -* (' 8 1 * - (82 ' * 4 . (3 '

. - 4 ,'2 ' . 4) ' ' i . ' n (M'o ' 4 '

) (< 1 * - 4 3 8 2 ' .'7 - 12 - 8 o = 2 4 * * - 4 3 *' >

1 .'? - * - 4 3 & ('? - (- 4 ' 8 ' 1 1' W* - 4 3 . 1 ' 8' 7 7

)* (- 4 ' i . ' - * (' = 2 2 ' (**1 4) (< 1 > '

. - 48 M = 2' -12 - 4 3 ' '* * - 4 3 ' '? - - 4 3 A @

' 1 .'? - 1 - 4 3 ((.' W - 4 . ' ') 1 (G3 = .> '

. * ' ' 75 - 4 * - '= 1 2 W ' . ' (1G' (M - * ('

. ' 8 - 4 1 * ' 5* 1 # . 3) M (. - - ' - - (1'

1 (' 5 ' * . ! (' i . ' < a' (G U * ' 1 3 %' > '

)' ;3 %' = 23 .M = 23 - 7 4 8 - Q . (8 . - '

2 ' - ' 4' (1 4 = 32 . 4 = 2 2 (8#

) 3%' . 3 %' * 4 - (' * . - 1' 2' (1 12 - (3

W < 1 * ' 2 - 2 ' = 2 2 1 ' *' n (M ' 3%' T

* 4 - (' = - .. (3 2 1' ' &* ' ' ' ! ' - > R

* 13 2 ..32 ' . 4 8 (') 1) 43 7 1 1' 1 (' ' >

= - *') (< 1 * - (3 ' 2 * ') - * - 1 *) * ' >

8 - 4 1 ') 1) (' ! . 4 - 12 - 4 3 = . 4 * * - 4 3 '

o ' 4'? - ** - 4 8 (1 4 ' ' . , ' * 4 ! 3* 2 , G'

(' ! '2 5 ' - 1* 1 8 1 4 3 - ' ( ) ') 1) 4

2 g - (3 - ' , . 4 - (3 (1 * 1* 1 2 * , '

' , . 1* *<=' * 4 W ? - 3 ') 5 4 3 %' (> 8U

<1 4 3) ? . 4 - 4 3 1 - 1 (? - (? -) - (' >

2 <= S= 4 1* . 4 3 . * 1 ' M ' ' .

8 - 3 5 ') - 2 1 . - 1 3 ' - 2 * 8 * * =' = 8< *). >

< ')* 1* 1 . 4 ' = 2 2 (5 = %' . 4 8 - 4 2 '

- - (' 8 1'? - ') * '2 (4 * 1 - (' 1 . - (G

)' (' ' ! ' 2 2 1 (3 8 - W ') * (3? - 2 - > B*

' 2 5 (1 4 - .. 2 ' 1* - * 2 (' 2 '

1* (' 5 = 5 * ' W 8 ' 2 ? - . 1 ('? - - '

) '2 (' 8 > *? - ' 2 2 (' (. * ' 1 2 '? - * - ' U

' - = ' * 1 . - (3 = 7 (' ' = 1 ' 1' . . - . 4 ? - ? - ' '

8 1 * - ' 2 2 * ('? - * - ' 1 5 3 = 1 ? - ') '

. . - . 4 ' ! M - 1* 2 5 1 4 8 1 * - (3 . - (' * ' '

2 = ' ' 4 * . -) * ' - * 42 (. 4 ' 3 9'

%' 5 12 - (' i . 2 1 3 . 11 82 2 1' M*

) 1) 4 (. - (3 2 1 3 ' (8 ' . ' i . 'M'

8 ' . ' 8 o * ' 13 %' .' * 4 8 - 4 3 -) '*= - 4 2 >

1 4 ' (1 3 ((4 3 * * 4 3 * ! = 1 ' 4 3 U

' M ' . 4' -= .' - * (' . - 4 1 3 . ' + . 34 '

) (* - 4 * ' - 4 ' i * 4'? - ? - ' 8 - 4 . M 3 - > '

8 - 4 1 . - 4 ' = 3 * ' - 8 - 4 . - 4 4 3 * ' - 8 - 4 . - 4 >

(3 ' - 8 - 4 ? - ? - ' . - 4 o ' 3 * ' - 8 - 4 , - 4 . (* '

. (* ' 3 % * 4 8 - 4 3 -) '*= - 4 1% - (3 * 4 ' 3

? - W 1, 5 * ' 5 2 W3 *) 1) 4 (. (1 3 *

* = - 1 3 * 1* - 1 4 3 * 2 - 4 W * 4

/

E ' + ' ' A, X ' 2 4 ' ' ' % ' '

' . ' 7) ' , < + ' <' + 7, ,Z :' 4 %' 4 %M% 3% ' + ' + , %2' + %2 , ' NR

' ' O' . + ' E' .. ' 1' 7 g' 5/' ' .' '7 ! !'2 4 ' E : ', 4 %+'2 % ! %I% (% # ' ' %

E ,' o # % % ' ' , '? 7 , 9 ' .' 2 n % 5 ' @

5 I.' ' << ' ' ' ' *' 4' L ' E ! !'2 4' ' : ' %' = % %' 4 % # U']

7 ++,' (' 9T 9% ' ' <S G% &<V F ' . + , '%2' + %2 (' '7 ' ! !'2 4

. ' j ' e' , GT' . ' FF

' 7(M' ' ' ' ' $ 9 ' M M' M' :j 'M' ' ' &' " A

'3 e - 2 > E' Z , * ' g; m, ' ?> /' 3 C;' . 40 , / ' , ** = - 1 4 8 1.* - (' ? - 4 1 * - *

' +' ' ' ' ' < $ #3 $' ' HY' ' P ' .' ! ' $ M $ H ' W' 5 . - * 2 44 . 2 . 4)'

?E I'

5' < ' _ _') ' # _ . ' E ' . ' ' ?' 5' , # * " % * ') # ?5,% 4 2 '

J G Q' < 7' +' U 7' E* ' ' = % 4 4' >%4' = 4 # 9 3% % ' +' " 4 #

' ' ' ' - ' <' P' ' 6. ' ' , , ' C' ' ' p + Z ' (* S! I' C =%d' &

7 ' #' + g S @g 6

' + ' _%' #' #' _ _' #' ' _ ' C ' 8 ') ' ' ' K +' ' K' K' I K ' !' C . ! CD' = % % %,'% 2 4' \ % 4 ' '" 4 # +

J' 5B' #V ' ? ' ' ?+%23% +' 4 4 # L %, ' + % 4' 4' (' 6

*' .' ' ' < ' ' *' # *' . ' $ ' ' ! " ' % ,, 4 ' % N +, ' '7 ' e

G B' %' ' <' - + 6 - % F' A o 8 n % ' % ' + ' +, # = % 3% ' ' , ' (% '

c' + ' ' 5' ' F F' 8' 6' 5' . ' %) . . < +%4 , %+ % % ' %# ' (' = !' '++' '2 %,' 2' .

, 0' .005 ' <' QQE j .' . ' _ 7. ' ' ' < G 6, %' (' ' h , ' %% N# \ % 3%', # 3%! 3%', #

< (%. G 9* G n % e T 77 9F *' X ' (! %', # N%23% %' 3' + + 4 3' # - 3

< < ' . <' ' < 5 < " ' m' ' E) ' ' 2 ' 4 %23 %' 4 ' ' + ' ! " + , ' (% &

' 6V 9GG . . . ' F6 6 ' ? #' ' ! 4 # %4' +' = % ' + , ' 2 + % ' ' 2 4 4

XX' X' ' <' ' <' E . ' *' ') ' ' 66<' . . ' *' <' ' + + ! 2 , , ' ' + 2 j ! " = % 4'%!' 6

' , ' 9 G #'

. #' _ 6<' < 4' <' M ' ' ' <' '< . ' P' ' .5 ' ? ' ' 4 . 6 '

)) & @ ' . ' . 6 . . ' ' '7 ' %4' 4 %" 4 WV ' + ' % # % ' ' ' 6

+ 7k P 6, +' +' G' G 7' G7 G7 !]7 G7 ' 8 - 4 1 * - ' - 12 - (' - (* * - *) - * 8 2 1 1

1 5. ' - (' 1 (1 ') (< 1 M' ! .> ' /

,') ,' P' . d' 7 H ' ' N ' S ' ' H' k' +' \' +' [\' - 12 - 4 = . * - 8 o ' ? -

. 7 , n 4 U' 5 . 5 , ' ' 4' ' e 0 5 g' , ' + 9 6 + : ' (1 4 . ' %' * 4 ! 3* 2 (

' / / '] 2 ' / ,' 1' ' 4 2 . ' = - * G' - 1* 8 1 - G30 / > - 1 > M

ʼ ʼ ʼ X !' j/')' 3) 1 1 = ^ 1)

(& = B ' ( ) @' L + *) B' @ @ > L " ! E B (' M F)

E2 + \ PS Gnn ? ' M % +,% G M?

[illegible]

D -' +5 H@-' E Q 5G

[illegible]

E' + . ' ?' 2 4' ? ' '% 5' ?') ' ' =' ?

[illegible]

8 .' #J %6HC ' 2'

H@T & #

[illegible]

' 77,' " 9

Xm L'c' 'E' '^' [' E' ;

6 . 7 ' n n E ??

W' 5 5' 4

[illegible]

E' + ' E G \ ' G n

[illegible]

+ C ' : : M77 ' @

[illegible]

' F F

[illegible]

E' , ' \ PS 'Gnn' ? ' ' %M% +,% " G M?

[illegible]

D' -' I ' F 0. H@T ' /&

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' + ' \ ' nn'? ' ' 4' M% +,% "' G M?

D' -' 6H@= ' &&

[illegible]

d. B' m 5 H m

[illegible]

E' + ' 9' H@ 2 4' 7= 8A8> B= ' L' @='9' ['@

[illegible]

0$; , 1

[illegible]

N' A' ->74 C K C ;

G >0 SH"

7+' G 1 5;J) 5L5 3&' <

[illegible]

9+ ,9 ,' 9' 8 0 0 M6 0' A1 '.'

G 7' '@ '(U I @

T, , ; :B 66 0 ; =*== !# +

+ 6 $ W' V, .Sd2nC7 n7 9,' 2 '"! 0! ; 6 + +0d V P 0)*

FS' +27' ; 9j<4 ;

[illegible]

a' A' / 0' 7%9a '.

T @ @ L # 0 T E (; E ' c5' ?

\ 3

E' + ' E ' G' \ ' G M6

[illegible]

E' + ' @' H ? ' 2 4' ? 2' '2% " L' @ = 9' '@

[illegible]

E' + ' \ #&S ' Gnn '? ' ' 4'M % !% " G M?

[illegible]

E' + ' @'9 @' ; '9' H' @' 2 4' ? ' 2 % " G' @' = 9 ['@

[illegible]

@ #@ ! 2 I h@ 2 , 7' * G #9 p %G 9V' 9 d C0 ; ; P < * 6 0

[illegible]

4 B 5. F M (

[illegible]

A' ' 0 5' 4' E' + ' E G\ ' G M

[illegible]

E ' + ' J ' > 9' Q' H' $ ' 2 ' ? 2 ' % ' ' L '@ = 'c c '@

[illegible]

/ F, % K 7 @ 2 ^M

J &3JQ ' VE' . '?' *' H ! 'C (

[illegible]

E' + ' \ <S\ 'Gnn'? ' ' 4'M% ,,%2 !'G M?

[illegible]

E' + ' .'?'2 4'? ' '% !'5?) ^?

[illegible]

tP J 52n6'7' %V 5'') "L A' M#' 7' 'SG M

[illegible]

5 0# M 50 AM

E' + ' E' ' G \ ' G' . ' G

[illegible]

E' + ' = # @ H $' 2 4' ? 2' ' %2 " L @ = 9 [

[illegible]

' W/5 0 >' %

[illegible]

E' + ' ' = ' @ H @ = 4 ' ? ' ' %2 " L' @ = '9 ['7@

X' X' X' <

G (' ' +'2 ! 7

L G ? L - a

H 3' H H

[illegible]

' 6,,6 K'2 G 9 + %' 9 6 + d

[illegible]

)' ?' 4 '?' 5' ')' E' 6 ' F' ^' ??

E2 + ' \ 'Gnn '? ' ' % ? % +,% 2 G M?

+! +' LA1' && +' g , 7 " ,' 2B' > ('*' ' ' L ' G ' ?L ?('UF +!' ' ' ' 3 3H' ' ! '> ; 3?;;3' 'O" ' H

) Kj ' 'C * ; P'S5 K . C' * , K K& CC6 oZ#5

E + ' ?' . ? ' 2 4' ? ' ' % " 5 ' ?') ' ' ^ ' ?

, n ' A 8' 2 1 / ' 9% . n G9G, &A

.5 . ' 0 0 '& n 9' 2n %, .' #0 0: " - 86T' -! (GG297

NR' - . #0 QXCP! G)' . 8 ++ + S 5

n 9 G 9 P 7 V ' 0 '9 C :

CA ' ' ' " A<_' ' ' 66.' X' _ < ' X' _A 55.' 9 ' +

E' + ' \ 'GnD ' ? ' ' 4' M % +,% 2 G M?

E' + ' ? ?' F' ' .' ?' 2 4' ? ' ' " 5 ' ?') > ' ?

.' (E ? 7 < , j d ' * * * S ## 4 %

A ? ! , ' ' , f ' 9 , , .

M 4 ??

= #

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

E' + ' \ < S ' G n n ' ? 2 ' 4' M % +,% " G M? ;

[illegible]

G' 6 7

[illegible]

E' + ' ' c H @ 2 4' ? 2 2 %2 2 L @ = 9 [@

J H)' > ' .' 7n <7,' .'

[illegible]

6' ' ' .5 " 1$! 9?' Y 92n !

%' 6%G' + +' N

G D Z h .E 6$ W ,7 , 4 G, O P, * 9

7'2 G n7 E ##? '? 7

[illegible]

' @@' /\) + 5 5' + K' + ,, ' . +26

[illegible]

c IGI S @ B ;

[illegible]

B '@' @L' 9' TE' (' ^' E' /' 6 .7 !!

KA' 5 5 ' 5 A' E' + E G\ ' G' 'M

[illegible]

M ' ;#M ' 6+2 ;' MBB 6 <' E# ' > B' 4BE

[illegible]

E' , ' '= 9'@'H'@ 2 4' ? 2' ' % " L@ = 9 [@

[illegible]

P ;, C F'V B' 7G+ 9'

[illegible]

E B' T .%

E' , ' \ - ' G n n ' ? ' ' 4 ' M % +,% " G M?

[illegible]

E' + ' ' 1 ' ' 2 4 ' ? ' ' % " L' @ = 9' \^# @

[illegible]

G ! , " 2' , 9 + ' 6 '

[illegible]

9 7 + '

[illegible]

M T@*99@L9 TK (;15E,(' ??# # 6 . 7

' 'A' 0 0 ' 5 AM' ' , ' E ' G' \ ' G' 'M

7 + 1!48 11 + 1GOGU7 P',4,' 1 n,., ' 9' P* 11'11+'

. =)17`1 ' (IC51' 119' 47 7,+11 ) Ua7O' 7 U1' ' E4 `) 1 17 ' 8d'F ..'RA-(3'kTg '

' UZ `' 1 ,4 1 1'

7 ' ' ') + ' p J' ' ' 4 '

[illegible]

E' , ' =' @C@H@ 2 4' ? ' ' " L@=9[@

' $!' C 9 5 ? ' ' E * *C'

[illegible]

j ' VVj6

[illegible]

/f, dAd # ' 668

[illegible]

E ' 77 ' \ D P - ' G n n ' ? ' ' 4' M % , " G M ?

[illegible]

' 5 G) ' !) ' 0 G ' I 8 ' G 2 5' -') ' & F 9 J + $ 8 D 2 C' 8 B F M

D' - ' ' 5

[illegible]

E ' + ' c H @ 2 4' ? ' 22% " L' @ = # ^ ' @

[illegible]

? 8 6 6 9 7 , ' - ' &A & A6

[illegible]

- & - ! 2 , 7 G 9 ? 9

2 6 5 5 5 1 5 1 5 / 1

j 6 ' + - 0 I ' 7

' H 8 < 6 2 5 +

. 2 ? 1 * 7 ' ? & E 6 ? . 6 G , ! 7 D . X : + 9 " : ! 1 3 *

0 & n 7 (5 G 1 9 % 2 9 9 n s V + n E ?

S . - ') 8 A # ! - 8 - 6 P) , + / . d / n 7 9 9 B E 2 9

[illegible]

5

W M < ' . ! . ' 6 . 6 ' ' 0 6 J ' 2 7 6 + 7) ' ") 1 1 & 1

[illegible]

+ T E) ' C ' . ' p 6 @ A J * !)

3 ' #) ' = T

9 . ; ' ' + 6 ! M , ' 1 ; + 1 5 1 @ 1 0

[illegible]

8 . 7 [illegible] 1 Z E

E ' + \ 7S Gnn ? ' 4 M % +,% G M?

[illegible]

E' , @ cH@2 4 ? 2 ' % 2 L @=9 e@

[illegible]

7 1 / .5 /

[illegible]

0 %%%%

(

[illegible]

E' + \ 7+, ' Gnn ' ? 2 ' 4' M % ,,%2 2' G M?

=! RE ' E9EG #H ' ' q' LL ' " ıHC Q A > ' ıQ' 2 ' = ; > "! 8 ' A 8 8' ' $$' k ; T >>L')K! *

' ' 0 - ' * D' WS' -+ *3 -' ' 65- ' , ') ' ' 6Xd7 : "' 3' m' ' 3 0@9

G' # (' ' :7 ' $ H ' 3' D-' D D6S 05 G) 3' 9*.' ' 0 1 ' , ' U' ! 7 #. .#

/ ' 0 ' ' @ ' &' #' 5 (3' * ' ' = ' ' 7 ' * 0' 6' ' , ,$' 'U' & ' O80 -61 61 ' 6+'

9 ; -= 9$' ` , ' ", 8' ,%55$" ' 1 ' ' ' I , ' 8, "' ;BN9 ; = ,6 $"' ' @ ! ' ! ' ' ' ! ! !' ;1' ! -

) "# ' N ' 0G, ' & ' G' # : ' X * (

' ' S ' #' 0

D - . ' ?

@ 1K 48 ; ,2 d N7' @' 7

[illegible]

N) '1 ` '9' ' `" #; HNH1;;)$ % H9 - 1H'52' d9+8 H1 &" ,' H d ;$Z 1 e8 9 H? , H H #- ' "!+, "' ' 8#R "H

G ' ' Z;>,`` BH1 ' 91 ' ' -92 = 'G!5' G#5' +9 (!$9, M , ' P$i' %' QB, ' X 7 ; "e+ ?9 4 H1 ' t' $' ,H"' 1" ' \' ' H ; _;; H= B

H @' T' # 9

) ' D' 1 ' 'C ' & ' ' 1! 4

(" ') B H ' ? !> ' ' B=1 ' 2 ' $ &'# ' $'))

` / ' 1 , '9@ Q B`$_=L' ;H

E' + ' U' cH' @' 2 4' ? ' ' % '' L @ = 9 [@

7 H@T

A !% ' ' CM FL @' +' O +' -' n' 2,5.A &# ' ' C &'

A ! C' 6! 55 p $!5$' 3 ' ? (!' 6 "&' . ' - 0N-' 1 < # # ?' ? ' $ &,' 556 $&' &! 3' N N N' &(' #' 2C C 6 %3 S V6 ' S ! 6 !

>' ' F') < * !' 8' > 6G' 7 D4b' J , > ' * 0' CI, ' -154 4 9W6 6

[illegible]

2 , A 6 h J + O * $7 < '

\ ' p ' G ' ! %' < n9? . ') 6 (6

[illegible]

#S 7, ' (' . . 7V' 2 ' ' 5E

' 1 0G' 7 , ' & ' G n+2' 6 ! 9? ' * ?

+2 # (' ' 3' &5g' M ' 0 !' ' & ' 3' F; Q! 'C? !' ! ! ?' U ' ' ;H

G < + +. 6.9' ,+,' (%" 7'

- #1K ' ! * 7 H 9 n,9?' 9 M 9 6' @' $' ' 7' ' / !

P ! ; ' 3 ! ' ' C !' 6 ' ? &

' H' ' :' U $' %' R' 68 ' ' 9 ' * & + *' (' ? ' 3: 3Q ' ' !) ' ?; ' B

+ ' - 9

5n.<*' + P2 ' ' C '

)' ;FB ' G > > ' ' P** $

%%%%'

[illegible]

E + ' \ - ' ' G' n n ' ? ' ' 4' M % +,% 2' G6 +,M' '

[illegible]

E ' + ' @' ^ @ ;' c' H@' 2 4' ? 2 ' 2' L @ = 9 [@

[illegible]

JJ7%. J'9) +0A9%,; A'. % , # X o . 72 6 77 % 77'. %

[illegible]

' H%I ' Z ! ' LB 6

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L E+ = 0 $ L (^ 4 &

E' + ' \ S 'Gnn ' ? 2 ' 4'M % +,% '' G M?

[illegible]

E' + ' @' 2 4'? ' ' % '' L @ = 9 [@

S #+ j d ; > P <'

' ,% ,' ! ' S A '

Mo %

' (G6%9?

[illegible]

' : 'K! . . '2 , ' ! > '

[illegible]

& 5(' 9 5' > 7

0 A & "$59 N G' 76q J

2 G ' 6% %, G '

8' % 5P' '9'

6 1 ; //

% A '

/CX % . ??G '. 9V' < # 6' 7 9 SB;E@

. ,% 7 & 7 'N % 7 # % % N +'% &5 5 . @' , J

0, F. 6 ,X,' .3 1 : #6' , 09 0

9n ' 57, n %' 9n P' .' 6 G ' q 65j ,

. ' 0 ' % ' 9 ' % > 7

C o 9 9?' , j '

XR T@ . @L# TK (^ K S# , 6 .7 !

M 7N 5T5 4 M E2 \ E G\ G M

[illegible]

= -88=-

Y = 9 @H@ ' % L @ = 9 @

[illegible]

KM ' , ; 888 ,5, G 33, -G ;;

S 4

[illegible]

AXQ3 d(0B f 6. 6

[illegible]

6 . 7 ' E ?? ' @ @ L 9 ' E (^ ' E

E' + ' \ S \ ' Gnn ' ? ' ' 4 ' M % +,% ' G M?

[illegible]

S*9 8l5 d' /Q' > Ge 8 0G]8 ' SJ p' T' 00 J/

[illegible]

? T (' $ '

[illegible]

E2 + ' cH'@ 2 4' ? ' 2 % 2 L @ = 9 [@

[illegible]

, j .7V' 9% K 2 ,6 6,27 1 57 ,

AA

[illegible]

B '8 ! 1 3 ! ' ! 9! : 'B .'B396 B

[illegible]

B0 ;Z $ Q 0 $

J '.'% ; '% ' ; ; '.

[illegible]

AR 1m' 6' '.6 5 666666 c 2%! $ @ C! ! 1

[illegible]

*69? 'GG '% d d06?0c < p? 5+ M 55

[illegible]

9' 7 . . & 9 ' P 5 ##

M 4#

n ' . S =* ==

[illegible]

6 . 7 ' E??# $ ' 4 '] z ' [

E ' + ' Y Z 0N 6 1 ' G n n ' ,% ' 4 ' M % +,% ' G M?

[illegible]

à 7($ dS)' ' ??S [illegible]

[illegible]

HX6@ 8

[illegible]

' ? ?' F I'H? - (' 1*) * * 1 ' 5' ?') ' ?

#>E p ' : @? 'P3 CSC@@

[illegible]

) 5 5L'0

[illegible]

]'& 8T$, p J /

[illegible]

M 4 ??

??, ' I (((('

[illegible]

E' + (' \ P- 'Gnn'? 2 ' 4' M % +,% ! '' G M?

[illegible]

' D-

D [illegible]

'&!F,!PP)#& F ! p&*9#.' ' >@= = 'V)G'*2' 2 A6' '&PF $:P+97 &+F &9F *!E2* M!52 & F', ' %()' & F

E2 + ' @ @ ;' cH'@ 2 4'? ' ' %, 2 L'@'='9' @

[illegible]

? ?#) B

25 5 M, ' ,J @ 0 0' 3

' # ' " # 2 0 .'7% ' ' ,,' ! 'L 5E '2 , : 1 '% G

[illegible]

: 6G 97'.' 79 0 6 G ',G# +5(% ,,'

' @, ' ,? ' ,,P

[illegible]

. "' 6 555 $ 6 ; * + U

7< ! P ' ? ' E V' 'L . ! KG' 555@ @ 1 .C *55.

.' K!,' ,b

[illegible]

[illegible]

> ' 3' 1`F ' 1 J9' '. ') - ' O7' % (' %#9

DU(%4' ' - ' %+ ' %P ' + ') (P ++,6'4 '% 4 ' , ! ' = ' ! ' (4'oP' ' ' : ' ' %! " = "

: ; @5 Q' " = 2% ! M ' : ' 4 7E ' ' + +2 4 = ' 4 % ! , ' % 4 9 ' +

* % . ! ' ! 4 ! 4' 4 3' E , ! 2% ' ' '2'2-' 4 !2 > ! ' + ' C ' 4' ! ' " ' 4' C' (' 2 5 ' % ! " (U+% ' %'2 %' ' 2 2! ' (% p

M M ' ' 2' 5 ' Z #' ' #

+ ' * ' i ' ('%# + ' # ' ' I) ' 6% ! ' = %4' * C#**PC' ' ! ! ! + ' % % %4' ; 2 + ' +% %4 2 (' ' I '%!' ' #' M

' 6?5 ' M?5 X' 0 < ' 6X<' ;' U' ('% ' + ' ' 4 #= %++ + ' 2 %4' 2 4 ' ' 4 ' +

' 1.1PC . = ' P. `E[ ! + ,11'0 ($ ' 'Ug1 . `1'1F , ' ' ! 4% ' + ' ' 3 4' + 4#

7 + 7 %4 + # 4 +% ! * ! %% ! *2 4 CC+T ' . ! *E > 5 'J 5*10* ' 55*' %' ' ' *: ' 4 4 ' ' ' ' T %! , : ' ' '7+ %' ,#U ,2

i 4 #'

[illegible]

< T Q (5 + %* JT %' C6% ' + % 5 n 'V#A V e' " = " ' : ' % 4 +, E' 4' ' % ' (4'

B' * ' F 8F '7a' F * 9 , ; S G P 7A 7 c . 6 %* G ; V C# # #A % % 'E

' ' ' 5 ' C SG 6 % S % 5' ' I ' + ' ! '22' ! 2% 4 3' ! 4 ! 4'

' 6?C % # % 'G ; J P & G9 . ! . C % T . 6 % 6 6 C P 9 + ' # #%A j ; B = *% %2 %4 ' 7 : U% , K * A ' ' 6

' M' I' ' ; ' g'"5 !M' ' M Z&5 ' 7 8' UB 4 = L - ' 7; 8% > = 4 # +, %

'Z . ' $ ' MD ' - @7& $ ' g' . B 8. P' . 'H 8; DM9 M'5' @) ' $"%6 >B- ' B'Q >8 = B I ' #%! '" ' 2' ! 4'7 ! 2 4' ! '

3' J ' G ' 3J X 7 X X' ' J \66 ' C' ' X6' 50d 1 ' ` 2 *= " ' : '2' 4' : ' % 6' 4

!'4') +9?. A' #' : * ' ; % X '2 % 8 J' . ' # ' d % ' 9 2 ' %! ' "' 4 ' % ' '" 3 # I '"%! '"' 4'

' ' , d . 677' , 6 . ' 7) FJ' . ' . o ' % B1 T 75 2 ' _?, : %'3' (' '%!' " , '2% 2' ,, '! 4! '

B' . . f & K . ' f B ' W + 4 > % B B . B &' 7 . = M I !D 'Y

' ' ' 7 'q 3 .G G . ' #F; 0 p B' E d , G + 6')' . ' + ' 70 ' ! ' % ' ,, # U' ! '2,% % 2' ' = 2= ! %6

v' , 6 I ' . ' , % % 5; # ` ` ` C Q .5 < U +2 ' ' ' %2 %) 2 2% 4' 5 g5 ' 5' < +%(' ' : ' # U' % ' 8'

\ ' 66 5' ' , 0' , %%4 % ') G ' ' " 1 !! ' % + . B 0 + + . . ' # ' 6h' % ' 4 D %#U ' % ' 4 "'2 ,, 2%.

' 6,d ' 6 ' E ' ' %C.T4' E' '?E : : K' '2 ' %"' '%' '"' + , 4' ' (' 4 : ' U

3 8S' 9 8 : ' > 44) . @P; G8']7 < ' ' /.' %' (! ' ,, !' % ! # ' ": %! 3%&

^ ' # ' ') ' ' / P' 5' 'E' %' ' - ' #* . ' . ' (' (% ' + , 4' ,, !# U' + , ' 4% : ' !%'

, 3 - I , 5 . U , 0g > 3 2 8 , , ' ' G ' P P,@' F ' + ,2 %'4% % %'3 2' ! "

' ' 2 0 " ' C / k ' J ' (' ?#' 1 // ' K ' /> ? C! (2 2 2 ' . 4 GN6 E' X' 6 ' ' P 2 ' + ' + , 4 # U'3 ' ' ' &%

6#' ' ' * ' , ' # ' 5' ? ' ' M' S ! #M ' ! ' , " ' = ' _

X' ` . (' S") L ' . , 8 . . BUO 7' + 5 , = = > ' = K> ' FL L; I BK ' ; K L I L' = ' L *'

Q8 > Sm @ ' 4 %' %+%' I = K>8 ' 8 S - ' % , 6' "

7G % 5 + 'E ' ?' ? ' # ?Y$' G G % (' : ' '"% ' ++ ' : ' 4' ' (' ! '

<' /] 5 ' ' ' 5' ' 0 ' d' ' ' + ' (%, 4 2 ' % ' ,

Z

+' 2 9 B' M %M %' 7 2 79

' ?n T@ cc@L9= (^ [E= c' ??

E2 , ' \' ' ' ' Gnn ' ? 2 ' 4' M +,% " M?

[illegible]

[illegible]

E' + ' $' ;' cH@ 2 4' ' ' % " L' @ = ' 9' 1c' @

[illegible]

S%' ' Sd' ! ' [illegible] K#bS' [illegible] M' [illegible]

[illegible]

S5 (' .' 0 5K51' [illegible]

C! . ' 'Fg, %F 9' K< ' . . 7G' X*C@

Nd , 6 .' * . * ' I3' J : %') . A' , $' ' L ' j , , ' , G$' G

' 10 -' f

M 4 ??

'@ 0 ' F3' ' L'C 'O ?? L'n

0' A' 0 5 ' 0 / %

E' + ' E G \ #' G M

[illegible]

E' + ' ' = 9'@'H'@' 2 4' ? ' ' % '' L'@ = 9' '@'

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

n ' ' ' ' 0$ @' L' 9' T E' (' ^' [' E' $ V' 99

E' \ - ' G n n ' ? ' # 4' 590 % K,* 2' G M? ;

[illegible]

N - ' O &D' P9 + ") ' # : ' d >; 9M ' 1 !' = B ' $ D') ' &%F' Q ' ; = ' ' P F (-' %G ' & E= ' ? ' 1 ' M 2 ' '; (? A ' ß A" H#L ' A' '

) & ' 1 ' ! ?' & +& ' X 8 2 !(' ' 6 (' S ' W)= = @ (

D' -' * +' C' :!

[illegible]

6&%F " n V++ * 0 5 P %+Pn % 5L*+ % 7&P F' . M** . + ' 975 & PF

' @' e ' Z;' 9' H' @' - (' 1*) * * 1 ' L' @ = ' 9 ' @

[illegible]

G #

+ 5B'

' 9% d ' . "FG2 6<V

S M 5 @# 5 + 5d

. ' F ' 5J ' . d

CX ' 5K ' 9 ' . ' : " & = ' N 4',

9 676 9 ' 7 G ' 6< '

[illegible]

? f ' 1 g 6 / 0' LL ' . 7 7 %

* 9?

[illegible]

9' ' " B 09 7 6 6 K' ' 9'

[illegible]

M 4 ??

#' ' ' 9 7 ' 9 ?' !. 0! ` A01' 2222'

X f T@ @ #T K (^ K S 6 . 7 n?

5 5 0(5 5 A

> K =KA 8> K ;L= B L /L FL ABALB >8J I 8>;AB=K>J IL R 8B 8 I B PLK >B K K Q T M 8; B M * . X . 9

[illegible]

E + . #@H @ 2 4 ? % L @ = 9 [@

[illegible]

7 S ## B@1 * 0 3 >

[illegible]

L n?

[illegible]

E' + ʼ \ ʼ Gnn ? ' ʼ 4ʼ M % +,% "ʼ G M?

[illegible]

ʼ e H@= ' > 9

[illegible]

E' + ʼ @ @ ;ʼ cʼ H@ 2 4ʼ? ' ' % "ʼ Lʼ @ =ʼ 9ʼ [ʼ @

[illegible]

9 dCC 9G9 7/9 , G% 9 . 9" 9

6 9Gʼ 7,ʼ ? 9 ? 6 9 ? A . 9

9.6 n ? ?? 6 d 7GC2n 69%2 , ,) / .S 9 9,ʼ 6 9 9 77,7G %9?

'r9K ?,'d0K n0+7,9 .", 66<5 2 , % 9 c

[illegible]

"1' ' ' # 9 ' E ' (' ') Y'

: _ 6 \' 6

<' T o -o' ' 7(

B' n ' 9' ' 5CB 9V

+'% L' > 9

[illegible]

T $,L, - 9 G) 5. , 8, 0 , h, '0

[illegible]

0' b. K' 9, C A

[illegible]

D ' ' $ ' P' T' E' 1 'Z' ' 9 L' OQA

E' + ' P- 'Gnn'? ' ' 4' M % +,% " G M?

[illegible]

E' + ') @' ' 'H@ 2 4'? ' '% 7 2 L'@='c' '@

[illegible]

' 67, % 6 ' +7 : 2

[illegible]

ad venit propheta Semahalah Et .Jerusalaim ad usque venit & : Jehudah in quæ munitas urbes cepit Et
5 4 וילכד את ערי המצרות אשר ליהודה ויבא עד ירושלם: ושמעיה הנביא בא אל
dixit Sic : eos ad dixit & : Sisac facultate Jerusalaim in erant congregati qui ,Jehudah principes & ,Rechabbam
רחבעם ושרי יהודה אשר נאספו אל ירושלם מפני שישק ויאמר להם כה אמר
,Israel principes se humiliaverunt Et. .Sisac manu in vos dereliqui ego etiam & ,me dereliquistis Vos : Dominus
6 יהוה אתם עזבתם אתי ואף אני עזבתי אתכם ביד שישק: ויכנעו שרי ישראל
,Semahaiah ad Domini verbum fuit ,se humiliassent quod ,Dominum videndo in Et .Dominus Justus : dixerunt & ,rex &
7 והמלך ויאמרו צדיק יהוה: ובראות יהוה כי נכנעו היה דבר יהוה אל שמעיה
Jerusalaim contra meus furor stillabit non & ,evasionem ad paululum quasi eis dabóque : eos corrumpam non ,sunt Humiliati :dicendo
לאמר נכנעו לא אשחיתם ונתתי להם כמעט לפליטה ולא תתך חמתי בירושלם
ascendit Et .terrarum regnorum servitutem & ,meam servitutem scient & ,servos in ei erunt Quoniam .Sisac manum per
9 8 ביד שישק: כי יהיו לו לעבדים וידעו עבודתי ועבודת ממלכות הארצות: ויעל
,regiæ domus thesauros & ,Domini domus thesauros tulit & ,Jerusalaim contra Ægypti rex Sisac
שישק מלך מצרים על ירושלם ויקח את אצרות בית יהוה ואת אצרות בית המלך
eis pro Rechabbam rex fecit Et .Selomoh fecit quos ,aureos clypeos tulit Et .tulit omnia
10 את הכל לקח ויקח את מגני הזהב אשר עשה שלמה: ויעש המלך רחבעם תחתיהם
tempore à ,erat Et regis domus ostium custodientium ,cursorum principum manum ad constituit & : æneos clypeos
11 מגני נחשת והפקיד על יד שרי הרצים השמרים פתח בית המלך: ויהי מדי
se humiliando in Et cursorum thalamum ad eos referebant & ,eos tollebant & ,cursores veniebant ,Domini domum regem ingredi
12 בוא המלך בית יהוה באו הרצים ונשאום והשבום אל תא הרצים: ובהכנעו
.bona verba fuit Jehudah in etiam Et .consumptionem ad corrumpendum ad non & ,Domini ira eo ab est aversa
שב ממנו אף יהוה ולא להשחית לכלה וגם ביהודה היה דברים טובים:
,ipsum regnando in ,Rechabbam anni unius & quadraginta filius quia : regnavit & ,Jerusalaim in Rechabbam rex se roboravit Et
13 ויתחזק המלך רחבעם בירושלם וימלך כי בן ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו
tribubus omnibus ex ibi suum nomen ponendum ad ,Dominus elegit quam urbe Jerusalaim in regnavit annis decim-septem &
ושבע עשרה שנה מלך בירושלם העיר אשר בחר יהוה לשום את שמו שם מכל שבטי
.Dominum quærendum ad ,suū cor præparavit non quia ,malum fecit Et .Hammonitis Nahamah ejus matris nomen Et .Israel
14 ישראל ושם אמו נעמה העמנית: ויעש הרע כי לא הכין לבו לדרוש את יהוה:
videntis Iddo & ,prophetæ Semahaiah verbis in scripta ipsa nonne ,novissima & prima Rechabbam verba Et
15 ודברי רחבעם הראשנים והאחרונים הלא הם כתובים בדברי שמעיה הנביא ועדו החזה
est sepultus & ,suis patribus cum Rechabbam dormivit Et .diebus omnibus Jarobham & ,Rechabbam bella & ? genealogizando in
16 להתיחש ומלחמות רחבעם וירבעם כל הימים: וישכב רחבעם עם אבתיו ויקבר
.eo pro ejus filius Abijah regnavit & : David civitate in
בעיר דויד וימלך אביה בנו תחתיו:

CAP. XIII. יג

nomen Et .Jerusalaim in regnavit annis Tribus .Jehudah super Abijah regnavit & ,Jarobham regis decimo octavo anno In
2 1 בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך אביה על יהודה: שלוש שנים מלך בירושלם ושם
Abijah junxit Et .Jarobham inter & ,Abijah inter fuit bellum Et .Ghibhah de Uriel filia ,Michaiahu ejus matris
3 אמו מיכיהו בת אוריאל מן גבעה ומלחמה היתה בין אביה ובין ירבעם: ויאסר אביה
bellum eo cum disposuit Jarobham Et electi viri millium quadringenta belli potentum fortitudine in bellum
את המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע מאות אלף איש בחור וירבעם ערך עמו מלחמה
,Ephraim monte in qui ,Semaraim monte desuper Abijah surrexit Et .virtute potentum ,electi viro millibus octingentis cum
4 בשמונה מאות אלף איש בחור גבור חיל: ויקם אביה מעל להר צמרים אשר בהר אפרים
regnum dedit Israel Deus Dominus quod scire vobis Nonne .Israel omnis & ,Jarobham ,me Audite : dixit &
5 ויאמר שמעוני ירבעם וכל ישראל: הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי ישראל נתן ממלכה
Selomoh servus Nebat filius Jarobham surrexit Et ? salis pacto ejus filiis & ,ipsi ,seculum in Israel super David
6 לדויד על ישראל לעולם לו ולבניו ברית מלח: ויקם ירבעם בן נבט עבד שלמה
.suum dominum contra rebellavit & ; David filii
בן דויד וימרד על אדניו:

Versio VULG. LAT.

Cepítque civitates munitissimas in Juda, & venit usque 4
in Jerusalem. Semeias autem propheta ingressus est ad 5
Roboam, & principes Juda, qui congregati fuerant in Jerusalem, fugientes Sesac, dixitque ad eos; Hæc dicit Dominus; Vos reliquistis me, & ego reliqui vos in manu Sesac. Consternatique principes Israel & rex dixe- 6
runt; Justus est Dominus. Cúmque vidisset Dominus, 7
quòd humiliati essent, factus est sermo Domini ad Semeiam, dicens; Quia humiliati sunt, non disperdam eos, dabóque eis pauxillum auxilii, & non stillabit furor meus super Jerusalem per manum Sesac. Veruntamen servi- 8
ent ei, ut sciant distantiam servitutis meæ, & servitutis regni terrarum. Recessit itaque Sesac rex Ægypti ab 9
Jerusalem, sublatis thesauris domûs Domini, & domûs regis, omniáque secum tulit, & clypeos aureos, quos fecerat Salomon. Pro quibus fecit rex æneos, & tradi- 10
dit illos principibus scutariorum, qui custodiebant vestibulum palatii. Cúmque introiret rex domum Domi- 11
ni, veniebant scutarii, & tollebant eos, iterúmque referebant eos ad armamentarium suum. Veruntamen quia 12
humiliati sunt, aversa est ab eis ira Domini, nec deleti sunt penitùs: siquidem & in Juda inventa sunt opera bona. Confortatus est ergò rex Roboam in Jerusalem, 13
atque regnavit: quadraginta autem & unius anni erat cùm regnare cœpisset, & decem & septem annis regnavit in Jerusalem, urbe, quam elegit Dominus, ut confirmaret nomen suum ibi, de cunctis tribubus Israel: nomen autem matris ejus Naama Ammanitis. Fecit au- 14
tem malum, & non præparavit cor suum ut quæreret Dominum. Opera verò Roboam prima & novissima, scri- 15
pta sunt in libris Semeiæ prophetæ, & Addo Videntis, & diligenter exposita: pugnaverúntque adversùm se Roboam & Jeroboam cunctis diebus. Et dormivit Ro- 16
boam cum patribus suis, sepultúsque est in civitate David. Et regnavit Abia filius ejus pro eo.

CAP. XIII.

ANno octavodecimo regis Jeroboam, regnavit Abia 1
super Judam. Tribus annis regnavit in Jerusalem, no- 2
ménque matris ejus Michaia, filia Uriel de Gabaa: & erat bellum inter Abiam & Jeroboam. Cúmque iniis- 3
set Abia certamen, & haberet bellicosissimos viros, & electorum quadringenta millia; Jeroboam instruxit econtrà aciem octingenta millia virorum, qui & ipsi electi erant, & ad bella fortissimi. Stetit ergò Abia super 4
montem Semeron, qui erat in Ephraim, & ait: Audi Jeroboam, & omnis Israel. Num ignoratis quòd Domi- 5
nus Deus Israel dederit regnum David super Israel in sempiternum, ipsi & filiis ejus in pactum salis? Et sur- 6
rexit Jeroboam filius Nabat, servus Salomonis filii David; & rebellavit contra dominum suum.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

Ex CAPITE XII.

13 [illegible]
[illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Ex CAPITE XII.

Confirmavit autem se rex Rehabaam filius 13
Salomonis in Jerusalem, & regnavit: natus erat annos quadraginta unū Rehabaam quando inauguratus est regno, & septemdecim annis regnavit in Jerusalem civitate quam elegerat sibi Dominus ex omnibus tribubus Israelis ad collocandum ibi habitaculum suum: nomen matris ejus erat Naama quæ fuit Ammonitis. Fecit autem malum coram Domi- 14
no, nec comparavit animum suum ad timorem Domini, exquirendo cum toto corde suo. Atque hæc fuerunt gesta Rehabaami 15
tam priora quàm posteriora, committere malum coram Domino Deo Israelis. Fuit etiam bellum inter Rehabaamum filium Salomonis, & inter Jerobaamum Nabati filium omnibus diebus ejus. Denique cùm accu- 16
buisset Rehabaam cum patribus suis, & sepultus esset in civitate Davidis, regnum occupavit Abia filius ejus post ipsum.

CAP. XIII.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]
[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible]
[illegible]

CAP. XIII.

ANno decimo octavo regni Jerobaami fi- 1
lii Nabati regnum occupavit Abia super tribum Judæ. Tribus annis regnavit in Jeru- 2
salem: nomen matris ejus, Maacha filia Urielis de Rama. Constrinxit autem Abia viros 3
belligeros, quadringenta millia virorum juvenum, adeo ut susciperent onus eundi & bellum gerendi contra Jerobaamum Nabati filium. Quare Jerobaam Nabati filius collectis sibi copiis, venit ad bellum gerendum cum octingentis millibus juvenibus robustissimis. Tum surgens Abia è monte Sema- 4
riam sito in confinibus montis Aphremi, dixit; Audi Jerobaam fili Nabat, & omnis Israel: Fortè sciebatis Dominum Deum Is- 5
raelis dedisse regnum Davidis super Israelem in æternum, tum ipsi tum filiis ejus, pacto rego: Jerobaamum verò servum Salomonis 6
filii Davidis surrexisse, & contra dominum suum rebellâsse,

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

4 5 Καὶ κατελάβετο τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς αἳ ἦσαν ἐν Ἰούδᾳ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ Σα-
μαίας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοὰμ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ
ἀπὸ προσώπου Σουσακίμ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε κύριος, Ὑμεῖς (δ) ἐγκατελίπετέ με, κἀ-
6 γὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ Σουσακίμ. Καὶ ᾐσχύνθησαν οἱ (ε) ἄρχοντες Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασι-
7 λεὺς, καὶ εἶπον, Δίκαιος ὁ κύριος. Καὶ ἐν τῷ ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγένετο λό-
γος κυρίου πρὸς Σαμαίαν, λέγων, Ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μι-
8 κρὸν εἰς σωτηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμός μου ἐν Ἱερουσαλήμ, Ὅτι ἔσονται εἰς παῖδας, καὶ γνώσονται
9 τὴν δουλείαν μου, καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας τῆς γῆς. Καὶ ἀνέβη Σουσακὶμ βασιλεὺς (ζ) Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως,
10 τὰ πάντα ἔλαβε· καὶ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς οὓς ἐποίησε Σαλωμών. Καὶ (η) ἐποίησεν ὁ βα-
σιλεὺς Ῥοβοὰμ θυρεοὺς χαλκοῦς ἀντ' αὐτῶν· καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτὸν Σουσακὶμ ἄρχοντας παρατρε-
11 χόντων, τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα εἰς
οἶκον κυρίου, εἰσεπορεύοντο οἱ φυλάσσοντες, καὶ οἱ παρατρέχοντες, καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς ἀπάντησιν τῶν παρα-
12 τρεχόντων. Καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι αὐτὸν, ἀπεστράφη ἀπ' αὐτοῦ (θ) ὀργὴ κυρίου, καὶ οὐκ εἰς καταφθο-
13 ρὰν εἰς τέλος· καὶ γὰρ (ι) ἐν Ἰούδᾳ ἦσαν λόγοι (κ) ἀγαθοί. Καὶ κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ
ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐβασίλευσεν. καὶ (λ) τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐ-
τὸν, καὶ ἑπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν τῇ πόλει ᾗ ἐξελέξατο κύριος ἐπονομά-
σαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν (μ) φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νοομ-
14 μὰ ἡ Ἀμμανῖτις. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν, ὅτι οὐ κατεύθυνε τὴν καρδίαν (ν) αὐτοῦ ἐκζητῆσαι
15 τὸν κύριον. Καὶ λόγοι Ῥοβοὰμ οἱ πρῶτοι καὶ (ξ) ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σα-
μαία τοῦ προφήτου, καὶ Ἀδδὼ τοῦ ὁρῶντος, καὶ (ο) πράξεις αὐτοῦ; (π) καὶ ἐπολέμησε Ῥοβοὰμ
16 τὸν Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἀπέθανε (ρ) Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη
ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et obtinuerunt civitates munitas, quæ erant in Juda, & venerunt in 4
Hierusalem. Et Sameas propheta venit ad Roboam, & ad principes 5
Juda, qui congregati fuerant in Hierusalem à facie Susacim: & dixit
eis, Sic dixit Dominus; Vos dereliquistis me: & ego derelinquam
vos in manu Susacim. Et confusi sunt principes Israel, & rex, & di- 6
xerunt; Justus est Dominus. Et cùm videret Dominus, quia confusi 7
sunt; & factum est verbum Domini ad Samaam, dicens; Confusi sunt,
non disperdam eos: & dabo (b) eos, quasi pusillum ad salutem: &
non stillabit furor meus in (c) Hierusalem: Quoniam erunt in (d) pue- 8
ros: & cognoscent servitutem meam, & servitutem regni terræ. Et 9
ascendit Susacim rex Ægypti super Hierusalem: & cepit thesauros
qui in domo Domini, & thesauros qui in domo regis, omnia cepit.
Et cepit scuta aurea, quæ fecerat Salomon. Et fecit rex Roboam scuta 10
ænea pro eis: & constituit super eum (e) Susacim principes cursorum,
custodientes portam regis. Et fiebat, in ingrediendo regem in domum 11
Domini, ingrediebantur custodes, & cursores, & qui revertebant in
obviam cursorum. Et cùm ipse confusus esset, aversus est ab eo furor 12
Domini, & non ad perditionem in finem. Nam & in Juda fuerunt
verba bona. Et invaluit rex Roboam in Hierusalem, & regnavit. Et 13
quadraginta & unius annorum Roboam, cùm ipse regnavit: & septem
& decem annos regnavit in Jerusalem, in civitate, quam elegit Dominus
ad cognominandum nomen suum ibi de omnibus tribubus filiorum
Israel. Et nomen matris ejus Noomma Ammanites. Et fecit malum; 14
quoniam non direxit cor suum ad exquirendum Dominum. Et verba 15
Roboam prima & novissima, nonne ecce scripta in Verbis Sameæ prophe-
tæ, & Addo (f) Videntis, & actiones ejus? Et Roboam impugnavit
Hieroboam omnibus diebus. Et mortuus est Roboam cum patribus suis: 16
& sepultus est in civitate David. Et regnavit Abia filius ejus pro eo.

MS.A. (δ) ἐγκαταλείπετέ με, κἀγὼ (ε) ἄρχοντες Ἰούδα καὶ ὁ (ζ) Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβεν (η) ἐποίησεν Ῥοβοὰμ θυρεοὺς (θ) ἡ ὀργὴ (ι) ἐν τῷ Ἰούδα (κ) ἀγαθοὶ καὶ ἀρεστοὶ ἐνώπιον. Καὶ κατίσχυσεν Ῥοβοὰμ ἐν (λ) τεσσαράκοντα (μ) φυλῶν Ἰσραὴλ, καὶ ὄνομα (ν) ἑαυτοῦ ἐκζητῆσαι κύριον. (ξ) οἱ ἔσχατοι (ο) αἱ πράξεις (π) καὶ αἱ πόλεμοι Ῥοβοὰμ πρὸς Ἱεροβοὰμ (ρ) Ῥοβοὰμ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων ἑαυτοῦ ἐν πόλει

ΚΕΦ. ιγ'.

1 2 ΕΝ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἱεροβοὰμ ἐβασίλευσεν Ἀβιὰ ἐπὶ Ἰούδαν. Τρία ἔτη ἐ-
βασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μααχὰ θυγάτηρ Οὐριὴλ ἀπὸ Γαβαών. καὶ πό-
3 λεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιὰ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοάμ. Καὶ παρετάξατο (α) Ἀβιὰ ἐν δυνάμει πολε-
μιστῶν δυνάμεως τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀνδρῶν δυνατῶν· καὶ Ἱεροβοὰμ παρετάξατο πρὸς αὐτὸν πό-
4 λεμον ἐν ὀκτακοσίαις (β) χιλιάσιν, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυνάμεως. Καὶ ἀνέστη Ἀβιὰ ἀπὸ τοῦ ὄρους
5 Σομόρων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραήλ· Οὐχ ὑ-
μῖν γνῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ (γ) ἔδωκε βασιλείαν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ
6 Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, (δ) διαθήκη ἁλός; Καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβὰτ ὁ παῖς Σαλω-
μὼν (ε) τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου (ζ) αὐτοῦ·

CAP. XIII.

IN octavo & decimo anno regni Hieroboam regnavit Abia super Ju- 1
dam: Tres annos regnavit in Hierusalem: & nomen matri ejus Maacha 2
filia Uriel de Gabaon. Et bellum fuit inter Abia, & inter Hieroboam.
Et instruxit (a) Abia in virtute, bellatoribus virtutis, quadringentis mil- 3
libus virorum potentium: Et Hieroboam instruxit adversùs eum præ-
lium in octingentis millibus: potentes bellatores virtutis. Et surrexit 4
Abia à monte Somoron, qui est in monte Ephraim, & dixit; Audite
Jeroboam, & omnis Israel; Nonne vobis nosse, quia Dominus Deus 5
Israel dedit regem super Israel in seculum ipsi David, & filiis ejus,
(b) testamento salis? Et surrexit Jeroboam filius Nabat, puer Salomo- 6
nis ipsius David: & recessit à domino suo.

MS.A. (α) Ἀβιὰ τὸν πόλεμον ἐν (β) χιλιάσιν δυνατῶν πολεμιστῶν δυνάμεως. (γ) δέδωκεν (δ) διαθήκην (ε) τοῦ Δαυὶδ, (ζ) ἑαυτοῦ·

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

EX CAP. XII.

13 * وعظم رحبعام بن سليمان في اورسليم وملك • وكان لما جلس في الملك ابن احدي
واربعين سنة • وملك سبعة وعشرين سنة في اورسليم التي اختارها الله من ساير اسباط
14 اسرايل ليسكن نوره • واسم ام رحبعام نعما من بني عمون * وصنع رحبعام السوء قدام
15 الله • ولم يصلح قلبه بمخافة الله • ولا طلبه بقلبه * وهذه الفاظ رحبعام الاولة
والاخيرة • وعمل السيات قدام الله • وكان القتال بين رحبعام بن سليمان • وبين يوربعام بن
16 ناباط كل ايام حياتهما * ومات رحبعام مثل ابايه • ودفن في قرية داود • وقام في الملك بعده
ابيا ابنه في سنة ثمانية عشر لملك يوربعام بن ناباط •

• الفصل الثالث عشر •

1 * وقام ابيا بالملك على سبط بيت يهودا * وملك ثلاثة سنين في اورسليم • واسم امه
2 معكا ابنة اوريال من رمثا * وجمع ابيا رجالا شديدي الحرب اربعماية الف رجل
3 شبابا • فقاموا ومضوا ليصنعوا الحرب مع يوربعام بن ناباط • فجمع يوربعام عسكرا عظيما •
وجاء للمحاربة في ثمان ماية الف رجل شبابا شديدي القوة * فقام ابيا من الجبل الذي
4 في صمريم • الذي في تخوم افرام • وقال • اسمع يا يوربعام بن ناباط • وساير اسرايل * اما
5 تعلمون ان الله اله اسرايل اعطا الملك لداود عليكم الي الابد • ولبنيه اعطا عهد
الملك * وقام يوربعام بن ناباط عبد سليمان • فعصي على مولاه •
6

EX CAPITE XII.

Porrò magnificatus est Rehabaam filius 13
Salomonis in Jerusalem, & regnavit:
erat autem, cùm sedit in regno, natus an-
nos quadraginta unum: & annos vi-
ginti septem regnavit in Jerusalem quam
Deus elegerat ex omnibus tribubus Is-
raelis ut habitare faceret lumen suum:
nomen matris Rehabaami erat Naama de
filiis Ammon. Perpetravit autem scelus 14
Rehabaam coram Deo, neque sincera fuit
mens ejus in timore Dei, neque eum ex
animo quæsivit. Hæ sunt res gestæ Re- 15
habaami priores ac posteriores: perpetra-
vit autem scelera coram Deo: & fuit
bellum inter Rehabaamum filium Salo-
monis, & inter Jerobaamum Nabati fi-
lium quandiu vixerunt. Demum Reha- 16
baamo ut patribus suis mortuo, & in ci-
vitate Davidis sepulto, successit in re-
gno post ipsum Abia filius ejus, anno de-
cimo octavo regni Jerobaami filii Nabati.

CAP. XIII.

ITaque cùm inauguratus esset Abia re- 1
gno super tribum domûs Judæ. Et tri- 2
bus annis regnâsset in Jerusalem; (hu-
jus matris nomen erat Maacha filia Uri-
elis è Ramatha) Collegit Abia viros 3
bello potentes, quadringenties mille viros
juvenes, qui surgentes abierunt ad bellum
gerendum contra Jerobaamum Nabati
filium. Jerobaam verò magno exercitu
coacto venit ad pugnam cum octingentis
millibus viris juvenibus robustissimis. Et 4
exurgens Abia è monte qui est in Sama-
rim, qui est in terminis Aphraim, dixit;
Audi O Jerobaam fili Nabati, & omnis
Israel: Annon scitis quod Deus, Deus 5
Israelis dederit regnum Davidi super
vos in perpetuum, & filiis ejus dederit
pactum regni? Jerobaamus autem Na- 6
bati filius, servus Salomonis surgens de-
fecit ab hero suo;

דברי הימים ב׃ יג

7 וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר
8 וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק לִפְנֵיהֶם׃ וְעַתָּה אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד
9 וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה
אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כֹּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־הַבָּא לְמַלֵּא יָדוֹ בְּפַר בֶּן־
10 בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא אֱלֹהִים׃ וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים
11 לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְלָאכֶת׃ וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב־בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־
סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב
12 כִּי־שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים
וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי
13 אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ וְיָרָבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה
14 וְהַמַּאְרָב מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיִּפְנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה
15 וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּרִיעוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־
16 יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ וַיָּנוּסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים
17 בְּיָדָם׃ וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ
18 בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי
19 אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה
20 וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא־עָצַר כֹּחַ־יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה
21 וַיָּמֹת׃ וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃
22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ׃

Versio VULG. LAT.

Congregatíq; sunt ad eum viri vanissimi, & filii Belial: & 7
prævaluerunt contra Roboam filiũ Salomonis: porrò Ro-
boam erat rudis, & corde pavido, nec potuit resistere eis.
Nunc ergò vos dicitis quòd resistere possitis regno Dñi, quod 8
possidet per filios David, habetísque grandẽ populi mul-
titudinẽ, atque vitulos aureos, quos fecit vobis Jeroboam
in deos. Et ejecistis Sacerdotes Dñi, filios Aaron, atque 9
Levitas: & fecistis vobis Sacerdotes sicut omnes populi
terrarũ: quicunque venerit, & initiaverit manũ suam in
tauro de bobus, & in arietibus septẽ, fit sacerdos eorum
qui non sunt dii. Noster autem Dñs, Deus est, quem non 10
relinquim⁹, Sacerdotésq; ministrant Dño de filiis Aaron,
& Levitæ sunt in ordine suo: Holocausta quoque offerũt 11
Dño per singulos dies manè & vesperè, & thymiama juxta
legis præcepta confectũ, & proponuntur panes in mensa
mundissima, éstque apud nos candelabrum aureum, & lu-
cernæ ejus, ut accendantur semper ad vesperã: nos quippe
custodimus præcepta Dñi Dei nostri, quem vos reliquistis.
Ergò in exercitu nostro dux Deus est, & Sacerdotes ejus, 12
qui clangunt tubis, & resonant contra vos: filii Israel no-
lite pugnare contra Dñm Deum patrum vestrorum, quia
non vobis expedit. Hæc illo loquente, Jeroboam retrò 13
moliebatur insidias. Cúmque ex adverso hostium staret,
ignorantem Judam suo ambiebat exercitu. Respiciénsq; 14
Judas vidit instare bellum ex adverso & post tergum, &
clamavit ad Dominum: ac Sacerdotes tubis canere cœ-
perunt. Omnésque viri Juda vociferati sunt: & ecce 15
illis clamantibus, perterruit Deus Jeroboam, & omnem
Israel qui stabat ex adverso Abia, & Juda. Fugerúnt- 16
que filii Israel Judam: & tradidit eos Deus in manu
eorum. Percussit ergò eos Abia & populus ejus, plagâ 17
magnâ: & corruerunt vulnerati ex Israel quingenta
millia virorum fortium. Humiliatíque sunt filii Israel 18
in tempore illo, & vehementissimè confortati filii Ju-
da, eò quòd sperâssent in Domino Deo patrum suorum.
Persecutus est autem Abia fugientem Jeroboam, & ce- 19
pit civitates ejus, Bethel & filias ejus, & Jesana cum fi-
liabus suis, Ephron quoque & filias ejus: Nec valuit 20
ultrà resistere Jeroboam in diebus Abia: quem percussit
Dominus, & mortuus est. Igitur Abia, confortato im- 21
perio suo, accepit uxores quatuordecim: procreavít-
que viginti duos filios, & sedecim filias. Reliqua autem 22
sermonum Abia, viarúmque et operum ejus, scripta sunt
diligentissimè in libro Addo Prophetæ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et adscitis sibi viris impiis *ac* flagitiosis for- 7
tificâsse se contra Rehabaamum filium Salo-
monis, dum Rehabaam puer esset ac teneræ
ætatis, nec quicquam dicere nôsset, aut po-
pulum consolari de servitute quâ presserat eos
Salomon pater ipsius. Jam verò quid dice- 8
retis? abeuntes rejecistis à vobis regnum do-
mûs Davidis, & abeuntes coluistis deos mor-
tuos. Uni ego tribui impero, vos autem plu-
res estis tribus, & habetis inter vos vitulum
aureum quem fecit vobis Jerobaam Nabati
filius. Vos depulistis sacerdotes filii Aharo- 9
nis, ac Levitas, & fecistis vobis sacerdotes
è plebe terræ: & quicunque ingrediebatur
ad offerendum munus, accipiebatis ab eo ju-
vencum bovinum, & septem arietes, fiebátq;
sacerdos eorũ qui non sunt dii. Nos verò Do- 10
minum Deum nostrum non dereliquimus; &
sacerdotes qui Domino ministrant, filii sunt
Aharonis; & Levitæ sunt in muneribus suis:
Offeruntque Domino sacrificia quolibet 11
mane & quolibet vespere, acerras aromatum,
& ordines panis super mensas puras: can-
delabra aurea & lucernas eorum puer præpo-
situs lucernis accendit quolibet vespere: nos
denique observamus observationes Domini
Dei nostri: Vos autem dereliquistis eum, & 12
secuti estis deos mortuos, coluistis & adorâ-
stis eos, & Dominum Deum majorum vestro-
rum deseruistis; ideò vos haud prosperè age-
tis in mundo.

Et factum est ut cùm extulissent vocem suam 15
viri domûs Judæ, profligaret Dominus Je-
robaamum Nabati filium & Israelem coram
Juda & coram Abia. Fugerunt enim Israe- 16
litæ à conspectu filiorum Judæ; Vastavítque 17
eos Abia dirâ clade, & ceciderunt ex Israe-
litis quinque millia virorum juvenum. Ade- 18
óque confracti sunt Israelitæ eo tempore, Ju-
dæi verò fortificati, quia dicebant, Admini-
culum nostrum in Domino Deo majorum no-
strorum est. Et persecutus est Abia Jerobaa- 19
mum, cepitque ab eo civitates magnas, Beth-
il cum ruribus ejus, Selam cum ruribus ejus,
& Ephronem cum ruribus ejus. Et imminutæ 20
sunt adhuc Jerobaami vires in diebus Abiæ:
percussitque Dominus Jerobaamum, & mor-
tuus est. Abia autem corroboratus est, du- 21
xitque sibi quatuordecim uxores, & nati sunt
ei filii mares viginti sex, & filiæ fœminæ sex-
decim. Reliquæ res gestæ & viæ ejus ecce 22
scriptæ sunt in dissertationibus Addo pro-
phetæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι· καὶ (η) ἀντέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ
Σαλωμὼν, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐ-
8 τοῦ. Καὶ νῦν (θ) ὑμεῖς λέγετε ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυίδ.
καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολὺ, καὶ μεθ' ὑμῶν (ι) μόσχοι χρυσοῖ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεούς.
9 Ἦ οὐκ (κ) ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς
ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς (λ) γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας (μ) ἐν μόσχῳ
10 ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτὰ, καὶ ἐγένετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. Καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν
οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ (ν) οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευῖται,
11 καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίαις (ξ) αὐτῶν. Θυμιῶσι τῷ κυρίῳ (ο) ὁλοκαύτωμα πρωῒ καὶ δείλης, καὶ θυ-
μίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσῆ
καὶ οἱ λύχνοι τῆς καύσεως ἀνάψαι δείλης· ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακὰς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν
12 πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς
αὐτοῦ, (π) καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' (ρ) ἡμᾶς. οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ μὴ πο-
13 λεμήσετε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ (σ) εὐοδωθήσεται ὑμῖν. Καὶ Ἱεροβοὰμ
ἀπέστρεψε τὸ ἔνεδρον ἐλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐγένετο ἔμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκ
14 τῶν ὄπισθεν. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ (τ) αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ
15 τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. Καὶ ἐβόησαν ἄν-
δρες Ἰούδα· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾶν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ κύριος ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσ-
16 ραὴλ ἐναντίον Ἀβιὰ καὶ Ἰούδα. Καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν
17 αὐτοὺς κύριος (υ) εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. Καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν
18 μεγάλην· καὶ (φ) ἔπεσον τραυματίαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιαι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. Καὶ ἐτα-
πεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ κύ-
19 ριον θεὸν τῶν πατέρων (†) αὐτῶν. Καὶ κατεδίωξεν Ἀβιὰ ὀπίσω Ἱεροβοὰμ, καὶ προκατελάβετο παρ'
(χ) αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθὴλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν (ψ) Ἰεσυνὰ καὶ τὰς κώ-
20 μας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρὼν καὶ (ω) τὰς κώμας αὐτῆς. Καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχὺν Ἱεροβοὰμ ἔτι πάσας
21 τὰς ἡμέρας Ἀβιὰ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος, καὶ ἐτελεύτησε. Καὶ κατίσχυσεν Ἀβιὰ, καὶ ἔ-
λαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσιδύο (α) καὶ δεκαέξ θυγατέρας.
22 Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιὰ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προ-
φήτου Ἀδδώ.

Et congregati sunt ad eum viri pestilentes, filii iniqui, & (c) surrexit 7
adversus Roboam, qui Salomonis: & Roboam erat junior, & timidus
corde: & non restitit ad faciem ejus. Et nunc vos dicitis resistere ad 8
faciem regni Domini per manum filiorum David. Et vos multitudo plu-
rima: & vobiscum (d) vituli aurei, quos fecit vobis Hieroboam in de-
os. Annon ejecistis sacerdotes Domini filios Aaron, & Levitas, & fe- 9
cistis vobis sacerdotes de populo terræ (e) universæ? Quicumque accedit im-
plere manus in vitulo de bobus, & arietibus septem, & factus est in
sacerdotem ei, qui non est Deus. Et nos Dominum Deum nostrum non 10
dereliquimus: & sacerdotes ejus ministrant Domino, filii Aaron & Le-
vitæ: & in vicibus suis Adolent Domino holocaustoma (f) mane & ve- 11
speri, & thymiama compositionis, & propositiones panum super mensam
mundam: & candelabrum aureum, & lucernæ (g) accensionis ad ac-
cendendum vespere: quoniam custodimus nos custodias Domini Dei
patrum nostrorum. Et vos dereliquistis eum. Et ecce nobiscum in 12
principio Dominus, & sacerdotes ejus, & tubæ significationis ad signi-
ficandum super (h) nos. Filii Israel nolite bellare adversus Dominum
Deum patrum nostrorum, quia non prosperè succedet vobis. Et Hiero- 13
boam (i) convertit insidias ad veniendum ei à posterioribus, & fa-
ctus est ante Juda, & insidiæ à posterioribus. Et conversus est Juda, 14
& ecce eis prælium ab anterioribus, & à posterioribus, & clamaverunt
ad Dominum: & sacerdotes clamaverunt tubis. Et (k) clamaverunt viri Juda,
Et factum est in clamando viros Juda, & Dominus percussit Hieroboam 15
& Israel coram Abia, & Juda. Et fugerunt filii Israel à facie Judæ, 16
& tradidit eos Dominus in manus eorum: Et percussit in eis Abia, & po- 17
pulus ejus plagam magnam: & ceciderunt vulnerati de Israel quingenta
millia virorum potentes. Et humiliati sunt filii Israel in die illo: et invaluerunt 18
filii Juda, quoniam speraverunt super Dominum Deum patrum suorum.
Et persecutus est Abia post Hieroboam: & cepit ab eo civitates, Bethel 19
& pagos ejus, & Jesyna & pagos ejus, & Ephron & pagos ejus.
Et non habuit fortitudinem Hieroboam ultrà omnibus diebus Abia, et per- 20
cussit eum Dominus, et mortuus est. Et invaluit Abia et accepit sibi uxo- 21
res quatuordecim: & genuit filios viginti duos, & sexdecim filias.
Et reliqua verba Abia, & actiones ejus, & verba ejus, scripta (l) in 22
libro prophetæ Addo.

MS.A. (η) ἀντέστη πρὸς Ῥοβοὰμ υἱὸν Σαλωμών. (θ) λέγετε ὑμεῖς (ι) μόσχοι * πολλοὶ οὓς (κ) ἐξεβάλετε (λ) γῆς; πᾶς ὁ προσπορευόμενος (μ) ἐν μόσχοις ἐκ βοῶν, καὶ κριοῖς (ν) υἱοὶ (ξ) ἑαυτῶν (ο) ὁλοκαυτώματα (π) καὶ σάλπιγγες (ρ) ὑμᾶς. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ πολεμήσετε (σ) εὐοδωθήσεται (τ) ὁ πόλεμος αὐτοῖς ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ ἐβόησαν (υ) εἰς χεῖρας (φ) ἔπεσον (†) ἑαυτῶν. (χ) αὐτοῦ πόλεις, (ψ) Ἀνὰ (ω) τὰς θυγατέρας αὐτῆς. (α) καὶ θυγατέρας δεκαέξ. Καὶ οἱ

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

7 * وجمع اليه رجالا منافقين بني السوء . ويعظم على رحبعام بن سليمان . وكان طفلا
قليل الايام . فلم يعرف ما يقول . ولم يعز الشعب على الخدمة التي اتعبهم بها سليمان
8 ابوه * والآن فماذا تقولون . نافقتم وابعدتم عنكم ملك بيت داود . ونصبتم الهة
9 ميتة وعبدتموها . وانا ملكي سبط واحد . وانتم اسباط كثيرين * وابعدتم عنكم
الكهنة بني هرون واللاويين . وصنعتم لكم خدام الاوثان مثل شعوب الارض . وكل
من يدخل يقرب قربانا تأخذون منه ثورا من الوابلة وسبعة ذكور . وصار الخدام
10 ليس لله * ونحن لم نترك الله الهنا . والكهنة الذين يخدمون الله هم اولاد هرون .
11 * واللاويون باعمالهم يرفعون لله الذبائح في كل غداة وغداة ومساء ومساء . وادراج البخور
وصفوف الخبز على الموائد الذكية . والمناير الذهب وسرجها . والصبي خادم النور
12 يقدها في كل عشية . ونحن نحفظ المحفوظات للرب الهنا * وانتم خليتموه وضللتم وراء الالهة
الميتة . وعبدتموها وسجدتم لها وخليتم الله اله آبائكم . لا افلحتم في الدنيا . * *

Et collectis ad se viris impiis atque faci- 7
norosis, superbivit in Rehabeamum filium
Salomonis dum puer esset paucorum die-
rum; qui nesciens quid diceret, negavit
populo solatium servitutis quâ vexave-
rat eos Salomon pater ejus. Jam verò 8
quid dicitis? defecistis, & repulistis à
vobis regnum domûs Davidis: erexistis
deos mortuos, & adorastis eos: regnum
quidem meum est unica tribus, vos au-
tem plures estis tribus. Ejecistis à vobis 9
sacerdotes filios Haronis, atque Levitas,
& erexistis vobis idolorum ministros mo-
re gentium terræ: à quocunque ingredi-
ente ad offerendum sacrificium, accipi-
tis taurum bubalinum & septem arietes,
fitque minister altaris quâ non Dei. Nos 10
autem non dereliquimus Deum, Deum no-
strum; & sacerdotes qui Deo ministrant,
sunt filii Haronis: Et Levitæ, pro mu- 11
neribus suis, offerunt Deo sacrificia quo-
libet matutino ac vespertino tempore, ster-
nunt thura, ordines panis super mensas
mundas, & candelabra aurea, & lucer-
nas eorum, & puer lucis minister accen-
dit eas quolibet vespere: nos demum ser-
vamus quæ servanda sunt erga Dominum
Deum nostrum. Vos autem eo derelicto 12
aberrastis post deos mortuos, coluistis &
adorastis eos, Deum verò Deum patrum
vestrorum dereliquistis: non prosperè
cedet vobis in hoc mundo.

15 * ولما رفعوا آل يهوذا اصواتهم للرب . كسر رجال بيت يوربعام بن ناباط واسرائيل قدام يهوذا
16 وقدام ابيا * وهربوا بنو اسرائيل قدام بني يهوذا * واهلكهم ابيا هلاكا كثيرا . فوقع من
17 رجال اسرائيل خمسماية الف رجل شباب * وانكسروا بنو اسرائيل في ذلك اليوم . وتعظم بنو
18 يهوذا . لانهم كانوا يقولون اعتصادنا بالله اله آبائنا * وانهزم يوربعام قدام ابيا . وسار في
19 اثره . واخذ منه ضياعا كثيرة . بيت ايل وما حواليها . عفرون وما حواليها . سالا وما
20 حواليها . زاغار وما حواليها * وضعفت جنود يوربعام في ايام ابيا . وضرب الرب يوربعام فمات .
21 * وتجبر ابيا . واتخذ له نساء اربعة عشر . وولدن له بنين ستة وعشرين وبنات ستة عشر .
22 * وسائر الفاظه مكتوبة فيما جمع الانبياء .

Cumque extulisset stirps Judæ voces su- 15
as ad Dominum, profligavit copias o-
mnes Jeroboami filii Nabati & Israelis
in conspectu Judæ & in conspectu Abiæ.
Et aufugerunt Israelitæ coram filiis Ju- 16
dæ: Consumpsitque eos Abia strage 17
magnâ; ceciderunt enim è copiis Israe-
liticis quingenta millia virorum juve-
num. Adeoque contriti fuerunt eâ die 18
Israelitæ, Judæi verò corroborati, eò
quòd dicerent, Subsidium nostrum con-
sistit in Deo, Deo patrum nostrorum.
Præterea cùm profligatus esset Jero- 19
boamus coram Abia, insecutus est eum,
cepitque ab eo oppida multa, Bethel cùque
adjacentia, Ebronem cùque adjacentia,
Selam cùque adjacentia, Zaghuram cùque
adjacentia. Itaque conculcatæ sunt copiæ 20
Jeroboami diebus Abiæ: Dominus in-
super percussit Jeroboamum, & mortuus
est. Abia verò corroboratus est, du- 21
xitque sibi uxores quatuordecim, quæ pe-
pererunt ei filios viginti sex, filias autem
sexdecim. Reliqua gesta ipsius scripta 22
sunt in his quæ congesserunt prophetæ.

דברי הימים ב׳: יד

CAP. XIV. יד

terra requievit ej' diebus In .eo pro ej' filius Asa regnavit Et .David civitate in eum sepelierũt &,suis patrib' cum Abijah jacuit Et
1 וישכב אביהו עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אסא בנו תחתיו בימיו שקטה הארץ
excelsa & ,aliena altaria removit Et .sui Dei Domini oculis in rectum & bonum Asa fecit Et .annis decem
2 עשר שנים: ויעש אסא הטוב והישר בעיני יהוה אלהיו: ויסר את מזבחות הנכר והבמות
3 ,suorum patrum Deum Dominum quærendum ad ,Jehudah dixit Et .lucos succidit & ,statuas confregit &
4 וישבר את המצבות ויגדע את האשרים: ויאמר ליהודה לדרוש את יהוה אלהי אבותיהם
regnum requievit & apricationes & ,excelsa Jehudah urbib' cunctis de removit Et .præceptũ & ,legem faciendum ad &
5 ולעשות התורה והמצוה: ויסר מכל ערי יהודה את הבמות ואת החמנים ותשקט הממלכה
dedit requiem quia ,istis annis in bellum eo cum non & ,terra requievit quia,Jehudah in munitionis urbes ædificavit Et.ejus facies ad
6 לפניו: ויבן ערי מצורה ביהודה כי שקטה הארץ ואין עמו מלחמה בשנים האלה כי הניח
adhuc ,vectibus & ,foribus ,turribus & ,muro vallemus & ,has civitates Ædificemus :Jehudah ad dixit Et .ei Dominus
7 יהוה לו: ויאמר ליהודה נבנה את הערים האלה ונסב חומה ומגדלים דלתים ובריחים עודנו
,ædificaverunt Et .undique nos fecit requiescere &,quæsivimus:nostrum Deum Dominum ,quæsivimus quia ,nostram facies ad terra ipsa
הארץ לפנינו כי דרשנו את יהוה אלהינו דרשנו וינח לנו מסביב ויבנו
portantium Binjamin de & millia trecenta - Jehudah de hastam & ,scutum portans exercitus Asa fuit Et .sunt prosperati &
8 ויצליחו: ויהי לאסא חיל נשא צנה ורמח מיהודה שלש מאות אלף ומבנימן נשאי
Æthiops Zerach eos contra est egressus Et .virtutis fortes isti omnes :millia octoginta & ducenta ,arcum tendentiũ &,clypeũ
9 מגן ודרכי קשת מאתים ושמונים אלף כל אלה גבורי חיל: ויצא אליהם זרח הכושי
disposuerunt & ejus facies ad Asa est egressus Et .Maresah ad usq; venit & :trecentis curribus & ,millium mille exercitu cum
10 בחיל אלף אלפים ומרכבות שלש מאות ויבא עד מרשה: ויצא אסא לפניו ויערכו
auxiliandum ad tecum non Domine :ait & ,suum Deum Dominum ad Asa clamavit Et .Maresah ad Sephathah valle in bellum
11 מלחמה בגיא צפתה למרשה: ויקרא אסא אל יהוה אלהיו ויאמר יהוה אין עמך לעזור
Domine ,hanc turbam super venimus tuo nomine in &,innitimur te super nam :noster Deus Dñe nos adjuva:fortitudini non ,multum inter
בין רב לאין כח עזרנו יהוה אלהינו כי עליך נשענו ובשמך באנו על ההמון הזה יהוה
:Jehudah coram & ,Asa facies ad Æthiopes Dominus percussit Et .mortalis tecum detineat non :tu noster Deus
12 אלהינו אתה אל יעצר עמך אנוש: ויגף יהוה את הכושים לפני אסא ולפני יהודה
non ad Æthiopibus de ceciditque & :Gherar ad usque eo cum qui populus & ,Asa eos est persecutus Et .Æthiopes fugerunt &
13 וינסו הכושים: וירדפם אסא והעם אשר עמו עד לגרר ויפל מכושים לאין
percusserunt Et.valde multum spolium tulerunt Et .ejus castrametationis facies ad & ,Domini facies ad sunt contriti quia ,vita eis
14 להם מחיה כי נשברו לפני יהוה ולפני מחנהו וישאו שלל הרבה מאד: ויכו את
multa præda quia ,urbes omnes diripuerunt Et .eos super Domini pavor fuit quia ,Gherar circuitibus civitates omnes
כל הערים סביבות גרר כי היה פחד יהוה עליהם ויבזו את כל הערים כי בזה רבה
camelos & , multitudine in pecus duxerunt captivum & percusserunt acquisitionis tentoria etiam Et .eis in erat
15 היתה בהם: וגם אהלי מקנה הכו וישבו צאן לרב וגמלים
.Jerusalaim in sunt reversi &
וישבו ירושלם:

Versio VULG. LAT.

CAP. XIV.

Dormivit autem Abia cum patribus suis, & sepelierunt eum in civitate David: regnavitque Asa filius ejus pro eo, in cujus diebus quievit terra annis decem. 1
Fecit autem Asa quod bonum & placitum erat in conspectu Dei sui, & evertit altaria peregrini cultûs, & ex- 2
celsa, Et confregit statuas, lucósque succidit: Et 3 4
præcepit Judæ ut quæreret Dominum Deum patrum suorum, & faceret legem, & universa mandata: Et abs- 5
tulit de cunctis urbibus Juda aras & fana, & regnavit in pace. Ædificavit quoque urbes munitas in Juda, 6
quia quietus erat, & nulla temporibus ejus bella surrexerant, pacem Domino largiente. Dixit autem Judæ; 7
Ædificemus civitates istas, & vallemus muris, & roboremus turribus, & portis, & seris, donec à bellis quieta sunt omnia, eò quòd quæsierimus Dominum Deum patrum nostrorum, & dederit nobis pacem per gyrum. Ædificaverunt igitur, & nullum in extruendo impedimentum fuit. Habuit autem Asa in exercitu suo por- 8
tantium scuta & hastas de Juda trecenta millia, de Benjamin verò scutariorum & sagittariorum ducenta octoginta millia: omnes isti viri fortissimi. Egressus est au- 9
tem contra eos Zara Æthiops cum exercitu suo, decies centena millia, & curribus trecentis: & venit usque Maresa. Porrò Asa perrexit obviàm ei, & instruxit a- 10
ciem ad bellum in valle Sephata, quæ est juxta Maresa: Et invocavit Dominum Deum, & ait; Domine, non est 11
apud te ulla distantia, utrùm in paucis auxilieris, an in pluribus: adjuva nos, Domine Deus noster: in te enim, & in tuo nomine habentes fiduciam, venimus contra hanc multitudinem. Domine, Deus noster tu es, non prævaleat contra te homo. Exterruit itaque Dominus 12
Æthiopes coram Asa & Juda: fugerúntque Æthiopes. Et persecutus est eos Asa, & populus qui cum eo erat, 13
usque Geraram: & ruerunt Æthiopes usque ad internecionem, quia Domino cædente contriti sunt, & exercitu illius præliante: Tulerunt ergò spolia multa. Et percus- 14
serunt civitates omnes per circuitum Geraræ: grandis quippe cunctos terror invaserat: & diripuerunt urbes, & multam prædam asportaverunt. Sed & caulas ovi- 15
um destruentes, tulerunt pecorum infinitam multitudinem, & camelorum: reversíque sunt in Jerusalem.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*:

[Syriac text, 2 Chronicles XIV, verses 1–15]

CAP. XIV.

Cùm occubuisset Abia cum majoribus suis, & sepultus esset in civitate Davidis, occupavit regnum ejus Asa filius ejus post ipsum. 1
Hujus tempore quievit terra à tumultib', annis viginti. Fecitque Asa quod bonum & re- 2
ctum erat coram Dño Deo suo: Extirpavit 3
enim aras deorum exterorum, & excelsa; confregit statuas, idola concidit. Tum dixit Ju- 4
dæis, Venite, oremus ante Dñm Deum majorum nostrorum: Et evulsit ex omnib' civita- 5
tib' Judæorum excelsa & simulachra: quievitque regnum ejus in dieb' ejus, & ex omnibus finium accolis nullum habebat inimicum.
Ædificavit quoque civitates munitas in terra 6
Judæ: cùm enim terra quievisset, & nemo esset qui bellum gereret contra eum iis annis (siquidem pacatum reddiderat eum Domin')
Dixit Judæis, Venite, extruamus civitates istas, 7
& circundemus eas muris ac turribus, portis ac seris, tantisper dum terra quiescit à tumultu: quia Dñm Deum nostrum quæsivim', ipse vicissim quæsivit nos, suâ nos eripuit clementiâ ab omnibus iis qui circum nos sunt, consolatus est nos, & liberavit nos. Habebat au- 8
tem Asa virorum robore valentium, gladios lanceasq; ferentium trecenta millia de domo Judæ, et de domo Benjaminis ducēta octoginta millia loricatorũ tendentium arcum: hi omnes erant robustissimi. Contra hos prodiit Zarah 9
Indus plurimo cum exercitu millies milliũ, & currib' trecentis millibus; qui venientes pervenerunt ad Maresam usque. Processit & Asa 10
contra eum, præliúmq; cum eo commisit in valle Maresæ. Oravitque Asa Dñm Deum su- 11
um, & ait; Tu Domine noster, adjutor es populi tui: cùm tradideris exercitum copiosum in manus paucorum, cognoscent omnes orbis incolæ nos æquo jure tibi fidere: adjuva nos Domine Deus noster, adjuva nos, quia in tuo nomine aggredimur exercitũ hunc magnum: Domine noster, Deus noster, ne remoretur potentia tua à nobis. Statim atque finem fe- 12
cit Asa fundendi preces suas, profligavit Angelus Domini Indos coram Asa, & coram Juda, & fugæ se dederunt Indi. At persecutus 13
est eos Asa & populus qui erat cùm eo usque in Gadar, corruerúntque ex Indis innumeri, quoniam confracti fuerant coram Domino & coram copiis ejus. Ita tulerunt isti ceperúntq; prædam multam: Vastârunt oppida quæque 14
Gadari circunjacentia, quia pavor Domini invaserat illos: diripuerunt omnes civitates, 15
& quidem spolia multa erant eis. Tentoria quoque Arabum abduxerunt, & diripuerunt oves quamplurimas, atque camelos, & abduxerunt in Jerusalem.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ιδ΄.

1 ΚΑὶ ἀπέθανεν Ἀβιὰ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσὰ
2 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα (α) δέκα ἔτη. Καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν
καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου τοῦ Θεοῦ (β) αὐτοῦ. καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὰ ὑψηλὰ,
3 4 Καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ ἐκζητῆσαι (γ) τὸν κύριον Θεὸν
5 τῶν πατέρων (δ) αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. Καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν (ε)
6 πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἴδωλα, καὶ εἰρήνευσεν. Πόλεις τειχήρεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι εἰρή-
νευσεν ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσε (ζ) κύριος αὐτῷ.
7 Καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ, Οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους καὶ πύλας καὶ
μοχλούς, (η) ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν· ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν (θ) κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐξ-
8 εζήτησεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν, καὶ (ι) εὐόδωσεν ἡμῖν. Καὶ ἐγένετο (κ) δύναμις τῷ
Ἀσὰ ὁπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα τριακόσιαι χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὶν
9 πελτασταὶ καὶ τοξόται (λ) διακόσιαι καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμεως. Καὶ
ἐξῆλθεν ἐπ᾽ αὐτοὺς Ζαρὲ (μ) ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἅρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλ-
10 θεν ἕως Μαρησά. Καὶ ἐξῆλθεν Ἀσὰ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγ-
11 γι κατὰ βορρᾶν Μαρησά. Καὶ ἐβόησεν Ἀσὰ πρὸς κύριον Θεὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, οὐκ ἀδυνατεῖ πα-
ρὰ σοὶ σώζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις, κατίσχυσον ἡμᾶς κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποίθα-
μεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἤλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο. κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν μὴ κατι-
12 σχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος. Καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἔφυγον (ν)
13 Αἰθίοπες. Καὶ (ξ) κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσὰ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ. καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε
μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ (π) ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
14 καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. Καὶ ἐξέκοψαν τὰς κώμας αὐτῶν κύκλῳ Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις
15 κυρίου ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐσκύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι πολλὰ σκῦλα ἐγενήθη αὐτοῖς. Καί
γε σκηνὰς (ο) κτήσεων, καὶ τοὺς Ἀλιμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ
ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

CAP. XIV.

ET (a) mortuus est Abia cum patribus suis: & sepelierunt eum in 1
civitate David. Et regnavit Asa filius ejus pro eo. In diebus Asa quie-
vit terra Juda decem annos. Et fecit bonum, & rectum coram Domi- 2
no Deo suo: Et removit altaria alienorum, & excelsa, Et contrivit 3
statuas, & excidit lucos. Et dixit ipsi Juda exquirere Dominum De- 4
um patrum suorum, & facere legem & mandata. Et removit de omni- 5
bus civitatibus Juda altaria, & idola. Et pacem habuit. Civitates 6
munitas in terra Juda, (c) quoniam pacem habuit terra: & non fuit
ipsi prælium in annis his: quoniam quietem dedit Dominus ei. Et dixit 7
ad Judam; Ædificemus civitates has, & faciamus muros, & tur-
res, & portas, & seras, (d) coram terra dominabimur: quoniam sicut
exquisivimus Dominum Deum nostrum, exquisivit nos: & quiescere
fecit nos in circuitu, & (e) prosperè fecit nobis. Et fuit virtus ipsi Asa 8
armigerorum levantium clypeos, & lanceas in terra Juda trecenta millia,
& in terra Benjamin peltati, & sagittarii, ducenta & octuaginta millia:
omnes hi bellatores virtutis. Et egressus est super eos Zare Æthiops in 9
virtute in mille millibus, & curribus trecentis: & venit usque Ma-
resa. Et exivit Asa in occursum ei: & instruxit prælium in valle ad 10
Aquilonem Maresa. Et clamavit Asa ad Dominum Deum suum, & 11
dixit; Domine, non est impossibile apud te salvare in multis, & in pau-
cis. (f) Conforta nos, Domine Deus noster, quoniam in te confidimus: &
in nomine tuo venimus super multitudinem plurimam hanc. (g) Domine
Deus noster, non prævaleat adversus te homo. Et percussit Dominus 12
Æthiopes coram Juda: & fugerunt Æthiopes: Et persequutus est eos 13
Asa, & populus ejus usque (h) Gedor. Et ceciderunt Æthiopes, ita
ut non esset in eis residuum: quoniam contriti sunt coram Domino, &
coram virtute ejus. Et deprædati sunt spolia multa: Et exciderunt 14
pagos eorum in circuitu Gedor: quoniam factus est pavor Domini su-
per eos. Et deprædati sunt omnes civitates eorum, quoniam multa spo-
lia fuerunt eis. Etiam tabernacula (i) possessionum, & ipsos Alima- 15
zones exciderunt, & ceperunt oves multas, & camelos: & reverterunt in Hierusalem.

MS. A. (α) ἔτη δέκα. Καὶ (β) ἑαυτοῦ. (γ) κύριον τὸν Θεὸν τῶν (δ) ἑαυτῶν, (ε) τῶν πόλεων (ζ) αὐτῷ κύριος. Καὶ (η) ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύομεν· (θ) κύριον Θεὸν (ι) εὐόδωσεν (κ) τῷ Ἀσὰ δύναμις (λ) διακόσιαι πεντήκοντα χιλιάδες, (μ) Αἰθίοψ ἐν (ν) οἱ Αἰθίοπες. (ξ) κατεδίωξεν Ἀσὰ καὶ (π) ἐνώπιον τῆς (ο) κτήσεων, τοὺς Ἀμαζονεῖς

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

الفصل الرابع عشر .

1 *ومات ابيا مثل اباءه ودفن في قرية داود . وملك بعده اسا ابنه . وفي ايامه استراحت
2 3 الارض عشرين سنة من الحرب * وصنع حسنا قدام الله الهه * وخرب مذابح الالهة
4 5 الغريبة . وكسر قوالب الاصنام * وقال ليهودا . تعالوا نصلي قدام الله الهنا * وخرب من
سائر ضياع يهودا جميع مذابح الاوثان . وهدي الملك في ايامه . ولم يبق له في تخومه
6 عدوا * وبني ضياعا كبارا في ارض يهودا . لان الارض استراحت في ايامه . وما كان انسان
7 يصنع معه حربا في هذه سنين . لان الله اراحه * وقال لبني يهودا . تعالوا نبني هذه الضياع .
ونحصنها باسوار . وجواسق . وابواب . واغلاق كبار محصنة . ما دامت الارض هادية من
8 الحرب . لان طلبنا الله الهنا وهو طلبنا اكثر من كل من حوالينا . وعزانا ونجانا * وصار
لاسا رجالا حاملين السيوف والرماح من بيت يهودا ثلثماية الف . ومن بيت بنيامين
9 لابسين الحديد ورماه بالقسي مايتا الف . كل هولاء جبابرة القوة * خرج عليهم
زرح ملك الهند في قوة عظيمة الف الف نفس . ومحامل ثلثين الفا . وجاوا وبلغوا الي
10 ضيعة تسمي مرسا * خرج اسا ملك يهودا اليه . وصنع معه حربا عظيما في وادي
11 مرسا * وصلي اسا قدام الله وقال . يا رب اعن شعبك حتي تسلم امة عظيمة في ايدي
الصغار . لتعرف سكان الدنيا انا نحن متوكلون عليك . اعنا يا رب واعضدنا . لانا على
12 اسمك خرجنا الي هذا الجيش العظيم . لا تبعد جبروتك منا * وحين تم صلاته كسر
13 ملك الرب الهنديين من قدامه وهربوا * واصطهدهم اسا هو والجيش الذين معه الي
14 عادار . وقتل منهم بلا عدد . لان الله كسرهم قدام عينك . واخذ سبيا عظيما * وخرب
سائر الضياع التي حول عادار . لان مخافة الرب صارت عليهم عظيمة . ونهب سائر الضياع .
15 واخذ منها غنيمة عظيمة كانت فيها * وسائر خيام العرب . وسبي غنما وجمالا كثيرين لا عدد
لها . ومضي بها الي اورسليم .

CAP. XIV.

MORTUO Abia ut majoribus suis, & in 1
civitate Davidis sepulto, regnavit post
eum Asa filius ejus, cujus tempore ter-
ra viginti annis quievit à bello. Is re- 2
ctè se gessit coram Deo, Deo suo: A- 3
ras enim deorum alienigenarum evertit,
idolorum typos confregit; Dixitque Ju- 4
dæis, Venite, oremus coram Domino Deo
nostro. Destruxit in omnibus oppidis 5
Judæ cunctas idolorum aras, quievitque
regnum temporibus ejus, nec ullus reman-
sit ei in suis finibus hostis. Ædificavit 6
civitates magnas in terra Judæ: nam
tranquillâ factâ temporibus ejus terrâ,
nemineque iis annis cum ipso bellum
gerente (quippe cui Deus quietem dedis-
set) Dixit Judæis, Venite, ædificemus 7
has civitates, & muris, turribus, januis,
& magnis solidisque seris muniamus
eas, quamdiu terra est bello exempta.
Quia Deum, Deum nostrum quæsivimus,
ipse quoque nos quæsivit præter omnes qui
circumjacent nobis, consolatus est nos, &
liberavit nos. Habebat autem Asa ex 8
Judæis trecenta millia virorum gladios
& spicula gestantium, & ex Benjamini-
tis ducenta millia indutorum ferro &
jaculantium arcu: hi omnes erant robo-
re valente. Adversùs hos cùm prodiisset 9
Zarah rex Indiæ ingenti robore, nempe
millies millibus animabus, & triginta
millibus vehiculis stipatus, & pervenis-
sent ad civitatem quandam quæ voca-
tur Maresa; Prodiit ad eum Asa rex 10
Judæ, & gravissimum cum eo bellum
iniit in valle Maresæ. Oravit autem 11
Asa Deum, ac dixit; O mi Domine, fer
opem populo tuo ita ut gentem magnam
tradas in manus pusillorum: quatenus ag-
noscant habitatores orbis nos te fretos
esse: adjuva nos mi Domine, & opitu-
lare nobis, quia nomine tuo freti proces-
simus contra exercitum hunc ingentem:
ne procul amoveas à nobis fortitudinem
tuam. Ejus oratione absolutâ, profliga- 12
vit Angelus Domini Indos ante eum, &
fugerunt: Sed persecutus est eos Asa 13
& exercitus qui cum eo erat, ad Gada-
rem usque, & innumeros ex eis occidit
(nam Deus profligârat eos ante servos
suos) tulitque spolia opima: Destruxit 14
omnia oppida quæ adjacebant Gadari, quia
maximus Domini metus invaserat eos:
cunctaque spoliavit oppida, cepitque ex eis
prædam magnam in iis contentam, Et 15
omnia Arabum tentoria: plurimas & in-
numeras pecudes & camelos diripuit,
abduxitque in Jerusalem.

דברי הימים א: טו

CAP. XV. טו

1 וְעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה 2
וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם:
3 וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי אֱמֶת וּלְלֹא כֹּהֵן מוֹרֶה וּלְלֹא תוֹרָה: וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה 4
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם: וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת 5
6 עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת: וְכֻתְּתוּ גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה: וְאַתֶּם 7
חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלַּתְכֶם: וְכִשְׁמֹעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד 8
הַנָּבִיא הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר
אֶפְרָיִם וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה: וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים 9
עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ:
10 וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלַםִ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא: וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא 11
מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָּקָר שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים: וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם 12
13 בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם: וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן וְעַד־
14 גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה: וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת: וַיִּשְׂמְחוּ
15 כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם
16 וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב: וְגַם־מַעֲכָה אֵם אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה
17 מִפְלָצֶת וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיָּדֶק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן: וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ מִיִּשְׂרָאֵל
18 רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו: וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקֳדָשָׁיו בֵּית
19 הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים: וּמִלְחָמָה לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא:

Verſio VULG. LAT.

CAP. XV.

Azarias autē fili⁹ Oded, facto in ſe ſpiritu Dei, Egreſſ⁹ 1 2
eſt in occurſũ Aſa, & dixit ei; Audite me Aſa & omnis Juda & Benjamin: Dñs vobiſcũ, quia fuiſtis cũ eo. Si quæſieritis eũ, invenietis: ſi autẽ dereliqueritis eũ, derelinquet
vos. Tranſibũt autē multi dies in Iſrael abſq; Deo vero, et 3
abſq; ſacerdote doctore, & abſq; lege. Cúmq; reverſi fue- 4
rint in anguſtia ſua ad Dñm Deũ Iſrael, et quæſierint eum,
reperient eũ. In tempore illo non erit pax egredienti, & 5
ingredienti, ſed terrores undiq; in cunctis habitatorib⁹ terrarũ: Pugnabit enim gens contra gentē, & civitas contra 6
civitatē, quia Dñs conturbabit eos in omni anguſtia. Vos 7
ergò confortamini, & non diſſolvantur manus veſtræ: erit
enim merces operi veſtro. Quod cùm audiſſet Aſa, verba 8
ſcilicèt & prophetiã Azariæ filii Oded prophetæ, confortatus eſt, & abſtulit idola de omni terra Juda, & de Benjamin, & ex urbib⁹, quas ceperat, montis Ephraim, & dedicavit altare Dñi quod erat ante porticũ Dñi. Congregavitq; 9
univerſũ Judã et Benjamin, et advenas cũ eis de Ephraim, et de Manaſſe, & de Simeon: plures enim ad eũ confugerant ex Iſrael, videntes quòd Dñs Deus illi⁹ eſſet cum eo.
Cúmque veniſſent in Jeruſalē menſe tertio, anno decimo- 10
quinto regni Aſa, Immolaverunt Dño in die illa, de ma- 11
nubiis & præda quam adduxerant, boves ſeptingentos, &
arietes ſeptē millia. Et intravit ex more ad corroboran- 12
dum fœd⁹, ut quærerent Dñm Deum patrũ ſuorũ in toto
corde, & in tota anima ſua. Si quis autē, inquit, non quæ- 13
ſierit Dñm Deum Iſrael, moriatur, à minimo uſque ad maximũ, à viro uſque ad mulierē. Juraverúntque Dño voce 14
magnã in jubilo, & in clangore tubæ, & in ſonitu buccinarum, Omnes qui erant in Juda cum execratione: in o- 15
mni enim corde ſuo juraverũt, & in tota voluntate quæſierunt eum, & invenerunt: præſtititque eis Dñs requiem
per circuitũ. Sed & Maacham matrē Aſa regis ex augu- 16
ſto depoſuit imperio, eò quòd feciſſet in luco ſimulacrum
Priapi: quod omne contrivit, & in fruſta comminuens combuſſit in torrente Cedron. Excelſa autem derelicta ſunt 17
in Iſrael: attamen cor Aſa erat perfectum cunctis diebus
ejus. Eáque quæ voverat pater ſuus, & ipſe, intulit in 18
domum Domini, argentum, & aurum, vaſorúmque diverſam ſupellectilem. Bellum verò non fuit uſque ad 19
trigeſimum quintum annum regni Aſa.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

CAP. XV.

Porrò Azaria filius Azor ſpiritu Domini 1
afflatus, Prodiit ad Aſam, & dixit ei; Audi 2
me Aſa & omnis Juda & Benjamin, Dominus vobiſcum eſt in ſecula perpetua: ſi quæratis eum, invenietur à vobis: ſi derelinquatis
eum, derelinquet vos. Multis retrò diebus 3
Iſraelitæ, cùm Deum ſuum reverà non colerent, ſacerdotes ſuos non auſcultarent, nec legibus eorum acquieſcerent; tradebantur in
manum inimicorum: Sed cùm anguſtiã pre- 4
mebantur, orabant Dñm Deum Iſraelis; &
quærebant eum, & inveniebatur ab eis. Et 5
præteritis quidem illis vicibus, quandiu Deum noſtrum non colebamus, nulla pax erat egredienti, neque ingredienti, quia ſummum malum invaſerat omnes incolas terræ. Et diſper- 6
debamur inter omnigenas gentes, inter oppida, & inter urbes. Quia relinquebamus Dñm 7
Deum noſtrum, & vocem ſervorum ejus prophetarum audire nolebamus; ipſe quoque reddebat nobis mercedem operum noſtrorum. Cùm ergò audiſſet Aſa hos Azariæ filii 8
Azor prophetæ ſermones, confortatus eſt, & abolevit idola ex omni terra Judæ, & Benjaminis, & ex civitatibus quas ceperat in terra Aphrem: & renovavit altare Domini
quod erat ante porticum. Tum congregavit 9
omnes Judæos & Benjaminitas, & ex civitatibus quas ceperat in terra Aphremitica, & advenas qui inter ipſos erant ex Aphremitis, Manaſſitis, & Simeonitis: multi enim ex Iſraelitis congregati venerunt ad eum videntes quòd Dominus Deus ejus aderat illi. Hi 10
Jeroſolymis congregati menſe tertio, anno
quintodecimo regni Aſæ; Victimas eà die 11
Domino mactaverunt è ſpoliis quæ adduxerant, boves ſeptingentos, & pecudum ſex
millia. Deinde jurejurando ſe aſtrinxerunt 12
oraturos ſe coram Domino Deo majorum ſuorum, toto corde totâque animâ ſuâ: Et 13
quicunque non oraret coram Domino Deo Iſraelis, moreretur, ſive parvus eſſet, ſive
magnus, vir vel mulier. Juraverunt autem 14
Domino altâ voce, tubis inflexis & rectis *adhibitis*. Et gaviſi ſunt omnes Judæi de fama 15
iſta quam audierunt, quòd *ſcilicet* cùm quæſiſſent eum toto corde ſuo, totoque animo ſuo oràſſent coram eo, inventus eſſet ab eis,
& eripuiſſet eos ab omnibus finitimis. Quin- 16
etiam Maacham matrem Aſæ proprio abdicavit regno, quòd feſtum celebràſſet idolis ſuis: & diſſecuit Aſa idola ejus, combuſſitque ea in valle Cedron. Altaria quidem 17
non ſunt amota ex Iſraele, veruntamen animus Aſæ ſincerus fuit in timore Domini Dei
ſui cunctis diebus vitæ ipſius. Intulitque ſa- 18
cra patris ſui & ſacra ſua in domum Domini,
argentum, aurum, & vaſa.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ιε'.

1 2 ΚΑὶ Ἀζαρίας υἱὸς (α) Ὠδὴδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀ-
σὰ καὶ παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ εἶπεν, Ἀκούσατέ μου Ἀσὰ, καὶ πᾶς (β) Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν· κύ-
ριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτὸν, εὑρεθήσεται ὑμῖν, καὶ ἐὰν ἐγ-
3 καταλίπητε αὐτὸν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. Καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ Θεῷ ἀληθινῷ, καὶ οὐχ
4 ἱερέως (γ) ὑποδεικνύοντος, καὶ ἐν οὐ νόμῳ. Καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εὑ-
5 ρεθήσεται αὐτοῖς. Καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν (δ) εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰ-
6 σπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. Καὶ πολεμήσει
7 ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. Καὶ
8 ὑμεῖς ἰσχύσατε, καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. Καὶ ἐν τῷ ἀ-
κοῦσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν (ζ) Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τὰ
βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν (η) κατέσχεν Ἱεροβοὰμ
9 ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ ἐνεκαίνισε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. Καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν
Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραὶμ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ καὶ ἀ-
πὸ Συμεὼν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς, ὅτι κύριος ὁ Θεὸς
10 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ (θ) ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ
11 τῆς βασιλείας Ἀσά. Καὶ (ι) ἔθυσε τῷ κυρίῳ (κ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν,
12 (λ) μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. Καὶ διῆλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι κύριον Θεὸν τῶν
13 πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς (μ) ψυχῆς αὐτῶν. Καὶ πᾶς (ν) ὃς ἐὰν μὴ ἐκ-
ζητήσῃ (ξ) τὸν κύριον Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἀποθανεῖται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, (ο) ἀπὸ ἀνδρὸς
14 15 ἕως γυναικός. Καὶ (π) ὤμοσαν ἐν κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἐν σάλπιγξι καὶ ἐν κερατίναις. Καὶ
(ρ) εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς (σ) ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει
16 ἐζήτησαν αὐτὸν, καὶ εὑρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσεν (τ) κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν. Καὶ τὴν Μααχὰ
τὴν μητέρα αὐτοῦ μετέστησε (υ) τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκοψε τὸ εἴδωλον, καὶ
17 κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κέδρων. Πλὴν τὰ ὑψηλὰ (φ) οὐκ ἀπέστησαν, ἔτι ὑπῆρχεν ἐν (χ) τῷ Ἰσ-
18 ραήλ. ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσὰ ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. Καὶ εἰσήνεγκε τὰ ἅγια Δαυὶδ
19 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια οἴκου (ψ) τοῦ Θεοῦ, ἀργύρεον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. Καὶ πόλεμος οὐκ
ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

CAP. XV.

ET Azarias filius (a) Oded: factus est super eum spiritus Domini: 1
Et egressus est in obviam Asæ, & omni Juda, & Benjamin, & dixit; 2
Audite me Asa, & omnis Juda, & Benjamin: Dominus vobiscum,
dum vos estis cum eo. Et si exquisieritis eum, invenietur vobis: at,
si dereliqueritis eum, derelinquet vos. Et dies multi ipsi Israel (b) in 3
non Deo vero, & non sacerdote monstrante, & in non lege. (c) Et con- 4
vertet eos ad Dominum Deum Israel: & invenietur eis. Et in illo 5
(d) tempore non est pax egredienti, & ingredienti: quoniam pavor (e)
Domini super omnes qui habitant regiones. Et bellabit gens adversus 6
gentem, & civitas adversus civitatem: quoniam Deus conturbavit eos
in omni tribulatione. Et vos confortamini, & non dissolvantur (f) ma- 7
nus vestræ: quoniam est merces operationi vestræ. Et in audiendo 8
verba hæc, & prophetiam (g) Adad prophetæ, & confortatus
est, & ejecit abominationes ab omni terra Juda, & Benjamin, &
à civitatibus, quas (h) tenuerat Hieroboam in monte Ephraim:
& dedicavit altare Domini, quod erat ante templum Domini.
Et convocavit Judam, & Benjamin, & proselytos habitantes cum eo, 9
de Ephraim, & de Manasse, & de Symeon: quoniam appositi fuerant ad
eum multi de Israel, in videndo ipsos, quia Dominus Deus ejus cum eo.
Et congregati sunt in Hierusalem in mense tertio in anno quinto & deci- 10
mo regni Asa. Et sacrificavit Domino in die illa de spoliis, quæ tulerant, 11
vitulos septingentos, & oves septem millia. Et (i) transiit in testamen- 12
tum quærere Dominum Deum patrum suorum, ex toto corde, & ex tota
anima sua: Et omnis, quicunque non exquisierit Dominum Deum Israel, 13
morietur, à juniore usque ad seniorem, à viro usque ad mulierem. Et ju- 14
raverunt in Domino in voce (k) magna, & in tuba, & in cornu. Et 15
lætati sunt omnis Juda de juramento: quoniam ex tota anima juraverunt:
& in omni voluntate quæsierunt eum, & inventus est eis: & dedit qui-
etem Dominus eis in circuitu. Et Maacha matrem suam removit, ut 16
non esset ministrans ipsi Astartæ, & concidit idolum, & combussit in
torrente Cedron. Tantummodò excelsa non removerunt: adhuc subsi- 17
stebant in Israel. Sed cor Asa fuit (l) plenum omnibus diebus ejus. Et 18
intulit sancta (m) David patris sui, & sancta domus Dei, argentum, &
aurum, & vasa. Et bellum non fuit cum eo usque ad quintum & trigesimum annum regni Asa. 19

MS. A. (α) Ἀδὰδ, (β) Ἰούδας (γ) ὑποδεικνύοντος, (δ) εἰρήνη τῷ * ἐκπορευομένῳ, ὅτι (ζ) Ἀζαρίου τοῦ (η) κατέσχεν ἐν ὄρει (θ) ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς (ι) ἔθυσαν (κ) ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπὸ (λ) μόσχους * ἑπτὰ κριοὺς καὶ πρόβατα ἑπτὰ χιλιάδας. Καὶ (μ) ψυχῆς. Καὶ (ν) ὃ ἐὰν (ξ) κύριον Θεὸν Ἰσραὴλ, (ο) καὶ ἀπὸ (π) ὤμοσεν ἐν τῷ κυρίῳ (ρ) εὐφράνθησαν (σ) ψυχῆς αὐτῶν ὤμοσαν, (τ) αὐτοῖς κύριος (υ) τοῦ εἶναι (φ) οὐκ ἐξῆραν, ὅτι (χ) τῷ Ἰούδα, καὶ Ἰσραήλ. (ψ) κυρίου τοῦ Θεοῦ,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الخامس عشر *

1 * وعزريا بن عزار حلت عليه روح من قدام الله * فخرج من قدام أسا . وقال . اسمع يا أسا
2 ويهودا وبنيامين . الله معكم الى الابد . ان كنتم تطيعوه فانكم تجدوه . وان كنتم تخلوه
3 فهو يخليكم * لان اسرايل من ايام كثيرة لم يعبد الهه الحق . ولم يقبل من كهنته .
4 ولا اطاع نواميسه . فاسلمه الله في ايدي الاعداء * وحين ضاق بهم صلوا قدام الله اله
5 اسرايل . وطلبوه فوجدوه * ومرارا كثيرة اذ لم يعبدوا الههم . ما كان سلامة للمار ولا للجاي .
ولا للذي يخرج ولا للذي يدخل . وجات عليهم حروب كثيرة من كل سكان الارض .
6 * فتبددوا في مواضع شتى . وعمرت الضياع والمدن التي للاعداء * لانا خلينا الرب الهنا .
7
8 وما كنا نسمع لصوت عبيده الانبياء . وهو ايضا كافانا بافعالنا * فلما سمع أسا هذه الالفاظ
تقوى . ومحق الاصنام من ساير ارض يهودا وبنيامين ومن افرايم . وفرحوا في مذبح الله الذي
9 كان في سروج * وجمع ساير يهودا وبنيامين . الضياع التي كانت من ارض افريم ومجاورها .
ومن بني منسا وبني سمعون . لان كثيرا من بني اسرايل اجتمعوا وجاوا اليه . حين راوا ان الله
10 11 الهه معه * واجتمعوا في اورسليم في الشهر الثالث . في السنة الخامسة عشر من ملك أسا * وذبحوا
12 لله في ذلك اليوم من الغنيمة . ثيرانا سبع ماية وغنما ستة الف * وحلفوا بايمان انهم يصلوا قدام
13 الله اله اباهم . من خالص قلوبهم ونفوسهم * وان كل من لا يصلي يموت من الصغار الى
14 الكبار ومن الرجال الى النسا * وحلفوا للرب بصوت عال . وسجدوا بقرون مبسوطات ومعوجات .
15 * وفرح ساير بني يهودا بهذا الخبر الذي سمعوه يومئذ . لان من قلبهم كله طلبوا الله .
ومن كل نفوسهم صلوا قدامه فوجدوه . ونجاهم وخلصهم من ساير اعدايهم الذين حول
16 تخومهم * وطرد أسا معكا امه من ملكه . لانها صنعت عيدا للاصنام . وكسر اصنامها
17 ودفنهم في وادي قدرون * والمذابح ما زالت في اسرايل . وكان قلبه منقادا بمخافة الله ساير
18 ايام حياته * وجاء بانية لبيت قدس الله ذهبا وثيابا . * *

CAP. XV.

* AZariam autem Azaris filium divino 1
spiritu invadente, Egressus est è con- 2
spectu Asæ, & dixit; Audi O Asa, O Ju-
da, atque Benjamin, Adsit vobis Deus
in perpetuum: si obediatis ei, inve-
nietis eum: si derelinquatis eum, de-
relinquet vos. Quoniam Israel multis 3
abhinc diebus non adoravit Deum suum
verum, sacerdotibus ejus non acquievit,
nec obedivit legibus ejus; propterea tra-
didit illum Deus in manus inimicorum.
At cum in angustia versarentur, depre- 4
cati sunt Deum, Deum Israelis, & quæ-
sierunt eum, & invenerunt. Sæpius e- 5
tiam cùm non adorarent Deum suum nul-
la securitas erat eunti aut venienti, neque
egredienti aut ingredienti: imò plurimis
infestabantur bellis ab omnibus inco-
lis terræ; Ita ut illi in varia disper- 6
gerentur loca, oppida verò & urbes ini-
micorum essent frequentia. Quia nimi- 7
rùm Dominum Deum nostrum derelinque-
bamus, nec auscultabamus voci servorum ejus
prophetarum; ipse quoque nostris nos re-
munerabat actionibus. Hujusmodi ser- 8
mones cum audisset Asa, corroboratus
est, & abolevit idola ex tota terra Ju-
dæ ac Benjaminis, & ex Ephraimo: &
gavisi sunt de ara Dei quæ erat in Sa-
rug. Deinde congregavit universum 9
Judam & Benjaminem, civitates quæ
erant de terra Ephraimi, & oppida cir-
cumjacentia, è filiis Manassis, & è filiis
Simeonis: quia multi ex Israelitis con-
gregati fuerant & confluxerant ad eum,
cùm vidissent Deum, Deum ipsius illi
adesse. Itaque congregati sunt in Je- 10
rusalem mense tertio, anno quintodecimo
regni Asæ: Et sacrificaverunt Deo eo- 11
dem die de spoliis, boves septingentos, &
sexies mille oves. Et jurejurando affir- 12
marunt se oraturos coram Deo, Deo pa-
trum suorum, integris animis ac menti-
bus: Et quisquis non orasset, morte af- 13
fectum iri, tam parvos quam magnos,
tam viros quam mulieres. Jurarunt 14
autem Domino elatâ voce, laudésque ce-
lebrârunt buccinis rectis & curvis. Et 15
* lætati sunt omnes Judæi ob ejusmodi ru-
morem quem audierunt eo die: nam
cum toto corde suo Deum quæsivissent,
totisque mentibus apud eum orâssent, in-
venerunt eum; liberavit, & eripuit eos
ab omnibus inimicis eorum, qui erant cir-
cum limites eorum. Asa etiam Maacham 16
matrem suam expulit è regno suo, eò
quòd festum celebrâsset idolis; confre-
git ejus idola, & sepelivit ea in valle
Cedron. Et licèt altaria non cessarent 17
in Israele, tamen cor ejus pronum fuit ad
timorem Dei cunctis diebus vitæ suæ.
Præterea intulit vasa in ædem sanctam 18
Dei aurum & vestes.

דברי הימים ב׳ י

CAP. XVI. יו

[illegible]

1 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי
2 תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה
3 וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין
אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
4 וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל
5 וַיַּכּוּ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת עָרֵי נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא
6 וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיַּשְׁבֵּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ׃ וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ
7 אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ וּבָעֵת הַהִיא
בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה
8 אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ׃ הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל לָרֹב
9 לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ׃ כִּי יְהוָה עֵינָיו
מְשֹׁטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ
10 מִלְחָמוֹת׃ וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ אָסָא
11 מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים
12 לִיהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־
13 בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָּרֹפְאִים׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים וְאַחַת
14 לְמָלְכוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלֵּא
בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XVI.

ANno autem trigeſimo ſexto regni ejus, aſcendit Baa- 1
ſa rex Iſrael in Judam, & muro circumdabat Rama, ut
nullus tutè poſſet egredi & ingredi de regno Aſa. Pro- 2
tulit ergò Aſa argentum & aurum de theſauris domûs
Domini, & de theſauris regis, miſitque ad Benadad re-
gem Syriæ, qui habitabat in Damaſco, dicens; Fœdus 3
inter me & te eſt, pater quoque meus & pater tuus ha-
buére concordiam: quam ob rem miſi tibi argentum &
aurum, ut rupto fœdere, quod habes cum Baaſa rege
Iſrael, facias eum à me recedere. Quo comperto, Bena- 4
dad miſit principes exercituum ſuorum ad urbes Iſ-
rael: qui percuſſerunt Ahion, & Dan, & Abel-maim,
& univerſas urbes Nephthali muratas. Quod cùm au- 5
diſſet Baaſa, deſiit ædificare Rama, & intermiſit opus
ſuum. Porrò Aſa rex aſſumpſit univerſum Judam, & 6
tulerunt lapides de Rama, & ligna quæ ædificationi præ-
paraverat Baaſa, ædificavitque ex eis Gabaa, & Maſpha.
In tempore illo venit Hanani propheta ad Aſa regem Ju- 7
da, & dixit ei; Quia habuiſti fiduciam in rege Syriæ, &
non in Domino Deo tuo, idcircò evaſit Syriæ regis exer-
citus de manu tua. Nonne Æthiopes & Libyes multò 8
plures erant, quadrigis & equitibus, & multitudine ni-
miâ: quos, cùm Domino credidiſſes, tradidit in manu
tua? Oculi enim Domini contemplantur univerſam 9
terram, & præbent fortitudinem his, qui corde perfecto
credunt in eum. Stultè igitur egiſti, & propter hoc ex
præſenti tempore adverſùm te bella conſurgent. Ira- 10
túſque Aſa adverſus Videntem, juſſit eum mitti in ner-
vum: valdè quippè ſuper hoc fuerat indignatus: &
interfecit de populo in tempore illo plurimos. Opera 11
autem Aſa prima & noviſſima, ſcripta ſunt in libro re-
gum Juda & Iſrael. Ægrotavit etiam Aſa anno trigeſimo 12
nono regni ſui, dolore pedum vehementiſſimo, & nec
in infirmitate ſua quæſivit Dominum, ſed magis in me-
dicorum arte confiſus eſt. Dormivitque cum patribus 13
ſuis: & mortuus eſt anno quadrageſimo primo regni
ſui. Et ſepelierunt eum in ſepulchro ſuo quod foderat 14
ſibi in civitate David: poſuerúntque eum ſuper lectum
ſuum, plenum aromatibus & unguentis meretriciis, quæ
erant pigmentariorum arte confecta, & combuſſerunt
ſuper eum ambitione nimiâ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

CAP. XVI.

COntigit autem bellum anno trigeſimo 1
quinto regni Aſæ, & anno trigeſimo ſexto
regni Aſæ aſcendit Baaſa rex Iſraelis contra
Judæos, & ædificavit Ramatham eo conſilio
ne egredi aut ingredi permitterent Aſæ regi
Judæ. Quamobrem depromens Aſa argen- 2
tum & aurum ex ærario Domini & è domo
regia, miſit filio Hadadis regi Adum qui reſi-
debat Damaſci, dixitque ad eum; Juramen- 3
tum eſt inter me & te, & inter patrem meum
& patrem tuum: ecce miſi ad te argentum
& aurum: vade, rumpe fœdus quod jure-
jurando iniiſti cum Baaſa rege Iſraelis, ut abſ-
cedat à me. Et acquievit filius Hadadis re- 4
gi Aſæ, miſitque duces copiarum ſuarum; qui
venientes, & civitates Iſraelis obſidentes,
ceperunt Inonem, Abel-Beth-maachæ, &
omnia horrea civitatum domûs Nephtali.
Tunc cùm audiſſet Baaſa, deſtitit ab ædifi- 5
canda Ramatha, & intermiſit totum ædifi-
cium ſuum. Aſa autem rex, collectis omni- 6
bus Judæis, accepit lapides Ramathæ, & ligna
quæ parata fuerant ad ædificandam illam pro
Baaſa iiſque ædificavit rex Aſa Ramatham
Benjaminis, & Maſphiam civitatem. Eo- 7
dem tempore venit Hanan propheta ad Aſam
regem Judæ, & dixit ad eum; Quia innixus
es regi Adum, & non es innixus Domino
Deo tuo; propterea fugiet exercitus Adum
à te. Et euntes coibunt cum Indis & regi- 8
bus qui ſunt cum eis, componéntque ſe in
exercitus, currus, & equites quamplurimos.
At cùm rogaveris Dominum Deum, tradet
illos in manus tuas; Quoniam oculi Domini 9
timantur univerſam terram. Itaque confor-
tamini, ſitque cor veſtrum integrum in ti-
more ejus, & intelligite omnia miracu-
la ejus; Dominus enim Deus veſter bel-
lum gerit pro vobis. Tunc indignatus Aſa 10
contra Videntem, conjecit eum in carcerem,
quia res quas non viderat, narrabat, & cor
populi terrebat: verùm hac de cauſa excidit
Aſa tunc temporis ex *animo* populi. En au- 11
tem res geſtæ Aſæ priores ac poſteriores, en
inquam ſcriptæ ſunt in libro regum Judæ &
Iſraelis. Demum afflictatus Aſa anno tri- 12
geſimo nono regni ſui, ægrotavit, jacuitque
domi ſuæ: Et occubuit Aſa cum patribus 13
ſuis, & ſepultus eſt in civitate ſua: mortuus
eſt autem anno quadrageſimo primo regni
ſui. Et ſepultus eſt in ſepulchro Davidis: 14
poſuerunt eum in lecto aromatum pleno, &
rogum accenderunt perquam maximum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ιϛʹ.

1 Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσὰ, ἀνέβη (α) βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν,
2 καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ῥαμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἴσοδον τῷ Ἀσὰ βασιλεῖ Ἰούδα. Καὶ ἔλαβεν Ἀσὰ (β)
ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀ-
3 δερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Δαμασκῷ, λέγων, Διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ (γ) καὶ
σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός μου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός σου. ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ ἀργύριον·
4 δεῦρο καὶ διασκέδασον ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸν Βαασὰ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ᾽ ἐμοῦ. Καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἀ-
δερ τοῦ βασιλέως Ἀσὰ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπά-
5 ταξε τὴν Ἀιὼν, καὶ τὴν Δὰν, καὶ τὴν Ἀβελμαΐν, καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
6 ἀκοῦσαι Βαασὰ, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ῥαμὰ, καὶ κατέπαυσε τὸ ἔργον (δ) αὐτοῦ. Καὶ Ἀ-
σὰ (ε) βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, καὶ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ῥαμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ᾠκοδόμησε
7 Βαασὰ, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαὲ καὶ τὴν Μασφά. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ ὁ προφήτης (ζ)
πρὸς Ἀσὰ βασιλέα Ἰούδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, καὶ μὴ (η) πεποιθέναι σε
8 ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρός σου. Οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες ἦσαν εἰς
δύναμιν πολλὴν, εἰς θάρσος, εἰς ἱππεῖς εἰς πλῆθος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ (†) πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρ-
9 έδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου; Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, κατισχῦσαι ἐν
10 πάσῃ καρδίᾳ πλήρει πρὸς αὐτόν. (*) ἠγνόηκας ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. Καὶ
ἐθυμώθη Ἀσὰ τῷ προφήτῃ, καὶ παρέθετο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐλυμήνατο
11 Ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσὰ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι
12 ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσὰ (θ) ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ καὶ τριακο-
στῷ τῆς βασιλείας (ι) αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη· καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ (κ) αὐτοῦ οὐκ ἐζή-
13 τησε τὸν κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἰατρούς. Καὶ ἐκοιμήθη Ἀσὰ μετὰ τῶν πατέρων (λ) αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν
14 ἐν τῷ (μ) τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὤρυξεν ἑ-
αυτῷ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ (ν) ἔπλησαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων
μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

CAP. XVI.

ET in octavo & trigesimo anno regni Asa, ascendit rex Israel super 1
Judam: & ædificavit Rama ad non dandum exitum & introitum
Asa regi Juda. Et cepit Asa argentum & aurum de thesauris domûs 2
Domini, & domûs regis, & misit ad filium Ader (a) regis Syriæ habi-
tantem in Damasco, dicens; Dispone testamentum inter me & te, 3
& inter patrem meum & inter patrem tuum. Ecce misi tibi aurum, &
argentum: Veni, & (b) dissipa à me Baasa regem Israel, & abeat à me.
Et audivit filius Ader regem Asa: & misit principes virtutis suæ 4
super civitates Israel: & percussit Aion, & Dan, & Abelmain, &
omnia adjacentia Nephthali. Et factum est in audiendo Baasa, destitit 5
ab ædificando amplius Rhama, & omisit opus suum. Et Asa rex accepit 6
omnem Judam, & cepit lapides Rhama, & ligna ejus, quæ ædificavit
Baasa, & ædificavit in eis Gabae & Masphá. Et in tempore illo venit 7
Anani propheta ad Asa regem Juda, & dixit ei; In eo quod confidisti tu
super regem Syriæ, & non confidisti tu super Dominum Deum tuum, pro-
pterea salvata est virtus Syriæ à manu tua. Nonne Æthiopes, & Libyes 8
erant in virtute multa, (c) in confidentia, in equitibus in multitudine
plurima? Et in confidendo te super Dominum tradidit eos in manus
tuas? Quoniam oculi Domini respiciunt in omnem terram ad confor- 9
tandum in (d) omni corde pleno erga eum: Ignorâsti in hoc: amodò erit
tecum bellum. Et Asa indignatus est prophetæ: & deposuit eum in 10
custodiam: quoniam iratus est in hoc. Et vastavit Asa in populo in
tempore illo. Et ecce verba Asa prima, & novissima, scripta in libro 11
regum Juda, & Israel. Et languit Asa in anno nono & trigesimo re- 12
gni sui pedibus, (e) usque valdè languit: & in languore suo non quæ-
sivit Dominum, sed medicos. Et dormivit Asa cum patribus suis; & 13
obiit in quadragesimo anno regni sui. Et sepelierunt eum in monumento, 14
quod foderat sibi in civitate David: & accumbere fecerunt eum super
lectum, & impleverunt aromatibus, & genera unguentorum unguenta-
riorum: & fecerunt ei funus magnum (f) usque valdè.

MS.A. (α) Βαασὰ βασιλεὺς (β) χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐκ (γ) καὶ ἀναμέσον σου, (δ) ἑαυτοῦ. (ε) ὁ βασιλεὺς ἤγαγε πάντα (ζ) πρὸς βασιλέα Ἰούδα Ἀσὰ, καὶ (η) πεποιθέναι ἐπὶ (†) πεποιθέναι ἐπὶ (*) καὶ νῦν ἠγνόηκας (θ) ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς (ι) ἑαυτοῦ (κ) ἑαυτοῦ οὐκ ἐξεζήτησεν κύριον, (λ) ἑαυτοῦ, (μ) τεσσαρακοστῷ καὶ ἑνὶ ἔτει. (ν) ἐπλήρωσεν

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

· الفصل السادس عشر ·

1 * وكان حرب عظيم في سنة خمس وثلثين لملك أسا · وفي سنة ست وثلثين لملكه طلع
بعشا ملك إسرائيل على بيت يهودا · وبنى رامات · وما كانوا يخلوا لأسا ملك يهودا دخولا
2 ولا خروجا * فأخرج مالا وذهبا من بيت مال الرب · وبعث به لابن هدد ملك أدوم
3 الذي بدمشق · وقال له * إن بيني وبينك وبين أبي وأبيك أيمانا · وهوذا قد بعثت
إليك مالا · امض وبطل الأيمان التي حلفت بها مع بعشا ملك إسرائيل · لأنه تجبر علي ·
4 * فسمع ابن هدد للملك أسا · وبعث عظماءه وكبراءه فجاؤوا ونزلوا على ضياع بني إسرائيل ·
5 وأخذوا العيون وأفيل وبيت معكا · وكل مخازن بيت نفتالي * فلما سمع بعشا تنحى
6 وما بنى رامات · وبطل بناءه * وأمر أسا الملك فجمع سائر بني يهودا · وأخذ حجارة رامات
7 وخشبها التي كان بعشا يريد يبنيها · فبناها هو لبنيامين · ومصفيا الضيعة * وفي ذلك
الزمان جاء صافان النبي إلى أسا ملك يهودا · وقال له · لأجل اتكالك على ملك أدوم ·
8 ولم تتكل على الله إلهك من أجل ذلك هرب منك قوة أدوم * ويتجبرون هم والهنديون
والملوك الذين معهم · فيكونون عساكر وأزواجا وخيلا كثيرة عظيمة · وإذا طلبت
9 من الله إلهك يسلمهم في يديك * لأن عيني الرب تنظر في الأرض كلها · تقوى
ويكون قلبك بمخافة الرب · وامش في سائر طرقه · فإن الله إلهكم صنع لكم الحرب ·
10 * فغضب أسا على صافان النبي · ورماه في الحبس · لأن شيئا لم يراه لفظ به · وخوف قلب
11 الشعب · ومن أجل ذلك طيب أسا قلب الشعب * وسائر ألفاظه وحروبه مكتوبة في سفر
12 ملوك يهودا وإسرائيل * ووجع أسا في تسعة وثلاثين سنة لملكه · واعتل ووقع في بيته ·
13 14 * واضطجع مع آبائه · ومات في السنة إحدى وأربعين لملكه * ودفن في قرية داود ووضع
فوق سرير مملوء عطرا · وأوقدوا قدامه وقودا كبيرا عظيما ·

CAP. XVI.

Fuit autem bellum atrox anno trigesimo 1
quinto regni Asæ, & anno trigesimo sex-
to regni ipsius ascendit Baasa rex Israelis
contra domum Judæ, extruxitque Rama-
tham, & præcluserunt Asæ regi Judæ
ingressum & egressum. Sed proferens 2
argentum & aurum è thesauro Do-
mini, misit illud filio Hadadi regi
Adum qui erat in Damasco, dixitque ad
eum; Præterquam quòd inter me & 3
inter te, inter patrem meum patrémque
tuum intercessit juramentum, en etiam
pecuniam mitto tibi: Vade, & irritum
fac juramentum quo te astrinxisti cum
Baasa rege Israelis, invaluit enim contra
me. Itaque auscultans filius Hadadi 4
regi Asæ, expedivit principes ac magnates
suos; qui venientes & castra ponentes
adversùs civitates Israelitarum, ceperunt
Inouem, Aphelem, Beth-maachim, &
omnia armamentaria domûs Nephtali.
Quod cùm audisset Baasa, recessit, nec 5
ædificavit Ramatham, sed destitit ab æ-
dificio suo. Tum præcepit rex Asa, & 6
congregavit omnes Judæos, tulitque lapi-
des & ligna Ramathæ quam Baasa ædifi-
care volebat, extruxitque eam ipse pro
Benjamine, necnon Maspham civitatem.
Sub idem tempus accedens Saphan pro- 7
pheta ad Asam regem Judæ, dixit ei;
Quia fiduciam tuam collocâsti in rege
Adum, & non es confisus in Deo, Deo
tuo; idcircò fugiet à te robur Adum,
Et fortificabunt se unà cum Iuda & re- 8
gibus qui sunt cum eis, fiéntque exerci-
tus, quadrigæ, & equi multi ac magni.
Sed cum rogaveris Deum, Deum tuum,
tradet eos in manus tuas: Nam oculi 9
Domini totam terram contemplantur.
Fortis sis animo, sitque mens tua in timo-
re Domini, & ambula in omnibus viis
ejus; quia Deus, Deus vester belligerat
pro vobis. Iratus autem Asa contra 10
Saphanem prophetam, conjecit eum in
carcerem, quia quæ non viderat, locutus
fuerat, & animum populi terruerat: &
hac ratione refecit Asa animum populi.
Reliqua gesta ipsius & prælia, scripta 11
sunt in libro regum Judæ & Israelis.
Denique Asa trigesimo nono regni sui an- 12
no doloribus occupatus ægrotavit, ceci-
ditque in domo sua; Et accubuit cum 13
patribus suis: mortuus est autem anno
quadragesimo primo regni sui, Et se- 14
pultus est in civitate Davidis, impositus
fuit lecto odoribus pleno, & combusse-
runt ante eum ustionem magnam & in-
gentem.

דברי הימים ב: יז

CAP. XVII. יז

dedit & ,munitis Jehudah urbibus cunctis in exercitum dedit & .Israel contra invaluit & ,eo pro ejus filius Jehosaphat regnavit Et
1 2 וימלך יהושפט בנו תחתיו ויתחזק על־ישראל: ויתן־חיל בכל־ערי יהודה הבצרות ויתן
ambulavit quia ,Jehosaphat cum Dominus fuit Et.ejus pater Asa ceperat quas ,Ephraim urbibus in & ,Jehudah terra in præsidia
3 נציבים בארץ יהודה ובערי אפרים אשר לכד אסא אביו: ויהי יהוה עם־יהושפט כי הלך
non & ,ambulavit ej* præceptis in &,quæsivit sui patris Deum Sed .Behalim quæsivit non & ,primis sui patris David viis in
4 בדרכי דויד אביו הראשנים ולא דרש לבעלים: כי לאלהי אביו דרש ובמצותיו הלך ולא
fuit & :Jehosaphat ipsi munus Jehudah omnis dederunt &,ej* manu in regnum Dominus Confirmavitq; .Israel opus secundum
5 כמעשה ישראל: ויכן יהוה את־הממלכה בידו ויתנו כל־יהודה מנחה ליהושפט ויהי
.Jehudah de lucos & ,excelsa fecit removere adhuc &,Domini viis in suū cor elevavit Et.multitudine in gloria &,divitiæ ei
6 לו עשר־וכבוד לרב: ויגבה לבו בדרכי יהוה ועוד הסיר את־הבמות ואת־האשרים מיהודה:
docendum ad,Michaiahu & ,Nethanel & ,Zechariah & ,Hobadiah & ,chail-Ben suos principes misit ,ejus regnando tertio anno in Et
7 ובשנת שלוש למלכו שלח לשריו לבן־חיל ולעבדיה ולזכריה ולנתנאל ולמיכיהו ללמד
,Adonijahu & Jehonathan &,Semiramoth &,Hasael &,Zebadiahu &,Nethaniahu & ,Semaiahu ,Levitæ eis cum Et.Jehudah civitatib* in
8 בערי יהודה: ועמהם הלוים שמעיהו ונתניהו וזבדיהו ועשהאל ושמירמות ויהונתן ואדניהו
legis liber eis cum Et.Jehudah in docuerit Et .sacerdotes Jehoram & ,Elisamah eis cum & :Levitas,Thobadonijah &,Tobijahu &
9 וטוביהו וטוב אדוניה הלוים ועמהם אלישמע ויהורם הכהנים: וילמדו ביהודה ועמהם ספר תורת
quæ terrarum regna omnia super Dñi pavor fuit Et .populum docebant & ,Jehudah urbes universas in circuierunt Et .Dñi
10 יהוה ויסבו בכל־ערי יהודה וילמדו בעם: ויהי פחד יהוה על כל־ממלכות הארצות אשר
.vectigal argenti & ,munus Jehosaphat ad adducentes Pelistim de Et .Jehosaphat cum pugnaverunt non & ,Jehudah circuitu
11 סביבות יהודה ולא נלחמו עם־יהושפט: ומן־פלשתים מביאים ליהושפט מנחה וכסף משא
.septingentos & ,millia septem hircos & ,septingentos & ,millia septem arietes pecora ei adducentes Harabes Etiam
גם הערביאים מביאים לו צאן אילים שבעת אלפים ושבע מאות ותישים שבעת אלפים ושבע מאות:
fuit multum opus Et .sficorum urbes & ,ædes Jehudah in ædificavit Et .sublime ad usq; grandescens &,vadens Jehosaphat fuit Et
12 13 ויהי יהושפט הלך וגדל עד־למעלה ויבן ביהודה בירניות וערי מסכנות: ומלאכה רבה היה
principes Jehudah In .suorū patrū domū per eorum census hic Et .Jerusalaim in virtute potentes ,belli viri & ,Jehudah urbib* in ei
14 לו בערי יהודה ואנשי מלחמה גבורי חיל בירושלם: ואלה פקדתם לבית אבותיהם ליהודה שרי
octoginta & ducenti eo cū &,princeps Jehochanan ej* manū ad Et .millia trecenta ,virtute potentes eo cū &,princeps Hadnah,milliū
15 אלפים עדנה השר ועמו גבורי חיל שלש מאות אלף: ועל־ידו יהוחנן השר ועמו מאתים ושמונים
,Binjamin de Et .virtute potentū millia ducenta eo cum & ;Domino se devovens Zichri filius Hamasiah ejus manum ad Et .millia
16 17 אלף: ועל־ידו עמסיה בן־זכרי המתנדב ליהוה ועמו מאתים אלף גבור חיל: ומן־בנימן
octoginta & centum eo cum &,Jehozabad ejus manū ad Et.millia ducenta,clypeo & arcu armati eo cum &,Eljadah virtute potens
18 גבור חיל אלידע ועמו נשקי־קשת ומגן מאתים אלף: ועל־ידו יהוזבד ועמו מאה־ושמונים
.Jehudah omni in munitionis urbibus in rex dedit quos præter ,regi ministrantes Hi .exercitus expediti millia
19 אלף חלוצי צבא: אלה המשרתים את־המלך מלבד אשר־נתן המלך בערי המבצר בכל־יהודה:

Versio VULG. LAT.

CAP. XVII.

Regnavit autem Josaphat filius ejus pro eo, & invaluit 1
contra Israel. Constituitq; militū numeros in cunctis ur- 2
bib* Juda, quæ erant vallatæ muris. Præsidiáque disposuit
in terra Juda, & in civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa
pater ejus. Et fuit Dñs cum Josaphat, quia ambulavit in 3
viis David patris sui primis: & non speravit in Baalim,
Sed in Deo patris sui, & perrexit in præceptis illius, & 4
non juxta peccata Israel. Confirmavitque Dñs regnū in 5
manu ej*, & dedit omnis Juda munera Josaphat: factæque
sunt ei infinitæ divitiæ, & multa gloria. Cúmq; sumpsisset 6
cor ejus audaciā propter vias Dñi, etiam excelsa & lucos
de Juda abstulit. Tertio autē anno regni sui, misit de prin- 7
cipibus suis Benhail, & Obdiam, et Zachariam, et Na-
thanael, & Michæam, ut docerent in civitatibus Juda:
Et cum eis Levitas, Semeiam, & Nathaniam, et Zabadiam, 8
Asael quoque, & Semiramoth, & Jonathan, Adoniámque
& Thobiam, & Thobadoniam, Levitas; & cum eis, Elisa-
ma & Joran, Sacerdotes: Docebántq; populū in Juda ha- 9
bentes librū legis Dñi, & circuibant cunctas urbes Juda,
atque erudiebant populū. Itaq; fact* est pavor Dñi sup 10
omnia regna terrarū, quæ erant p gyrum Juda, nec aude-
bant bellare contra Josaphat. Sed & Philisthæi Josaphat 11
munera deferebant, & vectigal argenti: Arabes quoq; ad-
ducebant pecora, arietū septem millia septingenta, et hir-
corū totidem. Crevit ergo Josaphat, & magnificatus est 12
usq; in sublime: atque ædificavit in Juda domos ad instar
turriū, urbésq; muratas. Et multa opera paravit in urbi- 13
bus Juda: viri quoq; bellatores, & robusti erant in Jerusa-
lem, Quorū iste numerus p domos atque familias singu- 14
lorum: In Juda principes exercitûs, Ednas dux, & cum eo
robustissimi viri trecenta millia. Post hunc Johanan 15
princeps, & cum eo ducenta octoginta millia. Post istū 16
quoque Amasias fili* Zechri, consecratus Dño, & cum eo
ducenta millia virorū fortiū. Hunc sequebatur robustus 17
ad prælia Eliada, & cum eo tenentiū arcum & clypeū du-
centa millia. Post istū etiā Jozabad, & cum eo centū octo- 18
ginta millia expeditorū militū. Hi omnes erant ad ma- 19
num regis, exceptis aliis, quos posuerat in urbibus mu-
ratis, in universo Juda.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible]
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible]
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible]
[illegible] 9
[illegible]
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible]
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19
[illegible]

CAP. XVII.

Jehosaphat filius ejus regno post ipsum po- 1
titus, munivit se adversus Israelem: Statio-
narios enim collocavit viros strenuissimos in 2
munitiorib* quibusque civitatibus Judæorū,
& posuit præsidia in terra Judæ, & in terra
Aphremi, quam ceperat Asa pater ipsius. E- 3
ratque Dominus cum Jehosaphato, quia am-
bulabat in pristinis Davidis patris sui viis,
nec orabat idola. Quia Dominū Deum pa- 4
tris sui oravit, in mandatis ejus ambulavit,
leges ejus servavit, nec imitatus est opera Is-
raelis: Ideo confirmavit Dominus regnum 5
in manu ejus; & dederunt omnes Judæi mu-
nera Jehosaphato; ita ut plurimis abundaret
divitiis & honore, Et confortatum esset cor 6
ejus in viis Domini. Præterea avulsit aras &
excelsa quæ erant in finibus Judæorum. An-
no regni sui tertio mittens convocavit prin- 7
cipes suos & duces exercituum, Obadiam,
Zachariam, Mathnaelem, & Malachiam, ad
docendū per civitates Judæ: Et unà cum eis 8
Levitas, Semaiam, Nethaniam, Zachariam,
Asaelem, Netoram, Jonathanem, Adoniam,
& Tobiam, omnes hos Levitas; quibuscum
erant Elisemaa & Jehoram sacerdotes. Hi 9
docebant in tota terra Judæ, habentes secum
librum legis Domini: obibant omnes Judæ
civitates, & docebant populum. Pervasit- 10
que terror Domini cuncta regna & urbes cir-
cunjacentes Judæ, ne pugnarent contra Jeho-
saphatum. Imò ex urbibus Palæstinorum af- 11
ferebant Josaphato argentum, munera, & ve-
ctigalia: Et Arabes etiam pecudes afferebant,
arietes septies mille septingentos, & hircos
septies mille septingentos uno anno. Ita 12
Jehosaphat promovebatur & ditescebat, adeo
ut vehementer ditatus ædificârit in Juda pa-
latia & civitates armamentariorum; Ha- 13
berétque in terra Judæ supellectilem maxi-
mam, & viros bellatores fortissimos in Je-
rusalem, Quorum hic est numerus per pa- 14
ternas eorum domos: De domo Iudæ, tri-
buni erant Adinu strenuissimus, cui obseque-
bantur heroum fortium trecenta millia: Io- 15
hanan dux, cui obsequebantur heroum forti-
um ducenta octoginta millia: Post hunc, 16
Semei Zarahi filius, qui Domino placuit, cum
quo erant ducenta millia robustorum. De 17
domo verò Benjaminis, heroes strenuissi-
mi; is cui erat nomen Elidaa, cui obseque-
bantur virorum arcu jaculantium & scuta
tenentium ducenta millia: Et Iehuzabar 18
strenuissimus, cui obsequebantur centum o-
ctoginta millia bellatorum. Hi omnes famu- 19
labantur regi Iehosaphato, præter eos quos
collocaverat rex in civitatibus munitis per
totam terram Iudæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ιζ΄.

1 2 ΚΑὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἔ-
δωκε δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πό-
3 λεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφραΐμ, ἃς προκατελάβετο Ἀσὰ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ Ἰω-
4 σαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς (α) αὐτοῦ ταῖς πρώταις, καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἴδωλα, Ἀλλὰ
κύριον τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς (β) αὐτοῦ ἐξεζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς (γ) αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ
5 (δ) οὐχ ὡς τὰ ἔργα τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς
6 Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. Καὶ ὑψώθη (ε) ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁ-
7 δῷ κυρίου, (ζ) καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. Καὶ (η) ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔτει
τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους (θ) αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδίαν, καὶ (ι) Ζαχα-
8 ρίαν, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Μιχαίαν, (κ) τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. Καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται, (λ) Σα-
μαίας, καὶ Ναθανίας, καὶ Ζαβδίας, καὶ (μ) Ἀσιήλ, καὶ Σεμιραμώθ, καὶ Ἰωνάθαν, καὶ (ν) Ἀδωνίας, καὶ Τωβίας, καὶ
9 Τωβαδωνίας, Λευῖται, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἐλισαμά, καὶ Ἰωράμ, οἱ ἱερεῖς. Καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα, καὶ μετ' αὐ-
10 τῶν βίβλος νόμου κυρίου, καὶ διῆλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. Καὶ ἐγένετο ἔκστασις
11 κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς (ξ) κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ. Καὶ ἀπὸ τῶν
ἀλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφὰτ δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα· καὶ οἱ Ἄραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων
12 ἑπτακισχιλίους (ο) ἑπτακοσίους. Καὶ ἦν Ἰωσαφὰτ πορευόμενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ᾠκοδόμησεν (π) ἐν τῇ
13 Ἰουδαίᾳ οἰκήσεις καὶ πόλεις ὀχυράς. Καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ (ρ) ἄνδρες πολεμι-
14 σταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ (σ) οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τῷ Ἰούδα
15 χιλίαρχοι, (τ) Ἐδνὰς ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμεως τριακόσιαι χιλιάδες. Καὶ μετ' αὐτὸν
16 Ἰωνὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι ὀγδοήκοντα χιλιάδες. Καὶ μετ' αὐτὸν (υ) Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαρί,
17 ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιαι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμεως. Καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὶν
18 δυνατὸς (φ) δυνάμεως Ἐλιαδά, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξόται καὶ πελτασταὶ διακόσιαι χιλιάδες. Καὶ μετ'
19 αὐτὸν Ἰωζαβάδ, καὶ μετ' (χ) αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. Οὗτοι (ψ) οἱ λειτουρ-
γοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν (ω) ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

CAP. XVII.

ET regnavit Josaphat filius ejus pro eo: & invaluit Josaphat su- 1
per Israel. Et dedit potentiam in omnibus civitatibus Juda munitis: & 2
constituit duces in omnibus civitatibus Juda, & in civitatibus Ephraim,
quas ceperat Asa pater ejus. Et fuit Dominus cum Josaphat quia am- 3
bulavit in (a) viis patris sui primis: & non exquisivit idola: Sed Do- 4
minum Deum patris sui quæsivit: & in mandatis patris sui ambulavit,
& non (b) sicut opera Israel. Et direxit Dominus regnum in manu ejus: 5
& dedit omnis Juda munera ipsi Josaphat: & facta sunt ei divitiæ,
& gloria multa. Et exaltatum est cor ejus in via Domini: & sustulit 6
excelsa, & lucos de terra Juda. Et in anno tertio anno regni sui, misit 7
duces suos, & filios potentium, Abdiam, & Zachariam, & Nathanael,
& Michæam, ad docendum in civitatibus Juda. Et cum eis Levitæ, 8
Samæas, & Nathanias, & Zabdias, & Asiel, & Semiramoth, & Jo-
nathan, & Adonias, & Tobias, & Tobadonias, Levitæ; & (c) qui cum
eis, Elisama, & Joram, sacerdotes. Et docebant in Juda: & cum eis 9
liber legis Domini: & transierunt in civitates Juda: & docebant po-
pulum. Et factus est pavor Domini super omnia regna terræ in circui- 10
tu Juda: & non bellabant adversus Josaphat. Et ab alienigenis affe- 11
rebant ad Josaphat munera, & (d) argentum, & dona. Et Arabes affe-
rebant ei arietes ovium septem millia (e) septingentos. Et fuit Josaphat 12
procedens (f) major usque in sublime: & ædificavit in Judæa habita-
tiones, & civitates munitas. Et opera multa facta sunt ei in Judæa. Et 13
viri bellatores, potentes, fortes in Hierusalem. Et hic numerus eorum 14
secundum domos patriarum suarum. Et ipsi Juda Chiliarchi, Ednas
princeps, & cum eo filii potentes virtutis, trecenta millia. Et post (g) 15
eum Joanan dux: & cum eo ducenta octoginta millia. Et post eum 16
Amasias, qui ipsius Zeri, (h) promptus se offerens Domino: & cum eo
ducenta millia, potentes virtutis. Et de Benjamin potens virtute & (i) 17
Eliada, & cum eo sagittarii, & peltastæ, ducenta millia. Et post eum 18
Jozabad, & cum eo centum octoginta millia, potentes bello. Hi mi- 19
nistrantes regi, absque iis, quos dedit rex in civitatibus munitis in omni Juda.

MS.A. (α) ἑαυτοῦ (β) ἑαυτοῦ (γ) ἑαυτοῦ (δ) οὐχ ὡς τοῦ Ἰσραὴλ τὰ ἔργα. Καὶ κατεύθυνεν (ε) καρδία (ζ) καὶ ἔτι ἐξῆρεν (η) ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς (θ) ἑαυτοῦ (ι) τὸν Ζαχαρίαν, καὶ τὸν Ναθαναήλ, (κ) διδάσκειν (λ) Σαμαίας, (μ) Ἰασιήλ, (ν) Ἀδωνίαν, καὶ Τωβαδωνίαν, (ξ) αἳ κύκλῳ (ο) ἑπτακοσίους, τράγους ἑπτακισχιλίους ἑπτακοσίους. Καὶ (π) ᾠκοδόμησεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ (ρ) ἄνδρες δυνατοὶ πολεμικοὶ ἰσχύοντες (σ) οὗτος ἀριθμὸς (τ) Ἐδνάς, (υ) Μασαίας ὁ τοῦ Ζαχρί, (φ) δυνάμεως Ἐλιαδά, (χ) αὐτοῦ ὀγδοήκοντα (ψ) λειτουργοῦντες (ω) δέδωκεν

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* الفصل السابع عشر *

1 2 * وملك بعده يوسافاط ابنه. متجبر على إسرائيل * وسلّط رجالا على ضياع بيت يهودا. وأقام
3 سلاطين في أرض يهودا وفي أرض أفرايم التي أخذها آسا أبوه * وكان الله مع يوسافاط .
4 لأنه مشي في طرق داود ابيه. ولم يصلّي للأصنام * بل صلّى للرب إله أبيه. ومشي في
5 وصاياه ونواميسه حفظ. ولم يصنع مثل أفعال إسرائيل * وأصلح الرب الملك بيده. وأعطا
6 بيت يهودا قرابين ليوسافاط. فصار له غنا وكرامات كثيرة * وتقوى قلبه في طرق الله .
وقلع أيضا مذابح ومواضع القرابين للأصنام التي كانت في حدود يهودا وجدد الناموس
7 بعد اندراسه * وفي السنة الثالثة من ملكه انفذ دعا كبرائه وعظمائه. عوباديا. اسخريا.
8 ماثانيل. ومالاخيا الذين يعلمون في ضياع يهودا * ومعهم اللاويين سمعيا. ومانيا. وزبديا.
9 وعسوئيل. وياطورا. ويوياثان. وادنيا. وطوبيا. وكان معهم السمع ويهورم الكهنة * وكانوا
يعلمون في أرض يهودا كلها. وكان معهم سفر ناموس الرب. وكانوا يدورون في ساير ضياع
10 يهودا ويعلمون الشعب * وكانت مخافة الله على كل المدن التي حول يهودا . وما كانوا
11 يحاربون يوسافاط * ومن مدن الفلسطينيين كانوا يأتون إليه بالمال والقرابين . وكذلك
أيضا العرب يجلبون غنما ذكورا كباشا سبعة ألف وسبع مية . وتيوسا مثلها في كل سنة .
12 13 * وصار غنيا جدا . وبني في يهودا قصورا وضياعا للمخازن * وأعمال عظيمة صارت له في
14 أرض يهودا . ورجالا محاربين قويين للحرب في أورشليم * وهذا عددهم لبيت آبائهم . ومن
بيت يهودا عظماء الألوف عدينوا الجبار وله كان يخدم عظماء جبابرة ثلاثماية ألف .
15 16 * ويوحنا الكبير وله كان يخدم جبابرة أقوياء مايتين وثمانين ألفا * وعمسيا بن زاخر الذي
17 كان أحسن قدام الله . معه مايتا ألف أقوياء جبابرة * ومن بيت بنيامين عظماء القوة
18 البداع . وكان يخدم قدامه الذين يرمون بالقسي ويحاربون بالأتراس مايتا ألف * ويهوزاباد
19 الجبار وله كان يخدم مية ألف وثمانون ألفا * وهؤلاء كلهم خدام يوسافاط الملك . غير
ما ولي في ضياع عظام في ساير أرض يهودا .

CAP. XVII.

POst eum regnavit Josaphat filius e- 1
jus, & invaluit contra Israelem: Præ- 2
posuitque viros oppidis domûs Judæ, &
præsidia collocavit in terra Judæ, & in
terra Ephraimi, quam ceperat Asa pater
ejus. Aderat enim Dominus Josapha- 3
to, eò quòd ambularet in viis Davidis pa-
tris sui, nec oraret idola; Sed oraret 4
Dominum Deum patris sui, ambularet in
præceptis ejus, leges ejus custodiret, nec
faceret secundum opera Israelis. Quin 5
florentissimum reddidit Dominus regnum
in manu ejus: & dederunt Judæi mune-
ra Josaphato, & acquisivit opes & ho-
norem permultum. Cùmque firmum esset 6
cor ejus in viis Dei, exscidit etiam al-
taria & loca ubi sacrificabatur idolis, quæ
erant intra limites Judæ; & legem red-
integravit quæ jam detrita fuerat. An- 7
no regni sui tertio misit vocatum proce-
res ac magnates suos, Obadiam, Scihriam,
Mathanelem, & Malachiam, qui
docebant per oppida Judæ: Et unà 8
cum eis Levitas Semaiam, Mathaniam,
Zabdiam, Isuelem, Netoram, Jonatha-
nem, Adoniam, & Tobiam: cum quibus
erant etiam Elisemaus & Jehoramus sa-
cerdotes. Isti docebant per totam terram 9
Judæ, habentes secum librum legis Do-
mini: obibant namque omnia oppida Ju-
dæ, & docebant populum. Irruit ergò 10
pavor Dei super omnes urbes quæ erant
circum Judam, ita ut bellum non infer-
rent Josaphato. Quin etiam ex urbibus 11
Philisthæorum offerebant ei argentum &
munera: eodémque modo Arabes addu-
cebant oves masculas, nempe arietes se-
ptem mille septingentos, totidémque hir-
cos singulis annis: Adeò quòd summè di- 12
ves evasit, & ædificavit in Juda ca-
stra & oppida armamentariorum: Et 13
negotia magna fuerunt ei in terra Ju-
dæ; & viri bellatores ad pugnam for-
tissimi, in Jerusalem: Atque hic est nu- 14
merus eorum per familias paternas; è
domo Judæ, chiliarchi erant Adnas gi-
gas, cui ministrabant heroes valentissimi
tercentum mille: Johanes magnus, cui 15
ministrabant heroes fortissimi ducenti
octoginta mille: Et Simri filium Zira- 16
hi, qui rectè se gesserat coram Deo,
quem comitabantur bis centum mille he-
roes fortissimi. E domô verò Benjami- 17
nis, potentes robore Elidam, coram quo
ministrabant ii qui jaculabantur arcu-
bus, & cum clypeis pugnabant, bis
centum mille: Et Jehozabad gigas, cui 18
ministrabant centum octoginta mille. Hi 19
omnes erant ministri Josaphati regis:
præter eos quibus demandaverat civita-
tes majores in tota terra Judæ.

דברי הימים ב׳ י״ח

CAP. XVIII. יח

1 ויהי ליהושפט עשר וכבוד לרב ויתחתן לאחאב׃ 2 וירד לקץ שנים אל־אחאב לשמרון ויזבח־לו אחאב צאן ובקר לרב ולעם אשר עמו ויסיתהו לעלות אל־רמות גלעד׃ 3 ויאמר אחאב מלך־ישראל אל־יהושפט מלך יהודה התלך עמי רמת גלעד ויאמר לו כמוני כמוך וכעמך עמי ועמך במלחמה׃ 4 ויאמר יהושפט אל־מלך ישראל דרש־נא כיום את־דבר יהוה׃ 5 ויקבץ מלך־ישראל את־הנביאים ארבע מאות איש ויאמר אלהם הנלך אל־רמת גלעד למלחמה אם־אחדל ויאמרו עלה ויתן האלהים ביד המלך׃ 6 ויאמר יהושפט האין פה נביא ליהוה עוד ונדרשה מאתו׃ 7 ויאמר מלך־ישראל אל־יהושפט עוד איש־אחד לדרש את־יהוה מאתו ואני שנאתיהו כי איננו מתנבא עלי לטובה כי כל־ימיו לרעה הוא מיכיהו בן־ימלא ויאמר יהושפט אל־יאמר המלך כן׃ 8 ויקרא מלך ישראל אל־סריס אחד ויאמר מהר מיכהו בן־ימלא׃ 9 ומלך ישראל ויהושפט מלך־יהודה יושבים איש על־כסאו מלבשים בגדים ויושבים בגרן פתח שער שמרון וכל־הנביאים מתנבאים לפניהם׃ 10 ויעש לו צדקיהו בן־כנענה קרני ברזל ויאמר כה־אמר יהוה באלה תנגח את־ארם עד־כלותם׃ 11 וכל־הנביאים נבאים כן לאמר עלה רמת גלעד והצלח ונתן יהוה ביד המלך׃ 12 והמלאך אשר־הלך לקרא למיכיהו דבר אליו לאמר הנה דברי הנביאים פה־אחד טוב אל־המלך ויהי־נא דברך כאחד מהם ודברת טוב׃ 13 ויאמר מיכיהו חי־יהוה כי את־אשר־יאמר אלהי אתו אדבר׃ 14 ויבא אל־המלך ויאמר המלך אליו מיכה הנלך אל־רמת גלעד למלחמה אם־אחדל ויאמר עלו והצליחו וינתנו בידכם׃ 15 ויאמר אליו המלך עד־כמה פעמים אני משביעך אשר לא־תדבר אלי רק אמת בשם יהוה׃

[illegible]

Versio VULG. LAT.

CAP. XVIII.

Fuit ergò Josaphat dives & inclytus multùm, & affini- 1
tate conjunctus est Achab. Descenditque post annos ad 2
eum in Samariam : ad cujus adventum mactavit Achab
arietes & boves plurimos, ipsi, & populo qui venerat
cum eo : persuasitque illi ut ascenderet in Ramoth Ga-
laad. Dixitque Achab rex Israel ad Josaphat regem Ju- 3
dæ, Veni mecum in Ramoth Galaad. Cui ille respondit ;
Ut ego, & tu : sicut populus tuus, sic & populus meus :
tecumque erimus in bello. Dixitque Josaphat ad regem 4
Israel ; Consule, obsecro, impræsentiarum sermonem Do-
mini. Congregavit igitur rex Israel prophetarum qua- 5
dringentos viros, & dixit ad eos ; In Ramoth Galaad ad
bellandum ire debemus an quiescere ? At illi ; Ascende,
inquiunt, & tradet Deus in manu regis. Dixitque Jo- 6
saphat ; Numquid non est hic propheta Domini, ut ab
illo etiam requiramus ? Et ait rex Israel ad Josaphat ; 7
Est vir unus, à quo possumus quærere Domini volunta-
tem : sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum omni tempore : est autem Michæas filius Jemla.
Dixitque Josaphat, Ne loquaris rex hoc modo. Voca- 8
vit ergò rex Israel unum de eunuchis, & dixit ei ; Voca
citò Michæam filium Jemla. Porrò rex Israel, & Josa- 9
phat rex Juda, uterque sedebant in solio suo, vestiti cul-
tu regio : sedebant autem in area juxta portam Samariæ,
omnesque prophetæ vaticinabantur coram eis. Sede- 10
cias verò filius Chanaana fecit sibi cornua ferrea, & ait ;
Hæc dicit Dominus ; His ventilabis Syriam, donec con-
teras eam. Omnesque prophetæ similiter prophetabant, 11
atque dicebant ; Ascende in Ramoth Galaad, & prospe-
raberis, & tradet eos Dominus in manu regis. Nun- 12
tius autem, qui ierat ad vocandum Michæam, ait illi ; En
verba omnium prophetarum uno ore bona regi annun-
tiant : quæso ergo te ut & sermo tuus ab eis non dissen-
tiat, loquarisque prospera. Cui respondit Michæas ; 13
Vivit Dominus, quia quodcunq; dixerit mihi Deus meus,
hoc loquar. Venit ergò ad regem. Cui rex ait ; Michæa, 14
ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum, an quie-
scere ? Cui ille respondit ; Ascendite : cuncta enim pro-
spera evenient, & tradentur hostes in manus vestras. Di- 15
xitque rex ; Iterùm atque iterùm te adjuro, ut mihi non
loquaris, nisi quod verum est, in nomine Domini.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

CAP. XVIII.

Cum ergò Josaphat divitiis & gloriâ ve- 1
hementer abundâsset, accessit ad Ahabum.
Cúmque post biennium descendisset ad Aha- 2
bum in Samaria, mactavit illi Ahab & co-
piis quæ cum eo erant, victimas, oves ac bo-
ves ingenti copiâ ; deinde consilio persuasit
ei ut ascenderet in Ramath-gelaad. Dicen- 3
te enim Ahabo rege Israelis ad Jehosaphatum
regem Judæ, Ascendésne mecum ad Ramath-
gelaad ? respondit illi, Ascendam æquè ac tu,
& populus meus æquè ac populus tuus, &
equi mei ac equi tui ; tecumque ibo ad bel-
lum. Dixit insuper Jehosaphat ad regẽ Isra- 4
elis, Consule quæso ut hodie sermonem Do-
mini. Quare convocatis rex Israel prophe- 5
tis, quadringentis circiter viris ; ait illis, Ibi-
músne ad bellum in Ramath-gelaad, annon ?
Responderunt, Ascende ; traditurus est enim
Dominus hostes tuos in manus tuas. Rur- 6
sus dixit rex Jehosaphat, Annon extat hic ul-
lus propheta Domini verus quem consula-
mus ? Respondit rex Israel Jehosaphato, 7
Extat adhuc homo quidam per quem consula-
mus verbum Dñi : at ego odi eum, quòd non
bonum sed malum in me prophetet ; Micha
Jemlæ filius est nomen ejus. Ait Jehosaphat,
Ne sic loquatur rex. Tunc accersito rex Is- 8
raelis quodam eunucho, dixit ; Festina, adduc
ad me Micham Jemlæ filium. Interim rex 9
Israelis & Jehosaphat rex Judæ sedebãt uter-
que in solio suo, vestibus induti versicolori-
bus ; sedebant, inquam, ad portam Samariæ, &
omnes illi prophetæ falsi prophetabant co-
ram eis. Adhæc fecit sibi Sedecia filius Cha- 10
nanææ cornua ferrea, & dicebat ei ; Sic dicit
Dominus, His feries Adumæos, donec absu-
mas illos, penitúsque conficias. Eodem mo- 11
do vaticinabantur omnes prophetæ, & dice-
bant ; Ascende contra Ramath-gelaad, eámq;
vincito : tradet enim Dominus hostes tuos in
manus tuas O rex. Nuntius autem qui abie- 12
rat accersitum Micham, locutus est ad eum, &
ait illi ; Ecce verba prophetarum falsorũ con-
sentiunt omnia in faustis regi prædicendis :
sint sermones tui jucundi ut unius illorũ, & tu
quoque fausta prædicas. Respondit Micha, 13
Per Dominum Deum vivum, nihil aliud præ-
ter id quo Deus imbuerit cor meum, eloquar.
Cùm regem adiisset, ait illi rex ; Micha, ibi- 14
músne contra Ramath-gelaad, annon ? Re-
spondit ei, Ascende, & vince eam ; tradentur
enim in manus tuas. Dixit ad eum rex, Quo- 15
ties tandem adjuraturus sum te, ne mecum
loquaris nisi vera in nomine Domini ?

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ιη'.

1 Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφὰτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπιγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. Καὶ
2 κατέβη διὰ τέλους ἐτῶν πρὸς Ἀχαὰβ εἰς Σαμάρειαν· καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαὰβ πρόβατα καὶ μόσ-
χους πολλούς, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠπάτα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς (α) Ῥα-
3 μὼθ τῆς Γαλααδίτιδος. Καὶ εἶπεν Ἀχαὰβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα (β) Ἰούδα,
Εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς (γ) Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὡς ἐγώ, (δ) οὕτω καὶ
4 σύ· ὡς ὁ λαός σου, καὶ ὁ λαός μου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφὰτ πρὸς βασιλέα Ἰσ-
5 ραήλ, Ζήτησον δὴ σήμερον τὸν κύριον. Καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφήτας τετρακο-
σίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰ πορευθῶ εἰς (δ) Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ
6 εἶπαν, Ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, Οὐκ ἔστιν
7 ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι, καὶ ἐπιζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰω-
σαφάτ, Ἔτι ἀνὴρ εἷς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι προ-
φητεύων περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακά, οὗτος Μιχαίας υἱὸς (ε) Ἰεμιλά.
8 καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ, Μὴ λαλείτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ (ζ) βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα,
9 καὶ εἶπε, Τάχος Μιχαίαν υἱὸν (η) Ἰεμιλά. Καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰού-
δα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐνδεδυμένοι στολάς, καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας
10 πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται (θ) προεφήτευον ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ ἐποίησεν ἑαυ-
τῷ Σεδεκίας υἱὸς (ι) Χανανὰ κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Ἐν τούτοις κερατιεῖς
11 τὴν Συρίαν (κ) ἕως ἂν συντελεσθῇ. Καὶ πάντες οἱ προφῆται (λ) προεφήτευον οὕτω, λέγοντες, Ἀ-
12 νάβαινε εἰς (μ) Ῥαμὼθ Γαλαάδ, καὶ εὐοδωθήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Καὶ
ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαίαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων, Ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆ-
ται ἐν στόματι ἑνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστωσαν δὴ οἱ λόγοι σου ὡς ἑνὸς αὐτῶν, καὶ λαλή-
13 14 σεις ἀγαθά. Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ζῇ κύριος, ὅτι ὃ ἐὰν εἴπῃ ὁ θεὸς πρός με, αὐτὸ λαλήσω. Καὶ
ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, Μιχαία, (ν) εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλα-
ὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν, Ἀνάβαινε, καὶ εὐοδώσεις, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν.
15 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, Ποσάκις ὁρκίζω σε ἵνα μὴ (ξ) λαλήσεις πρός με πλὴν τὴν ἀλήθει-
αν ἐν ὀνόματι κυρίου;

CAP. XVIII.

ET factæ sunt ipsi Josaphat adhuc divitiæ, & gloria multa: & 1
contraxit affinitatem in domo Achabi. Et descendit in fine annorum 2
ad Achab in Samariam. Et immolavit ei Achab oves, & vitulos
multos, & populo qui cum eo: & (a) decipiebat eum, ut simul ascende-
ret secum in Rhamoth Galaaditidis. Et dixit Achab rex Israel, 3
ad Josaphat regem Juda, Si ibis mecum in Rhamoth Galaaditidis?
Et dixit ei; (b) Sicut ego, ita & tu: sicut populus tuus, & po-
pulus meus tecum ad bellum. Et dixit Josaphat ad regem Israel, 4
Quære nunc hodie Dominum. Et congregavit rex Israel prophetas 5
quadringentos viros: & dixit eis; Si ibo in Rhamoth Galaad ad
bellum, an cessabo? Et dixerunt, Ascende: & dabit Deus in ma-
nus regis. Et dixit Josaphat; Nonne est hic propheta Domini adhuc, & 6
inquiremus ab eo? Et dixit rex Israel ad Josaphat; Adhuc vir 7
unus ad quærendum Dominum per eum, & ego odi illum: quoni-
am non est prophetans de me in bona: quoniam omnes dies ejus in
mala. Hic Michæas filius Jemla. Et dixit Josaphat, Ne loqua-
tur rex ita. Et vocavit rex eunuchum unum, & dixit; (c) Cito 8
Michæam filium Jemla. Et rex Israel, & Josaphat rex Juda, 9
sedentes unusquisque super thronum suum, & induti stolas, sedentes
in platea ostii portæ Samariæ. Et omnes prophetæ prophetabant coram
eis. Et fecit sibi Sedecias filius Chanana cornua ferrea, & dixit; 10
Hæc dicit Dominus; In his cornupetes Syriam, quoadusque consum-
mata fuerit. Et omnes prophetæ prophetabant sic dicentes; Ascen- 11
de in Rhamoth Galaad, & prosperaberis, & dabit Dominus in ma-
nus regis. Et nuntius, qui iverat ad vocandum Michæam, locutus 12
est ei, dicens; Ecce locuti sunt prophetæ in ore uno bona de rege.
Et sint nunc verba tua, sicut unius eorum, & loqueris bona. Et 13
dixit Michæas; Vivit Dominus, quoniam quodcunque dixerit Dominus
ad me, id loquar. Et venit ad regem: & dixit ei rex; Michæa, 14
si vadam in Rhamoth Galaad ad bellum, an cessem? Et dixit;
Ascende & prosperaberis, & dabuntur in manus vestras. Et dixit 15
ei rex; Quoties adjuro te, ut non loquaris ad me, nisi veritatem in
nomine Domini?

MS. A. (α) Ῥαμμὼθ (β) Ἰούδα, Πορεύσῃ (γ) Ῥαμμὼθ (δ) οὕτως (δ) Ῥαμμὼθ (ε) Ἰεμλά. (ζ) βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον (η) Ἰεμλά. (θ) ἐπροφήτευον
(ι) Χαναανά (κ) ἕως συντελέσῃς. (λ) ἐπροφήτευον οὕτως, (μ) Ῥαμμὼθ (ν) εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμμὼθ (ξ) λαλήσεις πρὸς ἐμὲ πλὴν ἀλήθειαν

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

. الفصل الثامن عشر .

1 2 وصار له غنا ونعمه عظيمه . فتقدم الى احاب ملك سمرين * ونزل بعد سنتين الى
عند احاب . فذبح له غنما وثيرانا . وللاجناد الذين معه . واشار عليه ان يطلع الى رامة
3 جلعاد * فقال احاب ملك اسرايل ليوسافاط ملك يهودا . تطلع معي الى رامة جلعاد .
فقال له . انا اطلع مثلك . وقومي مثل قومك . وفرساني مثل فرسانك . ومعك اخرج الى
4 5 الحرب * وقال يوسافاط لملك اسرايل . سل اليوم قولا من عند الله * فجمع ملك اسرايل
رجالا اربعمايه انبيا . وقال لهم نسير الى الحرب لرامة جلعاد ام لا . فقالوا له . اطلع والرب
6 7 يسلم اعداك في يديك * فقال يوسافاط . اترى ههنا نبي حق * فقال ملك اسرايل .
ههنا رجل واحد نسال كلمة الله منه . وانا ابغضه . لانه ما يتنبا على خيرا بل شرا .
8 اسمه ميخا بن يملا . فقال يوسافاط . لا يقول الملك هذا * وارسل واحدا وقال له . استعجل
9 لي ميخا * وكان الملكان جلوسا على كراسيهما . لابسين لباسا عظيما في باب سمرين .
10 وساير الانبيا الكذبه يتنبون قدامهما * وصنع صدقيا بن الكنعانيه له قرونا من
11 حديد . وقال . هكذا يقول رب الارباب . بهولا تنطح الادوميين حتى تفنيهم * وكان
كل الانبيا يتنبون هكذا ويقولون . تطلع الى رامة جلعاد وتغلب . ويسلم الله اعداك
12 في يديك * والرسول الذي مضى الى ميخا كلمه وقال له . هذه الفاظ الانبيا الكذبه
13 الذين قالوا خيرا قدام الملك . فتنبا له بخير . وتكون الفاظك جيده قدامه * فقال
14 ميخا . حي هو الله انني ما انطق الا بما يطرحه الله في قلبي فانا اقوله * ومر ميخا الى
عند الملك . فقال له نطلع الى رامة جلعاد ام لا . فقال له . اطلع وانت تغلبها
15 ويغلبون بيدك * فقال له الملك . كم من مرة احلفك باسم الرب ان لا تكلمني
الا بالحق .

CAP. XVIII.

INgentibus itaque divitiis & opibus 1
acquisitis, necessitudine se conjunxit cum
Achabo rege Samariæ. Cùmque biennio 2
pòst descendisset ad Achabum, macta-
vit illi & militibus qui cum eo erant
oves & boves: tum consilium dedit ei
ut ascenderet ad Ramat-galaadis. Dixit 3
enim Achab rex Israelis ad Josapha-
tum regem Judæ; Ascendas quæso me-
cum ad Ramat-galaadis. Respondit ei,
Ego ascendam sicut tu, & gens mea si-
cut gens tua, & equites mei sicut equi-
tes tui, tecúmque ad bellum procedam.
Deinde dixit Josaphat regi Israelis, Pete 4
hodiè oraculum à Deo. Quamobrem 5
collectis rex Israel quadringentis viris
prophetis, dixit eis; Proficiscemúrne ad
bellum contra Ramat-galaadis, annon?
Responderunt ei; Ascende, tradétque
Dominus hostes tuos in manus tuas. Di- 6
xit Josaphat, Estne hîc aliquis prophe-
ta verus? Respondit rex Israelis, Est 7
hîc homo quidam à quo peti potest ora-
culum divinum: sed ego odio prosequor
eum, quia non prædicit mihi fausta sed
infausta: vocatur autem Micha filius
Jemla. Dixit Josaphat, Ne dicat hoc
rex. Tum misit quendam hisce manda- 8
tis, Fac citò veniat ad me Micha. In- 9
tereà sedebat uterque rex in solio suo,
vestibus uterque præclaris indutus, in
porta Samariæ; & omnes illi prophetæ
mendaces vaticinabantur coram eis: Et 10
Sedecia Chananææ filius adhibitis sibi cor-
nibus ferreis, dicebat; Sic dicit Domi-
nus dominorum, His feries Idumæos do-
nec consumas eos. Eâdem quoque ratione 11
omnes illi prophetæ vaticinabantur, &
dicebant; Ascendes ad Ramat-galaadis,
& vinces, tradétque Deus hostes tuos in
manus tuas. Nuntius autem qui abierat 12
ad Micham, allocutus est eum, & dixit
illi; Hi sunt sermones falsorum prophe-
tarum qui fausta prædixerunt regi: præ-
dic igitur ei fausta, sintque sermones
tui apud eum jucundi. Respondit Mi- 13
cha, Per Deum vivum, nil proferam
nisi quod injecerit Deus in cor meum, il-
ludque idem dicam. Cùm itaque Mi- 14
cha ad regem pervenisset, ait illi; Ascen-
demúsne ad Ramat-galaadis, annon?
Dixit illi; Ascende, tu enim victurus es,
& illi manu tuâ superandi. Dixit ei 15
rex, Quoties adjurabo te per nomen Do-
mini ut non nisi vera loquaris mihi?

דברי הימים ב: יח

16 ויאמר ראיתי את כל ישראל נפוצים על ההרים כצאן אשר אין להן רעה ויאמר יהוה לא
17 אדנים לאלה ישובו איש לביתו בשלום׃ ויאמר מלך ישראל אל יהושפט הלא אמרתי אליך
18 לא יתנבא עלי טוב כי אם לרע׃ ויאמר לכן שמעו דבר יהוה ראיתי את יהוה יושב
19 על כסאו וכל צבא השמים עמדים על ימינו ושמאלו׃ ויאמר יהוה מי יפתה
20 את אחאב מלך ישראל ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר זה אמר ככה וזה אמר ככה׃ ויצא
21 הרוח ויעמד לפני יהוה ויאמר אני אפתנו ויאמר יהוה אליו במה׃ ויאמר אצא והייתי
22 לרוח שקר בפי כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה כן׃ ועתה הנה נתן
23 יהוה רוח שקר בפי נביאיך אלה ויהוה דבר עליך רעה׃ ויגש צדקיהו בן
כנענה ויך את מיכיהו על הלחי ויאמר אי זה הדרך עבר רוח יהוה מאתי לדבר אתך׃
24 ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום ההוא אשר תבוא חדר בחדר להחבא׃ ויאמר מלך
25 ישראל קחו את מיכיהו והשיבהו אל אמון שר העיר ואל יואש בן המלך׃ ואמרתם כה
26 אמר המלך שימו זה בית הכלא והאכילהו לחם לחץ ומים לחץ עד שובי בשלום׃
27 ויאמר מיכיהו אם שוב תשוב בשלום לא דבר יהוה בי ויאמר שמעו עמים כלם׃
28 ויעל מלך ישראל ויהושפט מלך יהודה אל רמת גלעד׃ ויאמר מלך ישראל אל יהושפט
29 התחפש ובוא במלחמה ואתה לבש בגדיך ויתחפש מלך ישראל ויבאו במלחמה׃ ומלך
30 ארם צוה את שרי הרכב אשר לו לאמר לא תלחמו את הקטן את הגדול כי אם את מלך
31 ישראל לבדו׃ ויהי כראות שרי הרכב את יהושפט והמה אמרו מלך ישראל הוא ויסבו
עליו להלחם ויזעק יהושפט ויהוה עזרו ויסיתם אלהים ממנו׃

Versio VULG. LAT.

At ille ait; Vidi universum Israel dispersum in montibus, 16
sicut oves absque pastore: & dixit Dominus, Non habent
isti dominos: revertatur unusquisque in domum
suam in pace. Et ait rex Israel ad Josaphat; Nónne dixi 17
tibi, quòd non prophetaret iste mihi quidquam boni, sed
ea quæ mala sunt? At ille, Idcircò, ait, audite verbum 18
Domini: Vidi Dominum sedentem in solio suo, & omnē
exercitum cœli assistentem ei à dextris & à sinistris. Et 19
dixit Dominus; Quis decipiet Achab regem Israel, ut ascendat
& corruat in Ramoth Galaad? Cúmque diceret
unus hoc modo, & alter alio: Processit spiritus, & stetit 20
coram Domino, & ait; Ego decipiam eum. Cui Dominus;
In quo, inquit, decipies? At ille respondit; Egrediar, 21
& ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum
ejus. Dixitque Dominus; Decipies, & prævalebis;
egredere, & fac ita. Nunc igitur, ecce Dominus 22
dedit spiritum mendacii in ore omnium prophetarum
tuorum, & Dominus locutus est de te mala. Accessit 23
autem Sedecias filius Chanaana, & percussit Michææ
maxillam, & ait; Per quam viam transivit Spiritus Domini
à me, ut loqueretur tibi? Dixitque Michæas; Tu 24
ipse videbis in die illo, quando ingressus fueris cubiculum
de cubiculo ut abscondaris. Præcepit autem rex 25
Israel, dicens, Tollite Michæam, & ducite eum ad Amon
principem civitatis, & ad Joas filium Amelech. Et dicetis, 26
Hæc dicit rex; Mittite hunc in carcerem, & date ei
panis modicum, & aquæ pauxillum, donec revertar in
pace. Dixitque Michæas; Si reversus fueris in pace, 27
non est locutus Dominus in me. Et ait; Audite omnes
populi. Igitur ascenderunt rex Israel & Josaphat rex 28
Juda in Ramoth Galaad. Dixitque rex Israel ad Josaphat; 29
Mutabo habitum, & sic ad pugnam vadam, tu autem
induere vestibus tuis. Mutatóque rex Israel habitu,
venit ad bellum. Rex autem Syriæ præceperat ducibus 30
equitatûs sui, dicens; Ne pugnetis contra minimum, aut
contra maximum, nisi contra solum regem Israel. Itaque 31
cùm vidissent principes equitatûs Josaphat, dixerunt;
Rex Israel est iste. Et circumdederunt eum dimicantes:
at ille clamavit ad Dominum, & auxiliatus est ei, atque
avertit eos ab illo.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]

Tum dixit, Videbam universum Israelem 16
dispersum inter montes, & similem ovibus
pastore carentibus: dicebátque Dominus,
Non habent hi regem, revertatur quisque
domum suam in pace. Tunc dixit rex Is- 17
raelis ad Jehosaphatum, Nónne dixeram tibi
quòd iste non fausta sed infausta de me prophetet?
Tum dixit Micha, Propter hoc 18
audi sermonem Domini; Vidi Dominum sedentem
super solium suum, & omnes cœlestes
exercitus astantes à dexteris & à sinistris
ejus: Et cùm diceret Dominus, Quis 19
pelliciet Ahabum regem Israelis, ut ascendat
& occidatur in Ramath-gelaadis? unus
dicebat, Ego pelliciam eum, alter aiebat,
Ego pelliciam eum. Tandem prodiit spi- 20
ritus quidam, stetitque coram Domino, &
ait; Ego pelliciam eum. Cui dicente Domino,
Per quid? Ego, inquit, egrediar, 21
eróque spiritus mendax in ore omnium prophetarum
ejus. Ait illi, Pellicies eum, &
valebis in eum; egredere, & fac ut dixisti.
Quare ecce Dominus indidit spiritum men- 22
dacem in os omnium tuorum prophetarum
istorum, & Dominus decrevit contra te malum.
Tunc accedens Sedecia filius Chana- 23
nææ, percussit Micham in maxillam, & dixit
ei; Quoto ab hinc tempore transivit à
me spiritus Domini ut alloqueretur te? Re- 24
spondit Micha, Ecce deprehendes eo die quo
ingredieris conclave conclavi interius ad
abdendum te. Ait autem rex Israelis, Du- 25
cite Micham, & præcludite eum domi Amonis
præfecti civitatis; & domi Joasi filii
regis: Et dicetis, Ita præcepit rex, Con- 26
jicite hunc in carcerem, & alite eum pane
ad conservationem *tantùm* vitæ, &
date ei bibendum aquam ad conservationem
vitæ, quousque redeam incolumis.
Dixit Micha, Si planè redieris & veneris 27
incolumis, nequaquam locutus est mecum
Dominus: tum subjunxit; Audite populi omnes.
Cùm igitur ascendisset Jehosaphat 28
rex Judæ & Ahab rex Israelis ad Ramath-gelaad,
Dixit rex Israelis ad Jehosaphat, 29
Armis instruar, & veniens me sistam in
acie bellica: tu quoque induere instrumentis
tuis bellicis. Sic rex Israelis armatus
processit, stititque se in acie bellica. Rex 30
autem Adumæorum præceperat præfectis
curruum suorum triginta duobus, & dixerat
eis; Ne conseratis manus neque cum
parvo, neque cum magno, sed cum solo
rege Israelis. Contigit ergò ut cùm vi- 31
derent præfecti curruum Jehosaphatum,
dicerent; Rex Israelis est iste; & invaderent
eum ad oppugnandum ipsum: sed
ululanti Jehosaphato auxiliatus est Dominus,
avertitque eos ab ipso:

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

16 Καὶ εἶπεν, Εἶδον (ο) τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν· καὶ εἶ-
πε κύριος, Οὐκ ἔχουσιν (π) ἡγούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.
17 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, Οὐκ (ρ) εἶπόν σοι, ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθά,
18 ἀλλ' ἢ κακά; Καὶ εἶπεν, Οὐχ οὕτως· ἀκούσατε λόγον κυρίου, (σ) Εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου
19 αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παρειστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. Καὶ εἶπε κύ-
ριος, Τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραήλ, καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν (τ) Ῥαμὼθ Γα-
20 λαάδ; (υ) καὶ εἶπεν οὗτος, καὶ εἶπεν οὕτως. Καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ
21 εἶπεν, Ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος, Ἐν τίνι; Καὶ εἶπεν, Ἐξελεύσομαι καὶ ἔσομαι πνεῦμα
ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν, Ἀπατήσεις (φ) καὶ δυνήσῃ, ἔξελθε καὶ ποίη-
22 σον (χ) οὕτω. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι (ψ) τῶν προφητῶν σου τούτων,
23 καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακά. Καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς (ϡ) Χαναάν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ
τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, (ω) Ποίᾳ τῇ ὁδῷ παρῆλθε πνεῦμα κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ λαλῆσαι πρὸς
24 σέ; Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἰδοὺ ὄψῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εἰσελεύσῃ (α) ταμεῖον ἐκ ταμείου τοῦ
25 κατακρυβῆναι. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραήλ, Λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς (β) Ἐμμὴρ
26 ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Ἰωὰς ἄρχοντα υἱὸν τοῦ βασιλέως, Καὶ ἐρεῖτε, Οὕτως εἶπεν ὁ βα-
σιλεύς, Ἀποθέσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως, ἕως τοῦ
27 ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. Καὶ εἶπε Μιχαίας, Ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος
28 ἐν (γ) ἐμοί. καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε λαοὶ πάντες. Καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ Ἰωσαφὰτ βασι-
29 λεὺς Ἰούδα εἰς Ῥαμὼθ Γαλαάδ. Καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ, Κατακαλύψασθαί με,
καὶ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου. καὶ συνεκαλύψατο (δ) βασι-
30 λεὺς Ἰσραήλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἄρχουσι τῶν ἁρ-
μάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ, λέγων, Μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσ-
31 ραὴλ μόνον. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν, Βα-
σιλεὺς Ἰσραήλ ἐστι· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοῦ πολεμεῖν. καὶ ἐβόησεν Ἰωσαφάτ, καὶ κύριος ἔσωσεν αὐ-
τόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ.

Et dixit, Vidi Israel dispersos in montibus, tanquam oves, quibus 16
non est pastor. Et dixit Dominus, Non habent ducem isti: revertatur
unusquisque in domum suam in pace. Et dixit rex Israel ad Josaphat; 17
Non dixi tibi, quia non prophetat de me bona, sed mala? Et dixit, 18
Non sic: Audite verbum Domini, Vidi Dominum sedentem super thro-
num suum: & omnis virtus cœli assistebat à dextris ejus, & à sini-
stris ejus. Et dixit Dominus, Quis decipiet Achab regem Israel, 19
& ascendet, & cadet in Rhamoth Galaad? Et hic dixit sic, & ille
dixit sic. Et egressus est spiritus, & stetit in conspectu Domini, & di- 20
xit; Ego decipiam eum. Et dixit Dominus, In quo? Et dixit; Exi- 21
bo, & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus. Et dixit;
Decipies, & poteris: egredere, & fac sic. Et nunc ecce dedit Domi- 22
nus spiritum mendacem in ore prophetarum tuorum horum: & Domi-
nus locutus est super te mala. Et appropinquavit Sedecias filius Chana- 23
na, & percussit Micheam super maxillam, & dixit ei; Quali viâ trans-
ivit spiritus Domini à me ad loquendum ad te? Et dixit Micheas; 24
Ecce videbis in die illa, in qua ingredieris cubiculum è cubiculo ad la-
tendum. Et dixit rex Israel, Capite Micheam: & reducite ad Emer 25
principem civitatis, & ad Joas principem filium regis: Et dicetis, Sic 26
dixit rex, Deponite hunc in domo custodiæ: & comedat panem tribulationis,
& aquam tribulationis, quousque revertar ego in pace. Et dixit Micheas; Si 27
revertens reversus fueris in pace, non est locutus Dominus in me. Et dixit, Au-
dite populi omnes. Et ascendit rex Israel, & Josaphat rex Juda in Rha- 28
moth Galaad. Et dixit rex Israel ad Josaphat; (d) Cooperi me, & in- 29
grediar in prælium: & tu induere vestimentum (e) meum. Et (f) coope-
ruit se rex Israel, & intravit in prælium. Et rex Syriæ mandavit prin- 30
cipibus curruum, qui secum, dicens; Ne impugnetis parvum, & ma-
gnum, sed regem Israel solum. Et factum est, ut viderunt principes 31
curruum Josaphat; & ipsi dixerunt, Rex Israel est. Et circumdede-
runt eum ad impugnandum. Et clamavit Josaphat: & Dominus sal-
vavit eum: & avertit eos Deus ab eo.

MS. A. (ο) διεσπαρμένους τὸν Ἰσραὴλ ἐν (π) ἡγούμενον, ἀναστρεφέτω ἕκαστος (ρ) εἶπά σοι, Οὐ (σ) Εἶδον κύριον (τ) Ῥαμμὼθ (υ) καὶ* εἶπεν, Οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ (φ) καί γε δυνήσῃ, (χ) οὕτως. (ψ) πάντων τῶν (ϡ) Χαναάν, (ω) Ποίᾳ ὁδῷ (α) ταμιεῖον ἐκ ταμιείου (β) Σεμμὴρ τὸν ἄρχοντα (γ) ἐμοί. ἀκούσατε (δ) ὁ βασιλεύς

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

16 * فقال النبي. نظرت اسرائيل مبددا بين الجبال. وهم مثل غنم ليس لها راع. فقال الرب
ليس لهاولاء ملك. يرجع كل رجل الي بيته بسلم * فقال ملك اسرائيل ليوسافاط. 17
اما قلت لك انه ما يتكلم بخير * فقال ميخا. لاجل هذا اسمع قول الرب. رايت الرب 18
جالسا على كرسيه. وساير اجناد السماء قياما عن يمينه ويساره * فقال الرب من الذي 19
يحبب لاحاب ملك اسرائيل ان يصعد ويقتل في رامة جلعاد. فقال واحد انا احبب له.
واخر قال انا الطف به * فخرج روح من قدام الله وقال. انا احبب له. فقال له الرب باي 20
شي * فقال. انا اخرج واصير روحا كذابا في فم ساير انبيايه. فقال له الرب. انت 21
تقدر. اخرج اصنع كما قلت * فاعطي الرب روحا كذابا في فم ساير انبيايك. والرب 22
قطع عليك شرا * فتقدم صدقيا بن الكنعانية. فضرب ميخا على فكه وقال له. متي 23
عبرت روح الله عني وكلمتك * فقال ميخا النبي. نظرت في ذلك اليوم حين تدخل 24
الي البيت الداخلاني. وداخل البيت بيتا لتختبا * وامر احاب ملك اسرائيل ان يحبس 25
ميخا النبي في بيت امون رييس الضيعة. في بيت يواس بن ملكي * وقال. قولوا. 26
كذا قال السيد الملك. اطرح هذا في بيت الحبس. واطعمه خبزا بقدر حفظ نفسه.
واسقه ماء بقدر. حتي ارجع بالسلامة * فقال ميخا. ان انت رجعت سالما فليس الله تكلم 27
في. ثم قال. اسمعوا يا معشر الامم هذا * فطلع يوسافاط ملك يهودا واحاب ملك 28
اسرائيل الي رامة جلعاد * فقال ملك اسرائيل ليوسافاط. البس سلاحي واقف في مصاف 29
الحرب. والبس انت لباس الحرب. وتزين ملك اسرائيل ووقف في الحرب * وملك الادوميين 30
امر المحاربين المعروفين بروح روح. وعددهم اثنان وثلاثون. وقال لهم. لا تحاربوا كبيرا
ولا صغيرا. الا ملك اسرائيل وحده * فلما نظروا المحاربون المسمون بالارواح ليوسافاط. 31
قالوا. ملك اسرائيل هذا. وجاوا ليحاربوه. فقال يوساقاط. واعانه الله وخلصه منهم.

Respondit propheta, Vidi Israelem disper- 16
sum inter montes, itaque similes erant ovi-
bus quibus non est pastor: dicebátque Do-
minus, Non habent hi regem, redeat unus-
quisque domum suam incolumis. Dixit 17
autem rex Israelis ad Josaphatum, Nónne
dixeram tibi quòd is non esset fausta lo-
cuturus? Tum dixit Micha, Propterea 18
audi oraculum Domini, Vidi Dominum
sedentem in solio suo, totámque cœli mi-
litiam astantem à dexteris & à sinistris
ejus: Dicebátque Dominus, Quis est 19
qui persuadeat Achabo regi Israelis ut
ascendat et occidatur in Ramat-galaadis?
& dicente uno, Ego persuadebo ei; alte-
ro dicente, Ego blandiar ei: Prodiit 20
spiritus quidam è conspectu Dei, & ait;
Ego persuadebo illi. Tum dicente Do-
mino, Quâ ratione? Respondit, Ego e- 21
grediar, & fiam spiritus mendax in ore
omnium prophetarum ejus. At illi Do-
minus, Tu poteris; egredere, fac ut dixi-
sti, Quocirca indidit Dominus spiritum 22
mendacem in os omnium prophetarum tuo-
rum, & Dominus decrevit in te malum.
Tunc accedens Sedecia Chananææ filius 23
percussit Micham in maxillam ejus, &
ait illi; Quandonam transiit à me spiri-
tus Domini, & allocutus est te? Respon- 24
dit Micha propheta, Videbis eo die, cùm
ingredieris domum intimam, & ultra
hanc domum, domum alteram, ut abscon-
daris. Tunc præcepit Achab rex Israe- 25
lis ut carceribus detineretur Micha pro-
pheta in domo Amonis præfecti civita-
tis, in domo scilicet Joasi filii Melechi: Di- 26
cens; Dicite, Sic ait dominus rex; Con-
jice hunc in carceres, eique tantum panis
præbe quantum sufficit ad ejus vitam
conservandam, & præbe aquam cum men-
sura, donec revertar incolumis. Dixit 27
Micha, Si tu salvus reverteris, nequa-
quam locutus est per me Deus: tum sub-
didit, Audite hoc O cœtus populorum. A- 28
scendit ergò Josaphat rex Judæ, & A-
chab rex Israelis, ad Ramoth-galaadis: Di- 29
xitque rex Israelis ad Josaphatum, Mea
arma induar, & inter acies belli me si-
stam: induere tu quoque vestimentis bel-
licis: armavitque se rex Israelis, & in
bello se sistit. Porrò rex Adumæorum 30
præceperat militibus qui vocabantur Bini,
quorum numerus erat triginta duo;
& dixerat eis, Ne pugnetis contra ma-
gnum aut parvum, sed contra solum
regem Israelis. Videntes itaque milites 31
illi qui vocabantur Bini, Josaphatum,
dixerunt, Rex Israelis est hic, & cinxerunt
pugnaturi contra eum. Declinavit autem
Josaphat, opéque tulit ei Deus, eripuit-
que eum ab ipsis.

Versio VULG. LAT.

32 ויהי כראות שרי הרכב כי לא היה מלך ישראל וישבו מאחריו׃ ואיש משך בקשת לתמו
33 ויך את מלך ישראל בין הדבקים ובין השרין ויאמר לרכב הפך ידיך והוצאתני מן המחנה
34 כי החליתי׃ ותעל המלחמה ביום ההוא ומלך ישראל היה מעמיד במרכבה נכח ארם עד הערב
וימת לעת בוא השמש׃

CAP. XIX יט

1 וישב יהושפט מלך יהודה אל ביתו בשלום לירושלם׃ ויצא אל פניו יהוא בן חנני החזה
2 ויאמר אל המלך יהושפט הלרשע לעזר ולשנאי יהוה תאהב ובזאת עליך קצף מלפני
3 יהוה׃ אבל דברים טובים נמצאו עמך כי בערת האשרות מן הארץ והכינות לבבך לדרש האלהים׃
4 וישב יהושפט בירושלם וישב ויצא בעם מבאר שבע עד הר אפרים וישיבם אל
5 יהוה אלהי אבותיהם׃ ויעמד שפטים בארץ בכל ערי יהודה הבצרות לעיר ועיר׃ ויאמר אל
6 השפטים ראו מה אתם עשים כי לא לאדם תשפטו כי ליהוה ועמכם בדבר משפט׃ ועתה יהי פחד
7 יהוה עליכם שמרו ועשו כי אין עם יהוה אלהינו עולה ומשא פנים ומקח שחד׃ וגם
8 בירושלם העמיד יהושפט מן הלוים והכהנים ומראשי האבות לישראל למשפט יהוה ולריב
9 וישבו ירושלם׃ ויצו עליהם לאמר כה תעשון ביראת יהוה באמונה ובלבב שלם׃ וכל
10 ריב אשר יבוא עליכם מאחיכם הישבים בעריהם בין דם לדם בין תורה למצוה
לחקים ולמשפטים והזהרתם אתם ולא יאשמו ליהוה והיה קצף עליכם ועל אחיכם כה תעשון
11 ולא תאשמו׃ והנה אמריהו כהן הראש עליכם לכל דבר יהוה וזבדיהו בן ישמעאל הנגיד
לבית יהודה לכל דבר המלך ושטרים הלוים לפניכם חזקו ועשו ויהי יהוה עם הטוב׃

CAP. XX. כ

1 ויהי אחרי כן באו בני מואב ובני עמון ועמהם מהעמונים על יהושפט למלחמה׃

Cùm enim vidissēt duces equitatûs, quòd non esset rex Israel, 32
reliquerūt eum. Accidit autē ut un⁹ è populo sagittā in 33
incertū jaceret, & pcuteret regē Israel inter cervicē & sca-
pulas: at ille aurigæ suo ait, Converte manū tuā, et educ me
de acie, quia vulnerat⁹ sum. Et finita est pugna in die illo: 34
porrò rex Israel stabat in curru suo contra Syros usque ad
vesperam, & mortuus est occidente Sole.

CAP. XIX.

Revers⁹ est autē Josaphat rex Juda in domū suam pacifi- 1
cè in Jerusalē. Cui occurrit Jehu filius Hanani Videns, & 2
ait ad eum; Impio præbes auxiliū, & his qui oderunt Dñm
amicitiā jungeris, & idcircò irā quidē Dñi merebaris: Sed 3
bona opera inventa sunt in te, eò quòd abstuleris lucos de
terra Juda, et præparaveris cor tuū ut requireres Dñm De-
um patrū tuorū. Habitavit ergò Josaphat in Jerusalē: rur- 4
sumq; egressus est ad populū de Bersabee usq; ad montē E-
phraim, et revocavit eos ad Dñm Deū patrū suorū. Con- 5
stituitq; judices terræ in cunctis civitatib⁹ Juda munitis p
singula loca, Et præcipiens judicib⁹, Videte, ait, quid facia- 6
tis: non enim hominis exercetis judiciū, sed Dñi: & quod-
cunq; judicaveritis, in vos redundabit. Sit timor Dñi vo- 7
biscum, & cum diligentia cuncta facite: non est enim apud
Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum acce-
ptio, nec cupido munerum. In Jerusalem quoque consti- 8
tuit Josaphat Levitas, & Sacerdotes, & principes familia-
rum ex Israel, ut judicium & causam Domini judicarent ha-
bitatoribus ejus. Præcepitque eis, dicens; Sic agetis in ti- 9
more Domini fideliter & corde perfecto. Omnem cau- 10
sam, quæ venerit ad vos fratrum vestrorum, qui habitant in
urbibus suis inter cognationem & cognationem, ubicunq;
quæstio est de lege, de mandato, de ceremoniis, de justifi-
cationibus: ostendite eis, ut non peccent in Dñm, & ne ve-
niat ira super vos & super fratres vestros: sic ergò agentes
non peccabitis. Amarias autem sacerdos & pontifex ve- 11
ster, in his, quæ ad Deum pertinent, præsidebit: porrò Za-
badias filius Ismahel, qui est dux in domo Juda, super ea o-
pera erit, quæ ad regis officium pertinent: habetisque ma-
gistros Levitas coram vobis. Confortamini, & agite dili-
genter, & erit Dominus vobiscum in bonis.

CAP. XX.

Post hæc congregati sunt filii Moab, & filii Ammon, & 1
cum eis de Ammonitis, ad Josaphat, ut pugnarēt contra eū.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Nam cùm vidissent præfecti curruum eum 32
non esse regem Israelis, destiterunt ab eo per-
sequendo. Interea quidam arcu jaculatus ante 33
se nullâ deditâ operâ, feriit regem Israelis in-
ter commissuras loricæ ejus: quapropter dixit
aurigæ suo, Reflecte manum tuam, & educ me
extra castra, quia lethali vulnere sum saucius.
Quoniam autem invalescebat eo die bellum, 34
rex Israelis sedens in curru dimicabat adver-
sus Adamæos ad vesperam usque, & mortuus
est tempore occasûs solis.

CAP. XIX.

Jehosaphato domum suam sub vesperam in- 1
columi in Jerusalem reverso, Egressus est ob- 2
viàm ei filius Hanani Videns, & dixit regi Jo-
saphato, Ad juvandos impios ivisti, & osores
Domini dilexisti: propterea indignatus est in
te Dominus. Credo tamen res bonas à te au- 3
ditas esse, quia sanguinem innoxium in terram
non fudisti, & disposuisti cor tuum ad orandū
coram Domino in veritate. Cùm autem sedis- 4
set Josaphat in Jerusalem, iterum egressus est
ex urbe Birsebaa, & pervenit ad montem A-
phremi, reduxitq; eos ad colendum Dominum
Deum patrum nostrorum: Constituit judices 5
in terra, in cunctis civitatib⁹ Judæ majoribus,
& urbibus munitioribus: Dixitque judicibus, 6
Videte quid agatis; non enim pro hominibus
judicatis, sed pro Domino Deo nostro: Fortes 7
estote, & decernite judiciū verum, sitque Do-
minus vobiscum in æternum: observate, & fa-
cite, quia nulla est apud Dominum Deum no-
strum iniquitas, aut assentatio, aut muneris ac-
ceptio. Jerosolymis etiam constituerat Josa- 8
saphat è Levitis, & è sacerdotibus, & è præ-
cipuis patribus Israelitarum, ad judicium Do-
mini. Tum Jerosolymam reversus hortabatur 9
eos, & dicebat eis, Ita exercebitis timorem
Domini cum fide & corde integro: Et in qua- 10
cunque lite, quæ pervenerit ad vos à fratribus
vestris qui commorantur in civitatib⁹ vestris,
inter sanguinem & sanguinem, & inter legem
& præceptum atque judicium; moneatis eos
ne delinquant coràm Domino, ne irascatur
eis & fratribus eorum: sic facientes, non de-
linquetis. Ecce præposui vobis sacerdotes, ut 11
decernant judicium verum & judicium fidele
juxta præceptum Domini. Tum Zacharia fi-
lius Semaiæ patefecit omnibus Judæis cuncta
regis imperata, patefecit quoque Scribis ac
Levitis: omnia recitavit in præsentia eorum,
& dixit eis, Fortes estote, & facite, & Domi-
nus perpetuò sit in auxilium vestrum.

CAP. XX.

His peractis, contigit ut Moabitæ & Am- 1
monitæ venirent stipati viris bellatoribus ad
pugnandum contra Josaphatum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

32 33 Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων, ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραήλ, (ε) καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ
ἀνὴρ (ζ) ἐνέτεινε τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος καὶ ἀναμέσον τοῦ θώ-
34 ρακος. καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ, Ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου, (η) ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. Καὶ ἐ-
τροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἑστηκὼς ἐπὶ τοῦ (θ) ἅρματος ἐξεναντίας
Συρίας ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντος τοῦ ἡλίου.

MS. A. (ε) ἀπέστρεψαν ἀπ' (ζ) ἐνέτεινεν (η) καὶ ἐξάγαγε (θ) ἅρματος ἕως ἑσπέρας ἐξεναντίας Συρίας, καὶ

Et factum est, ut viderunt principes curruum, quia non erat rex Israel, & 32
aversi sunt ab eo. Et vir tetendit arcum bene collimans, & percussit 33
regem Israel inter pulmonem & inter thoracem. Et dixit aurigæ, Con- 34
verte manum tuam: educ me de prælio, quoniam (ε) laboravi. Et profliga-
tum est prælium in die illa: & rex Israel erat stans super currum ex
adverso Syriæ usque ad vesperam: & mortuus est occidente Sole.

ΚΕΦ. ιθ'.

1 2 ΚΑὶ ἐπέστρεψεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον (α) αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντη-
σιν αὐτοῦ Ἰοὺ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν αὐτῷ, (β) Βασιλεῦ Ἰωσαφάτ, εἰ ἁμαρτωλῷ σὺ βοηθεῖς,
3 ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου φιλιάζεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σὲ ὀργὴ παρὰ (γ) κυρίου. Ὅτι ἀλλ' ἢ λόγοι ἀγαθοὶ (δ)
εὑρέθησαν ἐν σοί, ὅτι ἐξῆρας τὰ ἄλση ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ (ε) κατεύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι
4 τὸν κύριον. Καὶ κατῴκησεν Ἰωσαφὰτ (ζ) ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ πάλιν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕ-
5 ως ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ κατέστησε (η) τοὺς κριτὰς
6 ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, ἐν πόλει καὶ πόλει. Καὶ εἶπε τοῖς κριταῖς, Ἴδετε τί ὑμεῖς
7 ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπῳ ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. Καὶ νῦν γενέσθω
φόβος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ (θ) ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ (ι) ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θαυ-
8 μάσαι πρόσωπον, οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. (κ) Καί γε ἐν Ἱερουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφὰτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευ-
9 ιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου, καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐνετείλατο
10 πρὸς αὐτούς, λέγων, (λ) Οὕτω ποιήσετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ, (μ) καὶ ἐν πλήρει καρδίᾳ. Πᾶς ἀνὴρ κρίσιν
τὴν ἐλθοῦσαν (ν) ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν (ξ) τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν (ο) ἀναμέσον αἵ-
ματος αἵματος, καὶ ἀναμέσον τοῦ προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα, καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ
οὐχ ἁμαρτήσονται (π) τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται (ρ) ὀργὴ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν· (σ) οὕτω ποιήσετε, καὶ
11 οὐχ ἁμαρτήσεσθε. Καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς (τ) εἰς πάντα λόγον κυρίου, καὶ Ζαβδίας υἱὸς
Ἰσμαὴλ (υ) ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα (φ) πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ
προσώπου ὑμῶν. ἰσχύσατε (χ) καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

MS. A. (α) ἑαυτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς (β) Βασιλεῦ (γ) κυρίου. Ἀλλ' ἢ (δ) εὑρέθησαν (ε) κατηύθυνας (ζ) ἐν (η) κριτὰς ἐν (θ) ποιήσετε, (ι) ὑμῶν (κ) Καί γε ἐν (λ) Οὕτως (μ) καὶ
πλήρεις καρδίας (ν) πρὸς ὑμᾶς (ξ) κατοικούντων ἐν (ο) ἀναμέσον αἵματος αἷμα καὶ ἀναμέσον προστάγματος (π) τῷ θεῷ, καὶ (ρ) ἐφ' ὑμᾶς ὀργή, καὶ (σ) οὕτως (τ) εἰς πάντα λόγον
(υ) ἡγούμενος (φ) πρὸς πάντα λόγον (χ) ποιήσατε.

CAP. XIX.

ET reversus est Josaphat rex Juda ad domum suam in Hierusalem. Et exi- 1 2
vit in occursum ejus Jehu, qui ipsius Anani propheta. Et dixit ei, (a) Rex
Josaphat, si peccatori tu auxiliaris, vel ei, qui odio habetur à Domino,
amicitiam jungis? Propter hoc facta est super te ira Domini. Verum- 3
tamen verba bona inventa sunt in te, quoniam sustulisti lucos à facie
Judæ, & direxisti cor tuum ad exquirendum Dominum. Et habitavit 4
Josaphat in Hierusalem: & rursus exiit ad populum à Bersabee usque
ad montem Ephraim: & reduxit eos ad Dominum Deum patrum
eorum. Et constituit judices in omnibus civitatibus Judæ munitis, in 5
civitate, & civitate. Et dixit judicibus; Videte quid vos facitis: 6
quoniam non hominis vos judicatis, sed Domini, & vobiscum verba
judicii. Et nunc fiat timor Domini super vos, et observate et facite: quia 7
non est cum Domino Deo nostro iniquitas, neque admirari personam, neque
accipere dona. Et etiam in Hierusalem constituit Josaphat de sacerdo- 8
tibus, & de Levitis, & de patriarchis Israel ad judicium Domini, & ad
judicandum habitantes in Hierusalem. Et mandavit ad eos, dicens; Sic 9
facietis in timore Domini, in veritate, & in pleno corde. Omnis vir, ju- 10
dicium quod venit super vos fratrum vestrorum habitantium in civita-
tibus suis, inter (b) sanguinem sanguinis, & inter præceptum, & man-
datum, & justificationes, & judicia: & distinguetis eis: & non pec-
cabunt Domino: & non erit ira super vos, et super fratres vestros. Sic
facietis, et non peccabitis. Et ecce Amarias sacerdos dux super vos in 11
omne verbum Domini: et Zabdias filius Ismael dux in domum Juda
ad omne verbum regis: et (c) scribæ, et Levitæ ante faciem vestram. (d)
Confortamini, et facite: et erit Dominus cum bono.

ΚΕΦ. κ'.

1 ΚΑὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ (α) υἱοὶ Μωάβ, καὶ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναίων πρὸς Ἰωσαφὰτ εἰς
πόλεμον.

MS. A. (α) υἱοὶ Ἀμμών, καὶ οἱ υἱοὶ Μωάβ, καὶ μετ'

CAP. XX.

ET post hæc venerunt filii Moab, et filii Ammon, et cum eis de (a) 1
Minæis adversus Josaphat ad bellum.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فلما راي المحاربون انه ليس ملك اسرايل رجعوا الي خلف * وان رجلا يرمي عن 32 33
قوس قوي جدا . جذبه وضرب ملك اسرايل بين كتفيه في سرباله . فقال لغلامه
اخرجني من العسكر الي برا . فان ضربة الموت ضربت * واشتد الحرب في ذلك اليوم 34
وكان ملك اسرايل جالسا في الروح . ومكث يحارب الادوميين الي العشاء . فمات عند
غروب الشمس .

Quare videntes illi milites quòd non 32
esset rex Israelis, retrogressi sunt. Qui- 33
dam autem qui arcu fortissimo jacula-
batur, intendens eum, percussit regem
Israelis inter utrumque humerum in lori-
cam ejus: unde dixit puero suo, Educ
me de castris foràs, quia plagâ mortali
sum vulneratus. At invalescente eâ 34
die bello, rex Israel sedens in curru
perstitit pugnans adversus Adumæos ad
vesperam usque, & mortuus est sub so-
lis occubitum.

. الفصل التاسع عشر .

* ورجع يوشافاط الي بيته الي يروسليم * وخرج صفنيا النبي بتلقاه فقال له . مصيبت 1 2
لتعين المنافق . ولعدو الله احببت . من اجل ذلك تغضب الله عليك * ولكن امن 3
ان الفاظا جيادا سمعت عنك . لانك لم تهرق دما زكيا على الارض . واصلحت قلبك .
وصليت قدام الله ربك بالحق * وجلس الملك في المدينة . ثم رجع خرج الي بير سبع 4
وبلغ الي جبل افرام . وردهم ليعبدوا الرب اله اسرايل اله اباهم * واقام الحكوف في سلير 5
ضياع يهوذا العظيمات وقري الجبابرة * وقال للديانين . ابصروا ما تصنعون . فليس 6
للناس تدينون بل للرب الهنا * واشتدوا واحكموا بالحق . ويكون الرب معكم الي الابد . 7
فاحفظوا واعملوا . لان ليس عند الله سوا . ولا اخذا بالوجوه . ولا اخذ البراطيل * واقام 8
في بيت الله من اللاويين والكهنة . وروساء بني اسرايل لدين الله * ورجع الي يروسليم 9
وامرهم . هكذا تفعلون بمخافة الله وبالامانة وبقلب سليم * كل حكم يجي اليكم بين 10
اخوتكم الجالسين في قراكم . بين الدم والدم . وبين الناموس والامر . وحذروهم ان
لا يخطوا بين يدي الله ليلا يسخط عليهم * وهاذا قد اقمت عليكم كهنة ليدينوا 11
دينونة الحق بالامانة كما امر الرب . وزخريا بن شمعيا اوري لساير الاحبار واللاويين
كل شي . وقال . اشتدوا واعملوا ويكون الله معينكم الي الابد .

CAP. XIX.

VErùm Josaphato domum suam in 1
Jerusalem reverso, Egressus est Saphanias 2
propheta in occursum ejus, & dixit
illi, Abiisti ad auxiliandum impio, &
inimicum Dei dilexisti: propterea in-
dignatus est in te Deus. Credo tamen 3
bonas de te res auditas esse, eò quòd
sanguinem innocentem nequaquam fude-
ris super terram, cor tuum rectè dispo-
sueris, & coram Deo Domino tuo can-
didè oraveris. Sedit ergò rex in [illegible] 4
tum conversus exiit ad Bir-sabaa, per-
venitque ad montem Aphremi, ubi re-
duxit eos ad cultum Domini Dei Israe-
lis, Dei majorum suorum: Et rediens re- 5
gravit [illegible] in cunctis civitatibus
Judæ majoribus, & oppidis gigantum:
Dixitque judicibus, Considerate quid a- 6
gatis, quandoquidem non hominibus ju-
dicatis, sed Domino Deo nostro: Forti 7
animo estote, & judicate cum verita-
te, sicque Dominus ob oculos vestros in
æternum: servate, & facite, quia nulla 8
est apud Deum nequitia, neque per-
sonarum acceptio, neque muneris acce-
ptio. Constituerat etiam in domo Dei è 8
Levitis, sacerdotibus, & præcipuis Israe-
litarum, ad judicium Dei. Deinde re- 9
diens in Jerusalem præcepit eis, dicens,
Ita derimetis cum timore Dei, cum fide,
& mente sincerâ, Omnem causam quæ 10
vobis occurret inter fratres vestros ha-
bitantes in oppidis vestris de discrimine
inter sanguinem & sanguinem, & inter
consuetudinem ac præceptum: & horta-
mini eos ut non peccent coram Deo, ne
succenseat eis. Ecce jam præfeci vobis 11
sacerdotes, ut verum judicium fideliter
ferant, quemadmodum præcepit Domi-
nus. Adhæc Zacharia Semajæ filius
omnia declaravit omnibus sacerdotibus
ac Levitis, & dixit, Forti animo estote,
& facite, sicque Deus adjutor vester in
perpetuum.

. الفصل العشرون .

* ومن بعد ذلك جاوا بنو مواب وبنو عمون ومعهم رجال شجعان . ليصنعوا الحرب مع يوشافاط . 1

CAP. XX.

POsthæc venerunt Moabitæ & Am- 1
monitæ, & unà cum eis viri fortes, ad
bellum gerendum cum Josaphato.

דבר הימים ב: כ

,Chaseisonthamar in ipsi ecce & ; Aram de ,mare trans de multa turba insuper Venit : dicendo , Jehosaphat indicaverunt & ,venerunt Et
2 ויבאו ויגידו ליהושפט לאמר בא עליך המון רב מעבר לים מארם והנם בחצצון תמר
.Jehudah universo super jejunium prædicavit & ,Dominum quærendū ad suas facies Jehosaphat dedit & ,timuit Et .Henghedi ipsa
3 היא עין גדי: וירא ויתן יהושפט את פניו לדרוש ליהוה ויקרא צום על כל יהודה:
.Dominum quærendū ad venerunt Jehudah urbibus universis de etiam : Dominū quærendū ad Jehudah sunt congregati Et
4 ויקבצו יהודה לבקש מיהוה גם מכל ערי יהודה באו לבקש את יהוה:
Domine : ait Et novi atrii facies ad ,Domini domo in , Jerusalaim & ,Jehudah concione in Jehosaphat stetit Et
5 6 ויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלם בבית יהוה לפני החצר החדשה: ויאמר יהוה
tua manu in &,gentium regna cunctis in dominans tu & : cœlis in Deus ipse tu nonne,nostrorū patrum Deus
אלהי אבתינו הלא אתה הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל ממלכות הגוים ובידך
hujus terræ habitatores expulisti noster Deus tu Nonne ? consistendum ad tecum non &,potentia & ,fortitudo
7 כח וגבורה ואין עמך להתיצב: הלא אתה אלהינו הורשת את ישבי הארץ הזאת
ea in tibi ædificaverunt & ,ea in habitaverunt Et ? seculum in tui amici Abraham semini ei dedisti & ,Israel tui populi faciebus à
8 מלפני עמך ישראל ותתנה לזרע אברהם אהבך לעולם: וישבו בה ויבנו לך בה
domus facies ad stabimus ,fames & ,pestilentia & ,judicandi gladius ,malū nos super venerit Si : dicendo ,tuo nomini sanctuarium
9 מקדש לשמך לאמר: אם תבוא עלינו רעה חרב שפוט ודבר ורעב נעמדה לפני הבית
.facies salvos & ,exaudies & ,nostra angustia præ te ad clamabimus Et .hac domo in tuum nomen quia ,tuas facies ad & , hujus
הזה ולפניך כי שמך בבית הזה ונזעק אליך מצרתנו ותשמע ותושיע:
terra è eis venientibus ,eos per transire Israeli dedisti non quos ,Sehir mons & ,Moab & ,Hammon filii ecce nunc Et
10 ועתה הנה בני עמון ומואב והר שעיר אשר לא נתתה לישראל לבוא בהם בבאם מארץ
nos ejiciendū ad veniendo ,nobis super retribuentes ipsi ecce Et .eos disperdiderūt non & ,eis desuper declinaverunt quia , Ægypti
11 מצרים כי סרו מעליהם ולא השמידום: והנה הם גמלים עלינו לבוא לגרשנו
faciei ad fortitudo nobis in non nam ? eos in judicabis nonne ,noster Deus .nos fecisti accipere hæreditate quam ,tua hæreditate de
12 מירשתך אשר הורשתנו: אלהינו הלא תשפט בם כי אין בנו כח לפני
stantes Jehudah omnis Et .nostri oculi te in sed ,faciamus quid nescimus nos Et ,nos contra veniente hujus multæ turbæ
13 ההמון הרב הזה הבא עלינו ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליך עינינו: וכל יהודה עמדים
filii , Jehiel filii Benaiah filii Zecharjahu filius Jachaziel Et .eorum filii & ,eorum uxores ,eorum parvuli etiam ,Domini facies ad
14 לפני יהוה גם טפם נשיהם ובניהם: ויחזיאל בן זכריהו בן בניה בן יעיאל בן
,Jehudah omnis Attendite : ait Et .concionis medio in Domini spiritus eum super fuit ,Asaph filiis de Levites Mathaniah
15 מתניה הלוי מן בני אסף היתה עליו רוח יהוה בתוך הקהל: ויאמר הקשיבו כל יהודה
turbæ faciebus à confregimini ne & ,timeatis ne Vos : vobis Dominus dixit Sic : Jehosaphat rex ô & ,Jerusalaim habitatores &
וישבי ירושלם והמלך יהושפט כה אמר יהוה לכם אתם אל תיראו ואל תחתו מפני ההמון
ascensum per ascendentes ipsi Ecce .eos contra descendite Cras .Deo sed ,bellum vobis non quia ,hujus multæ
16 הרב הזה כי לא לכם המלחמה כי לאלהים: מחר רדו עליהם הנם עלים במעלה
.Jeruel deserti versus torrentis fine in eos invenietis & ,Sis
הציץ ומצאתם אתם בסוף הנחל פני מדבר ירואל:

Versio VULG. LAT.

Veneruntque nuntii, & indicaverunt Josaphat, dicen- 2
tes ; Venit contra te multitudo magna, de his locis quæ
trans mare sunt, & de Syria, & ecce consistunt in Asa-
sonthamar, quæ est Engaddi. Josaphat autem timore 3
perterritus, totum se contulit ad rogandum Dominum,
& prædicavit jejunium universo Juda. Congregatúsque 4
que est Judas ad deprecandum Dominum : sed & omnes
de urbibus suis venerunt ad obsecrandum eum. Cúmque 5
que stetisset Josaphat in medio cœtu Juda, & Jeru-
salem, in domo Domini ante atrium novum, Ait ; Do- 6
mine Deus patrum nostrorum, tu es Deus in cœlo, & do-
minaris cunctis regnis gentium, in manu tua est fortitu-
do & potentia, nec quisquam tibi potest resistere.
Nónne tu, Deus noster, interfecisti omnes habitatores 7
terræ hujus coram populo tuo Israel, & dedisti eam se-
mini Abraham amici tui in sempiternum ? Habitave- 8
runtque in ea, & extruxerunt in illa Sanctuarium nomi-
ni tuo, dicentes ; Si irruerint super nos mala, gladius 9
judicii, pestilentia, & fames, stabimus coram domo hac
in conspectu tuo, in qua invocatum est nomen tuum :
& clamabimus ad te in tribulationibus nostris, & exau-
dies, salvósque facies. Nunc igitur ecce filii Ammon, 10
& Moab, & mons Seir, per quos non concessisti Israel
ut transirent quando egrediebantur de Ægypto, sed
declinaverunt ab eis, et non interfecerunt illos : E con- 11
trario agunt, et nituntur ejicere nos de possessione, quam
tradidisti nobis. Deus noster, ergò non judicabis eos ? 12
In nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus
huic multitudini resistere, quæ irruit super nos. Sed
cùm ignoremus quid agere debeamus, hoc solùm habe-
mus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te. Omnis 13
verò Juda stabat coram Domino, cum parvulis, et uxo-
ribus, et liberis suis. Erat autem Jahaziel filius Za- 14
chariæ, filii Banaiæ, filii Jehiel, filii Mathaniæ, Levites
de filiis Asaph, super quem factus est Spiritus Domini
in medio turbæ, Et ait ; Attendite omnis Juda, et 15
qui habitatis Jerusalem, et tu rex Josaphat : Hæc dicit
Dominus vobis ; Nolite timere, nec paveatis hanc
multitudinem : non est enim vestra pugna, sed Dei.
Cras descendetis contra eos : ascensuri enim sunt per 16
clivum nomine Sis, et invenietis illos in summitate tor-
rentis, qui est contra solitudinem Jeruel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܐܬܘ * ܘܚܘܝܘ ܠܝܗܘܫܦܛ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܬܐ ܠܘܬܟ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܡܐ 2
ܕܣܘܦ. ܗܐ ܗܢܘܢ ܫܪܝܢ ܒܐܝܪܝܚܘ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܥܝܢܓܕܝ. * ܘܕܚܠ. ܘܐܩܝܡ ܝܗܘܫܦܛ ܐܦܘܗܝ 3
ܠܡܬܒܥܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܟܪܙ ܨܘܡܐ ܠܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܬܟܢܫܘ
ܘܬܘ ܢܨܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܘܐܬܘ ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ .. ܘܐܦ ܡܢ 4
ܩܘܪܝܐ ܪ̈ܚܝܩܬܐ. ܘܐܬܘ ܠܡܬܒܥܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܩܡ ܝܗܘܫܦܛ ܒܓܘ ܥܡܐ ܝܗܘܕܝܐ : 5
ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܕܐܝܬ ܒܐܘܪܫܠܡ : ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܚܕܬܐ. * ܘܨܠܝ. ܘܗܟܢܐ ܐܡܪ : 6
ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܢ. ܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ. ܘܐܢܬ ܫܠܝܛ ܐܢܬ ܒܟܠܗܘܢ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܥܠܡܐ. ܘܕܝܠܟ ܗܘ ܚܝܠܐ ܘܥܘܫܢܐ. ܘܐܢܐ ܩܐܡ ܐܢܐ ܩܕܡܝܟ ܡܨܠܐ ܐܢܐ. * ܘܐܢܬ ܗܘ 7
ܐܠܗܢ .. ܐܘܒܕܬ ܠܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ ܗܕܐ. ܡܢ ܩܕܡ ܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܗܒܬܗ ܠܙܪܥܗ
8 ܕܐܒܪܗܡ ܪܚܡܟ ܠܥܠܡ. * ܘܝܬܒܘ ܒܗ. ܘܒܢܘ ܒܗ ܡܩܕܫܐ ܠܫܡܟ ܘܐܡܪܝܢ. * ܡܛܠ
9 ܕܡܩܕܫܐ ܒܝܢܬܢ .. ܠܐ ܢܐܬܐ ܥܠܝܢ ܒܝܫܬܐ. ܘܠܐ ܚܪܒܐ. ܘܠܐ ܕܝܢܐ. ܘܠܐ ܡܘܬܢܐ.
ܘܠܐ ܟܦܢܐ. ܡܛܠ ܕܩܝܡܝܢܢ ܩܕܡ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܘܩܕܡܝܟ. ܡܛܠ ܕܫܡܟ ܐܬܩܪܝ ܒܒܝܬܐ
ܗܢܐ. ܘܐܬܝܢ ܘܡܨܠܝܢ ܒܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܘܫܡܥ ܩܠܐ ܕܨܠܘܬܢ. ܘܡܦܨܐ ܐܢܬ. * ܘܗܫܐ ܗܐ 10
ܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܘܛܘܪܐ ܕܓܒܠ. ܘܡܘܐܒ. ܕܠܐ ܫܒܩܬ ܠܐܝܣܪܝܠ ܠܡܬܚܠܛܘ ܥܡܗܘܢ.
ܡܛܠ ܕܐܦܩܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܥܒܪܬ ܡܢܗܘܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܨܪܝܐ. 11
* ܘܗܐ ܗܢܘܢ ܦܪܥܝܢ ܠܢ ܣܘܟܠܢ. ܘܐܬܝܢ ܕܢܦܩܘܢ ܠܢ ܡܢ ܝܪܬܘܬܟ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ 12
ܐܬܓܠܐ ܘܕܘܢ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܒܢ ܚܝܠܐ ܠܡܩܡ ܠܘܩܒܠܗܘܢ. ܐܝܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܚܪܒܐ
ܕܕܝܢܟ. ܘܚܢܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ ܡܢܐ ܢܥܒܕ. ܡܛܠ ܕܥܝܢܝܢ ܠܘܬܟ ܚܝܪܢ. * ܘܟܠܗܘܢ 13
ܝܗܘܕܝܐ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܦ ܛܠܝܗܘܢ. ܘܢܫܝܗܘܢ. ܘܒܢܝܗܘܢ
ܘܒܢܬܗܘܢ. * ܘܥܠ ܚܙܐܝܠ ܒܪ ܙܟܪܝܐ. ܒܪ ܒܢܝܐ. ܒܪ ܝܘܝܕܥ. ܒܪ ܡܬܢܝܐ ܠܘܝܐ. ܡܢ ܒܢܝܗܘܢ 14
ܕܐܣܦ .. ܢܚܬܬ ܥܠܘܗܝ ܪܘܚܐ ܕܚܝܠܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܟܕ ܩܐܡ ܗܘܐ ܩܕܡ ܥܡܐ
ܐܝܣܪܝܠܝܐ .. * ܘܐܡܪ. ܫܡܥܘ ܟܠܟܘܢ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܥܡܘܪܝܗ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܠܟܐ ܝܗܘܫܦܛ. 15
ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܘܠܐ ܬܙܘܥܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܚܝܠܐ ܗܢܐ
ܣܓܝܐܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܟܘܢ ܩܪܒܐ. ܐܠܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܡܪܝܐ. * ܨܒܘ ܘܚܘܬܘ ܠܘܩܒܠ 16
ܠܗܘܢ. ܗܐ ܗܢܘܢ ܣܠܩܝܢ ܒܡܣܩܬܐ ܕܨܦܪܐ. ܘܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܒܫܘܥܐ ܕܢܚܠܐ.
ܡܢ ܠܘܩܒܠ ܡܕܒܪܐ. ܣܠܩܝܢ ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡܟܘܢ.

Quòd, cùm venissent *quidam* & indicâssent 2
Iosaphato, dicentes, Venit contra te exerci-
tus copiosus ex ulteriori parte maris rubri,
ecce castrametantur in Iericho, quæ est
Ingod, Extimuit, erexitque Iosaphat vultum 3
suum ut deprecaretur Dominum : & in-
dixit jejunium omnibus Iudæis, dixitque
eis ; Congregamini, & venite oremus Do- 4
minum Deum nostrum. Itaque congregati
sunt & venerunt omnes Iudæi etiam è ci-
vitatibus remotis ; venerunt inquam, ad
precandum Dominum. Tunc stans Josa- 5
phat in medio populi Judaici, in domo
Domini quæ erat in Jerusalem, ante portam
novam ; Oravit his verbis : Domine De- 6
us patrum nostrorum, tu es Deus in cœlo,
tu dominaris in omnia mundi regna, tuum-
que est robur & fortitudo : ego jam ante
te stans oro. Tu quidem Deus noster, con- 7
sumpsisti habitatores hujus terræ coram po-
pulo tuo Israele, & dedisti eam semini A-
brahami amici tui, in æternum ; Habitâ- 8
runt in ea, & ædificârunt in ea Sanctuarium
nomini tuo, dicentes ; Cùm jam Sanctua- 9
rium sit inter nos, nullum invadet nos ma-
lum, neque gladius, neque judicium, neque
mortalitas, neque fames : stantibus enim
nobis ante domum istam & coram te (siqui-
dem nomen tuum invocatum est in domo
ista) & venientibus atque orantibus coram
te in domo ista, exaudies vocem orationis
nostræ, & liberabis nos. Nunc ergò ecce 10
Ammonitæ, & Mons Gebel, atque Moab,
quibuscum habere consortium non permi-
sisti Israelitis ; quia de terra Ægypti edu-
xisti eos, & amovisti servitutem Ægypti-
orum ab eis, En ipsi par pari nobis re- 11
ferunt, & veniunt ad ejiciendum nos ex
hæreditate tua quam tribuisti nobis possi-
dendam. Domine Deus noster, præbe te, 12
& judica eos, quia non suppetunt nobis
vires ad resistendum eis : adduc super eos
gladium judicii tui, cùm nos ignoremus
quid agendum sit : nam oculi nostri sunt in 13
te defixi. Interea omnes Judæi stabant co-
ram Dño unà cum parvulis & mulieribus
eorũ, & filiis ac filiab' eorũ. Tunc super 14
Hazaelem filium Zachariæ, filii Benajæ, filii
Jojadai, filii Mathaniæ Levitæ, de filiis
Asaphi ; descendit spiritus fortitudinis à
Dño dum staret coram populo Israelitico,
Et dixit ; Audite omnes Judæi, & habitato- 15
res Jerusalem, & rex Josaphat : Sic dicit Do-
minus Deus vester ; Vos ne timeatis neque
formidetis exercitum hunc copiosum : non
enim vestrum est prælium, sed Dñi sanè præ-
liũ est ! Properate, & descendite adversùs 16
eos, en ipsi ascendunt per clivũ matutini, et
invenietis eos in rupe vallis ex adverso de-
serti : ascendũt enim pugnaturi contra vos.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

2 Καὶ ἦλθον καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Ἰωσαφὰτ, λέγοντες, Ἥκει ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ (β) ἐκ πέραν τῆς θα-
3 λάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἐν (γ) Ἀσασὰν Θαμὰρ, αὕτη ἐστὶν (ι) Ἐγγαδί. Καὶ ἐφοβήθη, καὶ ἔδω-
4 κεν Ἰωσαφὰτ (δ) πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ (ε) ἐκήρυξε νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδα. Καὶ
συνήχθη (ζ) Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύ-
5 ριον. Καὶ ἀνέστη Ἰωσαφὰτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐ-
6 λῆς τῆς καινῆς, Καὶ εἶπε, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων (η) μου, οὐχὶ σὺ εἶ (θ) θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω,
καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν; καὶ ἐν τῇ χειρί σου ἰσχὺς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι
7 πρὸς σὲ ἀντιστῆναι; Οὐχὶ (ι) σὺ ὁ κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ
προσώπου (κ) τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ ἠγαπημένῳ σου εἰς τὸν
8 9 αἰῶνα; Καὶ κατῴκησαν ἐν αὐτῇ, καὶ ᾠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου, λέγοντες, Ἐὰν
ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμὸς, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐν-
αντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἐ-
10 πάκουσον καὶ σῶσον. Καὶ νῦν ἰδοὺ (λ) οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ Μωὰβ, καὶ ὄρος Σηεὶρ, εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσ-
ραὴλ διελθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ (μ)
11 ἐξωλόθρευσαν αὐτούς· Καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς (ν) ἀπὸ
12 τῆς κληρονομίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκας ἡμῖν. Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ κρινεῖς ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν (ξ)
ἡμῖν ἰσχὺς τοῦ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οἴδαμεν τί ποι-
13 ήσωμεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἢ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Καὶ πᾶς (ο) Ἰούδα ἑστηκὼς (π) ἔναντι κυρίου, καὶ
14 τὰ παιδία αὐτῶν, καὶ αἱ (ρ) γυναῖκες αὐτῶν. Καὶ τῷ Ὀζιὴλ τῷ τοῦ Ζαχαρίου, τῶν υἱῶν Βαναίου,
τῶν υἱῶν (σ) Ἐλεϊὴλ, τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευίτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσὰφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυ-
15 ρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, Καὶ εἶπεν, Ἀκούσατε πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ (τ) κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ βα-
σιλεὺς Ἰωσαφάτ· τάδε λέγει κύριος ὑμῖν αὐτοῖς, Μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ (υ) πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ
16 ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστιν ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ. Αὔριον κατάβητε ἐπ' αὐ-
τούς· ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν (φ) Ἀσεῖς, καὶ εὑρήσετε αὐτοὺς ἐπ' (χ) ἄκρου ποταμοῦ τῆς
ἐρήμου Ἰεριήλ.

Et venerunt, & indicârunt ipsi Josaphat, dicentes; Venit super te 2
multitudo plurima de trans mare à Syria; & ecce sunt in Asasan Tha-
mar, hæc est Engadi. Et timuit, & dedit Josaphat faciem suam ad 3
exquirendum Dominum: & prædicavit jejunium in omni Juda. Et 4
congregatus est Juda ad exquirendum Dominum: & de omnibus civita-
tibus Juda venerunt quærere Dominum. Et surrexit Josaphat in Eccle- 5
sia Juda in Hierusalem in domo Domini ad faciem atrii novi, Et dixit; 6
Domine Deus patrum meorum, nonne tu es Deus in cælo sursum, & tu
dominaris omnium regnorum gentium, & in manu tua fortitudo poten-
tatûs, & non est adversus te resistere? Nonne tu Dominus, qui exter- 7
minâsti habitantes terram hanc à facie populi tui Israel, & dedisti eam
semini Abraham (b) dilecto tuo in seculum? Et habitârunt in ea, & 8
ædificârunt in ea sanctificium nomini tuo, dicentes; Si supervenerint 9
super nos mala, gladius, judicium, mors, fames; stabimus coram domo
hac, & coram te, quia nomen tuum in domo hac, & clamabimus ad
te de tribulatione, & audies, & salvabis. Et nunc ecce filii Ammon, 10
& Moab, & mons Seir, (in quos non dedisti ipsi Israel transire per eos,
exeuntibus ipsis de terra Ægypti, quoniam declinaverunt ab eis, & non
exterminaverunt eos;) Et nunc ecce ipsi aggrediuntur super nos exire 11
ad ejiciendum nos ab hereditate nostra, quam dedisti nobis. Domine 12
Deus noster, non judicabis in eis? Quoniam non est nobis fortitudo re-
sistendi adversus multitudinem plurimam hanc venientem super nos: &
non novimus quid faciamus eis, sed super te oculi nostri. Et omnis 13
Juda stant ante Dominum, & pueri eorum, & uxores (c) eorum. Et 14
(d) ipsi Oziel filio Zachariæ, de filiis Banæ, de filiis Eliel, Matthaniæ
Levitæ de filiis Asaph, factus est super eum spiritus Domini in Ecclesia,
Et dixit; Audite omnis Juda, & habitantes in Hierusalem, & rex 15
Josaphat: Hæc dicit Dominus vobis ipsis; Ne timeatis neque paveatis
à facie turbæ multæ hujus: quoniam non vobis est prælium, sed Deo.
Cras descendite super eos. Ecce ascendunt secundum ascensum Asis: 16
& invenietis eos super extremum fluvii deserti Jeriel.

MS. A. (β) ἐκ τοῦ πέραν (γ) Ἀσασὰν (ι) Ἐγγαδδί. (δ) τὸ πρόσωπον (ε) ἐκήρυξαν (ζ) Ἰούδας (η) ἡμῶν, οὐχὶ (θ) ὁ θεὸς ἐν οὐρανῷ, καὶ (ι) σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ ἐξολοθρεύσας (κ) λαοῦ σου (λ) υἱοὶ (μ) ἐξωλόθρευσαν (ν) ἐκ τῆς (ξ) ἰσχὺς ἡμῖν τοῦ (ο) Ἰούδας (π) ἐναντίον (ρ) γυναῖκες. Καὶ τοῦ (σ) Ἐλεήλ, (τ) κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ (υ) πτοηθῆτε (φ) Ἀσὰ, (χ) ἄκρου τῆς ἐρήμου

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فجاوا قوم واخبروه بذلك . وقالوا . قد حضر اليك قوة عظيمة من تجار البحر الاحمر . 2
وهوذا هم نازلون على يريحا . وهي عنقاد * ففزع والتفت بوجهه الى الحايط . وصلى 3
قدام الله . وفرض صوما على بيت يهوذا . وقال تعالوا نطلب من الله الهنا * فاجتمعوا 4
وجاوا بيت يهوذا وساير الضياع النايية . فطلبوا من الرب * فقام يوسافاط في وسط 5
شعب يهوذا في داخل بيت الله الذي باورشليم . قدام باب الجديد * وصلى وقال . 6
يا رب اله ابائنا انت اله السماوات . وانت متحكم على ساير الملوك الذين في الارض .
ولك القوة والجبروت . وانا قايم بين يديك اصلي * وانت يا رب ابدت كل سكان 7
هذه الارض بين يدي شعبك اسرايل . واعطيتها لزرع ابرهيم حبيبك الى الابد .
* وجلسوا فيها . وبنوا فيها قدسا لاسمك . ويقولون * ما دام بيتنا لا يجي علينا شر . 8 9
ولا حكم ولا موت ولا جوع . وكل من يجي ويقوم قدام هذا البيت قدامك من
اجل اسمك الذي دعي على هذا البيت . ويصلي قدامك في هذا البيت . اسمع
صوت صلاته ونجيه * والان ها بني عمون . وجبل اعلف . ومواب . الذي امرت 10
اسرايل ان لا يختلط بهم . لان من مصر اخرجتهم ونجيتهم من عبودية المصريين * وها هم 11
يكافونا على ما فعلناه بهم . وقد اتوا لاخراجنا من ميراثنا الذي اورثتنا اياه * ربنا والهنا 12
تجلي واحكم عليهم . فليس لنا طاقة نقف قدامهم . انزل عليهم حرب حكمك .
ونحن لا ندري ما نصنع . واعيننا اليك شاخصة * وساير بيت يهوذا قيام قدامك 13
يا رب . وشبانهم ونساوهم وبنوهم وبناتهم * وهارايل بن زخريا . بن بنيو . بن يوادع . بن 14
متونيدوا من اللاويين . من بني اصاف . حلت عليه روح الجبروة من قدام الله .
* فقام وقال . اسمع يا ساير يهوذا . وسكان يروسليم ويوسافاط . هكذا قال الرب الهكم . 15
انتم لا تفزعوا . ولا تخافوا من هذا الجيش . لان ليس هذا الحرب لكم بل لله * عجلوا 16
وانزلوا عليهم . وهم يطلعون يحاربونكم مع طلوع الفجر . وتجدوهم مع الف الوادي
الذي بين يدي البرية .

Venientes autem quidam indicârunt hoc 2
illi, dicentes; Jam advenêre contra te
copiæ maximæ ex ulteriori parte maris
Rubri, & ecce obsident Jericho, quæ
est Ingad. Quare pavore correptus, 3
vertit faciem suam ad parietem, &
oravit ad Dominum: tum indicto Ju-
dæis jejunio, dixit; Venite, rogemus De-
um, Deum nostrum. Cùm itaque congre- 4
gati venissent Judæi & oppida quæ-
que remota, Dominumque rogavissent;
Surrexit Josaphat in medio populo Ju- 5
daico intra domum Dei quæ erat in Je-
rusalem, ante ostium novum, Et oravit, 6
ac dixit; O Domine Deus patrum no-
strorum, tu es Deus cælorum, tuque do-
minium habes in omnes reges qui sunt
in terra, & tuum est robur & potentia:
& ego stans coram te oro. Tu O Do- 7
mine extinxisti omnibus hujus terræ
incolis coram populo tuo Israele, de-
disti eam semini Abrahæ dilecti tui,
in sempiternum: Adeoque habitârunt 8
in ea, & extruxerunt in ea Sanctua-
rium nomini tuo; & dicunt, Quandiu 9
inter nos erit, nullum obveniet nobis ma-
lum, neque judicium, neque mortalitas,
neque fames: & quicunque venerit,
steteritque ante domum istam coram te
propter nomen tuum quod invocatum est
super hanc domum, & oraverit coram
te in domo ista, audi vocem orationis ejus,
& libera eum. Jam verò ecce Am- 10
monitæ, & mons præputiatus, atque Mo-
abitæ, de quibus præceperas Israeli ne se
commisceret cum eis, quòd ex Ægypto
eduxeris eos, & asserueris eos à servi-
tute Ægyptiorum: En, inquam, isti re- 11
pendunt nobis pro iis quæ fecimus ipsis,
& venerunt ad deturbandum nos ex
hereditate nostra quam dedisti nobis.
Domine ac Deus noster, fac conspiciaris, 12
& judica eos; quia non possumus resi-
stere eis: immitte in eos bellum judicii
tui: quid nobis agendum sit nescimus:
oculi nostri in te sunt intenti. Et tota 13
domus Judæ stat coram te O Domine,
cum juvenibus & uxoribus suis, & filiis
ac filiabus suis. Tunc in Hazaelem fi- 14
lium Zachariæ, filii Benaiæ, filii Joia-
dæ, filii Mathoniæ de Levitis, de filiis
Asaphi; descendit spiritus fortitudinis
à Deo: Qui surgens dixit, Audite O 15
omnes Judæi, cives Jerosolymorum,
& Josaphat: Sic dicit Dominus Deus
vester, Vos ne metuatis, neque pertimesci-
te exercitum istum, quia bellum hoc non
vestrum sed Dei est. Festini descendite 16
ad eos: ascensuri sunt ipsi ut pugnent
contra vos ad ortum auroræ: & repe-
rietis eos ad latus vallis quæ est contra
desertum:

דברי הימים ב : כ

17 לא לכם להלחם בזאת התיצבו עמדו וראו את־ישועת יהוה עמכם יהודה וירושלם אל־תיראו
18 ואל־תחתו מחר צאו לפניהם ויהוה עמכם: ויקד יהושפט אפים ארצה וכל־יהודה
19 וישבי ירושלם נפלו לפני יהוה להשתחות ליהוה: ויקמו הלוים מן־בני הקהתים ומן־
20 בני הקרחים להלל ליהוה אלהי ישראל בקול גדול למעלה: וישכימו בבקר ויצאו
למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני יהודה וישבי ירושלם האמינו ביהוה
21 אלהיכם ותאמנו האמינו בנביאיו והצליחו: ויועץ אל־העם ויעמד משררים ליהוה
ומהללים להדרת־קדש בצאת לפני החלוץ ואמרים הודו ליהוה כי לעולם חסדו:
22 ובעת החלו ברנה ותהלה נתן יהוה מארבים על־בני עמון מואב והר־שעיר הבאים
23 ליהודה וינגפו: ויעמדו בני עמון ומואב על־ישבי הר־שעיר להחרים ולהשמיד
24 וככלותם ביושבי שעיר עזרו איש ברעהו למשחית: ויהודה בא על־המצפה
25 למדבר ויפנו אל־ההמון והנם פגרים נפלים ארצה ואין פליטה: ויבא יהושפט ועמו
לבז את־שללם וימצאו בהם לרב ורכוש ופגרים וכלי חמדות וינצלו להם לאין
26 משא ויהיו ימים שלושה בוזים את־השלל כי רב־הוא: וביום הרביעי נקהלו לעמק ברכה
27 כי שם ברכו את־יהוה על־כן קראו את־שם המקום ההוא עמק ברכה עד־היום: וישבו
כל־איש יהודה וירושלם ויהושפט בראשם לשוב אל־ירושלם בשמחה כי־שמחם יהוה
28 29 מאויביהם: ויבאו ירושלם בנבלים ובכנרות ובחצצרות אל־בית יהוה: ויהי פחד אלהים
30 על כל־ממלכות הארצות בשמעם כי נלחם יהוה עם אויבי ישראל: ותשקט מלכות יהושפט
31 וינח לו אלהיו מסביב: וימלך יהושפט על־יהודה בן־שלשים וחמש שנה במלכו
ועשרים וחמש שנה מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת־שלחי:

Versio VULG. LAT.

Non eritis vos qui dimicabitis, sed tantummodò confiden- 17
ter ſtate, & videbitis auxiliũ Dñi ſup vos, ô Juda, & Je-
ruſalẽ: nolite timere, nec paveatis: cras egrediemini con-
tra eos, & Dñs erit vobiſcum. Joſaphat ergò, & Juda, & 18
omnes habitatores Jeruſalem, ceciderunt proni in terram
corã Dño, & adoraverunt eum. Porrò Levitæ de filiis 19
Caath, & de filiis Core, laudabant Dñm Deũ Iſrael voce
magnâ, in excelſũ. Cùmq; manè ſurrexiſſent, egreſſi ſunt 20
per deſertum Thecue: profectiſque eis, ſtans Joſaphat in
medio eorũ, dixit; Audite me viri Juda, & omnes habita-
tores Jeruſalẽ: credite in Dño Deo veſtro, & ſecuri eritis:
credite prophetis ej⁹, & cuncta evenient proſpera. Dedit- 21
que conſiliũ populo, & ſtatuit cantores Dñi, ut laudarent
eum in turmis ſuis, & antecederent exercitũ, ac voce con-
ſonâ dicerent; Confitemini Dño, quoniam in æternum
miſericordia ej⁹. Cùmq; cœpiſſent laudes canere, vertit 22
Dñs inſidias eorũ in ſemetipſos, filiorũ ſcilicèt Ammon,
& Moab & montis Seir, qui egreſſi fuerant ut pugnarent
contra Judam, & percuſſi ſunt. Namque filii Ammon, & 23
Moab, conſurrexerunt adverſũ habitatores montis Seir, ut
interficerent & delerent eos: cùmq; hoc opere perpetrâſ-
ſent, etiã in ſemetipſos verſi, mutuis concidêre vulnerib⁹.
Porrò Juda cùm veniſſet ad ſpeculã, quæ reſpicit ſolitu- 24
dinẽ, vidit procul omnẽ latè regionẽ plenã cadaveribus,
nec ſupereſſe quemquã, qui necẽ potuiſſet evadere. Venit 25
ergò Joſaphat, & omnis populus cum eo, ad detrahenda
ſpolia mortuorũ: inveneruntque inter cadavera variam
ſupellectilẽ, veſtes quoque, et vaſa pretioſiſſima, et diripu-
erunt, ita ut omnia portare non poſſent, nec per tres dies
ſpolia auferre præ prædæ magnitudine. Die autem quarto 26
congregati ſunt in Valle benedictionis: etenim quoniam
ibi benedixerant Dño, vocaverunt locũ illum, Vallis be-
nedictionis uſq; in præſentẽ diem. Reverſúſque eſt omnis 27
vir Juda, et habitatores Jeruſalem, et Joſaphat ante eos,
in Jeruſalẽ cum lætitia magna, eò quòd dediſſet eis Dñs
gaudium de inimicis ſuis. Ingreſſique ſunt in Jeruſalem 28
cum pſalteriis, et citharis, et tubis, in domum Dñi. Irruit 29
autem pavor Dñi ſuper univerſa regna terrarum, cùm au-
diſſent quòd pugnaſſet Dñs contra inimicos Iſrael. Qui- 30
evitque regnum Joſaphat, et præbuit ei Deus pacem per
circuitum. Regnavit igitur Joſaphat ſuper Judam, et erat 31
triginta quinque annorum cùm regnare cœpiſſet: vi-
ginti autem et quinque annis regnavit in Jeruſalem, et
nomen matris ejus Azuba filia Selahi.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
[illegible]
[illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Tunc conſiſtite, & videte ſalutem quam 17
Dominus facturus eſt vobiſcum. Judæi &
habitatores Jeruſalem ne metuatis, neque
formidetis: cras prodite in conſpectum
eorum, & Adonai Dominus dominorum
erit in patrocinium veſtrum. Tunc cor- 18
ruit Joſaphat pronus ſuper terram, & ado-
ravit: omnes quoque Judæi & habitatores
Jeruſalem procidentes adoravêre Dominũ.
Et ſurrexerunt Levitæ de filiis Cahath & 19
de filiis Corah, ad laudandum Dominũ De-
um Iſraelis altâ voce. Deinde manè præ- 20
tervertentes egreſſi ſunt ad deſertum Tecue:
& cùm egrederentur, ſtetit Joſaphat, ac
dixit; Audite me Iudæi, et habitatores Ieru-
ſalem, Credite in Dominum Deum veſtrum,
& fides ſervabitur vobis: credite prophe-
tis ejus, & ſervabimini. Tum ſtetit in medio 21
populi, & ait; Venite, gratias agamus Do-
mino, & laudemus majeſtatem ſanctitatis
ejus, dum egredietur ante copias noſtras, &
bellũ geret pro nobis contra hoſtes noſtros;
& dicam⁹, Gratias agite Dño, quoniam bo-
nus eſt, & in æternum bonitas ejus: colles
cœperunt laudare, & montes cœperunt ex-
ultare. Cùm itaq; perveniſſent Judæi 24
ad montẽ ſpeculam deſerti, & reſpexiſſent;
ecce omnia corpora illorum erant mortua,
& humi proſtrata, nemine ex eis evadente.
Quapropter venit Joſaphat & populus Iſ- 25
raeliticus ad diripiendum ſpolia eorum: et
invenientes inter eos ſpolia quamplurima,
facultates, habenas, et equos, ſupellectiles
deniq; optabiles, acceperunt ſibi quicquid
voluerunt. Factumque eſt triduo poſtquam 26
ſpolia diripuerunt (erant enim perquam-
plurima) ut quarto die congregati in plani-
tie Benedictionis (quoniam illic Dominum
Deum benedixerant, ideirco vocatum fuerat
nomen ejus loci, Benedictio, ad hunc uſque
diem,) Redirent omnes Judæi Jeroſolymã, 27
et Joſaphat in fronte eorum; quippe qui Je-
roſolymam cum gaudio redirent: nam læ-
tificaverat eos Dominus de hoſtibus eorum.
Et Jeroſolymam pervenientes cum canticis, 28
et citharis, atque buccinis inflexis et rectis;
adierunt domum Domini. Inceſſitque pa- 29
vor Domini urbes omnes et regna earum,
cùm audiſſent Dominum pugnare contra
hoſtes Iſraelis. Ita quievit regnũ Joſaphati, 30
quietẽ largiente ei Dño à conterminis ejus;
Regnavitque Joſaphat ſuper Judam. Annos 31
triginta quinque natus erat Joſaphat quan-
do potitus eſt regno, et annis viginti quin-
que regnavit in Jeruſalem: nomen matris
ejus Aruba filia Selhi.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

17 Οὐχ ὑμῖν ἐστι πολεμῆσαι· ταῦτα σύνετε, καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεθ' ὑμῶν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ·
μὴ (ψ) φοβεῖσθε, μηδὲ πτοηθῆτε αὔριον ἐξελθεῖν εἰς (ω) ἀπάντησιν αὐτοῖς, καὶ κύριος μεθ' ὑμῶν.
18 Καὶ κύψας Ἰωσαφὰτ ἐπὶ πρόσωπον (α) αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες (β) Ἱερουσαλὴμ, ἔπεσον
19 (γ) ἔναντι κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. Καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ, καὶ ἀπὸ τῶν
20 υἱῶν Κορὲ, αἰνεῖν κυρίῳ (δ) θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος. Καὶ ὤρθρισαν (ε) πρωῒ, καὶ ἐξ-
ῆλθον εἰς τὴν ἔρημον Θεκωέ. καὶ ἐν τῷ (ζ) ἐξελθεῖν αὐτοὺς, ἔστη Ἰωσαφὰτ καὶ ἐβόησε, καὶ εἶπεν,
Ἀκούσατέ μου Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐμπιστεύσατε (η) ἐν κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ
21 ἐμπιστευθήσεσθε· ἐμπιστεύσατε ἐν προφήτῃ αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθήσεσθε. Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ,
καὶ ἔστησε ψαλτῳδοὺς καὶ (θ) αἰνοῦντας, ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἔμπροσθεν τῆς
22 δυνάμεως, καὶ ἔλεγον, Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ (ι)
ἄρξασθαι αὐτοὺς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως, ἔδωκε κύριος πολεμεῖν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐπὶ
23 Μωὰβ καὶ ὄρος Σηεὶρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν
καὶ Μωὰβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηεὶρ, (κ) ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι αὐτούς. καὶ ὡς συνετέ-
24 λεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηεὶρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ (λ) ἐξολοθρευθῆναι. Καὶ Ἰούδας ἦλθεν
ἐπὶ τὴν σκοπιὰν τῆς ἐρήμου, καὶ ἐπέβλεψε, καὶ εἶδε τὸ πλῆθος· καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πε-
25 πτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. Καὶ (μ) ἐξῆλθεν Ἰωσαφὰτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλεῦ-
σαι τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ, καὶ ἀποσκευὴν, καὶ σκῦλα, καὶ σκεύη ἐπιθυμη-
τὰ, καὶ ἐσκύλευσαν (ν) ἐν αὐτοῖς· καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκῦλα,
26 ὅτι πολλὰ ἦν. (ξ) Καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογί-
ας, ἐκεῖ γὰρ εὐλόγησαν τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κοιλὰς Εὐλο-
27 γίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἰωσαφὰτ ἡγούμενος
28 αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι (ο) εὔφρανεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Καὶ εἰσῆλθον
29 εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγξιν εἰς οἶκον κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐ-
πὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, ἐν τῷ ἀκοῦσαι αὐτοὺς (π) ὅτι κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπ-
30 εναντίους Ἰσραήλ. Καὶ εἰρήνευσεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφὰτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλό-
31 θεν. Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν (ρ) Ἰούδαν, ὢν ἐτῶν τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι
αὐτὸν, καὶ (σ) εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ
θυγάτηρ Σαλή.

Non vobis est (ε) bellare. Hæc intelligite, & videte salutem Domini vo- 17
biscum, Juda, et Hierusalem. Ne timeatis, (ζ) neque paveatis cras exire
in occursum eius: Dominus vobiscum. Et procumbens Josaphat in fa- 18
ciem suam, et omnis Juda, et habitantes Hierusalem, ceciderunt ante
Dominum, adorare Dominum. Et surrexerunt Levitæ de filiis Caath, et 19
de filiis Core, laudem dicere Domino Deo Israel in voce magna in sub-
lime. Et consurrexerunt manè, et exierunt in desertum Thecoe. Et in exe- 20
undo ipsos, stetit Josaphat, et clamavit, et dixit; Audite me Juda, et ha-
bitantes in Hierusalem: Confidite in Domino Deo vestro, et fideles eritis:
confidite in (η) propheta ejus, et prosperabimini. Et consuluit cum populo: 21
et statuit psalmorum cantores, et laudantes, ad confitendum et laudandū
sancta in exeundo ante virtutem: et dicebant; Confitemini Domino,
quoniam in seculum misericordia ejus. Et in incipiendo eos laudatio- 22
nem, et confessionem, dedit Dominus (θ) pugnare filios Ammon super
Moab, et montem Seir, qui egressi fuerant super Judam: et in fugam
versi sunt. Et surrexerunt filii Ammon, et Moab, super habitantes mon- 23
tem Seir, ad exterminandum, et atterendum eos. Et, ut consummaverunt
habitantes Seir, surrexerunt in se invicem (ι) ad exterminandum. Et Judas 24
venit super speculam deserti, & inspexit, & vidit multitudinem: et
ecce omnes mortui jacentes super terram: non erat salvus. Et exiit 25
Josaphat et populus ejus prædari spolia eorum: et invenerunt pecora
multa, & apparatum, & spolia, & vasa desiderabilia: & prædati sunt
in eis. Et facti sunt dies tres, prædantibus ipsis spolia, quoniam multa
fuerunt. Et factum est die quartâ, congregati sunt in Vallem benedicti- 26
onis: ibi enim benedixerunt Dominum. Propter hoc vocaverunt nomen
loci illius, Vallis benedictionis usque in diem hanc. Et reversus omnis vir 27
Juda in Hierusalem, & Josaphat dux eorum in lætitia magna; quoni-
am lætificavit eos Dominus de inimicis eorum. Et ingressi sunt in Hie- 28
rusalem in nablis, & citharis, & in tubis in domum Domini. Et factus
est pavor Domini super omnia regna terræ in audiendo eos, quia Domi- 29
nus pugnavit in adversarios Israel. Et pacem habuit regnum Josaphat: 30
& quietem dedit ei Deus eius in circuitu. Et regnavit Josaphat super 31
Judam, cùm esset annorum triginta quinque in regnando ipsum: & vi-
ginti & quinque annis regnavit in Hierusalem: & nomen matri ejus
Azuba filia Sali.

MS. A. (ψ) φοβεῖσθαι, (ω) ἀπάντησιν, καὶ κύριος (α) ἑαυτοῦ (β) ἐν Ἱερουσαλὴμ, (γ) ἐναντίον (δ) τῷ θεῷ (ε) τοπρωῒ, (ζ) ἐξελθεῖν, ἔστη (η) κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, (θ) αἰνοῦντας, * Ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, ὅτι (ι) ἐνάρξασθαι τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ, τῆς ἐξομολογήσεως, (κ) ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρίψαι. καὶ ὡς (λ) ἐξολοθρευθῆναι. (μ) ἦλθεν (ν) ἑαυτοῖς· καὶ (ξ) Καὶ τῇ ἡμέρᾳ (ο) ηὔφρανεν (π) ὅτι * πεπολέμηκε κύριος πρὸς (ρ) Ἰούδαν, ἐτῶν τριάκοντα ἐν τῷ (σ) εἰκοσιπέντε

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

17 * وفي تلك الساعة قفوا انظروا الخلاص الذي يصنعه الله . يا بيت يهودا وسكان اروسليم
18 لا تخافوا ولا تجزعوا . غدا اخرج قدامكم . فادوناي رب الارباب يعضدكم * فوقع
19 يوسافاط على وجهه وسجد لله . وكل بيت يهودا وسكان يروسليم سجدوا للرب * وقام
اللاويون . وبنو قاهث . وبنو قورح . ومجدوا الرب اله اسرايل بصوت عال * وبكروا 20
وخرجوا الى برية تقوع . ولما خرجوا قام يوسافاط وقال . اسمع يا بيت يهودا وسكان اروسليم .
21 امنوا بالله الهكم وبالانبياء تخلصوا * وقال وسط الامة . هاتم نشكر الرب ونمجد عظمة
قدسه . وحين خرجت العساكر ليصنعوا الحرب مع اعدايهم . قالوا . نشكر الرب
والى الابد رحمته . الروابي ابتدوا يسبحون الرب والجبال بدوا يفرحون . * *

Tunc consistite, & videte salutem quam 17
facturus est Deus. O domus Juda, &
cives Jerosolymorum, ne metuite, ne-
que pertimescite: cras processurus sum
ante vos, & Adonai Dominus domino-
rum opitulabitur vobis. Procidit ergò 18
Josaphat in faciem suam, & adoravit:
& omnes Judæi atque cives Jerosoly-
morum adoravêre Dominum. Et surgen- 19
tes Levitæ, & filii Cahathi, ac filii
Corahi, glorificavêre Dominum Deum
Israelis altâ voce. Tum manè sur- 20
gentes exierunt ad desertum Tecuæ;
& cùm exirent, stetit Josaphat, &
dixit; Audi O domus Judæ, & cives
Jerosolymorum: Credite Domino Deo
vestro & prophetis, & servabimini.
Dixit etiam in medio populi; Agite, 21
gratias reddamus Domino, & celebremus
gloriâ sanctitatis ejus. Et cùm processissent
exercitus ad bellum gerendum cum
hostibus suis, dixerunt; Gratias agimus
Domino, & in æternum misericor-
dia ejus: colles cœperunt laudare Do-
minum, & montes exultare cœperunt.

* ويهودا جاء الى جبال دوقي الذين في البرية . ونظروا فاذا ساير جثثهم مرمية على 24
الارض . ولم ينج واحد منهم * جاء يوسافاط وشعب اسرايل يغنم غنيمتهم . فوجد 25
غنيمة عظيمة ومواشي وثيابا فاخرة . فاخذوا لهم كل ما ارادوا * ولما كان بعد 26
ثلاثة ايام حين غنموا . اجتمعوا في اليوم الرابع الى بقعة المباركة وباركوا الله الههم
هناك لاجل ذلك سمي ذلك الموضع البركة الى هذا اليوم * ورجع ساير بني يهودا 27
الى يروسليم . ويوسافاط يقدمهم بفرح . لان الله نجاهم من اعدايهم * بنشيدات 28
وصفارات . وقرون ملتويات ومبسوطات وجاوا الى بيت الله * ووقع خوف الله على ساير 29
المدن والملوك . حين سمعوا ان الله حارب اعداء بني اسرايل * واستراح ملك يوسافاط 30
من الحرب . واراحه من ساير اعدايه الذين في تخومه * وكان حين ملك ابن 31
خمس وثلاثين سنة . وملك باورشليم خمسا وعشرين سنة . واسم امه عزبا ابنة
سلحي .

Itaque Judæi ad montes Dauca qui 14
sunt in deserto pervenientes, prospexe-
runt, & ecce omnia illorum cadavera
jacebant humi, nemine ex iis excepto.
Quare veniens Josaphat cum populo 25
Israelitico ad capiendam prædam illo-
rum, invenit prædam ingentem, armen-
ta, & vestes præcellentes, & acceperunt
sibi quicquid voluerunt. Triduo post- 26
quàm prædam cepissent, quarto die con-
venerunt in planitie Benedictionis, &
benedixerunt ibi Deum, Deum suum
(hac de causa vocatus est locus ille,
Benedictio, ad hunc usque diem.) Deinde 27
redeuntes omnes Judæi Jerosolymam,
Josaphato eos præcedente, cum gaudio,
eò quòd liberâsset eos Deus ab hostibus
eorum, Cum canticis, fistulis, et buccinis 28
tam curvis quàm rectis; adierunt tem-
plum Dei. Et cecidit timor Dei super 29
omnes civitates et reges, cùm audissent
quòd Deus expugnâsset hostes filiorum
Israelis. Tranquillum itaque fuit re- 30
gnum Josaphati à bello, et requiem
dedit illi ab omnibus inimicis ejus qui
erant in limitibus ejus. Erat autem, 31
quando regnavit, annos natus triginta
quinque; & regnavit Jerosolymis an-
nos vigintiquinque: nomen matris ejus
erat Azuba filia Selhi.

דברי הימים ב: כא

non excelsa Veruntamen .Domini oculis in rectum faciendo, ea ab declinavit non & , Asa sui patris via in ambulavit Et
32 33 וילך בדרך אביו אסא ולא־סר ממנה לעשות הישר בעיני יהוה׃ אך הבמות לא־
, primorum Jehosaphat verborum residuum Et .suorum patrum Deo suum cor preparaverant non populus adhuc & : recesserunt
34 סרו ועוד העם לא־הכינו לבבם לאלהי אבתיהם׃ ויתר דברי יהושפט הראשנים
post Et .Israel regum librum super est factum ascendere qui ,Chanani filii Jehu verbis in scripta ipsa ecce ,novissimorum &
35 והאחרנים הנם כתובים בדברי יהוא בן־חנני אשר העלה על־ספר מלכי ישראל׃ ואחרי־
sicut illam junxit Et .faciendo fecit impie ipse :Israel rege Achaziah cum Jehudah rex Jehosaphat se junxit sic
36 כן אתחבר יהושפט מלך־יהודה עם אחזיה מלך־ישראל הוא הרשיע לעשות׃ ויחברהו עמו
Maresah de Dodavahu filius Eliezer est vaticinatus Et .Hesionghaber in naves fecerunt & :Tarsis in eundum ad naves faciendum ad
37 לעשות אניות ללכת תרשיש ויעשו אניות בעציון גבר׃ ויתנבא אליעזר בן־דדוהו ממרשה
non & ,naves sunt contritæ & ,tua opera Dominus interrupit ,Achaziahu cum te jungere Juxta : dicendo ,Jehosaphat super
על־יהושפט לאמר כהתחברך עם־אחזיהו פרץ יהוה את־מעשיך וישברו אניות ולא
.Tarsis in ire obtinuerunt
עצרו ללכת אל־תרשיש׃

CAP. XXI. כא

eo pro ejus filius Jehoram regnavit Et .David civitate in suis patribus cum est sepultus & ,suis patribus cum Jehosaphat jacuit Et
1 וישכב יהושפט עם־אבתיו ויקבר עם־אבתיו בעיר דויד וימלך יהורם בנו תחתיו׃
filii isti omnes : Sephatiahu & ,Michael & ,Hazariahu & ,Zechariahu & ,Jechiel & ,Hazariahu ,Jehosaphat filii fratres ei Et
2 ולו־אחים בני יהושפט עזריה ויחיאל וזכריהו ועזריהו ומיכאל ושפטיהו כל־אלה בני
urbibus cum ,preciosorum & ,auri & ,argenti multa dona eorum pater eis dedit Et .Israel regis Jehosaphat
3 יהושפט מלך־ישראל׃ ויתן להם ׀ אביהם מתנות רבות לכסף ולזהב ולמגדנות עם־ערי
regnum super Jehoram surrexit Et .primogenitus ipse quia ,Jehoram dedit regnum Et .Jehudah in munitarum
4 מצרות ביהודה ואת־הממלכה נתן ליהורם כי־הוא הבכור׃ ויקם יהורם על־ממלכת
annorum duorum & triginta Filius .Israel principibus de etiam & ,gladio in suos fratres omnes occidit & ,se roboravit & ,sui patris
5 אביו ויתחזק ויהרג את־כל־אחיו בחרב וגם משרי ישראל׃ בן־שלשים ושתים שנה
fecerant quemadmodum ,Israel regum viam per Ambulavitque .Jerusalaim in regnavit annis octo & ,ipsum regnando in Jehoram
6 יהורם במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם׃ וילך בדרך ׀ מלכי ישראל כאשר עשו
corrumpere Dominus noluit Et .Domini oculis in malum fecit & : uxor ei fuit Achab filia nam ;Achab domus
7 בית אחאב כי בת־אחאב היתה לו אשה ויעש הרע בעיני יהוה׃ ולא־אבה יהוה להשחית את־
.diebus omnibus ejus filiis & ,lucernam ei daturum ad ,dixerat quemadmodum & ,David excideret quod ,fœdus propter David domū
בית דויד למען הברית אשר כרת לדויד וכאשר אמר לתת לו ניר ולבניו כל־הימים׃
,suis principib* cū Jehorā transivit Et .regem se super fecerunt regnare & ,Jehudah manu subter ,Edom est prævaricatus ejus diebus In
9 8 בימיו פשע אדום מתחת יד־יהודה וימליכו עליהם מלך׃ ויעבר יהורם עם־שריו
est prævaricat* Et .curruu principes & ,eum ad circumdantem ,Edom percussit & ,nocte surgens fuit Et .eo cum curru omni &
10 וכל־הרכב עמו ויהי קם לילה ויך את־אדום הסובב אליו ואת שרי הרכב׃ ויפשע
quia ;ejus manu sub à ,ipso tempore in Libnah est prævaricata Tunc .hanc diem ad usque Jehudah manu sub de Edom
אדום מתחת יד־יהודה עד היום הזה אז תפשע לבנה בעת ההיא מתחת ידו כי
.suorum patrum Deum Dominum dereliquit
עזב את־יהוה אלהי אבתיו׃

Versio VULG. LAT.

Et ambulavit in via patris sui Asa, nec declinavit ab 32
ea, faciens quæ placita erant coram Domino. Verun- 33
tamen excelsa non abstulit, & adhuc populus non dire-
xerat cor suum ad Dominum Deum patrum suorum.
Reliqua autem gestorum Josaphat priorum & novissi- 34
morum, scripta sunt in verbis Jehu filii Hanani, quæ
digessit in Libros regum Israel. Post hæc iniit amicitias 35
Josaphat rex Juda cum Ochozia rege Israel, cujus
opera fuerunt impiissima. Et particeps fuit ut facerent 36
naves, quæ irent in Tharsis: feceruntque classem in
Asiongaber. Prophetavit autem Eliezer filius Dodau 37
de Maresa ad Josaphat, dicens; Quia habuisti fœdus
cum Ochozia, percussit Dominus opera tua: contritæ-
que sunt naves, nec potuerunt ire in Tharsis.

CAP. XXI.

Dormivit autem Josaphat cum patribus suis, & se- 1
pultus est cum eis in civitate David: regnavitque
Joram filius ejus pro eo. Qui habuit fratres, filios Jo- 2
saphat, Azariam, & Jahiel, & Zachariam, & Azariam,
& Michael, & Saphatiam: omnes hi, filii Josaphat regis
Juda. Deditque eis pater suus multa munera argenti, 3
& auri, & pensitationes, cum civitatibus munitissimis in
Juda: regnum autem tradidit Joram, eò quòd esset
primogenitus. Surrexit ergò Joram super regnum pa- 4
tris sui: cúmque se confirmasset, occîdit omnes fratres
suos gladio, & quosdam de principibus Israel. Triginta 5
duorum annorum erat Joram cùm regnare cœpisset:
& octo annis regnavit in Jerusalem. Ambulavitque 6
in viis regum Israel, sicut egerat domus Achab: filia
quippe Achab erat uxor ejus, & fecit malum in con-
spectu Domini. Noluit autem Dominus disperdere 7
domum David, propter pactum quod inierat cum eo:
& quia promiserat ut daret ei lucernam, & filiis ejus
omni tempore. In diebus illis rebellavit Edom, ne 8
esset subditus Judæ, & constituit sibi regem. Cúmque 9
transisset Joram cum principibus suis, & cuncto equi-
tatu qui erat secum, surrexit nocte, & percussit Edom
qui se circumdederat, & omnes duces equitatûs ejus.
Attamen rebellavit Edom, ne esset sub ditione Juda, 10
usque ad hanc diem: eo tempore & Lobna recessit ne
esset sub manu illius. Dereliquerat enim Dominum Deum
patrum suorum:

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 32
[illegible] 33
[illegible] 34
[illegible] 35
[illegible]
[illegible] 36
[illegible] 37
[illegible]
[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible]
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible]
[illegible]

Et ambulavit in omnibus viis Asæ patris sui, 32
nec recessit ab eis, faciens quod rectum erat
coram Domino. Verùm excelsa non abole- 33
verat hucusque, & populus non composue-
rant cor suum erga Deum patrum suorum.
Reliqua gesta Jehosaphati, cùm priora tum 34
posteriora, ecce scripta sunt inter gesta Jehu
filii Hananis, de quo scriptū est in libro re-
gum Israelis. Post hæc accessit Josaphat rex 35
Judæ ad Ehaziam regem Israelis illum flagi-
tiosum, qui plura scelera commisit quàm o-
mnes reges Israelis: Accessit inquam, ad e- 36
um ut naves componeret quæ proficisceren-
tur in Tharsis: composuerunt autem naves
in urbe Isinu-geber. Et prophetavit Eliazar 37
filius patrui ejus in urbe Maresa de Josapha-
to, & dixit ei; Propter tuum cum Ehazia
consortium, concussit Dominus omnia opera
tua, ita confractæ sunt naves, nec potuerunt
proficisci in Tharsis.

CAP. XXI.

Postquam occubuit Josaphat cum patri- 1
bus suis, & sepultus fuit penes patres suos in
civitate Davidis, successit in regno Jehoram
filius ejus. Hic fratres habebat filios Josa- 2
phati, quorum hæc sunt nomina: Azaria, Na-
hiael, Zacharia, Azaria, Melchael, Sephatia:
hi omnes erant filii Josaphati regis Judæ.
His dederat pater eorum dona multa, ar- 3
gentum & aurum, multaque munera, & ci-
vitates Judæ munitas: Jehoramo verò da-
tum fuit regnum, quippe qui esset filius ejus
natu maximus. Cùm ergò Jehoram patris 4
sui regnum suscepisset, seseque confirmasset,
interfecit omnes fratres suos in bello, simulq;
quosdam è senioribus Israelis interfecit. Na- 5
tus erat annos trigintaduos cùm regnum oc-
cupavit, & octo annos regnavit in Jerusalem.
Ambulavit in viis regum Israelis, quemad- 6
modum fecerant Ahabitæ; soror enim Ahabi
erat ejus uxor. Et quanvis male se gessisset
coram Domino, Noluit tamen Dominus ex- 7
tinguere domum Davidis, propter jusjuran-
dum quod juraverat Davidi, daturum se *sci-
licet* ipsi & filiis ejus lucernam splendentem
cunctis diebus. In diebus ejus defecerunt 8
Adumæi ab obedientia Judæ, & constitue-
runt sibi regem. Quapropter transivit Je- 9
horam cum suis ducibus, stipatus omnibus
curribus suis: & factum est ut nocte surgens
perimeret Adumæos, deficerentque ad eum
duces curruum. Nihilominus rebellàrunt A- 10
dumæi ne essent sub ditione Iudæ, in hunc
usque diem. Eodem tempore defecerunt A-
dumæi qui habitabant in Lebna, ab ipsius im-
perio; quia dereliquerat Dominum Deum
patrum suorum:

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

32 Καὶ (τ) ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (υ) Ἀσὰ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον
33 κυρίου. (φ) Ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατηύθυνον τὴν (χ) καρδίαν αὐτῶν πρὸς
34 κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (ψ) αὐτῶν. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφὰτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ
35 γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰοὺ τοῦ Ἀνανὶ, ὃς κατέγραψε βιβλίον (ω) βασιλέων Ἰσραήλ. Καὶ μετὰ ταῦ-
36 τα ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς (α) Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ οὗτος ἠνόμησεν. Ἐν
τῷ ποιῆσαι καὶ (β) πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν, τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησε
37 πλοῖα ἐν Γασιὼν Γαβέρ. Καὶ (γ) προεφήτευσεν Ἐλιέζερ ὁ τοῦ (δ) Δωδία ἀπὸ Μαρισὴς ἐπὶ Ἰω-
σαφὰτ, λέγων, Ὡς ἐφιλίασας τῷ Ὀχοζίᾳ, ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά
σου. καὶ οὐκ ἠδυνάσθη (ε) πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

Et ambulavit in viis patris sui Asa: & non declinavit à faciendo 32
rectum coram Domino. Sed & excelsa adhuc subsistebant: & ad- 33
huc populus non direxit cor suum ad Dominum Deum patrum suorum.
Et reliqua verba Josaphat prima & ultima, ecce scripta in sermonibus 34
Jehu filii Anani, (k) qui conscripsit librum regum Israël. Et post hæc 35
communicavit Josaphat rex Juda cum Ochoziam regem Israel: Et 36
(l) hic iniquè fecit in faciendo, & (m) eundo ad eum, ad faciendum
navigia ad eundum in Tharsis. Et fecit navigia in Gasion Gaber. Et 37
prophetavit Eliezer filius Dodia de Marisa super Josaphat, dicens,
Sicut amicitiam junxisti Ochoziæ, (n) quassavit Dominus opus tuum,
& contrita sunt navigia tua: & non potuerunt ire in Tharsis.

MS.A. (τ) ἐπορεύθη ἐν (υ) Ἀσὰ, οὐκ (φ) Ἀλλὰ τὰ (χ) καρδίαν πρὸς κύριον θεὸν (ψ) ἑαυτῶν. (ω) βασιλέως (α) * Ὀζίαν (β) πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησεν πλοῖα (γ) ἐπροφήτευσεν (δ) Ὠδία (ε) τοῦ πορευθῆναι

ΚΕΦ. κα'.

1 Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφὰτ μετὰ τῶν πατέρων (α) αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰμ
2 υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφὰτ ἕξ, Ἀζαρίας, καὶ Ἰεὴλ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἀζαρί-
3 ας, (β) καὶ Μιχαὴλ, καὶ Σαφατίας· πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφὰτ βασιλέως Ἰούδα. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πα-
τὴρ αὐτῶν δόματα πολλὰ, ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὅπλα (γ) μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα,
4 καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωρὰμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. Καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν
αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσ-
5 ραήλ. (δ) Ὄντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν, κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν (ε) αὐτοῦ, καὶ
6 ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος
7 Ἀχαὰβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαὰβ ἦν αὐτοῦ (ζ) γυνὴ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. Καὶ οὐκ ἐ-
βούλετο κύριος (η) ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυὶδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυὶδ, καὶ ὡς
8 εἶπεν αὐτῷ, δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
9 ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ (θ) ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλέα. Καὶ ᾤχετο Ἰωρὰμ μετὰ
τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο καὶ ἠγέρθη νυκτὸς, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν
10 κυκλοῦντα αὐτὸν, καὶ τοὺς ἄρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. Καὶ
ἀπέστη (ι) ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ἀπέστη (κ) Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ
ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπε (λ) κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (μ) αὐτοῦ.

CAP. XXI.

Et dormivit Josaphat cum patribus suis, & sepultus est in civitate 1
David. Et regnavit Joram filius ejus pro eo. Et ei fratres, filii Jo- 2
saphat (a) sex: Azarias, & Jeiel, & Zacharias, & (b) Azarias,
& Michael, & Zaphatias. Omnes hi filii Josaphat regis Juda. Et 3
dedit eis pater eorum dona multa, argentum, & aurum, & arma cum
civitatibus muratis in Juda: & regnum dedit ipsi Joram, quoniam
hic primogenitus. Et surrexit Joram super regnum (c) suum: & in- 4
valuit, & occidit omnes fratres suos in gladio, & de principibus Israel.
Cùm esset ipse triginta & duorum annorum, constitutus est Joram 5
super regnum suum: & octo annos regnavit in Hierusalem. Et am- 6
bulavit in viis regum Israel, sicut fecerat domus Achab: quoniam filia
Achab erat ejus uxor. Et fecit malum coram Domino. Et noluit Do- 7
minus exterminare domum David, propter testamentum quod dispo-
suerat ipsi David, et (d) sicut dixerat ei, dare ei lucernam, & filiis ejus
omnes dies. In diebus illis recessit Edom à Juda: & regnare fecerunt super 8
se regem. Et abiit Joram cum (e) principibus, & omnis equitatus cum eo. 9
Et factum est, & surrexit nocte, & percussit Edom, qui circumde-
derat eum, & principes curruum: & fugit populus ad tabernacula
sua. Et recessit à Juda Edom usque in diem hanc. Tunc recessit 10
Lomna in tempore illo de manu ejus: quoniam dereliquit Dominum Deum patrum suorum.

MS.A. (α) ἑαυτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν ἑαυτοῦ ἐν (β) καὶ Μισαὴλ, καὶ Σαφατίας (γ) μετὰ πόλεων (δ) Ὢν αὐτὸς τριάκοντα (ε) ἑαυτοῦ, (ζ) ἡ γυνὴ, (η) ἐξολοθρεῦσαι (θ) ἐβασίλευσεν (ι) Ἐδὼμ ἀπὸ χειρὸς Ἰούδα ἕως (κ) Λοβνὰ (λ) τὸν κύριον θεὸν (μ) ἑαυτοῦ.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ومسي في طرق اسا ابيه . ولم يرجع عن فعل الحسنات قدام الله * غير ان مذابح 32 33
الاصنام لم يقلعها الي هذه الغاية . ولم يصلح الشعب قلوبهم لاله ابايهم * وسائر الفاظ 34
يوسافاط الاولي والاخرى . هاهي مكتوبة في الفاظ ياهو بن صفنيا النبي . في كتاب سفر
ملوك بني اسرايل * وبعد ذلك تقدم يوسافاط الي عند احزيا ملك بني اسرايل ذلك المنافق . 35
الذي صنع كل شر اكثر من سائر ملوك اسرايل * فتقدم اليه ان يصنع سفنا في عصيون 36
المدينة . ليمروا الي ترسيس * وتنبا العازار بن عمه في مسريا مدينته وتنبي على يوسافاط 37
وقال . لاجل اختلاطك مع احزيا محق الرب سائر اعمالك . والسفن تنكسر ولا تقدر تمضي
الي ترسيس .

Ambulavit in viis Asæ patris sui, nec 32
destitit ab agendis bonis operibus coram
Deo: Excepto tamen quòd altaria ido- 33
lorum non avulserat ad id usque tem-
pora, neque disposuerat populus cor suum
erga Deum majorum suorum. Reliquæ 34
res gestæ Josaphati priores ac posterio-
res, ecce scriptæ sunt inter res gestas
Jehu filii Sephaniæ prophetæ, in libro
tomi regum Israelitarum. Postea con- 35
sociavit se Josaphat cum Ahazia rege
illo Israelitarum impiissimo, qui omnia
iniquitatum genera plus commisit quàm
omnes reges Israelis: Consociavit, in- 36
quam, se ei, ad faciendum naves in
urbe Esion, ut irent in Tharsis. Qua- 37
propter prophetavit Eleazar filius pa-
trui ejus in urbe sua Masria: prophe-
tavit, inquam, contra Josaphatum, &
ait; Ob tuum cum Ahazia commerci-
um, irrita fecit Dominus cuncta opera
tua, & naves frangentur, nec poterunt
ire in Tharsis.

. الفصل الحادي والعشرون .

* واضطجع يوسافاط مع ابايه . ودفن عند ابيه في قرية داود . وملك بعده يورام 1
ابنه * وكان له اخوه . وهذه اسماوهم . عزريا . ميخايل اسحريا . عزريو . ملاخاييل . 2
سفطيا . هولاء بنو يوسافاط ملك يهودا * واعطاهم ابوهم مواهب كثيرة وضياعا عظيمة 3
في يهودا . واعطا يورام ابنه الملك لانه الكبير * فقام بملك ابيه وتجبر . وقتل سائر 4
اخوته في الحرب . وايضا من كهنة بني اسرايل * وكان حين ملك ابن اثنين 5
وثلاثين سنة . وملك باروشليم ثمانية سنين * ومسي في طرق ملوك اسرايل . كما صنع 6
بيت احاب . لان اخت احاب كانت امراته . وصنع السو قدام الله * ولم يشا ان يهلك 7
بيت داود . لاجل العهود التي عاهد بها داود . ان يعطيه سراجا نيرا . ولاولاده سائر ايامه .
* وفي ايامه نافق الادوميون من تحت يد ملوك يهودا . واقاموا عليهم ملكا * فعبر يورام 8 9
مع عظمايه وسائر كبرايه . وهو قام في الليل فحرب الادوميين . فجا اليه كبرا المتعظمين .
* ونافقوا الادوميون الذين في لبنان في ذلك الزمان من تحت يده . لانه خلا الله 10
اله ابايه .

CAP. XXI.

Demum Josaphato cum majoribus 1
suis occumbente, & in civitate Davidis
prope patrem suum sepulto, regnavit post
eum Joram filius ejus. Huic erant 2
fratres, quorum hæc sunt nomina:
Azaria, Michael, Ischaria, Azaria, Ma-
lachael, Saphatia: hi erant filii Josa-
phati regis Juda. His dedit pater eo- 3
rum munera permulta, & civitates ma-
gnas in Juda; Joramo verò filio suo
dedit regnum, quia erat natu maximus.
In regno patris sui potitus & firmatus, 4
occidit omnes fratres suos in bello, &
aliquos etiam è sacerdotibus Israelita-
rum. Erat autem cùm regnavit, natus 5
annos triginta duos; & regnavit in
Jerusalem annis octo. Ambulavit in 6
viis regum Israelis, quemadmodum
fecerat familia Achabi; nam Achabi so-
ror erat uxor illius: denique sceleratè
se gessit coram Deo. Qui tamen no- 7
luit perdere domum Davidis propter fœ-
dera quæ pepigerat cum Davide, de u-
vum se lucernam fulgentem ipsi & filiis
ejus, cunctis diebus. Hujusce tempori- 8
bus subtraxerunt se Edomæi ab imperio
regum Judæ, creato sibi rege. Quame- 9
brem profectus Joram cum magnatibus
omnibusque proceribus suis, & noctu
surgens, depredatus est Edomæos, &
qui cum se contulerant maximi magna-
tum. Eodem tempore subtraxerunt se 10
Edomæi qui erant in Libna, ab ipsius
imperio; eò quòd dereliquisset Deum, Deo
majorum suorum,

דברי הימים ב: כב

venit Et ,Jehudah compulit & ,Jerusalaim habitatores fecit fornicari &,Jehudah montibus in excelsa fecit ipse Etiam
11 12 גם הוא עשה במות בהרי יהודה ויזן את ישבי ירושלם וידח את יהודה: ויבא
ambulasti non quod Pro : tui patris David Deus Dominus dixit Sic : dicendo ,propheta Elijahu ab scriptura eum ad
אליו מכתב מאליהו הנביא לאמר כה אמר יהוה אלהי דויד אביך תחת אשר לא הלכת
,Jehudah fecisti fornicari & ,Israel regum via in ambulasti Et ,Jehudah regis Asa viis in & ,tui patris Jehosaphat viis in
13 בדרכי יהושפט אביך ובדרכי אסא מלך יהודה: ותלך בדרך מלכי ישראל ותזנה את יהודה
,occidisti te pre bonos tui patris domum ,tuos fratres etiam & ,Achab domus fornicare secundum ,Jerusalaim habitatores &
ואת ישבי ירושלם כהזנות בית אחאב וגם את אחיך בית אביך הטובים ממך הרגת:
tu Et .tuam substantiam omnem & ,tuas uxores in & ,tuos filios in & ,tui populum in magna percussione percutiens Dominus Ecce
14 15 הנה יהוה נגף מגפה גדולה בעמך ובבניך ובנשיך ובכל רכושך: ואתה
suscitavit Et .dierum super dierum infirmitate pra tua intestina egrediantur donec ,tuorum intestinorum infirmitate in ,multis infirmitatib' in
16 בחליים רבים במחלה מעיך עד יצאו מעיך מן החלי ימים על ימים: ויער
,ad sciderit &,Jehudah in ascenderunt Et .Æthiopum manum juxta qui ,Harabum & ,Pelistim spiritum Jehoram super Domin'
17 יהוה על יהורם את רוח הפלשתים והערבים אשר על יד כושים: ויעלו ביהודה ויבקעוה
Jehoachaz nisi ,filius ei remansit non & ,ej' uxores & ,ej' filios etiam & ,regia domo in inventam substantiam omnem captivarunt &
וישבו את כל הרכוש הנמצא לבית המלך וגם בניו ונשיו ולא נשאר לו בן כי אם יהואחז
dies ad fuit Et .sanatione non ad ,infirmitate ej' intestinis in Dominus eum percussit hoc totum post Et .ejus filiorum minor
18 19 קטן בניו: ואחרי כל זאת נגפו יהוה במעיו לחלי לאין מרפא: ויהי לימים
infirmitatib' in est mortu' & ,ej' infirmitate cum ej' intestina sunt egressa ,duorum annorum dierum finis egrediendi temp' secundum &,dieb' ex
מימים וכעת צאת הקץ לימים שנים יצאו מעיו עם חליו וימת בתחלאים
octo & ,ipse regnando in erat duorum & triginta Filius .suorum patrum combustionem secundum combustionem ej' popul' ei fecerunt non Et .malis
20 רעים ולא עשו לו עמו שרפה כשרפת אבתיו: בן שלשים ושתים היה במלכו ושמונה
.regum sepulchris in non sed ,David civitate in eum sepelierunt Et .desiderio absque ambulavitque :Jerusalaim in regnavit annis
שנים מלך בירושלם וילך בלא חמדה ויקברהו בעיר דויד ולא בקברות המלכים:

CAP. XXII. כב

agmen occiderat primos omnes nam : eo pro parvum ejus filium Achazjahu Jerusalaim habitatores regem constituerunt Et
1 וימליכו יושבי ירושלם את אחזיהו בנו הקטן תחתיו כי כל הראשנים הרג הגדוד
duorum & quadraginta Filius .Jehudah regis Jehoram filius Achazjahu regnavit Et .castrametationem ad Harabibus cum veniens
2 הבא בערבים למחנה וימלך אחזיהו בן יהורם מלך יהודה: בן ארבעים ושתים
Etiam .Homri filia Hathaljahu ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit uno anno & ,ipso regnando in Achazjahu annorum
3 שנה אחזיהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו בת עמרי: גם
oculis in malum fecit Et .faciendum impie ad ,ejus consiliaria fuerat ejus mater nam :Achab domus viis in ambulavit ipse
4 הוא הלך בדרכי בית אחאב כי אמו היתה יועצתו להרשיע: ויעש הרע בעיני
.ei corruptionem ad ejus patris mortem post consiliarii ei fuerunt ipsi quippe : Achab domus sicut ,DOMINI
יהוה כבית אחאב כי המה היו לו יועצים אחרי מות אביו למשחית לו:
Aram regem Chazael super ,bellum ad Israel rege Achab filio Jehoram cum perrexit & : ambulavit eorum consilio in Etiam
5 גם בעצתם הלך וילך את יהורם בן אחאב מלך ישראל למלחמה על חזאל מלך ארם
.Joram Aramei percusserunt Et ,Gilhad Ramoth in
ברמות גלעד ויכו הרמים את יורם:

Versio VULG. LAT.

Insuper & excelsa fabricat' est in urbib' Juda,& fornicari fecit habitatores Jerusalé,& prævaricari Judam. Allatæ sunt autem ei literæ ab Elia propheta, in quibus scriptū erat, Hæc dicit Dñs De' David patris tui; Quoniam non ambulâsti in viis Josaphat patris tui,& in viis Asa regis Juda, Sed incessisti per iter regū Israel,& fornicari fecisti Judā,& habitatores Jerusalé,imitat' fornicationē dom' Achab;insuper et fratres tuos,domū patris tui, meliores te, occidisti: Ecce Dñs percutiet te plagâ magnâ,cum populo tuo,& filiis, & uxorib' tuis,universâque substantiâ tuâ. Tu autē ægrotabis pessimo languore uteri tui, donec egrediantur vitalia tua paulatim per singulos dies. Suscitavit ergò Dñs contra Joram spiritū Philisthinorum,& Arabū, qui confines sunt Æthiopib'. Et ascenderunt in terrā Juda,& vastaverunt eam,diripuerúntque cunctam substantiam, quæ inventa est in domo regis,insuper & filios ej',& uxores: nec remansit ei filius,nisi Joachaz, qui minimus natu erat. Et super hæc omnia,percussit eum Dñs alvi languore insanabili. Cùmque diei succederet dies, & temporū spatia volverentur, duorū annorum expletus est circulus: & sic longâ consumptus tabe, ita ut egereret etiam viscera sua, languore pariter et vitâ caruit. Mortuúsq; est in infirmitate pessima, & non fecit ei populus secundùm morem combustionis, exequias,sicut fecerat majorib' ejus. Trigintaduorū annorū fuit,cùm regnare cœpisset,et octo annis regnavit in Jerusalé. Ambulavitque non rectè,& sepelierunt eum in civitate David: veruntamen non in sepulchro regum.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

CAP. XXII.

Constituerunt autem habitatores Jerusalem Ochoziam filium ejus minimum, regem pro eo: omnes enim majores natu, qui ante eum fuerant, interfecerant latrones Arabum, qui irruerant in castra: regnavitque Ochozias filius Joram regis Juda. Quadraginta duorum annorum erat Ochozias cùm regnare cœpisset, & uno anno regnavit in Jerusalem, & nomen matris ejus Athalia filia Amri. Sed & ipse ingressus est per vias domûs Achab: mater enim ejus impulit eum ut impiè ageret. Fecit igitur malum in conspectu Domini, sicut domus Achab: ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui, in interitum ejus. Ambulavítque in consiliis eorum. Et perrexit cum Joram filio Achab rege Israel, in bellum contra Hazael regem Syriæ in Ramoth Galaad: vulneraverúntque Syri Joram.

1
2
3
4
5

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible]
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]
[illegible]
[illegible]

* [illegible] *

1 [illegible]
[illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]

Is etiam fecerat excelsa in monte Judæ, vino potavit Nazaræos Jerosolymorū, & dispersit Judæos. Quamobrem delat' fuit ad eum de sermonib' Eliæ prophetæ *quidā* quo sic eū alloquebatur; Ita dicit Dñs De' Davidis patris tui, Quia non ambulâsti in viis Jehosaphati patris tui, & in viis Asæ regis Judæ: Sed ambulâsti in viis regū Israelis, & seduxisti Judā & habitatores Jerusalem scortatione dom' Achabi; fratres quoq; tuos, filios patris tui, qui te meliores erant, occidisti: Ecce Dñs percussurus te est plagâ magnâ, & populum tuum, filios tuos, uxores tuas, omnesque facultates tuas. Et tu diuturno morbo morieris, & cruciatu gravissimo peribis; adeo ut præ morbo tuo affluant viscera tua & multis quidē annis in cruciatu jacebis. Excitabit quoque Dñs contra Jehoramum, spiritum Palestinorum & Arabum commorantium inter Indos: Qui ascendentes contra Judam, vastabunt eos, & abducent totam prædam quæ reperietur in domo regis, adeoque filios ejus, & uxores; nec relinquetur ei filius masculus, præter Ehaziam filium ejus natu minimum. Post hæc omnia vulnus erit in visceribus ejus, & morbo diuturno morietur, nullumque erit ei medicamentum. Contigit autem post multos dies, ut prophetæ verbo post biennium expleto, effluerent viscera ejus præ morbo ipsi', & diro morbo moreretur, nullosque præstaret ei populus honores, quemadmodum præstiterant patribus ejus. Natus erat annos triginta duos cùm est regno potitus, & octo annis regnavit in Jerusalem, periitque nemine dolente, & sepultus fuit in civitate Davidis patris ejus, non tamen in monumento regum.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

CAP. XXII.

Cives autem Jerusalem regem inaugurârunt Ehaziam filium ejus loco ipsius: nam omnes natu majores interfecerat turma; venientes enim Arabes peremerunt castra Israelis: sicque regnavit Ehazia filius Jehorami regis Judæ. Natus erat annos vigintiduos Ehazia cùm inauguratus est regno, et anno uno regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Athalia filia Amri. Incessit hic in viis Ahabitarum, quippe qui filius esset sororis Ahabi. Idemque peccata cumulavit, & scelera perpetravit coram Dño sicut domus Ahabi: ipsi enim erant ei consultores post mortem patris ejus, ad perditionem ipsius; quoniā ex eorum consilio se gerebat. Profect' est cum Joramo Ahabi filio rege Israelis, ad bellum gerendum cum Hazaele rege Adum in Ramat-gelaad, ubi vulnerârunt Adumæi Joramum.

1
2
3
4
5

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

11 Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ (ν) ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας (ξ)
12 ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν. Καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλιοὺ τοῦ προφήτου,
λέγων, Τάδε λέγει κύριος (ο) θεὸς Δαυὶδ τοῦ (π) πατρός σου, Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης ἐν ὁδῷ
13 Ἰωσαφὰτ τοῦ πατρός σου, καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, Καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσ-
ραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας (ρ) ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἐξεπόρνευσεν (σ)
14 οἶκος Ἀχαὰβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς τοῦ πατρός σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας, Ἰδοὺ κύ-
ριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ ἐν γυναιξί σου, καὶ ἐν
15 πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου. Καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου
16 μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. Καὶ ἐπήγειρε κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ τοὺς
17 Ἄραβας, καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιόπων. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ κατεδυνάστευον, καὶ ἀπ-
έστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν εὗρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέ-
18 ρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱὸς, ἀλλ' ἢ Ὀχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ μετὰ (τ)
19 ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος εἰς τὴν κοιλίαν (υ) μαλακίᾳ ᾗ οὐκ ἔστιν ἰατρεία. Καὶ ἐγένετο
ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ὡς ἦλθεν (φ) καιρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ με-
τὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν, καθὼς ἐκ-
20 φορὰν πατέρων αὐτοῦ. Ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ὅτε (χ) ἐβασίλευσε, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευ-
σεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίνῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις
τῶν βασιλέων.

Nam & ipse fecit excelsa in civitatibus Juda: & fornicari fecit habi- 11
tantes in Hierusalem: & errare fecit Judam. Et venit ei (ſ) in scri- 12
ptura ab Elia propheta, dicens; Hæc dicit Dominus Deus David patris
tui, Pro eo, quòd non ambulâsti in via Josaphat patris tui, & in via
Asa regis Juda, Et ambulâsti in via regum Israel, & fornicari fecisti 13
Judā, & habitantes in Hierusalē sicut exfornicata est domus Achab, &
fratres tuos filios patris tui bonos super te occidisti: Ecce Dominus percu- 14
tiet te plagâ magnâ in populo tuo, & in filiis tuis, & in uxoribus tuis, &
in omni apparatu tuo: (t) Et tu in languore malo, in morbo ventris; 15
quoadusque egrediatur venter tuus cum languore ex diebus in dies. Et 16
suscitavit Dominus super Joram alienigenas, & Arabas, & confines
Æthiopum. Et ascenderunt super Judam, & (b) oppresserunt: & 17
averterunt omnem apparatum, quem invenerunt in domo regis, &
filios ejus, & filias ejus, et non remansit ei filius, nisi (i) Ochozias minimus
filiorum ejus. Et post hæc omnia percussit eum Dominus in ventrem 18
languore, cui non est curatio. Et factum est ex diebus in dies, & 19
quando venit tempus (k) dierum, duos dies, exivit (l) venter ejus cum
morbo; & mortuus est in languore malo. Et non fecit populus ejus (m)
funus, sicut funus patrum ejus. Fuit triginta & duorum annorum, 20
quando regnavit; et octo annos regnavit in Hierusalem. Et ambulavit non
in laude: & (n) sepultus est in civitate David, & non in sepulchris
regum.

MS. A. (ν) ἐν πόλεσιν (ξ) Ἱερουσαλὴμ, καὶ (ο) ὁ θεὸς (π) πατρός σου, * καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ (ρ) Ἱερουσαλὴμ, ὡς (σ) ὁ οἶκος (τ) ταῦτα ἐπάταξεν (υ) μαλακίᾳ ἐν ᾗ οὐκ (φ) ὁ καιρὸς (χ) ἐβασίλευσεν * ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπορεύθη ἐν οὐκ ἐπαίνῳ, καὶ

ΚΕΦ. κβ'.

1 ΚΑὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζίαν (α) υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐ-
τοῦ, ὅτι πάντας τοὺς πρεσβυτέρους ἀπέκτεινε (β) τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς λῃστήριον, οἱ Ἄραβες καὶ
2 οἱ Ἀλιμαζονεῖς. καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ (γ) βασιλέως Ἰούδα. (δ) Ὢν ἐτῶν εἴκοσι
Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἕνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γο-
3 θολία θυγάτηρ (ε) Ἀμβρί. Καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαὰβ, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος
4 τοῦ ἁμαρτάνειν. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ὡς (ζ) οἶκος Ἀχαὰβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν (η)
5 αὐτῷ σύμβουλοι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν. Καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς
αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωρὰμ υἱοῦ (θ) Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαὴλ
βασιλέα Συρίας εἰς (ι) Ῥαμὼθ Γαλαάδ. καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ.

CAP. XXII.

ET *regem fecerunt habitantes in Hierusalem Ochoziam filium ejus* 1
Parvum pro eo: quoniam omnes seniores occiderat superveniens super
eos agmen latronum, Arabes, & (a) Alimazones. Et regnavit Ocho- 2
zias filius Joram regis Juda: Cùm esset annorum (b) viginti Ochozias,
regnavit: & annum unum regnavit in Hierusalem: Et nomen matri ejus
Gotholia filia Ambri. Et hic ambulavit in via domûs Achab: quoni- 3
am mater ejus erat consiliatrix peccandi. Et fecit malum coram Domi- 4
no, sicut domus Achab: quoniam ipsi erant ei consiliarii, postquàm pa-
ter ejus mortuus fuerat, ad exterminandum eum. Et in consiliis eorum 5
ambulavit. Et ivit cum Joram filio Achab rege Israel ad bellum super
Azael regē Syriæ in Rhamoth Galaad. Et percusserunt sagittarii Joram:

MS. A. (α) τὸν υἱὸν (β) τὸ λῃστήριον τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτούς, μὲ (γ) βασιλεὺς (δ) Ὢν εἴκοσι ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας, καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν ἐβασίλευσεν (ε) Ζαμβρί. (ζ) ὁ οἶκος (η) αὐτῷ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, σύμβουλοι τοῦ ἐξολοθρεῦσαι (θ) * Ἀχαὰβ εἰς πόλεμον (ι) Ῥεμμώθ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وصنع اوثانا في جبل يهودا • وسقا خمرا المختارين من بيت المقدس • وبدد بيت يهودا 11
* فبلغه الفاظ من ايليا النبي • وقال • هكذا يقول الله اله داود ابيك • اذ لم تسلك في 12
طرق يوسافاط ابيك وفي طرق اسا ملك يهودا * وسيت في طرق ملوك اسرائيل • واطغيت 13
يهودا وسكان اورسليم بزنا بيت احاب • وكذلك قتلت اخوتك الذين كانوا اخير منك
* والله اليوم يضربك ضربة عظيمة • ولامتك • ولبنيك • ولنسائك • ولسائر ما لك * وانت 14 15
في علة عظيمة تموت • وتخرج امعاوك من جوفك • وتقع في عذاب سنين كثيرة * ويثير 16
الله عليك روح الفلسطينيين • والعرابيين الذين يسكنون مجاورين الهند * ويطلعون 17
على يهودا • ويحربونهم ويردون سائر السبي الذي في بيت الملك • وكذلك بنيه ونسائه •
ولا يخلي له ابن ذكر الا احزيا ابنه الصغير فقط * ومن بعد هذه كلها ضربة تكون 18
في امعائه • ويوجع عظيم يموت • ولا يكون له عافية * وكان بعد ايام كثيرة حين 19
كمل كلام النبي • خرج امعاوه من جوفه • ومات بعلة عظيمة • ولم يكرمه الشعب كما
صنعوا لابيه * وكان ابن اثنين وثلاثين سنة حين جلس في الملك • وملك في 20
اورسليم ثمانية سنين • ومضى بغير رحمة • ودفن في قرية داود ابيه • وليس في قبور
الملوك •

• الفصل الثاني والعشرون •

* وجلس احزيا ابنه بعده باورسليم • لان اخوته اباذهم الحرب • لان العرب جاوا واحربوا سائر 1
اسرائيل * وملك احزيا بن يورام ملك يهودا وهو ابن اثنين وعشرين سنة • وملك باورسليم 2
سنة واحدة • واسم امه عثليا ابنة عمري * * ومشى في طرق بيت احاب • واخطا خطايا 3 4
كثيرة • وصنع الشر قدام الله مثل بيت احاب • لانهم كانوا مشورية بعد موت ابيه
وافسدوه • لانه كان يمشي في مشورتهم * ومضى مع يورام بن احاب ملك اسرائيل • ليحارب 5
حازائيل ملك ادوم في رامة جلعاد • فضرب الادوميون ليورام •

Idola fecisset in monte Judæ, vinum 11
bibere compulisset electos ex æde sacro-
sancta, & domum Judæ dissipâsset.
Hac de causa pervenerunt ad eum ser- 12
mones ab Elia propheta in hanc sententi-
am; Sic dicit Deus, Deus Davidis pa-
tris tui: Cùm non ambulaveris in
viis Josaphati patris tui, & in viis
Asæ regis Judæ; Sed ambulaveris in 13
viis regum Israelis, & seduxeris Ju-
dam ac cives Jerosolymorum scortatio-
nibus domûs Achabi; præterea occide-
ris fratres tuos qui te meliores erant:
Idcirco Deus hodie te, populumque tu- 14
um, filios tuos, uxores tuas, & quic-
quid tuum est, sævâ plagâ percutiet: Et 15
tu gravissimo morbo morieris, adeo ut in-
testina tua diffluant è ventre tuo, & in
cruciatum incidas annis multis. Et ex- 16
citabit in te Deus spiritum Philisthæo-
rum, & Arabum qui habitant in confini-
bus Indiæ: Qui ascendent contra Ju- 17
dæos, prædabuntur eos, & reducent o-
mnia spolia quæ extant in domo regis,
eodemque modo filios & uxores ejus;
nec relinquetur ei filius masculus, præ-
ter solum Aheziam filium ejus natu
minimum. Post hæc omnia, plaga erit 18
in visceribus ejus, & in gravissimo atque
incurabili dolore morietur. Itaque con- 19
tigit post multos dies, cum expleta jam
essent verba prophetæ, ut intestina ejus
exirent è ventre ipsius, & gravissimo
morbo moreretur, nullumque ei populus
honorem exhiberet quemadmodum fece-
rant patri ipsius. Trigesimum secun- 20
dum agebat annum cùm sedisset in regno,
& annis octo regnavit in Jerusalem; de-
mum interiit absque ulla commiseratio-
ne, & sepultus est in civitate Davidis
patris sui, sed non in sepulchris regum.

CAP. XXII.

T*Hronum occupavit post eum Ahazia* 1
filius ejus in Jerusalem; nam fratres e-
jus bello consumpti fuerant, eò quod Ara-
bes venissent, totumque Israelem vastâs-
sent. Itaque cùm regnâsset Ahazia fili- 2
us Jorami regis Judæ dum annum age-
ret vigesimum secundum, (regnavit au-
tem in Jerusalem anno uno: & nomen
matris ejus, Athalia filia Amri)
Ambulavit in viis domûs Achabi, & 3
commisit peccata multa, fecitque malum 4
coram Deo sicut domus Achabi; quoni-
am isti, ut erant consiliarii ejus post mor-
tem patris ejus, vitiaverunt eum: ut-
pote qui consilium eorum sequeretur. Cùm
autem abiisset cum Joramo filio Achabi 5
rege Israelis, ad pugnandum contra Ha-
zaelem regem Edom in Ramath-galaadis,
sauciaverunt Edomæi Joramum:

דברי הימים ב׳ כג

Hazariahu Et Aram rege Chazael cum *ipso pugnando* in Ramah in eū percusserāt quib' plaga quia Izrehel in se *curandū ad* est reversus Et
וישב להתרפא ביזרעאל כי המכים אשר הכהו ברמה בהלחמו את חזהאל מלך ארם ועזריהו 6
Deo à Et *ipse ægrotans* quia Izrehel in Achab filium Jehoram *videndum ad* descendit Jehudah regis Jehoram filius
בן יהורם מלך יהודה ירד לראות את יהורם בן אחאב ביזרעאל כי חלה הוא׃ ומאלהים 7
quem Nimsi filium Jehu *ad* Jehoram cum est egressus *ipso veniendo in* Et Joram ad *veniendū ad* Achaziahu *conculcatio* erat
היתה תבוסת אחזיהו לבוא אל יורם ובבאו יצא עם יהורם אל יהוא בן נמשי אשר
Jehudah principes invenit & Achab domo cum Jehu *faciendo jus in* fuit Et Achab domū *succidendū ad* Dominus eū unxit
משחו יהוה להכרית את בית אחאב׃ ויהי כשפט יהוא עם בית אחאב וימצא את שרי יהודה 8
ipse & eū comprehenderūt & Achaziahu quæsivit Et illos interfecit & Achaziahu ipsi ministrantes Achaziahu fratrum filios &
ובני אחי אחזיהו משרתים לאחזיהו ויהרגם׃ ויבקש את אחזיהו וילכדהו והוא 9
quæsivit qui *ipse* Jehoshaphat Filius dixerunt namque sepelierūt & eū interemerūt & Jehu ad eū adduxerūt & Someron in *latitans*
מתחבא בשמרון ויבאהו אל יהוא וימתהו ויקברהו כי אמרו בן יהושפט הוא אשר דרש
quod vidit Achaziahu mater Athaliahu Et regnum *ad potentiā retinendū ad* Achaziahu domui non & suo corde toto in Dominum
את יהוה בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצר כח לממלכה׃ ועתליהו אם אחזיהו ראתה כי 10
regis filia Jehoshabath accepit Et Jehudah domus *regni* semen omne interfecit & surrexit & suus filius esset mortuus
מת בנה ותקם ותדבר את כל זרע הממלכה לבית יהודה׃ ותקח יהושבעת בת המלך 11
cubiculo in ejus lactantem & eum *dedit & interfectorum* regis filiorum medio è eum est furata & Achaziahu filium Joas
את יואש בן אחזיהו ותגנב אתו מתוך בני המלך המומתים ותתן אתו ואת מינקתו בחדר
facie à Achaziahu soror erat ipsa namque sacerdotis Jehojadah uxor Jehoram regis filia Jehosabbath eū abscondit & lectorum
המטות ותסתירהו יהושבעת בת המלך יהורם אשת יהוידע הכהן כי היא היתה אחות אחזיהו מפני
terram super regnans Hathaliah & annis sex absconditus Dei domo in eis cum fuit Et eū interemit non & Hathaliahu
עתליהו ולא המיתתהו׃ ויהי אתם בבית האלהים מתחבא שש שנים ועתליה מלכת על הארץ׃ 12

CAP. XXIII. כג

filium Ismael & Jerocham filium Hazariahu *centuriarum* principes assumpsit & Jehojadah est confortatus septimo anno In Et
ובשנה השבעית התחזק יהוידע ויקח את שרי המאות לעזריהו בן ירחם ולישמעאל בן 1
fœdere in secum Zichri filium Elishaphat & Hadaiahu filium Mahaseiahu & Hobed filium Hazariahu & Jehochanan
יהוחנן ולעזריהו בן עובד ואת מעשיהו בן עדיהו ואת אלישפט בן זכרי עמו בברית׃
in venerunt & Israel patrum *capita* & Jehudah urbib' cunctis de Levitas congregaverunt & Jehudah per circuiverunt Et
ויסבו ביהודה ויקבצו את הלוים מכל ערי יהודה וראשי האבות לישראל ויבאו אל 2
est locut' sicut regnabit regis fili' Ecce eos ad dixitque rege cum Dei domo in fœdus cœtus omnis [illegible] Et Jerusalaim
ירושלם׃ ויכרת כל הקהל ברית בבית האלהים עם המלך ויאמר להם הנה בן המלך ימלך כאשר דבר 3
janitoribus Levitis & sacerdotib' sabbathū *venientes* vobis ex pars Tertia facietis quod verbum Hoc David filios super Dominus
יהוה על בני דויד׃ זה הדבר אשר תעשו השלשית מכם באי השבת לכהנים וללוים לשערי 4
Domini domus atriis in populus omnis & fundamenti porta in pars tertia & regis domo in pars tertia Et liminum
הספים׃ והשלשית בבית המלך והשלישית בשער היסוד וכל העם בחצרות בית יהוה׃ 5
omnis Et *ipsi* sanctitas quia ingrediantur ipsi Levitis ministri & sacerdotes nisi DOMINI domum *ingrediatur* ne Et
ואל יבוא בית יהוה כי אם הכהנים והמשרתים ללוים המה יבאו כי קדש המה וכל 6
DOMINI custodiam observent populus
העם ישמרו משמרת יהוה׃

Versio VULG. LAT.

Qui reversus est ut curaretur in Jezrahel: multas enim 6
plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur Ocho-
zias filius Joram rex Juda, descendit ut inviseret Joram
filium Achab in Jezrahel ægrotantem. Voluntatis quip- 7
pè fuit Dei adversùs Ochoziam, ut veniret ad Joram:
& cùm venisset, & egrederetur cum eo adversùm Jehu
filium Namsi, quem unxit Dominus ut deleret domum
Achaab. Cùm ergò everteret Jehu domum Achaab, in- 8
venit principes Juda, & filios fratrum Ochoziæ, qui mi-
nistrabant ei, & interfecit illos. Ipsum quoque per- 9
quirens Ochoziam, comprehendit latitantem in Sama-
ria: adductúmque ad se, occidit, & sepelierunt eum:
eò quòd esset filius Josaphat, qui quæsierat Dominum in
toto corde suo: nec erat ultrà spes aliqua, ut de stirpe
quis regnaret Ochoziæ. Siquidem Athalia mater ejus, 10
videns quòd mortuus esset filius suus, surrexit, & inter-
fecit omnem stirpem regiam domûs Joram. Porrò Jo- 11
sabeth filia regis tulit Joas filium Ochoziæ, & furata est
eum de medio filiorum regis, cùm interficerentur: abs-
conditque eum cum nutrice sua in cubiculo lectulorũ:
Josabeth autem, quæ absconderat eum, erat filia regis
Joram, uxor Joiadæ pontificis, soror Ochoziæ, & id-
circò Athalia non interfecit eum. Fuit ergò cum eis in 12
domo Dei absconditus sex annis, quibus regnavit Atha-
lia super terram.

CAP. XXIII.

ANno autem septimo confortatus Joiada, assumpsit 1
centuriones, Azariam videlicèt filium Jeroham, & Is-
mahel filium Johanan, Azariam quoque filium Obed,
& Mahasiam filium Adaiæ, & Elisaphat filium Zechri:
& iniit cum eis fœdus. Qui circumeuntes Judam, con- 2
gregaverunt Levitas de cunctis urbibus Juda, & princi-
pes familiarum Israel, veneruntque in Jerusalem. Iniit 3
ergò omnis multitudo pactum in domo Dei cum rege:
dixitque ad eos Joiada, Ecce filius regis regnabit: sicut
locutus est Dominus super filios David. Iste est ergò 4
sermo quem facietis: Tertia pars vestrûm qui veniunt 5
ad Sabbatum, Sacerdotum, & Levitarum, & janitorum,
erit in portis: tertia verò pars ad domum regis: & ter-
tia ad portam, quæ appellatur Fundamenti: omne verò
reliquũ vulgus sit in atriis domûs Domini. Nec quispiam 6
alius ingrediatur domum Domini, nisi sacerdotes, & qui
ministrant de Levitis: ipsi tantummodò ingrediantur,
quia sanctificati sunt: & omne reliquum vulgus obser-
vet custodias Domini.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible]
[illegible] 8
[illegible]
[illegible] 9
[illegible]
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible]
[illegible]
[illegible] 12
[illegible]

Et cùm reversus esset ad curandum se in Jez- 6
raelà vulnere quo sauciaverant eum in Ra-
matha dum pugnaret cum Hazaele rege A-
dum, descendit Ehazia ad invisendum Jora-
mum Ahabi filium in Jezraele. Et quidem à 7
Domino fuit ruina Ehaziæ, ut veniret ad Jo-
ramũ: cùm enim venisset, egressus est cum Jo-
ramo ad Jehu filium Iamsi, qui unctus fuerat
jussu Domini ad perdendam domum Ahabi.
Tunc cùm disceptaret Jehu cum gente Aha- 8
bi invenit magnates Judæ, & filios fratrum E-
haziæ, qui ministrabant Ehaziæ, & interfecit
eos. Deinde quæsivit Ehaziam, & appreben- 9
dit eum dum delitesceret in Samaria, & ad se
perductum occidit ac sepelivit, quia dicebat,
Filius Josaphati illius est qui Deum oravit
toto corde suo: nec erat domui Ehaziæ *fa-
cultas* restituendi robur regni. Porrò Atha- 10
lia mater Ehaziæ, videns mortuum esse filium
suum, surrexit, & perdidit omnem prolem re-
giam domûs Judæ. Verùm Jehusebaa filia re- 11
gis tulit Joasam filium Ehaziæ, & è medio fi-
liorum regis qui interficiebantur surreptum,
abscondit unà cum nutrice ipsius in cubicu-
lo lecti sui: abscondit, inquam, cum Jehose-
baa filia regis Jorami, uxor Iojadai sacerdotis
(ipsa enim erat soror Ehaziæ) in conspectu A-
thaliæ, & non fuit occisus. Fuit autem abs- 12
consus apud illam in domo Domini, sex an-
nos, Athalià interim super terram regnante.

[illegible]

CAP. XXIII.

[illegible] 1
[illegible]
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible]
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible]

ANno septimo animosior factus Iojada, 1
adduxit centuriones, Azariam Iarhumi fili-
um, Ismaelem filium Iohannis, Azariam fili-
um Obedi, Semaiam filium Addo, & Elisa-
phatum filium Zechri: Qui omnes juramen- 2
to conspirârunt se Iudam perobituros. Qua-
re cùm ex omnibus Iudæ civitatibus congre-
gâssent Levitas & præcipuos patres Israelis,
& Ierosolymam venissent, Totusque popu- 3
lus ille jurejurando se astrinxissent in domo
Domini coram rege: dixit eis, Ecce filius re-
gis, ipse præerit vobis, quemadmodum locu-
tus est Dominus cum Davide servo suo. Hæc 4
res facienda vobis est: Dimidia pars vestrûm
ingrediente sabbatho sacerdotum, Levita-
rum, & custodum januarum: Tertia pars in 5
domo regis: tertia pars in porta coquorum:
totus denique populus in atrio domûs Domi-
ni, excubias agant. Nemo ingrediatur do- 6
mum Domini, præter sacerdotes & Levitas;
hi ingredientur, quia sancti sunt: at totus
popul' observent custodiam domûs Domini.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

6 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωρὰμ τοῦ ἰατρευθῆναι εἰς (κ) Ἰεζραὴλ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι
ἐν (λ) Ῥαμὼθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας. καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλεὺς Ἰού-
7 δα κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωρὰμ υἱὸν Ἀχαὰβ εἰς (μ) Ἰεζραήλ, ὅτι ἠῤῥώστει. Καὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐγένετο
καταστροφὴ Ὀχοζία ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ. καὶ ἐν τῷ (ν) ἐλθεῖν αὐτὸν, ἐξῆλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωρὰμ πρὸς Ἰη-
8 οὺ υἱὸν Ναμεσσὶ χριστὸν (ξ) κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοὺ τὸν οἶκον Ἀχα-
άβ, καὶ εὗρε τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς (ο) Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζίᾳ, καὶ ἀπέκτει-
9 νεν αὐτούς. Καὶ εἶπε τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν· καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἰατρευόμενον ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἤ-
γαγον αὐτὸν πρὸς Ἰηοὺ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, ὅτι εἶπαν, Υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστιν, ὃς (π) ἐ-
ζήτησε τὸν κύριον ἐν (ρ) ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζία κατισχῦσαι δύναμιν περὶ τῆς βασι-
10 λείας. Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ (σ) Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν (τ) ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη, καὶ ἀπώλεσε πᾶν
11 τὸ σπέρμα τῆς (υ) βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. Καὶ ἔλαβεν (φ) Ἰωσαβεὲθ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰω-
ὰς υἱὸν (χ) Ὀχοζίου, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου (ψ) υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔ-
δωκεν αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ (ω) εἰς ταμιεῖον τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν (α) Ἰωσαβεὲθ θυ-
γάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ (β) Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ
12 προσώπου (γ) τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. Καὶ ἦν (δ) μετ' αὐτῆς ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ κατακεκρυμμένος
ἓξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

Et revertit Joram, ut curaretur in Jezrael à plagis, quibus percusse- 6
runt eum Syri in Rhamoth, in pugnando ipsum adversus Azael regem
Syriae. Et Ochozias filius Joram rex Juda descendit ad visitandum Jo-
ram filium Achaab in Jezrael, quoniam aegrotabat. Et à Deo facta est 7
subversio Ochoziae, ut veniret ad Joram. Et in veniendo ipsum, exiit
cum eo Joram ad Jehu filium Namessi (c) unctum Domini in domum
Achaab. Et factum est, quando ultus est Jehu domum Achaab, & 8
invenit principes Juda, & fratres Ochoziae ministrantes Ochoziae, &
interfecit eos. Et dixit quaerere Ochoziam: & ceperunt eum curantem se 9
in Samaria: & duxerunt eum ad Jehu: & interfecit eum: & sepelie-
runt eum, quoniam (d) dixerunt, Filius Josaphat est, qui exquisivit Do-
minum in toto corde suo. Et non erat in domo Ochoziae ad obtinendam
virtutem pro regno. Et Gotholia mater Ochoziae vidit, quia mortuus est 10
filius suus, & surrexit, & perdidit omne semen regium domo Juda.
Et tulit Josabeeth filia regis ipsum Joas filium Ochoziae, & furata est 11
eum de medio filiorum regis, qui interficiebantur, & dedit eum, & nu-
tricem ejus in cubiculum lectorum: & occultavit eum Josabeeth filia
regis Joram, soror Ochoziae, uxor Jodae sacerdotis: & occultavit eum
à facie Gotholiae: & non interfecit eum. Et fuit (e) cum eo in domo Dei 12
absconditus sex annis: & Gotholia regnavit super terram.

MS. A. (κ) Ἰζραὴλ (λ) Ῥαμὰ (μ) Ἰζραὴλ, (ν) ἐξελθεῖν, ἐξῆλθεν (ξ) κυρίου. Καὶ ἐγένετο (ο) Ὀχοζία, καὶ (π)* ἐκζητοῦντι (ρ) ὅλῃ καρδίᾳ (σ) Ὀχοζία (τ) αὐτῆς ὁ υἱὸς, καὶ (υ) βασιλείας αὐτοῦ ἐν (φ) Ἰωσαβεὲθ ἡ θυγάτηρ (χ) Ὀχοζία, (ψ) τῶν υἱῶν (ω) εἰς τὸ ταμιεῖον (α) Ἰωσαβεὲθ (β) Ἰωιαδὲ (γ) Γοθολίας, καὶ (δ) μετ' αὐτῆς ἐν

ΚΕΦ. κγ'.

1 ΚΑὶ ἐν τῷ ἔτει (α) τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς (β) ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζα-
ρίαν υἱὸν Ἰωρὰμ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανὰν, καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν (γ) Ὠβὴδ, καὶ τὸν (δ) Μαασαίαν
2 υἱὸν (ε) Ἀδία, καὶ τὸν (ζ) Ἐλισαφὰν υἱὸν Ζαχαρίου, (η) μεθ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. Καὶ ἐκύκλωσαν
τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ ἄρχοντας (θ) πατριῶν τοῦ
3 Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ διέθεντο (ι) πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκην ἐν οἴκῳ
τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὁ υἱὸς
4 τοῦ βασιλέως βασιλευσάτω, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. Νῦν ὁ λόγος οὗτος, ὃν ποι-
5 ήσετε. Τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ εἰς τὰς πύ-
λας τῶν εἰσόδων, Καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς
6 ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. Καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον κυρίου, ἀλλ' ἢ (κ) οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖ-
ται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν· αὐτοὶ εἰσελεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς (λ) φυλασσέ-
τω φυλακὰς κυρίου.

CAP. XXIII.

ET in anno (a) octavo confortatus est Jodae, & assumpsit centurio- 1
nes, Azariam filium Joram, & Ismael filium Joanan, & Azariam
filium Obed, & Maasiam filium Adia, & Elisaphan filium Zachariae,
secum in domum (b) Domini: Et circumierunt Judam, & congregave- 2
runt Levitas de omnibus civitatibus Juda, & principes familiarum Isra-
el, et venerunt in Hierusalem. Et disposuerunt omnis Ecclesia Juda te- 3
stamentum in domo Dei cum rege. Et (c) ostendit eis filium regis, et
dixit eis; Ecce filius regis regnet, sicut locutus est Dominus, super do-
mum David. Nunc verbum hoc est, quod facietis. Tertia pars ex vobis 4 5
ingrediantur sabbatum sacerdotum, et Levitarum, (d) et ad portas in-
troituum: et tertia pars in domo regis: et tertia in porta media: et o-
mnis populus in atriis domus Domini. Et non ingrediatur in domum Do- 6
mini, nisi sacerdotes, et Levitae, & ministrantes (e) Levitarum. Hi in-
gredientur, quoniam sancti sunt: et omnis populus custodiat custodias
Domini.

MS.A. (α) τῷ ἑβδόμῳ (β) ἑκατοντάρχας, (γ) Ἰωβὴδ, (δ) Μασίαν (ε) Ἀδαία, (ζ) Ἐλισαφὰτ (η) μετ' αὐτοῦ (θ) τῶν πατριῶν (ι) πᾶσα ἐκκλησία (κ) ὁ ἱερεὺς (λ) φυλασσέτω

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* فرجع يتطبب في إيزرعال من الضربة التي ضرب في الرامة وهو يحارب حزايل ملك أدوم • 6
ونزل أحزيا إلى يورام * لأنه كان من الرب رجوع أحزيا ليأتي إلى يورام • وحين جاء خرج مع 7
يورام عند ياهو بن نماسي • وكان موهوبا من قدام الله ليهلك بيت أحاب * وحين كان 8
يحارب ياهو مع بيت أحاب • وجد رؤساء يهودا وبني أخي أحزيا يخدمونه وقتلهم * وطلب 9
أحزيا واستملكه • وكان مرذولا في سمرين • جاؤا به إليه فقتله ودفنه • لأنه قال إنه ابن
يوسافاط الذي صلى قدام الله من قلبه كله • وما كان لبيت أحزيا اعتضادا بقوة الملك
10 11 * فلما رأت عثليا أم أحزيا أن ابنها قد مات • نهضت وقتلت كل أولاد ملوك يهودا * وأخذت
ياهوسبع ابنة يورام الملك يواس بن أحزيا • فسرقته من أولاد الملوك • وأخفته هو ومرضعته
في مجلس بيتها • وحيث يهوسبع ابنة يورام الملك امرأة يوياداع الكاهن يواس • لأنها كانت
12 أخت أحزيا • من قتل عثليا * بل كان مختبئا عندها في بيت الله ست سنين • وملكت
عثليا على الأرض •

Ideoque reversus est ut curaret se 6
in Jezraele à vulnere quod inflictum
fuerat ei in Rama dum pugnaret contra
Hazaelem regem Edom, descenditque
Ahazia ad Joramum: (Fuit autem à 7
Domino haec Ahaziae reversio animo ve-
niendi ad Joramum) & cùm pervenis-
set, egressus est cum Joramo ad Jehu
filium Jamsi, cui commissa fuerat à
Deo destructio domûs Achabi. Dum 8
ergò pugnabat Jehu cum domo Achabi,
invenit principes Judae & nepotes Aha-
ziae ministrantes ei, & occidit illos. De- 9
inde quaesivit Ahaziam, & potitus est
ejus: cùm enim esset in Samaria despe-
ctus, adduxerunt eum ad ipsum, & oc-
cidit illum, tum sepelivit (dicebat enim,
Quia filius est Josaphati qui Deū oravit
ex toto animo suo) nullumque fuit domui
Ahaziae subsidium à potentia regni. Cùm 10
autem vidisset Athalia mater Ahaziae
quòd mortuus jam esset filius suus, sur-
gens trucidavit omnes filios regum Ju-
dae. Sed accipiens Jehuschaba filia regis 11
Jorami Joasum Ahaziae filium, eum-
que furtim surripiens è filiis regum, ab-
didit eum & nutricem ejus in cubiculo
domûs suae. Jehuschaba, inquam, filia
regis Jorami, uxor Jojadae sacerdotis,
eò quod esset soror Ahaziae, abscondit
Joasum à caede Athaliae, nec fuit inter-
fectus: Sed mansit absconsus apud eam 12
in domo Dei sex annos, dum regnaret
Athalia super terram.

• الفصل الثالث والعشرون •

* وفي السنة السابعة من ملكها كبر يواس • جمع يوياداع الكاهن العظماء • وهم عازريا بن 1
يرحوم • وإسماعيل بن يوحنا • وعازر بن عوبيد • وسمعان بن عادو • ويوسافاط بن لاوي * وحلفهم 2
بإيمان • وأمرهم أن يدوروا في يهودا • ويجمعوا اللاويين ورؤساء آباء إسرائيل ليحلفوا * فحلف 3
الأمة كلها إيمانا في بيت الله قدام الملك • وقال لهم • هذا ابن الملك • وهو يملك عليكم •
كما قال الله لداود عبده * وهذا الكلام تصنعون • النصف منكم يكون في طريق مدخل 4
السبت • كهنة ولاويون وحراس الأبواب * والثلث في بيت الملك • والسدس على بيت الطباخين • 5
وساير الأمة والذين يحرسون في بيت الله * لا يدخل أحد إلى بيت الله • إلا الكهنة واللاويين • 6
لأنهم مقدسون •

CAP. XXIII.

ANno autem ejus regni septimo, 1
cùm grandior factus esset Joas, convo-
cavit Jojada sacerdos magnates, nempe
Azariam filium Jachami, Ismaelem fili-
um Johannis, Azarum filium Obedi, Sy-
meonem filium Addo, & Josaphatum
filium Levi; Et juramento astrictis 2
praecepit ut Judam circumirent, & con-
gregarent Levitas & praecipuos patres
Israelis ad praestandum juramentum.
Postquam ergò totam illam turbam ad 3
jusjurandum adegisset in domo Dei co-
ram rege, dixit eis; Hic est filius regis,
& hic regnaturus est super vos, quem-
admodum dixit Deus Davidi servo suo.
Haec igitur agenda sunt vobis: Media 4
pars vestrûm sistat se in via introitûs sab-
bathi, tam sacerdotes & Levitae, quàm
custodes portarum: Tertia pars in do- 5
mo regis; sexta pars ad domum coquo-
rum: reliqua vero turba omnis qui ex-
cubias agunt, in domo Dei. Nemo Dei 6
templum ingrediatur, nisi sacerdotes &
Levitae, quoniam ii sunt sancti.

דברי הימים ב׃ כג

,rege cum estote Et moriatur, domum in ingressus & :sua manu in sua vasa & unusquisq; undiq; regem Levitæ circumdent Et
7 והקיפו הלוים את המלך סביב איש וכליו בידו והבא אל הבית יומת והיו את המלך
vir assumpserunt Et.sacerdos Jehojadah præcepit quæ ois juxta,Jehudah univers* et ,Levitæ fecerunt Et.illo egrediendo et,illo intrando in
8 בבאו ובצאתו׃ ויעשו הלוים וכל יהודה ככל אשר צוה יהוידע הכהן ויקחו איש את
dedit Et divisiones sacerdos Jehojadah aperuerat non nam sabbathum egredientib* cum sabbathū ad venientes suos viros
9 אנשיו באי השבת עם יוצאי השבת כי לא פטר יהוידע הכהן את המחלקות׃ ויתן
domo quæ ,David regis quæ peltas & ,clypeos & ,lanceas centuriarum principibus sacerdos Jehojadah
יהוידע הכהן לשרי המאות את החניתים ואת המגנות ואת השלטים אשר למלך דויד אשר בית
domus humerum ad usque ,dextero domus humero ab ,sua manu in suum missile vir & ,populū omnē constituit Et .Dei
10 האלהים׃ ויעמד את כל העם ואיש שלחו בידו מכתף הבית הימנית עד כתף הבית
armamentum & ,separationem eū super dederunt & ,regis filium eduxerunt Et .circumquaq; regem super ,domui & ,altari sinistrum
11 השמאלית למזבח ולבית על המלך סביב׃ ויוציאו את בן המלך ויתנו עליו את הנזר ואת העדות
,currentiū populi vocem Hathaliahu audivit Et .rex Vivat:dixerunt atq; ,ej* filii & ,Jehojadah eū unxerūt &,eum cōstituerūt regē Et
12 וימליכו אתו וימשחהו יהוידע ובניו ויאמרו יחי המלך׃ ותשמע עתליהו את קול העם הרצים
,introitu in suam columnam super stans rex ecce & ,vidit Et .Domini domum populum ad venit & :regem laudantium &
13 והמהללים את המלך ותבוא אל העם בית יהוה׃ ותרא והנה המלך עומד על עמודו במבוא
,cantici instrumentis eū cantores & ,tubis in clangens & ,lætans terræ populus omnis & ,regem juxta tubæ & ,principes &
והשרים והחצצרות על המלך וכל עם הארץ שמח ותוקע בחצצרות והמשוררים בכלי השיר
sacerdos Jehojadah fecit egredi Et.conjuratio,Conjuratio:dixit & ,sua vestimenta Hathaliahu scidit & :laudare scientes &
14 ומודיעים להלל ותקרע עתליהו את בגדיה ותאמר קשר קשר׃ ויוצא יהוידע הכהן את
* quonisi;gladio in moriatur, eam post veniens & ordines extra ad illā Educite eos ad dixit & ,exercitus præfectis centuriarū principes
שרי המאות פקודי החיל ויאמר אלהם הוציאוה אל מבית השדרות והבא אחריה יומת בחרב כי
regis domus equorum portæ introitum ad venit & manus ei imposuerunt Et .Domini domo eā interficiatis Non :sacerdos dixit
15 אמר הכהן לא תמיתוה בית יהוה׃ וישימו לה ידים ותבוא אל מבוא שער הסוסים בית המלך
.Domino populo in essendū ad ,regem inter & populum universū inter & ,se inter fœdus Jehojadah cecidit Et .ibi eā interfecerunt &
16 וימיתוה שם׃ ויכרת יהוידע ברית בינו ובין כל העם ובין המלך להיות לעם ליהוה׃
sacerdotē Mathan & confregerunt ej* simulachra & ,ejus altaria & ,eā destruxerunt & ,Bahal domum populus omnis sunt ingressi Et
17 ויבאו כל העם בית הבעל ויתצהו ואת מזבחתיו ואת צלמיו שברו ואת מתן כהן
ej partitus quos ,Levitarū sacerdotū manū per Domini domus præfectos Jehojadah posuit Et .altarium facies ad occiderunt Bahal
18 הבעל הרגו לפני המזבחות׃ וישם יהוידע פקדת בית יהוה ביד הכהנים הלוים אשר חלק
,David man* juxta cantico in & lætitia in ,Mosch lege in scriptū sicut ,Domini ascensiones ascendere faciendū ad Domini domo in David
דויד על בית יהוה להעלות עלות יהוה ככתוב בתורת משה בשמחה ובשיר על ידי דויד׃
,centuriarum principes Assumpsitq; ,verbo omni in immund* ingrediebatur nō &:Domini domus portas super janitores constituit Et
19 20 ויעמד השוערים על שערי בית יהוה ולא יבא טמא לכל דבר׃ ויקח את שרי המאות
introierit & ,Domini domo de regem fecit descendere & :terræ populo omnē & ,populo in dominantes & illustres &
ואת האדירים ואת המושלים בעם ואת כל עם הארץ ויורד את המלך מבית יהוה ויבאו
,terræ populus omnis sunt lætati Et .regni solium super regem fecerunt sedere et regis domum superioris portæ medio in
21 בתוך שער העליון בית המלך ויושיבו את המלך על כסא הממלכה׃ וישמחו כל עם הארץ
,gladio in interfecerunt Hathaliahu Et .quievit urbs et
והעיר שקטה ואת עתליהו המיתו בחרב׃

Versio VULG. LAT.

Levitæ autē circumdent regē,habentes singuli arma sua: 7
(& si quis ali* ingress* fuerit templū,interficiatur:) sintque cū rege & intrante & egrediente. Fecerunt ergò Le- 8
vitæ, & univers* Juda, juxta oīa quæ præceperat Joiada pontifex: & assumpserunt singuli viros qui sub se erant,et veniebāt p ordinē sabbati,cū his qui impleverant sabbatū,et egressuri erant: siquidē Joiada pontifex non dimiserat abire turmas, quæ sibi p singulas hebdomadas succedere consueverant. Deditq; Joiada sacerdos centurionib* 9
lanceas,clypeósq; et peltas regis David,quas consecraverat in domo Dñi. Constituitq; omnē populū tenentiū pu- 10
giones, à parte templi dextra, usq; ad partē templi sinistrā,corā altari,& templo,p circuitū regis. Et eduxerunt 11
filiū regis,& imposuerunt ei diadema, & testimoniū,dederúntq; in manu ej* tenendā legē,& constituerunt eum regē: unxit quoq; illū Joiada pontifex,& filii ej*: imprecatiq; sunt ei, atq; dixerunt; Vivat rex. Quod cū audisset 12
Athalia, vocē scilicèt currentiū atq; laudantiū regē, ingressa est ad populū in templū Dñi. Cúmq; vidisset regē 13
stantē sup gradū in introitu,& principes, turmásq; circa eū,omnémq; populū terræ gaudentē, atq; clangentē tubis, & diversi generis organis concinentem, vocémque laudantium, scidit vestimenta sua, & ait; Insidiæ, insidiæ. Egressus autem Joiada pontifex ad centuriones, & 14
principes exercitûs, dixit eis; Educite illam extra septa templi, & interficiatur foris gladio. Præcepitque sacerdos ne occideretur in domo domini. Et imposuerunt 15
cervicibus ejus manus: cúmque intrâsset portam equorum domûs regis, interfecerunt eam ibi. Pepigit autem 16
Joiada fœdus inter se, universúmque populum, & regem, ut esset populus Domini. Itaq; ingressus est omnis 17
populus domum Baal, & destruxerunt eam: & altaria ac simulacra illius confregerunt: Mathan quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante aras. Constituit autem 18
Joiada præpositos in domo Domini,sub manibus Sacerdotum,& Levitarum,quos distribuit David in domo Domini: ut offerrent holocausta Domino, sicut scriptum est in lege Moysi, in gaudio & canticis, juxta dispositionē David. Constituit quoque janitores in portis domûs 19
Domini, ut non ingrederetur eam immundus in omni re. Assumpsitq; centuriones, & fortissimos viros ac 20
principes populi,& omne vulgus terræ, & fecerunt descendere regem de domo Domini, & introire per medium portæ superioris in domū regis, & collocaverunt eum in solio regali. Lætatúsque est omnis populus terræ, 21
& urbs quievit: porrò Athalia interfecta est gladio.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible]
[illegible]
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible]
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible]
[illegible]
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
[illegible] 16
17
[illegible]
[illegible] 18
[illegible]
[illegible]
[illegible] 19
[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible]

Circundabunt Levitæ regem undequaque, 7
unoquoque instrumenta sua bellica manu tenente, ut quisquis ædem internam ingredi *tentârit*, morte afficiatur: estote ergò prope regem dum ingredietur & dum egredietur.
Itaque fecerunt Levitæ & omnes Judæi pro- 8
ut præceperat eis Jojada sacerdos, assumens quilibet sodalem suum, tam hi qui excubias agebant incipiente sabbatho, quàm qui excubias agebant expirante sabbatho: nam Jojada sacerdos dimittebat eos à stationibus eorum. Dedit præterea Jojada sacerdos cen- 9
turionibus lanceas, clypeos, & pharetras regis Davidis, quæ erant in domo Domini: Ste- 10
titque totus populus, quisque à latere domûs sinistro versùs altare & domum: tum cinxerunt regem, Et eduxerunt filium regis, & 11
imposuerunt capiti ejus diadema et coronam, inaugurârunt eum regno, ungentibus eum Jojada & filiis ejus, & dixerunt; Vivat rex.
Audiens autem Athalia clamorem populi ge- 12
stientis & regem laudibus celebrantis, venit ad regem in domum Domini. Ubi videns 13
quòd ecce rex stabat super columnam juxta consuetudinem regum, & buccinæ curvæ ac rectæ resonabant coram rege, & totus populus læt* clangebat tubis, & instrumentis musicis canebat; laceravit Athalia vestes suas, &
ait; Mendaciū, mendaciū. Tunc præcepit Joja- 14
da sacerdos centurionib* qui præpositi erant copiis, & ait illis; Educite eam extra ordines, & quicunque introierit post eam, gladio trucidetur: dixerat enim sacerdos, Ne moria-
tur in domo Domini. Itaque parârunt ei lo- 15
cum, ad quem ingressa per viam introitûs equorum, ibidem affecta fuit morte. Deinde 16
juramento se astringente Jojadâ & universo
populo erga Dñm, Ingressus est universus 17
populus Israelis ædē Baalis, & funditùs everterunt eam, aras ejus minutatim confregerunt, statuas comminuerunt, & sacerdotem
Baalis ante aram trucidârunt. Deinde con- 18
stituit Jojada præfectos in domo Domini, & sacerdotes ac Levitas quos distribuerat David, ut essent custodes domûs Domini, ut offerrent holocausta sicut scriptum est in ceremoniis Mosis, cum gaudio & canticis per Davidem *dispositis*; Et custodes liminum 19
starent ad limina in domo Domini, ne ingrederentur illuc immundi. Adduxit præterea 20
centuriones, præfectos populi, totúmque terræ populum: qui cùm venissent per portam superiorem domûs regis collocarunt regem in solio regni: Et lætabantur univer- 21
sus terræ populus, tubísque canebant: Athaliam autem gladio interfecerunt.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ (†) ἀνδρὸς σκεῦος σκεῦος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος
8 εἰς τὸν οἶκον ἀποθανεῖται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως (μ) ἐκπορευομένου καὶ εἰσπορευομένου αὐτοῦ. Καὶ
ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα (ν) ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεύς· καὶ ἔλαβεν
ἕκαστος τοὺς ἄνδρας (ξ) αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσεν (ο) Ἰωδαὲ
9 ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας. Καὶ (π) ἔδωκεν Ἰωδαὲ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὅπλα ἃ ἦν τοῦ βασι-
10 λέως Δαυὶδ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. Καὶ (ρ) ἔστησε τὸν λαὸν πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις (σ) αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὠμί-
ας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ.
11 Καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐβασίλευσαν
12 καὶ ἔχρισαν αὐτὸν (τ) Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, Ζήτω ὁ βασιλεύς. Καὶ ἤκουσε Γοθολία
τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ (υ) τρεχόντων, καὶ ἐξομολογουμένων, καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα· καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν
13 βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου. Καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες
καὶ αἱ (φ) σάλπιγγες· καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ (χ) λαὸς τῆς γῆς εὐφράνθη, καὶ ἐσάλπι-
σαν (ψ) ταῖς σάλπιγξι, καὶ οἱ ᾄδοντες ἐν τοῖς ὀργάνοις ᾠδοὶ, καὶ ὑμνοῦντες αἶνον· καὶ διέῤῥηξε Γοθολία
14 τὴν στολὴν (ω) αὐτῆς, καὶ (α) ἐβόησε, Ἐπιτιθέμενοι ἐπίθεσθε. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐνετείλατο
Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐκβάλετε αὐτὴν
ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ (*) εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω μαχαίρᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, Μὴ ἀποθανέ-
15 τω ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ
16 ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. Καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, εἶναι λαὸν
17 τῷ κυρίῳ. Καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βάαλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ (β) θυσιαστήρια
αὐτοῦ, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθὰν (γ) ἱερέα Βάαλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστη-
18 ρίων αὐτοῦ. Καὶ (δ) ἐνεχείρησεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ (ε) Λευιτῶν, καὶ
ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν (ζ) Λευιτῶν, ἃς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου, καὶ (η) ἀνενέγ-
και ὁλοκαυτώματα (θ) κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυ-
19 ίδ. Καὶ ἔστησαν οἱ πυλωροὶ ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα.
20 Καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρχας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ (ι)
ἀνεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ
21 ἐκάθισαν τὸν βασιλέα (κ) ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. Καὶ εὐφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε,
καὶ τὴν Γοθολίαν (λ) ἐθανάτωσαν.

Et circumdabunt Levitæ regem in circuitu, (†) viri vas, vas in manu ejus: 7
Et ingrediens in domum morietur: & erunt cum rege, egrediente & in-
grediente eo. Et fecerunt Levitæ, & omnis Juda juxta omnia quæ- 8
cunque mandavit eis Jodae sacerdos. Et assumpserunt unusquis-
que viros suos, à principio sabbati usque ad exitum sabbati: quo-
niã non dimiserat Jodae sacerdos vices. Et dedit Jodae (c) gladios, 9
& clypeos, & arma, quæ erant regis David in domo (b) Dei:
Et statuit populum omnem, unumquemque in armis suis, ab humero do- 10
mûs dextro usque ad humerum (i) sinistrum altaris & domûs, su-
per regem in circuitu. Et eduxit filium regis, & dedit super eum 11
insigne regale, & (k) testimonia: & regem fecerunt, & unxerunt
cum Jodae sacerdos, & filii ejus: & dixerunt, Vivat rex. Et au- 12
divit Gotholia vocem populi, currentium, & confitentium, & laudan-
tium regem. Et intravit ad regem in domum Domini. Et vidit: & 13
ecce rex super stationem suam, & super introitum principes, & tu-
bæ, & principes circa regem: & omnis populus terræ lætatus est,
& clanxerunt tubis: & canentes in organis cantores, & celebrantes
laudem. Et discidit Gotholia stolam suam, & clamavit, (l) Con-
jurantes conjuratis. Et exivit Jodae sacerdos: & mandavit 14
Jodae sacerdos centurionibus, & ducibus virtutis, & dixit eis, E-
jicite eam extra domum, & intrate post eam, & moriatur gladio:
quoniam dixit sacerdos, Non moriatur in domo Domini. Et (m) de- 15
derunt ei spatium: & transivit per portam equitum domûs regis: &
interfecerunt eam ibi. Et disposuit Jodae testamentum inter se, & 16
populum, & regem, ut sit populus Domino. Et intravit omnis po- 17
pulus terræ in domum Baal, & diruerunt eam, & altaria ejus, et
(n) idola ejus comminuerunt, et Matthan sacerdotem Baal interfece-
runt ante altaria ejus. Et aggressus est Jodae sacerdos (o) opera 18
domûs Domini per manum sacerdotum, et Levitarum: et suscitavit
vices sacerdotum, et Levitarum, quas distinxit David super domum
Domini, (p) et ad offerendum holocaustomata Domino, sicut scri-
ptum est in lege Moysi in lætitia, et in canticis per manum David. Et 19
steterunt janitores super portas domûs Domini: et non ingredietur im-
mundus ad omnem rem. Et assumpsit patriarchas, et potentes, et 20
principes populi, et omnem populum terræ: et ascendere fecerunt re-
gem in domum Domini: et intravit per portam interiorem in domum regis: et sedere fecerunt re-
gem super thronum regni. Et lætatus est omnis populus terræ: et civitas quievit: et Gotholiam (q) interfecerunt. 21

MS. A. (†) ἀνδρὸς σκεῦος ἐν (μ) εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου. Καὶ (ν) ἐνετείλατο Ἰωδαὲ (ξ) ἑαυτοῦ (ο) Ἰωδαὲ τὰς (π) ἔδωκεν τοῖς (ρ) ἔστησεν πάντα τὸν λαὸν ἕκαστον (σ) ἑαυτοῦ, (τ) Ἰωδαὲ καὶ οἱ (υ) τῶν τρεχόντων, (φ) σάλπιγγες ἄρχοντες (χ) λαὸς ηὐφράνθη, (ψ) ἐν σάλπιγξιν. (ω) ἑαυτῆς, (α) ἐβόησεν, καὶ εἶπεν, Ἐπιτιθέμενοι (*) ἐξέλθατε (β) θυσιαστήρια, καὶ τὰ (γ) τὸν ἱερέα τῆς Βάαλ (δ) ἐνεχείρησεν (ε) τῶν Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησεν (ζ) Λευιτῶν διέστειλεν (η) ἀνενέγκαι (θ) τῷ κυρίῳ, (ι) ἀνεβίβασαν (κ) ἐπὶ τὸν θρόνον (λ) ἐθανάτωσαν μαχαίρᾳ.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

7 * واللاويون يتبعون الملك وهم حواليه . وكل رجل سلاحه بيده . وكل من يدخل الي بيت
8 الله الجواني يقتل . ويكونون معه في دخوله وخروجه * فصنعوا كما امرهم . ومضي الرجال
واصحابهم الذين يحرسون دخول السبت وخروجه . لان يوياداع الكاهن كان يصرفهم في اوقاتهم
9 * واعطي يوياداع لروساء المئين رماح وتراس وسيوف داود الملك . التي كانت في بيت الله
10 * ووقف الشعب كله كل رجل في جنب بيت الشمال الذي للمذبح والبيت . وهم حوالي الملك
11 * واخرجوا ابن الملك . وجعلوا التاج على راسه . واقاموه ملكا . ومسحه يوياداع الكاهن
12 وبنوه . وقالوا له . يعيش الملك * فسمعت عثليا صوت الشعب يفرحون ويعظمون الملك .
13 فجاءت الي بيت الله الي الملك * فنظرت فاذا الملك قايما على العمود كمثل رسوم الملوك .
وقرون مبسوطات وقرون ملتويات تضرب قدام الملك . وساير الشعب يفرحون ويطربون
لصوت القرون ويسكون بتسابيح . فخرقت عثليا ثيابها وقالت . كذب كذب * فامر
14 يوياداع روساء المئين ان يخرجوها الي برا من بين الصفوف . ومن يدخل خلفها يقتل .
لانه قال . لا تقتل في بيت الله * فاصلحوا لها موضعا . وادخلت في طريق مدخل
15 الخيل . فقتلت هناك * وحلف يوياداع بايمان بحضرة الشعب والملك . بان يكون ساير بني
16 اسرايل لله * ودخل الي بيت باعل الصنم وخربه . وكسر مذابحه . ودق اصنامه . وقتل
17 كهنته قدام مذبحه * وصنع يوياداع في بيت الله حكاما كهنة ولاويين . الذي قسم
18 داود ان يكونوا حفاظا على بيت الله . ليصعدوا الذبايح كما هو مكتوب في توراة موسي .
بالتسابيح والفرح على يدي داود * ويقيموا بوابين على ابواب بيت الله . ولا يدخل
19 هناك الانجاس * واخذ روساء المئين . سلاطين الشعب . وساير امة الارض . وجاوا الي
20 الباب الفوقاني . واجلسوا الملك على كرسي المملكة * وفرح كل شعب الارض . وقتلوا
عثليا بحربة .

Levitæ regem comitentur cingentes eum: 7
& unusquisque arma sua manu teneat,
ut siquis interiorem Dei ædem ingredi
velit, occidatur: comitentur autem
illum in ingressu & egressu ipsius. Fe- 8
cerunt ergò quemadmodum præcepit iis,
& abierunt viri illi cum sodalibus
suis qui custodiebant ingressum &
egressum sabbathi: nam Jojada sa-
cerdos dimittebat eos præscriptis tem-
poribus. Deditque Jojada centurionibus 9
hastas, clypeos, & enses Davidis regis,
quæ extabant in domo Dei. Et cum 10
collocâsset universum populum, quen-
que virum ad latus ædis quod erat à
sinistra altaris & ædis, regemque cin-
xissent; Produxerunt filium regis, 11
& imposito diademate capiti ejus, creâ-
runt eum regem, unxitque eum Jojada
sacerdos & filii ejus, dixeruntque ei,
Vivat rex. Audiens autem Athalia 12
vocem populi gestientis & magnifican-
tis regem, venit domum Dei ad regem:
Et respiciens, ecce stabat rex super co- 13
lumnam de more regum, & tubæ por-
rectæ tubæque inflexæ personabant co-
ram rege, totus denique populus læta-
batur & concinebat ad voces tubarum,
laudesque canebat: quapropter conscidit
Athalia vestimenta sua, & dixit; Fal-
lacia, fallacia. Jussit autem Jojada 14
centurionibus ut educerent eam foras è
medio acierum, & quicunque post eam
ingrederetur, occideretur: dicebat enim,
Ne trucidetur in templo Dei. Et pa- 15
rârunt ei locum, in quem introducta per
viam introitûs equorum, fuit illic inter-
fecta. Posthæc Jojada sacramento af- 16
firmavit, annuente populo & rege, omnes
Israelitas fore Dei servos. Tum in- 17
gressus in phanum Baalis idoli, destru-
xit illud, aras ejus confregit, statuas
comminuit, & sacrificos ejus trucida-
vit ante aram ipsius. Statuitque Jojada in 18
templo Dei præfectos, sacerdotes ac Le-
vitas quos distribuerat David, ut essent
custodes templi Dei, ut offerrent sacri-
ficia prout scriptum est in lege Mosis,
cum canticis & gaudio, per manum Da-
vidis; Et janitores præficerent januis 19
templi Dei, ne ingrederentur illuc im-
mundi. Deinde assumpsit centuriones, 20
imperatores populi, totamque terræ gen-
tem; & portam superiorem adeuntes,
collocârunt regem in solio regni. Et 21
lætatus est totus populus [illegible]
Athaliam hastâ trucidârunt.

דברי הימים ב׳ : כד

CAP. XXIV. כד

1 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃
2 וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 3 וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתָּיִם וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ 5 וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחַזֵּק אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְאַתֶּם תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃
6 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא מִיהוּדָה וּמִירוּשָׁלַ͏ִם אֶת־מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהַקָּהָל לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃
7 כִּי עֲתַלְיָהוּ הַמִּרְשַׁעַת בָּנֶיהָ פָרְצוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי בֵית־יְהוָה עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃
8 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֻהוּ בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה חוּצָה׃
9 וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם לְהָבִיא לַיהוָה מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃
10 וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃
11 וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת־הָאָרוֹן אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם וְכִרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ וִיעָרוּ אֶת־הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ וִישִׁיבֻהוּ אֶל־מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ לְיוֹם בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ־כֶסֶף לָרֹב׃
12 וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶל־עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה׃
13 וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ וַיְאַמְּצֻהוּ׃
14 וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכָסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה תָּמִיד כֹּל יְמֵי יְהוֹיָדָע׃
15 וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בֶּן־מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃
16 וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־דָּוִיד עִם־הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃
17 וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XXIV.

Septem annorum erat Joas cùm regnare cœpisset : & 1
quadraginta annis regnavit in Jerusalem, nomen matris
ejus Sebia de Bersabee. Fecitq; quod bonum est coram 2
Dño cunctis diebus Joiadæ sacerdotis. Accepit autem ei 3
Joiada uxores duas, è quibus genuit filios & filias. Post 4
quæ placuit Joas ut instauraret domum Dñi. Congrega- 5
vitq; Sacerdotes, & Levitas, & dixit eis; Egredimini ad
civitates Juda, & colligite de universo Israel pecuniam
ad sartatecta templi Dei vestri, per singulos annos, festi-
natóq; hoc facite: porrò Levitæ egére negligentiùs. Vo- 6
cavítq; rex Joiadam principem, & dixit ei; Quare tibi
non fuit curæ, ut cogeres Levitas inferre de Juda & de
Jerusalem pecuniam, quæ constituta est à Moyse servo
Dñi, ut inferret eam omnis multitudo Israel in taberna-
culum testimonii? Athalia enim impiissima, & filii ejus, 7
destruxerunt domum Dei; & de universis, quæ sanctifi-
cata fuerant in templo Dñi, ornaverunt fanum Baalim.
Præcepit ergò rex, & fecerunt arcam: posuerúntq; eam 8
juxta portam domûs Dñi forinsecùs. Et prædicatum est in 9
Juda et Jerusalem, ut deferrent singuli pretium Domino,
quod constituit Moyses servus Dei super omnem Israel
in deserto. Lætatique sunt cuncti principes, & omnis 10
populus: & ingressi contulerunt in arcam Domini, at-
que miserunt ita ut impleretur. Cúmque tempus esset 11
ut deferrent arcam coram rege per manus Levitarum,
(videbant enim multam pecuniam,) ingrediebatur scri-
ba regis, & quem primus sacerdos constituerat: effun-
debántque pecuniam quæ erat in arca: porrò arcam re-
portabant ad locum suum: sicque faciebant per singulos
dies, & congregata est infinita pecunia. Quam dede- 12
runt rex & Joiada his, qui præerant operibûs domûs Dñi:
at illi conducebant ex ea cæsores lapidum, & artifices o-
perû singulorum, ut instaurarent domû Dñi: fabros quo-
que ferri & æris, ut quod cadere cœperat, fulciretur.
Egerúntque hi qui operabantur industriè, & obduceba- 13
tur parietum cicatrix per manus eorum, ac suscitaverunt
domum Domini in statum pristinum, & firmiter eam stare
fecerunt. Cúmque complêssent omnia opera, detulerunt 14
coram rege & Joiada reliquam partem pecuniæ: de qua
facta sunt vasa templi in ministerium, & ad holocausta,
phialæ quoque, & cætera vasa aurea & argentea: & of-
ferebantur holocausta in domo Domini jugiter cunctis
diebus Joiadæ. Senuit autem Joiada plenus dierum, & 15
mortuus est cùm esset centum triginta annorum. Sepeli- 16
erúntque eum in civitate David cum regibus, eò quòd
fecisset bonum cum Israel, & cum domo ejus. Postquàm 17
autem obiit Joiada, ingressi sunt principes Juda, & ado-
raverunt regé: qui delinitus obsequiis corû, acquievit eis.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 15 16 17

CAP. XXIV.

Natus erat septem annos Joas cum regno 1
potiretur, & annis quadraginta regnavit in
Jerusalem, nomen matris ejus, Soba ex urbe
Bir-sebaa. Fecitque Joas quòd rectum erat 2
coram Domino, omnibus diebus vitæ Jojadæ
sacerdotis. Accepit autem illi Jojada uxo- 3
res duas, quæ genuerunt ei filios & filias.
Post hæc factum est ut secretò conveniret 4
cum Joaso de renovando domum Domini, &
reparando in ea quicquid necessarium erat.
Quare congregatis Jojada sacerdos sacerdo- 5
tibus & Levitis, dixit; Exite ad civitates do-
mûs Judæ, et colligite ex omnibus civitatibus
Israelis argentum & aurum, ut quotannis re-
paretis domum Dei vestri: & vos festinate ad
perficiendum *negotium*. Vocavit autem rex 6
Jojadam sacerdotem, & dixit ei; Quare non
urges Levitas ut eant afferántque à Juda &
Jerusalem dona Mosis servi Domini? Et cùm
congregâssent Israelem ad tentorium festi,
(Porrò Athalia oculo impietatis imbuta la- 7
befactârat domum Domini; & omnes sanctos
qui erant in domo Domini, reddiderat cul-
tores idolorum) Præcepit rex, & fecerunt 8
arcam quandam, posuerúntque ad ostium do-
mûs Domini, foris. Et promulgârunt in Ju- 9
da & Jerusalem ut afferrent Domino portio-
nem Mosis servi Domini, quam præceperat
in deserto: Et lætati sunt cuncti principes, 10
totúsque populus. Afferebant ergò, postquam
fecerant arcam quandam & posuerant eam,
& injiciebant donec impleretur. Cúmque 11
viderent multam esse pecuniam in arca illa,
ingrediebatur scriba regis & œconomus
summi sacerdotis, numerabant et colligabant
pecuniam; Dabántque eam agentibus ne- 12
gotia domûs Domini; qui conducebant sibi
latomos & fabros lignarios, ut repararent
ædem Domini; & fabros ferrarios & ærari-
os, ut restaurarent ædem Dñi. Senio au- 15
tem confectus Jojada, & satur dierum, mor-
tuus est annos natus centum triginta: Et se- 16
pelierût eum in civitate Davidis, in sepulchro
regû, & dixerunt; Hoc modo præmiatur is qui
beneficia præstat Israeli: & quidē erga domû
Dñi magnas adhibuerat curas. Mortuo Jo- 17
jada, venerunt proceres Judæ, & adoraverût
regem eò quòd auscultasset eis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. κδ'.

1 ΩΝ (α) ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ (β) τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱε-
2 ρουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ (γ) Σαβιὰ ἐκ Βηρσαβεέ. Καὶ ἐποίησεν Ἰωὰς τὸ εὐθὲς ἐνώπι-
3 ον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως. Καὶ (δ) ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας ἑαυτῷ, καὶ ἐ-
4 γέννησαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωὰς ἐπισκευάσαι
5 τὸν οἶκον κυρίου. Καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐξέλθετε εἰς τὰς
πόλεις Ἰούδα, καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ ἀργύριον κατισχῦσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐνιαυτὸν
6 κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι. καὶ οὐκ (ε) ἔσπευσαν οἱ Λευῖται. Καὶ ἐκάλεσεν (ζ) ὁ βασι-
λεὺς Ἰωὰς τὸν Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Διατί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ
εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, (η) ὅτε
7 ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; Ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐ-
8 τῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· (θ) καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν (ι) τοῖς Βααλίμ. Καὶ εἶπεν ὁ βασι-
9 λεύς, Γενηθήτω γλωσσόκομον, καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου κυρίου ἔξω. Καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν
10 Ἱερουσαλὴμ, (κ) εἰσενέγκαι κυρίῳ καθὼς εἶπεν Μωυσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ
11 ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἰσέφερον καὶ (λ) ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη. Καὶ
ἐγένετο ὡς (μ) εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χειρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶ-
δον ὅτι πλεονάζει τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου,
καὶ ἐξεκένωσαν (ν) τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. οὕτως ἐποίουν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας,
12 καὶ συνήγαγον ἀργύριον πολύ. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα (ξ) εἰς
ἐργασίαν οἴκου κυρίου· καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν (ο) οἶκον κυρίου, καὶ χαλ-
13 κεῖς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου. Καὶ ἐποίουν οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆ-
14 κος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνίσχυσαν. Καὶ ὡς
συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὲ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκεύη
εἰς οἶκον κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὁλοκαυτωμάτων, καὶ θυΐσκας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ (π) ἀνήνεγκαν ὁ-
15 λοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ κυρίου διαπαντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαέ. Καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαὲ πλήρης ἡμερῶν, καὶ
16 (ρ) ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾶν αὐτόν. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυ-
17 ὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο
μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαὲ εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ προσεκύνησαν τὸν βασιλέα. τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς
ὁ βασιλεύς.

CAP. XXIV.

Erat (a) septem annorum Joas in regnando ipsum : & quadraginta
annos regnavit in Hierusalem : & nomen matri ejus Sabia de Bersabee.
Et fecit Joas rectum coram Domino omnibus diebus Jodae sacerdotis. 2
Et accepit Jodae duas uxores sibi : & genuerunt filios, & filias. Et 3 4
factum est post haec, & factum est super cor Joas instaurare domum Do-
mini. Et congregavit sacerdotes & Levitas, & dixit eis ; Exite in 5
civitates Juda, & congregate ab omni Israel argentum ad confirman-
dam domum Domini, (b) annum per annum : & festinate loqui. Et
non festinaverunt Levitae. Et vocavit rex Joas ipsum Jodae princi- 6
pem, & dixit ei, Cur non visitasti de Levitis, ad inferendum à Ju-
da, & Hierusalem, quod (c) decretum fuit à Moyse homine Dei, (d)
quia convocavit ipsum Israel in tabernaculum testimonii? Quoniam 7
Gotholia erat iniqua, & filii ejus diruerant domum Dei. Nam & san-
cta domus Domini fecerunt ipsis Baalim. Et dixit rex; Fiat capsula, 8
& ponatur in porta domûs Domini forinsecus. Et praedicent in Juda, 9
& in Hierusalem, inferre Domino, sicut dixit Moyses puer Dei super
Israel in deserto. Et (e) dederunt omnes principes, & omnis populus, 10
& intulerunt, & immiserunt in capsulam, quoadusque impleta est.
Et factum est, (f) ut inferebant capsulam ad praesides regis per manum 11
Levitarum, & ut viderunt, quia abundavit argentum; & venit scri-
ba regis, & praeses sacerdotis magni, et evacuaverunt (g) capsulam,
et restituerunt in loco ejus. Sic faciebant diem ex die: et congregaverunt
argentum multum. Et dedit illud rex, et Jodae sacerdos facientibus ope- 12
ra ad operationem domûs Domini. Et mercede conducebant lapicidas,
et fabros, ad instaurandam domum Domini,* et fabros ferri et aeris, ad
restaurandam domum Domini. Et faciebant facientes opera: et ascen- 13
debat longitudo operum in manibus eorum : et suscitaverunt domum Do-
mini super stationem ejus, et confirmarunt. Et, ut consummaverunt, 14
attulerunt ad regem, et ad Jodae, residuum argenti: et fecerunt vasa
ad domum Domini, vasa ministratoria holocaustomatum, et mortariola
aurea, et argentea: et obtulerunt holocaustoses in domo Domini perpetuò
omnibus diebus Jodae. Et senuit Jodae plenus dierum : et obiit cùm esset 15
centum et triginta annorum in obeundo ipsum. Et sepelierunt eum in 16
civitate David cum regibus : quoniam fecerat bonitatem cum Israel, et 17
cum Deo, et domo ejus. Et factum est post obitum Jodae, intrarunt
principes Juda, et adoraverunt regem. Tunc exaudivit eos rex :

MS. A. (α) ἑπτὰ ἐτῶν Ἰωὰς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν (β) τεσσαράκοντα (γ) Ἀβιά (δ) ἔλαβεν ἑαυτῷ Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας, καὶ (ε)* ἐπέσπευσαν (ζ) Ἰωὰς ὁ βασιλεὺς
τοῦ (η) ὅτε (θ) καὶ τὰ (ι) τοῖς Βααλείμ. (κ) εἰσενεγκεῖν τῷ κυρίῳ (λ) ἐνέβαλλον (μ) ἔφερον (ν) τὸ γλωσσόκομον, (ξ) εἰς τὴν ἐργασίαν (ο) οἴκου κυρίου,* Καὶ ἐποίει (π) ἀν-
ήνεγκεν ὁλοκαυτώσεις (ρ) ἐτελεύτησεν ὢν ἐτῶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἐν

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

الفصل الرابع والعشرون •

وكان يواس ابن سبع سنين حين جلس ملكا • واقام ملكا في اورسليم اربعين سنه • 1
واسم امه صوبا من بير سبع المدينه * وعمل يواس حسنات قدام الله • كل ايام حياة 2
يواداع الكاهن * وتزوج يواداع امراتين • وولد له بنون وبنات * ومن بعد ذلك كان 3 4
يواداع بقلبه في سر مع الملك يواس على بني بيت الله • وان يصنع فيه كلما يجب
* جمع يواداع الكاهن اللاويين • وقال لهم • امضوا الى قري يهودا • واجمعوا من ساير قري 5
اسرايل مالا وذهبا • واعملوا بيت ربكم واعتنوا ببيت الهكم مثل كل سنة • واستعجلوا اتمم
الي التمام * واستدعي الملك يواداع وقال • لم لا تطلب من اللاويين ان يمضوا ويجمعوا 6
من يهودا ومن اورسليم مواهب موسي عبد الرب • ويجمعوا لاسرايل لمسكن العيد * لان 7
عثليا كانت علمت بني النفاق • واخربت بيت الله • وجعلت ساير القديسين الذين كانوا
في بيت الله يعبدون الاوثان * فامر الملك ان يصنع صندوقا • وجعله في بيت الله عند الباب 8
من برا * وامر الملك ليهودا ويرسليم • ان يجيبوا لله نصيبا مثل امر موسي * ففرح جميع 9 10
الروساء • وجابوا حتي امتلي الصندوق * ولما نظروا ان المال كبير في الصندوق • 11
دخل مشير الملك والكبير من بيت الكهنوت • ووزنوا المال وصروه صررا * واعطوا الصناع 12
الذين يعملون في بيت الله • وكانوا يكترون لهم قطاعين الحجارة ونجارين • ويبتاعون
حديدا ونحاسا • وفي بيت الرب يعملون •

**

* وشبع يواداع الكاهن من ايامه • ومات ابن مايه وثلاثين سنه * ودفن في صيعة داود 15
في مدفن الملوك • وقالوا هكذا يكافي الله كل من يعمل الحسنات في اسرايل • وهو كان 16
تعب في بيت الله تعبا كثيرا * ومن بعد موت يواداع • جاوا كبرا يهودا • وسجدوا 17
للملك •

CAP. XXIV.

Agebat autem Joas annum septi- 1
mum, quando sedit rex, mansitque rex
in Jerusalem annis quadraginta, no-
men verò matris ejus erat Seba, ex urbe
Bir-sebaa. Bona fecit opera Joas co- 2
ram Deo, quamdiu vixit Jojada sacer-
dos. Duxitque Jojada uxores duas, 3
natique sunt ei filii & filiae. Post haec 4
decrevit apud se Jojada, quod & oc-
culte cum rege Joaso tractabat, reae-
dificare domum Dei, et reficere in ea
quicquid oportebat. Quapropter con- 5
gregavit Jojada sacerdos Levitas, &
ait illis, Ite in civitates Juda, & ex
omnibus civitatibus Israelis cogite ar-
gentum & aurum, & reficite domum
Domini vestri, & curam gerite do-
mûs Dei vestri, ut solebatis singu-
lis annis : & accelerate vos executio-
nem. Advocavit etiam rex Jojadam, 6
& ait, Quare non rogas Levitas ut
abeant colligantque à Juda & Jeru-
salem dona Mosis servi Domini, &
congregent Israelem ad habitaculum
festi? Nam Athalia homines impios do- 7
cuerat, & destruxerat domum Dei;
& sanctos omnes qui erant in domo
Dei, adegerat ad colendum idola. Tum 8
jussit rex ut fieret arca, & collocavit
eam in domo Dei prope januam foris.
Praecepitque rex Juda & Jerosolymae 9
ut Deo partem afferrent, quemadmo-
dum jusserat Moses. Qua de re ga- 10
visi sunt omnes principes, et attulerunt
adeo ut impleretur arca. Quoties au- 11
tem videbant multam esse pecuniam in
arca, ingrediebatur consiliarius regis et
is qui maximus erat in domo sacerdotii,
pendebant argentum, & colligabant
in fasciculos, Dabantque artificibus 12
qui operabantur in domo Dei; & con-
ducebant eis lapidum caesores & fa-
bros lignarios, emebantque ferrum &
aes, ut laborarent in domo Domini.

Interim Jojada sacerdos diebus suis 15
saturatus obiit natus annos centum
triginta, Et sepultus est in civitate 16
Davidis in sepulchro regum: & dixe-
runt, Ita remuneret Deus quemcunque
beneficia contulerit in Israelem: mul-
tum enim laborem impenderat in domo
Dei. Post mortem Jojadae venerunt 17
principes Juda, & adoraverunt re-
gem;

דברי הימים ב׃ כה

18 ויעזבו את־בית יהוה אלהי אבותיהם ויעבדו את־האשרים ואת־העצבים ויהי־קצף על־יהודה
19 וירושלם באשמתם זאת׃ וישלח בהם נבאים להשיבם אל־יהוה ויעידו בם ולא
20 האזינו׃ ורוח אלהים לבשה את־זכריה בן־יהוידע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר להם
כה אמר האלהים למה אתם עברים את־מצות יהוה ולא תצליחו כי־עזבתם את־יהוה
21 22 ויעזב אתכם׃ ויקשרו עליו וירגמהו אבן במצות המלך בחצר בית יהוה׃ ולא
זכר יואש המלך החסד אשר עשה יהוידע אביו עמו ויהרג את־בנו וכמותו אמר
23 ירא יהוה וידרש׃ ויהי לתקופת השנה עלה עליו חיל ארם ויבאו אל־יהודה וירושלם
24 וישחיתו את־כל־שרי העם מעם וכל־שללם שלחו למלך דרמשק׃ כי במצער אנשים באו
חיל ארם ויהוה נתן בידם חיל לרב מאד כי עזבו את־יהוה אלהי אבותיהם
25 ואת־יואש עשו שפטים׃ ובלכתם ממנו כי־עזבו אתו במחלוים רבים התקשרו עליו עבדיו
בדמי בני יהוידע הכהן ויהרגהו על־מטתו וימת ויקברהו בעיר דויד ולא
26 קברהו בקברות המלכים׃ ואלה המתקשרים עליו זבד בן־שמעת העמונית ויהוזבד בן־
27 שמרית המואבית׃ ובניו ורב המשא עליו ויסוד בית האלהים הנם כתובים
על־מדרש ספר המלכים וימלך אמציהו בנו תחתיו׃

CAP. XXV. כה

1 בן־עשרים וחמש שנה מלך אמציהו ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם ושם אמו יהועדן
2 3 מירושלים׃ ויעש הישר בעיני יהוה רק לא בלבב שלם׃ ויהי כאשר חזקה הממלכה עליו
4 ויהרג את־עבדיו המכים את־המלך אביו׃ ואת־בניהם לא המית כי ככתוב בתורה בספר משה
אשר־צוה יהוה לאמר לא־ימותו אבות על־בנים ובנים לא־ימותו על־אבות כי איש בחטאו ימותו׃

Versio VULG. LAT.

Et dereliquerunt templum Domini Dei patrum suorum, 18
servierúntque lucis & sculptilibus, & facta est ira contra
Judam & Jerusalem propter hoc peccatum. Mittebátque 19
eis prophetas ut reverterentur ad Dominum: quos pro-
testantes, illi audire nolebant. Spiritus itaque Dei in- 20
duit Zachariam filium Joiadæ sacerdotem, & stetit in con-
spectu populi, & dixit eis; Hæc dicit Dominus Deus;
Quarè transgredimini præceptum Domini, quod vobis
non proderit, & dereliquistis Dominum ut derelinque-
ret vos? Qui congregati adversùs eum, miserunt lapides 21
juxta regis imperium in atrio domûs Domini. Et non 22
est recordatus Joas rex misericordiæ, quam fecerat Joiada
pater illius secum, sed interfecit filium ejus. Qui cùm mo-
reretur ait; Videat Dominus, & requirat. Cúmque 23
evolutus esset annus, ascendit contra eum exercitus Sy-
riæ: venítque in Judam & Jerusalem, & interfecit cun-
ctos principes populi, atque universam prædam miserunt
regi in Damascum. Et certè cùm permodicus venisset 24
numerus Syrorum, tradidit Dominus in manibus eorum
infinitam multitudinem, eò quòd dereliquissent Dominũ
Deum patrum suorum: in Joas quoque ignominiosa ex-
ercuére judicia. Et abeuntes dimiserunt eum in languo- 25
ribus magnis: surrexerunt autem contra eum servi sui, in
ultionem sanguinis filii Joiadæ sacerdotis, & occiderunt
eum in lectulo suo, & mortuus est: sepeliérúntque eum
in civitate David, sed non in sepulchris regum. Insidiati 26
verò sunt ei, Zabad filius Semmaath Ammanitidis, & Jo-
zabad filius Semarith Moabitidis. Porrò filii ejus ac sum- 27
ma pecuniæ quæ adunata fuerat sub eo, & instauratio
domûs Dei, scripta sunt diligentiùs in Libro regum: re-
gnavit autem Amasias filius ejus pro eo.

CAP. XXV.

Viginti quinque annorum erat Amasias cùm regnare 1
cœpisset, & viginti novem annis regnavit in Jerusalem,
nomen matris ejus Joadan de Jerusalem. Fecítque bo- 2
num in conspectu Domini: veruntamen non in corde
perfecto. Cúmque roboratum sibi videret imperium, 3
jugulavit servos, qui occiderant regem patrem suum,
Sed filios eorum non interfecit, sicut scriptum est in li- 4
bro legis Moysi, ubi præcepit Dominus, dicens; Non oc-
cidentur patres pro filiis, neque filii pro patribus suis,
sed unusquisque in suo peccato morietur.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et deserentes domum Dñi Dei patrũ suorum, 18
abierunt & coluerunt idola & simulachra:
fuitque indignatio super Judã & super Jeru-
salẽ, eò quòd tantum scelus perpetrâssent. Et 19
quanvis misisset ad eos p prophetas ut revo-
caret eos à viis eorum, tamen non audierunt:
obtestatus est eos, tamen non acquieverunt.
Tunc spiritus Dñi induit Zachariam filiũ Jo- 20
jadæ sacerdotis, qui ascendens, populóque e-
minens dixit eis; Sic dicit Dominus, Quare
transgressi estis mandata Domini? infausti eri-
tis: quia deseruistis viam meam, ego quoque
desero vos. At illi conspirantes in eũ obrue- 21
runt eum lapidib', ex præcepto regis, in atrio
domûs Domini. Et non sensit rex Joas be- 22
neficia quæ contulerat in eum Jojada sacer-
dos pater ejus: imò interfecit filios ejus post
mortem ipsius: & filii ejus cùm interficeren-
tur, dicebant; Inspiciat Dominus, et rependat.
Contigit ergò ut anno vertente ascenderet 23
contra eum exercit' Adumæorũ, & venientes
contra Judam & contra Jerusalem, extingue-
rent omnes populi principes, totámque præ-
dam eorum mitterent ad regem Damasci.
Quanvis pauci essent homines qui venerant 24
cum exercitu Adumæorum, tamen Dominus
tradidit eis exercitum multò numerosiorem;
eò quòd dereliquissent Dominum Deum pa-
trum suorum. Ob id autem quod fecerat Joas,
detestati sunt eum judices: & cùm ab eo dis-
cessissent, (Reliquerant autem illum multis 25
in morbis) dolum struxerunt in eum servi i-
psius propter sanguinem filiorum Jojadæ sa-
cerdotis, & interfecerunt eum super lectum
ipsius; & cùm mortu' esset, sepeliverunt eum
in civitate Davidis patris ejus; at non sepeli-
verunt eum in sepulchro regum. Hæc 26
verò sunt nomina illorum hominũ qui dolum
struxerunt in eum; Zabor filius Semeath Am-
monitidis, Iehuzabar filius Neturith Moabi-
tidis, cum filiis suis, aliísque permultis qui
dolum struxerant in eum. Reliqua peccata 27
quæ commiserat in domo Dei, en scripta sunt
in commentario libri regũ: regnavitque A-
mosia filius ejus post ipsum.

CAP. XXV.

Annos vigintiquinque natus erat Amosia 1
cùm inauguratus est regno, & vigintinovem
annis regnavit in Ierusalem: nomen autem
matris ejus fuit Iehuadan ex Ierusalem. Fe- 2
cit quod rectum erat coram Domino, sed non
integro corde. Fuit enim, cùm firmatum es- 3
set regnum in manu ipsius, interfecit servos
suos qui occiderant regem patrem suum; Fi- 4
lios autẽ homicidarũ illorum non interfecit,
quoniam ita scriptum est in libro legis Mosis,
quam præcepit Dñs dicens; Non morientur
patres pro filiis, et filii non morientur pro pa-
tribus; quisque pro peccatis suis morietur.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

18 Καὶ (σ) ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον κυρίου Θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον (τ) ταῖς Ἀστάρταις
19 καὶ τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐγένετο ὀργὴ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ ἀπ-
έστειλε πρὸς αὐτοὺς προφήτας ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν· καὶ διεμαρτύραντο αὐτοῖς, καὶ
20 οὐχ (υ) ὑπήκουσαν. Καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπ-
άνω τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπε, Τάδε λέγει κύριος, Τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου; καὶ οὐκ εὐοδω-
21 θήσεσθε· ὅτι ἐγκατελίπετε τὸν κύριον, καὶ ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν
22 αὐτὸν διʼ ἐντολῆς Ἰωὰς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου. Καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωὰς τοῦ ἐλέους οὗ (φ)
ἐποίησεν Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετʼ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν,
23 Ἴδοι κύριος καὶ (χ) κρινάτω. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπʼ αὐτὸν δύ-
ναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ (ψ) κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας
24 τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν (ξ) ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Δαμασκοῦ. Ὅτι ἐν ὀλίγοις
ἀνδράσι (ω) παρεγένετο δύναμις Συρίας, καὶ ὁ Θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολ-
λὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων (ʹ) αὐτῶν· καὶ μετὰ Ἰωὰς ἐποίησε κρί-
25 ματα. Καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπʼ αὐτοῦ, ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις,
καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς
κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βα-
26 σιλέων. Καὶ οἱ ἐπιθέμενοι ἐπʼ αὐτὸν (α) Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαὰθ ὁ Ἀμμανίτης, καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ (β)
27 Σαμβρὶθ ὁ Μωαβίτης, Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ γε-
γραμμένα (γ) ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντʼ αὐτοῦ.

Et dereliquerunt domum Domini Dei patrum suorum: et serviebant Astar- 18
tibus, & idolis. Et facta est ira super Judam, & super Hierusalem in
(b) die ista. Et misit ad eos prophetas ad reducendum ad Dominum: 19
& non audierunt. Et contestatus est eis, & non obedierunt. Et spiri- 20
tus Dei induit (i) Azariam filium Jodae sacerdotem: & surrexit su-
pra populum, & dixit; Haec dicit Dominus, Quid transgredimini
mandata Domini? & non prosperabimini: quoniam dereliquistis Do-
minum, & derelinquet vos. Et irruerunt in eum, & lapidaverunt e- 21
um per mandatum Joas regis in atrio domus Domini. Et Joas non est 22
recordatus misericordiae, quam fecerat Jodae pater ejus secum: & in-
terfecit filium ejus. Et, dum moriebatur, dixit; Videat Dominus, &
judicet. Et factum est post consummationem anni, ascendit super eum 23
virtus Syriae, & venit super Judam, & super Hierusalem: & corru-
perunt omnes principes populi in populo: & omnia spolia eorum mise-
runt regi Damasci: Quoniam in paucis viris advenit virtus Syriae: & 24
Deus tradidit in manus eorum virtutem multam valdè: quoniam dereli-
querunt Dominum Deum patrum suorum. Et cum Joas (k) fecit judi-
cium. Et postquam ipsi abierunt ab eo, in relinquendo eum in languori- 25
bus magnis; & conjuraverunt in eum pueri ejus in sanguinibus filii Jo-
dae sacerdotis: & interfecerunt eum super lectum ejus: & mortuus est:
& sepelierunt eum in civitate David: & non sepelierunt eum in sepul-
chro regum. Et conjurantes super eum, Zabed (l) ipsius Samaath Am- 26
manites, & Jozabad ipsius Samareth Moabites. Et filii ejus omnes, 27
& accesserunt ei (m) quinque. Et reliqua ecce scripta super scripturam
regum. Et regnavit Amasias filius ejus pro eo.

MS.A. (σ) ἐγκατέλιπον κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, (τ) τοῖς εἰδώλοις καὶ ταῖς Ἀσάρταις, (υ) ἤκουσαν. (φ) ἐποίησεν μετʼ αὐτοῦ Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ (χ) κρινέτω. (ψ) κατέφθειρεν (ξ) ἀπέστειλεν (ω) παρεγένετο (ʹ) ἑαυτοῦ (α) Ζαβὲθ ὁ τοῦ Σαμαὰθ (β) Σαμβρὶθ (γ) ἐπὶ γραφῆς

ΚΕΦ. κέ.

1 ΩΝ (α) εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ (β) εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερου-
2 σαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ (γ) Ἰωαδὰν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυ-
3 ρίου, ἀλλʼ οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. Καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ (δ) αὐτοῦ, καὶ ἐθανά-
4 τωσε τοὺς παῖδας (δ) αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ· Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπ-
έκτεινε, κατὰ τὴν διαθήκην (ε) τοῦ νόμου κυρίου, καθὼς γέγραπται, ὡς ἐνετείλατο κύριος, λέγων,
Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλʼ ἢ ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ
ἁμαρτίᾳ (ζ) ἀποθανοῦνται.

CAP. XXV.

Cum esset viginti & quinque annorum, regnavit Amasias: & vi- 1
ginti novem annos regnavit in Hierusalem: & nomen matri ejus Joadan
de Hierusalem. Et fecit rectum in conspectu Domini, (sed non in cor- 2
de pleno. Et factum est, ut constitutum est regnum in manu ipsius; & 3
interfecit pueros suos, qui occiderant regem patrem ipsius: Et filios 4
eorum non interfecit, juxta testamentum legis Domini; sicut (a) scri-
ptum est, quomodo mandavit Dominus, dicens; Non morientur patres
pro filiis; & filii non morientur pro patribus: sed unusquisque suo ipsi-
us peccato morietur.

MS. A. (α) πέντε καὶ εἴκοσι ἐτῶν, (β) εἴκοσι καὶ ἐννέα (γ) Ἰωαδίν (δ) ἑαυτοῦ, (ε) νόμου κυρίου, (ζ) ἀποθανεῖται.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 *لانه سمع عنهم انهم خلوا بيت الله اله اباءهم . وعبدوا الاصنام . وجاء سخط عظيم على
يهودا واورشليم . لما اخطوا هذه الخطية * وبعث اليهم من الانبياء . ليردوهم عن طريقهم 19
فلم يسمعوا . واشهد عليهم فلم يقبلوا *وروح الله حلت على زكريا بن يوياداع . فقام وطلع 20
فوق عمود وقال للشعب . هكذا قال الله . لم خالفتم وصاياه . ليس تفلحون . لانكم تركتم
طرقه قال الرب وانا اخليكم ايضا * فنافقوا عليه ورجموه بامر الملك في دار بيت الله 21
*ولم يعمل الملك يواس معه الخير كما صنع معه ابوه . وقتل بنيه من بعده . ولما 22
كانوا اولاده يقتلون كانوا يقولون . ينظر الرب ويطلب * وفي اخر السنة طلعت 23
عليه جيوش ادوم . وجاوا على يهودا وعلى اورشليم . واهلكوا ساير عظماء الشعب .
وسبيهم كله انفذوه الى ملك دمشق *لان رجالا قليلا جاوا من ادوم . واسلم الله 24
اليهم جيشا عظيما جدا . لانهم خلوا الله اله اباءهم . ولسوء اعمال يواس نبغضوا به
الديانون * ولما مضوا من عنده تركوه في مرض عظيم . فتكتب عليه عبيده لاجل 25
دم بني يوياداع الكاهن . فقتلوه ودفنوه في قرية داود . ولم يدفنوه في مدفن الملوك
*وهذه اسماء من تكتب عليه من عبيده . زابور بن سمعث العمونية يهوزابار بن ناطروث 26
المواببة . وبنوه وكبراء الناس الذين تكبوا عليه * وساير الذنوب الذي صنع . 27
مكتوبة في اسفار الملوك .

Et quòd audisset de iis quòd dereliquissent do- 18
mo Dei, Dei majorum suorum, adorâssent idola. Venit autem ira maxima in
Judam & Jerusalem, cùm peccatum
istud commisissent: Misitque ad eos 19
quosdam prophetas ut revocarent eos à
viis eorum, at non acquieverunt; & contestatus est eos, at non obtemperaverunt.
Et cùm spiritus Dei descendisset super 20
Zachariam Jojadae filium, & surgens et
columnam conscendens dixisset ad populum, Sic dicit Deus, Quare violâstis
praecepta ejus? haud prosperè cedet vobis: quia dereliquistis viam ejus, dicit
Dominus, ego etiam vos derelinquam:
Conjurârunt in eum, & praecipiente rege 21
lapidaverunt eum in atrio domûs Dei.
Nec usus est in eum rex Joas beneficen- 22
tiâ quâ usus fuerat in eum Jojada pater
ejus; imo trucidavit liberos ejus post ipsum: cùm autem trucidarentur filii ejus,
dicebant, Videat Dominus, et exigat. An- 23
no exacto ascenderunt contra eum copiae
Edomaeorum, & venientes contra Judam & contra Jerusalem, & perdiderunt praecipuos quosque in populo, & omnia eorum spolia miserunt ad regem
Damasci. Et verò pauci viri venerant 24
ex Edom, Deus tamen tradidit eis exercitum quammaximum, quia dereliquerant Deum, Deum majorum suorum. Praeterea ob turpitudinem operum Joasi,
spreverunt eum judices: Et cùm disces- 25
sissent ab eo, reliquerunt eum in morbo
gravissimo. Et conjurantes in eum servi
ipsius propter sanguinem filiorum Jojadae
sacerdotis, occiderunt eum, & sepelierunt
in civitate Davidis, sed non sepelierunt
eum in sepulchro regum. Atque haec 26
sunt nomina servorum ejus, qui conjuraverant in eum; Zabor filius Semeath Ammonitidis, Jehuzabar filius Naterith Moabitidis, cum filiis suis, & praecipui quique conjuraverant in eum. Cae- 27
tera autem flagitia quae perpetravit, scripta sunt in libris regum.

. الفصل الخامس والعشرون .

1 *وملك بعده اموصيا ابنه وهو ابن خمسة عشر سنة .. وجلس في اورشليم ملكا تسعة
2 وعشرين سنة * وصنع حسنات قدام الله غير انه . لم يكن بقلب نقي * ولما تمكن
3
4 يده في الملك قتل عبيده الذين قتلوا اباه *ولم يقتل اولادهم . لانه مكتوب في ناموس
موسى الذي امر به الله . لا تموت الاباء بسبب البنين . ولا البنون بسبب الاباء . بل كل
نفس توخذ بذنوبها .

CAP. XXV.

Post hunc regnavit Amasia filius ejus 1
annum agens decimum quintum, seditque
rex in Jerusalem vigintinovem annis.
Bona praestitit opera coram Deo: verùm 2
id non fiebat corde puro. Cùm firmata 3
esset manus ejus in regno, trucidavit servos suos qui interfecerant patrem suum:
Filios autem illorum non trucidavit, 4
quia scriptum est in lege Mosis, quam Deus praecepit; Non morientur parentes
causâ filiorum, neque filii causâ parentum, sed qualibet anima propriae ob culpas auferetur.

5 ויקבץ אמציהו את יהודה ויעמידם לבית אבות לשרי האלפים ולשרי המאות לכל יהודה ובנימן ויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש מאות אלף בחור יוצא צבא אחז רמח וצנה:
6 וישכר מישראל מאה אלף גבור חיל במאה ככר כסף:
7 ואיש האלהים בא אליו לאמר המלך אל יבא עמך צבא ישראל כי אין יהוה עם ישראל כל בני אפרים:
8 כי אם בא אתה עשה חזק למלחמה יכשילך האלהים לפני אויב כי יש כח באלהים לעזור ולהכשיל:
9 ויאמר אמציהו לאיש האלהים ומה לעשות למאת הככר אשר נתתי לגדוד ישראל ויאמר איש האלהים יש ליהוה לתת לך הרבה מזה:
10 ויבדילם אמציהו להגדוד אשר בא אליו מאפרים ללכת למקומם ויחר אפם מאד ביהודה וישובו למקומם בחרי אף:
11 ואמציהו התחזק וינהג את עמו וילך גיא המלח ויך את בני שעיר עשרת אלפים:
12 ועשרת אלפים חיים שבו בני יהודה ויביאום לראש הסלע וישליכום מראש הסלע וכלם נבקעו:
13 ובני הגדוד אשר השיב אמציהו מלכת עמו למלחמה ויפשטו בערי יהודה משמרון ועד בית חורון ויכו מהם שלשת אלפים ויבזו בזה רבה:
14 ויהי אחרי בוא אמציהו מהכות את אדומים ויבא את אלהי בני שעיר ויעמידם לו לאלהים ולפניהם ישתחוה ולהם יקטר:
15 ויחר אף יהוה באמציהו וישלח אליו נביא ויאמר לו למה דרשת את אלהי העם אשר לא הצילו את עמם מידך:
16 ויהי בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתנוך חדל לך למה יכוך ויחדל הנביא ויאמר ידעתי כי יעץ אלהים להשחיתך כי עשית זאת ולא שמעת לעצתי:
17 ויועץ אמציהו מלך יהודה וישלח אל יואש בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל לאמר לך נתראה פנים:
18 וישלח יואש מלך ישראל אל אמציהו מלך יהודה לאמר החוח אשר בלבנון שלח אל הארז אשר בלבנון לאמר תנה את בתך לבני לאשה ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס את החוח:

Versio VULG. LAT.

Congregavit igitur Amasias Judam, & constituit eos per 5
familias, tribunósq; & centuriones in universo Juda &
Benjamin: & recensuit à viginti annis suprà, invenitque
trecenta millia juvenũ, qui egrederentur ad pugnam, &
tenerent hastam & clypeum. Mercede quoque conduxit 6
de Israel centũ millia robustorũ, centũ talentis argenti.
Venit autem homo Dei ad illum, & ait; O rex, ne egre- 7
diatur tecũ exercitus Israel: non est enim Dominus cum
Israel, & cunctis filiis Ephraim: Quòd si putas in robore 8
exercitûs bella consistere, superari te faciet Deus ab ho-
stibus: Dei quippè est adjuvare, & in fugam convertere.
Dixitq; Amasias ad hominẽ Dei; Quid ergò fiet de cen- 9
tum talentis, quæ dedi militibus Israel? Et respondit
ei homó Dei; Habet Domin' undè tibi dare possit multò
his plura. Separavit itaq; Amasias exercitum, qui vene- 10
rat ad eum ex Ephraim, ut reverteretur in locum suũ: at
illi contra Judam vehementer irati, reversi sunt in regi-
onem suam. Porrò Amasias confidenter eduxit populum 11
suum, & abiit in vallem Salinarũ, percussitq; filios Seir
decem millia. Et alia decem millia virorum ceperunt filii 12
Juda, & adduxerunt ad præruptum cujusdam petræ, præ-
cipitaverúntq; eos de summo in præceps, qui universi
crepuerunt. At ille exercitus, quẽ remiserat Amasias ne 13
secum iret ad prœliũ, diffusus est in civitatibus Juda, à
Samaria usq; ad Bethoron, & interfectis tribus millibus,
diripuit prædã magnam. Amasias verò post cædem Idu- 14
mæorũ, & allatos deos filiorũ Seir, statuit illos in deos si-
bi, & adorabat eos, & illis adolebat incensum. Quam ob 15
rem irat' Domin' contra Amasiam, misit ad illũ prophe-
tã, qui diceret ei; Cur adorâsti deos, qui non liberave-
runt populum suũ de manu tua? Cúmq; hæc ille loquere- 16
tur, respondit ei; Num consiliarius regis es? quiesce ne
interficiã te. Discedénsq; propheta, Scio, inquit, quòd
cogitaverit Deus occidere te, quia fecisti hoc malũ, & in-
super non acquievisti consilio meo. Igitur Amasias rex 17
Juda inito pessimo consilio, misit ad Joas filium Joachaz
filii Iehu, regem Israel, dicens; Veni, videamus nos mu-
tuó. At ille remisit nuntios, dicens; Carduus qui est in Li- 18
bano, misit ad cedrũ Libani, dicens; Da filiã tuã filio meo
uxorẽ: & ecce bestiæ, quæ erant in sylva Libani, transie-
runt, & conculcaverunt carduum.

Versio SIRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Deinde congregavit Amosia Judæos, & con- 5
stituit eos per familias paternas, in tribunos
& centuriones; omnémque Judam et Benja-
minem: & recensens eos à nato viginti an-
nos & deinceps, invenit eos esse trecenta mil-
lia virorum juvenum bello aptorum, gladios
stringentium, & clypeos tenentium. Ex Is- 6
raelitis quoque mercede conduxit centum
millia virorum strenuissimorum, centum ta-
lentis argenti. Venit autem ad eum prophe- 7
ta Domini, dixitque regi, Ne pergat tecum
totus exercitus Israelis, quia non est Dominus
cum toto Israele, neque cum omnibus Aphre-
mitis. Quia si tu pergas ad bellum geren- 8
dum, prosternet te Dominus coram hostibus
tuis; quia non glorificâsti Dominum qui est
adjutor & elator. Dixit Amosia ad prophe- 9
tam Domini, Quod crimen commisi centum
hæc talenta dando viris Israelitis? Ait illi
propheta Dei, Est apud Dominum Deum
tuum *facultas* reddendi tibi his plura, duplo
plura quàm quæ dedisti. Separavit igitur 10
Amosia viros qui venerant ad eum ex Aphre-
mitis, ut abirent in locum suum: & excan-
duit furor ejus vehementer in Israelitas, remi-
sitq; eos in locũ eorum *Deus* irã furoris sui.
Proinde Amosia corroboratus duxit populum 11
suum, abiitque ad vallem Salis, & occidit ac
trucidavit ex incolis montis Gebel decem
millia: Et decem millia virorum ceperunt 12
filii Judæ, & adduxerunt eos ad caput lapi-
dum: venerunt autem omnes vincti catenis.
Filios autem gigantũ quos captivos adduxe- 13
rat Amosia quando profectus est ad bellum,
præfecit civitatibus Judæ, Samaritanis, & ci-
vitatibus gentium: & vastatis earundem ci-
vitatum tribus millibus, diripuerunt prædam
plurimam. Postquàm verò venisset Amosia, 14
cùm rediret à cæde Adumæorum, attulerunt
ei deos incolarum montis Gebel: ipse autem
erigens eos ante se, adoravit illos, & obtulit
eis acerras thuris. Quamobrem iratus Domi- 15
nus in Amosiam, misit ad eum prophetam
qui dixit illi, Cur oravisti coram diis genti-
um, qui non potuerunt eripere cultores suos
è manibus tuis? Contigit autem ut cùm al- 16
locutus esset eum propheta, ille responderet,
Adoratio lignorum regibus concessa est. Tunc
propheta recedens ab eo, dixit illi, Væ tibi;
quoniam ecce inivit contra te Dominus con-
silium perniciosum de perdendo te, quia non
acquievisti voci meæ. Tunc inito consilio 17
Amosia rex Judæorum, misit ad Joasum filium
Jehuahazi, filii Jehu, regem Israelis; & dixit
ei, Age, alter alterius faciem videamus. Mi- 18
sit verò Joas rex Israelis ad Amosiam regem
Judæ, & ait illi, Prunus quæ est in Libano,
misit ad cedrum quæ est in Libano, & dixit
ad eam; Da filiam tuam filio meo uxorem:
interea præteriens bestia quæ est in Libano,
conculcavit prunum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

5 Καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρ-
χους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπ-
άνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας (η) ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατὰς, κρατοῦντας δόρυ καὶ θυ-
6 7 ρεόν. Καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας δυνατὰς ἰσχύϊ ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. Καὶ
ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτὸν, λέγων, Βασιλεῦ, οὐ (θ) πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι
8 οὐκ ἔστι Κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ. Ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχῦσαι ἐν τούτοις, καὶ
9 (ι) τροπώσεταί σε Κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶ παρὰ Κυρίου (κ) καὶ ἰσχῦσαι καὶ τροπώσασθαι. Καὶ
εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ, Καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσ-
10 ραήλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, Ἔστι τῷ Κυρίῳ δοῦναί σοι πλείονα τούτων. Καὶ διεχώρισεν Ἀ-
μασίας τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ, ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον (λ) αὐτῶν· καὶ ἐ-
11 θυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ (μ) ἀπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον (ν) αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. Καὶ Ἀ-
μασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν (ξ) αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἁλῶν, καὶ ἐπάτα-
12 ξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηείρ, δέκα χιλιάδας. Καὶ δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐ-
τοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ, καὶ (ο) κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διερ-
13 ρήγνυντο. Καὶ (π) υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὓς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ᾽ αὐτοῦ εἰς πό-
λεμον, (ρ) καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρών· καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐ-
14 ταῖς τρεῖς χιλιάδας, καὶ ἐσκύλευσαν σκῦλα πολλά. Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασίαν (σ) πα-
τάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἤνεγκε πρὸς (τ) αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν Σηείρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς (υ) αὐ-
15 τῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει, (φ) καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἔθυε. Καὶ ἐγένετο ὀργὴ Κυρίου ἐ-
πὶ (χ) Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ (ψ) προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Τί ἐζήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ,
16 οἳ οὐκ (ω) ἐξείλοντο τὸν λαὸν ἑαυτῶν ἐκ χειρός σου; Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαλῆσαι (α) αὐτὸν πρὸς
αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; (β) πρόσεχε ἵνα μὴ μαστιγωθῇς.
καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν, Ὅτι γινώσκω, ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖραί σε, ὅτι ἐποί-
17 ησας τοῦτο, καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. Καὶ ἐβουλεύσατο (γ) Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰ-
ούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωὰς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰοὺ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, (δ) Δεῦρο, καὶ ὀφθῶμεν
18 προσώποις. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων, Ὁ (ε) ἀκ-
χοὺχ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων, Δὸς τὴν θυγατέρα σου
τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ. καὶ (ζ) ἦλθον τὰ θη-
ρία, καὶ κατεπάτησαν τὸν (η) ἀκχούχ.

Et congregavit Amasias domum Juda, & erexit eos secundùm domos 5
patriarum eorum in Chiliarchos, et centuriones in omni Juda, & (b) Hie-
rusalem. Et numeravit eos à vigesimo anno, & suprà: & invenit eos
trecenta millia ad exeundum in prælium potentes, tenentes hastam, &
clypeum. Et mercede conduxit de Israel centum millia, potentes forti- 6
tudine, centum talentis argenti. Et homo Dei venit ad eum, dicens; 7
Rex, non ibit tecum virtus Israel: quoniam non est Dominus cum Israel,
omnibus filiis Ephraim: Quoniam si existimaveris prævalere (c) in his; & 8
in fugam vertet te Dominus coram inimicis: quoniam est (d) à Domi-
no et prævalere, & in fugam verti. Et dixit Amasias homini Dei; Et 9
quid faciam centum (e) talenta, quæ dedi virtuti Israel? Et dixit ho-
mo Dei; Est Domino dare tibi plura his. Et distinxit Amasias (f) 10
virtuti quæ venerat ad se de Ephraim, abire in locum ipsorum. Et indi-
gnati sunt valdè super Judam: & reverterunt ad locum suum in ira in-
dignationis. Et Amasias confortatus est, & assumpsit populum suum, 11
& ivit in vallem Salinarum: & percussit ibi filios Seir, decem millia.
Et decem millia ceperunt vivos filii Juda, & ducebant super summi- 12
tatem præcipitii, & præcipitabant eos à summitate præcipitii: & omnes
disrupti sunt. Et filii virtutis, quos redire fecit Amasias, ne irent secum 13
ad bellum, & impetum fecerunt super civitates Juda à Samaria usque
Bethoron: & percusserunt in eis tria millia: & prædati sunt spolia
multa. Et factum est, postquam venit Amasias percussâ Idumæâ, & 14
attulit ad se deos filiorum Seir: & statuit eos sibi in deos: & coram
eis adorabat, & ipse eis adolebat. Et facta est ira Domini super Ama- 15
siam; & misit ei prophetam: & dixit ei, Quid quæsivisti deos po-
puli, qui non exemerunt populum suum de manu tua? Et factum est, 16
cùm is loqueretur ad ipsum; & dixit ei, Numquid consiliarium regis
dedi te? (g) Attende ne flagelleris. Et tacuit propheta, & dixit; (h)
Quoniam cognosco, quia voluit super te ad disperdendum te, quia feci-
sti hoc, & non exaudîsti consilium meum. Et consultavit Amasias 17
rex Juda, & misit ad Joas filium Joachaz filii Jehu regem Israel,
dicens; Veni, & conspiciamur faciebus. Et misit Joas rex Israel ad 18
Amasiam regem Juda, dicens; (i) Auchuch, qui in Libano, misit ad
cedrum, quæ in Libano, dicens; Da filiam tuam filio meo in uxorem:
& ecce venient bestiæ agri, quæ in Libano. Et venerunt bestiæ, & con-
culcârunt Auchuch.

MS. A. (η) δυνατοὺς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον, κρατοῦντες (θ) παρελεύσεται μετὰ σοῦ (ι) τροπώσεται Κύριος ἔναντι τῶν (κ) κατισχῦσαι ἐν τούτοις καὶ τροπώσασθαι. (λ) ἑ-αυτῶν· (μ) ὑπέστρεψεν (ν) ἑαυτῶν (ξ) ἑαυτοῦ, (ο) κατεκρήμνισαν (π) οἱ υἱοὶ (ρ) ἐπέθετο ἐπὶ (σ) πατάξαντα (τ) αὐτοὺς τοὺς (υ) ἑαυτῷ (φ) καὶ αὐτοῖς αὐτὸς ἔθυεν. (χ) Ἀμασίαν, (ψ) προφήτας, καὶ εἶπον αὐτῷ, (ω) ἐξείλαντο (α) αὐτῷ, καὶ εἶπεν (β) πρόσεχε μὴ (γ) Ἀμασίας, καὶ ἀπέστειλεν (δ) Δεῦρο, ὀφθῶμεν (ε) ἀχοὺχ ὁ (ζ) ἦλθον τὰ θηρία (η) Ἀχούχ.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

5 *وجمع اموصيا بيت يهودا. واقامهم في بيت اباىهم. وروساء الالوف والمئين. وكل يهودا
وبنيامين. وعدهم من ابن عشرين سنة الى فوق. فوجدهم ثلاثمائة الف رجل شبان
6 يخرجون الى الحرب ماسكي السيوف *واكترى من اسرائيل مئة الف رجل عظيمي القوة
7 بمئة بدرة مال *وجاء نبي الله وقال له. لا تمض بكل جيش اسرائيل. لان الله ليس هو معكم
8 ولا مع ساير بني افريم *لانك ان تصنع الحرب يهبطك الرب قدام اعدائك. لانك لم
9 تمجد الله الذي هو المعين الرافع *فقال اموصيا لنبي الله. ما هي خطيئتي التي عملتها
لاجل مئة بدرة دفعتها لبني اسرائيل. فقال له نبي الله. ربك يعطيك اضعافا على ما اعطيت
10 *وافرد اموصيا الرجال الذين جاوا اليه من بيت افريم ليمضوا الى مواضعهم. واشتد غضب
11 الله على بيت اسرائيل جدا. وردهم الى مواضعهم بحنق وسخط *وتجبر اموصيا واخذ جيشه معه
12 ومضى الى وادي الملح. وقتل واهلك من اهل جبل اعلف عشرة الف *واسر عشرة الف. وجاوا
13 بهم بنو يهودا الى راس الحجر وكلهم مربوطين بالسلاسل *وبنو الجبابرة الذين سبا اموصيا
سلطهم في قرى يهودا والسامرة وفي ضياع الامم. وخرب من الضياع ثلاثة الاف. وغنم غنيمة
14 عظيمة *وكان من بعد ان جاء اموصيا من حرب الادوميين جاوا اليه بالهة في جبل اعلف
15 فوقفهم بين يديه وسجد قدامهم. واطلع لهم ادراج البخور *فسخط الله على اموصيا وبعث
اليه النبي فقال له. لم صليت قدام الهة الامم الذين لم يقدروا يخلصون من كان يعبدهم
16 من يديك *ولما كلمه النبي قال له. سجدت للخشب. وانا ادفعك للملوك. وافترق
النبي منه. ثم قال له. الويل لك. قد قطع الرب عليك ليهلكك. لانك لم
17 تسمع كلامي *وشاور الملك اموصيا مع بيت يهودا. وبعث الى يواس بن ياهو
18 ملك اسرائيل وقال. تجي لنرى كل منا صاحبه *فبعث يواس الى اموصيا وقال له.
البروا الذي في لبنان بعث الى الارز وقال له. اعط ابنتك لابني زوجة. فجاز وحش
جبل لبنان فداسها.

Præterea congregavit Amosia Judæos, 5
& disposuit illos per domos eorum pa-
ternas sub chiliarchis & centurionibus;
omnem inquam, Judam & Benjami-
nem: & numerans eos à nato viginti
annos & supra, invenerunt eos esse
trecenta millia virorum juvenum prode-
untium ad militiam, pendentium gla-
dios. Insuper mercede conduxit ex Is- 6
raelitis centum millia summæ fortitudi-
nis virorum, centum talentis argenteis.
Veniens autem ad eum propheta Dei, 7
dixit illi; Ne ducas omnes copias Isra-
elis, quia Deus non est vobiscum neque
cum omnibus filiis Ephraimi. Nam si 8
bellum gesseris, præcipitabit te Dominus
coram hostibus tuis, eò quòd non glo-
rificaveris Deum qui adjutor est & ex-
altator. Dixit Amosia ad prophetam 9
Dei, Quodnam est peccatum meum quod
commisi ob centum talenta quæ dedi Is-
raelitis? Ait illi propheta Dei, Dominus
tuus reddet tibi multò plura quàm quæ
dedisti. Itaque segregavit Amosia vi- 10
ros qui venerant ad se ex Ephraimitis,
ut redirent ad loca sua: & vehementer
exæstuans ira Dei in Israelitas, remisit
eos in regiones suas cum violentia &
furore. Quare sumptis animis Amosia, 11
duxit copias suas secum; & profectus
ad vallem Salis, peremit ac perdidit ex
incolis montis Aglaph decem millia;
Cepitque decem millia captivorum, quos 12
omnes catenis vinctos adduxerunt Judæi
ad caput lapidis. Filios autem gigan- 13
tum, quos ceperat Amosia, constituit
præfectos in civitatibus Judæ & Sa-
mariæ, & in oppidis gentium; vasta-
vitque oppidorum tria millia, cepitque
spolia maxima. Deinde contigit ut post- 14
quam rediisset Amosia è bello Edomæo-
rum, afferrent ei deos incolarum montis
Aglaph; ipseque statuens eos ante se,
adoravit eos, & offerret eis acerras thu-
ris. Unde iratus in Amosiam Deus, mi- 15
sit illi prophetam qui diceret ei, Quor-
sum orâsti coram diis gentium, qui non
voluerunt liberare de manibus tuis eos qui
colebant ipsos? Tum allocutus eum 16
propheta, dixit illi; Tu adorâsti ligna, et
ego tradam te regibus: sic recessit ab eo
propheta: tum dixit illi, Væ tibi; jam
decrevit Dominus te perdere, quòd non
audieris verba mea. Inivit autem con- 17
silium rex Amosia cum domo Judæ, mi-
sitque ad Joasum filium Jehu regem Is-
raelis, & ait, Veniat ut videamus nos
mutuò. Remittens verò Joas ad Amo- 18
siam, dixit ei; Aries quæ est in Libano
mittens ad cedrum, dixit ei; Da filiam
tuam filio meo uxorem: præteriens autem
fera montis Libani, conculcavit illam:

,malum in te immiscebis quid ut : tua domo in sede Nunc .honorificandi ad tuū cor te levavit & ,Edom percussisti Ecce : Dixisti
19 אמרת הנה הכית את אדום ונשאך לבך להכביד עתה שבה בביתך למה תתגרה ברעה
quieverunt quia : manu in eos dandum ad ,illud Deo à quia ,Amasiahu audivit non Et ? tecum Jehudah & ,tu cadas &
20 ונפלת אתה ויהודה עמך: ולא שמע אמציהו כי מהאלהים היא למען תתם ביד כי דרשו את
quæ ,Semes-Beth in ,Jehudah rex Amasiahu & ,ipse ,facie se viderunt & , Israel rex Joas ascendit Et .Edom deos
21 אלהי אדום: ויעל יואש מלך ישראל ויתראו פנים הוא ואמציהו מלך יהודה בבית שמש אשר
filium Jehudah regem Amasiahu Et .sua tentoria ad unusquisque fugerunt & , Israel facies ad Jehudah est cæsus Et .Jehudah
22 23 ליהודה: וינגף יהודה לפני ישראל וינסו איש לאהליו: ואת אמציהו מלך יהודה בן
porta à Jerusalaim muro in rupit & , Jerusalaim eū adduxit & semes-Beth in Israel rex Joas cepit , Jehoachaz filii Joas
יואש בן יהואחז תפש יואש מלך ישראל בבית שמש ויביאהו ירושלם ויפרץ בחומת ירושלם משער
domo in inventa vasa omnia & ,argentum & ,aurum omne Et .cubitis quadringentis respicientis portam ad usque Ephraim
24 אפרים עד שער הפונה ארבע מאות אמה: וכל הזהב והכסף ואת כל הכלים הנמצאים בבית
filius Amasiahu vixit Et .Someron rediit & , arrhaborum filios &, ,regis domus thesauros & ,edom Hobed cum Dei
25 האלהים עם עבד אדום ואת אוצרות בית המלך ואת בני התערבות וישב שמרון: ויחי אמציהו בן
Amasiahu verborum residuum Et .annis quindecim , Israel regis Jehoachaz filii Joas mortem post Jehudah rex Joas
26 יואש מלך יהודה אחרי מות יואש בן יהואחז מלך ישראל חמש עשרה שנה: ויתר דברי אמציהו
recessit quo tempore à Et ? Israel & ,Jehudah regum libro in scripta ipsa ecce nonne , posteriorum & , primorum
27 הראשנים והאחרונים הלא הנם כתובים על ספר מלכי יהודה וישראל: ומעת אשר סר
, Lachis in eum post miserunt & : Lachis in fugit & ,Jerusalaim in ligationem eum contra ligaverunt & ,DOMINUM post à Amasiahu
אמציהו מאחרי יהוה ויקשרו עליו קשר בירושלם וינס לכישה וישלחו אחריו לכישה
.Jehudah civitate in suis patribus cum eum sepelierunt & , equos super eū portaverunt Et .ibi eū interfecerunt &
28 וימיתהו שם: וישאהו על הסוסים ויקברו אתו עם אבתיו בעיר יהודה:

CAP. XXVI. כו

suo patre pro eum constituerunt regē & (,annorum decem filius ipse &) Huzzijahu Jehudah populus omnis ceperunt Et
1 ויקחו כל עם יהודה את עזיהו והוא בן שש עשרה שנה וימליכו אתו תחת אביו
sedecim Filius .suis patribus cum rex jacuit postquam,Jehudah eam restituit & ,Eloth ædificavit Ipse .Amasiahu
2 אמציהו: הוא בנה את אילות וישבה ליהודה אחרי שכב המלך עם אבתיו: בן שש עשרה
3 de Jecholiah ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit annis duobus & quinquaginta &,ipsum regnando in Huzzijahu annorum
שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם ושם אמו יכיליה מן
Deum quærendum ad ,fuit Et .ejus pater Amasiahu fecit quæ omnia juxta : DOMINI oculis in rectum fecit Et .Jerusalaim
4 ירושלם: ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה אמציהו אביו: ויהי לדרש אלהים 5
.Deus eum prosperari fecit DOMINUM eum quærere diebus in & : Dei visionibus in intelligentis Zechariahu diebus in
בימי זכריהו המבין בראת האלהים ובימי דרשו את יהוה הצליחו האלהים:
ædificavit & ; Asdod murum & ,Jabneh murum & ,Gath murum rupit & ,Pelistim in pugnavit & est egressus Et
6 ויצא וילחם בפלשתים ויפרץ את חומת גת ואת חומת יבנה ואת חומת אשדוד ויבנה
Gurbahal in habitantes Harabas contra & , Pelistim contra Deus eū adjuvit Et .Pelistim in & Asdod in urbes
7 ערים באשדוד ובפלשתים: ויעזרהו האלהים על פלשתים ועל הערביים הישבים בגור בעל
fuit robustus quia ,Ægypti introitum ad usque ejus nomē ivit & : Huzzijahu ipsi munus Hammonitæ dabant Et .Mehunim &
8 והמעונים: ויתנו העמונים מנחה לעזיהו וילך שמו עד לבוא מצרים כי החזיק
sublimitatem in usque
עד למעלה:

Versio VULG. LAT.

Dixisti; Percussi Edom, & idcircò erigitur cor tuum in 19
superbiam : sede in domo tua, cur malum adversum te
provocas, ut cadas & tu, & Juda tecum? Noluit audire 20
Amasias, eò quòd Domini esset voluntas ut traderetur in
manus hostium propter deos Edom. Ascendit igitur Jo- 21
as rex Israel, & mutuos sibi præbuêre conspectus: Ama-
sias autem rex Juda erat in Bethsames Judæ: Corruitque 22
Juda coram Israel, & fûgit in tabernacula sua. Porrò 23
Amasiam regem Juda, filium Joas, filii Joachaz, cepit Jo-
as rex Israel in Bethsames, & adduxit in Jerusalem: de-
struxitque murum ejus à porta Ephraim usque ad por-
tam anguli, quadringentis cubitis. Omne quoque aurum, 24
& argentum, & universa vasa, quæ repererat in domo
Dei, & apud Obededom, in thesauris etiam domûs re-
giæ, necnon & filios obsidum, reduxit in Samariam.
Vixit autem Amasias filius Joas rex Juda, postquàm mor- 25
tuus est Joas filius Joachaz rex Israel, quindecim annis.
Reliqua autem sermonum Amasiæ priorum & novissi- 26
morum, scripta sunt in libro regum Juda & Israel. Qui 27
postquàm recessit à Domino, tetenderunt ei insidias in
Jerusalem. Cúmque fugisset in Lachis, miserunt, & in-
terfecerunt eum ibi, Reportantésque super equos, sepeli- 28
erunt eum cum patribus suis in civitate David.

CAP. XXVI.

OMnis autem populus Juda, filium ejus Oziam anno- 1
rum sedecim constituit regem pro Amasia patre suo. Ipse 2
ædificavit Ailath, & restituit eam ditioni Juda, post-
quàm dormivit rex cum patribus suis. Sedecim anno- 3
rum erat Ozias cùm regnare cœpisset, & quinquaginta
duobus annis regnavit in Jerusalem, nomen matris ejus
Jechelia de Jerusalem. Fecitque quod erat rectum in o- 4
culis Domini, juxta omnia quæ fecerat Amasias pater e-
jus. Et exquisivit Dominum in diebus Zachariæ intelli- 5
gentis & videntis Deum: cúmq; requireret Dominum,
direxit eum in omnibus. Denique egressus est, & pu- 6
gnavit contra Philisthiim, et destruxit murū Geth, et mu-
rum Jabniæ, murúmque Azoti: ædificavit quoque oppi-
da in Azoto, & in Philisthiim. Et adjuvit eum Deus con- 7
tra Philisthiim, & contra Arabes, qui habitabant in Gur-
baal, & contra Ammonitas. Appendebántque Ammo- 8
nitæ munera Oziæ: & divulgatum est nomen ejus usq;
ad introitum Ægypti propter crebras victorias.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 [illegible] 19
20 [illegible] 20
21 [illegible] 21
[illegible]
23 [illegible] 23
[illegible]
24 [illegible] 24
[illegible]
25 [illegible] 25
26 [illegible] 26
27 [illegible] 27
[illegible]
28 [illegible] 28
[illegible]

Cæde vastâsti Adumæos, iccirco elatus est a- 19
nimus tuus? gloriare, & maneto domi tuæ:
quorsum te provocas ad malum, ut cadas tu
& totus Juda tecum? Sed cùm non acqui- 20
evisset Amosia, ascendit Joas rex Israelis, &
Amosia rex Judæ; Ascenderunt inquam, & 21
alter alterius faciem viderunt in Beth-semes
civitate *sitâ* in termino terræ Judæorum.

Et apprehendens Joas rex Israelis Amosiam 23
regē Judæ in civitate Beth-semes, adduxerunt
eum in Jerusalem: perrupitque in muro Je-
rosolymæ à porta Aphrem usque ad portam
anguli quadringentos cubitos: Et ablatis 24
argento & auro, & vasis quæ reperiebantur
in domo Domini, cum vasis Obaredomi, the-
sauris domûs regiæ, & vasis domûs regiæ, &
vasis aureis; reversus est Samariam. Vixit 25
verò Amosia filius Joasi rex Juda, post mor-
tem Joasi filii Jehuahazi regis Israelis, quin-
decim annis. Reliquæ res gestæ Amosiæ prio- 26
res ac posteriores, ecce scriptæ sunt in libro
regum Judæ & Israelis. Postquam recessit 27
Amosia à timore Domini, dolum struxerunt
in eum servi ipsius in Jerusalem: cúmque fu-
gisset in Lachis, miserunt post eum in Lachis,
& interfecerunt eum illic: Et equis de- 28
portatum sepelierunt cum patribus ejus in
civitate Davidis.

[illegible]

CAP. XXVI.

1 [illegible] 1
2 [illegible] 2
3 [illegible] 3
4 [illegible] 4
5 [illegible] 5
[illegible]
6 [illegible]
8 [illegible]

TUnc assumens universus populus Judaicus 1
Oziam filium ejus (natus erat annos sexde-
cim) statuerunt eum in regno post Amosiam
patrem ejus. Is ædificavit Iltan quam recu- 2
peraverat Judæis postquam occubuisset rex
cum patribus suis. Itaque Ozia sexdecim 3
natus annos cùm regno potitus esset, quin-
quaginta duobus annis regnavit in Jerusa-
lem: nomen matris ejus erat Elaasa, de Je-
rusalem. Fecit quod rectum erat coram Do- 4
mino, quemadmodum fecerat David pater
ejus; Eúmque deprecatus est quandiu vixit 5
Zacharia qui instruebat eum in timore Domi-
ni: & Dominus dirigebat omnes vias ejus.
Nam egressus pugnavit contra Palestinos, 6
rupitque murum Gath, Azæ, & Asdod.
Et divulgatum est nomen ejus usque ad ter- 8
ram Ægypti, propter frequentia bella quæ
gerebat.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

19 Εἶπας, Ἰδοὺ (δ) ἐπάταξα τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπαίρει σε ἡ (ι) καρδία σου ἡ βαρεῖα· νῦν (κ)
20 κάθισον ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἱνατί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ; Καὶ οὐκ ἤ-
κουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς
21 τῶν Ἰδουμαίων. Καὶ ἀνέβη Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βα-
22 σιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς, ἥ ἐστι τοῦ Ἰούδα. Καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ (λ) ἔ-
23 φυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. Καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ (μ) Ἰωὰς τοῦ Ἰω-
άχαζ κατέλαβεν Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ κα-
θεῖλεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πύλης Ἐφραὶμ ἕως πύλης γωνίας (ν) τετρακοσίους πήχεις.
24 Καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ παρὰ τῷ
Ἀβδεδὸμ, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σα-
25 μάρειαν. Καὶ ἔζησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωὰς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωὰς τὸν τοῦ Ἰωά-
26 χαζ βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δεκαπέντε. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰ-
27 δοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραήλ; Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ
κυρίου, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχίς· καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν
28 αὐτοῦ εἰς Λαχὶς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ.

Dixisti; Ecce percussi Idumæam, & extollit te cor tuum grave. Nunc 19
sede in domo tua: et ut quid committis in malum, & cades tu, & Judas
tecum? Et non audivit Amasias: quoniam à Domino factum est ad tra- 20
dendum eum in manus: quoniam exquisivit deos Idumæorum. Et 21
ascendit Joas rex Israel: & conspecti sunt sibi invicem, ipse & Amasi-
as rex Judæ in Bethsamys, quæ est ipsius Juda. Et versus Judas ad 22
faciem Israel, & fugit unusquisque in tabernaculum suum. Et Amasi- 23
am regem Juda filium Joas filii Joachaz cepit Joas rex Israel, in Beth-
samys: & induxit eum in Hierusalem, & destruxit de muro Hierusa-
lem à porta Ephraim usque ad portam anguli, quadringentos cubitos: Et 24
omne aurum, & argentum, & omnia vasa inventa in domo Domini, &
apud Abdedom, & thesauros domus regis, & filios (l) commixtionum:
& reversus in Samariam. Et vixit Amasias filius Joas rex Juda, post- 25
quàm mortuus est Joas filius Joachaz rex Israel, annos decem &
quinque. Et reliqua verba Amasiæ prima, & ultima, nonne ecce 26
scripta super librum regum Juda, & Israel? Et in tempore, quo re- 27
cessit Amasias à Domino, et (m) conjurârunt super eum conjuratione, &
fugit è Hierusalem in Lachis: & miserunt post eum in Lachis, & in-
terfecerunt eum ibi. Et assumpserunt eum super equos, & sepelierunt 28
eum cum patribus ejus in civitate David.

MS. A. (δ) ἐπάταξας (ι) καρδία ἡ βαρεῖα, (κ) κάθισον ἐν (λ) ἔφυγεν ἕκαστος (μ) Ἰωὰς * βασιλεὺς Ἰσραὴλ (ν) τετρακοσίους

ΚΕΦ. κϛʹ.

1 ΚΑὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ (α) αὐτὸς υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν
2 αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν Αἰλὰθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ
3 Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. Υἱὸς (β) ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἐβασί-
λευσεν Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχε-
4 λία ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ
5 πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνίοντος ἐν φόβῳ κυρίου,
6 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐζήτησε τὸν κύριον, καὶ εὐόδωσεν αὐτῷ κύριος. Καὶ ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε
πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ κατέσπασε τὰ τείχη Γὲθ, καὶ (γ) τὰ τείχη Ἰαβνὴς, καὶ τὰ τείχη Ἀζώτου, καὶ
7 ᾠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου, καὶ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. Καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους,
8 καὶ ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναίους. Καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶ-
ρα τῷ Ὀζίᾳ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω.

CAP. XXVI.

ET sumpsit omnis populus terræ Oziam, (& ipse filius sexdecim anno- 1
rum,) & regnare fecerunt eum pro patre suo Amasia. Ipse ædificavit 2
Ælath: ipse restituit eam Judæ; postquàm dormivit rex cum patri-
bus suis. Filius sexdecim annorum regnavit Ozias: & quinquaginta 3
& duos annos regnavit in Hierusalem: & nomen matri ejus Jechelia
de Hierusalem. Et fecit rectum in conspectu Domini juxta omnia quæ- 4
cunque fecerat Amasias pater ejus. Et fuit exquirens Dominum in di- 5
ebus Zachariæ (a) intelligentis in timore Domini: & in diebus ejus quæ-
sivit Dominum: & prosperavit eum Dominus. Et exiit, & bellavit ad- 6
versus alienigenas: & demolitus est mœnia Geth, & mœnia Jabnes,
& mœnia Azoti: & ædificavit civitates Azoti, & in alienigenis. Et 7
confortavit eum Dominus super alienigenas, & super Arabas habitantes
super petram, & super Minæos. Et dederunt Minæi dona Oziæ: & 8
fuit nomen ejus usque ad introitum Ægypti: quoniam prævaluit usque
sursum.

MS. A. (α) αὐτὸς δέκα καὶ ἓξ ἐτῶν, (β) δεκαὲξ ἐτῶν (γ) τὰ τείχη Ἰαβνής,

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

19 * وانت لما غلبت الادوميين ارتفع قلبك ۔ وانا اشير عليك ان تقعد في بيتك
20 ولا تطلب الشر ۔ لئلا تقع انت وبيت يهودا معك * فلم يسمع اموصيا ۔ فطلع يواس
21 ملك اسرائيل * ونظر كل منهما وجه صاحبه في بيت شمس الضيعة التي في تخوم
ارض يهودا ۔

Sic tu cùm viceris Edomæos, elevatum 19
est cor tuum. Ego verò consilium do tibi
ut te contineas domi tuæ, nec quæras
malum, ne succumbas tu & domus
Judæ tecum. Verùm Amosiâ non ob- 20
temperante, ascendit Joas rex Israelis.
Cúmque alter alterius faciem vidisset 21
in Beth-semes civitate quæ jacet in limi-
tibus terræ Judæ,

23 * واخذ يواس ملك اسرائيل اموصيا ملك يهودا في بيت شمس الضيعة ۔ واتي به الي يروسليم ۔
24 وثلم ثلمة عظيمة في سورها ۔ من باب افريم الي باب الزاوية ۔ مقدار اربعماية باع * واخذ
منها مالا وذهبا وثيابا الذي وجد في بيت الله ۔ وجميع ثياب عابور بن ادوم ۔ ومخازن
25 الملك وثياب الملك ۔ واواني الذهب الكثير ۔ ورجع الي شمرين * وعاش اموصيا
26 ملك يهودا بعد موت يواس بن ياهوحاز ملك اسرائيل خمسة عشر سنة * وهذه الفاظ
27 اموصيا الاولة والاخيرة ۔ مكتوبة في سفر ملوك يهودا واسرائيل * ومن بعد ان غير اموصيا
مخافة الله ۔ نافقوا عليه عبيده نفاقا في اروسليم ۔ فهرب الي لخيس ۔ فطلبوه فذهب الي نابلس ۔
28 فوجهوا الي نابلس واخذوه ۔ وقتلوه هناك * وحملوه على مركوب ۔ ودفنوه مع ابايه في
قرية داود ۔

Prehendit Joas rex Israelis Amosiam 23
regem Judæ in Beth-semes civitate, &
adduxit eum Jerosolymam, labemque
magnam perrupit in muro ejus, à porta
Ephraimi ad portam angularem usque,
spatium videlicet quadringentorum cu-
bitorum. Tulitque ab ea argentum, au- 24
rum, & vestes quas reperit in domo
Dei, & omnes vestes Aboris filii E-
dom, æraria regis, vestes regis, & vasa
aurea permulta; & reversus est Sama-
riam. Vixit autem Amosia rex Judæ 25
post obitum Joasi filii Jehoahazi regis
Israelis, quindecim annis. Hæc Amo- 26
siæ gesta priora ac posteriora, scripta
sunt in libro regum Judæ & Israelis.
Et postquam mutavit Amosia timorem 27
Dei, conflârunt in eum servi ipsius con-
jurationem in Jerusalem, fugitque in
Lachis: ubi cùm quæsissent eum, abiit
Neapolim: sed mittentes Neapolim
tenuerunt eum, ibique interfecerunt:
Tum jumento vexerunt, & sepelie- 28
runt cum patribus ejus in civitate Da-
vidis.

۔ الفصل السادس والعشرون ۔

1 * واخذ ساير شعب يهودا عوريا ابنه وهو ابن ستة عشر سنة ۔ وملكوه ملكا بعد موت ابيه
2 3 * فبني ايلات وردها الي بيت يهودا ۔ من بعد ان مات الملك ابوه * وملك باروسليم اثنين
4 5 وخمسين سنة ۔ واسم امه العلسو * وصنع حسنات قدام الله ۔ كما صنع ابوه داود * وهكذا صلي
قدامه في ايام زكريا الكاهن الذي كان يجذبه الي مخافة الله ۔ واصلح الله ساير طرقه
6 * وحارب الفلسطينيين ۔ واخرب سور جات وغزة واردود ۔

8 * وبلغ اسمه الي ارض مصر ۔ لانه كان يكثر الحروب ۔

CAP. XXVI.

DEinde sumpsit universus Judæ po- 1
pulus Oziam filium ejus dum annum age-
ret decimum sextum, & unxerunt eum
regem post mortem patris ejus. Ex- 2
truxit Ilathum, & reduxit eam ad
domum Judæ postquam mortuus esset
rex pater ejus. Regnavit autem in Je- 3
rusalem quinquaginta duobus annis:
& nomen matris ejus fuit Elasfu: Et 4
rectè se gessit coram Deo, quemadmo-
dum fecerat David pater ipsius: Atque 5
ita oravit coram illo in diebus Zacha-
riæ sacerdotis qui trahebat eum ad ti-
morem Dei; & Deus dirigebat omnes
vias ejus. Oppugnavit Philisthæos, 6
evertitque murum Gethi, Gazæ, & Az-
dodis:
Pervenitque fama ejus in terram Ægypti, 8
quia frequentia bella gerebat.

דברי הימים ב׳ : כו

&: s roboravit & : angulum super & , vallis portam super & ,anguli portam super Jerusalaim in turres Huzzijahu ædificavit Et
ויבן עזיהו מגדלים בירושלם על שער הפנה ועל שער הגיא ועל המקצוע ויחזקם׃ 9
agricolæ ,planitie in & ,humili loco in & ,ei erat multa acquisitio quia ,multas cisternas excidit & ,deserto in turres extruxit Et
10 ויבן מגדלים במדבר ויחצב ברות רבים כי מקנה רב היה לו ובשפלה ובמישור אכרים
egredientiû bellum facientiû exercitus Huzzijahu ipsi fuit Et .erat humum diligens quia ,Carmel in & ,montibus in vinitores &
11 וכרמים בהרים ובכרמל כי אהב אדמה היה׃ ויהי לעזיהו חיל עשה מלחמה יוצאי
principibus de Chananiahu manû ad ,præfecti Mahasejahu & ,scribæ Jehiel manû per eorum census numero in agmen in exercitum
צבא לגדוד במספר פקדתם ביד יעואל הסופר ומעשיהו השוטר על יד חנניהו משרי
militiæ exercitus eorû manû ad Et .sexcenti & millia duo ,virorum fortium patrum capitum numerus Omnis .regis
13 12 המלך׃ כל מספר ראשי האבות לגבורי חיל אלפים ושש מאות׃ ועל ידם חיל צבא
contra regi auxiliandû ad ,roboris fortitudine cû bellum facientiû quingentorû & ,millium septem & ,millium trecentorum
שלש מאות אלף ושבעת אלפים וחמש מאות עושי מלחמה בכח חיל לעזר למלך על
lapides & , arcus & , loricas & , galeas & ,hastas & ,clypeos exercitui cuncto Huzzijahu eis præparavit Et .inimicum
14 האויב׃ ויכן להם עזיהו לכל הצבא מגנים ורמחים וכובעים ושרינות וקשתות ולאבני
jaciendû ad angulis in & ,turribus super essentiæ ad ,cogitantis cogitationem machinas Jerusalaim in fecit Et .fundarum
15 קלעים׃ ויעש בירושלם חשבנות מחשבת חושב להיות על המגדלים ועל הפנות לירוא
est roboratus donec se juvandû ad mirificavit quia ,procul ad usque ejus nomen est egressû & : grandibus lapidibus in & ,sagittis in
בחצים ובאבנים גדלות ויצא שמו עד למרחוק כי הפליא להעזר עד כי חזק׃
,Domini templû in est ingressus & :suû Deû Dñm contra est prævaricat' & ,corrumpendû ad ,ejus cor est elevatû ,se roborare juxta Et
16 וכחזקתו גבה לבו עד להשחית וימעל ביהוה אלהיו ויבא אל היכל יהוה
,virtutis filii octuginta Domini sacerdotes eo cum & :sacerdos Hazarjahu eum post venit Et .suffimenti altare super suffiendum ad
17 להקטיר על מזבח הקטרת׃ ויבא אחריו עזריהו הכהן ועמו כהנים ליהוה שמונים בני חיל׃
Aharon filiorum sacerdotum sed ,Domino suffire Huzzijahu tibi Non : ei dixerunt & ,regem Huzzijahu contra steterunt Et
18 ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר ליהוה כי לכהנים בני אהרן
,Huzzijahu fremuit Et .Deo Domino à gloriâ ad tibi non & ,es prævaricat' quia ,sanctuario de Egredere .suffire sanctificatorum
19 המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלת ולא לך לכבוד מיהוה אלהים׃ ויזעף עזיהו
sacerdotum facies ad ejus fronte in est orta lepra & ,sacerdotibus cum ipsum fremendo in Et ,suffiendum ad suffimentû sua manu in &
ובידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצרעת זרחה במצחו לפני הכהנים
ecce & ,sacerdotes omnes & , caput sacerdos Hazzariahu eum ad respexit Et .suffimenti altare desuper Domini domo in
20 בבית יהוה מעל למזבח הקטרת׃ ויפן אליו עזריהו כהן הראש וכל הכהנים והנה
.Dominus eum percussit quia , egredi est compulsus ipse etiam Et .inde eû festinare fecerunt & ,sua fronte in leprosus ipse
הוא מצרע במצחו ויבהלוהו משם וגם הוא נדחף לצאת כי נגעו יהוה׃
domo è fuerat excisus quia ,leprosus libera domo habitavit & ,suæ mortis diem ad usque leprosus rex Huzzijahu fuit Et
21 ויהי עזיהו המלך מצרע עד יום מותו וישב בית החפשות מצרע כי נגזר מבית
priorum ,Huzzijahu verborum residuum Et .terræ populum judicans ,regis domum super ejus filius Jotham Et .Domini
22 יהוה ויותם בנו על בית המלך שופט את עם הארץ׃ ויתר דברי עזיהו הראשנים
eum eum sepelierunt Et .suis patribus cum Huzzijahu dormivit Et .propheta Amos filius Jesahjahu scripsit ,novissimorum &
23 והאחרנים כתב ישעיהו בן אמוץ הנביא׃ וישכב עזיהו עם אבתיו ויקברו אתו עם
.eo pro ejus filius Jotham regnavit Et .ipse Leprosus : dixerunt nam ,regibus qui ,sepulchri agro in suis patribus
אבתיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו מצורע הוא וימלך יותם בנו תחתיו׃

CAP. XXVII. כז

,ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit annis sedecim & ,ipso regnando in ,Jotham annorum quinque & viginti Filius
1 בן עשרים וחמש שנה יותם במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ושם אמו
.Sadoc filia Jerusah
ירושה בת צדוק׃

Versio VULG. LAT.

9 Ædificavitque Ozias turres in Jerusalem super portam anguli, & super portam vallis, & reliquas in eodem muri latere, firmavitque eas. 10 Extruxit etiam turres in solitudine, & effodit cisternas plurimas, eò quòd haberet multa pecora, tam in campestribus, quàm in eremi vastitate: vineas quoque habuit & vinitores in montibus, & in Carmelo: erat quippe homo agriculturæ deditus. 11 Fuit autem exercitus bellatorum ejus, qui procedebant ad prælia, sub manu Jehiel scribæ, Maasiæque doctoris, & sub manu Hananiæ, qui erat de ducibus regis. 12 Omnisque numerus principum per familias virorum fortium, duorum millium sexcentorum. 13 Et sub eis universus exercitus, trecentorum & septem millium quingentorum: qui erant apti ad bella, & pro rege contra adversarios dimicabant. 14 Præparavit quoque eis Ozias, id est, cuncto exercitui, clypeos, & hastas, & galeas, & loricas, arcúsque & fundas ad jaciendos lapides. 15 Et fecit in Jerusalem diversi generis machinas, quas in turribus collocavit & in angulis murorum, ut mitterent sagittas, & saxa grandia: egressúmque est nomen ejus procul, eò quòd auxiliaretur ei Dominus, & corroborasset illum. 16 Sed cùm roboratus esset, elevatum est cor ejus in interitum suum, & neglexit Dominum Deum suum: ingressúsque templum Domini, adolere voluit incensum super altare thymiamatis. 17 Statimque ingressus post eum Azarias sacerdos, & cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi: 18 Restiterunt regi, atque dixerunt; Non est tui officii Ozia, ut adoleas incensum Domino, sed Sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati sunt ad hujuscemodi ministerium: egredere de sanctuario, ne contempseris: quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à Domino Deo. 19 Iratúsque Ozias, tenens in manu thuribulum, ut adoleret incensum, minabatur Sacerdotibus. Statimque orta est lepra in fronte ejus coram Sacerdotibus, in domo Domini super altare thymiamatis. 20 Cúmque respexisset eum Azarias pontifex, & omnes reliqui Sacerdotes, viderunt lepram in fronte ejus, & festinatò expulerunt eum. Sed & ipse perterritus acceleravit egredi, eò quòd sensisset illicò plagam Domini. 21 Fuit igitur Ozias rex leprosus usque ad diem mortis suæ, & habitavit in domo separata plenus leprâ, ob quam ejectus fuerat de domo Domini. Porrò Joatham filius ejus rexit domum regis, & judicabat populum terræ. 22 Reliqua autem sermonum Oziæ priorum & novissimorum, scripsit Isaias filius Amos, propheta. 23 Dormivitque Ozias cum patribus suis, & sepelierunt eum in agro regalium sepulchrorũ, eò quòd esset leprosus: regnavitq; Joatham filius ejus pro eo.

CAP. XXVII.

1 Vigintiquinque annorum erat Joatham cùm regnare cœpisset, & sedecim annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Jerusa filia Sadoc.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible]
[illegible] 11
[illegible] 12 13
[illegible]
[illegible] 14 15
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17 18
[illegible] 19
[illegible]
[illegible]
[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible]
[illegible] 22
[illegible]
[illegible] 23
[illegible]
[illegible] 1
[illegible]

9 Ædificavit quoque sibi Ozia turres in Jerusalem super portam angularem & super portam Occidentalem, & cinxit eas in angulis earum fibulis ferreis. 10 Multas etiam turres ædificavit in civitatibus quæ pertinebant ad eum: fecitque sibi multos puteos, quòd plurimos greges haberet: & in planitiebus ac montib' aratores & agricolas habebat, quòd multa prædia possideret. 11 Habebat etiam Ozia viros fortissimos bellatores, 12 Numerò triginta duorum millium sexcentorũ. 13 Alios etiã habebat commorantes in deserto, *nempe* trecenta millia; & viros gladio præcinctos habebat septies mille quingentos, 14 Qui singulis diebus aderant, & regem custodiebant. 15 Pervulgatum est ergò nomen ejus in omnes urbes, adeóque ditissimus evasit. 16 Cùm autem factus esset dives opum, extulit se animus ejus admodum, & ementitus est Dominum Deum suum: ingressus enim est in templum Domini ad offerendum acerras thuris. 17 Ingressus verò post eum Ozia sacerdos, ait illi; 18 Non est tuus O rex, locus iste; neque tui muneris est incensum offerre super altare. 19 Tunc iratus Ozia rex contra sacerdotes, jussit eos ejici è Sanctuario: at eodem tempore egressa lepra è Sanctuario, cecidit sup frontem regis Oziæ, cùm ingressus esset ad offerenda thura in domo Domini. 20 Et conversus ad eum Ozia sacerdos cæterique sacerdotes, viderunt eum properantem ad egrediendum; quippe qui sensisset se à Domino percussum: 21 Sic mansit rex Ozia sedens in lepra sua usque ad obitum suum: sedebat ergò in domo solitaria leprosus, eò quòd blasphemasset domum Domini: & Jotham filius ejus curam habebat domûs regiæ, & judicabat populum terræ. 22 Reliqua gesta Oziæ tam priora quàm posteriora, ecce scripta sunt in Esaia filio Amos propheta. 23 Cùm occubuisset Ozia cum patribus suis, sepelierunt eum in *communi* loco sepulchrorum, non in sepultura regum: (dicebant enim quòd leprosus esset) & regnavit Jotham filius ejus post ipsum.

CAP. XXVII.

1 Natus erat annos vigintiquinque Jotham cùm regno potitus esset, & sexdecim annos regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus erat Jerusa filia Sadoci.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

9 Καὶ ᾠκοδόμησεν Ὀζίας (δ) πύργους ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς γωνίας, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην
10 τῆς φάραγγος, καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, καὶ κατίσχυσε. Καὶ ᾠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησε
λάκκους πολλοὺς, ὅτι κτήνη πολλὰ (ε) ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν Σεφηλᾷ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ ἀμπελουργοὶ
11 ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι (ζ) γεωργὸς ἦν. Καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζίᾳ (η) δύναμις ποιοῦσα πό-
λεμον, καὶ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον καὶ εἰσπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμόν· καὶ ἦν
ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἰειὴλ τοῦ γραμματέως, καὶ (θ) Μαασίου τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου
12 τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. Πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον δισχίλιοι ἑξα-
13 κόσιοι, Καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμικὴ, τριακόσιαι χιλιάδες (ι) καὶ ἑπτακισχίλιοι, καὶ πεντακόσιοι·
14 οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. Καὶ (κ)
ἡτοίμαζεν αὐτοῖς Ὀζίας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεοὺς καὶ δόρατα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα (λ)
15 καὶ εἰς λίθους σφενδόνας. Καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανευμένας λογιστοῦ, τοῦ εἶναι ἐπὶ
τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις. καὶ ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕ-
16 ως πόῤῥω· ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθηθῆναι ἕως οὗ κατίσχυσε. Καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐ-
τοῦ τοῦ καταφθεῖραι· καὶ ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ (μ) αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου θυμιάσαι
17 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. Καὶ εἰσῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱε-
18 ρεῖς τοῦ κυρίου ὀγδοήκοντα υἱοὶ δυνατοί. Καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα, καὶ (ν) εἶπον αὐτῷ,
Οὐ σοὶ Ὀζία θυμιάσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ' ἢ τοῖς ἱερεῦσιν (ξ) υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις (ο) θῦσαι.
ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, ὅτι ἀπέστης ἀπὸ κυρίου· καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ κυρίου
19 θεοῦ. Καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ (π) ναῷ· καὶ
ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐτὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν
20 ἱερέων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων. Καὶ ἐπέστρεψε (ρ) πρὸς αὐτὸν Ἀζα-
ρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ κατέσπευσαν αὐ-
21 τὸν ἐκεῖθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν κύριος. (σ) Καὶ Ὀζίας ὁ βασιλεὺς
ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφφουσὼθ ἐκάθητο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη
ἀπὸ οἴκου κυρίου. καὶ (τ) Ἰωάθαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς.
22 Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι (υ) Ὀζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, (φ) γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰησαίου τοῦ προφήτου.
23 Καὶ ἐκοιμήθη Ὀζίας μετὰ τῶν πατέρων (χ) αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν
τῷ πεδίῳ (ψ) τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν, Ὅτι λεπρός ἐστι. καὶ ἐβασίλευσεν (ω) Ἰωάθαμ υἱὸς
αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et ædificavit Ozias turres in Hierusalem, & super portam anguli, & 9
super portam vallis, & super angulos, & (b) confirmavit. Et ædifica- 10
vit turres in deserto, & effodit cisternas multas: quoniam pecora multa
erant ei in Sephela, & in campestri, & (c) vinitores in montana, & in
Carmelo, quoniam (d) agricultor erat. Et fuit Oziæ virtus faciens bel- 11
lum, & egrediens in aciem ad prælium, & (e) ingrediens in aciem ad
numerum: & fuit numerus eorum per manum Jiel scribæ, & Maasiæ
judicis, per manum Ananiæ vicarii regis. Omnis numerus patriarcha- 12
rum potentium ad bellum, bis mille sexcenti. Et cum eis potentia bella- 13
trix trecenta millia, & septem millia & quingenti. Hi facientes bellum
in virtute fortitudinis ad auxiliandum regi super adversarios. Et pa- 14
ravit eis Ozias, omni virtuti clypeos, & hastas, & galeas, & thora-
ces, & arcus, & ad lapides fundas. Et fecit in Hierusalem machinas 15
fabrefactas (f) excogitatas, ut essent super turres, & super angulos,
ad jaciendum jacula, & saxa magna. Et auditus est apparatus eorum
usque longe: quoniam mirificatum est hominis auxilium, quousque con-
fortatus est. Et postquam confortatus est, exaltatum est cor ejus ad 16
corrumpendum. Et injuste fecit in Dominum Deum suum: & intravit
in templum Domini ad adolendum super altare thymiamatum. Et in- 17
travit post eum Azarias sacerdos, et cum eo sacerdotes Domini octoginta
filii potentes: Et (g) steterunt super Oziam regem, et dixerunt ei; 18
Non tibi Ozia, adolere Domino, sed sacerdotibus filiis Aaron sanctificatis
adolere. Egredere à sanctuario, quoniam recessisti à Domino: et non erit
tibi hoc ad gloriam à Domino Deo. Et indignatus est Ozias: et in ma- 19
nu ejus thuribulū ad adolendū thymiama in templo. Et in irascendo eum
adversus sacerdotes, et lepra exorta est in fronte ejus coram sacerdotibus
in domo Domini super altare thymiamatum. Et convertit se ad eum Aza- 20
rias sacerdos primus, et sacerdotes, et ecce ipse leprosus in fronte. Et (h)
festinare fecerunt eum inde, nam et ipse festinavit exire, quoniam arguerat
eum Dominus. Et Ozias rex fuit leprosus usque ad diem obitus sui: et 21
in domo (i) Apphusith sedit leprosus; quoniam abscissus fuerat à domo
Domini. Et Joathas filius ejus super regnum ejus, judicans populum
terræ. Et reliqua verba Oziæ prima, et novissima, scripta à (k) Jessia 22
propheta. Et dormivit Ozias cum patribus suis et sepelierunt eum cum 23
patribus ejus in campo sepulturæ regum: quoniam dixerunt: Quia leprosus
est. Et regnavit Joatham filius ejus pro eo.

MS. A. (δ) πύργον (ε) ὑπῆρχον (ζ) φιλογεωργὸς (η) δυνάμεις ποιοῦσαι πόλεμον, καὶ ἐκπορευόμεναι εἰς παράταξιν * εἰς ἀριθμόν· καὶ ὁ ἀριθμὸς (θ) Μαασαίου (ι) καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, καὶ πεντακόσιοι· (κ) ἡτοίμαζεν (λ) καὶ σφενδόνας εἰς λίθους.* Καὶ (μ) ἑαυτοῦ, (ν) εἶπον (ξ) τοῖς υἱοῖς (ο) θυμιάσαι. (π) ναῷ· ἐν τῷ (ρ) ἐπ' αὐτὸν ὁ ἱερεὺς (σ) Καὶ ἦν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς λεπρὸς ἕως τῆς ἡμέρας τ' (τ) Ἰωάθαμ (υ) Ὀζίου τοῦ βασιλέως οἱ (φ) ἰδοὺ εἰσὶ γεγραμμένοι (χ) ἑαυτοῦ, (ψ) μετὰ τῆς (ω) * Ἰωάθαν ὁ υἱὸς

ΚΕΦ. κζ'.

1 (α) Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ (β) ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν
ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσὰ θυγάτηρ Σαδώκ.

CAP. XXVII.

Filius viginti et quinque annorum Joatham in regnando ipsum: et 1
sex et decem annos regnavit in Hierusalem: et nomen matris ejus Hie-
rusa filia Sadoc:

MS.A. (α) Εἴκοσι καὶ πέντε (β) δεκαέξ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * وبني عوزيا له جواسق في اوروشليم على باب الركن وعلى باب الغرب. وسدد في اركانها
10 مغاليق الحديد * وجواسق كثيرة بناها في القرى. وصنع له مصانع كثيرة. لان صار
11 له مالا عظيما. وكان له في البراري والجبال اجراء وفلاحين. ومواشي كثيرة * وكان له
12 13 جيوش جبابرة * وعددهم اثنان وثلاثون الفا وستماية * واخرون سكان في البراري كانوا
14 ثلاثماية الف. ورجال متقلدون السيوف سبعة الف وخمسماية * وكل يوم يجيئون ويخدمون
15 16 الملك * وشاع اسمه في ساير المدن. وصار غنيا جدا * وحين كثرت امواله تبجح جدا.
17 وكذب قدام الله الاله. ودخل هيكل الله ليطلع البخور * فدخل عوزيا الكاهن خلفه.
18 وقال له * ليس هذا موضعك. ولا يجب ان تتعدى على رتبة الكهنوت. وتطلع بخورا
19 على مذبح الله * وفي تلك الساعة انتهره. وامر باخراجه من بيت القدس. ووقع بين
20 عيني الملك برص حين دخل يقدم البخور في بيت الله * فالتفت عوزيا الكاهن والشعب.
21 وراوا انه مستعجل الخروج. لانه عرف ان الله ضربه * ومكث ابرص الى يوم وفاته. وكان
معتما في بيته وحده حين تبرص. لانه جدف على بيت الله. واقام يوثام ابنه على
22 الملك. وكان يحكم على الشعب * وساير الفاظه الاولى والاخيرة مكتوبة في سفر
23 اشعيا النبي * ومات عوزيا ودفن في قبر. وليس في قبور الملوك. لانهم قالوا
انه ابرص.

Præterea ædificavit sibi Ozia propugna- 9
cula in Jerusalem ad portam angula-
rem & ad portam Occidentalem, & fir-
mavit pilas earum fibulis ferreis.
Arces quoque multas ædificavit in ci- 10
vitatibus, fecitque sibi aquaria multa,
quia maximas habebat opes: & in de-
sertis ac montibus operarios, & arato-
res, plurimaque armenta possidebat.
Habebat etiam copias gigantum, 11
Eratque numerus eorum triginta duo 12
millia, sexcenti: Alios quoque habebat 13
degentes in desertis, eratque trecenta
millia: & virorum ensibus accinctorum
septem millia quingenta; Qui quotidie 14
venientes ministrabant regi. Pervul- 15
gata est igitur fama ejus in omnes ur-
bes, & factus est admodum dives.
Et cum abundassent opes ejus, intumuit 16
vehementer, & mentitus est coram Deo,
Deo suo: ingressus est enim templum
Dei ut offerret incensum. At ingressus 17
post eum Ozia sacerdos, dixit ei; Non 18
est hic locus tuus, nec decet te usurpare
officium sacerdotale, & incensum of-
ferre super altare Dei. Eodem tem- 19
pore interminatus est illi rex, præcepit-
que eum ejici è Sanctuario. Sed decidit
inter oculos regis lepra, cùm ingressus
esset ad offerendum incensum in domo
Dei: Et respicientes Ozia sacerdos ac 20
populus, viderunt eum accelerantem egres-
sum, eò quòd sensisset à Deo se per-
cussum. Mansit autem leprosus usque 21
ad diem obitûs sui, & morabatur domi
suæ solus, postquam factus est leprosus
quia blasphemaverat in domum Dei,
præfecitque Jothamum filium suum re-
gno, ut populum judicaret. Reliqua i- 22
psius gesta prima & posteriora, scripta
sunt in libro Esaiæ prophetæ. Tandem 23
mortuus est Ozia, & in sepulchro pecu-
liari, non in sepulchris regum sepultus:
dixerunt enim, Leprosus erat.

الفصل السابع والعشرون.

CAP. XXVII.

1 * وملك يوثام ابنه بعده وهو ابن خمسة وعشرين سنة. واقام ملكا ستة عشر سنة.
واسم امه يروشا ابنة صادوق.

Post hunc regnavit Jotham filius 1
ejus, annos natus viginti quinque,
mansitque rex sexdecim annos: no-
men matris ejus fuit Jerusa filia
Sadoci.

דברי הימים ב: כח

1 ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר־עשה עזיהו אביו רק לא־בא אל־היכל יהוה
2 ועוד העם משחיתים: הוא בנה את־שער בית־יהוה העליון ובחומת העפל בנה לרב: 3
4 ועָרים בנה בהר־יהודה ובחרשים בנה בירניות ומגדלים: והוא נלחם עם־מלך בני־ 5
עמון ויחזק עליהם ויתנו־לו בני־עמון בשנה ההיא מאה כבר־כסף ועשרת אלפים כרים
6 חטים ושעורים עשרת אלפים זאת השיבו לו בני עמון ובשנה השנית והשלשית: ויתחזק יותם
7 כי הכין דרכיו לפני יהוה אלהיו: ויתר דברי יותם וכל־מלחמתיו ודרכיו הנם כתובים
8 על־ספר מלכי־ישראל ויהודה: בן־עשרים וחמש שנה היה במלכו ושש־עשרה שנה מלך
9 בירושלם: וישכב יותם עם־אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אחז בנו תחתיו:

CAP. XXVIII. כח

1 בן־עשרים שנה אחז במלכו ושש־עשרה שנה מלך בירושלם ולא־עשה הישר בעיני יהוה
2 כדויד אביו: וילך בדרכי מלכי ישראל וגם מסכות עשה לבעלים: והוא הקטיר בגיא 3
בן־הנם ויבער את־בניו באש כתעבות הגוים אשר הריש יהוה מפני בני ישראל:
4 ויזבח ויקטר בבמות ועל־הגבעות ותחת כל־עץ רענן: ויתנהו יהוה אלהיו ביד 5
מלך ארם ויכו־בו וישבו ממנו שביה גדולה ויביאו דרמשק וגם ביד־מלך
6 ישראל נתן ויך־בו מכה גדולה: ויהרג פקח בן־רמליהו ביהודה מאה ועשרים אלף
7 ביום אחד הכל בני־חיל בעזבם את־יהוה אלהי אבותם: ויהרג זכרי גבור אפרים את־
8 מעשיהו בן־המלך ואת־עזריקם נגיד הבית ואת־אלקנה משנה המלך: וישבו בני־ישראל
מאחיהם מאתים אלף נשים בנים ובנות וגם־שלל רב בזזו מהם ויביאו את־השלל לשמרון:
9 ושם היה נביא ליהוה עודד שמו ויצא לפני הצבא הבא לשמרון ויאמר להם הנה בחמת
יהוה אלהי־אבותיכם על־יהודה נתנם בידכם ותהרגו־בם בזעף עד לשמים הגיע:

Versio VULG. LAT.

Fecitque quod rectum erat coram Dño, juxta omnia quæ 1
fecerat Ozias pater suus, excepto quòd non est ingressus
templum Domini, & adhuc populus delinquebat. Ipse 3
ædificavit portam domûs Domini excelsam, & in muro
Ophel multa construxit. Urbes quoq; ædificavit in mon- 4
tibus Juda, & in saltibus castella & turres. Ipse pugna- 5
vit contra regem filiorũ Ammon, & vicit eos, dederunt-
que ei filii Ammon in tempore illo centum talenta argen-
ti, & decem millia coros tritici, ac totidem coros hordei:
hæc ei præbuerũt filii Ammon, in anno secundo & tertio.
Corroboratúsq; est Joatham, eò quòd direxisset vias suas 6
coram Dño Deo suo. Reliqua autem sermonũ Joatham, & 7
omnes pugnæ ejus, & opera, scripta sunt in libro regum
Israel & Juda. Vigintiquinque annorum erat cùm re- 8
gnare cœpisset, & sedecim annis regnavit in Jerusalem.
Dormivítque Joatham cum patribus suis, & sepelierunt 9
eum in civitate David: & regnavit Achaz fili⁹ ej⁹ pro eo.

CAP. XXVIII.

Viginti annorũ erat Achaz cùm regnare cœpisset: & 1
sedecim annis regnavit in Jerusalem: non fecit rectum in
conspectu Dñi sicut David pater ejus: Sed ambulavit in 2
viis regũ Israel, insuper & statuas fudit Baalim. Ipse est, 3
qui adolevit incensũ in valle Benennom, & lustravit filios
suos in igne, juxta ritum gentiũ, quas interfecit Dñs in ad-
ventu filiorum Israel. Sacrificabat quoque, & thymiama 4
succendebat in excelsis, & in collibus, & sub omni ligno
frondoso. Tradiditque eum Dñs Deus ejus in manu regis 5
Syriæ, qui percussit eum, magnámq; prædam cepit de ejus
imperio, & adduxit in Damascũ: manib⁹ quoque regis Is-
rael tradit⁹ est, & percussus plagã grandi. Occiditq; Phacee, 6
filius Romeliæ, de Juda centũ viginti millia in die uno, o-
mnes viros bellatores; eò q reliquissent Dñm Deum patrũ
suorum. Eodem tempore occidit Zechri, vir potens ex 7
Ephraim, Maasiã filiũ regis, & Ezricam ducẽ domûs ejus,
Elcanam quoque secundũ à rege. Ceperúntq; filii Israel 8
de fratribus suis ducenta millia mulierum, puerorum, &
puellarũ, & infinitam prædam: pertulerúntque eam in Sa-
mariam. Eã tempestate erat ibi propheta Dñi, nomine 9
Oded: qui egressus obviàm exercitui venienti in Samariã,
dixit eis; Ecce iratus Dñs Deus patrum vestrorum contra
Juda, tradidit eos in manibus vestris, & occidistis eos a-
trociter, ita ut ad cœlum pertingeret vestra crudelitas.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

* Fecit quod bonum erat coram Dño, quemad- 2
modum fecerat Ozia pater ejus: verùm non
est ingressus domum Dñi, & adhuc populus
corruptis erat moribus. Is ædificavit portam 3
domûs Dñi superiorem; & in muro qui ab-
solutus fuit, plurimùm ædificavit. Civitates 4
ædificavit in terra Judæ: & in Harsath ædifi-
cavit palatia, & turres. Idem pugnavit con- 5
tra populum Ammonitarum, & superavit e-
os: dederuntq; ei Ammonitæ eo anno centum
talenta argenti, decies mille coros tritici, &
decies mille coros hordei: totum hoc munus
computaverunt et obtulerunt ei Ammonitæ.
Anno secundo & tertio confirmavit se Jo- 6
tham, quia rectè composuerat vias suas co-
ram Dño Deo suo. Reliqua gesta Jothami, o- 7
mnia bella, & viæ ejus, scripta sunt in libro
regum Israelis & Judæ.
Occumbente demum Jothamo cum majori- 9
bus suis, & in civitate Davidis sepulto, re-
gnavit Ahaz filius ejus post ipsum.

CAP. XXVIII.

Vigintiquinque natus erat annos Ahaz 1
cùm regnavit, & sexdecim annis regnavit in
Jerusalem. Non fecit quod bonum erat coram
Dño Deo suo, sicut David pater ejus: Sed 2
ambulavit in viis regum Israelis: tum enim
aras fecit Idolis, Tum obtulit acerras thuris 3
in vallibus magnis, tum filium suum traduxit
per ignem secundùm consuetudinẽ gentium
quas perdiderat Dñs à conspectu filiorum Is-
raelis: Deniq; sacrificavit & obtulit acerras 4
thuris super aras & super excelsa, & subter
quascunq; pulchras arbores. Quapropter tra- 5
didit eum Dñs Deus in manum regis Adumæ-
orum, qui, multis ex ejus *populo* cæde mactatis,
& magnã ab eo captã prædã, rediêre Damas-
cum. Traditus etiam fuit in manus regis Is-
raelitarum, qui magnã *gentem* ejus nece con-
fecit, Nam Pecahus Romeliæ filius uno die 6
trucidavit è *gente* regis Judæorum centum
viginti millia, qui omnes erant viri fortissimi;
eò quòd deseruissent Dñm Deum patrum su-
orum. Interfecit etiam Zachri gigantẽ Aphre- 7
miticum, & Maasiam regis filium, Ezarchi
œconomum, & Elcanam secundum à rege.
Et Israelitæ captivos duxerunt è fratribus su- 8
is hominum ducenta millia, cum filiis & fili-
abus eorum; plurimamq; prædam diripuerunt
ab eis, et advexerunt prædam in Samariam.
Erat autem ibi propheta Domini, cujus no- 9
men erat Addo, qui egressus obviàm exerci-
tui, venit Samariam, et dixit; Quòd irâ perci-
tus Dominus Deus patrum nostrorum contra
Judæos, tradiderit eos in manus vestras; *ideo*
trucidâstis eos, nec pepercistis eis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

2 Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα (γ) ἃ ἐποίησεν Ὀζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ οὐκ εἰσ-
3 ῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. Αὐτὸς ᾠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου (δ) κυρίου τὴν
4 ὑψηλὴν, καὶ ἐν (ε) τείχει Ὀπὲλ ᾠκοδόμησε πολλά, (ζ) Ἐν ὄρει Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς καὶ
5 οἰκήσεις καὶ πύργους. Αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ κατίσχυσεν ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἐδί-
δουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ (η) Ἀμμὼν καὶ κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ,
καὶ κριθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ
6 ἔτει (θ) καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. Κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἡτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναν-
7 τίον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ (ι) οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ (κ) γε-
8 9 γραμμέναι ἐπὶ (λ) βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ (μ) Ἰσραήλ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων (ν) αὐτοῦ
καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἄχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ.

MS. A. (γ) ὅσα (δ) κυρίου καὶ τὴν (ε) τείχει τοῦ Ὀφλὰ ᾠκοδόμησεν (ζ) Καὶ πόλεις ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει (η) Ἀμμὼν κατ᾽ ἐνιαυτὸν (θ) καὶ δευτέρῳ (ι) οἱ λόγοι Ἰω-
8 άθαμ οἱ λοιποὶ καὶ (κ) γεγραμμένοι (λ) βιβλίον (μ) Ἰσραήλ. Καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν βασιλεύσας καὶ ἓξ καὶ δέκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ
(ν) ἑαυτοῦ,

Et fecit rectum in conspectu Domini juxta omnia quæ fecerat Ozias pa- 2
ter ejus: sed non intravit in templum Domini: & adhuc populus cor-
rumpebatur. Hic ædificavit portam domûs Domini excelsam: & in 3
muro (a) Ophel ædificavit multa. In monte Juda, & in saltibus, (b) 4
& habitationes, & turres. Hic pugnavit adversus regem filiorum 5
Ammon: & prævaluit super eum. Et dabant ei filii Ammon (c) &
per annum centum talenta argenti, & decem millia cororum tritici, &
hordeorum decem millia. Hæc afferebat ei rex filiorum Ammon per an-
num in primo anno, & in secundo, & tertio. Confortatus est 6
Joatham, quoniam paravit vias suas coram Domino Deo suo. Et reliqua 7
verba Joatham, & bellum, & actiones ejus, ecce scripta in libro regum
Juda, & (d) Israel. Et dormivit Joatham cum patribus suis: & se- 8 9
pultus est in civitate David. Et regnavit Achaz filius ejus pro eo.

ΚΕΦ. κη΄.

1 ΥἹὸς (α) εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν Ἄχαζ ἐν τῷ (β) βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ (γ) ἑκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν
2 ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐπορεύθη κατὰ
3 τὰς ὁδοὺς (δ) βασιλέων Ἰσραήλ· καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε, Καὶ τοῖς εἰδώλοις (ε) αὐτῶν ἐν γῇ Βανε-
νόμ· καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα (ζ) τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξωλόθρευσε κύριος
4 ἀπὸ προσώπου (η) υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ ὑποκάτω παντὸς
5 ξύλου ἀλσώδους. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν
αὐτῷ καὶ ᾐχμαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλὴν, καὶ ἤγαγεν εἰς Δαμασκόν· καὶ εἰς (ι) χεῖρας βα-
6 σιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτὸν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. Καὶ ἀπέκτεινε Φακεὲ ὁ τοῦ
(θ) Ῥομελία βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχύϊ,
7 ἐν τῷ (ι) καταλιπεῖν αὐτοὺς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. Καὶ ἀπέκτεινε (κ) Ζεχρὶ ὁ δυνατὸς
τοῦ Ἐφραὶμ τὸν (λ) Μαασίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν Ἐζρικὰν ἡγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἐλ-
8 κανὰ τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως. Καὶ (μ) ᾐχμαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακο-
σίας χιλιάδας, (ν) γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας· καὶ σκῦλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν
9 τὰ σκῦλα εἰς Σαμάρειαν. Καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὠδὴδ ὄνομα αὐτῷ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάν-
τησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὀργὴ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων
ὑμῶν (ξ) ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνατε ἐν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ, καὶ ἕ-
ως τῶν οὐρανῶν ἔφθακε.

CAP. XXVIII.

Filius viginti (a) & quinque annorum erat Achaz in regnando ipsum: 1
& sexdecim annos regnavit in Hierusalem: & non fecit rectum in con-
spectu Domini, sicut David pater ejus: Et ambulavit secundùm vias 2
regum Israel. Etenim sculptilia fecit, Et idolis eorum in (b) Ge Ben- 3
ennon: & traduxit filios suos per ignem secundùm abominationes gen-
tium, quas exterminaverat Dominus à facie filiorum Israel. Et ado- 4
lebat super excelsa, & super solaria, & sub omni ligno frondoso. Et 5
tradidit eum Dominus Deus ejus (c) per manum regis Syriæ: & per-
cussit in eo, & captivavit de eis captivitatem multam, & adduxit in
Damascum. Et in manus regis Israel tradidit eum: & percussit in eo
plagam magnam. Et interfecit Phacee filius Romeliæ rex Israel in Juda 6
in uno die centum viginti millia virorum potentium fortitudine, in relin-
quendo eos Dominum Deum patrum suorum. Et interfecit Zechri po- 7
tens ex Ephraem Maasiam filium regis, & Ezricam præfectum domûs ejus,
& Elcana (d) vicarium regis. Et captivaverunt filii Israel de fratri- 8
bus suis (e) trecenta millia, mulieres, & filios, & filias. Et spolia multa
prædati sunt ex eis: & attulerunt spolia in Samariam. Et ibi erat 9
propheta Domini: Oded nomen ei. Et exiit in occursum virtutis venienti-
um in Samariam, & dixit eis; Ecce ira Domini Dei patrum vestrorum
super Judam: & tradidit eos in manus vestras: & interfecistis in eis
in ira: & usque ad cælos pervenit.

MS.A. (α) εἴκοσι ἐτῶν Ἄχαζ (β) βασιλεῦσαι (γ) δεκαὲξ ἐβασίλευσεν (δ) τῶν βασιλέων (ε) αὐτῶν ἔθυεν ἐν γῇ Βεεννόμ· (ζ) πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἀφεστηκότων τούτων, καὶ ὧν ἐξωλόθρευσεν (η) τῶν υἱῶν (ι) τὰς χεῖρας (θ) Ῥομελίου (ι) αὐτοὺς καταλιπεῖν τὸν κύριον θεὸν (κ) Ἐζεχρὶ (λ) Μασίαν (μ) ᾐχμαλώτευσαν (ν) γυναῖκας, υἱοὺς (ξ) ἐπὶ τὸν Ἰούδαν,

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

2 * وصنع حسنا قدام الله مثل ما صنع عوزيا ابوه • ولكن لم يدخل بيت الله • والى هذه
3 الغاية كان الشعب فاسدا * وهو بني باب بيت الله الفوقاني • والسور الذي كان قد
4 5 اندرس بناه * وبني ضياعا بارض يهودا • وفي حرسث بني منتزهات وجواسق * وهو كان
يحارب بني عمون • ويقوى عليهم • فاعطاه بنو عمون في سنة واحدة مية بدرة مالا •
6 وعشرة الف كر حنطة • ومثلها شعيرا • هذه كلها هدايا قربها له بنو عمون * وتعظم
7 يوثام • لانه اصلح طرقه قدام الله * وساير افعاله كلها الاولى والاخيرة مكتوبة في سفر
ملوك اسرايل ويهودا • *

Is benè se gessit coram Deo, uti fecerat 2
Ozia pater ejus: attamen non est ingressus
templum Dei, & ad hoc usque tempus
depravatus erat populus. Is etiam ædi- 3
ficavit portam domûs Dei supremam, &
murum qui attritus jam erat, reædifi-
cavit. Præterea ædificavit oppida in 4
terra Judæ, & in Harsath ædificavit
loca amœna & arces. Idem quoque 5
bellum intulit Ammonitis, & prævaluit
eis, adeò que dederunt ei Ammonitæ eo-
dem anno centum talenta pecuniæ, &
decies mille coros tritici, totidémque hor-
dei: omnia hæc munera obtulerunt ei
Ammonitæ. Quare magnificatus est Jo- 6
tham, quia vias suas coram Deo diri-
gebat. Reliqua omnia ipsius gesta prio- 7
ra & posteriora, scripta sunt in libro re-
gum Israelis & Judæ.

9 * ومات يوثام مع ابايه • وقبر في ضيعة داود •

Deinde mortuus est Jotham cum majori- 9
bus suis, & sepultus in civitate Da-
vidis.

• الفصل الثامن والعشرون •

1 * وملك احاز ابنه بعده وهو ابن خمس وعشرين سنة • واقام ملكا ستة عشر سنة •
2 3 * ومشي في طرق ملوك اسرايل • وبنا مذابح للاوثان * وقدم البخور في اودية كبار •
4 واحرق ابنه بالنار مثل عادة الامم الذين اهلكهم الله من قدام بني اسرايل * واطلع
5 الذبايح والبخور للاوثان تحت كل الاشجار الحسان * فاسلمه الله في يد ملك ادوم •
فاهلك من الشعب • واخرب خرابا عظيما • وسبي منهم سبيا عظيما • واتي بالسبي الي دمسق •
6 وايضا اسلمه الله بيد ملك اسرايل تخرب خرابا * وقتل فاقح بن روميلا من ملك يهودا
7 مية وعشرين الفا في يوم واحد • لاجل تخليتهم الله اله اباءهم * وقتل زكري من بيت
8 افريم • ولعمسوا بن ملكا • ولعزرقي وكيل البيت • والقينا ثاني الملك * وسبي بنو اسرايل من
9 اخوتهم مايتي الف • وبنيهم وبناتهم • وجاوا بالغنيمة الي سمرين * وكان ثم نبي الله اسمه
عادوا • فخرج للقاء الجيش الذي جاء الي سمرين • وقال سخط الله على بيت يهودا واورسليم •
واسلمهم في ايديكم • فخربتموهم وما رحمتموهم •

CAP. XXVIII.

Post hæc regnavit Ahaz filius ejus an- 1
nos natus vigintiquinque, mansitque rex
sexdecim annis. Ambulavit in viis re- 2
gum Israelis: nam ædificavit aras ido-
lis: Obtulit incensum in vallibus ma- 3
gnis: filium suum igne combussit more
gentium quas Deus extinxerat è conspe-
ctu Israelitarum: Obtulit sacrificia & 4
incensum idolis sub omnibus pulchris ar-
boribus. Quamobrem tradidit illum De- 5
us in manum regis Edom, qui multis è
populo cæsis, ingenti vastatione factâ, &
captâ ab eis prædâ copiosâ; prædam ab-
duxit in Damascum. Tradidit eum quoq;
Deus in manum regis Israelitarum, qui
& vastationem intulit. Trucidavit e- 6
nim Pecahus Romeliæ filius de regno Ju-
dæ centum viginti millia uno die; ob
derelictum ab eis Deum, Deum majorum
suorum: Et occidit Zichri de domo 7
Ephraimi, Amasum filium Malchæ,
Azarchi præfectum domûs, & Elcanam
secundum à rege: Et adduxerunt If- 8
raelitæ de fratribus suis ducenta millia
captivorum unà cum filiis & filiabus eo-
rum, & prædam intulerunt in Samari-
am: ubi existens propheta Dei, cujus 9
nomen erat Addo, egressus est obviàm
exercitui qui venerat ad Samariam, &
ait; Iratus Deus domui Judæ, & Je-
rosolymæ, tradidit eos in manus vestras;
& vos eos depopulati estis, nulla erga
eos commiseratione commoti:

דברי הימים ב׳ כח

10 ועתה בני־יהודה וירושלם אתם אמרים לכבש לעבדים ולשפחות לכם הלא רק־אתם עמכם אשמות ליהוה אלהיכם׃
11 ועתה שמעוני והשיבו השביה אשר שביתם מאחיכם כי חרון אף־יהוה עליכם׃
12 ויקמו אנשים מראשי בני־אפרים עזריהו בן־יהוחנן ברכיהו בן־משלמות ויחזקיהו בן־שלם ועמשא בן־חדלי על־הבאים מן־הצבא׃
13 ויאמרו להם לא־תביאו את־השביה הנה כי לאשמת יהוה עלינו אתם אמרים להסיף על־חטאתנו ועל־אשמתנו כי־רבה אשמה לנו וחרון אף על־ישראל׃
14 ויעזב החלוץ את־השביה ואת־הבזה לפני השרים וכל־הקהל׃
15 ויקמו האנשים אשר־נקבו בשמות ויחזיקו בשביה וכל־מערמיהם הלבישו מן־השלל וילבשום וינעלום ויאכלום וישקום ויסכום וינהלום בחמרים לכל־כושל ויביאום ירחו עיר־התמרים אצל אחיהם וישובו שמרון׃
16 בעת ההיא שלח המלך אחז על־מלכי אשור לעזר לו׃
17 ועוד אדומים באו ויכו ביהודה וישבו־שבי׃
18 ופלשתים פשטו בערי השפלה והנגב ליהודה וילכדו את־בית־שמש ואת־אילון ואת־הגדרות ואת־שוכו ובנותיה ואת־תמנה ובנותיה ואת־גמזו ואת־בנתיה וישבו שם׃
19 כי־הכניע יהוה את־יהודה בעבור אחז מלך־ישראל כי הפריע ביהודה ומעול מעל ביהוה׃
20 ויבא עליו תלגת פלנאסר מלך אשור ויצר לו ולא חזקו׃
21 כי־חלק אחז את־בית יהוה ואת־בית המלך והשרים ויתן למלך אשור ולא לעזרה לו׃
22 ובעת הצר לו ויוסף למעול ביהוה הוא המלך אחז׃
23 ויזבח לאלהי דרמשק המכים בו ויאמר כי אלהי מלכי־ארם הם מעזרים אותם להם אזבח ויעזרוני והם היו־לו להכשילו ולכל־ישראל׃
24 ויאסף אחז את־כלי בית־האלהים ויקצץ את־כלי בית־האלהים ויסגר את־דלתות בית־יהוה ויעש לו מזבחות בכל־פנה בירושלם׃
25 ובכל־עיר ועיר ליהודה עשה במות לקטר לאלהים אחרים ויכעס את־יהוה אלהי אבתיו׃
26 ויתר דבריו וכל־דרכיו הראשנים והאחרונים הנם כתובים על־ספר מלכי־יהודה וישראל׃

Versio VULG. LAT.

Insuper filios Juda & Jerusalem vultis vobis subjicere in 10
servos & ancillas : quod nequaquàm facto opus est : pec-
càstis enim super hoc Domino Deo vestro. Sed audite 11
consilium meum, & reducite captivos, quos adduxistis
de fratribus vestris, quia magnus furor Domini imminet
vobis. Steterunt itaque viri de principibus filiorum 12
Ephraim, Azarias filius Johanan, Barachias filius Mo-
sollamoth, Ezechias filius Sellum, & Amasa filius Adali,
contra eos qui veniebant de prælio, Et dixerunt eis ;
Non introducetis huc captivos : ne peccemus Domino.
Quarè vultis adjicere super peccata nostra, & vetera cu- 13
mulare delicta ; grande quippè peccatum est, & ira fu-
roris Domini imminet super Israel. Dimiserúntque viri 14
bellatores prædam, & universa quæ ceperant, coram
principibus, & omni multitudine. Steterúntq; viri, quos 15
suprà memoravim*, & apprehendentes captivos omnésq;
qui nudi erant, vestierunt de spoliis : cúmq; vestissent
eos, & calceâssent, & refecissent cibo ac potu, unxis-
séntq; propter laborem, & adhibuissent eis curam : qui-
cunque ambulare non poterant, & erant imbecillo cor-
pore, imposuerunt eos jumentis, & adduxerunt Jericho
Civitatem palmarum ad fratres eorum, ipsique reversi
sunt in Samariam. Tempore illo misit rex Achaz ad re- 16
gem Assyriorum, postulans auxilium. Venerúntque Idu- 17
mæi, & percusserunt multos ex Juda, & ceperunt præ-
dam magnam. Philisthiim quoque diffusi sunt per urbes 18
campestres, & ad Meridiem Juda : ceperúntque Beth-
sames, & Aialon, & Gaderoth, Socho quoque, & Tham-
nan, & Gamzo, cum viculis suis, & habitaverunt in eis.
Humiliaverat enim Dominus Judam propter Achaz re- 19
gem Juda, eò quòd nudâsset eum auxilio, & contem-
ptui habuisset Dominum. Adduxitq; contra eum Thel- 20
gathphalnasar regem Assyriorum, qui & afflixit eum, &
nullo resistente vastavit. Igitur Achaz, spoliatâ domo 21
Domini, & domo regum ac principum, dedit regi Assy-
riorum munera, & tamen nihil ei profuit. Insuper & 22
tempore angustiæ suæ auxit contemptum in Dominum,
ipse per se rex Achaz. Immolavit diis Damasci victi- 23
mas percussoribus suis, & dixit ; Dii regum Syriæ auxi-
liantur eis, quos ego placabo hostiis, & aderunt mihi,
cùm econtrariò ipsi fuerint ruinæ ei, & universo Israel.
Direptis itaque Achaz omnibus vasis domûs Dei, atque 24
confractis, clausit januas templi Dei, & fecit sibi altaria
in universis angulis Jerusalem. In omnibus quoque ur- 25
bibus Juda extruxit aras ad cremandum thus, atque ad
iracundiam provocavit Dominum Deum patrum suo-
rum. Reliqua autèm sermonum ejus, & omnium operum 26
suorum priorum & novissimorum, scripta sunt in libro
regum Juda & Israel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
26 [illegible]

* Imò nunc contenditis ut sint vobis servi & 10
ancillæ : & vos quidem nôstis tantum vos
crimen coram Domino Deo vestro commi-
sisse. Jam ergò audite me, & remittite capti- 11
vos quos cepistis de fratribus vestris, ne fortè
excitetur in vos ira Domini. Tunc surgen- 12
tes viri quidam ex principibus Aphremita-
rum, *nempe* Azaria, & Johana, atque Bara-
chia filius Machariæ ; Dixerunt eis, Ne in- 13
troducatis hos captivos huc, ne adhuc pecce-
mus coram Domino Deo nostro : vos autem
dicitis, Adjiciamus ad culpas nostras & pec-
cata nostra, quandoquidem plurima sunt. Re- 14
miserunt ergò omnes captivos in Jerusalem. 15
Pergens autem ipse rex Ahaz mendaciis Do- 23
minum negare, sacrificavit diis Damasci, &
dicebat eis ; Vos estis dii ac domini mei, vos
colo, & vobis sacrifico : sic fuit ipse offen-
diculo Judæ, & peccare fecit totum populum
Judæum. Adhæc congregavit Ahaz omnia 24
vasa quæ erant in domo Domini, & concìdit
vasa quæ erant in domo Domini, clausitque
januas interiores & exteriores quæ erant in
domo Domini : Et fecit sibi altaria in omni- 25
bus angulis qui erant in Jerusalem, & quâ-
cunque civitate quæ erat in Juda : fecerátq;
sacrificia ad immolandum diis alienis. Eo- 16
dem tempore misit rex Ahaz ad regem Athur
ut opem sibi ferret. Nam adhuc Adumæi ve- 17
niebant, & stragem faciebant in Judæis, &
abducebant ex eis captivos : Et Palestini 18
venientes obsederant civitates planitiei, &
civitates Meridionales Judæorum, ceperántq;
civitatem Beth-semes, & civitatem Ilon, &
civitatem Zeorath, Sob & viculos ejus, Ga-
ram & viculos ejus. Fregerat enim Domi- 19
nus Judæos propter peccata Ahazi regis Ju-
dæ, quæ multiplicaverat in domo Judæ,
graviter mentitus in Dominum Deum su-
um. Item veniente contra eum Teglath- 20
palasare rege Athur, eúmque obsidente, &
summâ angustiâ premente ; Tulit rex Ahaz 21
vasa quæ erant in domo Domini, & vasa quæ
erant in domo regum prædecessorum, & in
domibus opulentis ; deditque regi Athur, ne
læderet eum tempore angustiæ suæ.

Reliqua gesta Ahazi, & omnes viæ ejus prio- 26
res ac posteriores ; ecce scripta sunt in libro
regum Judæ & Israelis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

10 Καὶ νῦν υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε (ο) κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας. (π) οὐκ ἰδού εἰ-
11 μι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ (ρ) θεῷ ὑμῶν; Καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλω-
12 σίαν ἣν (σ) ᾐχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. Καὶ ἀνέστησαν ἄρ-
χοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραίμ, (τ) Οὐδείας ὁ τοῦ Ἰωάνου, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ (υ) Μοσολαμώθ, καὶ
13 Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλήμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ (φ) Ἐλδαΐ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου, Καὶ
εἶπαν αὐτοῖς. Οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἁμαρτάνειν τῷ
κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε (χ) προσθεῖναι ἐπὶ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν (ψ) ἄγνοιαν ἡμῶν,
14 ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν, καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ
15 τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῦλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πάσης τῆς ἐκκλησίας. καὶ ἀνέστησαν
ἄνδρες οἳ ἐπεκλήθησαν ἐν ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς
(ω) περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτούς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν
καὶ ἀλείψασθαι, καὶ (α) ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑποζυγίοις παντὸς ἀσθενοῦντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς
16 εἰς Ἱεριχὼ πόλιν φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ (β) ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. Ἐν τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ (γ) ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ πρὸς βασιλέα Ἀσσοὺρ βοηθῆσαι αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ,
17 18 (δ) Ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ (ε) ᾐχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. Καὶ
οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ Λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν (ζ)
Βαιθσαμύς, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐκ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν
τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλών, καὶ τὴν Γαδηρώθ, καὶ τὴν Σωχὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, (η) καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ
19 τὴν (θ) Γαμζὼ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. Ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ
20 Ἄχαζ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν (ι) Θαγλαφελλασὰρ
21 βασιλεὺς Ἀσσούρ, (κ) καὶ ἔθλιψεν αὐτόν. Καὶ ἔλαβεν Ἄχαζ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴ-
κῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Ἀσσούρ· καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν (λ) αὐτῷ
22 ἦν, Ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ (μ) βασι-
23 λεὺς Ἄχαζ, Ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Δαμασκοῦ τοὺς τύπτοντάς με· καὶ εἶπεν, Ὅτι θεοὶ βασιλέως
Συρίας αὐτοὶ (ν) κατισχύουσιν αὐτούς, αὐτοῖς θύσω, καὶ ἀντιλήψονταί μου. καὶ αὐτοὶ ἐγένον-
24 το αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστησεν Ἄχαζ τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ κατέκο-
ψεν αὐτά, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν (ξ) ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ (ο) γω-
25 νίᾳ ἐν Ἱερουσαλήμ, Καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα (π) ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾶν θεοῖς ἀλ-
26 λοτρίοις, καὶ παρώργισαν (ρ) κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων (σ) αὐτῶν. Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐ-
τοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρῶται καὶ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ
Ἰσραήλ.

Et nunc filios Juda, & Hierusalem vos dicitis possidere in servos, & 10
servas. Nonne ecce ego sum vobiscum ad contestandum Domino Deo
(ρ) vestro? Et nunc audite me; & restituite captivitatem, quam 11
captivastis de fratribus vestris: quoniam ira furoris Domini super vos.
Et surrexerunt principes de filiis Ephraim, (ς) Udias filius Joanis, & Ba- 12
rachias filius Mosolamoth, & Ezecias filius Sellem, & Amasias filius
Addai super advenientes è bello, Et dixerunt eis; Non introducetis ca- 13
ptivitatem huc ad nos: quoniam ad peccandum Domino super nos, vos
dicitis adjicere super peccata nostra, & super ignorantiam nostram:
quoniam multum est peccatum nostrum, & ira furoris Domini super
Israel. Et dimiserunt bellatores captivitatem, & spolia ante principes, 14
& omnem ecclesiam. Et surrexerunt viri invocati in nomine, & 15
susceperunt captivitatem, & omnes nudos vestierunt de spoliis: & indue-
runt eos, et calceaverunt eos, et dederunt (h) comedere et ungi: & suscepe-
runt etiam in subjugalibus omnem infirmum: & collocaverunt eos in Hie-
richo civitate palmarum apud fratres eorum: & reverterunt in Samariam.
In tempore illo misit rex Achaz ad regem Assur ad auxiliandum sibi 16
et in (i) hoc: Quoniam Idumæi invaserunt, & percusserunt in Juda, 17
& captivârunt captivitatem. Et alienigenæ invaserunt super civitates 18
campestris, & ab Africo Judæ: & ceperunt Bethsamys, & (k) (quæ
in domo Domini, & quæ in domo regis, & principum, & dederunt
regi) Ailon, & (l) Gaderoth, & Socho, et pagos ejus, et Thamna, et
pagos ejus, et Gamzo, et pagos ejus. Et habitaverunt illic. Quoni- 19
am humiliavit Dominus Judam propter Achaz regem Judæ: (m) quo-
niam discessit discessione à Domino. Et venit super eum Thalga Phel- 20
lasar rex Assur, et tribulavit eum. Et cepit Achaz quæ in domo Domini, 21
et quæ in domo regis, et principum, et dedit regi Assur: et non ad au-
xilium ei fuit, Sed ut ipse tribularetur. Et adjecit recedere à Domino: 22
et dixit rex Achaz, Exquiram deos Damasci, qui verberant me. Et 23
dixit; Quoniam dii regis Syriæ ipsi (n) confortant eos: ipsis igitur sa-
crificabo, et suscipient me. Et ipsi fuerunt ei in scandalum, et omni
Israel. Et removit Achaz vasa domûs Domini: et concîdit ea: et clausit 24
januas domûs Domini: et fecit sibi altaria in omni angulo in Hierusalem:
Et in omni civitate et civitate in Juda fecit excelsa ad adolendum diis 25
alienis. Et irritaverunt Dominum Deum patrum suorum. Et reliqua 26
verba ejus, et actiones ejus primæ, et novissimæ, ecce scripta in libro
regum Juda et Israel.

MS.A. (ο) κατακτήσασθε (π) οὐχ (ρ) τῷ θεῷ ὑμῶν; Νῦν (σ) αἰχμαλωτεύσατε (τ) Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανάν, (υ) Μοσολλαμώθ, (φ) Ἀδδί (χ) προσθεῖναι (ψ) ἀγνοίας, ὅτι (ω) περιέβαλον (α) ἀντελάβοντο ἐν (β) ὑπέστρεψαν (γ) ἀπέστειλεν Ἄχαζ (δ) Ὅτι Ἰδουμαῖοι (ε) ᾐχμαλώτευσαν (ζ) Βαιθσαμύς, καὶ τὴν Αἰλών, καὶ τὴν Γαδηρώθ, (η) καὶ Θαμνὰ (θ) Γαμαιζαί (ι) Θαγλαθφελλασάρ (κ) καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. (λ) αὐτῷ, Ἀλλ' ἢ (μ) βασιλεύς, Ἐκζητήσω (ν) κατισχύουσιν, αὐτοῖς (ξ) αὐτῷ (ο) γωνίᾳ Ἱερουσαλήμ, (π) ἐποίησαν (ρ) κύριον θεὸν (σ) ἑαυτῶν.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

10 * والان تجهدون ان يكونوا لكم عبيدا . وهذه خطية قدام الله * فاسمعوا مني . ردوا 11
12 ما اخذتم من اخوتكم . ليلا يكون غضب الرب عليكم * فقال رجال من روساء
13 بيت افريم . وهم عزريا بن يوحنا . وابرخيا بن مغري * لا تدخلوا بهذا السبي الي هاهنا .
ليلا نخطي قدام الله . وانتم تقولون انا نضاعف جورنا على خطايانا . لانها كثيرة جدا .
14 15 * * فردوا ساير السبي الي يروسليم * وازداد الملك احاز كذبا قدام الله . وذبح لالهة
23 دمسق . وقال لهم . انتم الهتي ولكم اعبد . وصار عثرة ليهودا . واخطا ساير امة
24 يهودا * وجمع احاز ساير الثياب التي في بيت الله . وقصص الثياب التي في بيت الله .
25 واغلق الابواب الجوانية والبرانية * وصنع له مذابح في كل زوايا اروسليم وفي ضياع
16 بيت يهودا للالهة الغريبة * وفي ذلك الزمان بعث الي عند ملك الموصل ان يجي
17 18 لينجده * والي هذه الغاية اتوا الادوميون . وحربوا بيت يهودا . وسبوا منهم سبيا * ونزلوا
في ضياع البرية . وعلى الضياع اليمانية في بيت يهودا . واخذوا بعلبك الضيعة .
19 ولايلون . ولعرروب القرية . وسواب . ويفيع . وغرام * لان الله كسر بيت يهودا . لاجل
20 خطايا احاز ملكهم . لانها كثرت في بيت يهودا قدام الله * فجاء عليه سحاريب ملك
21 الموصل . ونزل عليه وضغطه ضغطا عظيما * فاخذ الملك احاز الثياب التي في بيت
الله وبيوت الملوك الاولين . وما في بيوت الاغنياء . واعطاها لملك الموصل حتى لا يضره
في ذلك الزمان .

* * *

26 * وساير الفاظ احاز الاولى والاخرة مكتوبة في سفر ملوك يهودا واسرايل .

** Et nunc contenditis eos esse vobis ser-* 10
vos: at hoc peccatum est coram Deo.
Acquiescite ergò mihi, & remittite 11
quos cepistis de fratribus vestris, ne vos
invadat ira Domini, Tunc dixerunt 12
quidam è primoribus domûs Ephraimi,
nempe Azaria filius Johannis, & Ba-
rachia filius Macri; Ne introducatis 13
prædam istam huc, ne peccemus coram
Deo: An verò diceretis, Accumulabi-
mus crimen nostrum peccatis nostris quæ
quidem perquam multa sunt? Remise- 14
runt ergò totam prædam in Jerusalem, 15
** Nihilominus rex Ahaz perrexit mentiri* 23
coram Deo: sacrificavit enim diis Da-
masci, & dixit eis; Vos estis dii mei,
vos adoro: factúsque est offendiculo
Judæ, & peccare fecit totam gentem
Judæ. Præterea collegit Ahaz omnia 24
vasa quæ erant in templo Dei, & con-
cidit vasa quæ erant in templo Dei, &
occlusit fores internas & externas. Fe- 25
citque sibi aras in omnibus angulis Je-
rosolymæ & in oppidis domûs Judæ, pro
diis alienis. Eodem tempore misit ad 16
regem Mausel ut veniret in auxilium
suum. (Quoniam tunc temporis vene- 17
rant Edomæi, & depopulati fuerant
Judæos, & captivos duxerant ex eis:
Et castra posuerant in oppidis campestri- 18
bus, & contra oppida Meridionalia
quæ sunt in domo Judæ, ceperunt Ba-
albeccam civitatem, & Ilanem, & ci-
vitatem Azrotb, & Soab, & Japhiaa
& Garâm. Deus enim depresserat do- 19
mum Judæ propter peccata Ahazi regis
eorum, quoniam multiplicata fuerant in
domo Judæ coram Deo) Verùm San- 20
herib rex Mausel venit contra eum, ob-
sedit illum, & summâ angustiâ co-
arctavit. Quare accipiens rex Ahaz 21
vasa quæ erant in domo Dei, & do-
mibus regum præteritorum, & quicquid
erat in domibus divitum, dedítque ea
regi Mausel, ut ne esset sibi damno tunc
temporis.

** Reliqua autem res Ahazi priores ac po-* 26
steriores, scripta sunt in libro regum Ju-
dæ & Israelis.

דברי הימים ב: כט

:Israel regum sepulcra ad eum adduxerunt non quia:Jerusalaim in,civitate in eum sepelierunt &,suis patribus cum Achaz jacuit Et
וישכב אחז עם אבתיו ויקברהו בעיר בירושלם כי לא הביאהו לקברי מלכי ישראל 27
,eo pro ejus filius Jechizchijahu regnavit &
וימלך יחזקיהו בנו תחתיו:

CAP. XXIX. כט

,ejus matris nomen Et .Jerusalaim in regnavit annis novem & viginti & :annorum quinque & viginti filius regnavit Jechizchijahu
1 יחזקיהו מלך בן עשרים וחמש שנה ותשע ועשרים שנה מלך בירושלם ושם אמו
primo anno in Ipse .ejus pater David fecerat quæ omnia juxta,Domini oculis in rectum Fecitque .Zechariahu filia Abijah
2 אביה בת זכריהו: ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה דויד אביו: הוא בשנה הראשונה 3
:Levitas atque ,sacerdotes Adduxitque.eas roboravit &,Domini domus valvas aperuit ,primo mense in,eum regnando
למלכו בחדש הראשון פתח את דלתות בית יהוה ויחזקם: ויבא את הכהנים ואת הלוים 4
Domini domum sanctificate &,vos sanctificate Nunc .Levitæ me Audite :eos ad Dixitque .orientalem plateam ad eos collegit &
ויאספם לרחוב המזרח: ויאמר להם שמעוני הלוים עתה התקדשו וקדשו את בית יהוה 5
oculis in malum fecerunt &,nostri patres sunt prævaricati Quia .sanctitate de immunditiam educite & ,vestrorum patrum Dei
אלהי אבתיכם והוציאו את הנדה מן הקדש: כי מעלו אבתינו ועשו הרע בעיני 6
fores clauserunt Etiam .cervicem dederunt &,Domini tabernaculo à suas facies verterunt &:eum dereliquerūt &,nostri Dei Domini
יהוה אלהינו ויעזבהו ויסבו פניהם ממשכן יהוה ויתנו ערף: גם סגרו דלתות 7
.Israel Deo sanctitate in ascendere fecerunt non ascensionem & ,suffierunt non suffimentum & ,lucernas extinxerunt &,porticus
האולם ויכבו את הנרות וקטרת לא הקטירו ועלה לא העלו בקדש לאלהי ישראל:
vos quemadmodum ,sibilum in & ,stuporem in,commotionem in eos tradiditque:Jerusalaim & Jehudah super Domini ira fuit Et
ויהי קצף יהוה על יהודה וירושלם ויתנם לזועה לשמה ולשרקה כאשר אתם 8
captivitatem in nostræ uxores & ,nostræ filiæ &,nostri filii & gladio in nostri patres corruerunt en Et .vestris oculis in videntes
ראים בעיניכם: והנה נפלו אבותינו בחרב ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי 9
mei Filii:sui nasi iram nobis à avertet & :Israel Deo Domino fœdus pangere meo corde cum Nunc .hoc super
על זאת: עתה עם לבבי לכרות ברית ליהוה אלהי ישראל וישב ממנו חרון אפו: בני 10 11
ministrantes ei existendum ad &,ei ministrandum ad ejus facies ad standum ad,Dominus elegit vobis in quia :sitis securi ne nunc
עתה אל תשלו כי בכם בחר יהוה לעמד לפניו לשרתו ולהיות לו משרתים
Merari filiis de & ,Chahathi filiis de Hazariahu filius Joel & ,Hamasai filius Machath ,Levitæ surrexerunt Et .suffientes &
ומקטרים: ויקמו הלוים מחת בן עמשי ויואל בן עזריהו מן בני הקהתי ומן בני מררי 12
filiis de Et .Joach filius Heden & ,Zimmah filius Joach ,Ghersunitis de Et :Jehallelel filius Hazariahu & ,Habdi filius Chis
קיש בן עבדי ועזריהו בן יהללאל ומן הגרשני יואח בן זמה ועדן בן יואח: ומן בני 13
,Jeduthun filiis de & :Simhi & ,Jechiel ,Heman filiis de Et .Mathaniahu & ,Zechariahu ,Asaph filiis de & :Jehiel & ,Samri ,Elisaphan
אליצפן שמרי ויעואל ומן בני אסף זכריהו ומתניהו: ומן בני הימן יחואל ושמעי ומן בני ידותון 14
,Domini verbis in regis mandatum juxta sunt ingressi & ,sunt sanctificati & ,suos fratres Collegeruntque .Huzziel & ,Semahiah
שמעיה ועזיאל: ויאספו את אחיהם ויתקדשו ויבאו כמצות המלך בדברי יהוה 15
,immunditiam omnem eduxerunt & ;mundandū ad,Domini domum intra sacerdotes sunt ingressi Et .Dñi domum mundandum ad
לטהר בית יהוה: ויבאו הכהנים לפנימה בית יהוה לטהר ויוציאו את כל הטמאה 16
cœperunt Et .foras Chidron torrentē ad educendum ad,Levitæ susceperunt Et.Domini dom⁹ atrio in,Domini templo in invenerunt quam
אשר מצאו בהיכל יהוה לחצר בית יהוה ויקבלו הלוים להוציא לנחל קדרון חוצה: ויחלו 17
Domini domum sanctificaverunt &,Domini porticū ad sunt ingressi mensis octava die in & ,sanctificare primi mensis una in
באחד לחדש הראשון לקדש וביום שמונה לחדש באו לאולם יהוה ויקדשו את בית יהוה
:dixerunt & ,regem Chizchijahu ad interius sunt ingressi Et.perfecerunt primi mensis sextadecima die in & :octo diebus
לימים שמונה וביום ששה עשר לחדש הראשון כלו: ויבואו פנימה אל חזקיהו המלך ויאמרו 18
,ejus vasa omnia & ,dispositionis mensam & ,ejus vasa omnia & ,ascensionis altare & ,Domini domum omnem Mundavimus
טהרנו את כל בית יהוה את מזבח העולה ואת כל כליו ואת שלחן המערכת ואת כל כליו:
ipsa ecce &,sanctificavimus & ,preparavimus ,ipsum prævaricando in ,suo regno in Achaz rex fecerat elongare quæ vasa omnia Et
ואת כל הכלים אשר הזניח המלך אחז במלכותו במעלו הכנו והקדשנו והנם 19
adduxerunt Et.Domini domum ascendit &,civitatis principes collegit & ,rex Jechizchijahu mane surrexit Et .Domini altaris facies ad
לפני מזבח יהוה: וישכם יחזקיהו המלך ויאסף את שרי העיר ויעל בית יהוה: ויביאו 20 21
,sanctuario super & ,regno super ,peccato pro septem caprarum capreolos & ,septem agnos & ,septem arietes & ,septem juvencos
פרים שבעה ואילים שבעה וכבשים שבעה וצפירי עזים שבעה לחטאת על הממלכה ועל המקדש
.Domini altare super faciendum ascendere ad ,sacerdotibus Aharon filiis dixitque :Jehudah super &
ועל יהודה ויאמר לבני אהרן הכהנים להעלות על מזבח יהוה:

Versio VULG. LAT.

Dormivitque Achaz cum patrib⁹ suis, & sepelierunt eum in civitate Jerusalē: neque enim receperunt eum in sepulchra regū Israël. Regnavitque Ezechias filius ejus pro eo. 27

CAP. XXIX.

IGitur Ezechias regnare cœpit, cùm vigintiquinque esset annorum, & vigintinovem annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Abia, filia Zachariæ. 1
Fecitque quod erat placitū in conspectu Domini, juxta omnia quæ fecerat David pater ejus. 2
Ipse anno & mense primo regni sui, aperuit valvas domûs Domini, & instauravit eas, 3
Adduxitque Sacerdotes atque Levitas, & congregavit eos in plateam Orientalem. 4
Dixitque ad eos; Audite me Levitæ, & sanctificamini, mundate domum Domini Dei patrum vestrorum, & auferte omnem immunditiam de sanctuario. 5
Peccaverunt patres nostri, & fecerunt malum in conspectu Domini Dei nostri, derelinquentes eum: averterunt facies suas à tabernaculo Domini, & præbuerunt dorsum. 6
Clauserunt ostia, quæ erant in porticu, & extinxerunt lucernas, incensúmque non adoleverunt, & holocausta non obtulerunt in sanctuario Deo Israel. 7
Concitatus est itaque furor Domini super Judam & Jerusalem, tradiditque eos in commotionem, & in interitum, & in sibilum, sicut ipsi cernitis oculis vestris. 8
En, corruerunt patres nostri gladiis; filii nostri, & filiæ nostræ, & conjuges captivæ ductæ sunt, propter hoc scelus. 9
Nunc ergò placet mihi ut ineamus fœdus cum Domino Deo Israel, & avertet à nobis furorem iræ suæ. 10
Filii mei, nolite negligere: vos elegit Dominus ut stetis coram eo, & ministretis illi, colatisque eum, & cremetis ei incensum. 11
Surrexerunt ergò Levitæ; Mahath filius Amasai, & Joel filius Azariæ, de filiis Caath: Porrò de filiis Merari, Cis filius Abdi, & Azarias filius Jalaleel. De filiis autem Gersom, Joah filius Zemma, & Eden filius Joah. 12
At verò de filiis Elisaphan, Samri & Jahiel. De filiis quoque Asaph, Zacharias, & Mathanias: 13
Necnon de filiis Heman, Jahiel, & Semei: Sed & de filiis Idithun, Semeias, & Oziel. 14
Congregaverúntque fratres suos, & sanctificati sunt, & ingressi sunt juxta mandatū regis & imperium Domini, ut expiarent domū Dei. 15
Sacerdotes quoque ingressi templum Domini ut sanctificarent illud, extulerunt omnem immunditiam, quam intrò repererant in vestibulo domûs Domini: quam tulerunt Levitæ, & asportaverunt ad torrentem Cedron forás. 16
Cœperunt autem primâ die mensis primi mundare, & in die octavo ejusdem mensis ingressi sunt porticum templi Domini, expiaverúntque templum diebus octo, & in die sextadecima mensis ejusdem, quod cœperant impleverunt. 17
Ingressi quoque sunt ad Ezechiam regem, & dixerunt ei; Sanctificavimus omnem domum Domini, & altare holocausti, vasáque ejus, necnon & mensam propositionis cum omnibus vasis suis, 18
Cunctámque templi supellectilem, quam polluerat rex Achaz in regno suo, postquàm prævaricatus est: & ecce exposita sunt omnia coram altare Domini. 19
Consurgénsque diluculò Ezechias rex, adunavit omnes principes civitatis, & ascendit in domum Domini: 20
Obtulerúntque simul tauros septem, & arietes septem, agnos septem, & hircos septem pro peccato, pro regno, pro sanctuario, pro Juda: dixitque sacerdotibus filiis Aaron ut offerrent super altare Domini. 21

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܫܟܒ ܐܚܙ ܥܡ ܐܒܗܘܗܝ܃ ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܥܠܘܗܝ ܠܒܝܬ ܩܒܪܐ 27
ܕܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܠܟ ܚܙܩܝܐ ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ. * ܫܠܡ ܦܘܫܩܐ * ܟܛ *
* ܚܙܩܝܐ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. ܟܕ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܟܕ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܐ. 1
ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ ܫܢܝܢ ܐܡܠܟ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܫܡܐ ܕܐܡܗ ܐܢܝ ܒܪܬ ܙܟܪܝܐ. * ܘܥܒܕ ܕܬܪܝܨ 2
ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܕܘܝܕ ܐܒܘܗܝ. * ܒܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. 3
ܦܬܚ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܚܕܬ ܐܢܘܢ. * ܘܐܝܬܝ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܟܢܫ ܐܢܘܢ ܠܓܘ 4
ܕܪܬܐ ܕܡܩܕܫܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܠܘܝܐ܃ ܘܐܬܩܕܫܘ ܗܫܐ ܘܩܕܫܘ 5
ܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܢ. ܘܐܥܒܪܘ ܥܒܕܝܟܘܢ ܒܝܫܐ ܡܢ ܪܥܝܢܝܟܘܢ. * ܘܠܐ ܢܥܒܕ 6
ܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܐܒܗܝܢ. ܕܥܒܕܘ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܫܒܩܘܗܝ. ܘܗܦܟܘ
ܐܦܝܗܘܢ ܡܢ ܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܨܘܪܗܘܢ. * ܘܐܦ ܐܚܕܘ ܬܪܥܐ 7
ܕܐܣܛܘܐ. ܘܕܥܟܘ ܫܪܓܐ. ܘܒܣܡܐ ܠܐ ܐܩܪܒܘ ܥܠ ܡܕܒܚܗ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܐ 8
ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܝܗܘܕܐ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܠܠܘܛܬܐ. ܘܠܚܘܪܒܐ ܘܠܡܘܬܐ.
ܐܝܟ ܕܚܙܝܢ ܥܝܢܝܟܘܢ. * ܘܗܐ ܢܦܠܘ ܐܒܗܝܢ ܒܣܝܦܐ. ܘܒܢܝܢ ܘܒܢܬܢ 9
ܒܫܒܝܬܐ. * ܡܛܠ ܕܛܥܝܢ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܫܒܩܢ ܩܝܡܐ ܕܝܗܒ ܠܐܒܗܝܢ܃ 20
ܐܦ ܗܘ ܫܒܩܢ. ***** *ܘܩܕܡ ܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ. ܘܟܢܫ ܠܣܒܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܠ 21
ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܝܬܝܘ ܠܗ ܬܘܪܐ ܫܒܥܐ. ܘܐܡܪܐ ܫܒܥܐ. ܘܕܟܪܐ ܫܒܥܐ. ܘܨܦܪܝ
ܥܙܐ ܫܒܥܐ. ܠܡܚܣܝܘ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܥܠ ܝܗܘܕܐ. ܘܥܠ ܡܩܕܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܗܪܘܢ
ܟܗܢܐ ܕܢܣܩܘܢ ܥܠܘܬܐ ܥܠ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ:

Denique cùm occubuisset Ahaz cum patribus suis, sepelierunt eum in Jerusalem (non enim perduxerunt eum ad sepulchra regum Israelis) & regnavit Hezecia filius ejus post ipsum. 27

CAP. XXIX.

HEzecia regno potitus, (natus autem erat annos vigintiquinq; cùm potitus est regno) vigintinovem annos regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus erat Ani filia Zachariæ. 1
Fecit is quod rectum erat coram Domino, quemadmodum fecerat David pater ejus. 2
Primo regni sui anno, mense primo, aperuit januas domûs Domini, & restauravit eas: 3
Et adductis sacerdotibus ac Levitis, iisque intus atrium Sanctuarii congregatis, 4
Dixit, Audite me Levitæ, & sanctificamini nunc, atque sanctificate domum Domini Dei majorum nostrorum, & abdicate opera vestra mala è mentibus vestris: 5
Et ne faciamus quemadmodum fecerunt patres nostri, qui fecerunt quod malum erat coram Domino Deo nostro, & dereliquerunt eum; & aversis à tabernaculo Dñi faciebus, verterunt & præbuerunt ei cervices suas: 6
Quin etiam occluserunt fores porticûs, extinxerunt lucernas, & acerras non obtulerunt ad altare Dei Israelis. 7
Quamobrem invasit ira Domini Judam & Jerusalem, adeóque tradidit eos maledictioni, desolationi, atque neci, quemadmodum cernitis oculis vestris. 8
Nam ecce corruerunt patres nostri gladio, & filii filiæque nostræ in captivitatem *abductæ sunt*. Quoniam demum aberravimus à Domino Deo nostro, & dereliquimus testamentum quod dederat majorib⁹ nostris; ipse quoque dereliquit nos. 9
Deinde manè surgens Hezecia rex, congregavit seniores Jerosolymorum, & ingressus est domum Domini. 10
Et cùm adduxissent ei septem boves, agnos septem, arietes septem, & hircos caprarum septem ad expiandum pro regno, pro Juda, & pro Sanctuario; dixit ad filios Aharon sacerdotes ut offerrent holocausta super altare Domini. 21

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

17 Καὶ ἐκοιμήθη Ἄχαζ μετὰ τῶν πατέρων (τ) αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, ὅτι οὐκ εἰσήνεγκαν αὐ-
τὸν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραήλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

MS. A. (τ) ἑαυτοῦ,

ΚΕΦ. κθ'.

1 ΚΑΙ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν, καὶ εἴκοσι ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ,
2 καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβιὰ θυγάτηρ Ζαχαρίου. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα
3 ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ (α) μηνὶ
4 τῷ πρώτῳ ἀνέῳξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. Καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς
5 Λευίτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούσατε οἱ
Λευῖται, νῦν ἁγνίσθητε, καὶ ἁγνίσατε τὸν οἶκον κυρίου (β) θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκα-
6 θαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων. Ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον (γ) κυ-
ρίου θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ (δ) πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς
7 κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐχένα. Καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυ-
8 μίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὁλοκαυτώματα οὐ (ε) προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θεῷ Ἰσραήλ. Καὶ (ζ) ὠρ-
γίσθη ὀργῇ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰούδαν (η) καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς
9 ἀφανισμὸν καὶ εἰς (θ) συριγμόν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. Καὶ ἰδοὺ πεπλήγασιν οἱ πατέρες (ι)
ὑμῶν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐν γῇ (κ) οὐκ
10 αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστιν. Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστιν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην κυρίου θεοῦ
11 Ἰσραήλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. Καὶ νῦν μὴ διαλίπητε, ὅτι ἐν ὑμῖν ᾑ-
12 ρέτικεν κύριος στῆναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν, καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας. Καὶ ἀνέ-
στησαν οἱ Λευῖται, (λ) Μααθ ὁ τοῦ Ἀμασί, καὶ Ἰωὴλ ὁ τοῦ (μ) Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ· καὶ ἐκ
τῶν υἱῶν Μεραρί, Κὶς ὁ τοῦ Ἀβδί, καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ (ν) Ἰαλλεήλ· καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν (ξ) Γεδσωνί,
13 Ἰωδαὰχ ὁ τοῦ Ζεμμάθ, καὶ (ο) Ἰωδαὰμ οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά. Καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισαφάν, (π) Ζαμ-
14 βρὶ, καὶ Ἰειήλ· καὶ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, Ζαχαρίας καὶ Ματθανίας· Καὶ τῶν υἱῶν Αἰμάν, Ἰειὴλ καὶ
15 Σεμεΐ· καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθών, (ρ) Σαμαίας, καὶ Ὀζιήλ. Καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καὶ
ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου, καθαρίσαι τὸν οἶκον κυρίου.
16 Καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἁγνίσαι, καὶ (σ) ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὑρεθεῖσαν
ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου. καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χειμάῤ-
17 ῥουν Κέδρων ἔξω. Καὶ ἤρξαντο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νουμηνίᾳ (τ) τοῦ πρώτου μηνὸς ἁγνίσαι, καὶ τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθον εἰς τὸν ναὸν (υ) κυρίου, καὶ ἥγνισαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις
18 ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ (φ) τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν. Καὶ (χ) εἰσῆλθον
ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν, Ἡγνίκαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον
τῆς ὁλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐ-
19 τῆς, Καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν (ψ) ὁ βασιλεὺς Ἄχαζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ
20 ἀποστασίᾳ (ω) αὐτοῦ, ἡτοιμάκαμεν καὶ (α) ἡγνίκαμεν, ἰδού ἐστιν ἐναντίον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου. Καὶ
ὤρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεύς, καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου.
21 Καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτά, κριοὺς ἑπτά, ἀμνοὺς ἑπτά, (β) χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ
τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ περὶ Ἰσραήλ· καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν ἀ-
ναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου.

Et dormivit Achaz cum patribus suis: & sepultus est in civitate Da- 17
vid: quoniam non intulerunt eum in sepulchra regum Israel. Et re-
gnavit Ezecias filius ejus pro eo.

CAP. XXIX.

ET Ezecias regnavit, cùm esset viginti & quinque annorum: & 1
viginti novem annos regnavit in Hierusalem: & nomen matri ejus
Abia filia Zachariæ. Et fecit rectum in conspectu Domini secundum 2
omnia, quæ fecit David pater ejus. Et factum est, ut stetit super re- 3
gnum suum, in mense primo aperuit januas domûs Domini, & in-
stauravit eas. Et introduxit Sacerdotes & Levitas: & constituit eos 4
in latere, quod ad Orientem, Et dixit eis; (a) Audite Levitæ: Nunc 5
purificamini, & purificate domum Domini Dei patrum vestrorum: &
ejicite immunditiam è sanctis: Quoniam rebellaverunt patres nostri, & 6
fecerunt malum ante Dominum Deum nostrum, & dereliquerunt eum, &
averterunt faciem suam à tabernaculo Domini, & dederunt cervicem,
Et clauserunt januas templi, & extinxerunt lucernas, & thymiama 7
non adoleverunt, & holocaustomata non obtulerunt in sancto, Deo Israel.
Et iratus est irâ Dominus super Judam & Hierusalem, & dedit eos 8
in ecstasin, & in perditionem, & in sibilum, sicut vos videtis oculis
vestris. Et ecce (b) percussi sunt patres vestri in gladio: et filii vestri, & 9
filiæ vestræ, & uxores vestræ in captivitate in terra non sua: (c) quod
& nunc est. Pro his nunc est super cor disponere testamentum meum, 10
testamentum Domini Dei Israel: & avertet iram furoris sui à nobis. Et 11
nunc non omittatis; quoniam in vobis elegit Dominus ad standum ante
se ad ministrandum, & ut sint sibi ministrantes, & adolentes. Et sur- 12
rexerunt Levitæ, Maath filius Amasi, & Joel filius Azariæ de filiis Ca-
ath: & de filiis Merari, Cis filius Abdi, & Azarias filius Halelel: &
de filiis Gedsoni, Jodaad filius Zemmath, & (d) Joadan: hi filii Jo-
acha. Et de filiis Elisaphan, Zambri, & Jeiel: Et de filiis Asaph, Za- 13
charias, & Matthanias. Et de filiis Heman, Jeiel, & Semei: & 14
de filiis Idithum, Sameas, & Oziel. Et congregaverunt fratres suos: 15
& purificati sunt juxta mandatum regis per præceptum Domini, ad mun-
dandam domum Domini. Et ingressi sunt sacerdotes intùs in domum 16
Domini ad purificandam: & ejecerunt omnem immunditiam inventam
in domo Domini: & (e) in atrium domûs Domini. Et susceperunt Levi-
tæ ejectè in torrentem Cedron foràs. Et cœperunt die primâ, neomeniâ 17
primi mensis purificare: & die octavâ mensis intraverunt in templum
Domini: & purificaverunt domum Domini in diebus octo: & die (f)
tertiadecimâ mensis primi consummaverunt. Et ingressi sunt intùs ad 18
Ezeciam regem, & dixerunt; Purificavimus omnia quæ in domo Do-
mini, altare holocaustosis, & vasa ejus, et mensam propositionis, et vasa
ejus: Et omnia vasa quæ polluerat rex Achaz in regno suo in rebellione 19
sua, paravimus, & purificavimus: ecce sunt ante altare Domini. Et 20
surrexit manè Ezecias rex, & congregavit principes civitatis, & ascen-
dit in domum Domini. Et obtulit vitulos septem, arietes septem, agnos 21
septem, hircos caprarum septem pro peccato, pro regno, et pro sanctis, et pro
Israel. Et dixit filiis Aaron sacerdotibus ascendere super altare Domini.

MS.A. (α) πρώτῳ μηνὶ (β) θεοῦ πατέρων (γ) κυρίου, καὶ ἐγκατέλιπον (δ) πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ (ε) προσήνεγκαν τῷ (ζ) ὠργίσθη θυμῷ κύριος (η) καὶ ἐπὶ τὴν (θ) συριγμὸν (ι) ὑμῶν μαχαίρᾳ, (κ) οὐχ αὐτῶν, (λ) Μαάθ (μ) Ζαχαρίου (ν) Ἰαλλήλ. (ξ) Γεδσών, Ἰωὰ (ο) Ἰωδὰν ὁ τοῦ Ἰωαχά. (π) Ζαμβρί, (ρ) Σαμαίας, (σ) ἐξέβαλον (τ) τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἁγνίσαι, (υ) τοῦ κυρίου, (φ) τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τοῦ (χ) εἰσῆλθον (ψ) Ἄχαζ ὁ βασιλεὺς ἐν (ω) ἑαυτοῦ, (α) ἡγνίκαμεν, (β) χιμάρους

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27 * ومات احاز مع ابايه . ودفنوه باورسليم . ولم يبعث الي مدفن ملوك اسرايل .

. الفصل التاسع والعشرون .

1 * وملك بعده حزقيا ابنه . وكان ابن خمسة وعشرين سنة . وملك باورسليم تسعة وعشرين
2 سنة . واسم امه ابي بنت اسخريا * وصنع حسنات قدام الله . كما صنع ابوه داود * وفي
3 السنة الاولى من ملكه في الشهر الاول فتح ابواب بيت الله وجددهم * واتي بالكهنة
4 واللاويين . وجمعهم الي داخل الدار المقدسة * وقال لهم اسمعوا يا لاويون . تطهروا وقدسوا
5 بيت الله اله ابايكم . وتنحوا عن اعمالكم السوء وافكاركم السيئة * ولا نصنع كما صنع
6 اباونا الذين صنعوا الشر قدام الله الهنا . وتركوه وردوا وجوههم عن مسكن الرب .
7 وعوجوا رقابهم * وغلقوا ابواب الطلبة . واطفوا السرج . ولم يحملوا البخور الي مذبح اله
8 اسرايل * فصارت سخطة الله على يهودا واورسليم . واسلمهم الي اللعنة والضيق والخراب .
9 كما ترون بعيونكم * ووقع اباونا في الحرب . وبنونا وبناتنا في السبي . فظللنا الان نحن
من قدام الله . وخلينا العهد الذي اعطا الله لابايينا . فتركنا هو ايضا .

Tandem mortuus est Achaz cum majoribus 17
suis, & sepelierunt eum in Jerusalem:
non fuit enim missus ad sepulturam re-
gum Israelis.

CAP. XXIX.

Post hunc regnavit Hezecia filius ejus, 1
annum agens vigesimum quintum; re-
gnavitq; in Jerusalem viginti novem an-
nis: nomen matris ejus fuit Abi filia Za-
chariæ. Bonas fecit actiones coram Deo, 2
quemadmodum fecerat pater ejus David.
Nam primo regni sui anno, mense primo, 3
aperuit ostia domûs Dei, & restauravit
ea. Et adductis sacerdotes ac Levitas, 4
congregavit eos in atrium sanctum, Et 5
dixit eis; Audite O Levitæ: Mundate
vos, & sanctificate domum Dei, Dei pa-
trum vestrorum, & abstinete ab operibus
vestris malis, & pravis cogitationibus
vestris: Et ne faciamus uti fecerunt 6
majores nostri, qui sceleratè se gesserunt
coram Deo, Deo nostro, dereliquentes
eum; & avertentes faciem suam à sede
Domini, obliquantes cervices suas, Por- 7
tas orationis occludentes, lucernas extin-
guentes, & incensum ad aram Dei
Israelis minimè ferentes, Adeò ut ef- 8
fervescente irâ Dei in Judam, & Je-
rusalem, tradiderit eos maledictioni, an-
gustiæ, & vastitati, ut aspiciunt oculi
vestri; Corruerint in bello parentes no- 9
stri, & filii filiæque nostræ in captivita-
tem sint abductæ. Quoniam ergò nos ab-
erravimus à Deo, & dereliquimus fœ-
dus quod dederat Deus majoribus nostris,
ipse quoque nos dereliquit.

* * * * * * * * * *

20 * ثم بكر حزقيا الملك . وجمع كهنة اورسليم . ودخل الي بيت الله * وجابوا اليه
21 سبعة ثيران ذكور . وسبعة خراف . وسبعة جداء . غفرانا لملك يهودا . وامر باصعاد الذبايح
على مذبح الله .

Tum Hezecia rex manè consurgens con- 20
gregavit sacerdotes Jerusalem, & in-
gressus est domum Dei: Et adductis 21
ad eum septem bobus masculis, septem
agnis, & septem hœdis in expiationem
pro rege Judæ; præcepit ut offerrentur
sacrificia super altare Dei.

דברי הימים ב: כט

asperserunt & ,arietes mactaverunt & ;altare super asperserunt & ,sanguinem sacerdotes susceperunt & ,boves mactaverunt Et
22 וישחטו הבקר ויקבלו הכהנים את־הדם ויזרקו המזבחה וישחטו האלים ויזרקו
facies ad peccati hircos applicuerunt Et .altare super sanguinem asperserunt & ,agnos mactaverunt & ,altare super sanguinem
23 הדם המזבחה וישחטו הכבשים ויזרקו הדם המזבחה: ויגישו את־שעירי החטאת לפני
,altare super eorum sanguinem expiaverunt & ,sacerdotes eos mactaverunt Et .eos super suas manus fulcierunt & concionis & ,regis
24 המלך והקהל ויסמכו ידיהם עליהם: וישחטום הכהנים ויחטאו את־דמם המזבחה
domo Levitas statuit Et .peccatum & ,ascensionem rex mandavit Israel omni quia ,Israel universum super expiandum ad
25 לכפר על־כל־ישראל כי לכל־ישראל אמר המלך העולה והחטאת: ויעמד את־הלוים בית
manum per quia :prophetæ Nathan & ,regis videntis Ghad & ,David præcepto in ,citharis in & ,nablis in ,cymbalis cum Domini
יהוה במצלתים בנבלים ובכנרות במצות דויד וגד חזה־המלך ונתן הנביא כי ביד־
dixit Et .tubis cum sacerdotes & ,David vasis in Levitæ Steteruntque .ejus prophetarum manum per præceptum Domini
26 27 יהוה המצוה ביד־נביאיו: ויעמדו הלוים בכלי דויד והכהנים בחצצרות: ויאמר
,tubæ & ,Domini canticum cœpit ,holocaustum cœpit tempore in Et .altare ad ascensionem ascendere faciendum ad ,Chizchijahu
חזקיהו להעלות העלה להמזבח ובעת החל העולה החל שיר־יהוה והחצצרות
buccinantes tubæ & ,cantoris canticum & ,se incurvantes concio omnis Et .Israel regis David vasorum manus super &
28 ועל־ידי כלי דויד מלך־ישראל: וכל־הקהל משתחוים והשיר משורר והחצצרות מחצצרים
se incurvaverunt & ,eo cum inventi omnes & ,rex genibus flexerunt ,facere ascendere complere secundum Et .ascensionem complendum ad usque ,omnes
29 הכל עד לכלות העלה: וככלות להעלות כרעו המלך וכל־הנמצאים אתו וישתחוו:
laudaverunt Et .videntis Asaph & ,David verbis in ,Dominum laudandum ad ,Levitis principes & rex Jechizchijahu dixit Et
30 ויאמר יחזקיהו המלך והשרים ללוים להלל ליהוה בדברי דויד ואסף החזה ויהללו
:Domino vestram manum implestis Nunc :dixit & ,Jechizchijahu respondit Et .se incurvaverunt & ,cervicem flexerunt & ,lætitiam ad usque
31 עד־לשמחה ויקדו וישתחוו: ויען יחזקיהו ויאמר עתה מלאתם ידכם ליהוה
corde voluntarius omnis & ,confessiones & ,victimas concio attulerunt Et .Domini domum in confessiones & ,victimas adducite & ,accedite
גשו והביאו זבחים ותודות לבית יהוה ויביאו הקהל זבחים ותודות וכל־נדיב לב
ascensionem in ,ducentos agnos ,centum arietes ,septuaginta boves ,concio attulerunt quod holocausti numerus fuit Et .holocausta
32 עלות: ויהי מספר העלה אשר הביאו הקהל בקר שבעים אילים מאה כבשים מאתים לעלה
,paucis in erant sacerdotes Veruntamen .millia tria pecudes & ,sexcentos boves ,sanctificationes Et .hæc omnia Domino
33 34 ליהוה כל־אלה: והקדשים בקר שש מאות וצאן שלשת אלפים: רק הכהנים היו למעט
donec & ,opus consummari ad usque Levitæ eorum fratres eos roboraverunt & :holocausta omnia expoliare poterant non &
ולא יכלו להפשיט את־כל־העלות ויחזקום אחיהם הלוים עד־כלות המלאכה ועד־
multitudine in holocaustum etiam Et .sacerdotibus præ se sanctificandum ad corde recti Levitæ nam ,sacerdotes sanctificarent se
35 יתקדשו הכהנים כי הלוים ישרי לבב להתקדש מהכהנים: וגם־עולה לרב
,Jechizchijahu est lætatus Et .Domini domus servitium est præparatum & .ascensionem ad libaminibus in & ,pacificorum adipibus cum
36 בחלבי השלמים ובנסכים לעלה ותכון עבודת בית־יהוה: וישמח יחזקיהו
.res fuit subito in quia :populo Deus præparasset quod super ,populus omnis &
וכל־העם על ההכין האלהים לעם כי בפתאום היה הדבר:

Versio VULG. LAT.

Mactaverunt igitur tauros, & susceperunt sanguinem sa- 22
cerdotes, & fuderunt illũ super altare: mactaverunt etiam
arietes, & illorum sanguinẽ super altare fuderunt: immo-
laverúntque agnos, & fuderunt super altare sanguinem.
Applicuerunt hircos pro peccato, coram rege & universa 23
multitudine, imposuerúntque manus suas super eos: Et 24
immolaverunt illos Sacerdotes, & asperserunt sanguinem
eorum coram altare pro piaculo universi Israelis: pro
omni quippe Israel præceperat rex ut holocaustum fieret;
& pro peccato. Constituit quoque Levitas in domo 25
Domini, cum cymbalis, & psalteriis, & citharis, secun-
dùm dispositionem David regis, & Gad Videntis, &
Nathan prophetæ: siquidem Domini præceptum fuit
per manum prophetarum ejus. Steterúntque Levitæ te- 26
nentes organa David, & Sacerdotes tubas. Et jussit Eze- 27
chias ut offerrent holocausta super altare: cúmque of-
ferrentur holocausta, cœperunt laudes canere Domino,
& clangere tubis, atque in diversis organis, quæ David
rex Israel præparaverat, concrepare. Omni autem tur- 28
bâ adorante, cantores, & ii qui tenebant tubas, erant in
officio suo, donec compleretur holocaustum. Cúmque 29
finita esset oblatio, incurvatus est rex, & omnes qui erant
cum eo, & adoraverunt. Præcepítque Ezechias & prin- 30
cipes Levitis, ut laudarent Dominum sermonibus David,
& Asaph Videntis: qui laudaverunt eum magnâ lætitiâ,
& incurvato genu adoraverunt. Ezechias autem etiam 31
hæc addidit; Implêstis manus vestras Domino: accedite,
& offerte victimas, & laudes in domo Domini. Obtulit
ergò universa multitudo hostias, & laudes, & holocausta
mente devotâ. Porrò numerus holocaustorum, quæ 32
obtulit multitudo, hic fuit; Tauros septuaginta, arietes
centum, agnos ducentos. Sanctificaverúntque Domino 33
boves sexcentos, & oves tria millia. Sacerdotes verò 34
pauci erant, nec poterant sufficere ut pelles holocausto-
rum detraherent: undè & Levitæ fratres eorum adjuve-
runt eos, donec impleretur opus, & sanctificarentur anti-
stites: Levitæ quippe faciliori ritu sanctificantur, quàm
Sacerdotes. Fuerunt ergò holocausta plurima, adipes 35
pacificorum, & libamina holocaustorum: & completus
est cultus domûs Domini. Lætatúsque est Ezechias, & 36
omnis populus, eò quòd ministerium Domini esset exple-
tum. De repentè quippè hoc fieri placuerat.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 ܘܢܟܣܘܢ ܬܘܪܐ: ܘܢܩܒܠܘܢ ܟܗܢܐ ܕܡܗܘܢ. ܘܢܙܠܦܘܢ ܥܠ ܩܪܢܬܐ ܕܡܕܒܚܐ.
23 ܘܢܩܪܒܘܢ ܨܦܪܝ ܥܙܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܩܕܡ ܡܠܟܐ. ܘܩܕܡ ܥܡܐ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܣܡܟܘܢ
24 ܐܝܕܝܗܘܢ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܢܢܟܣܘܢ ܐܢܘܢ ܟܗܢܐ. ܘܢܙܠܦܘܢ ܕܡܗܘܢ ܥܠ ܩܪܢܬܐ ܕܡܕܒܚܐ.
ܘܢܚܣܘܢ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܦܩܕ ܡܠܟܐ. ܕܢܝܬܘܢ ܥܠܘܬܐ
25 ܘܕܒܚܐ. * ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܠܠܘܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܒܡܫܡܥܬܐ ܕܩܠܐ ܕܟܢܪܐ.
ܘܒܬܫܒܚܬܐ ܕܕܘܝܕ. ܘܒܬܫܒܚܬܗ ܕܓܕ ܢܒܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܘܝܕ. ܘܕܢܬܢ ܢܒܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܘܝܕ.
ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܕܘܝܕ ܡܫܒܚ ܠܬܫܒܚܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕܢܒܝܐ.
26 ܘܩܡܘ ܠܘܝܐ ܒܬܫܒܚܬܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܟܗܢܐ ܡܙܡܪܝܢ ܗܘܘ ܒܩܪܢܬܐ ܦܫܝܛܬܐ
27 ܘܥܩܝܡܬܐ. * ܘܐܡܪ ܚܙܩܝܐ ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ ܠܡܕܒܚܐ. ܘܟܕ ܫܪܝܘ ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ.
ܫܪܝ ܚܙܩܝܐ ܠܡܫܒܚܘ ܬܫܒܚܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܦܘܡܗ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
18 * ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܘܡܫܒܚܝܢ ܒܬܫܒܚܬܐ. ܘܩܪܝܢ ܗܘܘ
19 ܒܩܪܢܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܘܥܩܝܡܬܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡܘ ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ. * ܘܟܕ ܫܠܡܘ
ܠܡܣܩܘ ܥܠܘܬܐ. ܒܪܟ ܡܠܟܐ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ. ܘܟܠܗܘܢ ܕܐܫܬܟܚܘ ܥܡܗ. ܣܓܕܘ
30 ܘܫܒܚܘ. * ܘܐܡܪܘ ܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ ܘܪܘܪܒܢܐ ܠܠܘܝܐ. ܠܡܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ.
31 ܒܡܠܘܗܝ ܕܕܘܝܕ ܘܐܣܦ ܢܒܝܐ. ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܒܚܕܘܬܐ. ܘܒܪܟܘ ܘܣܓܕܘ. * ܘܥܢܐ
ܚܙܩܝܐ ܘܐܡܪ. ܗܫܐ ܩܪܒܬܘܢ ܠܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܩܪܒܘ ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܒܚܐ ܘܬܘܕܝܬܐ.
ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܥܡܐ ܕܒܚܐ ܘܬܘܕܝܬܐ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܨܒܐ ܗܘܐ ܠܒܗܘܢ.
32 ܡܝܬܝܢ ܗܘܘ. * ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܕܥܠܘܬܐ ܕܐܝܬܝܘ ܥܡܐ. ܬܘܪܐ ܫܒܥܝܢ. ܘܕܟܪܐ ܡܐܐ.
33 ܘܐܡܪܐ ܡܐܬܝܢ. ܠܥܠܬܐ ܕܡܪܝܐ. * ܘܟܠܗܘܢ ܩܘܕܫܐ. ܬܘܪܐ ܐܠܦܝܢ. ܥܢܐ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ. ܒܪܡ
34 ܡܛܠ ܕܟܗܢܐ ܙܥܘܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܠܐ ܡܣܦܩܝܢ ܗܘܘ ܠܬܫܡܫܬܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܥܠܘܬܐ. ܘܥܕܪܘ ܐܢܘܢ ܐܚܝܗܘܢ ܠܘܝܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡܬ ܟܠܗ ܥܒܝܕܬܐ.
ܘܒܬܪ ܟܢ ܩܕܫܘ ܟܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܘܝܐ ܡܟܝܟܝܢ ܗܘܘ ܠܡܬܩܕܫܘ.
35 ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܗܢܐ. * ܘܐܦ ܥܠܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܐܝܟ ܬܪܒܐ ܕܫܠܡܐ ܘܕܐܡܪܐ
36 ܠܥܠܘܬܐ. ܘܫܠܡܬ ܥܒܝܕܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܚܕܝ ܚܙܩܝܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܥܠ ܕܫܠܡܬ ܥܒܝܕܬܐ ܕܒܝܬܐ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܫܠܝ ܗܘܐ ܦܬܓܡܐ.

Boves mactarent, exciperéntque sacerdotes 22
sanguinem eorum, & spargerent super cor-
nua altaris. Tum admoverent hircos ante 23
Dominum, ante regem, & ante populum,
populum *inquam* Israelis, manibus inniteren-
tur eis, Et jugularent eos sacerdotes, spar- 24
gerent sanguinem eorum super cornua alta-
ris, & expiarent pro toto Israele: quia cun-
ctis Israelitis præceperat rex ut afferrent ho-
locausta & sacrificia. Et constituit Levi- 25
tas in domo Domini cum *instrumentis* musi-
cis *&* sono fidium, cum canticis Davidis, &
canticis Gad prophetæ regis Davidis, & Na-
than prophetæ regis Davidis: David enim
canebat laudes Domini Dei sui, quasi ex ore
prophetarum. Surgentibus itaque Levitis 26
cum canticis Davidis, & modulantibus sa-
cerdotibus buccinis curvis ac rectis; Dixit 27
Hezecia ut offerrentur holocausta ad altare:
cumque cœpissent offerri holocausta, cœ-
pit Hezecia canere laudes Domini, ut ab
ore Davidis regis Israelis. Universus etiam 28
populus Israelis adorabant, laudes canebant,
& clangebant tubis inflexis & rectis, donec
absolverent oblationem holocaustorum. Et 29
cùm absolvissent oblationem holocaustorum,
procubuit rex in genua; & quotquot exta-
bant apud eum, procidentes adoraverunt.
Dixerúntque Hezecia rex & principes Levi- 30
tis, ut laudarent Dominum sermonibus Da-
vidis & Asaphi prophetæ: quibus diu cum
lætitia canentibus, procidebant & adora-
bant. Tunc respondens Hezecia dixit, Nunc 31
quidem accessistis ad viam Dei: agite *jam*,
afferte mihi sacrificia & gratiarum actionem
in domum Domini: attulerúntque populus
sacrificia & gratiarum actionem; & quic-
quid libebat animo eorum, afferebant:
Adeò ut esset numerus holocaustorum quæ 32
attulit populus, boves septuaginta, arietes
centum, & agni ducenti, in holocaustum Do-
mino. Omnia quæ consecrata sunt, fuerunt 33
boves sexcenti, & oves ter mille. Verùm 34
quia sacerdotes pauciores erant, nec sufficie-
bant ad ministerium omnium holocaustorum;
juverunt eos Levitæ fratres eorum, donec ab-
solverentur totum illud opus. Postea verò
cùm sanctificâssent se sacerdotes (nam Levitæ
humilioris fuerant animi ad sanctificandum
se, quàm sacerdotes) Rursus *oblata fuerunt* 35
holocausta magnâ copiâ, ut *etiam* adeps
perfectorum & agnorum ad holocausta: sic
absolutum fuit opus domûs Domini. Et 36
lætatus est Hezecia totúsque populus Isra-
elis, quòd absolutum esset opus templi:
nam repentinum fuerat hoc negotium.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

22 Καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ (γ) προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ
ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἔθυσαν τοὺς ἀμνοὺς,
23 καὶ περιέχεαν τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ. Καὶ προσήγαγον τοὺς (δ) χιμάρους τοὺς περὶ ἁ-
μαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας (†) αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτούς.
24 Καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο
περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, (ε) ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὁλοκαύτωσις, καὶ τὰ περὶ
25 ἁμαρτίας. Καὶ ἔστησε τοὺς Λευίτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις
κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, καὶ Γὰδ τοῦ ὁρῶντος τῷ βασιλεῖ, καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου,
26 ὅτι (ζ) διὰ ἐντολῆς κυρίου τὸ πρόσταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν. Καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀρ-
27 γάνοις Δαυὶδ, καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνενέγκαι τὴν ὁλοκαύτωσιν ἐπὶ
τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀναφέρειν τὴν ὁλοκαύτωσιν, ἤρξαντο ᾄδειν (η) κυρίῳ, καὶ
28 σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραήλ. Καὶ (θ) πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσεκύνει,
29 καὶ οἱ ψαλτῳδοὶ ᾄδοντες, καὶ (ʹ) σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθη ἡ ὁλοκαύτωσις. Καὶ ὡς
συνετέλεσαν ἀναφέροντες, (ι) ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὑρεθέντες, καὶ προσεκύνησαν.
30 Καὶ εἶπεν (κ) Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευίταις, ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις
31 Δαυὶδ καὶ Ἀσὰφ τοῦ προφήτου. καὶ ὕμνουν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ (λ) ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν. Καὶ
ἀπεκρίθη Ἐζεκίας, καὶ εἶπε, Νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίῳ, προσαγάγετε καὶ φέρετε
θυσίας (μ) αἰνέσεως εἰς οἶκον (ν) κυρίου. καὶ ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον
32 κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὁλοκαυτώσεις. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὁλοκαυτώσεως
ἧς ἀνήνεγκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατὸν, ἀμνοὶ διακόσιοι· εἰς ὁλοκαύτωσιν κυ-
33 34 ρίῳ πάντα ταῦτα. Καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τρισχίλια. Ἀλλ᾽ ἢ οἱ ἱερεῖς
(ξ) ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐκ ἐδύναντο (ο) ἐκδεῖραι τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀ-
δελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθη τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς· ὅτι οἱ
35 Λευῖται (π) προθύμως ἥγνισαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς
τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπονδῶν τῆς ὁλοκαυτώσεως. καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ
36 κυρίου. Καὶ εὐφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς, διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξά-
πινα ἐγένετο ὁ λόγος.

Et sacrificaverunt vitulos: & susceperunt sacerdotes sanguinem, & 22
effuderunt super altare. Et immolaverunt arietes, & effundebant san-
guinem super altare. Et immolaverunt agnos, & circumfuderunt san-
guinem altari. Et adduxerunt hircos, qui pro peccato, ante regem, & 23
Ecclesiam: & imposuerunt manus suas super eos. Et sacerdotes im- 24
molaverunt eos, & expiaverunt sanguinem eorum ad altare, & expi-
averunt pro omni Israel: quoniam dixit rex, Pro omni Israel (ε) holocau-
stosis, & quæ pro peccato. Et statuit Levitas in domo Domini in cymba- 25
la, & in nablia, & in citharis juxta mandatum David regis, & Gad,
qui erat Videns regi, & Nathan prophetæ: quoniam per mandatum
Domini (h) præceptum in manu prophetarum. Et steterunt Levitæ in 26
organis David, & sacerdotes tubis. Et dixit Ezecias, offerre holocau- 27
stosim super altare. Et in incipiendo offerre holocaustosim, cœperunt cantare
Domino, & tubæ ad organa David regis Israel. Et universa ecclesia ad- 28
orabat, & cantores canentes, & tubæ clangentes; quousque con-
summata est holocaustosis. Et ut consummaverunt offerentes, flexit se 29
rex, & omnes (i) inventi; & adoraverunt. Et dixit Ezecias rex, & 30
principes, Levitis, laudare Dominum in sermonibus David, & Asaph
prophetæ. Et laudabant in lætitia, & procubuerunt, & adoraverunt.
Et respondit Ezecias, & dixit; Nunc implêstis manus vestras Domino: 31
adducite, & afferte sacrificia (k) laudationis in domum Domini. Et
obtulit ecclesia sacrificia, & laudationes in domum Domini, & omnis
promptus corde holocaustoses. Et fuit numerus holocaustosis, quam ob- 32
tulit Ecclesia, vituli septuaginta, arietes centum, agni ducenti: in holo-
caustosim Domino omnia hæc. Et sanctificati vituli sexcenti, oves ter 33
mille. Sed sacerdotes fuerunt pauci, et non poterant excoriare ho- 34
locaustosim: et adjuverunt eos fratres eorum Levitæ: quousque
consummatum est opus, et quousque purificati sunt sacerdotes: quo-
niam Levitæ promptè (l) purificabant præ sacerdotibus. Et holocaustosis 35
multa in adipibus consummationis ipsius salutaris, et libaminum holo-
caustosis. Et directum est opus in domo Domini. Et lætatus est Eze- 36
cias, et omnis populus, quia paraverat Deus populo. Nam subitò factum
est verbum.

MS. A. (γ) προσέχεον (δ) χειμάῤῥους (†) ἑαυτῶν (ε) ὅτι περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ (ζ) δι᾽ ἐντολῆς (η) τῷ κυρίῳ, καὶ αἱ σάλπιγγες (θ) πᾶσα ἐκκλησία προσεκύνει, ψαλτῳδοὶ (ʹ) αἱ σάλπιγγες (ι) καὶ ἔκαμψαν (κ) ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας καὶ πάντες οἱ (λ) ἔπεσαν (μ) καὶ αἰνέσεως (ν) κυρίου. καὶ * πᾶς πρόθυμος (ξ) ὀλίγοι ἦσαν, καὶ (ο) δεῖραι (π) ἡγνίσαντο προθύμως παρὰ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 23 *** وان يرشوا من دمائها على قرون المذبح * وينضحوا دماءها ويستغفروا لاسرائيل
24 25 كله * واقام اللاويين في بيت الله بتسابيح داود * وتسابيح جاد النبي الذي كان
للملك داود * وناثان النبي الذي كان للملك داود ايضا * لان داود كان يسبح
26 كمثل افواه الانبياء * فقاموا اللاويون بتسابيح داود * والكهنة يضربون بالقرون
27 الملتويات والمبسوطات * وامر الملك باصعاد الذبائح على المذبح * وحين ابتدوا بذلك
28 بداء حزقيا يمجد الله كمثل داود * وكل شعب اسرائيل سجدوا لله * ومجدوا الله *
29 30 * فلما فرغوا جثى حزقيا الملك على ركبتيه * وكل من حواليه سجدوا للرب * وقال
الملك حزقيا لكبراء اللاويين * مجدوا الله بالفاظ داود النبي واساف النبي * فسجدوا جدا
31 ووقعوا ساجدين * فقال حزقيا * الان جئتم في طريق الرب * قوموا وهاتوا لي ذبائح لبيت
32 الله * وكلما اراده قلبه كانوا ياتون به اليه * وصار عدد الذبائح التي حضرت بها
33 الامة سبعون ثورا * وكباش ذكور مئة * وخراف مائتان لجلال الله * فجميع الثيران التي
34 قدسوها ستمائة * وغنم ثلاثة الف * غير ان الكهنة كانوا قليلين ما يستطيعون
خدمة الذبائح * فاعانهم اخوتهم اللاويون حتى تمت الخدمة كلها * ومن بعد ذلك تقدس
35 الكهنة * لان اللاويين كانوا خائفين في قلوبهم ان يتقدسوا قبل الكهنة * والقرابين
36 الكثيرة مثل شحم التمام وخرفان الذبيحة * وكملت خدمة بيت الله * وفرح حزقيا وسائر
شعب اسرائيل * وكملت صنعة البيت * لان بسرعة تم الامر *

Et ut spargerent ex eorum sanguine 22
super cornua altaris, spargerentque 23
sanguinem eorum, et indulgentiam 24
postularent pro toto Israele. De- 25
inde cùm statuisset Levitas in do-
mo Dei ad canendos hymnos Davi-
dis, et hymnos Gadis prophetæ qui
erat apud regem Davidem, et Na-
thanis prophetæ qui erat etiam apud
regem Davidem (nam David hy-
mnos componebat ut ora prophetarum)
Cœpissentque Levitæ canere hymnos 26
Davidis, et sacerdotes clangere tu-
bis inflexis et rectis; Jussit rex 27
offerri sacrificia super altare. Quod
cùm aggressi essent, cœpit Hezecia
Deum laudare more Davidis, Et 28
totus populus Israelis adorabat De-
um, et glorificabat Deum. Cùmque 29
absolvissent, procubuit Hezecia rex
in genua sua, et quotquot astabant
illi, adoraverunt Dominum. Dixit et- 30
iam rex Hezecia præcipuis inter Le-
vitas, Laudate Deum verbis Davi-
dis prophetæ, et Asaphi prophetæ:
quibus diu laudantibus, et cum ad-
oratione procumbentibus, Dixit He- 31
zecia, Jam ad Domini viam rediistis:
surgite, afferte mihi sacrificia
in domum Dei: et quicquid expe-
tivit animus ejus, attulerunt ei. Fu- 32
itque numerus sacrificiorum quæ at-
tulit populus, septuaginta boves,
arietes mares centum, et agni du-
centi in honorem Dei. Omnes itaque 33
boves quos consecrârunt, fuerunt
sexcenti, et oves ter mille. At cùm 34
sacerdotes pauci essent, nec suffice-
rent ad functionem sacrificiorum;
opem tulerunt eis fratres eorum Le-
vitæ, quoad absolveretur totum of-
ficium (Post hæc sanctificaverunt
se sacerdotes; Nam Levitæ vere-
bantur apud semetipsos sanctifi-
care se ante sacerdotes) Et sa- 35
crificia quæ multa erant, ut &
adeps perfectionis, et agni victimæ:
ita fuit absolutum ministerium tem-
pli Dei. Et lætatus est Hezecia 36
totúsque populus Israeliticus absoluto
opere templi; nam brevi absolutum
fuit negotium.

דברי הימים ב: ל

CAP. XXX. ל

domum ad veniendum ad ,Menasseh & ,Ephraim ad scripsit epistolas etiam &;Jehudah & ,Israel omnem ad Jechizchijahu misit Et
1 וישלח יחזקיהו על־כל־ישראל ויהודה וגם־אגרות כתב על־אפרים ומנשה לבוא לבית־
Domini omnis & ejus principes & ,rex est consiliatus Et .Israel Deo Domino Pesach faciendum ad ,Jerusalaim in Domini
2 יהוה בירושלם לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל: ויועץ המלך ושריו וכל־הקהל
non sacerdotes quia ipso tempore in illud facere potuerunt non Nam .secundo mense in Pesach faciendum ad ,Jerusalaim in
3 בירושלם לעשות הפסח בחדש השני: כי לא יכלו לעשתו בעת ההיא כי הכהנים לא־
omnis oculis in & ,regis oculis in verbum fuit rectum Et .Jerusalaim in fuit collecti non populus &,sufficientiam ad erant sanctificati
4 התקדשו למדי והעם לא־נאספו לירושלם: ויישר הדבר בעיני המלך ובעיני כל־
faciendu ad veniendum ad ,Dan usque & sebah--Beer à Israel universum in vocem faciendu transire ad ,verbum statuerunt Et .concionis
5 הקהל: ויעמידו דבר להעביר קול בכל־ישראל מבאר־שבע ועד־דן לבוא לעשות
cursores Perrexeruntque :est scriptum sicut ,fecerant multitudine in non quia :Jerusalaim in Israel Deo Domino Pesach
6 פסח ליהוה אלהי־ישראל בירושלם כי לא לרב עשו ככתוב: וילכו הרצים
Israel Filii :dicendo ,regis praeceptum juxta & :Jehudah & ,Israel universum in ejus principum & ,regis manu de epistolis cum
באגרות מיד המלך ושריו בכל־ישראל ויהודה וכמצות המלך לאמר בני ישראל
regum vola è vobis residuum evasionem ad revertetur Et.Israel & ,Isahac ,Abraham Deum Dominum ad revertimini
שובו אל־יהוה אלהי אברהם יצחק וישראל וישב אל־הפליטה הנשארת לכם מכף מלכי
eos tradidit & ,suorum patrum Deum Dominum in sunt prævaricati qui,vestri fratres sicut &,vestri patres sicut sitis ne Et .Assar
7 אשור: ואל־תהיו כאבותיכם וכאחיכם אשר מעלו ביהוה אלהי אבותיהם ויתנם
venite & ,Domino manum date:vestri patres sicut,vestram cervicē induretis ne Nunc .videntes vos quemadmodum ,stuporem in
8 לשמה כאשר אתם ראים: עתה אל־תקשו ערפכם כאבותיכם תנו־יד ליהוה ובאו
Quia-ejus nasi ira vobis à avertetur & ,vestro Deo Domino servite & ;seculum in sanctificavit quod ,ejus sanctuarium ad
9 למקדשו אשר הקדיש לעולם ועבדו את־יהוה אלהיכם וישב מכם חרון אפו: כי
quia ,hanc terram ad redeundum ad & ,eos captivantium facies ad miserationes in vestri filii & ,vestri fratres ,Dominum ad vos convertendo in
בשובכם על־יהוה אחיכם ובניכם לרחמים לפני שוביהם ולשוב לארץ הזאת כי־
transeuntes cursores fuerunt Et .eum ad reversi fueritis si ,vobis à faciem removebit non & ,vester Deus Dominus misericors & gratiosus
10 חנון ורחום יהוה אלהיכם ולא־יסיר פנים מכם אם־תשובו אליו: ויהיו הרצים עברים
eos in subsannantes & eis super deridentes fuerunt Et .Zebulun ad usq; & Menasseh & Ephraim terram per civitatem in civitate de
מעיר לעיר בארץ־אפרים ומנשה ועד־זבלון ויהיו משחיקים עליהם ומלעגים בם:
manus fuit Jehudah in Etiam .Jerusalaim in venerunt &,se humiliaverūt Zebulun de & ,Menasseh &,Aser de viri Attamen
11 אך־אנשים מאשר ומנשה ומזבלון נכנעו ויבאו לירושלם: גם ביהודה היתה יד
12 Jerusalaim in sunt collecti Et .Domini verbo in principum & ,regis præceptum faciendum ad ,unum cor eis dandum ad ,Dei
13 האלהים לתת להם לב אחד לעשות מצות המלך והשרים בדבר יהוה: ויאספו ירושלם
,surrexerunt Et .valde multitudinem ad cœtus ,secundo mense in infermentatorum solennitatem faciendum ad ,multus populus
14 עם־רב לעשות את־חג המצות בחדש השני קהל לרב מאד: ויקמו
.Chidron torrentem in projecerunt &,removerunt suffitumi vasa omnia & ,Jerusalaim in quæ altaria removerunt &
ויסירו את־המזבחות אשר בירושלם ואת כל־המקטרות הסירו וישליכו לנחל קדרון:

Versio VULG. LAT.

CAP. XXX.

Misit quoque Ezechias ad omnem Israel & Judam : 1
scripsitq; epistolas ad Ephraim & Manassen, ut venirent
ad domum Domini in Jerusalem, & facerent Phase Do-
mino Deo Israel. Inito ergò consilio regis & princi- 2
pum, & universi cœtûs Jerusalem, decreverunt ut face-
rent Phase mense secundo. Non enim potuerant facere 3
in tempore suo: quia sacerdotes, qui possent sufficere,
sanctificati non fuerant, & populus nondum congrega-
tus fuerat in Jerusalem. Placuitque sermo regi, & o- 4
mni multitudini. Et decreverunt ut mitterent nuntios 5
in universum Israel, de Bersabee usque Dan, ut venirent,
& facerent Phase Domino Deo Israel in Jerusalem : mul-
ti enim non fecerant sicut lege præscriptum est. Perre- 6
xerúntque cursores cum epistolis ex regis imperio, &
principum ejus, in universum Israel & Judam, juxta id quod
rex jusserat, prædicantes ; Filii Israel revertimini ad Do-
minū Deum Abraham, & Isaac, & Israel: & revertetur ad
reliquias, quæ effugerunt manum regis Assyriorum. No- 7
lite fieri sicut patres vestri & fratres, qui recesserunt à
Domino Deo patrum suorū, qui tradidit eos in interitum,
ut ipsi cernitis. Nolite indurare cervices vestras, sicut 8
patres vestri : tradite manus Domino; & venite ad sanctua-
rium ejus, quod sanctificavit in æternum: servite Domino
Deo patrum vestrorum, & avertetur à vobis ira furoris e-
jus. Si enim vos reversi fueritis ad Dñm : fratres vestri, 9
& filii habebunt misericordiam coram dominis suis, qui
illos duxerunt captivos, & revertentur in terram hanc :
pius enim & clemens est Dominus Deus vester, & non
avertet faciem suam à vobis, si reversi fueritis ad eum.
Igitur cursores pergebant velociter de civitate in civita- 10
tem, per terram Ephraim & Manasse usque ad Zabulon,
illis irridentibus & subsannantibus eos. Attamen qui- 11
dam viri ex Aser, & Manasse, & Zabulon, acquiescentes
consilio, venerunt Jerusalem. In Juda verò facta est ma- 12
nus Domini ut daret eis cor unum, ut facerent juxta præ-
ceptum regis, & principum, verbum Domini. Congre- 13
gatique sunt in Jerusalem populi multi, ut facerent solen-
nitatem azymorum, in mense secundo : Et surgentes 14
destruxerunt altaria, quæ erant in Jerusalem, atque uni-
versa, in quibus idolis adolebatur incensum, subvertentes,
projecerunt in torrentem Cedron.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]

CAP. XXX.

Deinde misit Hezecia ad omnes Israelitas 1
& Judæos, & literas scripsit ad Aphremi-
tas & Manassitas, ut venirent in templum
Domini quod est in Jerusalem, ad celebran-
dum festum Domino Deo Israelis. Inierat 2
autem consilium rex cum magnatibus suis &
toto cœtu qui erat in Jerusalem, de cele-
brando festo Domino Deo Israelis mense se- 3
cundo : Non enim poterant illud celebrare
eodem tempore, quia sacerdotes nondum se
sanctificaverant, & populi doctores nondum
se congregaverant in Jerusalem. Cùmque 4
placuisset hæc res in oculis regis, & oculis to-
tius populi Israelitici ; Surgentes, rem 5
comprobârunt, ut exequerentur eam. Itaque
promulgârunt per totum Israelem, à Bir-
sebaa usque ad Dan, ut venirent celebratum
festum Domino Deo Israelis in Jerusalem,
quia multùm creverant divitiæ eorum. Nam 6
euntes tabellarii cum epistolis regis & ma-
gnatum ej⁹, & cum jussu regis, per totū Israe-
lem & Judam, dicebant ; Filii Israel rever-
timini ad Dominum Deum Abrahæ & Isahac
& Israelis, & revertatur qui vestrûm super-
stes reperitur de manu regis Athur. Ne sitis 7
similes patribus & fratribus vestris, quos,
quia mentiti sunt in Dñm Deum majorum
nostrorum, exposuit maledictioni, ut vos ipsi
cernitis. Itaque ne obduretis cervicem ve- 8
stram sicut patres vestri, sed ingredimini
Sanctuarium quod sanctificatum est in per-
petuum, & colite Dominum Deum vestrum,
ut avertat à vobis æstum iræ suæ. Nam con- 9
spiciendum se præbebit vobis & fratribus ac
filiis vestris, & ipse gratiosos reddet vos a-
pud eos qui vos detinent captivos, & rever-
tentur ad terram istam : siquidem clemens est
ac misericors Dominus Deus vester, & non
avertet faciam suam à vobis, dummodò con-
vertamini ad eum. Tabellariis itaque regis 10
Hezeciæ transeuntibus de civitate in civita-
tem per regionem Aphremi & Manassis ad
Zebulonem usque ; Deridebant & contemne- 11
bant eos perditi homines qui erant in tri-
bu Aseritarum, in tribu Aphremitarum, in tri-
bu Manassitarum, & in tribu Zebolonita-
rum. Reliquæ verò tribus contriverunt se 12
in corde suo, & venerunt in Jerusalem apud
tribum Judæorum : fuitque manus Domini
super eos, ut inderet eis cor unum ad exe-
quendum mandatum regis & principum ejus,
juxta verbum Domini. Et congregati sunt 13
in Jerusalem populus copiosus, ad celebran-
dum festum azymorum mense secundo, po-
pulus inquam copiosissimus. Et surgentes 14
funditùs everterunt aras quæ erant in Je-
rusalem ; & omnia simulacrorum excelsa
destruentes projecerunt in torrentem Ce-
dron.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. λ'.

1 Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ϗ Ἰούδα, ϗ ἐπιστολὰς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ ϗ Μα-
2 νασσῆ, ἐλθεῖν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ Θεῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἐβουλεύ-
σατο ὁ βασιλεὺς ϗ οἱ ἄρχοντες ϗ πᾶσα ἡ ἐκκλησία (α) ἐν Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασὲκ τῷ μηνὶ τῷ
3 δευτέρῳ. Οὐ γὰρ (β) ἠδυνάσθησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκα-
4 νοὶ, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως ϗ ἐναντίον
5 τῆς ἐκκλησίας. Καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβεὲ ἕως Δὰν, ἐλ-
θόντας ποιῆσαι τὸ φασὲκ κυρίῳ Θεῷ Ἰσραὴλ (*) εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γρα-
6 φήν. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ϗ τῶν ἀρχόντων εἰς
πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, (γ) λέγοντες, Οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέ-
ψατε πρὸς κύριον Θεὸν Ἀβραὰμ ϗ Ἰσαὰκ ϗ (δ) Ἰσραὴλ, ϗ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασεσωσμένους
7 τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ. Καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν ϗ οἱ ἀ-
δελφοὶ ὑμῶν, οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου Θεοῦ πατέρων (*) αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρήμωσιν
8 καθὼς ὑμεῖς ὁρᾶτε. Καὶ νῦν μὴ σκληρύνητε (ε) τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, δότε δό-
ξαν κυρίῳ τῷ Θεῷ, καὶ (†) εἰσέλθετε εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ϗ δουλεύ-
9 σατε τῷ κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, ϗ ἀποστρέψει ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. Ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς
κύριον, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν ϗ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἔναντι (ζ) πάντων τῶν αἰχμαλωτι-
σάντων αὐτοὺς, καὶ (η) ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων κύριος ὁ Θεὸς
10 ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ (θ) ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. (ι) Καὶ
ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆ, ϗ ἕως Ζα-
11 βουλών· καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν, καὶ καταμωκώμενοι. Ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ
12 Μανασσῆ καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐνετράπησαν, ϗ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ (κ) καὶ εἰς Ἰούδα. Καὶ ἐγένετο
χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἐλθεῖν, τοῦ ποιῆσαι (λ) κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως ϗ
13 τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου. Καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ (μ) λαὸς πολὺς τοῦ ποιῆσαι
14 τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα. Καὶ ἀνέστησαν, καὶ
καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι, κατέσπασαν ϗ
ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κέδρων.

CAP. XXX.

Et misit Ezecias ad omnem Israel, & Juda: & epistolas scripsit 1
ad Ephraim, & Manasse, ut venirent in domum Domini in Hierusalem,
ad faciendum Phase Domino Deo Israel. Et consilium iniit rex, & 2
principes, & omnis Ecclesia in Hierusalem facere Phase mense se-
cundo. Non enim potuerunt facere illud in tempore illo; quoniam sa- 3
cerdotes non erant sanctificati sufficientes: & populus non convenerat
in Hierusalem. Et placuit verbum coram rege, & coram Ecclesia. Et 4 5
statuerunt verbum ad transmittendum praeconium in omnem Israel, à
Bersabee usque Dan, ut venientes facerent Phase Domino Deo Israel
in Hierusalem: quoniam multitudo non fecerat secundum scripturam.
Et iverunt cursores cum epistola à rege, & principibus, in omnem 6
Israel & Judam, juxta praeceptum regis, dicentes; Filii Israel, re-
vertite ad Dominum Deum Abraham, & Isaac, & Israel: & (a)
redire faciet eos, qui evaserunt, qui relicti sunt à manu regis Assur.
Et nolite fieri sicut patres vestri, & fratres vestri, qui recesserunt à 7
Domino Deo patrum suorum: & tradidit eos in desolationem, sicut
vos videtis. Et nunc nolite obdurare (b) corda vestra, sicut patres 8
vestri: date gloriam Domino Deo: & introite in sanctuarium ejus,
quod sanctificavit in seculum: & servite Domino Deo vestro: &
avertit à vobis furorem irae. Quoniam in revertendo vos ad Domi- 9
num, fratres vestri & filii vestri erunt in miserationibus coram o-
mnibus, qui captivarunt eos, & redire faciet in terram hanc: quo-
niam misericors & miserator Dominus Deus noster: & non avertet
faciem suam (c) à vobis, si reversi fuerimus ad eum. Et fuerunt cur- 10
sores transeuntes civitatem è civitate in montem Ephraim, & Manas-
se, & usque Zabulon. Et fuerunt sicut irridentes eos, & subsan-
nantes. Sed viri Aser, & de Manasse, & de Zabulon confusi sunt: 11
& venerunt in Hierusalem, & in Juda. Et facta est manus Do- 12
mini ad dandum eis cor unum veniendi, ad faciendum secundùm
praecepta regis, & principum in verbo Domini. Et congregati sunt in 13
Hierusalem populus multus ad faciendam festivitatem azymorum in
mense secundo, ecclesia multa valdè. Et surrexerunt, & diruerunt 14
altaria, quae in Hierusalem: & omnia in quibus adolebant falsis, demoliti sunt, & projecerunt in torrentem Cedron.

MS.A. (α) ἡ ἐν (β) ἐδυνάσθησαν (*) ἐν (γ) λέγοντες, Υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς Θεὸν (δ) Ἰακὼβ, ϗ ἐπιστρέψει (*) ἑαυτῶν, (ε) τοὺς τραχήλους ὑμῶν, δότε (†) εἰσέλθατε (ζ) πάντων αἰχμαλωτισάντων (η) ἐπιστρέψει (θ) ἀφ' ἡμῶν, (ι) Καὶ οἱ τρέχοντες ἦσαν (κ) ϗ Ἰούδα. (λ) κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ (μ) πολὺς λαὸς τοῦ

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

· الفصل الثلثون ·

1 * وبعث حرقيا الي ساير اسرايل · الي بيت افريم · والي بيت منسا · ان يجيوا الي بيت الله
2 باروسلم · وان يصنعوا العيد عند الله القوي اله اسرايل * وفكر الملك والعظما
3 ان يصنعوا عند الله في الشهر الثاني * لانهم ما كانوا يستطيعون ان يصنعوه في ذلك
4 الزمان · لان الكهنة ما كانوا مقدسين · ومعلمي الامة ما اجتمعوا الي يروسلم * وحسن
5 القول في عيني الملك وفي عيون ساير الشعب * فابتدوا ان يصنعوا العيد · وسمع القول
في اسرايل من بير سبع الي دان · ليجيوا ويصنعوا العيد عند الرب في يروسلم · لان
6 مالهم كثر جدا * ومضي اهل طبرية في رسايل الملك وساير كبرايه الي ساير اسرايل
ويهودا · وقال لبني اسرايل · توبوا الي الله اله ابرهيم واسحق ويعقوب · ليرد البقية التي
7 بقيت منكم من يد ملك الموصل * ولا تكونوا مثل ابايكم واخوتكم عصاة ·
8 فيصيركم لعنة مثلهم * والان لا تغلظوا قلوبكم مثلهم · وادخلوا الي القدس
9 المقدس الي ابدا · واطيعوا الله الهكم ليرد عنكم سخط رجزه * لانه قد تجلي
عليكم وعلي اخوتكم · وهو يعطيكم الرحمة · ويرجعون الي هذه الارض · والله لا يرد
10 وجهه عنكم اذ رددتم وجوهكم اليه · * وكانوا مبشرو الملك حرقيا يعبرون من
11 ضيعة الي ضيعة في ارض افريم ومنسا وارض زابولون * وكان يستهزي بهم رجال منافقون ·
12 من سبط اشير وافريم ومنسا وسبط زابلون * وساير هذه الاسباط دهشوا بقلوبهم · وجاوا
الي يروسلم مع سبط بيت يهودا · وكانت يد الله عليهم · واعطاهم قلبا واحدا ان يعملوا
13 كوصية الملك وكبرايه · مثل كلمة الرب * واجتمع الي يروسلم امة عظيمة · ليصنعوا
14 عيد الفطير في الشهر الثاني * وقلعوا ساير مذابح الاوثان من اروسلم · وطرحوها في
وادي قدرون ·

CAP. XXX.

Praeterea misit Hezecia ad universum 1
Israelem, ad domum Ephraimi, & ad
domum Manassis, ut venirent ad tem-
plum Dei in Jerusalem, & festum ce-
lebrarent, festum Dei potentissimi, Dei
Israelis. Cogitaverat enim rex atque 2
principes de celebrando Dei festo in
mense secundo, Quia non poterant 3
illud celebrare tunc temporis, eò quòd
sacerdotes nondum sanctificati essent,
necdum praeceptores populi convenissent
in Jerusalem. Cùmque rectum visum 4
esset consilium istud regi & toti po-
pulo, Coeperunt agere festum: & pro- 5
mulgatum fuit per totum Israelem à
Bir-sebaa Danem usque, ut venirent,
& festum agerent, festum inquam Do-
mini, in Jerusalem; quoniam opes eo-
rum admodum multiplicatae fuerant. Abi- 6
erunt itaque cives Tyberiadis cum epi-
stola regis & omnium principum ejus
ad universum Israelem & Judam, &
dicebant Israelitis, Revertimini ad Deum,
Deum Abrahae, Isahac, & Jacobi; ut
reducat reliquias quae supersunt ex vo-
bis, de manu regis Mausel. Et ne si- 7
tis ut patres ac fratres vestri, rebel-
les; ne vos efficiat maledictum sicut
ipsos. Ne igitur proterva sitis animo sicut 8
ipsi, sed ingredimini Sanctuarium per-
petuò sacrosanctum, & obedite Deo,
Deo vestro, ut amoveat à vobis iram
furoris sui. Nam ipse vobis apparebit 9
& fratribus vestris, ipseque misericor-
diam largietur vobis, ut redeatis ad
hanc regionem; & non avertet fa-
ciem suam Deus à vobis, si conver-
teritis ad eum facies vestras. Cùm 10
autem praecones regis Hezeciae transi-
rent ex oppido in oppidum per terram
Ephraimi atque Manassis, & terram
Zebolonis; Irridebant eos impii qui- 11
dam homines de tribu Aser, & E-
phraim, & Manasse, & tribu Zebo-
lon: Reliquum autem harum tribuū 12
corde pavescentes, contulerunt se Je-
rusalem apud tribum Judaeorum: fuit-
que manus Dei super eos, & dedit
illis cor unum, ut facerent secundùm
praeceptum regis & principum ejus,
juxta verbum Domini. Et congrega- 13
ta est gens plurima in Jerusalem ad
celebrandum festum azymorum mense
secundo. Et evulsis omnibus idolorum 14
altaribus è Jerusalem, projecerunt ea
in vallem Cedron:

דברי הימים ב: לא

,se sanctificaverunt & ,erant affecti pudore Levitæ & ,sacerdotes Et .secundi mensis decima quarta in Pesach immolaverunt Et
15 וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני והכהנים והלוים נכלמו ויתקדשו
sacerdotes ,Dei viri Mosheh legē secūdm ,suā judicia secūdm sua statione super steterūt Et .Domini domum ascensiones adduxerūt &
16 ויביאו עלות בית יהוה: ויעמדו על עמדם כמשפטם כתורת משה איש האלהים הכהנים
immolatione super Levitæ & .se sanctificaverūt non qui ,concione in multitudo Nam .Levitarum manu de sanguinem spargentes
17 זרקים את הדם מיד הלוים: כי רבת בקהל אשר לא התקדשו והלוים על שחיטת
,Issaschar ,Menasseh & ,Ephraim de multitudo ,populi multitudo Quia .Domino sanctificandū ad mundo non omni Pesachim
18 הפסחים לכל לא טהור להקדיש ליהוה: כי מרבית העם רבת מאפרים ומנשה יששכר
: dicendo , eis super Jechizchijahu oravit Sed .Scriptum sicut non in Pesach comederunt Sed .se mundaverūt non ,Zebulun &
וזבלון לא הטהרו כי אכלו את הפסח בלא ככתוב כי התפלל יחזקיהו עליהם לאמר
purificationē secūdm non & ,suorū patrū Deum Dominū ,Deum quærendū ad paravit suū cor Omne .propter expiabit bonus Domin'
19 יהוה הטוב יכפר בעד: כל לבבו הכין לדרוש האלהים יהוה אלהי אבותיו ולא כטהרת
,Jerusalaim in inventi Israel filii Feceruntque .populum sanavit & ,Jechizchijahu ad Dñs exaudivit Et .sanctitatis
20 21 הקדש: וישמע יהוה אל יחזקיהו וירפא את העם: ויעשו בני ישראל הנמצאים בירושלם
sacerdotes & Levitæ die in die Dominum laudantes & ;magna lætitia cum diebus septem infermentatorū solennitatem
את חג המצות שבעת ימים בשמחה גדולה ומהללים ליהוה יום ביום הלוים והכהנים
,Domino bonum intellectū intelligentium Levitarum omnium cor ad Jechizchijahu est Locutusque .Domino fortitudinis vasis in
22 בכלי עז ליהוה: וידבר יחזקיהו על לב כל הלוים המשכילים שכל טוב ליהוה
.suorum patrum Deo Domino se confitentes & ,pacificorum victimas immolantes ,diebus septem indicium comederunt &
ויאכלו את המועד שבעת הימים מזבחים זבחי שלמים ומתודים ליהוה אלהי אבותיהם:
Chizchijahu Quia .lætitiam diebus septem fecerunt & alijs diebus septem faciendum ad , concio omnis inierunt consiliū Et
23 24 ויועצו כל הקהל לעשות שבעת ימים אחרים ויעשו שבעת ימים שמחה: כי חזקיהו
,mille juvencos cœtui elevaverunt principes Et .ovium millia septem & ,juvencos mille concioni elevare fecit Jehudah rex
מלך יהודה הרים לקהל אלף פרים ושבעת אלפים צאן והשרים הרימו לקהל פרים אלף
,Levitæ & ,sacerdotes & ,Jehudah cœtus omnis sunt lætati Et .multitudine in sacerdotes se sanctificaverūt Et .millia decem oves &
25 וצאן עשרת אלפים ויתקדשו כהנים לרב: וישמחו כל קהל יהודה והכהנים והלוים
lætitia fuit Et .Jehudah in habitantes & ,Israel terra de venientes peregrini Et .Israel de venientes cœtus omnis &
26 וכל הקהל הבאים מישראל והגרים הבאים מארץ ישראל והיושבים ביהודה: ותהי שמחה
surrexerunt Et .Jerusalaim in hoc sicut non ,Israel regis ,David filii Selomoh diebus à quia ,Jerusalaim in magna
27 גדולה בירושלם כי מימי שלמה בן דויד מלך ישראל לא כזאת בירושלם: ויקמו
.cœlos ad ej' sanctitatis habitaculū ad eorū oratio venit & ,eorū voce in auditum est & ,populo benedixerūt & ,Levitæ sacerdotes
הכהנים הלוים ויברכו את העם וישמע בקולם ותבוא תפלתם למעון קדשו לשמים:

CAP. XXXI. לא

succiderunt & , statuas fregerunt & ,Jehudah urbibus in inventi qui Israel omnis sunt egressi ,hoc totum perficere secundum Et
1 וככלות כל זאת יצאו כל ישראל הנמצאים לערי יהודה וישברו המצבות ויגדעו
ad usque ,Menasseh & ,Ephraim in & ,Binjamin & ,Jehudah universo de altaria & , excelsa sunt demoliti & , lucos
האשרים וינתצו את הבמות ואת המזבחות מכל יהודה ובנימן ובאפרים ומנשה עד
.suas urbes ad ,suam possessionem ad unusquisque , Israel filii omnes sunt Reversique .consumendum
לכלה וישובו כל בני ישראל איש לאחזתו לעריהם:

Versio VULG. LAT.

Immolaverunt autem Phase quartadecimâ die mensis se- 15
cundi. Sacerdotes quoque atque Levitæ tandem sanctifi-
cati, obtulerunt holocausta in domo Dñi: Steterúntque 16
in ordine suo, juxta dispositionē & legem Moysi hominis
Dei: Sacerdotes verò suspiciebant effundendum sangui-
nem de manibus Levitarum; Eò quòd multa turba sancti- 17
ficata non esset: & idcircò immolarent Levitæ Phase his,
qui non occurrerant sanctificari Domino. Magna etiam 18
pars populi de Ephraim, & Manasse, & Issachar, & Zabu-
lon, quæ sanctificata non fuerat, comēdit Phase, non juxta
quod scriptum est: & oravit pro eis Ezechias, dicens;
Dominus bonus propitiabitur Cunctis, qui in toto cor- 19
de requirunt Dñm Deum patrū suorū: & non imputabit
eis quòd minus sanctificati sunt. Quem exaudivit Dñs, & 20
placatus est populo. Fecerúntque filii Israel, qui inventi 21
sunt in Jerusalē, solennitatem azymorū septem diebus in
lætitia magna, laudantes Dñm per singulos dies: Levitæ
quoque & Sacerdotes, per organa, quæ suo officio congrue-
bant. Et locutus est Ezechias ad cor omniū Levitarum, 22
qui habebant intelligentiā bonam super Dño: & come-
derunt septem diebus solennitatis, immolantes victimas
pacificorū, & laudantes Dñm Deum patrū suorum. Pla- 23
cuitq; universæ multitudini ut celebrarent etiā alios dies
septem: quod & fecerunt cum ingenti gaudio. Ezechias enim 24
rex Juda præbuerat multitudini mille tauros, & septem
millia ovium: principes verò dederant populo tauros
mille, & oves decem millia: sanctificata est ergò sacer-
dotum plurima multitudo. Et hilaritate perfusa omnis 25
turba Juda, tam Sacerdotum & Levitarum, quàm universæ
frequentiæ, quæ venerat ex Israel; proselytorū quoque de
terra Israel, & habitantium in Juda. Factáque est gran- 26
dis celebritas in Jerusalem, qualis à diebus Salomonis
filii David regis Israel in ea urbe non fuerat. Surrexe- 27
runt autem Sacerdotes atque Levitæ benedicentes popu-
lo: & exaudita est vox eorum: pervenítque oratio in
habitaculum sanctum cœli.

CAP. XXXI.

Cumque hæc fuissent ritè celebrata, egressus est omnis 1
Israel, qui inventus fuerat in urbibus Juda, & fregerunt
simulacra, succiderúntque lucos, demoliti sunt excelsa, &
altaria destruxerunt, non solùm de universo Juda & Ben-
jamin, sed & de Ephraim quoque & Manasse, donec pe-
nitùs everterent: reversíque sunt omnes filii Israel in
possessiones & civitates suas.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܥܒܕܘ ܦܨܚܐ ܒܐܪܒܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܕܬܪܝܢ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܐܬܩܕܫܘ. ܘܐܝܬܝܘ 15
ܩܘܪܒܢܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܩܡܘ ܥܠ ܩܝܡܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܡܬܚܙܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܢܡܘܣܗ 16
ܕܡܘܫܐ ܢܒܝܐ ܕܡܪܝܐ. ܟܗܢܐ ܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܕܡܐ ܡܢ ܐܝܕܝ ܠܘܝܐ. * ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ 17
ܗܘܘ ܒܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܠܐ ܐܬܩܕܫܘ. ܘܠܘܝܐ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܢܟܣܬܐ ܕܐܡܪܐ. ܘܚܙܝܢ
ܟܠ ܚܕ ܕܕܟܐ ܠܡܬܩܕܫܘ ܠܡܪܝܐ. * ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ ܗܘܘ ܒܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܕܒܝܬ 18
ܐܦܪܝܡ ܘܡܢܫܐ. ܘܕܐܝܣܟܪ ܘܙܒܘܠܘܢ. ܘܗܠܝܢ ܐܪܒܥ ܫܒܛܝܢ. ܕܠܐ ܐܬܕܟܝܘ. ܡܛܠ
ܕܐܟܠܘܗܝ ܦܨܚܐ ܕܠܐ ܒܢܡܘܣܗ. ܡܛܠ ܕܨܠܝ ܚܙܩܝܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܠܗܐ ܛܒܐ
ܢܚܣܐ ܥܠ ܟܠܗ ܥܡܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܡܛܠ ܕܐܬܩܢܢ ܠܒܢ ܠܡܒܥܝܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ 19
ܕܐܒܗܝܢ. ܩܘܕܫܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܟܐ ܠܢ. * ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܒܩܠܗ ܕܚܙܩܝܐ. ܘܐܣܝܗ ܠܥܡܐ 20
* ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܟܠ ܕܐܫܬܟܚܘ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܚܓܐ ܕܦܛܝܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. 21
ܒܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܟܠ ܝܘܡ ܒܝܘܡ. ܠܘܝܐ ܒܬܫܒܚܬܐ ܕܦܘܡܗܘܢ.
ܘܟܗܢܐ ܒܬܫܒܚܬܐ. * ܘܡܠܠ ܚܙܩܝܐ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܠܘܝܐ ܕܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܒܬܫܒܚܬܐ 22
ܒܣܝܡܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܟܠܘ ܗܘܘ ܓܒܪܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܡܕܒܚܝܢ ܗܘܘ ܕܒܚܐ ܫܠܡܐ
ܠܡܪܝܐ. ܘܡܘܕܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܐܬܡܠܟ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 23
ܠܡܥܒܕ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܐܚܪܢܝܢ. ܘܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܕܚܕܘܬܐ. * ܡܛܠ ܕܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ 24
ܕܝܗܘܕܐ. ܐܦܪܫ ܘܝܗܒ ܠܥܡܐ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܚܝܘܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܘܙܥܘܪܬܐ. ܘܦܪܫ ܘܝܗܒ
ܠܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܬܘܪܐ ܐܠܦܐ. ܘܥܢܐ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܬܩܕܫܘ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܐ. * ܘܚܕܝ 25
ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܟܠ ܥܡܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܬܘܬܒܐ ܕܐܬܘ
ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܕܝܬܒܝܢ ܒܝܗܘܕ. * ܘܗܘܬ ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܡܢ 26
ܝܘܡܝ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܗܘܬ ܐܝܟ ܗܕܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܩܡܘ 27
ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܒܪܟܘ ܠܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܒܩܠܗܘܢ. ܘܥܠܬ ܨܠܘܬܗܘܢ
ܠܟܘܪܣܝܐ ܕܩܘܕܫܗ ܒܫܡܝܐ.
ܫܠܡ ܦܘܫܩܐ ܕܫܒܥܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܠܐ * ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܫܠܡܘ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ. 1
ܢܦܩܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܐܫܬܟܚܘ. ܠܩܘܪܝܐ ܕܒܝܬ ܝܗܘܕܐ. ܘܬܒܪܘ ܨܠܡܐ. ܘܦܪܘ
ܐܫܝܪܐ. ܘܦܟܪܘ ܡܕܒܚܐ ܕܒܝܗܘܕܐ ܘܒܒܢܝܡܝܢ. ܘܒܐܦܪܝܡ ܘܒܡܢܫܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ
ܘܗܦܟܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܬܘ ܟܠ ܐܢܫ ܠܝܪܬܘܬܗ. ܘܥܠܘ ܠܩܘܪܝܗܘܢ.

Deinde celebrârunt Pascha quarto decimo 15
die secundi mensis, septem diebus, & sacerdo-
tes ac Levitæ sanctificati attulerunt oblatio-
nes in domum Domini: Et steterunt in sta- 16
tione sua prout conspicuum erat, quemadmo-
dum præscribitur in lege Mosis prophetæ Do-
mini: sacerdotes accipiebant sanguinem de
manu Levitarum. Quia enim multi erant in 17
populo Israelitico qui non sanctificaverant
se; ideò Levitæ incumbebāt jugulationi agno-
rum, ut discernerent quicunque mundus esset
ad consecrandum Domino. Nam multi erant 18
in populo Israelitico ex Aphremitis, Manassi-
tis, Issacharitis, & Zebulonitis, quatuor hisce
tribubus; qui nondum mundaverant sese,
quum comedissent Pascha præter legem. Et-
enim oravit Hezecia pro eis, & dixit eis; Deus
optimus expiet pro toto populo Israelitico:
Quandoquidem præparavimus cor nostrum 19
ad orandum Dominum Deum majorum no-
strorum, sacrum hoc non est purius nobis.
Et exaudiens Dominus vocem Hezeciæ, sana- 20
vit populum. Itaque celebrârunt Israelitæ & 21
omnes ii qui aderant Jerosolymis, festum A-
zymorum septem diebus: magna cum lætitia
laudabant Dominum singulis diebus, Levitæ
quidem canticis oris sui, et sacerdotes canticis.
Et allocutus est Hezecia Levitas omnes illos 22
qui canebant cantica jucunda corā Domino:
& comederunt viri illi septem diebus, & sa-
crificabant sacrificia perfecta Domino: &
gratias agebant Domino Deo majorum suo-
rum. Continuit etiam se totus popul' Israeli- 23
ticus ad celebrandū septē dies alios, & septē
dies lætitiæ. Nam Hezecia rex Judæ sepolue- 24
rat ac dederat populo septē millia animantiū
tam magnorū quàm parvorū; & segregaverat
ac dederat populo Israelitico boves mille, &
ovium decem millia: sanctificaverant autem se
sacerdotes multi. Et lætatus est universus po- 25
pulus Judæ, & sacerdotes ac Levitæ, totus
populus qui venerant è gente Israelitica, &
advenæ qui venerant de terra Israelitica, &
qui degebant in Judæa. Fuitq; lætitia magna 26
in Jerusalem, quoniam à diebus Solomonis fi-
lii Davidis regis Israel non facta fuerat hu-
jusmodi res in Jerusalem. Deniq; surgentes sa- 27
cerdotes & Levitæ benedixerunt populum Is-
raelis, audivitque Dominus vocem eorum, &
introivit oratio eorum ad solium sanctitatis
ejus, in cœlum.

CAP. XXXI.

His omnibus absolutis, egressus est omnis 1
populus Israelitarum qui aderant, ad civitates
domûs Judæ, & fregerunt statuas, comminue-
runt tigres, & demoliti sunt altaria quæ erant
in Juda, in Benjamen, in Aphrem, & in Ma-
nasse: tum demum redeuntes Israelitæ, reversi
sunt omnes ad possessionem suam, ingressique
sunt incolumes in civitates suas.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

15 Καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν-
16 τράπησαν καὶ (ν) ἥγνισαν, καὶ εἰσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα (ξ) ἐν οἴκῳ κυρίου.* Καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὴν
στάσιν (ο) αὐτῶν, κατὰ τὸ κρίμα (π) αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς
17 ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. Ὅτι πλῆθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἡγνίσθη, καὶ οἱ Λευῖ-
18 ται ἦσαν τοῦ θύειν τὸ φασὲκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἁγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. Ὅτι (ρ) πλεῖστος τοῦ λαοῦ
ἀπὸ Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ Ἰσσάχαρ, καὶ Ζαβουλὼν, οὐχ (σ) ἥγνισαν, ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασὲκ, παρὰ
τὴν (τ) γραφήν. Διὰ τοῦτο καὶ προσηύξατο Ἐζεκίας περὶ αὐτῶν, λέγων, (υ) Κύριος ἀγαθὸς ἐξιλασάσθω
19 ὑπὲρ πάσης καρδίας κατευθυνούσης ἐκζητῆσαι κύριον τὸν Θεὸν τῶν πατέρων (φ) αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ
20 21 τὴν ἁγνείαν τῶν ἁγίων. Καὶ ἐπήκουσε κύριος τῷ Ἐζεκίᾳ, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. Καὶ ἐποίησαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, καὶ
22 καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις τῷ κυρίῳ. Καὶ
ἐλάλησεν Ἐζεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνιόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυ-
ρίῳ. καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας, θύοντες (χ) θυσίας σωτηρίου, καὶ ἐξο-
23 μολογούμενοι (ψ) τῷ κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων (ω) αὐτῶν. Καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι
24 ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας· καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ· Ὅτι Ἐζεκίας ἀπήρξατο τῷ Ἰούδᾳ τῇ
ἐκκλησίᾳ (α) χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα. καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπήρξαντο τῷ λαῷ μόσχους
25 χιλίους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων εἰς πλῆθος. Καὶ εὐφράνθη πᾶσα ἡ ἐκ-
κλησία οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ εὑρεθέντες (β) ἐξ Ἱερουσαλὴμ,
26 καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες (γ) Ἰούδα. Καὶ ἐγένετο εὐφρο-
σύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλήμ· (δ) ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμὼν υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο
27 τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς (ε) οἱ Λευῖται καὶ (ζ) εὐλόγησαν τὸν λαὸν, καὶ
ἐπηκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς
τὸν οὐρανόν.

Et immolaverunt Phase quartadecima mensis secundi. Et sacerdotes, et 15
Levitæ confusi sunt, & (d) purificaverunt, & intulerunt holocaustomata
in domum Domini. Et steterunt super stationem suam, juxta judicium suum, 16
juxta mandatum Moysi hominis Dei. Et sacerdotes accipiebant sangui-
nes de manu Levitarum. Quoniam multitudo Ecclesiæ non erat puri- 17
ficata; & Levitæ fuerunt ad immolandum Phase omni qui non potue-
rat purificari Domino. Quoniam plurima pars populi ab Ephraim, & 18
Manasse, & Issachar, & Zabulon, non purificaverunt, sed mandu-
caverunt Phase, (e) præter Scripturam. (f) Hac & deprecatus est
Ezechias pro eis, dicens; Dominus bonus propitietur. Pro omni corde 19
dirigente ad exquirendum Dominum Deum patrum suorum, & non se-
cundum purificationem sanctorum. Et exaudivit Dominus Ezechiam, 20
& sanavit populum. Et fecerunt filii Israel, qui inventi sunt in Hieru- 21
salem, solemnitatem azymorum septem diebus in lætitia magna, & hy-
mnos dicentes Domino, diem per diem: & sacerdotes, & Le-
vitæ in (g) organis Domino. Et locutus est Ezechias ad omne cor Levi- 22
tarum, & intelligentium intellectum bonum Domino. Et consummave-
runt festivitatem azymorum septem diebus, sacrificantes sacrificium sa-
lutaris, & confitentes Domino Deo patrum suorum. Et deliberavit 23
Ecclesia simul facere septem dies alios. Et fecerunt septem dies in læ-
titia: Quoniam Ezechias primitias obtulit ipsi Juda, ipsi Ecclesiæ 24
mille vitulos, & septem mille oves: & principes obtulerunt primitias
populo vitulos mille, & oves decem mille, & (h) sancta sacerdotum
in multitudine. Et læta est omnis Ecclesia, sacerdotes, & Levitæ, 25
& omnis Ecclesia Juda, & qui inventi sunt de (i) Hierusalem, &
proselyti qui venerant de terra Israel, & habitantes Juda. Et facta 26
est lætitia magna in Hierusalem. A diebus Salomon filii David regis
Israel non facta est talis festivitas in Hierusalem. Et surrexerunt sa- 27
cerdotes Levitæ; & benedixerunt populum: & audita est vox eorum:
& venit deprecatio eorum ad habitaculum sanctum ejus in cælum.

* MS.A. (ν) ἡγνίσθησαν. (ξ) εἰς οἶκον κυρίου. (ο) ἑαυτῶν, (π) ἑαυτῶν, (ρ) τὸ πλεῖστον (σ) ἡγνίσθησαν, ἀλλὰ (τ) γραφήν. καὶ προσηύξατο (υ) Κύριος ὁ ἀγαθὸς (φ) ἑ-
αυτοῦ, (χ) θυσίας (ψ) κυρίῳ Θεῷ (ω) ἑαυτῶν. (α) μόσχους χιλίους καὶ (β) ἐξ Ἰσραήλ, (γ) ἐν Ἰούδᾳ. (δ) ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Σαλωμὼν (ε) καὶ οἱ
(ζ) εὐλόγησαν.

ΚΕΦ. λα'.

1 ΚΑὶ ὡς συνετελέσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέ-
τριψαν τὰς στήλας, καὶ (α) ἐξέκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσκαψαν τὰ ὑψηλὰ καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ (β) πάσης τῆς Ἰουδαίας
καὶ Βενιαμὶν, καὶ ἐξ Ἐφραΐμ, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος. καὶ (γ) ἐπέστρεψε πᾶς Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν
κληρονομίαν (†) αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς πόλεις (δ) αὐτῶν.

CAP. XXXI.

Et postquam consummata sunt omnia hæc, egressus est omnis Israel, 1
qui inventi sunt in civitatibus Juda: & contriverunt statuas, & ex-
ciderunt lucos, & diruerunt excelsa, & aras de omni Judæa, & Ben-
jamin, & de Ephraim, & de Manasse usque in finem. Et reverterunt
omnis Israel, unusquisque ad hæreditatem suam, & ad civitates suas.

MS.A. (α) ἐξέκοψαν (β) πάσης Ἰουδαίας (γ) ἐπέστρεψαν (†) ἑαυτοῦ, (δ) ἑαυτῶν.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وجعلوا الفصح في اربعة عشر يوما في الشهر الثاني سبعة ايام. والكهنة واللاويون تقدسوا 15
وجاوا الي بيت الله * واقاموا على مواضعهم يرون. كما هو مكتوب في ناموس موسي. والكهنة 16
يقبلون الدم من ايدي اللاويين * لانهم كانوا كثيرين في شعب اسرائيل. لكنهم لم 17
يكونوا مقدسين. فقام اللاويون على ذبيحة الخراف. وكانوا ينظرون كل ذكي يقدس لله.
* لانهم كثيرين في امة اسرائيل من بيت افريم ومنسا وايساخر وزابلون هذه الاسباط لم 18
يكونوا اطهارا. لانهم اكلوا الفصح بلا ناموس. وصلي حزقيا عليهم وقال لهم. الله الخير
يغفر لامة اسرائيل * لانه اصلح قلوبنا لنصلي لله اله ابائنا * فسمع الله صوت حزقيا. 19 20
وابرا الشعب * وصنع بنو اسرائيل الذين وجدوا في اورشليم عيد الفطير سبعة ايام 21
بفرح عظيم. يسبحون الله في كل يوم. واللاويون بتسبحة افواههم. والكهنة ايضا.
* وقال حزقيا لساير اللاويين الذين كانوا يسبحون بتسبيحات حسنة قدام الله. وكانوا 22
يذبحون ذبايح السلام لله. وكانوا يشكرون الله اله ابائهم * واجتمع ساير الشعب ان يعملوا 23
سبعة ايام اخري. وسبعة ايام الفرح. لاجل حزقيا ملك يهوذا * لانه افرد واعطي الشعب 24
سبعة الف حيوان كبارا ودقاقا. واعطي امة اسرائيل ثيرانا الفا وغنما عشرة الف. وتقدس
كهنة كثيرة * وفرح شعب يهوذا كله والكهنة واللاويون. وكل الامة التي جاءت 25
من ساير ارض اسرائيل. والسكان في يهوذا * وكان فرح عظيم باورشليم. لان من ايام 26
سليمان بن داود لم يكن مثل هذا باورشليم * وبارك الكهنة واللاويون على شعب اسرائيل. 27
وسمع الله صوتهم. ودخلت صلاتهم الي مجلس قدسه في السماء.

. الفصل الحادي والثلثون .

* ولما تم هذا جميعه مضي شعب اسرائيل الي ضياع بيت يهوذا. وهدموا عوالي التمون. 1
وقلعوا المذابح التي في يهوذا وبنيامين وافرايم ومنسا. حتي رجع اسرائيل وعادوا كلهم الي
وراثتهم. ودخلوا بسلام الي قراهم.

Deinde celebrârunt Pascha quartodecimo 15
die mensis secundi, septem diebus. Et sa-
cerdotes ac Levitæ sanctificati, adierunt
domum Dei: Et stantes in stationibus 16
suis, aspiciebant, quemadmodum scriptum
est in lege Mosis: iidemque sacerdotes
excipiebant sanguinem de manibus Levi-
tarum. Quamvis enim multi essent in po- 17
pulo Israelitico, nondum tamen sanctifi-
caverant sese: ideò incumbebant Levitæ
sacrificio agnorum, & examinabant omne
mundum quod consecrabatur Deo. Si- 18
quidem multi erant in gente Israelitica, de
domo Ephraimi, Manassis, Isacharis, &
Zebulonis, his inquam tribubus, qui non
erant mundi; eò quòd Pascha abs lege
comedissent. Oravit autem Hezecia pro
ipsis, & dixit eis; Deus bonitatis par-
cat genti Israeliticæ; Quandoquidem 19
ipse præparavit corda nostra ad orandum
Deum, Deum patrum nostrorum. Au- 20
divitque Deus vocem Hezeciæ, & sa-
navit populum. Itaque celebrârunt Is- 21
raelitæ qui præsentes erant in Jerusalem,
festum azymorum septem diebus magno
gaudio, Deum laudantes singulis die-
bus, & Levitæ concentu oris sui, & sa-
cerdotes pari ratione. Cùm autem allocu- 22
tus esset Hezecia omnes Levitas qui opti-
mos concentus coram Deo canebant, quique
perfectas victimas Deo sacrificabant, &
gratias agebant Deo, Deo patrum suorum;
Constituit se populus universus ad cele- 23
brandum septem dies alios, septémque dies
lætitiæ, propter Hezeciam regem Judæ.
Is enim segregaverat dederâtque popu- 24
lo septem millia animantium tam magno-
rum quàm exiguorum, dederâtque po-
pulo Israelitico boves mille, & ovium
decem millia: & sacerdotes permulti
sanctificaverant sese. Lætatus igitur est 25
totus populus Judaicus, & sacerdotes
ac Levitæ; tam gens illa quæ venerat ex
universa regione Israelitica, quàm incolæ
Judæ. Fuit inquam summa lætitia in 26
Jerusalem, quoniam inde à diebus Sala-
monis filii Davidis nil tale factum fue-
rat in Jerusalem. Deinde benedixerunt 27
sacerdotes & Levitæ populo Israelitico,
audivitque Deus vocem eorum, & in-
gressa est oratio eorum ad thronum san-
ctitatis ejus, in cælum.

CAP. XXXI.

Cum autem absoluta fuissent hæc o- 1
mnia, abiens populus Israeliticus ad op-
pida domûs Judæ, evertebant excelsa
pardorum, & extirpabant altaria quæ
erant in Juda, Benjamine, Ephraimo, &
Manasse; donec rediissent Israelitæ, &
remeâssent omnes in hæreditatem suam,
& ingressi essent incolumes in civitates
suas.

דברי הימים ב: לא

,facerdotes ,fui fervitii et fecundum virum ,fuis divifionibus fuper Levitarum & ,facerdotum divifiones Jechizchijahu ftatuit Et
2 ויעמד יחזקיהו את־מחלקות הכהנים והלוים על־מחלקותם איש כפי עבדתו לכהנים
regis pars Et .Domini caftrorum portis in laudandum & ,confitendum ad & miniftrandum ad pacifica & holocauftum ad Levitas &
3 וללוים לעלה ולשלמים לשרת ולהדות ולהלל בשערי מחנות יהוה: ומנת המלך
fcriptum ficut ,folennitatibus & ,menfibus in & ,fabbathis in afcenfiones & ,vefpere & mane afcenfiones afcenfiones ad ,ejus fubftantia de
מן־רכושו לעלות לעלות הבקר והערב והעלות לשבתות ולחדשים ולמעדים ככתוב
confortarentur ut ,Levitarum & ,facerdotum partem dandum ad ,Jerufalaim habitatoribus populo dixit Et .Domini lege in
4 בתורת יהוה: ויאמר לעם ליושבי ירושלם לתת מנת הכהנים והלוים למען יחזקו
omnis & ,mellis & recentis olei & ,mufti ,frumenti initium Ifrael filii multiplicaverunt,rem ut aperire fecundum Et.Domini lege in
5 בתורת יהוה: וכפרץ הדבר הרבו בני־ישראל ראשית דגן תירוש ויצהר ודבש וכל
,Jehudah urbibus in habitantes ,Jehudah & ,Ifrael filii Et .adduxerunt multitudinem in omnium decimam & ,agri proventus
6 תבואת שדה ומעשר הכל לרב הביאו: ובני ישראל ויהודה היושבים בערי יהודה
acervos dederunt &,adduxerunt ,fuo Deo Domino fanctificatum ,fanctitatum decimam &,pecudis &,boum decimam ipfi etiam
גם הם מעשר בקר וצאן ומעשר קדשים המקדשים ליהוה אלהיהם הביאו ויתנו ערמות
,Jechizchijahu venerunt Et .confummaverunt feptimo menfe in & ,fundare acervos cœperunt tertio menfe In .acervos
7 ערמות: בחדש השלשי החלו הערמות ליסוד ובחדש השביעי כלו: ויבאו יחזקיהו 8
inquifivit Et .Ifrael ejus populo & ,DOMINO benedixerunt & ,acervos viderunt & ,principes &
9 והשרים ויראו את־הערמות ויברכו את־יהוה ואת עמו ישראל: וידרש
primus facerdos Hazariahu eum ad dixit Et .acervis fuper Levitis & facerdotibus fuper Jechizchijahu
10 יחזקיהו על־הכהנים והלוים על־הערמות: ויאמר אליו עזריהו הכהן הראש
fuperrelinquere & faturari & ,edere .DOMINI domum adducere oblationem incipiendo Ab :dixit & ,Sadoc domus
לבית צדוק ויאמר מהחל התרומה לביא בית־יהוה אכול ושבוע והותר
dixit Et .hic turba refiduum & ,fuo populo benedixit DOMINUS quia ,multitudinem ad ufque
11 עד־לרוב כי יהוה ברך את־עמו והנותר את־ההמון הזה: ויאמר
,decimam & ,elevationem adduxerunt Et .paraverunt & :DOMINI domo in cellas parandum ad ,Jechizchijahu
12 יחזקיהו להכין לשכות בבית יהוה ויכינו: ויביאו את־התרומה והמעשר
,Jechiel Et .fecundus ejus frater Simhi & ,Levita Cananjahu dux ea fuper Et .fide in fancta &
13 והקדשים באמונה ועליהם נגיד כונניהו הלוי ושמעי אחיהו משנה: ויחיאל
. ,Benajahu & ,Machath & ,Ifmachiahu & ,Eliel & ,Jofabad & ,Jerimoth & ,Hazahel & ,Nachath & ,Hazarjahu &
ועזזיהו ונחת ועשהאל וירימות ויוזבד ואליאל ויסמכיהו ומחת ובניהו
domus ducis Hazariahu & ,regis Jechizchijahu mandato in ejus fratris Simhi & ,Cananiahu manu de prapofiti
פקידים מיד כונניהו ושמעי אחיו במפקד יחזקיהו המלך ועזריהו נגיד בית־
elevationem dandum ad ,Dei devotiones fuper orientem ad janitor Levites Imnah filius Chore Et .Dei
14 האלהים: וקורא בן־ימנה הלוי השוער למזרחה על נדבות האלהים לתת תרומת
.fanctificationum fanctificationes & DOMINI
יהוה וקדשי הקדשים:

Verfio VULG. LAT.

Ezechias autem conftituit turmas Sacerdotales & Leviti- 2
cas per divifiones fuas,unumquemque in officio proprio,
tam Sacerdotum videlicèt quàm Levitarum, ad holocau-
fta, & pacifica, ut miniftrarent & confiterentur, cane-
réntque in portis caftrorum Domini. Pars autem regis 3
erat,ut de propria ejus fubftantia offerretur holocauftum,
manè femper & vefperé. Sabbatis quoque, & Calen-
dis, & folennitatibus cæteris, ficut fcriptum eft in lege
Moyfi. Præcepit etiam populo habitantium Jerufalem, 4
ut darent partes Sacerdotibus, & Levitis, ut poffent va-
care legi Domini. Quod cùm percrebruiffet in auribus 5
multitudinis, plurimas obtulére primitias filii Ifrael fru-
menti, vini, & olei, mellis quoque : & omnium, quæ
gignit humus, decimas obtulerunt. Sed & filii Ifrael 6
& Juda, qui habitabant in urbibus Juda, obtulerunt de-
cimas boum & ovium, decimáfque fanctorum, quæ vo-
verant Domino Deo fuo : atque univerfa portantes, fe-
cerunt acervos plurimos. Menfe tertio cœperunt acer- 7
vorum jacere fundamenta, & menfe feptimo comple-
verunt eos. Cúmque ingreffi fuiffent Ezechias & prin- 8
cipes ejus, viderunt acervos, & benedixerunt Domino ac
populo Ifrael. Interrogavítque Ezechias Sacerdotes & 9
Levitas, cur ita jacérent acervi. Refpondit illi Azarias 10
Sacerdos primus de ftirpe Sadoc, dicens ; Ex quo cœ-
perunt offerri primitiæ in domo Domini, comedimus, &
faturati fumus, & remanferunt plurima, eò quòd bene-
dixerit Dominus populo fuo : reliquiarum autem copia
eft ifta, quam cernis. Præcepit igitur Ezechias ut præ- 11
pararent horrea in domo Domini. Quod cùm feciffent,
Intulerunt tam primitias, quàm decimas, & quæcunque 12
voverant, fideliter. Fuit autem præfectus eorum Cho-
nenias Levita, & Semei frater ejus, fecundus, Poft 13
quem Jahiel, & Azarias, & Nahath, & Afael, & Jeri-
moth, Jozabad quoque, & Eliel, & Jefmachias, &
Mahath, & Banaias, præpofiti fub manibus Chone-
niæ, & Semei fratris ejus, ex imperio Ezechiæ regis &
Azariæ pontificis domûs Dei, ad quos omnia perti-
nebant. Core verò filius Jemna Levites & janitor 14
Orientalis portæ, præpofitus erat iis quæ fponte of-
ferebantur Domino, primitiifque & confecratis in
Sancta fanctorum.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

* Porrò Hezecia reftituit excubias facerdotum 2
& Levitarum, per excubias eorum, quemque
pro officio fuo : facerdotes *inquam* & Levi-
tas, holocaufta, & perfecta ; administran-
dum, gratias agendum, & laudandum in por-
ta Domini. Deditque rex è propriis facul- 3
tatibus holocaufta boum matutina & vefper-
tina, & holocaufta fabbathorum, neomenia-
rum, & feftorum. Dixítque populo, quem- 4
admodum præfcriptum eft in lege Domini ;
dixit inquam Ifraelitis qui degebant in Je-
rufalem, ut folverent jus facerdotum & Le-
vitarum : confirmavit enim eos *ad hoc* ex
lege Domini. Cúmque longum fermonem 5
habuiffet ad Ifraëlitas, afferebant primitias
frumentorum, vinorum, & oleorum ; & ex
animantibus fuis, & ex proventibus agri ;
decimas quoque confertim afferebant. Et 6
tam filii Ifraelis quàm Judæ, qui degebant
in civitatibus Judæ ; ipfi quoque decimas af-
ferebant, *id eft*, unam è denis quibufque *re-
bus* ; afferebant inquam, & offerebant Do-
mino Deo fuo. Cúmque primitias frumenti,
vini, & olei acervatim afferrent ; & ex ani-
mantibus fuis, & proventibus agri decimas
quoque afferrent ; & Domino Deo fuo con-
fecrarent ; Menfe tertio inventæ funt pri- 7
mitiæ quamplurimæ : menfe autem feptimo
accipiens *eas* Hezecia, diftribuit eas inter
facerdotes & Levitas. Et videntes Hezecia 8
ac principes quòd permultæ effent illæ facer-
dotum primitiæ, benedixerunt Domino, &
oraverunt pro Ifraele : Oravitque Hezecia 9
pro facerdotibus & pro Levitis, propter pri-
mitias quæ plurimæ erant. Et accerfito A- 10
zariâ fummo facerdote de familia Sadoci,
dixit eis ; Licitum eft vobis primitias iftas
comedere, quoniam illatæ funt in domum
Domini : comedite ergò, & faturamini ; &
quod ex iis fupererit, date pauperibus &
egenis ; quandoquidem benedixit Dominus
populo fuo, & largitus eft eis tantam abun-
dantiam : Quicquid ergò fuperfuit, totum
dederunt populo Ifraelis. Edixit etiam He- 11
zecia ut pararentur cellæ in domo Domini,
& parârunt ; Intulerúntque primitias, de- 12
cimas, & res confecratas, cum fidelitate :
iifque præerant Chanania Levita, & Semei
frater ejus fecundus ; Et Nehael, & Ozia, 13
Nahath, Afael, Jermoth, Jozabar, Eliel, Se-
machia, Mathah, Benaia, & Semaia frater
ejus : hi omnes præpofiti erant fub manu
Chananiæ, juxta imperium Hezeciæ regis,
& Azariæ præfecti domûs regiæ. Caria ve- 14
rò filius Jemnæ, Levita, cuftos portæ Orien-
talis, præpofitus erat facrificiis Domini, &
Sancto fanctorum :

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

2 Καὶ ἔταξεν Ἐζεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἑκάστου κατὰ τὴν αὐ-
τοῦ λειτουργίαν, τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, εἰς τὴν ὁλοκαύτωσιν, καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτη-
ρίου, καὶ αἰνεῖν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν (ε) ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου
3 κυρίου. Καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ εἰς τὰς ὁλοκαυτώσεις τὴν πρωϊνὴν καὶ
τὴν (ζ) δειλινὴν, καὶ ὁλοκαυτώσεις εἰς τὰ σάββατα, καὶ εἰς τὰς νεομηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς
4 τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. Καὶ (η) εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ,
δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὅπως (θ) κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου
5 κυρίου. Καὶ ὡς προσέταξε τὸν λόγον, (ι) ἐπλεόνασαν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου, καὶ οἴνου, καὶ
ἐλαίου, καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν (κ) γέννημα ἀγροῦ, καὶ ἐπιδέκατα (λ) πάντα εἰς πλῆθος ἤνεγ-
6 καν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπι-
δέκατα μόσχων καὶ προβάτων, καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἡγίασαν τῷ κυρίῳ Θεῷ (μ) αὐτῶν καὶ
εἰσήνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωροὺς σωρούς. Ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν
8 (ν) τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν. Καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, (ξ) καὶ εἶδον
9 τοὺς σωροὺς, καὶ ηὐλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν
10 ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶ-
κον (ο) Σαδὼκ, καὶ εἶπεν, Ἐξ οὗ ἦρκται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον κυρίου, ἐφάγομεν καὶ
ἐπίομεν καὶ (π) κατελίπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι κύριος (ρ) ηὐλόγησε τὸν λαὸν (σ) αὐτοῦ,
11 καὶ κατελίπομεν (τ) ἔτι τὸ πλῆθος τοῦτο. Καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἑτοιμάσαι παστοφόρια εἰς οἶκον
12 κυρίου. καὶ ἡτοίμασαν. Καὶ (υ) ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει· καὶ ἐπ'
13 αὐτῶν ἐπιστάτης (φ) Χωνενίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεῒ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος· Καὶ Ἰειὴλ,
καὶ (χ) Ὀζίας, καὶ Ναὲθ, καὶ Ἀσαὴλ, καὶ Ἱεριμὼθ, καὶ (ψ) Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἐλιὴλ, καὶ
ὁ Σαμαχία, καὶ Μαὰθ, καὶ Βαναίας, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ (ω) Χωνενίου καὶ Σεμεῒ
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν (α) Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυ-
14 ρίου. Καὶ (β) Κωρὴ ὁ τοῦ Ἰεμνὰ ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς (γ) κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν (δ) δομά-
των, δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων,

Et ordinavit Ezecias vices sacerdotum, & Levitarum, & vices 2
cujusque juxta suum ministerium, sacerdotibus, & Levitis, ad holo-
caustosim, & ad sacrificium salutaris, & ad laudandum, & con-
fitendum, & ministrandum in portis in (e) atriis domûs Domini.
Et portio regis de substantia ejus ad holocaustoses, matutinam, & 3
vespertinam, & holocaustoses in sabbata, & in Neomeniis, & in
festivitates scriptas in lege Domini. Et (h) dixerunt populo, ha- 4
bitantibus in Hierusalem, dare portionem sacerdotum, & Levita-
rum, ut confortentur in ministerio domûs Domini. Et postquam 5
constituit (i) verbum, abundanter dedit Israel primitias frumenti,
& vini, & olei, & mellis: & omne genimen agri, & decimas
omnes in multitudine attulerunt filii Israel, & Juda. Et habi- 6
tantes in civitatibus Juda etiam ipsi attulerunt decimas vitulorum,
& ovium, & decimas (l) caprarum: & sanctificaverunt Domi-
no Deo suo. Et intulerunt, & posuerunt acervos acervos. In men- 7
se tertio cœperunt acervi fundari: & in mense septimo consum-
mati sunt. Et venit Ezecias, & principes, & viderunt acervos, 8
& benedixerunt Dominum, & populum ejus Israel. Et percun- 9
ctatus est Ezecias sacerdotes, & Levitas super acervis. Et dixit 10
ad eum Azarias sacerdos princeps in domo Sadoc, & dixit; Ex
quo cœperunt primitiæ afferri in domum Domini, manducavimus,
& bibimus, & reliquimus usque ad multitudinem: quoniam Do-
minus benedixit populum suum: (t) & reliquimus ad multitudinem
hanc. Et dixit Ezecias adhuc parare pastophoria in domo Domini. 11
Et paraverunt. Et attulerunt illuc primitias, & decimas in fide: 12
& super eos præses Chonenias Levita, et Semei frater ejus succe-
dens, Et Jehiel, et Ozias, et Naeth, et Asael, et Jerimoth, et Jo- 13
zabad, et Eliel, et Samachia, et Maath, et Banaias, et filii ejus
constituti per Choneniam, et Semei fratrem ejus, sicut ordinavit
Ezecias rex, et Azarias dux domûs Domini. Et Core filius Je- 14
mna Levita janitor ad Orientem super dona ad dandum primiti-
as Domini, et sancta sanctorum,

MS. A. (ε) ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου (ζ) δειλινὴν, ὁλοκαυτώσεις εἰς σάββατα, (η) εἶπεν (θ) κατισχύσωσιν (ι) ἐπλεόνασαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (κ) γένημα (λ) πάντα ἤνεγκαν εἰς πλῆθος οἱ (μ) ἑαυτῶν (ν) τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ (ξ) καὶ εἴδοσαν τὰς (ο) Σαδοὺκ, Ἐξ οὗ (π) κατελείπομεν, ὅτι (ρ) εὐλόγησεν (σ) ἑαυτοῦ, (τ) ἔτι τὸ (υ) εἰσήνεγκαν (φ) Χωχενίας (χ) Ὀζαζὰς, (ψ) Ἰωζαβὰθ, καὶ Ἰειὴλ, καὶ Σαμαχία. (ω) Χωχενίου (α) ὁ βασιλεὺς Ἐζεκίας καὶ (β) Κωρὴ (γ) κατ' ἀνατολὰς (δ) * δωμάτων,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وأقام حرقيا على أوقات الكهنة كل رجل مثل عمله • للكهنة واللاويين للمذبح 2
ليخدموا ويسكروا في باب الرب * وأعطى الملك من ماله ذبائح ثيرانا للغداة 3
وللمساء وذبائح السبوت ورؤوس الشهور والأعياد * وقال للشعب • كما هو مكتوب في ناموس 4
الله اصنعوا • وقال للذين يسكنون أورشليم من إسرائيل أن يعطوا حق الكهنة واللاويين •
لأن به أُمِر في ناموس الله * وحين كثر الكلام على إسرائيل كانوا يجيبون واجبات 5
القمح والخمر والزيت • ومن البهائم والغلات التي من حقولهم واحدا من عشر * وكانوا 6
يجيبون كبراء بني إسرائيل ويهودا الذين كانوا يسكنون في ضياع يهودا • وهم أيضا كانوا
يجيبون العشر واحدا من عشر ويقربون لله إلههم • وكانوا يجيبون واجبات على واجبات
من القمح والخمر والزيت ومن الحيوان ومن غلات حقولهم واحدا من عشر * وفي الشهر 7
الثالث وجدت واجبات كثيرة عظيمة • وفي الشهر السابع أخذها حرقيا • وقسمها على
الكهنة واللاويين * ونظر حرقيا أن واجبات الكهنة عظيمة جدا • وشكروا الله وباركوا 8
الله إسرائيل * وصلى حرقيا على الكهنة واللاويين • وعلى الواجبات التي كثرت * فقال 9 10
لهم عوريا الكاهن الكبير الذي من بيت صادوق • حلال لكم هذه الواجبات أن
تأكلوها • لأنها لبيت الله دخلت • فكلوا واشبعوا وما فضل منها أعطوه للضعفاء والمساكين •
لأن الله بارك شعبه • وأعطاهم هذه البركة والكثرة • وما فضل منها أعطوه لإسرائيل
كله * فقال حرقيا • اصنعوا في بيت الله صفوفا • فصنعوا * وجاؤوا بالواجبات واحدا من 11 12
عشر ومقدسات بالأمانة • وكان المحكمون عليها من بني لاوي • الكناني وشمعي
أخوه * وناحايل • وعوريا • وناحات • وعاسوييل • ويريموت • ويوزافار • واليال • واسمخيوا • ومانات • 13
وبنيا • وشمعيا أخوه • هؤلاء كلهم محكمون على يد الكناني مثل ما أمر حرقيا الملك •
وعربونهم بيت الله * وقاريا بن يامينا من بني لاوي يحفظ الباب الشرقي مما يلي 14
القرابين لله وقدس المقدسين •

Posthæc destinavit Hezecia ad vices 2
sacerdotales unumquemque secundùm
proprium munus; sacerdotes & Levi-
tas ad altare, ut ministrarent, & gra-
tias laudésque dicerent in foribus Do-
mini. Dedit quoque rex è facultatibus 3
suis victimas, nempe boves pro matu-
tino & vespertino tempore, & victi-
mas sabbatorum, principiorum mensi-
um, & festorum. Dixitque populo, 4
Prout scriptum est in lege Dei, facite:
iis autem Israelitis qui habitabant Je-
rosolymis, dixit ut solverent jus sacer-
dotum & Levitarum, cùm id præci-
piatur in lege Dei. Et postquam lon- 5
gam habuit orationem ad Israelitas,
afferebant legitima tritici, vini, & o-
lei; & ex pecoribus & proventibus
agrorum suorum, unum ex decem. Af- 6
ferebant quoque magnates filiorum Is-
raelis & Judæ, qui commorabantur in
oppidis Judæ; ipsi quoque decimas af-
ferebant, unum ex decem, & affere-
bant Deo, Deo suo. Cum ergò legiti-
ma acervatim afferrent ex tritico, vino,
& oleo; & ex pecoribus atque pro-
ventibus agrorum suorum, unum ex de-
cem: Mense demum tertio inventa 7
fuerunt multa magnaque legitima; quæ
mense septimo accipiens Hezecia, distri-
buit inter sacerdotes & Levitas. Videns 8
autem Hezecia quòd legitima sacerdo-
tum essent admodum ingentia, gratias
egerunt Deo, & benedixerunt Deum
Israelis: Oravitque Hezecia pro sa- 9
cerdotibus & Levitis, & pro legi-
timis quæ multa erant. Tum dixit 10
ei Ozia summus sacerdos qui erat ex
familia Sadoci, Licet vobis comedere
legitima ista, quandoquidem in domum
Dei sunt ingressa: comedite ergò ea,
& saturamini; & quod ex iis super-
erit, date tenuibus & pauperibus. De-
us enim benedixit populo suo, & lar-
gitus est eis tantam benedictionem &
abundantiam: quod ergò ex iis super-
erit, totum date Israelitis. Quapro- 11
pter dixit Hezecia, Facite in domo Dei
ordines, & fecerunt: Inferúntque 12
fideliter legitima, nempe decimas, &
res consecratas; iisque præerant ex fi-
liis Levi, Chanani & Semei frater 13
ejus, Nahiel, Ozia, Nahath, Asael,
Jerimoth, Jozabar, Eliel, Semachia,
Mathath, Banaia, & Semeia frater e-
jus: hi omnes erant præfecti sub ma-
nu Chanani, prout mandaverat Hezecia
rex. Azaria tutor erat domûs Dei:
Core verò Jemnæ filius, de filiis 14
Levi, custodiebat portam Orientalem
contiguam sacrificiis Dei & sancto
sanctorum.

דברי הימים ב: לב

dandum ad ,fide in facerdotum civitatibus in Secanjahu & ,Amariahu ,Semahjahu & ,Jefuah & ,Minjamin & ,Heden ejus manum ad Et
15 ועל ידו עדן ומנימן וישוע ושמעיהו אמריהו ושכניהו בערי הכהנים באמונה לתת
omni ,fupra & ,annorum trium filio à mafculis eorum genealogizare Præter .parvo fic magno ficut ,divifionibus in fuis fratribus
16 לאחיהם במחלקות כגדול כקטן: מלבד התיחשם לזכרים מבן שלוש שנים ולמעלה לכל
genealogizare Et .fuis divifiones juxta eorum obfervationibus in ,eorum fervitium in ,ejus die in diei verbo ad ,Domini domo in ingredienti
17 הבא לבית יהוה לדבר יום ביומו לעבודתם במשמרותם כמחלקותיהם: ואת התיחש
.fuis divifionibus in fuis obfervationibus in ,fupra & ,annorum viginti filio à ,Levitarum &,fuorū patrum domum per facerdotum
הכהנים לבית אבותיהם והלוים מבן עשרים שנה ולמעלה במשמרותיהם במחלקותיהם:
fe fanctificabant eorum fide in quia concioni omni ,eorum filiabus & ,eorum filiis & ,eorum uxoribus,eorum parvulis in genealogizare Et
18 ולהתיחש בכל טפם נשיהם ובניהם ובנותיהם לכל קהל כי באמונתם יתקדשו
,nomina per funt nominati qui viri ,civitate & civitate omni in ,eorum urbium fuburbii agri in facerdotibus Aharon filiis Et .fanctitate
19 קדש: ולבני אהרן הכהנים בשדי מגרש עריהם בכל עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות
: Jehudah omni in Jechizkhijahu hoc ficut fecit Et .Levitis in genealogizare omni ad &,facerdotibus in mafculo omni partes dandum ad
20 לתת מנות לכל זכר בכהנים ולכל התיחש בלוים: ויעש כזאת יחזקיהו בכל יהודה
,Dei domus fervitio in cœpit quod ,opere omni in Et .fui Dei Domini facies ad veritatem & ,rectum & ,bonum fecit &
21 ויעש הטוב והישר והאמת לפני יהוה אלהיו: ובכל מעשה אשר החל בעבודת בית האלהים
.eft profperatus & ,fecit fuo corde toto in ,fuum Deum quærendum ad ,præcepto in & ,lege in &
ובתורה ובמצוה לדרש לאלהיו בכל לבבו עשה והצליח:

CAP. XXXII. לב

civitates contra eft caftrametatus &,Jehudah in eft ingreffus &,Affur rex Sancherib venit ,horum veritatem & ,verba Poft
1 אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך אשור ויבא ביהודה ויחן על הערים
contra bellum ad ejus facies & ,Sancherib venit quòd ,Jechizchijahu vidit Et .fe ad eas perrumpendum ad ,dixit & ,munitas
2 הבצרות ויאמר לבקעם אליו: וירא יחזקיהו כי בא סנחריב ופניו למלחמה על
:civitatem extra qui ,fontium aquas obturandum ad,fuis potentibus &,fuis principibus cum confilium iniit Et .Jerufalaim
3 ירושלם: ויועץ עם שריו וגבריו לסתום את מימי העינות אשר מחוץ לעיר
,terræ medio in inundantem torrentem & ,fontes omnes obturarunt &,multus populus funt congregati Et.eum adjuverūt &
4 ויעזרהו: ויקבצו עם רב ויסתמו את כל המעינות ואת הנחל השוטף בתוך הארץ
,diruptum murum omnem ædificavit & ,eft confortatus Et .multas aquas invenient &,Affur reges venient quid Ut :dicendo
5 לאמר למה יבואו מלכי אשור ומצאו מים רבים: ויתחזק ויבן את כל החומה הפרוצה
,multitudinē in miffile fecit & ,David urbem Millo roboravit & :alium murum forinfecus & ,turres fuper afcendere fecit &
ויעל על המגדלות ולחוצה החומה אחרת ויחזק את המלוא עיר דויד ויעש שלח לרב
ad eft locutus & ,civitatis portæ plateam ad ,fe ad eos congregavit & :populum fuper bellorum principes dedit Et .clypeos &
6 ומגנים: ויתן שרי מלחמות על העם ויקבצם אליו אל רחוב שער העיר וידבר על
univerfa facibus à & ,Affur regis facibus à conterreamini ne & ,timeatis ne ,roboramini & Confortamini :dicendo ,eorum cor
7 לבבם לאמר: חזקו ואמצו אל תיראו ואל תחתו מפני מלך אשור ומלפני כל
.illo cum præ multa nobifcum quia ,eo cum quæ ,turba
ההמון אשר עמו כי עמנו רב מעמו:

Verfio VULG. LAT.

Et fub cura ejus Eden, & Benjamin, Jefue, & Semeias, 15
Amarias quoque & Sechenias, in civitatibus Sacerdotū, ut fideliter distribuerent fratribus fuis partes, minoribus atque majoribus: Exceptis maribus ab annis tribus & 16
fuprà, cunctis qui ingrediebantur templum Domini, & quidquid per fingulos dies conducebat in minifterio, atque obfervationibus juxta divifiones fuas, Sacerdotibus 17
per familias, & Levitis à vigefimo anno & fuprà per ordines & turmas fuas, Univerfæque multitudini, tam u- 18
xoribus, quàm liberis eorū utriufque fexûs, fideliter cibi, de his quæ fanctificata fuerant, præbebantur. Sed & fi- 19
liorum Aaron per agros, & fuburbana urbium fingularū, difpofiti erant viri, qui partes diftribuerent univerfo fexui mafculino de Sacerdotibus & Levitis. Fecit ergò Eze- 20
chias univerfa quæ diximus in omni Juda: operatúfque eft bonum & rectum & verum, coram Domino Deo fuo, In univerfa cultura minifterii domûs Dñi, juxta legem & 21
ceremonias, volens requirere Deum fuum in toto corde fuo: fecitque & profperatus eft.

CAP. XXXII.

Poft quæ & hujufcemodi veritatē, venit Sennacherib 1
rex Affyriorū, & ingreffus Judā, obfedit civitates munitas, volens eas capere. Quod cùm vidiffet Ezechias, ve- 2
niffe fcilicèt Sennacherib, & totum belli impetum verti contra Jerufalem, Inito cum principibus confilio, virifq; 3
fortiffimis, ut obturarent capita fontium, qui erant extra urbem: & hoc omnium decernente fententiâ, Congrega- 4
vit plurimam multitudinem, & obturaverunt cunctos fontes, & rivum qui fluebat in medio terræ, dicentes, Ne veniant reges Affyriorum, & inveniant aquarum abundantiam. Ædificavit quoque, agens induftriè, omnem mu- 5
rum, qui fuerat diffipatus, et extruxit turres defupèr, & forinfecùs alterum murum: inftauravitque Mello in civitate David, et fecit univerfi generis armaturā et clypeos: Con- 6
ftituitque principes bellatorū in exercitu: & convocavit univerfos in platea portæ civitatis, ac locutus eft ad cor eorum dicens; Viriliter agite, et confortamini: nolite 7
timere, nec paveatis regem Affyriorum, & univerfam multitudinem, quæ eft cum eo: multò enim plures nobifcum funt, quàm cum illo.

Verfio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]

Eique fideliter obfequebantur Adon, & 15
Benjamen, Iefus, Semaia, Amaria, & Sechania in civitatibus facerdotum, dando fratribus fuis diftributiones, magno æquè ac parvo, (Præter id quod debebatur) mafculo 16
cuilibet à nato tres annos & deinceps, omni ingredienti domum Domini. Et demenfum 17
cujuflibet diei, pro officio, excubiis, & portionibus eorum, necnon oleum & vinum, dabatur facerdotibus atque Levitis per familias eorum paternas, à nato viginti annos & deinceps, fecundùm excubias eorum, & portiones eorum. Oleum quoque dabatur 18
laternis eorum, uxoribus, filiis, & filiabus eorum, toti denique populo Ifraelitico qui fideliter fe fanctificabant. Quoniam verò 19
fancti erant filii Aharonis, fanctæ erant carnes eorum, & ad mulieres non accedebant; cicumibant per fingulas civitates viri quidam quorum nota funt nomina, ut jus redderent cuique mari inter facerdotes exiftenti, & omnibus familiis Levitarum. Sic fecit He- 20
zecia in toto Iuda, fecitque quod bonum & rectum erat, & juftè ambulavit coram Domino. In omnibus operibus fuis quæ cœpe- 21
rat facere in domo Domini, & in lege, atque præcepto; quærens Deum fuum toto corde fuo, fecit, & profperè ceffit.

CAP. XXXII.

Poft res iftas & æquitatem quam præftite- 1
rat Hezecia, venit Sanherib rex Athur, pofitifque caftris adverfùs Judæ propugnacula munitiffima, dicebat habitatoribus eorum, Sufcipite dexteram, & venite ad me. Videns 2
autem Hezecia quòd veniffet Sanherib rex Athur cum copiis fuis ad oppugnandum Jerufalem, Confilium inivit cum principibus 3
heroibus fuis de obturandis aquis fontium qui erant extra urbem. Opem ergò tulerunt ei principes ejus, Et populus Ifraeliticus in- 4
genti multitudine congregatus, obturârunt omnes fontes & torrentes magnos qui erant in medio regionis. Dicebant enim, Ne fortè veniat rex Athur, & invenientes aquas multas, Corroborent fefe, & ædificent murum 5
alium adverfùs murum *noftrum*, obturéntq; foffas quas fecerat David. Fecit quoque Hezecia arma multa, & clypeos, ac lanceas: Et conftituit viros bellicofos fuper populum, 6
unum fuper denos quofque: iifque ad fe congregatis in plateam civitatis, locutus eft cum omnibus, & dixit eis; Forti animo eftote, 7
& pugnate; & ne timeatis, neque formidetis regem Athur neque copias quæ venerunt cum eo: nobifcum enim plures habemus quàm ii quos habet fecum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

15 Διὰ χειρὸς Ὀδὸμ, καὶ Βενιαμὶν, καὶ (ε) Ἰησοῦς, καὶ Σεμεῒ, καὶ (ζ) Ἀμαρίας, καὶ Σεχονίας, διὰ χει-
ρὸς τῶν ἱερέων ἐν πίστει, δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν (η) καὶ τὸν
16 μικρὸν, Ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπὸ τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον
17 κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργίαν ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν. Οὗτος ὁ κατα-
λοχισμὸς τῶν ἱερέων κατ᾽ οἴκους πατριῶν· καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαε-
18 τοῦς καὶ ἐπάνω ἐν διατάξει, (θ) Ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων αὐτῶν εἰς
19 (ι) πᾶν πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει (κ) ἥγνισαν τὸ ἅγιον. Τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, καὶ οἱ ἀπὸ
τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες οἳ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ
20 ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευΐταις. Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἐζεκίας
21 ἐν παντὶ Ἰούδα, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς (λ) ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐν παν-
τὶ ἔργῳ (μ) ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν ἐξε-
ζήτησε τὸν θεὸν (ν) αὐτοῦ ἐξ ὅλης (ξ) ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε, καὶ εὐοδώθη.

(ƒ) Per manum Odom, & Benjamin, & Jesus, & Semei, & A- 15
mariam, & Sechonias (ƺ) per manum sacerdotum in fide, ad dan-
dum fratribus suis secundum vices, juxta magnum, & parvum,
(Præter sortitionem masculinorum à triennio, & supra) omni ingre- 16
dienti in domum Domini, in verbo dierum in die ad ministerium vi-
cibus ordinationis suæ. Hæc distributio sacerdotum secundùm do- 17
mos patriarum: & Levitæ in vicibus suis à vigesimo anno, & su-
prà, in ordinatione, (h) Ad distribuendum in omni sobole filiorum 18
suorum, & filiarum suarum, in omnem multitudinem: quoniam
in fide purificaverant sanctum. Filiis (i) Aaron fungentibus sacer- 19
dotio, & qui de civitatibus eorum in omni civitate, & civitate, viri,
qui nominati sunt in nomine, ad dandum partem omni masculino in
sacerdotibus, & omni adnumerato in Levitis. Et fecit sic Ezechias in 20
omni Juda, & fecit bonum, & (k) rectum coram Domino Deo
suo. Et in omni opere, quod cœpit in opificio in domo Domini, & 21
in lege, & in præceptis exquisivit Deum suum ex tota anima sua: & fecit, & prosperatus est.

MS.A. Ἰωσὴ, (ζ) Μαρίας, (η) καὶ κατὰ τὸν (θ) Ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ (ι) πᾶν τὸ πλῆθος, (κ) ἡγίασαν τὸ ἅγιον. (λ) ἐναντίον κυρίου (μ) ἐν ᾧ (ν) ἑαυτοῦ (ξ) τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἐποίησεν

ΚΕΦ. λβ΄.

1 ΚΑὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθε Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλ-
θεν ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις, καὶ εἶπε προκαταλαβέσθαι αὐτάς.
2 Καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἥκει Σενναχηρὶμ, (α) καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.
3 Καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων (β) αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ
4 ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. Καὶ συνήγαγε λαὸν πολὺν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα
τῶν πηγῶν, καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων, Μὴ ἔλθῃ (γ) βασιλεὺς
5 Ἀσσοὺρ, καὶ εὕρῃ ὕδωρ πολὺ, καὶ κατισχύσῃ. Καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας, καὶ ᾠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος
τὸ (δ) κατεσκαμμένον, καὶ πύργους, καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα (ε)
6 τῆς πόλεως Δαυΐδ, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά. Καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαὸν,
καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν (ζ) ἐπὶ τὴν πλατεῖαν τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ
7 (η) καρδίαν αὐτῶν, λέγων, Ἰσχύσατε καὶ (θ) ἀνδρίζεσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου
βασιλέως Ἀσσοὺρ, καὶ ἀπὸ προσώπου (ι) παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, ὅτι μεθ᾽ ἡμῶν πλείονες ἢ (κ) μετ᾽ αὐτοῦ.

CAP. XXXII.

ET post verba hæc, & veritatem hanc, venit Sennacherim rex Assy- 1
riorum; & venit super Judam: & castrametatus est super civita-
tes muratas; & dixit capere eas. Et vidit Ezechias, quia venit Senna- 2
cherim, & facies ejus ad bellandum super Hierusalem. Et iniit con- 3
silium cum senioribus suis, & potentibus, obstruere aquas fontium, quæ
erant extra civitatem: & simul confortaverunt eum. Et con- 4
gregavit populum multum, & obstruxit aquas fontium, et flu-
vium distinguentem per civitatem, dicens; Ne veniat rex Assur,
& inveniat aquam multam, (a) & confortetur. Et confortatus est 5
Ezechias, & ædificavit omnem murum dirutum, & turres, & foris
antemurale aliud: & firmavit plenitudinem civitatis David, & ap-
paravit arma multa. Et posuit principes belli super populum, & 6
congregati sunt ad eum super plateam portæ vallis, & locutus est ad
cor eorum, dicens; Confortamini, & viriliter agite, & ne timeatis, 7
neq; paveatis à facie regis Assur, et à facie universæ gentis, quæ
cum eo: quoniam nobiscum plures, quàm cum eo.

MS. A. (α) κατὰ πρόσωπον (β) ἑαυτοῦ καὶ δυνατῶν, (γ) ὁ βασιλεὺς (δ) κατεσκαμμένον, (ε) πόλεως (ζ) εἰς τὴν (η) τὴν καρδίαν (θ) ἀνδρίζεσθαι, μὴ πτο-
ηθῆτε ἀπὸ (ι) παντὸς ἔθνους (κ) μετ᾽ αὐτοῦ. * Βραχίονες σάρκινοι, μεθ᾽ ἡμῶν ὁ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * وكانوا يطيعون عادون • وبنيامين • وياسوع • وشمعيا • وامريا • وشكنيا في ضياع الكهنة
16 موعيين على اعطاء اخوتهم القسم • الكبير مثل الصغير * وليعطوا الذكور من ابناء
17 ثلاثة سنين الى فوق • لكل من يدخل بيت الله * حسابهم يوم بيوم • وانصبتهم في
كل يوم • زيت وخمر يعطا للكهنة واللاويين لبيوت اباءهم من اولاد عشرين سنة الى
18 فوق • من اوقافهم ومن مناصفاتهم * والزيت يعطي لجميعهم • ولنساءهم ولبنيهم وبناتهم •
19 ولكل امة بني اسرائيل الذين في الامانة مقدسون * لان بني هرون كانوا مقدسين
الاجساد • ولم يكونوا يقربوا النساء • بل كانوا يدورون من ضيعة الى ضيعة رجال
20 معروفو الاسماء • ويعطون • الواجبات لكل رجل في الكهنة وكل اللاويين * وصنع حزقيا
21 ذلك في ساير يهودا • وعمل جميلا • ومشي بالحق بين يدي الله * في كل الاعمال التي ابتداء
ان يعمل في بيت الله • وفي الناموس والوصايا • وطلب الله الهه بكل قلبه • وعمل
واصلح •

Obtemperabant etiam eidem præcepto Ad- 15
don, Benjamin, Jesua, Simeia, Ama-
ria, & Sechania, quibus & demandata fuerat in oppida sacerdotum cura
distribuendi partes fratribus suis, ut
majori, ita minori: Et ut darent ma- 16
sculis, ab annos tres nato & supra,
omni ingredienti domum Dei, Dimen- 17
sum eorum diurnum, & partes eorum
per singulos dies. Oleum & vinum
dabatur sacerdotibus & Levitis per do-
mos eorum paternas, à natu annos vi-
ginti & ultrà, ex demensis & portio-
nibus eorum: Oleum autem dabatur non 18
solùm iis omnibus, sed & uxoribus,
& filiis atque filiabus eorum, totique
turbæ filiorum Israelis qui erant in rei
veritate sancti. Nam filii Haronis e- 19
rant sancti corporibus ita ut non tan-
gerent mulieres; sed oppidatim circum-
euntes viri quidam celebris nominis,
distribuebant legitima omnibus viris sa-
cerdotibus, omnibúsque Levitis. Hæc 20
idem præstitit Hezecia in toto Juda,
rectéque se gessit, & sincerè ambula-
vit coram Deo. In cunctis operibus 21
quæ faciunda suscepit in domo Dei, in
lege, & præceptis: quæsivit Deum,
Deum suum toto corde suo: fecit, et
prosperatus est.

• الفصل الثاني والثلثون •

* وبعد ذلك جاء سنحاريب ملك الموصل بجيش عظيم على يهودا وعلى حصون عظيمة • 1
2 وقال لسكانها • اقبلوا مني وتعالوا الي * فنظر حزقيا ان سنحريب ملك الموصل قد جاء
3 وساير جيوشه للحرب على اورسليم * فشاور هو وعظماوه وجبابرته في ردم ماء العيون
4 التي برا من المدينة • فاطاعوه كبراوه * واجمع الشعب وغطوا العيون والاودية العظيمة
5 التي في جوف الارض • لانهم قالوا • لا يكون ملك الموصل يجي فيجد ماء * فبني
برجا جانب السور • وايضا يحسون مجاري المياه • وصنع حزقيا سلاحا كثيرا وتراسا ورماحا •
6 * واقام رجالا يصنعون الحرب على الامة • واحدا على العشرة • وجمعهم اليه الى عند مجمع
7 المدينة • وكلمهم وقال لهم * تعظموا وخاصموا • ولا تخافوا ولا تفزعوا من قدام ملك
الموصل • فان معنا نحن اكثر مما معهم •

CAP. XXXII.

Post hæc venit Sanherib rex Mau- 1
sel ingenti cum exercitu contra Judam
& contra munitas arces, dixitque in-
colis earum, Acquiescite mihi, &
venite ad me. Videns ergò Hezecia 2
venisse jam Sanherib regem Mausel cum
universis copiis suis pugnaturum contra
Jerusalem, Consilium iniit cum ma- 3
gnatibus & heroibus suis de obturan-
dis aquis fontium qui erant extra ur-
bem: & obtemperaverunt ei magna-
tes ejus. Quare coacto populo, ob- 4
turârunt fontes & fluvios magnos qui
erant in centro terræ: Dicebant enim,
Ne veniens rex Mausel reperiat a-
quam, Extruxitque propugnaculum 5
prope murum, vel etiam polluunt al-
veos aquarum. Deinde fabricavit He-
zecia arma permulta, et clypeos, & lan-
ceas: Præfecitque populo viros bel- 6
ligeros, unum decimo cuique: tum
convocans eos ad se ad comitium ur-
bis, allocutus est eos dicens; Con- 7
fortamini, et dimicate; et ne metua-
tis, neque formidetis regem Mausel:
quia nobiscum plures sunt quàm cum
ipso.

דברי הימים ב: לב

Super populus sunt innixi Et ,nostra bella pugnandum ad & ,nos juvandū ad ,noster De' Dominus nobiscum & ,carnis brachiū ipso Cum
עמו זרוע בשר ועמנו יהוה אלהינו לעזרנו ולהלחם מלחמתנו ויסמכו העם על־ 8
Ipse Et .Jerusalaim in suos servos Assur rex Sancherib misit hæc Post .Jehudah regis Jechizchijahu verba
דברי יחזקיהו מלך־יהודה: אחר זה שלח סנחריב מלך־אשור עבדיו ירושלימה והוא 9
: dicendo ,Jerusalaim in qui Jehudah omnem ad & ,Jehudah regem Jechizchijahu ad;illo cū ej' potestas omnis &,Lachis contra
על־לכיש וכל־ממשלתו עמו על־יחזקיהו מלך יהודה ועל־כל־יהודה אשר בירושלם לאמר:
Jechizchijahu Nonne ? Jerusalaim in obsidione in sedentes & confidentes vos quod Super : Assur rex Sancherib dixit Sic
10 11 כה אמר סנחריב מלך אשור על־מה אתם בטחים וישבים במצור בירושלם: הלא יחזקיהו
? Assur regis manu è nos eruet noster Deus Dominus :dicendo ,siti in & ,fame in moriendū ad vos dandum ad ,vos incitans
מסית אתכם לתת אתכם למות ברעב ובצמא לאמר יהוה אלהינו יצילנו מכף מלך אשור:
altare facies Ad : dicendo ,Jerusalaim & ,Jehudah ipsi dixit & ,ejus altaria & ,ejus excelsa removit Jechizchijahu ipse Nonne
הלא־הוא יחזקיהו הסיר את־במתיו ואת־מזבחתיו ויאמר ליהודה ולירושלם לאמר לפני מזבח 12
? terrarum populis omnibus mei patres & ego feci quid ,cognoscetis Nonne ? suffitus illud super & ,vos incurvabitis unum
אחד תשתחוו ועליו תקטירו: הלא תדעו מה עשיתי אני ואבותי לכל עמי הארצות 13
,istarum gentium deos universos inter Quis ? mea manu è suam terram eruere terrarum gentium dii potuerunt valendo an
היכול יכלו אלהי גויי הארצות להציל את־ארצם מידי: מי בכל־אלהי הגוים האלה 14
vos eruere vester Deus possit ut ,mea manu è suum populum eruere potuerit qui,mei patres exterminio deleverunt quas
אשר החרימו אבותי אשר יכול להציל את־עמו מידי כי יוכל אלהיכם להציל אתכם
potest non Quia ei credatis ne & ,hoc sicut vos inducat ne & ,Chizchijahu vos seducat ne nunc Et ? mea manu è
מידי: ועתה אל־ישיא אתכם חזקיהו ואל־יסית אתכם כזאת ואל־תאמינו לו כי־לא יוכל 15
vos eruent non vester Deus quia etiam ,meorum patrum manu è &,mea manu è suum populū eruere regnum & gentis omnis ;deus omnis
כל־אלוה כל־גוי וממלכה להציל עמו מידי ומיד אבותי אף כי אלהיכם לא־יצילו אתכם
Scripsit epistolas Et .ejus servum Jechizchijahu contra & ,Deum Dominum contra ejus servi sunt locuti adhuc Et ? mea manu è
16 17 מידי: ועוד דברו עבדיו על־יהוה האלהים ועל יחזקיהו עבדו: וספרים כתב
eruerunt non qui ,terrarum Gentium dii Sicut : dicendo ,eum contra dicendo & .Israel Deum Dominum afficiendo probris
לחרף ליהוה אלהי ישראל ולאמר עליו לאמר כאלהי גויי הארצות אשר לא־הצילו
Jehudaicè magna voce in clamaverunt Et .mea manu è suum populum Jechizchijahu Deus eruet non sic ,mea manu è suum populum
עמם מידי כן לא־יציל אלהי יחזקיהו עמו מידי: ויקראו בקול־גדול יהודית 18
sunt locuti Et .civitatem caperent ut ,eos turbandum ad & ,eos timere faciendū ad ,murum super qui Jerusalaim populū contra
על־עם ירושלם אשר על־החומה ליראם ולבהלם למען ילכדו את־העיר: וידברו 19
filius Jesahjahu & ,rex Jechizchijahu oravit Et .hominis manuum opus ,terræ populorum deos contra sicut,Jerusalaim Deum ad
אל־אלהי ירושלם כעל אלהי עמי הארץ מעשה ידי האדם: ויתפלל יחזקיהו המלך וישעיהו בן־ 20
,ducem & ,robustum potentem omnem excidit & ,angelum Dominus misit Et .cœlos ad sunt vociferati & :hoc super propheta Amos
אמוץ הנביא על־זאת ויזעקו השמים: וישלח יהוה מלאך ויכחד כל־גבור חיל ונגיד 21
egressi & ,sui Dei domum est ingressus & ; suam terram in faciei pudore in est reversusq; :Assur regis castrametatione in principem &
ושר במחנה מלך אשור וישב בבשת פנים לארצו ויבא בית אלהיו ומיציאו
.gladio in eum corruere fecerunt ibi ,ejus viscera
מעיו שם הפילהו בחרב:

Versio VULG. LAT.

Cum illo enim est brachiū carneū: nobiscū Dñs Deus 8
noster, qui auxiliator est noster, pugnátque pro nobis.
Confortatúsq; est popul' hujuscemodi verbis Ezechiæ re-
gis Juda. Quæ postquam gesta sunt, misit Sennacherib rex 9
Assyriorū servos suos in Jerusalē (ipse enim cum universo
exercitu obsidebat Lachis) ad Ezechiam regē Juda, & ad
omnē populum qui erat in urbe, dicens; Hæc dicit Sen- 10
nacherib rex Assyriorū, In quo habentes fiduciā sedetis
obsessi in Jerusalē? Num Ezechias decipit vos, ut tradat 11
morti in fame & siti, affirmans quòd Dñs Deus vester libe-
ret vos de manu regis Assyriorū? Numquid non iste est 12
Ezechias, qui destruxit excelsa illius, & altaria, & præce-
pit Juda & Jerusalē, dicens; Corā altari uno adorabitis, &
in ipso comburetis incensū? An ignoratis quæ ego fece- 13
rim, & patres mei, cunctis terrarū populis? numquid præ-
valuerunt dii gentiū, omniúmque terrarū, liberare regio-
nem suā de manu mea? Quis est de universis diis gentiū 14
quas vastaverūt patres mei, qui potuerit eruere populum
suum de manu mea, ut possit etiam Deus vester eruere vos
de hac manu? Non vos ergò decipiat Ezechias, nec vanā 15
psuasione deludat, neque credatis ei. Si enim nullus potuit
deus cunctarū gentiū atque regnorū liberare populū suū
de manu mea, & de manu patrū meorū, consequenter nec
Deus vester poterit eruere vos de manu mea. Sed & alia 16
multa locuti sunt servi ejus contra Dñm Deum, & contra
Ezechiam servum ejus. Epistolas quoque scripsit plenas 17
blasphemiæ in Dñm Deum Israel, & locutus est adversūs
eum; Sicut dii gentium cæterarū non potuerunt liberare
populū suum de manu sua, sic et Deus Ezechiæ eruere non
poterit populum suum de manu ista. Insupèr & clamore 18
magno, linguā Judaicā, contra populum qui sedebat in
muris Jerusalem, personabat, ut terreret eos, & caperet
civitatem. Locutúsque est contra Deum Jerusalem, sicut 19
adversūm deos populorum terræ, opera manuum homi-
num. Oraverunt igitur, Ezechias rex, & Isaias filius 20
Amos prophetes, adversūm hanc blasphemiam, ac voci-
ferati sunt usque in cœlum. Et misit Dominus angelum, 21
qui percussit omnem virum robustum, & bellatorem, &
principem exercitûs regis Assyriorum: reversúsque est
cum ignominia in terram suam. Cúmque ingressus es-
set domum dei sui, filii qui egressi fuerant de utero ejus,
interfecerunt eum gladio.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܥܡܗ ܚܝܠܐ ܕܒܣܪܐ. ܥܡܢ ܕܝܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܕܢܥܕܪܢ ܘܢܬܟܬܫ ܒܩܪܒܢ. ܘܐܬܠܒܒ 8
ܥܡܐ ܒܦܬܓܡܐ ܕܚܙܩܝܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. * ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܫܕܪ 9
ܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ ܠܪܒܫܩܐ. ܘܐܬܐ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܒܕܘܗܝ ܥܡܗ. ܘܗܘ ܫܪܐ ܗܘܐ ܥܠ
ܠܟܝܫ ܘܡܫܠܛܢܘܗܝ ܥܡܗ. ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܣܢܚܪܝܒ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܥܠ ܡܢ ܬܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܝܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ 10
ܒܡܚܒܫܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. * ܗܘ ܚܙܩܝܐ ܡܛܥܐ ܠܟܘܢ. ܠܡܫܠܡܘܬܟܘܢ ܠܡܘܬܐ 11
ܒܟܦܢܐ ܘܒܨܗܝܐ. ܘܡܛܥܐ ܠܟܘܢ. ܘܐܡܪ. ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܢܦܨܝܢ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ ܕܡܠܟܐ
ܕܐܬܘܪ. * ܐܝܟܘ ܚܙܩܝܐ. ܕܐܥܒܪ ܥܠܘܬܐ ܘܡܕܒܚܐ. ܘܐܡܪ ܠܒܝܬ ܝܗܘܕܐ ܘܠܡܕܝܢܬܐ 12
ܕܐܘܪܫܠܡ. ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܚܕ ܣܓܘܕܘ. ܘܥܠܘܗܝ ܣܝܡܘ ܒܣܡܐ. * ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ 13
ܐܢܬܘܢ ܕܡܢܐ ܥܒܕܬ ܐܢܐ ܘܐܒܗܝ. ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܐܠܗܐ ܕܥܡܡܐ
ܗܢܘܢ ܠܡܦܨܝܘ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܘܡܢܘ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܠܗܝܗܘܢ ܕܥܡܡܐ 14
ܗܠܝܢ ܕܐܚܪܒܘ ܐܒܗܝ. ܕܐܫܟܚ ܠܡܦܨܝܘ ܡܕܝܢܬܗ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܘܗܫܐ ܠܐ 15
ܢܛܥܝܟܘܢ ܚܙܩܝܐ. ܘܠܐ ܢܬܬܟܠܘܢ ܥܠ ܗܢܐ. ܘܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢܝܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ
ܐܠܗܟܘܢ ܠܡܦܨܝܘܬܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܡܠܟܘܬܐ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܦܨܝܘ
ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ ܘܡܢ ܐܝܕܝ ܕܐܒܗܝ. ܘܐܦ ܐܠܗܟܘܢ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܦܨܝܘܬܟܘܢ
ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܗܠܝܢ ܡܠܠܘ ܥܒܕܘܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܩܕܡ ܚܙܩܝܐ 16
ܥܒܕܗ. * ܘܟܬܒ ܐܓܪܬܐ ܠܡܚܣܕܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܠܡܐܡܪ ܠܗ ܠܥܡܐ 17
ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܕܐܠܗܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܠܝܢ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܦܨܝܘ ܡܕܝܢܬܗܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܘܩܪܘ 18
ܒܩܠܐ ܪܡܐ ܒܠܫܢܐ ܝܗܘܕܝܐ. ܥܠ ܥܡܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܫܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܕܢܕܚܠܘܢ ܐܢܘܢ.
ܘܢܕܠܚܘܢ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܢܐܚܕܘܢ ܫܘܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. * ܘܡܠܠܘ ܥܠ ܐܠܗܐ ܕܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. 19
ܘܥܠ ܐܠܗܐ ܕܝܬܒ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܕܢܦܪܘܥ ܠܗܘܢ ܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܗܘܢ. * ܘܨܠܝ ܚܙܩܝܐ 20
ܘܐܫܥܝܐ ܒܪ ܐܡܘܨ ܢܒܝܐ ܥܠ ܗܕܐ. ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܠ ܨܠܘܬܗܘܢ. * ܘܫܕܪ ܡܪܝܐ 21
ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܩܛܠ ܟܠ ܓܢܒܪܐ ܘܡܠܟܐ ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܒܡܫܪܝܬܐ
ܕܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܘܗܦܟ ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪ. ܒܒܗܬܬܐ ܕܐܦܘܗܝ ܠܡܕܝܢܬܗ.
* ܘܥܠ ܠܒܝܬ ܐܠܗܘܗܝ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܡܥܘܗܝ. ܩܛܠܘܗܝ ܒܚܪܒܐ.

* Secum habet exercitum carneum, nobiscum 8
verò habemus Dominum Deum nostrum, qui
nobis erit auxilio, & pugnabit in certamine
nostro: sic animosus factus est populus propter
sermones Hezeciæ regis Judæorum. Post hæc 9
misit Sanherib rex Athur Rabsacem, qui ve-
niens Jerosolymam stipatus servis suis (illo
interim obsidente Lachis unà cum suis princi-
pibus) contra omnes Judæos qui erant in Je-
rusalem, dixit eis: Sic dicit Sanherib rex A- 10
thur, Cuinam confiditis, quòd in carcere se-
detis intra Jerusalem? Iste Hezecia seducit 11
vos, ut tradet vos ad hoc ut moriamini fame
& siti: seducit, inquam, vos dicens; Dominus
Deus noster liberabit nos è manibus regis A-
thur. Ubinam est Hezecia qui ablatis excelsis 12
& aris, dixit domui Judæ & civib' Jerusalem,
Ante unum altare adorabitis, & super idem
offeretis incensum? Fortè nota sunt vobis 13
quæ feci ego & patres mei omnibus gentibus
quæ erant in urbibus, absque eo quòd potue-
rint dii gentium illarum salvare civitates suas
è manibus meis? Quis enim est ex omnibus 14
diis earum gentium quas peremerunt pa-
tres mei, qui liberare potuerit urbes suas
de manibus meis? Ne ergò seducat vos Heze- 15
cia, neque fiduciam vestram hac in re collo-
cet, néve credatis ei; non enim potest Deus
vester liberare vos è manibus meis. Nullæ
gentes aut regna liberare potuerūt urbes suas
è manib' meis, & è manu patrū meorum, igi-
tur nec Deus vester liberare vos poterit è ma-
nibus meis. Hæc locuti sunt servi illius co- 16
ram Domino Deo Israelis, & coram Hezecia
servo ipsius. Adhæc scripserat epistolas ad 17
probris afficiendum Dominum Deum Isra-
elis, & ad dicendum ipsi populo Israelitico
quòd urbium illarum dii liberare non po-
tuerint urbes suas è manibus meis. Altâ 18
quoque voce clamaverunt linguâ Judaicâ
contra populum sedentem super murum Je-
rusalem, ut terrerent & conturbarent eos,
sicque murum urbis occuparent. Et oblo- 19
cuti sunt de diis gentium terræ, deque Deo
Jerosolymorum tutelari, qui *precor* reddat
eis opera manuum ipsorum. Oravit ergò 20
Hezecia & Esaia filius Amosi prophetæ gra-
tiâ hujus rei, audivítque vocem orationis
eorum Dominus. Mittens enim Dominus 21
Angelum à conspectu suo, interfecit robu-
stissimos quosque, & reges, ac principes
qui erant in castris regis Athur: rex autem
Athur reversus cum pudore vultûs sui in ur-
bem suam, adivit ædem deorum suorum;
ubi filii ipsius, qui prodierant è visceribus
ejus, gladio peremerunt eum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

8 Μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μεθ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ σώζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πό-
9 λεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάῤῥησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα. Καὶ μετὰ ταῦτα ἀπ-
έστειλε Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχὶς, καὶ
πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐζεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα (λ) Ἰούδα τὸν
10 ἐν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, Οὕτως λέγει Σενναχηρὶμ (μ) βασιλεὺς Ἀσσυρίων, (ν) Ἐπὶ τί ὑμεῖς (ξ) πε-
11 ποίθατε, καὶ καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχὶ Ἐζεκίας ἀπατᾷ ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι
ὑμᾶς εἰς θάνατον (ο) καὶ εἰς λιμὸν καὶ (π) εἰς δίψαν, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς (ρ) ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ
12 χειρὸς βασιλέως Ἀσσούρ. Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἐζεκίας ὃς περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ,
καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ καὶ τοῖς (σ) καθημένοις ἐν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, Κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσ-
13 κυνήσετε, καὶ (†) ἐπ' αὐτῷ θυμιάσετε; Οὐ γνώσεσθε (τ) ὅ,τι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς
λαοῖς τῶν χωρῶν; μὴ δυνάμενοι (υ) ἐδύναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐ-
14 τῶν ἐκ χειρός μου; Τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὓς (φ) ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες
μου, μὴ (χ) ἠδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν (ψ) αὐτῶν ἐκ χειρός μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι
15 ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; (ω) Νῦν δὲ μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας, καὶ μὴ πεποιθέναι ὑμᾶς ποιείτω κατὰ ταῦ-
τα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἔθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν
(α) αὐτοῦ ἐκ χειρός μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, (β) ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς
16 17 μου. Καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ (γ) ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν, καὶ ἐπὶ Ἐζεκίαν παῖδα αὐτοῦ. Καὶ
βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίζειν τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ, λέγων, (δ) Ὡς οἱ θεοὶ τῶν
ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξείλαντο (ε) λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρός μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέληται ὁ θεὸς Ἐζεκίου
18 λαὸν (ζ) αὐτοῦ ἐκ χειρός μου. Καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστὶ (η) ἐπὶ τὸν λαὸν Ἱερουσαλὴμ τὸν
19 ἐπὶ τοῦ τείχους, τοῦ φοβῆσαι αὐτοὺς, καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. Καὶ ἐλά-
20 λησεν ἐπὶ (θ) θεὸν Ἱερουσαλὴμ, ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσηύ-
ξατο Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρα-
21 νόν. Καὶ ἀπέστειλε κύριος ἄγγελον, καὶ ἐξέτριψε πάντα (ι) δυνατὸν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρα-
τηγὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσούρ. καὶ (κ) ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυ-
τοῦ, καὶ (λ) ἦλθεν εἰς οἶκον (μ) θεοῦ αὐτοῦ. καὶ τῶν ἐξελθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν
ῥομφαίᾳ.

Cum eo brachia carnea: nobiscum autem Dominus Deus noster ad sal- 8
vandum, & præliandum prælium nostrum. Et fiduciam cepit populus
super verba Ezeciæ regis Juda. Et post hæc misit Sennacherim rex 9
Assyriorum pueros suos super Hierusalem: & ipse super Lachis, &
omnis exercitus cum eo. Et misit ad Ezeciam regem Juda, & ad omnem
Juda, qui in Hierusalem, dicens; Sic dicit Sennacherim rex Assyri- 10
orum, Super quo vos confisi estis, & sedebitis in obsidione in Hierusa-
lem? Nonne Ezecias decipit vos ad tradendum vos in mortem, & in 11
famem, & in sitim, dicens; Dominus Deus noster salvabit nos de manu
regis Assur? Nonne hic est Ezecias, qui circumabstulit altaria ejus, 12
& excelsa ejus, & dixit ipsi Juda, & habitantibus in Hierusalem,
dicens; Ante altare hoc adorabitis, & in eo adolebitis? Nonne cog- 13
noscetis, quicquid feci ego, & patres mei omnibus populis regionum?
Nunquid valentes valuerunt dii gentium omnis terræ salvare populum
suum de manu mea? Quis in omnibus diis gentium harum, quas ex- 14
terminârunt patres mei? (b) Nunquid potuerunt salvare populum suum
de manu mea, quia poterit Deus vester salvare vos de manu mea?
Nunc igitur ne decipiat vos Ezecias, & ne confidere vos faciat (c) se- 15
cundùm hæc, & ne credatis ei: quia non (d) poterit Deus omnis gentis
& regni salvare populum suum de manu mea, & de manu patrum me-
orum: quia Deus vester non salvabit vos de manu mea. Et adhuc 16
locuti sunt pueri ejus super Dominum Deum, & super Ezeciam pue-
rum ejus. Et librum scripsit ad exprobrandum Dominum Deum Israel, 17
& dixit de eo, dicens; Sicut dii gentium terræ non eruerunt populos
suos de manu mea; sic non eruet Deus Ezeciæ populum suum de manu
mea. Et clamavit voce magnâ Judaïce ad populum Hierusalem, qui 18
super murum ad (e) auxiliandum ipsis, & dejiciendum, ut capiant ci-
vitatem. Et locutus est super Deum Hierusalem, sicut & super deos 19
populorum terræ, opera manuum hominum. Et deprecatus est Ezecias 20
rex, & Esaias filius Amos propheta pro his: & clamaverunt in cœlum.
Et misit Dominus angelum, & attrivit omnem potentem, & bellato- 21
rem, & principem, & ducem in castris regis Assur. Et reversus cum con-
fusione faciei in terram suam: & venit in domum dei sui. Et de iis
qui exierant de ventre ejus, dejecerunt eum in gladio.

MS.A. (λ) Ἰούδαν (μ) ὁ βασιλεὺς (ν) Ἐπὶ τίνι (ξ) πεποίθατε, καθήσεσθε (ο) καὶ λιμὸν (π) εἰς θλίψιν, λέγων, (ρ) ὑμῶν σώσει ὑμᾶς (σ) κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, (†) ἐπ' αὐτοῦ (τ) τί ἐγὼ ἐποίησα καὶ (υ) ἠδύναντο (φ) ἐξωλόθρευσ (χ) ἠδύναντο (ψ) ἑαυτῶν (ω) Νῦν μὴ (α) ἑαυτοῦ (β) ὅτι θεὸς (γ) ἐπὶ κύριον (δ) Ὡς θεοὶ (ε) τοὺς λαοὺς ἑαυτῶν (ζ) ἑαυτοῦ (η) ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐπὶ (θ) τὸν θεὸν (ι) δυνατὸν πολεμιστὴν (κ) ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον μετὰ αἰσχύνης εἰς τὴν (λ) εἰσῆλθεν (μ) τοῦ θεοῦ ἑαυτοῦ.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* لان معه قوة الجند • ومعنا الله الهنا يحارب عنا • فتعزى قلب الشعب بكلام حزقيا ملك 8
يهودا * وبعد ذلك بعث سنحاريب جيشا الى يروسليم ومعه عبيده • وكان هو جالسا على الوادي 9
وكبراوه معه • على ساير يهودا الذين كانوا في اورسليم • وقال لهم * هكذا امر سنحاريب 10
ملك الموصل قايلا • على من تتوكلون لانكم جالسون محبوسون في اورسليم * وحزقيا يطغيكم 11
ويسلمكم للموت والجوع والعطش • ويسخر بكم ويقول لكم • ان الله الهنا يخلصنا من يد
ملك الموصل * اين هو حزقيا الذي افنى المذابح والذبايح • وقال لبيت يهودا وسكان 12
اورسليم • اسجدوا قدام مذبح واحد • واطلعوا عليه البخور * فلعل تعرفون ما صنعته انا 13
واباي في ساير شعوب المدن • ولم يقدروا الهة الشعوب ان يخلصوهم من ايادينا * هل 14
قدروا ان ينجوا من يدي مدنهم • فكيف يقدر الله ان ينجيكم من يدي * والان فلا 15
يطغيكم حزقيا • ولا يتكلكم الى هذا • ولا تامنوه • فليس يقدر الهكم ينجيكم من يدي كل
الشعوب وكل المملكات ما قدروا ان يخلصوا مدنهم من يدي ولا من ايدي اباي • وايضا
الهكم ما يقدر يخلصكم من يدي * هذا ما قاله عبيده قدام الرب الاله • وقدام حزقيا 16
عبده * وكتب ايضا رسايل يعير بها الله اله اسرايل • ويقول لشعب اسرايل • ان الهة هذا 17
المدن لم يقدروا ينجوا مدنهم من يدي • فكذا ايضا حزقيا لا يقدر ان ينجي مدينته
من يدي * وصاحوا بصوت عال باللغة العبرانية للشعب الجالس على سور اورسليم ليفزعوهم 18
ويرعبوهم • رجاء ان ياخذوا سور المدينة * وحلفوا بالهة شعوب الارض وبالاله المسلط على 19
اورسليم • انه يكافيهم على اعمال ايديهم * فصلى حزقيا الملك واشعيا النبي قدام الله • 20
ولاجل هذا سمع الله صلاتهما * وبعث الله ملكا من قدامه • فاهلك ساير جبابرة القوة • 21
والملوك والمسلطين الذين كانوا من جيش ملك الموصل • ورجع ملك الموصل الى
مدينته خازي الوجه • وجاء الى بيت الهته • وهناك قتلوه بنوه الذين خرجوا من
صلبه بحربة •

Nam cum ipso est robur militiæ, at no- 8
biscum est Deus, Deus noster pugnans
pro nobis: confortatum est ergò cor po-
puli verbis Hezeciæ regis Judæ. Post- 9
ea misit Sanherib exercitum in Jerusa-
lem, & cum eo ministros suos (ipse
verò assidebat valli unà cum magnati-
bus suis) contra omnes Judæos qui e-
rant in Jerusalem, & dixit eis; Sic 10
jubet Sanherib rex Mausel dicens, Quo-
nam freti estis, quòd clausi degetis in
Jerusalem? Hezecia quidem vos sedu- 11
cit, traditque vos morti, fami, ac si-
ti; deridetque vos dicens, Procul
dubio Deus, Deus noster erepturus est
nos è manu regis Mausel. Ubinam 12
est Hezecia qui abolevit altaribus atque
sacrificiis, dixit domûs Judæ & inco-
lis Jerosolymæ, Adorate coram altari
uno, & super idem offerte incensum? 13
Fortè non ignoratis quæ fecerim ego
& majores mei cunctis populis urbium,
& quomodo non potuerint dii populo-
rum illorum eripere eos è manibus no-
stris. Num potuerunt asserere de ma- 14
nibus meis urbes suas? quomodo ergò
poterit Deus asserere vos de manibus
meis? Igitur ne seducat vos Heze- 15
cia, nec hujusmodi spe vos lactet, ne-
ve credatis ei; non enim poterit Deus
vester asserere vos è manibus meis.
Nullus populus, nullumque regnum af-
ferere potuit urbes suas è manibus
meis aut è manibus majorum me-
orum, igitur neque Deus vester assere-
re vos poterit è manibus meis. Hæc 16
sunt quæ dixerunt servi ejus coram Do-
mino Deo, & coram Hezecia servo i-
psius. Scripsit etiam epistolas quibus 17
convitiabatur Deo, Deo Israelis; dice-
batque populo Israelitico, Quemadmo-
dum urbium istarum dii urbes suas è
manibus meis asserere non potuerunt, ita
neque Hezecia poterit urbem suam è ma-
nibus meis asserere. Tum altâ voce ex- 18
clamârunt linguâ Hebraicâ contra popu-
lum qui insidebat muro Jerosolymæ, ut
terrerent eos pavidosque redderent, cum
spe capiendi murum urbis: Jurantes 19
per deos gentium terræ perque Deum præ-
sidentem Jerosolymæ, remuneraturum
eos regem pro factis manuum eorum. O- 20
rarunt ergò Hezecia rex & Esaia pro-
pheta Deum, & propter hoc audivit Deus
orationem utriusque: Misitque Deus 21
Angelum à conspectu suo, qui perdidit
robustissimos quosque, & reges, atque
præfectos qui erant de exercitu regis
Mausel: rex verò Mausel urbem su-
am cum ignominia reversus, adivit pha-
num deorum suorum, ubique dancea con-
foderunt eum filii sui qui egressi fue-
rant è costa ejus.

דברי הימים ב: לג

eos deduxit & : omnium manu è & ,Assur regis Sanherib manu è Jerusalaim habitatoresq; & ,Jechizchijahu Dominus Servavitque
22 ויושע יהוה את יחזקיהו ואת ישבי ירושלם מיד סנחריב מלך אשור ומיד כל וינהלם
omni oculis in est exaltat* & :Jehudah regi Chizchijahu preciosa & ,Jerusalaim in Domino munus afferentes multi Et .circuitu è
23 מסביב: ורבים מביאים מנחה ליהוה לירושלם ומגדנות ליחזקיהו מלך יהודה וינשא לעיני כל
portentum & ,ei dixit Et ,Dominum ad oravit & ,mortē ad usq; Jechizchijahu ægrotavit illis diebus In .posthac * gentium
24 הגוים מאחרי כן: בימים ההם חלה יחזקיהו עד למות ויתפלל אל יהוה ויאמר לו ומופת
,Jehudah contra & ,ira eū contra fuit & :ej* cor est elevatū quia ,Jechizchijahu reddidit ,se super retributionē secundū non Et .ei dedit
25 נתן לו: ולא כגמל עליו השיב יחזקיהו כי גבה לבו ויהי עליו קצף ועל יהודה
Domini ira eos super venit non & : Jerusalaim habitatores & ,ipse ,sui cordis elatione in Jechizchijahu se humiliavit Et .Jerusalaim &
26 וירושלם: ויכנע יחזקיהו בגבה לבו הוא ויושבי ירושלם ולא בא עליהם קצף יהוה
, auri & ,argenti sibi fecit thesauros & :valde multum gloria & ,opulentia Jechizchijahu ipsi fuit Et .Jechizchijahu diebus in
27 בימי יחזקיהו: ויהי ליחזקיהו עשר וכבוד הרבה מאד ואצרות עשה לו לכסף ולזהב
proventui olei &,musti & ,frumenti pro[illegible]aria Et .desiderii vasorū omniū & ,clypeorum & ,aromatum & ,pretiosi lapidis &
28 ולאבן יקרה ולבשמים ולמגנים ולכל כלי חמדה: ומסכנות לתבואת דגן ותירוש ויצהר
multitudinē in boves & ,pecoris acquisitionem & ,sibi fecit urbes Et .stabulis ad greges & ,jumento & jumento cuivis stabula &
29 וארות לכל בהמה ובהמה ועדרים לאורות: וערים עשה לו ומקנה צאן ובקר לרב
,superiorem Ghichon aquarum exitum obturavit Jechizchijahu ipse Et .valde multam substantiam Deus ei dedit nam
30 כי נתן לו אלהים רכוש רב מאד: והוא יחזקיהו סתם את מוצא מימי גיחון העליון
Babel principū interpretibus in sic Et .suo opere omni in Jechizchijahu est prosperat* & :David urbis occidentē ad subter eas direxit &
31 ויישרם למטה מערבה לעיר דויד ויצלח יחזקיהו בכל מעשהו: וכן במליצי שרי בבל
.ej* corde in ota sciendum ad ,eum tentandum ad Deus eum dereliquit ,terra in fuerat quod ,portentum quærendū ad ,eum ad missi
המשלחים עליו לדרש המופת אשר היה בארץ עזבו האלהים לנסותו לדעת כל בלבבו:
,Jehudah regum libro in ,propheta Amos filii Jeshajahu visione in scripta ipsa ecce ,ej* misericordiæ &,Jechizchijahu verborum reliqua Et
32 ויתר דברי יחזקיהו וחסדיו הנם כתובים בחזון ישעיהו בן אמוץ הנביא על ספר מלכי יהודה
ei fecerunt gloriam & ,David filiorū sepulcrorum sublimiori in eū sepelierunt & ,suis patrib* cum Jechizchijahu jacuit Et .Israel &
33 וישראל: וישכב יחזקיהו עם אבתיו ויקברהו במעלה קברי בני דויד וכבוד עשו לו
.eo pro ejus filius Menasseh regnavit Et .Jerusalaim habitatores & ,Jehudah omnis ipso mortem in
במותו כל יהודה וישבי ירושלם וימלך מנשה בנו תחתיו:

CAP. XXXIII. לג

oculis in malum fecit Et .Jerusalaim in regnavit annis quinq; & quinquaginta & :ipsum regnante in Menasseh annorū duodecim Fillus
1 בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם: ויעש הרע בעיני
2 excelsa ædificavit & ,est conversus Et .Israel filiorū facie à Dominus expulit quas ,gentiū abominationes juxta ,Domini
3 יהוה כתועבות הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל: וישב ויבן את הבמות
,cœlorum militiæ omni se incurvavit & ,lucos fecit & ,Bahalim ipsi aras erexit Et .ejus pater Jechizchijahu diruerat quæ
אשר נתץ יחזקיהו אביו ויקם מזבחות לבעלים ויעש אשרות וישתחו לכל צבא השמים
.seculum in meum nomen erit Jerusalaim In :Dominus dixerat qua ,Domini domo in altaria ædificavit Et .eis servivit &
4 ויעבד אתם: ובנה מזבחות בבית יהוה אשר אמר יהוה בירושלם יהיה שמי לעולם:
.Domini domus atriis duobus in ,cœlorum exercitui cuncto altaria ædificavit Et
5 ויבן מזבחות לכל צבא השמים בשתי חצרות בית יהוה:

Versio VULG. LAT.

Salvavitque Dominus Ezechiam & habitatores Jerusa- 22
lem de manu Sennacherib regis Assyriorum, & de manu
omnium, & præstitit eis quietem per circuitum. Multi 23
etiam deferebant hostias & sacrificia Domino in Jerusa-
lem, & munera Ezechiæ regi Juda: qui exaltatus est post
hæc coram cunctis gentibus. In diebus illis ægrotavit 24
Ezechias usque ad mortem, & oravit Dominum: exau-
divitque eum, & dedit ei signum. Sed non juxta bene- 25
ficia, quæ acceperat, retribuit, quia elevatum est cor e-
jus: & facta est contra eum ira, & contra Judam & Je-
rusalem. Humiliatúsque est posteà, eò quòd exaltatum 26
fuisset cor ejus, tam ipse, quàm habitatores Jerusalem:
& idcircò non venit super eos ira Domini in diebus E-
zechiæ. Fuit autem Ezechias dives, & inclytus valdè, 27
& thesauros sibi plurimos congregavit argenti, & auri,
& lapidis pretiosi, aromatum, & armorum universi ge-
neris, & vasorum magni pretii. Apothecas quoque fru- 28
menti, vini, & olei, & præsepia omnium jumentorum,
caulásque pecorum, Et urbes ædificavit sibi: habebat 29
quippè greges ovium & armentorum innumerabiles, eò
quod dedisset ei Dominus substantiam multam nimis.
Ipse est Ezechias, qui obturavit superiorem fontem a- 30
quarum Gihon, & avertit eas subtèr ad Occidentem Ur-
bis David: in omnibus operibus suis fecit prosperè quæ
voluit. Attamen in legatione principum Babylonis, qui 31
missi fuerant ad eum, ut interrogarent de portento, quod
acciderat super terram, dereliquit eum Deus ut tentare-
tur, & nota fierent omnia quæ erant in corde ejus. Re- 32
liqua autem sermonum Ezechiæ, & misericordiarum e-
jus, scripta sunt in visione Isaiæ filii Amos prophetæ, & in
libro regum Juda & Israel. Dormivitq; Ezechias cum 33
patribus suis, & sepelierunt eum sup sepulchra filiorũ
David: et celebravit ej* exequias univers* Juda, et omnes
habitatores Jerusalẽ: regnavitq; Manasses fili* ej* pro eo.

CAP. XXXIII.

Duodecim annorũ erat Manasses cùm regnare cœpis- 1
set, et quinquaginta quinq; annis regnavit in Jerusalem,
Fecit autẽ malũ coram Dño, juxta abominationes gentiũ, 2
quas subvertit Dñs corã filiis Israel: Et convers* instaura- 3
vit excelsa, quæ demolit* fuerat Ezechias pater ej*: con-
struxitq; aras Baalim, et fecit lucos, et adoravit omnẽ mi-
litiã cœli, & coluit eam. Ædificavit quoq; altaria in do- 4
mo Dñi, de qua dixerat Dñs; In Jerusalem erit nomen
meum in æternum. Ædificavit autem ea cuncto exercitui 5
cœli, in duobus atriis domûs Domini.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]

Sic eripuit Dominus Hezeciam & omnes ci- 22
ves Jerusalem de manibus Sanherib regis A-
thur, & de manu omnium conterminorum e-
jus. Adeo ut multi ex Israelitis afferrent ob- 23
lationes Domino in Jerusalem, darentq; mu-
nera Hezeciæ regi Judæorum, & exaltatus es-
set super omnes populos. Post hæc iisdem di- 24
ebus ægrotavit Hezecia ad mortem usque:
quapropter Dñm precatus ait, Multa præcla-
ra facinora erga me gessisti, neque secundùm
opus manuum mearum rependisti mihi. (Hic 25
autem morbus quo ægrotavit Hezecia, *con-
tigit*, quoniam elatus fuerat animus ejus, ide-
óque venerat super eum ira Domini, & super
domum Judæ.) Ægrotavit inquam, Heze- 26
cia, eò quòd elatus esset animus cùm ipsius
tum civium Jerusalem: attamen non venit
super eos ira Domini in diebus Hezeciæ. Ac- 27
quisiverat autem Hezecia divitias & hono-
rem quamplurimum, feceratque sibi cellas
pro argento et auro, lapidibus pretiosis, o-
doribus, clypeis, & vasis curiosorum curio-
sitate *dignis*: Cellas etiam ad proventus fru- 28
menti, vini, & olei: & præsepia pro omni-
genis jumentis: Et rura pro jumentis, ovi- 29
bus, bobus, & animantibus: dederat enim
ei Dominus armenta quamplurima. Idem 30
Hezecia obturavit scaturiginem aquarum
fontis superioris, & rejecit eas in foveam Oc-
cidentalem civitatis Davidis: denique pro-
sperè cessit Hezeciæ in cunctis operibus suis.
Quæsivit enim legem Domini quantùm ei 31
licebat in terra, novitque *Deus* quicquid e-
rat in animo ipsius. Reliqua gesta Hezeciæ, 32
bonæ actiones, & rectæ viæ ipsius, ecce scri-
pta sunt in prophetia Esaiæ filii Amos pro-
phetæ, in libro regum Judæ & Israelis. Tan- 33
dem occubuit cum patribus suis: & cùm se-
pelissent eum in civitate Davidis, & sum-
mum exhibuissent ei honorem in morte ejus
omnes Judæi; reversi sunt Jerosolymam: re-
gnavitque Manasse filius ejus post ipsum.

CAP. XXXIII.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]

NAtus erat annos duodecim Manasse, cùm 1
regno potitus esset, & annis quinquaginta
quinque regnavit in Jerusalem. Fecit autem 2
quod malum erat coram Deo, secundùm o-
pera gentium quas Dominus perdiderat à
conspectu Israelitarum. Reædificavit enim 3
aras quas demolitus fuerat Hezecia pater
ejus, & erexit altaria idolis, fabricavit ti-
gres, & adoravit eas, adoravitque omnes
cœli copias in utroque atrio domûs Domini.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

22 Καὶ ἔσωσε (ν) κύριος τὸν Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρὶμ βασιλέ-
23 ως (ξ) Ἀσσοὺρ, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. Καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ
εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ δόματα τῷ Ἐζεκίᾳ βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ (ο) ὑψώθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν
24 (π) ἐθνῶν μετὰ ταῦτα. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠῤῥώστησεν Ἐζεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύξατο πρὸς
25 κύριον· καὶ ἐπήκουσεν (ρ) αὐτοῦ, καὶ σημεῖον ἔδωκεν αὐτῷ. Καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀντ-
απέδωκεν Ἐζεκίας, (ς) ἀλλ' ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργὴ καὶ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱε-
26 ρουσαλήμ. Καὶ ἐταπεινώθη Ἐζεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας (σ) αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱε-
27 ρουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου. Καὶ ἐγένετο τῷ Ἐζε-
κίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα· καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν (τ) αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τοῦ λί-
28 θου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα, καὶ ὁπλοθήκας, καὶ εἰς σκεύη ἐπιθυμητά. Καὶ πόλεις εἰς τὰ (υ)
γενήματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ κώμας καὶ φάτνας παντὸς κτήνους, καὶ μάνδρας εἰς τὰ
29 ποίμνια. Καὶ πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν (φ) αὐτῷ, καὶ ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι
30 ἔδωκεν αὐτῷ κύριος ἀποσκευὴν πολλὴν σφόδρα. Αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἔξοδον τοῦ ὕδατος Γι-
ὼν τὸ ἄνω, καὶ κατεύθυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς πόλεως Δαυίδ. καὶ εὐοδώθη Ἐζεκίας ἐν πᾶσι
31 τοῖς ἔργοις (χ) αὐτοῦ. Καὶ οὕτως τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ Βαβυλῶνος, τοῖς ἀποσταλεῖσι
πρὸς αὐτὸν πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας ὃ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, (ψ) ἐγκατέλιπεν αὐτὸν κύριος τοῦ
32 πειράσαι αὐτὸν, εἰδέναι τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου, καὶ τὸ ἔλεος
αὐτοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ Ἡσαΐου υἱοῦ Ἀμὼς τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα
33 καὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων (ω) αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ἀναβάσει τάφων
υἱῶν Δαυίδ· καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν
Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et salvavit Dominus Ezeciam, & habitantes in Hierusalem, de manu 22
Sennacherim regis Assur, & de manu omnium: & requiem dedit eis
in circuitu. Et multi afferebant dona Domino in Hierusalem, & mu- 23
nera Ezeciæ regi Judæ. Et exaltatus est ad oculos omnium gentium post
hæc. In diebus illis ægrotavit Ezecias usque ad mortem, & depreca- 24
tus est ad Dominum; & exaudivit eum: & signum dedit ei. Et non 25
secundùm retributionem, quam dederat ei, retribuit Ezecias; sed exal-
tatum est cor ejus: & facta est super eum ira, & super Judam, &
Hierusalem. Et humiliatus est Ezecias ab altitudine cordis sui, ipse, & 26
habitantes Hierusalem. Et non supervenit super eos ira Domini in die-
bus Ezeciæ. Et factæ sunt Ezeciæ divitiæ, & gloria multa valde. 27
Et thesauros fecit sibi argenti, & auri, & lapidis pretiosi, & ad aro-
mata, & (f) armamentaria, & ad vasa desiderabilia, Et civitates 28
ad genimina frumenti, & vini, & olei, & pagos, & præsepia omnis
pecoris, & mandras ad greges. Et civitates, quas ædificavit sibi, & 29
apparatum ovium, & boum in multitudine: quoniam dedit ei Dominus
apparatum multum valde. Ipse Ezecias obstruxit exitum aquæ Gion 30
supra: & direxit eas deorsum ad Africum civitatis David. Et prospe-
ratus est Ezecias in omnibus operibus suis. Et sic (h) legatis principum 31
de Babylone, qui missi fuerant ad eum ad percunctandum ab eo prodigi-
um, quod factum fuerat super terram, dereliquit eum Dominus ad ten-
tandum eum, ad sciendum quæ in corde ejus. Et reliqua verborum 32
Ezeciæ, & misericordia ejus, ecce scripta sunt in prophetia Esaiæ filii
Amos prophetæ, & in libro regum Juda, & Israel. Et dormivit 33
Ezecias cum patribus suis: & sepelierunt eum in ascensione sepulchro-
rum filiorum David. Et gloriam & honorem dederunt ei in morte ejus
omnis Juda, & habitantes in Hierusalem. Et regnavit Manasses filius ejus pro eo.

MS. A. (ν) κύριος Ἐζεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ, (ξ) Ἀσσυρίων, (ο) ὑπερήρθη (π) ἐθνῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐν ταῖς (ρ) αὐτοῦ, (ς) ἀλλ' ὑψώθη (σ) ἑαυτοῦ καὶ οἱ (τ) ἑαυτῷ (υ) γενήματα σίτου καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου, καὶ κώμας, φάτνας (φ) ἑαυτῷ, (χ) ἑαυτοῦ, (ψ) καὶ ἐγκατέλιπεν (ω) ἑαυτοῦ,

ΚΕΦ. λγ'.

1 ΩΝ (α) δώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ (β) πεντήκοντα πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν
2 ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν (γ) ἐναντίον κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν,
3 οὓς (δ) ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐπέστρεψε καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ, ἃ
κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε στήλας (ε) τοῖς Βααλὶμ, καὶ ἐποίησεν ἄλση, καὶ προσεκύνησε πάσῃ
4 τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐταῖς. Καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπε κύριος, Ἐν Ἱε-
5 ρουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς
δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου.

CAP. XXXIII.

ERat duodecim annorum Manasses in regnando ipsum: & quinqua- 1
ginta quinque annos regnavit in Hierusalem. Et fecit malum in conspe- 2
ctu Domini de omnibus abominationibus gentium, quos exterminavit
Dominus à facie filiorum Israel. Et reversus est, et ædificavit excelsa, 3
quæ diruerat Ezecias pater ejus, et erexit statuas ipsis Baalim, et fecit
lucos, et adoravit omnem militiam cœli, et servivit eis. Et ædificavit 4
altaria in domo Domini, ubi dixit Dominus, In Hierusalem erit nomen
meum in seculum. Et ædificavit altaria omni militiæ cœli in ambobus 5
atriis domûs Domini.

MS. A. (α) δέκα καὶ δύο ἐτῶν ἐν τῷ (β) πεντήκοντα ἔτη (γ) ἐνώπιον (δ) ἐξωλόθρευσεν (ε) ταῖς Βααλίμ,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * ونجا الله حزقيا وسكان اوروسليم من يدي سنحاريب ملك الموصل • ومن يد كل من
23 حواليهم * وكثير من بني اسرائيل جابوا قرابين لله الي اوروسليم • واعطوا هدايا لحزقيا
24 الملك الذي في بيت يهودا • وارتفع حزقيا الي فوق اعظم من ساير ملوك الشعوب * ومن
بعد ذلك اعتل حزقيا حتي الي الموت • فصلي قدام الله وقال • مرارا كثيرة صنعت لي • وليس
25 مثل ما صنعت يدي كافيتني * وهذه العلة اعتلها • لان سببها انه تكبر في قلبه • فجاء
26 عليه السخطة • وعلي بيت يهودا • وعلي سكان اوروسليم * فاعتل حزقيا لما تكبر قلبه هو
27 وسكان اوروسليم • ولم يجي عليهم غضب الله في ايام حزقيا * وكان له مالا ووفرا عظيما •
28 29 ومخازن للمال • والجواهر • والبخور • والدرق • والثياب * والغلات • والخمر • والزيت * ومعالف
30 للغنم • والبقر • والبهايم • والحيوان • لان الله اعطاه قنية كثيرة * وكان قد سد عيون
الماء العالية عن جهتها • وصرفها الي الجب الغربي الذي في مدينة داود •
31 واستقام في ساير اعماله * وطلب ناموس الله الذي اعطاه في الارض • وعرف
32 كل شي في قلبه * وساير الفاظ حزقيا وخيراته وطرقه الحسنة • مكتوبة في
33 نبوة شعياء النبي • وفي سفر ملوك يهودا واسرائيل * وانضجع حزقيا مع اباية •
وقبر في قرية داود بكرامة عظيمة ووقار صنعوا له بنو يهودا في موته • ورجعوا الي
اوروسليم •

Atque ita liberavit Deus Hezeciam & in- 22
colas Jerusalem de manu Sanherib regis
Mausel, et de manu omnium qui circum
eos erant. Et multi ex Israelitis attule- 23
runt munera Deo in Jerusalem, et dona
dederunt Hezeciæ regi qui erat in domo
Judæ; ita ut superexaltatus Hezecia
superaret omnes reges populorum. Post 24
hæc ægrotavit Hezecia ad mortem usque:
quamobrem Deum oravit, ac dixit, Sæ-
pè jam benefecisti mihi, neque secundùm
id quod operatæ sunt manus meæ, retri-
buisti mihi. Hoc autem morbo labora- 25
vit ea de causa, quòd cùm superbivisset
in corde suo, venit indignatio super e-
um, super domum Judæ, et super inco-
las Jerusalem. Ægrotavit igitur He- 26
zecia ubi superbivisset animus ejus et in-
colarum Jerusalem; at super hos non
venit indignatio Dei in diebus Hezeciæ.
Habebat enim opes et gloriam ingentem, 27
et apothecas pro pecunia, gemmis, thure,
clypeis, et vestibus, Annonâ, vino, 28
et oleo: Et stabula pro pecudibus, bo- 29
bus, jumentis, et animantibus: Deus e-
nim dederat ei possessionum copiosam.
Impediverat etiam superiores aquæ fon- 30
tes ab alveo suo, et diverterat eas ad
puteum Occidentalem, qui est in civitate
Davidis. Itaque prosper fuit in omnibus
operibus suis, Quæsivit legem Dei 31
quam dederat ei in terra, et cognovit
quicquid erat in corde ipsius. Reliquæ 32
res gestæ Hezeciæ, bona opera, rectæque
viæ ejus, scripta sunt in prophetia E-
saiæ prophetæ, et in libro regum Judæ
et Israelis. Demum occubuit Hezecia 33
cum majoribus suis, et sepultus est in
civitate Davidis magna cum pompa et
honore, quem exhibuerunt ei filii Ju-
dæ in morte ipsius, tum reversi sunt
Jerosolymam.

• الفصل الثالث والثلثون •

1 * وملك منسا ابنه بعده • وكان ابن اثني عشر سنة • وملك باوروسليم خمسة وعشرين
2 سنة * وصنع السوء قدام الله مثل اعمال الشعوب الذين كانوا مقلوعين من قدام بني اسرائيل
3 * ورجع بني مذابح الاصنام التي قلعها حزقيا ابوه • واقام نجد الاوثان • وصنع نمورا
وسجد لها ولجميع نجوم السماء في داري بيت الله • **

CAP. XXXIII.

Post hunc regnavit Manasse filius e- 1
jus annum agens duodecimum; regna-
vitque in Jerusalem annos viginti quin-
que. Malum designavit coram Deo, 2
secundùm opera gentium quæ extirpa-
tæ fuerant in conspectu filiorum Isra-
elis. Nam rursus ædificavit altaribus i- 3
dolorum quæ funditus everterat Heze-
cia pater ejus, instituit cultum idolo-
rum, pardos fecit, et cunctasque cœ-
li stellas adoravit in utroque atrio do-
mûs Dei:

דברי הימים ב: לג

6 והוא העביר את בניו באש בגי בן הנם ועונן ונחש וכשף ועשה אוב וידעוני הרבה לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו:

7 וישם את פסל הסמל אשר עשה בבית האלהים אשר אמר אלהים אל דויד ואל שלמה בנו בבית הזה ובירושלם אשר בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את שמי לעילום:

8 ולא אוסיף להסיר את רגל ישראל מעל האדמה אשר העמדתי לאבתיכם רק אם ישמרו לעשות את כל אשר צויתים לכל התורה והחקים והמשפטים ביד משה:

9 ויתע מנשה את יהודה וישבי ירושלם לעשות רע מן הגוים אשר השמיד יהוה מפני בני ישראל:

10 וידבר יהוה אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו:

11 ויבא יהוה עליהם את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו את מנשה בחחים ויאסרהו בנחשתים ויוליכהו בבלה:

12 וכהצר לו חלה את פני יהוה אלהיו ויכנע מאד מלפני אלהי אבתיו:

13 ויתפלל אליו ויעתר לו וישמע תחנתו וישיבהו ירושלם למלכותו וידע מנשה כי יהוה הוא האלהים:

14 ואחרי כן בנה חומה חיצונה לעיר דויד מערבה לגיחון בנחל ולבוא בשער הדגים וסבב לעפל ויגביהה מאד וישם שרי חיל בכל הערים הבצרות ביהודה:

15 ויסר את אלהי הנכר ואת הסמל מבית יהוה וכל המזבחות אשר בנה בהר בית יהוה ובירושלם וישלך חוצה לעיר:

16 ויכן את מזבח יהוה ויזבח עליו זבחי שלמים ותודה ויאמר ליהודה לעבוד את יהוה אלהי ישראל:

17 אבל עוד העם זבחים בבמות רק ליהוה אלהיהם:

18 ויתר דברי מנשה ותפלתו אל אלהיו ודברי החזים המדברים אליו בשם יהוה אלהי ישראל הנם על דברי מלכי ישראל:

19 ותפלתו והעתר לו וכל חטאתו ומעלו והמקמות אשר בנה בהם במות והעמיד האשרים והפסלים לפני הכנעו הנם כתובים על דברי חוזי:

Versio VULG. LAT.

Transiréq; fecit filios suos p ignem in valle Benennom: 6
observabat somnia, sectabatur auguria, maleficis artibus
inserviebat, habebat secũ magos, & incantatores: mul-
táq; mala operat' est corã Domino, ut irritaret eum. Scul- 7
ptile quoque & conflatile signum posuit in domo Dei, de
qua locutus est Deus ad David, & ad Salomonem filium
ejus, dicens; In domo hac & in Jerusalem, quam elegi de 8
cunctis tribubus Israel, ponam nomen meũ in sempiter-
num. Et moveri non faciam pedem Israel de terra, quam
tradidi patrib' eorum: ita duntaxat si custodierint facere
quæ præcepi eis, cunctámq; legem & ceremonias, atque
judicia per manum Moysi. Igitur Manasses seduxit Judã, 9
& habitatores Jerusalem, ut facerent malũ super omnes
gentes, quas subverterat Domin' à facie filiorum Israel.
Locutúsq; est Domin' ad eum, & ad populum illius, & 10
attendere noluerunt. Idcircò superinduxit eis principes 11
exercitûs regis Assyriorum: ceperúntque Manassen, &
vinctum catenis atque compedibus duxerunt in Babylo-
nem. Qui postquàm coangustatus est, oravit Dominum 12
Deum suum: & egit pœnitentiam valdè coram Deo pa-
trum suorum. Deprecatúsq; est eum, & obsecravit inten- 13
tè: & exaudivit orationem ejus, reduxitque eum in Jeru-
salem in regnum suum, & cognovit Manasses quòd Do-
minus ipse esset Deus. Post hæc ædificavit murum extra 14
civitatem David, ad Occidentem Gihon in convalle, ab
introitu portæ piscium per circuitum usque ad Ophel, &
exaltavit illum vehementer: constituitque principes ex-
ercitûs in cunctis civitatibus Juda munitis: Et abstulit 15
deos alienos, & simulacrum de domo Domini; aras quo-
que, quas fecerat in monte domûs Domini, & in Jerusa-
lem, & projecit omnia extra urbem. Porrò instauravit 16
altare Domini, & immolavit super illud victimas, & pa-
cifica, & laudem: præcepitque Judæ ut serviret Domi-
no Deo Israel. Attamen adhuc populus immolabat in ex- 17
celsis Domino Deo suo. Reliqua autem gestorum Manas- 18
se: & obsecratio ejus ad Deum suum: verba quoque Vi-
dentium, qui loquebantur ad eũ in nomine Domini Dei
Israel, continentur in sermonibus regum Israel. Oratio 19
quoq; ej' & exauditio, & cuncta peccata atq; contempt',
loca etiã in quibus ædificavit excelsa, & fecit lucos &
statuas, antequàm ageret pœnitentiam, scripta sunt in
sermonibus Hozai.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible]

* Is etiam traduxit filium suum per ignem in 6
valle maxima, fascinavit oculis, præstigiis &
veneficiis us' est, consuluit Chaldæos & divi-
nos, denique plurima perpetravit coram Do-
mino flagitia, quibus iram ejus provocavit. Et 7
* quadrifrontem figuram quam fecerat, collo-
cavit in domo Domini, de qua dixerat Domi-
nus Davidi & Salomoni filio ejus; In domo
ista in Jerusalem quam elegi mihi ex omnibus
tribubus Israelis, collocabo habitationem meã
in perpetuum: Nec adjiciam ulteriùs educe- 8
re Israelem ex hac terra quam dedi patribus
eorum, si modò observent & faciant quæcun-
que præcepi eis, totámque legem, & statuta
atque judicia mea quæ mandavit eis servus
meus Moses. Itaque in errorem abduxit Ma- 9
nasse Judam & cives Jerosolymitanos, ut fa-
cerent opera mala sicut gentes quas perdide-
rat Dominus à conspectu filiorum Israelis. *Et 10
cùm allocutus esset Dominus Manassem & po-
pulum ejus, nec acquievissent; Adduxit in 11
* eos Dominus principes exercitûs regis Athur,
qui ceperunt Manassem vivum, & catenis vin-
ctum abduxerunt in Babelem. Ubi angustiis 12
oppressus, oravit Dominum Deum suum, mul-
toque timore veneratus est Dominum Deum
patrum suorum. Et cùm orâsset Dominum, 13
audivit clamorem ejus, & orationem ejus ac-
cepit, reduxitque eum Jerosolymam in regnũ
suum: tum cognovit Manasse Dominum esse
Deum. Post hæc autem ædificavit murum 14
exteriorem civitati Davidis, ab Occidentali
parte fluminis Gihon usque ad introitum por-
tæ piscatorum: totámque Jerosolymam cin-
xit muro externo, quem & valdè extulit: &
constituit duces exercitûs in omnibus superi-
oribus civitatibus domûs Judæ. Et amotis 15
diis alienis & figuris sculptis quæ erant in
domo Domini, & omnibus aris quas ædifica-
verat in monte domûs Dei & in Jerusalem,
iisque extra civitatem projectis; Ædificavit 16
altare Domino, & sacrificavit holocausta, vi-
ctimas perfectas, ac boves. Tum dixit Judæ ut
festũ quoque celebrarent Domino Deo Israe-
lis; Et alia sacrificia aut holocausta ne offe- 17
ratis, præterquam Domino Deo vestro. Re- 18
liqua gesta Manassis, ejus oratio quam *fudit*
coram Deo, & sermones prophetarum qui de
ipso vaticinati sunt nomine Domini Dei Isra-
elis; ecce scripta sunt in rebus gestis regum
Israelis & Judæ. Oratio quoque ipsius, quæ 19
exaudita fuit ad clamorem ejus, omnia pecca-
ta ipsius, & iniquitas ejus, & loca in quibus
aras extruxit, creavit sacrificulos, & phana
fecit simulacris; ecce scripta sunt in rebus
gestis Hanan prophetæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

6 Καὶ αὐτὸς (ζ) διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ (η) ἐν γῇ Βενεννόμ· καὶ ἐκληδονίζετο, καὶ οἰωνί-
ζετο, καὶ ἐφαρμακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ (θ) ἐπαοιδούς, καὶ ἐπλήθυνε τοῦ ποιῆσαι τὸ
7 πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, παροργίσαι αὐτόν. Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν, (ι) τὸ χωνευτὸν, εἰκόνα ἣν
ἐποίησεν, ἐν (κ) οἴκῳ θεοῦ, ὃν εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμὼν υἱὸν αὐτοῦ, Ἐν τῷ οἴκῳ
τούτῳ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἣν ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, (λ) θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰ-
8 ῶνα· Καὶ οὐ προσθήσω σαλεῦσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν
ἐὰν φυλάσσωνται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετειλάμην αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν (μ) νόμον καὶ τὰ προστάγ-
9 ματα καὶ τὰ κρίματα (ν) ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Καὶ ἐπλάνησε Μανασσῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦν-
τας ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ (ξ) ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσ-
10 ώπου (ο) υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ (ο) ἐπήκου-
11 σαν. Καὶ ἤγαγε κύριος (π) ἐπ᾽ αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας (ρ) τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλέως Ἀσσοὺρ, καὶ (σ)
12 κατέλαβον τὸν Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ
ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον (τ) θεοῦ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου
13 (υ) θεοῦ πατέρων (φ) αὐτοῦ, Καὶ προσηύξατο πρὸς αὐτόν· καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς
βοῆς (χ) αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι
14 κύριος αὐτός ἐστι (') θεός. Καὶ μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ λιβὸς
κατὰ Νότον ἐν τῷ χειμάρρῳ, καὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν διὰ τῆς πύλης τῆς (ψ) ἰχθυϊκῆς ἐκπορευ-
ομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν, καὶ εἰς Ὀπλὰ, καὶ ὕψωσε σφόδρα, καὶ κατέστησεν ἄρχοντας τῆς
15 δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς τετειχισμέναις ἐν Ἰούδα. Καὶ περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους
καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρίου, καὶ πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ᾠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου κυρίου (ω)
16 καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ (α) ἔξωθεν τῆς πόλεως. Καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν
ἐπ᾽ αὐτὸ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως· καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ. (β)
17 18 Πλὴν ὅτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ἐθυσίαζε, πλὴν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μα-
νασσῆ, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν, καὶ (γ) λόγοι τῶν ὁρώντων (δ) τῶν λαλούντων πρὸς
19 αὐτὸν ἐπ᾽ ὀνόματι (ε) θεοῦ Ἰσραὴλ, ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς (ζ)* αὐτοῦ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτοῦ· καὶ
πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ (η) καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ᾽ οἷς (θ) ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς
τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται (ι) ἐπὶ τῶν λό-
γων τῶν ὁρώντων.

Et ipse traduxit filios suos in igne in Ge Benennom. Et observabat 6
vaticinationes, & augurabatur, & inserviebat veneficiis: & fecit
ventriloquos, & incantatores; & multiplicavit ad faciendum malum
ante Dominum, ad irritandum eum. Et posuit sculptile, fusile, ima- 7
ginem, quam fecit in domo Dei, ubi dixit Deus ad David, & ad Sa-
lomon filium ejus, In domo hac, & Hierusalem, quam elegi ex omni-
bus tribubus Israel, ponam nomen meum in seculum: Et non adji- 8
ciam commovere pedem Israel de terra, quam dedi patribus eorum;
tantummodò si custodierint facere omnia quæ mandavi eis secun-
dùm cunctâ legem, & præcepta, & judicia in manu Moysi. Et 9
seduxit Manasses Judam, & habitantes in Hierusalem, ad facien-
dum malum super omnes gentes, quas abstulit Dominus à facie filio-
rum Israel. Et locutus est Dominus ad Manasse, & ad popu- 10
lum suum: & non exaudierunt. Et adduxit Dominus super eos 11
principes virtutis regis Assur: & ceperunt Manasse in vinculis,
& ligaverunt eum in compedibus, & adduxerunt in Babylonem.
Et ut tribulatus est, exquisivit faciem Dei Domini sui: & humiliatus 12
est valdè à facie Dei patrum suorum. Et deprecatus est ad eum: &
exaudivit eum, & exaudivit clamorem ejus, & reduxit eum in Hie- 13
rusalem in regnum ipsius. Et cognovit Manasses, quia Dominus ipse est
Deus. Et post hæc ædificavit murum extra civitatem David, ab A- 14
frico (a) ad Austrum in torrente, & ad introitum, qui per portam pi-
scium (b) egredientibus portam in circuitu, & in Opel, & exaltavit val-
dè: & constituit principes virtutis in omnibus civitatibus muratis
in Juda. Et circumabstulit deos alienos, & sculptile, è domo 15
Domini, & omnia altaria, quæ ædificaverat in monte domûs Domi-
ni, & in Hierusalem, & (c) extra civitatem. Et instauravit al- 16
tare Domini, & super illud sacrificavit sacrificium salutaris, & lau-
dationis. Et dixit ad Judam, servire Domino Deo Israel. Verun- 17
tamen adhuc populus super excelsa sacrificabat, duntaxat Domino
Deo suo. Et reliqua verborum Manasse, & deprecatio ejus ad Deum, 18
& verba Videntium, qui loquebantur ad eum in nomine Dei Israel,
Ecce super verba (d) deprecationis ejus, & exaudivit eum, & o- 19
mnia peccata ejus, & rebelliones ejus, & loca in quibus ædificavit
in eis excelsa, & statuit ibi lucos, et sculptilia, antequam rever-
teret, ecce scripta sunt super sermones Videntium.

MS. A. (ζ) διῆγεν (η) ἐν γῇ Βεεννόμ· (θ) ἐπαοιδὰς ἐποίησεν, τοῦ ποιῆσαι (ι) καὶ τὸ (κ) οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπεν ὁ θεὸς (λ)* ἐπιθήσω τὸ (μ) νόμον τὰ (ν) καὶ δικαιώματα ἐν (ξ) ἐξῆρεν* ἀπὸ (ο) τῶν υἱῶν (ο) ἤκουσαν. (π) ἐπ᾽ αὐτὸν (ρ) τῆς δυναστείας βασιλέως (σ) κατελάβοντο Μανασσῆ (τ) κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, (υ) τοῦ θεοῦ (φ) ὑπὸ αὐτοῦ, (χ) αὐτῷ,* καὶ ἔγνω Μανασσῆ (') ὁ θεός. (ψ) ἰχθυϊκῆς, καὶ περιεκύκλωσεν τὸ ἄλσος καὶ πορευομένων τὴν πύλην τὴν κυκλόθεν καὶ* εἰς αὐτὸ Ὀφλὰ, καὶ ὕψωσεν σφόδρα, καὶ (ω) καὶ Ἱερουσαλὴμ, (α) ἔξω τῆς (β) Πλὴν ὁ λαὸς ἔτι ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν*, πλὴν κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. Καὶ (γ) οἱ λόγοι (δ) λαλησάντων πρὸς (ε) κυρίου θεοῦ (ζ) αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐπήκουσεν (η) καὶ αἱ ἀποστασίαι αὐτοῦ, (θ) ᾠκοδόμησεν τὰ ὑψηλὰ, (ι) ἐπὶ λόγων

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * واحرق ابنه بالنار. واخذ بالعيون. وسعود السعودات. وصنع الستحر. وقال بقول
7 الكلدانيين والعرافات. وصنع نجسا كثيرا قدام الله. فاسخط الرب باعماله * ووضع صنما
له اربعة اروس باربعة وجوه في بيت الله. في المكان الذي قال الله لداود ولسليمان ابنه.
هذا البيت الذي اخترته لي من ساير اسباط بني اسرايل ليسكنه وقاري. ويكون
8 فيه نوري الي ابدا * ولا اعود اخرج من بين بني اسرايل. من هذه الارض التي اعطيتها
لابايهم. ان حفظوا وصنعوا كما امرتهم به من ساير الناموس الذي امرت به عبدي موسي
9 * واطغا منسا يهودا وسكان اورشليم. ليصنعوا الشر مثل الشعوب الذين اباداهم الله من
10 11 قدامهم * وكلم الله منسا وقومه. فلم يقبلوا * فارسل الله عليهم ملوك الموصل. فاخذوا منسا
12 حيا. وشدوه بالسلاسل ومروا به الي بابل * وحين ضاق به الامر صلي قدام الله الهه. وفزع
13 جدا بين يدي الرب اله ابايه * فلما صلي سمع الله صلاته. ورده الي اورشليم الي ملكه.
14 وعرف منسا ان الله معه. وهو الاله الحق * ومن بعد ذلك بني سورا برانيا علي قرية داود
من غربي جيحان النهر في مدخل باب الصيادين. وحصن اورشليم كلها بسور براني وعلاه
15 جدا. واقام كبراء الحرب في ساير ضياع الرامة التي في يهودا * وابعد الالهة الغريبة
والاصنام المنحوتة التي كانت في بيت الله. وساير المذابح التي بناها في الجبل وفي بيت الله
16 باورشليم. وطرحها الي برا من القرية * وبني مذبح الله. وذبح الذبايح المقبولة نذورا. وقال
17 ليهودا ان يصنع لله اله اسرايل عيدا * وذبايح لا تطلعوا علي المذابح. الا قدام الله الهكم
18 * وساير الفاظ منسا وصلاته التي صلي قدام الله الهه. والفاظ الانبياء الذين تنبوا
19 عليه باسم الله. مكتوبة في اسفار الملوك الذي ليهودا واسرايل * وصلواته التي سمعت.
وخطاياه وذنوبه. والمواضع التي بنا فيها المذابح. واقام الكهنة للاوثان. مكتوبة في
معافان النبي.

* Filium suum igne combussit, oculis fasci- 6
nabat, præstigias & magiam exercebat,
verbis Chaldæorum & pythonissarum
utebatur; in summa, turpitudines mul-
tas coram Deo commisit, adeoque
Dominum provocavit ad iram suis ope-
ribus: Et statuam quatuor habentem ca- 7
pita cum quatuor faciebus collocavit in
domo Dei, in eo scilicet loco, de quo
dixerat Deus Davidi & Salomoni filio
ejus, Hæc est ædes quam elegi mihi ex
omnibus tribubus filiorum Israelis, ut
habitet in ea mea majestas, maneatque
lumen meum in seculum usque: Haud 8
egressurus imposterum è medio filiorum
Israelis, ex hac terra quam dedi majo-
ribus eorum: dummodo observent &
faciant quomodo præcepi eis, totam le-
gem quam præscripsi servo meo Mosi.
* Seduxit ergò Manasse Judam & inco- 9
las Jerosolymorum, ut sceleratè se ge-
rerent sicut gentes quas deleverat Deus
à conspectu eorum. Et quamvis allo- 10
queretur Deus Manassem & gentem i-
psius, non tamen acquieverunt. Quam- 11
obrem misit in illos Deus reges Mau-
sel, qui Manassem vivum captum, vin-
culisque constrictum abduxerunt in Ba-
belem. Quibus rebus cùm excruciare- 12
tur, Deum, Deum suum precatus est,
multùmque veritus coram Domino Deo
majorum suorum. Cùmque precatus es- 13
set, audivit Deus obsecrationem ejus,
& reduxit eum Jerosolymam in re-
gnum ejus; ac tum cognovit Manasse
adesse sibi Deum, & ipsum esse Deum
verum. Post hæc ædificavit murum 14
extimum circum civitatem Davidis ab
Occidentali parte fluvii Gihonis, in aditu
portæ venatorum; totamque Jerusalem
munivit mœnibus exterioribus admo-
dum altis: & collocavit duces exer-
citûs in omnibus oppidis Ramæ quæ est
in Juda. Et amotis diis peregrinis & 15
idolis sculptis quæ erant in domo Dei, &
cunctis altaribus quæ extruxerat in
monte & in domo Dei in Jerusalem,
iisque extra civitatem projectis; Ex- 16
truxit aram Dei, & mactavit hostias
acceptas, boves; dixitque ad Judam ut
solennitatem celebrarent Deo, Deo Israe-
lis: Et sacrificia ne offerrent super [illegible] 17
taria, nisi coram Deo, Deo [illegible] Omnes 18
autem res gestæ [illegible], & oratio
quâ Deum, D[illegible] suum obsecravit, item
sermones prophetarum qui de ipso va-
ticinati fu[illegible] nomine Dei; scripta sunt
in libris [illegible] Judæ & Israelis. Ora- 19
tiones autem ejus q[illegible] exauditæ fuerunt,
peccata & scelera ipsius, & loca in qui-
bus ædificavit altaria, & constituit sa-
cerdotes idolis; scripta sunt apud Sa-
phanem prophetam.

דברי הימים ב׳ לד׳

annorū duorum & viginti Filius .eo pro ej* filius Amon regnavit & :sua domo eū sepelierūt &,suis patrib* cum Menasseh Jacuitque
20 21 וישכב מנשה עם אבתיו ויקברהו ביתו וימלך אמון בנו תחתיו׃ בן עשרים ושתים שנה
ej* pater Menasseh fecerat quēadmodū,Domini oculis in malum fecit Et .Jerusalaim in regnavit annis duobus & ipsum regnādo in Amon
22 אמון במלכו ושתים שנים מלך בירושלם׃ ויעש הרע בעיני יהוה כאשר עשה מנשה אביו
,Domini faciebus à se humiliavit non Et .eis servivit & ,Amon immolavit ,ej* pater Menasseh fecerat quæ sculptilibus cunctis &
23 ולכל הפסילים אשר עשה מנשה אביו זבח אמון ויעבדם׃ ולא נכנע מלפני יהוה
.sua domo in eū interfecerūt&,ej* servi eū cōtra colligarūt Et .delictū multiplicavit Amon ipse sed:ej* pater Menasseh se humiliaverat sicut
24 כהכנע מנשה אביו כי הוא אמון הרבה אשמה׃ ויקשרו עליו עבדיו וימיתהו בביתו׃
.eo pro ej* filiū Jošijahu terræ popul* fecerūt regnare &:Amon regem contra colligantes omnes terræ popul* percusserunt Et
25 ויכו עם הארץ את כל הקשרים על המלך אמון וימליכו עם הארץ את יאשיהו בנו תחתיו׃

CAP. XXXIV. לד

,Domini oculis in rectum fecit Et .Jerusalaim in regnavit anno uno & triginta & : ipsum regnando in Jošijahu annorū octo Filius
1 2 בן שמונה שנים יאשיהו במלכו ושלשים ואחת שנה מלך בירושלם׃ ויעש הישר בעיני יהוה
quæ ille adhuc ipse & ipsum regnare annorū octavo in Et .sinistram & dexterā declinavit nō & ,sui patris David viis in ambulavit &
3 וילך בדרכי דויד אביו ולא סר ימין ושמאול׃ ובשמונה שנים למלכו והוא עודנו נער
,excelsis ab Jerusalaim & ,Jehudah mundare cœpit, anno duodecimo in & : sui patris David Deum quærere cœpit
החל לדרוש לאלהי דויד אביו ובשתים עשרה שנה החל לטהר את יהודה וירושלם מן הבמות
sublimè in quæ Apricationes & ,Behalim aras ejus faciei ad Destruxeruntque .conflatilibus & ,simulachris & ,lucis &
4 והאשרים והפסילים והמסכות׃ וינתצו לפניו את מזבחות הבעלים והחמנים אשר למעלה
eis immolantium sepulchrorū faciei* super sparsit & comminuit & contrivit , conflatilia & ,sculptilia & , lucos & : abscidit , eis desuper
מעליהם גדע והאשרים והפסילים והמסכות שבר והדק ויזרק על פני הקברים הזבחים להם׃
, Ephraim & ,Menasseh urbibus in Et .Jerusalaim & , Jehudah mundavitque : eorū altaria super combussit sacerdotum ossa Et
5 6 ועצמות כהנים שרף על מזבחותם ויטהר את יהודה ואת ירושלם׃ ובערי מנשה ואפרים
contrivit sculptilia & , lucos & , altaria est demolitus Et .circumquaque suis locis desolata in ,Naphtali ad usque & Simhon &
7 ושמעון ועד נפתלי בחר בתיהם סביב׃ וינתץ את המזבחות ואת האשרים והפסילים כתת
decimo octavo anno in Et .Jerusalaim est reversus & : Israel terra omni in excidit simulachra omnia & ,comminuendo.
8 להדק וכל החמנים גדע בכל ארץ ישראל וישב לירושלם׃ ובשנת שמונה עשרה
Joach & ,civitatis principē Mahasejahu & ,Asaljahu filium Saphan misit domum & , terram mundando , eum regnando
למלכו לטהר את הארץ והבית שלח את שפן בן אצליהו ואת מעשיהו שר העיר ואת יואח
,magnum sacerdotem Chilchijahu ad venerunt Et .sui Dei Domini domum roborandū ad ,commonefacientem Joachaz filium
9 בן יואחז המזכיר לחזק את בית יהוה אלהיו׃ ויבאו אל חלקיהו הכהן הגדול
, Ephraim & , Menasseh manu de sipi custodes Levitæ congregaverāt quod , Dei domum illatum argentum dederunt &
ויתנו את הכסף המובא בית אלהים אשר אספו הלוים שמרי הסף מיד מנשה ואפרים
facientis manu super tradiderunt Et .Jerusalaim habitatoribus & : Binjamin & ,Jehudah omni ab & , Israel residuo universo de &
10 ומכל שארית ישראל ומכל יהודה ובנימן וישבי ירושלם׃ ויתנו על יד עשה
,DOMINI domo in facientes qui operis factores illud tradiderunt & : DOMINI domo in præpositorum , opus
המלאכה המפקדים בבית יהוה ויתנו אתו עושי המלאכה אשר עשים בבית יהוה
.domum roborandum ad & instaurandum ad
לבדוק ולחזק הבית׃

Versio VULG. LAT.

Dormivit ergò Manasses cum patribus suis, & sepelierunt 20
eum in domo sua: regnavitque pro eo filius ejus Amon.
Vigintiduorum annorum erat Amon cùm regnare cœpis- 21
set, & duobus annis regnavit in Jerusalem. Fecitque ma- 22
lum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses pa-
ter ejus: & cunctis idolis, quæ Manasses fuerat fa-
bricatus, immolavit atque servivit. Et non est reversus 23
faciem Domini, sicut reversus est Manasses pater ejus:
& multò majora deliquit. Cùmque conjurâssent adver- 24
sùs eum servi sui, interfecerunt eum in domo sua. Porrò 25
reliqua populi multitudo, cæsis iis, qui Amon percusse-
rant, constituit regem Josiam filium ejus pro eo.

CAP. XXXIV.

Octo annorum erat Josias cùm regnare cœpisset, 1
& triginta & uno anno regnavit in Jerusalem. Fe- 2
citque quod erat rectum in conspectu Domini, & am-
bulavit in viis David patris sui: non declinavit neque ad
dextram, neque ad sinistram. Octavo autem anno rê- 3
gni sui, cùm adhuc esset puer, cœpit quærere Deum pa-
tris sui David: & duodecimo anno postquàm regnare
cœperat, mundavit Judam & Jerusalem ab excelsis, &
lucis, simulacrisque & sculptilibus. Destruxerúntque 4
coram eo aras Baalim: & simulacra, quæ superposita
fuerant, demoliti sunt: lucos etiam, & sculptilia suc-
cidit atque comminuit: & super tumulos eorum, qui
eis immolare consueverant, fragmenta dispersit. Ossa 5
prætereà sacerdotum combussit in altaribus idolorum,
mundavitque Judam & Jerusalem. Sed & in urbibus 6
Manasse, & Ephraim, & Simeon, usque Nephthali, cun-
cta subvertit. Cúmque altaria dissipâsset, & lucos, & 7
sculptilia contrivisset in frusta, cunctáque delubra demo-
litus esset de universa terra Israel, reversus est in Jerusa-
lem. Igitur anno octavodecimo regni sui, mundatâ jam 8
terrâ, & templo Dñi, misit Saphan filiū Eseliæ, & Maasiā
principem civitatis, & Joha filium Joachaz à commenta-
riis, ut instaurarent domum Domini Dei sui. Qui vene- 9
runt ad Helciam Sacerdotem magnum: acceptámque
ab eo pecuniam, quæ illata fuerat in domum Domini,
& quam congregaverant Levitæ, & janitores, de Ma-
nasse, & Ephraim, & universis reliquiis Israel, ab
omni quoque Juda, & Benjamin, & habitatoribus Je-
rusalem. Tradiderunt in manibus eorum qui præerant 10
operariis in domo Domini, ut instaurarent templum,
& infirma quæque sarcirent.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible] 25
[illegible]
[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible]
[illegible]
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible]
[illegible] 9
[illegible]
[illegible]
[illegible] 10
[illegible]

Cùm demum occubuisset Manasse cum patri- 10
bus suis, & sepelissent eum in domo ipsius, in
viridario thesauri; regnavit Amon filius ejus
post ipsum. Natus erat annos vigintiduos 21
Amon, cùm regno potitus est: & biennio re-
gnavit in Jerusalem. Is mala perpetravit co- 22
ram Domino, quemadmodum fecerat Manasse
pater ejus: omnibus enim simulachris & ido-
lis quæ fecerat Manasse pater ejus, victimas &
adorationem adhibuit Amon; Nec veritus 23
est Dominum Deum suum: nam Manasse veri-
tus est aliquando Dominum Deum suum, at
Amon iste accumulavit peccata. Conspirâ- 24
runt autem adversùs eum servi ipsius, & oc-
ciderunt eum in domo ipsius. Populus verò 25
terræ interfectis omnibus iis qui conspirârant
in regem Amon, idem terræ populus regem
creârunt Josiam filium ejus post ipsum.

CAP. XXXIV.

Octavum annum agebat Josia cùm regno 1
potitus est, & annos triginta unum regnavit
in Jerusalem. Is fecit quod rectum erat co- 2
ram Domino, & ambulavit in viis Davidis pa-
tris sui, haud deflectens ab eis dextrorsum ne-
que sinistrorsum. Nam octavo regni sui an- 3
no, dum adhuc puer esset parvulus, cœpit o-
rare Deum Davidis patris sui: anno verò duo-
decimo cœpit mundare Judam & cives Jeru-
salem, cœpitque destruere aras, idola, tigres,
& phana: Et torques, atque tintinnabula, 4
omnésque arbores quas conficiebant idolis,
fregit & comminuit, sparsitque cinerem eorū
inter sepulchra hominum qui sacrificaverant
eis. Ossa quoque sacrificulorum qui colebant 5
ea, exhumârunt è sepulchris eorum, attule-
runt, & combusserunt: sic mundavit Judam &
Jerusalem. Et civitates domûs Manassis, & 6
domûs Aphrem, Simeon, & Nephtali, in pla-
teis eorum circunquaque. Itaque aras ever- 7
tit, & idola ita perfregit, ut comminuerit ea
sicut pulverem, & sparserit per totam terrā Is-
raelis: tum reversus recepit se in Jerusalem.
Anno regni sui decimo octavo, quum expur- 8
gâsset terram Israelis & domum ejus, misit Sa-
phanem Elsiæ filiū, et Maasiam scribam urbis,
& dixit eis, Ite, restaurate domum Domini Dei
vestri. Qui venientes ad Helciam summū sa- 9
cerdotem, dederunt ei pecuniā quæ illata fue-
rat in domum Dñi, quam Levitæ custodes por-
tarū collegerant de manu Manassis & Aphre-
mi, & de manu totius Israelis, à toto Juda &
Benjamen, et ab omnib' civibus Jerusalē. Tum 10
dederunt eam in manum curatorū operis, qui
præpositi erant in domo Domini: hi verò pe-
cuniam tradebant opificibus domûs Domini,
pro reparatione & trullissâtione domûs;

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

20 Καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων (κ) αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ. καὶ
21 ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ (λ) Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ. Ὢν ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο (μ) Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐ-
22 τὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς ἐποίησε
Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ· καὶ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐποίησε (ν) Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυεν Ἀ-
23 μὼν, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἐνετράπη ἐναντίον κυρίου, ὡς ἐνετράπη Μανασσῆς ὁ πατὴρ
24 αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ (ξ) Ἀμὼν ἐπλήθυνε πλημμέλειαν. Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπά-
25 ταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς (ο) ἐπιθεμένους ἐπὶ τὸν βασιλέα (π) Ἀ-
μὼν, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Et dormivit Manasses cum patribus suis: & sepelierunt eum in horto 20
domus ejus. Et regnavit pro eo Amon filius ejus. Erat annorum viginti 21
& duorum Amon in regnando ipsum: & duos annos regnavit in Hierusalem. Et fecit malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses pater 22
ejus: & omnibus idolis, quae fecerat Manasses pater ejus, immolabat Amon,
& serviebat eis. Et non est humiliatus ante Dominum, sicut humiliatus est 23
Manasses pater ejus: quoniam filius ejus Amon multiplicavit delictum.
Et conjuraverunt in eum pueri ejus, & percusserunt eum in domo ejus. Et 24 25
percussit populus terrae eos qui conjuraverant super regem Amon: & regnare fecit populus terrae Josiam filium ejus pro eo.

MS. A. (κ) ἑαυτοῦ, (λ) Ἀμὼς (μ) Ἀμὼς (ν) ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μανασσῆς, ἔθυεν Ἀμὼς καὶ ἐδούλευσεν (ξ) Ἀμὼς (ο) ἐπισυσταθέντας (π) Ἀμώς.

ΚΕΦ. ΛΔ'.

1 ΩΝ ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ (α) βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ (β) τριάκοντα καὶ ἓν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν
2 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς (γ) αὐτοῦ, καὶ οὐκ
3 ἐξέκλινε δεξιὰ (δ) καὶ ἀριστερά. Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον
ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ (ε) ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασι-
λείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρίσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἀλσῶν, καὶ
4 (ζ) ἀπὸ τῶν περιβωμίων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. Καὶ κατέσπασε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ (η) θυσιαστή-
ρια τῶν Βααλὶμ, καὶ τὰ (θ) ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν· καὶ ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευ-
5 τὰ συνέτριψε, καὶ ἐλέπτυνε καὶ ἔρριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς. Καὶ ὀστᾶ
6 ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν πόλεσι
7 (ι) Μανασσῆ, καὶ Ἐφραὶμ, καὶ Συμεὼν, καὶ (κ) Νεφθαλὶ, καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κύκλῳ. Καὶ κατέσπασε
(λ) τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἴδωλα κατέκοψε λεπτὰ, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ (μ) ἔκοψεν ἀπὸ πά-
8 σης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ (ν) ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βα-
σιλείας (ξ) αὐτοῦ τοῦ καθαρίσαι τὴν γῆν καὶ τὸν (ο) οἶκον, ἀπέστειλε τὸν Σαφὰν υἱὸν (π) Ἐσελία, καὶ
τὸν (ρ) Μαασὰ ἄρχοντα (σ) τῆς πόλεως, καὶ τὸν (τ) Ἰουὰχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον
9 (υ) αὐτοῦ, κραταιῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ (φ) αὐτοῦ. Καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέ-
γαν, καὶ (χ) ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς (ψ) οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες
τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ καὶ Ἐφραὶμ, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοίπου (ω) ἐν Ἰσ-
10 ραὴλ, καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ
ἔργα, οἱ (α) καθεσταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἳ ἐποίουν ἐν οἴκῳ κυρίου,
(β) ἐπισκευάσαι καὶ κατισχῦσαι τὸν οἶκον.

CAP. XXXIV.

Erat octo annorum Josias in regnando ipsum: & triginta & unum 1
annum regnavit in Hierusalem. Et fecit rectum coram Domino, & 2
ambulavit in viis David patris sui, & non declinavit dextrorsum, &
sinistrorsum. Et in octavo anno regni sui (& ipse adhuc parvulus) 3
coepit exquirere Dominum Deum David patris sui. Et in duodecimo anno regni sui coepit mundare Judam, & Hierusalem, ab excelsis, & lucis,
& ab (a) aris, & a sculptilibus. Et diruit, quae ad faciem ejus, alta- 4
ria ipsorum Baalim, & excelsa, quae super ea: & excidit lucos, &
sculptilia, & fusilia contrivit, & comminuit, & projecit super faciem
monumentorum sacrificantium eis. Et ossa sacerdotum combussit super 5
altaria: & mundavit Judam, & Hierusalem. Et in civitatibus Ma- 6
nasse, & Ephraim, & Symeon, & Nephthali, et locis eorum in circuitu:
Et diruit altaria, et lucos, et idola concidit comminuta, et omnia excel- 7
sa excidit ab omni terra Israel: et reversus in Hierusalem. Et in anno 8
decimo octavo regni sui (b) mundando terram, et domum, misit Saphan
filium Eselia, et Maasa principem civitatis, et Jouach filium Joachaz a
commentariis ipsius, ad fulciendam domum Domini Dei sui. Et vene- 9
runt ad Chelciam sacerdotem magnum: et dederunt argentum illatum
in domum Dei, quod congregarunt Levitae custodientes portam de manu
Manasse, et Ephraem, et principum, et de omni residuo in Israel, et de filiis Juda, et Beniamin, et habitantibus in Hierusalem. Et dederunt il- 10
lud in manum facientium opera, qui praefecti in domo Domini: et dederunt illud facientibus opera, qui faciebant in domo Domini ad parandam et firmandam domum.

MS. A. (α) βασιλεύειν (β) τεσσαρακονταέν (γ) ἑαυτοῦ, (δ) ἢ ἀριστερά. (ε) ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει (ζ) ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. Καὶ * καθεῖλε κατὰ πρόσωπον (η) τὰ θυσιαστήρια (θ) ὑψηλὰ ἐπ' (ι) Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆ, καὶ (κ) Νεφθαλείμ, (λ) τὰ ἄλση, καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ εἴδωλα (μ) κατέκοψεν ἀπὸ τῆς (ν) ἐν τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς (ξ) αὐτοῦ ὅτε συνετέλεσε τοῦ καθαρίσαι (ο) οἶκον τῆς βασιλείας, ἀπέστειλεν (π) Σελία, (ρ) Μαασίαν (σ) τῆς δυνάμεως, καὶ (τ) Ἰωὰς (υ) ἑαυτοῦ, (φ) ἑαυτοῦ. (χ) ἔδωκαν (ψ) οἶκον κυρίου, ὃ (ω) ἐν * Ἱερουσαλήμ, καὶ υἱῶν Ἰούδα * καὶ Ἰσραὴλ καὶ Βενιαμὶν, καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλήμ. (α) καθεσταμένοι (β) ἐπισκευάσαι κατισχῦσαι

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

20 21 * وانضجع مع ابائه. ودفن في بيته في بستان عازا. وملك امون ابنه بعده * وكان
22 ابن اثنين وعشرين سنة. وملك باورشليم سنتين * وصنع الشر قدام الله كما صنع ابوه.
23 ولسائر الاصنام والاوثان سجد * ولم يخف من الله كما خاف ابوه من قدام الله. لكنه اكثر
24 25 الخطايا * فمكروا عليه عبيده. وقتلوه في بيته * ثم قتلوا شعب الارض الذين
مكروا عليه.

Tandem occubuit Manasse cum majoribus suis, & sepultus est in aede sua, in horto Gazae: regnavitque Amon filius ejus post ipsum, 10
Dum annum ageret vigesimum secundum. Regnavit autem in Jerusalem duobus annis; 21
Et scelerate se gessit coram Deo, quemadmodum fecerat pater ipsius: omnia idola & simulacra adoravit: 22
Nec veritus est Deum quemadmodum veritus Deum erat pater ejus, imo auxit peccata. 23
Quare dolum struentes in eum servi ipsius, interfecerunt eum domi suae. 24
Tum populus terrae peremerunt eos qui dolum struxerant in illum. 25

• الفصل الرابع والثلثون •

1 * وملك يوشيا ابنه بعده. وكان ابن ثماني سنين. وملك باورشليم احدى وثلاثين سنة
2 3 * وعمل حسنات قدام الله. وسلك في طريق داود ابيه. ولم ينحرف عنها يمينا ولا شمالا * وفي
ثماني سنين لملكه. حتى الى هذه الغاية. اذ كان صبيا ابتدا يصلي لاله داود ابيه. وفي
سنة اثني عشر ابتدى يزكي ليهودا ولسكان اورشليم. وابتدى يقلع من بينهم
4 المذابح. والاوثان والتماثيل. وسائر ما صنع * وسحقهم وذرى رمادهم بين مقابر الناس
5 الذين كانوا يعبدونهم * واباد الكهنة الذين كانوا يخدمونهم. ونبشهم من قبورهم واحرقهم
6 بالنار. وطهر يهودا واورشليم * وبيت منسا. وبيت افرام. وبيت شمعون. وبيت نفتالي.
7 والاسواق حتى حدروت * وقلع المذابح. وكسر الاوثان. وسحقهم مثل التراب واذراهم في
8 ارض اسرائيل. وجاء الى اورشليم * وفي سنة ثماني عشر لملكه طهر ارض اسرائيل وبيته.
9 وبعث سافان بن الصيا. والعمسا معلم الصبغة. وقال له. مر وطهر بيت الله الهكم * واحضر
حلقيا الكاهن الكبير. واعطاه المال الذي دخل الى بيت الله من يد منسا وافرايم. ومن يد
10 سائر الامة التي لاسرائيل. ومن سائر يهودا وبنيامين. وسائر سكان اورشليم * وجمع
اللاويين حراس الابواب. واعطى على يد صناع الصنايع المحكمين في بيت الله. واعطا
مالا لينفق لتجديد البيت.

CAP. XXXIV.

Huic successit in regno Josia filius ejus octo natus annos; & regnavit in Jerusalem annis triginta & uno. 1
Bona fecit opera coram Deo, & ambulavit in via Davidis patris sui, non deflectens ab ea dextrorsum neque sinistrorsum. 2
Anno regni sui octavo (ad hanc usque metam) dum esset puellulus, coepit orare Deum Davidis patris sui: & anno duodecimo coepit expiare Judam & habitatores Jerusalem, coepitque extirpare de medio eorum altaria, idola, pardos, & quicquid fabrefactum fuerat: 3
Et contudit ea, sparsitque cinerem eorum inter sepulchra hominum qui coluerant ea. 4
Sacerdotes vero qui ministrabant eis, delevit, exhumans eos e sepulchris eorum, igneque comburens. Sic purgavit Judam & Jerusalem, 5
Domum Manassis, domum Aphremi, domum Simeonis, domum Nephtalis, necnon plateas, ad Hadaroth usque. 6
Evulsis altaribus, & confractis idolis, iisque pulveris instar comminutis, & per terram Israeliticam sparsis; rediit in Jerusalem. 7
Anno regni sui decimo octavo, purgata jam terra & domo Israelis, misit Saphanem Elsiae filium una cum Amasa urbis doctore, dixitque ei; Vade mundatum domum Dei, Dei vestri. 8
Is ergo accersito Helcia sacerdote magno tradidit ei pecuniam illatam in domum Dei per manum Manassis & Ephraimi, & per manum totius plebis Israeliticae, & ab universo Juda & Benjamine, & omnibus habitatoribus Jerusalem. 9
Et convocatis Levitis custodibus liminum, tradidit in manum opificum praepositorum in domo Dei, tradidit inquam pecuniam ut impenderetur in renovationem domus. 10

quas , domos contignandi ad & commissuras ad ligna & poliendi lapides emendi ad ,ædificatoribus & ,artificibus dederunt Et
11 ויתנו לחרשים ולבנים לקנות אבני מחצב ועצים למחברות ולקרות את־הבתים אשר
Levitæ Nohadiahu & ,Jachath constituti eos super & ,opere in fide in facientes viri Et .Jehudah reges corruperant
12 השחיתו מלכי יהודה : והאנשים עשים באמונה במלאכה ועליהם מפקדים יחת ועבדיהו הלוים
super Et ,musices vasis in habens peritia omnis ,Levitæ & : vincendo ad Chehathitis filiis de Mesullam &,Zechariah &,Merari filiis de
13 מן־בני מררי וזכריה ומשלם מן־בני הקהתים לנצח והלוים כל־מבין בכלי־שיר : ועל
janitores & ,præfecti & ,scribæ Levitis de & ; opus & opus in opus facientium omnem ,sollicitatores & ,bajulos
הסבלים ומנצחים לכל עשה מלאכה לעבודה ועבודה ומהלוים סופרים ושטרים ושוערים :
Mosch manu Domini legis librum sacerdos Chilchijahu reperit ,Domini domum illatum argentum eos educendo in Et
14 ובהוציאם את־הכסף המובא בית יהוה מצא חלקיהו הכהן את־ספר תורת־יהוה ביד־משה :
Chilchijahu tradidit Et .Domini domo in reperi legis Librum : scribam Saphan ad dixit & ,Chilchijahu respondit Et
15 ויען חלקיהו ויאמר אל־שפן הסופר ספר התורה מצאתי בבית יהוה ויתן חלקיהו את
quod Omne :dicendo ,verbum regi adhuc retulit & regem ad librum Saphan adduxit Et .Saphan ad librum
16 הספר אל־שפן : ויבא שפן את־הספר אל־המלך וישב עוד את־המלך דבר לאמר כל אשר
manum super illud tradiderunt &,Domini domo in inventum argentum conflaverunt Et .faciunt ipsi ,tuorum servorum manu in est datū
17 נתן ביד־עבדיך הם עשים : ויתיכו את־הכסף הנמצא בבית־יהוה ויתנוהו על־יד
Chilchijahu mihi dedit Librum : dicendo ,regi scriba Saphan nunciavit Et .opus facientium manū super & ,præpositorum
18 המפקדים ועל־יד עושי המלאכה : ויגד שפן הסופר למלך לאמר ספר נתן לי חלקיהו
,sua vestimenta scidit & ,legis verba rex audire secundum fuit Et .regis faciem ad Saphan eo in legit Et .sacerdos
19 הכהן ויקרא־בו שפן לפני המלך : ויהי כשמע המלך את דברי התורה ויקרע את־בגדיו :
& ,scribæ Saphan & ,Michah filio Habdon & ,Saphan filio Achicham & ,Chilchijahu rex præcepit Et
20 ויצו המלך את־חלקיהו ואת־אחיקם בן־שפן ואת־עבדון בן־מיכה ואת שפן הסופר ואת
super Jehudah in & ,Israel in residuo pro & ,me pro Dominum quærite Ite : dicendo ,regis servo Hasaiah
21 עשיה עבד־המלך לאמר : לכו דרשו את־יהוה בעדי ובעד הנשאר בישראל וביהודה על־
nostri patres custodierunt non quod eo ,nos in stillavit qui ,Domini furor magnus quia est repertus qui libri verbis
דברי הספר אשר נמצא כי־גדולה חמת־יהוה אשר נתכה בנו על אשר לא־שמרו אבותינו
Chuldah ad regis qui & ,Chilchijahu abiit Et .hoc libro in scriptum omne juxta faciendi ad ,Domini verbum
22 את־דבר יהוה לעשות ככל־הכתוב על־הספר הזה : וילך חלקיהו ואשר המלך אל־חלדה
sunt locuti & :Secunda in Jerusalaim in habitans ipsa & ,vestium custodis ,Chasrah filii ,Tochhath filii Sallum uxorem prophetem
הנביאה אשת שלם בן־תוקהת בן־חסרה שומר הבגדים והיא יושבת בירושלם במשנה וידברו
me ad vos misit qui viro Dicite : Israel Deus Dominus dixit Sic : eis dixit Et .hoc juxta eam ad
23 אליה כזאת : ותאמר להם כה־אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש אשר־שלח אתכם אלי :
execrationes omnes : eius habitatores super & ,istum locum super malum adducens ego Ecce : Dominus dixit Sic
24 כה אמר יהוה הנני מביא רעה על־המקום הזה ועל־יושביו את כל־האלות
diis suffiverunt & ,me dereliquerunt quod eo Pro .Jehudah regis faciem ad legerunt quem ,libro super scriptas
25 הכתובות על־הספר אשר קראו לפני מלך יהודה : תחת אשר עזבוני ויקטירו לאלהים
,extinguetur non & ,isto loco in meus furor stillabit & : suarum manuū operibus cunctis in me irritarent ut ,alienis
אחרים למען הכעיסני בכל מעשי ידיהם ותתך חמתי במקום הזה ולא תכבה :

Versio VULG. LAT.

At illi dederunt eam artificibus, & cæmentariis, ut eme- 11
rent lapides de lapicidinis, & ligna ad coenmissuras æ-
dificii, & ad contig[illegible]morum, quas destruxe-
rant reges Juda. Qui fid[illegible] cuncta faciebant. Erant 12
autem præpositi operantium, [illegible]hath & Abdias de filiis
Merari, Zacharias & Mosollam de filiis Caath, qui urge-
bant opus : omnes Levitæ scientes organis canere. Super 13
eos verò, qui ad diversos usus onera portabant, erant scri-
bæ, & magistri de Levitis janitores. Cùmque efferrent 14
pecuniam, quæ illata fuerat in templum Dñi, reperit Hel-
cias sacerdos Librum legis Dñi per manum Moysi. Et ait 15
ad Saphan scribam, Librum legis inveni in domo Dñi:
et tradidit ei. At ille intulit volumen ad regem, & nun- 16
tiavit ei, dicens ; Omnia quæ dedisti in manu servorum
tuorum, ecce complentur. Argentum, quod repertum est 17
in domo Domini, conflaverunt : datúmque est præfectis
artificum, & diversa opera fabricantium. Præterea tra- 18
didit mihi Helcias sacerdos hunc librum. Quem cùm re-
ge præsente recitâsset, Audissétque ille verba legis, scidit 19
vestimenta sua : Et præcepit Helciæ, & Ahicam filio Sa- 20
phan, & Abdon filio Micha, Saphan quoque scribæ, &
Asaæ servo regis, dicens ; Ite, & orate Dominum pro me, 21
& pro reliquiis Israel & Juda, super universis sermoni-
bus Libri istius, qui repertus est : magnus enim furor Do-
mini stillavit super nos, eò quòd non custodierint patres
nostri verba Domini, ut facerent omnia quæ scripta sunt
in isto volumine. Abiit ergò Helcias, & hi qui simul à 22
rege missi fuerant, ad Oldam prophetidem, uxorem Sel-
lum filii Thecuath, filii Hasra custodis vestium : quæ ha-
bitabat in Jerusalem in Secunda : & locuti sunt ei verba,
quæ suprà narravimus. At illa respondit eis, Hæc dicit 23
Dominus Deus Israel ; Dicite viro, qui misit vos ad
me, Hæc dicit Dominus ; Ecce ego inducam mala 24
super locum istum, & super habitatores ejus, cun-
ctaque maledicta, quæ scripta sunt in Libro hoc,
quem legerunt coram rege Juda. Quia dereliquerunt 25
me, & sacrificaverunt diis alienis, ut me ad iracundi-
am provocarent in cunctis operibus manuum suarum,
idcircò stillabit furor meus super locum istum, & non
extinguetur.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible]
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
[illegible]
[illegible]
[illegible] 22
[illegible]
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible]
[illegible] 25
[illegible]

* Tradebántque fabris lignariis & murariis, 11
& emptoribus lapillorum pretiosorum at-
que lignorum, pro instauratione & trullis-
satione domûs quam reges Judæ vastârant.
Et hi quidem homines bonâ fide faciebant 12
opera Sanctuarii : iisque præpositi erant
Nahath & Obadia filii Merari, & Zacharia
atque Salom filii Cahath, & cantores atque
Levitæ qui canebant instrumentis musicis :
Omnes denique curatores operis, pro *va-* 13
rietate officiorum : & è Levitis, scribæ,
præfecti, & janitores. Cùm autem depro- 14
merent pecuniam illatam in domum Domi-
ni, invenit Helcia sacerdos librum legis
Domini, qui traditus fuerat per manum
Mosis. Et locutus Helcia sacerdos, dixit 15
ad Saphanem scribam, Librum legis inveni
in domo Domini : deditque Helcia librum
Saphani. Itaque Saphan scriba regi retu- 16
lit quicquid ei dixerat Helcia, & respon-
sum dedit illi dicens ; Quicquid commisisti
curæ servorum tuorum, ipsi perficiunt :
Insumunt enim pecuniam in reparationem 17
domûs Domini, tum rationem reddunt præ-
positis & curatoribus operis. Deinde in- 18
dicavit Saphan scriba regi, & ait ; Librum
dedit mihi Helcia sacerdos : legitque in
eo Saphan coram rege. Ubi vero rex au- 19
disset sermones legis, discidit vestimenta
sua ; Præcepitque rex Helciæ, & Ahico- 20
mo filio Saphanis, Abachori filio Michæ,
Saphani scribæ, & Asiæ regis œconomo ;
& dixit eis : Ite oratum pro me Domi- 21
num, pro populo Israelis, & pro Juda,
super sermones hujus libri qui inventus est :
multa est enim ira Domini quæ ventura est
super nos, eò quòd non audierint patres
nostri sermones Domini, ut agerent quic-
quid præscribitur nobis in hoc libro. Abiit 22
itaque Helcia cum his omnibus quos rex
miserat, ad Holdi prophetissam uxorem Sa-
lomis filii Tecuæ, filii Hesdæ custodis ve-
stium (habitabat autem illa in Jerusalem,
in *loco* disciplinæ) & allocuti sunt eam
juxta mandatum regis. Quæ dixit eis, Ita 23
dicit Dominus dominorum Israelis, Dicite
viro illi qui vos misit ad me ; Sic dicit 24
Dominus, Ecce inducturus sum malum
contra locum istum & contra habitatores
ejus, omnes maledictiones scriptas in li-
bro quem legerunt coram rege Judæ : Quia 25
dereliquerunt me, & coluerunt deos alios,
& irritaverunt me opere manuum suarum :
veniet autem æstus meus contra locum
istum, & non extinguetur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις, (γ) ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξύλα εἰς δοκοὺς στε-
12 γάσαι τοὺς οἴκους, οὓς (δ) ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα. Καὶ οἱ (ε) ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔρ-
γων· καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι, Ἰὲθ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρί, καὶ Ζαχαρίας καὶ
13 Μοσολλὰμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰθ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς (ζ) Λευίτης, καὶ πᾶς συνίων ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν. Καὶ
ἐπὶ τῶν νωτοφόρων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιούντων τὰ ἔργα, ἐργασίᾳ καὶ ἐργασίᾳ· καὶ ἀπὸ τῶν
14 Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. Καὶ ἐν τῷ ἐκφέρειν (η) αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδι-
15 ασθὲν εἰς οἶκον κυρίου, εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωυσῆ. Καὶ ἀπεκρί-
θη Χελκίας, καὶ εἶπε πρὸς Σαφὰν τὸν (θ) γραμματέα, Βιβλίον νόμου εὗρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδω-
16 κε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ (ι) Σαφάν. Καὶ εἰσήνεγκε Σαφὰν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπ-
έδωκεν (κ) ἔτι τῷ βασιλεῖ λόγον, λέγων, Πᾶν τὸ δοθὲν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν (λ) ποιούν-
17 των. Καὶ ἐχώνευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων,
18 καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων (μ) τὴν ἐργασίαν. Καὶ ἀπήγγειλε Σαφὰν ὁ γραμματεὺς τῷ (ν) βασιλεῖ λέ-
γων, λέγων, Βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεύς· καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφὰν ἐναντίον τοῦ βασιλέως.
19 20 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ (ξ) νόμου, καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. Καὶ ἐνε-
τείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφὰν καὶ τῷ (ο) Ἀβδὼν υἱῷ Μιχαία καὶ τῷ Σα-
21 φὰν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ παιδὶ τοῦ βασιλέως, λέγων, Πορεύθητε, ζητήσατε τὸν κύριον περὶ
ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς (π) τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ (ρ) Ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ
εὑρεθέντος, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου ἐκκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν
22 τῶν λόγων κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Καὶ ἐπορεύ-
θη (σ) Χελκίας, καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεύς, πρὸς Ὀλδὰν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σελλὴμ υἱοῦ (τ) Θε-
κωὲ υἱοῦ Ἀρής, φυλάσσουσαν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν (υ) μασεναί, καὶ ἐλά-
23 λησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Εἴπατε τῷ ἀν-
24 δρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρός με, (φ) Οὕτω λέγει κύριος, Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω (χ) ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ-
τον κακά, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέ-
25 ως Ἰούδα, Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ (ψ) ἐθυμίασαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με ἐν πᾶ-
σι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν (ω) αὐτῶν· καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ σβε-
σθήσεται.

Et dederunt fabris & ædificatoribus ad emendum lapides quatuor pe- 11
dum, & ligna in trabes ad tegendum domos, quas exterminaverant reges
Juda. Et viri in (ε) fide super opera: & super eos visitatores Jeth, 12
& Abdias, Levitæ ex filiis Merari, & Zacharias, & Mosollam, ex fi-
liis Caath, (*) ad visitandum, & omnis Levita, & omnis intelligens
in organis canticorum. Et super bajulos, & super omnes facientes o- 13
pera, (ε) opificio, & opificio. Et ex Levitis scribæ, & judices, & jani-
tores. Et in efferendo ipsos argentum illatum in domum Domini, inve- 14
nit Chelcias sacerdos librum legis Domini per manum Mosis. Et respon- 15
dit Chelcias, & dixit ad Saphan scribam; Librum legis inveni in do-
mo Domini. Et dedit Chelcias librum ipsi Saphan. Et intulit Saphan li- 16
brum ad regem: & retulit adhuc regi (f) verbum; Omne quod da-
tum est argentum in manu puerorum tuorum, qui faciunt. Et fuderunt 17
argentum inventum in domo Domini, & dederunt in manum visitatorum,
& in manu facientium opificii. Et annuntiavit Saphan scriba regi ver- 18
bum, dicens: Librum dedit mihi Chelcias sacerdos. Et legit illum Saphan
coram rege. Et factum est, ut audivit rex verba legis; & discidit ve- 19
stimenta sua: Et mandavit rex Chelciæ, & Achicam filio Saphan, & 20
Abdom filio Michææ, & ipsi Saphan scribæ, & Asaiæ puero regis, di-
cens; Ite, quærite Dominum, pro me, & pro omni qui remansit in 21
Israel, & Juda, de verbis libri inventi: quoniam magnus furor Do-
mini accensus est in nobis; eò quòd non exaudierunt patres nostri verba
Domini ad faciendum secundùm omnia, quæ scripta sunt in libro hoc. Et 22
ivit Chelcias, & quibus dixit rex, ad Oldam prophetissam uxorem Sel-
lem filii Thecoe filii Aras, (g) custodientem mandata: & ipsa habita-
bat in Hierusalem in Masena: & locuti sunt ei secundùm hæc. Et 23
dixit eis, Sic dixit Dominus Deus Israel; Dicite viro, qui misit vos ad
me; Sic dicit Dominus; Ecce ego induco super locum hunc mala, o- 24
mnia verba scripta in libro aperto coram rege Juda; Pro eo quòd dereli- 25
querunt me, & sacrificaverunt diis alienis, ut irritarent me in omnibus
operibus manuum suarum. Et accensus est furor meus in locum istum,
& non extinguetur.

MS. A. (γ) καὶ ἀγοράσαι λίθους (δ) ἐξωλέθρευσαν (ε) ἄνδρες πιστοὶ (ζ) Λευίτης συνιῶν (η) αὐτοὺς ἀργύριον (θ) γραμματέα, (ι) * Ἀσάφ. (κ) ἔτι τῷ (λ) ποιοῦντων τὰ ἔργα. Καὶ (μ) ἐργασίαν. Καὶ (ν) βασιλεῖ, λέγων, Βιβλίον νόμου ἔδωκέ μοι (ξ) νόμου, διέῤῥηξεν (ο) Ἀβδὼν (π) τοῦ ὑπολειφθέντος ἐν (ρ) ἐν Ἰούδα (σ) Χελκίας εἰς (τ) Θακουὰθ υἱοῦ Εὐρὴθ, (υ) μασεναί, (φ) Οὕτως (χ) κακὰ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, τοὺς (ψ) ἔθυσαν θεοῖς ἑτέροις, ἵνα (ω) αὐτῶν.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* والنجارين والبنايين • والذين يشترون الجواهر والخشب • لعمارة البيت الذي اخربه ملوك 11
يهودا * والرجال الذين كانوا يصنعون بالامانة صنايع القدس • وهم كلهم حكماء واسماوهم 12
ناحاث وعوبديا من بني مراري • وزكريا وسالوم من بني قاهث والمتقدمون واللاويون الذين
كانوا يسبحون * وساير صناع الصنايع * حين كانوا يخرجون المال الذي كان يدخل الي 13 14
بيت الله • وجد حلقيا الكاهن سفر توراة الله • الذي كان اعطاه على يد موسي * فقال 15
حلقيا الكاهن لسافان السافر • قد وجدت سفر التورية في بيت الله • واعطي حلقيا الكاهن
السفر لسافان * فقال سافان السافر للملك ما قاله حلقيا • وان كل شي اعطيت بيد عبيدك 16
الذين يصنعون * ويخرجون المال لعمارة بيت الله • يعطون الحساب للقومة ولصانعي 17
الصنايع * واوري سافان السافر للملك السفر • وقال • هذا اعطاه حلقيا الكاهن • وقري فيه 18
سافان قدام الملك * فلما سمع الملك الفاظ الناموس شق ثيابه * وامر الملك حلقيا • 19 20
واحيقوم بن سافان • وعابدور بن ميخا • وسافان المعلم • واسيا ثقة بيت المال • وقال
لهم * امضوا صلوا قدام الله علي • وعلي امة بني اسرايل وعلي يهودا • لاجل الفاظ هذا 21
السفر الذي وجدناه • لان سخط الرب الذي ياتي علينا عظيم • وما سمع اباونا الفاظ
الرب المكتوبة علينا في هذا السفر * فمضي حلقيا والذين معه من قدام الملك 22
الي عند حلدي النبية امراة سالوم ابنة زمري بن حردا حارس الثياب • وكانت
باروشليم تعلم • وكلموها كما امر الملك * فقالت لهم • هكذا يقول رب الارباب اله 23
اسرايل • قولوا للرجل الذي بعثكم * ها اجي بسخطة على هذا البلد وعلي سكانها • 24
وكل اللعنات المكتوبة في السفر • واجري عدتها علي ملك يهودا * لانهم تركوني 25
وعبدوا الالهة الغريبة • واسخطوني بما صنعت ايديهم • فسوف يجي سخطي علي هذا
البلد وعلي اهله •

Et pro fabris lignariis atque murariis, & 11
iis qui emebant gemmas & ligna ad re-
ædificandam domum quam destruxerant
reges Judæ. Porrò viri qui fideliter 12
agebant opera Sanctuarii, erant omnes
sapientes: Et nomina eorum sunt, Na-
hath & Obadia de filiis Merari, &
Sacharia & Salum de filiis Cahath.
Dum ergò præpositi Levitæ qui laudes
canebant, Omnesque artifices 13
Evacuarent pecuniam quæ ingressa fue- 14
rat in domum Dei; invenit Helcia sa-
cerdos librum legis Dei, quem dede-
rat per manum Mosis. Quapropter di- 15
xit Helcia sacerdos ad Saphanem scri-
bam, Inveni librum legis in domo Dei:
deditque Helcia sacerdos librum Sapha-
ni. Retulit ergò Saphan scriba regi quæ 16
dixerat Helcia, & ait, De rebus omni-
bus quas dedisti in manû servorum tu-
orum qui operantur, Quique pecuni- 17
am impendunt in ædificium domûs Dei;
rationem reddunt præpositis & operum
curatoribus. Tum ostendit Saphan re- 18
gi librum illum, & ait, Hunc dedit Hel-
cia sacerdos: legitque in eo Saphan co-
ram rege. Cùm ergò rex audisset ser- 19
mones legis, laceravit vestes suas;
Præcepitque rex Helciæ & Ahicamo 20
filio Saphanis, Abachori filio Michæ,
Saphani doctori, & Asiæ thesaurario, &
dixit eis; Ite, Deumque precamini pro 21
me, pro populo Israelitico, & pro Ju-
da causâ sermonum hujus libri quem
invenimus: nam ira Domini quæ ven-
tura est super nos, maxima est: nec au-
dierunt majores nostri sermones Domi-
ni præscriptos nobis in hoc libro. Profe- 22
cti igitur Helcia & hi qui erant cum
eo, à præsentia regis ad Choldam pro-
phetissam uxorem Salomis, filiam Zamri
filii Hezdæ custodis vestium (erat au-
tem illa docens in Jerusalem) allocuti
sunt eam prout præceperat rex. Quæ 23
respondit eis, Sic dicit Dominus domi-
norum Deus Israelis; Dicite viro qui
vos misit, Ecce adducturus sum iram 24
adversùs regionem istam & adversùs
incolas ejus: & omnes execrationes
scriptas in eo libro: & efficiam ut com-
plures earum contingant regno Judæ.
Eò quòd me derelicto adoraverunt deos 25
extraneos, & me provocaverunt ad i-
ram operibus manuum suarum; idcircò
invadet ira mea regionem istam & inco-
las ejus.

דברי הימים ב: לד

26 ואל־מלך יהודה השלח אתכם לדרוש ביהוה כה תאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי
27 ישראל הדברים אשר שמעת: יען רך לבבך ותכנע מלפני אלהים בשמעך את
דבריו על המקום הזה ועל ישביו ותכנע לפני ותקרע את בגדיך ותבך
28 לפני וגם אני שמעתי נאם יהוה: הנני אספך אל אבתיך ונאספת אל קברתיך
בשלום ולא תראינה עיניך בכל הרעה אשר אני מביא על המקום הזה ועל ישביו וישיבו
29 את המלך דבר: וישלח המלך ויאסף את כל זקני יהודה וירושלם: ויעל המלך בית
30 יהוה וכל איש יהודה וישבי ירושלם והכהנים והלוים וכל העם מגדול
31 ועד קטן ויקרא באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא בית יהוה: ויעמד
המלך על עמדו ויכרת את הברית לפני יהוה ללכת אחרי יהוה ולשמור את מצותיו
ועדותיו וחקיו בכל לבבו ובכל נפשו לעשות את דברי הברית הכתובים על הספר הזה:
32 ויעמד את כל הנמצא בירושלם ובנימן ויעשו יושבי ירושלם כברית אלהים אלהי אבותיהם:
33 ויסר יאשיהו את כל התועבות מכל הארצות אשר לבני ישראל ויעבד את כל הנמצא
בישראל לעבוד את יהוה אלהיהם כל ימיו לא סרו מאחרי יהוה אלהי אבותיהם:

CAP. XXXV. לה

1 ויעש יאשיהו בירושלם פסח ליהוה וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש הראשון: 2 ויעמד
הכהנים על משמרותם ויחזקם לעבודת בית יהוה: 3 ויאמר ללוים המבונים
לכל ישראל הקדושים ליהוה תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דויד מלך ישראל
4 אין לכם משא בכתף עתה עבדו את יהוה אלהיכם ואת עמו ישראל: והכינו לבית
5 אבותיכם כמחלקותיכם בכתב דויד מלך ישראל ובמכתב שלמה בנו: ועמדו
בקדש לפלגות בית האבות לאחיכם בני העם וחלקת בית אב ללוים:

Versio VULG. LAT.

25 Ad regẽ autẽ Juda, qui misit vos pro Domino deprecando, sic loquimini; Hæc dicit Dominus Deus Israel;
27 Quoniã audisti verba voluminis, Atque emollitum est cor tuum, & humiliatus es in conspectu Dei, super his quæ dicta sunt contra locum hunc, & habitatores Jerusalem, reveritúsque faciem meam, scidisti vestimenta tua, & flevisti coram me: ego quoque exaudivi te, dicit Dominus.
28 Jam enim colligam te ad patres tuos, & inferéris in sepulchrum tuum in pace: nec videbunt oculi tui omne malum, quod ego inducturus sum super locum istum, & super habitatores ejus. Retulerunt itaque regi cuncta quæ dixerat.
29 At ille convocatis universis majoribus natu Juda & Jerusalem,
30 Ascendit in domum Domini, unàque omnes viri Juda & habitatores Jerusalem, Sacerdotes & Levitæ, & cunctus populus à minimo usque ad maximum. Quibus audientibus in domo Domini, legit rex omnia verba voluminis:
31 Et stans in tribunali suo, percussit fœdus coram Domino, ut ambularet post eum, & custodiret præcepta, & testimonia, & justificationes ejus, in toto corde suo, & in tota anima sua, faceretque quæ scripta sunt in volumine illo, quod legerat.
32 Adjuravit quoque super hoc omnes, qui reperti fuerant in Jerusalem & Benjamin: & fecerunt habitatores Jerusalem juxta pactum Domini Dei patrum suorum.
33 Abstulit ergò Josias cunctas abominationes de universis regionibus filiorum Israel: & fecit omnes, qui residui erant in Israel, servire Domino Deo suo. Cunctis diebus ejus non recesserunt à Domino Deo patrum suorum.

CAP. XXXV.

1 FEcit autem Josias in Jerusalem Phase Domino, quod immolatum est quartadecimâ die mensis primi:
2 Et constituit Sacerdotes in officiis suis, hortatúsque est eos ut ministrarent in domo Domini.
3 Levitis quoque, ad quorum eruditionem omnis Israel sanctificabatur Domino, locutus est; Ponite arcam in sanctuario templi, quod ædificavit Salomon filius David rex Israel, nequaquàm enim eam ultrà portabitis: nunc autem ministrate Domino Deo vestro, & populo ejus Israel.
4 Et præparate vos per domos & cognationes vestras, in divisionibus singulorum, sicut præcepit David rex Israel, & descripsit Salomon filius ejus.
5 Et ministrate in sanctuario per familias turmásque Leviticas,

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

26 Quod autem ad regem Judæ qui misit vos ad consulendum Dominum, ita dicetis ei; Sic dicit Dominus Deus Israelis:
27 Quoad sermones quos audisti, quia contritum est cor tuum, & extimuisti Dominum cùm audisti sermones illos quos inducturus sum contra locum istum et contra habitatores illius, contritus inquam es coram me; ego etiam audivi, dicit Dominus:
28 Ac proinde aggregaturus sum te ad patres tuos, & aggregaberis ad sepulturam tuam in pace, & non videbunt oculi tui omne malum quod inducturus sum contra locum istum & contra habitatores ejus. Et retulerunt regi responsum.
29 Mandante præterea rege, congregati sunt ad eum omnes seniores Judæ & Jerusalem.
30 Deinde ascendit rex in domum Domini, simúlque omnes Judæi, omnésque habitatores Jerusalem, sacerdotes, Levitæ, totúsque popul⁹ à minori usque ad majorem: & recitavit coram eis omnes sermones libri hujus testamenti, qui inventus fuerat in domo Domini.
31 Tum stetit rex in statione sua, & juramento se obstrinxit coram Domino, secuturum se Dominum, ambulaturum in viis ejus, præcepta, leges, & testimonia ejus toto corde totóque animo observaturum, & perfecturum sermones testamenti scriptos in hoc libro.
32 Steterunt etiam quotquot reperiebantur in Jerusalem & in Benjamen, & subierunt habitatores Jerusalem fœd⁹ Domini Dei patrum suorum.
33 Amovitque Josia opera abominanda quæ Dominus aboleverat à conspectu filiorum Israelis: *quod* & executus est universus popul⁹ qui inventus est in Israele, et coluerunt Dominũ Deum suum, neque deflexerunt à vestigiis Domini Dei patrũ suorum.

CAP. XXXV.

1 CElebravit etiam Josia in Jerusalem festum Domino, & festum decimæ quartæ *diei* celebravit mense primo.
2 Constituit sacerdotes in custodiis eorum, & constituit eos in officiis domûs Domini.
3 Levitis existentibus inter omnes filios Israel dixit, Sanctificamini Domino, & collocate arcam sanctitatis in domo quam ædificavit Salomon Davidis filius, rex Israelis: nihil est vobis illic gestandũ humeris vestris; ideo servite Domino Deo vestro et populo ejus Israeli:
4 Et disponite cor vestrum & cor patrum vestrorũ, quemadmodum scripsit David rex Israelis, & quemadmodum scripsit Salomon filius ejus.
5 State in Sanctuario juxta divisionem familiarum vestrarum paternarum, & fratres vestri populares juxta divisionem domûs paternæ Levitarum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

26 Καὶ ἐπὶ βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, (α) Οὕ-
27 τω λέγει κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, Τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, Καὶ ἐνετράπη ἡ καρδία σου, καὶ ἐνετρά-
πης ἀπὸ προσώπου μου, ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κα-
τοικοῦντας αὐτὸν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον (β) μου, καὶ διέῤῥηξας τὰ ἱμάτιά σου, καὶ ἔκλαυσας κατεν-
28 αντίον (γ) μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, φησὶ κύριος. Ἰδοὺ προστίθημί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προσ-
τεθήσῃ πρὸς τὰ μνημεῖά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ
29 ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. Καὶ ἀπέ-
30 στειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέβη ὁ (δ) βασι-
λεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ
πᾶς ὁ λαὸς (ε) ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὠσὶν αὐτῶν πάντας λόγους (ζ) βιβλίου τῆς
31 διαθήκης (η) τοὺς εὑρεθέντας ἐν οἴκῳ κυρίου. Καὶ (θ) ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στῦλον, καὶ διέθετο δια-
θήκην ἐναντίον κυρίου, τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν (ι) τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ μαρ-
τύρια, καὶ προστάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ ἐν ὅλῃ (κ) ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθή-
32 κης τοὺς (λ) γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. Καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ
καὶ Βενιαμίν· καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες (μ) Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ κυρίου Θεοῦ πατέρων
33 (ν) αὐτῶν. Καὶ περιεῖλεν Ἰωσίας (ξ) τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ (ο) πάσης τῆς γῆς, ἣ ἦν υἱῶν Ἰσρα-
ὴλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὑρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ Θεῷ (π)
αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας (ρ) αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὄπισθεν κυρίου Θεοῦ πατέρων (σ) αὐτοῦ.

Et ad regem Juda, qui misit vos ad exquirendum Dominum, sic dice- 26
tis ei; Sic dicit Dominus Deus Israel; Verba quæ audisti, Et confu- 27
sum est cor tuum, & humiliatus es à facie mea, in audiendo te verba
mea super locum istum, & super habitantes eum, & humiliatus es ante
me, & discidisti vestimenta tua, & flevisti coram me; & ego audivi,
dicit Dominus. Ecce ego appono te ad patres tuos: et apponeris ad monu- 28
menta tua in pace: & non videbunt oculi tui in omnibus malis, quæ e-
go induco super locum istum, & super habitantes eum. Et retulerunt
regi sermonem. Et misit rex, & congregavit seniores Juda, & Hieru- 29
salem. Et ascendit rex in domum Domini, & omnis Juda, & ha- 30
bitantes Hierusalem, & sacerdotes, & Levitæ, & omnis populus à par-
vo usque ad magnum: & legit in auribus eorum omnia verba libri te-
stamenti (h) inventa in domo Domini. Et stetit rex super columnam, 31
& disposuit testamentum coram Domino, ambulandi in conspectu Domi-
ni, custodiendi mandata ejus, & testimonia, & præcepta ejus in toto cor-
de, & in tota anima, ad faciendum verba testamenti scripta in libro isto.
Et fecit stare omnes inventos in Hierusalem, & Benjamin: & fece- 32
runt habitantes Hierusalem, testamentum in domo Domini Dei patrum
suorum. Et circumabstulit Josias omnes abominationes de omni terra, 33
quæ erat filiorum Israel: & fecit omnes inventos in Hierusalem, et in
Israel servire Domino Deo ipsorum, omnibus diebus ipsius, non declina-
vit à post Dominum Deum patrum ipsius.

MS. A. (α) Οὕτως (β) ἐμοῦ, (γ) ἐμοῦ, (δ) βασιλεὺς Ἰούδα εἰς (ε) ἀπὸ μεγάλου ἕως μικροῦ, καὶ (ζ) βιβλίου διαθήκης (η) τοῦ εὑρεθέντος (θ) ἀνέστη (ι) ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα (κ) ψυχῇ τοὺς λόγους (λ) ἐγγεγραμμένους (μ) εἰς Ἱερουσαλὴμ (ν) ἑαυτῶν. (ξ) πάντα τὰ (ο) πάσης γῆς, (π) ἑαυτῶν (ρ) ἑαυτοῦ; (σ) ἑαυτοῦ.

ΚΕΦ. ΛΕ'.

1 ΚΑὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ Θεῷ (α) αὐτοῦ, καὶ ἔθυσε τὸ φασὲκ τῇ (β) τεσσαρεσκαιδε-
2 κάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. Καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς (γ) αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν
3 αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου. Καὶ εἶπε τοῖς Λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, τοῦ ἁγιασθῆ-
ναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον, ὃν ᾠκοδόμησε Σαλωμὼν
υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, Οὐκ ἔστιν (δ) ὑμῖν ἐπ᾽ ὤμων ἆραι οὐδέν.
4 νῦν οὖν λειτουργήσατε (ε) τῷ κυρίῳ Θεῷ ὑμῶν, (ζ) καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἑτοιμάσθητε κατ᾽
οἴκους πατριῶν ὑμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ
5 διὰ χειρὸς (η) Σαλωμὼν υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ στῆτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς
ἀδελφοῖς ὑμῶν (θ) υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις.

CAP. XXXV.

ET fecit Josias (a) Phase Domino Deo suo: & immolavit Phase 1
quartadecimâ die mensis primi. Et statuit sacerdotes super custodias 2
ipsorum: & confortavit eos ad opera domûs Domini. Et dixit Levi- 3
tis potentibus in omni Israel, ut ipsi sanctificarentur (b) Domino. Et posu-
erunt arcam sanctam in domum, quam ædificaverat Salomon filius Da-
vid regis Israel. Et dixit rex, Non est vobis super humeros tollere
quicquam. Nunc igitur ministrate Domino Deo vestro, & populo ejus Is-
rael. Et paramini secundùm domus patriarum vestrarum, & secun- 4
dùm vices vestras, juxta scripturam David regis Israel, & per manum
Salomon filii ejus. Et state in domo secundùm divisiones domorum pa- 5
triarum vestrarum fratribus vestris filiis populi, & pars domûs patriæ
ipsis Levitis.

MS. A. (α) ἑαυτοῦ, καὶ ἔθυσαν (β) τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς (γ) ἑαυτῶν, (δ) ὑμῖν ἐπάρσαι ἐπ᾽ ὤμων οὐθέν (ε) κυρίῳ Θεῷ (ζ) καὶ λαῷ (η) βασιλέως Σαλωμὼν (θ) τοῖς υἱοῖς

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

26 * ولكن ملك يهوذا الذي ابعثكم تطلبون من الله كذا تقولون له • هكذا امر الله اله
27 اسرايل * لما سمعت الالفاظ التي تاتي علي هذا البلد وعلي سكانها حزنت وانكسرت قدامي •
28 وسعيت ثيابك وبكيت قدامي • وانا ايضا قد سمعت صلاتك * ومن اجل ذلك انا ارفعك
الي ابايك • لتدفن في قبرك بسلام • ولا تري عيناك شي من السخطة التي ارسلها علي
29 هذا البلد وعلي سكانها • فابلغوا الملك الجواب * فارسل الملك وجمع يهوذا وسكان اوروسليم
30 * وطلع الملك الي بيت الله • وساير يهوذا وسكان يروسليم • والكهنة واللاويون • وساير
الامة كبيرهم وصغيرهم • وقري قدامهم ساير الفاظ سفر الوصية هذه التي وجدت في بيت
31 الله * ووقف الملك في موضعه • وحلف بالايمان قدام الله ان يمضي تابعا للرب • ويسالك
ساير طرقه • ويحفظ وصاياه ونواميسه وشهاداته من كل قلبه • ومن كل نفسه يصنع هذه
32 الوصية المكتوبة في هذا السفر * قدام كل من وجد في اوروسليم وفي بنيامين • وصنع
33 سكان اوروسليم عهدا لله اله ابايهم * ونحي يوسيا الافعال الفاحشة التي اهلك الله بها
الشعوب من قدام بني اسرايل • وعبد ايضا ساير شعب الارض وانموا لله الههم • ولم يميلوا
من قدام اله ابايهم •

At verò regi Judæ qui misit vos consul- 26
tum Deum, sic dicetis; Ita præcepit De-
us, Deus Israelis. Quia, auditis rebus 27
quæ venturæ sunt contra regionem istam
& contra habitatores ejus, contristatus
& confractus es coram me, vestes tuas
lacerâsti, & flevisti coram me; ego et-
iam exaudivi orationem tuam: Et hac 28
de causa tollam te ad majores tuos, ut
pacificè sepeliaris in sepulchro tuo, nec
cernant oculi tui quicquam indignationis
quam immissurus sum contra hanc regio-
nem & incolas ejus: & retulerunt regi
responsum. Tum mittens rex, congre- 29
gavit Judam & cives Jerusalem; Et 30
ascendens rex in domum Dei unà cum
toto Juda, civibus Jerusalem, sacerdo-
tibus, Levitis, & universâ plebe tam
magna quàm parva; legit, iis præsentibus,
cunctos sermones libri mandati illius
quod repertum fuerat in domo Domini.
Deinde stetit rex in statione sua, & ju- 31
ramentum fecit coram Deo secuturum se
Dominum, ambulaturum in omnibus viis
ejus, præcepta, leges, & testimonia ejus
toto corde observaturum, toto denique a-
nimo perfecturum mandatum istud scri-
ptum in hoc libro. Coram omnibus qui 32
extabant in Jerusalem & in Benjamin:
pariter fœdus pepigêre cives Jerusalem
cum Deo, Deo majorum suorum. Ab- 33
olevit quoque Josia turpes actiones pro-
pter quas perdiderat Deus gentes à con-
spectu filiorum Israelis: & submisit et-
iam se totus terræ populus, et dediderunt
se Deo, Deo suo, neque declinaverunt à
conspectu Dei majorum suorum.

• الفصل الخامس والثلثون •

1 2 * وصنع يوسيا باوروسليم عيدا لله • عمله في اربعة عشر من الشهر الاول * واقام الكهنة علي
3 مراتبهم * وقال للاويين القايمين في ساير بني اسرايل • تقدسوا لله • واعطوا صندوق القدس
في البيت الذي بناه سليمان بن داود • ولا تحملوا علي اكتافكم • بل احملوا الله الهكم
4 ولسعبه اسرايل * واصلحوا قلوبكم كما كتب داود ملك اسرايل • وكما كتب سليمان ابنه
5 * وقدسوا بالطهارة في الجزو الذي في بيت ابايكم واخوتكم في الشعب • والاخر
الذي في بيت اللاويين •

CAP. XXXV.

CElebravit autem Josias in Jerusa- 1
lem festum Domino, celebravit inquam
illud decimâ quartâ mensis primi. Tum 2
constituit sacerdotes in officiis eorum: Di- 3
xitque Levitis qui aderant inter omnes Is-
raelitas, Sanctificamini Deo, & arcam
sanctitatis ponite in domo quam ædifica-
vit Salomon filius Davidis: ne portetis
super humeros vestros, sed Deo servite
Deo vestro, et populo ejus Israeli. Dis- 4
ponite corda vestra quemadmodum præ-
scripsit David rex Israelis, et quemadmo-
dum præscripsit Salomon filius ejus. Et 5
sacra facite cum puritate, tam in ea par-
te quæ est in domo patrum vestrorum &
fratrum vestrorum popularium, quàm in
aliqua quæ est in domo Levitarum.

דברי הימים ב׃ לה

ושחטו הפסח והתקדשו והכינו לאחיכם לעשות כדבר־יהוה ביד־משה׃ 6
7 וירם יאשיהו לבני העם צאן כבשים ובני־עזים הכל לפסחים לכל־הנמצא למספר שלשים אלף
8 ובקר שלשת אלפים אלה מרכוש המלך׃ ושריו לנדבה לעם לכהנים וללוים הרימו
חלקיה וזכריהו ויחיאל נגידי בית האלהים לכהנים נתנו לפסחים אלפים ושש מאות ובקר
9 שלש מאות׃ וכונניהו ושמעיהו ונתנאל אחיו וחשביהו ויעיאל ויוזבד שרי הלוים
10 הרימו ללוים לפסחים חמשת אלפים ובקר חמש מאות׃ ותכון העבודה ויעמדו הכהנים
11 על־עמדם והלוים על־מחלקותם כמצות המלך׃ וישחטו הפסח ויזרקו הכהנים
12 מידם והלוים מפשיטים׃ ויסירו העלה לתתם למפלגות לבית־אבות לבני
13 העם להקריב ליהוה ככתוב בספר משה וכן לבקר׃ ויבשלו הפסח באש כמשפט
14 והקדשים בשלו בסירות ובדודים ובצלחות ויריצו לכל־בני העם׃ ואחר הכינו
להם ולכהנים כי הכהנים בני אהרן בהעלות העולה והחלבים עד־לילה והלוים הכינו
15 להם ולכהנים בני אהרן׃ והמשררים בני־אסף על־מעמדם כמצות דויד ואסף והימן
וידתון חוזה המלך והשערים לשער ושער אין להם לסור מעל עבדתם כי־אחיהם הלוים
16 הכינו להם׃ ותכון כל־עבודת יהוה ביום ההוא לעשות הפסח והעלות
17 עלות על מזבח יהוה כמצות המלך יאשיהו׃ ויעשו בני־ישראל הנמצאים את הפסח
18 בעת ההיא ואת־חג המצות שבעת ימים׃ ולא־נעשה פסח כמהו בישראל
מימי שמואל הנביא וכל־מלכי ישראל לא־עשו כפסח אשר־עשה יאשיהו והכהנים והלוים
19 וכל־יהודה וישראל הנמצא ויושבי ירושלם׃ בשמונה עשרה שנה למלכות יאשיהו נעשה
הפסח הזה׃

Versio VULG. LAT.

Et sanctificati immolate Phase: fratres etiam vestros, ut 6
possint juxta verba quæ locutus est Dominus in manu
Moysi facere, præparate. Dedit præterea Josias omni 7
populo, qui ibi fuerat inventus in solepnitate Phase,
agnos & hœdos de gregibus, & reliqui pecoris triginta
millia, boum quoque tria millia: hæc de regis universa
substantia. Duces quoque ejus, sponte quod voverát, ob- 8
tulerunt, tam populo, quàm Sacerdotibus & Levitis. Por-
rò Helcias, & Zacharias, & Jahiel, principes domûs
Domini, dederunt Sacerdotibus ad faciendum Phase pe-
cora commixtim duo millia sexcenta, & boves trecentos.
Chonenias autem, & Semeias, etiam Nathanael, fra- 9
tres ejus, necnon Hasabias, & Jehiel, & Josabad, princi-
pes Levitarum, dederunt cæteris Levitis ad celebrandum
Phase quinque millia pecorum, & boves quingentos.
Præparatúmque est ministerium, & steterunt sacerdotes 10
in officio suo: Levitæ quoque in turmis, juxta regis im-
perium. Et immolatum est Phase: asperserúntq; Sacer- 11
dotes manu suâ sanguinem, & Levitæ detraxerunt pel-
les holocaustorum: Et separaverunt ea ut darent per do- 12
mos & familias singulorum, & offerrentur Domino, sicut
scriptum est in libro Moysi: de bobus quoque fecerunt si-
militer. Et assaverunt Phase super igné, juxta quod *in le- 13
ge scriptum est: pacificas verò hostias coxerunt in lebeti-
bus, & cacabis, & ollis, & festinatò distribuerunt uni-
versæ plebi: Sibi auté & Sacerdotibus posteà paraverunt: 14
nam in oblatione holocaustorum & adipum usq; ad no-
ctem Sacerdotes fuerunt occupati: undè Levitæ sibi, &
Sacerdotibus filiis Aaron paraverunt novissimis. Porrò 15
cantores filii Asaph stabant in ordine suo, juxta præceptũ
David, & Asaph, & Heman, & Idithun, prophetarũ re-
gis: Janitores verò per portas singulas observabant, ita ut
nec puncto quidem discederent à ministerio: quam ob ré
& fratres eorum Levitæ paraverunt eis cibos. Omnis igi- 16
tur cultura Domini ritè completa est in die illa, ut facerét
Phase, & offerrent holocausta sup altare Dñi, juxta præ-
ceptũ regis Josiæ. Feceruntq; filii Israel, qui reperti fue- 17
rant ibi, Phase in tempore illo, & solennitáté azymorũ
septem diebus. Non fuit Phase simile huic in Israel à die- 18
bus Samuelis prophetæ: sed nec quisquam de cunctis re-
gibus Israel fecit Phase sicut Josias, Sacerdotibus, & Le-
vitis, & omni Judæ, & Israel qui repertus fuerat, & ha-
bitantibus in Jerusalem. Octavodecimo anno regni Jo- 19
siæ hoc Phase celebratum est.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Mactate Pascha, & sanctificamini, & dispo- 6
nite cor fratrum vestrorum ut faciant quem-
admodum locutus est Dominus cum Mose.
Segregavit autem Josia pro popularibus o- 7
mnibus qui aderant, oves, agnos, & hœdos
caprarum (omnia hæc ad Pascha) numero
triginta millia, boum verò tria millia; eáque
de facultatibus regis. Principes quoque ejus 8
segregaverunt pro populo, sacerdotibus, &
Levitis: item Helcia, Zacharia, & Nehaël præ-
fecti domûs Domini segregaverunt pro sacer-
dotibus, dederúntque ad Pascha oves bis mil-
le sexcentas, & boves trecentos. Chanania 9
verò, & Semaia nepos illius, Hesabia, & Je-
diel, segregaverunt pro Levitis ad Pascha,
oves quinquies mille, & boves quingentos.
Rebus itaque paratis, steterunt sacerdotes in 10
stationibus suis, & Levitæ in stationibus suis;
Et mactaverunt Pascha juxta præceptum re- 11
gis, sparserúntque sacerdotes de sanguine.
Levitæ verò pelles detrahebant, & holocau- 12
sta distribuebant juxta partitiones patrum fi-
liorum populi, ut offerrent Domino, quem-
admodum scriptum est in libro legis Mosai-
cæ: atque hoc pacto offerebant singulis ma-
tutinis. Pascha etiam igne coxerunt, prout 13
fas erat: sacrum autem ipsius *Paschatis* igne
coxerunt in ollis, lebetibus, & caldariis: &
quidem accurrebant omnes filii populi. Post 14
hæc paraverunt sibi sacerdotes quod suum
erat: nam sacerdotes filii Haronis portabant
holocausta & adipem usque ad Levitas, Le-
vitæ verò parabant sibi & sacerdotibus
filiis Haronis qui ministrabant; Filiis A- 15
saph *interea stantibus* in statione sua, se-
cundùm præceptum Davidis. Deinde He-
man & Irithun congregaverunt Videntes re-
gis, & custodes liminum qui erant in singu-
lis januis: nihil enim erat quod avocaret eos
ab ullis muneribus eorum; quoniam fratres
eorum paraverant eis. Itaque paratum fuit 16
totum Domini ministerium in die illa, ut face-
rent Pascha: & holocausta obtulerunt super
altare Domini, juxta præceptum regis Josiæ:
Et filii Israelis qui præsentes erant, Pascha ce- 17
lebrarunt eodem tempore, & festum azymo-
rum septem diebus. Neque celebratum fuit 18
festum in Israele huic simile, à diebus Samuelis
prophetæ: nec ullus regum Israelis celebravit
par illi Paschati quod celebravit Josia cum sa-
cerdotibus & Levitis, totóque Judâ & Israele
qui aderant in Jerusalem. Anno decimo octa- 19
vo regni Josiæ celebratum fuit hoc festum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

6 Καὶ θύσατε τὸ φασὲκ, (ι) καὶ ἑτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς
7 Μωυσῆ. Καὶ ἀπήρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα, καὶ ἀμνοὺς, καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν
αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασὲκ καὶ πάντας τοὺς εὑρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριάκοντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς
8 χιλιάδας, ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ βασιλέως. Καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπήρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι
(κ) καὶ τοῖς Λευίταις· ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰεὴλ οἱ (λ) ἄρχοντες τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ
9 ἔδωκαν εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα, καὶ ἀμνοὺς, καὶ ἐρίφους δισχίλια ἑξακόσια, καὶ μόσχους τριακοσίους. Καὶ (μ)
Χωνενίας, καὶ Βαναίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ (ν) ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ (ξ) Ἀσαβίας, καὶ Ἰεὴλ, καὶ
Ἰωζαβὰδ, ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν, ἀπήρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα πεντακισχίλια, καὶ μό-
10 σχους πεντακοσίους. Καὶ (ο) κατωρθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν (π) αὐτῶν, καὶ οἱ
11 Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. Καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ, καὶ προσέχεαν
12 οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν. Καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὁλοκαύτωσιν παραδοῦναι
αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται
13 ἐν (ρ) βιβλίῳ Μωυσῆ· καὶ οὕτως εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ ὤπτησαν τὸ φασὲκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ
ἅγια ἥψησαν ἐν τοῖς χαλκείοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ (σ) εὐοδώθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ
14 λαοῦ. Καὶ μετὰ τὸ ἑτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν (τ) τὰ ὁλοκαυτώματα
15 καὶ τὰ στέατα ἕως νυκτὸς, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρών. Καὶ
οἱ ψαλτῳδοὶ υἱοὶ Ἀσὰφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυὶδ, καὶ Ἀσὰφ, καὶ Αἱμὰν, καὶ (υ)
Ἰδιθοὺμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ (φ) πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐ-
τοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας (χ) τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς.
16 Καὶ κατωρθώθη καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ λειτουργία κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασὲκ, καὶ ἐ-
17 νεγκεῖν τὰ ὁλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως (ψ) Ἰωσίου. Καὶ ἐ-
ποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὑρεθέντες τὸ φασὲκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέ-
18 ρας. Καὶ οὐκ ἐγένετο φασὲκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ (ω) πάντες
βασιλεῖς Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν τὸ φασὲκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς, (α) καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς
19 Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὁ εὑρεθεὶς, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, τῷ κυρίῳ. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει
τῆς βασιλείας (β) Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασὲκ τοῦτο. μετὰ ταῦτα πάντα ἃ ἐποίησεν Ἰωσίας ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ
τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ (γ) θεραφὶν καὶ τὰ εἴδωλα καὶ τὰ (δ) καρασὶμ ἃ ἦν (ε) ἐν γῇ
Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους
(ζ) ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσ-
θεν αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ (η) αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ (θ) αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ
ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη (ι) ὅμοιος. πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὀργῆς
θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, ὃ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰούδᾳ, ἐπὶ πάντα τὰ (κ) παροργίσματα αὐτοῦ
ἃ παρώργισε Μανασσῆς. καὶ εἶπε κύριος, Καί γε τὸν Ἰούδαν ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς
ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν
εἶπα, Ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ.

Et immolate Phase, (c) & præparate fratribus vestris ad faciendum 6
juxta verbum Domini per manum Moysi. Et primitias dedit Josias filiis 7
populi, oves, & agnos, & hædos de filiis caprarū, omnia ad Phase, & (d)
omnes inventos ad numerū, triginta millia, et vitulorū tria millia. Hæc de
substantia regis. Et principes ejus dederunt primitias populo, & sacerdotib', 8
& Levitis. Dedit autem Chelcias, & Zacharias, & Jeiel principes (e) sa-
cerdotibus domūs Dei, & dederunt in Phase oves, & agnos, & hædos
duo millia sexcenta, & vitulos trecentos. Et Chonenias, & Banæas, et 9
Samæas, et Nathanaël frater ejus, & Asabias, & Jeiel, & Jozabad,
principes Levitarum, dederunt primitias Levitis in Phase, oves quinque
millia, & vitulos quingentos. Et directum est ministerium: & stete- 10
runt sacerdotes super stationē suā, & Levitæ super divisiones suas juxta
mandatum regis. Et immolaverunt Phase, & effundebant sacerdotes 11
sanguinem de manu eorum, & Levitæ excoriabant. Et paraverunt ho- 12
locaustosim ad tradendum eis secundùm divisionem per domos familia-
rum filiis populi, ad offerendum Domino, sicut scriptum est in libro Moy-
si. Et sic in mane. Et assaverunt Phase in igni juxta judicium: & 13
sancta coxerunt in æneis, & in lebetibus: & prosperatum est: & cur-
rere fecerunt ad omnes filios populi. Et (f) postquam paraverunt sibi, 14
& sacerdotibus: quoniam sacerdotes in offerendo holocaustomata & a-
dipes usque ad noctem: & Levitæ paraverunt eis, & fratribus ipsorum
filiis Aaron. Et psalmorum cantores filii Asaph super stationem suam 15
secundùm mandata David, & Asaph, & Aeman, & Idithom (g) pro-
phetæ regis. Et principes, & janitores portæ, & portæ: non erat eis
movere à ministerio sanctorum: quoniam fratres eorum Levitæ parave-
runt eis. Et directum est, (h) et paratum est omne ministerium Domini in 16
die illa ad faciendum Phase, & offerendum holocaustomata super alta-
re Domini juxta mandatum regis Josiæ. Et fecerunt filii Israel, qui 17
inventi sunt, Phase in tempore illo, & festivitatem azymorum septem
diebus. Et non est factum Phase simile ei in Israel: à diebus Samuel 18
prophetæ, & (i) omnis reges Israel non fecerunt Phase, quod fecit
Josias, & sacerdotes, & Levitæ, & omnis Juda, & Israel, qui inven-
tus est, & habitantes in Hierusalem, Domino. Decimo octavo anno 19
regni Josiæ factum est Phase hoc. (k) Post hæc omnia, quæ fecit
Josias in domo, & ventriloquos, & gnostas, & Theraphim, & idola,
et Carasim, quæ erant in terra Juda, et in Hierusalem, combussit rex
Josias, ut statueret verba legis scripta super librum, quem invenit Chel-
cias sacerdos in domo Domini. Similis ei non fuit ante eum, qui reverterit
ad Dominum in toto corde suo, et in tota anima sua, et in tota fortitudi-
ne sua secundùm omnem legem Moysi: et post eum non surrexit similis.
Veruntamen non est aversus Dominus ab ira furoris sui magni, quo ira-
tus erat furore Dominus in Juda super omnes irritationes ejus, quibus
irritavit Manasses. Et dixit Dominus; Etiam Judam amovebo à facie
meo, sicut amovi Israel: et reiiciam civitatem, quam elegeram, Hierusalem, et domum quam dixeram, Erit nomen meum illic.

MS.A. (ι) καὶ τὰ ἅγια ἑτοιμάσατε (κ) καὶ Λευίταις· καὶ ἔδωκεν Χελκίας (λ) ἄρχοντες οἴκου τοῦ Θεοῦ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ (μ) Χωνενίας, (ν) ὁ ἀδελφὸς (ξ) Ἀσαβία, (ο) κατωρθώθη (π) ἑαυτῶν, (ρ) βιβλίῳ νόμου Μωυσῆ (σ) εὐοδώθη, (τ) τὰ στέατα καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ἕως (υ) Ἰδιθοὺν (φ) τῆς πύλης (χ) ἁγίων, ὅτι ἀδελφοὶ (ψ) Ἰωσία. (ω) πάντες βασιλεῖς Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν ὡς τὸ (α) καὶ Λευῖται, (β) Ἰωσία. καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους (γ) θεραφὶμ (δ) καρασεὶμ (ε) ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνεπύρισεν (ζ) ἐπὶ βιβλίου (η) ἑαυτοῦ (θ) ἑαυτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ ἑαυτοῦ (ι) ὅμοιος αὐτῷ. πλὴν (κ) παροργίσματα ἃ.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * وافصحوا فصحا · واصلحوا قلوب اخوتكم · ليصنعوا كما امر الله * وافرد يوسيا للشعب 7
غنما وخرافا وجديا ومعزا للفصح · لكل من حضر · عددها ثلاثون الفا · هذه من عند الملك
* وكبراؤه افردوا للامة والكهنة واللاويين · حلقيا وزخريا وناحاييل · كبراء بيت الله · واعطى 8
للفصح غنما الفين وستماية · وبقرا ثلاثماية * وكننيا وسمعيا بن اخيه · وحشبيا ويدعاييل · 9
افردوا للاويين للفصح غنما خمسة الف · وبقرا خمس ماية * وانصلحت الصنعة · وقام 10
الكهنة في مواضعهم · واللاويون على مراتبهم * وذبحوا الفصح كما امر الله · ونضحوا الكهنة 11
من الدم * وكان اللاويون يسلخون · ويعطون الذبائح اجزاء لآبائهم · والشعب يقدمون لله · 12
كما هو مكتوب في ناموس موسى · كذا كانوا يقربون في كل غداة باكرا * وطبخوا الفصح 13
بالنار مثل ما يراد له في قدور نحاس وفي مراجل · وجرى سائر بني اسرائيل * ومن 14
بعد ذلك اصلح الكهنة حالهم وهم بنو هرون · وهم الذين كانوا يطلعون الذبائح
والشحم حذاء اللاويين · واللاويون صنعوا لهم وللكهنة وبنو هرون خداما * بنو 15
اصاف على مواضعهم · كما امر داود · وجمع هامان ويدثون مطالعين الملك · وحراس
الابواب كل بواب وبابه · لانه ليس لهم شي يبطلهم من صنائعهم · لان اخوتهم استعدوا
لهم * واستعدت صناعة الله في ذلك اليوم ليصنع فيه الفصح · والذبائح قدموها على مذبح 16
الله * كما امر الملك يوسيا صنع بنو اسرائيل * ومثل ذلك الفصح من ايام صموئيل النبي 17 18
لم تصنع سائر ملوك اسرائيل مثل ذلك الفصح الذي صنعه يوسيا والكهنة واللاويون
وسائر يهودا واسرائيل الذين كانوا موجودين في اورشليم * وفي السنة الثامنة عشر من 19
ملك يوسيا صنع هذا العيد ·

Pascha celebrate, & disponite corda fra- 6
trum vestrorum ad agendum juxta præ-
ceptum Dei. Destinavit autem Josia 7
populo oves, agnos, hædos, & capras pro
Paschate (omnibus scilicet præsentibus)
numero triginta millia: hæc ex muni-
ficentia regis. Similiter principes ejus 8
destinârunt populo, & sacerdotibus,
atque Levitis, Helciæ, Zachariæ, Na-
haëli, & primatibus domûs Dei, dede-
runtque pro Paschate oves bis mille sex-
centas, boves autem trecentos. Cha- 9
nania verò & Semeia filius fratris ejus,
Hasabia & Jedaël destinârunt Levi-
tis pro Paschate, ovium quinque millia,
boves autem quingentos. Rebus jam 10
præparatis, steterunt sacerdotes in locis
suis, & Levitæ in officiis suis: Tum 11
mactaverunt Pascha prout præcepit De-
us, & sacerdotes de sanguine sparse-
runt. Levitæ pelles detrahebant, & sa- 12
crificia per partes distribuebant patri-
bus suis, populus autem Deo offerebant:
sicut scriptum est in lege Mosis, ita
offerebant singulis matutinis temporibus.
Denique Pascha igne coxerunt debito 13
modo in ollis æneis & in cacabis: cur-
rebant autem omnes filii Israelis. Post 14
hæc sacerdotes, nempe filii Haronis, ii
qui sacrificia & adipem offerebant Le-
vitis; rem suam paraverunt: & tum Le-
vitæ quàm sacerdotes & filii Haronis
fecerunt sibi ministros. Filii Asaph 15
erant in stationibus suis, prout manda-
verat David: Heman & Jeruthun con-
gregaverunt Videntes regis: & custodes
portarum, quilibet janitor portam suam
custodiebat; quia nihil erat quod eos avo-
caret ab officiis eorum: nam fratres
eorum parabant eis. Itaque paratum 16
fuit eâ die opus Dei, ut in eadem cele-
braretur Pascha: & sacrificia oblata
fuerunt super altare Dei. Quemadmo- 17
dum præcepit rex Josia, fecerunt filii
Israelis. Par illi Paschati [illegible] 18
Samuelis prophetæ, nulli reges Israelis
celebrârunt par illi Paschati quod cele-
bravit Josia cum sacerdotibus & Le-
vitis, & universo Judâ et Israele qui re-
periebantur in Jerusalem. Anno de- 19
cimo octavo regni Josiæ celebratum fuit
hoc Pascha.

דברי הימים ב: לו

Perath juxta, Charchemis in bellandum ad, Ægypti rex Necho ascendit, domum Josijahu præparavit quod, hoc totum Post
אחרי כל־זאת אשר הכין יאשיהו את־הבית עלה נכו מלך־מצרים להלחם בכרכמיש על־פרת 20
Jehudah rex, tibi & mihi Quid: dicendo, nuntios eum ad misit Et. Josijahu ei occursum in est egressus &
ויצא לקראתו יאשיהו: וישלח אליו מלאכים לאמר מה־לי ולך מלך יהודה 21
qui Deo à tibi desine: me festinandum ad, dixit Deus & meæ belli domum contra sed, hodie tu te contra non
לא עליך אתה היום כי אל־בית מלחמתי ואלהים אמר לבהלני חדל־לך מאלהים אשר
audivit non & se mutavit, eo cum pugnandum ad sed, eo ab suam faciem Josijahu avertit non Et. te corrumpat non ut, me cum
עמי ואל־ישחיתך: ולא־הסב יאשיהו פניו ממנו כי להלחם־בו התחפש ולא שמע 22
Josijahu regem in jaculatores jaculati sunt Et. Meghiddo campo in pugnandum ad venit Et. Dei ore ex Necho verba ad
אל־דברי נכו מפי אלהים ויבא להלחם בבקעת מגדו: וירו הירים למלך יאשיהו 23
, curru de ejus servi eum fecerunt transire Et. admodum languo quia, me facite Transire: suis servis rex Dixitque
ויאמר המלך לעבדיו העבירוני כי החליתי מאד: ויעבירהו עבדיו מן־המרכבה 24
sepulchris in est sepultus & est mortuus & Jerusalaim eum fecerunt ire &, ei qui secundum currum super eum fecerunt equitare &
וירכיבהו על רכב המשנה אשר־לו ויוליכהו ירושלם וימת ויקבר בקברות
Josijahu super lamentatus est Et. Josijahu super lugentes Jerusalaim & Jehudah omnis &: suorum patrum
אבתיו וכל־יהודה וירושלם מתאבלים על־יאשיהו: ויקונן ירמיהו על־יאשיהו 25
statutum in ea dederunt &: hodie usque Josijahu super suis lamentationibus in cantatrices &, cantores omnes dixerunt Et
ויאמרו כל־השרים והשרות בקינותיהם על־יאשיהו עד־היום ויתנום לחק
lege in scriptum sicut ejus pietates & Josijahu verborum residuum Et. lamentationibus in scripta ipsa ecce Et. Israel super
על־ישראל והנם כתובים על־הקינות: ויתר דברי יאשיהו וחסדיו ככתוב בתורת 26
Jehudah &, Israel regum libro in sunt scripta ipsa ecce, novissimæ & primæ ejus res Et. DOMINI
יהוה: ודבריו הראשנים והאחרנים הנם כתובים על־ספר מלכי־ישראל ויהודה: 27

CAP. XXXVI. לו

Jerusalaim in suo patre pro eum constituerunt regem &, Josijahu filium Jehoachaz terræ populus tulerunt Et
ויקחו עם־הארץ את־יהואחז בן־יאשיהו וימליכהו תחת־אביו בירושלם: 1
Jerusalaim in regnavit menses tribus &, ejus regnare in, Jehoachaz annorum viginti & trium Filius
בן־שלוש ועשרים שנה יואחז במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם: 2
auri talento &, argenti talentis centum terram mulctavit &, Jerusalaim in Ægypti rex eum amovit Et
ויסירהו מלך־מצרים בירושלם ויענש את־הארץ מאה ככר־כסף וככר זהב: 3
ejus nomen vertit Et. Jerusalaim & Jehudah super ejus fratrem Eljachim Ægypti rex regem constituitque
וימלך מלך־מצרים את־אליקים אחיו על־יהודה וירושלם ויסב את־שמו 4
quinque & viginti Filius. Ægyptum in eum adduxit &, Necho tulit ejus fratrem Jehoachaz &: Jehojachim
יהויקים ואת־יואחז אחיו לקח נכו ויביאהו מצרימה: בן־עשרים וחמש 5
DOMINI oculis in malum fecit &: Jerusalaim in regnavit annis undecim &, ejus regnare in Jehojachim annorum
שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם ויעש הרע בעיני יהוה
eum faciendum ire ad, compedibus æreis in eum vinxit &, Babel rex Nebuchadnesar ascendit eum Contra. sui Dei
אלהיו: עליו עלה נבוכדנאצר מלך בבל ויאסרהו בנחשתים להליכו 6
Babel in
בבלה:

Versio VULG. LAT.

Postquàm instauraverat Josias templū, ascendit Nechao 10
rex Ægypti ad pugnandum in Charcamis juxta Eu-
phraten: & processit in occursum ejus Josias. At 21
ille, missis ad eum nuntiis, ait; Quid mihi & tibi
est, rex Juda? non adversùm te hodiè venio, sed
contra aliam pugno domum, ad quam me Deus fe-
stinatò ire præcepit: desine adversùm Deum facere,
qui mecum est, ne interficiat te. Noluit Josias re- 22
verti, sed præparavit contra eum bellum, nec ac-
quievit sermonibus Nechao ex ore Dei: Verùm
perrexit ut dimicaret in campo Mageddo. Ibique 23
vulneratus à sagittariis, dixit pueris suis; Educite
me de prælio, quia oppidò vulneratus sum. Qui 24
transtulerunt eum de curru in alterum currum, qui
sequebatur eum more regio, & asportaverunt eum
in Jerusalem, mortuúsque est, & sepultus in mau-
soleo patrum suorum: & universus Juda & Jerusa-
lem luxerunt eum: Jeremias maximè: cujus omnes 25
cantores atque cantatrices, usque in præsentem diem,
lamentationes super Josiam replicant; & quasi lex
obtinuit in Israel: Ecce scriptum fertur in lamen-
tationibus. Reliqua autem sermonum Josiæ & mise- 26
ricordiarum ejus, *quæ lege præcepta sunt Domini, 27
Opera quoque illius prima & novissima, scripta
sunt in libro regum Juda & Israel.

CAP. XXXVI.

Tulit ergò populus terræ Joachaz filium Josiæ, & 1
constituit regem pro patre suo in Jerusalem. Viginti 2
trium annorum erat Joachaz cùm regnare cœpisset,
& tribus mensibus regnavit in Jerusalem. Amovit 3
autem eum rex Ægypti cùm venisset in Jerusalem, &
condemnavit terram centum talentis argenti, & ta-
lento auri. Constituitque pro eo regem, Eliakim 4
fratrem ejus, super Judam & Jerusalem: & vertit
nomen ejus Joakim: ipsum verò Joachaz tulit secum,
& abduxit in Ægyptum. Vigintiquinque annorum 5
erat Joakim cùm regnare cœpisset, & undecim an-
nis regnavit in Jerusalem: fecitque malum coram
Domino Deo suo. Contra hunc ascendit Nabucho- 6
donosor rex Chaldæorum, & vinctum catenis duxit
in Babylonem.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible]
[illegible]
[illegible] 22
[illegible]
[illegible]
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible]
[illegible]
[illegible] 25
[illegible]
[illegible] 26
[illegible] 27
[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5
[illegible]
[illegible] 6

* Post omnia ista, cùm disposuisset Josia res do- 10
mûs, ascendit Pharaon Claud* rex Ægypti ad
oppugnandum Mabog quæ sita est secus Eu-
phratem: ascenditque Josia obviam ei. Ille 21
verò missis ad hunc legatis, dixit ei; Quid ne-
gotii mihi tecum est rex Judæ? nequaquam
contra te veni hodiè rex Judæ, non enim con-
tra te veni præliaturus: An Dominus tibi di-
xit ut me terreres? recede à Deo qui mecum
est, ne te perdat. Verùm non avertit ab eo 22
faciem suam Josia, quoniam ad pugnandum et
bellum gerendum abierat. Cùm ergò non ob-
temperasset sermonibus Pharaonis Claudi (i-
gnorabat autem Josia quòd *id* esset à Domi-
no) sed egressus esset ad pugnandum contra
eum in valle Mageddo; Ferit Pharaon Clau- 23
dus Josiam duabus sagittis: Quare dixit rex,
Transferte me, quia lethali vulnere sum sau-
cius. Transtulerunt igitur eum servi sui de 24
curru, & imposuerunt eum carrucæ ipsius re-
giæ, perduxerúntque in Jerusalem, ubi mor-
tuus est, & sepultus in sepulchro patrum suo-
rum: omnes autem Judæi & habitatores Jeru-
salem conservabant luctum propter Josiam.
Jeremia quoque lamentatus est Josiam: & di- 25
xit; Omnes justi & justæ, lamentationibus
vestris flete Josiam, & ad hunc usque diem
dedit eas *lamentationes* in statutum Israeli:
scriptæ sunt autem in libro lamentationum.
Reliquæ res gestæ Josiæ, bona ipsius opera 26
qualis præscribuntur in lege Domini, Et 27
res gestæ priores ac posteriores; ecce scri-
ptæ sunt in libro regum Israelis & Judæ.

CAP. XXXVI.

Accipientes autem populus Jehuahazem 1
Josiæ filium, substituerunt eum in regno
patri suo in Jerusalem. Natus erat annos 2
viginti tres Jehuahaz cùm regno potitus
est. Cúmque tres menses regnâsset in Jerusa- 3
lem, Amovit eum rex Ægypti, Et Elia- 4
cimum fratrem ejus præfecit Judæis & ha-
bitatoribus Jerusalem, vocavítque nomen e-
jus Jojacimum: Jehuahazem verò fratrem
ejus assumpsit Pharaon Claudus, & deduxit
in Ægyptum, ubi mortuus est. Natus erat 5
annos vigintiquinque Joiacim cùm regno
inauguratus est, & undecim annis regnavit
in Jerusalem: fecitque quod malum erat
coram Domino Deo suo. Contra hunc a- 6
scendit Nebuchadnosar rex Babelis, & vin-
xit eum catenis ut abduceret eum in Babelem.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

20 Καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων (λ) ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφρά-
21 την, καὶ ἐπορεύθη (μ) βασιλεὺς Ἰωσίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους,
λέγων, Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ βασιλεῦ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σὲ ἥκω σήμερον πόλεμον (ν) ποιῆσαι· καὶ ὁ Θε-
22 ὸς (ξ) εἶπε σπεῦσαί με. πρόσεχε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ, μὴ καταφθείρῃ σε. Καὶ οὐκ ἀπέστρε-
ψεν Ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ (ο) ἤκουσε τῶν λόγων
23 Νεχαὼ διὰ στόματος Θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ (π) Μαγεδδώ. Καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται
ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν (ρ) αὐτοῦ, Ἐξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα.
24 Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἅρματος, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα τὸ δευτερεῦον ὃ
ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων (σ) αὐτοῦ· καὶ
25 πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσίαν. Καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπον πάν-
τες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον· καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρόσταγμα ἐπὶ
26 (τ) Ἰσραὴλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρήνων. Καὶ ἦσαν (υ) οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ γε-
27 γραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου, (φ) Καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασι-
λέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Et ascendit Pharao Nechao rex Aegypti super regem Assyriorum ad flu- 20
men (l) Euphratem. Et ivit rex Josias in occursum ei. Et misit ad e- 21
um nuntios, dicens: Quid mihi, & tibi, rex Juda? Non super te ve-
nio hodie (m) ad bellandum bellum: & Deus dixit festinare me. (n)
Attende à Deo, qui mecum, ne corrumpat te. Et non avertit Josias 22
faciem suam ab eo; sed ad impugnandum eum confortatus est: & non
audivit verba Nechao per os Dei: & venit ad pugnandum in campo Ma-
geddo. Et sagittaverunt sagittarii super regem Josiam. Et dixit rex 23
pueris suis; Educite me, quoniam laboravi valde. Et eduxerunt eum 24
pueri ejus de curru: & ascendere fecerunt eum super currum secun-
dum, qui erat ei: & adduxerunt eum in Hierusalem: & mortuus est,
& sepultus est cum patribus suis. Et omnis Juda, & Hierusalem lu-
xerunt super Josiam. Et lamentatus est Hieremias super Josiam: & 25
dixerunt omnes principes, & dominatrices, lamentationem super Josi-
am usque hodie: & dederunt eum in praeceptum super Israel: & ecce
scripta est super lamentationem. Et fuerunt reliqua verba Josiae, & (o) 26
spes ejus scripta in lege Domini: Et verba ejus prima, & novissima, ecce 27
scripta in libro regum Israel, & Juda.

MS.A. (λ) καὶ ἐπὶ (μ) ὁ βασιλεὺς (ν) ποιῆσαι· καὶ (ξ) εἶπεν κατασπεῦσαί (ο) ἤκουσεν (π) Μαγεδών. (ρ) αὐτοῦ, (σ) αὐτοῦ· (τ) Ἰσραήλ· ἰδοὺ (υ) οἱ λόγοι Ἰωσία (φ) Καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι

ΚΕΦ. λϛ'.

1 Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν (α) αὐτὸν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ
2 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. Υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐ-
τὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λο-
βνά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. καὶ ἔδησεν αὐτὸν
3 Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δεβλαθὰ ἐν γῇ Αἰμὰθ, τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ μετήγαγεν αὐτὸν
ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσίου.
4 Καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου (β) βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νεχαὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς
Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ· καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον (γ) ἔδωκε τῷ Φαραώ. τότε ἤρξατο ἡ γῆ φο-
ρολογεῖσθαι τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραώ· καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῄτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ
5 χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, (δ) δοῦναι Φαραὼ Νεχαώ. Ὢν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὶμ ἐν τῷ βασιλεύ-
ειν αὐτὸν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ (ε) Ζεχωρὰ θυγάτηρ Νη-
ρίου ἐκ Ῥαμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ἐν ταῖς
ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ (ζ) ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔ-
τη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε κύριος (η) ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους, καὶ (θ) λῃστήρια Σύρων, καὶ λῃ-
στήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ τῆς Σαμαρείας. καὶ ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον κυ-
ρίου ἐν χειρὶ τῶν παίδων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν, τοῦ (ι) ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ
προσώπου (κ) αὐτοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ ἐν αἵματι ἀθῴῳ ᾧ ἐξέχεεν Ἰωα-
6 κὶμ, καὶ ἔπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἀθῴου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος (λ) ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. Καὶ ἀνέβη
ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις, καὶ (μ) ἀπήγαγεν αὐτὸν
εἰς Βαβυλῶνα.

CAP. XXXVI.

Et assumpsit populus terrae Joachaz filium Josiae, & unxerunt eum, 1
& constituerunt eum pro patre ejus in regem super Hierusalem. Filius 2
viginti & trium annorum Joachaz in regnando ipsum: & tres men-
ses regnavit in Hierusalem: & nomen matris ejus Amital filia Hiere-
miae de Lobna. Et (a) fecit malum in conspectu Domini secundum omnia
quae fecerant patres ejus. Et ligavit eum Pharao Nechao in Deblatha in
terra Aemath, ut non ille regnaret in Hierusalem. Et transtulit e- 3
um rex in Aegyptum, & imposuit tributum super terram cen-
tum talenta argenti, & talentum auri. Et constituit Pharao Ne- 4
chao ipsum Eliacim filium Josiae regem super Juda pro Josia
patre ejus: & commutavit nomen ejus Joacim. Et ipsum Joa-
chaz fratrem ejus cepit Pharao Nechao, & introduxit eum in Aegyptum,
& (b) mortuus est ibi. Et argentum & aurum dedit Pharaoni. Tunc coe-
pit terra exigi tributum ad dandum argentum super os Pharaonis, Et
unusquisque secundum potestatem exigebat argentum & aurum à populo
terrae, ad dandum Pharaoni Nechao. Erat viginti & quinque annorum 5
Joacim in regnando ipsum, & undecim annos regnavit in Hierusa-
lem. Et nomen matris ejus Zechora filia Neriae de Rhama. Et fecit
malum coram Domino juxta omnia, quaecunque fecerant patres ejus. In
diebus ejus venit Nabuchodonosor rex Babylonis in terram: & fuit ei
serviens tres annos: & rebellavit ab eo. Et misit super eos Dominus
Chaldaeos, et agmina latronum Syrorum, et agmina latronum Moabita-
rum, et filiorum Ammon, et Samariae: et recesserunt post verbum hoc jux-
ta verbum Domini in manu puerorum ejus prophetarum. Veruntamen fu-
ror Domini erat super Judam ad removendum eum à facie sua propter
peccata Manasse, in omnibus quae fecerat, & in sanguine innocente, quem
effudit Joacim, & implevit Hierusalem sanguine innocente: et non
voluit Dominus exterminare eos. Et ascendit super eum Nabuchodonosor rex Babylonis: et ligavit eum in aereis compedibus, et adduxit eum in Babylonem. 6

MS.A. (α) αὐτὸν εἰς βασιλέα ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. (β) βασιλέα Ἰούδα (γ) ἔδωκαν τῷ Φαραώ. καὶ ἕκαστος κτλ. (δ) δοῦναι αὐτὰ Φαραὼ (ε) Ζεχωρὰ (ζ) βασιλεὺς (η) ἐπ' αὐτὸν τοὺς (θ) λῃστήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱῶν (ι) ἀποστῆσαι (κ) ἑαυτοῦ (λ) ἐξολεθρεῦσαι (μ) ἀπήγαγε

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 * وبعد كل هذا الذي صنع يوسيا وصنع آنية بيت الله . طلع فرعون الاعرج ملك مصر
21 من مصر ليحارب منبج التي على الفرات فخرج يوسيا اليه ليحاربه * فبعث اليه ملك مصر رسلا
وقال له . اي شي لي معك يا ملك يهودا . ليس اليك جيت . فتنح عني وارجع . لئلا تهلكك
22 الالهة الذين معي * فلم يرد يوسيا وجهه عنه . لانه للقتال مضي وللحرب استعد . ولم يسمع
لالفاظ فرعون الاعرج . ولم يعلم يوسيا ان من قدام الله كان هذا . فخرج لمحاربته في برية
23 مجدا * فضرب فرعون الاعرج يوسيا بسهمين . فقال لعبيده . نحوني فان ضربة الموت ضربني
24 * فاجاروه عبيده من العمارية . واجلسوه على فرس ملكه . وجروا به الي يروسليم . فمات وقبروه
25 في قبور ابائه . وحزن سائر يهودا وسكان اورسليم الحزن الشديد على يوسيا * وناح ارميا النبي
على يوسيا . وكان سائر الصالحين والصالحات ينوحون عليه ويبكون الي هذه الغاية . وجعلوها
26 سنة لاسرائيل . وها هي مكتوبة في سفر التواريخ * وسائر الفاظ يوسيا . وخيراته مثل ما هو
27 مكتوب في ناموس الله * والفاظه الاولة والاخيرة . هي مكتوبة في سفر ملوك اسرائيل ويهودا .

. الفصل السادس والثلثون .

1 2 * واخذ شعب الارض يوحاز بن يوسيا . وملكوه بعد ابيه * وكان ابن اثني عشر سنة . وملك
3 4 باورسليم ثلاثة شهور * ثم عزله ملك مصر * واقام الياقيم اخاه على بيت يهودا وعلى سكان
اورسليم . وسمي اسمه يوياقيم . واخذ فرعون الاعرج يوحاز اخاه . ومضي به الي مصر . ومات
5 هناك * وكان يوياقيم ابن خمسة وعشرين سنة حين قام بالملك . وملك باورسليم احدي
6 عشر سنة . وصنع الشر قدام الله الهه * وفي ايامه طلع بختنصر ملك بابل . واخذه وشده
بالسلاسل . ومضي به الي بابل .

* Postquam haec omnia fecisset Josia, fe- 20
cissetque vasa domus Dei, Pharaon Claudus
rex Aegypti ascendit ex Aegypto ut op-
pugnaret Maboeg quae est secus Euphratem:
processitque Josia contra eum ut oppugnaret
eum. Quapropter misit ad eum rex Ae- 21
gypti nuntios, & dixit illi; Quid rei
mihi tecum est O rex Judae? nequaquam
contra te veni: deflecte igitur à me, &
revertere, ne te perdant dii qui mecū sunt.
Verùm non avertit Josia faciem suam ab 22
eo, sed ad pugnam prodiit, & ad bellum
sese accinxit, nec auscultavit sermonibus
Pharaonis Claudi: nesciebat autem Josia
id accidisse permissu divino. Cùm ergò
prodiisset ad oppugnandum eum in deserto
Magdae, Percussit Pharaon Claudus Jo- 23
siam duabus sagittis: quare dixit is servis
suis, Amovete me, quia mortifero vulnere
me percussit. Itaque transtulerunt eum ser- 24
vi ipsius è curru, & equo ipsius regio im-
positum vexerunt in Jerusalem; ubi cum
mortuus esset; sepelierunt eum in sepul-
chro patrum ejus: & contristatus est uni-
versus Juda et cives Jerusalem vehemen-
ti moerore propter Josiam. Lamentatus est 25
etiam Jeremia propheta Josiam: & omnes
probi atque probae lamentabantur eum &
lugebant ad hoc usque tempus: & statue-
runt hoc in legem Israeli, & ecce scripta
est in libro chronicorum. Reliqua autem 26
gesta Josiae, & bonae ipsius actiones con-
formes iis quae scripta sunt in lege Dei,
Et gesta ejusdem priora & posteriora; 27
scripta sunt in libro regum Israelis &
Judae.

CAP. XXXVI.

* Tulit autem populus terrae Johazem 1
Josiae filium, & regem constituerunt eum
post patrem ipsius, Dum annum ageret 2
duodecimum: regnavitque in Jerusalem
tribus mensibus. Tum abdicavit eum rex 3
Aegypti, Constituit Eliacimum fratrem 4
ejus super domum Judae & super cives
Jerusalem, vocavitque nomen ejus Joja-
cimum: Johazem verò fratrem ejus ac-
cepit Pharaon Claudus, abduxitque in
Aegyptum, & mortuus est ibi. Vigesi- 5
mum quintum annum agebat Joacim
cùm regno poiiretur: regnavitque in Je-
rusalem undecim annis; et iniquè se gessit
coram Deo, Deo suo. Et in diebus ejus 6
ascendit Bochtonassar rex Babelis, appre-
hendit eum, & catenis vinctum abduxit
in Babelem.

דברי הימים ב: לו

,Jehojachim verborum residuum Et .Babel in suo templo in ea dedit &,Babel in Nebuchadnesar adduxit DOMINI domus vasis ex Et
7 8 ומכלי בית יהוה הביא נבוכדנאצר לבבל ויתנם בהיכלו בבבל: ויתר דברי יהויקים
Jehojachin regnavit & ;Jehudah & ,Israel regum libro in scripta ipsa ecce ,eo super inventa & ,fecit quas ej' abominationes &
ותעבתיו אשר עשה והנמצא עליו הנם כתובים על ספר מלכי ישראל ויהודה וימלך יהויכין
.Jerusalaim in regnavit ,diebus decem & ,mensibus tribus & ,ipsum regnando in Jehojachin annorum octo Filius .eo pro ej' filius
9 בנו תחתיו: בן שמונה שנים יהויכין במלכו ושלשה חדשים ועשרת ימים מלך בירושלם
cum Babel in eū fecit adducere & ,Nebuchadnesar rex misit anni reversione in Et .Domini oculis in malum fecit Et
10 ויעש הרע בעיני יהוה: ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנאצר ויבאהו בבלה עם
Filius .Jerusalaim & ,Jehudah super ej' fratrem Sidchijahu regem constituit & :Domini domus desiderii vasis
11 כלי חמדת בית יהוה וימלך את צדקיהו אחיו על יהודה וירושלם: בן
malum fecit Et .Jerusalaim in regnavit annis undecim & :ipsum regnando in Sidchijahu anni unius & viginti
12 עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם: ויעש הרע
Nebuchadnesar rege contra etiam Et .Domini ore ex propheta Irmejahu facie à se humiliavit nec ;sui Dei Domini oculis in
13 בעיני יהוה אלהיו לא נכנע מלפני ירמיהו הנביא מפי יהוה: וגם במלך נבוכדנאצר
ad revertendo à ,suum cor roboravit & ,suā cervicem induravit & :Deum per eum jurare fecerat qui ,rebellavit
מרד אשר השביעו באלהים ויקש את ערפו ויאמץ את לבבו משוב אל
prævaricationem prævaricari multiplicaverunt populus & ,sacerdotum principes universi Etiam .Israel Deum Dominum
14 יהוה אלהי ישראל: גם כל שרי הכהנים והעם הרבו למעול מעל
misit Et .Jerusalaim in sanctificaverat quam ,Domini domum polluerunt & ,gentium abominationes omnes juxta
15 ככל תעבות הגוים ויטמאו את בית יהוה אשר הקדיש בירושלם: וישלח
super & suo populo super pepercit quia :mittendo & maturando suorū nunciorū manum per eos ad eorū patrum Deus Dominus
יהוה אלהי אבותיהם עליהם ביד מלאכיו השכם ושלוח כי חמל על עמו ועל
,ejus prophetis in illudentes & ,ejus verba spernentes & ,Dei nuncios in subsannantes fuerunt Et .suo habitaculo
16 מעונו: ויהיו מלעבים במלאכי האלהים ובוזים דבריו ומתעתעים בנביאיו
,Chasdim regem eos contra fecit ascendere Et .curationem non ad usque ej' populo in Domini excandescentiam ascendere ad usque
17 עד עלות חמת יהוה בעמו עד לאין מרפא: ויעל עליהם את מלך כשדיים
Omnes .decrepito & seni ,virgini & ,electo super pepercit non & ,eorū sanctuarii domo in gladio in eorum electos occidit &
ויהרג בחוריהם בחרב בבית מקדשם ולא חמל על בחור ובתולה זקן וישש הכל
,Domini domus thesauros & ,parva & ,magna Dei domus vasa universa Et .ejus manum in tradidit
18 נתן בידו: וכל כלי בית האלהים הגדלים והקטנים ואצרות בית יהוה
murum destruxeruntque ;Dei domum incenderunt Et .Babel in abduxit omnia ,ej' principum & ,regis thesauros &
19 ואצרות המלך ושריו הכל הביא בבל: וישרפו את בית האלהים וינתצו את חומת
residuum fecit transmigrare Et .corrumpendo ej' desiderii vasa omnia & ,igne in combusserunt ejus palatia omnia & :Jerusalaim
20 ירושלם וכל ארמנותיה שרפו באש וכל כלי מחמדיה להשחית: ויגל השארית
ore in Domini verbum explendum Ad .Paras regnum regnare ad usque ,servos in ejus filiis & ei fuerunt Et .Babel in gladio à
21 מן החרב אל בבל ויהיו לו ולבניו לעבדים עד מלך מלכות פרס: למלאות דבר יהוה בפי
.anni septuaginta complendum ad ,cessavit desolationis diebus omnibus ,sua sabbatha terra solvit donec ,Irmejahu
ירמיהו עד רצתה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה שבתה למלאות שבעים שנה:

Versio VULG. LAT.

Ad quam & vasa Domini transtulit, & posuit ea in tem- 7
plo suo. Reliqua autem verborum Joakim, & abomina- 8
tionum ejus, quas operatus est, & quæ inventa sunt in eo,
continentur in libro regum Juda & Israel. Regnavit
autem Joachin filius ejus pro eo. Octo annorum erat 9
Joachin cùm regnare cœpisset, & tribus mensibus, ac
decem diebus regnavit in Jerusalem, fecitque malum in
conspectu Domini. Cùmque anni circulus volveretur, 10
misit Nabuchodonosor rex, qui adduxerunt eum in Ba-
bylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis domûs Do-
mini. Regem verò constituit Sedeciam patruum ejus su-
per Judam & Jerusalem. Viginti & unius anni erat Se- 11
decias cùm regnare cœpisset, & undecim annis regna-
vit in Jerusalem. Fecitque malum in oculis Domini 12
Dei sui, nec erubuit faciem Jeremiæ prophetæ, loquentis
ad se ex ore Domini. A rege quoque Nabuchodonosor 13
recessit, qui adjuraverat eum per Deum: & induravit
cervicem suam & cor, ut non reverteretur ad Dominum
Deum Israel. Sed & universi principes sacerdotum, & 14
populus, prævaricati sunt inique juxta universas abomi-
nationes gentium, & polluerunt domum Domini, quam
sanctificaverat sibi in Jerusalem. Mittebat autem Do- 15
minus Deus patrum suorum ad illos per manum nuntio-
rum suorum, de nocte consurgens, & quotidie commo-
nens: eò quòd parceret populo & habitaculo suo. At 16
illi subsannabant nuntios Dei, & parvipendebant ser-
mones ejus, illudebántque prophetis, donec ascenderet
furor Domini in populum ejus, & esset nulla curatio.
Adduxit enim super eos regem Chaldæorum, & interfe- 17
cit juvenes eorum gladio in domo sanctuarii sui: non
est misertus adolescentis, & virginis, & senis, nec decre-
piti quidem, sed omnes tradidit in manibus ejus. Uni- 18
versáque vasa domûs Domini, tam majora, quàm mino-
ra, & thesauros templi, & regis, & principum, transtulit
in Babylonem. Incenderunt hostes domum Dei, destru- 19
xerúntque murum Jerusalem, universas turres combusse-
runt, & quidquid pretiosum fuerat, demoliti sunt. Si 20
quis evaserat gladium, ductus in Babylonem servivit re-
gi & filiis ejus, donec imperaret rex Persarum, Et com- 21
pleretur sermo Domini ex ore Jeremiæ, & celebraret ter-
ra sabbata sua: cunctis enim diebus desolationis egit
sabbatum, usque dum complerentur septuaginta anni.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Ex omnibus etiam vasis templi deportavit 7
Nebuchadnasar in Babelem, & reposuit ea in
templo suo in Babele. Reliqua gesta Jojaci- 8
mi, & abominationes quas fecit; ecce scripta
sunt in libro regum Judæ & Israelis: regnavit-
que Jojachin filius ejus post ipsum. Natus 9
erat annos octodecim Jojachin cùm regno
potitus est: & centum diebus regnavit in Jeru-
salem; fecitque quod malum erat coram Domi-
no. Anno vertente misit contra eum Nebu- 10
chadnasar rex, deportavitque eum in Babelē,
cum inquam et vasa optabilia quæ erant in do-
mo Domini: & regem constituit Sedeciam
patruum ejus super Judam et super Jerusalem.
Natus erat annos viginti unum Sedecia cùm 11
regno inauguratus est, & annos undecim re-
gnavit in Jerusalem. Fecit autem quod ma- 12
lum erat coram Domino Deo suo, nec veritus
est Jeremiam prophetā qui prophetabat quasi
ex ore Domini. Quin etiam in Nebuchadna- 13
sarem rebellavit, cui juraverat per nomen Do-
mini: & obduravit cervicem suam, obdura-
vitque cor suum, nec voluit orare coram Dño
Deo Israelis. Omnes etiam seniores sacerdo- 14
tum & Levitarū & populi addiderūt præva-
ricari prævaricationē secundùm omnes actio-
nes gentium, & polluerunt domum Domini
sanctam in Jerusalem. Misit autem Dominus 15
Deus patrum eorum ad eos per nuntios suos
manè et vesperè accedentes: miserebatur enim
populi sui & gregis Dñi. At illi ridebant 16
nuntios Dñi, & contemnebant verba eorum,
& deridebant prophetas ejus: donec ascen-
deret ira Domini in populum suum, adeo ut
nullum esset eis remedium. Adduxit enim 17
contra eos regem Chaldæorum, qui juvenes
eorum gladio trucidavit in Sanctuario ipso-
rum: & non pepercit adolescentibus, nec vir-
ginibus, nec senibus, imò neque lac sugenti-
bus, *sed* omnes tradidit in manū ejus. Omnia 18
denique vasa domûs Domini tam magna quàm
parva, thesaurum domûs Domini, & thesaurū
regis ac principum ejus universum, deporta-
vit in Babelem. Domum Domini combussit, 19
muros Jerusalem funditùs evertit, omnia pala-
tia ejus igne succendit, & omnia vasa optabi-
lia vastaverunt. Captivos abduxerunt eos 20
qui gladium effugerant, in Babelem, factíque
sunt ei & filiis ejus servi, donec tradidisset re-
gnum Persis: Ut perficeretur verbum Do- 21
mini, quod locutus fuerat Jeremia propheta:
Quatenus oblectaretur terra sabbathis suis,
cunctis diebus quibus desolanda erat, donec
absolverentur septuaginta anni.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ (ν) αὐτοῦ ἐν
8 Βαβυλῶνι. Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὶμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ
λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὶμ μετὰ τῶν πατέρων (ξ) αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν
9 (ο) Γανοζὰη μετὰ τῶν πατέρων (π) αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ᾽ αὐτοῦ. (ρ) Ὀκτὼ ἐτῶν
Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐποίησε τὸ
10 πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. Καὶ (σ) ἐπιστρέφοντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ, καὶ (τ)
εἰσήνεγκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου· καὶ ἐβασίλευσεν (υ) Σεδεκίαν ἀδελφὸν
11 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλήμ. (φ) Ἐτῶν εἴκοσι υἱὸς καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐ-
12 τόν, καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἐν-
13 ετράπη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου. Ἐν τῷ τὰ πρὸς τὸν βασιλέα Ναβου-
χοδονόσορ ἀθετῆσαι, ἃ ὥρκισεν αὐτὸν κατὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐσκλήρυνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν (χ)
14 αὐτοῦ κατίσχυσε, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραήλ. Καὶ πάντες οἱ ἔνδοξοι Ἰούδα, καὶ οἱ ἱερεῖς,
καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς (ψ) ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυ-
15 ρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν (ω) χειρὶ τῶν προ-
φητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους (α) αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ (β) αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἁ-
16 γιάσματος αὐτοῦ. Καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες (γ) τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐξουδενοῦντες τοὺς λόγους αὐτοῦ,
καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη (δ) ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴα-
17 μα. Καὶ ἤγαγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς βασιλέα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ
ἁγιάσματος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἠλέησαν, καὶ τοὺς πρε-
18 σβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χερσὶν αὐτῶν. Καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου (ε) τοῦ
θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς (ζ) θησαυροὺς οἴκου κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς (η) τοῦ βασι-
19 λέως καὶ τῶν μεγιστάνων, πάντα εἰσήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ κατ-
έσκαψε τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρί, καὶ πᾶν σκεῦος ὡραῖον εἰς
20 ἀφανισμόν. Καὶ ἀπῴκισε τοὺς καταλοίπους εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς παῖ-
21 δας ἕως βασιλείας Μήδων, τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδέξασθαι
τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας (θ) ἐρημώσεως αὐτῆς (ι) σαββατίσαι εἰς
συμπλήρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

Et partem vasorum domûs Domini asportavit in Babylonem, & posuit 7
ea in templo suo in Babylone. Et reliqua verborum Joacim, & omnia quæ 8
fecit, nonne ecce hæc scripta in libro Verborum dierum regibus Juda?
Et (c) dormivit Joacim cum patribus suis; & sepultus est in Ganoza
cum patribus suis. Et regnavit Jechonias filius ejus pro eo. Octo anno- 9
rum Jechonias in regnando ipsum: & tres menses, & decem dies re-
gnavit in Hierusalem. Et fecit malum in conspectu Domini. Et veniente 10
anno misit rex Nabuchodonosor, & intulit eum in Babylonem cum vasis
desiderabilibus domûs Domini: & regnare fecit Sedeciam fratrem patris
ejus super Judam, & Hierusalem. Annorum viginti filius, & unius an- 11
ni Sedecias in regnando ipsum: & undecim annos regnavit in Hierusa-
lem. Et fecit malum in conspectu Domini Dei sui: non est confusus à 12
facie Hieremiæ prophetæ, & ex ore Domini, In faciendo irrita erga 13
regem Nabuchodonosor ea, quæ adjuraverat eum per Deum: & indura-
vit cervicem suam, & cor suum confortavit ad non revertendum ad Do-
minum Deum Israel. Et omnes gloriosi Juda, & sacerdotes, & populus 14
terræ multiplicârunt prævaricare prævaricationes abominationum genti-
um: & polluerunt domum Domini, quæ in Hierusalem. Et misit Domi- 15
nus Deus patrum eorum in manu prophetarum suorum, surgens diluculo,
& mittens nuntios suos, quoniam erat parcens populo suo, & sanctua-
rio suo. Et erant subsannantes nuntios ejus, & spernentes verba ejus, 16
& illudentes in prophetis ejus; donec ascendit furor Domini in populum
suum, quousque non fuit curatio. Et adduxit super eos regem Chaldæo- 17
rum: et occidit juvenes eorum in gladio in domo sanctuarii ejus: et non
pepercit (d) Sedeciæ; et virginum eorum non est misertus: et seniores
eorum abduxit: omnia tradidit in manibus eorum. Et omnia vasa domûs 18
Dei magna et parva, et thesauros domûs Domini, et omnes thesauros re-
gis, et magnatum, omnia intulit in Babylonem. Et incendit domum Domi- 19
ni, et demolitus est murum Hierusalem, et palatia ejus incendit in igni, et
omne vas speciosum in perditionem. Et transtulit residuos in Babylone, 20
et fuerunt ei, et filiis ejus in servos usque ad regnum Medorum, Ad im- 21
plendum verbum Domini per os Hieremiæ; donec susciperet terra sab-
bata sua ad sabbatizandum, omnibus diebus desolationis suæ (e) sabbati-
zare in completionem annorum septuaginta.

MS. A. (ν) ἑαυτοῦ (ξ) ἑαυτοῦ, (ο) γανοζὰν (π) ἑαυτοῦ, (ρ) Υἱὸς ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν (σ) ἐπιστραφέντος (τ) εἰσήγαγεν αὐτὸν (υ) τὸν Σεδεκίαν (φ) Ἐτῶν εἰκοσιενὸς Σεδεκίας (χ) ἑαυτοῦ (ψ) ἐπλήθυνεν (ω) χειρὶ προφητῶν, ὀρθρίζων (α) ἑαυτοῦ, (β) ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ ἁγιάσματος. Καὶ (γ) ἀγγέλους (δ) θυμὸς (ε) θεοῦ (ζ) θησαυροὺς * καὶ πάντας (η) βασιλέως καὶ μεγιστάνων, (θ) τῆς ἐρημώσεως (ι) ἐσαββάτισεν

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

7 * وأخذ جميع آنية بيت الله · وجاء بها إلى بابل * وساير ألفاظ يوياقيم · والسيئات التي 8
صنعها · مكتوبة في سفر ملوك إسرائيل ويهودا · وملك يواخين ابنه بعده * وكان 9
يواخين ابن ثماني عشرة سنة حين قام بالملك · وملك في يروشليم مئة يوم · وصنع
الشر قدام الله * وفي آخر السنة بعث إليه بخثنصر · وجاء به إلى بابل هو والثياب الفاخرة التي 10
كانت بقيت في بيت الله · وأقام بخثنصر مكانه صدقيا في الملك على يهودا وعلى
يروشليم * وكان صدقيا ابن إحدى وعشرين سنة حين قام بالملك · وملك بأروشليم 11
إحدى عشرة سنة * وصنع الشر قدام الله إلهه · ولم يفزع من إرمياء النبي الذي 12
كان يتنبأ بكلمة فم الرب * وعصى على بخثنصر · وكان قد حلف له باسم الله 13
إله إسرائيل · وغلظ رقبته وقلبه · ولم يصلي قدام الله إله إسرائيل * وكل الكهنة 14
واللاويين والشعب صنعوا الكذب كمثل ساير الأمم · ونجسوا بيت المقدس في أروشليم ·
* فبعث الله إله آبائهم الملائكة · وكانوا يباكرون ويماسون · ليترحم على الأمة التي 15
اصطفا * وكانوا يضحكون على ملائكة الله · ويهزون بألفاظهم · ويضحكون بالأنبياء · 16
حتى طلعت سخطة الله على أمته · فلم يكن لهم شفا * فأطلع الله عليهم ملك 17
الكلدانيين الموصلي · فقتل شبابهم في الحرب في بيت قدسهم · ولم يترحم على الأطفال
ولا على العذارى · ولا على الشيوخ · ولا على راضعين اللبن · وكلهم سلمهم في يديه ·
* وساير آنية بيت الله كبار وصغار · وخزاين كبراء الملك كلهم سباهم إلى بابل * وأحرق 18 19
بيت الله · وقلع أسوار بيت المقدس · وساير الضياع أحرقها بالنار · وجميع الثياب
الفاخرة أبادها * وأخذ السبي الذي كان فضل من القتل · ومضى به إلى بابل · 20
فصاروا له عبيدا ولدولته · حتى في ملك الفرس * وتمت كلمة الله الذي تكلم في إرمياء 21
النبي · إلى أن تستريح الأرض بسبتها ساير الأيام · حتى يتم سبعون سنة ·

** Abstulit etiam cuncta vasa domûs Dei,* 7
& asportavit ea in Babelem. Reliquæ 8
res gestæ Jojacimi, & flagitia quæ per-
petravit, scripta sunt in libro regum Is-
raelis & Judæ: Regnavit autem Joachin
filius ejus post ipsum. Decimum octa- 9
vum annum agebat Joachin, cùm regnum
suscepit: regnavitque in Jerusalem cen-
tum diebus: & sceleratè se gessit coram
Deo. Sub anni finem misit ad eum Bach- 10
tonassar, & tam ipsum quàm vestes præ-
stantissimas quæ remanserant in domo
Dei, abduxit in Babelem: & ejus loco sub-
stituit Bochtonassar Sedeciam in regno
super Judam & super Jerusalem. Erat 11
autem Sedecia natus annos viginti unum,
cùm regnum suscepit regnavitque in Je-
rusalem annis undecim. Malè se gessit 12
coram Deo, Deo suo, nec veritus est Je-
remiam prophetam qui prophetabat ver-
bum oris Dei. Rebellavit contra Bochto- 13
nassarem, licèt jurâsset ei per nomen Dei,
Dei Israelis: denique cervicem animúm-
que suum obduravit, nec oravit coram
Deo, Deo Israelis. Omnes etiam sacer- 14
dotes & Levitæ, atque populus menda-
cium fecerunt more cæterarum gentium,
& contaminaverunt ædem sacrosanctam
in Jerusalem. Misit ergò illis Deus, De- 15
us patrum eorum Angelos, qui cùm mane
tum vespere adibant eos, ut clementer age-
ret cum plebe quam elegerat. Illi verò 16
** Dei Angelos ridebant, illudebant sermo-*
nibus eorum, & prophetas irridebant; ita
ut excitaretur furor Dei in plebem suam,
nec ulla superesset ei medela. Adduxit 17
ergò Deus in eos regem Chaldæorum Ba-
bylonicum, qui juvenes eorum gladio
peremit intra ædem ipsorum sacrosanctam;
nec misertus est infantium, neque virgi-
num, neque senum, neque lac sugentium;
sed omnes tradidit in manus ejus. Et 18
omnia vasa domûs Dei tam magna quàm
parva, eundémque thesauros principum
regni cepit in Babelem. Dei ædem com- 19
bussit, sacrosanctæ urbis mœnia destruxit,
omnia oppida igne combussit, vestes quas-
cunque pretiosas perdidit. Et captivos 20
** qui cædem evaserant, cepit abduxitque in*
Babelem, & facti sunt ei & successori-
bus ejus servi usque ad exitium regni
Persarum. Atque ita eventu comproba- 21
tum fuit verbum Dei quod pronuntiave-
rat per Jeremiam prophetam: quoad ter-
ra cessatione sua quiesceret cunctis diebus,
donec explerentur septuaginta anni.

• עזרא : א

Chores spiritum Dominus suscitavit ,Irmejahu os per Domini verbum explendum ad ,Paras regis Chores uno anno in Et
ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר־יהוה בפי ירמיהו העיר יהוה את־רוח כורש 22
Chores dixit Sic : dicendo ,scripturam per etiam & ,suum regnum universum per vocem fecit transire & ,Paras regis
מלך־פרס ויעבר־קול בכל־מלכותו וגם־במכתב לאמר : כה־אמר כורש 23
domum ei ædificandum ad me super demandavit ipse & ,cœlorum Deus Dominus mihi dedit terræ regna Omnia : Paras rex
מלך פרס כל־ממלכות הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והוא־פקד עלי לבנות־לו בית
ascendat & ,eo cum suus Deus Dominus,ejus populo omni de vobis in quis :Jehudah in quæ,Jerusalaim in
בירושלם אשר ביהודה מי־בכם מכל־עמו יהוה אלהיו עמו ויעל :

• Versio VULG. LAT.

Anno autem primo Cyri regis Persarum, ad explendum sermonem Domini, quem locutus fuerat per os Jeremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum : qui jussit prædicari in universo regno suo, etiam per scripturam, dicens ; Hæc dicit Cyrus rex Persarum ; 22
Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipse præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Jerusalem, quæ est in Judæa : quis ex vobis est in omni populo ejus ? sit Dominus Deus suus cum eo, & ascendat. 23

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 * ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܠܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ. ܠܡܫܠܡܘ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܒܦܘܡܗ ܕܐܪܡܝܐ 22
ܢܒܝܐ. ܐܥܝܪ ܡܪܝܐ ܪܘܚܗ ܕܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ. ܘܐܥܒܪ ܩܠܐ ܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܗ. ܘܐܦ
ܒܟܬܒܐ ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܡܬܩܪܐ ܫܡܗ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ. ܟܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ 23
ܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܗܘ ܦܩܕ ܠܝ ܕܐܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ ܕܒܝܗܘܕ.
ܡܢܘ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܟܠܗ ܥܡܗ ܕܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܥܡܗ. ܢܣܩ ܘܢܐܬܐ ܠܘܬܝ.

* ܫܠܡ ܣܦܪܐ ܕܕܒܪܝܡܝܢ ܕܐܝܬ ܒܗ ܦܬܓܡܐ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܐ *

Anno primo Cyri regis Persæ, ut consummaretur verbum Domini per os Jeremiæ prophetæ *prolatum*, excitavit Dominus spiritum Cyri regis Persæ, qui promulgavit per totum regnum suum, & in diplomate expressum erat nomen ejus. 22
Sic dicit Cyrus rex Persa ; Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipse commisit mihi ut ædificem illi domum in Jerusalem quæ est in Juda : quisquis vestrûm est de toto populo, qui gratus sit Domino Deo suo, ascendat & veniat ad me. 23

Finis libri dibre-jamin, in quo continentur versus quinquies mille sexcenti tres.

עזרא : א

CAP. I. א

Dominus suscitavit ,Iermiah ore ex Domini verbum perficiendum ad ,Paras regis Chores uno anno in Et
1 ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר־יהוה מפי ירמיה העיר יהוה את־
Chores dixit Sic : dicendo scriptura in etiam & ,suum regnum omne in vocem fecit transire & ,Paras regis Chores spiritum
2 רוח כרש מלך־פרס ויעבר־קול בכל־מלכותו וגם־במכתב לאמר : כה אמר כרש
ædificandum ad ,me super mandavit ipse Et cœli Deus Dominus mihi dedit terræ regna Omnia : Paras rex
מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והוא־פקד עלי לבנות־
ascendat & ,eo cum ejus Deus Sit : ejus populo universo de vobis in Quis Jehudah in quæ ,Jerusalaim in domum ei
3 לו בית בירושלם אשר ביהודה : מי־בכם מכל־עמו יהי אלהיו עמו ויעל
.Jerusalaim in qui Deus ipse Israel Dei Domini domum ædificet & ; Jehudah in quæ ,Jerusalaim in
לירושלם אשר ביהודה ויבן את־בית יהוה אלהי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם :
,auro in & ,argento in sui loci viri eum sublevabunt ibi peregrinus ipse quibus , locis omnibus ex residuus omnem Et
4 וכל־הנשאר מכל־המקמות אשר הוא גר־שם ינשאוהו אנשי מקמו בכסף ובזהב
,Jehudah patrum capita surrexerunt Et .Jerusalaim in quæ ; Dei domui devotione cum ,jumentis in &, substantia in &
5 וברכוש ובבהמה עם־הנדבה לבית האלהים אשר בירושלם : ויקומו ראשי האבות ליהודה
,Domini domum ædificandum ad ascendendum ad ,ejus spiritum Deus suscitavit omni ,Levitæ & ,sacerdotes & ,Binjamin &
ובנימן והכהנים והלוים לכל העיר האלהים את־רוחו לעלות לבנות את־בית יהוה
,jumentis in & ,substantia in ,auro in ,argenteis vasis in eorum manus in roboraverunt eorum circuitus omnes Et .Jerusalaim in quæ
6 אשר בירושלם : וכל־סביבתיהם חזקו בידיהם בכלי־כסף בזהב ברכוש ובבהמה
.oblatum sponte omne super præter ,rebus preciosis &
ובמגדנות לבד על־כל־התנדב :

LIBER PRIMUS ESDRÆ.

CAP. I.

In anno primo Cyri regis Persarum, ut compleretur 1
verbum Domini ex ore Jeremiæ, suscitavit Dominus
spiritum Cyri regis Persarum : & traduxit vocem in
omni regno suo, etiam per scripturam, dicens ; Hæc 2
dicit Cyrus rex Persarum ; Omnia regna terræ dedit
mihi Dominus Deus cœli, & ipse præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Jerusalem, quæ est in Judæa. Quis 3
est in vobis de universo populo ejus? Sit Deus illius cum ipso. Ascendat in Jerusalem, quæ est in Judæa, & ædificet domum Domini Dei Israel, ipse est Deus qui est in
Jerusalem. Et omnes reliqui in cunctis locis ubicun- 4
que habitant, adjuvent eum viri de loco suo, argento & auro, & substantia, & pecoribus, excepto quod voluntarie offerunt templo Dei, quod est in Jerusalem. Et 5
surrexerunt principes patrum de Juda, & Benjamin, & Sacerdotes, & Levitæ, & omnis cujus Deus suscitavit spiritum, ut ascenderent ad ædificandum templum Domini, quod erat in Jerusalem. Universique qui erant 6
in circuitu, adjuverunt manus eorum in vasis argenteis & aureis, in substantia & jumentis, in supellectili, exceptis his quæ sponte obtulerant.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܟܬܒܐ ܕܥܙܪܐ ܢܒܝܐ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

* ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܠܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܠܡܫܠܡܘ ܦܬܓܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢ ܦܘܡܗ 1
ܕܐܪܡܝܐ ܢܒܝܐ. ܐܥܝܪ ܡܪܝܐ ܪܘܚܗ ܕܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܘܐܥܒܪ ܩܠܐ ܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܗ.
ܘܐܦ ܒܟܬܒܐ ܐܡܪ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ ܝܗܒ 2
ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܦܩܕ ܠܝ ܠܡܒܢܐ ܠܗ ܒܝܬܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܗܘܕ.
* ܡܢܘ ܐܝܬ ܒܟܘܢ ܡܢ ܟܠܗ ܥܡܗ ܕܗܘܐ ܐܠܗܗ ܥܡܗ. ܢܣܩ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܒܝܗܘܕ. 3
ܘܢܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܟܠ ܕܐܫܬܚܪ ܡܢ 4
ܟܠ ܐܬܪܘܬܐ ܕܗܘܐ ܬܡܢ ܥܡܘܪܐ. ܢܣܝܒܘܢܝܗܝ ܐܢܫܐ ܕܐܬܪܗ. ܒܟܣܦܐ ܘܒܕܗܒܐ
ܘܒܩܢܝܢܐ ܘܒܒܥܝܪܐ. ܥܡ ܢܕܒܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܩܡܘ ܪ̈ܫܝ 5
ܐܒܗܬܐ ܕܝܗܘܕܐ ܘܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. ܘܟܠ ܕܐܥܝܪ ܐܠܗܐ ܪܘܚܗ. ܠܡܣܩ
ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܟܠ ܕܚܕܪܝܗܘܢ ܐܚܝܕܘ ܒܐܝܕܝܗܘܢ 6
ܒܡܐܢܝ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ. ܘܒܩܢܝܢܐ ܘܒܒܥܝܪܐ ܘܒܡܘܗܒܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܢܕܒܘ.

LIBER EZRÆ PROPHETÆ.

CAP. I.

Anno primo Cyri regis Persidis, ad hoc 1
ut compleretur sermo Domini ex dicto Jeremiæ prophetæ ; excitavit Dominus spiritum regis Persidis, adeo ut edictum promulgaret per totum regnum suum, atque etiam
scripto diceret : Sic dicit Cyrus rex Persi- 2
dis, Regnum terræ dedit mihi Dominus De° cœli, præcepitque mihi ut ædificarem illi domum in Jerusalem civitate quæ est Judæa.
Quicunq; inter vos est ex universo populo, 3
cum quo De° su° adest; ascendat Jerosolymã quæ est in Judæa, & ædificet ædem Dño Deo
Israelis, illi Deo qui est in Jerusalé. Quicunq; 4
superstes est ubicunq; locorum in quib° fuerit inquilinus, abducant eum populares ej° unà cum argento, auro, possessione, atque jumentis (discretè *tamen*) in domũ Dei quæ est
in Jerusalé. Quamobrẽ surrexerunt præci- 5
pui patres Judæ et Benjaminis, necnon sacerdotes ac Levitæ, & omnes illi quorũ spiritũ excitaverat De°, ut ascenderent ad ædificandũ ædé Dño Deo qui est in Jerusalem.
Et 6
omnes ii qui circa illos erant, sustentaverũt illos vasis argenteis & aureis, facultatibus, & jumentis, multisque muneribus ; quicunque *scilicet* voluerunt.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

22 Ἔτει πρώτῳ Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ῥῆμα κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε (κ) κηρύξαι ἐν πάσῃ τῇ βασι-
23 λείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ, λέγων, Τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς (λ) Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, Ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι (μ) οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται (ν) θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήτω.

Τέλος τῶν Παραλειπομένων.

Anno primo Cyri regis Persarum, postquam impletum est verbum Domini per os Hieremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum: 22
& jussit prædicari in omni regno suo in scripto, dicens; Hæc dicit 23
Cyrus rex Persarum omnibus regnis terræ; Dedit mihi Dominus Deus cœli, & ipse mandavit mihi ædificare domum ei in Hierusalem in Judæa. Quis ex vobis ex omni populo ejus? erit Deus ejus cum eo, & ascendat.

MS. A. (κ) τοῦ κηρύξαι αὐτὸς ἐν (λ) Περσῶν, Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέν μοι (μ) αὐτῷ οἶκον ἐν (ν) ὁ θεὸς
Παραλειπομένων τῶν βασιλειῶν Ἰούδα β'.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * وفي السنة الاولي لكورس ملك الفرس. ليتم كلمة الله في فم ارميا النبي. فاثار الله روح
كورس ملك الفرس ونادي في سائر مملكته. وكتب كتابا فيه ذكر اسمه يقول
23 كذلك * كورس ملك الفرس امر كل ممالك الارض التي اعطاني الله. اله السماء هو
الذي امر ان ابني له بيتا في اورسليم التي في يهوذا. فمن كان منكم من سائر شعب
الله الاله يريد ان يطلع فيجي.

Anno primo Cyri regis Persarum, ut concluderetur verbum Dei per os Jeremiæ prophetæ prolatum, excitavit Deus spiritum Cyri regis Persarum, ut promulgaret per totum regnum suum, & scriberet epistolam in qua mentio fiebat nominis ejus hisce verbis: Cyrus rex Persarum 22 23
hæc mandat omnibus regnis terræ quæ dedit mihi Deus: Deus cœli est qui præcepit ut extruerem sibi domum in Jerusalem quæ est in Juda: quisquis ergò vestrûm de toto populo Domini Dei voluerit ascendere, veniat.

. كمل بعون الله وحسن توفيقه كتاب اسفار الملوك. وكتاب فضلات الملوك.
. ولواهب العقل الحمد الي الادهار امين.

Absolutus est cum Auxilio & optimâ Dei providentiâ liber voluminum regum, & liber supplementorum regum:

Largitori autem intellectûs, honor in sæcula, Amen.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

(†) ΕΣΔΡΑΣ Α'. ESDRAS LIB. I.

Notandum, primum hunc Esdræ librum, Septuaginta Interpretibus secundum esse.

ΚΕΦ. α'.

1 ΚΑὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσθῆναι λόγον κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φωνὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ
2 αὐτοῦ, καί γε ἐν γραπτῷ, λέγων, Οὕτως εἶπε Κύρος βασιλεὺς Περσῶν, Πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέψατο ἐπ' ἐμὲ τοῦ (α) οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ
3 ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. Τίς ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ (β) τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν οἶκον θεοῦ Ἰσραήλ,
4 αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ πᾶς ὁ καταλειπόμενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐτὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, (γ) καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποσκευῇ, καὶ κτή-
5 νεσι μετὰ τοῦ ἑκουσίου εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Ἰούδα καὶ (δ) Βενιαμὶν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, τοῦ ἀ-
6 ναβῆναι οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν (ε) ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν (ζ) αὐτῶν ἐν σκεύεσιν ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, (η) ἐν ἀποσκευῇ, καὶ ἐν κτήνεσι, καὶ ἐν ξενίοις, (θ) πάρεξ τῶν ἑκουσίων.

CAP. I.

ET in primo anno Cyri regis Persarum, ut compleretur verbum Do- 1
mini ex ore Hieremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum, & transmisit vocem in omni regno suo, etiam in scriptura,
dicens; Sic dixit Cyrus rex Persarum, Omnia regna terræ dedit mihi 2
Dominus Deus cœli, & ipse requisivit super me, ad ædificandum ipsi
domum in Hierusalem, quæ in Judæa. Quis in vobis de universo 3
populo ejus? Et erit Deus illius cum eo, & ascendet in Hierusalem, quæ in Judæa, & ædificet domum Dei Israel: ipse est Deus, qui in
Hierusalem. Et omnis residuus ex omnibus locis, ubi ipse habitat ibi, 4
& sumant eum viri loci ejus in argento, & auro, & (a) apparatu, &
pecoribus unà cum voluntario in domum Dei, quæ in Hierusalem. Et 5
surrexerunt principes patriarum Juda, & Benjamin, & sacerdotes, & Levitæ, omnes quorum suscitavit Deus spiritum eorum ascendere ad
ædificandum domum Domini, quæ in Hierusalem. Et omnes, qui in (b) 6
circuitu, confortaverunt in manibus eorum in vasis argenti, in auro, in apparatu, et in pecoribus, & in xeniis præter voluntaria.

MS. A. (†) . . . . . . ἱερεύς. (α) οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν (β) ἢ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, (γ) καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν ἀποσκευῇ, (δ) Βενιαμεὶν, καὶ οἱ Λευῖται, πάντες ὧν (ε) ἴσχυσαν (ζ) ἑαυτῶν (η) καὶ ἐν ἀποσκευῇ, (θ) πάρεξ τῶν ἐν ἑκουσίοις.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

. السفر الاول لعزرا الكاتب قاري الناموس.

. الفصل الاول.

LIBER PRIMUS EZRÆ SACERDOTIS LEGISPERITI.

CAPUT. I.

1 * فلما كان في اول سنة من سني قورس ملك فارس. عند تمام كلام الرب علي فم ارميا.
2 نبه الرب روح قورس ملك فارس. فامر بامر في جميع ملكه. وكتب قايلا * هذا ما
يقول قورس ملك فارس. ان الرب اله السماء قد اعطاني ملك جميع الارض. وامرني ان
3 ابني له بيتا في بيت المقدس الذي في اليهودية * فمن كان فيكم من جميع شعبه
الله معه. فليصعد الي اورسليم اليهودية. وليبني بيت اله اسرايل والله الذي في بيت
4 المقدس * وكل من بقي من جميع الاماكن. وحيث ما كان ساكنا فيه فيساعده
5 اهل المكان بفضة وذهب ومتاع ودواب بطيبة نفس الي بيت الله الذي في اورسليم * فقام
اراكنه قبايل يهوذا وبنيامين. والكهنه واللاويون. وكل من حرك الله روحه. ليصعد
6 الي بناء بيت الرب الذي في بيت المقدس * وكل من كان حولهم قووهم بالفضة
والذهب والمتاع والدواب والهدايا. سوي من كانت نفسه طيبة.

VErtente primo anno ex annis Cyri 1
regis Persidis, ad complementum verborum Domini per os Jeremiæ, excitavit Dominus spiritum Cyri regis Persidis, ut edicto juberet in toto regno suo,
scriberetque dicens: Hoc est quod 2
edicit Cyrus rex Persidis; Dominus quidem Deus cœli tradidit mihi regnum totius terræ, præcepitque mihi ut ædem extruerem ei in Jerusalem quæ est in
Judæa. Iccirco quisquis inter vos est 3
ex universo populo ipsius, cui Deus adsit; ascendat Jerosolymam-Judææ, extruatque ædem Dei Israelis, & Dei
qui est in Jerusalem. Et quicunque 4
superstes est ubique locorum, ubicunque colonus fuerit; ducant eum cives loci illius cum argento, auro, supellectile, &
jumentis, liberali animo, in domum Dei qui est in Jerusalem. Itaque surrexe- 5
runt bases familiarum Judæ & Benjaminis, sacerdotes ac Levitæ, & omnes ii quorum spiritum moverat Deus; ut ascenderent ad extruendam
ædem Dei qui est in Jerusalem. Et eos 6
omnes qui circum ipsos erant, confortaverunt argento, auro, supellectile, jumentis, atque muneribus; præter illos quibus spontanea erat voluntas.

עזרא : ב

domo in ea dederat &, Jerufalaim de Nebuchadnefar eduxerat quæ ,Domini domus vafa protulit Chores rex Et
7 והמלך כורש הוציא את כלי בית יהוה אשר הוציא נבוכדנצר מירושלם ויתנם בבית
-Jehudah prelato Sesbaffar ipfi ea numeravit &,thefaurarii Mithredath manū fuper Paras rex Choses ea eduxit Et ,fuorū Deorum
8 אלהיו : ויוציאם כורש מלך פרס על יד מתרדת הגזבר ויספרם לששבצר הנשיא ליהודה :
eorū Expiatoria ,viginti & novem cultri : mille argenti pallabra ,triginta auri pellabra ,eorum numerus ifti Et
9 ואלה מספרם · אגרטלי זהב שלשים אגרטלי כסף אלף מחלפים תשעה ועשרים : 10 כפורי זהב
,argenti & auri vafa Omnia .mille alia vafa : decem & quadringenta fecunda argentea expiatoria : triginta
11 שלשים כפורי כסף משנים ארבע מאות ועשרה כלים אחרים אלף : כל כלים לזהב ולכסף
.Jerufalaim in Babel è captivitatem fuis afcendere cum ,Sesbafar fecit afcendere Omnia .quadringenta & ,millia quinque
חמשת אלפים וארבע מאות הכל העלה ששבצר עם העלות הגולה מבבל לירושלם :

CAP. II. ב

.Babel in Babel rex Nebuchadnefar fecit tranfmigrare quam ,tranfmigrationis captivitate de afcendentes provinciæ filii ifti Et
1 ואלה בני המדינה העלים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצור מלך בבל לבבל
,Seraiah ,Nechemiah ,Jefuah ,Zerubbabel cum venerunt Qui .fuā civitatē in unufquifque ,Jehudah & ,Jerufalaim in funt reverfi Et
2 וישובו לירושלם ויהודה איש לעירו : אשר באו עם זרבבל ישוע נחמיה שריה
,millia duo Parhos Filii .Ifrael populi virorum numerus ; Bahanah ,Rechum ,Bigvai ,Mifpar ,Bilfan ,Mordochai ,Rehelaiah
3 רעליה מרדכי בלשן מספר בגוי רחום בענה מספר אנשי עם ישראל : בני פרעש אלפים
quinque feptingenti ,Arach Filii .duo & feptuaginta trecenti ,Sephatiah Filii .duo & feptuaginta centum
4 5 מאה שבעים ושנים : בני שפטיה שלש מאות שבעים ושנים : בני ארח שבע מאות חמשה
,Helam Filii .duodecim & octingenti millia duo ,Joab ,Jefuah filiorum ,moab-Pachat Filii .feptuaginta &
6 7 ושבעים : בני פחת מואב לבני ישוע יואב אלפים שמנה מאות ושנים עשר : בני עילם
,Zacchai Filii .quinque & quadraginta & nongenti ,Zattu Filii .quatuor & ,quinquaginta ,ducenti mille
8 9 אלף מאתים חמשים וארבעה : בני זתוא תשע מאות וארבעים וחמשה : בני זכי
,tres & viginti fexcenti ,Bebai Filii .duo & quadraginta fexcenti ,Bani Filii .fexaginta & feptingenti
10 11 שבע מאות וששים : בני בני שש מאות ארבעים ושנים : בני בבי שש מאות עשרים ושלשה :
,Bigvai Filii .fex & fexaginta fexcenti ,Adonicam Filii .duo & viginti ducenti mille ,Hafgbad Filii
12 13 14 בני עזגד אלף מאתים עשרים ושנים : בני אדניקם שש מאות ששים וששה : בני בגוי
Chizchijah ipfi Ather Filii .quatuor & quinquaginta quadringenti ,Hadin Filii .fex & quinquaginta ,millia duo
15 16 אלפים חמשים וששה : בני עדין ארבע מאות חמשים וארבעה : בני אטר ליחזקיה
.duodecim & centum ,Jorah Filii .tres & viginti trecenti ,Befai Filii .octo & nonaginta
17 18 תשעים ושמנה : בני בצי שלש מאות עשרים ושלשה : בני יורה מאה ושנים עשר :
centum ,lechem-Beth Filii .quinque & nongenti Ghibbar Filii .tres & viginti ducenti ,Chafum Filii
19 20 21 בני חשם מאתים עשרים ושלשה : בני גבר תשעים וחמשה : בני בית לחם מאה
Hafmaveth Filii .octo & viginti centum ,Hanathoth Viri .fex & quinquaginta Netophah Viri .tres & viginti
22 23 24 עשרים ושלשה : אנשי נטפה חמשים וששה : אנשי ענתות מאה עשרים ושמנה : בני עזמות
Ramah Filii .tres & quadraginta & feptingenti Beeroth & ,Chephirah harim-Chiriath Filii .duo & quadraginta
25 26 ארבעים ושנים : בני קרית ערים כפירה ובארות שבע מאות וארבעים ושלשה : בני הרמה
.duo & viginti centum Michmas Viri .unus & viginti fexcenti Ghabah &
27 וגבע שש מאות עשרים ואחד : אנשי מכמס מאה עשרים ושנים :

Versio VULG. LAT.

Rex quoq; Cyrus protulit vafa templi Dñi,quæ tulerat 7
Nabuchodonofor de Jerufalē,& pofuerat ea in templo
dei fui. Protulit autem ea Cyr' rex Perfarum per ma- 8
nū Mithridatis filii Gazabar,& annumeravit ea Saffa-
bafar principi Juda. Et hic eft numerus eorum: Phia- 9
læ aureæ triginta,phialæ argenteæ mille,cultri viginti-
novem, fcyphi aurei triginta,Scyphi argentei fecundi 10
quadringenti decem:vafa alia mille. Omnia vafa au- 11
rea & argentea,quinque millia quadringenta:univerfa
tulit Saffabafar, cum his qui afcendebant de tranfmi-
gratione Babylonis in Jerufalem.

CAP. II.

HI funt autem provinciæ filii, qui afcenderunt de 1
captivitate, quam tranftulerat Nabuchodonofor
rex Babylonis in Babylonem, & reverfi funt in
Jerufalem & Judam, unufquifque in civitatem
fuam. Qui venerunt cum Zorobabel; Jofue, Ne- 2
hemia, Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belfan,
Mefphar, Beguai, Rehum, Baana. Numerus vi-
rorum populi Ifrael: Filii Pharos, duo millia cen- 3
tum feptuagintaduo. Filii Sephatia, trecenti feptua- 4
gintaduo. Filii Area,feptingenti feptuaginta quinque. 5
Filii Phahath Moab, filiorū Jofue Joab,duo millia o- 6
ctingenti duodecim. Filii Ælam, mille ducenti quin- 7
quaginta quatuor. Filii Zethua,nongenti quadraginta- 8
quinque. Filii Zachai, feptingenti fexaginta. Filii Ba- 9 10
ni,fexcenti quadragintaduo. Filii Bebai,fexcenti vigin- 11
titres. Filii Azgad,mille ducenti vigintiduo. Filii A- 12 13
donicam,fexcenti fexagintafex. Filii Beguai,duo mil- 14
lia quinquagintafex. Filii Adin, quadringenti quin- 15
quagintaquatuor. Filii Ather, qui erant ex Ezechia, 16
nonagintaocto. Filii Befai,trecenti vigintitres. Filii 17 18
Jora,centum duodecim. Filii Hafum,ducenti viginti- 19
tres. Filii Gebbar,nonagintaquinque. Filii Bethlehem, 20 21
centum vigintitres. Viri Netupha, quinquagintafex. 22
Viri Anathoth,centū vigintiocto. Filii Azmaueth,qua- 23 24
dragintaduo. Filii Cariathiarim, Cephira,ét Beroth, 25
feptingenti quadragintatres. Filii Rama & Gabaa, 26
fexcenti vigintiunus. Viri Machmas, centum vigin- 27
tiduo.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible]
[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible]
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19
[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible] 25
26
27

Et rex Cyrus produxit vafa domûs Domini, 7
quæ eduxerat Nebuchadnofar rex Babelis è
Jerufalem, intuleratque in domum numinis
fui: Produxit inquam illa Cyrus rex Perfidis 8
per Mehderatem thefaurarium, tradiditque
Sefinafari principi Judæ. Illorum autem nu- 9
merus is erat: Lagenæ aureæ triginta,lagenæ
argenteæ mille, ftolæ viginti novem: Quin- 10
talia argenti duplicati quadringenta & de-
cem, item quintalia auri triginta, aliaque
vafa mille. Omnia vafa aurea & argentea, 11
quinquies mille quadringenta: omnia ifta af-
portavit Sefmafar unà cum vecta fupellecti-
le captivorum qui afcenderunt è Babele in
Jerufalem.

CAP. II.

ATque hi funt cives qui afcenderunt è ca- 1
ptivitate quam abduxerat Nebuchadnofar
rex Babelis & afportaverat in Babelem, re-
verfique funt in Jerufalem & Judæam, & ab-
ierunt quifque in urbem fuam. Qui ingreffi 2
funt cum Zorbabele, *fuerunt* Jefus, Nehemia,
Saria, Arelaia, Mordechai, Belifan, Meniana,
Baguai, Arhum, Baana. Numerus hominum 3
Ifraelitarum *is eft*: filii Pharhofi, duo millia
centum feptuagintaduo. Filii Sephatiæ, tre- 4
centi feptuagintaduo. Filii Arahi, feptingen- 5
ti feptuaginta quinque: Filii dominii Moa- 6
bi, filii Jefu & Joabi, duo millia octingenti
duodecim: Filii Ilami, mille ducenti quin- 7
quaginta quatuor: Filii Zathiæ, nongenti 8
quadraginta quinque: Filii Zachæi, feptin- 9
genti fexaginta: Filii Bani, centum quadra- 10
ginta duo: Filii Bachi, fexcenti viginti tres: 11
Filii Godar, mille ducenti viginti duo: 12
Filii Adonicom, fexcenti fexaginta fex: 13
Filii Baguai, bis mille quinquaginta fex: 14
Filii Addon, quadringenti fexaginta qua- 15
tuor: Filii Ataris ex Hezecia, nona- 16
ginta octo: Filii Bofaris, trecenti vi- 17
ginti tres: Filii Judæ, centum duo- 18
decim: Filii Hofam, ducenti viginti 19
tres: Filii Gad, nonaginta quin- 20
que: Bethlehemitæ, centum viginti 21
tres: Cives Notaphæ, quinquaginta 22
fex: Cives Anathoth, centum viginti 23
octo: Cives Azmoth, quadraginta duo: 24
Cives Kuriath-naarin, C[illegible]piræ, Biræ, & 25
Tesbais; centum qu[illegible]ginta tres: Cives 26
Ramathæ & Gaba[illegible] feptingenti viginti u-
nus: Cives M[illegible]chmas, centum viginti 27
duo:

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ ὁ βασιλεὺς Κῦρος ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἃ ἔλαβεν Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔδω-
8 κεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ (ι) Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα (ȷ) Μιθραδάτου
9 γασβαρηνοῦ, καὶ ἠρίθμησεν αὐτὰ (κ) τῷ Σασαβασὰρ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν·
ψυκτῆρες χρυσοῖ τριάκοντα, καὶ ψυκτῆρες ἀργυροῖ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἐννέα καὶ εἴκοσι, (λ) καφουρὴ
10 11 χρυσοῖ τριάκοντα, Καὶ (μ) ἀργυροῖ διπλοῖ τετρακόσια δέκα, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. Πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυ-
σῷ καὶ τῷ ἀργύρῳ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα (ν) ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασὰρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ
Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

Et rex Cyrus protulit vasa domus Domini, quæ tulerat Nabuchodono- 7
sor de Hierusalem, & dederat ea in domo dei sui. Et protulit ea Cy- 8
rus rex Persarum super manum Mithradatis Gasbareni. Et numeravit
ea ipsi Sasabasar principi Juda. Et hic numerus eorum: Phialæ aureæ 9
triginta, & phialæ argenteæ mille, mutatoria novem & viginti, (λ)
Caphures aurei triginta, Et argentei duplices quadringenta decem, & 10
vasa alia mille: Omnia vasa aurea & argentea quinque millia quadrin- 11
genta: omnia (ν) ascendentia cum Sasabasar à transmigratione è Baby-
lone in Hierusalem.

MS. A. (ι) Κῦρος βασιλεὺς (ȷ) Μιθριδάτου γαζβαρηνοῦ, (κ) τῷ Σασαβασάρῳ (λ) χρυσῆ χρυσοῖ (μ) ἀργυροῖ, σκεύη ἕτερα (ν) τὰ ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασάρ

ΚΕΦ. Β΄.

1 ΚΑὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἧς ἀπῴκισε Ναβουχοδονόσορ
2 βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ· Οἱ ἦλ-
θον μετὰ Ζοροβάβελ, Ἰησοῦς, Νεεμίας, Σαραίας, Ῥεελίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασὰν, Μασφὰρ, Βαγουαί, Ῥε-
3 4 ούμ, Βαανά· ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραήλ. Υἱοὶ (α) Φαρὲς, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ
5 7 Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ Ἀρὲς, ἑπτακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε. Υἱοὶ Φαὰθ Μωὰβ
8 9 τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ Ἰωὰβ, δισχίλιοι ὀκτακόσιοι δώδεκα. Υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντα-
10 11 τέσσαρες. Υἱοὶ (β) Ζατθουά, ἐννακόσιοι (γ) τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ (δ) Ζακχοῦ, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα.
12 Υἱοὶ Βανουί, ἑξακόσιοι (ε) τεσσαρακονταδύο. Υἱοὶ Βαβαί, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ (ζ) Ἀσγάδ, χί-
13 14 λιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο. Υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταέξ. Υἱοὶ (η) Βαγουαί, δισχίλιοι πεντη-
15 16 κονταέξ. Υἱοὶ Ἀδὶν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. Υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκίᾳ, ἐνενηκοντα-
17 18 19 οκτώ. Υἱοὶ Βασοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ Ἰωρὰ, ἑκατὸν δώδεκα. Υἱοὶ Ἀσοὺμ, διακό-
20 21 σιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ Γαβὲρ, ἐνενηκονταπέντε. Υἱοὶ Βαιθλαὲμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ (η)
22 23 Νετωφά, πεντηκονταέξ. Υἱοὶ Ἀναθὼθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. Υἱοὶ Ἀζμὼθ, (θ) τεσσαρακοντα-
24 25 δύο. Υἱοὶ Καριαθιαρὶμ, (ι) Χαφιρά, καὶ Βηρὼθ, ἑπτακόσιοι, (κ) τεσσαρακοντατρεῖς. Υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ
26 27 Γαβαά, ἑξακόσιοι εἰκοσιείς. Ἄνδρες (λ) Μαχμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο.

CAP. II.

ET hi filii provinciæ, ascendentes de captivitate transmigrationis, 1
quam transmigrare fecerat Nabuchodonosor rex Babylonis in Babylonem;
& reversi sunt in Hierusalem, & Juda, vir in civitatem suam. Qui 2
venerunt cum Zorobabel; Jesua, Neemias, Saraias, Reelias, Mardo-
chæus, Balasan, Masphar, Begue, Reum, Baana. Virorum numerus populi
Israel: Filii Phares, duo millia centum septuaginta duo: Filii Sa- 3 4
phatia, trecenti septuaginta duo: Filii Ares, septingenti septuaginta 5
quinque: Filii Phaath Moab de filiis Jesue Joab, duo millia octingen- 6
ti duodecim: Filii Ælam, mille ducenti quinquaginta quatuor. Filii 7 8
Zathua, nongenti quadraginta quinque: Filii Zacchæ, septingenti sexa- 9
ginta: Filii Banui, sexcenti quadraginta duo: Filii Babai, sexcenti 10 11
viginti tres: Filii Azgad, mille ducenti viginti duo: Filii Adonicam, 12 13
sexcenti sexaginta sex: Filii Begue, duo millia quinquaginta sex: Filii 14 15
Addin, quadringenti quinquaginta quatuor: Filii Ater ex Ezecia, no- 16 17
naginta octo: Filii Bessai, trecenti viginti tres: Filii Jora, centum duo- 18 19
decim: Filii Asum, ducenti viginti tres: Filii Gaber, nonaginta quin- 20 21
que: Filii Bethleem, centum viginti tres: Filii Netophi, quinquaginta 22 23
sex: Filii Anathoth, centum viginti octo: Filii Asmoth, quadraginta tres: Filii Cariathiarim, Caphira, & Beroth, 24 25
septingenti quadraginta tres: Filii Rama, & Gabaa, sexcenti viginti unus: Viri Machmas, centum viginti duo: 26 27

MS. A. (α) Φορὲς, (β) Ζαθθουά, (γ) τεσσαρακονταπέντε. (δ) Ζακχαί, (ε) τεσσαράκοντα δύο. (ζ) Ἀζγάδ, (η) Βαγουά, (η) Νεφωθά, (θ) τεσσαρακονταδύο. (ι) Καφιρά, (κ) τεσσαρακοντατρεῖς. (λ) Χαμμάς,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* والملك قورس اخرج الانية التي كانت لبيت الرب • الذي اخذ بختنصر من بيت 7
المقدس وجعلها في بيت الهته * واخرجها قورس ملك فارس على يدي متريداط العبراني • 8
وعدها لساباسارا اركون يودا * وهذا عددها • ثلثين برادة ذهب • والف برادة فضة • 9
وتسعة وعشرين مبدلة * وثلثين ساروري ذهب ومن الفضة الضعف • وسوي ذلك من 10
الانية الف * فكلما كان من انية الذهب والفضة خمسة الاف واربعماية • كلما 11
صعد مع سبلاسارا من رجعة بابل الي اورسليم •

• الفصل الثاني •

* وهولاي بني الكورة الذين صعدوا من السبي • النقلة التي نقلهم بختنصر ملك بابل • 1
ورجعوا الي بيت المقدس الي يهودا • كل رجل الي مدينته * الذين جاووا مع زربابل 2
ويسوع • نحاميا • وساراياس • مردخايه • بالاسان • مسفار • بغواي • راوم • باعانا * احصاء رجال 3
قوم اسرايل • بني فورس الفين ومايه واثنين وسبعين * بني سافاطيا • ثلثماية واثنين 4
وسبعين * بني ارس سبعماية وخمسة وسبعين * بني فات مواب • لبني يوسانيا • الفين 5 6
ثمانية واثني عشر * بني ايلام • الف ومايتين اربعة وخمسين * بني زتوا • تسع ماية 7 8
وخمسة واربعين * بني زكي سبعماية وستين * بني بنوي • ستماية وثلثة وعشرين • 9 10 11
* بني بابي • ستماية وثلثة وعشرين * بني اسجاد الف ومايتين واثنين وعشرين * بني 12 13
ادانيقام • ستماية ستة وستين * بني باغوا • الفين وستة وخمسين * بني اديم • اربعماية واربعة 14 15
وخمسين * بني اطير لحزقيا • ثمنية وتسعين * بني بيساي • ثلثماية وثلثة وعشرين * بني 16 17 18
يهودا • ماية واثني عشر * بني اسوم مايتين وثلثة وعشرين * بني جابر • خمسة وتسعين • 19 20
* بني بتلاايم • ماية ثلثة وعشرين * بني نطوفا • ستة وخمسين * بني اناثوث • ماية 21 22
وثمانية وعشرين * بني يسموت • اثنين واربعين * بني قاريابيارم • حفيرا • وبيروت • 23 24
سبعماية ثلثة واربعين * بني راما وغابا • ستماية واحد وعشرين * رجال مخماس • ماية 25 26 27
واثنين وعشرين •

Et rex Cyrus protulit vasa quæ pertine- 7
bant ad domum Domini, quæ abstulerat
Bochtonassar ab Jerusalem, posueratque
in æde deorum suorum; Dispensavit- 8
que ea Cyrus rex Persidis per manum
Methridatis Hebræi, qui numeravit ea
Sabasaræ principi Judæ. Et hic est nu- 9
merus eorum: triginta phialæ aureæ,
& mille phialæ argenteæ, & viginti-
novem mutatoria. Triginta auri cra- 10
teres, argenti verò duplum, & alia præ-
ter hæc vasa mille. Adeoque omnia va- 11
sa aurea & argentea, erant quinquies
mille quadringenta, quæcunque scilicet
ascenderunt cum Sabasara è reditu ex
Babele in Jerusalem.

CAP. II.

ATque hi sunt filii provinciæ, qui 1
ascenderunt è captivitate, deportatione
videlicet illâ, quâ deportaverat eos
Bochtonassar rex Babelis, & rediêre Je-
rosolyma in Judæam, quisque in urbem
suam. Qui venerunt cum Zorobabele 2
& Jesu, Nehemias, Sarias, Mardochæ,
Balasan, Masphar, Baguai, Reum, Baana.
Numerus virorum turbæ Israeliticæ: 3
Filii Phores, bis mille centum septuaginta
duo. Filii Sephatiæ, trecenti septuagin- 4
ta duo. Filii Ares, septingenti septua- 5
ginta quinque. Filii Phaath-Moab; 6
de filiis Josaniæ, bis mille octingenti
duodecim. Filii Ailam, mille ducenti 7
quinquaginta quatuor. Filii Zatua, 8
nongenti quadraginta quinque. Filii 9
Zacchi, septingenti sexaginta. Filii 10
Banui, sexcenti viginti tres. Filii 11
Babi, sexcenti viginti tres. Filii 12
Asgad, mille ducenti viginti duo.
Filii Adonicam, sexcenti sexaginta 13
sex. Filii Bague, bis mille quinqua- 14
ginta sex. Filii Addim, quadringen- 15
ti quinquaginta quatuor. Filii Atir ex 16
Hezecia, nonaginta octo. Filii Jesuæ, 17
trecenti viginti tres. Filii Judæ, cen- 18
tum duodecim. Filii Asum, ducenti 19
viginti tres. Filii Gaber, nonaginta 20
quinque. Filii Bethleem, centum vi- 21
ginti tres. Filii Netophæ, quinqua- 22
ginta sex. Filii Anathoth, centum 23
viginti octo. Filii Jesmoth quadra- 24
ginta duo. Filii Cariathiarim, Chephiræ, 25
& Biroth septingenti quadraginta tres.
Filii Rama & Gabaa, sexcenti viginti 26
unus. Viri Machmas, centum viginti 27
duo.

עזרא : ב

quinq- aginta centum M.ghbis Filii duo & quinquaginta Nebo Filii tres & viginti ducenti Hai & ,Bethel Viri

28 29 30 אנשי בית־אל והעי מאתים עשרים ושלשה: בני נבו חמשים ושנים: בני מגביש מאה חמשים

Filii viginti & trecenti Charim Filii quatuor & quinquaginta ducenti mille ,alterius Helam Filii sex &

31 32 33 וששה: בני עילם אחר אלף מאתים חמשים וארבעה: בני חרם שלש מאות ועשרים: בני

Filii quinque & quadraginta trecenti ,Jerecho Filii quinque & viginti septingenti ,Ono & ,Chadid ,Lod

34 35 לד חדיד ואונו שבע מאות עשרים וחמשה: בני ירחו שלש מאות ארבעים וחמשה: בני

septuaginta nongenti ,Jesuah domui Jedahiah filii :Sacerdotes triginta & sexcenti & millia tria ,Senaah

36 סנאה שלשת אלפים ושש מאות ושלשים: הכהנים בני ידעיה לבית ישוע תשע מאות שבעים

,Charim Filii septem & quadraginta ducenti mille ,Paschur Filii duo & quinquaginta mille ,Immer Filii tres &

37 38 39 ושלשה: בני אמר אלף חמשים ושנים: בני פשחור אלף מאתים ארבעים ושבעה: בני חרם

: Cantores quatuor & septuaginta Hodaviah filiis Chadmiel & ,Jesuah filii :Levitæ decem septem & mille

40 41 אלף ושבעה עשר: הלוים בני ישוע וקדמיאל לבני הודויה שבעים וארבעה: המשררים

filii ,Hatah filii ,Talmon filii ,Ather filii ,Sallum filii ,Janitorum Filii octo & viginti centum ,Asaph filii

42 בני אסף מאה עשרים ושמנה: בני השערים בני שלום בני אטר בני טלמן בני עקוב בני

.Tabaoth filii ,Chasupha filii ,Sichah filii :Nethinim novem & triginta centum omnes ,Sobai filii ,Chathitah

43 חטיטא בני שבי הכל מאה שלשים ותשעה: הנתינים בני ציחא בני חשופא בני טבעות:

,Samlai filii ,Chagbab Filii .Haccub filii ,Chagbabah filii ,Lebanah Filii .Padon filii ,Sihaha filii ,Cheros Filii

44 45 46 בני קרס בני סיעהא בני פדון: בני לבנה בני חגבה בני עקוב: בני חגב בני שמלי

filii ,Hazza Filii .Gahar filii ,Nechoda filii ,Rezin Filii .Reaiah filii ,Gbachar filii ,Ghiddel Filii .Chanan filii

47 48 49 בני חנן: בני גדל בני גחר בני ראיה: בני רצין בני נקודא בני גזם: בני עזא בני

,Charchur filii ,Chachupha filii ,Bachbuch Filii .Nephusim filii ,Mehunim filii ,Asnah Filii .Besai filii ,Pasach

50 51 פסח בני בסי: בני אסנה בני מעונים בני נפיסים: בני בקבוק בני חקופא בני חרחור:

filii ,Netiah Filii .Tamach filii ,Sisera filii ,Barchos Filii .Charsa filii ,Mechida filii ,Basluth Filii

52 53 54 בני בצלות בני מחידא בני חרשא: בני ברקוס בני סיסרא בני תמח: בני נציח בני

,Darcon filii ,Jahalah Filii .Peruda filii ,Sophereth filii ,Sothai filii :Selomoh servorum Filii .Chatipha

55 56 חטיפא: בני עבדי שלמה בני סטי בני הספרת בני פרודא: בני יעלה בני דרקון

servorum filii & ,Nethinim Omnes .Ami filii ,Hatsebaim Pochereth filii ,Chattil filii ,Sephatiah Filii .Ghiddel filii

57 58 בני גדל: בני שפטיה בני חטיל בני פכרת הצביים בני אמי: כל הנתינים ובני עבדי

.Immer ,Addan ,Cherub ,charsa-Tel ,malach-Tel de ascendentes isti Et .duo & ,nonaginta trecenti ;Selomoh

59 שלמה שלש מאות תשעים ושנים: ואלה העולים מתל מלח תל חרשא כרוב אדן אמר

,Nechoda filii ,Thobijah filii ,Delajah Filii ipsi Israel ex an ,sui semen & ,suorum patrum domum indicare potuerunt non Et

60 ולא יכלו להגיד בית אבותם וזרעם אם מישראל הם: בני דליה בני טוביה בני נקודא

accepit qui ,Barzillai filii ,Choz filii ,Chabaiah filii ,sacerdotum filiis de Et .duo & quinquaginta ,sexcenti

61 שש מאות חמשים ושנים: ומבני הכהנים בני חביה בני הקוץ בני ברזלי אשר לקח

,genealogizatorum ,suam scripturam quæsierunt Hi .earum nomine super est vocatus & ,uxorem Ghilhaditis Barzillai filiabus de

62 מבנות ברזלי הגלעדי אשה ויקרא על שמם: אלה בקשו כתבם המתיחשים

.sacerdotio à sunt abdicati & ,sunt inventi non &

ולא נמצאו ויגאלו מן הכהנה:

Versio VULG. LAT.

Viri Bethel & Hai, ducenti vigintitres. Filii 28 29
Nebo, quinquagintaduo. Filii Megbis, centum 30
quinquagintasex. Filii Ælam alterius, mille ducenti 31
quinquagintaquatuor. Filii Harim, trecenti viginti. 32
Filii Lod, Hadid, & Ono, septingenti vigintiquinque. 33
Filii Jericho, trecenti quadragintaquinque. Filii 34 35
Senaa, tria millia sexcenti triginta. Sacerdotes: 36
Filii Jadaia in domo Josue, nongenti septuagintatres.
Filii Emmer, mille quinquagintaduo. Filii Phe- 37 38
shur, mille ducenti quadragintaseptem. Filii 39
Harim, mille decem & septem. Levitæ: Filii 40
Josue & Cedmihel filiorum Odouiæ, septuagin-
taquatuor. Cantores: Filii Asaph, centum vi- 41
gintiocto. Filii Janitorum: filii Sellum, filii 42
Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita,
filii Sobai: universi centum trigintanovem. Na- 43
thinæi: filii Siha, filii Hasupha, filii Tab-
baoth, Filii Ceros, filij Siaa, filii Phadon, Filii 44 45
Lebana, filii Hagaba, filii Accub, Filii Hagab, 46
filii Semlai, filii Hanan, Filii Gaddel, filii Ga- 47
her, filii Raaia, Filii Rasin, filii Necoda, filii 48
Gazam, Filii Aza, filii Phasea, filii Besee, 49
Filii Asena, filii Munim, filii Nephusim, Filii 50 51
Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur, Filii Be- 52
sluth, filii Mahida, filii Harsa, Filii Bercos, 53
filii Sisara, filii Thema, Filii Nasia, filii Hati- 54
pha, Filii servorum Salomonis: filii Sotai, filii 55
Sopheret, filii Pharuda, Filii Jala, filii Dercon, filii 56
Geddel, Filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, 57
qui erant de Asebaim, filii Ami. Omnes Nathi- 58
næi, & filii servorum Salomonis, trecenti nona-
gintaduo. Et hi qui ascenderunt de Thelmala, 59
Thelharsa, Cherub, & Adon, & Emer: & non
potuerunt indicare domum patrum suorum & se-
men suum, utrùm ex Israel essent. Filii Dalaia, 60
filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quinquagin-
taduo. Et de filiis Sacerdotum: Filii Hobia, 61
filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filia-
bus Berzellai Galaaditis uxorem, & vocatus est
nomine eorum: Hi quæsierunt scripturam genea- 62
logiæ suæ, & non invenerunt, & ejecti sunt de
sacerdotio.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]
53 [illegible]
54 [illegible]
55 [illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]
59 [illegible]
60 [illegible]
61 [illegible]
62 [illegible]

Cives Beth.il & Aai, ducenti viginti 28
tres: Filii Nobu, quinquaginta duo: 29
Filii Megdas, centum quinquaginta sex: 30
Filii Ilam, mille ducenti quinquaginta 31
quatuor: Filii Horom, trecenti viginti: 32
Filii Lud, Hodar, & Ioo, septingenti viginti 33
quinque. Jerichuntini, trecenti quadraginta 34
quinque: Filii Senaæ, ter mille sexcenti 35
triginta. Sacerdotes filii Idaiæ, ex familia 36
Jesu, nongenti septuaginta tres: Filii 37
Amir, mille ducenti quinquaginta duo:
Filii Phashar, mille ducenti septuaginta 38
quatuor: Filii Harum, mille septemdecim: 39
Levitæ filii Jesu & Cadmiæ, necnon filii 40
Hodiæ, septuaginta quatuor: Hi sunt qui 41
ministrabant: filii Asaph, centum viginti
octo: Filii Tarhelis, filii Salum, filii 42
Atar, filii Alteman, filii Jacob, filii Hato-
tæ, filii Sabi: hi omnes centum triginta
novem. Nethanæi; filii Siniæ, filii Hos- 43
bæ, filii Tabeoth, Filii Cados, filii Sillæ, 44
filii Pharon, Filii Lebiæ, filii Hagbæ, 45
filii Acuph, Filii Hagab, filii Salmi, filii 46
Hanan, Filii Gazal, filii Hagar, filii 47
Dajæ, Filii Dison, filii Deboræ, filii 48
Gazam, Filii Azæ filii Pathah, filii Basaz, 49
Filii Asiæ, filii Mathnin, filii Nephosin, 50
Filii Bacbuc, filii Hacophæ, filii Hadhor, 51
Filii Beslaoth, filii Mehiræ, filii Har- 52
sæ; Filii Carcos, filii Sisræ, filii 53
Tamnai, Filii Nesih, filii Hatophæ, 54
Filii Eber, filii Salim, filii Sotim, filii Esphe- 55
roth, filii Perudæ, Filii Alæ, filii Sepha- 56
tiæ, filii Tarcon, filii Gadal, Filii Hatul,
filii Bacroth, filii Hiltæ; filii Amar: 57
Omnes Nethanæi, & filii Eber ac Salim; 58
trecenti nonaginta duo. Hi sunt præter- 59
eà qui ascenderunt è Telmahala ad Te-
laabam & Chorbi. Tunc edictum fuit:
sed non potuerunt ostendere familias pa-
trum suorum & genealogias suas, sed
tantùm quòd ex Israelitis essent. Filii 60
Delaiæ, filii Tobiæ, filii Necariæ; sex-
centi quinquaginta duo: Filii Habiæ, 61
filii Kehos, filii Barzelai, qui quòd è fili-
abus Barzelai Galaaditis uxorem duxisset,
vocatus fuerat de nomine illorum. Hi 62
cùm quæsivissent in libro familiarum sua-
rum, nec invenissent, abdicati fuerunt à
sacerdotio.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

28 29 Ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Ἀϊά, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ (μ) Ναβῶ, πεντηκονταδύο. Υἱοὶ Μαγεβίς,
30 ἑκατὸν πεντηκονταέξ. Υἱοὶ Ἠλαμάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. Υἱοὶ (ν) Ἠλάμ, τρι-
31 32 ακόσιοι εἴκοσιν. Υἱοὶ (ξ) Λοδαδὶ καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε. Υἱοὶ Ἱεριχώ, τριακόσιοι (ο)
33 34 τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ (†) Σενναά, τρισχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. Καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ (π) Ἰεδουὰ τῷ
35 36 οἴκῳ (ρ) Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς. Υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. Υἱοὶ (σ) Φασ-
37 38 σούρ, χίλιοι διακόσιοι (τ) τεσσαρακονταεπτά. Υἱοὶ Ἠρέμ, χίλιοι ἑπτά. Καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ
39 40 καὶ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς Ὠδουΐα, ἑβδομηκοντατέσσαρες. Οἱ ᾄδοντες υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ.
41 42 Υἱοὶ τῶν πυλωρῶν, υἱοὶ Σελλούμ, υἱοὶ Ἀτήρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ (υ) Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά, υἱοὶ Σωβαί,
43 44 οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα. Οἱ Ναθινίμ, υἱοὶ (φ) Σουθιά, υἱοὶ Ἀσουφά, υἱοὶ Ταβαώθ, Υἱοὶ
45 46 Κάδης, υἱοὶ Σιαά, υἱοὶ Φαδών, Υἱοὶ Λαβανώ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκούβ, Υἱοὶ Ἀγάβ, υἱοὶ Σελα-
47 48 μί, υἱοὶ Ἀνάν, Υἱοὶ Γεδδήλ, υἱοὶ Γαάρ, υἱοὶ Ῥαιά, Υἱοὶ Ῥασών, υἱοὶ (χ) Νεκωδά, υἱοὶ
49 50 Γαζέμ, Υἱοὶ Ἀζώ, υἱοὶ Φασή, υἱοὶ Βασί, Υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μοουνίμ, υἱοὶ Νεφουσίμ, Υἱοὶ Βακ-
51 52 53 βούκ, υἱοὶ Ἀκουφά, υἱοὶ Ἀρούρ, Υἱοὶ Βασαλώθ, υἱοὶ (ψ) Μαουδά, υἱοὶ Ἀρσά, Υἱοὶ Βαρκούς, υἱοὶ
54 55 Σισαρά, υἱοὶ Θεμά, Υἱοὶ (ω) Νασουέ, υἱοὶ (α) Ἀτουφά· Υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σωταί,
56 57 υἱοὶ (β) Σεφηρά, υἱοὶ Φεδουρά, Υἱοὶ (γ) Ἰεηλά, υἱοὶ Δαρκών, υἱοὶ (δ) Γεδδήλ, Υἱοὶ Σαφατία,
58 υἱοὶ (ε) Ἀτίλ, υἱοὶ (ζ) Φαχεράθ, υἱοὶ Ἀσεβωείμ, υἱοὶ Ἠμεί. Πάντες οἱ Ναθινίμ, καὶ υἱοὶ Ἀβδε-
59 σελμά, τριακόσιοι ἐννενηκονταδύο. Καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ (η) Θελμελέχ, Θελαρησά, Χαρούβ,
Ἠδάν, Ἐμμήρ, καὶ οὐκ (θ) ἠδυνάσθησαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν εἰ
60 ἐξ Ἰσραήλ εἰσιν· Υἱοὶ Δαλαΐα, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ Τωβία, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο.
61 Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων υἱοὶ (ι) Λαβεία, υἱοὶ Ἀκκώς, υἱοὶ Βερζελλαΐ, ὃς ἔλαβεν (κ) ἀπὸ τῶν
62 θυγατέρων Βερζελλαΐ τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκα, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτῶν. Οὗτοι ἐζήτησαν
γραφὴν αὐτῶν οἱ μεθωεσίμ, καὶ οὐχ εὑρέθησαν, καὶ ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας.

Viri Bethel, & Aia, quadringenti viginti tres : Filii Nabo, quinquaginta 28 29
duo: Filii Magbis, centum quinquaginta sex: Filii (a) Elamar, mille ducenti 30 31
quinquaginta quatuor: Filii Elam, trecenti viginti: Filii Lodadi, et Ono, se- 32 33
ptingenti viginti quinque: Filii Hiericho, trecenti quadraginta quinque: Fi- 34 35
lii Senaa, tria millia sexcenti triginta. Et sacerdotes filii Jedua, de domo 36
Jesu, nongenti septuaginta tres : Filii Emmer, mille quinquaginta 37
duo : Filii Phassur, mille ducenti quadraginta septem : Filii Erem, 38 39
(b) mille septem. Et Levitae filii Jesu, & Cadmiel ex filiis Oduia, se- 40
ptuaginta quatuor. Cantores filii Asaph, centum viginti octo. Filii 41 42
Janitorum, filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Acub, filii A-
tita, filii Sobai, omnes centum triginta novem. Nathinaei, filii Suthia, 43
filii Asupha, filii Tabaoth, Filii Cades, filii Siaa, filii Phadon, Filii 44 45
Labano, filii Agaba, filii Acub, Filii Agab, filii Selami, filii Anan, 46
Filii Geddel, filii Gaar, filii Raia, Filii Rason, filii Necoda, filii 47 48
Gazem, Filii Azo, filii Phase, filii Basi, Filii Asena, filii Mounim, 49 50
filii Nephusim, Filii Bacbuc, filii Acupha, filii Arur, Filii Basaloth, 51 52
filii Mauda, filii Arsa, Filii Barcos, filii Sisara, filii Thema, Filii 53 54
Nasthie, filii Atupha, Filii servorum Salomon, filii Sotai, filii Sophera, 55
filii Phadura, Filii Jeela, filii Darcon, filii Geddel, Filii Saphatia, 56 57
filii Atil, filii Phacherath filii Aseboim, filii Hemei : Omnes Nathinaei, 58
& filii (c) Abdeselma, trecenti nonaginta duo. Et hi, qui ascen- 59
derunt de Thelmelech, Thelaresa, Cherub, Hedan, Emmer, & non
potuerunt indicare domum patriae suae, & semen suum, si ex Israel
sunt, Filii Dalaia, filii Bua, filii Tobiae, filii Necoda, sexcenti quinqua- 60
ginta duo : Et de filiis sacerdotum, filii (d) Labia, filii Acchus, filii 61
Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditae uxorem, & vo-
catus est in nomine eorum. Hi quaesierunt scripturam suam (e) Methoe- 62
sim, & non sunt inventi, & (f) abdicati sunt à sacerdotio.

MS.A. (μ) Ναβὼ, (ν) Ἠλάμ, (ξ) Λυδδών, Λοδαδὶδ καὶ Ὠνώ, (ο) τεσσαρακονταπέντε. (†) Σενναά, (π) Ἰεδδουὰ (ρ) Ἰησοῦ, (σ) Φασσούρ, (τ) τεσσαρακονταεπτά. (υ) Ἀκούβ, (φ) Σουὰ υἱοὶ Ἀσουφά, (χ) Νεκωδάν, (ψ) Μαυδά, (ω) Νεϊθέ, (α) Ἀτιφά (β) Ἀσεφοράθ, (γ) Ἰεηλά, (δ) Γεδδήλ, (ε) Ἀττίλ, (ζ) Φαχεράθ, (η) Θελμελέχ, (θ) ἠδυνήθησαν (ι) Ὀβδία (κ) ἀπὸ θυγατέρων

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

28 29 * رجال بيت ايل وايا . اربعمائة ثلثة وعشرين * بني نابوا . اثنين وخمسين * بني ماجب مائة .
30 31 وستة وخمسين * بني الامر . الف ومائتين واربعة وخمسين * بني ارام . ثلثمائة وعشرين * بني
32 33 لوداد واون . سبعمائة وخمسة وعشرين * بني يريحا . ثلثمائة خمسة واربعين * بني سناء . ثلثة
35 36 الاف وستمائة وثلثين * الكهنة بني يادوا لبيت يسوع . ستمائة وثلثة وتسعين * بني امير . الف
37 38 وثلثة وخمسين * بني فلسور الف ومائتين سبعة واربعين * بني ابرام . الف وسبعة واربعين .
39 40 * اللاويين بني يسوع وقدميل . لبني بنيادويا سبعة واربعين * بني اساف المسبحين .
41 42 مائة وثمانية وعشرين * بني البوابين . بني سالوم . بني اطير . بني طلمون . بني
43 يافوم . بني اطيطا . بني سباي . جميعهم مائة تسعة وثلثين * النثنيين . بني سوثال .
44 45 بني اسوفا . بني طاباوت * بني قادس . بني سياء . بني فادون * بني لابانا . بني اجابا .
46 47 بني افوب * بني اعاب . بني سالامي . بني انان * بني جديل . بني جاار . بني رايا .
48 49 * بني راسون . بني نافوده . بني عزام * بني ارا . بني فاسي . بني باسي * بني اسنا . بني
50 51 مويونين . بني نافوسين * بني بقبوق . بني افوفا . بني ارور * بني بسالوت . بني
52 53 ميدا . بني ارسا * بني برقس . بني سيسار . بني تاما * بني نسيا . بني اطيفا * بني
54 55 56 عبيد سليمن . بني سوطان . بني اسافيراط . بني فادور * بني يالا . بني درقون . بني
57 58 جديل * بني سافاطيا . بني اطيل . بني فساراث اسبايوم . بني عماي * جميع
59 النثانيين وبني ابديسلما . ثلثمائة واثنين وتسعون * هولاء لما صعدوا من تلملح
تالاريسا . ساروب . ايدان . امير . ولم يستطيعوا ان يخبروا بنسبة قبائلهم وزرعهم من
60 61 اسرائيل * بني دالايا . بني طوبيا . بني نافود ستمائة واثنين وخمسين * ومن الكهنة .
بني ابليا . بني نافوس . بني برزلاي الذي اخذ من بنات برزلاي الجلعدي مرة
62 وسمي على اسمايهم * هولاء طلبوا كتابا لهم مانوتسين فلم يجدوا . فصدف فرائهم
الى الكهنوت .

Viri Beth-il & Aia, quadringenti 28
viginti tres. Filii Nabu, quinqua- 29
ginta duo. Filii Mageb, centum quin- 30
quaginta sex. Filii Elamar, mille 31
ducenti quinquaginta quatuor. Filii 32
Aram, trecenti viginti. Filii Lo- 33
dad & Oa, septingenti vigintiquin-
que. Filii Jericho, trecenti qua- 34
draginta quinque. Filii Senaa, ter 35
mille sexcenti triginta. Sacerdotes filii 36
Jadua, de domo Jesu, sexcenti nona-
ginta tres. Filii Emmir, mille quin- 37
quaginta tres. Filii Phassur, mille du- 38
centi quadraginta septem. Filii Abram, 39
mille quadraginta septem. Levitae fi- 40
lii Jesu & Cadmielis, de filiis Ben-
jadaya, quadraginta septem. Cantores 41
filii Asaph, centum viginti octo.
Filii janitorum: filii Salum, filii Atir, 42
filii Talmun, filii Jacum, filii Atita,
filii Sabai: omnes isti, centum trigin-
ta novem. Nathenaei; filii Suthel, 43
filii Asupha, filii Tabeoth, Filii Ca- 44
des, filii Siaa, filii Phadon, Filii 45
Libana, filii Agaba, filii Acub, Filii 46
Agab, filii Salomi, filii Anan, Filii 47
Geddil, filii Gaar, filii Rija, Filii 48
Rason, filii Nacod, filii Gazem, Filii 49
Asa, filii Phasa, filii Basi, Filii 50
Asna, filii Mojunim, filii Nephusin, Filii 51
Bacbuc, filii Acupha, filii Arur, Filii 52
Basaloth, filii Maida, filii Arsa, Filii 53
Barcos, filii Sisar, filii Tama, Filii 54
Nasia, filii Atipha, Filii servorum 55
Salomonis, filii Sotan, filii Asaphirat,
filii Padur, Filii Jeela, filii Darcon, 56
filii Geddil, Filii Saphatia, filii Atil, 57
filii Phachrath Asbaim, filii Emin.
Omnes Nathenaei, & filii Abdiselma, 58
trecenti nonaginta duo. Hi cùm a- 59
scendissent è Telmelah, Talaisa, Che-
rub, Idan, Emmir; non potuerunt in-
dicare ductum familiarum suarum &
seminis sui ex Israele. Filii Delaia, 60
filii Tobia, filii Necod, sexcenti quin-
quaginta duo. Et è sacerdotibus; filii 61
Elia, filii Necus, filii Berzellai qui
duxit è filiabus Berzellai Galaaditae
uxorem, & vocatus est de nomine
eorum. Isti quaesiverunt scripturam 62
suam Methoesin (corrupta vox Hebraea
mithiahasim, i. genealogicam), & non
invenerunt; ideoque interdictus fuit eis
accessus ad sacerdotium.

Et dixit Tirshatha eis ut non comederent de sanctitate sanctitatum donec staret sacerdos cum Urim & Thummim.

63 ויאמר התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמד כהן לאורים ולתמים׃

Omnis congregatio tanquam unus, quater decem millia, duo millia trecenti sexaginta. Præter servos eorum & ancillas eorum,

64 65 כל הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות ששים׃ מלבד עבדיהם ואמהתיהם

ipsi septem millia trecenti triginta & septem. Et eis cantores & cantatrices ducenti. Equi eorum

66 אלה שבעת אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ולהם משררים ומשררות מאתים׃ סוסיהם

septingenti triginta & sex; muli eorum ducenti quadraginta & quinque. Cameli eorum quadringenti triginta

67 שבע מאות שלשים וששה פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה׃ גמליהם ארבע מאות שלשים

& quinque, Asini sex millia septingenti & viginti. Et de capitibus patrum in veniendo eos in domum Domini quæ

68 וחמשה חמרים ששת אלפים שבע מאות ועשרים׃ ומראשי האבות בבואם לבית יהוה אשר

in Jerusalaim, sponte obtulerūt se ad domum Dei, ad faciendum stare eā in stabilimento suo. Secundūm posse suum dederunt

69 בירושלם התנדבו לבית האלהים להעמידו על מכונו׃ ככחם נתנו

in thesaurū operis, auri drachmas decem sexies millia & mille & argenti minas quinque millia, & tunicas sacerdotum

לאוצר המלאכה זהב דרכמונים שש רבאות ואלף וכסף מנים חמשת אלפים וכתנת כהנים

centum. Et habitaverunt sacerdotes & Levitæ, & de populo, & cantores, & janitores, & Nethinim in urbibus suis & omnis

70 מאה׃ וישבו הכהנים והלוים ומן העם והמשררים והשוערים והנתינים בעריהם וכל

Israel in urbibus suis.

ישראל בעריהם׃

CAP. III. ג

Et attigit mensis septimus, & filii Israel in urbibus: Et congregati sunt populus tanquā vir unus in Jerusalaim. Et surrexit Jeshuah

1 2 ויגע החדש השביעי ובני ישראל בערים ויאספו העם כאיש אחד אל ירושלם׃ ויקם ישוע

filius Josadach & fratres ejus sacerdotes, & Zerubabel filius Sealthiel, & fratres ejus, & ædificaverunt altare Dei Israel,

בן יוצדק ואחיו הכהנים וזרבבל בן שאלתיאל ואחיו ויבנו את מזבח אלהי ישראל

ad faciendum ascendere super illud ascensiones, sicut scriptū in lege Moseh viri Dei. Et firmaverūt altare in stabilimento suo:

3 להעלות עליו עלות ככתוב בתורת משה איש האלהים׃ ויכינו המזבח על מכונתו

quia in terrore super eos à populis terrarum. Et obtulerūt super illud ascensiones Domino, holocausta mane & vespere. Et fecerunt

4 כי באימה עליהם מעמי הארצות ויעל עליו עלות ליהוה עלות לבקר ולערב׃ ויעשו

solennitatem tabernaculorū sicut scriptū, & ascensionē diei in die in numero secūdum consuetudinē verbi diei in die suo. Et postea

5 את חג הסכות ככתוב ועלת יום ביום במספר כמשפט דבר יום ביומו׃ ואחרי כן

holocaustū juge, & in mensibus, & in omnibus solennitatib' Domini sanctificatis, & omni spontaneè offerenti spontaneā Domino.

עלת תמיד ולחדשים ולכל מועדי יהוה המקדשים ולכל מתנדב נדבה ליהוה׃

A die uno mensis septimi cœperunt facere ascendere ascensiones Dño: Et templū Domini non erat fundatū. Et dederūt argentū

6 7 מיום אחד לחדש השביעי החלו להעלות עלות ליהוה והיכל יהוה לא יסד׃ ויתנו כסף

cæsoribus & artificibus; & cibum & potum & oleum Sidoniis & Sorim, ad adducendū ligna cedrina de Lebanon ad mare Jappo,

לחצבים ולחרשים ומאכל ומשתה ושמן לצדנים ולצרים להביא עצי ארזים מן הלבנון אל ים יפוא

juxta permissionē Chores regis Paras eis. Et in anno secundo adventus eorū ad domum Dei in Jerusalaim, in mense

8 כרשיון כורש מלך פרס עליהם׃ ובשנה השנית לבואם אל בית האלהים לירושלם בחדש

secundo cœperūt Zerubabel filius Sealthiel, & Jeshuah filius Josadach, & residuum fratrum eorū sacerdotes & Levitæ & omnes venientes

השני החלו זרבבל בן שאלתיאל וישוע בן יוצדק ושאר אחיהם הכהנים והלוים וכל הבאים

de captivitate Jerusalaim, & statuerunt Levitas à filio viginti annorum, & supra, ad urgendum super opere domus Domini.

מהשבי ירושלם ויעמידו את הלוים מבן עשרים שנה ומעלה לנצח על מלאכת בית יהוה׃

Versio VULG. LAT.

Et dixit Athersatha eis, ut non comederent de Sancto 63
sanctorum, donec surgeret sacerdos doctus atque perfe-
ctus. Omnis multitudo quasi unus, quadragintaduo millia 64
trecenti sexaginta: Exceptis servis eorum, & ancillis, 65
qui erant septé millia trecenti trigintaseptem: & in ipsis
cantores atque cantatrices ducenti. Equi eorum, se- 66
ptingenti trigintasex, muli eorum, ducenti quadraginta-
quinque, Cameli eorum, quadringenti trigintaquinque, 67
asini eorum, sex millia septingenti viginti. Et de princi- 68
pibus patrum, cùm ingrederentur templū Dñi, quod est
in Jerusalem, sponte obtulerunt in domū Dei ad extru-
endam eam in loco suo. Secundùm vires suas dederunt 69
impensas operis, auri solidos sexaginta millia & mille,
argenti mnas quinque millia, & vestes sacerdotales cen-
tum. Habitaverunt ergò Sacerdotes, et Levitæ, & de 70
populo, & cantores, & janitores, & Nathinæi, in urbibus
suis, universúsque Israel in civitatibus suis.

CAP. III.

Jamque venerat mensis septimus, & erant filii Israel in 1
civitatibus suis: congregatus est ergò populus quasi vir
unus in Jerusalem. Et surrexit Josue filius Josedec, & 2
fratres ejus sacerdotes, & Zorobabel filius Salathiel, &
fratres ejus, & ædificaverunt altare Dei Israel, ut offer-
rent in eo holocautomata, sicut scriptum est in lege Moy-
si viri Dei: Collocaverunt autem altare Dei super ba- 3
ses suas, deterrentibus eos per circuitum populis terra-
rum, & obtulerunt super illud holocaustum Dño manè &
vesperé: Feceruntque solennitatem tabernaculorum, 4
sicut scriptum est, & holocaustum diebus singulis per or-
dinem secundùm præceptum op' diei in die suo. Et post 5
hæc holocaustum juge, tam in Calendis quàm in universis
solennitatibus Dñi, quæ erant consecratæ, & in omnib'
in quibus ultrò offerebatur munus Dño. A primo die 6
mensis septimi cœperunt offerre holocaustum Domino:
porrò templum Dei nondum fundatum erat. Dederunt 7
autem pecunias latomis & cæmentariis: cibum quoque,
& potum, & oleum, Sidoniis Tyriisque, ut deferrent li-
gna cedrina de Libano ad mare Joppe, juxta quod præ-
ceperat Cyrus rex Persarum eis. Anno autem secundo 8
adventûs eorum ad templum Dei in Jerusalem, mense se-
cundo, cœperunt Zorobabel filius Salathiel, & Josue fi-
lius Josedec, & reliqui de fratribus eorum Sacerdotes, &
Levitæ, et omnes qui venerant de captivitate in Jerusa-
lem, et constituerunt Levitas à viginti annis et suprà, ut
urgerent opus Domini.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 63
[illegible] 64
[illegible] 65
[illegible]
[illegible] 66
[illegible] 67
[illegible] 68
[illegible]
[illegible]
[illegible] 69
[illegible] 70
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible]
[illegible]
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible]
[illegible] 8
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Dixerunt enim eis principes Israelis ne come- 63
derent è sancto sanctorum, donec surgeret
summ' sacerdos, & inquireret ac videret. To- 64
ta hæc simul congregatio fuit quatuor myri-
ades, bis mille trecenti sexaginta: Præter ser- 65
vos & ancillas eorū, qui fuerunt septies mille
trecenti triginta septé, & ducentos ministros
qui ministrabant eis: equi eorum fuerunt se-
ptingenti triginta sex: Muli eorum, ducenti 66
quadraginta quinque: Cameli eorum, qua- 67
dringenti triginta quinque: asini, sexies mille
septingenti viginti. Ex primorib' paternarū 68
familiarū, quum ingressi fuissent domum Dñi
quæ est in Jerusalem, cogitaverunt de domo
Dñi: & surrexerunt viribusque conati De- 69
derunt in thesaurum ipsius operis aureorum
denariorū sex myriades ac mille, argenti mi-
nas quinquies mille, & tunicas centum pro
sacerdotib'. Ita reversi sunt sacerdotes et Le- 70
vitæ, & ex populo, ministris, janitoribus, &
Nethanæis; et ii qui habitabant in civitatib'
suis, omnesq; Israelitæ ac civitates eorum.

CAP. III.

Adveniente autem mense septimo, dum 1
Israelitæ *versarentur* in civitatib' suis, con-
gregat' est popul' quasi vir unus, ut ascende-
ret in Jerusalem. Ubi surgentes Jesus Jozede- 2
ci fili', & sacerdotes fratres ej', necnon Zor-
babel fili' Selathielis cum fratrib' suis; ædi-
ficaverunt altare Deo Israelis, ad offerendum
sup illud holocausta, quemadmodū scriptum
est in lege Mosis prophetæ Dei. Altari in sua 3
sede constituto (terror enim ingens immine-
bat ipsis propter gentes quæ habitabant in
urbib') obtulerunt sup illud holocausta Dño,
holocaustū matutinum ac vespertinum: Et 4
celebrârunt festum tabernaculorū, sicut scri-
ptum est: & holocausta diurna, statuto nume-
ro, secundùm legem; pro dignitate cujusq; di-
ei. Deinde holocaustum juge in mensibus; & 5
in omnibus solennitatib' Dñi, sacra; & omnis
volentis, spontaneum Domino. A prima *die* 6
mensis septimi cœperunt offerre holocaustū
Domino, licèt templum Dñi adhuc non esset
absolutum. Dederuntque pecuniam lapicidis 7
& fabris; & cibum, potum, ac oleum Tyriis
atque Sidoniis, ut ligna cedrina è Libano per
mare adveherent in Japha; quemadmodum
præscripserat illis Cyrus rex Persidis. Anno 8
secundo ab ingressu in domum Domini quæ
est in Jerusalem, mense secundo; misit Zor-
babel filius Selathielis, & Jesus Jozedeci fili-
us, cæterique fratres eorum, & sacerdotes ac
Levitæ, omnes denique qui è captivitate in-
gressi fuerant in Jerusalem; et constituerunt
Levitas à nato viginti annos & ultra [illegible] præessent operi domus [illegible]

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

63 Καὶ εἶπεν (λ) Ἀθαρσαθὰ αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσιν
64.65 καὶ τοῖς τελείοις. Πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία ὁμοῦ ὡσεὶ τέσσαρες μυριάδες δισχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, χωρὶς
δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτά. καὶ οὗτοι ᾄδοντες καὶ
66 ᾄδουσαι διακόσιοι. Ἵπποι αὐτῶν, ἑπτακόσιοι τριακονταέξ· ἡμίονοι αὐτῶν, διακόσιοι (μ) τεσσαρά-
67 κοντα πέντε· Κάμηλοι αὐτῶν, τετρακόσιοι τριακονταπέντε· ὄνοι αὐτῶν, ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴ-
68 κοσι. Καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ (ν) εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἡκουσι-
69 άσαντο εἰς (ξ) οἶκον τοῦ θεοῦ, τοῦ στῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, Ὡς ἡ δύναμις αὐτῶν, ἔδωκαν
εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔργου (ο) χρυσίου καθαροῦ μνᾶς ἓξ μυριάδας καὶ χιλίας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισ-
70 χιλίας, καὶ (π) κιθῶνας τῶν ἱερέων ἑκατόν. Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ (ρ) λαοῦ, καὶ οἱ ᾄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ Ναθινὶμ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

Et dixit Athersatha eis, ut non comederent de sancto sanctorum, donec 63
(ς) surgeret sacerdos illuminantibus, & perfectis. Omnis autem Ec- 64
clesia simul, quasi quadraginta duo millia trecenti sexaginta, Absque 65
servis eorum, & ancillis eorum: hi septem millia trecenti triginta se-
ptem: (h) & hi cantores, & cantatrices bis centum. Equi eorum, 66
septingenti triginta sex: muli eorum, ducenti quadraginta quinque: Ca- 67
meli eorum, quadringenti triginta quinque: asini eorum, sex mille septin-
genti viginti. Et ex principibus patriarum, in ingrediendo ipsos in domum 68
Domini, quæ in Hierusalem, sponte obtulerunt in domum Dei, ad statu-
endam eam super stabilitatem suam; Sicut potentia eorum, dederunt in the- 69
saurum operis, (i) aurum purum minæ millia sexaginta unum, & argen-
ti minas quinque millia, & (k) Cothonas sacerdotum centum. Et sede- 70
runt sacerdotes, & Levitæ, & qui de populo, & cantores, & janitores, & Nathinæi in civitatibus suis, & omnis Israel in civitatibus suis.

MS.A. (λ) Ἀθερσαθὰ (μ) τεσσαρακονταπέντε (ν) ἐλθεῖν (ξ) οἶκον θεοῦ, (ο) χρυσίου δραχμὰς ἓξ μυριάδας καὶ χιλίας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας, (π) χιτῶνας τῶν (ρ) λαοῦ, οἱ ᾄδοντες

ΚΕΦ. γʹ.

1 Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, (α) καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ συνήχθη ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ
2 εἷς εἰς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ (β) αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνενέγκαι ἐπ' αὐτὸ
3 ὁλοκαυτώσεις, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ (γ) Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. Καὶ ἡτοίμασαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν· καὶ ἀνέβη ἐπ'
4 αὐτὸ ὁλοκαύτωσις τῷ κυρίῳ τοπρωῒ καὶ εἰς ἑσπέραν. Καὶ ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γε-
5 γραμμένον, καὶ ὁλοκαυτώσεις ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ· Καὶ μετὰ τοῦτο ὁλοκαυτώσεις ἐνδελεχισμοῦ, καὶ εἰς τὰς νουμηνίας, καὶ εἰς πάσας (δ) ἑορτὰς τῷ κυρίῳ τὰς ἡγια-
6 σμένας, καὶ παντὶ ἑκουσιαζομένῳ ἑκούσιον τῷ κυρίῳ. Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου ἤρξαντο ἀνα-
7 φέρειν ὁλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ (ε) οἶκος τοῦ κυρίου οὐκ ἐθεμελιώθη. Καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώματα καὶ ποτὰ, καὶ ἔλαιον τοῖς Σιδωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, (ζ) ἐνέγκαι ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβάνου πρὸς θάλασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώρησιν Κύρου βασιλέως Περσῶν ἐπ'
8 αὐτούς. Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ (η) ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησαν τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας (θ) τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ κυρίου.

CAP. III.

Et advenit mensis septimus, & filii Israel in civitatibus suis. Et 1
congregatus est populus tanquam vir unus in Hierusalem. Et surrexit 2
Jesus filius Josedec, & fratres ejus sacerdotes, & Zorobabel filius Salathiel, & fratres ejus: & ædificaverunt altare Dei Israel, ad offerendum super illud holocaustoses, secundum ea, quæ scripta sunt in
lege Moysi hominis Dei. Et stabilierunt altare super stabilitatem suam: 3
quoniam in terrore super ipsos à populis terrarum. (a) Et ascendit su-
per Israel holocaustosis Domino manè, & ad vesperam. Et fecerunt so- 4
lennitatem tabernaculorum, secundum quod scriptum est, & holocaustoses
diem in die in numero, sicut judicium, verbum diei in die suo: Et post hæc 5
holocaustum jugis sacrificii, & ad Neomenias, & ad omnes festivitates
Domino sanctificatas, & omni sponte offerenti spontaneum Domino. In 6
die una mensis septimi cœperunt offerre holocaustoses Domino: & do-
mus Domini fundata non erat. Et dederunt argentum latomis, & fa- 7
bris, & cibos, & pocula, & oleum Sidoniis, & Tyriis, ad afferendum ligna cedrina è Libano, ad mare Joppes, secundum (b) permissionem Cyri regis Persarum super eos. Et in anno secundo adventus eo- 8
rum ad domum Dei in Hierusalem, in mense secundo cœpit Zorobabel filius Salathiel, & Jesus filius Josedec, & reliqui ex fratribus eorum sacerdotes, & Levitæ, & omnes qui veniebant è captivitate in Hierusalem. Et statuerunt Levitas à viginti annis, & (c) suprà, super facientes opera in domo Domini.

MS. A. (α) καὶ ὁ Ἰσραὴλ (β) αὐτῶν, (γ) Μωύσεως (δ) ἑορτὰς κυρίῳ (ε) οἶκος κυρίου (ζ) καὶ ἐνέγκαι (η) εἰς (θ) τὰ ἔργα θεοῦ οἴκῳ κυρίου.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

63 * فقال لهم الروساء الا ياكلوا من قدس القديسين حتى يقوم كاهنا للفطنين وللتامين •
64 65 * وجميع الكنيسة ربوتين والفين وثلثماية وستين * سوا عبيدهم واماهم هولاء سبعة الاف
66 وثلثماية وسبعة وثلثين• والقراء والقاريات مايتين * وخيلهم سبعماية ستة وثلثين• وبغالهم
67 مايتين وخمسة واربعين * وجمالهم اربعماية وخمسة وثلثين• وحميرهم سبعة الاف وستماية
68 وعشرين * ومن روساء القبايل بعد ما جاوزوا الى بيت الله الذي في بيت المقدس• جاووا
69 الى بيت الله ليقيموه هيئته بقدر قوتهم * اعطوا في كنوز العمل من الذهب ستة الاف مثقال•
70 ومن الفضة خمسة الاف ومن الثياب للكهنة ماية * وجلس الكهنة واللاويين• الذين من
الشعب• والقراء والبوابين في مدنهم• وجميع اسرايل في مدنهم•

Dixerunt enim eis principes ne comede- 63
rent de sancto sanctorum donec surgeret
sacerdos prudentibus & perfectis. Tota 64
autem ecclesia erat duæ myriades, bis
mille trecenti sexaginta: Præter servos 65
eorum, & ancillas eorum, qui erant
septies mille trecenti triginta septem: &
cantores & cantatrices ducenti. Equi 66
eorum, septingenti triginta sex: muli
eorum, ducenti quadraginta quinque:
Cameli eorum, quadringenti triginta 67
quinque: & asini eorum, septies mille
sexcenti viginti. Et ex principibus fa- 68
miliarum, postquam venerunt ad domum
Dei quæ est in Jerusalem, venerunt ad
domum Dei ut restituerent eam in statum
suum pro ratione virium suarum: De- 69
derúntque in thesauros operis sex millia
siclorum aureorum, argenteorum verò
quinque millia; & vestes pro sacerdotibus, centum. Et sederunt sacerdotes 70
ac Levitæ, plebeii, cantores & janitores
in urbibus suis, omnésque Israelitæ in urbibus suis.

الفصل الثالث •

1 * وادرك الشهر السابع واسرايل في مدنهم• وحينيذ الشعب كرجل واحد اجتمعوا الى اورشليم •
2 * فقام يسوع ابن يوصاداق واخوته الكهنة• وزربابل ابن سلاتيل في اخوته• فبنوا مذبح اله
3 اسرايل ليصعدوا عليه محرقات تامة• كما هو مكتوب في ناموس موسى رجل الله * فهيوا
المذبح على هيئته بفزع الناس منهم من شعوب الارض• وصعدت عليه المحرقات تامة الى الرب
4 بكرة وعشية * وصنعوا عيد المظال• كما هو مكتوب• ومحرقات لكل يوم بعدد كالوصية• كل
5 يوم بيومه * وبعد ذلك محرقات متتابعات في الاهلة وكل يوم عيد للرب مقدس• وكل نذر
6 ينذر لله * في يوم واحد من الشهر السابع بدوا يقربون محرقات للرب• وبيت الرب لم يوسس •
7 * واعطوا قطاعي الحجارة الكرى والنجارين• وطعاما وشرابا وزيتا للصيدانيين والصوريين•
8 ليجيبوهم بخشب ارز من لبنان من ناحية يافا• كما امر قورش ملك فارس * فلما كان في السنة
الثانية من مجيهم الى بيت الله لاورشليم في الشهر الثاني بدي زربابل ابن سلاتيل ويسوع
ابن صادوق وباقيه اخوتهم الكهنة واللاويين• وكل من جاء من السبي الى اورشليم• واقاموا
اللاويين من ابن عشرين سنة وما فوق ذلك• على من يعمل الاعمال في بيت الله •

CAP. III.

Advenit autem mensis septimus, dum 1
Israelitæ essent in urbibus suis: & tunc
populus quasi vir unus congregati sunt
in Jerusalem. Surrexitque Jesus fili- 2
us Josedec cum fratribus suis sacerdotibus, & Zorbabel filius Salathiel cum
fratribus suis; & ædificaverunt altare
Dei Israelis, ut offerrent super illud holocausta perfecta, quemadmodum scri-
ptum est in lege Mosis viri Dei. 3
altari secundum dispositionem suam parato, non sine timore qui invaserat eos à
populis terræ; ascenderunt super illud
holocausta perfecta Domino, manè &
vespere. Et fecerunt festum tabernacu- 4
lorum, quemadmodum scriptum est: &
holocausta diurna ex numero, secundum
præceptum, singulis diebus: Præterea 5
holocausta continua in [illegible] & singulis festis Deo sacris: denique omne
votum quod Deo vovetur. Primâ die 6
mensis septimi cœperunt offerre holocausta Domino, quum domus Domini non-
dum esset fundata. Et mercedem de- 7
derunt lapicidis & fabris; & cibum,
potum, atque oleum Sidoniis & Tyriis,
ut afferrent sibi ligna cedrina è Libano,
ex parte Japhæ; quemadmodum præceperat Cyrus rex Persidis. Anno autem 8
secundo post adventum eorum ad domum
Dei in Jerusalem, mense secundo, cœpit Zorbabel filius Selathielis, & Jesus
filius Sadoc, & reliqui fratres eorum
sacerdotes ac Levitæ, omnes demum
qui venerant è captivitate in Jerusalem:
& præfecerunt Levitas à nato viginti
annos & ultrà, iis qui faciebant opera
in domo Dei.

עזרא : ד

9 ויעמד ישוע בניו ואחיו קדמיאל ובניו בני יהודה כאחד לנצח על עשה המלאכה
10 בבית האלהים בני חנדד בניהם ואחיהם הלוים: ויסדו הבנים את היכל יהוה ויעמידו
הכהנים מלבשים בחצצרות והלוים בני אסף במצלתים להלל את יהוה על ידי דויד מלך
11 ישראל: ויענו בהלל ובהודת ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו על ישראל
12 וכל העם הריעו תרועה גדולה בהלל ליהוה על הוסד בית יהוה: ורבים מהכהנים
והלוים וראשי האבות הזקנים אשר ראו את הבית הראשון ביסדו זה הבית בעיניהם בכים
13 בקול גדול ורבים בתרועה בשמחה להרים קול: ואין העם מכירים קול תרועת השמחה
לקול בכי העם כי העם מריעים תרועה גדולה והקול נשמע עד למרחוק:

CAP. IV. ד

1 וישמעו צרי יהודה ובנימן כי בני הגולה בונים היכל ליהוה אלהי ישראל: ויגשו
2 אל זרבבל ואל ראשי האבות ויאמרו להם נבנה עמכם כי ככם נדרוש לאלהיכם
3 ולא אנחנו זבחים מימי אסר חדן מלך אשור המעלה אתנו פה: ויאמר
להם זרבבל וישוע ושאר ראשי האבות לישראל לא לכם ולנו לבנות בית לאלהינו
4 כי אנחנו יחד נבנה ליהוה אלהי ישראל כאשר צונו המלך כורש מלך פרס: ויהי
5 עם הארץ מרפים ידי עם יהודה ומבלהים אותם לבנות: וסכרים עליהם יועצים
6 להפר עצתם כל ימי כורש מלך פרס ועד מלכות דריוש מלך פרס: ובמלכות
אחשורוש בתחלת מלכותו כתבו שטנה על ישבי יהודה וירושלם: ובימי
7 ארתחששתא כתב בשלם מתרדת טבאל ושאר כנותו על ארתחששתא מלך פרס וכתב
8 הנשתון כתוב ארמית ומתרגם ארמית: רחום בעל טעם ושמשי ספרא כתבו אגרה
חדה על ירושלם לארתחששתא מלכא כנמא:

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Stetitq; Josue & filii ejus, & fratres ejus, Cedmihel & filii 9
ejus, & filii Juda, quasi vir unus, ut instarent super eos
qui faciebant opus in templo Dei: filii Henadad, & filii
eorum, & fratres eorum Levitæ. Fundato igitur à cæ- 10
mentariis templo Domini, steterunt sacerdotes in ornatu
suo cum tubis: & Levitæ filii Asaph in cymbalis, ut lau-
darent Deum per manus David regis Israel. Et conci- 11
nebant in hymnis & confessione Domino; Quoniam bo-
nus, quoniam in æternum misericordia ejus super Israel.
Omnis quoque populus vociferabatur clamore magno
in laudando Dominum, eò quòd fundatum esset templum
Domini. Plurimi etiam de Sacerdotibus & Levitis, & 12
principes patrum, & seniores, qui viderant templum
prius cùm fundatum esset, & hoc templum in oculis
eorum, flebant voce magnâ: & multi vociferantes in
lætitia, elevabant vocem. Nec poterat quispiam agno- 13
scere vocem clamoris lætantium, & vocem fletûs popu-
li: commixtim enim populus vociferabatur clamore
magno, & vox audiebatur procul.

CAP. IV.

Audierunt autem hostes Judæ & Benjamin, quia filii 1
captivitatis ædificarent templum Domino Deo Israel:
Et accedentes ad Zorobabel, & ad principes patrum, 2
dixerunt eis; Ædificemus vobiscum, quia ita ut vos,
quærimus Deum vestrum: ecce nos immolavimus victi-
mas à diebus Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos
huc. Et dixit eis Zorobabel, & Josue, & reliqui prin- 3
cipes patrum Israel; Non est vobis & nobis ut ædifice-
mus domum Deo nostro, sed nosipsi soli ædificabimus Do-
mino Deo nostro, sicut præcepit nobis Cyrus rex Persa-
rum. Factum est igitur, ut populus terræ impediret 4
manus populi Judæ, & turbaret eos in ædificando.
Conduxerunt autem adversùs eos consiliatores, ut de- 5
struerent consilium eorum omnibus diebus Cyri regis
Persarum, & usque ad regnum Darii regis Persarum.
In regno autem Assueri, in principio regni ejus, scripse- 6
runt accusationem adversùs habitatores Judæ & Jerusa-
lem. Et in diebus Artaxerxis scripsit Beselam Mithri- 7
dates, & Thabeel, & reliqui qui erant in consilio eo-
rum, ad Artaxerxem regem Persarum: epistola au-
tem accusationis scripta erat Syriacè, & legebatur
sermone Syro. Reum Beelteem, & Samsa scriba 8
scripserunt epistolam unam de Jerusalem Artaxerxi
regi, hujuscemodi:

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et surrexerunt Jesus cum fratribus & filiis 9
suis, & Cadmia cum filiis suis, & filii Hodiæ
simul; ut vacarent operibus domûs Domini:
filii Hendar cum filiis ac fratribus suis Levi-
tis. Jactisque fundamentis ædificii templi 10
Domini, sacerdotes induti, & arietina cor-
nua tenentes, iisque clangentes; & Levitæ
filii Asaphi cum buccinis; surrexerunt ad
laudandum Dominum per Davidem regem
Israelis: Et cum gratiarum actione & canti- 11
cis benedixerunt Domino, Quoniam bonus
est, & in perpetuum benignitas ejus erga Is-
raelem. Totus autem populus magno con-
centu concinuerunt laudem Domino pro ab-
solutione ædificii domûs Domini. Multi ve- 12
rò è sacerdotibus & Levitis primores patres
ac senes, qui viderant domum istam in pri-
stina summa sua majestate; cùm absoluta fu-
isset hæc domus, fleverunt altâ voce: & mul-
ti voces suas attollebant cum cornibus & læ-
titiâ: Attamen populus non audiebat sonum 13
cornuum: quia populo cornibus altâ voce
clangente, vox fletûs audiebatur in longin-
quum.

CAP. IV.

Audientes autem hostes Judæ & Benjami- 1
nis quòd filii captivitatis ædificarent tem-
plum Domino Deo Israelis; Accesserunt ad 2
Zorbabelem & ad primores patres, & dixe-
runt eis; Ædificemus nos quoque vobiscum:
nam sicut vos ædificabimus Deo vestro, quan-
doquidem ipsi sacrificamus hic, inde à diebus
Sanherib regis Assyriæ qui nos huc ascen-
dere jussit. Dixerunt eis Zorbabel, & Jesus, 3
cæterique primores patres Israelis; Non est
vestrûm nobiscum ædificare domum Deo no-
stro: nos enim seorsim ædificabimus domum
Domino Deo Israelis, quemadmodum præ-
cepit nobis Cyrus rex Persa. Nihilominus 4
gentes illæ remittebant manus populi Judai-
ci, & turbabant eos quin ædificarent; Et 5
mercede contra eos conducebant interturba-
tores: adeóque irrita fecerunt consilia eo-
rum cunctis diebus Cyri regis Persæ, usque
ad regnum Darii regis Persidis. In regno 6
autem Ahasiris regis, in principio regni ejus,
scripserunt accusationem contra habitatores
Judææ & Jerusalem. In diebus Artahsestis, 7
scripsit pacémque precatus [illegible]ach, &
Tebael, & reliqui co[illegible]es ejus, Artahsesti
regi Persidis: scrip[illegible]ra autem epistolæ enu-
rata erat Syriacè & exposita Syriacè. Ar- 8
hum dominus T[illegible]mæ, & Semes legisperitus,
scripserunt epi[illegible]lam hanc Jerosolymam ad
Artahsestem regem, debito modo.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

9 Καὶ ἔστη Ἰησοῦς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. (ι) Καδμιὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ (κ) υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ
τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ· υἱοὶ Ἠναδάδ, υἱοὶ αὐτῶν (λ) καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖ-
10 ται. Καὶ ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι ἐν σάλ-
πιγξι, καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσὰφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως
11 Ἰσραήλ. Καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἴνῳ καὶ ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, Ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα
τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς (μ) ἐσήμαινε φωνῇ μεγάλῃ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θεμε-
12 λιώσει (ν) τοῦ οἴκου κυρίου. Καὶ πολλοὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ
πρεσβύτεροι οἳ εἴδοσαν τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελιώσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλ-
μοῖς (ξ) αὐτῶν, ἔκλαιον φωνῇ μεγάλῃ. καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ᾽ εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι ᾠδήν.
13 Καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων (ο) φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης (π) ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυ-
θμοῦ τοῦ λαοῦ, (ρ) ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἡ φωνὴ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

Et stetit Jesus, & filii ejus, & fratres ejus, Cadmiel, & filii ejus, 9
filii (d) Juda, super facientes opera in domo Dei: filii Enadad, filii
eorum, & fratres eorum Levitæ. Et fundamenta jecerunt ad ædi- 10
ficandum domum Domini. Et steterunt sacerdotes amicti stolis, in tubis, & Levitæ filii Asaph in cymbalis ad laudandum Dominum
super manus David regis Israel. Et responderunt in laude & con- 11
fessione Domino, Quoniam bonum, quoniam in seculum misericordia ejus super Israel. Et omnis populus (e) significabat voce magnâ lau-
dando Dominum super fundatione domûs Domini. Et multi de sacer- 12
dotibus, & Levitis, & principes patriarum, seniores, qui viderant domum primam in fundatione ejus, & hanc domum in oculis suis, plorabant voce magnâ. Et turba in significatione cum lætitia ad ele-
vandum (f) canticum. Et non erat populus agnoscens vocem signi- 13
ficationis lætitiæ à voce fletûs populi: quoniam populus vociferabatur voce magnâ, & vox audiebatur usque à longè.

MS. A. (ι) καὶ Καδμιὴλ (κ) οἱ υἱοὶ (λ) καὶ ἀδελφοὶ (μ) ἐσήμαινεν (ν) οἴκου κυρίου. (ξ) ἑαυτῶν, (ο) τὴν φωνὴν (π) ἀπὸ τῆς * εὐφροσύνης τοῦ κλαυθμοῦ (ρ) ὅτι λαὸς

ΚΕΦ. Δ'.

1 ΚΑὶ ἤκουσαν οἱ θλίβοντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυ-
2 ρίῳ θεῷ Ἰσραήλ, Καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐ-
τοῖς, Οἰκοδομήσομεν μεθ᾽ ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ (α) ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡ-
3 μεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν (β) Ἀσαραδὰν βασιλέως (γ) Ἀσσοὺρ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοῦς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ, Οὐχ
ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ
4 κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύ-
5 ων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπόδιζον (δ) αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, Καὶ μισθούμενοι ἐπ᾽ αὐτοὺς
βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἕως βασιλείας Δα-
6 ρείου (ε) βασιλέως Περσῶν. Καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσουήρου, καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ (ζ) ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ
7 οἰκοῦντας Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασασθὰ (η) ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ (θ) Μιθραδάτῃ Τα-
βεὴλ καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις· πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ
8 καὶ ἡρμηνευμένην. Ῥεοὺμ (ι) Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς (κ) ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ
Ἱερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθὰ βασιλεῖ.

CAP. IV.

ET audierunt ii qui tribulabant Juda, & Benjamin, quia filii trans- 1
migrationis ædificant domum Domino Deo Israel. Et accesserunt ad 2
Zorobabel, & ad principes patriarum, & dixerunt eis; Ædificabimus vobiscum: quoniam sicut vos, quærimus Deum (a) vestrum, & ei nos sacrificamus à diebus Asaradan regis Assur, qui adduxit nos
huc. Et dixit ad eos Zorobabel, & Jesus, & reliqui principum pa- 3
triarum Israel; Non nobis & vobis ædificare domum Deo nostro: quoniam nos ipsi in idipsum ædificabimus Domino Deo nostro, sicut man-
davit nobis Cyrus rex Persarum. Et erat populus terræ dissolvens 4
manus populi Juda: & impediebant eos ædificare, Etiam mercede 5
conducentes super eos, (b) consultantes ad dissipandum consilium ipsorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, & usque ad regnum Darii re-
gis Persarum. Et in regno Assueri, & in principio regni ejus scripserunt 6
epistolam super habitantes Juda, & Hierusalem. Et in diebus Artha- 7
sastha (c) scripsit in pace Mithridati Tabeel, & reliquis conservis: ad Arthasastha regem Persarum scripsit Tabellarius scripturam Syriacè,
& interpretatam: Reum (d) Baltam & Samsa scribæ scripserunt 8
epistolam unam contra Hierusalem Arthasastha regi.

MS.A. (α) ὑμῶν, (β) Ἀσαραδδὼν (γ) Ἀσσὺρ (δ) αὐτοῖς τοῦ οἰκοδομεῖν, (ε) βασιλέως. Ἐν βασιλείᾳ Ἀσουήρου Περσῶν, καὶ (ζ) ἔγραψεν (η) ἔγραψαν (θ) Μιθραδάτης Ταβεὴλ σὺν καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις αὐτοῦ πρὸς (ι) Βαλτὰμ καὶ Σαμσαὶ (κ) ἔγραψεν

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

9 * وقام يسوع وبنيه واخوته . قدميل وبنيه بني يهودا . على من يعمل الاعمال في بيت
10 الله . بني بناداد بنيهم واخوتهم * واللاويين بني اصاف بالصلاصل ليسبحوا الله على
11 يدي داوود ملك اسرايل * واجابوهم بسور وتسابيح للرب . انه صالح ورحمته الي
الابد الي اسرايل . وجاوبوهم الشعب كله بصوت عالي . يسبحون الرب على اساس بيت
12 الرب * وكثيرين من الكهنة واللاويين ورؤسا القبايل والمشيخة الذين راوا البيت الاول
عند ما اسس . فلما راوا هذا البيت بكوا بعجيج شديد . والجميع بعلامات يسبحون
13 ويعلون الصوت * ولم يكن الشعب يعرف صوت التسبيح والسرور من البكاء من الناس
ومن العجيج لانهم كانوا يصيحون بصوت عال تسمع اصواتهم من بعيد .

Surrexitque Jesus cum filiis et fratribus 9
suis, Cadmiel cum filiis suis, filii Judæ, super eos qui faciebant opera in domo Dei. Filii Benadad cum filiis
suis & fratribus suis, Et Levitæ fi- 10
lii Asaph sistra tenebant ad laudandum
Deum per Davidem regem Israelis: Et 11
responderunt illis cum laudibus & canticis Domino, Quòd bonus sit, & misericordia ejus in seculum erga Israelem: respondítque eis totus populus altâ voce, laudantes Dominum pro fun-
damento domûs Domini. Et multi è 12
sacerdotibus & Levitis, principes familiarum, & seniores qui viderant domum priorem quum fundaretur; quando viderunt hanc domum, fleverunt cum clamore magno: & turba cum signis laudabant & laudem attol-
lebant. Et non agnoscebat populus vo- 13
cem cantici & laudis propter fletum hominum & propter clamorem: clamabant enim altâ voce, adeo ut audirentur voces eorum à longè.

. الفصل الرابع .

1 * فسمع الذين يحزنون يهودا وبنيامين . بان بني السبي يبنون بيت الرب اله اسرايل .
2 * فدنوا الي زربابل والي روسا القبايل فقالوا لهم . نبني معكم لاننا نطلب الهكم
3 مثلكم . ونحن نذبح له من ايام اسردون ملك اسور الذي جابنا هاهنا * فقال
لهم زربابل ويسوع . وبقيه روسا قبايل اسرايل . ليس يستقيم لنا ولكم ان نبني بيت
4 الهنا . لكنا وحدنا نبني لربنا كما اوصانا قورش ملك فارس * وكان شعب الارض
5 يمنعوهم ويحبسوهم عن البناء * ويكتارون عليهم . يريدون ابطال همتهم في جميع
6 ايام قورش والي ملك داريوس ملك فارس * في ملك اسوير الفارسي وفي ابتداء ملكه
7 كتبوا صحيفه على من يسكن يهودا واورسليم * وفي ايام ارتاسته كتب بسلم
مثريطاط ابن طبايل مع بقيه عبيده الي ارتسست ملك فارس . فكتب صاحب الخراج
8 كتابا سريانيا مفسرا * راوم ابن بلطم وسمسايه الكاتب كتب صحيفه واحده على
اورسليم لارطسست الملك .

CAP. IV.

AUdientes autem hi qui divexabant 1
Judam & Benjamin, quòd filii captivitatis ædificarent domum Domini
Dei Israelis; Accesserunt ad Zoroba- 2
belem & ad principes familiarum, & dixerunt eis; Ædificabimus vobiscum, quia quærimus Deum vestrum sicut vos, & nos ei sacrificamus à diebus Asardon regis Assur qui nos huc addu-
xit. Dixerunt eis Zorobabel & Je- 3
sus, & reliqui principes familiarum Israelis; Non decet nos & vos ædificare domum Dei nostri: sed nos soli ædificabimus Domino nostro, quemadmodum præcepit nobis Cyrus rex Per-
sidis. Itaque populus terræ illius im- 4
pediebat & avocabat eos ab ædificio,
Et mercede conducebant adversùs eos, 5
animo irritum faciendi consilium eorum cunctis diebus Cyri usque ad re-
gnum Darii regis Persidis. In regno 6
Assueri Persæ, initio regni ipsius, scripserunt epistolam contra eos qui inhabitabant Judæam & Jerusalem.
Et in diebus Artaste scripsit salutem 7
Mitridates filius Tabeelis cum reliquis conservis suis, ad Artasest regem Persidis: & scripsit exactor vectigalium
epistolam Syriacam interpretatam. Reum 8
filius Baliam, & Samsai scriba scripsit epistolam unam contra Jerusalem ad Artasest regem, hisce verbis:

עזרא : ד

*, Archevaie, Apharsaie, Tarpelaie, Apharsathchaie & , Dinaie eorum socii eorum residuum & , scriba Simsai & , statutis præfectus Rechum Tunc
9 אדין רחום בעל־טעם ושמשי ספרא ושאר כנותהון דיניא ואפרסתכיא טרפליא אפרסיא ארכוי
urbe in eas fecit habitare & , gloriosus & , magnus Asnaphar transtulit quas nationum residuum Et . Helmaie , Dehave , Susanchaie , Bablaie
10 בבליא שושנכיא דהוא עלמיא׃ ושאר אמיא די הגלי אסנפר רבא ויקירא והותב המו בקריה
irepem Artachsasta ad ipsum ad miserunt quam epistolæ exemplar Hoc . Chcheneth & , flumen trans residuum & , Samaritanorum quæ
11 די שמרין ושאר עבר־נהרה וכענת׃ דנה פרשגן אגרתא די שלחו עלוהי על־ארתחששתא מלכא
venerunt nos ad , te à ascenderunt qui Jehudæi quod , regi sit notum ad Notum . Chcheneth & , flumen trans vir , tui Servi
12 עבדיך אנש עבר־נהרה וכענת׃ ידיע להוא למלכא די יהודיא די סלקו מן־לותך עלינא אתו
consummant fundamenta & fundaverunt muros & , ædificantes , pessimam & , rebellem civitatem , Jerusalem in
13 לירושלם קריתא מרדתא ובאישתא בנין ושוריא שכללו ואשיא יחיטו׃ כען ידיע להוא
regum tributum & , dabunt non solutum reditû & , censum , vectigal ; fundabuntur muri & , ædificabitur illa civitas si quod , regi
למלכא די הן קריתא דך תתבנא ושוריא ישתכללון מנדה־בלו והלך לא ינתנון ואפתם מלכים
hoc super , videre nobis conveniens non regis turpitudinem & , sumus salis palatii sale quod vicissitudine omni Nunc . detrimento afficies
14 תהנזק׃ כען כל־קבל די־מלח היכלא מלחנא ועררת מלכא לא אריך־לנא למחזא על־דנה
quod scies & , historiarum libro in invenies & , tuorum patrum monumentorum libro in perquirat Ut : regi notificavimus & , misimus
15 שלחנא והודענא למלכא׃ די יבקר בספר־דכרניא די אבהתך ותהשכח בספר דכרניא ותנדע די
hoc Super seculi diebus à ejus medio in facientes defectionem & : provinciis & , regibus nocens & rebellis urbs illa urbs
קריתא דך קריא מרדא ומהנזקת מלכין ומדנן ואשתדור עבדין בגוה מן־יומת עלמא על־דנה
oppositum ad fundabuntur ipsius muri & , ædificabitur hæc civitas si quod , regi nos Notificantes . est destructa hæc civitas
16 קריתא דך החרבת׃ מהודעין אנחנה למלכא די הן קריתא דך תתבנא ושוריה ישתכללון לקבל
vel quam & , scribam Simsai & , statutis præfectum Rechum ad rex misit Verbum . tibi illa est non , flumen trans in portio hac
17 דנה חלק בעבר נהרא לא איתי לך׃ פתגמא שלח מלכא על־רחום בעל־טעם ושמשי ספרא ושאר
, nos ad misistis quam epistolæ Excusatio . Chcheneth & Salam flumen trans residuum & , Samaria in habitantes qui , eorum sociorum
18 כנותהון די יתבין בשמרין ושאר עבר־נהרה שלם וכעת׃ נשתונא די שלחתון עלינא
adversum seculi diebus à illa civitas quod , invenerunt & , quæsierunt & , sententia est posita me à Et . me coram est lectum explicate
19 מפרש קרי קדמי׃ ומני שים טעם ובקרו והשכחו די קריתא דך מן־יומת עלמא על־
omnibus in dominantes & , Jerusalem super fuerunt fortes reges Et . ea in fiebat defectio & , rebellio & , se elevans reges
20 מלכין מתנשאה ומרד ואשתדור מתעבד־בה׃ ומלכין תקיפין הוו על־ירושלם ושליטין בכל
illa urbs & , istos viros cessare faciendum ad edictum ponite Nunc . eis dabatur scrum reditus & census , vectigal & , flumen trans
21 עבר נהרה ומדה בלו והלך מתיהב להון׃ כען שימו טעם לבטלא גבריא אלך וקריתא דך
perniciem in corruptio crescet Cur hoc super facere remissum esse cauti Et . fuerit positum decretum me à donec , ædificetur non
22 לא תתבנא עד־מני טעמא יתשם׃ וזהירין הוו שלו למעבד על־דנה למה ישגא חבלא להנזקת
, scriba Simsai & , Rechum coram lectum regis Artachsasta quam epistolæ exemplum quo ex Tunc . Regum
23 מלכין׃ אדין מן־די פרשגן נשתונא די ארתחששתא מלכא קרי קדם־רחום ושמשי ספרא
cessavit infinitum In robore & brachio in eos fecerunt cessare & , Jehudæos super Jerusalem in festinantia in abierunt , eorum socii &
24 וכנותהון אזלו בבהילו לירושלם על־יהודיא ובטלו המו באדרע וחיל׃ באדין בטלת
. Paras regis Darjaves regni secundum annum ad usque intermissum fuit & . Jerusalem in quæ Dei domus opus
עבידת בית־אלהא די בירושלם והות בטלא עד שנת תרתין למלכות דריוש מלך־פרס׃

Versio VULG. LAT.

Reum Beelteem, & Samsai [illegible]a, & reliqui consiliatores 9
eorum, Dinæi, & Apharsathachæi, Terphalæi, Apharsæi,
Erchuæi, Babylonii, Susanechæi, Dievi, & Ælamitæ,
Et cæteri de gentibus, quas transtulit Asenaphar magnus 10
& gloriosus: & habitare eas fecit in civitatibus Samariæ,
& in reliquis regionibus trans Flumen in pace: (Hoc 11
est exemplar epistolæ, quam miserunt ad eum,) Artaxerxi
regi, servi tui, viri qui sunt trans Fluvium, salutem dicunt.
Notum sit regi, quia Judæi, qui ascenderunt à te 12
ad nos, venerunt in Jerusalem civitatem rebellem & pessimam,
quam ædificant, extruentes muros ejus, & parietes
componentes. Nunc igitur notum sit regi, quia si ci- 13
vitas illa ædificata fuerit, & muri ejus instaurati, tributum,
& vectigal, & annuos reditus non dabunt, & usq;
ad reges hæc noxa perveniet. Nos autem memores salis, 14
quod in palatio comedimus, & quia læsiones regis videre
nefas ducimus, idcircò misimus & nuntiavimus regi,
Ut recenseas in libris historiarum patrum tuorum, & 15
invenies scriptum in commentariis: & scies quoniam
urbs illa, urbs rebellis est, & nocens regibus & provinciis,
& bella concitantur in ea ex diebus antiquis: quam
ob rem & civitas ipsa destructa est. Nuntiavimus nos 16
regi, quoniam si civitas illa ædificata fuerit, & muri ipsius
instaurati, possessionem trans Fluvium non habebis.
Verbum misit rex ad Reum Beelteem, & Samsai scribam, 17
& ad reliquos qui erant in consilio eorum habitatores
Samariæ, & cæteris trans Fluvium, salutem dicens & pacem.
Accusatio, quam misistis ad nos, manifestè lecta est 18
coram me. Et à me præceptum est: & recensuerunt, 19
inveneruntq; quoniam civitas illa à diebus antiquis adversum
reges rebellat, & seditiones, & prælia concitantur
in ea: Nam & reges fortissimi fuerunt in Jerusalem, 20
qui & dominati sunt omni regioni, quæ trans Fluvium
est: tributum quoque & vectigal, & reditus accipiebant.
Nunc ergo audite sententiam: Prohibeatis viros illos, 21
ut urbs illa non ædificetur, donec si fortè à me jussum
fuerit. Videte ne negligenter hoc impleatis, & paulatim 22
crescat malum contra reges. Itaque exemplum edicti 23
Artaxerxis regis lectum est coram Reum Beelteem, &
Samsai scriba, & consiliariis eorum: & abierunt festini
in Jerusalem ad Judæos, & prohibuerunt eos in brachio
& robore. Tunc intermissum est opus domûs Domini 24
in Ierusalem, & non fiebat usque ad annum secundum
regni Darii regis Persarum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

* Tunc Arhum dominus Teghmæ, & Semes 9
legisperitus, eorúmque collegæ, Dinæi, Espezæi,
Tarpæi, Opharsæi, Arabes, Babylonii,
Susanchæi, Dahæi, Elamitæ, Et reliquæ na- 10
tiones quas captivas duxerat Espid magnus
& venerandus, & habitare fecerat in civitatibus
Samaritarum transfluvialis ripæ,
& Acheeneth. Atque hoc est exemplar 11
epistolæ quam miserunt de ipso *templo*
ad Artahsestem regem: Servi tui incolæ
transfluvialis ripæ & Acheeneth. Notum sit 12
regi, Judæos qui abs te ascenderunt ad nos,
& venerunt Jerosolymam; urbem rebellem
ac perniciosam ædificare, muros ejus perfecisse,
& fundamenta ejus altè fodisse. Ita 13
sciat rex, si urbs ista exædificetur, & muri
ejus perficiantur; nullum tibi fore vectigal:
quia etiam reges non agnoscet. Jam verò 14
quum salem palatii comederimus, opprobrium
contra regem non decet nos videre: propterea
mittimus te monitum; Ut legas librum 15
commentariorum majorum tuorum: & invenies
in libro commentariorum, sciésque
urbem illam esse rebellem, & regibus urbibusq;
damnosam; & pugnas maximas fuisse
in ipsa inde à diebus seculi, ac proinde urbem
esse vastatam. Notum facimus regi, si urbs 16
illa ædificetur, & muri ejus eleventur, nullum
proinde tibi fore dominium in transfluviali
regione. Itaque rex misit responsum *hujusmo-* 17
di: Arhumo domino Teghmæ, Semeso legisperito,
& reliquis collegis eorum, qui habitant
in Samaria, cæterisque commorantibus
in transfluviali *regione*, salutem. Quum per- 18
venisset epistola quam ad me misistis, fideliter
legerunt *eam* coram me; ac proinde impositum
est à me decretum. Præterea cùm le- 19
gissent, invenerunt urbem illam inde à diebus
seculi adversùm reges elevari & rebellare;
pugnamque maximam factam fuisse in 20
ipsa: Et reges potentes præfuisse Jerosolymæ,
qui dominabantur in tota *regione* transfluviali,
quique reges præteritos, nihili ducebant.
Jam statuite decretum quo desistere 21
faciatis viros illos: & urbs illa ne ædificetur,
quoad à me præceptû fuerit. Et estote soler- 22
tes hac in re, ne crescat jurgium in damnum
regis. Tunc cùm advenisset exemplar episto- 23
læ Artasesthis regis, lectum fui[illegible]m Arhumo
domino Teghmæ, Se[illegible]o legisper[illegible], &
coram iis qui erant co[illegible]gæ eorum. Tunc [illegible]bierunt
cum silentio [illegible] contra Judæos Jerosolymam,
magnóq; [illegible] [illegible]m exercitu desistere coegerunt
eos. Tun[illegible] cessavit opus domûs Dei quæ 24
erat in Jerusalem [illegible] mansitq; otiosum usque ad
annum secundum [illegible]gni Darii regis Persæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

9 Τάδε ἔκρινε Ῥεούμ (λ) βλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Δειναῖοι,
10 Ἀφαρσαθαχαῖοι, (μ) Ταρφαλαῖοι, Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχυαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, Δαναῖοι, Καὶ
οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπῴκισεν (ν) Ἀσσεναφὰρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν
11 πόλεσι τῆς Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. Αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἧς
ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν· (ξ) Πρὸς Ἀρθασασθὰ βασιλέα (ο) παῖδές σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ.
12 Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, (π) ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθοσαν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, ἣν οἰκοδομοῦσι· καὶ τὰ τείχη αὐτῆς (ρ) κατηρ-
13 τισμένα εἰσί, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. Νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις
ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονταί σοι, οὐδὲ δώσουσι. καὶ τοῦ-
14 το βασιλεῖς κακοποιεῖ, Καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν ἰδεῖν· διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ
15 ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, Ἵνα ἐπισκέψηται (σ) ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ
εὑρήσεις, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτις, καὶ κακοποιοῦσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυ-
γαδεῖαι δούλων (τ) γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς (υ) ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος, διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἠρημώθη.
16 Γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ, ὅτι (φ) ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς καταρ-
17 τισθῇ, οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ῥεούμ (χ) βλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμ-
ματέα καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν
18 τοῦ ποταμοῦ, Εἰρήνην· καὶ (ψ) φησίν, Ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς, ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐ-
19 μοῦ· Καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, καὶ ἐπεσκεψάμεθα, καὶ εὕραμεν, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν
20 αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίρεται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖαι (ω) γίνονται ἐν αὐτῇ· Καὶ βασιλεῖς
ἰσχυροὶ (α) ἐγένοντο ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς (β) πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι
21 πλήρεις καὶ μέρος (γ) δίδονται αὐτοῖς. Καὶ νῦν θέτε γνώμην, καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους,
22 καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι. Ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης (δ) πεφυλαγμένοι ἦτε ἄνε-
23 σιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μή ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι. Τότε ὁ φορο-
λόγος τοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον (ε) Ῥεοὺμ βλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματέως καὶ
συνδούλων αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν
24 ἵπποις καὶ δυνάμει. Τότε ἤργησε (ζ) τὸ ἔργον οἴκου τοῦ Θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ· (η) καὶ ἦν ἀρ-
γοῦν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου (θ) βασιλέως Περσῶν.

Hæc judicabat Rheum Baltam, & Sampsa scriba, & reliqui con- 9
servi nostri, Dinæi, Apharsathachæi, Tarphalæi, Apharsæi, Archvæi,
Babylonii, Susanachæi, Danæi, Et reliqui ex gentibus, quas trans- 10
tulit Assenaphar magnus, & gloriosus, & habitare fecit eos in
civitatibus ipsius (r) Someron, & reliquum trans flumen. Hæc est 11
dispositio epistolæ, quam miserunt ad eum. AD Arthasastha regem
pueri tui viri trans flumen. Notum sit regi, quia Judæi, qui 12
ascenderunt à te ad nos, venerunt in Hierusalem, civitatem refu-
gam, & malignam, quam ædificant: & mœnia ejus extructa
sunt, & fundamenta ejus exaltaverunt. Nunc igitur notum sit 13
regi, quia si civitas illa reædificata fuerit, & mœnia ejus extru-
cta; (f) tributa non erunt tibi, neque dabunt. Et hoc regibus
(g) nocet, Et turpitudinem regis non licet nobis videre. Propter 14
hoc misimus, & notum fecimus regi, Ut requirat in libro (h) ad- 15
monitionis patrum tuorum: & invenies, & cognosces, quia civi-
tas illa, civitas refuga, & malefaciens regibus, & provinciis;
& perfugia servorum fiunt in medio ejus à diebus seculi. Propter hoc
civitas ista desolata est. Notum igitur facimus nos regi; quia si 16
civitas illa ædificata fuerit, & mœnia ejus extructa; non est ti-
bi pax. Et misit rex ad Rheum Baltam, & Sampsa scribam, & 17
reliquos conservos eorum, habitantes in Samaria, & reliquos trans
fluvium, Pacem: Et ait; Tabellarius, quem misistis ad nos, vo- 18
catus est coram me: Et à me posita est sententia, & requisivi- 19
mus, & invenimus, quia civitas illa à diebus seculi super reges
elevatur, & rebelliones & transfugia fiunt in ea: Et reges for- 20
tes fuerunt in Jerusalem, & obtinentes totam transfluvialem: &
(i) tributa plena, & pars dabantur eis. Et nunc ponite edictum, 21
cessare viros illos: & civitas illa non ædificabitur ultra: (k) ut 22
ex edicto cauti sitis remissè agere de hoc; ne fortè multiplicetur
perditio in nocumentum regibus. Tunc Tabellarius Arthasastha regis 23
legit coram Rheum Baltam, & Sampsa scriba, & conservis ejus.
Et ierunt festinantes in Hierusalem & in Juda; & cessare fe-
cerunt eos in equis, & virtute. Tunc cessavit opus domûs Dei, 24
quod in Hierusalem: & fuit cessans usque ad secundum annum regni Darii regis Persarum.

MS.A. (λ) βααλτὰμ καὶ Σαμψαὶ (μ) Ταρφαλλαῖοι, (ν) *νασὰρ (ξ) Πρὸς *Ἀρθὰ (ο) οἱ παῖδές (π) ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες (ρ) κατηρτισμένοι εἰσί, (σ) ἐν βιβλίῳ (τ) γίνονται (υ) ἀπὸ χρόνων αἰῶνος, (φ) ἐὰν (χ) βαλτὰμ καὶ Σαμψαὶ (ψ) φασίν, (ω) γίνονται (α) γίνονται ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, (β) ἑσπέρας τοῦ ποταμοῦ (γ) δίδοται αὐτοῖς. (δ) πεφυλαγμένοι ἄνεσιν (ε) Ῥεοὺμ καὶ Σαμψαὶ γραμματέως συνδούλων ἑαυτοῦ. (ζ) τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ (η) καὶ ἦν ἀργῶν (θ) τοῦ βασιλέως

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * هَذَا مَا أَقْضِي رَاوُم ابْن بَلْطَام وَشِمْسَاي الْكَاتِب وَبَقِيَّة عَبِيدِك دِينَايِي افْرَسَانْسَايِي
10 اطْرَافَلَاكِيِّين وَافْرَسَاتِيِّين وَارْسَاوِيِّين وَالْبَابِلِيِّين وَالسُّوسَانِيِّين وَالدُّوِيِّين * وَبَقِيَّة
الْأُمَم الَّذِي سَبَاهُم اسْنَافَار الْعَظِيم الْكَرِيم وَاسْكَنَهُم فِي مُدُن سَمْرُون وَبَقِيَّة مَعْبَر
11 النَّهْر * هَذَا تَصْدِير الصَّحِيفَة الَّذِي بَعَثُوا إِلَيْه إِلَى ارْتَسَسْت الْمَلِك عَبِيدُك الرِّجَال
12 الَّذِي فِي جَنْب النَّهْر * يَعْلَم الْمَلِك أَنَّ الْيَهُود الَّذِين صَعِدُوا مِن قِبَلِك إِلَيْنَا جَاؤُا
إِلَى أُورَسْلِم الْمَدِينَة الْخَالِفَة الْخَبِيثَة الَّذِي يَبْنُوهَا وَحِيطَانُهَا تَامَّة هِي وَقَد رَفَعُوا
13 أَسَاسَهَا * فَلْيَعْلَم الْآن الْمَلِك أَنَّ تِلْك الْمَدِينَة إِن جُدِّدَت وَحِيطَانُهَا إِن رُفِعَت لَم
14 تُودِي إِلَيْك الْخَرَاج وَلَم نُعْطَاه وَهَذَا مِمَّا يَضُرّ الْمَلِك * وَلَيْس يَنْبَغِي لَنَا أَن نَرَى
15 أَن يُبْنِي مِمَّا يُخَالِف الْمَلِك فَلِذَلِك بَعَثْنَا هَذَا وَأَعْلَمْنَاك أَيُّهَا الْمَلِك * لِتَنْظُر فِي دَفَاتِر
دِيوَان آبَائِك لِتَجِد عِلْم هَذَا أَنَّ تِلْك الْمَدِينَة كَانَت تُخَالِف عَاصِيَة لِلْمُلُوك وَالْكُوَر
16 يَهْرُب الْعَبِيد إِلَيْهَا * فَإِن بُنِيَت وَحُصِّنَت فَلَيْس لَك سَلَامَة * فَبَعَث الْمَلِك إِلَى رَاوُم
17 بَلْطَام وَشِمْسَاي الْكَاتِب وَبَقِيَّة عَبِيدِهِم السُّكَّان فِي سَامِرِيَة وَمَن بَقِي فِي جَنْب النَّهْر
18 مِن أَهْل السِّلْم * فَقَال صَاحِب الْخَرَاج الَّذِي بَعَثْتُم إِلَيْنَا قَد دُعِي بَيْن يَدَيّ
19 * وَأَمَرْت بِأَمْر ذَلِك فَفَتَّشْنَا وَوَجَدْنَا تِلْك الْمَدِينَة مُنْذ قَطّ عَاصِيَة لِلْمُلُوك وَالْخَارِجِين
20 وَالْهُرَّاب يَهْرُبُون إِلَيْهَا * وَمُلُوك أَقْوِيَاء يَكُونُون فِي أُورَسْلِم يَتَسَلَّطُون نَوَاحِي النَّهْر
21 وَيُعْطَوْن خَرَاجًا كَثِيرًا * فَلْيَكُن رَأْيُكُم الْآن إِبْطَال أُولَئِك الرِّجَال وَلَا تُبْنَا تِلْك
22 الْمَدِينَة * لِكَي يَكُون مَنْعُكُم مِن رَأْيِنَا وَأَمْر ذَلِك مِن قِبَلِنَا لِئَلَّا يَكْثُر الْفَسَاد
23 وَمُنَاصَبَة الْمُلُوك * عِنْد ذَلِك لَمَّا قُرِئ صَاحِب أَرْطَبَسْت الْمَلِك وَأَصْحَابُه مِن الْعَبِيد
بَيْن يَدَي رَاوُم وَشِمْسَاي الْكَاتِب فَانْطَلَقُوا بِعَجَلَة إِلَى أُورَسْلِم وَهُودَا وَانْطَلَق
24 بِخَيْل وَوَجْه * عِنْد ذَلِك بَطَل عَمَل اللّه فِي أُورَسْلِم وَكَان إِبْطَالُه إِلَى السَّنَة الثَّانِيَة مِن
مُلْك دَارِيُوس

Hoc est quod expediuit Reum filius 9
Baltam, & Samsai scribe, & reliqui
conservi ejus, Dinæi, Apharsachæi,
Atraphelæi, Apharsæi, Archavei, Ba-
bylonii, Susanæi, Dunæi, Et reliquæ 10
gentes quas captivas egit Asnaphar
magnus & gloriosus, & habitare fecit
in urbibus Somron, & reliquis trans-
fluvialibus locis. Is est tenor epistolæ 11
quam miserunt ad eum: Ad Artasest
regem, servi sui homines qui sunt ul-
tra flumen. Sciat rex quòd Judæi 12
qui ascenderunt à te ad nos, vene-
runt in Jerusalem urbem refractari-
am perniciosam, quam ædificant; &
muri ejus perfecti sunt, & jam extu-
lerunt fundamenta ejus. Sciat ergò 13
rex quòd si ea urbs restauretur, &
muri ejus si eleventur; tributum non
mittetur ad te, neque reddetur tibi:
quod noxium foret regi. Et quia non 14
decet nos videre quicquam consilii
quod regi adversetur; ideo hæc misi-
mus & nota tibi facimus O rex,
ut perspectis codicibus scriptis majo- 15
rum tuorum, hujus rei notitiam de-
prehendas, quòd urbs illa refractaria
fuerit & rebellis contra reges & pro-
vincias, & ad eam confugere servi
consueverint: Adeoque si ædificetur 16
& muniatur, nulla pax tibi sit futu-
ra. Remisit ergò rex ad Reum-Bal- 17
tam, & Samsai scribam, cæterósque
conservos eorum degentes in Samaria,
& eos qui salvi superant in trans-
fluviali ripa: Et ait; Vectigalium 18
exactor quem ad nos misistis, vocatus
est coram me: Cúmque de hoc re 19
præcepissem, quæsivimus, & invenimus
urbem illam semper extitisse rebellem
regibus, & refractarios ac profugos
ad eam confugere solitos: Et reges 20
potentes fuisse in Jerusalem, occupan-
tes regiones transfluviales, & ingens
tributum recipientes. Itaque mens ve- 21
stra sit ut desistere faciatis viros illos,
& ne ædificetur urbs illa: ut sit 22
oppositio vestra ex edicto nostro, &
interdictum ejus vel nomine nostro: ne
fortè crescat corruptio & jurgium ad-
versùs reges. Tunc cùm legisset ho- 23
mo Artasesta regis & conservi ipsius
coram Reum & Samsai scribâ, ive-
runt illico in Jerusalem & Judæam,
& profectus est ipse cum equis &
virtute. Tunc cessavit opus Dei in 24
Jerusalem: duravitque impedimen-
tum ejus usque ad annum secundum
regni Darii.

עזרא : ה

CAP. V. ה

Dei nomine in ,Jerusalem in & ,Jehudæa in qui Jehudæos super ,prophetæ Hiddo filius Zechariah &,propheta Chaggai prophetavit Et
והתנבי חגי נביאה וזכריה בר־עדוא נביאיא על־יהודיא די ביהוד ובירושלם בשם אלה 1
,Dei domum ædificare cœperunt &,Josadach filius Jesuah & ,Sealthiel filius Zerubbabel surrexerunt Tunc In .eos super Israel
ישראל עליהון: באדין קמו זרבבל בר־שאלתיאל וישוע בר־יוצדק ושריו למבנא בית אלהא 2
, flumen trans dux Tattenai eos ad venit tempore illo In .eis auxiliantes Dei ipsius prophetæ eis cum & ,Jerusalem in quæ
די בירושלם ועמהון נביאיא די־אלהא מסעדין להון: בה־זמנא אתה עליהון תתני פחת עבר־נהרה 3
? fundare istum murum & ,ædificare hanc domum decretum vobis posuit Quis :eis dicentes sic &,eorū socii &,bozenai-Sethar &
ושתר בוזני וכנותהון וכן אמרין להם מן־שם לכם טעם ביתא דנה לבנא ואשרנא דנה לשכללה:
senes super fuit eorum Dei oculus Et ?ædificantes ædificium hoc qui virorum nomina ipsa Quæ :eis diximus postea Tunc
אדין כנמא אמרנא להם מן־אנון שמהת גבריא די־דנה בנינא בנין: ועין אלההם הות על־שבי 4 5
Exemplar hoc super epistolam redire facerent tunc & pergeret Dariaves ad placitum donec ,eos fecerunt cessare non & ,Jehudæorum
יהודיא ולא־בטלו המו עד־טעמא לדריוש יהך ואדין יתיבון נשתונא על־דנה: פרשגן 6
Dariaves ad ,flumen trans in qui Apharsachaie,ejus socii &,bozenai-Sethar &,flumen trans dux Tattenai misit quam ,epistolæ
אגרתא די־שלח תתני פחת עבר־נהרה ושתר בוזני וכנותה אפרסכיא די בעבר נהרה על־דריוש
Notum .omnis pax regi Dariaves :ejus medio in erat scriptum hoc juxta & ,eum ad miserunt Verbum .regem
מלכא: פתגמא שלחו עלוהי וכדנה כתיב בגוה לדריוש מלכא שלמא כלא: ידיע 7 8
lignum & marmoris lapide ædificatur ipsa & ,magni Dei domum ad provinciam Jehudæam in ivimus quod regi existendum ad
להוא למלכא די־אזלנא ליהוד מדינתא לבית אלהא רבא והוא מתבנא אבן גלל ואע
,illos seniores interrogavimus Tunc .eorum manibus in prosperatur & ,fit studiose ipsum opus & ,parietibus in ponitur
מתשם בכתליא ועבידתא דך אספרנא מתעבדא ומצלח בידהם: אדין שאלנא לשביא אלך 9
eorum nomina etiam Et ? fundare hunc murum & ,ædificare hanc domum decretum vobis posuit Quis :eis diximus hujuscemodi
כנמא אמרנא להם מן־שם לכם טעם ביתא דנה למבניה ואשרנא דנה לשכללה: ואף שמהתהם 10
,nobis responderunt verbum hujuscemodi Et .eorum capitibus in qui virorum nomen scriberemus ut ,tibi notificandum ad ,eis interrogavimus
שאלנא להם להודעותך די נכתב שם־גבריא די בראשיהם: וכנמא פתגמא התיבונא 11
multos annos hos ante ab ædificata fuit quæ,domum ædificantes &,terræ & cœlorum Dei ipsius servi ipsi Nos :dicendo
למאמר אנחנא המו עבדוהי די־אלה שמיא וארעא ובנין ביתא די־הוא בנה מקדמת דנה שנין שגיאן
eos tradidit ,cœlorum Deum nostri patres provocaverunt quo ex Veruntamen.eam perfecit &,eā ædificavit magnus Israel rex Et
ומלך לישראל רב בנהי ושכללה: להן מן־די הרגזו אבהתנא לאלה שמיא יהב המו 12
Veruntamen .Babel in fecit transmigrare populum &,eam destruxit hanc domum & ,Chaldæi Babel regis Nebuchadnesar manum in
ביד נבוכדנצר מלך־בבל כסדיא וביתה דנה סתרה ועמה הגלי לבבל: ברם 13
vasa etiam Et.ædificandam ad hanc Dei domum ,edictum posuit rex Chores ,Babel regis Chores uno anno in
בשנת חדה לכורש מלכא די בבל כורש מלכא שם טעם בית־אלהא דנה לבנא: ואף מאניא 14
templum in ea tulerat & ,Jerusalem in quod templo è eduxerat Nebuchadnesar quæ,argenti & auri quæ Dei domus
די־בית־אלהא די דהבה וכספא די נבוכדנצר הנפק מן־היכלא די בירושלם והיבל המו להיכלא
,eum posuerat ducem quem ,ejus nomen Sesbasar ipsi sunt data & ,Babel ipsius templo è rex Chores ea eduxit ,Babel ipsius
די בבל הנפק המו כורש מלכא מן־היכלא די בבל ויהיבו לששבצר שמה די פחה שמה:

Versio V[illegible]G. LAT.

C[illegible] V.

Prophetaverunt autem A[illegible]us Propheta & Zacharias 1
filius Addo, prophetantes ad [illegible]udæos, qui erant in Judæa
& Jerusalē, in nomine Dei I[illegible]ael. Tunc surrexerunt Zo- 2
robabel filius Salathiel, & Josue filius Josedec, & cœpe-
runt ædificare templū Dei in Jerusalem, & cum eis pro-
phetæ Dei adjuvantes eos. In ipso autem tempore venit 3
ad eos Thathanai, qui erat dux trans Flumen, & Stharbu-
zanai, & consiliarii eorum: sicque dixerunt eis; Quis dedit
vobis consilium ut domū hanc ædificaretis, & muros ejus
instauraretis? Ad quod respondimus eis, quæ essent no- 4
mina hominum auctorum ædificationis illius. Oculus au- 5
tem Dei eorum factus est super senes Judæorū, & non po-
tuerunt inhibere eos. Placuitque ut res ad Darium refer-
retur, & tunc satisfacerent adversùs accusationem illam.
Exemplar epistolæ, quam misit Thathanai dux regionis 6
trans Flumen, & Stharbuzanai, & consiliatores ejus Ar-
phasachæi, qui erant trans Flumen, ad Dariū regem. Ser- 7
mo, quem miserant ei, sic script⁹ erat: Dario regi pax o-
mnis. Notum sit regi, isse nos ad Judæam provinciam, ad 8
domum Dei magni, quæ ædificatur lapide impolito, & li-
gna ponuntur in parietibus: opúsque illud diligenter ex-
truitur, & crescit in manibus eorū. Interrogavimus ergò 9
senes illos, & ita diximus eis; Quis dedit vobis potestatem
ut domum hanc ædificaretis, & muros hos instauraretis?
Sed & nomina eorum quæsivimus ab eis, ut nuntiaremus 10
tibi: scripsimúsque nomina eorum virorum, qui sunt prin-
cipes in eis. Hujuscemodi autem sermonem responde- 11
runt nobis, dicentes; Nos sumus servi Dei cœli & terræ,
& ædificamus templum, quod erat extructum ante hos
annos multos, quódque rex Israel magnus ædificaverat,
& extruxerat. Postquàm autem ad iracundiam provo- 12
caverunt patres nostri Deum cœli, tradidit eos in manus
Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldæi, domum quo-
que hanc destruxit, & populum ejus transtulit in Babylo-
nem. Anno autem primo Cyri regis Babylonis, Cyrus 13
rex proposuit edictum ut domus Dei hæc ædificaretur.
Nam & vasa templi Dei aurea & argentea, quæ Nabu- 14
chodonosor tulerat de templo, quod erat in Jerusalem,
& asportaverat ea in templum Babylonis, protulit Cyrus
rex de templo Babylonis, & data sunt Sassabasar vocabu-
lo, quem & principem constituit,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܦܘܠܐ * ܗ *

ܘܐܬܢܒܝ ܚܓܝ ܢܒܝܐ. ܘܙܟܪܝܐ ܒܪ ܥܕܘ ܢܒܝܐ. ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ ܘܒܝܗܘܕ. 1
ܒܫܡܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܥܠܝܗܘܢ. * ܘܗܝܕܝܢ ܩܡ ܙܪܘܒܒܠ ܒܪ ܫܠܬܐܝܠ. ܘܝܫܘܥ ܒܪ 2
ܝܘܨܕܩ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܡܗܘܢ ܢܒܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܥܕܪܝܢ
ܠܗܘܢ. * ܒܗ ܕܝܢ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܬܬܢܝ ܫܠܝܛܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. 3
ܘܐܣܬܢܒܘܙܢ ܘܟܢܘܬܗܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ ܘܠܫܪܟܐ. ܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟܘܢ.
ܫܘܠܛܢܐ ܗܘܐ ܠܡܒܢܐ ܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܘܫܘܪܐ ܗܢܐ ܠܡܫܟܠܠܘ. * ܘܗܝܕܝܢ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ 4
ܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܐܢܘܢ ܫܡܗܐ ܕܓܒܪܐ ܗܠܝܢ. * ܘܥܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘܬ ܥܠ ܫܒܝܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܘܠܐ ܒܛܠܘ. 5
ܥܕܡܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܠܘܬ ܕܪܝܘܫ ܢܐܙܠ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܢܘܢ ܦܬܓܡܐ ܥܠ ܗܕܐ. * ܦܪܫܓܢܐ 6
ܕܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪ ܬܬܢܝ ܫܠܝܛܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܐܣܬܢܒܘܙܢ ܘܟܢܘܬܗ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܠܘܬ
ܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ. * ܦܬܓܡܐ ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ. ܘܗܟܢܐ ܟܬܝܒ ܒܗ. ܠܕܪܝܘܫ ܡܠܟܐ ܫܠܡܐ. 7
* ܢܗܘܐ ܝܕܝܥ ܠܡܠܟܐ. ܕܐܙܠܢ ܠܝܗܘܕ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ. ܘܗܝ ܡܬܒܢܝܐ ܒܟܐܦܐ 8
ܪܘܪܒܬܐ. ܘܩܝܣܐ ܣܓܝܐܐ ܡܬܬܣܝܡܝܢ ܒܫܘܪܝܗ. ܘܥܒܕܐ ܪܘܪܒܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܬܡܢ. ܘܥܒܕܐ
ܪܒܐ ܡܬܥܒܕ ܘܡܨܠܚ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. * ܘܗܝܕܝܢ ܫܐܠܢ ܐܢܘܢ ܠܣܒܐ ܗܢܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܐܡܪܢ 9
ܠܗܘܢ. ܡܢܘ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܕܬܒܢܘܢ ܒܝܬܐ ܗܢܐ. ܘܫܘܪܐ ܗܢܐ ܠܡܪܡܝܘ. * ܘܐܦ 10
ܫܡܗܝܗܘܢ ܫܐܠܢ ܐܢܘܢ. ܕܢܘܕܥ ܘܢܟܬܘܒ ܫܡܗܐ ܕܓܒܪܐ ܕܒܪܫܗܘܢ. * ܘܗܢܘܢ 11
ܐܦܢܝܘ ܦܬܓܡܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܚܢܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܐܠܗ ܫܡܝܐ. ܘܒܝܬܐ ܕܒܢܝܢܢ ܗܘܐ
ܕܒܢܐ ܗܘܐ ܡܢ ܩܕܡ ܫܢܝܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܪܘܪܒܢܘܗܝ
ܫܟܠܠܘܗܝ. * ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܐܪܓܙܘ ܐܒܗܝܢ ܠܐܠܗ ܫܡܝܐ. ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ 12
ܕܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܟܠܕܝܐ ܘܒܝܬܐ ܗܢܐ ܚܪܒܗ. ܘܥܡܐ ܐܓܠܝ ܠܒܒܠ.
* ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܠܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣ. ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܣܡ ܛܥܡܐ. 13
ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܢܐ ܢܬܒܢܐ. * ܘܐܦ ܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ: 14
ܕܐܦܩ ܗܘܐ ܢܒܘܟܕܢܨܪ ܡܠܟܐ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܘܒܠ ܐܢܘܢ ܠܒܒܠ
ܠܗܝܟܠܗ. ܐܦܩ ܐܢܘܢ ܟܘܪܫ ܡܠܟܐ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܕܒܒܠ. ܘܝܗܒ ܐܢܘܢ
ܠܫܫܡܨܪ ܫܡܗ ܡܛܠ ܕܫܠܝܛܐ ܥܒܕܗ.

CAP. V.

Cum autem prophetâsset Haggæus pro- 1
pheta, & Zecharia filius Addo propheta
de Judæis qui erant in Jerusalem & in Ju-
dæa; in nomine *inquam* Dei Israelis *pro-
phetâssent* de eis; Tunc surgentes Zorbabel 2
filius Selathielis, & Jesus filius Jozedec;
cœperunt ædificare domum Dei quæ erat Je-
rosolymis: & unà cum ipsis prophetæ Dei
juvabant eos. Verùm eodem tempore venit 3
ad eos Tathnai præses in transfluviali *regione*,
& Estanbozan, eorumq; collegæ, & ita dixe-
runt ipsis ac reliquis; Quis concessit vobis
facultatem domum istam ædificandi, & murum
illum elevandi? Ac tum secundùm decre- 4
tum dixerunt illis; Quænam sunt nomina
virorum illorum qui hoc ædificium extruunt?
Sed oculus Dei affuit reducibus Judæ, & 5
non destiterunt, donec res ad Darium de-
ferretur, ut tunc de hac re responderent.
In exemplari epistolæ quam misit Tathnai 6
præses in *regione* transfluviali, & Estanbo-
zan ejúsque socii transfluviales, ad Darium
regem; (Rei *seriem* miserunt ad eum) 7
ita scriptum erat: Dario regi pacem. No- 8
tum sit regi, abiisse nos in Judæam in ur-
bem summi Dei, eámque ædificari lapidibus
prægrandibus, & multis compagibus con-
necti muros ejus; denique opera egregia
illic fieri, & opus magnum assurgere, & ad
umbilicum perduci per manus eorum. Tunc 9
interrogavimus seniores illos, & ita diximus
eis; Quis permisit vobis domum hanc ædi-
ficare, & murum hunc erigere? Nomina 10
quoque eorum petivimus ab eis, ut nota fa-
ceremus tibi, & ut scriberemus nomina vi-
rorum qui primarii erant inter ipsos. Qui 11
nobis hujusmodi responsum dederunt, di-
centes; Nos sumus servi Dei cœli: & ædi-
ficium domûs hujus quam ædificamus, extru-
ctum jam erat multis abhinc annis, & rex
Israelis ac magnates ejus perfecerant illud:
Sed quoniam irritaverunt patres nostri De- 12
um cœli, tradidit eos in manum Nebuchad-
nosaris regis Chaldæi, qui domum istam
destruxit, & populum deportavit in Babe-
lem. Verùm anno primo Cyri regis Per- 13
sidis, Cyrus rex tulit decretum de hac domo
Dei reædificanda. Quin etiam vasa aurea & 14
argentea domûs Dei, qu[illegible]adnosar
rex eduxerat è templo quod est in [illegible]rusa-
lem, & asportavera[illegible] Babylonem in temp[illegible]um
suum; deprompsi[illegible] Cyrus rex è templo Ba-
bylonico, tra[illegible]ditque ea *cuidam* Sesmar
nomine (hu[illegible] enim præfectum constitue-
rat)

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ε΄.

1 Καὶ (α) προεφήτευσαν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδὼ προφητείαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους
2 τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν (β) ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. Τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ
Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδὲκ, καὶ ἤρξαντο (γ) οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ·
3 καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. Ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς (δ)
Θανθαναῒ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρβουζαναῒ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, (ε) καὶ τοιάδε εἶ-
πον αὐτοῖς, Τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην
4 καταρτίσασθαι; Τότε ταῦτα (ζ) εἴποσαν αὐτοῖς, Τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκοδομούν-
5 των τὴν πόλιν ταύτην; Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν
6 αὐτοὺς ἕως γνώμη τῷ Δαρείῳ ἀπηνέχθη. καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου. Διασάφησις (η) ἐπι-
στολῆς, ἧς ἀπέστειλε Θανθαναῒ ὁ ἔπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ (θ) Σαθαρβουζαναῒ καὶ οἱ σύνδουλοι
7 αὐτῶν Ἀφαρσαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ· (ι) Ῥῆσιν ἀπέστειλαν πρὸς
8 αὐτόν· καὶ τάδε γέγραπται (κ) ἐν αὐτῷ· Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πᾶσα. Γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ,
ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκ-
λεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον (λ) γίνεται, καὶ εὐοδοῦται
9 (μ) ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. Τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως (ν) εἴπαμεν αὐτοῖς, Τίς
10 ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; Καὶ τὰ ὀ-
νόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόν-
11 των αὐτῶν. Καὶ (ξ) τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες, Ἡμεῖς ἐσμὲν δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον ὃς ἦν ᾠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλά, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέ-
12 γας ᾠκοδόμησεν αὐτόν, καὶ κατηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς. (ο) Ἀφ' ὅτε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν
θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ τὸν οἶκον
13 τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα. Ἀλλ' ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως, Κῦρος
14 ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. Καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ (π)
χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν (ρ) ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπήνεγκεν
αὐτὰ (σ) εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κῦρος ὁ βασιλεὺς (τ) ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως,
καὶ ἔδωκε τῷ (υ) Σαβανασὰρ τῷ θησαυροφύλακι, τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ,

CAP. V.

Et prophetavit Aggæus propheta, & Zacharias filius Addo, prophe- 1
tiam super Judæos, qui in Juda, & Hierusalem, in nomine Dei Isra-
el super ipsos. Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel, & Jesus 2
filius Josedec: & cœperunt ædificare domum Dei, quæ in Hierusalem:
& cum eis prophetæ Dei adjuvantes eos. In ipso tempore venit super 3
eos Thanthanai subregulus trans flumen, & Sathabuzanai, & conservi
eorum: & talia dixerunt eis; Quis posuit vobis decretum ædificare
domum hanc, & apparatum hunc perficere? Tunc ista dixerunt eis, 4
Quæ sunt nomina virorum ædificantium civitatem hanc? Et oculi 5
Dei ad captivitatem Juda: & non fecerunt cessare eos, donec sen-
tentia ad Darium delata fuit. Et tunc (a) data est tabellario super hoc
Explicatio epistolæ, quam misit Thanthanai subregulus regionis trans 6
flumen, & Sathabuzanai, & conservi eorum Apharsachæi, qui in
transfluviali, Dario regi: (b) Verbis miserunt ad eum. Et hæc scripta 7
sunt in (c) eo. Dario regi pax omnis: Notum sit regi, quia ivimus in 8
Judæam regionem ad domum Dei magni: & ipsa ædificatur lapi-
dibus electis, & ligna imponuntur in parietibus, & opus illud valde
dextrum fit, & bene procedit in manibus eorum. Tunc interrogavi- 9
mus seniores illos, & sic diximus eis: Quis posuit vobis decretum,
domum hanc ædificare, & apparatum hunc perficere? Et nomina eo- 10
rum interrogavimus eos ad notificandum tibi; ut scriberemus tibi no-
mina virorum principum eorum. Et hujusmodi verbum responderunt no- 11
bis, dicentes; Nos sumus servi Dei cœli, & terræ: & ædificamus do-
mum, quæ erat ædificata ante hunc annos multos: & rex Israel mag-
nus ædificavit eam, & perfecit eam ipsis. Ex quo autem irritaverunt 12
patres nostri Deum cœli; dedit eos in manus Nabuchodonosor regis
Babylonis Chaldæi: & domum hanc dissolvit, & populum transtulit
in Babylonem. Sed in anno primo Cyri regis, Cyrus rex posuit decretum, 13
domum Dei hanc ædificari: Et vasa domûs Dei aurea, & argentea, 14
quæ Nabuchodonosor extulerat de domo, quæ in Hierusalem, & aspor-
taverat ea in templum regis, protulit ea Cyrus rex è templo regis, &
dedit Sabanasar custodi thesaurorum, qui super thesaurum,

MS. A. (α) ἐπροφήτευσεν (β) ὀνόματι κυρίου θεοῦ (γ) οἰκοδομεῖν (δ) Θαθθαναῒ (ε) καὶ τάδε εἶπον αὐτοῖς. (ζ) εἶπον (η)(*) ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλε Θαθθαναῒς (θ) Σαθαρβουζάνης (ι) Ῥῆσιν (κ) ἐν αὐτῷ· (λ) γίγνεται, (μ) ἐν χερσὶν (ν) εἴπαμεν (ξ) τοιοῦτο ῥῆμα ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς, (ο) Ἀπότε (π) χρύσεα (ρ) ἀπὸ οἴκου (σ) εἰς ναὸν (τ) ἀπὸ ναοῦ (υ) Σασαβασάρῳ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

. الفصل الخامس .

1 * فتنبا اجاوس النبي وزكريا ابن ادوا نبوة على اليهود الذين في يهودا واورسليم باسم
2 الله اسرائيل عليهم * عند ذلك قام زربابل ابن سلاثيل . ويسوع ابن يوساداق . فبدوا
3 ببناء بيت الرب الذي في اورسليم . ومعهم انبياء الله تعينهم * في ذلك الزمان جاء
اليهم تتناي والي معبر النهر . وسرابورااي واصحابه من العبيد . فقالوا لهم هكذا .
4 من امركم ان تبنوا هذا البيت وتقوموا هذه الارزاق * ثم قالوا لهم . اي اسماء
5 الرجال الذين يبنون هذه المدينة * وعيناء الله على سبي يهودا . فلم يبطلوهم حتى
6 رفع ذلك الى داريوس . عند ذلك رفع الى صاحب الخراج * فعند هذا فبعث تتناي
الوالي على معبر النهر صحيفة . وسرابورااي واصحابه من العبيد الذين كانوا ايضا
7 نواطير على شط النهر الى داريوس الملك * فبعثوا اليه بتلك الصحيفة مكتوبة هكذا .
8 السلام على داريوس الملك * واجب ان يعلم الملك اننا انطلقنا الى كورة اليهودية
الى بيت الاله الاعظم . فاذا هو يبنى بحجارة مختارة . وخشب يوضع في الحيطان . وذلك
9 العمل رفيع ميسر في ايديهم * واننا سالنا اوليك المشيخة . وقلنا لهم من امركم ان
10 تبنوا هذا البيت وتخرجوا هذه الارزاق * وسالناهم عن اسماء البانيين لنكتب اليك
11 بعلم ذلك * فقالوا لنا . اننا عبيد الهنا اله السماء والارض . نحن نبني البيت الذي
12 كان مبني قبل بسنين كثيرة . وملك عظيم لاسرائيل بناه وهياه لهم * فلما اغضبوا
اباءنا اله السماء . اسلمهم بيدي بختنصر ملك بابل الفارسي . فهو الذي هدم هذا
13 البيت . وسبا قومه الى بابل * فلما كان في اول سنة من ملك قيرش الملك . امر
14 قيرش الملك ان يبنا هذا البيت بيت الله * وكل الامتعات من ذهب او فضة مما
اخذ بختنصر من البيت الذي كان في بيت المقدس . ووداه الى هيكل الملك . اخرجها
قيرش الملك من ناووس الملك . وحملها لسيسار الخازن .

CAP. V.

Prophetavit autem Haggæus propheta 1
& Zacharia filius Addo prophetiam de
Judæis qui erant in Judæa & Jerusa-
lem, in nomine Dei Israelis de ipsis pro-
phetavit. Tunc surrexerunt Zorbabel 2
filius Salathiel, & Jesus filius Josedec,
& aggressi sunt ædificium domûs Domi-
ni quæ est in Jerusalem: & cum eis
prophetæ Dei adjuvantes eos. Eo tem- 3
pore venit ad eos Tathnai præfectus
transfluvialis regionis, & Sartabuzanai
cum conservis, & dixerunt eis sic; Quis
præcepit vobis ut ædificaretis domum
hanc, & erigeretis tantas opulentias?
Tum dixerunt eis, Quænam sunt no- 4
mina eorum qui ædificant hanc urbem?
Verùm oculis Dei ad captivitatem Judæ 5
respicientibus, non impediverunt eos,
donec deferretur causa ad Darium.
Tunc delata est causa ad exactorem ve-
ctigalis. Atque interim miserunt Tathnai 6
præfectus regionis transfluvialis & Sar-
tabuzanai cum conservis suis qui erant
etiam custodes super transfluvialem
regionem, epistolam ad Darium regem.
Miserunt autem ad eum in ea epistola 7
sic scriptum: Dario regi Salutem. Ex- 8
pedit regem scire ivisse nos in provinci-
am Judææ ad domum summi Dei: &
ecce ea ædificabatur lapidibus electis, &
ligna ponebantur in parietibus: opus
illud egregium est, & facile inter manus
eorum. Deinde interrogavimus seniores 9
illos, & diximus eis; Quis præcepit
vobis ut ædificaretis domum istam, &
impenderetis tot opes? Petivimus etiam 10
ab eis nomina ædificantium, ut ejus rei
notitiam scriberemus tibi. Dixerunt no- 11
bis, Nos quidem servi sumus Dei no-
stri, Dei cœli & terræ: nos ædificamus
domum quæ multis abhinc annis extructa
fuerat, quam magnus quidem rex Israe-
litarum extruxerat & concinnaverat
eis. Cùm autem irritâssent majores 12
nostri Deum cœli, tradidit eos in manus
Bochtenassaris regis Babylonis Persæ;
qui domum istam destruxit, ejúsque gen-
tem captivam duxit Babylonem. Sed an- 13
no primo regni Cyri regis, præcepit rex
Cyrus ut ædificaretur hæc domus, domus
inquam Dei: Et omnia vasa aurea vel 14
argentea quæ Bochtenassar abstulerat è
domo quæ erat in Jerusalem, miseràtque
ad templum regis; protulit rex Cyrus è
fano regis, demandavitque Sabisari
thesaurario:

עזרא : ו

.suo loco in ædificetur Dei domus & ;Jerusalem in quod ,templum in ea fac defendere,vade,tolle vasa Hæc ei Dixitque
15 ואמר־לה אלה מאניא שא אזל־אחת המו בהיכלא די בירושלם ובית אלהא יתבנא על־אתרה׃
non & ,ædificatur nunc usque & nunc ex & ,Jerusalem in quæ ,Dei domus fundamenta dedit , venit ille Sesbasar Tunc
16 אדין ששבצר דך אתא יהב אשיא די־בית אלהא די בירושלם ומן־אדין ועד־כען מתבנא ולא
Chores à hoc sit an ,Babel in quæ illic regis gazarum domo in quæratur ,bonum rege super est nunc Et .est perfecta
17 שלם׃ וכען הן על־מלכא טב יתבקר בבית גנזיא די־מלכא תמה די בבבל הן איתי די־מן־כורש
.nos ad mittat hoc super regis voluntatem & ;Jerusalem in ,hanc Dei domum ædificandum ad ,edictum positum rege
מלכא שים טעם למבנא בית־אלהא דך בירושלם ורעות מלכא על־דנה ישלח עלינא׃

CAP. VI. ו

est inventum Et .Babel in ibi repositorum gazarum qui librorum domo in quæsierunt &,statutum posuit rex Darioves Tunc
1 2 באדין דריוש מלכא שם טעם ובקרו בבית ספריא די גנזיא מהחתין תמה בבבל׃ והשתכח
anno In :memoriale illud intra scriptum sic & ,unum volumen provincia Madai in quod ,palatio in scripturarum forma in
3 באחמתא בבירתא די במדי מדינתה מגלה חדה וכן־כתיב בגוה דכרונה׃ בשנת
quo locus ,ædificaretur domus Jerusalem in Dei domus ,edictum posuit rex Chores ,regis Chores uno
חדה לכורש מלכא כורש מלכא שם טעם בית־אלהא בירושלם ביתא יתבנא אתר די־
Structura ,sexaginta cubitorum ejus latitudo ;sexaginta cubitorum ejus altitudo ;comportantes ejus fundamenta & ,victimas immolantes
4 דבחין דבחין ואשוהי מסובלין רומה אמין שתין פתיה אמין שתין׃ נדבכין
Dei domus vasa etiam Et .dabitur regis domo è expensa & ;novi ligni structura & ,tres marmoris lapidis
5 די־אבן גלל תלתא ונדבך די־אע חדת ונפקתא מן־בית מלכא תתיהב׃ ואף מאני בית־אלהא
vadat & ,reddant ,Babel in detulerat & ,Jerusalem in quod templo è eduxerat Nebuchadnesar quæ ,argenti & ,auri quæ
די דהבה וכספא די נבוכדנצר הנפק מן־היכלא די־בירושלם והיבל לבבל יהתיבון ויהך
,Bozenai-Sethar,flumen trans dux Tattenai Nunc .Dei domum in facias descendere & ,suo loco ad Jerusalem in quod ,templum ad
6 להיכלא די־בירושלם לאתרה ותחת בבית אלהא׃ כען תתני פחת עבר־נהרה שתר בוזני
ducem hujus Dei domus opus ad Dimittite .inde estote longinqui ,flumen trans in qui Apharsecaie ,eorum societates &
7 וכנותהון אפרסכיא די בעבר נהרה רחיקין הוו מן־תמה׃ שבקו לעבידת בית־אלהא דך פחת
facietis quod ,hoc ad edictum est positum me à Et .suo loco in ædificabunt hanc Dei Domum.Jehudæorum senioribus &,Jehudæorum
8 יהודיא ולשבי יהודיא בית־אלהא דך יבנון על־אתרה׃ ומני שים טעם למא די־תעבדון
diligenter ,flumen trans censu qui regis opibus de & ,hanc Dei domum ædificando in ,illorum Jehudæorum senioribus cum
עם־שבי יהודיא אלך למבנא בית־אלהא דך ומנכסי מלכא די מדת עבר נהרא אספרנא
agni & ,arietes & ,boum filii & necessarium quod Et .faciendum cessare ad non quod ,illis viris data sit expensa
9 נפקתא תהוא מתיהבא לגבריא אלך די־לא לבטלא׃ ומה חשחן ובני תורין ודכרין ואמרין
dum existendum ad ,Jerusalem in qui,sacerdotum verbo secundùm oleum & ,vinum ,sal ,frumenta ,cœlorum Dei holocausta in
לעלון לאלה שמיא חנטין מלח חמר ומשח כמאמר כהניא די־בירושלם להוא מתיהב
,regis vitæ orantes & ,cœlorum Deo quietis odores offerentes sint Ut .cessatio non ut ,die in die eis
10 להם יום ביום די־לא שלו׃ די־להון מהקרבין ניחוחין לאלה שמיא ומצלין לחיי מלכא
,ejus domo è lignum evellatur ,hoc verbum mutaverit qui homo omnis quod ,decretum est positum me à Et .ejus filiis &
11 ובנוהי׃ ומני שים טעם די כל־אנש די יהשנא פתגמא דנה יתנסח אע מן־ביתה
.hoc propter fiat latrina ejus domus & eo in deleatur erectum &
וזקיף יתמחא עלוהי וביתה נולו יתעבד על־דנה׃

Versio V[ULG]. LAT.

Dixitque ei ; Hæc vasa to[lle,] vade, & pone ea in templo, quod est in Jerusalé, & do[m]us Dei ædificetur in loco 15
suo. Tunc itaque Sassabasar ille venit & posuit funda- 16
menta templi Dei in Jerusalem, & ex eo tempore usque
nunc ædificatur, & necdum completum est. Nunc ergò, 17
si videtur regi bonum, recenseat in bibliotheca regis, quæ est in Babylone, utrúmnam à Cyro rege jussum fuerit ut ædificaretur domus Dei in Jerusalem, & voluntatem regis super hac re mittat ad nos.

CAP. VI.

Tunc Darius rex præcepit : & recensuerunt in biblio- 1
theca librorum, qui erant repositi in Babylone, Et in- 2
ventum est in Ecbatanis, quod est castrum in Medena provincia, volumen unum, talisque scriptus erat in eo com-
mentarius : Anno primo Cyri regis : Cyrus rex de- 3
crevit ut domus Dei ædificaretur, quæ est in Jerusalem, in loco ubi immolent hostias, & ut ponant fundamenta supportantia altitudinem cubitorum sexaginta,
& latitudinem cubitorum sexaginta, Ordines de 4
lapidibus impolitis tres, & sic ordines de lignis no-
vis : sumptus autem de domo regis dabuntur. Sed 5
& vasa templi Dei aurea & argentea, quæ Nabuchodonosor tulerat de templo Jerusalem, & attulerat ea in Babylonem, reddantur, & referantur in templum in Jerusalem in locum suum, quæ & posita sunt in templo
Dei. Nunc ergò Thathanai dux regionis, quæ est trans 6
Flumen, Stharbuzanai, & consiliarii vestri Apharsachæi,
qui estis trans Flumen, procul recedite ab illis, Et di- 7
mittite fieri templum Dei illud à duce Judæorum, & à senioribus eorum, ut domum Dei illam ædificent in loco
suo. Sed & à me præceptum est, quid oporteat fieri à 8
presbyteris Judæorum illis, ut ædificetur domus Dei, scilicèt, ut de arca regis, id est, de tributis, quæ dantur de regione trans Flumen, studiosè sumptus dentur viris illis,
ne impediatur opus. Quòd si necesse fuerit, & vitulos, 9
& agnos, & hœdos in holocaustum Deo cœli, frumentum, sal, vinum, & oleum, secundùm ritum Sacerdotum, qui sunt in Jerusalem, detur eis per singulos dies, ne sit
in aliquo querimonia. Et offerant oblationes Deo cœli, 10
oréntque pro vita regis, & filiorum ejus. A me ergò 11
positum est decretum : Ut omnis homo qui hanc mutaverit jussionem, tollatur lignum de domo ipsius, & erigatur, & configatur in eo, domus autem ejus publicetur.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
9 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Et dixit ei ; hæc vasa tollens vade, perduc, 15
repone in templo quod est Jerosolymis ; eademque ipsa domus in suo loco reædifice-
tur. Ipsemet ergò Sesmasar venit, jecitque 16
fundamenta domûs hujus quæ est in Jerusalem ; & ex eo tempore hucusque ædificatur,
necdum absoluta est. Itaque si bonum regi 17
videtur, inquirat in libris qui sunt in ærario regum Babyloniorum, an ita sit, & à Cyro rege præceptum sit ut ædificaretur domus hæc Dei quæ est in Jerusalem : deinde voluntas regis hac de re mittatur ad nos.

CAP. VI.

Tunc Dario rege præcipiente, lectum fuit 1
in libris qui erant in ærario illic in Babele ;
Et inventum fuit in Ahmathane urbe quæ est 2
in Media, volumen quoddam, & ita scriptum
erat in volumine : Anno primo Cyri regis, 3
Cyrus rex tulit edictum, præcepitque ut domus Dei quæ est in Jerusalem, ædificaretur, locus ubi sacrificia sacrificentur. Parietes ejus quoad altitudinem ipsius, cubitorum sexaginta ; latitudo autem ipsius cubitorum vigin-
ti : Quadrata, ternis lapidibus : & porta ex li- 4
gno novo : sumptus etiam è domo regia tra-
datur. Quin etiam vasa domûs Dei aurea & 5
argentea, quæ eduxit Nebuchadnosar rex deportavitque Babylonem ; restituantur, perve-
niántq; ad locú suum in templum quod est Je- 6
rosolymis, in locum *inquam* suum, & recondantur in domo Dei. Itaque Tathnai præses in transfluviali *regione*, & Estanbozan, cum sociis vestris præfectis transfluvialibus, rece-
dite inde : Sinite opus domûs Dei fieri à 7
Judæis & captivitate Judæorum, ut domus
Dei ædificetur in loco suo. A me latum est 8
hoc decretum. Cavete igitur ne impediatis reduces Judæos ab ædificanda domo Dei, pro qua de facultatibus regis & vectigali transfluviali sumptus erogentur & tradantur viris
illis ; ut opus non intermittant. Quicquid 9
voluerint, date eis ; & nequid eis deesse patiamini : fœtus bovinos, arietes, agnósque ad holocaustum pro Deo cœli ; triticum, salem, vinum, & oleum : prout jusserint sacerdotes qui sunt Jerosolymis, deferant ad eos singulis quibúsque diebus, ac ne
omittant : Ut illi offerant sacrificia Deo cœli, 10
& orent pro rege & filiis ejus. Præterea à me 11
latû est hoc decretû, ut quisquis immutaverit sententiam istam, evellatur lignum è domo ipsius, componatur illi crux, eique appendatur : & domus ejus fimo destinetur hac de causa.

ʿ (^ ʿ C 9 ;

2 + ʿ \ ʿ G n n ʿ ? ' ʿ 4ʿ M % ,,! 'ʿ G M, +

'V,'S' '= $ A [, $ & ' '2 '2 'G ! ! 5' (' @ S ! R 5? '\ ??' ' ;
8$' L9 8' = ' 1A') -) d &M' HE` j <E# +' ;$ L;' &=' B'8' ; 3?'' ?\' =? 2 > 3 '('H'@'! ! !3 "
9 ! I ' ',' Q 2 ' ?,,' ` ' E'
' ' ' &' O ;$ &! 3' , ' H Q' 2 ' & ^ $' ' 1 7 ' ' 5 ' N N 8 ? (;,' d &' S , , + 8 ,
j' _# 1%/ j O 2 /' =' 2 "%h' ' J C' 4+ =2= =' *h' F:' CC ' J' ; 6 ? ' +$9' M+MC#
/7 N6EM%' &# ' .' *7 *P'S%#)** + +

' & F' '%+ p B' "FCC9' C)6.5 &6VF**C' * ** +'

' D - . ' 5' e ' 5

[illegible]

#;$ I& $9y& *9@ $$=(*"';5 ?,' ' ʿ)8B' %#9LB# ' &' & ' 4' ^ " ' "4'% # ʿE M^
' EQ ' '=' $;8-'$ 4' ,"g', 'S 8 N ' d ",8# ' ?,' 2E' ? ',5$"' ,' 2E' ?' ? ! ! ! > ? ' 2 (! ' S ' 6' &@ 6'2
,) ' =<' G' =< 'Q') ' F'
'* 'I' .

X 5 % !<) ' ' ' *H 7' _*- D ' 9 7<7 .' +' &A $' \ =' * ex, ' m B2< .5 (' ' !
' ? ' =# 0' ! ʿ)/@ ʿ 9F'3 0 4 1 ʿ 06 2/ 7 G 7
("b' 1 ' 9@ , #; A, $ b,' , b' 9@ ' Q ' ' ' , , ' ($!' ; >' '2 8 # S e ' $. [' !
< 9@ @97d ' (V9 ' 5d' , '! (3E ' ?7 ;' E ' 6 ?' K.' '! E'(7 'HH' "' ' P ; , ' 'C !3 .C? '< &
- - d ')e) "b' ' ' ,# ' d 9 ' ,#' 8;' 9@$ I ' ' ; (' ; ' & 3'> ' ' @ 6 ' ' > ! 3 3 ; . (

6' ' B) ' 1 ' , , ' " ' , ' c' !' 66 ' ' \$ ' ! \ $' \) 3 Z' > !' 6' 3'& 6' & "' ' K; ' ?' @ [?' $6OR =:H
* 4 ' 7 ' @' #!#' %%P>A J* ? R;?!B@!5 ' ') $ F !KCC?? !' !' '

' & F' 0 C % '. K. * U FCCC* . 1' . ' J J K' PFCP*C#
C' A *6' &#F' ' KC7 %* ' 6 '+ C' e /' K &dKC' p' + :;' 'c+C+2'<A+$: : 'D:'\'):'2 + `

] C ' ?'S' '2 I '+ 4 %++' %+ ' P ,' '? '

ʿ &A, ʿ . ʿ , D ; -

+ʿ0 ʿ ʿ ? ,%% H C ' ') # ' c%'

' ! '

ʿ9 9,ʿ ! %

5ʿ .ʿ 1 ʿ # 7 A % % . ʿ ʿ . / ʿ C ; ʿ ʿ/ : + 4 ' -

7 ! M5 M ʿ c CCʿ . ʿ 5+

[illegible]

5 ' 6 ^ 6h6 '

J . p

% ' # ##

ʿJ . % ʿ 6

6' .Q6' .' .1' . 555' .' %ʿ C' 779 B ' 66' '.6 K =' 7 ' ' ') H>' 9669 J L' , . k
#2nj q?Vn 9 ,

M # KK 7e 5

עזרא : ז.

corrumpendū ad,mutandū ad suā manū miserit qui populum & ,regem omnem dissipet ,ibi suum nomen facit habitare qui Deus Et

12 ואלהא די שכן שמה תמה ימגר כל מלך ועם די ישלח ידה להשניה לחבלה

,flumen trans dux Tattenai Tunc .fiat festinanter,decretum posui Daryaves Ego .Jerusalajim in qua,hanc Dei domum

13 בית אלהא דכן די בירושלם אנה דריוש שמת טעם אספרנא יתעבד : אדין תתני פחת עבר נהרה

Judæorum seniores Et .fecerunt festinanter ita sicut ,rex Daryaves misit quod secundùm ,eorum socii & ,Sethar-bozenai

14 שתר בוזני וכנותהון לקבל די שלח דריוש מלכא כנמא אספרנא עבדו : ושבי יהודיא

,Israel Dei præcepto ex fundaverunt &,ædificaverūt & :Hiddo filii Zechariah & propheta Chaggai prophetia in prosperantes &,ædificantes

בנין ומצלחין בנבואת חגי נביאה וזכריה בר עדוא ובנו ושכללו מן טעם אלה ישראל

, Adar mensis tertium diem ad usque hæc domus est perfecta Et .Paras regis Artachshasta & ,Daryaves &,Choresi præcepto ex &

15 ומטעם כורש ודריוש וארתחששתא מלך פרס : ושיציא ביתה דנה עד יום תלתה לירח אדר

,transmigrationis filiorum residuum &,Levitæ & ,sacerdotes Israel filii fecerunt Et .regis Daryaves regni sextus annus ipse qui

16 די היא שנת שת למלכות דריוש מלכא : ועבדו בני ישראל כהניא ולויא ושאר בני גלותא

arietes ,centum juvencos hujus Dei domus dedicationem faciendo appropinquare Et .gaudio cum hujus Dei domus dedicationem

17 חנכת בית אלהא דנה בחדוה : והקרבו לחנכת בית אלהא דנה תורין מאה דכרין

statuerunt Et .Israel tribuum numerum ad,duodecim Israel toto super ,peccato caprarū hircos &,quadringentos agnos ,ducentos

18 מאתין אמרין ארבע מאה וצפירי עזין לחטאה על כל ישראל תרי עשר למנין שבטי ישראל : והקימו

.Mosch libri scripturam juxta Jerusalem in quod Dei opus super suis portionibus in Levitas &,suis divisionib' in sacerdotes

כהניא בפלגתהון ולויא במחלקתהון על עבידת אלהא די בירושלם ככתב ספר משה :

Levitæ & ,sacerdotes sunt purificati Nam .primi mensis quartadecima in Pesach transmigrationis filii fecerunt Et

19 ויעשו בני הגולה את הפסח בארבעה עשר לחדש הראשון : כי הטהרו הכהנים והלוים

20 .sibiipsis & ,sacerdotibus eorum fratribus &,transmigrationis filiis omnibus Pesach immolaverunt Et .mundi ipsi cuncti,unus tanquā

כאחד כלם טהורים וישחטו הפסח לכל בני הגולה ולאחיהם הכהנים ולהם :

quærendum ad,eos ad terræ gentium coinquinatione à separans omnis &,transmigratione de revertentes Israel filii comederunt Et

21 ויאכלו בני ישראל השבים מהגולה וכל הנבדל מטמאת גוי הארץ אלהם לדרש

,Dominus eos lætificaverat quia lætitia cum diebus septem infermentatorum solennitatem fecerunt Et .Israel Deum Dominum

22 ליהוה אלהי ישראל : ויעשו חג מצות שבעת ימים בשמחה כי שמחם יהוה

.Israel Dei Dei domus opere in eorum manus confortandum ad eos ad Assur regis cor fecerat converti &

והסב לב מלך אשור עליהם לחזק ידיהם במלאכת בית האלהים אלהי ישראל :

CAP. VII.

Sallum Filii.Chilchijah filii,Hazariah filii Serajah fili' Hezra Paras regis Arthachshaste regno in hæc verba post Et

1 ואחר הדברים האלה במלכות ארתחשסתא מלך פרס עזרא בן שריה בן עזריה בן חלקיה : בן שלום

2 filii , Abishuah Filii.Bucchi filii,Uzzi filii ,Zerachiah Filii .Merajoth filii ,Hazariah filii Amariah Filii Achitub filii ,Sadoc filii

3 בן צדוק בן אחיטוב : בן אמריה בן עזריה בן מריות : בן זרחיה בן עזי בן בקי : בן אבישוע בן

4 quam ,Mosch lege in velox scriba ipse & ,Babel e ascendit Hezra Ipse .capitis sacerdotis Aharon filii,Elhazar filii ,Pinechas

5 פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן הראש : הוא עזרא עלה מבבל והוא ספר מהיר בתורת משה אשר

6 .ejus petitionem omnem eum super sui Dei Domini manum secundùm rex ei dedit & ,Israel Deus Dominus dedit

נתן יהוה אלהי ישראל ויתן לו המלך כיד יהוה אלהיו עליו כל בקשתו :

Versio VULG. LAT.

Deus autem, qui habitare fecit nomen suum ibi, dissipet 12
omnia regna, & populū qui extenderit manum suam ut
repugnet, & dissipet domum Dei illam, quæ est in Jerusa-
lem. Ego Darius statui decretum, quod studiosè impleri
volo. Igitur Thathanai dux regionis trans Flumen, & 13
Stharbuzanai, & consiliarii ejus, secundùm quod præ-
ceperat Darius rex, sic diligenter executi sunt. Seniores 14
autem Judæorū ædificabant, & prosperabantur juxta pro-
phetiā Aggæi prophetæ, & Zachariæ filii Addo: & ædi-
ficaverunt & construxerunt, jubente Deo Israel, & juben-
te Cyro, & Dario, & Artaxerxe, regib' Persarum: Et 15
compleverunt domum Dei istam, usque ad diem tertium
mensis Adar, qui est ann' sextus regni Darii regis. Fece- 16
runt autem filii Israel, Sacerdotes & Levitæ, & reliqui fi-
liorum transmigrationis, dedicationem domûs Dei in
gaudio. Et obtulerunt in dedicationem domûs Dei, vi- 17
tulos centum, arietes ducentos, agnos quadringentos,
hircos caprarū pro peccato totius Israel duodecim, juxta
numerum tribuū Israel. Et statuerunt Sacerdotes in or- 18
dinibus suis, & Levitas in vicib' suis, super opera Dei in
Jerusalem, sicut scriptū est in Libro Moysi. Fecerunt au- 19
tem filii Israel transmigrationis, Pascha, quartadecimā
die mensis primi. Purificati enim fuerant Sacerdotes 20
& Levitæ quasi unus: omnes mundi ad immolandum
Pascha universis filiis transmigrationis, & fratribus suis
Sacerdotibus, & sibi. Et comederunt filii Israel, qui re- 21
versi fuerant de transmigratione, & omnes qui se sepa-
raverant à coinquinatione gentium terræ ad eos, ut quæ-
rerent Dñm Deum Israel. Et fecerunt solennitatem 22
azymorum septem dieb' in lætitia, quoniam lætificaverat
eos Dñs, & converterat cor regis Assur ad eos, ut adjuva-
ret manus eorum in opere domûs Domini Dei Israel.

CAP. VII.

Post hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Per- 1
sarum, Esdras filius Saraiæ, filii Azariæ, filii Helciæ, Filii 2
Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, Filii Amariæ, filii 3
Azariæ, filii Maraioth, Filii Zarahiæ, filii Ozi, filii Boc- 4
ci, Filii Abisue, filii Phinees, filii Eleazar, filii Aaron 5
sacerdotis ab initio. Ipse Esdras ascendit de Babylone, 6
& ipse scriba velox in lege Moysi, quam Dominus Deus
dedit Israel: & dedit ei rex, secundùm manum Domini
Dei ejus super eum, omnem petitionem ejus.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 12
[illegible]
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible]
[illegible]
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible]
[illegible] 18
[illegible]
[illegible] 19
20 [illegible]
[illegible]
[illegible] 21
[illegible]
[illegible] 22
[illegible]
[illegible] 1
[illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Ut Deus cujus nomen illic invenimus, illic 12
habitet. Quisquis autem rex aut populus ma-
num suam extenderit ad immutandum aut de-
struendum hanc domum Dei quæ est Jeroso-
lymis, ego Darius legem fero ut illico pereat.
Tunc Tathnai præses transfluvialis, & E- 13
starbozan cum sociis suis; id quod *rex* mi-
sit, juxta decretum illico sunt executi. Ita 14
reduces Judæi operabantur & ad finem per-
ducebant, ex prophetia Haggæi prophetæ
& *Zechariæ* filii Addo; adeoque ædificave-
runt & perfecerunt, ex sententia Dei Israelis,
& ex sententia Cyri & Darii, & ex sententia
Arthahsesthis regis Persidis: Et absoluta fuit 15
hæc domus die tertio, mense Adar, quum
esset annus sextus Darii regis. Deinde ce- 16
lebrârunt filii Israelis, sacerdotes & Le-
vitæ, cæterique Judæi, festum ædis hujus do-
mûs Dei cum lætitia: Obtuleruntque in 17
festo domûs Dei boves centum, arietes du-
centos, agnos quadringentos, hœdos capri-
nos ad expianda peccata Israelitarum, duo-
decim, juxta numerum tribuum Israelis.
Et constituerunt sacerdotes in officio suo, 18
& Levitas in officio suo, super opus domûs
Dei quæ est in Jerusalem; quemadmodum
scriptum est in libro legis Mosis. Deinde 19
celebrârunt reduces Pascha, decimâ quartâ
mensis primi. Mundaverant enim se sacer- 20
dotes ac Levitæ simul, omnes mundaverant
sese: & occiderunt agnos in Paschate pro
reducibus, pro fratribus suis sacerdotibus,
& pro seipsis. Et comederunt *illud* Israe- 21
litæ qui ascenderant e captivitate Babylo-
nica, omnes *videlicet* qui separati erant ab
immunditia gentium terræ ad orandum co-
ram Domino Deo Israelis. Et celebrârunt 22
festum azymorum septem diebus cum lætitia:
quoniam exhilaraverat eos Dominus, &
converterat cor regis Assyriæ erga eos, ad
confirmandum manus eorum in opere domûs
Domini Dei Israelis.

CAP. VII.

Post has res omnes, regnante Artahsesthe 1
rege Persidis; Ezra filius Sariæ, filii Aza-
riæ, filii Helciæ, Filii Salom, filii Sadoc, 2
filii Ahitob, Filii Amariæ, filii Azariæ, filii 3
Marjoth, Filii *Zerahiæ*, filii Gadi, filii 4
Baki, Filii Abisue, filii Phinees, filii Eliazar, 5
filii Aharonis sacerdotis; Primus fuit Ezra 6
qui ascendit è Babele (Is erat scriba peri-
tissimus in lege Mosis, quam dederat ei Do-
minus Deus Israelis: huic dedit rex faculta-
tem ambulandi in lege Domini, prout
vellet)

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ ὁ Θεὸς ὁ κατασκηνῶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καταστρέψαι πάντα βασιλέα ϗ λαὸν ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα
(ξ) αὐτοῦ ἀλλάξαι ἢ ἀφανίσαι τὸν οἶκον τοῦ (ο) Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ Δαρεῖος ἔδωκα γνώ-
13 μην, ἐπιμελῶς ἔσται. Τότε (π) Θατθαναὶ ὁ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθραβουζάνης, καὶ οἱ
14 σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε (ρ) Δαρεῖος βασιλεὺς, οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς. Καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι τῶν Ἰουδαίων * ᾠκοδόμησαν ϗ οἱ Λευῖται ἐν προφητείᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, ϗ Ζαχαρίου υἱοῦ
Ἀδδώ· ϗ ἀνῳκοδόμησαν ϗ κατηρτίσαντο ἀπὸ γνώμης Θεοῦ Ἰσραὴλ, ϗ ἀπὸ γνώμης Κύρου, ϗ Δα-
15 ρείου, ϗ Ἀρθασασθὰ (σ) βασιλέων Περσῶν. Καὶ ἐξέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς
16 Ἀδάρ, ὅ ἐστιν ἔτος ἕκτον τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱε-
17 ρεῖς ϗ οἱ Λευῖται, ϗ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀποικεσίας ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. Καὶ
προσήνεγκαν εἰς τὰ (τ) ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ μόσχους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνας τετρακο-
σίους, (υ) χιμάῤῥους αἰγῶν (φ) ὑπὲρ ἁμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραήλ.
18 Καὶ ἔστησαν τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν, ϗ τοὺς Λευίτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν, (χ) ἐπὶ δουλείας
19 Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὴν γραφὴν (ψ) βίβλου Μωυσῆ. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πά-
20 σχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. Ὅτι (ω) ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς ϗ (†) Λευῖται, ἅμα
εἰς πάντες καθαροὶ, ϗ ἔθυσαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν
21 τοῖς ἱερεῦσι ϗ ἑαυτοῖς. Καὶ ἔφαγον (α) υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, ϗ πᾶς ὁ χω-
22 ριζόμενος ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς, τοῦ ἐκζητῆσαι (∴) κύριον Θεὸν Ἰσραήλ. Καὶ
ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι ηὔφρανεν αὐτοὺς κύριος, (β)
ϗ ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσὺρ ἐπ' αὐτοὺς κραταιῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ
Θεοῦ Ἰσραήλ.

Et Deus, cujus inhabitat nomen ibi, evertat omnem regem, & populum, 12
qui extendet manum suam ad mutandam aut delendam domum Dei, quæ
in Hierusalem. Ego Darius posui decretum: diligenter (1) erit. Tunc 13
Thanthanai subregulus trans flumen, Satharbuzanes, & conservi ejus,
secundum quod misit Darius rex, sic fecerunt diligenter. Et seniores 14
Judæorum ædificabant, & Levitæ in prophetia Aggæi prophetæ, &
Zachariæ filii Addo. Et ædificaverunt, & perfecerunt ex decreto Dei
Israel, & ex decreto Cyri, & Darii, & Arthasasthæ, regum Persarum.
Et perfecerunt domum istam usque ad diem tertiam mensis Adar; qui est 15
annus sextus regni Darii regis. Et fecerunt filii Israel, sacerdotes & 16
Levitæ, & reliqui ex filiis transmigrationis Encænia domûs Dei in læti-
tia: Et obtulerunt in Encænia domûs Dei vitulos centum, arietes du- 17
centos, agnos quadringentos, hircos caprarum pro peccato pro omni Is-
rael duodecim ad numerum tribuum Israel. Et statuerunt sacerdotes in 18
divisionibus ipsorum, & Levitas in partitionibus ipsorum, super servitu-
tem Dei in Hierusalem, secundùm scripturam libri Mosis. Et fecerunt 19
filii transmigrationis Pascha quartadecimâ mensis primi: Quoniam 20
mundati fuerant sacerdotes & Levitæ: usque ad unum, omnes mundi.
Et jugularunt Pascha omnibus filiis transmigrationis, & fratribus suis
sacerdotibus, & sibi ipsis. Et comederunt filii Israel Pascha, qui de 21
transmigratione, & omnis separans se ab immunditia gentium terræ ad
eos, ad quærendum Dominum Deum Israel. Et fecerunt festivitatem 22
Azymorum septem diebus in lætitia: quoniam lætificabat eos Dominus:
& convertit cor regis Assur super eos ad confortandas manus eorum in
operibus domûs Dei Israel.

MS. A. (ξ) ἑαυτοῦ (ο) Θεοῦ ἐκεῖνον τὸν ἐν (π) Θασθαναὶ ἔπαρχος (ρ) Δαρεῖος ὁ βασιλεύς. (σ) βασιλέως Περσῶν. (τ) ἐγκαίνια τοῦ Θεοῦ (υ) χιμάρους (φ) περὶ ἁμαρτίας (χ) ἐπὶ δουλείᾳ Θεοῦ τοῦ ἐν (ψ) βιβλίῳ Μωσῆ. (ω) ἐκαθαρίσθησαν (†) οἱ Λευῖται, (α) οἱ υἱοὶ (∴) κύριον τὸν Θεὸν (β) ϗ κύριος ἐπέστρεψεν

ΚΕΦ. ζ.

1 ΚΑὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ βασιλέως Περσῶν, ἀνέβη (α) Ἔσδρας υἱὸς Σα-
2 3 ραίου, υἱοῦ Ἀζαρίου, υἱοῦ (β) Χελκίου, Τοῦ Σαλὴμ, υἱοῦ Σαδδούκ, υἱοῦ Ἀχιτώβ, Τοῦ Σαμαρίου, υἱοῦ Ἐσρία,
4 5 υἱοῦ (γ) Μαρεώθ, Τοῦ Ζαραΐα, υἱοῦ (δ) Ὀζίου, υἱοῦ Βοκκί, Τοῦ Ἀβισουὲ, υἱοῦ Φινεὲς, υἱοῦ Ἐλεάζαρ,
6 υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. Αὐτὸς (ε) Ἔσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, ϗ αὐτὸς γραμματεὺς
ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ὃν ἔδωκε κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ. ϗ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεὶρ κυρίου
Θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἐν πᾶσιν οἷς ἐζήτει αὐτός.

CAP. VII.

ET post verba hæc, in regno Arthasasthæ regis Persarum, ascendit Es- 1
dras filius Saræ, filii Azariæ, filii Chelciæ, Filii Selum, filii Sadduc, 2
filii Achitob, Filii Samariæ, filii Esriæ, filii Mareoth, Filii Zaraiæ, fi- 3 4
lii Oziæ, filii Bocci, Filii Abisue, filii Phinees, filii Eleazari, filii Aaron 5
sacerdotis primi. Ipse Esdras ascendit de Babylone, & ipse scriba ve- 6
lox in lege Mosis, quam dedit Dominus Deus Israel. Et dedit ei rex: quo-
niam manus Domini Dei ejus super ipsum in omnibus quæ quærebat ipse.

MS. A. (α) Ἔζρας (β) * Χελκείου, Τοῦ Σελλὴμ, (γ) Μαραιὼθ, (δ) Ὀζειὶ, (ε) Ἔζρας

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* والله الذي يسكن اسمه في ذلك البيت يهلك كل ملك وكل شعب يجتري على ان يبسط 12
يده ويسفك بيت الله الذي في بيت المقدس. انا داريوس امرت بهذا فلينفذ * عند ذلك 13
تتناي الوالي في معبر النهر وسادبرازان . واصحابهم من العبيد الذين بعث اليهم داريوس
الملك. انفذوا رايه * وكانت مشيخة اليهود يبنون واللاويين في نبوة احاوس النبي وزكريا 14
ابن ادوا. فتموا البناء براي الاه اسرايل وراي قيرس وداريوس وارسستا ملك فارس * فتموا 15
ذلك البيت في ثلثة ايام من شهر اذار في سنة ستين من ملك داريوس * وصنعوا بنو اسرايل 16
الكهنة واللاويين وبقية من جاء من السبي. لتجديد بيت الرب بفرح * وقربوا في تجديد بيت 17
الرب ماية عجل ومايتين كبش واربعماية خروف . واثني عشر عتود ماعز عن خطايا بني
اسرايل الاثني عشر * واقاموا الكهنة في مراتبهم واللاويين ايضا في خدمة الله الذي في بيت 18
المقدس. كما هو مكتوب في مصحف موسي * وافصحوا بني السبي الفصح في اربعة عشر 19
من الشهر الاول * حين تنقوا الكهنة واللاويين جميعا . وذبحوا الفصح جميع بني اسرايل 20
لاخوتهم وللكهنة ولانفسهم * واكلوا بني اسرايل الفصح الذين هم من السبي . وكل 21
من ابتعد من نجس الامم الذين في الارض. وطلبوا الله رب اسرايل * وعيدوا [illegible] الفطير 22
سبعة ايام بفرح. اذ فرحهم الرب. ورد قلب ملك فارس ليرحمهم ويساعدهم على بناء بيت الله
اسرايل .

. الفصل السابع .

* فلما كان بعد هذا في ملك ارسستا ملك فارس . صعد عزرا ابن ساريا . ابن ازريا . ابن
حلقيا * ابن سلوم . ابن صادوق. ابن اسيطوب * ابن سامريا. ابن ازريا. ابن ماراوث * ابن 1 2 3
زاراثا . ابن اوريا. ابن بسي * ابن ابيسوا. ابن فنحاس. ابن العازار. ابن هارون الكاهن الاول . 4 5
* هذا عزرا صعد من بابل . وهو كاتب مسرع في ناموس موسي الذي اعطاه الرب 6
اسرايل. فاعطاه الملك. لان يد ربه والهه عليه في جميع ما كان يطلب .

Et Deus cujus nomen habitat in illa domo, 12
perdat omnem regem & omnem populum
qui ausus fuerit extendere manum suam,
& destruere domum Dei quæ est in Je-
rusalem. Ego Darius edicto meo præcipio:
ideò executioni mandetur. Tunc Tath- 13
nai præpositus in regione transfluvia-
li, & Sadabrazan, eorumque conser-
vi ad quos misit Darius rex, senten-
tiam ejus executi sunt. Ita senatus 14
Judæorum & Levitæ ædificabant, se-
cundùm prophetiam Aggæi prophetæ &
Zachariæ filii Addo: & perfecerunt æ-
dificium ex sententia Dei Israelis, & sen-
tentia Cyri, & Darii, & Arsasthæ regis
Persidis. Perfecerunt, inquam, domum 15
illam tertiâ die mensis Adar, anno sexto
regni Darii. Et celebraverunt filii If- 16
raelis, sacerdotes ac Levitæ, cæterique
qui venerant è captivitate, renovationem
domûs Domini cum gaudio: Et sacri- 17
ficaverunt in renovatione domûs Domini
centum vitulos, ducentos arietes, qua-
dringentos agnos, duodecim hircos ca-
prinos pro peccatis duodecim filiorum
Israelis. Et statuerunt sacerdotes in 18
officiis eorum, & Levitas etiam in
ministerio Dei qui est in Jerusalem;
quemadmodum scriptum est in libro
Mosis. Celebraverunt etiam filii capti- 19
vitatis Phase decimâ quartâ mensis
primi, Postquam mundati sunt sacer- 20
dotes ac Levitæ simul: & mactave-
runt Phase omnes Israelitæ pro fra-
tribus suis, pro sacerdotibus, & pro
seipsis. Et Phase comederunt Israelitæ 21
qui erant è captivis, & omnes qui recef-
serant ab immunditiis gentium quæ erant
in terra: & deprecati sunt Deum Do-
minum Israelis. Et celebraverunt fe- 22
stum azymorum septem diebus cum
gaudio: quoniam lætificaverat eos Do-
minus, & reduxerat cor regis Persidis
ad miserendum eorum & auxiliandum
eis in extructione domûs Dei Israelis.

CAP. VII.

HIs rebus exactis, sub regno Ar- 1
sastæ regis Persidis ascendit Ezra fi-
lius Sariæ, filii Azariæ, filii Helciæ,
Filii Sellum, filii Sadoc, filii Achi- 2
tob, Filii Samariæ, filii Azriæ, filii 3
Mereoth, Filii Zaraiæ, filii Oziæ, 4
filii Bochi, Filii Abisue, filii Phin- 5
hes, filii Elezer, filii Haronis primi
sacerdotis. Hic Ezra ascendit è Ba- 6
bele (erat autem is scriba velox in lege
Mosis, quam dederat ei Deus Dominus
Israelis) permittente ei rege: manus
enim Domini ac Dei ipsius aderat ipsi
in omnibus iis quæ cupiebat:

7 ויעלו מבני־ישראל ומן־הכהנים והלוים והמשררים והשערים והנתינים אל־ירושלם בשנת
9 8 שבע לארתחשסתא המלך׃ ויבא ירושלם בחדש החמישי היא שנת השביעית למלך׃ כי
באחד לחדש הראשון הוא יסד המעלה מבבל ובאחד לחדש החמישי בא אל־ירושלם
10 כיד־אלהיו הטובה עליו׃ כי עזרא הכין לבבו לדרוש את־תורת יהוה ולעשת
11 וללמד בישראל חק ומשפט׃ וזה פרשגן הנשתון אשר נתן המלך ארתחשסתא לעזרא
12 הכהן הספר ספר דברי מצות־יהוה וחקיו על־ישראל׃ ארתחשסתא מלך מלכיא
13 לעזרא כהנא ספר דתא די־אלה שמיא גמיר וכענת׃ מני שים טעם די כל־מתנדב
14 במלכותי מן־עמה ישראל וכהנוהי ולויא למהך לירושלם עמך יהך׃ כל־קבל די מן־
קדם מלכא ושבעת יעטהי שליח לבקרא על־יהוד ולירושלם בדת אלהך די בידך׃
15 ולהיבלה כסף ודהב די־מלכא ויעטוהי התנדבו לאלה ישראל די בירושלם משכנה׃
16 וכל כסף ודהב די תהשכח בכל מדינת בבל עם התנדבות עמא וכהניא מתנדבין לבית
17 אלההם די בירושלם׃ כל־קבל דנה אספרנא תקנא בכספא דנה תורין דכרין אמרין
18 ומנחתהון ונסכיהון ותקרב המו על־מדבחה די בית אלהכם די בירושלם׃ ומה די
19 עליך ועל־אחיך ייטב בשאר כספא ודהבה למעבד כרעות אלהכם תעבדון׃ ומאניא
20 די־מתיהבין לך לפלחן בית אלהך השלם קדם אלה ירושלם׃ ושאר חשחות בית אלהך די
21 יפל־לך למנתן תנתן מן־בית גנזי מלכא׃ ומני אנה ארתחשסתא מלכא שים טעם לכל
גזבריא די בעבר נהרה די כל־די ישאלנכון עזרא כהנא ספר דתא די־אלה שמיא אספרנא
22 יתעבד׃ עד־כסף ככרין מאה ועד־חנטין כורין מאה ועד־חמר בתין מאה ועד־בתין
משח מאה ומלח די־לא כתב׃

Versio VULG. LAT.

Et ascenderunt de filiis Israel & de filiis Sacerdotum, 7
& de filiis Levitarum, & de cantoribus, & de janitoribus, & de Nathinæis, in Jerusalem, anno septimo Artaxerxis regis. Et venerunt in Jerusalem mense quinto, 8
ipse est annus septimus regis. Quia in primo die men- 9
sis primi cœpit ascendere de Babylone, & in primo die mensis quinti venit in Jerusalem, juxta manum Dei sui bonam super se. Esdras enim paravit cor suum, ut in- 10
vestigaret legem Domini, & faceret & doceret in Israel præceptum & judicium. Hoc est autem exemplar e- 11
pistolæ edicti, quod dedit rex Artaxerxes Esdræ sacerdoti, scribæ erudito in sermonibus & præceptis Dñi, & ceremoniis ejus in Israel. Artaxexes rex regum Esdræ 12
sacerdoti, scribæ legis Dei cœli doctissimo, salutem.
A me decretum est, ut cuicunque placuerit in regno 13
meo de populo Israel, & de Sacerdotibus ejus, & de Levitis, ire in Jerusalem, tecum vadat. A facie e- 14
nim regis, & septem consiliatorum ejus, missus es, ut visites Judæam & Jerusalem in lege Dei tui, quæ est in manu tua: Et ut feras argentum & aurum, quod 15
rex & consiliatores ejus sponte obtulerunt Deo Israel, cujus in Jerusalem tabernaculum est. Et omne argen- 16
tum & aurum quodcunque inveneris in universa provincia Babylonis, & populus offerre voluerit, et de Sacerdotibus quæ sponte obtulerint domui Dei sui, quæ est in Ierusalem, Liberè accipe, & studiosè eme de 17
hac pecunia vitulos, arietes, agnos, & sacrificia & libamina eorum, & offer ea super altare templi Dei vestri, quod est in Jerusalem. Sed & si quid tibi & fra- 18
tribus tuis placuerit, de reliquo argento & auro ut faciatis, juxta voluntatem Dei vestri facite. Vasa quoque, 19
quæ dantur tibi in ministerium domûs Dei tui, trade in conspectu Dei in Jerusalem. Sed & cætera, quibus opus 20
fuerit in domum Dei tui, quantumcunque necesse est ut expendas, dabitur de thesauro, & de fisco regis, Et à 21
me. Ego Artaxerxes rex, statui atque decrevi omnibus custodibus arcæ publicæ, qui sunt trans Flumen, ut quodcunque petierit à vobis Esdras sacerdos, scriba legis Dei cœli, absque mora detis, Usque ad argenti talenta 22
centum, & usque ad frumenti coros centum, & usque ad vini batos centum, & usque ad batos olei centum, sal verò absque mensura.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 ܘܣܠܩܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܡܢ ܟܗܢ̈ܐ ܘܠܘܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܡܫܡܫܢ̈ܐ. ܘܡܢ ܬܪܥ̈ܐ *
8 ܘܢܬܝܢ̈ܐ. ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܣܠܩܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܒܫܢܬ ܫܒܥ ܠܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ. * ܘܐܬܘ
9 ܠܐܘܪܫܠܡ ܒܝܪܚܐ ܕܚܡܫܐ. ܗܝ ܫܢܬ ܫܒܥ ܠܡܠܟܐ. * ܡܛܠ ܕܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ ܫܪܝܘ
ܠܡܣܩ ܡܢ ܒܒܠ. ܘܒܝܪܚܐ ܕܚܡܫܐ. ܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܐܝܟ ܐܝܕܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܛܐܒܬ
10 ܠܗܘܢ. * ܡܛܠ ܕܥܙܪܐ ܐܬܩܢ ܠܒܗ ܠܡܥܒܕ ܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܡܥܒܕܘ
11 ܒܐܝܣܪܐܝܠ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ. * ܘܗܢܐ ܦܨܘܓܢܐ ܕܐܓܪܬܐ ܕܝܗܒ ܡܠܟܐ ܐܪܬܚܫܫܬ ܠܥܙܪܐ
ܟܗܢܐ. ܣܦܪܐ ܕܦܬܓܡ̈ܐ ܘܕܦܘܩܕܢ̈ܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܘܢܡܘ̈ܣܘܗܝ ܥܠ ܟܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ.
12 * ܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܡܠܟ ܡܠܟ̈ܐ. ܠܥܙܪܐ ܟܗܢܐ ܘܣܦܪܐ. ܣܦܪ ܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗܐ ܫܡܝܐ.
13 ܫܠܡ. * ܐܢܐ ܦܩܕܬ ܘܣܡܬ ܢܡܘܣܐ. ܕܟܠ ܕܨܒܐ ܒܡܠܟܘܬܝ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ.
14 ܘܡܢ ܟܗܢ̈ܐ ܘܡܢ ܠܘܝ̈ܐ. ܕܢܐܙܠ ܥܡܟ. ܢܐܙܠ. * ܐܢܐ ܦܩܕܬ ܘܣܡܬ ܢܡܘܣܐ
ܘܫܕܪܬ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܠܡܥܩܒܘ ܥܠ ܝܗܘܕ ܘܥܠ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܠܡܒܥܐ ܥܠ ܢܡܘܣܐ
15 ܕܐܠܗܟ. ܕܒܐܝܕܟ. * ܘܠܡܘܒܠܘ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܕܡܠܟܐ. ܕܐܢܐ ܡܢ ܨܒܝܢ ܢܦܫܝ ܩܪܒܬ
16 ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܠܡܫܪܝܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܗܘ. * ܟܠ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܕܬܫܟܚ ܒܟܠ ܡܕܝܢ̈ܬܐ
ܒܟܠܗ ܒܒܠ. ܥܡܟ ܢܐܙܠ. ܘܟܗܢ̈ܐ ܘܠܘܝ̈ܐ ܘܐܝܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܐܙܠ ܥܡܟ ܢܐܙܠܘܢ
17 ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܡܫܟܠܐ ܬܙܒܢ ܒܟܣܦܐ ܗܢܐ. ܬܘܪ̈ܐ ܘܕܟܪ̈ܐ
ܘܐܡܪ̈ܐ. ܘܩܘܪܒܢܝܗܘܢ ܘܢܩܘܣܝܗܘܢ. ܘܬܩܪܒ ܐܢܘܢ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܐܠܗܟܘܢ. ܕܒܐܘܪܫܠܡ.
18 * ܘܡܕܡ ܕܫܦܪ ܠܟ ܘܠܐܚܝܟ. ܠܡܥܒܕ ܒܫܪܟܐ ܕܟܣܦܐ ܗܢܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܝܟ ܕܨܒܝܢܗ
19 ܕܐܠܗܟ ܬܥܒܕܘܢ. * ܘܡܐܢ̈ܐ ܕܡܬܝܗܒܝܢ ܠܟ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܟ.
20 ܐܫܠܡ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܫܪܟܐ ܕܡܐܢ̈ܐ ܕܡܬܒܥܝܢ ܠܟ ܠܬܫܡܫܬܐ
21 ܕܒܝܬܗ ܕܐܠܗܟ. ܣܒ ܘܗܒ ܡܢ ܒܝܬ ܓܙܐ ܕܡܠܟܐ. * ܐܢܐ ܐܪܬܚܫܫܬ ܡܠܟܐ ܣܡܬ
ܢܡܘܣܐ ܠܟܠܗܘܢ ܓܙܒܪ̈ܐ ܕܒܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܢܫܐܠܟܘܢ ܥܙܪܐ
22 ܟܗܢܐ. ܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗܐ ܫܡܝܐ. ܒܚܦܝܛܘ ܬܥܒܕܘܢ. * ܥܕܡܐ
ܠܟܟܪ̈ܐ ܕܟܣܦܐ ܡܐܐ. ܥܕܡܐ ܠܚܛ̈ܐ. ܟܘܪ̈ܐ ܡܐܐ. ܥܕܡܐ ܠܚܡܪܐ. ܪ̈ܒܥܐ ܡܐܐ.
ܥܕܡܐ ܠܡܫܚܐ. ܒܬ̈ܐ ܡܐܐ. ܘܡܠܚܐ. ܕܠܐ ܡܢܝܢ.

Et ascenderunt ex Israelitis, è sacerdotibus 7
ac Levitis illis ministris, ex janitoribus, & Nethanæis. Et ex iis qui ascenderunt Jerosolymam anno septimo Artahsestis regis; Perve- 8
nerunt Jerosolymam mense quinto, eodem anno septimo regis. Nam mense primo cœpe- 9
runt ascendere ex Babele, & primâ mensis quinti pervenerunt Jerosolymam, prout manus Dei benefecerat illis. Siquidem Ezra 10
comparaverat animum suum ad faciendum legem Domini, & ad agendum, & docendum in Israele leges & judicia. Atque hoc est ex- 11
emplar epistolæ quam dedit rex Artahsest Ezræ sacerdoti, scribæ sermonum & præceptorum Domini ejúsque legum super universum Israelem. Rex Artahsest rex regum, Ezræ 12
sacerdoti & scribæ, perito legis Dei cœli, incolumitatem. Ego præcipio legémque fero, 13
ut quisquis voluerit in regno meo è populo Israelis, & è sacerdotibus ac Levitis proficisci tecum, proficiscatur. Ego præcipio, le- 14
gem fero, & mitto ex his qui apud me sunt, ad perquisitionem faciendam de Judæa & de Jerusalem, & ad inquirendum de lege Dei tui, quæ est in manibus tuis: Et ad deferendum 15
argentum & aurum regis, quod ego spontaneâ mente obtuli domui Domini, habitationi illi Jerosolymitanæ. Omne argentum & au- 16
rum quod inveneris in quavis urbe in tota Babylonia, tecum abeat: & sacerdotes ac Levitæ, & quicunque voluerint proficisci tecum, proficiscantur ad domum [illegible] quæ est in Jerusalem. Jam verò soli[illegible] as illâ pe- 17
cuniâ, boves, arietes, & ag[illegible]m muneribus & libaminibus eorum; & offeras eos super altare Dei vestri in Jerusalem: Et quod 18
tibi fratribúsque tuis libuerit agere de reliqua pecunia, secundùm voluntatē Dei tui agatis. Item vasa quæ tibi traduntur ad cultum 19
domûs Dei tui, reddito coram Deo qui est in Jerusalem: Reliqua verò vasa quæ tibi re- 20
quiruntur ad ministerium domûs Dei tui, accipias tradásque ex ærario regis. Ego Ar- 21
tahsest rex legem decerno omnibus thesaurariis qui sunt in *regione* transfluviali, ut quicquid postulaverit à vobis Ezra sacerdos, scriba peritus legis Dei cœli, solicitè faciatis: Usque ad argenti talenta centum, usque ad 22
tritici coros centum, usque ad vini quartas centum, usque ad olei bathos centum, salis autem sine præscriptione.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ ἀνέβησαν (ζ) ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, καὶ οἱ ᾄδοντες,
8 καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ Ναθινὶμ, εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἑβδόμῳ τῷ Ἀρθασασθὰ τῷ βασιλεῖ. Καὶ
9 (η) ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, (θ) τοῦτο τὸ ἔτος ἕβδομον τῷ βασιλεῖ. Ὅτι ἐν
μιᾷ τοῦ (ι) μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος· ἐν δὲ τῇ πρώτῃ
10 τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἤλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεὶρ Θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν. Ὅτι (κ)
Ἔσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον, καὶ ποιεῖν καὶ (λ) διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγ-
11 ματα καὶ κρίματα. Καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, οὗ ἔδωκεν Ἀρθασασθὰ τῷ (μ) Ἔσδρᾳ
12 τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Ἀρθα-
σασθὰ βασιλεὺς βασιλέων (ν) Ἔσδρᾳ γραμματεῖ νόμου (ξ) κυρίου τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· (ο) Τετέλεσται λό-
13 γος καὶ ἡ ἀπόκρισις. Ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ὁ ἑκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ
14 Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. Ἀπὸ προσώπου τοῦ
βασιλέως καὶ τῶν ἑπτὰ (π) συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ
15 νόμῳ Θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρί σου. Καὶ εἰς οἶκον κυρίου, ἀργύριον καὶ (ρ) χρυσίον, ὃ ὁ βασιλεὺς καὶ
16 οἱ σύμβουλοι ἡκουσιάσθησαν τῷ Θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκηνοῦντι. Καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον,
ὅ, τι (σ) ἐὰν εὕρῃς ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἑκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ ἱερέων τῶν ἑκουσιαζομένων εἰς οἶκον
17 Θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. (τ) Καὶ πάντα προσπορευόμενον τοῦτον ἑτοίμως ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ,
μόσχους, κριοὺς, ἀμνοὺς, καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν· καὶ προσοίσεις αὐτὰ (υ) ἐπὶ τοῦ θυσια-
18 στηρίου τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ εἴ τι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῇ ἐν κα-
19 ταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου (φ) καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὡς ἀρεστὸν τῷ Θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. Καὶ τὰ σκεύη
20 τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου Θεοῦ, παράδος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. (χ) Καὶ κατάλοι-
21 πον χρείας οἴκου Θεοῦ σου, ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι, δώσεις ἀπὸ οἴκων γάζης βασιλέως. Καὶ ἀπ' ἐμοῦ.
ἐγὼ Ἀρθασασθὰ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις ταῖς ἐν πέρᾳ τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ
(ψ) ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς (ω) τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἑτοίμως (α) γινέσθω·
22 Ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν, καὶ ἕως οἴνου (β) βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἕως
ἐλαίου βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἅλας οὗ οὐκ ἔστι γραφή.

Et ascenderunt de filiis Israel, & de sacerdotibus, & de Levitis, & 7
cantores, & ostiarii, & Nathinim, in Hierusalem in anno septimo
Arthasasthæ regi. Et venerunt in Hierusalem mense quinto: hic annus 8
septimus regi: Quoniam in una mensis primi ipse fundavit ascensionem, 9
quæ e Babylone: in prima autem mensis quinti venerunt in Hierusalem:
quoniam manus Dei ejus erat bona super eum: Quoniam Esdras dedit 10
in cor suum quærere legem, & facere, & docere in Israel præcepta, &
judicia. Et (a) hæc explicatio constitutionis, quam dedit Arthasastha 11
Esdræ sacerdoti scribæ libri sermonum mandatorum Domini, & præ-
ceptorum ipsius super Israel. Arthasastha rex regum Esdræ scribæ legis 12
Domini Dei cœli. (b) Perficiatur sermo, & responsio. A me positum 13
est decretum, ut omnis sponte volens in regno meo de populo Israel,
& sacerdotibus, & Levitis, ire in Hierusalem, tecum eat. A (c) 14
facie regis, & septem consiliariorum missum est visitare super Ju-
dæam, & in Hierusalem, lege Dei ipsorum, quæ in manu tua: (d) Et 15
ad domum Domini, argentum, & aurum, quod rex & consiliarii spon-
te dederunt Deo Israel, habitanti in Hierusalem, Et omne argentum, 16
& aurum, quodcunque inveneris in omni regione Babylonis cum spon-
tanea datione populi, & sacerdotum sponte dantium, in domum Dei,
quæ in Hierusalem. Et omnem venientem hunc prompte ordina in li- 17
bro hoc, vitulos, arietes, agnos, & sacrificia eorum, & libamina
eorum, & offeres ea super altare domus Dei vestri, quæ in Hierusa-
lem. Et si quid super te, & fratres tuos, bonum fuerit in residuo 18
argenti & auri facere, sicut placitum Deo vestro, facite. Et vasa, 19
quæ dantur tibi in ministerium domus Dei, trade in conspectu Dei in
Hierusalem. Et reliquum necessitatis domus Dei tui, quodcunque 20
visum fuerit tibi dare, dabis ex ædibus gazæ regis, Et a me. Ego Ar- 21
thasastha rex posui decretum omnibus gazis, quæ ultra flumen; ut
omne quodcunque petierit a vobis Esdras sacerdos, & scriba Dei cœli,
prompte fiat, Usque ad argenti talenta centum, & usque ad fru- 22
menti coros centum, & usque ad vini batos centum, & usque ad olei batos centum, & sal, cujus non est scriptura.

MS.A. (ζ) ἀπὸ υἱῶν (η) ἦλθον (θ) τοῦτο ἔτος (ι) μηνὸς τοῦ * πέμπτου ἦλθον εἰς (κ) Ἔζρας ἔδωκεν καρδίαν ἑαυτοῦ (λ) διδάσκειν Ἰσραὴλ (μ) Ἔζρᾳ (ν) Ἔζρᾳ (ξ) κυρίου Θεοῦ (ο) Τετέλεσται ὁ λόγος (π) * συμβούλων ἀπεστάλη * ἐπισκέψασθαι (ρ) χρυσίον ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι (σ) ἂν (τ) Καὶ πᾶν προσπορευό-μενον (υ) ἐπὶ θυσιαστηρίου (φ) καὶ χρυσίου (χ) Καὶ τὸ κατάλοιπον (ψ) ἐὰν αἰτήσει ὑμᾶς Ἔσρας (ω) τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ (α) γινέσθω· (β) βαδῶν ἑκατὸν, καὶ ἐλαίου βαδῶν

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فصعد من بني اسرايل ومن الكهنة واللاويين • والقراء والبوابين والنثانين الي بيت 7
الله • في السنة السابعة من ملك ارطستا الملك * * فجاوزوا الي بيت المقدس في اول 8 9
الشهر الخامس • لان يد الله الهه كانت صالحة عليه * لان عزرا جعل في قلبه طلب 10
الناموس • ليفعل ويعلم في اسرايل ويامر وينهي بامور القضاء * وهذا وضع الامر الذي 11
امر به ارطستا لعزرا الكاهن كاتب مصحف كلام وصايا الرب ولوين لاسرايل * من 12
ارطستا الملك الي عزرا كاتب ناموس الله رب السماء والارض * قد تمت الكلمة • 13
والامر من قبلي خرج • ان كل من طابت نفسه من جميع ملكي ممن كان من
جميع بني اسرايل وكهنتهم ولوانهم ينطلق معك الي اورشليم * من قبل الملك 14
وسبع وزراه اصحاب مشورته بعث الي النظر في امر اليهود الي بيت المقدس • وناموس
الله الههم الذي بيدك * والي بيت الله فضة وذهب جعل الملك واصحابه • متطوعين 15
لاله اسرايل الساكن في بيت المقدس * وكل فضة او ذهب اصبته في جميع كورة 16
بابل • من متطوعي الناس ومتطوعي الكهنة لبيت الله الذي في اورشليم * وكلما 17
قرب فوقعه في هذا المصحف • ما كان من العجول والكباش والخرفان وذبايحها
وقرابينها • فتقربها على مذبح بيت الهكم الذي في اورشليم * وكلما طابت به 18
نفسك وانفس اخوتك ان تصنع مما يبقا من الفضة والذهب • كما يرضا به الهكم
فافعلوا * والانية التي نعطاها لخدمة بيت الله • فسلمها بين يدي الله في بيت 19
المقدس * وما بقي مما يحتاج بيت الهك • مما ترى ان تعطيه • فاعطيه من خزاين 20
الملك * ومن قبلي انا ارطستا الملك امرت جميع الخزان الذي في معبر النهر • ان 21
كلما طلبكم عزرا الكاهن كاتب ناموس الاه السماء • فليكن ميسرا * الي ان يبلغ 22
مائة قنطار فضة • والي مائة كر قمح • والي مائة مطر شراب • والي مائة مطر زيت • ومن
الملح ما ليس له توقيع •

* Et ascenderunt ex Israelitis, & e sa- 7
cerdotibus ac Levitis, lectoribus, ja-
nitoribus, & Nethinæis, ad domum
Dei, anno septimo regni Artastis 8
regis: Et pervenerunt in Jerusa- 9
lem primo mensis quinti; quia manus
Dei, Dei ipsius, erat illi fausta. Nam 10
Ezra proposuerat in corde suo quærere
legem, ut faceret ac doceret in Israe-
le, & præciperet ac vetaret in rebus
judicii. Atque hic est tenor edicti 11
quod præcepit Artast in gratiam Ezræ
sacerdotis scribæ libri sermonum præ-
ceptorum Domini & mandatorum ejus
ad Israelem. Ab Artasta rege ad 12
Ezram scribam legis Dei Domini cœli
ac terræ. Jam absolutum est verbum, 13
& decretum a me prodiit; ut cui-
cunque libuerit in toto regno meo (quis-
quis ille fuerit ex omnibus Israelitis
& sacerdotibus ac Levitis eorum) te-
cum proficiscatur ad Jerusalem. A 14
rege & septem sustinentibus regni
pondus consiliariis ejus, mittitur Jero-
solymam ad inspiciendam rem Judæo-
rum & legem Dei, Dei ipsorum, quæ
est in manu tua: Et ad domum Dei, 15
argentum & aurum quod rex cum
suis voluntarie legaverunt Deo Israe-
lis habitanti in Jerusalem: Omne 16
quoque argentum aut aurum quod in-
veneris in tota regione Babylonica,
homines voluntarios, & sacerdotes
voluntarios, perducas in domum Dei
quæ est in Jerusalem. Præterea quic- 17
quid offertur, refer in hunc librum:
tam vitulos, arietes, & agnos; quam
sacrificia & oblationes eorum: &
offeras ea super altare domus Dei ve-
stri quæ est in Jerusalem. Et quic- 18
quid libuerit animo tuo & animis fra-
trum tuorum facere de residuo argenti
& auri, quomodocunque placuerit
Deo vestro, disponite. Et vasa quæ 19
tibi dantur pro ministerio domus Dei,
redde inter manus Dei in Jerusalem.
Et si quid restat necessarium domui Dei 20
tui, quicquid erogandum tibi videbi-
tur, eroga ex ærario regis. Denique 21
a me Artasta rege præcipitur omnibus
thesaurariis qui sunt in regione trans-
fluviali, ut quicquid postulaverit a
vobis Ezra sacerdos scriba legis Dei
cœli; nullam patiatur difficultatem:
usque ad summam centum quintalium 22
argenti, & usque ad centum frumen-
ti coros, usque ad centum vini me-
tretas, & usque ad centum olei me-
tretas, salem autem sine ratione.

עזרא : ח

regnum contra iram esset quid ad cujus ;cœli Dei domui diligenter fiat ,cœli Dei decreto ex quod Omne

23 כל־די מן־טעם אלה שמיא יתעבד אדרזדא לבית אלה שמיא די־למה להוא קצף על־מלכות

cultoribus &,Nethinæis,janitoribus ,psalmistis ,Levitis & ,sacerdotibus omnibus quòd notificantes vobis Et ;ejus filiorum & ,regis

24 מלכא ובנוהי : ולכם מהודעין די כל־כהניא ולויא זמריא תרעיא נתיניא ופלחי

,tui Dei sapientiâ secundùm Hezra tu Et eos super injicere potestas non solvere redit' &,censu,tributum ,hujus Dei domus

25 בית אלהא דנה מנדה בלו והלך לא שליט למרמא עליהם : ואנת עזרא כחכמת אלהך

,tui Dei leges scientibus omnibus ,fluminis trans in qui populo omni jus dicentes sint qui ,juridicos &,judices constitue,tua manu in quæ

די־בידך מני שפטין ודינין די־להון דאנין לכל־עמה די בעבר נהרה לכל־ידעי דתי אלהך

judicium cito ,regis quæ legem & ,tui Dei quæ legem faciens custodiendum ad non qui omnis Et .facietis scire novit non qui Et

26 ודי לא ידע תהודעון : וכל־די־לא להוא עבד דתא די־אלהך ודתא די מלכא אספרנא דינה

Deus Dominus Benedictus.vincula ad & ,opum mulctam ad sive ,ei eradicationem ad sive ,mortem ad sive ,eo de fiat custodiendum ad

27 להוא מתעבד מנה הן למות הן לשרשו הן־לענש נכסין ולאסורין : ברוך יהוה אלהי

inclinavit me super Et .Jerusalaim in quæ ,Domini domum decorandum ad ,regis corde in hoc sicut dedit qui,nostrorū patrum

28 אבתינו אשר נתן כזאת בלב המלך לפאר את־בית יהוה אשר בירושלם : ועלי הטה־

manum secundùm sum confortatus ego Et .potentibus regis principibus omnibus &,ejus consiliariis & regis facies ad misericordiā

חסד לפני המלך ויועציו ולכל־שרי המלך הגברים ואני התחזקתי כיד־

mecum ascendendum ad capita Israel de congregavi & ,me super mei Dei Domini

יהוה אלהי עלי ואקבצה מישראל ראשים לעלות עמי :

CAP. VIII. ח

.Babel de regis Arthachshastha regno in mecum ascendentes ,eorum genealogia & ,eorum patrum capita isti Et

1 ואלה ראשי אבתיהם והתיחשם העלים עמי במלכות ארתחשסתא המלך מבבל :

;Zechariah ,Pathos filiis de ,Sechaniah filiis De .Chatus David filiis de ,Daniel Ithamar filiis de ,Ghersom Pinechas filiis De

2 3 מבני פינחס גרשם מבני איתמר דניאל מבני דויד חטוש : מבני שכניה מבני פרעש זכריה

ducenti eo cum & ,Zerachiah filius Eljehoenai ,moab-Pachath filiis De .quinquaginta & centum masculorum genealogia eo cum &

4 ועמו התיחש לזכרים מאה וחמשים : מבני פחת מואב אליהועיני בן־זרחיה ועמו מאתים

,Jonathan filius Hebed ,Hadin filiis de Et .masculi trecenti eo cum & ,Jachaziel filius Sechaniah filiis De .masculi

5 6 הזכרים : מבני שכניה בן־יחזיאל ועמו שלש מאות הזכרים : ומבני עדין עבד בן־יונתן

filiis de Et .masculi septuaginta eo cum & ;Hathaliah filius Jesahiah ,Helam filiis de Et .masculi quinquaginta eo cum &

7 8 ועמו חמשים הזכרים : ומבני עילם ישעיה בן־עתליה ועמו שבעים הזכרים : ומבני

eo cum & ;Jechiel filius Hobadiah Joab filiis De .masculi octoginta eo cum & ,Michael filius Zebadiah ,Sephatiah

9 שפטיה זבדיה בן־מיכאל ועמו שמנים הזכרים : מבני יואב עבדיה בן־יחיאל ועמו

.masculi sexaginta & centum eo cum & ,Josiphiah filius Selomith filiis de Et .masculi decem octo & ducenti

10 מאתים ושמנה עשר הזכרים : ומבני שלומית בן־יוספיה ועמו מאה וששים הזכרים :

eo cum & ,Chatan filius Jochanan,Hazgad filiis de Et .masculi octo & viginti eo cum & ,Bebai filius Zechariah,Bebai filiis de Et

11 12 ומבני בבי זכריה בן־בבי ועמו עשרים ושמנה הזכרים : ומבני עזגד יוחנן בן־הקטן ועמו

,Semahiah & Jehiel ,Eliphelet ,eorum nomina hæc & ;novissimis Adonicam filiis de Et .masculi decem & ,centum

13 מאה ועשרה הזכרים : ומבני אדניקם אחרנים ואלה שמותם אליפלט יעיאל ושמעיה

.masculi septuaginta eis cum &,Zabud &,Huthai,Bighvai filiis de Et .masculi sexaginta eis cum &

14 ועמהם ששים הזכרים : ומבני בגוי עותי וזבוד ועמהם שבעים הזכרים :

Versio VULG. LAT.

Omne, quod ad ritum Dei cœli pertinet, tribuatur diligenter in domo Dei cœli : nè fortè irascatur contra regnum regis, & filiorum ejus. 23
Vobis quoque notum facimus de universis Sacerdotibus, & Levitis, & cantoribus, & janitoribus, Nathinæis, & ministris domûs Dei hujus, ut vectigal, & tributum, & annonas, non habeatis potestatem imponendi super eos. 24
Tu autem Esdra, secundùm sapientiam Dei tui, quæ est in manu tua, constitue judices & præsides, ut judicent omni populo qui est trans Flumen, his videlicèt, qui noverunt legem Dei tui, sed & imperitos docere liberé. 25
Et omnis qui non fecerit legem Dei tui, & legem regis diligenter, judicium erit de eo, sive in mortem, sive in exilium, sive in condemnationem substantiæ ejus, vel certè in carcerem. 26
Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde regis, ut glorificaret domum Domini, quæ est in Jerusalem, 27
Et in me inclinavit misericordiam suam coram rege & consiliatoribus ejus, & universis principibus regis potentibus : & ego confortatus manu Domini Dei mei, quæ erat in me, congregavi de Israel principes qui ascenderent mecum. 28

CAP. VIII.

Hi sunt ergò principes familiarum, & genealogia eorum, qui ascenderunt mecum in regno Artaxerxis regis de Babylone. 1
De filiis Phinees, Gersom. De filiis Ithamar, Daniel. De filiis David, Hattus. 2
De filiis Secheniæ, filiis Pharos, Zacharias : & cum eo numerati sunt viri centum quinquaginta. 3
De filiis Phahath Moab, Elioenai filius Zarehe, & cum eo ducenti viri. 4
De filiis Secheniæ, filius Ezechiel, & cum eo trecenti viri. 5
De filiis Adan, Abed filius Jonathan, & cum eo quinquaginta viri. 6
De filiis Alam, Isaias filius Athaliæ, & cum eo septuaginta viri. 7
De filiis Saphatiæ, Zebedia filius Michael, & cum eo octoginta viri. 8
De filiis Joab, Obedia filius Jahiel, & cum eo ducenti decem & octo viri. 9
De filiis Selomith, filius Josphiæ, & cum eo centum sexaginta viri. 10
De filiis Bebai, Zacharias filius Bebai, & cum eo vigintiocto viri. 11
De filiis Azgad, Johanan filius Eccetan, & cum eo centū & decem viri. 12
De filiis Adonicam, qui erant novissimi : & hæc nomina eorū : Elipheleth, & Jehiel, & Samaias, & cum eis sexaginta viri. 13
De filiis Begui, Uthai & Zachur, & cum eis septuaginta viri. 14

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 ܘܟܠܡܕܡ ܕܒܟܬܒܐ ܢܬܟܬܒܘܢ. ܘܗܒܘ ܠܗ ܐܝܟ ܕܝܐܐ ܠܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ. ܢܣܒ ܘܢܕܒܪ. *
24 ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܪܘܓܙܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܘܥܠ ܒܢܘܗܝ. * ܘܡܘܕܥܝܢ ܚܢܢ ܠܟܘܢ ܕܠܟܠܗܘܢ ܟܘܡܪܐ
ܘܠܘܝܐ. ܘܡܙܝܚܝ ܒܩܪܢܬܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܒܝܬ ܐܠܗܐ. ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟܘܢ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ
25 ܡܕܡ. * ܘܐܢܬ ܥܙܪܐ ܣܦܪܐ. ܐܝܟ ܚܟܡܬܟ ܕܐܠܗܟ ܕܝܗܒ ܠܟ. ܡܢܝ ܪܝܫܢܐ ܘܕܝܢܐ
ܕܢܗܘܘܢ ܕܐܢܝܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܐܝܬ ܒܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܠܟܠ ܝܕܥܝ ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܟ. ܘܡܢ
26 ܕܠܐ ܝܕܥ. ܠܗ ܐܘܕܥܘܗܝ. * ܘܟܠ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܒܕ ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܟ. ܘܢܡܘܣܐ ܕܡܠܟܐ.
ܡܬܚܦܛܐܝܬ ܢܗܘܐ ܡܬܥܒܕ ܕܝܢܗ ܕܝܠܗ. ܐܢ ܠܡܘܬܐ. ܐܘ ܠܚܝܐ. ܐܘ ܠܚܘܣܪܢܐ ܕܢܟܣܐ.
27 ܐܘ ܠܒܝܬ ܐܣܝܪܐ. * ܒܪܝܟ ܐܢܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܢ. ܕܝܗܒܬ ܡܕܡ ܗܢܐ ܒܠܒܗ
28 ܕܡܠܟܐ. ܠܡܫܒܚܘ ܒܝܬܐ ܕܡܪܝܐ ܕܒܐܘܪܫܠܡ. * ܘܠܝ ܐܪܚܡܬ ܚܘܒܐ ܩܕܡ ܡܠܟܐ
ܘܩܕܡ ܪܘܪܒܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܘܐܢܐ ܐܬܚܝܠܬ ܐܝܟ ܕܗܘܬ ܥܠܝ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܝ.
ܘܓܒܝܬ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ ܓܒܪܐ ܪܫܐ ܕܢܣܩܘܢ ܥܡܝ. * ܩܦܠܐܘ * ܚ *

1 ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܪܫܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ. ܕܐܬܝܚܣܘ ܘܣܠܩܘ ܥܡܝ. ܒܡܠܟܘܬܗ ܕܐܪܬܚܫܫܬ *
ܡܠܟܐ ܡܢ ܒܒܠ. * ܡܢ ܒܢܝ ܦܝܢܚܣ. ܓܪܫܘܡ. ܘܡܢ ܒܢܝ ܐܝܬܡܪ. ܕܢܝܐܝܠ. ܡܢ ܒܢܝ
3 ܕܘܝܕ. ܚܛܘܫ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܟܢܝܐ ܘܡܢ ܒܢܝ ܦܪܥܘܫ ܙܟܪܝܐ. ܘܥܡܗ ܐܬܝܚܣܘ ܕܟܪܐ ܡܐܐ
4 ܘܚܡܫܝܢ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܘܠܛܢ ܡܘܐܒ. ܐܠܝܐ ܘܚܢܢܝ. ܒܢܝ ܙܪܚܝܐ. ܘܥܡܗ ܡܐܬܝܢ
5 6 ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܟܢܝܐ. ܓܕܘ ܒܪ ܢܚܪܐܝܠ. ܘܥܡܗ ܬܠܬܡܐܐ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܓܘܙܢ.
7 ܥܒܕܘ ܒܪ ܝܘܢܬܢ. ܘܥܡܗ ܚܡܫܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܥܝܠܡ ܐܫܥܝܐ ܒܪ ܢܬܢܝܐ. ܘܥܡܗ
8 ܫܒܥܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܫܦܛܝܐ ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܡܝܟܐܝܠ. ܘܥܡܗ ܬܡܢܝܢ ܕܟܪܐ.
9 10 * ܡܢ ܒܢܝ ܝܘܐܒ. ܥܘܒܕܝܐ ܒܪ ܢܚܐܝܠ. ܘܥܡܗ ܡܐܬܝܢ ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܕܟܪܐ. * ܡܢ
11 ܒܢܝ ܫܠܡܘܬ. ܫܠܡܘܬ ܒܪ ܢܣܘܦܝܐ. ܘܥܡܗ ܡܐܬܝܢ ܘܫܬܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ
12 ܒܟܝ. ܙܟܪܝܐ ܒܪ ܒܟܝ. ܘܥܡܗ ܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܐܪܓܪ. ܝܘܚܢܢ
13 ܒܪ ܙܟܘܪ. ܘܥܡܗ ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ ܐܪܚܩܘܡ ܐܚܪܝܐ. ܘܗܠܝܢ
14 ܫܡܗܝܗܘܢ. ܐܠܝܦܠܛ. ܢܚܐܝܠ. ܫܡܥܝܐ. ܘܥܡܗܘܢ. ܫܬܝܢ ܕܟܪܐ. * ܡܢ ܒܢܝ
ܒܓܘܝ. ܥܘܬܝ ܘܙܟܘܪ. ܘܥܡܗܘܢ. ܫܬܝܢ ܕܟܪܐ.

* Omnia in album referantur. Date autem ei prout decet Deum cœli : accipiat, disponátque ; ut non sit ira contra regnum regis & filios ejus. 13
Præterea notum facimus vobis, quòd illis sacerdotibus ac Levitis, clangentibus buccinis, & ministrantibus in domo Dei ; quicquam dicere non liceat. 14
Tu quoque Ezra scriba, secundùm sapientiam tuā quam Deus tuus tibi concessit, constitue principes & judices qui judicent universum populum qui est in *regione* transfluviali, omnes *scilicet* scientes legem Dei tui : & qui nescierit, doceas eum. 15
Quicunque verò non fecerit legem Dei tui & legem regis, exactum de hujusmodi fiat judicium ; sive ad mortem, sive ad vitam, sive ad amissionem facultatum, sive ad carcerem. 16
Benedictus sis Domine Deus patrum nostrorum, qui rem talem indidisti animo regis, ad honorandum domum Domini in Jerusalem : 17
Et mihi conciliâsti clementiam regis & principum regis potentum. Ego itaque confortatus, prout affuit mihi spiritus Domini Dei mei, elegi ex Israelitis homines primarios ut ascenderent mecum. 18

CAP. VIII.

Hæc autem sunt nomina præcipuorum patrum vestrorum, quorum genus recensitum fuit, & ascenderunt mecum, regnante Artahseste rege, de Babele. 1
E posteris Phinhes, Gersom : è posteris Thamar, Daniel : è posteris Davidis, Hatus : 2
E posteris Sechaniæ & è posteris Pharosci, Zecharia ; & cum eo recensiti genere fuerunt mares centum quinquaginta : 3
E filiis dominatûs Moabi, Elia & Hanani filii Zerahiæ ; & cum eo ducenti mares : 4
E posteris Sechaniæ, Gado filius Nehraelis ; & cum eo trecenti mares : 5
E posteris Gozan, Abdo filius Jonathanis ; & cum eo quinquaginta mares : 6
E posteris Ilami, Esaia filius Nethaniæ ; & cum eo septuaginta mares : 7
E posteris Sephatiæ, Zecharia filius Michaelis ; & cum eo octoginta mares : 8
E posteris Joabi, Obadia filius Nehaelis ; & cum eo ducenti decem & octo mares : 9
E posteris Selmoth, Selmoth filius Nesophiæ ; & cum eo ducenti sexaginta mares : 10
E posteris Bachi, Zecharja filius Bachi ; & cum eo viginti octo mares : 11
E posteris Argaris, Johanan filius Zechoræ ; & cum eo centum viginti mares : 12
E posteris Arhecom posterioribus, quorum hæc sunt nomina, Eliphelet, Nehael, Semaia, & cum eis sexaginta mares : 13
E posteris Baghua, Uti, & Zechor ; & cum eis sexaginta mares. 14

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

23 Πᾶν ὅ ἐστιν ἐν γνώμῃ (γ) θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, (δ) γενέσθω. προσέχετε μήτις ἐπιχειρήσῃ (ἰ) εἰς τὸν οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μή
24 ποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. Καὶ ὑμῖν λέγεται ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ
τοῖς Λευΐταις, ᾠδοῖς, πυλωροῖς, Ναθινὶμ, καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ τούτου, φόρος μὴ ἔστω σοι, ἐξουσίαν ἔχειν κα-
25 ταδυναστεῦσαι αὐτούς. Καὶ σὺ (ε) Ἔσδρα, ὡς ἡ σοφία τοῦ θεοῦ (ζ) ἐν χειρί σου, κατάστησον γραμματεῖς καὶ κρι-
τὰς, ἵνα ὦσι κρίνοντες πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς εἰδόσι νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τοῖς μὴ
26 εἰδόσι γνωριεῖτε. Καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾖ ποιῶν (η) νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἑτοίμως, τὸ κρί-
μα ἔσται (θ) γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἐάν τε εἰς θάνατον, ἐάν τε εἰς παιδείαν, ἐάν τε εἰς ζημίαν τοῦ
27 βίου, ἐάν τε (ι) εἰς παράδοσιν. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, (κ) ὃς ἔδωκεν ἐν
28 καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔ-
λεος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως, τῶν
ἐπηρμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς (λ) χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἄρ-
χοντας ἀναβαίνοντας μετ' ἐμοῦ.

MS. A. (γ) τοῦ θεοῦ (δ) γινέσθω. πρόσεχε μήτις (ἰ) εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ (ε) Ἔζρα, (ζ) ἡ ἐν χειρί σου, (η) τὸν νόμον (θ) γινόμενον (ι) εἰς ἀπαγωγήν. (κ) ὃς ἔδωκεν οὕτως ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως, τοῦ (λ) χεὶρ κυρίου ἡ ἀγαθή.

Quodcunque est in sententia Dei cæli, fiat. Attendite, ne quis manum 23
injiciat in domum Dei cæli; ne fortè fiat ira super regnum regis, & fili-
orum ejus. Et vobis notificatum est, in omnibus sacerdotibus, & Levitis, 24
cantoribus, janitoribus, Nathinim & ministris domûs Dei hujus, (e) tribu-
tum non erit tibi, non habebis potestatem servitute opprimendi eos. Et tu 25
Esdra, sicut sapientia Dei in manu tua, constitue scribas, & judices, ut sint
judicantes omni populo, qui ultra flumen, omnibus scientibus legem Dei
tui: Et non scientes notificabitis. Et omnis quicunque non fuerit faciens le- 26
gem Dei, & legem regis promptè; judicium factum erit de eo, sive ad
mortem, (f) sive ad castigationem, sive ad damnum vitæ, sive ad traditi-
onem. Benedictus Dominus Deus patrum nostrorum, qui dedit in cor re- 27
gis ita, ad glorificandum domum Domini quæ in Hierusalem. Et super me 28
inclinavit misericordiam in oculis regis, & consiliariorum ejus, & omnium
principum regis (g) elevatorum. Et ego confortatus sum, sicut manus Dei
bona super me: & congregavi de Israel principes ad ascendendum mecum.

ΚΕΦ. Η'.

1 ΚΑὶ (α) οὗτοι οἱ ἀρχηγοὶ κατὰ πατριὰς αὐτῶν οἱ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθὰ τοῦ
2 βασιλέως Βαβυλῶνος. Ἀπὸ υἱῶν Φινεὲς, Γηρσών· ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιήλ· ἀπὸ υἱῶν Δαυίδ, Ἀττούς.
3 Ἀπὸ υἱῶν (β) Σαχανίου, καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ σύστημα ἑκατὸν καὶ πεν-
τήκοντα. (γ) Ἀπὸ υἱῶν Φαὰθ Μωὰβ, (δ) Ἐλιανὰ υἱὸς Ζαραίου, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά.
5 6 (ε) Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθόης, Σεχενίας υἱὸς Ἀζιήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ (ζ) τριακόσια τὰ ἀρσενικά. Καὶ (η) ἀπὸ τῶν
7 υἱῶν Ἀδὶν, Ὠβὴθ υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πεντήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλὰμ, (θ) Ἰεσίας
8 υἱὸς (ι) Ἀθλίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατίου, (κ) Ζαβαδίας υἱὸς Μι-
9 χαὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωὰβ, Ἀβαδίας υἱὸς (λ) Ἰεζιὴλ, καὶ μετ' αὐ-
10 τοῦ διακόσιοι δεκαδύο τὰ ἀρσενικά. Καὶ (λ) ἀπὸ τῶν υἱῶν Βανὶ, Σαλιμὼθ υἱὸς Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκα-
11 τὸν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (μ) Βαβὶ, Ζαχαρίας υἱὸς (ν) Βαβὶ, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ
12 13 ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (ξ) Ἀσγὰθ, Ἰωάννης υἱὸς Ἀκκατὰν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά. Καὶ
ἀπὸ υἱῶν Ἀδωνικὰμ ἔσχατοι, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, (ο) Ἐλιφαλὰτ, (π) Ἰεὴλ, καὶ (ρ) Σαμαίας,
14 καὶ μετ' αὐτῶν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (σ) Βαγοαὶ, Οὐθὶ καὶ Ζαβοὺδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομή-
κοντα τὰ ἀρσενικά.

CAP. VIII.

ET hi principes familiarum suarum (a) duces ascendentes mecum in re- 1
gno Artharsasthæ regis Babylonis. De filiis Phinees, Gerson: de filiis Itha- 2
mar, Daniel: de filiis David, Attus: De filiis Sechenia, & de filiis 3
Phoros, Zacharias, & cum eo (b) globus centum & quinquaginta: De 4
filiis Phaath Moab, Elianas filius Zaraia, & cum eo ducenti masculi: Et 5
de filiis Zathoes, Sechenias filius Aziel, & cum eo trecenti masculi: Et 6
de filiis Adin, Obeth filius Jonathan, & cum eo quinquaginta masculi: 7
Et de filiis Elam, Isaias filius Athelia, & cum eo septuaginta masculi: 8
Et de filiis Saphatia, Zabadias filius Michael, & cum eo octuaginta mas-
culi: Et de filiis Joab, Abadia filius Jeiel, & cum eo ducenti 9
decem octo masculi: Et de filiis Baani, Selimoth filius Josephia, & cum 10
eo centum sexaginta masculi: Et de filiis Babi, Zacharias filius Babi, & 11
cum eo viginti octo masculi: Et de filiis Asgad, Joannes filius Acca- 12
tan, & cum eo centum decem masculi: Et de filiis Adonicam novissimi, 13
& hæc nomina eorum, Eliphalat, Jehiel, & Samaia, & cum eis sexagin-
ta masculi. Et de filiis Bague, Uthai, & Zabud, & cum eo septuaginta 14
masculi.

MS. A. (α) οὗτοι ἀρχηγοὶ (β) Σαχανία, ἀπὸ (γ) Καὶ ἀπὸ (δ) Ἐλιαανὰ υἱὸς Ζαραίου, (ε) Ἀπὸ υἱῶν (ζ) τριακόσιοι (η) ἀπὸ υἱῶν (θ) Ἰεσαΐα (ι) Ἀθλία, (κ) Ζαβδίας (λ) Ἰεσιήλ, (λ) ἀπὸ υἱῶν (μ) Βαβί, (ν) Βαβί, (ξ) Ἀζγάδ, (ο) Ἐλιφαλάθ, (π) Ἰεϊήλ, (ρ) Σαμαΐα, (σ) Γαβουαί,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * كلما رضي به اله السماء فليكن . فانظروا ان لا تحدثوا حادثا في بيت اله السماء .
24 لئلا يرجز على الملك وبنيه * وقد اعلمتكم يا جميع الكهنة واللاويين والقراء والبوابين .
25 وخدام بيت الله . لا يكون عليكم خراج . ولا سلطان عليكم يقهركم * وانت يا عزرا
الحكم بيدك . اقم كتابا وقضاة ليكونوا قضاة للناس الذين في معبر النهر . كل من
26 يعرف ناموس الهك . ومن لم يعرف فليعلم * وكل من لم يعمل ناموس الله وناموس الملك
فلينتقم منه عاجلا . ان كان للموت . وان كان للادب . وان كان للغرامة . وان كان لحبس .
27 * مبارك الله اله ابائنا الذي جعل هذا في قلب الملك . ان يكرم بيت الرب الذي
28 في بيت المقدس * والذي عطف قلبه . وجعل لي رحمة عنده . وعند جلسائه وجميع
اراكنته والاشراف وانا فقد قويت كما ساعدتني يد الله الصالحة تجمعت من اسرائيل اراكنة
يصعدون معي .

الفصل الثامن .

1 2 * وهاولاء رؤساء قبائلهم ومتقدميهم الصاعدون معي في ملك ارتحشستا ملك فارس * من
3 بني فنحاس جرشم . من بني ثامار دانيال . ومن بني داوود اطوس * ومن بني شخنيا ومن
4 بني فاروش زكريا ومعه من الجماعة مايه وخمسين * ومن بني فاث مواب اليان ابن ازرايا .
5 6 ومعه مايتين ذكر * من بني زاتوس سكانيس ابن ازايل ومعه ثلثمايه ذكر * من
7 بني ادين اوبين ابن يوناثان ومعه خمسين ذكرا * ومن بني ايلام اساييا ابن اتاليا ومعه
8 9 سبعين رجلا * من بني سافاطيا زبدياس ابن ميخاييل . ومعه ثمانين ذكرا * من بني
10 يواب اباديا ابن ايايل ومعه مايتين وثمانيه عشر ذكرا * من بني باني سلموت ابن ياسافيا .
11 12 ومعه مايه وستين رجلا * ومن بني بابي زكريا ابن بابي . ومعه ثمانيه وعشرين رجلا * ومن بني
13 ارعاد يوانن ابن اقطان . ومعه مايه وعشر رجال * من بني ادانوقام الاخرين . وهذه
14 اسماؤهم . اليفلط ايايل وساماني . ومعهم سبعين رجلا * ومن بني باعوا اوباي وزابود .
ومعهما سبعين رجلا .

* Quicquid placuerit Deo cæli, fiat. Ca- 23
vete ne quid sinistri agatis in domum
Dei cæli, ne fortè indignetur regi &
filiis ejus. Præterea notum facio vobis 24
O omnes sacerdotes & Levitæ, lectores,
janitores, & ministri domûs Dei; nul-
lum imponendum vobis tributum, neque
fore super vos dominium quod vos oppri-
mat. Et tu O Ezra, potestas in manu 25
tua est: constitue scribas & judices, ut
sint judices hominum qui sunt trans flu-
vium, omnis scientis legem Dei tui: &
qui nescierit, doceatur. Et quicunque 26
non perfecerit legem Dei & legem regis,
illicò puniatur; sive ad mortem, sive
ad castigationem, sive ad restitutionem
debiti, sive ad carcerem. Benedictus 27
Deus, Deus patrum nostrorum, qui hoc
indidit in cor regis, ut honore afficeret
domum Domini quæ est in Jerusalem:
Quique flexit cor ejus, conciliavitque 28
mihi clementiam apud eum, & apud
convivas ejus, omnes principes ejus &
nobiles. Unde ego confortatus, quemad-
modum juvit me manus Dei optima, col-
legi ex Israele principes qui mecum
ascenderent.

CAP. VIII.

POrrò hi sunt principes familiarum 1
eorum & primatum eorum qui mecum
ascenderunt sub regno Artastæ regis Per-
sidis. De filiis Phinehes, Gersom: de 2
filiis Thamar, Daniel: de filiis David,
Attus. De filiis Sechaniæ, & de fi- 3
liis Pharos, Zacharia; & cum eo de
turba centum quinquaginta. De filiis 4
Phaath-Moab, Elian filius Azriæ; &
cum eo ducenti masculi. De filiis Za- 5
toes, Sechanias filius Azael; & cum
eo treceni masculi. De filiis Adin, O- 6
bin filius Jonathan; & cum eo quin-
quaginta masculi. De filiis Ilam, Esaia 7
filius Athaliæ; & cum eo septuaginta
viri. De filiis Sephatiæ Zebadias filius 8
Michaelis; & cum eo octoginta masculi.
De filiis Joab, Abedia filius Ajael; & 9
cum eo ducenti decem & octo masculi.
De filiis Baani Selomuth filius Jusaphiæ; 10
& cum eo sexaginta viri. De filiis 11
Babi, Zacharia filius Babi; & cum eo
viginti octo viri. De filiis Azgad, Jo- 12
hanan filius Aktan, & cum eo centum
ac decem viri. De filiis Adanecam po- 13
stremi, quorum hæc sunt nomina: Eli-
phelet, Ajael, & Samai; & cum eis
sexaginta viri. De filiis Bague, & Ubai 14
& Zabud; & cum eis septuaginta
viri.

עזרא : ח

15 ואקבצם אל הנהר הבא אל אהוא ונחנה שם ימים שלשה ואבינה בעם ובכהנים ומבני
16 לוי לא מצאתי שם: ואשלחה לאליעזר לאריאל לשמעיה ולאלנתן וליריב ולאלנתן ולנתן
17 ולזכריה ולמשלם ראשים וליויריב ולאלנתן מבינים: ואוצאה אותם על אדו הראש בכספיא
המקום ואשימה בפיהם דברים לדבר אל אדו אחיו הנתונים בכספיא המקום להביא לנו
18 משרתים לבית אלהינו: ויביאו לנו כיד אלהינו הטובה עלינו איש שכל מבני מחלי
19 בן לוי בן ישראל ושרביה ובניו ואחיו שמנה עשר: ואת חשביה ואתו ישעיה מבני מררי
20 אחיו ובניהם עשרים: ומן הנתינים שנתן דויד והשרים לעבדת הלוים נתינים מאתים
21 ועשרים כלם נקבו בשמות: ואקרא שם צום על הנהר אהוא להתענות לפני אלהינו
22 לבקש ממנו דרך ישרה לנו ולטפנו ולכל רכושנו: כי בשתי לשאול מן המלך חיל
ופרשים לעזרנו מאויב בדרך כי אמרנו למלך לאמר יד אלהינו על כל מבקשיו
23 לטובה ועזו ואפו על כל עזביו: ונצומה ונבקשה מאלהינו על זאת
24 ויעתר לנו: ואבדילה משרי הכהנים שנים עשר לשרביה חשביה ועמהם מאחיהם עשרה:
25 ואשקולה להם את הכסף ואת הזהב ואת הכלים תרומת בית אלהינו ההרימו המלך ויעציו
26 ושריו וכל ישראל הנמצאים: ואשקלה על ידם כסף ככרים שש מאות וחמשים וכלי
27 כסף מאה לככרים זהב מאה ככר: וכפרי זהב עשרים לאדרכנים אלף וכלי נחשת מצהב טובה
28 שנים חמודת כזהב: ואמרה אלהם אתם קדש ליהוה והכלים קדש והכסף והזהב נדבה
29 ליהוה אלהי אבתיכם: שקדו ושמרו עד תשקלו לפני שרי הכהנים והלוים ושרי
30 האבות לישראל בירושלם הלשכות בית יהוה: וקבלו הכהנים והלוים משקל הכסף והזהב
והכלים להביא לירושלם לבית אלהינו:

Versio VULG. LAT.

Congregavi autem eos ad fluviũ, qui decurrit ad Ahava, 15
& mansimus ibi tribus diebus: quæsivique in populo &
in sacerdotibus de filiis Levi, & non inveni ibi. Itaque 16
misi Eliezer, & Ariel, & Semeiam, & Elnathan, & Jarib,
& alterum Elnathan, & Nathan, & Zachariam, & Mosol-
lam principes: & Joiarib, & Elnathan sapientes. Et misi 17
eos ad Eddo, qui est primus in Chasphiæ loco, & posui
in ore eorum verba, quæ loquerentur ad Eddo, & fratres
ejus Nathinæos, in loco Chasphiæ, ut adducerent nobis
ministros domûs Dei nostri. Et adduxerunt nobis per 18
manum Dei nostri bonam super nos, virum doctissimum
de filiis Moholi, filii Levi, filii Israel, & Sarabiam & fi-
lios ejus & fratres ejus decem & octo, Et Hasabiam, & 19
cum eo Isaiam de filiis Merari, fratrésque ejus & filios
ejus viginti; Et de Nathinæis, quos dederat David & 20
principes ad ministeria Levitarum, Nathinæos ducentos
viginti: omnes hi suis nominibus vocabantur. Et præ- 21
dicavi ibi jejunium juxta fluvium Ahava, ut affligere-
mur coram Domino Deo nostro, & peteremus ab eo
viam rectam nobis & filiis nostris, universæque substan-
tiæ nostræ. Erubui enim petere à rege auxilium & equi- 22
tes, qui defenderent nos ab inimico in via: quia dixe-
ramus regi; Manus Dei nostri est super omnes, qui quæ-
runt eum in bonitate: & imperium ejus, & fortitudo
ejus, & furor super omnes, qui derelinquunt eum. Je- 23
junavimus autem, & rogavimus Deum nostrum per hoc:
& evenit nobis prosperè. Et separavi de principibus sa- 24
cerdotum duodecim, Sarabiam, & Hasabiam, & cum eis
de fratribus eorum decem. Appendique eis argentum 25
& aurum, & vasa consecrata domûs Dei nostri, quæ ob-
tulerat rex et consiliatores ejus, et principes ejus, uni-
versúsque Israel eorum qui inventi fuerant: Et appen- 26
di in manibus eorum argenti talenta sexcenta quinqua-
ginta, et vasa argentea centum, auri centum talenta:
Et crateres aureos viginti, qui habebant solidos millenos, 27
et vasa æris fulgentis optimi duo, pulchra ut aurum.
Et dixi eis; Vos sancti Domini, et vasa sancta, et argen- 28
tum et aurum quod spontè oblatum est Domino Deo
patrum nostrorum: Vigilate et custodite, donec ap- 29
pendatis coram principibus Sacerdotum, et Levitarum,
& ducibus familiarum Israel in Jerusalem, in thesaurum
domûs Domini. Susceperunt autem Sacerdotes et Le- 30
vitæ pondus argenti, et auri, et vasorum, ut deferrent
Jerusalem in domum Dei nostri.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible]
[illegible] 17
[illegible]
[illegible] 18
[illegible]
[illegible] 19
[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible]
[illegible]
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible] 25
[illegible] 26
[illegible] 27
[illegible] 28
[illegible]
[illegible] 29
[illegible] 30
[illegible]

Hos cùm congregâssem ad flumen quod de- 15
fluit ad Hava, ibique mansissemus tribus die-
bus; animum adverti ad populum, & ad sa-
cerdotes de filiis Levi: cúmque *ex his* nemi-
nem invenissem, Remisi Elazarem, Arielem, 16
Semeiam, Ithanem, Ribum, Elithanem, Na-
thanem, Zechariam & Mesullamum primores,
necnon Jonadabum, & Elithanem; hos omnes
primores: Et commendavi eos apud Adi 17
principem suum qui erat in Chasphia pro-
vincia: & indidi ori eorum sermones quibus
alloquerentur Hadi fratrem nostrum *& eos*
qui habitabant in Chasphia provincia, ut
adducerent nobis ministros pro domo Dei
nostri. Adduxeruntque nobis, prout manus 18
Dei nostri favit nobis, virum quendam sapi-
entissimum de posteris Mahli filii Levi, filii
Israelis; & Sariam cum fratribus ejus & filiis
ejus duodecim: Item Hesabiam, & cum eo 19
Esaiam è posteris Merari, & fratres ejus; cum
filiis eorum viginti: Ex viris quos addixerat 20
David ministerio Levitarum, qui *dicebantur*
addicti, ducentos viginti; qui omnes vocati
fuerunt propriis nominibus. Deinde advoca- 21
vi eos & hortatus sum secus flumen Havæ, ut
affligerent se coram Deo nostro, & peterent
ab eo viam rectam pro nobis, & parvulis no-
stris, & facultatibus nostris. Nam puduerat me 22
petere à rege copias & equites, ut auxilio no-
bis essent ab hostibus nostris in itinere: dixe-
ramus enim regi manum Dei omnibus quæ-
rentibus eum in bonum adesse, robur autem &
iram ejus adversam esse omnib' derelinquen-
tibus eum? Et nos jejunaturos, Deúmque no- 23
strum hac de re precaturos, & ab eo exaudien-
dos. Deinde selegi è senioribus sacerdotum, 24
duodecim: *nempe* Serabiam & Hesabiam, &
cum his decem è fratribus eorum: Et nume- 25
ravi eis argentum & aurum, ac vasa; primi-
tias pro domo Dei nostri, quas dederat rex &
nobiles ac principes ejus, omnésque Israelitæ
qui aderant illic: Numeravi inquam, eis ar- 26
genti talenta centum quinquaginta, Et auri 27
quintalia viginti, & drachmas mille; & vasa
ex ære Corinthio optima, quæ pulchra erant
auri instar. Et dixi eis, Vos sancti estis Do- 28
mino, vasa quoque sancta sunt, & argentum
atque aurum oblatio sunt Domino Deo pa-
trum vestrorum. Cautè custodite donec red- 29
datis ea coram principibus sacerdotum ac Le-
vitarum, & præcipuis patribus Israelis in Je-
rusalem, in templo domûs Domini. Ita sacer- 30
dotes illi atque Levitæ onus sibi susceperunt
reddendi ex pondere argentum & aurum, &
vasa inferendi Jerosolymam in templum Dei
nostri.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

15 Καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν (τ) Εὐΐ, καὶ παρενεβάλομεν ἐκεῖ ἡμέ-
16 ρας τρεῖς. καὶ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Λευὶ οὐχ εὗρον ἐκεῖ. Καὶ ἀπέστει-
λα τῷ Ἐλεάζαρ, τῷ Ἀριὴλ, τῷ Σεμεΐα, καὶ τῷ Ἀλωνὰμ, καὶ τῷ Ἰαρὶβ, καὶ τῷ Ἐλνάθαμ, καὶ τῷ
17 Νάθαν, καὶ τῷ Ζαχαρίᾳ, καὶ τῷ Μεσουλλὰμ, καὶ τῷ Ἰωαρὶμ, καὶ τῷ Ἐλνάθαν, συνίοντας. Καὶ ἐξή-
νεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἄρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλῆσαι πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν τῶν (υ) Ἀθινεὶμ ἐν ἀργυρίῳ (φ) τοῦ τόπου, τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ᾄδοντας εἰς οἶκον Θεοῦ
18 ἡμῶν. Καὶ ἦλθοσαν ἡμῖν ὡς χεὶρ Θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ᾽ ἡμᾶς, ἀνὴρ Σαχὼν ἀπὸ υἱῶν Μοολὶ, υἱοῦ
19 Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραήλ· καὶ ἀρχὴν ἦλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ὀκτωκαίδεκα. Καὶ τὸν Ἀσεβία, καὶ
20 τὸν Ἰωσαΐα (χ) ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρὶ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ψ) καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἴκοσι. Καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινὶμ, ὧν
ἔδωκε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Λευιτῶν, Ναθινὶμ διακόσιοι εἴκοσι, πάντες συνήχθη-
21 σαν ἐν ὀνόμασι. Καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστείαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀουὲ, τοῦ ταπεινωθῆναι (ω) ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ᾽ αὐτοῦ ὁδὸν εὐθεῖαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάσῃ τῇ (α) κτήσει ἡ-
22 μῶν· Ὅτι ᾐσχύνθην αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἱππεῖς σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ
ὁδῷ, ὅτι (β) εἴπαμεν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες, Χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς
23 ἀγαθόν· καὶ κράτος αὐτοῦ, καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ (γ) πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν. Καὶ ἐνηστεύ-
24 σαμεν καὶ ἐζητήσαμεν (δ) παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν (ε) περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν. Καὶ διέστειλα ἀπὸ
ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα, τῷ Σαραΐᾳ, (ζ) τῷ Ἀσαβία, καὶ μετ᾽ αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν αὐτῶν
25 δέκα. Καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὕψω-
26 σεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρισκόμενοι. Καὶ ἔ-
στησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατὸν, καὶ τάλαν-
27 τα χρυσίου ἑκατὸν, Καὶ (η) χαφουρῆ χρυσοῖ εἴκοσι εἰς τὴν (†) ὁδὸν χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος
28 ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. Καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς ἅγιοι (θ) τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ
29 σκεύη ἅγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἑκούσια τῷ κυρίῳ Θεῷ πατέρων (') ἡμῶν. Ἀγρυπνεῖτε καὶ τηρεῖ-
τε ἕως στῆτε ἐνώπιον (ι) ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατέρων ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰς
30 σκηνὰς οἴκου κυρίου. Καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ
τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν.

Et congregavi eos ad fluvium venientem ad Evi: & castra metati fu- 15
imus ibi dies tres. Et consideravi in populo, & in sacerdotibus: & de fi-
liis Levi non inveni ibi. Et misi ad Eleazar, ad Ariel, ad Semeia, & 16
ad Alonam, & ad Jarib, & ad Elnathan, & ad Nathan, et ad Zacha-
riam, & ad Mesollam, & ad Joarim, & ad Elnathan, intelligentes. Et 17
(c) emisi eos ad principes in argento loci: & posui in ore eorum verba
ad loquendum ad fratres suos de Athinim in argento loci, ut adducerent
nobis cantores in domum Dei nostri. Et venerunt nobis, sicut manus Dei 18
nostri bona super nos, vir (d) Sachon de filiis Mooli, filii Levi, filii Israel.
(e) Et principio venerunt filii ejus, & fratres ejus decem octo. Et Ase- 19
bia, & Isaia, de filiis Merari, fratres ejus, & filii ejus viginti. Et de 20
Nathinim, quos dedit David, & principes in servitutem Levitarum, Ne-
thinim ducenti viginti: omnes congregati sunt in nominibus. Et voca- 21
vi ibi jejunium super flumen Aoue, ut humiliaremur in conspectu Dei no-
stri, quaerendo ab eo viam rectam nobis, & filiis nostris, & omni possessi-
oni nostrae: Quoniam erubui petere à rege virtutem, & equites, ad sal- 22
vandum nos ab inimico in via: quoniam diximus regi, dicentes; Ma-
nus Dei nostri super omnes quaerentes ipsum in bonum: et fortitudo ejus,
& furor ejus, super omnes derelinquentes ipsum. Et jejunavimus, et quae- 23
sivimus à Deo nostro de hoc. Et exaudivit nos. Et distinxi de principi- 24
bus sacerdotum duodecim, Saraia, Asabia, & cum eis de fratribus eorum
decem: Et appendi eis argentum, & aurum, & vasa primitiarum do- 25
mûs Dei nostri, quae (f) exaltavit rex & consiliarii ejus, & principes e-
jus, & omnis Israel, qui inveniebantur. Et appendi super manus eorum 26
argenti talenta sexcenta quinquaginta, & vasa argentea centum, & ta-
lenta auri centum: Et (g) chaphure aurei viginti ad viam mille, et va- 27
sa aeris fulgentis boni diversa desiderabilia in auro. Et dixi ad eos; Vos 28
sancti Domino, & vasa sancta, & argentum, & aurum spontanea Do-
mino Deo patrum nostrorum. Vigilate, & custodite, donec appendatis 29
in conspectu principum sacerdotum, & Levitarum, et principum patria-
rum in Hierusalem in (h) tabernaculis domûs Domini. Et susceperunt 30
sacerdotes, & Levitae pondus argenti, & auri, & vasorum, ad afferen-
dum in Hierusalem in domum Dei nostri.

MS. A. (τ) Εὐὶ, (υ) Ἀθανεὶμ (φ) τόπῳ, (χ) ἀπὸ υἱῶν Μεραρὶ, (ψ) καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι. (ω) ἐνώπιον Θεοῦ (α) κτήσει (β) εἴπαμεν (γ) πάντας ἐγκαταλείποντας (δ) παρὰ Θεοῦ (ε) περὶ τούτων, (ζ) τῷ Σαβία, (η) χαφουρῆ χρύσαιοι (†) εἰς δραχμὰς * εἰς χιλίους, (θ) τῷ κυρίῳ Θεῷ, (') ὑμῶν (ι) τῶν ἀρχόντων

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * فجمعتهم الي النهر الذي يجي من اوي • وعسكرنا هنالك ثلثة ايام • وجعلت بالي في
16 الناس والكهنة • لم اصب ثم من بني لاوي * فبعثت الي العازر اريل وسمايا • وليوياثام •
17 ويواريم قوما عقلاء * واخرجتهم قدام السلطان بفضة المكان • ليأتوا بقراء الي بيت الهنا
18 * فجاوا مثل يد الهنا الصالحة علينا • رجل ساكون من بني مولي ابن لوي ابن
19 اسرائيل • وجاوا بنوه واخوته ثمانية عشر متبدين * واسبيا واشعيا من بني ماراري • اخوته
20 وبنيهم عشرين * ومن نثينيم الذي اعطا داوود والاراكنة لخدمة اللاويين • نثينيم
21 مايتين وعشرين • كلهم مجمعين باسمايهم * وكرزت هنالك على النهر الذي يقال له
22 اووا لنتضع بين يدي الهنا • ونطلب من قبله سبيلا سهلة لنا ولبنينا * لاني
استحييت ان اطلب من الملك قوة وخيلا تفدينا من العدو في الطريق • وانا قلنا
23 للملك ان يد الهنا على كل من يطلبه بخير • وقوته وغضبه على كل من تركه * فصمنا
24 وطلبنا من قبل الهنا عن هذا فسمع * وفرزت من رؤساء الكهنة اثني عشر • لصادوق
25 واسابيا • ومعهم من اخوتهم عشرة * ووزنت لهم الفضة والذهب وانية قرابين بيت الهنا •
26 التي دفع الملك وعبيده واراكنته • وجميع اسرايل الذين كانوا ثم * ووزنت علي
27 يديهم من الفضة ستماية وستين قنطارا • وانية فضة ماية • ومن الذهب ماية * وجافوري
ذهب عشرين • وفي الطريق الف درهم • وانية نحاس تبرق حسنة • مصنعة بشبه
28 الذهب * وقلت لهم • انتم مقدسين لله ربنا • والانية مقدسة • والفضة والذهب
29 منطوع لله رب ابائنا * فاسهروا واحفظوا الي ان تقفوا بين يدي رؤساء
30 الكهنة واللاويين ورؤساء القبايل • في بيت المقدس في خيم بيت الرب * فقبلوا
الكهنة • واللاويين وزن الفضة والذهب والانية • ليأتوا بها الي اورشليم الي
بيت الهنا

Hos congregavi secus flumen quod effluit 15
ex Avi, & castrametati sumus illic tri-
bus diebus: cumque animum adjecissem
ad homines illos & sacerdotes, nullos i-
bi reperi de filiis Levi. Quapropter 16
misi ad Eleazar Arielem, & Semeiam,
Jonatham, & Joarim, homines pru-
dentes. Eosque prodire jussi coram prin- 17
cipe cum argento loci illius, ut adduce-
rent lectores ad domum Dei nostri. Ita 18
venerunt nobis, secundùm manum Dei
nostri nobis propitiam, vir quidam Sa-
chon de filiis Meoli filii Levi, filii Israe-
lis: veneruntque filii et fratres ejus octo-
decim virones. Et Asabia, & Esaia de 19
filiis Merari: fratres ejus, & filii eorum
viginti. Et de Nethinim quos dederant 20
David & principes pro ministerio Levi-
tarum, Nethinim ducenti viginti, con-
gregati suis quique nominibus. Postea 21
proclamavi ibi secus flumen quod voca-
tur Awa, ut humiliaremus nos coram
Deo nostro, & peteremus nobis ab eo vi-
am rectam, eamque ferret nobis. Eru- 22
bueram enim postulare à rege exercitum
& equos ad eripiendum nos ab hoste in
via: siquidem regi dixeramus manum
Dei nostri protegere omnem quaerentem e-
um in bonum, fortitudinem autem & i-
ram ejus esse contra omnem derelinquen-
tem eum. Itaque jejunavimus, & de- 23
precati sumus Deum nostrum hac de re,
& exaudivit. Deinde secrevi ex prin- 24
cipibus sacerdotum duodecim, Sadocum
& Asabiam, & cum eis decem fratri-
bus eorum: Appendique eis argentum 25
& aurum, & vasa oblationum domûs
Dei nostri, quae dederat rex, & mini-
stri ac principes ejus, omnesque Israelitae
qui erant ibi: Appendi inquam ipsis 26
praesentibus, argenti sexcenta sexaginta
quintalia, & vasa argentea centum, &
aurea centum: Cisphure (i. crateras) 27
aureas viginti, & pro itinere mille drach-
mas: vasa quoque aenea fulgentia, opti-
ma in modum auri fabrefacta. Et dixi 28
eis; Vos sancti estis Deo Domino nostro,
et vasa sunt sancta; et argentum et au-
rum oblatio spontanea Deo Domino pa-
trum nostrorum. Vigilate ergò et custo- 29
dite, quousque sistatis vos coram principi-
bus sacerdotum et Levitis, atque prin-
cipibus familiarum in Jerusalem in ta-
bernaculis domûs Domini. Et suscepe- 30
runt sacerdotes ac Levitae pondus ar-
genti et auri, ac vasa, ut ea deferrent
Jerosolymam in domum Dei nostri.

עזרא : ט

nos super fuit nostri Dei manus & ; Jerusalaim eundum ad , primi mensis duodecima in Ahava flumine à sum* profecti Et
31 ונסעה מנהר אהוא בשנים עשר לחדש הראשון ללכת ירושלם ויד אלהינו היתה עלינו
tribus diebus ibi consedimus & : Jerusalaim venimus Et .via super insidiatoris & , inimici manu de nos eruit &
32 ויצילנו מכף אויב ואורב על הדרך: ונבוא ירושלם ונשב שם ימים שלשה:
,sacerdotis Urijah filii Meremoth manû super nostri Dei domo in vasa & , aurũ & , argentũ est appensum quarta die in Et
33 וביום הרביעי נשקל הכסף והזהב והכלים בבית אלהינו על יד מרמות בן אוריה הכהן
pondere in , numero In .Levitæ ,Binnui filius Nohadejah & ,Jesuah filius Jozabad eis cum & ; Pinechas filius Elhazar eo cũ &
34 ועמו אלעזר בן פינחס ועמהם יוזבד בן ישוע ונועדיה בן בנוי הלוים: במספר במשקל
ascensiones obtulerunt transmigrationis filii captivitate de Venientes .illo tempore in pondus omne est scriptum & ,omnium
35 לכל ויכתב כל המשקל בעת ההיא: הבאים מהשבי בני הגולה הקריבו עלות
hircos , septem & septuaginta agnos , sex & nonaginta arietes ,Israel omni super duodecim juvencos ,Israel Deo
לאלהי ישראל פרים שנים עשר על כל ישראל אילים תשעים וששה כבשים שבעים ושבעה צפירי
trans ducibus & , regis satrapis regis leges dederunt Et .DOMINO ascensio omnia ; duodecim peccati
36 חטאת שנים עשר הכל עלה ליהוה: ויתנו את דתי המלך לאחשדרפני המלך ופחות עבר
.Dei domum & ,populum exaltaverunt & flumen
הנהר ונשאו את העם ואת בית האלהים:

CAP. IX. ט

, Levitæ & , sacerdotes & , Israel populus sunt separati Non : dicendo ,principes me ad accesserunt ,hæc consumere secundum Et
1 וככלות אלה נגשו אלי השרים לאמר לא נבדלו העם ישראל והכהנים והלוים
.Emoræi & ,Misritæ ,Moabitæ ,Hammonitæ ,Jebusæi ,Perizæi ,Chittæi , Chenahanæi ,eorum abominationes juxta ,terrarum populis à
מעמי הארצות כתעבתיהם לכנעני החתי הפרזי היבוסי העמני המאבי המצרי והאמרי:
,principum manus & ; terrarum populis in sanctitatis semen se commiscuerunt & : suis filiis & , sibi eorũ filiabus de tulerunt Quia
2 כי נשאו מבנתיהם להם ולבניהם והתערבו זרע הקדש בעמי הארצות ויד השרים
: meum pallium &,meum vestimentũ scidi , istud verbum me audire secundum Et .prima ista prævaricatione in fuit ,magnatum &
3 והסגנים היתה במעל הזה ראשונה: וכשמעי את הדבר הזה קרעתי את בגדי ומעילי
Dei verbis in tremefacibus omnis cõgregabantur me ad Et .stupens sedi & ,meã barbã & ,mei capitis crine de depilavi &
4 ואמרטה משער ראשי וזקני ואשבה משומם: ואלי יאספו כל חרד בדברי אלהי
surrexi vespertino munere In Et .vespertinũ munus ad usque stupens sedens ego & ; transmigrationis prævaricatione super Israel
5 ישראל על מעל הגולה ואני ישב משומם עד למנחת הערב: ובמנחת הערב קמתי
meas palmas expandi & ,meã genua super me curvavi & ,meum pallium & ,meũ vestimentũ me scindendum inter & ,mea afflictione de
מתעניתי ובקרעי בגדי ומעילי ואכרעה על ברכי ואפרשה כפי
nostræ iniquitates quoniã ; te ad meas facies mi Deus elevare sum pudefactus & ,erubui mi Deus , dixi Et .meũ Deum Dominum ad
6 אל יהוה אלהי: ואמרה אלהי בשתי ונכלמתי להרים אלהי פני אליך כי עונתינו
magno delicto in nos nostrorũ patrũ diebus A .cœlos ad usque grandior nostrũ delictũ & ,caput supra sunt multiplicatæ
7 רבו למעלה ראש ואשמתנו גדלה עד לשמים: מימי אבתינו אנחנו באשמה גדלה
,gladium in,terrarum regum manum in,nostri sacerdotes ,nostri reges ,nos sum* traditi nostris perversitatib* in Et .hanc diem ad usque
עד היום הזה ובעונתינו נתנו אנחנו מלכינו כהנינו ביד מלכי הארצות בחרב
.hanc diem secundum , faciorum pudorem in & ,rapinam in &,captivitatẽ in
בשבי ובבזה ובבשת פנים כהיום הזה:

Versio VULG. LAT.

Promovimus ergò à flumine Ahava duodecimo die 31
mensis primi ut pergeremus Jerusalem: & manus Dei
nostri fuit super nos, & liberavit nos de manu inimici
& insidiatoris in via. Et venimus Jerusalem, & man- 32
simus ibi tribus diebus. Die autem quartâ appensum est 33
argentum,& aurum, & vasa in domo Dei nostri per ma-
num Meremoth filii Uriæ Sacerdotis, & cum eo Eleazar
filius Phinees, cúmque eis Jozabed filius Josue,& Noa-
daia filius Bennoi Levitæ, Juxta numerum & pondus o- 34
mnium: descriptúmque est omne pondus in tempore il-
lo. Sed & qui venerant de captivitate filii transmi- 35
grationis, obtulerunt holocautomata Deo Israel, vitu-
los duodecim pro omni populo Israel, arietes nonagin-
tasex, agnos septuaginta septé, hircos pro peccato duo-
decim: omnia in holocaustũ Dño. Dederunt autem e- 36
dicta regis satrapis, qui erant de conspectu regis,& du-
cib* trans Flumen,& elevaverunt populũ & domũ Dei.

CAP. IX.

Postquàm autem hæc completa sunt, accesserunt ad 1
me principes, dicentes; Non est separatus populus Is-
rael, Sacerdotes & Levitæ, à populis terrarum, & abo-
minationibus eorum, Chananæi videlicèt, & Hethæi, &
Pherezæi,& Jebusæi,& Ammonitarum, & Moabitarum,
& Ægyptiorum, & Amorrhæorum * Tulerunt enim de 2
filiabus eorum sibi & filiis suis,& commiscuerunt semen
sanctum cum populis terrarum: manus etiam principum
& magistratuum fuit in transgressione hac prima. Cúm- 3
que audissem sermonem istum, scidi pallium meum &
tunicam, & evelli capillos capitis mei & barbæ, & se-
di mœrens. Convenerunt autem ad me omnes, qui ti- 4
mebant verbum Dei Israel, pro transgressione eorum qui
de captivitate venerant, & ego sedebam tristis usque ad
sacrificium vespertinum: Et in sacrificio vespertino sur- 5
rexi de afflictione mea, et scisso pallio et tunicâ, curva-
vi genua mea, et expandi manus meas ad Dominum De-
um meum, Et dixi; Deus,meus confundor et erubesco 6
levare faciem meam ad te: quoniam iniquitates nostræ
multiplicatæ sunt super caput nostrum, et delicta nostra
creverunt usque ad cœlum, A diebus patrum nostrorum: 7
sed et nos ipsi peccavimus graviter usque ad dié hanc,
et in iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi, et reges no-
stri,et sacerdotes nostri, in manum regum terrarum, et in
gladium, et in captivitatem, et in rapinam,et in confu-
sionem vultûs, sicut et die hâc.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

31 * ܘܢܦܩܢ ܡܢ ܢܗܪ ܗܘܐ. ܒܬܪܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. ܠܡܐܙܠ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܐܝܕܐ ܕܐܠܗܐ 31
ܗܘܬ ܥܡܢ. ܘܦܪܩܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܘܡܢ ܟܡܝܢܐ ܕܐܝܬ ܒܐܘܪܚܐ. * ܘܐܬܝܢ 32
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܝܬܒܢ ܬܡܢ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ. * ܘܒܝܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ ܬܩܠܢ ܟܣܦܐ ܘܕܗܒܐ ܘܡܐܢܐ 33
ܒܒܝܬܐ ܕܐܠܗܢ. ܘܐܫܠܡܢ ܐܢܘܢ ܠܡܪܡܘܬ ܒܪ ܐܘܪܝܐ ܟܗܢܐ. ܘܥܡܗ ܠܐܠܥܙܪ ܒܪ
ܦܝܢܚܣ. ܘܥܡܗܘܢ ܢܒܘܙܟܪ ܒܪ ܝܫܘܥ. ܘܝܘܕܥ ܒܪ ܒܓܘܝ ܠܘܝܐ. * ܒܡܢܝܢܐ 34
ܘܒܡܬܩܠܐ ܠܟܠ ܡܕܡ. ܘܐܬܟܬܒ ܟܠܗ ܡܬܩܠܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ. * ܘܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܡܢ 35
ܫܒܝܐ ܡܢ ܒܢܝ ܓܠܘܬܐ. ܩܪܒܘ ܥܠܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܬܘܪܐ ܬܪܥܣܪ ܥܠ ܟܠܗ
ܐܝܣܪܝܠ. ܕܟܪܐ ܬܫܥܝܢ ܘܫܬܐ. ܐܡܪܐ ܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥܐ. ܨܦܪܝܐ ܠܚܛܗܐ ܬܪܥܣܪ.
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠܘܬܐ ܠܡܪܝܐ. * ܘܝܗܒܘ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ ܠܪܘܪܒܢܘܗܝ ܕܡܠܟܐ 36
ܘܠܫܠܝܛܢܐ ܕܥܒܪ ܢܗܪܐ. ܘܡܝܩܪܝܢ ܗܘܘ ܠܥܡܐ ܘܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. * ܫܠܡ * ܛ *
* ܘܟܕ ܫܠܡ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܩܪܒܘ ܠܘܬܝ ܣܒܐ ܘܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܐܬܦܪܫܘ ܥܡܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 1
ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܢܘܟܪܝܬܐ ܘܡܢ ܛܢܦܘܬܗܘܢ. ܕܟܢܥܢܝܐ ܘܚܬܝܐ. ܘܥܡܘܢܝܐ
2 ܘܦܪܙܝܐ. ܘܝܒܘܣܝܐ ܘܡܨܪܝܐ. ܘܡܘܐܒܝܐ. ܘܐܡܘܪܝܐ. * ܡܛܠ ܕܢܣܒܘ ܡܢ ܒܢܬܗܘܢ
ܠܗܘܢ ܘܠܒܢܝܗܘܢ. ܘܐܬܚܠܛ ܙܪܥܐ ܩܕܝܫܐ ܥܡ ܥܡܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܝܕܐ ܕܣܒܐ ܘܕܠܘܝܐ
ܗܘܬ ܒܥܘܠܐ ܗܢܐ ܩܕܡܝܬܐ. * ܘܟܕ ܫܡܥܬ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܨܪܝܬ ܢܚܬܝ ܘܡܥܛܦܢܝ. 3
ܘܡܪܛܬ ܣܥܪܐ ܕܪܫܝ ܘܕܕܩܢܝ. ܘܝܬܒܬ ܬܡܝܗ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܝ ܟܠ ܡܢ 4
ܕܡܛܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܥܠ ܥܘܠܐ ܕܥܒܕܘ ܒܢܝ ܫܒܝܬܐ.
ܘܐܢܐ ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܬܡܝܗ ܥܕܡܐ ܠܥܕܢܐ ܕܬܫܥ ܫܥܝܢ. * ܘܒܥܕܢܐ ܕܬܫܥ ܫܥܝܢ. 5
ܩܡܬ ܡܢ ܟܪܝܘܬܝ. ܘܡܢ ܨܘܪܝ ܢܚܬܝ. ܘܒܪܟܬ ܥܠ ܒܘܪܟܝ. ܘܦܪܣܬ ܐܝܕܝ ܒܨܠܘܬܐ.
6 ܘܐܡܪܬ. * ܐܠܗܝ. ܒܗܬܝܢ ܠܡܪܡܘ ܐܦܝܢ ܠܘܬܟ ܐܠܗܢ. ܡܛܠ ܕܚܘܒܝܢ ܣܓܝܘ
7 ܠܥܠ ܡܢ ܪܫܢ. ܘܚܛܗܝܢ ܪܘܪܒܐ ܣܠܩܘ ܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ. * ܘܡܢ ܝܘܡܝ ܐܒܗܝܢ
ܗܘܝܢ ܒܚܛܗܐ ܪܘܪܒܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܣܓܝܢ ܚܛܗܐ ܚܢܢ
ܘܐܒܗܝܢ. ܘܡܠܟܝܢ ܘܟܗܢܝܢ. ܡܛܠܗܢܐ ܐܫܬܠܡܢ ܠܚܪܒܐ ܘܠܒܙܬܐ. ܘܠܫܒܝܬܐ
ܘܠܒܗܬܬܐ ܕܐܦܐ. ܘܠܐܝܕܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ. ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ.

* Tunc profecti sumus à flumine Havæ duodeci- 31
mo *die* mensis primi, ut pergeremus in Jerusa-
lem: & manus Dei affuit nobis, & liberavit
nos de manu inimicorum nostrorum,& ab in-
sidiatoribus qui erant in via. Cùm denique 32
pervenissemus in Jerusalem, et mansissemus
ibi tribus diebus; Die quarto appendi- 33
mus argentum, aurum, & vasa in domo
Dei nostri; & tradidimus ea Meremotho
filio Uriæ sacerdotis, simúlque Elazaro
filio Phinhesi; & unà cum his erant Ne-
buzehar filius Jesu, & Jodaja filius Baghuai,
ambo Levitæ: Omnia ex numero & ponde- 34
re: scriptúmque fuit pondus eodem tempore.
Et illi qui venerãt è captivitatẽ de filiis trans- 35
migrationis,obtulerunt holocausta Deo Israe-
lis, boves duodecim pro toto Israele, arietes
nonaginta sex, agnos septuaginta septem,
hircos pro expiatione peccatorum, duode-
cim: hæc omnia *fuerunt* holocausta Domino.
Deinde dederunt decretum regis principibus 36
regis & præfectis *regionis* transfluvialis; qui
honorabant populum & domum Dei.

CAP. IX.

* Exactis his omnibus, accesserunt ad me se- 1
niores dicentes;Nondum separaverunt se po-
pulus Israelitic* et sacerdotes ac Levitæ à gen-
tib* *aliarum* urbiũ, et impuritate earũ, *nempe*
Chananæorum, Hethæorum, Ammonitarum,
Pherezæorum, Jebusæorum, Ægyptiorũ, Moa-
bitarum, & Amoræorum. Nam sumpserunt 2
de filiabus eorum,tam sibi quàm filiis suis; &
commixtum est semen sanctũ cum gentibus *a-
liarum* urbium: & manus seniorum ac Levita-
rum prima fuit in isto scelere. Tunc audito 3
hoc verbo, discidi vestes meas & chlamidem
meã, evulsi pilos capitis mei & barbæ meæ,et
sedebam attonitus. Et convenerunt ad me o- 4
mnes quos tangebat cura verbi Dei Israelis,
causâ criminis quod perpetrârant filii captivi-
tatis; dum ego sederem attonitus usque ad ho-
ram nonam. Tempore autem horæ nonæ sur- 5
gens è mœrore meo & laceratione vestium
mearũ, procubui in genua mea;& expansis in
oratione manibus corã Dño Deo,dixi; Deus 6
mi, pudet nos attollere vult* nostros ad te De*
noster: quia reatus nostri creverũt ultra caput
nostrũ, & peccata nostra gravissima ascende-
runt in cœlum usque. Et inde à diebus ma- 7
jorum nostrorum, nos versati sumus in pecca-
tis gravissimis ad hunc usque diẽ. Quia pecca-
ta cumulavimus nos et majores nostri, reges ac
sacerdotes nostri; iccircò traditi fuim* gladio,
direptioni, captivitati, et pudori vultûs, in ma-
num regum provinciarum, et in manum ho-
stium nostrorum, ut hodierno die.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

31 Καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀουὲ (κ) ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱε-
ρουσαλήμ. καὶ χεὶρ Θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ᾽ ἡμῖν, καὶ (λ) ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν
32 33 τῇ ὁδῷ. Καὶ ἤλθομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκαθίσαμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ
τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μεριμὼθ
υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεές, καὶ μετ᾽ αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ, καὶ (μ)
34 Νωαδία υἱὸς Βανάϊ, οἱ Λευῖται. Ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμός. ἐν
35 τῷ καιρῷ ἐκείνῳ Οἱ ἐλθόντες (ν) ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας, προσήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις τῷ Θεῷ
Ἰσραήλ, μόσχους δώδεκα περὶ παντὸς Ἰσραήλ, κριοὺς ἐνενηκονταέξ, ἀμνοὺς ἑβδομηκονταεπτά, χιμάρους περὶ
36 ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. (ξ) Καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς
διοικηταῖς τοῦ βασιλέως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἐδόξασαν τὸν λαὸν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

Et promovimus à fluvio Ahue in duodecima menſis primi ad veniendum 31
in Hieruſalem. Et manus Dei noſtri fuit ſuper nos, & eruit nos à manu
inimici & hoſtis in via. Et venimus in Hieruſalem, & ſedimus ibi 32
dies tres: Et factum eſt, die quartâ appendimus argentum, & aurum, 33
& vaſa in domo Dei noſtri ſuper manum Merimoth filii Uriæ ſacerdotis:
& cum eo Eleazar filius Phinees: & cum eis Jozabad filius Jeſu, &
Noadia filius Banaia Levitæ: In numero, & in pondere omnia: & 34
ſcriptum eſt univerſum pondus. In tempore illo, Qui venerant ex ca- 35
ptivitate, filii tranſmigrationis, obtulerunt holocauſtoſes Deo Iſrael, vi-
tulos duodecim pro omni Iſrael, arietes nonaginta ſex, agnos ſeptuaginta
ſeptem, hircos pro peccato duodecim, omnia holocauſtomata Domino. Et 36
dederunt decretum regis procuratoribus regis, & ſubregulis trans flumen.
Et exaltaverunt populum, & domum Dei.

MS. A. (κ) ἐν δωδεκάτῃ (λ) ἐρύσατο (μ) Νωαδὰ (ν) ἀπὸ τῆς (ξ) Καὶ ἔδωκε

ΚΕΦ. Θ'.

1 ΚΑὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρός με οἱ ἄρχοντες, λέγοντες, Οὐκ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ
οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν, τῷ Χανανὶ, ὁ (α) Ἐθὶ, ὁ Φε-
2 ρεζὶ, ὁ Ἰεβουσὶ, ὁ Ἀμμωνὶ, ὁ (β) Μωαβὶ, καὶ ὁ Μοσερὶ, καὶ ὁ (γ) Ἀμοῤῥὶ, Ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυ-
γατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς (δ) αὐτῶν· καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαι-
3 ῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ. Καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον,
διέῤῥηξα τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἔτιλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πώγω-
4 νός μου, καὶ ἐκαθήμην (ε) ἠρεμάζων. Καὶ συνήχθησαν πρός με πᾶς ὁ διώκων λόγον Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ
5 ἀσυνθεσίᾳ (ζ) τῆς ἀποικίας· κἀγὼ καθήμενος ἠρεμάζων ἕως τῆς θυσίας τῆς ἑσπερινῆς. Καὶ ἐν θυ-
σίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην (η) ἀπὸ ταπεινώσεώς μου· καὶ ἐν τῷ διαῤῥῆξαί με τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ
6 κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου, καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖράς μου πρὸς κύριον τὸν Θεὸν, Καὶ εἶπα, Κύριε, ᾐσχύνθην καὶ ἐνε-
τράπην τοῦ ὑψῶσαι Θεέ μου τὸ πρόσωπόν μου πρὸς σὲ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς
7 ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμέλειαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν (θ) ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμὲν ἐν
πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης· καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βα-
σιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρ-
παγῇ, καὶ ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

CAP. IX.

ET poſtquàm completa ſunt hæc; acceſſerunt ad me principes, dicen- 1
tes; Non eſt ſeparatus populus Iſrael, & ſacerdotes, & Levitæ, à popu-
lis terrarum in (a) elongationibus eorum, de (b) ſtirpe Chanani, Ethi,
Pherezi, Jebuſi, Ammoni, Moabi, & Moſeri, & Amorrhi: Quoniam 2
acceperunt de filiabus eorum ſibi, & filiis ſuis: & (c) tranſmiſſum eſt
ſemen ſanctum in populos terrarum, & manus (d) principum in prævaricatione
hac in principio. Et ut audivi verbum hoc; conſcidi veſtimen- 3
ta mea, & (e) pavebam, & evellebam de capillis capitis mei, & de bar-
ba mea, & ſedebam tacens. Et convenerunt ad me omnis (f) ſequens 4
verbum Dei Iſrael ſuper prævaricatione tranſmigrationis. Et ego ſedens,
tacens uſque ad ſacrificium veſpertinum. Et in ſacrificio veſpertino 5
ſurrexi ab humiliatione mea. Et cùm ſcindebam veſtimenta mea, & pa-
vebam; & inclino ſuper genua mea, & expando manus meas ad Domi-
num Deum, Et dixi; Domine, confuſus ſum, & erubui elevare, Deus 6
mi, faciem meam ad te: quoniam iniquitates noſtræ multiplicatæ ſunt ſu-
per caput noſtrum, & delicta noſtra magnificata ſunt uſque in cælum. A 7
diebus patrum noſtrorum ſumus in delicto magno uſque in diem hanc.
Et in noſtris iniquitatibus traditi ſumus nos, & reges noſtri, & filii no-
ſtri in manus regum gentium in gladio, & in captivitate, & in direptio-
ne, & in confuſione faciei noſtræ, ſicut dies hæc.

MS.A. (α) Ἐθθὶ, (β) Μωάβ; ὁ Μοσεὶ, (γ) Ἀμωρὶ, (δ) ἑαυτῶν· (ε) *ἠρεμάζων ἕως δεῖ καὶ νῦν. Καὶ (ζ) τῆς ἀποικίας· (η) ἀπὸ τῆς ταπεινώσεώς (θ) ἕως εἰς οὐρανόν,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

31 * فارتحلنا من نهر اوا في اثني عشر من الشهر الاول · لناتي الي بيت المقدس · ويد الله كانت
32 علينا · وخلصنا من يدي العدو المقاتل في الطريق * فجينا الي بيت الله المقدس · وجلسنا هنالك
33 ثلثة ايام * فلما كان في اليوم الرابع وزنا الفضة والذهب والانية في بيت الهنا · على يدي
مارعوث ابن اوريا الكاهن · والعازر ابن فنحاس معه · ومعهم يوراباد ابن يسوع · وانوديا
34 35 ابن باناي اللاويين * عند احصاه وعند وزنه · واحصي وكتب جميعه * في ذلك الزمان الذي
جاوزوا من السبي من ولد في الغربة · قربوا محرقات كاملة لاله اسرايل · اثني عشر عجلا عن
بني اسرايل · وستة وتسعين كبشا · وسبعة وسبعين خروفا · واثني عشر عتودا عن الخطايا ·
36 كلها محرقات كاملة للرب * واعطوا دفتر الملك لقهارمة الملك وولاة معبر النهر · واكرموا
الشعب وبيت الله ·

Poſtea profecti ſumus à flumine Auva 31
duodecimo die menſis primi, ut pergeremus in Jeruſalem: affuitque nobis ma-
nus Dei, & eripuit nos è manibus hoſtis
inſidiantis in via: Tum demum perve- 32
nimus ad domum Dei ſacroſanctam.
Cumque ſediſſemus ibi tribus diebus,
Quarto die appendimus argentum, au- 33
rum, ac vaſa in domo Dei noſtri, ad
manus Merimoth filii Uriæ ſacerdotis:
& Elazar filius Phinehes erat cum eo,
& cum iſtis Jozebed filius Jeſu, &
Anodia filius Banai, Levitæ; Cùm 34
numeraretur & cùm appenderetur: nu-
meratum itaque eſt totum, & ſcriptum.
Tunc temporis ii qui venerant è capti- 35
vitate, qui nati fuerant in illa peregrina-
tione; obtulerunt holocauſta perfecta
Deo Iſraelis, duodecim vitulos pro filiis
Iſraelis, nonaginta ſex arietes, ſeptu-
aginta ſeptem agnos, & duodecim hir-
cos pro peccatis: omnia hæc, holocauſta
perfecta Domino. Tum dederunt diplo- 36
ma regis curatoribus regis & præpoſitis
regioni transfluviali; qui honorârunt
populum & domum Dei.

· الفصل التاسع ·

1 * فلما تم هذا جاوزا الاراكنة فقالوا · لم يفترقوا قوم بني اسرايل والكهنة واللاويين من
2 شعوب الارض · بابتعادهم من الكنعاني والفرازي واليبوسي والعماني والمابي والمسري والاموري * لان
اخذوا لهم من بناتهم لبنيهم · واختلط الزرع المقدس في شعوب الارض · ويد الاراكنة كانت
3 في الابتداء في هذا على هذه النفلات * فلما سمعت هذه الكلمة خرقت ثيابي · وارتعدت · ونتفت
4 شعر راسي ولحيتي · وجلست ساكتا * فاجتمع الي كل من يطرد كلمة اله اسرايل على هذه
5 النفلات من بني السبي · وانا جالس ساكت الي صلاة العشا * ثم اني قمت من حزني وتخريقي
6 ثيابي وارتعادي · فركعت ورفعت يدي الي ربي والهي فقلت * يا رب اني قد خزيت
وافتضحت ولا استطيع ارفع وجهي اليك · لان خطايانا قد صارت اكثر من شعر روسنا ·
7 وسياتنا قد عظمت الي السما * من ايام اباينا نحن في الاثم العظيم الي يومنا هذا · وانما
اسلمنا بخطايانا وملوكنا وانبياينا بيدي ملوك الامم · بالسيف والسبي والنهب وخزي
وجوهنا الي هذا اليوم ·

CAP. IX.

HIs abſolutis venerunt principes, & 1
dixerunt; Non ſeparârunt ſe populus fi-
liorum Iſraelis, neque ſacerdotes, ne-
que Levitæ, à populis terræ, recedendo
à Chananæo, Pherezæo, Jebuſæo, Am-
monitâ, Moabitâ, Moſcitâ, & Amo-
ræo: Nam acceperunt filii de filiabus 2
eorum pro filiis ſuis, & commiſtum eſt
ſemen ſanctum cum populis terræ: ma-
nus principum prima eſt hac in re, in
hujuſmodi tranſgreſſionibus. Quod ver- 3
bum cùm audiviſſem, veſtes meas la-
ceravi, expavi, evulſi capillos capitis
mei & barbæ meæ, ſedique taciturnus.
Et convenit ad me omnis proſequens ver- 4
bum Dei Iſraelis, ob hujuſmodi tranſ-
greſſiones à filiis captivitatis commiſſas:
ego autem ſedebam taciturnus uſque ad
orationem veſpertinam. Deinde ſurrexi 5
ab afflictione mea, mæſtus veſtium mea-
rum laceratione, & pavore meo: flexiſ-
que genibus levavi manus meas ad Do-
minum & Deum meum, & dixi; O 6
Domine, equidem erubeſco & pudore
ſuffundor, nec audeo attollere vultum
meum ad te: quia peccata noſtra facta
ſunt plura capillis capitum noſtrorum, &
ſcelera noſtra creverunt ad cælum uſque.
A diebus patrum noſtrorum ſumus in in- 7
genti crimine uſque ad hunc diem no-
ſtrum: & quidem propter peccata noſtra
tradidiſti nos, reges noſtros, et prophetas
noſtros in manus regum gentium, cum gladio,
captivitate, direptione, & pudore vul-
tuum noſtrorum ad hunc uſque diem.

עזרא : י

paxillū nobis dandū ad & evasionē nobis derelinquendū ad nostro Deo Domino, à deprecatio fuit momento modico quasi nunc Et
8 ועתה כמעט רגע היתה תחנה מאת יהוה אלהינו להשאיר לנו פליטה ולתת לנו יתד
servi Quia nostra servitute in modicam vitam nobis dandū ad & noster De⁹ nostros oculos illuminandū ad, ej⁹ sanctitatis loco in
9 במקום קדשו להאיר עינינו אלהינו ולתתנו מחיה מעט בעבדתנו: כי עבדים
nobis dandum ad, Paras regum facies ad misericordiā nos sup inclinavit Et. noster De⁹ nos dereliquit non nostra servitute in & sumus
אנחנו ובעבדתנו לא עזבנו אלהינו ויט עלינו חסד לפני מלכי פרס לתת לנו
.Jerusalaim in &. Jehudah in sepem nobis dandum ad & ,ejus solitudines faciendum stare & ,nostri Dei domum exaltandum ad⁹, vitam
מחיה לרומם את בית אלהינו ולהעמיד את חרבתיו ולתת לנו גדר ביהודה ובירושלם:
,prophetarū tuorū servorū manū p præcepisti Quæ .tua præcepta dereliquimus Quia hoc post noster Deus dicemus quid nunc Et
10 11 ועתה מה נאמר אלהינו אחרי זאת כי עזבנו מצותיך: אשר צוית ביד עבדיך הנביאים
,eorum abominationibus in terrarum populorū elongatione in ipsa elongationis terra ,eā possidendum ad ingredientes vos quam Terra dicendo
לאמר הארץ אשר אתם באים לרשתה ארץ נדה היא בנדת עמי הארצות בתועבתיהם
effusione ne eorum filias & ,eorum filiis detis ne vestras filias nunc Et .sua immunditia in os ad ore ab eam repleverunt quibus
12 אשר מלאוה מפה אל פה בטמאתם: ועתה בנותיכם אל תתנו לבניהם ובנתיהם אל תשאו
,terræ bonum comedatis & ,confortemini ut ; seculum in usque eorum bonum & ,eorum pacem quæratis ne & ,vestris filiis
לבניכם ולא תדרשו שלמם וטובתם עד עולם למען תחזקו ואכלתם את טוב הארץ
magno nostro delicto in & ,malis nostris operibus in nos super veniens omne post Et .seculum in usq; vestris filiis hæreditandū detis &
13 והורשתם לבניכם עד עולם: ואחרי כל הבא עלינו במעשינו הרעים ובאשמתנו הגדלה
convertemur Numquid .hoc secundū evasionē nobis dedisti & , nostris perversitatibus præ deorsum prohibuisti noster Deus tu quia
14 כי אתה אלהינו חשכת למטה מעוננו ונתתה לנו פליטה כזאת: הנשוב
,consummationē ad usq; nos in exacerbaberis nō Nunquid istarū abominationū populis cū contrahendū affinitatē ad et ,tua præcepta infringendum ad
להפר מצותיך ולהתחתן בעמי התעבות האלה הלוא תאנף בנו עד כלה
nos Ecce .hanc diem secundū evasio sumus residui quoniam ,tu justus Israel Deus Domine ? evasio & ,residuum non ad
15 לאין שארית ופליטה: יהוה אלהי ישראל צדיק אתה כי נשארנו פליטה כהיום הזה הננו
.hoc super tuā faciem ad stare non Nam .nostris delictis in tuā faciem ad
לפניך באשמתינו כי אין לעמוד לפניך על זאת:

CAP. X. י

valde multus cœtus Israel de eū ad sunt congregati ,Dei domus faciem ad procidens & ,flens se confitente & ,Hezra orante secundū Et
1 וכהתפלל עזרא וכהתודתו בכה ומתנפל לפני בית האלהים נקבצו אליו מישראל קהל רב מאד
,Helam filiis de ,Jechiel filius Sechaniah respondit Et .fletu multo populus fleverunt quoniā ,parvulorū & ,mulierum & ,virorum
2 אנשים ונשים וילדים כי בכו העם הרבה בכה: ויען שכניה בן יחיאל מבני עולם
expectatio est nunc & terræ populis de alienigenas uxores fecimus habitare & ,nostrū Deū in sum⁹ prævaricati Nos Hezra ad dixit &
ויאמר לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונשב נשים נכריות מעמי הארץ ועתה יש מקוה
tremenium &, Domini consilio in eis ex natum & uxores omnes educendū ad, nostro Deo fœdus feriamus nunc Et .hoc super Israeli
3 לישראל על זאת: ועתה נכרת ברית לאלהינו להוציא כל נשים והנולד מהם בעצת אדני והחרדים
.fac & Confortare .tecum nos & ,res te ad quia ,Surge .fiat legem secundum & ,nostri Dei præceptis in
4 במצות אלהינו וכתורה יעשה: קום כי עליך הדבר ואנחנו עמך חזק ועשה:

Versio VULG. LAT.

Et nunc quasi parū & ad momentū facta est deprecatio 8
nostra apud Dominū Deū nostrū, ut dimitterentur nobis
reliquiæ, & daretur nobis paxill⁹ in loco sancto ej⁹, & il-
luminaret oculos nostros Deus noster, et daret nobis vi-
tam modicam in servitute nostra, Quia servi sumus, et 9
in servitute nostra non dereliquit nos Deus noster,
sed inclinavit super nos misericordiam coram rege
Persarū, ut daret nobis vitā, & sublimaret domū Dei no-
stri, & extrueret solitudines ej⁹, & daret nobis sepem in
Juda & Jerusalem. Et nunc quid dicem⁹, Deus noster, post 10
hæc? quia dereliquimus mandata tua, Quæ præcepisti in 11
manu servorum tuorū prophetarū, dicens; Terra, ad quā
vos ingredimini ut possideatis eā, terra immunda est, jux-
ta immunditiā populorum, cæterarúmq; terrarū, abomi-
nationib⁹ eorū qui repleverunt eam ab ore usq; ad os in
coinquinatione sua. Nunc ergò filias vestras nè detis fili- 12
is eorū, & filias eorum nè accipiatis filiis vestris, & non
quæratis pacē eorū, & prosperitatem eorū, usq; in æter-
num: ut confortemini, & comedatis quæ bona sunt terræ,
& hæredes habeatis filios vestros usq; in seculū. Et post 13
omnia quæ venerunt super nos in operibus nostris pessi-
mis, & in delicto nostro magno, quia tu, Deus noster, libe-
rāsti nos de iniquitate nostra, & dedisti nobis salutē sicut
est hodiè, Ut non converteremur, & irrita faceremus 14
mandata tua, neq; matrimonia jungerem⁹ cū populis ab-
ominationum istarū. Numquid iratus es nobis usq; ad
consummationē nè dimitteres nobis reliquias ad salutē?
Domine De⁹ Israel, just⁹ es tu, quoniā derelicti sum⁹, qui 15
salvaremur sicut die hâc. Ecce corā te sum⁹ in delicto no-
stro: non enim stari potest coram te super hoc.

CAP. X.

SIc ergò orante Esdrā, & implorante eo, & flente, & ja- 1
cente ante templū Dei, collect⁹ est ad eū de Israel cœt⁹
grandis nimis virorū & mulierū & puerorū, & flevit po-
pul⁹ fletu multo. Et respondit Sechenias fili⁹ Jehiel de fi- 2
liis Ælam, & dixit Esdræ; Nos prævaricati sum⁹ in Deum
nostrū, & duxim⁹ uxores alienigenas de populis terræ: &
nunc, si est pœnitentia in Israel super hoc, Percutiamus 3
fœd⁹ cū Dño Deo nostro, ut projiciam⁹ universas uxores,
& eos qui de his nati sunt, juxta voluntatē Dñi, et eorū
qui timent præceptū Dñi Dei nostri: secundū legem fiat.
Surge, tuum est decernere, nósque erimus tecum: confor- 4
tare, et fac.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4

Jam verò nuperrimè facta est misericordia à 8
Deo nostro, ut relinqueret ex nobis residuum
aliquod, et concederet nobis sedē in loco suo
sancto, illuminaret oculos nostros De⁹ noster,
et concederet aliquātulū vitæ in servitute no-
stra. Servi enim eram⁹, & in servitute nostra 9
nón fuimus à Deo nostro destituti; sed reddi-
dit nos Deus noster gratiosos apud reges Per-
sidis, qui dant nobis alimentum nostrū quoti-
dianū, et *facultatem* extollendi domū Dei no-
stri, et restaurandi ruinas ejus, et collocandi
nobis sepem in Judæa et in Jerusalem. Nunc 10
igitur quid dicem⁹ corā te Deus noster, post
hæc omnia? quandoquidē dereliquim⁹ man-
data tua, Quæ præceperas nobis per servos 11
tuos prophetas, & dixeras nobis; Terra quam
ingressuri estis ad possidendū eam, impura est
impuritate gentiū & provinciarū, impurita-
te suā quā repleverunt eam à summo ad sum-
mū, et facinorib⁹ suis abominandis *quib⁹* cu-
mulaverunt eam. Nunc ergò filias vestras ne 12
tradatis filiis earum, & filias earū ne assuma-
tis filiis vestris, & ne consentiatis paci & bo-
no earū in sempiternū usq; : ut confirmemi-
ni, & comedatis bona terræ illius, & relin-
quatis filiis vestris in æternū possidendā. Post 13
hæc omnia quæ nobis evenerunt propter fa-
cinora nostra pessima, et gravissima scelera
nostra: quia tu De⁹ noster, cogitāsti de nobis
ut dimitteres peccata nostra, et concederes
nobis reliquias in mundo; Nos aversi trans- 14
gressi sum⁹ præcepta tua, & abeuntes adhæsi-
mus hisce populis impuris, et fecim⁹ secundū
opera eorū. Verū tu benign⁹ es, ne irascaris
nobis: condona reat⁹ nostros à conspectu tuo,
quia clemens es: relinque nobis reliquias in
mundo, quia non est tibi similis; & ne perea-
m⁹. Dñe De⁹ Israelis, just⁹ es; quia reliquisti 15
è nobis residuū, ut hodierno die. Ecce nos
stantes fatemur coram te peccata nostra, quia
ne verbum quidem habemus dicendum co-
ram te hac de re.

CAP. X.

CUm autem orāsset Ezra, cúmq; confirma- 1
tus esset (prostratus *enim* flebat corā domo
Dñi) confluxit ad eum ex Israelitis cœt⁹ ma-
xim⁹ virorū, mulierū, ac puerorū: flebant e-
nim pueri fletu permagno. Et locutus Secha- 2
nia fili⁹ Nehaelis de posteris Ilami, dixit ad
Ezram scribam; Nos perfidè egim⁹ in Dñm
Deum nostrū, admittentes ad cohabitationē
nostrā mulieres extraneas de populis terræ:
sed est Israeli spes hac in re. Emittamus jam 3
juramentū corā Deo nostro de ejiciendis o-
mnib⁹ mulierib⁹ extraneis, et iis qui nati sunt
ex illis: et secundùm consilium Domini & e-
orum qui verentur legem Dei nostri ac præ-
ceptum ejus, fac & decerne: Tibi enim in- 4
cumbit hoc munus; quia nos populus tuus sumus: confortare & effice.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

8 Καὶ νῦν ἐπιεικεύσατο ἡμῖν (θ) ὁ θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν (ι) ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν, καὶ δοῦναι ἡμῖν στή-
ριγμα ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ δοῦναι ζωοποίησιν μικρὰν ἐν
9 τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. Ὅτι δοῦλοί ἐσμεν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡ-
μῶν· καὶ ἔκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποίησιν τοῦ ὑψῶσαι αὐ-
τοὺς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰούδᾳ καὶ
10 11 (†) Ἱερουσαλήμ. Τί εἴπωμεν ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ τοῦτο; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, Ἃς ἔδωκας ἡ-
μῖν ἐν χειρὶ δούλων σου τῶν προφητῶν, λέγων, Ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομῆσαι αὐτήν, γῆ
μετακινουμένη ἐστὶν (κ) ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν (λ) ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, ὧν ἔπλησαν αὐτὴν
12 ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. Καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δῶτε τοῖς υἱοῖς αὐ-
τῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ
ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε, καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ (μ) κληροδοτήσητε
13 τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. Καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονη-
ροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνο-
14 μίας, καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν· Ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκεδάσαι ἐντολάς σου, καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς
λαοῖς τῶν γαιῶν· μὴ παροξυνθῇς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας, τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα (ν) καὶ διασῳζό-
15 μενον. Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, δίκαιος σύ, ὅτι κατελείφθημεν διασῳζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Ἰδοὺ
ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι στῆναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτῳ.

Et (g) nunc mansuefactus est nobis Deus noster ad dimittendum nos in 8
salutem, et dandum nobis firmamentum in loco sanctificationis suæ, ad
illuminandos oculos nostros, & dandum vivificationem parvam in servi-
tute nostra: Quoniam servi sumus: & in servitute nostra non dereli- 9
quit nos Dominus Deus noster. Et inclinavit super nos misericordiam
coram regibus Persarum, ad dandum nobis vivificationem, exaltando eos
domum Dei nostri, & suscitando solitudines ejus, & dando nobis sepem
in Juda, et Hierusalem. Quid dicemus, Deus noster, post hoc? quoni- 10
am dereliquimus mandata tua, Quæ dedisti nobis in manu servorum tuo- 11
rum prophetarum, dicens, Terra, in quam introitis ad hæreditandam eam,
terra perversa est in perversione populorum gentium in elongationibus eo-
rum, quibus impleverunt eam ab ore ad os in suis immunditiis. Et nunc 12
filias vestras ne dederitis filiis eorum, & de filiabus eorum ne accipiatis
filiis vestris: & non quæretis pacem eorum, & bonum eorum usque in
seculum; ut invalescatis, & comedatis bona terræ, et in hæreditatem dis-
tribuatis filiis vestris usque in seculum. Et post omne quod venit super 13
nos in factis nostris malignis, & in delicto nostro magno, (h) quoniam
non est sicut Deus noster, quoniam allevasti nostras iniquitates, & dedisti
nobis salutem; Quoniam revertimus dissipare mandata tua, & contra- 14
here affinitatem cum populis terrarum; nunquid irritatus es in nos usque
ad consummationem, ut non sit residuum, & superstes? Domine Deus 15
Israel, justus tu, quoniam remansimus incolumes, sicut dies hæc. Ecce nos coram te in delictis nostris: quoniam non est stare in conspectu tuo super hoc.

MS. A. (θ) κύριος ὁ θεὸς (ι) ἡμῖν (†) ἐν Ἱερουσαλήμ. (κ) ἐν μετακινήσει (λ) ἐν μακρύμμασιν, ὧν (μ) κληρονομήσητε (ν) καὶ * διασῳζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.

ΚΕΦ. Ι.

1 ΚΑὶ ὡς προσηύξατο (*) Ἔσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ θεοῦ,
συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι (α)
2 ἔκλαυσεν ὁ λαός, καὶ ὕψωσε κλαίων. Καὶ ἀπεκρίθη Σεχενίας υἱὸς (β) Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, καὶ εἶπε τῷ
(γ) Ἔσδρᾳ, Ἡμεῖς ἠσυνθετήσαμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας (δ) ἀπὸ τῶν
3 λαῶν τῆς γῆς. καὶ νῦν ἔστιν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. Καὶ νῦν διαθώμεθα διαθήκην τῷ θεῷ
ἡμῶν ἐκβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλῃ. ἀνάστηθι, καὶ φοβέρισον
4 αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος, γενηθήτω. (ε) Ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ
σοῦ· κραταιοῦ καὶ ποίησον.

CAP. X.

ET, ut deprecatus est Esdras, & ut confessus est plorans, & (a) orans 1
coram domo Dei; congregati sunt ad eum de Israel ecclesia multa valdè,
viri, & mulieres, & juvenes: (b) quoniam ploraverunt populus, & e-
levavit plorans. Et respondit Sechenias filius Jehel de filiis Elam, & 2
dixit Esdræ, Nos prævaricati sumus Deo nostro, & habitare fecimus
uxores alienas de populis terræ. Et nunc est (c) expectatio ipsi Israel su-
per hoc. Et nunc disponamus testamentum Deo nostro, ejiciendi omnes 3
uxores, & (d) genita ex eis: (e) prout volueris. (f) Surge, & fac eos
timere in mandatis Dei nostri: & sicut lex, fiat. Surge: quoniam su- 4
per te verbum, & nos tecum: confortare, & fac.

MS. A. (*) Ἔζρας (α) ἔκλαυσεν (β) Ἰεϊὴλ (γ) Ἔζρᾳ, (δ) ἀπὸ λαῶν (ε) Ἀνάστηθι ὅτι

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * فالآن تحنن علينا بالبر يا ربنا والهنا • واستبقنا للخلاص • وقوينا في مكان قدسك • وانر
9 عيوننا يا ربنا • وادبنا • وارحنا من خدمتنا * لاننا عبيدك • ولم تطرحنا في تعبدنا يا ربنا
والهنا • بل ميلت واطلقتنا برحمة بين يدي ملوك فارس واحييتنا • وجعلت في قلوبهم
ان يبنوا بيت الهنا • وان يعمروا خراب مدينتنا • ويجعلوا خندقا في اليهودية واورشليم
10 11 * فايش نقول بعد هذا يا ربنا • اننا تركنا وصاياك * التي اعطيتنا وانزلتها على يدي
عبيدك الانبياء • وقلت ان الارض التي تدخلون لترثوها • هي نجسة بانتقال شعوب الامم
12 لابتعادهم • التي قد ملوها من فم الى فم من دنسهم * والآن فلا تعطوا بناتكم لبنيهم •
ومن بناتهم فلا تاخذوا لبنيكم • ولا تصالحوهم الى الابد • لكي تقووا وتاكلوا خيرات
13 الارض • وتورثوها لبنيكم الى الابد * فبعد ما جانا هذا بخطايانا الفاحشة العظيمة • لان
14 ليس مثلك يا الهنا • انك رفعت آثامنا وخلصتنا * واذا رجعنا وتركنا عهدك وتزوجنا من
15 شعوب الارض • فلا يتم غضبك فينا • لئلا تستفنينا وتسلمنا * يا رب اله اسرائيل انت العدل •
انك استبقيتنا الى يومنا هذا • هوذا نحن بين يديك بخطايانا • وليس وقوف بين يديك
على هذا •

At nunc miserere nostri ex justitia O Do- 8
mine ac Deus noster, & reserva nos salu-
ti, confirma nos in loco sanctitatis tuæ,
illumina oculos nostros O Domine noster,
erudi nos, & recrea nos è servitute no-
stra. Nam servi tui sumus, ideo non re- 9
fecisti nos in servitute nostra O Domine
ac Deus noster! sed avertisti eam, & di-
misisti nos per gratiam apud reges Persi-
dis, & vivificâsti nos: præterea in ani-
mum eorum indidisti ut ædificarent do-
mum Dei nostri, ut restaurarent ruinas
urbis nostræ, & fossâ munirent Judæam
& Jerusalem. Quid ergò diceremus post 10
hæc O Domine noster? quum deseruerimus præcepta tua, Quæ tradidisti no- 11
bis & misisti per servos tuos prophetas, ac
dixisti; Terra quam ingressuri estis ad
possidendū, perversa est ob perversitatem
populorum gentilium, propter recessum
eorum à pietate; quippe jam repleverint
eam ab ore ad os impuritatibus suis.
Quapropter ne dederitis filias vestras 12
filiis eorum, & è filiabus eorum ne sum-
pseritis pro filiis vestris, néve pacem inea-
tis cum eis in æternum: ut confortemi-
ni, & comedatis bona terræ, eamque re-
statam relinquatis filiis vestris in perpe-
tuum. Postquam hæc nobis evenerunt 13
propter peccata nostra turpissima & gra-
vissima; quia non est tibi similis O Deus
noster, abstulisti scelera nostra, & liberâsti
nos. Et licèt aversi dereliquimus fœdus 14
tuum, & matrimonium contraximus cum
populis terræ; non tamen exhausta est in
nos ira tua, ut nos omnino consumeres, sed
servasti nos. O Domine Deus Israelis, tu 15
justissimus es, quandoquidem servâsti nos
ad præsentem usque diem, ecce nos coram
te sumus in peccatis nostris, licèt non sit
subsistendi coram te modus hujus rei
causâ.

• الفصل العاشر •

1 * فلما دعا عزرا وطلب باكيا مصليا بين يدي بيت الله • اجتمع اليه جماعة من بني
اسرائيل كبيرة جدا • من الرجال والنساء والفتيان • فبكى جميع الناس وارتفع عجيجهم •
2 * فاجاب سلاحانيلس ابن آنابيل من بني ايلام فقال لعزرا • نحن خالفنا الهنا واجلسنا نساء
غريبات من شعوب الارض • فالآن لاسرائيل على هذا صبر * فلنعاهد الهنا بعهد لنخرج جميع
3 النساء وكلما ولد منهن كما شئت • فقم فافزعهم بوصايا الهنا * وليكن كناموس الكلمة
4 عليك • ونحن معك • فتقوا وافعل •

CAP. X.

QUum autem orâsset Ezra, precésque 1
fudisset plorans & deprecans coram do-
mo Dei, convenit ad eum cœtus valde
magnus Israelitarum, virorum, mulierum,
& puerorum, & fleverunt omnes homi-
nes, elevatusque est ejulatus eorum. Tunc 2
respondens Sechanias filius Ausjelis de
filiis Elam, dixit ad Ezram; Nos præva-
ricati sumus in Deum nostrum, cohabitare
facientes mulieres alienigenas de populis
terræ: attamen Israeli hac in re dilatio
concedi potest. Nunc ergò fœdere obstrin- 3
gamus nos erga Deum nostrum, ejecturos
nos mulieres omnes & quotquot nati sunt
ex eis, prout optas. Surge jam, facque per-
terre præcepta Dei nostri: & fiat secun- 4
dùm legem verbi tibi impositi: & nos
aderimus tibi: confortare & fac.

עזרא : י

Juraverunt Et hoc verbũ fecũdũm *faciendum ad*, Israel omnẽ &, Levitarum, sacerdotum principes adjuravit &, Hezra surrexit Et
5 ויקם עזרא וישבע את־שרי הכהנים הלוים וכל־ישראל לעשות כדבר הזה וישבעו:
non panem, illuc abiit Et .Eljašib filii Jehochanan cubiculum ad abiit &, Dei domus *faciebus* à Hezra surrexit Et
6 ויקם עזרא מלפני בית האלהים וילך אל־לשכת יהוחנן בן־אלישיב וילך שם לחם לא־
Jehudah *in* vocem fecerunt transire Et .transmigrationis prævaricatione super *lugens* *nam* ; bibit non aquam &, comedit
7 אכל ומים לא־שתה כי מתאבל על־מעל הגולה: ויעבירו קול ביהודה
, diebus .tribus in venerit non qui omnis Et Jerusalaim *se congregandum ad*, transmigrationis filiis omnibus Jerusalaim &
8 וירושלם לכל בני הגולה להקבץ ירושלם: וכל אשר לא־יבוא לשלשת הימים
.transmigrationis cœtu à separabitur ipse & : ejus substantia omnis *anathema erit*, seniorum &, principum consilium juxta
כעצת השרים והזקנים יחרם כל־רכושו והוא יבדל מקהל הגולה:
: mensis vicesima in, nonus mensis *Ipse* *dies* *tres* intra Jerusalaim Binjamin &, Jehudah viri omnes sunt cōgregati Et
9 ויקבצו כל־אנשי־יהודה ובנימן ירושלם לשלשת הימים הוא חדש התשיעי בעשרים בחדש
, sacerdos Hezra surrexit Et *.pluviis præ* &, *verbo super* trementes Dei domus platea in populus omnis sederũt &
10 וישבו כל־העם ברחוב בית האלהים מרעידים על־הדבר ומהגשמים: ויקם עזרא הכהן
date nunc Et .Israel delicto *super addendum ad*, alienigenas uxores *fecistis habitare* &, estis prævaricati Vos : eos ad dixit &
11 ויאמר אלהם אתם מעלתם ותשיבו נשים נכריות להוסיף על־אשמת ישראל: ועתה תנו
.alienigenis uxoribus ab &, terræ populis à separamini & : ejus voluntatẽ facite &, vestrorũ patrum Deo Domino confessionẽ
תודה ליהוה אלהי־אבתיכם ועשו רצונו והבדלו מעמי הארץ ומן־הנשים הנכריות:
multus populus Sed *faciendum ad nobis super* tui verbũ secundũ Sic : magna voce dixerunt &, *coetus* omnis responderunt Et
12 13 ויענו כל־הקהל ויאמרו קול גדול כן כדבריך עלינו לעשות: אבל העם רב
prævaricandum ad multiplicavimus quia, duorum neque, unius diei non opus & : foris standũ ad vis non &, pluviarũ temp' &
והעת גשמים ואין כח לעמוד בחוץ והמלאכה לא־ליום אחד ולא לשנים כי־הרבינו לפשע
, alienigenas uxores *fecit habitare* qui nostris urbibus in qui omnis &, cœtu universo in nostri principes obsecro Stent .hoc verbo in
14 בדבר הזה: יעמדו־נא שרינו לכל־הקהל וכל אשר בערינו השיב נשים נכריות
nostri Dei *nasi* *iram* *avertendum* ad usque ejus judices &, *civitatis & civitatis* seniores eis cum &, statutis temporibus in veniat
יבא לעתים מזמנים ועמהם זקני־עיר ועיר ושפטיה עד להשיב חרון אף־אלהינו
Mesullam & ; hoc super *steterunt* Tichvah filius Jachzeiah &, Hasael filius Jonathan Veruntamen .hoc *verbum ad usque* nobis à
15 ממנו עד לדבר הזה: אך יונתן בן־עשהאל ויחזיה בן־תקוה עמדו על־זאת ומשלם
capita viri, sacerdos Hezra sunt separati &, transmigrationis filii sic fecerunt Et .eos adjuverunt Levites Sabbethai &
16 ושבתי הלוי עזרם: ויעשו־כן בני הגולה ויבדלו עזרא הכהן אנשים ראשי
verbum quærendum ad, decimi mensis una die in sederunt &, nomina per ipsi universi &, suorũ patrum domũ per *patrum*
האבות לבית אבתם וכלם בשמות וישבו ביום אחד לחדש העשירי לדריוש הדבר:
filiis de *est inventus* Et .primi mensis *unum* diem ad usque alienigenas uxores duxerunt qui viris omnib' in perfecerũt Et
17 18 ויכלו בכל אנשים ההשיבו נשים נכריות עד יום אחד לחדש הראשון: וימצא מבני
, Elihezer &, Mahaseiah : ejus fratrum &, Josadach filii Jesuah filiis de, alienigenas uxores *fecerunt habitare* qui sacerdotum
הכהנים אשר השיבו נשים נכריות מבני ישוע בן־יוצדק ואחיו מעשיה ואליעזר
suo delicto *super pecoris arietem* delinquentes & : suas uxores *educendum ad*, suã manum dederunt Et .Ghedaliah & Jarib &
19 ויריב וגדליה: ויתנו ידם להוציא נשיהם ואשמים איל־צאן על־אשמתם:

Versio VULG. LAT.

Surrexit ergò Esdras, & adjuravit principes Sacerdotum 5
et Levitarum, et omnem Israel, ut facerent secundùm ver-
bum hoc, & juraverunt. Et surrexit Esdras ante domum 6
Dei, & abiit ad cubiculum Johanan filii Eliasib, et ingres-
sus est illuc, panem non comédit, & aquam non bibit: lu-
gebat enim transgressionem eorum, qui venerant de capti-
vitate. Et missa est vox in Juda & in Jerusalem omni- 7
bus filiis transmigrationis, ut congregarentur in Jerusa-
lem: Et omnis qui non venerit in tribus diebus juxta 8
consilium principum & seniorum, auferetur universa
substantia ejus, & ipse abjicietur de cœtu transmigratio-
nis. Convenerunt igitur omnes viri Juda & Benjamin 9
in Jerusalem tribus diebus, ipse est mensis nonus, vige-
simo die mensis: & sedit omnis populus in platea do-
mûs Dei, trementes pro peccato, & pluviis. Et surrexit 10
Esdras sacerdos, & dixit ad eos; Vos transgressi estis, &
duxistis uxores alienigenas, ut adderetis super delictum
Israel. Et nunc date confessionem Domino Deo patrum 11
vestrorum, & facite placitum ejus, & separamini à popu-
lis terræ, & ab uxoribus alienigenis. Et respondit uni- 12
versa multitudo, dixitque voce magnâ; Juxta verbũ tuum
ad nos, sic fiat. Veruntamen quia populus multus est, & 13
tempus pluviæ, & non sustinemus stare foris, & opus non
est diei unius vel duorũ, (vehementer quippe peccavimus
in sermone isto,) Constituantur principes in universa 14
multitudine: & omnes in civitatibus nostris qui duxerunt
uxores alienigenas, veniant in temporibus statutis, & cum
his seniores per civitatem & civitatem, & judices ejus,
donec avertatur ira Dei nostri à nobis super peccato hoc.
Igitur Jonathan filius Azahel, & Jaasia filius Thecue, ste- 15
terunt super hoc, & Mesollam & Sebethai Levites adju-
verunt eos: Feceruntque sic filii transmigrationis. Et 16
abierunt, Esdras Sacerdos, & viri principes familiarum,
in domos patrum suorum, et omnes per nomina sua, et
sederunt in die primo mensis decimi ut quærerent rem.
Et consummati sunt omnes viri, qui duxerant uxores alie- 17
nigenas, usque ad diem primam mensis primi. Et in- 18
venti sunt de filiis sacerdotum qui duxerant uxores alie-
nigenas. De filiis Josue filii Josedec, et fratres ejus, Maa-
sia, & Eliezer, & Jarib, & Godolia. Et dederunt ma- 19
nus suas ut ejicerent uxores suas, & pro delicto suo arie-
tem de ovibus offerrent.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]

* Surgens itaq; Ezra scriba adjuravit seniores 5
sacerdotũ & Levitarum, totùmque Israelem
ad faciendum juxta decretum istud; & jurâ-
runt. Deinde surrexit Ezra scriba à conspectu 6
domûs Domini, contulitque se ad exedras Jo-
hannis filii Elisæi, & consedit ibi: panem non
comedit, nec aquam bibit, quia mœstus erat
ob crimen populi. Tum promulgârunt sa- 7
cerdotes per Judæam & Jerusalem perque o-
mnes filios captivitatis, ut accederent ad ur-
bem Jerusalem: Quicunque verò non veni- 8
ret intra triduum, fieret ei secundùm consili-
um seniorum & principum, devoverentur fa-
cultates ejus, & ipse separaretur à populo Is-
raelitico. Quare confluxerunt omnes homi- 9
nes Judæ & Benjamin ad Jerusalem intra tri-
duum, mense nono, decimâ *die* mensis: adeó-
que confluxit totus Dei populus, timentes at-
que trementes propter hanc rem. Tunc sur- 10
gens Ezra sacerdos, ait illis; Vos perfide egi-
stis in Deum, sumentes uxores extraneas, & ac-
cumulantes peccata Israelis. Jam date lau- 11
dem Domino Deo patrum vestrorum, & faci-
te voluntatem ejus, & separate vos à populis
terræ, & ab uxoribus extraneis. Respondit 12
universus populus, & dixerunt ad Ezram ela-
tâ voce; Optimi sunt sermones tui ad nos, &
quicquid præscribis nobis, proculdubiò face-
re non recusamus. Verùm nunc populus co- 13
piosus est, & tempus pluvium, nec possumus
consistere in platea; adhæc opus hoc non est
unius diei aut duorum, quia plurima sunt hac
in re peccata nostra. Sed, surgant seniores 14
nostri, totúsque populus, & quotquot sunt in
civitatibus nostris, qui domũ admiserunt uxo-
res extraneas; & veniant tempore orationis,
& unà cum eis seniores civitatum, & civitates
ipsæ cum judicibus suis: donec avertant à no-
bis iram Dei nostri, circa juramentum istud.
Jonathan ergò filius Emanuelis, & Nahzia fi- 15
lius Tecuæ, & Meslim, præfuerunt huic nego-
tio; & Mathai Levita fuit coadjutor eorum:
Et ita fecerunt filii captivitatis. Separavitque 16
Ezra sacerdos viginti viros primarios patres,
juxta paternas familias suas; & omnes nomi-
nibus expressi fuerunt: sederúntque die primo
mensis decimi, ut rem examinarent. Et cùm 17
absolvissent *rem* omnium virorum qui admi-
serant uxores alienigenas, usque ad diem pri-
mum mensis primi: Deprehensi sunt è filiis 18
sacerdotum, qui domum admiserant uxores
alienigenas; è filiis Jesu filii Josedec & fra-
tribus ejus, Maasia, & Eliazar, Jonadab, &
Gedalia: Sed etiam isti obtemperârunt ut 19
ejicerent uxores suas, et obtulerunt arietes
ovinos pro peccatis suis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

1 Καὶ ἀνέςη (ζ) Ἔσδρας, καὶ ὥρκισε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἱερεῖς, καὶ Λευίτας, καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆ-
6 σαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ὤμοσαν. Καὶ ἀνέςη (η) Ἔσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη
εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωνὰν υἱοῦ Ἐλισοὺβ, καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ· ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ
7 τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς (θ) ἀποικίας. Καὶ παρήνεγκαν φωνὴν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν (ι) Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς
8 ἀποικίας, τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ. Πᾶς δὲ ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας, (ι) ὡς ἡ βουλὴ
τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διαςαλήσεται ἀπὸ
9 ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς
ἡμέρας· οὗτος ὁ μὴν ὁ (κ) ἔνατος. ἐν εἰκάδι τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου
10 τοῦ θεοῦ (λ) ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος, καὶ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος. Καὶ ἀνέςη (μ) Ἔσδρας ὁ
ἱερεὺς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς ἠσυνθετήκατε, καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας ἀλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι
11 ἐπὶ πλημμέλειαν Ἰσραήλ. Καὶ νῦν δότε αἴνεσιν (ν) κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ
12 ἀρεςὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διαςάλητε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλοτρίων. Καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ
13 ἐκκλησία, καὶ εἶπαν, Μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμά σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. Ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ καιρὸς χει-
μερινὸς, καὶ οὐκ ἔςι δύναμις ςῆναι ἔξω· καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύ-
14 ναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. Στήτωσαν δὴ (ξ) ἄρχοντες ἡμῶν, (ο) καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πό-
λεσιν ἡμῶν ὃς ἐκάθισε γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν, καὶ μετ' αὐτῶν
πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως, καὶ κριταὶ, τοῦ ἀποςρέψαι (π) ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, περὶ τοῦ
15 ῥήματος τούτου. Πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαὴλ, καὶ Ἰαζίας υἱὸς (ρ) Θεκουὲ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου· καὶ (σ)
16 Μεσολλὰμ, καὶ Σαββαθαὶ ὁ Λευίτης βοηθῶν αὐτοῖς. Καὶ ἐποίησαν οὕτως (τ) υἱοὶ τῆς ἀποικίας. καὶ
διεςάλησαν (υ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς, καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν (φ) τῷ οἴκῳ, καὶ πάντες (χ) ἐν ὀνό-
17 μασιν, ὅτι ἐπέςρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. Καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν
18 ἀνδράσιν, οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἕως ἡμέρας μιᾶς τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. Καὶ εὑρέθησαν ἀπὸ υἱ-
ῶν τῶν ἱερέων οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ (ψ) Μα-
19 ασία, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἰαρὶβ, καὶ Γαδαλία· Καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας ἑαυτῶν,
καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελείας αὐτῶν.

Et surrexit Esdras, & adjuravit principes, (g) sacerdotes, & Levitas, 5
& omnem Israel, faciendi juxta verbum hoc. Et juraverunt. Et surre- 6
xit Esdras à facie domûs Dei: & ivit in gazophylacium Joanan filii
Elisub: & ivit illuc: panem non manducavit, & aquam non bibit:
quoniam lugebat super prævaricatione transmigrationis. Et transmise- 7
runt vocem in Juda, & in Hierusalem, omnibus filiis transmigrationis,
ut congregentur in Hierusalem. Omnis qui non venerit ad tres dies, se- 8
cundum consilium principum, & seniorum; anathematizabitur omnis substantia e-
jus, & ipse separabitur ab ecclesia transmigrationis. Et convenerunt 9
omnes viri Juda, & Benjamin, in Hierusalem ad tres dies. Hic est
mensis nonus. In vigesimo mensis sedit omnis populus in platea domûs
Dei præ (h) turbatione sua de verbo, & ab hyeme. Et surrexit Esdras 10
sacerdos, & dixit ad eos; Vos prævaricati estis, et habitare fecistis
uxores alienas ad apponendum super delictum Israel. Et nunc date lau- 11
dem Domino Deo patrum nostrorum, & facite, quod placitum in conspe-
ctu ejus, & separamini à populis terræ, & ab uxoribus alienis. Et re- 12
sponderunt omnis ecclesia, & dixerunt; (i) Magnum hoc verbum tuum
super nos ad faciendum. Sed populus multus, & tempus hybernum, & 13
non est facultas standi foris: & opus non in die uno, neque in duobus;
quoniam multiplicavimus injustè agere in verbo hoc. Stent nunc prin- 14
cipes (k) nostri, et ex omnibus, qui in civitatibus nostris, qui (l) habita-
re fecit uxores alienas, veniant ad tempora ex constitutionibus, & cum
eis seniores civitatis, & civitatis, & judices, ad avertendam iram fu-
roris Dei nostri à nobis de verbo hoc. Verùm Jonathan filius Asael, & 15
Jazias filius Thecoe (m) mecum de hoc: & Mesollam, & Sabbathai
Levita adjuvans eos. Et fecerunt sic filii transmigrationis. Et secesse- 16
runt Esdras sacerdos, & viri principes patriarum (n) domui, & omnes
in nominibus: quia reverterunt in die una mensis decimi ad exquiren-
dam verbum. Et compleverunt in omnibus viris, qui habitare fece- 17
rant uxores alienas usque ad diem unam mensis primi. Et inventi sunt 18
de filiis sacerdotum, qui habitare fecerant uxores alienas, de filiis Jesu
filii Josedec, & fratres ejus, Maasia, & Eliezer, & Jarib, & Godolia: Et dederunt manum suam ad emittendas uxores suas, & (o) delicti arietem ex ovibus pro delicto suo: 19

MS. A. (ζ) Ἔζρας, (η) Ἔζρας (θ) ἀποικεσίας. (ι) Ἱερουσαλὴμ * Πᾶς δὲ ἂν (ι) ὡς ἂν ἡ βουλὴ (κ) ἔνατος. (λ) ἀπὸ τοῦ θορύβου (μ) Ἔζρας (ν) τῷ κυρίῳ θεῷ (ξ) οἱ ἄρχοντες (ο) τῇ πάσῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ πᾶσιν (π) ὀργὴν θεοῦ ἡμῶν (ρ) Θεκουὲ (σ) * Μετασολλὰμ Καββαθαὶ (τ) οἱ υἱοὶ (υ) Ἔζρας (φ) τῶν οἴκων, (χ) ἐπ' ὀνόμασιν, (ψ) Μαασία

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فقام عزرا واستحلف الرؤساء والكهنة واللاويين وجميع اسرائيل ان يفعلوا كذلك • 5
يحلفوا * وقام عزرا من قدام بيت الله • وذهب الي خزانة يوانان ابن اليسوب • فنزل ثم • 6
ولم ياكل خبزا ولم يشرب ماء لانه كان باكيا على انقلاب السبي * فصاحوا في 7
اليهودية واسرائيل * كل من لم يجي الي ثلثة ايام كما قالوا الاراكنة والمشيخة • فليلغين • 8
وجميع ماله يفرز من كنيسة السبي * فاجتمع جميعا رجال يهودا وبنيامين في اورسليم 9
في تلك الثلثة ايام • وذلك الشهر التسع • في عشرين من الشهر • جلس جميع الشعب
في صحن بيت الله • ومن تحسسهم بهذا الكلام والشدة * وقام عزرا الكاهن فقال لهم • 10
انتم خالفتم واجلستم النساء الغريبات • وزدتم اثما في اسرائيل * فالان اعطوا تسبحة لربنا 11
والهنا اله ابائنا • وافعلوا الرضا بين يديه • وافترزوا من شعوب الارض والنساء •
الغريبات * فاجابت الجماعة جميعا وقالوا • عظيم هو كلامك عندنا • ونحن فاعلين * ولكن 12 13
الناس كثير والزمان شات • وليس نقوا على الوقوف خارجا • والعمل ليس ليوم ولا اثنين •
لاننا قد اكثرنا في هذا الكلام * فليقوموا اراكنتنا ورؤساء الجماعة ورؤساء المدن • 14
فكل من كانت له مرة غريبة فليبعدها • ويجيون من زمان • ويكون معهم مشيخة
مدينة ومدينة وقضاه • ليردوا رجز الاهنا عنا في هذا الكلام * فاما يوناثان ابن اسايل • 15
ويازياس ابن تاقوا معي • ومسلام وسابا اللاوي يعينهما * فعلوا كذلك بنو السبي • 16
فافترزوا عزرا الكاهن ورجال رؤساء القبايل والبيوت كلهم باسماهم • لاننا رجعنا في
يوم واحد من الشهر • في اول راس الشهر العاشر • وطلبنا هذا الامر * فتموا في 17
جميع الرجال الذين تزوجوا الغريبات الي اول الشهر الاول * فاصابوا من بني 18
الكهنة ممن اجلس نساء الغريبات • من بني يسوا ابن يوساداق واخوته • ماسيا •
والعازر • واليارب • وعداليا * فاعطوهم ايديهم ليخرجوهن اعني لنساهم • وجعلوا كعادة 19
ذنوبهم كبشا •

Surrexit igitur Ezra, & juramento ob- 5
strinxit principes, sacerdotes, Levitas, to-
tumque Israelem, se ita facturos: & ju-
raverunt. Deinde surgens Ezra à con- 6
spectu domûs Dei, abiit in cellam Jo-
anan filii Elisub, & mansit ibi: & non
comedit panem, neque bibit aquam, eò
quòd lugeret propter aversionem captivo-
rum. Et proclamaverunt in Judæa & 7
Israel; Quicunque non venerit intra 8
tres dies, ut edixerunt principes & senio-
res, anathema esto; & omnes facultates
ejus separantor ab ecclesia captivitatis.
Itaque congregati sunt simul homines 9
Judæ & Benjamin in Jerusalem intra
illos tres dies; idque mense nono. Vige-
simâ die mensis sedit universus populus
in platea domûs Dei, cum his qui concita-
verant eos ad ejusmodi facinus & cala-
mitatem. Tunc surrexit Ezra sacerdos, 10
& dixit eis; Vos prævaricati estis, co-
habitare facientes mulieres alienigenas,
& crimen auxistis in Israele. Sed 11
nunc date laudem Domino ac Deo nostro,
Deo patrum nostrorum, & facite quod
gratum est apud ipsum, & separate vos
à populis terræ & mulieribus alienigenis.
Respondit turba simul, & dixerunt; 12
Magni ponderis est sermo tuus apud nos,
& nos executuri sumus. Verùm homi- 13
nes multi sunt, & tempus hybernum, ne-
que possumus stare foris: & negocium hoc
non est unius diei neque duarum, quia
multi commisimus rem istam. Stent ergò 14
principes nostri, primates cœtûs, & pri-
mates urbium: & quicunque habuerit
uxorem alienigenam, amoveat eam: veni-
ant autem certo tempore, sintque cum eis
seniores cujusque urbis & judices; ut
avertant iram Dei nostri à nobis in hoc
negotio. Verùm Jonathan filius Asae- 15
lu, & Jazias filius Tecue mecum, &
Mislam, atque Saba Levita adjuvabat
eos: Et fecerunt sic filii captivitatis. 16
Itaque separati sunt Ezra sacerdos, &
viri principes familiarum atque domo-
rum, omnes per nomina sua: nam reversi
sumus primâ die mensis, primo initio mensis
decimi, & negotium hoc perquisivimus.
Et absolverunt negotium omnium viro- 17
rum qui duxerant uxores alienigenas, ad
initium mensis primi. Et invenerunt è 18
sacerdotum, ex iis scilicet qui admise-
rant uxores alienigenas, de filiis Jesu
filii Josedec, & fratribus ejus, Maasi-
am, Eleazarum, Jaribum, & Gedali-
am: Qui dederunt illas manus suas ad 19
ejiciendas illas, nempe, uxores suas: &
constituerunt secundùm consuetudinem
delictorum suorum, arietem.

נחמיה : א

10 filiis de Et ,Huzzijah & ,Jechiel & ,Semahaiah & ,Eliah & ,Mahaseiah ,Harim filiis de Et .Zebadiah & ,Chanani ,Immer filiis de Et
11 ומבני אמר חנני וזבדיה: ומבני חרם מעשיה ואליה ושמעיה ויחיאל ועזיה: ומבני
12 ,Chelaiah & ,Simhi & ,Jozabad ,Levitis de Et .Elhasah & ,Jozabad ,Nethanel ,Ismahel ,Mahaseiah ,Eljohenai ,Paschur
13 פשחור אליועיני מעשיה ישמעאל נתנאל יוזבד ואלעשה: ומן הלוים יוזבד ושמעי וקליה הוא
.Uri & ,Thelem & ,Sallum ,janitoribus de & ,Eljasib ,cantoribus de Et .Elihezer & ,Jehudah ,Pethachiah ,Chelithah
14 קליטא פתחיה יהודה ואליעזר: ומן המשררים אלישיב ומן השערים שלם וטלם ואורי:
filiis de Et .Benaiah & ,Malchijah & ,Elhazar & ,Mijamin & ,Malchijah & ,Jezijah & ,Ramiah ,Parhos filiis de ,Israel de Et
15 16 ומישראל מבני פרעש רמיה ויזיה ומלכיה ומימן ואלעזר ומלכיה ובניה: ומבני
,Eljasib ,Eljohenai ,Zatthu filiis de Et .Elijah & ,Jeremoth & ,Habdi & ,Jechiel & ,Zechariah ,Mathaniah ,Helam
17 עילם מתניה זכריה ויחיאל ועבדי וירמות ואליה: ומבני זתוא אליועני אלישיב
18 ,Bani filiis de Et .Hathlai ,Zabbai ,Chananiah ,Jehochanan ,Bebai filiis de Et .Haziza & ,Zabad & ,Jeremoth & ,Mathaniah
19 מתניה וירימות וזבד ועזיזא: ומבני בבי יהוחנן חנניה זבי עתלי: ומבני בני
,Mahaseiah ,Benaiah ,Chelal & ,Hadna ,Moab-Pachath filiis de Et .Jeramoth ,Seal & ,Jasub ,Hadaiah & ,Malluch ,Mesullam
30 משלם מלוך ועדיה ישוב ושאל ירמות: ומבני פחת מואב עדנא וכלל בניה מעשיה
31 ,Binjamin .Simhon ,Semahaiah ,Malchijah ,Ischijah ,Elihezer ,Charim filiis Et .Menasseh & ,Binnui & ,Besalel ,Mathaniah
32 מתניה בצלאל ובנוי ומנשה: ובני חרם אליעזר ישיה מלכיה שמעיה שמעון: בנימן
33 .Simhi ,Menasseh ,Jeremai ,Eliphelet ,Zabad ,Matthatthah ,Matthenai ,Chasum filiis De .Semariah ,Malluch
34 מלוך שמריה: מבני חשם מתני מתתה זבד אליפלט ירמי מנשה שמעי:
35 .Eljasib ,Meremoth ,Vaniah .Cheluhu ,Bediah ,Benaiah .Uel & ,Hamram ,Mahadai ,Bani filiis De
36 37 מבני בני מעדי עמרם ואואל: בניה בדיה כלוהי: וניה מרמות אלישיב:
38 .Hadaiah & ,Nathan & ,Selemiah Et .Simhi ,Binnui & ,Bani Et .Jahasai & ,Mathnai ,Mathaniah
39 מתניה מתני ויעשו: ובני ובנוי שמעי: ושלמיה ונתן ועדיה:
40 ,Nebo filiis De .Joseph ,Amariah ,Sallum .Semariah ,Seleniahu & ,Hazarel .Sarai ,Sasai ,Machnadebai
41 מכנדבי ששי שרי: עזראל ושלמיהו שמריה: שלום אמריה יוסף: מבני נבו
42 est & ,alienigenas uxores acceperant hi Omnes .Benaiah ,Joel & ,Jadau ,Zebinah ,Zabad ,Mathithiah ,Jehiel
43 44 יעיאל מתתיה זבד זבינא ידו ויואל בניה: כל אלה נשאי נשים נכריות ויש
filios posuerunt & ,mulieres eis ex
מהם נשים וישימו בנים:

Versio VULG. LAT.

Et de filiis Emmer, Hanani, & Zebedia. Et de filiis 20 21
Harim, Maasia, et Elia, & Semeia, et Jehiel, & Ozias.
Et de filiis Pheshur, Elioenai, Maasia, Ismael, Natha- 22
nael, Jozabed, et Elasa. Et de filiis Levitarum, Jo- 23
zabed, & Semei, et Celaia, ipse est Calita, Phataia, Ju-
da, & Eliezer. Et de cantoribus, Eliasib. Et de janitori- 24
bus, Sellum & Telem, et Uri. Et ex Israel, de filiis Pha- 25
ros, Remeia, et Jezia, & Melchia, & Miamin, et Elie-
zer, & Melchia, & Banea. Et de filiis Ælam, Matha- 26
nia, Zacharias, & Jehiel, & Abdi, & Jerimoth, et Elia.
Et de filiis Zethua, Elioenai, Eliasib, Mathania, & Je- 27
rimuth, & Zabad, & Aziza. Et de filiis Bebai, Johanan, 28
Hanania, Zabbai, Athalai. Et de filiis Bani, Mosollam, 29
& Melluc, & Adaia, Jasub, & Saal, & Ramoth. Et de 30
filiis Phahath, Moab, Edna, & Chalal, Banaias, &
Maasias, Mathanias, Beseleel, Bennui, & Manasse. Et de 31
filiis Heré, Eliezer, Josue, Melchias, Semeias, Simeon,
Benjamin, Maloch, Samarias. Et de filiis Hasom, Ma- 32 33
thanai, Mathatha, Zabad, Eliphelet, Jermai, Manasse,
Semei. De filiis Bani, Maaddi, Amram, et Uel, Ba- 34 35
neas, & Badaias, Cheliau, Vania, Marimuth, & 36
Eliasib, Mathanias, Mathanai, & Jasi, Et Bani, & 37 38
Bennui, Semei, Et Salmias, & Nathan, & Adaias, 39
Et Mechnedebai, Sisai, Sarai, Ezrel, & Selemiau, 40 41
Semeria, Sellum, Amaria, Joseph. De filiis Nebo, 42 43
Jehiel, Mathathias, Zabad, Zabina, Jeddu, et Joel, &
Banaia. Omnes hi acceperant uxores alienigenas, 44
& fuerunt ex eis mulieres, quæ pepererant filios.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 25 [illegible]
[illegible]
26 27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 36 [illegible]
37 38 [illegible]
39 40 [illegible]
41 42 [illegible]
43 44 [illegible]

E filiis Amir, Hanani & Zecharia, E fi- 20
lis Haram, Maasia, Elia, Semaia, Ha- 21
nanael, & Ozia. E filiis Phashor, Ilion, 22
& Maasia, Semael, Nathaniel, Jozabar;
& Elaasa. E Levitis, Chozbar, & Se- 23
mei, Kelza, Kelta, Pethahia, Juda, &
Eliazar. E ministris, Elisaa: & è janito- 24
ribus, Selimo, Atlam, & Udi. Ex Israe- 25
litis; de filiis Paroos, Jeremia, Izania,
Melachia, Benjamin, Laazir, Melachia,
Benaia. E filiis Ilam, Nethania, Zecharia, 26
Naiael, Abdi, Jarmuth, Elihu. E filiis 27
Zithæorum, Elihenai, Elisab, Nethania,
Jarmuth, Zebur, Ozia. E filiis Babi, Jo- 28
hannes, Hanania, Zabi, Athli. E filiis Ba- 29
chi; è Tasiom, Meloch, Ozia, Josab, Saul,
& Jarmuth. E filiis dominatûs Moabi, 30
Gedalia, Chelal, Benaia, Maasia; Metha-
nia, Basliel, & filii ejus, filii Manasse.
E filiis Horam, Eliazar, Melachia, Ansu, 31
Semaia, Simeon, Benjamin, Meloch, Se- 32
maia. E filiis Hesom, Mathni, Methitha, 33
Zochar, Eliphelet, Charmi, Manasse, &
Semei. E filiis Bachi, Moadai, Amram, 34
Joel, Et Benaia filius Chelihu, Nehael, 35
Meremoth, Elisab, Methania, Mathni, 36
Uthi; Et filii filiorum ejus, Semei, Se- 37
lamia, Nathan, Azaria, Mechizab, Si- 38
sai, Sarai, Ardael, Semaria, Salum, 39
Amaria, & Joseph. E filiis Nebo, Ne- 40
buel, Mathitha, Zachor, Zebina, Joel, 41
& Benaia. Omnes isti duxerant uxores, 42
alienigenas: & verò ex ipsis quidam filios 43
genuerant. 44

ספר נחמיה : א

CAP. I. א

venit Et ,metropoli Susan in eram ego & ,vigesimo anno Chisleu mense in ,fuit Et .Chachaliah filii Nechemiah Verba
1 2 דברי נחמיה בן חכליה ויהי בחדש כסלו שנת עשרים ואני הייתי בשושן הבירה: ויבא
ex remanserant qui ,evasione Jehudæis super eos rogavi & ,Jehudah de viri & ipse ,meis fratrib' è unus ,Chanani
חנני אחד מאחי הוא ואנשים מיהודה ואשאלם על היהודים הפליטה אשר נשארו מן
malo in provincia in ibi captivitate de remanserunt qui Residui :mihi dixerunt Et .Jerusalaim super & ,captivitate
3 השבי ועל ירושלם: ויאמרו לי הנשארים אשר נשארו מן השבי שם במדינה ברעה
.igni in sunt combustæ ejus portæ & ,diruptus Jerusalaim murus & ;opprobrio in & ,magno
גדלה ובחרפה וחומת ירושלם מפרצת ושעריה נצתו באש:

Versio VULG. LAT.

LIBER NEHEMIÆ,

Qui & ESDRÆ SECUNDUS dicitur.

CAP. I.

VErba Nehemiæ filii Helchiæ. Et factum est in mense 1
Casleu, anno vigesimo, & ego eram in Susis castro, Et 2
venit Hanani unus de fratribus meis, ipse & viri ex Juda:
& interrogavi eos de Judæis, qui remanserant & supere-
rant de captivitate, & Jerusalem. Et dixerunt mihi; Qui 3
remanserût, & relicti sunt de captivitate ibi in provincia,
in afflictione magnâ sunt, & in opprobrio: & murus Jeru-
salem dissipatus est, & portæ ejus combustæ sunt igni.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܢܚܡܝܐ * ܡܠܘܗܝ * ܐ *

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
[illegible]

NEHEMIA.

CAP. I.

SErmones Nehemiæ filii Helciæ. Accidit 1
autem mense Kanun, anno vigesimo, dum ver-
sarer in Susan palatio *regio*; Ut veniret Ha- 2
nan unus è fratribus meis unà cum viris ali-
quot Judæis, & interrogarem eos de Judæis
illis qui residui manserant ex captivitate, déq;
urbe Jerusalem. Dixerunt mihi homines illi 3
quos interrogavi; Homines illi qui evaserant
è captivitate, ecce ibi sunt in urbe, in summa
calamitate multóque opprobrio versantes:
& ecce murus Jerosolymæ diruptus, portæ
ejus igni succensæ sunt.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

10 21 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμμὴρ, (α) Ἀνανὶ, καὶ Ζαβδία. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠρὰμ, (α) Μασηλ, καὶ Ἐλία, καὶ Σαμαίαν, καὶ (β) Ἰε-
21 ιὴλ, καὶ Ὀζία. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασὸρ, (γ) Ἐλιωναΐ, Μαασία, καὶ Ἰσμαὴλ, καὶ Ναθαναὴλ, καὶ Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἠλασά.
13 24 Καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβὰδ, καὶ Σαμὰ, καὶ (δ) Κωλία, αὐτὸς Κωλίτας, καὶ Φεθεΐα, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἐλιέζερ. Καὶ ἀ-
25 πὸ τῶν ᾀδόντων, Ἐλισοὺβ καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν, (ε) Σολμὴν, καὶ Τελμὴν, καὶ (ζ) Ὠδούθ. Καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ἀπὸ υἱῶν
26 Φόρος, Ῥαμία, καὶ Ἀζία, καὶ Μελχία, καὶ (η) Μεαμὶν, καὶ (θ) Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀσαβία, καὶ Βαναία. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ,
27 (ι) Ματθανία, καὶ Ζαχαρία, καὶ (κ) Ἰαιὴλ, καὶ Ἀβδία, καὶ (λ) Ἰαριμὼθ, καὶ Ἠλία. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (μ) Ζαθουΐα, Ἐλιωναΐ,
28 Ἐλισοὺβ, (ν) Ματθαναΐ, καὶ (ξ) Ἀριμὼθ, καὶ Ζαβὰδ, καὶ Ὀζιζά. Καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεὶ, Ἰωανὰν, Ἀνανία, καὶ Ζαβοὺ,
29 30 (ο) καὶ Θαλί. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (π) Βανεὶ, Μοσολλὰμ, Μαλοὺχ, Ἀδαΐας, Ἰασοὺβ, καὶ (ρ) Σαλουία, καὶ Ῥαμώθ. Καὶ ἀπὸ
υἱῶν Φαὰθ Μωὰβ, Ἐδνὲ, καὶ Χαλὴλ, καὶ Βαναία, (σ) Μαασία, (τ) Ματθανία, (υ) Βεσελεὴλ, καὶ Βανουῒ, καὶ Μανασσῆ.
31 32 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠρὰμ, Ἐλιέζερ, (φ) Ἰεσία, Μελχία, Σαμαίας, Σεμεὼν, Βενιαμὶν, (χ) Βαλούχ, Σαμαρία.
33 34 Καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσὴμ, (ψ) Ματθανία, Ματθαθὰ, (ω) Ζαβὰδ, Ἐλιφαλὲτ, (α) Ἰερεμὶ, Μανασσῆ, Σεμεΐ. Καὶ
35 36 ἀπὸ υἱῶν Βανὶ, Μοοδία, (β) Ἀμρὰμ, Οὐὴλ, Βαναία, Βαδαΐα, (γ) Χελκία, (δ) Οὐουανία, Μαριμὼθ, (ε) Ἐ-
37 38 λιασὶφ, (ζ) Ματθανία, Ματθαναΐ· καὶ ἐποίησαν Οἱ υἱοὶ Βανουῒ, καὶ οἱ υἱοὶ Σεμεΐ, Καὶ (η) Σελεμία, καὶ Νάθαν,
39 καὶ (θ) Ἀδαΐα, (ι) Μαχαδναβοὺ, Σεσεὶ, (κ) Σαριὶ, Ἐζριὴλ, καὶ (λ) Σελεμία, καὶ (μ) Σαμαρία, Καὶ Σελλοὺμ, Ἀ-
40 41 μαρία, Ἰωσήφ. Ἀπὸ υἱῶν Ναβού, (ν) Ἰαιὴλ, (ξ) Ματθαθίας, Ζαβὰδ, Ζαβεννὰς, Ἰαδαῒ, καὶ Ἰωὴλ, καὶ Βαναία. Πάν-
42 43 44 τες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

Et de filiis Emmer, Anani, et Zabdia: Et de filiis Eram, Masael, et 10 21
Elia, & Samaia & Jehiel, & Ozia: Et de filiis Phasur, Elionai, Ma- 22
asia, & Ismael, & Nathanael, & Jozabad, & Elasa. Et de filiis Levitarum, 23
Jozabad, et Samu, & Colia (ipse Colita) & Phethaia, & Judas, & Eli-
ezer. Et de cantoribus, Elisub. Et de janitoribus, Solmen, et Telmen, & 24
Oduth. Et de Israel, de filiis Phoros, Ramia, & Azia, & Melchia, & 25
Miamin, & Eleazar, et Asabia, & Banaa: Et de filiis Helam, Matha- 26
nia, et Zacharia, & Jaiel, et Abdia, & Jarimoth, & Elia: Et de filiis 27
Zathua, Elionai, Elisub, Mathanai, & Arimoth, & Zabad, & Oziza:
Et de filiis Babei, Joanan, Anania, et Zabu, et Thali: Et de filiis Banui, 28 29
Mosollam, Maluch, Adaias, Jasub, et Saluia, et Rhemoth: Et de filiis 30
Phaathmoab, Edne, et Chalel, & Banaa, Maasia, Mathania, Beseleel, &
Banui, et Manasse: Et de filiis Eram, Eliezer, Jesia, Melchia, Samaias, Se- 31
meon, Beniamin, Baluch, Samaria: Et de filiis Asem, Matthania, Mattha- 32 33
tha, Zabad, Eliphalet, Jeremi, Manasse, Semei: Et de filiis Bani, Moo- 34
dia, Amram, Uhel, Banaa, Badaia, Chelcia, Uuania, Marimoth, Eliasiph, 35 36
Matthania, Matthanai. Et (p) fecerunt Filii Banui, et filii Semei, Et Sele- 37 38
mia, & Nathan, et Adaia, Machadnabu, Sesei, Sarii, Ezriel, et Sele- 39 40
mia, et Samaria, Et Sellum, Amaria, Joseph. De filiis Nabu, Jaiel, Mat- 41 42
thathias, Zabad, Zabennas, Jadai, & Joel, & Banaa. Omnes hi acce- 43 44
perunt uxores alienas, & genuerunt ex eis filios.

MS. A. (ω) Ἀνανίας, (α) Μασσίας, (β) Ἰεϊὴλ, (γ) Ἐλιωαϊνὶ, (δ) Κωλαά, (ε) Σολλὴμ, καὶ Τελλὴμ, (ζ) Ὠδουΐ. (η) Μεαμὶμ, (θ) Ἐλεαζά, (ι) Ματθανία, (κ) Αἰειὴλ, (λ) Ἰερεμὼθ, (μ) Ζαθθουΐα, Ἐλιωναΐ, (ν) Μαθθαναΐ, (ξ) Ἱερεμὼθ, (ο) ὁ Θαλί. (π) Βανεί, (ρ) Σαάλ, (σ) Μαασηά, (τ) Μαθθανία, (υ) Βεσελεὴλ, (φ) Ἰεσία, (χ) Μαλοὺχ, (ψ) Μαθθαναΐ, Μαθθαθά, (ω) Ζαβὰδ, (α) Ἱερεμί, (β) Ἀμβρὰμ καὶ Οὐὴλ, (γ) Χελκία, (δ) Οὐανία, (ε) Ἐλιασεὶβ, (ζ) Ματθανία, Μαθθαναΐ (η) Σελεμίας, (θ) Ἀδαΐας, (ι) Μαχαδναβοὺ, (κ) Ἀζοὺ, (λ) Σελεμίας, (μ) Σαμαρίας, Σελλοὺμ, Ἀμαρίας, (ν) Ἰειὴλ, (ξ) Μαθθαθίας, Ἰαδαΐ.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 * ومن بني امير. حنانيا وزبديا * ومن بني ايرام. ملسياس. وايليا. وساميا. وياييل واريا * ومن
21
22 بني فلسور ايليانوي. ملسيا. اسماييل. وناتاناييل. ويوراباد. والاسا * ومن اللاويين. ساموا.
23
24 وقولنام. والنطار. وقاايا. والعازر. ويودس * ومن القراء اليسب. ومن البوابين سليمان.
25 وطلمين وادوا * ومن اسرائيل. من بني فارس. ارميا واريا. وملسيا. وميامين. والعازر.
26 واسابيا. وبانيا * ومن بني ايلام. متانيا. وزحريا. وياييل. وابديا. وياريموث. وايليا * ومن
27
28 بني زاتوا. ايليانوي. والياسوب. متاناي. ويرموث. وزاباد. وازيزا * ومن بني باباي. يوحنان.
29 وحنانيا. وزبوا. وثالي * ومن بني باني. ملسالام. ملوخ. اديس. ياسوب. ويسال. وريموث * ومن
30
31 بني فات مواب. ادنا. خاليل. وبانايا. ملسيا. متانيا. وباسلييل. بانوي. ومنسي * ومن بني ايرام.
32 العازر. ياسيا. ملشيا. ساماييس. ساماون * بنيامين. مالوخ. سامارياً * ومن بني اسيم. متاي.
33
34 متاتا. زيداب. الفلاط. يارام. منسا. ساماي * ومن ابنا ابلي. موديا. امرام. يوييل * بانايا.
35
36 باديا. سالقيا * اوبيا. ماريموث. الياسيف * ماتانيا. مطاناي * فصنع بنو بانوي. ساماي
37
38
39 * وسلاميناس. وناثان. وادياس * ومكنادابوا. وسلسلاي. وساساي * وازرييل. وسلميس. وسلمرياس.
40
41 * وسالوم. واماراياس. ويوسف * من بني نابو. يايل. متاتياس. وزاباد. وزبيناس. ورادي.
42
43
44 ويوييل. وبانايا * جميع هاولاء اخذوا نساء غريبات. وولد لهم منهن بنون.

* De filiis autem Amir inventi fuerunt Ha- 20
nania, & Zabdia. De filiis Irami, 21
Maasias, Elia, Semia, Jail, & Ozia.
De filiis Phasur, Elianai, Maasia, 22
Ismael, Nathanael, Jezabed, & Ela-
sa. De Levitis autem, Samu, Co- 23
liam, Elitar, Phataia, Eleazar, &
Judas. De lectoribus, Elisab. De 24
janitoribus, Soliman, Telmin, & Ad-
do. Ex Israelitis; de filiis Pharos, 25
Jeremia, Azia, Malchia, Miamin,
Eleazar, Asabia, & Banaia. De filiis 26
Ilami, Mathania, Zacharia, Jael, Ab-
dia, Jerimoth, & Elia. De filiis 27
Zatu, Elianai, Elisub, Mathanai,
Jermoth, Zabad, & Aziza. De 28
filiis Babai, Joanan, Hanania, Za-
ba, & Tali. De filiis Bani, Mese- 29
lam, Maluch, Adias, Jasub, Ja-
sal, & Rimoth. De filiis Phaat-Mo- 30
ab, Adna, Chalil, Banaia, Maasia,
Mathania, Bestlel, Banui, & Manas-
se. De filiis Iram, Eliazar, Jesia, 31
Melchia, Semeias, & Semeon, Ben- 32
jamin, Maluch, Samaria. De filiis 33
Asim, Mattai, Mathatha, Zidab, Eliphe-
let, Jeram, Manasse, Semei. De filiis 34
Eli, Maadia, Amram, Joel, Banaia, 35
Badaia, Chelcia, Ienia, Merimoth, Eli- 36
asiph, Mathania, Mattanai. Et fece- 37
runt filii Banui, Semei, Selemias, Na- 38
than, Adiar, Machnadabu, Mesasani, 39
Sasai, Ezriel, Selemias, Samarias, Sa- 40
lum, Amarias, & Joseph. De filiis 41
Nabu, Jael, Mathathias, Zabad, Zebe- 42
nas, Zadai, Joel, & Banaia. Omnes 43
illi duxerant uxores alienigenas, natique 44
fuerant eis filii ex ipsis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΝΕΕΜΙΑΣ.

ΚΕΦ. α΄.

1 Λόγοι Νεεμία (α) υἱοῦ Χελκία. καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ (β) Χασηλεῦ ἔτους εἰκοστοῦ, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν Σουσὰν (γ) ἀ-
2 βιρά. Καὶ ἦλθεν Ἀνανὶ εἷς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων, οἳ
3 κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ περὶ Ἰερουσαλήμ. (δ) Καὶ εἶπαν πρός με, Οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλει-
φθέντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν πονηρίᾳ μεγάλῃ καὶ ἐν ὀνειδισμῷ, καὶ τείχη Ἰερουσαλὴμ
καθῃρημένα, (ε) καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπρήσθησαν ἐν πυρί.

NEEMIAS.

CAP. I.

Verba Neemiæ filii Chelciæ. Et factum est in mense Chaseleu anni vi- 1
gesimi, & ego eram in Susan (a) Abira. Et venit Anani unus de fratri- 2
bus meis, ipse, & viri Juda. Et interrogavi eos de (b) superstitibus, qui
remanserunt ex captivitate, & de Hierusalem. Et dixerunt ad me; Re- 3
sidui qui remanserunt de captivitate ibi in provincia, in malo magno, &
in opprobrio: & muros Hierusalem dejecta: & portæ ejus incensæ sunt
igne.

MS. A. (α) υἱοῦ Ἀχαλία. (β) Χασηλεῦ (γ) τῇ βιρρά. (δ) Καὶ εἶπον πρός με, Οἱ καταλειπόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας (ε) καὶ πύλαι αὐτῆς

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

. الكتاب الثاني لعزرا الكاهن .

. بسم الله الخالق الحي الناطق .

. الفصل الاول .

1 * خطاب نحميا ابن حلقيا الكاهن الكبير. وكان في الشهر التاسع. وانا كنت في سوسن
2 الجوسق بلد ارطسير * حتى جاء واحد من اخوتي هو وقوم معه من يهودا. فسالتهم عن
3 اليهود القليلة الذين بقوا من السبي وعن اورشليم المدينة * فقالوا لي. هولاي القوم
الذي سالت عنهم من السبي. هم ثم في المدينة ببلية عظيمة ومعير. واما اسوار
اورشليم فهي مهدومة. وابوابها احرقت بالنار.

LIBER SECUNDUS
EZRÆ SACERDOTIS.

*In nomine Dei Creatoris, Vivi, Rationalis.

CAPUT I.

Sermo Nehemiæ filii Helciæ summi sa- 1
cerdotis. Et fuit mense nono, existente
me in Susan palatio regio, regione Arda-
siris; Ut adventaret quidam è fratri- 2
bus meis unà cum turba, de Judæa.
Quos cum interrogassem de Judæis su-
perstitibus qui reliqui remanserant è ca-
ptivis, deque urbe Jerusalem; Dixe- 3
runt mihi, Homines illi captivi de quibus
interrogasti nos, illic in urbe versantur in
summa miseria & opprobrio: mœnia ve-
rò Jerusalem perrupta sunt, & portæ e-
jus igni exustæ.

עזרא : ב

4 ויהי כשמעי את הדברים האלה ישבתי ואבכה ואתאבלה ימים ואהי צם ומתפלל לפני אלהי
5 השמים: ואמר אנא יהוה אלהי השמים האל הגדול והנורא שמר הברית וחסד לאהביו
6 ולשמרי מצותיו: תהי נא אזנך קשבת ועיניך פתוחות לשמע אל תפלת עבדך אשר אנכי
מתפלל לפניך היום יומם ולילה על בני ישראל עבדיך ומתודה על חטאות בני ישראל אשר חטאנו
7 לך ואני ובית אבי חטאנו: חבל חבלנו לך ולא שמרנו את המצות ואת החקים ואת
8 המשפטים אשר צוית את משה עבדך: זכר נא את הדבר אשר צוית את משה עבדך לאמר
9 אתם תמעלו אני אפיץ אתכם בעמים: ושבתם אלי ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אם
יהיה נדחכם בקצה השמים משם אקבצם והבאותים אל המקום אשר בחרתי לשכן את
10 שמי שם: והם עבדיך ועמך אשר פדית בכחך הגדול ובידך החזקה: 11 אנא אדני
תהי נא אזנך קשבת אל תפלת עבדך ואל תפלת עבדיך החפצים ליראה את שמך והצליחה
נא לעבדך היום ותנהו לרחמים לפני האיש הזה ואני הייתי משקה למלך:

CAP. II. ב

1 ויהי בחדש ניסן שנת עשרים לארתחשסתא המלך יין לפניו ואשא את היין ואתנה למלך ולא
2 הייתי רע לפניו: ויאמר לי המלך מדוע פניך רעים ואתה אינך חולה אין זה כי אם רע לב
3 ואירא הרבה מאד: ויאמר למלך המלך לעולם יחיה מדוע לא ירעו פני אשר העיר בית
4 קברות אבתי חרבה ושעריה אכלו באש: ויאמר לי המלך על מה זה אתה מבקש
5 ואתפלל אל אלהי השמים: ואמר למלך אם על המלך טוב ואם ייטב עבדך לפניך אשר תשלחני
6 אל יהודה אל עיר קברות אבתי ואבננה: ויאמר לי המלך והשגל יושבת אצלו עד מתי
יהיה מהלכך ומתי תשוב וייטב לפני המלך וישלחני ואתנה לו זמן:

Versio VULG. LAT.

Cúmque audissem verba hujuscemodi, sedi, & flevi, 4
& luxi diebus multis : jejunabam, & orabam ante fa-
ciem Dei cœli. Et dixi; Quæso, Domine, Deus cœli, for- 5
tis, magne atque terribilis, qui custodis pactum & mise-
ricordiam cum his qui te diligunt, & custodiunt manda-
ta tua : Fiant aures tuæ auscultantes, & oculi tui aperti, 6
ut audias orationẽ servi tui, quã ego oro corã te hodiè,
nocte & die, pro filiis Israel servis tuis : & confiteor pro
peccatis filiorum Israel, quibus peccaverunt tibi : ego &
domus patris mei peccavimus, Vanitate seducti sumus, 7
& non custodivimus mandatum tuum, & ceremonias, &
judicia, quæ præcepisti Moysi famulo tuo. Memento 8
verbi, quod mandasti Moysi servo tuo, dicens ; Cùm
transgressi fueritis, ego dispergam vos in populos : Et 9
si revertamini ad me, & custodiatis præcepta mea, & fa-
ciatis ea; etiamsi abducti fueritis ad extrema cœli, indè
congregabo vos, & reducam in locum, quem elegi ut ha-
bitaret nomen meum ibi. Et ipsi servi tui, & populus 10
tuus : quos redemisti in fortitudine tua magna, & in ma-
nu tua valida. Obsecro, Domine, sit auris tua attendens 11
ad orationem servi tui, & ad orationem servorum tuo-
rum, qui volunt timere nomen tuum : & dirige servum
tuum hodiè, & da ei misericordiam ante virum hunc :
ego enim eram pincerna regis.

CAP. II.

Factum est autem in mense Nisan, anno vigesimo Ar- 1
taxerxis regis : & vinum erat ante eum, & levavi vinum,
& dedi regi : & eram quasi languidus ante faciem ejus.
Dixitque mihi rex ; Quarè vultus tuus tristis est, cùm te 2
ægrotum non videam? non est hoc frustrà, sed malum ne-
scio quod in corde tuo est. Et timui valdè, ac nimis : Et 3
dixi regi ; Rex, in æternum vive : quarè non mœreat vul-
tus meus, quia civitas domûs sepulchrorum patris mei
deserta est, & portæ ejus combustæ sunt igni ? Et ait 4
mihi rex , Pro qua re postulas? Et oravi Deum cœli,
Et dixi ad regem; Si videtur regi bonum, & si placet ser- 5
vus tuus ante faciem tuam, ut mittas me in Judæam, ad
civitatem sepulchri patris mei, & ædificabo eam. Di- 6
xitque mihi rex, & regina quæ sedebat juxta eum; Usque
ad quod tempus erit iter tuum, & quando reverteris?
Et placuit ante vultum regis, & misit me : et constitui
ei tempus.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Tunc auditis hujuscemodi verbis, consedi 4
flens ac plorans multis diebus, quibus jejunavi
& oravi coram Deo cœli : Ac dixi ; Obse- 5
cro te Domine Deus potentissime, Summe, at-
que Tremende, veritatem & benevolentiam
servans amicis tuis & observantibus mandata
tua : Sint modò oculi tui aperti, & aures tuæ 6
intentæ ad audiendam orationem quã ego ser-
vus tuus apud te oro diu noctúque pro Israe-
litis servis tuis. Equidem fateor peccata Israe-
litarum quibus in te peccaverunt, & ego at-
que familia patris mei coram te peccavimus :
Haud servantes mandata & leges quas præ- 7
cepisti Mosi servo tuo. Recordare omnium 8
mandatorum quæ præcepisti Mosi servo tuo,
& dixisti ei ; Vos perfidè acturi estis in me,
unde ego disperdam vos inter gentes. At 9
cùm ad me conversi fueritis, & mandata mea
servaveritis, eaque perfeceritis ; etiamsi fue-
rint dispersi vestri in extremitatibus cœli,
indè recipiam vos & reducam vos ad locum
quem elegi ad collocandum ibi nomen meum.
Isti quidem servi tui sunt & populus tuus, 10
quem redemisti fortitudine tuâ maximâ &
manu tuâ validissimâ. Quæso te Domine, sit 11
auris tua intenta in orationem servi tui & in
orationem volentium revereri nomen tuum :
& libera servum tuum hodiè, & gratiosum
redde eum apud virum istum.

CAP. II.

Eram ego pincerna regis : *accidítque* tunc 1
temporis, mense *videlicet* Nisan, anno vige-
simo Artahsestis regis, ut vinum propinans
corã rege, acciperem vinum offerrémque re-
gi. Cúmque non essem solitus mœstus esse in
conspectu regis, Dixit mihi rex ; Quam ob 2
causam vultus tuus mœstus est, quum tu non
sis ægrotus ? non est hoc nisi afflictio cordis.
Ego quamplurimo timore correptus, Dixi 3
regi ; Rex, æternùm vivas : quarè non squale-
ret vultus meus, quum urbs sedes regia pa-
trum meorum sit vastata, & portæ ejus igni
succensæ ? Tum dicente mihi rege, Qua de 4
re rogas ? Deum cœli deprecatus, Dixi re- 5
gi ; Si regi jucundum est, sique gratus sum ego
servus tuus coram te ; mittas me in Judæam,
ad urbem sepulchrorum majorum meorum,
& ædificem eam. Dixit autem mihi rex ; 6
Stulte, quousque iturus es ac rediturus ? An-
nuit tamen rex, dimisítque me : at præscripsit
mihi tempus.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαί με τοὺς λόγους τούτους, ἐκάθισα καὶ ἔκλαυσα καὶ ἐπένθησα ἡμέρας, καὶ ἤμην
5 νηστεύων καὶ προσευχόμενος (ζ) ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ εἶπα, Μὴ δή, κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρα-
νοῦ, ὁ ἰσχυρός, ὁ μέγας καὶ (η) φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ τὸ (θ) ἔλεος σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν
6 καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· Ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεῳγ-
μένοι, τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσεύχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ
νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου· καὶ ἐξαγορεύω (ι) ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ (λ) αἷς ἡμάρτομέν
7 σοι· καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. Διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν
8 τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ (κ) παιδί σου. Μνήσθητι
δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω τῷ Μωυσῇ παιδί σου, λέγων, Ὑμεῖς ἐὰν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορ-
9 πιῶ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. Καὶ ἐὰν ἐπιστρέψητε πρός με, καὶ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσητε
αὐτάς, ἐὰν ᾖ ἡ διασπορὰ ὑμῶν ἀπ᾽ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξω αὐτοὺς, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς
10 τὸν τόπον, ὃν ἐξελεξάμην κατασκηνῶσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. Καὶ αὐτοὶ παῖδές σου καὶ λαός σου,
11 οὓς ἐλυτρώσω (λ) ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ. (μ) Μὴ δή, κύριε,
ἀλλ᾽ ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν προσευχὴν παίδων σου
τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου, καὶ εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, καὶ δὸς αὐτὸν εἰς οἰ-
κτιρμοὺς (ν) ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς τούτου. καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

MS. A. (ζ) ἐνώπιον θεοῦ (η) ὁ φοβερός, (θ) ἔλεος τοῖς (ι) ἐπὶ ἁμαρτίαις (λ) ἃς (κ) τῷ παιδί σου Μωυσῇ, (λ) ἐν δυνάμει (μ) Μὴ δή· ἀλλ᾽ ἔστω (ν) ἐνώπιον τοῦ ἀνδρός. καὶ ἐγὼ ἤμην

Et factum est in audiendo me verba hæc, sedi, & flevi, & luxi dies, 4
& fui jejunans, & orans in conspectu Dei cæli. Et dixi; (ζ) Ne, 5
quæso, Domine, Deus cæli, fortis, magnus, & terribilis, custodiens te-
stamentum, & misericordiam tuam diligentibus (θ) ipsum, & custodi-
entibus mandata ipsius. Sit, quæso, auris tua attendens, & oculi tui 6
aperti, ad audiendam deprecationem servi tui, quam ego deprecor in con-
spectu tuo hodie die ac nocte pro filiis Israel servis tuis, & confiteor su-
per peccatis filiorum Israel, quæ peccavimus tibi. Et ego, & domus pa-
tris mei peccavimus. Dissolutione dissolvimus erga te, & non custodi- 7
vimus mandata, & præcepta, & judicia, quæ mandasti Moysi puero tuo.
Memento nunc verbi, quod mandasti Moysi puero tuo, dicens; Vos, 8
si prævaricati eritis; ego dispergam vos in populis. Et, si conversi eritis 9
ad me, & servaveritis mandata mea, & feceritis ea; si fuerit dispersio
vestra à summo cæli; inde congregabo ipsos, & introducam ipsos in lo-
cum, quem elegi ad habitandum nomen meum ibi. Et ipsi pueri tui, & 10
populus tuus; quos redemisti in virtute tua magna, & in manu tua va-
lida. (λ) Ne, quæso, Domine. Sed sit auris tua attendens in deprecati- 11
onem servi tui, & ad deprecationem puerorum tuorum volentium timere
nomen tuum. Et prospera, quæso, servum tuum hodie; & da eum in
miserationes in conspectu viri hujus. Et ego eram pincerna regi.

ΚΕΦ. Β.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισὰν ἔτους εἰκοστοῦ Ἀρθασασθὰ βασιλεῖ, καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιόν μου· καὶ ἔλα-
2 βον τὸν οἶνον, καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ· καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς, Διὰ
τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρόν, καὶ οὐκ εἶ μαλακιζόμενος; (α) καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο, εἰ μὴ πονηρία καρδίας. καὶ
3 ἐφοβήθην πολὺ σφόδρα. Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω· διὰ τί οὐ μὴ γένη-
ται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, (β) διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἠρημώθη, καὶ αἱ πύλαι
4 αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρί; Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς, Περὶ τίνος τοῦτο (γ) σὺ ζητεῖς; καὶ προσ-
5 ηυξάμην πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, καὶ εἰ ἀγα-
θυνθήσεται ὁ παῖς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν (δ) ἐν Ἰούδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων
6 μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. Καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεύς, καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ, Ἕως
πότε ἔσται (ε) ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἠγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με,
καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὅρον.

MS. A. (α) οὐκ ἔστιν (β) διὰ τί (γ) ζητεῖς; (δ) εἰς Ἰούδα (ε) ἡ πορεία σου.

CAP. II.

Et factum est in mense Nisan anni vigesimi Arthasasthæ regi, & erat 1
vinum coram (a) me; & accepi vinum, & dedi regi: & non erat ali-
us coram eo. Et dixit mihi rex; Quare facies tua mala, & non (b) 2
es infirmus? Et non est hoc, nisi malum cordis. Et timui valde valde,
Et dixi regi; Rex in æternum vivat. Cur non fiet mala facies mea; 3
quandoquidem civitas, domus monumentorum patrum meorum desolata
est, & portæ ejus consumptæ sunt in igne? Et dixit mihi rex; Pro qua hoc 4
tu quæris? Et deprecatus sum ad Deum cæli. Et dixi regi, Si super 5
regem, bonum, & si bonus erit puer tuus in conspectu tuo, ut mittas
ipsum in Juda, in civitatem monumentorum patrum meorum; & reæ-
dificabo eam. Et dixit mihi rex, & concubina sedens juxta eum; Us- 6
que ad quod tempus erit iter tuum, & quando reverteris? Et bonum fuit
coram rege, & misit me, & dedi ei terminum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وكان عند سماعي هذا جلست وبكيت وحزنت اياما كثيرة. وكنت صايما ومصليا قدام الرب 4
الاله اله السماء والارض * وقلت بطلبة يا رب يا اله السماء القوي العظيم المهوب حافظ العهد 5
والفضل لمحبيه وحافظي فرايضه * تكون الان سامعا ناصتا الى سماع صلاة عبدك الذي انا 6
مصليا بين يديك في هذا الزمان نهارا وليلا على بني اسرايل الذين اخطوا بين يديك. وانا
واهل بيت ابي اخطينا اليك * اذ افسدنا افعالنا بين يديك. لم نحفظ الوصايا والرسوم 7
والاحكام الذي امرت على يد موسى عبدك * اذكر الان الخطاب الذي اوصيت موسى 8
عبدك. وقلت له. ان انتم كفرتم بي وانا ابددكم في الشعوب * وسترجعون الي وتحفظون 9
فرايضي وتعملونها. وان تكونوا مبددين في طرف السماء فاني اجمعكم واجيبكم الى الموضع
الذي اخترته ليكون اسمي ثم * فانظر الى عبيدك وشعبك الذي خلصت يا رب بقوتك 10
العظيمة وبذراعك القوي * واقبل طلبة وصلاة عبيدك المحبين لاسمك الخايفين منك. 11
وانجح الان لعبدك اليوم. واعطه رحمات قدام هذا الرجل. وانا كنت ساقي الملك.

. الفصل الثاني .

* فلما كان في شهر نيسان سنة عشرين لارتحششت الملك. كان بين يدي خمر. فرفعت كاس 1
الخمر واعطيت الملك. ولم اكن مبغوضا منه. ولا ممن هو بين يديه * فقال لي ما بال وجهك 2
عبوس بخلاف عادتك. وانت ليس بمريض. ليس هذا الا سوءة. فخشيت جدا من كلامه
* وقلت له. الملك يعيش الى الابد. ما بال لا يتغير وجهي ويستحيل. والغم في باطن 3
قلبي. من اجل ان المدينة التي فيها ذكر قبور ابايي خربة. وابوابها ماجمة بالنار * فقال 4
لي الملك. على هذا مبتغي. وصليت الى اله السماء * وقلت للملك ان يحسن عندك 5
وبين يديك. فارسلني الى بلاد يهودا الى مدينة قبور ابايي فابنيها * فقال لي الملك. 6
يا مسكين الى متى يكون مسيرك. فحسن عند الملك ان يخليني بعد ما اعطيته
مهلا:

* Et fuit his auditis, ut sederem lugerem ac 4
dolerem diebus multis, manerem jeju-
nans & orarem coram Domino Deo, Deo
cæli ac terræ. Et dixerim; Quæso O 5
Domine O Deus cæli fortis, tremen-
de, Tremende; servans pactum & be-
neficentiam diligentibus te & custodien-
tibus statuta tua; Sis nunc audiens 6
& auscultans ad percipiendam oratio-
nem servi tui, quem orantem in præsentia hoc
tempore die noctuque pro filiis Israelis
qui coram te peccaverunt. Ego etiam &
domus patris mei peccavimus in
te. Corrumpentes opera nostra coram te, 7
atque servantes præcepta, statuta, at-
que judicia quæ mandasti per Mosen ser-
vum tuum. Memento nunc sermonis 8
quem mandasti Mosi servo tuo, & di-
xisti ei; Si vos increduli fueritis in me,
ego vicissim dispergam vos inter gentes:
At ad me reversi, & statuta mea custodi- 9
entes & exequentes; etiamsi dispersi fue-
ritis in extremitatem cæli, equidem col-
ligam vos & adducam vos ad locum
quem elegi ut ibi sit nomen meum. Re- 10
spice igitur in servos tuos & populum
tuum quem liberasti O Domine potentiâ
tuâ magnâ & brachio tuo valido: Et 11
suscipe deprecationem & orationem ser-
vorum tuorum diligentium nomen tuum,
te reverentium: & prosperum nunc red-
de servum tuum hodie, & præsta ei mi-
sericordias apud hunc virum. Ego au-
tem eram pincerna regi.

CAP. II.

* Itaque mense Nisan, anno vigesimo Ar- 1
tahsestæ regis, cum vinum haberem co-
ram me, & levassem calicem vini, &
porrexissem regi; (neque vero eram e-
xosus ipsi, neque iis qui erant in conspectu
ipsius) Dixit mihi; Quid rei est quod 2
vultus tuus tristis est præter consuetudi-
nem tuam, quum tamen non ægrotes? non est
hoc nisi angor: quare timui valde ver-
ba ejus. Et dixi ei; Vivat rex in æ- 3
ternum: quomodo potest non immutari
vultus meus & alterari, quandoqui-
dem dolor occupat præcordia mea, eò
quod urbs in qua sunt monumenta sepul-
chrorum patrum meorum, vastata est, &
portæ ejus igne deletæ? Dixit mihi rex, 4
Id appetis? Tum Deum cæli deprecatus
sum. Dixi regi; Si gratum tibi & 5
coram te est, mitte me in regionem Judææ
ad urbem sepulchrorum majorum me-
orum, ut ædificem eam. Dixit mihi rex, 6
Heus miser, quousque tandem perdura-
bit profectio tua? placuit tamen regi di-
mittere me, postquam tempus ei præsti-
tuissem.

נחמיה : ב

7 וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃
8 וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה עָלָי׃
9 וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֵת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃
10 וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
11 וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלִָם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃
12 וָאָקוּם לַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלִָם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃
13 וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׂבֵר בְּחוֹמֹת יְרוּשָׁלִַם אֲשֶׁר־הֵם פְּרוּצִים וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃
14 וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין־מָקוֹם לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃
15 וָאֱהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׂבֵר בַּחוֹמָה וָאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃
16 וְהַסְּגָנִים לֹא יָדְעוּ אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וּלְיֶתֶר עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה עַד־כֵּן לֹא הִגַּדְתִּי׃
17 וָאוֹמַר אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלִַם חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃
18 וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃
19 וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיַּלְעִגוּ לָנוּ וַיִּבְזוּ עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ אַתֶּם מֹרְדִים׃
20 וָאָשִׁיב אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם וּבָנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלִָם׃

Versio VULG. LAT.

Et dixi regi: Si regi videtur bonum, epistolas det mi- 7
hi ad duces regionis trans Flumen, ut traducant me, do-
nec veniam in Judæam: Et epistolam ad Asaph custo- 8
dem saltûs regis, ut det mihi ligna, ut tegere possim por-
tas turris domûs, & muros civitatis, & domum, quam
ingressus fuero. Et dedit mihi rex juxta manum Dei mei
bonam mecum. Et veni ad duces regionis trans Flu- 9
men, dedique eis epistolas regis. Miserat autem rex
mecum principes militum, & equites. Et audierunt, 10
Sanaballat Horonites, & Tobias servus Ammanites:
& contristati sunt afflictione magnâ, quòd venisset ho-
mo, qui quæreret prosperitatem filiorum Israel. Et 11
veni Jerusalem, & eram ibi tribus diebus. Et surre- 12
xi nocte ego, & viri pauci mecum, & non indicavi
cuiquam quid Deus dedisset in corde meo ut facerem
in Jerusalem, & jumentum non erat mecum, nisi ani-
mal, cui sedebam. Et egressus sum per portam val- 13
lis nocte, & ante fontem draconis, & ad portam Ster-
coris, & considerabam murum Jerusalem dissipatum,
& portas ejus consumptas igni. Et transivi ad portam 14
fontis, & ad aquæductum regis, & non erat locus ju-
mento, cui sedebam, ut transiret. Et ascendi per tor- 15
rentem nocte, & considerabam murum, & reversus
veni ad portam vallis, & redii. Magistratus autem 16
nesciebant quò abiissem, aut quid ego facerem: sed &
Judæis, & sacerdotibus, & optimatibus, & magistrati-
bus, & reliquis qui faciebant opus, usque ad id loci
nihil indicaveram. Et dixi eis: Vos nôstis afflictionem 17
in qua sumus, quia Jerusalem deserta est, & portæ ejus
consumptæ sunt igni: venite & ædificemus muros Jeru-
salem, & non simus ultrà opprobrium. Et indicavi 18
eis manum Dei mei, quòd esset bona mecum, & ver-
ba regis, quæ locutus esset mihi, & aio: Surgamus, &
ædificemus. Et confortatæ sunt manus eorum in bono.
Audierunt autem, Sanaballat Horonites, et Tobias ser- 19
vus Ammanites, et Gosem Arabs, et subsannaverunt
nos, et despexerunt, dixeruntque: Quæ est hæc res,
quam facitis? numquid contra regem vos rebellatis?
Et reddidi eis sermonem, dixique ad eos: Deus cœli 20
ipse nos juvat, et nos servi ejus sumus: surgamus et
ædificemus: vobis autem non est pars, et justitia, et
memoria in Jerusalem.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Deinde dixi regi; Si regi gratum est, scribant 7
mihi epistolam ad præfectum qui est in regione
transfluviali, ut transmittant me donec per-
veniam ad Judæam: Et aliam epistolam ad 8
Asaphum custodem viridarii regis, ut det mi-
hi ligna ad conficiendas portas domûs & pa-
latii, murorum urbis, & domûs quam ingres-
surus sum: deditque mihi rex, prout manus
Dei mei afferat mihi. Cùm itaq; pervenis- 9
sem ad præfectum qui erat trans flumen, reddi-
di ei epistolam regis: Miserat autem mecum
rex ductores quosdam equitum. Quod cùm au- 10
disset Sanbelat Horanites, & Tobia, servi
Ammonitarum, ægrè tulerunt advenisse ho-
minem ad procurandum bonum Israelitis.
Denique, cùm pervenissem in Jerusalem, & fu- 11
issem ibi tribus diebus, Surrexi nocte ego et 12
viri illi qui mecum venerant (nemini autem
indicavi quod Deus indiderat animo meo fa-
ciendum pro Jerusalem; neq; jumentum erat
mecum, præter jumentum illud cui insidebam)
Et egressus sum nocte ad portam vallis, ver- 13
sùs fontem collium, tum ad portam Asphoth,
& obibam corpi muros Jerusalem qui per-
rupti erant, & portas quæ erant igni succen-
sæ. Inde transivi ad portam vallis & ad aquæ- 14
ductum regis, at non erat ibi jumento trans-
eundi locus. Ascendebam ergò per vallem 15
nocte, & obambulabam nocte; ac tum venie-
bam, & ingrediens per portam vallis reverte-
bar. Præfecti verò nesciebant quò irem 16
aut quid facerem: nam Judæis, sacerdotibus,
præfectis, scribis, & reliquis curatoribus o-
peris adhuc non indicaveram. Tum dixi eis; 17
Vos videtis malum in quo versamur: ecce Je-
rusalem vastata est, & portæ ejus igni cre-
matæ: venite, ædificemus murum Jerusalem,
ut non simus posthac opprobrium. Et cùm 18
indicâssem eis manum Dei mei affuisse mihi
in bonum, & verba regis quæ dicta mihi fu-
erant; dixerunt, Surgemus & ædificabimus:
& confirmârunt manus suas ad agendum bo-
num. Quod cùm audissent Sanbelat Hora- 19
nites, & Tobia, viri Ammonitæ, & Gesem
Arabs; deriserunt & subsannârunt nos, di-
centes; Quodnam est opus hoc quod aggre-
dimini? an contra regem rebellatis? Qui- 20
bus responsum dedi ac dixi; Deus quidem
cœli firmavit nos, ideo nos operamur, surgi-
mus, & ædificamus: vobis autem neque
jus, neque memoria, neque pars est in Je-
rusalem.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ, Εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, δότω μοι ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐπάρχους πέραν
8 τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν, Καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ Ἀσὰφ φύλακα τοῦ παραδείσου
ὅς ἐστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναί μοι ξύλα στεγάσαι τὰς πύλας, καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ εἰς
9 οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ Θεοῦ ἡ ἀγαθή. Καὶ ἦλθον πρὸς
τοὺς ἐπάρχους πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως· καὶ ἀπέστειλε μετ' ἐ-
10 μοῦ ὁ βασιλεὺς (ζ) ἀρχηγοὺς δυνάμεως καὶ ἱππεῖς. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνί, καὶ Τωβία ὁ δοῦ-
λος (α) Ἀμμωνί, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, (β) ὅτι ἥκει ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱ-
11 12 οῖς Ἰσραήλ. Καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. Καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ
ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλα ἀνθρώπῳ τί ὁ Θεὸς δίδωσιν εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆ-
σαι μετὰ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ κτῆνος οὐκ ἦν μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτῆνος (γ) ᾧ ἐγὼ ἐπέβαινον ἐπ' αὐτῷ.
13 Καὶ ἐξῆλθον ἐν πύλῃ τοῦ γωληλά, καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν συκῶν, καὶ εἰς πύλην τῆς κοπρίας· καὶ
ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν (ε)
14 πυρί. Καὶ παρῆλθον ἐπὶ πύλην τοῦ αἴν, καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτή-
15 νει παρελθεῖν ὑποκάτω μου. Καὶ ἤμην ἀναβαίνων ἐν τῷ τείχει χειμάρρου νυκτός, καὶ ἤμην συν-
16 τρίβων ἐν τῷ τείχει, καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα. Καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνω-
σαν τί ἐπορεύθην, καὶ τί ἐγὼ ποιῶ· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς ἐντίμοις, καὶ τοῖς
17 στρατηγοῖς, καὶ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. Καὶ εἶπα πρὸς αὐ-
τούς, Ὑμεῖς βλέπετε (η) τὴν πονηρίαν ταύτην, ἐν ᾗ ἐσμὲν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἱερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ
αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί. δεῦτε, καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα
18 ἔτι ὄνειδος. Καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἥ ἐστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμοί, (θ) καὶ πρὸς τοὺς
λόγους τοῦ βασιλέως οὓς εἶπέ μοι· καὶ εἶπα, Ἀναστῶμεν, καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖ-
19 ρες αὐτῶν (ι) εἰς ἀγαθόν. Καὶ ἤκουσε Σαναβαλλὰτ ὁ Ἀρωνί, καὶ Τωβία ὁ δοῦλος ὁ Ἀμμωνί, καὶ Γη-
σὰμ ὁ Ἀραβί, καὶ ἐξεγέλασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ εἶπαν, Τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖ-
20 τε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; Καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ὁ Θε-
ὸς τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐοδώσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δοῦλοι αὐτοῦ καθαροί, καὶ οἰκοδομήσομεν· καὶ ὑμῖν
οὐκ ἔστι μερὶς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἱερουσαλήμ.

Et dixi regi, Si super regem, bonum; det mihi epistolas ad subregulos 7
trans flumen, ut deducant me, donec veniam in Judaeam; Et epistolam 8
ad Asaph custodem paradisi, qui est regi, ut det mihi ligna ad tegen-
dum (c) portas, & ad murum civitatis, & ad domum, quam ingredi-
ar in eam. Et dedit mihi rex, sicut manus Dei bona. Et veni ad sub- 9
regulos trans flumen, & dedi eis epistolas regis. Et misit mecum rex
principes virtutis, & equites. Et audivit Sanaballat Aroni, & To- 10
bia servus Ammoni; & malum eis factum (d) est, quia venit homo
quaerere bonum filiis Israel. Et veni in Hierusalem, & fui ibi dies tres. 11
Et surrexi nocte ego, & viri pauci mecum, & non annunciavi homini, 12
quid Deus dat in cor meum facere cum Israel; & jumentum non est
mecum, nisi jumentum, quod ego insidebam super illud. Et egressus sum 13
in (e) porta Gelila, & ad os fontis ficuum, & ad portam stercoris. Et
eram (f) conterens in muro Hierusalem, quod ipsi destruunt, & portae e-
jus consumptae sunt igni. Et transivi ad portam (g) Ain, & ad piscinam re- 14
gis, & non erat locus jumento transire sub me. Et fui ascendens in (h) 15
muro torrentis nocte, & fui conterens in muro, & fui in porta vallis,
& reversus. Et custodes non cognoverunt, quid ivi, & quid ego fa- 16
cio. Et Judaeis, & sacerdotibus, & optimatibus, & ducibus, & reli-
quis facientibus opera usque nunc non indicaveram. Et dixi ad eos, 17
Vos videtis malum hoc, in quo sumus in eo, quomodo Hierusalem deser-
ta, & portae ejus datae sunt igni; Venite, & reaedificemus murum Hie-
rusalem: & non erimus ultra opprobrium. Et annunciavi eis manum 18
Dei, quae est bona super me, & (i) praeterea verba regis, quae dixit mi-
hi. Et dixi, Surgamus, & aedificemus. Et confortatae sunt manus eo-
rum in bonum. Et audivit Sanaballat Aroni, & Tobia servus Ammoni, 19
& Gesam Arabs, & subsannaverunt nos, & venerunt super nos, &
dixerunt, Quid verbum hoc, quod vos facitis? An super regem vos
rebellatis? Et retuli eis verbum, & dixi eis, Deus coeli ipse prospera- 20
bit nos: & nos servi ejus puri, & aedificabimus. Et vobis non est pars,
& justitia, & memoria in Hierusalem.

MS. A. (ζ) ἀρχηγοὺς τῆς δυνάμεως (α) ὁ Ἀμμωνί, (β) ὅτι ἐληλύθει ἄνθρωπος (γ) ὃ ἐγὼ (ε) ἐν πυρί. (η) τὴν πονηρίαν, ἐν ᾗ (θ) καὶ τοὺς λόγους (ι) εἰς ἀγαθόν.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقلت للملك. ان حسن عند الملك بان يامر يعطوني مراسيم الى امرا شط الفراة. حتى 7
يجوزني الى ان ادخل الى بلد يهوذا * ومنشورا الى اصاف حافظ بستان الملك. ليعطيني 8
خشبا لتسقيف دهليز ابواب القصر الذي للبيت ولسور المدينة. وللبيت الذي ادخل اليه.
واعطاني الملك بيد الاهي الكتب كلها * وجيت الى امرا شط الفراة. واعطيتهم مناشير 9
الملك. وارسل الملك معي رسلا جيوشا وخيولا * فسمع سنبلاط الحوراني وطوبيا العماني. 10
فصعب عليهما صعوبة عظيمة. اذ جاء انسان ليطلب خيرا لبني اسرائيل * فدخلت الى اورشليم. 11
وكنت ثم ثلثة ايام * فقمت ليلا انا واناس معي قليل. ولم اخبر انسانا بالشي الذي 12
القاه الله في قلبي الفعل في اورشليم. وبهيمة ليس معي الا البهيمة التي انا راكبها
* وخرجت من باب الوهدة ليلا. وجيت الى باب الوادي ليلا. وكنت متوجها المضي الى 13
باب الاسباط. ودخلت في اسوار اورشليم التي هي مهدومة. وابوابها التي احرقت بالنار
* وجيت الى باب العين والى بركة الملك. وليس مكان للبهيمة ان تروم تحتي * وكنت صاعدا 14 15
للوادي ليلا. وكنت متوجها في السور. ورجعت وجيت الى باب الوادي ورجعت
* والمقدمون لم يعلموا اني مضيت ولا لاي شي انا فاعل. ولا لليهود ولا للرؤساء ولا 16
الكهنة والمقدمين ولا لبقية فاعلي الصناعة والى الان لم اخبر * وقلت لهم. انتم 17
ناظرين البلية التي نحن فيها. اورشليم خربة. وابوابها محروقة بالنار. فتعالوا حتى
نبني سور اورشليم ولا نكون معيرين * فاخبرتهم الامر بيد الاهي التي هي 18
جيدة علي. وايضا خطاب الملك الذي قال لي. وقالوا نقوم ونبني. وشدوا ايديهم
للخير * فلما سمع سنبلاط الحوراني وطوبيا العبد العماني وجشم الاعرابي هزوا بنا وحقرونا. 19
وقالوا ايش هذا الذي انتم فاعلينه. هل على الملك انتم عاصيين * فرديت عليهم 20
الجواب وقلت لهم. الاه السماء هو ينجح لنا نحن عبيده لنقوم ونبني. وليس لكم سهم
وعدل او ذكر في اورشليم.

Et dixi regi, Si placeat regi praecipere 7
ut dentur mihi diplomata ad imperatorem ripae Euphratis, ut deducant me donec ingrediar in regionem Judaeae;
Et epistola ad Asaph custodem hor- 8
ti regii, ut det mihi ligna ad contignandum tectum porticus interioris templi domus, & pro moenibus urbis, & pro domo quam ingressurus sum. Quae cum omnia dedisset mihi rex per manum Dei mei mihi propitiam, Abii ad imperatores ripae Euphratis, tradidique eis 9
diplomata regis. Misit quoque rex mecum duces, copias, & equites.
Audientes autem Sanballat Horonites 10
& Tobia Ammonites, aegre tulerunt valde, quod venisset quidam ad quaerendum bonum Israelitis. Quare Je- 11
rusalem ingressus, ibidemque triduum commoratus; Noctu surrexi ego & 12
homines illi pauci qui mecum erant, neminique significavi rem quam Deus indiderat animo meo faciendam in Jerusalem: & jumentum nullum erat mecum, praeter jumentum illud quod insidebam. Et egressus e porta vallis 13
nocte, veni ad portam torrentis nocte, spectans me iturum ad portam tribuum, & contemplans murum Jerusalem qui perruptus erat, & portas ejus quae erant igni succensae. Inde veni ad portam 14
fontis & ad piscinam regis, nec patebat locus jumento transeundi sub me: Quamobrem ascendi ad torrentem nocte, 15
contemplatusque murum; tum redii ad portam torrentis, ac regressus sum.
Praepositi autem nesciebant quo abiissem, 16
neque quid agerem: namque Judaeis quidem, neque principibus, aut sacerdotibus, aut praepositis, neque caeteris facientibus opus, quicquam adhuc significaveram. Et dixi eis, Vos videtis 17
hanc miseriam in qua versamur; Jerusalem vastata est, & portae ejus igni succensae. Venite itaque ut reaedificemus murum Jerusalem, ut non simus opprobrium. Tum eis indicavi rem 18
ita se habentem, dextram manum Dei mei quae propitia mihi erat, ac praeterea sermonem regis quem dixerat mihi; dixerunt, Surgamus, & aedificemus: & confirmaverunt manus suas ad bonum. Hoc cum audissent Sanballat 19
Horonites, Tobia servus Ammonites, & Gesam Arabs, deriserunt ac despexerunt nos, & dixerunt; Quid est hoc quod agitis? num in regem rebelles estis? Quibus reddidi responsum 20
ac dixi; Deus coeli ipse prosperum reddet nos servos suos ut surgamus & aedificemus: vobis autem non est pars, neque justitia, aut memoria in Jerusalem.

נחמיה ג

CAP. III.

[illegible]

Versio VULG. LAT.

CAP. III.

ET surrexit Eliasib sacerdos magnus, & fratres ejus sa- 1
cerdotes, & ædificaverunt portam gregis: ipsi sanctifi-
caverunt eam, & statuerunt valvas ejus, et usque ad tur-
rim centum cubitorum sanctificaverunt eam, usq; ad tur-
rim Hananeel. Et juxta eum ædificaverunt viri Jericho: 2
& juxta eum ædificavit Zachur filius Amri. Portam au- 3
tem piscium ædificaverunt filii Asnaa: ipsi texerunt eam,
& statuerunt valvas ejus, & seras, & vectes. Et juxta eos
ædificavit Marimuth filius Uriæ, filii Accus. Et juxta eum 4
ædificavit Mosollam filius Barachiæ, filii Meseztbel: &
juxta eos ædificavit Sadoc filius Baana. Et juxta eos æ- 5
dificaverunt Thecueni: optimates autem eorum non sup-
posuerunt colla sua in opere Domini sui. Et portam ve- 6
terem ædificaverunt, Joiada filius Phasea, & Mosollam
filius Besodia: ipsi texerunt eam, & statuerunt valvas e-
jus, & seras, & vectes. Et juxta eos ædificaverunt, Mel- 7
tias Gabaonites, & Jadon Meronathites, viri de Gabaon
& Maspha, pro duce qui erat in regione trans Flumen.
Et juxta eum ædificavit Eziel filius Araia aurifex: & jux- 8
ta eum ædificavit Ananias filius pigmentarii: & dimise-
runt Jerusalem usque ad murum plateæ latioris. Et juxta 9
eum ædificavit Raphaia filius Hur, princeps vici Jerusa-
lem. Et juxta eum ædificavit Jedaia filius Haromaph con- 10
tra domum suam: & juxta eum ædificavit Hattus filius
Haseboniæ. Mediam partem vici ædificavit Melchias fi- 11
lius Herem, & Hasub filius Phahath Moab, & turrim
furnorum. Et juxta eum ædificavit Sellum filius Alohes 12
princeps mediæ partis vici Jerusalem, ipse & filiæ ejus.
Et portam vallis ædificavit Hanun, et habitatores Zanoe: 13
ipsi ædificaverunt eam, & statuerunt valvas ejus, & seras,
& vectes, & mille cubitos in muro usque ad portam ster-
quilinii. Et portam sterquilinii ædificavit Melchias filius 14
Rechab, princeps vici Bethacharam: ipse ædificavit eam,
& statuit valvas ejus, & seras, & vectes. Et portam fontis 15
ædificavit Sellum filius Cholhoza, princeps pagi Mas-
pha: ipse ædificavit eam, & texit, & statuit valvas ejus,
& seras, & vectes, & muros piscinæ Siloe in hortum re-
gis, & usque ad gradus, qui descendunt de civitate Da-
vid. Post eum ædificavit Nehemias filius Azboc, prin- 16
ceps dimidiæ partis vici Bethsur, usque contra sepul-
chrum David, & usque ad piscinam, quæ grandi opere
constructa est, & usque ad domum fortium.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

CAP. III.

ET surrexit Eliasib summus sacerdos cum fra- 1
tribus suis sacerdotibus, & filiis suis, ad por-
tam pecudum; instauraverunt fores ejus &
sancta ejus: & usque ad turrim centũ ipsi san-
ctificaverunt eam, usque ad turrim Hananae-
lis: Et usque ad terminum civium Jericho, 2
& usque ad terminum filiorum Zachur, filio-
rum Amri. Portam verò piscatorum ædifi- 3
caverunt filii Senaæ, & ipsi restaurârunt eam,
& fores, seras, ac vectes ejus restituerunt.
Item usque ad terminum quendam instauravit 4
Meremoth filius Uriæ, filii Amos: & usque ad
terminũ alium instauravit Messam filius Che-
nanæ, filii Mizechalis: & usque ad alium ter-
minum instauravit Zadoc filius Baanæ. Usque 5
ad terminũ quendam instaurârunt Tecuitæ
& principes eorum, & non subdiderunt colla
sua servituti dominorum suorum. Portam 6
secundam instauravit Jojada filius Pesahi, &
Messam filius Besariæ: & ipsi restaurârũt eam,
restituerunt valvas, seras, et vectes ejus. Et 7
usque ad terminum quendam instauravit Me-
latia Gibeonita, & Neron Meronita: & ci-
ves Gibeonis & Masphæ fecerunt solia præ-
fecti transfluviali. Latus aliud instauravit Aziel 8
filius Hadaiæ filii Seraphim: & latus aliud in-
stauravit Hanania filius Kerahim: & relique-
runt Jerusalem habentem murum amplum.
Latus quoddã instauravit Jeremia filius Hari, 9
præfectus Jerosolymæ. Latus quoddam in- 10
stauravit Niria filius Hadoraphi, & principes
familiæ suæ: latus quoddam instauravit Hatus
filius Hesabiniæ. Mensuram superiorem in- 11
stauravit Melachia filius Herami, & Hasum
filius principis Moab. Turrim quæ reman- 12
serat, usque ad terminum quendam, instaura-
vit Salum filius Hamiũ, præfectus Jerosolymo-
rum, ipse cum filiis suis. Portam planitiei in- 13
staurâvit Hanan cum habitatoribus Zochi:
ipsi ædificaverunt eam, & restituerunt valvas,
seras, & vectes ejus: mille autem cubiti erant
in muro usque ad portam Asphath. Portam 14
verò Asphath instauravit Melachia filius Re-
chabi, præfectus Beth-charmæ: ipsi ædifica-
verunt eam, et restituerunt valvas, seras, et
vectes ejus. Portam fontis instauravit Salum 15
filius Colhazæ, præfectus Masphæ: ipsi ædi-
ficaverunt eam, eidemque imposuerunt, et resti-
tuerunt valvas, seras, et vectes ejus: murum
quoque aquæductûs qui aquas effundebat in
hortum regium, usque ad clivum quod descen-
dit à civitate Davidis. Post eum instauravit 16
Nehemia filius Azbuc præses Beth-suræ, usq;
ad semitam sepulchri Davidis, et usque ad a-
quæductum qui factus jam fuerat, et usque ad
locum gigantum.

[illegible]

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. γ'.

1 Καὶ ἀνέστη (a) Ἐλιασοὺβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

CAP. III.

Et surrexit Eliasib sacerdos magnus, & fratres ejus sacerdotes, & aedificaverunt portam gregis: ipsi sanctificaverunt eam, & statuerunt valvas ejus, & usque ad turrim (a) centum sanctificaverunt usque ad turrim Anameel. 1
(b) Et ad manus eorum filiorum Hiericho, & super manus filiorum Zacchur filii Amri. 2
Et portam piscium aedificaverunt filii Asana: ipsi texerunt eam, & texerunt valvas ejus, & seras ejus, & vectes ejus. 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
Post eum tenuit Nehemias filius Azbouk, princeps dimidiae regionis Bethsur, usque ad hortum sepulchri David, & usque ad piscinam factam, & usque (m) Bethaggarim. 16

[illegible]

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

الفصل الثالث .

1 * فقام اليساف الامام الكبير واخوته الايمة وبنيه على باب الضان * هم قدسوه الى
2 برج حلانيل * الى حد ابرجا والى بني زاكون * وباب السمك هم اسسوه * واوقفوا ابوابه 3
4 واصلحوا مغاليقه * على يديهم قوا مرموس ابن اوريا واصحابه * واجلاوهم لم يدخلوا 5
6 في عنقهم خدمة مواليهم * واوقفوا ابوابه ومغاليقه ومصاريعه * وعلى يديهم قوا ملطيا 7
8 الجبعوني واصحابه اهل جبعون * وصنعة الكرسي لامير شط الفرات على يديه * وعلى
9 يديهم حلانيا واصحابه * وبنوا اورشليم الى السور الواسع * وعلى يديهم قوي رافايا
10 ابن حور رئيس نصف خطة اورشليم * وعلى يديه قوي حطوش واصحابه * ثم ثانية 11
12 قوا ملكيا واصحابه لبرج التنانير * وعلى يديه قوي سلون رئيس نصف خطة
13 اورشليم هو وبناته * وباب الوطاة على يده قوا حنون واصحابه * هم بنوه واوقفوا
14 مصاريعه ومغالقه * والف ذراع بنوها للسور الى باب الزبالة * وباب الزبالة قويه
15 ملكيا رئيس خطة بيت كرم * واوقف مصاريعه ومغالقه * ولباب العين * وايضا
16 سور بركة سلوان لجنان الملك * والى الدرجة من مدينة داوود * وبعده قويه
نحميا رئيس نصف خطة بيت صور الى حد قبور داوود * والى البركة المعمولة *
والى بيت الجبابرة *

CAP. III.

Surgens igitur Eliasib summus sacerdos cum fratribus suis sacerdotibus et filiis suis ad portam [illegible], ipsi sanctificaverunt eam usque ad turrim [illegible], 1
Ad terminum [illegible], & ad filios [illegible]. Et portam piscium ipsi [illegible], statuerunt valvas ejus, & [illegible] seras ejus. 2 3
Ad manum [illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
Post hunc munivit Nehemia [illegible] usque ad terminum sepulchrorum David [illegible] usque ad piscinam factam, & [illegible] 16

נחמיה: ד

17 [illegible]

18 [illegible]

CAP. IV.

1 [illegible]

Versio VULG. LAT.

Post eum ædificaverunt Levitæ, Rehum filius Benni: post 17
eum ædificavit Hasebias princeps dimidiæ partis vici
Ceilæ in vico suo. Post eum ædificaverunt fratres eo- 18
rum, Bavai filius Enadad, princeps dimidiæ partis Cei-
læ. Et ædificavit juxta eum Azer filius Iosue, princeps 19
Maspha, mensuram secundam, contra ascensum firmissimi
anguli. Post eum in monte ædificavit Baruch, filius Za- 20
chai, mensuram secundam, ab angulo usque ad portam
domus Eliasib sacerdotis magni. Post eum ædificavit 21
Merimuth, filius Uriæ filii Haccus, mensuram secundam, à
porta domus Eliasib, donec extenderetur domus Eliasib.
Et post eum ædificaverunt sacerdotes, viri de campestribus 22
Jordanis. Post eum ædificavit Benjamin & Hasub con- 23
tra domum suam: & post eum ædificavit Azarias filius
Maasiæ filii Ananiæ contra domum suam. Post eum 24
ædificavit Bennui, filius Henadad, mensuram secundam,
à domo Azariæ usque ad flexuram, & usque ad angu-
lum. Phalel filius Ozi contra flexuram & turrim, quæ 25
eminet de domo regis excelsa, id est, in atrio carceris:
post eum Phadaia filius Pharos. Nathinæi autem ha- 26
bitabant in Ophel usque contra portam aquarum ad
Orientem, & turrim, quæ prominebat. Post eum ædi- 27
ficaverunt Thecueni mensuram secundam è regione, à
turre magna & eminente usque ad murum templi. Sur- 28
sum autem à porta equorum ædificaverunt sacerdotes,
unusquisque contra domum suam. Post eos ædificavit 29
Sadoc filius Emmer contra domum suam. Et post eum
ædificavit Semaia filius Secheniæ, custos portæ Orienta-
lis. Post eum ædificavit Hanania filius Selemiæ, & 30
Hanun filius Seleph sextus, mensuram secundam: post
eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, contra gazo-
phylacium suum. Post eum ædificavit Melchias filius au-
rificis usque ad domum Nathinæorum, & scruta vendenti-
um contra portam judicialem, & usque ad cœnaculum
anguli. Et inter cœnaculum anguli in porta gregis æ- 31
dificaverunt aurifices & negotiatores.

CAP. IV.

Factum est autem, cùm audisset Sanaballat quòd ædi- 1
ficaremus murum, iratus est valdè: & motus nimis sub-
sannavit Judæos, Et dixit coram fratribus suis, & fre- 2
quentiâ Samaritanorum; Quid Judæi faciunt imbecilles?
Num dimittent eos gentes? Num sacrificabunt, & com-
plebunt in una die? Numquid ædificare poterunt lapides
de acervis pulveris, qui combusti sunt?

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 [illegible]

18 [illegible]

19 [illegible]

20 [illegible]

21 [illegible]

22 [illegible]

23 [illegible]

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

CAP. IV.

[illegible]

Post eum reparaverunt Levitæ: Arhum filius 17
Bani usque ad terminum Hesabiæ præfecti Cei-
læ. Post hunc restauravit fratres eorum, 18
Banai filius Nahdadis præfectus Ceilæ. Et 19
reparavit usque ad terminum Azaria, Barjesu
præfectus Masphæ, mensuram secundam ex
adverso clivi quod porrigitur ad Camsa. Post 20
eum perrexit ac reparavit Baruch filius Zachi
mensuram sequentem, usque ad Camsa, &
usque ad ostium domus Eliasi summi sacerdo-
tis. Post eum reparavit Merimoth filius Uriæ 21
filii Amuch, mensuram sequentem, ab ostio do-
mus Eliasi usque ad finem domus Eliasi. Post 22
hunc reparaverunt sacerdotes viri planitiei.
Postea instauravit Benjamin & Jesu primi- 23
ores familiæ suæ. Post hunc reparavit Ozia fi-
lius Maasiæ, filii Ananiæ, à tergo domûs suæ.
Post hunc reparavit Banai fil. Nahdadis, men- 24
suram sequentem, à domo Azariæ usque ad
Camsam, et usque ad latus Phelal. Filius Azi 25
ab opposito loci Camsæ usque ad turrim pla-
nitiei, quæ prominebat è domo regia superio-
re, & usque ad atrium carceris. Post hunc Phe-
raia filius Paroschi. Nethinæi verò qui habi- 26
tabant in Pesl reparaverunt usque ad portam
aquarum ad Orientem, & turrim egressûs.
Post hoc instauraverunt Tecuæi mensuram 27
sequentem, à turri magna egressûs usque ad
murum maximum. Ab ingressu portæ equo- 28
rum instaurârunt sacerdotes, quisque è regio-
ne domûs suæ. Post eos reparavit Sadoc fi- 29
lius Amicis, è regione domûs suæ. Post hunc
reparavit Semaia filius Sechaniæ custos portæ
Orientalis. Post hunc reparavit Hanania fi- 30
lius Selemiæ, & Hanun filius Salaphi sextus,
mensurâ alteram. Post eum reparavit Mesullam
filius Barachiæ è regione domûs suæ. Post
hunc reparavit Banai filius Nahdadis, men-
suram alteram. Post hunc reparavit Mela- 31
chia filius Sephaniæ, usque ad domum Ne-
thinæorum & pharmacopolarum. E regio- 32
ne portæ egressûs usque ad ascensum lateris
clivi quod porrigitur ad portam pecudum,
instaurârunt aurifices & pharmacopolæ.

CAP. IV.

Cum autem audisset Sanbelat ædificare nos 1
murum, doluit admodum, & increbuit furor
ejus, & derisit Judæos: Dixitque sociis suis 2
& copiis Samaritanorum; Quid faciunt Ju-
dæi, & gloriantur? Poterunt eos sacrificare &
comedere apud die conversos lapides istos è
sterquilinio pulveris, jam exustos.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

17 Ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Λευῖται, Ῥαοὺμ υἱὸς Βανί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων
18 ἡμίσους περιχώρου (β) Κεϊλὰ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. (γ) Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βε-
19 νεὶ υἱὸς Ἠναδάδ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου (δ) Κεϊλά. Καὶ ἐκράτησαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζὴρ υἱὸς
Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφά, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως (ε) τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας.
20 (ζ) Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαροὺχ υἱὸς Ζαβοῦ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας (η) Βηθ-
21 ασεβὶ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. Μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμὼθ υἱὸς Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκώς, μέτρον
22 δεύτερον ἀπὸ θύρας (θ) Βηθασεβὶ ἕως (ι) ἐκλείψεως Βηθασεβί. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱε-
23 ρεῖς ἄνδρες (κ) Ἐχεχάρ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βενιαμὶν καὶ Ἀσοὺβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν.
24 (λ) Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν (μ) Ἀζαρίας υἱὸς Μαασίου, υἱοῦ Ἀνανία ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. Μετ'
αὐτὸν ἐκράτησε Βανὶ υἱὸς (ν) Ἠναδάδ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαρία ἕως τῆς γωνίας, καὶ ἕως ὁ
25 καμπτὴς. (ξ) Φαλὰλ υἱὸς Εὐζαὶ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βα-
26 σιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς. καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαΐα υἱὸς Φόρος. Καὶ οἱ Ναθι-
νὶμ ἦσαν οἰκοῦντες ἐν τῷ Ὠφάλ, ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέ-
27 χων. (ο) Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωεὶμ, μέτρον δεύτερον ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγά-
28 λου τοῦ ἐξέχοντος, καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ (π) Ὀφλά. Ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν
29 οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας οἴκου (ρ) ἑαυτοῦ. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδοὺκ υἱὸς Ἐμμὴρ ἐξεναν-
τίας οἴκου ἑαυτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαΐα υἱὸς Σεχενία φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς.
30 Μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς (σ) Σελεμία, καὶ Ἀνὼμ υἱὸς Σελὲφ, ὁ ἕκτος, μέτρον δεύ-
τερον. μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλὰμ υἱὸς (τ) Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. Μετ' αὐ-
τὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς τοῦ Σαρεφὶ ἕως Βηθαναθινὶμ, καὶ οἱ ῥωποπῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μα-
31 φεκὰδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. Καὶ ἀναμέσον τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ
χαλκεῖς καὶ οἱ ῥωποπῶλαι.

Post eum tenuerunt Levitae, Raum filius Bani. Ad manum ejus tenuit 17
Asabia princeps dimidiae regionis Ceila regioni suae. Et post eum tenu- 18
erunt fratres eorum Beni filius Enadad, princeps dimidiae regionis
Ceila. Et tenuit ad manum ejus Azer filius Jesu princeps Maspha, 19
mensuram secundam turris ascensionis continentis angulum. Post 20
eum tenuit Baruch filius Zabu, mensuram secundam ab angulo usque
ad januam (a) Beth Eliasib sacerdotis magni. Post eum tenuit Me- 21
ramoth filius Uriae filii Accos, mensuram secundam à janua Beth Eliasib
usque ad (b) finem Beth Eliasib. Et post eum tenuerunt sacerdotes, 22
viri Rechechar. Et post eum tenuit Benjamin, & Asub, è regione do- 23
mus ipsorum. Et post eum tenuit Azarias filius Maasiae, filii Anania,
juxta domum suam. Post eum tenuit Beni filius Aded, mensuram 24
secundam à Beth Azaria usque ad angulum, & usque ad flexuram.
Phalach filii Euzai ex adverso anguli, & (c) turris eminens è domo 25
regis superior, quae atrii custodiae. Et post eum Phadaia filius Phoros.
Et Nathinaei erant habitantes in Ophel usque ad hortum portae aquae ad 26
Orientem, & turris eminens. Et post eum tenuerunt Thecoim mensu- 27
ram secundam ex adverso turris magnae eminentis, & usque ad murum
Ophla. Supra portam equorum tenuerunt sacerdotes, vir è regione 28
domus suae. Et post eum tenuit Saddoc filius Emmer ex adverso do- 29
mus suae. Et post eum tenuit Samaia filius Sechenia custos portae Ori-
entis. Post eum tenuit Anania filius Selemia, & Anom filius Seleph 30
sextus; mensuram secundam. Post eum tenuit Mosolam filius Bara-
chiae ex adverso gazophylacii sui. Post eum tenuit Melchia filius Sarepha
usque ad (d) Bethan Nathinim. (e) Et scruta vendentes è regione por-
tae Maphecad, & usque ad ascensionem flexurae. Et intermedium (f) 31
portae gregis tenuerunt fabri, & (g) scruta vendentes.

MS.A. (β) Κειλά (γ) Μετ' αὐτὸν (δ) Κειλά. (ε) τῆς συναπτούσης γωνίας (ζ) Καὶ μετ' αὐτὸν (η) Βηθελιασούβ (θ) Βηθελιασοὺβ (ι) ἐκλείψεως (κ) Ἀχχεχάρ. (λ) μετ' αὐτὸν (μ) Ἀζαρίας (ν) Ἠναδάδ, (ξ) Φαλὰλ (ο) Μετ' αὐτὸν (π) Ὀφλά. (ρ) αὐτοῦ. Μετ' αὐτὸν (σ) Σελεμίου, (τ) Βαραχία

ΚΕΦ. Δ.

1 ΚΑὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ, ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, (α) καὶ πονηρὸν αὐ-
2 τῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. Καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν
αὐτοῦ, αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων, Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν (β) πόλιν; ἆρα
θυσιάσουσι; ἆρα δυνήσονται; καὶ σήμερον ἰάσονται τοὺς λίθους, μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι καυθέντας;

CAP. IV.

ET factum est, quando audivit Sanaballat, quia nos aedificamus 1
murum, & malum ipsi visum est: & iratus est valdè, & subsan-
nabat super Judaeos. Et dixit in conspectu fratrum suorum, haec (a) 2
est virtus Samariae, Quia Judaei isti aedificant suam civitatem? Num-
quid sacrificabunt? numquid poterunt? Et hodie sanabunt lapides;
postquam facti sunt tumulus terrae combusti?

MS. A. (α) καὶ πονηρὸν ἦν αὐτῷ, καὶ ὠργίσθη (β) πόλιν. (γ) Καὶ τούτους

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

وبعده قوي اللاوانيه ورييس نصف خطة قعيلا * ومن بعده قوي إخوته نوري 17 18
ابن حنداد رييس نصف خط قعيلا * واشتد على يد عازر ابن يشوع رييس 19
الصيغة مسلحة ثانية. من حد صعود السلالم. والزاوية * وبعده قوي باروخ ابن 20
زكا مسلحة ثانية. من الزاوية إلى باب دار اليشاف الإمام الكبير * وبعده قوا مريموث 21
وأصحابه مسلحة ثانية * وبعده الأيمة أهل البرج * وبعده قوي بنيامين وأصحابه 22 23
حذ داره. وبعده قوا عزرا وأصحابه * وبعده قوا بينوا وأصحابه مسلحة ثانية. من 24
دار عزريا إلى العلوية * * ثم بعد هذا الخدم الذين كانوا سكان في الدغالير 25 26
عمروا البرج الشرقي وإلى البرج الخارج * وبعده قوا المسلحة الثانية من حد البرج 27
الكبير الخارج من سور الدغالير * ومن فوق باب الخيل قووا الأيمة. كل واحد 28
حذ داره * وبعده قوا صادوق وأصحابه. وبعده قوا شمعيا وأصحابه حفاظ باب الأسوار 29
* وبعده قوا حننيا وأصحابه مسلحة ثانية ومسلام. وبعده حذاء أخزيه * وبعده قوي 30 31
ملكيا إلى دار الخدم. والحذاؤون إلى باب المقدس وإلى غرفة الركن * إلى الغنم 32
قووا الساكبون والجلابون.

Post eum munierunt Levitae & prin- 17
ceps dimidii tractus Ceilae. Post hunc 18
munierunt fratres ejus, Beni filius
Hanadad princeps dimidii tractus Cei-
lae. Roboravit quoque id per manum 19
Azaris filii Jesu principis oppidi illius,
mensura secunda, à termino clivi ar-
cium, & anguli. Post hunc mu- 20
nivit Baruch filius Zachei mensuram
secundam, ab angulo usque ad januam
domus Eliasib sacerdotis magni. Post 21
hunc munivit Merimot & socii ejus
mensuram secundam. Post hunc sacer- 22
dotes incolae turris. Deinde munivit 23
Benjamin cum sociis suis terminum do-
mus suae. Et post hunc munivit Ezra
& socii ejus. Post hunc munivit Be- 24
nu cum sociis suis mensuram secun-
dam, à domo Azariae ad superiorem
usque locum. Post hunc ministri 25 26
qui habitabant in porticibus, aedifica-
runt turrim Orientalem usque ad tur-
rim prominentem. Posteà munierunt 27
mensuram secundam, à termino turris
magnae prominentis in muro porticûs.
Supra portam equorum munierunt sa- 28
cerdotes, unusquisque terminum domûs
suae. Posteà munivit Sadoc cum so- 29
ciis suis. Deinde munivit Semaia
cum sociis suis custodibus portae arca-
narum. Deinde munivit Hanania cum 30
sociis suis mensuram secundam, atque
cum socio suo Salomone: postea è regione
arcium suarum. Post hunc munivit 31
Melchia usque ad domum ministro-
rum. Et sutores ferrarii usque ad portam
Sanctuarii, & usque ad coenaculum
anguli. Ad oves usque munierunt 32
fusores & bajuli.

الفصل الرابع

CAP. IV.

* وكان عند ما سمع سنبلاط أن نحن بانون السور. اشتد عليه واغتاظ كثيرا وسفه 1
على اليهود * وقال قدام إخوته جيش سمرين. أيبني هولاء اليهود الضعفاء فاعلين. هل 2
يتركوهم يذبحون. هل يسقوا الحجارة من أكوام التراب وهي محرقة.

FActum est autem ut cum audivis- 1
set Sanballat nos aedificare murum,
aegrè tulit, iratus est, ac probrosè
egit cum Judaeis: Dixitque coram 2
fratribus suis copiis Samariae; Quid
isti Judaei imbecilles faciunt? num
non permittent eos sacrificare? num
sanas reddent lapides è acervo cine-
ris, ipsis exustis?

נחמיה: ד

3 וטוביה העמני אצלו ויאמר גם אשר הם בונים אם יעלה שועל ופרץ חומת אבניהם:
4 שמע אלהינו כי היינו בוזה והשב חרפתם אל ראשם ותנם לבזה בארץ
5 שביה: ואל תכס על עונם וחטאתם מלפניך אל תמחה כי הכעיסו לנגד הבונים:
6 ונבנה את החומה ותקשר כל החומה עד חציה ויהי לב לעם לעשות:
7 ויהי כאשר שמע סנבלט וטוביה והערבים והעמנים והאשדודים כי עלתה ארוכה לחמות
8 ירושלם כי החלו הפרצים להסתם ויחר להם מאד: ויקשרו כלם יחדו לבוא
9 להלחם בירושלם ולעשות לו תועה: ונתפלל אל אלהינו ונעמיד משמר עליהם
10 יומם ולילה מפניהם: ויאמר יהודה כשל כח הסבל והעפר הרבה ואנחנו לא נוכל לבנות
11 בחומה: ויאמרו צרינו לא ידעו ולא יראו עד אשר נבוא אל תוכם והרגנום
12 והשבתנו את המלאכה: ויהי כאשר באו היהודים הישבים אצלם ויאמרו לנו עשר פעמים
13 מכל המקמות אשר תשובו עלינו: ואעמיד מתחתיות למקום מאחרי לחומה בצחחיים
14 ואעמיד את העם למשפחות עם חרבתיהם רמחיהם וקשתתיהם: וארא ואקום ואמר אל החרים
ואל הסגנים ואל יתר העם אל תיראו מפניהם את אדני הגדול והנורא זכרו
15 והלחמו על אחיכם בניכם ובנתיכם נשיכם ובתיכם: ויהי כאשר שמעו אויבינו
כי נודע לנו ויפר האלהים את עצתם ונשוב כלנו אל החומה איש אל
16 מלאכתו: ויהי מן היום ההוא חצי נערי עשים במלאכה וחצים מחזיקים והרמחים
17 המגנים והקשתות והשרינים והשרים אחרי כל בית יהודה: הבונים בחומה והנשאים
18 בסבל עמשים באחת ידו עשה במלאכה ואחת מחזקת השלח: והבונים איש חרבו
אסורים על מתניו ובונים והתוקע בשופר אצלי:

Versio VULG. LAT.

Sed & Tobias Ammanites proximus ejus, ait, Ædificent: 3
si ascenderit vulpes, transiliet murum eorum lapideum.
Audi, Deus noster, quia facti sumus despectui: converte 4
opprobrium super caput eorum, & da eos in despectio-
nem in terra captivitatis. Ne operias iniquitatem eo- 5
rum, & peccatum eorum coram facie tua non deleatur,
quia irriserunt ædificantes. Itaque ædificavimus mu- 6
rum, & conjunximus totum usque ad partem dimidiam:
& provocatum est cor populi ad operandum. Factum 7
est autem, cùm audisset Sanaballat, & Tobias, & Ara-
bes, & Ammanitæ, & Azotii, quòd obducta esset cica-
trix muri Jerusalem, & quòd cœpissent interrupta con-
cludi, irati sunt nimis. Et congregati sunt omnes pari- 8
ter, ut venirent, & pugnarent contra Jerusalem, & mo-
lirentur insidias. Et oravimus Deum nostrum, & po- 9
suimus custodes super murum die ac nocte contra eos.
Dixit autem Judas; Debilitata est fortitudo portantis, & 10
humus nimia est, & nos non poterimus ædificare murum.
Et dixerunt hostes nostri; Nesciant, & ignorent, donec 11
veniamus in medium eorum, & interficiamus eos, & ces-
sare faciamus opus. Factum est autem, venientibus Ju- 12
dæis qui habitabant juxta eos, & dicentibus nobis per
decem vices, ex omnibus locis quibus venerant ad nos,
Statui in loco post murum per circuitum populum in or- 13
dinem cum gladiis suis, & lanceis, & arcubus. Et per- 14
spexi atque surrexi: et aio ad optimates & magistratus,
& ad reliquam partem vulgi; Nolite timere à facie eo-
rum. Domini magni et terribilis mementote, & pu-
gnate pro fratribus vestris, filiis vestris, et filiabus ve-
stris, et uxoribus vestris, et domibus vestris. Factum 15
est autem, cùm audissent inimici nostri nuntiatum esse
nobis, dissipavit Deus consilium eorum. Et reversi su-
mus omnes ad murum, unusquisque ad opus suum. Et 16
factum est à die illa, media pars juvenum eorum facie-
bat opus, et media parata erat ad bellum, et lanceæ, et
scuta, et arcus, et loricæ, & principes post eos in omni
domo Juda Ædificantium in muro, & portantium o- 17
nera, et imponentium: unâ manu sua faciebat opus, et
alterâ tenebat gladium: Ædificantium enim unusquis- 18
que gladio erat accinctus renes. Et ædificabant, et clan-
gebant buccinâ juxta me.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Tobia quoque Ammonita stabat juxta eum, & 3
dixit; Quicquid isti ædificant, bovi quòd ascen-
dens vulpes evellet lapides murorum eorum. Au- 4
di Deus noster, quia facti sumus risui: & re-
flecte probrum eorum in caput eorum, & expone
eos prædæ in terra captivitatis eorum. Ne di- 5
mittas peccata eorum, & peccata eorum à con-
spectu tuo ne deleantur; quoniam irati sunt ad-
versus ædificantes quod diximus: Nos autem 6
ædificemus murum. Igitur ædificaverunt eum,
& perfectus est murus usque ad dimidium ipsi-
us; nunc apertum est os totum populi ad agendum.
Tunc cùm audissent Sanballat, & Tobia, Ara- 7
bes, Ammonitæ, & Ashdodæi, datum fuisse rem-
pus ad constructionem murorum Jerosolymorum, &
loca perrupta occludi cœpisse; displicuit eis
admodum; Et conspiraverunt omnes simul, ut 8
venirent oppugnaturi Jerusalem, & afferrent
eis impedimentum. Quare deprecati sumus 9
Deum nostrum ut custodes constitueret super
nos diu noctuque à conspectu illorum. Dice- 10
bant Judæi; Defecerunt vires nostræ quoad
lapides, & pulvis quamplurimus superest; ita
non murum ædificare non poterimus. Dicebant 11
autem hostes nostri; Ne animadvertant neque
videant, donec intremus in eos & occidamus
eos, & cessare faciamus opus eorum. Venerunt 12
etiam Judæi qui habitabant apud illos hostes,
& dixerunt nobis, Ecce jam decies venerunt ad
pugnandum contra vos ex omnibus locis in
quibus degebant. Et venerunt, steteruntque 13
à tergo muri ad pugnandum contra vos sagit-
tis suis: & diviserunt exercitum per nationes,
cum gladiis suis, lanceis, & arcubus. Qua- 14
propter surrexi, & surgens dixi principibus,
præfectis, & reliquo populo, Ne timeatis ab
eis: Dominum magnum & tremendum re-
cordamini, & pugnate pro fratribus vestris, &
pro filiis ac filiabus vestris, tum demum pro
uxoribus & domibus vestris. Hæc cùm audi- 15
vissent hostes nostri, rem scilicet innotuisse
nobis, irritaque fecisset Dominus consilia eo-
rum; reversi sumus omnes, & ad murum ascen-
dentes incubuimus omnes, quisque operi suo.
Media tamen pars juvenum ab eo die & de- 16
inceps, media inquam pars populi incumbe-
bat operi, media verò pars tenebat hastas,
scuta, arcus, & loricas: ministri autem stan-
tes à tergo Judæorum, ædificabant muros. Et 17
qui bajulabant, vectibus inquam bajulabant,
unâ manu agebant in opere, alterâ verò
manu arma tenebant. Sic fabrorum quis- 18
que gladio suo accinctus erat, & stans ædifi-
cabat: & qui buccinâ clangebat, stabat à
tergo ipsius.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

3 Καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμανίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἦλθε, καὶ (γ) εἶπαν πρὸς αὐτούς, Μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ
4 τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναβήσεται ἀλώπηξ καὶ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; Ἄκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν,
ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μυκτηρισμὸν, καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδισμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ (δ) δὸς
5 αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλωσίας. Καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Σα-
ναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ οἱ Ἄραβες καὶ οἱ Ἀμμανῖται, ὅτι ἀνέβη ἡ φυὴ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι
8 ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, καὶ ἐλυπήθη αὐτοῖς σφόδρα. Καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπι-
9 τοαυτὸ, ἐλθεῖν (ε) παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἀφανῆ. Καὶ προσευξάμεθα πρὸς
10 τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ εἶπεν
Ἰούδας, Συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χοῦς πολὺς, καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τεί-
11 χει. Καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς, Οὐ γνώσονται καὶ οὐκ ὄψονται, ἕως ὅτε ἔλθωμεν εἰς μέσον
12 αὐτῶν, καὶ φονεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰ-
13 κοῦντες ἐχόμενα αὐτῶν, (ζ) καὶ εἶπαν ἡμῖν, Ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ
ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ
14 δήμους μετὰ ῥομφαιῶν (η) αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα (θ) αὐτῶν. Καὶ εἶδον καὶ ἀνέστην, (ι) καὶ εἶπα
πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
προσώπου αὐτῶν, μνήσθητε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν
15 ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, (κ) θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν, καὶ οἴκων ὑμῶν. Καὶ ἐγένετο ἡνίκα (λ) ἤ-
κουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνώσθη ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν· καὶ ἐπεστρέψαμεν
16 πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τεῖχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἥμι-
συ τῶν (μ) ἐκτετιναγμένων ἐποίουν τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ
17 καὶ τόξα καὶ θώρακες, καὶ οἱ ἄρχοντες ὀπίσω παντὸς οἴκου Ἰούδα. Τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τεί-
χει, καὶ οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν ἐν ὅπλοις· ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει (ν) αὐτοῦ τὸ ἔργον, καὶ ἐν
18 μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. Καὶ οἱ οἰκοδομοῦντες ἀνὴρ ῥομφαίαν (ξ) αὐτοῦ ἐζωσμένος ἐπὶ τὴν ὀσφὺν (ο)
αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδομοῦσαν· καὶ ὁ σαλπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ.

Et Tobias Ammanites juxta eum venit, & dixit ad eos; (γ) Numquid sacrificant, aut comedent super locum suum? Nonne ascendet vulpes, & destruet murum lapidum eorum? 3
Audi Deus noster, quia facti sumus in subsannationem, & converte opprobrium eorum in caput eorum; & da eos in subsannationem in terra captivitatis: 4
Et ne operias super (δ) iniquitatem. 5
Et factum est, ut audivit Sanaballat, & Tobia, & Arabes, & Ammanitæ, quia ascendit germen muris Hierusalem, quia cœperunt scissuræ obstrui, & malum eis visum est valde. 7
Et congregati sunt omnes in idipsum venire (ε) ad præliandum in Hierusalem, & faciendum eam (ε) inconspicuam. 8
Et deprecati sumus ad Deum nostrum, & constituimus custodes super eos die ac nocte à facie eorum. 9
Et dixit Judas; Contrita est fortitudo (ζ) inimicorum, & humus multa, & nos non poterimus ædificare in muro. 10
Et dixerunt qui tribulabant nos; Non cognoscent, & non videbunt, quoadusque veniamus in medium eorum, & occidamus eos, & cessare faciamus opus. 11
Et factum est, ut venerunt Judæi habitantes prope eos; & dixerunt nobis; Ascendunt ex omnibus (η) locis super nos. 12
Et statui in infimis loci post murum in absconditis, & statui populum per familias cum gladiis suis, (θ) lanceas suas, & arcus suos. 13
Et vidi; & surrexi, & dixi, ad optimates, & ad duces, & ad reliquos populi; Ne timeatis à facie eorum; memineritis Dei nostri magni, & terribilis; & præliamini pro fratribus vestris, filiis vestris, filiabus vestris, uxoribus vestris, & domibus vestris. 14
Et factum est, quando audierunt inimici nostri, quia cognitum est nobis; et dissipavit Deus consilium eorum. Et reversi sumus omnes nos ad murum, vir ad opus suum. 15
Et factum est à die illa, dimidium (ι) excussorum faciebant opus, et dimidium eorum resistebant; et lanceæ, et clypei, et arcus, et thoraces, et principes post omnem domum Juda, 16
Ædificantium in muro: et tollentes in humeris, in (κ) armis: in una manu faciebat suum opus, et in una tenebat jaculum: 17
Et ædificantes, vir gladio suo accinctus super lumbum suum, et ædificabant: et clangens in cornu juxta eum. 18

MS. A. (γ) εἶπαν πρὸς ἑαυτούς, (δ) δὸς αὐτοὺς (ε) καὶ παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ προσηυξάμεθα (ζ) καὶ εἶπον ἡμῖν, (η) ἑαυτῶν, (θ) ἑαυτῶν. (ι) καὶ εἶπον (κ) καὶ θυγατέρων ὑμῶν, (λ) ἤκουσαν (μ) ἐκτετιναγμένων (ν) ἑαυτοῦ (ξ) ἑαυτοῦ (ο) ἑαυτοῦ.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

وطوبيا العبد العماني بجانبه فقال · ايضا البنايين انا اعرف كم هم · يصعد ثعلب 3
فيهدم حجارتهم · اسمع يا الاهنا اننا صرنا مضحكة · ورد معيرتهم على رؤوسهم · واجعلهم 4
هباء في ارض السبي · ولا تغطي على ذنوبهم · وخطاياهم قدامك لا تمحي · لانهم 5
اغاظوك قبالة البنايين · ونحن فبنينا السور وانعقدت الي نصفها · وكان قلب القوم 6
للعمل · فلما سمع سنبلاط وطوبيا وجشم الاعرابي ان قد صعدت اسوار اورشليم وان 7
المدينة ابتنت بالاستدارة فاشتد الامر عليهم جدا · وعقدوا رايا كلهم اجمعين على 8
المجي للمحاربة في اورشليم · فصلينا الي الهنا · ووقفنا عليهم نهارا وليلا من قبلهم · 9
وكان لليهود قلب قوي · واقلين التراب كثير · ونحن لا نقدر على البناء في السور · 10
وقالوا مضادينا · لا يعرفوا ولا ينظروا الي ان ندخل في وسطهم ونقتلهم ونعطل 11
العمل · فكان عندما جاء اليهود الساكنين عندهم · قالوا لنا عشرة · من كل 12
المواضع يرجعوا الينا · فوقفت في اسفل المواضع في صف الصخور · ووقفت القوم 13
قبالنا بسيوفهم ورماحهم وقسيهم · فلما نظرت قمت وقلت للرؤساء والمقدمين ولبقية 14
الشعب · لا تفزعوا من قبالهم · الله العظيم المرهوب اذكروا · وحاربوا عن بيوتكم
واخوتكم · فلما سمعوا اعداؤنا اننا قد عرف الله لنا وفسخ مشورتهم · ورجعنا كلنا 15
الي السور · كل رجل الي عمله · وكانوا من ذلك اليوم بعض غلماننا عاملين في 16
العمل · وبعضهم حاملين السلاح والدرق والرماح والقسي والجواشن خلف كل آل
يهودا · والبنايين في السور وحاملين النقل متمسكين بواحدة يد في العمل · والاخرى 17
ممسكة في السلاح · والبنايين الرجال سلاحهم مربوطة على حقويهم وابنون · 18
والباقي معي ·

Tobias quoque servus Ammonites ad latus illius residens dixit; Istam structorum operam quæ sit? ascendet vulpes, destruetque lapides eorum. 3
Audi ô Deus noster, nam facti sumus in derisum: & converte improperium ipsorum in capita ipsorum: & redige illos in prædam in terra captivitatis: 4
Neque obtegas iniquitatem eorum, & peccatum eorum, ne illa in memoriam deleatur: quoniam irritaverunt te in conspectu ædificantium. 5
Nos igitur murum extruximus, ita ut ad medium completus esset: erat enim animus populi ad opus. 6
Cùm autem audissent Sanaballat, & Tobia, & Gesem Arabs quod jam assurrexissent muri Jerusalem, & urbs ædificata esset per gyrum, vero egressione valebant: 7
Et consilium inierunt omnes simul veniendo oppugnatum Jerusalymam. 8
Quare deprecati sumus Deum nostrum: & statuimus contra eos die noctúque à conspectu eorum. 9
Erat autem Judæorum fortis, & inquisita terra multi erant; at non potuimus ædificare murum. 10
Dixerunt autem adversarii nostri; Ne sciant, neque videant, donec ingrediamur in medium eorum, & occidamus eos, & cessare faciamus opus. 11
Et factum est cùm venissent Judæi habitantes apud illos, ut decem dixerunt nobis; Ex omnibus locis revertentur ad nos. 12
Quapropter steti in infimis locis in ordine rupium, statui itaque populum ante nos cum gladiis, lanceis, & arcubus eorum. 13
Quod cùm vidissem, steti, dixique primoribus, ducibus, & reliquo populo; Ne timeatis à conspectu eorum: Deum magnum atque tremendum recordamini, & pugnate pro domibus vestris & fratribus vestris. 14
Cùmque audivissent inimici nostri notum fecisse nobis Deum, & dissipasse consilium eorum, reversi sumus omnes ad murum, quisque ad opus suum. 15
Erant tamen ab eo die pars puerorum nostrorum incumbentes operi, pars autem gestantes arma, clypeos, lanceas, arcus, & loricas à tergo totius gentis Judaicæ. 16
Et ædificantes muri, onerumque portitores, perseverabant una manu in opere, altera verò tenebant arma: 17
Et viri illi structores arma erant accincti ad lumbos suos, & ædificabant; reliqui verò mecum erant. 18

נחמיה : ה

13 וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה הַרְבֵּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ מֵאָחִיו׃
14 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃
15 וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃
16 גַּם בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם וְהָיוּ־לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃
17 וְאֵין אֲנִי וְאַחַי וּנְעָרַי וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃

CAP. V. ה

1 וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃
2 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃
3 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃
4 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ׃
5 וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בְּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כֹבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃
6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
7 וַיִּמָּלֵךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׁא אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשִׁאים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה׃
8 וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בָנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא מָצְאוּ דָּבָר׃
9 וַיֹּאמַר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃
10 וְגַם־אֲנִי אַחַי וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעַזְבָה־נָּא אֶת־הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃
11 הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃
12 וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר וָאֶקְרָא אֶת־הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃

Versio VULG. LAT.

Et dixi ad optimates, & ad magistratus, & ad reliquam partem vulgi, Opus grande est et latum, et nos separati sumus in muro procul alter ab altero: In loco quocumque audieritis clangorem tubæ, illuc concurrite ad nos: Deus noster pugnabit pro nobis. Et nosipsi faciamus opus: & media pars nostrum teneat lanceas, ab ascensu auroræ, donec egrediantur astra. In tempore quoque illo dixi populo, Unusquisque cum puero suo maneat in medio Jerusalem, & sint nobis vices per noctem, & diem, ad operandum. Ego autem & fratres mei, & pueri mei, & custodes, qui erant post me, non deponebamus vestimenta nostra: unusquisque tantum nudabatur ad baptismum. 19 20 21 22 23

CAP. V.

Et factus est clamor populi et uxorum ejus magnus, adversus fratres suos Judæos. Et erant qui dicerent, Filii nostri, & filiæ nostræ multæ sunt nimis: accipiamus pro pretio eorum frumentum, & comedamus, & vivamus. Et erant qui dicerent; Agros nostros, & vineas, et domos nostras opponamus, & accipiamus frumentum in fame. Et alii dicebant, Mutuo sumamus pecunias in tributa regis, demusque agros nostros et vineas: Et nunc sicut carnes fratrum nostrorum, sic carnes nostræ sunt: & sicut filii eorum, ita et filii nostri: ecce nos subjugamus filios nostros et filias nostras in servitutem, & de filiabus nostris sunt famulæ, nec habemus unde possint redimi, & agros nostros, & vineas nostras alii possident. Et iratus sum nimis cum audissem clamorem eorum secundum verba hæc: Cogitavitque cor meum mecum: & increpavi optimates et magistratus, & dixi eis, Usurasne singuli à fratribus vestris exigitis? Et congregavi adversum eos concionem magnam, Et dixi eis, Nos, ut scitis, redemimus fratres nostros Judæos, qui venditi fuerant gentibus, secundum possibilitatem nostram: & vos igitur vendetis fratres vestros, & redimemus eos? Et siluerunt, nec invenerunt quid responderent. Dixique ad eos, Non est bona res, quam facitis: quare non in timore Dei nostri ambulatis, ne exprobretur nobis à gentibus inimicis nostris? Et ego, et fratres mei, & pueri mei, commodavimus plurimis pecuniam et frumentum: non repetamus in commune istud, æs alienum concedamus, quod debetur nobis. Reddite eis hodie agros suos, et vineas suas, et oliveta sua, et domos suas: quin potius et centesimam pecuniæ, frumenti, vini, et olei, quam exigere soletis ab eis, date pro illis. Et dixerunt, Reddemus, et ab eis nihil quæremus: sicque faciemus ut loqueris. Et vocavi Sacerdotes, et adjuravi eos, ut facerent juxta quod dixeram. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

19 Magnatibus autem, & præfectis, reliquoque populo dixi, Opus hoc multum & amplum est, & nos dispersi consistimus super murum, & alter ab altero dissiti sumus:
20 Ubicunque igitur audieritis sonum buccinæ, illuc ad nos accedite: Deus noster pugnet pro nobis.
21 Nos interim operi incumbemus, dum media pars nostrûm tenebunt hastas ab ortu auroræ usque ad exortum stellarum.
22 Eodem quoque tempore dixi populo, Quisque cum puero suo pernoctent in plateis Jerusalem, eamque custodiant nocte & die, & opera exerceant.
23 Ego etiam & fratres puerique mei, & homines custodes domûs meæ, non exuimus vestes nostras per mensem dierum, quisque pro vice sua.

CAP. V.

1 Tunc clamaverunt populus & uxores eorum clamore magno contra fratres suos Judæos.
2 Erant enim qui dicerent, Filii filiæque nostræ, & fratres nostri multi sunt: accipiendum nobis est frumentum, comedendum, ac vivendum.
3 Quidam verò dicebant, Prædia nostra, domos & vineas nostras vendimus, ut accipiamus frumentum in fame, & vivamus.
4 Alii dicebant, Mutuamur pecuniam è vectigali regio, ut colamus prædia nostra & vineas nostras, ac vivamus.
5 Alii denique dicebant, Profecto, qualis est caro fratrum nostrorum, talis est etiam caro nostra; & quales filii eorum, tales etiam filii nostri: ecce nunc subjiciendi nobis vestigant filii & filiæ nostræ in servos: imò de filiabus nostris quædam subjectæ jam sunt in ancillas; & qui utuntur eis, non attollunt ad Deum manus suas: & prædia, vineæ, & facultates nostræ oppignoratæ sunt alienis.
6 Displicuit mihi valdè, ubi audissem clamorem eorum & hujuscemodi verba.
7 Et consultum est cor meum in præcordiis meis:
8 Sed patienter tuli, ut alloquerer seniores & magnates, dixique eis, Nos comparavimus fratres nostros Judæos qui venditi erant gentibus, cum ipsos quàm filios eorum: quisque fratrem suum habebat: proinde vocem in eos edidi, & dixi eis, Idem vos vendetis fratres vestros? qui conticuerunt, nec aliam dederunt mihi responsum.
9 Deinde dixi eis, Non est honestum quod agitis: jam in timore Dei non ambulatis, qui facitis secundùm affectus gentium quæ circumdant nos.
10 At cum ego quàm filii fratresque mei pecuniam accipiamus, emamus frumentum, & relinquamus iis qui pauperes sunt in populo nostro:
11 Et restituamus eis hodiernâ die vineas, oliveta, agros et domos eorum in pecuniam, frumentum, vinum, atque oleum relinquamus reliquo populo.
12 Dixerunt mihi, Ita faciemus, quemadmodum tu dixisti. Et quare convocatis sacerdotibus dixi ita fieri oportere, et adjuravi eos ut facerent secundùm verbum istud, vel ipsos pactus parvos.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

19 Καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, Τὸ ἔργον πλατὺ καὶ πολὺ,
20 καὶ ἡμεῖς σκορπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἐν τόπῳ οὗ ἐὰν ἀκούσητε τὴν φωνὴν
21 τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν. (μ) Καὶ ἡμεῖς
ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἥμισυ αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου ἕως ἐξόδου τῶν
22 ἄστρων. Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ (ν) λαῷ, Ἕκαστος μετὰ τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ αὐλισθήτωσαν ἐν μέσῳ
23 Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νὺξ φυλακὴ, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. Καὶ ἤμην ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς φυλακῆς ὀπίσω
μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος τὰ ἱμάτια (ξ) αὐτῶν.

Et dixi ad optimates, & ad principes, & ad reliquos populi; Opus latum, & multum, & nos dispergimur super murum longè vir à fratre suo. 19
In loco, quemcunque audieritis vocem cornu, illuc congregabimini ad nos: & Deus noster bellabit pro nobis. Et (μ) nos facientes 20 21
opus, & dimidium ipsorum tenentes lanceas ab ascensu auroræ usque ad exitum siderum. Et in tempore illo dixi populo; unusquisque cum 22
puero suo commoramini in medio Hierusalem: & sit nobis nox custodia, & dies opus. Et eram (ν) ego, & viri custodiæ post me, & non 23
fuit ex nobis exuens vestimenta (ξ) sua.

MS.A. (μ) Καὶ ἤμεθα ποιοῦντες (ν) λαῷ, Αὐλίσθητε ἕκαστος Ἱερουσαλὴμ (ξ) ἑαυτοῦ.

ΚΕΦ. Ε.

1 (α) Καὶ ἦν κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς (β) αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους.
2 Καὶ ἦσάν τινες λέγοντες, Ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοί, καὶ λημψόμεθα σῖτον καὶ
3 φαγόμεθα καὶ ζησόμεθα. Καὶ εἰσί τινες λέγοντες, Ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυ-
4 ῶμεν καὶ λημψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα. Καὶ εἰσί τινες λέγοντες, Ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως,
5 ἀγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελῶνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. Καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν, σὰρξ ἡμῶν· ὡς υἱοὶ
αὐτῶν, υἱοὶ ἡμῶν· καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ
εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστευόμεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀγροὶ ἡμῶν καὶ
6 ἀμπελῶνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. Καὶ ἐλυπήθην σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λό-
7 γους τούτους. Καὶ ἐβουλεύσατο καρδία μου ἐπ' ἐμέ· καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχον-
τας, (γ) καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ἀπαιτήσει ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν (δ) αὐτοῦ ὃ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ'
8 αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην. (ε) Καὶ εἶπα αὐτοῖς, Ἡμεῖς κεκτήμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους
τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἑκουσίῳ ἡμῶν· καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφοὺς (ζ) ὑμῶν, καὶ παρα-
9 δοθήσονται ἡμῖν; καὶ ἡσύχασαν, καὶ οὐχ εὕροσαν λόγον. Καὶ εἶπα, Οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς
ποιεῖτε· οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ Θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ (η) ὀνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.
10 Καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν ἐν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον· ἐγκαταλίπωμεν δὴ
11 τὴν ἀπαίτησιν ταύτην. Ἐπιστρέψατε δὴ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἀγροὺς αὐτῶν καὶ ἀμπελῶνας (θ) αὐτῶν καὶ ἐλ-
αιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον ἐξενέγκατε
12 αὐτοῖς. Καὶ εἶπαν, Ἀποδώσομεν, καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς (ι) σὺ λέγεις.
καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο.

MS.A. (α) Καὶ ἦν κραυγὴ (β) ἑαυτῶν (γ) καὶ εἶπον αὐτοῖς, (δ) ἑαυτοῦ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε. (ε) Καὶ εἶπον αὐτοῖς, (ζ) ὑμῶν· καὶ ἀπέχομεν (η) ὀνειδισμοῦ τῶν ἐχθρῶν (θ) αὐτῶν, ἐλαιῶνας αὐτῶν.

CAP. V.

ET (α) clamor populi, & mulierum eorum magnus ad fratres suos 1
Judæos. Et erant quidam dicentes; In filiis nostris, & in filiabus 2
nostris nos multi: & accipiemus frumentum, & comedemus, & vive-
mus. Et sunt quidam dicentes; Agri nostri, & vineæ nostræ, & 3
domus nostræ: nos oppignoramus, & accipiemus frumentum, & come-
demus. Et sunt quidam dicentes; Mutuo sumpsimus argentum in tri- 4
buta regis; agri nostri, & vineæ nostræ, & domus nostræ. Et nunc 5
sicut caro fratrum nostrorum, caro nostra: sicut filii eorum, filii nostri.
Et ecce nos subjugamus filios nostros, & filias nostras, in servos: &
sunt de filiabus nostris subjectæ: & non est potestas manuum nostra-
rum: & agri nostri, & vineæ nostræ optimatibus. Et contristatus sum 6
valde, sicut audivi clamorem eorum, & sermones hos. Et consiliatum est 7
cor meum in me: & contendi adversus optimates, & principes, &
dixi eis; (β) Exigit vir fratrem suum, quem vos exigitis? Et dedi
super eos ecclesiam magnam. Et dixi eis; Nos acquisivimus fratres no- 8
stros Judæos venditos gentibus in spontaneo nostro: & vos venditis
fratres vestros, & (γ) tradentur nobis. Et siluerunt, & non invene-
runt verbum. Et dixi; Non bonum verbum, quod vos facitis: non sic 9
in timore Dei nostri abibitis ab opprobrio gentium inimicorum nostrorum.
Et fratres mei, & noti mei, & ego, posuimus eis argentum, & fru- 10
mentum: relinquamus, obsecro, exactionem hanc. Reddite, quæso, eis, 11
sicut hodie, agros eorum, & vineas eorum, & olivæta eorum, & do-
mos eorum: et de argento, frumentum, et vinum, et oleum promite eis.
Et dixerunt; Reddemus, et ab eis non quæremus: sic faciemus, sicut 12
tu dicis. Et vocavi sacerdotes, et adjuravi eos facere sicut verbum hoc.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * وقلت للرؤساء والمقدمين وبقية القوم. الصناعة كثيرة وواسعة. ونحن متفرقين على السور
20 متباعدين الرجل من أخيه * فالموضع الذي تسمعون صوت البوق ثم تجتمعون إلينا. وإلاهنا
21 يحارب عنا * ونحن فاعلون الصناعة وبعضهم ممسكون الرماح من صعود الفجر إلى خروج
22 الكواكب * أيضا في الوقت قلت للشعب. الرجل وغلامه يكونوا في وسط مدينة أورشليم.
23 فيكونون لنا بالليل الحرس والنهار الصنعة * وأنا وإخوتي وغلماني وأصحاب النوبة الذين
كانوا خلفي ليس كنا خالعين ثيابنا. بل الرجل بسلاحه إلى كال شهر وأيام.

. الفصل الخامس .

1 2 * وكان صراخ الشعب ونسائهم كثيرا جدا من أجل إخوتهم اليهود * وكم من كانوا
3 قائلين. بنينا وبناتنا نحن كثيرين. نأخذ القمح ونأكل نحن ونقوم ونعيش * وكم من
كانوا قائلين. كرومنا ومنازلنا كثيرة ونحن مرهونين. فنأخذ القمح لنأكل في الجوع.
4 5 * وكم من كانوا يقولون. استقرضنا فضة لخراج الملك على كرومنا * والآن مثل بشر
إخوتنا بشرنا ومثل بنيهم بنونا. وهوذا نحن كابسين بنينا وبناتنا كعبيد. ولم يرفعوا أيديهم
6 قدام الرب. وحقولنا وكرومنا وبيوتنا يعطون لآخرين * فصعب علي جدا لما سمعت من إخوتهم
7 8 هذا الكلام * فلبثت قلبي علي. وخاطبت الرؤساء والمقدمين وقلت لهم * نحن اشترينا إخوتنا
اليهود المباعين لإخوتهم وبنيهم. أخذ الرجل أخاه. ومن أجل هذا قلت لهم بصوت.
9 أنتم تبيعوا إخوتكم وتبيعوا النساء. فسكتوا ولم يردوا جوابا * فقلت لهم. ليس هذا
بصواب الذي أنتم فاعلين. ألا بخشية إلهنا يجب أن تسيروا. ومن معيرة الأمم الذين
10 هم أعداءنا * وأنا وإخوتي أخذنا القصب لنشتري الطعام ونحيي المساكين الذين في شعبنا.
11 * ونرد عليهم اليوم كرومهم والدرهم وزيتونهم. والقمح والمطر والدهن الذي
12 أنتم مداينون * فقالوا نرد ولا نطلب منهم شيء. لكن نعمل كما أنت قائل. ودعوت
الأئمة واستحلفتهم بفعل هذا الأمر.

Et dixi principibus, ducibus, reliquisque 19
populo; Opus multum & amplum est,
adeòque nos dispersi sumus super mu-
rum, dissiti alter ab altero: Illuc ad 20
locum ubi audieritis sonum buccinæ, ob-
venite ad nos: Deus autem noster
pugnabit pro nobis. Ita dum instare- 21
mus operi, pars eorum tenebat ar-
ma ab ortu auroræ usque ad ortum
siderum. Etiam eo tempore dixi po- 22
pulo; Quisque cum puero suo fiant
in medio urbis Jerusalem, sitque nobis
nocte custodia, interdiu verò opus. Ego 23
etiam & fratres mei, pueríque mei, &
excubitores qui me sequebantur, ne-
quaquam exuebamus indumenta nostra,
sed quisque cum armis suis, ad ter-
minum mensis ac dierum.

CAP. V.

Accidit interim clamor populi & 1
uxorum eorum, magnus admodum con-
tra fratres suos Judæos. Nam 2
quidam dicebant, Cum filiis & filia-
bus nostris multi sumus: accipiemus
ergo triticum, ut comedamus nos &
ut vivamus. Quidam verò dicebant, 3
Vineæ domúsque nostræ multæ sunt, &
nos oppignerati sumus: accipiemus ergo
triticum, ut comedamus in fame. Qui- 4
dam denique dicebant, Mutuo accepimus
pecuniam pro vectigalibus regis super
vineas nostras: Jam verò ut caro 5
fratrum nostrorum caro nostra est,
& ut filii eorum filii nostri: &
ecce nos subjicimus filios nostros &
filias nostras quasi servos, ita ut non
attollant manus suas ad Dominum: &
agri à nobis, vineæ nostræ, domusque
nostræ dantur aliis. Molestum admodum mihi 6
fuit, cùm audissem à fratribus eorum
ista verba, Doluitque mihi animus me- 7
us: & principes ac duces allocutus dixi
eis; Nos emimus fratres nostros Ju- 8
dæos venditos fratribus & filiis eorum,
quisque recipiendo fratrem suum. Pro-
pterea dixi eis clamore; Vos vendidi-
stis fratres vestros, & venditis mulieres:
qui siluerunt, atque responsum non dede-
runt. Tum dixi eis, Non est ista recta 9
conversatio quam facitis: sed in ti-
more Dei nostri oportet vos ambulare, & à
probro gentium quæ sunt nobis infestæ, de-
clinare. At ego & fratres mei accepi- 10
mus pecuniam ut emeremus cibum, &
sustentaremus pauperes qui essent
in populo nostro. Restituemus illis 11
hodie vineas, æra, & oleas eorum,
triticum, mustum, & oleum pro quibus
vos litigatis. Dixerunt, Restituemus, 12
nec quicquam repetemus ab eis, sed fa-
ciemus prout dicis. Tum sacerdotes fe-
ci accedere, eosque juramento obstrinxi ut
ita facerent.

גם־חצני נערתי ואמרה ככה ינער האלהים את־כל־האיש אשר לא־יקים את־הדבר הזה מ 13
ביתו ומיגיעו וככה יהיה נעור ורק ויאמרו כל־הקהל אמן ויהללו את־יהוה ויעש
העם כדבר הזה׃ גם מיום אשר־צוה אתי להיות פחם בארץ יהודה משנת עשרים 14
ועד שנת שלשים ושתים לארתחשסתא המלך שנים שתים עשרה אני ואחי לחם הפחה
לא אכלתי׃ והפחות הראשנים אשר־לפני הכבידו על־העם ויקחו מהם בלחם ויין אחר כסף־ 15
שקלים ארבעים גם נעריהם שלטו על־העם ואני לא־עשיתי כן מפני יראת אלהים׃ וגם 16
במלאכת החומה הזאת החזקתי ושדה לא קנינו וכל־נערי קבוצים שם על־המלאכה׃ והיהודים 17
והסגנים מאה וחמשים איש והבאים אלינו מן־הגוים אשר־סביבתינו על־שלחני׃ ואשר היה 18
נעשה ליום אחד שור אחד צאן שש־ברֻרות וצפרים נעשו־לי ובין עשרת ימים בכל־יין
להרבה ועם־זה לחם הפחה לא בקשתי כי־כבדה העבדה על־העם הזה׃ זכרה־ 19
לי אלהי לטובה כל אשר־עשיתי על־העם הזה׃

CAP. VI.

ויהי כאשר נשמע לסנבלט וטוביה ולגשם הערבי וליתר איבינו כי בניתי את־החומה 1
ולא־נותר בה פרץ גם עד־העת ההיא דלתות לא־העמדתי בשערים׃ וישלח סנבלט 2
וגשם אלי לאמר לכה ונועדה יחדו בכפירים בבקעת אונו והמה חשבים לעשות לי רעה׃
ואשלחה עליהם מלאכים לאמר מלאכה גדולה אני עשה ולא אוכל לרדת למה תשבת המלאכה 3
כאשר ארפה וירדתי אליכם׃ וישלחו אלי כדבר הזה ארבע פעמים ואשיב אותם כדבר 4
הזה׃ וישלח אלי סנבלט כדבר הזה פעם חמישית את־נערו ואגרת פתוחה בידו׃ 5
כתוב בה בגוים נשמע וגשמו אמר אתה והיהודים חשבים למרוד על־כן אתה בונה 6
החומה ואתה הוה להם למלך כדברים האלה׃

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Insuper excussi sinum meum, & dixi, Sic excutiat Deus o- 13
mnem virum, qui non compleverit verbum istud, de do-
mo sua, & de laboribus suis: sic excutiatur, & vacuus
fiat. Et dixit universa multitudo, Amen. Et laudaverunt
Deum. Fecit ergo populus sicut erat dictum. A die au- 14
tem illa, qua præceperat rex mihi ut essem dux in terra
Juda, ab anno vigesimo usque ad annum trigesimum se-
cundum Artaxerxis regis, per annos duodecim, ego &
fratres mei annonas, quæ ducibus debebantur, non come-
dimus. Duces autem primi, qui fuerant ante me, gra- 15
vaverunt populum, & acceperunt ab eis, in pane, & vi-
no, & pecunia, quotidie siclos quadraginta: sed & mi-
nistri eorum depresserunt populum. Ego autem non feci
ita propter timorem Dei: Quin potius in opere muri 16
ædificavi, & agrum non emi, & omnes pueri mei con-
gregati ad opus erant. Judæi quoque & magistratus, 17
centum quinquaginta viri, & qui veniebant ad nos de
gentibus quæ in circuitu nostro sunt, in mensa mea erant.
Parabatur autem mihi per dies singulos bos unus, arietes 18
sex electi, exceptis volatilibus, & inter dies decem vina
diversa, & alia multa tribuebam: insuper & annonas du-
catus mei non quæsivi: valde enim attenuatus erat po-
pulus. Memento mei, Deus meus, in bonum, secundum o- 19
mnia quæ feci populo huic.

CAP. VI.

FActum est autem, cum audisset Sanaballat, & Tobias, 1
& Gossem Arabs, & cæteri inimici nostri, quòd ædifi-
cassem ego murum, & non esset in ipso residua interru-
ptio, (usque ad tempus autem illud valvas non posueram
in portis,) Miserunt Sanaballat & Gossem ad me, di- 2
centes: Veni, & percutiamus fœdus pariter in viculis in
campo Ono. Ipsi autem cogitabant ut facerent mihi ma-
lum. Misi ergo ad eos nuntios, dicens, Opus grande ego 3
facio, & non possum descendere, ne fortè negligatur, cùm
venero & descendero ad vos. Miserunt autem ad me se- 4
cundum verbum hoc per quatuor vices: & respondi eis
juxta sermonem priorem. Et misit ad me Sanaballat juxta 5
verbum prius quintò vice puerum suum, & epistolam ha-
bebat in manu sua scriptam hoc modo: IN GENTI- 6
BUS auditum est, & Gossem dixit, quòd tu & Judæi co-
gitetis rebellare, et propterea ædifices murum, et levare
te velis super eos regem: propter quam causam

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6

Et dixerunt, Ita excutiat Deus omnem ho- 13
minem qui non steterit huic verbo, è domo
& labore ipsius: ita sit excussus & nugiae
perfidus: dixeruntque totus populus, A-
men: deinde surgentes, populus universus,
laudaverunt Dominum; feceruntque populus
universus secundum verbum istud. Præterea 14
ab eo die quo me præfecit quo essem prin-
ceps in terra Judæ, ab anno vigesimo usque
ad annum trigesimum secundum Artachsastæ
regis, duodecim annis ego & fratres mei fui
princeps eorum; nullus tamen aliorum abegi,
aut quempiam eorum molestiâ affeci: Licet 15
principes qui me præcesserant, populum op-
presserint, & acceperint ab eo vinum & pa-
nem, multamque pecuniam pro vectigali, usque
ad drachmas quadraginta: quin etiam servis
suis authoritatem dederunt super populum,
qui ita dominati sunt in eos, ut eos torquerent:
ego verò non itidem feci, propter meum erga
Deum reverentiam. Imò in opere muri ifitus 16
licèt valdè magnificatus essem, tamen agros
non emi: & omnes pueri filii Judæorum con-
gregabantur, & adsidebant illic operi: Et 17
primates atque præfecti, centum quinquagin-
ta viri, & qui veniebant ad nos è populis
adjacentibus nobis, veniebant ad eos quisque
cum mensa sua. Et cùm quis convivium fa- 18
ceret, afferebat opificibus qui laborabant bo-
vem unum, & oves sex pingues; & hieri pa-
rabantur mihi, & singuli denis quibusque die-
bus, multum vini: nihilominus panem præ-
fecturæ nunquam petii, eò quòd grave incum-
beret opus huic populo. Ascribe mihi Deus 19
mi in bonum, quæcunque feci pro populo isto.

CAP. VI.

QUum auditum esset à Sambelato, Tobiâ, 1
& Gesham Arabe, cæterisque hostibus nostris
ædificâsse me murum, & ad illud usque tem-
pus parastades portarum nondum erexisse:
Miserunt ad me Sambelat & Gesham, dicen- 2
tes mihi; Age, foedus eamus, & foedere contra-
rium castris ponamus in planitie Ono: verùm
illi cogitabant nobis malum inferre. Sed misi 3
ad eos nuntium, & dixi eis; Opus ingens ego
facio, ideo descendere non possum: ne fortè
cesset quum desiero & descendero ad vos.
Et remittentibus ad me eundem sermonem 4
quatuor vicibus, respondi eis in eandem sen-
tentiam. Tandem misit ad me Sambelat in 5
eandem sententiam quintâ vice puerum suum
cum epistola in manu ipsius. In qua scriptum 6
erat, Inter gentes auditum est, & Gesham ait,
te & Judæos rebellionem meditari, ideò te
murum fabricare, teque futurum eis regem,
his ita se habentibus.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

13 Καὶ τὴν ἀναβολήν μου ἐξετίναξα, καὶ (c) εἶπα, Οὕτως ἐκτινάξαι ὁ Θεὸς πάντα ἄνδρα, ὃς οὐ στήσει τὸν
λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ εἶπε πᾶ-
14 σα ἡ ἐκκλησία, Ἀμήν· καὶ ᾔνεσαν τὸν κύριον. καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. (d) Ἀπὸ ἡμέρας
ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἄρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἔτους τριακοστοῦ καὶ
15 δευτέρου τῷ Ἀρθασασθὰ ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. Καὶ τὰς βίας
τὰς πρώτας ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτῶν (x) ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ ἔ-
σχατον ἀργύριον (μ) δίδραχμα τεσσαράκοντα· καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζουσιν ἐπὶ τὸν
16 λαόν· κἀγὼ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου Θεοῦ. Καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτη-
17 σα, ἀγρὸν οὐκ ἐκτησάμην, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι (ν) ἑκατὸν
καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου.
18 Καὶ ἦν (ξ) γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα ἓξ ἐκλεκτὰ καὶ χίμαρος ἐγένετό μοι,
καὶ ἀνὰ μέσον (ο) δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει. καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα,
19 ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. Μνήσθητί μου ὁ Θεὸς εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα
τῷ λαῷ τούτῳ.

Et vestimentum meum excussi, & dixi; Sic excutiat Deus omnem vi- 13
rum, qui non statuerit verbum hoc, è domo ejus, & è labore ejus: & e-
rit sic excussus, & inanis. Et dixit omnis Ecclesia, Amen. Et lauda-
verunt Dominum. Et fecit populus verbum hoc. (d) A die, quâ man- 14
davit mihi esse in principem eorum in terra Juda, ab anno vigesimo, &
usque ad annum trigesimum & secundum (e) Arthasastha, annos duo-
decim, ego, & fratres mei, (f) exactionem eorum non comedi. Et e- 15
xactiones primas, quas ante me aggravaverant super eos, & ac-
ceperunt ab eis in panibus, & in vino, ultimum argentum (g) didrachma
quadraginta. Et (h) excussi eorum exercebant potestatem super popu-
lum. Et ego non feci sic à facie timoris Dei: Et in opere muri (i) ho- 16
rum non tenui, agrum non (k) acquisivi, & omnes congregati ibi ad opus.
Et Judæi, centum, & quinquaginta viri, & venientes ad nos ex genti- 17
bus, quæ in circuitu nostro, ad mensam meam. Et erat factum in diem 18
unum, vitulus unus, & oves sex electæ, & hircus fiebat mihi:
& inter medium decem (l) dierum, in omnibus vinum multitudini. Et
cum his panes (m) exactionis non quæsivi, quoniam gravis servitus su-
per populum hunc. Memento mei, Deus, in bonum, omnia quæcunque feci populo huic. 19

MS.A. (c) εἶπον, (d) Ἀφ' ἧς ἡμέρας (x) ἐν * ἄρτοις [illegible] (μ) δίδραγμα (ν) ἑκατὸν πεντήκοντα (ξ) γενόμενον (ο) τῶν δέκα ἡμερῶν

ΚΕΦ. ς'.

1 Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλάτ, καὶ Τωβία, καὶ τῷ Γησὰμ τῷ Ἀραβί, καὶ τοῖς καταλοί-
ποις (a) ἐχθροῖς ἡμῶν, ὅτι ᾠκοδόμησα τὸ τεῖχος, καὶ οὐ (^) κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοή· (β) ἕως τοῦ και-
2 ροῦ ἐκείνου θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. Καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλάτ καὶ Γησὰμ πρός με, λέγων, Δεῦρο καὶ
συναχθῶμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνώ. καὶ αὐτοὶ (γ) λογιζόμενοι ποιῆσαί μοι πονη-
3 ρίαν. Καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους, λέγων, Ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι,
μήποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον· ὡς ἂν τελειώσω αὐτό, καταβήσομαι πρὸς (δ) ὑμᾶς. Καὶ ἀπέστειλαν
4 πρός με ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. Καὶ ἀπέστειλε πρός με Σαναβαλλάτ τὸν
5 παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεῳγμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ, Ἐν ἔθνε-
6 σιν (ε) ἠκούσθη ὅτι σὺ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε ἀποστατῆσαι· (ζ) διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ
(ς) σὺ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βασιλέα.

MS.A. (a) τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, (^) κατελείφθη ἐν αὐτοῖς (β) καί γε ἕως (γ) λογιζόμενοι μοι ποιῆσαι (δ) ὑμᾶς. * καὶ ἀπέστειλα κατὰ ταῦτα. (ε) ἠκούσθη. (ζ) ἐπὶ τούτῳ, * καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίζεσθε (ς) διὰ τὸ (ε) γίνῃ αὐτοῖς

CAP. VI.

Et factum est, sicut auditum fuit ipsi Sanaballat, & Tobia, & Go- 1
sam Arabi, & reliquis inimicorum nostrorum, quia ædificavi murum,
& non remansit in eis (a) spiritus; usque ad tempus illud valvas non po-
sueram in portis. Et misit Sanaballat, & Gosam, ad me, dicens; Veni, 2
& congregemur in idipsum in pagis in campo Ono: Et ipsi cogitantes
facere mihi malum. Et misi nuntios ad eos, dicens; Opus magnum ego 3
facio, & non potero descendere, ne fortè cesset opus. Cùm perfecero il-
lud, descendam ad vos. Et miserunt ad me, sicut verbum (b) hoc. Et 4
misi eis secundùm hæc. Et misit ad me Sanaballat (c) puerum suum, & 5
epistolam apertam in manu ejus. Et erat scriptum in ea; In gentibus 6
auditum (d) est, quia tu, & Judæi, cogitatis rebellare: propter hoc tu
ædificas murum: & tu eris eis in regem:

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وَأَيْضًا نَفَضْتُ ثِيَابِي وَقُلْتُ . هٰكَذَا يَنْفُضُ ٱللّٰهُ كُلَّ إِنْسَانٍ لَا يَثْبُتُ عَلَى هٰذَا ٱلْقَوْلِ 13
مِنْ بَيْتِهِ وَمِنْ كَدِّهِ . وَهٰكَذَا يَكُونُ مَنْفُوضًا وَفَارِغًا . فَقَالُوا كُلُّ ٱلْجَوْقِ آمِينَ .
وَمَدَحُوا ٱللّٰهَ . وَعَمِلُوا ٱلْقَوْمُ مِثْلَ هٰذَا ٱلْقَوْلِ * وَأَيْضًا مِنَ ٱلْيَوْمِ ٱلَّذِي أَوْصَانِي لِأَكُونَ 14
أَمِيرًا فِي أَرْضِ يَهُوذَا . مِنْ سَنَةِ ٱثْنَيْنِ وَثَلَاثِينَ لِأَرْتَحْشَسْتَ ٱلْمَلِكِ . أَنَا وَإِخْوَتِي . لَمْ نَأْكُلْ
مُؤْنَتَهُمْ * وَٱلْأُمَرَاءُ ٱلَّذِينَ كَانُوا قَبْلِي ثَقَّلُوا مُؤْنَتَهُمْ عَلَى ٱلْقَوْمِ . وَأَخَذُوا مِنْهُمْ خُبْزًا 15
وَخَمْرًا . وَبَعْدَ سَنَةٍ أَرْبَعِينَ زُوزًا أَيْضًا غِلْمَانُهُمْ تَسَلَّطُوا عَلَى ٱلرَّعِيَّةِ . وَأَنَا لَمْ أَفْعَلْ كَذٰلِكَ
مِنْ أَجْلِ مَخَافَةِ ٱللّٰهِ * وَأَيْضًا فِي عَمَلِ هٰذَا ٱلسُّورِ تَعِبْتُ . وَكُلُّ غِلْمَانِي مُجْتَمِعِينَ ثَمَّ عَلَى 16
ٱلْعَمَلِ * وَٱلْيَهُودُ مِئَةٌ وَخَمْسُونَ رَجُلًا غَيْرَ ٱلْجَالِسِينَ إِلَيْنَا مِنَ ٱلْأُمَمِ ٱلَّذِينَ كَانُوا حَوْلَنَا . 17
وَٱلَّذِينَ كَانُوا يَصْنَعُونَ * كُلَّ يَوْمٍ ٱلْغَنَمَ سِتَّةً ثَمَانٍ وَحِمْلَانٌ وَطُيُورٌ صَنَعُوا لِي وَبَيْنَ 18
كُلِّ عَشَرَةِ أَيَّامٍ كَثِيرُ خَمْرٍ . لِلْأَحْبَارِ وَمَعَ هٰذَا ٱلطَّعَامِ ٱلْكَثِيرِ لَمْ أَطْلُبْ وَلَا ثَقَّلْتُ
ٱلْخِدْمَةَ عَلَى ٱلشَّعْبِ .

. ٱلْفَصْلُ ٱلسَّادِسُ .

* وَكَانَ لَمَّا ٱتَّصَلَ بِسَنْبَلَّاطَ وَطُوبِيَّا وَجُشَمَ ٱلْأَعْرَابِيِّ وَسَائِرِ أَعْدَائِنَا . أَنِّي بَنَيْتُ ٱلسُّورَ 1
وَلَمْ يَبْقَ فِيهِ ثُغْرٌ . وَإِلَى ذٰلِكَ ٱلْوَقْتِ لَمْ أُقِمْ مَصَارِيعَ عَلَى ٱلْأَبْوَابِ * فَأَرْسَلَ سَنْبَلَّاطُ 2
وَجُشَمُ إِلَيَّ قَائِلَيْنِ . تَعَالَ نَجْتَمِعْ فِي كَفِيرِينَ فِي بُقْعَةِ أَدُومَ . مُفَكِّرِينَ لِي بِفِعْلِ بَلِيَّةٍ .
* فَأَرْسَلْتُ إِلَيْهِمْ رُسُلًا قَائِلًا . أَنَا فَاعِلٌ صَنْعَةً كَثِيرَةً . وَلَا أَقْدِرُ عَلَى ٱلنُّزُولِ إِلَيْكُمْ 3
مَا دَامَ عَمَلُ هٰذِهِ ٱلصَّنْعَةِ . وَبَعْدَ مَا أُكَمِّلُ أَنْزِلُ إِلَيْكُمْ * فَأَرْسَلُوا إِلَيَّ مِثْلَ هٰذَا 4
ٱلْقَوْلِ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ . وَرَدَدْتُ إِلَيْهِمُ ٱلْجَوَابَ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ مِثْلَ هٰذَا ٱلْجَوَابِ * فَأَرْسَلَ 5
سَنْبَلَّاطُ مِثْلَ هٰذَا ٱلْقَوْلِ دَفْعَةً خَامِسَةً مَعَ غُلَامِهِ . وَرُقْعَةً مَفْتُوحَةً فِي يَدِهِ * مَكْتُوبٌ 6
فِيهَا . أَنْتَ وَٱلْيَهُودُ مُفَكِّرِينَ ٱلْعِصْيَانَ . عَلَى ذٰلِكَ أَنْتَ بَانِي ٱلسُّورِ . وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ مَلِكٌ .
وَمِثْلُ هٰذِهِ ٱلْخُطُوبِ .

Postremò excussi vestes meas, et dixi; 13
Sic excutiat Deus omnem hominem qui
non steterit huic sermoni à domo &
à labore suo; atque ita sit excus-
sus & vacuus. Et dixerunt universi
cœtus, Amen; & laudaverunt Deum,
feceruntque populus secundum sermo-
nem illum. Quin etiam ex ea die 14
qua mihi mandavit ut præessem
in terra Juda, ab anno trigesimo se-
cundo Artachshasta regis; ego & fra-
tres mei non comedimus cibarium eo-
rum. Duces autem qui me præ- 15
cesserant, prægravassent cibaria sua po-
pulum, acceperunt ab eo panem ac vi-
num: & post annos quadraginta [illegible]
[illegible] etiam pueri eo-
rum, & [illegible] in gre-
gem: at ego id non feci, propter Dei
timorem. Itemque in opere muri 16
illius [illegible] ego: unà omnibus pue-
ris meis congregatis ibi ad opus. At 17
Judæi centum & quinquaginta viri,
præter eos qui veniebant ad nos è gen-
tibus quæ circum nos erant, & his
qui operabantur; Singulis diebus oves 18
sex electæ, duo boves, avesque para-
bantur mihi: & decem quibusque
diebus abundantia vini: & panes tamen
cum hoc cibo multo non petii, neque
populum servitute prægravavi.

CAP. VI.

Factum est autem cum pervenisset 1
fama ad Sanballat, & Tobiam, et
Gesem Arabem, & reliquos inimicos
nostros, extruxisse me murum, nec
superesse in eo ruptionem, & ad illud
usque tempus nondum statuisse me
valvas in portis: Miserunt ad 2
me Sanballat, & Gesem, dicentes;
Age, conveniamus in Chephirim in pla-
nitie Edom, meditantes adversum me
opus aliquod facere. At misi ad 3
eos nuncios, dicens; Ego sum inten-
tus operi multo, neque possum descen-
dere ad vos quamdiu duraverit structu-
ra hujus operis: at ubi absolvero,
descendam ad vos. Remiserunt ad 4
me similem huic sermonem quater, &
quater reddidi eis responsum simile
huic responso. Misit quoque Sanbal- 5
lat similem huic sermonem quintò per
puerum suum, cum epistola aperta in
manu ejus, In quâ scriptum erat; 6
Tu & Judæi cogitatis rebellionem,
atque tu ædificas murum illum: ita-
que rex super eos futurus es: & alia
qui id genus sermones.

נחמיה : ו

7 וגם נביאים העמדת לקרא עליך בירושלם לאמר מלך ביהודה ועתה ישמע למלך כדברים האלה ועתה לכה ונועצה יחדו׃
8 ואשלחה אליו לאמר לא נהיה כדברים האלה אשר אתה אומר כי מלבך אתה בודאם׃
9 כי כלם מיראים אותנו לאמר ירפו ידיהם מן המלאכה ולא תעשה ועתה חזק את ידי׃
10 ואני באתי בית שמעיה בן דליה בן מהיטבאל והוא עצור ויאמר נועד אל בית האלהים אל תוך ההיכל ונסגרה דלתות ההיכל כי באים להרגך ולילה באים להרגך׃
11 ואמרה האיש כמוני יברח ומי כמוני אשר יבוא אל ההיכל וחי לא אבוא׃
12 ואכירה והנה לא אלהים שלחו כי הנבואה דבר עלי וטוביה וסנבלט שכרו׃
13 למען שכור הוא למען אירא ואעשה כן וחטאתי והיה להם לשם רע למען יחרפוני׃
14 זכרה אלהי לטוביה ולסנבלט כמעשיו אלה וגם לנועדיה הנביאה וליתר הנביאים אשר היו מיראים אותי׃
15 ותשלם החומה בעשרים וחמשה לאלול לחמשים ושנים יום׃
16 ויהי כאשר שמעו כל אויבינו ויראו כל הגוים אשר סביבתינו ויפלו מאד בעיניהם וידעו כי מאת אלהינו נעשתה המלאכה הזאת׃
17 גם בימים ההם מרבים חרי יהודה אגרתיהם הולכות על טוביה ואשר לטוביה באות אליהם׃
18 כי רבים ביהודה בעלי שבועה לו כי חתן הוא לשכניה בן ארח ויהוחנן בנו לקח את בת משלם בן ברכיה׃
19 גם טובתיו היו אמרים לפני ודברי היו מוציאים לו אגרות שלח טוביה ליראני׃

C A P. VII.

1 ויהי כאשר נבנתה החומה ואעמיד הדלתות ויפקדו השוערים והמשררים והלוים׃
2 ואצוה את חנני אחי ואת חנניה שר הבירה על ירושלם כי הוא כאיש אמת וירא את האלהים מרבים׃

Versio VULG. LAT.

Et prophetas posuisti, qui prædicent de te in Jerusalem, 7
dicentes; Rex in Judæa est. Auditurus est rex verba hæc:
idcirco nunc veni, ut ineamus consilium pariter. Et 8
misi ad eum, dicens; Non est factum secundum verba
hæc, quæ tu loqueris: de corde enim tuo tu componis
hæc. Omnes enim hi terrebant nos, cogitantes quod 9
cessarent manus nostræ ab opere, & quiesceremus. Quam
ob causam magis confortavi manus meas: Et ingres- 10
sus sum domum Semaiæ filii Dalaiæ filii Metabeel secre-
tò. Qui ait; Tractemus nobiscum in domo Dei in me-
dio templi, & claudamus portas ædis: quia venturi sunt
ut interficiant te, & nocte venturi sunt ad occidendum
te. Et dixi; Num quisquam similis mei fugit? & quis 11
ut ego ingredietur templum, & vivet? non ingrediar.
Et intellexi quòd Deus non misisset eum, sed quasi vati- 12
cinans locutus esset ad me, & Tobias & Sanaballat con-
duxissent eum. Acceperat enim pretium, ut territus fa- 13
cerem, & peccarem, & haberent malum, quod expro-
brarent mihi. Memento mei Domine pro Tobia & Sa- 14
naballat, juxta opera eorum talia: sed & Noadiæ pro-
phetæ, & cæterorum prophetarum, qui terrebant me.
Completus est autem murus vigesimoquinto die mensis 15
Elul, quinquaginta duobus diebus. Factum est ergò 16
cùm audissent omnes inimici nostri, ut timerent universæ
gentes, quæ erant in circuitu nostro, & conciderent intra
semetipsos, & scirent quòd à Deo factum esset opus hoc.
Sed & in diebus illis, multæ optimatum Judæorum epi- 17
stolæ mittebantur ad Tobiam, & à Tobia veniebant ad
eos. Multi enim erant in Judæa habentes juramentum 18
ejus, quia gener erat Secheniæ filii Area, & Johanan fi-
lius ejus acceperat filiam Mosollam filii Barachiæ: Sed 19
& laudabant eum coram me, & verba mea nuntiabant ei:
& Tobias mittebat epistolas ut terreret me.

CAP. VII.

Postquam autem ædificatus est murus, & posui valvas, 1
& recensui janitores, & cantores, & Levitas: Præcepi 2
Hanani fratri meo, & Hananiæ principi domûs de Jeru-
salem, (ipse enim quasi vir verax & timens Deum plus
cæteris videbatur.)

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]

Præterea prophetas te constituisse ad pro- 7
phetandum de te in Jerusalem, dicentes; Ecce
regnavit Ezra in Judæa. Jam verò perlata sunt
ad regem hujusmodi verba: venito ergò ut
simul consultemus. Tum misi ad eum, & dixi 8
ei; Inhonesta sunt hujusmodi verba quæ tu
dicis, nam ea animo tuo comminisceris ea.
Omnes enim timorem nobis injiciebant, ac 9
dicebant; Remittentur manus eorum ab ope-
re: & dicebant nobis, Ne vacetis operi: ve-
rùm confirmabo manus meas. Præterea cùm 10
ingressus essem apud Semaiam filium Delaiæ,
filii Mehethabelis ipse quoque avocabat me:
dixit enim mihi; Age, recipiamus nos in do-
mum Domini intra templum, & occludamus
templi portas; quia venturi sunt ad interfici-
endum te, & noctu venturi sunt ad interfici-
endum te. Cui dixi; Vir qualis ego sum, fugeret: 11
abde ut ego fugiam, & templum ingrediar.
Scio Deum nequaquam misisse illum contra 12
me: neque per prophetam dictum est mihi
me ab illo interficiendum. Tobia & Sanbe-
lat, & socii ejus mercede conduxerant eum,
& miserant eum contra me, ut interficeret me;
Mercenarius enim erat: ut timore ita face- 13
rem, & delinquens acquirerem apud eos no-
men infame, ut deinde exprobrarent mihi.
Recordare mi Deus, Tobiæ, Sanbelati, & so- 14
ciorum ejus, secundùm facinora hæc abomi-
nanda: atque etiam Judææ prophetæ, & re-
liquorum prophetarum; qui mihi timorem
illorum injicere studebant. Tandem perfe- 15
ctus est murus vigesimo quinto die Septem-
bris, spatio quinquaginta duorum dierum.
Tunc cùm audissent omnes inimici nostri 16
omnésque gentes quæ circa nos erant, time-
runt & valdè formidaverunt nos, scientes à
Deo conditum esse opus illud. Etiam die- 17
bus illis frequentes mittebant magnates Ju-
dæ epistolas delatas ad Tobiam, & epistolæ
Tobiæ deferebantur ad eos. Multi enim erant 18
in Judæa, qui juraverant ei se non futuros
illi infensos, quia gener erat Sechaniæ filii
Arahi; & Johannes filius ejus duxerat filiam
Messomi filii Barachiæ. Bona quoque ipsius 19
verba prædicabant coram me; & verbum
quod proferebam, referebant ei: & literas
mittebat ipse Tobia ad injiciendum mihi
timorem.

C A P. VII.

1 [illegible]
2 [illegible]

Tunc quum exædificatus esset murus, ere- 1
ctæ parastades, portæ completæ, & ministri
ac Levitæ constituti; Præcepi Hanani fratri 2
meo, & Hananiæ præfecto palatii & Jerosa-
lymæ (is enim erat vir rectus, timens Deum,
& malum devitans)

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλέα (ζ) ἐπὶ Ἰούδα. [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]

Et ad hæc pro*phetas* statuisti tibi, (ε) ut sedeas in Hierusalem in re- 7
gem super Juda. [illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. Ζ.

1 Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ᾠκοδομήθη τὸ τεῖχος, [illegible]
2 [illegible]
MS. A. (α). [illegible]

CAP. VII.

Et factum est quando ædificatus est murus, [illegible] 1
[illegible] 2

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * وايضا انبياء اقمت ليبشروا عليك في اورشليم قايلين ملك عزرا على اليهود . الان
8 سيتصل بالملك هذا الخبر . فتعال الان نتشاور جميعا * فارسلت اليه قايلا لم يكن هذا
9 الذي قلت كله مثل قولك . لكنك انت مبتدعه * لان كلهم مفزعين لنا قايلين .
10 يسترخون من الصنعة ولا تعمل الصنعة . والان اشدد يدي * واما دخلت الى دار شمعيا
واصحابه . فقال نجتمع الى بيت الله الى وسط الهيكل ونغلق مصاريع الهيكل . لانهم جايين
11 12 ليقتلوك * فقلت رجلا مثلي يهرب . حاشاي ان اهرب وادخل الى الهيكل * انا اعرف ان
13 الله ما ارسله علي ولا بشي قال . وان سنبلاط وطوبيا واصحابه استاجروه * لاجل انه مستاجر .
14 لاني اخشا واعمل كذلك واخطي . فيصير لهم ذلك علي اسم قبيح * لاجل ان اورشليم ذكرها
الله . اذكر يا الهي لطوبيا وسنبلاط بفعلهم ولاصحابهم . وكانهم بفعلهم هذا . وايضا نوادياه
15 النبي وساير الانبياء الذين كانوا لي مفزعين منهم * ثم الحصن في اليوم الخامس وعشرين
16 من شهر ايلول . لاثنين وخمسين يوما * وكان عند سماع ساير اعدائنا فزعوا كل الاحزاب
الذين حولنا وسقطوا جدا عند انفسهم . وعلموا ان من عند الهنا صارت هذه الصناعة .
17 * وفي تلك الايام كانوا اليهود اولاد مبتدين كتبهم سايرين الى طوبيا . والكتب الذي
18 لطوبيا جاية اليهم * اذ كان كثيرون في آل يهودا اصحاب صهر وقلمة الابنيذوه . لانه
19 كان صهر شخنيا ابن ارا . ويوحانان ابنه تزوج ابنة مشلام ابن برخيا ايضا * وكلاما
جيدا كانوا يحضرونا . وكلامي كانوا هم يرسلون اليه . وكتبا ارسل طوبيا بتفزيع .

. الفصل السابع .

1 * وبعد ما بني السور وتم . وقعت في الابواب . واعتمدوا البوابين والمسبحين واللاويين .
2 * ووصيت حنانيا اخي . وايضا حننيا رئيس الحصن على اورشليم . لانه مثل رجل ذي
امانة ويخاف من الله ويتعالى عن الشر .

Præterea prophetas fecisti ut prædicent de te in Jerusalem, dicentes; [illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible] 19

CAP. VII.

Et [illegible] 1
[illegible] 2

נחמיה : ז

[illegible interlinear Latin]

3 ויאמר להם לא יפתחו שערי ירושלם עד חם השמש ועד הם עמדים יגיפו הדלתות
4 ואחזו והעמיד משמרות ישבי ירושלם איש במשמרו ואיש נגד ביתו: והעיר רחבת
5 ידים וגדלה והעם מעט בתוכה ואין בתים בנוים: ויתן אלהי אל לבי ואקבצה את
החרים ואת הסגנים ואת העם להתיחש ואמצא ספר היחש העולים בראשונה ואמצא
6 כתוב בו: אלה בני המדינה העלים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצר
7 מלך בבל וישובו לירושלם וליהודה איש לעירו: הבאים עם זרבבל ישוע נחמיה
עזריה רעמיה נחמני מרדכי בלשן מספרת בגוי נחום בענה מספר אנשי עם
8 9 ישראל: בני פרעש אלפים מאה ושבעים ושנים: בני שפטיה שלש מאות שבעים ושנים:
10 11 בני ארח שש מאות חמשים ושנים: בני פחת מואב לבני ישוע ויואב אלפים ושמנה מאות
12 13 שמנה עשר: בני עילם אלף מאתים חמשים וארבעה: בני זתוא שמנה מאות ארבעים
14 15 16 וחמשה: בני זכי שבע מאות וששים: בני בנוי שש מאות ארבעים ושמנה: בני בבי
17 18 שש מאות עשרים ושמנה: בני עזגד אלפים שלש מאות עשרים ושנים: בני אדניקם שש מאות
19 20 ששים ושבעה: בני בגוי אלפים ששים ושבעה: בני עדין שש מאות חמשים וחמשה:
21 22 23 בני אטר לחזקיה תשעים ושמנה: בני חשם שלש מאות עשרים ושמנה: בני בצי
24 25 שלש מאות עשרים וארבעה: בני חריף מאה שנים עשר: בני גבעון תשעים וחמשה:
26 27 אנשי בית לחם ונטפה מאה שמנים ושמנה: אנשי ענתות מאה עשרים ושמנה:
28 29 אנשי בית עזמות ארבעים ושנים: אנשי קרית יערים כפירה ובארות שבע מאות
30 31 ארבעים ושלשה: אנשי הרמה וגבע שש מאות עשרים ואחד: אנשי מכמס מאה
32 33 עשרים ושנים: אנשי בית אל והעי מאה עשרים ושלשה: אנשי נבו אחר חמשים
34 35 ושנים: בני עילם אחר אלף מאתים חמשים וארבעה: בני חרם שלש מאות
36 37 ועשרים: בני ירחו שלש מאות ארבעים וחמשה: בני לד חדיד ואנו שבע מאות ועשרים
38 39 ואחד: בני סנאה שלשת אלפים תשע מאות ושלשים: הכהנים בני ידעיה לבית ישוע
40 41 תשע מאות שבעים ושלשה: בני אמר אלף חמשים ושנים: בני פשחור אלף מאתים
42 43 ארבעים ושבעה: בני חרם אלף שבעה עשר: הלוים בני ישוע לקדמיאל לבני
להודוה שבעים וארבעה:

Versio VULG. LAT.

Et dixi eis: Non aperiantur portæ Jerusalem 3
usque ad calorem solis. Cumque adhuc assiste-
rent, clausæ portæ sunt, & oppilatæ: & po-
sui custodes de habitatoribus Jerusalem, singulos
per vices suas, & unumquemque contra domum
suam. Civitas autem erat lata nimis & gran- 4
dis, & populus parvus in medio ejus, & non
erant domus ædificatæ. Deus autem dedit in 5
corde meo, & congregavi optimates, & magi-
stratus, & vulgum, ut recenserem eos: & in-
veni librum census eorum, qui ascenderant pri-
mum, & inventum est scriptum in eo. Isti fi- 6
lii provinciæ, qui ascenderunt de captivitate mi-
grantium, quam transtulerat Nabuchodonosor rex
Babylonis, & reversi sunt in Jerusalem, & in
Judæam, unusquisque in civitatem suam. Qui 7
venerunt cum Zorobabel, Josue, Nehemias,
Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochæus, Bel-
sam, Mespharath, Begoai, Nahum, Baana. Nu-
merus virorum populi Israel: Filii Pharos, 8
duo millia centum septuaginta duo: Filii Sa- 9
phatia, trecenti septuaginta duo: Filii Area, 10
sexcenti quinquaginta duo: Filii Phahathmoab 11
filiorum Josue & Joab, duo millia octingenti de-
cem & octo: Filii Ælam, mille ducenti quin- 12
quaginta quatuor: Filii Zethua, octingenti qua- 13
draginta quinque: Filii Zachai, septingenti sexa- 14
ginta: Filii Bannui, sexcenti quadraginta octo: 15
Filii Bebai, sexcenti viginti octo: Filii Azgad, 16 17
duo millia trecenti viginti duo: Filii Adonicam, 18
sexcenti sexaginta septem: Filii Beguai, duo mil- 19
lia sexaginta septem: Filii Adin, sexcenti quin- 20
quaginta quinque: Filii Ater, filii Hezeciæ, no- 21
naginta octo: Filii Hasem, trecenti viginti octo: 22
Filii Besai, trecenti viginti quatuor: Filii Ha- 23 24
reph, centum duodecim: Filii Gabaon, nona- 25
ginta quinque: Filii Bethlehem & Netupha, 26
centum octoginta octo. Viri Anathoth, centum 27
viginti octo. Viri Bethazmoth, quadraginta duo. 28
Viri Cariathiarim, Cephira, & Beroth, septin- 29
genti quadraginta tres. Viri Rama & Geba, 30
sexcenti viginti unus. Viri Machmas, centum vi- 31
ginti duo. Viri Bethel & Hai, centum viginti 32
tres. Viri Nebo alterius, quinquaginta duo. Vi- 33 34
ri Ælam alterius, mille ducenti quinquaginta qua-
tuor. Filii Harem, trecenti viginti. Filii Jeri- 35 36
cho, trecenti quadraginta quinque. Filii Lod Hadid 37
& Ono, septingenti viginti unus. Filii Senaa, tria 38
millia nongenti triginta. Sacerdotes: Filii Idaia 39
in domo Josue, nongenti septuaginta tres. Filii 40
Emmer, mille quinquaginta duo. Filii Phassur, 41
mille ducenti quadraginta septem. Filii Arem, 42
mille decem & septem. Levitæ: Filii Josue & 43
Cedmihel filiorum

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 [illegible Syriac]

Et dixi eis: Ne aperiantur portæ Jerusalem 3
donec ascendat Sol, & stante adhuc die, clau-
dantur portæ & obserentur; statuique in ex-
cubiis cives Jerusalem, quisque in custodia
sua, & quisque è regione domus suæ. Por- 4
rò urbs magna erat & ampla, populus autem
paucus in ea, nec erant ei domus extructæ.
Quapropter induxit Deus in cor meum, ut 5
congregarem nobiles, & magnates populi
per cognationes eorum: & inveni librum
genealogiarum in quo scriptum erat: Hi 6
sunt cives illius urbis, qui ascenderunt è ca-
ptivitate deportationis illius quam deporta-
verat Nabuchadnezar rex Babelis in Babe-
lem; & reversi sunt in Jerusalem & Judæam,
quisque ad civitatem suam: Qui ascende- 7
runt cum Zorbabele, Jesu, Nehemia, Azaria,
Raamia, Nehemele, Mordochaio, Belsane,
Mesparath, Bagoai, Nahum & Baana.

Numerus hominum populi Israelitici.

8 [illegible Syriac]

Posteri Pharos, bis mille centum septua- 8
ginta duo: Posteri Sephatiæ, ter mille se- 9
ptuaginta duo: Posteri Arahi, sexcenti 10
quinquaginta duo: Posteri dominatoris 11
Moabi, ex posteris Jesu & Joabi, bis
mille octingenti octodecim: Posteri Ila- 12
mi, mille ducenti quinquaginta quatuor:
Posteri Nethaniæ, octingenti quinquagin- 13
ta quatuor: Posteri Bethi, septingenti 14
sexaginta: Posteri Bani, sexcenti qua- 15
draginta quatuor, Posteri Bachi, sex- 16
centi viginti octo: Posteri Azgadis, bis 17
mille trecenti viginti duo: Posteri 18
Arbaconis, sexcenti sexaginta septem:
Posteri Bagoai; bis mille sexaginta se- 19
ptem: Posteri Addonis, sexcenti quin- 20
quaginta quinque:

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

3 Καὶ (β) εἶπα αὐτοῖς, Οὐκ ἀνοιχθήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ· (γ) καὶ ἔτι αὐτῶν γρηγορούντων, κλειέσθωσαν αἱ θύραι, καὶ σφηνούσθωσαν· καὶ στῆσον προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ,
4 ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ (δ) αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας (ε) αὐτοῦ. Καὶ ἡ πόλις πλατεῖα καὶ μεγάλη, καὶ
5 ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ᾠκοδομημέναι. Καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίας. Καὶ εὗρον βιβλίον τῆς συνοδίας οἱ
6 ἀνέβησαν ἐν πρώτοις· καὶ εὗρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, (ζ) Καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες (η) ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπῴκισεν (θ) Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ (ι) ἐπέ-
7 στρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν (κ) αὐτοῦ. Μετὰ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ Νεεμία, (λ) Ἀζαρία, καὶ Ῥααμὰ, Ναεμανὶ, (μ) Μαρδοχαῖος, Βαλσὰν, [illegible] Μασφαρὰθ, Ἔσδρα, Βαγουία, Ἰναοὺμ, Βαανὰ, Μασφὰρ, ἄνδρες λαοῦ Ἰσραήλ. Υἱοὶ Φόρος, δισχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομήκοντα-
8 δύο. Υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. Υἱοὶ Ἠρὰ, ἑξακόσιοι (ν) πεντηκονταδύο. Υἱοὶ
9 Φαὰθ Μωὰβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωὰβ, (ξ) δισχίλιοι ἑξακόσιοι ὀκτωκαίδεκα. Υἱοὶ Αἰλὰμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. Υἱοὶ (ο) Ζαθουὰ, ὀκτακόσιοι (π) τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ Ζακχοὺ,
10 ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα. Υἱοὶ Βανουῒ, ἑξακόσιοι (ρ) τεσσαρακονταοκτώ. Υἱοὶ Βηβαῒ, ἑξακόσιοι εἰκοσι-
11 οκτώ. Υἱοὶ (σ) Ἀσγὰδ, δισχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο. Υἱοὶ Ἀδωνικὰμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταεπτά.
12 Υἱοὶ (τ) Βαγοῒ, δισχίλιοι ἑξηκονταεπτά. Υἱοὶ Ἠδὶν, ἑξακόσιοι (υ) πεντηκονταπέντε. Υἱοὶ Ἀτὴρ
13 τῷ Ἐζεκία, ἐνενηκονταοκτώ. Υἱοὶ (φ) Ἡσὰμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ. Υἱοὶ (χ) Βασὶ, τριακόσιοι
14 εἰκοσιτέσσαρες. Υἱοὶ (ψ) Ἀρὶφ, ἑκατὸν (ω) δώδεκα. Υἱοὶ Ἀσὲν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. Υἱοὶ
15 Γαβαὼν, ἐνενηκονταπέντε. Υἱοὶ (α) Βαιθλαὲμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. υἱοὶ (β) Ἀτωφὰ, πεντη-
16 κονταέξ. Υἱοὶ (γ) Ἀναθὼθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. (δ) Ἄνδρες Βηθασμὼθ, τεσσαράκοντα-
17 δύο. Ἄνδρες (ε) Καριαθιαρὶμ, Καφιρὰ, καὶ Βηρὼθ, ἑπτακόσιοι (ζ) τεσσαρακοντατρεῖς.
18 Ἄνδρες Ἀραμὰ, καὶ Γαβαὰ, ἑξακόσιοι (η) εἴκοσι. Ἄνδρες Μαχμὰς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο. Ἄνδρες
19 Βαιθὴλ καὶ Ἀϊ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. Ἄνδρες Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο. (θ) Ἄνδρες Ἠλα-
20 μαὰρ, χίλιοι διακόσιοι (ι) πεντηκονταδύο. Υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἴκοσι. Υἱοὶ Ἱεριχὼ, τρια-
21 κόσιοι (κ) τεσσαρακονταπέντε. Υἱοὶ Λοδαδὶ καὶ (λ) Ὠνὼ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιέν. Υἱοὶ Σαναὰ, τρισ-
22 χίλιοι ἐννακόσιοι τριάκοντα. Οἱ ἱερεῖς, υἱοὶ Ἰωδαὲ εἰς οἶκον Ἰησοῦ, ἐννακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς.
23 Υἱοὶ Ἐμμὴρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. Υἱοὶ Φασσοὺρ, χίλιοι διακόσιοι (μ) τεσσαρακονταεπτά. Υἱοὶ
24 Ἠρὰμ, χίλιοι δεκαεπτά. οἱ Λευῖται, Υἱοὶ Ἰησοῦ (ν) τῷ Καδμιὴλ τοῖς υἱοῖς

Et dixi eis; Non aperientur portæ Hierusalem usque ad fervorem solis: & adhuc ipsis vigilantibus claudantur valvæ, & obserentur: & statue custodes ex habitantibus in Hierusalem: vir in custodia sua, & vir è regione domus suæ. Et civitas lata & magna, & populus pau- 4
cus in ea: & non erant domus ædificatæ. Et dedit Deus in cor- 5
meum, & congregavi optimates, & principes, & populum ad (i) cœtum. Et inveni librum cœtus, qui ascenderant in primis. Et inveni scriptum in eo: Et hi filii provinciæ, qui ascenderunt de 6
captivitate transmigrationis, quam transmigravit Nabuchodonosor rex Babylonis: & reversi in Hierusalem, & in Juda, vir in civitatem
suam. Cum Zorobabel, & Jesu, et Neemia, Azaria, & Raama, Na- 7
mani, Mardochæo, Balsan, Mesphareth, Esdra, Baguia, Inaum, Baana, Masphar, viri populi Israel. Filii Pharos, duo millia centum 8
septuaginta duo: Filii Saphatia, trecenti septuaginta duo: Filii Era, sex- 9 10
centi quinquaginta duo: Filii Phaathmoab de filiis Jesu, et Joab, duo 11
millia sexcenti decem octo: Filii Ælam, mille ducenti quinquaginta qua- 12
tuor: Filii Zathua, octingenti quadraginta quinque: Filii Zacchu, septin- 13 14
genti sexaginta: Filii Banui, sexcenti quadraginta octo: Filii Bebi, 15 16
sexcenti viginti octo: Filii Asgad, duo millia trecenti viginti duo: 17
Filii Adonicam, sexcenti sexaginta septem: Filii Bagoi, duo millia 18 19
sexaginta septem: Filii Edin, sexcenti quinquaginta quinque: 20
Filii Ater Ezeciæ, nonaginta octo: Filii Esam, trecenti viginti 21 22
octo: Filii Besi, trecenti viginti quatuor: Filii Ariph, cen- 23 24
tum duodecim: filii Asen, ducenti viginti tres: Filii Gabaon, 25
nonaginta quinque: Filii Bethlehem, centum viginti tres: filii Ato- 26
pha, quinquaginta sex: Filii Anathoth, centum viginti octo: Viri 27 28
Bethasmoth, quadraginta duo: Viri Cariathiarim, Caphira, & Beroth, septingenti quadraginta tres: Viri Arama, & Gabaa, sexcen- 29 30
ti viginti: Viri Machmas, centum viginti duo: Viri Bethel, 31 32
& Ai, centum viginti tres: Viri Nabia, centum quinquaginta 33
duo: Viri Elamar, mille ducenti quinquaginta duo: Filii Eram, 34 35
trecenti viginti: Filii Jericho, trecenti quadraginta quinque: Filii 36 37
Lodadi, & Ono, septingenti viginti unus: Filii Sanaa, tres mil- 38
le nongenti triginta. Sacerdotes: filii Jodae in domo Jesu, nongenti 39
septuaginta tres: Filii Emmer, mille quinquaginta duo: Filii Phas- 40 41
sur, mille ducenti quadraginta septem: Filii Eram, mille decem septem. Levitæ: Filii Jesu usque Cadmiel de filiis 42 43

MS. V (β) [illegible] (γ) [illegible] (δ) αὐτοῦ, (ε) αὐτοῦ. (ζ) Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ [illegible] (η) [illegible] (θ) Ναβουχοδονόσορ [illegible] (ι) [illegible] (κ) [illegible] (λ) Ἀζαρία, Ῥαμιά. (μ) Μαρδοχαῖος. (ν) Μασφαράθ. Ἔζρα, Βαγουία. (ο) [illegible] (ξ) δισχίλιοι [illegible] (ο) Ζαθθουὰ. (π) [illegible] (ρ) [illegible] (σ) Ἀζγάδ. (τ) Βαγουαί, (υ) πεντηκοντατέσσαρες. (φ) Ἡσάμ, (χ) Βασί, (ψ) Ἀρίφ, (ω) δώδεκα. Υἱοὶ Γαβαὼν, (α) Βαιθλεέμ. (β) Νετωφά, (γ) Ἀναθὼθ, (δ) Ἄνδρες Βηθ [illegible] (ε) [illegible] (ζ) [illegible] (η) εἰκοσιέν. (θ) Υἱοὶ Μαχμάς [illegible] Ἄνδρες Ἠλαμαάρ, (ι) πεντηκοντατέσσαρες. (κ) τεσσαρακονταπέντε. (λ) Ὠνώ, (μ) τεσσαρακονταεπτά. (ν) τῷ Καδμιήλ.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 وقلت لهم. لا تفتحوا ابواب اورشليم الى حمو الشمس. وبينما هم موقوف اطبقوا الابواب.
واوقف حارس اورشليم كل واحد في محرسه والرجل قدام داره * والمدينة واسعة الامكنة 4
وكبيرة والناس فيها قليل وليس دور معمور * وجعل الهي في قلبي. وجمعت الرؤساء 5
والمقدمين وعظماء الشعب لقبايلهم. ووجدت ديوان السبي الصاعد من الابتداء. ووجدت
فيه مكتوبا جميع الاسماء المذكورة كما في سفر عزرا العدد بعينه.

* Et dixi eis; Ne aperiatis portas Jerusalem usque ad ardorem solis, et adhuc in solicitudine claudite portas; et statuite excubias Jerusalem, unumquemque in custodia sua, et quisque ante domum suam. 3
At ipsa autem erat ampla spatiis et magna, 4
et homines in ea pauci, nec erant domus ædificatæ. Posuitque Deus meus in corde meo ut convocarem principes, duces, ac magnates populi per familias earum: & inveni libellum captivitatis quæ primum ascenderat, et inveni in eo scripta omnia nomina commemorata, quemadmodum expositum in libro Esdræ: ac numerus demonstratus est. 5

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 [illegible Syriac text, verses 21–43]

* Posteri Atarii, octingenti quinquaginta quatuor: ex Hezecia, nonaginta octo: Posteri 21 22
Nabloani, trecenti viginti octo: Posteri 23
Basi, trecenti viginti quatuor: Posteri Jorami, centum duodecim: Cives Gebeonis, 24 25
nonaginta quinque: Beth-lehemitæ & Nephitæ, centum octoginta octo: Cives Anathoth, centum viginti octo. Cives Beth- 26 27 28
remoth, quadraginta duo: Cives Beth- 29
naarin, Chepiræ, & Beroth, septingenti quadraginta tres: Cives Gebaa & Ramæ, 30
septingenti viginti unus: Cives Machmas, 31
centum viginti duo: Cives Beth-el & 32
Aai, centum viginti tres: Cives Nobæ, quin- 33
quaginta duo: Elamitæ mille ducenti quin- 34
quaginta quatuor: Posteri Horami, tre- 35
centi viginti: Jerichuntini, trecenti qua- 36
draginta quinque: Cives Lud & Ono, 37
septingenti viginti unus: Senaani, ter 38
mille nongenti triginta: Sacerdotes filii Idaiæ, è familia Jesu, nongenti septuaginta tres: Posteri Amperi, mille 39 40
quinquaginta duo: Posteri Phashoris, 41
mille ducenti quadraginta septem: Posteri Haddami, mille septemdecim: Levitæ posteri Jesu, ex Cadmiele, de filiis 42 43
Juda, septuaginta quatuor.

נחמיה : ז

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Oduiæ, septuagintaquatuor. Cantores: Filii Asaph, 44 45
centum quadraginta octo. Janitores: Filii Sellum, fi- 46
lii Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatita, filii Sobai:
centum triginta octo. Nathinæi: filii Soha, filii Hasu- 47
pha, filii Tebbaoth, Filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, 48
filii Lebana, filii Hagaba, filii Selmai, Filii Hanan, 49
filii Geddel, filii Gaher, Filii Raaia, filii Rasin, fi- 50
lii Necoda, Filii Gezem, filii Aza, filii Phasea, Fi- 51 52
lii Besai, filii Munim, filii Nephussim, Filii Bacbuc, 53
filii Hacupha, filii Harhur, Filii Besloth, filii Ma- 54
hida, filii Harsa. Filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, 55
Filii Nasia, filii Hatipha, Filii servorum Salomonis, 56 57
filii Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, Filii Ja- 58
hala, filii Darcon, filii Jeddel, Filii Saphatia, filii 59
Hatil, filii Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim, fi-
lio Amon. Omnes Nathinæi, & filii servorum Sa- 60
lomonis, trecenti nonagintaduo. Hi sunt autem, qui 61
ascenderunt de Thelmela, Thelharsa, Cherub, Addon,
& Emmer: & non potuerunt indicare domum patrum
suorum, & semen suum, utrum ex Israel essent. Filii 62
Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quadragintaduo.
Et de Sacerdotibus, filii Habia, filii Accos, filii 63
Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditæ
uxorem: & vocatus est nomine eorum. Hi quæsie- 64
runt scripturam suam in censu, & non invenerunt: &
ejecti sunt de sacerdotio. Dixitque Athersatha eis, ut 65
ne manducarent de Sanctis sanctorum, donec sta-
ret Sacerdos doctus & eruditus. Omnis multitudo 66
quasi vir unus, quadragintaduo millia trecenti sexa-
ginta, Absque servis & ancillis eorum, qui erant 67
septem millia trecenti trigintaseptem, & inter eos
cantores, & cantatrices, ducenti quadragintaquinque.
Equi eorum, septingenti trigintasex: muli eorum, 68
ducenti quadragintaquinque: Cameli eorum, qua- 69
dringenti trigintaquinque: asini, sex millia septin-
genti viginti.

Hucusque refertur quid in commentario scriptum fuerit, exin Nehemiæ historia texitur.

Nonnulli autem de principibus familiarum dederunt 70
in opus. Athersatha dedit in thesaurum auri drach-
mas mille, phialas quinquaginta, tunicas sacerdotales
quingentas triginta. Et de principibus familiarum 71
dederunt in thesaurum operis, auri drachmas viginti
millia, & argenti minas duo millia ducentas. Et 72
quod dedit reliquus populus, auri drachmas viginti
millia, & argenti minas duo millia, & tunicas sacer-
dotales sexaginta septem. Habitaverunt autem Sa- 73
cerdotes, & Levitæ, & janitores, & cantores, & re-
liquum vulgus, & Nathinæi, & omnis Israel, in civi-
tatibus suis.

CAP. VIII.

1 ET venerat mensis septimus: filii autem Israel erant
in civitatibus suis.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Mesahti: posteri Asaphi, centum quadra- 44
ginta octo: Janitores autem posteri Sallum, 45
posteri Atar, posteri Atelmon, posteri Acuph,
posteri Hatatæ, posteri Sabi; centum triginta
octo viri: Posteri Asibæ, posteri Hasephæ, 46
posteri Tabaoth, Posteri Acrofi, posteri 47
Siæ, posteri Pharonis, Posteri Lebonæ, po- 48
steri Hagbæ, posteri Salmi, Posteri Hana- 49
ni, posteri Addæ, posteri Hagar, Posteri 50
Aræ, posteri Dison, posteri Doconæ, Poste- 51
ri Gazam, posteri Addæ, posteri Pasah,
Posteri Besi, posteri Meathenim, posteri 52
Nephusim, Posteri Bococ, posteri Hata- 53
phæ, posteri Hadhurh, Posteri Besluth, 54
posteri Mehadiæ, posteri Harsæ, Posteri 55
Brcoc, posteri Sisræ, posteri Tamatæ, Po- 56
steri Nesih, posteri Haraphæ, Posteri ser- 57
vorum Salomonis, posteri Sisi, posteri
Sephath, posteri Perusæ, Posteri Ale, 58
posteri Darconæ, posteri Gazalæ, Poste- 59
ri Sephatiæ, posteri Hephetiæ, posteri
Bocheroth, posteri Sabin, posteri Amon.
Omnes Nathinæi & posteri servorum Sa- 60
lomonis, trecenti nonaginta duo. Hi sunt 61
qui ascenderent è Tel-meliha ad Tel-harsa
& ad Cherub: hi locuti sunt, sed non po-
tuerunt indicare familias patrum suorum &
genealogias suas; sed tantum quod ex Is-
raele essent. Posteri Bani posteri Delaiæ, 62
posteri Tobiæ posteri Zechoræ, sexcenti qua-
draginta duo. E sacerdotibus autem, po- 63
steri Habaiæ, posteri Hocos, posteri filii
Barzali, qui, ducta de filiabus Barzali
Galaaditæ uxore, vocatus est de nomine 64
illorum. Ipsi quæsierunt in libro familia-
rum, at non invenerunt: quapropter ex-
ciderunt è sacerdotio. Dixeruntque eis 65
eis Eminentes sacerdotum, ne comederent
è sanctis sanctorum, donec staturus foret
unus sacerdotum, inquisitor, & videns. 66
Tota hæc simul congregatio,
quatuor myriades, bis mille quadringen-
ti septuaginta:

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

45 ... Cantores: Filii Asaph, quorum quadraginta octo. Janitores: filii Selum, filii Ater, filii Telmon, filii Acub, 46 filii Atita, filii Sobi, centum triginta octo. Nathinæi: filii Sea, filii 47 Asupha, filii Tabaoth, Filii Cirus, filii Asia, filii Phadon, filii Lebana, filii Agaba, filii Selmei, Filii Anan, filii Gadel, filii Gaar, 49 Filii Raia, filii Rason, filii Necoda, Filii Gazam, filii Oza, filii Phese, 50 Filii Besi, filii Meunim, filii Nephusim, Filii Bacbuc, filii Acupha, filii Arur, Filii Basaloth, filii Meda, filii Adasan, Filii Barcos, filii Sisara, filii Thema, Filii Nisia, filii Atipha. Filii servorum Salomonis, filii Sotai, filii Sephera, filii Pharida, Filii Jela, filii Dorcon, filii Gadael, Filii Saphatia, filii Attil, filii Phacerath, filii Sebaim, filii Emim: Omnes Nathinim, & filii servorum Salomonis, 60 trecenti nonaginta duo. Et hi ascenderunt a Thelmeleh, Thelarsa, 61 Cherub, Eron, Iemer, & non potuerunt annunciare domos patriarum suarum, & semen suum, si ex Israel sunt: Filii Dalaia, filii Tobia, 62 filii Necoda, sexcenti quadraginta duo. Et de sacerdotibus, filii Ebia, 63 filii Acos, filii Berzellai, quoniam (e) acceperat de filiabus Berzellai Galaaditæ uxores, & vocati sunt in nomine eorum. Hi quæsierunt scripturam suam conventus: & non est inventa: & (d) 64 abdicati sunt a sacerdotio. Et dixit (e) Athersatha, ut non comederent de sanctis sanctorum; quoadusque surgat sacerdos (f) illuminans. 65 Et fuit omnis Ecclesia (g) quasi quadraginta duo millia (h) trecenti 66 sexaginta, Absque servis eorum, & ancillis eorum. Hi fuerunt 67 millia trecenti triginta septem. Et cantores, & cantatrices, ducenti quadraginta (i) quinque. Asini, duo millia septingenti. Et de parte 68 70 principum patriarum dederunt ad opus (k) Neemiæ in thesaurum (l) aureos mille, phialas quinquaginta, & (m) Chothoneth sacerdotum triginta. Et de principibus patriarum dederunt in thesauros operis, (n) 71 auri numismata viginti millia, & argenti minas, bis mille trecentas. Et dederunt reliqui de populo auri viginti millia, & argenti minas bis mille ducentas, & Chothoneth sacerdotum, sexaginta 72 septem. Et sederunt sacerdotes, & Levitæ, & janitores, & cantores, & qui de populo, & Nathinim, & omnis Israel in civitatibus suis.

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. η'.

1 Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἕβδομος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν (a) αὐτῶν.

MS. A. ἑαυτῶν.

CAP. VIII.

Et advenit mensis septimus, & filii Israel in civitatibus suis. 1

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

67 [illegible]
69 [illegible]
70 [illegible]
71 [illegible]
72 [illegible]

Præter servos & ancillas eorum, quæ erant septem mille trecenti triginta tres: 67 omnes ministri & ministræ, ducenti quadraginta quinque. Cameli, quadringenti 69 triginta quinque: asini, sexies mille septingenti viginti. Tum ex principibus pa- 70 tribus dederunt pro opere domus: seniores sacerdotum contulerunt in thesaurum, auri drachmas mille, quotalia quinquaginta; tunicas pro sacerdotibus quingentas triginta. Et ex patriarchis contulerunt in the- 71 saurum ipsius operis, auri drachmarum duas myriadas; argenti vero minas bis mille ducentas. Dederunt autem reliqui 72 populus, drachmarum duas myriadas, minas bis mille, & tunicas pro sacerdotibus sexaginta septem.

CAP. VIII.

1 [illegible]

Postmodum reversi sunt sacerdotes, ac Le- 1 vitæ, janitores, & ministri, atque populus, & Nathanæi, totusque Israel, in civitates suas. Adveniente vero mense septimo, quum essent Israelitæ in civitatibus suis,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

الفصل الثامن

1 وجلست الائمه واللاويين والبوابين من القوم والخدم في قراهم • ودنا الشهر السابع
وبني اسرائيل في قراهم •

CAP. VIII.

Et habitaverunt sacerdotes & Levitæ atque janitores, ex populo & ministris, in oppidis suis. Cumque advenisset mensis septimus, & filii Israelis essent in oppidis suis; 1

נחמיה : ח

CAP. VIII. ח

1 ויאספו כל העם כאיש אחד אל הרחוב אשר לפני שער המים ויאמרו לעזרא הספר להביא את ספר תורת משה אשר צוה יהוה את ישראל:
2 ויביא עזרא הכהן את התורה לפני הקהל מאיש ועד אשה וכל מבין לשמע ביום אחד לחדש השביעי:
3 ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים מן האור עד מחצית היום נגד האנשים והנשים והמבינים ואזני כל העם אל ספר התורה:
4 ויעמד עזרא הספר על מגדל עץ אשר עשו לדבר ויעמד אצלו מתתיה ושמע ועניה ואוריה וחלקיה ומעשיה על ימינו ומשמאלו פדיה ומישאל ומלכיה וחשם וחשבדנה זכריה משלם:
5 ויפתח עזרא הספר לעיני כל העם כי מעל כל העם היה וכפתחו עמדו כל העם:
6 ויברך עזרא את יהוה האלהים הגדול ויענו כל העם אמן אמן במעל ידיהם ויקדו וישתחו ליהוה אפים ארצה:
7 וישוע ובני ושרביה ימין עקוב שבתי הודיה מעשיה קליטא עזריה יוזבד חנן פליאה והלוים מבינים את העם לתורה והעם על עמדם:
8 ויקראו בספר בתורת האלהים מפרש ושום שכל ויבינו במקרא:
9 ויאמר נחמיה הוא התרשתא ועזרא הכהן הספר והלוים המבינים את העם לכל העם היום קדש הוא ליהוה אלהיכם אל תתאבלו ואל תבכו כי בוכים כל העם כשמעם את דברי התורה:
10 ויאמר להם לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדנינו ואל תעצבו כי חדות יהוה היא מעזכם:
11 והלוים מחשים לכל העם לאמר הסו כי היום קדש ואל תעצבו:
12 וילכו כל העם לאכל ולשתות ולשלח מנות ולעשות שמחה גדולה כי הבינו בדברים אשר הודיעו להם:
13 וביום השני נאספו ראשי האבות לכל העם הכהנים והלוים אל עזרא הספר ולהשכיל אל דברי התורה:

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Congregatúsque est omnis populus quasi vir u-
nus, ad plateam quæ est ante portam aquarum:
& dixerunt Esdræ scribæ ut afferret Librum legis
Moysi, quam præceperat Dominus Israeli. At- 2
tulit ergo Esdras Sacerdos legem coram multitu-
dine virorum & mulierum, cunctísque qui pote-
rant intelligere, in die prima mensis septimi.
Et legit in eo apertè in platea quæ erat ante 3
portam aquarum, de mane usque ad medium
diem, in conspectu virorum & mulierum & sapi-
entium: & aures omnis populi erant erectæ ad
Librum. Stetit autem Esdras scriba super gra- 4
dum ligneum, quem fecerat ad loquendum: &
steterunt juxta eum, Mathathias, & Semeia, &
Ania, & Uria, & Helcia, & Maasia, ad dexteram
ejus: & ad sinistram, Phadaia, Misael, & Mel-
chia, & Hasum, & Hasbadana, Zacharia, &
Mosollam. Et aperuit Esdras librum coram o- 5
mni populo: super universum quippe populum
eminebat: & cùm aperuisset eum, stetit omnis
populus. Et benedixit Esdras Domino Deo ma- 6
gno: & respondit omnis populus; Amen, Amen:
elevans manus suas: & incurvati sunt, & ado-
raverunt Deum proni in terram. Porrò Josue, & 7
Bani, & Serebia, Jamin, Accub, Septhai, Odia,
Maasia, Celita, Azarias, Jozabed, Hanan,
Phalaia, Levitæ, silentium faciebant in populo
ad audiendam legem: populus autem stabat in
gradu suo. Et legerunt in Libro legis Dei di- 8
stinctè, & apertè ad intelligendum: & intellexe-
runt cùm legeretur. Dixit autem Nehemias (ipse 9
est Athersatha) & Esdras sacerdos & scriba, &
Levitæ interpretantes universo populo; Dies san-
ctificatus est Domino Deo nostro, nolite lugere,
& nolite flere. Flebat enim omnis populus cùm
audiret verba legis. Et dixit eis; Ite, come- 10
dite pinguia, & bibite mulsum: & mittite par-
tes his qui non præparaverunt sibi: quia sanctus
dies Domini est, & nolite contristari: gaudium
etenim Domini est fortitudo nostra. Levitæ autem 11
silentium faciebant in omni populo, dicentes;
Tacete, quia dies sanctus est, & nolite dolere.
Abiit itaque omnis populus, ut comederet & bi- 12
beret, & mitteret partes, & faceret lætitiam ma-
gnam: quia intellexerant verba, quæ docuerat eos.
Et in die secundo congregati sunt principes familia- 13
rum universi populi, Sacerdotes & Levitæ, ad
Esdram scribam, ut interpretaretur eis verba Legis.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Congregatus est universus populus u- 1
nanimiter in plateam quæ est ante por-
tam aquarum: & dixerunt Ezræ scri-
bæ, ut afferret librum legis Mosaicæ
quam præceperat Dominus Israelitis.
Afferens itaque Ezra sacerdos librum 2
legis coram populo, dum populus
congregatus esset (tam viri quam mu-
lieres, & quotquot parati erant ad au-
diendum) primâ die mensis septimi:
Legit librum in platea in porta aqua- 3
rum, à luce ad meridiem usque, co-
ram viris ac mulieribus, & coram iis
qui audiebant: & aures populi inten-
tæ erant & auscultabant præcepta legis.
Stetit autem Ezra scriba super turricu- 4
lam ligneam, quam fecerat ut ex ea lo-
queretur: & astiterunt ei Mathitha,
Semaa, Hanania, Uria, Helcia, & Maa-
sia; hi steterant ab ejus dextera: ab e-
jus autem sinistra steterunt Pheraia, Mi-
sael, Melachia, Hesom, Hesbabia, Zacha-
ria, & Mesam. Aperuitque Ezra scriba 5
librum legis coram universo populo: et
cùm aperuisset, stetit universus po-
pulus: Benedixitque Ezra Domi- 6
num Deum maximum, & respondit uni-
versus populus, dixitque; Amen, etiam
Amen: & sublatis manibus, genuflexe-
runt & adoraverunt coram Dño super fa-
cies suas in terram usque. Interim Jesus 7
& filii ejus, & Serabia, Jamin, Acuph,
Sabti, Hodia, Maasia, Kelatia, Azarias, Jo-
zabar, Hanani, Pheraia, & Levitæ; mi-
nistrabant populo in lege, populo manen-
te in loco suo. Dumque legerent librum 8
legis Domini expansum, perspiciebant eum,
& intelligebant lectionem ejus. Deinde 10
dixit Nehemia princeps sacerdotum, &
Ezra sacerdos & scriba, & Levitæ illi qui
ministrabant populo, dicebant inquam,
omni populo, Hodierna dies sancta est co-
ram Domino Deo vestro, ne doleatis neq;
fleatis: flebat enim totus populus dum au-
diret librum legis. Et dicebant eis, Ite, 11
comedite ac bibite, & mittite cibum ei cui
non est paratus; nam sanctus est hic dies
coram Domino: hoc die ne dolore affi-
ciamini, quia dies est lætitiæ Domini; i-
pséque sit adjutor vester.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πύλης τοῦ ὕδατος· (β) καὶ εἶπαν τῷ Ἔσδρᾳ τῷ γραμματεῖ, ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωυσῆ, (γ) ὃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰσραήλ.
2 Καὶ ἤνεγκεν (δ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρὸς (ε) ἕως γυναικός, καὶ πᾶς ὁ συνίων, ἀκούειν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου.
3 Καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον (ζ) ἕως ἡμίσους τῆς ἡμέρας, ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες· καὶ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου.
4 Καὶ ἔστη (η) Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος ξυλίνου, καὶ ἔστησεν ἐχόμενα αὐτοῦ (θ) Ματταθίαν, καὶ Σαμαίαν, καὶ Ἀναίαν, καὶ (ι) Οὐρίαν, καὶ Χελκίαν, καὶ Μαασίαν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ (κ) ἐξ ἀριστερῶν Φαδαίαν, καὶ Μισαήλ, καὶ Μελχίαν, καὶ (λ) Ἀσώμ, καὶ Ἀσαβαδμά, καὶ Ζαχαρίαν, καὶ (μ) Μεσουλλάμ.
5 Καὶ ἤνοιξεν (ν) Ἔσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτό, ἔστη πᾶς ὁ λαός.
6 Καὶ εὐλόγησεν (ξ) Ἔσδρας κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν· καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἶπαν, Ἀμήν, ἐπάραντες (ο) τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἔκυψαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.
7 Καὶ Ἰησοῦς, καὶ Βαναίας, καὶ (π) Σαραβίας ἦσαν συνετίζοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον· καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ.
8 Καὶ ἀνέγνωσαν (ρ) ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν (σ) Ἔσδρας, καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει.
9 Καὶ εἶπε Νεεμίας καὶ (τ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεύς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ συνετίζοντες τὸν λαόν, καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ, Ἡμέρα ἁγία (υ) ἐστὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε, μηδὲ κλαίετε· ὅτι ἔκλαιε πᾶς ὁ λαὸς, ὡς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου.
10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορεύεσθε, φάγετε λιπάσματα, καὶ πίετε γλυκάσματα, καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν· ὅτι ἁγία (φ) ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν· καὶ μὴ διαπέσητε, (χ) ὅτι ἐστὶν ἰσχὺς ἡμῶν.
11 Καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαόν, λέγοντες, Σιωπᾶτε, ὅτι ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε.
12 Καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀποστέλλειν μερίδας, καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς.
13 Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν (ω) πατριῶν σὺν παντὶ τῷ λαῷ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς (α) Ἔσδραν τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου.

Et congregati sunt omnis populus tanquam vir unus in plateam, quae
ante portam aquae. Et dixerunt Esdrae scribae, ut afferret librum legis
Moysi, quem mandavit Dominus Israeli. Et attulit Esdras sacerdos 2
legem coram Ecclesia a viro usque ad mulierem, et omnis intelligens,
ad audiendum in die una mensis septimi. Et legit in (d) eo ab hora 3
illuminationis solis usque ad dimidium diei, coram viris, et mulie-
ribus; et ipsi intelligentes: et aures omnis populi ad librum legis.
Et stetit Esdras scriba super gradum (b) ligneum: et steterunt juxta 4
eum Matthathias, et Samaias, et Ananias, et Uria, et Chelcia, et
Maasia, a dextris ejus: et a sinistris Phadaias, et Misael, et Mel-
chias, et Asom, et Asabadma, et Zacharias, et Mosollam. Et aperuit 5
Esdras librum in conspectu omnis populi: quoniam ipse erat su-
per populum. Et factum est, quando aperuit illum; stetit omnis popu-
lus. Et benedixit Esdras Dominum Deum magnum. Et respondit o- 6
mnis populus, et dixerunt, (i) Amen, elevantes manus suas. Et in-
clinaverunt, et adoraverunt Dominum in faciem super terram. Et Je- 7
sus, et Banaias, et (d) Sarabias, (e) erant instruentes populum in le-
ge. Et populus in statione sua. Et legerunt in libro legis Dei: et 8
docebat Esdras, et distinguebat in scientia Domini, et intellexit populus
in lectione. Et dixit (f) Neemias, et Esdras sacerdos et scriba, et 9
Levitae, et (g) qui instruebant populum: et dixerunt omni populo,
Dies sanctus est Domino Deo nostro: ne lugeatis, neque ploretis: quo-
niam plorabat omnis populus, ut audierunt verba legis. Et dixit 10
eis; Ite, comedite pinguedines, et bibite dulcedines, et mittite partes
non habentibus: quia sanctus est dies Domino nostro: et ne concidatis:
(h) quoniam est Dominus fortitudo nostra. Et Levitae silere faciebant 11
omnem populum, dicentes; Silete, quoniam dies sanctus: et ne con-
cidatis. Et abiit omnis populus comedere, et bibere, et mittere par- 12
tes, et facere laetitiam magnam, quoniam intellexerunt in verbis, quae
notificaverat eis. Et in die secunda congregati sunt principes patriarum 13
cum omni populo, sacerdotes, et Levitae, ad Esdram scribam, ad intelligendum ad omnia verba legis.

MS. A. (β) καὶ εἶπε τῷ Ἔσδρᾳ (γ) ὃ ἐνετείλατο (δ) Ἔσδρας ὁ ἱερεὺς ἐνώπιον (ε) καὶ ἕως (ζ) ἕως μέσου τῆς (η) Ἔσδρας (θ) Ματταθίας, (ι) Οὐρία, (κ) ἐξ ἀριστερῶν (λ) Ἀσούμ, καὶ Ἀσαβαδμά, (μ) Μεσουλλάμ. (ν) Ἔσδρας (ξ) Ἔσδρας (ο) χεῖρας (π) Σαραβία (ρ) ἐν τῷ βιβλίῳ (σ) Ἔσδρας, καὶ διέστελλεν ἐπιστήμην κυρίου, (τ) Ἔσδρας (υ) κυρίῳ τῷ θεῷ (φ) ἐστιν (χ) ὅτι αὐτὸς ἰσχὺς ὑμῶν. (ω) πατριῶν τῷ παντὶ (α) Ἔσδραν

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

• وَاجتمع القوم مثل رجل واحد الى الرحبة التي هي قدام باب الجحر • وقالوا لعزرا الكاتب 2
3 ليجيب سفر شريعة موسى الذي اوصى الله على اسرائيل • فجاب عزرا سفر التوراة قدام
4 الجوق من رجل وكل بهم للاستماع • اليوم الاول من الشهر السابع • وقرى فيه قدام
الرحبة الذي قدام باب الجحر • من بكرة الى نصف النهار • قدام الرجال والنساء
5 والفهمين • واذان كل القوم الى سماع سفر التوراة • فوقف عزرا الكاتب على الفرج
6 الخشب الذي عمل للخطاب • ودون ماتيا بجانبه واصحابه • وفتح عزرا السفر بشهادة
7 كل القوم • وبارك عزرا الاله العظيم • واجاب جميع القوم امين امين • ثم خروا وسجدوا
على وجوههم الى الارض •

Congregatus est populus quasi vir unus ad 2
plateam quae est ante portam [illegible]: et
dixerunt Ezrae scribae, ut afferret librum
legis Mosis, quam praecepit Deus Is-
raeli. Attulit ergo Ezra librum legis 3
coram coetu a viro usque ad mulierem ad
audiendum, primo die mensis septimi;
Legitque in eo ante plateam quae erat 4
ante portam aquae, a matutino ad me-
ridiem usque, coram viris et mulieri-
bus et intelligentibus: et aures totius
populi intentae erant ad audiendum li-
brum legis. Stetit tum Ezra scriba su- 5
per solium ligneum quod fecerat ad prae-
dicandum; stetitque Mathathia juxta e-
um cum sociis suis. Deinde aperuit 6
Ezra librum in conspectu universi po-
puli, Benedixit Ezra Deum maximum; 7
respondit que totus populus, Amen, amen:
tum prostrati adoraverunt super facies
suas ad terram usque.

9 • وقرا في شريعة الله مبينين • وفهموا الناس • وقال عزرا الامام ونحميا الذان مقيمين
10 للشعب • اليوم هو جليل خاص لله الهكم • لا تحزنوا فيه ولا تبكوا • لانهم كانوا
باكيين عند سماع التوراة • فقال لهم كلوا واشربوا وابعثوا انصبة لمن ليس له شي 11
مصلوح • فان اليوم جليل مقدس لله لمولانا • لا تندموا ولا تغتموا • فان فرح قدس الله
هو تخلصكم والاوين •

Legerunt itaque legem Dei, explanan- 9
tes et intelligere fecerunt homines illam.
Et dixit Ezra sacerdos et Nehemias 10
dux, exponentes populo; Hodiernus dies
praeclarus est, addictus Deo, Deo vestro:
ne contristemini in eo, neve fleatis: nam
flebant dum legem audirent. Et dixit 11
eis; Edite, bibite, & mittite portiones
iis qui nihil paratum habent. Dies; Ho-
diernus dies celebris est, consecratus Deo
Hero nostro: ne afficiamini dolore aut
tristitia, quoniam gaudium sanctitatis
Dei servatorium est vos ac Levitas.

13 • فمضى كل الشعب للاكل والشراب • وفي اليوم الثاني اجتمعوا روساء الاباء وكل شعب
14 الامة الى عند الكاتب الذي خطب الشريعة •

Quapropter abiit universus populus ad 13
comedendum ac bibendum. Die vero se- 14
cundo congregaverunt se primores pa-
trum, totusque populus sacerdotalis a-
pud scribam qui de lege praedicabat;

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 11
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]

Cùm ergò Levitae tacere fecissent univer- 11
sum populum, dicendo; Silete, quoniam
hodiernus dies sanctus est, & ne fleatis:
Abiit universus populus ad edendum & 13
bibendum, cibósque mittendum iis qui non
habebant, & ad celebrandum gaudium ma-
gnum: & perceperunt verba quae nota fece-
rant eis. Posterâ verò die congregaverunt 14
se praecipui patres totius populi, & sacer-
dotes ac Levitae, apud Ezram scribam, ut
addiscerent ab eo librum legis.

נחמיה: ט

[illegible]

CAP. IX. ט

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Et invenerunt scriptum in Lege, præcepisse Dominum 14
in manu Moysi, ut habitent filii Israel in tabernaculis
in die solemni, mense septimo: Et ut prædicent, & 15
divulgent vocem in universis urbibus suis, & in Jerusa-
lem, dicentes: Egredimini in montem, & afferte frondes
olivæ, & frondes ligni pulcherrimi, frondes myrti,
& ramos palmarum, & frondes ligni nemorosi, ut fiant
tabernacula, sicut scriptum est. Et egressus est populus, 16
& attulerunt. Feceruntque sibi tabernacula unusquisque
in domate suo, & in atriis suis, & in atriis domus Dei,
& in platea portæ aquarum, & in platea portæ Ephraim.
Fecit ergo universa Ecclesia eorum qui redierant de ca- 17
ptivitate, tabernacula, & habitaverunt in tabernaculis:
non enim fecerant à diebus Josue filii Nun taliter filii
Israel usque ad diem illum. Et fuit lætitia magna nimis.
Legit autem in Libro legis Dei per dies singulos, à die 18
primo usque ad diem novissimum, & fecerunt solemnita-
tem septem diebus, & in die octavo collectā juxta ritum.

CAP. IX.

IN die autem vigesimoquarto mensis hujus, convene- 1
runt filii Israel in jejunio & in saccis, & humus super
eos. Et separatum est semen filiorum Israel ab omni 2
filio alienigena: & steterunt, & confitebantur peccata
sua, & iniquitates patrum suorum. Et consurrexerunt 3
ad standum: & legerunt in volumine legis Domini Dei
sui, quater in die, & quater confitebantur, & adorabant
Dominum Deum suum. Surrexerunt autem super gra- 4
dum Levitarum, Josue, & Bani, & Cedmihel, Sabania,
Bonni, Sarebias, Bani, & Chanani: & clamaverunt
voce magna ad Dominum Deum suum. Et dixerunt 5
Levitæ, Josue, & Cedmihel, Bonni, Hasebnia, Serebia,
Odaia, Sebnia, Phathahia: Surgite, benedicite Domino
Deo vestro ab æterno usque in æternum: & benedicant
nomini gloriæ tuæ excelso in omni benedictione & lau-
de. Tu ipse Domine, solus, tu fecisti cœlum, & cœ- 6
lum cœlorum, & omnem exercitum eorum: terram, &
universa quæ in ea sunt: maria, & omnia quæ in eis sunt:
& tu vivificas omnia hæc, & exercitus cœli te adorat.
Tu ipse, Domine Deus, qui elegisti Abram, & eduxisti 7
eum de igne Chaldæorum, & posuisti nomen ejus Abra-
ham. Et invenisti cor ejus fidele coram te: & percussi- 8
sti cum eo fœdus, ut dares ei terram Chananæi, Hethæi,
& Amorrhæi, & Pherezæi, & Jebusæi, et Gergesæi, ut da-
res semini ejus: & implesti verba tua, quoniam justus es.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et cùm invenissent in libro legis præcepisse 15
Dominum Mosi, ut Israelitæ in tabernaculis
cum solemnitatem solverent mense Tisrin, Et 16
audirent quicquid præscripsit Moses in le-
ge prædicarunt, ut præconem in cunctis civi-
tatibus eorum & in Jerusalem, dicentes, Ascen-
dite ad montem, afferte ligna olivarum, ligna
nucum, frondes citrorum, & ramos salicum; &
tabernacula condite, quemadmodum scri-
ptum est in libro legis Mosaicæ. Egressus 17
itaque populus, attulerunt, & condiderunt
sibi quisque super tecta sua, & in atriis suis,
in atriis domûs Domini, in platea portæ a-
quarum, & in platea portæ Aphraimi. Con- 18
struxerunt, inquam, totus populus qui rever-
sus erat è captivitate tabernacula; sederunt-
que in tabernaculis (non enim sic fecerant
Israelitæ inde à diebus Josuæ filii Nun, usque
ad diem illum) suntque gavisi valdè ma-
gnum. Et legebant in libro legis Domini 19
singulis diebus, à primo die usque ad diem po-
stremum, et celebrârunt solemnitatem septem
diebus: die vero octavo congregaverunt se,
quemadmodum præscriptum est eis.

CAP. IX.

Die vigesimo quarto hujus ejusdem men- 1
sis, congregaverunt se Israelitæ in jejunio &
cilicio, impositâque sibi cinere: Et separa- 2
vit se semen Israelis ab omnibus gentibus:
& stantes confessi sunt peccata sua, & pec-
cata patrum suorum. Deinde persistentibus 3
iis in loco suo, legebant librum legis Domi-
ni Dei sui: quartâ diei parte legebant, &
quartâ diei parte gratias agebant & adora-
bant Dominum Deum suum. Tum surgen- 4
tes præcipui inter Levitas, Josue, & Cadmiel,
Bani, Hoshbia, Serabia, Chabni, Hodia, Se-
chania, & Pethahia, oraverunt Dñm Deū suū
altâ voce. Et dixerunt Levitæ, Josue, Cad- 5
miel, Bani, Hoshbia, Serabia, Hodia, Secha-
nia, & Pethahia: surgentes, inquam, benedixe-
runt Dominum Deum suum à seculo & usque
in seculum: & benedictum sit nomen maje-
statis ejus, & laudibus exaltatum super omnes
creaturas. Tu solus es Dominus: tu condi- 6
disti cœlum & cœlos cœlorum, omnesque
exercitus eorum, terram & quicquid est super
eam, aquas & quicquid in eis est: & tu hæc
omnia vivificas: & exercitus cœlorum te ad-
orant. Tu es Dominus Deus qui elegisti 7
Abrahamum, eduxisti eum de Ur Chaldæorum,
mutâsti nomen ejus in Abrahamum: Et in- 8
venisti cor ejus fidelem coram te, pepigisti cum
eo daturum illi terram Chananæ-
orum, Hethæorum, Amoræorum, Pherezæ-
orum, Hevæorum, Jebusæorum, & Gergesæo-
rum, daturum inquam ipsi & semini ejus: &
præstitisti ei verba tua, quia justus es.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. Γ.

1 Καὶ ἐν ἡμέρᾳ [illegible]
2–8 [illegible]

MS. A. [illegible]

CAP. IX.

Et in die vigesima & quarta mensis hujus, congregati sunt filii Is- 1 [illegible]
2–8 [illegible]

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * فوجدوا مكتوبا في الشريعة التي امر الله على يد موسى. ان يجلسوا بنو اسرائيل في
16 مظال الحج في الشهر السابع * وان يسمعوا ويجيزوا صوتا في قراهم وفي اورشليم. ويقولون
اصعدوا واجتنوا اغصان الزيتون واغصان الجوز وسعف النخل وورقا عريضا واغصان
17 الصفصاف. واصنعوا مظالا كما هو مكتوب في كتاب ناموس موسى * وخرج الشعب وحملوا
وصنعوا مظالا. كل رجل على سطحه. وفي دور بيت الرب. وفي سوق باب الخمر وسوق
18 باب افرام * وجاوا وحجوا في صحن بيت الله وفي الرحبة. وعملوا كل الجوق الراجعين من
السبي مظالا وجلسوا في المظال. اذ ما عملوا ذلك من زمان يسوع ابن نون الى ذلك اليوم.
19 وكانت فرحة عظيمة لبني اسرائيل * وقريت في شريعة رب العالمين يوم بعد يوم
من اليوم الاول الى اليوم الاخير. وصنعوا العيد سبعة ايام. وفي اليوم الثامن اجتمعوا كما
كتب لهم.

15–19 [illegible]

. الفصل التاسع .

CAP. IX.

1 2 *وفي اليوم الرابع وعشرين من الشهر اجتمعوا بنو اسرائيل بصوم عظيم *وانفردوا ذرية بني
3 اسرائيل من كل اجنبي. واعترفوا بخطاياهم وبذنوب اباهم *وقروا في سفر شريعة الله الاههم الى ربع
4 النهار. يعترفون ويسجدون للرب الاههم * وقام راس اللاويين يسوع وبنو قدمئيل واخوتهم
5 * فقالوا لهم قوموا باركوا الله الاهكم من الدهر والى الدهر. تبارك اسم وقارك. ومرفوع
6 على كل البركات والتسابيح * انت هو يا رب وحدك. انت خلقت السماء وجميع جنودها.
والارض وجميع ما عليها. والبحار وكل ما فيها وانت باقي بعد الكل. وجيوش السماء لك
7 ساجدين * انت هو الرب الاله الذي اخترت ابرام. واخرجته من اقليم الكلدانيين وجعلت
8 اسمه ابرهيم * ووجدت قلبه نقيا قدامك. وقطعت معه العهد. لاعطيه ارض الكنعانيين.
والحيثانيين. والامورانيين. والفرازانيين. والحوانيين. واليبوسيين. والجرجسانيين له ولزرعه.
وثبت اقاويلك معه. اذ انت عادل.

Die vigesima quarta mensis congregati sunt filii Israel [illegible]

נחמיה: ט

Versio VULG. LAT.

Et vidisti afflictionem patrum nostrorum in Ægypto: clamo- 9
remque eorũ audisti super Mare rubrũ. Et dedisti signa 10
atq; portenta in Pharaone, & in universis servis ejus, &
in omni populo terræ illi⁹: cognovisti enim quia super-
bè egerant cõtra eos: & fecisti tibi nomen, sicut & in hac
die. Et mare divisisti ante eos, & transierunt ꝑ mediũ ma- 11
ris in sicco: persecutores autẽ eorũ projecisti in profun-
dum, quasi lapidem in aquas validas. Et in columna nubis 12
ductor eorũ fuisti per diem, & in columna ignis ꝑ noctẽ,
ut appareret eis via, ꝑ quam ingrediebantur. Ad montẽ 13
quoq; Sinai descendisti, & locutus es cum eis de cælo,
& dedisti eis judicia recta, & legem veritatis, cæremo-
nias, & præcepta bona: Et sabbatum sanctificatum tuũ 14
ostendisti eis, & mandata, & cæremonias, et legem præ-
cepisti eis in manu Moysi servi tui. Panem quoque de 15
cælo dedisti eis in fame eorũ, et aquam de petra eduxi-
sti eis sitientibus, et dixisti eis ut ingrederentur et possi-
derent terram, super quam levasti manũ tuã, ut traderes
eis. Ipsi verò et patres nostri superbè egerunt, et indu- 16
raverunt cervices suas, et non audierunt mandata tua.
Et noluerunt audire, et nõ sũt recordati mirabiliũ tuorũ 17
quæ feceras eis. Et induraverunt cervices suas, et dede-
runt caput ut converterentur ad servitutem suam, quasi
per contentionẽ. Tu autẽ Deus propiti⁹, clemens et mi-
sericors, longanimis et multæ miserationis, non dereli-
quisti eos, Et quidẽ cum fecissent sibi vitulũ cõflatilem, 18
et dixissent: Iste est de⁹ tu⁹, qui eduxit te de Ægypto:
feceruntq; blasphemias magnas. Tu autẽ in misericor- 19
diis tuis multis non dimisisti eos in deserto: columna nu-
bis non recessit ab eis ꝑ diem, ut duceret eos in viã, et co-
lumna ignis ꝑ noctẽ, ut ostenderet eis iter per q̃d ingre-
derentur. Et spiritũ tuũ bonum dedisti qui doceret eos, 20
et manna tuum non prohibuisti ab ore eorum, et aquam
dedisti eis in siti. Quadraginta annis pavisti eos in de- 21
serto, nihilque eis defuit: vestimenta eorũ non invete-
raverunt, et pedes eorũ non sunt attriti. Et dedisti eis 22
regna, et populos, et partitus es eis sortes: et possede-
runt terram Sehon, et terrã regis Hesebon, et terrã Og
regis Basan. Et multiplicasti filios eorũ sicut stellas cæ- 23
li, et adduxisti eos ad terrã, de qua dixeras patribus eo-
rum, ut ingrederentur et possiderent. Et venerunt filii, 24
et possederũt terrã, et humiliasti corã eis habitatores ter-
ræ Chananæos, et dedisti eos in manu eorũ, et reges eorũ
et populos terræ, ut facerent eis sicut placebat illis.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Nam aspiciens depressionem majorum no- 9
strorum in Ægypto, audisti clamorem eorum
propter mare Suph: Et edidisti signa & prodi- 10
gia in Pharaonem & in omnes custodes ejus,
inque omnem populũ terræ ipsius, quod nosses
hos perfide egisse contra populũ tuũ: et com-
parasti tibi nomen, ut hodierno die. Etenim 11
scidisti ante eos, transieruntq; per mare sicca
pede; persecutores autem eorũ demersisti in
profunda maris, quemadmodum demergitur
lapis in aquas intensas. Præterea columnã 12
nubis duxisti eos interdiu, & columnã ignis
nocte, ut illustrares eis viam in qua ambula-
rent. Deinde super montem Sinai descendens 13
allocutus es eos de cœlo, & dedisti eis judicia
recta, leges veritatis, & statuta ac præcepta
optima. Sabbathũ sanctũ tuũ notũ fecisti eis, 14
& præcepta, statuta, ac leges, quas præcepisti
eis per Mosen servum tuũ. Panẽ de cœlo de- 15
disti ad famẽ eorũ, et aquas de petra dedisti
eis ad sitim ipsorum: & dixisti eis ut pro-
grederentur ac possiderent terram quam pa-
raverat manus tua ad dandum eis. Verũ ipsi 16
& patres nostri perverse egerunt, ac cervicẽ suã
obduraverunt, non auscultaverũt præcepta tua,
Renuerunt audire, neque recordati sunt pro- 17
digiorũ tuorũ quæ pro eis edideras; sed re-
versum est cor eorũ ad faciendum sua proposita:
Tu tamen Deus condonator, benignus ac mi-
sericors, tenax ab ira, deprecationem propter-
qu⁹ non dereliquisti eos. Nam ipsi fecerunt 18
vitulum fusile, et dixerunt, Hic est deus tu⁹ O
Israel, qui te eduxit ē terrâ Ægypti: denique
ingentia crimina perpetrârunt. Tu tamen ex 19
immensis misericordiis tuis nõ dereliquisti eos
in deserto; sed columna nubis non recessit ab eis
interdiu, ut regeret eos per viam, & columna
ignis noctu, ut illustraret eis viam in qua am-
bularent. Spiritũ quoq; tuũ optimũ dedisti 20
eis ad docendũ eos: & mannã non denegasti
ori eorum, & aquas dedisti eis ad sitim eorũ.
Et annis quadraginta nihil eis deesse passus es 21
in deserto: vestes eorum non sunt detritæ, &
calcei eorum non sunt lacerati. Et dedisti eis 22
regna gentium, & distribuisti ea ipsis capita-
tim: possederunt enim terram Sihonis, terrã
regum Heshbonis, & terram Og regis Bashan.
Filios eorum multiplicasti sicut stellas cœli, 23
& introduxisti eos in terram quam dixeras
patribus eorum ut ingrederentur eam & pos-
siderent eam. Ingressi deinde filii, possede- 24
runt eã, profligatis atq; eversis habitatoribus ter-
ræ Chananæis, tradidistique in manus eorum
tam ipsos quam reges eorũ, & populos ter-
ræ illius, ut facerent eis pro voluntate sua.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

9 Καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θα-
10 λάσσης ἐρυθρᾶς. Καὶ (α) ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραὼ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν
αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔγνως ὅτι ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐποίησας σε-
11 αυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. Καὶ τὴν θάλασσαν ἔῤῥηξας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ
τῆς θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, (β) καὶ τοὺς καταδιώξαντας αὐτοὺς ἔῤῥιψας εἰς βυθὸν, ὡσεὶ λίθον ἐν ὕδατι
12 σφοδρῷ. Καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης ὡδήγησας αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα, τοῦ φω-
13 τίσαι αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. Καὶ ἐπὶ ὄρος Σινᾶ κατέβης, καὶ ἐλάλησας πρὸς
αὐτοὺς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρίματα εὐθέα, καὶ νόμους ἀληθείας, προστάγματα, καὶ ἐντολὰς ἀ-
14 γαθάς. Καὶ τὸ σάββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγματα καὶ νόμον ἐνε-
15 τείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ Μωυσῆ δούλου σου. Καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς (γ) εἰς σιτοδοσίαν αὐ-
τῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξήνεγκας αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν· καὶ εἶπας αὐτοῖς εἰσελθεῖν κληρονομῆ-
16 σαι τὴν γῆν (δ) ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου, δοῦναι αὐτοῖς. Καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν
17 ὑπερηφανεύσαντο, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. Καὶ ἀνένευ-
σαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν θαυμασίων σου ὧν ἐποίησας μετ' αὐτῶν· καὶ ἐσκλήρυναν τὸν
τράχηλον (ε) αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν ἐπιστρέψαι εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ σὺ ὁ Θεὸς ἐλεήμων καὶ
18 οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. Ἔτι δὲ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσ-
χον χωνευτὸν, καὶ εἶπαν, Οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόντες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς
19 μεγάλους. (ζ) Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν
στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ' αὐτῶν ἡμέρας, ὁδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ
20 πυρὸς τὴν νύκτα, φωτίζειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ. Καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ
ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐτούς· καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ
21 ἔδωκας (η) αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν. Καὶ (θ) τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, (ι)
22 οὐχ ὑστέρησαν· ἱμάτια αὐτῶν οὐκ ἐπαλαιώθησαν, καὶ (κ) πόδες αὐτῶν οὐ διεῤῥάγησαν. Καὶ
ἔδωκας αὐτοῖς βασιλείας, καὶ λαοὺς, καὶ διεμέρισας αὐτοῖς· καὶ (λ) ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασι-
23 λέως Ἐσεβὼν, καὶ τὴν γῆν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασάν. Καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐπλήθυνας ὡς τοὺς ἀσ-
24 τέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσήγαγες αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. Καὶ ἐκληρονόμησαν
αὐτήν, καὶ ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ ἔδωκας αὐ-
τοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς ἀρε-
στὸν ἐνώπιον αὐτῶν.

Et vidisti humiliationem patrum nostrorum in Ægypto: & clamorem 9
eorum audisti super mare rubrum: Et dedisti signa & prodigia in Æ- 10
gypto in Pharaonem, & in omnes pueros ejus, & in omnem populum
terræ ejus: quoniam novisti, quia superbe egerunt super eos: & (c) fe-
cisti tibi nomen, sicut dies hic. Et mare scidisti coram eis: & transi- 11
erunt in medio maris in sicco: & persequentes eos projecisti in profundum,
tanquam lapidem in aqua valida. Et in columna nubis deduxisti eos 12
die, & in columna ignis nocte ad illuminandum eis viam, in qua ibant
in ea. Et super montem Sina descendisti, & locutus es ad eos de cælo: & 13
dedisti eis judicia recta, & leges veritatis, præcepta, & mandata bona. Et 14
sabbatum tuum sanctum ostendisti eis: mandata, & præcepta, & legem
mandasti eis in manu Moysi servi tui. Et panem de cælo dedisti eis (d) in 15
cibum eorum: & aquam de petra produxisti eis in siti eorum. Et dixisti
eis ingredi ad hæreditandam terram, super quam extendisti manum tuam
ad dandum eis. Et ipsi, & patres nostri superbe egerunt, & induraverunt 16
cervicem suam, & non audierunt mandata tua: Et abnuerunt au- 17
dire, & non sunt recordati mirabilium tuorum, quæ fecisti cum eis. Et
induraverunt cervicem suam, & dederunt principem revertendi ad
servitutem suam in Ægypto. Et tu, (e) Deus propitius, & misericors,
longanimis, & multæ misericordiæ, & non dereliquisti eos. Adhuc au- 18
tem & fecerunt sibi vitulum fusilem, & dixerunt, Hi sunt dii, qui
eduxerunt nos de Ægypto. Et fecerunt irritationes magnas: Et tu in 19
miserationibus tuis multis non dereliquisti eos in deserto: columnam nu-
bis non declinasti ab eis die ad deducendum eos in via, & columnam
ignis nocte, ad illuminandum eis viam, in qua ibant in ea. Et spiritum tu- 20
um bonum dedisti ad intelligendum eos: Et manna tuum non prohibuisti
ab ore eorum, & aquam dedisti eis in siti eorum. Et quadraginta annis 21
sustentasti eos in deserto: non (f) fuit eis defectus: vestimen-
ta eorum non inveterata sunt, (g) & pedes eorum non sunt disrupti. Et 22
dedisti eis regna, & populos divisisti eis. Et hæreditaverunt terram
Sehon regis Esebon, & terram Og regis Basan. Et filios eorum multiplica- 23
sti sicut stellas cæli, & introduxisti eos in terram, quam dixisti pa-
tribus (h) eorum: Et hæreditaverunt eam. Et contrivisti coram habi- 24
tatoribus terræ Chananæos, & dedisti illos in manus eorum, & reges
ipsorum, et populos terræ, ut facerent eis, sicut placitum erat ipsis.

MS. A. (α) ἔδωκας σημεῖα ἐν Αἰγύπτῳ (β) καὶ τοὺς καταδιώξαντας αὐτοὺς [illegible] (γ) [illegible] (δ) [illegible] (ε) [illegible] (ζ) [illegible] (η) [illegible] (θ) [illegible] (ι) [illegible] (κ) [illegible] (λ) [illegible] γῆν

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

ونظرت إلى شقاء آبائنا بمصر. وصراخهم سمعت على بحر القلزم * وجعلت آيات وبراهين 9 10
بفرعون وبجميع عبيده. وفي كل شعب أرضه. إنك عرفت أنهم افتخروا عليهم. وصنعت
لك اسما جليلا مثل اليوم * والبحر شققت بين يديهم. وجازوا في البحر في اليبس. وأعداءهم 11
أغرقت مثل الحجارة في ماء قوي * وبعمود من الغمام نهارا. وبعمود من نار ليلا لإنارة 12
الطريق لهم التي يسيرون فيها * * وعلى جبل طور سينا تجليت مخاطبا معهم من 13 14
السماء. وأعطيتهم أحكاما مستقيمة. وشرائع حق. ورسوما ووصايا جيدة * وطعاما من السماء 15
أعطيتهم لجوعهم. وماء من الصخرة أخرجت لهم لعطشهم. وقلت لهم أن يرثوا كل
الأرض التي أقسمت لأعطاهم * ولكنهم صعروا خدودهم. ولم يسمعوا وصاياك * وأبوا القول. 16 17
ولم يذكروا عجائبك التي صنعت معهم. وصعروا خدودهم. وجعلوا رئيسا للرجوع
لعبوديتهم بعصيانهم. وأنت الإله الصفوح حنونا رحيما طويلا وكثير الفضل. ولم تتركهم
* أيضا عند ما عملوا لهم عجلا مسبوكا وقالوا. هذا صنمك الإله الذي أصعدك من 18
أرض مصر * وأنت برحمتك الكبرى لم تتركهم. وعمود الغمام لم يزل عنهم بالنهار 19
ليسيرهم في الطريق. وعمود النار بالليل * وروحك الجليل العظيم أعطيت لإرشادهم. 20
ومنك لم يمنعوا * وأربعين سنة سكنت معهم في البرية. لم يعوزهم شيء. ثيابهم لم 21
تبل من عليهم. وأرجلهم لم تحفا * وأعطيتهم أرضا وممالك وشعوبا. وقسمتهم وورثوا 22
الأرض. أرض سيحون. وأرض ملك حشبون. وأرض عوج ملك البثنية * وكثرت 23
بنيهم مثل كواكب السماء. وأدخلتهم الأرض التي قلت لآبائهم لتجعلها لكم إرثا
* ودخلوا البنون وورثوا الأرض. وخضعت بين يديهم سكان أرض الكنعانيين. وسلمتهم 24
بأيديهم. ملوكهم وفعلوا فيهم برضاهم.

Et respexisti afflictionem majorum nostro- 9
rum in Ægypto, & clamorem eorum
audisti super mare rubrum: Edidi- 10
sti signa & portenta in Pharaonem,
& in omnes servos ejus, & in totum
populum terræ ipsius, quippe qui nove-
ras eos superbivisse in illos: & fecisti
tibi nomen celebre, ut hodie. Et mare 11
scidisti coram eis, & mare pertransie-
runt in sicco: inimicos autem eorum pro-
jecisti submersos sicut lapides in aquam va-
lidam. Et columna nubium interdiu, 12
& columna ignis noctu duxisti eos, ad
illuminandum eis viam per quam ambu-
larent. Super montem Tur- 13
Sina apparuisti loquens cum eis de cæ- 14
lo: & dedisti eis judicia recta, leges
veras, & statuta atque præcepta opti-
ma. Escam de cælo dedisti eis in fa- 15
mem eorum, & aquam de petra effudi-
sti eis in siti eorum: & dixisti eis
ut ingrederentur ad possidendam terram ip-
sam quam eis daturum juraveras. At 16
vero illi induraverunt cervicem suam, nec au-
dierunt statuta tua: Recusarunt item 17
audire, nec recordati sunt mirabilium
tuorum quæ fecisti cum eis: & du-
raverunt cervicem suam, constituerunt
principem ut redirent ad servitutem su-
am, in rebellione sua. Tu vero Deus
indulgentiæ, benignus, clemens, parcens,
et plurimæ beneficentiæ, non deseruisti eos.
Etiam quando fecerunt sibi vitulum fu- 18
sum, et dixerunt, Hoc est numen
tuum qui te eduxit e terra Ægypti;
Attamen tu in misericordia tua ma- 19
gna non deseruisti eos; & columna
nubium non cessavit ab eis interdiu, ut
deduceret eos per viam: et co-
lumna ignis noctu. Spiritum quoque 20
tuum nobilem magnum dedisti ad
dirigendum eos; nec manna eis inhibu-
isti. Quadraginta annis habi- 21
tasti cum eis in deserto, nihil quicquam defuit:
vestimenta eorum non sunt detrita, et
pedes eorum non sunt nudati. Dedi- 22
sti eis terram, regna, populosque: di-
visisti eos, et possederunt terram, ter-
ram Sihonis, terram regis Hesbonis, et
terram Og regis Bathaniæ. Multiplica- 23
sti filios eorum sicut stellas cæli, et in-
troduxisti eos in terram de qua dixe-
ras patribus eorum, Faciam illam vo-
bis hæreditatem. Et ingressi filii possi- 24
derunt terram, et subjecisti coram eis ha-
bitatores terræ Chananæorum, et tra-
didisti hos in manus eorum: dominati
sunt eorum, et fecerunt eis pro volun-
tate sua.

נחמיה : ט

25 וילכדו ערים בצרות ואדמה שמנה ויירשו בתים מלאים כל טוב ברות חצובים כרמים וזיתים ועץ מאכל לרב ויאכלו וישבעו וישמינו ויתעדנו בטובך הגדול:
26 וימרו וימרדו בך וישלכו את תורתך אחרי גום ואת נביאיך הרגו אשר העידו בם להשיבם אליך ויעשו נאצות גדולת:
27 ותתנם ביד צריהם ויצרו להם ובעת צרתם יצעקו אליך ואתה משמים תשמע וכרחמיך הרבים תתן להם מושיעים ויושיעום מיד צריהם:
28 וכנוח להם ישובו לעשות רע לפניך ותעזבם ביד איביהם וירדו בהם וישובו ויזעקוך ואתה משמים תשמע ותצילם כרחמיך רבות עתים:
29 ותעד בהם להשיבם אל תורתך והמה הזידו ולא שמעו למצותיך ובמשפטיך חטאו בם אשר יעשה אדם וחיה בהם ויתנו כתף סוררת וערפם הקשו ולא שמעו:
30 ותמשך עליהם שנים רבות ותעד בם ברוחך ביד נביאיך ולא האזינו ותתנם ביד עמי הארצת:
31 וברחמיך הרבים לא עשיתם כלה ולא עזבתם כי אל חנון ורחום אתה:
32 ועתה אלהינו האל הגדול הגבור והנורא שומר הברית והחסד אל ימעט לפניך את כל התלאה אשר מצאתנו למלכינו לשרינו ולכהנינו ולנביאנו ולאבתינו ולכל עמך מימי מלכי אשור עד היום הזה:
33 ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו:
34 ואת מלכינו שרינו כהנינו ואבתינו לא עשו תורתך ולא הקשיבו אל מצותיך ולעדותיך אשר העידת בהם:
35 והם במלכותם ובטובך הרב אשר נתת להם ובארץ הרחבה והשמנה אשר נתת לפניהם לא עבדוך ולא שבו ממעלליהם הרעים:
36 הנה אנחנו היום עבדים והארץ אשר נתתה לאבתינו לאכל את פריה ואת טובה הנה אנחנו עבדים עליה:

Versio VULG. LAT.

Ceperunt itaq; urbes munitas, & humũ pinguẽ, & possederunt domos plenas cunctis bonis, cisternas ab aliis fabricatas, vineas, & oliveta, & ligna pomifera multa, & comederunt, & saturati sunt, & impinguati sunt, & abundaverunt deliciis in bonitate tua magna. 25
Provocaverunt autem te ad iracundiam, & recesserunt à te, & projecerunt legem tuam post terga sua: & prophetas tuos occiderunt, qui contestabantur eos ut reverterentur ad te: feceruntq; blasphemias grandes. 26
Et dedisti eos in manu hostiũ suorum, & afflixerunt eos. Et in tempore tribulationis suæ clamaverunt ad te, & tu de cælo audisti, & secundùm miserationes tuas multas dedisti eis salvatores, qui salvarent eos de manu hostium suorum. 27
Cùmq; requievissent, reversi sunt ut facerent malum in conspectu tuo: & dereliquisti eos in manu inimicorum suorum, & possederunt eos. Conversiq; sunt, & clamaverunt ad te: tu autem de cælo exaudisti, & liberasti eos in misericordiis tuis multis temporibus. 28
Et contestatus es eos ut reverterentur ad Legem tuã. Ipsi verò superbè egerunt, & non audierunt mandata tua, & in judiciis tuis peccaverunt, quæ faciet homo, & vivet in eis: & dederunt humerũ recedentem, & cervicẽ suã induraverunt, nec audierunt. 29
Et protraxisti super eos annos multos, & contestatus es eos in spiritu tuo per manum prophetarũ tuorum: & non audierunt, & tradidisti eos in manu populorum terrarum. 30
In misericordiis autẽ tuis plurimis non fecisti eos in consumptionem, nec dereliquisti eos: quoniam Deus miserationũ & clemens es tu. 31
Nunc itaq; Deus noster magne, fortis, & terribilis, custodiens pactũ & misericordiam, ne avertas à facie tua omnem laborẽ, qui invenit nos, reges nostros, & principes nostros, & sacerdotes nostros, & prophetas nostros, & patres nostros, & omnem populum tuũ à diebus regis Assur usq; in diem hanc. 32
Et tu justus es in omnibus, quæ venerunt super nos: quia veritatẽ fecisti, nos autem impiè egimus. 33
Reges nostri, principes nostri, sacerdotes nostri, & patres nostri non fecerunt legem tuam, & non attenderunt mandata tua, & testimonia tua quæ testificatus es in eis. 34
Et ipsi in regnis suis, & in bonitate tua multa, quam dederas eis, & in terra latissima & pingui, quam tradideras in conspectu eorum, non servierunt tibi, nec reversi sunt à studiis suis pessimis. 35
Ecce nos ipsi hodie servi sumus; & terra, quam dedisti patribus nostris ut comederent panem ejus, & quæ bona sunt ejus, & nos ipsi servi sumus in ea. 36

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]

Itaque ceperunt civitates munitas, solum pingue, domos bonis omnibus refertas, cisternas effossas, vineas, oliveta, arbores, cibosque multigenos: & comederunt, & saturati sunt, pinguefacti & delectati sunt ingenti bonitate tua. 25
Sed aversè dissiluerunt à te, & abjecerunt legem tuam retro post tergum suum, & prophetas tuos occiderunt eo quòd dicerent eis ut reverterentur ad te, denique mala gravissima perpetrarunt: 26
Quapropter tradidisti eos in manus hostium eorum, & afflixerunt eos. At tempore calamitatis & depressionis exaudisti eos de cælo, secundùm miserationes tuas plurimas; & constituebas eis servatores qui liberabant eos de manu opprimentium eos. 27
At simul atque relaxationem nacti erant, revertebantur ad agendum quod pessimum erat: idcirco dereliquisti eos in manu hostium eorum, qui deprimebant eos. Rursus autem clamabant ad te, tu exaudiebas eos de cælo, semperque liberabas eos secundùm abundantiam miserationum tuarum. 28
Contestabaris quidem eos ut reduceres eos ad legem tuam, sed ipsi perfidè agebant, præcepta tua non observabant, & in illa judicia tua peccabant, per quæ homo vivit, si fecerit ea: faciebant illi humerum refractarium, & cervicem suam obdurabant, nec auscultabant. 29
Camque protraxisti eis multos annos, cum contestatus esses per spiritum tuum interventu prophetarum tuorum, nec aurem præbuissent; tradidisti eos in manum gentium provinciarum: 30
Sed propter miserationes tuas plurimas non perdidisti eos, neque dereliquisti; quia Deus es clemens ac benignus. 31
Jam Deus noster, Deus magne, fortissime, & reverende, servans pactum & veritatem; ne te lateat tota calamitas, quæ nobis, regibus, principibus, sacerdotibus, prophetis, & patribus nostris, toti denique populo contigit inde à diebus regis Assur ad hunc usque diem. 32
Licèt tu sis justus in iis omnibus quæ contigerunt nobis: nam justè quidem tu fecisti, quum nos perversè egerimus. 33
Et reges, principes, sacerdotes, patresque nostri non perfecerunt legem tuam, neque auscultaverunt præceptis & testimoniis tuis quibus contestatus es eos: 34
Sed commiserunt regno suo & magna beneficentia tua quam eis dederas in terra optima & pinguissima quam donaveras eis; ut non colerent, neque se retraxerunt ab operibus suis pessimis. 35
Hac de causa nos hodie servi sumus in ipsa terra quam dedisti majoribus nostris ut fruerentur fructu & abundantia ipsius, ecce nos servi servientes operamur in ea. 36

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

25 Καὶ κατεκληρονόμησαν πόλεις ὑψηλάς, καὶ ἐκληρονόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, λάκκους λελατο-
μημένους, ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, καὶ πᾶν ξύλον βρώσιμον εἰς πλῆθος. καὶ ἔφαγον καὶ ἐνεπλήσθησαν
26 καὶ ἐλιπάνθησαν, καὶ (γ) ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθωσύνῃ σου τῇ μεγάλῃ. Καὶ ἤλλαξαν, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ
σοῦ, καὶ ἔῤῥιψαν τὸν νόμον σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν· καὶ τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, (δ) οἳ
27 διεμαρτύραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι αὐτοὺς πρὸς σέ· καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς μεγάλους. Καὶ ἔδωκας
αὐτοὺς ἐν χειρὶ θλιβόντων αὐτούς, καὶ ἔθλιψαν αὐτούς. καὶ ἀνεβόησαν πρὸς σὲ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐ-
τῶν, καὶ σὺ ἐξ (ε) οὐρανοῦ σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς (ε) σω-
28 τῆρας, καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόντων αὐτούς. Καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο, ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ
πονηρὸν ἐνώπιόν σου· καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς. καὶ
πάλιν ἀνεβόησαν πρὸς σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσήκουσας, καὶ ἐῤῥύσω αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολλοῖς.
29 Καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς, ἐπιστρέψαι αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου. καὶ οὐκ ἤκουσαν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐντολαῖς
σου καὶ (ζ) κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος (η) ζήσεται ἐν αὐτοῖς· καὶ ἔδωκαν
30 νῶτον ἀπωθούμενον, καὶ τράχηλον (θ) αὐτῶν ἐσκλήρυναν καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ (ι) εἵλκυσας αὐτοὺς ἔ-
τη πολλά, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου, καὶ οὐκ ἠνωτίσαντο, καὶ
31 ἔδωκας αὐτοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. Καὶ σὺ ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐποίησας (κ) αὐ-
32 τοὺς εἰς συντέλειαν, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς, ὅτι ἰσχυρὸς εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων. Καὶ νῦν ὁ
θεὸς ἡμῶν ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ κραταιὸς (λ) καὶ φοβερός, φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεός
σου, μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς, καὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄρχον-
τας ἡμῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς προφήτας ἡμῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ
33 σου ἀπὸ ἡμερῶν βασιλέων Ἀσσοὺρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ σὺ (μ) δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς
34 ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν ἐποίησας, καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν. Καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ
ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον σου, καὶ οὐ προσέσχον
35 τῶν ἐντολῶν σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου ἃ διεμαρτύρω αὐτοῖς. Καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ σου καὶ ἐν ἀ-
γαθωσύνῃ σου τῇ πολλῇ ᾗ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ (ν) ἐν τῇ γῇ τῇ πλατείᾳ καὶ λιπαρᾷ ᾗ ἔδωκας ἐνώπι-
36 ον αὐτῶν, οὐκ ἐδούλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέστρεψαν (ξ) ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν τῶν πονηρῶν. Ἰ-
δοὺ ἐσμὲν σήμερον δοῦλοι, καὶ ἡ γῆ ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν (ο) καρπὸν αὐτῆς καὶ
τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, ἰδοὺ ἡμεῖς δοῦλοι ἐπ' αὐτῇ,

Et acceperunt civitates (δ) excelsas, & hæreditate acceperunt domos plenas omni- 25
um bonorum, cisternas excisas, vineas, & oliveta, & omne lignum escu-
lentum in multitudine. Et comederunt, & repleti sunt, & impinguati
sunt, & deliciati sunt in bonitate tua magna. Et mutaverunt & recesse- 26
runt à te, & projecerunt legem tuam post corpus suum. Et prophetas
tuos occiderunt, qui contestabantur in eis, ut reverterent ipsos ad te. Et fe-
cerunt irritationes magnas. Et dedisti eos in manu tribulantium eos, & 27
tribulaverunt eos. Et clamaverunt ad te in tempore tribulationis suæ: & tu
tu de cœlo tuo audisti, & in miserationibus tuis magnis dedisti eis salva-
tores: & salvasti eos de manu tribulantium eos. Et ut requieverunt, 28
reversi sunt facere malum in conspectu tuo; & dereliquisti eos in ma-
nu inimicorum suorum: & dominati sunt in eis. Et iterum clamave-
runt ad te: & tu de cœlo exaudisti, & eruisti eos in miserationibus tuis
(ε) multis. Et contestatus es eis, ut reverterentur in legem tuam. 29
(ζ) Et non audierunt, sed in mandatis tuis & judiciis tuis peccaverunt,
quæ faciens ea homo vivet in eis. Et dederunt dorsum recedens, & cervi-
cem suam induraverunt: & non audierunt. (η) Et protraxisti super 30
eos annos multos, & contestatus es eis in spiritu tuo in manu propheta-
rum tuorum: & non perceperunt auribus: & dedisti eos in manu popu-
lorum terræ. Et tu in miserationibus tuis multis non fecisti eos in con- 31
summationem, & non dereliquisti eos, quoniam fortis es, & misericors,
& miserator. Et nunc, Deus noster fortis, magnus, validus, & terribi- 32
lis custodiens testamentum tuum, & misericordiam tuam; ne pauca fi-
at coram te omnis labor, qui invenit nos, & reges nostros, & principes no-
stros, & sacerdotes nostros, & prophetas nostros, & patres nostros, &
in omni populo tuo à diebus regum Assur, & usque ad diem hanc. Et tu 33
justus in omnibus, quæ venerunt super nos; quoniam veritatem fecisti. Et
nos peccavimus. Et reges nostri, & principes nostri, & sacerdotes no- 34
stri, & patres nostri non fecerunt legem tuam; & non attenderunt (ι)
mandatis tuis, & testimoniis tuis, quæ contestatus es eis. Et ipsi in re- 35
gno tuo, & in bonitate tua multa, quam dedisti eis, & in terra lata, &
pingui, quam dedisti coram eis, non servierunt tibi, & non averterunt
se à studiis suis malis. Ecce hodie sumus servi, & terra, quam dedisti 36
patribus nostris ad comedendum fructum ejus, & bona ejus, ecce sumus servi super eam,

MS. A. (γ) ἐνετρύφησαν (δ) οἱ διεμαρτύροντο (ε) οὐρανοῦ ἤκουσας, (ε) σωτηρίας, (θ) τοῖς [illegible] αὐτοῖς [illegible], (λ) [illegible] φυλάσσων τὴν διαθήκην καὶ (μ) δίκαιος εἶ σὺ (ν) ἐν τῇ γῇ [illegible] (ο) καρπὸν αὐτῆς * τοῖς βασιλεῦσι.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * وملكوا ارضا حصينة ومدنا منيعة وارضا سمينة وورثوا منازل مملوة من الخير
26 وشجرا مطعمة. واكلوا وشبعوا وتلذذوا بخيرك العظيم * وبعد ذلك عصوا والقوا
شريعتك وراء ظهورهم. وانبياءك قتلوا الذين اجتهدوا بهم ليردوهم اليك. وعملوا
27 رفضا كبارا * وسلمتهم بيد مضايقيهم ومضايقوهم. وفي وقت شدتهم صرخوا اليك
28 وسمعت من السماء. واقمت لهم مخلصين وخلصوهم من ايدي مضايقيهم * ولما فرجت
عنهم انقلبوا وصنعوا القبيح قدامك. فخليتهم في ايدي اعدائهم واستعبدوهم. ورجعوا
وصلوا امامك وانت استجبت لهم. وسمعتهم من السماء وخلصتهم في كل زمان لكثرة
29 رحمتك * واشهدت عليهم لكي يرجعوا ويحفظوا ناموسك. وهم اعتوا ولم يسمعوا وصاياك
واحكامك. واخطوا بهم. هولاي الذين ان حفظهم الانسان يحيا بهم. ورفعوا لهم اعناقهم
30 غليظة وردا عصاة ولم يسمعوا * وكررت لهم سنين كثيرة ولم يطيعوا. وشهدت عليهم
31 بروحك من قبل انبيائك ولم يسمعوا. وسلمتهم في ايدي الشعوب الغريبة * ومن اجل
32 رحمتك الكثيرة لم تهلكهم ولم تتركهم. من اجل انك اله رحوم رؤوف * ومن
الان يا الهنا الاله العظيم الجبار المخوف. حافظ الايمان والصدق. لا تخفى عنك جميع
الضيقة التي اتت علينا. وعلى ملوكنا وعظمائنا. واحبارنا وانبيائنا. وعلى جميع الشعب.
33 من ايام ملك الموصل الى يومنا هذا * وانت يا رب عدل في كل ما جاء علينا.
34 لانك انت حق ونحن اثمنا * وملوكنا وعظماؤنا وانبياؤنا لم تسمع ناموسك. ولم نطع
35 وصاياك وشهاداتك. الذي شهدت فيهم * وكفروا على ملكوتك وبصلاحك العظيم
الذي اعطيتهم الارض الصالحة السمينة ولم يعبدوك ولا انقلبوا من اعمالهم الردية
36 * من اجل هذا نحن اليوم عبيد. والارض التي اعطيت لابائنا ان ياكلوا خيراتها
هوذا نحن كالعبيد تملكها.

* Obtinuerunt terram fortem, urbes muni- 25
tas, & solum pingue, & possederunt
habitationes plenas bonis, & arbores fru-
ctum proferentes: comederunt, & satu-
rati et delectati sunt bono tuo magno.
Verùm postea rebellantes projecerunt 26
legem tuam post terga sua, & prophe-
tas tuos occiderunt qui studebant eos
ad te reducere, & commiserunt abomi-
nationes magnas. Unde tradidisti eos 27
in manum opprimentium eos, & oppres-
serunt eos. Sed in tempore calamitatis
ad te clamantibus, audisti de cœlo, &
constituisti eis vindices qui eriperent
eos è manibus opprimentium eos. At ubi 28
recreâsti eos, conversi sunt, & turpitudi-
nem coram te fecerunt: quapropter reli-
quisti eos in manibus inimicorum suo-
rum, qui servituti presserunt eos. Tum
rursus oraverunt coram te, & tu exau-
disti eos; & audisti eos de cœlo, salvâ-
sti eos omni tempore ob multitudinem mi-
sericordiæ tuæ. Contestatus es eos ut re- 29
verterentur & custodirent legem tuam,
Illi autem se efferunt, non audie-
runt mandata & judicia tua; imò pec-
caverunt in ea, ea scilicet quæ si custodiat
homo, per ipsa vivet: & colla sua red-
diderunt obstinata, cervicesque rebelles
& non audierunt. Traduxisti eos annis 30
multis, et non obtemperaverunt: & con-
testatus es eos spiritu tuo per prophetas
tuos, at non audierunt: ideo tradidisti
eos in manus gentium exterarum. At ta- 31
men propter misericordiam tuam multam
non perdidisti eos neq; dereliquisti, quod
sis Deus misericors & clemens. Nunc 32
itaque O Deus noster, Deus magne,
Potens ac Terribilis, servans fidem ac ve-
ritatem; nequaquam te latet omnis tri-
bulatio quæ venit super nos, & super
reges, magnates, pontifices, & prophetas no-
stros, super universum populum, à diebus
regis Assyriæ ad hunc usque diem no-
strum. Tu autem O Domine, justus es in 33
omnibus quæ nobis evenerunt: tu enim
verax es, sed nos peccavimus. Et reges, 34
magnates, patresq; nostri; & non audi-
vimus legem tuam, neque obedivimus
præceptis & contestationibus tuis quibus
contestatus es eos. Sed denegaverunt 35
regnum tuum & bonitatem tuam ma-
gnam; qui quam dederis eis terram bo-
nam & pinguem, tamen non servierunt
tibi, neque averterunt se ab operibus
suis malis. Propterea nos hodie servi su- 36
mus; & terram illam, quam dedisti
majoribus nostris, ut comederent ejus bo-
na, ecce nos ut servi tenemus.

נחמיה ט

[illegible]

CAP. X.

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Et fruges ejus multiplicantur regibus, quos posuisti sup 37
nos propter peccata nostra, et corporibus nostris domi-
nantur, & jumentis nostris secundùm voluntatem suam,
& in tribulatione magna sumus. Super omnibus ergò 38
his nosipsi percutimus foedus, & scribimus, & signant
principes nostri, Levitae nostri, & Sacerdotes nostri.

CAP. X.

Signatores autem fuerunt, Nehemias, Athersatha filius 1
Hachelai, & Sedecias, Saraias, Azarias, Jeremias, Phe- 2 3
sur, Amarias, Melchias, Hattus, Sebenia, Melluch, Ha- 4 5
rim, Merimuth, Obdias, Daniel, Genthon, Baruch, 6
Mosollam, Abia, Miamin, Maazia, Belgai, Semeia: hi 7 8
sacerdotes. Porro Levitae, Josue filius Azaniae, Bennui 9
de filiis Henadad, Cedmihel, Et fratres eorum, Sebenia, 10
Odaia, Celita, Phalaia, Hanan, Micha, Rohob, Hase- 11
bia, Zachur, Serebia, Sabania, Odaia, Bani, Baninu. 12 13
Capita populi, Pharos, Phahathmoab, Elam, Zethu, 14
Bani, Bonni, Azgad, Bebai, Adonia, Begoai, Adin, 15 16
Ater, Hezecia, Azur, Odaia, Hasum, Besai, Hareph, 17 18
Anathoth, Nebai, Megphias, Mosollam, Hazir, Mesiza- 19 20
bel, Sadoc, Jeddua, Pheltia, Hanan, Anaia, Osee, Ha- 21 22
nania, Hasub, Alohes, Phalea, Sobec, Rehum, Hasebna, 23 24
Maasia, Echaia, Hanan, Anan, Melluch, Haran, Baana: 25 26
Et reliqui de populo, Sacerdotes, Levitae, janitores, & 27 28
cantores, Nathinaei, & omnes qui se separaverunt de
populis terrarum ad legem Dei, uxores eorum, filii eo-
rum, & filiae eorum. Omnes qui poterant sapere spon- 29
dentes pro fratribus suis, optimates eorum, & qui ve-
niebant ad pollicendum & jurandum ut ambularent
in lege Dei, quam dederat in manu Moysi servi Dei,
ut facerent & custodirent universa mandata Domini
Dei nostri, & judicia ejus & caeremonias ejus. Et ut non 30
daremus filias nostras populo terrae, & filias eorum non
acciperemus filiis nostris. Populi quoque terrae, qui 31
important venalia, & omnia ad usum, per diem sabba-
ti ut vendant, non accipiemus ab eis in sabbato & in
die sanctificato. Et dimittemus annum septimum, &
exactionem universae manus. Et statuemus super nos 32
praecepta, ut demus tertiam partem sicli per annum ad
opus domus Dei nostri, Ad panes propositionis, & 33
ad sacrificium sempiternum, & in holocaustum sempi-
ternum in sabbatis, in calendis, in solemnitatibus, &
in sanctificatis, & pro peccato: ut exoretur pro Israel,
& in omnem usum domus Dei nostri. Sortes ergò mi- 34
simus super oblationem lignorum inter Sacerdotes, &
Levitas, & populum, ut inferrentur in domum Dei no-
stri per domos patrum nostrorum, per tempora, à tem-
poribus anni usque ad annum: ut arderent super altare
Domini Dei nostri, sicut scriptum est in lege Moysi:
Et ut afferremus primogenita terrae nostrae, & primi- 35
tiva universi fructus omnis ligni, ab anno in annum,
in domo Domini. Et primitiva filiorum nostrorum, 36
& pecorum nostrorum, sicut scriptum est in lege, &
primitiva boum nostrorum, & ovium nostrarum, ut of-
ferrentur in domo Dei nostri, Sacerdotibus qui mini-
strant in domo Dei nostri:

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Nam proventus ejus acciperunt reges 37
quos praeposuisti nobis propter pecca-
ta nostra, & in corpora nostra, jumen-
taque nostra, pro voluntate sua do-
minantur, adeóq; in summis calamitatibus
versamur. In his tamen omnibus, cum 38
fidelitatem pacam, & de sigillo testantur
seniores nostri, et Levitae, atque sacer-
dotes nostri, et quicunque viri super-
sunt è nobis:

CAP. X.

Nehemias subscripsit [illegible] 1
[illegible] Sera-
ias, Azaria, Jeremia, Phasher, 2 3
Amaria, Melchia, Sephatia, Haran, Se- 4
chenia, Meleh, Sethan, Azamoth, E- 5
liasib, Daniel, Gebeson, Baruch, Mes- 6 7
sulam, Abia, Benjamin, Maasia, Belgae, 8
Semeia: hi sacerdotes. Levitae verò; 9
Josue filius Jezaniae, Bani, Melbei, Hadar,
& Cadmiel: Et fratres eorum, Secha- 10
nia, Haja, Kelatia, Phelatia, Hanani, Mi- 11
cha, Rechob, Hasebia, Zechur, Serabia, 12
Sechania, Hodia, filii Bani. Primores 13 14
populi; Pharos princeps Moabi, Ilam,
Zithai, Filii Azgerin, & filii Adoniae 15
Baghuai, Adino. Atar, Hezecia, Azur, 16 17
Odia, Hazam, Bezi, Hareph, Anathoth, 18 19
Nabi, Maphegbosen, Meshlam, Azaphi, 20
Mesizaphael, Sadoc, Jeduda, Phelatia, 21 22
Hanani, Anania, Hoshea, Hanania, Isbes, 23
Hilles, Prania, Sobec, Rehum, Hesabia, 24 25
Maasia, Abia, Hanani, Anan, Meloch, 26 27
Harane, Baana; Reliqui denique po- 28
puli, sacerdotes & Levitae, janitores
& musici, servi, & omnes qui separa-
verant se à gentibus provinciarum ut
venirent ad legem Domini; cum ipsi
quibus uxores, filii & filiae eorum, &
quicunque sapientia & intelligentia prae-
diti erant.

[illegible]

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

37 Καὶ τὰ καρποὶ αὐτῆς πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι, καὶ ἐν κτήνεσιν ἡμῶν ὡς ἀρεστὸν αὐτοῖς, καὶ ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν.
38 Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν, καὶ γράφομεν, καὶ ἐπισφραγίζουσι (α) ἄρχοντες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

MS. A. (α) πάντες ἄρχοντες

Et fructus ejus multi regibus, quos dedisti super nos in peccatis nostris, & super corpora nostra potestatem habent, & in pecoribus nostris, sicut placitum eis, & in tribulatione magna sumus. 37
Et in omnibus his nos disponimus fidem, & scribimus, & signant principes nostri, Levitæ nostri, sacerdotes nostri. 38

ΚΕΦ. ι΄.

1 Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας (α) ἀρταρσασθὰ υἱὸς Ἀχαλία, καὶ Σεδεκίας [illegible]

[illegible]

MS. A. [illegible]

CAP. X.

ET super obsignantes, Neemias Artarsastha filius Achalia, & Sedecias 1
filius Araia, & Azaria, & Hieremia, Phasur, Amaria, Melchia, 2 3
Attus, Seban, Maluch, Iram, Merimoth, Abdia, Daniel, Ganathon, 4 5 6
Baruch, Mosollam, Abia, Miamin, Maazia, Belgai, Semaia: hi sacer- 7 8
dotes. Et Levitæ, Jesua filius Azania, Bennui, de filiis Enadad, Cad- 9
miel, Et fratres ejus, Sebania, Odovia, Calitan, Phelaia, Anan, Mi- 10 11
cha, Roob, Asebias, Zacchur, Serebia, Sebania, Odum: (a) filii 12 13
Banui. Principes populi, Pharos, Phaathmoab, Elam, Zathuia, filii 14
Bani, Asgad, Bebai, Adonia, Begoai, Edin, Ater, Ezecia, 15 16
Azur, Odovia, Esum, Besi, Ariph, Anathoth, Ne- 17 18
bai, Megaphes, Mosollam, Ezir, Mesozebel, Sadoc, Jeddua, 19 20
Phaltia, Anan, Anaia, Osie, Anania, Asub, Aloes, Phalai, Sobec, 21 22
Reum, Asebana, Maasia, Et Aia, Anan, Ienam, Maluch, Iram, Ba- 23 24
ana, Et reliqui de populo: Sacerdotes, Levitæ, janitores, cantores, Na- 25 26
thinim, & (b) omnis accedens de populis terræ ad legem Dei, uxores 27 28
eorum, filii eorum, filiæ eorum: Omnis sciens, & intelligens (c) inva- 29
lescebant super fratribus suis, & execratione adstringebant eos. Et in-
gressi sunt in execrationem, & in juramentum ambulandi in lege Dei, quæ
data est in manu Mosi servi Dei, custodiendi & faciendi omnia man-
data Domini, & judicia ejus, & præcepta ejus, Et non dando filias 30
nostras populis terræ, & filias eorum non accipiemus filiis nostris, Et 31
populi terræ afferentes venalia, & omnem venditionem in die sabbati ad
vendendum, non ememus ab eis in sabbato & in die sancta: (d) Et di-
mittemus annum septimum, & exactionem universæ manûs: Et stat- 32
uemus super nos mandata ad dandum super nos tertiam partem didrach-
matis per annum in servitutem domûs Dei nostri, In panes faciei, & 33
sacrificium continuationis, & in holocaustum continuationis sabbatorum,
Neomeniarum, in solennitates, & in sancta, & quæ pro peccato, ad de-
precandum pro Israel, & ad opera domûs Dei nostri. Et sortes jeci- 34
mus (e) de sorte portionis lignorum, Sacerdotes, & Levitæ, & popu-
lus, ad afferendum in domum Dei nostri, in domum patriarum nostrarum,
in temporibus temporum, annum per annum, ad accendendum super al-
tare Domini Dei nostri, sicut scriptum est in lege, Et ad afferendum pri- 35
mitias terræ nostræ, & primitias fructûs omnis ligni annum per annum
in domum Domini, Et primogenita filiorum nostrorum & pecorum nostro- 36
rum, sicut scriptum est in lege, & primogenita boum nostrorum, & gre-
gum nostrorum, ad afferendum in domum Dei nostri, sacerdotibus ministrantibus in domo Dei nostri,

MS. A. (a) [illegible] (ε) Ὠδουΐα (δ) Βανουΐ (γ) Σαββαθα (ε) Ἀνανία (λ) Μαασ- [illegible] (ν) ἀπὸ τῶν λαῶν (ο) πρὸς τὸ εἶδος (π) ὁ εἰδὼς (ς) ἐκραταίωσε, (δ) ἐπὶ [illegible] προσθήσομεν (θ) προσθήσομεν (κ) προσῆκον (ζ) προσκ[illegible] [illegible]

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

37 لِيَسْتَغِلَّ غَلَّاتِهَا ٱلْمُلُوكُ ٱلَّذِينَ سَلَّطْتَ عَلَيْنَا مِنْ اَجْلِ خَطَايَانَا ۔ وَهُمْ اَيْضًا
مُسَلَّطُونَ عَلَى اَجْسَادِنَا وَبَهَائِمِنَا كَارَادَتِهِمْ ۔ وَنَحْنُ فِي ضِيقٍ عَظِيمٍ ۔ وَبِهٰذَا نُقْسِمُ 38
بِالْحَقِّ وَنَشْهَدُ عَلَى طَمْسِ نَامُوسِ مَشَايِخِنَا وَاللَّاوِيِّينَ وَالْاَحْبَارِ وَكُلِّ ٱلَّذِينَ حَوَالَيْكَ ۔
ٱلْفَصْلُ ٱلْعَاشِرُ ۔

1 اَلشَّيْخُ نَحْمِيَا ابْنُ حَكَلْيَا رَئِيسُ ٱلْاَحْبَارِ ۔ وَزَرَخْيَا ۔ وَسَرَايَا ۔ وَعَزْرِيَا ۔ وَاِرْمِيَا ۔ وَفَحُورُ ۔ 2 3
وَبَقِيَّةُ جَمَاعَتِهِمْ ۔

Ad hæc ut fruantur ejus proventibus reges quos præfecisti nobis propter peccata nostra: & illi quoque dominantur corporibus & jumentis nostris pro voluntate sua, & nos in angustia magna sumus. Atque juramus cum veritate, & testamur juxta morem ac legem seniorum nostrorum, & Levitarum atque sacerdotum, & omnium eorum qui circa te sunt: 37 38

CAP. X.

Senior Nehemias filius Hachalia princeps sacerdotum, & Zarchia, Saraia, Azaria, Jeremia, Phasur, & reliqua congregatio eorum. 1 2 3

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
[illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
[illegible]

Et potentiores erant familiam & propinquis suis: subibant juramentum et fœdus ambulandi in lege Domini quam tradiderat per Mosen servum Dei, & observandi atque perficiendi omnia præcepta Domini, Domini nostri, judiciaque ejus, & leges ejus: Et non dabimus filias nostras populis terræ, neque filias eorum ducturos pro filiis nostris: A populis terræ merces afferentibus non accepimus: quicunque jumentum locaverit die sabbathi, mercedem non accepimus: omni die sabbathi non portavimus, eo quod sanctum fecere, missurus quicquid nobis debetur, & non anno septimo remissuros. Præterea, inviolabilia imposuimus nobis præcepta, daremus non tertiam partem sicli ipsa quolibet sabbatho, pro opere domûs Dei nostri. Pro pane separationis, pro sacrificio jugi, pro assiduo holocausto sabbathorum, Kalendarum, solemnitatum, Sanctificationum, & indulgentiæ peccatorũ Israelis, denique pro omni opere domûs Dei nostri. Item sortes jecerunt de oblatione lignorum, sacerdotes, Levitæ ac populus; ut afferretur in domum Domini Dei nostri, quemadmodum scriptum est in libro legis. Afferendas statuimus primitias terræ nostræ & primitias omnis fructûs cujuscunque arboris, singulis annis. Afferenda in domum Domini primogenita filiorum nostrorum & jumentorum nostrorum, sicut scriptum est in lege Domini: & primogenita boum pecorumque nostrorum. 32 33 34 35 36

נחמיה : יא

[illegible]

CAP. XI.

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Et primitias ciborum nostrorum, & libaminum nostro- 37
rum, & poma omnis ligni, vindemiæ quoque & olei,
afferemus Sacerdotibus ad gazophylacium Dei nostri, &
decimam partem terræ nostræ Levitis. Ipsi Levitæ deci-
mas accipient ex omnibus civitatibus operum nostro-
rum. Erit autem Sacerdos filius Aaron cum Levitis in 38
decimis Levitarum, & Levitæ offerent decimam partem
decimæ suæ in domo Dei nostri, ad gazophylacium in
domum thesauri. Ad gazophylacium enim deporta- 39
bunt filii Israel, & filii Levi, primitias frumenti, vini, &
olei: & ibi erunt vasa sanctificata, & Sacerdotes, & can-
tores, & janitores, & ministri, & non dimittemus do-
mum Dei nostri.

CAP. XI.

Habitaverunt autem principes populi in Jerusalem: 1
reliqua verò plebs misit sortem, ut tollerent unam partem
de decem, qui habitaturi essent in Jerusalem civitate san-
cta, novem verò partes in civitatibus. Benedixit au- 2
tem populus omnibus viris qui se sponte obtulerant ut
habitarent in Jerusalem. Hi sunt itaque principes pro- 3
vinciæ, qui habitaverunt in Jerusalem, & in civitatibus
Juda. Habitavit autem unusquisque in possessione sua,
in urbibus suis, Israel, Sacerdotes, Levitæ, Nathinæi, &
filii servorum Salomonis. Et in Jerusalem habitave- 4
runt de filiis Juda, & de filiis Benjamin: de filiis Juda,
Athaias filius Aziam, filii Zachariæ, filii Amariæ, filii
Saphatiæ, filii Malaleel: de filiis Phares, Maasia fili- 5
us Baruch, filius Cholhoza, filius Hazia, filius Adaia, fi-
lius Joiarib, filius Zachariæ, filius Silonitis: Omnes 6
hi filii Phares, qui habitaverunt in Jerusalem, quadrin-
genti sexagintaocto viri fortes. Hi sunt autem filii 7
Benjamin: Sellum filius Mosollam, filius Joed, filius
Phadaia, filius Colaia, filius Masia, filius Etheel, filius
Isaia, Et post eum Gebbai, Sellai, nongenti vigenti- 8
octo. Et Joel filius Zechri præpositus eorum, & Judas 9
filius Senua super civitatem secundus. Et de Sacerdo- 10
tibus, Idaia filius Joarib, Jachin, Saraia filius Helciæ, 11
filius Mosollam, filius Sadoc, filius Meraioth, filius A-
chitob princeps domûs Dei, Et fratres eorum facien- 12
tes opera templi: octingenti vigintiduo. Et Adaia fili-
us Jeroham, filius Phelelia, filius Amsi, filius Zachariæ,
filius Pheshur, filius Melchiæ, Et fratres ejus princi- 13
pes patrum: ducenti quadragintaduo. Et Amassai fili-
us Azreel, filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Em-
mer, Et fratres eorum potentes nimis: centum vigin- 14
tiocto, & præpositus eorum Zabdiel filius potentium.
Et de Levitis Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius 15
Hasabia, filius Boni, Et Sabathai & Jozabed, super o- 16
mnia opera, quæ erant forinsecus in domo Dei, à prin-
cipibus Levitarum. Et Mathania filius Micha filius Ze- 17
bedei, filius Asaph, princeps ad laudandum & ad con-
fitendum in oratione, & Becbecia secundus de fratribus
ejus, & Abda filius Samua, filius Galal, filius Idithun:
Omnes Levitæ in civitate sancta ducenti octogintaqua- 18
tuor. Et janitores, Accub, Telmon, & fratres eorum, 19
qui custodiebant ostia: centum septuagintaduo. Et re- 20
liqui ex Israel Sacerdotes & Levitæ in universis civitati-
bus Juda, unusquisque in possessione sua. Et Nathinæi, 21
qui habitabant in Ophel, & Siaha, & Gaspha de Nathi-
næis. Et episcopus Levitarum in Jerusalem, Azzi filius 22
Bani, filius Hasabiæ, filius Mathaniæ, filius Michæ. De fi-
liis Asaph, cantores in ministerio domûs Dei. Præce- 23
ptum quippe regis super eos erat, & ordo in cantoribus
per dies singulos.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]

CAP. XI.

[illegible]

Afferendas in domum Dei nostri ad sacerdo- 37
tes ministrantes in domo Dei nostri, primitias
massarum nostrarum & arearum nostrarum et
fructuum omnium arborum nostrarum: &
vinum oleumque nos daturos sacerdotibus
ministrantibus coram Deo nostro. Decimas
agrorum nostrorum daturos Levitis, iidem-
que Levitas decimas accepturos ab omnibus
ruribus culturæ nostræ: Et sacerdotem fi- 38
lium Aaronis affuturum cum Levitis tempo-
re decimarum suarum: & Levitas illaturos
unam è decem in domum Dei nostri, in cel-
las & in ærarium. (Nam in cellas afferre de- 39
bent Israelitæ & Levitæ primitias frumenti,
vini, & olei; ubi sunt vasa Sanctuarii: ut ita
sacerdotes ac Levitæ, janitores atque custo-
des, non deserant domum Dei nostri:)

CAP. XI.

Senatus populi sederat in Jerusalem: & 1
reliquum populum sortes jactarunt, ut addu-
cerent unum è denis hominibus ad habitan-
dum in Jerusalem urbe sacrosancta, novem
autem partes manerent in civitatibus. In- 2
super benedixerunt populus omnibus illis ho-
minibus qui sponte vellent residere in Jeru-
salem. Porrò hi sunt primarii urbis qui ha- 3
bitaverunt in Jerusalem & in civitatibus Ju-
dæ: & habitaverunt quisque in hæreditate sua
in civitatibus Israelis, sacerdotes, Levitæ, &
populus; filii autem servorum Salomonis in
Jerusalem. Et ex filiis Judæ, & ex filiis Ben- 4
jamin. Ex filiis Judæ, Nethania filius Ilaiæ, fi-
lii Zechariæ, filii Amariæ, filii Sephatiæ, filii
Mahlaleelis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

37 [illegible Greek text]
38 [illegible Greek text]
39 [illegible Greek text]

Et primitias frumentorum nostrorum, & similam omnis ligni, vini, & 37
olei afferemus sacerdotibus in gazophylacium domûs Dei, & decimam
terræ nostræ Levitis: & ipsi Levitæ decimas accipientes in omnibus ci-
vitatibus servitutis nostræ. Et erit sacerdos filius Aaron cum Levitis in 38
decimis Levitæ: & Levitæ afferent decimam decimæ in domum Dei
nostri, in gazophylacia in domum Dei. Quoniam in thesauros inferent 39
filii Israel, & filii Levi primitias frumenti, & vini, & olei, & ibi va-
sa sancta, & sacerdotes, & ministri, & janitores, & cantores: & non
derelinquemus domum Dei nostri.

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. ια'.

Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ [illegible]

[illegible]

CAP. XI.

Et sederunt principes populi in Hierusalem. Et reliqui de populo mi- 1
serunt sortes ad adducendum unum è decem ad sedendum in Hierusalem
civitate sancta, & novem partes in civitatibus. Et benedixit populus 2
omnes viros sponte se offerentes ad sedendum in Hierusalem. Et hi prin- 3
cipes provinciæ, qui sederunt in Hierusalem, & in civitatibus Juda;
sederunt vir in possessione sua in civitatibus suis Israel, sacerdotes & Le-
vitæ, & Nathinæi, et filii servorum Salomon. Et in Hierusalem sede- 4
runt de filiis Juda, & de filiis Beniamin: de filiis Juda, Athaia (a) fi-
lius Aziæ, filius Zachariæ, filius Samariæ, filius Saphatiæ, filius Malele-
el (b) & de filiis Phares, Et Maasia filius Baruch, filius Chalaza, filius 5
Oziæ, filius Adaia, filius Joarib, filius Zachariæ, filius Selonei. Omnes 6
filii Phares sedentes in Hierusalem, quadringenti sexaginta octo viri
virtutis. Et hi filii Beniamin, Selo filius Mesolam, filius Joad, filius 7
Phadaiæ, filius Coliæ, filius Masiæ, filius Ethiel, filius Josia. Et post 8
eum, Gebe, Sel, nongenti viginti octo. Et Joel filius Zechri visitator 9
super eos, Et Juda filius Asana (c) de civitate secundus. De sacerdo- 10
tibus; & Iadia, filius Joarib, Iachin, Saraia filius Elchia, filius Mesol- 11
lam, filius Saddoc, filius Marioth, filius (d) Aitob ante domum Dei:
Et fratres eorum facientes opus domûs, octingenti viginti duo. Et Adaia 12
filius Iroam, filius Phalalia, filius Amasi, filius Zachariæ, filius Phas-
sur, filius Melchia, Et fratres ejus principes patriarum, ducenti qua- 13
draginta duo. Et Amasia filius Esdriel filius Mosolamoth filius Emmer, Et 14
fratres eius, potentes acie, centum viginti octo; & visitator (e) super
eos filius magnorum. Et de Levitis, (f) Samaias filius Esricam, Sabatha- 15 16
i filius Micha, & Jobed filius Samui, Nathanii, septuaginta quatuor. 17 18
[illegible] (g) [illegible]. Et (h) visitator Levitarum filius Bani [illegible] 19 20
[illegible] Asaph cantorum vir [illegible] domûs Dei. Quoniam mandatum [illegible] ad (i) [illegible] 21 22 23

MS. A. (a) [illegible] (b) [illegible] (c) [illegible] (d) [illegible] (e) [illegible] (f) [illegible] (g) [illegible] (h) [illegible] (i) [illegible] (k) [illegible] (l) [illegible] (m) [illegible] (n) [illegible] (o) [illegible] (p) [illegible] (q) [illegible] (r) [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 [illegible Syriac text]
6 [illegible Syriac text]
7 [illegible Syriac text]
8 [illegible Syriac text]
9 [illegible Syriac text]
10 [illegible Syriac text]
11 [illegible Syriac text]
12 [illegible Syriac text]
13 [illegible Syriac text]
14 [illegible Syriac text]
15 [illegible Syriac text]
16 [illegible Syriac text]
17 [illegible Syriac text]
18 [illegible Syriac text]
19 [illegible Syriac text]
20 [illegible Syriac text]
21 [illegible Syriac text]
22 [illegible Syriac text]
23 [illegible Syriac text]

E filiis Pares, Maasia filius Baruch, filii 5
Kolhozæ, filii Niriæ, filii Azariæ, filii Jo-
nadab, filii Zechariæ, filii Sylæ: Omnes filii 6
Phares habitantes in Jerusalem, quadrin-
genti sexaginta octo robore strenuissimi. Hi 7
verò filii Benjamin; Sela filius Mesliom, filii
Jodai, filii Pheraiæ, filii Kolaiæ, filii Maasiæ,
filii Athaniælis, filii Elaiæ: Et post eum 8
ducenti viginti octo. Et Joel filius Ze- 9
chariæ præerat illis: Juda verò filius Se-
nuæ præerat secundæ civitati. E sacer- 10
dotibus, Berachia filius Jojadai, Seraiha fi- 11
lius Helciæ, filii Meslom, filii Sadoc, filii
Meraioth, filii Ahitob præfecti super do-
mum Domini. Illius fratres faciebant o- 12
pus sanctificii, octingenti viginti duo; cum
Azaria filio Jaihami, filii Phelaiæ, filii Ami-
sæ, filii Zechariæ, filii Phasshur, filii Melchiæ.
Et horum fratres præcipui familiarum patri- 13
arum, ducenti quadraginta duo; cum
Amisa filio Ezrielis, filii Ahzai, filii Mes-
lemoth, filii Amir. Horum fratres robore 14
valentissimi, centum viginti octo, quibus
præerat Zebdiel filius magnatum. E Levi- 15
tis autem, Semaia filius Jesa, filii Arcami,
filii Hesabiæ, filii Bani, filii Sabei, Cum Jeza- 16
bat, præerant operibus exterioris domûs
Domini; cum filio Zabdi, filii Asaph. E 17
principibus Levitarum, Methania filius Mi-
chæ, caput præcipuum Judæorum in oratione, &
Basbeca secundarium à fratribus suis, & Ira
filius Scamar, filii Galala, filii Jethron.
Omnes Levitæ qui erant in civitate sancta, 18
ducenti octoginta quatuor. Janitores verò 19
Acub, & Aselman, & fratres eorum obser-
vantes in portis, centum septuaginta duo.
Reliqui autem Israelitæ sacerdotes & Levitæ 20
in omnibus civitatibus Judæ erant quisque in
hæreditate sua: Et servi eorum insidebant 21
quisque culturæ suæ & aratro suo. Præ- 22
fectus autem Levitarum in Jerusalem, erat
Abdi filius Bani, filii Hesabiæ, filii Math-
niæ, filii Michæ, de filiis Asaph qui ministra-
bant è regione operis domûs Domini. Nam 23
præceptum regis impositum erat eis, firmum-
que statutum præscriptum erat ministris per
singulos dies.

[illegible Syriac text]

נחמיה : יב

[illegible]

CAP. XII.

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Et Phathahia filius Mesezebel, de filiis Zara filii Juda 24
in manu regis, juxta omne verbum populi. Et in do- 25
mibus per omnes regiones eorum. De filiis Juda ha-
bitaverunt in Cariatharbe, & in filiabus ejus: & in
Dibon, & in filiabus ejus: & in Cabseel, et in vi-
culis ejus, Et in Jesue, & in Molada, & in Bethpha- 26
leth, Et in Hasersual, & in Bersabee, & in filiabus e- 27
jus, Et in Siceleg, & in Mochona, & in filiabus ejus, 28
Et in Remmon, & in Saraa, & in Jerimuth, Zanoa, 29 30
Odollam, & in villis earum, Lachis & regionibus ejus,
& Azeca, & filiabus ejus. Et manserunt in Bersabee
usque ad vallem Ennom. Filii autem Benjamin, à 31
Geba, Machmas, & Hai, & Bethel, & filiabus ejus:
Anathoth, Nob, Anania, Asor, Rama, Gethaim, 32 33
Hadid, Seboim, & Neballat, Lod Et Ono valle artifi- 34 35
cum. Et de Levitis portiones Juda & Benjamin. 36

CAP. XII.

Hi sunt autem Sacerdotes & Levitæ, qui ascende- 1
runt cum Zorobabel filio Salathiel, & Josue: Saraia,
Jeremias, Esdras, Amaria, Melluch, Hattus, Sebeni- 2 3
as, Rheum, Merimuth, Addo, Genthon, Abia, Mia- 4 5
min, Madia, Belga, Semeia, et Joiarib, Idaia, Sellum, 6 7
Amoc, Helcias, Idaia. Isti principes Sacerdotum, et
fratrum eorum, in diebus Josue. Porrò Levitæ, Jesua, 8
Bennui, Cedmihel, Sarebia, Juda, Mathanias, super
hymnos ipsi & fratres eorum: Et Becbecia atque 9
Hanni, & fratres eorum, unusquisque in officio suo.
Josue autem genuit Joacim, & Joacim genuit Elia- 10
sib, et Eliasib genuit Joiada. Et Joiada genuit Jo- 11
nathan, et Jonathan genuit Jeddoa. In diebus autem 12
Joacim erant Sacerdotes et principes familiarum:
Saraiæ, Maraia: Jeremiæ, Hanania: Esdræ, Mosol- 13
lam: Amariæ, Johanan: Milicho, Jonathan: Se- 14
beniæ, Joseph: Haram, Edna: Maraioth, Helci: 15
Addaiæ, Zacharia: Genthon, Mosollam: Abiæ, Ze- 16 17
chri: Miamin et Moadiæ, Phelti: Belgæ, Sammua: 18
Semaiæ, Jonathan: Joiarib Mathanai: Jodaiæ, Azzi: 19
Sellai, Celai: Amoc, Heber: Helciæ, Hasebia: 20 21
Idaiæ, Nathanael. Levitæ in diebus Eliasib, et Joia- 22
da, et Johanan, et Jeddoa, scripti principes familia-
rum, et Sacerdotes in regno Darii Persæ. Filii Levi 23
principes familiarum, scripti in libro Verborum die-
rum, et usque ad dies Jonathan, filii Eliasib. Et prin- 24
cipes Levitarum, Hasebia, Serebia, et Josue filius
Cedmihel: et fratres eorum per vices suas, ut lauda-
rent, et confiterentur juxta præceptum David viri
Dei, & observarent æque per ordinem. Mathania, & 25
Becbecia, Obedia, Mosollam, Telmon, Accub, cu-
stodes portarum & vestibulorum ante portas. Hi in 26
diebus Joacim filii Josue, filii Josedec, & in diebus
Nehemiæ ducis, & Esdræ Sacerdotis Scribæque. In 27
dedicatione autem muri Jerusalem, requisierunt Le-
vitas de omnibus locis suis, ut adducerent eos in Je-
rusalem, et facerent dedicationem & lætitiam in
actione gratiarum, & cantico, & in cymbalis, psal-
teriis, et citharis. Congregati sunt autem filii canto- 28
rum de campestribus circa Jerusalem, et de villis Ne-
tuphati, Et de domo Galgal, et de regionibus Geba, 29
et Azmaveth: quoniam villas ædificaverunt sibi
cantores in circuitu Jerusalem.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et Pethahia filio Mesezabelis è posteris Za- 24
rahi filii Judæ, ipsi cura demandata fuerat
omnium rerum quæ tractabantur de omni ho-
mine, de recensione populi, de principibus
eorum, & de agris eorum. Et ex filiis Judæ 25
habitaverunt in Cariath-arbaa & in pagis e-
jus, In Dibon & pagis ejus, in Cabsiele &
pagis ejus, In Hessua, Molada, & Beth- 26
pelat, In Hasar-suar, in Bir-sebaa & pagis 27
ejus, In Sciacleg, in Mechin & pagis 28
ejus, In Ain-remon, in Sarha, & in Jarmuth, 29
In Zanu, in Adam, & pagis earum, in Lachis 30
& pagis ejus, in Azeca & pagis ejus: habi-
tabant autem à Bir-sebaa usque ad planitiem
Hinnom. De posteris autem Benjamin ha- 31
bitabant à castro Machmas, Ai, Bethel &
pagis ejus, Anathoth, Ojab, Anania, 32
Hasor, Rama, Gethaim, Jethal, Lud, 33 34
Ino, Niha, & Harsa. De Levitis au- 35
tem, dimidium Judæ & Benjamin. 36

[illegible]

CAP. XII.

Atque hi sunt sacerdotes & Levitæ qui 1
ascenderunt cum Zorobabele filio Salatielis:
Jesua, Serabia, Azma, Ezra, Amaria, 2
Meluch, Hattus, Sechania, Arham, Mer- 3
imoth, Adda, Azri, Abia, Benjamin, Mea- 4 5
dia, Belagha, Semaia, Nedai, Jadaia 6
Salai, Amuc, Helcia, Idaia: hi fuere princi- 7
pes sacerdotum & fratrum eorum in diebus
Jesu. Levitæ, Jesus & filii ejus, Cadmia, 8
Serabia, Juda, Mathania, Hodiah ipse, & fra-
tres eorum, Bacbuca, & Anani, cum fra- 9
tribus suis è regione ipsorum in excubiis.
Porrò Jesus genuit Jojacimum, Jojacim 10
genuit Eliasibum, Eliasib genuit Jojadaum,

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

MS.A. (v) Κασεαδηζεὶ, [illegible]

[illegible Latin translation of the preceding verses, ending:] ... & Jesue pariter Juda, Benjamin.

ΚΕΦ. ιβ'.

Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ [illegible]

[illegible]

CAP. XII.

Et hi sacerdotes, & Levitae, qui ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, & Jesu, Saraia, Hieremias, Esdras, Amaria, Malluch, (c) Sebenia. [illegible]

[illegible]

MS.A. [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 [illegible Syriac text, verses 11–29]

Jojada genuit Jonathanem, Jonathan genuit 11
Jaduam. In diebus autem Jojacimi, sacer- 12
dotes primarii patres erant Seraia, Amaria,
Jeremia, Hanania, Azaria, Mesullam, Amaria, 13
Johannes, Melachia, Jonathan, Sechania, 14
Joseph, Haram, Aria, Meremoth, Lebani, 15
Addo, Zecharia, Ghebeton, Mesulam, [illegible]bia, 16
Zachri, Benjamin, Modaia, Polta, Briga, 17
Semua, Semaia, Jonathan, Jojada, Mathni, 18
Idaia, Azi, Sali, Cali, Amoc, Abad, Hes- 19
cia, Hesabia, Hodaa, Nathaniel. Levitarum 20
principes patres atque sacerdotum conscripti 21
sunt in diebus Eliasibi, Jojadæ, Johannis, & 22
Jiddæ, sub regno Darii regis Persæ: Levi- 23
tarum itaque principes patres conscripti
sunt in libro annalium, usque ad tempora Jo-
hannis filii Eliasibi. Et quidem principes Le- 24
vitarum sunt Sebil, Serabia, Jesus, & fratres
ejus nati Cadmielis, è regione ipsorum lau-
dantes & gratias agentes juxta præcepta Da-
vidis prophetæ Domini, custodia è regione
custodiæ. Mothania, Baki, Obadia, Sillom, 25
Atlam, & Acoph custodes portarum. Hi e- 26
rant in diebus Jojacimi filii Jesu, filii Jose-
dec, & in diebus Nehemiæ principis, & Ez-
ræ scribæ & sacerdotis. Cùm autem absolu- 27
tus esset murus Jerosolymæ, congregaverunt
Levitas ex omnibus locis eorum, ut adduce-
rent eos Jerosolymam, ut celebrarent jucun-
ditatem & lætitiam in gratiarum actione,
canticis, cymbalis, & citharis. Itaque con- 28
gregati sunt ministri ex planitie quæ est cir-
cuitu Jerusalem, & ex loco Netophæ, Ex lo- 29
co Galgalæ, è valle Gebaa, & ex Azmoth: quo-
niam habitationes ædificaverant sibi ministri
circum Jerusalem.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

· الفصل الثاني عشر ·

17 * ولما تكمل حصن اورشليم جمعوا جميع اللاويين من كل بلادهم · وجاوا بهم الى
18 اورشليم ليصنعوا فرحا وسرورا وشكرا وتسبيحا * واجتمعوا بنو الخدام من كل النواحي
الذي حول اورشليم وكل حدودها ·

CAP. XII.

Cum absoluta esset muralis structura Jerusalem, congregaverunt omnes Levitas ex omnibus regionibus eorum, & adduxerunt eos in Jerusalem, ut facerent gaudium & lætitiam, gratiarum actionem, & laudem. Congregati sunt ergo filii ministrorum ex omnibus partibus quæ sunt circa Jerusalem, & omnibus finibus ejus. 27 28

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Et mundati sunt Sacerdotes & Levitæ, & mundaverunt 30
populum, & portas, & murum. Ascendere autem feci 31
principes Juda super murum, et statui duos magnos cho-
ros laudantiū. Et ierunt ad dexteram super murū ad
portam sterquilinii. Et ivit post eos Osaias, & media 32
pars principum Juda, Et Azarias, Esdras, & Mosollam, 33
Judas, & Benjamin, & Semeia, & Jeremias. Et de filiis 34
Sacerdotū in tubis, Zacharias filius Jonathan, filius Se-
meiæ, filius Mathaniæ, filius Michaiæ, filius Zechur, filius
Asaph. Et fratres ejus, Semeia, & Azareel, Malalai, Ga- 35
lalai, Maai, Nathanael, & Judas, & Hanani, in vasis can-
tici David viri Dei: & Esdras scriba ante eos in porta
Fontis. Et contra eos ascenderunt in gradibus civita- 36
tis David, in ascensu muri super domum David, & usque
ad portā Aquarum ad Orientem. Et chorus secund' gra- 37
tias referentiū ibat ex adverso, & ego post eū, & me-
dia pars populi super murū & super turrim furnorū, &
usque ad murū latissimū, Et super portam Ephraim, & 38
super portā antiquam, & super portā piscium & turrim
Hananeel, & turrim Emath, & usque ad portā gregis: &
steterunt in porta custodiæ, Steteruntq; duo chori lau- 39
dantiū in domo Dei, & ego, & dimidia pars magistratuū
mecū. Et Sacerdotes Eliachim, Maasia, Miamin, Michea, 40
Elioenai, Zacharia, Hanania in tubis, Et Maasia, et Se- 41
meia, et Eleazar, et Azzi, et Johanan, et Melchia, et Æ-
lam, et Ezer. Et clarè cecinerunt cantores, et Jezraia
præpositus: Et immolaverunt in die illa victimas ma- 42
gnas, et lætati sunt: Deus enim lætificaverat eos læti-
tiā magnā: sed et uxores eorum et liberi gavisi sunt, et au-
dita est lætitia Jerusalem procul. Recensuerunt quoque 43
in die illa viros super gazophylacia thesauri ad libami-
na, et ad primitias, et ad decimas, ut introferrent per eos
principes civitatis in decore gratiarū actionis, Sacer-
dotes et Levitas: quia lætificatus est Juda in Sacerdoti-
bus et Levitis astantibus. Et custodierunt observatio- 44
nem Dei sui, et observationem expiationis, et cantores,
et janitores juxta præceptum David, et Salomonis filii
ejus, Quia in diebus David et Asaph ab exordio erant 45
principes constituti cantorum, in carmine laudantium
et confitentium Deo. Et omnis Israel, in diebus Zoro- 46
babel, et in diebus Nehemiæ, dabant partes cantoribus
& janitoribus per dies singulos, et sanctificabant Levi-
tas, et Levitæ sanctificabant filios Aaron.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et cùm mundati fuissent sacerdotes et Levi- 30
tæ, mundaverunt populum & portas muri.
Deinde jussi eos ascendere principes Juda 31
super murum, & constitui duas classes
magnas, & ambulaverunt super murum ad
partem dexteram portæ stercorum. Et iverunt cū 32
eis Osaia & dimidia pars principum
Judæorum. Et Azariel, Ezra, Mesullam, Ju- 33
da, Benjamin, Semaia, Nethania: Et de fi- 34
liis sacerdotum cum tubis, Zacharia filius Jo- 35
nathanis, filii Semaiæ, filii Mathaniæ, filii
Machæ, filii Zechor, filii Asaph: Et fra- 36
tres ejus, Semaia, Azriel, Melal, Ghelal, A-
tai, Nathanael, Hanani, Juda, cum instru-
mentis musicis Davidis prophetæ servi Dei:
& Ezra scriba antecedebat eos super portam
fontis. Et e regione eorum iterum ascenderunt 37
e clivo civitatis David per ascensum muri, à
parte superiore domûs Davidis, super por-
tam magnam Orientalem. Gratias agebant, 38
ascendebantque simul, & ego sequebar eos.
Pars verò dimidia populi ascenderunt super
murum, scilicet usque supra turrim maximam,
super murum latissimum. Et super portam 39
Aphraim, usque ad portam veterem, & usque
ad portam piscatorum, & à turri Hananeelis
usque ad turrim illam, & usque ad portam
piscatorum: stetêruntque in porta majori. De- 40
inde ingressæ sunt duæ illæ classes domum
Domini, & ego, dimidiaque præpositorum
qui mecum erant: Et sacerdotes Eliacim, 41
Maasia, Melabia, Macha, Elisha, Anana, Za-
charia, Hanania: Et cum tubis, Maasia, 42
Semaia, Leazar, Azi, Johanan, Melachia,
Ilam, Ador, & Somus ministri, cum Zerahia,
præfecto.* Et sanctificaverunt eo die sacrifi- 43
cia magna, & gavisi sunt, quia Dominus affe-
cerat eos lætitia magnâ: et tam mulieres quàm
pueri gavisi sunt adeo ut gaudium quod erat
in Jerusalem, procul audiretur. Præfecti sunt 44
etiam eo die viri illi qui è thesauris regiis de-
cimas darent ad condendum in eis primitias et
decimas præfectorum civitatum, quemadmo-
dum scriptum est in libro legis, pro sacer-
dotibus & Levitis: nam lætitia Judæorum
erat de sacerdotibus & Levitis qui stabant
& custodiebant custodiam in domo Dei
sui; Et iis qui canebant pars obsignabatur, 45
ministris, & janitoribus; secundum præce-
ptum Davidis & Salomonis filii ejus. Nam 46
in diebus Davidis erat Asaph, qui præerat
ministris, & laudabant gratiasque agebant co-
ram Domino Deo. Itaque omnes Israelitæ 47
in diebus Zorobabelis & diebus Nehemiæ,
dona dabant ministris: & janitoris excuba-
bant diùtaque per singulos dies, & consecra-
bant Levitas: Levitæ verò consecrabant fi-
lios Aharonis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

30 Καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος.
31 Καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ (ε) τείχους· καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, καὶ
32 διῆλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τῷ τείχει τῆς κοπρίας. Καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὡσαΐα καὶ ἥμισυ
33 ἀρχόντων Ἰούδα, Καὶ Ἀζαρίας, (ς) καὶ Ἔσδρας, καὶ (η) Μεσουλάμ, καὶ Ἰούδα, καὶ Βενιαμίν, καὶ (θ)
34 Σαμαΐας, καὶ Ἱερμιά. Καὶ (φ) ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων (χ) ἐν σάλπιγξι, Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν, υἱὸς Σα-
35 μαΐα, υἱὸς (ψ) Ματθανία, υἱὸς Μιχαΐα, υἱὸς Ζακχούρ, υἱὸς Ἀσάφ· Καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαμαΐα, (ω)
καὶ Ὀζιήλ, Γελώλ, Ἰαμά, Ἀΐα, Ναθαναήλ, καὶ Ἰούδα, Ἀνανί, τοῦ αἰνεῖν ἐν ᾠδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώ-
που τοῦ Θεοῦ· καὶ (α) Ἔσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν ἐπὶ πύλης, τοῦ αἰνεῖν κατέναντι
36 αὐτῶν. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυ-
ίδ, (β) καὶ ἕως τῆς πύλης τοῦ ὕδατος Ἐφραΐμ, καὶ (γ) ἐπὶ τῆς πύλης τῆς ἰχθυηρᾶς, καὶ (δ) πύργῳ Ἀ-
42 ναμεήλ, καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. Καὶ ἠκούσθησαν οἱ ᾄδοντες, καὶ ἐπεσκέπησαν. καὶ ἔθυσαν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα, καὶ εὐφράνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ηὔφρανεν αὐτοὺς μεγάλως· καὶ
αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν εὐφράνθησαν, καὶ (ε) ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀ-
43 πὸ μακρόθεν. Καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς,
ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ ταῖς δεκάταις, καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἄρχουσι τῶν πόλεων, μερίδας
τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ὅτι εὐφροσύνη (ζ) ἦν ἐν Ἰούδα ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἑ-
44 στῶτας. Καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς Θεοῦ (η) αὐτῶν, καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ, καὶ τοὺς ᾄδοντας, καὶ τοὺς
45 πυλωροὺς, ὡς ἐνετείλατο Δαυὶδ καὶ Σαλωμὼν υἱὸς αὐτοῦ. Ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ἀσὰφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶ-
46 τος τῶν ᾀδόντων, καὶ ὕμνον καὶ αἴνεσιν τῷ Θεῷ. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ, καὶ ἐν ταῖς
ἡμέραις Νεεμίου, διδόντες μερίδας τῶν ᾀδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ
ἁγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἁγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρών.

Et mundati sunt sacerdotes, & Levitæ, & mundaverunt populum, 30
& (l) janitores, & murum. Et (m) ascendere fecerunt principes 31
Juda super murum; & statuerunt duos pro laudatione magnos, &
transierunt à dextris super murum (n) stercoris. Et iverunt post eos 32
Osaia, & dimidium principum Juda, Et Azarias, & Esdras, & 33
Mesullam, & Juda, & Benjamin, & Samaias, & Hieremia, Et 34
de filiis sacerdotum in tubis, Zacharias, filius Jonathan, filius Samaia, filius Mathania, filius Michæa, filius Zacchur, filius Asaph.
Et fratres ejus, Samaia, & Oziel, Gelol, Jama, Aia, Nathanael, 35
& Juda, Anani, ad laudandum in (o) canticis David hominis Dei.
Et Esdras scriba ante eos (p) super portam ad laudandum ante eos.
Et ascenderunt super scalas civitatis David in ascensione muri desu- 36
per domo David, et usque ad portam aquæ (q) Ephraim, & super portam piscium, & turri Anameel, & usque ad portam gregis. Et au- 42
diti sunt cantores, & visitati sunt. Et sacrificaverunt in die illa victimas magnas, & læti sunt; quoniam Deus lætificavit eos (r)
magnificè. Et uxores eorum, & filii eorum læti sunt; & audita est
lætitia in Hierusalem à longè. Et constituerunt in die illa viros su- 43
per gazophylacia, thesauris, primitiis, & decimis, (s) & congregatis in ipsis principibus civitatum, partes sacerdotibus & Levitis;
quoniam lætitia in Juda super sacerdotes, & super Levitas stantes.
Et custodierunt custodias Dei sui, & custodias mundationis, & can- 44
tores, & janitores; sicut mandavit David, & Salomon filius ejus.
Quoniam in diebus David Asaph ab initio primus cantorum, (t) & 45
hymnum, & laudem Deo. Et omnis Israel in diebus Zorobabel, & 46
in diebus Neemiæ dantes partes cantorum, & janitorum, verbum diei
in die ejus, & sanctificantes Levitis, & Levitæ sanctificantes filios Aaron.

MS. A. (ε) τείχους Καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῶν (ς) Ἀζαρίας, (η) Μεσουλλάμ, Ἰούδα, (θ) Σεμεΐας καὶ Ἱερμίας (φ) ἀπὸ υἱῶν (χ) ἐν σάλπιγξιν, (ψ) Ματθανίας, (ω) καὶ Ὀζιήλ, αἰνεῖν ἐν ᾠδαῖς Δαυίδ (α) Ἔζρας (β) καὶ ἐπάνωθεν οἴκου Δαυίδ (γ) ἀπὸ πύλης τῆς ἰχθυηρᾶς, (δ) πύργου Ἀναμεήλ, (ε) ἠκούσθη εὐφροσύνη (ζ) ἦν ἐν Ἰούδα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, (η) αὐτῶν, φυλακάς.

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

30 31 * وطهروا الأحبار واللاويين. وطهروا الشعب وأبواب الحصن * وعملوا فريقين عظيمين وجعلوا
32 يمشون فوق الحصن من يمين باب الكبير * وكان يمشي معهم إشعياء ونصف رؤوس يهودا
33 * وعزرائيل وعزرا وكل جماعتهم. * *
35 * من بني الأحبار ينفخون بالبوق زكريا ابن يوناتان. ابن شمعيا. ابن متنيا. ابن
36 معكا. ابن زاكور. ابن أساف وجميع إخوته * وشمعيا وعزرائيل. غلول. ناثانائيل.
وحانانيا ويهوذا. هولاء كان معهم آلات تسابيح داود النبي عند الرب. وعزرا
37 الحبر قدام فوق باب العين * الذين قبلهم صعدوا من مصعد قرية داود في
38 درج الحصن العلوي إلى بيت الله على الباب الكبير الشرقي * وشكروا. وكانوا
صاعدين إلى فوق. وأنا بعدهم. ونصف الشعب صعد على الحصن. ووقفوا على
39 البرج الكبير وعلى السور العريض * من فوق باب أفرام إلى الباب العتيق وإلى
الباب المنصور. ومن برج حنانائيل إلى البرج العالي وإلى باب البستان. ووقفوا في الباب
40 الكبير * ودخلوا الفريقين إلى بيت الرب. وأنا كنت ونصف الرؤساء الذين
41 42 كانوا معي * * والأحبار والعالم معًا. وباقي الجميع * وذبحوا في ذلك اليوم
43 ذبائح كثيرة. وفرحوا لأن الرب فرحهم فرحًا عظيمًا. وكانت النساء والصبيان يفرحون.
44 وسمع فرح أوريشليم من البعد * والقوم الذين كانوا على خزانة باب الملك تسلطوا
أيضًا على البيوت. كيما يحفظوا عشور القراء. كما هو مكتوب في كتاب ناموس الأحبار
واللاويين. إن اليهود يفرحوا بالأحبار واللاويين الذين كانوا قيامًا يحرسون حرس بيت
45 إلههم * ويحرسون المحارس الطاهرة. وخدام الباب. كمثل وصية داود وسليمان ابنه
46 * لأنه في أيام داود كان أساف رئيس الخدام. وكان يشكر ويحمد قدام الرب
47 الإله * وجميع إسرائيل في أيام زروبابل وفي أيام نحميا الذين كانوا يعطون المواهب
للخدام واللاويين. يخرجون ويعطون يوم بيوم. ويقدسون اللاويين. واللاويين يقدسون
بني هرون.

Et mundaverunt sacerdotes ac Levitas, 30
mundaveruntque populum & portas
munitionis. Tum erexerunt turbas 31
magnas, easque ambulare fecerunt super munitionem, à dextera parte maxime:
Et ambulabat cum eis Esaia & dimidia 32
pars principum Judæ, Et Ezriel, & 33
Ezra & tota congregatio eorum.

De filiis sacerdotum qui buccinis 35
clangebant, Zacharia filius Jonathanis,
filius Semaia, filius Matthania, filius Maacha, filius Zachur, filius
Asaph, omnesque fratres ejus: Et 36
Semaia, & Ezriel, Galal, Nathanael, Hanania, & Juda: hi habebant
secum instrumenta musica Davidis prophetæ servi Domini: & Ezra sacer- 37
dos præcedebat supra portam fontis:
Qui ex opposito illis parte ascenderunt
per ascensum civitatis Davidis, per gradus munitionis superioris, ad domum
Dei, super portam majorem Orientalem.
Et gratias egerunt ascenderuntque superius, & ego sequebar eos. Dimidia verò 38
populi pars ascendit super munitionem,
& steterunt super turrim majorem, &
super murum latiorem; à superiore 39
parte portæ Ephraim usque ad portam
veterem, & usque ad portam ...; & à turri Hananeelis usque ad
turrim altiorem, & usque ad portam
hortorum: & steterunt in porta magna. Tum ingressæ sunt ambæ classes 40
domum Domini: ego etiam aderam,
& dimidia pars principum qui mecum erant. 41
Et sacerdotes & Eliacim, & Maasia, reliquusque populus. 42
Et sacrificaverunt in die illa sacrificia multa, & læti sunt, quia Deus lætificavit eos lætitia magna: & mulieres atque pueri lætabantur, ita ut lætitia Hierosolymorum procul audiretur. Et ho- 43
mines qui præfecti erant ærario portæ regiæ, demandatum fuit etiam cura domorum, ut custodirent decimas ... ; ut mandatur scriptum est in libro sacerdotum & Levitarum. Nam Judæi lætabantur de sacerdotibus ac 44
Levitis qui stantes custodiebant custodiam domus Dei sui, Et custodiebant 45
custodias mundas, & ministri portæ;
juxta præceptum Davidis, & Salomonis filii ejus. In diebus enim Davidis, 46
Asaph princeps erat ministrorum, &
gratias agebat laudesque canebat coram
Domino Deo. Et omnes Israelitæ in 47
diebus Zorobabelis & in diebus Nehemiæ qui dabant munera ministris ac
Levitis, promebant dabantque singulis
diebus, & sanctificabant Levitas, Levitæ verò sanctificabant filios Aaron.

נחמיה ׃ יג

CAP. XIII.

1 ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם ונמצא כתוב בו אשר לא־יבוא עמני
2 ומאבי בקהל האלהים עד־עולם׃ כי לא קדמו את־בני ישראל בלחם ובמים וישכר
3 עליו את־בלעם לקללו ויהפך אלהינו הקללה לברכה׃ ויהי כשמעם
4 את־התורה ויבדילו כל־ערב מישראל׃ ולפני מזה אלישיב הכהן נתון בלשכת בית־
5 אלהינו קרוב לטוביה׃ ויעש לו לשכה גדולה ושם היו לפנים נתנים את־המנחה הלבונה
והכלים ומעשר הדגן התירוש והיצהר מצות הלוים והמשררים והשערים ותרומת הכהנים׃
6 ובכל־זה לא הייתי בירושלם כי בשנת שלשים ושתים לארתחשסתא מלך־בבל באתי אל־המלך
7 ולקץ ימים נשאלתי מן־המלך׃ ואבוא לירושלם ואבינה ברעה אשר עשה אלישיב לטוביה
8 לעשות לו נשכה בחצרי בית האלהים׃ וירע לי מאד ואשליכה את־כל־כלי בית־טוביה
9 החוץ מן־הלשכה׃ ואמרה ויטהרו הלשכות ואשיבה שם כלי בית האלהים את־המנחה
10 והלבונה׃ ואדעה כי־מניות הלוים לא נתנה ויברחו איש־לשדהו הלוים והמשררים עשי
11 המלאכה׃ ואריבה את־הסגנים ואמרה מדוע נעזב בית־האלהים ואקבצם ואעמדם על־
12 13 עמדם׃ וכל־יהודה הביאו מעשר הדגן והתירוש והיצהר לאוצרות׃ ואוצרה על־
אוצרות שלמיה הכהן וצדוק הסופר ופדיה מן־הלוים ועל־ידם חנן בן־זכור בן־מתניה
14 כי נאמנים נחשבו ועליהם לחלק לאחיהם׃ זכרה־לי אלהי על־זאת ואל־תמח חסדי
15 אשר עשיתי בבית אלהי ובמשמריו׃ בימים ההמה ראיתי ביהודה דרכים־גתות בשבת
ומביאים הערמות ועמסים על־החמרים ואף־יין ענבים ותאנים וכל־משא ומביאים
16 ירושלם ביום השבת ואעיד ביום מכרם ציד׃ והצרים ישבו בה מביאים דאג
17 וכל־מכר ומכרים בשבת לבני יהודה ובירושלם׃ ואריבה את חרי יהודה ואמרה להם
מה־הדבר הרע הזה אשר אתם עשים ומחללים את־יום השבת׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XIII.

IN die autem illo lectum est in volumine Moysi audien- 1
te populo: & inventum est scriptum in eo, quòd non de-
beant introire Ammonites & Moabites in ecclesiā Dei,
usque in æternum: Eò quòd non occurrerint filiis Is- 2
raël cum pane & aqua: & conduxerint adversum eos
Balaam, ad maledicendum eis: & convertit Deus noster
maledictionem in benedictionem. Factum est autem, 3
cùm audissent legem, separaverunt omnem alienigenam
ab Israël. Et super hoc erat Eliasib sacerdos, qui fue- 4
rat præpositus in gazophylacio domus Dei nostri, & pro-
ximus Tobiæ. Fecit ergo sibi gazophylacium grande, 5
& ibi erant ante eum reponentes munera, & thus, & va-
sa, & decimam frumenti, vini, & olei, partes Levitarum,
& cantorum, & janitorum, & primitias sacerdotales.
In omnibus autem his non fui in Jerusalem, quia anno 6
trigesimo secundo Artaxerxis regis Babylonis veni ad
regem, & in fine dierum rogavi regem. Et veni in Je- 7
rusalem, & intellexi malum, quod fecerat Eliasib To-
biæ, ut faceret ei thesaurum in vestibulis domûs Dei.
Et malum mihi visum est valdè. Et projeci vasa domûs 8
Tobiæ foras de gazophylacio. Præcepíque & emun- 9
daverunt gazophylacia: & retuli ibi vasa domûs Dei,
sacrificium, & thus. Et cognovi quòd partes Levitarum 10
non fuissent datæ: & fugisset unusquisque in regionem
suam de Levitis, & cantoribus, & de his qui ministra-
bant: Et egi causam adversus magistratus, & dixi: 11
Quare dereliquimus domum Dei? Et congregavi eos, &
feci stare in stationibus suis. Et omnis Juda apportabat 12
decimam frumenti, vini, & olei, in horrea. Et constitu- 13
imus super horrea Selemiam sacerdotem, et Sadoc scri-
bam, & Phadaiam de Levitis, & juxta eos Hanan filium
Zachur, filium Mathaniæ: quoniam fideles comprobati
sunt, & ipsis creditæ sunt partes fratrum suorum. Me- 14
mento mei, Deus meus, pro hoc, & ne deleas miseratio-
nes meas, quas feci in domo Dei mei, & in cæremoniis
ejus. In diebus illis vidi in Juda calcantes torcularia 15
in sabbato, portantes acervos, & onerantes super asinos
vinum, & uvas, & ficus, & omne onus, & inferentes in
Jerusalem die sabbati. Et contestatus sum, ut in die quâ
vendere liceret, venderent. Et Tyrii habitaverunt in 16
eâ, inferentes pisces, & omnia venalia: & vendebant
in sabbatis filiis Juda in Jerusalem. Et objurgavi 17
optimates Juda, & dixi eis: Quæ est hæc res mala, quam
vos facitis, & profanatis diem sabbati?

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]

CAP. XIII.

EOdem die lectus fuit liber legis Mosis au- 1
dienti populo: & inventum est scriptum in
eo; Ne ingrediantur Ammonitæ & Moabitæ
in congregationem Domini in seculum usque:
Eò quòd non occurrerint Israëlitis cum pane 2
& aqua, et conduxerint sibi Balaamum ad ma-
ledicendum eis, quamquam convertit Deus ma-
ledictiones ejus in benedictiones. Tum cùm 3
audissent verba legis, segregata fuit omnis
miscellanea turba ab Israële. Postea 4
venit Eliasib sacerdos, ibique ædificavit illi 5
atrium quoddam magnum, ubi antea repo-
nebantur oblationes, thus, & vasa decima-
rum frumenti, vini, & olei: & in civitati-
bus Levitarum, ministrorum, atque janito-
rum, primitiæ sacerdotum. Dum autem hæc 6
omnia fierent, non eram Jerosolymis: nam
anno trigesimo secundo Artahsesthæ regis Ba-
bylonis redieram ad regem, sed exactis ali-
quot diebus, veniam à rege impetravi. Et 7
veni Jerusalem: ubi intellexi malum quod
Eliasib commiserat pro Tobia, faciendo illi
domum in atrio Domini. Quod cùm ægre- 8
rimè tulissem, ejeci omnem supellectilem do-
mûs Tobiæ in plateas extra atrium. Tum 9
edixi ut mundaverunt atrium: & retuli
illuc supellectilem domûs Domini, oblatio-
nes, & thus. Deinde cognoscens quòd por- 10
tio Levitarum non daretur, ideóque fugerant
quisque in agrum suum, Levitæ, ministri, &
curatores operum: Contendi cum princi- 11
pibus, & dixi eis, Quam ob causam derelicta
est domus Domini? & congregavi eos, &
restitui eos in officia eorum: Omnésque Ju- 12
dæi attulerunt decimas frumenti, vini, et olei,
in horrea: Et præfeci horreis Selamiam sa- 13
cerdotem, Sadocum scribam, & Pheraiam Le-
viticum, & cum eis Hananum filium Zacha-
riæ, filii Mathaniæ: quia fidi habebantur, &
fors eis obtigerat ut essent principes fratrum
suorum. Memento hoc mihi mandà mi Deus, 14
& ne obliviscaris delens beneficiū meum quod
exercui erga domum Dei mei & observatio-
nes ejus. Iisdem temporibus vidi in Ju- 15
dæa quòd viri calcarent in sabbatho, afferrent
onera gestarentque super asinos; & vinum
etiam, uvas, ficus, & onera quævis inferrent
Jerosolymā die sabbathi: contestatus sum eos,
dicens, Ne vendatis piscaturam. Neve pisces 16
afferatis, neque vendatis die sabbathi, aliàs
in Jerusalem. Et contendi cum principibus Ju- 17
dæ, & dixi eis, Quare facitis hoc malum com-
mittitis, & violatis diem sabbathi?

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ιγ'.

1 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωυσῆ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]

CAP. XIII.

In illa die lectum in libro Moysi in auribus populi. [illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17

MS. A. [illegible]

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

الفصل الثالث عشر

1 في ذلك اليوم قرئ كتاب ناموس موسى في آذان الشعب ووجدوا مكتوبا فيه ان لا يدخلون
2 العمانيون والموابيون جماعة الرب الى الابد * من اجل انهم لم يقدموا الخبز والماء لبني
اسرائيل في خروجهم من مصر واكتروا لهم بلعام ابن باعور ليلعنهم وانقلب الاهنا لعنة
3 بلعام الى بركة * حينئذ لما سمعوا كلام الناموس افرزوا بنو اسرائيل كل الغرباء من بينهم
4 5 * وجاء الينصاف الحبر واعمر لهم هنالك دارا عظيمة وكانت من قديم يجعلون فيها القرابين
من اللبان والاواني عشور القمح والخمر والزيت في قرى يهودا والخدام واللاويين وقرابين الكهنة
6 * وهولاء كلهم لم اكن انا باورشليم لان في سنة اثني وثلثين لارتحششتا ملك بابل اتيت
7 الى عند الملك وفي اخر الايام انفصلت من الملك * وجئت الى اورشليم وعرفت الشر
8 الذي عمل الينصاف لطوبيا الذي عمر له دارا في بيت الرب * وصعب علي جدا واما
9 عمدت الى جميع الاواني التي في بيت طوبيا فالقيتهم برا السوق عند الدار * وقلت
10 طهروا الدار واعدت الى هنالك اواني بيت الرب والقرابين واللبان * وعلمت ان جري اللاويين
11 لا يعطا وهرب كل رجل الى حقله واللاويون والخدام والفعلة * واما خاصمت الرؤساء وقلت
12 لهم من اجل ماذا ترك بيت الله وجمعتهم واقمتهم على رتبهم وعادتهم * وجميع اليهود
13 احضروا العشر من القمح والخمر والزيت * الى مخازن سلميا الحبر وصادوق ولعقرايا من
اللاويين ومعهم حنان ابن زاكور ابن متنيا لانهم كانوا معروفين بالثقة ووجب وضعهم
14 ان يكونوا رؤساء لاخوتهم * اذكرني يا الهي من اجل هذا ولا تترك الخير الذي صنعت
15 في بيتك يا الهي وتكاريمه * وفي ذلك الزمان نظرت الى اليهود يسافرون في يوم السبت ويجيبون
الاحمال على الحمير من الخمر والعنب والتين ويدخلون به الى اورشليم في يوم السبت
16 وليشهدن عليهم الا يصيدوا صيدا * ولا يجيبوا سمكا ولا يبيعوا ولا يشتروا في يوم السبت
17 لبني يهودا باورشليم * وخاصمت مع رؤساء يهودا باورشليم وقلت لهم لماذا تفعلوا هذا
الفعل الشرير وتنجسوا يوم السبت

CAP. XIII.

E[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible] 12
[illegible] 13
[illegible] 14
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 17

נחמיה : יג

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Numquid non hæc fecerunt patres nostri, & adduxit 18
Deus noster super nos omne malum hoc, & super civi-
tatem hanc? Et vos additis iracundiam super Israel vio-
lando Sabbatum. Factum est autem, cùm quievissent 19
portæ Jerusalem in die Sabbati, dixi: & clauserunt janu-
as, & præcepi ut non aperirent eas usque post Sabbatum:
& de pueris meis constitui super portas, ut nullus inferret
onus in die Sabbati. Et manserunt negotiatores, & ven- 20
dentes universa venalia, foris Jerusalem semel & bis.
Et contestatus sum eos, & dixi eis, Quare manetis ex 21
adverso muri? si secundò hoc feceritis, manum mittam
in vos. Itaque ex tempore illo non venerunt in Sabba-
to. Dixi quoque Levitis ut mundarentur, & venirent 22
ad custodiendas portas, & sanctificandam diem Sabbati:
& pro hoc ergo memento mei, Deus meus, & parce mihi
secundùm multitudinem miserationum tuarum. Sed & 23
in diebus illis vidi Judæos ducentes uxores Azotidas,
Ammonitidas, & Moabitidas. Et filii eorum ex media 24
parte loquebantur Azoticè, & nesciebant loqui Judaicè,
& loquebantur juxta linguam populi & populi. Et objur- 25
gavi eos, & maledixi. Et cecidi ex eis viros, & decalva-
vi eos, & adjuravi in Deo, ut non darent filias suas filiis
eorum, & non acciperent de filiabus eorum filiis suis,
& sibimetipsis, dicens, Numquid non in hujuscemodi 26
re peccavit Salomon rex Israel? & certè in gentibus
multis non erat rex similis ei, & dilectus Deo suo erat, &
posuit eum Deus regem super omnem Israel: & ipsum
ergo duxerunt ad peccatum mulieres alienigenæ. Num- 27
quid & nos inobedientes faciemus omne malum grande
hoc, ut prævaricemur in Deo nostro, & ducamus uxores
peregrinas? De filiis autem Jojada filii Eliasib sacer- 28
dotis magni, gener erat Sanaballat Horonites, quem fu-
gavi à me. Recordare, Domine Deus meus, adversum 29
eos qui polluunt sacerdotium, jusque Sacerdotale & Le-
viticum. Igitur mundavi eos ab omnibus alienigenis, 30
& constitui ordines Sacerdotum & Levitarum, unum-
quemque in ministerio suo: Et in oblatione lignorum 31
in temporibus constitutis, & in primitiis: Memento
mei, Deus meus, in bonum. Amen.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible]

Ita cùm fecissent patres vestri, induxit Deus 18
super nos totam hanc calamitatem, & super
civitatem illam; & vos aggravatis iram &
furorem super Israelem, violantes diem sab-
bathi. Tum temporis cùm opertæ fuissent 19
portæ Jerosolymorum ante sabbathum, dixi
ut clauderentur portæ; & præcepi ne aperi-
rentur portæ usque postridie sabbathi: & ex
pueris meis constitui in portis, ne ingrede-
retur onus die sabbathi. Cùmque pernoc- 20
tâssent mercatores & rerum venalium em-
ptores extra Jerusalem semel & iterum die,
Contestatus sum eos, & dixi eis; Quare vos 21
non ingredimini suo die per portam muri?
Si contemplaveritis hoc verbum, manum ex-
tendam in vos: & ex eo tempore non sunt
ingressi sabbatho. Deinde dixi Levitis ut 22
mundarent se, & ingrederentur custodes &
janitores ad sanctificandum diem sabbathi.
Etiam hujus rei memoriam serva mihi mi
Deus, & parce mihi secundùm abundantiam
miserationum tuarum. Iisdem quoque tem- 23
poribus vidi eos Judæos contubernio accepisse
uxores alienigenas, Asdodæas, Ammonitidas
etiam, & Moabitidas: Et filios eorum par- 24
tim loqui Asdodicè, partim verò nescientes
loqui Judaicè, sed linguas gentium: Con- 25
tendi cum eis, & maledixi eis, & quosdam ex
eis occidi & inhumavi: & adjuravi eos per
Deum, dicens; Ne detis filias vestras filiis il-
lorum, neque assumatis filiis vestris aut vobis
de filiabus illarum. Propter has quidem 26
peccavit Solomon ille rex Israelis, cui par
non fuit rex in multis gentibus, qui dilectus
erat Deo suo ita ut constitueret eum Deus re-
gem super universum Israelem: vel ipsum ad
peccatum induxere mulieres alienigenæ. Et 27
cùm hoc à vobis audiamus sic, tamen commi-
sistis cum ingens crimen, prævaricantes in
Deum nostrum, & in contubernium admit-
tentes mulieres alienigenas. Etiam è filiis 28
Jojadæ filii Eliasibi summi sacerdotis fuit qui-
dam gener Sanbelato Horonitæ, & ejeci eum
à me. Memoriæ mihi manda mi Deus. Quo- 29
ad reliquum sacerdotium, reliquos nempe
sacerdotes ac Levitas; Tum mundavi eos 30
ab omnibus gentibus, cum restitui eos ad cu-
stodias suas: tam sacerdotes quàm Levitas, u-
numquemque ad officium suum, Et ad ob- 31
lationes & sacra temporibus & festis statutis,
& ad primitias. Memoriam hujus rei mihi ser-
va Deus mi in bonum.

[illegible]

Finis libri Esræ scribæ in quo continentur versus bis mille trecenti sexaginta novem.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

18 Οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἤνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ
19 ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς προστίθετε ὀργὴν ἐπὶ Ἰσραὴλ, βεβηλῶσαι τὸ σάββατον. Καὶ ἐγένετο
ἡνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα, καὶ ἔκλεισαν τὰς θύρας, καὶ εἶπα ὥστε μὴ ἀν-
οιγῆναι (a) αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου. καὶ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε
20 μὴ αἴρειν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Καὶ ηὐλίσθησαν πάντες, καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω Ἱε-
21 ρουσαλὴμ ἅπαξ καὶ δίς. Καὶ (b) διεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς, καὶ εἶπα πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ὑμεῖς αὐ-
λίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου
22 οὐκ ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ. Καὶ εἶπα τοῖς Λευίταις, οἳ ἦσαν καθαριζόμενοι, καὶ ἐρχόμενοι φυλάσσοντες τὰς
πύλας, ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνήσθητί μου ὁ θεὸς, καὶ φεῖσαί μου κατὰ τὸ
23 πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. Καί γε ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οἳ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζω-
24 τίας, Ἀμμανίτιδας, Μωαβίτιδας. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἥμισυ (c) λαλοῦντες Ἀζωτιστὶ, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπι-
25 γινώσκοντες λαλεῖν Ἰουδαϊστί. Καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν, καὶ κατηρασάμην αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξα ἐν
αὐτοῖς (d) ἄνδρας, καὶ ἐμαδάρωσα αὐτοὺς, καὶ ὥρκισα αὐτοὺς ἐν τῷ θεῷ, (e) Ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας
26 ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. Οὐχ οὕτως ἥμαρ-
τε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραήλ; καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐκ ἦν βασιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, καὶ (f) ἀγαπώ-
μενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ
27 γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι. Καὶ ὑμῶν μὴ (g) ἀκουσόμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι
28 ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἀλλοτρίας. Καὶ ἀπὸ υἱῶν (h) Ἰωαδὰ τοῦ Ἐλιασοὺβ τοῦ ἱερέως τοῦ
29 μεγάλου νυμφίου (i) τοῦ Σαναβαλλὰτ τοῦ Ὠρωνίτου, καὶ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. Μνήσθητι αὐτοῖς ὁ θεὸς
30 ἐπὶ ἀγχιστείᾳ τῆς ἱερατείας, (k) καὶ διαθήκης τῆς ἱερατείας, καὶ τοὺς Λευίτας. Καὶ ἐκαθάρισα αὐ-
τοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔρ-
31 γον αὐτοῦ. Καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων, καὶ ἐν τοῖς βακχουρίοις. μνήσθητί μου ὁ
θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

Nonne sic fecerunt patres vestri? & adduxit super eos Deus noster, & su- 18
per nos, omnia mala hæc, & super civitatem hanc? Et vos additis
iram super Israel violando sabbatum. Et factum est quando consiste- 19
bant portæ Ierusalem ante sabbatum, & dixi, & clauserunt portas: et
dixi, ut illæ non aperirentur usque post sabbatum. Et de pueris meis
statui super portas, ut non tollerent onera in die sabbati. Et com- 20
morati sunt (b) omnes, & fecerunt venditionem extra Ierusalem
semel & bis. Et contestatus sum in eis, & dixi ad eos: Cur vos 21
commoramini ante murum? Si iteraveritis, extendam manum meam
in vos. A tempore illo non venerunt in sabbato. Et dixi Levitis, 22
qui erant mundati, & venientes custodientes portas, sanctificare diem
sabbati. Ad hæc memento mei, Deus, & parce mihi secundum mul-
titudinem misericordiæ tuæ. Et in diebus illis vidi Iudæos, qui 23
habitare fecerunt uxores Azotias, Ammanitidas, Moabitidas. Et 24
filii eorum dimidium loquentes Azotice: & non sunt scientes loqui (c)
Iudaice. Et contendi cum eis, & maledixi eis, & percussi in eis 25
viros, & depilavi eos, & adjuravi eos in Deo: Si dederitis fili-
as vestras filiis eorum, & si acceperitis de filiabus eorum filiis (e)
vestris. Nonne sic peccavit Salomon rex Israel? Et in gentibus 26
multis non erat rex similis ei, et dilectus erat Deo, et dedit e-
um Deus in regem super omnem Israel: et hunc declinaverunt
mulieres alienæ. Et vos num audiemus facere omnem malitiam hanc, 27
prævaricari in Deum nostrum, ducendo uxores alienas? Et de fi- 28
liis Ioiadæ filii Eliasib sacerdotis magni, (h) generi Sanaballat Ho-
ronitæ, et expuli eum a me. Memento eis, Deus, super (i) affinita- 29
tem sacerdotii, et testamenti sacerdotii, et Levitas. Et mundavi 30
eos ab omni alienatione, & statui vices sacerdotibus, et Levitis, vir
secundum opus suum. Et (m) donum portantium ligna in temporibus a 31
temporibus, & in (n) primitiis. Memento mei, Deus noster, in boni-
tatem.

MS. A. (a) αὐτὰς [illegible] (b) [illegible] (c) [illegible] (d) [illegible] (e) ἄνδρας, καὶ ἐκάρισα αὐτούς (f) ἦν (g) ἀκουσόμεθα [illegible] (h) Ἰωαδὰ (i) τοῦ Σαναβαλλὰτ, καὶ ἐξέβρασα (k) ἐκαθάρισα ἐπὶ ἀγχιστείᾳ τῆς ἱερατείας. Ἔσδρα Β.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* هكذا صنعوا آباؤكم . واجلب الله علينا هذا الشر كله . وعلى هذه القرية ايضا . وانتم 18
تزيدون غضبا على اسرائيل وتنجسون يوم السبت * حينئذ لما فتحت ابواب اورشليم قبل 19
السبت . امرت ان يغلقوا الابواب ولا يفتحوا الى بعد السبت * واتوا التجار والباعة والمسببين 20
برا اورشليم يوما واثنين * واشهدت عليهم وقلت لهم . ان رجعتم ايضا ان تجوا يوم 21
السبت ما ادعكم ان تدخلوا . ولماذا لم تجوا قبل دخول السبت . وان كنتم تطرحوا
بكلامي امده بيدي اليكم . ولم ادع احدكم ان تدخلوا يوم السبت * وقلت 22
للبوابين ان تكونوا يتطهروا ويدخلوا الى الحراس . واللاويين ليقدسوا يوم السبت .
ولهذا اذكرني يا الاهي . ونجني ككثرة رحمتك * وفي تلك الايام نظرت الى اليهود 23
وقد اجلسوا نساء اجنبيات من اهل اشدود وعمانيات وموابيات * وبنيهم يتكلموا بنصف 24
كلامهم بالعبراني وبنصفه بالكلداني مثل كلام الشعوب * فانتهرتهم ولعنتهم . وقتلت منهم 25
رجالا وعريتهم . وحلفت اليهود بالله ان لا يدفعوا بناتهم لبنيهم . ولا ياخذوا بناتهم
لبنيهم * لان الويل لكم . من اجل هؤلاء اخطا سليمن ملك اسرائيل الذي ما صار 26
مثله في شعوب كثيرة . وصار محبوبا عند الله . واقامه الرب ملكا على جميع اسرائيل .
ومن اجل النساء الاجنبيات زاغ قلبه * وانتم الم تسمعوا . صنعتم ايضا هذا الشر وكذبتم 27
بالاهنا . وجالستم النساء الغريبات * ومن بني يواداع بن يلياسيب الكاهن العظيم الذي 28
صار ختنا لسنبلاط الحوراني طردته من عندي * اذكرهم يا الاهي والباقي من الكهنة . 29
وعلى بقية الاحبار واللاويين * فطهرتهم من جميع اثمهم . واقمتهم في حرسهم . كل انسان 30
بعمله * والقرابين والتقدمات في زمانهم واعيادهم . وفي البكورية . اذكر لي يا 31
الاهي هذا .

Sic fecerunt patres vestri, & induxit 18
super nos Deus hæc omnia mala, & su-
per hanc civitatem etiam? & vos auge-
tis iram super Israelem, polluentes diem
sabbati. Tunc cum apertæ essent portæ 19
Ierusalem ante sabbatum, præcepi ut
clauderent portas, nec aperirent usque
post sabbatum. Cumque venirent mer- 20
catores & venditores, etc, commorati extra
Ierusalem die uno & altero; Contesta- 21
tus sum eos & dixi eis: Si rursus iterum
veneritis die sabbati, non permittam
vobis ingredi: cur non venitis ante in-
gressum sabbati? Quod si verba mea
spreveritis, extendam manum meam in
vos, nec sinam ullum vestrum ad ingredien-
dum die sabbati. Et dixi janito- 22
ribus ut mundarentur & ingrederentur
ad custodiam: & Levitis ut sanctifica-
rent diem sabbati. Ob hoc etiam re-
cordare mei O Deus meus, & parce mihi
secundum multitudinem misericordiæ
tuæ. In eisque diebus vidi Iudæos 23
habitare fecisse mulieres exteras
Azotidas, Ammonitidas, & Moabiti-
das; Et filii eorum loquebantur partim 24
sermone Hebræo, partim Chaldæo, se-
cundum sermonem gentium: Objurgavi 25
eos, & maledixi eis, occidi quos-
dam ex eis & spoliavi eos: et adjuravi
Iudæos per Deum, ut darent filias suas
filiis illorum, neque acciperent filias
illorum filiis suis. Abiges ut vobis! 26
non horum causa peccavit Salomon
rex Israelis, cui non extitit similis in
multis gentibus, qui dilectus erat a-
pud Deum, quem denique constituerat
Dominus regem super universum Is-
raelem; & eorum causa mulieres ex-
teræ averterunt cor ejus? Et vos au- 27
distis? Fecistis etiam scelus hoc, & malitia illa in Deum ve-
strum, habitare facientes alienigenas
mulieres exteras. Et de filiis Ioiadæ 28
filii Eliasib sacerdotis magni, qui gener
erat Sanaballati Horonitæ, expuli eum a
me. Recordare illorum O Deus meus, 29
et reliquorum sacerdotum. Quod au-
tem ad reliquos sacerdotes ac Levitas,
Mundavi eos ab omni inquinatione, 30
et restitui eos ad custodiam eorum,
quemque ad opus suum: Et oblationes 31
et fixa temporibus et solemnitatibus
suis, et ad primitias. Recordare hoc
mihi O Deus meus.

Admonitio ad Lectorem.

Cùm à multis obnixè rogati simus, ut libri, qui in Hebraicis codicibus reperiuntur, seorsim à reliquis, de quorum authoritate dubitatur, imprimerentur, eorum votis, certis de causis, annuere visum est. Ne tamen ordinem librorum, quem semper tenuerunt Ecclesiæ tam Orientis quàm Occidentis (quo libri, qui Hebraice non extant, quique historiarum continuationem, vel additamenta quædam ad libros Hebraicos continent, propriis locis inseruntur, ut ex antiquis exemplaribus Græcis, Latinis, Syriacis, & Arabicis constat) rejicere videremur, Typothetarum calculos sic ordinavimus, ut qui antiquum Ecclesiæ ordinem in libris compingendis servare velint, commodè id facere possint. Quod monuisse necessarium erat, ne ordinem librorum pro arbitrio immutando, lectori imposuisse videremur, nostrum pro antiquo, quem edere profitemur, substituendo. Nam cùm Novas Versiones non cudamus, sed antiquas exhibeamus, easdem fideliter sine ulla mutatione vel verborum vel ordinis librorum & capitum, quantum fieri potuit, religiosè conservare necessarium putavimus: omnia lectoris pii & prudentis judicio relinquentes. Hoc igitur semel monuisse satis erit.

LIBER
ESTHER.

מגלת אסתר : א

CAP. I. א

[illegible]

1 ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהדו ועד כוש שבע ועשרים ומאה

2 מדינה : בימים ההם כשבת המלך אחשורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה :

3 בשנת שלוש למלכו עשה משתה לכל שריו ועבדיו חיל פרס ומדי הפרתמים

4 ושרי המדינות לפניו : בהראתו את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו

5 ימים רבים שמונים ומאת יום : ובמלואת הימים האלה עשה המלך לכל העם הנמצאים

6 בשושן הבירה למגדול ועד קטן משתה שבעת ימים בחצר גנת ביתן המלך : חור

כרפס ותכלת אחוז בחבלי בוץ וארגמן על גלילי כסף ועמודי שש מטות זהב וכסף

7 על רצפת בהט ושש ודר וסחרת : והשקות בכלי זהב וכלים מכלים שונים

ויין מלכות רב כיד המלך :

Versio VULG. LAT.

LIBER ESTHER.

CAP. I.

In diebus Assueri, qui regnavit ab India usque Aethio- 1
piam super centum viginti septem provincias: Quando 2
sedit in solio regni sui, Susan civitas regni ejus exordium
fuit. Tertio igitur anno imperii sui, fecit grande convi- 3
vium cunctis principibus, & pueris suis, fortissimis Persa-
rum, & Medorum inclytis, & praefectis provinciarum
coram se, Ut ostenderet divitias gloriae regni sui, ac 4
magnitudinem, atque jactantiam potentiae suae, multo
tempore, centum videlicet & octoginta diebus. Cumque 5
implerentur dies convivii, invitavit omnem populum,
qui inventus est in Susan, à maximo usque ad minimum:
& jussit septem diebus convivium praeparari in vestibu-
lo horti, & nemoris, quod regio cultu & manu consitum
erat. Et pendebant ex omni parte tentoria aerii colo- 6
ris, & carbasini ac hyacinthini, sustentata funibus bys-
sinis, atque purpureis, qui eburneis circulis inserti e-
rant, & columnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quo-
que aurei et argentei, super pavimentum smaragdino et
pario stratum lapide, dispositi erant: quod mira varie-
tate pictura decorabat. Bibebant autem qui invitati erant, 7
aureis poculis, et aliis atque aliis vasis cibi inferebantur.
Vinum quoque, ut magnificentia regia dignum erat, a-
bundans, et praecipuum ponebatur.

תרגום Targum.

א

[illegible]

Paraph. Chald. Versio Latina.

CAP. I.

Et fuit in diebus Ahhasueros: ipse fuit Ahhasuerus in cujus diebus 1
cessavit opus domus Dei nostri magnae, & impeditum est usque ad annum
secundum Darii, propter consilium Vasthi impiae, filiae Evil-merodach
filii Nebuchadnezaris, & propterea quod non permisit aedificari domum
sanctuarii, decretum est de ea, ut interficeretur nuda, & etiam ipse quod
acquiescebat consilio, abbreviati sunt dies ejus, & divisum est regnum
ejus, quum antea servivissent omnes populi, gentes & linguae & provinciae,
subjectae ejus potestati. Nunc autem non servient ei propter hoc: sed post-
quam manifestum esset coram Domino, fore ut Vasthi interficeretur, &
ipse acciperet Esther, quae erat de filiabus Sarah, quae vixit centum
viginti & septem annis, data est ei prorogatio, & imperavit ab Hen-
du magna & usque ad Chus, quae est ab oriente Hendu magna, & usque
ad occidentem Chus, centum & viginti & septem regionibus.

[illegible]

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΕΣΘΗΡ. ESTHER.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄. CAP. I.

Hoc proœmium in Vulgata Latina incipit Cap. 11. v. 2. atque Cap. 12. v. 6. terminatur.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

LIBER ESTHER.

CAP. I.

[illegible]

Fuit autem in diebus Achshirash, illo 1
Achshirash, qui regnavit ab India usque
Cush super septem provincias:
In diebus illis cùm sederet Achshirash rex 2
super throno regni sui, qui in castro Susan,
Tertio anno regni sui, fecit convivium 3
magnum omnibus magnatib. & servis suis,
de exercitu Persarum, & Medorum, & Parthorum, & magnatibus regis, & principibus provinciarum coram se. Cùm osten- 4
deret opes & gloriam regni sui, & splendorem gloriæ magnitudinis suæ, multis
diebus; scilicet, centum octoginta. Et cùm 5
completi essent dies illi, fecit rex toto populo qui inventus est in Susan castro, à parvo
usque ad magnum, convivium septem dieb.,
in atrio horti interioris regis. Tentis aulæis 6
de lana spinæ & hyacintho, & extensis funib. de bysso & purpura, super annulis argenteis à columnis cedrinis: Lectis aureis & argenteis, instratis pavimentis marmoreis, smaragdinis, byssinis et sericis: Et po- 7
tum ministrabant vasis aureis: Vasa autem à vasis diversa erant. Et vinum regis
abundè erat, secundùm pacem regis.

אסתר : א

8 והשתיה כדת אין אנס כי כן יסד המלך על כל רב ביתו לעשות כרצון איש ואיש׃
9 גם ושתי המלכה עשתה משתה נשים בית המלכות אשר למלך אחשורוש׃
10 ביום השביעי כטוב לב המלך ביין אמר למהומן בזתא חרבונא בגתא ואבגתא זתר וכרכס שבעת הסריסים המשרתים את פני המלך אחשורוש׃
11 להביא את ושתי המלכה לפני המלך בכתר מלכות להראות העמים והשרים את יפיה כי טובת מראה היא׃
12 ותמאן המלכה ושתי לבוא בדבר המלך אשר ביד הסריסים ויקצף המלך מאד וחמתו בערה בו׃
13 ויאמר המלך לחכמים ידעי העתים כי כן דבר המלך לפני כל ידעי דת ודין׃
14 והקרב אליו כרשנא שתר אדמתא תרשיש מרס מרסנא ממוכן שבעת שרי פרס ומדי ראי פני המלך הישבים ראשנה במלכות׃
15 כדת מה לעשות במלכה ושתי על אשר לא עשתה את מאמר המלך אחשורוש ביד הסריסים׃
16 ויאמר ממוכן לפני המלך והשרים לא על המלך לבדו עותה ושתי המלכה כי על כל השרים ועל כל העמים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש׃
17 כי יצא דבר המלכה על כל הנשים להבזות בעליהן בעיניהן באמרם המלך אחשורוש אמר להביא את ושתי המלכה לפניו ולא באה׃
18 והיום הזה תאמרנה שרות פרס ומדי אשר שמעו את דבר המלכה לכל שרי המלך וכדי בזיון וקצף׃
19 אם על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו ויכתב בדתי פרס ומדי ולא יעבור אשר לא תבוא ושתי לפני המלך אחשורוש ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה׃
20 ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו כי רבה היא וכל הנשים יתנו יקר לבעליהן למגדול ועד קטן׃

Versio VULG. LAT.

Nec erat qui nolentes cogeret ad bibendum, sed sicut rex 8
statuerat, praeponens mensis singulos de principibus suis,
ut sumeret unusquisque quod vellet. Vasthi quoque 9
regina fecit convivium feminarum, in palatio, ubi rex
Assuerus manere consueverat. Itaque die septimo, cum 10
rex esset hilarior, & post nimiam potationem incaluis-
set mero, praecepit Mauman, et Bazatha, et Harbona,
et Bagatha, et Abgatha, et Zethar, et Charchas, septem
eunuchis, qui in conspectu ejus ministrabant, ut in- 11
troducerent reginam Vasthi coram rege, posito super ca-
put ejus diademate, et ostenderet cunctis populis et prin-
cipibus pulchritudinem illius: erat enim pulchra valde.
Quae renuit, et ad regis imperium, quod per eunuchos 12
mandaverat, venire contempsit. Unde iratus rex, et
nimio furore succensus, Interrogavit sapientes, qui ex 13
more regio semper ei aderant, et illorum faciebat
cuncta consilio, scientium leges ac jura majorum, (E- 14
rant autem primi & proximi, Charsena, et Sethar, et
Admatha, & Tharsis, & Mares, & Marsana, & Ma-
muchan, septem duces Persarum atque Medorum, qui
videbant faciem regis, & primi post eum residere soliti
erant.) Cui sententiae Vasthi regina subjaceret, quae 15
Assueri regis imperium, quod per eunuchos mandave-
rat, facere noluisset. Responditque Mamuchan, audi- 16
ente rege, atque principibus: Non solum regem laesit
regina Vasthi, sed & omnes populos, & principes, qui
sunt in cunctis provinciis regis Assueri. Egredietur 17
enim sermo reginae ad omnes mulieres, ut contemnant
viros suos, & dicant: Rex Assuerus jussit ut regina
Vasthi intraret ad eum, & illa noluit. Atque hoc ex- 18
emplo omnes principum conjuges Persarum atque Me-
dorum, parvipendent imperia maritorum: unde regis
justa est indignatio. Si tibi placet, egrediatur edictum a 19
facie tua, & scribatur juxta legem Persarum atque Me-
dorum, quam praeterire illicitum est, ut nequaquam ultra
Vasthi ingrediatur ad regem, sed regnum illius, altera,
quae melior est illa, accipiat. Et hoc in omne (quod la- 20
tissimum est) provinciarum tuarum divulgetur imperium,
et cunctae uxores tam majorum, quam minorum, defe-
rant maritis suis honorem.

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et potatio juxta assuetudinem corporis. Et nemo erat qui coge- 8
ret [illegible] decretum regis [illegible] domus suae, ut facerent juxta voluntatem singulorum, sive Israelitarum, sive
aliarum [illegible] nationum & linguae. Etiam Vasthi regina impia fecit con- 9
vivium feminarum in domo regia, in loco [illegible] regis
Ahhasveros. Et Mordechai justus oravit coram Domino a die primo convi- 10
vii usque ad diem septimum, qui Sabbathum erat; [illegible]
[illegible] Et in die septimo, qui fuit Sabbathum, ingressus est
[illegible] Sanhedrin, coram Domino [illegible]
[illegible] Dominus Angelum perturbationis, ad pertur-
bandum [illegible] tunc dixit Mehuman, Bizzetha, Harbona,
Bigtha, Abagtha, Zethar, et Charcas; [illegible]
[illegible] Bigtha &
Abagtha [illegible] Dominus [illegible]
[illegible]
[illegible] faciem
regis Ahhasveros. Et jussit rex his septem [illegible] ut adduce- 11
rent Vasthi reginam nudam, propterea quod [illegible] filias Is-
rael nudas, [illegible] in Sabbatho, [illegible]
[illegible] caput ge-
stans, [illegible] Nebuchadnezar avi sui patris, quo
[illegible] coram eo co-
ronam regiam super caput ejus, ut ostenderent [illegible] magnatibus: nam
pulchra valde erat. Et renuit regina Vasthi venire ex mandato dicti regis, 12
[illegible] & iratus est rex valde,
& furor ejus [illegible] Et dixit rex sapientibus, filiis Isachar qui [illegible] 13

[illegible]

רבא ועד זעירא :

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

[illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

8 Convivium autem ex lege, nequis cogeret: Sic enim praeceperat rex, omnibus qui praeerant in domo sua, ut facerent quod quisque vellet. 9 Vasthi autem regina fecit convivium magnum omnibus mulieribus in domo regia regis Achschirash. 10 Et die septimo, cum exhilaratum esset cor regis vino, praecepit eunuchis, Bezta, Bachbona, Bagtha, Agbatha, Tharash, Zathar, Barcash, septem eunuchis qui ministrabant coram rege Achschirash, 11 ut adducerent in conspectum regis Vasthi reginam cum corona regali, ut ostenderet populis et magnatibus pulchritudinem ejus. Formosa enim erat species ejus. 12 Noluit autem Vasthi regina venire, ad verbum quod miserat rex per manum eunuchorum. Et ira iratus est valde, & ingressus est furor ejus. 13 Et dixit rex sapientibus, peritis temporum; Hic enim mos erat regis; Dixit omnibus, legum & judiciorum peritis. 14 Et illi propinqui: Barsashan, & Ashtor, & Armath, & Romat, & Tarshish, & Malsir, & Meucan, principibus Persiae & Mediae, qui sedebant coram rege, & apparebant ei in primis regni: 15 Dicentes, Quid facto opus est reginae Vasthi quod non fecerit mandatum regis Achschirash per eunuchos. 16 Dixit autem Meucan coram rege & magnatibus; Non solum regem sprevit Vasthi regina, sed omnes magnates, & universum populum qui est in omnibus provinciis regis Achschirash. 17 Cum enim egredietur fama ejus reginae ad omnes mulieres, despicient & spernent maritos suos in oculis suis, & dicent, Rex Achschirash jussit introduci reginam Vasthi in conspectum suum, nec ingressa est. 18 Hodie dicent principes Persiae & Mediae, quae audierint negotium reginae de omnibus magnatibus regis, contemptum et indignationem. 19 Si videtur regi, exeat praeceptum regni a conspectu ejus, & scribatur in legibus Mediae & Persiae, quae non transit, ut dehinc non ingrediatur Vasthi regina ad regem Achschirash. Et regnum ejus det rex alteri ipsa meliori. 20 Et audiatur verbum regis, & transibit per totum regnum, quod quidem magnum est, & mulieres omnes honorem exhibebunt maritis suis, a magno usque ad parvum.

אסתר : ב

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Placuit consilium ejus regi, & principibus: fecitque rex 21
juxta consilium Mamuchan, Et misit epistolas ad uni- 22
versas provincias regni sui, ut quæque gens audire &
legere poterat, diversis linguis & literis, esse viros prin-
cipes ac majores in domibus suis: & hoc per cunctos
populos divulgari.

CAP. II.

His ita gestis, postquam regis Assueri indignatio de- 1
ferbuerat, recordatus est Vasthi, & quæ fecisset, vel quæ
passa esset: Dixeruntque pueri regis, ac ministri ejus: 2
Quærantur regi puellæ virgines ac speciosæ, Et mittan- 3
tur qui considerent per universas provincias puellas spe-
ciosas & virgines: & adducant eas ad civitatem Susan,
& tradant eas in domum fœminarum sub manu Egei
eunuchi, qui est præpositus & custos mulierum regia-
rum: et accipiant mundum muliebrem, et cetera ad u-
sus necessaria. Et quæcumque inter omnes oculis regis 4
placuerit, ipsa regnet pro Vasthi. Placuit sermo regi:
et ita, ut suggesserant, jussit fieri. Erat vir Judæus in 5
Susan civitate, vocabulo Mardochæus, filius Jair, filii
Semei, filii Cis, de stirpe Jemini, Qui translatus fuerat 6
de Jerusalem eo tempore, quo Jechoniam regem Ju-
da Nabuchodonosor rex Babylonis transtulerat,
Qui fuit nutritius filiæ fratris sui Edissæ, quæ altero 7
nomine vocabatur Esther: et utramque parentem ami-
serat: pulchra nimis, et decora facie. Mortuisque pa-
tre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptavit in
filiam. Cumque percrebuisset regis imperium, et juxta 8
mandatum illius multæ pulchræ virgines adducerentur
Susan, et Egeo traderentur eunucho, Esther quoque in-
ter ceteras puellas ei tradita est, ut servaretur in numero
fœminarum. Quæ placuit ei, et invenit gratiam in con- 9
spectu illius. Et præcepit eunucho, ut acceleraret mun-
dum muliebrem, et traderet ei partes suas, et septem
puellas speciosissimas de domo regis, et tam ipsam quam
pedissequas ejus ornaret atque excoleret.

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et placuit verbum apud regem et magnates, et fecit rex juxta verbum Me- 21
muchan. Et misit epistolas scriptas et obsignatas annulo suo ad omnes regi- 22
ones [illegible], ad singulas regiones juxta scripturam characteris earum, et ad
gentem singulas juxta loquelam linguæ earum *proclamavit, & sic di-*
cit: Vos gentes, nationes & linguæ, habitantes universum dominium
meum, admoneti estote ut omnis vir dominetur uxori suæ, obligans eam ut
loquatur *secundum* linguam viri sui juxta sermonem populi sui.

CAP. II.

Post hæc, *cùm refrixisset & obdormivisset crapulam suam, et quievis-* 1
set vehementia indignationis regis Ahashveros, cœpit recordari Vasthi:
[illegible]
[illegible] Et dixerunt adolescentes regis ministri ejus: Quæran- 2
tur [illegible] regi adolescentulæ virgines pulchræ aspectu. Et constituant 3
rex curatores in omnibus regionibus regni sui, et congregent omnem ado-
lescentulam virginem pulchram visu in Susan metropoli, in domum mu-
lierum, [illegible] ubi præpositus est Hegæ magister
[illegible] regis, custos mulierum; et dent eis [illegible]
[illegible]. Et puella quæ placuerit regi introducatur ad possidendum 4
regnum pro Vasthi. Et placuit verbum regi, et fecit sic. Vir [illegible] 5
[illegible] in Susan metropoli, et no-
men ejus vocabatur Mardochai, [illegible], filius Jair,
filii Simghi, filii Gera, filii Chis, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Qui erat in captivitate ex Jerusalem, cum cap- 6
tivitate quæ abducta est cum Jechoniah rege Jehudah, quem abduxit Ne-
buchadnezar rex Babel; *quando vero devastavit [illegible] Cyrus, & Da-*
rius, Babel, reversus est Mardochai ex Babel cum Daniel [illegible]
[illegible], qui erant in Babel, & [illegible] Cyro rege et habita-
vit in Susan metropoli. Nutriverat autem Hadassa, ipsa est Esther, fi- 7
liam patrui sui. *Vocabant autem eam Hadassa, [illegible] justa,*
[illegible] myrto; Esther vocabant eam, [illegible]
[illegible] Mardochai [illegible] anni,
[illegible] Mardochai [illegible]
[illegible] non erat ei pater aut mater; puella erat pulchra
[illegible] visu, & quo tempore mortuus est pater ejus, relicta
[illegible] *in visceribus matris suæ, & simul ac [illegible] mortua est etiam*
mater ejus, & suscepit eam Mardochai ad se in domum suam, & vocabat eam
filiam. *Et fuit cum auditum esset verbum præceptum regis & decretum* 8
ejus, & cum congregarentur puellæ multæ in Susan metropoli, in manum
Hegai, *sublata* Esther est inducta est in domum regis, in manum Hegai
custodis fœminarum. Et placuit puella in oculis ejus, & [illegible] 9
[illegible], & jussit accelerari unguenta [illegible] ejus, &
[illegible] ejus, & vestes regias quæ danda essent ei, & septem puellas
[illegible] illi *septem diebus hebdomadis, Chulta [illegible]*
prima feria, Rokhitha secunda feria, Gennunitha tertia feria,
Nehoritha quarta feria, Rochashitha quinta feria, Champhula sexta
feria, Regoitha die Sabbathi; justa [illegible] & digna quæ darentur illi [illegible]
[illegible] per manus suas ex domo regis; & mutavit eam & puel-
las ejus, ut optimè esset eis in deliciis suis in domo fœminarum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. Β. — CAP. II.

[illegible]

MS. A. [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

• Et placuit verbum hoc regi, & magnatibus 21 ejus. Et fecit rex secundum verbum Memcan. Et misit litteras ad omnes provincias Regis, 22 secundum scripturam & linguam singularum provinciarum, ut omnes viri dominarentur in domo sua. Hoc autem adscribebatur suâ cujusque populi linguâ.

[illegible]

CAP. II.

Post hæc autem, cùm sedata esset ira regis 1 Achaswerosh, recordatus est reginæ Vasthi, & omnium eorum quæ fecerat, quæque ipsi decreverant. Et dixerunt ipsi pueri & mini- 2 stri ejus; Quærantur regi virgines aspectu pulchræ. Et præficiat rex per omnes Pro- 3 vincias qui congregent omnes juvenculas virgines visu pulchras in gynæceum, ad Hagi eunuchum, custodem mulierum, qui ornatum ipsarum præstet. Et virgo quæ re- 4 gi placuerit regina fit loco Vasthi. Et placuit verbum regi, fecitque sic. Iudæus 5 autem quidam, in castro Susan, cujus nomen Mordecai, filius Iair, filius Semei, filius Kish, de tribu Benjamin. Qui deportatus 6 fuerat ab Urishlem, inter viros quos cum Iechonia deportaverat Nebuchadnezar rex Babylonis: Hic educabat Hadassam (ipsa est 7 Esther) patruelem suam: Quia nec patrem nec matrem habebat. Virgo autem aspectu erat formosa, & visu pulchra. Et cùm mortui essent pater ac mater ejus, accepit ipsam Mordecai in filiam. Cùmque publicarentur 8 verbum regis, & præceptum ejus, et cùm colligerentur multæ virgines in castrum Susan, ad Hagi eunuchum, ducta etiam est Esther in domum regis ad custodem mulierum. Et placuit ipsi virgo & adepta est gratiam 9 coram eo, ita ut maturè præberet ei ornatum, & partes ipsius: Et septem ancillas suas, quas ipsi præberi de domo regis, jusserat. Et sepolivit ipsi & ancillis ejus, plus quam reliquis mulieribus.

אסתר : ב

10 לא הגידה אסתר את עמה ואת מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר לא תגיד:
11 ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה:
12 ובהגיע תר נערה ונערה לבוא אל המלך אחשורוש מקץ היות לה כדת הנשים שנים עשר חדש כי כן ימלאו ימי מרוקיהן ששה חדשים בשמן המר וששה חדשים בבשמים ובתמרוקי הנשים:
13 ובזה הנערה באה אל המלך את כל אשר תאמר ינתן לה לבוא עמה מבית הנשים עד בית המלך:
14 בערב היא באה ובבקר היא שבה אל בית הנשים שני אל יד שעשגז סריס המלך שמר הפילגשים לא תבוא עוד אל המלך כי אם חפץ בה המלך ונקראה בשם:
15 ובהגיע תר אסתר בת אביחיל דד מרדכי אשר לקח לו לבת לבוא אל המלך לא בקשה דבר כי אם את אשר יאמר הגי סריס המלך שמר הנשים ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראיה:
16 ותלקח אסתר אל המלך אחשורוש אל בית מלכותו בחדש העשירי הוא חדש טבת בשנת שבע למלכותו:
17 ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתולת וישם כתר מלכות בראשה וימליכה תחת ושתי:
18 ויעש המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה אסתר והנחה למדינות עשה ויתן משאת כיד המלך:
19 ובהקבץ בתולות שנית ומרדכי ישב בשער המלך:
20 אין אסתר מגדת מולדתה ואת עמה כאשר צוה עליה מרדכי ואת מאמר מרדכי אסתר עשה כאשר היתה באמנה אתו:
21 בימים ההם ומרדכי ישב בשער המלך קצף בגתן ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף ויבקשו לשלח יד במלך אחשורש:
22 ויודע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי:

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Quæ noluit indicare ei populũ & patriã suã: Mardo- 10
chæus enim præceperat ei, ut de hac re omnino reticeret: Qui deambulabat quotidie ante vestibulũ dom', 11
in qua electæ virgines servabantur, curã agens salutis
Esther, & scire volens quid ei accideret. Cùm autem 12
venisset tempus singularũ per ordinem puellarũ, ut in-
trarent ad regẽ, expletis omnib' quæ ad cultũ muliebrẽ
pertinebant, mensis duodecimus vertebatur: ita dun-
taxat, ut sex mensib' oleo ungerentur myrrhino, & aliis
sex quibusdã pigmentis & aromatib' uterentur. Ingredi- 13
entésque ad reg. quidquid postulassent ad ornatum per-
tinens, accipiebant, & ut eis placuerat, compositæ de tri-
clinio fœminarum ad regis cubiculũ transibant. Et quæ 14
intraverat vesperè, egrediebatur manè, atque inde in se-
cundas ædes deducebatur, quæ sub manu Susagazi eunu-
chi erant, qui concubinis regis præsidebat: nec habebat
potestatem ad regẽ ultra redeundi, nisi voluisset rex, &
eam venire jussisset ex nomine. Evoluto autem tempore 15
per ordinem, instabat dies, quo Esther filia Abihail fra-
tris Mardochæi, quam sibi adoptaverat in filiam, de-
beret intrare ad regem. Quæ non quæsivit muliebrem
cultũ, sed quæcunq; voluit Egeus eunuch' custos virginũ,
hæc ei ad ornatũ dedit. Erat enim formosa valdè, & in-
credibili pulchritudine, omniũ oculis gratiosa & amabi-
lis videbatur. Ducta est itaq; ad cubiculũ regis Assueri 16
mense decimo, qui vocatur Tebeth, septimo anno regni
ej'. Et adamavit eam rex plus quã omnes mulieres, ha- 17
buitq; gratiã & misericordiã coram eo sup omnes mulie-
res, & posuit diadema regni in capite ejus, fecitq; eã re-
gnare in loco Vasthi. Et jussit convivium præparari perma- 18
gnificũ cunctis principib', & servis suis, pro conjunctione
et nuptiis Esther. Et dedit requiem universis provinciis,
ac dona largitus est juxta magnificentiam principalem.
Cùmq; secundò quærerentur virgines & congregarentur, 19
Mardochæus manebat ad januã regis: Necdũ prodiderat 20
Esther patriã, & populũ suũ, juxta mandatũ ejus. Quid-
quid enim ille præcipiebat, observabat Esther: & ita
cuncta faciebat, ut eo tempore solita erat, quo eam parvulã
nutriebat. Eo igitur tẽpore, quo Mardochæus ad regis ja- 21
nuã morabatur, irati sunt Bagathan et Thares duo eunu-
chi regis, qui janitores erant, et in primo palatii limine
præsidebant: volueruntq; insurgere in regẽ, et occidere eũ.
Quod Mardochæũ nõ latuit, statimq; nuntiavit reginæ Es- 22
ther, et illa regi, ex nomine Mardochæi, qui ad se rẽ detulerat.

תרגום Targum.

10 לא חויאת אסתר ית עמה וית ילדותה [illegible]

Paraph. Chald. Versio Latina.

Non indicavit Esther populum suum & cognationem suam, quia Mar- 10
dochai præceperat illi ut non indicaret. *Et quare præcepit ei ut non in-*
dicaret? Quia cogitabat intra animum suum Mardochai: Vasthi, quæ ar-
rogavit honorem sibimet, neque dignata est venire ut conspiceretur pul-
chritudo ejus regi & proceribus, mala mulier erat, & capitali pœna suppli-
cio affecta. Sed quare non indicavit Esther populum cognationis suæ?
Ne quando irasceretur illi rex, & occideret ipsam, & cum ipsa populum
[illegible] *ipsa esse occidendum: ideo præcepit ei ut non indicaret populum*
suum & cognationem suam. Et singulis diebus exibat Mardochai, 11
[illegible] ante atrium domus fœminarum, ut cognosceret pacem Esther,
& quid fieret illi. Et quando obtigit ordo singularum puellarum ut 12
intrarent ante regem Ahasuerus, postquam fuerat illis juxta morem
fœminarum quæ mundabantur in delitiis suis duodecim menses anni:
sic complebantur dies mundationis earum, sex menses in oleo [illegible]
[illegible]*, quod facit decidere pilos, & delicatam reddit carnem,* &
sex menses in aromatibus & purificationibus mulierum. Et hoc tem- 13
pore postquam purificata erant duodecim menses anni, puella intrabat
ad regem: omnia magnifica & facilia, quæ vellet dicere, statim daban-
tur ei, ut intraret cum illa à domo mulierum usque ad domum regis.
Tempore vespertino intrabat ad ministrandum regi, et tempore matutino 14
redibat in domum fœminarum secundam in manum Sasgaz magistri
regis custodis concubinarum: & post hoc *deinceps non ingrediebatur am-*
plius ad regem, nisi illa quam elegisset rex & vocasset nomine ex-
presso & scripto. Et quando obtigit ordo Esther filiæ Abihail patrui 15
Mardochai, quam acceperat sibi in filiam, ut ingrederetur ad regem,
non quæsivit aliam cujuscunque rei, nisi quod dixit Hegai magister regis
custos fœminarum: Et reperiebat Esther gratiam & inveniebat *favo-*
rem in oculis omnium conspicientium eam. Et deducta est Esther 16
ad regem *Ahasuerus in uxorem, & introduxit eam in domum cubi-*
culi domus regni sui mense decimo, ipse est mensis Tebeth anno septimo
regni ejus. Et amavit rex Esther præ omnibus mulieribus *quæ ad-* 17
ductæ fuerant, & reperiit misericordiam & gratiam ante illum præ
cunctis puellis: & posuit monile aureum super caput ejus, *& ejecit ex*
cubili sui effigiem Vasthi, & reposuit ibi effigiem Esther, &
collocavit eam super solio secundo, & constituit eam reginam pro
Vasthi. Et fecit rex convivium magnum omnibus magnatibus suis 18
& servis suis, quod vocavit, Convivium Esther. Et vacationem re-
missionis tributi regionibus fecit, & dedit ei donum & partem juxta
amplitudinem manus regis. Et cùm congregarentur puellæ vice se- 19
cunda, Mardochai *orabat, & prosessus* sedebat in porta regis. *Tem-* 20
[illegible] Sed non indi-
caverat Esther natale suũ & populum suũ, sicut præceperat illi Mar-
dochai: *dictum quippe Mardochai servabat Esther, Sabbatha & festa*
observabat, in diebus separationis sibi cavebat, [illegible] *& vinũ alienige-*
narum non degustabat, & omnia præcepta, quibus tenebantur mulieres Is-
raelitæ, observabat ex præcepto Mardochai, sicut observaverat cùm
educaretur apud illũ. In diebus illis Mardochai sedente in *Sanhedrin,* quod 21
[illegible] *sibi Esther* in porta regis, *animadverterunt duo purpurati*
[illegible] *dixeruntq; alter alteri:* [illegible]
[illegible]
[illegible] *Tunc inierunt*
consilium in lingua sua Bigthan et Thares *Tarsenses,* duo magistri regis
ex custodibus palatii, et dixerunt ut proponerent venenũ [illegible] *Esther*
reginæ, ut mitterent manũ in regẽ *Ahasuerus, ut occiderent eũ gladio*
in cubiculo suo. Et audita est res à Mardochai, *eò quod callebat ad lo-* 22
quendum septuaginta linguas, et indicavit Esther reginæ: et dixit
Esther regi, *& scriptum est* ex nomine Mardochai.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

15 [illegible Greek text, verses 15–23]

Dum autem impleretur tempus Esther filiæ Aminadab fratris patris 15
Mardochæi intrandi ad regem, nihil prætermisit eorum quæ mandavit
eunuchus custos mulierum. Erat enim Esther inveniens gratiam apud
omnes aspicientes eam. Et intravit Esther ad Artaxerxem regem duo- 16
decimo mense, qui est Adar, septimo anno regni ejus. Et amavit rex 17
Esther: & invenit gratiam præ omnibus virginibus: & imposuit ei
diadema muliebre. Et fecit rex convivium omnibus amicis suis, & vir- 18
tutibus, per dies septem: & exaltavit nuptias Esther, & remissionem
fecit iis qui sub regno ipsius. Mardochæus autem serviebat in aula. 19
Esther autem non indicavit patriam suam. Sic enim mandaverat ei 20
Mardochæus, timere Deum, & facere præcepta ejus, sicut erat cum eo.
Et Esther non mutavit educationem suam. Et tristati sunt duo 21
eunuchi regis principes custodum corporis, quoniam provectus fuerat
Mardochæus: & quærebant occidere Artaxerxem regem. Et manife- 22
stum fuit Mardochæo verbum, & significavit Esther, & ipsa patefecit
regi insidias. Rex autem examinavit duos illos eunuchos, & suspen- 23
dit eos. Et præcepit rex (*) scribere in commentariis in regia biblio-
thecæ pro benevolentia Mardochæi, in encomio.

MS. A. [illegible Greek variant readings]

ΚΕΦ. γ'.

[illegible Greek text, verses 1–9]

CAP. III.

Post hæc autem glorificavit rex Artaxerxes Aman Amadathi Bu- 1
gæum, & exaltavit eum: & prior sedebat omnibus amicis suis: Et 2
omnes, qui in aula, adorabant eum. Ita enim præcepit rex fieri.
Mardochæus autem non adorabat eum. Et loquuti sunt, qui in 3
aula regis, Mardochæo; Mardochæe, quid non observas ea quæ
a rege dicuntur? Per singulos dies loquebantur ei: & non obe- 4
diebat eis. Et indicaverunt Aman, Mardochæum verbis regis re-
pugnantem: & indicabant ei Mardochæum, quia Judæus est.
Et cognoscens Aman quia non adorat eum Mardochæus, indigna- 5
tus est valde. Et decrevit delere omnes, qui sub Artaxerxe regno, 6
Judæos. Et fecit decretum in anno duodecimo regni Artaxerxis, & 7
misit sortes, diem ex die, & mensem ex mense, ut perderet in una die
genus Mardochæi. Et cecidit sors in quartum & decimum mensis,
qui est Adar. Et locutus est ad regem Artaxerxem, dicens; Est gens 8
disseminata in gentibus in omni regno tuo: leges autem eorum diversæ
præter omnes gentes: legibus autem regis sunt inobedientes: & non
confert regi permittere eos. Si videtur regi, decernat perdere eos: & 9
ego describam in gazophylacium regis argenti talenta decem millia.

MS. A. [illegible Greek variant readings]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible Syriac text, verses 10–22]

Esther autem non indicavit nomen & fa- 10
miliam suam: Mordecai enim præceperat
ipsi ne indicaret. Et Mordecai ambulabat 11
singulis diebus coram atrio mulierum ut
edisceret res Esther, & quid ipsi accide-
ret. Cùm autem attingeret vices singu- 12
larum virginum, ingrediendi in conspectum
regis Achshirash, postquam impleti essent
ipsis duodecim dies, secundùm ritum mu-
lierum, (sic enim implebantur dies orna-
tûs ipsarum, sex dies in oleum myrrhæ, &
sex dies in aromata, & in munditiem mu-
lierum,) Sic ingrediebatur virgo in con- 13
spectum regis. Et quicquid postulabat
dabatur ipsi, ut cum ipsa de gynæceo
ad domum regis adduceret. Vesperè in- 14
grediebatur, manè redibat in gynæce-
um, sub custodiam Shangazbgethir eu-
nuchi regis, custodis concubinarum; ne-
que ulterius in regis conspectum intrabat,
nisi delectaretur eâ rex, & nomine ipsam ap-
pellaret. Cùm autem advenirent vices 15
Esther, filiæ Abichail, patrui Mordecai, qui
ipsam in filiam acceperat, ingrediendi in
conspectum regis, non postulavit quic-
quam præter id quod Hegai eunuchus
præfectus mulierum ordinaverat. Esther
autem acquirebat gratiam in oculis omni-
um qui videbant ipsam. Et ingressa est Es- 16
ther in conspectum regis Achshirash, in do-
mum regis, mense decimo, qui est Canun
posterior, anno quarto regni ipsius. Dilexit 17
autem rex Esther præ omnibus mulieribus:
Et adepta est gratiam de conspectu ejus præ
omnibus virginibus: accepitque coronam
regiam in caput suo, & regina facta est loco
Vashti. Et fecit rex convivium magnum omnibus 18
magnatibus suis: Fecit nempe convivium
Esther: Et provinciis indulgentiam præ-
stitit: dedisque dona pro facultate regis. Et 19
cùm colligerentur virgines secundò, Mor-
decai in atrio regis morante, Non indica- 20
verat Esther progeniem & populum suum,
sicut præceperat Mordecai: Faciebat enim
Esther quod præcipiebat Mordecai, sicut cùm
educaretur apud ipsum. Et temporibus 21
illis, cum moraretur Mordecai in porta re-
gis, Bagthan & Therash, duo regis eunu-
chi, custodes portæ irati ipsi, quærebant mit-
tere manum in regem Achshirash. Quod 22
cùm innotuisset ipsi Mordecai, indicavit Es-
ther reginæ; ipsa autem dixit regi nomine
Mordecai.

אסתר ג

23 ויבקש הדבר וימצא ויתלו שניהם על עץ ויכתב בספר דברי הימים לפני המלך׃

CAP. III.

1 אחר הדברים האלה גדל המלך אחשורוש את המן בן המדתא האגגי וינשאהו וישם את כסאו מעל כל השרים אשר אתו׃
2 וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כרעים ומשתחוים להמן כי כן צוה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה׃
3 ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך׃
4 ויהי באמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי׃
5 וירא המן כי אין מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן חמה׃
6 ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרדכי׃
7 בחדש הראשון הוא חדש ניסן בשנת שתים עשרה למלך אחשורוש הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר׃
8 ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם אחד מפזר ומפרד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם שנות מכל עם ואת דתי המלך אינם עשים ולמלך אין שוה להניחם׃
9 אם על המלך טוב יכתב לאבדם ועשרת אלפים ככר כסף אשקול על ידי עשי המלאכה להביא אל גנזי המלך׃
10 ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן המדתא האגגי צרר היהודים׃
11 ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך׃
12 ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון בשלושה עשר יום בו ויכתב ככל אשר צוה המן אל אחשדרפני המלך ואל הפחות אשר על מדינה ומדינה ואל שרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונו בשם המלך אחשורש נכתב ונחתם בטבעת המלך׃

Versio VULG. LAT.

Quæsitum est, & inventum : & appensus est uterque 13
eorum in patibulo. Mandatumque est historiis, & annali-
bus traditum coram rege.

CAP. III.

POst hæc rex Assuerus exaltavit Aman filium Ama- 1
dathi, qui erat de stirpe Agag: & posuit solium ejus super
omnes principes, quos habebat. Cunctique servi regis, 2
qui in foribus palatii versabantur, flectebant genua, & ad-
orabant Aman ; sic enim præceperat eis imperator :
solus Mardochæus non flectebat genu, neque adorabat eum.
Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii præsidebant, 3
Cur præter ceteros non observas mandatum regis? Cùmque 4
hoc crebrius dicerent, & ille nollet audire, nunciave-
runt Aman, scire cupientes utrùm perseveraret in senten-
tia : dixerat enim eis, se esse Judæum. Quod cùm audisset 5
Aman, & experimento probasset quòd Mardochæus non
flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est valdè,
Et pro nihilo duxit in unum Mardochæum mittere manus 6
suas : audierat enim quòd esset gentis Judææ : magisque
voluit omnem Judæorum, qui erant in regno Assueri,
perdere nationem. Mense primo (cujus vocabulum est 7
Nisan) anno duodecimo regni Assueri, missa est sors
in urnam, quæ Hebraicè dicitur phur, coram Aman,
quo die & quo mense gens Judæorum deberet interfici:
& exivit mensis duodecimus, qui vocatur Adar. Di- 8
xitque Aman regi Assuero: Est populus per omnes pro-
vincias regni tui dispersus, & à se mutuò separatus, no-
vis utens legibus & ceremoniis, insuper & regis scita
contemnens. Et optimè nôsti quòd non expediat
regno tuo ut insolescat per licentiam. Si tibi placet, 9
decerne ut pereat, & decem millia talentorum appen-
dam arcariis gazæ tuæ. Tulit ergò rex annulum, quo 10
utebatur, de manu sua, & dedit eum Aman filio Ama-
dathi de progenie Agag, hosti Judæorum, Dixitque ad 11
eum ; Argentum, quod tu polliceris, tuum sit : de po-
pulo age quod tibi placet. Vocatique sunt scribæ regis 12
mense primo Nisan, tertiadecimâ die ejusdem mensis : &
scriptum est, ut jusserat Aman, ad omnes satrapas regis,
& judices provinciarum, diversarùmque gentium, ut
quæque gens legere poterat, & audire pro varietate lin-
guarum, ex nomine regis Assueri : & literæ signatæ
ipsius annulo,

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et investigata est res, & inventa est vera ; & suspensi sunt ambo illi su- 23
per ligno : & scriptum est in libris monumentorum, qui leguntur ju-
giter ante regem.

CAP. III.

POst hæc *ingressa est proprietas judicii coram Domino totius mundi,* 1
& sic locuta est : Nonne, Haman impius descendit de Susan in Jerusa-
lem, ad impediendam ædificationem domus sanctuarii tui, ecce autem nunc
magnificavit rex Achaschverus Haman filium Hamdatha, qui erat ex
prosapia Agag filii Ghamalek *impii*, & præposuit eum magistrum su-
per omnia, & statuit sedem ejus super omnes magnates qui cum eo
erant. *Respondit Dominus mundi, Adeone usque nondum innotuit mundo;*
mitte eum donec magnus evadat, & innotescat omnibus populis, ac
tunc demum pœnas sumam ab eo propter omnes afflictiones quibus afficit
ipse, & patres ejus, populum domus Israel. Et omnes servi regis qui 2
erant in porta regis incurvabant se *statuæ quam erexerat apud se,* & ado-
rabant ipsum Haman ; nam sic præceperat de eo rex : at Mardochai
non incurvabat se *statuæ*, nec adorabat *Haman, eo quod fuisset ei man-*
cipium, qui venditus fuerat ipsi pro frusto panis. Et dixerunt servi re- 3
gis, qui erant in porta palatii regis, ad Mardochai : Quare tu prætergre-
deris mandatum regis? Et fuit loquentibus illis ad eum per singulos 4
dies, cùm non attenderet illis, indicaverunt Haman, ut viderent num
firma essent verba Mardochai *ex adverso verborum Haman* : nam indi-
caverat illis *se non adorare Haman quòd fuisset ipsi mancipium, qui*
vendidisset se frusto panis ; neque statuæ, quam erexerat apud se, in-
curvare seipsum, quòd ipse esset Judæus, *Judæi vero nec adorant nec*
incurvant se idolis. Et vidit Haman quòd Mardochai non incurvaret 5
se statuæ neque adoraret eum : & repletus est Haman contra Mardo-
chai furore. Et fuit ludus ante illum extendere *manus suas* ad occi- 6
dendum Mardochai tantùm ; namque indicaverant ipsi quòd *Mardochai*
descenderet à Jacob, qui abstulerat ab Esau progenitore Haman jus
primogenituræ & benedictionem, Judæos etiam esse gentem Mardochai:
& quæsivit Haman perdere omnes Judæos, qui erant in omnibus re-
gnis Achaschveros, gentem Mardochai. In mense primo *qui est* men- 7
sis Nisan, anno duodecimo regni Achaschveros, *jecit phura*, id est, sortem,
coram Haman de die in diem, & de mense in mensem duodecimum, qui
est mensis Adar. Et dixit Haman regi Achaschveros : Est gens una dispersa 8
& extensa inter gentes, *& nationes & linguas*, et pars ex illis habitant
in omnibus regionibus regni tui : et decreta legis eorum diversa sunt ab
omni gente, *panem nostrum & pulmentum nostrum non gustant, vinum no-*
strum non bibunt, dies natalitios nostros non observant, & leges nostras
natas non habent, et decreta judiciorum regis illi non *exequuntur*; regi
autem nulla utilitas est ex illis : et quod commodum erit ei in illis, si
relinquat eos super faciem terræ? Si regi placuerit scribatur *scriptum* 9
ut perdantur ; et decem millia talentorum argenti appendam super manus
facientium opus, ut inducantur in domum thesaurorum regis : *quæ summa*
æquat minarum sexaginta myriades, quas ascenderant patres eorum è
servitute Ægyptiorum. Et amovit rex annulum suum de manu sua, 10
et dedit illi Haman filio Hamdatha, qui erat ex prosapia Agag, oppres-
sori Judæorum. Et dixit rex ad Haman : Argentum datur tibi, et gens 11
tradita est in manum tuam, ut facias sicut placuerit tibi. Et vocati sunt 12
scribæ regis mense primo tertia-decima die illius, et scriptum est juxta
omnia quæ præceperat Haman ad principes regis, et ad *præfectos qui*
constituti erant gubernatores singulis regionibus, et ad magnates gentis
regionum singularum juxta *characterem scripturæ earum,* et gentibus sin-
gulis juxta locutionem linguæ suæ in nomine regis Achaschveros, et
expositum, et obsignatum sigillo regis.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

10 Καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν (a) δακτύλιον, ἔδωκεν εἰς χεῖρα τῷ Ἀμὰν, σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων.
11 Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν, Τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς βούλει.
12 Καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ, (a) καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσι κατὰ πᾶσαν χώραν (s) ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, διὰ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως.
13 Καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιαφόρων εἰς τὴν (b) Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν Ἀδὰρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.

10 Et tollens rex annulum, dedit in manus Aman ad obsignandum (a) super ea quæ scripta contra Judæos.
11 Et dixit rex ad Aman, Argentum quidem habe: gente autem utere, sicut vis.
12 Et vocati sunt scribæ regis mense primo tertiadecima die: & scripserunt, sicut præcepit Aman, ducibus, & principibus, per omnem regionem ab India usque ad Æthiopiam, centum viginti septem provinciis, & principibus gentium secundum eorum linguam, per Artaxersem regem.
13 Et missum est per (b) tabellarios in Artaxersis regnum, delere genus Judæorum in die una mensis duodecimi, qui est Adar, & diripere substantias eorum.

Exemplar hoc Epistolæ super cæde Judæorum in Vulgata Latina habetur in principio cap. 13. usque ad finem versûs 7. Titulus verò in fine cap. 12.

[illegible]

Epistolæ autem exemplar est hoc: Rex magnus Artaxerxes, iis qui ab India usque ad Æthiopiam centum viginti septem provinciarum principibus, & locorum præfectis subjecti, hæc scribit: Multis cùm imperarem gentibus, & universum obtinuissem orbem, volui confidentiâ potestatis non elatus, sed mitiùs, & cum mansuetudine semper gubernans, subjectorum tranquillam perpetuò traducere vitam, & (c) regnum placidum, & pervium usque ad fines præbens, renovare etiam optatam omnibus hominibus pacem. Percunctante autem me consiliarios, quomodo perducatur hoc ad finem, is qui moderatione apud nos (d) præcellit, & in benevolentia immutabilis, & stabili fide probatur, & secundum à regni honorem adeptus Aman, Indicavit nobis, in omnibus, quæ per orbem, tribubus admixtum esse adversum populum quendam, legibus oppositum adversus omnem gentem, & regum præceptiones assiduè contemnentem; ut non componatur is, qui à nobis dirigitur, sine culpa concors principatus. Cùm igitur acceperimus hanc ipsam gentem solam ex adverso omni semper homini positam, commutationem vitiositatem legum peregrinam, & dissentientem nostris rebus pessima consummare mala, & ad id, ut regnum benè stabiliri non consequatur; Præcepimus igitur iis qui significantur vobis in scriptis ab Aman præposito super negotia, & (e) secundo patre nostro, omnes cum uxoribus, & filiis (f) perdere radicitùs, ipsis inimicorum gladiis, sine ulla misericordia, & clementia, die quartadecima duodecimi mensis Adar præsentis anni: ut qui olim & nunc inimici, in die una violentè ad infernum descendentes, in postremum tempus benè constabilitas, & tranquillas præbeant nobis per omnia res.

MS. A. [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 [illegible]

13 Et examinatum est, & inventum, crucibusque suffixi sunt ambo: & scriptum est in libro dierum, coram Rege.

CAP. III.

[illegible]

1 Post hæc autem extulit Rex Achshirash Haman filium Hamadath Agageum, & exaltavit thronum ejus super omnes magnates qui cum ipso:
2 Et omnes servi regis qui in porta regis, inclinato genu adorabant Haman, sic enim præceperat rex de eo. Mordecai autem non inclinabat genu, nec adorabat.
3 Dixeruntque servi regis qui erant in porta regis, ad Mordecai; Quare transgrederis præceptum regis?
4 Quod cùm ipsi quotidie dicerent, nec ipsis auscultaret, indicârunt Hamani, ut scirent an vera futura essent verba Mordecai: Indicaverat enim ipsis se Judæum esse.
5 Et cùm videret Haman quod Mordecai non flecteret genu, nec adoraret ipsum, repletus est indignatione adversus Mordecai.
6 Et parva res fuit facta ut in Mordecai solum manum suam mitteret; (Indicaverant enim ipsi populum Mordecai,) sed quærebat Haman perdere omnes Judæos, qui per universum regnum Achshirash, populum Mordecai.
7 Mense primo, qui est Nisan, anni duodecimi regni Achshirash, projecta sortes: Et fuerunt sortes coram Haman, de die in diem, & de mense in mensem. Mense duodecimo qui est Adar,
8 Dixit Haman ad regem Achshirash; Populus quidam est, per omnes Provincias regis Achshirash dispersus & dissipatus; cujus mores diversi ab omnibus populis, leges autem regis non faciunt: nec regi expedit illos sinere.
9 Si non videtur regi bonum, scribat ut pereant: Et ego decem millia talentûm argenti appendam in manus facientium negotium, in ærarium regis inferenda.
10 Tulit rex annulum de manu sua, & dedit Hamani filio Hamadath Agageo, hosti Judæorum:
11 Et dixit rex, Argentum tuum donatum esto tibi; & populus iste, ut facias ei quod bonum tibi visum fuerit.
12 Et vocatus est scriba regis eodem tempore: mense primo, decimo tertio mensis, scriptum est quicquid mandavit Haman, ducibus regis, & præfectis singularum Provinciarum, principibusque populorum, secundùm scripturam cujusque provinciæ, et secundùm linguam cujusque populi, nomine regis Achshirash scriptum est, & signatum annulo regis.

אסתר : ד

13 ונשלוח ספרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים
מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים עשר הוא חדש אדר
14 ושללם לבוז: פתשגן הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות
15 עתדים ליום הזה: הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה והמלך והמן
ישבו לשתות והעיר שושן נבוכה:

CAP. IV. ד

1 ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש שק ואפר ויצא
2 בתוך העיר ויזעק זעקה גדלה ומרה: ויבוא עד לפני שער המלך כי אין לבוא אל
3 שער המלך בלבוש שק: ובכל מדינה ומדינה מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע אבל
4 גדול ליהודים וצום ובכי ומספד שק ואפר יצע לרבים: ותבואינה נערות אסתר וסריסיה
ויגידו לה ותתחלחל המלכה מאד ותשלח בגדים להלביש את מרדכי ולהסיר שקו
5 מעליו ולא קבל: ותקרא אסתר להתך מסריסי המלך אשר העמיד לפניה ותצוהו על
6 מרדכי לדעת מה זה ועל מה זה: ויצא התך אל מרדכי אל רחוב העיר אשר
7 לפני שער המלך: ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו ואת פרשת הכסף אשר אמר המן
8 לשקול על גנזי המלך ביהודיים לאבדם: ואת פתשגן כתב הדת אשר נתן בשושן
להשמידם נתן לו להראות את אסתר ולהגיד לה ולצוות עליה לבוא אל המלך
9 להתחנן לו ולבקש מלפניו על עמה: ויבוא התך ויגד לאסתר את דברי מרדכי:
10 ותאמר אסתר להתך ותצוהו אל מרדכי: כל עבדי המלך ועם מדינות המלך ידעים
11 אשר כל איש ואשה אשר יבוא אל המלך אל החצר הפנימית אשר לא יקרא אחת דתו
להמית לבד מאשר יושיט לו המלך את שרביט הזהב וחיה ואני לא נקראתי לבוא אל
המלך זה שלושים יום:

Versio VULG. LAT.

Missa sunt per cursores regis ad universas provincias, ut 13
occiderent atque delerent omnes Judæos, à puero usq;
ad senem, parvulos & mulieres, uno die, hoc est, ter-
tiodecimo mensis duodecimi, qui vocatur Adar, &
bona eorum diriperent. Summa autem epistolarum 14
hæc fuit, ut omnes provinciæ scirent, & pararent se ad
prædictam diem. Festinabant cursores, qui missi erant, 15
regis imperium explere. Statimque in Susan pependit
edictum, rege & Aman celebrante convivium, & cun-
ctis Judæis, qui in urbe erant, flentibus.

CAP. IV.

Quæ cùm audisset Mardochæus, scidit vestimenta 1
sua, & indutus est sacco, spargens cinerem capiti: et
in platea mediæ civitatis voce magnâ clamabat, osten-
dens amaritudinem animi sui, Et hoc ejulatu usque ad 2
fores palatii gradiens. Non enim erat licitum indutum
sacco aulam regis intrare. In omnibus quoque provin- 3
ciis, oppidis, ac locis, ad quæ crudele regis dogma
pervenerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejuni-
um, ululatus, & fletus, sacco & cinere multis pro strato
utentibus. Ingressæ autem sunt puellæ Esther et eu- 4
nuchi, nuntiaveruntque ei. Quod audiens consternata
est: & vestem misit, ut ablato sacco induerent eum:
quam accipere noluit. Accitóque Athach eunucho, quem 5
rex ministrum ei dederat, præcepit ei ut iret ad Mardo-
chæum, & disceret ab eo cur hoc faceret. Egressusq; A- 6
thach, ivit ad Mardochæum stantem in platea civitatis,
ante ostium palatii. Qui indicavit ei omnia quæ accide- 7
rant, quo modo Aman promisisset, ut in thesauros regis
pro Judæorum nece inferret argentum. Exemplar quoq; 8
edicti, quod pendebat in Susan, dedit ei, ut reginæ osten-
deret, & moneret eam, ut intraret ad regem, & depreca-
retur eum pro populo suo. Regressus Athach, nuntiavit 9
Esther omnia, quæ Mardochæus dixerat. Quæ respondit 10
ei, et jussit ut diceret Mardochæo; Omnes servi regis, & 11
cunctæ, quæ sub ditione ejus sunt, nôrunt provinciæ,
quòd sive vir, sive mulier, non vocatus, interius atrium
regis intraverit, absque ulla cunctatione statim interfici-
atur: nisi forte rex auream virgam ad eum tetenderit
pro signo clementiæ, atq; ita possit vivere. Ego igitur
quo modo ad regem intrare potero, quæ triginta jam
diebus non sum vocata ad eum?

תרגום TARGUM.

13 ולשדרא פטקין בידא דריהטונין לכל פלכי מלכא לשיצאה ולקטלא ולהובדא
ית כל יהודאי מן טליא ועד סבא טפלא ונשיא ביומא חדא בתלת עסר יומין
14 לירח תרי עסר הוא ירחא דאדר ושללהון לעדאה: דיסנגא דכתבא למהוי
מתיהבא גזירתא בכל פלכא ופלכא מפרסם לכל עממיא למהוי זמינין ליומא
15 הדין: ריהטונין נפקו זריזין בפתגמא דמלכא וגזירתא אתיהיבת בשושן בירנתא
ומלכא והמן הוו יתבין למשתי חמרא וקרתא דשושן מתערבלא בחדוות עממין
נוכראין ובקל בכיתא דעמא בית ישראל:

ד

1 ומרדכי ידע על ידא דאליהו כהנא רבא ית כל מה דאתעבד במרומא ומה
דאתחייב עמא בית ישראל לאשתיצאה מגו עלמא והיכמה דאתכתיב ואתחתם
להובדותהון מן עלוי ארעא הכדין אתכתיב ואתחתם במרומא על עסק
דאתהניאו מן סעודתיה דאחשורוש רשיעא ברם חותמא הוה חתים מן טינא ושדר מרי
עלמא ית אליהו כהנא רבא לחואה למרדכי דיקום ויצלי קדם מרי עלמא על עמיה וכד
ידע מרדכי בזע ית לבושוי ואלבש לבושא דשק על בסריה ושוי קטמא על רישיה
2 וקבל קבלתא רבתא ובכא בצירות נפשא בקל עציב: ואתא עד קדם תרע פלטירא
דמלכא ארום לית רשו לגבר למיעל לתרע פלטירא דמלכא כד לביש לבושא דשקא:
3 ובכל פלכא ופלכא ובכל קריא וקריא אתר דפתגם מלכא וגזירת דיניה מטי אבלא
רבא ליהודאי וצומא ובכותא ומספדא ולבוש שק וקטמא הוה מתשם עלוי צדיקיא
4 סגיאין: ועלן עולימן דאסתר ורבניהא וחויאו לה ואזדעזעת מלכתא לחדא ושדרת
5 לבושי מלכותא למלבש ית מרדכי ולמעדי ית שקיה מעלוהי ולא קביל: וקראת
אסתר לדניאל דמתקרי התך די על מימר פומיה מתחתכן פתגמי מלכותא ופקידת
ליה על מרדכי למידע מה דין קל בכותא די הוא בכי ומה דין לא קביל לבושי
6 מלכותא דשדרית ליה: ונפק התך למללא לות מרדכי לפתאה דקרתא די לקדם
7 תרע פלטרין דמלכא: וחוי ליה מרדכי ית כל די ערעיה על עסק דלא סגיד ולא גחן
להמן וית דינרי כספא עסר אלפין ככרין די אמר המן למתקל
8 על ידיהון דגזאין דממנן על בית גנזי מלכא בגין יהודאי להובדותהון: וית פרשגן
כתב גזירתא דאתיהיב בשושן לשיציותהון יהב ליה לאחזאה ית אסתר ולחואה
לה מה דחשב המן רשיעא על עמא דיהודאי ולפקדא עלה למיעל לות מלכא
9 לפייסא ליה ולמבעי רחמין על עמה: ועל התך וחוי לאסתר ית פתגמי מרדכי:
10 ואמרת אסתר להתך למיזל ולמללא למרדכי ופקידת ליה על עסק מרדכי
11 דלא יתגרי עם המן בסנאה ארום דבבו דבני יעקב ועשו הוה נטיר ליה: ושויאת
אסתר מלין בפום התך ואמרת ליה כדנא תימר למרדכי הלא המן רשיעא גזר
על מימר אחשורוש דלא למיעל לות מלכא לדרתא גוואה בלא רשו וכען כל עבדי
מלכא ועמין דדיירין בפלכי מלכא ידעין די כל גבר ואנתתא די יעול לות מלכא
לדרתא גואה די לא מתקרי על פומיה דהמן הוא גזירת דיניה לממת לבר מן די
יושיט ליה מלכא ית תגא דדהבא ויחי ואנא לא אתקריתי למיעל לות מלכא דין
זמן תלתין יומין:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et ut mitterentur epistola in manu cursorum ad omnes regiones regis, ut 13
destruerent, & occiderent & perderent omnes Jehudæos à juvene usque
ad senem, infantes & mulieres die uno, die tertiadecima mensis duo-
decimi, qui est mensis Adar, & spolia eorum diriperent. Editium 14
scripti erat, ut daretur decretum ejus in quamlibet regionem, publicum
omnibus gentibus, ut essent parati ad diem illam. Cursores exierunt 15
festini in verbo regis, & decretum datum est in Susan metropoli: &
rex & Haman sedebant ad bibendum vinum; & civitas Susan confusa
erat pro gaudio alienigenarum & voce luctus populi domus Israel.

CAP. IV.

Et Mardochai cognovit per manus Eliahu sacerdotis maximi omnia 1
quæ acta erant in cælis summis, quodque damnatus esset populus do-
mus Israel tolli de medio mundi; & quemadmodum scriptum & con-
signatum erat perdere eos de terra, ita scriptum & consignatum
esse in cælo supremo, eo quod voluptatem percepissent ex convivio Ahha-
sveros impii; veruntamen sigillum erat ex luto: Misit itaq; Dominus
mundi Eliahu sacerdotem magnum ut indicaret ipsi Mardochai, ut in-
staret orando coram Domino mundi pro populo suo. Ubi, rescivit
Mardochai scidit vestimenta sua, & induit pro veste saccum super
carnem suam, & posuit cinerem super caput suum, & clamavit clamore
magno, & ploravit in amaritudine animæ voce dolentis. Et venit usque 2
pro foribus palatii regis, quia non erat facultas cuiquam intrare por-
tam palatii regis, cùm indutus esset veste sacci. Singulis regionibus, 3
& in qualibet urbe & loco, quo verbum regis, & decretum judicii ejus
pertigit, planctus magnus erat Jehudæis, & jejunium, & ploratus & fle-
tus, vestimentum sacci & cinis fuit positum super justos multos. Et in- 4
troierunt puellæ Ezther et magistri ejus, & annunciarunt ei; & contur-
bata est regina valdè: et misit vestimenta regia ad induendum Marde-
chai, et ad removendum saccum ejus ab eo; et non accepit. Et voca- 5
vit Ezther Daniel, qui dictus est Hathach, quòd ex sententia oris ejus
decisa essent negotia regni, et præcepit ei super Mardechai, ut cognosceret
quænam esset hæc vox ploratus quo plorabat, et quam ob rem non acce-
pisset vestimenta regia quæ miserat ei. Et exivit Hathach ut allo- 6
queretur Mardochai ad plateam urbis quæ erat ante portam palatiorum
regis. Et exposuit illi Mardochai omnia quæ acciderant sibi, eo quòd non 7
adorasset Haman, nec incurvasset se statuæ ejus: et summam copiæ argenti,
decem millia talentorū quæ dixerat Haman se appensurū super man' cel-
lariorum, qui propositi erant super domum thesaurorū regis, propter Je-
hudæos ut perderet eos. Et decretum scripturæ decreti, quod datum erat 8
in Susan ad perdendū eos, dedit illi, ut ostenderet ipsi Ezther, & ut nar-
raret ei quod excogitasset Haman impi' contra gentem Jehudæorum: et
ut mandaret ei ut intraret ad regem ad placandum eum, & ad quæ-
rendam misericordiam pro gente sua. Et intravit Hathach, & nar- 9
ravit Ezther verba Mardochai. Et dixit Ezther ad Hathach, ut 10
iret & alloqueretur Mardochai, & præcepit illi super negotium
Mardochai, ne moveret cum Haman litem, quoniam inimicitiam, quæ
fuerat inter Jaacob & Esau, reservabat erga eum. Posuit etiam Ezther 11
verba in ore Hathach, dixitq; ei: Sic dices Mardochai, Nonne Ha-
man impius decrevit ex mandato Ahhasveros, ne quis intraret ad
regem in atrium interius absq; permissu suo? Nunc autem omnes
servi regis, & populi qui habitant in regionibus regis, sciunt, quòd
omnis vir aut fœmina qui intraverit ad regem in atrium interius, qui
non fuerit vocatus ex ore Haman, una est sententia judicii ejus ut
moriatur; præter eum cui extenderit rex sceptrum aureum, ut vivat: &
ego non vocata sum ut intrarem ad regem jam tempore triginta dierum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

13 [illegible]

14 [illegible]

15 [illegible]

MS.A. [illegible]

CAP. IV.

1 [illegible]

Manifeste hoc Mordocai, cujus etiam pars est particula præcedentis versus, in Vulgat. Lat. habetur cap. 13. v. 1, 2, & 3.

[illegible]

9 [illegible]

MS.A. [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 [illegible] 13

14 [illegible] 14

15 [illegible] 15

CAP. IV.

1 [illegible] 1

2 [illegible] 2

3 [illegible] 3

4 [illegible] 4

5 [illegible] 5

6 [illegible] 6

7 [illegible] 7

8 [illegible] 8

9 [illegible] 9

10 [illegible] 10

11 [illegible] 11

13 Missæque sunt Literæ per cursores regis ad omnes provincias regionis deleverent & occiderent, & perderent universos Judæos, tam juvenes quam senes, parvulosque et fœminas, die uno, decimo tertio mensis Adar: & bona ipsorum diriperent. Die uno, mense Adar, decimo tertio, scriptum erat. 14 Exemplum autem Scripturæ propositum est per singulas provincias: populisque universis præceptum, ut tunc dum parata esse. 15 Et egressi sunt cursores, præcepto regis accelerati; editumque est edictum in castro Susan: & rex cum Hamane simul accumbebant convivio. Susa autem urbs conturbata est.

CAP. IV.

1 ET Mordecai didicit quod factum erat. Et scidit Mordecai vestes suas, et induit se sacco, & volvit se in cinere, et egressus est in medium urbis ululans ululatu magno et amaro. 2 Et venit usque ad portam regis, lex autem erat, indutum sacco non ingredi portam regis. 3 Per omnes autem provincias, quo pervenerat edictum regis, factus est luctus magnus Judæis, & jejunium et fletus, planctusque & saccus, et cinis stratus multis. 4 Ingressi autem eunuchi Esther indicârunt ipsi. Et commota est regina valdè, misitque vestes quas indueret Mordecai, cum sacco quem induerat: sed non accepit. 5 Et vocavit Esther Hathan unum eunuchorum regis qui ministrabat ipsi, & mandavit ei ad Mordecaium sciret quid esset, & quis de re. 6 Et egressus est Hathan ad Mordecai in plateam civitatis, coram porta regis. 7 Et ostendit ei Mordecai totum id quod ipsi acciderat. Quomodoque argenti pronuntiaverat Haman pensare se ut inferretur ærario regis, adversus Judæos, ut perirent. 8 Deditque ei exemplum edicti quod propositum erat in castro Susan, ut ostenderet Esther. Et mandavit ipsi, ut ad regem intraret, et ab ipso peteret, et supplicaret ipsi de populo. 9 Ingressus autem Hathan dixit Esther verba Mordecai. 10 Dixit autem Esther Hathani, & mandavit ipsi ut diceret Mordecai; 11 Nôrunt omnes servi regis, quòd quisque vel quæcunque ingreditur in conspectum regis, in atrium interius de quo mandatum non fuerit, una est lex ut occidatur, præter eum cui porrexerit rex sceptrum aureum, ut vivat. Ego autem his triginta diebus non sum vocata ut intrarem ad regem.

אסתר : ה

12 וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכָי אֵת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃
13 וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃
14 כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃
15 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי׃
16 לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי׃
17 וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃

CAP. V. ה

1 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃
2 וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃
3 וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ׃
4 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃
5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃
6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃
7 וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃

Versio VULG. LAT.

13 Quod cum audisset Mardochæus, rursum mandavit Esther, dicens, Ne putes quod animam tuam tantum liberes, quia in domo regis es præ cunctis Judæis: 14 Si enim nunc silueris, per aliam occasionem liberabuntur Judæi: & tu, & domus patris tui, peribitis. Et quis novit, utrum idcirco ad regnum veneris, ut in tali tempore parareris? 15 Rursumque Esther hæc Mardochæo verba mandavit. 16 Vade & congrega omnes Judæos, quos in Susan reperis, & orate pro me. Non comedatis, & non bibatis tribus diebus, & tribus noctibus: et ego cum ancillis meis similiter jejunabo, & tunc ingrediar ad regem, contra legem faciens, non vocata, tradensque me morti & periculo. 17 Ivit itaque Mardochæus, & fecit omnia, quæ ei Esther præceperat.

CAP. V.

1 Die autem tertio induta est Esther regalibus vestimentis, & stetit in atrio domus regiæ, quod erat interius, contra basilicam regis: at ille sedebat super solium suum in consistorio palatii contra ostium domus. 2 Cumque vidisset Esther reginam stantem, placuit oculis ejus, & extendit contra eam virgam auream, quam tenebat manu. Quæ accedens, osculata est summitatem virgæ ejus. 3 Dixitque ad eam rex, Quid vis Esther regina? quæ est petitio tua? etiam si dimidiam partem regni petieris, dabitur tibi. 4 At illa respondit, Si regi placet, obsecro ut venias ad me hodie, & Aman tecum, ad convivium quod paravi. 5 Statimque rex, Vocate, inquit, cito Aman, ut Esther obediat voluntati. Venerunt itaque rex & Aman ad convivium, quod eis regina paraverat. 6 Dixitque ei rex, postquam vinum biberat abundanter, Quid petis ut detur tibi? & pro qua re postulas? etiam si dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis. 7 Cui respondit Esther, Petitio mea, & preces sunt istæ:

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

13 *Cum autem vidisset Haman impius Hathach, cui nomen Daniel, ire et redire ad Esther, iratus fuit contra eum, & occidit eum: sed in promptu adstiterunt illic Michael & Gabriel Angeli,* & narraverunt Mardochai verba Esther. Et dixit Mardochai *Michaeli & Gabrieli,* ut responderent Esther: *sic dicite ei,* Ne arbitrere in anima tua quod adeo evadas in domo regis ex omnibus Jehudæis. 14 Nam si omnino tacueris in tempore hoc, *nec intercesseris pro Jehudæis,* dilatatio & ereptio erit Jehudæis ex loco alio, *ob meritum patrum antiquorum, & eripiet eos Dominus mundi e manu inimicorum suorum;* tu autem, & familia domus patris tui peribitis propter hanc culpam: & quis est sapiens qui sciat, an ad *annum venientem tempore hoc* tu contigeris ad possidendum regnum? 15 Et dixit Esther *Michaeli & Gabrieli,* ut responderent Mardochai. 16 Vade congrega omnes Jehudæos qui inventi fuerint in Susis, & jejunate pro me, ne comedatis & ne bibatis tribus diebus *& orate ante Dominum mundi* noctu & die, & etiam ego & puellæ meæ jejunabimus similiter: et post hoc intrabo ad regem *quanquam non juxta modum: & quemadmodum perii e domo mea a te violenter abrepta, sic peribo a vita hujus mundi propter salutem populi domus Israel.* 17 Et contristatus & amaricatus est Mardochai, & *peccavit in lætitiam festi Paschatis, & jejunium indixit, & fecit in eo:* fecitque juxta omnia quæ præceperat ei Esther.

CAP. V.

1 Et fuit die tertio *Paschatis,* induit se Esther vestimentis regiis, *& requievit super eam spiritus sanctus,* & stetit *& oravit* in atrio domus regis interiori, *quod ædificatum erat e regione domus regis, quæ erat in Jerusalem.* Et rex sedebat super solium regni sui in domo regni, *& aspexit* e regione portæ domus. *Et propterea Esther ita dixit, Domine mundi ne tradas me in manum præputiati hujus, neque efficias complementum Hamanis impii in me, quemadmodum effecit de Vasthi,* [illegible] *filii Hamdatha, filii Ada, filii Bizna, filii Aphliton, filii Dios, filii Peros, filii Hamdan, filii Talion, filii Atnimus, filii Charca, filii Charsum, filii Sergar, filii Negar, filii Parmashta, filii Vaizatha, filii Agag, filii Sumkar, filii Amalek, filii Eliphaz, filii Esau impii.* 2 Et fuit cum videret rex Esther stantem ac tristem præ se stantem in atrio, [illegible] *lacrymas, & suspicientem versus cælum,* illico impetravit illa gratiam in oculis ejus; & extendit rex ad Esther sceptrum aureum quod tenebat in manu sua, & accessit Esther [illegible] manu sua, et apprehendit caput sceptri. 3 Et dixit ei rex: Quid opus est tibi Esther regina? aut quæ est postulatio tua? *vel si tu postulaveris* ad dimidium regni mei, dabitur tibi: *tantummodo ut extruatur domus sanctuarii, quæ sita est in termino dimidii regni mei haud largiar tibi, quod ita pollicitus sum Gosem Arabi, & Sanballat Horonitæ & Tobiæ servo Ammonitæ, me non permissurum ut restaurentur, metuo enim a Jehudæis, ne rebellent in me.* [illegible] 4 Et dixit Esther si regi gratum est veniat rex et Haman hodie ad convivium quod feci tibi. 5 Et dixit rex: *Accelerate* Haman ut faciat verbum *Estheris:* et intravit rex et Haman ad convivium quod fecerat Esther. 6 Et dixit rex ad Esther in convivio vini: Quæ est petitio tua Esther regina? et quæ postulatio tua? *etiam si tu petieris usque* ad dimidium regni mei, fiet petitio tua: *tantummodo ut extruatur domus sanctuarii, quæ sita est in termino dimidii regni mei haud concessurus sum tibi, quod ita* [illegible] *Gosem Arabi, & Sanballat Horonitæ & Tobiæ servo Ammonitæ, me non permissurum ut eam restaurarent, ne rebellent in me Jehudæi.* 7 Et respondit Esther et dixit: *Ego minime postulo dimidium regni petitionem meam, neque restaurationem domus sanctuarii postulationem meam.*

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Sequens Oratio Mardochæi pro Judæorum liberatione, in Vulg. Lat. habetur cap. 13. v. 8. usque ad finem cap.

[illegible]

Hucusque hic Esther, ejusque Oratio quæ sequitur, in Vulg. ex Latina habetur cap. 14. per totum.

[illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

12 Et indicavit Mardocai verba Esther. Et 13
dixit Mardocai; Dic Estheri; noli putare
apud te, quia in domo es regis, evasuram te
præ reliquis Judæis. Si silueris hoc tempo- 14
re, continget aliunde Judæis refrigerium &
salus, te & domo patris tui pereunte. Quis
autem novit, utrum propter hoc tempus veni-
as et & adducta ad regnum? Et dixit Esther, 15
Dic Mardocai; Vade, congrega universos Ju- 16
dæos qui inventi sunt in Susan. Et jejunate propter
me, et non edatis nec bibatis tribus diebus, die
noctuque: Ego etiam & ancillæ meæ item
jejunabimus. Tunc ingrediar in conspectum
regis, quod non est secundum legem, et cum
peribo pereo. Et profectus Mardocai fe- 17
cit universum illud quod mandaverat ipsi
Esther.

CAP. V.

Et die tertio induit Esther vestes regias, 1
& stetit in atrio interiori domus regiæ ex ad-
verso domus regis: Rex autem sedebat super
thronum regium, ex adverso portæ domus. Et 2
cum vidisset rex Esther reginam stantem in
atrio, adepta est gratiam in conspectu ejus,
Et extendit rex ad Esther sceptrum aureum
quod manu tenebat. Et appropinquavit
Esther, & prehendit apicem sceptri aurei.
Et dixit rex, Quid vis tibi Esther regina? Et 3
quæ petitio tua? usque ad dimidium regni,
dabitur tibi. Et dixit Esther, Si videtur re- 4
gi veniat rex & Haman ad convivium quod
paravi ipsi. Et dixit rex, Videte festinanter Ha- 5
manem, faciat secundum quod dixit Esther.
Venitque rex & Haman ad convivium. Dixitque 6
rex ad Esther cum vinum bibisset, Quæ est
petitio tua? dabitur tibi: Et quid est quod
postulas? usque ad dimidium regni dabi-
tur tibi. Et respondens Esther dixit, Po- 7
stulatum meum & petitio mea,

אסתר : ה

8 אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃
9 וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה׃
10 וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃
11 וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃
12 וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ׃
13 וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃
14 וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא־עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ׃

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Si inveni in conspectu regis gratiam, & si regi placet 8
ut det mihi quod postulo, & meam impleat petitio-
nem: veniat rex & Aman ad convivium quod pa-
ravi eis, & cras aperiam regi voluntatem meam. E- 9
gressus est itaque illo die Aman lætus & alacer. Cum-
que vidisset Mardochæum sedentem ante fores palatii,
& non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum qui-
dem de loco sessionis suæ, indignatus est valde: Et 10
dissimulata ira, reversus in domum suam, convocavit
ad se amicos suos, & Zares uxorem suam: Et exposuit 11
illis magnitudinem divitiarum suarum, filiorumque tur-
bam, & quanta eum gloria super omnes principes &
servos suos rex elevasset. Et post hæc ait, Regina quo- 12
que Esther nullum alium vocavit ad convivium cum
rege, præter me: apud quam etiam cras cum rege pran-
surus sum. Et cum hæc omnia habeam, nihil me habe- 13
re puto, quamdiu videro Mardochæum Judæum seden-
tem ante fores regias. Responderuntque ei, Zares uxor 14
ejus, & ceteri amici: Jube parari excelsam trabem, ha-
bentem altitudinis quinquaginta cubitos, & dic mane
regi ut appendatur super eam Mardochæus, & sic ibis
cum rege lætus ad convivium. Placuit ei consilium, &
jussit excelsam parari crucem.

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Si inveni gratiam in oculis regis, & si regi gratum est donare petitio- 8
nem meam, & facere postulationem meam, ingrediatur rex & Haman ad
convivium quod faciam eis vesperi: & in crastinum faciam secundum justa
verbum sententiæ regis. Et exivit Haman à rege die illa lætus & ex- 9
ultans corde: *& quando vidit Haman Mardochai & pueros operam dan-*
tes verbis legis in Sanhedrin, quod statuerat eis Esther in porta regis,
& Mardochai non surrexit coram statua illius, neque tremuit ab eo, sed
extendit crurem dextrum ostendit ei syngrapham emptionis, qua venditus fu-
erat illi frusto panis, inscriptam lamina, quæ illi erat à crure ...:
statim effervuit ira ejus, & repletus est Haman contra Mardochai indi-
gnatione. Et sustinuit Haman, *& introivit in domum suam, & misit* 10
& vocavit amicos suos, & Zeres *impiam uxorem suam, filiam Tat-*
nai ducis transfluvialis. Et narravit illis Haman gloriam divitiarum 11
suarum, *& quomodo præfectus esset ducibus regis, & quomodo præcurre-*
rent ipsi ... filiorum suorum, numero decem & alii, præter de-
cem alios ... moderantes per provincias, præterque Samma-
sam qui regis ab epistolis; & quod magnificaverit eum rex, & sublima-
verit eum super omnes magnates & servos regis. Et dixit Haman: 12
Atque etiam non introduxit Esther regina cum rege ad convivium
quod fecit, nisi me, & etiam in tempus crastinum ego invitatus sum ab
ea ad prandendum cum rege. Et omne hoc non æstimatur apud me, in 13
eo tempore quo ego video Mardochai Judæum sedentem in *Sanhe-*
drin cum pueris in porta palatiorum regis. Et dixit illi Zeres uxor 14
ejus & omnes intelligentes ejus: *Si placuerit tibi, ... in præsentia*
verborum nostrorum, quid facturi simus ipsi Mardochai Judæo, si sit unus ex
justis qui prodesti fuerunt in mundo, & gladio eum, ... interficiemus ex
... gladium & salvabitur ex eis: ... eum lapidandum, ... dudum
lapidibus interemit David Goliath Philisthæum: & si in fornacem ardentem
conjiciemus eum, jam disrupit eum Menasse, & ... ex ea ... projiciamus
eum in mare magnum, illud ... filii Israel, & transierunt
per medium ejus: inducamus eum in medium fornacis ignis ardentis; sed
... illam Chananiah, Misael & Azarias, et prodierunt ex ea:
injiciamus eum in foveam leonum, haud ita pridem non nocuerunt leones
Danieli: vel terram ... eum ..., jampridem ...
est in ... in terra, ... filios Israel: in desertum ...
... illum; illi in deserto aucti sunt, & in multitudinem creverunt:
quo ... supplicio premamus eum, vel quo mortis genere afficiamus
eum? conjiciamus eum in carcerem, jamdudum ex carcere ad ... regnum
evaserunt Joseph: ... adigatur in jugulum illius, ... quod
... fuerit ... Isaac: oculos ejus ... & sic ... fa-
ciamus eum: ... fecit in nobis, quemadmodum fecit Samson: sup-
plicium vero hoc ... quod faciamus, nisi ad crucem magnam ...
ei, & ad ... ipsius sanguis ejus fundatur. Applicetur statura
ejus cruci, & videant eum omnes Judæi & omnes amici & ministri
ejus, ... ad crucem quam paravit Ha-
man pro Mardochai. ... expellamus ... & ingressus
ad regem ... de cruce hac. Hic tempore non deposuit
vestimenta sua, neque decubuit Haman filius Hamdatha, donec ... adduxisset
fabros ligni & metalli; illos ut facerent crucem, hos vero ut
pararent ... ferream. Filii etiam Haman præ gaudio exultantes
... & Zeres uxor ejus canebat ... cum Haman impio;
dixit ... mercedem fabrorum ligni ego solvam, & fabris me-
talli ... ad crucem hanc. Eadem hora surgens Haman
impius ad ... crucem staturæ suæ, egressa est filia vocis de
cælo ... ac dixit ei: Convenit, Haman impie, atque decet, Fili
Hamdatha. Et gratum fuit verbum istud Haman, et fecit crucem *sibi-*
metipsi. Ex quo tum die invitaverat Esther Haman ad convivium,
... filii Israel ... inter se, Nos expellamus ...
Esther à rege ... illa vero invitat eum ad con-
vivium. ... familiæ ... universæ ... su-
am, & fiduciam habuerunt in patre suo, qui est in cælis, hujusmodi ver-
bis eum ... deprecantes: Exaudi nos, exaudi omnes ...
... quemadmodum pendent oculi servorum à dominis suis, & sicut ocu-
li ancillæ ad heram suam, ita suspensi sunt oculi nostri in te. ...
... & ... contristatur & dicit,
Quid ... Judæi? ... vocem orationis eorum, & ...
... illorum ... quicumque ... ab inimicis
suis, nullo ... à Persis & Sanhedrin ..., qui ...
runt in illos.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

[illegible]

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. Ε. — CAP. V.

Quæ sequuntur de ingressu Esther ad regem, atque examinatione ejus valdè illam referrent, in Vulg. Lat. habentur cap. 15. ver. 4. usque ad finem.

[illegible]

[illegible]

MS. A. [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

8 Si adepta sum misericordiam in conspectu tuo rex, & si videtur regi concedere quod postulo, & facere quod peto, *hoc est*, veniat rex & Haman ad convivium quod parabo ipsis cras, secundùm verbum regis.
9 Et egressus est Haman die illo lætus & hilari corde: Et cùm videret Haman Mordecaium sedentem in porta regis, non assurrexisse nec commotum esse propter ipsum, repletus est indignatione adversùs Mordecai. Et 10
molestè ferens Haman ad ædes suas discessit: Et accersivit amicos suos, & Zaresh uxorem suam. Et exposuit ipsis Haman 11
gloriam opum suarum, & numerum filiorum suorum, & quomodo extulisset ipsum rex, & supra omnes magnates & servos regis statuisset. Et dixit Haman, non introduxit 12
Esther quenquam cum rege præter me: nam & cras me invitavit cum rege. Sed to- 13
tum hoc mihi non satisfacit, quotiescunque video Mordecai Judæum qui sedet in porta regis non commoveri a conspectu meo. Et dixit ipsi Zaresh uxor ejus & omnes 14
amici, fiat patibulum quinquaginta cubitos altum, & manè dicito regi ut suspendatur Mordecai in ipso: Et ingredere ad convivium cum rege lætus. Et valdè placuit Hamani verbum: fecitque patibulum.

אסתר : ו

CAP. VI.

1 בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרנות דברי הימים ויהיו
נקראים לפני המלך: 2 וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על בגתנא ותרש שני סריסי המלך
משמרי הסף אשר בקשו לשלח יד במלך אחשורוש: 3 ויאמר המלך מה נעשה יקר וגדולה
למרדכי על זה ויאמרו נערי המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר: 4 ויאמר המלך
מי בחצר והמן בא לחצר בית המלך החיצונה לאמר למלך לתלות את מרדכי על
העץ אשר הכין לו: 5 ויאמרו נערי המלך אליו הנה המן עמד בחצר ויאמר המלך יבוא:
6 ויבוא המן ויאמר לו המלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר המן
בלבו למי יחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני: 7 ויאמר המן אל המלך איש אשר המלך
חפץ ביקרו: 8 יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך ואשר
נתן כתר מלכות בראשו:

Versio VULG. LAT.

CAP. VI.

Noctem illam duxit rex insomnem, jussitque sibi af- 1
ferri historias & annales priorum temporum. Quæ cùm
illo præsente legerentur, Ventum est ad illum locum 2
ubi scriptum erat, quomodo nuntiasset Mardochæus in-
sidias Bagathan & Thares eunuchorum, regem Assuerum
jugulare cupientium. Quod cùm audisset rex, ait; Quid 3
pro hac fide honoris ac præmii Mardochæus consecutus
est? Dixerunt ei servi illius ac ministri; Nihil omnino
mercedis accepit. Statimque rex; Quis est, inquit, in 4
atrio? Aman quippe interius atrium domûs regiæ intra-
verat, ut suggereret regi, & juberet Mardochæum affigi
patibulo, quod ei fuerat præparatum. Responderunt 5
pueri; Aman stat in atrio. Dixitque rex; Ingrediatur.
Cùmque esset ingressus, ait illi; Quid debet fieri viro, quem 6
rex honorare desiderat? Cogitans autem in corde suo
Aman, & reputans quòd nullum alium rex, nisi se, vel-
let honorare, Respondit; Homo, quem rex honorare 7
cupit, Debet indui vestibus regiis, & imponi super 8
equum, qui de sella regis est, & accipere regium diade-
ma super caput suum.

תרגום TARGUM.

1 [illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. VI.

[illegible]

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

3 Καὶ (μ) εἶπεν ὁ βασιλεύς, Τί θέλεις Ἐσθήρ; καὶ τί σου ἐστὶ τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔ-
4 σται σοι. Εἶπε δὲ Ἐσθήρ, (ν) Ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν, εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, (ξ) ἐλθάτω καὶ αὐτὸς
5 καὶ Ἀμὰν εἰς τὴν δοχήν, ἣν ποιήσω σήμερον. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, (ο) Κατασπεύσατε Ἀμάν, ὅπως ποιήσω-
6 μεν τὸν λόγον Ἐσθήρ. καὶ (π) παραγίνονται ἀμφότεροι (ρ) εἰς τὴν δοχὴν ἣν εἶπεν Ἐσθήρ. (ς) Ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν
7 ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ, Τί ἐστι βασίλισσα Ἐσθήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. (σ) Καὶ εἶπε, Τὸ αἴτημά μου, καὶ
8 (τ) τὸ ἀξίωμα· Εἰ εὗρον χάριν (υ) ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν (φ) ἔτι τὴν αὔριον εἰς τὴν
9 δοχήν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ (χ) αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά. Καὶ ἐξῆλθεν (ψ) ὁ Ἀμὰν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχα-
ρὴς εὐφραινόμενος. ἐν δὲ τῷ (ω) ἰδεῖν Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ, (α) ἐθυμώθη σφόδρα.
10 11 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἐκάλεσε τοὺς φίλους, καὶ (κ) Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν
πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς (α) αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν (β) πρωτεύειν καὶ ἡ-
12 γεῖσθαι τῆς βασιλείας. Καὶ εἶπεν Ἀμάν, Οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχήν,
13 ἀλλ᾽ ἢ ἐμέ, καὶ εἰς τὴν αὔριον (γ) κέκλημαι. καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν Ἰου-
14 δαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν (δ) Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι, (ε) Κοπήτω σοι ξύλον
πηχῶν πεντήκοντα, ὄρθρου δὲ εἰπὸν τῷ βασιλεῖ, καὶ κρεμασθήτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου. σὺ δὲ
εἴσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐφραίνου. καὶ ἤρεσε τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμάν, καὶ ἡτοιμάσθη τὸ
ξύλον.

Et dixit rex, Quid vis Esther? Et quid tuum est postulatum? usq; 3
ad dimidium regni mei, (μ) & erit tibi. Dixit autem Esther, Dies 4
mea insignis hodie est. Si igitur videtur regi, veniat & ipse &
Aman ad convivium, quod faciam hodie. Et dixit rex, Festi- 5
nate Aman, ut faciamus verbum Esther. Et adveniunt ambo ad
convivium, quod dixit Esther. In potatione autem dixit rex ad 6
Esther, Quid est regina Esther? & erunt, quæcunq; postulaveris?
Et dixit, Petitio mea, & (τ) postulatum: Si inveni gratiam in con- 7 8
spectu regis, veniat rex, & Aman adhuc cras ad convivium, quod
faciam eis, & cras faciam ea. Et exiit Aman à rege alacer (ψ) læ- 9
tus. In videndo autem Aman Mardochæum Judæum in aula, indi-
gnatus est valdè. Et ingressus in propria, vocavit amicos, & Zosa- 10
ram uxorem suam. Et demonstravit eis divitias suas, & gloriam, 11
quâ eum rex circumdedit, & quomodo fecerit eum primas tenere
locum, & præesse regno. Et dixit Aman, Non vocavit regina cum 12
rege quenquam ad convivium, nisi me: etiam in crastinum vocatus
sum. Et hæc mihi non placent, quamdiu video Mardochæum Ju- 13
dæum in aula. Et dixit ad eum Zosara uxor ejus, & amici, Cæ- 14
datur tibi lignum cubitorum quinquaginta: manè autem dic regi, &
suspendatur Mardochæus super lignum. Tu autem intra ad convi-
vium cum rege, & lætare. Et placuit verbum coram Aman, & paratum fuit lignum.

MS. A. (μ) εἶπεν αὐτῇ ὁ (ν) Ἡμέρα μοι σήμερον ἐπίσημός ἐστιν (ξ) ἐλθέτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν (ο) Κατασπεύσατε Ἀμὰν ποιῆσαι τὸ (π) παραγίνονται (ρ) ἐπὶ τὴν (ς) Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθὴρ ἐν τῷ πότῳ. Τί ἐστιν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα; καὶ ἔσται σοι ὅσα (σ) Καὶ εἶπεν Ἐσθήρ, Τί (τ) τὸ ἀξίωμά μου (υ) ἐναντίον τοῦ βασιλέως, (φ) ἐπὶ αὔριον (χ) ἄριστον μὲ (ψ) Ἀμὰν (ω) ἰδὼν Μαρδοχαῖον (α) ἐθυμώθη Ἀμὰν σφόδρα. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐκάλεσεν (κ) Ζωσάραν (α) φιλοῦντας αὐτῷ. (β) πρῶτον εἶναι τῆς βασιλείας. Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα (γ) ἐκάλεσεν. (δ) Ζωσάρα (ε) Κοπήτω ξύλον

ΚΕΦ. ς'.

1 Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησε τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ εἶπε (α) τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέ-
2 ρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. Εὗρε δὲ τὰ γράμματα τὰ γραφέντα περὶ
Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο (β) εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐ-
3 τοὺς, καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεύς, Τίνα δόξαν ἢ χάριν
ἐποιήσαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; (γ) καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, Οὐκ ἐποίησας αὐτῷ (δ) οὐδέν.
4 Ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμὰν ἐν τῇ αὐλῇ. εἶπε δὲ
5 ὁ βασιλεύς, Τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμὰν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ,
6 ᾧ ἡτοίμασε. (ε) Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, Ἰδοὺ Ἀμὰν ἕστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ. καὶ εἶπεν ὁ βασι-
λεύς, Καλέσατε αὐτόν. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν, Τί ποιήσω τῷ ἀνθρώπῳ, (ζ) ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι;
7 εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμάν, Τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; Εἶπε δὲ (η) πρὸς τὸν βασιλέα, Ἄνθρω-
8 πον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, (θ) Ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βα-
9 σιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἐφ᾽ ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, Καὶ δότω ἑνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως
τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ· καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ
τὸν ἵππον, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, λέγων, Οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ
10 βασιλεὺς δοξάζει. Εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν, Καθὼς ἐλάλησας, οὕτω (ι) ποίησον τῷ Μαρδο-
χαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ, (κ) τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσέτω σου λόγος ὧν ἐλάλησας.
11 Ἔλαβε δὲ Ἀμὰν τὴν στολὴν καὶ τὸν (λ) ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν
ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε, λέγων, Οὕτως ἔσται παντὶ
ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι.

CAP. VI.

DOMINUS autem amovit somnum à rege nocte illâ: & di- 1
xit ministro suo afferre literas memoriales dierum ad legendum ei.
Invenit autem literas scriptas de Mardochæo, quomodo annuntia- 2
verat regi de duobus eunuchis regis, dum illi custodiam agerent, & quæ-
rerent inferre manum Artaxerxi. Dixit autem rex, Quam gloriam, 3
vel gratiam fecimus Mardochæo? Et dixerunt ministri regis, Non
fecisti ei quicquam. Dum autem percontaretur rex de benevolentia 4
Mardochæi, ecce Aman in aula. Dixit autem rex, Quis in aula?
Aman autem intraverat ad dicendum regi, ut suspenderet Mardochæum
in ligno, quod paraverat. Et dixerunt ministri regis, Ecce Aman 5
stat in aula. Et dixit rex, Vocate eum. Dixit autem rex ad A- 6
man, Quid faciam homini, quem ego volo glorificare? Dixit autem
in seipso Aman, Quem vult rex glorificare, nisi me? Dixit autem 7
ad regem, Hominem quem vult rex glorificare, Afferant pueri regis 8
stolam byssinam, quâ rex circumdatur, & equum, super quem rex insi-
det, Et det uni amicorum regis honoratorum, & induat homi- 9
nem, quem rex diligit: & ascendere faciat eum super equum, &
prædicet per plateam civitatis, dicens, Sic erit omni homini, quem
rex glorificat. Dixit autem rex ad Aman, Prout locutus es, sic fa- 10
cito Mardochæo Judæo servienti in aula; & non decidat à te ver-
bum ex iis quæ locutus es. Accepit autem Aman stolam, & equum, & 11
stolâ induit Mardochæum, & imposuit eum super equum, & transivit
per plateam civitatis, & prædicabat, dicens, Sic erit omni homini,
quem rex vult glorificare.

MS. A. (α) τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. (β) εὐνούχων αὐτοῦ ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς ἐν τῷ ζητεῖν αὐτοὺς τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. (γ) καὶ εἶπον οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, Οὐκ (δ) ἔστιν. (ε) Καὶ εἶπον οἱ ἐκ τῶν διακόνων τοῦ βασιλέως, (ζ) ὃν ἐγὼ (η) τῷ βασιλεῖ, (θ) Ἐνεγκάτω στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, (ι) ποίησον Μαρδοχαίῳ (κ) τῷ θεραπεύοντι, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεύς, καὶ μὴ παραπεσάτω (λ) ἵππον, καὶ ἐδόξασε

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

• ܩܦܠܐܘܢ • ܘ •

1 [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
[illegible]

CAP. VI.

Nocte ipsâ discessit somnus regis. Jus- 1
sitque afferri commentarium rerum quoti-
dianarum: & legebant coram rege. Inven- 2
tum est autem scriptum, indicâsse Morde-
cai, de Baghan & Tharesh duobus eunu-
chis regis, custodibus portæ, voluisse ipsos
manum mittere in regem Achshirush. Et 3
dixit rex, Quid factum est honoris ac pro-
vectûs Mordecai propter hoc? dixerunt regi
servi ipsius ac ministri, Non est factum ipsi
quicquam. Et dixit rex, Quis in atrio? 4
Jam Haman venerat ad domum regis, in a-
trium exterius, ut suggereret regi, ut suspen-
deret Mordecai in patibulo quod ipsi pa-
raverat. Dixerunt regi pueri ipsius, Ecce 5
Haman stat in atrio: Et dixit rex, Ingre-
diatur. Ingressus est Haman, & dixit ei rex, 6
Quid ei fieri par est, cui rex honorem fieri
velit? Dixit apud se Haman, Quis est cui
honorem fieri velit rex præter me? Et dixit 7
Haman regi, Cui honorem rex fieri velit,
Afferant vestes regias quas portaverit rex, 8
& equum cui rex insederit, coronâ regiâ in
caput ejus imposita.

אסתר ו ז

9 ונתון הלבוש והסוס על־יד־איש משרי המלך הפרתמים והלבישו את־האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרכיבהו על־הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו׃
10 ויאמר המלך להמן מהר קח את־הלבוש ואת־הסוס כאשר דברת ועשה־כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל־תפל דבר מכל אשר דברת׃
11 ויקח המן את־הלבוש ואת־הסוס וילבש את־מרדכי וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו׃
12 וישב מרדכי אל־שער המלך והמן נדחף אל־ביתו אבל וחפוי ראש׃
13 ויספר המן לזרש אשתו ולכל־אהביו את כל־אשר קרהו ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע היהודים מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא־תוכל לו כי־נפול תפול לפניו׃
14 עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבהלו להביא את־המן אל־המשתה אשר־עשתה אסתר׃

CAP. VII. ז

1 ויבא המלך והמן לשתות עם־אסתר המלכה׃
2 ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני במשתה היין מה־שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה־בקשתך עד־חצי המלכות ותעש׃
3 ותען אסתר המלכה ותאמר אם־מצאתי חן בעיניך המלך ואם־על־המלך טוב תנתן־לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי׃
4 כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי כי אין הצר שוה בנזק המלך׃
5 ויאמר המלך אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי־זה הוא אשר־מלאו לבו לעשות כן׃
6 ותאמר־אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה׃

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Et primus de regiis principibus ac tyrannis teneat e- 9
quum ejus, & per plateam civitatis incedens clamet, &
dicat: Sic honorabitur, quemcumque voluerit rex hono-
rare. Dixitque ei rex: Festina, & sumpta stola & e- 10
quo, fac, ut locutus es, Mardochæo Judæo, qui sedet an-
te fores palatii. Cave ne quidquam de his, quæ locutus
es, prætermittas. Tulit itaque Aman stolam & equum, 11
indutumque Mardochæum in platea civitatis, & impo-
situm equo præcedebat, atque clamabat: Hoc honore
condignus est, quemcumque rex voluerit honorare. Re- 12
versusque est Mardochæus ad januam palatii: & Aman
festinavit ire in domum suam, lugens & operto capite:
Narravitque Zares uxori suæ, & amicis, omnia quæ eve- 13
nissent sibi. Cui responderunt sapientes, quos habebat in
consilio, & uxor ejus: Si de semine Judæorum est Mar-
dochæus, ante quem cadere cœpisti, non poteris ei resi-
stere, sed cades in conspectu ejus. Adhuc illis loquen- 14
tibus, venerunt eunuchi regis, & cito eum ad convivium
quod regina paraverat, pergere compulerunt.

CAP. VII.

Intravit itaque rex & Aman, ut biberent cum regina. 1
Dixitque ei rex etiam secunda die, postquam vino incalu- 2
erat: Quæ est petitio tua, Esther, ut detur tibi? & quid
vis fieri? etiam si dimidiam partem regni mei petieris,
impetrabis. Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam 3
in oculis tuis, ô rex, & si tibi placet, dona mihi animam
meam, pro qua rogo, & populum meum, pro quo obse-
cro. Traditi enim sumus ego & populus meus, ut con- 4
teramur, jugulemur, & pereamus. Atque utinam in ser-
vos & famulas venderemur: esset tolerabile malum, &
gemens tacerem: nunc autem hostis noster est, cujus cru-
delitas redundat in regem. Respondensque rex Assuerus 5
ait: Quis est iste, & cujus potentiæ, ut hæc audeat facere?
Dixitque Esther: Hostis & inimicus noster pessimus iste 6
est Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit, vultum
regis ac reginæ ferre non sustinens.

תרגום Targum.

[illegible]

Paraph. Chald. Versio Latina.

Et detur vestis purpurea & equus in manum cujusdam ex principibus re- 9
gis [illegible], & induant [illegible] regis virum cujus rex capit hono-
rem: & deducant illum super equum in platea civitatis, & clament ante
eum: Sic fiet viro cujus honorem cupit rex. Et dixit rex ad Haman: 10
Festina accipe vestimentum purpureum & equum, sicut locutus es, &
facito sic Mardochai Jehudæo. Dixit ei Haman, [illegible] Mardochai?
respondit ei rex, Mardochai Jehudæo [illegible] ei Haman: Multi Mar-
dochai Jehudæi sunt in Susan: respondit ei rex, illi qui [illegible] Es-
ther reginæ [illegible] in porta palatiorum regis: dixit ei Haman, [illegible]
[illegible]
[illegible] Festina, [illegible] quicquam ex omnibus quæ locutus es.
Et accepit Haman vestimentum purpureum & equum, & induit Mardo- 11
chai, & [illegible] illum in platea civitatis, & clamavit ante illum:
Sic fiet viro cujus honorem rex cupit. Et rediit Mardochai ad Sanhe- 12
drin quod erat in porta palatiorum regis, & [illegible] purpurea in-
duit [illegible] in cinere [illegible] usque ad vesperam: &
Haman turbatus est & ivit in domum suam, lugens pro filia sua, & [illegible]
[illegible] capite suo [illegible] pro filia sua [illegible]. Et narravit 13
Haman Zerish uxori suæ & amicis suis omnia quæ accide-
rant sibi: & dixerunt illi sapientes ejus & Zerish uxor ejus: Si ex [illegible]
[illegible] est Mardochai, ante quem cœpisti cadere, [illegible]
ante Abraham in valle campi [illegible], Abimelech ante Isaac, [illegible]
[illegible] per manum Mosis & Aaron [illegible]
[illegible] in mari Suph, omnes denique reges & principes qui [illegible]
[illegible] Deus illorum in manus eorum: [illegible] etiam tu
non poteris malefacere ei, sed cadendo cades ante illum. Adhuc illi 14
loquebantur cum illo, & principes regis pervenerunt, & festinaverunt
ut introducerent Haman in convivium quod fecerat Esther.

CAP. VII.

Et intravit rex & Haman ad bibendum cum Esther regina. Et 1, 2
dixit rex ad Esther etiam die secunda in convivio vini: Quæ est petitio
tua Esther regina, & dabitur tibi? & quæ postulatio tua? etiam usque
ad dimidium regni, dabo illam tibi. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Et elevavit Esther oculos suos [illegible], & respondit Es- 3
ther regina, & dixit: Si inveni gratiam [illegible] rex [illegible], & si regi
[illegible] gratum est, [illegible]
[illegible] & liberatio populi mei de manu [illegible] inimicitiæ
ejus in postulationem meam. Quia venditi sumus gratis ego & popu- 4
lus meus domus Israel ad [illegible], ad [illegible] & ad perditio-
nem: & si in servos & in ancillas venditi essemus, tacuissem: verum non
est [illegible] in detrimentum regis. Et dixit rex Ah- 5
hasverus, & dixit ad Esther reginam: Quisnam ille est? & in quonam
loco vir audax, & [illegible], & [illegible], qui [illegible] in corde
suo ut faceret sic? Et dixit Esther [illegible] & [illegible], qui [illegible] 6
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Mardochai [illegible]
patrum meorum, filii Jair, filii Simei, filii Semidah, filii Baanah, filii Elah,
filii Micha, filii Mephiboseth, filii Jehonathan, filii Saulis regis, filii
[illegible] filii Abiel, filii Seror, filii Becorath, filii Aphiah, filii [illegible],
filii [illegible], filii [illegible], filii Michael, filii Eliel, filii Ammihud, filii
Sephatiah, filii Phanuel, filii Pishach, filii Melech, filii [illegible], filii
[illegible], filii Hananiah, filii Zabdi, filii Elpaal, filii Simri, filii Zeba-
diah, filii [illegible], filii [illegible], filii [illegible], filii [illegible], filii
Gera, filii Benjamin, filii Jacob, filii Isaac, filii Abraham. Vir angu-
stiator & hostis inimicus. Haman malus hic, qui [illegible] crucifigere eum.
Et Haman [illegible] est à facie regis & reginæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

[illegible]

MS. A. [illegible]

ΚΕΦ. Ζ.

[illegible]

MS. A. [illegible]

CAP. VII.

Intravit autem rex, & Aman, [illegible Latin translation, Cap. VII, verses 1–10]

ΚΕΦ. Η.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ [illegible Greek text, Cap. VIII, verses 1–8]

MS. A. [illegible]

CAP. VIII.

Et in eadem die rex [illegible Latin translation, Cap. VIII, verses 1–8]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

9 Et dentur vestes & equus cuidam è principibus regis Parthis, qui induat eo virum cui rex honorem factum velit; Eumq; equo insidentē circumagat per plateas, proclamantq; ante eum praeconem; Sic ei fiet quem rex honoratum velit.
10 Et dixit rex Hamani, Festinanter accipe stolam & adduc equum ut dixisti, & fac ita Mordecai Judaeo, qui sedet in porta regia: Noli quicquam ejus quod dixisti detrahere.
11 Et accepit Haman stolam, & adduxit equum, & induit Mordecai, et circumduxit ipsum per plateas urbis, et proclamavit coram ipso, Sic fiet ei quem rex honoratum vult.
12 Et venit Mordecai ad portam regis, Haman autem domum suam discessit, lugens, et operto capite.
13 Et exposuit Haman Zareth uxori suae totum id quod acciderat sibi. Dixerunt autem ipsi amici ipsius et Zareth uxor, Si certo Judaeus est Mordecai, ante quem cadere coepisti, non poteris cum ipso congredi, sed cades absolutè in conspectu ejus.
14 Et dum loquerentur cum ipso venerunt cursores regis, et festinabant Hamanem ad convivium quod paraverat Esther.

[illegible]

CAP. VII.

1 Et ingressus est rex & Haman ad convivium
2 quod paraverat Esther regina. Et dixit rex ad Esther, etiam ipsa die, inter vinum bibendum; Quae est petitio tua? Et quid est quod postulas? Usque ad dimidium regni mei concedetur tibi.
3 Et respondens Esther dixit; Si adepta sum gratiam in conspectu tuo, ò rex, et si videtur regi, detur vita mea pro qua rogo, & populus meus pro quo peto?
4 Vendi enim sumus ego & populus meus ad caedem & eradicationem, & interitum: Quòd si vendi fuissemus ut pro servis et ancillis haberemur, tacuissem: Nec enim quiescit hostis damnum regi facere.
5 Et respondens Achshiash rex dixit Esther reginae; Quis hic, aut quisnam est qui extulit cor suum ut hoc faceret?
6 Et dixit Esther; vir oppressor & hostis Haman iste improbus: commotus est autem Haman à conspectu regis, et reginae.

אסתר : ח

[illegible]
7 והמלך קם בחמתו ממשתה היין אל גנת הביתן והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה
[illegible]
8 כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך: והמלך שב מגנת הביתן אל בית משתה היין
[illegible]
והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה ויאמר המלך הגם לכבוש את המלכה עמי בבית הדבר
[illegible]
9 יצא מפי המלך ופני המן חפו: ויאמר חרבונה אחד מן הסריסים לפני המלך גם הנה העץ
[illegible]
אשר עשה המן למרדכי אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה חמשים אמה ויאמר
[illegible]
10 המלך תלהו עליו: ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי וחמת המלך שככה:

CAP. VIII. ח

[illegible]
1 ביום ההוא נתן המלך אחשורוש לאסתר המלכה את בית המן צרר היהודים ומרדכי בא
[illegible]
2 לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה: ויסר המלך את טבעתו אשר העביר מהמן
[illegible]
3 ויתנה למרדכי ותשם אסתר את מרדכי על בית המן: ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך
[illegible]
ותפל לפני רגליו ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המן האגגי ואת מחשבתו אשר
[illegible]
4 חשב על היהודים: ויושט המלך לאסתר את שרבט הזהב ותקם אסתר ותעמד לפני המלך:
[illegible]
5 ותאמר אם על המלך טוב ואם מצאתי חן לפניו וכשר הדבר לפני המלך וטובה אני
[illegible]
בעיניו יכתב להשיב את הספרים מחשבת המן בן המדתא האגגי אשר כתב לאבד את
[illegible]
6 היהודים אשר בכל מדינות המלך: כי איככה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את
[illegible]
7 עמי ואיככה אוכל וראיתי באבדן מולדתי: ויאמר המלך אחשורוש לאסתר המלכה
[illegible]
ולמרדכי היהודי הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו על העץ על אשר שלח
[illegible]
8 ידו ביהודים: ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת
[illegible]
9 המלך כי כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב: ויקראו ספרי
[illegible]
המלך בעת ההיא בחדש השלישי הוא חדש סיון בשלשה ועשרים בו ויכתב ככל אשר
[illegible]
צוה מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד
[illegible]
כוש שבע ועשרים ומאה מדינה מדינה ככתבה ועם ועם
[illegible]
כלשנו ואל היהודים ככתבם וכלשונם:

Versio VULG. LAT.

Rex autem iratus surrexit, & de loco convivii intravit in hortum arboribus consitum. Aman quoque surrexit ut rogaret Esther reginam pro anima sua, intellexit enim a rege sibi paratum malum. 7
Qui cum reversus esset de horto nemoribus consito, & intrasset convivii locum, reperit Aman super lectulum corruisse, in quo jacebat Esther, & ait, Etiam reginam vult opprimere, me præsente, in domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, & statim operuerunt faciem ejus. 8
Dixitque Harbona, unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis; En lignum, quod paraverat Mardochæo, qui locutus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cubitos. Cui dixit rex, Appendite eum in eo. 9
Suspensus est itaque Aman in patibulo 10
quod paraverat Mardochæo: & regis ira quievit.

CAP. VIII.

Die illo dedit rex Assuerus Esther reginæ domum 1
Aman adversarii Judæorum, & Mardochæus ingressus est ante faciem regis. Confessa est enim ei Esther quod esset patruus suus. Tulitque rex annulum, quem ab 2
Aman recipi jusserat, & tradidit Mardochæo. Esther autem constituit Mardochæum super domum suam. Nec 3
his contenta, procidit ad pedes regis, flevitque, & locuta ad eum oravit, ut malitiam Aman Agagitæ, & machinationes ejus pessimas, quas excogitaverat contra Judæos, juberet irritas fieri. At ille ex more sceptrum 4
aureum protendit manu, quo signum clementiæ monstrabatur: illaque consurgens stetit ante eum, Et ait, Si 5
placet regi, & si inveni gratiam in oculis ejus, & deprecatio mea non ei videtur esse contraria, obsecro ut novis epistolis, veteres Aman litteræ, insidiatoris & hostis Judæorum, quibus eos in cunctis regis provinciis perire præceperat, corrigantur. Quomodo enim potero 6
sustinere necem & interfectionem populi mei? Responditque rex Assuerus Esther reginæ, & Mardochæo 7
Judæo; Domum Aman concessi Esther, & ipsum jussi affigi cruci, quia ausus est manum mittere in Judæos. Scribite ergo Judæis, sicut vobis placet, regis nomine, 8
signantes litteras annulo meo. Hæc enim consuetudo erat, ut epistolis, quæ ex regis nomine mittebantur, & illius annulo signatæ erant, nemo auderet contradicere. Accitisque scribis & librariis regis (erat autem tempus 9
tertii mensis, qui appellatur Siban) vigesima & tertia die illius, scriptæ sunt epistolæ, ut Mardochæus voluerat, ad Judæos, & ad principes, procuratoresque & judices, qui centum viginti septem provinciis ab India usque ad Æthiopiam præsidebant, provinciæ atque provinciæ, populo & populo, juxta linguas & litteras suas, & Judæis, prout legere poterant, & audire.

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et rex exsurrexit in iracundia sua, & vidit decem angelos similes decem filiis Haman, succidentes arbores quæ erant in horto interiori; nam surrexit rex in indignatione sua ex convivio vini, & abiit in hortum interiorem, ut videret quid hoc rei esset: & Haman surrexit ut quæreret misericordiam pro anima sua ab Esther regina; videbat enim, quod determinatum erat contra se malum a rege. 7
Et rex reversus est in furore suo 8
ab horto interiori in domum convivii vini, ecce autem Gabriel angelus impulit Haman impium videntem rege, & Haman incurvatus erat super gradum in quo Esther sedebat: & obstupuit rex, & dixit; Ecce jam per me extitit [illegible] Haman nisi ut cubet cum regina, me etiam domi manente, nunc omnes populi, gentes & linguæ judicate quid fieri debeat cum illo; verbum prodierat ex ore regis, & facies Haman operta fuit confusione. Et dixit Harbonah unus ex magnatibus ante regem: Ecce lignum quod paraverat Haman ad suspendendum Mardochai, qui locutus fuerat bonum propter regem, cujus oculum eripere [illegible] decreverat; ecce impium lignum erectum est in domo Haman, [illegible] fuerit regi auferatur lignum de domo ejus, & [illegible] suspendatur in eo, cujus altitudo est quinquaginta cubitorum. Et dixit rex: Ite, suspendite ipsum super illud. 9
Et suspenderunt Haman super lignum quod pa- 10
raverat Mardochai: & indignatio regis quievit.

CAP. VIII.

In die illa tradidit rex Achaschverosch Esther reginæ domum Haman 1
afflictoris Jehudæorum, & homines domus ejus, & omnes thesauros ejus, & omnes opes ejus; & Mardochai intravit ante regem: namque indicaverat illi Esther quis esset ei ille. Et abstulit rex signatorium annulum 2
quem detraxerat ab Haman, & dedit illum Mardochai; & posuit Esther Mardochai magistrum & constitutum super familiam Haman. Et 3
addidit Esther & locuta est ante regem, & cecidit ante pedes ejus, & ploravit, & supplicavit ei, ut relinqueret malum Haman qui fuerat ex prosapia Agag, & commentum ejus quod [illegible] contra Jehudæos. Et extendit rex Esther sceptrum aureum, & levata est Esther, & 4
stetit ante regem. Et dixit, Si regi gratum est, & si inveni gratiam an- 5
te ipsum, & rectum est verbum ante regem, & probata sum ego coram eo in oculis ejus; jubeat rex & ponat sententiam, ad scribendum ut revocentur epistolæ commenti [illegible] Haman filii Hamdatha, qui erat ex prosapia Agag, quas scripsit ad perdendum omnes Jehudæos qui sunt in omnibus regionibus regis. Nam quonam modo potero ferre & spectare 6
malum, quod erit additum populo meo? & quomodo potero ferre & spectare tempus, quo peribit generatio nativitatis meæ? Et dixit rex 7
Achaschverosch ad Esther reginam, & ad Mardochai Jehudæum, Ecce domum Haman dedi Esther & illum suspenderunt super lignum, eo quod extendisset manum suam in Jehudæos. Et vos obsignate scribendo pro Je- 8
hudæis, quemadmodum pulchrum fuerit in oculis vestris in nomine edicti regis, & obsignate annulo signatorio regis, nam epistola quæ scribitur in nomine edicti regis, & obsignatur annulo obsignatorio regis, non revocatur unquam. Et vocati sunt scribæ regis tempore illo mense tertio, 9
ipse est mensis Sivan, vicesima & tertia die ejus: & scriptum est juxta omnia quæ jussit Mardochai, Jehudæis & satrapis, & hyparchis, magnatibusque qui præpositi erant præfecti super regiones, quæ sunt ab Hindia magna usque ad Chus, centum & viginti & septem regionibus, unicuique regioni juxta characterem Scripturæ suæ, & unicuique populo juxta locutionem linguæ suæ, & Jehudæis juxta characterem scripturæ eorum, & juxta locutionem linguæ eorum.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

Hujus Epistolæ exemplar, in Vulg. Lat. habetur cap. 16. per totum.

[illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et surrexit rex præ indignatione sua, à 7
potu vini, ut exiret in hortum interiorem:
Haman autem surrexerat ut de vita sup-
plicaret Esther reginæ. Viderat enim de-
cretum esse in se malum à rege. Et re- 8
versus est rex ab horto suo interiori, in
triclinium convivale, projectus Haman
in lectum cui Esther insidebat. Et dixit
rex; Atque etiam subigere parat reginam
in ædibus me præsente? Egressumque est
verbum de ore regis, & os Hamani operu-
erunt. Et interfatus Kachbona, unus eunu- 9
chorum regis, dixit coram rege; Ecce
etiam patibulum paraverat Haman, cui sus-
penderet Mordecai, quo os quod bonum
dixerat de rege: Stetque in ædibus Haman,
quinquaginta cubitos altum. Et dixit
rex, Suspendite eum in ipso. Et suspen- 10
derunt Hamanem in patibulo quod para-
verat Mordecai. Et sedatus est furor re-
gis.

CAP. VIII.

Ipso illo die dedit rex Achshirash Esther re- 1
ginæ domum Hamanis hostis Judæorum: Et
Mordecai ingressus est in conspectum regis,
indicaverat enim Esther quid ipsum attinge-
ret. Et accepit rex annulum quem Hamani 2
abstulerat, & dedit Mordecai. Et præ-
fecit ipsum Esther domui Hamanis. Ite- 3
rumque locuta est Esther coram rege, & ad
pedes ejus procidit flens, & supplicans, ut
irritam faceret malitiam Hamanis Agagæi,
& consilium quod excogitaverat adversus
Judæos. Et extendit rex ad Esther scep- 4
trum aureum, surrexitque illa Esther, & stetit
coram rege. Dixit; Si videtur regi & si pla- 5
cet ipsi verbum, & si adepta sum gratiam in
oculis ejus, scribatur, & revocet literas &
cogitata Hamanis Agagæi quas scripsit ut
perderet populum Judæorum, per univer-
sas provincias regis. Quomodo enim sustine- 6
bo videre malum quod accidit populo meo?
Et quomodo potero videre interitum gen-
tis meæ? Et dixit rex Achshirash Esther 7
reginæ; Ecce dedi tibi domum Hamanis,
ipse autem suspensus est in patibulo, pro-
pterea quod extenderat manum in Judæos:
Vos autem scribite de Judæis, nomine regis 8
prout vobis videbitur, & annulo regis
signate. Nam quod scriptum est nomine
regis, & annulo ejus signatum, revocari ne-
quit. Et vocati sunt scribæ regis, tempore 9
illo, mense scilicet tertio qui est Haziran,
vicesimo tertio mensis, & descripserunt quæ
scripserat Mordecai de Judæis, ducibus, &
præfectis, & principibus provinciarum, ab
India usque ad Cush, centum viginti
septem: secundum scripturam & linguam
suam cujusque provinciæ & populi: Et
Judæis secundum scripturam & linguam
suam.

אסתר : ט

10 ויכתב בשם המלך אחשורש ויחתם בטבעת המלך וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי
11 הרכש האחשתרנים בני הרמכים: אשר נתן המלך ליהודים אשר בכל עיר ועיר להקהל
ולעמד על נפשם להשמיד ולהרג ולאבד את כל חיל עם ומדינה הצרים אתם
12 טף ונשים ושללם לבוז: ביום אחד בכל מדינות המלך אחשורוש בשלושה עשר
13 לחדש שנים עשר הוא חדש אדר: פתשגן הכתב להנתן דת בכל מדינה ומדינה
14 גלוי לכל העמים ולהיות היהודים עתודים ליום הזה להנקם מאיביהם: הרצים רכבי
הרכש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה:
15 ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה ותכריך בוץ
16 17 וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה: ליהודים היתה אורה ושמחה וששן ויקר: ובכל
מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע שמחה וששון
ליהודים משתה ויום טוב ורבים מעמי הארץ מתיהדים כי נפל פחד היהודים עליהם:

CAP. IX. ט

1 ובשנים עשר חדש הוא חדש אדר בשלושה עשר יום בו אשר הגיע דבר המלך ודתו
להעשות ביום אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו
2 היהודים המה בשנאיהם: נקהלו היהודים בעריהם בכל מדינות המלך אחשורוש לשלח
יד במבקשי רעתם ואיש לא עמד בפניהם כי נפל פחדם על כל העמים:

Versio VULG. LAT.

Ipsæque epistolæ, quæ regis nomine mittebantur, anulo 10
ipsius obsignatæ sunt, & missæ per veredarios: qui per
omnes provincias discurrentes, veteres literas novis
nuntiis prævenirent. Quibus imperavit rex, ut conve- 11
nirent Judæos per singulas civitates, & in unũ præcipe-
rent congregari, ut starent pro animabus suis; & omnes
inimicos suos, cum conjugibus ac liberis & universis do-
mibus, interficerent atq; delerent, & spolia eorũ diripe-
rent. Et constituta est per omnes provincias una ulti- 12
onis dies, id est, tertiadecima mensis duodecimi Adar.
Summaq; epistolæ hæc fuit, ut in omnib⁹ terris ac popu- 13
lis, qui regis Assueri subjacebant imperio, notum fieret,
paratos esse Judæos ad capiendam vindictã de hostibus
suis. Egressiq; sunt veredarii, celeres nuntia perferentes, 14
& edictũ regis pependit in Susan. Mardochæus autem, de 15
palatio, & de conspectu regis egrediens, fulgebat vestibus
regiis, hyacinthinis videlicet & aëriis, coronam aureã
portans in capite, & amictus serico pallio atq; purpureo.
Omnisq; civitas exultavit, atq; læta est. Judæis autem 16
nova lux oriri visa est, gaudiũ, honor, & tripudium. Apud 17
omnes populos, urbes, atque provincias, quocunque
regis jussa veniebant, mira exultatio, epulæ atque con-
vivia, & festus dies: in tantum ut plures alterius gentis
& sectæ, eorũ religioni & cæremoniis jungerentur. Gran-
dis enim cunctos Judaici nominis terror invaserat.

CAP. IX.

Igitur duodecimi mensis, quem Adar vocari ante jam 1
diximus, tertiadecimã die, quando cunctis Judæis inter-
fectio parabatur, & hostes eorum inhiabant sanguini,
versã vice Judæi superiores esse cœperunt, & se de ad-
versariis vindicare. Congregatique sunt per singulas ci- 2
vitates, oppida, & loca, ut extenderent manũ contra ini-
micos & persecutores suos. Nullusq; ausus est resistere,
eò quòd omnes populos magnitudinis eorum formido
penetrarat.

תרגם Targum.

10 ואכתב בשום מימרא דמלכא אחשורוש ואסתים בעזקת סיטומתא דמלכא ושלח
פטקין בידא דרהטין רכבי סוסון ורכבי רכשא ערטולין רמכין דאתעקרו מחוליהון
11 ואתנקרו פרסת כף רגליהון: די יהב מלכא ליהודאי דבכל קרוא וקרוא
לאתכנשא ולקיימא ית נפשיהון לשיצאה ולקטלא ולהובדא ית כל חילות עמא
12 ופלכא דמעיקין יתהון טפלין ונשין ושללהון לעדאה: ביומא חד בכל פלכי
13 דמלכא אחשורוש בתלת עשר יומין לירח תרי עשר הוא ירחא דאדר: דשנוא
דמכתבא לאתיהבא גזירת דינא בכל פלכא ופלכא בריר לכל עממיא דיהון יהודאין
14 אטימוסין ליומא הדין לאתפרע מבעלי דבביהון: רהטין רכבין על רכשא
ערטולין נפקו זריזין וסחופין בפתגמא דמלכא וגזירת דינא אתיהבת בשושן
15 בירנתא: ומרדכי נפק מן קדם מלכא בלבושא דמלכותא כד חדי ושפיר לבריה
ביקרא אפוי ובלבו יתירא לביש לבושא דמלכותא מילא ארגוונא ותכלתא שזיר בדהב
טב ואופיר ומקבעין בגויה מרגלין ואבנין טבן לגו מן מרגליא לביש מנטא דבוץ
ימא מערבא ולגו מניה לבושא כתונא דארגון דצירין עלה כל צפר שמיא ועופי שמיא
[illegible]
[illegible]
[illegible]
עלה קרתא דירושלם [illegible]
[illegible]
[illegible] עממיא אומיא ולישניא די הוא מרדכי יהודאי
לקיימא קרא דכתיב ביה ויחזון כל עמא דארעא ארום שמא דיי אתקרי עלך ובמפקיה
מרדכי מן תרעא דמלכא [illegible]
[illegible]
כל דלא יהון לשלמא למרדכי ולשלמא ליהודאי [illegible]
ועשרא בני המן [illegible] ואמרין קדם מרדכי [illegible]
ליהודאי [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ואמר לה בריך יי [illegible]
[illegible]
ומשבחין על פורקנא [illegible]
למרדכי [illegible] מן קדם מלכא [illegible]
[illegible]
16 קבילת וחדא: ליהודאי הות רשותא למעסק באורייתא ולמטר שבא ומועדיא ולמגזר
17 עורלת בניהון ולאנחא תפלין על ידיהון ועל רישיהון: ובכל פלכא ופלכא ובכל
קרוא וקרוא אתר די פתגם מלכא וגזירת דיניה כד מטי חדות ובדיחות לבא ליהודאין
ומשתיא ויומא טבא וסגיאין מעממיא דארעא מתגיירין ארום נפל פחדא דיהודאי
עליהון

ט

1 ובתרי עשר ירחין הוא ירח אדר בתלת עשר יומין ביה דמטא פתגם מלכא וגזירת
דיניה לאתעבדא ביומא דחשיבו בעלי דבבין דיהודאין לשלטא בהון ואתהפך
2 מן שמיא בגין זכותא דאבהתא די ישלטון יהודאין אנון בסנאיהון: אתכנשו יהודאין
בקרויהון בכל פלכי דמלכא אחשורוש לאושטא ידא בכל דתבעין בישתהון וגבר
לא קם באפיהון ארום נפל פחדהון על כל עממיא:

Paraph. Chald. Versio Latina.

Et scriptum est in nomine dicti regis Ahhasueros, & signatum est anulo 10
signatorio regis, & misit epistolas per manum cursorum currentium
equis, & ascensorum celerum equorum, & mulorum equinorum, quibus
ablati erant splenes & præcisæ plantæ pedum ipsorum. Quod dabat rex 11
Jehudæis auxilium, qui erant in omnibus & singulis civitatibus, ut con-
gregarentur & sustinerent animas suas; ut exterminarent, occiderent,
perderentque omnem gentem & regionem, quæ affligerent eos, parvu-
los & fœminas; & spolia eorum auferrent. Die una in omnibus regi- 12
onibus regis Ahhasueros, decima tertia die mensis duodecimi, ipse est
mensis Adar. Edictum scripturæ erat, ut daretur decretum judicii in qui- 13
libet regione publicatum omnibus gentibus, ut sint Jehudæi parati in die
illa ad vindicandum se de inimicis suis [illegible]. Cursores 14
ascensores celerum equorum & mulorum, exierunt festinantes & ac-
celerantes ad verbum regis: & decretum judicii datum est in Susan
metropoli. Et Mardochai exiit à conspectu regis in veste regia, gau- 15
dens & pulchrè se habens animo præ honore amplo & dignitate eximia,
amictus vestitu regio, molocino, carbasino & hyacinthino, cum catena ex
auro optimo Ophir, cui insiti erant uniones & lapides pretiosi; supra
chlamydem induerat monile ex thalassio maris occidentalis, cui subtilis
vestis erat tunica purpurea depictas habens omnis generis aves &
volucres cæli, quæ quidem tunica constitit quadringentis & viginti
talentis auri: baltheo etiam præcinctus erat lumbus, cui per longitudinẽ
inserti erant lapides berylli [illegible]
[illegible] auro & fimbriatis smaragdis, & acinace Medo pendente à latere
ejus appenso ex stropha annulorum auri, cui insculpta erat civitas Je-
rusalem, in capulo verò acinacis depicta erat fortuna urbis: [illegible]
[illegible] capitis illius variis picta coloribus, supra quam [illegible] erat
corona magna auri Macedonica, & supra coronam [illegible] ex auro,
ut scirent omnes populi, gentes ac linguæ ipsum Mardochai esse Jehudæum,
ad implendam scripturam illam ubi scribitur, Videbuntque omnes ter-
rarum populi, quòd nomen Domini invocatum sit super te. Cùmq; pro-
diret Mardochai de porta regia, plateæ myrto strata [illegible], atrium ve-
rò purpura extensa ad ambitum [illegible], pueri [illegible] capita
[illegible], & sacerdotibus [illegible] manibus suis tubas & præcones di-
centibus: Quisquis non [illegible] ad pacem [illegible] Mardochai &
Jehudæos in frusta discerpetur & domus ejus in sterquilinium redigetur.
Etiam decem filii Haman [illegible] & locati sunt ante
Mardochai justum dicentes, Qui dat præmium Jehudæis, reddat etiam
mercedem inimicorum in capita sua: & iste Haman pater noster stultus
erat qui fiduciam haberet in divitiis & honore suo, Mardochai humilia
fregit suum jejunio & precibus suis. Et Esther justa prospexit ex
fenestra, cùm non liceret reginæ incedere inter homines in plateis. Ver-
tit q; Mardochai oculos suos & vidit illam; Benedictus Dominus, qui
non dedit nos prædam dentibus eorum; respondit Esther ac dixit ei;
Auxilium meum est à Domino qui fecit cœlum ac terram. Plurimi ho-
minum gavisi sunt ob casum Haman impii, & gratias & laudes egerunt propter liberationem quæ facta est Jehudæis, & celebrarunt imitatio-
nem & gloriam quæ fuit Mardochai justo tempore hoc, de quo sic
scriptum est: & Mardochai justus exiit à conspectu regis in veste re-
gia hyacinthina & molocina & coronã aureã magnã, cum amictu byssi
& purpura; civitas autem Susan jubilabat et lætabatur. Jehudæis 16
fuit libertas operam dandi legi, & observandi Sabbatha ac festa, &
circumcidendi præputia filiorum suorum, ac imponendi Tephillin manibus
& capitibus suis. Et in qualibet regione, & in quacunque civitate 17
& loco, quò verbum regis & decretum judicii ejus pervenit, lætitia &
gaudium cordis erat Jehudæis, & convivia & dies bonus: & multi ex
populis terræ proselyti fiebant, quia ceciderat timor Jehudæorũ sup eos.

CAP. IX.

In duodecimo autẽ mensũ, ipse est mensis Adar, decima tertia die ejus, 1
quo pervenit verbũ regis, & decretũ judicii ejus, ad exequendũ in die
qua cogitaverant adversarii inimicitiarum Jehudæorũ potestatem exer-
cere in eos: & oppositum fuit cælitus propter justitiam patrum, quia
potestatem exercuerunt Jehudæi ipsi in odientes se. Congregati sunt Je- 2
hudæi in civitatib⁹ suis, in omnib⁹ regionib⁹ regis Ahhasueros, ut exten-
derent manũ in omnes quærentes malum eorũ: & homo non stetit in
facie eorum; nam ceciderat timor eorum super omnes gentes.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

Non ferentes autem superbiam Judæis principatus praeberent, & fiduciam ... [illegible] ... Mardochæum ... [illegible] ... Ex autem ... [illegible] ... omnis quod Judæos ... [illegible] ... ad Adar ... [illegible] ... in omni tempore ... [illegible]

13 Exemplaria autem proponantur ... [illegible] ... in omni regno, paratosque esse omnes Judæos in hunc diem, debellare suos adversarios. 13

MS.A. [illegible]

ΚΕΦ. Θ'.

[illegible]

CAP. IX.

Igitur ipsi quidem equites exierunt, ... [illegible] ... ea quæ à rege dicta erant, ... [illegible] ... Mardochæus autem ... [illegible] ... Judæis autem ... [illegible] ... Adar ... [illegible] ... Amaa ... [illegible] ... Esther ... [illegible]

MS.A. [illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

10 Scripta autem sunt nomine regis Achshirash, & signata annulo ejus. Et missæ sunt Literæ per cursores, & veredarios, insidentes equis de armentis regiis. Literæ à re- 11
ge scriptæ de Judæis qui per omnes provincias, ut congregati sese tuerentur, & exterminarent, & occiderent, & perderent omnes qui ipsos arctârent, pueros etiam ac fœminas, & facultates ipsorum diriperent. Die eodem per omnes provincias 12
regis Achshirash: nimirum, decimo tertio mensis duodecimi, qui est Adar. Et ex- 13
emplum literarum propositum est per omnes civitates. Et præceptum omnibus populis ut parati essent Judæi in diem istum, ad sumendam vindictam de hostibus suis. Et discesserunt cursores, & 14
veredarii insidentes equis: digressi autem sunt festinè propter verbum & præceptum edictum in castro Susan. Mordecai autem 15
egressus est à conspectu regis indutus veste regiâ hyacinthinâ & byssinâ, gestans in capite coronam auream, & byssino purpureoque amictus. Et Susan civitas exultabat & gaudebat: Judæisque lux erat & gaudium, 16
gloriaque & exultatio. Per omnes civi- 17
tates & agros quò verbum regis & præceptum perveniebat, gaudium erat magnum Judæis, & convivium & dies festus, multique è populo terræ ad Judaismum se adjungebant, quoniam metus Judæorum ipsos invaserat.

CAP. IX.

Mense autem duodecimo, qui est Adar, 1
die decimotertio, cùm advenisset tempus edicti regis, præceptique ut fierent hostibus ipsorum, conversa est res ut dominarentur Judæi hostibus suis. Et congregati sunt Judæi 2
in oppidis suis, & in omnibus provinciis Regis Achshirash, ut extenderent manus in eos qui ipsis malum machinabantur: Nec quisquam ipsis restitit, quoniam me- 3
tus ipsorum omnes populos invaserat.

אסתר : ט

3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְּהוּדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃
4 כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃
5 וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם׃
6 וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃
7 וְאֵת פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת דַּלְפוֹן וְאֵת אַסְפָּתָא׃
8 וְאֵת פּוֹרָתָא וְאֵת אֲדַלְיָא וְאֵת אֲרִידָתָא׃
9 וְאֵת פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת אֲרִיסַי וְאֵת אֲרִדַי וְאֵת וַיְזָתָא׃
10 עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
12 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ׃
13 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃
14 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן תָּלוּ׃
15 וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
16 וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ וְעָמֹד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרוֹג בְּשֹׂנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
17 בְּיוֹם־שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃
18 וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃

[illegible]

Versio VULG. LAT.

Nam & provinciarum judices, & duces, & procuratores, 3
omnisque dignitas quæ singulis locis ac operibus præerat,
extollebant Judæos timore Mardochæi: Quem prin- 4
cipem esse palatii, & plurimum posse cognoverant:
fama quoque nominis ejus crescebat quotidie, & per cun-
ctorum ora volitabat. Itaque percusserunt Judæi ini- 5
micos suos plagâ magnâ, & occiderunt eos, reddentes
eis quod sibi paraverant facere: In tantum ut etiam in 6
Susan quingentos viros interficerent, extra decem filios
Aman Agagitæ hostis Judæorum: quorum ista sunt
nomina: Pharsandatha, & Delphon, & Esphatha, Et 7 8
Phoratha, & Adalia, & Aridatha, Et Phermestha, & 9
Arisai, et Aridai, & Jezatha. Quos cum occidissent, 10
prædas de substantiis eorum tangere noluerunt. Sta- 11
timque numerus eorum, qui occisi erant in Susan, ad
regem relatus est. Qui dixit reginæ: In urbe Susan 12
interfecerunt Judæi quingentos viros, & alios decem
filios Aman: quantam putas eos exercere cædem in u-
niversis provinciis? Quid ultra postulas, & quid vis ut
fieri jubeam? Cui illa respondit: Si regi placet, detur 13
potestas Judæis, ut sicut fecerunt hodie in Susan, sic &
cras faciant, & decem filii Aman in patibulis suspendan-
tur. Præcepitque rex ut ita fieret. Statimque in Susan pe- 14
pendit edictum, & decem filii Aman suspensi sunt. Con- 15
gregatis Judæis quartadecimâ die mensis Adar, inter-
fecti sunt in Susan trecenti viri: nec eorum ab illis di-
repta substantia est. Sed & per omnes provincias, quæ 16
ditioni regis subjacebant, pro animabus suis steterunt Ju-
dæi, interfectis hostibus ac persecutoribus suis: in tan-
tum ut septuaginta quinque millia occisorum implerentur,
& nullus de substantiis eorum quidquam contingeret.
Dies autem tertiusdecimus mensis Adar, primus apud 17
omnes interfectionis fuit, & quartadecimâ die cædere
desierunt. Quem constituerunt esse solemnem, ut in eo omni
tempore deinceps vacarent epulis, gaudio atque conviviis.
At hi qui in urbe Susan cædem exercuerant, tertiodecimo et 18
quartodecimo die ejusdem mensis in cæde versati sunt: quin-
todecimo autem die percutere desierunt. Et idcirco eamdem
diem constituerunt solemnem epularum atque lætitiæ.

תרגום Targum.

[illegible]

Paraph. Chald. Versio Latina.

Et omnes præpositi regionum, principes & hipparchi, & actores ope- 3
rum regiorum, prædicabant super se Jehudæos, quia ceciderat timor
Mardochai super eos. Nam *præfectus & magister & princeps* erat Mar- 4
dochai in domo regis, & fama ejus pervagabatur per omnes regiones,
etenim vir Mardochai *magister domus patris erat regis, & ibat & mul-*
tiplicabatur. Et percusserunt Jehudæi omnes auctores inimicitiarum 5
suarum, percussione occisionis gladii, occisionis *telorum* [illegible], &
perditionis animarum, & fecerunt in osores suos juxta voluntatem suam.
Et in Susan metropoli occiderunt Jehudæi, & perdiderunt quingentos 6
viros, *omnes præfectos ex domo Amalek*. Et Parsandatha, & Dalphon, 7
& Aspatha. Et Poratha, & Adalia, & Aridatha. Et Parmasta, & A- 8 9
risai, & Aridai, & Vajezatha. Decem filios Haman filii Hamedatha op- 10
pressoris Jehudæorum, occiderunt: in prædam vero non extenderunt
manus suas. In die illa venit numerus interfectorum in Susan metropoli 11
coram rege. Et dixit rex ad Esther reginam: In Susan metropoli oc- 12
ciderunt Jehudæi, & perdiderunt quingentos viros *præfectos de prosapia*
Amalek, & decem filios Haman: in reliquis regionibus regis quid fe-
cerunt? & quæ est petitio tua, & detur tibi? & quæ est postulatio tua
adhuc, & fiet? *Targum aliud*: Et dixit rex ad Esther reginam: In
Susan metropoli occiderunt Jehudæi & *deleverunt* quingentos viros
& decem filios Haman: in reliquis *provinciis* regis quid fecerunt? & quæ
est petitio tua, & detur tibi? & quæ est postulatio tua *domina*, & fiet?
Dixit autem Esther, Si regi placet, detur potestas etiam cras Jehudæis 13
in Susan faciendi *diem festivitatis & lætitiæ, prout decet facere in die*
miraculi, & decem filios Haman erigantur in lignum. *Targum aliud*: Di-
xit autem Esther, Si regi placet, detur etiam in *crastinum* Jehudæis, qui
sunt in Susan, facere juxta decretum hodiernum, & decem filios Haman
erigant in crucem. Et dixit rex ut fieret sic, & datum est decretum ju- 14
dicii in Susan, & decem filios Haman suspenderunt. *Hoc autem modo*
suspensi sunt cum Haman patre suo, in ligno quod paraverat Mardo-
chæo altitudine quinquaginta cubitorum; tres cubitus defixum erat in
terra, et quatuor cubitis cum dimidio distabat Parsandatha a terra. Par-
sandatha autem suspensus erat in tribus cubitis, inter quem & Dalphon
dimidium erat cubiti. Dalphon suspensus est trium cubitorum longitudine,
distans ab Aspatha dimidium cubiti. Aspatha in crucem actus est per
tres cubitus extensus, & remotus à Poratha dimidium cubiti. Poratha
porrectus est in cruce tres cubitus, intervallo dimidii cubiti ab Adalia.
Suspensus etiam Adalia trium cubitorum spatium occupavit, cui dist[illegible]
[illegible] dimidii cubiti proximus erat Aridatha. Aridatha suspensus tres a-
lios cubitus tenuit, cui interpositi dimidii cubiti successit Parmasta. Par-
masta etiam suspensus trium cubitorum spatium erat, & ab eo ad Arisai
erat dimidium cubiti. Suspensus etiam Arisai tres cubitus habuit, pro-
ximum ad dimidium cubiti habens Aridai. Etiam Aridai suspensus
tribus aliis cubitis protensus est, quem dimidii cubiti intervallo sequeba-
tur Vajezatha. Vajezatha tribus cubitis cruci affixus est, relicto inter
ipsum & Haman dimidii cubiti spatio. Haman denique suspensus trium cu-
bitorum spatium possedit, relictis a capite ejus tribus cubitis ut [illegible]
de eo volucres. Et Zeres fugit cum septuaginta filiis qui reliqui fuerunt
ipsi Haman & ostiatim [illegible] quæsierunt: sed & Simsai
scriba occisus est gladio, & cum [illegible] mortui sunt cum quingentis viris
occisis in Susan qui fuerant præfecti palatii regis. Et congregati sunt Je- 15
hudæi qui erant in Susan, etiam die decima quarta mensis Adar, & occi-
derunt in Susan trecentos viros *de domo Amalek*: sed ad prædam non
extenderunt manus suas. Et reliqui Jehudæorum qui erant in regionibus 16
regis, congregati sunt, & fulcierunt animas suas, & [illegible] requiem
ab auctoribus inimicitiarum suarum, & occiderunt de inimicis suis septua-
ginta & quinque millia, *de domo Amalek*: ad prædam vero non extende-
runt manus suas. Die decimatertia mensis Adar facta fuit occisio in pro- 17
genie Amalek: & *quies fuit Israeli* quartadecima ejusdem, & fecerunt
eum diem convivii & lætitiæ. Et Jehudæi qui erant in Susan congregati sunt 18
ad exscindendum filios Amalek: decimatertia ejusdem, & quartadecima, &
quieverunt quintadecima ejus, & fecerunt eum diem convivii & lætitiæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

[illegible]

ΚΕΦ. Ι.

[illegible]

CAP. X.

Scripsit autem rex ad regnum terræ, & maris. Et fortitudinem ejus, & magnificentiam, & divitias, & gloriam regni ejus, ecce scripta sunt in libro regum Persarum & Medorum in memoriam. Mardochæus autem secundus erat à rege Artaxerxe, & magnus erat in regno, & glorificatus à Judæis, & amatus narrabat educationem omni genti suæ.

Declaratio hæc somnii Mardochæi, cum iis quæ sequuntur, in Vulg. Lat. habetur cap. 10. v. 4. usque ad finem cap. Et cap. 11. v. 1.

[illegible]

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et omnes principes provinciarum, & duces, & præfecti, & procuratores regis honorabant Judæos, quia metus regis ipsos invaserat, 3
quia magn⁹ erat Mordecai apud regem, & fama ejus omnia regna pervadebat, quoniam magis magisque provehebatur iste Mordecai. 4
Et percusserunt Judæi omnes hostes suos plaga gladii et cædis et interitûs, et fecerunt hostibus suis quod voluerunt. 5
In castro Susan occiderunt Judæi quingentos viros. 6
Et Shephinath, et Dalfan, et Aspath. 7
Et Pamela, et Delaiam, et Diram, 8
Et Paisath, et Dis... et Adai, et Zach, 9
Decem filios Hamanis Agagæi hostis Judæorū occiderunt; ad prædam autem non extenderunt manus suas. 10
Die isto adductus est numerus occisorum in castro Susan ad regem. 11
Et dixit Esther reginæ, In castro Susan occiderunt Judæi & exterminarunt quingentos viros et decem filios Hamanis; et in reliquis civitatibus quid fecerunt? Quid est quod petis? & Dabitur tibi. Et quæ petitio tua? fiet tibi. 12
Et dixit Esther, Concedatur Judæis, ut faciant die crastino quod fecerunt hodie; Et decem filii Hamanis suspendantur in patibulo. 13
Et dixit eis, Ita facient. Et promulgatum est edictum in Susan; et decem filii Haman suspensi sunt in patibulo. 14
Et congregati Judæi qui in Susan, etiam decimoquarto mensis Adar, occiderunt in Susan trecentos viros; ad prædam autem manus suas non extenderunt. 15
Reliqui autem Judæi, qui in provinciis regis, tuendæ vitæ suæ congregati, requiem adepti sunt de inimicis, et occiderunt de hostibus suis septuaginta quinque millia. Ad prædam suas manus suas non extenderunt: 16
Die decimotertio die mensis Adar. Decimoquarto autem ejusdem mensis quieverunt, Et festum diem hilaremque egerunt. 17

אסתר ט

19 על־כן היהודים הפרוזים הישבים בערי הפרזות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו׃
20 ויכתב מרדכי את־הדברים האלה וישלח ספרים אל־כל־היהודים אשר בכל־מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים׃
21 לקים עליהם להיות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום־חמשה עשר בו בכל־שנה ושנה׃
22 כימים אשר־נחו בהם היהודים מאויביהם והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים׃
23 וקבל היהודים את אשר־החלו לעשות ואת אשר־כתב מרדכי אליהם׃
24 כי המן בן־המדתא האגגי צרר כל־היהודים חשב על־היהודים לאבדם והפל פור הוא הגורל להמם ולאבדם׃
25 ובבאה לפני המלך אמר עם־הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר־חשב על־היהודים על־ראשו ותלו אתו ואת־בניו על־העץ׃
26 על־כן קראו לימים האלה פורים על־שם הפור על־כן על־כל־דברי האגרת הזאת ומה־ראו על־ככה ומה הגיע אליהם׃
27 קימו וקבל היהודים עליהם ועל־זרעם ועל כל־הנלוים עליהם ולא יעבור להיות עשים את־שני הימים האלה ככתבם וכזמנם בכל־שנה ושנה׃
28 והימים האלה נזכרים ונעשים בכל־דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא־יסוף מזרעם׃
29 ותכתב אסתר המלכה בת־אביחיל ומרדכי היהודי את־כל־תקף לקים את אגרת הפרים הזאת השנית׃
30 וישלח ספרים אל־כל־היהודים אל־שבע ועשרים ומאה מדינה מלכות אחשורוש דברי שלום ואמת׃
31 לקים את־ימי הפרים האלה בזמניהם כאשר קים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קימו על־נפשם ועל־זרעם דברי הצומות וזעקתם׃
32 ומאמר אסתר קים דברי הפרים האלה ונכתב בספר׃

CAP. X. י

1 וישם המלך אחשרש מס על־הארץ ואיי הים׃
2 וכל־מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדלת מרדכי אשר גדלו המלך הלוא־הם כתובים על־ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס׃
3 כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרב אחיו דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל־זרעו׃

Versio VULG. LAT.

Hi verò Judæi, qui in oppidis non muratis ac villis mo- 19
rabantur, quartum decimum diem mensis Adar convivio-
rum & gaudii decreverunt, ita ut exultent in eo, & mit-
tant sibi mutuò partes epularum & ciborum. Scripsit 20
itaque Mardochæus omnia hæc, & litteris comprehensa
misit ad Judæos, qui in omnibus regis provinciis mora-
bantur, tam in vicino positis, quàm procul, Ut quar- 21
tamdecimam & quintamdecimam diem mensis Adar pro
festis susciperent, & revertente semper anno solenni ce-
lebrarent honore: Quia in ipsis diebus se ulti sunt Ju- 22
dæi de inimicis suis, & luctus atque tristitia in hilarita-
tem gaudiumque conversa sunt, essentque dies isti epu-
larum atque lætitiæ, & mitterent sibi invicem ciborum
partes, & pauperibus munuscula largirentur. Susce- 23
peruntque Judæi in solemnem ritum cuncta quæ eo tempore
facere cœperant, & quæ Mardochæus litteris facienda
mandaverat. Aman enim, filius Amadathi stirpis Agag, 24
hostis & adversarius Judæorum, cogitavit contra eos ma-
lum, ut occideret illos, atque deleret: & misit phur,
quod nostrâ linguâ vertitur in sortem. Et postea ingres- 25
sa est Esther ad regem, obsecrans ut conatus ejus, litteris
regis irriti fierent: & malum, quod contra Judæos cogi-
taverat, reverteretur in caput ejus. Denique & ipsum &
filios ejus affixerunt cruci: Atque ex illo tempore dies 26
isti appellati sunt phurim, *id est, sortium*: eò quòd phur,
id est, sors, in urnam missa fuerit. Et cuncta quæ gesta
sunt, epistolæ, id est, libri hujus, volumine continentur:
Quæque sustinuerunt, & quæ deinceps immutata sunt, 27
susceperunt Judæi super se & semen suum, & super cun-
ctos qui religioni eorum voluerunt copulari, ut nulli li-
ceat duos hos dies absque solemnitate transigere: quos
scriptura testatur, & certa expetunt tempora, annis sibi
jugiter succedentibus. Isti sunt dies, quos nulla un- 28
quam delebit oblivio: & per singulas generationes cun-
ctæ in toto orbe provinciæ celebrabunt: nec est ulla ci-
vitas, in qua dies phurim, id est *sortium*, non observen-
tur à Judæis, & ab eorum progenie, quæ his ceremoniis
obligata est. Scripseruntque Esther regina filia Abihail 29
& Mardochæus Judæus, etiam secundam epistolam, ut
omni studio dies ista solemnis sanciretur in posterum.
Et miserunt ad omnes Judæos, qui in centum viginti se- 30
ptem provinciis regis Assueri versabantur, ut haberent
pacem, & susciperent veritatem, Observantes dies 31
sortium, & suo tempore cum gaudio celebrarent: sicut
constituerant Mardochæus & Esther, & illi observanda
susceperant à se, & à semine suo, jejunia & clamores, &
sortium dies, Et omnia, quæ libri hujus, qui vocatur 32
Esther, historiâ continentur.

CAP. X.

REx verò Assuerus, omnem terram & cunctas maris in- 1
sulas fecit tributarias: Cujus fortitudo & imperium, & 2
dignitas atque sublimitas, quâ exaltavit Mardochæum,
scripta sunt in libris Medorum, atque Persarum: Et quo- 3
modo Mardochæus Judaici generis secundus à rege As-
suero fuerit: & magnus apud Judæos, & acceptabilis
plebi fratrum suorum, quærens bona populo suo, & lo-
quens ea quæ ad pacem seminis sui pertinerent.

תרגום TARGUM.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Idcirco Jehudæi villici qui habitant in civitatibus villarum, faciunt diē 19
quartadecima mensis Adar lætitiam & convivium, & diem bonum, & mit-
tunt dona unusquisq; proximo suo. Scripsit autē Mardechai omnia verba 20
hæc; misitq; litteras ad unumquemq; Jehudæorū, qui erant in regionibus
regis Achascveros, tam propinquorum quàm remotorum. Statuendo eis de- 21
cretum legis, ut celebrarent diem decimamquartam mensis Adar, & de-
cimamquintā ejusdem singulis annis. *Secundum tempus dierum* quo qui- 22
everunt Jehudæi ab adversariis inimicitiarum suarum, & *mensis* qui con-
versus est eis à dolore in lætitiam, & de luctu in diem bonum, ut facerent
in eis *dierum* convivii & lætitiæ, & ut mitterent munera quisque proximo
suo, & *præmia eleemosynæ*, dona pauperibus. Et susceperunt Jehudæi 23
super se omnia *pariter*, quæ inceperant facere, & quod decreverat *scri-*
ptura Mardechai pro eis. Haman enim filius Hamedatha de progenie A- 24
gag, hostis omnium Jehudæorum, excogitaverat contra Jehudæos, ut
perderet eos, *fortesq; fuerat Pissa*, id est, Sortem, ut conturbaret atque
disperderet eos. Et cum ingressa fuisset Esther coram rege, dixit ei rex, 25
Convertatur cogitatio ejus mala, quam machinatus est facere ipsi Mar-
dechai & Jehudæis, in caput ejus: & suspenderunt illum & filios ejus su-
per lignum. Ideo vocaverunt dies illos Puraja nomine sortis: propter- 26
ea observant tempus singulis annis, quo divulgari dies *miraculorum*, &
verba voluminis hujus, ut audiunt ab omnibus populis domus Israel, sci-
antq; cur videntur dies isti Puraja constituti, eò quòd factum fuisset in
eis miraculū ipsi Mardechai, & Esther: & ut scirent salutem quæ evenit
eis. Statuerunt & receperunt Jehudæi *fœdus* super se & super filios suos, 27
et super incolas qui adjungerentur eis, ut non transgrederentur *fœd*⁹ *sed*
facerent duos dies illos, *legendo* volumen juxta *scripturam characteris*
Hebraicam in domo congregationis eorum, undecimâ & duodecimâ et de-
cimatertiâ et decimaquartâ et decimaquintâ in villis & pagis provincia-
rum, [et] in civitatibus juxta tempus eorum. Et dies isti adjudicati sunt 28
ut essent eis in memoriale, et ut facerent in eis convivium per omnes ge-
nerationes, familiâ sacerdotū et Levitarū, et familiâ totius domus Israel
morantiū in qualibet regione, & habitantiū in singulis civitatibus: dies
autem Puraja istorū non transibunt de medio Jehudæorum, et memoria
eorū non abolebitur à filiis suis. Et scripsit Esther regina filia Abichail, 29
et Mardechai Jehudæus omne volumen illud, & fortitudinem miraculi,
ut firmarent epistolam Puraja istam secundā. Et misit literas omnibus 30
Jehudæis centum & viginti & septem provinciis regni Achascveros, ver-
bis pacis & veritatis. Ad confirmandum dies Puraja istos in Adar *poste-*
riore, tempore *embolismi*, secundùm quod statuerat eis Mardechai Jehu- 31
dæus, et Esther regina, et secundùm quod statuerant Jehudæi super
animas suas et super filios suos, ut essent memores verborum jejuniorum
atque orationis eorum. Et in dicto Esther firmata sunt verba Puraja 32
istorum, & per manum Mardechai scriptum est volumen in libro.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

Τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμὸν, οὗτός ἐστιν (α) Ἰσραὴλ, οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ σωθέντες. (a) Καὶ ἔσωσε κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ (δ) ἐῤῥύσατο κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα, ἃ οὐ γέγονε (γ) ἐν τοῖς ἔθνεσι. Διὰ τοῦτο ἐποίησε κλήρους δύο, ἕνα τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἦλθον οἱ δύο (ε) κλῆροι οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν, καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ (ζ) πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἐμνήσθη (η) ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται, ἐν μηνὶ Ἀδὰρ τῇ (θ) τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, κατὰ γενεὰς εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραήλ. Ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας, εἰσήνεγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Λευΐτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν (κ) Φρουραί, ἣν ἔφασαν εἶναι, καὶ ἑρμηνευκέναι Λυσίμαχον Πτολεμαίου, τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ.

Τέλος τῆς Ἐσθήρ.

MS. A. (α) ὁ Ἰσραὴλ, (a) καὶ ἔσωσε κύριος (δ) ἐρρύσατο ἡμᾶς (γ) τοῖς ἔθνεσιν. * Καὶ ἦλθον (ε) κλῆροι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν, (ζ) πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. (η) ὁ κύριος τοῦ (θ) πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, (κ) Φρουραί, Ἐσθήρ.

Gens autem mea, hic est Israel, qui clamaverunt ad Deum, & salvati. Et salvavit Dominus populum suum: & eruit Dominus nos ex omnibus malis his. Et fecit Deus signa, & prodigia magna, quae non sunt facta in gentibus. Propter hoc fecit sortes duas, unam populo Dei, & unam omnibus gentibus. Et venerunt duae sortes hae ad horam, & tempus, & ad diem judicii coram Deo, & omnibus gentibus. Et recordatus est Deus populi sui, & justificavit haereditatem suam. Et erunt eis dies hi, in mense Adar die quartadecimâ, & quintadecimâ mensis, cum synagoga, & gaudio, & laetitiâ coram Deo per progeniem in seculum in populo suo Israel. Anno quarto regnante Ptolemaeo, & Cleopatrâ, attulit Dositheus (qui dicebat se esse sacerdotem, & Levitam) & Ptolemaeus filius ejus, propositam epistolam istorum Phrurae: quam dixerunt esse, & interpretatum esse Lysimachum Ptolemaei, qui in Hierusalem.

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]

Quapropter Judaei dispersi, qui habitant ur- 19
bes dispersas decimo quarto Adar laetitiam
agunt et convivium, et diem festum, et proxi-
mo quisque partes mittunt. Scripsit autem 20
illa Mordecai, et literas misit ad omnes Ju-
daeos, qui per omnes provincias regis Ach-
shirash, propinquas et longinquas, ut susci- 21
perent in se observandum decimum quar-
tum et quintumdecimum mensis Adar singulis
annis: Instar dierum quibus requiem ade- 22
pti sunt Judaei de inimicis suis, et mensis qui
conversus est ipsis de moerore in laetitiam, et
de luctu in festum, eos dies convivales age-
rent et hilares, et proximo quisque suo par-
tes mitterent, et dona afflictis. Et susceperunt 23
in se Judaei quod coeperant facere, et quod
scripserat Mordecai, Propter Haman filium 24
Hamadan Agagaeum hostem universorum
Judaeorum, qui cogitaverat de Judaeis, ut eos
perderet, et sortes jecit, ut eos exterminaret.
Et cùm ingressa esset Esther in conspectum 25
regis, dixit scriba; Redeant cogitata mala
adversùs Judaeos in caput ejus qui cogitavit,
et suspendant ipsum filiosque ejus in patibulo.
Propterea dies illos Purim appellant, no- 26
mine Sortis, propter verba hujus epistolae,
et propter id quod viderant, et propter id
quod ipsis accidit. Et susceperunt in se Ju- 27
daei, et in posteros suos, et in omnes qui ad-
jungerent se ipsis, non cessaturos se duos dies
illos, quemadmodum scripti sunt tem-
pore suo annuo. Et hos dies memoratum 28
iri ubique, per omnia secula omnesque
gentes, et provincias, et urbes. Nec ces-
saturos dies illos Purim de medio Judaeorum,
nec memoriam eorum de posteris ipsorum.
Scripsitque Esther regina filia Abihail, et 29
Mordecai Judaeus omnem sanctionem qua
firmaret epistolam istam Purim. Miseruntque 30
literas ad omnes Judaeos, per centum vi-
ginti septem provincias quae in regno re-
gis Achshirash, verba sanctionis ac pacis
continentes. Ut sancirent dies illos Purim 31
tempore suo, quos in seipsos sanciverunt
Mordecai Judaeus et Esther regina quem-
admodum ipsi in seipsos et in sobolem suam
sanciverant praeceptum jejunii sui, et om-
nia. Et edictum Estherae sancivit quae dicta 32
sunt de Purim, et scriptum est in libro.

CAP. X.

Et imposuit rex Achshirash tributum 1
universae terrae & insulis maris. Omnia au- 2
tem gesta operis & virium & demon-
strationis magnificentiae Mordecai, quâ
ipsum extulit rex, ecce scripta sunt in
libro gestorum dierum regum Me-
diae & Persiae. Mordecai enim Judaeus Vi- 3
carius erat regis Achshirash; et potens inter
Judaeos: Et benè cupiebat populo suo, et
pro tota gente sua intercedebat.

[illegible]

Absolutus est liber Esther.

תרגום TARGUM.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. X.

Et posuit rex Achashverosh tributum super terram, & hipparchas maris. 1
Omnia verò opera potentiae ejus et fortitudinis ejus, et explicatio digni- 2
tatis Mardechai, qua magnificavit eum rex, nonne illa scripta sunt in li-
bro verborum dierum regum Madaeorum et Parsaeorum? Quoniam Mardechai 3
Jehudaeus capitaneus regis Achashverosh, *thesaurarius & senior Jehudaeorum
& princeps super omnes populos, & ab extremo mundi usque ad extremum
ejus fa... obedientia & fama, & omnes reges timuerunt propter eum,
& quasi sol contremuerunt ab eo: ipse Mardechai similis fuit lucifero
splendenti inter stellas, & similis aurorae prodeunti tempore matutino, &
ipse fuit princeps Jehudaeorum & benevolus multitudini fratrum suorum, &*
quaerebat bonum populo suo, et loquebatur pacem omni semini suo.

Finis libri ESTHER.

G ʿ ʿ ?

- 5 n G ? - I M ʿ M > ʿ q ʿ h M

R

Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 17 May, 2019